

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

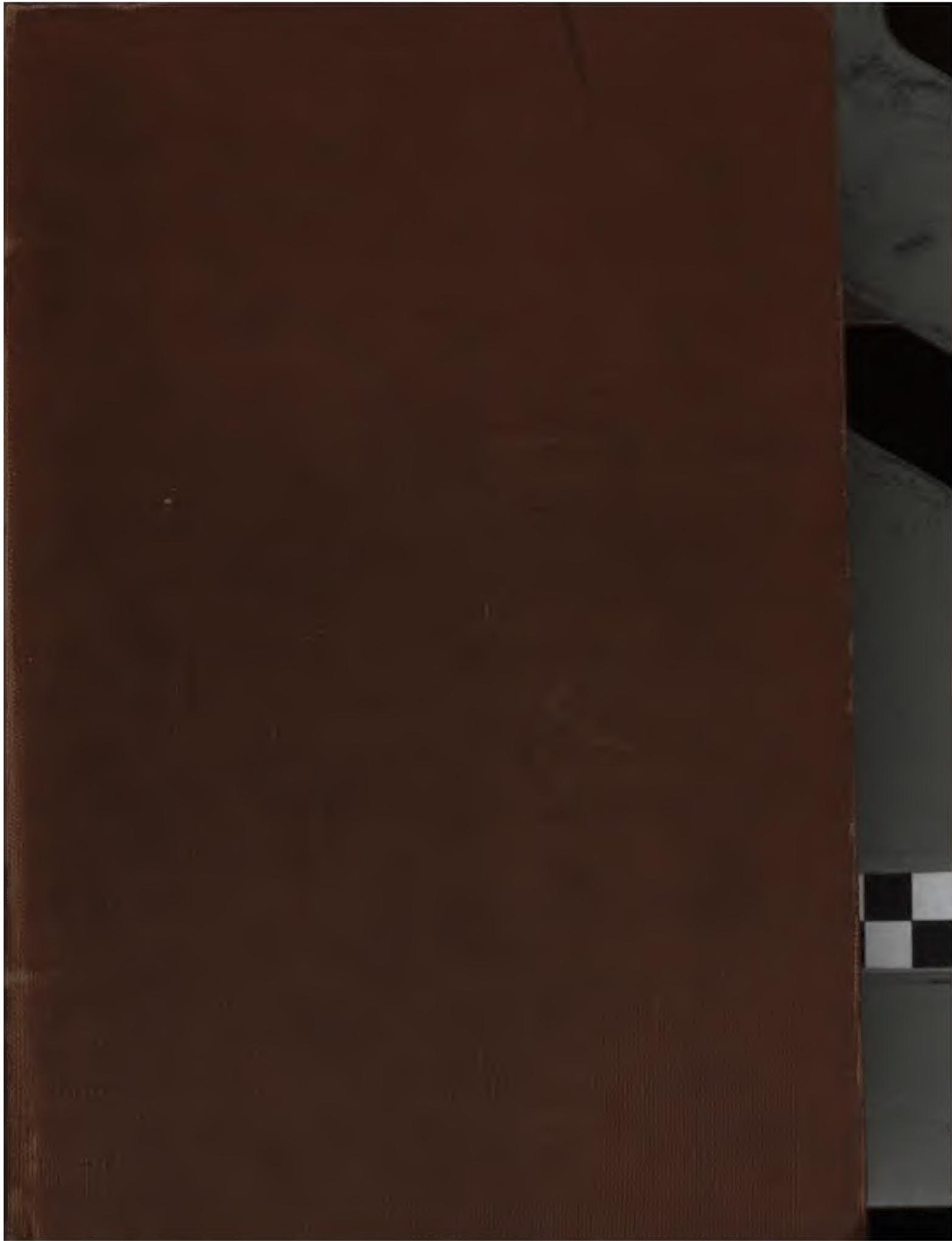
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Q680.

Bought with
THE INCOME FROM
THE GIFT OF
STEPHEN SALISBURY.
Of Worcester, Mass.
(Class of 1817.)

1860, Aug. 11.

38-231
16

—

EROTICI SCRIPTORES.

PARISIS. — EXCEDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 36.

Anal.

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

EROTICI SCRIPTORES

PARTHENIUS, ACHILLES TATIUS, LONGUS, XENOPHON EPHESIUS,
HELIODORUS, CHARITON APHRODISIENSIS, ANTONIUS DIOGENES, IAMBlichus,

EX NOVA RECENSIONE

GUILLELMI ADRIANI HIRSCHIG.

Eustathius

EUMATHIUS

EX RECENSIONE PHILIPPI LE BAS.

APOLLONII TYRII HISTORIA

EX COD. PARIS. EDITA A J. LAPAUME.

NICETAS EUGENIANUS

EX NOVA RECENSIONE BOISSONADII.

GRÆCE ET LATINE CUM INDICE HISTORICO.

PARISIIS

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT

INSTITUTI IMPERIALIS FRANCIE TYPOGRAPHO

VIA JACOB, 56

M DCCC LVI.

9.680

HARVARD COLLEGE LIBRARY

W. L. G. 11.
L. 11. 11. 11.

\$2.75

PRÆFATIO.

Parthenium, Augustei seculi scriptorem, primus edidit Janus Cornarius Basileæ apud Frobenium a. 1531, qui adhibuit codicem Palatinum, in quo solo hic libellus legitur; est seculi X, iudice Fr. Wilkenio. Sequentes editores nostrum passim emendaverunt, donec Fr. J. Bastius codicem denuo contulit et lectiones has edidit, quibus in novissima hujus auctoris editione usus est Fr. Passow. (Lipsiæ Teubner. 1824). In Biblioth. Lugd. Batava servatur liber ex officina Commeliniana, quem benevole mihi utendum dedit Jacobus Geel: continet Achillem Tatium, Longum et Parthenium; in titulo scriptum, librum olim fuisse Petri Burmanni, hac adnotatione adjecta « huic libro Jos. Scaliger multas adscripsit emendationes. » Præterea Car. G. Cobet suas mecum in hoc auctore communicavit emendationes: horum virorum et illorum qui a Passovio citantur emendationibus usus sum, alia ipse emendavi. Quæcunque itaque in nostra editione mutata, critices ope mutata.

Multa in Parthenio certa ratione emendari non possunt, quoniam et suæ ætatis lingua utitur, et ex antiquis Ionicis scriptoribus, ex quibus hausit, non tantum antiquam dicendi rationem, antiqua verba etc. petivit, sed etiam horum auctorum stilum servavit jucundissimi libelli auctor, cujus nativa simplicitate et dulci suavitate tantopere delectamur.

Latina versio est Jani Cornarii, quam, ubi necesse erat, correximus.

Quadratis parentheseos signis inclusa indicant delenda, rotundis addenda; asteriscus positus, ubi quædam deesse censemus.

De Achillis Tatii, Longi, Xenophontis Ephesii ætate et vita ex veterum testimoniis nihil certi afferri potest; ex prava Græcitate, qua utuntur, illos ad seriora sæcula, id est s. III sqq. p. Chr. referendos esse patet.

Eroticos edere paranti Car. G. Cobet et lectiones codicis Florentini accuratissime collati et suas in his auctoribus emendationes dedit utendas.

In nostra editione hanc secuti sumus rationem, ut meliores ex codicibus lectiones et virorum eruditorum nostrasque emendationes in textum receperimus. Indicem adjecimus, in quo quæcunque in quoque auctore mutata sunt, notavi, ita ut lector facile videat, quænam vulgaris sit lectio, quid e codd., quid critices ope sit emendatum.

Achilles Tatius primum Latine prodiit, Annib. Cruceio interprete, Lugd. apud S. Gryphum a. 1544; hic ab Oct. Ferrario codicem vel potius codicis fragmentum acceperat. Altera Cruceii versio ex codice Romæ invento Basileæ edita

Q680.

Bought with
THE INCOME FROM
THE GIFT OF
STEPHEN SALISBURY
Of Worcester, Mass.
(Class of 1817.)

1860. Aug 11.

30021
16

EROTICI SCRIPTORES.

- p. 42, l. 3, ὅτι φιλῶ H.
 12, ἐλευθερώτ.
 25, ἡσθεΐσης τῆς.
 34, προσέθιγεν.
 38, συμφοράσας.
 39, ἤδη.
 40, καὶ τὰ αὐτὰ.
 43, 11, με.
 52, τὰ δὲ.
 44, 28, ταῦτα ἀπὸ.
 39, ποιήσει.
 40, τὴν βίαν προσ.
 43, ἐκκαίμ.
 45, 3, Πλαίει δ' ἡ γῆ
 30, οὐδὲν.
 50, διαπλάττεται H
 46, 52, K. καὶ π.
 47, 5, ἦσαν.
 37, ἐκλείπειτο H.
 39, διεληθέσαν.
 41, ταμεῖον.
 43, ἔρωθε.
 50, κόρη.
 48, ἔλαιεν.
 49, 7, ἡγριαίνετο καὶ.
 25, σε.
 50, ἀνατίμνειν.
 50, 15, σον.
 29, ῥημάτων.
 48, οὐν εἴσω H.
 51, 7, συμφυγεῖν.
 10, ἐμβαλέσθαι.
 12, ἐπομένων H.
 20, ἔται.
 41, λοιδορίας Scal.
 52, 3, πέμψαι τὸν.
 22, πόματι.
 29, δέσπ. διακ. H.
 53, 7, πρῶτον.
 25, ἀλλάξας H.
 38, ἀπελθὼν.
 39, ἀπαι. οὐδ.
 40, προσετιμήσαντό μοι.
 50, ἀπαγαγεῖν.
 54, 1, νῦν ἦτοι ὡς.
 10, πρὶν δ.
 32, οὐρανοὺς et infra.
 55, 28, αὐτῆς τῆς.
 30, γινομένη.
 31, ἀναθορῶν.
 42, ἡμῖν καταγείας.
 57, 35, ὠθου.
 58, 2, κατεφέροντο.
 59, 8, τούτους.
 14, Κλεινία.
 17, ἐγέγ. H.
 61, 1, ἡμερῶν.
 31, ἡδικήσαμεν.
 33, ἐλείους.
 43, ὀργήσ. H.
 62, 31, π. δπλ. H.
 35, πελασταί.
 47, καὶ ἦν.
 63, 29, αὐτὸν δάκρυα.
 45, σώματος.
 64, 12, αὐτοὺς.
 37, καθήσων.
 43, καὶ φίλους.
 65, 32, ποῖ γῆς.
 33, τί ποτι.
 47, ὄμως ἐφ. ἐπιδειξαι.
 48, τούτω χρ.
 52, ὁ τρόπος.
 66, 33, συναγωνίσεται.
 67, 2, καταβαίνειν τῆ.
 39, εἰ δὲ τις ἡμ. ἐκποδῶν.
 45, τὴν ψυγῆν.
 68, 6, M. τῷ στρατηγῷ H.
 12, αὐται πάντε.
 27, ταῦνα.
 30, εὐφυῆς.
 40, [φέρει] καὶ εἰς τὸ γ. H.
 69, 3, ὅθεν περ.
 7, οἶός τε.
 12, πρὶν ἡ.
 18, τὴν μὲν ἀναβ.
 70, 26, τίκεται H.
 28, βίον γ. αὐτοῦ.
 36, εὐρήσει.
 37, μὲν γὰρ ὄψον.
 51, καὶ μόνον οὐχ.
 71, 1, πρῶτος.
 13, ὃ μὲν κλέπτον.
 28, δι' ὧν.
 30, ἀνασώσεις τ. ψ. ἀνθρώπος.
 52, ἀναβ. ; Σρατ. ἐν.
 54, μενῶ.
 72, 4, ἰώμενον.
 29, μοιγεύεται.
 44, δὲ H.
 73, 1, οἶός τε.
 2, ἐπὶ τὸ.
 32, καὶ H.
 51, βλ. Ἐλεγον H.
 74, 1, διανέστη.
 20, λυθῆ.
 47, πλέειν.
 75, 6, δὲ τῶν ν. τινές.
 23, ἐπισύρειν.
 26, σφῶν.
 33, ἐδόσαν.
 35, τὴν σατραπείαν.
 40, εἰμ. ἐν κακοῖς. Σὺ.
 76, 14, ἀδιηγ. θαν.
 22, ἐγκυλ.
 33, πεζομαχίαι.
 42, προπολουμένην.
 77, 1, οὐκ ἔστιν.
 36, ὄλης ν.
 46, ἀληθεύσειαν.
 47, μου.
 53, σωφρονήσεως.
 54, γνωρίσειας.
 78, 17, ἔχων.
 35, πόματος.
 41, τούτω. Σον.
 44, δὲ αὐτοῦ H.
 79, 19, λοιπὸν H.
 σώματα. —
 20, πᾶσα. —
 30, δυνάμεις ἀπ. —
 34, καὶ μου dele καὶ.
 80, 7, πληρώσει.
 8, εἰς τὸν δ.
 χωρήσει.
 10, καὶ κατὰ.
 17, οὐράνιον.
 27, ληστῶν Scal.
 52, ἔκλειεν. —
 Ἀγκάλαις.
 81, 40, ὠνησιν.
 52, ὄρω γον H.
 54, πάσχω λογ. —
 82, 2, Ἐρινύων.
 24, ἀνέτελλεν ἄλλος. Μετὰ
 H.
 25, ἐπ' ἐσχάτων τῆς γ.
 27, ὑπέρχεται.
 34, ἤδη.
 83, 5, ἐκρούετο.
 42, ἐπέχεσθαι H.
 51, ἰδεάμην.
 84, 5, Ξενεδόμας.
 12, προηγ. τοῖς H.
 28, ἀν αὐτ.
 30, ὅποι — ὄντες μᾶθ.
 31, καὶ ἀρ.
 49, σοῦ.
 51, γὰρ το.
 53, αὐτοῦ.
 85, 19, ἔδρας οὐδ'·
 21, αἰῶ. Μίσει.
 22, ἴδουσαι H.
 43, ἔβλεπέν με.
 86, 13, ποιήσασθαι.
 14, ἀποφῆναι.
 45, Ὁ. εἶχον τ. αὐτ. φ. τ.
 κ. τοῦ ἐρ. πυρὶ H.
 87, 25, ἄγειν.
 88, 1, γύναι, λέγε.
 5, ὄν. λακ.
 7, παρασχέιν.
 9, ποιοῦμαι.
 11, κατέβανε.
 26, ἀπέπαυσεν αὐτὴν δὲ.
 35, διανίστ. H.
 37, με.
 47, καὶ ἐγὼ τῶν εἰς.
 89, 20, μὴ πάντας ἀπ.
 50, τί γράζω.

Anal.

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

EROTICI SCRIPTORES

PARTHENIUS, ACHILLES TATIUS, LONGUS, XENOPHON EPHESIUS,
HELIODORUS, CHARITON APHRODISIENSIS, ANTONIUS DIOGENES, IAMBlichUS,

EX NOVA RECENSIONE

GUILLELMI ADRIANI HIRSCHIG.

EUMATHIUS

EX RECENSIONE PHILIPPI LE BAS.

APOLLONII TYRII HISTORIA

EX COD. PARIS. EDITA A J. LAPAUME.

NICETAS EUGENIANUS

EX NOVA RECENSIONE BOISSONADII.

GRÆCE ET LATINE CUM INDICE HISTORICO.

PARISIIS

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT

INSTITUTI IMPERIALIS FRANGLÆ TYPOGRAPHO

VIA JACOB, 56

M DCCC LVI

- p. 30, l. 37, βλέπων ἄμα.
39, ἤμην.
31, 2, αἰσχύνεται δῶκειν.
15, ἐρεθίζουσι.
16, καίηται.
20, κουφίζει.
21, ἄν δέ.
22, ἡψ. μένει καὶ τότε τῷ
κακῷ.
23, τὰ τότε κοιμ.
49, ἴση καὶ σὺ μοι ποτὲ δοῦ-
λος. ταχὺ δὲ πρὸς.
32, 6, ἀποκτένεις.
9, διπλῶ τῷ κακῷ.
17, καὶ D.
18, λέγ. τοῦ Διός.
οἰς
29, κἄν ἄλλω λέγω.
40, μὴ D.
41, φονεύουσιν. Recte. H.
49, εἰ δὲ μὴ εἶμ.
33, 7, τηρήσομεν.
11, οὕτω μὲν οὖν.
16, συνήειν.
34, 2, ἐγὼ D.
12, δ' ἐστὶ.
31, αἴτησις ἐστὶ σιωπῆ.
47, τοῦτον D.
35, 6, ἡμεῖς μὲν.
13, ἔμενεν.
34, δοῦς δὲ ἑαυτὸν τῷ
μὲν, *evanida suppli-*
vit m. sec.
41, αἰ αἰχμαί.
47, γνωρίσειε.
49, ὑπὸ ἐκπλήξ... *explicit*
fol. 38 vers. f. sq.
incipit ἀστράπτου τοῦ
ταῶ.
38, 52, τοῦ τῆς Α.
39, 3, εἰλίττοντο.
10, καὶ μετὰ μικρὸν-συνεπ.
- clare legitur.
27, αὐτῆς ἥτις τῆς καλ. τὸ
περιφ.
41, γενέσθαι πᾶν ὅσον ἀττι-
κὸν εἶναι δοκεῖ.
ὅς
44, ποτόν.
46, καὶ D.
40, 14, ἐς.
25, ἐκβαίνουσιν.
42, μόνον D.
54, δὲ ἐγὼ σοι.
41, 26, καὶ in fine vs. D.
πέτρα. μὲ τίς σοι θεῶν.
28, ἐκ. ὁ θεός.
ἐπιβαλῶν.
50, ἐνέθηκε.
42, 4, ὁ λέγω καὶ... *expl. f.*
39, *vers. sequitur ἦν*
δὲ ἀκ. κτέ. p. 45, l. 30.
45, 42, τὸν ἰχθὺν illud D.
46, 2, νάρκισσοι.
20, καλῶς ἔχουσα.
28, ὑπὸ τῆς θέας.
48, βοδῶπτης in marg. ὄρα
βοδῶπιδος.
53, παρεσκευαζ.
47, 2, ὁ δὲ εἴπετο.
10, ὠμέθα lege ὠήμεθα C.
29, ἡμᾶς D.
35, ἐπὶ δεξιὰ-ἐπὶ θάτερα.
48, 5, ἀγειν.
37, καὶ D.
49, 7, ἔτυχεν ὄνειρος.
50, 45, τρέχουσαν. ἦν γὰρ.
52, 3, ἔτυχον πέμψ lege ἔτ.
πέμψας H.
53, 25, ἀλαλάξας.
32, εἶχον. ἄλλως, πῶς ἂν
ἄλλος τις.
54, 7, τῷ Ταυτ.
- 57, 15, κυρτ. μέρος.
23, sine lacunæ indicio.
59, 14, αἰτήσαντες.
60, 25, κρατῆ D.
61, 29, τῷ δέ... κλέψας τοῦ κω-
κυτοῦ.
62, 34, τὸν ἀ. πεντ.
63, 1, ἀν. ἐπεχ.
27, εἰς φ. τῆς λ. τὸν ἔλεον
προξενεῖ οὕτω γοῦν.
64, 1, ἐγὼ δὲ ἐκ περιωπῆς καθ.
13, διωρυζέμεστοrecte. H.
35, κνίσαν τὸ πῦρ.
36, παρ' ἐμοῦ σοι χοῶς
recte. H.
37, ταῦτ' εἰπὼν *ibid.* τὸ ξί-
φος ἄνω quod. leg. H.
39, δ' ἦν.
42, καὶ Σάτωρος placet. H.
65, 12, καί σουες καὶ κατκ. D.
47, ἔφασαν.
52, τὸν τρόπον.
67, 14, γρηστῆς καὶ sine lacu-
næ indicio.
15, γλ. ὁ θ. D.
53, λευκ. δεύτερον ἐμὸν δ.
placet. H.
68, 13, εἴκοσι τὰς ἐκ.
35, οὕτω καὶ τ. τ.
40, φέρει D.
69, 20, ὁμοιον.
39, κατὰ βοῦν—οὐρὰ δὲ β.
45, δδόνται.
70, 3, ἀπ. δὲ πάσχει.
18, ἔφη D.
33, μεταξὺ δὲ in his verbis
librarius scribere desi-
sit, nondum absoluto
folio recto 47, cui octo
vss. desunt.

EMENDATIONES' IN LONGO.

(EDITIO G. R. LUD. DE SINNER. PARIS. EXCUD. FIRM. DIDOT., 1829.)

- p. 131, l. 2, εἶδον· εἰκόνοσ γραφῆν Α.
22, Μιτυλίην.
25, νομίσειε οὐ.
τῆς π. τῆς Μιτυλ.
32, ὑπὸ αἰγός.
132, 15, ἔπειτα αἰθ.
19, τίκτ. αἰγες.
23, ἀπονομάζουσι H.
- 32, κόμη — λελυμένη.
35, δὲ πηγῆς.
42, κολ. δέ.
48, ἀκλαυτί.
133, 7, νομιζ. λαυθ.
10, ἔσπερ H.
15, δὲ τοσοῦτων.
17, τι ἰδεῖν τὰς.
- 26, ἄβρ. ἔτρ.
28, ἐπ' ἀγροικίχ.
36, μόνη φ.
39, ἀγουσα
46, οἶδε.
134, 6, ἀνθερικούς ἀν. κοθ.
ἀκριδ. Curay.

¹ Hic exhibentur lectiones quas de Sinner secutus est; emendationes (quæ in textum receptæ sunt) maximam partem sunt Cobeti, reliquas fecerunt illi quorum nomina citat de Sinner; paucas quasdam ipsi fecimus (H.) — Adscriptum A vel B indicat lectionem quæ in textu reperitur, petitam esse ex cod. Flor. (A) vel Vatic. (B), quam citat de Sinner.

- p. 134, l. 9, ἑκταμῶν.
 11, ἐμελέτησε.
 19, σιρρούς.
 31, εἰς μάχην.
 36, ἀχθεσθεὶς ἔβλον καὶ τήν.
 38, ἀκριβ. τῶν — π. ἦν.
 42, παραγένοιτο Α.
 135, 4, νομῆς Η.
 7, μὲν οὖν οὐδὲν.
 13, προστάς.
 17, ὅτι μὴ πρότερον.
 20, ἑαυτῆς.
 21, τρυφερώτερον.
 ἐπι.
 24, τῆς δὲ ὑστεραίας.
 41, ἔκλαιεν.
 43, τοσαῦτα Η.
 50, δὴ.
 136, 7, φλεγόμενη Coray.
 παρὰ τὰ ἀντρα.
 13, ἀπ' .
 18, καλὰμ. ἔγουσαν ἐννεά.
 22, δὲ ἀνὰ πάσας ἡμέρας.
 24, μύσχον ὀρειγ.
 26, τὰ δ' ἔχαιρε μάλλον δὲ
 ἔχαιρεν ὅτι.
 33, τοσοῦτον κρείττων ὄσον.
 37, ὀδωδός. . . δεινόν.
 40, ἐρίφων.
 42, ὡς τούτους.
 45, λευκὸς Η.
 52, ὅτι σε.
 53, καὶ εἰ καλῆ.
 137, 8, ἐρυθθήματι.
 9, ἐθαύμασε.
 13, τῶν δὲ πρ. χρόνων.
 15, τοῦ ἄνδ.
 18, καὶ ἦ.
 19, πῶς θερινής.
 26, ἡμελ. καὶ ἦ.
 ἐχαρίσατο.
 30, γλόη.
 138, 4, ἐπὶ τὸν π.
 7, πρὸ τῶν β. Η.
 15, ἀκ. βάτοις.
 17, λόγῳ Β.
 53, καταγῆ Α.
 139, 6, ἴδ. ἔλ. ἀπαλ.
 30, ἐπ' ἀνοῦν.
 33, ἐν τῷ ἀντρω.
 43, ἐπέτρεγεν.
 50, ἄμα καθ' αὐτὸν ἦρ.
 140, 3, παύουσι Η.
 24, ἦν παρθένος.
 25, ἐν ἡλικίᾳ. ἦν.
 30, καλὸς, ψῆδικός.
 47, περὶ τήν.
 51, μηδὲν μηδὲ εἰς.
 141, 13, πρὸ τῶν β. Η.
 14, οὐδὲ σοί.
- 22, ἀντὶ τούτων.
 25, Δόρκων μὲν.
 28, μέγ' ὡς ἐδόνατο.
 45, δύο βοῶν.
 47, μόνον.
 142, 1, ναυαγίου.
 11, αὐτῶ τῶν.
 34, αὐτὸ τὸ.
 36, αὐτὸν.
 ἐπέλιπε.
 143, 2, ἐμβάλλων.
 6, πᾶσα γὰρ—ἦν ἄμπ.
 18, εὐχοντο.
 32, τούτου.
 44, χειρῶν ὄν.
 νέμειν.
 46, αὐτῶ.
 144, 12, τι χρῆμα.
 14, φύγη.
 26, πόνος.
 31, ἀλλὰ τοῦ.
 33, τῷ ἔλει τὸ.
 145, 31, καὶ τότε.
 41, ἐρῶμεν.
 εἰ δὲ.
 46, μικρὸν.
 48, καταφυγεῖν.
 146, 4, παρθένων—νέων, etc.
 8, ἔσχον.
 9, π. καὶ.
 17, κατέβραμον.
 23, καθέχοντο ὑπὸ στέλεχος.
 46, ἐνορμίζ.
 50, λαγωῦς.
 147, 6, δὲ τις.
 15, ἡ γ. κ. ὁ Δ.
 36, οἱ Μ.
 40, πρ. τε.
 45, ταῦτα.
 49, συντ. βουκ.
 148, 3, οἶος δὲ κ. κ. Η.
 6, ὁ ἴδον νέμει.
 12, κῆπον αἰζ.
 28, οὐκ ἔπ. τ. Φ. Μηθ. λέγ.
 30, ἦγον τ. Δ. πάλιν.
 32, ψᾶρες ἦ Η.
 34, ἔτρεψαν.
 41, ζυμῆτου.
 149, 3, τὸν δὲ στρατηγόν.
 39, τοῦτο ἴδειν ὑμεῖς.
 43, ἀγέλην καὶ.
 44, ἀποδείρουνσι — κατα-
 θύουσι Η.
 45, πόλιν λοιπὸν.
 46, παρὰ.
 150, 6, μ. ἦ σοὶ μέλει.
 8, ἐκ πεδίοις.
 25, ἀναπ. τῶν Η.
 49, ἀνῆκεν τοὺς.
 151, 3, καὶ τῆμα τις.
- 15, ὑπὲρ τῆς.
 26, αὐτὸς ὄπ.
 38, ἀνίστω.
 152, 6, θαύματι πάντων.
 ἀνευρημ. Η.
 18, λειποθ.
 31, κομίσουσαν.
 41, ἀπέσπ. μ. γλ. Η.
 47, ἐμνημόνευον.
 52, κερ. αὐτοῖς.
 153, 7, λευκὸν παιδίον Β.
 16, ὁ δὲ Δ.
 26, ἀρηγήσεσθαι.
 28, τὸ ὄργανον.
 35, δεξασθαι μήτε τρ. μήτε.
 36, ἐς βίαν.
 38, ταμῶν.
 48, πρῶτον.
 50, ὄρθιον.
 51, εὐπνοοί.
 154, 2, ὄσον.
 16, φιλεῖ. γλ.
 30, συρῶν. Νυκτὸς Η.
 31, ἀπηλ. καὶ.
 45, κατ' ὀλίγον.
 49, στέφειν θάνατον.
 155, 1, πρ. παρ.
 ὁ μὲν οὖν.
 11, φιλοῦσα.
 13, καὶ νέμουσα καὶ νομίζ.
 Η.
 20, ὄπλα.
 27, ταχύνει δὲ ἐπὶ τ. π. αὐτ.
 ὡς.
 33, τοὺς νεανίσκ. ἔδρ.
 44, κερθ. Ὁ μὲν.
 156, 1, καταχωμ.
 6, πάγας.
 20, συνήσθιον.
 40, κῶφυχος.
 46, καμ. αὐτῶ.
 157, 3, οὐκ αἰσίοις.
 19, γίν. Τραπ.
 20, διηρεῖτο.
 ἐκρινᾶτο
 27, μὲν καὶ.
 29, γ. ἦγεν ἔσ. λ. Η.
 33, τ. δὲ.
 38, τὰ μ. βροχ. αὐτ.
 50, τοιοῦτου γηροτρόφου.
 158, 14, ὑπέκπε
 25, εἰς ἐκείνο τὸ etc.
 31, με ἐκελ.
 37, λαχάσαντες.
 43, φιλ. καθ. μ.
 159, 4, οἶων τινῶν.
 καὶ τοῦτο.
 11, μητρίσιν Α.
 αὐτοὺς Η.
 14, διώγματα.

p. 159, l. 17, κἄν γέρ. ἔξ. εἰς.
 27, δὲ.
 36, φεύγουσιν A.
 37, ἀπολαύοντες.
 42, Σὺ δ' ἐμὲ.
 44, ἐνδεύμ.
 46, ἔνεκα H.
 160, 9, κατόπιν αὐτ.
 10, κατηκολ.
 14, εἰς ἐκείνων.
 17, ἐν ἧ ἑκαθέρζετο.
 27, ἀτ. μου.
 49, ἰκάντευν.
 161, 3, ἔχει Scalig.
 12, ἑρμησε.
 19, οἰμώξει.
 20, κείσεται H.
 23, βοήση.
 24, θαρρόση.
 48, ἰχθύς εἰς.
 54, ἡνίκα μὲν οὖν ἀνακ.
 62, 5, κελουμάτων.
 19, ἕλην ἕκ.
 23, παραπλεῖ.
 29, M. Δρυάδες.
 41, εἰς π. τὴν γῆν A.
 μέλη Γῆ.
 43, χ. Νόμφαις.
 52, εἰπ' Ἠχώ.
 163, 10, πολλὰ Coray.
 12, πυθίσθαι.
 16, οἱ δὲ ἐκ. μεγ.
 20, ἀπολέσει.
 23, παιδίω.
 δὲ αὐτ.
 29, αὐτοὺς εὐδαίμονας.
 38, ἀλλ' ὡς.
 43, μεταποιούντα.
 47, κλοῦσις τοῦτο.
 164, 4, τολμήσει.
 5, ἀπήγγελλε.
 9, Π. δὲ που.
 13, συντεθήσεσθαι.
 29, νεκροῦ δι' ὃν αὐδεὶς οὐ-
 δὲ.
 32, δόξαι νῦν μὴ πένητι.
 165, 16, ἔλπιδα.
 23, ταχύς παρὰ.
 31, δὲ ἔτι. B.
 33, ὡς καθεύδειν γε.
 36, ἔτι μ. π.

PRÆFATIO.

43, ἀντὶ τ. καὶ αἱ N. φ.
 45, γάμον καὶ.
 46, δέομα περιττ.
 ᾤμην καὶ.
 51, ἀναβαλλ.
 53, παραγινόμ.
 54, φιλετώσαν.
 166, 40, ἐφυλάττετο.
 54, ὁμοίως B.
 ἔχομεν τοὺς σοὺς μ.
 167, 28, θριγγὺς.
 47, ἦσαν καὶ H.
 168, 7, ἦν. Ἐδρεν.
 10, μ. που.
 12, δ. μακροῦ.
 ἐπαινηθ.
 28, ἐκέλευεν.
 29, παραμένειν.
 31, μετ. τρυγῆς.
 41, ἀπὸ αἰπολίου B.
 45, ἀπηγγελατο.
 47, κἀκείνη.
 48, καὶ οἷς. B.
 169, 2, προσγίνεται δὲ ἔτι B.
 18, οἶον ἐχθρὸς.
 22, ἐλάσας.
 23, ἐδάκρυον. καὶ ἦν μὲν κε-
 νὸν H. partim ex B.
 26, πᾶσα ἡ γῆ.
 29, ὅμοιον.
 30, μὲν γὰρ.
 37, παρ. καὶ ἔβλ. St.
 38, πολλαίς; πῶς.
 39, ἐκείνα.
 40, ἐκ μιᾶς π. H.
 44, τὰ αὐτ. σώματα.
 48, ἀπήγγελλεν.
 170, 20, ποθῆναι κάλλιστος οἰ-
 νος H.
 22, λαγωῶν.
 36, δὲ εἶδε.
 40, ὡς αἶγας.
 41, οὐπω ποτὶ τις εἶδε β.
 43, οἶός τε ἦν H.
 171, 37, χιτῶνα· καὶ ὑποδ.
 172, 21, καλέσεις.
 24, μεγάλ. οὐκ.
 26, κομίσειν.
 27, ἐπιθυμίαν.
 αὐτοῦς.
 28, παραγαγεῖν.
 32, τῶν ἀσώτων
 35, οἶω ποτὲ ἀν.
 47, Βράγγιος A.
 48, ὁ Ζεὺς ἤρπ.
 50, εἶδομεν. Ἄλλὰ εἰ ἔτι
 173, 6, πάντα κἀκείνω
 11, ἤρημοι δὲ αἱ αἴγες καὶ.
 14, καὶ δπη.
 23, Γν. γε AB.
 25, εὐηγ. αὐτοῖς.
 34, τοῦτο τὸ παιδίον.
 53, διαφεύδεται H.
 καθημένης Coray.
 174, 2, ἐπλασεν.
 7, κομίσοσα.
 9, χλαμύδιον.
 12, Φιλ. M.
 27, ἀπολώλει.
 34, μόλις μετὰ τ. ἔρπον.
 45, ἤκουεν
 47, ᾤόμην.
 48, ἐγίνετο.
 175, 4, εὐφρονοῦσιν.
 5, χρημ. ἔνεκα.
 6, γὰρ ἡμῖν.
 15, ἐνταυθοῖ.
 36, πλαγίου αὐλὸν.
 176, 11, χ. τότ. . . νῦν.
 30, δ. οὐκ. ἀγ. ἔγ.
 46, ἀνέτρεφεν.
 47, ἐθ. θαυμ.
 177, 4, κομ. ὑποδ. κατ.
 12, κλεῖον.
 15, προσλάθεται
 27, Ἔστ. καὶ.
 38, ἐλευθέραν τὴν γ. H.
 47, ἐκφύροσα.
 οὐ δυν.
 48, ἐκινεῖτο.
 51, αὐτὰς μητέρας.
 178, 3, παρὰ τὴν φ.
 12, σκεῦος H.
 13, ἐν δεξιᾷ.
 18, ἄρα καὶ.
 33, ἀλλ' ὥσπερ οἱ θεοὶ H.
 39, πρὸν. θεῶν.
 179, 22, ἴστε.
 26, ὀπώρας A.
 33, Πᾶνα Σρατιώστην.

LECTIONES COD. FLORENTINI.

- p. 131, l. 22, ἐπεισρ.
 32, εὐρενὸν ὑπὸ μιᾶς τῶν αἰγῶν
 τρεφ.
- 132, 22, τὰ μὲν ἐκθέντα κρύ-
 πτουσι.
 δόξαν δὴ κάκιστην.
 24, ἄν scribitur ἄν.
 25, π. δοκεῖ Δάφνιν.
 32, κόμαι λελυμέναι.
 35, δὲ πηγῆς ἄν. ὤδ. ἐπιῆι
 χεόμενον.
 37, ἐκτέτατο ἐκ.
 39, καὶ κάλαμοι illud D.
 41, ἀρτί. πολλά φ.
 42, κολ. δὴ.
 48, ἀκλαυσι λαύρωσ.
 49, μεταφέρει.
 τῆς δῖος et sic semper.
 53, καὶ παρ illud D.
- 133, 4, ἐπιχ. τύχη τρέψαι.
 7, νομ. καὶ λαυθ.
 22, κελ. νέμειν τὸν μὲν αἰ-
 πόλιον.
 26, ἔτρ. ἄδρ.
 28, ἐπ' ἀγροικίας plurima in
 cod. ita expalluerunt
 ut expediri prorsus
 nequeant.
 33, πρὸς μεσεμβρίας πῶς
 ἐπιμένειν.
 34, πότε σγειν ἐπὶ κοιτῶν.
 φ. μόνη.
 ἀναφέρουσα.
 42, ὄσα ὄρια.
 43, μελισσῶν.
 44, ἐβ. εἰς τοὺς λειμῶνας
 αἱ ἀγλαί, εἰς δὲ λό-
 χμας κατῆδον ὄρνιθες
 οὐπνία certa practer
 ηἰ κατῆδον.
- 134, 1, τῶν προδ. συνέλεγε τὰ
 κλωνώμενα.
 5, ἀθύρματα δὲ αὐτοῖς.
 =
 6, ἀνθερικοὺς
 9, καλ. λεπτοὺς ἐκτεμῶν.
 11, ἐμελέτα.
 16, ἐνέκαυσε ἐν καύσει cer-
 tum est.
 σκύμνους σκύμνους νέους.
 25, ἀσθεν. τυγχάνοντα καὶ
 τότε.
 ἐς μάχην.
 32, ἐμβολῆς.
 33, ἀλγήσας φριξάμενος.
 34, ἐς φυγὴν ἐτρέπετο.
 ἐπ. κατ' ἵχνος ἀπαυστον.
 36, ξύλοι τὴν καλαύρωπα.
- 38, ἀκριβ. ἦν τῶν ἐν π. ἦπ.
 44, σιρὸν.
 50, ἀνέβη τῆς βλῆς ταινίας.
 ὁ δὲ
- 135, 1, ἐπιδρομῆν.
 5, Folium. 23, b. inci-
 pit a vv. ἐπὶ σταλέγει
 usque ad vs. μετὰ
 ταῦτα ὁ Δ.
 13, προστάς.
 17, ὅτι πρότερον.
 19, τὰ ν. δὲ ἀπολ. . . . .
 πεπ. atramento ob-
 ducta.
 21, τροφερωτέρη.
 ἐν.
 24, τῆς δὲ. . . . . ἦκον.
 50, δὲ.
 54, εἴθε.
- 136, 7, πρὸς αὐτὸν πρὸ certum est,
 non liquet utrum ἄν-
 τρου an ἄντρα.
 12, ἔρω. . . . . α καὶ.
 ἐπ.
 18, καλάμ. ἐννεά. . . . τῆ
 δὲ νεβρ.
 22, ἀνὰ παρ. ἦμ. hic. l. ex-
 palluit.
 23, μῆλον ὠραῖον nihil ap-
 paret.
 24, nihil in his legi potest.
 26, λαμβ. μεν τὰ δ. ἐχ. ὅτι.
 ο
- 33, cod. ὁ δὲ αἰπόλ τοσου-
 τον. . . . . κρεῖσ-
 σων.
 ἔθρεψε μήτηρ οὐ θηρίον
 οὗτος δὲ ἐστὶ.
 37, ὀδωδὼς ἀπ' αὐτῶν δει-
 νόν.
 40, ἐρίφων.
 42, cod. νέμω δὲ τράγουσ
 τῶν τούτου βοῶν με-
 ζονας δὲ δε apparet
 μετ, reliqua non item;
 lectionis interpolatae
 nullum vestigium.
- 52, ὅτι καὶ σὲ.
 9, ἔθραυσεν.
 13, τὸν δὲ πρ. γρόνον.
 18, ἦ.
 ἦς θε
- 19, γλόσας καιρινῆς
 26, καὶ D.
 ἐδωρήσατο.
 30, ἦ γλόση.
 ω
- 51, ὁ. καὶ φουραθεῖς μήπουτα.
- 138, 1, ἐλπιδος ὁ δόρκων.
 ἐπὶ ποτῶν.
 6, λύκου δέρμα μεγ.
 9, ἐφηπλώσται.
 πηγῆν... ὅσ ἦν ἔπινον αἱ
 αἷγες a vocab. l. σ
 incipit vs. penult. fo-
 lii 24 a.
 16, καὶ σκολύμβροις ἠγγρω-
 το.
 18, τοῦ ποταμοῦ τὴν ὠραν.
 19, π. εἶχε τὴν ἔλπ.
 πρὶν ἔλωσ δι' ἔκπηξιν
 ἔδοκνον omisso ἀναστ.
 in ἐκπ. post π deleta
 est litera.
 31, ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπι-
 σείπτοντος.
 37, κόνας ἀνακαλέσαντες
 συνήθως ταχέως ἡμέρω-
 σαν.
 τὸν δὲ δόρκονα.
 43, ἀλλὰ παραμ.
 51, μέχρι καὶ τῆς θαλάσσης.
 χειροπλαταγῆ.
 54, λήθη ἐπέβαλε.
 6, ἠλγουν ἐθέλοντι.
 9, ἐξέκαε δ' αὐτὸς.
 16, ὁ μὲν δὴ δάφνης.
 18, ποτ' ἀνέβαινε.
 22, δεῖναι δὲ αἱ μυῖται.
 28, ἐγίγνετο.
 30, ἐπαθροῦν ἐνέπιπτε τὸ κ.
 33, τῶν ἐν τ. ἄν. ν. εἶναι. ὁ
 μὲν οὖν.
 37, μῆλοις ἔβαλλον ἀλλή-
 λους καὶ τὰς κίφ.
 43, ἐπέτρεχε.
 50, καὶ ἔμα κρόφα ἠρέμα.
 51, ἀποπνεῖ στόμα.
 52, ἀλλὰ φιλήσασαι δὲδ.
 6, θηρᾶσαι θέλουσαν.
 20, καὶ λαδοῦσα ἔβαλεν αὐ-
 θος τῷ κόλπῳ.
 24, ἦν π. παρθένη οὕτω κα-
 λῆ.
 25, ἐν ὄλῃ ἦν δὲ ἀρα.
 26, οἱ βόες ἐπ' αὐτ.
 27, προβολῆ.
 28, ἐπὶ πίττυν.
 ἦδε πᾶνυ καὶ τὴν πίττυν.
 καλὸς καὶ ὠδοκός.
 32, ἀνεπεδεξάτο.
 33, καὶ βοῶν ὀκτώ.
 51, ἐς τὰς αἷγας.
 54, ἀρτι τὸ πείσμα ἀπ.
 1, τὰς κώπας ἐμβ.
 5, παραδάντων μὲν ἀμελεῖ

- καὶ τὴν.
 p. 141, l. 13, πρὸ τῶν βωμῶν.
 14, οὐ δὲ.
 17, ἴθι δὲ.
 19, δάφνις δὲ σί — σί non prorsus certum.
 22, ἀντὶ τῶνδε.
 23, δόρκων δὲ.
 28, ἐνθείσασα τοῖς χ. a pr. manu, sed correctio m. sec. ἐνθείσασα..
 32, τῆς ἐκπτώσεως τῶν βοῶν.
 37, κνήμην ἀπεδέδεντο.
 40, μὲν οὖν D.
 ἔπ' ὀλίγον.
 κατῆν τὰ δπλα εἰς βυθόν.
 42, νῆτιν ἔκαμεν.
 βοῶν δύο κεράτων.
 51, τῆς θαλάσσης.
 52, πόροι γενόμενοι.
 53, τὸν τρόπον τοῦτον ὁ δάφνις.
 142, 7, ἔδοξε δὲ.
 α
 20, ἔλουσ τὸ σῶμα.
 24, ἐλθόντες ἐσκόπουν.
 27, ἐπεὶ γούν.
 32, καὶ πρότερον λ.
 35, ποτὶ μὲν λαῦρον.
 36, αὐτὸ.
 ἐξέλιπε.
 48, οὖν δάφνις.
 49, τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων.
 ἔμβραλῶν.
 143, 3, δάφνιδι τοὺς ἀδελφοὺς ἐπέβαλον.
 17, ὥσπερ τινὰ β. σάτυρί.
 ἠῶγοντο.
 29, αἰεὶ τε ἐρχόμενοι, τε non prorsus certum.
 32, καὶ τοῦτο,
 47, ὑάκινθον.
 144, 3, ὥσπερ πῦρ.
 ὠρμησα εἰς αὐτὸν.
 20, μύρτων ἀφείναι.
 24, οὔτε ἀηδῶν οὔτε γελιδῶν.
 25, γερ. φαινόμενος.
 26, φιλήσαι πόνος.
 29, δυσθήρατος εἶμι καὶ ἰέρακι.
 31, ἀλλὰ καὶ τοῦ.
 33, τῷ ὄρει.
 41, ταύταις καὶ λούομαι.
 44, φυτῶν κατέκλασται.
 45, μή τις ἀνθους ῥίζα δεεστ. πεπατ.
 ■
 48, ἀνήλετο.

PRÆFATIO.

- 50, φύλλων ἀνήλεθεν.
 145, 4, ὡ παῖδες Ἑρωσ.
 19, οὔτε πνοὴν ἠρούμην.
 23, ὡς αὐτὸν.
 27, οὐκ ἐστιόμενον ἐν ὤδατις λεγόμενον.
 37, τοῦτο μὲν καὶ νῦν πάσχομεν — κάεσθαι δοκοῦσι.
 39, ἀλλήλους ὄρων.
 41, οὐκ ἰδόντες εἰ τοῦτο μὲν ἐστὶν ὁ Ἑρωσ ἐγὼ δὲ ἐρώμενος.
 46, σμικρὸν.
 48, καταφεύγειν.
 50, ταῦτα ζητητέον illud D.
 54, τῆ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ — ἐς νομῆν.
 146, 1, ἐφίλησαν ἄλ.
 5, ἐξ ἀγρυπνίαν ἔχουσα.
 7, παραλ. ἐφίλησαν καὶ οὐδ.
 10, ἐν αὐτῷ πάντως τί κρ. ἐστὶ φιλ.
 15, ἀνθεώτεροι πρὸς τὴν ἐπ. προσέδραμον.
 ἔπειγ. πρὸς.
 22, ἐστε τύχη D. per lacunam; atramentum expalluit.
 ἐπραξαν καθ. στελέχους.
 24, φιλήματι... υσεως videtur scr. γεύσεως.
 27, χ. προσβολαί.
 28, δὲ συγκλίνεται.
 37, τὴν ἀγροικίαν ἐκείνην ἔλην.
 42, ἡ παραθαλασσία καὶ οὐκῆσειν.
 43, πολυτελῶς. D.
 μ
 45, ἐνδοσαι καλὰ.
 46, κακὸν ἐποιοῦν.
 50, λαγῶς φεύγ.
 52, ἔβαλον βρόχοις.
 147, 8, σχοῖνον τῆς προτέρας. ὁ δ. καὶ ἡ X.
 16, ἐς θήραν λαγῶν.
 17, οὖν οὐδὲν εἶχον.
 18, στέψ. εἰς σχ.
 20, τὰς κύνας recte H.
 21, φαννουμένων τῶν ὁδῶν.
 26, ἐπέφαγον.
 27, κινήθην — τοῦ πν.
 28, τάχα δὲ.
 ü
 36, οἱ μύθημαῖοι στεροῦμενοι ἐξήθουν.
 38, κονόδεσμον.
 τν
 46, πρεσβύτα τότε γὰρ ἦν.

- 52, κατελείπομεν.
 148, 1, ἐπὶ τῇ θαλάσῃ.
 ἐπὶ τῆς θαλ. ἰδὼν τὰς αἶγας νέμ.
 11, οὐδέποτε ἠτήσατο κωμότης οὐδεὶς.
 κῆπὸν τινος αἴξ.
 18, φάμιμω λόγην ἢ κόμαρα ἢ θόμον.
 19, ἀλλ' ἀπώλετο ἡ ναὺς ἀπὸ, sed ἀπὸ certum non est.
 20, πνεύματος τῆς θαλάσσης.
 21, ἀλλ' ἐσθῆς ἀνέκειτο.
 25, προσηγέγέτο.
 29, μισυμαλοῖς D.
 30, ἦγον πάλιν τ. δ.
 30, ὀρμήσαντες.
 33, ζύλοις D.
 34, ἀπέστρεψαν δὲ οἱ πρότερον.
 37, διακόντων δὲ τούτων οmissio ἐκείνων.
 προσκομίζουσα ζόμεν τοῦ μέρους.
 45, οὐ πάντη.
 47, ἑαυτῶν πόλιν τραυματῆται τῶν ἐγγυρῶν τρυφῶντων καὶ ἐν ἡσυχίᾳ δυντῶν τούτους εἰς βοήθειαν ἤξειν ἰκέτευον ἐκκλησίαν τε συνήγαγον.
 τῷ δὲ στρατηγῷ.
 149, 7, εὐθὺς τῆ ἐπιούσῃ ἀγαγ. αὐθ. στρατ.
 9, ἤρπαζον.
 15, ἀλλ' ἐς.
 17, ἐνέκρυψεν αὐτὸν.
 23, ὡς αἶγας.
 25, τὰς ναὺς πλήρ. παντοδ. ἀρπ.
 26, οὐκ ἐγίγνωσκον.
 31, αἶγας εὐρών.
 33, ἐτέρπετο χλόη.
 35, ἐνθα ἐκάθητο.
 ὡς D.
 37, κατέφυγε καὶ ἔρρυψεν αὐτὸν χαμαί.
 39, τοῦτο ὑμεῖς ἴδετεν.
 42, μοι D.
 45, λοιπὸν πόλιν.
 46, πρὸς.
 47, ἔγω γὰρ καὶ νέμειν.
 48, περιμένω.
 53, τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ.
 54, καταλαμβάνει καὶ δρᾷ ἡμιγύμνοους τινὰς γυναῖκας καὶ ἀνυποδέ-

- τους τ. κ. λελυμένας
ἐχούσας καὶ τοὺς ἀγ-
μοίας.
- 150, l. 5, ἐπιρωνύουσα.
μέμφου δάφνης.
6, μέλλει ἢ σοί.
8, ἀνέθρεψεν. ἐκεῖ παιδίοις
κοινόν.
12, καὶ τὸν illud D.
16, πολεμίους.
17, οὐκ ἀγαθὸς πόλεμος.
18, ἀλλ' ἀναστὰς.
20, μέρος γενέσθαι τῆς.
21, τῆ ἐπιούση.
22, νεμήσασθε κοινή.
23, συρίσασθε.
24, ἐνθα πανός.
29, κερ. τραγ.
32, ἡλίου καταβολὰς.
33, ἀράμενοι ἐκ τῶν φυλλά-
δων οὖν ἐκοψεν.
36, καὶ ἐς ὕπνον τρέπεται.
41, ἐπ' αὐτῇ τάδε.
49, ἀνῆκε τοὺς.
- 151, 3, σγήματι ἐκειτο.
6, ἡ ἡμέρα.
16, ὑπὲρ τὴν πάτραν.
19, ἐκάλουν τοὺς δεομένους
ὧστε.
21, τὰ γενόμενα.
24, οὐδὲ γὰρ ἱερὸν σ. π.
ἀμφὶ δεκ. ἡμ.
31, ἀπεσπάσατε βωμῶν.
35, ταρέττουςιν.
38, ἀνάστα δὴ.
39, ἡγήσομαι — ὀδοῦ D.
41, ὁ Βρούαξ οὕτω γὰρ.
45, ταχ. ἀνεῦρον.
ὄρθ. ἡγαγον καθεζομέ-
νην ἐπὶ τῆς πίττος ἐστε-
φανωμένην σύμβολον
δὴ τοῦτο.
50, φοβ. καὶ πολ.
52, κατὰ τε τῆς ἀπ. ἐξ ἐξολ.
- 152, 6, θαύματι δὲ πάντων.
20, ὑπὸ τὴν συνήθ.
28, τὰ νυμφῶν.
41, γλ. ἐπέσπ. μεστὸν
42, ἐντεῦθεν καὶ τρυφή ἦν
. . . . καὶ παιδιᾶ.
47, ἐμνημόνευσαν.
- 153, 11, οἶα δὲ γέροντες ὑποβ.
ους
33, διδωμάτοκους.
α
38, τεμῶν.
47, καὶ οὗτις κεκήρωτο.
48, εἶναι D.
50, ἐς καθέδραν θροῖος.
- 154, 51, εὐπνοιοί.
1, μετεβάλετο μέλος.
3, αἰπὸν πρόσοφρον ποι-
αν' φλον.
12, ὁ δρύας.
45, προσῆλθον.
49, στέρξιν καὶ θ.
52, ὦ δάφνης.
- 155, 1, παρ. πρ.
οὗτος μὲν οὖν.
5, μένει.
15, ἰδίους D.
17, τὸ ἐπίπλου.
τὰ δπλα.
21, ἴππον μὲν.
26, μάλλον D.
29, ἐπεισεσόμενος.
ταῦτα εἰδρασαν.
36, ἐπιμιγν κατὰ γῆν.
48, πολλὴ χιών.
5, οἱ μὲν δὲ λίνον.
8, προβάτων τῶν ἐν.
22, ἡύχοντο δὴ.
25, ἡλιον καὶ ἄμα εὐχόμε-
νοι.
32, ἐπ' αὐτῇ τῇ αὐλῇ.
34, πλησίαι ἄλλ. e correcc-
tione prim. m.
40, κύψιχος πολλοὶ δὲ κίχλοι
καὶ φάτται.
45, οὐ πολλὴ ἡ χιών λελ.
αὐτῶ καμ.
51, καὶ κᾄθηται τὸ ἐντεῦθεν
δρυνίας.
54, καὶ ἀποκτενῶν.
- 157, 3, κατέκλειντο ὧστε πάνυ.
7, πῦρ ἀναφόμενος ἦλθον.
8, ἀλλ' ἦν πῆρα π. ἡ τρύφης.
12, πατρὶ δὲ τίς καὶ μητρὶ
παρθένος. καὶ τοῦτο
ὠμολόγει. πταίων δὲ π.
σιωπῇ τὰ θηραθέντα
συλλαβῶν ὠρμητο ἀπιέ-
ναι.
19, περὶ τράπεζαν εἶχον οἱ
περὶ.
24, δὲ κατὰ τὸν κ.
26, κρέως μὲν οὖν καὶ.
τὰ οὖν.
35, ἀπεφορτίζετο.
40, ἐστίναι δ ὁ κύων.
41, ἐκέλευον δὲ καὶ τ. χ.
46, παρέχων αὐτῶ.
τοιούτου γηροτρόφον.
54, μελιττώματα.
1, δὴ τῶν.
3, ἀνεκάετο.
14, ἀπέκαε.
26, εὐθὺς δ ἡ.
29, κατῶν.
- 158, 31, μοι κελεύεις.
43, καθ. μ. φιλ.
πολλὰς D.
52, ἐς τὴν δρῦν ἐφ' ἦν.
53, νέμοντες καὶ.
- 159, 4, ἦρους,
14, ἐγγίνοντο καὶ τράγων.
17, ἐξώρησαν.
18, νέοι σφριγῶντες.
22, περιβολῆς μάλιστα.
25, πρὸς τε τὰ φ. καὶ τὰς π.
ἐσπύταλιζε.
δὴ.
29, δὴ D.
33, καὶ τί ἔγνω καὶ δρᾶσαι.
συγκατακλίθειν.
37, ἀπολαύσαντες.
42, σὺ δέ με.
44, ἐκδεδ.
48, ἔκλαεν ubique.
51, χρομ. απ. χρέμης?
6, πάντα γὰρ.
7, μὲν ἐκ.
8, χρομίν.
9, κατόπιν τε αὐτῆς.
10, παρηκ.
14, εἰς τὴν ἐκείνουν.
15, ἐπιτεχνᾶται τοῖονδε.
ἐν ἧ ἐκάθητο δ.
20, ἐκ μοι.
27, ἀτ. μοι.
32, οὐδὲν οὖν.
33, εὐθὺς ἐγείρεται καὶ.
38, νυμφῶν δι' ὀνειράτος
ἐμοὶ καὶ τὰ.
49, ἰκέτευεν.
- 161, 6, μαθοῦσά τε εὐεργεῖν καὶ
σφριγ.
16, μαθεῖ δάφνης.
23, βοᾶ.
24, διακρύψ.
25, σὲ ἐγὼ ἀνδρα γλόγος
πέπ.
36, ἵνα κάθητο.
37, γῆνα τοῦ ἀετοῦ τῶν ὀνό-
χων.
ἐξαρπᾶσαι.
48, ἰχθύος τῶν πετρῶν εἰς.
54, ἐν ἀνακεπ.
8, ἰδίᾳ δὲ φ.
15, τὰ τῶν λευκασμάτων.
19, γῆν ὑπ.
29, μ. καὶ δρ.
43, χ. καὶ νύμφαις.
50, μόνον ἀλλὰ.
εἶπεν ἡ Ἥχῶ.
53, γενομ — ἐγγίν.
6, ποτὲ γυμνοί.
- 162, 8, ἰδίᾳ δὲ φ.
15, τὰ τῶν λευκασμάτων.
19, γῆν ὑπ.
29, μ. καὶ δρ.
43, χ. καὶ νύμφαις.
50, μόνον ἀλλὰ.
εἶπεν ἡ Ἥχῶ.
53, γενομ — ἐγγίν.
6, ποτὲ γυμνοί.

p. 163, l. 12, πυνθάνεσθαι.
 15, τὸν θρ. πολλά πρὸς γ.
 16, οἱ δὲ πολλὰ ὑπέσχοντο εἰ ταύτης τύχοιεν. ή.
 22, αὐτοὺς πολλὰ.
 26, ποιμν. ἀν. κόρη γ. π. ἰκ.
 29, αὐτὴν εὐδαίμονα.
 38, ὡς ἴστων ἀναδ.
 40, τούτοις δάφνις.
 43, μετὰ τοιούτων.
 47, πλ. ἀλλ' οὐδὲ ἐλευθερος εἰ καὶ πλούσιος.
 164, 5, ἀπήγγελε.
 9, μέγα D.
 13, συνθήσεσθαι. πλουσιωτάτους.
 14, παραιτεῖσθαι τ. γ.
 18, νόκτωρ D.
 22, μίθιμαίων ἤς τὸν λ.
 26, αὐτὴ μὲν οὖν.
 29, νεκροῦ. οὐδεὶς οὖν π.
 32, σοὶ νῦν δόξαι.
 51, πλουσιώτερος.
 165, 5, κορβασεῖν.
 7, ἔθρεψα τράγ.
 14, παρ' ἐμοῦ δὲ ὑμῖν.
 22, ἐνθα ἐπέκειντο τὰ γν.
 23, τ. πρὸς.
 31, μάλλον δὲ τί.
 33, ὡς συγκαθεύδ. μετ'. συντέθραπται.
 35, πείσαι λέγων ἄθλον ἔγ. τρισχ.
 36, μήτε πενίαν ἔτι.
 43, καὶ αἰ ν. ἀντί τ.
 45, τοῦτον.
 46, περιτ. θεομ. ὡς μὴ καὶ τὸν.
 48, καὶ ὠραία D.
 51, ἀναβαλο.
 53, παραγεν.
 54, φιλησάτωσαν.
 169, 25, ξένος ἐπὶ τούτοις.
 26, πάντα ή D.
 28, καὶ μελιτται αὐτοῖς.

PRÆFATIO.

35, μετοπ. ταδὲ.
 37, π. ἔβλεπ' ἀφ' ὧν.
 38, πολ. καὶ ἑτερόπομην πῶς πως.
 39, τίς ἐκεῖνον.
 50, παῖς αὐτῆ τῆ ἐπιούση.
 51, περὶ τῶν συμβεβ. Recte H.
 170, 7, ὁ δὲ λάμων αὐτοῦ κα-
 ταπ.
 8, καὶ πατρ. illud D.
 14, τὰ δὲ ἐπάτησαν.
 15, εἶχοντο αὐτῶ.
 20, οἶνος λέσειος δὲ π. κ. οἶνος.
 27, τὰ ἔργα κομ.
 30, βαθίως αἰπόλον.
 40, ὡς τὰς αἴγας.
 41, οὐπόποτε εἶδὲ τις β.
 171, 23, ἴτι γαλαθηνους.
 32, πεποιήκε δ' αὐτὰς.
 37, χιτῶνα χλαῖναν καὶ ὑπ.
 40, ἐπέπν.
 44, ὡς λόκου.
 50, ὄντι D.
 172, 11, τῶν ἐφ. illud D.
 22, κλάοντι.
 24, καὶ οὐκ.
 32, ἐν τοῖς τῆς ἀσωμάτοις συμποσίοις.
 48, ὁ τῶν δλων βασιλεὺς ἤρπ.
 50, εἰ καὶ μένειν ἐπὶ γῆς μέ-
 νειν ἐπὶ γῆς ἐπιτρ.
 54, καὶ ὡς illud D.
 173, 6, πάντα ἐκείνω.
 14, ὄτι.
 25, εὐηγ. μὲν αὐτ.
 34, ἀλλ' οἱ πατέρις ἐξέθη-
 καν τοῦτον πεδίω ἴσως παιδίων.
 52, ὡς δὲ ἀτενίσαιεν.
 53, εἰ ψεύδεται.
 54, ἑδασάνιζε τὰ λεγόμενα.

174, 2, ἐπλασσεν.
 9, χαμίδιον.
 13, παιδῆρ.
 14, Σωφροσύνην Courier bene Ζωφρόνην.
 27, ἀπώλ. omisso δάφνις.
 34, μ. οὖν μ. τοὺς ἔρπους.
 45, ἤκουσεν αὐτοῦ.
 47, ὦμην.
 175, 4, εὐ φρ.
 6, μὲν γὰρ ἐγὼ β.
 15, ἐνταῦθα.
 18, τις D.
 46, καιρὸν φυλάττων.
 53, χλόην D.
 176, 11, ὁ πικρὰς ἀνευρέσειος λέ-
 γων εἰ ἔβλεπον χλόην.
 τότε... αἰ.
 16, ἤκουε γνάθων.
 18, τοῦ D.
 30, δ ἔχ. οὐκ. ἀγ.
 177, 8, τὴν μὲν ἤρα καὶ λαβοῦσα.
 15, προσλάβη.
 19, θρύας οὐκ ἦν πατήρ.
 31, κατ' ἀγρόν.
 33, περὶ τὸν γάμον.
 47, μὴ δυν.
 48, ἐκίττα ή πόλις sed βλη γὰρ expalluit.
 51, αὐταὶ μητέρες.
 178, 3, τὴν D.
 12, κομίζει.
 24, τὸ πρότερον. ὅν γὰρ.
 25, εἰς τί ἤρασχίας καὶ χ.
 39, πρ. νομφῶν.
 54, καὶ τὴν ν. τῆ ρ.
 179, 3, τὴν χλ. illud D.
 11, χρομῆς καὶ λ. οὐκ ἀπῆν οὐδὲ λαμπης.
 17, αἰ D.
 22, ἀλλ' ἔσται ἔζων.
 26, μὲν D.
 33, νεῶν D.
 40, γυμνοὶ κατακλ.

EMENDATIONES IN XENOPHONTE EPHESEO.

(EDITIO FR. PASSOVII. LIPSIAE. TRUBNER, 1833.)

p. 183, l. 4, δὲ.
 ὠραιότ. ὑπερβ. H.
 15, ἦδη τινὲς.
 17, μεγάλη.
 μὲν τοῖς.
 23, ὅτι ἐν καλὸν αὐτὸς H.

25, οὗ τις.
 30, οὗτ. ἀγ. κατεφαίνετο C.
 184, 7, ἦν ἐκείνη.
 12, κύν. τὰ μὲν.
 13, εἰρηνικά. Ἐκ.
 οὔτως.

15, Ἄνθια.
 17, ὑπερεβάλετο.
 18, τσσαραεσκ.
 20, σονεβάλετο.
 51, Ἄνθια ὑπὸ.
 52, ὑπὸ Ἐρωτος.

† Cf. nota ad Em. in Longo: eadem ratio hic adhibita.

- p. 185, l. 6, ἐδεδώκει.
 13, ἔννοια αὐτοῦς
 71, δὲ.
 23, ἀνάνδρος ἔτι.
 30, οὐκέτι δὲ.
 42, ὦ δυστ.
 49, ὄλης νυκτός.
 53, ἦει ἦ.
 186, 7, προσείχετο.
 16, καταπέπτωκεν.
 20, καὶ Εὐδότην.
 καθειστοῦχαισαν.
 27, προσεκοίουν.
 35, εἰς θεοὺς.
 38, διάπλου.
 ἀπον. Ἐφ.
 42, ἐμμέτρως Η.
 187, 5, βουλευομένου.
 6, δὲ.
 17, φυγή ἢ Η.
 25, θαλ. πεπ.
 33, χλαμύδα.
 38, ἀλλήλοισ.
 188, 4, πόμα τὸ. —
 8, εἴπ. ἔπαν.
 11, συνερραφήκει.
 15, οἱ ποτὲ σοβ. μὲν.
 25, ἀπῆλθον.
 δὲ δι' ὄλης ν.
 38, δὲ.
 47, θερράπειναι μέλλ.
 48, τὸ Ἐφ. παρήν.
 49, καὶ τῶν μετὰ.
 53, καὶ Εὐ.
 189, 6, φῶντες.
 9, τὸ ὄνομα.
 15, συμβ. τ. μὲν ἴστε.
 19, οὗτοι ἀπήεσαν.
 21, ἀνανοῦντες.
 38, οὐκ ἀλλῆ.
 43, τὴν τὴν.
 54, ἐμπασεῖν
 190, 6, καὶ προσεπινοῦντο
 8, ἐπ. δι' αὐτοῖς.
 33, κρούρμου.
 35, καταμ. τ. ν. fortasse
 παρὰ τῶν ἐν τ. ν.
 53, περιτρέγουσι.
 191, 3, αὐτῆς θαλάσσης.
 7, ἐκλείουσι φείσασθαι Η.
 19, ἰδεῖν.
 33, διανύοντες.
 41, αὐτὸν πρὸς.
 42, πόνω.
 54, τὰ περὶ Η.
 192, 6, ἐπιτηγάμεθα πόνων
 14, δὲ.
 καὶ Εὐ.
 24, ἴσθι γὰρ.
 37, ἐδάκρυεν.
- 193, 7, ἐν γῆ βαρβάρων.
 πειρατῶν ἕβρει π. περ.
 19, ταγέως δὴ.
 27, τούτοις.
 33, τὰ μὲν ἄλλα.
 194, 2, συνήθ. τοῦ.
 11, παρὰ τὴν.
 23, ἐξαιρέτως.
 32, ἐπλήσθη.
 195, 4, τῆς ψ. καὶ τῆς.
 14, γραμμάτιον.
 16, ἐρά.
 18, παρῶδης.
 23, μετὰ σοῦ κοιωνοὶ Η.
 24, λαβ. κατασ.
 29, δὲ ἐγγράφει Η.
 47, τετολημμένων.
 51, ἦρ. τὸ.
 196, 3, λόγον.
 6, βὰσ. τὸ σῶμα.
 11, ἔξεται.
 43, ποῦ δὲ.
 46, πόρρω που.
 47, τεθνηξ. δυστ.
 197, 3, κατέκλειστο.
 9, πλοῖον πορρωτάτω.
 12, τιμωρήσασθαι.
 18, καὶ τηρῆσαι.
 29, ὄψεις.
 43, τί δὲ ἔλ.
 45, καὶ ζῶσαν καὶ τ. Η.
 48, εἰς τὴν Α.
 198, 13, τὴν ἡσυχίαν Η
 33, δὲ θεοὺς.
 35, ταύτης μὴ.
 46, σπανίζοι τι.
 47, δὲ τὴν.
 49, αὐτῇ τῇ ὄλη.
 51, τούτοις ἤμεν.
 ὑπὸ τῆς.
 199, 9, διέτριβεν ἄγει.
 13, ὅτι καὶ Ἄνθ. Η.
 14, περὶ.
 29, κρεμνᾶν.
 ἤθελον deberet ἤμελ-
 λον.
 32, ἀν. τὰ π. τῶν.
 33, ὁ Περὶλαος Η.
 40, αὐτῶ.
 48, ὅ τι ποιήσει.
 πολλὰ.
 200, 3, οὐ πρὸ πολλοῦ τοῦ ἀν-
 τρου. Η.
 ἐπίπλ. γὰρ καὶ αὐτὸς
 τῆς Η.
 11, τὸν ἐκεῖ Πόντον Η.
 15, δὲ ὁ Ἄβρ.
 τοὺς ἴππους Η.
 36, διηγῆσασθαι.
 37, ἐξηγεῖται.
- 201, 16, καὶ ἐλάττονα.
 23, δὲ ὑπὸ Η.
 26, ἀργυρον.
 202, 16, ὄψη.
 20, ὀλίγον.
 44, καθ' ἄν.
 46, ναυαγία.
 203, 7, καὶ ἄρα.
 19, ὁ μὲν γει.
 21, γαμ. δυστ.
 24, οὐ γὰρ ποτε.
 30, συμπράξει.
 37, ἀποδράσασαν.
 50, ἀπολ. λέγει.
 204, 10, μή τι π.
 22, ἦγετο.
 205, 9, ἦγετο Η.
 16, οὐ γὰρ ἐντ.
 17, οὐδ' ἄν.
 19, ἐκ δὲ τούτου.
 27, οἴτ. ἴστε.
 32, τῶν θ. τ. π. ὑμῶν.
 36, πλοῖ.
 50, διαωργήν.
 30, περιέρρηξε.
 37, μέχρι που.
 40, ἴπ. τότε.
 41, ὄλης ν.
 47, ἐπιπύων καὶ.
 207, 2, ἔτρεφον αὐτὴν.
 14, ἀν. ἴσο.
 34, ἐθελει.
 37, ἔχειν.
 45, συγκατακλιθήσεσθαι
 208, 2, ἐπὶ τὴν.
 9, τὴν Φ.
 12, καὶ ποτ.
 18, Ταῦα.
 24, ἀνδρῶν.
 32, ἀπὸ.
 39, τῆς ἐκεῖ.
 40, μένοντος.
 44, ἀδικεῖ.
 209, 5, ἐμβολὰς δέχεται τὰς εἰς
 τ. θ. Η.
 13, ἐπιτίθετο.
 51, Αἰγυπτίαν εἶναι ἐπιχώ-
 ριος.
 210, 7, Ἰταλ. ἐκεῖ π. τι μα-
 θεῖν Η.
 30, καὶ πληγῇ.
 10, ἐνοχλήσωσι.
 14, τῆσσοι.
 17, καθειργ.
 23, ὅστις πωπ.
 34, ἀναζητεῖν ἔτι π. Π. εἴτι.
 48, καὶ θελεῖ.
 212, 1, ὀδηγομένου.
 4, ἀλλήλοισ πολ. ἤξειν Η.
 13, ὁ. Ἐν ἀ. τ. τ. γ. ν. ἔξ.

- 14, εἰς Ἄργος.
 18, διηγ. ἀπ.
 27, ἀεὶ ὡς.
 33, π. ἐννοῶ. Ἔτι.
 p. 213, l. 44, μεγάλην καὶ.
 47, ἐκκαθάραι.
 214, 16, τὴν θεάν.
 18, βιάσασθαι.
 27, καὶ δεηθῆ Η.
 28, περὶ τοῦ νεῶ Η
 τοῦ θεοῦ Αἰγ.
 30, ἕκαστα.
 43, μήπως ἡ ξένη αὐτήν.
 45, αὐτῆς.
 215, 3, ὑβρίσεις.
 22, ἐπίστευεν.

PRÆFATIO.

- 34, ἕως χρόνος.
 50, ἰκανῶς τῆς.
 54, ἀνάσσαντες.
 216, 7, μεγάλη ἀν.
 17, οἱ γε.
 26, ἔδοξεν αὐτ.
 48, κατῆρε.
 50, αὐτὴ γὰρ Η.
 217, 6, συγκαταβιάσασθαι.
 7, τῶν πάντων ἀμεινόν με
 Η.
 8, κἀγὼ δυστ. εἰς κ. Η.
 13, ἐδόκει δι.
 21, πειρ. δυστ.
 25, τί ἐμ.
 27, δὲ τῆς Η.

- 50, ἐνενοῖ Η.
 218, 14, ὅστις ἀν ποτε.
 17, διαβ. μὲν γὰρ Η.
 18, πεπόνθασμεν.
 25, ἀπεξηγήετο.
 33, τελευταῖον.
 219, 18, παρ' αὐτὸν ἀγε.
 29, τὴν οἰκετῶν.
 220, 17, παράγει.
 221, 12, ἐν ἑαυτοῖς.
 27, ἦκ. — ὑπὸ.
 34, πολλὰ καὶ π.
 39, διανίσταντες Η.
 222, 23, ὄλης νυκτὸς.
 39, ἔχοντες.

LECTIONES CODICIS FLORENTINI.

- In Titulo ἔφεσθαι D.
 183, 17, μὲν καὶ τοῖς.
 23, ὅτι ἐνὶ καλῶς.
 25, ἀν ποτε οὐ — τῖς cum
 lacuna a vel trium li-
 terarum.
 30, Ἄβροκόμας.
 35, ἐπ' Ἄβροκόμαν.
 184, 1, ἱερὸν. σταθ. δὲ.
 7, ἐν D.
 12, κунνηρ. ὠδε πολεμικὰ.
 15, Ἄνθεια.
 49, ἐς ταυτὸν.
 185, 12, ἐνν. ἐκείνους ὑπῆει.
 14, ἐνεκαίετο.
 17, δὴ.
 24, γενικὸς.
 30, οὐκ. δὴ.
 34, μὴ δὲ ἐπιπολὺ.
 44, ἐπ' Ἄβροκόμη.
 53, ἦει δὲ ἡ π.
 186, 20, καὶ ἡ Εὐ.
 38, διάπλους.
 40, κατὰ ταῦτα.
 47, δεῖνὰ δὲ.
 49, ἱσσιδῖ.
 187, 6, δὴ.
 188, 10, ἀνελάμβανον.
 11, συνηρμόκει καὶ ὅσα, μο
 fere evanidum.
 38, δὴ.
 39, πρὸς ἀγωγὴν.
 49, κ. τῶν..... μετὰ libr.
 sua sponte reliquit
 vacuum.
 53, καὶ ἡ εὐ.
 54, ἐπεπόνθασαν.

- 189, 6, οἱ φόντες.
 19, οἱ μὲν ἀπέησαν.
 21, ἀλλήλους quod reci-
 piendum Η
 31, ὑπάρξει.
 32, ἀναστενάξας.
 43, ὁμνύω τὲ σοι τὴν.
 54, ἐμπεσεῖσθαι πλοῦν.
 190, 5, παρῆλθε λιπῶν.
 7, καὶ προσεποιῶντο.
 10, ἀπασαν ἐξίστόρησαν.
 παρῶρμου.
 46, ἀβόντες.
 51, ἀπώλλυντο.
 52, ἀπεσφάζοντο.
 191, 12, ἐδύνατο.
 15, ἀχθήσεσθε.
 17, μακ. μελλ.
 24, ποῖ με καταλ.
 διανὸ a lin. συντες.
 39, τοῦ πλοδς.
 41, αὐτὸν ἡ πρὸς.
 ω
 42, τῷ πόν οὔτε.
 192, 6, ἐκτ. πόνων.
 8, παρὰ ἀψύρτου.
 10, πεῖθει.
 14, δὴ.
 καὶ ὁ εὐ.
 30, αὐτὴ ξένη.
 31, οὐδεμιᾶς.
 42, ἔρ. τὸν εὐξ.
 193, 3, ἀκηχόεσαν sed corr. a
 pr. m. ἦκηκ.
 19, ταχέως τι τῶν ὄρκων.
 23, φιλόζωος.
 24, μὴδ' ἐπιμεῖναμι.

- 194, 2, συνήθ. μετὰ τοῦ, hoc
 μετὰ fere evanidum
 in extremo vs.
 11, πρὸς τὴν
 14, τὸν Ἄβρ.
 22, ὑπὸ τ. Μαντῶ εἶρ.
 24, γίνόμε sed corr. a pr. m.
 γενόμε.
 40, ἀβροκόμα καλῶς
 43, περιδῶς αὐτῆ δ.
 195, 7, κἀγὼ.
 24, λαδ. καὶ κατασ.
 51, ἦρ. μὲν τὸ.
 196, 3, λόγου ἀκοῦσαι.
 6, αἶ τε γὰρ.... τὸ σῶμα
 spatium relictum est
 4 litt. m. sec. inse-
 ruit βάσανοι idem
 adscr. in margine.
 11, ἀξεται.
 40, προῦκυλιετο.
 43, ποῦ μὲν ἡ ἐν.
 46, π. ποι.
 197, 8, μετὰ μοῦ Λεοκ.
 48, εἰς Λυκίαν.
 198, 7, τὸν μοῖριδος.
 33, καὶ θ. δεδιώς.
 46, σάντισι τινές.
 47, αἰγιαλοῦ τινος.
 δὲ καὶ τὴν.
 199, 1, ἐκελεύσαμεν.
 20, τὸ δ' ἐξῆς.
 40, αὐτῶ.
 200, 3, ἐπεπλάνητο — ἐπ' εὐθῶ.
 15, δὲ καὶ ὁ ἄβρ.
 αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔππους
 41, εὐδ. ἐνταῦθα ἐκεῖ νέος.

p. 201, 1, 2	ἡδυνηθ. quod recipien- dum H.	τὰς ἑμβ. ἔρχεται τὰς εἰς τ. θ.	43, δυνηθέντες.
20,	ἐς βυζάντιον.	12, παρὰ.	50, ἱκανῶς δὲ τῆς.
36,	λ. ἡμῖν γενομ.	ἐπετέθειτο.	54, διανούσαντες τὸν πλοῦν.
	□	46, λειψθ.	2, γενέσθαι.
39,	ἐνεγκῶν m. pr.	210, 14, νεανικός τε.	7, τέγους.
47,	τεύξεν τῷδ' ὑπεράνθη—	17, παρὰ τῷ Ἰπ.	25, ἦκεν εἰς τὴν οἰκίαν.
48,	οὐ τάρων.	24, ἐξέκαεν.	32, ἀποπλανηθεῖσα. Male Cocchius de literis expunctis loquitur; nam nevestigium qui- dem harum apparet.
202,	16, ὄφει.	καὶ ἡ πλ.	37, πολλὴν εἶχε.
44,	χρ. δν.	37, ἤλαπιζε ποτέ.	47, ἐπαναγθεῖς.
54,	ἐφίλοφρόνει τότε.	51, καὶ δὴ.	48, καταίρει μὲν.
203,	33, λέγει δὴ.	211, 14, τίθασοι — ἀλλ' ἤδη.	48, μουκίριον.
44,	ποθὲν δ.	23, ὅστις ποτέ ἐστίν.	7, παρεμυθεῖτο quod re- pone.
204,	12, χέριν αὐτῶ.	25, ἐν τῇ.	13, ἐδόκει μὲν αὐτῆν.
19,	οἱ οἴκοι ἀνευφ.	26, ὁ δ' Ἰμφίν.	25, τί δ' ἔμαυτήν.
38,	μετὰ σοῦ ποιοῦ παρὰ σὲ	46, ἔγων πολλὴν.	26, ἀπαλλ. τοῦ.
205,	6, κόσμον ἄλλον.	47, ἠράσθην	33, ὁ περὶνθιος εἰ. . . ὡ ταυρομενεῖω duax l. extritæ sunt.
19,	ἐν δὲ τούτῳ νυκτὸς.	ἀντερῶ δὲ μου καὶ ἡ θ.	14, ὅστις ποτέ.
27,	οὔτινές ποτ' ἔστε.	212, 1, ὁθῆγοντο θεοῦ.	18, πέπονθα μὲν quod re- cipiendum.
32,	θεῶν αὐτῶν τῶν πατρ.	ἀλλ' ἄλλοις π. ἤξιεν.	33, τέλειον δὲ.
	ἡμῖν.	6, πρὲς ἐπίγυφτω.	39, ἀνωδύροτο.
36,	πλοῖον.	ἤξιμεν ἐπ' Ἄρνος.	49, ἐπιφθάνει.
43,	ἐνθάδε κἀν.	23, ὁικινύει.	7, εἰσωκίσατο,
45,	αὐτὴ μὲν.	27, ἀεὶ τε ὡς ζώση.	16, ἔγειρον ἀνθεῖα.
	διορυγῆν.	33, π. ἐνωῶ. τὰς συνθήκας ἐνωῶ. ἔτι λέγοντος.	17, ἐπνεγκαι.
51,	ἀκαταστέτω.	35, ἀν εὐρήσω.	23, ἀνέθεσαν.
206,	15, φάρμακον ποθὲν.	49, τῷ Ἰπ.	τὴν τῶν οἰκ.
18,	ὑπὸ ἀθουμ.	3, οὐχ ὑπομένων.	35, εἰ δὲ αὐτὴ ἡ στῆλη.
33,	ἀπολομένην.	5, οὐχ εἶπετο.	1, τὴν εἰς λυκίαν.
40,	Ἰπ καὶ τότε μὲ	9, ὄρειον κακουμένην	2, τὴν τῷ δ. τελ.
47,	ἐλπίζ. καὶ illud D	13, μέχρι ἀν.	3, καὶ δὴ.
207,	2, ἔτρ. τε αὐτῆν.	17, δὴ εἰς.	8, διῆγε recte H.
	6, ὄρῳ.	25, σγεδῖαν καὶ — κἀν.	16, παράγεται παρὰ.
12,	σκέπτεται.	lacuna 5 aut 6 lit.	17, ἀνάγει παρὰ.
	ἀν. τῇ Ἰσιδε	29, ἐπ' Αἰθιοπίαν.	21, τῷ ἡλίω.
21,	κατ' ἀλεξ.	44, μ. τε καὶ.	26, τῶν πρότερον.
24,	τά τε φορτία.	47, ἐκαθάραι.	29, γενομένην.
27,	δὴ.	50, μηνύση.	41, ἀνέθικε.
33,	κατεῖ/ε.	52, δὴ.	2, αὐτοῖς πλοῖος.
	ἠθέλειν.	8, ἀλεξ. σύγγενῆς.	17, τοῦ λόγου.
40,	ἦδη δὲ τέλος.	16, τὴν θεόν.	22, τὴν ἀνθ.
49,	ἀποκτείνειε.	18, πρόσεισι δὲ.	24, αὐτὸς ἔμ. quod recip.
208,	ξεν. ἐφ. D.	28, περὶ τοῦ νεῶς a. lin. παι- δες ἀγύπτιοι.	25, ἐπιτηδεῖος τὸ δε. . . μγ. δέπω ἀβροκόμη, de- sunt 3 litt. : μὴ non prorsus certum est, videtur τι anteposi- tum, itaque legen- dum ὅτι μγδ.
	2, ἐπὶ τὴν.	30, ἐλθοῦσα δὴ καὶ οἱ πρὸς- πίπτει.	34, πολλὰ ἔμα πάθη.
	9, ἦνύε — λαβόντες αὐτούς	35, ζήσομαι.	40, τὸ τῆς Ἰσιδος.
	τῆς φοινίκης ἐπράπων- το.	36, πονηροῦ.	
	12, καὶ τῷ ποτ. τῷ N.	43, αὐτὴν ἡ ξένη.	
	18, μὲν δὴ ταῦτα.	45, καθ' αὐτῆς ἑπικ.	
	24, ἀνῶν (ἀνθρώπων)	46, ἀπήγγελλε.	
	25, καὶ ὄντα καταστυγόμε- νοι.	4, δεσμά.	
	29, καὶ ὅτι.	6, ἀπαγαγόντα — ἀποδό- σθαι.	
	τῆς ἐκεῖ.	16, ἐπ' ἐκείνην.	
	41, βεῦμα ἰδῶν τοῦ N.	17, ἀλλὰ ἀπόκτεινον.	
	43, πέφηνεν Recte H.	ἐπίστευσεν.	
	46, προδέδομαι.	27, μὲν τίσθιν.	
	47, ποτέ.	28, ἀνελάμβανεν.	
	51, ἀποδάλλει.		
209,	1, ἐρεσιμένος.		

HELIODORUS.

Codicum Vindob. (A et B), Vaticanani (V), et Lugdunensis (Lugd.) lectiones. Emendationes, J. Perizonii (Periz.), Hemsterhusii (Hem.), Falckenburgii (Falck.), P. Francii (Franc.)¹

p. 225, l.	2, ἐν δπλοῖς ληστρικοῖς.	8, τρέπουσα V ἐπιτρέψασα A.	14, ἡμέρ. ταύτη τῆ β. AB.
	6, τὸ πρῶτον τὰς ὕψεις A. τὰ πρ. τ. δ. B.	19, τῆς εἰς A.	19, ἀληθ. καὶ A.
	8, μὴ πλεόντων A.	24, οὐδὲν A.	22, Periz. fortasse πόθεν δὲ; γνώριζε.
	10, πλεόντων A.	28, πολλῶν ὄντων καὶ ποι-χίων V.	26, τὰμ AB.
	11, καὶ τοῦτο παρῆν συμβαλεῖν A.	31, ἰδοῦμαι ἔχειν.	41, ὑπερθεραπ. Periz. du-bitanter ὑποτρέπουσα vel ὑποδραμοῦσα.
	12, τρίτου ζωστήρος V.	32, ὡς λησ. κ. ἀπληστῖαν A.	48, καὶ om. B.
	14, μεστὸς ἄπας.	37, κἀν τ. δὲ B.	51, ἀφλ. ἀν.
	15, μέρεσι τῶν σ. Hem. καὶ μέλεσιν ἔτι σπαίρουσιν.	38, ὄσο AB.	53, ἐνδεικν. A.
	17, ἀναμείχτο B.	40, ἀπεν. AB.	231, 13, γίγν. A.
	19, ἐλαεινὰ.	41, ἐς δέκα.	14, διὰ γῆς. B.
	22, κατὰ τὴν A.	42, τρεῖς δὲ τος. ἐπ. B τρεῖς δὲ τοὺς ἐπ. τος. A.	19, γίγνεται B.
	25, ὑπορρ. A. πινόντων.	44, δ. αὐθις A.	26, ἐπιγίγν. A.
	30, πεπορισμένοι Falck.	53, ἐθαύμαζον V.	30, ἡ αἰμοχαρτῆς καὶ π. B.
	33, μετεσκευάσεν.	4, οὖν πλ. A.	32, οὐ δ.
	37, καθιστάντες.	5, ἀν καὶ A.	34, οὐδὲ.
	41, τὴν μὲν ναῦν Periz. γράφ. μὲν.	10, σ. οὖν δὲ.	35, πολλὰκις om. A.
226,	3, καὶ ἐπὶ τ. λ. αὐτ. νικη-τάς B ἑαυτοὺς δὲ A.	16, συσκευασασμένους V.	36, καὶ εἰς ἐμὲ om. A.
	10, καὶ φάρετρα AB.	17, εἴ που V.	37, πολλὰκις om. A.
	12, ἀπρόρητο B ἐπιστηρ. ἢ δὲ λ. AB.	19, ἐφαίνετο om. A.	38, τινος A.
	13, ἐρεδράζουσα Hem. Fa-brisium conjecisae ait ἐπερείσσα.	22, ἀχρηστοτάτων Hem. — Suppressi δύναται.	42, ἐταίρας — μέθας A.
	15, προκαίμενον V. A.	26, χαλεπῶς V.	45, τὰ μὲν οὖν ἀλ. A.
	24, ἀπερθ.	27, ὑποτείνουσαν.	50, Franc. μηδὲν ψ.
	27, ὄλωσ sed A ἄλλως B ἄλλας.	31, κατὰ μέσον — ἐπὶ δὲ.	52, οἰκίας V.
	31, ἄμα λέγ. d. in A.	32, ἀκρωρίας B.	53, πῦξ ἐπ. B.
	34, τῆς ὄψεως.	36, ἐπὶ σκ. B.	232, 6, πρὸς V.
	38, καταυγ. A.	39, εἰ δὲ γ. B — παιδ, ἢ δὲ γυνὴ A.	8, ἤργετο B.
	39, ἐπιτρέγ.	50, Π. ἔτε τεύχ. B. ἄτε ἔσα A ἔσα καὶ V.	12, μ' ἀπ. A.
	41, ἢ τῶν γενομ. V γίγν. B.	229, 3, ἐνοικ. ἐν AV.	16, ἐπανῆκε V.
	42, καὶ θεόν.	6, πρὸς V.	21, σοὶ προσομ. A.
	43, ὑπὸ τοῦ τῶν B ὑπὸ τῶν θεῶν V.	17, ὑπ' ἀγροικίας AB	22, εἶναι om. A τιμ. ἐκείνην A ἢ εὐγ. B.
	48, κατέγ. δρώντες δὲ A.	21, ἀποτετεμημένον.	24, γίγνωνσ. B. reliqua hujusmodi omittam.
	50, ταῦτ' ἀν AB.	33, κατεχ. B.	25, ἢ δὲ, καὶ A.
	51, τοιμᾶν A — ἀλλήλοισ V.	34, προελθ. A.	30, ἐκ. ἡμέρας B καὶ ζηλ. A.
	53, τῶν ἀληθῶν AB.	36, αὐτῆς AB.	35, καταλαβούσης AB.
227,	3, τῆς ἐξ αὐτῶν.	39, π. δὴ ἀν. A π. οὖν ἀν B.	38, δὲ πρὸς ἀμ. A recte.
		47, πού B.	42, ἐνδοθεν AB.
		49, μηδέποτε V.	43, διεξ. διεφαίνετο A καὶ τὰς θύρας.
		2, τι ἕσθον A τὸ θ. κρ. B.	44, ἐκραγεῖς V.
		5, ἐπὶ.	49, αἴ σ AB.
		7, ἐκουρ. A.	54, εἰστήκειν AB.

¹ Codicum lectiones et virorum eruditorum emendationes ipsae citantur, si nil adscriptum, lectio exhibetur quam Mitscherlichius secutus est; in textum recepta est nostra emendatio.

- 1, 1, περιέβλεπον V.
 24, ἕρπει — ταυτ. δὲ B.
 29, τι om. B.
 33, ἔδακρυεν A.
 37, γεννήτορας A.
 44, βάλλειν AB.
 50, ἠκούσθην V.
 234, 21, κατεφίετο V.
 23, οὐπω δὲ τῆς B uti cod. Faur.
 27, Periz. : = ἔφην intelligi potest. Recte.
 31, παρ' ἄξιαν V.
 32, ἄν ποτε καὶ παρ. V.
 39, σοι.
 41, χάρις A reliqua hujusm. non adnotabo.
 49, ἐπιθ. A.
 235, 7, καὶ οὐχ ἦκ. V.
 8, προλαβείν καὶ ληφθῆναι A vulgo π. καὶ φθῆναι.
 9, ἑαυτῆ A.
 10, προσελθ. V.
 11, τὴν σὴν θερ. A.
 14, εἰμί Franc. addit.
 17, ἑλπίδας V.
 20, συντεθ. B.
 22, ἀπαλλαγὴν — τοῖς A.
 25, συντεύξασθαι A ὑπελθόντι AB.
 36, πολλὰ B.
 41, παρακρ. V.
 52, αὐτῆς A — ἕπερ A.
 236, 2, τόχους A.
 3, σχολάσειν. — γάρ B.
 5, τοῦ ἔργου conj. Franc. ἐπιμ. V. recte.
 18, δι' ἐμὲ τὸ μέρος B.
 20, ἐνδοριζ.
 25, πρὸς αὐτὸν A.
 30, πολλὰ VA.
 34, βουλομένοι V ἀπολογῆσ. B.
 42, ἐν εμ. B.
 46, περιμ. με vult Hem.
 49, ἀδρότερον V.
 52, οὐ B.
 237, 3, παραλαμβάνει VA.
 9, τὸν μὲν AV.
 13, σελήνης B.
 22, πὶ τοῖς πταίουσιν vulgo. καὶ ε. τ. μάλλουσιν V. hoc μῆλλ. AB. Coray conjecit παροῦσιν, quem sequor.
 27, σπαράξασα B.
 30, τότε Periz.
 37, σοι.
 40, ἢ τῆς.
 42, τὰ B Periz. τὰ μὲν Πατρόκλου προφ.
 43, μνήμη VA.
 44, θρήνων V. — Vulgo εἰ μὴ τ. ἕπ. ἐπ. ἕφ. ἡδ. τῶν γ. ἕπ. quæ transposui.
 47, ἐνηρεμ. vulgo, sed B ἀνηρ.
 48, ὄνειρων A.
 49, τὸν ὕπνον AB.
 238, 3, καὶ τὸν Hem.
 4, λαμπαδῶ πυρὶ τὸν Hem. illud emendavit; nos abjecimus quoque τὸν.
 6, μὲν A om.
 9, τὴν θ. ἴσιν B.
 18, παρθενίους AB.
 21, προηγ. A.
 25, αὐτὸν B.
 36, καὶ τοῖς illud om. A. συνῆσι — τῶν Αἰγ.
 43, ταύτην παρανομήσαντος παρελείσθαι. πορανομήσαντος παρελομένου V.
 ἐφ' ὧν τε A ἐφ' ἧ γε B.
 45, διήγαγον A.
 51, ὕμιν B.
 52, ἔσοι τι.
 239, 2, οὐχὶ αἰμ. B.
 8, καὶ om. A.
 15, ἀπολογῆσ. B.
 18, οὐ πέπτωκα.
 20, ἢ γάρ B—λογίζομαι V.
 40, ἢ ἐκ.
 41, τῆ γῆ τὸ βλ. B.
 51, μετεδώκατε B.
 53, ἄλ. τε δίδοι τὸ BA δίδοι V.
 240, 5, ταῦτα ἐν ὄμ. A ἐν ὄμ. τούτων καὶ τοσ. B.
 7, ἐλάχομεν V.
 11, ἡμέλλομ. uti μοχ ἤμελλε B.
 19, ἀθρόον A.
 31, αὐτῶν τε AB δλλόντων τε καὶ Franc.
 32, ὤφελον B.
 34, τὰς ante ὄμ. om. A.
 39, ὑπερβέβληκ. A ὑπερβέθηκε B.
 40, καὶ μετ' B.
 46, μὲν γάρ hoc om. A. ἔτ' ἄν A.
 47, εὐθυμότερον AB addit ἄν.
 46, ἀνακλέσθ AB.
 49, καταλείπω B.
 241, 9, πιστεύων B.
 12, ἠῦτρ.
 13, ποιησομένους.
 18, καὶ πη καὶ A omisso εἰ.
 22, τὰ δῆλωθ. AB.
 24, βλάπτειν τε AB.
 35, τί δ' ἄν γίνοιτο B δ θ. ἔφη B.
 40, τὴν κατ' ἐμοῦ AV.
 50, φυλάξασα V.
 242, 5, τῆς ζ. τῆς ἐφ' ἡμῖν B.
 14, καὶ ἡ V.
 17, ἐπί σοι τοῦτ. φ. B.
 24, ἔστειλε AB.
 26, ἀγριώτερον.
 28, πρότερον Hem.
 33, καὶ τύχαι παρέσθον V τύχαι vel τύχας δς — ἄν ἐξ Hem..
 35, ἐπινοίας Hem. vult ἐπινοίας. In Lugd. ἐπινοίας.
 38, αὐτὸν Kv.
 49, ἐσπουδασμένος BV.
 52, καὶ φόνους V.
 243, 4, τι om. A.
 6, ἔνδυσε AB.
 8, ὑπερκύπτοντας AB.
 9, προιδεῖν καὶ Hem. προμηνῶν A.
 32, ἄλλην.
 34, σκολιούς om. A.
 40, προσέπιπτεν.
 44, φοιτήσει.
 46, διαδραῖνα V. σοι.
 51, φαιδρότερον V.
 244, 6, πολ. κεκτημένους A.
 9, τούτους Periz.
 10, ἔστι V.
 13, ταῦτα B.
 14, ὕμιν B ἡμῖν om. A.
 16, ἔνσπονδος A.
 21, ἀνεκάλει VB.
 23, συνερρώγει.
 24, ἐπελθόντες V.
 29, καὶ ἀφόρητον.
 34, τε AB om.
 45, δρώμενα A.
 46, συνέβαλλον B.
 245, 1, τὸν θερμ.
 6, προσαναίρειν A.
 7, ἀπαντώμενον Comincl.
 14, Ἐλ. τῆ γλ. AB.
 26, ἱερ. θυμ. B.
 27, τε τοῦ.
 33, πλεῖς. καὶ ἀρ. μ. B.
 34, ἔρσειαν A.
 36, πλησιάζαντες μ. καὶ.
 41, τὸ μὲν τε A.
 44, ὄντων.

48, τῶς δὲ καὶ ἄν.
 46, ἐπιτρέψαντες AB.
 49, ἔβαλλον B.
 p. 246, l. 1, ἔς τε B.
 2, καθέντα AB.
 6, φλοις B.
 21, τῆς ἱερ. V.
 25, ἐπέλθῃ.
 37, τὴν νῆσον. V.
 39, αὐτὴν A.
 42, ὑπὸ τῆ γῆ μὴ V.
 247, 10, εἰς τὴν om. A.
 18, τοιαύτας ἐπὶ σοι V ἐπί σοι Lugd. in marg.
 24, ἐσχ. καὶ ἀψ. φ. λ. B.
 31, ἀπολώλεικάς με V ἀπόλωλε καὶ με Lugd.
 35, ἀνακοπτόμενον V ἀνακαμπτόμ. A ἀποκόπτ. Lugd.
 41, περὶ τὴν B.
 44, ἕρεσιαν B.
 47, χαλ. δὲ V.
 248, 7, ὑπολειπομένης B.
 6, παρενεχθ. Lugd. V. μοχ ἑναποσθ. VAB.
 15, τὸ γόνυ B.
 28, κινδ. θαλ. — ὑποθαλ. om. A.
 35, εἰς οὐδὲν ἄρ.
 46, ἀλλ' ὡ γ. B.
 49, φλοῖον V.
 249, 7, τὸ μὲν διότι vulgo ὅτι τ. σ. δι' οὗ Bas. τὸ μὲν δεῖ Lugd.
 26, ποδηγετεῖν B.
 31, τῆ σραγῆ καὶ σκ. B.
 43, ἐς τοῦδ. A.
 45, μικ. ὄν.
 44, ἀλλ' ἔσπερ οἰνομ. A. ἠρώμενοι Bas. Lugd. Hem. adn. = interpres legit μονώμενοι
 46, περιέστησε V.
 49, διασμύμενος.
 50, συρρυσίαν A.
 51, ἐπέρραινε VAB.
 54, ἐντυχ. καιμ. δ' ἐαυτοῦς VAB.
 250, 1, ὄρθ. ἀθρ B.
 3, γεγεννημένον B.
 6, προσπ. VAB.
 9, ἄπερ ἤσγυν. Canterus. ἤσγ. τε ὄρ. AB.
 20, τὴν γ. v. καὶ τ.
 24, τος. συμφ. κεκερασμένον.
 28, διακνομ.
 37, ἐπ' ἐσγάτης B.
 41, ἀμψ' αὐτῆς A.

PRÆFATIO.

53, καθ' ἑαυτὴν.
 251, 5, περὶ τὰς A.
 16, μοιχείαν A.
 19, προ ἐκέλευον VB ἠνάγκαστον.
 44, ἐγγέγρ. A.
 45, σε.
 252, 5, τῶ καλῶ καὶ.
 10, διεπραξάμην B. ἀμετάβλητον AB.
 11, ὑπό σε.
 12, καὶ εἰ B.
 15, τὴν Ἀττικὴν V.
 25, πάλαι V.
 38, ἢ πῶς, μοχ ἢ πότε.
 39, καθαιμένην B.
 43, νομιζῶ.
 44, ἐκτετόρευται B.
 48, Τροφωνείου. θεοπροφεῖν AB.
 253, 9, ἀπέστειλεν B.
 11, πρὸς.
 20, καλ. εἴ.
 34, δὴ AB.
 41, γ. καὶ.
 42, τάχα μὲν καὶ.
 49, ἐγγχειροίη AB.
 50, σε κατὰ B.
 254, 1, πρὸς αὐτὸν.
 7, συνέγραψε.
 13, ἔκοι.
 15, ἦ.
 20, ἔχοι BV.
 21, μαθεῖν AB.
 22, ἐσπουδασμένως.
 25, ἔτι τοῦ AB.
 28, β. οἰμώξας B.
 36, ἐπιστήει AB.
 39, ἀπειρον V.
 41, ἐπὶ πλ. A.
 52, ἠνέσχετο ABV ἐπην. Lugd.
 53, ἐπάσαντο V.
 255, 2, καὶ τὸ ἑλέμμα ὑποκαθεῖμ. hec A.
 3, τῶν ὀφθαλμῶν B.
 17, ὄμην ὡς.
 20, διότι με V μοχ μέντ. δ. V
 31, φόντας V.
 41, τ. μὲν ἕως.
 46, ἐποίησεν.
 48, συνεῖνα: A γυνῶνα: B.
 256, 7, ἦ καὶ νῆ Δία vult Canterus.
 19, ἐγγειρ.
 21, ὄσπερι.
 25, ὀρμήσαντες AB.
 30, ὅσα γῆν γ' ἦν Lugd.
 42, γνωρίζω δὲ A.

49, ἐγκαταλείψαι AV.
 51, κλησόν A.
 ἡμερον V. Lugd.
 257, 3, πρὸς μεσημβρίας V
 14, ἀπολ. ἀλλήλους.
 30, τὰ οὕτω δει V.
 37, ἢ ἀνθρ. B.
 38, διεφθορέναι B.
 42, καὶ δις V.
 44, ἀνεβίβ. A.
 52, εἴ πη A.
 53, ἀνίει AB.
 54, ἀν οἱ.
 258, 7, κατέλιπε V.
 8, ἀνέπνευσε Canterus ἀνέπνευσε.
 9, ἐπύθθησεν αὐτῶ Hem.
 17, ἀπύχθετο AB. ἀπύχθετο V.
 20, ὡς δὲ καὶ V.
 21, ἀποτέμνει V.
 24, ἄλλα τε γὰρ βουκόλοι B.
 259, 1, ἔφη γ' B.
 4, ὡδ. δὲ καὶ αὐτὸς οὕτω A.
 12, εἰ μὴ τί σε V. Scal. sic potius notabo lectiones e Vat. Scaligeri manu scriptas.
 15, ἀναθήσει AB. μέρει τὰ A.
 21, παρεσχ. AB.
 30, μαλακὴν Scal.
 31, πῦρ ἀνέκαιε V.
 32, δ δὴ καὶ πν. B. habet, δ δὴ Kn. Scal. δ δὲ καὶ.
 38, Π. μὲν πόλεις, π. δὲ illud AB, hoc A.
 46, αὐτῆ B.
 51, προσάγουσα BV.
 54, καὶ εἰς Scal.
 260, 1, ἀποσκοπεῖν V.
 Ὅμ. καὶ ὡς πάντα.
 5, μὴ ποτε οὕτω B.
 8, τοῦτο γὰρ ἔπιπε AB. σπένδωμεν B.
 26, εὐχαριστία V.
 27, καὶ οἶδα — τὸ δῶρον V.
 33, ἀπαγγ. V. Xyl.
 36, ἦ — ἦ πῶς.
 38, ἔξαγορεύσαι V.
 261, 12, τί πέπονθεν V.
 24, ὡς οὖν μεγάλων AB.
 32, ἐπανάγαγε AB.
 33, ὑπάθεισιν B.
 34, οὐ κατ' αὐτὸν.
 45, ἄβρυν. Scal. γραφ. κομπαζόμενος.
 48, ἐπάγ. V.
 ἦν ἐμοὶ — δυνατὸν V. Lugd.
 49, προῦφ. μὲν B.

- p. 262, 1, 3, γέγονε V.
 5, ἔγουσα.
 18, τοὺς ψυχῆς A.
 24, ἔγνων V.
 25, ἀντέσχον.
 26, εἰμαρμένων A.
 33, ἀστέρος V.
 42, [γῆς — φράσας] Lugd.
 εἰς.
 46, δ' ἦν V.
 263, 4, Κίρρω V. Κρισαίου A.
 13, πατήρ μου Scal.
 16, ἀπεκρίνατο, τὰ δ' ἄλλα,
 εἰς. ἀκ. B.
 27, νῆμι περισθ. A.
 34, περιέλιποντο AB.
 35, κἀντοθεν Scal.
 264, 4, τῶν ἄλλων B.
 6, ἀναγεγραμμ.
 7, γινώσκω A.
 9, ἐκ τῶν μὲν ABV. Taur.
 10, λαμβάνει AB.
 11, ἀποδίδ. B.
 13, ἀνακαμπτόμ. A.
 17, συναρράξωσι V. Falck.
 ἴσως καὶ συνάξωσι.
 21, ὄργᾳ τε AB.
 22, κατεῖχαν.
 32, καὶ τ. B.
 35, τ(θ)εμαί.
 37, Χαρίβαις A. Lugd.
 44, ἔφην ἐγὼ.
 46, σε διὰ B.
 54, καλλ. καθ' AB. ἦν δὲ B.
 265, 6, ἐπικηδεῖον B.
 17, ἀρξ. τῆς ἐκ. B.
 34, Ὁ δὲ — διάπρασις
 ABL V.
 36, βαρύτερον A.
 39, τε ἐν. A. τὸ μέγ. A.
 40, καὶ λευκ. — ἀγλ. V.
 49, σχολῆ γ. καὶ B.
 266, 8, χρῆσασθαι.
 11, ἑαυτὸν B.
 12, ἐπαίτιν B.
 25, εἶναι ὀλίγω B.
 28, ἐνέπειθε A.
 30, γράμμασιν A.
 36, τι φράζειν B.
 39, ἀκμὴ μεκ. B. μεῖζων
 ὡς δρᾶς A.
 51, ἡ μὴν A.
 54, ὠμολογημένα Hem.
 267, 2, τῷ ὄντι Γ.
 8, μαθήσῃ AB.
 13, ἐσπουδασμένως.
 14, συντετ. B.
 16, τῶν Αἰθ. τ. π. B.
 18, ἀπήγγειλεν A.
 23, ἐπίστρεφεν V.
 25, ἡ π. ἡ τ.
 32, συνείσα A.
 33, κάμει B.
 39, ο. με B.
 47, δὴ τὰς B. δ. τι A.
 ὑπερβέβηκεν B.
 49, ἐφέρετο B.
 53, π. μοι β. V.
 268, 13, Ἔρωτα A.
 21, β. γὰρ σοι B.
 25, περιόδῃς AB. ἴκ. οὖν γ.
 μὴ π. με B.
 27, διαγαγεῖν A.
 33, αἰνιάνων A.
 35, ἱερείων B.
 42, ἀπὸ τοῦ ὑπ. B.
 46, νυνὶ A.
 τῷ τοῦ B.
 49, νυνὶ B.
 269, 4, Αἰνετᾶνες Davisius Αἰνι-
 ᾶνα vel ὡς Αἰν. Hem.
 18, ἐγγυτέρους V. A.
 27, κόμην πρὸς AB.
 30, σοδαρὸν A.
 45, τὰ πρὸς Θουσίαν AB.
 46, ἡμ. πρὸς B.
 47, ἦδη παρῆν τῶν A.
 κατήρχετο AB.
 55, ἀπὸ κροτ. Franc.
 270, 9, ἡπ. τοῦτ. χ. πρὸς τὸ ἀ.
 ἀ. ἀμ. Hem.
 13, ἐπίστησι AB.
 17, καὶ κλεισᾶς Lugd.
 καὶ λύσας AB.
 18, τοῖς ἔξ. τούτοις Hem.
 40, ἐγγίγνεται V. AB.
 46, εὐωδίας Hem.
 271, 4, καὶ δ ἐκ. B.
 6, μ. ταῦτα B.
 10, ὡδὲ πως ἡ ὡδὴ.
 15, δ τὸν AB.
 22, ὑμναίων V. ὕμνων Lugd.
 τήνδε Scal. τάνδε A.
 34, δ μὲν ἀριθμὸς AB.
 42, φέρ. ἡ βλ. B.
 44, πρὸς δὲ V.
 50, μελέτημα B.
 τὸ ἑμὸν.
 51, ὥστε ἔδοξας Lugd.
 272, 10, ὡς καλῶς κάλλιστον.
 φέρει Lugd.
 16, μετερρ. V.
 19, ἐπένεμον B.
 26, ἐπεὶ δὲ.
 28, ἐγνώκαμεν B.
 31, ἐφ' ἀμάξης A. ἡνιοχ. B.
 32, ἀλουργῆ A.
 34, στ. ἦν — εἰς ἐκ.
 36, δυνηθισόμ. B.
 48, συγγραθὲν V.
 49, μὲν ἦ.
 50, ἀσύνητος A.
 52, ἔπεκ. AB.
 καὶ τοῦ V.
 273, 4, τῆ θατέρᾳ.
 12, οὐς οἶδα.
 13, ἰδεάσαντο Franc.
 18, ὄν. —
 20, μᾶλλον ἐτοιμάτ. B.
 37, μοι ABV.
 38, εἰσβάλλ. AB.
 274, 4, αὐτῷ.
 τὸν δὲ β. B.
 10, ὁμοῦ — ἤρων A.
 14, σχολαίτερον V.
 16, ὡσπερ ἦ.
 22, ἐν ὀλίγω τὰς B.
 35, ὑπέθ. τὸ B.
 36, λελυτο A.
 42, παντοίως A.
 47, δασκίς.
 49, συνέθυσεν καὶ B.
 51, ὤγ. B.
 54, ἀστέρ. ἦρ. A.
 275, 2, τῆν τε.
 3, ὀφθ. τῆν B.
 6, π. οὖν V. ὡς αὐτ. AB.
 7, συμπορευθ. B.
 καὶ εἰ μήτι B.
 29, ὀπίτ' ἂν AB.
 32, ἔρριπ. B.
 35, βασκανίαν AV.
 38, εὐνῆς οὐδὲ B.
 39, μόνον V.
 41, ἡ ἐρ. A.
 42, ἐνθῶσι.
 45, π. τε καὶ.
 50, βέβλ. ἱεραῖς B.
 276, 5, ἀπόρρητον V.
 13, δέος μὴ AB.
 26, ἐσπουδασμένως AB.
 24, μὴδὲ εἰς ἔπι. B.
 27, ἀπροσθίων. V.
 39, ἐνεδείκνυτο BV.
 43, ὑποστένων Hem.
 277, 1, καθ. τὸ ἀν. B. κ. τὸ ἀν.
 ἀλλ' ἡ A.
 4, ὀρθῶς μὲν A.
 8, φιλοπροσόνων B.
 11, ἐψυχομένων AB.
 13, ὁ δὲ θ.
 17, προπίων B.
 20, οὔσα Scal.
 26, ἀτ. τε καὶ B.
 29, ἀπόλλωνα AB.
 35, ἴσα τε.
 36, ὄνοι AB.
 39, ὄναρ ἡ B.
 49, ἀπιόντων Scal.
 278, 21, βεῖ' et supra; scribent-

- dum esse βεῖ patet.
- 24, θ. μεμήνηκας.
- 26, ἀπάντων B.
- 34, τὸ μὲν B.
- 40, θ. γ. τοῖν μ. καὶ θ. τοῖν ποδοῖν B.
- 45, κρατησάντων.
- 51, μουόμενος B.
- p. 279, l. 19, ἢ κατὰ.
- 29, εἰλ. A.
- 31, προιοῦσα.
- 27, ἠπάτηνται AB.
- 37, παρώνυμος A.
- 42, καὶ τὸ ἀφ. Franc.
- 45, προorr. AB.
- 46, κατ' ἄλ. πολ. AB.
- 280, 1, κατακρύφας V.
- 8, συντιθεῖς A.
- 12, προσεκινεῖ AB.
- 14, τοῖς τε θ. B.
- οὐκ ἐσφαλμένος ὡς ἔλε-
γεν B. V uti Palat. sed
ἐσφαλμένος.
- 21, πάσης V.
- 24, ἐδάκρυεν.
- 31, οἱ A.
- 33, ἐπηγγεδατο B.
- 44, ἐπιστίνοντα.
- 45, σκ. εἰ, B.
- 48, διαγαγ. AB.
- 52, ἀν. ἢ B.
- 53, ἀπολειπομ. VI.
- 281, 1, καὶ εἰ μὴ B.
- 4, ἦ τὸ V.
- 5, προφ. μὲν καὶ.
- 8, ἔχειν B.
- 12, σε καὶ V. A. B.
- 14, ἄν καὶ B.
- 18, τὰ μ. ἄλλα B.
- δέδ. B.
- 19, τὴν παρ. AB.
- 21, ἀποσθενόμενον B.
- 25, καταπίλησας V.
- 28, ἀδικουμένη ἡδικημ
Lugd. illud d. in AB.
- 29, ὁ σοφός Franc.
- 31, ἀριστος εἴπερ B.
- 38, ἐπ' ἔμοι.
- 41, τὴν.
- 44, βουλὴν V.
- 282, 3, καὶ μόνων d. in Lugd.
- 5, γίγν. γάρ τοι.
- 15, ἐπέστρεψεν A.
- 19, οὐδὲ σιωπᾶν AB.
- 22, προσεπέτ. V.
- 26, τότε δὲ AB.
- 32, ὁ δὲ A.
- 44, κόμπου A.
- προστέναι.
- 283, 1, σι κεκιν. AB.
- 5, κεκιν. A.
- 10, τῶν ὀφθ. Scal.
- 12, κατ. Χαρίκλεια V.
- 13, ἔσκαρον AB.
- 16, ἐγὼ δὲ B.
- 22, ὑποστρέφας V.
- 25, καθάπερ βέλως Xyl. B.
τέλος ἐπὶ Lugd.
- 39, οὔτε καθ' ἡδ. B.
- 53, ἐπισκ. A.
- 284, 6, ἕρισκον AB.
- 5, ἔπου.
- 15, ἠρώτων.
- 33, τὸν ὀφθαλμὸν βεσκ.
malim.
- 38, καὶ πόθεν B.
- 39, ἔφην V.
- 41, δ' αὐτὸν A.
καὶ ἔπ. A.
- 42, τῷ τε B.
- 285, 17, δὴλοῦντος AB.
- 19, προσκαλεῖν V.
- 20, πυνθάν. V. A.
- 22, εἰλ. A.
- 23, μόνον A.
- 28, ἔρη καλὸς B.
- 33, ὄραν — Χαρίκλειαν
Lugd. ἐρᾶ μου B. ἐρᾶν
ἐμοῦ A.
- 43, ἐγὼ μὲν.
- 45, οὐ γ. δ. μὴ.
- 52, ἀργῆσαι A.
- 53, πεῖθεσθαι V.
- 54, φ. συνεχῶς φαίν.
- 286, 7, Χαρίκλεια A. sic.
- 17, καὶ — ἀποκρ. V.
- 18, Ὀμ. ἀναβ. A.
- 27, ἰατρὸς B.
- 35, δὲ θερ. AB.
- 36, τοῦ σώμ. B.
- 37, χυμὸς A.
- 47, ἀθρόον V.
- 50, τὸν ἔμδν σ AB.
- 54, ἀγνοεῖν A.
- 287, 4, καὶ τίνας B.
- 8, ἔκει Scal.
- 9, δ' εἰπ. B.
- 13, δαίμονιᾶν Sc. B.
- 17, ἀνέκραγεν A. ut solet.
- 19, διακρήσασθαι A.
- 22, ἰκέται καὶ.
- 25, δαίμονιᾶν Franc.
- 27, ὡς — ἐκείνην AB.
- 38, δὲ B. δεῖ Scal. ἐκδοῦ-
ναι — πειθ. οὐδὲ ὄσον
V.
- 41, κατεστιγμένην
- 43, ὁμοίωνται.
- 47, ἐπλήγην B.
- 51, γενεάρχ. V.
- 288, l. 8, Ἄν. καὶ B.
- 11, οὐπω τε A.
- 29, γενομένη.
- 34, σφῆ τε AB.
- 40, ἀσκοῦσα AB.
- 49, δὲ ποτε A.
- 289, 8, οἰκτειροῦσης AB.
- 9, ἐν ταῖς VAB.
- 11, τίνων δ' V.
- 27, πρὸς ἄνδρα A.
- 38, ἐνεκεν AB.
- 41, οὐ τε AB.
- 49, διαθῆς A.
- 290, 2, δῆλη παντοίως.
- 20, πόθεν ἦ.
- 23, κοιτίδι A.
- 24, λυμαινεσθαι A.
- 31, αὐτὴν A.
- 39, σοφ. ἐκθ. B.
- 43, θαρρήσιν A.
ἐκίλευεν ἔρ. B.
- 44, εἰ πρῶτα μὲν ἔκτ.
- 45, ἔπου A.
- 51, διαφαν. Scal.
- 291, 6, προσεδρεύω V.
- 15, δὲ ἀνδρὶ Scal.
ἔπου γῆς A.
- 18, βασιλεύουσαν A.
θ. τε τοῖς AB.
- 29, πρὶν εἰς A. Franc.
- 39, ἔλον AB ἑλης Scal.
- 41, ἔπεισθαι.
- 47, ἢ πρὸς κτέ V.
- 292, 5, ἔκ. δὲ τῆς B.
- 8, δε τῶν A.
- 17, εἰ τι A.
- 21, πρὸς γυναῖκας A.
— γυναῖκα B.
γυν. Πιξίν ποιούσαν B.
- 36, σχολαίωτ. A.
- 49, ὑπεσημ. B.
- 293, 2, ἀπίθ. Sc. A.
- 3, ἀπέσπεισα A.
πολυτελές.
- 4, ὅμως δὲ καὶ B.
- 7, ἐστρώκεισαν B.
- 9, δὲ ἄρα V.
- 10, ὁπόθεν Scal.
- 14, δὲ οὖν B.
- 12, κοινωνήσ. μὴ οὐχὶ —
ἀπελθεῖν καὶ φιλάς δ.
ἱερᾶς ἀ. ποιησ. μὴ
ἔλεγον A. Scal.
- 294, 8, οἱ δ. μ. τι δθ. ἐκθ. A.
- 12, ἐπιτιμολεῦμ. Hem.
Cf. Plat. de consol.
p. 106 A.
- 21, Π. καὶ πρὸς Scal. B.
- 29, γούνασιν V.
- 35, ἐπήλυδας A.

- 39, ἀνευθύμους Scal. ἀνευ-
θύμους A.
43, τὰς τ ἐσ. ἐλ. A.
46, δὲ κατὰ A.
48, ἐλάμβανεν καὶ ἐπειχέε AB.
p. 295, l. 5, διμλήσει AB.
6, κωλύσει A.
10, ἐστίας Hem.
11, ἐπιθ. —
17, ἠβουλῆθη AB.
23, τὲ ἀριγμ. A.
24, τὸ πλῆθος B.
25, περιστοιχισμένων B.
26, συνεχομένων B.
30, ἦδη ἐπίδ. B.
32, ἴσως ἔφη B.
39, τίνος A.
ἢ εἰ hoc d. in A.
40, πόλεμον ABV.
50, εἰναι κτέ d. in Lugd.
53, προσ. βουλ. A.
296, 10, ἡμῶν.
13, ὅτι... τοὶ καὶ θεωρίας...
οἰχονται... τὴν πρ. B.
15, ἀπατήσαντες.
18, φιλοτιμίας B.
21, ἐπὶ νεαρῶν τῷ π. V.
26, αὐτῶν ἢ δαιμόνιον B.
27, ὡς ἔτυχεν B.
28, ἀοιρ!... οὕτως ἄρα B.
29, ἄτε — ἄπ. προκ. V.
31, λέγ. καὶ A.
35, μηδὲ καὶ λ. A.
45, καταλαβόντας A.
46, στίμασαι A.
297, 18, ἐγνώρισα A.
21, τὴν χαρ. AB.
23, οὐδ' B.
25, μὲν πόλις A.
29, εἰς ναῦν B.
31, καὶ ὄρ. λ. A.
32, ἡμέραν καὶ νύκτα.
μόνον.
44, ἀφίεις B.
45, τοὶ B.
46, πάσωμεν B
49, τὰμ. πάθη.
298, 1, τῶν νύκτων ABV.
ἀποτεινόντος AB.
13, νωθίστ. A.
17, ἠβουλ. A.
25, ἔχης A.
36, ἀλλ' AB.
42, γν. τε AB.
44, τὰμ. σοὶ AB.
45, τούτοις.
46, τ. ταῖς ἐμαῖς.
51, ὅν τινα δὴ πολ.
299, 7, αἰτίων A. δλ. B.
17, δι δ μ. κ. ἐμὲ.
δ' ἔφαρχ. AB.
18, ἠδέων A
19, δ. δὲ ABV.
24, παρ. καταγ. Lugd.
32, ἀνασχ. B. ἀνεγ. A.
34, ποί.
43, ἔδ. κατ.
50, τὴν δλην A.
300, 3, ἄπ. ἔφη A.
γὰρ δλ. AB.
8, τάνθρῶπινα.
16, γεγόνει B.
17, ἔζωγραίτο V.
18, ἐμπέπ. B.
19, κειν. A.
καὶ θερ. AB.
24, ὑπελείποντο B.
36, σαρφρονεῖν A.
44, ἄλλοτε ἐπ'.
301, 14, αὐθις περιέβ. VAB.
19, σκύλων A.
27, ἐκ. καὶ θ. τ. κ.
31, εἰστήκεσαν B.
41, ἐπισυνάπτει.
42, φιλοτ. πολ. A.
302, 3, οὐδὲ γὰρ B.
8, ἐπικατάρατον καὶ δ. B.
26, προσαγαγεῖν VAB.
31, καταναλ. A.
ἀπὸ τοῦ π. κ. V
47, ὡς ἂν λανθάνοι B. ὡς
ἦν λανθάνοι V.
ὡς λανθάνει A.
303, 3, καὶ δὴ καὶ B.
4, ἐκπέπλ. AB.
8, μὲν ἔφη AB.
13, ἔσται B.
14, τῆ βασι. Scal. AB.
19, τραπέζης AB.
21, ἐξέπεμφεν A.
23, νεανίαν A.
26, τηλικούτο A.
29, κόσμον AB Scal.
31, ὑποπ. V. A.
39, εὐρών B.
τι γ. B.
44, π. ὅτι τ. B.
46, νέουσαν — σκέπουσαν
A.
48, ἐκινήθη A.
53, οὐχί θίσθη AB.
54, αὐτὸς ἐγ. AB.
304, 3, πλ. ἔμα φ. VB.
6, μοὶ Scal. A.
13, περὶ θιαγ.
26, ἢ X. Sc. AB.
27, λάθη A.
25, ἔτου Franc.
36, καταθοῖο — θεῖο AB.
46, ἔφη d. in AB.
51, συνέκατο A.
2, μόγις AB.
5, ὡς δὲ ἐπὶ V.
8, οὕτω πρὸς B.
12, ἔτι φλεγ. A.
17, ἀμεθύστω V. semper,
et A.
20, Βραττ. AB.
ὑπερφέρουσαν B. Scal.
26, προσβάλλει.
28, ἐκδύσειν.
32, π. ἢ B.
37, τῆ νομῆ τὴν ἀγ. V.
43, ἐπανθίζούσης Hem.
γέγρ. ἀρνίων. A.
50, καὶ ὑπέρ.
54, τὸν γὰρ ἄκρον B.
306, 3, μὲν ὁ δ.
5, πολ. τῆς λίθου B.
6, δλ. τὴν λ.
7, λόγος ἦν ἄλλως B
12, ἀγαθωτάτου.
13, τῷ ὄντι διακ. A.
17, ταῦτα μὲν A.
ὡς εἶπ. ἐποίησεν.
25, τὸ ἐαυτῆς B.
28, λαδρῶς βρωμάζ. A. λαμ-
πρῶς Scal.
39, ὑποσχόμενος Franc.
41, ὅτε σοὶ AB.
45, ἂν γένοιτο AB.
46, δεσπ. A.
51, τῷ d. in B.
52, ἦδ. τι V.
307, 22, ὑπὸ τῆς Π. Ἰσ. B.
τῆς πρόσω B.
25, καὶ τούτου δὲ A.
35, ἡμῶν Scal.
37, παραλούοι A.
46, ἀνείχε A.
50, ἐφαίνοντο AB.
308, 1, πλειάδων AB.
4, τὴν Z. τὸ ἄστυ B
11, θυρῶν αὐτοῦ B.
12, πλ. δὲ B.
15, ἐνσχεθὲν A.
16, οὐδὲν ἔφη A.
17, ποιότης AB.
32, τρ. ἢ τ. παιδίω τετ. AB
37, οὕτω A.
43, ἀναπαύομενος Scal.
47, τοὺς ξένους Franc.
52, αὐτῶ.
54, φασὶ V. φησὶ A. Lugd.
οὐκ ἄρ' Franc.
309, 4, ὧγλει π. καὶ ἀπέκλειεν
ἀκηδιάσας ἐπιχει παρα-
καλῶν λιπαροῖς, ὡς ἂν
B.
14, ποτε γώραν B.

- 15, τοσούτω A.
 18, ἕγ. πολλά AB.
 22, δὴ V. δὲ δὴ Scal.
 29, φησὶν AB.
 κύματι VAB.
 30, ὁ γὰρ τοι B. ὁ γ. μοι A.
 34, δὲ τοὺς A. π. τοὺς B.
 42, δρα δὴ φυλακτοῖς AB.
 50, δὲ κύρτους A.
- p. 310, l. 7, βούλημα A.
 9, θαλάττης AB.
 14, προσκτήσ. β. A. τροσάτ.
 B.
 16, ἐγγειροῦντα.
 17, γίγνοιτο AB.
 28, μηνυμάτων B.
 29, τὸ τέλος A.
 37, πρὸς ἀκ. B.
 43, καὶ τὸ ἀκρ. τ. ἕαρος V.
 44, ἐρχομ. AB.
 311, 5, σ. μεῖδ. A.
 6, ἐν οὐδ. λόγου.
 τίθεσαι τὸ A.
 34, ἀπ. γεν. B.
 45, ἔνεκα B.
 47, ἐπ. τῆ ν.
- 312, 4, ἀπαράλλακτον VA.
 17, τέλ. εἰς B
 24, ἢ ὥστε B.
 28, ἐρεσίαν A.
 32, ἐνέπληστο V.
 34, προμαχεῖν V.
 45, δὴ καὶ γενέσθαι σ. AB.
- 313, 5, ἐναλάμενος Scal.
 8, μετεμείλοντο A.
 10, ἐφ' ᾧ τὰ A.
 32, γὰρ τι χρ.
 38, θαρσ. AB.
 39, πρ. διδου AB.
 42, χωριζομένη Franc.
 43, ἤρχετο A.
 46, διὰ τῶν β. Franc.
 51, ἀχθος την. AB.
- 314, 13, ἀνικόντων Lugd. ἀνη-
 πόντων V.
 18, ἴκτετ. B.
 22, μὲν τὴν A.
 43, π. τῆς σωτ. AB.
- 315, 2, εὐτρέπ.
 22, μὴ διογλ. V. μὴδὲ
 διογλ. B.
 23, τῆς ἀλλῆς ἐπιμελείας
 καὶ εὐπρ. verba quae
 omisi abs. in AB.
 29, πράξειν Lugd.
 37, παραδιδ. B.
 47, εὐνοια V.
 50, εἰς γ. σε αἰτεῖ Franc.
 51, τὸν αὐτοῦ τε καὶ σοῦ
 μεταποιεῖται B.

PRÆFATIO.

- 316, 22, διακρούσοιτο B.
 περιποιήσοιτο B.
 — σειας A.
 25, Malim πάλαι γάρ τι καὶ
 αὐτὸς πρὸς τὴν κ. πε-
 πονθώς.
 38, εἰπον ἰδεῖν αὐτὴν εἰ,
 verba quae omisi abs.
 in AB.
 54, ὁ Τρ. AB.
- 317, 3, παρὰ ταύτην B.
 5, τὸν ληστρικὸν.
 9, τοὺς ὑπέκ. V.
 12, πράττοις AB.
 16, καὶ τοῦ τυρ. ν. A. des.
 in B. ads. in V.
 25, ἐπανατείνεταί Scal. B.
 27, καιρία.
 28, ἐκτετάρακτο B. ἐτίτα-
 κτο V.
 29, ξυμπ. B. ἀλλήλοισ Sc.
 A.
 30, ἐπαμυνοντ. AB.
 32, δαλοῖς V.
 35, ἢ deest in A.
 42, οὖν οὐχ A.
 48, οὔτε τῆς.
 51, μάχ. ὠθ.
 54, βοήσασα Scal. AB.
- 318, 3, περίστη A.
 8, ἀπέτεμεν V. ἀπέκοπτεν
 A.
 12, θαρσ. AB.
 14, ἴσα A.
 15, προκαθεμίμων Scal.
 22, ἐμοῦ καὶ δετε.
 23, ληστρικῶν.
 28, οὔτε δὲ ἐπ.
 29, ἐπικ. ἐλπ.
 31, ὀρθοῖς μέρεσι hoc d. in
 AB.
 35, αὐτῆς A.
 47, μ. δὲ τοῦ δ. γενέσθω B
 τὰς λυτρίους.
 49, διελύετο V.
- 319, 7, καταλιθεῖσα Franc
 15, ὄποι.
 19, καὶ ὡς hoc d. in AB.
 34, ἐγὼ δὲ AB.
 42, ὁ καὶ πλέον.
 45, φησιν A.
- 320, 2, ἀναλαβεῖν B.
 319, 49, ἐνδέδωκε.
 320, 11, μόνον VA.
 13, μ. καὶ τοῦμπ.
 14, γιγνώσκω γὰρ AB.
 Lugd.
 15, καὶ πολλῶ.
 19, ἡμετέρω Scal.
 30, ὡς Ἄθην. AB.
- 31, γεγόνοι δεξίαι AB.
 35, πατραλοία AB.
 36, ταύτ. ζ.
 40, ὁ π. δημ. B.
 45, ὁ κνήμων.
 47, ἐκπλ ἐπὶ A.
 53, ληστῶν.
- 321, 7, μόλις B.
 τοι.
 8, τὸ δὲ ὑπὸ B.
 11, ὄποι AB.
 12, ἐσοποδασμένως.
 15, ἀν deest in A.
 χερμαίτιδι AB.
 16, τὰ πάντα B.
 19, σμικρὸν A.
 28, τίνα τὴν χρ.
 33, ἀνωχθεῖη AB.
 39, ἢ ποῦ με A.
 46, δέοι τὴν.
 47, ἀπεγν. ἢ τῶν.
 48, ὑποθέμενος B.
 50, ἐχόμενος καὶ.
 52, εἴτε παρ' B.
 53, πυνθάνοιτο.
- 322, 2, ὄποι.
 6, ἀπαγγ. V.
 συναναρ. AB.
 13, λύγιόν Lugd.
 14, οἵπερ B.
 15, ἀρ' ὡς B.
 17, ἀγγέλ. AB.
 26, εἶπ. ἦρ. B.
 28, καταπιστ. VA.
 30, δεῖ γίγν. A Recte.
 38, ὁ δὴ AB.
 46, καὶ θεοὶ VA.
 47, τῆδε.
- 323, 10, δὲ ἐφ. A.
 17, καὶ — πεμπ. d. iu B.
 19, σοῦ καὶ B.
 οἰκίας VA.
 22, οὔτω B.
 23, τίς ποτε AB.
 26, ἀποκρίνασθαι B.
 28, δάκρυ A.
 31, ἀσταθμητὸν A.
 34, π. δὲ B. καὶ τῶν A.
 36, λησταίς.
 42, καταλίπω A.
 43, εὐρηκνίαν V.
 47, ἀδ. π. π. καὶ B.
 51, ἐκ του B.
 παραπεπτ. A.
- 324, 1, ὑποληγθεῖη AB.
 7, εἶπερ σε θ. παρῶν A.
 ὄπως B.
 8, χρ. οὖν V.
 12, καταλιπὸν.
 15, συμβάλλ.

- 18, ἀσμένω V. A.
γίνοιτ' ἔν B.
- 27, τι τὰς σὰς AB
- 29, μηδαμῶς AV.
- 43, πενίαν δούρου Scal
- 45, ἀπολήψαι A.
- 47, ἐπιδοῦς B.
- 48, πάλαι A.
- 51, ἀλλὰ πάλαι.
- 53, δέχομαι B.
- p. 325, l 10, πιστεύουσα AB.
- 15, ὀρωμένω AB.
- 16, προσαραχθ. A.
- 18, δαίμων ὁ εἶδ. με des. in AB.
- 19, ν. Θεαγένους, οἴμοι χηρ. B.
- 20, ἀλητεύει Lugd. in marg.
- 23, δὲ μόνη AB.
- 25, ἀλλὰ πρ. B.
- 26, μὴ τούτ. B.
- 30, ὅπη B.
- 34, κλίνην AB.
- 37, δεῦρο συναν.
- 39, μηδὲ καθ' ὕπνου συγγί- νη absunt in AB.
- 43, βρ. ὀλοώζουσα A. ἕως αὐτὴν AB.
- 326, 2, κα ἐπισ. V.
- 12, προαναίρει V.
- 20, ἐξάγει AV.
- 22, τούτου A.
- 26, τοῖς τε προθεσμίμασι A.
- 30, ὑπαρχ. AB.
- 33, Θεαγένην AB.
- 41, ἐπηγ. A.
- 50, π. κολάσαι.
- 51, τί οὐχί μ. B.
- 327, 7, βουληθεῖσιν Scal. δεηθεῖσιν A.
- 11, ἐντυγχ. AB.
- 13, καὶ οἴκτου ABV.
- 26, ἐκνικηθείσης B.
- 28, τὸ ὅσον B.
- 31, ἔτι θ. A.
- 36, ἔπ. ἢ AB.
- 39, τοῖν ὄφθ. AB.
- 40, μασχάλης B.
- 49, τοῖν χ. A.
- 50, εἴπη A.
- 328, 1, πρόποι B.
- 7, πλήθος καίμ. AB.
- 11, ἢ πρὸς τ. AB.
- 13, δεῖναί Pal.
- 19, τὸν ἄγ. θρῆνον A.
- 34, ἐπ. ἀφειλοντο delete. Ἐλεγον AB.
- 40, ὑπερ. πολλὰς.
- 48, καὶ σὺν αὐτῶν AB.
- 51, καὶ π. οὐμὸς B.
- 12, τὴν δίκην ABV.
- 14, εἰ δόναιτο ABV. ἰάσασθαι B.
- 16, ἐπιπεσόντες B.
- 22, ἱερ. οὐ κατὰ AB.
- 36, ἀναχωρήσ. AB.
- 48, τε καὶ B.
- 330, 14, νεκρὸν ἴστ. B.
- 18, ἀφύπνιζέ τε καὶ AB.
- 24, μὲν ἔλεινου B.
- 25, σωθεῖς B.
- 29, ἀνύει AB.
- 32, πρὸς τὸν B.
- 34, μόνον.
- 44, σώματα νεκρῶν BV.
- 52, ἠνευχόμεν AB.
- 331, 9, ἀεὶ δὴ V. ἀηδῆ A.
- 23, ἐπὶ γῆν AB.
- 27, δὲ γραῦς AB.
- 29, ἐπ' αὐτοῦς VA.
- 31, τε π. AB.
- 33, πρὸς ἑναντ.
- 41, ἑαυτ. ἐκτὸς A.
- 44, μαντευμάτων B.
- 48, Μιτράνην.
- 49, κ. Βήσαν AB.
- 332, 1, περὶ τι μ.
- 12, πολεμίους B.
- 15, ἐκστρατεύσαντος A.
- 20, ἑδόκα τε δὴ B.
- 23, καὶ μεγάλη.
- 29, τοῦ μὲν A.
- 32, ἢ καὶ.
- 40, παιδείας Hem
- 46, τὰ δὲ A.
- 47, ὄρεξιν πεῖραν A.
- 333, 6, καὶ τὴν τε.
- 9, ἐπιτρέψαι.
- 11, ἢ πᾶθεν.
- 17, ὑπὸ ἀλ.
- 22, ἐπὶ δόξης A.
- 23, προὔτρπευ AB.
- 36, οἰκίαν A.
- 44, ἐπιβεβληκῶς ABV.
- 51, καὶ τὴν δ. A.
- 52, πεπληρ. B.
- 334, 4, τῆ ψυχῆ A.
- 10, γ. καὶ A.
- 13, τοῦ μ. AB.
- 25, ναυμαχήσαντας B.
- 48, περιτθ. AB. Scal.
- 51, δὲ ἐκτὸς B. πρ. τῆς AB.
- 335, 4, ἐστοχασμένος A.
- 5, δὴ εὖν AB.
- 16, τι παρ' Franc.
- 19, ἀπορ. B.
- 21, φιλήμασι A.
- 26, μὴν A. Recte.
- 27, ἀλλὰ τ. π. κ. εἰς φυγὴν
- τραπεῖς ἐπὶ τὰς πόλεις AB. Scal.
- 28, ἴετο ἱεριστρ. εἰς τὸ δ. B. εἰσέρρησε V.
- 32, δὴ τε ὡς.
- 37, τοῦ τείχους A.
- 41, τῆ φυγῆ AB.
- 45, ὅτε δὴ AB.
- 48, βεβλήσεσθαι A. ὡσπερ A.
- 50, τι δ. AV. τις δ. B.
- 336, 13, ὡ παῖδες VAB.
- 14, ἀναγνωρίζ. B.
- 24, ἔστη κτί. V.
- 26, ἄμφο τ' V.
- 28, τε B.
- 40, ὡπ' AB.
- 43, γὰρ Scal. AB.
- 45, ἢ ὄψις A.
- 46, καὶ σχ. πολ. A.
- 337, 3, ἔφη AB.
- 4, ὁ θ. VB.
- 8, διατ. ex v. A.
- 9, τὸ πρὸς.
- 10, μέρος dees, in AB.
- 14, ὁ δθ. A.
- 18, καὶ τὸν AB.
- 20, ἐγένετο A.
- 24, φ. μέγρις B.
- 338, 3, Ἰσσιον AB.
- 7, εὐθόμημα d. in AB.
- 10, γοῦν A.
- 14, περιστηκῶτων B.
- 19, τὴν τελευταίαν AV.
- 22, τῆς ἕρεως. A.
- 24, ἐκδοήσαντος AB.
- 25, παραδολοῦντας B.
- 41, διαστρέφουσα.
- 42, ἐπιστενάζουσα καὶ AB.
- 46, ἐπιτεθ. A.
- 47, ἔλ. ὁ A.
- 53, νέον ἢ καινόν.
- 339, 6, φθάνοις V.
- 11, ἐπαγομένη AB.
- 16, ἀθρ. δ. κατ. V
- 19, ἢ μέλους.
- 23, μητέριον ὄν AB. οἶον Tem.
- 25, μὴ τι γε A.
- 43, μέγα φ. A.
- 48, προσχεῖν B.
- 340, 2, εὐέλπις A.
- 7, θυμιάμασιν A.
- 12, τις δ. τε A
- 22, γίγνηται AB.
- 26, διαφθαρίντος V.
- 30, καλέσσοντος A.
- 41, ἢ δὲ A.
- 42, ἤμ. εὖ B.
- 47, κατὰ τὸ V.

53, δὴ B.
 54, ἰδὼν B.
 p. 341, l. 13, τις τῶν V.
 14, μήτοι.
 15, εὐτελεστέως B.
 τὸ νυνὶ B.
 22, φυλαξάμενοι A.
 25, δλίγων ἡμερῶν AB.
 39, καὶ τεχνία κτέ V.
 49, ἢ πόθεν.
 54, ἢ πόλεως.
 342, 3, τὴν τοῦ μ. A.
 6, εὐεργέτιν ABV.
 8, δὲ πρὸς AB.
 9, γὰρ τοι τῆ.
 13, δρᾶ καὶ AB.
 15, καὶ — φυλ. B.
 24, λέγης A.
 28, ταῖς τ. B.
 42, ἐπεισάγοις AB.
 48, πρὸς AB.
 50, τῆς AB.
 54, ἔλ. πρ. AB.
 343, 2, προστρέχουσα.
 τοῖς ἐντεῦθεν AB.
 4, καθήκοι.
 15, τὸ ὄφθ. Hem.
 18, ἐμὲ AB.
 25, ποτ' A.
 35, τὸν δι' θ. χ. AB.
 45, λαδόμε. V.
 48, ξιναγωγὸς A.
 50, ἀμυχάνων Scal. AB.
 51, τῶν καθ' AB Scal.
 344, 3, ἀραμένη.
 4, τοι. καὶ A.
 9, δὲ τῆς A.
 10, προσεστῶς B.
 13, εἶδε τὰ B.
 15, ἔχει B.
 54, τι A.
 345, 8, κατέλαβε A.
 10, ἴσπευδον AB.
 15, διανοούσης B.
 18, μὲν ὁμῖν B.
 25, καλ. καὶ π.
 30, πειθεσθαὶ A.
 40, χρυσῶν AV.
 τῶν σκ.
 346, 1, παντηγὶ AB.
 7, δεήσει A.
 14, ἀλουργεῖ AB.
 16, παρ. AB.
 18, παρακαθ. A.
 30, ἕμα τῆς A.
 38, ἐγν. ἀκρ. A.
 40, ἐσ. δ' ἕμως A.
 37, δὴ AB. Recte.
 52, οἶδεν, οὐδὲ BA.
 53, ἐκπεριοῦσαν.

PRÆFATIO.

347, 5, ὡς ἑρασμία τε καὶ εὐ.
 AB.
 19, τὸν ν. ἀποδ. A.
 28, ἄλλα κ. μ. A.
 32, ποιεῖται ABV.
 33, ἐπόντος.
 49, προσησομ. A.
 54, νεμεσητὸν A.
 348, 11, μή τι γε AB.
 18, σὺ A.
 33, ἐσ. τὸ AB.
 38, τοῦτ. αὐζ. A.
 39, γε A.
 41, ὑπερθέσειν B.
 46, κατολισθησῆς.
 349, 22, τὸν δ. B.
 25, ἀνείη A. ἀνείης B.
 30, ἐκ. ἐν B.
 33, εἰ δὴ τινα καὶ B.
 41, καὶ θ. ὦν A.
 350, 2, συνείης AB.
 5, αὐτῆ κ. A.
 13, ἀν καθ' A.
 16, μὴ AB.
 27, δὲ AB.
 30, ἐρωτησάσης A.
 32, Ὅρ. A. semper.
 36, τοῦ M. A.
 45, οὐκ. καὶ B.
 46, δὲ B. δὴ A.
 47, τὰ τῶν οἰκ. B.
 53, βέβ. A.
 351, 8, δὲ σε ABV.
 17, ἀρε. καὶ B.
 24, καὶ τὰ καταθύμια καὶ
 τα κ. ν. A.
 33, παρακελεύσας B.
 36, ἀγκ. καὶ ABV.
 40, δεσπόταις A.
 41, ἔτι AB.
 46, προσδοκᾶν ἢ τί A.
 352, 13, καὶ K. A.
 16, ἀπαυθαδιαζ. B.
 18, ἀλλὰ πῶς AB.
 20, τ. ἀπ. B.
 25, κάλλ. καὶ A.
 34, θελ. εὐ AB.
 37, ὥστε A.
 43, τὰ παρ' B.
 44, φησὶ d. in B.
 50, τῶν ἀτοκ. τῆς ἐπ. A.
 51, προσ. καὶ ὡς.
 52, τς γὰρ B.
 353, 6, προῦνοησάμην Bas. V.
 10, ἐλπίζ. A.
 12, π. κάκ. AB.
 14, δὲ ὡς AB.
 17, πειθόμενον.
 26, Π. τῶν π. A.
 ταύτ. μ. AB.

32, πολυτιμήτων A.
 35, δὲ ἢ AB.
 38, ἐπέχων V.
 41, ἐνατ. A.
 43, μ. λευφ. B.
 52, δὲ αὐτῶ A.
 354, 2, χαίρησις AB.
 6, τ. ἐκείνος AB.
 μὲν ἔλ. AB. Scal.
 13, ἀρχιτονοχ. ABV.
 17, διότι γε AB.
 30, ἐμαυτοῦ B.
 35, ἀγαγόντες A.
 37, αὐτῆς AV.
 καὶ μόνον B.
 43, τε αὐτῶν.
 44, σοὶ δὲ ἄλλη συνοικεῖν
 εἶναι.
 45, τι δὴ A.
 52, πράττησθαι.
 355, 5, πραγμάτων.
 μὴ τί γε AB.
 6, μὴ δ. AB.
 14, ὁ Aἰθ. AB.
 18, καὶ ὥστε AB.
 28, παρ' ἑαυτοῖς.
 αὐτοῖς V.
 41, τοῖς φ. A. φρουράς. V.
 42, ἢ φιλ. A.
 48, ἄχ. ἀκ. πεπ. A.
 356, 21, παρενεύρων AV.
 12, ἕμα τὰ B.
 17, νεανίου V.
 18, παραθ. AB.
 24, ἐνεγκῶν A.
 25, ἐμπ. AB.
 30, μικρὰ V.
 31, σου A.
 35, μικρῶ A.
 36, ὄλος A.
 46, αἰχμ. ἀδ. B.
 53, τοῖς αἰχμ. d. in B.
 54, εἶτε ἀκ. A.
 357, 10, δεῖξῃ ἐπαληθεύουσα A.
 ἀληθεύων B.
 11, ἐγένετο B.
 17, παραιτεῖσθαι.
 19, ἐγένετο B.
 21, τοὺς νέους.
 34, γὰρ ἐν B.
 45, ἦμ. ἀναφαίνεται B.
 46, ὁ δὴ AB.
 51, ἐθέλοι B.
 53, μὲν τοι ἐστὶ A.
 358, 45, ὄλη.
 53, οὐγὴ μηνύτης ὡς A.
 οὐγὶ μ. ὡς B.
 ἀχαιμενίτης δε νῦν V.
 359, 9, πρὸς ἑρροῦ τὴν Hem.
 24, καὶ στρ. des. in A.

- 27, Ἰφη d. in A.
 28, ἐνέγκοιμι AB.
 31, στρ. ἰλ. A.
 p. 360, l. 6, εἰ λυπούσασ AB.
 10, καὶ ζωὴν ἀνακ. des.
 illa in B.
 13, ἀκούσασα A.
 14, εἰς τοῦναντίον A.
 34, βούλημα B.
 37, ἐπιτείνουσα Scal. A.
 44, πρὸς ἴστι A.
 49, ἐκέλευσεν A.
 52, ποιικίως.
 π. αὐτήν A. Scal.
 53, Θεαγένηι B.
 361, 1, καὶ μὴ B.
 9, ἔμα λιπ. π. ἐμ. A.
 10, καὶ τρ. A. ἀν. μικρὸν
 καὶ B.
 11, γε νῦν AV.
 18, οὔσα d. in AB.
 22, ἡ ψ. AB.
 23, κατακλιθ. A.
 24, τῆς διακ. B.
 ἄβρας A.
 26, λαβοῦσα AB.
 27, ἐκπέποτο B.
 38, ἐμπίμπ. B.
 44, ἐπιβουλεύσασαν AB.
 46, χ. δεσμ. A.
 362, 4, ἀνοσίων Bas.
 5, καὶ πολλῶν μᾶλλον des.
 in AB.
 13, παντὶ μέλει AB.
 18, ἄτερον.
 24, καὶ β. λ. B.
 26, δὲ B.
 29, συγχυθεῖσαν Hem.
 36, ἐγένετο A.
 52, διεκρήσατο ἄν AV.
 54, καὶ ἕκκα. d. in A.
 363, 1, Ὁ. ν. κατὰ B.
 3, δεήσοι B.
 4, αὐθαιρέτους Scal. A.
 9, καὶ — ἐπιφ. d. in A.
 13, ὑποβαλεῖν B.
 20, ἐγεγόνεσαν B.
 22, καὶ ἄρ. A.
 26, ἐνησαν A. ἐνήσαν B.
 27, εἰήπτο AB.
 29, οὐρ. καὶ B.
 30, τὴν ἀκτ. ἑβαλλεν AB.
 31, δ. ἐπὶ A.
 50, ἐνήλλετο V.
 364, 3, ἦνυστο V.
 6, τὸ γ. ἀνεβ. A.
 8, παραγ. A.
 28, δὲ καὶ B.
 30, ὑπαγόμενοι Hem.
 365, 6, σωφ. καὶ B.
 12, ἀνεσκ. B.
 23, βᾶλλοντος.
 28, εἴτε ὑπαρ. A.
 31, μοι AB.
 38, ἀνήλατο B.
 50, μὲν γάρ B.
 54, φιλτάτε Ἰφη B.
 5, τάχ' B.
 7, δεσμὰ τὰ AB.
 11, ἐκείνου.
 16, γεγεννημ. A.
 18, εὐπορίαν AB.
 21, ἔρ. ἰ. κ. λ. π. B.
 22, ἴστι καὶ AB.
 23, τοῦ πατ. B.
 πατρ. τοῦμοῦ τῆ.
 27, ἤκειν A.
 28, συμβ. A.
 33, ἐνελημμένη V.
 36, καὶ ἄλλη A.
 40, που καιν. AB.
 43, ἀλλὰ πάντων AB.
 367, 1, ὕκωρ π. ἐχ. B.
 2, διαν. AB.
 4, καὶ ἄθορ. B. ἀθορυβῶ
 Scal. θορυγίω A.
 5, τ. μὲν AB.
 7, ἠδρεπισθαί A.
 10, ἐπὶ μελλόντων στειλας
 B.
 14, οὔτος A.
 18, τὴν λυχν. ἐπιθ.
 19, τοῦτο ἔλ.
 ὁ Εὐρ. A.
 34, ἐνδεικνυμένης AB. Re-
 cte.
 40, μυρίαί AB. Scal.
 41, οὔτι A.
 42, ἴοικεν A.
 49, καὶ τὴν τελ.
 52, πλέονα A.
 368, 1, κατ. ε. δ. A.
 9, ταῦτά B.
 23, ὑπ' AB.
 25, κατασκήψαντες.
 43, τὸν ὄρ. B.
 44, δὲ VAB.
 45, ἡλ. πλαγία α... ἀπὸ B.
 49, καταρρέόμενος A.
 369, 4, ἄνασχ. Scal.
 9, ἀλλὰ ψ. AB.
 12, τυραννικὸν ABV.
 14, ἐπὶ μ. AB. Scal.
 καὶ λαμβ. B.
 15, εἰ περιε. B.
 τε π. A.
 19, τὴν dx. AB.
 22, ἡδύ τι Taur.
 25, τὴν ὄδ. AB Scal.
 29, πρ. γε V.
 31, ἀπαγ.... πάντα B.
 32, π. στρατ. V.
 στρ. καὶ ἴν. A.
 33, καὶ εἰ πρὸς V.
 39, ἤλαυνεν, ἔνθα ἐπελόν-
 τες αἰθίορες κατὰ τὴν
 ὄδον τοῖς πέρασιν λαμ-
 βάνουσιν αἰχμαλιώτους
 θ. καὶ χ. A.
 45, ἀπιρ. ἦ A.
 ἦ B.
 φιλιών προσ.
 46, ἀποφαλέντες AB.
 49, ὑπ. τὸν VAB.
 3, γὰρ οἱ V.
 6, ἦ ἔσον AB.
 19, τ. τρ. A.
 24, ἐκθορήσαντες AB.
 34, δὲ θ.
 τὸ μὲν τι A.
 37, ἴσως ἄν καὶ.
 47, ὑποτιθ. A.
 49, πειθεσθαί Scal. A.
 51, ἐκ τῶν ὄψεων VAB.
 54, ἔνα τὸν.
 371, 6, ἦδη V.
 8, Βαγ. B.
 12, ὡς πρ. A.
 πρὶ ἀγρ. A.
 26, ὀλίγον ὕσταρ.
 36, δὲ τῶν B.
 39, φθῆναι AB.
 44, ἔν. κατ. A.
 46, πρὸς τὰ ἴδια V.
 47, γενόμε. A.
 δὲ πλέον AB.
 372, 3, ὁ πάτριος Αἰθ. A.
 7, ἀπέπεμψε A.
 16, παραλόδοντες AB.
 18, ἦδη γ. A.
 24, ἐπ. τοῖς A.
 29, ἀμυναμ. A.
 32, ἐκ. καὶ A.
 τοῦτο A.
 49, ἔργα α. ἐπιμετρήσας ἐνθα
 τάρρον ὀρέξας ἐπαχλεῖται
 τὸν ποταμὸν τῆς σήνης
 ὁ Αἰθ. βασιλεὺς ἐπιπέσθε
 373, 3, προβ. AB.
 8, ὄλι. ἀπορ. A.
 22, σ. τὰ δ. AV.
 27, ὑπὲρ V.
 32, δὴ ἦν. B.
 35, τοῦντ. Scal.
 37, χ. διαφ. Hem.
 54, ἰχθίσιε.
 374, 4, ἐγκατερίπτεται B.
 ἐγκαταρρίπτει καὶ κα-
 ταπίπτει ἢ κορτίνα. ἀπὸ
 πύργων εἰς πύργον.

12, τὸν Ἰδ.
 18, ἐτοῦλ. — διαπ. om. B.
 19, ἐκ τοῦ μ. B. τῷ μ. A.
 22, τῶν τ. V.
 29, τῶν ν. B.
 31, τὴν σωτ. B.
 35, προημτρ. B.
 38, εἶχε A.
 δε τὰ δ. B.
 39, καὶ δπλ. AB.
 42, πρὸς ἀμ. om. A.
 46, τότε ἔτι καὶ A.
 52, πτόας V.
 p. 375, l. 11, σφενδοθηῆναι AB.
 ἀν ἐπὶ B.
 13, τῶν Αἰθ.
 19, φιλιοι AB.
 24, ἀλλὰ πρ. A.
 38, τε τὸ A.
 43, νίκην AB.
 51, τ. τε φ. καὶ τ. σ. A.
 53, μήθε A.
 376, 1, Ἰδ. δλ. A.
 5, τῷ Η. A.
 6, δε καὶ AB.
 ἀπλοῦ VB.
 11, σουνεδοῖεν B.
 12, ἔτι καὶ μ. V.
 13, ἐπανήσαν AB.
 14, καὶ πρὸς A.
 15, ἀπήγγειλαν B.
 ἐπιγελ. AB.
 18, τὴν ἔλπ. AB.
 31, ἐπιγενομένης AV.
 44, χαύνης Scal.
 48, διορ. τ. πρὸς τ. ἐ. ἐπι-
 λαγέντος ἐπιχουσις αὐξ.
 — ἰ. ἰδ. A. prieterea B,
 ἐπιλαγέντος ἐπισκαφέν-
 τος ἐπιχ. — πρὸς habet
 et V.
 377, 2, αὐτοῖς Σ. VA.
 6, αὐτ. ἑκαστος A.
 8, δὴ τὸ ἦμ. φ. AB.
 11, ἦδη γὰρ VA.
 16, οἱ δὲ καὶ V.
 19, ἐξιμαῖσθαι A.
 21, ἐνεδρεῦον A.
 23, ἠνεωγμέναις AB Scal
 28, τότε μ. A.
 29, τὰς τρ. B.
 31, ἐμφαίνει VA.
 35, νιφετῶν Franc.
 36, ἀρδοντα κτί Franc.
 37, καὶ ταυτὶ AB.
 53, φανερώτερον B
 54, τοι AB.
 378, 1, ἀρρητα Hem.
 2, τῶν κατὰ AB.
 παρτινομ.

PRÆFATIO.

4, τοῖς μὲν σ. καὶ περ. δειν.
 κ. τ. ψ. δε τῆς.
 22, λαβόμενος VAB.
 23, ἐπέξεν, AB.
 40, ἐγγειρίζειν A. Scal.
 44, γένη καὶ.
 379, 11, ἴσως ἀν δ. καὶ ἰδόντων.
 Sed εἰδόντων AB.
 13, ἐνόηλοις A
 18, πρὸς τὸ AB.
 26, εἰς VA.
 28, αὐτὸς ABV.
 29, Ἰδ. οὐκ A
 32, χ. ἔπ. B.
 37, ὅ γὰρ κτέ. AB.
 41, καὶ αἰτ. V.
 44, παρασχ. ABV.
 46, ἐξέπειμψε AB.
 53, παρατ. Scal. A.
 380, 4, δ. τῆς A.
 6, αὐτῷ A.
 12, ἀκ. κ. τ. κ. σ. παρατά-
 ξας A
 14, ὠρμημένους AV.
 15, λαμπροῦ Scal.
 17, μόνους A.
 19, καὶ γ. οὖν καὶ ἔστιν
 ἦδ' ἦ.
 25, σεσοφισμένον V.
 34, ἐφαρμόσαντες V.
 36, ἀεὶ κατὰ τὸ.
 40, τὸ ἀκ. V.
 42, χειροδετὸς A.
 51, ἑκατ. A.
 52, ὡς A.
 54, ἐπιθ. A.
 381, 2, ἦκη A.
 — ἀρείς A.
 15, τ. ἐ. A.
 17, νύτων A.
 19, τοῖς μὲν A.
 33, ὀμόδοις Scal.
 37, καὶ β. A.
 47, παριστάντες A.
 52, ἀν ἀρπασάμ. A.
 382, 3, εἰς ἐν οὐδενὶ μόνον οὐχ
 ἰπωθούμενοι Scal.
 9, ἀνέτεμον A.
 10, χειραγωγῆσαντος A.
 11, τοῖς ἴπποις A.
 15, ἐνέπιπτε A.
 17, καὶ ξ. A.
 21, ἑκαστον A.
 23, οὕτω V.
 28, ἐκ V.
 34, ὑπεξαγαγόντες.
 35, καταναλίσκ. A.
 39, καὶ τ. V.
 45, τὴν ἑπ. A.
 383, 3, τθ. A.

7, παρφαμαγμ. V.
 19, πρὸς A.
 24, δὴ VA.
 28, λειποταξίου A.
 36, ἐρεπομένους.
 41, δ. σὺλ. A.
 47, ὑπάλειπον A.
 48, ὑπὸ τε A.
 52, σφισίν ἦν ἀσκ. A.
 — τὸ γοῦν κ.
 384, 1, Ἀχαιμένους. A.
 2, κ. M. A.
 3, προαν. AV.
 16, ἐπαηδῆ Lugd.
 22, ἐδείχθης A.
 25, δε, ἦν ἀν, ἔφη οὐμός A.
 28, αἰ β. τίς ἔστιν ἀλ. καὶ
 μὴ A.
 33, ἀσύνετον AV.
 34, ἀπ. ἴστοχ. A. hoc et
 Scal.
 37, χωρεῖν A.
 38, παράδοξον A.
 — τὰ τοῦ πολ. Franc.
 39, θαυμ. V. A.
 40, ἀπολείπ. A.
 46, διὰ πάσης.
 53, θ. ἦ θ.
 385, 1, τὸν N. A.
 24, ἠρινὴν A.
 31, ἀνθῶν A.
 35, κῆτος Frillerus.
 37, θ. Τοιγ. A.
 38, οἱ ἱερ. A.
 41, ἐλλοθὸν A.
 47, κατ' ἀγ. AV.
 48, τῆδε ἕστ. A.
 51, στρατιᾷ A.
 386, 1, καὶ δε A.
 17, οὐδὲ λ. A.
 32, τὴν τότε V.
 35, γὰρ σοι A.
 51, ἀκήκοας AV.
 54, παραβαθῆναι A.
 387, 2, π. τὸ ἔλον AV.
 — αὐτοῦς A.
 3, ἐξαγορεύομεν A.
 4, λάθωμεν Scal. A.
 5, ὑφιστ. VA.
 19, ὦ θ. V.
 23, μὴ A.
 — πίστ' ἀν A.
 26, δε καὶ V.
 — ὁ om. A.
 32, θέμενος A.
 36, ὀπόθεν V.
 47, γλώττα A.
 51, συνίεμεν A.
 388, 2, μ. τὴν A.
 4, ἀγ. ἐπιμ. A.

7, καὶ εὖν. V.
 11, καὶ ἄχρι A.
 12, ἔμφ. τὸ V.
 16, ἐπεσκόπει VA.†
 18, δὲ ν. καὶ π. A.
 — καὶ τὰς ἐξ. κτέ V.
 30, καταρρ. Hem.
 36, φ. τε V.
 — βουλόμενον Sc. A.
 37, εἰ αὐθις V.
 39, δεκάδα V. A.
 46, τ. τὸν τρ. V. A.
 48, εἰ β. γνωρίζω A. Scal.
 p. 389, l. 3, τοῦ Ἰδ.
 4, κατὰ Σ. A.
 12, ποταμίαις.
 30, προδ. V.
 38, παρακ. A.
 43, τε οἴωμ. A.
 44, μοι A.
 — γάμου A.
 45, μὲν A.
 390, 6, καὶ φ. καὶ ἀγ. A.
 16, ἡῦτρ. V.
 32, τὸ εἰς τότε V.
 43, ταῖς γ. V.
 53, ἀνασχετῶ — δρυμῆ A.
 391, 2, Ἄσταδύραν A.
 7, δύο που ἦ.
 9, ἐκάστω σκαρίω A.
 17, ῥ. τοῦν.
 18, μέγεθος VA.
 21, ἔλον φ. κτέ ads et
 apud Scal.
 30, τε A.
 32, οὖν δὴ καὶ A.
 48, γενεαρχ. A.
 51, ὑπεκαθ. A.
 52, εἰς κόκλ. A.
 392, 7, τοῖν—κεκωχισμένως A.
 8, τοῦ Δ. εἶναι φασκομένου
 ἰδιόζοντος A
 9, ἐπίστρ. A.
 12, ἐπῆγον κτέ V.
 16, βοή τις A.
 18, σὺν κλύδωνι ἀνθρώπων
 A.
 24, εἰώθασι A.
 25, ἔασθαι AV.
 29, κατεστεμμένου A.
 30, ἄλλοι θ. A.
 34, β. στεν — εἰπεῖν A.
 38, μοι κ. V.
 46, ἀδύνατον A.
 49, Σ προσ. A.
 50, δὲ πρ. A.
 54, ἀγνεύουσα V. A.
 — ὁμιλίας τῆς πρὸς δν.
 393, 4, τω Scal.
 10, τοιοῦτον Scal.

24, ὑπεναντίων A.
 26, νεανίδων A.
 32, καλὰ λ. A.
 33, τάπ. A.
 34, β. θυσ. A.
 35, φιλτ. τί AV.
 38, εἴ τις.
 42, τὰ καθ' A.
 45, χρ. κομισαμένη κ. δ.
 καταπ. A.
 46, ἀνεῖσα A.
 49, τότε VA.
 52, γοῦν VA.
 54, ἐξηχρησάντων Scal.
 394, 8, πολλῶν καὶ.
 12, μοι V.
 11, φ. εἶτα Franc.
 — ἀλλὰ καὶ illud om.
 A.
 16, τί οὐ A.
 24, νόμον AV.
 32, φωτὶ τοὺς ξέν.
 35, μετέστασιν Falck.
 36, καθ. τε A.
 37, π. τοῖς A.
 41, πρόκειται VA.
 44, δοκ. μαθ. A.
 50, ὁ Ἰδ. A.
 52, διαδικ. V.
 53, ὦ Ἰ. θυσωπεῖται A.
 — ταῖς ὑπερ. A.
 395, 2, πρὸς τοὺς A.
 3, ὁ νόμος V.
 7, τὰ τελ. VA.
 9, β. Σισ.
 10, καίπερ A.
 12, ἐπήκ. A.
 13, γὰρ οὗτος A.
 16, σμαραγδεῖων A.
 20, ἐπιταίτης.
 22, δὲ A.
 25, γ. ἦμ. φρ.
 26, μοι V.
 27, νυκὶ A.
 28, τῶν π. Scal.
 29, ὁ ν. κελ. V.
 32, οὔσαν εὖρ. A.
 35, ἐγγύρους A.
 36, τοῦ β. V
 42, οἶον A. malim, εἰς οἶον.
 46, μηδεπώποτε V.
 52, ξεν. ἴσως A.
 54, σοὶ V.
 396, 3, ἐκ μαρτ. A.
 7, δ' οἶμαι Hem.
 8, τάδε V.
 — γνωρίζματα καὶ A.
 13, αὐδὲς τε καὶ ἀγ. A.
 16, ἐρ' οἷς A.
 17, τὸ τῶν A.

21, εἰπεῖν A.
 35, γ. δ. δὲ. τ. π. ἐσιώπων
 A.
 36, λέγει A.
 37, διασ. καὶ διαθρ. AV.
 38, οὐ καὶ V.
 42, τῆ κόρη.
 44, καὶ κ. A.
 50, ἐγὼ εἰμί.
 53, ἀλλαχόθεν A.
 397, 4, σώζ. καὶ τ. ἐφη A.
 5, ἐπεδείκνυ A.
 17, χροία A.
 — λαμπρόνη A.
 31, καὶ εἶρ. A.
 32, ἀπὸ τρ. A.
 40, ὑπὸ λόγον A.
 — τ. ποιουμένων A.
 42, καλόν τε V.
 44, τὴν λ. V.
 47, ὀρωμένην V. hæc cor-
 rupta.
 51, προσταθ. A.
 53, ἐκίνησε V.
 54, ὅσοι κατὰ A.
 398, 9, σπιλώματι V.
 10, τῶν φ. A.
 11, αὐτίμα VA.
 12, ἐβένου A.
 16, ἰδοῦσιν AV.
 19, μικρ. τε ἴδι VA.
 20, τὴν γ. V. A.
 — πρὸς σ. A.
 24, λήματι A.
 25, καὶ τῆς V.
 37, δὲ τινα V.
 — κήρυκος A.
 39, οὔτε τὸ κτέ V.
 ἔμφ. A.
 40, τοῦ δ. κλ. A.
 51, ἐμοὶ A.
 399, 4, καὶ πέπ. A.
 7, αἶψά τυχῆ A.
 14, τρίπομαι.
 18, ὡς V.
 24, ἐχώμ. A.
 36, ταύτην A.
 ἱερέου A.
 37, ἰλ. θ. A.
 42, πυρὶ A.
 44, ἐνηθρ.
 τῶν λ. A.
 50, σε Franc.
 400, 18, συμφ. A.
 21, οὔτος A.
 23, καταν. VA.
 ἐμοῦ τ. γ. εὐθ. A.
 27, συλλαβ. A.
 32, τέ σοι AV.
 33, τὴν δὲ A.

- ἀπόλαυσιν.
 37, μὲν δε. A.
 38, τοῦ θ. AV.
 39, καὶ πρὸς AV.
 45, τὴν ἱερ. V.
 49, ἔμοι καὶ ζ. σ. A.
 p. 401, l. 15, χαρισίσθαι Hem.
 17, ἀναδειχθῆναι VA.
 19, σ. ἔφη — τάν. A.
 21, γενέσθαι V.
 27, τῆς τε.
 29, ἀφγσιν VA.
 31, προσπ. A.
 37, τολμᾶν A. Franc
 42, ἀπ' Ἐπιθός.
 44, πως.
 49, δ' Franc.
 52, κρημερωμέντης V.
 402, 4, φιλίας A.
 7, νηδύων A.
 12, ἀνεμρεῖν A.
 16, καὶ τῆς V.
 18, ἐκδουσκν A.
 19, ἔμα V.
 23, μεταλέθει A.
 33, ἔρμου A.
 35, ζουμέντω A. ;
 38, ἔκτω A.
 41, ζιὰδα Hem.
 403, 2, ἀντίγγυλλε.
 2, δὲ δὴ A.
 4, οἶοναί πρὸς.
 5, πυρὶ αἰθάλῃ A.
 9, γ. καὶ A.
 10, προσφόρος A.
 11, μὲν αἰμ.
 16, τοσ. τὸ A.
 21, γυμνῶν om. A.
 22, τοῦ β. κήρ. A.
 24, ἔφη A.
 27, δὲ δὴμ. A.
 29, αὐτῶν VA.
 30, τ. οἱ A.
 38, κασίας VA.
 43, ἐπὶ τ. V.
 45, περιπλ. A.
 46, ἔλεγον V.
 54, δεκάδα V.
 55, ἀφῆκε A.
 404, 2, ἡ φιλ. V.
 4, ἄξιμιτῶν V.
 7, προσήγαγον A.
 2, ἡ καὶ A.
 : ο, ἕρ. παοδ. V. γρ. δε κ.
 2. A.
- 18, βλοσυρ. A.
 19, γ. ζῶου A.
 23, ἐπακομένη V.
 31, κατ. ὀνομαζόμενον A.
 34, τοῦ δὲ ἤλ. A.
 39, ἔτερος A.
 40, εἰσικα A. ἰώκει V.
 44, ἔπαν om. V.
 48, προσπ. VA.
 405, 1, ἐκ του VA.
 11, ἐπὶ τὸν δ. τὸν ταυρὸν V.
 12, τὸ γανόμ. V.
 14, ἐνεκελ. AV.
 19, δρόμον AV.
 22, τῆς αὐτ. καὶ τῆς A.
 24, ἱπταίω A.
 29, ζευγόμενον A.
 45, δ' ὄν Franc.
 θαρσοῦσα A.
 ὡς πρὸς τὴν A.
 46, ἔξαγορεύσον A.
 47, καὶ παρθένω A.
 49, οἰκεῖον οἶδα V.
 52, ἐμαυτῆς V.
 406, 3, εἰς ἕσον.
 8, κατὰ VA.
 9, οἶον εἰς A.
 18, ταράττων A.
 21, ἐπὶ κεφαλῆς A.
 25, ἔξωθεισῆς A.
 ἀπρακτον Scal.
 ἀπ. λακτιζόντων A.
 26, ἦτ. ἀδημονούντων A.
 29, ἀνέμων V.
 36, ἀναπέμπ. A.
 38, ἀναστήσαντες.
 46, Αἰθ. ἀθλητ.
 49, ἐλόντι A.
 51, τι A.
 53, ἀποσοδ. A.
 407, 5, καὶ ὅς, τί δὲ οὐχὶ A.
 6, μέγα A.
 8, ἡμῶν om. A.
 12, δφθ. οὐ A.
 20, ἰγνύην A.
 23, ἠρώων A.
 εἰμειδία A.
 24, πεπρὸς A.
 35, πλ. ὡς.
 37, συνδοῦς V.
 41, προσανατείνας Scal
 47, ἀναδύς VA.
 408, 1, τὰ μετ. A.
 18, ἀφ. χειρὶ.
 25, γρῆ V.
- 27, φληναφόντος A.
 29, ἐδδαξί A.
 30, ἡ Μερ.
 31, οὐ μὲν δ. V. οὐπω μ.
 δ. A.
 44, βέλτιστα V.
 πρὸς τοῖς A.
 409, 3, διήρχ. A.
 4, τῶν Αἰθ. A.
 12, τότε V.
 17, μετὰ AV.
 20, προσδευκῶν A.
 25, ἔκρη. A.
 39, οὐν A.
 πρόσωπον V.
 44, ἐπίθ. τῆς A.
 45, ἔχουσι ἀπ. λέγων A.
 48, τοῦ ἴδ. A.
 49, οὐτος δ' A.
 410, 1, οἱ συν. Comm.
 2, λέγ. δ' A.
 5, μὴ πως A.
 10, μόνον VA.
 16, εἰς VA.
 19, ἱερὸν A.
 20, ἀκάθαρτον καὶ ἐν. A.
 21, μετ. καὶ π. Οἶτ. ὄντων
 αὐτοῦ π. A.
 μετ. κ. π. ο. ὄντων V.
 24, τοῦτον καὶ εἰς σ. καὶ A.
 26, καὶ εἰς A.
 29, τὰ τ' ἄλλα V.
 30, ἀπίστ. A.
 33, οὕτως — τὴν A.
 34, ἐπιζήτησον A.
 35, ἐμφ τς A.
 36, εὐ. καὶ A.
 38, ἐπίθ.—εἰρ. om. A.
 41, καὶ ἀρπ. κτὲ A.
 45, ἐνδ. ὑρ. A.
 47, ἀποδοῦναι A.
 411, 4, φ. καὶ A.
 7, οὐκ V.
 14, ἀρτις κτὲ V.
 ἔξαγορευσάσης A.
 15, ταῖς β. AV.
 22, γελ—μεταθ. om. A.
 31, τὸ πρακτέον.
 48, ἱερτίων A.
 49, παραγρ.
 412, 14, τῆς π. V.
 29, σὺν τῇ A

LECTIONES CODICIS FLORENTINI ET EMENDATIONES IN CHARITONE.

(CF. EDITIO CHR. D. BECK. LIPSIAE 1783)¹.

Titulus. — ἔρωτικ. διηγ. omisit cod. ad l. II.	24, προαιρούμενον.	39, δὴ.
». 415, Nihil fere hic annotabo usque ad p. 416, l. 12, habes in textu codicem accurate expressum; parenthesi rotundæ inclusa, Cobeti sunt conjecturæ et supplementa; hæc pauca sufficient.	27, βαθεῖς H.	43, μύριοι συκοφάνται πύσσονται τίνες.
1. 13, cod. ἰθαλῆσας malim ἤθωλας H.	31, ταῦτα.	48, ἡμῖν.
16, videre videor ἐνδείκνυσαι	33, ὁ μὲν οὖν π. τ.	425, 1, δὴ.
18, τις vix apparet C.	35, ζητούσα.	4, φιλοκαρδίας.
33, μόλις ἀπῆλθε sic cod. quod repono in textu.	41, ἐνεχθεῖς sic cod. corrigendum vitium typ. ἐξαχθεῖς.	15, ἔφη ἔε.
35, διὰ τοῦ πάλλους... γένει.. συνελθόντα αὐτος non liquet.	44, ἐκεῖτο.	20, οὐ δὴπου γὰρ.
416, l. 12, ἔρημον ἦν ἐφάσει γὰρ, κτὶ sic cod., quod in textu reponatur.	52, κατομένων.	28, οἷα δὲ ἀλγῶν C.
30, ἦδιον.	18, ἀν παθεῖν.	38, ἡ γυνή.
38, δεῖν ἐξέειν.	21, μὴ θάψῃτε.	45, Α συνέβ. C.
45, ἀνέλαιψε.	26, ἔν.	52, καὶ ἀξιον.
417, 9, (ἀει) C.	34, εἶθεσαν.	426, 2, εὐργέτην.
17, ἀκονίτι.	39, ὑπομανεῖς.	11, πρῶτον. ἔπειτα H.
43, ὅτι ἔμ. ἀπελεύσεσθαι.	51, ἐρμωκρατ....	12, ἐλευθέριον.
46, ἦσαν hoc repono.	421, 2, δὲ ὁ Ἐρ. H. sed ὁ in cod. abest.	18, ὀμιλία.
50, ἐφραστῆσαι.	4, ἐπηκολούθησεν.	42, σε πρὸς.
418, 2, τὴν ὀργήν.	8, θρηνοῦντων.	54, ἐγγέλασε κ. sic sæpius cod. quod non adnotabo.
3, ἔκλασε — τί γέγονεν, ἀφωνος.	16, ἐφορμούντας.	427, 1, λυπ. πανταλῶς C αὐτήν.
6, δὲ αὐτοῦ.	17, συγκροτῶν οὄτος.	10, ἀγε με.,
7, τὴν αἰτίαν τοῦ.	ἔπαρθάλμησε.	25, ἡσυχάζειν.
8, παχεῖ H.	39, ὅτι λ. — καταγγέλλει.	45, ἦδη μετ' ἐξ.
9, κλάω φ. τὴν ἑμαυτοῦ τύχην.	41, π. ἔφ. τοὺς πεπεισμένους H.	48, πατήρ γὰρ μοι — καὶ μήτηρ.
15, συγκαλ. H.	47, ποτ. ἀν.	52, οὐκ ἐπὶ ἱραστήν μου.
28, προσπίπτων φιλεῖν ἐποίει G.	49, συνήθεις.	428, 11, ἀπόλωλας — διαζευχθεῖς H.
29, μόλις οὖν ἔκειτο C.	53, αἰρέσεως Dorv.	15, ἡ σὴ.
30, ποτ' τε λέγειν R.	422, 13, ζῶσα. καὶ βοηθεῖτε H.	17, ἐπῆλθεν αὐτῇ C.
50, αὐτῶ.	20, με Ἔσπ.	L. II. tit. ἔρωτ. διηγημάτων D.
419, 1, θρυλεῖται.	27, ὑπηρεσιαν.... librarius ultro reliquit spatium vacuum 10 literarum.	28, αὐτὴν ἐναργῶς H.
13, ἔμων κ. ἄμως δὲ δεῖξον.	46, προσπεσοῦσα.	46, κοίτην θεραπ.
18, οὐδὲ εἰσελθεῖν.	51, ὑπέμενον.	429, 22, repono Σουδαριτῶν.
	423, 1, σέσωκας μάλλον. ἰθαρ. interrupcionem mutavi H.	41, ἴδοξαν ἰδοῦσαι· ὁ χρεῖς γὰρ H.
	24, δὴ μοι.	48, δὲ ἐδόκτο R.
	41, ὑποπτουθῆνα.	430, 10, ἡ ἔμοι τῶν πάντων κακῶν.
	50, διήγημα.	43, προέλθη.
	53, ὅτε.	44, ἄμα δὲ τῇ ἔω.
	424, 2, τοῦτοις.	431, 28, κεκλημένων Ja.
	14, ἑαυτῆς C.	36, ἐξαιρέτως.
	23, ἄθηναῖος.	40, ταύτην.
	27, πόλεις.	48, ἐνέβλεψε.
	29, δὴ.	50, καὶ τὰ δάκρυα.
	37, δὲ.	τότ' οὖν ἴδεν J.
		432, 4, τοῦτου γε.

¹ Ubi nulla litera additur, codicis lectio citatur; ubi literæ C. J. R. H. adjectæ, Cobetus, Jacobius, Reiskius aut nos ipsi vulgarem lectionem, quæ hic citatur, emendavimus, quemadmodum in textu legitur.

ἦκες εἰς ἀγρ. Η.
 5, δούλης.
 17, ἀπόλλωλας C.
 21, ἔπου Η.
 24, σέ τις.
 p. 433, l. 2, οὐδεμιᾶς δικαίας β.
 4, μάλλον τὴν C.
 5, ἀκουσα.
 434, 26, μὴ καταράση σεαυτοῦ.
 κύριος γὰρ εἰμὶ καὶ τὴν J.
 48, ἀφανῆς δὲ λαβοῦσα —
 εἶχετο J.
 435, 17, προενεκαχ.
 32, δὴ σου — κύριε μὴ ὄργ.
 436, 4, φησὶν ἐστρατήγ. Η.
 6, ἢ ἀπολώλεκε.
 σκόπει ἂν C.
 437, 3, ἀσεβανη R.
 20, ἔστο D.
 39, ὀρέψεται.
 46, πρὸς σέ — in sqq. καὶ
 σὲ hujusmodi alia non
 adnotavi e cod. de
 accentibus.
 438, 5, αὐτῆς.
 11, παραιτούσης.
 27, κοινῆ.
 47, τῆς δὲ ἴσθ.
 53, κλάουσα.
 439, 3, μάλλον ἢ γ. — ὀρέψεται.
 6, προτέρα σοῦ.
 9, εἴ.
 27, τοῖς ὀφθαλμοῖς Η.
 33, ἀνανήψας.
 37, μὴ δὲ ὀφθῆναι.
 39, οὐ γὰρ εἶ.
 440, 12, προσθήης — μνημόνευ-
 σον.
 17, βιάσασθαι.
 32, ἐκ μ. ἀγ. δι' αὐτὴν.
 441, 36, τὸν οὐν.
 42, δειματι.
 53, ἠθροῦσθη.
 ο π. m. prior.
 442, 16, τάφον.
 32, ἐστὼς Η.
 37, μετ' αὐτοῦ.
 50, δέσποινα τῆς ἐμῆς ψ.
 52, δύναιμαι Η.
 443, 3, ἠρέυνα.
 29, τὸ δ' ἄρα τ. π. ἔργον ἦν.
 34, ἐμβολὰς.
 37, συγκελ. Η.
 38, ἔκαεν.
 42, ἐνόμιζον.
 52, ἡμιθῆς.
 444, 1, ἄνθρωπος.
 10, ἑαυτοῦ.
 27, ἐπιγινώσκω πάντα.
 34, ποιέσθαι τὴν ἀνάκρισιν.

PRÆFATIO.

38, ἀνήγαγον Dorv.
 40, αὐχμῶν.
 42, δέ που.
 43, πλήθος ἐβόα· θάρσει.
 445, 24, διασέθειαν. Hæc fere
 evanida.
 29, καὶ προσέταξαν.
 31, μάλλον ἐπιστεύθη. βα-
 σαν.
 42, Ἴόνιον.
 44, πριαμένου.
 449, 32, ἐσχάτω γῆρα Pierson.
 38, ἢ εἰ μ.
 49, ζητεῖν K.
 447, 7, ἀησπίαστο.
 12, χωρὶς ἐκείνης.
 13, δύναμαι.
 15, φοβερὸν R.
 25, πέπραται — ἔποι.
 43, εἰ.
 48, ἀλλ' ἔμα.
 448, κοινόν, ἀλλὰ C.
 ὑφομοῦσα — συμψέ-
 ρει.
 449, 17, τὸ πιστόν.
 18, πλαγίονα διακ.
 19, εἰ τὴν θ. Η
 23, λέγῳς C.
 24, ἀπίωμεν C.
 36, ἰκ. σι.
 42, ἠθέλησε.
 47, κομῆς. ἔκλαυσεν ὑφ'.
 50, προέπεμψεν.
 450, 3, εὖς δὴ.
 4, πλεύσαι.
 9, διαλλάγηθι.
 24, καὶ οὕτως περ C.
 34, τί οὐν ἐγένετο Η.
 50, οὐ Δ. δ., γ δὲ.
 52, περὶ τῶν.
 451, 15, βράδυνε.
 50, πεισθέντα R.
 452, 2, ὑπὸ.
 10, καθεσθεῖσα.
 12, βοῶν Η.
 21, ἄφρ. οὐ μ. X.
 27, ἀπελθου.
 42, καταδραβεῖσα C.
 453, 36, ἀν. ἦδη μ.
 52, διηγῆσθαι.
 454, 15, ἐδάρη.
 δεσμά.
 22, ὕλων R.
 35, τῶν ἔργ. τινές.
 53, τοσ. δὴ.
 54, τὴν σου.
 455, 9, αἵματος R.
 20, ἀτυγῆ.
 26, ἄγουσιν Η.
 32, τὰ ἔνδον.

40, ἔμα δὲ κ. δ. μὴ ἐν
 βραδύνω.
 456, 6, ἢ Σ.
 28, ἀτυχοῦς.
 34, χλαυθας.
 457, 28, ἀπέρχη.
 38, ἀντιραστῆ pro γὰρ cod.
 δὲ.
 45, ὀπδεῖ.
 458, 13, ὁ σὺς ἐκείνος.
 25, παραγυμνώσας.
 29, αὐτὸς.
 34, τὴν φωνὴν Η.
 459, 19, λιποθ.
 ο
 ο
 21, τοῦ πάθους.
 23, ἡρεμίας.
 30, διαφθεῖραι.
 33, ἀπαγγεῖλαι.
 38, θάλατταν ἐπὶ.
 42, ε. μου.
 48, γειτνίασιν.
 52, κατὰ τὸν δ. τρόπον C.
 460, 14, περιορᾶν.
 17, πολλοὺς προσετ. non
 apparet πολὺ, sed ἔ-
 re litt. desunt in fo-
 lio lacerto.
 26, σίμβουλοι μὲν οὐν καὶ
 σκότος e correctiose
 μὲν οὐν quæ non
 prorsus explet sp-
 tium erasum primæ
 scripturæ. — J.
 40, τὰ π.
 47, ἐνθάδε.
 48, καὶ..... ἔχει spatium
 5 aut 6 litt. C.
 53, ὡς Δ.
 161, 3, ἔτι μένω.
 15, προέτρεχε.
 19, χρυσίη.
 25, μέγεθος... γὰρ desunt
 3 litteræ, ἔτε opinor
 C.
 27, τὲ καὶ... ασταὶ C. des.
 2 litt.
 44, ἐκεῖ.
 462, 19, Συρίας καὶ K.
 21, ἐβλ. τὴν ἀγούσαν.
 25, ἀπόγνωσις... ἦς ἔμπαλιν.
 32, φίλιας μοι R.
 42, ποίαν εὐελπίσω R.
 463, 25, κρινεῖ.
 28, ἐγὼ κάλομαι Η.
 464, 19, διακλέψαι malim ἐκλ.
 Η.
 21, ἐπέβη.
 33, καὶ τὰ cod. quod repo-
 ne.

PRÆFATIO.

XXXIII

- 35, φανη 0 charta excusa est, ω satis apparet. Una littera periit : igitur φανήτω certum C.
- 39, διεσχίσθησαν R.
- 45, συνεισφ.
- p. 465, l. 21, βλέπεσθαι.
- 29, δέ σοι.
- 44, μέγα φρονούσιν.
- 466, 33, πρώτον C.
- 467, 6, οἷα δὴ.
- 16, Διονυσίω.
- 36, καὶ χαίρετα καλὸν R.
- 468, 6, ἐπιβουλεύοντα.
- 15, εἴ καὶ μή.
- 17, προῶδωκε.
- 469, 2, παύσομαι.
- 4, ἐπιδειξάτω.
- 20, ἐκ. ἄν μα βελτίω.
- 37, μὲν γάρ.
- 42, κρινάτω correctum a prima manu κρινέτω.
- 46, οὐδ. συμφ. Abreschi.
- 470, 16, εἶπον pr. man.
- 23, καλῶν.
- 34, μάλλον ἄλ. C. ἐξήψε.
- 39, ἀφήκα τὴν γ.
- 40, ἔμοι.
- 472, 12, πυθομένης δὲ τῆς βασιλῆος.
- 18, ἐκοτῆσαι H.
- 19, σφοδρότερον.
- 28, ἰδρυσάμενην,
- 473, 2, ἀπέθνησκον.
- 6, τὴν παρ.
- 20, κἀνήρ καὶ βρέφος, ὄρω, οἶχη.
- 27, τοιαῦτα.
- 29, ἐστέρησας.
- 37, πρὸς ἄλ.
- 46, κειρατῶν παρ' οὐδὲν μέλλ. quæ artis chem. opera apparuerunt.
- 474, 3, ἐρητόρευον certum non ut p prius.
- 34, σύμβουλον — σύμβουλος.
- 38, μὴ βλέπης.
- 49, τοῦτο γάρ.
- 475, 2, οὕτω δὴ.
- 17, ἴκεν.
- 25, διότι.
- 37, καθ' ἡμ. — ὦ τῆς.
- 51, εἴ δ' οὖν, ἐκεῖνην.
- 476, 17, μή τινα ἐπιβουλήν εἶπε βασιλεὺς A.
- 20, ἐν μήθοις τε.
- 22, παρ' ἔμοι ἔμοι.
- 24, σφοδρὸς... νὸν — ἀλη-
- ὅως δ' ἐρῶ... C.
- 26, προσθεῖναι τοῖς.
- 27, εὐθὺς μὲν.
- 28, οὐδὲ γάρ πρὸς... κύπτος C.
- 30, οὐδὲ ἀμφίβολον ἦν.
- 31, ἠράσθη.
- 33, κρατήσαι δ.
- 35, μυρί..
- 42, ὁμόλογα ut videtur.
- 49, ε. ο. μῆσας C.
- 477, 15, ὑφ' ἠδονῆς.
- 29, τὸ φιλοκ.
- 30, ὑπὸ καλλ.
- 35, ἀδῶν J. πάντων C. ἄλων.
- 38, θηρών.
- 43, ἄτε δὴ.
- 49, ἀσθματος.
- 54, Lacuna versuum 21.
- 478, 12, ἄγε δύο δέ σοι.
- 13, ἀνακλ. τῆς θ. σ. δ. κ. π. ἄν. β. δ' ἀνήρ. τ. ἔλ. εἰσηλ. εἰς τὰ β. χ. ὡς τὸ κ. θήραμα.
- 18, ὑπεσχῆσθαι apparuit opere artis chemie.
- 20, μάλλον... εὐε C.
- 22, εὐγενὲς καὶ μέλιστα.
- 25, μόνης.
- 26, μου τῆς.
- 31, ἀμείψασθαι.
- 479, 8, καὶ ν.. ὅττε. ἀρείεις.
- 9, πλουτήσῃς.
- 18, μνημονουσης.
- 25, διαβάλλη.
- 480, 2, ση.
- 4, εὐνούχου.
- 5, ἕ. τι ᾤ.
- 15, αὐτοί.
- 18, δίκη δόξης. ταύ.. δ.. παρεμ.
- 21, ἐλευθερώσαι.
- 23, ἀνεμείμνησεν οἶους.
- 29, καὶ ἐν τοῖς.
- 37, ἐξεπίτηδες.
- 41, ἰδιολογήσασθαι.
- 481, 2, οὐ κατ... σα spatium. 4 vel 5 litt. vacuum relictum C.
- 6, οὐ δῆπου γάρ.
- 8, ἀκούεις δ.
- 482, 17, προῶδ.
- 21, ἐπιστῶνας H.
- 22, αὐτὸν.
- 23, στρατιάν.
- 25, ὑπὸ κ.
- 26, τῶν ἰθῶν εἰς.
- 31, ποῖα καὶ πόσα H.
- 32, παρασκευάζεται.
- 35, ἐξήλαυνε B.
- 39, δὲ ὄπλοις.
- 42, δὴ.
- 45, ὅτι χρήσιμος ἦν ἐν τῇ π. C.
- 54, εἰδοκεὶ δέ μοι καὶ χάριν ἔχειν H.
- 483, 24, ταχέας.
- 30, ὅτι καὶ κ. μένει H.
- 41, μένειν H.
- 484, 9, ἀποσφάζω quod in textu reponendum.
- 25, ἐσομένοις.
- 26, ἀδικηθέντες.
- 29, ἦν ἔωρ. C.
- 49, ὀπισθοφύλαξιν.
- 484, 24, δὴ.
- 28, ἔργον ἐπ.
- 486, 1, καὶ βασιλ.
- 23, ἔκουσίως νῦν — εἰληγ. uno tenore.
- 30, πρῶτον ἀνηρέυνα.
- 33, τοὺς ἄλλους.
- 37, τοὺς ἀρίστους.
- 48, ὑμῶν.
- 51, στρατηγῶ καὶ.
- 487, 22, ἔνδον ὅτι μάλλον πολ. C.
- 29, Αἴγυπτίου.
- 42, οἱ μὲν γάρ.
- 44, Ἰφρυγον.
- 45, παρείχον.
- 48, τοὺς ἀπαντ.
- 488, 6, ὁ περῶν.
- 8, περὶ Σιδ. H.
- 20, ἔγουσα Ἄφρ.
- 40, αὐτὴ δὲ ἦν καλλιπρόη.
- 42, εἰσῆεν. Nonnulla hic excidisse mihi videntur H.
- 489, 11, ἀπῆντατο R.
- 19, τε ἐκ.
- 24, χ. μὲν οὖν πολὺν ἀντίσχευ.
- 30, ἐν τῇ συμβολῇ H.
- 490, 2, τὴν ἐν τῇ.
- 17, πεκαισμένα an πεκουσμένα? H.
- 20, μὲν γάρ.
- 40, ἐπαγγέλλου.
- 41, καὶ κατῴωσαν.
- 44, μοι δότω. με ἀποκτ.
- 46, ἀλλ' ἐγκραλ.
- 51, κλέπτουσί τινας.
- 54, οὐδεμία γέγονε καλὸν C.
- 591, 6, οὐ φησὶ.
- 16, ὡς μὲν οὖν.

28, ἴδοξε τὸ δεινὸν H.
 29, αὐτῷ διηλ.*
 32, ἀπιλογήσατο.
 492, 2, ὅπως R.
 3, κίκαλ. H.
 17, οἰκονομήσαι.
 25, εἴρηκε.
 38, εἰς θ. τὸν β.
 41, φράση.
 493, 9, ἄλις ἦν δ.
 11, ἀσπασίω λείτροιο.
 19, ὡς δὲ.
 21, ἴτι σιότους.
 23, τὴν στρατιάν.
 26, πεπυσμένοις.
 28, περὶ τῆς Στ. H.
 30, ποῦ σπ. H.
 33, ἔδη καὶ.
 34, πρώτων C.
 35, καὶ τοῦ θάλ. H.
 48, ἀπόγεια.
 494, 4, αὐτὸν.
 26, δι' ἀναπτ. C.

41, εἰσὶν οὐδ' οὐ correctio-
 ne οὐδ' C.
 495, 2, σοὶ διαφ.
 26, εὐηργ.
 1, κυκρίων.
 7, φησὶ, κόσμου C.
 15, παραθήκην H.
 17, πῶς ἄλλοι διάφορα C.
 19, καὶ χ.
 24, ἀποδίδωκεν.
 29, ἀποξέγγειν.
 31, ἀνεξικακῶν.
 44, γάμων.
 497, 1, ὦ.
 6, ἀντ' ἑμοῦ.
 19, καλῆ Doru.
 ἐκ. an ἐνδέχεται με
 scriptum sit non sa-
 tis apparet.
 24, ἐνέθηκε.
 37, Στατεῖρας C.
 47, εὐθὺς δὲ.
 δῆ.

498, 3, βέβαντες.
 7, σε, γυνὴ φ.
 37, ὅσπερ γάρ.
 43, σοὶ, Δ.
 499, 12, κενὴ ζ. καὶ σὺ,
 19, κατὰ πρόμνων καὶ J.
 31, ἐξέπιμψε.
 50, πεπυσμένων.
 500, 4, παρακαθ.
 14, αὐτὸς γάρ.
 25, ἐπεκλύοντο R.
 27, ἴτι καὶ αὐταῖς R.
 30, τῷ Ἑρμ.
 501, 4, ἐρωτῶμεν ἄν.
 8, ἡμῶν.
 21, ἐφεξῆς ἡμ. ἀπ. διτθ. H.
 47, πλούσιος.
 50, ταῦτα μὲν οὖν ἔμ. ἔσται-
 ρον. τότε δὲ.
 502, 23, ἐπίστελλε H.
 36, οὐτε δδ.

PARTHENIUS.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΝΙΚΑΕΩΣ

ΠΕΡΙ

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΠΑΘΗΜΑΤΩΝ.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΩ ΓΑΛΛΩ ΣΧΗΡΕΙΝ.

Μάλιστα σοὶ δεικνυόμεναι, Κορνήλιε Γάλλε, τὴν ἀθρασίαν τῶν ἑρωτικῶν παθημάτων, ἀναλεξιόμενος ὡς σοὶ μάλατ' ἐν βραχυτάτοις ἀπέσταλκα. Τὰ γὰρ παρὰ τισι τῶν ποιητῶν κείμενα, τούτων μὴ αὐτοτελῶς δι-
15 ληξιόμενα, κατανοήσεις ἐκ τῶνδε τὰ πλείεστα, ἀλλ' ἂν τε σοὶ παρέσται εἰς ἔτη καὶ ἐπιεικῆς ἀνάγκην τὰ μά-
λαστ' ἐξ αὐτῶν ἀρμόδια. (Μηδὲ) διὰ τὸ μὴ παρῆναι τὸ περιττὸν αὐτοῖς, ὃ δὲ σὺ μετέρρη, γείρον περὶ αὐτῶν ἐννοηθῆς· οἷονεὶ γὰρ ὑπομνηματίων τρίτου κατὰ συν-
20 ἐλεξάμεθα, καὶ σοὶ νυνὶ τὴν βιβλίον ἑταίαν, ὡς ἔοικε, παρέσται.

ΚΕΦ. Α΄.

ΠΕΡΙ ΛΥΡΚΟΥ

Historia est apud Nicetium in Lyreo et Apollonium Rhodum in 12000.

Ἀρκασιόσης Ἰσίδος τῆς Ἀργίας ὑπὸ Ἰαχθίου, ὃ πα-
25 τὴρ αὐτῆς Ἰαχθὸς μασιπῆρας τε καὶ ἐρευνητῆρας ἀλλοῦς καθῆκεν, ἐν δ' αὐτοῖς Λύραον τὸν Φορονείως, ὃς μάλα
πολλὴν γῆν ἐπιβραβῶν καὶ πολλὴν θάλασσαν περιου-
30 θησε, τῆσδε, ὡς αὐτ' εἴρησαν, ἀπέπειε τῷ καμάρῳ καὶ
εἰς μὲν Ἄργος, ἀδελφικῶς τὸν Ἰαχθῶν, ὃς μάλα τι κα-
τέχευε, ἀποπέμψας δ' εἰς Κούριον πρὸς Αἰγαίον γυναι-
40 κίδα τὴν ἑσπερίαν Πύθεην· ἔτασαν γὰρ τὴν κερὰν
ἐπὶ Ἰσίδῳ τὸν Λύραον εἰς ἔρωτα Ἰσίδου καὶ πολλὰ τῷ
πατρὶος δεθήθηεν ἀποσχεῖς αὐτῶν· ὃ δ' αὖ τῆς τε βρα-
55 νείας μαζαν οὐκ ἐπαρίστην ἀπολασόμενος καὶ τῶν
σοιτῶν ὑπαρχμάτων γυμνὸν εἶχε. Ἀρῆσεν δὲ τὸν αὐ-
πρὸς αὐτῶν, ὡς τῷ Ἀρῆσῳ παῖδες οὐκ ἐγίνοντο, τῆθεν
εἰς Δωδωνίαν, μετὰ μὲν περὶ γυναικῶν τελευτῶν· καὶ αὐτῷ
60 βραβείῳ ὁ θεὸς, παῖδας εἶπεν, ἢ ἂν ἐκ τοῦ νυκτὸς ἡμε-
ρῶν εἰς πρώτην ἀναγένηται· ὃ δὲ μάλα γεγενηὸς ἐπαίρητο
πρὸς τὴν γυναικῆ πεθόμενος κατὰ νόον [αὐ] αὐτῷ
70 γυμνῶν τὸ μαντεῖον. Ἐπει δὲ πῆδον ἀρίστην εἰς
Βυβλάστον πρὸς Στάφυλον τὸν Διονύσου, μάλα πρὸ-
80 σέβας ἰακίως αὐτῶν ὑποδρόμους εἰς πόλιν ἴδον
πρόσποιετο, ἀπὸ δὲ πόλιν αὐτῆς παρείτο, παρακα-

PARTHIENI NICÆENSIS

DE

AMATORIIIS AFFECTIBUS.

PARTHIENIUS CORNELIO GALLO S. P. D.

Quum tibi maxime potarem convenire, Corneli Gallo, lectionem amatoriorum affectuum, collectos eos quam brevissime potui transmissi. Quæ enim apud quosdam poetas inveniuntur, quum non absolute sint enarrata, intelliges ex his pleraque, et tibi ipsa ad manum erunt ut in hexametros et elegias transferas quæ ex iis maxime congrua. (Neque) quoniam his non inest elegantia, quam tu sane sectaris, pejorem de his concipias opinionem; nam commentariolorum vice illos congressimus, et librone, ut par est, sholem prædabant usum.

CAP. I.

DE LYRICO.

Historia est apud Nicetium in Lyreo et Apollonium Rhodum in 12000.

Quum capta esset in Argiva a predominantibus, poterat ejus inachus inquisitores et indagatores alios misit, inter eos autem Lyreum Phoronei filium, qui multum fortiam peragatos et multa maria emensus, tandem ibi eam non inveniret, renuntiavit libori; et Argus quidem, timens Inachum, non reddidit scilicet, sed venit Camum ad Ægæum, uxorem ducit illius filium, Hylëam; ducunt enim puellam eam pectore Lyreo in amorem ejus venisse et multa patrem precatam esse ut detineret ipsum; hoc autem, parte tant non minima et reliquorum honorum oblata, eum generos sibi abscidit. Tempore autem multo præterlapso, quum Lyreo liberi non nascerentur, adit Dolyrum consultum (oraculum) de sobolis generatione; cui nomen respondit, liberos geniturum (ex illa) quacum prima e tempore digressus rem haberit. Ille autem valde gavisus ad uxorem festinabat, credens sibi ex atami sententia oraculum processurum. Quum autem navigans pervenisset Elysi-
1. stium, ad Staphylum Dionysi f., hic illum valde amice ex-
prensus multum vinum (ad bibendum) molavit et postquam

ἐκλινεν αὐτῷ Ἡμιθέαν τὴν θυγατέρα. Ταῦτα δ' ἐποίει προπετυσμένος τὸ τοῦ χρηστηρίου καὶ βουλό-
 μενος ἐκ ταύτης αὐτῷ παῖδας γενέσθαι. Δι' ἔριδος
 μέντοι ἐγένοντο Ῥοῖώ τε καὶ Ἡμιθέα αἱ τοῦ Σταφύλου,
 τίς αὐτῶν μιλθείη τῷ ξένῳ· τοσαῦτος ἀμφοτέρας κα-
 τέσχε πόθος· Λύρκος δ' ἐπιγνοὺς τῇ ὑστεραίᾳ οἷα ἰδε-
 δράκει [καὶ] τὴν Ἡμιθέαν ὄρων συγκατακεκλιμένην,
 ἐδυσφόρει τε καὶ πολλὰ κατεμέμετο τὸν Σταφύλον,
 ὡς ἀπατεῶνα γεγόμενον αὐτοῦ· ὕστερον δέ, μηδὲν ἔχων
 ὁ τι ποιήσει, περιελόμενος τὴν ζώνην δίδωσι τῇ κόρῃ
 κελύων ἡβήσαντι τῷ παιδί φυλάττειν, ὅπως ἔχῃ γνώ-
 ρισμα, ὅπότε ἂν ἀφίκοιτο πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς
 Καῦνον, καὶ ἐξέπλευσεν. Αἰγιαλὸς δ' ὡς ᾔσθετο τὰ
 τε κατὰ τὸ χρηστήριον καὶ τὴν Ἡμιθέαν, ἤλαυνεν (ἐκ)
 τῆς γῆς αὐτόν. Ἐνθα δὲ μάχῃ συνεχῆς ἦν τοῖς τε τὸν
 Λύρκον προσημένους καὶ τοῖς τὰ Αἰγιαλοῦ φρονούσι·
 μάλιστα δὲ συνεργὸς ἐγένετο Εἰλεβίη· οὐ γὰρ ἀπέπει-
 τον τὸν Λύρκον. Μετὰ δὲ [ταῦτα] ἀνδρωθεὶς ὁ ἐξ Ἡμι-
 θέας καὶ Λύρκου, Βασίλος αὐτῷ ὄνομα, ἤλθεν εἰς τὴν
 Καυνίαν, καὶ αὐτὸν γνωρίσας ὁ Λύρκος ἤδη γηραιὸς ὢν
 ἡγεμόνα καθίσταται τῶν σφετέρων λαῶν.

H.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΜΗΛΗΣ.

Ἱστορεῖ Φιλητᾶς Ἑρμῆ.

Ὀδυσσεὺς ἀλώμενος περὶ Σικελίαν καὶ τὴν Τυρ-
 ρηῶν καὶ τὴν Σικελῶν θάλασσαν, ἀφίκετο πρὸς Αἶολον
 εἰς Μελιγουνίδα νῆσον, ὅς αὐτὸν κατὰ κλέος σαρπείας
 25 τεθηπὼς ἐν πολλῇ φροντίδι εἶχεν· τὰ περὶ Τροίας
 ἀλώσιμα καὶ ὅν τρόπον αὐτοῖς ἐσχεδάσθησαν αἱ νῆες
 κομιζομένοις ἀπὸ τῆς Ἥλιου διεπυθάνετο, ξενίζων τ'
 αὐτὸν πολὺν χρόνον διῆγε. Τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἦν ἡ
 μονὴ ἡδομένη, Πολυμήλη γὰρ, τῶν Αἰολιδῶν τις,
 30 ἐρασθεῖσα αὐτοῦ κρύφα συνῆν. Ὡς δὲ τοὺς ἀνέμους
 ἐγκλεισμένους παραλαβὼν ἀπέπλευσεν, ἡ κόρη φω-
 ρᾶται τινα τῶν Τρωϊκῶν λαφύρων ἔχουσα καὶ τούτοις
 μετὰ πολλῶν δακρῶν ἐναλινδομένη. Ἐνθ' ὁ Αἶολος
 τὸν μὲν Ὀδυσσεῖα, καίπερ οὐ παρόντα, ἐκάκισεν, τὴν δὲ
 35 Πολυμήλην ἐν νῷ ἔσχεν τίσασθαι. Ἐτυχὲ δ' αὐτῆς
 ἡρασμένος ἀδελφὸς Διώρῃς, ὅς αὐτὴν παραιτεῖται τε
 καὶ πείθει τὸν πατέρα αὐτῷ συνοικίσει.

Γ.

ΠΕΡΙ ΕΥΠΠΗΣ.

Ἱστορεῖ Σοφοκλῆς Εὐρύαλον.

Ὁ μόνον δ' Ὀδυσσεὺς περὶ Αἶολον ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ
 καὶ μετὰ τὴν ἄλῃν, ὡς τοὺς μνηστήρας ἐφόνευσεν, εἰς
 40 Ἠπειρὸν ἔλθων χρηστηρίων τιῶν ἕνεκα, τὴν Τυρμίμα
 θυγατέρα ἔφθειρεν Εὐπίπην, ὅς αὐτὸν οἰκείως θ' ὑπε-
 δέξατο καὶ μετὰ πάσης προθυμίας ἐξένισε. Παῖς δ'

magna ebrietate tenebatur, Hemitheam filiam cum illo
 recumbere jussit. Hoc autem faciebat, ante audito ora-
 culi responso et volens ex hac sibi liberos gigni. Contem-
 debant utique Rhœo et Hemithea filia: Staphyli utra dor-
 miret cum hospite; tantus utramque ceperat amor; Lycus
 vero postridie qualia fecisset, animadvertens, Hemitheam
 videns secum dormientem, ægre ferebat et vehementer re-
 prehendebat Staphylum qui fraudes sibi atruxisset; deinde
 vero nesciens quid facturus esset, zonam sibi detrahit
 puella: quo dat jubens illam pubescenti puero servare, ut
 haberet signum quo agnosci posset, si quando ad parentem
 Caunum venisset, et abnavigavit. Ægiolus vero quum co-
 gnovisset oraculum et quæ facta essent cum Hemithea,
 expulit illum e terra sua. Inde sane perpetuum fuit bellum
 inter eos qui Lycum sequebantur et eos qui cum Ægiolo
 stabant: maxime vero adjutrix illi erat Helibia, Lyr-
 cum enim non respuit. Deinde vero vir factus Hemithea
 et Lyrci filius, cui Basili nomen, venit in Cauniam et ipsam
 agnitum Lycus jam senex ducem populii sui constituit.

II.

DE POLYMELA.

Narrat Philetas (in) Mercurio.

Ulysses errans circa Siciliam et Tyrrhenum et Siculum
 mare pervenit ad Æolum in insulam Meligunidem, qui
 illum pro sapientia fama veneratus magno in honore ha-
 buit; de Trojæ excidio et quomodo ipsis illo redeuntibus
 naves dispersæ fuissent percontabatur, hospitioque ex-
 ciens illum per longum tempus remoratus est. Huic au-
 tem et ipsi jucunda erat remansio; Polymela enim Æoli-
 darum genere, amore capta clam cum illo coibat. Ubi
 vero ventos pacatos nactus abnavigaverat, poedia depre-
 henditur Trojana quædam spolia habens et super hæc multas
 cum lacrymis provoluta. Tunc Æolus Ulyssem quidem
 quamvis non adesset objurgavit, Polymelam vero consilium
 habebat puniendi. Erat autem illius amore captus frater
 Diorea, qui illam deprecatus est patrique persuasit ut sibi
 eam nuptum daret.

III.

DE EUPIPE.

Narrat Sophocles (in) Euryalo.

Non tantum Ulysses in Æolum percavit, sed et post
 errores, prociis interemtis, in Epirum veniens oraculi cu-
 jusdam causa, Tyrimæ filiam corrupit Euippen, qui eum
 familiariter exceperat et omni cum alacritate hospitio
 dignatus erat. Filius autem illi nascitur ex hac Euryalus.

αὐτῆ γίγνεται ἐκ ταύτης Εὐρύκλος. Τούτων ἡ μήτηρ, ἐπεὶ εἰς γῆρα ᾗθηεν, ἀποτίμπεται εἰς Ἰθάκην, σαρκοβόλῃ τινι δόσῃ ἐν δέλτῳ κατασφραγισμένην. Τοῦ δ' Ὀδυσσεύος κατὰ τύχην τότε μὴ παρόντος, Ηλινέσπυ καταμαθῶσα ταῦτα καὶ ἄλλως δὲ προπεποιημένη τὸν τῆς Εὐρύκλους ἔρωτα, πείθει τὸν Ὀδυσσεῖα παραγνώμενον, πρὶν ἢ γινώσκειν τι τούτων ὡς ἔχει, κατακτείνει τὸν Εὐρύκλον ὡς ἐπιθυμῶντα αὐτῆ. Καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν διὰ τὸ μὴ ἐγκρατῆς εἶναι, μετ' ἄλλως ἐπιεικῆς, αὐτόχειρ τοῦ παιδὸς ἐγένετο, καὶ οὐ μετὰ πολλὴν χροῖον ἢ τοῦ ἀπειργάσθαι πρὸς τῆς αὐτοῦ γενεᾶς τραχέως ἀκάνθη θαλασσίης τραγῶνος ἐτελεύτησεν.

Δ'.

HEPI OINONHΣ.

Ἱστορεῖ Νικάνωρ ἐν τῷ περὶ ποιητῶν καὶ Κισσίων ὁ Γεωργίος ἐν Τρωαίῳ.

Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου βουκολῶν κατὰ τὴν Ἰδὴν ἠράσθη τῆς Κεβρήνης θυγατρὸς Οἰνώνης· λέγεται δὲ ταύτην ἐκ τοῦ θεῶν κατεργασμένην θεοπέζειν περὶ τῶν μελλόντων, καὶ ἄλλως δ' ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαθεθεῖσθαι. Ὁ οὖν Ἀλέξανδρος αὐτὴν ἀγαθόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἰδὴν, ὅπου αὐτῆ ὁ σταθμὸς ἦσαν, εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῆ φιλοφρονούμενος (ὡμοσε) μὴδ' ἀμὰ προλείπειν, ἐν περισσοτέρῃ τε τιμῇ ἔχειν· ἢ δὲ συνίναί μιν ἔρασκεν εἰς τὸ παρὸν ὡς δὴ πάνυ αὐτῆς ἐρήν· χρόνος μάλιστα τινὰ γενήσεσθαι, ἐν ᾧ ἀπαλλᾶξαι αὐτὴν εἰς τὴν Εὐρώπην περαιωθήσεται, καλεῖ πτοχθεῖς ἐπὶ γυναικί ξένη πολέμου ἐπαίεται τοῖς οἰκείοις· ἐξηγείτο δὲ, ὡς δεῖ αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ τραθῆναι, καὶ ὅτι οὐδαίς αὐτὸν αἴος τ' ἔσται ὑγιῆ ποιῆσαι ἢ αὐτῆ· ἐκάστοτε δ' ἐπιλεγόμενος αὐτῆς, ἐκείνος οὐκ εἶχε μεμνησθαι. Χρόνος δὲ προϊόντος, ἐπειδὴ Ἑλλήνων ἔγχευεν, ἢ μὲν Οἰνώνη μεμφομένη τῶν πραγμάτων τὸν Ἀλέξανδρον εἰς Κεβρήνα, ὅθεν περ ἦν γένος, ἀπεχώρησεν· ὁ δὲ, παρήκοντος ἤδη τοῦ πολέμου, διατιθεόμενος Φιλοκλήτη τιτρωσκέσθαι. Ἐν νῶ δὲ λαβὼν τὸ τῆς Οἰνώνης ἔπος, ὅτ' ἔρατο αὐτὸν πρὸς αὐτῆς μόνος αἴον τ' εἶναι ἰαθῆναι, κήρυκα πέμπει δευρόμενον, ἔπος ἐπιχειρεῖσα ἀλέσθαι τ' αὐτὸν καὶ τῶν παροισχυμένων λάθην ποιῆσθαι, ἅτε δὴ κατὰ θεῶν βούλησιν· γε ἀρικόμενον· ἢ δ' αὐθαδέστερον ἀπεκρίνατο, ὡς γρὴ παρ' Ἑλλήνων αὐτὸν εἶναι, κακείνης δεῖσθαι· αὐτῆ δὲ μάλιστα ἠπειγέτο εἶναι δὴ ἐπίπυστο κίεσθαι αὐτόν. Τοῦ δὲ κήρυκος τὰ λεγόμενα παρὰ τῆς Οἰνώνης θῆκεν ἀπαργυλλαντος, ἀθουήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέπνευσεν· Οἰώνη δὲ, ἐπεὶ νίκου ἦδη κατὰ γῆς κείμενος εἶδεν, ἀνόμωδόν τε καὶ πολλὰ κατασφραγίστην διερχόμενος ἐκείνην.

Hunc mater quum ad pubertatem venisset dimittit in Ithacani, signis quibusdam ei datis in tabula obsignatis. Quum autem Ulysses forte fortuna non adisset illa tempora, Penelope qua; et advertit hanc et preterea ante audiverat de Euphrate amore, persuadet Ulyssi redempti, priusquam aliquid horum quomodo se haberet inquisiverat, interficere Euryolum quasi insidias ipsi struentem. Et Ulysses quidem quia nec impotens erat neque alias vir probus, sua manu filium interfecit, et post non multum tempus quam hoc perpetraverat a sua ipse sobole vulneratus marinis turturis spina interit.

IV.

DE CENONE.

Tradit Nicander in libro de poetis et Cephalon Georgithius in Troia.

Alexander Priami f. Loves pascens in Ida Cebrenis uivae Cenones amore captus est; dicitur autem haec nummo quodam correpta praedixisse futura, et alias ob animi solertiam magna in celebritate fuisse. Hanc Alexander abductam a patre ad Idam, ubi stativa illi erant, habuit uxorem et illi (juravit) amanter complexa, numquam se illam deserturum et in maximo honore habiturum; haec vero dixit se intelligere quidem in praesens se valde ab illo amari, tempus autem fore, quo ipsam deseres in Europam transfectorus sit et ibi deperiens mulierem peregrinam auctor futurus sit ut domesticis bellum inferatur; exponebatque in fati esse ut in bello vulneraretur et fore ut nemo eum possit sanare praeter ipsam: semper illa haec dicente, ille non sinebat hujus rei mentionem facere. Tempore vero progrediente, postquam Helenam uxorem duxerat, Cenone qui bene indignata facta Alexandri, ad Cebrenem, unde gens ducebat, abiit: ille vero, bello jam instante, jaculo a Philoctete petitus vulneratur. In animum itaque revocatis Cenones verbis, quando dixisset ab ipsa sola eum posse sanari, praecone mittit oratum ut festinaret ipsum sanare et praedictorum oblivionem faciat, quippe quum deorum voluntate (eo demeritis) pervenerit; illa autem durum dedit responsum, debere illum ad Helenam ire et illam orare; ipsa vero maxime festinabat ire eo, ubi illum jacere audiverat. Praecone ab Cenone dicta citius nuntiate, animo tractus Alexander expiravit. Cenone vero, adveniens ubi vidit illum mortuum jam in terra jacentem, indignit et magnum oclatum edens se ipsa inferemil.

E.

ΠΕΡΙ ΛΕΥΚΙΠΠΟΥ.

Ἱστορεῖ Ἐρμησιάναν Λεοντίου

Λεύκιππος δὲ, Ξανθίου παῖς, γένος τῶν ἀπὸ Βελλε-
ροφόντου, διαφέρων ἰσχυρῶς μάλιστα τῶν καθ' ἑαυτὸν,
ἔσκει τὰ πολεμικά. Διὸ πολλὸς ἦν λόγος περὶ αὐτοῦ
παρὰ τε Λυκίοις καὶ τοῖς προσεχέσι τούτοις, ἅτε δὴ
ἀγομένοις (καὶ φερομένοις) καὶ πᾶν ὄχιον εὐσεγέρε
πᾶσχοισιν. Οὗτος κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης εἰς ἔρωτα
ἀφικόμενος τῆς ἀδελφῆς, τῶς μὲν ἐκαρτέρει, οἰόμενος
ῥᾶσ' ἀπαλλάξεσθαι τῆς νόσου· ἐπεὶ μὲντοι χρόνου δια-
γενομένου οὐδ' ἐπ' ὀλίγον ἐλώφα τὸ πάθος, ἀνακοινοῦται
τῇ μητρὶ καὶ πολλὰ κατικέτευς, μὴ περιδεῖν αὐτὸν
ἀπολλύμενον· εἰ γὰρ αὐτῷ μὴ συνεργήσειεν, ἀπο-
φάξει αὐτὸν ἡπέλει. Τῆς δὲ παραχρῆμα τὴν ἐπιθυ-
μίαν φαιμένης τελέσειν, ῥᾶσ' ἤδη γέγονεν· ἀνακλα-
σαμένη δὲ τὴν κόρην συγκατακλίνει τᾷ ἀδελφῷ, καὶ
τούτου συνῆσαν οὐ μάλα τινα δεδουκότες, ἕως τις ἐξαγ-
γᾶλλει τῷ κατηγγυμένῳ τὴν κόρην μνηστῆρι. Ὁ δὲ
τόν θ' αὐτοῦ πατέρα παραλαβὼν καὶ τινὰς τῶν προσ-
τηκόντων, πρόσεισι τῷ Ξανθίῳ καὶ τὴν πρᾶξιν κατα-
μηύει, μὴ δηλῶν τὸ ὄνομα τοῦ Λευκίππου. Ξάνθιος
δὲ δυσφορῶν ἐπὶ τοῖς προστηγελμένοις πολλὴν σπουδὴν
ἐτίθετο φωρᾶσαι τὸν φθορέα, καὶ διεκελεύσατο τῷ
μηνύτῃ, ὑπότ' ἴδιοι συνόντας, αὐτῷ δηλῶσαι· τοῦ δ'
ἐτοίμως ὑπακούσαντος καὶ αὐτίκα τὸν πρεσβύτερον ἐπα-
γομένου τῷ θαλάμῳ, ἢ παῖς, αἰφνιδίῳ ψόφῳ γενη-
θέντος, ἴστο διὰ θυρῶν, οἰομένη λήσεσθαι τὸν ἐπίοντα·
καὶ αὐτὴν ὁ πατὴρ ὑπολαβὼν εἶναι τὸν φθορέα πατάξας
μαχίρᾳ καταβάλλει. Τῆς δὲ περιωδύνου γενομένης
καὶ ἀνακραγούσης, ὁ Λεύκιππος ἐπαμύμων αὐτῇ καὶ
διὰ τὸ ἐκπεπληγῆθαι μὴ προϊδόμενος ὅστις ἦν, κα-
τακτείνει τὸν πατέρα. Δι' ἣν αἰτίαν ἀπολιπὼν τὴν
οἰκίαν Θετταλῶν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν εἰς Κρήτην
ἤγησατο, κάκειθεν ἐξελαθείς ὑπὸ τῶν προσοικίων εἰς
τὴν Ἐφεσίαν ἀρίκετο, ἐνθα χωρίον ἔκησε τὸ Κρητι-
ναῖον ἐπικληθέν. Τοῦ δὲ Λευκίππου τούτου λέγεται
τὴν Μανδρόλυτου θυγατέρα Λευκοφρύην ἐρασθεῖσαν
προδοῦναι τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, ὧν ἐτύγχανεν
ἡγούμενος ὁ Λεύκιππος, ἐλομένων αὐτὸν κατὰ θεοπρό-
κιον τῶν δεκατεθέντων ἐκ Φερῶν ὑπ' Ἀδμήτου.

G.

ΠΕΡΙ ΠΑΛΛΗΝΗΣ.

Ἱστορεῖ Θεογένους καὶ Ἠγήσιππος ἐν Παλληνιακοῖς.

Λέγεται καὶ Σίθωνα, τὸν Ὀδομάντων βασιλεῖα, γεν-
νῆσαι θυγατέρα Παλλήνην, καλὴν τε καὶ ἐπίχαριν,
καὶ διὰ τούτ' ἐπὶ κλείστον χωρῆσαι κλέος αὐτῆς, φοι-
τᾶν τε μνηστῆρας οὐ μόνον ἀπ' αὐτῆς τῆς Θράκης,
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πρόσθεν τινὰς, ἀπὸ τ' Ἰλλυριδῶν καὶ τῶν

V.

DE LEUCIPPO.

Narrat Hermesianax Leontio.

Leucippus Xanthii f. genus a Bellerophonis ducens,
superans robore longe suos aequales, exercebat rem bel-
licam: quare multus erat de eo sermo et apud Lycios et
apud horum vicinos, utpote qui diriperentur et quodvis
malum paterentur. Hic ira Veneris, in amorem sororis
incidens, aliquamdiu quidem fortiter affectui obstabat,
putans se facile ab hoc morbo liberatum iri; postquam vero
tempore procedente nitillo mitior affectus fiebat, commu-
nicat rem cum matre et multa illam precabatur ne se perire
sinceret; nisi enim sibi auxilium ferret, minabatur semet
interfecturum. Quum illa autem statim ut cupiditas ejus
impleretur se effecturam pollicita esset, jam melius se lu-
bebat; vocatamque puellam dormire cum fratre jussit et ab
hoc tempore coibant, neminem timentes adeo, donec ali-
quis nuntiaret rem proco cui desponsa erat puella. Hic
autem cum patre suo et quibusdam cognatis adiit Xanthium
et factum indicat, non revelans nomen Leucippi. Xanthius
autem aegre ferens nuntiata multam adhibebat diligentiam
ut corruptorem deprehenderet et jubebat delatorem se-
certiorem reddere quando vidisset illos coeuntes; illo autem
prompte obediente et statim senem ducente in thalamum,
puella, repente strepitu facto, ruebat foribus, putans fore
ut lateret ingredientem; et ipsam pater suspiciens esse
corruptorem gladio caedens prosternit. Illi vehementem
dolorem sentienti et exclamanti Leucippus auxilium ferens
et praementis turbatione non prospiciens quis esset, patrem
interficat. Ob quam causam relicta domo, Thessalis dux
fuit in Cretam euntibus et inde pulsus ab incolis in Epe-
siam pervenit, ubi regionem habitavit Cretnasam dictam.
Leucippi hujus dicitur Mandrolyte filia Leucophrye amore
capta prodidisse urbem hostibus, quorum Leucippus erat
praefectus, quum eum creavissent ex vaticinio qui missi erant
Pueris ab Admeto (nempe) incolarum decima pars.

VI.

DE PALLENE.

Narrat Theogenes et Hegesippus in Palleniaca.

Dicunt et Sithonem regem Odomantum genuisse filiam
Pallenen et pulchram et gratiae plenam, et propterea plu-
rimum ejus famam increbuisse et venire procos non tantum
ex ipsa Thracia, sed et insuper e remotis locis quosdam, ex
Illyric et ad flumen Tanaim habitantibus; Sithonem autem

ἐπὶ Τανταίδος ποταμοῦ κατακημένων· τὸν δὲ Σίθωνα
 πρῶτον μὲν κελύειν τοὺς ἀφικνουμένους μνηστῆρας
 πρὸς μάχην ἵεναι (ἐπειτῆ, ἐφ' ἧ τε, εἰ μὲν τις
 νικήσῃ ἀπιέναι) τὴν κόρην ἔχοντα, εἰ δ' ἥττων φα-
 5 νείη, τεθνάναι, τούτῳ τε τῷ τρόπῳ πάνυ συμφορὸς ἀνι-
 ρήκει. Μετὰ δὲ, ὡς αὐτὸν ὁ ἦ πλείων ἰσχύς ἐπιτε-
 λοίπει, ἔγνωστό τ' αὐτῷ τὴν κόρην ἀρμόσασθαι, δύο
 μνηστῆρας ἀφικνέμενους, Δρύαντά τε καὶ Κλείτον, ἐκέ-
 10 λησεν, ἄλλου προκειμένου τῆς κόρης, ἀλλήλοισι δευμά-
 λην μὲν οὐκ ἐτόλμα τινὶ τῶν ἀμφ' αὐτῆν, δάκρυα δὲ
 15 πολλὰ κατεγείτο τῶν παρεῖων αὐτῆς, ἕως ὅ[τε] τροφὸς
 αὐτῆς πρεσβύτες (ἄν[θρω]π) ἀναπυθανόμενος καὶ ἐπι-
 γνοὺς τὸ πάθος, τῇ μὲν θαρρεῖν παρεκλεύσατο, ὡς
 ἢ βούλεται, τά τε τοῦ πράγματος χωρήσαντος αὐτὸς
 20 δὲ κρύφα ὑπέρχεται τὸν ἡνίοχον τοῦ Δρύαντος, καὶ
 αὐτῷ χρυσὸν πολλὸν ἐμολογήσας, πείθει διὰ τῶν ἀρμα-
 τικῶν τροφῶν μὴ δεῖναι τὰς περόνας. Ἐνθα δὲ, ὡς
 ἐς μάχην ἔβησαν καὶ ἤλαυνεν ὁ Δρύας ἐπὶ τὸν Κλεί-
 τον, καὶ οἱ τροχαὶ περιπρήσαν αὐτῷ τῶν ἀρμάτων
 καὶ οὕτως πεσόντα αὐτὸν ἐπιδραμών ὁ Κλείτος ἀναίρει.
 25 Λισθόμενος δ' ὁ Σίθων τὸν τ' ἔρωτα καὶ τὴν ἐπιβουλὴν
 τῆς θυγατρὸς, μάλα μεγάλην πυρᾶν νήσας καὶ ἐπιθεὶς
 τὸν Δρύαντα, φέτο συνεπισφάξαι καὶ τὴν Παλλήνην.
 Φαντάσματος δὲ θεοῦ γενομένου καὶ ἰταπιναιῶς ὕδατος
 30 ἐξ οὐρανοῦ πολλοῦ καταρραγέντος, μετέγνω τε καὶ γά-
 μοις ὁρεσάμενος τὸν παρόντα Θρακῶν ὄμιλον, ἐβήσθη
 τῷ Κλείτῳ τὴν κόρην ἀγεσθαι.

L.

ΠΕΡΙ ΙΠΠΑΡΙΝΟΥ.

Ἱστορεὶ Φανίας ὁ Ἐρεσίος.

Ἐν δὲ τῇ Ἰταλῇ Ἡρακλεῖς παιδὸς διαφόρου τὴν
 ἔην, Ἱππαρίνος ἦν αὐτῷ ὄνομα, τῶν πάνυ δοκίμων,
 Ἀντιλέων ἠράσθη· δε πολλὰ μηχανώμενος σέδαμῃ δυ-
 25 νατὸς ἦν αὐτὸν ἀρμόσασθαι, περὶ δὲ γυμνάσια διατρί-
 βοντι πολλὰ τῷ παιδὶ προσρμεις ἔφη, τοσοῦτον αὐτοῦ
 πόθον ἔχειν, ὅστις πάντα πόνον ἀνατλήναι, καὶ εἰ τι
 ἂν κλειυῆ μηδενὸς αὐτὸν ἀμαρτήσεσθαι. Ὁ δ' ἄρα
 30 κτειρωμένονος προσίταξεν αὐτῷ, ἀπὸ τινος ἔρωμοῦ
 χωρεῖν, ὃ μάλιστα ἔφρουρεῖτο ὑπὸ τοῦ τῶν Ἡρακλεω-
 τῶν τυράννου, τὸν κώδινα κατακομίσαι, πειθόμενος
 μὴ [ἂν] ποτε τελείσιν αὐτὸν τόνδε τὸν ἄθλον. Ἀντι-
 λέων δὲ κρύφα τὸ φράσιον ὑπελθὼν καὶ λοχῆσας τὸν
 35 φύλακα τοῦ κώδινος κατακάνει, καπειδὴ ἀφίκετο πρὸς
 τὸ μεράκιον, ἐπιτελείσας τὴν ὑπόσχεσιν, ἐν πολλῇ
 αὐτῷ εὐνοίᾳ ἐγένετο, καὶ ἐκ τούτου μάλιστα ἀλλήλους
 ἐφίλου. Ἐπεί δ' ὁ τυράννος τῆς ἔρας ἐγλίγετο τοῦ
 παιδὸς καὶ οἶός [τε] ἦν αὐτὸν βιάζεσθαι, δυσαναγε-

primum quidem jubere advenientes procos pugnam secum
 committere, (sa conditione, ut si quis vinceret, abiret)
 filiam habens, si vero inferior esse videretur, moreretur,
 et hac ratione valde multos sustulerat. Deinde vero,
 quum ipsum vires maximas destituisset et decrevisset
 puellam dare nuptum, duos procos qui advenerant
 Dryantem et Clitum jussit invicem pugnare quum puella
 victoriae premium proposita esset ita ut alter occideretur,
 alter qui superesset et regno et filia potiretur. Definito die
 instante, Pallene, erat enim Cliti amore capta, ei valde
 timebat et indicare quidem non audebat id cuiquam eorum
 qui circa ipsam erant, multas vero lacrymas de genis ejus
 stuebant, donec nutritor ejus, senex, percunctatus ei cognito
 dolore, bono illam animo esse jussisset, quum res, quo
 velit, eo sit processura: Ipse vero clam adit aurigam
 Dryantis auroque multa promisso ei persuadet ut ne per
 currus rotas fibulas transmitteret. Ibi sane, ad pugnam
 illis procedentibus et Dryante in Clitum invahente, et rotas
 illi de curru deciderunt et sic prolapsam ipsum invadens
 Clitus interfecit. Sithon vero, amore et insidiis filiae
 cognitis, ingentem rogam exstruxit, impositoque Dryante
 volebat simul mactare et Pallenen. Ostento vero divino
 facto ei repente aqua multa de caelo effusa, consilium mu-
 tavit et presentem Thracum multitudinem placans nuptiis,
 permittit Clito puellam ducere.

VII.

DE HIPPARINO.

Tradit Phanias Eresias.

In Italia orbe Heracles puerum forma excellentem, cui
 Hipparini erat nomen, valde nobilis familiae, Antileon
 amabat, qui multa machinatus, nullo modo ipsum sibi po-
 terat conciliare; in gymnasiis vero puero versant saepe
 adhaerens dicebat, tanto ejus desiderio se teneri, ut omnem
 laborem subiret, et quidquid jubeat nihil non ipsum nac-
 turum. Ille autem utique per ludibrium ei mandavit, ut
 ex munito quodam loco qui maxime ab Archelao Heracleo-
 tarum tyranno custodiebatur, tintinnabulum afferret, cre-
 dens illum nunquam hoc certamen perfecturum esse.
 Antileon vero clam ingressus castellum et ex insidiis tin-
 tinnabuli custodem interfecit et postquam venerat ad ado-
 lescentem, promissis quum stetisset, in magna apud eum
 benevolentia erat et ab hoc tempore maxime se invicem ama-
 bant. Quum autem tyrannus puerum de stupro sollicitaret et

τήσας δ' Ἀντιλίων ἐκείνῳ μὲν παρεκλεύσατο μὴ ἀντιλέγοντα κινδυνεύειν, αὐτὸς δ' οἰκοδὸν ἐξίόντα τὸν τύραννον προσδραμῶν ἀνείλεν· καὶ τοῦτο δράσας δρόμῳ ἴστο καὶ διέφυγεν ἂν, εἰ μὴ προβάτοις συνδεδεμένοις ἀμφίπεσῶν ἐχειρώθη. Διὸ τῆς πόλεως εἰς τέρχαιον ἀποκαταστάσης, ἀμφοτέροις παρὰ τοῖς Ἡρακλειώταις ἐτέθησαν εἰκόνες χαλκαῖ, καὶ νόμος ἐγράφη, μηδέν' ἐλαύνειν τοῦ λοιποῦ πρόβατα συνδεδεμένα.

II.

ΠΕΡΙ ΗΡΙΠΠΗΣ.

Ἱστορεῖ Ἀριστόδημος ὁ Νυσαεὺς ἐν α' Ἱστοριῶν περὶ τούτων, πλὴν οἱ τὰ ὀνόματα ἑκαλλάττει, ἀντὶ Ἡρίππης καλῶν Γυνυμῖαν, τὸν δὲ βάρβαρον Κανάραν.

Ὅτι δ' οἱ Γαλάται κατέδραμον τὴν Ἰωνίαν καὶ τὰς πόλεις ἐπόρθουν, ἐν Μιλήτῳ Θεσμοφορίων ὄντων καὶ συνηθροισμένων γυναικῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ὃ βραχὺ τῆς πόλεως ἀπέχει, ἀποσπασθέν τι μέρος τοῦ βαρβαρικοῦ διήλθεν εἰς τὴν Μιλησίαν καὶ ἐξαπιναίως ἐπιδραμὸν εἶλεν τὰς γυναῖκας. Ἐνθα δὴ τὰς μὲν ἐρύσαντο, πολλὴ ἀργύριον τε καὶ χρυσίον ἀντιδόντες, τινὲς δὲ, τῶν βαρβάρων αὐταῖς οἰκειωθέντων, ἀπήχθησαν, ἐν δὲ [αὐταῖς] καὶ Ἡρίππη, γυνὴ Ξάνθου, ἀνδρὸς ἐν Μιλήτῳ πάνου δοκιμοῦ, [γένους τε τοῦ πρώτου,] παιδίον ἀπολιπούσα διατίε. Ταύτης πολλὸν πόθον ἔχων ὁ Ξάνθος ἐξηγυρίσατο μέρος τῶν ὑπαργμάτων, καὶ κατασκευασάμενος χρυσοῦς διασχίλους τὸ μὲν πρῶτον εἰς Ἰταλίαν ἐπεραιώθη· ἐνταῦθεν δ' ὑπ' ἰδιοζένων τινῶν κομιζόμενος εἰς Μασσαλίαν ἀφικνεῖται κάκειθεν εἰς τὴν Κελτικὴν· καὶ προσελθὼν τῇ οἰκίᾳ, ἐνθα αὐτοῦ συνῆν ἡ γυνὴ ἀνδρὶ τῶν μάλιστα παρὰ Κελτοῖς δοξαζομένων, ὑποδοχῆς ἰδέοιο τυχεῖν. Τῶν δὲ διὰ φιλοζενίαν ἐτοίμως αὐτὸν ὑποδεξαμένων, εἰσελθὼν ὄρᾳ τὴν γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἐκείνη τῷ χεῖρι ἀμφιβαλοῦσα μάλα φιλοφρόνως προσηγάγετο. Παραχρῆμα δὲ τοῦ Κελτοῦ παραγενομένου, διεξήλθεν αὐτῷ τὴν τ' ἄλλην τάνδρῶς ἡ Ἡρίππη, καὶ ὡς αὐτῆς ἔνεκα ἤκοι λύτρα καταθησόμενος· ὁ δ' ἡγάσθη τῆς ψυχῆς τὸν Ξάνθον, καὶ αὐτίκα συνουσίαν ποιησάμενος τῶν μάλιστα προσηκόντων, ἐξένιζεν αὐτὸν παρατείνοντος δὲ τοῦ πότου, τὴν γυναῖκα συγκατακλίνει αὐτῷ καὶ δι' ἐρμηνέως ἐπυνθάνετο, πηλίκην οὐσίαν εἴη κεκτημένος τὴν σύμπασαν· τοῦ δ' εἰς ἀριθμὸν χιλίων χρυσῶν φήσαντος, ὁ βάρβαρος εἰς τέσσαρα μέρη κατανέμειν αὐτὸν ἐκέλευε, καὶ τὰ μὲν τρία ὑπεαιρείσθαι αὐτῷ, γυναίκα, παιδίον, τὸ δὲ τέταρτον ἀπολείπειν ἀποινα τῆς γυναικός. Ὡς δ' ἐς κοῖτάν ποτ' ἀπετράπετο, πολλὰ κατεμέμφετο τὸν Ξάνθον ἡ γυνὴ διὰ τὸ μὴ ἔχοντα τοσοῦτο χρυσίον ὑποσχέσθαι τῷ βαρβάρῳ, κινδυνεύσειν τ' αὐτὸν, εἰ μὴ ἐμπεδώσει τὴν ἐπαγγελίαν· τοῦ δὲ φήσαντος, ἐν ταῖς κρηπίται τῶν παιδῶν καὶ ἄλλους τινὰς χιλίους χρυσοῦς κεκρύφθαι διὰ τὸ μὴ ἐπιτίθειν ἐπιεικῆ τινα βάρβαρον καταλήψεσθαι, δεήσει

paratus esset ei vim inferre, moleste forens Antileon illum quidem adhortatus est ne contradicendo in vitas periculum veniret. ipse vero domo exeuntem tyrannum invadens occidit; quo facto cursu abiit et effugisset nisi in oves invicem colligatas incidens captus esset. Quare civitate in pristinum statum restituta, utrisque apud Heracleotas imagines aeneae statuae sunt, lataque lex ne quis in posterum colligatas oves exigeret.

VIII.

DE ERIPPE.

Refert Aristodemus Nymensis in primo historiarum libro de his, praeterquam quod nomina commutat, pro Erippe Gythymiam vocans, barbarum vero Cavaram.

Quando Galli incursionem faciebant in Ioniam et urbes devastabant, Milesii Thesmophoria quum essent et mulieres congregatae in templo, quod non procul ab urbe abest, pars quaedam a barbarico agmine avulsa pervenit in Milesiam terram et repente invadens cepit mulieres. Nonnullas sane redemerunt, multo auro et argento dato, nonnullae vero abductae sunt, in quarum familiaritatem barbari venerunt, inter eas autem et Erippe, Xanthi uxor, viri Mileisii nobilissimi et generis primi, erat, relicto domi puero bienni. Huius magno desiderio, Xanthus bonorum partem argento commutavit et comparatis aureis mille, primum quidem in Italiam trajecit, inde vero a privatis quibusdam hospitibus deductus Massiliam venit et inde in Celticam regionem; et ad illam domum veniens, ubi uxor vivebat cum viro, qui apud Celtas maximo in honore habebatur, ut hospitio exciperetur rogabat. Hunc illis pro hospitalitate promissis excipientibus ingressus videt uxorem quae cum brachiis circumjectis valde amanter alliciebat. Mox vero Celta superveniente enarravit et vagationem viri Erippe, et cum venisset sua gratia prelium redemptionis daturum; hic autem Xanthi spiritum admiratus est et statim convivium parans eorum qui proxime cognati erant, hospitio illum excepit; procedente vero potu mulierem juxta cum decumbere jussit et per interpretem rogabat, quantam summam possideret; illum dicentem se circiter mille aureos habere, barbarus ista in quatuor partes dividere jussit et tres sibi, uxori, filio tollere, quartam vero relinquere redemptionis pretium uxoris. Quum vero jam ad cubile pervenerat, plurimum increpabat Xanthum uxor, quod tantum auri non habens, barbaro pollicitus esset et in vitas periculum illum venturum si non staret promissis; illo respondente in crepidis servorum et alios quosdam mille aureos absconditos esse, quum non sperasset aequum aliquem barbarum se reperiturum fuisse et fore ut sibi magno redemptionis pretio opus esset,

δὲ πολλῶν λύτρων, ἢ γυνὴ τῆ ὑστεραία τῆ Κελτῶ κατακρούει τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ καὶ παρεκλιέετο κτείνουσι τὸν Ξάνθου, φάσκουσα πολλὸ μᾶλλον αἰρεῖσθαι αὐτὸν τῆς τε πατρίδος καὶ τοῦ παιδίου, τὸν μὲν γὰρ Ξάνθου παντάπασιν ἀποστουεῖν. Τῆ δ' ἄρ' οὐ πρός ἡδονῆς ἦν τὰ λεγόμενα ἐν νῆϊ δ' εἶπεν αὐτὴν τίσασθαι. Ἐπειδὴ δ' ὁ Ξάνθος ἐσπούδαζεν ἀπείναι, μάλα φιλοφρόνως προδραπέειν ὁ Κελτός ἐπακούσμενος καὶ τὴν Ἠρίππην ὡς δ' ἐπὶ τοὺς ἔρους τῆς Κελτῶν χώρας ἀφίκουτο, ἡσείαν ὁ βάρβαρος ἔφη τελέσει βούλεισθαι πρὶν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων χωρισθῆναι, καὶ κομισθέντος ἱερῆου, τὴν Ἠρίππην ἐκέλευεν ἀντιλαβείσθαι τῆς δὲ κατασρούσης, ὡς καὶ ἄλλοτε σύνθηος αὐτῆ, ἐπανταναίμενος τὸ ξίφος καθικνεῖται καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀραιρεῖ, τῆ τε Ξάνθου παρεκλιέετο μὴ διασπορεῖν, ἔξαγγελίας τὴν ἐπιβουλήν αὐτῆς, ἐπίτρεπέ τε τὸ χρυσιὸν ἅπαν κομίζειν αὐτῶ.

Θ.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΚΡΙΤΗΣ.

Ἱστορία αὕτη ἔλαβεν ἐκ τῆς ἀ' Ἀνθίακου Ναξιακῶν γραφῆς περὶ αὐτῆς καὶ Θεόφραστοι ἐν τῷ δ' τῶν Πρωι τοὺς κειμένους.

Καὶ ὅν δὲ χρόνον ἐπὶ Ναξίου Μιλήσιοι συνέθεσαν οὐκ ἐπικούρουσι καὶ τῶρος πρὸ τῆς πόλεως ἐναικοδομησάμενοι τῆν τε γῆρον ἔτεμον καὶ καθιέρξαντες τοὺς Ναξίους ἐρρούρου, τότε παρεόντος ἀπολειφθεῖσα κατὰ τινὰ θαλάσσιον ἐν Ἀγλίῃ ἱερῆ, ὁ πλησίον τῆς πόλεως κίτται, Πολυκρίτη, ἄνομα αὐτῆ, τὸν τὸν Ἰερουβαίου ἡγεμόνα Διόγνητον εἶδεν, ὃς οὐκ εἰαν δόξαμιν ἔχων συνεμάχετο τοῖς Μιλήσιοις. Πιλλῶ δὲ συνερχόμενος πῶρ διαπέμπετο πρὸς αὐτὴν οὐ γὰρ δὴ γε θεμιτὸν ἦν, ἵατιν οἴσαν ἐν τῷ ἱερῷ βιάζεσθαι ἢ δ' εἰς μὲν τινος οὐ προσέετο τοὺς παραγινομένους ἐπεὶ μάλιστα πολλὸς ἐδέκετο, οὐκ ἔφη πεισθῆσθαι αὐτῆ, εἰ μὴ ἐμάσειεν ὑπερηγήσειν αὐτῆ, ὅτι ἂν βουλήθη. Ὁ δὲ Διόγνητος, οὐδὲν ὑποτοπήσας τοιόνδε, οὐκ ἀπροβύτως εἰκασεν Ἀρτεμιν, χαριεῖσθαι αὐτῆ, ὅτι ἂν προαιρήται καταμασάμενον δ' ἐκείνου, [καὶ] λαθρομένη τῆς γειρῆς αὐτοῦ ἢ Πολυκρίτη μινησάμενοι περὶ προδοσίας τοῦ χωρίου, καὶ πολλὰ καθικνεῖται αὐτὴν τ' οἰκτεῖρειν καὶ τὰς συμφορὰς τῆς πόλεως. Ὁ Διόγνητος ἀκούσας τοῦ λόγου ἐκτός τ' ἐγένετο αὐτοῦ καὶ σπασόμενος τῆς μαχίρας ὄρουσιν διαρρήσασθαι τὴν κήρυξιν. Ἐν νῆϊ μάλιστα λαθὼν τὸ εὐγνημον αὐτῆς καὶ ἅμ' ὅπ' ἔρωτος κωκυτόμενος, εἶδει γὰρ, ὡς εἶπε, καὶ Ναξίους μεταβυλὴν γενέσθαι τῶν παρρητιῶν κελῶν, τότε μὲν οὐδὲν ἀπεκρίνατο, βουλεύμενος τί ποιητέον εἴη τῆ δ' ὑστεραία καθουσιλογήσατο προδοσίαν. Καὶ ἐν τούτῳ δὲ τοῖς Μιλήσιοις ἐρωτῆ μετὰ τρίτην ἡμέραν Θαρσάθια ἐπέη, ἐν ᾗ πόλιν τ' ἀκραιτὸν ἐκερρῶνται καὶ ἐκ πλείστου σῆμα καταναμύουσι τότε παρακουζῆτο προδοῦσαι τὸ χωρίον

uxor postredie Celtæ multitudinem auri defert et hortabatur Xanthum interficere, afflicmans eum se longe praeferre patriæ et puero, Xanthum enim omnino detestari. Huic autem non placebant hæc dicta, et animus illi erat ipsam iunire Xanthum abire festinantem valde amice comitatus est Celta, ducens secum et Erippen; quum vero ad fines Celtaeum ventissent, barbarus sacrificium se velle parare dicebat, prorsquam a te invicem decederent, et victimam altatam Erippen iubebat attingere; quam quum ut et alias solerat, apprehendisset, stringens gladium percussit illam et caput amputat, Xanthumque monebat ne aigre hæc ferret, monicans ejus insidias, et ei permisit omne aurum auferre.

IX.

DE POLYCRITE.

Historia hæc sumta e libro primo de rebus Naxiis; scribit de illa et Theophrastus in libro quarto scripti cui titulus, Ad occasiones.

Quo tempore contra Naxios Milesiæ expeditionem faciebant cum auxiliis et vallo ante urbem exstructo et regionem populabantur et Naxios in menibus inclusos obsidebant, eo tempore virgo relicta, dei cujusdam providentia in Delo templo, quod prope urbem jacet, cui Polycrite nomen, Erythraeorum ducem Diognetum in amorem sui traxit, quum cum suis copiis Milesiorum socius erat. Magno autem ejus desiderio captas legationem misit ad illam; non enim fas erat utique supplicem puellam in templo stoprare: illa autem aliquandiu advenientes non admittebat; quum vero velle instaret, negabat sibi posse persuaderi, nisi jurasset se facturum quodcumque ipsa voverit. Diognetus vero nil tale suspectus, alacerrime juravit per Dianam, se illi prelaturum quidquid cuperet; facto autem iurjurando illus manum preclaudens Polycrite meminit de preclaudenda regione et nulla supplicem precator ut sui et urbis calamitatum miserentur. Diognetus, auditis verbis, haud apud se erat, strictoque gladio paratus erat interficere puellam. Secum vero reputans bonum illius animum, simul victus amore, in latibis enim erat, ut videtur, et Naxios fore presentium malorum levamen, tunc quidem nil respondit, deliberans quid faciendum esset, postredie autem pollicitus est se proditurum. Et interea sane Milesiæ post triduum festum in tabat dies Tharsalicum, quo nullo modo impator et maxime sanctus facund: eo tempore pacabat prodere

καὶ εὐθέως διὰ τῆς Πολυκρίτης ἐνθήμενος εἰς ἄρτον μο-
λυβδίνην ἐπιστολήν (ἐπιστέλλει) τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς,
ἐτύγγανον δ' ἄρα τῆς πόλεως ἡγεμόνες (ὄντες) οὗτοι,
ὅπως εἰς ἐκείνην τὴν νύκτα παρασκευασάμενοι ἤκωσιν·
σημεῖον δ' αὐτοῖς ἀνασχῆσαι αὐτὸς ἔφη λαμπτήρα.
Καὶ ἡ Πολυκρίτη δὲ τῷ κομίζοντι τὸν ἄρτον φράζειν
ἐκέλευε τοῖς ἀδελφοῖς μὴ ἐνδοιασθῆναι, ὡς τῆς πράξεως
ἐπὶ τέλος ἀχθισομένης, εἰ μὴ ἐκείνοι ἐνδοιασθεῖεν.
Τοῦ δ' ἀγγέλου ταχέως εἰς τὴν πόλιν ἔλθόντος, Πολυ-
κλῆς, ὁ τῆς Πολυκρίτης ἀδελφός, ἐν πολλῇ φροντίδι ἐγί-
γνετο, εἴτε πεισθῆσοιτο τοῖς ἐπισταλμένοις, εἴτε μὴ·
τέλος δὲ, ὡς ἐδόκει πᾶσι παιθεῖσθαι καὶ νύξ ἐπῆλθεν, ἐν ᾗ
προσετέτακτο πᾶσι παραγίγνεσθαι, πολλὰ κατευξάμενοι
τοῖς θεοῖς, εἰσοχόμενων αὐτοῦς τῶν ἀμφὶ Διόγητον, ἐσ-
πίπτουσιν εἰς τὸ τείχος τῶν Μιλησίων, οἳ μὲν τινες κατὰ
τὴν ἀνεωγμένην πυλῖδα, οἳ δὲ καὶ τὸ τείχος ὑπερελθόν-
τες, ἀθρόοι τ' ἐντὸς γενόμενοι κατέκαινον τοὺς Μιλησίους·
ἔθρα δὲ κατ' ἀγνοίαν ἀποθνήσκει καὶ Διόγητος. Τῇ
δ' ἐπιούσῃ οἱ Νάξιοι πάντες πολλὸν πόθον ἔχον θεάσα-
σθαι τὴν κόρην· καὶ οἳ μὲν τινες αὐτὴν μίτρας ἀνέδουν,
οἳ δὲ ζῶναις, αἷς βαρθηθεῖσα ἡ παῖς διὰ πλῆθος τῶν
ἐπιριπτούμενων ἀπεπνίγη. Καὶ αὐτὴν δημοσίᾳ θά-
πτουσιν ἐν τῷ πεδίῳ, πάντα ἕκατὸν ἐναγίσαντας αὐτῇ·
φασὶ δὲ τινες καὶ Διόγητον ἐν τῷ αὐτῷ καῆναι, ἐν
ᾧ καὶ ἡ παῖς, σπουδασάντων τῶν Νάξιων.

Γ.

ΠΕΡΙ ΛΕΥΚΩΝΗΣ.

Ἐν δὲ Θεσσαλίᾳ Κυάνιππος, υἱὸς Φάρακος, μάλα
καλῆς παιδὸς Λευκῶνης εἰς ἐπιθυμίαν ἔλθων, παρὰ τῶν
πατέρων αἰτησάμενος αὐτὴν ἡγάγετο γυναῖκα. Ἦν
δὲ φιλοκύνητος (καὶ) μετ' ἡμέραν μὲν ἐπὶ τε λέοντας
καὶ κάπρους ἐφέρετο, νύκτωρ δὲ κατῆει πάνυ κειμη-
κῶς πρὸς τὴν κόρην, ὥστε μὴδὲ διὰ λόγων ἔσθ' ὅτε
γιγνόμενον αὐτῇ ἐς βαθὺν ὕπνον καταφέρεισθαι. Ἦ
δ' ἄρ' ὑπὸ τ' ἀνίας καὶ ἀλγηδόνων συνεχόμενη, ἐν
πολλῇ ἀμηχανίᾳ ἦν σπουδῆν τ' ἐποιεῖτο κατοπτεῦσαι
τὸν Κυάνιππον, ὅ τι ποιῶν ἤδοιτο τῇ κατ' ὄρος διαίτη·
αὐτίκα δ' εἰς γόνυ ζωσαμένη κρύφα τῶν θεραπεινίδων
εἰς τὴν ὕλην καταδύνει. Αἱ δὲ τοῦ Κυάνιππου κύνες
ἐδίωκον μὲν ἑλαφόν· οὔσαι δ' οὐ πάνυ κτίλοι, ἅτε δὴ
ἐκ πολλοῦ ἡγρωμέναι, ὡς ὠσφρήσαντο τῆς κόρης,
ἐπὶ πρὸς αὐτὴν, καὶ μὴδενὸς παρόντος, πᾶσαν διε-
σπάραξαν· καὶ ἡ μὲν διὰ πόθον ἀνδρὸς κουριδίου ταύτη
τέλος ἔσχε· Κυάνιππος δὲ, ὡς ἐπέλθων κατέλαθε λελω-
θμένην τὴν Λευκῶνην, μεγάλῳ τ' ἄγει * ἐπληρώθη,
καὶ ἀνακαλεσάμενος τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐκείνην μὲν,
πυρὰν νηΐσας, ἐπέθετο, αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν τὰς κύνας
ἐπικατέσφαξε τῇ πυρᾷ, ἔπειτα δὲ πόλλ' ἀποδυράμενος
τὴν παιδα διεγρήσατο ἐκυτόν.

regionem et statim Polycrites opera sua imposuit plum-
beam epistolam (*mittit*) ad fratres ejus, erant autem hi
sane urbis praefecti, ut illa ipsa nocte instructi venirent;
facem autem signum se illis laturum dicebat. Et Polycrite
vero illum qui panem portabat dicere jubebat suis fratribus,
ne haesitarent, fore enim ut res ad exitum perduceretur si
illi non haesitarent. Nuntio celeriter in urbem veniente,
Polycles, Polycrites frater, multa sollicitudine tenebatur,
utrum nuntiatis fidem haberet nec ne; tandem vero, quum
omnes obsequendum esse censerent et nox instaret, qui
jussi erant omnes venire, multa deos precati, intromittenti-
bus ipsos Diogneti militibus, impetum faciunt in vallum
Milesiorum, alii quidem qua porta aperta erat, alii vero et
transgredientes vallum, et conferti quum intrassent, in-
terfiebant Milesios; tunc sane et per ignorantiam interfe-
ctus est Diognetus. Sequenti die Naxii omnes magno de-
siderio tenebantur spectandi puellam; quam alii vittis, alii
zonis coronaverunt, ita ut multitudine eorum quae in-
jicerentur puella oppressa suffocaretur. Illam autem publice
in campo sepeliverunt quum illi parentaverant omnium cen-
tesimas; nonnulli vero dicunt et Diognetum eodem loco
combustum esse, quo puellam, Naxii id cupientibus.

X.

DE LEUCONÆ.

In Thessalia Cyanippus, filius Pharacis, Leuconæ pulcher-
rimæ puellæ in amorem veniens, a parentibus petens ipsam
duxit uxorem. Erat autem valde deditus venationi (et)
interdium quidem leones et apros insequabatur, nocte autem
penitus fatigatus redibat ad puellam, ita ut interdum se
sermone quidem habito cum illa profundum in somnum
deferretur. Hæc autem præ mœstitia et doloribus consi-
lii inops erat et studebat speculari Cyanippum, quid fa-
ciens delectaretur in montibus degere; statim vero ad
genua vestibus sublatiis cincta, clam famula sylvam in-
greditur. Cyanippi vero canes persequebantur quidem
cervum; quum autem essent non valde mansueti, quippe
a longo inde tempore ferociores facti, ubi puellam olebant,
eam invaserunt et nemine presente totam discerpserunt:
illa ob viri juvenis desiderium hunc habuit exitum.
Cyanippus vero superveniens, truncatam Leuconem de-
prehendit ac magno dolore repletus est, et convocatis canibus,
illam quidem in exstructum rogam imposuit, ipse vero
primum quidem canes super rogo mactavit, dein vero ve-
hementer deplorata puella se interfecit.

ΙΑ΄.

ΠΕΡΙ ΒΥΒΛΙΔΟΣ.

Ἰστορεῖ Ἀριστοτέλης περὶ Μιλήτου καὶ Ἀπολλωνίου ὁ Τόλιος Καυνοῦ κτίσει.

Περὶ δὲ Καυνοῦ καὶ Βυβλίδος, τῶν Μιλήτου παίδων, διαφόρως ἱστορεῖται. Νικαιένετος μὲν γάρ φησι τὸν Καῦνον ἐρασθέντα τῆς ἀδελφῆς, ὅς οὐκ ἔθηκε τοῦ πάθους, ἀπολιπεῖν τὴν οἰκίαν καὶ ἀλεύσαντα τόσον τῆς οἰκίας γῆρας, πόλιν τε κτίσει καὶ τοὺς ἀπεσπιδασμένους τὸς Ἴωνας ἐνοικήσαι· λέγει δ' ἔπεισι τοῖσδε·

αὐτὰρ ὁ γε προτερῶς κίων Οἰκουσίων ἄστυ
κτίσασατο, Πραρασίῃ δὲ Κελαινοῖς εἴρητο πατρί,
ἧ οἱ Καυνοῦν ἔπικτε, θεῖ φέροντα ἄρματα·
γεννατο δὲ βαδάλῃς ἐλαίχκιοι ἀρετὴν ἔχοντες
Βυβλίδα, τῆς ἦτο ἀκίων ἐρασάτο Καῦνος·
ἢ δὲ περὶν Δίος, φεύγων ὄρωλα Κουρῶν
καὶ Κίπρος Ὀϊγενὲς καὶ Κάρια Ἰρα λαστρα·
δὴ δ' ἦτο πρῶτον ἰδωματο πρῶτος Ἴωνων.
αὐτῆ δὲ γεννατῆ, ἀδελφῆς οἶον ἔρουσα,
Βυβλὶς ἀποπρο πυλῶν Καυνοῦ ἀδύρατο ναύται.

Οἱ δὲ πλείους τὴν Βυβλίδα φασίν, ἐρασθῆσαν τοῦ Καυνοῦ, λόγους αὐτῆ προσφέρειν καὶ δεῖσθαι μὴ περιδεῖν αὐτὴν εἰς πᾶν κακὸν προειθῆσαν· ἀπιστυγήσαντα δ' αὐτοῖς τὸν Καῦνον περαιωθῆναι εἰς τὴν τοῦ ὑπὸ Λιλέγιον κατεχουμένην γῆν, ἔθα κρήνη Ἰέμετις, πόλιν τε κτίσει τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Καῦνον· τὴν δ' ἄρα, ὑπὸ τοῦ πάθους μὴ ἀνιερμένην, πρὸς δὲ καὶ δεκῶσαν εἰτίαν γεγονέναι Καῦνον τῆς ἀπαλλαγῆς, ἀναφαιμένην ἀπὸ τινος ὄρους τὴν μητέρα, ἐδειναι τὸν πρῶτον· λέγεται δὲ καὶ παρ' ἡμῖν αὐτως·

ἢ δ' ὅτι δὴ ἰλοῦδο κασιγνήτου οἶον ἔρουσα,
κλεινὸν ἀφροῦσίων ἑταιμνωτέρων, αὐτ' ἐν φησασσι
Σιδωνίῳ κοῦρι περὶ μνηρῶν ἀδελφῶσιν·
καὶ ἦα κατὰ σταφύλιος σφραγίδος αὐτῆκα μισρῆν
αἰφαιμνη, ἀερθῆν ἐνέθῃκατα, ται δ' ἐπ' αὐαση
βυβλῆα κερθενικαὶ Μιλησοδὶς ἐρησαντο.

Ἐπειδὴ δὲ τινες καὶ ἀπὸ τῶν θακρόων κρήνην βυβλῆαι εἶπεν τὴν καλουμένην Βυβλίδα.

ΙΒ΄.

ΠΕΡΙ ΚΑΛΧΟΥ.

Λέγεται δὲ καὶ Κίρκης, πρὸς ἣν Ὀδυσσεὺς ἦλθε, Δαυνιὸν τινα Κάλχον ἐρασθέντα, τὴν τε βασιδεῖαν ἐπιτρέπειν τὴν Δαυνίωιν αὐτῆ καὶ ἄλλα πολλὰ μαιλίσματα παρέχεσθαι· τὴν δ' ὑποκασμένην Ὀδυσσεύς, τότε γὰρ ἐτύγχευε παρὼν, ἀπιστυγῆναι τ' αὐτὸν καὶ κολῶσιν ἐπιβαίνειν τῆς νῆσος. Ἐπεί μάλιστα οὐκ ἀνίερσι τῶν καὶ διὰ στόμα ἔχων τὴν Κίρκην, μάλ' ἀχθεσθεῖσα ὑπέρχεται αὐτὸν, καὶ αὐτῆ ἐσκαλισσάμενη, πρῶτον αὐτῆ παντοδαπῆς θύνης πύργατα πορπίθησιν ἦν δ' ὄρω γε μέγιστον ἀνιερῶν τὸ δέσματα,

ΧΙ.

DE BYBLIDE.

Trahit Aristoteles de Mileto et Apollonius Rhodius in Cauno condita.

De Cauno et Byblide Mileti filius vario modo narratur. Nicænetus enim dicit Caunum amore captum sororis, non quosecute hoc affectu, reliquisse domum et absentem procul a patria terra, urbem condidisse et dispersos tum Iones in ea jussisse habitare: dicit autem versibus his:

Sed hic longius tempus (Caunum urbem condidit, Trajane vero Celandus timebatur amore filie, que illi Caunum popenti semper justitie amantem; populi autem excolis similes Juniperis Byblidem, quam profecto Inventus Caunus amavit, abibat vero trans Dium, Iugens Caprum anguiferam et Caprum sylvosam et Carum sacra balnea; illi sane parvum oppidum adhibeat primus Ioum. Ipsa vero soror, ultra fatiam habens, Byblis procul a portis Cauni plantat absentiam.

Plenique autem Byblidem dunt amore captam Cauni sermones cum eo contulisse et rogasse ut ne amaret se in ultima mala venire, verum Caunum illa aversum trajecisse ad regionem a Lelegibus tunc habitatam, ubi fons Ethenis, urbemque condidisse ab ejus nomine Caunum dictam; illam vero, quam amoris affectus non relinqueret et ratam in super se causam esse quod Caunus abisset, alligato ad quercum quandam cingulo, collum imposuisse, narratur autem et apud nos ita:

Illam vero quando cognoverat fratris duri sententiam, ibat insulis frequentis, que in calibus Sidoniam puellam plinetum plangunt. Et sane dure quercum cingulum statim quum amalesset, collum imposuit; ubi illam vero vestes virgines Milesie sederunt.

Nonnulli vero dicunt et e lacrymis ejus fontem fluxisse proprie dictum Byblidem.

ΧΙΙ.

DE CALCHO.

Dicitur et Circes, ad quam Ulysses venit, Dauanus quidam Calchus amore captus et regnum Dauiorum ei detulisse et alias multas illicetras prebuisse; illa autem Ulysses deponens, tunc temporis enim forte aderat, aversata esse illum et prohibuisse quominus insulam contingeret. Quum tamen non desisteret stare ad Circen illamque in ore habere, velle iniqua illum adit et statim domum suam invitans, inclusam illi omnis generis cibo refectam apponit.

φαγών θ' ὁ Κάλχος εὐθέως παραπλήξ γίνεται, καὶ αὐτὸν ἔλασεν ἐς συμφεοῦς. Ἐπεὶ μέντοι μετὰ χρόνον Δαύνιος στρατὸς ἐπήει τῆς νήσου ζήτησιν ποιούμενος τοῦ Κάλχου, μεθίησιν αὐτὸν, πρότερον ὀρχίους κατα-
 6 ὀθησαμένη, μὴ ἀφίξασθαι ποτ' εἰς τὴν νῆσον, μήτε μνηστείας, μήτ' ἄλλου του χάριν.

II'.

ΠΕΡΙ ΑΡΠΑΛΥΚΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Θρακί καὶ Ἀρητάδας.

Κλύμενος δ' ὁ Τελέως ἐν Ἄργει, γήμας Ἐπικάστην γεννᾷ παῖδας, ἄρρενας μὲν Ἴδαν καὶ Θήραγρον, θυ-
 γατέρα δ' Ἀρπαλύκην, πολὺ τι τῶν ἑλικῶν θηλειῶν
 10 κάλλιε διαφέρουσαν. Ταύτης εἰς ἔρωτα ἑλθὼν χρόνον μὲν τινα ἐκαρτέρει καὶ περιτὴν τοῦ παθήματος· ὡς δὲ πολὺ μᾶλλον αὐτὸν ὑπέρρει τὸ νόσημα, τότε διὰ τῆς τροφοῦ κατεργασάμενος τὴν κόρην, λαθραίως αὐτῇ συνῆλθεν. Ἐπεὶ μέντοι γάμου καιρὸς ἦν καὶ παρτῶν
 15 Ἄλάστορ, εἰς τῶν Νηλειῶν, ἀξόμενος αὐτὴν, ἧ κατωμολόγητο, παραχρήμα μὲν ἐνεχείρισε, πάνυ λαμπροῦς γάμους δαΐσας· μεταγνοὺς δ' οὐ πολὺ ὕστερον διὰ τὸ ἔκφρων εἶναι μεταθεῖ τὸν Ἄλάστορα, καὶ περὶ μέσσην ὁδὸν αὐτῶν ἤδη ὄντων, ἀφαιρεῖται τὴν κόρην,
 20 ἀγομενὸς τ' εἰς Ἄργος ἀναφανδὸν αὐτῇ ἐμίσητο. Ἢ δὲ δεινὰ καὶ ἔκνομα πρὸς τοῦ πατρὸς ἀξιοῦσα πεπονθῆναι, τὸν νεώτερον ἀδελφὸν κατακόπτει, καὶ τινος ἐορτῆς καὶ θυσίας παρ' Ἀργείοις τελομένης, ἐν ἧ δημοσίῃ πάντες εὐωχοῦνται, τότε σκευάσασα τὰ κρέα τοῦ παι-
 25 ῶδος παρατίθησι τῷ πατρί. Καὶ ταῦτα δρᾶσα αὐτῇ μὲν εὐχαμένη θεοῖς ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλαγῆναι, μεταβάλλει τὴν ὄψιν εἰς καλχίδα ὄρνιν· Κλύμενος δὲ, ὡς ἐννοίαν ἔλαβε τῶν συμφορῶν, διαχρήται ἑαυτὸν.

ΙΔ'.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΕΩΣ.

Ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τὰ Μιλησιακά.

Ἐκ δ' Ἁλικαρνασσοῦ παῖς Ἀνθεὺς, ἐκ βασιλείου
 3 γένους, ὠμῆρευσε παρὰ Φοβίῳ, ἐνὶ τῶν Νηλειῶν, τότε κρατοῦντι Μιλησίων. Τούτου Κλεόβοια, ἣν τινες Φιλαίχμην ἐκάλεσαν, τοῦ Φοβίου γυνὴ, ἐρασθεῖσα, πολλὰ ἐμηχανᾶτο εἰς τὸ προσαγαγεῖσθαι τὸν παῖδα.
 30 Ὡς δ' ἐκεῖνος ἀπευθεῖτο, ποτὲ μὲν φάσκων ὀρρωδεῖν, μὴ κατάδηλος γένοιτο, ποτὲ δὲ Δία Ξένιον καὶ κοινήν τράπεζαν προΐσχύμενος, ἢ Κλεόβοια κακῶς φερομένη ἐν νῶ εἶχε τίσασθαι αὐτὸν, ἀνηλεῆ τε καὶ ὑπέραυχον ἀποκαλούμενη. Ἐνθα δὲ, χρόνου προϊόντος, τοῦ μὲν ἔρωτος ἀπηλλάχθαι προσεποιήθη· πέρδικα δὲ τιθασὴν
 40 εἰς βαθὺ φρέαρ κατασεθήσασα, εἶδειτο τοῦ Ἀνθεῶς, ὅπως κατελθὼν ἀνέλοιτο αὐτὸν· τοῦ δ' ἐτοιμῶς ὑπακούσαντος διὰ τὸ μηδὲν ὑφορᾶσθαι, ἢ Κλεόβοια ἐπι-

erant autem venenis infecti cibi, et Calchus esit et statim mente captus est, et illum detrusit ad porcos. Postquam vero Intermisso tempore Daunius exercitus invadebat insulam quærens Calchum, liberat illum, prius jurejurando obligans ne rediret unquam in insulam neque ut proci neque alius cujusdam rei gratia.

XIII.

DE HARPALYCE.

Refert Euphorion (in) Thrace et Arctadas.

Clymenus Telei f. Argis, uxorem duxit Epicasten et genuit liberos, masculos quidem Idam et Theragrum, filiam vero Harpalyceum, mulieres æquales forma longe præcellentem. In hujus amorem incidens aliquamdiu quidem se continebat amoremque vincebat: multo magis autem ingravescente morbo, per nutricem puellam sibi concilians, clam cum ea coibat. Sed nuptiarum tempore instante, quum adesset Alastor unus Nelidarum, qui eam uxorem ducturus erat, cui desponsata erat, statim quidem trahit splendidissimis nuptiis paratis; penitentia vero ductus non diu post, quoniam mentis impos erat, Alastorem insequitur et quum jam in medio itinere essent, puellam ei ademit et ductam secum Argos palam habuit pro uxore. Illa vero dira et scelestæ se a patre passam esse existimas, minorem natu fratrem inactat, et quum quoddam festum et sacrificium apud Argivos celebraretur, quo publice omnes convivantur, eo tempore apparatus pueri carnes patri apponit. Quibus factis ipse quidem deos precata ut ex hominum (conspectu) auferretur, mutata est forma in Calchidem avem; Clymenus vero calamitates animo reputans, se ipse interfecit.

XIV.

DE ANTHEO.

Narrat Aristoteles et qui Milesiacas res (prodiderunt).

Ex Halicarnasso puer Antheus, regii generis, obces erat apud Phobium, unum Nelidarum, tunc Milesiis imperantem. Hunc Cleobœa, Phobii uxor, quam quidam Philochimam vocaverunt, amans multa machinata est quibus puerum alliceret. Quum ille vero eam non admitteret interdum dicens se timere ne manifestum id fieret, interdum Jovem Hospitalem et communem mensam præcedens, Cleobœæ negre ferenti animus erat illum punire, immiseri-
 cordem et superbum vocans. Tunc sane, tempore procedente, amorem extinctum suum simulavit; perdicom vero cicurem in profundum puteum demittens Antheam rogabat ut descenderet eamque extraheret. Illo autem prompte obediente, quia nil mali suspicabatur, Cleobœa

ἴρα. Ἀπόλλων δὲ καὶ αὐτὸς τῆς παιδὸς πόθῳ καόμενος, ὄργῃ τε καὶ φθῶνι εἶχετο τοῦ Λευκίππου συνόντος, καὶ ἐπὶ νοῦν αὐτῆ βάλλει σὺν ταῖς λοιπαῖς παρθένοις ἐπὶ κρήνην ἐλθοῦσαις λουεσθαι. Ἐνθα δὲ ὡς ἀφικόμεναι ἀπεδιόσκοντο καὶ ἑώρων τὸν Λευκίππον μὴ βουλόμενον, περιέρρηξαν αὐτόν· μαθοῦσαι δὲ τὴν ἀπάτην καὶ ὡς ἐπεβούλευεν αὐταῖς, πᾶσαι μεθέσαν εἰς αὐτὸν τὰς αἰγμάς. Καὶ ὁ μὲν δὴ κατὰ θεῶν βούλησιν ἀφανῆς γίγνεται· Ἀπόλλωνα δὲ Δάφνη, ἐπ' αὐτὴν ἰόντα προιδόμενη, μάλ' ἐρρωμένως ἐφευγεν· ὡς δὲ συνειδόμετο, παρὰ Διὸς αἰτεῖται ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλαγῆναι, καὶ αὐτὴν φασὶ γενέσθαι τὸ δένδρον τὸ ἐπικληθὲν ἀπ' ἐκείνης δάφνην.

IC'.

ΠΕΡΙ ΛΑΟΔΙΚΗΣ.

Ἱστορεῖ Ἡγήσιππος Μιλησιακῶν α'.

Ἐλέχθη δὲ καὶ περὶ Λαοδίκης ὅς' ὁ λόγος, ὡς ἄρα παραγενομένων ἐφ' Ἑλένης ἀπαίτησιν Διομήδους καὶ Ἀκάμαντος, πολλὴν ἐπιθυμίαν ἔχειν μίγηται παντάσῃ νέῳ ὄντι Ἀκάμαντι, καὶ μέχρι μὲν τις ὕπ' αἰδοῦς κατέχεσθαι, ὕστερον δὲ νικωμένην ὑπὸ τοῦ πάθους ἀνακοινώσασθαι Περσεῶς γυναικί, Φιλοβίῃ αὐτῆ ὄνομα, παρακαλεῖν τ' αὐτὴν ὅσον οὐκ ἤδη διοχομένη ἀρήγειν αὐτῆ. Κατοικτεῖρουσα δὲ τὴν συμφορὰν τῆς κόρης δεῖται τοῦ Περσεῶς, ὅπως συνεργὸς αὐτῆ γένηται, ἐκέλευέ τε ξενίαν καὶ φιλότητα τίθεσθαι πρὸς τὸν Ἀκάμαντα. Περσεὺς δὲ τὸ μὲν καὶ τῆ γυναικὶ βουλόμενος ἀρμόδιος εἶναι, τὸ δὲ καὶ τὴν Λαοδίκην οἰκτεῖρων, πάση μηχανῇ [ἐπεὶ] τὸν Ἀκάμαντα εἰς Δάρδανον ἀφικέσθαι πείθει· καθίστατο γὰρ ὑπαρχὸς τοῦ χωρίου ἧλλοι καὶ Λαοδίκη ὡς εἰς ἑορτὴν τινα σὺν ἄλλαις τῶν Τρωάδων ἔτι παρθένος οὔσα. Ἐνθα δὲ παντοδαπὴν θοίνην ἐτοιμασάμενος συγκατακλίνει καὶ τὴν Λαοδίκην αὐτῷ, φάμενος μίαν εἶναι τῶν τοῦ βασιλέως καλλακιδῶν. Καὶ Λαοδίκη μὲν οὕτως ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, χρόνου δὲ προϊόντος γίγνεται τῷ Ἀκάμαντι υἱὸς Μούνιτος ὃν ὑπ' Αἰθρας τραπέζα μετὰ Τροίας ἄλωσιν διεκόμεσαν ἐπ' οἴκου· καὶ αὐτὸν θηρεύοντα ἐν Ὀλύμπῳ τῆς Θράκης ὄφρι ἀνεΐλεν.

IZ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ ΜΗΤΡΟΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Περιάνδρον τὸν Κορίνθιον τὴν μὲν ἀρχὴν ἐπιεικῆ τε καὶ πρῶτον εἶναι, ὕστερον δὲ φονικώτερον γενέσθαι δι' αἰτίαν τήνδε· ἡ μήτηρ αὐτοῦ κομιδῆ νέου πολλῷ πόθῳ κατέχετο, καὶ τέως ἀνεπιμπλατο τῆς ἐπιθυμίας περιπλεκομένη τῷ παιδί. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τὸ πάθος ἐπὶ μείζον ἤνυετο, καὶ κατέχειν τὴν νόσον οὐκ ἔθ' ὅσα τ' ἦν, ἕως ἀποτολήσασα προσφέρει λόγους τῷ παιδί, ὡς αὐτοῦ γυνὴ τις ἐρήνη τῶν

eo et per omne tempus ei adherere. Apollo vero et ipsa puellae desclerio ardens, ira et invidia tenebatur ob Leucippi praesentiam, et consilium virgini immittit ut cum reliquis virginibus ad fontem venientibus lavet. Ibi sane quum venientes vestes deponerent et viderent Leucippum nolentem, vestes ei detraxerunt : cognita vero fraude et quae insidias sibi struxisset, omnes demiserunt in ipsum spicula. Et hic quidem deorum voluntate evanuit ; Apollinem vero Daphne ad se euntem prospiciens, valde strenue fugit ; ubi vero simul eam persequeretur deus, a Jove petit ut ex hominum (conspectu) abiret, et illam dicunt factam esse arborem quae vocata sit ab illa daphne.

XVI.

DE LAODICE.

Refert Hegesippus in Milesiacarum rerum libro primo.

Fertur autem et de Laodice haec fama, illam quum venissent Helenam repetitum Diomedes et Acarnas, nullo desiderio flagrasse coeundi cum Acamante admodum juvenae et aliquamdiu quidem pudore se continuisse, postea vero affectu victam rem communicasse cum Persei uxore, cui Philobiae nomen, quam rogaverit ut sibi jamjam percussit auxilium ferret. Misera illa calamitatis puellae, rogat Perseum, ut sibi adjutor fieret et jubebat illum hospitium et amicitiam inire cum Acamante. Perseus vero partim uxori volens obtemperare, partim et Laodice misertus, omnibus modis Acamanti ut Dardanum veniret persuadet ; erat enim regionis praefectus ; venit et Laodice tanquam ad festum aliquod cum reliquis Troadibus adhuc virgo. Ubi sane opiparo convivio parato, et dormire jubet Laodiceam cum illo, dicens unam esse regiarum pellicum. Et Laodice quidem ita voto pollita est, temporis vero progressu nascitur Acamanti filius Munitus, quem ab Aethra nutritum post Trojam captam domum transportavit ; et cum venientem in Olyntho Thraciae regione serpens interfecit.

XVII.

DE PERIANDRI MATRE.

Dicitur vero et Periander Corinthius initio bonus et mitis fuisse, postea vero crudelior factus esse ob causam hanc ; mater magno amore ejus quum valde juvenis erat tenebatur et per quoddam tempus puerum amplectens fellebat amorem. Proecedente vero tempore affectus incretuebat et morbum continere non amplius poterat, donec aliquis majus ausa his verbis puerum alloqueretur, enim a muliere quadam amari pulcherrima, et eum adhortatur, ne sint

πάνου καλῶν, παρεκάλει τ' αὐτόν, μὴ περιορᾶν αὐτὴν περιττέρῳ καταξινουμένην. Ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἔρη φθερῆν ἔξευγμένην γυναῖκα ὑπὸ το νόμον καὶ ἄλλῶν λιπαρῶς δὲ προσκειμένης τῆς μητρὸς συγκατατίθεται. Κάπαιδ' ἔτι ἐπῆλθεν, εἰς ἣν ἐτίτακτο τῆ παιδί, προσδῆλωσεν αὐτῇ μήτι λύγνα φαίνειν ἐν τῷ θαλάμῳ, μήτ' ἀνάγκη αὐτῇ ἐπάγειν πρὸς τὸ διαλεγθῆναι τι ἐπιπροσθεῖσθαι γὰρ αὐτὴν ὑπ' αἰδοῦς. Καθολογησάμενος δὲ τοῦ Περιάνδρου πάντα ποιῆσειν κατὰ τὴν ἐφήγησιν τῆς μητρὸς, ὡς δὲτι κράτιστα αὐτὴν ἀσκήσανα εἰσέρχεται παρὰ τὸν παῖδα, καὶ πρὶν ἢ ὑποφραίνειν ἑοι λαθραῖος ἔξεισιν. Τῇ δ' ὑστεραία ἀναπυθνομένης αὐτῆς, εἰ κατὰ νοῦν αὐτῇ γένοιτο, καὶ εἰ αὖτις θέλοι αὐτὴν παρ' αὐτόν ἀρμίσθαι, ὁ Περιάνδρος σπουδάζειν τ' ἔρη καὶ ἡσθῆναι οὐ μετρίως. Ὡς δ' ἐκ τούτου οὐκ ἀνίει φοιτῶσα πρὸς τὸν παῖδα καὶ τις ἔρως ὄψει τὸν Περιάνδρον, ἥδη σπουδῆν ἐτίθετο γνωρίσαι τὴν ἀνθρωπὸν ἥτις ἦν. Καὶ ἕως μὲν τινος ἐδίετο τῆς μητρὸς, ἐξεκτεῖσαι ἐκείνην, ὅπως τ' εἰς λόγους αὐτῇ ἀρμίστικο, κάπειδ' εἰς πολὺν πόνον ἐπάγειτο αὐτόν, ἀθήλη ποιεῖ γένοιτο· νυνὶ γὰρ παντάσῃ πρᾶγμα ἀγνωμον πάσχειν διὰ τὸ μὴ ἐρίσθαι αὐτῇ καθορᾶν τὴν ἐκ πολλοῦ χρόνου συνούσαν αὐτῇ. Ἐπει δ' ἡ μήτηρ ἀπειργεν, αἰτιωμένη τὴν αἰσχύνην τῆς γυναίκος, κελύσει τινὰ τῶν ἀμφ' αὐτόν [οἰκετῶν] λύγνα κατακρύβει· τῆς δὲ κατὰ τὸ σύνθετος ἀφικουμένης καὶ μελλούσης κατακλίεσθαι, ἀναδραμῶν ὁ Περιάνδρος ἀκαιρεὶ τὸ ρῆος, καὶ κατιδὼν τὴν μητέρα, ὄρμησεν ἐπὶ τὸ διεργάσασθαι αὐτὴν· κατασχέθει δ' ὑπὸ τινος δαιμονίου φαντάσματος ἀπειράπετο, καὶ τούτου παραπλήξ ἦν [νοῦ τε καὶ φρενῶν], κατέσκηψέ τ' εἰς ὁμότητα καὶ πολλοὺς ἀπέσφαξε τῶν πολιτῶν· ἡ δὲ μήτηρ πολλὰ καταλοφουραμένη τὸν ἐστυῆς δαίμονα, ἀνεῖλεν ἐστυῆν.

III.

ΠΕΡΙ ΝΕΑΪΡΑΣ.

Ἱστορίαι Θεοφράστου ἐν α' τῶν πρὸς τοῖς καιροῖς.

Ἵψικρέων δὲ Μιλήσιος καὶ Προμηδῶν Νάξιος μάλιστα φίλοι ἦσαν. Ἀφικουμένου οὖν ποτε Προμηδῶνος εἰς Μίλητον, θατέρου λέγεται τὴν γυναῖκα Νείραν ἐρασθῆναι αὐτοῦ· καὶ παρόντος μὲν τοῦ Ἵψικρέωντος μὴ τολμᾶν αὐτῇ διαλέγεσθαι τῷ ξένῳ, μετὰ δὲ [χρόνον], ὡς ὁ μὲν Ἵψικρέων ἐτόλμαν ἀποδραμῶν, ὁ δ' αὖτις ἀρμίστικο, νόκτωρ αὐτοῦ κοιμουμένου ὑπεισέρχεται ἡ Νείρα, καὶ πρῶτον μὲν οὐα [τε] ἦν παθεῖν αὐτόν· ἐπειδὴ δ' ἐκείνος οὐκ ἐνεδίδου, Δία θ' Ἐταίρειον καὶ Ξένιον αἰδομένους, προστίταξεν ἡ Νείρα ταῖς θεραπεύσεως ἀποκτεῖσαι τὸν βλάστην· καὶ οὕτως, πολλὰ ἐπαχυνθὲς ποιούσης, ἡμακάσθη μισθῶναι αὐτῇ. Τῇ αὖτις ὑστεραία, δεινὸν ἡγχεσάμενος εἶλεν τὸ πρᾶγθῆναι, ὄργιστο πλέον ἐπὶ τῆς Νείρας, εἶθα καὶ ἡ Νείρα, δεισασα τὸν Ἵψικρέωντα, δέειπλευσεν [εἰς τὴν Νάξον]

hanc ulterius afflicti. Hic autem primum quidem negabat se corrupturum mulierem lege et moribus cum viro junctam, vehementer autem instante matre consentitur. Veniente autem nocte puero constituta ante monebat ipsum ut neque lumen accenderet in thalamo, neque ad necessitatem puellam adiret dicendi aliquid; pudore suffundi enim illam. Periandro autem promittente se singula facturum secundum mandata matris, ipsa pulcherrime ornata accedit ad adolescentem et priusquam aurora illucescebat alit. Postridie illa rogante utrum placuisset ei et iterumne vellet ipsam ad se accedere, Periander se id velle et non modica fructum esse voluptate, dicebat. Ubi vero ab hoc inde tempore non cessaret itare ad puerum et amor teneret Periandrum, jam id agebat ut cognosceret mulier quamnam esset. Et aliquamdiu quidem rogabat matrem ut precibus illi persuaderet ut secum in colloquium veniret et ei tandem notam se faceret quem in magnum sui desiderium duxisset; nunc enim omnino se rem ingratam pati cui non permittatur videre hanc quae secum a nullo tempore rem haberet. Matre autem negante, quae praetexebat mulieris pudorem, jubet quendam famulum lumen occultare; illa, uti solebat, adveniente et jamjam dormitura cum eo, exurgens Periander lumen producit et videns matrem, interficienda illius impetum capiebat; retentus vero a quosdam divino spectro temperavit a facto et ab eo inde tempore amens hebat et ad crudelitatem delapsus est et multos cives interfecit. mater vero suam sortem lamentata, se ipsa interfecit.

XVIII.

DE ΝΕΑΪΡΑ.

Scribit Theophrastus in libro primo scripti Ad occasionem.

Hysicreon vero Milesius et Promedon Naxius amicissimi erant. Quum advenisset igitur quodam tempore Miletum Promedon, alterius uxor dicitur Neera ejus amore capta; et praesente quidem Hysicreonte, non ausa fuisse sermonem cum hospite conferre; deinde vero, quum Hysicreon forte periret abisset, hic autem rursus advenisset, nocte ad eum dormientem clam accedit Neera, et primum quidem parata erat illi persuadere, non concedente vero Jovenisque Socium et Hospitalium reverente, jussit Neera famulos thalamum claudere; et da blandimentis illa utente coactus est cum ea coire. Postridie vero, durum factum esse reputans, navi abibat in Naxum, quo et Neera in tuens Hypo-

κάπειδ' αὐτὴν ἐζήτει δ' Ὑψικρέων, ἰκέτις προσκαθίζετο
ἐπὶ τῆς ἐστίας τῆς ἐν τῷ Πρυτανεῖῳ. Οἱ δὲ Νάξιοι
λιπαροῦντι τῷ Ὑψικρέοντι ἐκδώσειν μὲν οὐκ ἔφασαν·
ἐκέλευον μὲντοι πείσαντα αὐτὴν ἄγεσθαι· δόξα
δ' ὁ Ὑψικρέων ἀσεβῆσθαι, πείθει Μιλησίους πολεμεῖν
τοῖς Νάξις.

ΙΘ'.

ΠΕΡΙ ΠΑΓΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἱστορεῖ Ἀνδρίσκος ἐν Ναξιακῶν β'.

Σκέλλης τε καὶ Κασσομένος, οἰκήτορες Θράκης, δρ-
μήσαντες ἀπὸ νήσου τῆς πρότερον μὲν Στρογγύλης,
ὑστερον δὲ Νάξου κληθείσης, ἐλήχοντο μὲν τὴν τε Πε-
λοπόννησον καὶ τὰς περὶ νήσους, προσσχόντες δὲ Θεσ-
σαλίᾳ πολλὰς τ' ἄλλας γυναῖκας κατέσυραν, ἐν δὲ καὶ
τὴν Ἀλωέως γυναῖκα Ἰφιμέδην καὶ θυγατέρα αὐτῆς
Παγκρατῶ ἧς ἀμρότεροι εἰς ἔρωτα ἀφικόμενοι, ἀλλή-
λους κατέκτειναν.

Κ'.

ΠΕΡΙ ΑΙΡΟΥΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Οἰονπίωνος καὶ Νύμφης Ἑλίης
Αἰρῶ κόρη γενέσθαι· ταύτης δ' Ὀρίωνα τὸν Ὑριέως
ἔρασθέντα παρὰ [τοῦ πατρὸς] αἰτεῖσθαι τὴν κόρην,
καὶ διὰ ταύτην τὴν τε νῆσον ἐξημερῶσαι, τότε θηρίων
ἀνάπλευν οὔσαν, λείαν τε πολλὴν περιελαύνοντα τῶν
προσχωρίων ἔδνα δίδοναι· τοῦ μὲντοι Οἰονπίωνος ἐκά-
στοτε υπερτιθεμένου τὸν γάμον διὰ τὸ ἀποστεινῆν αὐτῷ
γαμβρὸν τοιοῦτον γενέσθαι, ὑπὸ μέθης ἔκφρονα γενόμε-
νον τὸν Ὀρίωνα καταΐζει τὸν θάλαμον, ἐνθ' ἡ παῖς ἐκοι-
μᾶτο, καὶ βιαζόμενον ἐκκαῆσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τοῦ
Οἰονπίωνος.

ΚΑ'.

ΠΕΡΙ ΠΕΙΣΙΔΙΚΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ δ' Ἀχιλλεύς πλέων τὰς προσεχέας
τῇ ἡπείρῳ νήσους ἐπόρθει, προσσχέειν αὐτὸν Λέσβω
ἔνθα δὴ καθ' ἐκάστην τῶν πόλεων αὐτὸν ἐπίοντα κεραι-
ζειν. Ὡς δ' οἱ Μήθυμναν οἰκοῦντες μάλα καρτερώς
ἀντεῖχον, καὶ ἐν πολλῇ ἀμηχανίᾳ ἦν διὰ τὸ μὴ δύνα-
σθαι ἐλεῖν τὴν πόλιν, Πεισιδικὴν τινὰ Μήθυμναίαν, τοῦ
βασιλέως θυγατέρα, θεασαμένην ἀπὸ τοῦ τείχους τὸν
Ἀχιλλέα, ἐρασθῆναι αὐτοῦ, καὶ οὕτως, τὴν τροπὴν
διαπεμφθεμένην, ὑπισχνεῖσθαι ἐγχειρεῖν αὐτῷ τὴν πό-
λιν, εἰ γε μέλλοι αὐτὴν γυναῖκα εἶναι. Ὁ δὲ τὸ μὲν
παρτυτικῶς καθωμολογήσατο· ἐπεὶ μὲντοι ἐγκρατῆς τῆς
πόλεως ἐγένετο, νεμεσήσας ἐπὶ τῷ ὀρασθέντι, προὔτρε-
ψατο τοὺς στρατιώτας καταλεῦσαι τὴν κόρην. Μένων-

creontem navigavit; et quando illam deposcebat Hypsicreos,
supplex assidebat ad aram in Prytaneo. Naxii vero eius
petenti Hypsicreonti se tradituros illam quidem negabant;
monebant tamen persuadendo illam abducere. Hypsicreos
vero quum censeret se cum contra jus et fas actum esse,
persuadet Milesiis ut bellum gerant cum Naxiis.

XIX.

DE PANCRATO.

Narrat Andriacus in libro secundo De rebus Naxiacis.

Scellis et Cassomenus, Thraciæ incolæ, ex insula, que
prius quidem Strongyle, postea vero Naxus vocata est,
populabantur quidem Peloponnesum et circumjacentes in-
sulas, appellentes vero ad Thesaliam et alias multas mu-
lieres abduxerunt et inter has Haloei uxorem Iphimedem
et filiam ejus Pancrato; cujus ambo in amorem incidentes
se invicem interemerunt.

XX.

DE HÆRO.

Traditum est et CEnopioni et Nymphæ Heliae Hæro puellam
fuisse filiam; hujus vero Orionem Hyriei filium amore
captum a patre petivisse puellam, et ob hanc causam et
insulam cicurem reddidisse tunc temporis feris referentem,
et prædam magnam abducentem ab accolis dedidisse hæc
doti: quum vero semper CEnopion nuptias differret, hæc
sibi generum fieri dedignatus, ebrietate sui impotem factus
Orionem thalamum fregisse, ubi puella dormiret et in stro-
pro quum esset, illi ab CEnopione oculos esse exatos.

XXI.

DE PISIDICE.

Dicunt etiam Achillem, quum vastaret navigans insulis
que adjacent ad terram continentem, appulisse ad Lesbum,
tunc nempe illum singulas urbes invadentem diripiis.
Quum autem Methymnæ incolæ fortiter resisterent, et in
magna consilii inopia esset, ideo quod non posset urbem
capere, Pisidicem quamdam Methymnazam, regis filiam,
conspicientem de mœnibus Achillem, amore illius captam
fuisse, et ita missa ad eum nutrice, polliceri se illi
tradituram urbem, si ipsam nempe habiturus esset pro
uxore. Hic autem statim quidem promisit, postquam vero
urbe politus erat, factum indignatus, exhortatus est mi-

ται τοῦ πάθους τοῦδε καὶ ὁ τὴν Λίσθου κρίσιν ποιήσας
ἐν τοῖςδε :

[ἐνθάδε Πηλεΐδης κατὰ μὲν κτανε Λάμπητον ἕρω,
ἐκ δ' Ἰκατιάνα κίρην, Ἰθαγενῆς Ἀσπιτύμου
ὠλέα Μηθύμνης τε, καὶ ἀκηρίστατον ἄλλων,
αὐτοκασίγγυτον Ἐλικάονος, ἐξοδοὶ πάτρης
τηλικόν ὑψιπύλον· θαλερὴ δὲ μιν ἄσπε Κύπρις]
ἢ γὰρ ἐπ' Ἀλικιῶν κοῦρης φρένας ἱπποῖστας
Πηλοῖστας, ὅτι τὸν γε μετα προμάχοισιν Ἀχαιῶν
χάρμη ἀγαλλόμενον θησικέτο, πολλὰ δ' ἐς ἄγρη
ἤρα χεῖρας ἔπεινεν ἐξιδόμενῃ γυῖότητος.

Ἔπειτα, μικρὸν ὑποδάς

Δέκτο μὲν αὐτίκα λατὸν Ἀχαιῶν ἐδόδοι πάτρης
παρθενική, κληΐδας ὑπογλίσσασα πυλῶν,
ἐπὶ δ' εἶσιν ἰδέσθαι ἐν ὀφθαλμοῖσι τοκήας
χαλκῶ ἄγλακίονος καὶ δοῦλα δεσμά γυναικῶν
ἐλκομένων ἐπὶ νηῆς ὑποσχέσις Ἀχιλλῆος,
ἄρα νῆος γλαυκῆς, Θέτιδος πέλοι, ἕρρα εἰ εἶεν
πευθέρῳ Αἰακίδῳ, Φθίῃ δ' ἐνὶ δώματα νηῖος
ἀνδρὸς ἀριστοῦ· κινωτὴ δάμαρ· οὐ δ' ὁ γ' ἔμελλε
τα βεῖναι, ὄλοφ' δ' ἱσαγέσαστο πατρίδος οἴτου·
ἐπ' ἢ γ' αἰνότατον γάμον εἰκίδε Πηλεΐδου
Ἀργείων ὑπὸ χεραὶ δυσάμμορος, εἰ μιν ἔπεινον
πανσυνδὴ θαμνησὲν ἐράσσοντες λιθάεσσι.

KB'.

ΠΕΡΙ ΝΑΝΙΔΟΣ.

Ἡ ἱστορία παρὰ Λυκαμνίῳ τῷ Χίῳ μελοποιῷ καὶ Ἑρμησιδῶ
νακτι.

Ἔφρασαν δὲ τινες καὶ τὴν Σαρδίων ἀρχαίτην ὑπὸ
Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἀλῶναι, προδοσίας τῆς
Κροίσου θυγατρὸς Νανίδος. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπολιόρχει
Σάρεις Κύρος καὶ οὐδὲν αὐτῷ εἰς ἀλωαὶν τῆς πόλεως
προδύναιεν, ἐν πολλῶν τε δέει ἦν, μὴ ἀθροισθὲν τὸ συμ-
μαχικὸν αὐτίς τῷ Κροίσῳ διαλύσειεν αὐτῷ τὴν στρα-
τιάν, τότε τῇ παρθένῳ ταύτῃ εἶχε λόγος περὶ προ-
δοσίας συνθεμένῃ τῷ Κύρῳ, εἰ κατὰ νόμους Περσῶν
ἔξει γυναῖκα αὐτῇ, κατὰ τὴν ἄκραν, μηδὲνὸς φυλάσ-
σοντος δι' ὀχυρότητα τοῦ χωρίου, εἰσδέχεσθαι τοὺς
πολεμίους, συνεργῶν αὐτῇ καὶ ἄλλων τιῶν γενομένων·
τὸν μόνον Κύρον μὴ ἐμπεδῶσαι αὐτῇ τὴν ὑπόσχεσιν.

KΓ'.

ΠΕΡΙ ΧΕΙΛΩΝΙΔΟΣ.

Κλειώνυμος ὁ Λακεδαιμόνιος, βασιλείου γένους ὢν
καὶ πολλὰ καταρθώσας Λακεδαιμονίους, ἔγγηε Χειλω-
νίδα προσήκουσαν αὐτῷ κατὰ γένος. Ταύτῃ σφοδρῶς
ἐπιτεταμένον τοῦ Κλειώνυμου καὶ τὸν ἔρωτα οὐκ ἠρέμα
φέροντος, τοῦ μὲν κληλόγει, πᾶσα δ' ἐνέκειτο Ἀκροτά-
τῳ, τῷ τοῦ βασιλέως υἱεῖ. Καὶ γὰρ ὁ μεираκίσιμος
αὐτῆς ἀναφανδὸν ἱπεκάετο, ὥστε πάντας ἀνὰ στόμα
ἔρειν τὴν ἐμιλίαν αὐτῶν, δι' ἣν αἰτίαν δυσανασχέτη-
σας ὁ Κλειώνυμος καὶ ἄλλως δ' οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς

PARTHENUS.

lites puellam lapidibus obruere. Meminit calamitatis Iu-
jus et qui Lesbum conditam cecinit his versibus :

Ibi Pelida interfecit quidem Lampetum herodem,
interemique Hicetioneth, gemini Lepetymini
filium et Methymnae et robustissimum aliorum,
fratrem uterinum Helicaonis, intus in patria
talem Hypsipylum; nitida autem illi nocuit Venus.
Haec enim in amorem Aacidae puellae animum inclinavit
Prothea, quando hunc inter principes Achivorum
animo feroci gaudentem conspicebat; saepe autem ad ro-
raorem manus tollebat cupiens illius amicitiam. [lentum

Deinde, paucis interjectis :

Berret quidem statim populum Achivorum in patriam
vires, ceteratis civibus partarum,
sustinuitque suis oculis videre parentes
aere transitos et vincula in servitorem redactarum mulie-
rum trabebantur ad navea, ob promissa Achillis, [ruit,
ut curus glaucæ Thetidis esset, ut illi essent
Aacidae affines et in Philua domum habitaret
viri principis prudens uxor; non vero ista hic
facturus erat, dira autem patriæ gaudebat calamitate;
atque hæc miserimas nuptias vidit Pelide
Argivorum per manus valde infelix, qui illam interfecit
omni impetu crebra cadentes laphibus.

XXII.

DE NANIDE.

Historia est apud Lycuonnum Chium lyricam poetam et Her-
metianactem.

Retulerunt et nonnulli Sardiorum arcem a Cyro Persa-
rum rege captam esse, prodente Crusi filia Nanide.
Quum enim obsidebat Sardes Cyrus et omnibus in rebus
male ipsi cedebat capere urbem et in magno timore erat
ne congregata iterum a Cruso auxilia exercitum suum
disjicerent, tunc virgo hæc, ut fama ferebat, de proditione
facta cum Cyro, si secundum leges Persarum se habiturus
esset pro uxore, suprema arcis parte tibi nullus custos ob
loci munitionem ipsam, intravit hostes et aliis quibusdam
illam adjuvantibus : Cyrus tamen pactis non stetit.

XXIII.

DE CHILONIDE.

Cleonymus Lacedæmonius regii generis quique multa
præclare Lacedæmonis facinora fecerat, uxorem duxit
Chilonidem genere cognatam. Quam quum vehementer
deperiret Cleonymus et impatienter amaret, hæc illum
negligebat, tota autem tenebatur amore Acrotati regis filii.
Etenim adolescentulus ipsam palam amabat, ita ut omnes
in ore haberent illorum consuetudinem; quam rem argre
ferens Cleonymus et qui præterea Lacedæmoniorum mo-

Λακεδαιμονίους ἤθεσιν, ἐπειραιώθῃ πρὸς Πύρρον εἰς Ἱππειρον καὶ αὐτὸν ἀνακείθει πειραῖσθαι τῆς Πελοποννήσου, ὡς εἰ καὶ ἐντόνως ἄψαιτο τοῦ πολέμου, βραδίως ἐκπολιορκήσοντες τὰς ἐν αὐτοῖς πόλεις· ἔφη δὲ καὶ αὐτῷ
 6 τι ἔδει προδειργάσθαι, ὥστε καὶ στάσις ἐγγενέσθαι τισὶ τῶν πόλεων.

ΚΔ΄.

ΠΕΡΙ ΙΠΠΑΡΙΝΟΥ.

Ἱππαρίνος δ' ὁ Συρακοσίων τύραννος εἰς ἐπιθυμίαν ἀζήκετο πάνυ καλοῦ παιδός· Ἀχαιοὺς αὐτῷ ὄνομα. Τοῦτον ἐξαλλάγμασι πολλοῖς ὑπαγόμενος πείθει τὴν
 10 οἰκίαν ἀπολιπόντα σὺν αὐτῷ μένειν· χρόνου δὲ προϊόντος, ὡς πολεμίων τις ἔφοδος προσηγγέλη πρὸς τι τῶν ὑπ' ἐκεῖνου καταγομένων χωρίων, καὶ ἔδει κατὰ τάχος βοηθεῖν, ἐξορμῶν δ' Ἱππαρίνος παρακλιύσατο τῷ παιδί, εἰ τις ἐντὸς τῆς αὐλῆς βιάζοιτο, κατακαίνειν αὐτὸν τῇ
 16 σπάθῃ, ἣν ἐτύγγανεν αὐτῷ κηχαρισμένος. Κάπειδ' συμβαλὼν τοῖς πολεμίοις κατὰ κράτος αὐτοὺς εἶλεν, ἐπὶ πολλὸν οἶνον ἐτράπετο καὶ συνουσίαν· ἐκκαόμενος δ' ὑπὸ μέθης καὶ πόθου τοῦ παιδός, ἀφίππευσεν εἰς τὰς Συρακοῦσας καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἔνθα τῷ
 20 παιδί παρεκλιύσατο μένειν, δεξ μὲν ἦν οὐκ ἐδύλου· Θεταλλῶν δὲ τῇ φωνῇ, τὸν Ἱππαρίνον ἔφησεν ἀπεκτονέσθαι· δὲ παῖς διαγανακτήσας, σκότους ὄντος, καίει καιρίαν τὸν Ἱππαρίνον· δὲ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐπιθίους καὶ τοῦ φόνου τὸν Ἀχαιὸν ἀπολύσας ἐτελεύτησεν.

ΚΕ΄.

ΠΕΡΙ ΦΥΛΛΑΟΥ.

Ἱστορεῖ Φύλαρχος.

Φαῦλλος δ' ὁ τύραννος ἠράσθη τῆς Ἀρίστωνος γυναικός, δεξ Οἰταίων προστάτης ἦν· οὗτος διαπεμπόμενος πρὸς αὐτὴν, χρυσὸν τε πολλὸν καὶ ἄργυρον ἐπηγγέλλετο δώσειν, εἰ τί τις ἄλλου δέοιτο φράζειν ἐκέλευεν ὡς οὐχ ἁμαρτησομένην. Τὴν δ' ἄρα πολλὸς εἶχε πόθος
 30 ὄρου τοῦ τότε κειμένου ἐν τῷ τῆς Προνοίας Ἀθηνᾶς ἱερῷ, ὃν εἶχε λόγος Ἐριφύλης γεγονέναι, ἠξίου τε ταύτης τῆς δωρεᾶς τυχεῖν. Φαῦλλος δὲ τὰ τ' ἄλλα κατασύρων ἐκ Δελφῶν ἀναθήματα, ἀναίρειται καὶ τὸν ὄρου· ἐπεὶ δ' ἐκομίσθη εἰς οἶκον τὸν Ἀρίστωνος, χρό-
 35 νον μὲν τινα ἐφόρει αὐτὸν ἡ γυνὴ μάλα περίπυστος αὔσα, μετὰ δὲ [ταῦτα] παραπλήσιον αὐτῇ πάθος συνέβη τῷ περὶ τὴν Ἐριφύλην γενομένῳ. Ὁ γὰρ νεώτερος τῶν υἱῶν αὐτῆς μανείας τὴν οἰκίαν ὑφῆψε, καὶ τῆν τε μητέρα καὶ τὰ πολλὰ τῶν κτημάτων κατέφλεξε.

ribus non delectabatur, trajicit ad Pyrrum in Epirum, et ipsi persuadet ut aggrederetur Peloponnesum; fore enim et, si acriter bellum gereret, facile urbes expugnarent illorum; dicebat autem aliquid praeparatum a se, ut discordia in quibusdam urbibus oriretur.

XXIV.

DE HIPPARINO.

Hipparinus Syracusarum tyrannus in amorem venit valde pulchri pueri, cui Aethaei nomen. Huic assulis promissis sibi conciliato persuadet ut domo relicta secum habitet; tempore vero progrediente, quum hostium incursio quamdam annuntiaretur in quasdam ei subjectas regiones, et oporteret celerrime ferre auxillum, exiens Hipparchus praecepit puero ut, si quis intra aulam ei vim inferret, interficeret illum cum ense quo illum donaverat. Et postquam cum hostibus congressus vi illos ceperat, ad vestium vini et convivium se vertebat; incensus autem ebrietate et pueri desiderio, equo reiectus est Syracusas et ad illam domum perveniens, ubi puero praeceperat manere, quis esset non indicabat, sed voce Thessalos imitans, Hipparinum se interfecisse ajebat; puer vero iratus, in tenebris, mortale Hipparino vulnus affligit; hic autem triduum supervixit et Aethaeum caedis immunem declarans mortuus est.

XXV.

DE PHAYLLO.

Refert Phylarchus.

Phayllus vero tyrannus amavit Aristonis uxorem, qui Cetaeorum praefectus erat; hic nuntios mittens ad illam, aurum et argentum multum promittebat se daturum, et si alia quadam re indigeret, jubebat id dicere, eam quippe nihil non nacturam. Illam vero magnum tenebat desiderium monilis quod tunc suspensum erat in Providae Minervae templo, quod Euriphyles fuisse ferebatur, et cupiebat hoc munus accipere. Phayllus vero et reliqua denaria Delphis detrahens, aufert et monile quod delatum ad Aristonis domum; aliquamdiu quidem gestabat uxor ejus valde inde celebris, deinde vero ei calamitas accidit similis illi quae et Eriphylae. Minor natu enim filiorum ejus furore correptus domum incendit et matrem plurimasque opes combussit.

ΚΓ.

ΠΕΡΙ ΑΠΡΙΑΤΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Θρακί.

Ἐν Λέσβῳ παιδὸς Ἀπριάτης Τράμβηλος ὁ Τελαμῶνος ἔρασθεις πολλὰ ἐποιεῖτο εἰς τὸ προσάγεσθαι τὴν κόρην· ὡς δ' ἐκείνη οὐ πᾶν ἐνεδίδου, ἐνενοεῖτο δόλῳ καὶ ἀπάτῃ περιγενέσθαι αὐτῆς. Πορευομένην οὖν ποτε σὺν θεραπεινίδιοις ἐπὶ τι τῶν πατρῶων χωρίων, δὲ πλησίον τῆς θαλάσσης ἐκεῖτο, λοχίσας εἶλεν. Ὡς δ' ἐκείνη πολὺ μᾶλλον ἀπεμάχετο ὑπὲρ τῆς παρθενίας, ὄργισθεις Τράμβηλος ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν· ἐτύχχανε δ' ἀγγιβαθῆς οὐσα. Καὶ ἡ μὲν ἄρ' οὕτως ἀπόλωλε· τινὲς μὲντοι ἔφασαν, διωκομένην ἑαυτὴν ῥῖψαι. Τράμβηλον δ' οὐ πολὺ μετέπειτα τίσιν ἐλάμβανεν ἐκ θειῶν· ἐπειδὴ γὰρ Ἀχιλλεύς ἐκ τῆς Λέσβου πολλὴν λείαν ἀποτεμώμενος ἤγαγεν, οὗτος, ἐπαγομένων αὐτὸν τῶν ἐγγυωρίων βοθῶν, συνίσταται αὐτῷ.

Ἐνθα δὲ πληγεὶς εἰς τὰ στέρνα παραχρῆμα πίπτει· ἀγάμενος δὲ τῆς ἀλκῆς αὐτὸν Ἀχιλλεύς ἐτι ἐμπνουν ἀνέκρινεν, ὅστις τ' ἦν καὶ ὁπόθεν· ἐπεὶ δ' ἔγνω παῖδα Τελαμῶνος ὄντα, πολλὰ καταδουράμενος ἐπὶ τῆς ἡϊόνος μέγα χῶμα ἔχωσε· τοῦτ' ἐτι νῦν ἡρώων Τραμβήλου καλεῖται.

ΚΖ.

ΠΕΡΙ ΑΛΚΙΝΟΗΣ.

Ἱστορεῖ Μοῖρῶν ἐν ταῖς Ἀραῖς.

Ἔχει δὲ λόγος καὶ Ἀλκινόην, τὴν Πολύβου μὲν τοῦ Κορινθίου θυγατέρα, γυναῖκα δ' Ἀμφιλόχου τοῦ Δρύαντος, κατὰ μῆτιν Ἀθηναῖς ἐπιμανῆσαι ξένῳ Σαμίῳ. Ξάνθος αὐτῷ ὄνομα· ἐπὶ μισθῷ γὰρ αὐτὴν ἀγαγομένην χερνῆτιν γυναῖκα Νικάνδρην καὶ ἐργασαμένην ἐνιαυτὸν ἄριστον ἐκ τῶν οἰκίων ἐλάσαι, μὴ ἐνταλῆ τὸν μισθὸν ἀποδώσασθαι· τὴν δ' ἀράσασθαι πᾶσι Ἀθηναῖς τίσασθαι αὐτὴν ἀντ' ἀδίκου στερήσεως· ἔθεν εἰς τοσοῦτόν τ' εἰθεῖν, ὥστε ἀπολιπεῖν οἰκόν τε καὶ παῖδας ἤδη γεγονότας, συνεκπλεῦσαι τε τῷ Ξάνθῳ· γενομένην δὲ κατὰ μέσον πόρον ἐνοίαν λαβεῖν τῶν ἐργασμάτων, καὶ αὐτίκα πολλὰ τε δάκρυα προΐσθαι καὶ ἀνακαλεῖν ὅτε μὲν ἀνδρα κουρίδιον, ὅτε δὲ τοὺς παῖδας· τέλος δὲ, πολλὰ τοῦ Ξάνθου παρηγοροῦντος καὶ φαρμένου γυναῖκα ἔξειν, μὴ πειθομένην ῥῖψαι ἑαυτὴν εἰς θάλασσαν.

ΚΗ.

ΠΕΡΙ ΚΛΕΙΤΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Ἀπολλοδώρῳ, τὰ δ' ἐξῆς Ἀπολλώνιος Ἀργοναυτικῶν α'.

Διαφόρως δ' ἱστορεῖται περὶ Κυζίκου τοῦ Αἰνείου· οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν ἔρασαν ἀρμοσάμενον Λάρισσαν τὴν Πιάσου, ἧ δὲ πατὴρ ἐμίγη πρὸ γάμου, μαχόμενον ἀπο-

XXVI.

DE APRIATÆ.

Narrat Euphorion in Thrace.

In Lesbo puellæ Apriatæ Trambelus Telamonis f. amore captus multa fecit ut puellam sibi conciliaret; illa vero non obtemperante, meditabatur dolo et fraude illa potiri. Euntem igitur aliquando cum famulis ad aliquem paternum agrum, qui prope mare jacebat, ex insidiis adortus cepit. Quum vero multo magis pro virginitate obluclaretur, iratus Trambelus jecit illam in mare, quod erat profundum prope littus. Et hæc quidem sane ita perit, nonnulli tamen dicunt illam agitatam se ipsam præcipitasse. Trambelum vero non diu post ultio divina secuta est: quando enim Achilles e Lesbo multam prædã abducebat, hic, invocantibus eum indigenis ut auxilium ferret, cum illo congregitur. Ubi sane in pectore vulneratus statim concidit; admiratus autem robur ejus Achilles spirantem adhuc interrogavit quis esset et unde; quum cognovisset Telamonis eum esse filium, multum lugens in littore magnum tumulum effodit, quod etiamnum vocatur heroium Trambelli.

XXVII.

DE ALCINOË.

Tradit Mæro in Exsecrationibus.

Fama quoque fert Alcinoën, filiam quidem Polybi Corinthii, uxorem vero Amphilochi Dryantis f., ob iram Minervæ amore hospitis Sami vehementi flagrasse, cui Xanthi nomen: nam illam mercede conducentem texendi peritam mulierem Nicandram, quum per totum annum in opere fuisset, dein expulisse ædibus suis data mercede non integra; quæ precata sit multa Minervam, ut puniret illam ob injustam privationem; inde eo pervenit ut relicta domo et filiis qui jam illi erant nave abiret una cum Xantho; in medio autem itinere quum esset, factorum memoriam repetens et statim multas lacrymas profudit et vocavit nunc quidem maritum cui primum nupta erat, nunc vero filios; tandem vero Xantho illam enixe consolante et dicente se eam pro uxore habiturum, non placata se ipsa in mare præcipitavit.

XXVIII.

DE CLITE.

Narrat Euphorion Apollodoro, sequentia (vero) Apollonius in Argonauticorum libro quarto.

Diverse narratur de Cyzico Æneæ f.: alii enim illum tradunt, uxore ducta Larissa Piasi filia, quacum pater ante nuptias rem habuisset, pugnantem obisse; alii vero, quum

θανεῖν· τινὲς δὲ προσφάτως γήμαντα Κλείτην συμβα-
 λείν δι' ἄγνοιαν τοῖς μετ' Ἰάσονος ἐπὶ τῆς Ἀργεῖος
 πλέουσι, καὶ οὕτως πεσόντα πᾶσι μεγάλως ἀλγεῖνόν
 πόθον ἐμβαλεῖν, ἐξόχως δὲ τῇ Κλείτῃ· ἰδοῦσα γάρ
 6 αὐτὸν ἐρριμμένον, περιεχύθη καὶ πολλὰ κατωδύρατο,
 νύκτωρ δὲ λαθούσα τὰς θαρραπαινίδας ἀπὸ τινος δένδρου
 ἀνήρτησεν ἑαυτήν.

ΚΘ'.

ΠΕΡΙ ΔΑΦΝΙΔΟΣ.

Ἱστορεῖ Τιμάριος Σικελικός.

Ἐν Σικελίᾳ δὲ Δάφνις Ἑρμοῦ παῖς ἐγένετο, σύριγγι
 τε δεξιῶς χρῆσθαι καὶ τὴν ἰδέαν ἐκπρεπῆς. Οὗτος εἰς
 10 μὲν (πόλιν) [τὸν πόλιν ὄμιλον ἀνδρῶν] οὐ κατῆι,
 βουκολῶν δὲ κατὰ τὴν Αἴτνην χεῖματός τε καὶ θέρους
 ἠγρούλει. Τούτου λέγουσιν Ἐγεναίδα Νύμφην ἐρα-
 σθεῖσαν παρακελεύσασθαι αὐτῷ γυναικὶ μὴ πλη-
 σιάζειν· μὴ παιθομένου γὰρ αὐτοῦ, συμβῆσθαι τὰς
 15 ὄψεις ἀποβαλεῖν. Ὁ δὲ χρόνον μὲν τινα καρτερῶς
 ἀντείχε καίπερ οὐκ ὀλίγων ἐπιμαιομένων αὐτῷ·
 ὕστερον δὲ μία τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν βασιλίδων οἶφ'
 πολλῶν δηλησαμένη αὐτὸν ἤγαγεν εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῇ
 μιγῆναι. Καὶ οὗτος ἐκ τοῦδε, ὁμοίως Θαμύρα τῷ
 20 Θρακί, δι' ἀφροσύνην ἐπεπύρωτο.

Λ'.

ΠΕΡΙ ΚΕΛΤΙΝΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Ἡρακλῆα, δι' ἀπ' Ἐρυθρίας τὰς
 Γηρυόνου βοῦς ἤγαγεν, ἀλώμενον διὰ τῆς Κελτῶν
 χώρας ἀφικέσθαι παρὰ Βρεταννόν· τῷ δ' ἀρ' ἐπάρχειν
 θυγατέρα, Κελτίνην ὄνομα· ταύτην δ' ἐρασθεῖσαν τοῦ
 25 Ἡρακλίου κατακρύψαι τὰς βοῦς, μὴ θέλειν τ' ἀπο-
 δοῦναι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ μιγῆναι· τὸν δ' Ἡρακλῆα
 τὸ μὲν τι καὶ τὰς βοῦς ἐπειγόμενον ἀνασῶσασθαι, πολὺ
 μᾶλλον μέντοι τὸ κάλλος ἐκπλαγέντα τῆς κόρης, συγ-
 γενέσθαι αὐτῇ· καὶ αὐτοῖς, χρόνον περιήκοντος, γε-
 30 νέσθαι παῖδα Κελτὸν, ἀρ' οὐ δὴ Κελτοὶ προσηγο-
 ρεύθησαν.

ΛΑ'.

ΠΕΡΙ ΔΙΜΟΙΤΟΥ.

Λέγεται δὲ καὶ Διμοῖτην ἀρμόσασθαι μὲν Τροϊζῆνος
 τᾶδελφοῦ θυγατέρα Εὐώπιν· αἰσθανόμενος δὲ συνούσαν
 αὐτὴν διὰ σφοδρὸν ἔρωτα τᾶδελφῷ, δηλῶσαι τῷ Τροι-
 35 ζῆνι· τὴν δὲ διὰ [τὸ] δέος καὶ αἰσχύνην ἀναρτῆσαι
 αὐτὴν, πολλὰ πρότερον λυπηρὰ καταρασάμενην τῷ
 αἰτίφ τῆς συμφορᾶς· ἔνθα δὲ τὸν Διμοῖτην μετ' οὐ
 πολλὸν χρόνον ἐπιτυχεῖν γυναικὶ μάλα καλῇ τὴν ὄψιν
 ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκβεβλημένην, καὶ αὐτῆς εἰς ἐπιθυμίαν

nuper uxorem duxisset Clitem, congressum esse per igno-
 rantiam cum illis qui cum Jasono in Argo navigarent, et ita
 pereuntem omnibus quidem valde flebile sui desiderium
 reliquisset, maxime vero Clite; videns enim illum pro-
 stratum, simplex est et multum lamentata, nocte vero clam
 ancillis arbori cuidam se suspendit.

XXIX.

DE DAPHNIO.

Narrat Timæus in rebus Sicilia.

In Sicilia Daphnis Mercurii f. natus est, fistula qui bene
 canere poterat et forma bona erat. Hic in urbem quidem
 non descendebat, sed boves pascens in Ætna, hiems et
 æstate, ariditatem degebat. Hujus dicunt Echenaldem Nym-
 pham amore captam, illum admonuisse ne cum muliere
 coiret, non obedientem enim illum visu privatum iri. His
 autem aliquamdiu quidem fortiter se continebat, licet non
 paucæ amore illius incensæ essent; deinde vero una regi-
 narum Sicularum multo vino labefactans illum in concu-
 piscentiam adduxit ut secum coiret. Et hic ex hoc tem-
 pore, simili modo atque Thamyras Thrax, ob stultitiam
 oculis caruit.

XXX.

DE CELTINE.

Dicitur et Hercules, quando ab Erythra Geryonis boves
 abduceret, errans per Celtarum regiones pervenisse ad
 Breilannum, cui filia fuerit Celtine dicta; hæc autem Her-
 culis amore capta occultavit boves et volebat reddere sibi
 prius secum coiret. Hercules vero partim valde cupiens
 boves recipere, nullo magis tamen puellas pulchritudinem
 stupens, cum illa coit; sique, tempore volvente, filius
 natus est Celtus, a quo sane Celtæ appellati sunt.

XXXI.

DE DIMCETA.

Narratur Dimætas uxorem duxisse Trozænsis fratris
 filiam Euopin; animadvertens vero illam consuetudinem
 habere propter vehementem amorem cum fratre, Trozæni
 hoc indicavit; illa vero metu et pudore ipsa se suspendit,
 auctori calamitatis multa mala prius imprecata. Ibi sane
 Dimætas non multo tempore post invenit pulcherrimam
 specie puellam, fluctibus ejectam, et ejus in concupi-
 scentiam veniens cum illa rem habuit; quum autem jam

ἐλθόντα συνείναι· ὡς δ' ἤδη ἐνεδίδου τὸ σῶμα διὰ μῆκος χρόνου, χύσει αὐτῇ μέγαν τάφον, καὶ οὕτως μὴ ἀνιέμενον τοῦ πάθους ἐπικατασφάζει αὐτόν

ΑΒ'.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΙΠΠΗΣ.

Παρὰ δὲ Χάοσι μειρακίσκος τις τῶν πάνυ δοκίμων
 5 Ἀνθίππης ἠράσθη. Ταύτην ὑπελθὼν πάση μηχανῇ
 πείθει αὐτῇ συμμειγῆναι· ἢ δ' ἄρα καὶ αὐτῇ οὐκ ἔκτος
 ἦν τοῦ πρὸς τὸν παῖδα πόθου· καὶ ἐκ τοῦδε, λανθάνοντες
 τοὺς αὐτῶν γονεῖς ἐξεπίπλασαν τὴν ἐπιθυμίαν.
 Ἐορτῆς δὲ ποτε τοῖς Χάοσι δημοταλοῦς ἀγομένης καὶ
 10 πάντων εὐωχομένων, ἀποσκευασθέντες εἰς τινα δρυμὸν
 καταλήθησαν. Ἐτυχε δ' ἄρ' ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς
 Κίχυρος πάρδαλιν διώκων, ἧς συνελαθείσης εἰς ἐκεῖνον
 τὸν δρυμὸν, ἀφίησιν ἐπ' αὐτὴν τὸν ἄκοντα· καὶ τῆς μὲν
 ἔμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τῆς παιδός· ὑπολαβὼν δὲ τὸ
 15 θηρίον καταβληκέναι ἐγγυτέρω τὸν ἵππον προσε-
 λαύνει· καὶ καταμαθὼν τὸ μειράκιον ἐπὶ τοῦ τραύ-
 ματος τῆς παιδός ἔχον τὴν χεῖρα ἐκτός τε φρενῶν ἐγένε-
 ντο καὶ περιδινθῆεις ἀπολισθάνει τοῦ ἵππου εἰς χωρίον
 ἀπὸ κρημνον καὶ πετρῶδες. Ἐνθα δὲ ὁ μὲν ἐτεθνήκει,
 20 οἱ δὲ Χάονες, τιμῶντες τὸν βασιλέα, κατὰ τὸν αὐτὸν
 τόπον τεύχη περιβάλλοντο καὶ τὴν πόλιν ἐκάλεσαν
 Κίχυρον. Φασὶ δὲ τινες τὸν δρυμὸν ἐκεῖνον εἶναι τῆς
 Ἐχίωνος θυγατρὸς Ἡπειροῦς, ἣν μεταναστῆσαν ἐκ
 Βοιωτίας βαδίζου μεθ' Ἀρμονίας καὶ Κάδμου, φερο-
 25 μένην τὰ Πενθέως λείψανα, ἀποθανοῦσαν δὲ περὶ τὸν
 δρυμὸν τόνδε ταφῆναι· διὸ καὶ τὴν γῆν Ἡπειρον ἀπὸ
 ταύτης ὀνομασθήναι.

ΑΓ'.

ΠΕΡΙ ΑΣΣΑΟΝΟΣ.

Ἱστορεῖ Ξάνθος Λυδιακοῖς καὶ Νεάνθος β' καὶ Σίμιος
 ὁ Ῥόδιος.

Διαφόρως δὲ καὶ τοῖς πολλοῖς ἱστορεῖται καὶ τὰ
 Νιόβης· οὐ γὰρ Ταντάλου φασὶν αὐτὴν γενέσθαι, ἀλλ'
 20 Ἀσάονος μὲν θυγατέρα Φιλότητος δὲ γυναῖκα· εἰς ἔριν
 δ' ἀφικομένην Λητοῖ περὶ καλλιτεχνίας ὑποσχέειν τίσιν
 τοιάνδε· τὸν μὲν Φίλοττον ἐν κυνηγίᾳ διαφραῆναι,
 τὸν δ' Ἀσάονα τῆς θυγατρὸς πόθῳ ἐχόμενον αὐτὴν
 αὐτῇ γήμασθαι· μὴ ἐνδιδοῦσης δὲ τῆς Νιόβης, τοὺς
 25 παῖδας αὐτῆς εἰς εὐωχίαν καλέσαντα καταπρῆσαι· καὶ
 τὴν μὲν διὰ ταύτην τὴν συμφορὰν ἀπὸ πέτρας ὑψηλο-
 τάτης αὐτὴν ῥίψαι· ἔννοιαν δὲ λαβόντα τῶν σφετέρων
 ἐμαρτημάτων διαχρήσασθαι τὸν Ἀσάονα αὐτόν.

corpus marcesceret temporis longitudine, illi exstruxit
 magnum tumulum, et ita non remittente affectu, super
 eo se ipse mactavit.

XXXII.

DE ANTHIPPE.

Apud Chaones adolescens aliquis primæ nobilitatis
 Anthippen amavit. Cui omni arte circumveniens eam
 persuadet ut secum coiret; illa vero et ipsa scilicet non
 exsors erat amoris erga adolescentem et deinde clam pa-
 rentes expleverunt affectum. Quum vero aliquando fe-
 stum a Chaonibus publicum celebraretur, omnesque genio
 indulgerent, digressi ad quoddam quercetum devenerunt.
 Forte regis filius Cichyrus pardalem persequebatur, in
 quam ad illud quercetum exagitatam mittit jaculum; et ab
 ea quidem aberrat sed puellam attingit; suspicatus autem
 se cecidisse feram, equo propius advehitur, et comperiens
 adolescentem, ad puellam vulnus manum tenere, amens
 factus est et vertigine correptus ab equo cadit in locum
 præruptum et petrosum. Ibi sane ille quidem moriebatur,
 Chaones vero in regis honorem eodem in loco mœnia cir-
 cumjecerunt, urbemque vocaverunt Cichyrum. Quidam
 autem dicunt quercetum illud esse Epiri Echionis filius,
 quæ Bœotia relicta iverit cum Harmonia et Cadmo, secum
 ferens Penthei reliquias, mortua vero juxta hoc quercetum
 sepulta sit; quare et terra Epirus ab illa vocata fuerit.

XXXIII.

DE ASSAONE.

Tradit Xanthus in Lydiacis et Neanthos in libro secundo
 et Simias Rhodius.

Diverso modo et a plerisque Niobæ historia narratur;
 non enim Tantalii eam fuisse filiam sed Assæonis quidem
 filiam Philotti vero uxorem: in contentionem vero ve-
 nientem cum Latona de pulchritudine liberorum, hanc
 pœnam subisse: Philottum quidem venantem perisse,
 Assæonem autem filiam amore captum, illam sibi uxorem
 cupivisse: Niobe autem recusante, ejus filios ad convivium
 invitatos illum combussisse; illam vero hanc ob calamita-
 tem altissima de rupe præcipitem se ipsam dedisse, in
 memoriam vero sua facinora revocantem Assæonem se
 ipsum interfecisse.

ΑΔ'.

ΠΕΡΙ ΚΟΡΥΘΟΥ.

Ἰστορεῖ Ἑλλάνικος Τρωϊκῶν... καὶ Κεφάλων ὁ Γεργίθιος.

Ἐκ δ' Οἰνώνης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον Ἑλένης ἤρασθη, καὶ αὐτὸν ἐκαίη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο· ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος· φωράσας δ' αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνεΐλεν. Νίκανδρος μέντοι τὸν Κόρυθον οὐκ Οἰνώνης, ἀλλ' Ἑλένης καὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν γενέσθαι, λέγων ἐν τούτοις·

Ἦρία τ' εἰν Ἄβασ κατοικομένου Κορύθιο,
ὄντι καὶ ἀρπακτοῖσιν ὑποδηθεῖο ἕμεναισι;
10 Τυνδαρίς, αἰν' ἀχέουσα, κακὸν γόνον ἤρατο βούτω.

ΑΕ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΛΙΜΕΝΗΣ.

Ἰστορεῖ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς Βιθυνιακῶν α'.

Ἐν δὲ Κρήτῃ ἤρασθη Λύκαστος τῆς Κύδωνος θυγατρὸς Εὐλιμένης, ἣν ὁ πατὴρ Ἀπτερω καθωμολόγητο πρωτεύοντι τότε Κρητῶν· ταύτῃ κρύφα συνὼν ἐλελήθει. Ὡς δὲ τῶν Κρητικῶν τινες πόλεων ἐπισυνέστησαν Κύδωνι καὶ πολὺ περιῆσαν, πέμπει τοὺς πεισομένους εἰς θεοῦ, ὅ τι ἂν ποιῶν κρατήσῃσι τῶν πολεμίων. Καὶ αὐτῷ θεσπίζεται τοῖς ἐγγυρλοῖς ἤρωσι σφαγιάσαι παρθένον. Ἀκούσας δὲ τοῦ χρηστηρίου Κύδων διεκλήρου τὰς παρθένους πάσας, καὶ κατὰ δαίμονα ἢ θυγάτηρ λαχάει. Λύκαστος δὲ δείσας περὶ αὐτῆς μηνύει τὴν φθορὰν καὶ ὡς ἐκ πολλοῦ χρόνου συνείη αὐτῇ· ὁ δὲ πολὺς ἄλλοις πολὺ μᾶλλον ἐδικαίω αὐτὴν τεύναναι. Ἐπειδὴ δ' ἐσφαγιάσθη, ὁ Κύδων τὸν ἱερέα καλεῖται αὐτῆς διατεμεῖν τὸ ἐπομφάλιον, καὶ οὕτως εὐρέθῃ ἔγκυος. Ἀπτερος δὲ ὄψεξεν ὑπὸ Λυκάστου δεῖνὰ πεπονθέναι λοχῆσας αὐτὸν ἀνεῖλε καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐφυγε πρὸς Ξάνθον εἰς Τέρμερα.

ΑΓ'.

ΠΕΡΙ ΑΡΓΑΝΘΩΝΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Ῥῆσον, πρὶν εἰς Τροίαν ἐπίκουρον ἐλθεῖν, ἐπὶ πολλῇν γῆν ἰέναι προσαγομένον τε καὶ 30 δασμὸν ἐπιτιθέντα· ἐνθα δὴ καὶ εἰς Κίον ἀφικέσθαι κατὰ κλέος γυναικὸς καλῆς· Ἀργανθῶνῃ αὐτῇ ὄνομα. Αὕτη τὴν μὲν κατ' οἶκον εἶαιταν καὶ μονὴν ἀπειστύγει, ἀθροισαμένη δὲ κύνας πολλὰς ἐθήρευεν οὐ μάλα τινα προσιμένη. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ῥῆσος εἰς τόνδε τὸν χῶρον, βία μὲν αὐτὴν οὐκ ἤγεν· ἔφη δὲ θελεῖν αὐτῇ συγκαυηγεῖν, καὶ αὐτὸς γὰρ ὁμοίως ἐκαίη τὴν πρὸς ἀνθρώπου ὁμιλίαν ἐχθαίρειν· ἢ δὲ, ταῦτα λέξαντος ἐκείνου, κατήνεσε πειθομένη αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν. Χρόνου δὲ

XXXIV.

DE CORYTHO.

Refert Hellenicus Trojanorum... et Cephalon Gergithus.

Cenones et Alexandri filius erat Corythus; is auxiliarium veniens Ilium Helenam amabat et hæc illum valde benevole exceperit; erat autem forma pulcherrimus; deprehensum ipsum pater interfecit. Nicander tamen Corythum non Cenones sed Helenæ et Alexandri filium suum dicit in hisce :

Et tumulus Corythi qui ad Orcum abiit,
quem et fartivis subacta hymenæis [creavit.
Tyndaris, vehementer dolens, malum filium bubulci pro-

XXXV.

DE EULIMENE.

Tradit Asclepiades Myrleanus Bithyniacorum libro primo.

In Creta amore captus est Lycastus Eulimene filie Cydonia quam pater Aptero desponderat qui tunc princeps erat Cretensium; cum hac clam rem habere eum nesciebant. Quum vero Cretæ quaedam urbes adversus Cydonem insurgerent et longe superiores essent, mittit ad oraculum aliquos consultum, quid faciens victurus esset hostes. Et responsum accepit hoc, ut virginem indigenis heroiibus sacrificaret. Audito oraculo Cydon sortiri jussit omnes virgines et numine dei filie ejus sors obtingit. Lycastus autem timens illi, narrat ejus corruptionem et se a multo tempore jam cum illa coisse; magna turba multo magis censebant eam interficiendam esse. Nactatæ Cydon sacerdotem jubet umbilicum discindere atque ita prægnans inventa est. Apterus vero quum putaret se dira passum esse a Lycasto, insidiis structis eum interfecit et propterea Termora ad Xanthium fugit.

XXXVI.

DE ARGANTHONE.

Dicitur et Rhesus, postquam venisset socius Trojam, multam terram peragrassæ subigentem vectigalemque redentem; quo tempore sans et Chium pervenerit fama (adductas) pulchræ mulieris, cui Arganthone nomen. Hæc victum et mansionem domi aspernabatur, collectis vero canibus multis venabatur, neminem facile ad se admittens. Veniens igitur Rhesus in hanc regionem, vi quidem illam non abduxit; dicebat vero se velle cum illa venari, se enim quemadmodum illam cæcum hominum odio habere; hæc autem, his ab illo dictis, laudabat credens illum vera dicere.

πολλῷ διαγενομένου, εἰς πολὺν ἔρωτα παραγίγνεται τοῦ Ῥήσου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχάζει αἰδοῖ κατεχομένη· ἐπειδὴ δὲ σφοδρότερον ἐγίγνετο τὸ πάθος, ἀπετόλμησεν εἰς λόγους ἔλθειν αὐτῷ, καὶ οὕτως ἐθέλων
 8 (ἐθέλουσαν) αὐτὴν ἐκείνος ἠγάγετο γυναῖκα. Ὑστερον δὲ, πολέμου γεγομένου τοῖς Ἰρωσι, μετέθεσαν αὐτὸν οἱ βασιλεῖς ἐπίκουρον· ἡ δ' Ἀργανθῶνη, εἴτε καὶ δι' ἔρωτα, δε πολὺς ἵπην αὐτῇ, εἴτε καὶ ἄλλως καταμαντευομένη τὸ μέλλον, βαδίζειν αὐτὸν οὐκ εἶα. Ῥῆσος
 10 δὲ μάλα κακίζόμενος ἐπὶ τῇ μονῇ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἦλθεν εἰς Τροίαν καὶ μαχόμενος ἐπὶ ποταμῷ, τῷ νῦν ἀπ' ἐκείνου Ῥήσω καλουμένῳ, πληγείς ὑπὸ Διομήδους ἀποθνήσκει. Ἡ δ' ὡς ἤσθετο τεθνηκότος αὐτοῦ, αὐτὴς ἀπεχώρησεν εἰς τὸν τόπον, ἐνθ' ἐμίγη πρῶτον αὐτῷ,
 15 καὶ περὶ αὐτὸν ἀλωμένη θαμὰ ἐβόα τοῦνομα τοῦ Ῥήσου· τέλος δὲ * εἴτα καὶ ποταμῷ προσειμένη διὰ λύπην ἐξ ἀνθρώπων ἀπηλλάγη.

Tempore vero multo progrediente, in magnum amorem incidit Rhesi et primum quidem tacet, pudore retenta; ubi vero affectus fiebat vehementior, ausa est in sermionem cum illo venire et ita volens (volentem) ipsam duxit uxorem. Postea vero, bellum quum esset Trojanis, petebant illius societatem reges, Agathione vero sive et amore, qui magnus illi erat, sive et alias futura conjiciens, ire illum non sinebat. Rhesus valde ægre ferens mansionem domi non sustinebat, sed venit Trojam et pugnavit ad flumen, quod nunc ab illo Rhesus vocatur, a Diomede ictus moritur. Illa vero cognita illius morte, iterum profecta est ad locum ubi primum cum eo rem habuerat et circa eum errans frequenter Rhesi nomen vocavit; tandem vero deinde et flumen aggressa ob marorem ex hominum conspectu abiit.

ACHILLES TATIUS.

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΤΑΤΙΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ

ΔΕΥΚΙΠΠΗΝ ΚΑΙ ΚΛΕΙΤΟΦΩΝΤΑ

ΛΟΓΟΙ Η.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Α'. Σιδών ἐπὶ θαλάττῃ πόλις· Ἀσσυρίων ἡ θάλασσα·
μήτηρ Φοινίκων ἡ πόλις· Θεβαίων ὁ δῆμος πατήρ.
Δίδυμος λιμὴν ἐν κόλπῳ πλατῦς, ἡρέμα κλείων τὸ
πέλαγος. Ἡ γὰρ ὁ κόλπος κατὰ πλευρὰν ἐπὶ δεξιὰ
κοιλιάνεται, στόμα δεύτερον ὀρώρυκται, καὶ τὸ ὕδωρ
αὐθις εἰσρεῖ, καὶ γίνεται τοῦ λιμένος ἄλλος λιμὴν, ὡς
χειμάζειν μὲν ταύτῃ τὰς δελφάδας ἐν γαλήνῃ, θερρίζει
δὲ τοῦ λιμένος εἰς τὸ προκόλπιον. Ἐνταῦθα ἤκων ἐκ
πολλοῦ χειμῶνος, σώστρα ἔθουον ἐμαυτοῦ τῇ τῶν
10 Φοινίκων θεᾶ· Ἀστάρτην αὐτὴν οἱ Σιδώνιοι καλοῦσιν.
Καὶ περιῶν οὖν καὶ τὴν ἄλλην πόλιν καὶ περισκοπῶν
τὰ ἀναθήματα, ὄρω γραφὴν ἀνακειμένην γῆς ἅμα καὶ
θαλάττης. Εὐρώπη τῆς γραφῆ· Φοινίκων ἡ θάλασσα·
Σιδῶνος ἡ γῆ. Ἐν τῇ γῇ λειμῶν καὶ χορὰς παρθέ-
15 των. Ἐν τῇ θαλάττῃ ταῦρος ἐνήχετο, καὶ τοῖς νώ-
τοις καλὴ παρθένος ἐπεκάθητο, ἐπὶ Κρήτην τῷ ταύρω
πλέουσα. Ἐκόμα πολλοῖς ἀνθεσιν ὁ λειμῶν· δέν-
δρων αὐτοῖς ἀνεμέμικτο φάλαγξ καὶ φυτῶν· συνεχῆ τὰ
δένδρα· συνηρεφῆ τὰ πέταλα· συνηπτον οἱ πτόρθοι τὰ
20 φύλλα, καὶ ἐγένετο τοῖς ἀνθεσιν ὄροφος ἡ τῶν φύλλων
συνέχεια. Ἐγραψεν ὁ τεχνίτης ὑπὸ τὰ πέταλα καὶ
τὴν σκιάν· καὶ ὁ ἥλιος ἡρέμα τοῦ λειμῶνος κάτω σπο-
ράδην διέρρει, ὅσον τὸ συνηρεφές τῆς τῶν φύλλων
κόμης ἀνέφειν ὁ γραφεύς. Ὅλον ἐταίχιζε τὸν λειμῶνα
30 περιβολή· εἶσω δὲ τοῦ τῶν ὀρόφων στεφανώματος
ὁ λειμῶν ἐκάθητο. Αἱ δὲ πρασιαὶ τῶν ἀνθέων ὑπὸ τὰ
πέταλα τῶν φυτῶν στοιχηδὸν ἐπεφύκεσαν, νάρκισσος,
καὶ βόδα καὶ μύρρινας. Ὑδωρ δὲ κατὰ μέσον ἔρρει
τοῦ λειμῶνος τῆς γραφῆς, τὸ μὲν ἀναβλύζον κάτωθεν
40 ἀπὸ τῆς γῆς, τὸ δὲ τοῖς ἀνθεσιν καὶ τοῖς φυτοῖς περι-
χεόμενον. Ὅχητηγός τις ἐγγέγραπτο δίκελλαν κατέ-
χων καὶ περὶ μίαν ἀμάραν κεκυφὸς καὶ ἀνοίγων τὴν
ὄδον τῷ βρέματι. Ἐν δὲ τῷ τοῦ λειμῶνος τέλει πρὸς
ταῖς ἐπὶ θαλάτταν τῆς γῆς ἐκβολαῖς τὰς παρθένους

ACHILLIS TATII

ALEXANDRINI

DE

CLITOPHONTIS ET LEUCIPPES

AMORIBUS

LIBRI OCTO.

LIBER I.

I. Sidon urbe ad mare, Assyrium est mare, mater
Phœnicum civitas, Thebanorumque populus pater. Ge-
minus portus amplo admodum sinu, verum aditu angusto
maris aquam sensim accipiente. Ubi enim dextrum sinus
latus curvatur, aditus illic alter effossus est, per quem
aqua rursus illabitur: itaque portus portui adjungitur,
ut in illo hyeme, æstate in sinu anteriori tutam naves ha-
beant stationem. Eo quom ex alto tempestate rejectus
fuissem, Phœnicum Deæ (Sidonii Astarten vocant), pro
recepta salute sacra feci. Deinceps quom alia urbis loca
perlustrarem atque in deorum templis munera tholis
suspensa contemplerer, tabulam animadverti pictam,
terram ac mare, nec non Europæ fabulam, continentem:
ac mare Phœnicum, Sidoniorum terra erat. In terra
pratam et chorus erat virginum: in mari taurus natabat,
formosaque humeris puella insidebat Cretam versus
cursum tenens tauro vecta. Pratum multa florum varie-
tate distinctum, arborum et fructuum copia intersitum
erat: continuæ arbores; densi rami; frondes ita inter
sese nectebant, ut tectum floribus fieret foliorum densitas.
Umbram sub ramis pictor effinxerat, ut locis aliquot
radii solis modice pratam illustrarent, tantum scilicet,
quantum quidem contextas frondes patere voluit pictor.
Pratum universon undique munierat septum; pratam et
tecti corona iisdem sinibus continebantur. Sub plan-
tarum ramis florum pulvini, narcissus, rosa, myrtusque
ordinatim erant. Aqua in medio prato picturæ fluebat,
partim ima ex terra scatens, partim flores ac plantas cir-
cumfusa. Pictus erat aliquis qui sumpto ligone rivulo
imminebat et aquæ viam patefaciebat, incurvans se
apud unum aqueductum. In extremo prato quod mare
attingebat, virginis artifex expresserat. Virginibus habi-

ἔταξεν ὁ τεχνίτης. Τὸ σχῆμα ταῖς παρθένους καὶ χαρὰς καὶ φόβου. Στέφανοι περὶ τοῖς μετώποις δεδεμένοι· κόμαι κατὰ τῶν ὤμων λελυμένοι· τὸ σκέλος ἅπαν γυμνωμένοι· τὸ μὲν ἄνω, τοῦ χιτῶνος, τὸ δὲ 5 κάτω, τοῦ πεδίου· τὸ γὰρ ζῶμα μέχρι γόνατος ἀνεῖλε τὸν χιτῶνα· τὸ πρόσωπον ὠχραῖ· σιστηρῦται τὰς παρειάς· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίξασαι πρὸς τὴν θάλασσαν· μικρὸν ὑποκεχηνῦται τὸ στόμα, ὥσπερ ἀψήσιν ὑπὸ φόβου μέλλουσαι καὶ βοῆν· τὰς χεῖρας ὡς 10 ἐπὶ τὸν βοῦν ὠρεγον. Ἐπέβαινον ἄκρας τῆς θαλάττης, ὅσον ὑπεράνω μικρὸν τῶν ταρσῶν ὑπερέχειν τὸ κύμα· ἐώκεισαν δὲ βούλεσθαι μὲν ὡς ἐπὶ τὸν ταῦρον ὄραμεῖν, φοβεῖσθαι δὲ τῇ θαλάττῃ προσελθεῖν. Ἰγὺς δὲ θαλάττης ἢ χροῖά διπλῆ· τὸ μὲν γὰρ πρὸς τὴν γῆν 15 ὑπέρυθρον· κυάνειον δὲ τὸ πρὸς τὸ πέλαγος. Ἄφρὸς ἐπιοῖητο καὶ πέτραι καὶ κύματα. Αἱ κέτραι τῆς γῆς ὑπερβεβλημένοι, ὁ ἀφρὸς περιλευκαίνων τὰς πέτρας, τὸ κύμα κορυφούμενον καὶ περὶ τὰς πέτρας λυόμενον εἰς τοὺς ἀφρούς. Ταῦρος ἐν μέσῃ τῇ θαλάττῃ 20 ἐγέγραπτο τοῖς κύμασιν ἐποχούμενος, ὡς ὄρουσ ἀναβαίνοντος τοῦ κύματος, ἐνθα καμπτόμενον τοῦ βοῦς κυρτοῦται τὸ σκέλος. Ἡ παρθένος μέσσις ἐπακάθητο τοῖς νότοις τοῦ βοῦς, οὐ περιβάδην, ἀλλὰ κατὰ πλευρῶν, ἐπὶ δεξιᾷ συμβᾶσα τῷ πόδε, τῇ λαίᾳ τοῦ κέρως 25 ἐχομένη, ὥσπερ ἡνίοχος χαλινοῦ. Καὶ γὰρ ὁ βοῦς ἐπέστραπτο ταυτῇ μᾶλλον πρὸς τὸ τῆς χειρὸς ἔλκον ἡνιοχούμενος. Χιτῶν ἄμφι τὰ στέρνα τῆς παρθένου μέχρις αἰδοῦς, τὸν τεῦθεν ἐπεκάλυπτε χλαῖνα τὰ κάτω τοῦ σώματος. Λευκὸς δὲ χιτῶν· ἢ χλαῖνα πορφυρᾷ· 30 τὸ δὲ σῶμα διὰ τῆς ἐσθῆτος ὑπεφαίνετο. Βαθὺς ὀμφαλὸς· γαστήρ τεταμένη· λαπάρα στενή. Τὸ στάνον εἰς ἔξιν καταβαίνειν ἡγύρευτο· μαζοὶ τῶν στέρνων ἡρέμα προκύπτοντες· ἢ συνάγουσα ζώνη τὸν χιτῶνα καὶ τοὺς μαζοὺς ἔκλειε, καὶ ἐγίνετο τοῦ σώματος κά- 35 τοπικρον ὁ χιτῶν. Αἱ χεῖρες ἀμφω διετέταντο, ἢ μὲν ἐπὶ κέρασ, ἢ δ' ἐπ' οὐράν. Ἡρτητο δ' ἄμφοιν ἐκατέρωθεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἢ καλύπτρα κύκλιον τῶν νότων ἐμπεπτασμένη· ὁ δὲ κόλπος τοῦ πέπλου πάντοθεν ἐτέτατο κυρτούμενος· καὶ ἦν οὗτος ἀνεμος τοῦ ζωγράφου. Ἡ δὲ δίκην ἐπεκάθητο τῷ ταύρῳ πλεουσης 40 νεῶς, ὥσπερ ἰστίῳ τῷ πέπλῳ χρωμένη. Περὶ δὲ τὸν βοῦν ὠρχοῦντο δελφίνες, ἐπαιζόν Ἐρωτες· εἶπες ἂν αὐτῶν γεγράφθαι καὶ τὰ κινήματα. Ἐρως εἴλεε τὸν βοῦν· Ἐρως, μικρὸν παιδίον, ἢ πλώκει τὸ πτερὸν, 45 ἦρτητο φαρέτραν, ἐκράτει τὸ πῦρ· ἐπέστραπτο δ' ὡς ἐπὶ τὸν Δία καὶ ὑπεμεΐδία, ὥσπερ αὐτοῦ καταγελῶν, ὅτι δι' αὐτὸν γέγονε βοῦς.

Β'. Ἐγὼ δὲ καὶ τᾶλλα μὲν ἐπήγουν τῆς γραφῆς, αἵτε δ' ὦν ἐρωτικὸς περιεργότερον ἔδλεπον τὸν ἀγόντα 50 τὸν βοῦν Ἐρωτα· καὶ Οἶον, εἶπον, ἄρχει βρέφος οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ θαλάττης. Ταῦτά μιν λέγοντος, νεανίσκος καὶ αὐτὸς παρεστώς, Ἐγὼ τὰ αὐτ' ἂν ἐλάκων, ἔφη, τοσαύτας ὕβρεις ἐξ ἐρωτικῶν παθῶν. Καὶ τί πέπονθας, εἶπον, ὠγαθέ· καὶ γὰρ ἕρῳ σου τὸ ὄφρυς ὡ

tus, cum hilaritatem, tum moerorem (indicans). Corollae fronti circumligatae, crines per humeros effusi, crura tota nuda, eorum pars superior tunica, pars inferior calceo; nam zona genuteus tunicam succinxerat; os pallidum, genae contractae, oculi mare intuentes, labia tanquam vocem praemeta emittentium nonnulli huc, manus taurum versus protentae. Ad mare autem eo usque processerant, ut pedis partem planta paulo superiorem, aqua pertingeret. Corporis totius status is erat, ut et ad taurum contendere velle et undis credere se vereri viderentur. Mari color inerat duplex: terrae enim propinquior pars subruhebat, remotior vero caerulea erat. Spuma picta erat et scopuli et undae. Scopuli e terra projecti, quos spuma dealbabat unda in verticem sublata et circum saxa in spumam se resolvens. Medio in mari pictus taurus undis vehabatur, montis instar attollente se unda, qua bovis crura flectebantur. Tauri dorso virgo insidebat, non equitum more, sed utrisque dextrum in latera pedibus demissis, laevaue cornu, quomodo habenas ariga tenens: etenim bos se flectebat ad hanc partem magis manum regentis sequens. Virginis pectus ad pudenda usque tunica, corpus reliquum laeva conlegebatur; alba tunica; purpurea laeva; corpus tamen per vestem cernere licebat. Nam et profundus umbilicus et distentas venter et angusta ilia, verum amplos in lumbos deumantia perspiciebantur. Papillae a pectore modice prominabant, zonaue adducta una cum tunica et papillas succingebat et corporis speculum erat tunica. Manus utraque porrecta, altera ad cornu, ad caudam altera, et utrisque etiam capitis tegmen utrinque circum humeros effusus sustinebat: et sinus pepili omni ex parte curvatus intumescerebat; et erat hic pictoris ventus. Puella tauro insidens navis instar ferebatur, peplo veli usum praebente. Tauro delphini assaultabant, (circum illum) ludebant Amores: quorum quidem motus etiam pictos esse diceret. Amor taurum trahebat, Amor parvulus infans, alias expansus, pharetram gestans, facies retinens, atque ad Jovem conversus subridebat, quasi eum, quod sui causa in taurum mutatus esset, irrideret.

II. Ego igitur cum alias picturae partes laudabam, tum ipse amatorius, Cupidinem taurum trahentem accuratius intueus, ita mecum loquebar: En ut infantis iussa colam, terra, mare faciunt? Haec me dicente adolescens, qui et ipse substabat, Hujus equidem, inquit, ego quoque rei 55 (satis) esse possum, cui tot amoris causa incommoda eveniunt. Tum ego, Cujusnam modi sunt, inquam, o bone

μακρὰν τῆς τοῦ θεοῦ τελετῆς. Σμῆνος ἀνεγείρεις, εἶπε, λόγων· τὰ γὰρ ἐμὰ μύθοις ἔοικε. Μὴ κατοκνήσῃς, ὡ βέλτεστε, ἔφη, πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἐριώτου αὐτοῦ, ταύτη μάλλον ἦσει, εἰ καὶ μύθοις ἔοικε.

Καὶ ταυτὶ δὲ λέγων, δεξιούμαι τ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τινος ἄλλου ἀγῶ γείτονος, ἐνθα πλάτανοι μὲν ἰπερῶκεταν πολλαὶ καὶ πυκναὶ, παρέρρει δ' ὕδωρ ψυχρὸν τε καὶ διαυγές, ὅον ἀπὸ χιόνος ἀρτι λυθείσης ἔρχεται. Καθίσας οὖν αὐτὸν ἐπὶ τινος θύκου γαμαζήλου καὶ αὐτὸς παρακαθιστάμενος, Ἄρα τοίνυν, ἔφη, τῆς τῶν λόγων ἀπροαίσιος· πάντως δ' ὅ [τοιαύτος] τόπος ἕδος καὶ μῦθον ἀξίος [ὑπάρχει] ἑρωτικῶν.

Ι'. Ὁ δ' ἀρχεται τοῦ λέγειν ὅδε· Ἐμοὶ Φοινίκη γένος, Τύρος ἢ πατρίς, ὄνομα Κλειτορῶν, πατὴρ Ἰππίας, ἀδελφὸς πατρός Σώστρατος, οὐ πάντα δ' ἀδελφός, ἀλλ' ὅσον ἀμοιβῶν εἰς πατὴρ· αἱ γὰρ μητέρες, τῷ μὲν ἦν Βυζαντία, τῷ δ' ἐμῷ πατρὶ Τυρία. Ὁ μὲν οὖν τὸν πάντα χρόνον εἶχεν ἐν Βυζαντίῳ· πολλὸς γὰρ ὁ τῆς μητρὸς κληρὸς ἦν αὐτῷ· ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ ἐν Τύρῳ κατοίκει. Τὴν δὲ μητέρα οὐκ οἶδα τὴν ἐμὴν· ἐπὶ νεπιῷ γὰρ μοι τέθηκεν. Ἐδέξατο οὖν τῷ πατρὶ γυναικὸς ἑτέρας, εἰς ἧς ἀδελφὴ μοι Καλλιγόνη γίνεται. Καὶ ἰδοὺ μὲν τῷ πατρὶ συνάψαι μᾶλλον ἤμας γάμου· οἱ δὲ Μοῖραι τῶν ἀνθρώπων κρείττους ἄλλην ἐτήρουν μοι γυναῖκα. Φιλεῖ δὲ τὸ δαιμόνιον τὸ μέλλον ἀνθρώποις νύκτωρ πολλαῖς λαλεῖν· οὐχ ἵνα ψυλαῖσονται μὴ παθεῖν· οὐ γὰρ εἰμαρμένως δύναται κρατεῖν· ἀλλ' ἵνα κούρῳτερον πάσχοντες φέρωσι. Τὸ μὲν γὰρ ἐξαίφνης ἀθρόον καὶ ἀπροσδόκητον ἐκπλήσσει τὴν ψυχὴν, ἀρῶν προσπεσόν καὶ κατεβάπτισι· τὸ δὲ πρὸ τοῦ παθεῖν προσδοκώμενον προκατηνάλωσι κατὰ μικρὸν μελετώμενον τοῦ πάθους τὴν ἀμῆν. Ἐπεὶ γὰρ εἶχον ἔννατον ἔτος ἐπὶ τοῖς δέκα, καὶ παρεσκευάζεν ὁ πατὴρ εἰς νύκτα ποιῆσαι τοὺς γάμους, ἤρχετο τοῦ δράματος ἢ τύχῃ. Ὅταν ἰδοῦμαι συμψῆναι τῇ παρθένῳ τὰ κάτω μέρη μέχρι ὀμφαλοῦ, δύο δ' ἐντεῦθεν τὰ ἄνω σώματα. Ἐξίσταται δὲ μοι γυνὴ φαβερὰ καὶ μεγάλη, τὸ πρόσωπον ἀγρία, ὀφθαλμὸς ἐν αἵματι, βλοσυρὰ κρειατὰ, ἔψεις αἱ κόμαι· ἄρπην ἐκράτει τῇ δεξιᾷ, δάδα τῇ λαίᾳ. Ἐπικεσοῦσα οὖν μοι θυμῷ καὶ ἀνατείνας τὴν ἄρπην, καταπέρι τῆς ἰσῆος, ἐνθα τῶν δύο σωμάτων ἦσαν αἱ συμβολαὶ, καὶ ἀποκόπτει μοι τὴν παρθένον. Περιδείξας οὖν ἀναθορῶν ἐκ τοῦ δειμάτος, πρᾶξω μὲν πρὸς οὐδένα, κατ' ἐμαυτὸν δὲ πονηρὰ ἐσκαπτόμην. Ἐν δὲ τούτῳ συμβαίνει τοιαῦτα. Ἦν ἀδελφός, ὡς ἔφη, τοῦ πατρός Σώστρατος· παρὰ τούτου τις ἔρχεται κομίζων ἐπιστολὰς ἀπὸ Βυζαντίου· καὶ ἦν τὰ γεγραμμὴν ταῖαδε·

Ἰππίε τῷ ἀδελφῷ χαίρειν Σώστρατος.

Ἦαοῦσι πρὸς εἰς θυγάτηρ ἐμὴ Λευκίππη καὶ Πάνθηια γυνή· πόλεμος γὰρ περιλαμβάνει Βυζαντίους Θρακτικούς. Σῶζε εἰ μοι τὰ φίλιτατα τοῦ γένους μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τύχης.

vir, quæ perpressus susti? tons enim ad-pectus ad hujus dei mysteriis se non abhorrentem declarat. Tum ille : Ad profusam, (inquit,) verborum copiam me revocas : fabulis enim mea similia sunt. Tum ego : Ne per Jovem, perque Amorem ipsum, inquam, cuncteris hac me ratione magis juvare, tametsi fabulosa videantur. Hac quom dixissem, manu prehensum hominem vicinum quoddam in nemus perduxi : ubi peronitæ atque opacæ platani succreverant, perspicuaque se frigida aqua prætrihabebatur qualis sit nuper liquefacta nive. Illic quom humili quodam in loco sedere hominem jussissem, ipseque assedissem, Alqui tempus est, inquam, audiendæ orationis tuæ : delectationis omnino locus hic plenus, amatorisque fabellis dignus est.

III. Tum ille ab hoc principio exorsus est dicere : Gentis mihi origo e Phœnicia est, patria Tyrus, nomen Clethron, pater Ippias, patris frater Sostratus, non omni parte frater sed quod ad patrem attinet : nam matres duæ fuere, Sostrato Byzantia, Ippia Tyrus. Sostratus Byzantu, propterea quod ibi matris hereditas sane non exigua illi erat, semper commoratus est : pater meus Tyri. Matrem ipse meam non novi, ut quæ suum infante me obierit diem : itaque alteram sibi pater uxorem adjunxit : ex qua sororem mihi Calligonem genuit, quam mihi uxorem dare pater quidem decreverat, sed potentiora hominibus fata mihi aliam servabant. • Frequenter autem dii mortaliibus futura in somnis pronuntiare consueverunt, non quo mala prævidendo evitent (neque enim fato iri obviam potest) sed quo æquiore, quom patientur, animo ferant. Repentina enim et inexpectata percipiunt improviso adventa mentem atque prosternunt : prævia vero, antequam ea patiamur, dum ad eorum cogitationem animus pedetentim deducitur, vim malorum ante frangunt. • Itaque quom nonum et decimum agerem annum, nuptiasque anno sequenti pater facturus esset, fabulam fortuna inceptavit. Quom me quieti dedissem, visus sum ita cum virginæ conjungi, ut a capite ad umbilicum usque duo corpora essemus, deinceps vero in unum coaluissemus. Mulier ad aspectu horribili, magna statura, vultu agresti, sanguineis oculis, genis asperis, viperis crinibus, falcem dextra, læva faculam tenens, nobis imminere ; atque irata me aggredi et sublatâ falce piagam, qua duo in unum corpora coherant, imponere, virginemque a me abscondere. Quom ob rem timore percussus atque ex somno excitatus, nemini palam feci : sed in malorum cogitatione solus verbarabar. Interea accedunt hæc. Erat frater, ut dixi, patris Sostratus : Byzantio literas ab eo aliquis venit adferens et erant scripta hæc :

Sostratus Ippia: fratri S. D.

Lencippe filia et Panthia uxor mea proficiscuntur ad te : bellum enim a Thracibus Byzantiis inferitur. Tu carissima pignora nobis ad belli exitum neque custodi.

Δ'. Ταῦθ' ὁ πατήρ ἀναγνοὺς ἀναπηδᾷ καὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐκτρέχει καὶ μικρὸν ὕστερον αὐθις ἐπανήκεν. Ἐἴποντο δ' αὐτῷ κατόπιν πολλὸ πλῆθος οἰκετῶν καὶ θεραπευνιδῶν, ἃς συνεκπέμφας ὁ Σωστράτος ἐτύγγανε ταῖς γυναῖξιν. Ἐν μέσοις δ' ἦν γυνὴ μεγάλη, καὶ πλουσία τῇ στολῇ. Ὡς δ' ἐπέτεινα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτήν, ἐν ἀριστερᾷ παρθένοσ ἐκφάνεται μοι, καὶ καταστράπτει μου τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ προσώπῳ. Τοιαύτην εἶδον ἐγὼ ποτ' ἐπὶ ταύρῳ γεγραμμένην Σιλήνην· ὄμμα γαργῶν ἐν ἡδονῇ· κόμη ξανθὴ, τὸ ξανθὸν οὐδὸν· ὀφρὺς μέλαινα, τὸ μέλαν ἄκρατον· λευκὴ παρειά, τὸ λευκὸν εἰς μέσον ἐφοίνισσέτο καὶ ἑμιμαίετο πορφύραν, οἷαν εἰς τὸν ἐλέφαντα Λυδία βάπτει γυνή· τὸ στόμα βόδων ἀνόως ἦν, ὅταν ἀρχῆται τὸ βόδον ἀνοίγειν τῶν φύλλων τὰ χεῖλη. Ὡς δ' εἶδον, εὐθὺς ἀπωλόμην. Κάλλος γὰρ ὀζύτερον τιτρώσκει βέλους καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὴν ψυχὴν καταρρεῖ. Ὑπερβαλὺς γὰρ ὁδὸς ἐρωτικῷ τραύματι. Πάντα δέ μ' εἶχεν ὁμοῦ, ἐπαινος, ἐκπληξίς, τρόμος, αἰδώς, ἀνάλειπνον τὸ μέγθος, ἐκπεπλήγμεν τὸ κάλλος, ἔτρεμον τὴν καρδίαν, ἔβλεπον ἀναιδῶς, ἡδούμην ἀλώεσθαι. Τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἀπέλκειν μὲν ἀπὸ τῆς κόρης, ἐβιαζόμην· οἱ δ' οὐκ ἤθελον, ἀλλ' ἀνθεῖλλον ἐκυτοὺς ἐκεί τῆ τοῦ κάλλους ἐλκόμενοι πείσασατι, καὶ τέλος ἐνέκισαν.

Ε'. Αἱ μὲν δὴ κατήγοντο πρὸς ἡμᾶς, καὶ αὐταῖς ὁ πατήρ μέρας τι τῆς οἰκίας ἀποτερόμενος, εὐτρεπίζει δειπνον. Καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεπίνομεν κατὰ δύο τὰς κλίνας διαλαχόντες. Οὕτω γὰρ ἔταξεν ὁ πατήρ· αὐτὸς καὶ γὼ τὴν μέσσην, αἱ μητέρες αἱ δύο τὴν ἐν ἀριστερᾷ, τὴν δεξιάν εἶχον αἱ παρθένοι. Ἐγὼ δ' ὡς ταύτην ἤκουσα τὴν εὐταξίαν, μικροῦ προσελθὼν κατεπίλησα τὸν πατέρα, ὅτι μοι κατ' ὀφθαλμοὺς ἀνέκλινε τὴν παρθένον. Τί μὲν οὖν ἔραγον, μὰ τοὺς θεοὺς, ἔγωγ' οὐκ ἤδειν· ἔρκειν γὰρ τοῖς ἐν ὄνειροις ἐσθίουσιν. Ἐρείσας δὲ κατὰ τῆς στρωμνῆς τὸν ἀγκῶνα καὶ ἐγκλίνας ἑμαυτὸν, ὁμοῖς ἔβλεπον τὴν κόρην τοῖς προσώποις, κλέπτων ἅμα τὴν θέαν· τοῦτο γὰρ μοι ἦν τὸ δειπνον. Ὡς δ' ἤμην ἀπὸ τοῦ δειπνου, παῖς εἰσέρχεται κιθάραν ἀρμυροσάμενος, τοῦ πατρὸς οἰκέτης, καὶ ψιλαῖς τὸ πρῶτον διατινάξας ταῖς χερσὶ, τὰς χορδὰς ἔκρουε· καὶ τι κρουμάτιον ὑπολιγῆνας ὑποψιθυρίζουσι τοῖς δακτύλοις, μετὰ τοῦτ' ἤδη τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἔκρουε, καὶ ὀλίγον ὅσον κιθαρίσας συνῆδε τοῖς κρούμασι. Τὸ δ' ἄσμα ἦν, Ἀπόλλων μεμψόμενος τὴν Δάφνην φεύγουσαν καὶ διώκειν ἅμα καὶ μέλλων καταλαμβάνειν· καὶ γινομένη φυτὸν ἢ κόρη, καὶ Ἀπόλλων τὸ φυτὸν στεφανοῦμενος. Τοῦτό μοι μάλλον ἄσθην εἰς τέλος τὴν ψυχὴν ἐξέκαυσεν. Ἰπέκκαυμα γὰρ ἐπιθυμίας λόγος ἐρωτικός· κἂν εἰς σωφροσύνην τις ἑαυτὸν νοουθετῇ, τῷ παραδείγματι πρὸς τὴν μίμησιν ἐρεθίζεται, μάλιστα ὅταν ἐκ τοῦ κρείττονος ἢ τὸ παράδειγμα. Ἡ γὰρ ὢν ἀμαρτάνει τις αἰδῶς τῷ τοῦ βελτίονος ἀζώματι παρρησία γίνεται. Καὶ ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἔλεγον·

IV. Cognita literarum sententia surrexit pater, statimque ad mare se contulit atque haud multo post rediit. Eum sequebatur magna turba servorum ancillarumque, quas cum uxore ac filia Sostralus miserat. Inter eas mulier erat procera, preciosam stolam induta: in quam simul atque oculos conieci, ad laevam virgo apparet nulla et vultu suo meos oculos fulminat. Talem vidi ego aliquando tauro (insidentem) pictam Selenem. Erant ei quaedam cum jucunditate truces oculi, crines flavi crispique, supercilia puro nigrore (delibuta), genae candidae: nisi quod earum medium rubore purpuram qua Lydiae mulieres ebur inficiunt imitante suffusum erat: os rosarum flos, quum rosae foliorum labra aperire incipiant. Illaque statim, ut eam contemplatus sum, occidi. « Forma enim ad inferendum vulnus telo acutior est, per oculosque in animum penetrat. Amatorio vulnere enim oculus est via. » Omnibus autem simul tenebar, laude, percellione, metu, pudore, impudentia; proceritatem laudabilem, pulchritulinem stupebam, corde tremebam, oculis lascivius intuebar, ne caperer verebar: saneque oculos a virgine avertere conabar: sed illi repugnabant, formaeque suavitate pellecti eo sese referebant et victoria tandem potiti sunt.

V. Ceterum mulieribus intro ad nos ductis, domus parte quadam his attributa, pater conam parari iussit, ac quoniam tempus ejus venerat, bini singulas mecum nacti sumus, inijusmodi ab Iliis ordine adhibito, ut ipse et ego mediam, matres sinistram, dextram virgines obtinerent. Quem bonum ordinem quum ipse animadvertissem, parum absuit quin ad patrem, propterea quod virginem ex adversum oculis meis collocaverat, oculos meum procederem. Verum enimvero quid in ea caena comederim, ita me di ament, haud scio, his nimirum similibus, qui cenare sese somniant, sed cubito mensae innixus et inclinatus puellam toto vultu contemplabar, illius interim obtutus suffurans: haec enim mihi caena erat. Posteaquam finis edendi factus est, e pueris domesticis unus cum cithara processit, ac primum nudis manibus fides tentans pulsabat et exilem quemdam sonum, digitis marmor adjuvantibus, edidit: deinde sumpto jam plectro, chordas percussit, quo aliquantulum facto citharae sonum vocem ipse suam addidit, concinuitque, ut fugientem Daphnem Apollo incusaret, et simul persequeretur, ut jamjam comprehensurus esset, ut puella in arborem mutaretur, cujus ille frondibus coronam sibi fingeret. Quae sane cantilena ardentiores meo faeces amoris subjecit. « Amatorius enim sermo vehemens cupiditalis incitatio est. Ac quamquam ad temperantiam alijs comparatus est, exemplo tamen ad imitandum trahitur, eoque facilius, quo nobilior proponitur exemplum. Nam pudor peccandi, praestantioris alienius dignitate, in licentiam commutatur. » Hisce itaque verbis memet alloquebar: Ecce et Apollo

Ἰδού καὶ Ἀπόλλων ἱρῆ, κάκεινος παρθένου, καὶ ἱρῶν οὐκ αἰσχύνεται, ἀλλὰ δῶκεί τὴν παρθένον· οὐ δ' ὀκνεῖς, καὶ αἰδῆ, καὶ ἀκαίρως σωφρονεῖς; Μὴ κρείττων εἶ τοῦ θεοῦ;

Γ'. Ὡς δ' ἦν ἐσπέρα, πρότεροι μὲν πρὸς ὕπνον ἐπάπτησαν οἱ γυναικες· μικρὸν δ' ὕστερον καὶ ἡμεῖς· οἱ μὲν δὲ ἄλλοι τῆ γαστρὶ μετρήσαντες τὴν ἡδονήν, ἰγῶ δὲ τὴν εὐωχίαν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φέρων, τῶν τε προσώπων τῆς κόρης γεμισθεὶς καὶ ἀκράτῳ θιάσματι καὶ μέχρι κόρου προελθὼν, ἀπῆλθον μεθύων ἔρωτι. Ὡς δ' εἰς τὸ δωμάτιον παρῆλθον, εἶθα μοι καθύδειν ἴδω ἦν, οὐδ' ὕπνου τυχεῖν ἡδυνάμην. Ἔστι μὲν γὰρ φύσις καὶ τὰλλα νοσήματα καὶ τὰ τοῦ σώματος τραύματα ἐν νυκτὶ γαλεπώτερα, καὶ ἱπανίσταται μᾶλλον ἤμιν ἡσυχάζουσι καὶ ἱρεθίζουσι τὰς ἀληθόνας. Ὅταν γὰρ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, τότε σχολάζει τὸ ἔλκος νοσῆσιν. Τὰ δὲ τῆς ψυχῆς τραύματα, μὴ κινουμένου τοῦ σώματος, πολὺ μᾶλλον ὀδυνᾷ. Ἐν ἡμέρᾳ μὲν γὰρ ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα πολλὰς γεμισθόμενα περιεργίας ἐπικουρίζουσι τῆς νόσου τὴν ἀκμὴν, ἀντιπεριβάλλοντα τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τὸ πονεῖν σχολῆς· ἐὰν δ' ἡσυχία τὸ σῶμα πεδηθῆ, καθ' ἑαυτὴν ἡ ψυχὴ γενομένη τῶν κακῶν κυμαίνεται. Πάντα γὰρ ἐξεγείρεται τότε τὰ τῶν κοιμώμενων· τοῖς κενθοῦσιν αἱ λῦπαι· τοῖς μεριμνῶσιν αἱ φροντίδες· τοῖς κινδυνεύουσιν οἱ φόβοι· τοῖς ἐρώσιν τὸ πῦρ. Περὶ δὲ τὴν ἑω μόλις εἰλήσας μὲ τις ὕπνος ἀνέπαυσεν ὀλίγον. Ἀλλ' οὐδὲ τότε μοι τῆς ψυχῆς ἀπελθεῖν ἠθέλην ἡ κόρη· πάντα γὰρ ἦν μοι λιευκίππη τὰ εὐύπνια· διελεγόμην αὐτῆ, συνέπαίζον, συνεδείκνυον, ἡπέτομην, πλείονα εἶχον ἀγαθὰ τῆς ἡμέρας. Καὶ γὰρ κατερίθισα, καὶ ἦν τὸ φίλημα ἀληθινόν· ὥστ' ἐπειδὴ με ἡγειρεν ὁ οἰκέτης, εἰλοδορούμην αὐτῶ τῆς ἀκαίριας, ἀπολέσας ἐνειρον οὕτω γλυκύν. Ἀναστάς οὖν ἐσθιέζον ἐξεπέριθες εἶπω τῆς οἰκίας, κατὰ πρόσωπον τῆς κόρης· βιβλίον ἕμα κρατῶν καὶ ἰγκυκωδῶς ἀνεγίνωσκον· τὸν δ' ὀφθαλμῶν, εἰ κατὰ τὰς θύρας γενοίμην, ὑπελιπτον κάτωθεν καὶ τινὰς ἱμπεριπατήσας διαύλους, καὶ ἐποχτευσάμενος ἐκ τῆς θέας ἔρωτα, σαφῶς ἀπήεν ἔχον τὴν ψυχὴν κακῶς. Καὶ ταῦτά μοι τριῶν ἡμερῶν ἱπυρσεύετο.

Ζ'. Ἦν δέ μοι Κλεινίας ἀνεψιός, ὄρρανός καὶ νέος, ὄδο ἀναθεσθικῶς ἐτῆ τῆς ἡλικίας τῆς ἡμῆς, ἔρωτι τετελεσμένος· μετράκιον δ' ὁ ἔρως ἦν. Ὅστιν δ' εἶχε φιλοτιμίας πρὸς αὐτό, ὥστε καὶ ἵππον προίμενος, ἐπὶ περὶ αἰσόμενον τὸ μετράκιον ἐπήνεσεν, εὐθὺς ἐμπίστατο φέρων αὐτῶ τὸν ἵππον. Ἐσκωπτον οὖν αὐτὸν αἰετῆς ἀμεριμνίας, δεῖ σχολάζει φιλεῖν καὶ δοῦλός ἐστιν ἱρωτικῆς ἡδονῆς. Ὁ δέ μοι μετιδῶν καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιστίων διεγεν· Ἔστη ποτὲ καὶ σὺ μοι δοῦλος ταχῶ. Πρὸς τοῦτον ἀπαῖον καὶ ἀσπασάμενος καὶ παρακαθισάμενος, Ἔδοξα, ἔργη, Κλεινίε, σοὶ δόξαν τῶν σωμαμάτων. Δοῦλος γέγονα ἀγαθῷ. Ἀνακροτήσας οὖν τῆς χεῖρας ἐνεγέλασται, καὶ ἀναστάς κατερίθισέ μου τὸ πρόσωπον, ἐμπαῖνον ἑρωτικῆν ἀγγυπνίαν· καὶ, Ἐρῆς,

amore captus, et amare illum non videt, sed et virginem persequitur? Quis tu igitur desidia torpes et pudore victus alieno tempore continentiam prae te fers? Num tu deo praestantior es?

VI. Ceterum quum advesperasset, primae cubitum ireo mulieres, nec multo post nos, alii quidem carnae voluptatem ventri, ego vero oculis largitos: nam puella vultu impletus, merisque obtutibus exsaturatus, ac plane amore ipso ebruius, intra cubiculum, in quo cubare consueveram, me recepi, ubi somnum nulla ratione capere quivi. « Natura equidem ita fert, ut cum alii morbi, tum corporis vulnera noctu molestiora sint et quiescentibus nobis vehementius intenduntur et majores efficiant dolores: quieti enim capientibus membris, vulneri, olium datur sciendi: quiescente autem corpore multo majorem dolorem sentiunt vulnera anni. Oculi enim atque aures multis in rebus interdiu occupatae faciunt ut sollicitudinum aculei minus sentiantur, animamque distrahant, ut dolendi tempus non supersit. Quod si otio membra detineantur, animus se ipse colligens, assiduis malorum procellis jactator: quae enim cossue sopita jacuerant, suscitantur; in luctu videlicet constitutis mœtores, aliqua de re sollicitis cogitationes, in periculo versantibus metus, amore ardentibus, ignes. » Tandem appropinquante aurora misertus mei somnus levationis aliquantulum mihi altuit, nec tamen meo ex animo puella tunc abire volebat, sed omnia mihi de Lencippe somnia erant: cum illa loquebar, iudebam, cenabam, tangebam, ac majora quidem tum, quam interdiu, bona consequabar. Osculabar enim, veraque osculatio erat. Itaque quum me famulus excitasset, importunitatem illius, quod tam dulci me in somno interpellavisset, malediculis prosecutus sum. atque e stratis surgens, puellae domum de industria in ejus conspectu decambulatum me contuli, allatumque mecum eo tempore librum demissa fronte legebam illa, ut quotiescumque foribus appropinquarem, oculorum aciem in eam converterem et factis denique aliquot spatiis, amorem videndo laurians palam discesserim, animo misere affecto. Hunc in modum tres mihi dies amorem significando consumpti sunt.

VII. Erat consanguineus meus, utroque parente orbatus et juvenis, cui Cliniae nomen fuit. Is duobus annis me natu major, amore initiatus; adolescentull amor erat: tantaque erga illum liberalitate usus fuerat, ut quum equum emisset, visumque adolescens laudasset, eum illi statim sit elargitus. Hunc ego convitiis insectari non cessabam, quod tantum sibi a re sua otii esset, ut amor operam daret et amatoriae voluptatis servus esset. Ille autem meo irridens et caput quassans, Futurum aliquando es, inquit, ut tu quoque servus sis. Ad eum hactur quum venissem et data salute assedissem, Jactatorum in te nunc, inquam, Clinia, convitiolorum tibi pinnas tuo, captus enim ego quoque sum. Tam ille jactalis manibus plaudens, in risum sese effudit consurgensque amatorias vigilias indicantem

εἶπεν, ἔρξῃ ἀληθῶς· οἱ ὀφθαλμοὶ σου λέγουσιν. Ἄρτι δὲ λέγοντος αὐτοῦ, Χαρικλῆς εἰστρέχει (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ μαιρακίῳ) τεθορυβημένος, Οἴχομαι σοι, λέγων, Κλεινία. Καὶ συνεστίασεν ὁ Κλεινίας, ὥσπερ ἐκ τῆς ἐκείνου ψυχῆς κρεμάμενος· καὶ τῇ φωνῇ τρέμων, Ἄποκαίεις, εἶπε, σιωπῶν· τί σε λυπεῖ; τί νι δεῖ μάγεσθαι; Καὶ ὁ Χαρικλῆς, Γάμον, εἶπεν, ὁ πατήρ μοι προξενεῖ, καὶ γάμον ἀμόρφου κόρης, ἵνα διπλῶ συνοικῶ κακῶ. Πονηρὸν μὲν γὰρ γυνή, κἂν εὐμορφος ᾖ· ἴαν δὲ καὶ ἀμορφήν δυστυχῆ, διπλοῦν τὸ κακόν. Ἄλλὰ πρὸς τὸν πλοῦτον ὁ πατήρ ἀποελέπων σπουδάζει τὸ κηδος. Ἐκδέδομαι ὁ δυστυχὴς τοῖς ἐκείνης χρήμασιν, ἵνα γῆμω πωλούμενος.

Η'. Ὡς οὖν ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Κλεινίας, ὠχρίασεν. 16 Ἐπιπαρώξενεν οὖν τὸ μαιρακίον ἀπωθεῖσθαι τὸν γάμον, τὸ τῶν γυναικῶν γένος λοιδορῶν· Γάμον, εἶπεν, ἤδη σοι δίδωσιν ὁ πατήρ; τί γὰρ ἡδίκηκας, ἵνα καὶ παθηθῆς; Οὐκ ἀκούεις τοῦ Διὸς λέγοντος;

Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντι πυρὸς ὄσω κακόν, φ' κεν ἅπαντες 20 Τέρπονται κατὰ θυμόν, ἔον κακὸν ἀμφραπαῶντες.

Αὕτη κακῶν ἴδονή· καὶ εἶκε τῇ τῶν Σειρήνων φύσει. Κἀκίναί γὰρ ἤδονῃ φονεύουσι ὄφθῃς. Ἔστι δὲ σοι συνίναί τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ γάμου παρασκευῆς. Βόμβος αὐλῶν, ὁ κλίδων κτύπος, 25 πυρῶν δεδουχία. Ἐρεῖ τις ἰδὼν τοσοῦτον κυδοιμόν· Ἄτυχῆς ὁ μέλλον γαμεῖν· ἐπὶ πόλεμον, δοκᾷ μοι, πέμπεται. Ἄλλ' εἰ μὲν ἰδιώτης ἦσθα μουσικῆς γνώσεως, ἡγγόεις ἂν τὰ τῶν γυναικῶν δράματα· νῦν δὲ κἂν ἄλλοις λέγοις, ὅσων ἐνέπλησαν μύθων γυναῖκες τὴν 30 σκηνήν. Ὁ ὄρμος Ἐριφύλης, Φιλομήλας ἢ τράπεζα, Σθενοδοῖας ἢ διαβολή, Ἀερόπης ἢ κλοπή, Πρόκνης ἢ σφαγή. Ἄν τὸ Χρυσίδος κάλλος Ἀγαμέμνων ποθῆ, λοιμὸν τοῖς Ἑλλῆσι ποιῆ· ἂν τὸ Βριστίδος κάλλος Ἀχιλλεὺς [ποθῆ], πένθος αὐτῷ προξενεῖ· ἴαν ἔχη 35 γυναῖκα Κανδαύλης καλῆν, φονεύει Κανδαύλην ἢ γυνή. Τὸ μὲν γὰρ Ἑλένης τῶν γάμων πῦρ ἀνῆψε κατὰ τῆς Τροίας ἄλλο πῦρ· ὁ δὲ Πηνελόπης γάμος τῆς σῶφρονος, πόσους νυμφίους ἀπώλεσεν; Ἀπέκτεινεν Ἰππόλυτον φιλοῦσα Φαίδρα, Κλυταμνήστρα δ' Ἀγαμέμνονα μὴ φιλοῦσα. Ὡς πάντα τολμῶσαι γυναῖκες· 40 κἂν φιλῶσι, φονεύουσι· κἂν μὴ φιλῶσι, φονεύουσι. Ἀγαμέμνονα εἶδει φονευθῆναι τὸν καλόν, οὐ κάλλος ἐπουράνιον ἦν,

Ὅρματα καὶ κεφαλὴν ἱελοῦ Διὶ τερπικεραῖνφ;

Καὶ ταύτην ἀπέκοψεν, ὦ Ζεῦ, τὴν κεφαλὴν γυνή. 45 Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εὐμόρφων τις ἂν εἰποι γυναικῶν, ἔνθα καὶ μέτριον τὸ ἀτύχημα. Τὸ γὰρ κάλλος ἔχει τὴν παρηγορίαν τῶν κακῶν, καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἐν ἀτυχήμασιν εὐτύχημα. Εἰ δὲ μὴδ' εὐμορφος, ὡς φῆς, ἢ συμφορὰ διπλῆ. Καὶ πῶς ἂν τις ἀνάσχοιτο, καὶ ταῦτα μαιρακίον οὕτω καλόν; Μὴ, πρὸς θεῶν, Χαρικλείς, μήπω μοι δούλος γένῃ, μηδὲ τὸ ἄνθος πρὸ καιροῦ τῆς ἤβης ἀπολήσῃ. Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ

faciem mihi suavius est et, Revera, inquit, amore captus es: tui enim id oculi declarant. Hæc vix protulerat, quum Charicles (id erat adolescenti nomen) introisset, vehementer conturbatus, Perii, inquit, o Clinia; atque hic una cum eo suspirans Clinia, tanquam ex adolescentuli anima penderet, lingua titubante, Perdus me tuo, inquit, isto silentio. Quid te excruciat? Quicum pugnandum erit? Tum Charicles, Uxorem, inquit, mihi pater dare studet, eamque deformem, duplici ut malo utar. Nam magnum malum formosa mulier; si vero et deformis, duplex malum. Sed pater meus divitiis inhians, affinitatem istam affectat. Me miserum! Me miserum! pecunie filius trador, ut uxorem mancipatus ducam.

VIII. Quæ Clinia quum audivisset, expalluit: atque in mulierum genus acerbius invecus, adolescentem a re uxoria dehortatus est: Tibi ergo uxorem jam dat pater? Quidnam commeruisti, ut in vincula conjiciaris? An non Jovem audis ita canentem?

Hic autem ego (surreptit) pretium ignis dabo malam quo Animo gaudeant, suum ipsi malum amantes. [omnes]

Ejusmodi est quæ malis e rebus percipitur voluptas, Sirenum scilicet natura: similis: illæ enim cantus suavitatis mortales perdunt. Mali autem magnitudinem ipso ex utriusque apparatus, tibiurum videlicet clangore, crepitu valvarum, funeralium incendio intueri tibi licet. Jam quis tantos tumultus videns, cum non miserum vocet, qui uxorem sit ducturus; mihi quidem certe in pugnam is mitti videtur. Si ab humaniorum litterarum studiis abhorreret, mulierum facta ignorares: verum nunc aliis etiam, quo illæ scenis argumenta suppeditaverint, commemorare queas. Eriphytes monile, Philomela mensa, calumnia Sthenobææ, Aëropes furtum, Procnes jugulatio (sibi). Quod si Agamemnon formam desiderat Chryseidis, Achille Briseidis, Græcis ille pestilentiae auctor, hic sibi lucrum conciliat. Formosam Candaules uxorem duxit: sed ab eo etiam necatus fuit. Nuptiales Helenæ faces, alias faces accenderunt contra Trojam. Penelope castas nuptum quot procos leto affererunt! Ac Phædra quidem Hippolytum, cujus amore flagrabat, Clytemnestra vero Agamemnonem, quem oderat, e medio sustulit. O mulierum ad omne semper flagitium paratas: quæ his quos diligunt atque perniciosæ sint, atque his quos oderunt. Quid ergo causæ fuit, quam ob rem pulchrum Agamemnonem interfici oporteret, cujus pulchritudo caelestis erat,

Et oculis et capite similis Jovi fulmine gaudenti?

Et tamen hoc, pro Jupiter, caput mulier abscidit. Et de formosis quidem mulieribus commemorari hæc possunt ubi mediocritas infelicitas: pulchritudo enim calamitatem aliqua ex parte levat et hoc in malis bonum est. Verum si, ut tu ais, deformis sit, duplo quidem certe majus malum sit. Quod quo pacto quis ferre queat, præsertim, forma tam bona? Ne te, per deos, o Charicle, jam in servitutem tradas, neu florem ætatis tuæ ante tempus perditum eas. Ad alia, quæ in nuptiis mala sunt, id etiam

τοῦ ἐστὶ τῶ γάμου τὸ ἀτόλμημα· μακρὰν τὴν ἀκμὴν
 Μή, εἶμαι, Χαρίδαι, μὴ μοι μαρναῖς· μὴ πα-
 ραδῶς εὐμαρῶν τραγῆσαι βόδον ἀμόρην γαιωγῶ.
 Καὶ ὁ Λαρκλῆς, Ταῦτα μὲν, ἔφη, καὶ θεοὶ κῆροί
 5 μελήσει. Καὶ γὰρ εἰς τὴν προθεσίαν τῶν γάμων
 χρόνος ἐστὶν ἡμερῶν. Πῶλὰ δ' ἂν γένοιτο καὶ ἐν
 νυκτὶ μὲν· καὶ κατὰ σελήην ζητήσομεν. Τὸ δὲ νῦν
 ἔρον, ἐφ' ἵππασίαν ἄπειμα. Ἐξ ὅτου γὰρ μοι τὸν
 ἵππον ἔγχεσθαι τὸν καλόν, οὐπω σοὺ τὸν αἰῶνα ἀπέ-
 10 λασσα. Ἐπικουρεῖ δέ μοι τὸ γυμνάσιον τῆς ψυχῆς
 τὸ λυπούμενον. Ὁ μὲν οὖν ἀπῆει τὴν τελευταίαν
 ὁδὸν ὅσταντα καὶ πρῶτα μελλήσων ἱππάζεσθαι.

Θ'. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κλεινίαν καταλέγω μοι τὸ
 15 ἄρμα πῶς ἐγένετο, πῶς πάθειμι, πῶς ἴδωμι, τὴν κα-
 ταγοιῆν, τὸ δεῖπνον, τὸ κάλλος τῆς κόρης. Τελευτῶν
 δὲ τῆ λόγῳ συνίαν ἀσχεμονῶν, Ὁ φέρω, λέγων, Κλει-
 νίη, τὴν ἀνίαν· θεὸς γὰρ μοι προτίπεσον ὁ ἔρος, καὶ
 αὐτὸν μοι εἰσέει τὸν ἵππον τῶν ἁρμάτων· παντοτε
 20 Λυαίπην φακέζομαι. Ὁ γέγονε ἄλλῳ τῆν τοῦ-
 τῶν ἀτόλμημα. Τὸ γὰρ κακόν μοι καὶ συναικέι. Καὶ
 ὁ Κλεινίης, Ἀχρεῖς, εἶπεν, οὕτως εἰς ἔρωτα εὐτοχῆ.
 Οὐ γὰρ ἐπ' ἀλλοτρίας οὐρας ἔλθειν σε δεῖ, οὐδὲ διαλο-
 νον παρακαλεῖν. Αὐτὴν σοι δέδωκε τὴν ἐρωμένην ἢ
 25 τύχη καὶ φέρουσα ἔνδον ἴδουσαν. Ἄλλῳ μὲν γὰρ
 ἔρασι· καὶ βλέμμα αἰῶνα ἔρασει τερονμένης παρθέ-
 νου καὶ μέγιστον τοῦτο ἀγαθὸν νομόμικεν ἔρασις,
 ἐν καὶ μέγρι τῶν ἁρμάτων εὐτοχῆ· οἱ δ' εὐδαίμονε-
 στεροι τῶν ἔρασιων, ἂν τύχῃσι κἂν βήματος μόνον.
 30 Σὺ δὲ βλίπεις αἰεὶ καὶ αἰούεις αἰεὶ καὶ συνδαίπνεις
 καὶ συμπίπεις· καὶ τούτοις εὐτοχῶν ἐγχαλεῖς· ἀχρεῖ-
 στος εἶ πρὸς ἔρωτα ἀρεῖν· οὐκ οἶδας, οὐδ' ἔστιν ἐρω-
 μένη βλεπομένη· μείζονα τῶν ἔργων ἔχει τῆς ἡδονῆς.
 Ὁφθαλμοὶ γὰρ ἀλλήλοισ ἀντανκαλόμενοι, ἀπαράπτου-
 σιν ὡς ἐν κατοπτρῶν τῶν σωμάτων τὰ εἶδωλα· ἢ δὲ
 35 τοῦ καλλοῦ ἀπορροή, δι' αὐτῶν εἰς τὴν ψυχὴν καταρ-
 ρέουσα, ἔχει τινὰ μέτρον ἐν ἀποστάσει. Καὶ οὐκ ἔστιν
 ἐστὶ τῆς τῶν σωμάτων μίμωος· καινὴ γὰρ ἐστὶ σωμά-
 των συμπλοκή. Ἐγὼ δὲ σοι καὶ τὸ ἔργον ἔπιθεῖν
 40 ταρῶ μαντεύομαι. Μέγιστον γὰρ ἐστὶν ἐφόδιον εἰς
 παλιῶ συνέχης πρὸς ἐρωμένην ὁμιλία. Ὁφθαλμοὶ γὰρ
 φίλας πρῶτες καὶ τὸ σύνθεσι τῆς κοινωνίας εἰς χα-
 ριν ἄνοσημότερον. Ἢ γὰρ τὰ ἄγια τῶν ἡρώων συν-
 κλητὰ τίθασκεται, πολλῶν μάλιστα ταῦτα μάχης
 45 καὶ γυνῆς. Ἦγει οἱ τι πρὸς παρθένον ἱσαγορεῖ ἡτι-
 μώτης ἔδων. Τὸ δ' ἐν ὄρα τῆς ἀμῆς ἱπαίρον εἰς τὴν
 φύσιν καὶ τὸ συνεδῶς τοῦ φιλεῖσθαι τίεται πολλῶς
 ἀστέμωτα. Θέλει γὰρ ἐκάστη τῶν παρθένων εἶναι
 καλὴ καὶ φειδωμένη· χαίρει καὶ ἐπαινεῖ τῆς μαρτυ-
 ρίας τὸν φιλοῦντα. Κἂν μὴ μίλησῃ τις αὐτῆν, οὐπω
 50 πιστευτικὴν εἶναι καλὴ. Ἐν οὖν σοι παρανοῶ μόνον,
 ἔρασθαι πιστευάτω, καὶ ταχέως σε μιμήσεται. Ἦως
 ἂν οὖν, εἶπον, γένοιτο τούτο τὸ μάντευμα; δὲ μοι τῆς
 ἀρεμίας. Σὺ γὰρ ἀργιότερος μύστης ἔρασι καὶ συν-
 κλητῶν ἔρασι τῆς τελευταῖ τῶν θεῶν. Τί λῆγεις; τί

arresti, a lativ robur ut absument. Noli, amabo te, Cha-
 ricle, noli, inquam, temet conficere, aut venustam eosam
 invenusto agricolae colligendam praebere. Tum Charicles,
 Hoc das, inquit, et mihi cura erit: etenim, post dies ali-
 quot, nuptiae fient. Multa vero et nocte una fieri possunt:
 ac nos per obum considerabimus. Nunc quod superest,
 ad equestre certamen abeo: neque enim equo a te mihi
 donato hactenus usus sum: exercitatio haec anam inero-
 rem levabit. Ita ille abuit, postremum ac primum equi-
 latorus.

IX. Ego vero Claria, uti res meae sese haberent, ut in
 amorem prolapsus essem ut vidissem, diversi rursim, cum nam,
 puella pulchritudinem narro. Tandem absurda loqui me
 sentiens, Dolore, o Claria, par, inquam, esse nequeo. Amor
 enim sum in me furorem omnem effundit, nullum solum
 locum omnino ut relinquat: Leucippe mihi perpetuo in oca-
 lis animoque versatur: nec quisquam est, cui calamitas
 huiusmodi eveneret, malum enim mihi domi est. Tam Cli-
 nia, Insani quidem certe haec, inquit, oratio est, quum tanta
 felici amore fruaris: neque enim aliena tibi fores adeun-
 dae, aut internumcii adhibendi sunt. Ipsam tibi amicaem
 fortuna dedit et portans in domo statuit. Alii quidem
 enim amanti satis e set, custodite virginis aspectu frui:
 maximaque illi voluptas putaretur, si oculos vidento exsa-
 turare posset; beatissimi vero illi, quibus colloquendi fa-
 cultas tributa sit. Tu autem et vides et audis semper,
 unaque et es, et potas: et quamquam tam beatus es, con-
 quereris tamen; ingratus es erga amorem domum. Nescis
 majorem in exoptata virgine contemplanda voluptatem esse,
 quam in contrectanda? Nam dum sese oculi nutuo res-
 pectant, imagines corporum, speculorum instar, suscipiunt:
 pulchritudinis autem simulacra ipsis a corporibus missa et
 oculorum ministerio in animum illabentia, nescio quam,
 se junctis etiam corporibus ipsis, permast orem solvantur;
 et corporum congressus inanis est; novus enim est corpo-
 rum congressus. Tibi vero ego rem brevis ex sententia
 processuram praenuntio: maximum enim ad persuaden-
 dum momentum habet continua cum puella consuetudo:
 conciliatores enim amoris oculi sunt: atque ad gratiam
 comparandam assidua consuetudo maxime conducit. Si
 enim ferae, nedum mulieres, consuetudine mansuecunt.
 Jam vero aliquid etiam ad virginem illucendam aequalis
 amantis aetas potest. Quod praeterea in ipso aetate flore
 ad ea impellit, ad quae natura ferimur, si illi etiam adda-
 tur, ut amari quaquam se intelligat, notum amorem saepe
 gignit. Virgines enim unaquaque formosam se esse
 erubet vult, atque amari gaudet, amoremque tanquam
 forma testem laudibus extollit. Ac si qua est, quae non tam
 se a quopiam deigi sentiat, sese formosam nondum arbi-
 tratur. Hinc unum ergo imprimis te hortor, se a te amari
 credat: ita enim te quam primum imitatur. At quotum
 pacto ea, inquam, sent, quae praenuntias? Agendum tu,
 quid agam, me monere: Amoris enim sacris ante me initia-
 tus es, majoreque tuu dei mihi terrorum potes. Quibus

ποιῶ; πῶς ἂν τύχομαι τῆς ἐρωμένης; Οὐκ οἶδα γὰρ (ἐγὼ) τὰς ἑδούς.

Γ'. Μηδὲν, εἶπεν ὁ Κλεινίας, πρὸς ταῦτα ζῆτει παρ' ἄλλου μαθεῖν· αὐτοδίδακτος γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς σοφιστής.
 5 Ὡσπερ γὰρ τὰ ἀρετέα τῶν βρεφῶν οὐδεὶς διδάσκει τὴν τροφήν, αὐτόματα γὰρ ἐκμανθάνει καὶ οἶδεν ἐν τοῖς μαζοῖς οὔσαν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν, οὕτως καὶ νεανίας ἐρωτὸς πρωτοκύμων οὐ δεῖται διδασκαλίας πρὸς τὸν τοκετόν. Ἐὰν γὰρ ἡ ὥδις παραγένηται καὶ ἐνοστῆ
 10 τῆς ἀνάγκης ἢ προθεσμίας, μηδὲν κλαυθυσίαι, καὶ πρωτοκύμων ἦς, εὐρήσεις τεκεῖν ὑπ' αὐτοῦ μαωθεῖς τοῦ θεοῦ. Ὅσα δ' ἔστι κοινὰ καὶ μὴ τῆς εὐκαιροῦ τύχης δεόμενα, ταῦτ' ἀκούσας μάθε. Μηδὲν μὲν εἴπης πρὸς τὴν παρθένον ἀφροδίσιον· τὸ δ' ἔργον ζῆτει πῶς γένη-
 15 ται σωπῆ. Παις γὰρ καὶ παρθένος ἕμοιοι μὲν εἰσιν εἰς αἰδοῦ· πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἀφροδίτης χάριν καὶ γνώμης ἔγνωσιν, ἃ πάσχοισιν, ἀκούειν οὐ θέλουσι. Τὴν γὰρ αἰσχύνην κείσθαι νομίζουσιν ἐν τοῖς ῥήμασι. Γυναί-
 20 κας μὲν γὰρ εὐφραίνει καὶ τὰ ῥήματα παρθένος δὲ τοῦ μὲν ἐξοθεν ἀκροβολισμοῦ τῶν ἐραστῶν εἰς πείραν φέρει καὶ ἄνω συντίθεται τοῖς νεύμασιν· ἐὰν δ' αἰτή-
 σης τὸ ἔργον προσελθῶν, ἐκπλήξεις αὐτῆς τὰ ὅσα τῆ φωνῆς, καὶ ἐρυθρίῃ καὶ μισεῖ τὸ ῥήμα καὶ λοιδορεῖ-
 25 σθαι δοκεῖ· καὶ ὑποσχέσθαι θέλῃ τὴν χάριν, αἰσχύνε-
 ται. Τότε γὰρ πάσχειν νομίζει τὸ ἔργον, ὅτι μᾶλλον τὴν πείραν ἐκ τῆς τῶν λόγων ἕδονης ἀκούει. Ἐὰν δὲ τὴν πείραν προσάγων τὴν ἄλλην, καὶ εὐάγων αὐτὴν παρασκευάσας, ἀδεῶς ἤδη προσέρχῃ, σιώπα μὲν οὖν τὰ πολλὰ ὡς ἐν μυστηρίῳ, φίλησον δὲ προσελθῶν ἡρέμα.
 30 Ἐὰν γὰρ ἐραστοῦ φίλημα πρὸς ἐρωμένην θέλουσαν μὲν παρέξειν, αἰτήσις ἔστι [σωπῆ], πρὸς ἀπειθοῦσαν δὲ, ἰκετηρία. Καὶ μὲν προσῆ τις συνθήκη τῆς πράξεως, πολλακίς δὲ καὶ ἐκούσαι πρὸς τὸ ἔργον ἐρχόμεναι θέ-
 λουσι βιάζεσθαι δοκεῖν, ἵνα τῆ δόξῃ τῆς ἀνάγκης ἀπο-
 35 τρέπονται τῆς αἰσχύνης τὸ ἐκούσιον. Μὴ τοίνυν ἀνήσχες, ἐὰν ἀνθισταμένην αὐτὴν ἴδῃς, ἀλλ' ἐπιτρέπει πῶς ἀνθίσταται. Σοφίας γὰρ κἀνταῦθα δεῖ. Καὶ μὲν προσκαρτερῆ, ἐπίσχες τὴν βίαν· οὕτως γὰρ πείθε-
 40 ται· ἐὰν δὲ μαλθακώτερον ἦδῃ θέλῃς, χορήγησον τὴν ὑπόκρισιν, μὴ ἀπελίσχεσθαι σου τὸ ὄρμα.

ΙΑ'. Καγὼ δὲ, Μεγάλα μὲν, ἔφη, ἐφοδιά μοι δέδωκας καὶ εὐχομαι τυχεῖν, Κλεινία, φοβοῦμαι δ' ὅμως, μὴ κακῶν γένηται μοι τὸ εὐτύχημα μεζόνων ἀρχῆ καὶ ἐπιτρέψῃ με πρὸς ἐρωτα πλείονα. Ἄν γούν
 45 αὐξήθῃ τὸ δεινόν, τί δράσω; Γαμῖν μὲν οὐκ ἂν δυναίμην· ἄλλη γὰρ δέδομαι παρθένῳ. Ἐπίκειται δὲ μοι πρὸς (τοῦτον) τὸν γάμον ὁ πατήρ, δίκαια αἰτῶν, οὐ ξένην, οὐδ' αἰσχρὰν γῆμαι κόρην, οὐδ' ὡς Χαρικλέα πλούτῳ με πωλεῖ, ἀλλ' αὐτοῦ μοι δίδωσι θυγατέρα,
 50 καλὴν μὲν, ὡ θεοί, πρὶν Λευκίππην ἰδεῖν νῦν δὲ καὶ πρὸς τὸ κάλλος αὐτῆς τυφλώττω καὶ πρὸς Λευκίππην μόνην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔγω. Ἐν μεθορίῳ κεῖται δύο ἐναντίων. Ἐρωὸς ἀνταγωνίζεται καὶ πατήρ. Ὁ μὲν ἔστυχεν αἰδοῖ κρατῶν, ὁ δὲ κἀθηται κυρπολῶν. Πῶς

dictis factisve utar? Quo modo amatae virginis compositum? Rationem enim inire ipse nescio.

X. Tum Clinia, Minime, inquit, opus est, ut id ex alio discere labores: deus hic ipse sibi praeceptor est: ac quemadmodum infantes comosae nemo docet, sed per se ipsi discunt, paratamque sibi esse in mamillis nutrimentum intelligunt: sic adolescentes amore tum primum praepuantes, haudquaquam magistro ad parandum indigent. Si te dolor stimula verit, ac dies necessitatem afferat, non eras, quamvis primus hic tibi partus futurus sit, poteris parere tibi facultatem deo ipso dante. Quae autem vulgaris sententia nec temporis opportunitate aliqua opus habent, ea audiam percipere. Virginem imprimis ne de stupro appelles, caveto: sed ut negotium re ipsa conficiatur, silentio curato: par enim verocundia pueri quidem sunt et puellae, = Ac quamquam venerorum cupiditate teneantur, non tamen de his quae perpetuuntur, sermonem secum haberi volunt; turpitudinem enim in verbis collocatam existimant. Quae vix expertae sunt, verbis etiam delectantur: virginis vero amantium praevia tentandi gratia adhibita ferunt, notibusque velle sese statim significant. Itaque si ad Venerum verbis invites, aures ejus oratione illa offendet, erubescet, aversabitur tua dicta, convicium sibi fieri putabit: et si velis gratiam promittere, pudore praepeditur: tunc enim ipsi se rei operam dare arbitratur, quum majoribus verborum illecebris ad eam invitari se audit. Sin vero consti aliquo alio sensum adhibito morigeram illam reddes prompte jam accesseris, nullo tu quidem, seclusis at in sacris fieri solet, silentio utitor, sed paulatim appropinquans osculum dato. Amantis enim viri osculatio apud volentem puellam facit petitionis, apud nolentem precautionis obtinet locum. Jam vero etsi ex compacto, ac sine etiam sponte aliqua obsequantur, vim tamen videri sibi allatam volunt, quo necessitatis opinione voluntariam turpitudinem excusent. Licet itaque repugnantem vides, detineri tamen noli: sed quoniam modo in repugnando non habeat, observa: prudentia enim hac quoque in re opus est. Ac si persistere in sententia cognoveris, vim ne adhibeto, nam nondum persuasa est. Tractabiliorem avium eam reddi si voles, dissimulato: neque tute tibi rem tam perditum ito.

XI. Tum ego, Magna mihi, o Clinia, inquam, adimenta suppeditasti: neque dubito quin e sententia res procedat. Verum enimvero metuo, ne majorum felicitas hoc mihi malorum initium sit, atque ardentiorum me in flammam conjiciat. Quamobrem si morbus hic incrementum capiat, quid mihi agendum erit? Hanc quidem uxorem decere non possim, propterea quod altera mihi desponsa est; auctor pater justa volens, non ut peregrinam deformem puellam uxorem ducam, nec vero me, quod de Charick sit, ob divitias alicui pater venundat: sed filiam mihi sum dat pulchram quidem, si Leucippem non vidissem. Verum ego nunc, quod quidem ad illius formam spectandam utinet, oculis captus sum: neque omnino quidquam praeter Leucippem cerno. Saneque inter duo contraria versor: amoris vehementia et patris pudor, animum meum diverse trahunt. Hic quidem stat pudore continens, unum vero solet exurens. Qui controversiam hanc dijudicabit?

κρίνει τὴν θύκην· Ἀνάγκη μύσεται καὶ ρυσις. Καὶ
 θέλω μὲν σοὶ δικάσαι, πάτερ, ἀλλ' ἀντίβιον ἔχει χα-
 λειώτερον. Βασανίζει τὸν δικαστὴν, ἔστρεψε μετὰ
 βελῶν, κρίνεται μετὰ πυρός. Ἄν ἀπειθήσω, πάτερ,
 οὐ κῆρ, κρίνομαι τῷ πυρὶ.

11. Ἴβ'. Ἡμεῖς μὲν οὖν ταῦτ' ἐπιλοσοφούμεν περὶ τοῦ
 θεοῦ· ἐξείργε δὲ τις εἰστρέχει τῶν τοῦ Χαρικλίου
 οἰκετῶν, ἔρχων ἐπὶ τοῦ προσώπου τὴν ἀγγελίαν τοῦ
 κακοῦ, ὡς καὶ τὸν Κλεινίαν εὐθὺς ἀνακραγεῖν θεασά-
 11) μενον, κακὸν τι γέγονε Χαρικλεῖ. Ἄουα δὲ, αὐτοῦ
 λέγοντος, συνεξερῶνησεν ὁ οἰκέτης, Τέθηκε Χαρικ-
 κλης. Τὸν μὲν οὖν Κλεινίαν πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἀψ-
 κευ ἢ φωνῇ καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος, ὅσπερ τυρῶνι
 βεδλημένος τῷ λόγῳ. Ὁ δ' οἰκέτης διηγεῖται· Ἐπὶ
 12) τὸν ἵππον τὸν οὖν ἐκάθισεν, ὃ Κλεινία, ὅς τὰ πρῶτα
 μὲν ἤλαυνεν ἤρεμα, δύο δ' ἢ τρεῖς δρόμους περιελθὼν,
 τὴν ἵππικίαν ἐπέσχε καὶ τὸν ἵππον ἰδρῶντα κατέφα
 καθήμενος, τοῦ βουτήρος ἀμελήσας. Ἀπομάκρυντος
 δὲ τῆς ἕδρας τοὺς ἰδρωτάς, ψῆφος κατόπιν γίνεσθαι,
 13) καὶ ὁ ἵππος ἐκταραχθεὶς πηδᾷ ὄρθως ἀρθείς καὶ ἀλο-
 γίστως ἐφέρετο. Τὸν γὰρ χαλινῶν ἐνδελῶν καὶ τὸν
 ἀλγίνα σιωπῶσας, φοιῶν τε τὴν κόμην, οἰστηθεὶς τῷ
 ρόθῳ δι' αἶρας ἵπτατο. Τῶν δὲ ποδῶν αἱ μὲν ἐμπρο-
 σθεν ἤλλοντο, αἱ δ' ὀπίσθεν τοὺς ἐμπροσθεν ἐπειγόμενοι
 φέρεσαι, τὸν δρόμον ἐπέσπευδον, δαικοντες τὸν ἵππον.
 Ὁ δ' ἵππος τῇ τῶν ποδῶν κυρτούμενος ἀμύλλῃ, ἄνω
 τε καὶ κάτω πηδῶν πρὸς τὴν ἐκατέρω σπουδῆν, δάκην
 νεῖος χειμαζομένης τοῖς νώτοις ἐκουαίνετο. Ὁ δὲ
 κακοδαίμων Χαρικλῆς ὑπὸ τοῦ τῆς ἵππικίας ταλαν-
 14) τευόμενος κύματος, ἐκ τῆς ἕδρας ἐσπαιρῆζατο, ποτὶ
 μὲν ἐπ' οὐρᾶν κατελισθάνων, ποτὶ δ' ἐπὶ πρᾶγλον
 κυβιστῶν. Ὁ δὲ τοῦ κλύουτος ἐπέσχε αὐτὸν γυμνῶν.
 Τῶν δὲ βουτήρων οὐδέτι κρατεῖν δυνάμενος, δαῦς
 δ' ἐκρυπν [ὄμοις] τῷ τοῦ δρόμου πνιγμῶτι, (ὄμοις) τῆς
 15) τύχης ἦν. Ὁ δ' ἵππος βύμη θέων ἐκτρέπεται τῆς
 λαμπύρου καὶ ἐς ἕτην ἐπήδησε καὶ εὐθὺς τὸν ἄθλιον
 Χαρικλῆα περιρρηγνυσι δένδρῳ. Ὁ δὲ, ὡς ἀπὸ μη-
 γανθῆς προετραχθεὶς, ἐκασοῦται μὲν τῆς ἕδρας, ὑπὸ
 δὲ τῶν τοῦ δένδρου κλάδων τὸ πρόσωπον αἰσθύνεται
 16) καὶ τοσοῦτος περιδρόπεται τραύματι, ὅσα τῶν κλά-
 δων ἦσαν αἱ αἰμαῖ. Οἱ δὲ βουτήρες αὐτῷ περιδελύοντες,
 ὅσα θήλιον ἀφείνοι τὸ σῆμα, ἀλλ' ἀνθεῖλον αὐτὸ, πε-
 ρισύροντες θανάτου τρίβον. Ὁ δ' ἵππος ἐτι μᾶλλον
 ἐκταραχθεὶς τῷ πνιγμῶτι καὶ ἐμποδιζόμενος εἰς τὸν
 δρόμον τῷ σώματι καταπέσει τὸν ἄθλιον, ἐκλακτιζῶν
 τὸν δεσμὸν τῆς φυγῆς· ὅσα ἂν αὐτὸν τις ἰδὼν οὐδὲ
 γνωρίσειεν.

11'. Ταῦτα μὲν οὖν ἀκούων ὁ Κλεινίας, ἐσιγα-
 τιστὰ χρόνῳ ἐπ' ἐκπλήξεως· μεταδὲ δὲ νήφας ἐκ τοῦ
 17) κακοῦ διωλύγειν ἐκώκυσε, καὶ ἐδραμῆν ἐπὶ τὸ σῆμα
 μὲν ἠλείγετο, ἐπιηλοσύθουν δὲ κἀγὼ, παρηγορῶν ὡς
 ἔδουναίην. Καὶ ἐν ταύτῳ φορᾶδην Χαρικλῆς ἐκομί-
 ζετο, θέημα εὐλαϊστῶν καὶ ἱλαϊστῶν. Ὅσα γὰρ τραύμα-
 18) ἦν· ὅσατε μάλιστα τῶν τετόντων κατατρίβιν τὰ ὄστρον.

Necessitas cum natura pugnat. Mibi quidem secundum te,
 pater, sententiam dicere in animo est, sed adversari po-
 tentia obstat. Is tormenta iudicis allibet, adest cum sa-
 gittis, faces tenens causam dicit. Si non parco tibi, pater,
 flammis circumvenire.

XII. Haec de Amore deo inter nos philosophabamur,
 quum repente servorum Chariclis unus ingre-sus est, adver-
 sum nuntium vultu ipso praese ferens, ita ut eo viso Cli-
 nia vorem hanc statim miserit: Charicli certe mali aliquid
 evenit. Quae verba proferre nondum sinerat, quum ille,
 Charicles, inquit, mortuus est. Quo nuntio ita percussus
 est Clinia, ut verbis tanquam fulmine ictum vox cum
 motasque defecerint. Puer narrat: Ascenderat, inquit,
 Chacles tuum equum, Chnia, et leviter primo eum im-
 pulit: dein vero quum duos tresve cursus confecisset, sus-
 tintioit, ac sudantem sedens detergebat, dimissis latens.
 Madidam sudore sellam dum delergit strepitus a tergo fit.
 quo perterritus equus, ac sese in altum saltu dans, luc illic
 incerto cursu ferti cepit frenum enim mordens, collum
 intorquens, jubar quatens, ac pavore stimulatus in aera
 sustollebatur: anteriores pedes saliebant; posteriores pri-
 mos assequi festinantes, cursum accelerabant, eumque
 propellebant: qui huiusmodi pedum contentione curvatus,
 sursum deorsumque saliens, pro modo celeritatis eorum,
 instar fluctuantis navis, dorso agitabatur. Succussu hoc
 compulsus infelix Chacles, torquebatur ex sella nunc ad
 caudam rejectus, nunc ad collum praecipit incens, flu-
 ctuationis vis miserum in modum eum vexabat. Tandem
 quum habenas moderari amplius nequiret, tradens se
 cursus fluctuationi, fortuna in potestate totus erat. Tem-
 19) vero equus vehementer currens, a via publica deflectit,
 in sylvam se coniecit, miserumque Charicliem arbore statim
 allisit: qui tanquam tormento emissus, e sella deturbatus
 est, facies ab arboris ramis deformatur et tot lacertatur
 vulneribus quot ramorum cuspides erant. Ipsum vero
 corpus habenae impedita nolentem dimittere, sed et rebra-
 20) bebant in mortis sensum captantes. Idem autem lapsu
 magis perferretus equus, et per corpus ne carere
 posset impeditus, miserum contrebant, quot ne fugeret
 obstatit, calibus cenebant, ut iam nemo illum videns
 agnoscat.

XIII. His cognitis rebus, Chnia stupore oppressus ab-
 quandum tacuit: deinde, tanquam impetrata a dolore vena,
 maximos edidit eplatus, ac summa cum celeritate ad ca-
 21) daver se contulit: quem ipse quoque quibus poteram ver-
 bas consolans secutus sum. Interea Chacles allatus est,
 fluctuosum saae ac miserabile spectaculum: totus enim erat
 laer, ubi ut eorum qui aderant nemo lacrimas continē-

Ἐξήρχη δὲ τοῦ θρήνου ὁ πατὴρ πολυτάρακτον βυθὸν
 Ὀϊκῆς ἀπ' ἐμοῦ προελθὼν, ὡς ἐπανάρχη μοι, τέκνον;
 ὧ πονηρῶν ἱππασμάτων. Οὐδὲ κοινῷ μοι θανάτῳ
 τέθνηκας οὐδ' εὐσχήμων φαίνη νεκρός. Τοῖς μὲν γὰρ
 ἄλλοις τῶν ἀποθανόντων κἄν ἔγνος τῶν γνωρισμάτων
 διασώζεται, κἄν τὸ ἄνθος τις τῶν προσώπων ἀποδείξῃ
 τηρεῖ τὸ εἶδωλον καὶ παρηγορεῖ τὸ λυπούμενον καθεύ-
 δοντα μιμούμενος. Τὴν μὲν γὰρ ψυχὴν ἐξείλεν ὁ θά-
 νατος, ἐν δὲ τῷ σώματι τηρεῖ τὸν ἀέθραπον. Σοῦ
 11 δ' ἐμοῦ καὶ ταῦτα διεφθείρεν ἡ τύχη καὶ μοι τέθνηκας
 θάνατον διπλοῦν, ψυχῇ καὶ σώματι. Οὕτως σου τέ-
 νηκε καὶ τῆς εἰκόνας ἡ σκιά. Ἢ μὲν γὰρ ψυχὴ σου
 πέπευγεν οὐχ εὐρίσκαω δέ σε οὐδ' ἐν τῷ σώματι. Πότε
 μοι, τέκνον, γαμίης; πότε σου θύσω τοὺς γάμους,
 12 ἱππεῦ καὶ νυμφίῳ νομπίε μὲν ἀτελής, ἱππεῦ δὲ δυστυ-
 χῆς. Τάφος μὲν σοι, τέκνον, ὁ θαλαμὸς γάμος
 δ' ὁ θάνατος θρήνος δ' ὁ θιμάναιος δ' ἐξ κοικυτῆς τῶν
 γάμων οὗτος ᾧδαί. Ἄλλο σοι, τέκνον, προσεδόκων
 πῦρ ἀνάψειν ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔσβισεν ἡ πονηρὰ τύχη
 20 μετὰ σοῦ ἀνάπτει δέ σοι δάδας κακῶν. Ὡ πονηρᾶς
 ταύτης δαδουχίας. Ἢ νυμφικὴ σοι δαδουχία ταρῆ
 γίνεται.

13 Δ'. Ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐκόκυνε ὁ πατὴρ· ἐτί-
 ρωθεν δὲ καὶ αὐτὸν ὁ Κλεινίας καὶ ἦν θρήνων θαύλα,
 23 ἔραστοῦ καὶ πατρός· Ἐγὼ μοι τὸν δεσπότην ἀπολώ-
 λεκα. Τί γὰρ αὐτῷ τοιοῦτον εἶωρον ἐχαρίζομαι;
 φιάλης γὰρ οὐκ ἦν χρυσῆ, ἱν' ἐσπένδατο πίων καὶ
 ἐχρητό μοι τῷ δώρῳ τρυφῶν; Ἐγὼ δ' ὁ κακοδύμων
 ἐχαρίζομαι θηρίον μειρακίῳ καλῷ, ἐκαλλώπιζον δὲ καὶ
 30 τὸ πονηρὸν θηρίον προστερνιδίους, προματωπιδίους,
 φαλάροισι ἀργυροῖσι, χρυσαῖσι ἤνιαισι. Οἴμοι Χαρίκλαις,
 ἐκόσμησά σου τὸν φονέα χρυσαῖον. Ἴππε πάντων θη-
 ρίων ἀγριώτατε, πονηρὴ καὶ ἀχάριστε καὶ ἀναίσθητε
 κάλλους. Ὁ μὲν κατέφα σου τοὺς ἰδρωτάς καὶ τρο-
 35 φὰς ἐπηγγέλλετο πλείονας καὶ ἐπήνει τὸν δρόμον· σὺ
 δ' ἀπέκτεινας ἐπαινούμενος. Οὐχ ἤδου προσπαπομέ-
 νου σου τοιοῦτου σώματος, οὐκ ἦν σοι τοιοῦτος ἱππεὺς
 τρυφῆ, ἀλλ' ἔρριψας, ἀστοργε, τὸ κάλλος χαμαί.
 Οἴμοι δυστυχῆς ἐγὼ σοι τὸν φονέα, τὸν ἀνδροφόνον,
 40 ἐωνησάμην.

41 Η'. Μετὰ δὲ τὴν ταρῆν αὐτοῦς ἔσπευδον ἐπὶ τὴν κό-
 ρην. Ἢ δ' ἦν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς οἰκίας. Ὁ δὲ
 παράδεισος ἄλσος ἦν, μέγα τι χρῆμα πρὸς ὀφθαλμῶν
 ἡδονῆν καὶ περὶ τὸ ἄλσος τεχνίον ἦν αὐταρκὴς εἰς ὕψος
 45 καὶ ἐκαστὴ πλευρὰ τεχνίου, τέσσαρες δ' ἦσαν πλευραὶ,
 κατάστεγος ὑπὸ χορῶν κίωνων. Ὑπὸ δὲ τοῖς κίονσιν
 ἔβδον ἦν ἡ τῶν δένδρων πανήγυρις. Ἐθαλλόν οἱ κλά-
 δοι, συνέπιπτον ἀλλήλοισι ἄλλος ἐπ' ἄλλον, αἱ γείτονες
 τῶν πετάλων κερπλοκαί, τῶν φύλλων περιβολαί, τῶν
 50 κερπῶν συμπλοκαί. Τοιαύτη τις ἦν ὁμιλία τῶν φυ-
 τῶν. Ἐνίοις δὲ τῶν δένδρων τῶν ἀδρότερον κίττος
 καὶ σκίλαξ παρεπέφυκε· ἡ μὲν ἐξηρηταιμένη πλατάνου
 καὶ περιπυκάζουσα βαδινῆ τῆ κόμῃ· ὁ δὲ κίττος περὶ
 πύκην ἐλιγθεὶς ἠκαιοῦτο τὸ δένδρον τῆς κερπλοκαίς,

ret. Porro illius pater lamentationem magno cum plan-
 gore cepit exclamans : Qualis a me abiens fili, qualis re-
 verteris? O diam equitandi artem! Tu neque consueta
 morte mihi ereptus fuisti, sed nec quæ mortuo conveniat,
 imago tibi relicta est. Aliis in cadaveribus lineamentorum
 vestigia servantur et si vel vultus decor abierit, effligies
 ipsa tamen servatur, quæ dormientem imitata dolentium
 numerorem levat. Animum quidem certe homini mors ad-
 mit, verum in corpore hominis formam relinquit. Sed tibi
 lux etiam a fortuna fuit erepta et morte dupliæ affectus
 es, corporis videlicet atque animi. Ita imaginis quoque
 umbra commortua est. Spiritus ipse quidem tunc avola-
 vit : nec tamen ne in corpore quidem te invenio. Ec-
 quando, fili, mihi uxorem ducet? Equando, eques et
 sponsæ, et sponsæ imperfectæ, eques autem infelix, nuptialia
 tibi sacra celebrabo? Tibi Herculo nunc pro cubili sepul-
 chrum, pro nuptiis mors, pro hymenæo nœniæ, pro nuptiali
 cantu hæ lamentationes (paratæ) sunt. Aliusmodi tibi ego
 ignes, fili, accendere sperabam : sed invidia illos una te-
 cum fortuna exstinxit, funebresque pro sis faces excitavit.
 O diras faces. Nuptialis flamma in sepulcralem tibi com-
 mutata est.

XIV. Ad hunc sane modum pater conquerebatur. Cli-
 nia vero contra (lugendo enim pater atque amator certab-
 ant) secum ipse solus, Ego quidem, inquit, herum meum
 perdidit. Nam quid ego illi munus ejusmodi misi? An non
 mihi aureum poculum erat, quo sacra faciens biberet,
 meoque munere frui gauderet? Ego miser belluam for-
 moso adolescenti dono dedi, malamque belluam pectoris,
 frontis ornamentis, argenteis plaleris, aureis habenis,
 ornavi. Ego, me miserum, qui te, Charicle, perderet,
 nuro insignivi. O ferarum omnium immanissima bellua,
 scelestæ, ingrata, a pulchritudinis sensu abhorrens. Hic
 tibi sudorem absterxit, largum pabulum promisit, eorsum
 laudavit : tu vero laudibus affectus eum permisisti. Tali
 corpore te tangente non gaudebas, tu ejusmodi equitis onere
 non es latatus, sed etiam amoris sensu carens pulchritu-
 dinem humum deiecasti. O me infelicem : qui eum, a quo
 interficereris, emi.

XV. Posteaquam funeri justa soluta sunt, ad Lencippen,
 quæ nostro in hortulo tum morabatur, convolavit. Nemus
 illic creverat aspectu jucundissimo, maceriaque justæ al-
 titudinis circumciacente : cujus latera quatuor, tot enim
 omnino erant, lecto columnis immanente aperta. Sub col-
 umnis introrsum arborum erat spectaculom, rami flore-
 bant et sese mutuo complicabant, vicini foliorum expansio-
 rum amplexus, foliorum fructuosque permixtio : talis
 erat plantarum densitas. Porro majoribus quibusdam ar-
 boribus hedera et smilax adnatæ erant, hæc quidem e pla-
 tano molli coma circumvolata pendebat, illa vero picæ
 adhærens, truncum amplexu sibi conciliabat, quo facio
 arbor hederæ veliculum, hedera arbori corona erat. Ex
 utraque arboris parte foliis luxuriabant arundinibus

καὶ ἴσταντο τῆ κριτῆ ὄμμα τὸ φυτόν, στέφανος δ' ἡ κριτὸς τοῦ φυτοῦ. Ἀμπελοὶ δ' ἐκατέρωθεν τοῦ δένδρου, κατὰ μοῖς ἐπορρόμενοι, τοῖς φύλλοις ἐπλάθον καὶ ἡ καρπὸς ὠραίαν εἶχε τὴν ἀνθήν καὶ διὰ τῆς ἀπῆς τῶν κατὰ μοῖς ἐξεκρέματο καὶ ἦν βράστουρος τοῦ φυτοῦ. Τῶν δὲ φύλλων ἀνωθεν σίωρουμένων, ὑπ' ἠλίῳ πρὸς ἀνεμὸν συμμιγῆ ὄρα δὲ ἐκάρμαζεν ἢ γῆ τὴν σκιάν. Τὰ δ' ἀνθή ποικίλῃν ἔχοντα τὴν χροάν, ἐν μέρει συνείεθαι το κάλλος, καὶ ἦν τοῦτο τῆς γῆς παρὰ τὴν ἀρκίσσην καὶ βόταν· μία μὲν τῆ βόταν καὶ τῆ ἀρκίσσην ἢ καλύξ. ὅταν εἰς περιγραφήν καὶ ἦν εἰσὶ τῶν φυτοῦ. Ἢ χροὰ δὲ τῶν περὶ τὴν κάλυκα φύλλων ἐσχευόμενον, τῶ βόταν μὲν αἶματος ὄρου (ἴον) καὶ γὰρ πικρὸς, τὸ κάτω τοῦ φύλλου, καὶ ἡ ἀρκίσση τῆ το πᾶν ὄρου τῆ κάτω τοῦ βόταν. Τῶ ἴον καλύξ μιν ὑδατῶν, χροὰ δ' ὅταν ἢ τῆς θαλάσσης ἀστράπτει γὰρ ἴον. Ἢν μέσος δὲ τοῖς ἀνθεσι πηγή ἀνέβλυξε καὶ περιγράφτο τετραγώνος χροὰ δὲ χειροποίητος τῆ βόταν. Τὸ δ' ὕδωρ τῶν ἀνθεσι ἦν κάτοπρον, ὡς δὲ ὄρα τὸ ὄρα εἶναι ἀπλοῦν, τὸ μὲν τῆς ἀλφειᾶς, τὸ δὲ τῆς σκιάς. Ὅρα δὲ, οἱ μὲν χειροποίητοι περὶ τὸ ὄρα ἐνέμνοντο, ὅς ἐκατέρωθεν αἱ τῶν ἀνθρώπων τραφαί, οἱ δ' ἐλευθερὸν ἔχοντες τὸ πτερὸν, περὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων κρυφῆς ἐπαίζον· οἱ μὲν ἄδοντες τὰ ὄρα ἴον ἀστράπτει, οἱ δὲ τῆ τῶν πτερῶν ἀγαλίζομενοι σκολῆ. Οἱ ὄρα δὲ, τέτιγγες καὶ χελιδόνες· οἱ μὲν τὴν ἴον ἄδοντες ἐνθήν, οἱ δὲ τὴν ἴον τράπηξαν. Οἱ δὲ χειροποίητοι, τῶν καὶ κόκκος καὶ ἰτακός· ὁ κόκκος περὶ τῆς τῶν ὄρα πύλας νερόμενος, ὁ ἰτακός ἐν τῆ τῶν περὶ δένδρων κρεμάμενος, ὁ τῶν τῶν ἀνθεσι περισφύρον τὸ πτερὸν. Ἀντίχρητος δ' ἢ τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ὄρα χροὰ καὶ ἦν ἀνθή πτερῶν.

15. Πουλόμενος ὄν ἀνάγωγον τὴν κόρην εἰς ἔρωτα παρακαλεῖσθαι, λόγον πρὸς τὸν Σάτυρον ἡρώμενον, ἀπὸ τοῦ ὄρα ἰον λαθὼν τὴν εὐκαίριαν. Διαβαδίζουσα γὰρ ἐταρῆν ἄμα τῆ Κλησῆ καὶ ἐπιστάσα τῶ ταῦ κατ' αὐτήν. Ἦτοξε γὰρ τῶν τιμὴν συμβᾶν τότε τὸν ὄρα ἀναπεύσθαι τὸ κάλλος καὶ τὸ θέατρον ἐπιδεικνύσθαι τῶν πτερῶν. Τότο μέσος οὐκ ἀνευ τέχνης ὁ ὄρα, ἔργον, ποικίλ' ἀλλ' ἔστι γὰρ ἐρωτικὸς, ὅταν γὰρ ἐπαγαγῆσθαι θύξ τὴν ἐρωμένην, τὸ δ' οὕτως καλλωπίζεται. Ὅρα δὲ ἐκείνη τὴν τῆς πλατάνου πλησίον; (δείξτες θήλυ τῶν ταῦν) τὴν τῆς ὄρα ὅταν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύσθαι τῶν πτερῶν. Ὅ δὲ τὸ ταῦ λαμῶν εὐανθίσταται μοι, περὶ τῆ γὰρ αὐτῆ καὶ χρυσὸς ἐν τοῖς πτερῶν, καὶ εἰς τὸ ἀνθρώπων τὸν χρυσὸν περιβάσει τὸν ἴον κάλλος, καὶ εἰς τὸν ὄρα τῶν πτερῶν.

16. Καὶ ὁ Σάτυρος συνείξ τοῦ λόγου μου τὴν ὑπόθεσιν, ἐν μὲν μᾶλλον εἶη περὶ τούτου λέγειν, Ἢ γὰρ ὄρα εἶναι, ἔργον, εὐκαίριον εἶναι τὴν ἴον, ὡς καὶ μέγρις πτερῶν πέμπειν τὸ πῆρ; Ὅ δὲ μέγρις ὄρα ἴον, ἔργον, εἶναι γὰρ τὸ ὄρα τῶν πτερῶν, εἶναι καὶ αὐτὸς ἔργον πτερῶν, καὶ εἰς τὸν ἴον καὶ ὄρα καὶ χρυσοῦ, ἐγὼ δὲ ὄρα (μοι), καὶ λέγειν. Ἦ γὰρ γὰρ ἢ μαργαρίτα λέγος

alligata vites, quarum racem tempestivos flores ab ipsis arundinum foraminibus tanquam arboris cincinnos quosdam pendentes ostendebant. terra autem, superimpendentibus frondibus, modo hic, modo illic pallidam umbram coruscabat solis radis vento permixtus. Ad haec varii suavisque pulchritudinem flores certatim demonstrabant, purpureamque nareissus ac tota terram effudebant, quorum calathae, quod ad formam attinet, persimiles erant, plantaeque calathis vicem praestabant. Echorum rosae pars inferior, quae scilicet calathis exstabat, sanguinis simul et lactis colorum praese ferbat; et nareissus nihil omnino ab ima rosae parte colore distabat. Viola nullus quidem calathis erat, verum color is, quo tranquillum mare coruscat. In florum medio seculurielae fons cuius aqua quadam alyce manu facto excoquebatur, speculique instar florum erat, horti ut illic duo, alter re, alter untra esse viderentur. In nemore aves aliae domesticae, humanoque cibo mansuetactae pascabantur: alar libere in arborum cacuminibus ludabant, partim quidem proprio cantu insignes, caecae videlicet, atque larundines. partim vero pennarum ornamento nitentes, nempe pavo, cygnus et psittacus. Cicadae Aurora cubile, hirundines Tereti mensam cantabant: cygnus prope fontis exortum pascubat, psittacum pendens ab arbore cava continebat: pavo inter flores jennas explectans, cum florum ipsorum aspectu, cumque volucrum colore splendore contendebat: qui imo pennae ipsae flores erant.

XVI. Puellam igitur in amoris sensum inducere cupiens, initium loquendi cum Satyro, sumpto a pavone sermone argumento, fecit: forte fortuna enim cum Chione deambulans adversus eum consisterat. Caudae ornatum avis casu quodam pandebat et spectaculum alarum ostentabat: Non equidem sine arte hoc, inquam, a pavone fit: sed ad amandum enim pronus est, dilectamque a se feminam si allucere vult, hoc sese pacto exornat. Videsne (et manu indicavi) juxta platanum feminam illam? Ei nunc hic pulchritudinem suam, pennarum videlicet praefatum, spectandam proponit. Saneque pavonis praefatum lot alio quovis longe floridius est: ejus pennae enim aurum insertum, aurum cingat purpura pari orbe et est oculus in orbe.

XVII. Tum Satyrus, cognita orationis meae sententia, quo mihi esset, unde ceptum sermonem longius producerem, Tam latine patet, inquit, amoris vis, ut avibus etiam ignem immittat? Atqui non avibus solum, inquam, hoc enim non mirandum quum et ipsi ala sint, sed etiam serpentibus et quadrupedibus et plantis, atque, ut mihi quidem videbitur, etiam saxis. ferrum enim magnis amat,

τοῦ σιδήρου· κὰν μόνον ἴδη καὶ θίγη, πρὸς αὐτὴν εἰλκυ-
 σεν, ὥσπερ ἐρωτικόν τι ἔνδον ἔχουσα. Καὶ μὴ τι
 τοῦτ' ἔστιν ἐρώσεως λίθου καὶ ἐρωμένου σιδήρου φί-
 λημα; Περὶ δὲ τῶν φυτῶν λέγουσι παῖδες σοφῶν· καὶ
 1 μῦθον ἔλεγον ἂν τὸν λόγον εἶναι, εἰ μὴ (καὶ) παῖδες
 ἔλεγον γεωργῶν· ὁ δὲ λόγος· ἄλλο μὲν ἄλλου φυτὸν
 ἐρᾶν· τῷ δὲ φοίνικι τὸν ἐρωτὰ μᾶλλον ἐνοχλεῖν. Λέ-
 γουσι δὲ τὸν μὲν ἄρρηνα τῶν φοινίκων, τὸν δὲ θῆλυν.
 Ὁ ἄρρην οὖν τοῦ θῆλεος ἐρᾶ, κὰν ὁ θῆλυς ἀπωχισμένους
 10 ἢ τῆ τῆς φυτείας στάσει, ὁ ἐραστὴς [ὁ ἄρρην] αὐαί-
 νεται. Συνίησιν οὖν ὁ γεωργὸς τὴν λύπην τοῦ φυτοῦ,
 καὶ εἰς τὴν τοῦ χωρίου περιωπὴν ἀνελεύων, ἐφορᾷ ποι-
 νένευκε· κλίνεται γὰρ εἰς τὸ ἐρώμενον· καὶ μαθῶν, θε-
 ραπεύει τοῦ φυτοῦ τὴν νόσον. Πτόρθον γὰρ τοῦ θῆλεος
 15 φοίνικος λαθῶν, εἰς τὴν τοῦ ἄρρητος καρδίαν ἐντίθησι,
 καὶ ἀνέψυξε μὲν τὴν ψυχὴν τοῦ φυτοῦ, τὸ δὲ σῶμα
 ἀποθνήσκον πάλιν ἀνεζωπύρχει καὶ ἐξανέστη, χαῖ-
 ρον ἐπὶ τῆ τῆς ἐρωμένης συμπλοκῆ. Καὶ τοῦτ' ἔστι
 γάμος φυτῶν.

21 III. Γίνεται δὲ καὶ γάμος ἄλλος ὑδάτων διαπόντιος.
 Καὶ ἔστιν ὁ μὲν ἐραστὴς ποταμὸς Ἡλείος, ἡ δ' ἐρω-
 μένη Σικελή. Διὰ γὰρ τῆς θαλάττης ὁ ποταμὸς ὡς
 οἰκὸς πεδίου τρέχει. Ἡ δ' οὐκ ἀφανίζει γλυκύν ἐρα-
 στὴν ἄλμυρῶν κύματι, σχίζεται δ' αὐτῶν ῥέοντι καὶ τὸ
 25 σχίσμα τῆς θαλάττης γαράδρα τῷ ποταμῷ γίνεται·
 καὶ ἐπὶ τὴν Ἀρέθουσαν οὕτω τὸν Ἄλφειον νυμφοστολεῖ.
 Ὅταν οὖν ἢ ἡ τῶν Ὀλυμπίων ἑορτῆ, πολλοὶ μὲν εἰς
 τὰς δίκας τοῦ ποταμοῦ καθίσαι ἄλλος ἄλλα δῶρα·
 ὁ δ' εὐθὺς πρὸς τὴν ἐρωμένην κομίζει καὶ ταῦτ' ἔστιν
 30 ἔδνα ποταμοῦ. Γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑρπετοῖς ἄλλο
 ἐρωτος μυστήριον, οὐ τοῖς ὁμοιογενέσι μόνον πρὸς ἄλ-
 ληλα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοφύλοις. Ὁ ἔχις ὁ τῆς γῆς
 ὄφις εἰς τὴν σμύραιναν οἰστρεῖ· ἡ δὲ σμύραινά ἐστιν
 ἄλλος ὄφις θαλάσσιος, εἰς μὲν τὴν μορφήν ὄφις, εἰς δὲ
 35 τὴν χρῆσιν ἰχθύς. Ὅταν οὖν εἰς τὸν γάμον ἐθέλωσιν
 ἀλλήλοις συνελθεῖν, ὁ μὲν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἰθῶν σπρίζει
 πρὸς τὴν θαλάσσαν τῆ σμυραίνην σύμβολον, ἡ δὲ γνω-
 ρίζει τὸ σύνθημα καὶ τῶν κυμάτων ἀναδύεται. Ἄλλ'
 οὐκ εὐθὺς πρὸς τὸν νυμφίον ἐξέρχεται, οἶδα γὰρ, ὅτι
 40 θάνατον ἐν τοῖς ὑδοῦσι φέρει, ἀλλ' ἀνεισιν εἰς τὴν πέ-
 τραν καὶ περιμένει τὸν νυμφίον καθῆραι τὸ στόμα.
 Ἔστῃσιν οὖν ἀμφοτέροι πρὸς ἀλλήλους βλέποντες,
 ὁ μὲν ἠπειρώτης ἐραστὴς, ἡ δ' ἐρωμένη νησιώτις.
 Ὅταν οὖν ὁ ἐραστὴς ἐξεμέση τῆς νύμφης τὸν φόβον,
 45 ἢ ἡ δ' ἐρριμμένον ἴδῃ τὸν θάνατον γαμαί, τότε κατα-
 βαίνει τῆς πέτρας καὶ εἰς τὴν ἠπειρον ἐξέρχεται καὶ
 τὸν ἐραστὴν περιπτύσσει καὶ οὐκέτι φοβεῖται τὰ
 φιλήματα.

46 IΘ'. Ταῦτα λέγων ἐβλεπον ἅμα τὴν κόρην, πῶς ἔχει
 πρὸς τὴν ἀκρόασιν τὴν ἐρωτικὴν· ἡ δ' ὑπεσήμενεν
 οὐκ ἀηδῶς ἀκούειν. Τὸ δὲ κάλλος ἀστράπτου τοῦ ταῶ
 ἦττον ἐδόκει μοι τοῦ Λευκίπτης εἶναι προσώπου. Τὸ
 γὰρ τοῦ σώματος κάλλος αὐτῆς πρὸς τὰ τοῦ λειμῶνος
 ἦριξεν ἀνθη· ναρκίσσου μὲν τὸ πρόσωπον ἐστίλθε

et si modo videat tangatve, ad se trahit, quasi amatoria in se flammam contineat. Id vero an non est amantis saxi, atque amati ferri osculatio? Quod ad plantas attinet, philosophorum sententia est, quam plane fabulosam putarem, nisi ei agricolae subscriberent, plantas alteram alterius amore capi: atque ex his molestiorem eum palmam sentire: aiunt enim, earum alterum marem, feminam alteram esse. Marem igitur feminae desiderio teneri. Ac si contingat ut feminam procul ab eo conseratur, marem amantem arescere. Quam ob rem agricolam plantae desiderium intelligentem editiore loco inscenso dispicere, quam in partem sese inclinet, (inclinatur enim amatam feminam versus) et cognita illius aegritudini medelam adhibere: feminae enim surculo sumpto in maris cor inserere: itaque ejus animum recreari, corpusque moriens excitari, ac reviviscere amatae complexu delectatum, atque haec nuptiae plantarum sunt.

XVIII. Aliud etiam est aquarum connubium per mare. Et est quidem Eleus fluvius amator, et Siculus fons amatus. Fluvius per mare non aliter, quam per terras iter facit: nec dulcem ejus aquam salso fluctu mare imbut: sed discedit praeterlabenti fluvio et discessus ille alvei usum praestat, eoque pacto ad Arellusam Alpheum deducit ut sponsum. In Olympiae celebritate multum, alius alias res, in fluvii vertices immittunt: quas ille ad amatam statim defert, eaque fluvii nuptialia dona sunt. In serpentibus non solum ejusdem sed etiam diversi generis, aliud amoris arcanum invenitur. Nam vipera terrestris serpens murenae in mari degentis amore deflagrat. Est autem murena alius serpens marinus, forma quidem serpens, usu vero piscis. Si quum congregari volunt, mas in litore consistens, mare versus sibilat, murenae signum; illa eo cognito ex undis egreditur: non tamen ad sponsum, cujus dentes mortiferos esse cognoscit, statim properat: verum scopulo aliquo conscenso, tantisper exspectat, dum ille ore venenum ejecerit. Interim continentis incola amator, et insulae habitatrix amata mutuo sese contemplantur. Quam primum igitur amans quod inferebat metum sponsae exspuerit, illaque venenum humi projectum viderit, e scopulo in continentem delabatur, amantemque complectitur, osculationes ejus minime amplius verita.

XIX. Haec dum commemorarem, quonam modo Leucippe amatoria hanc narrationem audiendo afficeretur, observabam: quae sane non illibenter audire se subindicavit. Caeterum pavonis eximiam illam formam Leucippes vultus longe superare mihi visus est: quippe cujus pulchritudo corporis cum prati floribus certabat, narcissi enim in fronte

γυῖαν, βύβαν δ' ἀντέλλαν ἐκ τῆς παρειᾶς, ἴω δ' ἡ τῶν
 ὀφθαλμῶν ἐμάρμαριν ἀγῆ, αἱ δὲ κόμῃ βροστρυγού-
 μιται μάλ' ὄν εἰδείσαντο κίττω. Τοιοῦτος ἦν Ἀε-
 κίππος ἐπὶ τῶν προσώπων δ' αἰμῶν. Ἡ μὲν οὖν ριπὴ
 μικρὸν ἀπεύσσα ἄγεται τῆς γὰρ κιθάρας αὐτῶν ὁ και-
 ρὸς ἐκάλει ἑμὰ δ' ἔδοκει παρῖναι, ἀπὸ βύβαν γὰρ τὴν
 μάρμαρην ἑπαρτάκι μου τῆς ὀφθαλμοῖς. Ταυτοῦτος οὖν
 ἐπαύσαμιν ἑγώ τε καὶ ὁ Σάτυρος· ἑγὼ μὲν ἑκαυτὸν τῆς
 μεμολοχίας, ὁ δ' ἔπει μοι τὰς ἄφρονας παρέτρε· [καὶ
 μετὰ μικρὸν τοῦ δειννοῦ κίθαρος ἦν καὶ πάλιν ὄρατος
 συνεπίνομα.]

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

A. Ἄρα δ' ἔστυθε ἐπαινοῦντες ἐπὶ τῷ δοματίῳ εὐα-
 θέσμεν τῆς κόρης, ἀκροατήμενοι θῆθεν τῶν κιθαρισμά-
 των· οὐ γὰρ ἤθονάμην ἑκαυτοῦ κἄν ἐπ' ὀλίγον κρητέον
 τοῦ μὴ ἄλλῃ τὴν κόρην. Ἡ δὲ πρῶτον μὲν ἦεν Ὀμεί-
 ου τὴν πρὸς τὸν λέοντα τοῦ σουσι μίλην· ἔπειτα δὲ τι
 εἰς τῆς ἀπαλῆς μούσης ἐλίχαινε· φόβον γὰρ ἐπῆρει το
 ἄσμα. Ἡ τις τῆς καμπῆς τῆς φῶδης περιελθὼν ψῆδὸν
 ἔλαβεν ἄρμονίας τὸν λόγον, οὕτως ἂν ἔλιν ὁ λόγος·
 Ἡ τοῖς θεῶσιν ἤθελεν ὁ Ζεὺς ἐπιθεῖναι βασιλεία, τὸ βῆ-
 ῶν ἂν τῶν ἀνθρώπων ἐβασίλευε. Ἦς ἐστὶ κόσμος, φω-
 τῶν ἀγλαίσμα, ὀφθαλμὸς ἀνθρώπων, λαμψίνος ἐρύθημα,
 καλλὸς ἀστράπτου. Ἔρωτος πνέει, Ἀφροδίτην προ-
 ζεῖν, εὐώδεται φάλοις κομᾶ, εὐκινήτοις πετάλοις τρυ-
 γῆ, τὸ πέταλον τῆ Ζεφύρου γέλα. Ἡ μὲν ταῦτ' ἤδεν
 ἑγὼ δ' ἔδοκον τὸ βῆδον ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς ἰδεῖν,
 ὡς εἰ τις κάλυκος τὸ περιφερέε εἰς τῆς τοῦ στόματος
 ὄλεισε μαργῆν.

B. Καὶ ἔπει πείπαιτο τῶν κιθαρισμάτων καὶ πά-
 λιν τοῦ δειννοῦ καιρὸς ἦν. Ἦν γὰρ ἐσπερὴ προτρυ-
 γῆου Διονύσου τότε. Τὸν γὰρ Διονύσου Τύριοι νομί-
 ζουσιν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τὸν Κάδμου μῦθον ἀδούσι· καὶ
 τῆς ἐσπερῆς διηγῶνται πατέρα μῦθον, οἶνον οὐκ εἶναι
 ποτὲ παρ' ἀνθρώποις, [οὐκ οὐκ παρ' αὐτοῖς,] οὐ τὸν
 μάκαρα, τὸν ἀνθρωπῆν, οὐ τὸν τῆς Βιθλίας ἀμπέλου,
 οὐ τὸν Μήρωτος τὸν Θράκιον, οὐ Λῆον τὸν ἐκ Λακαίνης,
 οὐ τὸν Ἰκάριον τὸν νησιώτην, ἀλλὰ τοῦτους μὲν ἅπαντας
 ποσειδάων εἶναι Τυρίων ἀνθρώπων· τὴν δὲ πρῶτην παρ'
 αὐτοῖς φῶσαι τῶν οἴνων μητέρα. Εἶναι γὰρ ἐκεῖ φιλό-
 τος τινα βουκόλον, οἷον τὸν Ἰκάριον Ἀθηναῖοι λέ-
 γουσι, καὶ τοῦτον ἑταῦθα τοῦ μῦθου γενέσθαι πατέρα
 τοῦ Ἀστικῶν εἶναι δοκεῖν. Ἐπὶ τούτῳ ἦεν ὁ Δι-
 ούσης τὸν βουκόλον· ὁ δ' αὐτῷ παρατίθειεν, ὅσα γῆ
 ἐπι καὶ ἀμαζῆ βῶων ποτῶν δ' ἦν παρ' αὐτοῖς εἶναι
 ἐπὶ βροτὸς ἐπιπνεν· οὐκ οὐκ γὰρ τὸ ἀμπέλιον ἦν. Ὁ Δι-
 ούσης [καὶ] ἐπαινεῖ τῆς φιλοφροσύνης τὸν βουκόλον
 καὶ αὐτῷ προσκίπει κύνικα φιλοφροσύνην. Τὸ δὲ ποτῶν
 οἶνον ἦν. Ὁ δὲ πῶν ἑρ' ἑλόντῃς βουκίωται καὶ λέ-
 γουσι τὸν οἶνον Ἡθῆν, ὡς ἦν, καὶ τὸν οἶνον τοῦτο τὸ

color remanebat, rosa vero nigebis conspuebatur. Oculorum
 color violarum splendorem ostendebatur. Capillorum cum
 omni hedera contortionibus implacitiores. Ac tale erat,
 quod in us facies pratum referebat. Non multo autem post
 hoc illi ne abbat. pulsante enim ceterum tempus eam invitabat
 mihi adesce videbatur, utpote quae mos in oculis
 imaginem suam discolorata reliquerat. Satyrus autem at-
 que ego nosmet ea ratione motus commendamus, quod
 quae fabulas narrassem, ille narrandi occasionem praelimis-
 set. Postulo post omnium tempus venit et priorem in
 modum versus accolumimus.]

LIBER SECUNDUS.

I. Interea dum nostrum alter alterum laudaret, ad puella
 thalamum pervenimus, eam videlicet cithara canentem in au-
 ditioni, a qua contemplan la ne minimum quidem continere
 ipse nec poteram. Illa Homeri suis cum leone pugnam
 primum, aliud deinde mollius etiam, rose scilicet laudes,
 cecebat. Ac si quis verba sine numeris referre velit, hu-
 jusmodi prope modum essent. Si regem floribus constituere
 Jupiter voluisset, rosa flosbus imperaret. Terrae orna-
 mentum est, plantarum splendor, oculus florum, prati
 rubor, percellens pulcritudo. Amorem spirat, Venerem
 concubat, odoratis fohis luxuriat, tremulis frondibus, ac
 zephyri afflato ridentibus delectat. Hujusmodi sane cantus
 illius erat. Mihi vero in ipsius labris rosam videre vide-
 bar, ut si quis edathi ambitum oris forma terminet.

II. Vix autem canendi finem fecerat, quem coena tem-
 pus venit. Ac tum forte Protrygei Dionysii festi dies
 celebrabantur: quos deum Tyrii sibi vindicant: nam et
 Cadmi fabulam canunt, et celebratis ejus instituenda
 originem hujusmodi fabulam tradunt, nullum videlicet
 oim vinum mortales habuisse: nondum enim nigrum,
 quod Anthosmiam vocant, non Biblinum, non Maroneum e
 Thracia, non Chium ex Lacana, non Icarium ex insula
 repetent fuerat: sed a Tyriis ea omnia manasse: pum-
 namque illius procreatricem apud se existisse. Fuisse
 enim illic pastorem quemdam, hospitem, qualem Icarium
 Athenienses memorant, qui fabulae auctor ibi fuerit, ita
 ut Altea esse videretur. Ad eum divertisse aliquando
 Dionysium: cui quidem ille quaecunque terra gignit ac
 boum plaustrum, apposuerit: potum vero ipsis non alium,
 quam qui lobus est communis, fuisse, quod vitis non-
 dum apparuisset. Pastoris benignitatem Dionysium lau-
 dasset, humanique poculo benevolentiae ergo invitasse
 potus autem erat vinum. Illud quum hausisset, prae vu-
 luptate gubne corpusse, atque ad deum conversum dixisse,
 Undenam Ibi, ho pes, parvula hinc aqua est? aut ubi

πορφυροῦν; πόθεν οὕτως εὔρες αἷμα γλυκύ; Οὐ γὰρ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ χαμαὶ βέον. Τὸ μὲν γὰρ εἰς τὰ στέρνα καταβαίνει καὶ λεπτὴν ἔχει τὴν ἡδονήν· τοῦτο δὲ καὶ πρὸ τοῦ στόματος τὰς βίνας εὐφραίνει καὶ θιγόντι μὲν ψυχρόν ἐστιν, εἰς τὴν γαστέρα δὲ καταθορόν ἀνάπτει καὶ κωθεν πῦρ ἡδονῆς. Καὶ ὁ Διόνυσος ἔφη· Τοῦτ' ἔστιν ὀπίρας ὕδωρ, τοῦτ' ἔστιν αἷμα βοτρυῶν. Ἄγει πρὸς τὴν ἀμπελὸν ὁ θεὸς τὸν βουκόλον, καὶ τῶν βοτρυῶν λιθῶν ἄμα καὶ θλίβων καὶ δεικνύς τὴν ἀμπελὸν, Τοῦτο μὲν ἐστίν, ἔφη, τὸ ὕδωρ· τοῦτο δ' ἡ πηγὴ. Ὁ μὲν οὖν οὕτως ἐς ἀνθρώπους παρῆλθεν, ὡς ὁ Τυρίων λόγος.

Ι'. Ἐορτὴν δ' ἄγουσιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῷ θεῷ. Φιλοτιμούμενος οὖν ὁ πατὴρ τὰ τ' ἄλλα παρασκευάσας εἰς τὸ δεῖπνον ἔτυχε πολυτελέστερα καὶ κρατῆρα παρέθηκε τὸν ἱερὸν τοῦ θεοῦ, μετὰ τὸν Ἰλαίου τοῦ Χίου δευτέρων. Ἰλαίου μὲν τὸ πᾶν ἔργον ὀρυοργμῆνης· κύκλι δ' αὐτὸν ἀμπελοὶ περιέστερον ἀπὸ τοῦ κρατῆρος πεφυτευμένα. Οἱ δὲ βότρυες πάντῃ περιρραμμένοι· ὄμραξ μὲν αὐτῶν ἕκαστος ὅσον ἦν κενὸς ὁ κρατῆρ'· ἐὰν δ' ἐγγίης οἶνον, κατὰ μικρὸν ὁ βότρυς ὑποπερκαίεται καὶ σταφυλὴν τὴν ὄμρακα ποιεῖ. Διόνυσός τ' ἐντετύπεται τῶν βοτρυῶν, ἵνα τὴν ἀμπελὸν γεωργῇ. Τοῦ δὲ πότου προϊόντος ἡδὴ καὶ ἀναισχύντως ἐς αὐτὴν ἑώρων. Ἔρωσ δὲ καὶ Διόνυσος, δύο βίαιοι θεοὶ, ψυχὴν κατασχόντες, ἐκμαίνουσιν εἰς ἀναισχυντίαν, ὁ μὲν κἄν αὐτὴν τῷ συνῆθει πυρὶ, ὁ δὲ τὸν οἶνον ὑπέκκαυμα φέρων. Οἶνος γὰρ ἔρωτος τροφή. Ἦδη δὲ καὶ αὐτὴ περιεργότερον εἰς ἐμὲ βλέπειν ἔθρασύνετο. Καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ἡμερῶν ἐπράττετο δέκα· καὶ πλέον τῶν ὁμμάτων ἐκερδαίνομεν ἢ ἐτολμῶμεν οὐδέν.

Δ'. Κοινοῦμαι δὴ τῷ Σατύρῳ τὸ πᾶν καὶ συμπράττειν ἡξίουν· ὁ δ' ἔλεγε καὶ αὐτὸς μὲν ἐγνωκέναι, πρὶν παρ' ἐμοῦ μαθεῖν, ὀκνεῖν δ' ἐλέγγειν βουλόμενον λαθεῖν. Ὁ γὰρ μετὰ κλοπῆς ἔρων ἂν ἐλεγχθῇ πρὸς τινος, ὡς ὄνειδίζοντα τὸν ἐλέγξαντα μισεῖ. Ἦδη δὲ, ἔφη, καὶ τὸ αὐτόματον ἡμῶν προύνησεν. [ἡ τύχη.] Ἦ γὰρ τὸν θάλαμον αὐτῆς πεπιστευμένη Κλειῶ κοινωὶνῆκέ μοι καὶ ἔχει πρὸς με ὡς ἔραστήν. Ταύτην παρασκευάσω κατὰ μικρὸν πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχειν, ὡς καὶ συναίρεσθαι πρὸς τοῦργον. Δεῖ δὲ σε καὶ τὴν κόρην μὴ μέχρι τῶν θροναλμῶν μόνον πειρᾶν, ἀλλὰ καὶ ῥῆμα δριμύτερον εἰπεῖν. Τότε δὲ πρόσαγε τὴν δευτέραν μηχανήν. Θίγε χειρὸς, θλίψον δάκτυλον, θλίβων στέναξον. Ἦν δὲ ταῦτά σου ποιούντος καρτερῇ καὶ προσήται, ὅν ἔργον ἦδη, δέσποινάν τε καλεῖν καὶ φιλεῖσαι τράχηλον. Πιθανῶς μὲν, ἔφη, νῆ τὴν Ἀθηναῖν, εἰς τοῦργον παιδοτριβεῖς· δέδοικα δὲ, μὴ ἀτολμος [ὄν] καὶ δειλὸς ἔρωτος ἀθλητὴς γένομαι. Ἔρωσ, ὦ γενναῖε, ἔφη, δειλίας οὐκ ἀνέχεται. Ὅρῃς αὐτοῦ τὸ σχῆμα ὡς ἐστὶ στρατιωτικόν; τοῖχα καὶ φαρῆτρα καὶ βέλη καὶ πῦρ, ἀνδρεία πάντα καὶ τόλμης γέμοντα. Τοιοῦτον οὖν ἐν σεαυτῷ θεὸν ἔχων, δειλὸς εἶ καὶ φοβῆ; Ὅρα, μὴ καταφεύδῃ τοῦ θεοῦ. Ἀρχὴν δὲ σοὶ ἔγω

gentium tam dulcem sanguinem reperisti? non enim ex eo est, qui per terram labitur. Ille enim minima cum voluptate in pectus descendit, hic autem nares prius quam os delectat: cumque tactu frigidus sit, in ventrem delapsus iucundum calorem excitat. Tum Dionysium respondisse: Aqua hæc ex uva et sanguis e racemis provenit: pastoremque ad vitem duxisse, acceptisque ac simul pressis commonstratæ vitis racemis dixisse: Hæc aqua est, hi autem fontes. Hoc pacto vinum mortalibus, ut Tyriorum sermo habet, datum fuit.

III. Deo igitur illi sacer ille dies institutus fuit. Quem quum pater meus celebrare vellet, et reliqua lautius ad ærenam imperavit, deique sacrum et a Glauci Chii crateræ alterum poculum adhibuit. E cælo id vitro erat, ejusque oram vites in eo ipso natæ coronabant: a quibus racemi passim pendebant, sicco omnes poculo acerbi, immisso autem vino paulatim rubentes et maturi: quos inter Dionysius, ut vitem coleret, effictus erat. Cæterum gliscente potu puellam impudenter intuebar. Amor enim ac Liber, violenti dii, animam invadentes, eosque incendunt, ut pudoris oblivisci cogant, dum alter consuetum ignem adhibet, alter igni materiam vinum subministrat: vinum enim amoris pabulum est. Ex illo puella quoque accuratius intueri me ausa est. Atque ad eum modum dies nobis decem consumpti sunt: quibus nihil aliud præter oculorum conjectus, alter ab altero, recepimus, ant attentare ausi sumus.

IV. Satyro rem omnem patefecit atque ut mihi opem ferret obsecravi. Ille autem, Omnia, inquit, prius, quam ex te intelligerem, cognovi: sed indicium facere distuli, quia id nescire credi volebam. Clandestinus enim amans, si quis ejus amorem indicet, indicem quasi maledicum aliquem conviciatorem odio prosequi consuevit. Cæterum nostri curam fortuna sponte suscepit. Etenim Clio, cui puellæ thalamus crelitus est, me in amicitiam recepit atque amantis loco habet. Ego brevi rem inter vos ita componam, ut ad negotium conficiendum ipsa opem præstet. Verum de puellæ voluntate solis oculis periculum facere satis non est, sed efficacius aliquid loqui oportet, ibique machinam etiam alteram adhibe, manum tange; digitos constringe, atque inter constringendum suspira: si hæc agentem æquo te animo ferat, neque aspernetur est, tuum opus jam ut dominam appelles, ejusque collum suavies. Apposite tu quidem, inquam, ita me servet Pallas, ad eam me rem instituis, sed vereor ne imbecillus et timidus amoris miles sim. Tum Satyrus, Ignaviam, o generose vir, Cupido, inquit, non sustinet: an non tu illum vides militari ornatu incedere? Sagitta, pharetra, jaculum, ignis, virilia et audaciæ plena omnia an tu tali deo plenus obtorpeas et exparescas? Cave ne falso te amantem prædicēs. Ego tibi rem incriptam

ταίης. Τὴν Κλειώ γὰρ ἀπάξω μάλισθ' ὅταν ἐπι-
φάνῃ· ἴδω κερὸν τοῦ σε τῆ καρθένης δύνασθαι καθ'
ὄψεσσι σιγῆσαι μόνη.

Ἡ. Ταῦτ' εἰπὼν ἐχώρησεν εἴσω τῶν θυρῶν· ἐγὼ δὲ
κατ' ἐμαυτὸν γινώσκων καὶ ὑπὸ τοῦ Σατύρου παρο-
νθῆς, ἔλασον ἐμαυτὸν εἰς εὐτολίμην πρὸς τὴν παρ-
ύθον· Μίχρη τίνας, ἀνάνθη, σιγῆς; τί δὲ δειλὸς εἶ
πρωτότης ἀνδρείου θεοῦ; τὴν κόρην προσέθειν σοὶ
πυρρῆναι; τίτα προσετίθην· Τί γὰρ, ἢ καχόδαμον,
ὡ σαρρονίς; τί δ' οὐκ ἔρως ἦν σε δεῖ; Παρθένον ἔδον
ἔρως ἀλλήν καλήν· τούτης ἔρα, ταύτην βλέπει, ταύ-
την ἔρασι σοὶ γαμεῖν. Ἐδόκον πεπεισθαι· κάτοθεν
δὲ, ὡσπερ ἐκ τῆς καρδίας, ὁ ἔρως ἀντεφθέγγετο· Ναί,
σὺ μαρξέ, κατ' ἐμοῦ στρατεύη καὶ ἀντιπαρκαίτη;
ἴσταμαι καὶ τοξόω καὶ φλέγω. Πῶς δονήσῃ με
αὐγίη; Ἄν φυλάξῃ μου τὸ τόξον, οὐκ ἔρως φυλάξω-
σθαι τὸ πῦρ· ἂν δὲ καταδέσῃς σαρροσίνη τὴν φλόγα,
αὐτὴ σε καταλέθωμαι τῷ πτερῷ.

Ἦ. Ταῦτα διαλεγόμενος ἔλαθον ἰσιτάς ἀπροσάτως
τῆ κόρη καὶ ἀχρησάσθ' ἴδων ἐξαιρῆς· εἶτ' ἐραινίρην.
Μίχρη δ' ἦ καὶ οὐδ' ἢ Κλειώ σαρπαρῆν. Ὅμως
ὦ, ὡς ἂν τεθορυβημένος οὐκ ἔλθω τί εἶπω, Χαῖρε,
ἔρα, ὄσπρονται. Ἡ δὲ μετὰ τὰς γλυκὺ καὶ ἔρα-
νάσας ὁμὰ τοῦ γέλωτος, εἰ συνῆκε πῶς ἵππον τὸ
Χαῖρε· ἰσπίοντα, εἶπεν· Ἐγὼ σὴ; μὴ τοῦτ' εἶπες.
Καὶ μὲν πύρακι σέ τίς μοι θεῶν; ὅσπερ καὶ τὸν
Ἡρακλέα τῆ Ὀμαράη. Τὸν Ἐραῖον λέγεις; τούτῳ
σε πρῶτον ἐκτίθειεν ὁ Ζεὺς. Καὶ ἦμ' ἐγώ σοι.
Ἦσαν Ἐραῖον; τί λέγεις, εἶπεν, εἰδοὶς σαφῶς ὁ λέγεις;
Ἦ; δὲ περιπέλεκον λόγους ἐκ λόγων, τὸ αὐτόματόν μοι
συνεργῆσαν.

Ἦ. Ἴταυτε τῆ προτεραιᾶ ταύτης ἡμέρα περὶ μεση-
μέριον ἢ παρὲς ψάλλουσα κιθάρα· ἐπιπαρῆν δ' αὐτῆ
καὶ ἢ Κλειώ καὶ παρεκάθητο· διαβάσθων δ' ἐγὼ καὶ
καὶ εἰσάφης μελιτῆά κωθεν ἐπιπτάσας τῆς Κλειώδος
ἐπὶ τῆ χεῖρα. Καὶ ἢ μὲν ἀνέκραγεν· ἢ δὲ παρὲς
καὶ ὄσπρονται καὶ καταβέβηκε τὴν κιθάραν κατείνει τὴν
αὐγίην· καὶ ἄμα περὶ τὴν, λέγουσα, μηδὲ ἀχρησθαι·
καὶ ὅταν γὰρ αὐτὴν τῆς ἀλχηθόνος δύο ἰσπίοντα βήμα-
τα διέκχρηται γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τινος Αἰγυπτίως εἰς
ἄγῃς σαρκαῖον καὶ μελιτῆων. Καὶ ἄμ' ἐπῆρε· καὶ
ὅσπρονται ἢ Κλειώ μετὰ μικρὸν ἔρων γινόντα. Τότε
κατὰ τούτην μελιτῆά τις ἢ σαρξὲ περιβομβήσασα,
καὶ μοι τὸ πρόσωπον περιέπτῃ. Κἀγὼ λαμβάνω
τὸν ἀνέμω καὶ τὴν χεῖρα ἐπιβαλὼν τοῖς προσώποις,
καὶ τὴν περὶ τὴν περὶ τὴν καὶ ἀλχηθαι. Ἡ δὲ παρὲς
προσέειπε, εἶπε τὴν χεῖρα καὶ ἐπυθάνετο πῶ
κατὰ τὴν κατὰ, κατὰ τοῦ μελῶτος, ἔρην. Ἀλλὰ
καὶ ἢ ἰσπίοντα, φέρεται; Ἡ δὲ προσέειπε τε καὶ
καὶ ὄσπρονται, ὡς ἰσπίοντα, τὸ στόμα, καὶ τι ἐφίθουρξεν,
καὶ ὄσπρονται τῶν φιλημάτων τὸν φόρον.

Ἡ δ' ἀνέειπε καὶ κλείουσα τοῖς χεῖρων τὴν συμ-
πῶν, τῆ τῆ ἰσπίοντα φιλημάτων ἐποίησε

dabo. Clionem enim, simulac tempus ad puellam remo-
tis arbitris conveniendam idoneum perspexero, alto
dimittam.

V. Quae quum dixisset, abiit. Ipse autem in solus relictu-
s, ac Satyri verbis exstimulatus, ita me componere conabar,
ut ne in puellas conspectum veniens animo desisterem;
meumque, quousque, inquam, effeminatè, obmutesceres?
quid tam fortis dei miles tantopere obdormiscas? ventu-
rurum ad te illam expectas? Non multo autem post hæc
addebam: Atqui cur non respicis, infelix? quom illam
potius, quam par est, virginem dūdis? aliam domi habes
tam deformem; illam ama, illam contemplantè, illam te
uxorem habere jus est. Hæc nūbi persuasus esse vide-
bar. Verum contra tanquam ex imo cordis Amor respon-
debat: An tu igitur audax, contra me arma feras, mi-
lique resistas? Volo, vulnere sagittis, exuro. Quomam
te modo evasurum speras? Ut sagittarum ictus deducis,
faces tu quidem certe nunquam evitabis. Quasi enim cum
flamma temperantia sentum opponas, volatu profecto te
comprehendam.

VI. Hæc dum mecum solus loquerer, puellæ me obviam
improvisò factum animadverti, eaque visa statim exulti-
ui: mox rubore perfusus sum. Illa tum sola erat: re-
cesserat enim etiam Clio. Quamquam igitur animo per-
culso quid dicerem non habebam: tamen, salve, inquam,
hera. Tum illa suaviter ridens, et riso, quorsum ea
salutatio spectaret, intellexisse significans. Tuane ego,
inquit, hera? Ah, non æquum dicit: atqui deus te,
quis mihi, quemadmodum Herculem Omphale, veniit?
Mercuriamme, inquit, ais? Siquidem ea auctorem Jupiter
demandavit: simulque risit. Quem Mercurium, inquam,
ais? Quas nugas agis, quum probe quid dixerim, percepis?
Interea dum sermonibus texeremus, auxilio
mihi casus quidam fuit.

VII. Forte fortuna prælie ejus diei circiter meridiem
Leucippæ citharam pulsabat, aderat vero Clio et illi asside-
bat, ego deambulabam; apicula quasdam, alicunde improvise
advolans, Clionis manum pupugit: quæ quum epulasset,
puella surrexit, depositaque cithara, vulnus inspexit, ac
bono animo esse jussit, dolorem se inquiring duobus ver-
bis abstersuram: doluisse enim ab Ægyptia quodam
muliere, vesperarum apumque morsibus mederi: ac subito
excantavit: meliusculeque sibi esse paulo post Clio con-
fessa est. Tunc igitur casus attulit, ut apis, forte vero
etiam vespa quardam, susurrans faciem meam voltando
circumiret. Ocasione itaque inde arrepta, manūque ori
admotā, vulnus accepisse et dolorem sentire me fuxi.
Quamobrem accurrens virgo manum removit, et, quæ
pars læsa esset, rogavit. Ego vero, labra, respondi: tu
autem, carissima Leucippe, cur non excantas? Tum illi
propius accessit et tanquam excantatura os admovit, et
laborum meorum extrema contingens nescio quid immur-
muravit. Interea ipse oscula furtim nullo edito sono
dabam.

Sed et puella dum in pronuncianda cantione labra non
aperiret, non clauderet, effundebat ut cano in basia

τὴν ἐπωδὴν· καὶ γὰρ τότε ἤδη περιβαλὼν φανερώς κατε-
 φίλου· ἢ δὲ διασχοῦσα, Τί ποιεῖς, ἔφη· καὶ σὺ κατε-
 πάθει; Τὴν ἐπωδὸν εἶπον, [ὅτι] φίλῳ, ὅτι μου τὴν
 ὀδύνην ἴσασ· Ὡς δὲ συνῆκεν δὲ λέγω καὶ ἐμειδίσατε,
 βαρσῆσας εἶπον· Οἴμοι, φιλότατη, πάλιν τέτρωμαι χα-
 λεπώτερον· ἐπὶ γὰρ τὴν καρδίαν κατέρρευσε τὸ τραῦμα
 καὶ ζητεῖ σου τὴν ἐπωδὴν· Ἥ που καὶ σὺ μελιτταν
 ἐπὶ τοῦ στόματος φέρεις· Καὶ γὰρ μέλιτος γέμεις,
 καὶ τιτρώσκει σου τὰ φιλήματα· Ἀλλὰ δέομαι, κατέ-
 10 πρσον αὐθις καὶ μὴ ταχὺ τὴν ἐπωδὴν παραδράμῃς,
 μὴ πάλιν ἀγριάνῃς τὸ τραῦμα· Καὶ ἅμα λέγων τὴν
 χεῖρα βιαιότερον περιέβαλλον καὶ ἐφίλου· ἐλευθερώ-
 ζερον· Ἥ δ' ἠνείχετο, κωλύουσα δῆθεν.

II. Ἐν τούτῳ πρόρρωθεν ἰδόντες προσιοῦσαν τὴν Θε-
 10 ράπαιναν διελύθημεν, ἐγὼ μὲν ἄκων καὶ λυπούμενος,
 ἢ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως· Ῥᾶν οὖν ἐγεγόνειν καὶ μεστός
 ἐλπίδων, ἡσθόμην δ' ἐπικαθημένου μοι τοῦ φιλή-
 ματος ὡσπερ σώματος, καὶ ἐφύλαττον ἀκριβῶς ὡς
 θησαυρὸν τὸ φίλημα τῆρῶν ἴδοντες, δὲ πρῶτόν ἐστιν
 20 ἔραστῃ γλυκύ· Καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ καλλίστου τῶν τοῦ
 σώματος ὀργάνων τίχεται· στόμα γὰρ φωνῆς ὄργανον
 φωνῆ δὲ ψυχῆς σκιά· Αἱ γὰρ τῶν στομάτων συμβο-
 λαὶ κινούμεναι καταπέμπουσι κατὰ τῶν στέρνων τὴν
 ἴδοντὴν καὶ ἔλκουσι τὰς ψυχὰς πρὸς τὰ φιλήματα·
 25 Οὐκ οἶδα δ' οὕτω πρότερον ἡσθελς ἐκ τῆς καρδίας· καὶ
 τότε πρῶτον ἔμαθον, ὅτι μηδὲν ἐρίζει πρὸς ἴδοντὴν φι-
 λήματι ἐρωτικῶ.

III. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ δειπνοῦ καιρὸς ἦν, πάλιν ὁμοίως
 συνεπίνομεν· ὦνοσεί δ' ὁ Σάτυρος ἡμῖν καὶ τι ποιεῖ
 30 ἐρωτικόν· Διαλλάσσει τὰ ἐκπώματα καὶ τὸ μὲν ἐμὸν
 τῇ κόρῃ προστίθεισι, τὸ δ' ἐκείνης ἐμοὶ καὶ ἐγγείων
 ἀμφοτέροις καὶ ἐγκερασάμενος ὄραγεν· Ἐγὼ δ' ἐπι-
 τηρήσας τὸ μέρος τοῦ ἐκπώματος, ἔνθα τὸ χεῖλος
 ἢ κόρη πίνουσα προσέθηκεν, ἐναρμοσάμενος ἔπινον,
 35 ἐπιστολμαῖον τοῦτο φίλημα ποίω, καὶ ἅμα κατεφί-
 λου· τὸ ἐκπώμα· Ὡς δ' εἶδεν ἢ παρθένος, συνῆκεν
 ὅτι τοῦ χείλους αὐτῆς καταφιλῶ καὶ τὴν σκιά· Ἄλλ'
 ὄγε Σάτυρος συμφύρας πάλιν τὰ ἐκπώματα ἐνῆλλαξεν
 ἡμῖν· Τότε δὴ καὶ τὴν κόρην εἶδον τὰ ἐμὰ μιμουμέ-
 40 νην καὶ κατὰ ταῦτα πίνουσαν· καὶ ἔχαιρον ἤδη πλέον·
 Καὶ τρίτον ἐγένετο τοῦτο καὶ τέταρτον καὶ τὸ λοιπὸν
 τῆς ἡμέρας οὕτως ἀλλήλοισ προῦπίνομεν τὰ φιλή-
 ματα.

IV. Μετὰ δὲ τὸ δειπνόν ὁ Σάτυρός μοι προσελθὼν
 45 ἔφη· Νῦν μὲν ἀνδρίζεσθαι καιρός· Ἥ γὰρ μήτηρ τῆς
 κόρης, ὡς οἶσθα, μαλακίζεται καὶ καθ' αὐτὴν ἀνα-
 παύεται· μόνη δ' ἢ καὶς βραδείηται κατὰ τὰ εἰθισμένα
 τῆς Κλειοῦς ἐπομένης, πρὶν ἐπὶ τὸν ὕπνον τραπῆναι·
 Ἐγὼ δὲ σοὶ καὶ ταύτην ἀπάξω διαλεγόμενος· Ἰαὐτ'
 50 εἶπόν, τῇ Κλειοὶ μὲν αὐτὸς, ἐγὼ δὲ τῇ παιδί διαλα-
 γόντες ἐφηδρῶμεν· Καὶ οὕτως ἐγένετο· Ἀπεσπά-
 σθη μὲν ἢ Κλειώ, ἢ δὲ παρθένος ἐν τῷ περιπάτῳ κατε-
 λέλειπτο· Ἐπιτηρήσας οὖν ὅτι τοῦ φωτὸς τὸ πολὺ
 τῆς αὐγῆς ἐμαραίνετο, πρόσειμι ὑρασύτερος γενόμενος

commutaretur. Itaque tum ego eam complectens palam
 suaviatus sum. Illa vero retrocelsens, Quid, inquit, agis?
 num tu etiam excantas? Atqui, incantatricem, inquam,
 excosculor, quoniam dolorem mihi omnem eripuisti. Quæ
 quum intellexisset subrisissetque, animus mihi accessit:
 ac subito, Heu mihi, carissima Leucippe, inquam rur-
 sus, acerbius pungor: aculeus enim ad cor usque pene-
 travit, excantationemque tuam exposcit. Apem certe tu
 quoque in ore gestas: nam et mellis plena es, et basia tua
 vulnus imponunt. Quare iterum, quæso, excanta: sed
 tam cito cantionem absolvere noli, ne vulnus recrescat.
 Atque inter loquendum manum injecti, liberiusque
 osculatus sum. Illa tametsi repugnare videretur, sustinuit
 tamen.

VIII. Interea procul venientem ancillam conspicati,
 alius alio secessimus, ego quidem perinvitus ac tristis:
 illa vero qua mente, haud sane scio. Ex illo melius mihi
 esse, ac spes augeri cæpit, planeque basium in labris meis,
 quasi corporeum aliquid relictum, residere sentiebam, et
 ceu voluptatis thesaurum quodpiam diligenter custodie-
 bam, id enim est quod primum amanti dulce accidit,
 quum a formosissima et præstantissima corporis parte
 procreetur. Os enim instrumentum vocis est: vox autem
 animi umbra. Labiorum porro contactus dum voluptatem
 in præcordiis serunt, animos ad sese mutuo suaviandum
 trahunt. Nec vero talem unquam antea cordis voluptatem
 mihi fuisse novi, et tum primum intellexi nihil cum ama-
 torio suavio dulcedine contendere.

IX. Posteaquam cenandi tempus rediit, rursus eod-
 dem modo una bibebamus. Satyrusque, qui nobis vinum
 miscebat, amatorium nescio quid tum præstitit. Nam
 pocula commutabat, Leucippæ meum, illius poculum mihi
 dat, et utriusque infundens et aqua miscens, porrigebat.
 Ego qua parte bibens Leucippe labra scypho admovebat,
 observans, eamque ori meo inserens, ac missum ad me
 osculum contingens, bibebam, simulque poculum suavia-
 bar. Id quod animadvertens puella, snorum etiam me
 labiorum vestigia osculari intellexit. Sed Satyrus confun-
 dens pocula rursus nobis commutavit; tunc illam factum
 meum imitantem, eodemque modo bibentem animadverti:
 eoque majorem etiam voluptatem cepi. Factum id a
 nobis fuit tertio etiam ac quarto, et diei reliquum ita
 alter alteri basia vicissim propinabamus.

X. Absoluta cæna conveniens me Satyrus, nunc tem-
 pus est, inquit, virum ut te ostendas. Puellæ mater, ut
 nosti, minus bene habet, ac sola cubitum ivit; puella prius,
 quam in lectum se collocet, sequente Clione, quo consoevit,
 sola se conferet: verum ego et illam colloquendo abducam.
 Sub hæc verba, partibus nostris divisus, ille Clionem, ego
 Leucippen observabamus, resque e sententia processit:
 nam et Clio abducta est, et Leucippe in ambulatione re-
 mansit. Ergo vespertini temporis adventu observato,
 priore successu audentior factus, ad eam, quasi miles jam

πρὸς αὐτὴν ἐκ τῆς πρώτης προσβολῆς, ὡς περ στρατιώ-
τες ἤδη νεικητικῶς καὶ τοῦ πολέμου καταπετρονηκῶς·
πολλὰ γὰρ ἦν τὰ τότε ἐπλήζοντά με Ὀαρρίϊν ὄϊνος,
ἔλκος, ἐλπίς, ἐρημία· καὶ οὐδὲν εἰπὼν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ
τραχεῖον ἔργον, ὡς εἶχον, περιχυθείς, τὴν κόρην
καταρτίουν. Ἠ: δὲ καὶ ἐπιχειροῦν τι προύργου ποιεῖν,
ἕως τις ἡμῶν κατόπιν γίνεσθαι καὶ τραχύνεσθαι ἀνα-
πρόσδοκον. Καὶ ἡ μὲν ἐπίκεινα τρέπεται τὴν ἐπὶ τὸ
λαμπρῶν ἀσπίς, ἐγὼ δ' ἐπὶ θάτερα, σφόδρα ἀνόμε-
νος, ἔργον οὕτω καλὸν ἀπολέσας, καὶ τὸν φόρον λυδοῦ-
σκον. Ἦν τούτῳ δὲ [καὶ] ὁ Σάτυρος ὑπανατάξει μοι
καθ' ἑμὲ τῆς προσώπου. Καθ' ἑμὲν γὰρ μοι ἐδόκει ὅσα
ἐπαύτῳ μιν, ὑπὸ τινι τῶν δειδύρων λεγῶν, μὴ τις ἑμὲν
ἐπιπέσει· καὶ αὐτὸς ἦν ὁ ποιήσας τὸν φόρον, προσόντα
ἐπιτακτικῶς τινα.

14. Ὀλίγων δ' ἡμερῶν διήλουσιν, ὁ πατήρ μοι
τοὺς γάμους συνεικρόσει ἑσπτόν ἢ διαγνώσει. Ἐνδύνη
γὰρ αὐτὸν διατάραξε πάλλῃ. Ἦδοσεν ἄγειν ἑμῶν
τοὺς γάμους, ἥδη δ' ἄφαντος αὐτοῦ τὰς δῆδας, ἀπο-
στέλλει τὸ πᾶρ. . . . ἢ καὶ μᾶλλον ἠπειγέτω
τοιαύτῳ ἡμῶν. Ἦδοσεν δ' εἰς τὴν ὑστεραίαν παρε-
σευδῆσθαι. Ἦδοντο δὲ τῆ κόρην τὰ πρὸς τὸν γάμον·
περιπέσει μὲν λίθον ποικίλων ἐσθῆτα δὲ τὸ πᾶν μὲν
περιπέσει, ἐσθῆ δὲ ταῖς ἀλλαῖς ἐσθῆσιν ἢ χώρα τῆς
προσώπου, ἐκεῖ χρυσὸς ἦν. Ἦδοντο δὲ πρὸς ἀλλήλους
ἐπιπέσει. Ἦδοντο μὲν, βόδον ἦν ἐν λίθῳ ἀμύθητος
δ' ἐπορρῆτο τοῦ χρυσοῦ πλησίον. Ἦν μέσῳ δὲ τρεῖς
ἔσαν λίθοι, τὴν χρυτὴν ἐπ' ἀλλήλοις συγκείμενοι δ' ἦσαν
δὲ τρεῖς μέλαινα μὲν ἢ κρητὶς τοῦ λίθου, τὸ δὲ μέσον
οὐκ ἔλατον τῆ μέλαινα συναρτῆσθαι, ἐξῆς δὲ τῆ λευκῆ
τὴν λατὴν ἐπυρρία κορυφαίμενον. Ὁ λίθος δὲ τῆ
μεσῆ στεφανούμενος, ἀφ' ἑμῶν ἐμμεῖτο χρυσοῦν.
Τῆς δ' ἐσθῆτος οὐ παρέργον εἶχεν ἢ πορρῆρα τὴν βα-
ρῆν, ἀλλ' ὅσον μυθολογοῦσι Τύριοι τοῦ ποιμένους εὐρεῖν
τὴν κῆρα, ἢ καὶ μέγας τοῦτου βήπτουσι Ἀφροδίτης τὸν
εἶκεν. Ἦν γὰρ χρόνος ὅτε τῆς πορρῆρας ὁ κόσμος
ἐκείνησιν ἀπόρητος ἦν· μικρὸς δ' αὐτὴν ἐκάλυπτε
μικρὸς ἐγκύκλιος μυθῶν. Ἦδοντο ἀγρεύει τὴν ἀγρὴν
ταύτην· καὶ ὁ μὲν ἰθὺν προσεδόκησεν, ὡς δ' εἶδε τοῦ
ἀγρῶν τὴν τραχύτητα, ἰλοιδόρει τὴν ἀγρὴν καὶ ἔρ-
ρησε ὡς θαλάσσης οὐδύβαλον. Ἐβρίσκει δὲ κύων τὸ
καρπὸν καὶ καταβράσει τοὺς ὀδοῦσι, καὶ τῆς στόματι
τοῦ κυνὸς περιέρρει τοῦ ἀνθους τὸ αἷμα καὶ βράπτει τὸ
αἷμα τὴν γένον καὶ ἔραίνει τοὺς χειλοῦσι τὴν πορρῆ-
ρα. Ὁ ποιμὴν ἐρῶ τὰ χεῖλη τοῦ κυνὸς ἡμαχμένα
εἰς τραχὺα νομίσας τὴν βαρῆν πρόσεισι καὶ ἀπέπλωνε
τὴν ἐκείνησιν καὶ τὸ αἷμα λαμπρότερον ἐπορρῆτο.
Ἦ: δὲ καὶ ταῖς χερσὶν ἔθιγε, τὴν πορρῆραν εἶμα καὶ
ἐμμεῖτο. Συνῆκεν οὖν τοῦ κόλλου τὴν φύσιν ὁ ποιμὴν,
καὶ ἔμμεῖτο ἔχει κόλλους πεφουτεμένον καὶ λαθῶν
καὶ ἐμμεῖτο, κατέθηκεν εἰς τὴν χερσὶν αὐτοῦ τὸ ἔριον,
καὶ τὸν κόλλου τὰ μυστήρια· τὸ δὲ κατὰ τὴν γένον
καὶ ἐμμεῖτο. Καὶ τότε τῆς εἰκόνα τῆς πορ-
ρῆρας ἐμμεῖτο. Ἀσθὸν δὲ τινὰς λίθους προσέσει

victor et bellum mihi faciens, me contuli: nulla enim
erant, quibus armatus confidebam, nampe vinum, amor,
spes, solitudo: tacitusque, quasi ex compacto ita res agere-
tur, puellam statim circumplexus basiavi: quumque majus
aliquid etiam facere aggressus essem, strepitus quidam post
nos auditus fuit; perturbati retro saluimus, Leucippeque
intra culiculum suum, ego aliam in partem me recepi,
sane quam tristis, lato praefata occasione amissa, strepi-
tumque detestans. Interea facto vultu sit mihi obviam
Satyrus: qui mihi, quae a nobis acta fuerant, omnia vi-
disse volebatur, dum sub arbore quadam, ne quis nobis
superveniret, observabat: et ille ipse, venientem quemdam
conspicatus, strepitum ediderat.

XI. Elapsis paucis post diebus, pater, citius quidem
omnino quam constituerat, nuptiis meis operam dare coepit
Nulla enim hominum insomnia perterritabant. Namque
illas adornare sibi visus est, ignemque, dum nuptiales faces
accendisset, exstingui, (et nos, quae res vehementius etiam
illum angabat, abluere) quare et magis festinabat nos ma-
trimonio jungere. Nuptias igitur, quae tum secutura erat,
dicta est dies. Jam in sponsae ornatum necessaria omnia
comparata fuerant, modis scilicet variis lapillis distinctum,
vestis purpurea tota, nisi quod ea pars, quae in alas pur-
pura constat, aurum erat. Porro lapilli inter se contem-
debant. Hyacinthus lapidea quodammodo rosa erat: ame-
thystus purpurascens ad auri prope colorem vergebat. In
medio lapilli tres ita collocati, ut alterius colorem alter
exciperet: in unum quippe omnes coaluerant: parsque ima
nigra erat; summa, quae in cuspidem surgebat, rubra, media
alba quam esset, hinc nigrori, rubori illinc candorem com-
municabat: lapis ipse auro inclusus aureum oculum imi-
tabatur. Nec vero vulgari purpura, sed ea, quam a pas-
toris canis inventam Tyrii fabulantur, quaque nunc etiam
Veneris pedum tingunt, vestis illius color constabat. Ac
fuit quidem aliquando tempus, quum purpurae decus mor-
tales nesciebant, utpote quod intra parva testae cavum
multos orbis habens ocellabatur. Praedam hujusmodi
piscator quidam ceperat et pisces esse crederent: verum
testae asperitate perspecta, praedam detestatus est, ac tan-
quam maris faciem abiecit. Quam canis quum invenisset,
dentibus comminuit: sanguisque illius sinus circum us
manat canis et malam infectit et purpureum labris colo-
rem induxit. Tum pastor canis labra sanguinolenta ren-
nens, vulnus illum accepisse ratus accessit atque marina
aqua conspersit, ibi vero sanguis ille splendidior exadebat,
manusque ejus contractando purpurascabant. Hinc eam
esse teste naturam pastor inllexit, ut innatum pulchritu-
dinis medicamentum in se contineret, atque ut res tot us
aranea exploraret, accepto lanae plumere in ejus labras
demersit. Lana, quomodo etiam canis mala, sanguine
infecta est: ac tum purpura magnam ostendit, contraque

τὸ τεῖχος τοῦ φαρμάκου καὶ τὸ αὐτὸν ἀνοίγει τῆς πορφύρας, καὶ θησαυρὸν εὗρίσκει βαφῆς.

III'. Ἐθυσεν οὖν τότε ὁ πατὴρ προτίλειτα τῶν γάμων. Ὡς δ' ἤκουσα, ἀπολούθειν καὶ ἔλθον μηχανῶν, δι' ἧς ἀνασταλέσθαι δυναίμην τὸν γάμον. Σκοπούστος δὲ μου, θόρυβος ἐξαίρτης γίνεται κατὰ τὸν ἀνδρῶνα τῆς οἰκίας. Ἐπιγόνει δὲ τι τοιοῦτον. Ἐπειδὴ θυσάμενος ὁ πατὴρ ἔτυχε καὶ τὰ θύματα ἐπέκειτο τοῖς βωμοῖς, ἀπὸς ἀνωθεν καταπτώξ ἀρπάξει τὸ ἱερῶν. Σαβούτων δὲ πλεόν οὐδὲν ἦν· ὁ γὰρ ὄρνις ἤγρετο φέρειν τὴν ἀγρῶν. Ἐδόκει τοίνυν οὐκ ἀγαθὸν εἶναι. Καὶ δὴ ἐπέσχεον ἐκείνην τὴν ἡμέραν τοὺς γάμους. Καλεσάμενος δὲ μάντις ὁ πατὴρ καὶ τερατοσκόπος τὸν οἰκόνδ' ἀπαγγέλλεται. Οἱ δ' ἔπρασαν δεῖν καλλιστῆσαι Ξενίῳ Διὶ νυκτὸς μεσοῦσης ἐπὶ θάλασσαν ἤκοντας· ὁ γὰρ ὄρνις ἔτυγεν ἱπτάμενος ἐκεῖ. [Τὸ δὲ ἔργον εὐθὺς ἀπέβη· τὸν γὰρ αἰτὸν ἀναπτύσσοντα ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέβη φανῆναι οὐκέτι.] Ἐγὼ δὲ ταῦθ' ὡς ἐγένετο τὸν αἰτὸν ὑπερεπήνησον καὶ δικαίως ἔλεγον ἀπάντων ὀρνίθων εἶναι βασιλεία. Οὐκ εἰς μακρὰν δ' ἀπέβη τῷ τέρατος τούργων.

IV'. Νεανίσκος ἦν Βυζάντιος, ὄνομα Καλλισθένης, ὄργανος καὶ πλούσιος, ἄσματος δὲ καὶ πολυτελής. Οὗτος ἀκούων τῆς Σωστράτης θυγατέρα εἶναι καλῆν, ἰδὼν δ' οὐδέποτε, ἤθελεν αὐτῷ ταύτην γενέσθαι γυναῖκα· καὶ ἦν ἐξ ἀκοῆς ἔραστῆς. Τοσαύτη γὰρ τοῖς ἀκολάστοις ὕβρις, ὡς καὶ τοῖς ὄσιον εἰς ἔρωτα τρυφῶν καὶ ταῦτ' ἀπάσχειν ὑπὸ βημάτων, ἢ τῆ ψυχῇ τρωθέντες διακονοῦσιν ὀφθαλμοί. Προσελθὼν οὖν τῷ Σωστράτῳ πρὶν ἢ τὸν πόλεμον τοῖς Βυζαντιοῖς ἐπιπεσεῖν, ἤπειτο τὴν κόρην. Ὁ δὲ βδελυττόμενος αὐτοῦ τοῦ βίου τὴν ἀκαλασίαν ἠρνήσατο. Θυμὸς ἴσχει τὸν Καλλισθένην καὶ ἠτιμᾶσθαι νομίσαντα ὑπὸ τοῦ Σωστράτου καὶ ἄλλως ἔρωντα. Ἀναπλάττων γὰρ ἑαυτῷ τῆς παιδὸς τὸ κάλλος καὶ φανταζόμενος τὰ ἀόρατα, ἔλαθε σφοδρὰ κακῶς διακειμένος. Ἐπιβουλεύει δ' οὖν καὶ τὸν Σωστράτου ἀμύνασθαι τῆς ὕβρεως, καὶ σὺτῷ τὴν ἐπιθυμίαν τελείσαι. Νόμου γὰρ ὄντος Βυζαντιοῖς, εἰ τις ἀρπάσας παρθένον φθάσας ποιήσῃ γυναῖκα, γάμον ἔχειν τὴν ζημίαν, προσεῖχε τούτῳ τῷ νόμῳ. Καὶ ὁ μὲν ἐχῆται καιρὸν πρὸς τούργων.

IV'. Ἐν τούτῳ δὲ, τοῦ πολέμου περιστάτος καὶ τῆς παιδὸς εἰς ἡμᾶς ὑπεκκειμένης, μεμαθήκει μὲν ἕκαστα τούτων· οὐδὲν δ' ἤττον τῆς ἐπιβουλῆς εἴχετο. Καὶ τοιοῦτό τι αὐτῷ συνήρτησε. Χρησμὸν ἴσχυουσιν οἱ Βυζάντιοι τοιόνδε·

Νησὸς τις [κόλις] ἐστὶ φυτώνυμον αἶμα λαχούσα,
Ἰσθμὸν ὀμοῦ καὶ πορθμὸν ἐπ' ἠπειρῶιο φέρουσα.
Ἐνὸ' Ἡρακίους ἔχων χεῖρας γλανκᾶπιν Ἀθήνην
Κεῖθι θυηπολίην σε φέρειν κέλομαι Ἡρακλῆϊ.

Ἀπορούτων δ' αὐτῶν τί λέγει τὸ μάντευμα, Σωστράτος, τοῦ πολέμου γὰρ, ὡς ἔφη, στρατηγὸς ἦν οὗτος, Ὡρα πέμπειν ἡμᾶς θυσίαν εἰς Τύρον, εἶπεν, Ἡρακλῆϊ. Τὰ γὰρ τοῦ χρησμοῦ ἐστὶ πάντ' ἐνταῦθα.

saxis quibusdam medicamento illius crusta purpura penetrabilia reseravit, tincturae thesaurum invenit.

XII. Quam igitur ante nuptias fieri mos est divinam pater faciebat. Quod simulatque ipse pensens, perissem me judicavi, cogitabamque quonam modo aliud omnia in tempus rejici possent. Qua in cogitatione defixus dum essem, repentinus quidam strepitus a virorum diversorio exauditus est, resque ita habuit. Quum victimam forte pater maculavisset, arisque odoramenta imposita essent, delapsa caelo aquila victimam rapuit, nihil lis, qui submovere conabantur, perficientibus: avolavit enim avis cum praeda. Omen id bonum non esse iudicatum est: atque a nuptiis eo die cessatum. Accersitis autem auspiciibus et conjectoribus prodigium pater exposuit: atque illi ad mare proficisci, ac Jovis Hospitali sub mediam noctem sacra facere oportere dixerunt: eo enim aquilam volatum tenuisse. [Itaque statim cecidit res: nam volucris cursum mare versus dirigens nusquam amplius apparuit.] Ego eventu hoc delectatus aquilam mirum in modum commendavi, aviuique reginam merito esse dixi. Quod autem omine portendebatur, brevi tempore post evenit.

XIII. Callisthenes Byzantius adolescens, parentibus orbatus, dives, luxu perditus, ac sumptuosus fuit. Is formosam Sostrato filiam esse audiens, eam quamquam non viderat, uxorem tamen habere optavit, ac sola auditione illius amore ardebat. Ea enim hominum intemperantium libido est, ut etiam fama ad amandum compellantur atque audientes eadem patiantur atque animo ministrent vulcerati oculi. Igitur ante quam Byzantiis bellum inferretur, Sostratum adiens, puellam ut sibi desponderet, rogavit. Ille autem, intemperantem hominis vitam minime probans, negavit. Quamobrem Callisthenes a Sostrato contemni se ratus atque alioqui amans iratus est, puellam enim pulchritudinem sibi ipse confingens, et quae oculis nondum adpexerat, mente agitans, animo argerrimus factus est se iusicio. Igitur quo modo acceptam a Sostrato injuriam ulcisci, ac suam ipsius cupiditatem explere posset, excogitavit. Nam quum Byzantiis lex esset, ut si quis virginem rapuisset, vinque illi attulisset, is alia nulla poena tenebatur, quam ut eam matrimonio sibi adjungeret; legi huic animo intentus Callisthenes, opportuam ad eam rem tempus quaerebat.

XIV. Quamquam autem bellum ardere, puellamque domi nostrae commorari didicerat, non tamen insidias mulieri destitit. In qua hujusmodi quiddam homini auxilium tulit. Editum fuerat Byzantiis oraculum hoc:

Est insula gentem habens a planta nomine ducentem,
Isthmum simul et fretum in terra continenti faciens.
Ubi Vulcanus gaudet quod caesiam Minervam possidet.
Herculi hic solennia reddere te jubeo.

Nescientibus autem ipsis, quid oraculum vellet, Sostratus, (is enim, ut dixi, belli princeps erat) tempus, inquit, est, ut Tyrum Herculi sacrificatum mittamus: nam ei loca singula oraculo edita conveniunt: plantae enim cognominatae

Φυτεύου μου γὰρ ὁ θεὸς εἶπεν αὐτὴν, ἐπεὶ Φοινίκων ἢ νῆσος ὁ δὲ φοινὴ φυτὸν. Ἴρίκει δὲ περὶ ταύτης γῆ καὶ θάλασσα, ἴλιει (μὲν ἢ θάλασσα, ἴλιει) δ' ἢ γῆ, ἢ δ' εἰς ἀμφοτέρω αὐτὴν ἤρμοσε. Καὶ γὰρ ἐν θαλάσῃ κἀθεται καὶ οὐκ ἀφῆκε τὴν γῆν· συνδεδεῖ γὰρ αὐτὴν πρὸς τὴν ἡπειρὸν στενὸς αὐχλὴν, καὶ ἴστιν ὡς περὶ τῆς νῆσου τράχηλος. Οὐκ ἐρρίζεται δὲ κατὰ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὑπορρεῖ κάτωθεν. Ὑπόκειται δὲ πορθυὸς κάτωθεν ἰσημῶν καὶ γίνεται τὸ ἴσημα καινὸν, πῦρ ἐν θαλάσῃ, καὶ νῆσος ἐν γῆ. Ἀθηνοῦ δ' Ἡφαιστος ἴλιει, εἰς τὴν Παιάνην ἤνιξται καὶ τὸ πῦρ, ἃ περ' ἡμῖν ἀλλήλοις συνοικεῖ. Ἐὐθεῖ μάλιστα ἰσὴν ἐν περιέδῳ ἰλιάν μὲν ἀναθάλλει φοινίκας· ἀλάτοις, περιπίπτει δὲ σὺν αὐτῇ τὸ πῦρ καὶ καταπίπτει περὶ τοὺς πόρους πολλὴν τὴν φλόγα· ἢ δὲ τοῦ πυρὸς αἰθέρα τὸ φυτὸν γεωργεῖ. Αὕτη πυρὸς φλόγα καὶ φυτὸν. Οὕτως οὖν φεύγει τὸν Ἡφαιστοῦ Ἀθηναῖ. Καὶ ἡ Χαίρετων συστράτης ὢν τοῦ Σοστράτου μετῶν, ἐπεὶ πατρῷον ἦ, Τύριος, Ἰλιεαίων ἐστὼν, πάντα μὲν τὸν χρησμένον, εἶπεν, ἐξηγήσει καλῶς μὴ μείνει θεύματι τὴν τοῦ πυρὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ ὕδατος φύσιν. Ἠλεασάμην γὰρ ἐγὼ σκεῦτα μυστήρια. Ἐὐθεῖ τῆς Σικελικῆς πηγῆς ὕδωρ καταρραμμένον ἴλιει πῦρ καὶ φλόγα μὲν ὄψει κάτωθεν κατ' αὐτῆς ἀλλομένην ἀνοθεῖν· θίγοντι δὲ σοὶ τὸ ὕδωρ, φέρον ἴστιν ὡς περὶ γῆν, καὶ οὐτε τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατασβέννεται, οὐτε τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφίεται, ἀλλ' ὕδατος εἰσὶν ἐν τῇ κρήνῃ καὶ πυρὸς καταλάει. Ἴπει καὶ ποταμὸς Ἰδρυκός, εἰ μὲν ἴσως αὐτὸν εἶδος, οὐδαμῶς αἰλου κρείττων ἐστὶ ποταμοῦ· ἢν ἢ ἀποδοῖ βέλγε τοῦ ὕδατος λαλοῦντος, μικρὸν ἀναμεικτικῶς ἐκπιπύσας τὰ οὐρα. Ἐάν γὰρ ὀλίγος ἄνεμος εἰς εἰς ἴσως ἐμπέσῃ, τὸ μὲν ὕδωρ ὡς χερσὴ κρούεται, τὸ δὲ πῦρ τοῦ ὕδατος πληκτρον γίνεται, τὸ βεῦμα δ' εἰς κλάρα λαλεῖ. Ἀλλὰ καὶ λίαν Λιβυκὴ μιμνῆται γῆν Ἰλιάν, καὶ ἴστιν αὐτῆς τὸ ἀπόρρητον αἰ Λιβύων παροῖσι, ὅτι ὕδωρ ἴλιει πλουσίον. Ὁ δὲ πλουσιότερος κατὰ κάτωθεν τεταμίευται τῇ τῶν ὕδατων ἰλιεῖ δεδωκένῃ καὶ ἴστιν ἐκεῖ χυσοῦ πηγῆ. Κοντὸν οὖν εἰς τὸ ὕδωρ βαπτίζουσι, πίσσα περιαρμαγμένον καὶ ἀνοίξουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ κλέετρα. Ὁ δὲ κοντὸς πρὸς τὸν ποταμὸν ὄν πρὸς τὸν Ἰλίων ἀγκιστρον γίνεται, ἀγρεύει τὰ ὄντα, ἢ δὲ πίσσα δέλεαρ γίνεται τῆς ἀγρας, ἢ τὴν γῆν ἐν εἰς αὐτὴν ἐμπέσῃ τῆς τοῦ χυσοῦ γονῆς, ἢ τὴν πρὸς τὴν ἀγρὰ μόνον, ἢ πίσσα δὲ εἰς τὴν ἡπειρὸν ἵσταται τὴν ἀγρὰν. Οὕτως ἐκ ποταμοῦ Λιβυκοῦ χυσοῦ ἀνοίξεται.

Η'. Τοῦτ' εἰπὼν τὴν θυσίαν ἐπὶ τὴν Τύρον ἐπέμπε, καὶ τὴν πῦρ συνδοκῶν. Ὁ γὰρ Καλλιθένης διατάσσεται τῷ θεῶν εἰς γενέσθαι καὶ ταχὺ καταπέμψας εἰς τὴν Τύρον καὶ ἐκμαθὼν τὴν τοῦ πατρὸς ἰστίαν, ἐπέβρισε ταῖς γυναῖκιν. Αἱ δ' ὀφθαλμοὺς τὴν ἰστίαν ἐξέβρισαν καὶ γὰρ ἦν πολυτελής. Πολλὴ μὲν ἡ τῶν ἡμεμεμένων πομπή, ποικιλὴ δ' ἡ τῶν ἀνδρῶν

eam deus vocavit, quoniam Phœnicum insula est: Phœnix autem (ea vox palmam significat) planta est. De illa etiam mare ac terra contendunt: eamque terra quidem et mare ad se trahunt, illa vero ad utrumque se accommodavit: in mari enim jacet, nec tamen a terra disjungitur: sed angusti cujusdam callis beneficio continenti adnectitur, quod quasi collum insule est, et maris fundo minime adherescens, sed aqua subterlabente sustentatus. Sub istimo autem jacet parvum fretum: et sit novum prorsus spectaculum, urbs scilicet in mari et insula in terra. Quod autem ad Palladium Vulcanum adjunctam attinet, de olea et igne intelligi debet: quæ duo apud nos conjuncta habentur. Sæper enim ac muro circumdatus locus est: ubi olea nitidis ramis floret et ignis adnascitur et magnam circum illius ramos flammam exsuscitat et ejus cinere lætior etiam olea ipsa evadit. Hac ratione ignis et planta in amicitiam conspirant: Vulcanique Minerva non aversatur. Tum Chærephon, Sostrati collega in bello, Sostrato ipso major, quoniam patria Tyro erat, hominem miris laudibus extollens, Pulchre tu quidem, inquit, dei responsum interpretatus es: verum ne solam ignis sed et aquæ naturam admittas, egoque arcana hujusmodi vidi. Fons in Sicilia reperitur, permixtum aquæ ignem continens: in quo salientem ab imo ad summum flammam conspicias, aquam vero si tangas, nivis instar, frigida est: neque tamen ignem aqua extinguit, neque aquam ignis calefacit: sed alteri cum altera pacto illic inducia sunt. In Hispania quoque fluvius est, qui primo aspectu nihil a fluminibus aliis differt, at vero, auribus arrecta paulo expectata, si velis aquam resonantem audire: ubi enim vel modicus ventus vortices impulerit, aqua filis in morem somni edit: plectri squidem ventus, citharæ vero aqua usum præstat. Sed et in Libya palus habetur, Indicæ similem arenam continens. Ac Libyæ ipsæ virgines in flus aranum, quod aquam divitem continet norant. Porro divitiæ sub aqua limo permixtæ adservantur, auri fons ibi quum sit. Illam igitur picæ perticam in aquam demittunt, ac fluminis obices remouent: quod autem picæ hamus, id auro pertica est, illud enim apprehendit, dum esse officio picæ fungitur, nam quidquid auri ab ea contingitur adhaerescit, atque picæ in litus prædam trahit, eoque pacto aurum ex fluvio Libyæ extrahitur.

XV. Hæc quum dixisset Chærephon, Tyrum, qui sacrificaret, misit, factum illi civitate comprobante. Callisthenes igitur ut sacrificii curatorum unus crearetur, efficiens, Tyrum quamprimum navigavit: ibique patris sui domo cognita, mulieribus, quæ sacrificii pompam magnificentæ apparatu spectatum prædicant, basidas tendit: faciens videlicet sufficientium copia, magnæque florum va-

συμπλοκή. Τὰ θυμιάματα, κασσία καὶ λιβανωτὸς καὶ κρόκος· τὰ ἀνθή, νάρκισσος καὶ ρόδα καὶ μυρρίναι· ἡ δὲ τῶν ἀνθῶν ἀναπνοὴ πρὸς τὴν τῶν θυμιαμάτων ἤριζεν ὀσμὴν. Τὸ δὲ πνεῦμα ἀναπεμπόμενον εἰς τὸν αἶρα τὴν ὀσμὴν ἐκεράννυ, καὶ ἦν ἄνεμος ἡδονῆς. Τὰ δ' ἱερεῖα πολλὰ μὲν ἦν καὶ ποικίλα, διέπρεπον δ' ἐν αὐτοῖς οἱ τοῦ Νείλου βόες. Βοῦς γὰρ Αἰγύπτιος, οὐ τὸ μέγεθος μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν χροιάν εὐτυχεῖ. Τὸ μὲν γὰρ μέγεθος πάντῃ μέγας, τὸν αὐχένα παχὺς, τὸν νῶτον πλατὺς, τὴν γαστέρα πυλὺς, τὸ κέρασ οὐχ ὡς ὁ Σικελικὸς εὐτελής, οὐδ' ὡς ὁ Κύπριος θυσειδῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν κροτάφων ὄρθιον ἀναβαῖνον, κατὰ μικρὸν ἐκατέρωθεν κυρτούμενον τὰς κορυφὰς συνάγει τοσοῦτον, ὅσον αἱ τῶν κεράτων διστοῦσιν ἀρχαί· καὶ τὸ θάσμα κυκλωμένης σαλήνης ἐστὶν εἰκῶν· ἡ χροιά δ' οἶαν Ὀμηρὸς τοὺς τοῦ Θρακῆς ἵππους ἐπαινεῖ. Βαδίζει δὲ ταῦρος ὑψαυχενῶν καὶ ὡσπερ ἐπιδεικνύμενος, ὅτι τῶν ἄλλων βοῶν ἐστὶ βασιλεύς. Εἰ δ' ὁ μῦθος Εὐρώπης ἀληθής, Αἰγύπτιον βοῦν ὁ Ζεὺς ἐμιμήσατο.

15 IC'. Ἐτυχεν οὖν ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ τότε μαλακῶς ἔχουσα· σκηψαμένη δὲ καὶ ἡ Λευκίππη νοσεῖν, ἔνδον ὑπέμενε· (συνέκειτο γὰρ ἡμῖν εἰς ταῦτον ἔλθειν, ὡς ἀν τῶν πολλῶν ἐξιστότων,) ὥστε συνέβη τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν μετὰ τῆς Λευκίππης μητρὸς προελθεῖν.

20 O δὲ Καλλισθένης τὴν μὲν Λευκίππην οὐχ ἐωρακῶς ποτε, τὴν δὲ Καλλιγόνην ἰδὼν, τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, νομίσας Λευκίππην εἶναι (ἐγνώρισε γὰρ τοῦ Σωστράτου τὴν γυναῖκα), πυθόμενος οὐδέν — ἦν γὰρ ἐαλωκῶς ἐκ τῆς θείας — δείκνυσιν ἐνὶ τῶν οἰκετῶν τὴν κόρην, ὅς ἦν αὐτῷ πιστότατος, καὶ κελεύει ληστὰς ἐπ' αὐτὴν συγκροτῆσαι, καταλέξας τὸν τρόπον τῆς ἀρπαγῆς. Πανηγυρὶς δ' ἐπέκειτο, καθ' ἣν ἡκηκοῖ πάσας παρθένους ἀπαντᾶν ἐπὶ θάλατταν. Ὁ μὲν οὖν ταῦτ' εἰπόν καὶ τὴν θεωρίαν ἀφωσιωμένος ἀπέπληθε.

25 IZ'. Ναῦν δ' εἶχεν ἰδίαν, τοῦτο προκατασκευάσας οἰκοθεν εἰ τύχοι τῆς ἐπιχειρήσεως. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι θεωροὶ ἀπέπλευσαν, αὐτὸς δὲ μικρὸν ἀπεσάλευε τῆς γῆς, ἅμα μὲν ὡς δοκοῖη τοῖς πολίταις ἔπεσθαι, ἅμα δ' ἵνα μὴ πλησίον τῆς Τύρου τοῦ σκάφους ὄντος, κατάφωρος γένοιτο μετὰ τὴν ἀρπαγὴν. Ἐπεὶ δ' ἐγένετο κατὰ Σάραπτα κώμην Τυρίων, ἐπὶ θαλάττῃ κειμένην, ἐνταῦθα προσπορίζεται λέμβον, δίδωσι δὲ τῷ Ζήνωνι, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τοῦ οἰκέτη ὃν ἐπὶ τὴν ἀρπαγὴν παρεσκευάσει. Ὁ δὲ (ἦν γὰρ καὶ ἄλλως εὐρωστος

30 τὸ σῶμα καὶ φύσει πειρατικὸς) ταχὺ μὲν ἐξεῦρε ληστὰς ἀλιεῖς ἀπὸ τῆς κώμης ἐκείνης καὶ δῆτ' ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Τύρον. Ἔστι δὲ μικρὸν ἐπίπειον Τυρίων, νησιδίον ἀπέχον ὀλίγον τῆς Τύρου (Ῥοδόπης αὐτὸ τάρων οἱ Τύριοι λέγουσιν) ἐνθ' ὃ λέμβος ἐφῆ-
35 ὄρανε.

III'. Πρὸ δὲ τῆς πανηγύρεως, ἦν ὁ Καλλισθένης [καὶ] προσεδόκα, γίνεται δὲ τὰ τοῦ αἵτοῦ καὶ τῶν μάντεων· καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν παρεσκευαζόμεθα νύκτωρ, ὡς θυσοόμενοι τῷ θεῷ. Τούτων δὲ τὸν Ζήνωνι

rietas. In suffimentis, casia, thus, crocus : in floribus, narcissus, rosa, myrtus erant : suavitasque e floribus afflata cum suffimentorum odore certabat : sublatusque cum aere vapor odores confundebat et ventum suavitate complebat. Sed et multae ac varias victimae erant : inter quas principem locum Nilotici boves obtinebant : non solum autem magnitudine, verum etiam colore animal huiusmodi praestat. Statura est eximia, cervice crassa, humeris amplis, ventre magno, cornibus non ut Siculi boves depressis, neque ut Cyprii deformibus, sed quae a temporibus alte consurgentia sensim utrinque curvantur ita, ut summæ illorum partes tantum sibi mutuo appropinquent, quantum principia eorum inter se distant et plenæ Lunæ imaginem propemodum referre videntur : colore talem in Thracis equis Homerus laudat. Incedit autem taurus is cervice sublata quasi aliorum se regem esse ostendat. Quod si vera sunt quae de Europa traduntur, in Ægyptium taurum Jupiter sese commutavit.

XVI. Eo porro tempore accidit, ut nocera mea incommoda valetudine esset. Leucippe vero morbum causata (pactum enim erat inter nos in eundem locum venire quum alii exissent) domi remansit. Ex quo factum fuit, ut soror mea cum Leucippes matre prodiret. Callisthenes, qui nondum Leucippen viderat, quum primum Calligonem sororem meam obviam habuit, eam Leucippen esse credidit : Sostrati enim uxorem probe norat : ac nemine appellato, quippe qui aspectu jam captus erat, famulorum uni, cui quam maxime fidebat, puellam ostendit, latronesque ad eam rapiendam convocare jubet, rapiendique modum praescribit. Celebritas autem instabat, qua virgines omnes ad mare profecturas esse audierat. Quae quum locutus esset, curandi sacrificii munere neglecto, abiit.

XVII. Erat ei privata navis : quam priusquam domo exiret, praestruerat, si forte, quod animo jam agitabat, perficere posset. Jam vero alii rei divinae faciendae curatores in altum inveci erant : Callisthenes autem non admodum a litore abscedebat, simul ut cives suos sequi videretur, simul ut ne cum Tyro vicina esset navis, post raptum deprehenderetur. Ac quum primum Saraptam, Tyriorum vicum, in mari situm pervenit, illic lembum sibi acquirit, ac Zenoni tradit : id illi nomen erat, cui rapiendae puellae provinciam demandaverat. Is quum alioqui robusto esset corpore, piraticamque a teneris facere didicisset, piratas in vico illo pisces confestim invenit, ac Tyrum applicuit. Est urbi Tyro proxima parva insula (Tyria illic naves stationem habent) quam Rhodopes tumulum vocant. Eo in loco lembus in insidiis erat.

XVIII. Antequam autem celebritatis ejus, quam Callisthenes expectabat, dies advenisset, quae aquila portenderat et quae divinatores responderant, omnia consecuta sunt, et nos ut praesidie deo sacrum faceremus, noctu

γυναικῶν οὐδὲν ἄλλ' ἐπειδὴ καιρὸς ἦν βαθείας ἐπι-
 ραί, ἡμεῖς μὲν προσηύθεμεν, ἀδελφεὶ δ' ἔειπτο. Ἄρτι
 δὲ γενομένων ἡμῶν ἐπὶ τῷ χειρὶ τῆς θαλάσσης,
 ἡ μὲν τὸ συγκείμενον ἐνέτινε σχοῖνον, ὃ δὲ λήμβος
 ἐξείργησε προπέθει, καὶ ἐπὶ πλεσίον ἐγένετο, ἐράνη-
 σαν ἐν αὐτῷ νεανίσκοι δίκαι. Ὀκτώ δ' ἑτέρους ἐπὶ
 τῆς γῆς εἶχον προλογίσκοντας, οἱ γυναικείας μὲν εἶχον
 πολλὰς καὶ τῶν γενεῶν ἐφίλωντο τὰς τρίτας, ἔφερον
 δ' ἄκατος ὑπὸ κελπῶ ἕτερος, ἐκθύβιον δὲ καὶ αὐτοὶ θυ-
 σισιν, ὡς ἂν ἦμισθ' ὑποπτευθεῖεν. Ἡμεῖς δ' ὀφθαλμοῖς
 γυναίκας εἶναι. Ἐπεὶ δὲ συνετίθεμεν τὴν πυρᾶν,
 εἴρηκτος βρῶντες συντρέφουσι καὶ τὰς μὲν δάδας ἡμῶν
 ἀποδοεικνύουσι φευγόντων δ' ἀτάκτως ὑπὸ τῆς ἐκπλή-
 ρους, τὰ ἕτερα γυναικῶντες ἀρπάζουσι τὴν ἀδελφὴν
 τὴν εὐχὴν καὶ ἐθέμενοι τῷ σκάφει, ἐμβάντες εὐθὺς,
 ὄφθαλμοις διαγνῶντες ἀφίστανται. Ἡμῶν δ' οἱ μὲν ἔφερον,
 οὐδὲν ὅσ' εἶδότες ὄθ' ἐυρακότες, οἱ δ' ἄρα τ' ἴδον
 καὶ εὐθὺς Ἀρσάει Καλλιγόνην εἶχουσι. Τὸ δὲ πλεῖον
 ἤλασθη ἐπείρανε τὴν θαλάσσαν ὡς δὲ τοῖς Σαρᾶπτοις
 τῆς ἰσθμοῦ, πάραθεν ὃ Καλλισθένης τὸ σχοῖνον ἰδὼν,
 ἀπὸ τῆσιν ἐπιπέδους καὶ ὄχρεται μὲν τὴν κόρην,
 καὶ δ' εὐθὺς πλάγιος. Ἐγὼ δ' ἀνέβουσα μὲν οὐτω
 ἀποδοεικνύουσι μοι τῶν γάμων παραδόξως, ἡχθόμεν
 ἡμῶν ὑπὸ ἀδελφῆς περιπεσούσης τοιαύτη συμφορᾷ.
 10. Ὁ δὲ ὄφθαλμοις δ' ἡμέρας διακλιπὼν, πρὸς τὴν Λευ-
 κίππην διελγύατο. Μέχρι τίνος ἐπὶ τῶν φιδυμάτων
 ἐπέβη, φιδυάτη, κατὰ τὰ προύμια; προσβῶμεν ἤδη
 πρὸς καὶ ἑρωτικόν. Φέρε, ἀνάγκη ἀλλήλους ἐπιβῶμεν
 τῆσιν. Ἄν γὰρ (ἡμῶν) Ἀφροδίτη μυσταγογίση,
 ἡμῶν τῶν ἀδελφῶν κρείττων γένηται τῆς θεοῦ. Ταῦτα
 πῶς ἔπειτα ἀποδοεικνύουσι, ἐπιπέθει τὴν κόρην ὑποδείξα-
 σαι με νεκρὸς τῷ θαλάμῳ, τῆς Κλειῶς συμφορῶσης,
 ἡμῶν ἢ ἀπὸ θαλάσσης. Ἡμεῖς δ' ὁ θαλάμος ἀδελφῆς
 ὄφθαλμοι. Ἀρσάει ἦν μέγα τίτταρα οὐκ ἔμελλε εἶχον, δύο
 αὐτῶν ἰσθμῶν, ὡς δ' ἐπὶ ἄτερα μίσησ δὲ ἀδελφῆς στε-
 νωπὸς ἐπὶ τὰ οὐκ ἔμελλε ἄρα δ' ἐν ἄρτῃ τῶν στε-
 νωπῶν ἡμῶν ἐπέκειτο. Ταῦτα εἶχον τὴν καταγογίσην
 ἀποδοεικνύουσι καὶ τὰ μὲν ἐνδοτέρω τῶν οὐκ ἔμελλε ἢ τε
 ἀδελφῆς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς διελγύατο, ἐκότερα τὰ
 ἀδελφῆς, τὰ δ' ἔχον δύο τὰ πρὸς τὴν εὐχὴν, τὸ μὲν
 ἑκάστη τὸ κατὰ τὴν παρθένοι, τὸ δὲ ταμεινὸν ἦν.
 ἀποδοεικνύουσι δ' αὖτε τὴν Λευκίππην ἢ μήτηρ,
 ἡμῶν ἐπέθει τὴν ἐπὶ τῶν στενωπῶν ἄρα δ' εἶχον
 ἄρα δ' ἔμελλε ἐπέκειτο καὶ τῆς νεκρῆς ὄφθαλμοι δὲ τῆς
 νεκρῆς ἢ δὲ ἀποδοεικνύουσι ἀδελφῆς καὶ πρὸς τὴν εὐχὴν
 ἀποδοεικνύουσι τὴν εὐχὴν ἀποδοεικνύουσι, ἀδελφῆς πάλιν τῆς
 νεκρῆς, ἡμῶν ἀποδοεικνύουσι. Ταῦτα ὅσ' ἴσας μηχανή-
 σαι δ' ἀποδοεικνύουσι τὴν ἀποδοεικνύουσι πρὸς τὴν
 ἀποδοεικνύουσι, τῆς Κλειῶς τ' ἐπιπέθει, καὶ τῆς
 ἀποδοεικνύουσι, μὲν ἀποδοεικνύουσι τῶν [κέρ] τῆσιν,
 ἡμῶν τὸ ἀποδοεικνύουσι.

Κ'. Ἡ δὲ τῆς ἀδελφῆς οὐκ ἔμελλε πολυπράγμων καὶ
 ἀποδοεικνύουσι καὶ ἡμῶν καὶ πᾶν ὃ τι ἂν εἴποι τις, ὄφθαλμοι
 ἀποδοεικνύουσι. Ὁ δὲ μοι εὐχὴν ἀποδοεικνύουσι ἐπιπέθει τὰ

nosmet adnaueramus : nec eorum quidquam Zenonem
 latuit. Ad nullam igitur noctem eximus, ille scutus
 est. Molo autem eramus, extremo in litore, cum is, uti
 constituerat, signum sustulit, lembusque statim ad litus
 navigavit, et quam propior factus esset, apparebant in eo
 iuvenes decem : expectabant in terra octo alii in insi-
 diis collocati, muliebri ornatu, niesto raso, omnes gladium
 sub veste gestabant : atque ut quam minimam in suspicio-
 nem venirent, victimas portabant, ita ut feminas illos
 esse arbitraremur. Postquam pyram exstruximus, in
 clamore sublato, repente impetum fecerunt, nostrasque
 facis exstinxerunt : cumque nos subita meta percussis nullo
 ordine servato, terga daremus, illi, nudatis gladiis, soro-
 rem meam rapuerunt, et impoentes navi et mox ea in-
 seensa, vulnecum instar, avolaverunt. E nobis alio, ea re
 neque visa, neque audita, fugae sese mandarunt : nonnulli
 et viderunt et vocem hanc simul miserunt : Calligonem
 pirata avexerunt. Jam medium lembus mare transerat,
 Saraptaque appropinquaverat, cum Callisthenes, aguto
 procul signo, processit obviam, susceptaque puella, in al-
 tum se recepit. Mihi vero disturbatis tam prater opinio-
 nem meam nuptis animus redat, tametsi sororem tantam
 in calamitatem incidisse non poteram non dolere.

XIX. Paucis post diebus, Leucippen is verbis affatus
 sum : Quousque tandem, carissima Leucippe, basis misis-
 temus, ut in proverbio est? Jam aliquid aliud etiam ex
 his, que ab amantibus expectatur, addamus. Age tibi
 necessitatem mutuo nobis imponamus. Nam si Venus
 sacris intrahamur, deum alium nullum ea potentiam
 inveniemus. His cautionibus sapius repetitis, eam, ut
 me noctu thalamo exciperet, inluxi, Clione etiam, que
 cubituli ejus curam sustinebat, adjuvante. Porro thala-
 mos ita asidificatus fuerat. Ingens aerat spatium, quatuor
 thalamos, duos dextra, sinistra totidem continens, media
 interjuncte semita quadam angusta, qua ad eos iri possent.
 Semite hujus finem unam januam habebat. Ibi degrebat
 mulieres. Nam thalamos interiores, mutuo sibi oppositos,
 vugo et ejus mater obtinuerant, ex alia, qui Leucippe
 thalamo conjungebatur, Clioni obtigerat, ultimus panni
 asservitudo destinatus fuerat. Leucippen mater cubitum
 unper comitabatur : ac non solum valvas in semita quasi
 intus clauderet, verum etiam foris per aliam claudi, en-
 todvalvas passim per foramen claves a Clioni curabat. Mene
 autem cireter aurora ortum advenio eo, cum hoc omnis
 imposuisset, per foramen illi adjectis clavibus, aperire os-
 tum jubebat : his igitur simul alia s quasdam cum Satyrus
 fabricari curasset, aperiendi periculum fecit : atque ut rem
 e sententia procedere animadvertit, Clioni, puella etiam
 conscia, persuasit, ne arti quousque modo impoimento
 esset : hanc ita erant constituta.

XX. Erat is simidus quidam, vir curiosus, loquax,
 ventri deditus, ac quovis alio sociali nomine dignus, quem
 Compen vocabant. Is nihil, quousque aperimus,

πραττόμενα ἡμῖν· μάλιστα δ', ὑπερ ἦν, ὑποπτεύσας, μή τι νύκτωρ ἡμῖν πραχθῆ, διενυκτέρευς μέχρι πόρρω τῆς ἐσπέρας, ἀναπετάσας τοῦ δωματίου τὰς θύρας, ὥστ' ἔργον ἦν αὐτὸν λαθεῖν. Ὁ οὖν Σάτυρος βουλό-
 5 μενος αὐτὸν εἰς φιλίαν ἀγαγεῖν, προσέπειθε πολλὰκις καὶ κώνωπα ἐκάλει καὶ ἔσκωπτε τούνομα σὺν γέλωτι. Καὶ οὗτος εἰδὼς τοῦ Σατύρου τὴν τέχνην, προσποιεῖτο μὲν ἀντιπαιζειν καὶ αὐτὸς, ἐνετίθει δὲ τῇ παιδιᾷ τῆς γνώμης τὸ ἀσπονδόν. Λέγει δὲ πρὸς αὐτόν· Ἐπειδὴ
 10 καταμακᾷ μου καὶ τούνομα, φέρε σοι μῦθον ἀπὸ κώνωπος εἶπω.

ΚΑ'. Ὁ λέων κατεμέμφοτο τὸν Προμηθεά πολλὰκις, ὅτι μέγαν μὲν αὐτὸν ἐπλασε καὶ καλὸν καὶ τὴν μὲν γένυν ὥπλισε τοῖς ὀδοῦσι, τοὺς δὲ πόδας ἐκράτυνε
 15 τοῖς δνυξιν, ἐποίγσέ τε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον. Ὁ δὲ τοιοῦτος, ἔφασκε, τὸν ἀλεκτρυόνα φοβοῦμαι. Καὶ ὁ Προμηθεὺς ἐπιστάς, ἔφη· Τί με μάτην αἰτιᾷ; τὰ μὲν γὰρ ἐμὰ πάντ' ἔχεις, ὅσα πλάττειν ἡδυνάμην, ἡ δὲ σὴ ψυχὴ πρὸς τοῦτο μόνον μαλακίζεται. Ἐκλαεν
 20 οὖν αὐτὸν ὁ λέων καὶ τῆς δειλίας κατεμέμφοτο καὶ τέλος ἀποθανεῖν ἤθελεν. Οὕτω δὲ γνώμης ἔχων ἐλέφαντι περιτυγχάνει καὶ προσαγορεύσας εἰστήκει διαλεγόμενος. Καὶ ὁρῶν διαπαντὸς τὰ ὠτα κινούντα, Τί πάσχεις; ἔφη, καὶ τί δήποτε οὐδὲ μικρὸν ἀτρεμεῖ
 25 σου τὸ οὖς; Καὶ ὁ ἐλέφας, κατὰ τύχην παραπτάντος αὐτῷ κώνωπος, Ὁρᾷς, ἔφη, τοῦτι τὸ βραχὺ τὸ βομβοῦν; ἦν εἰσδύη μου τῇ τῆς ἀκοῆς ὀδῶ, τέθνηκα. Καὶ ὁ λέων, Τί οὖν ἀποθνήσκειν ἔτι, ἔφη, με δεῖ, τοσοῦτον ὄντα καὶ ἐλέφαντος εὐτυχέστερον, ὅσον κρείττων
 30 κώνωπος ἀλεκτρυῶν; Ὁρᾷς, ὅσον ἰσχύος ὁ κώνωψ ἔχει, ὡς καὶ ἐλέφαντα φοβεῖν. Συνεῖς οὖν ὁ Σάτυρος τὸ ὑπουλον αὐτοῦ τῶν λόγων, ἠρέμα μειδιῶν, Ἄκουσον κάμου τινα λόγον, εἶπεν, ἀπὸ κώνωπος καὶ λέοντος, ὃν ἀκῆκοά τινας τῶν φιλοσόφων· χαρίζομαι δέ σοι
 35 τοῦ μύθου τὸν ἐλέφαντα.

ΚΒ'. Λέγει τοίνυν κώνωψ ἀλαζὼν ποτε πρὸς τὸν λέοντα· Εἴτα κάμου βασιλεύειν νομίζεις ὡς καὶ τῶν ἄλλων θηρίων; ἀλλ' οὐτ' ἐμοῦ καλλίων, οὐτ' ἀκλιμώ-
 40 τερος ἔφες, οὔτε μείζων. Ἐπεὶ τίς σοι πρῶτόν ἐστιν ἀλκή; Ἄμύσσεις τοῖς δνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι. Ταῦτά γὰρ οὐ ποιεῖ μαχομένη γυνή; Πῶϊον δὲ μέγεθος ἢ κάλλος σε κοσμεῖ; Στέρνον πλατὺ, ὡμοὶ παχείς καὶ πολλὴ περὶ τὸν αὐχένα κόμη. Ἦν κατόπιν οὖν αἰσχύνῃ οὐχ ὄρᾳς; Ἐμοὶ δὲ μέγεθος μὲν ὁ ἀήρ ὄλος,
 45 ὅσον μοι καταλαμβάνει τὸ πτερόν, κάλλος δ' αἰ τῶν λειμώνων κόμαι. Αἱ μὲν γὰρ εἰσιν ὡσπερ ἐσθῆτες, ἀς θταν θέλω παῦσαι τὴν πτῆσιν ἐνδύομαι. Τὴν δ' ἀνδρείαν μοι μὴ καὶ γελοῖον ἢ καταλέγειν. Ὁργανον γάρ ὄλος εἰμι πολέμου· μετὰ μὲν σάλπιγγος παρα-
 50 τᾶττομαι, σάλπιγξ δὲ μοι καὶ βέλος τὸ στόμα· ὥστ' εἰμι καὶ αὐλητὴς καὶ τοξότης. Ἐμαυτοῦ δ' οἶστος καὶ τόξον γίνομαι. Τοξοῦει γὰρ μου διαέριον τὸ πτερόν. Ἐμπεσῶν δ' ὡς ἀπὸ βέλους ποῖω τὸ τραῦμα. Ὁ δὲ παταχθεὶς ἐξαίφνης βοᾷ καὶ τὸν τετριωκότα ζη-

procul observare videbatur. Maxime vero, uti revera erat, suspicans, ne noctu aliquid tentaremus, ad multam noctem cubiculi foribus apertis vigilabat ita, ut eum latere perdifficile esset: quam ob rem Satyrus, hominem ad amicitiam atrahere volens, cum eo saepe jocabatur, et conopem (quæ vox culicem denotat) appellabat, ejusque nomen ridens cavillabatur. Ille Satyri arte cognita, contra jocari quidem fingebat, verum infidum animum lusui addebat. Itaque ad eum conversus, Agedum, inquit, quoniam nomen meum irrides, fabulam tibi de culice sum narraturus.

XXI. Prometheus leo saepe incusavit, quod, cum se magnum et formosum effinxisset, maxillasque dentibus, unguibus pedes armavisset, ac feris aliis robustiorem effecisset, tamen dotibus tot præditus gallum gallinaceum timeret. Cui ex improvise adstans Prometheus, Quid temere, inquit, me accusas? ego, quæ præstare potui, omnia tibi concessi: verum animus ipse tuus hac una in re infirmus est. Quocirca fiebat leo, seque timiditatis damnus, mori omnino decreverat. Qua in cogitatione dum esset, in elephantem incidit, quocum, post datam salutem, in sermonem delapsus, ubi aures perpetuo moventem illum vidit: Quid hoc, inquit, rei est? cur ne punctum quidem temporis auribus quietem das? Tum elephas, cujus circum caput culex tum forte volitabat, Bestiolam, inquit, hanc susurrantem cernis? Si aures modo meas ingrederetur, de me actum esset. Leo vero, Quid me igitur, inquit, mori oportet? qui talis sim, tantoque elephantem beator quanto culici gallus gallinaceus antecellit. Videsne quantum culici roboris insit, ut elephantem etiam terreat? Satyrus autem doli plenam illius orationem cognoscens leniter arridens, Meam tu quoque, inquit, de culice ac leone historiam a philosopho quopiam relata audi. Tibi autem gratificor elephantem fabulæ.

XXII. Confidentissimè igitur plenus aliquando culex leonem allocutus, Ergo tu, inquit, mihi etiam, quemadmodum ceteris animalibus, præpositum te credis, cum neque pulchrior, neque fortior, neque melior sis. Quodnam enim robur primum tibi est? Tu quidem unguibus laceras et dentibus mordes: at eadem mullercula pugnas facit. Quæ vero magnitudo te ornat, quæ pulchritudo? Amplum tibi pectus est, lati humeri, collum etiam densis inhorrescit pilis: at quanta posteriorum partium turpitudine sit, non vides. Magnitudo mea est aer totus, quantum quidem alis circuire possum: pulchritudo pratorum viriditas, quæ vestis etiam loco mihi est, quam, cum a volatu quiescere lubet, induo. Nec vero dictu ridiculum fuerit robur meum: totus enim bellicum instrumentum sum, nec sine tuba inquam in pugnam prodeco; mihi os et tuba jaculum est, eoque tubicem et jaculator sum. Sagittam quia etiam atque arcum memet facio: per aerem enim alæ me vibrant. Vibratus ipse, tanquam telum aliquod, vulnus infero: quod qui accipit, subitum clamorem edit,

αὐτῷ. Ἴσθ' ἂν ποτὶν οὐ πόρην ἔσθ' ἂν καὶ φέρον
καὶ μένος, καὶ περιπτύω τὸν ἀνδρῶν τῶν πατέρῳ,
καὶ δ' αὐτὸν βλάπῃ περὶ τοῖς τραύμασιν ὀργόμενος.
Ἄλλ' ἂν εἴ δαι λόγων; ἀργόμεθα μάχῃ. Ἄμα λέγων
ἐπιπίπτει τῷ λέοντι καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἱμπεδῶν
καὶ εἴ τι ἄλλο ἀπέριχον τῶν προσώπων, περιπτύμενος
ἐμὰ καὶ τῶν θρόνων λατοῶν. Ὁ δὲ λέων ἠγρίανέ τε
καὶ μετισταίρειτο πάντη καὶ τὸν ἄερα περιέχεσκεν.
Ὁ δὲ κόωνος ταύτην πλέον τῆς ὀργῆς ἐτίθειτο παιδίην,
καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐνέτρισκε τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ μὲν
ἐκλίπεν εἰς τὸ λυπῶν μέρος, ἀνακλῆπτων ἐνθα τοῦ
πρώτου ἢ πῶ γῆ, ἢ δὲ ὡς περ παλαιστῆς τὸ σῶμα
σαῶσαι, εἰς τὴν συμπλοκὴν ἀπέριχον τῶν τοῦ λέοντος
ὤμων, αὐτὴν μίστην διαπτάς κλεισμένην τὴν γίνον.
Ὁ δὲ ὀδόντες κινεὶ τῆς θήρας περὶ ἐαυτοῦ ἐκροτάλι-
ζα. Ἦδη τοῦτον ὁ λέων ἐλεγχόμενος οἰκιστῶν πρὸς
τὸν ἄερα τοῖς ὀδοῦσι καὶ εἰστέλλει παρεμύθεος ὀργῆ
καὶ κόωνος περιπτύμενος αὐτὸν τὴν κόμην, ἐπιπέσει
ἐνθα ἐπιπίπτει. Μακρότερον δὲ ποιούμενος τῆς πύ-
κτου τὸν κύκλον, ὑπὸ περιτῆς ἀπειροκαλίας ἀράχνης
κατέβηκε νέμασιν ἐμπλακίς, καὶ τὴν ἀράχνην οὐκ
αὐτὸς ἐπεπύον. Ἦς δ' οὐκέτι εἶμι φουγῆν, ἀδυσ-
κῶν εἶπεν. Ἦ τῆς ἀόσιας προδικαλούμεν γὰρ ἐγὼ
καὶ σὺ, σίγῃς δὲ με ἤχηται ἀράχνης χιτῶν. Ταῦτ'
αὖθις, Ἦρα τοῖσιν, ἔφη, καὶ σὺ τὰς ἀράχνας φοβῆ-
σθαι. Καὶ ἄρα ἐγένετο.

ΚΓ. Καὶ ὀλίγῃς διαλειπὼν ἡμέρας, εἰδὼς αὐτὸν
κατὰς ἠτερόμενον, φάρμακον πρῶμενος ὕπνου βα-
ρῆς, εἰς ἑστῆσιν αὐτὸν ἐκίλισεν. Ὁ δ' ὑπώπνυσε
καὶ πικρὰ μὲν καὶ οἶκει τὸ πρῶτον ὡς δ' ἡ βελ-
όνη γαστῆρ κατακλῆσαι, πειθήεται. Ἐπι δ' ἦκε
πρὸς τὸν Σάτυρον, εἶτα δαιμόνας ἐμῆδιν ἀπένει,
καὶ τὸ φάρμακον κατὰ τῆς τελευταίας κούκας ὁ Σά-
τυρος αὐτῷ καὶ ἑ μὲν ἴππε, καὶ μικρὸν διαλειπὼν,
καὶ εἰς τὸ θυμῶν αὐτοῦ φθῆσαι, καταπεσὼν ἔκειτο,
καὶ ὕπνον καθεύδων τοῦ φαρμάκου. Ὁ δὲ Σάτυρος
ἐπιπέσει πρὸς με καὶ λέγει· Κεῖται σοι καθεύδων
ὁ κόωνος, ὁ δ' ἔπος Ὀδυσσεὺς ἀγαθὸς γένη. Ἄμα
ἔφη καὶ ἦλθεν ἐπὶ τῆς θήρας τῆς ἱρμαίνης. Καὶ
τῷ ὑπὸ ἐπέσει, ἐγὼ δ' εἰσέειν, ὑποδεχόμενος με τῆς
κούκας ἀφῆκε, τρέμων τρέμων διπλῶν, χερσὲς ἄμα
κατέβηκε. Ὁ μὲν γὰρ τοῦ κινδύνου φόβος ἐθερῶσει
καὶ τῆς ἐλπίδος ἐλπίδος, ἢ δ' ἐλπίς τοῦ τυχεῖν ἐπικα-
ταίει τὸν ῥῶτον. Οὕτω καὶ τὸ ἐλπίσον ἐρο-
ῦσθαι καὶ ἔμπερ τὸ λυπόμενον. Ἄρτι δὲ μου
κατὰ κινεὶ εἶμι τῶν θηλάμων τῆς ταύτης, γίνεται τι
κατὰς περὶ τῆς τῆς κόωνος μητέρα. Ἔτυχε [γὰρ]
αὐτὸν ταυρίαι. Ἐδύκει τινὰ λεγτὴν μάχης
καὶ ἔμπερ γέμνη, ἄγειν ἀρπασόμενον αὐτῆς τὴν θυ-
μῶν καὶ κατακλῆμενον ὑπαιαν, μίστην ἀνατίμειν
καὶ ἔμπερ τὴν γαστῆρα κατέβηκε ἀρπύμενον ἀπὸ τῆς
κούκας. Ἰπρυθῆτα οὖν ὑπὸ δαίμονος, ὡς εἶπεν,
κατέβη καὶ ἐπὶ τὸν τῆς θηλάμων θάλαμον ταύτην,

Αἰσχυρὸς Ἰατρός.

vulnibusque auctorem ut inveniat, circumspicit. Ergo vivo
et praesens absque eodemque momento et fugio et remaneo,
alsique hominem obsequo, stique ob vulnera saltantem
curvens adeo. Sed qualis verbis opus est? Agendum, pug-
nam incamus. Atque inter loquendum in leonem impetum
fecit, oculos, atque omnes capitis partes pars carentes
appetens, interimque susurrans. Irascitur leo, sepius
huc illuc convertens, aerem modo vorabat. Culex majo-
rem ex illius ira voluptatem capiens, ipsa etiam labra in-
vaderebat. Atque ille quidem ad partem dolentem, qua
scilicet vulnus acceperat, sese inclivans, declinabat: hic
vero in lateris vice, contracto corpore per media bron-
chias, os etiam clausum posttransiens, eliditur. Itaque
praeda frustrati dentes illius nutuo concursu resonabant.
Tandem inani pugna defatigatus, itaque devotus leo que-
verat, cum ejus comam voltando circumans culex, victo-
ria signum rececit. Inde cum ampliore gyro volatum nimia
insolentia elatus produceret, aranei tela improvise im-
pulsus est et incidens araneum non latuit. Quamobrem
ubi nullum fugienti locum suū relictum cognovit, exani-
matus, O meam demeritam, inquit, leonem provocare
ausus sum, quem tenuis aranei tela perdidit. Quae Saty-
rus cum dixisset, Vide, inquit, o Conops, aranei tibi quo-
que telis esse timendas: ac simul caelivum sustulit.

XXII. Paucis autem diebus post, cum ventri dol tum
Satyrus Conopem animalverisset, soporifera potione re-
parata, hominem ad cenam vocavit. Ille nihil quid sus-
picans primum detrectavit: sed postea pium sua or opti-
mus venter pollexit, morem acit. Cumque ad Satyrum
venisset, ac cenatus alere vellent, potione et Satyrus pos-
tremo in poculo miscuit: qua ille hausta non amplius mor-
ratus, quam quantum ad se intra cubiculum recipere
satis esset, prolapsus jacebat gravem somnum e potione
domiens. Me vero conveniens statim Satyrus, Dormit,
inquit, Conops: itaque Ulyssis exemplo strenuus fac sis.
Quo dicto, ad Leucippes thalamum subito profecti, ille
(pro foribus) remansit, ego me furim excipiente Clione
introit: obiecto cum gaudio, tum pavore tremens: nam
percuti motus animi spem conturbabat: assequendi au-
tem spes metum voluptate perfundebat. Ita que puer
amari sperabat, timore angabatur: que doluit, gaudio
gestiebat. Ceterum paulo post quam pacifice cubiculum
ingrederet, matris ejus tale quid accidit: horribile nescio
quid in somnis oblatum est. Latroem enim quendam
destructo gladio armatum videre visa est, qui illam abdu-
ceret, ac supinam stantem, utcumque ejus, lato a pudendis
mili, gladio secaret. Quamobrem, ut erat, metu per-
culsa prosit, Leucippesque thalamum (prope enim erat)
citato gradu ingressa, recta ad cubile perrexit, me vix in

(ἴγγε γὰρ ἦν) ἄρει μου κατακλιθέντος. Ἐγὼ μὲν δὲ τὸν φόβον ἀκούσας ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν, εὐθὺς ἀνεπήδησα· ἢ δ' ἐπὶ τὴν κλίνην παρῆν. Συνεὶς οὖν τὸ κακὸν ἐβάλλομαι καὶ διὰ τῶν θυρῶν ἵεμαι δρόμῳ, καὶ ὁ Σάτυρος ὑποδέχεται τρέμοντα καὶ τεταραγμένον. Ἐπὶ ἱερούμεν δὲ τῶν ἀκότους καὶ ἐπὶ τὸ δωμάτιον ἱκνῶμεν.

ΚΔ'. Ἡ δὲ πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ Ἰλίγγου κατέπεσεν, εἴτ' ἀνενεγκοῦσα τὴν Κλειῶν κατὰ κόρυθα, ὡς εἶχε, βαπτίζει καὶ ἐπιλαβομένη τῶν τριχῶν, ἅμα πρὸς τὴν θυγατέρα ἀνώμωξεν, Ἀπιόλεσάς μου, λέγουσα, Λευαίπη, τὴς ἐλπίδας. Οἴμοι, Σώστρατα. Σὺ μὲν ἐν Βυζαντίῳ πολεμίεις ὑπὲρ ἄλλοτρῶν γάμων, ἐν Τύρῳ δὲ καταπεπολιμῆσαι καὶ τῆς θυγατρὸς σοῦ τις τοῦ γάμου σισύληκιν. Οἴμοι δεῖλαία τοιούτους σοῦ γάμους ὄφρα οὐ προσεδόκων. Ὅφρα ἐμεινας ἐν Βυζαντίῳ ὄφρα ἐπαθες πολέμου νόμῳ τὴν ἕβριν ὄφρα σε κἂν Θρᾷ νικήσας ἕβρισεν οὐκ εἶχεν ἡ συμφορά διὰ τὴν ἀνάγκην οὐκ εἶδος. Νῦν δὲ, κακὸς αἶμα, ἀδοξεῖς, ἐν αἷς δυστυχεῖς· ἐπλάνα δὲ με καὶ τὰ τῶν ἐνυπνίων φαντάσματα, τὸν δ' ἀληθέστερον ὄνειρον οὐκ ἐλάσασαμην. Νῦν ἀθλιώτερον ἀνετηχῆδες τὴν γαστέρα. Αὕτη δυστυχεστέρα τῆς μαχαίρας τομῆς, οὐδ' εἶδον τὸν ἕβρισαντά σε, οὐδ' οἶδά μου τῆς συμφορᾶς τὴν τύχην.

22 Οἴμοι τῶν κακῶν. Μὴ καὶ δοῦλος ἦν;

ΚΕ'. Ἐθάρσησεν οὖν ἡ παρθένος, ὡς ἂν ἐμοῦ διαπεφυγὸς καὶ λέγει· Μὴ λοιδορεῖ μου, μήτερον, τὴν παρθενίαν· οὐδὲν ἔργον μοι κέρραται τοιούτων ἔρημάτων (ἀξίων), οὐδ' οἶδα τοῦτον ὅστις ἦν, εἴτε δαίμων, εἴθ' ἦρωσ, εἴτε ληστής. Ἐκείμην δὲ παροβημένη, μὴδ' ἀνακραγεῖν διὰ τὸν φόβον δυναμένη. Φόβος γὰρ γλώττης ἐστὶ δεσμός. Ἐν οἶδα μόνον, οὐδεὶς μου τὴν παρθενίαν κατήραυεν. Καταπεσοῦσα οὖν ἡ Πάνθεια πάλιν ἔστηεν. Ἡμεῖς δ' ἰσχοποῦμεν, καθ' ἑαυτοὺς γενόμενοι, τί ποιητέον εἴη, καὶ ἰδοῦναι κράτιστον εἶναι φεύγειν, πρὶν ἤως γένηται καὶ τὸ πᾶν ἡ Κλειῶν βρασνυζομένη κατεῖπη.

ΚΖ'. Δόξαν οὖν αὐτῶς, εἰχόμεθα ἔργου, σκηφάρινοι πρὸς τὸν θυρωρὸν ἀπίεσαι πρὸς ἐρωμένην, καὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐρχόμεθα τὴν Κλεινίου. Ἦσαν δὲ λοιπὸν μίσει νύκτες, ὥστε μόλις ὁ θυρωρὸς ἀνέωξεν ἡμῖν. Καὶ ὁ Κλεινίας, ἐν ὑπερφύῳ γὰρ τὸν θάλαμον εἶχε, διαλεγόμενον ἡμῶν ἀκούσας, κατατρέχει τεταραγμένος. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τὴν Κλειῶν κατόπιον ὄρωμεν σπουδῆ θέουσαν ἦν γὰρ ὄρασαν βεβουλευμένη. Ἄμα τ' οὖν ὁ Κλεινίας ἤκουσεν ἡμῶν ἀπεπόνθαμεν καὶ τῆς Κλειοῦς ἡμεῖς, ὅπως φύγοι καὶ πάλιν ἡμῶν ἡ Κλειῶν εἰ ποιεῖν μέλλομεν. Παρελθόντες γὰρ εἰσω τῶν θυρῶν, τῷ Κλεινίῳ διηγούμεθα τὰ γεγονότα καὶ εἴτι φεύγειν διεγνώσκμεν. Λέγει ἡ Κλειῶν, Κἀγὼ σὺν ὑμῖν ἦν γὰρ περιμαίνω τὴν ἐμὴν θάνατός μοι πρόκειται, τῶν βρασνυζῶν γλυκύτερος.

ΚΖ'. Ὁ οὖν Κλεινίας τῆς χειρὸς μου λαβόμενος,

lecto collocato. Tam vero ego, cardinum strepitu audito, statim exsurrexi, hæc autem adstabat lecto, et quo in periculo versarer intelligens, extra thalamum quam occyssime cucurri et Satyrus trementem perturbatumque me excepit: ambo deinde per tenebras evadentes, suum quisque intra cubiculum se recepit.

XXIV. Puellas mater vertigine primum correpta decidit: mox recreata Clioni faciem totis viribus pugnis contudit: ac suos sibi capillos convellens, unaque ingemiscens, ita filiam allocuta est: Leucippe, tu spes meas omnes præcidisti: heu miseram me, o Sostrate: tu Byzantii pro alienis nuptiis bellum geris: Tyri autem expugnaris ac filie tuæ nuptias nescio quis furatus est. Hei me, o Leucippe! non ego tales nuptias tuas fore ut viderem expectabam. Utinam Byzantii remansisses: utinam belli læzæ contumeliam hanc passa esses: utinam te vel Thrax aliquis hostis victor injuria affectisset: faceret enim vis illa, ut infortunium istud dedecore careret. Nunc (o te infelicem) ejus rei, quæ te miseram reddit, ad te infamia redundat. Qui nocturna etiam visa me sefellere: neque, quod verius erat, insomnium vidi. Nunc certe crudelem in modum dissectas tibi uterus fuit, atque adeo, ut ne ferro quidem crudelius dividi poterit. Quid, quod neque injuriæ tibi factæ auctorem neque calamitatis inolum cognovi. O infortunium. Numquid vero servus iste aliquis fuit?

XXV. Tum Leucippe, animo confirmato, quod fuga elapsus essem, At tu, mater, virginitatem, inquit, meam probra inaccessero noli: neque enim sermone isto tuo dignam quiequam admisi, neque illum, quisquis tandem, sive deus, sive heros, seu etiam latro fuerit, agnovi. Perterrita enim jacebam, ut neque vocem præ timore mittere possem: linguæ enim vinculum timor est. Hoc tantum scio, virginitatem a nemine meam violatam fuisse. Itaque collapsa iterum Pantiæ ingemiscebat. Interca nos, quid fieri a nobis oporteret, soli mente agitabamus: illudque optimum judicatum est, ut priusquam illucesceret, ac tormentis coacta Clio rem patefaceret, solum verteremus.

XXVI. Hac sententiâ comprobata, Id jam agebanus apud janitorem mendacio salientes quasi ad amicas nostras ituri essemus: atque ad Cliniam recta pervenimus. Erat tunc media nox. Ideoque non nisi difficulter a janitore impetravimus, ut fores aperiret. Clinia, quod in editiore domus parte cubare consuevisset, colloquens nos audivit, perturbatusque omni cum festinatione obvium nobis processit. Atque laud ita multo post Clionem impetu currere nos sequentem videmus, fugere enim ipsa quoque decreverat. Eodem igitur tempore Clinia quid nobis evenisset, intellexit. Et nos fugam Clionis, Clio autem nostrum consilium cognovit: domum enim ingressi nos primum Clinia, quæ acta fuerant, et quemadmodum e patria excedere statueramus, exposuimus. Deinde Clio, Ego quoque, inquit, vobiscum una proficiscar. Nam si mansero, quousque illucescat, mortem oppellam, quæ tormentis mihi dulciar.

XXVII. Tum Clinia manu prehensum me procul a

ἔχει τῆς Κλεισῆς μακρὰν καὶ λέγει· Δοκῶ μοι καλίστην γνώμην εὐρησάμεναι, ταύτην μὲν ὑπερβαλέμεναι, ἑκάς δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπιτελεῖν, ἢν εὖτε δοκῇ, συσκευασμένους ἀπέσθαι. Οὐδὲ γὰρ νῦν οἶδ' ἡ κόρης ἢ μήτηρ τίνα καταθεῖν, ὡς ὑμεῖς φασί, ὅτι κατακλυθῶσαν οὐκ ἔσται, τῆς Κλεισῆς ἐκ μέσου γενομένης. Τύχη δὲ καὶ τὴν κόρην συμφορῶμεν πείσεται. Ἐλέγε δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι καινόνως γενήσεται τῆς ἀποδημίας. Ταῦτ' ἔδοξε καὶ τῆν μὲν Κλεισὴ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ τῶν παρ' οὐδὲν, κελύσας ἐμβαλέσθαι σκάφει, ἑκαίς δ' αὐτοῦ καταγεύσαντες ἔβροντίζονεν περὶ τῶν ἐπιπέμων, καὶ εἰσὶν ἔδοξε ἀποπειραθῆναι τῆς κόρης καὶ εἰ μὲν θελήσει συμφορῶμεν, εὖτε πράττειν εἰ δὲ μή, μῆνιν αὐτοῦ, παραδόντας ἐκ τοῦς τῆ τύχῃ. Κοιμηθέντες οὖν ὀλίγον τῆς νυκτὸς ὅσον τὸ λοιπὸν, περὶ τῆν εὖ πάλιν ἐπὶ τὴν αἰλίαν ἐπυκνῶμεν.

ΚΒ'. Ἡ οὖν Πάνθηα ἀναστῆσα, περὶ τὰς βασάνους τῆς Κλεισῆς ἠτρεικίετο καὶ καλῶν αὐτὴν ἐκείλιετο. Ὡς δ' ἦν ἀργῆς, πάλιν ἐπὶ τὴν θυγατέραν ἵκηται καὶ, Ὡς ἔρως, ἔρη, τὴν κατασκευὴν τοῦ ὀράματος· εὖτε καὶ ἡ Κλεισὴ πείρουγεν. Ἡ δ' ἔτι μᾶλλον ἐταρρακε καὶ λέγει· Τί πλέον εἶπω σοι; τίνα δ' ἄλλην προσαγγέλλω πίστιν τῆς ἀληθείας μέλλουσα; Εἰ παρ' ἡμῶν ἐστί τις δοκιμασία, δοκιμασον. Ἡ καὶ πάλιν, ἔρη ἡ Πάνθηα, λείπεται, ἵνα καὶ μετὰ μυστήρων ἀποσυρῶμεν. Ταῦθ' ἄμα λέγουσα, ἀνεπήδησεν ὄρου.

ΚΒ'. Ἡ δὲ Λευκίππη καθ' ἑαυτὴν γενομένη καὶ αὐτὴ τῆς μητρὸς γεμισθεῖσα βραχμάτων, παντοδαπὴ τις ἔσται, ἔρως, ἡγρόνιστο, ὄργιστο. Ἡλθιτο μὲν, περὶ μῆτρας; ἡγρόνιστο δὲ, ἀνεπίδημένη ὄργιστο δὲ, ἀποπειραθῆναι. Ἄλλως δὲ καὶ λύπη καὶ ὄργη τρία τῆς ψυχῆς κλύματα. Ἡ μὲν γὰρ ἄλλως διὰ τῶν ὀράτων περυσία τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἐλευθερίαν καθαιρεῖ· ἡ λύπη δὲ περὶ τὸ στήθεα δικτυομένη κατατῆχει τῆς ψυχῆς τὸ ἡσυχασθῆναι ἢ δ' ὄργη περιπλακτοῦσα τὴν καρδίαν ἐπιπέσει τοῦ λογισμῶν τῶ τῆς μακίης ἀφροῦ. Ἄρα δὲ τούτων ἀπάντων πατήρ, καὶ ἔοικεν ἐπὶ τῆσφ τούτων βλάσιν καὶ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἐπὶ τὴν ὄργην πέμπειν τὰ βλάματα, καὶ ποικίλα τοξήματα. Ἡ μὲν ἔστιν αὐτῶν λαιδορία βέλος καὶ γίνεται τὸ ἔλλος τῆσφ, τὸ δ' ἔστιν ὀλιγὸς ἀτυχημάτων· ἐκ τούτου τοῦ ἔλλος λύπη γίνεται· τὸ δ' ὀλιγὸς ἀμαρτημάτων καὶ ἐπιπέσει αὐτῶ τὸ τραῦμα. ἴδου δὲ τούτων ἀπάντων τῶν βλάσιν, βράβη μὲν τὰ βλάματα, ἀνάμικτα δὲ τὰ τοξήματα. Ἐν δὲ τούτων ἀπάντων φάρμακον, ἀμόνοσσι βλάσιν τῆσφ αὐτῶν βλάσιν. Ἄλλως γὰρ γλώσσας βράβη, ἀλλῶς γλώσσας βράβη θεραπεύεται. Καὶ καὶ τῆσφ ἀλλῶς ἐπάουσι τὸ θυροῦμενον καὶ τῆσφ ψυχῆσφ τὸ λυπούμενον. Ἄν δὲ τις ἀνάγκη τοῦ κρείττους ἐπιπέσει τῶν ἄλλων, ἀλγεινότερα γίνεται τὰ ἔλλος τῆσφ. Αἱ γὰρ ἀλλῶς τῶν δὲ τοῦ λόγου κυράτων, καὶ ἐπιπέσει τῶν ἀφροῦ, οἶδουσι περὶ ἑαυτῆσφ πε-

Clione abluat. Mitoque optatum, inquit, consilium reperisse videor, hanc scilicet et hinc clam amoveamus, nos dies paucos expectemus: deinde, si e re ita fuerit, rebus paratis abscedamus: quem enim deprenderit puella mater, non licet, ut vos dicitis, cognovit: nec qui indeest, abscondit Clione, quisquam reperitur. Ac forte fiet, ut viro ad fugiendum pelliciamur. Sequi ipse etiam fugie postea sorum solorum pellictus est. Hunc sententia absentem fuit, et Clione famulorum uni tradita, qui naviculae impostam aucleret: nos illic remansimus, quae agenda supererant, procurantes. Tandem puellam tentare placuit, eo consilio, ut si nobiscum proficisci vellet, eam abduceremus: sin minus, illic nos quoque remaneremus, fortunae arbitrio nosmet permittentes. Quantum itaque noctis supererat, somno concessimus; ac summo mane domum revertimur.

XXVIII. Tum vero exurgens Panthia, se parabat ut de Clione questionem haberet, eamque vocari iussit: quam cum nusquam inveniri cognovit, rursus ad filiam reversa. Quid, inquit, causae est, quamobrem facti huius sermone mihi non explicas? ecce ipsa etiam Clione evanuit. Tum Leucippe audientior etiam facta, Quidnam, inquit, tibi amplius dicam? aut quam altam veritatis fidem majorem afferam? Si virginitalis periculum modo aliquo fieri potest, fiat. Scilicet id etiam restat, inquit Panthia, ut infortunii nostri testes adiscamus. Atque haec cum dixisset, statim exiit.

XXIX. Leucippe sola relicta, maternisque verbis satiata, vanas in partes trahabatur, dolebat, erubescibat, irascabatur: dolebat, quod deprehensa fuisset: erubescibat, quod se mater probris affectisset, irascabatur, quod sibi fides non haberetur. Porro autem verecundia, morror, ira, tres sunt animi fluctes. Verecundia enim in oculos illabens, iis libertatem aimit: morror in pectus diffusus, animi ardorem exstinguit: ira circum cor adltrans, rationem insanitiae spuma obruit. Horum omnium procreator est sermo: qui tanquam telum ad inelam dirigens atque collineans, variis animum vulneribus afficit, et (vulnerat) variis telis. Nam unum illius telum nempe convicium, vulnus ira; calamitatis redargutio, alterum, ex quo inemor fit; errorum exprobratio tertium et vocant vulnus verecundiam. Hisce omnibus telis peculiare est, ut profundas, at non cruentas plagas imponant: quarum medicina est eadem in ferientem tela retorquere. Sermo enim, quod lingue telum est, sermone, lingua scilicet alterius telo, retunditur; eoque pacto unum concitata pars sedatur et innotore coacta exhilaratur. Quod si cui res cum potentiore sit, ita ut non referire audeat, tum vero profundiora laecendo vulnera sunt. Nam sermonis alacris astu concitati dolores, nisi spumam pro-

φασμαίαι. Τασάτωρ δὲ ἡ Λευκίππη γαμψήσασ
βραχίονα, οὐκ ἔφερε τὴν προσβολήν.

Α'. Ἐν τούτῳ δ' ἔτυχε πόμαίαι με τὸν Σάτυρον
πρὸς τὴν κόρην ἀποπειρασόμενον τῆς φυγῆς. Ἢ δὲ,
πρὶν ἀκούσθαι, πρὸς τὸν Σάτυρον, Δάμκι, ἔρχετο, πρὸς
βραχίονα ξένων καὶ ἰγγυρίων, ἐξαρπάταί με τὸν τῆς
μικτρός ὀφθαλμῶν, οὗτ' ἔβλεπες. Εἰ δέ με ἐπιλι-
θόντες καταλίποτε, βράχος πλεζαμένη τὴν φεγγίονα
ἀδωας ἀφῆσα. Ἐγὼ δὲ ὡς ταῦτ' ἤκουσα, το πολὺ
τῆς φροντίδος ἀπεριψάμην. Δύο δ' ἡμέρας διαλι-
θόντες, ὅτε καὶ ἀποδημῶν ἔτυχεν ὁ πατήρ, παρειαυα-
ζόμεθα πρὸς τὴν φυγὴν.

ΑΑ'. Ἐἶπε δ' ὁ Σάτυρος τοῦ φαρμάκου λιφάνον,
ὅ τὸν Κώνωπα ἦν κατακοιμίας τούτου διακενούμενος
ἡμῖν ἰγγεὶ λαθὼν κατὰ τῆς κλύκας τῆς τελευταίας,
ἦν τῇ Πανθοείᾳ προσέφερεν. Ἢ δ' ἀναστῆσα, ὄψετο
εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς καὶ εὐθὺς ἐκάθευδεν. Ἐἶπε
δ' ἔτιραν ἡ Λευκίππη, θαλαμηπόλον, ἦν τῷ αὐτῷ φαρ-
μάκῳ καταθεπίστας ὁ Σάτυρος, (προσεπιπίσθητο γὰρ
καὶ αὐτῆς, ἐξ ὅ τῷ θαλάμῳ προσεγγίσει, ἔργον) ἐπὶ
τῇ τρίτῃ θυρῶν ἔρχεται πρὸς τὸν θυροπόδον κἀκείνον
ἰδεῖσθαι τῇ αὐτῷ πόμαίαι. Ὅχημα δ' εὐτεπέδ
ἡμῶς πρὸ τῶν πυλῶν ἐξεδέχετο, ὅπερ ὁ Κλεινίας παρ-
εικούσασ, καὶ ἔφθασεν ἡμῶς ἐπ' αὐτοῦ περιμένον αὐτός.
Ἐπεὶ δὲ πάντες ἐκάθευδον, περὶ πρώτας νυκτὸς φυλα-
κὰς πρόμην ἀφορηεὶ, Λευκίππη τοῦ Σατύρου χειρα-
γωγούστος. Καὶ γὰρ ὁ Κώνωψ, ὅσπερ ἡμῖν ἐρήδρευε,
κατὰ τύχην, ἐκείνην ἀπέδημαί τὴν ἡμέραν, τῇ θεσπίῳ
(τοῖ) διακονησόμενος. Ἀνοίγει δὲ τὰς θυρὰς ὁ Σάτυ-
ρος καὶ προσήλομεν ὡς δὲ παρήμην ἐπὶ τὰς πόλας,
ἐπίβημεν τοῦ ὄχηματος. Ἢμεν δ' οἱ πάντες ἔξ.
ἡμεῖς καὶ ὁ Κλεινίας καὶ δύο θεράποντες αὐτοῦ.
Ἐπιλαύνομεν οὖν τὴν ἐπὶ Σιδῶνα καὶ περὶ μοίρας τῆς
νυκτὸς δύο πορῆμεν ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ εὐθὺς ἐπὶ Βη-
ρυτὸν τὸν δρόμον ἐποιούμεθα, νομίζοντες εὐρήσειν ἐκεί-
νων ἔφορμῶσαν καὶ οὐκ ἠτυχήσαμεν. Ὡς γὰρ
ἐπὶ τοῦ Βηρυτίων λιμένος ἔλθομεν, ἀναγόμενον σκά-
φος εὐρομεν, ἄρτι τὰ πρυμνήσια μέλλον ἀπολύειν.
Μεθὲν οὖν ἐρωτήσαντες ποῖ πλεῖ, μετεσκευαζόμεθα
ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ καιρὸς μικρὸν
ἄνω τῆς ἑσπ. Ἐπλεῖ δὲ τὸ πλοῖον εἰς Ἀλεξάνδρειαν,
τὴν μεγάλην τοῦ Νεῖλου πόλιν.

ΑΒ'. Ἐχαιρον τὸ πρῶτον, ὄρων τὴν θάλασσαν,
εὐπω πελαγίζοντος τοῦ σκάφους ἀλλ' ἐπὶ τοῖς λιμῆσιν
ἐπογουμένου. Ὡς δ' ἔδοξεν οὐρίον εἶναι πρὸς ἀνα-
γωγὴν τὸ πνεῦμα, θόρυβος ἦν πολλὸς κατὰ τὸ σκάφος,
τῶν ναυτῶν διαθεόντων, τοῦ κυβερνήτου κελεύοντος,
ἐλκομένων τῶν κάλων ἢ κεραῖα περιήγετο, τὸ ἱστίον
καθίετο, ἢ καὶς ἀπεσαλεύετο, τὰς ἀγκύρας ἀνέσπων,
ὅ δὲ λιμὴν κατελείπετο τὴν γῆν ἐσωρῶμεν ἀπὸ τῆς νῆος
κατὰ μικρὸν ἀναχωροῦσαν, ὡς αὐτὴν πλέυσαν πικια-
νισμὸς ἦν καὶ πολλή τις εὐχὴ, θεοὺς σωτήρας κλοῦν-
τες, εὐφημούστας αἴσιον τὸν πλοῦν γενέσθαι τὸ πνεῦμα

rini, suo ipsorum mole magis inagravescent. His molestiis
conflictata Leucippe, animum despondebat.

XXX. Interrea Satyrum ad eam, an fugere vellet,
suscitatum misit. Quae sermonem illius antevertens, Per
externos, inquit, atque indigenas deos, quæso, e matris
ocula ereptam, quo vultis, abducite: nam si me relicta
discesseritis, laqueo mihimet animam intercludam. Quæ
cum mihi relata fuerunt, magna ex parte animi mei mo-
lestiam abtarserunt. Biduum itaque commorati, siqui-
dem domo aberat pater, quæ ad fugam opus erant, parati-
mus.

XXXI. Ejus autem potionis, qua Conops consopitus
fuerat, reliquum Satyrus cum asservasset, id, dum nobis
ministrat, postremo in poculo Panthiæ clam miscuit.
Quamobrem illa, surgens, eam se intra cubiculum con-
tulit, statimque dormire cepit. Erat virgini alia etiam
cubicularia: cui cum potionis ejusdem Satyrus partem
dedisset (illam enim, ex quo thalamo præfecta fuit, ad-
mare sinxerat) ad janitorem ad tertiam januam venit,
cumque medicamento eodem dormire compulit. Interrea
currus instructus a Clinia ante portas nos præstolabatur,
qui jam nos antevertit in ipso expectans. Posteaquam
sopiti omnes jacuerant, circiter primam noctis vigiliam
summo cum silentio processimus, Satyro Leucippen manu
ducente: forte enim eo die Conops, qui nos observare con-
sueverat, heræ aliquid ministraturus domo abscesserat.
Aperta igitur a Satyro janua, exiimus: ubi ad portas ve-
nimus, vehiculum numero sex, ego scilicet, Leucippe, Sa-
tyrus, Clinia, et famuli Clinia duo, conscendimus, ac
Sidonem cursum direximus, noctisque parte altera exacta,
eam ad urbem, mox Berytum, pervenimus, navem illic
aliquam soluturam invenire credentes. Neque nos opinio
fessellit; nam simulac Berytiorum portum intravimus,
navem quæ deducebatur, jamjam soluturam retinacula
comperimus, in eamque prius, quam, quo cursum tene-
ret, sciscitaremur, nostra omnia contulimus, tempus erat
paulo ante lucem: Alexandriam, Nilii urbem magnam,
petebat navigium.

XXXII. Ibi vero ego mare tunc primum adspiciens,
gaudio exsultabam, nondum abrepta in altum sed in portu
adhuc quiescente nave. Postea vero, quam idoneus ad
excendum ventus flare visus est, ingens in nave discurren-
tium navularum, attractorum rudentium, gubernatoris hor-
tantis strepitus exortus: antenna obversa, velum pansum,
navis in altum abrepta, sublata anchoræ, portus relictus
est, terra a nave, quasi ipsa navigaret, recedere paulatim
videbatur. Ibi tum plausus excitatus, multæque deos
Servatores vocantium et lingua faventium quo prospera na-

ἴσται πρόσθετον, τὸ ἱστίον ἐκυστόδοτο καὶ ἄλλα τὴν ναῦν.

ΜΓ'. Ἐπεὶ δὲ τις ἡμῖν νεανίσκος παρατηρήσων, τί, ἐπεὶ καιρὸς ἤγάρ ἐστιν, προσηρρονόμενος ἡμῶς συναρμαστῶν ἤσται. Καὶ ἡμῶν δ' ὁ Σάτυρος παρέφεραν ἄνω εἰς μέσον κατὰ κλίμην αἰ εἶχον, τὸ ἄριστον ἰκονοῦμεν, ἤδη δὲ καὶ λόγον. Λέγω δὲ πρῶτος Πόνη, ὃ νεανίσκος, καὶ τίνα σε δειπ καλεῖν; Ἐγὼ Μενέλαος, εἶπεν· τὸ δὲ γένος Αἰγυπτίος. Τὰ δ' ἑμέτερη τάχα; Ἐγὼ Κλειτορῶν, οὗτος Κλεινίας, Φαινίαιος ἀγορεύω. Τίς οὖν ἡ πρόφρασις ὑμῖν τῆς ἀποδημίας; Ἦε οὐ πρῶτος ἡμῖν φράσεις, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ἀκούσει.

ΑΔ'. Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος· Τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς ἰστίου ἀποδημίας, ἔρος βιάσκατος καὶ θήρα δυστυχίας. Ἦσαν μετράκιον καλοῦ· τὸ δὲ μετράκιον, φιλόθερον ἦν. Ἐπειγόν τὰ πολλὰ, κρατεῖν οὐκ ἠδυνάμην. Ἦε ὁ οὐκ ἴσθαι, εἰπέ μοι ἐπὶ τὰς ἄγρας κήρυξ. Ἐθέρωμεν οὖν ἱππεύοντες ἄμφω καὶ τὰ πρῶτα ἠτύχησάντων, τὰ δευτέρω δὲ τῶν θηρίων. Ἐξείργης οὖς τῆς ἄτης προσηρῆ καὶ τὸ μετράκιον ἐδίωκε, καὶ ὁ σὺς κτιστρεῖται τῆς γένου καὶ ἀντιπρόσωπος ἰχθύρι ἀφύμω, καὶ τὸ μετράκιον οὐκ ἐξείργητο, βδίντος ἡμῶν καὶ μετράκιος ὄκειν τὸν ἵππον, μετρίναί τε τὴν ἡνία, καὶ τὸν θηρίον. Ἀναίτης δ' ὁ σὺς σπουδῆ ἔτρεμεν καὶ ἐπ' αὐτόν· καὶ αἱ μὲν συνέπιπτον ἀλλήλοισι, ἐπὶ τὴν τρέμας, ὡς εἶδον, λαυθάνει καὶ φουδόμενος μὴ ἴσθαι τὸ θηρίον καὶ παύσῃ τὸν ἵππον, ἐναγκουσιτάμους τὸ ἀκόνην, πρὶν ἀκριβῶς καταστραφῆσθαι τὸν ἵππον, πέμπει τὸ βέλος· τὸ δὲ μετράκιον παραθῶν ἀποδοῖ τῆς βελόν. Τίνα οὖν με τότε φουρῆν ἔγνων; καὶ φουρῆν ἔγνων ὄκως, ὡς ἔο ἄλλος τις ἀποθάνοι ἴσθαι. Τὸ δ' οὐκ ἀκριβέστερον, τῆς μέρους ὄρεγέ μοι κτερον ἰσθαι ἡμῶν καὶ περιβάλα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἐπίσθαι με τὸν περὶον, ὃ ἐπ' ἡμῶν προσηρμένους, ἀλλ' ἡ τὴν φουρῆν ὄρεγαι, τῆς φουρῆς μου περιπέλεκτος ὄρεγαι. Ἀγορεύω οὖν με ἐπὶ τὸ δικαστήριον αἰ τῶν μετράκιος γουίς οὐκ ἀκούει, καὶ γὰρ παρῆθον ἀπελευθέρω μὲν οὐδὲν, θανάτου δ' ἐπιπέλεσε ἑαυτοῦ. Ἐπίσθαι οὖν αἰ δικαστῆρ ἡμῶν μοι τριπτόν ἴσθαι ἡ; νῦν τίνας ἐγούσης, αἴθης ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ κτερον. Ἐπεδούρουν ὁ Κλεινίας αὐτοῦ λέγοντας, Περὶον πρόφρασι, ἀναμνήσθαι Χαρικλίδος. Καὶ Μενέλαος, Τὸ μὲν ἀκούεις, ἴσθαι, ἡ καὶ σέ τι τοιοῦτον ὄρεγαι. Στεναίτης οὖν ὁ Κλεινίας, ἀκατάγω τὸν Λεωσίδα καὶ τὸν ἵππον, κήρυξ τῶν αὐτοῦ.

ΑΕ'. Ὅρων οὖν τὸν Μενέλαον ἐγώγει κατὰ γῆ πάλιν τὸ ἱστίον μετρίναί τε, τὸν δὲ Κλεινίαν ὑποδούρουντα αἴθης Χαρικλίδος, βουδόμενος αὐτοῦ τῆς λύπης ἀποφραγῆ, ἐμβάλλει λόγον ἡμῶν ἰσθαι φουρῆν. Καὶ γὰρ οὐδ' ἡ Λεωσίδα παρῆν, ἀλλ' ἐν μετρίον τῆς νηός. Λέγω δὲ πρὸς αὐτοῦ ὑπομνήσθαι. Ἦε παρὰ τοῦ κρατῆ μου Κλεινίας ἐβούλετο ἰσθαι κατὰ ναυαγίαν, ὡς περὶ εἶδον. Ἦσαν δ' ἴσθαι

vigilante uti liceret, preces effuse sunt. Interea venti ut augelatur, velumque implebat, ac navem propulset.

XXXIII. Forte autem ea ipsa in nave prope nos juvenis quidam suam sedem habebat. qui, quoniam illi capiendi tempus venerat, perhumane nos, ut una essemus, rogavit. Quamobrem cum Satyrus, quae nobis paraverat, jam promere coepisset, ea omnia in commune conferentes, praelio colloquioque nos mutuo participavimus. Atque dico prior, Cujas, tu, inquam, adolescens, es, quodve tibi nomen est? Tum ille, Aegyptus, inquit, sum, ac Menelao mihi nomen est. De vobis autem coequi mihi responditis? Cui ego, Clitophon, inquam, vocor, hic autem Clinia, Phoenices ambo. Quanam igitur vobis itineris causa? Si tu prius nobis recensueris, nos contra tibi aperiemus.

XXXIV. Tum Menelaus, Meae, inquit, navigationis summa est, amor ingratus et venatio infelix. Formosi enim adolescentuli amore ardebam. Adolescentulis venationi deditus erat: a qua fameli cum plenumque revocabam, abducere tamen omnino nequebam. Hinc quom non per-uaderem illi, venantem ipse quoque sequebar. Ac quom equestres ambo venatum semel exivissimus, quamdiu quidem minutas feras persecuti fuimus, res e sententia processit. Aper improvise e sylva prodit, adolescens persequitur, aper ad cum os convertit et cursu obviam it: adolescens non averit me etiam vociferante et clamante ut equum sustineret, habenasque adduceret, quoniam immans bestia esset. Prosilens aper in adolescentem magna vi cursum direxit, amboque, alter in alterum, impetu fecerunt, quod simulac vidi, equidem colorari, ventusque in bellum cum ante assueveretur et equum prosterneret, jaculum, quod gerebam, munus, quo intenderem, praevidens, conieci: factumque est, ut, dum praetercurrat adolescens, ipse vulnus exceperit. Quom vero mihi animum fuisse tum putas? si modo animi quidquam mihi unquam relictum fuit, tale ut pie fact, quide in uno alio animam efflante esse consuevit. Quod autem omnium luctuosissimum fuit, manus mala paulum spirans adhuc porriget at, amplexaturque: et a quo interiectus fuerat, me sentem odio non habebat, ut dextram etiam, vulneris auctorem, tenens animum efflaret. Haec me de causa in jus adolescentis parentes vocarunt, sane non iustitiam: eorum iudice enim non solum excusatione aliqua usus non sum, sed etiam morte dignum ipse me censur. Verumtamen misericordia commoti iudices annos tres exsulare me iusserunt. Quod tempus quom efflaverit, nunc in patriam revertor. Haec dum Menelaus commemoraret velut Patrochi causa Clinia Chariclis recordatus lacrymabatur. Quamobrem Menelaus, Meae, inquit, causa lacrymas istas profundis, an vero similis te quoque casus aliquis exsulare cogit? Tum Clinia non sine multis suspensis, Chariclis et equi eventum narravit, et mea ego.

XXXV. Dein vero quom Menelaum rerum suarum recordatione valde tristem, Cliniam vero ob Chariclis memoriam etiam lacrymantem vidisset, morem et ardorem abstergere cupiens, summum in clinia voluplate pertusum injecit: aberrat enim tum Leowippe, in occultum navis parte summam capiens: ac conversus ad eos subdicens. Me pudem, inquam, Clinia longe vincit in modere enim, uti mihi est, invelo proptat, et non etiam ce

εἶποι νῦν ἢ τότε, ὡς κοιωνὸν ἔρωτος εὐρών. Οὐκ οἶδα γὰρ πῶς ἐπιχωριάζει νῦν ὁ εἰς τοὺς ἄρρενας ἔρωσ. Οὐ γὰρ πολὺ ἀμεινον, ὁ Μενέλαος ἔφη, τοῦτ' ἐκείνου: Καὶ γὰρ ἀπλούστεροι παῖδες γυναικῶν καὶ τὸ κάλλος αὐτοῖς δριμύτερον εἰς ἡδονήν. Πῶς δριμύτερον, ἔφη, ὅτι παρακῦψαν μόνον οἴχεται καὶ οὐκ ἀπολαῦσαι οἰδῶσι τῷ φιλοῦντι, ἀλλ' εἴοικε τῷ τοῦ Ταντάλου πώματι; Πολλάκις γὰρ ἐν ᾧ πίνεται πέφυγε καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἔραστής οὐχ εὐρών πιεῖν· τὸ δ' ἔτι πινόμενον ἀρπάσσεται πρὶν ἂν ὁ πίνων κορεσθῆ. Καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ παιδὸς ἀπελευθεῖν ἔραστην ἄλυτον ἔχοντα τὴν ἡδονήν· καταλείπει γὰρ ἔτι διψῶντα.

ΛΓ'. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἄγνοεῖς, ὦ Κλειτορῶν, ἔφη, τὸ κεφάλαιον τῆς ἡδονῆς. Ποθεινὸν γὰρ αἰεὶ τὸ ἀκόρεστον. Τὸ μὲν γὰρ εἰς χρῆσιν χρονιώτερον, τῷ κόρῳ μαραίνει τὸ τερπνόν· τὸ δ' ἀρπαζόμενον καινόν ἐστίν αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀνθεῖ. Οὐ γὰρ γεγηρακυῖαν ἔχει τὴν ἡδονήν. Καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσον ἐλαττοῦται τῷ χρόνῳ, τοσοῦτον εἰς μέγεθος ἐκτείνεται πόθῳ. Καὶ τὸ ῥόδον διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων εὐμορφότερόν ἐστι φυτῶν, ὅτι τὸ κάλλος αὐτοῦ φεύγει ταχύ. Δύο γὰρ ἐγὼ νομίζω κατ' ἀνθρώπου κάλλη πλανᾶσθαι, τὸ μὲν οὐράνιον, τὸ δὲ πάνδημον, ὡσπερ τοῦ κάλλους οἱ χορηγοὶ θεαί. Ἀλλὰ τὸ μὲν οὐράνιον ἀχθεταὶ θνητῶ κάλλει ὀδεύμενον καὶ ζητεῖ πρὸς οὐρανὸν ταχύ φεύγειν· τὸ δὲ πάνδημον ἐρριπταὶ κάτω καὶ ἐγγρονίζει περὶ τοῖς σώμασιν. Εἰ δὲ καὶ ποιητὴν δεῖ λαθεῖν μάρτυρα τῆς οὐρανίας τοῦ κάλλους ἀνοδοῦ, ἄκουσον Ὀμήρου, λέγοντος,

30 Τὸν καὶ ἀνθρώπων θεοὶ Διὶ οἴνοχοεῖν
Κάλλος εἶνεκα οἶο, ἴν' ἀθανάτοισι μετεῖη.

Οὐδεμία δ' ἀνέβη ποτὲ εἰς οὐρανὸν διὰ κάλλος γυνή. Καὶ γὰρ γυναῖξί κεκοινώνηκεν ὁ Ζεὺς. Ἀλλ' Ἀλκμήνην μὲν ἔχει πένθος καὶ φυγή· Δανάην δὲ λάρναξ καὶ θάλασσα· Σεμέλη δὲ πυρὸς γέγονε τροφή. Ἄν δὲ μεираκίου Φρυγὸς ἔρασθῆ, τὸν οὐρανὸν αὐτῷ δίδωσιν, ἵνα καὶ συνοικῆ καὶ οἴνοχόν ἔχη τοῦ νέκταρος· ἢ δὲ πρότερον διάκονος τῆς τιμῆς ἐξέωσται. Ἦν γὰρ, οἶμαι, γυνή.

40 ΑΖ'. Ὑπολαβῶν οὖν ἐγὼ, Καὶ μὴν οὐράνιον, ἔφη, εἴοικεν (μᾶλλον) εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν (κάλλος), ὅσον μὴ ταχὺ φθείρεται· ἐγγὺς γὰρ τοῦ θεοῦ τὸ ἀφθαρτον. Τὸ δὲ κινούμενον ἐν φθορᾷ θνητῆν φύσιν μιμούμενον, οὐκ οὐράνιον ἐστίν ἀλλὰ πάνδημον. Ἠράσθη 45 μεираκίου Φρυγὸς, ἀνήγαγεν εἰς οὐρανὸν τὸν Φρύγα· τὸ δὲ κάλλος τῶν γυναικῶν αὐτὸν τὸν Δία κατήγαγεν εἰς οὐρανῶ. Διὰ γυναῖκά ποτε Ζεὺς ἐμυκήσατο· διὰ γυναῖκά ποτε Σάτυρος ἀρχήσατο, καὶ χρυσὸν πεποίηκεν ἑαυτὸν ἄλλη γυναίκα. Οἴνοχοεῖτω μὲν Γανυμήδης, μετὰ δὲ τῶν θεῶν Ἦρα πινέτω, ἐν ἔχῃ μεираκίου διάκονον γυνή. Ἐλεῶ δ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἀρπαγήν. Ὅρως ἐπ' αὐτὸν κατέβη ὠμηστής, ὁ δ' ἀνάρπαστος γένεμος ὑβρίζεται, καὶ εἴοικε τυραννομένῳ· καὶ τὸ

facilius dicet quod amoris socium invenit. Quid autem in causa sit, quomobrem tam multi puerorum amoribus delectentur, ipse sane non video. Tum Menelaus, An non hic, inquit, muliebri longe praestantior est? Mulieribus enim simpliciores pueri sunt, eorumque forma ad movendos jucunditate sensus vehementior. At quo pacto, inquam ego, vehementior? An quia, simul atque apparuit, evanescit, nec amanti sui perfructuæ potestatem facit, sed Tantali poculo similis videtur? Sæpe enim etiam inter bibendum avolat, amansque nihil, quod hauriat, amplius inveniens, abit, atque id etiam quod jam haustum est, prius eripitur, quam qui bibit, exsaturctur. Quid, quod fieri nequit, a puero amans ut discedat, quin mœrore delibutam voluptatem sentiat; utpote qui sitiens adhuc desaturat.

XXXVI. Tum Menelaus, At tu, inquit, nescis, o Clitophon, quid in voluptate summum sit. Illud quidem cerle optandum est semper, quod nullam satietatem habet. Nam quæ ad fructandum nobis diuturniora sunt, ea delectationem satietatis fastidio tollunt, quæ vero eripiuntur nonnunquam, recentia semper sunt et majus florent: eorum enim voluptas nunquam senescit: sed quantum iis temporis brevitate demitur, tantum desiderii magnitudine ascendit: proptereaque plantis aliis rosa formosior judicatur, quod pulchritudo ejus brevi deflorescit. Sane vero duas ego inter mortales pulchritudines vagari censeo, cœlestem alteram, alteram vulgarem: quæ quasi formæ largitricæ deæ sunt. Cœlestis mortali formæ adjungi moleste fert, eoque ad cælum quamprimum evolare nititur, vulgaris humi serpit, corporibusque adhæret. Quod si pulchritudinis ad cælum volantis testem poetam adhibere oporteat, Hœneri versus hosce audi:

Hunc dii rapuere, pincerna ut Jovi esset,
Cib ejus formam, ut ageret ætatem cum diis.

Nulla vero mulier pulchritudinis gratia in cælum unquam ascendit, quamvis cum mulieribus consueverit Jupiter: sed Alcmenam luctus tenet et fuga: Danaen arca et mare: Semelen ignis absumpsit: quum autem Phrygii adolescentis amore captus esset, in cælum eum sustulit, quo et una secum habitaret et necar misceret, priore administratrice, mulierem enim fuisse puto, honore privata.

XXXVII. Tum ego, sermone arrepto, atqui cœlestem, inquam, mulierum genus mihi esse videtur, ea potissimum ratione, quod earum forma non admodum cito interit. Prope enim ad divinitatem accedit, quod ab interitu longe abest. Contra, non cœlestem, sed terrenum vocari debet, quidquid interitui proximum est, dum mortalem imitatur naturam. Phrygium quidem adolescentem dilexit Jupiter, atque in cælum sustulit: sed idem etiam de cælo a muliebri forma detractus est: saneque mulieris causa quondam mugivit. Ob mulierem saltavit Satyrus, atque in aurum se convertit alius mulieris causa. Nisceat sane diis vinum Ganymedes, dum cum iis Juso quoque accumbat, quo etiam mulier adolescentem habeat administratorem. Me vero raptus quoque illius miseret: crudivora enim avis eum rapuit: contumeliaque affecit non admodum ab ea diversa, quam tyrannide oppressi perfructantur:

ἵερὰ ἔστιν αἰγίσιον, μεράκιον ἐξ οὐόγιοι κρημέμε-
νοι. Σαμίλην δ' εἰς οὐρανὸν ἀνήγαγεν, οὐα ὄρνις
κρηστής ἀλλὰ πῦρ. Καὶ μὴ θεομάστης, εἰ διὰ πο-
ρῆς τις ἀναβαίνει εἰς οὐρανόν. Οὕτως ἀέθλη Ἥρα
οὐκ ἔστι. Εἰ δὲ Δανάη τὴν Λάρνακα γέλει, πῶς τὸν
Περσεὶ σιωπῆς; Ἀλκατήη δὲ τοῦτο μόνον δῆρον ἀρκεῖ,
ὅτι δ' αὐτὴν Ζεὺς τρεῖς ἄστρους ἔδωκε. Εἰ δὲ
τὴν μετῴρα τὰς μυθολογίας, αὐτὴν εἰπεῖν τὴν ἐν τοῖς
ἱεροῖς ἔδωκεν, ἐγὼ μὲν προϊόπιρος ὢν θεὸν εἰς γυναῖ-
κα, ἐμὴ ἔσας τὰς εἰς Ἀφροδίτην πολουμέναις· ἄλλος
γὰρ ἂν ἴσους εἰπεῖν τι καὶ πλέον ἔχει μεμνημένος·
εἰρήσεται δὲ μοι, καὶ μετρίως ἔχω πείρας. Γυναικί
μοι τὸν ἕρπον μὲν τὸ σῶμα ἐν τοῖς συμπλοκαῖς, μαλ-
τὰ δὲ τὰ χεῖρη πρὸς τὰ φίλήματα. Καὶ διὰ τοῦτο
αὐτὸ ἔχει τὸ σῶμα ἐν τοῖς ἀγκαλίσμασι, ἐν δὲ τοῖς
κατὰ ὄνους ἐντροσμένισι. Καὶ ποῖς ἐγκείμενον πε-
ριφέρει τὴν ἔδωκεν, ἐγγίζει δὲ τοῖς χεῖρεσι ὡσπερ
σαρκίως τὰ φίλήματα. Φιλίῃ δὲ τέχνη καὶ σκευά-
ζω τὸ φίλημα γλυκύτερον. Οὐ γὰρ μόνον εἰθεῖ φι-
λεῖ τοῖς χεῖρεσι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὀδοῖσι συμβάλλεται
καὶ παρὰ τὸ τοῦ φιλοῦτος στόμα βόσκειται καὶ ὀκνεῖ
τὰ φίλήματα. Ἐχει δὲ τινα καὶ μεσθὸς ἐπαρόμε-
νος ἔδωκεν ἔδωκεν. Ἐν δὲ τῇ τῆς Ἀφροδίτης ἀκμῇ
ὄσσει μὲν ὑπὸ ἔδωκεν, περιέχοντες δὲ φιλοῦσα καὶ
ἐκασταί. Αἱ δὲ γίνονται τοῦτον τὸν χρόνον φοιτῶσιν
καρπίας εἰς ἐμπίαν καὶ ὡς δύνανται βιάζονται κά-
θευσι φιλεῖν. Σὺ δὲ μεῖζονα ποιεῖς τὴν ἔδωκεν,
καρπὸν τὰ φίλήματα. Πρὸς δὲ τὸ τέρας αὐτὸ τῆς
Ἀφροδίτης ἡ γυνὴ γενομένη πέρικεν ἀσθμαίνει ὑπὸ
καρπίας ἔδωκεν. Τὸ δ' ἀσθμα σὺν πνεύματι
καρπίας μέχρι τῶν τοῦ στόματος χεῖλεων ἀναέρων,
καρπίας πλανομένη τῷ φίληματι καὶ ζητοῦντι
καρπίας κάτω· σκαστέρην τε σὺν τῷ ἀσθματι καὶ
καρπίας καὶ μετῴρα ἐπεται καὶ βιάζει τὴν καρ-
πίας. Ἡ δὲ καρπίας τῷ φίληματι, παρπίας.
Ἡ δὲ μὴ τῆς σπλάγγος ἦν δεδεμένη, ἠκολούθησεν
ἦ καὶ ἀεὶ κατεν αὐτὴν ἄνω τοῖς φίλημασι. Παιδῶν
καρπίας μὲν ἀπαίδευτα, περιπλοκαὶ δ' ὀμαλῆς,
καρπίας δ' ὄρνις, ἔδωκεν δ' οὐδέν.

Αἱ. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἀλλὰ σὺ μοι δοκεῖς, ἔρη,
καρπίας ἀλλὰ γέρον εἰς Ἀφροδίτην τυγχάνειν,
καρπίας ἔρη κατέχευε γυναικῶν περιεργίας. Ἐν
καρπίας δὲ καὶ τὰ τῶν παιδῶν ἀνάκρουσον. Γυναικί
καρπίας γὰρ πάντα ἐπίπλοκα καὶ τὰ βήματα καὶ τὰ
καρπίας, καὶ εἶναι ὄρνις καλῆ, τῶν ἀλιμαμάτων ἡ
καρπίας ὄρνις μετῴρα· καὶ ἔστιν αὐτῆς τὸ κάλλος ἡ
καρπίας, ἡ τριγῶν βραχῆς, ἡ καὶ φιλήματα, ἂν δὲ
καρπίας τοῦτων γυναικῶς ὄρνις, ἔσας καρπίας
καρπίας τῶν τοῦ μῦθου περιπῶν. Τὸ δὲ κάλλος
καρπίας οὐκ ἀρδεεται μῦθον ὄρνις, οὐδὲ ὄρνις
καρπίας ἔλλοτρίως ὄρνις. Πάσης δὲ γυναικῶν μου-
καρπίας τῆς ὄρνις ἡ τῶν παιδῶν ὄρνις. Ἐξέσται
καρπίας τῆς τῆς ἐν Ἀφροδίτῃ συμπλοκαῖς καὶ ἐν
καρπίας τῆς τῆς καὶ καρπίας περιπλοκαῖς καὶ

quam aspectu etiam sedum sit adolescens ex unguibus
pendens. Semel non crudiora velutis, sed flamma,
in caelum sustulit. Nec vero mirum tibi videatur, aliquo
igne sublato in caelum adscendisse : neque enim Her-
cules alio pacto ascendit. Quod si Danaes arcem rides,
cur Persei mentionem non facis? Almena illud unum
munus salis fuit, Jovem tres integros ejus causa dies
mundo eripuisse. Ac si fabulis omissis, veræ voluptatis,
quæ muliebri ex usu percipitur, mentionem facere opus
est, ego mulieres primum modo experius, quantum quid-
dem cum is, quæ prebo prostant, licuit, forte enim exper-
tiorum aliquis plura dicere queat, ego, inquam, tametsi
lajus rei medicus mihi usus adsit, dicam tamen, mulieribus
corpus amplexu tenerum, labra basata mollia esse.
Atque hac de causa mulier cum ulnas, tum carnem, ad ad
omnino apte conformata sortita est. Sane qui ad mulie-
rem sese applicat, is vere voluptatem amplectitur, labrisque
oscula, tanquam qui signa in epistolis apponit, imprimat.
Illa vero artificiose osculatur, majoreque condita soavi-
tate basia prebet : non solum enim labris suaviari sat ha-
bet, sed etiam dentibus conflagit, et circum basians ora
deposcitur, ac basia ipsa mandit. Jam vero etiam in mam-
marum attrectatu non aspernanda quodam inest jucunditas.
In ipso autem veneri complexu calore, voluptate,
quasi aestro, concitata, et basians mordet, et insanit. Tum
linguæ mutuo concurrunt, ac se ipsæ, quoad opus fieri
potest, osculari nituntur. Tu vero basia in apertum pro-
ferens voluptatem reddis majorem. Sub ipsam congressum
sutura dulcedinis ardore quodam victa mulier consuevit,
anhelitus autem hujusmodi amalio spiritu
conmitatus ad summa labra pervenit, errantique osculo, et
ad imas pectoris partes descendere quærenti obviam fit.
Tunc basium ipso cum anhelitu regreditur, amboque in
unum coeuntes cor pulsant : quod basio conturbatum sal-
lit : ac, nisi visceribus nexum haberet, sequeretur utique,
et cum basio adscenderet. Puerorum oscula nulla sunt,
complexus inducti, venus languida, omnique prorsus ju-
cunditate destituta.

XXXVIII. Tum Menelaus, Tu quidem certe, inquit,
non Venerem nunc primum attigisse, verum in ea conse-
nuisse mihi videris, ita nullas nobis mulierum curiositates
enumerasti. Sed vicissim tu quoque audi, quoniam e
puerorum anoribus voluptas percipitur. In muliere
quam verba, tum reliqua omnia facis plena sunt : ac si
qua formosa videatur, ea est operosa pigmentorum moles :
cujus forma omnis alia nulla ex re, quam aut unguentis,
aut tinclis capillis, aut basiationibus constat : e quibus
fucum si detraxeris, uno graculo penus, ut habetur in fa-
bulis, denudato similem judicabis. Puerorum autem
forma non pigmentorum facis illinitur, non adulterias,
aut externis odoribus. Omnibus autem mulierum omnium
unguentis e puerorum sudore afflatus antecedit. Jam
vero etiam ante veneris congressus palæstra cum is de-

οὐκ ἔχουσιν αἰσχύνῃν αἰ περιπλοκαὶ καὶ οὐ μαλθάσσει
 τὰς ἐν Ἀφροδίτῃ περιπλοκάς ὑγρότητι σαρκῶν, ἀλλ'
 ἀντιτυπεῖ προσάλληλα τὰ σώματα καὶ περὶ τῆς ἡδο-
 νῆς ἀλλεῖ. Ἴδ' ἀ φιλήματα σοφίαν μὲν οὐκ ἔχει γυ-
 5 ναικειαν, οὐδὲ μαγγανεύει τοῖς χεῖλεσιν εἶναι μωρὰν
 ἀπάτην, ὡς δ' οἶδε φιλεῖ, καὶ οὐκ ἔστι τέχνης ἀλλὰ
 τῆς φύσεως τὰ φιλήματα. Αὕτη δὲ παιδὸς φιλήματος
 εἰκὼν, εἰ νέκταρ ἐπήγνυτο καὶ χεῖλος ἐγένετο, τοιαῦτ'
 10 ἂν ἔσχευε τὰ φιλήματα. Φιλῶν δ' οὐκ ἂν ἔχοις κό-
 ρον, ἀλλ' ὅσον ἐμπορῆ, διψῆς ἔτι φιλεῖν, καὶ οὐκ ἂν
 ἀποσπᾶσαι τὸ στόμα, μέχρις ἂν ὑπ' ἡδονῆς ἐκφύγη
 τὰ φιλήματα.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Τρίτην δ' ἡμέραν πλεόντων ἡμῶν, ἐξ αἰθρίας πολλῆς
 αἰφνίδιον ἀγλὸς περιχέεται καὶ τῆς ἡμέρας ἀπωλώ-
 15 λει τὸ φῶς ἐγείρεται δὲ κάτωθεν ἄνεμος ἐκ τῆς θα-
 λάσσης κατὰ πρόσωπον τῆς νηὸς, καὶ ὁ κυβερνήτης
 περιάγειν ἐκέλευσε τὴν κεραίαν. Καὶ σπουδῆ πε-
 ριήγον οἱ ναῦται, πῆ μὲν τὴν ὀθόνην ἐπὶ θάτερα συ-
 νάγοντες ἄνω τοῦ κέρως βία, (τὸ γὰρ πνεῦμα σρο-
 20 ὄτερον ἐμπεσὼν ἀνέλκειν οὐκ ἐπέτρεπε) πῆ δὲ πρὸς
 θάτερον μέρος, φυλάττοντες τοῦ πρόσθεν μέτρου, καθ'
 ὁ συνέβαινε οὐρίον εἶναι τῇ περιαγωγῇ τὸ πνεῦμα.
 Κλίνεται δὲ κοῖλον τοιγίσαν τὸ σκάφος καὶ ἐπὶ θά-
 τερα μετεωρίζεται καὶ πάντῃ πρηγὲς ἦν, καὶ ἐδόκει
 25 τοῖς πολλοῖς ἡμῶν αἰεὶ περιτραπήσεσθαι καθάπαξ
 ἐμπύπτοντος τοῦ πνεύματος. Μετεσκευαζόμεθα οὖν
 ἅπαντες εἰς τὰ μετέωρα τῆς νηὸς, ὅπως τὸ μὲν βαπτι-
 ζόμενον τῆς νηὸς ἀνακουφίσαιμεν, τὸ δὲ τῇ προσθήκῃ
 βιασάμενοι κατὰ μικρὸν, καθέλοιμεν εἰς τὸ ἀντίτρο-
 30 πον. Πλέον δ' ἠνύομεν οὐδέν· ἀνέφερε γὰρ ἡμᾶς
 μᾶλλον κορυφούμενον τὸ ἔδαφος τῆς νηὸς, ἢ πρὸς
 ἡμῶν κατεβιβάζετο. Καὶ χρόνον μὲν τινα διαταλαν-
 τουμένην οὕτω τὴν ναῦν τοῖς κύμασιν ἐπαλαίομεν εἰς
 τὸ ἀντίτροπον καθελεῖν· αἰφνίδιον δὲ μεταβάλλεται τὸ
 35 πνεῦμα ἐπὶ θάτερα τῆς νηὸς καὶ μικροῦ βραπτιζέται
 τὸ σκάφος, τοῦ μὲν τέως εἰς κύμα κλιθέντος, ἀναθο-
 ρόντος ὀξεία βροπῆ, θατέρου δὲ, ἢ ἡοιρεῖτο, καταρρα-
 γέντος εἰς τὴν θάλατταν. Κωκυτὸς οὖν αἴρεται μέγας
 ἐκ τῆς νεὸς, καὶ μετοιχία πάλιν καὶ δρόμος μετὰ
 40 βῆς ἐπὶ τὰς ἀρχαίας ἐδρας. Καὶ τρίτον καὶ τέταρτον
 καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ πάσχοντες κοινὴν ταύτην εἶχο-
 μεν τῷ σκάφει τὴν πλάνην. Πρὶν μὲν γὰρ μετα-
 σκευάσεσθαι τὸ πρῶτον, δίαυλος ἡμᾶς διαλαμβάνει
 δεύτερος.
 45 Β'. Σκευοφοροῦντες οὖν κατὰ τὴν ναῦν διὰ πάσης
 ἡμέρας, δολιγὸν τινα τοῦτον δρόμον μυρίον ἐπονοῦμεν,
 εἰ τὸν θάνατον προσδοκῶντες. Καὶ ἦν, ὡς εἰκὸς, οὐ
 μικρὰν. Περὶ γὰρ μεσημέριαν δειλὴν ὁ μὲν ἥλιος τέ-
 λεον ἀρπάζεται, ἐωρῶμεν δ' ἐαυτοὺς ὡς ἐν σελήνῃ.

certare, palamque, ac sine rubore amplecti licet : neque
 ulla est carnis teneritas, quæ complexuum tactioni cedat :
 sed corpora sibi mutuo resistunt, ac de voluptate contem-
 dunt. Basia quoque muliebrem illam diligentiam minime
 sapiunt, nec stulto errore labris illito decipiunt. Puer,
 quemadmodum quidem novit, suavia dat, jam non ab arte
 aliqua, sed a natura ipsa proficiscentia. Saneque basii
 puerilis imago ejusmodi est, ut si quis concretum atque
 in labra commutatum nectar osculetur. Ex quo fieri
 nequit, ut aliqua basiandi tibi satiety oriatur : quin
 immo quo plus haurias, hoc vehementiore siti labores :
 neque os inde abstrahere possis, donec præ voluptate ba-
 sia ipse refugias.

LIBER TERTIUS.

Tertio die quum serenissimo celo navis cursum teneret,
 obortus improviso tenebræ et diei lux perit, ventusque ab
 imo mari navi adversus exortus est. Quamobrem guber-
 nator antennam obverti jussit. Itaque nautas confestim
 fecerunt, collecto per vim ab altera tantum parte velo :
 nam quum vehementius flaret ventus, impedimentoque es-
 set, quo minus ab altera contrahi posset, illud eo statu,
 quo prius fuerat, relinquere coacti sunt. Ex quo accidit,
 ut major ea obversione ventus ingrueret. Jam navis pars
 altera deprimebatur, altera elevabatur, ita ut præceps
 omnino ageretur, et nostrum plerique semel incidente vento
 semper illam circumactum iri censerent. Ad altiorem om-
 nes navis partem itaque ascendimus, simul ut demersam
 aliam allevaremus, simul ut æqualiter distributo onere
 tota æqualis ferretur. Sed hoc frustra fuit. Tantum
 enim absfuit, ut navis a nobis fundus deprimeretur, ut ab
 eo ipsi magis etiam attolleremur. Nos quidem fluctuantem
 navem æquilibrem aliquamdiu tenere conati fuimus, ve-
 rum in alteram ejus partem mutatus improviso ventus
 incubuit : parumque absfuit, quin eam demergeret, depres-
 sam scilicet antea partem magno impetu sustollendo, et
 sublatam deprimendo. Quocirca ingens in nave luctus
 obortus est, omnesque priorem ad locum, non sine cursu
 et clamore redire cogebamur : ac deinceps tertio et quarto,
 ac sæpius etiam eundem casum experti, eodem cum nave
 errore ducebamur : prius enim quam primum cursum con-
 fecissemus, nos secundus excipiebat.

II. Comportantes igitur totum diem in nave sarcinas,
 hoc curriculum millies, quasi duplex uno cursu stadinem
 curreremus, confecimus, mortem semper expectantes :
 quæ sane, uti credi par est, non longe aberat. Nam post
 meridiem sol nobis omnino ereptus fuit. neque alter alterum

Ἦσαν μὲν ἀπ' αὐτῆς ἕρπονται, μολῶνται δὲ θρονῶν οὐρανῶν καὶ τὸν αἶρα γαίης βόμβος, ἀντεβήθη δὲ κάτωθεν τῶν κυμάτων ἡ σάσις, μεταξύ δ' οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης θάλαμον ποικίλων ἐτύριζε φῶρος. Καὶ ὁ μὲν αἶρα εἶχε σαλπικρας ἔχον, αἱ δὲ κύλοι περὶ τὴν οὐρανὸν ὑπποῦσαν, ἀντιπαταγόντες δ' ἐτερίευσαν, ἐρόθει δὲ αἱ τὰ ζῶα τῆς νεῆς βροχούμενα, μὴ κατὰ μικρὸν ἀναβῆναι τὸ σκάφος τῶν γέμων ἀποπομίνων. Ἰσοκ δὲ περὶ πᾶσαν τὴν ναῦν ἐκεκάλυπτο. Καὶ γὰρ ὕδατος ἐπέκλυζε πολλὸς, ἡμεῖς δὲ τὰ γέγρα ὑποδόντες ἄπασιν ἐξ ἄστρον ἐρέμενον, παραδόντες ἑαυτοὺς τῇ τύχῃ, βῆσαντες τὰς ἐπιπέδας. Τριχομύαι δὲ πολλὰί ται πάντοθεν, αἱ μὲν κατὰ πρόσωπον, αἱ δὲ κατ' οὐρανὸν τῆς νεῆς ἀλλήλαις ἀντίπυκτον. Ἢ δὲ νεῆς αἰετὸς πρὸς ἡμᾶς τὸ κερτοῦμενον [μέρος] τῆς θαλάσσης ἠγείρετο, πρὸς αἱ τὸ παράδρομον ἦδη καὶ χρομακλὸν τοῦ κύματος καταπέτοτο. Ἦσαν δὲ τῶν κυμάτων τὰ μὲν ὄρεσι, τὰ δὲ χιμάταιν. Ἦν δὲ καὶ τὰ ἐγκάρσια τῶν κυμάτων ἐκτερωθῆναι φεβηρότερα. Ἀναβάνουσα μὲν ἡρπύξ τῆς ναῦς ἡ θαλάσση ἐπὶ τῶν γέμων ἐκωλύετο ἀναβῆναι πᾶν τὸ σκάφος. Τὸ γὰρ κύμα αἰρήμενον ὕδατος, φάσος αὐτῶν τῶν νεφῶν, πόρρωθεν μὲν πρὸς ἀπὸ πρόσωπον ἐβάνετο τῷ σκάφει μέγεθος οἶον. . . . Ἦσαν δὲ βῆσαντες, καταποθήσειναι τὴν ναῦν προσεβήσαντες. Ἦν οὖν ἀέλιον μάχῃ καὶ κυμάτων ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς κατὰ χεῖρας μένειν ὑπὸ τοῦ τῆς νεῆς οὐρανοῦ. Συρμηγῆς δὲ πάντων ἐβάνετο βροχὴ ἐρόθει ἡμεῖς ἡμεῖς, ἀπάρηζε τὸ πνεῦμα, ἀλλοτριεῖς φωνακίων, ἀντιπυκρῆς ἀέθρων, κελουρῆς νευτῶν, πάντα ἐβάνετο ἡμεῖς ἡμεῖς ἀνάστατα. Καὶ ὁ κυβερνήτης ἐκέλευε ἡμεῖς ἡμεῖς τὸν φῶρον ἀλάρισιν δ' οὐκ ἦν ἀργύρας καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς πρὸς ἀλλοι τῶν ἐπιπέδων, ἀλλὰ πᾶν ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς τῆς νεῆς. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων, αὐτοὶ τῶν οἰκείων λαμβάνοντες, ἐν οἷς εἶχον τὰς ἐπιπέδας, ἡθῶσαν ἀπεργόμενοι. Καὶ ἦν ἡδη ἡ νεῆς τῶν ἐπιπέδων φωνῆς ὁ δὲ χειρῶν οὐκ ἐσπίνδετο.

II. Τότε ὁ κυβερνήτης ἀπειθῶν βίπτει μὲν τὰ πᾶντα ἐκ τῶν χειρῶν, αἰνῶσι δὲ τὸ σκάφος τῇ θύρα καὶ ἐβροχίσει ἦδη τὴν ἐροκίδα καὶ ταῖς ναῦν τῶν ἐπιπέδων κελουρῆς, τῆς ἀποβάσεως ἤρμεν. Οἱ τῶν ἐπιπέδων κατὰ πόδας ἐβήσαντες. Ἦν δὲ καὶ τὰ τῶν ἐπιπέδων καὶ ἦν μάχῃ χειροπονητος. Οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἡδὴ τὸν κῆρον ἐκοπῶν, δεξιῶν δὲ ἀπὸ τῆς ἐροκίδας τῶν ἐπιπέδων τῶν ἐπιπέδων τῶν ἐπιπέδων ἐκωλύετο ἀναβῆναι πᾶν τὸ σκάφος. Τὸ γὰρ κύμα αἰρήμενον ὕδατος, φάσος αὐτῶν τῶν νεφῶν, πόρρωθεν μὲν πρὸς ἀπὸ πρόσωπον ἐβάνετο τῷ σκάφει μέγεθος οἶον. . . . Ἦσαν δὲ βῆσαντες, καταποθήσειναι τὴν ναῦν προσεβήσαντες. Ἦν οὖν ἀέλιον μάχῃ καὶ κυμάτων ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς κατὰ χεῖρας μένειν ὑπὸ τοῦ τῆς νεῆς οὐρανοῦ. Συρμηγῆς δὲ πάντων ἐβάνετο βροχὴ ἐρόθει ἡμεῖς ἡμεῖς, ἀπάρηζε τὸ πνεῦμα, ἀλλοτριεῖς φωνακίων, ἀντιπυκρῆς ἀέθρων, κελουρῆς νευτῶν, πάντα ἐβάνετο ἡμεῖς ἡμεῖς ἀνάστατα. Καὶ ὁ κυβερνήτης ἐκέλευε ἡμεῖς ἡμεῖς τὸν φῶρον ἀλάρισιν δ' οὐκ ἦν ἀργύρας καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς πρὸς ἀλλοι τῶν ἐπιπέδων, ἀλλὰ πᾶν ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς τῆς νεῆς. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων, αὐτοὶ τῶν οἰκείων λαμβάνοντες, ἐν οἷς εἶχον τὰς ἐπιπέδας, ἡθῶσαν ἀπεργόμενοι. Καὶ ἦν ἡδη ἡ νεῆς τῶν ἐπιπέδων φωνῆς ὁ δὲ χειρῶν οὐκ ἐσπίνδετο.

condebamus, nisi, ut II. luna lucente. Flamma (inter nubes) cocusebat, colium tonitru magiebat, aer stupido implebatur. Surgentes ab imo, ac mutuo sese collidentes fluctus adstrepabant, inter colium et mare diversorum ventorum murmurata resonabant, aerque tolbe instar clamorem fundebat: circa velum fures cadebant, resonante vero strebebant. Illud etiam timebatur, ne commotus tabulis et convulsis clavis, navis sensum solveretur. Jam vero tota in tota nave operta erant: atque multos umbra omnia submergebatur, quam ob rem ea ipsa submersio inquam in spelunca aliqua morabamur, fortunae arbitrio, nulla salutis retenta spe, nosmet desedentes. Crebre autem cum a prora, tum a puppi surgentes fluctus descendunt inter se concurrebant. Assurgente fluctu navis attollebatur, prosterlabente vero et subsalente deprimebatur. Et fluctibus alii montibus, alii voraginibus, similes erant: sed si montes, qui ab utraque parte obliqui surgebant. Nave enim lecta subiens aqua contolvebatur, totumque obtrahat. Porro aqua in sulfine acta, nubesque contingens, dum quidem ante proram procul cernebatur, (mira) in justam magnitudinis esse videbatur: at si fa prius factam spectavisses, navem absorptum iri judicasses. Venti cum fluctibus pugnant. Nos ob navis fluctationem consistere nequidam. Confusa erant omnium voces: murmurabat unda, perstrepabat ventus, mulierum gylatus, virorum clamor, nautarum hortatio: loctoque ac geniti plena erant omnia. Tum gubernator dejici onera jussit. Nec ullum inter aurum, argentumve, ac vilia quaeque discrimen sibat: sed omnia aeque in mare detulabantur, ipsi etiam mercatoribus merces omnes suas, in quibus spem posuerant, cum festinatione deprecantibus. Jam navis penitus exhausta erat: nec tamen tempestas sedabatur.

III. Tandem fessus gubernator manibus temone abjecto, maris arbitrio navem permisit, scaphamque instruxit, ac nautis descendere jussit, prior ipse, demde illi vestigia eiqs statim secuti desilierunt. Hi tum majus ortum est inatum, manibusque pugnari ceptum. Nautae enim juro tumem, quo scapha navi alligabatur, praecebebant: vectores autem, gubernatorem tumem trahentem cernentes omnem, ut et ipsi desillirent, operam dabant. Qui in scapha erant contra inimicem pati, sed quoniam secures gladiusque laterent, tentantis plures quocumque magno volentem perferre. multi e nave armati, ut corporeis obtulerat, alius vetusti romi partem, alius navis tabulam aliquam accipientes repugnare. Pro lege enim vi mare videbatur, navasque pugnae modus non antea visus ille apparuit. Nam qui in scapha erant, venti ne ob descendunt multitudine morerentur, curibus et plabi exabant, fortibus in autem, in illo ac roma vel de

δὲ σκυτάλαις καὶ κώπαις ἅμα τῷ πηδύματι τὰς πληγὰς κατέφερον. Οἱ δὲ καὶ ἄκρου ψαύοντες τοῦ σκάφους ἐξωλίσθαιον· ἔνιοι δὲ καὶ ἐπιβαίνοντες τοῖς ἐπὶ τῆς ἐφορκίδος ἤδη διεπάλαιον· φιλίας γὰρ ἢ αἰδοῦς οὐκ ἐστὶ θεσμός ἦν, ἀλλὰ τὸ οἰκεῖον ἕκαστος σκοπῶν ἀσφαλές, τὸ πρὸς τοὺς ἑτέρους εὐγνωμον οὐκ ἐλογίζετο. Οὕτως οἱ μεγάλοι κίνδυνοι καὶ τοὺς τῆς φιλίας λύουσι νόμους.

Δ'. Ἐνθα δὲ τις ἀπὸ τῆς νεῶς νεανίσκος εὐρωστος λαμβάνεται τοῦ κάλῳ καὶ ἐφέλκεται τὴν ἐφορκίδα καὶ ἦν ἐγγὺς ἤδη τοῦ σκάφους· ἠὲ τρεπίετο δ' ἕκαστος, ὡς, εἰ πελάσειε, πηδῆσων ἐς αὐτήν. Καὶ δύο μὲν ἢ τρεῖς ἠτύχησαν οὐκ ἀναιμωτῖ, πολλοὶ δ' ἀποτηδᾶν πειρώμενοι, ἐξεκλιόθησαν τῆς νεῶς κατὰ τῆς θαλάσσης. Ταχὺ γὰρ τὴν ἐφορκίδα ἀπολύσαντες οἱ ναῦται, πελέκει κόψαντες τὸν κάλῳ, τὸν πλοῦν εἶχον, ἐνθα αὐτοὺς ἦγε τὸ πνεῦμα· οἱ δ' ἐπὶ τῆς νεῶς ἐπειρῶντο καταῦναι τὴν ἐφορκίδα. Τὸ δὲ σκάφος ἐκυβίστα περὶ τοῖς κύμασιν ὀρθούμενον, λανθάνει δὲ προσενεχθὲν ὑφάλῳ πέτρῃ καὶ βήγνυται πᾶν. Ἀπωσθείσης δὲ τῆς νεῶς, ὁ ἰσθὸς ἐπὶ θάτερα πεσὼν τὸ μὲν τι κατέκλασε, τὸ δὲ τι κατέβυσεν αὐτῆς. Ὅποσοι μὲν οὖν παραχρῆμα τῆς ἄλμης πίνοντες κατεσχέθησαν, οὗτοι μετρωτιέραν ὡς ἐν κακοῖς εἶχον τὴν συμφορὰν, οὐκ ἐνδιατρίβαντες τῷ τοῦ θανάτου φόβῳ. Ὁ γὰρ ἐν θαλάττῃ θάνατος βραδὺς προαναιρεῖ πρὸ τοῦ παθεῖν. Ὁ γὰρ ὀφθαλμὸς πελάγους γεμισθεὶς ἀόριστον ἐκτείνει τὸν φόβον, ὡς καὶ διὰ τούτων θάνατον ἐυστυχεῖν πλείονα. Ὅσον γὰρ τῆς θαλάσσης τὸ μέγεθος, τοσούτος καὶ ὁ τοῦ θανάτου φόβος. Ἐνιοὶ δὲ κολυμβᾶν πειρώμενοι, προσραγέντες ὑπὸ τοῦ κύματος τῆ πέτρῃ διεφθείροντο· πολλοὶ δὲ καὶ ξύλοις ἀπερωγῶσι συμπεσόντες ἐπείροντο δίκην ἰχθύων· οἱ δὲ καὶ ἤμιθνῆτες ἐνέχοντο.

Ε'. Ἐπεὶ οὖν τὸ πλοῖον διελύθη, δαίμων τις ἀγαθὸς περιέσωσεν ἡμῖν τῆς πρῶρας μέρος, ἐνθα περικαθίσαντες, ἐγὼ τε καὶ ἡ Λευκίππη, κατὰ ῥοῦν ἐπερῶμεθα τῆς θαλάσσης· ὁ δὲ Μενέλαος καὶ ὁ Σάτυρος σὺν ἄλλοις τῶν πλωτῆρων ἐπιτυχόντες τοῦ ἰσθοῦ καὶ ἐπιπεσόντες ἐνέχοντο. Πλησίον δὲ καὶ τὸν Κλεινίαν ἐωρῶμεν περινηχόμενον τῆ κεραία καὶ ταύτην ἠκούσαμεν αὐτοῦ τῆν βοήν· Ἐγὼ τοῦ ξύλου, Κλειτοφῶν· ἅμα δὲ λέγοντα κύμα ἐπεκάλυπτε κατόπιν· καὶ ἡμεῖς ἐκωκύσαμεν. Κατὰ ταῦτ' οὖν καὶ ἡμῖν ἐπεφέρετο κύμα· ἀλλὰ τύχη τινὶ πλησίον γενόμενον ἡμῶν κάτωθεν παρὰ τρέχει, ὥστε μόνον ὑψούμενον μετέωρον τὸ ξύλον κατὰ τὸν αὐχένα τοῦ κύματος καὶ τὸν Κλεινίαν ἰδεῖν αὐθις. Ἀνοιμῶξας οὖν, Ἐλέησον, ἔφη, δέσποτα Πόσειδον καὶ σπεῖσαι πρὸς τὰ τῆς ναυαγίας σου λείψανα. Πολλοὺς ἤδη τῷ φόβῳ θανάτους ὑπεμείναμεν· εἰ δ' ἡμεῖς ἀποκτεῖναι θέλωμεν, μὴ διαστήσης ἡμῶν τὴν τελευτήν· ἐν ἡμᾶς κύμα καλυψάτω. Εἰ δὲ καὶ θηρίων ἡμᾶς βορὰν πέτρῳται γενέσθαι, εἰς ἡμᾶς ἰχθύς ἀναλωσάτω, μία γαστήρ χωρησάτω, ἵνα καὶ ἐν ἰχθύσι κοινή ταπῶμεν. Μετὰ μικρὸν δὲ τῆς εὐχῆς τὸ πολλὸν τοῦ πνεύματος περιπέπαυτο, τὸ δ' ἄγριον ἐστόρεστο τοῦ

siliendum plagas referebant. Alii vix scaphæ summum attingentes corruerant. Nonnulli etiam ingressi, cum iis qui in scapha erant iuctabantur : amicitia enim atque pudoris lex omnis sublata fuerat, ac sum quisque salutis intentus benevolentiam erga reliquos contemnebat. Ita periculorum magnitudo vel amicitias leges solvit.

IV. Interea vectorum unus, juvenis robustus, arrepto fune, scapham prope navem peno pertraxerat, paratique alii omnes exspectabant, ut in eam, simulque appropinquasset, transilirent : ac duobus tantum tribusve contigit, non tamen sine sanguine, multi alii hoc idem conati, e nave in mare deturbati fuerunt : nautæ enim, preciso statim securibus fune, scapham solverunt, ac quo ventus voluit, navigabant, vectoribus eam mergere conantibus. Navis autem ipsa undis jactata in gyrum agebatur, ac tandem ad aquis conlectum saxum imprudenter delata, frangitur tota : detrusa autem nave malus alteram in partem collabens partem quamdam frangit, partem vero submergit. Sane quotquot epota maris aqua confestim obierunt, cum iis, ut tunc res erat, mitius actam fuit, quippe in mortis metu non admodum diu immoratis. Procrastinans enim in mari mors prius interimit, quam sentiat. Nam oculi, maris pleni, metum afferunt, nullis terminis circumscriptum : eoque miserior est mors. Quanta enim maris est amplitudo, tantus etiam mortis est pavor. Quidam enatare conati, ab unda saxo alii perierunt. Multi disiectas navis tabulas nacti piscium more nabant. Nonnulli semimortui ferebantur.

V. Fracta eo pacto nave, proræ partem bonus quidam genius nobis conservavit : in qua sedentes ego et Leucippe, secundum maris æstum vehemur. Menelaus et Satyrus, aliique vectores quum in mahum incidissent, eo apprehenso natabant. Cliniam vero circum antennam nantem non procul aspeximus, atque audivimus etiam hanc illius vocem : Clitophon lignum tene : intereaque superveniens a tergo fluctus loquentem, quæ sane res lacrymas nobis excussit, primum adobruit : deinde nobis etiam incubuit : sed fato quodam propior factus infra nos præterlapsus est ita, ut lignum tantummodo alte sublatum in ipso fluctus summo et Cliniam rursus videremus. Multis itaque cum lacrymis ego, Domine, inquam, Neptune, miserere, ac naufragii reliquiis parce : unus ipse metus multas nobis mortes attulit. Aut si tibi omnino in animo est ut pereamus, ne nostram mortem divides : sed istem fac ut nos fluctus absorbeat : sin vero fata etiam volent, ut belluarum esca simus, unus tantum nos piscis deglutiat, una tantum nos alvus hauriat : ut eodem a piscibus etiam vorati sepulcro condamur. Paulo post, quam has preces effudi, venti vis undique sedata est, fluctusque subside-

Καὶ τὸ μὲν πολὺ τοῦ σώματος περιβεβληται τῷ κύματι, μόνη δὲ τῆ κεφαλῆ τὴν βάλατταν ἀποδέεται. Ὑπὸ δὲ τὴν ἄλμην τοῦ κύματος ἢ τῶν κούτων ἐγγράπτο φαινομένη σκιά, τὰ τῶν φορέων ἐπάρματα, τὰ τῶν ἀλγίων κυρτώματα, ἢ λαβὰ τῶν ἀκανθῶν, οἱ τῆς σφῆρας ἐπιγμοί. Γένος πολλὰ καὶ μακρὰ ἀνέφατο δὲ πᾶσα μέχρι τῆς τῶν ὄνων συμβολῆς καὶ εὐθὺς ἢ γαστήρ. Μεταξὺ δὲ τοῦ κήτους καὶ τῆς κόρης ὁ Περσεὺς ἐγγράπτο καταβαίων ἐξ ἄερος· καταβαίνει δ' ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν γομῶνς τὸ πᾶν· ἤλαμς ἀπὸ τοῖς ὄμοις μόνον καὶ πέδιλον περὶ τῶ πόδε πλησίον τοῦ πτεροῦ· πῖλος δ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλύπτει· ὁ πῖλος δ' ὑψηλότερο τὴν ἄλδος κούνη· τῆ λαίῃ τὴν τῆς Γοργῶος κισφαλὴν κρατεῖ καὶ προβέβληται διατὴν ἀσπίδος.

16 Ἡ δ' ἐστὶ φοβερὰ καὶ ἐν τοῖς χρώμασι· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξεπέτασεν, ἐφριξε τὰς τρίχας τῶν κροτάφων, ἤγειρε τοὺς δράκοντας· οὕτως ἀπειθεῖ κἂν τῆ γραφῆ. Ὅπλον μὲν τοῦτο τῆ λαίῃ τῆ Περσεῖ· ὀπισθισταὶ δὲ καὶ τὴν δεξιὰν εἰφεῖ σιδήρῳ, εἰς δρέπανον καὶ ξίφος ἐσχισμένῳ. Ἀρχεται μὲν γὰρ ἡ κόπη κάτωθεν ἀμφοῖν ἐκ μιᾶς, καὶ ἐστὶν ἐφ' ἡμίσει τοῦ σιδήρου ξίφος, ἐντεῦθεν δ' ἀπορραγῖν, τὸ μὲν ὀξύνεται, τὸ δ' ἐπικίμπτεται. Καὶ τὸ μὲν ἀπωχυσμένον μένει ξίφος, ὡς ἤρξατο, τὸ δὲ καμπτόμενον δρέπανον γίνεται,

20 ἵνα μιᾷ πληγῇ τὸ μὲν ἐρείδῃ τὴν σφῆλιν, τὸ δὲ κρατῆ τὴν τομῆν. Τὸ μὲν τῆς Ἀνδρομέδας δρέπαν τοῦτο.

Ἡ· Ἐξῆς δὲ τὸ τοῦ Προμηθέως ἐγγράμει. Δέδεσται μὲν ὁ Προμηθεὺς σιδήρῳ καὶ πέτρῳ, ὀπισθισταὶ δ' Ἡρακλῆς τὸξῳ καὶ δόρατι· ὄνος ἐς τὴν τοῦ Προμηθέως γαστήρα τρυφῆ. Ἔστηκε γὰρ αὐτὴν ἀνοίγων, ἤδη μὲν ἀνωγμένην· ἀλλὰ τὸ βέλος ἐς τὸ δρυγμα κείται καὶ εἴοικεν ἐπορύττειν τὸ τραῦμα καὶ ζητεῖν τὸ ἥπαρ· τὸ δ' ἐκφρίνεται τοσοῦτον, ὅσον ἀνέφρων ὁ γραφῖς τὸ δόρυγμα τοῦ τραύματος. Ἐρείδει δὲ τῷ μηρῷ τῷ

30 τοῦ Προμηθέως τὰς τῶν ὄνων ἀκμάς. Ὁ δ' ἀλγῶν πάντῃ συνέσταλται καὶ τὴν πλευρὰν συνέσπασται καὶ τὸν μηρὸν ἐγείρει καὶ αὐτοῦ· εἰς γὰρ τὸ ἥπαρ συνάγει τὸν ὄνον. Ὁ δ' ἕτερος αὐτῷ τοῖν ποδοῖν τὸν σπασμὸν ὄρθιον ἀντιτείνει κάτω καὶ εἰς τοὺς δακτύ-

40 λους ἀποξύνεται. Τὸ δ' ἄλλο σχῆμα δείκνυσσι τὸν πόνον. Κεκύρται τὰς ὀφρῦς, συνέσταλται τὸ χεῖλος, φαίνει τοὺς ὀδόντας. Πλήσας ἂν ὡς ἀλγοῦσταν τὴν γραφῆν. Ἀναφέρει δὲ λυπούμενον Ἡρακλῆς. Ἔστηκε γὰρ τοξέων τοῦ Προμηθέως τὸν δῆμιον· ἐνέφρονοςται τῷ τὸξῳ βέλος· τῆ λαίῃ προβέβληται τὸ κέρασ ὀθῶν· ἐπὶ μαζῶν ἔλακει τὴν δεξιὰν, ἔλακον τὸ νεῦρον κεκέρηται κατόπιν τὸν ἀγκῶνα. Πάντ' οὖν ὁμοῦ πύσσεται, τὸ τὸξον, τὸ νεῦρον, τὸ βέλος, ἢ δεξιὰ. Συνάγεται μὲν ὑπὸ τοῦ νεῦρου τὸ τὸξον, διπλοῦται δ' ὑπὸ τῆς χειρὸς τὸ νεῦρον, κλίνεται δ' ἐπὶ μαζῶν ἢ χεῖρ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς μεστός ἐστιν ἐλπίδος ἄμα καὶ φόβου. Ἡ μὲν γὰρ εἰς τὸ ἔλακος, πῆ δ' εἰς τὸν Ἡρακλῆα βλέπει καὶ θέλει μὲν αὐτὸν ὄλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, ἔλακει δὲ τὸ ἔμισυ τοῦ βλέμματος ὁ πόνος.

corporis major pars aqua conlegebatur, sub ungue aqua humerorum umbra, squamarum ordines, dorsi curvatura, spinarum summitas, caudae flexiones picta erant. Mala magna et longa, hiatus ad humeros usque patebat, stantique venter. Inter cetum ac puellam Perseus e caelo devolans pictus erat, in belluam ferebatur nodo corpore, nisi quod chlamyde humeros cooperuerat et calcens pedibus aptaverat prope alas, pileumque Ditis galeam imitantem capiti imposuerat. Laeva manu Gorgonia caput sustinebat et pro scuto proieciebat, quod horribile sane et in coloribus: nam et oculos intendit, et comam concutit, et serpentes vibrat, minuitur ita etiam in pictura. Laeva Persei hoc telo, dextra ferro ejusmodi armata erat, ut et falx et gladius simul esset. Utrique enim unus infra est capulus et ad medium usque ferrum gladii formam referebat: inde duas in partes sectum altera in mucronem protendebatur, altera in uncum flectebatur. Et pars quidem acuta gladius manet, sicut initio esse coeperat, in falcem vero pars inflexa evadebat, eodem ut lectu et vulneraret et attraheret. Atque ita quidem Andromedae se res habebant.

VIII. Sequebatur altera deinceps pictura hujusmodi. Prometheus ferrea catenis saxo alligatus erat. Hercules arcum et sagittam tenebat. Aquila Promethei pectus depasciebatur: quippe in aperiendo illo jam aperto perstabat, rostrumque in vulnus demittebat, infodereque ac jecur quarevere videbatur: cujus pars tanta sese ostendebat, quantum pictor per vulnus patere voluerat. Promethei coxae aquila summis unguibus innitebatur: quapropter ille dolore se contrahit totum et latus contrahens, eam ipsam coxam in suam ipsius perniciem elevabat: ita enim volucrem jecori propiorem faciebat. Alter pes contentos nervus ad limos usque pedes commonstrabat, in digitosque acuebatur. Quin alio etiam habitu dolorem indicabat: curvabat enim supercilia, labra contrahabat, exerebat dentes. Ipse sane picturam quasi doloris sensum habentem miseratus fuisset. His malis oneratum Prometheum spe recreat Hercules, stat enim impositam arcui sagittam in ejus tortorem intendens: quippe arcum sinistra manus extensa impellebat, dextram manum admovebat, dum addocit nervum cubito interim post se curvato. Eodemque omnia haec tempore flectebantur arcus, nervus, sagitta, dextra; arcus nervo adducebatur, nervus manu in duas dividitur partes, manus manum admovebatur. Prometheus ipse spe metuque plenus erat, ac partim quidem vulnus, partim vero Herculem intuebatur: quem sane totis oculis contemplari volebat, sed obtutus partem alteram dolor ad se rapiebat.

10. Ἐνὶ κρημνοῖς οὖν ἤμην, οὗ καὶ ἀναλά-
 βουσαι ἴσταντο ἐκ τῶν κρημνῶν, ναῦν Αἰγυπτίαν μισθο-
 τωμένην (ἄρματα δ' ὀλίγα χρυσίου, ὅπερ ἀλόγων
 ἄρματα) διὰ τοῦ Νείου πλοῦν ἐπ' Ἀλεξάνδρειαν
 ἀποπέμψα, μάλιστα μὲν ἐκεί διεργασκότες ποιήσασθαι
 τὴν διαποικίην καὶ νομίζοντες ταύτη τάχα τοὺς πλοῦς
 ἄρματα προσενεχθήντας. Ἐπει δ' ἐγενόμην κατὰ
 τὰς πύλας, εἰσέειπεν βίης ἀκούσμεν πολλῆς. Καὶ ὁ
 εὐσπεύειτον, Ὁ βουκόλος, μεταστρέφει τὴν ναῦν, ὡς
 ἐπανάπυτον εἰς τοῦσιτον καὶ ἄνα πλήρης ἦν ἡ γῆ
 ἀνθρώπων καὶ ἀγρίων ἀνθρώπων· μεγάλοι μὲν πόντες,
 ἄλλα δὲ τῆς χροῖον, οὐ κατὰ τὴν τῶν Ἰνδῶν τὴν
 ἰσχυρίαν, ἀλλ' ὡς ἐν γένετο νόθος Αἰθίοψ, φησὶ τὸς
 ἀκούσας, ἑσπεύει τὰς πύλας, τὸ σῶμα παγίως ἐδαρτά-
 κην δὲ πάντες. Καὶ ὁ κυβερνήτης εἰπὼν, Ἀποδεί-
 κωμεν, ἔσπευε τὴν ναῦν, ὁ γὰρ ποταμὸς ταύτη σπινώ-
 τας, καὶ ἐπεμείντες τῶν ἰσχυρίων τέσσαρες, πάντα
 τὰ ἐν τῇ ναὶ λυθάνουσι, καὶ τὸ χρυσίον ἡμῶν
 ἀποφύρουσι, ἡμᾶς δὲ δέσαντες καὶ κατακλείσαντες
 ἐν τῇ θαλάττῳ, ἀπὸ λῆπτουτο, φύλακας ἡμῶν κατακ-
 λείψαντες, ὡς τὴν ἐπιπέσαν ἀφόντες ἡμᾶς εἰς τὸν βασιλέα·
 ταῦτα γὰρ ἐκέλευον τῷ ἀνέμῳ τῶν ἰσχυρίων τὸν μείζονα.
 καὶ ὁ ὅσος ἡμερῶν δύο, ὡς παρὰ τῶν οὖν ἡμῶν ἐκλι-
 ποντες ἠκούσαμεν.

11. Ἐπει οὖν νύξ ἐγένετο καὶ ἐκίμην, ὡς ἤμεν,
 ἀνέμου καὶ ἐνέπυτον οἱ προῦροι, τότε, ὡς εἶπεν
 ἡμεῖς, ἔρχομαι τὴν Λευκίπην, καὶ δὲ λογισάμενος
 οὐκ οὐδὲ γένοιτα κακῶν αἰτίος, κωλύσας ἐν τῇ ψυχῇ
 τῶν δὲ ἐν τῇ κίβητι τοῦ κοκυτοῦ τὸν φόβον, Ὡ
 καὶ δαίμονες, ἔργον, εἴπερ ἐστὶ πού καὶ ἀκούετε,
 ποτὲ πλοῦτον ἠδικήκαμεν, ὡς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις το-
 ποῦτο πλοῦτον βαπτισθῆναι κακῶν; Νῦν δὲ καὶ παρα-
 κλίνετε ἡμᾶς ἰσχυρίων Αἰγυπτίους, ἕνα μὲν ἐλέου
 ἔργον. Ἰσχυρίων γὰρ Ἑλλήνων καὶ φοινῆ κατέκλασε,
 καὶ δέρας ἠγάλαξεν· ὁ γὰρ λόγος πολλὰκις τῶν εἰσὶν
 πλοῦτον τὸ γὰρ πλοῦτον τῆς ψυχῆς ἢ γλυκτετα πρὸς ἐκ-
 πλοῦτον ἀνακουμμένη τῆς τῶν ἀκούοντων ψυχῆς ἡμερῶν
 ἀκούσμενος. Νῦν δὲ ποῖα μὲν φρονῆ δεκτέμεν; τί-
 σις ὁ θεὸς προτείνωμεν; Καὶ Σειρήνων τις γένεται
 ἀκούσμενος, ὁ ἀνδραγαθὸς οὐκ ἀκούει. Μόνος ἐκ-
 πλοῦτον με δεῖ τὰς νεύμασι καὶ τὴν δέξιν δεκτέμεν ἐπί
 ἰσχυρίων. Ὡ τῶν ἀτοχμαίων τῶν τῶν ἔργων
 ἀκούσμενος. Τὰ μὲν οὖν ἐμὰ, καὶ ὑπερβολὴν ἔργον
 ἀκούσμενος, ἦσαν ἀπῶν, τὰ δὲ οἱ, Λευκίπην, πλοῦτον
 ἀκούσμενος ἔργον; ποῖος ἔργον δακρύσιο; Ὡ πιστὴ
 ἀκούσμενος ἀκούσμενος ἔργον, ἰσχυρίων δὲ πρὸς ἔργον
 ἀκούσμενος. Ὡ καλὰ σοῦ τῶν γάμων τὰ κοσμήμα-
 τα. Ἐπίσμενος μὲν τὸ δεσμοτέρειον, εἰσὶ δ' ἡ γῆ, ἔργον
 οἱ δὲ καὶ φιλία καλὴ καὶ φιλία, καὶ σοὶ νομίζωμενος
 ἀκούσμενος παρκαλιθεῖα. Ἄντι δ' ἔργον τῶν σοῦ τῶν
 ἔργον ἔργον. Μάτην σοῦ, ὁ δαύσασα, τὴν ἔργον ἔργον
 ἀκούσμενος μίμνηται σοῦ τῆς φιλίας ἔργον; ἰσχυρίων
 ἀκούσμενος πρὸς σοῦ ἀκούσμενος, ἡμᾶς δὲ σώσασα μίμνηται
 ἀκούσμενος. Ἐπίσμενος ἔργον ἀκούσμενος ἀκούσμενος.

12. Ceterum quam duos tunc dies commorati, et ex malis
 recitati essimus, Egyptia nave conducti (nonnulli enim
 autem erant nobis quo forte praesentibus eramus) Alexandriam
 versus Nili amni cursum direximus, hoc consilio, astatem
 ut illic deiceremus, fieri etiam posse putantes, ut eo forte
 delictos amicos inveniremus. Quum autem ad oppidum
 quoddam pervenissimus, ingens nobis clamor subito audi-
 tus est. Ac naua exclamans, Ecce prado, navem tan-
 quam retro cessurus convertit, stabimque ripa fetis atque
 agrastibus avis completa est. Magna n omnes statura
 erant, colore non quidem, ut Indi, summo, sed, ut non veni
 Aethiopes, remisse nigro, caputibus glabris, parvis pedibus,
 corpore crasso, barbaro sermone. Itaque gubernator,
 perisse nos omnes affirmans, navem sistit : angustissimus
 enim illic fluvius erat, et latrones quatuor navem conscen-
 dentes, quicquid in ea inerat, una cum pecunia nostra
 abstulerunt, nosque vinculis et in partem domum incluis-
 sis, custodibus relictis abierunt, ut post illie ad regem (ille
 enim latronum principem appellat) ducerent. Abierat
 autem ille duorum dierum itinere, uti de illis, qui nobiscum
 capti fuerant, accepimus.

13. Interea quum nox adventasset, nosque, ut eramus,
 victi jaceremus, ac custodes dormitarent, ego, quomodo
 mihi sane tum leuit, Leucappes calamitatem lugere cupi :
 et quot cum in mala conperissem, tacitos mecum reputans,
 animoque vehementer ingemiscens, animo occullans eju-
 latus sonum, O dii demonesque, inquam, siculi estis et
 auditis, tantumne delinquimus, ut tam brevi tot malis obrui
 meruerimus? Abiqui nos latronibus Aegyptiis etiam tra-
 didistis, quo misericordiam impetrare nequimus. Grecum
 enim latronem et vox commovit, et ad misericordiam
 preces allexerunt. Oratio enim saepe ad lenitatem revocat
 et lingua pro animi agritudine deprecatrix iratas audien-
 tium mentes flebit. Nos vero quamvis voce precabimur?
 quodnam iurandum dabimus? ut enim Sirenum cantu
 dulciorem ad persuadendum orationem quis adhibeat, non
 tamen a parentis intellegitur. Nutu tantum rogare, ac
 manuum gestu precari ne oportebit. O calamitatem: lu-
 ctum ego jam enuntiabo. Sed infortuna mea quamquam
 epimone omnium majora sunt, minus tamen certe doleo.
 Tua vero, Lemippe, quo ore conquar? quibus oculis lac-
 rymabor? o constantem in amoris fide conservanda, o ben-
 equam erga infelicem amantem. En magnificos nuptiarum
 tuarum apparatus, carcereis seruet pro cubiculo, pro
 pulvinis terram, pro monibus atque armillis famus et In-
 quos, atque etiam ductatoris loco latro sibi assidet, Hyme-
 naeque vni emulant domus implent. Nos quidem, o mare,
 frustra tibi gemitus emimus. Benignitatem ego tuam repre-
 tendo, utpote quod molus in eos tuos, quos perdidisti:
 nam dum nos servasti, crudeliter occidisti, omnemque mor-
 tem, quae a non labantibus afficeretur, nobis nuntiasti.

ΙΑ'. Ταῦτα μὲν οὖν ἰδοῦσαν ἡσυρῆ, κλάει δ' οὐκ
 ἀδυνατῶν. Ταῦτο γὰρ ἴδιον τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖς
 μεγάλαις κακοῖς. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς μετρίαις συμπε-
 ραῖς ἀφθόνως τὰ δάκρυα καταρραῖ καὶ ἔστι τοῖς πά-
 5 σγουσιν εἰς τοὺς κολάζοντας κλειτήρια καὶ τοὺς ἀλγούν-
 τας, ὥσπερ ἀπ' οἰδοῦντος τραύματος, ἐξηκένοντες· ἐν
 δὲ τοῖς υπερβάλλουσι δεινοῖς φεύγει καὶ τὰ δάκρυα
 καὶ προδίδουσι καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐντυγῶσα γὰρ
 αὐτοῖς ἀναβαίνουσιν ἡ λύπη, ἵστασι τε τὴν ἀκμὴν
 10 καὶ μεταχρηταίε καταφέρουσα οὖν αὐτῆ κατω· τὰ δ'
 ἐκκριτόμενα τῆς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς ὁδοῦ εἰς τὴν ψυ-
 χὴν καταρραῖ καὶ χαλεπώτερον αὐτῆς ποιεῖ τὸ τραῦ-
 μα. Λέγω οὖν πρὸς τὴν Λευκίππην πάντα σιγῶσαν·
 Ἔσιγῆς, φίλτατη καὶ οὐδὲν μοι λαλεῖς; Ὅτι μοι, ἔφη,
 15 πρὸ τῆς ψυχῆς, κλειτορῶν, τόνηκεν ἡ φωνή.

ΙΒ'. Ταῦθ' ἡμῶς διαλεγόμενος Ἰλαθὲν ἡμέρα γενο-
 μινή· καὶ τις ἵππον ἐπελάουσαν ἔρχεται, κόμην ἔχον
 πολλὴν καὶ ἀγρίαν· ἐκόμα δὲ καὶ ὁ ἵππος. Γυμνὸς
 ἦν ὁ ἵππος, [ἀστρωτός] καὶ οὐκ εἶχε φάλαρα. Τοιοῦ-
 20 τοι γὰρ τοῖς λησταῖς εἰσιν οἱ ἵπποι. Ἀπὸ δὲ τοῦ λη-
 στάρχου παρῆν καὶ, Ἐἴ τις, ἔφη, παθίνοος ἐστὶν ἐν
 τοῖς εἰλημμένοις, ταύτην ἀπάγειν πρὸς τὸν θεόν, ἱε-
 ρεῖον ἰσομένην καὶ καθάρσιον τοῦ στρατοῦ. Οἱ δ' ἐπὶ
 τὴν Λευκίππην εὐθὺς τρίπονται· ἡ δ' εἰχετό μου καὶ
 25 ἐξεκρέματο βοῶσα. Τῶν δὲ ληστῶν οἱ μὲν ἀπέσπων,
 οἱ δ' ἐτυπτον· ἀπέσπων μὲν τὴν Λευκίππην, ἐτυπτον
 δ' ἐμέ. Ἀράμενοι οὖν αὐτὴν μετῴρων ἀπάγουσιν·
 ἡμᾶς δὲ κατὰ σχολὴν ἦγον δεδεμένους.

ΙΓ'. Καὶ ἐπὶ δύο σταδίους τῆς κώμης προήλθομεν,
 30 ἀλαλχημὸς ἀκούεται πολλὸς καὶ σάλπιγγος ἦχος καὶ
 ἐπιτραίνεται φάλαγξ στρατιωτικὴ, [πάντες δπλίται]. Οἱ
 δὲ λησταὶ κατιθόντες, ἡμᾶς μέσους διαλαβόντες ἔμεινον
 ἐπιόντας, ὡς αὐτοὺς ἀμυνόμενοι. Καὶ μετ' οὐ πολὺ
 παρῆσαν πενήκοντα τὸν ἀριθμὸν, πάντες δπλίται, οἱ
 35 μὲν ποδῆρεις ἔχοντες τὰς ἀσπίδας, οἱ δὲ πέλται· οἱ δὲ
 λησταὶ πολλῶν πλείους ὄντες, βώλους ἀπὸ τῆς γῆς λαμ-
 βάνοντες τοὺς στρατιώτας ἔβαλλον. Παντὸς δὲ βέλους
 χαλεπώτερος βῶλος Αἰγύπτιος, βαρὺς τε καὶ τραχὺς
 καὶ ἀνώμαλος· τὸ δ' ἀνώμαλόν ἐστιν αἰχμαὶ τῶν λίθων·
 40 ὥστε βληθεὶς διπλοῦν ποιεῖ ἐν ταῦτῳ τὸ τραῦμα καὶ
 οἰδημα, ὡς ἀπὸ λίθου, καὶ τομὰς, ὡς ἀπὸ βέλους.
 Ἄλλὰ ταῖς γ' ἀσπίσιν ἐκδεχόμενοι τοὺς λίθους ὀλί-
 γων τῶν βαλλόντων ἐπρόντιζον. Ἐπεὶ οὖν ἔκαμον οἱ
 λησταὶ βάλλοντες, ἀνοίγουσι μὲν οἱ στρατιώται τὴν
 45 φάλαγγα, ἐκθίουσι δ' ἀπὸ τῶν ὀπλων ἄνδρες κούρως
 ἱσταμένοι, φέρων αἰχμὴν ἕκαστος καὶ ξίφος, καὶ
 ἀκοντιζοῦσιν ἅμα, καὶ [ἦν] οὐδεὶς θεὸς οὐκ ἐπέτυχεν.
 Ἐθ' οἱ δπλίται προσέρρειον· καὶ ἦν ἡ μάχη στερεὰ,
 πληγαὶ δὲ παρ' ἀμφοτέρων καὶ τραύματα καὶ σραγαί.
 50 Καὶ τὸ μὲν ἔμπειρον παρὰ τοῖς στρατιώταις ἀνεπλή-
 ρων τοῦ πλήθους τὸ ἐνδεές. Ἡμεῖς δ' ὅσοι τῶν αἰχμα-
 λῶτων ἦμεν, ἐπιτηρήσαντες τὸ πονοῦν τῶν ληστῶν μί-
 ρος, ἅμα συνελθόντες διακόπτομέν τ' αὐτῶν τὴν φάλαγγα
 καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἐκτρέφομεν. Οἱ δὲ στρατιώται

XI. Hoc sane pacto mecum tacite lamentabar : verum
 lacrymas, quod in ingentibus malis maximo proprium est,
 profundere sequibam. Enimvero mediocribus in malis la-
 crymae abunde manant, ac precandi munere proiis, qui in
 calamitate degunt, apud infortunii auctores funguntur, dolo-
 remque minuunt, ut ulcerum tumores quom disrumpuntur,
 in exsuperantibus autem refugiant, oculosque deserunt.
 Meror enim exire parantibus obviam factus earum vim re-
 tardat et una secum ad imas pectoris partes rapit. Quam
 ob rem de oculorum via deflecentes animum possant,
 illiusque angorem mirum in modum augent. Deinde ad
 Leucippen jam prorsus obmutescentem conversus, Qua de
 causa, inquam, Leucippe suavissima, taces nec quidquam
 mihi dicis? Tum illa, Quia vox me, inquit, o Clitopho-
 prius, quam spiritus, defecit.

XII. Haec dum loqueremur, dies nobis haud adverten-
 tibus illuxit : ac tum nescio quis promissa et inculta coma
 introgressus est, equo advectus maxime iubato, nudoque
 stratis et phaleris. Ejusmodi enim latronum sunt equi.
 Erat is a latronum principe missus et, si qua inter captivos,
 inquit, virgo adest, eam abducere me oportet, dei victimam,
 exercitus piaculum futuram. Tum custodes ad Leucippen
 statim converterunt. Illa vero me complexa et mihi
 adherens lamentari coepit. E latronibus alii eam alstra-
 hebant, alii me caedebant. Tandem sublimem raptam
 asportaverunt, vinclos nos interim per otium secum du-
 centes.

XIII. Posteaquam stadia duo a pago processimus, ingens
 nobis clamor tubaeque sonus exaudiebatur, deinde militum
 [gravis armaturae] manus in conspectum se dedit : quam si-
 mulatque latrones viderunt, nobis in eorum medio confu-
 sis, ad resistendum parati substiterunt, atque haud ita
 multo post viri quinquaginta armis tecti omnes, quorum
 alii longis ad pedes usque, alii brevioribus sculis utebantur,
 processerunt. Latrones, quorum numerus multo major
 erat, sublatis glebas in milites projiciebant. Aegyptia porro
 gleba telo quovis perniciosior est : gravis enim, dura et as-
 pera atque asperitatem prominentes hinc inde cuspidae gi-
 gnunt. Ea de re fit, ut conjecta bifariam lēdat : tumorem
 enim teu lapis et vulnus ceu jaculum efficit. Verum mi-
 lites glebas sculis excipientes jaculatores nihil faciebant.
 Posteaquam hi concijciendo defatigati fuerant, illi agmen
 aperuerunt : et qui leviter armati erant, statim ex agmine
 procurrerunt : quorum singuli missile ac gladium gestabant,
 et simul jaculati omnes sunt, neque vanus cujusquam ictus
 fuit. Deinde gravis armatura sese effudit. Pugnatum est
 confertim, plagaeque ac cardes et vulnera ulro citroque illata.
 Quod militum numero decrat, usus explebat. Nos quotquot
 captivi eramus, latronum aciem laborare videntes, facto si-
 mul agmine, eorumque ordinibus perruptis, ad hostes tran-
 sivimus. Mites uti se res haberet ignari, nos primo in-

οὐκ ἔβλεπον, ὡς δὲ
 ἀποφρονῶντες κτερομαχέροντες, ὑπενησάμενοι τὴν ἀλή-
 θειαν, δόξαται τῶν ἄλλων εἶναι, καὶ ἐπ' αὐτῶν παρα-
 τήματα εἶναι ἠσυχάζειν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἵπποις
 [πλείους] προσέβρεον· καὶ ἐπεὶ πλείους ἐγένοντο, κα-
 κή κίετος ἐκείτηρον ἐκείνην τὴν φάλαγγα περιέπ-
 πον αὐτοὺς ἐν κύκλῳ, καὶ ἐν τούτῳ συναγαγόντες
 αὐτοὺς εἰς ὀλίγον καταφόνον. Καὶ οἱ μὲν ἐκείνητο
 τρωκάτες, οἱ δὲ καὶ ἡμιθνήτες ἐμάχοντο· τοὺς δὲ
 ἰσχυροὺς ἐξώρυσαν.

13. Ἦν δὲ παρὶ δαίμων ὁ χειρὸς· καὶ ὁ στρατηγὸς
 καὶ αὐτῶν ἡμῶν ἐκαστον, ἐπυθάνετο τίνες εἴημεν καὶ
 τὴν ληστέϊαν· ἀγέρτοι δ' ἄλλος ἄλλο τι, κατὰ τὰ μὲν
 ὄσα. Ἦπει ὅν ἄπαντ' ἐμάθεν, ἐκίευσεν ἀκολουθεῖν,
 αὐτοὺς δ' ὄσα δόσαν ὑπέσχετο. Διεγνώκει γὰρ ἀναμεί-
 ναστραστὴν ἐπιθεῖν τῷ μεγάλῳ ληστέρι· ἐλίγοντο δ'
 ἰσχυροὶ τῶν μνηστέων εἶναι. Ἦγώ δ' ἵππον ἔστειν, σφί-
 λρα γὰρ φέρον ἵππεύειν γεγυμνασμένους. Ὡς δὲ τις
 παρῆ, περιέχων τὸν ἵππον ἐπεδεικνύμεν ἐν βυθῶν τὰ
 εἶναι πειθευμένῳ σχήματι, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν
 ἀσπασίαν εἶπαι. Ποιεῖται δὲ με ἐκείνη τὴν ἡμέραν
 ἀσπασίαν καὶ παρὰ τὸ δειπνῶν ἐπυθάνετο τὰ μὲν
 εἶναι εὐδοκίαν ἔχειν. Συμπλήθει δὲ πρὸς εἰς εἶπον ἀνδρῶ-
 να ἀραστῆς ἀλλοτρίων κακῶν, καὶ ὁ ἦλος πολλάκις
 ἐκείνην προτίθει. Ἦ γὰρ φυγὴ μαλαχθεῖσα πρὸς τὴν
 εἶναι ἔκαστος λύπην, συνδιαθεθεῖσα κατὰ μικρὸν τῆ τοῦ
 πρὸς ἀραστῆς τὸν οἶκτον εἰς φιλίαν καὶ τὴν λύπην
 ἐν τῷ εἶπον συλλέγει. Ὅστις οὖν διεθέκη τὸν στρα-
 τηγὸν ἐκ τῆς ἀραστῆς, ὡς καὶ αὐτὸν εἰς ὀλίγον
 ἀσπασίαν· πλείον δὲ ποιῶν εἴχομεν ὀδῶν, τῆς Λευ-
 κίπης ὑπὸ τῶν ληστέων ἐχομένης. Ἔδοκε δὲ μοι καὶ
 ἀσπασίαν τὸν ἐπιμελησόμενον Αἰγύπτου.

14. Ἦ δ' ὑπερτίχῃ πρὸς τὴν διάβασιν παρεσκευά-
 σθη καὶ ἀσπασίαν τὴν διώρυγα γῆραι, ἧτις ἦν ἔμπρο-
 σθεν. Καὶ γὰρ ἰσχυροὺς τοὺς ληστέας μετὰ πλείους
 ἔκαστος ἐπὶ θάτερα τῆς διώρυγος ἐστῶτας ἐν τοῖς
 ἔκαστοις βυθῶν δὲ τις αὐτοῖς αὐτοσθένειος ἦν κηλοῦ πε-
 πησέντες καὶ σφῆς τοῦ βυθῶν πλείους. Ἄγουσι δὲ
 αὐτοὺς ἐν τῇ κόρῳ, ὅπως τὸ χεῖρε δεικνύμεν. Καὶ
 αὐτοὺς μὲν οἱ τίνες ἦσαν οὐκ εἶδον, ἦσαν γὰρ ἰσχυροί-
 τας, τῶν δὲ κόρῳ Αἰγυπτίαν εἶσαν ἐγνώρισαν. Ἦσαν
 αὐτοὺς τῆς καρδίας σπονδῆν περιέχοντες, περιέχουσι
 τὸν βυθῶν κῆλον καὶ ἐπελῆει τις αὐτῆ καὶ ὁ ἦρος,
 ὡς τῆς, ἔδον ὄσα Αἰγυπτίαν, τὸ γὰρ σχῆμα τοῦ
 ἔκαστος, καὶ τῶν προσώπων τὸ διεκλυσμένον ὑπε-
 ρῶν ὄσα. Ἦσαν ἀπὸ συνθήματος πάντες ἀναχι-
 οῦται τοῦ βυθῶν μακρῶν· τῶν δὲ νεανίσκων ὁ ἕτερος
 αὐτοῖς αὐτῆ ὑπεῖν, εἶχον ἐκ πασάτων ἐπὶ τῆς
 τῆς ἐπιμετρίων, ὅσον ποιῶσιν εἰ καρπολάθοι τὸν
 ἦσαν ἐκ τοῦ βυθῶν δεικνύμεν· εἶτα λαβὼν ξίφος
 λατῆ κατὰ τῆς καρδίας καὶ διεκλύσας τὸ ξίφος εἰς
 τὸν αὐτὸν γαστέρα, βέγγουσι· τὰ σπλάγγνα δ' εἶδον
 ἦσαν ὄσα, ὅ τας ἦσαν ἐκλύσαντες ἐπιτεθείσαι τῶ
 βυθῶ καὶ εἶσαι ὑπεῖν, κατακτείνοντες ἄπαντας εἰς

terficere voluerunt sed quin postea nudos ac victos
 aspexissent, cognita veritate, intra ordines susceptos post
 extremum agmen, collocatos quiescere sinebant. Interea
 supervenerunt equites et postquam appropinquassent, ne-
 que utrimque effusa latrones circuire, in angustisque con-
 ctos trucidare ceperunt. Ex quibus alii mortui proebu-
 runt, nonnulli semimortui adhuc pugnant, reliquos vivos
 ceperunt.

XIV. Ceterum inebriato jam die militum eorum ductor,
 unumquemque nostrum singulatim et qui essemus et quo
 facto in praedonum manus incidissemus, interrogavit : cui
 quidem alii alia, ego vero quae mali eveniant, commemo-
 ravi. Atque ille, ubi omnia edidit, se ut sequeremur,
 jussit, armaque nobis se praebiturum pollicitus est : decre-
 verat enim, quum primum copiae, quas expectabat, adven-
 tassent, magnum latronum, qui ad decem milia esse fore-
 bantur, receptaculum aggredi. Ac tum ego equum dari
 mihi proposi : in eo enim studio me valde exercitatum
 esse sciebam. Qui simulatque adductus fuit, illum cir-
 cumagens pugnantium ordinatum equitum exemplum
 edidi, ita, ut me dux magnopere commendaret. Haec
 die illo suis e convivis unum esse me voluit : atque in
 cena casus meos ut enarrarem, postulavit : quae dum
 audiret, misericordia movebatur. Fere enim fit, ut qui
 aliena mala audit, una quodammodo patiatur, benevolen-
 tiam autem misericordia saepenumero gignit : animus enim
 eorum, quos audit, mirrore delinquit, malorum auditione
 in eundem fere sensum pertractus, misericordiam in ani-
 citiam et tristitiam in misericordiam commutat. Ego vero
 narrando ducem eoque commovi, ut lacrymas tenere ne-
 quiverit. Nam quod amplius facerem, nihil erat, quum
 Leucippe in latronum potestate remansisset. Atqui Aegy-
 ptium etiam servum mei curam habere jussit.

XV. Postridie ad transitum se comparavit et fossam
 quae impedimento erat completere aggressus est : magnum
 etenim latronum numerum in armis esse trans fossam illam
 cernebamus. Hiram quamdam e luto, juxtaque sepulcrum
 ex tempore construxerat. Ac viri duo puellam, manibus
 post tergum revinctis, eo adduxerunt. Quos viros, pro-
 pterea quod armis tecti erant haudquaquam cognovi : sed
 puellam Leucippen agnovi. Ille ergo tum capti ejus libami-
 na infundentes, circum aram in orbem illam duverunt et
 praecinebat aliquis ipsi et sacerdos quidam Aegyptius, uti
 verisimile erat, carmen canebat, oras etenim figura et
 vultus distortio canere illum subindicabat. Deinceps, dato
 signo, ab ara omnes procul recessere. Tum adolescens
 alter, reclinans pavillis terrae infixis supinam alligavit, quo
 maxime modo signi Marsyam arbori alligatum effingunt,
 gladiumque juxta eor infixum ad inna ventris usque traxit,
 sic ut viscera omnia statim exsiluerint : quae illi manibus
 corripientes imposuerunt arae, coelaeque dissecaerunt, et
 inter se partili omnes devorarunt. Haec milites ductorque
 cernentes, ad eorum unumquodque factum exclamarunt,

μαρτυρῶμαι. Τούτοις δ' ἠρωτοῦμαι (μὴν) στρατιῶται καὶ ὁ στρατηγός, καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ νόμῳ ἀντιθέτου καὶ τῆς ἑξέως ἀπέστρεφον τῆς θέας, ἵπποι δ' ἐκ παραλόγου καθήμενος ἐθεώρουν. Τοῦ δ' ἔτι Σαπφῆος μέτρον γὰρ οὐκ ἔχον τὸ κακὸν ἐνεβρόντησέ με. Καὶ τάχα ἐτῆς Νιόβης μῦθος οὐκ ἦν φευδής, ἀλλὰ κακίην ταυτοτόν τι παύσασα ἐπὶ τῇ τῶν παιδῶν ἀπωλείᾳ ὄψαν παρέσμεν ἐκ τῆς ἀκινήσεως ἵπποι δόξας γινόμενῃ. Ἐπεὶ δὲ τέλος ἔρχετο, ὡς γ' ἔφη, τῶν ἵππων, τὸ σῶμα ἐνδύοντες τῇ σαρφῇ καταλείπουσι, πῦρ μὲν ἐπ' αὐτῆς ἐπιέντες, τὸν δὲ βωμόν καταστρέφαντες, φεύγουσιν ἀματσορπίσι. Οὗτο γὰρ αὐτοῖς ποιεῖν ἔπυγε μεμνημένους ἰερείης.

IC'. Ἐσπέρας δὲ γινόμενος, ἡ ἀπὸ τοῦ ἐκείνουτο πᾶσι· οἱ δὲ στρατιῶται διαβάντες ἀλλήλωνται μικρὸν ἄνω τῆς διώρυγος καὶ περὶ δεῖπνον ἔσαν· ὁ δὲ στρατηγὸς ἐπιχείρει με παρεργεῖν (ἔρην) ἀνιτρεῖς ἔχοντα. Πρὸς δὲ πρῶτην νυκτίος φυλακὴν πάντας ἐπιτερήσας καθύδοντας, πρόσσειμι, τὸ ξίφος ἔχων, ἐπικατασφάζων ἑαυτοῦ τῇ σαρφῇ. Ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγενόμην, ἀνατείνω τὸ ξίφος, Λευκίππη, λέγων, θόλρα καὶ πάντων ἀνθρώπων δυστοχεστάτη, οὐ τὸν θάνατον οὐδὲρμασί σου μόνον, οὐδ' ὅτι τέθνηκας ἐπὶ ξένης, οὐδ' ὅτι σοι γέγονεν ἐκ βίας σφαγῆ, ἀλλ' ὅτι ταῦτα τῶν σῶν ἀτυχημάτων παίγνια, ἀλλ' ὅτι καθάρσιον γέγονας ἀκαθάρτων σωματίων καὶ σε ζῶσαν ἀνέτημον, οἴμοι, καὶ βλέπουσαν ὅλην τὴν ἀνατομὴν, ἀλλ' ὅτι σοῦ τῆς γαστρὸς τὰ μυστήρια ἐμέρισαν καὶ τὴν ταρῆν κακοβαίμονι βωμῷ καὶ σαρφῇ. Καὶ τὸ μὲν σῶμα ταύτη κατατέθειται, τὰ δὲ σπλάγχνα πῦρ; Εἰ μὲν δεδαπανήκει τὸ πῦρ, ἤττων ἢ συμφορὰ· νῦν δ' ἡ τῶν σπλάγγων σου ταρῆ ληστῶν γέγονε τροφή. Ἦ πονηρῆς ἐπὶ βωμῷ ἐθούργιας· ὃ τροφῶν καινὰ μυστήρια. Καὶ ἐπὶ τοιοῦτοις θύμασιν ἔθλεπον ἄνωθεν εἰ θεοὶ καὶ οὐκ ἐσθέσθη τὸ πῦρ, ἀλλὰ μαινόμενον ζνείχετο καὶ ἀνέφερα τοῖς θεοῖς τὴν κνίσσαν [τὸ πῦρ]. Λάβε οὖν, Λευκίππη, τὰς προπούσας σοι χορὰς παρ' ἐμοῦ.

IZ'. Ταῦτ' εἰπὼν ἀνατείνω ἄνω τὸ ξίφος, ὡς καθήκον ἑαυτοῦ κατὰ τῆς σφαγῆς· καὶ ὄρω δύο τινας ἐξ ἐναντίας (αἰληναῖα δ' ἦν) σπουδῆ θέοντας. Ἐπίσχω οὖν ληστὰς εἶναι δοκῶν, ὡς ἂν ὑπ' αὐτῶν ἀποθάνοιμι. Ἐν τούτῳ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο καὶ ἀναβοῶσιν ἄμφω. Μενέλαος δ' ἦν καὶ ὁ Σάτυρος. Ἐγὼ δ' ἄνδρας ἰδὼν ἐκ παραλόγου ζῶντας [καὶ] φίλους, οὐτε περιεπτωξάμην, οὐτ' ἐξεπλάγην ὑφ' ἡδονῆς τοσούτων ἢ λύπη με τῆς συμφορῆς ἐξικώζωσα. Λαμβάνονται δὲ μοι τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπαίρουσιν ἀραιρεῖσθαι τὸ ξίφος· ἐγὼ δὲ, Πρὸς θεῶν, ἔφην, μὴ μοι φρονήσῃτε θανάτου καλοῦ, μᾶλλον δὲ φαρμάκου τῶν κακῶν· οὐδὲ γὰρ ζῆν ἐτι δύναμι, κἂν νῦν με βιάσῃθε, Λευκίππη οὕτως ἀντηρμήνης. Τοῦτο μὲν γὰρ ἀραιρήσεό μου τὸ ξίφος, τὸ δὲ τῆς ἐμῆς λύπης ξίφος ἐνδοῦ καταπέπυχε καὶ τέμνει κατ' ὀλίγον. Ἀθανάτω σφαγῇ ἀποβήσκειν με βούλεσθε; Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος, Ἄλλ' εἰ διὰ τοῦτο θέλεις ἀποθάνειν, εἴρα σοὶ τὸ ξίφος ἐπιστρέφω· Λευκίππη δὲ

oculosque averterunt. Ipse autem ea sine ulla prius mente, sine ullo sensu, stupore semet oppressus spectabam : mali enim modum exuperantis magnitudo a mentis sensu me abstraxerat. Ac forte Niobe fabula, faba minimo fuit : sed hujusmodi quiddam illa quoque ob naturam carlem experta, existimationi locum fecit, eam propterea quod immota constisset, in lapidem conversam. Posteaquam ea res finem, sicuti mihi videbatur, sortita est, latrones, cadavere in sepulcro condito, operculo imposito, aram demoliti sunt, ac nunquam respicientes, ita enim fieri debere sacerdos praeceperat, discesserunt.

XVI. Sub vesperam fossa omnis repleta fuit, militesque praetergressi paulo supra fossam castra posuerunt, deinde cibum ceperunt. Et dux, ergo me animo esse [cernens], consolationem mihi adhibere conabatur : verum ego circiter primam noctis vigiliam dormientes omnes tandem conspiciatos ad tumulum, ut inenitipsum super eo immolarem, accepto gladio, perrexi : ac sepulcro propior factus, eo educto, O misera, inquam, Leucippe, mortaliumque omnium infelicissima, ego quidem certe non fleo mortem istam tuam, non quod procul a domo tua, non quod violenta morte obieris, sed quod talis tuarum miseriarum ludi facti sint, sed quod impurissimorum latronum expiatio fueris, quod il te vivam (me miserum) gladiique mucronem in te defigi videntem disseuerint, quod occultiores uteri tui partes dividerint, in execrabili ara ac tumulo sepulturam. Atque hic quidem corpus tuum jacet, viscera vero quem locum obtinent? Si ea igni consumpta fuissent, levior utique calamitas esset : sed nunc eorum sepulcrum latronum ingluties facta. O diras altaris faces, o ciborum nova mysteria! Et dii sacrificia hujusmodi e caelo spectantur, et ignis extinctus non est, sed fedari se passus est, vidoremque diis attulit. Tu vero, Leucippe, te dignas a me inferias cape.

XVII. Hac quum dixissem, gladiumque, ut in jugulum milium ipse demitterem, sustulisset, duos quosdam ex adverso mihi, luna enim splendebat, ad me quam occysime currentes prospexi. Continui me igitur, latrones illos esse ratus, ut ab iis interficerer. Interea propiores ambo facti sunt et magna voce clamantur. Erant ii Menelaus et Satyrus. Ego lametsi mihi amicos homines vivos insperato viderem, neque amplexabar, neque ullam etiam ex eorum aspectu voluptatem capiebam : ita me de statu mentis dejecerat acerbitas infortuniorum. Illi dextra manu mihi apprehensa gladium eripere tentaverunt. Verum ego, Ne per deos, inquam, praeclearam hanc mihi mortem, aut malorum potius melledam, invidetis : neque enim Leucippe hoc pacto amissa, et si nunc me maximo cogatis, vivere amplius queam. Gladium certe hunc ipse a manibus meis evellitis : sed majoris aculeus intus ad vitum desedit, ac nonnihil jam penetravit. Immortaline vulneratione vos majori me vultis? Tum Menelaus, si illam, inquit, ob causam mortem tibi consciscere vis, gladium abicere potes.

οὐδ' ἐπιπέσειαι. Πύφρα δὲ πρὸς αὐτὸν, Τί μοι
εἶπες, ἄρα, ἐπὶ τῆ ἀκούσῃ κακῆ; εἶ γε, Μενέλαε,
ἔτιδ' ἔμενησαι Διός. Ὁ δὲ κρούσας τὴν σφόν,
Ἐπὶ τοίνυν ἀποσεύει Κλέωνος, ἔφη, σύ μοι, Λευκίπ-
πη, μαρτύρησον, εἰ ἔδες. Ἀμυ δ' εἶπε, καὶ ὅς που
καὶ τοὺς ἐπάταξε τὴν σφόν, καὶ κάτοθεν ἀκούσθ' φωνῆς
πυρρῆς. Τούτῃσ' οὖν εὐδὸς ἴσχει με καὶ πρὸς
τὸν Μενέλαον ἀπιθίππον, μάγον εἶναι θεῶν. Ὁ δ'
εὐαρεῖν δ' αὖ τὴν σφόν καὶ ἡ Λευκίππη κάτοθεν ἀνέ-
βηκε, φοδερὸν ἰέμα, ὃ βροί, καὶ φρικωδέστατον.
Ἀνέφατο μὲν ἡ γαστήρ αὐτῆς πῦρα καὶ ἦν ἐντέρον
τοῦδε· ἐπιπέσεια δὲ μοι περιπλάσσεται καὶ συνέφοιν
καὶ ἄρα κατεπέσειαι.

III. Μόλις οὖν ἀνοξωπιρήσας λέγει πρὸς τὸν Μενέ-
λαον, Οὐα εἶπες μοι, τί ταῦτα; οὐκ ἂν Λευκίππην ἔρω;
ταῦτα, οὐ κρατῶ καὶ ἀκούσθ' ἀκούστας; Ἄ οὖν χθὲς
ἠεσάρα, τίνα ἦν; Ἦ γὰρ ἐκεῖνά ἐστιν, ἢ ταῦτα
εἴπης. Ἄλλ' εἶδ' καὶ φθίμα κ' ἠθινὸν καὶ ζῶν, ὡς
σοκαιο τοῦ τῆς Λευκίππης γένεο. Ἄλλ' ἔνθ, ὁ Με-
νέλαος ἔφη, καὶ τὰ σπλάγγνα ἀπολήβηται καὶ τὰ
σπύρα συναρῶνται καὶ ἄσπυρον ὄφει. Ἄλλ' ἐπικά-
λυψαί σοι τὸ πρόσωπον. Καθ' ὃ γὰρ τὴν Ἰκάτην ἐπὶ
τῆ ἦν. Ἦθ' ὃ πιστεύσας ἐλεακλυβίμην. Ὁ δ'
ἀγαστὶ παρατεθέσθαι καὶ λόγον τινὰ καταλίγειν·
τὰ λόγον περιουσιὰ τὰ μακροβύβηματα τὰ ἐπὶ τῆ γασ-
τρὸς τῆς Λευκίππης καὶ ἀποκατίσθησεν εἰς τὸ ἄρραιον.
Ἄρα δὲ μοι, Ἀποκάλυψαι. Καθ' ὃ μοις μὲν καὶ
ἀδελφικῶν ἰαχίως γὰρ ὄφην τῆς Ἰκάτην παρὶ-
ται, ὅπως δ' οὖν ἀπίστια τῶν ὄφην τῶν τὰς χεῖρας
καὶ ἀδελφικῶν τῆς Λευκίππης ἔρω. Ἦθ' ὃ μάλιστ' οὖν
αὐτῆσ' εἶδ' ἔμην τοῦ Μενέλαου, λέγων· Ὡ φίλτατε
Μενέλαε, εἰ θεῶν τις εἶ (θεῶν), τί μοι σου, ποῦ
εἶπες καὶ τίνα ποῦ ταῦτ' ἔρω; Καὶ ἡ Λευκίππη,
ἦθ' ὃ μοι, Μενέλαε, δεδιπτόμενος αὐτόν· λέγει δὲ
τῆσ' ἰαχίως ἐπάταξε.

III. Ὁ οὖν Μενέλαος λέγει· Οὐαί, ὡς Αἰγυπτίος
καὶ τοῦ γένεο φθίμα γὰρ σοι ταῦτ' εἶπες ἐπὶ τῆς
σφόν. Ἦθ' ὃ μοι τὰ πλείστα τῶν κτημάτων περι-
ουσιὰ τὴν κάμη καὶ οἱ ἄσπυρον αὐτῆς γινώσκω.
Ἦθ' ὃ τῆ ἀκούσθ' περιπέσειαι, εἶπ' ἡ προσέφη
καὶ ταῦτα τῆς Αἰγύπτου παραλίω, λαμβάνωμαι
καὶ τὸν Σάτυρον ποῦ τῶν τῶν παραλίω ἀπέναντι
εἶπες. Ὡ δ' ἔφη μοι πρὸς τὸν Ἰάσονα, ταχέ με
ταῦτα τῶν κτημάτων γινώσκω, τί μοι σου τὰ δεινὰ,
ὡς τῆ γινώσκω καὶ συμπονεῖν αὐτοῖς, ὡς ἂν οἴ-
μαι. Ἦθ' ὃ μοι καὶ τὸν Σάτυρον ὡς ἔμην. Οἱ
δὲ ἄσπυρον ἔφησάν, ἐπιδείξεις ἡμῖν σσούτην τῆσ'
ἀκούσθ' σου. Καὶ ταῦτα *** ἡμῶν ἴσους ἀρῆν
αὐτοῖσ' καὶ καθῆραι τὸ ἡσπυρῶν καὶ τὸ μὲν
αὐτῶν ἀπομολοῦσαι τῶν τῶν, τοῦ δὲ τῶν σῶματ' σπύ-
ρα τῶν τῶν ἀναρῶσαι, ὡς ἂν τὸ τῶν ἰσούτων
τῶν τῶν ἀπομολοῦσαι τῶν τῶν τῶν τῶν. Ἄρα
τῶν τῶν τῶν, Σάτυρε, σοι γὰρ ἐντέθειν ὁ λόγος.

III. Καὶ τὸν Σάτυρον λέγει· Ἀμυ δὲ βραχύνειν ἐπὶ

VERBIS TIBI.

Nam Leucippe viva nonne tibi aderit. Ipse autem, in-
greditur in eum oculis, At si tu quoque, inquam, tantis (con-
fictatum) malis immoles? Bene scilicet Hospitalis Jovis me-
mor es. Ille autem, percussa aera timore, egredium tu,
inquit, Leucippe, an vivas, testare, quatuorquidem nullam
Clitophon tibi fidem habet. Vix autem loqui desiderat,
cum unam bis terve percussit, exilisque admodum ab ea
proveniens vox nulli audita est. Itaque subito tremore
occupatus oculos in Menelaum conjecit, magicae artis peri-
tum cum ratus. Ille urnam detexit, ac Leucippe quam
ferribili sane horrendoque adpectu, (in animo enim ad
insum dissetus, ac visceribus vacuus ei venter erat) prod-
iit, seseque in me rejiciens, me complexa est, et ego illam
contra: itaque ambo conedimus.

XVIII. Vix autem me ipse collageram, quum ad Mene-
laum conversus, Quo modo, inquam, haec se habeant, non
expedit? Nonne Leucippen video, nonne hanc lenco, lo-
quentemque audio? Cujusmodi ergo fuerunt, quae hestern-
a die prospexi? Sane aut illud, aut hoc somnium est: sed
oculum et verum est et vivum et quale a Leucippe olim
dabatur, suave. Tum ille, atqui viscera quoque, inquit,
jamjam recuperabit, pectora coalescent et omnis procerus
vulneris expertem videbis. Tu faciem vela Proserpinam
enim ad opus invoco. Itaque fidem homini habens, me
velavi. Ille autem inaudita quaedam facere et loqui cre-
dit: atque inter loquendum, quae Leucippes ventri ad fal-
lentes latrones adaptaverant, detraxit, protentque illi
formam reddidit, deinde memet revelare jussit. Tum ego,
vix quidem, ac sane magno cum timore: Proserpinam
enim vere adesse putabam, ab oculis manus removi, Leu-
cippemque integram vidi: coque majorem etiam in modum
admiratos, si dei alicujus, Menelae carissime, inquam, mi-
nister es, ubinam, rogo te, gentium sumus? quid sibi haec
volunt quae cerno? Leucippe quoque, illum, inquit, Mene-
lae, frustrari amplius noli: sed quo pacto latronibus im-
posueris, jam expone.

XIX. Tum Menelaus, Egyptum, inquit, me esse non
ignoras: id quod tibi antea, in nave narravi. Praediorum
mesorum pars major probe urbem hanc est, cujus cum
praefectis nonnullus mihi usus intercedit. Quum igitur nau-
fragium fecissemus, ad Egypti litora me tandem fluctus
egit, et latrones qui ei urbi praesidio fuerant, me cum
Satyro ceperunt. Perductum autem ad eorum daem non-
nulli ex us mihi agnito vincula detraxerunt et bono animo
esse, sibi que, uti anticum, in rebus agenda auxilium ferre
jusserunt. Tunc ego Satyrum quasi meum reddi nihil
poposci. At illi strenuum, inquam, nobis te primum
ostende. Interea responsum us ab oraculo reditum fuit,
ut virginem immolaret et suum ipsorum receptaculum
expirent, immolatasque jecinore degustata, ac reliquo
corpore arce incluso reculerent: ita ut sacrificii locum ho-
stium exercitus superarent. Quae reliqua sunt, tu, Satyro,
commemorato, tua enim hinc oratio.

XX. Ac tum Satyrus, simul vero quum ad exercitum

τὸ στρατόπεδον, ἐκλῶσον, ἢ δέσποτα, καὶ ὠδυρόμην, τὰ
περὶ τῆς Λευκίπτης πυθόμενος, καὶ ἐδεόμην Μενελάου
παντὶ τρόπῳ σῶσαι τὴν κόρην. Δαίμων δὲ τις ἀγα-
θὸς ἡμῖν συνήρρησεν. Ἐτύχομεν τῇ προτεραίᾳ τῆς
5 θυσίας ἡμέρᾳ καθεζόμενοι πρὸς τῇ θαλάττῃ λυπούμενοι
καὶ περὶ τούτων σκοποῦντες, τῶν δὲ ληστῶν τινες αὐτῶν
ἰδόντες ἀγνοίᾳ πλανηθεῖσαν, ὤρμησαν ἐπ' αὐτήν. Οἱ
δ' ἐπὶ τῆς νεῆς συνέντες οἱ τυγχάνουσιν, ἐπεχειροῦν
ἐλαύνειν εἰς τοῦπίσω. Ὡς δὲ φθάνουσιν οἱ λησταὶ κα-
10 ταλαβόντες, πρὸς αἴμυραν τρέπονται. Καὶ γὰρ τις ἐν
αὐτοῖς ἦν τῶν τὰ Ὀμήρου [τῷ στόματι] δεικνύτων ἐν
τοῖς θεάτροις· τὴν Ὀμηρικὴν (οὖν) σκευὴν ὀπλισάμενος
[τε] καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν οὕτως σκευάσας, ἐπε-
χειροῦν μάχεσθαι. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς πρώτους ἐπελ-
15 θόντας καὶ μάλ' ἔρρομένως ἀνταξάξαντο· πλειόνων δ' ἐπι-
πλευσάντων σκαφῶν ληστρικῶν καταδύουσι τὴν ναῦν καὶ
τοὺς ἀνδράς ἐκπεσόντας ἀνήρουν. Λανθάνει δὲ κίστη
ἐκτραπέσια τις, καὶ τῷ ναυαγίῳ καθ' ἡμέρας τῷ ῥοῖ κο-
μισθεῖσα, ἣν ὁ Μενέλαος ἀναιρεῖται καὶ ἀναχωρήσας
20 ποι παρόντος θίμα κάμου, (προσεδόξα γὰρ τι σπουδαῖον
ἐνδον εἶναι,) ἀνοίγει τὴν κίστην καὶ δρῶμεν χλαμύδα
καὶ ξίφος, τὴν μὲν κώπην ὅσον παλαιστῶν τεσσάρων,
τὸν δὲ σίδηρον ἐπὶ τῇ κώπῃ βραγύτατον, δακτύλων
ὅσον οὐ πλείω τριῶν. Ὡς δ' ἀνελόμενος τὸ ξίφος ὁ
25 Μενέλαος ἔλαθε μεταστρέψας κατὰ τὸ τοῦ σιδήρου
μέρος, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ξίφος ὡς περ ἀπὸ χηραμοῦ τῆς
κώπης κατατρέχει τοσοῦτον, ὅσον εἶχεν ἡ κώπη τὸ μέ-
γθος· ὡς δ' ἀνέστρεψεν εἰς τοῦμπαλιν, αὐθις ὁ σίδη-
ρος εἰς κατεδύετο. Τοῦτοι δ' ἄρα, ὡς εἶκός, ὁ κακο-
30 δαίμων ἐκεῖνος ἐν τοῖς θεάτροις ἐχρήτο πρὸς τὰς κισθό-
λους σφαγὰς.

ΚΑ'. Λέγω οὖν πρὸς τὸν Μενέλαον, Θεὸς ἡμῖν, ἀν-
θίλης χρηστός γενέσθαι συναγωνιέται. Δυνησόμενα
γὰρ καὶ τὴν κόρην σῶσαι καὶ τοὺς ληστὰς λαθεῖν.
35 Ἄκουσον δὲ ποίῳ τρόπῳ. Δέρμα προβάτου λαθόντες
ὡς οἱ βαδινώτατον συρράψωμεν εἰς σχῆμα βαλαντιοῦ,
μέτρον ὅσον γαστρὸς ἀνθρωπίνης, εἴτ' ἐμπλήσαντες
θηρείων σπλάγγων καὶ αἵματος, τὴν πλαστὴν ταύτην
γαστέρα βράψωμεν, ὡς μὴ βραδίως τὰ σπλάγγνα διεκ-
40 πίπτου, καὶ ἐνσκευάσαντες τῇ κόρῃ τοῦτον τὸν τρόπον
καὶ στολὴν ἐξώθεν περιβαλόντες μίτρας τε καὶ ζώσμα-
σιν ἐνδεδυμένῃ, τὴν σκευὴν ταύτην ἐπικρύψωμεν.
Πάντως δὲ καὶ ὁ χρησμός ἡμῖν εἰς τὸ λαθεῖν χρήσιμος.
Ὁ σίδηρος γὰρ αὐτὴν ἐσταλμένην διὰ ταύτης ἀνατμη-
45 θῆναι μέσην τῆς ἐσθῆτος λέγει ὁ χρησμός. Ὅρθως
τοῦτο τὸ ξίφος ὡς ἔχει μηχανῆς. Ἄν γὰρ ἐρείσῃ τις
ἐπὶ τινος σώματος, φεύγει πρὸς τὴν κώπην, ὡς περ εἰς
κουλεόν· καὶ οἱ μὲν δρῶντες δοκοῦσι βαπτίζεσθαι τὸν
σίδηρον κατὰ τοῦ σώματος, ὁ δ' εἰς τὸν χηραμὸν τῆς
50 κώπης ἀνέδραμε, μόνην δὲ καταλείπει τὴν αἰχμὴν,
ὅσον τὴν πλαστὴν γαστέρα τεμῖν καὶ τὴν κώπην ἐν
ῥῶν τοῦ σφαζομένου τυχεῖν· κὰν ἀποσπάσῃ τις τὸν
σίδηρον ἐκ τοῦ τραύματος, καταρρεῖ πάλιν ἐκ τοῦ χη-
ραμοῦ τὸ ξίφος, ὅσον τῆς κώπης ἀνακουφίζεται τὸ με-

captivus, inquit, ductus, et de Leucippes infortunio certior
factus essem, o here, flebam, et lugebam, Menelaumque, ut
puellam omnino servaret, obtestabar. Qua in re propi-
tius nescio quis deus nobis auxillio fuit. Prædie enim, quam
sacrificium fieret, in litore mœroris pleni, atque iis de re-
bus solliciti, forte consederamus. Latrones autem aliquot
navem, locorum inscitia errantem, conspicati, in eam im-
petum fecerunt. Qui in ea erant, cognitis latronibus, re-
trocedere tentaverunt : sed quum eos assequerentur, ad
resistendum sese converterunt. Ea porro nave unus qui-
dam ex iis, qui Homeri poemata in theatris recitant, vehe-
batur. Is quum se, tum eos quos secum ducebat, eo habitu
quo in edendis Homeri poematis uti consueverat, adornas-
set, pugnare cœperunt, primisque grassatoribus perquam
strenue resistunt. Sed quum plures alii latronum myoparones
supervenissent, et navis demersa est et egressi ex ea
viri interempti : tum vero cistam quamdam, insciis illis ela-
psam, una cum fractæ navis parte fluctus ad nos detulerunt.
Eam Menelaus sustulit et in aliquem secedens locum me
simul præsentem (non vulgare enim aliquid in ea contineri
putabat) aperuit : chlamydemque ac cultrum, cujus man-
ubrium palmos quatuor, ferrum vero digitos non amplius
tres longum erat, invenimus. Cultrum hunc Menelaus
quum inscietur torsisset, e capulo, tanquam ex antro, ferri
pars tanta prodiit, quanta capuli longitudo fuerat, quumque
in contrariam rursus partem torsisset, ferrum pariter in-
tus occultatum est. Ejusmodi ferro miserum illum homi-
nem in theatris ad fictas vulnerationes uti consuevisse cre-
dibile est.

XXI. Quamobrem ad Menelaum conversus, Si stren-
nuam, inquam ego, nunc operam navare volueris auxilium
nobis deus feret : nosque puellam servare, et a latronibus
minime deprehendi poterimus. Quo autem id pacto fieri
possit, accipe. Ovillum corium quam subtilissimum in
sacculi formam pro humani ventris magnitudine consu-
mus et feræ alicujus extis ac sanguine refertum, fictum
hunc ventrem componemus ita, ut exta non facile dela-
bantur, et hunc in modum adornata puella, stolaque super-
imposita, mitris deinde ac vittis additis, apparatus istum
occultabimus. Cui sane rei percommodum oraculum est :
a quo responsum fuit, ut puella adornata cum veste ipsa
per medium secetur. Tu cultrum hunc ea fabrefactum
arte vides, ut, si quis aliquod in corpus defigere velit, ejus
ferrum intra capulum, tanquam intra vaginam, occurrat,
iis qui spectant, in corpus illud mergi existimantibus, quum
lumen in manubrii latebra recondatur nec amplius exstet,
quam quantum satis sit ad fictitium uterum secundum,
sed pellem illius qui occiditur capulus ipse contingat.
Quod si quis e vulnere gladium extrahat, tantum pariter
ferri excurrit, quantum sublatus capulus emittit : illoque
modo spectantium oculos fallit, arbitrantibus iis illud to-

είωρον καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον τοὺς ἑρῶντας ἀπατᾷ. Δοκεῖ γὰρ τοσοῦτον καταβῆναι ἐν τῇ σφαγῇ, ὅσον ἀνεῖ-
 ριν ἐκ τῆς μηχανῆς. Τούτων οὖν γενομένων, οὐκ ἂν
 εἶδεν οἱ λησταὶ τὴν τέχνην. Τὰ τε γὰρ δέρματα
 ἐπακείρουσται, τὰ τε σπλάγχνα τῇ σφαγῇ προπηλῆσε-
 ται, ἅπερ ἡμεῖς ἐξελόντες ἐπὶ τῷ βοιωτῷ θήσομεν. Καὶ
 τὸ ἐνταῦθεν οὐκέτι προσίσαισι οἱ λησταὶ τῷ σώματι,
 ἀλλ' ἡμεῖς εἰς τὴν σορὸν καταθήσομεν. Ἀκήκοας τοῦ
 ληστάρχου μικρῷ πρόσθεν εἰπόντος, δεῖν τι τολμηρὸν
 ἐπιδείξασθαι πρὸς αὐτούς· ὥστ' ἔστι σοι προσελθεῖν
 ἐντῷ καὶ ὑποσχέσθαι ταύτην τὴν ἐπίδειξιν. Ταῦτα
 λέγων, εἶδόντην Δία Ξένιον καλῶν καὶ κοινῆς ἀναμ-
 νήσεων τραπέζης καὶ χρηστῆς . . . καὶ κοινῆς ναυαγίας.

ΚΒ'. Ὁ δὲ χρηστός οὗτος, Μέγα μὲν, ἔφη, τὸ ἔργον,
 ἀλλ' ὑπὲρ φίλου, κἂν ἀποθανεῖν δεήσει, καλὸς δὲ κίν-
 ὀνος, γλυκὺς δὲ θάνατος. Νομίζω δὲ, ἔφη, ζῆν καὶ
 κλιτοφῶντα. Ἢ τε γὰρ κόρη πυθομένη μοι κατα-
 λυεῖν αὐτὸν εἶπε παρὰ τοῖς ἐαλωκόσι τῶν ληστῶν δεδε-
 μένον· οἱ δὲ τῶν ληστῶν πρὸς τὸν ληστάρχον ἐκφυγόν-
 τας ἔλεγον, πάντας μὲν τοὺς ὑπ' αὐτῶν εἰλημένους τὴν
 εἰς τὸ στρατόπεδον μάχην ἐκπεφυγέναι· ὥστ' ἀποκεί-
 σται σοι παρ' αὐτῷ ἡ χάρις καὶ ἅμα ἐλεῆσαι κόρην
 εἶλιν ἐκ τοσοῦτου κακοῦ. Ταῦτα λέγων πείθω, καὶ
 συνέπραξεν ἡ Τύχη. Ἐγὼ μὲν οὖν περὶ τὴν τοῦ
 μηχανήματος ἤμην σκευήν. Ἄρτι δὲ τοῦ Μενελάου
 μέλλοντος τοῖς λησταῖς περὶ τῆς θυσίας λέγειν, ὁ ληστάρ-
 χος φήσας κατὰ δαίμονα, Νόμος ἡμῖν, ἔφη, τοὺς πρω-
 τωτάτους τῆς ἱεροουργίας ἀρχεσθαι, μάλιστα ὅταν ἀνθρω-
 πῶν καταθύειν δεῖ. Ὄρα τοίνυν εἰς αὐρίον σοὶ
 παρεκκευάσθαι πρὸς τὴν θυσίαν· δεήσει δὲ καὶ τὸν
 τὴν οἰκίτην ἅμα σοὶ μυθεῖναι. Καὶ μάλα, οὗτος
 ἔφη, προθυμώμεθα μηδενὸς ὑμῶν χεῖρους γενέσθαι.
 Σπῆλαι δ' ἡμεῖς αὐτοὺς δεήσει τὴν κόρην ὡς ἀρμοσίους
 εἶναι τὴν ἀνατομήν. Ὑμῶν, ὁ ληστάρχος ἔφη, τὸ
 πείθειν καὶ ἑαυτούς, καὶ θαρρεῖν παρεκκευάσμεθα,
 ζυγελθόντες ἕκαστα καὶ ὡς μένειν εἴσω τῆς σοροῦ χρῆ,
 κἂν ἕστων αὐτῶν ὁ ὕπνος ἀφῆ, τὴν ἡμέραν ἐνδον μέ-
 νει. Εἰ δὲ τι ἡμῖν ἐμποδῶν γένηται, σῶζε σαυτὴν
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ταῦτ' εἰπόντες ἐξάγομεν αὐτὴν
 ἐπὶ τὸν βοιωτῶν. Καὶ τὰ λοιπὰ οἶδας.

ΚΓ'. Ὡς οὖν ἤκουσα, παντοδαπὸς ἐγινόμεν καὶ
 ἰσπερὶν δὲ τι ποιῶσω πρὸς τὸν Μενέλαον ἀντάξιον.
 Τὸ δ' οὖν κοινέτατον, προσπεσῶν κατασπαζόμεν καὶ
 προσκύνουν ὡς θεῶν καὶ μου κατὰ τῆς ψυχῆς ἀθροῖα
 κτερίτω ἡδονῆ. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Λευκίπην εἶχέ μοι
 κλιῶς, Ὁ δὲ Κλεινίας, εἶπον τί γέγονεν; Ὁ δὲ Μενέ-
 λαιος, οὐκ οἶδα, ἔφη. Μετὰ γὰρ τὴν ναυαγίαν εὐθύς
 ἔβην μὲν αὐτὸν τῆς κεραίας λαβόμενον, ἔπει δὲ κερῶ-
 νηται, οὐκ οἶδα. Ἀνεκώκυσα οὖν ἐν μέσῃ τῇ γαρῃ·
 τῇ γὰρ ἐξῆθον, τί μοι δαίμων τις τῆς καθαρῆς ἡδονῆς
 καὶ ἐμὲ φαινόμενον οὐδαμοῦ, τὸν μετὰ Λευκίπην
 ἰπὸν δεσπότην, τοῦτον ἐκ πάντων κατέσχευε ἡ θάλασσα,
 καὶ μὴ τὴν ψυχὴν μόνον ἀπολέσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν ταφήν.

tum, quod e manubrio exstabat, in corpus defixum fuisse.
 Haec si fiant, latrones artificium cognoscere nequibunt :
 nam et corium tectum erit et exa facto vulnere desiliunt :
 quae nos excipientes arae imponemus. Nec vero ad cada-
 ver deinde latrones accedent : verum nos in tumultu collo-
 cabimus. Latronum sane principem paulo ante ipse di-
 centem audivisti, audacter factum aliquid sibi a nobis
 ostendi oportere. Licet itaque hominem tibi adire et hoc
 audaciae signum polliceri. Quae quum dixissent, preces
 etiam addidi, Hospitalem Jovem invocans, communisque
 et mense et naufragii mentionem faciens.

XXII. Tum vero bonus hic vir : Magnum id, inquit,
 facinus est : sed amici causa vel si quis mori debeat, peri-
 culum pulchrum, mors jucunda est. Atque ego rursus,
 Clitophontem quidem, inquam, vivere adhuc existimo :
 roganti enim mihi Leucippe illum inter captivos vinculum
 se reliquias affirmavit : duci praeterea suo a latronibus
 fuga elapsis renuntiatum est, captivos omnes dum pugna-
 retur, ad hostes transivisse. Magnam itaque ab eo gratiam
 inibis, ac miseram hanc puellam tot ex malis eripies. Hac
 oratione hominem persuasi : nec fortunae deinceps favor
 defuit. Enimvero ego in iis, quae ad nostram machinam
 perlicendam opus erant, comparandis occupabar. Mene-
 laus autem cum jam latrones, ut de sacrificio cum iis verba
 faceret, convenisset, eorum princeps, ita volente deo, an-
 teverit : Atque nostris, inquit, legibus cavetur, ut qui
 primum initiatus est, is sacrificium auspicetur, praesertim
 quum hominem immolare oportet. Itaque divinam ad rem
 faciendam te in crastinum comparato : servum vero etiam
 tuum instrui, tecumque initiari necessarium erit. Tum
 Menelaus, Enitemur, inquit, ut nos quoquam e vobis infe-
 riores non simus. Atqui, muneris quoque nostri erit,
 puellam ita ornare, ut apte secari possit. Vestra, dux in-
 quit, victima est. Leucippen igitur soli ipsi, quemadmo-
 dum antea propositum fuerat, ornavimus, bonoque animo
 esse jubentes de omnibus praemonuimus, oportere scilicet
 illum in arca manere, atque in eo interdictum etiam, quamvis
 somno solveretur, permanere. Si nos aliquid impediat ad
 castra (militum) (transitione facta) te ipsa serva.
 Quae quum dixissemus, puellam ad aram duximus. Reli-
 qua scis.

XXIII. Haec oratione varias mihi animus in partes dis-
 trahabatur : neque, quid agerem, quo Menelao parem col-
 latis in me beneficiis gratiam referrem, sciebam. Itaque,
 quod vulgo fieri solet, ad illius pedes prostratus, hominem
 amplectebam et veluti numen quoddam adorabam, quum
 inexhausta interim voluptas animum meum perfudisset.
 Posteaquam rem, quod Leucippen attinebat, in tuto esse
 vidi, quid de Clinia factum esset, rogavi. Menelaus, ne-
 scio, inquit, nam fracta illum nave antennae adhaerentem
 vidi; verum quo deinceps delatus fuerit, ignoro. Quamol-
 rem in laetitia media ejulavi (forte autem solum hoc
 mihi gaudium evenire deus aliquis voluit), illum, qui mea
 causa nullo in loco reperiebatur, quem secundum Leucip-
 pen maxime omnium observabam, solum omnium maro
 retinebat, quo non modo spiritu, verum etiam sepulchro co-

Ἡ θάλαττα ἀγνοῖται, ἐφρονήσας τῶν βροχίλων τοῦ
τῆς φιλοφροσύνης σου δράματος. Ἄπιμεν οὖν εἰς τὸ
στρατοπέδον κοινῇ καὶ τῆς σακῆς εἰσὶν περιβλήντες
τῆς ἐσθῆς, τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς διατρέψαμεν, καὶ τὸ
πρῶτον οὐκ εἶδον τοὺς πολλούς.

ΚΔ. Ἄμα δὲ τῷ ἔρ' ἄγω τὸν Μενέλαον (πρὸς) τοῦ
στρατηγὸν καὶ ὅπαντα λέγω· ὁ δὲ συνήδετο καὶ τὸν Με-
νέλαον ποιῆσαι φθόνον. Πυνθάνεται δὲ, πῶσθ' δυνάμεις
σσι τοὺς ἐναντίους. Ὁ δ' ἔλεγε, πᾶσαν ἐμπεπλήσθαι
τὴν ἐσθῆν κίχων ἀνδρῶν ἀπονενοημένων καὶ πολλὴ συν-
κρούσθαι ληστήριον, ὡς εἶναι μυρίους. Λέγει οὖν
ὁ στρατηγός· Ἄλλ' ἤμιν αὐταὶ αἱ πέντε χιλιάδες ἱκαναὶ
πρὸς εἰκοσι τοῖς ἑκατόν. Ἀρίζονται δ' ὅσον οὐπω
πρὸς τοὺτας ἕτεροι διαχθίνοι τῶν ἀπὸ τὸ Δέλτα καὶ
τὴν Ἥλιου πόλιν τεταγμένων ἐπὶ τοὺς βαρβάρους.
Καὶ ἅμα λέγοντος αὐτοῦ πᾶσι εἰστρέχει τις, λέγων,
ἀπὸ τοῦ Δέλτα πρόδρομον ἔχειν τοῦ καθεῖν στρατοπέ-
δου καὶ πέντε λέγειν ἄλλων ἡμερῶν διατρέξιν τοὺς
διαρρίους· τοὺς γὰρ βαρβάρους [τοὺς] κατατρέχοντας
πεπαύσθαι· μελλούσης δ' ἔχειν τῆς δυνάμειος, τὸν
Ἰώνιν αὐτοῖς ἐπιδημῆσαι τὸν ἱερὸν, φέροντα τοῦ πατρὸς
τὴν ταφήν· ἀνάγκη δ' ἵσταν τὴν ἕξοδον ἐπιστρέφειν το-
σοῦτων ἡμερῶν.

ΚΕ. Καὶ τίς ὁ θρῆνς οὗτος, ὅστις, ἔρχη, τσαπούτης
τιρῆς ἤνιπται· ποῖον δὲ καὶ κομίζει ταφήν; Φοινῆς
αὖν ὁ θρῆνς ὄνομα, τὸ δὲ γένος Αἰθίοψ, μέγας κατὰ
ταῖον, τῆ γρηῃ τῶς ἐν κάλλει δεύτερος. Κεχέρασται
μὲν τὰ πτερὰ γρηῃ καὶ πορφύρα· ἀρχεὶ δὲ τὸν Ἥλιον
ἀσπότην καὶ ἡ κεφαλὴ μαρτυρεῖ, ἑσπεράνωσι γὰρ
αὐτὴν κύκλος εὐφραγῆς· ἡλίου δ' ἐστὶν ὁ τοῦ κύκλου
στέφανος εἰκων. Κοῦαρες ἐστὶν, βόδοις εὐμαρῆς, εὐει-
δὲς τὴν θέαν, ἀκτίσι κομῆ, καὶ εἰσὶν αὐταὶ πτερῶν
ἀνατολῆ· μερίζονται δ' αὐτοῦ Αἰθίοπες μὲν τὴν ζοῆν,
Αἰγύπτιοι δὲ τὴν τελευτήν. Ἐπειδὴν γὰρ ἀποθάνῃ,
ὅν γρηῃ δὲ τούτῳ πάσχει μακρῶ,) ὁ παῖς αὐτὸν
εἰς τὸν Νεῖλον φέρει, σφραγίσας αὐτῷ καὶ τὴν ταφήν.
Σαύρως γὰρ φθὼν τῆς εὐδοξιάτης, ὅσον ἱκανὸν πρὸς
ἐπιθῆς ταφήν, ὁρῶντι τε τῷ στόματι καὶ κοιταίνει
κατὰ μέτω καὶ τὸ ὄργανον ἤχη γίνεται τῷ νεκρῷ.
Ἡλιος εἰ καὶ ἐκκρύπτει τὸν θρῆν τῷ σαρῶ, (φέρει)
καὶ (φύσας) το γάμμα γρηῃ γράμματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον
αὐτοῦ, ἵσταται τὸ ἔργον φέρον. Ἐπιταὶ δ' αὐτῷ γρη-
ρος ἄλλων ὀνήθων ἰσπτερο δορυφόρος καὶ εἰκεν ὁ θρῆνς
ἀποδιδόντι βασιλεῖ, καὶ τὴν πόλιν οὐ πλανῶντι τὴν
Ἥλιου. Ὀρνίθος οὗτῃ μετοικία νεκρῷ. Ἐστῆκεν
οὖν ἐπὶ μετεώρου σκαπέθου καὶ ἐκλέγεται τοὺς προπό-
λους τοῦ θεοῦ. Ἐργεται δὲ τις ἱερεὺς Αἰγύπτους,
ἡδύσας εἰς ἄδύτων φέρων καὶ δοκιμάζει τὸν θρῆν ἐκ
τῆς νοσηρῆς. Ὁ δ' ὄδον ἀπιστούμενος καὶ τὰ ἀπόρ-
ρητα φτίνει τοῦ σώματος καὶ τὸν νεκρὸν ἐπιδείκνυται
καὶ εἶπεν ἐπιτάτης σοφιστής. Ἰερῶν δὲ παίδες
Ἥλιου τὸν θρῆν τὸν νεκρὸν παραλαβόντες θάπτουσι.
Ζῶντες οὖν Αἰθίοψ ἐστὶ τῆ τροφῆ, ἀποθάνων δ' Αἰ-
γύπτιος γίνεται τῆ τροφῆ.

reret. O malevolum mare, tu integrom velas bene vitatis
tue fructum invidisti. Ceterum in le digressi ad exerciti-
um una profecti somus, meoque in tentorio noctis reli-
quum transeginus. Facti autem illius fama late disseminata
est.

XXIV Una dies illuxit, Menelaum ad Charmidem duxi,
cumque omnem exposui: qui ea delectatus Menelaum in
amictiam recepit, ac de adversariorum numero percun-
ctatus est. Menelaus vicinum illum pagum desperatione
audacissimas hominibus plenum esse, latronisque perquam
frequentes, ut jam decem milium numerum implerent,
convenisse dixit. Tum dux, Atqui milia quinque hæc
nostra, inquit, viginti eorum facile obsistere poterunt:
quamquam non ita multo post alia duo adertunt ex iis, qui
regionem, quam Delta vocant et Heliopolim, a barbarorum
excursionibus tuerentur. Interea dum Charmides hæc nar-
raret, puer quidam est ingressus, nuntium exercitus a regio-
ne Delta adesse significavit, referentem, ea militum milia
duo quinque adhuc dies tardatura, barbaros quidem certe
incursionibus modum fecisse. Verum quum iter cohortes
factura essent, sacrum volucrum patris sepulcrum ferentem
iis appropinquasse. ac propterea tantum temporis profu-
sionem differre coactas fuisse.

XXV. Tum ego, Quisnam hic, inquam, volucris est, cui
honoris tantum tribuatur? aut quodnam sepulcrum gestat?
Volucris nomen, inquam, Phoenix est, apud Æthiopes na-
scitur, pavonis magnitudine, coloris pulchritudine pavonem
superat. Pennas auro et purpura interpretas habet, solium
dominum suum esse gloriatur: id quod caput ejus testatur.
Nam illud coronat splendidissimus orbis, cupus orbis co-
rona imaginem Solis refert. Colore caeruleo est, rosea facie,
aspectu jucundo, radus projectis: et sunt hi pennarum ut
solis radiorum ortus. Ea vero conditione est, ut vivo
Æthiopes, mortuo Ægypti potiantur. Quum primum enim
vitam cum morte commutavit (quæ res non nisi longam
post tempus fit), eum filius ad Nilum flumen defert, sepul-
crumque illi construit: odoratissima enim myrrhæ tantum
sumit, quantum ad cadaver includendum sufficere possit,
rostraque excavat et medium infodit: atque id volucris
sepulcrum est. Collocato autem volucris apte in eo cavo,
ac terra operto hiato, Nilum versus volans opus totum
secum defert, innumeriis alia avibus, tanquam corporis
custodibus, comitatus, ut pergere abeuntem regem iante-
tur, nec a Solis urbe, quæ mortui volucris sedes est, usquam
declinat: sed eo delatus in sublia i, quo cerni possit, subsi-
stat, deique administratos expectat: nec multo post Ægy-
pti is sacerdos e sacrario cum libro prodit, volucrum descri-
ptionis comparatione dignificans. Quocirca fidem ille sibi
minime haberi sentiens, occultas corporis partes revolvit,
cadaverque oculis subjicit et laudatoris munus fungitur.
Tum Solis sacerdotes acceptum sacri volucris cadaver se-
pulture tradunt. Ita fit, ut victus ratio, dum vivit, Æthio-
pem, sepulture, quum moritur, Ægyptium solum effund.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Ἰδόντες οὖν τῆ στρατηγῶ μάχοντι τὴν τε τῶν ἐναντιῶν παρασκευὴν καὶ τὴν τῶν συμμάχων ἀναβολὴν, εἰς τὴν οὐρανὸν ἀναστρέφει πάλιν, θενπερ ἐξομολογούμενοι, ἔτι ἂν οἱ σύμμαχοι παραγένοιονται· ἐμοὶ δὲ τις οἶκος ἐπιπέτατο θύρα τῆ Λευκίππῃ μικρὸν ἀνωτέρω τῆς τοῦ σοισταγοῦ καταγωγῆς. Καὶ ὡς εἶπω παρῆλθον, περὶ πεισυόμενος ἀδελφὸς [τε] ἤμην ἀνδρῆζεσθαι. Ὡς δ' αἶα ἐπέειπε, Μίχρη πότε, εἶπον, γηρεύομεν τὸν οὐρανὸν Ἀροδίτης ὄρατον; Οὐχ ὄρας οἶα ἐκ παραλόγου κινεῖται; ναυαγία, καὶ λησταί, καὶ θυσαί, καὶ σφαγαί; Ἄλλ' ὅπως ἐν γαλήνῃ τῆς Τύχης ἰσμεῖν, ἀπομνησθώμεθα τῆ καρτῆ, πρὶν τι χαλεπότερον ἡμῶς ἐπιτρέψιν. Ἢ δὲ, Ἄλλ' οὐ τίμας, ἔφη, τοῦτ' ἤδη γενέσθαι. Ἢ γὰρ μοι τίς Ἄρτιος ἐπιστάτα πρόην κατὰ ταῦς ὑπνοῦς, ἢ οἱ θεοὶ ἀκούοντες ἀπαγγέλλουσι, Μὴ νῦν, ἔφη, κλεῖσι· ἢ γὰρ ταυτέστι· φοβῆσαι γὰρ ἐγὼ σοὶ παρέσομαι μεμαῖς δὲ παρῆτος, ἔτι ἂν σε νομοτολήσω· ἀξίται δὲ πᾶσι ἀνδρῶσι ἢ Κεῖτορῶν. Ἐγὼ δὲ τῆ μὲν ἀναβολῆς ἰσθόρην, ταῖς δὲ τοῦ μῆλλοντος ἐπίπιν ἰσθόρην. Ὡς δ' ἔφρασε τὸ ἄνερ, ἀναμνησθώμεθα προσημοῖον οὐκ ἐπίπιν. Ἰδόντων γὰρ τῆ παρελθούσῃ νυκτὶ τὸν Ἀροδίτης ἰδεῖν καὶ τὸ ἀγαλμα ἔνδον εἶναι τῆς κλεισθῆς δὲ πύργου ἐγινώσκην προσημοῖος, κλεισθῆσαι τὸς θυραῖς. Ἄθυμαδοντι δὲ μοι γυναῖκα ἐκφανῆσαι ἔπει τὸ ἀγαλμα τὴν μορφήν ἔχουσαν, καὶ Νῦν, εἶπε, καὶ εἴσοι σοὶ παρελθῆναι εἶσαι τοῦ νεῶ· ἦν δ' ὀλίγον ταυτέστις ἔφρασε, οἶα ἀναίτω σοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱερέα πεπρωτοῦ τῆς θεοῦ. Καταλέγω δὲ τοῦτο τῆ Λευκίππῃ το ἐπίπιν καὶ οὐκίτι ἐπετρέψιν βιάζεσθαι. Ἰδόντες οὖν τὸν τῆ Λευκίππῃς ὄνειρον, οὐ μετὰ ἐπιπιν ἔφρασε.

Ε. Ἦν ταυτέρω οὐκ Ἰσθόρῃς, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῆς κλεισθῆς, ἐπιπέτατο τῆ Λευκίππῃ τὸν οὐρανὸν, ἀπὸ τῆς οὐρανοῦ ἀπομνησθώμενοι ἀδελφῶν. Ἐτυχεῖν ποταμῶν ἢ οὐκ ἔστι δὲ τῆς τειχεράσας ἕως ἄξιν. Ἴππον δ' ἀδελφῶν τοῦ θεοῦ καλεῖσθαι οἱ Αἰγύπτιοι. Καὶ ἔστι μὲν ἵππος, ὅς ὁ λόγος βούλεται, τὴν γαστέρα καὶ τοὺς πόδας, τῆς οὐρῆς ἐν γαλήνῃ σιζεῖ τὴν ὄπλῃν· μέγιστος ἔστι τὸν ποδῶν τὸν μέγιστον· οὐρὰ βραχεῖα καὶ φινεῖ τριπλῆν, ὅτι καὶ τὸ κατὸν τοῦ σώματος οὕτως ἔχει· οὐρὰ περιφερὴς οὐ σικιστῆ· ἰσθόρῃς ἵππου παρῆτος ἐπίπιν καὶ μετὰ κληρῶν καὶ πῆσον περὶ τῆς κλεισθῆς ἐπίπιν παρῆτος· γένος ἐβραῖα, ὄρα καὶ παρῆτος, ὅτι τὸν κρατῆρον ἀνοίγει τὸ στόμα. Ἐχει δὲ καὶ οὐκίτις κληρῶν, κατὰ μὲν τὴν ἰδέαν καὶ τὴν οὐρὰν ἵππου, τὸ δὲ μέγεθος εἰς τριπλάσιον.

Γ. Κατὰ δὲ πρὸς τὴν θέαν ἡμῶς ὁ στρατηγός· καὶ Ἰσθόρῃς συμπαρῆς. Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐπὶ τὸ θηρῶν τὴν ἰδέαν ἀπομνησθώμεθα, ἐπὶ τὴν Λευκίππῃν δ' ὁ στρατηγός· καὶ ἰσθόρῃς ἰσθόρῃς. Βουλόμενος οὖν ἡμῶς παρῆτος ἐπίπιν, ἢ ἔφη τὸς ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκίτις, τὸν οὐρανὸν ἰσθόρῃς ἰσθόρῃς· πρῶτον μὲν τὴν

LIBER QUARTUS.

Postquam hostium apparatus et auxiliorum moram dux cognovit, ad pagum, unde exieramus, revertendum, dum adessent auxilia, constitit. Mibi vero atque Leucippe diversorium quoddam paulo altius, quam Charonidis, assignatum fuit. In quod simulatque intrevi, ad complexum ejus currens, virum me praestare aggressus sum. Sed quum illa non pateretur, quousque tandem, inquam, Veneris fructu carendum nobis erit? an non vides, quam multa improvise nobis eveniant? naufragium, latrones, victima, maectatio? Ergo dum in tuto sumus, oblata occasione, prius quam gravius aliquid incidat, utamur. Tum Leucippe, Atqui fieri hoc, inquit, nondum licet. Nam quum ara viciniae loco destinata lugerem, visa mihi nuper per somnium Diana, ne nunc, inquit, loqueas, non enim muliere. Ipsa tibi opem feram; tu virginitatem tuam tandem serva, quoad ego te deducam: tu certe nonnisi Chlorophonti nubes. Ego vero quamquam moram hanc agere ferebam, futuri tamen spe letabar, atque insomnium mentione audita, sine quoque mihi visum insomnium fuisse recordatus sum. Nocte enim, quae diem illum praecesserat, Veneris templum, stantemque intus effugiem visum mihi visum fueram; quinque precandi gratia prope accessissem, januam claudi, atque hac de causa perturbato mihi mulierem statuæ forma non absimilem apparuisse, quae diceret, templum ingredi mihi nondum fas esse: verum, si aliquandiu expectassem, futurum ut non solum fores mihi paterent, sed etiam ut deae sacerdos crearer. Illud itaque Leucippae commemoravi, neque amplius ei vim afferre conatus sum. Verumtamen illius insomnium animo necum reputans non mediocriter contristabar.

II. Interea Charmides, hoc enim duci nomen, puellae oculos adiecit, quum ejus videnda occasio quoddam hujusmodi homini oblata esset. Forte fortuna viri aliquot fluctuantem bellorum spectatu dignam, comprehenderant: quam Nili equum Aegyptii appellant. Revraque et ventre et pedibus, sicuti fama fert, equus est, nisi quod seissas ungulas habet. Corporis magnitudine maximum quemque bovem aequiparat. Cauda et brevis est et pilorum asperitate, quemadmodum corpus etiam reliquum, carens. Caput rotundum, non parvum: maxilla lero equina, nares persquam solutae, et ignitum fumum, tanquam ignis scaturigines, spirantes: mentum litum, quemadmodum etiam maxilla: oris hiatus ad tempora usque protensus: dentes, qui canini vocantur, curvi, forma et situ equinis similes, verum triplo majores.

III. Ad eam belluam spectandam nos Charmides invitavit: atque una nobiscum ipsa etiam Leucippe. Nos porro belluam contemplabamur: ille autem oculos a Leucippe nusquam deiebat. Quocirca ejus amore statim exarsit: atque diutius nos illic, quo gratum oculis suis faceret, permanere cupiens, alios ex aliis sermones quarebat:

φύσιν τοῦ θηρίου καταλέγων, εἶτα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἄγρας, ὡς ἐστὶ μὲν ἀδηφαγώτατον καὶ ποιεῖται τροφήν ὄλον λήϊον, ἀπάτη δὲ ταύτη πάσχει τὴν ἄγραν. Ἐπιτηρήσαντες γὰρ αὐτοῦ τὰς διατριβάς, δρυγμὰ ποιησάμενοι, ἐπικαλύπτουσιν ἄνωθεν καλάμη καὶ χόματι· ὑπὸ δὲ τὴν τῶν καλάμων μηχανὴν ἐστάναι κάτω ξύλινον οἶκημα, τὰς θύρας ἀνωγμένον εἰς τὸν ὄρορον τοῦ βόθρου καὶ τὴν πτώσιν τοῦ θηρίου λοχῶν· τὸν μὲν γὰρ ἐπιβάντα φέρεσθαι εὐθὺς καὶ τὸ οἶκημα φωλεοῦ δίκην ὑποδέχεσθαι καὶ τοὺς κυνηγέτας ἐκθρόντας εὐθὺς ἐπικλείειν τοῦ πώκατος τὰς θύρας καὶ ἔχειν οὕτω τὴν ἄγραν, ἐπεὶ πρὸς γε τὸ καρτερόν οὐδεὶς ἂν αὐτοῦ κρατήσῃε βία. Ἰὰ τε γὰρ ἄλλα ἐστὶν ἀλιμύτατος καὶ τὸ δέρμα, ὡς ὄρατε, φέρει τραχὺ καὶ οὐκ ἐθέλει πεθεσθαι σιδήρου τραύματι, ἀλλ' ἐστὶν, ὡς εἶπεῖν, ἑλέφας Αἰγύπτιος. Καὶ γὰρ δεύτερος φάινεται εἰς ἀλκὴν ἐλέφαντος Ἰνδοῦ.

Δ'. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἦ γὰρ ἐλέφαντα, ἔφη, ἤδη τεθέασαι ποτε; Καὶ μάλα, ὁ Χαρμίδης εἶπεν, καὶ ἀκήκοζ παρὰ τῶν ἀκριβῶς εἰδότεων τῆς γενέσεως αὐτοῦ τὸν τρόπον ὡς παράδοξος. Ἄλλ' ἡμεῖς γ' οὐκ εἶδομεν εἰς ταύτην, ἔφη ἐγὼ, τὴν ἡμέραν, ὅτι μὴ γραφῆ. Λέγοιμ' ἂν ὑμῖν, εἶπε, καὶ γὰρ ἄγομεν σχολήν. Κυεῖ μὲν αὐτὸν ἡ μήτηρ χρονιώτατον· δέκα γὰρ ἑνιαυτοῖς πλάττει τὴν σποράν· μετὰ δὲ τοσαύτην ἐτὼν περίοδον τίχτει ὅταν ὁ τόκος γέρων γένηται. Διὰ τοῦτο, οἴματι, καὶ ἀποτελεῖται μέγας τὴν μορφήν, ἀμαχος τὴν ἀλκὴν, πολὺς τὴν βιοτήν, βραδὺς τὴν τελευτήν. Βιοῦν γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ὑπὲρ τὴν Ἡσιόδου κορώνην. Τοιαύτη δ' ἐστὶν ἐλέφαντος ἡ γένυς, ὅσα τοῦ βοῦς ἡ κεφαλή. Σὺ μὲν γὰρ ἂν ἰδὼν εἴποις κέρας ἔχειν αὐτὸ τὸ στόμα διπλοῦν· ἐστὶ δὲ τοῦτο ἐλέφαντος καμπύλος ὁδός. Μεταξὺ δὲ τῶν ὀδόντων ἀνθίσταται αὐτῷ προβοσκίς, κατὰ σάλπιγγα μὲν καὶ τὴν ὄψιν καὶ τὸ μέγεθος, εὐπειθῆς δὲ τῶν πρὸς τὸν ἐλέφαντα. Προνομεῖ γὰρ αὐτῷ τὰς βοσκὰς καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ἐμποδῶν εὖρη στίον, ἔαν μὲν ἦ ὄψον ἐλέφαντος, ἔλαβέ τ' εὐθὺς καὶ ἐπιπτύχθεισα κάτω πρὸς τὴν γένυν τῷ στόματι τὴν τροφήν διακονεῖ· ἂν δέ τι τῶν ἀδρότερων ἴδῃ, τούτω περιβάλλει, κύκλω τὴν ἄγραν περισφίγγας καὶ τὸ πᾶν ἀνεκούφισε καὶ ὤρεξεν ἄνω ὄωρον δασπότη. Ἐπικάθηται γὰρ τις αὐτῷ ἀνὴρ Αἰθίοψ, καινὸς ἐλέφαντι ἱππεὺς ὢν· καὶ κολακεύει καὶ φοβεῖται καὶ τῆς φωνῆς αἰσθάνεται καὶ μαστίζοντος ἀνέχεται· ἡ δὲ μαστιξ αὐτῷ πέλεκυς σιδήρους. Εἶδον δὲ ποτε καὶ θέαμα καινόν. Ἄνθρωπος ἑλλήν ἐνέθηκε τὴν κεφαλὴν κατὰ μέσην τοῦ θηρίου τὴν κεφαλὴν· ὁ δ' ἐλέφας ἐκεχῆνει καὶ περιήσθαινε τὸν ἀνθρωπον ἐγκείμενον. Ἄμφοτερ' ὢν ἐθαύμαζον, καὶ τὸν ἀνθρωπον τῆς εὐτολμίας καὶ τὸν ἐλέφαντα τῆς φιλανθρωπίας. Ὁ δ' ἀνθρωπος ἔλεγεν, ὅτι καὶ μισθὸν εἶη δεδωκὼς τῷ θηρίῳ· προσπνεῖν γὰρ αὐτῷ [καὶ] μόνον οὐκ ἀρωμάτων Ἰνδικῶν· εἶναι δὲ καὶ κεφαλῆς νοσοῦσης φάρμακον. Οἶδεν οὖν τὴν θεραπείαν ὁ ἐλέφας καὶ προῖκα οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα, ἀλλ' ἐστὶν ἱατρὸς

ac belluae primum naturam, deinde capiendi modum referens, voracissimum animal esse aiebat, ita ut segete plenum campum totum absumat: nec nisi dolo capi. Observatis enim locis in quibus degat, venatores fossam excavare, arundinibusque ac terra cooperire, subjecta tamen arca lignea, cujus fores in superiore parte ad fossae altitudinem adaperatae sint: deinde occulto aliquo in loco, donec bellua decidat, expectare: porro eam superascentem deorsum statim ferri, atque ab arca, tanquam a cubili, excipi: tum venatores celeriter concurrere, ac fores claudere, illoque modo bellua potiri, quoniam tanti alioqui roboris sit, ut vi a quoquam capi nequeat. Esse enim cum reliquis omnibus sui partibus robustissimam, tum cute adeo dura, ut ferro etiam cedere nolit, meritoque elephantem Aegyptium dici posse: secundum enim roboris locum ab elephanto Indo obtinere.

IV. Tum Menelaus, An vero etiam elephantem, inquit, vidisti? Maxime, inquit Charmides, et ex iis etiam, qui accurate sciebant, procreationis ejus incredibilium naturam audivi. At nobis, inquam ego, non nisi pictum spectare hactenus licuit. Tum Charmides, Ego vobis enarrabo, inquit, sumus enim otiosi. Longævum illum mater parit: annos enim decem in utero semen informandum continet, deinde exacto annorum hujusmodi curriculo, in lucem edit, foetu jam senescente. Hac de causa et corpore immensu et robore insuperabili, vita longissima, morte serotina, quippe supra Hesiodiae cornicis annos vivere traditur, gigni arbitror. Elephantorum talis est maxilla, quale tauri caput. Ac si tu illius os videres, cornua duo habere judicares: verum non cornua, sed dentes repandi sunt, e quorum medio surgit proboscis, (quam manum vocant,) forma et magnitudine tubae similis et iis quae ei usui sunt, percommoda. Ea enim et cibum, et quidquid esui aptum objicitur, corripit. Ac si ex iis fuerit, quibus in cibum animal uti consuevit, sumit statim, seque mentum versus inflectens, ori offert: sin minus, huic manum circumjicit, contorqueus in circulum praedam et omnem sus tollit, heroque ut donum porrigit: insidet enim illi Aethiops vir, qui novus illius eques est. Blanditur vero etiam et formidat et loquentem intelligit et verberari patitur, ferrea videlicet clava flagelli loco adhibetur. Atqui mirabile quiddam etiam vidi aliquando spectaculum. Graecus scilicet caput suum belluae capiti medio imposuit, belluaeque aperti oris anhelitu hominem permulcebat. In quo sane et hominis audaciam et elephantum benignitatem admirabar. Mercedem vero belluae a se persolutam et aromatum pene Indicorum ab ea odorem allatum fuisse, Graecus ille aiebat, qui capitis dolorem removerit. Elephas curationem minime ignorat ideoque gratis os non

ταῦτα καὶ τὸν μισθὸν πρώτους αἰεὶ. Κἂν δὲ, παύεται καὶ παύεται τὴν χάριν καὶ ἀπλοὶ τὴν γένου καὶ τούτων ἐπιβέβηται κεχρῶς, ὅσον ὁ ἄνθρωπος βούλονται. Οὕτως γὰρ οἱ πάραυτα τὴν δόξαν.

Ε'. Καὶ πῶς, ἔφη, οὕτως ἀμόρφω ἑστὶν τοσαύτη τῆς εὐδοκίας ἡδονή; Ὅτι, ἔφη Χαρμίδης, τοιαύτην ποιεῖται καὶ τὴν τραγῆν. Ἰνδῶν γὰρ ἡ γῆ γείτων ἔστι. Πρῶτοι γὰρ ἀνατέλλοντα τὸν θεῖν ἑρῶν Ἰνδοὶ καὶ αὐτοῖς θερμότερον τὸ φῶς ἐπικαθίεται καὶ τραπὶ τὸ σῶμα τοῦ πρὸς τὴν βαρῆν. Γίνεται δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἄνεος Αἰθίοπος χρῆσις. Ἔστι δὲ παρ' Ἰνδοῦ οὐκ ἄνεος ἀλλὰ πέταλον, οἷα παρ' ἡμῶν τὰ πέταλα τῶν φοιτῶν· ὁ (ἰκαί) μὲν κλέπτει τὴν πνοὴν καὶ τὴν δόξαν οὐκ ἐπιδοκίμαται· ἡ γὰρ ἀλαζονεύσθαι παρὰ τοῖς εἰδότες ἀνεὶ τὴν ἡδονὴν ἢ τοῖς πολιταῖς οὐκ αἰεὶ. Ἄν δὲ τῆς γῆς μικρὴν ἰξοκῆσθαι καὶ υπερβῆ τὸς ἄνεος, ἀνεὶ τῆς κλοπῆς τὴν ἡδονὴν καὶ ἄνεος ἐπὶ φύλλου γίνεται καὶ τὴν δόξαν ἐνδύεται. Μὲν ἂν τοῦτο βῶδαν Ἰνδῶν. Ἔστι δὲ τοῖς ἑλλήσιν σιτίον, ὡς οὐκ οἶσι παρ' ἡμῶν ἡ πόα. Ἄς οὖν ἐκ πρώτης γοῆς αὐτῶν τραγῆς, ὁμοῦ τε πᾶς κατὰ τὴν τραγῆν καὶ τοῦ πνεύματος πέμπει κάτωθεν εὐδοκίματων, ὁ τῆς πνοῆς αὐτῶν γίγνετο πηγή.

Ζ'. Ἐπὶ οὖν ἐκ τῶν λόγων ἀπχλάγγμεν τοῦ στρατοῦ, μισθὸν διαδιδῶν, ὅτι οὐ δύναται τις τρωαῖς ἀμείβεσθαι θιθέμενος τῷ πυρὶ, τὸν Μενέλαον μεταπέμπει, καὶ τῆς χειρὸς λοβόμενος λέγει· Ἀχθῶν εἰς οὐδὲν οὐδὰ σὲ ἐξ ἴων ἑπραΐας εἰς Κλειτοφθόντα· κάμει δὲ τρωαῖς ὁ χεῖρονα. Δέμμαι δὲ παρὰ σοῦ χάριτος, καὶ μὲν βράδης, ἐμοὶ δὲ ἀνασσοσύτης τὴν ψυχὴν, ἂν παύσῃ. Αἰουκίπη με ἀπολώλεκε· σῶσον δὲ σὺ. Θρησκῆται σὲ παρ' αὐτῆς ζωάχρια, μισθὸς δὲ σοὶ μὲν πρὸς πενήκοντα τῆς διακονίας, αὐτῇ δὲ, ὅσους ἂν ἴθι. Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος· Τοὺς μὲν χρῆσσοὺς ἔμε καὶ φύλαττε τοῖς τῆς χάριτος παπρᾶσκουσι· ἐμὲ δὲ οὐκ ἴθι, παρᾶσκουσι γενέσθαι σοὶ χρήσιμος. Ταῦτ' ἔπειτα, ἔρχεται πρὸς με καὶ πάντα καταγομῆσαι. Ἰσομένεμθα οὖν τί θεὶ πράττειν. Ἐδοξε δ' αὐτὸν ποιεῖσθαι. Τὸ τε γὰρ ἀντιλέγειν οὐκ ἀλεῖδονον ἦν, οὐ καὶ βίαν προσαγγῆ, τὸ δὲ φεύγειν ἀδύνατον, ἡσυχῆ μὲν ληστῶν περιεχομένου, τούτων δὲ στρατοῦ ὅμα' αὐτὸν ὄκτων.

Η'. Μισθὸν οὖν διαδιδῶν ὁ Μενέλαος, ἀπεθῶν πρὸς τὸν Χαρμίδην, καταγράφεται τὸ ἔργον, ἔφη· καίτοι τὸ πῶς πρῶτον ἰσχυρῶς ἡ γυνὴ, δεομένου δὲ μου καὶ τῆς εὐδοκίας τῆς εὐεργεσίας, ἐπένουσεν. Ἄξιοι δὲ αὐτῆς ὄφειν, ὄφειν αὐτῆς χροῖσασθαι προδορμῆν μισθῶ, ὅτι ἂν εἰς τὴν Νειάνδρειαν ἀφίκομαι. Ἄνεος γὰρ οὕτω, καὶ ἐν ὄφει τὰ γινόμενα, καὶ πολλοὶ οὐκ οἶσι. Εἰς μισθῶν, ὁ Χαρμίδης εἶπε, δίδουσι τὸν ἔργον. Ἐν πολέμῳ δὲ τίς ἐπιβουλίαν ἀναβύλλεται ἢ στρατιώτης ἐν χερσὶν ἔχων μάχην, οὐδὲν εἰδόμενος. Τούτων οὖν βαλόντων εἰς τὴν ὕδα' αἰεταῖ καὶ παρὰ τῆς Τύρας τῆς ἀσπίδος καὶ ἀσπίδος.

aperit, sed ante omnia, superba modesti more praemium ante postulat: quo accepto, parat, ac gratiam referat, os parat, et eo aperto, quamdiu quidem homo velit, expectat, intelligit scilicet odorem se vendidisse.

V. Tum ego, Unde, inquam, tam deformi is florum tam suavis odor? Ex cibo, inquit, Charmides, quo ad eam rem maxime idoneo utitur. Indorum regio soli vicina est, primique ipsi orientem illum adspiciunt, calidioresque illius radios experiuntur, ita ut etiam quasi igne colorati sint. In Graecia flos oritur Aethiopiae colorem referens, qui apud Indos non flos, sed frons est, cuiusmodi ex sunt, quae in arboribus nostris cernuntur. Atque illic quidem aëllatum celat, odoremque non profert; sive quia inter illos qui huius suavitatis non ignari sunt gloriari veretur, sive quia civitas sua invidet: sin vero e patria terra paulum modo excedat, finesque transcendat, latentem suavitatem in apertum profert, atque e fronde in florem mutatus odore cumulat. Indorum hic flos est, quam nigram rosam vocant. Hac elephantes vescuntur, quemadmodum gramine apud nos boves. Igitur a primo fere ortu patenti ejusmodi eunita bellua cibo similem odorem ex toto corpore reddit, habitumque odoratissimum ab imo, ubi ei spiritus fons est, efflat.

VI. Posteaquam loquendi finem Charmides fecit, non multum temporis abire passus (qui enim amore saucius est, quam illius astu jactatur, dolori ferendo par esse nequit), Menelaum ad se vocatum manu prehendi, atque ex his, inquit, quae Clitophontis causa fecisti, verum te amicum esse intellexi: quare me quoque non deteriozem invenies. Gratiam a te peto, tibi sane factu quam facillimam, mihi vero, si tribuas, animae incoluntatem reddituram. Leucippe me perdidit: tu me servato. Illa tibi, mercedem pro reddita vita debet, verum ego pro tuo hoc in me collato beneficio nummos aureos quinquaginta dono dabo, Leucippe ipsa quot voluerit, accipiet. Tum vero Menelaus, Pectuniam, inquit, tuam tibi habeo, atque illa, quibus venalia beneficia sunt, serva. Ego, cum in amicitiam me recepisset, operam dabo, ut tibi utilis sim. Quae quum dixisset, non convenit, remque omnem exposuit. Quapropter, quid nos agere oporteret deliberabamus, et haec nostra sententia, ut hominem falleremus. Negare enim periculosum erat, ne vim adhiberet, sed neque fugam arripere, quum a latronibus omnia obsessa essent, et ipse tot circum se milites haberet, ullo pacto loebat.

VII. Igitur paulo post reversus ad Charmidem Menelaus rem conficisse se inquit, ac puellam primo quidem perquam obstinate renuisse: verumtamen quum ipse precibus adhibuisset, ac beneficii memoriam renovasset, tandem amississe. Unum tantum, atque id non injustum, rogavisse, nempe ut dies pauci concederentur, donec Alexandriam perveniretur: locum enim in quo tum degerent, villam esse, omnia illic patam futura, multosque testes habitura. Charmadis vero, Serum, inquit, hoc mihi beneficium dat. In bello autem quis cupiditatem explere differat? Te quis miles per hunc angam sustinet, victor um se ceteris sit, quum tot morti abibus patam? Tu pahn a Fortuna id postula, ut

ἴππῳ πολέῳ νῦν ἐξελύσσομαι βουκόλιον· ἔνδον μοι
 τῆς ψυχῆς ἄλλος πόλεμος κἀδύται. Στρατιώτης με
 πορβὴ τὸν ἔργον, βέλους ἔργον. Νενίκημαι, πεπλή-
 ρημαι βέλῳν· κάλεσον, ἄνθρωπε, ταχὺ τὸν ἰασημένον·
 ἐπιείρῃ τὸ τραῦμα. Ἄψω πῶρ ἐπὶ τοὺς πολεμίους·
 ἄλλος δὲδός ἔρωσ ἀνῆψε κατ' ἐμοῦ. Τοῦτο πρῶτον,
 Μενέλαε, σβείσον τὸ πῶρ. Καλὸν τὸ αἰώνισμα προ-
 πολέμου συμβολῆς ἐρωτικῆ συμπολαί. Ἀφροδίτῃ με
 πρὸς Ἄρεα ἀποστεύαται. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἄλλ'
 ἔρως, ἔφη, ὡς οὐκ ἔστι βράδιον λαθεῖν αὐτὴν ἐνθάδε τὸν
 ἄνδρα θύγα καὶ ταῦτ' ἐρώοντα. Καὶ ὁ Χαρμίδης,
 Ἄλλ' ἂν τοῦτό γε βράδιον, ἔφη, τὸν Κλειτοφῶντα ἀποφορο-
 τίσασθαι. Ὅρῳν οὖν ὁ Μενέλαος τοῦ Χαρμίδου τὴν
 σπουδὴν καὶ φοβηθεὶς περὶ ἐμοῦ, ταχὺ τι σκήπτεται
 ἰοθαυόν καὶ λέγει· Βούλει τὴν ἀλήθειαν ἀκοῦσαι τῆς
 ἀναβολῆς; αὐτὴ γὰρ χθὲς ἀφῆκε τὰ ἔμμηνα καὶ ἀνδρὶ
 συνελθεῖν οὐ θέμις. Ὀσκοῦν ἀναμενοῦμεν, ὁ Χαρμί-
 δης εἶπεν, ἐνταῦθα τρεῖς ἡμέρας ἢ τέτταρας, αὐταὶ
 γὰρ ἱκαναί. Ὅ δ' ἔξῃστιν, αἰτοῦ παρ' αὐτῆς· εἰς
 ὀφθαλμοὺς ἤκίτω τοὺς ἔμούς καὶ λόγων μεταδότω·
 ἀκοῦσαι θελοῦ φωνῆς, χειρὸς διγείν, ψαῦσαι σώματος.
 Αὐταὶ γὰρ ἐρώωντων παραμυθίαί. Ἐξῆστι δ' αὐτὴν
 καὶ φιλήσαι· τοῦτο γὰρ οὐ κεκούλυκεν ἢ γαστήρ.

II. Ὡς οὖν ταῦθ' ὁ Μενέλαος ἰθὺν ἀπαγγέλλει
 μοι, πρὸς τοῦτο ἀνεβόησα· ὡς θάπτεον ἂν ἀπολάνομαι
 ἢ περιῶν Λευκίππης φίλημα ἀλλοτριούμενον. Ὅς τί
 γὰρ, ἔφη, ἐστὶ γλυκύτερον; Τὸ μὲν γὰρ ἔργον τῆς
 Ἀφροδίτης καὶ ὄρον ἔχει καὶ κόρον, καὶ οὐδὲν ἐστίν,
 εἰν ἐξῆλε αὐτοῦ τὰ φιλήματα. Φίλημα δὲ καὶ ἀ-
 ριστόν ἐστι καὶ ἀκόρεστον καὶ καινὸν αἰεὶ. Τρία
 γὰρ τὰ κάλλιστα ἀπὸ τοῦ στόματος ἀνεῖσιν, ἀναπνοὴ
 καὶ φωνὴ καὶ φίλημα. Τοῖς μὲν γὰρ χειλεσιν ἀλλή-
 λους φιλοῦμεν, ἀπὸ δὲ τῆς ψυχῆς ἢ τῆς ἡδονῆς ἐστὶ
 πηγὴ. Πίστευσόν μοι λέγοντι, Μενέλαε, (ἐν γὰρ τοῖς
 κακοῖς ἐξορχήσομαι τὰ μυστήρια) ταῦτα μόνα παρὰ
 Λευκίππης ἔχω κἀγώ· εἴ μινεὶ παρθένος· μέχρι μῶ-
 νων τῶν φιλημάτων ἐστὶ μου γυνή. Εἰ δὲ τις ἀρπά-
 σαι μου καὶ ταῦτα, οὐ φέρω τὴν φθορὰν, οὐ μοιγεύσει-
 ται μου τὰ φιλήματα. Ὀσκοῦν, ἔφη ὁ Μενέλαος,
 βουλής ἡμῖν ἀρίστης δεῖ καὶ ταχίστης. Ἐρῶν γάρ
 τις, εἰς ὅσον μὲν ἔχει τὴν ἐλπίδα τοῦ τυχεῖν, φέρει,
 [καὶ] εἰς αὐτὸ τὸ τυχεῖν ἀποτεινόμενος· ἐν δ' ἀπο-
 γνῶ, τὴ ἐπιθυμοῦν μεταβαλὼν ἀντιυπῆσαι μέχρι τοῦ
 δυνατοῦ τολμᾶ τὸ κωλύον. Ἔστω δὴ καὶ ἰσχυρὸς, ὥστε
 τι δρᾶσαι μετὰ τοῦ μὴ παθεῖν· τοῦτο δὲ τῆς ψυχῆς τὸ
 μὴ φοβούμενον ἀγριζίνε μᾶλλον τὸ θυμούμενον. Καὶ
 γὰρ ὁ καιρὸς ἐπιείρῃ τῶν πραγμάτων τὸ ἀπορον.

III. Σκοπούωντων οὖν ἡμῶν εἰστρέχει τις τεθορυδη-
 μένος, καὶ λέγει τὴν Λευκίππην ἄρῳ βαδίζουσαν
 καταπεσεῖν καὶ τῶνθαλμῶν δισπρέζειν. Ἀναπηδή-
 σαντες οὖν, ἐθέομεν ἐπ' αὐτὴν καὶ ἐρώμεν ἐπὶ τῆς γῆς
 κειμένην. Προσελθὼν οὖν, ἐπυθόρην δ' εἰ πάθει.
 Ἦ δ' ἔως εἶδέν με, ἀναπηδέσασα παλεῖ με κατὰ τῶν
 προσώπων, ὑψαίμων βλέπουσα. Ὡς δὲ καὶ ὁ Μενέ-

o pugna incolutus destedam, itaque expectabo. Sano
 nunc ego pugnam cum praeconibus commissurus sum, ad
 aliud meo in pectore bellum geritur. Arcu et sagittis ar-
 matus me miles expugnat. Victus ipse, atque omni ex
 parte vulneribus confossus sum, medicum itaque misa
 quamprimum accerse: vulnus enim urget: quumque ignem
 ipse in hostes immittere paratus sim, Amor alias faces in
 me jam coniecit. Tu sammu hanc, Menelae, mild prius
 exstingus. Optimum fuerit auspicium, amatorie prius
 congressi, quam manus cum hoste conserantur. Venus me
 ad Martem dimittat. Tum Menelaus, Tumel ipse, inquit,
 vides, quam difficile illi sit, presentem praesertim aman-
 tem virum latere. Atqui facile, inquit Charmides, fuerit
 Clitophonem alio abduci. Verum Menelaus Charmidem
 properare videns, ac mild etiam timens, verisimile quid com-
 mentus, Visne, inquit, cunctationis veram causam audire?
 puella in mensuris heri esse coepit, quamobrem a viro absti-
 nendum est. Dies igitur, inquit Charmides, tres, qualuorve
 hic expectabimus: tantum enim temporis ei rei satis erit.
 Interea vero, quod sane ab ea fieri potest, videndam se
 mild praebat, verbaque mecum faciat; vocem ego illius
 audire, manum tangere, corpus contrectare aeco: animi
 enim amore saucii allevamenta haec sunt. Suavium dar-
 quoque licet, quum rei huic impedimento esse menses ne-
 queant.

VIII. Haec quum reversus Menelaus mild renuntiasset,
 ad haec exclamat, mori me malle, quam pati, ut Leucippes
 osculo quispiam fruatur: Quo quid, inquam, suavius est?
 Veneris procul dubio congressus et modum et satietatem
 habet, nec prorsus quidquam est, si basia eximas. Basium
 vero nullo sine terminatur, nulla satietate afficit, et semper
 recens est. Tria profecto sunt quae ab ore praestantissima
 proficiscuntur, halitus, vox, suavium. Labra utique sunt,
 quae sese in oculis dandis mutuo contingunt: sed voluptas
 e fonte, qui in animo situs est, manat. Crede mild, Me-
 nelae (nam in mabis occulla revelabo), ego nihil dum a
 Leucippe, basia exceptis, consecutus sum. Illa virgo
 adhuc est, nec nisi osculando mulier facta est. Quae si
 quis mild basia etiam eripere conetur, utique corruptionem
 hanc non feram, basia mild mea nemo constuprabit.
 Optimo ergo, inquit Menelaus, celerissimoque consilio est
 opus. Amans enim, quamdiu quidem adipiscendi spes
 adest, a quo animo fert, conceptam adaptionem animo in-
 clusam continens: at si consequendi spes adiuatur, tum
 vero mutata cupiditate, quidquid impedimento est, vicissim
 tristitia afficere conatur. Si adest vero etiam facultas, ut
 impuno agere possit, quique non esse cur formidet intel-
 ligit, maiore iracundia effertur, et occasio ad difficiles res
 prope capessendas impellit.

IX. Interea dum consilium caperemus, intro ad nos
 conturbatus quidam ecurrit, Leucippenque inter ambu-
 landum repente concidisse, atque oculos distorsisse nuntia-
 vit. Quamobrem consurgentes eo rapitum accessimus, in-
 tumque facentem comprimus. Quumque ipse propior ta-
 cius, quidnam ei evenisset, interrogassem, illa me visore sur-
 gens, sanguineam aciem volvens, in facie mild plagam

πρὸς θεὸν [αὐτὸν] ἢ ἀντιλαμβάνεσθαι, παῖσι κἀκείνῳ τῷ
 κάλει. Συνέειπεν οὖν, ὅτι μανία εἴη τις [ἐπί] τῷ κά-
 λει, ἢ τῷ συλλαβόντι, ἀπειρόβουθον κρατεῖν· ἢ δὲ προσω-
 πώπιον ἑμῖν, οὐδὲν ὀρανοῖζοντα κρύπτειν ὅσα γυνή-
 ρα ἢ ἄσθαι θίγει. Θόρυβος οὖν πολλὸς περὶ τὴν σκί-
 θην ἤρπασται, ὅσπερ καὶ αὐτὸν εἰσδραμῖν τὸν στρατηγὸν
 καὶ τὰ γινόμενα ἔρπην. Ὁ δὲ τὰ πρῶτα σκίθην
 ἵπποισιν τὴν ἀπένειεν καὶ τέγγη· ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν
 Μενέλαον ἐπιπέμπεται· ὡς δὲ κατὰ μικρὸν ἴσθρα τὴν
 ἀσπίδα, ἵππῳ τι καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοις. Κομίζον-
 τε, οὖν, ἄρτους ἔδρασαν τῆς ἀδελφῆς. Ἄδ' ὁ εἶδον αὐ-
 τὸς περὶ τὰς χεῖρας τὰ δευρὰ, ἰδούμην Μενέλαον,
 τῶν πάλῳν ἀπὸ λυγρῶν ἔδη, Ἀόρατε, ἴδμεν, ἰκί-
 τωμεν, ἴσθρατε· οὐ φέρουσι δεξιὰν χεῖρα ἀπαλά· ἔσθρα-
 τε με σὺν αὐτῇ· μόνος ἐγὼ περιπετυζόμενος αὐτῇ δε-
 ξια, δεξιὰν μανίσθην κατ' ἑμῶν. Ἐὶ γὰρ με ζῆ-
 λος εἶ, Ὁ φρονεῖ με Αἰολίππῳ παρόντα. Καίτοι
 ἢ μοι δεινὸν, καὶ ὁ ἀναίλιος ἐγὼ λῦσαι δυνάμενος,
 οὐκ ἔσθρα. Ἐπὶ τοῦτο ἡμῶς σέσωκεν ἢ Τύχη ἐκ τῶν
 ἀσπίδων, ἢ αὖ φῶς μανίας παιδεία; ἢ δυστοχεῖς ἡμεῖς,
 ἀπαιτούμενοι. Τὸς οὖν φέβους ἱαπερὺγμεν,
 οὐκ ἔσθρα· δυστοχεύομεν· ἐκ τῆς θαλάσσης περιγε-
 γράσθαι. . . ἐκ τῶν ἰατρῶν ἀναστροφῶν μανίαν
 φρονεῖσθαι. Ἐγὼ μὲν, ἂν σωφρονήσῃς, φιλέω,
 ἀπαιτῶμαι πάλιν τὸν δαίμονα, μὴ τί σοι κακὸν ἐργάσῃ-
 ται. Ἦς οὖν ἡμῶν κακὰ γινώσκεις, οὐ φέβουμαι
 οὐτὶ τὸ δυστοχεύειν; Ἀλλ' εἰ μόνον μοι σωφρονή-
 σαι, καὶ σπουδῆ ἀπολάθῃς, παιζέτω πάλιν ἢ
 Τύχη.

Ἐ. Τούτῳ με λέγοντα παρεγγόρουσ' ὁ ἀμφὶ τὸν Με-
 νέλαον, φέβουμαι, μὴ ἔμμενα εἶναι τὰ τοιαῦτα νοσή-
 σαι, ποικίλεις δὲ [καὶ] ἡλικίας ζωῆς ὑπάρχειν. Τὸ
 ἄρ' ἔστι πάντῃ νεῶτον καὶ ὑπὸ πολλῆς ἀκαχῆς ἀν-
 τιστασθῆναι πολλῶν· ἡ δὲ φέβουμαι καὶ τὴν νεωτέραν
 ἡμῶν περιεργον, βραπτίζει τοῦ λογισμοῦ τὴν ἀνα-
 πνοήν. Δοί οὖν ἱατροὺς μεταπέμπειν καὶ θεραπεῖαν
 παραγγεῖλαι. Πραῖσιον οὖν τῷ στρατηγῷ ὁ Μενέλαος
 οὐκ ἔσθρα τὸν στρατηγὸν ἱατροὺς μετακαλέσασθαι.
 Λύσιον δὲ ἀναίλιος ἐπέσθρα. Χαίρουσι γὰρ οἱ ἔρποντες
 οὐκ ἔσθρα καὶ πράγματα. Καὶ ὁ ἱατρὸς παρῆν καὶ
 ἴσθρα· ἂν μὲν ὅπῃ αὐτῇ παρασκευάσμεν, ὅπως τὸ
 ἄρ' ἔστι τῆς ἀκαχῆς ἱαπερὺσθαι. Ὑπνος γὰρ πάντων
 ἀσπίδων φέβουμαι. Ἐπειτα δὲ καὶ τὴν λοιπὴν
 ἡμῶν πεισάσθαι. Δίδασθαι οὖν ἡμῶν φέβουμαι
 οὐκ ἔσθρα, ὅσον ἔμμενα αἰγέλης καὶ κελύειν ἰσπανίας
 οὐκ ἔσθρα ἀπαιτῶμαι τὴν νεωτέραν μῆσθρα· σκευάσθαι
 οὐκ ἔσθρα καὶ ἱσπανίας φεβουμαι αὐτῇ καθαρίσθαι. Ἦμεῖς
 οὐκ ἔσθρα ἢ ἡλικίας ἀπαιτῶμαι. Ἦ δ' ἐπαλευρῆσθαι
 οὐκ ἔσθρα ἰσπανίας τὸ ἐπίσθαιον τῆς νυκτὸς μέγρι-
 τος. Ἐγὼ δὲ δὲ ὅσπερ τῆς νυκτὸς ἀφρονήσθαι, ἰσπανίας
 οὐκ ἔσθρα καὶ ἰσπανίας, οὐδὲ τὸν ὅπῃ ἐπίσθαιον
 οὐκ ἔσθρα. Τὰ ἄρ' οὖν τὰ φαντάσθαι, Ἦμεῖς κἂν
 οὐκ ἔσθρα τῆς ἀκαχῆς, ἢ μῆσθρα σου καὶ τὰ

intulit. Menelaumque ad eam compechendam paratum,
 pedibus reperit. In adversam igitur valetudinem incidisse,
 morbumque insaniam esse intelligentes, per vim rebuere
 tentavimus. Ipsa vero reluctabatur, nulla preces adhibi-
 ta cura in us legendis, que summo studio mulieres velire
 contendunt. Haque magnus in eo tentorio tumultus con-
 citatus est, atque adeo, ut Charaibis etiam accurreret et
 que agerentur, cognoverit. Quamobrem iusto morbum
 simulari, dolentque adversus se existimabat, Menelaumque
 subintuebatur: sed quum paulo post veritatem comprehisset,
 commotus ipse quoque est, casumque huiusmodi agro
 animo tulit. Absera illa igitur allatis funibus vincitur
 ego vero simul atque vincula manuum vidi, Menelaum,
 alias plerisque jam egressis, Solvite, obsecrabam, solvite,
 dicite, simplex era, vinculorum asperitatem tenelle ma-
 nus pati nequeunt. Vos me cum illa sinite, ego illam
 circumplectens famis vice fonzar. Insaniat illa in me.
 Quid etiam vivere me amplius oportet? presentem Leucippe
 me non agnoscat, ac vincula jacet: et ego impudens,
 quantum possum, vincula tamen non demo. Idcirco
 latronum e manibus fortuna ereptos nos velut, ut tu
 insana ludibrium fias? O miseris nos, quando meliore fato
 usi sumus. Quae dona metuebamus, declinavimus, ut nau-
 fragium experiremur. Atque e naufragio etiam evasimus,
 latronum manus evitavimus, numquam quia insaniam desti-
 nati fueramus. A qua licet convalescas, verendum tamen
 est, ne aliud in malum te deus conjiciat. Quis igitur
 nobis miserior, quibus secundi etiam eventus formidandus?
 Verumtamen fortuna iudat, dum tu resipiscas, atque ad
 te redeas.

A. Haec me dicentem Menelaus consolabatur, agitudi-
 nes ejusmodi autem diuturnas non esse, sed vigente
 atque plerumque gigni. Sanguinem enim juvenem, ac
 nullo vigore fervidum, per venas diffundi, caputque infero
 pelentem a sensu mentis abstrahere. Quamobrem me-
 dicos advocari, medicinasque adhiberi oportere. Chara-
 idem itaque Menelaus addit, medicinamque, qui in exercitu
 erat, accessi ut juberet, rogavit. Quod ille perquam lo-
 benter effecit. Anatomici enim mandatis ebullens amens
 gaudet. Aliud datur medicus. Ac nunc quidem, inquit,
 somnum cum comulabimus, quo vis in pelis remittat. Ma-
 lorum enim somnus omnium medicina est. Deinde reli-
 quum corationem prosequatur. Haec nobis tunc medica-
 menti ejusdem tantum praebet, quantum omnia granum
 est, obsequie subactum capiti medio illini jussit, aliud pur-
 gandi alvi gratia mox paraturum se pollicens. Nos jussa
 peregrinus Leucippeque paulo post, quam inoneta fuit,
 somno capta, quod noctis supererat, ad a rocam usque
 dormavit. Cur assidens ipse totam noctem in insomniatibus
 oculisque in vincula compactis, Heu mihi, inquam,
 suavissima, tu etiam deridens vincula es, nos liberos non
 somno potes. Quamnam autem tibi vis sese nunc obsoni-
 mendisne te compulsum somnus habet? an vero etiam stultus
 somnus? Posteaquam exprobrata est, tunc magna voce

ἀνίσταται. — Ἰππεὶ δ' ἀνίσταται, πάντων ἀσπίδα ἐθέει· καὶ ὁ ἰατρός τὰρξην καὶ τὴν ἀλλήν θεραπείαν ἐθεράπευεν.

IA'. Ἐν τούτῳ δὲ ἔρχεται τις παρὰ τοῦ τῆς Αἰγύπτου Σατραπέου, κομίζων ἐπιστολὴν τοῦ στρατηγῆ. Ἐπίστευε δ' αὐτὸν, ὡς εἶκός, ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὰ γράμματα. Ἐκένουσε γὰρ ὑδὸς πάντας ἐν τοῖς ὄπλοις γενέσθαι ὡς ἐπὶ τοὺς βουκόλους. Αὐτίκα δὲ μάλ' α ἐξομύσαντες, εὐθὺς ἕκαστος, ὡς εἶχε τάρξους, ἐπὶ τὰ ὄπλα ἐμάχοντο καὶ παρήσαν ἅμα τοῖς λογαγῶσι. Τότε μὲν ὅν αὐτοῖς ἔδωκε τὸ σύνθημα καὶ κηδεύσας αὐτοῖς στρατοπολεῖσθαι, καὶ αὐτὸν ἦν· τῆ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῆ ἡμέρᾳ τὸ στρατόμαχον εἶχον ἐπὶ τοὺς ποταμούς. Ἦχε δ' αὐτοῖς οὕτω τῆς κόμης ἡ θέσις. Ὁ Νεῖλος βεῖ μὲν ἀνοθεὶν ἐκ Ἡερθῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἔστιν εἰς τοῦτο βέβη ἄχρι Μίμαρος καὶ ἐστὶ μικρὸν κάτω... (Κερμάρος ὄνομα τῆς κόμης) πρὸς τῆ τοῦ τοῦ μεγάλου βέβητος. Ἐπειδὴν δὲ περιφρήσονται τῆ γῆ καὶ εἰς ἕδος ποταμοῦ γίνονται τρεῖς, δύο μὲν ἐκατέρωθεν λευμαίνου, ὁ δ' εἰς, καὶ τὴν γῆν εἰς τὰ στήματα Δέλτα ποιῶν, ὡσπερ ἦν βέβη πρὶν λυθῆναι. ἀλλ' οὐδὲ τούτων ἕκαστος τῶν ποταμῶν ἀνίεται μίγξι θάλασσης βέβη, ἀλλὰ περισχίζεται ἄλλος ἄλλῃ κατὰ πόλεις καὶ εἰσὶν αἱ στήσεις μείζονες τῶν παρ' Ἑλλήσι ποταμῶν· τὸ δ' ὕδωρ πανταχοῦ μεμερισμένον οὐκ ἐξασθενεῖ, ἀλλὰ καὶ πλείεται καὶ πίνεται καὶ γεωργεῖται.

IB'. Νεῖλος δὲ πολλὸς πάντα αὐτοῖς γίνεται, καὶ ποταμὸς καὶ γῆ καὶ θάλασσα καὶ λίμνη· καὶ ἐστὶ τὸ θέαμα καινόν, ναῦς ἑμῶν καὶ δίκελ' α, κόπη καὶ ἀροτρον, πηδάλιον καὶ τρόπιον, ναυτῶν ἑμῶν καὶ γεωργῶν καταγωγή, ἱερθῶν ἑμῶν καὶ βουῶν. Ὁ πέπλευσας, φουτεύει καὶ δ' φουτεύει, τούτω πέλ' ατος γεωργούμενον. Ἐχει γὰρ ὁ ποταμὸς ἀπόδημίας· κάθηται δ' αὐτὸν Αἰγύπτου ἀναμίνων καὶ ἀριθμῶν αὐτῶ τὰς ἡμέρας. Καὶ ὁ Νεῖλος οὐ ψεύδεται, ἀλλ' ἔστι ποταμὸς μετὰ προθισμῶν τὸν χρόνον τῆρῶν καὶ τὸ ὕδωρ μετροῦν, ποταμὸς ἀλῶναι μὴ θάλων ἡμερήσιος. Ἔστι δ' ἰδῶν ποταμοῦ καὶ γῆς φιλονεικίαν. Ἐρίζεται ἀλλήλοισ ἐκότερον, τὸ μὲν ὕδωρ, τὸσαύτην γῆν πελαγοῦσαι· ἡ δὲ γῆ, τὸσαύτην χωρῆσαι γλυκαίαν θάλασσαν· καὶ νικῶσι μὲν τὴν ἴσῃν νίκην οἱ δύο, οὐδαμοῦ δὲ φαίνεται τὸ νικώμενον. Τὸ γὰρ ὕδωρ τῆ γῆ συνεχτείνεται· περὶ δὲ τὰς τῶν βουκόλων ταύτας νομάς αἰεὶ πολλὸς ἐγκάθηται. Ὅταν γὰρ τὴν πῆσαν γῆν πελαγώσῃ καὶ λίμνας ἐνταῦθα ποιῶ· αἱ δὲ λίμναι, καὶ ὁ Νεῖλος ἀπέλθῃ, μένουσιν οὐδὲν ἤττον, τὸ ὕδωρ ἔχουσαι, τὸν δὲ πηλὸν τοῦ ὕδατος. Ἐπὶ ταύτας αὐτοὶ καὶ βαδίζουσι καὶ πλέουσιν, οὐδὲ ναῦς ἐτέρᾳ δύναται πλεῖν, ἀλλ' ὅσον ἀνθρώπων ἐπιβῆναι. Ἀλλὰ πᾶν τὸ ξένον τοῦ τόπου δὲ πηλὸς ἐμπύπτων κρατεῖ. Τοῖς δὲ μικρὰ μὲν καὶ κοῦφα πλοῖα καὶ ὀλίγον ὕδωρ αὐτοῖς ἀρκεῖ. Ἦ δὲ τέλειον ἄνδρον εἶναι, ἀράμενοι τοῖς νότοις οἱ πλωτῆρες τὸ πλοῖον φέρουσιν, ἄγχις ἂν ἐπιτύχουσιν ὕδατος. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς λίμναις μέσαις νῆσοι τινεὶ εἰσι σποράδην πεποιημένοι· αἱ μὲν οὐλοδομημάτων ἐρμημοί, παπύροις πεφυ-

alsurda quasdam profudit: ac tum praeusto fuit medicus, aliudque medicamentum desit.

XI. Inferens venit aliquis literas ab Aegypti praefecto Charmidi reddens, quibus, uti credibile est, exercitum ad pugnam quamprimum educere imperabatur. Omnes enim statim esse in armis, quippe (ad bellum) adversus praedones iussit. Quamobrem milites exeuntes, quae quisque potuit celeritate, ad arma currebant et cum manipularibus suis praesto fuere. Dato igitur signo, et omnibus castris locum capere iussis, solus remansit. Postridie prima luce copias in hostes eduxit. Pagi autem ejus situs hujusmodi est. Ex locis qui supra Aegyptias Thebas sunt, Nilus descendit: atque in praesentia etiam Memphim usque prolabitur, parvumque (cornu emittit:) quae magnus alveus desinit, pagus est, Cercasorus nomine; illinc terra iterum finditur, ex unoque fluvii tres efficiuntur: quorum duo diffusim utrimque, tertius eundem, quem antea, cursum tenens, regionem, quae Delta vocatur, facit. Neque vero eorum fluviorum aliquis est, qui ad mare usque labatur: sed alius aliam ad urbem delatus dividitur, singulaeque partes Graeciae flumen quodvis magnitudine superant. Et quamquam tot in partes aqua dividitur, non tamen infirmior fit, sed navigatur, bibitor, aratur.

XII. Iis enim Nilus magnus est omnia, nempe fluvius, terra, mare, palus: admirationeque omnino dignum est, eodem in loco navis et ligo, remus et aratrum, gubernaculum et tropaeum, nautarum et agricolarum caesa, piscium et boum cubilia. Nam qua navem egisti, illic sementem facis: rursus, ubi sementem fecisti, illic mare quod aratur: longas enim peregrinationes fluvius facit. Ejus porro adventum Aegyptii expectant, ac numerant dies. Ille non mentitur sed ad praestitatum tempus sistens, aquasque dimittens, minime committit, ut tarditatis accusari possit. Tum vero aquae ac terrae contentionem videre licet, contendunt invicem illa tantum terrae inundare, haec tantum aquae dulcis absorbere, pari utrimque victoria. Neque enim, quae succumbat, discernitur. Nam terrae magnitudini aqua par fit. In ea vero regione, quam praedones incolunt, multa semper residet. Nam quom eam omnem Nilus inundaverit, paludes ibi efficit: quae deinceps illo etiam absente remanent, equam continentes, sed et limo multo refertae: per quas quum pedibus feruntur, tum etiam naviculis non sano majoribus, quam ut singulos vectare possint, ac si aliusmodi fuerint, limo illo praepeditae retinentur. Quare parva iis ac levia navigia et exiguae aquae satis sunt: quod si quandoque equam deesse contingat, sublata lumeris naviculam vectores portant, quousque aquam inveniant. Iis in paludibus mediis multo sparsim insulae visuntur: quarum quae habitatoribus carunt, papyrus refertae sunt, ea ordinum

τοῦτον τῶν δὲ παπύρων διαστήται αἱ φάλαγγες πε-
τασθεμέναι τοσαύτην ἴσυν παρ' ἑκάστην ἄλληλα στήλαι
ἔσονται. Τὸ μεταξύ δὲ τούτου τῆς πυκνότητος αὐτῶν
ἴσων ἀναπλήρουσιν αἱ τῶν παπύρων κόμαι. Ὑπο-
ταχθέντες οὖν ἑκάτ' ἐκάτ' ἐκαστοὺς καὶ λαβῶσι καὶ
ἐνέταυσαι, τήρῃσι ταῖς παπύροις χρωόμενοι. Ἰστί
δ' αἱ τῶν νήσων καὶ ὄδας ἔχουσαι, καὶ αὐτοσπίδιον με-
μειρηται πόλιταϊς λίμαις τεταχθῆναι. Βουλομένων
οὖτα καταγωγαί. Τῶν πλησίον οὖν μίση, μεγέθει καὶ
καύλει πλείους διαφέρουσα (ἐκείνου δ' αὐτῆς, ὄμας,
Ναυαίου), ἐντάθη πάντες συνέθρονες ὡς εἰς τόπον
ὀργιστάτων, ἰσθμῶν καὶ πλάγῃ καὶ τόπῳ. Ἰστί γὰρ
αὐτῶν διαίρησι σιωνικός τὸ μὴ πᾶσαν νῆσον γινέσθαι.
Ἦν δὲ σταδίου μὲν τὸ μείζους, τὸ δὲ πλάτος ὀργιστῶν
ὀδῶν. Λίμαισι δὲ τῆδε κατέκειτο τὴν πόλιν περιέρρουσιν.

II. Ἐπι τοίνυν ἰσθμῶν τῶν στρατηγῶν προστελέ-
ζοντα, τελοῦνται τι τοιαῦτα. Συναγαγόντες πάν-
τας τοὺς γέροντας καὶ ἐπιθέτες αὐτοῖς ἱεραρίας βύ-
βλους φρονικίας, ὅτιθεν ἐπιτάττουσι τῶν νέων τοὺς
πρωτοστάτους, ἀσπίσι καὶ λόγχαις ὀπλισμένους.
Ἐκείνων δ' αἱ μὲν γέροντες ἀνίσχοντες τὰς ἱεραρίας,
ταῖσι ἀσπίσι καὶ ἰσθμῶν τοὺς ὀπλίτας· οἱ δ' ἐπόμενοι
τῆς λόγχης ἐπιταρῆν ὑπείας, ὡς ἂν ἤμαςτα ἄρῃσιν.
Ἦν οὖν οὗ στρατηγὸς περὶ τῆς τῶν γέροντων λιταῖς,
μὴ τι κωτερίζειν τοὺς λοχόφύρους εἰς μέγην· εἰ
μὴ, καλεῖν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν πόλιν, ὡς σφῶν αὐτοὺς
ἐκείνων εἰς θάνατον. "Ὅταν δ' ἐν μίση γίνονται τῶ
στρατηγῶν, τοὺς μὲν γέροντας ἀπο συνθήματος διαδιδρά-
σαν καὶ βίβλους τὰς ἱεραρίας, τοὺς δ' ὀπλισμένους
ἐπιταρῆν ὅτι καὶ ὀπλίτας ποιεῖν. Παρήκην
δὲ ἱεραρισμένους τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ἰδόντο τοῦ
στρατηγῶν, αἰδοῦσθαι μὲν αὐτῶν τὸ γῆρας, αἰδοῦσθ-
ναι δὲ τὰς ἱεραρίας, ἐπέειπεν τε τὴν πόλιν, διδόναι δ'
αὐτῶν ἰσθμῶν ἀργυρίου ταλάντα ἑκατόν, πρὸς δὲ τὸν
στρατηγῶν ἄγειν ἀνδρας ἑκατόν, βελόντας αὐτοὺς ὑπὲρ
τῆς πόλεως διδόναι, ὡς ἂν ἔχει καὶ πρὸς ἐκείνων λάφυ-
ρα φέρειν. Καὶ ἐ λόγος αὐτοῖς οὕτως ἐφάμετο, καλ'
ἦν ἂν, εἰ λαβεῖν ἠθέλησιν. Ἦν δ' οὗ προσηγο-
ρῶν, Ὀύκουν, ἔφασαν αἱ γέροντες, εἰ ταῦτά σοι
δοῦναι, ὀπλοῦμεν τὴν ἐμαρμένον. Ἐν κακίαις οὖ
ταρῆν τὴν πόλιν, μὴ ἔθω φρονέσῃς πολλῶν, μηδὲ
καὶ τῆς πόλεως μακρῶν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν πατρίαν γῆν,
καὶ τῆς γαίης ἱεραρίας ἄγει, τῶν ἡμῶν ποίησον
τὴν πόλιν. Ἦν δὲ σοὶ πρὸς τὸν θάνατον ἡκούμεθα.
Ἦν δὲ θεοῦσας ἑ στρατηγῶν, τὴν μὲν παρασκευὴν τῆς
πόλεως ἔχειν, καλεῖται δ' ἔργεσθαι κατ' ἡσυχίαν τῶ
πολεμῶν.

IA. Ἦν δὲ τῶν πρωτοστάτων σκοποὶ πόρρῃσιν,
τῶν ἡμῶν προκάλισσαντες ἐκείνων, εἰ διαδόναν-
ται ἴσων τοὺς πολεμῶν, τὸ γῆρας τοῦ ποταμοῦ κό-
μῃσι, ἀπαρῆται το ὀργιστῶν τοῖς ἐναντίοις. Ἔχει
ταῦτα τὰ τοῦ Νείου βύβλους. Κατ' ἑκάστην
ἡμῶν ἡμῶν ἔχουσαι Νείου, ὡς ἂν μὴ πρὸς κα-
τὰ τὴν πόλιν ἐπιταρῆν ὀργιστῶν τῆς πόλεως ἰσθμῶν.

densitate collocatis, ut inter scriptum earum intervalla non
amplius quam singuli commorari queant. Superne inter-
vallum densitatis papyri folia complent. Fo se recurren-
tes et consilia incunt et insidias strunt et latent, papyris
maiorum usum praebentibus. Ex his insulis nonnullae
quae habent fugoria, in quibus inhabitent praedones et la-
molluarce urbis speciem praeseferunt, salubritus monita.
Quarum una propinquior, et magnitudine et fugatorum
numero praestabit, appellabaturque, ut puto, Nicobis.
Illae tanquam munitionem in arcem omnes profecta, et
multitudine et loco conflebant. Semita enim angusta
longitudinis passuum 125, latitudinis pedum 74, quo mi-
nus perfecte insula esset, prohibebat, quum reliquum pa-
ludibus circumdatum esset.

XIII. Posteaquam iam Charonidem propius accedere
viderunt, huiusmodi quiddam commenti sunt. Convoca-
tivam enim senibus universis, ac palmarum ramis supplicium
ita adornatis, juvenum robustissimis quibusque posuerunt,
ut sentis et pñis armali acie structa eos sequerentur. Ha
fiebant, ut senes pacis signa ferentes sequentium armatorum
agmen frondibus occultarent: juvenes melancas festos,
quo manne curm possent, post se traherent: ac, si semum
preclus Charonides annuisset, armali a pugna desisterent.
sua minus, illum intra urbem advocarent, tanquam dno se
ipsos interficiendos praebituri: verum ubi ad senum illum,
anxuste medium pervenissent, senes, dato signo, abertis
ramis terga darent: armati autem irrumperent et totis
viribus depugnarent. Hunc in modum instructi, obviam
processerunt, ut senectutis suae reveretur et supplicia
nis ac civitatis universae miseretur, dicem ostendentes
daturus se illi privatis argenti talenta centum, ac viros
totidem, qui vellent pro urbe se tradere ad satrapem
ducentes, quos manubiarum loco ad Aegypti praefectum
mittere possent. Quae verba sane omnia sine fraudebant
et haec dolissent, si modo conditionem illo accipere velus-
set. Verum quum non admitteret multum ductor, latum
igitur, si ita tibi decretum est, inquam senes, feremus.
Tu lasce malis id saltim beneficium loco nobis concede, ut ne
extra portas neu procul ab urbe nos inferimas, sed in pa-
rentum nostrorum sedes, et in ras, unte ortum d'rimas,
damos ducas, efficiasque, ut urbs nobis ipsa sepultura sit.
Nos nostrae tibi necis duces sumus. Haec Charonides quum
audivisset, a pugnae apparatu cessavit, sed exercitum sine
tumultu accedere possit.

XIV. Collocaverant autem praedones nonnullos, qui,
quae gererentur, procul observarent. usque appropinquarent,
ut quum primum appropinquantes hostes vidissent, timore
aggere caso omnem aquam in eos immitterent. Quae
illi delivus illa habent. Singula fossae adgeribus ob-
structae ab Aegyptus and me, ante quam tempus postulat,
illum fluxio terram quumlet parvam partem quumlet.

Ὅταν δὲ διεβήσιν ἄρδευσαι τὸ πεδίον, ἀνέβησαν ὄλιγοι τοῦ ῥυακτοῦ, εἰς ἃ σαλιεύεται. Ἦν δὲ τῆς κοίτης ὀπισθεν θάλασσαν τοῦ ποταμοῦ μεγάλην καὶ πλατείαν. Ταύτην οἱ τετραγμένον τὸ ἔργον, ὡς εἶδον εἰσιόντας τοὺς πολεμίους, διακόπτουσι ταχὺ τὸ γῶμα τοῦ ποταμοῦ. Πάντα δὲ ἐργῶ γίνεται· οἱ μὲν γέροντες οἱ κατὰ πρόσωπον ἄνω εἰστανταί· οἱ δὲ τὰς λόγγας ἐκείραντες ἐκτρέψουσι τὸ δ' ὕδωρ ἦδη παρῆν. Καὶ ἀγκυλῶντο μὲν οἱ λίμναι πάντων οἰδοῦσαι, ἃ δ' ἐπιπέδους ἐπεκλύζοντο, πάντα δ' ἦν ὡς περὶ θάλασσαν. Ἐκπετοῦντες δὲ οἱ βροχῶλοι, τοὺς μὲν κατὰ πρόσωπον καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτὸν διαπεύρουσι ταῖς λόγγαις, ἀπαρασκευάστους τ' ὄντας καὶ πρὸς τὸ ἀδύκηνον τετραγμένους. Τοῖν δ' ἄλλων ἀδιήγητος ὁ θάνατος ἦν. Οἱ μὲν γὰρ εὐθὺς ἐκ πρώτης προσβολῆς μὴδὲ κινήσαντες τὰς ἀλμάς ἀπώλυνον· οἱ δ' οὐ λαθόντες σχολῆν ἐβύσθησαν· ἕκαστος γὰρ ἐμόνηκον καὶ ἐπασχον. Τινὸς δ' ἔβηκεν τὸ πᾶν ἐπὶ τὸν μακρῶν. Οἱ δ' ἐπ' ἐκπερῆσι παραλόγου τὸν θάνατον εἰστήκεσαν περιμένοντες· οἱ δὲ καὶ κινήσαντες μόνον καταπίσθησαν, ὑποσκελιζόντες αὐτοὺς τοῦ ποταμοῦ· οἱ δὲ καὶ φεύγειν ἐβιάσαντες εἰς τὸ βῆθ' τῆς λίμνης ἐκκλιθέντες ὑπεσώθησαν. Τοῖν μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς ἐστῶτων, τὸ ὕδωρ ἦν ἄκρις ἀμαρῶν, ὥστε καὶ ἀνέκρουεν αὐτῶν τὰς ἀσπίδας καὶ ἐγόνους πρὸς τὰ τραύματα τὰς γαστέρας. Τὸ δὲ κατὰ τὴν λίμνην ὕδωρ πάντος ὑπὲρ καρὰν ἀνδρῶν ἦν. Διακρίεται δ' ὅσα ἦν, τί λίμνη καὶ τί πεδίον· ἀλλὰ καὶ ὁ διὰ τῆς γῆς τρίμμον, ὅστις τοῦ μὴ διακρινεῖν βροχύτερος ἦν πρὸς τὴν φυγὴν, ὥστε ταχέως ἤλίσσεται· καὶ ὁ κατὰ τῆς λίμνης πλανηθεὶς, ὅστις γῆν εἶναι, καταδύεται. Καὶ ἦν κινὰ ἀτυχεύματα, καὶ ναυαγία ταραχὰς, καὶ ναῦς οὐδῶσθε. Ἐμύστερα δὲ κινὰ καὶ παραλόγα, ἐν ὕδατι περὶ μαχίαν, καὶ ἐν τῇ γῇ ναυαγία. Οἱ μὲν δὲ τοὺς πιπραγμένους ἐπαρῶντες μέγα ἔφρονουν, ἀνδρείῳ νομίζοντες κικρατῆναι καὶ ὅσα ἀπάτης κλοπῆ. Ἄνθρωπος γὰρ Αἰγύπτιος, καὶ τὸ θεῖον, ὅπου φοβεῖται, δεδουλωταί, καὶ τὸ τρίμμον, ἐν οἷς θάρρει, παρόλονται· ἄμύστερα δ' οὐ κατὰ μέτρον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀσθελέστερον δυστοχεῖ, τὸ δὲ προπετέστερον κρατεῖ.

16 Ἦν δὲ τῆς Λευκίπης διεληλυθισὸν χιμῆραι τῆς μανίας, ἣ δὲ νόσος οὐκ ἐκασορίζετο. Ἄπαξ οὖν ποτε καθύδουσα, ταύτην ὁρίσσι· προποδουμένη τὴν φωνήν· Δὲ σὲ μαινόμεναι, Γοργία. Ἐπεὶ δὲν χῆς ἰσίνετο, λέγει τῷ Μενελάῳ τὸ λεγθὲν καὶ ἐσαόπει· εἴ τις εἶναι ποῦ κατὰ τὴν κόμην Γοργίας. Προσλήθουσι δ' ἦναι ναυαγίας προσέρχεται τις καὶ προσαγορεύσας με, Σωτήρ ἦμαι σὺς, ἔφη, καὶ τῆς σῆς γυναίκος. Ἐπαύσασθε δὲν καὶ βέλτεμπτον εἶναι νομίας τὸν ἄνθρωπον, Μὴ Γοργίας, εἶπον, τυγχάνεις; Οὐ μὲν οὖν, εἶπεν, ἀλλὰ ναυαγίας· Γοργίας γὰρ αὖ ἀπολώλεκεν. Ἦν μᾶλλον ἐφρέα καὶ λέγει· Τίνα ταύτην ἀπόδειξαι, καὶ τίς ἐστίν ὁ Γοργίας; θαίμων γὰρ μοί τις αὐτὸν ἐμήνυσε νόστον· αὐτὸ δὲ διηγήτης γενεῶν τῶν θεῶν μηχανάειον. Γοργίας ἦν μὲν ἄρα, Αἰγύπτιος στρατιώτης· οὖν δ'

quum irriganda plandis est, Aegypti demouhntur : a l quam aqua effunditur. Post cum pazum longa lalaeque fossa erat : eujus aggerem qui ei rei praeerant, simul atque aduentantes hostes conspexerunt, statim demoliti sunt. Eodemque prorsus temporis momento scves, qui praecedebant, in diversa statim abierunt : juvenes, hastas protudentes impetum fecerunt : aquae jam excreverunt. Jam paludes undique tumentes exundabant : angustusque aditus aquae obruebatur, ita ut omnia mare esse viderentur. Prudones impetu facto, obvios quosque, atque ipsi inprimis ductorem, imparatos et incipitato evento perterrofactos hastis confixerunt. Reliquorum mors enarrari facile nequit. Alii enim primo statim congressu, perierant ne moventes quidem tela, alii nullo ad referendum hostem spatio relicto : puncto enim temporis eodem et quae ferent cognoscerebant, et patebantur : nonnulli etiam prius, quam cognoscerebant, cassi sunt : quidam subito metu percussis, mortem immoti expectabant : alii visum se loco moventes delabebantur, fluminis a qua eos deturbante : alii, fugam arripere conati, ad paludis fundum praecipites ruentes mergebantur. Jam enim aqua eorum, qui in terra erant, umbilicum pertingebat ita ut clypeos repelleret, latusque ad vulnera mideret : eorum vero, qui in palude, caput humano superabat : nec, ubi aut palus esset, aut campis, dignosci amplius poterat. Itaque, qui per terram currebat, errare timens, ad fugam senior reddebatur, coque in hostium brevi manus deveniebat : qui per paludem ferebatur, in terra se esse putans, demergebatur. Nova procul dubio infortunii genera ac naufragia tot erant quam nullo in loco navis cernebatur : utrumque novum et humanam etiam cogitationem vincens : in aqua enim terrestri pugna committebatur et in terra naufragium fiebat. Hoc successu elati illi mirum in modum gloriabantur, virtute, non fraude, victoriam se adeptos esse arbitantes. Aegyptii enim viri pusillanimitas, ubi timet, abjecta est et ejus audacia in securis rebus magnos spiritus sumit : in utroque modum non servat : sed aut ignavissime cedit, aut superbissime dominatur.

XV. Jam decimus a Leucippes in aua das praeterierat, nec de magnitudine sua morbus quicquam remisera, quum vaticina hanc vocem dormiens aliquando luntem emisit : Ob tuam, o Gorgia, causam desipui. Id quod ego, simul ac dies illuxit, Menelao retuli, cogitans essetne in vivo illo Gorgias nomine aliquis. Interea dum progrederecur, obviam nobis adolescens quidam fit, neque salutato, Tui ego, inquit, tuarumque uxoris servator adsum. Quamobrem obstupefactus, hominemque a deo missum existmans, Num tu, inquam, Gorgias es? Minime, inquit ille, sed Chorea. Gorgias is fuit, qui calumitatem tibi speret. Tum ego majori etiam stupore oppressus, Quanam, inquam, lac calantus, aut quis lac Gorgias est? Deus enim me aliquis nocte admonuit. Age itaque tu, quod sibi divina haec monita velint, expone. Tum ille, Gorgias, inquit, Aegyptius miles fuit qui nunc quidem esse

... ἔστιν ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς τῶν φαρμάκων. Ἦρα
 τῆς αἰσθητικῆς. Ἐν δὲ πρῶτῳ φαρμάκῳ, σκευά-
 ζοντες ἀφ' οὗτων ἔρωτες καὶ πείθει τον διακινουμένους
 τὴν Αἴγυπτον λαβὴν τὸ φάρμακον καὶ ἐγκυκαταμῆται
 τῆς Αἰγυπτίας ποτῆ. Λαυθάνει δ' ἀπράτῳ βρε-
 πτικῆς τῷ φαρμάκῳ, καὶ τὸ πῶτρον εἰς μανίαν ἀφί-
 κτω. Ταῦτα γὰρ μοι γένοιτο ἔ τοῦ Γοργίου θεράπων
 διαγίστατο, ὅς ἔτοχε μὲν αὐτῷ συστρατευόμενος ἐπὶ
 τῆς Βουλκίας: ἔστω δ' αὐτόν, ὡς εἶδος, ὑπὲρ ὧμων
 ἔ Τόγγ. Αἰτίαι δὲ γρῦτος τέτταρες ὑπὲρ τῆς ἰσχυρῆς
 ἔστι γὰρ, φρενὶν, ἔτερον φαρμάκου σκευήν, δι' ἣν ὄσσει
 τὸ πρῶτον. Ἀλλὰ σοὶ μὲν, ἔργον, ἀγαθὰ γίνονται τῆς
 διακινῆς τὸν δ' ἀνθρώπων, ὅν λέγεις, ἀγε πρὸς ἡμᾶς.
 Καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῆς ἐνὸς δὲ πρὸς τὸν Αἰγύπτιον εἰσελ-
 θῶν, τῶν τῶν τ' αὐτῶν πῶς κατὰ τῶν προσώπων καὶ
 ἰσχυρῶν καὶ τρίτη, ἰσχυρῶν δ' ἀπὸ λέγει. Εἰπόν, τί
 τῶν Αἰγυπτίας; καὶ τότεν φαίνεται; Ὁ δὲ φρονη-
 τικῶν ἀπὸ πάντα, ὅσα ἔργον ὁ Χαίρεας διαγίστατο.
 Ἐν αὐτῶν ἔργων ἐν φαρμάκῳ κατεῖραντες.

17. Κἀν τούτῳ παρὼν ὁ Χαίρεας, ἔργον τὸν ἄν-
 ὀμοτον. Λέγει οὖν πρὸς ἀμφοτέρους: Τότε μὲν τέ-
 τταρες γρῦτος ἔδη λάβετε μισθὸν ἀγαθῆς μελέτης:
 αὐτοὶ δ' ὡς ἔργον περὶ τοῦ φαρμάκου. Ὅρατε ὡς
 ἐπι τῶν παρόντων τῆ γυναικὶ κακῶν αἰτίων γένοιτο
 ἰσχυρῶν. Ὅσα ἀπὸ τῶν δ' ἐπι φαρμάκῳ τὰ
 τῶν ἔργων ἔδη περὶ φαρμάκῳ. Φέρε, εἴπατε, ὅ τι
 καὶ ἔργον τὸ φάρμακον τῶν καὶ παρόντων ἔργων
 φαίνεται γυναικὶ δ' ἔργον ἄλλοι τέτταρες μισθῶν, ἂν
 ἔργον πῶτος. Καὶ ἄνθρωπος, Δίκαια, ἔργον, φρονη-
 τικῶν δ' ἐπι φαρμάκῳ καὶ πάντα ἐδόθημα: καὶ
 τῶν δὲ τῶν ἀπογένοιτο τῶν τῶν, ὅσον καὶ ἔργον
 ἔργον. Καὶ ἔργον καὶ τῶν πρῶτον κομίζετο,
 ὅσον τῶν ὡς τὸ τὰ τῶν ἔργων, παρόντων
 ἔργων σὺν τῶν πάντα ἔργον καὶ ἔργον διὰ τῶν. Το
 τῶν τῶν, ἔργον, πρῶτον, τὸ δὲ ἔργον τῆ γυν-
 αικῆς. Καταμῆται δὲ πάντως ἐπὶ τῶν τῶν κακῶν
 αἰτίων περὶ δὲ τῶν ἔργων καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν νόσων
 ἀφίκτω. Λαυθάνει δὲ τῷ φαρμάκῳ πρῶτος
 ἔργον, τὸ δὲ ἔργον καὶ τῶν περὶ τῶν ἔργων διὰ τῶν
 ἔργων. Ἐπὶ δ' ἔργον, ἔργον, κατεῖραντες: τὸ γὰρ
 ἔργον ὅσον φαίνεται. Ταῦτα εἰπόν ἀπὸ τῶν, τότε
 τῶν γρῦτος παρ' ἑαυτῶν λαβόν. Τότε δὲ τῶν τῶν,
 ἔργον, ἔργον, εἰ φαίνεται ἐκ τῆς νόσου.

18. Ἐπει οὖν κἀπὸς ἂν αὐτῆ πινὴ τὸ φάρμακον,
 ἔργον, πρῶτον, ἔργον αὐτῆ. Ἐ γὰρ τῶν τῶν, φάρμακον,
 ἔργον Ἀπὸ τῶν, ἀπὸ τῶν σου τὰ ἔργον ἔργον,
 ἔργον ἔργον ἔργον καὶ ἔργον μὲν τὸν φάρμακον.
 ἔργον τὸ φάρμακον ἔργον τὸ φάρμακον καὶ ἔργον.
 ἔργον ἔργον τῶ φαρμάκῳ τὰ σκευάματα καὶ καταμῆ-
 ται, τὸ ἔργον, ἔργον τῆ Αἰγυπτίας πινῶν. Ἦ δὲ,
 ἔργον ἔργον ἔργον, μετὰ ἔργον ἔργον κατεῖραντες
 ἔργον παραμυθίας, ἔργον πρὸς αὐτὴν ὡς ἀπὸ τῶν
 ἔργον. Ἀπὸ μὲν σκευάματα ἀπὸ τῶν: ἀπὸ μὲν πρῶτον γυν-
 αικῆς τῶν σου τῶν ἔργων κατεῖραντες ἀπὸ τῶν: Μὲν-

desul, a prandibus videlicet intercipitur. Is uxoris tunc
 amore tenebatur. Quomodo natura veneficia deditur es-
 set, amulorum potione comparavit, Aegyptio vestro
 admistro persuasit, ut cum accepisset Leucippus potio
 infunderet. Verum ita casus attulit, ut valentore impu-
 dens pharmaco usus sit, ac pro amate insanam reddide-
 rit. Haec omnia ejus ipsius Gorgie famulus Leri nuda
 narravit, qui forte cum eo in bello, quod contra prandones
 gestum est, militabat: illumque vestra causa fuisse a For-
 tuna servatum, simul vero voluit. Is pro reddenda
 incoluntate nummos aureos quatuor dari sibi petiit, me-
 dicamentum habere se affirmans, quod prioris vinu solvat.
 Alqui tibi quoque, inquam ego, pro bencheio isto Lenest.
 Verum hunc, quem dicis, hominum accerse. Atque ille
 quidem abiit: ego vero Aegyptium domi converiens, pu-
 gnis in faciem feram ac letho percussi, et famulans si-
 mul dicto, die quidam Leucippe miscuisti, quam pro ob
 causam insaniret, percunctatus sum. Quocirca perter-
 refectus ille, quae ex Charrea sermone didiceram, omnia
 enarravit. Hominem in carcerem inclusum itaque in cus-
 todia tenebamus.

XVI. Interea cum Gorgie famulo Charrea reversus est:
 ambobus itaque dico; quatuor aureos jun accepit mer-
 cedelem homi indei, sed quae mea de medicamento vestro
 sententia sit, audite. Praesentium puella hujus madorum
 causam potione fuisse scitis, idcirco minime tutum, in-
 lectam pharmaco alium aliis rursus medicaminibus irri-
 tate. Agstedum ergo, quid hoc in medicamento insit,
 denuntiate, ac praesentibus nobis parate. Quod si fecerit-
 is, altera tanta pecunia vobis munus erit. Tum famu-
 lus ille, Juste, inquit, formidas. Ceterum quae parata
 sunt, communia et esui apta omnia: ego tantum mihi ex
 iis sumam, quantum puella accipiat. Ac statim quon-
 dam singula nominatim emptum ire, atque afferre jussit,
 quae quam celeriter allata essent omnia spectantibus nobis
 contrivit: duabusque partibus factis, Haec inquit, prior
 ipse bibam: alteram mulieri dabo: quae, nila epota, totum
 omnino noctem dormiet, adventante luce, et somno et
 morbo liberabitur. Ita primus ipse potione hausit: reli-
 quam ut vesperi puella daretur, praecipit: soepe, quomam
 illa potio cogeret, dormitum ire testatus, nummis quatuor
 acceptis abiit. Nam reliquos, simulatque Leucippe con-
 valuisset, numeratum me promiseram.

XVII. Posteaquam dandi medicamenti tempus venit,
 illud ego miscens, ita sum allocutus: O terra cuncta atque
 ab Esculapio mortuum generi primum data medicum,
 ulicum, quae nila de te promissa fuerunt, vera sunt. tu
 me felicior sis et carissimam puellam incoluntem reddis.
 Devenas barbaram et agreste venenum. Haec medicina
 tessera diti, poculoque dissuaviato, puella potione deli,
 quam non ita multo post somnus, uti vir ille dixerat,
 complexus est. Ac tam ego ei assilens dormientem, quasi
 audiret, ita propemodum affatus sum: Venene tu tunc
 respices? Inquit tu me agnosces? equid ego vorum tuum

τευσαί τι καὶ νῦν καθεύδουσα. Καὶ γὰρ γῆρας τοῦ
 Γοργίου κατεμαντεύσω δικαίως. Εὐτυχεῖς ἄρα μᾶλλον
 κοιμωμένη. Γρηγοροῦσα μὲν γὰρ μανίαν δυστυχεῖς·
 τὰ δ' ἐνώπια σου σωφρονεῖ. Ταῦτά μου διαλεγόμε-
 5 νου ὡς πρὸς ἀκούουσαν Λευκίππην, μόλις ἢ πολυέ-
 κτος ἤως ἀναφαίνεται, καὶ ἡ Λευκίππη φθέγγεται, καὶ
 ἦν ἡ φωνή· Κλειτοφῶν. Ἀναπηδήσας οὖν πρόσμιμί
 τ' αὐτῆ καὶ πυθάνομαι, πῶς ἔχει. Ἡ δ' ἔωκει μὲν
 μηδὲν ὄν ἐπραξεν ἐγνωκέναι, τὰ δεσμὰ δ' ἰδοῦσα ἐθού-
 10 μαζε καὶ ἐπυθάνετο τίς δ' ἦσας εἶη. Ἐγὼ δ' ἰδὼν
 σωφρονοῦσαν, ὑπὸ πολλῆς χαρᾶς ἔλυον μὲν μετὰ θορό-
 θωτος τὰ δεσμὰ, μετὰ ταῦτα δ' ἤδη τὸ πᾶν αὐτῆ διηγού-
 μαι. Ἡ δ' ἤσχύνετο ἀκρωμένη καὶ ἠρυθρία καὶ
 ἐνόμιζε τότε αὐτὰ ποιεῖν. Τὴν μὲν οὖν ἀνελάμβανον
 15 παραμυθούμενος, τοῦ δὲ φαρμάκου τὸν μισθὸν ἀποδι-
 δωμα μάλ' ἄσμενος. Ἦν δὲ τὸ πᾶν ἡμῖν ἐφόδιον σῶον.
 Ὁ γὰρ δ Σάτυρος ἔτυχεν [ἔχων] ἐζωσμένος, δε-
 ῖναυαγήσαμεν, οὐκ ἀφῆρητο ὑπὸ τῶν ληστῶν, οὐτ'
 αὐτὸς, οὐθ' ὁ Μενέλαος οὐδὲν ὄν εἶχεν.
 20 III. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ τοὺς ληστὰς ἐπελοῦσα δύνα-
 μεις μείζων ἀπὸ τῆς μητροπόλεως παρεστήσατο καὶ
 πᾶσαν αὐτῶν εἰς ἕδαφος κατέστρεψε τὴν πόλιν. Ἐλευ-
 θερωθέντος δὲ τοῦ ποταμοῦ τῆς τῶν βουκόλων ὕβρεως,
 παρεσκευαζόμεθα τὸν ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλοῦν.
 25 Συνέπλει δ' ἡμῖν καὶ ὁ Χαιρέας, φίλος ἦδη γενόμενος
 ἐκ τῆς τοῦ φαρμάκου μηνύσεως. Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος
 ἐκ τῆς νῆσου τῆς Φάρου, τὴν δὲ τέχνην ἀλιεύς, ἐστρα-
 τεύετο δὲ μισθῶ κατὰ τῶν βουκόλων τὴν ἐν ταῖς ναυσὶ
 στρατεῖαν· ὥστε μετὰ τὸν πόλεμον τῆς στρατείας
 30 ἀπῆλλακτο. Ἦν οὖν ἐξ ἀπλοίας μακρᾶς πλεόντων
 πάντα μεστὰ καὶ πολλῆ τις ὄψεως ἠδονῆ, ναυτῶν ὠδῆ,
 πλοιτῶν κρότος, χορεία νεῶν, καὶ ἦν ἅπας ὁ ποτα-
 μὸς ἑορτή· ἔωκει δ' ὁ πλοῦς κωμάζοντι ποταμῷ.
 Ἐπίνον δὲ καὶ τοῦ Νείλου τότε πρῶτον ἀνευ τῆς πρὸς
 35 ὄνον ἡμιλίας, κρίναι θέλων τοῦ πώματος τὴν ἠδονὴν.
 Οἶνος γὰρ φύσει ὕδατος κλοπή. Ἀρυσάμενος οὖν
 ὑάλου τῆς διαφανοῦς κύλικα, τὸ ὕδωρ ἑώρων ὑπὸ λευ-
 κότητος πρὸς τὸ ἔκπωμα ἀμιλλώμενον καὶ τὸ ἔκπωμα
 νικώμενον. Γλυκὸ δὲ πινόμενον ἦν καὶ ψυχρὸν ἐν
 40 μέτρῳ τῆς ἠδονῆς. Οἶδα γὰρ ἐπίους τῶν παρ' Ἑλ-
 λησι ποταμῶν καὶ τιτρώσκοντας. τούτῳ συνέκρινον
 αὐτοὺς τῷ ποταμῷ. Διὰ τοῦτο αὐτὸν ἄκρατον ὁ Αἰ-
 γύπτιος πίνων οὐ φοβεῖται, Διονύσου μὴ δεόμενος.
 Ἐθαύμασα δ' αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον τοῦ ποτοῦ. Οὔτε
 45 γὰρ ἀρῦσαντες πίνειν ἐθέλουσιν, οὐτ' ἐκπωμάτων ἀνε-
 γονται, ἔκπωμα αὐτοῦργὸν ἔχοντες. Ἐκπωμα γὰρ
 αὐτοῖς ἐστὶν ἡ χεῖρ. Εἰ γὰρ τις αὐτῶν διψήσει
 πλέων, προκύψας ἐκ τῆς νεῆς τὸ μὲν πρόσωπον εἰς
 τὸν ποταμὸν προδέβληκε, τὴν δὲ χεῖρα εἰς τὸ ὕδωρ
 50 καθῆκε καὶ κοίλην βαπτίσας καὶ πλησόμενος ὕδατος,
 ἀκοντίζει κατὰ τοῦ στόματος τὸ πῶμα καὶ τυγγάνει
 τοῦ σκοποῦ· τὸ δὲ κελχρὸς περιμένει τὴν βαλὴν καὶ
 δέχεται καὶ κλείεται καὶ οὐκ ἔξ τὸ ὕδωρ αὐθις ἐξω-
 πεσεῖν.

audiam? Age jam aliquid etiam nunc in somnis vaticinare :
 nam heri quoque jure adversus Gorgiam vaticinata es.
 Tua felicitas dormientis major : vigilantem enim insania
 miseram reddit : dormientis autem insomnia prudentiam
 prae se ferunt. Haec me, tanquam cum audiente puella,
 colloquente, tandem optata dies illuxit : Leucippeque tum
 vocem mittens me nomine appellavit. Exsiliens itaque,
 et propior factus, ut valeret, rogavi. At illa nihil eorum,
 quae gesserat, scire mihi visa est : sed vinciam se cernens
 admirabatur et a quo vincita fuisset, quaerebat. Tunc
 ego mentis compotem factam eam videns, ac pra nimio
 gaudio gestiens vincula solvi, omniaque, ut acta fuerant,
 deinde aperui. Quae quum audiret, pudore et rubore suf-
 fundebatur, ac se tum etiam insanire putabat. Quocirca
 consolans illam bono esse animo jussi, et medicamenti
 pretium perlibenter solvi. Viaticum enim nobis incoloniae
 erat, in ipso enim naufragio, quod Satyrus forte in zona
 habebat non ei ademptum est a latronibus nec ipsi nec Me-
 nalao.

XVIII. Interea copiae majores ex principe civitate ag-
 gredientes latrones eos subegerunt et urbem illorum uni-
 versam funditus everterunt. Nos, flumine ab injuria
 praedonum liberato, Alexandriam petere instituimus ; una
 navigabat Chaerea nobiscum amicus jam factus ob potiois
 indicium. Erat is ex insula Pharo piscator : sed qui tunc
 adversus praedones in exercitu navali stipendia merebat et
 confecto bello dimissus fuerat. Itaque quum latronum
 metu multum temporis navigatio intermissa fuisset, omnia
 navigantibus completa sunt ; videntibusque magnam affe-
 rebant voluptatem nautarum cantus, vectorum plausus,
 navium chorea, et flumen totum erat celebritas. Sans
 autem diem festum agentis fluvio similis navigatio videba-
 tur. Atque ego Nili suavitatem cognoscere cupiens, illius
 aquam eo primum die, nullo admisto vino, hibi : vinum
 enim impedimento est, quo minus aquae natura porticiatur.
 Vitreo igitur scypho maxime perspicuo repleto, aquam
 cum poculo candore contendere, ac superiorem evadere
 animadverti. Bibenti autem et dulcis erat et sine inju-
 cunditate frigida : quaedam enim in Graecia flumina esse
 scio adeo frigida, ut bibentibus molesta sint, ea ego cum
 hoc fluvio comparabam. Hinc porro fit ut Aegyptius,
 aquam puram bibens nil metuat, vino non indigens. Quin
 etiam ipsum bibendi modum admiratus sum : neque enim
 bibere volunt haurientes cadis, aut pocula admittunt,
 habentes poculum quod quisque sibi conficit : si enim na-
 vigantium aliquis sitiit, in flumen e nave se inclinans,
 manum cavam demergit, haustamque aquam in os jacu-
 latur, minime a scopis aberrans : illud autem patens jactum
 expectat, suscipitque, dein clauditur, et aquam excidere
 non sinit.

19. Ἴδιον δὲ καὶ ἀσπίδα ἔχει τοῦ Νείου, ὑπὲρ τῆς
 ἑσπέρης τῶν περὶ αὐτὸν εἰς ἀσπίδα ἐπιτινόμενον. Κρο-
 τασίας δ' ἔχει ἡ ἀσπίς. Παράλλακτο δὲ καὶ τὴν
 ἀσπίδα εἰς ἰχθυὸν βαλὼν καὶ θηρίον (μέγα). Μέγας
 οὖτος γὰρ ἐκ κεφαλῆς εἰς οὐρανὸν, τὸ δ' εἶδος τοῦ μεγέ-
 θους αὐτοῦ κατὰ λόγον. Διὰ μὲν γολίσι βουτῆ πετραία
 τῶν οὐρανῶν ἢ χειρὶ καὶ μέλαινα ἢ γαστήρ δὲ
 ἀσπίς· πόδες τέσσαρες, εἰς τὸ πλάγιον ἄριον κρυπτο-
 μέναι· καλῶτερος γερσαία χεῖρ ἢ οὐρὰ μακρὰ καὶ πα-
 ραία καὶ ἰσχυρὰ στερεῶν σίσυπτι. Οὐ γὰρ ὡς τοὺς
 ἄλλους περιβαίνεται θηρίοις, ἀλλ' ἐστὶ τῆς βάρους ἐν-
 τὸν τειχεύτῃ καὶ μέρος αὐτοῦ τῶν ὄμων. Ἐντε-
 τασται δ' ἀνωθεὶ εἰς ἀκάνθας ἀνακίδεις, οἷαι τῶν πρῶ-
 των οἷαι οἰσμαί. Αὐτὴ δ' αὐτῇ καὶ μάστιξ ἐπὶ
 τῆς ἀσπίδος γίνεται, τύπτει γὰρ αὐτῇ πρὸς αὐτὴν ἀσ-
 πιδότατος καὶ πολλὰ ποιεῖ τραύματα πλῆθ' μὲν.
 Λακκὴ δ' αὐτῇ τοῖς ὤμοις συνωραίνεται καὶ εἰς
 αὐτὴν ἐπιβήν ἰσθύνεται (ἐκλεψε γὰρ αὐτῷ τὴν διερχο-
 μένην)· ἐστὶ δὲ τοῦ ἵππου βροσπορώτερος τὰ ὄμματα,
 καὶ ἐπὶ πλῆθος ἐπὶ τὰς γένης ἐκτείνεται καὶ ἀνοίγεται
 πᾶσι. Τὸν μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον, παρ' ὅσον οὐ κίχρη
 ἔχει, ἐστὶ κεφαλὴ, ὅταν δὲ γάχη πρὸς τὰς ἀγρὰς,
 αὐτὴ σείεται γίνεται. Ἀνοίγει δὲ τὴν γένην τὴν ἄνω,
 καὶ ἐκ κάτω στερεῶν ἔχει καὶ ἀπόστασις ἐστὶ πολλή,
 καὶ αἶμα τῶν ὄμων τὸ χάσμα καὶ εὐθὺς ἢ γαστήρ.
 Οἷοις δὲ πολλοῖς, καὶ ἐπὶ πλείστον τετραγώνοι.
 Πᾶσι δὲ τοῦ ἀριτέρου τετραγώνου, ὅσας ἡ βίβλος εἰς
 αὐτὴν ἀναγράφει τὰς ἀγρὰς· τασσύντο ἔργον αἰρεῖ
 τὸν χρόνον πεδίου. Ἄν δ' ἐκπεράσῃ πρὸς τὴν γῆν,
 αὐτὴ ἔχει δύναμις (οὐκ) ἀπιστήτως, ἰδὼν τὴν τοῦ
 οὐρανοῦ θέαν.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

1. Ἰδὼν δὲ τὴν ἑξήκοντα ἡμερῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν
 ἔλθον. Ἄνωθεν δὲ μοι κατὰ τὰς Ἡλίου καλοῦ μέ-
 γαθος, συννεύοντο εὐθὺς τῆς πόλεως ἀστράπτου τὸ
 πᾶσι, καὶ μοι τοὺς ὀφθαλμούς ἐγείνασιν ἠδονῆς.
 Διὰ μὲν κέντρον ὄρθως ἐκατέρωθεν ἐκ τῶν Ἡλίου
 κέντρον τῆς Σιδωνίας πόλεως· οὗτοι γὰρ τῆς πόλεως
 ἑσπέραι. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν κέντρων τῆς πόλεως το
 πᾶσι. Ὅθεν δὲ διὰ τοῦ πεδίου πολλὴ καὶ εὐδοκίαι
 τῶν πᾶσι. Ὅθεν δὲ τῆς πόλεως σταδίου προε-
 ἴθη, ὅσον εἰς τὸν ἰσημερινὸν Ἀλεξάνδρου τόπον. Ἰ-
 δὼν δ' ἐπέστην ἄλλῃ πόλιν καὶ σμικρὸν ταύτην
 κέντρον. Ὅσον γὰρ κέντρον ὄρθως εἰς τὴν εὐθυμ-
 τῆς κέντρον ὄρθως εἰς τὴν ἰσημερινήν. Ἐγὼ δὲ μερί-
 τῆς κέντρον ὄρθως εἰς πᾶσι τὰς ἀγρὰς, θεατῆς
 κέντρον ὄρθως καὶ τοῦ κέντρον ὄρθως εἰς ἑξήκοντα ἰδίον.
 Ἐν τῷ ἰσημερινῷ, τὰ δ' ἐμείλιον, τὰ δ' ἠπαύλαμ ἰδίον,
 καὶ ἰσημερινῷ παρεῖθον. Ἐπαύλαμ τῆς θέαν τὰ
 κέντρον, ὅσον αὐτὸν προσεβόημενα. Παράλλαμ ὄν

XIX. Ceterum aliud etiam animal Nili videtur, ferocia
 longepopolano praestantius. Crocodilo et nomen est: forma
 vero apium piscis, tum belluae terrestris magnae. Longior
 enim inter caput et caudam spatium intercedit: sed longi-
 tudini latitudo proportione haud nunquam respondet. Cutis
 ejus squamis aspera. Dorsum petrae simile, ac nigram
 alvus candida: pedes ipsi quatuor in obliquum leniter
 flexi, quales testudinis terrestris: cauda longa, crassa,
 solidoque corpori similis. Neque enim, ut in aliis anima-
 libus habetur, est, sed osse uno, qui spinae finis, ac totius
 corporis pars est, constat, asperis in superiore parte acumi-
 nibus, ut sunt ferreae dentes, referta, et qua flagelli loco in
 capienda praeda utatur: illa enim (feras), quibuscum
 pugnat, percudit, mollique uno ictu vulnera imponit.
 Caput humeris adjunctum et ad amissum directum est,
 natiora quippe collum ejus occulat. Equo torviores ad-
 spectu oculi, et quam longissime maxillae diducuntur,
 et totus aperitur. Quamvis enim bellua non hiat, caput
 est: in hiando vero ad praedam capiendam os totum fit:
 tumque superiorem tantum genam movet, inferiorem au-
 tem nequaquam. Porro hiatus vixens est, utpote qui ad
 humeros usque proterditur, eique statim subjicitur venter.
 Dentes habet multos, longa serie (pectinatim) sese str-
 pantis: quos quidem, quum ad numerum rediguntur, tot
 reperiri aiunt, quot dies integro anno deus illustrat: ma-
 xillarum catopus tantam dentium segetem continet. Quan-
 tis autem viribus polleat, tum, quum in terram egreditor,
 si corporis molem spectes, non potes non credere.

LIBER QUINTUS.

Confecto tandem trium dierum spatio, Alexandriam
 nave delati sumus: mihiisque Solis, quas vocant, portas
 introiit mira quaedam urbis pulchritudo voluptate oculos
 complevit. A Solis enim ad Lunae usque portas (in eorum
 autem deorum tutela porte ipsae sunt) recta columnarum
 series utriusque protendebatur. Quatum in medio urbis
 campus situs erat, per quem viae multae, in urbe peregrina-
 to. Hinc aliquot urbis stadia progressus, ad eum lo-
 cum, cui ab Alexandro nomen est, perveni: aliaque
 civitatem vidi, cujus pulchritudo hoc pacto distincta erat,
 ut quam longus esset columnarum in rectum dispositarum
 ordo, tam longus alius in obliquum esset. In omnes itaque
 vias oblitus disperiens, neque spectando satiari, neque
 pulchritudinem omnem assequi poteram. Quaedam enim
 ante oculos habebam, quaedam mox habiturus eram, non-
 nulla videre praecipue, alia etiam erant, quae praeter-
 mittenda minime consueham: ac haec, quae perspicuerant,
 eos ad sese alii ceabant: quamobrem visus omnibus perbesta-

ἑαυτὸν εἰς πάσας τὰς ἀγυῖας καὶ πρὸς τὴν ὄψιν δυσ-
ερωτιῶν, εἶπον καμῶν· Ὀφθαλμοί, νενικήμεθα.
Εἶδον δὲ δύο καινὰ καὶ παράλογα, μεγέθους πρὸς κάλ-
λος ἀμίλλαν καὶ δῆμον πρὸς πόλιν φιλονεικίαν καὶ
5 ἀμφοτέρα νικῶντα. Ἡ μὲν γὰρ ἠπείρου μείζων ἦν,
ὁ δὲ πλείων ἔθνους. Καὶ εἰ μὲν εἰς τὴν πόλιν ἀπεῖδον,
ἠπίστουσι εἰ πληρώσει τις δῆμος αὐτὴν ἀνδρῶν, εἰ δὲ
[εἰς] τὸν δῆμον ἑθεασάμην, ἐθαύμαζον, εἰ χωρήσει τις
αὐτὸν πόλις. Τοιαύτη τις ἦν ἰσότητος τρουάνη.

11 Β'. Ἦν δὲ πῶς [καί] κατὰ δαίμονα ἱερομηνία τοῦ
μεγάλου θεοῦ, ὃν Δία μὲν Ἕλληνας, Σέραπιν δὲ καλοῦ-
σιν Αἰγύπτιοι· ἦν δὲ καὶ πυρὸς δαδουγία. Καὶ τοῦτο
μέγιστον ἑθεασάμην. Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν καὶ ὁ ἥλιος
κατεδύετο καὶ νύξ ἦν οὐδαμοῦ, ἀλλ' ἄλλος ἀνέτελλεν
15 ἥλιος κατακερματίζων. Τότε γὰρ εἶδον πόλιν ἐρίζου-
σαν περὶ κάλλους οὐρανῶ. Ἐθεασάμην δὲ καὶ τὸν
Μειλίχιον Δία, καὶ τὸν Διὸς Οὐρανοῦ νεόν. Προσευ-
ξάμενοι δὲ τῷ μεγάλῳ θεῷ καὶ ἰκετεύσαντες στῆναν
ἡμῖν ποτε τὰ δεινὰ, εἰς τὴν καταγωγὴν ἔλθομεν, ἦν
20 ἔτυγον ὁ Μενελαὸς ἡμῖν μεμισθωμένους. Οὐκ ἐφόκει
δ' ἄρα ὁ θεὸς ἐπινεύειν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς, ἀλλ'
ἔμενεν ἡμᾶς καὶ ἄλλο τῆς Τύχης γυμνάσιον.

Γ'. Ὁ γὰρ Χαίρεας πρὸ πολλοῦ τῆς Λευκίπτης
ἐλάθθανεν ἐρῶν καὶ διὰ τοῦτο μεμνήσκει τὸ φάρμα-
25 κον, ἅμα μὲν ἀφορμὴν οἰκειότητος ἑαυτῷ θηρώμενος,
ἅμα δὲ καὶ ἑαυτῷ σώζων τὴν κόρην. Εἶδὼς οὖν ἀμή-
χανον τὸ τυχεῖν, συντίθησιν ἐπιβουλὴν, ληστήριον
ὁμοτέχνων συγκροτήσας, ἅτε θαλάσσιος ὢν ἀνθρώπος,
καὶ συνθέμενος αὐτοῖς, ἃ δεῖ ποιεῖν, ἐπὶ ξενίᾳ ἡμᾶς
30 εἰς τὴν Φάρον καλεῖ, σκηψάμενος γανθλίων ἀγειν
ἡμέραν. Ὡς οὖν προήλθομεν τῶν θυρῶν, οἰωνὸς ἡμῖν
γίνεται πονηρὸς· γελιδόνα κίρκος διώκων τὴν Λευκί-
πην πατάσσει τῷ πετρῷ εἰς τὴν κεφαλὴν. Παραγθεῖς
οὖν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀνανεύσας εἰς οὐρανὸν, Ὡ Ζεῦ, τί
35 τοῦτο, ἔρην, φαίνεις ἡμῖν τέρας; ἀλλ' εἰ τῷ ὄντι σὸς
ὄρνις οὗτος, ἄλλον ἡμῖν σαφέστερον δεῖξον οἰωνόν.
Μεταστραφεὶς οὖν, ἔτυγον γὰρ παρεστῶς ἐργαστηρίῳ
ζωγράφου, γραφὴν ἄρῳ κειμένην, ἥτις ὑπηνίττετο προσ-
όμοιον. Πρόκνης γὰρ εἶχε φθορὰν καὶ τὴν βίαν
40 Τηρέως καὶ τῆς γλώττης τὴν τομήν. Ἦν δ' ὀλό-
κληρον τῇ γραφῇ τὸ διήγημα τοῦ δράματος, ὁ πέπλος,
ὁ Τηρέως, ἡ τράπεζα. Τὸν πέπλον ἠπλωμένον εἰστή-
κει κρατοῦσα θεράπαινα· Φιλομήλα παρειστήκει καὶ
ἐπετίθει τῷ πέπλῳ τὸν ὀσάκτυλον καὶ ἐδείκνυε τῶν
45 ὑφασμάτων τὰς γραφάς· ἡ Πρόκνη πρὸς τὴν δεξιὴν ἐνε-
νεύκει καὶ δριμυῖ ἐβλεπε καὶ ὠργίζετο τῇ γραφῇ.
Ἐρᾷ δὲ Τηρέως ἐνύφαντο Φιλομήλα παλαίων πάλιν
Ἀφροδισίαν. Ἐσπάρακτο τὰς κόμας ἡ γυνή, τὸ ζῶ-
μα ἐλέλυτο, τὸν χιτῶνα κατέρρηκτο, ἡμίγυμος τὸ
50 στέρον ἦν, τὴν δεξιὰν ἐπ' ὀφθαλμοὺς ἤρειδε τοῦ Τη-
ρέως, τῇ λαῖᾳ τὰ διερρωγῶτα τοῦ χιτῶνος ἐπὶ τοὺς
μαστούς εἵλεεν. Ἐν ἀγκάλαις εἶχε τὴν Φιλομήλαν
ὁ Τηρέως, ἐλκων πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἐνῆν τὸ σῶμα καὶ
σφίγγων ἐν χρῶ τὴν συμπλοκὴν. Ὡδὲ μὲν τὴν τοῦ

fis, quum ad omnia contemplanda sufficere oculorum acies
nequiret, eos spectando vicios mecum fateri coactus sum.
Illud vero novum atque incredibile mihi ante omnia visum
est. Urbis enim amplitudo cum pulchritudine et urbs
cum populo habitatorum ita certabat, ut neutra alteri ce-
derent. Nam et illa continente major et hæc gente major
erat. Porro intuenti mihi civitas amplior apparebat,
quam ut habitatoribus compleri posset: populum autem
si intuebar, tam numerosus videbatur, ut aliquane urbe
contineri valeret, dubitare cogerer. Ita arquo hæc inter se
marte contendebant.

II. Forte autem eo tempore magni numinis, quem Δία
Græci, Serapin Ægyptii vocant, festi dies celebrabantur,
et facium gestatio, idque non vulgari admiratione dignum
animadverti: vespera enim quum adventasset, ac jam sol
occidisset, nox tamen nullo in loco erat, sed alius minutas
quasdam in partes dividens (lucem) sol exoriebatur. Tunc
urbem illam cum cælo etiam pulchritudine contendere
vidi. Milichium quin etiam Jovem, Cælestisque Jovis
templum vidi: cujus magnum nomen quum venerati esse-
mus, precatique ut nostrorum tandem infortuniorum
finis fieret, conductam a Menelao domum ingressi fuimus.
Sed precibus nostris deus ille nequaquam annuisse visus
est: aliud enim discrimen restabat, in quo Fortuna nos
adhuc exercebat.

III. Nam Chærea Leucippen nullo antea clam amabat,
ideo autem medicamenti indicium fecerat, simul ut se in
familiaritatem nostram ea occasione arrepta insinualet, si-
mul ut puellam sibi ipsi servaret. Qua quum potiri diffi-
cile admodum esse intelligeret, ad parandas insidias ani-
mum adjecit. Itaque prædonum agmine ex iis qui eandem
atque ipse artem exercebant collecto (rebus enim mariti-
mis operam dederat) quid ab iis fieri velit, docet: mox
natalem diem suum agere simulans, nos ad Pharum visen-
dam invitat. Igitur domo egressis nobis sinisterum in via
omen evenit. Hirundinem insequens accipiter, Leucippes
caput ala percussit. Quare perturbatus, cælumque suspi-
cians: Quid hoc, inquam, portenti est, Juppiter, quod
nobis commonstras? Quin potius, si avis hæc vere tua est,
aliud nobis manifestius augurium ostende? Meque conver-
tens (forte enim prope pictoris officinam consisteramus) et
collocatam animadverti tabellam, quæ subobscurè aliquid
imile significabat. Etenim Procnes stuprum, Tereus vio-
lentiam, linguæ abscissionem continebat. Integra in pictu-
ra fabulæ totius explicatio, pepulum, Tereus, mensa, serva
explicatum pepulum tenens, et Philomela adstabat et peplum
digitum imponebat et quæ in textura picta erant indica-
bat. Procne ad indicium anquebat, torveque intuebatur,
ac picturæ propemodum irascebatur. Intextus illie Te-
reus Thrax qui reluctanter Philomelam obscene contrec-
tabat: mulier, capillis evulsis, cingulo soluto, veste discis-
sa, seminudo pectore: dextram in oculos Tereus torque-
bat, sinistra vero laceram vestem ad mammas trahebat.
Mulierem Tereus totis ad se viribus tractam arctequi

πίπτει γραφήν ὑψίην ἐ ζωγράφος. Τὸ δὲ λοιπὸν τῆς εἰκότος, αἱ γυναῖκες ἐν κινή τὰ λείψανα τοῦ δειπνοῦ τῆ Τραίει δεικνύουσι, κεφαλὴν παιδίου καὶ χεῖρας γυναικῶν δ' ἅμα καὶ φοβούνται. Αναπηρῶν ἐκ τῆς κλίνης τὸ Τραεὺς ἐπέγειραιτο καὶ ἐλαύν τὸ ξίφος ἐπὶ τὰς γυναῖκας, τὸ σκελὸς ἤρεικεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν. Ἡ δ' τότε ἕστηκεν, ὅστι πίπτουσκιν, ἀλλ' ἰδοῖσκινε γραφήν μέλιτος πτόματος.

Δ'. Αἴγειο εὖ, ὁ Μενέλαος. Ἐμοὶ δοκεῖ τὴν εἰς Φάριον, ὅστι ἐπισηγεῖν. Ὅρῳ γὰρ οὐκ ἀγαθὸ ὄδο συμφορῶν, τὸ τε τοῦ θρηῦθος καθ' ἑμῶν πτερόν καὶ τῆς εἰκότος ἐκ ἀπειλῆν. Αἴγουσι δ' οἱ τῶν συμβολῶν ἐξηγηταὶ σκεπτικὸν τοῦ μοῦντος τῶν εἰκότων, ἀν ἐξῆσθιν ἤρειν ἐπὶ πρῶτιν συντόμησι, καὶ ἐξομαισκιν τὸ ἀποβεροῦσκινον τῶ τῆς ἑταρίας λάγη. Ὅρῳ εὖ βρωιν γέμαι κακῶν ἢ γράφῃ ἔρωτος παρνόσκου, μοιχεῖας ἀναισχύντου, γυναικείων ἀτυχημάτων. Ὅθεν ἐπισηγεῖν κελίω τὴν εἰκότον. Ἐδέσκινε μοι λέγειν εἰκότον, καὶ παραινέσκινε τὴν Χαιρέτιαν εἰσεῖκην τὴν ἡμέραν. Ὅ μὲν ὄν σπῆροσ' ἀναισκινος ἀπῆλλάττετο, φῆσκινε αὖριον ἐρ' ἡμῶσ ἀρίσκηται.

Ε'. Ἡ δὲ Λευκίππη λέγει πρὸς με (φιλόμωλον γὰρ τὴν τῶν γυναικῶν γένος). Τί φοβέσκινε τῆς εἰκότος εἰκότος; καὶ τίνας αἱ θρονίως αὐται; καὶ τίνας αἱ γυναῖκας, καὶ τίς ὁ ἀκακὸς εἰκότος ἀνὴρ; Καρὸς καταλέγω ἀρῆσκινε. Ἀρῶν, καὶ χελιδόν, καὶ ἔποψ, πάντες ἀνθρωποι, καὶ πάντες θρονίως. Ἐποψ ἀνὴρ, αἱ τῶν γυναικῶσ, Φιλομήλα, χελιδόν, καὶ Πρόσκη, ἀρῶν. Πῶς τῶσινε Ἀθήναι. Τῆρεὺς ὁ ἀνὴρ Πρόσκη, Τῆρεὺς γυνὴ. Βαρβάρωσ δὲ, ὡς εἰσκινε, οὐκ ἰκανή πρὸς Ἀρῶν ἐσκινε μία γυνή, μάλισθ' ἔσκινε αὐτῶν καίρος διὰ τῶν τῶν ἔσκινε τρυφῶν. Καίρος ὄν γίνεται τῶ ἄρακῶ τῶσινε χρῆσασθαι τῆ σῆσαι, Πρόσκη, ἢ φιλοστοργία. Πῶσινε γὰρ ἐπὶ τὴν ἀδελφεὴν τῶν ἀνδρῶ τὴν Τῆρεῖα. Ὅσ' ἐσκινε μὲν ἐπὶ Πρόσκησ ἀνὴρ, ἀνοσκηρεῖ δὲ Φιλομήλασ ἐσκινε, καὶ κατὰ τὴν ἔσκινε ἄλλην αὐτῶν σῆσαι τὴν Φιλομήλιν Πρόσκην. Τὴν γυνῶτταν τῆς ἀνοσκηρεὺσ φοβέσκινε, καὶ ἔσκινε τὸν γάμον αὐτῆ ὀδῶσκινε κατὰ χελιδόν καὶ χεῖρας τῆς φωνῆσ τὸ ἄνθος. Ἄλλ' ὅσινε ἤσκινε σῆσαι ὄσῶν. Ἡ γὰρ Φιλομήλασ ἐσκινε σῆσαι ἔσκινε φωνῆσ. Ἐσκινε γὰρ πῶσινε ἀγγελίον ὅσινε ὄσινε πῶσινε τὰς κρῶσκινε καὶ μμεῖσκινε τὴν φωνῆσ ἢ γέρι, καὶ Πρόσκησ τῶσ ὄσινε ἀνθῶσινε τὰ τῶν ὄσινε μμεῖσκινε καὶ πρὸς αὐτὴν ἢ πῶσινε τῆ κερκίδι ὄσινε. Ἡ Πρόσκη τὴν βίαν ἀκούει παρὰ τοῦ πῶσινε πῶσινε ὄσινε καθ' ὑπερβολῆσ ζητεῖ τὸν ἀνδρα. Ὅσινε ὄσινε, καὶ ὄσινε γυναικῶσ εἰς ὅν πῶσινε καὶ ὄσινε μμεῖσκινε τὴν ἐσκινε πῶσινε δαίπνον ἐσκινε τῶν γάμων ἀνοσκηρεσκινε. Τὸ δὲ δαίπνον ἦν ὁ πῶσινε Τῆρεὺσ, ὄσινε πῶσινε ἦν προ τῆσ ὄσινε ἢ Πρόσκησ τῶσ ἄ τῶν ὄσινε ἐσκινε πῶσινε. Ὅσινε αἱ τῆσ ἐσκινε πῶσινε ὄσινε ὄσινε καὶ τὴν γυνῶσινε. Μῶν γὰρ ὄσινε αἱ γυναῖκας ἐσκινε ὄσινε τῶν τῶν εὐνῶσ δαίπνωσκινε, καὶ πῶσινε πῶσινε τῶσ ὄσινε πῶσινε ὄσινε ἤσκινε κατῶν, τὴν τοῦ πῶσινε τῶσ ὄσινε.

pressam amplexabatur. Atque ita quidem pepi pictor texerat picturam. In reliqua tabellae parte mulieres in corte Tereto come reliquias, puen sicut et caput atque manus ostendunt, rescent identidem et tremunt. E lecto surgens Teretas prius erat et stricto in mulieres gladio mensam pede protuldebat quae nec stabat, nec cadebat: sed cadentis formam referebat.

IV. Tunc Menelaus: Mibi quidem, inquit, a profectioe in Pharium abstinendum videtur. Duo enim adversa nobis portenta, volatum accipitris, et picturae minas, cernis. Memento autem prodigiorum interpretes, ne fabulas picturarum contemnamus: sed ut, si forte conspiciantur a nobis aliquid a turis cum iis, eventum conferamus, qua historia illa refert. Vides igitur quot malis pictura scateat, obsequo amare, impudenti a lullerio, muliebrius uofortumis? Ego quidem certe profectioem istam in aliud tempus distulerim. Sane oratio hinc Menelai mihi non absurda visa est. Chaeream itaque valere jussi; qui tristic admodum recessit, eras ad nos, inquit, se redditurum.

V. Tunc ad me conversa Leucippe (fabellarum enim cupidae mulieres sunt) inquit, quid sibi picture fabula, avesque istae, et mulieres, cum viro illo impudenti velint? Tunc ego, Luscima et hirundo et upupa, omnes homines, et omnes aves sunt. Upupa vic (Terens), duas mulieres, Philomela hirundo et Procne luscimia. Civitas ipsis Athenarum. Terens vir, Procne Tereti uxor. Barbarorum autem libidini, ut consentaneum est, mulier una satis non est, praesertim quum per conlameiiam explenda cupiditatis oblata sit occasio. Procnos igitur erga sororem pietas homini Thraci opportunitatem attulit, qua nature suae indulgeat. Haec enim virum ad visendam sororem misit: qui, cum Procnos maritus abisset, Philomela amator est reversus, eamque sibi inter recludendum alteram Procnem fecit. Quod quum resenti nollet, nuptiarum hanc dotem persolvit ut officeret ne amplius loqui posset, et linguam puella amputaret: quomquam nihil plus efficit. Mutum enim indicem Philomela excogitavit; Textit enim pepdom nuntium ranque omnem, sicuti gesta fuerit, in filis intexit: manoque linguam mitante, quae passa esset, quando a turibus linuittere non poterat, ob oculos posuit. Procne vim sorori illatam ex pepi pictura cognovit: pernamque opinione omni majora de viro sumere aggressa est. Quomque ira duplici mulieres duae ardorent, conspiratione facta, zelyotyplaque contumelie conjuncti, eamam Philomela nuptiis longe defestabilem fecerunt. Filium enim patri apposuerunt, cupis ante iram Procne mater fuerat: sed tunc partus molestiam oblivioni tradiderat: ita zelyotyple furor otiori doloribus longe potentior est. Um hinc rei eum studentes mulieres ut com, quo maritalis fore luges violavit, dolore afflicta, hujusmodi molestiam vindicte voluptate (non)

λογίζονται συμφορὰν τῆ τοῦ ποιῆν ἕδονῃ. Ἐδίδοντο
 5 σεν δ' Ἐτρεὺς δαίπνον Ἐρινύων. Αἱ δ' ἐν κωνῶ τὰ
 λείψανα τοῦ παιδίου παρέφερον, γελῶσαι φέρον. Ὁ
 Τηρεὺς ἔρατ' τὰ λείψανα τοῦ παιδίου καὶ πενθεῖ τὴν
 10 τροφὴν, καὶ ἐγνώρισεν ὄν τοῦ δαίπνου πατὴρ· γνωρί-
 στας μάλιστα καὶ σπᾶται τὸ εἶδος καὶ ἐπὶ τὰς γυναῖ-
 κας τρέχει, ὃς δέχεται δ' ἄηρ. Καὶ δ' Τηρεὺς αὐταῖς
 συναναβαίνει, καὶ ὄρνις γίνεται· καὶ τηροῦσιν ἔτι τοῦ
 15 πάθους τὴν εἰκόνα. Φεύγει μὲν ἀηδῶν, διώκει δ' ὁ
 Τηρεὺς. Οὕτως ἐφύλαξε τὸ μίσος καὶ μέγρι τῶν
 πτερωτῶν.

Γ'. Τότε μὲν οὖν οὕτως ἐξεφύγομεν τὴν ἐπιβουλὴν·
 ἐκερδήσαμεν δ' οὐδὲν ἢ μίαν ἡμέραν. Τῆ γὰρ ἕστε-
 15 ραία παρῆν ἔοιθεν ὁ Χαιρέας· καὶ ἡμεῖς αἰδουμένους
 ἀντιλέγειν οὐκ εἴχομεν· ἐπιβάντες οὖν σκάφους, ἤλαθ-
 μεν εἰς τὴν Φάρον. Ὁ δὲ Μενέλαος ἔμεινεν αὐτοῦ,
 φήσας οὐκ ἔγωγε ἴξιν. Πρωτὸν μὲν οὖν ἡμᾶς ὁ Χαι-
 20 ρέας ἐπὶ τὸν πύργου ἄγει καὶ δείκνυσσι τὴν κατασκευὴν
 κάτωθεν θαυμασίαν τινὰ καὶ παράλογον. Ὅρος ἦν ἐν
 κ' μίση τῆ θαλάσσης κείμενον, ψαῦον αὐτῶν τῶν νερῶν.
 Ὑπέρρι δ' ὕδωρ κάτωθεν αὐτοῦ τοῦ ποιήματος· τὸ δ'
 ἐπὶ θαλάσσης εἰστέκει κρεμᾶμενον. Ἐς δὲ τὴν τοῦ
 ὄρους ἀκρόπολιν ὁ τῶν νεῶν κυβερνήτης ἀνέτελλεν
 25 ἄλλος (ἤλιος). Μετὰ δὲ ταῦτα ἔγειτο ἡμῖν ἐπὶ τὴν
 οὐρανόν. Ἦν δὲ ἐπ' ἰσχάτη τῆ νήσου κείμενη ἐπ' αὐ-
 τῆ τῆ θαλάσσης.

Ζ'. Ἐσπείρας οὖν γενομένης, ὑπεξέρχεται μὲν ὁ
 Χαιρέας, πρόρρασι ποιησάμενος τὴν γαστέρα. Μετὰ
 μικρὸν δὲ βοή τις ἐξαίφνης περὶ τὰς θύρας ἦν, καὶ εὐθὺς
 30 εἰστρέφουσιν ἄνθρωποι μεγάλοι καὶ πολλοί, μαχαίρας
 ἑσπασμένοι, καὶ ἐπὶ τὴν κόρην πάντες ὤρμησαν. Ἐγὼ
 δ' ὡς εἶδον φερομένην μου τὴν φιλιότην, οὐκ ἐνεγκῶν
 ἴματι διὰ τῶν ἱερῶν· καὶ με παῖει τις κατὰ τοῦ μηροῦ
 35 μαχαίρα καὶ ὠκλασα. Καὶ ἐγὼ μὲν δὴ καταπεσὼν
 ἱερύομαι αἵματι· εἰ δ' ἐνθήμενοι τῷ σκάφει τὴν κόρην,
 ἔφρουγον. Θορύβου δὲ καὶ βοῆς ὅλα ἐπὶ ληστοῖς γενο-
 μένης, ὁ στρατηγὸς τῆς νήσου παρῆν. Ἦν δὲ μοι
 γνωρίμος ἐκ τοῦ στρατοπέδου γενόμενος. Δεικνύου δὲ
 τὸ τραῦμα καὶ εἶδομαι διώξαι τοὺς ληστές, Ὄρμει
 40 δὲ πολλὰ πλοῖα ἐν τῇ πόλει, τοῦτων ἐνὶ ἐπιπέδῳ δ' στρα-
 τηγός, εἰδὼκεν ἅμα τῆ παρούσῃ φρουρῇ. Καθὼς δὲ
 συνάντησεν φοράσῃν κομισθείς. Ὡς δ' εἶδον εἰ λη-
 σταὶ προσεῖσαν ἤδη τὴν ναῦν εἰς ναυμχαίαν, ἰστέστι
 45 κόρην· καὶ τις αὐτῶν μεγάλη τῆ φωνῆ, Ἴδοὺ τὸ ἄηλον
 ἡμῶν, εἰπόν, ἀποτέμνει αὐτῆς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ
 λοιπὸν σῶμα ὠθεῖ κατὰ τῆς θαλάσσης. Ἐγὼ δὲ, ὡς
 εἶδον, ἀνέκραγον οἰμώξας καὶ ὤρμησα ἑμαυτὸν ἐπα-
 50 ρεῖναι. Ὡς δ' οἱ παρόντες κατέσχον, εἰδόμενοι ἐπιτρέψαι
 τε τὴν ναῦν, καὶ τινα ἀλέσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης, εἰ
 πως κἂν πρὸς ταρῆν λάβοιμι τῆς κόρης τὸ σῶμα.
 Καὶ ὁ στρατηγὸς πείθεται καὶ ἴσχυσι τὴν ναῦν· καὶ
 δύο τῶν ναυτῶν ἀκοντίζουσιν ἑκαυτοὺς ἔξω τῆς νεῆς,
 καὶ ἀρπάσαντες τὸ σῶμα ἀνεφέρουσιν. Ἦν τοῦτο δὲ

sentiant. Tereus furiosi mensae accumbens epulatur; mu-
 lieres in corbe nati reliquias ridentes pariter ac trepidantes
 proferunt. Tereus videt nati reliquias et lacrymas pro-
 fundit, et natum a se absumptum intelligens, furore per-
 citus, educto gladio in mulieres irruit. At illas (in aves
 repente mutatas) acer suscepit: quibuscum Tereus quoque
 mutatus in volucrem sublatus est. Facti autem illius
 imaginem omnes servant. Luscinia enim sagit, Tereus
 vero insequitur, ut post mutationem odium quoque ser-
 vatum videatur.

VI. Atque hoc quidem pacto tunc insidias vitavimus,
 nihil quidquam lucrati, praeterquam quod in eas illo die
 non incidimus. Assuit enim postridie mane Chærea.
 Nosque verecundia permoti recensare amplius ausi non su-
 mus. Quamobrem conscensa nave ad Pharam devenimus,
 Menelaus quum se non valere diceret, domi remansit.
 Chærea igitur nos primam in turrem fluxit: substructionemque
 imam, miram illam quidem et quodammodo
 incredibilem, ostendit. Mons erat medio in mari situs,
 nubes pene contingens: cujus sub radicibus aqua conspi-
 ciebatur, (aëdificium) suspensum mari imminabat. In
 turri summo in monte aëdificata ignis elucet, navium go-
 bernator quasi sol alter. Hæc quum vidissemus, in do-
 mum, quæ in extrema insulae parte ad mare posita erat,
 introducti fuimus:

VII. Vix advesperaverat, quum Chærea, ventrem pur-
 gare sibi opus esse causalus, exit. Atque haud ita multo
 post, clamor quidam improvisus ante fores auditus est,
 repenteque viri multi ac magni, districtis gladiis irruen-
 tes, in puellam una omnes impetum fecerunt. Ipse
 autem Leucippen meam abduci videns, animoque iniquis-
 simo id ferens, medios in gladios me conjeci, atque aliquis
 ferit ferar, et curvato poplite concidi, sanguine totum
 conspersus, illique interea puella naviculae imposita able-
 runt. Ceterum clamore concursuque facto, ut in pirata-
 rum adventu fieri consuevit, insulae praefectus occurrit.
 Erat is mihi, quod una fui cum illo in castris, non igno-
 tus. Ostendi itaque vulnus, praedonesque ut insequere-
 tur, obtestatus sum. Ille navigium ex iis, quæ multa in
 civitatis portu stationem habebant, conscendens, cum ea,
 quæ tum aderat, manu, fugientes insectus est. Quin
 ipse quoque, cum iis navigati in navem delatus. Pirata
 simulatque nos appropinquantes jam, et ad pugnandum
 paratos conspexere, puellam, manibus ad tergum revin-
 ctis, in salutato statuerunt; unusque ex iis magna voce
 clamans: En praemia vestra, illi caput absceidit et cadaveris
 reliquum in mare dejecit. Quod conspiciens ipse, lacry-
 mans, exclamavi: et post illud in mare praecipitem me
 dare volui. Verum quum me, qui aderam, continuissent,
 navem ut inliberent, eorumque aliquis in mare desiliret,
 rogavi, si quo pacto puellæ corpus humanum recipere
 possem. Atque praefectus paruit, remisque inlibere

αἱ λησταὶ μᾶλλον ἔρριμνέστερον ἔλαυνον. Ἄε δ' ἦεν πάλιν πλησίον, ὄρωσι αἱ λησταὶ ναῦν ἑτέραν, καὶ γνωρίζοντες, ἐκάλουν πρὸς βοήθειαν. Παρρηρῆς δ' ἦσαν πειρατικά. Ἰδὼν δ' ὁ στρατηγὸς ἄσθ' ναὺς ἦεν γενόμενος, ἐφοδῆθη, καὶ πρῶτα ἀνεκρούετο. Καὶ γὰρ αἱ πειραταὶ τοῦ φυγῆν ἀποτραπόμενοι προὐκαθόντο εἰς μάχην. Ἐπεὶ δ' ἀνεστρέφουσιν εἰς γῆν, ἀπὸ τῆς τοῦ σκάφους καὶ τοῦ σώματος περιουσίας, ἐκάλουν. Νῆα μὲν Λευκίππῃ τέθνηκας ἀληθῶς θάνατον διπλοῦν, γῆ καὶ θαλάττῃ διαιρούμενον. Τὸ μὲν γὰρ λείψανον ἔροι σου τοῦ σώματος· ἀποδώσεια δὲ σέ. Οὐκ ἴση τῆς θαλάττης πρὸς τὴν γῆν ἡ νομή. Μικρὸν μὲν σου μέρος καταλείπεται ἐν ἔφει τοῦ μείζονος· αὐτὴ δ' ἐν αἰθέρι τοῦ πᾶν σου κρατεῖ. Ἄλλ' ἔπει μοι τῶν ἐν τῷ προσώπῳ φιλημάτων ἐβρόντησεν ἡ Τύχη, φέρε σου καταλείψω τὴν σραχήν.

II. Ταῦτα καταθρηγῆσας καὶ θάψας τὸ σῶμα, πάλιν εἰς τὴν Ἀλεξανδρίαν ἔρχομαι, καὶ θεραπευθεὶς ἄκων τὸ τραῦμα, τοῦ Μενελίου με παρεγοῦντος, ἀνεκτρέψα ζῶν. Καὶ ἦδη μοι γέγονεσιν μῆνες ἑξ, καὶ τὸ πᾶν τοῦ πένθους ἤρμετο μαραίνεσθαι. Ἀρῶνας γὰρ λύτης φάρμακον καὶ πεπαίνει τῆς ψυχῆς τὰ ἔσχα. Μιστὸς γὰρ ἦλθε ἡδονῆς· καὶ τὸ λυπήσαν πρὸς ὄλιγον, κἂν ἢ κατ' ὑπερβολὴν, ἀναξεί μὲν, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ κάτεται, τῆ δὲ τῆς ἡμέρας ψυχαγωγίᾳ νικῶμενον καταλύεται. Καὶ μοι τις κατόπιον θαλίωτος ἐν ἀγορᾷ τῆς χειρὸς ἄνω λαβόμενος ἐπιστρέφει, καὶ ὁδὸν εἰπὼν προσπτύχωνός με πολλὰ κατεστέλει. Ἐβῶν δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ᾔδειν ὅς τις ἦν, ἀλλ' εἰσάκτιν ἐπιπληγμένος καὶ διχόμενος τὰς προσβολὰς τῶν ἀσπαράτων, ὡς ψυχμάτων σκοπός. Ἐπεὶ δὲ μικρὸν αἰσῆς, καὶ τὸ πρόσωπον εἶδον, κλειεῖς δ' ἦν, ἀνεκραγὼν ὑπὸ γαρῆς, ἀντιπεριβάλλω τ' αὐτὸν καὶ τὰς αὐτὰς ἀπειδουὸν περιπλοκάς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν καταγωγὴν ἀνελθόμεν τὴν ἐμήν. Καὶ ὁ μὲν τὰ αὐτὰ μοι διηγείτο, ὅπως ἐκ τῆς ναυτικῆς περιεγένητο· ἐγὼ δὲ τὰ περὶ τῆς Λευκίππης ἴστατο.

III. Ἡσῆς μὲν γὰρ, ἔφη, βαγείσας τῆς νεῆς, ἐπὶ τὸ κενρὸς ἦσα, καὶ ἄκρου λαβόμενος μόλις, ἀνδρῶν ἑξ ἐπιπληρωμένον, περιβαλὼν τὰς χεῖρας ἐπεγείρουσε ἔρθεσσι παρακρεμάμενος. Ὀλίγου δ' ἡμῶν ἀπελάσαστάστω, αἰμα μάλιστασιν ἄραν τὸ ζῶλον προσβρόντων ἔρπον ὑπὸ μὲν πέτρα κατὰ θύερον, ὃ ἐγὼ εἶπα κρημένους. Τὸ δὲ προστραχὴν βία πάλιν εἰς τοῦ πᾶσι διαση μὲν γὰρ ἀνεκρούετο καὶ με ὡσπερ τὸ σφαιρόντης ἐξερρίπισι. Τοῦντεσθεν δ' ἐν γλῶσσῃ τὸ ἰσχυροῦ τῆς ἡμέρας, οὐλαίτι ἔρπον ἐλπίδα σωτηρίας. Ἦδη δὲ καμῶν καὶ ἀφείς ἑαυτὸν τῆ Τύχη, νῆα ἔρπον κατὰ πρόσωπον φερομένην, καὶ τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ, ὅν ἡδυνόμην τρόπον, ἰατρικῶν ἐθέμην τοῖς κρημασιν. Οἱ δὲ, εἰς ἐλπίσσαντες, αἶτε καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καταλάσιν, ἔρπονται κατ' ἐμὲ, καὶ τις τῶν κρημασιν τῶν μοι κάδων ἔρπον τῆς νεῆς παραθέστω.

jussit. Tum nauarum duo e nave delapsi, collectum retulerunt cadaver. Piratae interea valobus multo fugas incumbebant: quibus cum cursus appropinquavissemus, aliam illi ratem conspicati, et quum agnoscerent eos (erat autem purpura collectores piraticam facientes) ab his auxilium implorarunt. Quamobrem praefectus, duas jam naves convenisse videns, extimuit, puppinque converti jussit: quandoquidem illi fuga repressa jam nos ad pugnam provocabant. Posteaquam ad litus reversi, e navigo egressus corpus amplexus, lamentabar: nunc quidem certe mihi unam atque alteram, Leucippe, mortem obusti, terra scilicet atque mari divisam: quam primum enim haec corporis tui reliquias habeo, te tamen amisi: neque enim, quae tui pars terrae tradita est, ei par est, quam retinuit mare: nam minor tui pars sub majoris imagine mihi relicta est, contra vero sub minoris, integram te mare possidet. Sed quoniam os mihi tuum auxiliari fortuna eripuit, quod certe licet, jugulum exosulabor.

VIII. Hac mecum questus, cadaver sepulturae mandavi, deinde Alexandriam reversus sum: ubi curatione vulneri licet invite adhibita, summo in cruciatu, Menelao me consolante, vitam egi. Tandem transactis mihi mensibus sex, doloris magnitudo dimitti cepit. Merroris enim modicum tempus est, animique vulnera emoluit. Sol quippe hilaritatis plenus est, et a grimonia, tametsi modicum superat, non tamen, nisi qualenus mens aestuat, fervet, ac si diei amantitate deliniatur, refrigerat. Ceterum quum me ad forum aliquando conferrem superveniens mihi a tergo quidam repente manu comprehensum ad se convertit, taciteque amplexus et dissuavialis est. Ego quis ille esset, initio non cognovi, sed obstupescatus, oscula et salutaciones non aliter quidem, quam si scropus aliquis essem, ad quem ex dingerentur, excepi. Ac non multo post ejus faciem contemplatus, et pro gaudio vocem tollens (erat enim Clinia) hominem complector, paresque amplexus reddo: ac necum una domum perdo. Ubi ille mihi, quo pacto naufragio ereptus fuerat, ego illi contra, quo Leucippa acciderant, singula commemoravi.

IX. Atque ita quidem ille, Fracta, inquit, nave, ad antemam protinus me contuli, extrematatemque illius, viris jam plenam, lojectis manibus vix apprehendens, suspensus detineri conabar. Nobis autem aliquantis per undarum vi agitalis, unda ingens ab altera parte lignum, cui harebam, scopulo a pns confecto illis: illisum aquae impetus iterum, machine instar, rejecit, atque perinde ac funda, jactatum excussit. Quamobrem diei obsequium nallando, spe omni salutis penitus amissa, transigi. Tandem fessus, fortunaque arbitro totum me committens, navem quendam ad me rementem conspexi, ad illamque, quatenus concessum erat, manus tendens auxilium vultu rogavi. Qui in ea erant, sive quod vicem meam dolerent, sive quod ita vultis agerentur, ad me proram direxerunt, demisit: quem quum apprehendissem, illi ex ipsis me

σας. Καὶ γὰρ μὲν ἐλαθόμεν, εἰ δ' ἐπιβλυσάν με ἐξ
οὐτῶν τῶν τοῦ θανάτου πολῶν. Ἐπλεῖ δὲ τὸ πλοῖον
εἰς Σιδῶνα· καὶ μὲ τινες γνωρίζαντες ἐθεράπευσαν.

Γ'. Δὴ δὲ πλεύσαντες ἡμέρας ἐπὶ τὴν πόλιν ἤκο-
πεν, καὶ λέγειαι τε τῶν ἐν τῇ πόλει Σιδωνίων, Ξενο-
δάμας δ' ὁ ἔμπορος ἦν καὶ Θεόφιλος ὁ τοῦτου πεν-
θηρὸς, μηδενὶ Τυρίων, εἰ περιτόχοιτο, κατιπιῖν δις ἐκ
ναυαγίας περιγενομένην, ὡς ἂν μὴ μάθοιεν συναπο-
δοσημακότα. Ἠλπίζον γὰρ λήσειν, εἰ τὰπὸ τούτων

10 ἐν ἡσυχίᾳ γένοιτο, πέντε μόνον ἡμερῶν μοι μεταξὺ
γενομένου, ὅς οὐκ ἔτυγον ὀρθοίς. Τοῖς δὲ κατὰ τὴν
οἰκίαν τὴν ἐμὴν, ὡς εἶδας, προηγορεύειν (λέγειν) τοῖς
πυθινομένοις, εἰς κόμην ἀποδοσημακέναι μέχρι δέκα
θῶν ἡμερῶν. Καὶ τοῦτόν γε τὸν λόγον εὔρον περὶ

16 ἐμοῦ κατασχετότα. Οὐπω δ' οὐδ' ὁ σὸς πατήρ ἐκ τῆς
Παλαιστίνης ἔτυχεν ἤκων, ἀλλὰ δύο ἄλλων ὑστερον
ἡμερῶν, καὶ καταλαμβάνει πεμφθέντα παρὰ τοῦ τῆς
Λευκίππης πατρὸς γράμματα, ἅπερ ἔτυχε μετὰ μίαν
ἡμέραν τῆς ἡμετέρας ἀποδημίας κεκομισμένα, δι' οἷν

20 ὁ Σώστρατος ἐγγυᾷ σοὶ τὴν θυγατέρα. Ἐν ποικίλαις
ἦν οὖν συμφοραῖς ἀναγνοῦς τὰ γράμματα καὶ τὴν
ἡμετέραν ἀκούσας φυγῆν, τὸ μὲν, ὡς τὸ τῆς ἐπιστολῆς
ἀπολίσεας ἄθλον, τὸ δὲ, θεὶ παρὰ μικρὸν οὕτως ἡ Τύχη
τὰ πράγματα εἶθκε. Καὶ γὰρ οὐδὲν ἂν τούτων ἐγε-

25 γόνοι, εἰ θάπτιον ἐκομίσθη τὰ γράμματα. Καὶ τῶν
μὲν πεπραγμένων οὐδὲν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἠγήσατό πο-
δεῖν γράφειν, ἀλλὰ καὶ τῆς μητρὸς τῆς κόρης ἐδείχθη
τὸ παρὸν ἀπιστεῖν. Τάχα γὰρ [ἂν] οὐτοὺς ἐξευρήσο-
μεν καὶ οὐ δεῖ τὸ συμβᾶν ἀτόχητος μανθάνειν Σώστρα-
τον. Ἀσμένως δὲ ἔπου παρ' ἂν ὡσιν θίαν μάθωσι

30 τὴν ἐγγύην, [καὶ] ἀρίζονται, εἰγ' αὐτοῖς ἐξέσται φε-
νερῶς ἔχειν ὑπὲρ οὐ πεπεύχσιν. Ἐπολυπραγμόναι
δὲ παντὶ σθένει, ποὶ χειμωρήκατε· καὶ ὡς ὀλίγον πρὸ
τούτων τῶν ἡμερῶν ἔρχεται Διόφρατος ὁ Τύριος ἐξ

36 Αἰγύπτου πεπελευκὸς, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, θεὶ σε
ἐνόησα εὐεάσατο· καὶ γὰρ μαθὼν, ὡς εἶχον, εὐθὺς ἐπιβῆς
νῆος ὀδόση ταύτην ἡμέραν, πᾶσάν σε περιήλθον ζη-
τῶν τὴν πόλιν. Πρὸς ταῦτ' οὖν σοὶ βουλευτέον ἐστίν,
ὡς τάχα καὶ τοῦ πατρὸς ἤξοντος ἐνταῦθα τοῦ σοῦ.

40 ΙΑ'. Ταῦτ' ἀκούσας ἀνήμερος ἐπὶ τῇ τῆς Τύχης
παιδίᾳ, Ὡ δαῖμον, λέγων, νῦν μὲν Σώστρατος μοι
Λευκίππην ἐκδίδωσι καὶ μοι γάμος ἐκ μέσου πολέ-
μου πέμπεται, μετρήσας ἀκριβοῦς τὰς ἡμέρας, ἵνα μὴ
φθάσῃ τὴν φυγῆν. Ὡ τῶν ἐξοίρων εὐτυχημάτων.

45 Ὡ μακάριοι ἐγὼ παρὰ μίαν ἡμέραν. Μετὰ θάνατον
γάμος, μετὰ θρήνον ὑμέναιοι. Τίνα μοι δίδωσι νόμ-
φην ἡ Τύχη; ἦν οὐδ' ὀλοκλήρῳ μοι δίδωκε νεκράν.
Ὁ θρήνων νῦν καιρὸς, ὁ Κλεινίης εἶπεν· ἀλλὰ σκε-
ψόμεθα, πότερον εἰς τὴν πατρίδα σοὶ νῦν ἀνκομι-
50 στίον, ἢ τὸν πατέρα ἐνταῦθα ἀναμεινέειν. Οὐδέ-
τερον, εἶπον. Ποῖον γὰρ ἂν ἴδοιμι προσώπων τὸν
πατέρα, μάλιστα μὲν οὕτως αἰσχροῦς φυγῶν, εἴτα καὶ
τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ τὰδελφῶν διαφθείρας; Φει-
δεῖν οὖν ἐνταῦθα ἐπολείπεται πρὶν ἔχειν αὐτόν. Ἐν

mortis faucibus eriperunt. Porro navis illa Sidonem
ferchatur, ac nonnulli, quibus notus eram, mihi eurationem
adhibuerunt.

X. Biduum autem navigantes ad urbem advecti sumus.
Ibi tum ego Sidonios, qui ea nave vehebantur, Xenodamam
scilicet mercatorem, ejusque socerum, Theophilum, ru-
gavi, ne Tyrionum alicui, si quem forte obviam habuissent,
naufragio liberalium me nuntiarent, ut ne me tecum iter
suscepisse intelligerent. Fieri enim posse putabam, ut eos
laterem, si quidem hoc illi clam haberent, praesertim quod
quinque tantum dies effluxissent, quibus nusquam appa-
rueram. Nam et domesticis meis, ut scis, imperaveram
ut rogantibus, me rus abuisse, decemque integros dies
abfuturum esso responderent: atque hanc apud omnes
famam de me invaluisse comperi. Sed et pater tuus non,
nisi biduo post, e Palaestina rediit, missasque a Leucippes
patre literas invenit, altero a discessu nostro die allatas,
per quas ille tibi filiam spondebat. Quibus lectis, ac fuga
nostra cognita, vehementer animo commotus est, tum
quod et promissum per epistolam lucrum amisisset, tum
quod cum in locum res a fortuna deductae essent, quorum
nihil evenisset, si literae citius allatae fuissent. Neque vero
censebat e re esse ut ad fratrem aliquid horum scriberet, sed
et puella matrem precatus est in praesens rem dissimulare;
celeriter enim ipsos invenimus neque Sostratum infortu-
nium, quod accidit, cognoscere oportet. Vos enim quoquo
tandem abissetis, futuras inter vos nuptias intellecturos,
redituros, quibus palam habere liceat, cujus causa fugeritis.
Nunc ille quam diligentissime in id incumbit, ut quoniam
profugeritis, scire possit. Nam etiam superioribus proximis
diebus ex Aegypto reversus est Tyrus Diophantus, teque
hic vidiisse patri tuo significavit. Quam rem ego simul
atque intellexi, nulla plane interjecta mora huc adnavigavi:
diesque hic octavus est, ex quo te quaerens urbem istam
perlustro. Quamobrem de patre tuo jamjam affuturo,
quid agas, etiam atque etiam vide.

XI. Quae quum Clinia dixisset, nihil aliud quam fortuna
inconstantiam dessevi, o deus, inquit, hocne tempore
Sostratus Leucippen mihi dat? Nuncne mihi medio ex
bello uxor datur? nae illo dierum rationem diligenter sub-
duxit: ne abitum nostrum anteverteret. O felicitate
intempestivas, o me ante unum illum diem beatum. Nunc
Leucippen mortuam spondent: nunc quum mihi legendum
est, Hymenaeum canere parant. Hei mihi, qualem Fortuna
sponsam praebet: cujus de mortuae quidem integrum ca-
daver mihi concessum fuit. Tum Clinia, Minime, inquit,
nunc est conquirendi tempus: considerandum potius,
praesertim in patriam redire, an patrem hic opperiri. Neu-
trum, inquam, placet. Nam qua facie illum intuear, cu-
jus domo tam turpiter fugi? ejusque fratris depositum
corrupti? Mihi certe aliud nihil superest, nisi ut hinc prius
abeam, quam ille adsit. Haec dum inter nos pertracta-

ταύτην δὲ ὁ Μενέλαος ἐπιεισφίεται, καὶ ὁ Σάτυρος
 μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν τε Κλειναίαν περιπέσονται καὶ
 μακρῶνται παρ' ἡμῶν τὰ πεπραγμένα. Καὶ ὁ Σά-
 τυρος, Ἄλλ' ἔστι σοι, ἔφη, καὶ τὰ παρόντα θέσθαι
 καλῶς καὶ ἐπιεῖσαι ψυχὴν ἐπί σοι φλεγόμενην. Ἀκούετω
 δὲ καὶ ὁ Κλειναίος. Ἦ γὰρ Ἀφροδίτῃ μέγα τούτῳ
 παρίσχειν ἀγαθόν, ὃ δ' οὐκ ἐθέλει λαθεῖν. Ἰυναῖκα
 γὰρ ἐβλάτηεν ἐπ' αὐτὸν πάνυ καλὴν, ὥστ' ἂν ἰδὼν αὐ-
 τὴν εἴποις ἀγαθὰ, Ἐρεσίαν τὸ γένος, ὄνομα Με-
 λίσσης· πλοῦτος πόλις καὶ ἡλικία νέα. Τέθνηκε
 δ' αὐτῆς προσφίτως ἀνὴρ κατὰ θάλασσαν· βούλεται
 δὲ τοῦτον εἶναι διοσφίτην οὐ γὰρ ἀνδρᾶ ἐρῶν· καὶ
 δεῖσθαι ἑκατὴν καὶ πᾶσαν ἑαυτῆς τὴν οὐσίαν. Δέ' αὐ-
 τὸν γὰρ δύο μῆνας νῦν ἐθάδε διέτριψεν, ἀκολουθήσας
 δεσμίῃ. Ὅ δ' οὐκ οἶδα τί παθὼν ὑπερπρᾶνει, νο-
 μῶν αὐτῷ Λευκίππην ἀναβιώσασθαι.

IB'. Καὶ ὁ Κλειναίος, Οὐκ ἀπὸ τρόπου δοκεῖ μοι,
 φησιν, ὁ Σάτυρος λέγειν. Κάλλος γὰρ καὶ πλοῦτος,
 καὶ ἔρακ εἰ συνήλων ἐπὶ σέ, οὐχ ἔδρας (ἔργον) οὐδ'
 ἀναβολῆς. Τὸ μὲν γὰρ κάλλος ἡδονή, ὃ δὲ πλοῦτος
 τροφήν, ὃ δ' ἔρακ αἰδῶν (δίδωμι). Μισὴ δ' ὁ θεὸς
 τῆς ἀλαζόνας. Φέρι πείσθητι τῷ Σάτῳ καὶ χά-
 ρισται τῷ θεῷ. Κάτω στενάξας, Ἄγε με, εἶπον,
 ὅπου θέλεις, εἰ καὶ Κλειναίᾳ τούτῳ δοκεῖ μόνον ὅπως
 τὸ γέναιόν μοι μὴ παρέχῃ πράγματα, ἐπιείγουσα
 πρὸς τὸ ἔργον, ἔστ' ἂν εἰς τὴν Ἱερσον ἀρικόμηναι.
 Φθάσω γὰρ ἐπομοσάμενος ἔνταθα μὴ συναλθῆναι, ἔνθα
 Λευκίππην ἀπολόωκα. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Σάτυρος,
 περιστρέφει πρὸς τὴν Μελίστην εὐαγγέλια φέρων. Καὶ
 μικρὸν αὐτῆς διαλοπὸν ἐπανέρχεται, λέγων, ἀκούσασαν
 τὴν γυναῖκα ἔρ' ἡδονῆς παρὰ μικρὸν τὴν ψυχὴν ἀρῆ-
 ναι. Δείσθαι δ' ἔχειν ὡς αὐτῆς δεσπνήσουσα τὴν
 κλέσαν γάμων προσίμων. Ἐπίσθη καὶ ὠρόμην.

II'. Ἦ δ' ὡς εἶδὲ με, ἀναθοροῦσα περιβάλλει καὶ
 πᾶν μου τὸ πρόσωπον ἐμπίπλησι φίλημάτων. Ἦν δὲ
 τῷ θεῷ καλὴ καὶ γάλακτι μὲν ἂν εἴποις αὐτῆς τὸ
 πρόσωπον κερρίσθαι, βόθῳ δ' ἐμπεροῦσθαι ταῖς πα-
 ραταῖς. Ἐκάρμαζεν αὐτῆς τὸ βλέμμα μαρμαρυγῆν
 Ἀφροδίτου κόμη πολλὴ καὶ βαθεῖα καὶ κατάχρυσος
 τῇ γροθῇ, ὥστ' εἶδα οὐκ ἀρῶν· ἰδεῖν τὴν γυναῖκα.
 Τὸ μὲν οὖν δεῖπνον ἦν πολυτελές· ἢ δ' ἐπαπομένη
 αὐτῆς πορρακίμων, ὡς δοκεῖν ἰσθίεν, οὐκ ἔδνατο τυ-
 ρεῖν ἀλαζόρου τροφῆς, πάντα δὲ ἔβλεπεν ἐμέ. Οὐδὲν
 γὰρ ἔβλε τοῖς ἐρῶσι πλὴν τὸ ἐρώμενον. Τὴν γὰρ ψυ-
 χὴν πᾶσαν ὁ ἔρακ καταλάθει, οὐδ' αὐτῆ χῶραν δι-
 δωμι τῇ τροφῇ. Ἦ δὲ τῆς θέας ἡδονὴ διὰ τῶν ὀμ-
 ατόμων εἰσρόουσα, τοῖς σπέρμοις ἐγκάθηται· ἴκκουσα
 δὲ τοῦ ἐρωμένου τὸ εἶδωλον αἶν, ἐκπομάττεται τῷ
 τῆς ψυχῆς κατόπρῳ, καὶ ἀναπλάττει τὴν μορφήν· ἢ
 δὲ τοῦ κάλλους ἀπορροὴ εἰ' ἀφανῶν ἀκτῶν ἐπὶ τὴν
 ἡμισυκτὴν ὀμοκρίνη καρδίαν, ἐκασπαρραγίξει κάτω τὴν
 σπῆν. Ἄγει δὲ πρὸς αὐτὴν συνίει· Ἄλλὰ σὺ γ' οὐδε-
 ναις ἀπείρας τῶν σπῆν αὐτῆς, ἀλλ' ἔρακας τοῖς ἐν γα-
 ραῖς ἰσθίαισι. Ἦ δὲ, Πῶς γὰρ ἔρακ, ἔφη, μοι

centor, Menelaus et Satyrus ad nos ingresa sunt: atque
 ambo Cliniam amplexi, et de tota re a nobis certiores
 facti fuerunt. It. Satyrus tibi licet et res tuas in tuto
 collocare animumque tui amore desobrogantis una misereri
 audiat verò et Clinia. Permagnum huic felicitatem Ve-
 nus ostendit: sed quam ipse nihil faciendam putat: mu-
 lierem enim Ephesiam ejus amore flagrantem ad insaniam
 usque compulsi, forma bona sane, et quam quam videas
 esse imagini similem judices: Melitem eam vocant, divi-
 tem, atque aetate tenera. Quae quum virum proidem nau-
 fragio amasset, hunc sibi dominum, non enim nau-
 tum dicam, praecipat, eoque se et fortunas omnes suas
 dedit. Quid, quod ejus etiam causa duos hic menses
 consumpsit, hominem, ut se sequeretur, ebrietas? hic
 vero eam despiciet, neque scio id quamobrem faciat, Len-
 cippen sibi a mortuis excitatum iri putans.

XII. Tum Clinia, Recte, inquit, Satyrus loqui mihi
 videtur. Quid enim cunctatione opus sit, ubi pulchritudo,
 divitiae, amor tibi sese offerant? Pulchritudo enim ad vo-
 luptates perfrueudas, divitiae ad usus vitae necessarios,
 amor ad existimationem tibi parandam, omnia compulsi.
 Superbi deo invisit. Satyro obtemperes, dei voluntati te per-
 mittas. Tum ego suspirans, Agendum, inquam, hoc me quo
 lubet, siquidem ita Clinia quoque videtur. Tantum me
 muliercula haec molesta mihi sit, rem ante perfici postu-
 lans, quam Ephesum pervenerimus. Juravi enim nemini
 me unquam hic mei copiam facturum, ubi Leucippen
 amisi. Quibus auditis, Satyrus e vestigio ad Melitem evan-
 gelia ferens occurrit: atque haud ita multo post reversus,
 ea re cognita, praevia nimia voluptate exanimatam pene con-
 didisse retulit: meque ad illam eo ipso ornatum ire oportere,
 ut nuptiarum initium faceremus. Haec obediens et
 (ad mulierem) me contulit.

XIII. Quae simulac me conspexit, prosiliens, complexu
 innumerisque dissuaviationibus accepti. Lactis sane illa
 formosa, lacte illius vultum diffusum dicas, genas rosam
 innatam, et adspectus Veneri convenienti fulgebant splen-
 dore; capillus multus et densus, aureoque non abscondis
 pendebat: itaque non insuaviter illam contemplari mihi
 videbar. Splendidissima quidem cena erat. Melite
 vero tametsi ex iis, quae apposita fuerant, sibi aliquid as-
 sumeret, ut videretur edere, tamen nihil prorsus comestabat,
 sed me unum tantummodo oculis observabat. Amari-
 tibus enim nihil suave est, excepta amata re. Animum
 occupans amor, ipsis etiam alimentis additum obstat.
 Voluptas autem, quae in videndo percipitur, per oculos
 illapsa menti insidet, etque vise imaginem secum raptam
 animi speculo continenter imprimit atque effugit: pul-
 chritudinisque fluxio ipsa per oculos radios in amanti-
 pectus dimanans, amatae rei formam insculpit. Illud
 igitur quum ammalvertissem, nihil tuorum, inquam, edis-
 na te pectis convivis mihi similis videris. Tum illa Quod-
 nam tibi lautus, inquit, obsonium, quod vinum prelo-

πολυταλὲς ἢ ποῖος οἶνος τιμιώτερος τῆς οἷας ὄψεως; καὶ ἅμα λέγουσα καταβλάσῃ με, προσκείμενον οὐκ ἀπόως τὰ φιλήματα· εἶτα διασχούσα, εἶπεν· Αὐτῇ μοι τροφή.

15 **ΙΔ'.** Τότε μὲν οὖν ἐν τούτοις ἤμεν· ἐσπέρας δὲ γενόμενης, ἢ μὲν ἐπεχείρει με κρατεῖν ἐκεῖ κοιμηθησόμενον· ἐγὼ δὲ παρητούμην, εἰπὼν ἂ καὶ πρὸς τὸν Σάτυρον ἔτυχον παραγορεύσας. Μολὴς οὖν ἀφίχθην ἀνωμένη. Τῇ δ' ἑσπεραῖα συνέκειτο ἡμῖν εἰς τὸ τῆς Ἴσιδος ἱερὸν ἀπαντῆσαι, διακλιθεῖσιν τ' ἀλλήλοισι καὶ πιστωσόμενοις ἐπὶ μάρτυρι τῇ θεῇ. Συμπαρήσαν δ' ἡμῖν δὲ τε Μενέλαος καὶ ὁ Κλεινίας· καὶ ὁμνύομεν, ἐγὼ μὲν ἀγαπᾶσθαι ἀδελφός, ἢ δ' ἄνδρα ποιήσεσθαι, καὶ πάντων αὐτοῦ κτῆν δεσπότην. Ἄρξει δὲ, εἶπον
20 ἐγὼ, τῶν συνθηκῶν ἢ εἰς Ἴφισσον ἡμῶν ἀφίξει· ἐνταῦθα γάρ, ὡς ἔβην, Λευκίππη παραχωρήσεις. Δεῖπνον οὖν ἡμῖν χυτρεπίετο πολυταλὲς. Καὶ ὄνομα μὲν ἦν τῷ δεῖπνῳ γάμοι, τὸ δ' ἔργον συνέκειτο ταμιεύεσθαι. καὶ τι μείνημαί καὶ γελῶν παρὰ τὴν ἐστίασιν τῆς
25 Μελίττης. Ἄλε γὰρ ἐπισημῶν τοῖς γάμοις οἱ παρόντες, νεύσασα πρὸς με ἤσυχῃ, Καινὸν, εἶπεν, ἐγὼ μόνη πέπονθα καὶ οἶον ἐπὶ τοῖς ἀφανέσι ποιοῦσαι νεκροῖς. Κενοτάριον μὲν γὰρ εἶδον, κενοχέμειν δ' οὐ. Ταῦτα μὲν οὖν ἔπαιξε σπουδῇ.

30 **ΙΕ'.** Τῇ δ' ἐπιούσῃ σταλλόμεθα πρὸς ἀποδημίαν· κατὰ τύχην δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ἐκάλεϊ ἡμᾶς. Καὶ ὁ Μενέλαος μέχρι τοῦ λιμένος ἔλθων καὶ ἀσπασάμενος, εὐτυχεστέρας εἰπὼν νῦν ἡμᾶς τυχεῖν θαλάσσης, ἀπετραπέτο αὐθις, νεανίσκος πάνυ χρηστὸς καὶ θεῶν
35 ἄξιος, καὶ ἅμα δακρύων ἐμπεπλησμένος, καὶ ἡμῖν δὲ πᾶσι καταζέρετο δάκρυα. Τῇ δὲ Κλεινία ἰδοῦσα μὴ με καταλιπεῖν, ἀλλὰ μέχρις Ἐφίσου συμπλεύσαντα καὶ τινα ἐνδιαιτρήσαντα τῇ πόλει χρόνον, ἐπανελθεῖν, εἰ τὰ μὲν ἐν καλῷ κείμενα καταμῆθοι. Γίνεται δὲ κατ'
40 οὐρανὸν ἡμῶν ὁ ἀνεμὸς· ἐσπέρα τ' ἦν, καὶ δειπνήσαντες ἐπιβέβηκα κοιμησόμενοι. Ἰδία δ' ἔμοι τε καὶ τῇ Μελίτῃ καλὸν τις ἦν ἐπὶ τοῦ σκάφους περιπεπραγμένη. Περιβαλοῦσα οὖν με χυτρεῖται καὶ ἀπῆται τὸν γάμον, νῦν μὲν, λέγουσα, Λευκίππης τοὺς ἔδρους ἐξήλωμεν
45 καὶ τῶν συνθηκῶν τοὺς ἔδρους ἀπειλήσαμεν· ἐνταῦθεν ἢ προθεσμία. Τί με δεῖ νῦν εἰς Ἴφισσον περιμένειν; Ἄδηλοι τῆς θαλάσσης αἱ τύχαι· ἀπιστοὶ τῶν ἀνέμων οἱ μεταβολαί. Πιστευσόν μοι, Κλειτορῶν, χάομαι. Ὀφελον ἠδυνάμην δεῖξαι τὸ πῦρ. Ὀφελον εἶχε τὴν
50 αὐτὴν φύσιν τῷ κοινῷ τὸ τοῦ ἔρωτος πῦρ, ἵνα σοι περιχυθεῖσα κατέφλεξα. Νῦν δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῦτο μόνον τὸ πῦρ ἰδίαν ὕλην ἔχει καὶ ἐν ταῖς περὶ τοὺς ἔρωτας συμπλοκαῖς ἀθῆκαόμενον λάβρον τῶν συμπλεκόμενων φερόμενον. Ἄ πυρὸς μυστικοῦ· πυρὸς ἐν
55 ἀπορρητῷ δαδουομένου· πυρὸς τοὺς ἔδρους αὐτοῦ φυγεῖν μὴ ὀίλοντος. Μυηθῶμεν οὖν, ὦ φίλτατε, τὰ τῆς Ἀρροδίτης μυστήρια.

ΙΣ'. Καγὼ εἶπον· Μὴ με βίασῃ λύσαι θεομὸν ὄσιας νεκρῶν. Οὕποι τῆς ἀθλίας ἐστίνης τοὺς ἔδρους

suis tuo esse adspectu posse putas? Proinusque his ductis, me jam non sine voluptate oscula admittente, dissuaviata est; dein manibus enitens, Hoc necum, inquit, oblectamentum est.

XIV. Ac tum quidem hoc modo res habuit. Postea vero quam nox adventavit, mulier secum me nocte illa retinere conata est. Sed quum eadem fore, que Salyro ante dixeram, repetens assentiri nollem, quamquam agere ac difficulter, dimissus sum tamen, et ea lege, ut posttridie in Isidis templum conveniremus: ibique, teste dea, tota de re, et inter nos qual futurum esset, constabiliremus. Affuerunt itaque et Menelaus et Clinias: juravinusque, et ego quidem perquam sancte me illam amaturum: illa vero, me sibi conjugem adscituram, rerumque suarum omnium dominam habituram. Quas quidem ita inter nos firmata sunt, ut non ante promissa fierent, quam Ephesum applicuissemus. Illis enim, uti antea testatus fueram, Meliten Leucippæ cedere volebam. Deinceps ponebatur cæna exquisitissimis cibis cumulata: conæque illi nuptiale nihil, nisi nomen, fuit: nam reliqua in aliud tempus differre parti eramus. Porro autem mihi nunc etiam risu dignum nescio quid a Melite inter circumandum dictum fuisse, in mentem venit. Nam simulæ nuptiis, qui aderant, bene precati sunt, Mehte clam mihi annuens, Ego, inquit, novum quiddam sola passa sum, ut his faciunt quorum cadavera humana nusquam reperuntur: innotos lunulos enim vidi, sed Ioanes nuptias nusquam. Atque hoc quidem pacto mulier serio jocabatur.

XV. Posttridie vento secundo invitati nos paramus abire, Menelausque ad portum nos usque secutus, et data acceptaque salute magis prosperum nunc nobis mare contingere dicens, discessit, adolescens probus sane, ac pene divinus, simul lacrymarum plenus, a nobis omnibus lacrymæ fundebantur. Clinias, me deserere indignum ratus, Ephesum una mecum proficisci voluit, ut ibi tantisper moratus, dum res meas in tuto esse prospiceret, rediret. Fit sane secundus nobis ventus, vesperque erat, ac cæna sumpta, dormituri jacebamus. Mihi et Melitæ privatum quoddam circumseptum cubiculum erat in nave: Melite igitur me complexa suaviari, nuptiasque repetere cepit, nunc quidem certe, inquit, extra Leucippes fines egressi sumus: ac pactos jam terminos tenemus: hæc præstituta dies est. Quid nunc, donec Ephesum pervenerimus, differre oportet? Dubii maris eventus, insidiæque ventorum mutationes: uror, mihi crede, Clitophon, atque utinam ardorem yalam facere liceret: utinam eadem in meo igne amoris quæ in vulgari igne vis esset, ut complexuum meorum contactu flammam in te inmittam. Sed præter reliqua hic ignis diversam quamdam ab aliis vim sortitus est. Nam quum inter amatoris complexum vehementissime ferunt hic nobis, illis quos amplectitur parcat. O ignem arcenum, o ignem in abdito reluctantem, o ignem suos fines transgredi nolentem. at nos, o carissime Clitophon, Veneris sacris intiemor.

XVI. Tum ego, ne me, inquam, moriborum iusta intetrettere adigas. neque enim misera illius puella fines

παρήλασμεν, ὡς ἂν γῆς ἐπιβῶμεν ἑτέρας. Οὐκ ἤραυται, ὡς ἐν θαλάσῃ τῆθηκεν; Ἴτι πῶς Λευκίπτης τὸν τάρον. Τάρα που περὶ τὴν ναῦν αὐτῆς εἰδείται τὸ εἶδωλον. Λέγουσι δὲ τὰς ἐν ὕδατι ψυχὰς ἐντρομένας κατ' εἰς ἄδου καταβαίνειν θύρας, ἀλλ' αὐτοῦ περὶ τὸ ὕδωρ ἔχειν τὴν πλάνην, καὶ ἐπιστήριται τὰς ἡμῶν συμπλεκόμενοις. Ἐπιτήδιον δὲ σοι δοκεῖ καὶ τὸ χορῶν εἶναι πρὸς γάμον; Γάμος ἐστὶ κύματος, γάμος ὑπὸ θαλάσσης περιόμενος; Θάλακρον ἡμῶν θέλει γενέσθαι μὴ μένοντα; Δὲ μὲν, ἔφη, σαφῆς, φίλτατα· πᾶς δὲ τόπος τοῖς ἑρῶσι θάλαμος· οὐδὲν γὰρ ἄβατον τῷ θεῷ. Ἐν θαλάσῃ δὲ μὴ καὶ οἰκιστέρον ἐστὶ Ἴριαι καὶ Ἀφροδίτας μυστηρίου; Θουγάτηρ Ἀφροδίτη, Θαλάσσης. Χαρσιώμεθα τῇ γαμλίῳ θεῷ, τιμήσωμεν αὐτῆς γάμον τὴν μητέρα. Ἴμοι μὲν γὰρ δοκεῖ τὰ παρόντα γάμον εἶναι σύμβολα. Ζυγὸς μὲν οὗτος ὑπὲρ κεφαλῆς κρεμύμενος, δεσμοὶ δὲ περὶ τὴν κεφαλήν τιτομένοι· καλὰ γὰρ, ὡς ὀσποτα, τὰ μαντεύματα· ὑπὸ ζυγῶν δὲ θάλαμος, καὶ κάλυψις δεδεμένοι.

Ἄλλὰ καὶ πηδῆλιον τοῦ θαλάμου πλησίον. Ἴδου τοὺς γάμους ἡμῶν ἢ Τύχη κυβερνᾷ· νομοστολήσουσι δ' ἡμᾶς Ποσειδῶν καὶ Νηρείδων χορῶν. Ἐνταῦθα γὰρ καὶ αὐτοὶ Ἀμυρτρίτην γαμεῖ. Αἰγυρῶν δὲ συρίζει περὶ τοὺς κάλυψις καὶ τὸ πνεῦμα. Ἴμοι μὲν ὑμέναιον ἔδειν δοκεῖ τὰ τῶν ἀνέμων αὐλήματα. Ὅρξες δὲ καὶ τὴν ὄντην κευρωμένην, ὡς περὶ ἐγκύματα γαστέρα. Δεῖξέ μοι καὶ τοῦτο τῶν θωνισμάτων. Ἐσθ μοι τὰρ καὶ πατήρ. Ἴδὼν οὖν αὐτὴν σφόδρα ἐχειμύντην, φιλοσφραμίην, εἶπον, ὡς γύναι, μέγρι λαβόμεθα γῆς. Ὅμωνι γάρ σοι τὴν θαλάτταν αὐτὴν καὶ τὴν τοῦ πλοῦ τύχην, ὡς ἐσπούδιστα καὶ αὐτοῖς. Ἄλλ' εἰσι καὶ θαλάσσης νόμοι. Παλλάκις ἤκουσα παρὰ τῶν ναυπηγῶν, καθαρὰ δὲ Ἀφροδίτων εἶναι τὰ σκάφη, τάρα μὲν, ὡς ἑρᾶ, τάρα δὲ, ἵνα μὴ τις ἐν τηλικούτῳ κινδύνῳ τρυφᾷ. Μὴ ἐνυβρίσωμεν, ὡς φιλότατη, τῇ θαλάσῃ, μηδὲ συμμίζωμεν γάμον ἡμῶν καὶ φόβον. Ἐπρήσιμον ἑαυτοῖς καθαρὰν τὴν ἕδωκῆν. Ταῦτα λέγον καὶ μελισσομένοις τοῖς φιλήμασιν ἐπειθον, καὶ τοῖσι πᾶσι οὕτως ἐκαθέδωκεν.

17. Πῆντα δὲ τῶν ἑξῆς ἡμερῶν διανύσαντες τὸν πλοῦν ἤκαμιν εἰς τὴν Ἑρῆσον. Οἰκία μεγάλη καὶ ἀφύτη τῶν ἐκεῖ· θεραπεία πολλή καὶ ἡ ἄλλη παρασκευὴ πολυτελής. Κελεύει δὲ δεῖπνον ὡς οὐ ἐκπρεπύστατο ἱστομάζειν. Ἡμεῖς δὲ τέως, ἔφη, χωρήσωμεν εἰς τοὺς ἄγρους. Ἀπειρῶν δὲ τῆς πόλεως σταδίους εἰσάραμεν. Ἐπικαθίσταντες οὖν ὄρχησασιν, ἐξήλωμεν. Καὶ ἐπὶ τὰς ἄρτα παρεγινόμενα, διεβαδίζομεν τοὺς ἄρτας τῶν φρυγῶν καὶ ἐξείφνης προσπίπτει τοῖς γυναιξὶ ἡμῶν γυνή, γοῖναι παρῆλαις δεδεμένη, διεκλήλυτο κρατῆρα, τὴν κεφαλὴν κεικαρμένην, ἐρρυπωμένην τὸ πρόσωπον, γυνὴν ἀνεψομένην ἄθλιον πᾶν, καὶ ἰδέσθαι με, ἔφη, ὀσποτα, γυνὴ γυναιξὶα, ἐλευθέρην πρῶτον, ὡς ἑρῶ, οὐδέ μιν δὲ ὄν, ὡς δοκεῖ τῇ Τύχῃ. Καὶ ὡρα ἐσπούδαται. Λίγη οὖν ἡ Μελίτη· Ἀνάστηθι,

præterveft sumus nisi quum alias teneremus terras. An non eam in mari vitam reliquisse audivisti? Leucippes sepulcrum est maris amplitudo hære, per quam ferimur. Fortasse circum naveiu hanc simulacrum illius errat. Animas enim eorum, qui in aquis pereunt, non omnino quidem ad inferos descendere, sed propter aquas circumferri aiunt. Ac fortasse nobis hic complicatis imminet. Ceterum idoncasne tibi ad nuptias conficiendas locus hoc videtur? rectene tu illas inter fluctus, marisque jactationes fieri arbitraris? an tu ab instabili nuptias nostas loco auspicari nos debere censes? Tum Melite, sille carissime, inquit, argutaris: verumtamen locus quilibet pro thalamo amantibus, Amori enim deo nullus praeclusus est. Nonne etiam arcans ejus familiarissima sedes mare? Maris Venus est filia. Gratam nuptiarum dete rem faciamus, cujus matrem per has nuptias honoremus. Nam et jugum hoc supra caput suspensum, et quæ circum antennam posita vincula sunt, nuptiarum presentiam mihi omnino signa videntur esse: optima, o here, auspicia, sub jugo thalamus, rudentes inter se colligati, gubernaculum prope thalamum. Ecce nuptiarum fortuna nostra gubernantur. Neq tunus (is Amphitriten in mari uxorem duxit) et Nereidum chori nos comitabuntur; canore circa rudentes susurrat ventus, ipsaque ventorum murmura hymenæam canere mihi quidem videntur. An non tu quoque velum istud, quasi prægnantem uterum, intumescere cernis? quod ego sane boni omnis loco tibi duco, hinc futurum conjectans, ut jamjam pater futurus sis. Haque quum illam ad id tam propensam viderem, Philosophæmur, inquam, o mulier, tantisper, dum terram attingamus. Illud autem tibi ego per mare ipsum et per navigationis hujus eventum juro, non alio me desiderio teneri. Sed sunt suce ipsius maris leges: de nautis enim persæpe audiui, naves a Veneris congressibus puras esse oportere, sive quod sacre sint, sive quod minime debeat inter ea, quæ mari semper impendent, pericula quæquam lascivius oblectari. Ne igitur mari maculam hanc inuam, neu nuptiis terrorem immisceamus; servemus nobis solidum gaudium. Quæ quum dixissen, osculis identidem sublandiens, mulierem in meam sententiam pertraxi: atque ita, quod noctis reliquum erat, somno dedimus.

XVII. Quato autem post quam discesseramus, die Ephesum naveu appulimus: ubi Melites domus ampla, et earum quæ illa in urbe essent, facile prima, servorum prætorum numerus non exiguus, alia postremo supellex lautissima. Mulier interea dum cœnæ, quam splendidissimam imperaverat, tempus adventaret, una secum me rus, ab urbe non amplius passus o distans, pergere voluit: curru vecti egressi sumus, et simul atque eo perveneramus, arborum in quinque ordineu directarum ordines perambulare cupimus; o vestigio mulier quædam, gravioribus calceis vincula, ligonem gestans, capillo detonso, corpore squabido, amictu valde misero, ad genua nobis prostrata, Miserece, inquit, mei, o here, mulieris mulier, et ingenue quidem oiam, ut nata sum, servare autem nunc, sicuti fortune visum est. Vocemque hie repressit. Tum Melite, Surge, inquit, mulier,

ὦ γύναι, καὶ λέγε, τίς εἶ, καὶ πόθεν, καὶ τίς σοι τοῦτον περιέθηκε τὸν σίδηρον· κέκραγε γάρ σου καὶ ἐν κακοῖς ἢ μορφή τὴν εὐγένειαν. Ὁ σὸς, εἶπεν, οἰκέτης, ὅτι αὐτῷ μὴ πρὸς εὐνὴν ἰδούλευον. Ὀνομά
 5 (μοι) Λάκαινα, Θετταλὴ τὸ γένος· καὶ σοι προσφύρι μου ταύτην τὴν τύχην ἱκετηρίαν. Ἀπολύσον με τῆς καθεστώσης συμφορᾶς· παράσχε δέ μοι τὴν ἀσφάλειαν, ἔστ' ἂν ἀποτίσω τὰς οἰσχυλίας. Τοσούτου γάρ με
 10 ὁ Σωσθένης ἀπὸ τῶν ληστῶν ἐωνήσατο. Πορισόμεν δ' εὖ ἴσθι, τὴν ταχίστην· εἰ δὲ μὴ, σοὶ δουλεύσομεν. Ὀρᾶς δὲ καὶ πληγαῖς ὡς κατέζηνέ με πολλαῖς. Καὶ ἔμαθ' ἀναοῖξασα τὸν χιτῶνα, δείκνυσι τὰ νοῦτα διαγραμμένα εἶσι οἰκτρότερον. Ὡς οὖν ταῦτ' ἤκούσαμεν, ἐγὼ μὲν συνεχύθη· καὶ γὰρ τι ἰδοῖκε Λευκίππης
 15 ἔχειν. Ἡ δὲ Μελίττη ἔφη· Θάρρει, γύναι· τούτων γάρ σε λύσομεν, εἰς τε τὴν οἰκειαν προίκα ἀποπέμψομεν. Τὸν Σωσθένην καλεσάτωι τις ἡμῖν. Ἡ μὲν οὖν εὐθύς τῶν δεσμῶν ἠλευθεροῦτο· ὁ δὲ περὶν τετραγαμμένος. Λέγει οὖν ἡ Μελίττη· Ὡ κακὴ κεφαλὴ, τοιαυτὰ
 20 ποτε κἂν τῶν ἀχρειοτάτων οἰκετῶν τεθέασαι παρ' ἡμῖν ὡπῶς ἤκισμένον; Τίς αὕτη; λέγε μηδὲν ψευδάμενος. Οὐκ οἶδα, εἶπεν, ὡ δέσποινα, πλὴν ἔμπορος τις, ὄνομα Καλλισθένης, ταύτην μοι πέπρακε, φάσκων ἐωνῆσθαι μὲν αὐτὴν ἀπὸ ληστῶν, εἶναι δ' ἐλευθέραν. Ὀνομα
 25 δ' αὐτὴν ὁ ἔμπορος ἐκάλει Λάκαιναν. Ἡ δὲ τὸν μὲν τῆς διοικήσεως, ἧς εἶχεν, ἀπέπαυσε, τὴν δὲ παραδίδοιαι θεραπεύουσα, κελεύσασα λούσαι καὶ ἐσθῆτα ἀμφιδίσει καθαρὰν καὶ εἰς ἄστὺ ἀγαγεῖν. Διοικήσασα δὲ τινα τῶν κατὰ τοὺς ἀγρούς, ὧν ἔνεκεν παρῆν, ἐπι-
 30 βᾶσα τοῦ ὀρχήματος ἅμ' ἐμοί, ἐπανήμιεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ περὶ τὸ δεῖπνον ἤμεν.

Ἡ'. Ἐστιωμένῳ δὲ μοι μεταξὺ σημαίνει νεύσας ὁ Σάτυρος προανίστασθαι, καὶ ἦν τὸ πρόσωπον ἐσπουδακός. Σκηψάμενος οὖν ἐπὶ τινι τῶν κατὰ τὴν
 35 γαστέρα ἐπέγειν, ἐξανίσταται. Καὶ ἐπεὶ προῆλθον, λέγει μὲν οὐδὲν, ἐπιστολὴν δ' ὀρέγει. Λαθῶν δὲ, πρὶν ἀναγνώσασθαι [με,] κατεπλάγην εὐθύς· ἐγνώρισα γὰρ Λευκίππης τὰ γράμματά. Ἐγέγραπτο δὲ τάδε·

ΛΕΥΚΙΠΠΗ ΚΑΛΙΤΟΦΩΝΤΙ

ΤΩΙ ΔΕΣΠΟΤΗΙ ΜΟΥ,

Τούτου γάρ σε δεῖ καλεῖν, ἐπεὶ καὶ τῆς δεσποίνης
 40 ἀνὴρ εἶ τῆς ἐμῆς. Ὅσα μὲν διὰ σὲ πέπονθα, οἶδας· ἀνάγκη δὲ νῦν ὑπομῆσαι σε. Διὰ σὲ τὴν μητέρα κατέλιπον καὶ πλάνην εἰλόμην· διὰ σὲ πέπονθα ναυαγίαν καὶ ληστῶν ἠνεσχόμην· διὰ σὲ ἱερεῖον γέγονα καὶ καθαρμὸς καὶ τέθνηκα ἡδὴ δεύτερον· διὰ σὲ πέ-
 45 πρμαι καὶ ἐδέσθην σιδήρῳ καὶ δικάλλαν ἐβάστασα, καὶ ἔσκαψα γῆν καὶ ἐμαστιγώθην· ἵνα σὺ δὲ γέγονας ἄλλη γυναῖκα, καὶ γὰρ τῷ ἑτέρῳ ἀνδρὶ γένοιμαι; Μὴ γένοιτο. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ τοσαύταις ἀνάγκαις δι-
 καρτέρησα· σὺ δ' ἀπραγός, ἀμαστιγώτος γαμεῖς. Εἶ

et qua sis, et cujas, quiae has tibi catenas injecerit, clo-
 quere. Adspectus enim tuus, etiam in adversa hac fortuna,
 nobilitatem tuam praedicat. Tum illa, Servus, inquit,
 tuns, quod impuris ejus cupiditatibus obtemperare nolui.
 Genere Thessala sum, Lacænae mihi est nomen. Hanc ego
 tibi fortunam meam supplex commendo. Tu ex iis me
 miseriis, quibus oppressa sum, eripe, tutelamque tuam
 mihi tantisper presta, dum tibi sestertium nummum duo
 millia, tanti enim me a piratis Sosthenes emit, solvam.
 Quæ, mihi crede, quam occyssime conficiam. Sin minus,
 tibi servire pergam. Cæterum quam me ille sæde excru-
 ciatam habuerit, vide: protinusque ducta veste terga
 ostendit miserum in modum conscribillata. Quæ cum au-
 divissemus, ego quidem stupore oppressus sum. Leucippes
 enim similitudinem quamdam habere mihi visa est. Me-
 lite vero, bono, inquit, animo esto. Ab iis enim malis
 te liberabo, domumque gratis remittam. Mox Sosthenem
 mihi aliquis vocet; illa igitur e vinculis statim eximebatur,
 perterritus Sosthenes adfuit: cui Melite, Quando, inquit,
 scelestum caput, e villioribus etiam famulis nostris aliquem
 tam diro modo a nobis acceptum vidisti? Sed quænam hæc
 sit, age, fallaciis omisis, effare. Nihil aliud hercule,
 inquit ille, o hera, scio, præterquam quod mercator (Cal-
 listhenes ei nomen erat) eam mihi vendidit, a piratis em-
 tam affirmans, esse autem liberam, Lacænamque appel-
 lari aiebat. Melite hominem ab administratione, cui
 præerat, abdicavit, mulierem ancillis commendavit, lo-
 tantique ac munda palla indutam in urbem duci jussit.
 Deinceps nonnullis ad agrorum rationem pertinentibus,
 quorum gratia illo se contulerat, imperatis, piletio ad
 urbem reversi sumus, cœnaturique accubuimus.

XVIII. Convivium celebranti mihi interea Satyrus, vultu
 nescio quid serinum admodum subindicante, nutu, ut prius
 exsurgerem, significavit. Quamobrem purgandæ alvi
 gratia secedere me simulans, exiit. Satyrusque nullis om-
 nino prolatis verbis, epistolam mihi reddidit: qua resi-
 gnata, protinus, antequam legere inciperem, animo con-
 sternatus sum: Leucippes enim manum agnovi: scripta hæc
 erant:

LEUCIPPE CLITOPHONTI

HERO S.

Herum te a me appellari oportet qui heræ mex ma-
 ritus factus sis. Quanquam autem quæcumque tua
 causa pertuli, minime ignoras, commonefacere te ta-
 men in presentia necesse est. Tua causa matrem re-
 liqui, errationemque mihi elegi: tua causa naufr-
 gium feci et in piratarum manus deveni: tua causa
 hostia et expiatio facta sum et iam bis mortem oppetit:
 tua causa veni, ferreisque catenis fui constricta, li-
 gonem gestavi, terram effodi, vapulavi: ut tu scilicet
 alterius mulieris conjunx, ego alterius viri uxor es-
 sem? at hoc di prohibeant. Ego quidem certe tanta
 necessitate pressa fortli animo virgo mansi: tu vero
 illasus, verberumque immunis, novis te nuptiis oblectas.

τασ δὲ τῶν πεπονημένων διὰ σέ κείται χάρις, δεήθητί μου τῆς γυναικός, ἀποπέμψαι, ὡς ἐπηγγείλατο· τὰς δὲ διαμερίσας, ὡς ὁ Σωσθένης ὑπὲρ ἐμοῦ κατεβάλετο, πείσσωτον ἡμῖν, καὶ ἐγγύσσαι πρὸς τὴν Μελίττην, ὅτι πέμψομεν. Ἐγγύς γὰρ τὸ Βυζάντιον. Ἴβάν δὲ καὶ ἀποπέμψαι, νόμιξι μισθὸν μοι δαδουκέναι τῶν ὑπὲρ σοῦ πόρων. Ἐρρωσο, καὶ ὄναιο τῶν καινῶν γάμων. Ἴβάν δ' ἐπι σοὶ ταῦτα γράψω παρθένας.

14. **14.** Τούτοις ἐντυγνὼν πάντ' ἐγινόμην ἑμοῦ ἀνεφροσύμην, ὀργίον, ἐπιτόμαζον, ἠπίστον, ἔχθρην, ἔχθρην. Λέγου δὲν πρὸς τὸν Σάτυρον· Πότερον εἰς πόσον ἡμῖς φέρων τὴν ἐπιστολήν; ἢ τί ταῦτα θέλει; Λευκίππη πάλιν ἀνεβίω; Μάλιστ' ἔρη· καὶ ἔστιν ἢν εἶπες ἐν τοῖς ἀγοραῖς. Καὶ τότε μὲν οὖν οὐδ' ἂν ἄλλος αὐτῆς ἴδων γνωρίζειεν, ἔρχθον οὕτω γενομένην· τοῦτο γὰρ ἢ τῶν τριῶν αὐτῆς κοῦρὰ μόνον ἐνόλλασεν. Ἴβάν ἔστ' ἄρα, ἔρη, ἐπὶ τηλικούτοις ἀγαθοῖς καὶ μέγαι τῶν ὄντων μοῖαι εὐφραίνεις, ἀλλ' οὐ δεικνύεις καὶ τοῖς ἄλλοις ταχάδι; Μὴ σὺ γε, εἶπεν ὁ Σάτυρος· οὐδ' ἔτι εἰς κατάσχε (μὴ πάντ' ἀπολίπης), εἰς ἂν περὶ τούτων ἀσφαλτέστερον βουλευσόμεσθα. Γυναικὶ ἔρη πρῶτον Ἐρεσίῳ μαινόμενῃ ἐπὶ σοί, ἡμῖς δ' ἐρήμιας ἐν μεσασί ἀρκυοῖν. Ἀλλ' οὐ δύναμαι, ἔρη. Ἐπίβριται γὰρ διὰ πασῶν τῶν τοῦ σώματος ὁδῶν ἡ γῆρας. Ἀλλ' ἴδου μοι διὰ τῶν γραμμάτων ἐγκαλεῖ. Καὶ εἰς αὐτῆς ἐντυγνῶν τοῖς γράμμασιν, ὡς ἐκείνη δὲ αὐτῶν βλεῖσκον καὶ ἀναγινώσκων καὶ ἐν ἕλεγον δίκαια ἐγκαλεῖς, φιλότατη. Πάντα δὲ ἐμὲ ἐπαθεῖς· ταυτῶν σοὶ γέγονα κακῶν αἴτιας. Ὡς δ' εἰς τὰς μάστιγας καὶ εἰς τὰς βραχάνους ἐγινόμην, ἀπὸ Σωσθένης αὐτῆς παρεστῆρατο, ἔκλεπον ὡς περ αὐτῆς τὰς βραχάνους βλεῖσκον αὐτῆς. Ὁ γὰρ λογισμὸς πέμπων τῆς ψυχῆς τὰ δαίματα πρὸς τὴν ἀπαγγελίαν τῶν γραμμάτων, εὐδαιμονία τὰ ἐρώμενα ὡς ἐρώμενα. Πάντο δ' ἠθροβρίων ἐπ' αὐτῆς καὶ τὸν γάμον ἀνεβίβειεν, ὡς περ ἐπ' αὐτοφύρῳ γαμῶς κατεπλημμένους. Οὕτως ἠρῶνόμεν καὶ τὰ γράμματα.

15. **15.** Κι. Οἴμαι, πῶς ἀπολογήσομαι, Σάτυρε, ἔρη· ταυτῶν ἀποπέμψαι κατέγνωκον ἡμῶν· τάχα δὲ ἐπι μεσισόμεσθα. Ἀλλὰ πῶς ἐτόλμη, φράσας σὺ· καὶ τίς οὕτως ἐβίβειεν; Ἀυτῆ σοὶ κατὰ καιρὸν φράσει· ἐπὶ δὲ τῶν, ὁ Σάτυρος ἔρη, ἀνεγράψαι σε δεῖ, καὶ ἀποπέμψαι τὴν κόρην. Καθὼ γὰρ αὐτῆ διαμερίσασθαι, ἡ δὲ αὐτῆ ἔρη. Ἰπτας γὰρ, ἔρη, ὅτι καὶ ἡμῶν, ἀποπέμψαι με. Τῆς ἐβίβειας· οὐ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ τὸν γάμον; Ἀλλ' οὐδε ἕρμα, μὰ τὸν Παιάνην, Σάτυρε, καὶ τὴν παρούσαν τῶν γυναικῶν. Παιάνην γὰρ σὺ καλεῖσθε. Οὐδὲ μὲν ἀπίστα λέγον, ὡς ὡς πείραται. Καθὼς εἰς ταῦτα τὴν ἡμέραν Μελίττης κλιτοφῶν. Ἀλλὰ τί γράψω, λέγε. Σάτυρε γὰρ με ἐβίβειεν τὸ συμβῆν, ὡς π' ἀπὸρος ἔρη. Οὐκ αὖτις σοὶ τρυφώτερος, Σάτυρος εἶπεν· ἀλλὰ καὶ εἰς σοὶ ὡς ἡμῶν ὑπαγορεύεται. Μισοῦ δὲ ταυτῶν· ἄρ' ἔμε δὲ γράψω.

Verum si mihi ullam pro his incommodis, quae tua causa per tui, gratiam habendum censes, uitorem tuam obtestare, ut me, sicuti pollicita est, missam faciat, eique drachmarum duo millia, quae pro me Sosthenes soluit, sponde: ac quoniam Byzantio non longe absimus, et haec Melita dicens missuram me in te recipere. At si ipse solveris, omnium quae tua causa perpressam mercedem hanc te mihi dedisse arbitrare. Vale, notarumque tibi nuptiarum sollicitudinem diuturnam habe. Ipsa tibi haec ergo adhuc scribo.

19. Haec cum legerem, varias in partes animo simul distrahebar: amore incendebar, expallescerebam, mirabar, fidem nullam habebam, meto quodliquo conflictabar. Tandem Satyro inquam, mihi hanc ab inferis epistolam reddis? aut quid sibi haec volunt? revivite iterum Leucippe? Maxime, inquit Satyrus: atque illa est, quam tui vidisti, sed eam sola adeo capillorum commutavit absensio, ut ut a quoquam dignosci queat. Quid tu igitur ir tantis bonis, inquam ego, stas et meas tantum vires oblectas, neque ob oculos felicitatem meam ponis? Ne tu (id optes), inquit Satyrus, sed rem ut mutus silentio preare ne omnia perdas, dum de tota re securus aliquod a nobis consilium ineatur. Mulierem hanc vides civitatis legis primariam, tuique amore insamentem, nos autem media intra tellis omni ope desitulos. Neque, inquam ego: totam enim per venas voluptas in corpus diffunditur. Quid, quod etiam mecum per literas expostolat? Lectaque iterum epistola, quasi ipsam per hanc viderem, et sagacibus verbis dixi: Joste accusas, carissima Leucippe: causa mea, omnia perdidisti: tui malorum omnium auctor fui. Cumque ad eam literarum partem, quae contumelias et verbera a Sosthene inflictata continebat, pervenissem, mi lacrymavi, ut si ipsis verberibus interfuissem. Cogitatio enim mentis aciem ad ea quae literis significantur, convertens, quae leguntur, animo representat, non aliter, quam si res oculis essent subjectae. Illa vero, quibus mihi nuptias objiciebat, rubore me perfuderunt ita, ut si manifesto in adulterio deprehensus fuissem: adeo et litera mihi pudorem incusserunt.

20. Ac tum ad Satyrum conversus, Hei mihi, qua excusatione, inquam, utar? Manifesto nunc quidem certe tenemur. Leucippe nos damnavit: atque fortasse alio etiam me persequitur. Sed jam tu die quemodo incolumis evaserit, aut cujus esset cadaver illud, quod a nobis sepultura affectum fuit. Tum Satyrus, Puella rem tibi omnem, inquit, per otium explicabit. Nunc te rescribere, illamque placare opus est. Ego enim hanc te contra quam tibi in animo erat, duxisse jurejurando affirmavi. Et amne mitur, inquam, me illam do visse narrasti? perdidisti me. O stultitiam (inquit ille) quasi nuptiarum uris unaniversa ignara sit. Quam inno deum Herculem, meamque presentem fortunam testor, nullas tula dum factas esse nuptias. Tum Satyrus, Ludis me, inquit, homo vir, simul cum ea cubas. Alqui tale majera, inquam, loqui me intelligo: sed haec tamen tamen ex sententia sua mei nondum Meleto posita est. Verum quid scripturus sim, doce. Ille enim eventus me vehementer commovit, atque adeo, ut quid agam, prorsus ignorem. Ego te, inquit Satyrus, non sum sapientior. Alqui amor ipse tibi haec dictulit. Et modo, ut quam promitti fiat, cura Tum ego scribere coepi.

ΚΛΕΙΤΟΦΩΝ ΛΕΥΚΙΠΠΗ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Χαῖρέ μοι, ὦ θεόποινα Λευκίππη. Δυστυχῶ μὲν ἐν οἷς εὐτυχῶ, ὅτι σέ παρὼν παροῦσαν ὡς ἀποδημόσαν ἔρω διὰ γραμμάτων. Ἐὶ μὲν οὖν τὴν ἀλήθειαν περιμένεις, μηδὲν προκαταγινώσκουσά μου, μαθήσῃ δὲ τὴν σὴν με παρθενίαν μεμιμημένον, εἴ τις ἐστὶ καὶ ἄνδράσι παρθενία· εἰ δὲ με χωρὶς ἀπολογίας ἤδη μεμίσσηκας, ὄμνυμί σοι τοὺς σώσαντάς σε θεοὺς, ὡς ἐν βραχεῖ σοι τὸ ἔργον ἀπολογήσομαι. Ἐρρωσὸ μοι φιλότῃ, καὶ ὤλαις γένοιο.

10 ΚΑ'. Δίδωμι δὲ τῷ Σατύρῳ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ δέομαι τὰ εἰκόσια εἰπεῖν πρὸς αὐτὴν περὶ ἑμοῦ. Ἐγὼ δ' αὖθις ἐπὶ τὰ συμπόσιον ἀπῆλθην, ἡδονῆς ἅμα καὶ λύπης γεγεμισμένον. Ἦδειν γὰρ τὴν Μελίτιν οὐκ ἀνήσουςάν με τῆς νυκτὸς τὸ μὴ οὐ γενέσθαι τοὺς γάμους ἡμῖν· ἔμοι δ' ἀδύνατον ἦν Λευκίππην ἀπολαβόντι γυναῖκα ἑτέρην κἄν ἰδεῖν. Τὸ μὲν οὖν πρόσωπον ἰδιαζόμενῃ μηδὲν ἄλλοῖον παρέμεινεν ἢ πρὶν ἦν· οὐ πάντῃ δὲ κρατεῖν ἠδυνάμην. Ὡς δ' ἐνιχώμην, σκήπτρομαι φρέην μοι ὑποδραμῆν. Ἢ δὲ συνῆκε μὲν 15 ὅτι κατὰ τῆς ὑποσχίσεως προοιμιάζομαι· ἰδέγην δ' οὐκ ἠδύνατο τὸ προοίμιον. Ἐγὼ μὲν δὲ ἀδελπὸς ἀνίσταμαι κοιμησόμενος· ἡ δὲ κατὰ πόδας, ὡς εἶχεν, ἐφ' ἡμῖν τελεῖ τῷ δειπνῷ συνανίσταται. Ὡς δ' εἰς τὸν θάλαμον παρήλθομεν, ἐγὼ μὲν εἶμι μᾶλλον ἐπέτεινον 20 τῆς νόσου τὴν ὑπόκρισιν· ἡ δ' ἰλιπάρει, καὶ ἔλεγε· Τί ταῦτα ποιεῖς; μέχρι τίνας με ἀκολλῶεις; Ἴδου καὶ τὴν θάλασσαν διεπλεύσαμεν· ἰδοὺ καὶ Ἐφεσος, ἡ προδομαία τῶν γάμων. Ποῖαν εἶμι περιμένομεν ἡμέραν; Μέχρι τίνας ἂν ἐν ἱερῷ συγκαθεύδομεν; Ποταμὸν παρὰ 25 ρατιθεὶς πολλὴν κωλύεις πίνειν. Τοσοῦτον χρόνον ὕδωρ ἔχουσα διψῶ, ἐν αὐτῇ καθεύδουσα τῇ πηγῇ· τοιαύτην ἔχω τὴν εὐνήν, οἷον ὁ Τάνταλος τὴν τροφήν. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἔκλαιεν, ἐπιθεῖσά μου τοῖς στέρνοις τὴν κεφαλὴν, οὕτως εἰσεινώς, ὥστε συμπαθεῖν μέ τι 30 τὴν ψυχὴν. Οὐκ εἶχον δὲ ὅστις γένοιτο. Καὶ γὰρ εἶδομαι μοι δίκαια ἐγκαλεῖν. Λέγω οὖν πρὸς αὐτήν· Ὅμνυμί σοι, φιλότῃ, τοὺς πατέρας θεοὺς, ἢ μὴν σφιδρα καὶ αὐτὸς ἐπείγομαι σοι τὴν σπουδὴν ἀμελεῖσθαι. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη, τί πέπονθα. Νόσος 35 γὰρ μοι ἔβαλεν ἐπέπεσεν. Οἶσθα δὲ ὅτι ὑγιείας χωρὶς οὐδὲν ἐστὶν Ἄρροδίτη. Καὶ ἅμα λέγων ἀπέφρων αὐτῆς τὰ δάκρυα, καὶ ὄρκοις ἑτέροις ἐπιστούμην, ὡς οὐκ εἰς μακρὰν ὦν θέλει τεύχεται. Τότε μὲν οὖν καὶ μάλα μόλις ἠνέσχετο.

40 ΚΒ'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ καλέσασα τὰς θεραπαινίδας, αἷς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Λευκίππης ἐνεχείρισεν, ἐπηρώτα μὲν τὸ πρῶτον, εἰ δεξιῶς αὐτῇ κέχρηται· φασκουσῶν δὲ μηδὲν τῶν δεόντων ἐπιλείπειν αὐτῇ, ἀγειν ἐκέλευσε τὴν ἀνθρωπὸν πρὸς αὐτήν. Ὡς δ' ἦλθε· τὰ 45 μὲν ἐμὰ ὅπως ἔσχεν, ἔφη, πρὸς σέ φιλανθρωπίας, περισσὸν εἰδυῖά σοι λέγειν [δίκαια τυγχάνειν]. Ἄλλ' ἐν οἷς ἂν δύνῃ, τὴν ἴσῃν ἀπόσιναί μοι χάριν. Ἀκούω

CLITOPHON LEUCIPPÆ S.

Hera mea, Leucippe, salve. Me quidem una eandem res beatam ac miseram effecit: præsens enim præsentem te, sed tamen ex literis quasi absentem cerno. Caterum si, omnium veritatem inspicere volueris, nullo interim de me facto præjudicio, virginitatem profecto meam, si qua virorum est virginitas, exemplum tuæ secutam esse intelleges. Sin autem iudicet me causa odisse jam caristi, juro per deos tui servatores futurum, ut jamjam me nulla in culpa esse, haud dubie cognoscas. Vale, mihi carissima, propitia mihi fias.

XXI. Literas Satyrō perferendas trado: atque ut ne quidquam contra ac deceat, de me loquatur, obtestor. Voluptatis deinde ac mæroris plenus cœnatum revertor. Veniebat enim mihi in mentem, non permissuram Melitem, ut ea nocte nuptiæ inter nos haud perficerentur. Neque tum fieri poterat, ut ipse, Leucippe inventa, mulierem aliam vel intuerer. Quamobrem vultum ita componere conatus sum, ut ne animo commutato esse judicaret, verum cum hi a me frustra tentaretur, frigore cubitorum me simulavi. Melito tametsi intellexeret a me causam queri, quamobrem promissa non facerem: prætextum redarguere nequibat. Inconatus itaque, ut cohibitu irem, surrexi: mulierque hisdem vestigiis, mensa in cœna mensa relicta, me consecuta est. Ipse cubiculum ingressus, morbum etiam invaluisse magis præ me ferebam. Illa me obtestans, Quam, inquit, ob causam id agis? quem me perdendi finem facturus es? Nos quidem certe maritalis e fluctibus evasimus, atque Ephesum, qui nuptiis constitutus est locus, pervenimus. Ecquem adhuc diem expectamus? Quamdiu eorum, qui aliquo in sacrario cubant, morem imitabimur? Largam te quidem aquæ mihi copiam offers: verum ne hauriam vetas. Tantone tempore ut propter fluvium sedeam, sitimque exipere non possim? Tantali mensæ haud dissimilem forum sortitus sum. Quæ cum dixisset, stans meum in pectus miserandum in modum caput demisit, atque adeo, ut ipse quoque vehementer conturbatus sim, neque quid facerem, scirem, quoniam justè conqueri mihi videbatur. At tamen illa respondi: Patrios equidem deos testor, o carissima, me' id enixe agere, tum ut morem geram voluntati: sed quid me male habeat, nescio. Repente enim in morbum incidi. Scis autem tu incommoda valetudine operam Veneri frustra dari. Atque inter loquendum manantes lacrymâs oculus ejus delersi, gravissimumque jusjurandum juravi, non multo post, quæ voluisset, me facturum e se. Hoc pacto non sine multo labore placabatur.

XXII. Postera die Melite, accersitis iis, quibus Leucippen commendaverat, ancillis, rectens hanc illi curam adhibuissent, interrogavit: a quibus cum responsum accepisset, eam nulla re earum quas habere oporteret, caruisse, illam ad se duci jussit. Quæ posteaquam affuit, Quanta erga te, inquit, humanitate usa sim, tibi commemorare, scienti præsertim, supervacaneum puto. Sed iis in rebus, quæ in tua potestate sitæ sunt, parem mihi

τὰς Θεσσαλὰς ἑμάς, ὧν ἂν ἐρασθῆτε μαγνύειν οὐτως, ὥστε μὴ πρὸς ἑτέραν εἶναι τὸν ἀνθρώπον ἀποκλίνειν γυναικὰ, πρὸς τε τὴν μαγεύουσαν οὕτως εἶναι, ὡς πάντα κινεῖται ἐκείνη αὐτῷ. Ἐγὼ δὲ τοῦτο, ὦ φιλάττη, πλεονεκτήματα πάρα σθε φάρμακον. Τὸν νεανίσκον εἶδες, τὸν δὲ ἐμοὶ γῆς βαδίζοντα; Τὸν ἄνδρα, ἔφη, λέγει τὸν οὐδὲν; ὑπολαβούσα πόσου κακοήθως ἡ Λευκίππη. Τοῦτο γὰρ ἀκήκτα παρὰ τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν. Πῶτον δὲ ἄρα; Μελίττη εἶπεν οὐδὲν κοινόν ἐστιν ἢ τοῖς λίθους. Ἀλλ' ἐμὲ περιουδοκίμαί τις νεκρά. Οὐδὲ γὰρ εἶδον, οὔτε κοιμώμενος ἐπιλαθῆσθαι δύναται τοῦ Λευκίππης ὀνόματος· τοῦτο γὰρ αὐτῆς καλεῖ. Ἐγὼ δὲ, φίλη, μαγῶν τισάτων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ κἀτὸν διέτριψα, ἐνομένη, λιπαροῦσα, ὑπισχυμένη· τί γὰρ οὐ λαχούσα; τί δ' οὐ ποῦσα τῶν ἀρέσων δυναμένη; Ὁ δὲ σιδηρὸς τις, ἢ ἔυλον, ἢ τι τῶν ἀσισθητῶν ἦν ἄρα πρὸς τὰς δέξους τὰς ἑμάς. Μόλις δὲ τῆι χρόνῳ πείθεται· ἐπίσθη δὲ μέγρι τῶν ὀφθαλμῶν. Ὅμοιον γὰρ σοι τὴν Ἀρροδίην αὐτῆν, ὡς ἤδη πέμπτην ἡμέραν αὐτῷ συγκαθέλυσα, οὕτως ἀπέστην ὡς ἀπ' εἰδούρου. Ἐγὼ δ' εἰκότως ἔβην μέχρι γὰρ τῶν ὀφθαλμῶν ἐμοὶ τὴν ἐνομένην. Δέχομαι δὲ σοῦ γυναικὸς γυνὴ τὴν αὐτῆς δέξου, ἢν καὶ σύ μου γῆς ἐδεξῆθης· ὅς μοι τι ἐπὶ τοῦτον τὸν ὑπερήφανον. Σώσεις γὰρ μου τὴν ψυχὴν διαφροσύσαν ἔδει. Ὡς οὖν ἤκουσεν ἡ Λευκίππη, ἠτύχηται μὲν ἔδοκει τῷ μηδὲν πρὸς τὴν ἀνθρώπου μοι περῆλαι φήσασα δ' ἀνερευνήσειν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, βροτάνας, γενομένη κατὰ τοὺς ἄλλους, ἀπίστω ἦμετο. Ἀρνούμενη γὰρ οὐκ ἔμετο τῆς τῆς ἑμας. Ὅμοιον οὖν καὶ ἐπιγγέλατο. Ἢ μὲν ἢ Μελίττη βῆσαν ἐγερόναι καὶ μόνον ἐλπίσασα. Τὰ τῶν ἑμῶν τῶν προγελάτων, κἂν μήπω παρῆ, τέρπει ταῖς ἑμας.

ΚΙ'. Ἐγὼ δὲ τοῦτον ἐπιστάμενος οὐδὲν, ἠθύμου ἦν, εὐαίμων, πῶς ἂν διακουσάμην καὶ τὴν ἐπιούσαν νεκρὰ τὴν γυναικὰ, καὶ πῶς ἂν συντυχεῖν Λευκίππῃ ἐνομένην. Ἐδοκει δὲ μοι * * * κίχινῃ τὴν ἴσθν σπουδῆν ποιῆσθαι τοῦ ἀπείθεσθαι δὲ αὐτῆν εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰ περὶ τὴν ἑσπέραν αὐτὴς ἦκειν. Ἐμελλε τῆι Λευκίππῃ περιεῖν ὄρχμα καὶ * * * Ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὸν πότον ἦμεν. Ἄρτι δὲ κατακλιθέντων ἡμῶν θύροβος ποῦς κατὰ τὴν ἀνθρώπου ἀναίεται καὶ συνδρομῆ, καὶ ἄπειρα τις τῶν θεραπεύων, ἀσθαλίαν ἔμα καὶ ἄρτι θύροβος ἔη καὶ πόρτισιν. Ἦν δ' ὁ Θέρσανδρος ὅσος ὁ τῆς Μελίττης ἀνὴρ, ὃν ἐνόμιζε τεθνηκυῖα κατὰ θαλάσσιον. Τῶν γὰρ συνόστειον αὐτῷ τινες ἄλλοι, ὡς περιετρέπε τὸ σκάφος, σωθέντες καὶ νοσησάντες ἀπὸ θαλάσσης, τοῦτο ἀπαγγέλλαντες ἔτρουον. Ἄρτι οὖν ὁ οἰκίτης εἶπε, καὶ ὁ Θέρσανδρος κατὰ πόρον ἐπέβη. Πάντα γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ πηλομένης κατὰ τὸν ὄν, ὅσπερ με φησὶ καταλαθεῖν με. Ἢ μὲν ἢ Μελίττη ἀνέστη ὑπὸ ἐκπλήξεως τοῦ παραδόξου καὶ περιετρέπον ἐπέβη τὸν ἀνδρα. Ὁ δὲ ὄντος ὄντος ὄντος μὲν ἀπὸ τῆς ἑμας, ἔφη δ' ἔδοξεν

gratiam referas. Audio Thessalas vos, quos amatis da cantionibus veneficisque percellere, ut ad aliam mulierem nullo animi pacto adire queant: quin imo tanto desiderio incantatrici teneri, ut illam omnia sibi esse arbitretur. Hoc mihi amore incense, tu, carissima, venenum da. Adolescentem heri mecum gradientem vidisti? Maritum ais tuum? inquit tui callide ejus orationem excipiens Leucippe. Sic enim de familiari quodam didici. Quem maritum? inquit Melite: mihi quidem certe nihil amplius cum illo rei est, quam cum lapide aliquo: sed mihi quaedam mortua praeparatur, Leucippe enim (hoc nomine eam vocat) hujus neque edens, neque dominus oblivisci potest. Ego vero, amica, Alexandriae illius causa menses quatuor morata sum, rogans, obtestans, pollicens, nullum verbum, nihil praeterca rerum, quibus allici posset, praetermittens: sed tanquam ferrum, stupesve, aut hujusmodi quiddam aliud sensu carens, preces meas non curat: vivique tempori paret, id unum prope concedens, ut videndo tantum se fruar. Testor autem Venerem ipsam, noctes me quinque cum eo cubuisse, surrexisseque non aliter, quam si cum eunuchis aliquo jocus, semper ut statuum diligere me videat, cui non nisi oculis amalo sibi datum sit. Itaque quod tu heri mecum egisti, te mulierem mulier rogo, ut aliquid mihi contra superbum istum auxilii feras: quo jam pene fugientem mihi animam reddas. His cognitis, Leucippe voluptatem cepit, quod Melitem a me spe sua frustratam cognovisset; herbasque se conquisituram, dum modo quarendi sibi potestas fieret, inquam, rus profecta est. Negans enim, fidem sibi a Melite habitum non sibi existimabat. Quare, credo, et promisit. Hac spe sibi ostentata, Melite animi curam remisit. Jucundarum enim rerum expectatio, nescium praesentia, voluptatem affert.

XXIII. At vero ego horum omnium ignarus animum despondebam: cogitabamque qua ratione futura etiam nocte Melitem frustrari, ac Leucippen convenire possem: nec enim mihi aliam ob causam elaborare videbatur, ut rus se conferret, vespertique reverteteretur. Interea, dum in Leucippis abitum curus adornaretur, vixque canaturi ipsi accubissemus, tumulus ingens concusque repentinus juxta aedem partem illam, in qua viri debebant, exaudivit: servorum unus, spiritum agre ducens, introivit, simul dicens Thersander vivit atque adest. At is Melites conjux, quem naufragio perisse putabat. Atque haec a nonnullis illius servis, qui cum eo navigaverant, fracta nave servatis, eumque diem obisse artotrantibus, fama dimanaverat. Vix autem servus ea locutus fuerat, cum Thersander illum subsequens, conaculum subito intravit: accelerabat enim, ut me, de quo sub ipsam statim adventum suum omnia cognoverat, deprehenderet. Melite prosilit repentinum casu turbata, maritum tamen amplexi voluit: sed eam tunc magna vi statim repulit, in moque oculos convertens, haec, inquit, adulter est: et

καὶ εἰπὼν, Ὁ μοιχὸς οὗτος, ἐμπηδᾶ, καὶ βραπίζει με
κατὰ κόρρης, πληγὴν θυμοῦ γέμουσαν. Ἐλκυσσας
δὲ τῶν τριχῶν, ἀράσσει πρὸς τοῦδαφος, καὶ προσπί-
πτων κατακόπτει με πληγαῖς. Ἐγὼ δ' ὥσπερ ἐν
6 μυστηρίῳ μηδὲν (εἰδώς), μήθ' ὅστις ἀνθρώπος ἦν,
μήθ' οὐ χάριν ἔτυπεν, υποπτεύσας δὲ τι κακὸν εἶναι,
ἔδεδόκειν ἀμύνασθαι, καίτοι δυνάμενος. Ἐπεὶ δ' ἔκα-
μεν, ὁ μὲν τύπτων, ἐγὼ δὲ φιλοσοφῶν, λέγω πρὸς
αὐτὸν ἀναστάς· Τίς ποτ' εἶ, ὦ ἄνθρωπε; καὶ τί με
11 οὕτως ἤκισαι; Ὁ δ' ἔτι μᾶλλον ὀργισθεὶς ὅτι καὶ φων-
ὴν ἀφῆκα, βραπίζει πάλιν, καὶ καλεῖ δεσμὰ καὶ πέ-
δας. Δεσμεύουσιν οὖν με καὶ ἄγουσιν εἰς τι δωματίον.

ΚΔ'. Ἐν δὲ ταῦτ' ἐπράττετο, λαμβάνει με διαρ-
ρησῆσα ἢ τῆς Λευκίππης ἐπιστολή· ἔτυχον γὰρ αὐτὴν
15 εἶσω τοῦ γιτωνίσκου προσδεδεμένην ἐκ τῶν τῆς ὀδῆνης
θυσάνων ἔχων. Καὶ ἡ Μελίττη ἀναιρεῖται λαθοῦσα·
ἐδεδίει γὰρ μή τινα τῶν πρὸς με αὐτῆς γραμμάτων
ἦν. Ὡς δ' ἀνέγνω καθ' ἑαυτὴν γενομένη, καὶ τὸ τῆς
Λευκίππης εὔρεν ὄνομα, βάλλεται μὲν τὴν καρδίαν
20 εὐθέως, γνωρίσασα τὸ ὄνομα· οὐ μὴν αὐτὴν ἐνόμιζεν
εἶναι, τῷ πολλάκις αὐτὴν ἀκοῦσαι τετελευτηκέναι.
Ὡς δὲ προϊούσα, καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν γεγραμμένων
ἐνέτυχε, πᾶσαν μαθοῦσα τὴν ἀλήθειαν, ἐμεμέριστο
πολλοῖς ἅμα τὴν ψυχὴν, αἰδοῖ καὶ ὀργῇ καὶ ἔρωτι
25 καὶ ζηλοτυπία. Ἦισχύνοτο τὸν ἄνδρα, ὠργίζετο τοῖς
γράμμασιν. Ὁ ἔρωσ ἐμάρανε τὴν ὀργὴν, ἐξῆπτε τὸν
ἔρωτα ἢ ζηλοτυπία, καὶ τέλος ἐκράτησεν ὁ ἔρωσ.

ΚΕ'. Ἦν δὲ πρὸς ἐσπέραν, καὶ ἔτυχεν Θέρσαν-
δρος ἐκ τῆς πρώτης ὀργῆς πρὸς ἐταῖρόν τινα τῶν
30 ἐγγυριῶν ἐκβορῶν. Ἦ δὲ διαλεχθεῖσα τῷ τὴν φυλα-
κὴν τὴν ἐμὴν πεπιστευμένῳ, εἰσέρχεται πρὸς με
λαθοῦσα τοὺς ἄλλους, θεράποντας δύο τοῦ δωματίου
προκαθίσασα καὶ καταλαμβάνει χαμαὶ καταβεβλη-
μένον. Παραστῆσα οὖν, πάντα ἤθελεν εἰπεῖν ἑμοῦ·
35 τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου τοσαῦτ' εἶχεν, ὅσα εἰπεῖν
ἤθελεν. Ὡς δυστυχὴς ἐγὼ καὶ ἐπὶ τῷ ἑμαυτῆς κακῷ
τεθεαμένη σε, τὸ μὲν πρῶτον, ἀτέλεστα ἐραθεῖσα
καὶ μετὰ πάσης ἀνοίας, ἢ καὶ μισουμένη τὸν μισοῦντα
φιλῶ, καὶ ὀδυνωμένη τὸν ὀδυνῶντα ἐλεῶ, καὶ οὐδὲ
40 ὕβρις τὸν ἔρωτα παύει. Ὡς ζεῦγος κατ' ἐμοῦ γοήτων,
ἄνδρος καὶ γυναικός. Ὁ μὲν τοσοῦτόν μου χρόνον
κατεγέλα· ἢ δ' ἀπῆλθε κομιούσά μοι φίλτρον. Ἐγὼ
δ' ἢ κακοδαίμων, ἠγνόουν αἰτούσα παρὰ τῶν ἐχθίστων
κατ' ἐμαυτῆς φάρμακον. Καὶ ἅμα τὴν ἐπιστολὴν
45 τῆς Λευκίππης μοι προσέερρηψεν. Ἰδὼν οὖν καὶ γνω-
ρίσας ἔφριξα, καὶ ἔβλεπον εἰς γῆν ὡς ἐηλεγεμένος.
Ἦ δ' ἐτραγῶδει πάλιν· Οἴ μοι δειλαία τῶν κακῶν· καὶ
γὰρ τὸν ἄνδρα ἀπώλεσα διὰ σέ. Οὔτε γὰρ ἂν ἔχοιμι
σε τοῦ λοιποῦ χρόνου, κἂν μέγρι τῶν δωματίων τῶν
50 κενῶν, ἐπεὶ μὴ δεδύνησαι τούτων πλέον. Οἶδ' ὅτι ὁ
ἄνθρωπος με μισεῖ καὶ μοιχείαν κατέγνωκεν ἐπὶ σοί,
μοιχείαν ἄκαρπον, μοιχείαν ἀναφρόδιτον, ἥς μόνον τὴν
λοιδορίαν κεκέρδακα. Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι γυναῖκες
μισθὸν τῆς αἰσχρότης ἔχουσι τὴν τῆς ἐπιθυμίας ἕρο-

facto in me impetu, iracundia exardens, plagam maxillae
intulit: capillis abreptum, ad terram projecit et irruens
totum verberibus confecit. Ego, quasi seclusis sacris
interessem, non modo quis esset, aut quamobrem me ca-
deret, nesciens, suspicans vero aliquid mali esse, etsi
maxime contra niti poteram, tamen id facere veritus fui.
Tandem cum ille verberando, ego ratiocinando fessi esse-
mus, surgens, Quis tu, inquam, es? cur me tam contu-
meliose cardis? At ille, propterea quod vocem misissem,
iratio multo factus, manus iterum mihi injecit, vincula-
que et compedes poposcit: quibus constrictum me in cubi-
culum quoddam conjiciunt.

XXIV. Dum ea fiunt, Leucippes epistola, quam forte
tunicæ adalligatam lintel fimbriis mecum gestabam, impru-
denti mihi excidit, eamque Melite clam suscepit, verita-
ne qua ex suis esset ad me literis: sed non multo post,
cum sola esset, Leucippes nomen invenit, statim exanimata
est nomen agnoscens: non tamen eam esse credidit; pro-
pterea quod sublatam e visis fuisse non semel audiverat.
Tandem vero tota epistola perlecta, veritateque jam cla-
rius cognita, multis simul cum verecundia atque ira, tum
amore atque zelotypia aninus ejus, varias in partes distrabi
cepit. Nam et maritum verebatur et literis non poterat
non irasci: sed iræ alioqui opponebatur amor, zelotypia
incendebat amorem, qui victor tandem evasit.

XXV. Quamobrem cum advesperasceret, ac primo illo ab
impetu ad familiarem quemdam suum Thersander se con-
tulisset: Melite hominem, cui mei custodia credita fuerat,
allocuta, ad me, clam aliis servis, e quorum numero duos
ante cubiculi fores collocaverat, ingressa est: et humi pro-
jectum cum me offendisset, propius accedens, eodem
omnia momento proferre volebat, ipso vultus habitu quæ-
cunque dictura erat, præ se ferente. O me, infelicem,
meamque in perniciem te conspicatam, quæ primum qui-
dem quod assequi non possim, tantopere appetam: o pe-
nitus dementem, quæ mei contemptorem amore prosequar:
quæ doloribus excruciatam excruciantis misericordiam tri-
buam, totque mihi contumeliarum auctorem desisterem
amare non possim. O viri et mulieris par me præstigiis
decipiens: quorum alter ludibrio me jamdiu habet, altera
poculum amatorium allatura abiit, meue igitur ab infensis-
simis hostibus in meam perniciem remedium querere, ha-
ctenus non intellexisse? Hæc locuta Melite, Leucippes lit-
teras in me projecit. Quibus visis et agnitis, cohorrui
statim, vultumque tanquam magni alicujus flagitii reus,
dejeci. Illa vero amplius etiam conqueri perrexit: Heu
me tot malis afflictam. Tua ego causa maritum amisit, nec
tamen te frui posthac mihi licebit: quin immo adpecta
etiam tuo, quo uno tantum a te dignata sum, brevi mihi
livendum esse intelligo. Tua enim causa me conjux, hoc
scio, odio prosequitur, atque adulterii ream facit: et ejus
quidem, ex quo fructus ac voluptatis nihil, infamia sola,
ad me redundavit. Sane alia mulieres ex turpitudine

ἄν' ἐγὼ δ' ἢ δυστυχὴς τὴν μὲν αἰσχρότην ἐκαρποσά-
 μην, τὸ δὲ τῆς ἡδονῆς οὐδαμῶς. Ἄπιτε καὶ βάρβαρε
 ἰσχυρῶς οὕτως ἐρώσων γυναῖκα καταχθῆσαι, καὶ ταῦτ'
 ἔρωτος καὶ οὐ δόλου ἄν; Οὐκ ἐφροδύτης αὐτοῦ τὰ
 μυστήρια; οὐκ φθόρου αὐτοῦ τὸ πῦρ; οὐκ ἐπιμῆτος
 αὐτοῦ τὰ μυστήρια; οὐ κατέκλασέ σε ταῦτα τὰ θυμῶτα
 ἰσχυρότερα; ἢ καὶ ληστῶν ἀφρούτερα. Δάκρυα γὰρ
 καὶ ληστῆς ἀπυλνέεται. Οὐδὲν σε κρέθειν εἰς ἀφρο-
 ῖταιν εἴη μίση, οὐ δόλος, οὐ χρόνος, οὐ γὰρ ἡ τῶν
 τρωμάτων συμπλοκή· ἀλλὰ, τὸ πάντων ὑβριστικώτα-
 τον, προσταπτόμενος, καταφθῶν, οὕτως ἀνίστης ὡς
 πάτη γυνή. Τίς αὐτῆ τῶν γάμων ἢ οικία; Οὐ μὲν δὲ
 τρωματικῶς συνεκθιενδεις, οὐδ' ἀποστρεφόμεν σου-
 ρῆς περιπλοκῆς, ἀλλὰ καὶ νέα καὶ φιλοσύνη, εἴποι δ' ἄν
 ἄλλος οἶσι καὶ καλῆ. Εἰνόσχε καὶ ἀνδρόγαυοι καὶ
 καλλοῦ; καλῶς βίττανε, ἐπαρῶμαι σοὶ δικαιοτάτην
 εἶπ'· οὕτως σε ἀμύνεται ὁ ἔρωσις εἰς τὰ σά. Ταῦτ'
 ἔλαχε, καὶ ἄμα ἔλασεν.

ΚΓ. Ἡ δ' ἐπιόπων ἐγὼ κάτω νενευκῶς, μικρὸν
 ἐπιπλοκῆς, λέγει μεταθάλουσα· Ἄ μὲν εἶπον, ὃ φιλι-
 ται, ἔρωσις εἶμαι καὶ γόπη; ἢ δὲ νῦν μᾶλλον λέγειται,
 αἰσῆς ἔρωσις. Ἐάν δοξάζομαι, κάομαι· κἄν ὑβρίζομαι,
 οὐδὲν. Σπῆσαι κἄν νῦν, ἐθέσων· οὐκέτι δεῖσθαι πολ-
 ῶτα ἡμεῶν καὶ γάμων μακροῦ, ὃν ἡ δυστυχὴς ὄντι-
 ται· ῥοιῶν ἐπὶ σοί. Ἄρκει μοι κἄν μίχ συμπλοκή.
 Μικροῦ δεῖται φαρμάκου πρὸς τὴν καύτην νόσον.
 Σάου μοι οὐλοῦ, τὸ πῦρ. Ἡ δὲ τί σοι προπετιῶς
 ἐπιπλοκῆς, ἀφροῦσι, φιλίται· ἔρωσις αὐτοῦν καὶ
 φιλίται. Ἀσχεμονόσα ἔλα, ἀλλ' οὐκ αἰσχρόματι
 τὰ τῶν ἔρωσις ἐξαγορεύουσα μυστήρια. Πρὸς ἀνδρα
 ἐπιπλοκῆς μυστήριον. Οὐδὲς τί πάσχει. Τίς δ' ἄλλοις
 ἐπιπλοκῆς ὄντα τὰ φέλη τῶν θεῶν, καὶ οὐκ ἄν τις
 ἐπιπλοκῆς δεῖται τὰ τοῖματα, μόνον δ' οὐδὲν οἶ
 ὄντα τὰ τῶν θεῶν τρωματικῶν. Ἐπι μόνον ἐγὼ
 τρωματικῶν τὴν ἡμέραν· τὴν ὑπόσχεσιν ἀπειτῶ. Ἀνα-
 πλοκῆς τῆς ἰσίδος, ἐπιπλοκῆς τὸς θεοῦς τὸς ἐλεῖ.
 Ἐπιπλοκῆς καὶ συνεικὴν ἔθελες, ὡς περ ὀμοσας, οὐκ
 ἐπιπλοκῆς θεοσάνδρου μυστήριον. Ἐπει δὲ Λευκίπ-
 πῳ ἐρώσει σοὶ γάμος ἀδύνατος ἄλλης γυναῖκος, ἐπιπλοκῆς
 ἐπιπλοκῆς τῶν παρρησιῶν. Οὐδὲν νικημένη· οὐκ
 ἐπιπλοκῆς δ' ὄντα μοι τυχεῖν. Κατ' ἐμοῦ γὰρ πάντα
 ἐπιπλοκῆς ἀναθεῶν καὶ νεκρῶν. Ἡ ὕλασσα, πλείουσαν
 ἐπιπλοκῆς, σάουσα δὲ μᾶλλον ἀπολόλεκας, δυσ-
 πλοκῆς κατ' ἐμοῦ νεκροῦ. Ἐπιπλοκῆς γὰρ Λευ-
 κίππῳ ἔρωσις, ἔρωσις, ἔρωσις καὶ λυπῆται Κλειτορῶν.
 Νῦν δὲ καὶ ὁ ἄλλος Θέρσανδρος ἡμῖν πάρεστι. Τρω-
 ματικῶν φιλίταις μου, καὶ βοηθεῖν ἡ δυστυχὴς οὐκ
 ἐπιπλοκῆς. Ἐπιπλοκῆς τὸ πρόσωπον πληγαὶ κατηνέ-
 φηται, ὡς οἶ· Σαυῖ, τυρῶς Θέρσανδρος ἦν. Ἀλλὰ
 ἐπιπλοκῆς, Κλειτορῶν δεσποτα· δεσπότης γὰρ εἴ· φρο-
 νῆς οὐκ ἐπιπλοκῆς σάουτον τῆμερον πρῶτα καὶ ὕστατα.
 Ἐπιπλοκῆς ἡμέραι τὸ φροῦν τῶν πολλῶν. Οὐδὲν μη-
 ἐπιπλοκῆς ἀποπέσει, ὅτιοι μὲν καὶ μὲν φρο-
 νῆς ἀποπέσει. Μὴ ἀποπέσει τὸν ἔρωτα τὸν ἐμὸν, εἰ

voluptatem consequuntur: at misere mihi sola sine volu-
 plate turpido parata est. O infidam, o barbaram, tunc
 mulierem tanto amore desagrantem, talis esse aequo animo
 ferre posse, cum amori tu quoque deservias? neque te Cu-
 pidinis iram timere? non faces ejus, non arcana vereri?
 non lacrymis, quas oculi hi profuderunt, o praedonibus
 immatorem, quibusque vel prodo ad misericordiam alli-
 citor, cominoveri? Quid, quod animum tuum non modo
 non pellerunt preces meae, ut semel saltem mihi morem
 gereres, sed ne ullum quidem tempus, aut natus com-
 plexus, aut aliud quidquam apud te pondus haberent.
 Quin imo (quod omnium contumeliosissimum est) e com-
 plexu meo, ex ipsis disavariationibus aequae discedis atque
 alia mulier. Et quanam haec est nuptiarum umbra? Tu
 quidem certe non cum effusa aliqua, tuosve amplexus
 aversante, cubuisti, sed et cum adolescente et cum amante,
 addidisti vero aliquis etiam, et cum formosa. Eunuche,
 evirate, pulchritudinis contemptor, nunc ego immortales
 deos precor, tuis ut desideris contraria omnia evenire ve-
 lint: quo in te, quae in me moliris, cuncta experiat. Haec
 locuta Melite, simul flebat.

XXVI. Deinde, ut tacbam oculos humi defigens, animo
 penitus commutato, rursus, Quae haecenus locuta sum,
 inquit, carissime, ira et moror suggestit: nunc ad dicen-
 dum me amor impellit. Licet irata sim, ardeo, licet con-
 tumelia afficiar, amo. Ah saltem nunc mihi morem gere,
 miserere: non ego dies multos, aut nuptias diuturnas peto,
 quarum vana spe misera tenebar. Unius mihi satis erit
 congressus, vel tantula ope mihi ad tanti morbi vim depel-
 lendam opus est. Agedum ignem hunc mihi aliquantum
 restingue: ac, si quid in te asperius antea locuta sum,
 ignosce, carissime: infelix amor vel insanit. Nec vero me
 fugit, quam turpem causam agam: verumtamen amoris
 arcana palam facere haudquaquam pudet. Sacris his ini-
 tialum hominem alloqui me scio. Nosti quid patiar. Atos
 dei hujus tela ignota sunt, nec aliquis ostendere possit
 jacula, solis enim amantibus, amantium vulnera inno-
 tescent. Haec mihi adhuc superest dies, qua ut profusa
 facias, obtestor. Isis tibi veniat in mentem, inque quod
 in illius templo jurasti, floceiteceris. Quod si, ut inter
 nos jurejurando firmatum est, promissis stare voluisses,
 non equidem Thersandros nullo curaverim. Caterum
 quoniam, Leucippe inventa, nullo fieri pacto potest, aliam
 ut ducas, per me quidem fac, ut lubet. Mihi enim ce-
 dendum esse intellige; jamque amplius nihil, nisi quod
 consequi possum, peto: quandoquidem mihi omnia novo
 modo bellum indicunt, ac mortui etiam ipsi ab inferis
 excitantur. O mare, tu certe navigantem servasti, verum
 servando majores in arumnas conjecisti, duobus mortuis
 meam in perniciem adverts, nam una Leucippe satis es-
 set, si viveret me Clitophon amplius in morore jaceret.
 Nunc vero impius Thersander redit. Me vidente vapu-
 lasti, miseraque opis nihil ferre poteram. Haec quidem,
 di boni, facies verberibus fodata. Caecus sum, puto,
 Thersander fuit. Sed te, o here Clitophon (tu enim amme
 imperam meae obtinas) ut unum rogo, hodie saltem ut
 mihi te primum et ultimum concedas. Parva haec mora

ὄν τὰ μέγιστα εὐτυχεῖς. Οὗτός σοι Λευκίππην ἀπο-
δαύκειν. Ἢ γὰρ σου μὴ ἠράσθην ἐγὼ, εἰ γὰρ σε μὴ
ἐταύθα ἤγαγον, ἦν ἂν εἴ σοι Λευκίππη νεαρῆ. Εἰ-
σίη, ὦ Κλειτοφῶν, καὶ Τύχης δωρεά. Ἦδὲ τις θη-
σαυρῶν περιτοχῶν, τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως ἐτίμασε,
βοηθῶν ἤγειρε, θυσίαν προσήνεγκεν, ἐστεράνωσε τὴν
γῆν· οὐ δὲ παρ' ἐμοὶ θησαυρῶν ἔρωτος εὐρίην, ἀτιμά-
ζεις τὰ εὐεργετήματα. Νόμιζέ σοι τὸν ἔρωτα δι'
ἐμοῦ λέγειν· ἐμοὶ χάρισαι τούτο, Κλειτοφῶν, τῷ σὺ
μουσταγωγῶ. Μὴ ἀμύητον τὴν Μελίτην ἀπέλθης
καταλιπών· καὶ τὸ ταύτης ἐμὸν ἐστὶ πῦρ. Ἀκουσον
δ' ὡς καὶ τᾶλλα μοι μέλει περὶ σοῦ. Αὐθίσχ μὲν γὰρ
ἄρει τῶν δεσμῶν, κἂν Θερσάνδρῳ μὴ δοκῇ καταγωγῆς
δὲ τεύξῃ τοσοῦτων ἡμερῶν, ὅσων ἂν θελῆς, πρὸς ἐμὸν
σύντροπον. Ἔωθεν δὲ καὶ τὴν Λευκίππην παρέσε-
σθαι προσδόκα. Διανυκτερεύσειν γὰρ ἔλεγεν εἰς τὸν
ἀγρὸν, βοτανῶν [ἔνεκεν] χάριν, ὡς ἐν ὄψει τῆς σελή-
νης αὐτὰς ἀναλάβοι. Οὕτως γὰρ μου κατεγίλα.
Ἦπιση γὰρ φάρμακον παρ' αὐτῆς ὡς Θεσσαλῆς κατὰ
σοῦ. Τί γὰρ ἡδυνάμην εἶ κατεῖν ἀποτυγάνουσα,
ἢ βοτάνας ζητεῖν καὶ φάρμακα; Αὕτη γὰρ τῶν ἐν ἔρωτι
δυστυροῦντων ἡ καταγωγή. Ὁ Θερσάνδρος δὲ, ὡς
καὶ περὶ τούτου θαρρήσης, ἐξεπήδησε πρὸς εταῖρον
αὐτοῦ, ἐξανιστάμενος ἐμοὶ τῆς εἰκίας ὑπ' ὀργῆς· δοκεῖ
δ' ἔμοιγε θεὸς τις αὐτὸν ἐνταῦθεν ἐξεληλακέναι, ἵνα σου
τὰ τελευταῖα ταῦτα δυνήθῃ τυχεῖν. Ἀλλὰ μοι σαυτὸν
ἀπόδος.

KZ'. Τοῦτα φιλοσοφήσασα (διδάσκει γὰρ ὁ ἔρωτα
καὶ λόγους) ἔλυε τὰ δεσμὰ καὶ τὰς χεῖρας κατεργαίει,
καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τῇ καρδίᾳ προσέεργε καὶ
εἶπεν, Ὁρᾷς, πῶς πηδᾷ, καὶ πάλαι πυκνὸν παλμὸν
ἀγωνίας γέμοντα καὶ ἰλιπῶς, γένοιτο δὲ καὶ ἡδονῆς·
καὶ δοκεῖν ἱκατεῖν σε τῇ πηδήματι. Ὡς οὖν
μ' ἔλυσε, καὶ περιέβαλε κλάουσα, ἔπαθόν τι ἀνθρώπι-
νον, καὶ ἀληθῶς ἐροδῆθην τὸν ἔρωτα, μὴ μοι γένηται
μήτιμα ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ἄλλως εἶναι Λευκίππην ἀπει-
λήθειν, καὶ εἶναι μετὰ ταῦτα τῆς Μελίτης ἀπαλλάττε-
σθαι ἔμελλον, καὶ εἶναι οὐδὲ γάμος εἶναι τὸ πραττόμενον
ἦν, ἀλλὰ φάρμακον ὡσπερ φυγῆς νοσοῦσης. Περιβα-
λούσης οὖν ἡνειχόμεν καὶ περιπλεκομένης πρὸς τὰς
περιπλοκὰς οὐκ ἀντίλεγον, καὶ ἰγένετο ὅσα ὁ ἔρωτα
ἤθελεν, οὔτε στρωμνῆς ἡμῶν δεηθέντων, οὔτ' ἄλλου
τινὸς τῶν εἰς παρασκευὴν ἀφροδισίων. Αὐτοურγὸς
γὰρ ὁ ἔρωτα, καὶ αὐτοσχέδιος σοριστῆς, καὶ πάντα
τόπον αὐτῇ τιθέμενος μυστήριον. Τὸ δ' ἀπαρίστρον
εἰς ἀφροδίτην ἤδιστον μέλλον τοῦ πολυπράγμονος· αὐ-
τορῆ γὰρ ἔχει τὴν ἡδονήν.

multorum apud me dierum loco erit : sic neque tu Leucippen auiseris : neque illa vel falsam mortem obierit. Ne meum amorem neglexeris : cuius causa maximam felicitatem Leucippen ipsam es consecutus. Nisi enim ego te amassem, hucque produxissem, mortua utique Leucippe adhuc tibi esset. Fortunae vero etiam aliquid est quod acceptum ferri deceat. Cum thesaurum aliquis invenisset, locum in quo invenit, in honore habuit, aram consecravit, libamina obtulit, telluremque coronavit. Tu vero amator thesauro apud me reperto, beneficium auctorem spernis. Haec autem per me tecum Amorem loqui existima. Id mihi tuae mysteriorum magistræ concedo, Clitophon, ut ne hinc Meliten non initiatus discedas. Meus ignis est, qui eam urit. Audi, Clitophon, quomodo cetera tua mihi cura sint. A vinculis, tametsi Thersandro id minime videatur, te nunc solvam : cubiculumque, in quo tam diu cum eo, qui necum una lac hausit, degas, quamdiu volēs, tibi adornatum dabo. Leucippen vero cras prima luce tibi asfuturam expecta. Ruri enim pernoctare se velle dixit, ut herbas ad Luna adspicuum colligeret; ita de me ludi facti sunt : ab ea enim tanquam Thessala, opem contra te imploravi. Nam spe frustrata, quid facere amplius potui, quam ad herbas et medicamenta, quae miserorum amantium solatia sunt, confugere? Nunc, ut istum etiam timorem deponas, Thersander iratus domo ad familiarem quemdam suam se contulit, ut deus aliquis hinc illum eiecisse mihi videatur, quo postrema haec a te libere consequi possim. Agedum tandem igitur tui mihi copiam fac.

XXVII. Haec Melite cum disseruisset (Amor enim eloqui etiam docet) vincula solvit : manusque meas exosculata, oculis primum suis, deinde cordi admovit, ac, Vidēsne, inquit, ut salt, ac semel vibrans assidus palpitat, motus et spei simul (ultimam vero etiam voluptatis) plenum, ut trepidatione huiusmodi orare te videatur? Posteaquam vinculis solutus sum, mulierque dens me complexa est, humani quiddam perpressus sum : atque, ut ingrave sceler, ne mihi Amor irascetur, extimui : praesertim quod, recuperata Leucippe, Meliten paulo post dimissurus essem, et quae fierent nuptiae non essent, eod tantum aegrotantis animi quasi medicina quaedam. Amplexantem igitur deosculantemque pari amplexu deosculatoneque accepi : atque haud ita multo post, desiderii ejus expectationem omnem explevi, nobis neque stratum, neque alium vitium ad venetum apparatus requirentibus. Amor enim sui ipsius artifex est, et, quae opus sunt, ex tempore afferens, ad sua ipsius arcana quaevis accommodat locum. Illud porro certissimum est, imparatam venerem parata longe suaviorum esse, utpote quae germanam secum ferat voluptatem.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Ἔπει οὖν τὴν Μελίτην ἰσαύχην, λέγω πρὸς αὐτήν·
 Ἄλλ' ὅπως μοι τῆς φυγῆς παράγῃς τὴν ἀσφάλειαν,
 καὶ τὰ πάντα ὡς ὑπέσθην περὶ Λευκίππης. Μὴ φρον-
 τίστε, εἶπε, τοῦτι κατ' ἐκείνην μέρους, ἀλλ' ἤδη νό-
 μιζε Λευκίππην ἔχειν. Σὺ δ' ἐνδύθι τὴν ἐσθῆτα τὴν
 ἐμήν, καὶ κλέπτει τὸ πρόσωπον τῷ πέπλῳ. Ἠγγίσταται
 δὲ πρὸς τῆς ἐπὶ τῆς θύρας Μελανθίου ὁδοῦ· περιμένει δέ
 σι, καὶ νεανίσκος ἐπ' αὐταῖς ταῖς θύραις, ᾧ προστετα-
 γμένος ἔστιν εἰς ἡμῶν, κομίζεται σι εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ
 καὶ Κλεισίαν καὶ Σάτωρον εὐρήσκει, καὶ Λευκίππην σι
 παρίσταται. Ταῦθ' ἄρα λέγουσα, ἐσκέυάσέ με ὡς
 ἰαυθὸν, καὶ καταρθησῶ, Ὡς εὐμορφότερος, ἔφη,
 παρὰ πηλὸν γέροντα τῆ στολῆ. Ταυτῶτον Ἀχιλλεὺς
 ποτ' ἐνεπαύσατο ἐν γραφῇ. Ἀλλὰ μοι, φίλτατε, σώ-
 ζου, καὶ τὴν ἐσθῆτα ταύτην φύλαττε μνήματι· ἐμοὶ δὲ
 τὴν σὴν κατατίτε, ὡς ἂν ἔχομαι ἐνδυσμένη σι περι-
 ούσθην. Δίδουσι δέ μοι καὶ χρυσῶδες ἑκατὸν, καὶ
 κατὰ τὴν Μελανθίου. Θεράπειαν δ' ἦν αὐτῆ τῶν πι-
 σπῶν, καὶ ἐρήθρευε ταῖς θύραις. Ὡς δ' εἰσῆλθε,
 καὶ λέγει περὶ ἑμοῦ τὰ συχρίματα, καὶ κελεύει πάλιν
 ἀναστρέφειν πρὸς αὐτήν, ἐπιπλὴν ἔξω γένομαι τῶν
 θυρῶν.

II. Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως τὸν τρόπον ὑπεκδύσθαι·
 καὶ ὁ φύλαξ τοῦ οἴκηματος ἀνεχώρησε, νομίτας τὴν
 ἐπιδοκίαν εἶναι, νεοσάτης αὐτῷ τῆς Μελανθίου· καὶ
 εἰς τὴν ἐρήμην τῆς οἰκίας ἐπὶ τινα θύραν οὐκ ἐν ὁδοῦ
 ἐκείνην ἔρχεται· καὶ μὲν ὁ πρὸς τῆς Μελίτης ταύτη
 προστεταγμένος ἀπολαυθάνει. Ἀπελευθερὸς δ' αὐτὸς
 τῆς συνεπιδικαστῶν ἦν ἡμῖν καὶ ἄλλως ἐμοὶ κερα-
 τιστῆς. Ὡς δ' ἀνίστασθαι ἡ Μελανθίου, καταλαμ-
 βάνει τὸν προύρδον, ἀρτι ἐπικλείσαντα τὸ οἴκημα, καὶ
 κλεισθὸν ἐκείλευσεν αὐθις. Ὡς δ' ἤνοιξε, καὶ παρελ-
 θῆτα εἰσέρουσε τῆ Μελίτη τὴν ἐξοδὸν τῆς ἐμήν, καθεῖ
 τὸ φύλακα. Κλείωνος, ὡς τὸ εἶδος, θέαμα ἰδὼν
 παραδιδόσκατον, τῆς κατὰ τὴν ἔλαρον ἀνὰ παρθένου
 ἀσπίδος, εἰσπλάγγει καὶ ἔστη σιωπῆ. Λέγει οὖν
 τῆς οἰκίας· Ὅλα ἀπιστοῦσά σοι μὴ οὐκ ἐβελήσῃς ἀρεῖ-
 ῶν Κλεισιπῶντα, ταύτης ἐβελήσῃς τῆς κλοπῆς, ἀλλ'
 ἴσασκε πρὸς θεράπωνόν ἢ τῆς αἰτίας ἀπόλυσις ἢ, ὡς
 σι καταρθησῶ. Χρυσῶ δέ σοι οὕτω δῶρον δόξα,
 ἡμῶν μὲν, ἂν ἐνταῦθα μένης, παρὰ Κλεισιπῶντος·
 καὶ ἡμεῖς ποτε φρενὴν μέλιτον, ἐρῶδιον. Καὶ ὁ Πα-
 σίων, ὅτε γὰρ ἦν ὄνομα τῷ φύλακι) Πάσιον, ἔφη,
 ἴσασκε, τοὶ καὶ δοκῶν καμῶν δοκεῖ καλῶς ἔχειν.
 III. Ἐπει οὖν τῆ Μελίτη τὸ νόμιον ἀνεχώρησεν· ὅτε δ' ἐ-
 σθῆτα ἰδῆται τὸ πρὸς τὸν ἀνδρα καὶ γένεσται τὰ τῆς
 οἰκίας ἐν γαστήρῳ, τότε μετάνοι. Καὶ ὁ μὲν οὕτως
 ἀπέστη.

IV. Ἐπει δ' ἡ συνεπίδικτος τὴν πάλιν ἐπιτίθεται καὶ
 σι καταρθησῶ κατ' ἐμοῦ ἄρματα κεινόν. Ἐπάγει γὰρ
 καὶ τὸν Μελανθίου αὐθις παρελθῆτα. Μεταπειθεῖς
 ἀποστρέφεται πρὸς τὸν ἀνδρα, μὴ ἀποκρίτως γε-

LIBER SEXTUS.

Posteaquam Melites agrinioniam sublevavi. Sed age,
 inquam, tutam mihi ad abruindam viam, et caetera, quae
 de Leucippe pollicita es, praebe. Tum illa, Ne vereare,
 inquit, quod quidem ad Leucippen attinet, sed eam te jam
 recepisse puta. Ornatum hunc meum indue, saepequo-
 velle obvolv. Melantho ad ostium, qua in viam patet
 egressus, te comitabitur. Illic adolescens tibi i praesto erit,
 qui, sicut ei praescripsi, ad Cliniam te Salyrumque perdu-
 cat. Leucippe autem etiam tibi aderit. Quae cum dixisset,
 eo me, quo se ipsam consueverat, modo adornavit.
 dissuaviansque, quanto, inquit, formosior es in stola.
 Talem ego quidem in pictura olim Achillem vidi. Ceterum,
 anime mi Clitophon, et pallam hanc apud te mei
 monumentum servo, tuo vicissim mihi pallio rehto, quo
 induta tuis quasi amplexibus detineri videar. Tum mihi
 aureos nummos centum dedit: arcessitaque Melanthone
 (erat haec ancillarum omnium fidissima, cui uni januarum
 custodia credebatur) quid me fieri velit, docet: deinceps
 ad se reverti jubet, postquam exissem.

II. Ego quidem hoc modo furtim elabor et custos heram
 me esse ratus, tibi ei annente Melanthone, secessit, per re-
 motiorem domus partem ad portam quamdam desuffectam
 perveni: ubi me destinatus a Melite adolescens libertinus
 ex iis, qui nobiscum navigaverant, mihi alioqui etiam
 gratus, accepit. Postea vero quam reversa est Melantho
 custodem deprehendit cubiculum qui vixdum clauserat et
 rursus aperire jussit eum. Ubi is apernerat et intrans
 meum abitum herae nuntiavit, illa custode ad se vocato
 (qui, sicuti credibile est, re maxime praeter opinionem per-
 specto, juxta adagium, *Pro virgine cerva*, stupore oppres-
 sus obmutuerat) Mihi quidem, inquit, dubium non erat,
 ne non Clitophontem dimitteres. Sed eo artificio istud
 excogitavi, quo esset tibi apud Thersandrum excavationi
 locus, utpote qui non cognoveris. Aureos autem nummos
 decem tibi Clitophon, si hic mancas, numeri mittit, si de
 fuga cogites, vitico. Tum vero Pasion (ad erat custodi
 nomen) alqui, O herae, inquit, nihil mihi magis probabi-
 tur, quam quod tu suaseris. Itaque mulieri placuit, ut
 aliquo profugeret; tunc cum areasseret, cum turba illae
 et morili ira sedata esset. Atque ita quidem ille fecit.

III. Sed ut solebat, fortuna mihi cursus insidiata est,
 novumque periculum creavit. Thersandrum enim, qui
 ab amico, ad quem diverterat, ne procul ab uxore euba-
 ret susus, a cona domum revertebatur, praesentem tibi

νέσθαι, δειπνήσας πάλιν ἀνέστρεφεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν.
 Ἦν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερομηνία, καὶ μεθύοντων πάντα
 μετὰ ὧστε καὶ δι' ἄλλης τῆς νυκτὸς τὴν ἀγορὰν ἄπα-
 σαν κατείχε πλῆθος ἀνθρώπων. Ἐγὼ μὲν ἐδόκουν
 6 τοῦτο μόνον εἶναι δεινόν· ἐλελήθει δὲ καὶ ἄλλο τεχνέν-
 μοι χαλεπώτερον. Ὁ γὰρ Σωσθένης ὁ τὴν Λευκίππην
 ὠνησάμενος, ὃν ἡ Μελίττη τῆς τῶν ἀγρῶν ἐκέλευσεν
 ἀποστῆναι διοικήσεως, μαθὼν παρῆναι τὸν δεσπότην,
 10 τοὺς τ' ἀγροὺς οὐκέτι ἀρῆκε, τὴν τε Μελίττην ἤθελεν
 ἀμύνασθαι. Καὶ πρῶτον μὲν φθάσας, καταμηγύει
 μου πρὸς τὸν Θέρσανδρον· ὁ γὰρ διαβαλὼν οὗτος ἦν·
 ἔπειτα καὶ περὶ Λευκίππης λέγει πάνυ τι πιθανῶς
 πλασάμενος. Ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς αὐτῆς ἀπεγνώκει τυ-
 χεῖν, μαστροπεύει πρὸς τὸν δεσπότην, ὡς ἂν αὐτὸν τῆς
 15 Μελίττης ἀπαγάγοι· Κόρην ζωνησάμην, ὃ δέσποτα,
 καλὴν, ἀλλὰ χρῆμά τι κάλλους ἀπιστον. Οὕτως αὐ-
 τὴν πιστεύουσαις ἀκούουσιν, ὡς ἰδῶν. Ταύτην ἐφύλαττόν
 σοι. Καὶ γὰρ ἠχηκόειν ζῶντά σε· καὶ ἐπίστευον,
 20 δίσπερ ἤθελον. Ἄλλ' οὐκ ἐξέφαινον, ἵνα τὴν δέσποι-
 ναν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλάβοις καὶ μὴ σου καταγέλω-
 μοιχὸς ἀτιμος καὶ ξένος. Ἀφήρηται δὲ ταύτην γῆς
 ἡ δέσποινα καὶ ἐμελλεν ἀποπέμψειν· ἡ τύχη δ' ἐτή-
 ρησέ σοι, ὥστε τοσοῦτον κάλλος λαβεῖν. Ἔστι δὲ
 25 νῦν ἐν τοῖς ἀγροῖς, οὐκ οἶδ' ὅπως πρὸς αὐτῆς ἀπεσταλ-
 μένη. Πρὶν οὖν αὐτὴς ἐπανελθεῖν, εἰ θέλεις, κατα-
 κλείσεις αὐτὴν φυλάξω σοι, ὡς ὑπὸ σοι γένοιτο.
 Δ'. Ἐπήνεσεν ὁ Θέρσανδρος καὶ ἐκέλευσε τοῦτο
 ποιεῖν. Ἔρχεται δὲ σπουδῇ μάλα ὁ Σωσθένης εἰς
 30 τοὺς ἀγροὺς, καὶ τὴν καλύβην ἐσωρακῶς, ἔνθα ἡ Λευ-
 κίππη διανυκτερεύειν ἐμελλε, δύο τῶν ἐργατῶν παρα-
 λαβῶν, τοὺς μὲν κελεύει τὰς θεραπανίδας, ἀπερ-
 ῆσαν ἅμα τῇ Λευκίππῃ παρεῦσαι, περιελεῖν δόλω,
 καὶ καλεσαμένους ὅτι πορρωτάτω διατρίβειν ἔχοντας
 35 ἐφ' ὀμιλίᾳ· δύο δ' ἄλλους διάγων, ὡς εἶδε τὴν Λευκί-
 ππην μόνην, εἰσπηδῆσας καὶ τὸ στόμα ἐπισχῶν συν-
 ναρπάξει καὶ κατὰ θάτερα τῆς τῶν θεραπανίδων
 ἐκτροπῆς χωρεῖ, φέρων εἰς τι ὀμιλίαν ἀπόρρητον,
 καὶ καταθέμενος λέγει πρὸς αὐτήν· Ἦκω σοι φέρων
 40 σωρὸν ἀγαθῶν, ἀλλ' ὅπως εὐτυχῆσασα μὴ ἐπιλήθη-
 μου. Μὴ γὰρ φοβηθῆς ταύτην τὴν ἀρπαγὴν, μηδ' ἐπὶ
 κακῷ τῷ σῶν γεγονέναι δόξης. Αὕτη γὰρ τὸν δε-
 σπότην τὸν ἑμὸν ἐραστήν σοι προξενεῖ. Ἡ μὲν δὲ
 τῷ παραλόγῳ τῆς συμφορᾶς ἐκπλαγεῖσα, ἐσιώπησεν·
 45 ὁ δ' ἐπὶ τὸν Θέρσανδρον ἔρχεται καὶ λέγει τὰ πεπραγ-
 μένα. Ἐτυχε δ' ὁ Θέρσανδρος ἐκτανίων εἰς τὴν οἰ-
 κίαν. Τοῦ δὲ Σωσθένου αὐτῷ μηνύσαντος τὰ περὶ
 τῆς Λευκίππης καὶ κατατραγωδοῦντος αὐτῆς τὸ κάλ-
 λος, μετὸς γενόμενος ἐκ τῶν εἰρημένων ὡσεὶ κάλ-
 λους φαντάσματος, φύσει καλοῦ, παννυχίδος οὔσης,
 50 καὶ ὄντων μεταξὺ τεσσάρων σταδίων ἐπὶ τοὺς ἀγροὺς,
 ἤγεισθαι κελεύσας, ἐπ' αὐτὴν χωρεῖν ἐμελλεν.
 Ε'. Ἐν τούτῳ δ' ἐγὼ τὴν ἐσθῆτα τῆς Μελίττης εἶχον
 ἡμφισμέμενος, καὶ ἀπερισκέπτως ἐμπέτω κατὰ πρό-
 σωποῦ αὐτοῖς, καὶ μετ' ὁ Σωσθένης πρῶτος γνωρίζας,

obviam misit. Celebrabantur Dianae festi dies, et ebrio-
 rum plena erant omnia, integramque noctem mortalium
 ingens multitudo forum totum percursabat : quod unum
 ego rationibus meis maxime obfatae arbitrabar, nesciens
 aliud mihi longe gravius infortunium imminere. Nam
 Sosthenes, qui Leucippem emerat, quum ab agrorum ad-
 ministratione abstinere Melite jusserat, herum adesce
 intelligens, non modo ab ea non abstinuit, verum etiam
 de Melite vindictam sumere cupiens, me primum Thersan-
 dro prodidit, utpote qui delator esset, deinde alia com-
 plura de Leucippe apposite admodum ementitus. Ejus
 enim potiundae simulatque spem sibi ereptam vidit, hero
 lenonis operam praestare aggressus est, ut eum a Melite
 abalienaret. Puellam, o here, inquit, emi forma bona
 sic, ut cogitatione comprehendi nequeat : de qua narranti
 mihi aequae ac cernenti tibi, credas velim. Hanc ego tibi
 asserabam, quem vivere audivissem. Idque credeham
 quoniam et optabam ; sed coiquam tamen palam facere
 nolui, ut herae turpitudinem manifesto cognosceres, et ut
 ne tibi peregrinus impudensque adulter illuderet. Heri
 autem eam Melite a me vindicavit, ac missam facere cogit-
 at, sed tantam pulchritudinem tibi fortuna servat, quo
 ea potiare : illa enim ruri etiam nunc degit, nec, quam-
 obrem eo missa sit, intelligo. Igitur si tu ita censes,
 illum prius, quam ad heram revertatur, alicubi clausam
 custodiam ut tuam in potestatem veniat.

IV. Quod cum probasset, fierique jussisset Thersander,
 Sosthenes quamprimum rus abiit : visoque ingurio, in quo
 puella erat pernociatura, duobus accessit operariis, an-
 cillas, quae cum illa erant, circumvenire, et vocatas ad
 locum inde remotum, colloquendo, demorari jubet.
 Ipse aliis duobus secum ductis, statim ut solam consapi-
 catus est, impetu facto, manibusque ori ejus admotis,
 mediam comprehendit : seorsumque ab ancillis asportans
 occultam quandam in domum conclusit, Magnum ad te,
 inquit, bonorum cumulum assero. Te autem illud
 spectare par est, ut ne, postea quam fueris assecuta, mei
 obliviscaris. Nec vero raptum hunc extimescas, neve in
 perniciem tuam factum putes : quoniam quidem hic tui
 amantem herum meum tecum familiaritate conjunget.
 Leucippe, insperata calamitate hac percussa, obmutuit.
 Sosthenes Thersandro, qui tum forte domum revertetur,
 quid egisset renunciavit, ac Leucippes formam laudibus
 in caelum tulit, quo factum est, ut Thersander ex eo
 sermone summas ejusdem pulchritudinis speciem animo
 concipiens, cum nocturnis ludis finis impositus nondum
 esset, rusque illud ab urbe non amplius quatuor stadiis
 distaret, praere illum jubens, ad puellam profecturus
 esset.

V. Interea Melites vestitu ornatus ipse, imprudenter
 euntibus illis occurri : meque statim agnito, primus So-
 sthenes, En, inquit, bacchantem adulterum, et tuae uxo-

Ἄλλ' ἰδὼν, φησίν, οὗτος ὁ μοιχός, βακχεύων ἡμῶν ἔπειται καὶ τῆς σῆς γυναικὸς ἔχων λάφυρα. Ὁ μὲν οὖν νεανίσκος ἔτυγε προηγούμενος, καὶ προΐδων ἀποτρέψαι, μὴ καθῆναι ὑπὸ δέους κάμοι προκινῆσαι.

Ἢρ' ὁ ἰδὼντες συλλαμβάνουσι· καὶ ὁ Θέρσανδρος βοᾷ, καὶ πλῆθος τῶν πανυχιζόντων συνέρρειν. Ἐπι μάλιστα οὖν ὁ Θέρσανδρος ἰδιωπάθει, βητὰ μὲν καὶ ἀρχαῖα βῶων, τὸν μοιχὸν, τὸν ἰσοπούτην· ἀπάγει δέ μ' εἰς τὸ δεσμωτήριον καὶ παραδίδοισιν ἐγκλημα μοιχεύει ἐπιπέσειν.

Ἐμὲ δ' ἐλύπει τούτων μὲν οὐδέν, οὐθ' ἡ τῶν ἀσπιδῶν ὕβρις, οὐθ' ἡ τῶν λόγων αἰεὶ· καὶ γὰρ ἐθέλωσα τῶν λόγων περίεσθαι μὴ μοιχός εἶναι, γῆρυκι δ' ἄμαρτος. Δίος δέ με περὶ τῆς Λευκίππης εἶπεν, ὅτι πρὸς σαρῆος οὐδὲν ἀπολαβόντα. Ψυχὰ δὲ περύκασσι μάλιστα τῶν κακῶν, ἐπεὶ τῶν γ' ἀγαθῶν ἤμισα ἐκ κενταίας εὐστοχοῦμαι. Οὐδέν οὖν ὑγιὸς ἐνεύουσι περὶ τῆς Λευκίππης, ἀλλ' ἢ ὑποπτά μοι πάντα καὶ μεστὰ δαίματι.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως εἶχον τὴν ψυχὴν [κακῶς].

ΣΤ'. Ὁ δὲ Θέρσανδρος ἐμβαλὼν με εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὡς εἶπεν ἔρχετο ἐπὶ τὴν Λευκίππην ἵεται. Ὡς δὲ παρήσαν ἐπὶ τὸ δωματίον, καταλαμβάνουσι αὐτὴν γαμψὴ καμμένη, ἐν νῶ καθεστῆκυία ὦν ἔτυγεν ἡ Σουθένης εἰπόν, ἐμβαίνουσαν τοῖς προσώποις λυτὴν ἰσοῦ καὶ ἕως. Ὁ γὰρ νῶς οὐ μοι δοκεῖ δαλέγθαι κακῶς ἀόρατος εἶναι τὸ παράπαν· φαίνεται γὰρ ἀκριβῆς ὡς ἐν κατόπτρῳ τῇ προσώπῳ. Ἡθελεῖς τε γὰρ, ἰδὼσαί με τὰς ὀφθαλμοῖς εἰκόνα χαρῆς καὶ ἀναθείς, ταῖς ταῖς τὸ πρόσωπον εἰς τὴν ὄψιν τῆς συμφορᾶς.

Ὡς οὖν ἤκουσεν ἡ Λευκίππη ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν, ἡ ἢ ἐν τῶν λόγων, ἀνανεύσασα μικρὸν, αὐτὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς καθέβαλεν. Ἰδὼν δ' ὁ Θέρσανδρος τὸ εὖρος ἐκ πορτῶν, ὡς ἀρπαζομένης ἀστραπῆς, ὡς ἴδωσα γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κάθηται τὸ κάλλος, αὐτὰ τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτὴν καὶ εἰστίχει τῇ θῆξ δαδῶν, ἐπιτρῶν ποτὶ αὐτὴν ἀναδέχεται πρὸς αὐτόν.

Ὡς δ' ἴδωσιν εἰς τὴν γῆν, λέγει· Τί κάτω βλέπεις, γῆραι· τί δέ σοι τὸ κάλλος τῶν ὀφθαλμῶν εἰς γῆν κατέρρει; Ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μᾶλλον βέβητο τοὺς ἰμούς.

Ζ'. Ἡ δ' ὡς ἤκουσεν, ἐνεπλήσθη δακρύων, καὶ ἔπειτα τοῦ ἰδῶν κάλλος καὶ τὰ δάκρυα. Δάκρυον γὰρ ὡς ἴδωσα ἀνάσσει καὶ ποιεῖ προπετίστερον· κἂν μὲν δάκρυον ἢ καὶ ἀγροίκος, προστίθῃσιν εἰς δυσμορφίαν· ὡς δ' ἕδος καὶ τοῦ μέλανος ἔχων τὴν βαφὴν ἡρέμα πρὸς ἑαυτὴν στεφανούμενος, ὅταν ταῖς δάκρυσις ὑγραθῆ, ὡς ἴδωσα πρὸς ἐγκύμονι μαζῶν. Χρωμένης δὲ τῆς τῶν ἰσχυρῶν ἀμῆτος περὶ τὸν κύκλον, τὸ μὲν παίνεται, τὸ ἢ μᾶλλον παρρῶρεται, καὶ ἔστιν ὁμοιον, τὸ μὲν ἴσθ, τὸ ἢ παρρῶρεται. Τὰ δὲ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν ἔνδον ὡς ἴδωσα γαίῃ. Τοιαῦτα Λευκίππης ἦν τὰ δάκρυα, ὡς ἴδωσα τὴν λυτὴν εἰς κάλλος νεικηχότα. Εἰ δ' ἄρ' ὡς παρρῶρεται περὶ τὸν κύκλον, καὶ ἔστιν ὁμοιον ἢ ἴσθ, ὡς ἴδωσα πρὸς ἐγκύμονι μαζῶν. Ὁ δὲ Θέρσανδρος ἰδὼν, πρὸς μὲν τὸ κάλλος ὡς ἴδωσα, πρὸς δὲ τὴν λυτὴν ἐξεμεμένην, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων ἐκρούς εἶπεν. Ἦσσι μὲν γὰρ

ris ornamentis indutum. Ac tunc adolescens, qui forte præcedebat, re cognita, nec ullo præ timore ad me commonefaciendum tempore sumpto, in fugam se desit. Me autem viuentes statim comprehenderunt: Thersanderque clamorem tollere cepit. Vigilum multitudo affluere, illa magis magisque crimine augere, dicendo tacetudaque pariter fuculare, adulterum ac furem identidem appellare. Tandem me in carcerem contrudit: nomenque meum de adulterio defert. Sed horum nihil me penitus commovit, non vinctorum ignominia, non nominis delatio: confidebam enim, argumentis convicturum, me adulterum nequaquam esse, sed nuptias palam contractasse. Illud me magno opere angebat, quod Leucippen revera nondum recuperaram. Porro malorum præsaus animus est, bonorum nequaquam. Itaque nihil mihi tum sani de Leucippe in mentem venire poterat: sed erant suspecta omnia, omnia pavoris plena: ipseque animo illa affectus eram.

VI. Thersander simulac me in custodiam tradidit, ad Leucippen cum Sosthene alacriter admodum profectus est: domumque ingressus, lumi jacentem, ac Sosthenis dicta mente agitantem invenit, nec minus animi ægritudinem, et pavorem vultu præ se ferentem, ut illud mihi non recte dictum videatur, mentem omnino cerni non posse: in vultu enim tanquam in speculo, perfecte cernitur. Nam si læta fuerit, id efficit ut imago lætitiæ in oculis relucent: sin vero tristis, contrahit frontem, calamitatemque ipsam refert. Cæterum Leucippe cum primum valvas aperiri sensit, vixdum oculis in eos conjectis (aderat autem lucerna) vultum statim demisit. At Thersander, visa pulchritudine, quæ ex oculis ejus, tanquam flamma nubium conflictu expressa, repute affuserat, et vestigioque evanuerat (sunt enim oculi præcipua pulchritudinis sedes) confestim exarsit, obtutuque illo victus stetit, quando rursus oculos in se conieceret, observans. Verum cum illa terram intueretur: quid inquit, lumina lumi tua defixa sunt? quid tanta oris tui pulchritudo ad terram defluit? quin hæc potius ad oculos meos delabatur.

VII. Tum Leucippe, his auditis, lacrymas profudit, peculiari sane quodam suo decore cumulas. Lacryma enim oculum excitat, ac proterrivorem efficit: et si deformitas atque ægestas fuerit, ejus deformitatem anget: sin contra, jucundus nigraque acies candore sensim coronata cum lacrymis humescit, tumidula mammæ fonti assimulantur. Manante quin etiam circa orbem salso earum humore, pars candida pinguescit, nigra vero purpurascit: atque huc violæ, illa narcissi, similis efficitur. Quod si oculorum intra orbis lacrymæ contineantur, risum præ se ferunt. Ejusmodi ergo Leucippes lacrimæ cum essent, facile mororem decore suo vincere profuerunt: quin immo si postea, quam exciderant, congelassent, electri novum procul dubio genus habuissimus. Thersander igitur, dum virginis pulchritudinem tristitiamque contemplantur, altera in admirationem raptus, altera in furorera

φύσει δάκρυον ἰπαγιότατον εἶλον τοῖς ὄφθασι· τὸ δὲ
 τῶν γυναικῶν μῆλλον, ὅση (γὰρ) θαλερώτερον, το-
 σούτω καὶ γρητότερον. Ἴάν δ' ἡ δακρύουσα ἦ καὶ
 καλλή, καὶ ὁ θεατὴς ἐραστὴς, αὐδ' ὀφθαλμὸς ἀτρεμεῖ,
 ἀλλὰ τὸ δάκρυον ἐμμελῆσται. Ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὰ δι-
 5 μακτα τῶν καλλῶν τὸ κάλλος κἀθάρται, ὅθεν δ' ἐκείθεν
 ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὀρώντων ἵσταται καὶ τῶν
 δακρύων τὴν πηγὴν συνεξέλαεται. Ὁ δ' ἐραστὴς
 ἐξέχθμενος ἄμφω, τὸ μὲν κάλλος εἰς τὴν ψυχὴν ἔρατσε,
 10 τὸ δὲ δάκρυον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐτήρησεν, ἐρατῆναι
 δ' εὐχεται, καὶ ἀποψήσασθαι δυνάμενος, οὐκ ἴδωται,
 ἀλλὰ τὸ δάκρυον, ὡς δύναται, κατέμει, καὶ φοβείται
 μὴ πρὸ κειροῦ φύγη. Ὁ δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν
 κίνησιν ἰπέχει, μὴ πρὶν τὸν ἐρώμενον ἰδεῖν ταρῦ τι-
 15 λήσῃ πεσεῖν. Μαρτυρίαν γὰρ ταύτην νενόηκιν ὅτι
 καὶ φιλεῖ. Τοιοῦτό τι τῷ Θερσάνδρῳ συμβεβήκει.
 Ἐδάκρυε γὰρ πρὸς ἐπιδείξειν, παθῶν μὲν τι, κατὰ τὸ
 εἶκος, ἀνθρώπινον, καλωπιζόμενος δὲ πρὸς τὴν Λευ-
 κίππην, ὡς διὰ τοῦτο δακρυόμενος, ὅτι κακείνη δα-
 20 κρύει. Λέγει οὖν πρὸς τὸν Σωσθένην προκούψας·
 Νῦν μὲν αὐτὴν θεραπεύουσιν· ἔρχε γὰρ ὡς ἔχει λύπη.
 Ἄλλ' ὑπεκατήσασθαι καὶ μάλ' ἄκον, ὡς μὴ ὀχληρὸς
 εἶην. Ὅταν δ' ἡμερώτερον διατεθῆ, τότε αὐτῇ δια-
 λεηθήσασθαι. Σὺ δὲ, ὦ γύναι, ἴσασιν ταρῦ γὰρ σου
 25 ταῦτα τὰ δάκρυα ἴασθαι. Ἐἴτα πρὸς τὸν Σωσθέ-
 νην πάλιν, εἰπὼν· Ὅπως εἶπες τὰ εἰκότα περὶ ἐμοῦ·
 εἶπεν δ' ἔκειν πρὸς με κατορθώσας, ἔφη. Ἐπὶ τού-
 τοις ἀπηλλάττετο.

II. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτ' ἐπράττετο, ἔτυχεν, ἐπὶ τὴν Λευ-
 30 κίππην μετὰ τὴν πρὸς με διμυλίαν εὐθὺς εἰς τοὺς ἀγροὺς
 τὴν Μελίττην νεανίσκον ἀποστειλάσαν, ἐπέγειν αὐτὴν
 εἰς τὴν ἐπάνοδον, μηδὲν ἔτι διομένην φαρμάκων.
 Ὡς οὖν ἔκειν οὗτος εἰς τοὺς ἀγροὺς, καταλαμβάνει τὰς
 θεραπευαίνδας ζητούσας τὴν Λευκίππην, καὶ πάνυ τα-
 35 παραγμείνας· ὡς δ' οὐκ ἦν οὐδαμοῦ, δρόμῳ εὐδίας
 ἀπήγγειλε τὸ συμβάν. Ἡ δ' ὡς ἔκουσε τὰ περὶ ἐμοῦ,
 ὡς εἶην εἰς τὸ δεσμιωτήριον ἐμβληθεῖς, εἴτα περὶ τῆς
 Λευκίππης, ὡς ἀφανῆς ἐγένετο, νέφος αὐτῆς κατεχύθη
 λύπης. Καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ εἶχεν εὐρεῖν, ὑπενόει
 40 δὲ τὸν Σωσθένην. Βουλομένη δὲ φανεράν αὐτῆς τὴν
 ζήτησιν ποιήσασθαι διὰ τοῦ Θερσάνδρου, τέχνην λό-
 γων ἐπενόησεν, ἥτις μεμιγμένῃ εἶχε τῷ σορίσματι
 τὴν ἀλήθειαν.

III. Ἐπει γὰρ ὁ Θέρσανδρος εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰ-
 45 κίαν ἰδὼς πάλιν, τὸν μοιχὸν ἐξέκλιβας σύ (σὺ) τῶν
 δεσμῶν ἐξέλυσας καὶ τῆς οἰκίας ἐξαπίστειλας· οὐκ τὸ
 ἔργον· τί οὖν οὐκ ἠκολούθεις αὐτῷ; τί δ' ἐνταῦθα μέ-
 νεις; ἀλλ' οὐκ ἄπει πρὸς τὸν ἐρώμενον, ἢ αὐτὸν ἴδης
 στερωτέραις δεσμοῖς δεδεμένον; ἢ Μελίττη, Ποῖον
 50 μοιχόν; ἔφη. Τί πάσχεις; Εἰ γὰρ θάλεις, τὴν με-
 νίαν ἀφαις, ἀκοῦσαι τὸ πᾶν, μαθήσῃ βαδῶικ τὴν ἀλή-
 θειαν. Ἐν οὖν σου δέομαι, γεινοῦ μοι δικαστὴς ἴσος,
 καὶ καθήρας μὲν σου τὰ ὦτα τῆς διαβολῆς, ἐκβαλὼν
 δὲ τῆς καρδίης τὴν ἀργὴν, τὸν ἐξ λογισμῶν ἐπισησας

actus est, ejusque oculi lacrymis repleti sunt. Ha enim
 natura comparatum est, ut lacrymas videntes ad miseri-
 cordiam moveant: et magis mulierum illa quanto fervidiores
 enim sunt, tanto magis incantant. Quod si mulier
 formosa, et is qui spectat, amator sit: tunc videntis
 oculi nequaquam quiescunt, sed lacrymas ipsi quoque
 profundunt: pulchritudo enim, quae in formosarum mu-
 lierum oculis praecipuum locum obtinet, ab iis in spectan-
 tis oculis dimanat, lacrymarumque vim educit: atque
 ita fit, ut amator, utrumque excipiens, illam animo hauriat,
 has oculis servet, quas deinde conspici optat, nec eas,
 tametsi possit, abstergere curat: lacrymasque intra sinum,
 quamdiu potest, continet, immo luminum motus inlibet,
 illud videlicet timens, ne ante delabantur, quam ab amata
 visae fuerint: id enim capti amore animi signum esse
 arbitrat. Hujusmodi quiddam Thersandro quoque oc-
 cidit. Flevit enim, tum ut ostenderet, humanum quid
 quidem ut creditale est, passus, sed ostentans, ut a Leu-
 cippe gratiam iniret, tanquam scilicet idcirco fletet, quia
 fletet ipsa. Itaque ad Sosthenem conversus, Tu nunc
 puellas huic aliquam, inquit, consolationem asser, quanto
 enim in incerore jaceat, vides. Ego tametsi invitus,
 hinc tamen recedam, ne molestus sim. Post, ubi mitior
 facta fuerit, eam alloquar. Tu interea bono animo sis,
 mulier: lacrymas enim istas tuas quamprimum abster-
 gabo. Deinde egressus, Sostheni rursus, Cave, inquit,
 ne, nisi quod deceat, de me loquaris; atque ut cras prima
 luce ad me, te bene gesta, redeas, cura.

VIII. Interea Melite continuo post, quam a me disces-
 sit, adolescentem rus ad Leucippen misit, qui eam ad
 reversionem urgeret, nullis amplius pharmacis opus esse
 nuntians. Ille statim profectus, cum ancillas puellam
 quærentes, ac propterea, quod nusquam apparebat, valde
 perturbatas offendisset, maxima cum festinatione rever-
 sus, herem factum renuntiavit. Quae me in carcerem con-
 clusum, Leucippen vero abductam intelligens, curarum
 mole obruta est. Ac quamquam rem, uti se haberet,
 certo scire non poterat, culpam tamen omnem in Sosthenem
 rejiciebat. Leucippen itaque palam perquiri voluit a
 Thersandro, sermonem, qui ambagibus involutam verita-
 tem continebat, artificioso admodum excogitavit.

IX. Nam cum ille domum reversus, iterum exclamaret,
 Tu moechum espulsisti, tu e vinculis exemisti, tu domo
 emisisti: tum hoc factum; cur non igitur illum seque-
 ris? Quis hic moraris? quin ad amatorem tuum profici-
 sceris, ut arctioribus eum catenis constrictum videas?
 Tum Melite, Quemnam, inquit, mihi adulterum nominas?
 Sanusne es? Tu si rem omnem, furor posthabito, audire
 volueris, veritatem facile cognosces. Unum tantum te
 rogo, æquum te mihi judicem præbe: auribusque calum-
 nia vagis, ac corde remota ira ejusque in locum rationem

αριστερῶν κέρατων, δάκτυλον. Ὁ νεανίας οὗτος, οὗτος
 σοφὸς ἦν ἰσὺς, οὐδ' ἀνὴρ· ἀλλὰ τὸ μὲν γένος ἀπὸ
 Φερίων, Τυρίων οὐδένως δεύτερος. Ἐπέλασε δὲ καὶ
 αὐτὸς οὐκ εὐταχῶς, ἀλλὰ πᾶς ὁ φόβος αὐτοῦ γένοιτο
 τῆς θαλάσσης. Ἀκούσασθαι τὴν τήλην φήμησιν, καὶ
 ἀκούσασθαι σου, καὶ παρέρχου ἑστῆσαν, τάχα, λέγουσα,
 οὐκ ἔλασεν οὗτος που πλανῆται, τάχα, λέγουσα,
 οὐκ εὐταχῶς ἐπέλασε γυνή. Εἰ δὲ τῶν δὲ τῶν εἰρημῶν
 κατὰ τὴν θαλάσσαν, οἷς ἡ φήμη λέγει, φέρε πάντα τι-
 νόματι αὐτοῦ τὰ ναυάγια. Πόσους καὶ ἄλλους ἔλαβον
 νεοπαγήματα; Πόσους ἔλαβον τῆς θαλάσσης νεκρούς;
 Εἰ ἔλαβον ἐκ νεοπαγίας τῆ γῆ προσπίπτων ἄνακτον,
 τάχα, λέγουσα, ἐπὶ ταύτης τῆς νεῶς Ἐρσάνδρος ἔπιπεν.
 Εἰς δὲ καὶ οὗτος ἦν πῶν ἐκ τῆς θαλάσσης σωζομένων
 ἔσχατος. Ἐγερθεῖσθαι σοὶ τιμῶσα τούτων. Ἐπέλα-
 σε ἡσπερ οὐκ ἐπιμῶν, φιλῆται, τῆς συμφορῆς τὴν
 εὐδαιμονίαν. Πῶς οὖν ἐπαυθῆς νεοπαγήματι; ὁ λόγος ἀλη-
 θής. Ἐπορεύμεν μὲν πενήτων γυναικῶν· ἡ δ' ἄρα ἐλάνθην
 οὐκ ἠποδοῦσα· τούτῳ τις αὐτῇ καταγορεύει καὶ
 οἷς ἐπαυθῆς εἶη, παρὰ τινι τῶν ἡμετέρων ἡμετέρων.
 Σωθῆσθαι δ' ἔλεγε. Καὶ οὕτως εἶπε· τὴν γὰρ ἀν-
 τιστραπὸν ἤκοντες εἴρομεν. Διὰ τούτου ἠκολούθησέν μοι.
 Ἐρχομαι τὸν Σωθῆν, πάριστον ἢ γυνὴ κατὰ τοὺς
 ἄλλους. Ἐξέτασον τὸν λεγθέντων ἕκαστον. Εἰ τι
 εἴρηται, μεμίσσηται.

Γ. Τοῦτο δ' εἰπε, προσποιησμένη τὸν ἀφανισμὸν
 τῆς Λευκίππης μὴ ἐγνωκῆσαι· ταμειευσμένη αὐτῆς,
 εἰ ἔπειτα ὁ Ἐρσάνδρος εἴρειν τὴν ἀλήθειαν, τὰς θε-
 οσημαίας ἀγαθῶν, οἷς συναπελθούσα εἴρυεν, ἀν (μὴ)
 καταβῆσθαι περὶ τὴν εἶν, λεγούσας, ἔπει ἦν, οὐδαμῶς
 καταβῆσθαι τὴν κόρην. Οὕτως γὰρ αὐτὴν (ἀν) ἐγκρί-
 σαι ποῖς τὴν ἕρσιν φαίρωσ, [οἷς] καὶ τὸν ἔρ-
 σάνδρον ἐπιναγῆσαι. Ταῦτ' οὖν ὑπεκρινάμενη πι-
 θανῶς, κακῶς προσετίθει· Πίστευσον, ἀνερ· οὐδὲν
 μοι, φιλῆται, παρὰ τὸν τῆς συνδουσίας κατήγορας
 μοῖνον· κατὰ τὸν τοῦτον ὑπολόγησ. Ἡ δὲ φήμη
 ἀποδοῦσθαι ἐκ τῆς εἰς τὸν νεανίσκον τιμῆς, οὐκ
 ἔλασεν τὸν πολλῶν τὴν αἰτίαν τῆς κοινωνίας. Καὶ
 οὐκ ἐπὶ φήμη τέθηκας. Φήμη δὲ καὶ Διαβολὴ δύο
 συμφορῆς κακῆς. Φημίτις ἢ Φήμη τῆς Διαβολῆς.
 Νῦν ἔστι μὲν ἡ Διαβολὴ μαχητῆρας εἴδησις, πρὸς
 τοὺς πολεμῆτας, Σιρήνησι πιθανώτερος· ἡ δὲ Φήμη ὀδύ-
 νησις, πνεύματος ὀδυμωτέρος, πρὸς τὸν τα-
 μείων. Ὅταν οὖν ἡ Διαβολὴ τοξόση τὸν λόγον, ὁ
 λόγος οὐκ εὐδαιμονίαν καὶ τερόσηται μὴ πα-
 ρεῖται καὶ οὐκ ἔλασεται· ὁ δ' ἀκούων τὰς πείθειται,
 καὶ οὐκ οὐκ πρὸς ἔλασεται καὶ ἐπὶ τὸν βλάθησθαι
 οὐκ οὐκ. Τελέθεισ δ' ἢ Φήμη τῆς τοξόσησι, περὶ
 οὐκ οὐκ πολλῶν, καὶ ἐπικλύσει τὰ ὄσα τῶν ἐπιγόν-
 των. Ὅταν δ' ἐπὶ πλείστοις καταγίγῃσιν τῶν τοῦ
 οὐκ οὐκ οὐκ οὐκ, καὶ ἔλασεται κουφισμένη τῶ τῆς
 οὐκ οὐκ οὐκ οὐκ. Ταῦτά με τὰ δύο πολεμῆ· ταῦτά
 οὐκ οὐκ οὐκ οὐκ καὶ ἀπέλασε μου τοῦ λό-
 γου τῆς οὐκ οὐκ σου τὰς θύρας.

substituens iudicem integrum adf. Adolescens hoc neque
 adulter, neque conjux meus est : sed genere Phœniæ, et
 Tyriorum nulli secundus. Is cum navigaret, adversa
 admodum fortuna usus est : quippe omnes ejus merces
 naufragio consumptæ perierunt. Quod ego cum audivis-
 sem, calamitate hominis commota sum, et tui melior
 hospitio accepi, tecum illud cogitans, fore potuisse, ut tu
 quæque sic errares, tuamque calamitatem mulier aliqua
 sublevaret : aut si revera in undis, ut fama fuit, dum
 obissem, non imple me facturam, si naufragiis omnibus
 misericordiam intulissem. Nam quod alios me naufragis
 sublevasse putas? quod unis submersos sepultura
 mandasse? si modo legum e naufragio ad terram delatum
 nauticæ potui, tecum inquam, forte hac nave Thersan-
 der velabatur. Ex his autem, qui pelagi vim effugerant,
 unus hic, et quidem postremus fuit : quem dum ego ho-
 nore affeci, quid aliud, quam in te officiosa fui? Naviga-
 vit ille quemadmodum etiam tu : ille reo ejus calamitati
 tantam tuæ imaginem, carissime conjux, miserata sum.
 Quo pacto autem illum huc tecum adduxi? oratio mea
 vera. Porro autem is uxorem suam ingebat, illum,
 quoniam falso, permissæ ratus, cum tandem aliquis eam
 vivere atque apud unum e procuratoribus nostris (Sosthe-
 nem autem nominabat) diversari, nobis retulit : remque
 ita se habere compertum est. Nus enim invenimus : atque
 hac de causa me ille secutus est. Habes Sosthenem, mulier
 ruri est. De his omnibus tuo
 arbitratu percunctare. Si quid mentitam esse me compe-
 reris, adulterii ream agas licet.

X. Hæc Melite dicebat. Leucippes raptum scire se dis-
 simulans, atque in animo habens, si quidem facti veritatem
 indagare Thersander studisset, ancillas, quibuscum
 Leucippe abierat, si postadie mane non reversa esset, testes dare,
 puellam nusquam reperiri dicturas. Sic enim fore, ut ipsa
 palam operam dare posset perquirenda puellæ, et insuper
 Thersandrom eodem facere cogeret. Quam immo, quam-
 quam satis apposite inxisse videbatur, tamen illud etiam
 addidit : Neque vero, conjux, que dixi, falsa esse putes :
 nam nullus probri, dum simul astatem egimus, me accu-
 sasti quamobrem ne nunc tale quid suspicaris. Fama au-
 tem hæc ex honore adolescenti habito exorta est, eo quod
 multos sciret causa, quamobrem mecum illum in tanta
 raritatem receperim. Quod si fama credendum sit, an non
 tu quoque naufragio submersus obissem putandum esses?
 Calumniam enim et fama duo sunt sibi cognata mala, num-
 quam quia hæc illius filia est. Atque illa quidem gladio
 acutior, igne ardentior, et ad persuadendum Sirentibus
 aptior est : hæc vero aqua magis fluxa, vento celerior,
 et perniciosior alis. Quamobrem sermo quum a calumnia
 emissus fuerit, sagittæ in morem evolat, absentemque,
 in quem mittitur, vulnerat : qui vero audit, facili admo-
 dum credit, itaque accensus in vulneratum furit. At
 fama ex vulnere hujusmodi multiplex quidem statim di-
 funditur : et sermonis vento nota, linguaque pennæ futu-
 rim sustentata, omnes in partes circumfertur, in obvium
 cujusque aures illabens. Hæc contra me duæ pestes con-
 spiraverunt : eodem animum nunc tuum occupant, nūm-
 que ab aurbus tuis sermones atrent.

14' Ἄμα λέγουσα, χεῖρός τ' ἔθιγε καὶ καταρι-
 λῆν ἔθελεν. Ἐγγόνει δ' ἡμερώτερος, καὶ αὐτὸν
 ἔστανε τῶν λεγομένων τὸ πῦρ᾽ ἄνδρ', καὶ τὸ τῆς Λευκί-
 πης σάφρονον τῷ λόγῳ τοῦ Σωσθένης, μέρος τῆς
 15 ὑπονοίας μετέφερεν. Οὐ μόντοι τέλειον ἐτίστευσε.
 Ζηλοτυπία γὰρ ἀπαξ ἐμπροσθε ψυχῇ δυσέκνιπτόν
 ἴσταν. Ἰθροβλήθη οὖν ἐτι τὴν κόρην ἔκρουσεν εἶναι μου
 γυναῖκα· ὡσεὶ εἰμίται με μᾶλλον. Τότε μὲν οὖν εἰ-
 πὼν ἐξετάσειν περὶ τῶν εἰρημέτων, κοιμησόμενος
 20 ὄχητο καθ' αὐτόν. Ἢ δὲ Μελίττη κακῶς εἶχε τὴν
 ψυχὴν, ὡς ἐκπεσούσα πρὸς με τῆς ὑποτίστεως. Ὁ δὲ
 Σωσθένης παραπέμφας μέχρι τινός τὸν Θέρσανδρον,
 καθυποσχόμενος περὶ τῆς Λευκίπης, αἰθῆς ἀναστρέ-
 φαι πρὸς αὐτὴν καὶ συγκατέσχε τὸ πρόσωπον εἰς
 16 ἔδον, Κατωρθώσαμεν, εἶπεν, ὦ Λάκαινα. Θέρσαν-
 δρος ἐρᾷ σου, καὶ μαίνεται· ὡσεὶ τάχα καὶ γυναῖκα
 ποιήσεται σε. Τὸ δὲ κατορθώμα τούτου ἐμόν. Ἐγὼ
 γὰρ σου πρὸς αὐτόν περὶ τοῦ κάλλους πολλὰ ἐτρατευ-
 σάμην, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ φαντασίας ἐγέμισα. Τί
 20 κλάεις; ἀνάστηθι, καὶ οὕε ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ χήμασιν
 Ἄρροδίτη. Μνημόνευε δὲ κάμου.

17' Καὶ ἡ Λευκίππη, Τοιαῦτα σοί, ἔφη, γένοιτο
 εὐνοχήματα, ὅσα ἐμοὶ κομίζων πάρει. Ὁ δὲ Σωσθέ-
 νης τὴν εἰρωνείαν οὐ συνέει, ἀλλὰ νομίζων αὐτὴν τῷ
 23 ὄντι λέγειν, φιλοπρονοούμενος προσετίθει· Βούλομαι δέ
 σοι καὶ τὸν Θέρσανδρον, ὅστις ἐστίν, εἰπεῖν, ὡς ἂν
 μᾶλλον ἔθελεις. Μελίττης μὲν ἀνὴρ, ἦν εἶδες ἐν
 τοῖς ἀγροῖς· γένει δὲ πρῶτος ἀπάντων τῶν Ἰωνίων,
 πλοῦτος μείζων τοῦ γένους, ὑπὲρ τὸν πλοῦτον ἢ χρη-
 30 στότης. Τὴν δ' ἡλικίαν ὅσος ἐστίν εἶδες, ἐτι νέος καὶ
 καλός, ἢ μάλιστα τέρπει γυναῖκα. Πρὸς τούτου οὐχ
 ὑπήνεγκεν ἡ Λευκίππη ληρωῦντα τὸν Σωσθένην.
 Ἄλλ' ἢ κακὸν σὺ θηρίον, μέχρι εἴνος μοι μαίνεται τὰ
 ὄντα; Τί ἐμοὶ καὶ Θέρσανδρου κοινόν; Καλὸς ἐστω
 26 Μελίττης, καὶ πλούσιος τῇ πόλει, χρηστός τε καὶ με-
 γαλόφυχος τοῖς δειομένοις· ἐμοὶ δ' οὐδὲν μίλει τούτων.
 εἰς ἴσταν καὶ Κόδρου εὐγενέστερος, εἴτε Κροίσου πλου-
 σιώτερος. Τί μοι καταλέγεις σωρὸν ἀλλοτρίων ἐγκω-
 μίων; Τότε ἐπαινέσω Θέρσανδρον ὡς ἀνδρα ἀγαθόν,
 30 ἔταν εἰς τὰς ἀλλοτρίας μὴ ἐνυβρίζῃ γυναῖκας.

18' Καὶ ὁ Σωσθένης σπουδάσας εἶπε· Παῖξεις;
 Πῶς παῖξω; ἔφη. Ἐὰ με, ἀνθρώπε, μετὰ τῆς ἐμαυ-
 τῆς συντρίβεσθαι τύχης καὶ τοῦ κατέχοντός με δαί-
 35 μονος. Οἶδα γὰρ οὐσα ἐν πειρατηρίῳ. Δοκίεις, μοι,
 40 ἔφη, μαίνεσθαι μανίαν ἀνέχεστον. Πειρατήριον ταῦτ'
 εἶναι σοι δοκεῖ, πλοῦτος καὶ γάμος καὶ τρυφή; ἀνδρα
 τοιοῦτον λαθεῖσα παρὰ τῆς Τύχης, ἐν οὕτω φιλοῦσιν
 οἱ θεοὶ, ὡς ἂν αὐτὸν καὶ ἐκ μέσων τῶν τοῦ θανάτου
 40 πλοῦτον ἀναγαγεῖν; Εἶτα καταλέγειν τὴν ναυαγίαν, ἐκ-
 θεάζων ὡς ἐσώθη, καὶ τερατευόμενος ὑπὲρ τὸν δελφῖνα
 τὸν Ἀρίωνα. Ἄς δ' οὐδὲν ἡ Λευκίππη οὐκέτι μυθο-
 λογοῦντα πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σκέψαι, ἔφη, κατὰ σὲ, τί
 ὄμαινον, καὶ ὅπως μηδὲν τούτων πρὸς Θέρσανδρον
 45 εἶρεῖς, μὴ παροξύνῃς χρηστὸν ἀνδρα. Ὀργισθεὶς γὰρ

XI. Quae cum Melite dixisset, apprehensam Thersandri
 manum dissuaviari voluit. Illo quoque dictorum verisi-
 militudine motus, de concepta ira aliquantum remisit,
 utpote cui quae de Leucippe narrata erant, a Sosthenis
 oratione non aliena, suspicionis partem admississent. Non
 tamen omnia prorsus credere voluit: propterea quod ze-
 lotypia, ubi semel in animum alicujus incidit, non nisi
 difficulter extrudi potest. Ceterum Thersander puellam,
 quam deperibat, uxorem mesam esse audiens, mirum in
 modum perturbatus est: majusque in me odium concepit.
 Sed tamen percunctaturum se affirmans, itane, uti audi-
 verat, res haberet, cubitum solus abiit. Melite interea
 timore concitiebatur, quod, quae sibi promiserat, facere
 se non posse intelligeret. At Sosthenes, Thersandron,
 aliquantisper comitato dimisso, multa de Leucippe pollicens,
 ad eam rursus profectus est: vultuque hilaritatem prae-
 se ferente, Prospere omnia, loquit, o Lacana, succedent:
 Thersander enim eousque te diligit, ut insaniat: forte vero
 etiam uxorem duceat. Id autem mea unius opera fieri cre-
 das velim, qui tuam illi pulchritudinem supra quam cogi-
 tari possit, commendavi, animoque ejus tui absentis ima-
 ginem infixi. Flere itaque desine, surge Venerique hanc
 ob felicitatem sacra fac. Sed, mei quoque sis memor.

XII. Tum Leucippe, Talis, inquit, faxit dii, ut fel-
 citas eveniat, qualem mihi nuntiatum venis. Sosthenes
 irrideri se minime ratus, sed illam ex animo loqui existi-
 mans: Atque nunc, blande, inquit, quis sit Thersander,
 quo magis etiam lateris, commemorare volo. Melites,
 ejus quam ruri vidisti, maritus est, Ionum omnium genero
 primus: sed cujus genus divitiarum, mansuetudo vincat
 Quali sit aetate vidisti? juvenis, formosus: quae a mulie-
 ribus quam maxime expetuntur. Hic quum Leucippe ne-
 bulonem Sosthenem diutius non tulit: sed, Quousque Lan-
 dem, inquit, bellua pessima, aures meas impura tua
 oratione sedas? Quid mihi cum Thersandro? Formosus
 sit Melitae, dives sit patriae, mansuetus et magnanimus sit
 is, qui ejus opera eguerint. Nihil enim mea refert, sive
 Candro nobilior, sive Cresso ditior existat. Quid mihi
 alienarum laudum cumulum recenses? Sane Thersandron
 uti probum virum tunc laudabo, cum alienis uxoris
 injuriam asserre desinet.

XIII. Tum serio loquens Sosthenes, Igitur, inquit, ja-
 caris? At illa, Quid, inquit, joer? sine me mea fortuna,
 et me trahente fato frui: scio enim me inter piratas esse.
 Ille autem, Immediabili mihi videris, inquit, insania deti-
 neri. Piratarumne tibi locus hic videtur, ubi divitiarum,
 nuptiarum et oblectamentorum ubique nancisceris cum praeterea
 virum, quem adeo diligunt dii, ut ex ipsis mortis sauci-
 bus eripuerint? Atque hinc naufragium recensuit, divina
 ope factum inquit, quod evaserit, magis mirabilia quam
 quae de Arionis delphino fabulantur, comminiscens. Cui
 non amplius fabulas narranti cum nihil Leucippe respon-
 disset, Sosthenes iterum, Quid tua e re sit, inquit, mente
 circumspice, et hujusmodi quidquam Thersandro respon-
 deas rave, ne hominem mansuetum irrites: qui quum ira

ἀφορτος ἔσται. Ἀρραυότης γὰρ συγγνώμῃ μὴ χάρ-
μις, ἐστὶ μᾶλλον σφίεται· προσηλαισθηῖτα δὲ, εἰς
φυγὴν ἐφειδύεται. Τὸ γὰρ περιττὸν εἰς φιλοθύρσιαν.
ἔστω. ἔχει τὸν θυμὸν εἰς τιμωρίαν. Τὰ μὲν δὲ κατὰ
Λευκίππην εἶπεν οὕτως.

ΙΔ'. Κλίνιας δὲ καὶ ὁ Σάτυρος πυθόμενοι μὲ ἐν
αὐτῷ θεσμοτερίῳ καθέεργθαι (δηγγέλαι γὰρ αὐτοῖς ἡ
Μελίττη) τῆς νοκτὸς εὐθὺς ἐπὶ τὸ οἶκον σπουδῆ πα-
ρήσαν. Καὶ φθέλον μὲν αὐτῶ καταμείναι σὺν ἐμοί,
ἢ εἴ ἐπὶ τῶν θεσμῶν οὐκ ἐπέτρεπεν, ἀλλ' ἐκέλευεν
ἀπολλύεσθαι αὐτοὺς τὴν ταχίστην. Ὁ μὲν δὲ
ταύτους ἀπέλασεν ἀκοντας, ἐγὼ δὲ ἐντεταμένους αὐ-
τοῖς περὶ τῆς Λευκίππης, εἰ παραγένοιτο, περὶ τὴν
αὐτῶ σπουδῆ πρὸς με φέκει, καὶ τὰς τῆς Μελίττης διη-
γερούμενος ὑποσχέσεις, τὴν φυγὴν εἶπον ἐπὶ κρυπτήν
ἐπιπέδου καὶ φέδου, καὶ ἐφοβαῖτό μου τὸ ἰλιπῶν καὶ
ἐπέτιζε τὸ φοβούμενον.

ΙΕ'. Ἡμέρας δὲ γενομένης, ὁ μὲν Σωσθένης ἐπὶ
τὸν Θέρσανδρον ἔπειθεν, οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Σάτυρον
ἐπ' ἐμὴ. Ὡς δ' εἶδεν ὁ Θέρσανδρος τὸν Σωσθένην,
ἐποινάετο, πῶς ἔχει τὰ κατὰ τὴν κόρην εἰς πειθὴ
πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ τὸν μὲν οὐκ ἄλογον οὐ λέγει, σο-
φίζεται δὲ τι μάλ' αἰθανῶς. Ἀρνείται μὲν γὰρ, εἶπεν
ὁ μὲν ἠγροῦμαι τὴν ἀρνησίαν αὐτῆς οὕτως ἔχειν ἀπλῶς,
ἀλλ' ὑπονοῖν μοι δοκεῖ σε χρησάμενον ἀπαθ' ἀρῆσειν
καὶ ἀντὶ τὴν θυρῶν. Ἀλλὰ τοῦτου γ' ἔνεκεν, εἶπεν ὁ
Θέρσανδρος, θαρραίτω. Τὸ γὰρ ἐμὸν οὐτως ἔχει πρὸς
αὐτὴν, ὡς ἀθάνατον εἶναι. Ἐν δὲ μόνον φοβούμαι,
καὶ ἐπιείρημαι μαθεῖν περὶ τῆς κόρης, εἰ τῷ ὄντι γυνὴ
παρῆται τοῦ νεανίσκου γενομένης, ὡς ἡ Μελίττη μοι
διηγήσατο. Ταῦτα διαλεγόμενοι παρήσαν ἐπὶ τὸ τῆς
Λευκίππης, δωματίον. Ἐπει δὲ πλησίον ἐγένοντο τῶν
θύρῶν, ἀκούουσι αὐτῆς παρνομιμένης. Ἔστησαν οὖν
ἐκείνητι κατόπι τῶν θυρῶν.

ΙΓ'. Οἴαισι, Κλειτορῶν· (τοῦτο γὰρ εἶπε πολλὰ
καὶ οὐκ οἶδας πῶς γέγονα καὶ πῶς καθέεργμαι· οὐδὲ
με ἐμὴ, τίς σὲ κατέχει τέρη· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀγνοῖαν
καταρῶμαι. Ἄρα μὴ σε κατέλαβε Θέρσανδρος ἐπὶ
τῆς αἰαίας; Ἄρα μὴ καὶ σὺ τι πέπονθας ἄβριστικόν;
Πρόσθετος ἠβόλησα πυθόσθαι παρὰ τοῦ Σωσθένης,
οὐδ' εἰς εἶπον ὅπως πυθόμαι. Εἰ μὲν ὡς περὶ ἀν-
τιῶν ἀντιῶν, ἐφοβούμαι, μὴ τί σοι κινήσω κακόν,
καυθήσασα Θέρσανδρον ἐπὶ σέ· εἰ δὲ ὡς περὶ ζήλου
ἔσται, ὁπίσσω καὶ τοῦτο ἦν. Τί γὰρ μέλει γυναικὶ
περὶ τῶν ὄχ' ἐμοῦ; Ποσάκις ἐμαυτὴν ἐδίασάμην,
ὡς οὐκ ἐπίθω τὴν γλώσσαν εἰπεῖν· ἀλλὰ ταῦτα
οὐκ εἶπες, ἄνερ Κλειτορῶν, Λευκίππης μόνος ἀνὴρ,
καὶ καὶ βοῶσαι, ἐν οὐδὲ συγκαθεύδουσα πέπεικεν
αὐτὴν γυνὴ, καὶ εἰ ἡ ἄστοργος ἐγὼ πεπίστευκα. Μετὰ
ταῦτα ἰδοῦσα σε χρόνον ἐν τοῖς ἀγροῖς οὐ κατερί-
πασα. Νῦν οὖν ἂν Θέρσανδρος ἔλθῃ πυθανόμενος,
καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπω; Ἄρα ἀποκαλύψασα τοῦ δράματος
τὴν ἀπύρριον, διηγῆσθαι τὴν ἀλήθειαν; Μὴ με νο-
μῶσαι ἀνδράποδον εἶναι, Θέρσανδρε. Στρατιγῶν θυ-

rumovetur, ferri nequit. Is enim, cui mansuetudo inest,
si in inde ingenium incidat, mansuetiorem etiam se praes-
tat : sin vero cum inhumano congregatur, implacabili
effervescat iracundia. Natura enim ita comparatum est,
ut in quo ad bene morandum vigeat magis aaceritas, ei
par ad uliscendum acerbitas quoque sit. Ac de Leucippe
quidem hactenus.

XIV. Clinias Satyrusque, simulac me in custodiam da-
tum esse audiverunt (omnem enim rem eis Melite narra-
verat) noctu ad me in carcerem statim se contulerunt, una
mecum illic degere parati : verum carceris custos non
permisit, quin immo eos quam celerrime abire jussit.
Ilic quidem illos invitos amovit; ego vero id tum ab iis
petii, ut cum primum Leucippen rediisse cognovissent, ad
me mane reverterentur, et Melites promissa mente agians,
spe metuque animo, quasi in lance posito, angebar : ac
timori spes et spei timor conjunctus erat.

XV. Postea autem, cum jam dies illuxisset, Sosthenes
ad Thersandrum, Satyrus ad me reversus est. Ac Thersan-
dus quidem Sosthenem, quid de Leucippe fecisset, ad
morem sibi gerendum persuasa esset, interrogavit. Ille
autem suppressa veritate, nescio quid apte sane commen-
tus, Negat quidem illa, inquit, verum id ego ex animo pro-
ficisci non puto : nam contumeliam tantum timere mihi
videtur, ne videlicet se, cum semel potius fueris, ejic-
cias. Tum ille, aliqui quod ad hanc rem, inquit, attinet,
formidare desinat. Etenim, ut ingenue fatear, tam altas
desiderium ejus meo in corde radices egit, nullo ut un-
quam tempore inde avelli possit. Illud tantummodo ve-
reor, ac scire aeco, sitne vere adolescentis ejus, uti mihi
a Melite narratum antea fuit, uxor. Hac ultro citroque
colloquentes ad Leucippes domunculata pervenerunt. Cui
quam essent prope januam, quam in miserabilem sonum vo-
cem infulcentem illam audiebant et faciti ante fores clam
conseruerunt.

XVI. Hei mihi, o Clitophon (id autem nominis crebro
repetebat), neque tu, ubi sim, aut quo in loco custodiar,
nostri : neque ego, quae te fortuna habeat, satis scio : sed
alter alterius rerum ignarus miseram uterque vitam vivi-
mus. Numquid vero te domi Thersander deprehendit?
numquid tu quoque contumeliam passus es? Mihi quidem
non semel in animo fuit, Sosthenem de te interrogare :
verum, quomodo id tuto facerem, non inveniebam. Si
enim, ut de conjuge meo, rogassem, metuendum tui, ne
inde aliquid periculi tibi confarem, Thersandrum in te
concitando. Sin ut de hospite aliquo, hinc etiam suspi-
cioni locus esse poterat. Qui enim mulies de iis, quae ad
se non pertinent, sollicita sit? Quoties ad rogamum me
comparavi : nec tamen ad id linguam inducere potui ; ve-
rum ita tantummodo mecum querebar : namque Clitophon,
unius Leucippes fide et constans marito, quem alia nulla
cum eo etiam culans mulier pollexit, quamvis id ego
amoris jam propemodam affectu vacuis crederem; tene
ego tanto post tempore ruri conspiciata deoculari cessavi?
Sed quidnam Thersandro, si forte rursus interrogaturus
adit, respondebo? numquid, detracta persona, rei veritas
veritatem omnem aperiam? Ne me vile mancipium, Thers-

γάστρ' εἰμι Βυζαντίων, πρώτου τῶν Τυρίων γυνή· οὐκ
 εἶμι Θεσσαλή· οὐ καλοῦμαι Λάκωνα. Ὑβρις ἄρα
 ἐστὶ περὶ αὐτὴν· λέγεται γὰρ καὶ τούνομα. Ἄνερ
 μοι Κλειτοφῶν, πατὴρ Βυζαντίων, Σώστρατος πατὴρ,
 5 μήτηρ Πάνθηα. Ἄλλ' οὐδὲ πιστεύσεις ἐμοὶ λογιόσθ'.
 Φυβόλαι δὲ καὶ ἐὰν πιστεύσῃς περὶ Κλειτοφῶντος,
 μὴ τὸ ἀκαιρὸν μου τῆς ἐλευθερίας τὸν φιλτατον ἀπο-
 λίσθ'. Φέρε πάλιν ἐνδύσασθαι μου τὸ δρῆμα· φέρε
 πάλιν περιβῆναι τὴν Λάκωναν.

10 **ΙΖ'.** Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος μικρὸν ἀναγω-
 ρήσας λέγει πρὸς τὸν Σωσθένην· Πικρῶς ἀπίστων
 ἔργων, γεμόντων ἔρωτος· Ὅσα εἶπεν· ὅσα ἀδύ-
 ρατο· ὅσα ἐαυτὴν κατεμέμψατο. Ὁ μοιχὸς μου κρα-
 τὴν πανταχοῦ. Λοκῶ, ὁ ληστὴς καὶ φαρμακεὺς ἐστὶ.

15 **Μετίστεν φιλεῖ, Λευκίππη φιλεῖ.** Ὅρσεν, ὦ Ζεῦ,
 γενέσθαι Κλειτοφῶν. Ἄλλ' οὐ μαλακιστέον, ὁ Σω-
 σθένης ἔφη, θέσποτα, πρὸς τὸ ἔργον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν
 κόρην ἴεόν αὐτήν. Καὶ γὰρ [ἐν] νῦν ἔρξ' τοῦ κατα-
 ράτου τούτου μοιχοῦ, μέχρι μὲν αὐτὸν οἶδα μόνον, καὶ

20 οὐ κεκοινωνῆκεν ἑτέρῳ, πάσχει τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτὸν·
 ἂν δ' ἀπαξ εἰς ταῦτον ἔλθῃς, πολλῶ (γὰρ) διαφέρει
 ἐκείνου εἰς εὐμορρίαν, ἐπιλήσεται τέλειον αὐτοῦ. Πα-
 λατιὸν γὰρ ἔρωτα μαραίνει νέος ἔρως, γυνὴ δὲ μάστιγα
 τὸ παρὸν φιλεῖ, τοῦ δ' ἀπόντος ἕως καινὸν οὐχ εὖρε

25 **μημονεύει·** προσλαβοῦσα δ' ἑτερον, τὸν πρότερον τῆς
 ψυχῆς ἀπέλιψε. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος,
 ἤγερθη. Λόγος γὰρ ἐλπίδος εἰς τὸ τυχεῖν ἔρωτος ἐς
 περὶ βῆδος· τὸ γὰρ ἐπιθυμοῦν οὐ θέλει, σύμμαχον
 λαθῶν, ἐγείρει τὴν ἐλπίδα.

30 **ΙΙΙ'.** Διαλείπων οὖν ὀλίγον ἐφ' οἷς πρὸς ἐαυτὴν ἐλά-
 λησεν ἡ Λευκίππη, ὡς μὴ δοκοίη τι κατακοῦσαι τῶν
 ὑπ' αὐτῆς εἰρημένων, εἰσέρχεται σχηματίσας ἐαυτὸν
 εἰς τὸ εὐχαγωγότερον πρὸς θέαν, ὡς ᾔετο. Ἐπιεῖ δ' εἶδε
 τὴν Λευκίππην, ἀνεπλήγη τὴν ψυχὴν, καὶ ἔδοξεν αὐτῇ

35 τότε καλλίων γαγεῖναι. Θρέψας γὰρ θῆς τῆς νοκτὸς
 τὸ πῦρ, ὅσον χρόνον ἀπελείρη τῆς κόρης, ἀνεζωπύρη-
 σεν ἐξαίρτης ὕλην λαθῶν εἰς τὴν φλόγα τὴν θέαν, καὶ
 μικροῦ μὲν προσπεσῶν περιεχύθη τῇ κόρῃ. Καρτε-
 ρήσας γοῶν καὶ παρακαθίσας διελέγετο, ἄλλος ἄλλα

40 **ῥήματα συνάπτων οὐκ ἔχοντα νῦν.** Τοιοῦτοι γὰρ εἰ
 ἔρωτες, εἴταν πρὸς τὰς ἔρωμένες ζητήσωσι λαλεῖν.
 Οὐ γὰρ ἐπιστήσαντες τὸν λογισμὸν τοῖς λόγοις, ἀλλὰ
 τὴν ψυχὴν εἰς τὸ ἐρώμενον ἔχοντας, τῇ γλώττῃ μόνον
 χωρὶς ἐννοῆου τοῦ λογισμοῦ λαλοῦσιν. Ἄμα οὖν συν-

45 **διαλεγόμενος, καὶ ἐπιθεῖς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, πε-**
ριβαλεν, ὡς μέλλον φιλεῖν. Ἢ δὲ προῖοῦσα τῆς
 χειρὸς τὴν δόδον, νεύει κάτω, καὶ εἰς τὸν κόλπον κατε-
 δύετο. Ὁ δ' οὐδὲν ἤτερον περιβαλὼν, ἀνέλκειν τὸ
 πρόσωπον ἐβιάζετο. Ἢ δ' ἀντικατεδύετο καὶ ἔκρυπτε

50 **τὰ φιλήματα.** Ὡς δὲ χρόνος ἐγένετο τῇ τῆς χειρὸς
 κάλῃ, φιλονεικία λαμβάνει τὸν Θέρσανδρον ἔρωτικῇ,
 καὶ τὴν μὲν λατὴν ὑποβάλλει τῷ προσώπῳ κάτω, τῇ
 δὲ δεξιᾷ τῆς κόρης λαβόμενος, τῇ μὲν ἔλακεν εἰς τοῦ-
 πινος, τῇ δ' εἰς τὸν ἀνθερῶνα ὑπερείδων ἀνάθει. Ὡς

sander, existimes. Byzantium exercitus domis filia et
 Tyri adolescentis viri primam uxor sum. Nec ego Thes-
 sala, nec Laconia mihi est nomen. Tiratica huic contu-
 melia est, per quam nomen etiam mihi ademptum fuit.
 Coniux mihi est Clitophon, patria Byzantium, pater So-
 stratus, mater Panthia. Haec respondentem mihi tu minime,
 puto, credas. Ipsa quoque, si credas, vocetur Clitophonē,
 ne importunum libertatis meae desiderium carissimum
 conjugem meum perditum est. Agendum igitur, suppositi-
 tiam personam rursus induam, Lacuanque me iterum
 simulabo.

XVII. His auditis Thersander paulum retrocedens, ad
 Sosthenem conversus, audistine, inquit, non credendum,
 sed tamen amoris plenum sermonem? ut multa dixit? ut
 graviter conquesta est? cur se ipsam incusavit? Mihi om-
 nino aduiter praefertur. Latro iste, opinor, venustus
 etiam est: eum Melite amat, eum amat Leucippe. Uti-
 nam ego Clitophon, o Jupiter, fieri possim. Tum So-
 sthenes, haudquaquam, o hero, inquit, labori cedendum
 est: sed potius puellam adendum. Etenim nunc flagi-
 tiosum adulterum istum diligit: quamdiu illum solum
 noverit, et alterius consuetudine caruerit, tali scilicet
 animo affecta est erga illum. Quod si tu in illius locum se-
 mel succedas (longe homini pulchritudine antecellis) eum
 penitus oblivioni tradet. Priorem enim flammam novus
 ignis extrudit: et mulier praesentem maximopere amat,
 absentis vero non nisi tantisper dum alio caret, reminiscit-
 ur, simulatque alterum nacta fuerit, prior animo prorsus
 efficitur. His auditis deiectionem animum Thersander erexit.
 Quae enim verba optatae rei consequendae spem ostendunt,
 credi perfacile solent: quod eo fit, quia quae vult concu-
 piscentem animi partem sibi comitem adjungentia, homi-
 nem ad sperandum compellunt.

XVIII. Thersander igitur post ea quae sola secum Leu-
 cippo locuta fuerat, aliquantisper immoratus, ne quid
 exaudisse videretur, vultuque illa, ut se tractabiliorem
 visum iri sperabat, composito, ad eam tandem ingressus
 est. In quam oculos vixdum coniecerat, cum desiderio in-
 tus exarsit, utpote cui longe, quam prius, formosior esse
 visa est. Ignem enim per totam noctem (quo tempore a
 puella absuit) enutrens, ipso puellae aspectu materiam
 flammæ suggerente, recanduit statim: parumque absuit,
 quis procumbens illam amplexaretur. Sustinuit tamen se
 paulum, eique assidens alia ex aliis verba, inania plane,
 effuliro cepit. Id quod amantibus usu venire solet, si
 quando cum amica lis sermonem habere contingit: neque
 enim in loquendo mentem adhibent, sed animo in illam
 intento, lingua tantum, ullo absque rationis moderamine
 verba inaniter fundunt. Atque inter loquendum brachium
 collo, tanquam osculaturus, iniecit. Quo tenderet manus
 praevidens Leucippe, vultum demisit, in sinuque occultavit.
 Ille autem in complexu nihilominus persians, faciem vi
 tollere conabatur puella contra faciem magis magisque
 obtegere, osculaque pernegare. Verum cum luctu huius-
 modi temporis satis datum esset, amatoriae cuiusdam
 rixae cupiditate incensus Thersander, levam manum men-
 to subdidit, dextera capillos apprehendit, hac quidem re-
 tro traherebat, illa vero mentum sustinens eam alte spectare

δὲ ποτε ἰππεύσας τῆς βίης, ἢ τυρῶν, ἢ μὴ τυρῶν, ἢ κραιπνῶν, λόγιε πρὸς αὐτὸν ἢ Λευκίππη· Ὅσθ' ὡς ἐλευθέρως ποιεῖς, ὁσθ' ὡς εὐγενής· καὶ σὺ ἐμιμήσω Σωσθένει. Ἄξιός ἐστι δούλος τοῦ δεσπότου. Ἄλλ' ἀπέχου τοῦ λαοῦ, μὴδ' ἐλπίσῃς τυρεῖν, πλὴν εἰ μὴ γένηται Κλυτοφῶν.

III. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος οὐκ εἶπεν ὅς τις γένοιται. Καὶ γὰρ ἤρα, καὶ ἀργίζετο. Φυκτός δὲ καὶ ἔρως ὄντα λαμπάδες. Ἔχει γὰρ καὶ ὁ θυμὸς ἄλλο πῦρ, καὶ ἐστὶ τὴν μὲν ἰσχυρῶς ἐναντιώτατον, τὴν δὲ ψυχρῶς οὐκ ἔχει. Ὁ μὲν γὰρ παροῖναι μιστῆν, ὁ δ' ἀναγκάζει φρεσίν· καὶ ἀλλήλων πάροισος ἢ τοῦ πυρός ἐστι παγγή. Ὁ μὲν γὰρ εἰς τὸ ἤπαρ κἀθήται, ὁ δὲ τῆ καρδία περιδύκεται. Ὅταν οὖν ἄριστοι τῶν ἀνθρώπων καταλάβωσι, γίνονται μὲν αὐτοῖς ἡ ψυχὴ τρυφήν, τὸ δὲ πῦρ ἐκατέρωθεν τάλαντιδεται. Μύθονται δ' ὄμωρον περὶ τῆς βοπῆς· καὶ τὸ πολλὰ μὲν ὁ ἔρως εὖθετα νικᾷ, ὅταν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν εὐταχῆ· ἢν δ' αὐτὸν ἀειμάσῃ τὸ ἐρώμενον, αὐτὸς τὸν θυμὸν εἰς συμμαχίαν καλεῖ. Κακίονος ὡς γένοιτο πείθεται, καὶ ἀνάπτουσαν ἄριστον τὸ πῦρ. Ἄν δ' ἄρα ὁ θυμὸς τὸν ἔρωτα παρ' αὐτῆ λάθῃ καὶ τῆς κείνης ἔρας ἐκπεσόντα κατασχεῖ, φύσει [τε] οὖν ἀσπονδαί, ὡς ὅτε φθῶ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν συμμαχεῖ, ἀλλ' εἰ δὲ δῶλον τῆς ἐπιθυμίας πειθήσας κρατεῖ. Οὐκ ἐπιτρέπεται δὲ αὐτῆ σπείσασθαι πρὸς τὸ ἐρώμενον, κἂν βέλῃ. Ὅ δὲ τῆ θυμῷ βεβαπτισμένους καταδύεται, καὶ εἰς τὴν ἴσταν ἀρχὴν ἐκπηρῆσαι ὄθων, οὐκέτι ἐστὶν ἐλευθέρως, ἀλλὰ μιστῆν ἀναγκάζεται τὸ φιλούμενον. Ὅταν δ' ὁ θυμὸς ἀρχὴ ἄριστον γειμισθῆ, καὶ τῆς ἔξουσίας ἐμφορηθῆς ἐπιθυμίας, κἂν μὲν ἐκ τοῦ κόρου, κἂν δὲ παρῆται, καὶ ὁ ἔρως ἀμύνηται καὶ ἐπιβίβει τὴν ἐπιθυμίαν ἐκ τῶν θυμῶν ἢ καὶ ἰδόντα νικᾷ. Ὅρθῶν δὲ τῆς ἔρας, ὁ κατὰ τὴν φιλιότητα ἐπαρρηγῆται, ἀλγεῖ, καὶ ὁ θυμὸς ἐρώμενον ἀπολογεῖται, καὶ εἰς θυμῶν παρακαλεῖται, καὶ τὸν θυμὸν ἐπαγγέλλεται καταμαχάττειν ἰδόντ'. Τῶν μὲν οὖν ἢν ἐλίθησεν, ὄθως γίνονται ἀτιμωμένοι, ὁ δὲ πάλιν εἰς τὸν θυμὸν καταδύεται. Ὁ δὲ καταδύεται ἐξαρτῆται καὶ τὰ ἀρχαῖα ποιεῖ. Ἀτιμία ἢ ἀτιμία συμμαχίᾳ ἐστὶ θυμῶν.

K. Καὶ ὁ Θέρσανδρος οὖν, τὸ μὲν πρῶτον ἐλπίζων εἰς τὸν ἄριστον ἐπιβίβει, ὡς Λευκίππη δούλος ἦν ἀτυχεῖται δ' ἢν ἔρασαν, ἀρῆμα τῶ θυμῷ τῆς ἔρας. Πᾶσι δὲ κατὰ κορρῆς αὐτῆν, ἢ κατὰ θυμὸν ἀνδράποτον, ἔρως, καὶ ἀλγῶν ἐρωτικῶν πάντων γὰρ σου ἀποκρίσται. Οὐκ ἀραπῆ· εἶσαι καὶ λαλῶ· καὶ μεγάλα ἀπῆρας δικαίως, τὸν οὖν καταρῶσαι δεσπότην, ὡς καὶ ἀλγεῖ καὶ σχηματίζει πρὸς ἀπόνοιαν· Ἐγὼ μὲν καὶ πιπερῶν δόκω. Καὶ γὰρ μοι γόν φησὶ· Ἄλλ' ἐπιβίβει μὴ βέλῃ· ἔραστος μου πείραν λαλῶ, κακίονος δεσπότου. Καὶ ἡ Λευκίππη, Κἂν τυραννίσῃς, κἂν ἐκ τυραννίσῃς, πλὴν οὐ βίαση. Ἡσυχίως οὖν Σωσθένειν ἰδούσα, Μαρτύρησον, εἶπεν αὐτῷ, ὡς πρὸς τὰς εὐδαίνας ἔρω. Σὺ γὰρ με καὶ μᾶλλον ἀποκρίσται. Καὶ ὁ Σωσθένης ἀποκρίσται ὡς ἐλατῶν.

coeghat. Tandem cum sive ascensus, sive non, seu etiam defessus, vim afferre desiisset, Leucippe ad eum, Neque ut liberum, inquit, neque ut generosum virum deest, facti: sed Sosthenem ipse quoque imitatis, diuina plane domino servum. Quare desine jam, neque te quicquam adepturum spera, nisi forte in Chlophontem convertaris.

XIX. Quae cum ille audivisset, vix sibi ipse consistit: ita amore atque ira astuabat. Amor autem atque ira facies animi duae sunt: summ enim ira ignem habet, amor quidem natura contrarium, potentia vero persimilem. Nam altera odio, altera benevolentia prosequi cogit. Vicina etiam utriusque eorum ardoris sedes est: ille enim in jecore, hic in corde inhabitat. Hominem igitur ambo cum occupaverint, animus ejus libra quadam fit, quo utriusque ignis expenditur. Atque alter alterum impellere conatur. Plerumque autem amor superior evadit, cum scilicet quod recuperat, adipiscitur. Sin autem negligi se animadvertat, iram sibi auxilio advocat: quae utpote vicina, vocanti praesto adest, unaque tum ambo ignem exsuscitant. Quod si amorem ira semel ad se traxerit, ac domo sua, ut natura infida est, objectum retinuerit, non ei tanquam amico ad assequenda optata opem fert, sed tanquam servum cupiditatis vinculis coercet: neque cum amato amplius in gratiam, tametsi maxime velit, redire palitur. Quo fit, ut si hujusmodi oppressus amor succumbat, propriumque ad imperium reverti cupiens minime possit, sed animum odisse compellatur. At vero, ubi satis superque ira effluerit, hec utique plena exundaverit, praesatielate tandem a grescit, a grescensque remittitur. Amor autem vires demum sanat, desideriumque in aciem produens, iram jam celerem sede sua exturbat: dein animo repulans quam contumeliose in amatum bacchatus fuerit, moeret, ac sese purgat, iterumque ad familiaritatem iuvat, nam voluptate se delinire affirmans. Vult ergo composit amor mitescit, neglectas autem irae se arbitrio totum permittit. Quae si forte sopita fuerit, excitatur, atque, ut antea, saevit. Amoris enim contemptum ira semper ulciscitur.

XX. Thersander igitur, infido voti quidem competent futurum se ratus, Leucippe totum se dederat: verum ubi spe frustrata se animadvertit, irae frena remisit et puellam in maxilla percussit, Manentem, inquam, inprobam, atque omnia propeus libidine elatum, omnia enim de totum comperita sunt. An non igitur boni consulis, me tecum loqui? an non magnam felicitatem arbitraris, herum tuum suavari? Quin etiam, quod opere maximo expetis, dissimulas: vultumque ad desperationem componis. Sed ego te meretriciam vitam haecenus duxisse teor, quae adulterum ames. At in quando amicum resipere me negas, dominum jamjam saxo ut experiare. Tum Leucippe, Si tyrannum, inquit, tibi agere cordi est, ut potero, seram, modo ne pudicitiam eripias. Atque ad Sosthenem convertens, testare, inquit, eliam tu, quo animo contumelias seram: seris enim, majore a te contumelia me affectam fuisse. Tum vero Sosthenes, ut qui manifesto in noxa jam tene-

νος, ταύτην, εἶπεν, ὃ δέσποτα, ξυβήναι μάστιγι δαί, καὶ κυρίας βασάνους περιπέσειν, ὡς ἂν μάθη δεσπότην μὴ καταφρονεῖν.

ΚΑ'. Πείσθητι τῷ Σωσθένει, φησὶν ἡ Λευκίππη·
 6 συμβουλεύει γὰρ καλῶς. Τὰς βασάνους παράστησον, φερέτω τροχόν· ἰδοὺ χεῖρες, τεινέτω. Φερέτω καὶ μάστιγας· ἰδοὺ νόστος, τυππέτω. Κομιζέτω πῦρ· ἰδοὺ σάμα, κατέτω. Φερέτω καὶ σιδήρον· ἰδοὺ δέρη, σφάζετω. Ἀγῶνα θεάσασθε καινόν· πρὸς πάσας τὰς
 10 βασάνους ἀγωνίζεται μία γυνή, καὶ πάντα νικᾷ. Ἐἴτα κλειτοφῶντα μοιχὸν καλεῖς, αὐτὸς μοιχὸς ὢν; Οὐδέ τίη ἄρειμον, εἰπέ μοι, τῆς σὴν φοβῆ, ἀλλὰ βιάζῃ παρθένον ἐν πόλει παρθένου; Δέσποινα, ποῦ σοι τὰ τόξ; Παρθένος, εἶπεν ὁ Θέρσανδρος· ὦ τόλιμος καὶ
 15 γέλωτος. Παρθένος τοσούτοις συννικητεύσασα πειραταῖς. Εὐνοῦχοί σοι γαγόνασιν εἰ λησταί; Φιλοσόφων ἦν τὸ πειρατήριον; οὐδεὶς ἐν αὐταῖς εἶχεν ὀφθαλμούς;

ΚΒ'. Καὶ ἡ Λευκίππη εἶπεν· εἰμὶ παρθένος, καὶ
 20 μετὰ Σωσθένην· ἐπεὶ πυθοῦ Σωσθέτους. Οὗτος γὰρ ὄντως γέγονέ μοι ληστής. Ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν ὑμῶν μετριώτεροι, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦν ὄντως ὑβριστής. Εἰ δ' ὑμεῖς τοιαῦτα ποιεῖτε, ἀληθινὸν τοῦτο πειρατήριον. Ἐἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε ποιῶντες, ἀ μὴ τετολ-
 25 μήκασιν οἱ λησταί; Λανθάνεις δ' ἐγκώμιόν μοι διδοῦς πλεῖον διὰ ταύτης σου τῆς ἀναισχυντίας· καὶ τις εἶπεί, κἂν νῦν μαινόμενος φονεύσῃ· Λευκίππη παρθένος μετὰ βουκόλους, παρθένος καὶ μετὰ Χαιρέαν, παρθένος καὶ μετὰ Σωσθένην. Ἀλλὰ μέτρια ταῦτα· τὸ δὲ μετ-
 30 ζον ἐγκώμιον, καὶ μετὰ Θέρσανδρον παρθένος, τὸν καὶ ληστῶν ἀσελγέστερον· ἂν ὑβρίσαι μὴ δυνήθῃ καὶ φονεύσει. Ὀπλίζου τοίνυν ἤδη, λάμβανε κατ' ἐμοῦ τὰς μάστιγας, τὸν τροχόν, τὸ πῦρ, τὸν σιδήρον· αὐστρατεύσῃω δὲ σοι καὶ ὁ σύμβουλος Σωσθένης. Ἐγὼ δὲ
 35 καὶ γυνή, καὶ μόνη, καὶ γυνή, [καί] ἐν ὄπλον ἔχω τὴν θλευθερίαν, ἢ μήτε πληγαῖς κατακόπτεται, μήτε σιδήρῳ κατατέμενεται, μήτε πυρὶ κατακαίεται. Οὐκ ἀρήσω ποτὲ ταύτην ἐγώ· κἂν καταρλέγῃς, οὐχ οὕτως θερμὸν εὐρήσεις τὸ πῦρ.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

10 Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος, παντοδαπὸς ἦν· ἤχθετο, ὠργίζετο, ἐβουλεύετο. Ὄργιζετο μὲν, ὡς ὑβρισμένος· ἤχθετο δὲ, ὡς ἀποτυχῶν· ἐβουλεύετο δὲ, ὡς ἐρῶν. Τὴν οὖν ψυχὴν διασπώμενος, οὐδὲν εἰπὼν πρὸς τὴν Λευκίππη, ἐξεπήδησεν. Ὄργῃ μὲν δῆθεν
 15 ἐκδραμῶν, δοῦς δὲ τῇ ψυχῇ σχολὴν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τρικυμίας, βουλευόμενος ἄμα τῷ Σωσθένει, πρόσκεισε τῷ τῶν δεσμῶν ἄρχοντι, ἐξόμενος διαρθεῖραί με φαρμάκῳ. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν (ἐδέδειε γὰρ τὴν πόλιν καὶ γὰρ ἄλλον ἄρχοντα πρὸ αὐτοῦ ληφθέντα τοιαύτην

retur, rubore perfusus, hanc, o here, inquit, loris eoque cadere oportet modisque omnibus exerceare, ut iterum non contemnere discat.

XXI. Sostheni tuo, inquit Leucippe, Thersander, pare : (perbellum enim consilium dat) ac tormenta parari jube, afferat rotam, en manus, distrahbat, lora afferat, en tergum, cavat, porro sniomas, en corpus, torreat, et ferrum, en col- lum, jugulet. Novum procul dubio certamen vobis edetur. Adversus enim supplicia omnia sola femina pugnat, vic- trisque discedit. At etiam Clitophontem adulterum vocas, adulter ipse cum sis. Sed deus tu, an non Dianam tuam vereris, virginem in virginis civitate vitari conatus? Quid tuam nunc, o dea, sagittas cessant? Tu virgo? inquit Thersander. O ridiculam audaciam, virgine tu, quæ cum piratis etiam de nocte fueris? quid? eunuchine, obsecro, latrones tibi facti sunt? an prædonum receptaculum philosophorum schola? aut ex his nemo qui oculos haberet, repertus est?

XXII. Tum Leucippe, et post viam, inquit, mihi a So- silhene intentatam, virgo sum, ex eo ipso sciscitare, qui revera in me prædonem egil. Piratas certe vobis mode- stiores fuerunt : nullus enim eorum tale in me quidquam ausus fuit. Cum vero flagitia hujusmodi vos audeatis, cur non vestram hanc latronum sedem merito appellem. Tum nonne vos pudet, ea perpetrare, a quibus illis absti- nuerunt? Sed nescis, quantum mihi laudis tua ista impu- dentia sit allatura. Ut enim veli nunc me furens interfi- cias, non tamen deerunt unquam, qui dicant, Leucippe, inter prædones versata, et post Chieræ raptum, et post Sosthenis vim, virgo inventa est. Sed mediocria hæc : illud multo maximum præconium : Leucippe post Thersan- dri vim vel prædombus improbiore, pudicitiam conserva- vit : is qui jugulat si nequit violare. Age itaque, flagra, rotam, ignem, ferrum quamprimum expelli, sociumque tibi consiliarium tuum Sosthenem adjuuge. Ego et nuda, et sola, et femina scuti loco nos nisi libertatem habeo, quæ nec loris cadi, nec ferro secari, nec igne comburi potest. Eam ego dimittam nunquam. Ac si me in ignem ipsum conjicias, non erit tanta in eo vis, adimere illam ut mihi valeat.

LIBER SEPTIMUS.

Thersander his auditis animo fluctuare cepit. Nam et irascebatur, negligi se ratus, et mordebatur ea se spe fru- stratum cernens, et tanquam amore sancius, quid ageret, cogitabat. Has inter animi fluctuationes nihil amplius cum Leucippe colloctus exiit, ira quidem quasi ad cur- rendum incitatus : dein vero ad ejusmodi ambiguitates dijudicandas mentem colligens, tandem inito cum Sosthe- ne consilio, eum, penes quem victorum potestas erat, adiit, meque veneno de medio ut tolleret, rogavit. Quod cum impetrare non potuisset, (timbat enim ille populi

ἐγγρασμένον φαρμακείῳ ἀποθανεῖν) δευτέρῳ αὐτῷ προσφέρει δέξιν, ἐμβαλεῖν τιν' εἰς τὸ οἶκμα, ἴδω ἔτυρον δεδεμένως, ὡς δὴ καὶ αὐτὸν ἓνα (δὲν α) τῶν δεσποτῶν, προσποιησάμενος βούλεσθαι τὰ μὲ δὲ ἐκείνου μολεῖν. Ἐπίσθῃ, καὶ ἐδέξατο τὸν ἄνθρωπον. Ἡμετέρα δ' ἐκείνους ὑπὸ τοῦ Θερσάνδρου δεδιδασμένους, τεχνικῶς πάνυ περὶ τῆς Λευκίππης λόγον ἐμβαλεῖν, ὡς εἶπε παρανευμένη, τῆς Μελίττης συσκευασμένης τὸν φόνον. Τὸ δὲ εἴγνασμα ἦν τῷ Θερσάνδρῳ [τὸ] εὐ-
 10 ραῖον, ὡς ἂν ἀπογνοῦς ἐγὼ μακρὰ ζῶσαν τὴν ἐρωμένην, ἂν τὴν οἶκον φύγοιμι, μὴ πρὸς ζήτησιν αὐτῆς εἶμι τραπέζην. Προσέειπε δ' ἡ Μελίττη τῷ φόνῳ, ἵνα μὴ, τεταλευτκήναι τὴν Λευκίππην δοκῶν, τὴν Μελίττην γάμος ὡς ἂν ἐρῶσαν, αὐτοῦ μένοιμι, καὶ
 15 τούτου παρήγομαι τινὰ φόβον αὐτῷ τοῦ μὴ μετ' ἀδείας Λευκίππην ἔχειν, ἀλλὰ μιγήσας, ὡς τὸ εἶκος, τὴν Μελίττην, ὡς ἂν ἀποκτείνασάν μου τὴν ἐρωμένην, ἐπαύλαρτίην ἐκ τῆς πόλεως τὸ παράπαν.

Β. Ὡς οὖν ἄνθρωπος ἐγένετό μου πλῆστον καὶ
 20 τοῦ ἀρχαίου ἤρχετο· ἀναιμώδης γὰρ πάνυ κακούργως, Τίνα βίον, ἔρη, βιωσόμεθ' ἔτι; καὶ τίνα φυλαξόμεθα πρὸς ἀκίδονον ζῶν; Ὡς γὰρ αὐτάρχης ἡμῖν ὁ δίκαιος τούτος. Ἐπιπίπτουσαι δ' αἱ τύχαι βαπτίζουσιν ἡμᾶς. Ἴδου γὰρ με μαντεύσασθαι, τίς ἦν ὁ συμβαδίζων μοι,
 25 καὶ τί πεπραχὸς εἶχεν. Καθ' ἑαυτὸν δὲ ταῦτ' ἔλεγε καὶ τὰ τοιαῦτα, ζητῶν ἀρχὴν τῆς ἐπ' ἐμὲ τοῦ λόγου τεχνικῆς, ὡς ἂν πυθόμεν, τί εἶπε παθῶν. Ἄλλ' ἐγὼ μὴ ἐρροισίην ὦν [κατὰ νοῦν εἶπον· ὁ δ'] ὀμώσεν μοι, ἄλλος δὲ τις τῶν συνδεδεμένων (περιεργὸν τῆρ δειροπλοῦτος ἀτυροῖν εἰς ἀλλοτριῶν ἀχρόσιον κακῶν· ἐπιφάρμακον αὐτῷ τούτῳ τῆς ἰὸν ἐπαθε λύπη· ἢ πρὸς ἄλλο εἰς τὸ παθεῖν κωινονία) Τί δέ σοι συμβέβηκεν, εἶπεν, ἀπο τῆς τύχης; εἶκος γὰρ σε μὴδὲν ἀδικήσαντα τινος περὶ περιπεσῖν οὐκ ἔμεν. Τεταλευτκήναι δ' ἐκ
 30 τοῦ ἑαυτοῦ. Καὶ ἅμα τὰ οἶκίτη κατέλαγεν, ἐφ' οἷς ἦ δεδεμένος. Ἐγὼ δ' ὀδδενὶ τούτων προσεῖπον.

Γ. Ὡς δ' ἐπαύσατο, τὴν ἀντίφασιν ἔρει τοῦ λόγου
 35 τοῦ ἀτυροῦ καὶ τοῦ ἀγίου, λέγων, ἂν, εἶπὼν, καὶ οὐ τὰ σαυτοῦ. Ὁ δὲ, Βαθίζον ἔτυρον, εἶπε, τὴν ἐξ ἄστεος ἡμῶν ἵππευμένην δὲ τὴν ἐπὶ τῆς Σμύρνης ὁδόν. Περὶ τούτου δὲ μοι σταθίους τέτταρας, νιανίσκος ἐκ τοῦ ἀγίου προσεβλήθη καὶ προσεῖπὼν καὶ πρὸς μικρὸν περὶ τῆς ἀστέος. Ἡεῖ, ἔρη, ἔρχε τὴν ὁδόν; Ἐπὶ Σμύρνης, εἶπε. Κἀγὼ, ἔρη, τὴν αὐτὴν ἀγαθὴν τύχην. Τούτων ἀποκτείνουσα κενῆ, καὶ διελγόμεθα, οἷα εἶκος
 40 τούτου. Ὡς δ' εἶς τι πανδοκεῖον ἤλθομεν, ἤριστόμεν ἡμᾶς. Κατὰ ταῦτα δὲ παρακαθίζουσιν ἡμῖν τινες τέτταροι, καὶ προσεπιπύδουτο μὲν ἀριστῶν κἀκείνοι, ἐνεώ-
 45 σαστο δ' ἦσαν ποικύ καὶ ὀλλήλους ἐπένευσον. Ἐγὼ μὴ οὖν ὑπὸ πτερον τοὺς ἀνθρώπους (τι) διανοεσθῆαι με τούτου, οὐ μὴν ἡδυνάμην συνείναι τί αὐτοῖς ἐθέλοι με πρὸς τὸ ὄλεθρον ἐγένετο κατὰ μικρὸν καὶ ἄνευ
 50 τῶν ἡμῶν, ἦδη δὲ καὶ τρώμεν εἶγεν αὐτῶν. Ὡς οὖν τῶν ἐξ ἄστος, ἀναπεθέσαντες σὺλλαμβάνουσιν ἡμᾶς

seventatem, qui alium ante se venena hujusmodi exercentem morte multaverat) ab eo rursus petiit, ut adductum a se hominem eo in loco, ubi ipse vinculus eram, tanquam maleficum aliquem inmitteret: de quo res meas cognoscere se velle simularet. Cui postulationi assensus ille hominem admisit. Porro is a Thersandro quam diligentissime instructus fuerat, ut solerti modo de Leucippe mentionem faceret, eamque Mellis jussu e vivis sublata mentretur. Quod idcirco a Thersandro excogitatum fuerat, ut quavis crimen doluissem, non tamen ad quaerendam eam, quam obiisse intellexissem, me compararem. In vero potissimum de causa cordis auctor Melite proponebatur, ne Leucippe interfecta, Meliten ipsam, tanquam, quae me diligere, in uxorem ducerem, ibique manerem, Thersandro timorem incutiens non potius inde toto Leucippes: sed contra potius eam, quae caram mihi puellam interitini curasset, perosus, urbe omnino excederem.

II. Ille igitur, simulac propius me venit, fabulam agere capit. Valde enim apposite ingemiscens. Quamnam, inquit, vitam posthac vivemus? quae nobis retinende securitatis via deinceps erit, si juste vivere ad id satis non est? Imminentia nos eventa opprimunt. Divinasse me oportuit, quis esset, quidve commisisset ille, quicum iter nihil facere contigit. Haec ille, hujusmodique alia multa secum solus loquebatur, sermonis initium de industria mecum facere tentans, quo eoni, quid sibi ea vellent, interrogarem: sed ego non attendi ad ea quae lamentabatur, unus vero eorum, qui vinculi erant (infelices enim alienae etiam calamitates cognoscere satagunt, nimirum quia tristitia communicatio merentis animi quaedam quasi allevatio est). Quid tibi, inquit, mali peperit fortuna? insonem enim te quoque in adversum fatum incidisse credibile est. Cujus rei ex his, quae mihi evenerunt, facio conjecturam. Ac tum quidem, quam ob causam in custodiam datus fuerit, commemoravit, ad nihil horum ego animum advertebam.

III. Finem autem dicendi cum fecisset, Agonium tu quoque, inquit, vicces mihi recensendis infortuniis tuis redde. Tum alter ille, Ex urbe, inquit, heri Smyrnam versus iter faciebam: procedenti vero mihi quatuor stadia, juvenis ex agris accedens et alloquens et una per breve tempus mecum ambulans, quo tenderem, rogavit: cui cum Smyrnam proficisci me respondissem, Atqui Smyrnam ego quoque, inquit ille (quod bene verat) cogito. Uns itaque profecti sumus, viae laborem, nisi viatorum mos est, sermone levantes: cumque de via in cauponam cibi gratis divertissemus, ecce tibi viri quatuor eodem ingressi sunt, nobisque assidentes ac prandere simulantes, crebro ad nos respiciebant, alius identidem alii annuens. Quamobrem eos aliquid contra nos struere suspicatus sum: tametsi, quid sibi nutos illi vellent, percipere nequibam. Qui mecum venerat, haud ita multo post pallescere, deinde hesitantius esse lacripit: postremo etiam tremore correptus est. Quod videntes illi, confestim in nos impetum faciunt,

καὶ ἰμῶσι εὐθὺς δεσμεύουσι· παῖει δὲ κατὰ κόρρης τις
 ἐκείνον καὶ παταγθεῖς, ὡσπερ βραχίονος παθόντος μυρίας,
 καταλέγει μηδένος ἐρωτῶντος αὐτόν· Ἐγὼ τὴν κόρην
 ἀπέκτεινα, καὶ ἔλαθον χρυσῶδες ἑκατόν παρὰ Μελίττης
 5 τῆς Θερασάνδρου γυναικός. Αὐτὴ γὰρ με ἐπὶ τὸν φόν-
 ον ἐμισθώσατο. Ἄλλ' ἰδοὺ τοὺς χρυσῶδες ὑμῖν τοὺς
 ἑκατόν φέρω. Ὡστε τί με ἀπόλλυτε καὶ ἐαυτοῖς
 φθοεῖτε κέρδους; Ἐγὼ δ' ὡς ἤκουσα Θερασάνδρου καὶ
 Μελίττης τοῦνομα, τὸν ἄλλον οὐ προσέχων χρόνον, τῷ
 10 δὲ λόγῳ τὴν ψυχὴν ὡσπερ ὑπὸ μύωπος παταγθεῖς,
 ἐγείρω· καὶ πρὸς αὐτὸν μεταστραφεὶς λέγει· Τίς ἢ Με-
 λίττις; Ὁ δὲ, Μελίττις ἐστίν, ἔφη, τῶν ἐνταῦθα πρώ-
 τη γυναικῶν. Αὐτὴ νεανίσκου τινὸς ἤρασθη· Τύριον
 ὄναι, φασὶν αὐτόν· κάκεινος ἔτυχεν ἐρωμέντην ἔχων,
 15 ἣν εὖρεν ἐν τῇ τῆς Μελίττης οἰκίᾳ πεπραμένην. Ἢ
 δ' ὑπὸ ζηλοτυπίας περιλεγμένη τὴν γυναῖκα ταύτην
 ἀπατήσασα συλλαμβάνει καὶ παραδίδουσι τῷ νῦν δὴ
 κακῇ τύχῃ μοι συνωδευκότε φρονέουσι κειλεύσατα. Ὁ
 μὲν οὖν τὸ ἀνόσιον ἔργον τοῦτο ὄρῃ· ἐγὼ δ' ὁ ἄθλιος,
 20 οὐτ' ἰδοὺν αὐτόν, οὐτ' ἔργου τινὸς κοινωνήσας ἢ λόγου,
 συναπηγόμεν αὐτῷ δεδεμένος, ὡς τοῦ ἔργου κοινωνός.
 Τὸ δὲ χαλεπώτερον, μικρὸν τοῦ πανδοχείου προελθόν-
 τες, τοὺς ἑκατόν χρυσῶδες λαθόντες παρ' αὐτοῦ, τὸν
 μὲν ἀφῆκαν φυγεῖν, ἐμὲ δ' ἄγουσι πρὸς τὸν στρατηγόν.
 25 Δ'. Ὡς δ' ἤκουσά μου τὸν μῦθον τῶν κακῶν, οὐτ'
 ἀνόμιμα, οὐτ' ἔλαυσα· οὐτε γὰρ φωνὴν εἶχον, οὐτε
 δάκρυον· ἀλλὰ τρόμος μὲν εὐθὺς περιχώρη μου τῷ
 σῶματι καὶ ἡ καρδίᾳ μου ἐλέλυτο, ὀλίγον δὲ τί μοι
 τῆς ψυχῆς ἐπαλλήλαιπτο. Μικρὸν δὲ νήψας ἐκ τῆς μέ-
 30 ἠης τοῦ λόγου, τίνα τρόπον τὴν κόρην, ἔφη, ἀπέκτει-
 νεν ὁ μισθωτός, καὶ τί πεποίηκε τὸ σῶμα; Ὁ δ' ὡς
 ἀταξὶ ἐπέβαλέ μοι τὸν μύωπα, καὶ ἔργον εἰργάσατο
 οὕτω κατ' ἐμοῦ, δι' ὃ παρῆν, δειώπω καὶ ἔλεγεν οὐδέν.
 Ἠάλιν δὲ μου πυθόμενου, Δοκεῖς, ἔφη, καμὲ κοινωνη-
 35 νηκείαι τοῦ φόνου; Ταῦτ' ἤκουσα μόνα τοῦ περνευ-
 κότης, ὡς κτείνας εἶη τὴν κόρην. Ἡοῦ δὲ καὶ τίνα
 τρόπον, οὐκ εἶπεν. Ἐπῆλθε δὲ μοι τότε δάκρυα καὶ
 τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν λύπην ἀπεδίδουν. Ὡσπερ γὰρ ἐν
 ταῖς τοῦ σώματος πληγαῖς οὐκ εὐθὺς ἢ σμῶδις ἐπανά-
 40 σταται, ἀλλὰ παραχρῆμα μὲν οὐκ ἔχει τὸ ἄνθος ἢ
 πληγῆ, μετὰ μικρὸν δ' ἀνέθορε· καὶ ὁδόντι σὺός τις
 παταγθεῖς εὐθὺς μὲν ζητεῖ τὸ τραῦμα, καὶ οὐκ οἶδεν
 εὑρεῖν, τὸ δ' εἶτι δέδουκε καὶ κέκρυπται κατστρασιμένον
 σχολῇ τῆς πληγῆς τὴν τομῆν· μετὰ αὐτὰ δ' ἐξείρνης
 45 λευκὴ τις ἀνέτειλε γραμμὴ, πρόδρομος τοῦ αἵματος,
 σχολῆν δ' ἄλλοτην λαβὸν ἔρχεται καὶ ἀθρόον ἐπιρρεῖ·
 οὕτω καὶ ψυχὴ παταγθεῖσα τῷ τῆς λύπης βέλει, το-
 ξεύσαντος λόγου, τέρωται μὲν ἤδη καὶ ἔχει τὴν το-
 μῆν, ἀλλὰ τὸ τάχος τοῦ βλήματος οὐκ ἀνείρξειν οὐπω
 50 τὸ τραῦμα, τὰ δὲ δάκρυα δίδωξι τῶν ὀφθαλμῶν μακράν.
 Δάκρυον γὰρ αἶμα τραύματος ψυχῆς· ὅταν δὲ τῆς λύπης
 ὁδοὺς κατὰ μικρὸν τὴν καρδίαν ἐκφάγη, κατέρρηχται
 μὲν τῆς ψυχῆς τὸ τραῦμα, ἀνέοχται δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς
 ἢ τῶν ἑακρῶν ὕδα, τὰ δὲ μετὰ μικρὸν τῆς ἀνοίξεως

comprehendunt, loris vincunt. Quam etiam eorum unus
 hominem in gena manu percussit : qui tanquam innume-
 ris crucialibus affectus, nemine adhuc interrogante, Ego,
 inquit, puellam interfeci, acceptis a Thersandri uxore Me-
 lite nummis aureis centum : illa enim ad necem hanc pa-
 trandam me conduxit. Ecce autem nummos ipsos : quos
 vobis omnes ad unum trado. Vos, queso, me perdere,
 ac vosmet lucro defraudare nolite. Tum ego, Thersandri
 et Melites nomine audito, qui per reliquum tempus non
 attenderam, oratione illa, quasi stimulo aliquo, repente
 concitatus, animum erexit, ad eumque conversus, Quo-
 nam, inquam, est Melite hæc? Tum ille, Furninarum,
 inquit, urbis hujus est princeps, et adolescentis ejusdam
 (Tyrium illum esse ajunt) amore capta : qui forte puellam,
 ipse quoque deperibat, quam in Melites domo venditam
 reperit : mulier zelotypia devicta, puellam eam circumven-
 tam prehendit et huic, quem malo meo fato necum iter
 facientem dixi, necandam dedit. At ille quidem detestan-
 dum facinus admisit : ego vero (me miseram) neque vi-
 dens, neque dicti alienjus factive conscius, una cum eo,
 quasi sceleris particeps, comprehensus sum. Sed leve hoc,
 illud gravius multo est. Nam non admodum longe a cau-
 pona digressi illi, nummis acceptis, eum missum fecerunt :
 me autem ad præfectum duxerunt.

IV. Posteaquam turbulentam hanc fabulam audivi, ne-
 que vocem omnino uliam, neque lacrymas aliquas emitte-
 re potui (quippe et ori vox, et oculis humor defuit), sed
 membra mihi omnia cohorrerant, corque ipsam conta-
 buerat, animæ autem nihil fere relictum fuerat. Paulo
 autem post, cum mihi, diluta ebrietate verborum illius,
 animus redisset, Quonam modo, inquam, mercenarius
 isto puellam sustulit? quem in locum cadaver abjecit? Ille
 autem simulatque mihi hunc stimulum injecit, idque, quæ-
 ob rem aderat, effecit, obtulit adeo, ut de verbum
 quidem mitteret. Cum rursus interrogassem, Videor tibi,
 inquit, et ego eredis illius particeps fuisse? ac de interfectore
 quidem illud unum tantum audivi, puellam scilicet
 necatam : ubi autem, quoque modo, mihi non dixit. Tum
 vero mihi lacrymæ exciderunt, doloremque per oculos in
 apertum protulerunt. Ut enim in corpore sagris cæso non
 continuo vibex oritur, sed non a vestigio locus percussus
 colore floræ rubro inficitur, sed parva interjecta mora
 apparet : aut ut is, qui apri dente ictus fuerit, mox qua-
 rit vulneris locum, non statim invenit, utpote quod altius
 penetraverit et absconditum sit lente formans plagæ sec-
 tionem : sed tum subito alba quædam linea sanguinis
 index oritur, ac brevi tempore post manante largiter san-
 guine conspicuum sit : sic animus tristis alienjus nuntii telo
 quod mittit alienjus sermo sauciatus, vulnus quidem ei
 sectionem jam habet, sed ictus celeritas facit ut neque vul-
 nus licet, neque lacrymæ, quas vulnerati animi sanguinem
 esse credi par est, prosiliant, nisi postea, quam mæroris deus
 cor lente depaverit : tunc enim et animi virtus discludit-
 tur et lacrymis aperitur per oculos via, quæ paulo post

ἰατρῆδων. Οὕτω καὶ τὰ μὲν πρῶτα τῆς ἀκροά-
σεως τῆ ψυχῆ προσπιπόντα, καθάπερ [τῆ] τοξότηματι,
απερίχεται καὶ τῶν δακρύων ἀπέρραξε τὴν πηγὴν,
μετὰ ταῦτα δ' ἔρρει, σφολασάσης τῆς ψυχῆς τῶν κακῶν.

I. Ἐγὼ οὖν· Τίς με δαίμων ἐξηπάτησεν ὀλίγη
γυῖα; τίς μοι Λευκίππην ἔδειξεν εἰς καινὴν ὑπέθεσιν
παρρησίης; Ἄλλ' οὐδ' ἐκείνοτά μου τοὺς ὀφθαλμούς,
ὡς μάλιστα κατέβησα, οὐδ' ἐνεπλήσθη κἄν βλέπων.
Ἄσθεές μοι γέγονεν ὀνείρων ἔδονή. Οἴμοι, Λευ-
κίππε, ποσάκις μοι τέθνηκας. Μὴ γὰρ ὀργῶν ἀνε-
ταναστάμην; Ἄει σε πενθῶ, τῶν θανάτων διωκότων
ἀσπίλους; Ἄλλ' ἐκείνοισ μὲν πάντας ἡ Τύχη ἐπαίει
κατ' ἑμοῦ· οὗτος δ' οὐκ ἔστι τῆς Τύχης ἔτι παιδιὰ.
Πῶς ἔρα μοι, Λευκίππε, τέθνηκας; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς
ἑσθλοῖς θανάτοις ἐκείνοις παρηγορίαν εἶχον ὀλίγην· τὸ
μὲν πρῶτον, ὄνον σου τὸ σῶμα· τὸ δὲ δεύτερον, κἄν
τὸν κεφαλήν δοκῶν μὴ ἔχην εἰς τὴν ταφήν· νῦν δὲ
συνεπικασ θάνατον διπλοῦν, ψυχῆς καὶ σώματος. Δύο
ἡρώεις ἐκαστέρως, τὸ δὲ τῆς Μελίττης περὶ νευκέα σε
παρρησιον. Ὁ δ' ἀνόςιος καὶ ἀσεβὴς ἐγὼ τὴν ἀν-
θρώπων σου ἀπερίηλασ πολλάκις καὶ συνειπλάκην
μεικρομένια συμπλεκάς καὶ τὴν Ἀρροδίτης χάριν
εὐσεβῆ παρίσχεον πρό σοῦ.

Γ. Μεταδὸν δὲ μου ὀργῶντος, Κλεινίας εἰσέρχε-
ται, καὶ καταλίπει τὸ πᾶν αὐτῆ, καὶ δεῖ μοι δίδοσθαι
πόσους ἀποθνήσκω. Ὁ δὲ παρηγορεῖτο· Τίς γὰρ εἴ-
δω, εἰ τῆ παύει; Μὴ γὰρ οὐ πολλάκις τέθνηκας; Μὴ
γὰρ οὐ πολλάκις ἀνέβη; Τί δὲ προπετιῶς ἀποθνήσκεις;
ἔπει κατὰ σφίλην ἔβασιν, ὅταν μάθης σαφῶς τὸν θά-
νατον αὐτοῦ. Ἀγρίαι. Ταύτου γὰρ ἀσφαλέστερον
πᾶς ἂν μανθῆ; Δουκὸν δ' εὐρησέμεν τοῦ θανάτου καλ-
οῦσιν ἔδον, εἰ ἢ οὐδ' ἡ θεοῖς ἔχθρὰ Μελίττη παν-
τόθεν ἄφρο; ἀπαλλάξεται. Ἄκουσον δὲ τὸν πρῶτον.
Παρρησιασάμεν, ὡς εἶδα, πρὸς τὴν ἀπολογίαν τῆς
ἐμῆς, εἰ κληρονομήσῃ τὸ δικαστήριον. Νῦν δὲ μοι
καταλίπει τὸν νόμιστον, καὶ τὴν μοιχείαν ἐμολογεῖται,
καὶ ἡ ἀνελθὼν ἑρῶντες ἐγὼ τε καὶ Μελίττη κοινῆ
τῆς Λευκίππης ἀσπρίχμεν. Οὕτω γὰρ κακὴν ἐί-
πα ἔπει, κατὰ τὸν ἑσθρότον βίον καταλίπομα' ἄν.
Κλεινίας δὲ Κλεινίας ἔρη. Καὶ τοιμήσεις ὅπως
εἶπες, εἰσχυριστοὺς ἀποθνήσκω, νημιζόμενος φονεὺς, καὶ
ταῦτα Λευκίππης; Οὐδέν, εἶπον, ἀσχυρὸν, ὃ λυπεῖ τὸν
πῶτον. Καὶ καὶ (μὲν) ἐν ταύτοις ἔμην, τὸν
ἐσθρότον ἐκέλευν, τὸ μνηστῆν τοῦ ψευδοῦς φόνου,
καὶ μὲν ἀποδοῖ (δ' ἐπὶ) τῶν δεσμών, φάσκων,
καὶ μάλιστα κλεῖσθαι κηδεῖν αὐτὸν, δῶσαντα λόγον,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὄργη. Ἐπεὶ δὲ παρηγόρει Κλεινίας καὶ ὁ
ἐσθρὸς, εἰ πως δύναντο πείσει, μὴδὲν ἂν δι-
κασθῆναι τὴν δίκην εἰκῆν· ἀλλ' ἑσθρῶν οὐδέν.
Κλεινίας οὖν οὐ τὴν ἡμέραν καταγωγὴν τινα μεθου-
σῶν κατακρίσαντο, ὡς ἂν μάλιστα παρὰ τῆ τῆς
Μελίττης εἶναι συστρέφει.

Δ. Ἐπὶ δ' ἑσθρῶν ἀπερήχην ἐπὶ τὸ δικαστήριον.
Μετακίνας δὲ πολλὴ ἦν τοῦ Θερσάνδρου κατ' ἑμοῦ,

oberrime suavit. Haec me simulac animus meus sermone
illius tanquam jaculo quodam percussus non fecit tacere, et
lacrymis adflum obstravit, ut non nisi postquam ex inter-
vallo respirare a dolore cupisset, effluerint.

V. Ac tum ego, quis, inquam, daemone tam brevi me
gaudio illexit? quis mihi Leucippem commonstravit, ut
novarum mihi calamitatum causa esset? Quid, quod ne
oculus quidem meus, quibus unis eram felix, exsaturare
iniquam potui, aut si violendi otium fuit, ipse tamen exsa-
tatus nunquam fui, inaeque voluptas omnis in somnio
similis effecta est? O me miserum, quoties obiisti, mea
Leucippe? nunquamne fleu cessavi? Semper te lugeo, alia
alibi mors in dies succedit. Verum aliis antehac mortibus
Fortuna mecum ludit: haec autem ludus nequaquam est.
Ceterum quo nunc pacto, Leucippe, mihi erepta fuisti?
Antea quidem falsis ille ex mortibus ob quantum mihi so-
latii relictum fuit: primum enim cadaver tuum integrum,
deum (corporis truncus), quum caput solum me non habere
potarem, quem sepulture darem: nunc vero duplicem,
animi scilicet atque corporis mortem subisti. Nam quid
duo latronum receptacula effugisse profuit, si Melites iste
receptus te mihi erepturus erat? Quid, quod sceleratus et
improbos ipse necis tuae auctorem pluries osculatus sum,
detestabili amplexu fovi, Veneris fructum prius illi, quam
tibi, impartitus sum?

VI. Haec dum mecum solus quererer, Clinia te ad me
contulit: quem tota de re certiore feci, mihi que omnino
mori decretum esse affirmavi. Tum ille, Bono, inquit,
animo esto; quis scit, an denuo reviviscat? Nonne aliquo-
ties jam mortuus est, semperque revixit? quid temere te
enecas? Id profecto tibi per otium licebit, cum vere illam
obuisse compereris. Nugaris, inquam tum ego. Nam qui
tibi exploratus id esse possit? Morti vero quam optimam
sane viam nactum esse me arbitror: atque ejusmodi quid-
dem, ut nec diis invisae Melite impune omnino abitura
sit. Audi quo modo faciam. Decreveram (ut scis), ob-
jectum adulterii crimen si judicium daretur diluere, sed
diversam penitus rationem inire mihi nunc in animo est,
culpam videlicet agnoscere, inaeque atque Meliten, tanquam
inuluo amore flagrantes, Leucippem interfecisse communi
opera consiteri; sic illa meritis poenas dederit, ego invi-
sam vitam reliquero. Di meliora, inquit tum Clinia. An
tu igitur tam turpem ob causam, patratam scilicet, ac tuae
praesertim Leucippes, necem, morti audebis? Tum ego,
Nihil, inquam, turpe est, quod inimico detrimentum affe-
rat. Et nos quidem in hoc eramus. Ceterum laud illa
multo post hominem illum falsae credis nuntium e vinculis
quidam exemit, archontem jussisse, inquiens, ipsum ad-
duct, ut eorum, quae ei objiciebantur, rationem redderet.
Interea me Clinia Satyrusque consolabantur, suadebant-
que, ut ne quicumque in judicio, sicuti decreveram, faterer:
sed frustra. Porro illi eo ipso, quo haec acta sunt,
die, demum colam confluxerant, in eamque, ne anquibus
cum Melites collactaneo essent, migraverant.

VII. Pestralic ad forum ductus sum: illique inuaguo con-
tra me apparatu adfuit Thersander, advocatosque non sans

καὶ πλεῖθος βητόρων οὐκ ἔσται δέκα· καὶ ἡ Μελίττη σπουδῆ πρὸς τὴν ἀπολογίαν παρεσκευάστο. Ἐπεὶ δ' ἐπαύσαντο λέγοντες, αἰτήσας καὶ λόγον, Ἄλλ' οὐ-
 5 οὐ Μελίττη συνειπόντες. Ἐγὼ δὲ πᾶσαν ὑμῖν ἐρῶ τὴν ἀλήθειαν. Ἦν ἐρωμένη μοι παλαι Βυζαντία μὲν γίνος, Λευκίππη δὲ τοῦνομα. Ταύτην τεθνάναι δοκῶν, (ἔρπαστο γὰρ ὑπὸ ληστῶν ἐν Αἰγύπτῳ) Με-
 10 λίττη περιτυγχάνω, κάκειθεν ἀλλήλοις συνόντες, ἔκο-
 μιν ἑνταῦθα κοινῇ καὶ τὴν Λευκίππην εὐρίσκαμεν Σωσθένη δουλεύουσαν, διοικητῇ τινι τῶν Θερασάνδρου γυρίων. Ὅπως δὲ τὴν ἑλευθέρην ὁ Σωσθένης εἶχε δοῦλῃν, ἢ τίς ἢ κοινῶν τοῖς λησταῖς πρὸς αὐτὴν, ὑμῖν καταλείπω σκοπεῖν. Ἐπεὶ τοίνυν ἔμαθεν ἡ Μελίττη
 15 τὴν προτέραν εὐρόντα με γυναῖκα, φοβηθεῖσα μὴ πρὸς αὐτὴν ἀποκλίνειται τὸν νοῦν, συμβουλεύεται τὴν ἀν-
 ὄρωπον ἀνελεῖν. Κάμοι συνειδοῦμαι, (τί γὰρ οὐ δεῖ τὰ ληστῆ λέγειν;) ἐπεὶ τῶν αὐτῆς με κύριον ἀποφανεῖν ὑπισχνεῖτο. Μισθῶμαι ἕνα δὲ τινα πρὸς τὸν θόνον·
 20 ἑκατόν δ' ὁ μισθὸς ἦν τοῦ θόνου χρυσαί. Καὶ ὁ μὲν δὲ τοῦργον δράσας οἴχεται, κάχτοτε γέγονεν ἀφανής·
 ἐμὲ δ' ὁ ἔρωσ αὐτῆς ἠμόνατο. Ὡς γὰρ ἔμαθεν ἀνη-
 ρημένην, μετενόουν καὶ ἔκλσον καὶ ἤρων καὶ νῦν ἐρῶ. Διὰ τοῦτο ἑαυτοῦ καταΐκον, ἵνα με πέμψητε
 25 πρὸς τὴν ἐρωμένην. Οὐ γὰρ φέρω νῦν ζῆν, καὶ μισα-
 φόνος γενόμενος καὶ φίλων ἦν ἀπέκτεινα.

Ἡ. Ταῦτ' εἰπόντος ἐμοῦ, πάντας ἐκπληξίς κατέσχε ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τοῦ πράγματος, μάλιστα δὲ τὴν Μελίττην. Καὶ οἱ μὲν τοῦ Θερασάνδρου βήτορες μεθ'
 30 ἡδονῆς ἀνεβόησαν ἐπινίκιον· οἱ δὲ τῆς Μελίττης ἀνε-
 πύθοντο, τίνα ταῦτ' εἴη τὰ λεγόμενα. Ἢ δὲ, τὰ μὲν ἐπεθορύβητα, τὰ δ' ἠρνεῖτο, τὰ δὲ διηγείτο, σπουδῆ μᾶλα καὶ σαφῶς, τὴν μὲν Λευκίππην εἰδέναι λέγουσα, καὶ ὅσα εἶπον, ἀλλὰ τὸν γε θόνον οὐ ὥστα κάκεινους,
 35 εἰὰ τὸ τὰ πλείω μοι συνάδειν, ὑπόνοιαν ἔχειν κατὰ τῆς Μελίττης, καὶ ἀπορεῖν ὅτω χρῆσαιτο λόγῳ πρὸς τὴν ἀπολογίαν.

Θ'. Ἐν τούτῳ δ' ὁ Κλεινίας, θεοῦ πολλοῦ κατὰ τὸ δικαστήριον ὄντος, ἀνεβῶν, Κάμοι τινα λόγον,
 40 εἶπε, συγχωρήσατε· περὶ γὰρ ψυχῆς ἀνδρὸς ὁ ἀγών. Ὡς δ' ἔλαθε, δακρύων γεμισθεὶς, Ἄνδρες, εἶπεν, Ἐφέ-
 σιοι, μὴ προπετιῶς καταγῶτε θάνατον ἀνδρὸς ἐπιθυ-
 μῶντος ἀποθανεῖν, ἕπερ φύσει τῶν ἀτυχοῦντων ἐστὶ φάρμακον. Κατέψευσται γὰρ ἑαυτοῦ τὴν τῶν ἀδι-
 45 κούτων αἰτίαν, ἵνα πάθῃ τὴν τῶν δυστυχοῦντων τι-
 μωρίαν. Ἄ δ' ἠτύχησε διὰ βραχέων ἐρῶ. Ἐρω-
 μένην εἶχεν, ὅς εἰπεν· τοῦτο γὰρ οὐκ ἀψεύσατο· καὶ
 50 ὅτι λησταὶ ταύτην ἔρπασαν, καὶ τὰ περὶ Σωσθένης, καὶ πάντ' ὅσα πρὸ τοῦ θόνου διηγήσατο, πέπρακται
 τὸν τρόπον τοῦτον. Ἀἴτι γέγονεν ἐξέργης ἀφανής,
 οὐκ οἶδ' ὅπως, οὐτ' εἰ τις ἀπέκτεινε αὐτὴν, οὐτ' εἰ ζῆ
 κλαίεται· πλὴν ἐν τοῦτ' οἶδα μόνον, τὸν Σωσθένην αὐ-
 τῆς ἐρῶντα καὶ αἰκισάμενον βασάνους πολλαῖς, ἐρ' ὅς
 οὐκ ἐτύχχανε, καὶ φίλους ἔχοντα ληστας. Οὗτος οὖν

pauciores, quam decem, adloqueret. Neque vero pro sui defensione Melite minus sollicita erat. Posteaquam igitur illi sermone suo fidem imposuerunt, petita dicendi potestate: Illi quidem omnes, inquam ego, qui et pro Thersandro et pro Melite causam dixerunt, non nisi meras nugas in medium protulerunt: a me vero vos rem omnem, ut se habet, audietis. Erat mihi olim amica genero Byzantia, Leucippe nomine: quam decessisse ratus (in Aegypto enim rapta mihi a piratis fuit) in Meliten incidit: quae cum inita consuetudine, huc una profectus sum, Leucippenque Sostheni cuiusdam, agrorum Thersandri procuratori, servientem comperi. Sed quomodo liberam mulierem Sosthenes in servitutem receperit, quaevo illi cum piratis necessitudo intercedat, considerandum vobis relinquo. Melite, posteaquam priorem amicam reperisse me cognovit, veritate ad illam tursus animum applicarem, ejus perdenda consilium int, quod mihi quoque conprobatum est: quid enim verum negare oportet? Cum me haec rerum omnium suarum dominum constituere pollicita esset, hominem ad illam necandam conduxit, nummos aureos centum pollicens. Atque ita quidem sicarius re confecta, solium vertit, nec ex eo tempore usquam gentium amplius est conspectus. Me vero amor statim ultus est: nam puella: eadem cognita, malefici conscientia stimulatus, ex illo flere nunquam desii, sed ejus desiderio aestuabam, et tunc quoque amo: neque aliam ullam ob causam memet sponte accuso, quam ut meam ad amicam me mittatis, quandoquidem in praesens et parricida, et ejus, quam perdidit, amore flagrans, vivere amplius non sustineo.

VIII. Haec cum a me dicerentur, inexpectato rei exitu omnes, imprimisque Melite, obstupuerunt. Qui Thersandro advocati erant, summa cum voluptate acclamaverunt: Melites autem patroni, cujusmodi essent, quae dixeram, ex ea ipsa quaeiebant. At illa partim vehementer perturbata, alia quidem scire se negavit, alia vero de industria et non obscure confessa est, et quae de Leucippo narraveram, omnia, morte excepta, vere a me dicta fuisse affirmavit. Quamobrem cum orationi meae pleraque convenirent, his ipsis Melite in suspicionem venit, ut quibus ad eam defendendam verbis uterentur, incerti essent.

IX. At Clmnia, cum magnus in foro clamor exortus fuisset, in medium progressus, potestatem mihi quoque, inquit, pauca quaedam dicendi facite. Captis enim iudicium constitutum est. Quod cum impetrasset, collacrymans, Viri, inquit, Ephesii, moriendi cupidum adolescentem mortis temere damnare nolite: quae una est infelicibus viris malorum allevatio. Improborum enim hominum crimen in se transtulit, ut penam sustinens infelicitatis suae perfugium aliquod habere posset. Cujusmodi autem illius infelicitas fuerit, quam brevissimum potero exponam. Amicam adolescens is, uti dixit, habuit. Neque enim illi, nec quae de piratis ac Sosthenes recensuit, mentitus est. Nam quaecumque sibi ante illius eadem evenisse narravit, reversa, sicut ab eo audivistis, gesta fuere. Haec o mortaliu conspectu subito, atque nescio quomodo subtracita est, interfecta sit, an rapta vivat adhuc: illud unum novi, a Sosthenes piratarum familiari amatam illam, multisque modis, quibus tamen nihil profecit, excruciatam.

ἀποκτείνῃ δοκῶν τὴν γυναικί, ἣν οὐκ εἶθε θέλει, καὶ
 δὲ τούτῳ ἑαυτοῦ φόνον καταφύσαστο. Ὅτι μὲν γὰρ
 ἐπιθυμῶν θανάτου, καὶ αὐτὸς ἀποκτείνῃ, καὶ διὰ
 λόγου τὴν ἐπί γυναικί. Σκοπεῖτε δ' εἰ τις ἀποκτείνῃ
 καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐπαποθανεῖν αὐτῷ θέλει καὶ ἕξ ἑοῦ ὀδυ-
 νου οὐ φέρει. Τίς οὖν φιλόστοργος φονεὺς; ἢ ποῖον
 αἴτιον ἔστιν αὐτῷ φιλοῦμενον; Μὴ, πρὸς θεῶν, μὴ πι-
 πεύσασθε, μηδ' ἀποκτείνῃτε ἄνθρωπον ἐλείου μᾶλλον
 ἢ τιμαρτίης διόμιστον. Εἰ δ' αὐτὸς ἐπεθούλευσεν, ὡς
 λέγει, τὸν φόνον, εἰπάτω τίς ἐστὶν ὁ μεμισθωμένος,
 τοῦτον τῆς ἀνθρωπείης. Εἰ δὲ μήθ' ὁ ἀποκτείνῃς
 ἐστί, μηδ' ἡ ἀνθρωπείη, τίς ἦραυτε πρόποτε τοιοῦτον
 φόνον; Πρῶτον, φησὶ, Μελίτιος· διὰ τοῦτο Λευκίππην
 ἀπέκτανε. Πῶς οὖν Μελίτιος φόνον καταφύσῃ, ἣς
 ἦρα, διὰ Λευκίππην δ' ἀποθανεῖν θέλει ὄν, ἣν ἀπό-
 κτείνῃ; Ὅσον γὰρ ἂν τις καὶ μισοῖ τὸ φιλοῦμενον,
 καὶ φθόνος τὸ μισοῦμενον; Ἄρ' οὖν οὐ πολὺ μᾶλλον ἂν
 καὶ ἀγαθόμενος ἐρήσαστο τὸν φόνον, ἵνα καὶ αὐτῆς
 τῆς ἐρωμένης, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπείης μὴ μάτην
 ἀποκτείνῃ; Διὰ τί οὖν Μελίτιος καταφύσῃ, εἰ μὴδὲν
 αὐτῷ τοιοῦτον πέπρακται; Ἴγὼ καὶ τοῦτο πρὸς ὑμᾶς
 λέγω, καὶ πρὸς τοὺς θεῶν, μὴ με νομίσητε διαβάλλειν
 ἕκαστα τὴν γυναικί ποιήσασθαι τὸν λόγον, ἀλλ' ὡς
 τοῦτον ἐθέλω. Μελίτιος μὲν ἐπεπόνθει τι πρὸς τού-
 τῳ ἑσπικόν καὶ περὶ τοῦ γάμου διελέχτο, πρὶν ὁ
 γάμος αὐτῷ ἀνεθίη νεκρὸς. Ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὀδυ-
 νου, ἀλλὰ καὶ πάντῃ ἐρωμένιος τὸν γάμον ἀπεκρούετο,
 καὶ τοῦτο τῆς ἐρωμένης ἐθέλων, ὡς ἔρη, παρὰ τῷ Σω-
 σθένῳ ἔσαν, ἣν αἴτιον νεκρὸν, πολὺ μᾶλλον πρὸς τὴν
 Μελίτιον εἶχεν ἄλλοτριώτερον. Ἢ δὲ πρὶν μαιεῖν
 ἐρωμένην αὐτῷ τὴν παρὰ τῷ Σωσθένῳ, ταύτην
 ἀπέκτανε καὶ ἔδωκε τῶν δεσμοῦ, ὡς ἦν ὑπὸ τοῦ Σω-
 σθέως ἐδεμένῃ, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τ' εἰσεδίχτο καὶ
 πῶς ἄρα πρὸς θεοῦσαν δυστυχῆσαν ἐρησιότη-
 τος. Ἐπειδὴ δ' ἔμαθεν, ἐπέμψεν εἰς τοὺς ἀγρούς
 καταπομπὴν αὐτῆς· καὶ μετὰ ταῦτα φασὶν ἀφανῆ
 ἀποκτείνῃ. Καὶ ὅτι ταῦτα οὐ ψεύδομαι, ἡ Μελίτιος
 καταφύσῃ καὶ ἐκρίπναι δὴ, μεθ' ὧν αὐτὴν
 πρὸς τοὺς ἀγρούς ἐξέπεμψεν. Ἦν μὲν δὲ τοῦτο πρὸς
 αὐτὴν ἔγραψε τοῦτον, μὴ ἄρα φονεύσασθε εἴη τὴν
 Λευκίππην διὰ ζηλαυπείαν αὐτῆς· ἕτερον δὲ τι αὐτῷ
 πρὸς τῆς ὑπονοίας βεβαίωσιν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ
 ταῦτα καὶ κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆς Μελίτιος ἐξή-
 γησεν. Ἦν δὲ δεσμοτῶν τις ὀδυρόμενος ἑαυτοῦ τὴν
 ἀποκτείνῃ, εἶχε ἐν ἑαυτῷ τὴν κτείνουμένην κατ'
 ἑαυτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ· ἀφ' ἑαυτοῦ δ' ἐλείων γυναικίς
 ὡς ἦν ἰσι μισοῦ· καὶ τούνομα εἶχε· Μελίτιον μὲν
 ὄνομα τῆς μισοῦσασμένης, Λευκίππην δὲ τὴν ἀνθρωπεί-
 ην. Εἰ δὲ ταῦτα γέγονεν οὕτως, ἴγὼ μὲν οὐκ εἶδα,
 πῶς δ' αὖτε εἴρηται. Ἔχετε τὸν δεδεμένον· εἰσὶν
 ἀφ' ἑαυτοῦ· ἐσὶν ὁ Σωσθένης. Ὁ μὲν εἶπεν, πό-
 τος ἔμελλε Λευκίππην δούλην· αἱ δὲ, πῶς γέγονεν
 ταῦτα· ὁ δὲ περὶ τοῦ μισθίου καταγορεύσει. Πρὶν
 ὁ γὰρ ποιεῖται ἕκαστον οὐδ' ἔστιν, οὐδ' εἰσέειπε

Itaque igitur puellam decessisse ratus, vivere amplius velle ne-
 gat : seque idcirco casus reum euenturum. Sibi autem in
 animo esse e vita migrare, ipsemet fassus est : ac potissi-
 mum ob mortem ex mulieris amissione conceptum. Vos
 vero etiam atque etiam cogitate, num verisimile vobis vi-
 deatur, eum, qui vere alium interfecerit, insuper mori velle
 et ob mortem vivere non sustinere? Quis reperitur tam
 amans homicida? Quodnam odium, quasso, tam facile depo-
 nitur? Ne per deos, ne credatis : neve hominem miserem-
 di potius, quam supplicio dignum, perdat. Quod si, uti
 dixit, casus auctor ipse fuit, agendum, mercenarium istum
 nondum in medium proferat, occisa puella cadaver in-
 dret. Sin vero neque interfector, neque intercepti adsit,
 quis est, qui unquam eodem talam factam esse audierit?
 Amaham, inquit, Meliten, idcirco Leucippen sustulit.
 At cur ejus, quam tantopere amat, nomen deferit? Cur
 Leucippos, quam morte affici mandavit, causa morti cupit?
 Quid? an putatis, aliquem ita sibi ipsi parum constantem,
 ut quod amat, oderit : et contra quod oderit, amet? An
 non potius credendum est, amantem hominem, tametsi
 convictum, crimen tamen, ut amicum servet, pernegaturum,
 ne pro interfecta ipse quoque frustra vitam amittat?
 Sed quom ob causam Meliten accusavit, si nihil ab ea tale
 patratum fuit? Ego et hoc vobis dicam et ne per deos,
 me hujusmodi oratione vli existimetis, quo mulierem hanc
 in invidiam rapiam, sed qui rem ipsam ordine recenseam.
 Melites adolescenti hujusce amore flagrabat : de nuptiis-
 que, antequam maritus iste vir revivisset, habitus foret
 sermo. Hic vero non modo amori non respondebat,
 sed etiam a nuptiis quam longissime abhorrebat. Quin
 etiam amica, quam luce privatam, uti dixit, credebat,
 viva apud Sosthenem reperta, multo magis etiam Meliten
 aversatus est. Quae quum puellam apud Sosthenem in-
 ventam hujus amicam esse nondum sciret, illius vicem
 miserata e vinculis, quibus a Sosthene constricta fuerat,
 solvi jussit, hospio accepit, et tanquam liberam in cala-
 mitate aliqui constitutam in honore tenuit : demum re
 cognita rus misit, ut ipsi aliquam operam praestaret post
 quae nullo amplius in loco visam fuisse aiunt. Me autem
 vera loqui, et Melite ipsa, et ancillae duae, quibus cum illa
 rus missa fuit testantur. Sed illud hominem in suspi-
 cionem adduxit : veritus enim est, ne zelotypia furere de-
 victa mulier, Leucippen de medio tolli jussent. Deinde aliud
 quiddam sibi, dum in carcere esset, eveniens suspicionem
 adduxit : hominemque et contra semet ipsum, et contra
 Meliten irritavit. Quidam enim ex his, qui in custodiam
 dati fuerant, suam per sese vicem dolens, narravit, se in-
 ter eundem in sicarium nescio quem incidisse, quo postea
 accepto puellam necesse fassus est : et quae eandem man-
 daverat, Meliten; quae necata fuerat, Leucippen nomi-
 nari dixit. Quod postremum an illa se habeat, equidem
 nondum habeo compertum : sed illud vobis inquirere li-
 cebit. Vincitum hominem habetis : adest praeterea Sosthe-
 nes, adsunt ancillae : quorum ex altero quartum jus est,
 unde sibi Leucippe in servitutem data sit : ex alteris, quo-
 modo e mortalium conspectu sit erepta; postremus de
 mercenario testetur. Prius vero quam harum omnium in-
 vestigatio a nobis facta sit, neque jus, neque fas est, vilam

νεανίσκον ἄλιον ἀνελεῖν, πιστεύσαντας μανίας λόγους. Μάίνεται γὰρ ὑπὸ λύπης.

Γ'. Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Κλεινίου, τοῖς μὲν πολλοῖς ἰδοῦσι πῶς ἔχει ὁ λόγος, οἱ δὲ τοῦ Θέρσανδρου φησῶντες, καὶ ὅσοι τῶν φίλων συμπάρησαν, ἐπεθύμω ἀνελεῖν τὸν ἀνδροφόνον, τὸν αὐτὸς κατειπόντα θεοῖς προνοίᾳ. Μελίττη τὰς θερακκαίδας ἰδοῦσα καὶ Θέρσανδρον ἤξιον διδοῦσι Σωσθένην· τάχα γὰρ ἂν αὐτὸν εἶναι τῆς Λευκίππης ἀνητηκότα. Καὶ οἱ συναγαρεύοντες αὐτῇ ταύτην μάλιστα προεφέροντο πρόκλησιν. Ὁ δὲ Θέρσανδρος φοβηθεὶς λάθρα τινὰ τῶν προστατῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἀποστελλεῖ πρὸς τὸν Σωσθένην, κλεισάσας τὴν ταχίστην ἀρατῆ γενέσθαι, πρὶν τοὺς ἐπ' αὐτὸν πημφορήσας ἔχειν. Ὅς δὲ ἐπιθῆς ἵππῳ σπουδῆ μάλα πρὸς αὐτὸν ἔρχεται καὶ τὸν κίνδυνον λέγει καὶ ὡς, εἰ ληφθεὶς παρῶν, εἰς βασάνους ἀπαχθήσεται. Ὁ δ' ἔτυχε μὲν ἐν τῷ τῆς Λευκίππης δωματίῳ παρῶν, κατεπαθὼν αὐτῆς κληθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ παρόντος σὺν βοῇ καὶ ταραχῇ πολλῇ προέρχεται, καὶ ἀκούσας τὰ ὄντα, μετὸς γενόμενος οἴους, καὶ ἦδη νομίζων τοὺς δημοίους ἐπ' αὐτὸν παρῆσαι, ἐπιθῆς ἵππῳ σπουδῆ μάλα ἰξελαύνει (τὴν) ἐπὶ Σμύρνης. Ὁ δ' ἀγγελος πρὸς τὸν Θέρσανδρον ἀναστρέφει. Ἀληθὲς δ' ἐστίν, ὡς ἴσκειν, ὁ λόγος, οὗ μνήμην ἐκπλήσσειν πέρυκε φόβος. Ὁ γούν Σωσθένης περὶ ἑαυτοῦ φοβηθεὶς, ἀπαξικάντων ἰξελάσεται τῶν ἐν ποσὶν ὑπ' ἐκπλήξεως, ὡς μηδὲ τοῦ τῆς Λευκίππης δωματίου κλεισάσας τὰς θύρας. Μάλιστα γὰρ τὸ τῶν δούλων γένος ἐν οἷς ἂν φοβηθῆ σφόδρα δειλὸν ἐστίν.

ΙΑ'. Ἐν τούτῳ δ' ὁ Θέρσανδρος πρὸ τῆς προκλήσεως ἀπὸ τῆς Μελίττης οὕτω γενομένης παρελθὼν, Ἰκανῶς μὲν, εἶπεν, οὗτος, ὅστις ποτ' ἐστὶ, κατελήρρησε μυθολογῶν. Ἐγὼ δ' ὑμῶν τεθαύμακα τῆς ἀναληψείας, εἰ φονέα ἐπ' αὐτοφώρῳ λαβόντας, μῆλλον γὰρ τῆς φωνῆς τὸ αὐτὸν ἑαυτοῦ κατειπῶν, οὐ δὲ καταλείετε [τῷ δημοίῳ], καθέξεσθε δὲ γόητος ἀκούοντες πιθανῶς μὲν ὑποκρινομένου, πιθανῶς δὲ διακρύοντος· ὃν νομίζω καὶ αὐτὸν κοινῶν γενομένου τοῦ φόνου περὶ ἑαυτοῦ φοβησέσθαι, ὥστε οὐκ οἶδα εἰ δεῖ βασάνων εἶναι περὶ πράγματος οὕτω σαφῶς ἐληλεγμένου. Δοκῶ δὲ καὶ ἄλλον τινὰ φόνον ἐργάσασθαι. Ὁ γὰρ Σωσθένης οὗτος, ὃν αἰτοῦσι παρ' ἐμοῦ, τρίτην ταύτην ἡμέραν γέγονεν ἀρατῆς. Καὶ ἐστὶν οὐ πόρρω τινὸς ὑπονοίας, μὴ ἄρα τῆς τούτων ἐπιβουλῆς γέγονεν ἔργον. Αὐτὸς γὰρ εὐτύχην ὃ τὴν μοχλείαν μοι κατειπῶν. Ὄστ' εὐχότως ἂν ἀποκτεῖναι μοι δοκοῦσιν αὐτὸν, καὶ τούτ' εἰδότες, ὡς οὐκ ἂν ἔχοιμι παρασχεῖν τὸν ἄνθρωπον, πρόκλησιν περὶ αὐτοῦ πεποιήνται πάνυ κακούργως. Εἴη μὲν οὖν κακείνον φανῆναι καὶ μὴ τεθνᾶναι. Τί δὲ καὶ, εἰ παρῆν, ἴδοι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν; Εἴ τινα κόρην ἰωνήσατο; τοιγαροῦν ἰωνημένος ἔστω. Καὶ εἰ ταύτην ἔσχε Μελίττη; λέγει καὶ τοῦτο εἰ' ἐμοῦ. Ἀπῆλκεται μὲν δὲ Σωσθένης ταῦτ' εἰπὼν· τούντεῦθεν δ' ὁ λόγος μοι πρὸς Μελίττην καὶ Κλειτοφῶντα. Τί μου

miserō adolescenti eripere, insanis ejus dictis fidem adhibentes: miror enim hominem ad insaniam compulsi.

X. Quae quum dixisset Clinia, plerisque fide digna ejus oratio videbatur, sed Thersandri advocati et quotquot amici ejus aderant, clamabant parricidam esse interficiendum, qui se ipse accusaverit providentia numinis. Melite ancillas protulit, ac Sosthenem, qui forte Leucippen interfecerit, a Thersandro produci petiit: eam enim conditionem qui Melites causam agebant, tulerant. Veritas autem Thersander, quemdam a suis rus ad Sosthenem ire clam imperavit, jussum, ut quamprimum aliquo profugeret, ante, quam qui ad eum comprehendendum missi essent illi se contulissent. Ille viam equo ingressus quam occisioe periculum nuntiat, questionemque de eo, si se comprehendi sinat, habitum iri affirmat. Erat tum forte Sosthenes apud Leucippen, ut ejus animum deliniret. Multo itaque cum clamore ac strepitu vocatus exit: reque cognita pavoris plenus, atque apparitores adesse jam putans, equo accepto, Smyrnam statim contendit. Nuntius ad Thersandrum revertitur. Verissimum autem, ut nihil quidem videtur, illud est, pavore memoriam obrosi solere. Nam dum sibi Sosthenes metuit, eorum omnium, quae praemanibus habebat, repente oblitus est, ut ne domunculae quidem, in qua Leucippe custodiebatur, fores occluserit: nimirum quia servorum genus, ubi periculi aliquid imminerat, quam timidissimum est.

XI. Interea Thersander ante factam primam a Melites patronis conditionem, abunde quidem, inquit, iste, quicumque tandem sit, nugatus est: ego vero stupiditatem vestram non potui non mirari, qui quum sicarum iam manifesto scelere deprehensum teneatis, nam majus est se ipsum accusare quam deprehendi, non jam lapidibus obruatis, sed praestigiatori huic, aequae ad comminiscendum atque ad lugendum facto, aures sedendo praebatis: quem utpote caedis participem sibi ipsi quoque timere arbitror. Quare autem questionibus opus sit, in re praesertim tam aperta, non video. Sed et illud ut credam, auduor, aliam eum etiam eadem patrasse. Nam Sosthenes is, quem tanlo pere efflagitant, jam triduum apud me nusquam conspicitur. Neque admodum a vero abhorret, eorum consilio illum interfectum esse, propterea quod uxoris probrum ab eo mihi renuntiatum fuerat. Unde mihi etiam verisimilius sit, eos illum neci tradidisse, scientesque, non habere me, qui hominem producam, conditionem istam de eo sistendo perastute tulisse. Ponamus ut ille appareret et viveret. Quis vero si adesset, ex eo sciscitari oporteret, puellamne emerit? Esto sane, emerit ille. Et an illam Melite habuerit? Per me et hoc dicit. His igitur confessis, absolutus quidem jam Sosthenes est. Verum hinc nunc jam ad Meliten Clitophonemque mea convertatur oratio.

τὴν δούλην λαβόντες πεποιθήκατε; Διότι γὰρ ἦν ἐμὴ, Σωσθένους ἀδελφὴν ἐνοημένον. Καὶ εἰ περὶν καὶ μὴ τῶν αὐτῶν ἐπερόνευτο, πάντως ἂν ἐδοῦλευεν ἐμοί. Τότε δὲ τὸν λόγον ὁ Θέρσανδρος πᾶν κακοῦθως περιέδιδεν, ἵνα κἄν ὑστέρον ἢ Λευκίππῃ φορὰθῃ ἴσῃα, πρὸς δουλείαν αὐτὴν ἀγάγῃ. Εἶτα προσετίθει· Ἐπειτα μὲν οὖν ὁμολόγησεν ἀνηρχίαναι, καὶ ἔχει τὴν διακν, Μελίττῃ δ' ἀρνείται. Πρὸς ταύτην αὖ τῶν θεραπευίδων εἰσι βράσανοι. Ἄν γὰρ φανῆται παρὰ ταύτης λαβῆσαι τὴν κόρην, εἴτ' οὐκ εἶται πάλιν παραδοῦσαι, εἰ γένοιε; τί δ' ὅπως ἐξεπάπετο; καὶ πρὸς τίνεα; Ἄρ' οὐκ εὐδελιοὶ τὸ πρῆγμα, ὡς συσκευασμένοι μίᾳ ἑστῆν τινεα ὡς κινούντασ; Αἱ δὲ θεραπεύται τούτους μίαν, ὡς εἰκόσ, οὐκ ἔδεσαν, ἵνα μὴ μετὰ πλείονσιν μαρτύρων γινόμενοι τοῦργον κίνδυνον ἔλῃ μείζονα καταπίπῃ δ' αὐτὴν ἐνὶ ἧν ὁ τῶν ληστῶν λόγος ἰσχυρόσ, ὡσ' ἐνεχόμεναι μὴδ' ἐκείνασ τὸ γινόμενον ἰσχυρόσ. Ἐδέξασε δὲ καὶ περὶ δεσμώτου τινὸσ, ὡς εἰπόμεναι περὶ τοῦ φόνου. Καὶ τίσ ὁ δεσμώτης οὗτος, ἢ τῆσ στρατηγῆσ μὲν οὐδὲν εἶπε, τούτω δὲ μόνω τάπειρατα διδέρχεται τοῦ φόνου, πλὴν εἰ μὴ κοινοῦντα ἐνοηόμεναι; Οὐ παύσαθε φληνάφων ἀνερχόμενοι κείτω, καὶ τελευτῶντων ἔργων τιθέμενοι παιδιάν; Οἷσθε μὲν οὖν θεῶσ τούτων ἐαυτῶ καταπεινῖ;

16. Ἐπειτα λέγοντοσ τοῦ Θέρσανδρου καὶ διομνησκειν περὶ τοῦ Σωσθένουσ οὐκ εἰδέναι, τί γέγονεν, ὡσθε τῆσ προέδρου τῶν δικαστῶν — ἦν δὲ τοῦ βασιλικῶσ ἄντουσ, καὶ τὰσ μὲν φοινικὰσ εἰκόχε δίκασ, κατὰ δὲ τὸν νόμον συμδούλουσ ἐκ τῶν χειροτέρων εἶλεν, ὡσ ἐπιχειρήσασ ἐκείτω τῆσ γνώτωσ — εἶδον οὖν αὐτῶν ἀποκτείνασαν οὖν τοῖσ παρέδρουσ αὐτοῦ, θάνατον μὲν αὐτῶ καταπίνοναι κατὰ τὸν νόμον, ὡσ ἐκέλευσε τὸν αὐτοῦ φόνου καταπίνοντα τελευτῆσαι· περὶ δὲ Μελίττῆσ κρίσασ μὲν οὐκ εἶδον, ἐν ταῖσ βράσασ τῶν θεραπευίδων οὖν οὐκ εἶδον, ἢ μὲν οὐκ εἰδέναι τί γέγονεν· καμὲ δὲ, ὡσ ἦν καταδικασ, βασιλευσθῆναι περὶ τοῦ Μελίττῆσ τοῦ φόνου συνεγνωκέναι. Ἄρτι δὲ μου διθέντοσ; καὶ τίσ ἐπιτόσ τοῦ σώματοσ γινόμενον, μετεώρουσ τῶν τοῦ φόνου κρημασμένου καὶ τῶν μὲν μάστιγασ καταπίνοντα, τῶν δὲ πῶρ καὶ τροχόν, ἀνομιώσαντοσ δὲ τοῦ Κελευστωσ, καὶ ἐπικαθόντοσ τοῖσ θεοῖσ, ὡσ τῆσ Ἀρτέμιδοσ ἰσχυροσ δόρυον ἐπιτεμνόμενοσ προσῶν δρῶται. Σοσράτωσ δὲ τούτωσ ἐστὶν ἰσχυροσ θεωρίασ τῆσ θεῆσ· τούτωσ δ' ἐστὶν ἰσχυροσ, πάσῃσ εἶναι δὲν τιμωρίασ ἐκτελεσθῆναι τῶν τοῦ φόνουσ, ὡσ οὐκ ἐπέτελεσαν τὴν θεωρίαν οἱ θεοὶ. Οὗτω μὲν δὲ τότε τῶν δεσμῶν ἐλύθην. Ἦν οὖν ὁ τῶν θεραπευίδων ἄγων, Σωσστράτωσ, ὡσ τῆσ Λευκίππῆσ ἄγων. Οἱ γὰρ Εὐζώνιοσ τῆσ Ἀρτέμιδοσ ἐπιρηνιστοσ ἐκ τῶν περὶ τῆσ τῆσ πρὸσ τοῖσ Θράσασ, νικήσαντεσ ἐνομνησκειν δὲν αὐτῆσ θεωρίαν ἀποστέλλειν, τῆσ συμμάχιασ ἐπικαθόντοσ. Ἦν δὲ καὶ ἰδίᾳ τῆσ Σωσστράτωσ νόμωσ ἢ τῆσ ἰσχυροσ. Τοῦ δ' ὄναρ ἐσόμεναι, τὴν θυγατέρα κείτω ἐν τῆσ φόνου καὶ τελευτῶντων τῶν νόμων.

Quid de mea tibi a vobis subtracta ancilla factum est? vere enim mea erat ancilla, a Sosthene empta. Id autem non aliam ob causam caecidus Thersander dicitabat, quam ut Leucippen, si forte viva iterum reperiretur, in servitutum redigeret. Addebat praeterea etiam istud: Clitophon quidem puellam se interemisisse fassus est, ac cadis rem se fecit: Melite vero negat. Sed ad eam restituentiam de ancillis habenda quaestio. Nam si eas Leucippen a Melite accepisse, nec dum postea reddidisse, constiterit, quid de illa factum? Quid unquam emissa est? Et ad quem? An non igitur manifestum est, ab ipso conductum? Et quod clam ancillis factum fuisse credi par est, ut ne vulgatum inter plures testes facilius majore cum eorum periculo facilius innolesceret. Nam eam quoque reliquerunt, ubi latronum multitudo delitescerebat: ut verisimile sit, quod isti molirentur, eas minime vidisse. Atqui, de quodam etiam in custodiam dato, et a quo cadis hujusce mentio facta fuerit, nescio, quid commentus est. Sed quisnam hic est, qui praefecto quidem verbum nullum, isti vero soli cadis arcana omnia, palam fecit, quod non fecisset nisi secleris sodum agnovisset? Num quando tam vanis nugis aures praebere, negotiumque hujusmodi faciliorem rem putare, desinetis? Quis vos? Censetisne hunc absque divino nutu se ipsum accusare?

XII. Illic cum dicendi Thersander finem fecisset, ac de Sosthene quid actum fuisset, nescire se jurjurando etiam affirmasset, iudicium principi visum est (erat is regis generis, penes quem capitalium causarum dyjudicandam potestas erat, tametsi e senioribus, ut legibus cavebatur, consiliarios haberet, quos quilibet sibi sciendum potarent, consulchat), visum est, inquam, communicato cum collegis negotio, morte me secundum legem muliere; qui tantum ajebat, ut qui se ipse cadis accusaret, morti adkeretur. De Melite vero iudicium aliud, habita de ancillis quaestione, fieri: Thersandrumque scripto jurjurandum mandare debere, se omnino, quid de Sosthene actum sit, ignorare; ex me autem, quippe jam damnato, per tormenta quaeri oportere, an Melite cadis conscia extitisset, decretum fuit. Jamque victo, detractis corpori indumentis, in sublime raptus laqueo, alis lora, nonnullis ignem atque rotam afferentibus, Chniasque interim collacrymante, et deos invocante Diana sacerdos laureatus ad forum adventare visus est. Id vero signum est venientium ad sacrificia futienda peregrinorum. Quae res quum accidit, abstinere a supplicio tantisper oportet, dum rei divinae ius impositus sit: itaque tunc solutus sum. Porro sacerdotum auctor erat Leucippes pater Sostratus. Nam cum Byzantii ex bello, quod adversum Thracas gesserant, victoriam apparente coram Diana reportassent: aequum censuerunt, ei dem sacrificium facere, pro auxilio praestito gratiam tantquam referentes. Privatim vero Sostrato etiam ipsi noctu dea in somnis apparuerat, illamque ac nepotem Ephestum reperiturum insaniam nuntia verat.

Π'. Παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν χρόνων καὶ ἡ Λευκίππη,
 τὰς μὲν τοῦ δοματίου θύρας ἀνενοημένως ὄρῳσα, τὸν
 δὲ Σωσθένην μὴ παρόντα, περιεσκόπει μὴ πρὸ θυρῶν
 εἴη. Ὡς δ' ἦν ὑδάμου, θάρσος αὐτῇ καὶ ἐλπίς ἢ συν-
 5 ἕβη· ὑπεισέρχεται. Μνήμη γὰρ αὐτῇ τοῦ πολλὰς
 παρὰ θυρῶν πεσοῦσθαι, πρὸς τὸ παρὸν τῶν κινδύνων τὴν
 ἐλπίδα προῦξίνην ἀπογρήσθαι τῇ Τύχῃ. Καὶ ἦν γὰρ
 τῶν ἀγρῶν πλησίον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν, ἐατρήρει
 τ' ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἔμετα τοῦ νυκτός. Τὸ δὲ παλαιὸν ἀδα-
 10 τος ἦν γυναικῶν ἐλευθέρων οὗτος ὁ νεὸς, ἀνδράσι δ'
 ἐπετέτραπτο καὶ παρθένους. Εἰ δὲ τις εἰσω παρῆλθε
 γυνή, ἀνάτας ἦν ἢ εἰκη, πλὴν εἰ μὴ δούλη τις ἦν
 ἐγκαλοῦσα τῷ δεσπότῃ. Ταύτη δ' ἐξῆν ἱκετεύειν τὴν
 θεὸν, εἰ δ' ἄρχοντες ἐδίκαζον αὐτῇ τε καὶ τῷ δεσπότῃ.
 15 Καὶ εἰ μὲν ὁ δεσπότης οὐδὲν ἔτυχεν ἀδικῶν, αὐτὸς
 τὴν θεράπειαν ἐλάμβανεν, ὁμοίως μὴ μνησικακήσειν
 τῆς καταφυγῆς· εἰ δ' ἔδοξεν ἢ θεράπειαν δίκαια λήγειν,
 ἔμεινε αὐτοῦ δούλη τῇ θεῷ. Ἄρτι δὲ τοῦ Σωστρά-
 20 τος παρελθόντος, ὡς ἂν ἐπίσχη τὰς δίκας, εἰς τὸ ἱερόν ἦ
 Λευκίππη παρῆν, ὥστα μικροῦ τινος ἀπελείρηθη τοῦ μὴ
 τῷ πατρὶ συντυχεῖν.

ΙΔ'. Ὡς δ' ἀπηλλάγην ἐγὼ τῶν βασιάνων, διελέλυ-
 το μὲν τὸ δικαστήριον, ὄχλος τ' ἦν περὶ ἐμὴ καὶ θόρυ-
 25 βος, τῶν μὲν ἐλευθέρων, τῶν δ' ἐπιτωθιζόντων, τῶν δ'
 ἀναπυθνομένων. Ἐνθα καὶ ὁ Σώστρατος ἐπιστὰς
 ἄρξ' με καὶ γνωρίζει. Καὶ γὰρ, ὡς ἔρην ἐν ἀρχῇ τὸν
 λόγον, ἐν Τύρῳ ποτ' ἐγογόνει περὶ τὴν τῶν Ἡρα-
 κλείων ἑορτήν, καὶ χρόνου πολλοῦ διατρίψας ἔτυχεν ἐν
 30 Τύρῳ, πρὸ πολλοῦ τῆς ἡμετέρας φυγῆς. Ὥστα τάχα
 μου τὴν μορφήν συνεβάλετο, καὶ διὰ τὸ ἐνύπνιον φύσει
 προσδοκῆν εἰρήσειν ἡμᾶς. Προσελθὼν οὖν μοι· Κλει-
 τοζῶν αὐτός, Λευκίππη δὲ παῦ· Ἐγὼ μὲν οὖν γνωρί-
 35 σασ αὐτόν, εἰς γῆν κατένευσ· οἱ δὲ παρόντες αὐτῷ
 διηγούντο ὅσα εἶπον κατ' ἐμυτοῦ· καὶ ὅς ἀνομιώζεις,
 καὶ κοφάμενος τὴν κεφαλὴν, ἐμπηδᾶ μου τοῖς δεξιᾶλ-
 μοῖς καὶ μικροῦ ὀδὴν ἐξώρυξεν αὐτούς· οὐδὲ γὰρ ἐπα-
 χείρου κωλύειν ἐγὼ, παρῆγον δὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν
 40 ὕβριν. Ὅ δὲ Κλεινίας προσελθὼν εἶργε παρηγορῶν
 αὐτὸν ἅμα καὶ λέγων· Τί ποιεῖς, ἄνθρωπε; τί μάτην
 ἐξηγρίωσαι κατ' ἀνδρὸς, ὅς μᾶλλον σοῦ Λευκίππην
 φιλεῖ; Ἐάναιον γοῦν ὑπέστη παθεῖν, δεῖ τεθνᾶναι ταύ-
 45 την ἔδοξεν· ἄλλα τε πολλὰ ἔλεγε παραμυθούμενος αὐ-
 τόν. Ὅ δ' ὠδύρευτο καλῶν τὴν Ἄρτεμιν· Ἐπὶ τοῦτό
 50 με, δέσποινα, ἤγαγες ἐνταῦθα; Ταῦτά σου τῶν ἐνυ-
 πνίων τὰ μαντεύματα; Καγὼ μὲν ἐπίστευόν σου τοῖς
 ὄνειροις καὶ ἐδρήσειν παρὰ σοὶ προσεδόκων τὴν θυγα-
 τέρα. Καλὸν δὲ μοι ὄδωρον δέδωκας· εὔρον τὸν ἀνδρο-
 γόνον αὐτῆς παρὰ σοί. Καὶ ὁ Κλεινίας ἀκούσας τοῦ
 55 τῆς Ἀρτέμιδος ἐνυπνίου περιχαρῆς ἐγένετο καὶ λέ-
 γει· Θάρρει, πάτερ, ἢ Ἄρτεμις οὐ ψεύδεται· ζῆ σοὶ
 Λευκίππη· πίστευσόν μου τοῖς μαντεύμασιν. Ὁὐχ
 ὄρξ' καὶ τοῦτον ὡς ἐκ βασιάνων νῦν κρεμάμενον ἐξήρ-
 60 πασεν;

XIII. Per idem tempus Leucippe domuncula fores palen-
 tes, Sosthenem absentem videns, circumspiciebat num So-
 sthenes ante januam forte adhuc constitisset, posteaquam
 eum nusquam conspexit, fiducia illi et spes, quam habere
 solebat, redibant. Quum enim scire antea, et ex insperato
 quidem maximis ex periculis ereptam se fuisse in memoria
 haberet, tum quoque spem concepit, fortunæ beneficio
 utendi. Nam cum Dianæ ab agris illis templum non
 longe abesset, domo egressa in illud se recepit, et eo con-
 fugit. Desolatum vero istud liberis mulieribus quondam
 inaccessum erat: viris autem et virginibus patebat: cum
 capitale alioqui haberetur, mulieres ingredi, præterquam
 servas in jus ab hero vocatas: his enim ad deam confuge-
 re licebat. Ac tum quidem archontes inter sacillam, he-
 ruinque sententiam ferebant. Si enim servam injuria
 dominus non affectisset, eam rursus in servitum recipie-
 bat, fugæque illius memoriam se non amplius habiturum
 jurejurando affirmabat: sin autem ancillam justo queri
 compertum fuisset, tunc ea deæ ministeriis addicta illi re-
 manebat. Sostrato igitur sacerdotelem, qui quæstionem
 differri juberet, ad forum ducente, Leucippe templum in-
 gressa est, parumque absuit, quin patri obviam fieret.

XIV. Me vero, simulac dimissa concione solutus sum,
 ingens multitudo circumsepsit et turba erat, atque alii
 quidem vicem meam dolebant, nonnulli me conviciabantur,
 quibusdam me interrogabant: inter quos adstans ipse quoque
 Sostratus, ut vidit, me prolius agnovit. Nam, ut initio
 dictum est, Tyri etiam ipse quondam erat, quum Herculis
 festus dies ageretur: illicque diu admodum ante fugam
 nostram commemoratus est: Quapropter facile homini fuit
 me cognovisse, præsertim quum in somniis quoque se nos
 reperiturum admonitus fuisset. Itaque propius me acce-
 dens, ille, mehercule, inquit, Clitophon est. Leucippe vero
 ubinam? Tum ego, illo agnito, vultum homini defixi: qui
 aderant, quæcunque contra me ipsum peroraveram, recen-
 serunt. At ille perquam graviter ingemiscens, caputque
 percutiens, in oculos mihi involavit, ac propemodum effo-
 dit. Ne enim resistere homini audebam, quia imo faciem
 injuriæ præbebam. Sed ejus impetum progressus in me-
 dium Clinia compressit, illamque redarguens, quid, inquit,
 agis? cur tam temere in eum sævis, qui majore, quam tu,
 amore Leucippen prosequitur? qui letho sponte se objecit,
 propterea quod eam diem obisse crediderat? Atque alia
 præterea multa, quo furorem illius placaret, addidit. Ille
 autem Dianam identidem invocans, ita fero conquereba-
 tur: An tu hinc de causa me hinc, dea, venire voluisti?
 suntne hæc mihi a te in somniis prædicta? Ego quidem
 certe somniis fidem tuis habui, illamque me apud te reper-
 turam credidi: ac sane peregrinum munus accepi, ejus
 scilicet interfectorem. Tum Clinia, somni mentione au-
 dita, mirum in modum gavisus, bono, inquit, animo, pa-
 ter, esto, mendax dea non erit. Salva utique tibi est
 (vaticiniis meis crede) Leucippe: nonne vides, ut hunc
 etiam e tortorum manus eriperit?

14. Ἦν τοῖσιν ὁ ἄρχεται τις τῶν τοῦ καλοῦ πρώτο-
 λων ἐπὶ τὸν ἱερέα σπουδῆ μαλα θέων, καὶ λέγει πάντων
 ακουόντων· Κόρη τις ἐπὶ τὴν Ἄρτεμιν ζῆν, κατέφυγεν.
 Ἐγὼ μὲν δὲ τοῦτ' ἀκούσας ἀναπεροῦμαι, καὶ τὰ θυ-
 6 ματα ἀνιγίρω, καὶ ἀναβιοδὸν ἤρρωμαι· ὁ δὲ Κλει-
 νίας πρὸς τὸν Σώστρατον, Ἄλλῃ μου, πάτερ, εἶπε, τὰ
 μακροῦματα. Καὶ ἄρα πρὸς τὸν ἄγγελον εἶπε· Μὴ
 10 κατ' ὄρα· Ὅσα ὄλην τοιαύτην, ἴρη, μετὰ τὴν Ἄρτε-
 μιν εἶδον. Πρὸς τοῦτ' ἐγὼ πηδῶ καὶ βρωῶ, Λευκίπ-
 πη λέγει. Καὶ μάλα, ἔρη, καλεῖσθαι γὰρ τοῦτο
 ἔστιν αὐτῆ, καὶ πατρίδα Βυζάντιον καὶ πατέρα Σώ-
 στρατον ἔχειν. Ὁ μὲν δὲ Κλεινίας ἀνεκρότητε
 πεινήσας· ὁ δὲ Σώστρατος ὑπὸ χαρῆς κατέπεισεν· ἐγὼ
 15 δ' ἰσθλάμαι μετὰ τῶν δεσμῶν εἰς αἴρα καὶ ἐπὶ τὸ
 ἱερόν ὡς ἀπὸ μηχανῆς βληθεὶς ἐπετόμην· οἱ δὲ φυλάσ-
 σοντες ἰδόντες, νομίζοντες ἀποδιδράσκειν, καὶ εὐχόμε-
 ναις ἐντυγχάνουσι λαβίσθαι. Ἄλλ' εἶχον οἱ πόδες
 μου τότε περᾶ. Καὶ μόλις οὖν τινες μαινομένου μου
 20 πρὸς τὸν ἑρόμον λαμβάνονται· καὶ οἱ φύλακες ἄρα
 παρήσαν καὶ ἐπεχείρουν με τύπειν. Ἐγὼ δ' ἤδη
 ἔαρπην ἡμυόμην. Οἱ δ' εἰλκόν με εἰς τὸ δεσμωτή-
 ριον.

16. Καὶ ἐν τούτῳ παρῆν ὁ Κλεινίας καὶ ὁ Σώστρα-
 τας. Καὶ ὁ μὲν Κλεινίας εἶδᾶ· Ποῖ ἀγετε τὸν ἄνθρω-
 21 πον; οὐκ ἔστι φοιτῆς ἐφ' ἧ καταδεδίκασται. Καὶ ὁ
 Σώστρατος ἐν μέρει ταῦτά εἰλεγε, καὶ ὡς εἶη αὐτὸς τῆς
 ἀπρηῆσαι δοκούσης πατέρ. Οἱ δὲ παρόντες, μαθόν-
 τες τοῦ πᾶν, εὐχόμενοι τε τὴν Ἄρτεμιν καὶ περιστα-
 26 τὸ με καὶ ἀγειν εἰς τὸ δεσμωτήριον οὐκ ἐπίτρεπον.
 (Ὡς οὖν φύλακες οὐκ εἶναι κύριοι τοῦ μετεῖναι καταδικα-
 σθέντα πρὸς θάνατον ἀνθρώπων εἰλεγον, εἰς ὁ ἱερεὺς,
 τοῦ Σωστράτου δεηθέντος, ἐνεγχεῖσάτο αὐτὸν ἔχειν καὶ
 παραθεῖν εἰς τὸν δῆμον, ὅταν δέη. Ὅπως μὲν δὲ τῶν
 31 μαρτυρῶν ἀπολύσθαι καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν ταρῶ μάλα ἠπει-
 ρώμην· καὶ ὁ Σώστρατος κατὰ πόδας, οὐκ οἶδα εἰ τὰ
 φέροι ἐμὸν χεῖρον. Οὐκ ἔστι δ' αὐτοῖς ἀνθρώπος ὀρο-
 μωστατος, ὃν οὐ τῆς φήμης φθάνει τὸ περὶν· ἧ καὶ
 36 τῆς ἡμῶς ἐπὶ Λευκίππην προῦλαθεν, ἀπαγγέλλουσα
 πάντα καὶ τὰ τοῦ Σωστράτου καὶ τάμα. Ἰδούσα δ'
 41 ἡμῶς, εἰπήθητε τοῦ νεῶ, καὶ τὸν μὲν πατέρα περι-
 ποῦσται, τοῦ δ' ὀφθαλμοῦς εἶχεν ἐπ' ἐμῆ. Ἐγὼ δ'
 εὐσπείκων, αἰδοῖ τῆ πρὸς τὸν Σώστρατον κατέγων ἐμυ-
 πον καὶ ἅπαντα βέβαιον εἰς τὸ εἰκένος πρόσωπον, ἐπ'
 46 αὐτῆς ἰσθλάμαι. Ὅπως ἀλλήλους ἠπαροῦμεθα τοῖς
 51 ὀφθαλμοῖς.

XV. Interea adducturum omnis, consilio admodum pres-
 tu ad sacerdotem veniens, postquam quamdam peregrinam
 ad Dianam confugiasse, cunctis audientibus, nuntiavit.
 Qua re cognita, ego spem concepi, oculos sustuli, ne pater
 reviviscere visus sum. Cum vero ad Sostratum conver-
 tens, Vera, inquit, pater, veritatis mea sunt: atque an
 formosa illa esset, asilium rogavit. Cum additus, Non
 aliam, inquit, Diana excepta, formosorem vili. Tum
 ego laetitia exsulto et clamo: Leucippon dicis. Maxime,
 ait ille. Hoc enim nomine se vocari, patriamque sibesse
 Byzantium, patrem vero Sostratum, dixit. Cum igitur
 latibundus plausum edere cepit, cum Sostratus interim
 pro pulvis exanimatus concidisset. Ego saltu me ad ca-
 25 dera e vinculis dedi, nam ad templum tanquam formoso
 alquo impulsus convolvavi. Custodes, fugam me arripui-
 se putantes, insequabantur: atque obvios quosque ad me
 comprehendendum clamore advocabant. Sed pulvis
 30 meis alas additas fuisse dixisset. Tandem insanientis
 more currentem me quidam apprehenderunt, et custodes
 simul aderant et me cadere conabantur. Necum ego au-
 dentior jam factus contra nili: illi me ad carcerem ducere
 pergebant.

XVI. Interea sacerdos et Chima praesto fuerunt. Chi-
 35 naque prior, Quo hominem, inquit, ducitis? hic certe ca-
 dem, cujus damnatus est, nunquam locit. Sostratus quo-
 que eadem fere singillatim rogebat, ejusque, quam
 peremptam putabant, patrem se esse affirmabat. Qui
 aderant, cognita re, Dianae nomen laudibus extollebant:
 meque circumstantes ad carcerem duci volebant. Custo-
 40 des autem sibi hominis jam damnati dimittendi jus non
 esse causabantur, donec sacerdos Sostrato orante maxime
 promittens fore ut, cum opus esset, in jus veniret vas est
 factus. Itaque vinculis solutus ad Dianae quam occissime
 contendi, meaque vestigia Sostratus persecutus est, sed
 45 nescio an pati mecum latetia. Sed nullus reperitur tam
 celer cursor, quem fama ala non anteverlat. Ea nos au-
 gressa, Leucippon eum de aliis omnibus, tum de Sostrati
 adventu, certiorera fecerat. Itaque cum primum eos vidi,
 e sino exiens patrem quidem complexa est, oculos vero
 50 in me convertit: ego licet ab Sostrati praesentiam vere-
 cundans, me, quo minus ad illam amplectendam exuer-
 terem, conducerem, non tamen ab ejus vultu oculos deligere
 usquam valebam. Ita mutuis nos obtutibus inter nos salu-
 55 talamus.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Ἄρτι δ' ἡμῶν μελλόντων καθέζεσθαι καὶ περὶ τούτων διαλέγεσθαι, Θέρανδρος σπουδῇ μάλα, μάρτυρος ἄγων τινός, ἔρχεται πρὸς τὸν νεόν, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν ἱερέα, Μαρτύρομαι, ἔφη, τῶνδε ἐναντίον, ὅτι μὴ διόντως ἐξαρῆθ' ἁεσμῶν καὶ θανάτου κατεγνωσμένον ἄνθρωπον ἐκ τῶν νόμων ἀποθανεῖν. Ἔγεις δὲ καὶ δοῦλῃν ἐμὴν, γυναῖκα μάλλον καὶ πρὸς ἄνδρα ἐτιμωνῆ· ταύτην ὅπως μοι φυλάξεις. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ, δοῦλῃν καὶ γυναῖκα μάλλον, ὑπεραλγῆσας τὴν ψυχὴν, οὐκ ἤνεγκα τῶν βημάτων τὰ τραύματα, ἀλλ' ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, Σὺ μὲν οὖν, ἔφη, καὶ τρίδουλος καὶ ἐπιμανῆς καὶ μάχος· αὐτὴ δὲ καὶ ἑλευθερά καὶ παρθένος καὶ ἀξία τῆς θεοῦ. Ὡς δὲ ταῦτ' ἴκουσε, Καὶ λοιδορεῖς, φῆσας, δεσμῶτα καὶ κατόδικαι· παῖσι με κατὰ τῶν προσώπων μάλα βιαίως καὶ ἐπάγει δευτέραν· ἐκ δὲ τῶν βινῶν αἵματος ἔρρειον κροῦσθαι. Ὅλον γὰρ αὐτοῦ τὸν θυμὸν εἶχεν ἡ πληγὴ. Ὡς δὲ καὶ τρίτην ἀπροφύλακτως ἔπαισε, λανθάνει μὲν τῶν στόματι περὶ τοὺς δδόντας προσπταίσας τὴν χεῖρα, καὶ τραβῆς τοὺς διατύλους, μόλις τὴν χεῖρα συνέσπειλεν ἀνακραγόν. Καὶ οἱ δδόντες αἰμύουσι τὴν τῶν βινῶν ὕδριν· τιτρώσκουσι γὰρ αὐτοὶ τοὺς παῖοντας δακτύλους, καὶ ἅ παποῖηεν ἀπαθεν ἡ χεῖρ. Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῇ πληγῇ μάλα ἀνακραγὼν συνέσπειλε τὴν χεῖρα καὶ ὅπως ἔπαυσατο. Ἐγὼ δ' ἰδὼν ὅσον ἔχει κακόν, τοῦτο μὲν οὐ προσεποιήσαμην· ἐρ' οἷς δ' ἐτυραννήθην τραγωδῶν, ἐνέπλησας βοῆς τὸ ἱερόν.

Β'. Ποὶ φύγωμεν ἐπὶ τοὺς βιαίους; ποὶ καταδράμαμεν; ἐπὶ τίνα θεῶν μετὰ τὴν Ἄρτεμιν; Ἐν αὐτοῖς τυπόμεθα τοῖς ἱεροῖς· ἐν τοῖς τῆς αὐλαίας παιόμεθα χωρίοις. Ταῦτ' ἐν ἱερμαίαις μόναις γίνεται, ὅπου μεγάλαις μάρτυς, μὴδ' ἀνθρωπός ἐστι· οὐ δ' αὐτῶν ἐν θύραι τυραννεῖς τῶν θεῶν. Καὶ τοῖς μὲν πονηροῖς αἱ τῶν ἱερῶν ἀσφάλεια διδόσκει καταφυγὴν, ἐγὼ δὲ μηδένα ἀδικήσας, κλέτης δὲ τῆς Ἀρτέμιδος γενόμενος, τύπτομαι παρ' αὐτῇ τῷ βωμῷ, βλεπούσης, οἶμοι, τῆς θεοῦ. Ἐπὶ τὴν Ἄρτεμιν αἱ πληγαί. Καὶ οὐ μέχρι πληγῶν ἡ παροινία, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τις λαμβάνει τραύματα, ὡς ἐν πολέμῳ καὶ μάχῃ, καὶ μεμλάνται μὲν τὸ ἔλαρος ἀνθρωπίνῳ αἵματι. Τοιαῦτα σπίνδει τίς θεῷ; Οὐ βάρβαροι ταῦτα καὶ Ταῦροι, καὶ ἡ Ἄρτεμις ἡ Σκυθῶν; ὁ παρ' ἐκείνοις μόνος ναός οὕτως αἰμασσεταί. Ἦν Ἰωνίαν Σκυθίαν πεποίηκας, καὶ ἐν Ἐπίσοι βεῖ τα ἐν Ταύροις αἵματα. Ἀλλὰ καὶ ξίφος κατ' ἐμοῦ. Καίτοι τί δέη σιδήρου; τὰ τοῦ ξίφους πεποίηκεν ἡ χεῖρ. Ἀνδροφόνος αὐτὴ καὶ μαιφόνος διζή ταῖα τε δίδρακεν ὅλα ἐκ φόνου γίνεται.

Γ'. Ταῦτά μου βοῶντος ὁ δῆλος συνερρή τῶν ἐν τῷ ἱερῷ παρόντων· καὶ οὗτοι ἐκάκιστον αὐτῶν καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτός, οὐκ αἰσχρὴν τοιαῦτα ποιεῖν οὕτω φανερώς καὶ ἐν τῷ ἱερῷ; ἐγὼ τε τεθαρρημένος, τοιαῦτα, ἔφη, ὡ ἄνδρες, πέπονθα, ἐλευθερός τ' ὢν, καὶ πόλεως οὐκ

LIBER OCTAVUS.

At Thersander, dum nos jam sessuri, atque his ipsis de rebus inter nos collocuturi essemus, concitato admodum gressu, adductisque secum testibus aliquot, sanum ingressus est: et voce quam maxime contenta ad sacerdotem conversus, Illud, inquit, his audientibus tibi denuntio, inique a te factum esse, qui hominem legibus capite damnatum e vinculis exemeris. Atqui ancillam etiam meam, impudicam illam quidem et in appetendis viris ad insaniam usque effusam, habes: hanc mihi serva. Tum ego et servam et impudicam Lencippen vocari audiens, animo vehementissime commotus, orationeque tam contumeliosam non ferens, ipso nondum facente, Tu quidem, inquam, iriservus es et insanus et impudicus: Lencippe libera est et virgo et dea digna. Quibus ille auditis, Tu, igitur, vincus, inquit, et damnatus, conviciari audes? Et quanta maxima vi potuit, os mihi semel atque iterum contudit, ut sanguinis quasi rivi quidam e naribus manarint. Ita servens enim plagam intulerat. Cum vero etiam tertio me percussisset, dexteram labris imprudenter impactam dentibus illisit, ac vulneratis digitis ingemiscens manum vix retraxit: ita dentes saucista dextera narium injuriam ulti sunt, ipse enim vulperat digitos percutientes, et quem vulnere manus intulerat, accepit. Atque ille quidem præ vulneris dolore admodum ingens, manu ad se revocata, deinceps vim inferre destitit: ego vero digitorum vulnus animadvertisse dissimulans, vimque mihi illatam conquerens, templum clamore complevi.

II. Quonam tandem græatorum violentiam fugiemus? Quo curremus? Quos post Dianæ numen deos adibimus? Ipsi in templis vapulamus: in ipsis adytis plagæ nobis imponuntur. Atqui desertis tantum in locis, ubi nulli adsint testes neque homines, facinora hujusmodi committi solent: tu vero coram diis ipsis regiam potestatem exerces: cumque templorum asyla sontibus prasidio sunt, es ipse innocens ac supplex (me miserum) ante aras, ipsa vidente dea, vulnus accepi. Jam vero quis percussiones istas Dianæ illatas fuisse neget? quanquam non iis quidem contenta fuit hujus insaniam, sed etiam vulnere in vultum, qualia in bello atque pugna inferuntur, intulit, humasque pavimentum sanguine fedavit. At vero quis Ephesiam unquam Dianæ hoc pacto sacrificavit? Barbarorum ac Taurorum hujusmodi quidem certe institutum est. Apud Scythas Dianæ templum est: apud quos solos deæ hujus altaria humano cruore conspergi receptum est. Tu autem Ionia ut Scythia esset, Ephesique idem, qui in Taurica insula, cruor manaret, effecisti. Quin igitur gladium etiam in me stringis? quanquam quida ferro opus est, cum gladii munere manus fungatur? cruenta enim et caedibus assueta dextera tua id nunc patravil, quod in occisionibus fieri consuevit.

III. Hæc dum ego lamentarer, ab iis qui in templo erant, incursus ad me factus est: ac nonnulli ex iis hominem increpare emperunt: quin etiam sacerdos ipse, Nonne dedecus est, inquit, tam aperte hæc, in templo prasertim, facere? Quam ob causam ego jam confirmato animo, Hoc equi-

ὁσάμην, ἐκβουλεύεσθε μὲν εἰς τὴν ψυχὴν ὑπὸ τούτου, σωθῆτε δ' ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἣ τούτων ἀπέργησε συκοφαντήν. Καὶ νῦν προσελθὼν με δαΐ καὶ ἀπονείψασθαι τὸ πρόσωπον ἔξω. Μὴ γὰρ ἐνταῦθα τούτο ποιήσαιμι ἴσως, μὴ καὶ τὸ ἱερὸν ὕδωρ τῷ τῆς ὕβρεως αἵματι μινυθῆ. Τότε μὲν δὲ μάλιστα ἀρελάσαντες αὐτὸν ἰεραροῦσι τοῦ ἱεροῦ. Τούτου δ' εἶπεν ἀπιὼν· Ἀλλὰ τὸ ὄν σὸν ἤδη κέρταται, καὶ ὅσον οὐδέπω πείσῃ δίκην· τὸ δὲ τῆς ψευδοστρατήνου ταύτης [ἱερέας] ἡ σύριξ τιμωρῆται.

Δ'. Ὡς δ' ἀπελλάγη ποτὲ, καὶ ὡς ἐξελλθὼν ἐκάθηρα τὸ πρόσωπον. Τῷ δὲ δαίμονι καρὸς ἦν, καὶ ὑπεδέξατο ἡμᾶς ὁ ἱερεὺς μάλᾳ φιλοφρόνως. Ἐγὼ δ' εἰς τὸν Σώστρατον ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν οὐκ ἠθυναίμην, τινεῖδός οἱ αὐτὸν διετιθείκειν. Καὶ ὁ Σώστρατος δὲ τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ὁρῶν ἀμύξεις τῶν ὀμῶν, ἃς ἔτυχον ἐπ' αὐτὸ παθῶν, ἀντηρμήνετό με βλέπειν· καὶ ἡ Αὐακίπη δὲ τὰ πολλὰ εἰς γῆν ἔδλεπε. Καὶ ἦν ἔθλον το συμπίσειν αἰδέεσθαι. Πρωτόντος δὲ τοῦ πότου καὶ τοῦ Διαιέτου κατὰ μικρὸν ἐξελασκομένου τὴν αἰδέω (ἰλιυθερίας γὰρ οὗτος πατήρ) ἀρχεὶ λόγου πρώτος ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν Σώστρατον· Τί οὐ λέγεις, ὦ ξένη, τὸν περὶ ὕβρεως μῦθον ὅστις ἐστὶ; Δοκεῖ γάρ μοι περιπλοκάς τις αἰσχρὸν οὐκ ἀγῆδαι. Οἷός δὲ μάλιστα πρέπουσιν εἰ ταυτέων λόγοι. Καὶ ὁ Σώστρατος προπάτειρος λαθόμενος ὄψεσθαι, Τὸ μὲν κατ' ἐμὲ τοῦ λόγου μέρος ἀπλοῦν, εἶπεν, ὅτι Σώστρατος ὄνομα, Βυζάντιος τὸ γένος, τούτου θεῖος, πατήρ ταύτης. Τὸ δὲ λοιπὸν, ἕπερ ἐστὶ μῦθος, λέγει, τέκνον Κλειτορῶν, μηδὲν αἰδούμενος. Καὶ γὰρ εἰ τί μοι συμβέβηκε λυπηρὸν, μάλιστα μὲν οὐ σὸ ἔστιν, ἀλλὰ τοῦ δαίμονος· ἔπειτα τῶν ἔργων παρελθόντων ἢ δειγμάτων τὸν οὐκ εἶμι πάσχοντα φυγαγωγῆ μάλλον ἢ λυπεῖ.

Ε'. Καὶ ὡς πάντα τὰ κατὰ τὴν ἀποδημίαν τὴν ἀπὸ Τύρου διεγροῦμαι, τὸν πλοῦν, τὴν ναυαγίαν, τὴν Αἴγυπτον, τοὺς βουκόλους, τῆς Αὐακίπης τὴν ἀπαχαγίαν, τὴν παρὰ τῷ βοιωτῷ πλοσθῆν γαστέρα, τὴν Μενελάου τίμωρην, τὸν ἔρωτα τοῦ στρατηγῶ, καὶ τὸ Χαίρετος φαρμακίον, τὴν τῶν ληστῶν ἀρπαγὴν, καὶ τὸ τοῦ μετροῦ τῶν πλοῦν καὶ ἰσοῖα τὴν οὐλίην. Ἐπιεὶ δὲ κατὰ τὴν Μελίτην ἰγενόμεν, ἔξῃρον τὸ πρῶτον ἐμαυτοῦ πρὸς συμφορῶν μεταποιῶν καὶ οὐδὲν ἄψευδόμην· τὸν Μελίτης ἔρωτα, καὶ συμφορῶν τῆς ἐμῆς, ὅσον ἐλιπέμοι γρόνον, ὅσον ἀπίτευχον, ὅσα ἐπηγγελᾶτο, ὅσα ἠδύροτο· τὴν ναῦν διηγησάμην, τὸν εἰς Ἑρέστον πλοῦν, καὶ ὡς ἄρρωθι συνεκαθεύδομαι, καὶ, μὴ ταύτην τὴν Ἀρτεμιν, ὡς ἀπὸ γοναϊκῆς ἀνέστη γυνή. Ἐν μόνον παρῆκα τῶν ἐμαυτοῦ ὀραμάτων, τὴν μετὰ ταῦτα πρὸς Μελίτην αἰδέω. Ἐπιεὶ καὶ τὸ δαίμονον εἶπον, καὶ ὡς ἐμαυτοῦ καταβυσσάμην, καὶ μέχρι τῆς θεωρίας τὸν ἄρρωθον συνεπέρινα, καὶ, τὰ μὲν ἐμὰ ταῦτα, ἔργον τὸ δὲ Αὐακίπης τῶν ἐμῶν μείζονα. Πέπρακται, διδούλωται, γῆν ἔσκαψε, σισυλῆται τῆς κεφαλῆς τὸ κάλλος. Ἦν καταρῶν ἔργα. Καὶ κατ' ἕκαστον ὡς ἐγί-

dem, inquam, pacto, viam Ephesum, acceptus sum homo liber et non obscure miris exis : ab isto enim vitæ summum in discrimen adductus, a Diana servatus, quæ hunc calumniatorem esse arguit. Nunc mihi e templo exire, faciemque abluere opus est : neque enim id ego huc unquam facere ausim, ne videlicet sacri latices cruore per contumeliam effuso polluantur. Interea Thorsander, cum vix e delubro nonnulli enim protruderent, iniquissimè quidam inter abundantum solus secum locutus est : Tu quidem, quod ad causam tuam attinet, jam damnatus es : nec multo post de te supplicium sumetur. De scorto autem isto virginitatem eminentem, festula iudicium latet.

IV. Postquam ille abiit, egressus ipse faciem abluere et accumbendi jam tempus esset, a sacerdote peramanter accepti sumus. Ego vero eorum, quæ in Sostratum admiseram, conscius, oculos in illum palam conjicere non audebam : et ipse oculorum meorum vulnera videns, quibus me affecerat, me contueri pariter veretur dabatur : Leucippe quoque nihil aliud, quam terram intuebatur, ita ut convivium prorsus verecunda constaret. Tandem procedente potu, Bacchoque pudorem sensum amovente, is enim libertatis auctor est, primum ad Sostratum conversus sacerdos, Quis tu igitur, inquit, o hospes, rerum vestrarum, cuiusmodi tandem esse sint, seriem narras? mihi sane non insuaves quasdam ambages continere videtur : præterea vino sermones iustissimè maxime conveniunt. Tum Sostratus, loquendi occasione libenter sumis, Quod quidem, inquit, ad me attinet, simplex admodum est. Sostrato mihi est nomen, patria Byzantium, atque adolescentis quidem istius patris, puellæ autem patris sum. Cetera, quæ revera fabula sunt, tu, Chthophon, metu omni prorsus abjecto, effare. Nam si quid mihi acerbi evenit, non tibi, sed fortunæ tribuendum est. Ad hæc, præteritorum malorum commemoratio tantum abest, ut qui evasit, merore afficiat, ut etiam vehementer oblectet.

V. Tum ego, quæ mihi postea, quam Tyro profugi, evenerunt, singula ordinarim recensui, navigationem scilicet, naufragium, Aegyptum, prædones, Leucippes raptum, scilicet apud aram uterum, Menelaus calliditatem, anorem ductoris militum, Charrea medicinam, piratarum rapinam, vulnus femoris, cuius tum quoque curatorem ostendi. Ubi vero ad Meliten ventum est, quæcumque mihi agere contigit, quanta maxima potui modesta, mendacique nullo penitus internitio, narraui, Melites amorem, continentiamque meam, quamdiu me illa oraverit, quamdiu illam ipse lactaverim, tum quæcumque promissit, quæcumque conquesta est, omnia præterea, quæ in nave, dum Ephesum proficisceremur, acta sunt, nempe ut simul ambo cubueramus, a meque illa tanquam a muliere mulier, (Dianam ipsam testabar) surrexerat : postremo meam omnem erga illam observantiam, cœnam item, falsamque meæ accusationem, et cetera omnia ad Sostrati usque adventum perspicue enarraui, unico tantum facto meo quod ad Meliten attinet prætermisso. Atque hæc quidem, inquam, de me quo dicerem, habui, Leucippes autem facta meis multo maiora sunt : vendita enim est, servavit, terram tenuit, capitis decens, et quod lœtura ipsa declarat, am-

νεο εἶδεν. Κάν τῆδε κατὰ τὸν Σωσθένην καὶ
 Θέρσανδρον γενόμενος, εἶδεν καὶ τὰ αὐτῆς ἔτι μᾶλ-
 λον ἢ τὰ αὐτῆς εἶδος· αὐτῇ χαρισόμενος ἀλοοῦντος τοῦ
 πατρὸς· ὡς πᾶσαν αἰκίαν ἤνεγκεν εἰς τὸ σῆμα καὶ
 ὄβριον, πλὴν μίαν· ὑπὲρ δὲ ταύτης τὰς ἄλλας πάσας
 ὑπέστη· καὶ ἔμεινε, πάτερ, τοιαύτη μέγρι τῆς παρού-
 σης ἡμέρας, εἴαν αὐτὴν ἐξέπεμψας ἀπὸ Βυζαντίου.
 Καὶ οὐκ ἐμὸν τοῦτ' ἐγκόμιον, ὅτι φυγὴν ἐτόχμενος οὐ-
 δὲν εἶδρασα, ὑπὲρ ὧν εἶπυον, ἀλλ' αὐτῆς, ὅτι καὶ ἐν
 10 μέσῃσι λησταῖς ἔμεινε παρθένης, καὶ τὸν μέγαν ἐνία-
 σι ληστὴν, Θέρσανδρον λέγω, τὸν ἀναίσχρτον, τὸν
 βίαιον. Ἐπιλοσοφήσαμεν, πάτερ, τὴν ἀποδημίαν.
 Ἐβίωξε γὰρ ἡμᾶς ἔρος, καὶ τὴν ἔραστοῦ καὶ ἐρωμένης
 συγῆ· ἀποδημήσαντες γεγόναμεν ἀλλήλων ἀδελφοί.
 15 τί τις ἄρα ἐστὶν ἀνδρὸς παρθένα, ταύτην καὶ ὡς μέ-
 γρι τοῦ παρόντος πρὸς Λευκίππην ἔγω. Ἡ μὲν γὰρ
 ἄρα ἐκ πολλοῦ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἱεροῦ. Δίσπεινα
 Ἀρτεμιδίτη, μὴ νεμεσήσῃς ἡμῖν ὡς ὑβρισμένη. Οὐκ
 ἐβλόκαμεν ἀπάτορα γενέσθαι τὸν γάμον. Πάρεστιν
 20 οὖν ὁ πατήρ· ἴκε καὶ αὐτὸς εὐμένει· ἡμῖν ἤδη γενόσθ'.
 Ταῦτ' ἀκούοντες, ὁ μὲν ἱερεὺς ἐκεχρήνη, θαυμάζων
 ἕκαστον τῶν λεγομένων· ὁ δὲ Σώστρατος καὶ ἐπεδά-
 κρυεν, ὅπως [τὸ] κατὰ Λευκίππην ἐγιγόνει. [ὄρα-
 μα]. Καὶ ἐπεὶ ποτ' ἐπαυσάμην, τὰ μὲν ἡμέτερα,
 25 εἶπον, ἀκούσατε· ἐν δ' αἰτῶ μαθεῖν καὶ ἡμῶν παρὰ σοῦ,
 ἱερεῦ, μόνον· τί ποτ' ἐστίν, ὁ τελευταῖον ἀπίων ὁ Θέρ-
 σανδρος κατὰ Λευκίππης προσέθηκε, σύριγγα εἰπὼν·
 Ἀλλὰ σὺ, ἴδη, καλῶς ἀνέρου· καὶ γὰρ εἶδότες ἡμᾶς
 τὰ περὶ τὴν σύριγγα τοῖς παρούσιν ὁμοῦς ἀρμόσασθαι
 30 προσήκει· καὶ ἡμῶν τὸν σὺν ἀμείβομαι μῦθον εἰπὼν.
 Γ'. Ὅρας τοῦτ' ἐὸ ἀλλος τὸ κατόπι τοῦ νεῦ.
 Ἐνθάδ' ἐστὶ σπήλαιον ἀπόρρητον γυναιξί, καθαρὰς
 δ' εἰσελθούσαις οὐκ ἀπόρρητον παρθένοις. Ἀνάκειται
 35 εἰ ἀσύριγγ', ὀλίγον ἐνδον τῶν τοῦ σπηλαίου θυρῶν.
 Ἢ μὲν οὖν τὸ ὄργανον καὶ ποτ' ἡμῖν ἐπιχωριάζει τοῖς
 Βυζαντίοις, ἴσασί δὲ λέγω· εἰ δὲ τις ἡμῶν ἤττον ὀμίλησε
 ταύτη τῇ μουσικῇ, φέρε καὶ οἷόν ἐστιν εἶπω, καὶ τὸν
 ταύτη τοῦ Πανὸς πάντα μῦθον. Ἡ σύριγγ' αὐλοὶ μὲν
 εἰσι πολλοὶ, κάλαμοι δὲ τῶν αὐλῶν ἕκαστος· αὐλοῦσι
 40 δ' οἱ κάλαμοι πάντες ὡσπερ αὐλὸς εἷς. Σύγκινηται
 δὲ στοιχηδὸν ἄλλος ἐπ' ἄλλον ἠνωμένος· τὸ πρόσωπον
 ἰσοστάσιον καὶ τὸ νῶτον. Καὶ ὅσοι εἰσὶ τῶν καλάμων
 ἕνα μὲν μικρῶν λειπόμενοι, τούτων μείζων ὁ μετὰ τοῦ-
 τῶν, καὶ [ὁ πρῶτος τοῦ δευτέρου] [ἐπὶ τῷ δευτέρῳ]
 45 ἰσοῦτον, ὅσον τοῦ δευτέρου μείζων ὁ μετὰ τούτων
 [τρίτος,] καὶ κατὰ λόγον οὕτως ὁ λοιπὸς τῶν καλά-
 μων χορδὸς ἕκαστον τοῦ πρόσθεν ἴσον ἔχων, τὸ δ' ἕσω
 μέσον ἐστὶ τῶν περιττῶν. Αἴτιον δὲ τῆς ταιαυτῆς τά-
 ξεως ἢ τῆς ἀρμονίας διανομή. Τὸ μὲν γὰρ ὑψίστατον
 50 ἄνω, καὶ ὅσον εἰς τὸ κάτω πρῶτον βαρὺ, κατὰ κέρα
 ἐκἄτερον ὁ ἄκρος ἐλαχρὸν αὐλὸς· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν
 ἄκρων τοῦ ρυθμοῦ διαστήματα, πάντες οἱ μεταξὺ κά-
 λαμοι, ἕκαστος ἐπὶ τὸν πῆλας τὸ ὅζυ καταζέρον εἰς
 τὸν τῶν τελευταίων συνάπτει βάρει. Ὅσα δ' ὁ τῆς

sit. Unumquodque demum, sicuti actum fuerat enarrat
 et cum de Sosthene Thersandroque facienda esset mentio,
 magis illius facta quam mea verba extuli, sciens me
 puella ipsi, patre praesertim audiente, rem gratam fa-
 cere. Arnuus enim contumeliasque omnes, inquam,
 una duntaxat excepta, perpessa est, intactaque, pater
 qualem ipsam Byzantio dimisisti, in hanc usque diem per-
 mansit. Neque vero istud laudē mihi dari velim, qui
 fuga arrepta nihil eorum, ob quae fugiebam, molitus sim :
 sed ipsi potius, quae inter piratas etiam integram se ser-
 vaverit, et piratarum omnium maximi, Thersandri scilicet,
 intrecundi atque audacis, violentiae restitit. Nos
 vero, et consulto quidem, navigationem suscepimus,
 pater : verum ad id amoris nimia vi compulsi fuimus, ut
 merito illa mutuo amantium fuga dici possit, sed fratres
 ambo una in itinere facti sumus, virginitalcemque ipsi
 ineam, si qua viris virginitas inest, impolutam adhuc,
 quod ad Lencippen attinet, servo, quandoquidem ipsam
 quoque Dianae cultui jampridem addictam esse perdidice-
 ram. At tu, o hera Venus, ne nobis tanquam neglecta
 succenseas. Absente patre nuptias facere nolumus. Ille
 nunc hic adest : quare adsis tu quoque nobis jam tandem
 propitia. Quae cum illi audivissent, sacerdos quidem pra-
 admiratione obstupescit : Sostratus vero lacrymas
 profudit, quotiescunque de Lencippes incommodis actum
 fuit. Posteaquam dicendi a me finis tandem est factus,
 Casus equidem, inquam ego, nostros recensui omnes :
 nunc unum ipse quoque, o sacerdos, audire pervelim :
 nempe quid illud sit, quod postremo abiens Thersander
 Lencippae minatus est, fistulae mentione facta. Tum ille,
 recte sane, inquit, rogas. Aequum enim est, ut qui rem
 hanc, uti se habet, acimus, praesentibus annexere. Et
 ego, haec narrans tibi gratiam referam.

VI. Videns igitur, inquit ille, nemus post templum ?
 In eo spelunca est, mulieribus quidem inaccessa, virgini-
 bus autem nequaquam. Paulo intra ejus ostium fistula
 suspensa est : quod instrumenti genus si apud vos Byzan-
 tios in usu est, jam quid dicam, intelligitis : sin autem
 e vobis aliquis est qui non noverit hoc musices genus, ei
 ego quale id sit, Panisque omnia etiam fabulam, quatenus
 ad id pertinet, enarrabo. Fistula pluribus e tubis
 compacta est : quae singulae singulis ex arundinibus con-
 sistant. Atque arundines ipsae omnes, perinde ac tibia
 una sonum edunt : inter seque ita collocatae sunt, ut al-
 tera alteri ordinatim adhaereat. Facies anterior posteriori
 similis habetur. Quoniam autem arundinum etiam alia
 excedit, illud scire oportet, altero ex capite quanto pri-
 mam secunda superat, tanto secundam a tertia superari,
 ceterasque deinceps proportionem eandem sequi : ex altero
 vero capite aequales illas inter se omnes esse : quae om-
 nium media est, ea longiore dimidio minor est. Eo autem
 ordine dispositae arundines fuerunt, ut aequalis effici con-
 centus posset. Nam cum acutissimus sonus in sublime ad-
 modum feratur, gravissimus autem contra deprimitur, am-
 boque extremas arundines, alter alteram scilicet, sortiti
 sint, interjacentes alias, quae vocum intervalla modera-
 rentur, constitui necesse fuit. Illas enim sonos inopares,
 sed tamen pro rata portione distinctos nactae, aculaeque
 cum gravibus temperantes, in causa sunt, ut extrincae
 inter se congruant, sic, ut aequalis demum concentus ef-

Ἀθήνης αὐλῆς [ἐνός] λαλίῃ, τοσαῦτα καὶ ὁ τοῦ Πα-
 ῦδος ἐν τοῖς στόμασιν αὐλεῖ. Ἄλλ' ἑλεῖ μὲν οἱ δάκτυ-
 λοι κυβερνοῦσαι τὰ αὐλόμακτα, ἐνταῦθα δὲ τοῦ τεχνίτου
 τὸ στόμα μαρτυρεῖ τοὺς δακτύλους. Καὶ καὶ μὲν κλει-
 σασ ὁ αὐλοχῆς τὰς αὐλὰς ὁπῶς, μίαν ἀνοίγει μόνη,
 δὴ ἥς τὸ πνεῦμα καταρρεῖ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς μὲν
 ἄλλους ἐλευθέρως ὄρῃαι καλᾶμους, μόνῳ δὲ τὸ χεῖρος
 ἐπιπέσει, ἐν ἡνίχῃ μὴ συμπίῃ, μεταπηδᾷ τ' ἄλλοι
 ἐπ' ἄλλον, ὅποι ποτ' ἂν (αὐτῶν) ἢ τοῦ χροῦματος
 10 δρᾶσιν καλῶ. Οὕτως αὐτῷ παρὰ τοὺς αὐλοὺς χροεῖται τὸ
 στόμα. Ἦν δ' ἡ σύριγξ οὗτος αὐλὸς ἀπ' ὄρχης, οὗτε
 κερθίαιος, ἀλλὰ παρθένος εὐειδῆς ὅταν εἶχεν κρήνην.
 Ὁ Πῆν οὖν εἰδίωκεν αὐτὴν ὄρχηρον ἑρωτικόν, τὴν δ'
 ὅη τις δέχεται δασεῖα φεύγουσαν. Ὁ δὲ Πῆν κατὰ
 15 ποδας εἰσθορών, ὄραγε τὴν χεῖρα ὡς ἐπ' αὐτήν. Καὶ
 βραχὺ ὄρατο τὴν θρακίαν καὶ ἔρπει τῶν τραγῶν, κα-
 τὰ τὸν δὲ κόμησιν εἶχεν ἡ μῦρ. Τὴν μὲν γὰρ εἰς γῆν
 καταδῶσαι λέγουσι, κατὰ μῦρον δὲ τὴν γῆν ἀντ' αὐτῆς
 τρεῖσιν. Ἰάμεναι δὲ τοὺς καλᾶμους ὑπ' ὄρχης ὁ Πῆν,
 20 ὡς κλείπουσας αὐτοὺς τὴν ἑρωτικὴν. Ἐπει δὲ μετὰ
 τοῦτ' οὐκ εἶχεν εὐρεῖν, εἰς τοὺς καλᾶμους δοκῶν λαβύ-
 σθαι τὴν κόμην, ἔλαβε τὴν τομῆν, νομιζοῦν τεθυκίαναι
 τὰς ἐρωτικὰς. Σομοροσῆς οὖν τὰ τετραχμένα τῶν
 ἐντῶν ὅς μίση τοῦ στόματος, καὶ συνθεῖς εἰς ἐν
 25 σπῆλαι, εἶχε διὰ χερῶν τὰς τομὰς τῶν καλᾶμων κατα-
 ρεῖον, ὡς τῆς κήρης τραχμάκτα. Ἐστειν δ' ἑρωτικόν
 ἐπιπέσει τὸ στόμα, καὶ ἐνέπει ἀνοίγει εἰς τοὺς αὐλοὺς
 δᾶσιν οὐδὲν. Τοῦ δὲ πνεῦμα διὰ τῶν ἐν τοῖς καλᾶμοις
 στενωπῶν καταρρεῖον, αὐτὰ ἔρατα ἰσοίει, καὶ ἡ σύριγξ
 30 εἶχε φωνήν. Ταύτην οὖν τὴν σύριγγά φασιν ἀναθε-
 ναι μὲν ἐλθάει τὸν Πῆνα, περιορίσαι δ' εἰς σπῆλαιον
 αὐτὴν, ἀναίρειν τ' αὐτοῦ καὶ τῆ σύριγγι συνήθως αὐ-
 λῆν. Χρῶν δ' ὕστερον χρῆσται τὸ χερσὶν τῆ Ἀρ-
 τειδῆ, συνθήκας παρὰ τῶν πρὸς αὐτὴν, μηδεμίαν
 εἶχε καταθεῖναι γυναῖκα. Ὅταν οὖν αἰτίαν εἶχε τις
 35 εἰς εἶναι παρθένος, προτίμαται μὲν αὐτῆν ὁ δῆμος
 μέγρι τῶν τῶν σπῆλαιου θυρῶν, διακίει δ' ἡ σύριγξ
 τὴν διακίην. Ἡ μὲν γὰρ πᾶσι εἰσέρχεται νεοσυνημένη,
 τὴν δὲ τῆ νεοσυνημένη, ἄλλος δ' ἐπιλαίει τὰς τῶν
 40 σπῆλαιου θυρῶν. Καὶ μὲν ἡ παρθένος, ἰσχυρῶν τι
 μῶν ἀνοίσει καὶ ἐνθεον, ἦτοι τῶν τόπου πνεῦμα
 ἔρπεται μουσικόν εἰς τὴν σύριγγα τραγῶν, ἡ τὰ καὶ
 ὁ Πῆν αὐτὸς αὐλεῖ. Μετὰ δὲ μικρὸν ἀτόμαται μὲν
 οἱ θυροὶ ἀνοίχθαι τῶν σπῆλαιου, ἐκφάνεται δ' ἡ
 45 παρθένος ἐστεφανωμένη τὴν κεφαλὴν πέπλος κόμης.
 Ἦν δ' ἡ τὴν παρθένον ἐφυσμένη, συμπί μὲν ἡ σύ-
 ριγξ, ἀναοῖ δὲ τις ἀπὸ μουσικῆς ἐκ τῶν σπῆλαιου
 περὶ τῆς, καὶ αὐτὸς δὲ δῆμος ἀπαλλάττεται καὶ ἀρῆ-
 σαι ἐκ τῶν σπῆλαιου τῆς γυναῖκα. Τρίτη δ' ἡ μῦρ
 50 παρθένος ἔρατα τῶν τόπου παρελθούσα, τὴν μὲν σύριγγα
 εὐρεῖται χυκαί, τὴν δὲ γυναῖκα οὐδαμῶς. Πρὸς
 αὐτὰ παρακινεῖσθαι πῶς ἂν αὐτοὶ σῆχῃ τῶν καὶ
 αὐτεῖ. Ἡ μὲν γὰρ ἔστι παρθένος, ὡς ἔγωγε βου-
 λουμαι, ἔπειτα χείροντες τῆς σύριγγος τυρόντες εὐρι-

ficatur. Porro fistula hęc, si ori eam quis admovent,
 eadem prorsus, quę Palladis tibia, refert: verum hęc
 digiti modos temperant, illę artificis os manum imitatur.
 hęc tibię foramina omnia, uno dumtaxat excepto, per quod
 spiritus exeat, obturat; illę fistulię arundines alias omnes
 liberas dimittens, uni tantum, quam quibem sonum edere
 vult, os admovent: qua deinde ommissa, ad aliam atque
 aliam, in quamcumque partem ipsum harmonię lex vo-
 caverit transsil. Inque pacto circum arundines labra
 feruntur. Ac fuit quędam tempus, cum fistula hęc neque
 tibia, neque arundo erat, sed virgo supra quam quis judi-
 care possit, formosa: quę cum soli amore captum Pannem
 deum fugeret, densissimam in sylvam sese recepit. Pan
 vero vestigiis consecutus, puellę manum tandem injerit:
 cumque capillis comprehensam illam tenere se arbitra-
 tur, arundinum frondes apprehendebat manus, quas ab-
 sorpta terrę disersu puellę loco enatas aiunt. Has igitur,
 utpote quę amicam sibi suam eripuisent, irę
 impotentia devictus, succidit. Verum puellā non inventa,
 quam eam in arundines mutatam esse putaret, quod ami-
 cam hęc se dedisse crederet, ob dissectionem ingemuit,
 dissectasque arundines, tanquam virginis membra essent,
 colligens, atque in unum componens, eam partem ubi
 dissecte erant, tanquam puellę vulnera manibus continere,
 ac dissuavari perrexit. Illa dum anatome laceratur, os
 admovent, et foramina superne inflabat, simul osculi
 inferens. Spiritus calamos intravit, perque angustias eorum
 mirans sonum edidit: atque hoc pacto fistula vocem nacta
 est, quam deinceps a Pannē in spelunca illa collocatam
 conclusamque fuisse, deum autem ipsum illuc frequenter
 ventre, ac de more canere solitum, constans fama est.
 Post temporis intervallum vero Diana hunc agrum dono-
 dat, pactione cum illa facta, ne mulier eo descenderet.
 Quamobrem cum in violati pudoris suspensionem virgo
 aliqua venit, eam populus ad spelunca usque comita-
 tur, ut fistula judicium subeat. Nam puellā stolam ad
 ad rite comparatam indota in antrum descendit, cujus
 postes ab uno aliquo obserantur: ac tum quidem, si ea
 virgo adhuc sit, canens quidam ac purne divinus sonus
 exauditur: sive quod mus, cum spiritum reconflum locus
 ille habeat, modo fistula sonos pronat, sive quod Pan forte
 ipse canat. Nec multo post antri valvę sponte recludun-
 tur, virgoque pueris frontibus red-mita conspuitur. Sin
 autem virginem se mentida fuerit, fistula tacet, pro cantu
 fletum quendam spelunca emittit. Populus itaque, relicta
 ibi muliere, confestim abit: virgo autem loci ejus anti-
 stita tertio demum die speluncam ingressa, fistulam quę-
 dem humi delapsam, mulierem vero nusquam reperit.
 Ad hęc vos parate quorum quis exilus futurus sit, etiam
 atque etiam cogitate. Ac si viri adhuc expertus Leucippe
 est (id quod ipse sane periculum) alacres periculum facite,
 propitiam vobis fistulam habituram, cujus iudicium nemini

νοθεῖ· οὐ γὰρ ἐν ποτε φεύσαίτο τὴν κρίσιν· αἱ δὲ μὴ· αὐτοὶ γὰρ ἴστε οἷα εἰκὸς ἐν τασυταῖς αὐτὴν ἐπιβουλαῖς γενομένην ἀκούσαν....

Ζ. Καὶ εὐθὺς ἡ Λευκίππη, πρὶν τὸν ἱερέα εἰπεῖν τὸν ἐξῆς λόγον, ὡς γέ μοι δοκεῖ, μηδὲ εἴπῃς· ἐγὼ γὰρ ἑτοίμη εἰς τὸ τῆς σύριγγος σπῆλαιον εἰσελθεῖν καὶ χοῖρις προκλήσεως κατακλεισθαι. Ἀγαθὰ λέγεις, ὁ ἱερεὺς εἶπε, καὶ σοὶ συνήδομαι ὑπὲρ σωροσύνης καὶ τύχης. Τότε μὲν οὖν ἐσπέρας γενομένης, ἑκαστος ἡμῶν ἀπῆει κοιμησόμενος, ἐνθα δὲ ἱερεὺς παρεσκευάσεν. Ὁ Κλεινίης δ' οὐκ ἦν ἡμῖν συνοδεικῶν, ὡς ἂν μὴ φορτικῶς δοκοῖσθαι εἶναι τῷ ξηνοδόκῳ, ἀλλ' ἐνθα καὶ τὴν πρόσθεν ἡμέραν, καὶ τὴν τότε. Τὸν μὲν τοὶ Σώστρατον εἴρωον ὑποδορυθέντα τῇ τῆς σύριγγος διπηγήματι, μὴ ἄρα τὰ περὶ τῆς παρθενίας δι' αἰδῶ τὴν πρὸς αὐτὸν ψευδόμενα. Διανεύω δὲ τῇ Λευκίππῃ νεύματι ἀφανεῖ τὸν φόβον τοῦ πατρὸς ἐξελεῖν, ἐπισταμένην οἷα ἢ τῷ τρόπῳ μάλιστα οἴεται πείσασιν. Κἀκεῖνη δ' ἰδοῦσα μοι ταῦτον ὑποπτύειν, ὥστε ταχύ μου συνέχευε. Διενεοῖτο δὲ καὶ πρὸ τοῦ παρ' ἐμοῦ νεύματος, πῶς ἂν κοσμιώτατα προσενηχθείη τῷ πιστώματι. Μᾶλλον οὖν πρὸς ὑπνον ἀναχωρεῖν, καὶ ἀσπαζομένη τὸν πατέρα, ἤριμα πρὸς αὐτὸν, Θάρρει, πάτερ, ἔφη, περὶ ἐμοῦ, καὶ πίστευε τοῖς εἰρημένοις. Μὰ τὴν γὰρ Ἄρτεμιν, οὐδέτερος ἡμῶν οὐδὲν ἐφύσατο. Τῇ δ' ὕστεραίς περὶ τὴν θεωρίαν ἦσαν ὁ τε Σώστρατος καὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἠδρεπισμένοι ἦσαν αἱ θεοῖαι. Παρῆν δὲ καὶ ἡ βουλὴ μεθέξουσα τῶν ἱερέων. Εὐζημίαι δ' ἦσαν εἰς τὴν θεὸν πολλαί, καὶ ὁ Θέρσανδρος (εἴτιγε γὰρ καὶ αὐτὸς παρών) προσελθὼν τῷ προέδρῳ, Πρόγραφον εἰς ἀγρίον, ἔφη, τὰς περὶ ἡμῶν δίκας, ἐπεὶ καὶ τὸν καταγνωσθέντα σοὶ χθὲς ἤδη τινὲς ἔλυσαν, καὶ ὁ Σωσθένης ἐστὶν οὐδαμοῦ. Προγέγραπτο μὲν οὖν εἰς τὴν ὕστεραίαν ἡ δίκη. Παρασκευαζόμεθα δ' ἡμεῖς μάλ' εὐπρεπῶς ἔχοντες.

Η. Ἠκούσας δὲ τῆς κυρίας, ὁ Θέρσανδρος εἶπεν ὧδε· οὐκ οἶδα τίνας ἀρξώμαι λόγου καὶ πόθεν, οὐδὲ τίνων κατηγορήσω πρῶτον καὶ τίνων δεύτερον. Τὰ τε γὰρ τετολημμένα πολλὰ ὑπὸ πολλῶν, καὶ οὐδὲν οὐδένος τῷ μεγέθει δεύτερον· πάντα δ' ἀλλήλων γυμνά, καὶ μετ' ὧν οὐδ' ἂν ἀφώμαι κατηγορῶν. Τὰ τε γὰρ τῆς ψυχῆς κρατούσας, φοβοῦμαι μὴ ἀτελής μοι ὁ λόγος γένηται, τῆς τῶν ἄλλων μνήμης τὴν γλώτταν ἐφ' ἑκαστὴν ἑλκούσας. Ἡ γὰρ εἰς τὸ μῆψω λεχθέν ἐπειεῖς τοῦ λόγου τὸ δλόκληρον τῶν ἤδη λεχθέντων παραιρεῖται. Ὅταν μὲν γὰρ φονεύσῃ τοὺς ἀλλοτρίους οἰκίας οἱ μοιχοί, μοιχεύωσι δὲ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας οἱ φονεῖς, λύωσιν δ' ἡμῖν τὰς θεωρίας οἱ πορνοδοσχοί, τὰ δὲ σεμνότερα τῶν ἱερῶν μετακίωσιν αἱ πόρνοι, τὰς ἡμέρας δὲ λογιζόμενος, ἡ ταῖς δούλαις καὶ τοῖς δεσπόταις, τί δράσειε τις ἴτι, [τῆς] ἀνομίας θυοῦ καὶ μοιχείας, καὶ ἀσεβείας καὶ μακρονομίας κεκερασμένης; Κατεγνώκατέ τινας θάνατον, ἐφ' αἷς δὲ ποτ' οὖν αἰτίαις, οὐδὲν γὰρ διαφέρει, καὶ δεδεμένον εἰς τὸ δεσ-

inquam fraudi fuit. Sin minus, vos enim scire debetis, quam multa verisimile est eam vel invitam (pertulisse), cui toties in insidatorum manus devenire contigit.

VII. Tum Leucippe, antequam captum sermonem sacerdos finiret, Alqui, quum hoc decreverim facere, nihil addas; ego enim fistulæ astrum prompte ingredi atque tibi, ne provocata quidem, concludi. Est id mihi, inquit sacerdos, perjurandum: tuamque tibi continentiam et felicitatem gratulor. Sed cum jam advesperasset, nostrum unusquisque, ubi sacerdos præscriperat, cubitum abiit. Clivia nobiscum haudquaquam connaverat, hospiti enim oneri esse volebamus, sed eo se receperat, ubi pridem quoque fuerat diversatus. Caeterum Sostratus, his auditis, quæ de fistula narrata fuerant, subvereri nobis visus est. ne verecundia erga se nostra ad mentiendam virginitatem adduceremur. Quamobrem ego puellæ clam nutu indicavi, ut illum patri timorem eximeret: quo enim maximo modo id ei persuaderet, didicerat, idemque et ipsa suspicari mihi visa fuerat. Quid enim meus ille nutus sibi vellet, statim percepit: ac jam etiam ante, quam ei annuerem, nonnulla excogitaverat, ad persuadendum quam appositisima. Cubitum enim itura, patre salutato, bonoque animo esse jussu, Verbis, inquit, pater, nostris fidem habe: nemo enim nostrum, ita me Diana servet, ulla in re mentitus est. Postridie illius diei, cum victoriam in promptu essent, Sostratus et sacerdos sacris peragendis operam impenderunt. Convenit autem etiam divinæ rei particeps futura concio. Deaque magno cum plausu acclamatum est. Thersander autem (aderat enim et ipse) in præsidis conspectum progressus, Vadimonium, inquit, nobis in crastinum differ: quem enim tu heri damnasti, nonnulli missum fecerunt, Sosthenesque nusquam invenitur. Itaque factum fuit. Nosque interea, ut vadimonium longe paratiores obiremus, operam dedimus.

VIII. Cujus cum dies tandem advenisset, Thersander hunc la modum verba fecit: Quibus istar verbis, undere initium dicendi sumam, quos prius, et quos posterius accensem, non satis scio: nulla enim et a multis audacter facta, mihi dicenda esse offerunt, magnitudine inter se paria, omnia a se invicem separata, quorum nullum accusando totum enarrare possum. Nam es, quæ animus concepit, vereor ut explicare oratione possim, aliarum præsertim rerum memoria linguam ad se trahente. Quippe dum ad illa quæ nondum dicta sunt, oratio festinat, facultatem eripi mihi sentio, quo minus res jam suscipias absolvam. Etenim cum aliorum servos adulteri necent, alienas conjuges sicarii violent, theolarum sanctitatem lenones tollant, sanctissima Deorum templa meretrices profanent, sin etiam, qui ancillis herisque diem dicant, quid faciat quis violatis legibus, adulteris, sacrilegis, cadibus cumulatis? Unum, quæro, aliquem vos quavis de causa (nihil enim refert) capitis damnate, atque in co-

μικρότερον ἀπεστείλατε, φυλαχθήσομενος τῇ καταδικῇ· οὗτος δὲ παρέστηκεν ὑμῖν, ἀντὶ τῶν δεσμῶν γενναίην ἡμμερισμένους στολήν, καὶ ἐν τῇ τάξει τῶν ἐλευθέρων ἔστρεψεν ὁ δεσμώτης. Τάχα δὲ | καὶ | τοιμήσει
 8 καὶ φωνὴν ἀρῆναι καὶ ἐπιρρητορευτά τι κατ' ἐμοῦ, μᾶλλον δὲ καθ' ὑμῶν καὶ τῆς βρισηίας ψήφου. Λέγει δὲ ἰσὺς τῶν προέδρων καὶ τῶν συμβούλων τὸ δόγμα. Ἀκούετε καθάπερ ἐφθέρισσθε, καὶ τὴν περὶ τούτου μοι γραφήν. Ἐδοξεν ἀποθνήσκειν Κλειτοφῶντα. Ἡδὲ
 1 τούτων ἡ δόμιος; ἀπαγέτω τούτων λαθῶν. Δὲς ἦδη τὸ κύνειον. Ἡδὲ τέθνηκε τοῖς νόμοις κατάδικός ἐστιν ὑπερήμερος. Τί λέγεις, ὃ σεμνότητι καὶ κοσμιώτατι ἱερῶ; ἐν ποίαις ἱεραῖς γέγραπται νόμοις τοὺς ὑπὸ τῆς βουλή; καὶ τῶν πρωτάνειον κατεγνωσμένους καὶ θανάτους καὶ δεσμοὺς παραδοθέντας, ἐξαρπάξαι τῆς κατάδικας καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύειν, καὶ κυριώτερον σαυτὸν ποιεῖν τῶν προέδρων καὶ τῶν δικαστηρίων; Ἀνάσσει τοῦ θάκου, πρέδρε, παρεχώρησον τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τοῦ δικαστηρίου· οὐδέτι οὐδένος εἰ κύριος· οὐδὲν
 20 ἔστι σοι κατὰ τῶν πονηρῶν ψηφίσασθαι, καὶ σήμερον ὅτι οὕτως λυταί. Τί ἔστι χάρις, ἱερῶ, σὺν ἡμῖν ὡς τῶν πάλαι ἄς; Ἀνάσσει, καὶ κλίσειν ἐν τῇ τοῦ προέδρου βουλή, καὶ οὐ δικάζει λοιπὸν ἡμῖν, μᾶλλον δὲ κείνου τυραννικῶς, μὴδ' ἀναγνωσκέσθω σοὶ τις νόμος, μὴδὲ
 25 γυνῶσι δικαστηρίου, μὴδ' ὄλιος ἀνδραπον σεαυτὸν ἤγῃ. Μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος προσκυνεῖ· καὶ γὰρ τὴν ἐκείνης τιμὴν ἐξήρπασε. Αὐτῇ μόνῃ τοὺς ἐπ' αὐτὴν καταρεύοντας ἔστι σοφίαν καὶ ταῦτα πρὸ δικαστηρίου γυνῶσις. Δεδεμένον δ' οὐδένα λείπειν ἢ θεός, οὐδὲ
 30 ἰατρίῃ παραδοθέντα ἠλευθέρωσι τῆς τιμωρίας. Τῶν ἰσοστασιῶν εἰσὶν, οὐ τῶν ἀδικούντων οἱ βοκοί. Μὴ δὲ καὶ τοὺς δεθέντας ἐλευθεροῖς, καὶ τοὺς κατάδικους ἀπολύει. Οὕτως παρευδοκίμησας καὶ τὴν Ἄρτεμιν. Τίς ἤκησεν ἀπὸ δεσμωτηρίου τὸ ἱερόν;
 35 Φοιτὸς καὶ μοιχὸς παρὰ τῇ καθαρῇ θεῷ· ὁμοῖ μοιχὸς παρὰ τῇ τετρήνῃ. Σύνῃ δ' αὐτῇ καὶ γυνὴ τις ἀκόλαστος, ἀποδράσα τὸν δεσπότην. Καὶ γὰρ ταύτην, ὡς εἴδαμεν, ἐπέδηξεν, καὶ μὴ γέγονεν αὐτοῖς ἑστία παρὰ οὐ καὶ συναπόσιον, τάχα δὲ καὶ συνεκάθευδες, ἱερῶ,
 40 ἄλασμα τὸ ἱερόν ποιήσας. Ἡ τῆς Ἀρτέμιδος οἰκία μοιχῶν γέγονε καὶ πόρνης θάλαμος. Ταῦτα μολὸς ἐν ῥοπακτοπιῶν γίνεται. Ἡδὲ μὲν δὲ μοι λόγος οὗτος κατ' ἡμῶν. Τὸν μόνον ἀξίω τῆς ἀδελφείας δοῦναι τιμωρίαν, τὸν δ' ἀποδοθῆναι κελεῦσαι τῇ κατάδικῃ.
 45 Διότι οὗτος δ' ἐστὶ μοι πρὸς Μελίτην μοιχείας ἀγὼν, πρὸς ἧ, οὐδὲν δέδομαι λόγῳ. Ἐν γὰρ τῇ τῶν Θεραπειῶν βασάνῃ τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι δέδοκται. Ταῦτα; σὺν αἰτοῖ, αἱ ἂν βασανιζόμεναι φήσωσιν οὐκ εἰδέσθαι τοῦτον τὸν κατάδικον χρόνον πολλῶν συνόντα αὐτῇ καὶ
 50 ἐν ἀδελφῇ ἡμῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐμῇ, οὐκ ἐν μοιχοῦ μόνον, καθύστερατα, πάσας αἰτίας αὐτὴν ἀφίημι. Ἀνταίνον τούτων, τὴν μὲν κατὰ τὸν νόμον ἀρεῖσθαι τῆς προκίης φημι δεῖν ἡμῶν· τὸν δ' ὑποστρεῖν τὴν ἀρεῖλομένην τοῖς μοιχοῖς τιμωρίαν· θάνατος δ' ἐστὶν αὐτῇ· ἀσπ'

studium supplicio servatum dari jubet, ut is demum candida pro vinculis stola circumdatus, vestrum in conspectum veniat, et inter liberorum hominum ordines reus sedeat. Quid? quod vocem forsam etiam emittere, ac verba contra nos, aut potius contra vos, sanctionesque vestras facere audebit? Recita praesidum consiliariorumque decretum. Audistisne quam de isto sententiam, nec accusatore, iustis? Decretum quidem certe semel a vobis est, Clitophonem morte mulctandum esse. Ubinam igitur iustor es, quin hunc sublimen raptum abducta? Quin et venenum praebes? Jam enim quod ad leges attinet, mortuus est, supplicium abiit dies. Quid vero vis tu, religiosissime atque ornatissime antistes? Quanam, obsecro te, lege cautum est, ut qui a concione, summisque magistratibus, vinculis et morti addicti sunt, a iudicium severitate vindicari et calenis exsolvi debeant? aut major ut tua sit, quam praesidum atque magistratum potestas? Age jam tuo e solio, Prases, descende, huicque imperium ac iudiciorum auctoritatem omnem permitte: nihil enim iuris tibi amplius in quempiam ac nefarios homines tibi animadvertere amplius licet, et solvuntur hodie decreta tua. Quid vero, sacerdos, tanquam privatus aliquis inter nos stas? Quin potius ascendis, atque in praesidis solio sedes, jus nobis posthac dicturus, aut si majoris tyrannice, legum omnium atque iudiciorum auctoritate neglecta, imperaturus. Nec vero te hominem tantum puta, sed cum Diana ipsa, cuius tibi honorem arrogasti, aequae coe iube: ea enim sola est ad quam contingentes ad se, illos scilicet quorum causa nondum a iudicibus cognita est, servare pertinet. Sed neminem illa unquam in custodiam datum solvit, neminem unquam morti afflictum e licitorum manibus eripuit (infelicibus enim, non impiis, decorum aera praesidio esse consueverunt), unus tamen tu inventus es, qui reos e carceribus emitteres, damnatos absolveres. Ita Dianae auctoritate antecessisti. At vero quis unquam defuhrum carceris loco inhabitavit? Sicarius atque adulter intactam apud deam moratur. O indignum facinus, adulter apud virginem unaque impudica ac fugitiva mulier adest. Tu enim, ut vidimus, illam hospitio convivioque accepisti: forte vero etiam in templo, tanquam meretricia aliqua in cella, cum ea simul cubuisti: Dianaque sanum in adulterorum et scortii contubernium commutasti: haec vix in ganeo sunt. Haec mihi, quae primo loco in haec ambos dicerem, occurrerunt. Quorum alterum audaciae suae poenas daturum arbitror: alterum vos jam tandem supplicio affici jubete. Nunc ut de adulterii rea Melite verba faciam, locus postulat, quae in re nequaquam mihi oratione opus est; quandoquidem ex ancillis habita de his quaestione veritatem inquiri debere, sanctum est. Eas igitur adduci postulo, quae si tormentis adhibilis dicant, noscitur se damnatum istum multo cum ea tempore consuevisse, domique mesa mariti, nedum adulteri, loco diversatum esse, nulla causa est, quin ego nunc ab omni eam accusatione liberam dimittam. sin minus, dote illam mihi adjudicanda, ut lege cautum est, privari. hunc vero morte, debita scilicet adulteris poena, mulctari oportere ajo. Qui sive percat ut adulter, sive ut parricida, utrius-

ὑπερήφους ἢν αὐτοῖς ἀπόδειξις, ὡς μοιγίς, ἢ ὡς φρονέει, ἀμφοτέρως ἐνοχλῶ ὦν, ὅταν δαδμῶς εὐ δαδμῶν. Ἀποδείξω γὰρ ὁραδίη θάνατον ἄλλον. Ὁ δὲ μοι τρίτος τῶν λόγων πρὸς τὴν θούλην ἐστὶ τὴν ἐμὴν, καὶ τὸν στανόν τούτον πατρός ὑπερηφῆν, ὃν εἰς ὕστερον, ὅταν τούτων καταφρήγησι, ταμιεύσεται. Ὁ μὲν δὲ ταῦτ' εἶπων ἐπιύστατο.

Ἡ Παρθένος δ' ἔπειθε (ἦν δ' εἶπαι) οὐκ ἀδυνατος, μακίστα δὲ τὴν Ἀριστοφάνους ἐξηλακῶς κωμωδῆσαν) ἤρξατο αὐτὸς λέγειν πάντο ἀστειῶς καὶ κωμωδικῶς εἰς παρτίαν αὐτοῦ καθυπόμεινος, Παρὰ τὴν θεόν, λέγων, κωμωδιστῆν μὲν οὕτως ἀκόσμως τοῖς εὐ θεδωκόσαι, στανῶτος ἐστὶν οὐ καθαρῶ. Οὗτος δ' οὐκ ἐνταῦθα μοι, ἀλλ' ἂν παντα γυῖ τὴν γλώττην μετὶ τὴν ὕβριος ἔξει. Καὶ τοῖ γε νέος ὦν συνερίνετο πολλοῖς αἰδαίοις ἀνδράσι καὶ τὴν ἴψαν ἄτασαν εἰς τούτο δεδωπάνηκε. Σωφροσύνῃ δὲ ἄρα καὶ ἀμφοτέρων ὑπεκρίνατο, παιδείας προσποιούμενος ἐρᾶν καὶ τοῖς εἰς ταύτην αὐτῷ χρημαίνουσι πάντα ὑποκρίσασθαι καὶ ὑποκαταλι- νόμενος θεῖ. Καταλιπὼν γὰρ τὴν πατρίαν οἰκίαν, ἠγῆν ἐνταῦθα τὸ σκεῦμα, ἐμνήσθη μὲν τὰ πολλὰ, πάντας δὲ τοῖς χρησίμοις πρὸς ἄτερ ἤθελε προσηταιρίζετο διχόμενος. Καὶ οὕτω μὲν ἀτακτῶς τὴν ψυχήν ἐνομιζέτο. Ἦν δ' ἄρα τούτο κακουχίας ὑπόκρισις. Ἐπίστα καὶ τοῖς γυμνασίοις ἐσθόμενος, πῶς τὸ σῶμα ὑπεκρίνατο καὶ πῶς πλεῖστον περιέδρανε καὶ τοῖς μὲν νεανίσκοις, ὡς προσεπάλατε, πρὸς τοῖς ἀνδρειοτάτοις μάλιστα συμ- πλέκμενος· οὕτως αὐτοῦ κίβηται (καὶ) τῷ σώματι. Τούτοι μὲν ὦν ὁραδίη ὦν. Ἐπὶ δ' εἰς ἀνδρας ἦκα, πρὸς ἀπεκαυφῆν, ἃ τότε ἀπέκρυπτε. Καὶ τοῦ μὲν σκεῦμα συμπατος ἔξωρος γενόμενος ἠμίλησε, μόνον δὲ τὴν γλώττην εἰς ἀσέλητον ἀκονῆ καὶ τῷ στόματι ἤρξατο πρὸς ἀνακαμντῆν, ὕβριζων πάντας, ἐπὶ τῶν προσώπων φέρον τὴν ἀναιδείαν, ὃς οὐκ ἠδίσθη τὸν ὄψ' ὑπεὶν ἱερουσύη τετιμημένον οὕτως ἀπαιδείως βλασ- φημῶν ὑμῶν ἐναντίον. Ἀλλ' εἰ μὲν ἀλλοθί που θε- τωκότως ἐτύχον, καὶ μὴ παρ' ἡμῖν, εἶδει μοι λόγον περὶ σκαυτοῦ καὶ τῶν ἐμοὶ θεδωμένων· ἐπὶ δὲ σύνιστέ μοι πόρρω τῶν τούτων βλασφημιῶν τὸν βίον ἔροντι, φέρ' εἶπω πρὸς ἡμᾶς περὶ ὧν ἐγέκλημαι. Ἐλευσας, φησὶ, τὸν θανάτου καταγνωσμένον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πάντο δεινῶς ἐσμετέλασε, τύραννον ἀποκαλῶν με, καὶ ὅσα δὲ κατατραγῆδῆσέ μου. Ἦστι δ' οὐκ ἔσῳζον τοῖς συ- κροφαντέθιντας τύραννος, ἀλλ' ἔ τούς μὲν δει- κούνας * * * μῆτε βουλῆς, μῆτε ὄψου καταγνωστος. Ἦ κατὰ πόικος νόμους, εἶπε, τούτων τὸν ξένου νε- πύσκον κατέκλεισας πρῶτον εἰς τὸ δεσμητήριον; Τίς πρῶτον κατέγνω; Ποῖον ἀικαστήριον ἐπέλευσε θεθῆναι τὸν ἀνύρωπον; Ἦστω γὰρ πάντο ἀδικήσας, ὅς ἂν εἶπες, ἀλλὰ (καὶ) κρηδέτω πρῶτον, ἐλεγγῆτω, λόγου μεταλαβῶν. Ὁ νόμος αὐτῶν, ὃ καὶ σοῦ καὶ πάντων κλέμας, δεσάτω. Οὐδένος γὰρ αὐτεῖς ἐστὶν ἀνευ κρι- τῶς δυνατότερος. Κλείσων ὦν τὰ δικαστήρια, καὶ

que cuminus reus eum ad, tametsi pœnas dederit, non tamen dedisse videtur, tantum quia morte semel affectus, alterius etiam mortis reus futurus est. Reliquum nunc est, ut de hac serva mea, venerandoque senescito, quis patrem se mentiente, sermonem factam: verum eo usque differre mihi animus est, dum de fuisse aliis decernatis. Atque hic ille dicendi finem fecit.

IX. Tum vero in medium progressus sacerdos, homo ad dicendum impiger, et in Aristophanis lectione laud ex- citanter versatus, sane quam urbane atque comice in fla- giosam Thersandri adolescentiam invehit: Probos, her- cute, inquit, viros coram dea tam petulanter malehabetis insectari, oris est enim imputi. Is autem non hic modo, sed alibi etiam passim effundendis contumeliis paralam linguam semper habuit. quippe adhuc impuber cum im- pudicissimis quibusque versatus, omnem in hac aetate consumpsit. Disciplinaem tamen studiosum se simu- lant, probos mores et continentiam præ se ferunt, nec interim obnoxius atque obsequens, qui pro libidine se ab- tebantur. Paterna etiam domo relicta, in conducto an- giporto cellam instituit plerumque libidiosa venere utens, partim vero neminem vitans eorum quos ad ea que co- pœbat idoneos cognoscere, questum fecit. Atque amara suam excolere hac rabone credebatur; pravitatem suam ita scilicet celabat. Vidimus vero ipsi, ut in gymnasios membra ibungeret, calamm circumaret; et adolescentes, quibusdam luctabatur (ad fortiores autem sese imprimis applicabat); ita corpore abusus est. Atque har quidem adolescens. Nam posteaquam vident aetatem attingit, quæcunque clam ab eo antea gesta fuerant, palam fecit. Jamque natu grandior, cum ad ea patiendâ, quæ alteri fauce collibuerat, exolevisset, nihil pensi habuit, nisi unam ad petulantiam linguam exacnere: qua semper ad turpitudinem ita usus est, ut in omnes convicia evomere, vultu eam, quam amaro conceperat, præcæcitate præ se ferens, conque ut quem vos sacerdotio dignum judicavistis, coram vobis tam petulanter exagitare veritas non sit. Quod si mihi alibi, quam in vestro omnium conspectu vixisse contigisset, copiosius utique de me, deque vita mea verba facere me oportere: sed quando vos me cum ipsi sedis, quam procul semper vitam duxeram ab us, quorum iste me insinulat, ea tantum refellam, quæ mihi nunc ab eo crimini dantur. Sed vixit, inquit, morti addi- tum: atque hic quidem vehementer indignatus est, tyran- num me appellans, atque permulta maxima cum acerbitate in me jactans, sed tyranus non ille est, qui falso accusatus servat sed qui insontes atque neque a senatu neque a populo damnatus (perdit.) Verum age, obsecro, quibusnam legibus peregrinum tu adolescentem hunc in carcerem primum intusisti? Quis presidium id censuit? Quibus iudicis reum esse fateamur? Sed ut omnium, quæ assatis, reum esse fateamur: sed et primum inquiratur in eum, argumentis convincatur se defendendi occasione nactus. Lex, que in te atque omnes imperium habet, cum vincat. Neque enim cuiquam in alium sine iudicio

θελε τὰ βουλευτήρια, ἐκβαλε τοὺς στρατηγούς. Πάντα γὰρ ὅσα σὺ πρὸς τὸν πρόεδρον εἶρηκας, ἴσως δικαιότερον εἶναι κατὰ σοῦ ἀληθῆς. Ἐπανάστηθε Θερασάνδρου, πρόεδρε. Μέχρι μόνον ἀνομάτου πρόεδρος εἶ. Ὅστις τὰ σὰ ποιεῖ. Μᾶλλον δ' ὅσα οὐδὲ σὺ. Σὺ μὲν γὰρ συμβούλους ἔχεις, καὶ οὐδὲν ἀνευ τούτων ἐξεστί σοι· ἀλλ' ὅτε τι τῆς ἐξουσίας δράσειας ἂν πρὶν [ῆ] ἔλθειν ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον· οὐδ' ἐπὶ τῆς σῆς οἰκίας ποτὶ δεσμὸν ἀνθρώπου κατέγνωκ. Ὁ δὲ γενναῖος οὗτος πάντα ἐκαστῷ γίνεται, δῆμος, βουλὴ, πρόεδρος, στρατηγός. Οἴκω κολάζει καὶ δικάζει καὶ δεύθηναι κεδύει, καὶ ὁ τῆς δίκης καιρὸς ἐσπέρα ἐστὶ. Καθὼς γε καὶ ἡ νεκτερινὸς δικαστής. Καὶ νῦν πολλὰς βλάψαι, Καταδικάζουσι θύσας θανάτῳ παραδοθέντα. Πῶς θανάτου; πῶς καταδικάζουσι; Εἰπέ μοι τοῦ θανάτου τὴν αἰτίαν. Ἐπὶ φόρῳ κατέγνωσται, φησί. Περὶ οὐκ ἐστὶν εἰπέ μοι τίς ἐστίν; Ἦν ἀπίκτινε καὶ ἔλαγες ἀνθρώπων, ζῶσαν φέλας, καὶ οὐκ ἂν ἴτι τολμήσειας τὸν αὐτὸν αἰκισθῆαι φόρου; Οὐ γὰρ δὴ τοῦτο τῆς κόρης ἐστὶν ἀειδίξαι· οὐκ ἀνέπεμφεν ὁ Μιδωνεύς κατὰ σοῦ τὴν ἀντιλήψιν. Δυσὶ μὲν οὖν φόρους ἔνοχος εἶ. Τὴν αὖτε γὰρ ἀπίκτινε τῷ λόγῳ, τὸν δὲ τοῖς ἔργοις ἠθέλησας, μᾶλλον δὲ καὶ ταύτην ἐμελλες. Τὸ γὰρ ὀρθῶς σου τὸ ἐπὶ τῶν ἀγῶν ἰκούσκαμεν. Ἢ δ' Ἄρτεμις ἡ μεγάλη θεὸς ἀμετέτους ἐσσιτε· τὴν μὲν ἐκ τῶν τοῦ Σωσθέουσις μερῶν ἐκαπάσαα, τὸν δὲ, τῶν σῶν. Καὶ τὴν μὲν Σωσθέουσις ἐξήρπασας, ἵνα μὴ κατάφορος γένηται. Οὐκ αἰσχρῶν δὲ, οὐκ κατηγορῶν, τοὺς ξένους ἄλλοι συναρπάζοντες ἐλάττωσαι; Τὰ μὲν ἑμὰ ἐπὶ τοῦ τούτου εἰρήθην πρὸς τὰς τούτου βλασφημίας, τὸν δ' ὑπὲρ τῶν ξένων λόγον αὐτοῖς τούτοις παραδίδομι.

Γ. Μιλωντας ὁ ὑπὲρ ἑμοῦ καὶ τῆς Μελίττης ἀνδρὸς, οὐκ ἀδούου μὲν βήτορος, ὄντος δὲ βουλή, λέγειν, φθάσας βήτορος ἑταρος, ὄνομα Σώπατρος, Θερασάνδρου συνήγαγε, Ἄλλ' ἄμωρ, εἶπεν, ἐντεῦθεν ὁ λόγος κατὰ τούτων τῶν μειγῶν, ὃ βέλτεστε Νικίστρατε (τούτο γὰρ ἦν ὄνομα τοῦ βήτορος) εἶτα σέ· ὁ γὰρ Θερασάνδρος ἔειπεν, πρὸς τὸν ἱερέα μόνον ἀπετίνατο, ὀλίγον ἀφάρτου ὄνον ἐπιψᾶσαι καὶ τοῦ κατὰ τὸν δεσμώτην αἵματος. Ὅταν οὖν ἀποδείξω δυσὶ θανάτοις ἔνοχον εἶναι, τότε ἂν εἴη καὶ σοὶ καιρὸς ἀπολύσασθαι τὰς αἰτίας. Ταῦτ' εἶπὼν καὶ τερατευσάμενος καὶ τρίβας ἐκ παύσασθαι, τῆς μὲν τοῦ ἱερέως, ἔφη, κωμωδίας κωμωδίας, παντ' ἀπελθῶς καὶ ἀναισχύντως ὑποκρίσασθαι τὰ εἰς τὸν Θερασάνδρον προσηκούσματα. Καὶ τοῦ λόγου τὸ προήμιον πέμφει εἰς Θερασάνδρον ἐφ' οἷς αὐτὸν εἶπεν. Ἄλλ' Θερασάνδρος μὲν οὐδὲν ὦν εἶπεν οὐκ ἐπὶ τούτων ἐφύσταντο καὶ γὰρ δεσμώτην ἔλυσε, καὶ πόρην ἀπέδειξε, καὶ συνέγνω μισθῶν· ἃ δ' αὐτὸς μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἐσυχράντητε, διασῶν τὸν Θερασάνδρου βίον, καὶ οὐκ ὀφθαλμικαῖς συκοφαντίαις. Ἰερεὶ δ' ἔειπεν, ὡς οὐκ ἔστι, καὶ τούτο, καθ' ἑμὲν εἶναι τῆς γλώτταν τῆς ἀληθείας γὰρ τὰ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν· ἃ δὲ κατὰ τὸν ἀποκρίσαντα ἐπαρρησίωσεν ἔφη, ὡς οὐκ ἔστι, καὶ

ius est. Cur non igitur forum claudis, curiam demobris, magistratus epis? Nam quae tu mihi ante praesidem objecisti, iustius in te veritasque dici possunt. Assurge Thersandri, Praesos: verbo enim tenus tantum dignitatem hanc obtines: re autem vera hic, quae te facere decet, immo etiam quae tu nullo modo facere aures, omnia unus facit. Tu consularios habes, sine quibus nihil tibi decernere licet. Sed neque quicquam est, quod tu pro tua auctoritate statuere prius audeas, quam hoc in solio considas: nec enim quempiam domi tuae in vincula conjici iuberes. At generosus homo iste, populus, concilio, praeses, praefectus, omnia denique unus factus est. Domi punit, jus dicit, vinciri jubet: ac iudicium quidem tempus vespera est. O iudicem nocturnum, egregium sane et lepidum: qui nunc quoque saepe exclamat, Reum, necipue servatum solvisti. At quem reum, quam necem? Rogo te, damnationis causam eloquere. Causis, inquires, condemnatus est: interfecit igitur? At quamnam ea est, quam interfecit? Quam necitam asseris, coram adstantem vides: neque tu tamen adhaec causis eundem hominem accusare audeas: haud enim id puelle simulacrum est: neque adversum te mortuam Pluto ad nos misit. Tu potius caedis, ac duplens quidem, damnandus es: qui puellam praedicatione occidisti, adolescentem vero te occidere tentasti. Quin immo eam ipsam quoque re necaturus fuisti. Eorum enim quae tui conatus es, consilii facti sumus. Verum magnum Dianae numen utrique auxilio fait, alteram e Sosthenis, alterum e tuis manibus eripiendo. Atqui Sosthenem clam tute procul amandasti. An non te pudet, qui hosce peregrinos accusans, calumnia convictus sis? Haec labor, quibus obiecta mihi ab isto falsa crimina diducere. Nam quod ad peregrinos istos attinet, eorum ego defendendorum locum hūce relinquo.

X. Itaque cum nominis haud sane obscuri patronus pro me. ac pro Melite verba factururus esset, alius quidam e Thersandri advocatis, cui Sopatro nomen erat, orationem ejus antevertens: Atqui meus hic, inquit, optime Nicistrate (sic enim patronus meus vocabatur) contra istos adulteros dicendi locus est: alter vero tuus. Thersandri enim oratio in accusando sacerdote omnis versata est, nec nisi parvam admodum partem attingit eorum, quae ad reum istum pertinent. Quamobrem cum una, itemque altera morte dignum eum probavero, tum erit tibi quoque deluendorum criminum tempus. Quae cum dixisset, metabundus ille, perfecta fronte, sacerdotis equidem, inquit, fatidam omnem petulantem sane ac turpem audivimus: qua non, nisi falsa in Thersandrum crimina commentus est, sumpto potissimum ab his sermonis in illum exordio, quae de eo Thersander dixerat. Verum Thersander us, qui in ipsum dixit, falsi nihil admisit: nam et reum e vinculis exiit, et solum hospite accepit, et cum a futuro diversatus est. Is autem dum Thersandrum in invidiam trahere studet, villam ejus culpando, omnia per summam calumniam egit. Sacerdotem autem, si quod aliud, illud certe imprimis decet, huiusmodi a calumniis habere quam abentissimam: ut ejus in eum dicta retorqueam. Ceterum, ut ad ea veniamus aliquando quae post

οὐκέτι δ' αἰνιγματίων, σχατλιάζων εἰ μοιχὸν τινα λα-
 βόντις ἐδήσαμεν, ὑπερταχυμάκα, καὶ τί τοσοῦτον
 ἴσχυσε πρίσθαι πρὸς τὴν τοσαύτην σπουδήν. Ὑπο-
 νοεῖν γὰρ τάληθές ἐστιν. Ἡδὲ γὰρ τῶν ἀκολάστον
 ε τοῦτων τὰ πρόσωπα, τοῦ τε μοιχοῦ καὶ τῆς ἐταίρας.
 Ἐβραία μὲν γὰρ αὕτη καὶ νέα, ὠραῖον δὲ καὶ τοῦτο τὸ
 μειράκιον, καὶ αὐδέπω τὴν ὄψιν ἀργαλίον, ἀλλ' ἐτι
 χρήσιμον καὶ πρὸς τὰς τοῦ ἱερέως ἡδονάς. Ὅποιόρα
 σε τοῦτων εὐνήσατο; Κοινῇ γὰρ πάντες ἐκαθεύδετε,
 10 καὶ ἐμεθύετε κοινῇ, καὶ τῆς νυκτὸς ὕμῶν οὐδεὶς γέγονε
 θεατής. Φοβοῦμαι μὴ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν Ἀφρο-
 δίτης πεποιήκατε, καὶ περὶ ἱεροσύνης κρινόμενοι, εἰ δεῖ
 σε τὴν τιμὴν ταύτην ἔχειν. Τὸν δὲ Θερσάνδρου βίον
 ἴσασι πάντες καὶ ἐκ πρώτης ἡλικίας μετὰ σωφροσύνης
 15 κόσμιον· καὶ ὡς εἰς ἀνδρας ἔλθων ἔγχετο κατὰ τοὺς
 νόμους, ἀρχαίς μὲν εἰς τὴν περὶ τῆς γυναικὸς κρίσιν·
 οὐ γὰρ εὖρεν ἦν ἡλίσι· τῇ δὲ ταύτης γένει καὶ τῇ
 οὐσίᾳ πεπιστευκός. Ἡλικὸς γὰρ αὕτην καὶ πρὸς ἄλλους
 τιναὶ ἡμαρτηκέναι τὸν πρόσθεν χρόνον, λαυθάνειν δ'
 20 ἐπ' ἐπεισοῖς χρηστὸν ἀνδρα. Τὸ δὲ τιλευκίον τοῦ
 δράματος, πᾶσαν ἀπεκάλυψε τὴν αἰδῶ. Πηληϊώται
 δ' ἀνασχοντίας. Τοῦ γὰρ ἀνδρὸς στελαιμένου τινὰ
 μακρὰ ἀποδημίαν, καιρὸν τοῦτον νενόμικεν εὐκαιρὸν
 μοιχείας, [καὶ αὐχμη.] καὶ νεκνίσκων εὐρούσα πόρνον
 25 [τὸ αὐτὸ γὰρ τὸ μείζον αὐτόχρημα, ὅτι τοιοῦτον εὖρε τὸν
 ἐρώμενον, ὃς πρὸς μὲν γυναικῶν ἀπομαίεται,
 γυνὴ δὲ γίνεται πρὸς ἀνδρας] οὕτως μετ' ἀδείας οὐκ
 ἤρκεσαν ἐπὶ τῆς ξένης αὐτῇ συνοῦσα φανερώς, ἀλλὰ καὶ
 ἐνταῦθα ἤγαγε διὰ τοσούτου πελάγους συγκαθεύδουσα,
 30 καὶ τῇ σκάφει φανερώς ἀσπλαγίνουσα πάντων ὄρνιθων.
 Ὡ μοιχείας γῆ καὶ θαλάττῃ μεμαρισμένη· ὦ μοιχείας
 ἀπ' Αἰγύπτου μέχρις Ἰωνίας ἐταταμένης· Μοιχεύεται
 τις, ἀλλὰ πρὸς μίαν ἡμέραν· ἂν δὲ καὶ δεύτερον γέ-
 νηται τὸ ἀδίκημα, κλέπτει τὸ ἔργον, καὶ πάντας ἀπο-
 35 κρύπτειται· αὕτη δ' οὐχ ὑπὸ σάλπιγγι μόνον, ἀλλὰ καὶ
 κήρυκι μοιχεύεται. Ἐρπασος ὅλη τὸν μοιχὸν ἔγνωκεν·
 ἢ δ' οὐκ ἤσχύοντο τοῦτο ἀπὸ τῆς ξένης ἐναγκοῦσα τὸ
 ἀγώγιμον, ὡς φορτίον καλὸν ἐωνημένη [ἤλθε], μοιχὸν
 ἐμπεπορευμένη. Ἄλλ' ἴμην, φησί, τὸν ἀνδρα τετε-
 40 λευτηκέναι. Οὐκοῦν, εἰ μὲν τέθνηκεν, ἀπῆλλαξαι τῆς
 αἰτίας· (οὐδὲ γὰρ ἴσθιν ὃ τὴν μοιχείαν παθῶν, οὐδ'
 ἐθρίξεται γάμος οὐκ ἔχων ἀνδρα) εἰ δ' ὁ γάμος τῇ τὸν
 γήμαντα ζῆν οὐκ ἀνήρηται, τὴν γαμηθεῖσαν διαφθεί-
 ραντος ἄλλου ληστεύεται. Ὡσπερ γὰρ μὴ μένοντος ὁ
 45 μοιχὸς οὐκ ἦν, μένοντος δὲ μοιχός ἐστιν.

ΙΛ'. Ἐτι τοῦ Σωπάτρου λέγοντος, ὑποτιμῶν αὐτοῦ
 τὸν λόγον ὁ Θέρσανδρος, Ἄλλ' οὐκ, ἔφη, λόγων δεῖ.
 Δύο γὰρ προκαλοῦμαι προκαλήτις, Μελίττην τε ταύτην,
 καὶ τὴν δοκοῦσαν εἶναι τοῦ θεοπρόπου θυγατέρα [οὐκέτι
 50 βασιάνισιν, ὡς μικρῶ πρόσθεν ἔλεγον] τῇ δ' ὄντι δού-
 λην ἱμῶν. Καὶ ἀνεγνώσκει· Προκαλεῖται Θέρσανδρος
 Μελίττην καὶ Λευκίπην· τοῦτο γὰρ ἤκουσα τὴν πόρ-
 νην καλεῖσθαι· Μελίττην μὲν, εἰ (μὴ) κεκοινωνήκεν
 εἰς Ἀφροδίτην τῷδε τῷ ξένῳ παρ' ὃν ἀπεδήμουν χρόνον,

actam fabulam omisso ambagibus palam elocutus est,
 conquerens, manifesto deprehensum adulterum a nobis in
 vincula coniectum fuisse, non potui non vehementer ad-
 mirari, quid causae sit quamobrem accepta mercede, in
 exolevis istis defendendis tantopere sacerdos elaborare vo-
 luerit: tametsi me id divinasse puto. Nempe adulterum
 hujus et scortii faciem contemplatus est: quorum altera
 formosa plane ac tenerioris aetate, alter non modo non
 deformis, sed aspectu etiam blandus, ad suas ipsius volup-
 tates idoneus judicatus est. Horum igitur utra redemat?
 Simul enim omnes perpotatis, simul discumbitis: neque
 ullus est noctium vestrarum spectator. Quam vereor, ne
 Dianae quod fuit, Veneris ut sit templum, effeceritis.
 Verum de sacerdotio, an scilicet honorem istum habere te
 oporteat, decernetur. Nam quod ad Thersandri mores
 attinet, nemo est qui nesciat, quam modeste ac tempe-
 ranter a luneris vitam egerit: qui cum primum per adatem
 licuit, uxorem secundum leges duxit: quamvis in faciendo
 de ea judicio se ipse fefellerit. Aliam enim, atque putarat,
 generi et fortunae credens, invenit. Verisimile quippe est
 illam antea quoque cum aliis consuevisse: quos optimum
 virum celaverit. Tandem vero pudicitiam in propatulo
 habuit, atque in omni libidine sese effudit: viro enim
 peregre profecto, tempus illud ad cupiditates suas expleudas
 opportunum rata, impudicum istam adolescentem ad eam
 rem cepit. (quae miseria major esse potest, quam eum
 habere amatorem, qui inter feminas viri, inter viros
 feminae munus obeat?) Quem non sat habuit in aliena
 civitate in stuprum illexisse, nisi tanto maris spatio pera-
 grato huc perduxisset, una cum illo interim semper cubans,
 atque in nave cernentibus cunctis voluptatem capiens.
 O adulterium terrae marique commune, Aegyptum
 Ioniamque occupans. Adulterium quidem sunt qui com-
 mittant, sed semel tantum: quod si eandem in turpenti-
 dinem rursus delabantur, certe facinum hujusmodi mor-
 tales omnes celant: mulier autem ista non modo tuta,
 verum etiam praecone adhibito, obscene se oblectavit.
 Adulterum Ephesi omnes cognoverunt, nec tamen eam vel
 tantulum quidem puduit a peregrina terra hoc mercimoni-
 um abfluxisse, tanquam pretiosas aliquas merces emisisset, adin-
 terum mercatam esse. Atqui virum, inquiet illa, perisse
 putabam. Recte id quidem: nam si ille oblit, cui dubium
 sit quin absolvi debeat? adulterii nomen enim tolli ne-
 cesse est, cum labefactari matrimonium noqueat, nisi su-
 perstite marito; si vero matrimonium non solum est, quia
 vir vivit, quom uxorem alius corruperit, latrocinio hoc illi
 eripitur. Quemadmodum enim adulter non est nuptiis
 ruptis, sic, non ruptis adulter est.

XI. Tum vero Thersander, Sopatri sermone interrupto,
 Atqui verbis amplius opus non est, ego, quod ad Meliten
 attinet, atque eam, quae hujusce sacrorum auctoris filia
 perhibetur, vere autem serva mea est, has duas condi-
 tiones fero. Recita condiciones. Thersander de Melite ac
 Leucippe (sic enim prostitutam hanc vocari ajunt) condi-
 tiones hasce proponit, ut illa, si nullam sibi, me absente,
 cum peregrino isto stupri consuetudinem habuerit, sit

εις το της ἱερᾶς Στυγῆς ὕδαρ εἰσῆσαν καὶ ἱπομο-
 σαμένην ἀπὸ πλάσθαι τῶν ἐγκλημάτων· τὴν δ' ἑτέραν,
 εἰ μὴ τογγάνει γυνή, δουλεύειν τῷ δεσπότῃ· δούλαι
 γὰρ μόναις γυναιξίν εἴσσιεν εἰς τὸν τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν
 παρῖναι· εἰ δέ φησιν εἶναι παρθένοσ, ἐν τῷ τῆς αὐ-
 ριγῆσ ἀντρῶ κλεισθῆναι· Ἡμεῖσ μὲν οὖν εὐθὺσ εἰσε-
 ξήμεθα τὴν πρόκλησιν· καὶ γὰρ ἤδειμεν αὐτὴν ἔσο-
 μένην· ἡ δὲ Μελίτη θαρρήσασα τῷ παρ' ἐν ἀπαδήματι
 γρόνον ἔθερσανδρὸσ μηδὲν μοι κοινὸν πρὸσ αὐτὴν γε-
 γούνηαι πλὴν λόγων, Ἀλλὰ καὶ ἐγυιγ, ἐρη, ταύτην
 λέγωμαι τὴν πρόκλησιν, καὶ εἰ πλέον αὐτῇ προστί-
 νηαι· τὸ δὲ μέγιστον, οὐδ' εἶδον τὸ παράπαν οὐτε ζῆνον,
 οὐτε πολίτην ἤκειν εἰς ἐμιλίαν, καὶ ὦν λέγεισ, καὶ ὦν
 ὅσ· ὅσ δὲ παθεῖν, ἂν συκοφάντησ ἀλῆσ· Ὅ τι
 ὦσ, ἐρη, δοθῆ προστιμῆχαι τοῖσ δικαστάσ· Ἐπὶ τοῦ-
 τοῖσ διαλύθῃ τὸ δικαστήριον, καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν
 ἀφώριτο τὰ της προκλήσεισ ἡμῖν γενέσθαι.

11. Τὸ δὲ της Στυγῆς ὕδαρ εἶχεν οὕτοισ. Παρθένοσ
 ἦν εὐδαῖησ, ὄνομα Ῥοδόπισ, κυνηγίον ἐρώσασ καὶ ἄφρασ
 πύδισ ταχῆσ, εὐστοχῆ γαῖρεσ, ζῶνη καὶ μίτρα, καὶ
 ἀνεπισμένοσ εἰσ γόνυ ριτών, καὶ κατ' ἀνδρῶσ κοουρὰ
 πρυγῖον· Ὁρᾶ ταύτην Ἀρτεμισ, καὶ ἐπῆνει, καὶ
 ἐκάλει, καὶ σὺνθερον ἐποίησασ, καὶ τὰ πλεῖστα κοινὰ
 ἦν αὐτάσ θεράματα· Ἀλλὰ καὶ ὄμοσεν αἰ παρα-
 ριανθῆν, καὶ τὴν πρὸσ ἀνδρῶσ ἐμιλίαν φογεῖν, καὶ τὴν
 εἰ Ἀρροδίτησ ὕβριν μὴ παθεῖν· Ὄμοσεν ἡ Ῥοδόπισ,
 καὶ ἔκουσεν ἡ Ἀρροδίτη, καὶ ὀργίζεται, καὶ ἀμύ-
 ναθεῖ θέλει τὴν κόρην της ὑπεροβῆσ· Νεανίσκοσ ἦν
 Ἰρῆτισ καλῆσ ἐν μετράκοισ, ὅσων Ῥοδόπισ ἐν παρ-
 ῖναισ· Εὐθύνοικον αὐτόν Ἰκαλῶν· ἐθῆρα δὲ καὶ αὐτόσ
 εἰσ Ῥοδόπισ, καὶ τὴν Ἀρροδίτην ὄμοσασ οὐκ ἤθελεν
 τοῖναι· Ἐπ' ἀμοφτέροσ οὖν ἡ θεὸσ ἔρχεται καὶ τὰσ
 ἄφρασ αὐτῶν εἰσ ἐν συνάγει· Τέτωσ γὰρ ἦσαν κερω-
 ριμῖναι· ἡ δ' Ἀρτεμισ τεχνικαῦτα οὐ παρῆν· Πα-
 ρασκοσμήσ δὲ τὸν οὖν τὸν ταύτοσ ἡ Ἀρροδίτη
 εἶπε· Τέλιον, ζῆθγοσ τοῦτα ὄρῆσ ἀναρροδίτοσ καὶ
 ἐγῆρον ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέροσ μυστηρίων· ἡ δὲ παρ-
 ῖναισ καὶ θρασύτερον ὄμοσασ κατ' ἐμοῦ· Ὁρᾶσ δ' αὐ-
 τόσ ἐπὶ τὴν ἐλαρον συντρέχοντασ· Ἀρῆσι καὶ σὺ της
 ὄφρασ ἀπὸ πρώτησ της τολμηρῆσ κόρησ· καὶ πάντοισ γε-
 τοσ ὦν φίλοσ εὐστοχυότερόσ ἐστιν· Ἐντείνουσιν ἀμ-
 φροτεροὶ τὰ τοῦτα, ἡ μὲν ἐπὶ τὴν ἐλαρον, ἡ δ' Ἰρῆσ ἐπὶ
 εἰν παρθένοσ· Καὶ ἀμφοτέροὶ τογγάνοσαι, καὶ ἡ κυ-
 νεγίτισ μετὰ τῇ θῆραν ἦν τεθραμῖνη· Καὶ εἶχεν ἡ
 ἡ μὲν ἐλαροσ εἰσ τὰ νῦντα τὸ φίλοσ, ἡ δὲ παρθένοσ εἰσ τὴν
 καρδίαν· τὸ δὲ φίλοσ, Εὐθύνοικον φιλεῖν· Δεύτερον δὲ
 καὶ ἐπὶ τοῦτοσ οὐτόν ἀρῆσι· Καὶ εἶδον ἀλλήλοσ
 Ἰκαλῶν καὶ ἡ Ῥοδόπισ· Καὶ ἔσθησαν μὲν τὸ πρῶ-
 τὸν τῶσ ἀφθάλμοσ ἑκάτεροὶ, μηδέτεροσ ἐκκλίναι
 ὄφθιν ἐπὶ ἄφρασ κατὰ μικρόν δὲ τὰ τραύματα ἀμφοῖν
 εἴσπεσαι, καὶ οὐτόσ δ' Ἰρῆσ ἐλαύνει κατὰ τοῦτὸ τὸ
 ὄφθιν, ὅσ ὦν ἐστιν ἡ πηχῆ, καὶ ἐνταῦθα τὸν ὄφθιν
 ἡμῶσται· Ἡ Ἀρτεμισ ὄρῆσ τὴν Ἀρροδίτην γελῶσασ,
 καὶ τὸ πρυγῖὸσ ἀνείρησ, καὶ εἰσ ὕδαρ ἵκα τὴν κόρησ,

jurejurando affirmet, atque in sacra Stygis fontem de-
 scendat : indeque absoluta dimittatur : altera vero haec, si
 mulier est, hero suo servitutem sortiat . neque enim mul-
 lieribus, nisi si quae servae sint, Dianae templum ingredi fas
 est : sin virginem sese affirmat, in fistulae antrum conclu-
 datur . Tum nos conditionem statim accepimus : non enim
 dubitabamus, eam latum iri . Melite quoque, confiso, ni-
 lili in temporis, quo Thersan ler absuit, sibi mecum, excep-
 tis colloentionibus, commune fuisse, atqui ego quoque, in-
 quit, conditionem non respuo : illudquo etiam, quod maxi-
 mum est, addo, neminem prorsus aut civem aut peregrinum
 fuisse, quicquid ejusmodi mihi consuetudo fuerit, cuiusmodi
 ipse ais . Verum si meum falso detulisse nomen depre-
 hendaris, quas de te penas sumemus? Quas julices, inquit
 Thersander, censuerit . Hoc pacto concto dimissa, de-
 cretumque factum est, ut postadie de conditionibus ex-
 periremur .

XII. Porro autem de Stygis fonte res illa ferme se habet.
 Virgo fuit olim formosa, Rhodopis nomine, venatu gau-
 dens, pedum velocitate, jaculandi que pericula insignis ad-
 modum; et cingulum, et mitram, veste genu tenuis suc-
 cincta, capilloque virorum in modum luso, gestare con-
 sueta . Eam cum vidisset probassetque Diana, vocatam
 venatum secum duxit : praedaeque ut plurimum inter eas
 communis erat . Quamobrem illa virginitalatem servare,
 virorumque consuetudinem usquequaque vitare, ac Veneris
 contumelias nunquam perpeti juravit . Jurat Rhodopis,
 Venus audit, et ira commota, puella statuit superbiam
 ulcisci . Forte accidit, ut adolescens esset Iphesus, inter
 viros aequo formosus, atque inter virgines Rhodopis : quem
 Euthymicum appellabant . Is et venandi studio, quemad-
 modum Rhodopis, tenebatur, et a veneris pariter ille-
 cebris abhorrebat . Igittur ad ambos se Venus contulit,
 ferisque ab eis agittas, in unum compulit . Ad hoc usque
 tempus enim a se invicem separati erant; sed tunc abierat
 Diana . Adducens filium sagittarium Venus dixit, Nonne hoc
 par ab amore alienum, filii, nobis et arcanis nostris immo-
 vides? Quid, quod puella etiam conceptis verbis audaci-
 simum sane contra me jusjurandum juravit? Tu nunc illos
 cervam sequentes cernis : quapropter venari tu quoque
 incipe, atque ab audaci puella vindictae initium fac
 Telum tuum certus omnino fuerit . Ita tunc ambo, in
 cervam virgo, in virginem Cupido, arcus intenderunt
 Nec vani fuere iclus; nam venatrix etiam ipsa praeda tulit,
 ac cerva quidem in armo, puella vero in corde telum
 accepit, cujus ea vis fuit, ut Euthymici amore statim
 flagraret : alteram in hunc sagittam mittit . Ac tum quidem
 mutuo sese contueri, atque alter in alterum obtutus de-
 figure coeperunt, atque adeo, ut neuter in diversum aciem
 vellet inclinare . Ceterum utriusque vulnera paulo post
 cicatricem obtulerunt, amaeque illos in antrum, ubi non
 fons est, deduxit, ubi jusjurandi fides abrogata est
 poster cum volentem Diana Venerem conspicata, cum
 cognovisset, puellam in fontem illic, ubi pudorem am-

ἔθα τὴν παρθενίαν ἔλυσε. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν τις αἰτίαν ἔχῃ Ἄρσασίων, εἰς τὴν πηγὴν εἰσβάσασα ἀπολύεται. Ἢ δ' ἔστιν ὀλίγη, καὶ μέχρι κνήμης μέσση. Ἢ δὲ χρίσις ἔγγράψασα τὸν ὄρκον γραμματεῖοι μνηστῆρα δεδεμένον περιεβήκατο τῇ δέξερ. Κἂν μὲν σφειδῆ τὸν ὄρκον, μένει κατὰ χώραν ἢ πηγῇ· ἂν δὲ ψεύδῃται, τὸ ἕωρον ὀργίζεται καὶ ἀναβαίνει μέχρι τῆς δέξερ καὶ τὸ γραμματεῖον ἐκάλυψε. Ταῦτ' εἰπόντες, καὶ τοῦ χειροῦ προελθόντος εἰς τὴν ἑσπέραν, ἀπείμειν κωμαστῆμοι, χωρὶς ἑκαστος.

Π'. Τῇ δ' ὑστεραῖα ὁ δῆμος μὲν ἅπας παρῆν· ἤγειτο δὲ Θέρσανδρος παιδρῶ τῶ προσώποι καὶ εἰς ἑμῆς ἑμα ἡλέπων σὺν γέλωτι, ἐστολίστο δ' ἡ Λευκίπη τῇ ἱερᾷ στολῇ. Ποδῆρης χιτῶν, ὀδόνης ὁ χιτῶν, ζώνη κατὰ μέσον τὸν χιτῶνα, ταινία περὶ τὴν κεφαλὴν φαινεοβαρῆς, ἀσάνδαλος ὁ ποῖς. Καὶ ἡ μὲν εἰσῆλθε πάνυ κοσμίως. Ἐγὼ δ' ὡς εἶδον, εἰστέκειν τρέμων, καὶ ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ὄregon· Ὅτι μὲν παρθένος ἡ Λευκίπη, πεπίστευκα, ἀλλὰ τὸν Πᾶνα, ὦ φιλάττη, φοβοῦμαι. Θεός ἐστι φιλοπάρθεος, καὶ δίδουκα, μὴ δευτέρα καὶ σὺ σύριγξ γένη. Ἄλλ' ἔκεινή μὲν ἔφυγε διώκοντα αὐτὸν ἐν πεδίῳ, καὶ ἐδιώκατο ἐν πλάτει· σὲ δὲ καὶ εἰώω θυρῶν ἀπεκλείσασμαι ὡς ἐν πολιορκίᾳ, ἵνα, κἂν διώκη, μὴ δύνῃ φυγεῖν. Ἄλλ', ὦ δέσποτα Πᾶν, εὐγνωμονήσεις, καὶ μὴ παραβαίης τὸν νόμον τοῦ τόπου. Ἡμεῖς γὰρ αὐτὸν τετηρήκαμεν. Ἐξίτω πάλιν ἡμῖν ἡ Λευκίπη παρθένος· ταύτας πρὸς τὴν Ἄρτεμιν συνθήκας ἔχεις· μὴ ψεύσῃς τὴν παρθένον.

ΙΔ'. Ταῦτά μου πρὸς ἑμαυτὸν λαλοῦντος, μέλος ἐξηκούετο μουσικόν, καὶ ἐλίγετο μηδενώποτε λυγρῶτερον οὕτως ἀκουσθῆναι· καὶ εὐθὺς ἀνεωγμένας εἰδομεν τὰς θύρας. Ὡς δ' ἐξέθορον ἡ Λευκίπη, πᾶς μὲν ὁ δῆμος ἐξεβόησεν ὑψ' ἡδονῆς, καὶ τὸν Θέρσανδρον ἐλοιδοροῦν, ἐγὼ δ' ὅστις ἐγεγόνειν, οὐκ ἂν εἰποιμι λόγον. Μίαν μὲν δὴ ταύτην νίκην καλλίστην νενικηκότις, ἀπείμειν· ἐπὶ δὲ τὴν δευτέραν κρίσιν ἔχωροῦμεν, τὴν Στύγα. Καὶ ὁ δῆμος οὕτως μετσκοιναζέτο καὶ πρὸς ταύτην τὴν θέαν· καὶ πάντα συνεπεραίνετο κἀκεῖ. Ἢ Μελίττη τὸ γραμματεῖον περιέκειτο· ἡ πηγὴ διουγῆς καὶ ὀλίγη· ἡ δ' ἐνέβη εἰς αὐτὴν καὶ ἔστη παιδρῶ τῶ προσώποι. Τὸ δ' ἕωρον ὅν κατὰ χώραν ἔμεινε, μήτε τὸ βραχύτατον ἀναθορὸν τοῦ συνήθους μέτρου. Ἢκεῖ δ' ὁ χρόνος, ἐν ἐνδιατρέθειν ἐν τῇ πηγῇ διώριστα, παρελθούσῃ, τὴν μὲν ὁ πρόεδρος δεξιωσάμενος, ἐκ τοῦ ὕδατος ἐξάγει δύο καλαίσματα τοῦ Θερσάνδρου νενικημένου. Μέλλων δὲ καὶ τὸ τρίτον ἤττασθαι, ἵπεκδὸς εἰς τὴν οἰκίαν ἐκδιδράσκει, φοβηθεὶς μὴ καὶ καταλεύσειεν αὐτὸν ὁ δῆμος. Τὸν γὰρ Σωσθένην ἔλαον ἄγοντες νεανίσκοι τίτταρις· δύο μὲν τῆς Μελίτης συγγενεῖς, δύο δ' οἰαίται. Τούτους γὰρ ἐπεπόμαρι ζητήσοντας αὐτὸν ἡ Μελίτη. Σύντις δ' ὁ Θέρσανδρος πόρρωθεν, καὶ καταμηνύσοντα τὸ πρᾶγμα εἶδὼς, ἂν ἐν βασάνοις γένηται, φθάσας ἀποδιδράσκει, καὶ νυκτὸς ἐπιελθούσης, τῆς πόλεως ὑπεξέρχεται. Τὸν

serat, commotavit. Hinc factum est, ut cum violata aliqua pudicitia arguitur, cum in fontem descendens se lavet, ejus unda exigua viv medias tibias attingit. Judicium autem fieri hoc pacto consuevit. (Quae dilata est, falso se insimulari jurat :) jusjurandumque in tabella descriptum ad collum filo alligatum sustinens, in fontem descendit. Ac si verum jusjurandum juraverit, aqua omnino immota manet: sin minus, intumescit, atque ad collum usque se attollens, tabellam contegit. Haec dum loqueremur, tempusque ad vesperam inclinaret, seorsum dormiturus quisque discessit.

XIII. Postribus multitudo universa convenit: cui vultu hilari Thersander praeibat, nosque identidem ridens intuebatur. At Leucippe sacram atque ad pedes usque demissam linteam, zonaque succinctam stolam induta, et purpureis villis redimita, nudis pedibus perquam decenter speluncam ingressa est. Quae dum ipse spectarem, tremore correptus sum: mecumque solus: Mihi quidem certe, inquam, dubium non est, quin virgo adhuc sit Leucippe: sed Panem, carissima, meluo. Deus est virginum amans et timeo ne videlicet fistula etiam tu illuc fias. Illa quidem Panem per aperta loca insoquentem effugit, et in lato campo agitabatur, nos vero te, quasi obsidem, hasce infra valvas inclusimus, ut ne si aequatur, fugiendi tibi sit potestas. Verum tu, o here Pan, propitius nobis sis, neque loci leges, quas nos quoque observavimus, transgrediaris: quin immo intactam nobis Leucippen reddas: ejusmodi enim cum Diana tibi federa ista sunt: neque virginem fallas.

XIV. Haec dum mecum loquerer, suavis exaudiri sonus captus est. Ac fuerunt, qui dicerent, suaviorem nunquam auditum fuisse. Antri quoque valvae sponte sua statim patuerunt. Ita Leucippe prodit: multitudineque universa praer voluptate acclamare, ac Thersandrum conviciis consecrari cepit. Ego vero, quantum luctum animo conceperim, nulla unquam oratione satis explicare possem. Haec una praeclarissima victoria nobis parva, inde digressi ad Stygis fontem pervenimus, ut conditionis alterius periculum faceremus. Populus ad videndum jam se comparaverat, reliquaque omnia in promptu erant. Itaque tabellam collo Melite alligavit; fons pellucidus et exiguus, in quem descendit et stabat intrepido vultu. Unda, ut erat, humilis remansit, nec tantulum quidem consuetum excessit modum. Quamobrem, ubi tempus manendi in fonte praeteriit, praeses mulierem dextra prehensam ex aqua eduxit, duobus jam certaminibus devicto Thersandro: qui cum tertio quoque se victum iri animadverteret, clara se proripiens cursu domum ablit, veritus ne a populo lapidibus obrueretur. Nam cum jam Sosthenem collo oborto adducerent adolescentes quatuor, duo Melites cognati, duo item famuli ad illum quaerendum ab ea missi, atque id Thersander procul agnovisset, factum indicatum iri videns, si de Sostheno quaestio haberetur, arrepta fuga urbe noctu exces-

αι Σωσθένην εις την εἰρατήν ἐπέλευσαν οἱ ἄρχοντες ἐπιβλήθηκαί, τοῦ Θεραπέδου φηγόντος. Τότε μὲν οὖν ἀπελάττωρεθα, κατὰ κράτος ἤδη γενόμενοι καὶ ὑπὸ πάντων ἐβρηκούμενοι.

15. **IE.** Τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὸν Σωσθένην ἤγον ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας οἱ ταύτην ἔχοντες τὴν πίστιν. Ὁ δ' ἐπὶ πατέρας ἑαυτὸν ἀγόμενος ἰδὼν, πάντα σαφῶς λέγει, ὅσα τ' ἐπέμνησεν ὁ Θερασάνδρος, καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπετίτησεν· οὐ παρέδωκε δ' οὐδ' ὅσα ἰδίᾳ πρὸ τῶν τῆς
16. Λευκίππου θυρῶν διελίθησαν πρὸς ἀλλήλους περὶ αὐτῆς. Καὶ ἔ μὲν αὐτῶς εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐδέδιχτο, δῆσμον δέσχεν τοῦ δὲ Θερασάνδρου φυγὴν ἀπόντος κατήρησαν. Ἦμῶς δ' ὁ ἱερεὺς ὑπέδωκε πάλιν τὸν ἀποβάνον τρόπον. Καὶ μεταξὺ δειπνοῦντες ἐμυσθη-
17. λογημένοι ἄ τι τὴν προτέραν ἐτύχομεν εἰπόντες, καὶ εἰ τι ἐπιδείστερον ἢ ὧν ἐπάθομεν. Ἡ Λευκίππη δὲ, ὅτε δὴ μᾶλλον τὴν πατέρα μηκέτι αἰδομένη, ὡς ἂν σαφῶς παρόντος ἐβριθείσα, τὰ συμβῆντα μὴδ' ἠδοντὸς διηγήται. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν Φάρον ἐγεγόνει καὶ τοὺς
18. ληστὰς, λέγει πρὸς αὐτήν· Οὐκ εἶρεῖς ἡμῖν τὸν μῦθον τοῦ τῆς Φάρου ληστῶν καὶ τῆς ἀποτυμθείσης ἐλεῖ τὸ πῆγμα κεφαλῆς, ἴνα σου καὶ ὁ πατὴρ ἀκούσῃ; Τοῦτο γὰρ μόνον ἐνδεὶ πρὸς ἀκράσιον τοῦ παντὸς δράματος.

ΙΣΤ. Γυναίκα, ἔφη, κηκοδαίμονα ἐξακατήσαντες οἱ λησταὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ πωλοῦσῶν τὰ Ἀρροδίτις, ὡς δὲ ναυκλήθη τινὶ γυναικῶν συνιστομένην ἐπὶ τοῦ σκάφους, ταύτην εἶχον ἐπὶ τῆς νεῆς, ἀγνοοῦσαν τὴν ἀλήθειαν ἐπ' ὁ πύρην, ὑποτινοῦσαν δ' ἡσυχῆ τινὶ τῶν πειρατῶν. Αἴτην δ' ἦν ἑρατῆς ὁ ληστής. Ἐπεὶ δ' ἀρπάσαντες
19. αὐτὴν, ὡς εἶδες, ἐπέβησαν τῷ σκάφει καὶ πτερώσαντες αὐτὴν ταῖς κώπαις ἔφυγον, ἔβρῳντες τὴν διώκουσαν ναῦν φθάνουσαν, περιελόντες τὸν τε κόσμον καὶ τὴν ἐσθῆτα τῆς ταλιπύρου γυναικὸς ἐμοὶ περιπέθεσαι, τοὺς δ' ἐμὸς μισθόνους ἐλείπει· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐπὶ τῆς
20. πρύμνης ὄθον διώκοντες ἔβηθε, τὴν κεφαλὴν ἀποτίνουσιν αὐτῆς, καὶ τὸ μὲν σῶμα ἔρριψαν, ὡς εἶδες, κατὰ τῆς θαλάσσης, τὴν δὲ κεφαλὴν, ὡς ἔπεισε, εἶχον ἐπὶ τῆς νεῆς τότε. Μικρὸν γὰρ ὕστερον καὶ ταύτην ἀποσκευάσαντες ἔρριψαν ὁμοίως, ὅτε μηκέτι ταῖς διώκοντας εἶδον. Οὐκ οἶδα δὲ πότερον τούτου χάριν
21. προσηλασίουσάντες ἔφυγον τὴν γυναικᾶ, ἢ διεγυροῦσας ἀνδραποδίσαντες πώλησαι, ὡσπερ ὕστερον πεπράσασαι κατέμει· τῷ δὲ διώκεισθαι πρὸς ἀπάτην τῶν δικαστηρίων ἀντ' ἐμοῦ σφάττουσι, νομίζοντες, πλέον
22. ἐπιβλήθημεν ἐκ τῆς ἐμῆς πράξεως ἢ τῆς ἐκείνης. Διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τὸν Χαιρέαν τὴν σφίαν δόντα δίκην ἐπέβην. Αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ συμβουλεύσας ἀντ' ἐμοῦ τὴν ἐπιβάνου ἀποπεινίαςτας εἶπαι. Ὁ δὲ λοιπὸς τῶν
23. κωπῶν ὄχλος οὐκ ἔρασαν με αὐτῷ ἀφήσειν μόνον· φέροντο γὰρ ἤδη λαβόντα σῶμα ἕτερον, ὃ πρᾶθὲν ἂν πωλείσθην αὐτοῖς ἀνομιλῶν κέρδους· δεῖν δ' ἀντὶ τῆς
24. νεοσύστα· ἐμὲ πρᾶθῆσαν κοινὴν ἀπασιν αὐτοῖς γενέσθαι πᾶσιν ἢ ἐκείνῳ μόνῳ. Ἦς δ' ἀντέλεγε, δικαιοδο-
25. ῶντος ἔβησε καὶ τὰς συνθέκας προζέρουε, ὡς οὐκ

sit. Interea Sosthenem in custodiam dari archontes juse-
runt. Nos modis omnibus victores magna cum omnium
commendatione absoluti fuimus.

XV. Postridie Sosthenes ab iis, qui ei rei praeerant, ad archontes ductus, simulatque parata sibi esse tormenta in-
tellexit, continuo et quo Thersander aggressus fuerat, et
quo ipse illi suggererat, una etiam cum iis omnibus quo-
ante Leucippus ostium privatim de illa secum ambo discer-
nerant, palam confessus est: ideoque poenas daturus in
carcerem denique conjectus. Thersander autem (jam enim
absens erat) exsilio multatus fuit. Nos ab antistite, ut
antea quoque, accepti, de quibus priore in tota locuti fu-
ramus, et praesertim, si quid arumnarum nostrarum praele-
miseramus, recensere petrevimus. Leucippe quoque pa-
trem non amplius verita, utpote quae vere virgo inventa
fuisset, casus non sine voluptate suos commemorabat. Cum
ego, posteaquam ad Pharum et piratas ventum est, Quin-
tu igitur, inquam, Phariorum praedonum commentum,
abscissique illuc capitis a-nigma nobis explicas, ut id etiam
patri tuo innotescat? hoc unum enim ad rem omnem in-
telligendam desideratur.

XVI. Tum illa, Mulierem, inquit, ex iis, quae pretium
prostant, cum allexissent, nautarum uni eam in uxorem
daturus se esse pollicentes, navi imposuerunt, quomobrem
quidem adesset, vere nescientem, sed piratarum uni, qui
ejus anator esse ferebatur, occulte adjunctam. Postea
vero cum me raptam, ut vidisti, navi imposuissent, et rema
fuga incumbentes navem insequentem viderent, detractis
misere illi ornamentis et vestitu omni, eo me adinave-
runt, meoque deinceps ornatu indutam illam summa in
puppi collocarunt ita, ut a persequentibus cerni posset, ac
capite privarunt: cadavereque, ut vidisti, in mare projecto,
caput aliquantisper intra navem, ubi ceciderat, tum relinque-
runt: quod non ita multo post, cum jam qui se sequerentur,
nullus amplius haberent, pariter est dejectum. Mihi
vero incertum est, eane de causa, an potius, ut quod de me
postea factum est, commendaretur, mulierculam illam com-
parassent. Illud certe constat, eam mei loco, ut insequentes
eluderent, jugulatam, existimantibus illis, majus ex mei,
quam illius venditione, lucrum se facturos. Atque hunc
etiam factum est, ut Chacream, qui ejus necandae abjicien-
daque suavor et auctor fuerat, meritas dantem poenas vi-
derim. Nam cum reliqua piratarum multitudo ei me soli
dimittere negaret, propterea quod paulo antea mulierem
altam, quae vendita magno eis luero futura erat, habuisset,
maque mortuae loco vendi, ac pecuniam in commune can-
ferri oportere diceret, ille autem causam suam defendendo
repugnaret, pactumque se cum iis esse affirmaret, ut non
publica omnium utilitate, sed privata sui ipsius gratia me

εις κρήσιν ἀρπάσειεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐρωμένην αὐτῷ, καί
τι θρασύτερον εἶπε, τίς τῶν ληστῶν, καλῶς ποῶν,
ἔπισθεν ἐσθὸς ἀποκόπτει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ μὲν
οὖν δίκην οὐ μωπτήν δοῦς τῆς ἀρπαγῆς, ἔρριπτο καὶ
αὐτὸς κατὰ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ λησταί, δύο πλεῖ-
στοντες ἡμερῶν, ἀγροσί με οὐκ οἶδ' ὅποι γε, καὶ πε-
πράσκαυτιν ἐμπόριον συνήθει, κάκεινος Σιστόβει.

15 Ζ'. Λέγει δὴ καὶ ὁ Σώστρατος· Ἐπεὶ τοῖσιν τοὺς
ἡμετέρους μύθους, ὦ παιδίᾳ, κατελέξατε, εἰρ' ἀκού-
σῃτε, εἶφη, καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ οἴκoi πραγμένα περὶ
ἡαλλιογόνην τὴν σὴν, ὦ Κλειτοφῶν, ἀδελφῆν, ἵνα μὴ
ἀσάμβλοιοι ὦ μυθολογίας παντάσῃ. Καί γ' ἀκούσας
τὸ τῆς ἀδελφῆς ὄνομα, πάνυ τὴν γνώμην ἐπεστράφην,
καὶ, Ἄγε, πάτερ, εἶπον, λέγε· μόνον περὶ ζωῆς [αὐ]
10 λέγοις. Ἄρχεται δὴ λέγειν, ἀ φθάνω προειρηκῶς
ἅπαντα, τὸν Καλλιστήνην, τὸν χρησιμῶν, τὴν θεωρίαν,
τὸν λίμβον, τὴν ἀρπαγὴν. Εἶτα προσέθηκεν, δεῖ
μῆδ' ἄν κατὰ τὸν πλοῦν ὡς οὐκ ἦν θυγάτηρ ἐμὴ, διη-
μαρτήθη δὲ τὸ πᾶν ἔργον αὐτῷ, ἦρα δ' ὅμως καὶ σφόδρα
15 εἶς Καλλιογόνης, [καὶ] προσέειπεν αὐτῆς τοῖς γόνασι,
Δίτποινα, εἶπε, μὴ με νομίσης ληστὴν εἶναι τινα καὶ
κακοῦργον. Ἄλλὰ γὰρ εἰμι τῶν εὖ γεγονότων, γένει
Βυζάντιος, δευτέρου οὐδενός· ἔρω δὲ με ληστείας ὑπο-
κριτὴν πεποιήκει καὶ ταύτας ἐπὶ σοὶ πλέξαι τὰς τέχνας.
20 Δούλον οὖν με σεαντῆς ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας νόμιζε.
Καὶ σοὶ προῖκα ἐπιδίδωμι, τὸ μὲν πρῶτον ἐμαυτὸν,
ἐπειθ' ὅσῃν οὐκ ἂν ὁ πατὴρ ἐπέδοκέ σοι. Ἐγρήσω
δὲ σε παρθένον μέχρι περ' ἂν σοὶ δοχῆ. Καὶ ταῦτ'
εἰπὼν καὶ ἔτι τοῦτων πλείονα εὐαγιογότεραν τὴν κόρην
30 αὐτῷ γενέσθαι παρεσκεύασεν. Ἦν δὲ καὶ ὀφθῆναι
καλῶς καὶ στωμύλος καὶ πιθανώτατος, καὶ ἐπειδὴ ἦκεν
εἰς τὸ Βυζάντιον, συμβόλαιον ποιησάμενος προικὸς
μεγίστης καὶ τᾶλλα πολυτελεῶς παρασκευάσας, ἰα-
νήτᾳ τε καὶ χρυσῶν καὶ ὄσῃ εἰς κόσμον γυναικῶν εὐ-
40 θαμίων, περιεῖπεν εὖ καὶ καλῶς, ἀχραντον τηρήειν,
ὡς ἐπαγγεῖλατο· ὥστε καὶ αὐτὴν ἤρῃκει τὴν κόρην
ἤδη. Ὁ δὲ καὶ τᾶλλα πάντα περιεῖχεν ἑαυτὸν κο-
σμιώτατον καὶ ἐπιεικῆ καὶ σώφρονα, καὶ ἦν τις
ἐξείρητος περὶ τὸν νεανίσκον θαυμαστὴ μεταβολή.
50 Ἐδρας τε γὰρ ἐξανίστατο τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἐπε-
μελεῖτο φθάνειν προσαγορεύων τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ
τὸ τέως ἀκρίτον πολυτελεῶς ἐκ τῆς πρὶν ἀσωτίας εἰς τὸ
εὐβουλον μετακίπτον, τὸ μεγαλόφρον ἐφύλαττε πρὸς
τοὺς ἐν χρεῖᾳ τοῦ λαθεῖν διὰ πέναν ὄντας. Ὅστε
60 θαυμάζειν ἅπαντας τὸ αἰνίδιον οὕτως ἐκ τοῦ χείρονος
εἰς τὸ πάνυ χρηστὸν μετελθόν. Ἐμὲ δ' οὖν ἤρῃκει
πάντων μᾶλλον, καὶ υπαργάπων αὐτὸν, καὶ τὴν πρὶν
ἀσωτίαν φύσει ἐνόμιζον εἶναι θαυμαστὴν μεγαλοურ-
γίαν, ἀλλ' οὐκ ἀφρασίαν. Καμὲ οὖν ὑπεισφέρει τὸ τοῦ
70 θεμιστοκλέους, ὅτι κάκεινος τὴν πρώτην ἡλικίαν σφόδρα
ὄξως ἀκόλαστος εἶναι, πάντας υπερέβαλεν Ἀθηναίους
ὑστερον σοφία τε καὶ ἀνδραγαθία. Καὶ δὴ μετινδύου
ὀπισθοραχίας αὐτὸν, ὅτι μοι περὶ τοῦ τῆς θυγατρὸς
ἐπιλέγη γάμου. Καὶ γὰρ μὴ σφόδρα ἐθεράπευε καὶ

capere, aliis etiam gravioribus additis, confidenter admo-
dum asseveraret, eorum unus qui forte post eum consid-
lerat, merito quidem caput illi abscidit, atque illa non in-
justas rapinae ipse quoque pomas luens, in mare deieclus
et ipse fuit. Piratae biduo post, nescio quo delati, merca-
tori cuidam, familiari suo, mercator Sostheni accepta pec-
unia me concessit.

XVII. Tum Sosthratus, Posteaquam vestros, inquit, filii,
casus commemorastis, agiledum quae de Calligone, Clitio-
phontis sorore, domi acta sint, ex me quoque audite; ne
solus ipse narrandi omnino immunis abeam. Ego vero,
sororis nomine audito, attentior factus, Ut lubet, inquam
pater, siquidem de vivente dicturus es. Tum ille, qui
antea ipse narraui, omnia recensuit, Callisthenem scilicet,
oraculum, sacrificium, naviculam, raptum: illud etiam
addens, Callisthenem cum inter navigandum rescivisset,
Callionem filiam meam non esse, tametsi rem contra,
quam putarat, evenisse cognovisset, nunquam tamen amare
illam desutisse, sed ad genua ejus prostratum, hujusmodi
fere locutum esse: Ne me, o hera, praedonem, flagitio-
sumve aliquem esse putes, qui nobili loco natus Byzantio-
rum, nemini genere cedam. Amor fecit ut praedonis partes
agerem et has insidias tibi struerem. Verom tunc me
posthac mancipiam puta: tibi enim memet inprinis, deinde
fortunas, quantas nunquam tibi pater dedisset, trado: quin
etiam a virginitate tua violanda, quamdiu voles, abstinebo.
His ille atque aliis etiam ad persuadendum aptioribus (erat
enim cum adspectu decorus, lepidus et in dicendo argutus)
puellam suam in sententiam pertraxit. Ac posteaquam By-
zantium reversus est, dote ingenti pacta, multisque aliis,
veste scilicet, auro, ceterisque rebus ad divitum mulierum
ornatum spectantibus magnifice praeparatis, puellam sane
quam splendidissime adornavit, qualemque illam rapuit,
virginem, uti antea promiserat, manere passus est. Ipse
vero plerisque in rebus tractandis modestam, moderatum-
que ac mansuetum se praestitit: adolescenti quoque nova
quaedam mutatio repente facta est. Nam et senioribus as-
surgebat, et obvius quibusque salutem prius reddere stu-
debat, quam accepisset: cumque antea immodice sui profu-
sus esset, priore luxuria in prudentiam, mutata, liberalitate
deinceps erga eos, qui egerent, uti cepit, ut mirarentur
omnes, tam subito ex tam pravo tam frugi evasisse. Me
vero pro ceteris allegerat: illum deamabam, et priorem
luxum admirabilem quamdam naturae largitatem potius,
quam intemperantiam, fuisse animadverti. Ac mihi tum
venit in mentem illud de Themistocle: qui cum in adole-
scentia perquam dissolutus esset, omnes tamen deinceps
Athenienses prudentia et fortitudine superavit. Me itaque
penitebat, hominem, cum filiam dari sibi peteret, repu-
diasse: nam et maximum mihi honorem tribuebat et pa-
triam appellabat, armatusque per forum comitabatur. Sed

καὶ πατέρα καὶ κατὰ τὴν ἀγορὴν ἐδοροφύρει καὶ πάντας εἰς πολέμου γυμνασίῳν οὐκ ἠμίλει, ἀλλὰ καὶ πάντας ἱππομάνους ἐν ταῖς ἱππασίαις διέπρεπεν. Ἦν μὲν οὖν καὶ πρὸς τὸν τῆς ἀσπιδίας χρόνον τοῦτοις χαίρων καὶ κρῖναιος, ἀλλ' ὡς ἐν τρυφῇ καὶ παιδιᾷ· τὸ δ' ἀνδρείου ἔργου αὐτῶν καὶ τὸ ἐμπειρὸν λεληθῶτως ἐτρέφετο. Τέλειον δ' ἦν αὐτῶν τὸ ἔργον πρὸς τὸ καρτερώς καὶ ποικίλως διαπρέπειν ἐν ταῖς πολεμικοῖς. Ἐπεδίδου δὲ καὶ χρήματα ἰκανὰ τῇ πόλει. Κάκεινον ἄμ' ἐμοὶ στρατηγὸν προβάλλοντο· ὅθεν ἐτι μάλλον ὑπερησπάζετό με, ὑπάρχον μοι κατὰ πάντα παρέχον ἑαυτόν.

III. Ἐπεὶ δ' ἐνίκησαμεν τὸν πόλεμον ἐπιτρανεία τῶν θεῶν, [καὶ] ὑποστρέψαντες εἰς τὸ Βυζάντιον, εὐρημαίνοντες τὴν Ἡρακλίαν καὶ τὴν Ἀρτεμιν, ἐμειροτομήθημεν, ἐφ' ἧ μὲν ἐνταῦθα τῇ Ἀρτέμιδι, ὃ δ' εἰς Τύρον Ἡρακλίᾳ, λαβόμενός μου τῆς δεξιᾶς ὁ Καλλισθένης, δεξιῶτος πρώτον τὰ πεπραγμένα αὐτῶν περὶ τὴν Καλλιόπην, Ἄλλ' ἔπειρ ἐποιήσαμεν, πάτερ, εἶπε, τὰ μὲν νόστιμος φῶσι πίπραται βίβη, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα προτιρέσει. Παρθένον γὰρ τὴν κόρην μέχρι τούτου τετήρηκα, καὶ ταῦτα πολέμοις ἑμιλῶν, ἐν οἷς οὐδεὶς ἀναβλάσεται τῆς ἡδονᾶς. Νῦν οὖν εἰς τὴν Τύρον αὐτῆς ἀπαγαγεῖν ἔγνωκα πρὸς τὸν πατέρα, καὶ νόμιμον παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὸν γάμον. Ἄν μὲν οὖν ἐθελήσῃ μοι δοῦναι τὴν κόρην, ἀγαθὴ τύχη δεξομαί· ἂν δὲ σκαίως γένηται καὶ ὀσκόλος, παρθένον αὐτὴν ἀπολήψεται. Ἦρὸν γὰρ προία ἐπιδοῦς οὐκ εὐκαταπρόνητον, ἀγαπητῶς ἂν λάθοιμι τὸν γάμον. Ἀναγκάσσομαι δὲ σοὶ καὶ τὸ συμβόλαιον, ὃ φθάνει πρὸ τοῦ πολέμου γράψας, καὶ δέξιμος συνοικίεται τῇ Καλλισθένει τὴν κόρην, τὸ τε γένος αὐτοῦ καταλίγων καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τὰς ἐν ταῖς πολέμοις ἀρετὰς. Τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡμῖν τὸ συγκείμενον. Ἦρὸν δὲ, ἦν τὴν ἔριον ἀγωνισομένη, διέγνωκα πρώτον μὲν εἰς τὸ Βυζάντιον διαπλευσαι, μετὰ ταῦτα δ' εἰς τὴν Τύρον. Καὶ ταῦτα διαμυθολογήσαντες ἐκοιμήθημεν τὸν αὐτὸν τρόπον.

IV. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ παραγεγόμενος ὁ Κλεινίας ἔρη Ἡφαιστίδρον διὰ τῆς νυκτὸς ἀποδεδραχέναι τὴν γὰρ ἔστιν οὐχ ὡς ἀγωνισομένον πεποιθῆσαι· βουλόμενον δὲ μετὰ προφασίας ἐπισχεθῆναι τὸν ἕλεγον ὧν ἐτόλμηται. Μειναντες οὖν τῶν ἐξῆς τριῶν ἡμερῶν, ὅσων ἦν ἡ προτιμία, προσελθόντες τῷ προέδρῳ, καὶ τοὺς νόμους ἀναγόντες καθ' οὓς οὐδεὶς ἐτι τῷ Θερσάνδρῳ νόμος πρὸς ἡμᾶς ἦν, νεὸς ἐπιθάντες καὶ οὐρίῳ χρησάμενοι πνεύματι, κατήραμεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ καὶ τοὺς πολυεύκτους ἐπιτελέσαντες γάμους, ἀπεδημήσαμεν εἰς τὴν Τύρον. Δύο δ' ὑστερον ἡμερῶν τοῦ Καλλισθένους ἐπιθόντες, εὐρημαίνοντες τὸν πατέρα μέλλοντα θύειν τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν. Παρήκαμεν οὖν ὡς καὶ συνήσαντες αὐτῶν καὶ ἐξήμενοι τοὺς θεοὺς, τοὺς τ' ἑαυτῶν καὶ τοὺς ἐκείνου γάμους οὖν ἀγαθῶς φυλαχθῆναι τύχης. Καὶ διηγήσαμεν ἐν τῇ Τύρῳ παραμειψάντες ἐπιθῆναι εἰς τὸ Βυζάντιον.

nec a bellis studiis animus ejus abhorrebat: quippe in equestribus certaminibus perquam strenue se gererat, ut pote qui prima illa etiam intemperanti aetate equis, quamquam temere et ad luxum paratis, gauderet, sed tamen virile robur et rerum usus præcipuum in eo studium fuit, bellicas res fortiter multifariamque tractare. Multo quin etiam aere suo privato rempublicam juvit, necumque una militum ductor creatus est: unde majorem quoque mihi honorem habuit, obsequentem aese in omnibus præstans.

XVIII. Postea vero quam de hostibus, diis ipsi nobis coram adstantibus, victoriam reportavimus, Byzantium reversi, ego huc Dianæ, ille Tyrum Herculi, ad grallas referendas missi sumus. Sed prius tamen dextera prehensens me Callisthenes, quæ sibi Calligones causa facta fuisset, commemoravit, eorum, inquam, pater, quæ antea fecimus, juventutis indoles, vis, causa fuit: quæ vero post, iudicio adhibito commissa fuerunt. Virginem enim puellam hactenus servavi, belli præsertim tempore, quo nemo sibi oblatas perfrueudarum voluptatum occasiones abire pati vult. Nunc eam Tyrum ad patrem ducere, et ab eo sicuti leges jubent, in uxorem accipere, omnino constitui. Quod si impetravero, eam bona fortuna accipiam: sin autem difficilis illo atque morosus, virginem etiam filiam suam sibi habeat: quam tamen ego hercule non contemnenda dote confecta in uxorem lubens duxerim. Tabellas vero etiam, quas antequam ad bellum exirem, puellam Callistheni nubere optans, conscripseram, tibi recitabo: in his enim genus illius, dignitatem, rei militaris usum recensui. Quæ autem inter nos pacti eramus, hæc sunt. Mili vero, si etiam post Thersandri provocationem secundum nos judicatum fuerit, Byzantium primum, deinde Tyrum navigare in animo est. Hic cum ille dicendi finem fecisset, cubitum se quisque nostram, ubi pridie, contulit.

XIX. Postridie reversus ad nos Clinia, Thersandrum noctu solum vertisse, ab eoque, non ut revera hoc certamen iniret, provocatum fuisse: sed id cause sumptum, ut iudicio eorum, quæ ausus fuerat, faciendo moram injiceret, narravit. Nos triduum adhuc morati, (ad tantum enim temporis vadimonium durabat) Præsidentem rursus convenimus: recitatisque legibus, ex quibus nullam Thersandro nos accusandi causam fuisse apparebat, nave conscensa, prosperoque flante vento, Byzantium, ubi peroptatas consecimus nuptias, deinde Tyrum navigavimus. Quo in loco, cum biduo post Callisthenem adventassemus, patrem ob sororis nuptias postera die sacra facturum comperimus. Assimus itaque, ut una sacra faceremus deosque, ut meas illiusque nuptias felices fortunatasque esse vellent, precæremur. Et decrevimus hieme illie acta, Byzantium redire.

LONGUS.

ΛΟΓΓΟΥ
ΠΟΙΜΕΝΙΚΩΝ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ
ΔΑΦΝΙΝ ΚΑΙ ΧΛΟΗΝ
ΛΟΓΟΙ ΤΕΤΤΑΡΕΣ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐν Λέσβῳ ἠερῶν, ἐν αἵσιν Νυμφῶν, θέαμα εἶδον
καλλίστου, ὃν εἶδον· * εἰκόνα γραφῆν ἱστορίαν ἔρωτος.
Καλὸν μὲν καὶ τὸ αἶσος, ποικυδένδρον, ἀθροῦν, κα-
ταρρυτόν· μία πηγὴ πάντ' ἔσχευε, καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ
δένδρα· ἀλλ' ἡ γραφὴ, τερπνοτέρα καὶ τέχνην ἔχουσα
περιτετὴν καὶ τέχνην ἔρωτικὴν· ὥστε πολλοὶ καὶ τῶν
ἑσίων κατὰ φάσμαν ἦσαν, τῶν μὲν Νυμφῶν ἰκέται, τῆς
δ' εἰκόνος θεαταί. Γυναῖκες ἐπ' αὐτῆς τίκτουσαι, καὶ
ἄλλοι σπαργάνους κοσμοῦσαι, παιδία ἐκκείμενα,
10 ποίμνια τρέφοντα, ποιμένες ἀνατρούμενοι· νέοι συντι-
θέμενοι, ληστῶν καταδρομῆ, πολέμιων ἐμβολῆ. Πολλὰ
δοῦκα καὶ πάντα ἔρωτικά ἰδόντα με καὶ θαυμάσαντα
πῶς ἔσχην ἀντιγράψαι τῆ γραφῆ, καὶ ἀναζητησάμενος
ἔφηρτάν τῆς εἰκόνος, τότε τρεῖς βίβλους ἔξαπονητάμην,
15 ἀνοήτως μὲν Ἑρωτι καὶ Νύμφαις καὶ Πανί, κτήμα
αἱ τερπνὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, δ καὶ νοσοῦντα ἰάσεται,
καὶ ἀποθνήσκον παραμυθήσεται, τὸν ἐρασθέντα ἀνα-
μνήσει, τὸν οὐκ ἐρασθέντα προπαιδεύσει. Πάντως γὰρ
εὐδὴς ἔρωτα ἔρυσεν ἢ φεύξεται, μέχρις ἂν κάλλος ἢ
20 καὶ ὀφθαλμοὶ βέβηποισιν. Πάν δ' ὁ θεὸς παράσχοι
αἰσθητοῦσι τὰ τῶν ἄλλων γράφειν.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

A. Πῶς ἐστὶ τῆς Λέσβου, Μυτιλήνη, μεγάλη καὶ
καλὴ· διαίτηται γὰρ εὐριπίς, ὑπερρεπούσης τῆς θα-
λάσσης, καὶ κακίστηται γεφύραις ἕσπετο καὶ λευκοῦ
1 ἁλῶος. Νομίεται δ' ἄνδρ' πόλις ἔσθ' ἄλλ' ἄνθρωπον. Ταύτης
τῆς πόλεως [τῆς Μυτιλήνης], ὅσοι ἀπὸ σταδίων δια-
στήσαντες ἄνδρ' εἰδαίμενος, κτήμα κάλλιστον
ἀπὸ τερπνότερα· πεδία περὶ γέφυρα· γέφυρα κλημάτων·
2 ἡμαὶ περικλήμα· καὶ ἡ θαλάσση προσέκλυζεν ἕσπετο
κατασπαστὸν ἄνθρωπον ἀπὸ θαλάσσης.

B. Ἐπιπέδον τὸ ἀγρὸν ἐν μέσῳ αἰσθητοῦσι, ἄσπετος
καὶ ἄσπετος ἄσπετος τὸν αἰσθητοῦσι. ἄσπετος

LONGI
PASTORALIUM

DE
DAPHNIDE ET CHLOE
LIBRI QUATUOR.

PROOEMIUM.

Cum in Lesbo fecis indagarem, Nympharum in loco,
spectaculum vidi, omnium, quotquot quidem oculis usum-
pavi, pulcherrimum: videbar tabulam pictam, imaginem
quae amatoriam historiam repraesentaret. Amorus qui-
dem erat ille locus, densus arboribus, floribus ridens, aquis
irriguus; nans fons omnia dabat, cum flores, tum arbores:
at tamen ju umbor erat illa pictura in qua et singulare arti-
ficium, et amatoris casus descriptio conspicebantur; adeo
ut multi etiam peregrini, fama exciti, hoc ventilarent,
Nympharum quidem supplices, sed et magis spectatores
futuri. In hac tabula videre erat mulieres parturientes, et
alias quae fascis adornarent, expositos infantes, pecudes
quae eos alerent, pastores qui eos tollerent, juvenes militiam
sibi fidem obstringentes, latronum incursionem, hostium
impressionem. Multa alia poterea, ea quae omnia amatoria,
videnti mihi et admiranti cupido inesset scripto quasi re-
spondendi picture isti, eamque veluti repraesentandi.
Postquam igitur hujusce imaginis interpretem conquisivis-
sem, quatuor collecti libros, donum Cupidini, Nymphis
et Panti sacrum, opusque cunctis juvenum hominibus,
quod agro medelano, morenti solatium afferat, epus, qui
amavit, memoriam retinet et amoris rictum docet. Om-
nino namque nullus unquam amorem effugit aut effugiet,
quamdiu suus formae decet, suaque oculis aures constabit.
Nobis autem Numen concedat, ut sanis integrique aliorum
casus describere queamus.

LIBER PRIMUS.

I. Est in Lesbo civitas Mytilene, magna et pulchra. In-
fluens mare multis eam euripis distinguit ac dissectat: et pon-
tes totam urbem ornant ex candore ac pulchro lapide facti,
ut non mris, sed insula esse videatur. Ab hac urbe [Myti-
lene] stadia circiter ducenta, viri cujusdam opulenti ago-
situs erat, possessio pulcherrima; montes ferarum, prata
trifida feracia, palmithibus colliculi, pasena gregebus alim-
dabant. mare autem litus molli arena extensum altos-
lat.

II. Hoc in agro gregem pasentem reperimus, nonnulli Lesbos,
infantem ab una capra cum enutritum invenit. Salus erat,

ἦν καὶ λόγμω βέβαιον, καὶ κίττος ἐπιπλανώμενος, καὶ πόα
μαλθακὴ, καθ' ἣς ἔκειτο τὸ παιδίον. Ἐνταῦθ' ἦ αἰὲς
θεόουσα συνεχῆς, ἀφανῆς ἐγένετο πολλάκις, καὶ τὸν ἔριπον
ἀπολιποῦσα, τῇ βρέφει παρέμενε. Φυλάττει τὰς δια-
βρομάς δ' Ἀάμων, αἰκτεῖρας ἀμελούμενον τὸν ἔριπον, καὶ
μεσημερίας ἀκμαζούσας, καθ' ἕνος ἔλθων, ὅρῃ ἦν μὲν
αἶγα περιλαργυμένης περιβεβηκυῖαν, μὴ ταῖς γηλαῖς
βλάπτοι πατοῦσα τὸ βρέφος, τὸ δὲ, ὡς περ ἐκ μητρῶος
θηλῆς τὴν ἐπιτροπὴν ἔικον τοῦ γάλακτος. Θαυμάσας,
ὡς περ εἰκὸς ἦν, πρόσσεισιν ἐγγὺς καὶ εὕρισκε παιδίον
ἄρρεν, μέγα καὶ κλῆρον καὶ τῆς κατὰ τὴν ἔκθεσιν τύχης ἐν
σπαργάνοις κρείττοσι. Χλανιδίον τε γὰρ ἦν ἀλουργῆς
καὶ πόρη χρυσῇ καὶ ξιφιδίον ἐλεφαντόκωπον.

I. Τὸ μὲν οὖν πρότερον ἐβουλεύετο μόνοι τὰ γνη-
ρίσματα βαστάσας, ἀπειρήσαι τοῦ βρέφους· ἔπειτα δ' αἰ-
δεσθεῖς, εἰ μὴδ' αἰγὴς φιλοφροσύνην μιμησεται, νόκτα
φυλάσας, κομιζεῖ πάντα πρὸς τὴν γυναῖκα Μυρτάλην, καὶ
τὰ γνηρίσματα, καὶ τὸ παιδίον, καὶ τὴν αἶγα αὐτήν.
Ἦς δ' ἐκπλαγεῖστας, εἰ παιδίον τίττουσιν αἱ αἶγες,
πάντα αὐτῇ διηγείταί, πῶς εὖρεν ἐκκειμένον, πῶς εἶδε
τρεφόμενον, πῶς ἡδέσθη καταλιπεῖν ἀποθανοῦμενον.
Δόξαν δὲ κακείνη, τὰ μὲν συνεκτεθέντα κρύπτουσι, τὸ
δὲ παιδίον αὐτῶν νομίζουσι, τῇ δ' αἰγῇ τὴν τροφήν ἐπι-
τρέπουσιν. Ὡς δ' ἂν καὶ τούνομα τοῦ παιδίου ποι-
μενικὸν δοκοῖτ', Ἀάφριν αὐτὸν ἐγνωσαν καλεῖν.

Δ'. Ἦδη δὲ διατεῦς χρόνου διακινουμένου, ποιμῆν ἐξ
ἀγρῶν ὑμῶρων νέμων, Δρύας τούνομα, καὶ αὐτὸς ὁμοίως
ἐπιτυχάνει καὶ εὐρήμασι καὶ θεάμασι. Νυμφῶν ἄν-
τρον ἦν, πέτρα μεγάλη, τὰ ἐνδοθεν κοίλη, τὰ ἐξώθεν
περιφερῆς· τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμφῶν αὐτῶν λίθοις
ἐπεποιήτο, πόδες ἀνυποδητοί, χεῖρες εἰς ὄμους γυμναί,
κομιὰ μέγρι τῶν αὐγίνων λευμέναι, ζῶμα περὶ τὴν
ἴσιν, μειδιᾶμα περὶ τὴν ὄφρον, τὸ πᾶν σχῆμα, χορεία
ἦν ὄρουμένην. Ἦ ὅσα τοῦ ἀντροῦ, τῆς μεγάλης πέ-
τρας ἦν τὸ μεσαίτατον. Ἐκ δὲ τῆς πηγῆς ὕδωρ ἀνα-
βλύζον, βεῖθρον ἐποιεῖ γρόμμον, ὥστε καὶ λειμών πᾶν
γλαφυρὸς ἐκτέτατο πρὸ τοῦ ἀντροῦ, πολλῆς καὶ μα-
λακῆς πόας ὑπὸ τῆς νοτίδος τρεφομένης. Ἀνέκειντο δὲ
καὶ γαυλοὶ καὶ αὐλοὶ πλάγιοι καὶ σύριγγες καὶ κάλαμοι,
πρεσβυτέρων ποιμένων ἀναθήματα.

Ε'. Εἰς τοῦτο τὸ νυμφῶν οἶον ἀρτιτόκος συχνὰ φοιτοῦσα,
δοῦσαν πολλάκις ἀπολείας παρέχε. Κολάσαι δὲ βουλό-
μενος αὐτήν, καὶ εἰς τὴν πρότερον εὐνομίαν καταστῆσαι,
δεσμὸν ῥάβδου γλωρᾶς λυγίσας ὁμοιον βρόμῳ, τῇ πέτρᾳ
προσῆλθεν, ὡς ἐκεῖ συλλεγόμενος αὐτήν· ἐπιστάς δὲ, οὐδὲν
εἶδεν, οὐκ ἤλπισεν· ἀλλὰ τὴν μὲν, διδοῦσαν πᾶν ἀνθρω-
πίως τὴν θηλῆν εἰς ἄφρονον τοῦ γάλακτος δλκῆν· τὸ δὲ
παιδίον ἀκλαυστὴ λάθρως εἰς ἀμφοτέρως τὰς θηλάς με-
ταφέρων τὸ στόμα, καθαρὸν καὶ φαίδρον, οἷα τῆς οἰός
τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον ἀπολιγωμένης μετὰ τὸν
κόρον τῆς τροφῆς. Ἐλλο ἦν τοῦτο τὸ παιδίον, καὶ
παρέκειτο καὶ τούτῳ σπάργαντα, γνηρίσματα, μήτρα
διάχρυσος, ὑποδήματα ἐπίγρυστα, καὶ περισκελίδες
χρυσαῖ.

memisque dumis densum, hederaeque errabunda nec non
et mollis herba, in qua jacebat infantulus. Huc capra fre-
quenter comicans, saepe oculis subducitur, suoque fortu
relicto, infanti assidebat. Has discursationes observat La-
mon, neglecti haduli misertus et meridie ardente, caprae
vestigia secutus, eam quidem conspicit caute circumcun-
tem, ne scilicet puerum unguis laderet, infantem vero
tanquam ex materna mamma lac adfluens trahentem. Ille
autem ut par est miratus, propius accedit et puerulum de-
prehendit majusculum atque venustum, et fasciis longe
elegantioribus quam pro expositi infantis fortuna involutum.
Eminvero erat chlamyda purpurea, aurea fibula, et gla-
dioli eburneo capulo.

III. Primo igitur constituerat sola tollere monumenta,
infantem vero derelictum negligere; at deinle cum illum
puderet, si ne caprae quidem humanitatem imitaretur, nocte
expectata, omnia ad uxorem Myrtalen defert et monu-
menta et puerulum et ipsam capram Cui quidem attonitae
quod puerulus etiam caprae parerent, rem totam enarrat:
quomodo expositum offenderit, quomodo enutritum viderit,
quo pacto ipsam deserere moriturum eruberit. Cum et
sic quoque uxori videretur, quo una fuerant exposita,
occultant, infantem pro suo agnoscunt, eumque caprae alen-
dum committunt. Quo autem et nomen infantis pastoralie
videretur, Daphnim illum nominare statuerunt.

IV. Sannque biennio exacto, pastor quidam ex agris vicinis,
cui Dryas erat nomen, pasrens pecora, simile quid invenit
et vidit. Nympharum stabat antrum, petra ingens, ab
interiori quidem parte concava, at vero ab exteriori ro-
tunda. Nympharum ipsarum simulacra lapidibus efficta
erant, pedibus discalceatis, brachiis ad humeros usque
nudis, coma cervice tenuis soluta, veste circa lumbos
succincta; risus circa supercilia, tota figura tripudantium
chorea erat. In media hujusce saxi ingentis parte ora
antri. E fonte autem aqua scaturiens in largum effunde-
batur rivum, adeo ut amenissimum extenderetur ante spe-
luncam pratium, cujus copiosum et molle gramen perenni
rivi humore alebatur. Et mulctrae et tibiae obliquae et
fistulae et calami, seniorum pastorum donaria, suspensa
conspiciebantur.

V. Ad hoc Nympharum antrum crebro itans ovis
nuper enixa, saepe sui interitus suspicionem iniecit.
Dryas igitur eam coercere, et ad pristinum bene et tran-
quille pascendi modum reducere cupiens, vinculum e
vineae lento in laquei modum contorsit, et ad petram
accessit, tanquam ibi ovem comprehensurus; propior
vero factus, nihil omnino eorum vidit quae speraverat:
verum ovem perquam humane ad largum usque lactis
suctum suae mammae copiam facientem; infantulum autem,
absque ullo vagitu avido modo ad hanc, modo ad illam
lactentem mammam os transferentem mundum atque ni-
tidum, utpote cujus faciem lingua detergeret ovis, nisi
alumnus lactis cepisset satietas. Infans haec femella erat,
et huic quoque appositae erant fasciulae, monumenta, mitra
nempe auro distincta, calceoli inaurati, et periscelides
aurae.

Γ. Οὗτος δὲ τι νομίτας τὸ εὐρυμα, καὶ διδασκόμενος παρὰ τῆς οὐδ᾽ ἑλαίου τι τὸ παιδίον καὶ φαίην, ἐκπαίδεται μὲν τὸ βρέφος ἐπ' ἀγκῶνας, ἀποτίθεται δὲ τὰ γνωρίσματα κατὰ τῆς πέρας, εὐρίεται δὲ ταῖς Νύμφαις ἐπὶ τύχῃ γρηστοῦ θρέφει τὴν ἰακτὴν οὐραῖν.
 2 Καὶ ἐπὶ κειρὸς ἦν ἀπειλάσσειν τὴν πείραξιν, εὐθὺς εἰς τὴν ἐπιπέδον τῆ γυναικὶ διηγεῖται τὰ ὄφθητα, δείκνυσι τὰ παρεόντα, παρακλιέσεται θυγατρὶν νομίζει καὶ ἰακτοῦσιν ὡς ἴβην τρέφειν. Ἢ μὲν δὲ Νάσσα τοῦτο γὰρ ἐκαίεται) μήτηρ εὐδὸς ἦν καὶ ἔριεν τὸ ποιεῖν,
 3 δειεὶ ὑπὸ τῆς οὐδ᾽ παρευδοκίμηθῆναι δείδοντα, καὶ πρὸς ταὶ αὐτῆ τομηνικὸν ὄνομα πρὸς πίστιν αὐτοῦ, Νάσσα.

Ζ. Ταῦτα τὰ παιδία τὰ μὲν μάλ' ὑγίαισι, καὶ καλῶς αὐτοῖς ἡεραμένο κοίτητον ἀγροικίας. Ἦδη τ' ἦν ὁ
 15 μὲν πίστε καὶ δόξα ἱπῶν ἀπὸ γενεῶν· ἡ δ' (ἑτεροῦ) τοσεύων, ὄνομα ἀποδείντων· καὶ ὁ Δρύος καὶ ὁ Λάμων ἐπὶ μίσε νομίτας ὄνομα τοῖνδε τι· τῆς Νύμφας εὐδοκίαν ἑλαίου, τὰς ἐν τῇ ἀντροῦ, ἐν ᾗ ἡ πηγή, ἐν ᾗ τὸ παιδίον εὐριν ὁ Δρύος, τον Δάριν καὶ τὴν Λάμον
 20 παραίδηται παιδίον μάλ' αὐθαρή καὶ καλῶ, περὶ δὲ τῶν ὄμων ἔργου, βρεῖθ σμικρὸν ἄμα τοξερῶν φέροντι. Το δ' ἱεραμένον ἀμφοτέρων ἐν βάλει, κελύσαι λοιπὸν πομαίσειν, τὴν μὲν τὸ αἰπόλιον, τὴν δὲ τὸ πομαίνον.

Η'. Ταῦτα τὸ ὄνομα ἴδοντες, ἤχοντο μὲν εἰ ποιμένες
 25 ἔστοντο καὶ οὐτοι τύχην ἐκ ἀπαργάων ἐπαγγελόμενοι κραιπνοῖα, εἰ ἦν αὐτοῖς καὶ τραγῶν ἑτραφῆν ἀβροτέρως καὶ γ' ἄλλα ἐπαίθουν καὶ πάντα ὅσα καλὰ ἦν ἐπ' ἀγροικίας. Ἦδη δὲ παιδεύεται θεοῖς περὶ τῶν σωβέντων προνοῖα θεῶν. Καὶ λοιπὸν αὐτοῖς τὸ
 30 ὄνομα καὶ ὄνομα τῆν τὰ περὶ ἔργου παιδίον παρὰ ταῖς Νύμφαις (τὸ γὰρ ὄνομα λέγειν οὐκ εἶχον), ὡς ποιμαίει ἐκτέμνοντι αὐτοῖς ἄμα ταῖς ἀφῆταις, ἐκδιδοῦντες ἕκαστον· πῶς δὲ νεμεν πρὸ μεσημβρίας, πῶς τομηνικὸν κοπύρατος τοῦ καμάτος, πῶς ἄγειν ἐπὶ
 35 ποῖον, πῶς ἰπάγειν ἐπὶ κῆτον, ἐπὶ τίσι καλαύρασι γρηστοῖσι, ἐπὶ τίσι φηκῆ μόνη. Οἱ δὲ, μάλ' ἡλόντες, ὡς ἀργὴ μεγάλῃ παρευδοκίαν καὶ ἐρίουν τὰς οἴκας καὶ τὰ πρῶτα μάλ' ἢ ποιμαίνον ἔδος· ἡ μὲν, δε πομαίνον ἑταροῦσιν τῆς σωμαίνας τὴν οἴκην· ὁ δὲ,
 40 μεσημβρίας ὡς ἐκαίειν αὐτὸν οὐκ ἀνέμεφεν.

Θ'. Ἦρας ἦν ἀργὴ καὶ πάντα ἔκμαζεν ἀδελφῶν, τὰ ἐν
 45 ἑραμίας, τὰ ἐν λιουῶσι, καὶ ὅσα ἄρια· βροχὸς ἦν ἡδὲ κραιπνοῖα, ἤρος ὄφθητον γρηστοῖσιν, σκίρτηματα πομαίνον ἀγροικίας· ἄνομα ἐκείρων ἐν ταῖς ὄρεσι, εὐδοκίαν
 50 εἰ ταῖς λιουῶσιν οἱ μίλιται, τὰ, λόρμυς κατῆδον ὄρεας. Τροπότης δὲ πάντα κραιπνοῖα εὐδοκίαις, εἰ δ' ἀποδοὶ καὶ νόσι, μμηπαὶ τῶν ἀκουσίων ἱμνοντο καὶ μεσημβρίας, ἀνοῦσιν μὲν τῶν ὄρεων ἄνοσιν ἡδὸν· μεσημβρίας οἱ σκίρτητος τοῖς ὄρεσι, ἔλθοντο κῆρα, καὶ τῆς μεσημβρίας δὲ μεσημβρίας, τὰ ἀνθὲ πομαίειν· καὶ τὰ μὲν εἰς τοῖς κελύσαις εὐδοκίαις, τὰ δὲ, σκίρτητος πομαίειν, ταῖς Νύμφαις ἐπίραρον.

1. Ἰπτατοῖς δὲ κοινῇ πάντα, τῆς τῶν ἀλλήλων

VI. Hoc patitur inventum divinitus rarus et ab ove eductus hujase infantis nascenti, canaque amore prosequi, terra subilidam ulus excipit, monumenta vero ta petam recordat, precatus Nymphas, ut, quod felix fatus quiescit, earum supplicem educare liceat. Et quomam jam tempus erat gregem a pasceis redire, causa repetit, usque que vidit exponit, que invenit, commentat, hortatur, et libulam pro sua agnoscat atque educet, ac tem, quomodo se habet, nulli patefaciat. At Nissa, hoc nomen illi nomen, mater statim erat, infantem amabat, quippe molens, ne ab ove superaretur; quam et ipsa nomen illi postulare indidit, vocando Chloe, ut sibi tamen libam esse suam ex oculi fidem adstrueret.

VII. Et quidem hi infantes brevi temporis spatio ugnis cepurunt incrementum et in us forma elucebat longe quam pro rustica sorte praestantior. Jam autem Daphnis annus quindecim erat natus, Chloe vero totidem, si dios demersis, cum Dryanti et Lamoni eadem nocte huc aspectu est in somnis species: videbant Nymphas illas, quae servabant autem, in quo fons, in quo infantem Dryas invenerat, Daphnim et Chloem tradentes puero admodum pendere et venusto, cui alea ex hominis penderent, quo parva spoda parvo cum arcu gestaret; et hunc quidem puerum ambos uno eodemque attingentem telo, passisse, ut democps illa caprarum, haec ovium gregem pasceret.

VIII. Et hoc quidem somnio viso dolere quod Daphnas ac Chloe quoque pastores futuri essent, qui tamen meliorem fortunam ex suis fasciis desuberent sperare; ob quam spem etiam illos delicentioribus emutuebant cibis, lerasque, et quaeconque curi praecura habebantur, educebant. Placuit tamen in us, quae ad infantes deorum providentia servabos pertinere, morem gerere dno. Et narrato suo sibi invicem somnio, sacrisque factis abgevo illi apud Nymphas puero, (hujus enim nomen dicere non poterant) mox et pastores foras ipsos cum gregibus emittunt, singula eductos: quo parvo ante meridiem pascere oporteat, quo parvo, postquam remississet astus, quando agere poterat, quando ad caulam abigere, in quos utrumque pedo, in quos sola duntaxat voce. Illi vero oppido exsultantes, quasi namum adepti impetum, captas atque oves diligebant, et quidem multo magis quam pastorum vulgus solet: nam Chloe ad oves sua causam salutis referebat; Daphnis talem hand immemor erat, quod sese expeditum capta cubivisset.

IX. Initium veris erat omniumque florum penus per silvas, per praea, per montes viabat: jam apum bombus, jam canorum avium vox, pecora novella saltu fasciviebant, agni in montibus saltabant, apes in pratis bonababant, aves nemora cantu personabant. Dum ita enim amena tempestate letabantur, Daphnis et Chloe, utpote teneri ac juvenes, visa auditaque imitabantur. Audio avium cantu, canebant; conspecto lasventium agnorum saltu, leviter saltabant, quum et apes a natabant, colligentes flores, quorum alios gregem increbant, alios coronis intextos Nymphas afferbant.

X. Prope inter se pascentes, omnia cum amantibus educebant.

νέμοντες. Καὶ πολλάκις μὲν ὁ Δάφνης τῶν προβάτων τὰ ἀποπλανώμενα συνέσταλλα, πολλάκις δὲ ἡ Χλόη τὰς θρασυτέρας τῶν αἰγῶν ἀπὸ τῶν κρημνῶν κατήλωνεν. ἤδη δὲ τις καὶ τὰς ἀγέλας ἀμφοτέρως ἐπροὔρησε, θητέρου ἢ προδολιπαρέσαντος ἀθύρματι. Ἀθύρματα δ' ἦν αὐτοῖς ποιμενικὰ καὶ παιδικὰ. Ἡ μὲν ἀνθέρικας ἀνελομένη πόλιν ἐξ Ἰλου ἀκριδοθήραν ἐπλεκε, καὶ περὶ τοῦτο πονομένη, τῶν ποιμνίων ἐμάλησεν. Ὁ δὲ, καλὰ μούς ἐκτεμὼν λεπτούς καὶ τρήσας τὰς τῶν γονάτων διαρῆας, ἀλλήλους τε κρηῖ μαλθακῶ συναρτήσας, μέχρι νυκτὸς συρρίων ἐμάλιετα. Καὶ ποτε δὲ ἰκονιώνου γάλακτος καὶ οἴνου, καὶ τροφῆς, ὡς οἴκοθεν ἔφερον, εἰς κοινὸν ἔφερον. Θῆτον ἂν τις εἶδε τὰ ποιμνία καὶ τὰς αἴγας ἀπ' ἀλλήλων μεμερισμένους ἢ Χλόην καὶ Δάφνην.

15 **ΙΑ'.** Τοιαῦτα δ' αὐτῶν παιζόντων, τοιάνδε σπουδῆν ἔβρος ἀνέπλασε. Λύκαινα τρέφουσα σκύμους νέους, ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν ἐξ ἄλλων ποιμνίων πολλάκις ἔρπαζε, πολλῆς τροφῆς ἐξ ἀνατροφῆν τῶν σκύμων δεομένη. Συνελθόντες οὖν οἱ κωμῆται νύκτωρ, σιροῦς ὀρύττουσι τὸ εὖρος ὀργυρίζε, τὸ βάλος τετάρων. Τὸ μὲν δὲ γῶμα τὸ πολὺ σπείρουσι, κομίσαντες μακρὰν, ξύλα δὲ ἔρηρὰ μακρὰ τείναντες ὑπὲρ τοῦ χάσματος, τὸ περιετὸν τοῦ γῶματος κατέπεσαν, τῆς πρότερον γῆς εἰκόνα ὥστε κἂν λαγὼς ἐπιδράμη, κατακλᾷ τὰ ξύλα 20 κερρῶν ἀσθενέστερα ὄντα, καὶ τότε παρέχει μαθεῖν ὅτι γῆ οὐκ ἦν ἀλλὰ μεμίμητο γῆν. Τοιαῦτα πολλὰ ὀρύγματα κἂν τοῖς ὄρεσι κἂν τοῖς πεδίοις ὀρύξαντες, τὴν μὲν λύκαινα οὐκ εὐτύχησαν λαθεῖν· αἰσθάνεται γὰρ καὶ γῆς σεσορισμένης· πολλὰς δ' αἴγας καὶ ποιμνία 30 διεφθειραν, καὶ Δάφνην παρ' ὀλίγον, ὤδε.

ΙΒ'. Τράγοι παροξυνθέντες ἐς μάχην συνέπεσον. τῆ οὖν ἑτέρῳ τὸ ἕτερον κέρα, βικιοτέρας γενομένης συμβολῆς, θραύεται· καὶ ἀλγήσας, φριμαζάμενος ἐς φυγὴν ἐτρέπατο. Ὁ δὲ νικῶν κατ' ἴχνος ἐπόμενος ἀπαυστον 35 ἐποίει τὴν φυγὴν. Ἀλγῆι Δάφνης περὶ τῶ κέρατι, καὶ τῆ θρασυτέτη ἀσθεθεῖς τὴν καλαύροπα λαθῶν ἐδίωκε τὸν εὐώκοντα. Οἷα δὲ τοῦ μὲν ὑπεκρευόντος, τοῦ δ' ὀργῆ διώκοντος, οὐκ ἀκριβὲς ἦν τῶν ἐν ποσὶν ἢ πρόσοψις· ἀλλὰ κατὰ χάσματος ἄμφω πίπτουσι, ὁ τράγος 40 πρότερος, ὁ Δάφνης δεύτερος. Τοῦτο καὶ ἔσωσε Δάφνην χρῆσασθαι τῆς καταροφῆς ὀχλήματι τῶ τράγῳ. Ὁ μὲν δὲ τὸν ἀνιησόμενον, εἴ τις ἔρα γένοιτο, δακρύων ἀνέμενε· ἢ δὲ Χλόη θρασυμένη τὸ συμβᾶν, ὀρόμῳ παραγίνεσται πρὸς τὸν σιρὸν, καὶ μαθεῖσθαι ὅτι ζῆ, καλεῖ 45 τινὰ βουκόλον ἐκ τῶν ἀγρῶν τῶν πλησίον πρὸς ἐπικουρίζην. Ὁ δ' Ἰλλῶν, σχοῖνον ἐζήτει μακρὰν, ἧς ἐγόμενος, ἀνιμώμενος ἐκθήσεται. καὶ σχοῖνος μὲν οὐκ ἦν· ἢ δὲ Χλόη λυσασμένη ταινίαν, δίδωσι καθέπειν τῶ βουκόλῳ· καὶ οὕτως οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χειλοῦς ἐστῶτες 50 εἶλλον, ἢ δ' ἀνέβη ταῖς τῆς ταινίας ὀλκαῖς ταῖς χερσὶν ἀκοιλοῦσιν. Ἀνιμήσαντο δὲ καὶ τὸν ἄθλιον τράγον συντελευρασμένον ἄμφω τὰ κέρατα· τοσοῦτον ἄρα ἢ δίκη μετῆλθε τοῦ νικηθέντος τράγου. Τοῦτον μὲν δὲ τυθησόμενον χερρίζοντες πῶστρα τῶ βουκόλῳ, καὶ ἐμελλον

Et saepe Daphnis oves aberrantes coegabat, saepe Chloë audaciores capras a praeruptis abigebat locis. Nunc alter, altero ludicris intento, utriusque gregis custodiam agebat. Ludicra autem ipsis pastoralia et puerilia: haec quidem digressa, sublati alicunde e palude asphodeli caulibus decipulam locustis captandis nectebat, et tota in hac re, ovium curam interim omittebat. Ille vero, excisis tenuibus calami et perforatis internodiorum intervallis, junctimque inter se molli cera conglutinatis, in seram noctem fistula carmen meditabatur. Nonnunquam lac et vinum inter se communicabant, victumque, quem domo attulerant, in commune conferebant. Citius quis ovium ac caprarum greges a se invicem disjunctos quam Chloënam atque Daphnium, vidisset.

XI. Iphis autem sic ludentibus talem Amor injectit curam. Lupa quaedam, recentes alens catulos, proxima ex agris multa saepe rapiebat de aliis gregibus, quod alimento copioso ad suos catulos enutriendos opus haberet. Congregati igitur pagani noctu, scrobem effodiunt, latitudine minus ulvae, altitudinis quatuor. Et quidem humum effossam majori ex parte dispergunt, eam procul a fossa removens; sicca autem ligna longa super fossam intendentes, ea adperserunt illa terra, quae ex hac effossa remanebat, ut similis esset fossa pristino solo, utque vel lepus, si percurreret, ista ligna stipulis ipsis fragiliora confringeret, atque tum faceret indicium, quod terra non esset, sed tantummodo terram imitaretur. Multis id genus fossis per montes, per campos ductis, lupam tamen huiusmodi capere potuerunt; sentit enim ipsa quoque in hac terra subdola fraudem subesse; multas vero capras atque oves perdidit, quin et fere Daphnium, casa huiusmodi.

XII. Hirci irritati, ad pugnam concurrerunt. Vni igitur cornu alterum ex violentiori conflictu frangitur; qui dolens inde, fremebundus se in fugam dedit. Victor autem per vestigia insuetans fugientem, a persequendo non destitit. Daphnis contracto dolens cornu, offensusque illa contumacia, pedo arrepto, persequentem persequabatur. Uti autem fere fit, altero quidem subterfugente, altero autem ira abrepto et persequente, non certus satis eorum, quam ad pedes occurrerant, prospectus erat; sed in fossam ambo incidunt, hircus prior, posterior Daphnis. Et hoc ipsum Daphnium servavit, utpote hirci pro vehiculo, quo innixus delaberetur, usum. Atque ille quidem lacrimabundus, a quo extraheretur, si quis appareret, exspectabat; Chloë vero, ut conspexit, quod venerat, protinus ad fossam advolat, atque illum vivere cognoscens, ex agris vicinis pastorem quemdam auxilio adfuturum vocat. Ille cum advenisset, longum quaerebat funem, cui adhaerens Daphnis extrahi et sic evadere posset. Verum funis ad manum non erat; Chloë igitur statim suam solvit taniam, et hanc demittendam bubulco illi porrigit. Atque in quilibet hunc in modum ad labra fossae stantes trahere ceperunt; Daphnis vero taniam, qua trahebatur, manibus subsequendo, ascendit. Postquam autem miserum illum hircum extraxerunt, cui utriusque cornu contractum fuit,

βουδισθαι προς τους οικου λυκων επιδρομην, ει τις αυτον εποθισεν. Αυτοι δ' επανελθοντες επισκοποουντο την ποιμνην και το αιπολιον· και επι κατεμαθον εν κοσμα νεμεσθαι και τας αιγας και τα προβατα, καθι-
 6 ρακτες υπο στελεχει δρυος, εσκοπουν μη τι μέρος του σωματος ο Δαρνις ημας καταπεσων. Τετρωτο μεν ον [ουδεν] οδδ' ημακτο ουδεν, χωμακτο δε και τη λαυ πεπαστο και τας κομας και το αλλο σωμα. Ήδδκει δε λουσασθαι, πριν αισθησιν γενεσθαι του συμδαντος
 10 Λαμιαν και Μυρταλη.

Η'. Και ελθον αμα τη Χλοη προς το νοματιον, τη μεν
 εβαιε και τον γιουνισκον και την περαν φυλαττειν, αυτος δε τη περη παραστας, την τε κομην και το σωμα
 πων απελοουετο. Ήν δε η μεν κομη μελαινα και
 15 πολλη, το δε σωμα επικαυτον ηλιο. Εικασεν αν τις αυτο χωριεσθαι τη σκιη της κομης, εδδκει δε τη Χλοη λειωμενη καλος ο Δαρνις, και οτι τοτε πρωτον αυτη καλος εδδκει, το λουτρον ενομιζε του καλλους αιτιον.
 και τα νωτα δ' απολουουσης, η σαρξ υπεπιπτε μαλ-
 20 θακη· ωστε λαθουσα αυτης ηματο πολλακις, ει τρυφερωτερα ειη πειρωμενη. και, τοτε μεν γαρ επι δουμοις ην ο ηλιος, απηλασαν τας αγελας οικαδε, και επανδουαι Χλοη περιττον ουδεν, οτι μη Δαρνιν επε-
 25 θουμι λουομενον ιδεσθαι παλιν. Της δ' επιουσης, ως ηκον εις την νομην, ο μεν Δαρνις υπο τη δρυι τη συνηθει καθιδομενος ισυριπτε, και αμα τας αιγας επε-
 30 κωπει κατακειμενας και ωσπερ των μελων ακρωμενας, η δε Χλοη, πλησιον καθημενη, και την αγελην μεν των προβατιων επιδρασε, το δε πλεον εις Δαρνιν εωρα· και
 35 εδδκει καλος αυτη συριπτων παλιν, και αυθις αιτιαν ενομιζε την μουσικην του καλλους, ωστε μετ' εκεινον και αυτη την συριγγα ελαθει, ει πως γεινοιτο και αυτη καλη. Ήπιπτε δ' αυτον και λουσασθαι παλιν, και λουομενον ειδε, και ιδουσα ηματο, και απηλθε παλιν
 40 επανισσασα, και ο επανισος ην ερωτος αρχη. Ο τι μεν ων επασχην ουκ ηδει νεα κορη, και εν αγροικη τετραμαμενη, και ουδ' εδλου λεγοντας ακουσασα το του ερωτος ονομα. Αση δ' αυτης κτειρε την ψυχην, και των εφελωμων ουκ εκραται, και πολλη ελαλει Δαρνιν.
 45 Τρωρετε ημειν, νυκτωρ ηγρυπναι, της αγελης καταρδου· νυν ηγελα, νυν ελασειν, ειτ' εκαθευδεν, ειτ' ανεπαδα· οηρηα το προσωπον, ερυθηματι αυθις εφλεγετο· ουδ' εβος οίτρωο πληγισσης τοιαυτα εργα. Ήπηλθον
 50 παρ' αυτη και τοιοιδη λογοι μονη γενομενη.

ΙΔ. Νυν εγω νοσω μεν, τι δ' η νοσος αγνωω· αλγω, και θικας ουκ εστι μοι· λυσομαι, και ουδεν των προ-
 55 θιατων απολωι μοι. Κωομαι, και εν σκιη τοσαυτη καθημαι. Ηοσοι βατοι με πολλακις ημουσαν, και ουκ εδδκουσα. Ηοται μελιτται κεντρον ενηκαν, αλλ' ερω-
 60 γον. Τωσι δε το νυκτον μου την καρδιαν παντων εκεινων πικροτερον. Καλος ο Δαρνις, και γαρ τα αυτη· καδεν η συριγγ' αυτου φθιγγεται, και γαρ αφηριαι· αλλ' εκεινων ουδεις μοι λογοσ. Εΐ' αυτου
 65 οηρηα εγενεσθη, εν εμπνεη μοι· εη' αυτ', εν' οπ' εκεινου

usque adeo devicti hirci parrhas persecutor dedit, hunc ipsum janijam immolandum, praemium parte salutis, bubulo donarunt, apud suos luporum incursionem ementituri, si quis illam desideraret. Ipsimet reversi ovium capramque inspiciunt gregem, cumque vidissent utrumque gregem decenti ordine pascere, querens truncos insidentes, nuni quam corporis partem inter descendendum Daphnis cruentasset, displicebant. Sed pars nulla laesa aut erentata erat: coma tantum corpusque reliquum homo adhaesit illa capnoque adpersum. Quare visum fuit Daphnidi prius suum abluere corpus, quam casus ille innotesceret Lamoni atque Myrtale.

XIII. Quum venisset una cum Chloë ad Nymphaeum sacellum, huic quidem dedit tunicam et peram servandam, ipse ad fontem stans capillos et totum corpus lavabat. Capilli nigri et densi, corpus sole adustum. Coniiceret quis umbra comae illud nigrescere, sed spectanti Chloë pulcher Daphnis videbatur et quia tunc primum ipsi pulcher videbatur, lavacrum pulchritudinis causam esse putabat. Quum tergum ejus lavaret mollis caro coelebat, ita ut clavi illam saepe tangeret, experimentum faciens ubinam tenerrima esset. Sole jam occidente greges domum adduxere; Chloë animum haec nihil moverunt nisi quod Daphnim rursus lavantem videre cuperet. Sequentis die, ubi ad pascua venerant, Daphnis sub quercu, ubi solebat, sedens fistula canebat, simul capras jacentes tanquam carmina audirent intuebatur, Chloë prope considens et ad ovium greges sed serpissime ad Daphnim oculos vertebat; iterumque ei pulcher Daphnis, fistula canens, videbatur, causamque pulchritudinis denuo musicam esse putabat, ita ut et ipsa illum excipiens fistulam caperet sperans fore ut et ipsa pulchra fieret. Illi persuasit ut rursus lavaret, lavantem videt, visum tangit, abit iterum illum laudans, quae laus amoris principium. Quis pateretur nesciebat puella juvenis, ruri educata, quae numquam alium audiverat amoris voce ulcitem. Animum aegritudo occupat, oculi male obelunt, saepe de Daphnide loquebatur. Nutrimentum negligebat, nocte vigilabat, gregem posthabeat; modo risus, modo fletus: dormiebat, mov exsistebat; vultus palliebat, rursus rubore ardebat; quae nec hos ab aestro puncta, faciebat Chloë. Solitudinem nocta aliquando illa loquebatur.

XIV. Nunc ego aegroto; qui morbus sit ignoro; doleo nullo vulnere accepto; tristis sum, nullam ovem tamen perdidit. Uror quae in tanta umbra sedeam. Quot rubi saepe me pupugerunt, nec tamen lacrimavi. Quot apes aculeos in me emisere, nec tamen ab edendo abstinui. Quod nunc cor meum aurore et omnibus istis acrius. Daphnis pulcher, atqui pulchri et flores; dulces illius fistula canit, atqui et insciantiae dulces canunt; sed haec quidem omnia non cura. Utinam nam illius fistula, ut ejus spiritum excipiam,

νέμωμαι. Ὡς πονηρὸν ὕδωρ, μόνον Δάφνιν καλὸν ἐποίησας, ἐγὼ δὲ μάτην ἀπελουσάμην. Οἴχομαι, Νύμφαι φίλαι, καὶ οὐδ' ὑμεῖς σώζετε τὴν παρθένον, τὴν ἐν ὑμῖν τραφεῖσαν. Τίς ὑμᾶς στεφανώσει μετ' ἐμέ; τίς τοὺς ἀθλίους ἄρνας ἀναυρέσει; τίς τὴν λαλὸν ἀκριδα θεραπεύσει; ἦν πολλὰ καμοῦσα ἐθήρασα, ἵνα με κατοικοιμίξῃ φθεγγομένη πρὸ τοῦ ἀντροῦ· νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἀγρυπνῶ διὰ Δάφνιν, ἡ δὲ μάτην λαλεῖ. »

ΙΕ'. Τοιαῦτ' ἔπασχε, τοιαῦτ' ἔλεγεν, ἐπιζητοῦσα τοῦ ἔρωτος τοῦνομα. Δόρκων δ' ὁ βουκόλος, ὁ τὸν Δάφνιν ἐκ τοῦ στροῦ καὶ τὸν τράγον ἀνιμησάμενος, ἀρτιγένειος μερακίσκος καὶ εἰδὼς ἔρωτος καὶ τὰ ἔργα καὶ τὰ ὀνόματα, εὐθύς μὲν ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐρωτικῶς τῆς Χλόης διετέθη, κλειόνων δὲ διαγενομένων, μᾶλλον τὴν ψυχὴν ἐξεπυρσεύθη, καὶ τοῦ Δάφνιδος ὡς παιδὸς καταφρονήσας, ἔγνω κατεργάσασθαι δώροις ἢ βίξ. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα δῶρα αὐτοῖς ἐκόμισε, τῷ μὲν σύριγγα βουκολικὴν, καλάμους ἐννέα γαλακῶ δεδεμένους ἀντὶ κηροῦ, τῇ δὲ νεβρίδα βακχικὴν· καὶ αὐτῇ τὸ χρῶμα ἦν ὡσπερ γεγραμμένον χρώμασιν. Ἐντεῦθεν δὲ φίλος νομιζόμενος, τοῦ μὲν Δάφνιδος ἡμέλει κατ' ὀλίγον, τῇ Χλόῃ δ' ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐπέφερεν ἢ τυρὸν ἀπαλὸν, ἢ στέφανον ἀνθηρὸν, ἢ μῆλον ὠραῖον· ἐκόμισε δὲ ποτ' αὐτῇ καὶ μόνον ἀρτιγέννητον καὶ κισσύβιον διάχρυσον καὶ ὀρνίθων ὀρείων νεοττοῦς. Ἢ δὲ, ἀπειρος οὐσα τέχνης ἔραστοῦ, λαμβάνουσα μὲν τὰ δῶρα ἔγαιρεν, ὅτι Δάφνιδι εἶχεν αὐτῇ χριζέσθαι· καὶ, εἶδε γὰρ ἤδη καὶ Δάφνιν γνῶναι τὰ ἔρωτος ἔργα, γίνεται ποτε τῷ Δόρκωνι πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ κάλλους ἔρις, καὶ εἰδικάζε μὲν Χλόῃ, ἔκειτο δ' ἄθλον τῷ νικήσαντι φιληῖσαι Χλόην· Δόρκων δὲ πρότερος ὦδ' ἔλεγεν.

ΙΓ'. « Ἐγὼ, παρθένα, μείζων εἰμι Δάφνιδος, καὶ ἐγὼ μὲν βουκόλος ὁ δ' αἰπόλος, τοσοῦτον (οὖν ἐγὼ) κρείττων ὅσον αἰγῶν βόες· καὶ λευκός εἰμι ὡς γάλα, καὶ πυρρὸς ὡς θέρος μέλλον ἀμᾶσθαι, καὶ με ἔθρεψε μήτηρ, οὐ θηρίον. Οὗτος δ' ἐστὶ μικρὸς καὶ ἀγένειος ὡς γυνή, καὶ μέλας ὡς λύκος. Νέμει δὲ τράγους, ὀδωδὸς ἀπ' αὐτῶν δεινόν. Καὶ ἐστι πένης ὡς μηδὲ κύνα τρέφειν. Εἰ δ', ὡς λέγουσι, καὶ αἰξ αὐτῷ γάλα δέδωκεν, οὐδὲν ἐρίπου διαφέρει. » Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὁ Δόρκων, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Δάφνης. « ἐμὲ αἰξ ἀνέθρεψεν, ὡσπερ τὸν Δία. Νέμω δὲ τράγους τῶν τούτου βοῶν μείζονας, ὅζω δ' οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι μηδ' ὁ Πάν, καὶ τοί γ' ὦν τὸ πλέον τράγος. Ἄρκει δέ μοι ὁ τυρὸς, καὶ ἄρτος ὀβελίξ καὶ οἶνος γλυκὺς, ὅσα ἀγροίκων πλουσίων κτήματα. Ἀγένειός εἰμι, καὶ γὰρ ὁ Διόνυσος· μέλας, καὶ γὰρ ὁ ὑάκινθος· ἀλλὰ κρείττων καὶ ὁ Διόνυσος σατύρων, καὶ ὁ ὑάκινθος κρίνων. Οὗτος δὲ καὶ πυρρὸς ὡς ἀλώπηξ, καὶ προγένειος ὡς τράγος, καὶ λευκός ὡς ἐξ ἄστερος γυνή. Κἂν δέη σε φιλεῖν, ἐμοῦ μὲν φιλήσεις τὸ στόμα, τούτου δὲ τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου τρίχας. Μέννησο δὲ, ὦ παρθένα, ὅτι καὶ σὲ ποίμνιον ἔθρεψεν, ἀλλὰ καὶ σὺ εἶ καλή. »

ΙΖ. Οὐκέθ' ἡ Χλόη περιέμεινεν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἡσθεῖσα

utinam capra, ut ab illo pascar. Ὁ iniquam aquam, solum Daphnim pulchrum reddidisti, ego frustra lavi. Pereo, caræ Nymphæ, neque vos puellam coram vobis nutritam servatis. Quis vos coronabit me mortua? Quis miseram oves nutrit? Quis garrulam cicadam fovebit? quam multo cum labore cepi ut me ante antrum canens sopiret; nunc Daphnis dormire me non sinit, illa frustra canit.

XV. Talia patiebatur, talia loquebatur amoris nomen quærens. Dorco bubulcus ille qui extraxerat Daphnim et hircum e fovea, adolescentulus nuper pubescens, qui noverat amoris et opera et nomen, statim quidem illo die Chloæ amore captus est, post aliquot dies magis animus ejus exarsit, Daphnim utpote puerum contemnit, decrevit donis aut vi puellam subigere. Primum dona iis attulit, Daphnidi fistulam bucolicam, calamis novem pro cera ære vinctis, Chloæ pellem hinnuli quale Bacchus gestare solet, cujus color tanquam picta esset. Hinc quum amicus esse crederetur, Daphnim paullisper negligebat, Chloæ vero quotidie afferebat et mollem caseum et sertum floridum et poculum inauratum et avium montanarum pullos. Illa amatoris artis imperita, gaudebat donis acceptis, quia Daphnim illis poterat donare; tum vero, et Daphnim oportebat enim scire amor qualis esset, aliquando illum inter et Dorconem de pulchritudine certamen fiebat, iudice Chloæ, præmium certaminis hoc ut victor Chloën oscularetur. Dorco prior ita dixit.

XVI. Ego, virgo, Daphnide major, ego bubulcus, ille caprarius, tanto igitur superior ego, quanto capris boves præstant; albus sum uti lac, rufus quales fruges maturæ, me nutrit mater, non fera. Hic parvus, barba caret mulieris instar, niger qualis lupus. Pascit hircos male ab istis olens. Tam pauper ut nec canem habeat. Si vero, ut fama fert, capra illi lac dedit, nihil ab hircu differt. Hæc et talia Dorco, post hunc Daphnis: me capra nutrit quemadmodum Jovem. Hircos pasco majores quam illius boves, non oleo ab istis: neque enim Pan, cujus corporis maxima pars hircina. Sufficit mihi caseus et panis veru tostus et mustum, quæ singula rustici divites possident. Barba mihi non est, uti nec Baccho: niger sum, uti hyacinthus; Bacchus satyris superior, liliis hyacinthus. Isti vulpis est rubor, est barbatus uti hircus, albus uti mulier urbana. Si tibi osculandum est, meum osculaberis os, istius in mento barbam. Memento virgo et te ovem nutritivisse, quæ tam pulchra sis.

XVII. Chloë non amplius exspectabat sed partim laude illa

τῷ ἐγκομίῳ, τὰ δὲ πάλαι παθοῦσα φίλησαι Δάφνην, ὀσαπλήρητα αὐτὴν ἐφίλησεν, ἀδίδακτον μὲν καὶ ἀείκλιον, πάλαι δὲ φύρην ἠερῶσθαι δυνάμενον. Δάφνην μὲν οὖν ἀνείχετο, ἀπὸ δόρατος ζήτησε ἄλλοθεν ὄδον ζωτικῆς 1 Δάφνης δὲ, ὡς πορροῦ φιλοθεῖα, ἀλλὰ δειλίαις, παλαιωπιῶς τις οὐδὲ ἦν, καὶ πολλὰς ἐφύγετο, καὶ τὴν καρδίαν παρὰσάιεν, οὐ καταέχευε, καὶ βιάσθην μὲν ἤθελε τὴν Νύκτα, βιάσθην δ' ἐβουλόχευτο ἐπιπέλατο. Ὅτι πρῶτον καὶ τὴν κούρην αὐτῆς ἐβαύμασιν θηίανθῆ, καὶ τότε ἐφύλαξεν ὅτι μεγάλοι καὶ ἀπερ βούς, καὶ τὸ προσώπου ὅτι λευκότερον ἀλγῆος καὶ τοῦ τῆς αἰγῶς γογγύατος, ὡς περ τότε πρῶτον ἐφύλαξεν κτηράμενος, 2 τὸ δὲ πρότερον γούρην πατερωνίμενος. Οὔτε οὖν τροφῆν προσέφερετο παρὴν θύον ἀπογεύσασθαι· καὶ ποτὸν, εἰ 10 ποτ' ἐδιδόθη, μίγρι τοῦ [ἄρ.] διαθρῆξαι τὸ πτόμα ποστέρητο. Σιωπηλὸς ἦν ὁ πρότερον τῶν ἀκριῶν λευκότερος, ἀρχὴ δὲ περιτόπειρα τῶν αἰγῶν κινούμενος· ἐμειπτο ἢ ἀφίγη· ἐρεπτο καὶ ἢ σύραγξ· γλευκότερον τὸ προσώπου ἢ πᾶσι θερμῆς. Εἰς μόνην Νύκτιν ἐγένετο 20 δάρατος. Καὶ εἰ ποτε μῶνος ἀπ' αὐτῆς ἐγένετο, τῶσδε πρὸς αὐτὴν ἀπελήγευε.

III. Τί ποτε με Νύκτις ἐργάζεται φίλημα; χεῖρῳ μὲν 25 βέβρον ἀπαλώτερα καὶ στόμα κερῶν γλυκύτερον· τὸ δὲ φίλημα κένουρον μετέτερος πικρότερον. Πολλάκις ἐφίλησα ἱέρους· πολλάκις ἐφίλησα σκυλίστας ἀρτιγεννη-
20 τος καὶ τὸν μόσχον, ὃν ὁ Δορκῶν ἐδομήσατο. Ἀλλὰ τοῦτο σέφημα κινῶν· ἐαπεδῶ μου τὸ πνεῦμα, ἐξάλλεται ἢ καρποῖα, τέλειται ἢ φύρῃ, καὶ θρως πάλιν φίλησαι 30 κέμιν. Ὡς κῆρας κοχῆς· ὃ νόστου κεινῆς, ἦς οὐδ' εἰπεῖν οἶα τοῦτομα. Ἄρα φαρμάκων ἐγένεσται ἢ Νύκτις οἴκιστά με φίλειν; πῶς οὖν οὐκα ἀπέθανεν; οἷον φάσιναι οἱ ἀφρόεις, ἢ ὄ' ἐμῆ σύραγξ σιωπῆς· οἶον σκερ-
25 τῶσιν οἱ ἐρεροι, κέρῃ καθεμαι, οἷον ἀμυαξεί εἰ ἀνθῆ, κέρῃ στερητικῆς οὐ πάλιν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἴα καὶ ὃ 30 οὐκίσεις οὐκίαι, Δάφνης δὲ παραλείπει. Ἄρα μου καὶ Δορκῶν ἀπομορφότερος ἀφύλαται; Τυνάδῃ δ' ἐβλάτιστος Δάφνης ἀποσχετῆς καὶ ἐρεροι, οἷα πρῶτον γεωόμενος τὴν 35 ἐρεροι Δορκῶν καὶ Νύκτις.

IV. Ὁ δὲ Δορκῶν ὁ βουκόλος ὁ τῆς Νύκτις ἑρατῆς, 40 οὐκίσεις τῆς Δορκῶν φησι καταρόσσεται πύρριον κενύσται, προσείπαι αὐτῇ μετὰ τερπικαῖσι τῶν γενε-
45 τῶσιν· καὶ τοὺς μὲν θύρον εἶναι δεῖσται, παλαι φήσας ὅτι οὐκ ἀπὸς ἐπέμει· ἐντέθειας δ' ἀρῆαμενος ἐνδύθει 50 φέρῃ περὶ τοῦ Νύκτις ἄρου· καὶ εἰ λαρῶνάσι γυνόσται, οὐκίαι ποτὲ καὶ μερῆται, ὡς βουκόλος, ἐπὶ γυγύλλεται· 55 ὡς φησὶ ἀφρόθειον, σφίρα τήσεται μελιτεῶν, ὡς μερῆται περὶ ἑσθῶναι, θέρμα τοῦρου τε μὲν ὑπο-
60 πύσεται, μετῆρας ἀνὰ πᾶν ἔσται, μερῆται γὰρ αἰσος δού-
65 λῶσται ὡς τε μερῶδ' ἔσται ὁ Δορκῶν οὐκίσεις τοῖς θύροις, ὡς οὐκίσεις τὸν γάσον. Τυνάδῃσι δὲ ὡς κρητικῶν ἢ 70 ποτῶν οὐκίαι νύμφου, καὶ δούσας μὴ φαρμαθεῖς ποτε, 75 αἰσος ἀεικίσεις περὶ τῆς, τὸν τε γάμον οὐκίσεις, καὶ τερπικαῖον ἐρεροι φήσεται καὶ τὰ ἀναρῶσται 80 ὡς παραρῆσται.

gavisa, partem jam dudum Daphnim osculari volens, exsilvens illum basavit, rusticano qui sem et simplici modo acJ ita ut illius anapum inflammaret. Doreu calore per- 10 colosabuit aiter amicus calidum quatuor; Daphnis tanquam si non basivius sed punctus esset, statim tristis erat, saepe frigido horrore corripibatur et cor palpitans comburo non 15 pofeal, et Chloen adspicere cupiebat, ad pectus tamen rubens eum implebat. Tunc primum et comam illius mirabus est qua flava erat et oculi quod magri uti bovis, vultumque quod revera lacte caprorum magis allus, quasi 20 tum primum oculos haberet et ante hoc tempus illis caruisset. Nec igitur cibo utebatur nisi ut degustaret tantum et potum adhibebat si quando coegebatur, ita ut os mada-
25 faceret. Taciturnus erat ille qui antea magis garrulus quam cicada, otiosus ille qui capis naais movebatur; grex nequebatur, humi jacebat fistula, herba aestiva vadus pallidior. De Chloa sola saepe loquebatur. El si quando solus esset, talia secum nugabatur.

XVIII. Quo tandem malo me afficit Chloes osculum? 30 Labella quidem ipsis roseis delectatiora, et os favis dulcius, at osculum quovis apsis aculeo acerbius. Sapius lavedo sum osculatus, saepius calcellos recens genitos Lasiavi, ut et vitulum illum, quem dono dohet Doreo; at hoc, oscu-
35 lum plane novum. Lassile mihi spātus, exsultate cor, liquescere anima, et tamen tursus osculari ardeo. O improbum victoriam! o novum tuorham, cujus ne nomen quidem decere queam! Nonquid Chloes, nulli datura oscu-
40 lum, venenum gustavit? Quomodo igitur non perit? Quin lasciva canunt, et tua fistula silet! Quam lascive haedi subsillunt; et ego soleo! Quam vigent flores, et ego nullas necto coronas! Sed violae quidem et hyacinthi flouent; Daphnis vero marescit. Num eo etiam res devenat, et 45 me formosior vel Doreo sil apparituros? Talia quidem bonus ille Daphnis et palubebatur et dicebat, utpote quo pami-
50 mum amoris et opera et sermones degustare imieet.

XIX. At Doreo bebubus, amator Chloes, Doyantem observans prope palmitem plantam defedentem, ad eum 55 accedit cum caseolis quibusdam eximis. Atque illos dat illi dono, quocum ipsi jam olim amicitia interces-
60 serat, cum ipsemet Dryas gregem poseebat. Inde initio facto, sermonem de Chloes nuptus injerit, et, si acquerit uxorem, nulla magnaque munera, pro bubuli epulos, 65 promisit; par seduct homi araborum, quatuor apum exananti, remorum plantara quinquagena, tam polhem calcets confelendis idoneam, vitulum quotannis, qui tam 70 amplius manuum desideraret; oleo ut purum abisset, quia Dryas huc deus delinitus nuptias annueret. Atta-
75 men considerans, prastantiori dignam esse spouo hunc virginem, veritusque, ne aliquando deprehensus, gravis-
80 sima in mala incideret, abnuit conjugium, utque sibi igne-
85 sced, orans, jam dicta munera recusat.

Κ'. Δευτέρως δὲ διαμαρτῶν ὁ Δόρκων ἐλπίδος καὶ μάτην τυρούς ἀγαθοὺς ἀπολέσας, ἔγνω διὰ χειρῶν ἐπιβέσθαι τῇ Χλόῃ μόνη γενομένη· καὶ παραφυλάξας ὅτι παρ' ἡμέραν ἐπὶ ποτὸν ἄγουσι τὰς ἀγέλας, ποτὶ μὲν ὁ Δάρνις, ποτὶ δὲ ἡ παῖς, ἐπιτεχνῶνται τέλγυν ποιμένι πρέπουσαν. Λύκου μεγάλου δέρμα λαβῶν, ὃν ταῦρος ποτε ἐπὶ τῶν βρώων μαχόμενος τοῖς κέρασι διέφθειρε, περιέτεινε τῷ σώματι, ποδῆρες κατενωτισάμενος· ὡς τοὺς τ' ἐμπροσθίους πόδας ἐφηπλώσθαι ταῖς χερσὶ καὶ τοὺς κατόπιν τοῖς σκέλεσιν ἄχρι πτέρνης, καὶ τοῦ στόματος τὸ χάσμα σκέπειν τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ ἀνδρὸς ὀπλίτου κράνος· ἐκθριώσας δ' αὐτὸν ὡς ἔτι μάλιστα, παραγίνεται πρὸς τὴν πηγὴν, ἧς ἔπινον αἱ αἰγες καὶ τὰ πρόβατα μετὰ τὴν νομὴν. Ἐν κοίτῃ δὲ πάνυ γῆ ἦν ἡ πηγὴ καὶ περὶ αὐτὴν πᾶς ὁ τόπος ἀκάνθαι· καὶ βαιτοὶ καὶ ἀρκυῦθαι ταπεινῆ καὶ σκολύμοις ἡγρίωτο· βράδιος ἂν ἐκεῖ καὶ λύκος ἀληθινὸς εἶαθε λογιῶν. Ἐνταῦθα κρύψας ἑαυτὸν, ἐπατήρει τοῦ ποτοῦ τὴν ὕδραν ὁ Δόρκων, καὶ πολλὴν εἶχεν ἐλπίδα, τῷ σχήματι φοβήσας, λαθεῖν ταῖς χερσὶ τὴν Χλόην.

ΚΑ'. Χρόνος ὀλίγος διαγίνεται καὶ Χλόη κατῆλαινε τὰς ἀγέλας εἰς τὴν πηγὴν, καταλιποῦσα τὸν Δάρνιν φυλλάδων γλωιρῶν κόπτοντα, τοῖς ἐρίφοις τροφήν μετὰ τὴν νομὴν. Καὶ οἱ κύνες, οἱ τῶν προβάτων ἐπιγύλακες καὶ τῶν αἰγῶν, ἐπόμενοι, ὅσα δὲ κυνῶν ἐν ρινηλασίαις περιεργία, κινούμενον τὸν Δόρκωνα πρὸς τὴν ἐπίθεσιν τῆς κόρτης φουράσαντες, πικρὸν μάλᾳ βλακτῆσαντες, ὤρμησαν ὡς ἐπὶ λύκον· καὶ περισχόντες, κρινῶν ἀναστῆναι δι' ἐκπληξιν, ἔδακνον κατὰ τοῦ δέρματος. Τίως μὲν οὖν τὸν ἐλεγχον αἰδοῦμενος, καὶ ὑπὸ τοῦ δέρματος ἐπισκέποντος φρουρούμενος, ἔκειτο σιωπῶν ἐν τῇ λόγμῃ· ἐπεὶ δ' ἡ τε Χλόη πρὸς τὴν πρώτην θέαν διαταραχθεῖσα, τὸν Δάρνιν ἐκάλει βοηθῶν, οἱ τε κύνες περισπῶντες τὸ δέρμα, τοῦ σώματος ἤπτοντο αὐτοῦ, μέγα οἰμώζας, ἐκάτευ βοηθεῖν τὴν κόρην καὶ τὸν Δάρνιν ἤδη παρόντα. Τοὺς μὲν δὲ κύνας ἀνακλήσαι συνήθει ταχέως ἠμέρωσαν, τὸν δὲ Δόρκωνα κατὰ τε μηρῶν καὶ ὤμων δεδηγμένον, ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν πηγὴν, ἀπέψαν τὰ δῆγματα, ἵν' ἦσαν τῶν ὀδόντων αἱ ἐμβολαὶ, καὶ διαμασασάμενοι φλοῖον γλωιρῶν πτελέας, ἐπίεσαν· ὑπὸ τ' ἀπειρίας ἐροτικῶν τολμημάτων ποιμενικῆν παιδιὰν νομιζόντες, τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δέρματος οὐδὲν ὀργισθέντες ἀλλὰ καὶ παραμυθισάμενοι καὶ μέχρι τινὸς χειραγωγῆσαντες, ἀπέπεψαν.

ΚΒ'. Καὶ ὁ μὲν κινδύνου παρὰ τοσοῦτον ἔλθῶν καὶ σωθεὶς ἐκ κυνῶν, φασὶν, οὐ λύκου στόματος, ἐθεράπειε τὸ σῶμα· ὁ δὲ Δάρνις καὶ ἡ Χλόη κάματος πολλὴν ἴσχον μέχρι νυκτὸς τὰς αἰγας καὶ τὰς οἰς συλλέγοντες· ὑπὸ γὰρ τοῦ δέρματος πτοηθεῖσαι καὶ ὑπὸ τῶν κυνῶν βλακτῆσάντων παραχθεῖσαι, αἱ μὲν εἰς πέτρας ἀνέδραμον, αἱ δὲ μέχρι τῆς θαλάττης αὐτῆς κατέδραμον. Καὶ τοὶ γ' ἐπικαίδευτο καὶ φωνῆ πείθεσθαι καὶ σύριγγι θέλγεσθαι καὶ χειρὸς πλαταγῆ συλλέγεσθαι· ἀλλὰ τότε πάντων αὐταῖς ὁ φόβος λήθην ἐπέβηκε. Καὶ

XX. Hac altera spe decidens Dorco, et incassum bonis illis cascis perditis, statuit vi adoriri Chloen, quamprimum sola esset. Itaque cum observasset ad aquas appellere greges alternis diebus, nunc quidem Daphnium, nunc vero juellam ipsam, artem quamdam bubulo convenientem comminiscitur. Lupi magni pellem sumptam, quem aliquando pro armentis pugnant suis taurus peremerat cornibus, circumponit corpori in dorsum rejectam et ab humeris usque ad talos demissam, ita ut anteriores lupi pedes super manus ipsius expansi obtenderentur, posteriores vero super crura, ad calcas usque, oris vero hiatus, perinde aliquo armati viri galea, caput velaret. Cum se autem, quam fieri poterat maximo, efferasset, ad fontem accedit, ex quo libere capellae et oves post pastum solebant. In cavo autem prorsus terrae loco situs erat fons, locusque circa hunc totus spinis, rubis, junipero humili carduisque ita horrebat, ut vel verus lupus facile ibidem in insidiis delituisse. Hic sese abscondens, tempus, quo potum agebantur greges, observabat, nec levem concipiebat spem, fore ut habitu illo perterrefactam Chloen suis comprehenderet manibus.

XXI. Pauxillum interlabitur temporis, et Chloea pecora ad fontem compellebat, relicto Daphnide, qui frondes viriles decubiebat, quibus post pastum dlerentur hauri. Atque canes, ovium et caprarum custodes, Chloeam secuti, atque, pro sua in odorando sagacitate, Dorconem, qui ad manus puellae injiciendas sese movebat, deprehendentes, valde acute affatantes, ut in lupum struere, et circumfusi ei, priusquam ob stuporem assurgeret, acres morsus in pelle intulerunt. Ac primum quidem, ne manifesto prodiretur, metuens, et pelle, qua tegebatur, munitus, tacitus inter frutices jacebat: ubi vero Chloea, ad primum intuitum perterrita, Daphniam inelamavit auxiliatorem, et caues ipsius corpus, dilacerato jam corio, morsu apprehenderunt, ibi magno cum ejulatu suppliciter Daphnidis, qui jam advenerat, et puellae auxilium implorare coepit. Illi autem suos canes consueta inclamatione celeriter mitigaverunt; Dorconem vero, femora et humeros lacerum, ad fontem deduxerunt, atque morsus ipsius ubi apparebant dentium, impressiones, abluerunt, et viridem ulmi corticem comman ductum superimposuerunt. Atque ob imperitiam aetatorum aurosum, lusum pastoralem deputantes, quod pellem induisset Dorco, nulloque modo illi succensentes, sed etiam verbis levare dolorem ipsius conati, aliquatenus manu ductum diuiserunt.

XXII. Eo discriminis adductus illo, et, ut aiunt, e canis, non autem e lupi ore, servatus, suum curabat corpus; at Daphnis et Chloea defatigabantur usque in noctem capris ovibusque colligendis. Quippe illa lupi pelle conteritur, et canum latratu conturbata, alia in petras evaserant, alia ad mare usque cursu contenderant. Tamen si edocta essent et voci obtemperare et fistula demulceri et vel manuum strepitu cogi; tunc vero timor omnium obtisionem ipsis injecerat: aggreque tandem eas veluti lepores ex vestigiis indagantes, ad casas reducerunt. Illa nocte

μολις, ὡς περ ἰχθύος ἐν τῶν ἰχθύων εὐρίσκοντες, εἰς τὰς ἐπιπέδικας ἔλασαν. Ἐκείνης μόνης τῆς νυκτὸς ἰκοιμεθασαν βαθὺν ὕπνον καὶ τῆς ἐρωτικῆς λύπης φάρμακον τὸν κάματον ἔσχον. Αὐθις δ' ἡμέρας ἐπέλυθούσας, πάλιν ἐπασχον παραπλήσια. Ἐλαίον ἰδόντας, [ἐλυπόοντο] ἀπαλλαγέντες ἤλθον, ἰδιὸν τι, ἠγνόουν δ' τι θύουσι. Τούτοι μόνον ἔδεισαν ὅτι τὸν μὲν φιλῆμα, τὴν δὲ λουτρὸν ἀπόλυσαν.

ΚΓ'. Ἐξέκα δ' αὐτοῖς καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους ἦρος ἦν ἦδη τέλος καὶ θέρους ἀρχή, καὶ πάντα ἐν ἀκμῇ δένδρα ἐν καρποῖς· πεδία ἐν λήθαις. Ἦδεῖα μὲν τιτίγον ἦρχε, γλυκεῖα δ' ὀπώρας ὄσμη, τερπνὴ δὲ ποιμανίον βαρῆ. Εἰκασεν ἄν τις καὶ τοὺς ποταμοὺς ἄδειν ἠρέμα βέοντας, καὶ τοὺς ἀνέμους συρίττειν ταῖς πίτταις ἐλαπνέοντας, καὶ τὰ μῆλα ἐρώοντα πίπτειν χαμαὶ, καὶ τὸν ἥλιον φιλόκλιον ὄντα, πάντας ἀποδύειν. Ὁ μὲν οὖν Δάρης θαλάμοις τούτοις ἄπασιν, εἰς τοὺς ποταμοὺς ἐνέδουε· καὶ ποτὶ μὲν ἰούετο ποτὶ δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τοὺς ἐνδινεύοντας ἐθήρα· πολλὰκις δὲ καὶ ἐπιπνεν, ὡς τὸ ἐνέσθην καῦμα σβέσαι. Ἡ δὲ Χλόη μετὰ τὸ ἀμύξαι τὰς οἰς καὶ τῶν αἰγῶν τὰς κολλὰς, ἐπὶ ποτὶ μὲν πόον εἶχε πηγῦσα τὸ γάλα· δεῖναι γὰρ αἰμύσαι λαπῆσαι καὶ δοκεῖν, εἰ διώκοιντο· τὸ δ' ἐνεσθῆν, ἀπολούσασμένη ἐπὶ πρόσωπον, πίττος ἐστεφανούτο κλάδοις καὶ τῇ νεβρίδι ἐξώνυτο καὶ τὸν γαυλὸν ἀναπλήσασσα οἴνου καὶ γαλακτος, κοινὸν μετὰ τοῦ Δάρηδος ποτὶν εἶχε.

ΚΔ'. Ἦτος δὲ μεταμυθρίας ἐπιελθούσης, ἐγένετο ἦδη τῶν ἀρλεμένων ἀνωσις αὐτοῖς· ἡ μὲν γὰρ γυναικὸν δρῶσα τὸν Δάρη, ἐπ' ἀφροῦν ἐπέπιπτε τὸ κάλλος, καὶ ἐτήκετο, μηδὲν αὐτοῦ μέρος μέμφασθαι δυναμένη· ὁ δὲ ἴδιον ἐν νεβρίδι καὶ σσεράνῳ πίττος δρέγυσαν τὸν γαυλόν, μὴν ἔμετο τῶν ἐκ τοῦ ἀντροῦ Νυμφῶν δρῶν. Ὁ μὲν οὖν τὴν πίττον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀρπάξων, αὐτὸς ἐστεφανούτο, πρότερον φιλήσας τὸν στέφανον· ἡ δὲ τὴν ἐπέθετα αὐτοῦ λουομένου καὶ γυμνοθέντος ἐνεδύετο, πρότερον καὶ αὐτὴ φιλήσασα. Ἦδη ποτὶ καὶ μῆλοις ἀλάτρου ἐβαλεν καὶ τὰς κεφαλὰς ἀλλήλων ἐκόσμησαν, δοκροῦντες τὰς κόμας, καὶ ἡ μὲν εἰκασεν αὐτοῦ τὴν κάμην, ὅτι μίλαινα, μύρτοις· ὁ δὲ μῆλον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὅτι λευκὸν καὶ ἐνερευθὴς ἦν. Ἦδίδασκεν αὐτὴν καὶ συρίττειν, καὶ ἀρπαμένῃς ἐπιπνέειν, ἀρπάξων τὴν σαρρῆα· τοῖς μίλλαισι αὐτὸς τοὺς καλῆμους ἐπέτραχε καὶ ἔδεικε μὲν διδάσκειν ἀμυρτάνουσαν, εὐπρεπῶς δὲ ἐπὶ τῆς σύμμελλος Χλόης κατερίλαι.

ΚΕ'. Συρίττωντος δ' αὐτοῦ τὸ μεταμυθρινὸν καὶ τῶν ποταμῶν σαρρῆαίμων, ἔλαθεν ἡ Χλόη κατεκυστάσασα. Ὀπώρας τοῦτο δ' Δάρης καὶ καταθέμενος τὴν σύριγγα, πνεν αὐτὴν ἤλειπεν ἀπλήστως, ὅσα μηδὲν αἰδοῦμενος, ἐπὶ ἑαυτῷ [ὀρώρα] ἡρέμα ὑπερέγγετο· οἷον καθυδούσιν ἐπιλάμει· οἷον δ' ἀποπνέει τὸ στόμα· οὐδὲ τὰ μῆλα ἀποπνέει, οὐδ' αἱ λέγμαι. ἀλλὰ φέλησαι μὲν δέδοικα· ἀπασιν τὸ φιλῆμα τὴν καρδίαν, καὶ ὡς περ τὸ νέον μέλι μετασθῆσαι ποτὶ· ὄκνῳ δὲ καὶ μὴ φιλήσας αὐτὴν ἀρυ-

cola profunde dormitaverunt, atque illam defatigationem pro suae ex amore conceptae agritudinis remedio habuerunt. Quamprimum autem dies rediit, similem rursus in modum se affici sentiebant. Lacti erant, si se invicem videbant: si separabantur dolebant, aliquid amplius volebant, quidnam tamen vellent nesciebant. Illud solum norant, quod hunc quidem osculum, illam vero lavacrum perdidisset.

XXIII. Insuper etiam ipsos anni illud tempus incendebat. Ver jam desinebat et aestas oriebatur, omniaque vigebant, arbores fructibus, campi segetibus luti. Suavis cicadarum stragulus, grata pomorum fragrantia, jucundus quoque ovium balatus. Putasses flumina sensim labentia modulari cantum et ventos, qui pinus inflabant, fistula canere, roma amore capta humi decumbere, solemque, venustatis et forme amatorem, omnes vestibis suis exuere. Daphnis igitur hisce omnibus incensus, fluminibus sese immergebat; et quandoque se abluebat, quandoque vero pisces fascivientes et in gyrum exsallantes caplabat; sarpe etiam bibebat, veluti sic interream aestum restincturus. Chloë vero, postquam oves multasque e capris mulsisset, longo deis tempore in cogendo lacte erat occupata; muscae namque erant ipsi graves, cum negotium facessendo, tum mordendo, si abigerentur. Illa deinde, abluta facie, pinis se coronabat ramis, pellem hinnuli inducebat, et mulctrale vino atque lacte replens, communi simul cum Daphniko potu fruebatur.

XXIV. Ingruente vero meridie, amborum oculi fuerunt capiti. Illa enim nudam conspicata Daphnium, in omnem ejus pulchritudinem simul inklebat, indeque liquecebat, quod nullam in eo partem reprehendere posset; Daphnis vicissim pelle hinnuli corollaque pineae ornata Chloë, et sibi mulctram porrigentem intuens, unam e Nymphis, quae in antro, videre se existimabat. Ipse vero pinam de capite Chloë detractam sibi imponebat, oculis tamen prius corollae impressis: Chloë contra vestem illius lavantis et denudati, prius osculata, inducebat. Jam aliquando et malis sese petebant atque discriminantes comam, invicem capita adornabant sibi, et Chloë casariam Daphnidis, utpote nigricantem, myrteis baculis; Daphnis vero faciem Chloë, quod candida et subrubicunda esset, malo assimilabat. Dorebat eam et fistula canere, simulque ea inspirare cuperat, fistulam eripiens, labelis ipsae calamos percurrebat: et dum videbatur errantem informare, quociens admodum praetextu per fistulam Chloë osculabatur.

XXV. Contigit vero, cum per meridiem fistula linderet, et pecora opera tegerentur umbra, Chloë impudentem in summum dilapsam esse. Quo animadverto, Daphnis fistulam deposuit, totamque ipsam inexplebiliter contemplantus est, quippe qui nihil tum revereretur, simulque ad ipsam leniter sublevari cepit: Quam dormiunt ocelli: Quem os exhalat spiritum! Certe non talem mala, non arbusta. Sed osculum figere vereor; cur quippe non det suaviū et laud secus atque novum mel insanis facit: praeterea timo, si osculum ei delectum, ne somnium excu-

πνίσω. Ὡ λάλων τεττίγων, οὐκ ἴάσουσιν αὐτὴν καθυδεῖν μέγα ἤχουόντες· ἀλλὰ καὶ οἱ τράγοι τοῖς κέρασι καταγοῦσι μαχομένοι. Ὡ λύκων ἀλωπέκων δειλοτέρων, οἱ τούτους οὐχ ἤρπασαν.

5 ΚΖ'. Ἐν τοιοῦτοις ὄντος αὐτοῦ λόγοις, τέττιξ φεύγων γελιδόνα θηρᾶσαι θέλουσαν, κατέπεσεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Χλόης καὶ ἡ γελιδὼν ἐπομένη τὸν μὲν οὐκ ἠδυνήθη λαβεῖν, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἐγγὺς διὰ τὴν δίωξιν γενομένη, τῶν παρεῶν αὐτῆς ἤψατο. Ἡ δὲ οὐκ εἶδουσα τὸ
10πραχθὲν, μέγα βοήσασα τῶν ὕπνων ἐξέθορον. Ἰδοῦσα δὲ καὶ τὴν γελιδόνα ἔτι πλησίον πετομένην καὶ τὸν Δάφνιν ἐπὶ τῷ ὄρει γελῶντα, τοῦ φόβου μὲν ἐπαύσατο, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἀπέματτεν ἔτι καθυδεῖν θέλοντας. Καὶ ὁ τέττιξ ἐκ τῶν κόλπων ἐπήρῃσεν ὁμοίον ἰκέτη
15χάριν ὁμολογοῦντι τῆς σωτηρίας. Πάλιν οὖν ἡ Χλόη μέγα ἀνεβόησεν· ὁ δὲ Δάφνις ἐγέλασε. Καὶ προφάσεως λαβόμενος, καθῆκεν αὐτῆς εἰς τὰ στέρνα τὰς χεῖρας καὶ ἐξάγει τὸν βέλτιστον τέττιγα, μὴδ' ἐν τῇ δεξιᾷ σιωπῶντα. Ἡ δὲ ἤδετο ἰδοῦσα καὶ ἐζήλησε
20λαβοῦσα καὶ αὐθις ἐνέβαλε τῷ κόλπῳ λαλοῦντα.

ΚΗ'. Ἐτερπεν αὐτοὺς τότε φάττα βουκολικὸν ἐκ τῆς ὕλης φθειγμένη. Καὶ τῆς Χλόης ζητούσης μαθεῖν
8τι λέγει, διδάσκει αὐτὴν ὁ Δάφνις μυθολογῶν τὰ θρυλούμενα. « Ἦν οὕτω, παρθένε, παρθένος καλὴ καὶ ἐνεμε
25βοῦς πολλὰς οὕτως ἐν ὕλῃ· ἦν δ' ἄρα καὶ ὠδὶκὴ καὶ ἐτέρποντο αἱ βόες αὐτῆς τῇ μουσικῇ καὶ ἐνεμεν οὔτε καλαῦροπος πληγῇ, οὔτε κέντρον προσβολῇ· ἀλλὰ καθίσασα ὑπὸ πίτυν καὶ στεφανωσαμένη πίτυϊ, ἦδε Πᾶνα καὶ τὴν Πίτυν. Καὶ αἱ βόες τῇ φωνῇ παρέμενον.
30Παῖς οὐ μακρὰν νέμων βοῦς, καὶ αὐτὸς καλὸς καὶ ὠδὶκος ὡς ἡ παρθένος, φιλονεικῆσας πρὸς τὴν μελωδίαν, μείζονα ὡς ἀνὴρ, ἤδειαν ὡς παῖς, φωνῇ ἀντεπεδείξατο. Καὶ τῶν βοῶν ὁκτὼ τὰς ἀρίστας ἐς τὴν ἰδίαν ἀγέλην θέλας, ἀπεβουκόλησεν. ἄχθεται ἡ παρθένος τῇ βλάβῃ
35τῆς ἀγέλης, τῇ ἤτη τῆς ὠδῆς καὶ εὐχεται τοῖς θεοῖς ὄρνις γενέσθαι πρὶν οἰκάδ' ἀφικέσθαι. Πείθονται οἱ θεοὶ καὶ ποιοῦσι τήνδὲ τὴν ὄρνιν, ὄρειον ὡς ἡ παρθένος, μουσικῆν ὡς ἐκείνη. Καὶ ἔτι νῦν ἄδουσα μὴνύει τὴν συμφορὰν, ὅτι βοῦς ζητεῖ πεπλανημένας. »

40 ΚΖ'. Τοιάσδε τέρψεις αὐτοῖς τὸ θέρος παρεῖχε. Μετοπώρου δ' ἀχμαζόντος καὶ τοῦ βότρουο, Τύριοι λησταὶ Καρικὴν ἔχοντες ἡμιολίαν, ὡς μὴ δοκοῖεν βάρβαροι, προσέσχον τοῖς ἀγροῖς· καὶ ἐκβάντες σὺν μαχαίραις καὶ ἡμιθυρακίαις κατίσυρον πάντα τὰ εἰς χεῖρας ἐλθόντα,
45οἶνον ἀνθοσμίαν, πυρὸν ἀπθονον, μέλι ἐν κηρίοις· ἤλασαν τινὰς καὶ βοῦς ἐκ τῆς Δόρκωνος ἀγέλης. Λαμβάνουσι καὶ τὸν Δάφνιν ἀλύοντα παρὰ τὴν ὕλασσαν. Ἡ γὰρ Χλόη βραδύτερον ὡς κέρη τὰ πρόβατα ἐξῆγε τοῦ Δρύαντος, φόβῳ τῶν ἀγροῦργῶν ποιμένων.
50Ἰδόντες δὲ μενίσχον μέγα καὶ καλὸν κρείττον τῆς ἐξ ἀγρῶν ἀρπαγῆς, μηκέτι μὴδὲν ἐς τὰς αἴγας, μὴδ' ἐς τοὺς ἀλλοῦς ἀγροὺς περιεργασάμενοι, κατῆγον αὐτὸν ἐπὶ τὴν ναῦν κλάοντα καὶ ἠπορημένον, καὶ μέγα Χλόην κλαοῦντα. Καὶ οἱ μὲν, τὸ πείσμα ἄρτι ἀπολύσαντες

tiam. O garrulas cicadas! Dormire ipsam non sinent ita valde perstreptentes. At et hirci cornibus confligentes strident. Lupos vel vulpibus magis ignavos, quod hosce non rapuerunt!

XXVI. Interea dum talia faciebat verba, cicada fugiens hirundinem, quæ ipsam capere vellet, in Chloës incidit sinum; atque hirundo insequens, illam quidem apprehendere non potuit, sed propius insectando accedens, alis genas puellæ attigit: quæ quidem ignara quid actum fuisset, magno cum clamore e somno exsiluit. Cum autem vidisset et hirundinem prope adhuc volantem et Daphnum super hoc metu ridentem, timere destitit et oculos adhuc dormiturentes abstersit. Atque cicada, instar supplicis gratias agentis pro salute parta, ipso e sinu insonuit. Iterum igitur Chloë valde exclamavit, Daphnis vero risit; eaque occasione arrepta, in sinum puellæ manus immisit, optimamque illam cicadam, ne in dextra quidem silentem, extraxit. Qua conspecta Chloë admodum delectabatur, apprehensamque deosculata, iterum sinu suo excepit garrigentem.

XXVII. Tunc ipsos palumbes, ex silva pastorale quid canens, oblectavit. Quærentem autem Chloë, quidnam hæc avis caneret, Daphnis eam edocuit fabulam narrans, quæ vulgo jactabatur: Erat autem virgo, mi virgo, formosa, quæ sic in sylva multos pascebat boves. Eadem utique et perita canendi erat, et illius modulatione delectabantur boves, adeo ut neque pedi ictu, neque stimuli inflicto inter pasendum opus haberet; sed sub pino sedens, pineaque cincta corona, Pana atque Pinum cantu celebrabat, quo delinila vacca: ab ipsa nunquam discedebant. Adolescens, non procul inde boves pascebat, et ipse pulcher et musicus, ut hæc virgo, cumque illa de cantus suavitate contendens, majorem vocem ut mas, dulcem ut puer, contra edidit, et sic octo e vaccis, easque optimas, suum in armentum plectas abegit. Indigne tulit puella hoc sui armenti damnum, cantuque succubuisse dolens, precatur deos, ut in avem, antequam domum redeat, convertatur. Annunt dii, inque avem illam mutant montanam atque musicam, virgini isti similem, quæ etiam nunc cauendo suæ facit indicium jacturæ, quod scilicet errabundas vaccas qua rat.

XXVIII. Ejusmodi oblectamenta illis suppeditavit æstas. Autumno vero adulto et uvis maturecentibus, Tyrii prædones, Carico hemiolio sumto, ne forte barbari viderentur, ad agros appulere, et gladiis dimidiatisque thoracibus armati, cuncta, quæ in manus incidebant, diripuerunt, vinum odoratum, magnam frumentii copiam, mel, quod suis continebatur favis; boves quoque aliquot de Dorconis grege abegerunt, immo et Daphnim juxta mare errabundum ceperunt. Chloë namque, utpote puella, lascivorum et ferocium pastorum metu, serius Dryantis oves eluxerat. Hi cum vidissent juvenem hunc procerum ac formosum, ipsa rapina ex agris ablata præstantiorem, non amplius satagentes caprarum, aut aliarum in aliis agris rerum, illum plorantem, consilii inopem, et alta voce Chloëon vocantem, ad navem abduxerunt. Confestim soluto fune, remisque

καὶ τὰς κόπας τὰς μετὰ ἐμβαλέντις, ἀπέπλεον εἰς τὸ πλάτος Νάξ, ὅτε κατέλαυνε τὸ ποιμένιον, σύριγγα κρινὴν τῇ Δάρνιδι δῶρον κομίζουσα. Ἰδοῦσα δὲ τὰς τριὰς τετραραγμένας καὶ ἀκούσασα τοῦ Δάρνιδος αἰετὸν αὐτὴν βρῶντος, προβάτων μὲν ἀμείλι καὶ τὴν σύριγγα βίπτει, ὄρωσι δὲ πρὸς τὸν Δάρνικον παραγίνεσθαι δεητομένη βραχέως.

Κεϛ'. Ὁ δ' ἔπειτο πῆχθαῖς νενηκταῖς συγκακομημένος ὑπο τῶν ληπτῶν καὶ ὀλίγων ἐμπύονος, ἀμικτος πολλοῦ φερομένου. Ἰδὼν δὲ γὰρ τὴν Χλόην καὶ ὀλίγων ἐκ τοῦ προσηρον ἔρωτος ἐμπύρουμα λαβὼν, ἐγὼ μὲν, εἶπε, **Χλόη, τολμήσωμαι μετ' ὀλίγων·** εἰ γὰρ με ἀσεβείῃς ληπτὰὶ ὑπὲρ τῶν βρῶν μαχόμενον, κατέκλεψαν ὡς βρῶν. **Σ, δ' ἔφακ' καὶ Δάρνιν** οὐτόν κ' αὐτοὶ τιμωρήσων κακείνους ἀποιεσον. Ἐπαίδισα τὰς βρῶς ἤλω σύριγγας ἀποκλιθεῖσθαι καὶ διακρινεῖν τὸ μέλος αὐτῆς, κἄν νέμωνται πρὸς φωνῆν. **Ἦν δὲ, λαβούσα τὴν σύριγγα ταύτην, εἰσπέτασεν αὐτῷ μέλος ἑταίρου, ὃ Δάρνιν μὲν ἐγὼ παρ' ἐπιτάξια μιν, εἰ δὲ Δάρνις, το δ' ἐντεθῆεν τῇ σύριγγι**

μνηστῆσι καὶ τῶν βρῶν ταῖς ἐκεῖ. **Χαρίζομαι δὲ σοὶ καὶ τὴν σύριγγα αὐτῆς, ἣ πολλὰς ἐρίων καὶ βουκόλων ἐτάραξε καὶ κτείνουσι.** σὺ δὲ ἀντὶ τούτου καὶ ἔτι νῦν εἶμι φησὶν καὶ ἀποθάνοντα κλαύσων· κἄν ἴδῃς ἄλλον νέμονται τὰς βρῶς, ἐμὸν μαρμαίρεσον. **Γ'.** Καὶ Δάρνιν μὲν τοσαῦτ' εἰπόν καὶ φῶντα φιλόπας ὑστατον ἀφῆκεν ἕκκα τῷ φιλήματι καὶ τῇ φωνῇ τὴν βρῶν. **Ἢ δὲ Νάξ** λαβούσα τὴν σύριγγα καὶ ἐπιτάξια τὰς γέλασι ἐσθρέει ὡς ἐδόντο μέγιστον καὶ αἰβίας ἀκούουσι καὶ τὸ μέλος γυμνίζουσι καὶ ὄρωσι μὴ μαχηθῆμεναι, πηδῶσιν εἰς τὴν θαλάσσαν. **Βιάνου δὲ** περὶπαύσας εἰς ἓνα τοῖχον τῆς νεῖος γενομένου καὶ ἐκ τῆς ἐμπύουσι τῶν βρῶν καὶ τῆς θαλάσσης διασπασσας, σφίρειται μὲν ἡ ναῦς καὶ τοῦ κλύωνος συνυπὸς ἀποκλιθεῖσθαι. **Οἱ δ' ἐκπίπτουσιν, οὐκ ἕμοιαν ἔχοντες ἐπιπέδα σιστήρας.** **Οἱ μὲν γὰρ** ληπταὶ τὰς κερκῆρας παρήρησαντο καὶ τὰ ἐμβαράκια λεπίδωντὰ κτείνουσι καὶ κνημίδας εἰς μέσων κνήμην ὑπεδέδοντο· ὁ δὲ Δάρνις οὐνοτιθέτος, ὡς ἐν πεδίῳ νέμων, καὶ ἡμίφρωνος, ὡς ἐν τῆς ὄρασεως καυματώδους. **Ἐκείνους μὲν οὖν ἐπὶ ὀλίγων νεηόμενος τὰ διὰ κατήνεγκεν εἰς βρῶν· ὁ δὲ Δάρνις τῆς μιν ἐσθρέει βραδίως ἀπέδυσσας, πρὸς δὲ τὴν νεῆν ἐκαρμεν, ὅτι πρότερον νεηόμενος ἐν ποταμῷ μόνος.** ὕστερον δὲ, πρὸ τῆς ἀνάγκης τὸ ποταμῷ διδοχθεῖς, εἰς μέσας ὄρωσας τὰς βρῶς· καὶ βρῶν δυο κερκῆρας ταῖς δυο μερῶν λαβόμενος, ἐκαμίζετο μόνος ἀνύουσι καὶ σπύουσι, ὡς περ ἑλαύνων ἄμαξιν. **Νεηεται δ' ἔφακ' ὅσον οὐδ' ἀέθρουτος·** μόνων λείπεται τῶν νεηόμενων σφίρειται, καὶ αὐτὸ τῶν ἰσθμίων. **οὐδ' ἔν ἀποκλιθεῖς βρῶν νεηόμενος, εἰ μὴ τῶν κρητῶν εἰ ὄρωσας περιπέτουσιν διάθρογοι γενομένοι.** **Μαρτυροῦσιν τῷ λαῷ μίγρι** ὅτι πολλοὶ τόποι τῆς θαλάσσης, βρῶς πόροι νεηόμενοι.

ΓΑ. Κατανοεῖται μὲν δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ὁ Δάρνις, ὅτι ἐκείνους παρ' ἐπιπέδα πῆσαν διαφυγῶν, ληπτῆ-

mentibus injectis, in altum provelantur. Interea Chloë jam oves educebat, fistulamque novam Daphnidi munus afferebat. At videns capras perterritas et audiens Daphnam semper magis matrisque ipsam inclamantem ea, neglectis oculis, fistulam proiecit, atque ad Darcum in cursu contendit, oratura ut suppeditas ferat.

XXIX. Ille vero gravibus plagis a latronibus concisus, et paululum adhuc spirans, sanguine multo erumpente, jacebat prostratus. Visa tamen Chloë, et exiguo prioris amoris igniculo exsuscitato, mox Chloë, inquit, ego quidem jamjam mortuus sum: referam tamen praedones me pro lobis pugnantem haud secus ac bovem tuncederunt; tu vero et libi Daphnam servato, et me ulciscere, et illos male perde. Assueti vacas in aë fistula sequi sonum, cantumque ejus consecrati, hec alibi procul pascantur. Apudum, accepta hinc fistula, idem canto carmen, quod egomet olim Daphnam, te vero Daphnis docuit; cetera autem curae erunt fistulae et his, quae illic erunt, vacis. Dono vero tibi et hanc ipsam fistulam, qua contendens multos superavi et Libulicos et capras. Tu vero pro hisce et adhuc viventem osculator, et mox fato functum lageto; et cum alium boves pascentem videris, mihi memento.

XXX. Et Darco quidem his dictis, suavitque postremo dato, simul cum suavit atque voce animam emisit. Chloë, accepta fistula, labasque suis a hmoa, totis virtus anxia eam inflabat. Extemplo boves audire, cantum agnoscere, mugituque edito, uno eodemque impetu in mare desilire. Violento autem saltu in alterum navis latus facto, exque casu boum profundo mari debascente, navis evectitor, fluctibusque coeantibus, pessum it; qui que in ea, excubant, impari tamen spe salutis: quippe praedones, gladius accincti, atque demidialis squamosisque thoracibus induti, nec non onerati ad media usque crura calcatei erant; Daphnis autem discalceatus, ut qui in campo tunc pasceret, atque seminudus, utpote cum adhuc aethivi ardores fervereent. Reliquos igitur, postquam paulisper natassent, arma in profundum demersere; Daphnis contra vestem facile exultat, in natando tamen non parum laborabat, quippe antea in fluctibus tantum nare solitus. Verum princeps quod facto opus, ab ipsa eductus necessitate, in medios boves irrud, et utraque manu duorum cornibus boum apprehensis, absque molestia et absque labore intermedius forebatur, veluti currum agens. Natat autem in tantum bos, in quantum neque homo unquam quoad, et tantum in natando ab aquatilibus avibus quaeque pascibus vincitur: neque utique bos natando perierit, nisi ungulae a quis emoluitae circum deciderint. Multi maris loci, ad hanc usque aetatem Bovis trajectus nuncupati, meis dictis testimonium perhibent.

XXXI. Hunc in modum Daphnis fore servatus, duo pericula praeter spem omnem effugiendo, latronum amem

ρίου καὶ ναυαγίας. Ἐξελθὼν δὲ, καὶ τὴν Χλόην ἐπὶ
 τῆς γῆς γελῶσαν ἅμα καὶ θακρῶσαν εὐρὴν, ἐμπίπτει
 αὐτῆς τοῖς κόλποις καὶ ἐπιθάνετο τί βουλομένη, συ-
 ρίσειν. Ἦ δ' αὐτῷ διηγεῖται πάντα τὸν δρόμον τὸν
 ἐπὶ τὸν Δόρκωνα, τὸ παιδεύμα τῶν βοῶν, πῶς κε-
 λευθεῖναι συρίσαι, καὶ ὅτι τέθνηκε Δόρκων· μόνον αἰ-
 δεοεῖσα τὸ φίλημα οὐκ εἶπεν. Ἐδοξε δὲ τιμῆσαι τὸν
 εὐεργέτην· καὶ ἐθόντες μετὰ τῶν προσκόντων, Δόρ-
 κωνα θάπτουσι τὸν ἄβλιον. Ἰὺν μὲν οὖν πολλὴν ἐπέ-
 10 υγασαν, φυτὰ δ' ἤμερα πολλὰ ἐρύττεσαν καὶ ἐξήρτησαν
 αὐτῶν τῶν ἔργων ἀπαρχάς· ἀλλὰ καὶ γάλα κατέ-
 σπεισαν καὶ βότρυας κατέβλεψαν καὶ σύριγγας πολλὰς
 κατέλασαν. Ἠκούσθη καὶ τῶν βοῶν ἑλεινὰ μυκή-
 ματα καὶ ἔρροιι τινὲς ὤρθησαν ἅμα τοῖς μυκήμασι
 15 ἄτακτοι· καὶ, ὡς ἐν ποιμαίνῃ εἰκάζετο καὶ αἰπολοῖς,
 ταῦτα θρήνος ἦν τῶν βοῶν ἐπὶ βουκόλῳ τετελευτηκότι.
 ΑΒ'. Μετὰ δὲ τὸν τοῦ Δόρκωνος τάφον, λούει τὸν
 Δάφνιν ἢ Χλόην πρὸς τὰς Νύμφας ἀγαγούσα, εἰς τὸ ἀντρον
 εἰσαγαγούσα. καὶ αὐτὴ τότε πρῶτον Δάφνιδος θρῶν-
 20 τος, ἐλούσατο τὸ σῶμα, λευκὸν καὶ καθαρὸν ὑπὸ καλ-
 λους καὶ οὐδὲ λουτρῶν ἐς κάλλος δεόμενον· καὶ ἀνθη τε
 συλλέξαντες, ὅσα ἀνθη τῆς ὥρας ἐκείνης, ἐστεφάνωσαν
 τὰ ἀγάλματα καὶ τὴν τοῦ Δόρκωνος σύριγγα τῆς πέτρας
 ἐξήρτησαν ἀνάθημα. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐθόντες ἰπι-
 25 σκόπουν τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα. Ἐὰ δὲ πάντα κα-
 τέχειτο μῆτις νεμόμενα, μῆτις βληγώμενα, ἀλλ', ὄμαι,
 τὸν Δάφνιν καὶ τὴν Χλόην ἀφανεῖς οὕτως ποθοῦντα.
 Ἐπειδὴ γοῦν ὀφθέντες καὶ ἐδόξαν τὸ σύνθηες καὶ
 ἐύρισαν, τὰ μὲν ἀναστάντα ἐνέμετο, αἱ δ' αἴγες
 30 ἐσκήρτους φριμασσόμεναι, καθάπερ τῆδόμεναι σωτηρίᾳ
 συνήθους αἰπέλου. Οὐ μὲν δὲ Δάφνις χαίρειν ἐπειθε
 τὴν ψυχὴν, ἰδὼν τὴν Χλόην γυμνὴν καὶ τὸ πρότερον
 λανθάνον κάλλος ἐκκεκαλυμμένον· ἤλγει τὴν καρδίαν,
 ὡς ἐσθιομένην ὑπὸ φαρμάκων. καὶ αὐτῷ τὸ πνεῦμα
 35 ποτὲ μὲν λάθρον ἐξέπνει, καθάπερ τινὸς δωκοντος
 αὐτὸ, ποτὲ δ' ἐξέλειπε, καθάπερ ἐκδαπανηθέν ἐν ταῖς
 πρότερον ἐπιδρομαῖς. Ἐνόμιζε τὸ λουτρὸν εἶναι τῆς
 θαλάσσης φοβερώτερον. Ἐνόμιζε τὴν ψυχὴν εἶναι παρὰ
 τοῖς λησταῖς μένειν, ἢ νέος καὶ ἀγροικὸς καὶ εἶτι
 40 ἀγνοῶν τὸ ἔρωτος ληστήριον.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Ἦδη δὲ τῆς ὀπίρας ἀμαρζούσης καὶ ἐπείγοντος
 τοῦ τρυγητοῦ, πᾶς ἦν κατὰ τοὺς ἀγρούς ἐν ἔργῳ· ὁ μὲν
 ληνούς ἐπεκαυάζεν· ὁ δὲ πίθους ἐξεκάθαιρεν· ὁ δὲ
 ἀρρίφους ἐπλεκεν· ἐμελεῖ τινι ὀρέπανης μικρᾶς ἐς βέ-
 45 τρουσ τομῆν, καὶ ἑτέρῳ λίθου θλίψαι τὰ ἴνοια τῶν
 βοτρυῶν δυνάμενον, καὶ ἄλλῳ λύγου ξηρᾶς πηχγαῖς
 κατεφασμένης, ὡς ἂν ὑπὸ φοτὶ νύκτωρ τὸ γλεῦκος φέ-
 ροιτο. Ἀμειλήσαντες οὖν καὶ ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη
 τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν, χειρὸς ὠφέλειαν ἀλλή-

atque manufagium inque terram egressus, Chloen invenit
 ridentem simul et silentem, in cujus sinu reclinatus, quid
 sibi isto edito voluerit, percunctatur. Atque hæc omnia
 illi ordine enarrat: nimirum ut ad Dorconem currere ce-
 perit, quomodo vaccæ edoctas fuerint, quomodo fistulam
 inflare iussa fuerit, et quo pacto diem suum obierit Dorco;
 osculum solum, præ pudore, alto involvit silentio. Dece-
 verunt igitur honore prosequi tam bene de ipsis meritum;
 et una cum propinquis venientes, Dorconem miserulo sepul-
 turæ mandarunt. Terram igitur multam iniecerunt, et
 plantas sativas magna copia illic plantaverunt, primitiasque
 laborum ex iis suspenderunt. Insuper et lac tibarunt, uvas
 compresserunt, et multas fistulas pastoritias confrugerunt.
 Auditi fuerunt et boum mugitus miserabiles, visæque una
 cum mugitibus discursationes quasdam incompositæ.
 Atque hæc ipsa, et opilionis caprarique conjectabant, erant
 boum lamentatio, defunctum suum bubulcum lugentium.

XXXII. Post hæc Dorconis exsequias, Chloë Daphnin ad
 Nymphas ductum, inque antrum introductum admittit. Quo
 tempore et illa, tunc primum inspiciente Daphnide, corpus
 laet candidum et nitidum ob eximiam formæ decus, neque
 lavacro opus habens ad pulchritudinem. Hinc collectis
 pro anni tempestate floribus, Nympharum coronant signa,
 Dorconique fistulam de petra consecratam suspendunt.
 Postea regressi capras atque oves inspiciebant; quæ omnes
 jacebant, neque pascentes, neque balantes, sed, ut puto,
 Daphnin atque Chloën ex oculis ablatis desiderantes. Ul
 vero conspecti consuetam edidere vocem, fistulamque in-
 flarunt, illico surgentia pecora pascebant, capelle autem
 præ gaudio fremebundæ exsultabant, veluti ob anti caprarum
 salutem lætæ. Non tamen Daphnis, ut gauderet, animum
 inducere potuit; postquam enim nudam vidit Chloën, atque
 pulchritudinem prius absconditam, nunc detectam, ingen-
 tem corde sentiebat dolorem, haud aliter ac si veneno exe-
 deretur. Ipsius spiritus interdum rapidus, quasi eum per-
 sequente aliquo, ducebatur; interdum prioribus veluti
 incursionibus consumptus deficiebat. Lavacrum hoc illi ipso
 terribilius mari videbatur. Animum suum etiamnum apud
 latrones esse, utpote juvenis et agrestis, latrociniique amo-
 ris huc usque ignarus, exsternuabat.

LIBER SECUNDUS.

I. Adulto jam autumno, instantique vindemiae tempore,
 quilibet in agris operi intentus erat: alius torcularia repa-
 rabat, alius dolia exlegebat, alius copiosius levebat; erat
 qui sibi falculam utis præcidendis curaret: alius lapidem,
 qui vni plenas uvas contereret, alius viticem aridam scibus
 impactis confusam, quo acies prælucente lumine, tem-
 pore nocturno mustum deferretur. Hinc Daphnis atque
 Chloë, neglectis ovibus caprisque, mutuam sibi accommo-

λοῖς μεταίτουσαν. Ὁ μὲν ἐβάσταζεν ἐν ἀρρήτοις βό-
τους καὶ ἐπάτει τὰς λενοὺς ἐμβαλῶν καὶ εἰς τοὺς πίθους
ἐμεγαλύνων· ἡ δὲ τροφήν παρεσκεύαζε τοῖς τρογῶσι
καὶ ἔνεχε ποτῶν αὐτοῖς πρεσβύτερον οἶνον καὶ τῶν
ἐμβαλῶν δὲ τὰς ταπεινότερας ἀπετρέγγα. Ἦσα γὰρ
ἢ κατὰ τὴν Λέσβου ἀμπελος ταπεινὴ, οὐ μεταίωρος,
οὐδ' ἀναδενδρὸς ἀλλὰ κάτω τὰ κλήματα ἀποτείνουσα
καὶ ὡς περ κίττος νεμομένη· καὶ παῖς ἂν ἐβλήκει βό-
τρουσ ὄρτι τὸς χεῖρας ἐν σπαργάνων λελυμένος.

10 Β'. Οἶνον οὖν εἰκός ἐν ἰορτῇ Διανύσου καὶ οἶνον γε-
νεῖται, αἱ μὲν γυναῖκες ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν εἰς ἐπι-
κουρίαν κεκλημέναι, τῷ Δάφνει τοὺς ἀφθαλμοὺς ἐπι-
βάλλουσι καὶ ἐπάρουσι ὡς ἄνθρωποι τῷ Διονύσῳ τὸ κάλλος·
καὶ τις τῶν ἄρσενων καὶ ἐβλήκει καὶ τὸν Δάφνην
παρῶντος, τὴν δὲ Χλόην ἐλύτρηεν. Οἱ δ' ἐν ταῖς λε-
15 ναισ, παικίλας φωνῆς ἐβριπτον ἐπὶ τῇ Χλόῃ καὶ ὡς περ
ἐπὶ τῷ Βάκχῳ Σάτυροι μανικώτερον ἐπέβηον καὶ
ἐβόωντο γενεῶναι ποιμένα καὶ ὑπ' ἐκείνης νέμεσθαι
ἄσος· αὐτὸς δὲ πάλιν ἢ μὲν ἤθετο, Δάφνης δ' ἐλυπεῖτο. Ἦ-
20 ροντο δὲ ὅτι ταχέως παύσασθαι τοῦ τρογῆτος καὶ λα-
θεῖσθαι τῶν σωτήρων χωρίων, καὶ ἀντὶ τῆς ἀμούσου
βουλῆς, ὁκοῖεν σύριγγος ἢ τῶν ποιμνίων αὐτῶν βλήχου-
σιων. Καὶ ἐπεὶ διαγενομένων ὀλίγων ἡμερῶν, αἱ
μὲν ἀμπελοὶ τετρέφοντο, πίθοι δὲ τὸ γλυκύος εἶχον, ἔδει
25 δ' οὐκ εἶ οὐδὲν πολυχεῖρας, κατήλαυνον τὰς ἀγέλας εἰς
τὸ πεδίον· καὶ μάλα χαίροντες τὰς Νύμφας προσεκύ-
νουσαν, μάτρους αὐταῖς κομίζοντες ἐπὶ κλημάτων, ἀπαρχὰς
τοῦ τρογῆτος. Οὐδὲ τὸν πρότερον χρόνον ἀμελῶς ποτε
παρῶντος ἀλλ' αἰεὶ τ' ἀργόμενοι νομῆς, προσήδρευον καὶ
30 ἐκ νομῆς ἀνιόντες προσεκύνοσαν· καὶ πάντως τι ἐπέ-
βηον, ἢ ἀνθος, ἢ ὄπωρον, ἢ φυλλὰ ἀφ' ἡλωρῶν, ἢ γά-
λακτος ἀποπέτην. Καὶ τούτων μὲν ὕστερον ἐμοιθεῖς
ἐκομίζοντο παρὰ τῶν θεῶν. Τότε δὲ κύνες, γαῖον, ἐκ
ἰσοπέδων δουβάντες, ἐσφύριττον, ἤσαν, τοῖς τρά-
35 γουσι καὶ τοῖς προβάτοις συνεπάλαιον.

Γ'. Τετραμῖνος δ' αὐτοῖς, ἐφίσταται πρεσβύτης,
σώσαν ἰσοδομένους, καρβατίνας ὑποδεδεμένους, πῆραν
ἐκαστημῆας, καὶ τὴν πῆραν παλαιῶν. Οὗτος πλησίον
καθίεται· οὕτως, ἴδε εἶπε· Φιλήτης, ὦ παῖδες, ἐ-
40 πρεσβύτερος ἐγὼ· ἐς πολλὰ μὲν ταῖσδε ταῖς Νύμφαις
ἴσα, πλὴν δὲ τῷ Πανὶ ἐκείνῳ ἐσώσωσα, βουὴν δὲ πολλὴν
ἀφ' ἧς ἀγγεῖται μὴ μουσικῆ. Ἦσα δ' οὐαί, ὅσα
ἔδει, μελέων, ὅσα ἡλαύσα, ἀπαγγεῖλαι. Κῆπος ἐστὶ
καὶ τῶν ἐμῶν χειρῶν (ἐργῶν), ὅν, ἐξ οὗ νέμωσι διὰ γῆρας
ἐπισπασάμεν, ἐξεπονησάμεν· ὅσα ἴσθαι φέρουσι, πάντ'
ἔγωγε ἐν αὐτῇ καθ' ἴσταν ἐκίστην· ἥρος, ὄσθα, κρίνα
καὶ ἐλάτῃος καὶ ἱεὶ ἀμρότητα· θέρος, μήκωνες καὶ
45 ἄλλα καὶ ἄλλα πάντα· νῦν, ἀμπελοὶ καὶ συκαὶ καὶ
ροαὶ καὶ μάρτα γλωρὰ. Πρὸς τούτων τὸν κῆπον ἀνθρώπων
ὄρεται συσφύριτται τὸ ἡμεῖνον· τῶν μὲν ἐς τροφήν, τῶν
δὲ ἐκ ἀσθῆ· συνημερῆς γὰρ καὶ κατάσκιος καὶ περὶ αἶ-
50 ρος, κατάρουτος· ὅσα περὶ ἡς τις τὴν ἀμασίην, ἄλλος
ἄλλου ἀφίσταται.

Δ'. Προβῶντες δὲ μοι τήμερον ἀμφὶ μεσῶν ἡμερῶν,

dabant operam. Daphnis nempe in coribus portabat uvas,
inpectasque torculari calcabat, inque dolia uinum inferebat;
Chloe autem cibum vindemiatoribus parabat, poliumque
eisdem miscebat uinum uetustum, atque ex humilioribus
uitis uvas colligebat. Omnis quippe in Lesbo uitis erat
humilis, non sublimis, neque arboribus maritata, sed deor-
sum palmites protendens, atque hederæ instar serpens: ut
uel infans, cui recessus manus a fasciis laxatae sint, uvas ap-
prehenderet.

II. Ut igitur par est in Bacchi festo uinique natalibus,
mulieres proximis ex agris accessitæ, ut rem sua opera adju-
uarent, Daphnidi oculos adiciebant, laudibusque eum tan-
quam Baccho pulchritudine parem efferebant; et quasdam
ex audacioribus osculum ipsi fixit, quæ res sicuti Daphnum
inflammat, ita sane Chloæ fuit dolori. Qui autem in cal-
culariis erant, illi varias voces in Chloën iactabant et ueluti
in quamdam Baccham Satyri foriose insillibant, ut fabantque
oues fieri, et ab illa pasci; unde et illa vicissim delectabatur,
Daphnis autem moriebat. Porro non aliud illis in uotis
erat, quam ut mox, uindemia finita, consuetos repererent
campos, proque inuicem illo clamore, fistulam, aut ipsos
balantes audirent greges. At postquam pauculis interiectis
diebus, utique uindemiae essent, dolia uero mustum
jam recepissent, nihilque præterea esset, quod manuum
plurium operam deposceret, ibi rursus greges in campum
depulerunt, atque admodum lacti Nymphas adorauerunt,
racemos ipsis in palmibus, uindemiae primitias, illis offe-
rentes. Neque uero priori tempore negligenter unquam
prætergredi solebant Nymphas, sed semper, antequam in
pascua greges abigerent, huic cultui incumbebant, eque pas-
cus redentes, eas adorabant, semper aliquid afferentes,
sive florem, sive poma, sive ramum uiridem, sive lactis
libamen. Atque huius quidem pietatis gratiam postea a
deabus retulere; tunc autem quasi canes, quod ajunt, uin-
culis soluti, saltabundi, lasciuiebant, fistula iudebant, can-
tabant, liris ouibusque collectabantur.

III. Dum sic indulgent genio, illis senex quidam rhenone
indutus, carbatiis calceatus, peram gerens appensam,
eamque admodum uetustam, superuenit; qui iuxta illos
considens, hunc in modum satur: Ego sum, o pueri, senex
ille Philetas, qui sæpius in harum Nympharum honorem
recini, frequenterque in huiusce Panis laudem fistula sum
modulatus, et solo canenti artificio magna bouum armenta
duxit. Venio autem, quæ uidi, uobis indicaturus, quæque
audiui, annuntiaturus. Est mihi hortus, quem ego sedulo,
ex quo pascere armenta ob senectutem desisti, meis ipse
manibus excolui: quæcumque anni tempora ferunt, ea
omnia in illo inuenies unoquoque tempore; uere, rosas,
lilia, hyacinthos, et utrasque uioles; astate, papauera, pyra
agrestia, pomorumque omne genus; hoc autem autumnali
tempore, uites, ficos, malaque iunice, et uirides myrtes.
Hunc in hortum tempore conueniunt matutino auium gre-
ges: alia quidem ad pastum, alia uero ad canendum. Het-
tum umbrosus est, tribusque irriguus fontibus; si eorum
aliquis materiam susulerit, lucum uidere se putabit.

IV. Ingredienti mihi hodie die circa merulum, ab

ὑπὸ ταῖς βροαῖς καὶ ταῖς μυρρίναις βλέπεται παῖς,
 μύρτα καὶ βροιάς ἔχων, λευκός ὡσπερ γάλα, καὶ ξανθός
 ὡς πῦρ, στιλπνός ὡς ἄρτι λελουμένος· γυμνός ἦν, μόνος
 ἦν· ἐπαίξεν ὡς ἴδιον κῆπον τρυγῶν. Ἐγὼ μὲν οὖν
 5 ὄρμησα ἐπ' αὐτὸν ὡς συλλεψόμενος, δείσας μὴ ὑπ'
 ἀγερωγίας τὰς μυρρίνας καὶ τὰς βροιάς κατακλάσῃ· ὁ δὲ
 με κούφως καὶ βραδῶς ὑπέφρευε, ποτὲ μὲν ταῖς ῥοδω-
 νιαῖς ὑποτρέχων, ποτὲ δὲ ταῖς μήκωσιν ὑποκρυπτό-
 10 μενος, ὡσπερ πέρδικος νεοττός. Καίτοι πολλάκις μὲν
 πράγματ' ἔσχον ἐρίφους γαλαθηνούς διώκων· πολλάκις
 δ' ἔκαμον μεταθέων μόσχους ἀρτιγενήτους· ἀλλὰ τοῦτο
 ποικίλον τὸ γρῆμα ἦν καὶ ἀθήρατον. Καμῶν οὖν, ὡς
 γέρον καὶ ἐπερειασάμενος τῇ βακτηρίᾳ καὶ ἄμα φυ-
 λάττων, μὴ φύγοι, ἐπυθναόμην τίτος ἐστὶ τῶν γει-
 15 τόνων, καὶ τί βουλόμενος ἀλλότριον κῆπον τρυγᾷ.
 Ὁ δ' ἀπεκρίνατο μὲν οὐδὲν, στὰς δὲ πλησίον ἐγένεα
 πάνυ ἀπαλὸν καὶ ἐβαλλέ με τοῖς μύρτοις καὶ οὐκ οἶδ'
 ὅπως ἔβαλε μὴκέτι θυμοῦσθαι. Ἐδεόμην οὖν εἰς χεῖ-
 20 ρας ἔλθειν, μηδὲν φοβούμενον ἔτι καὶ ὤμνησον κατὰ τῶν
 μύρτων ἀρῆσαι, ἐπιδοῦς μῆλων καὶ βροῶν, παρξίζειν
 τ' αἰετρυγᾶν τὰ φυτὰ καὶ δρέπειν τὰ ἄνθη, τυγῶν παρ'
 αὐτοῦ φιλήματος ἑνός.

Β'. Ἐνταῦθα πάνυ κενυρὸν γελάσας, ἀρίστει φωνῆν,
 οἶαν οὔτε χελιδῶν, οὔτε ἀηδῶν, οὔτε κύκνος, ἕμοιος
 25 ἔμοι γέρον γενόμενος. Ἐμοὶ μὲν, ὦ Φιλητᾶ, φιληταί
 σε φθόνος οὐδεὶς· βούλομαι γὰρ φιλεῖσθαι μάλλον ἢ σὺ
 γενέσθαι νέος· ὄρα δὲ εἴ σοι καθ' ἑλικίαν τὸ δῶρον.
 οὐδὲν γάρ σε ὠφελήσει τὸ γῆρας πρὸς τὸ μὴ διώκειν
 ἔμὲ μετὰ τὸ ἐν φιλημα. Δυσθήρατος δ' ἐγὼ καὶ
 30 ἱέρακι καὶ ἀετῶν καὶ εἴ τις ἄλλος τούτων ὠκύτερος ὄρνις.
 Οὔτοι παῖς ἐγὼ καὶ εἴ δοκῶ παῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρόνου
 πρεσβύτερος καὶ αὐτοῦ τοῦ παντός χρόνου. Καὶ σὲ
 οἶσα νέμοντα πρωτόβην ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει τὸ πλατὺ
 βουκόλιον, καὶ παρῆμην σοι συρίττοντι πρὸς ταῖς
 35 φηγαῖς ἐκείναις, ἥνικ' ἤρας Ἀμαρυλλίδος· ἀλλὰ με οὐχ
 ἑώρας καίτοι πλησίον μάλα τῇ κόρῃ παρεστῶτα. Σοὶ
 μὲν οὖν ἐκείνην ἔδωκα· καὶ ἤδη σοι παῖδες, ἀγαθοὶ
 βουκόλοι καὶ γεωργοί. Νῦν δὲ Δάφνιν ποιμαίνω καὶ
 40 Χλόην· καὶ ἥνικ' ἂν αὐτοὺς εἰς ἐν συναγάγω τὸ ἰωθινόν,
 εἰς τὸν σὸν ἔρχομαι κῆπον καὶ τέρπομαι τοῖς ἄνθεσι
 καὶ τοῖς φυτοῖς κἂν ταῖς πηγαῖς ταύταις λούομαι.
 Διὰ τοῦτο καλὰ καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ φυτὰ, τοῖς ἔμοις
 λουτροῖς ἀρδόμενα. Ὅρα δὲ μὴ τί σοι τῶν φυτῶν
 45 κατακέκλασται, μὴ τις ὄπώρα τετρώγηται, μὴ τις
 ἄνθος ρίζα πεπάτηται, μὴ τις πηγὴ τετάρραται. Καὶ
 χαῖρε μόνος ἀνθρώπων ἐν γῆρα θεασάμενος τοῦτο τὸ
 παιδίον.

Γ'. Ταῦτ' εἰπὼν ἀνήλατο καθάπερ ἀηδόνος νεοττός
 ἐπὶ τὰς μυρρίνας καὶ κλάδον ἀμείβων ἐκ κλάδου, διὰ
 50 τῶν φύλλων ἀνεῖρπεν εἰς ἄκρον. Εἶδον αὐτοῦ καὶ
 πτέρυγας ἐκ τῶν ὤμων καὶ τοξάρια μεταξὺ τῶν πε-
 ρύγων καὶ τῶν ὤμων, καὶ οὐκέτ' εἶδον οὔτε ταῦτα,
 οὔτ' αὐτόν. Εἰ δὲ μὴ μάτην ταύτας τὰς πολιὰς ἔφρουσα,
 μηδὲ γηράσας ματαιοτέρως τὰς φρένας ἐκτησάμην,

malis punicia myrtisque conspicitur puellus, manu tenens
 myrti baccas, malaque punica, lac ipsam suo candore, flava
 coma ignem referens, nitidusque, quasi qui modo lotus
 esset; nudus solusque erat, et ludibundus hortum, haud
 secus ac suum, vindemiabat. Hac de causa irruit in eum,
 comprehendere volens; metuebam enim, ne hac protervia
 myrtos malosque punicas mihi confringeret. At ille leviter
 et sine ullo negotio me effugit, nunc subeundo rosaria,
 nunc sese sub papaveribus occultando, instar perdicis pulli.
 Sane sapienscule laboravi, haedos lactentes sectando: sapiens-
 cule etiam defessus fui, cursu vitulos recens natos inse-
 quendo: sed hoc varium quid erat, et quod capi non posset.
 Defessus igitur, utpote aetate gravis, baculoque innixus, et
 simul cavens ne elaberetur, cujusnam esset e vicinis et quid-
 nam sibi vellet alienum hortum decerpando, quaerebam.
 Ille nihil; sed prope adstans molliter ridebat, et me myrti
 baccis petens, nescio quomodo permulcebat, ut omnes adeo
 iras ponerem. Rogabam itaque illum, ut, omisso jam metu,
 propius accederet et in manus meas veniret, jurans per
 myrtos, et insuper illi dans mala atque granata, me semper
 ei vindemiandas vites floresque decerpandos praebiturum,
 uno dumtaxat potitum osculo.

V. Illic in cachinnos effusus emittit vocem, qualem neque
 hirundo, neque lusciniā, neque cycnus, ut ego, senex fac-
 tus. Ego quidem, ait, Phileta, tibi osculum largiri non
 invideo; malo etenim osculari, quam tu juvenescere. At
 vide, num hoc munus tuae conveniat aetati: nihil enim tua
 tibi proderit aetas, quo minus tu me, postquam unicum
 osculum acceperis, persequi incipias. Ego vero non queo
 capi, ne quidem si accipifer, vel aquila, vel alia his perni-
 cior ales me insequalur. Puer non sum, quamvis videar;
 sed ipso Saturno et quovis omni tempore antiquior. Ac
 noram te jam, cum primos pubertatis annos nondum egres-
 sus in illo monte late diffusum pasceres armentum; ade-
 ramque tibi fistula canenti prope fagos illas, quando Ama-
 ryllidem amabas: at me nullus videbas, quamvis puellae
 adstantem prope admodum. Illam quidem tibi dedi; et hinc
 tibi filii egregii bubulci et agricolae. Nunc autem Daphni-
 dis et Chloëos tanquam pastor curam ago; illosque quando
 quasi greges in unum compuli tempore matutino, in tuum
 venio hortum, meque floribus plantisque oblecto, fontibusque
 in hisce labor. Ob hoc flores plantaeque sunt ve-
 nustae, utpote meis lavacris irrigatae. Vide autem, num
 tibi aliqua stirps sit contracta, num fructus aliquis decerptus,
 num quae flosculi radix conculcata, num quis fons
 perturbatus sit; ac toto lactare pectore, qui solus mortalium
 in senectute hunc puerulum videris.

VI. Hisce dictis, tanquam lusciniæ pullus, myrtos insi-
 luit, et de ramo in ramum transiliens, per frondes erepta-
 vit in summum cacumen. Vidi ipsius tum alas ex humeris
 dependulas, tum arculos inter alas et humeros jacentes; et
 deinde non vidi illa, neque illum amplius. Ac nisi frustra
 hosce produxi canos, atque senescens vaniorem et minus

Ἔρωτι, ὦ παῖδες, κατίπεισθε καὶ Ἔρωτι ὁμῶν μέλει. *

Ζ. Πάνυ ἐτέρωθσαν ὡσπερ μῦθος, οὐ λόγος
 αἰούσωντες καὶ ἐπονθήσαντο τί ἐστί ποτ' ὁ Ἔρως, πό-
 6 τερα παῖς ἢ ὄρνις καὶ τί δύναται. Πάλιν αὖν ὁ Φι-
 λητῆς ἔρη: * Θεὸς ἐστίν, ὦ παῖδες, ὁ Ἔρως, νόσος
 καὶ κάλος καὶ πετόμενος· διὰ τοῦτο καὶ νεότητι χαίρει
 καὶ κάλλος εὐώκει καὶ τὰς ψυχὰς ἀναπτεροῖ. Δύσεται
 δὲ τοσούτων ὅσον οὐδ' ὁ Ζεὺς. Κρατεῖ μὲν στοιχείων,
 10 κρατεῖ δ' ἀστερων, κρατεῖ δὲ τῶν ἁματιῶν θεῶν· οὐδ'
 οὐαῖς τοσούτοι τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων. Τὰ
 ἀνθη πάντα Ἔρωτος ἔργα· τὰ φυτὰ ταῦτα τοῦτο
 ποιεῖματα· διὰ τοῦτον καὶ ποταμοὶ βέουσι καὶ ἄνεμοι
 πείουσιν. Ἔγνων δ' ἐγὼ καὶ ταῦρα ἔρασθέντα καὶ
 15 ὡς οὐστρεφὸν πῆγχεῖς ἐμυκάτο, καὶ τράγον φιλέσαντα
 αἶψα καὶ ἡσίοσθε· πικταχρῶ. Αὐτὸς μὲν γὰρ ἤμαχ
 νόσος ἀπὸ ἡράσθην Ἀμαρυλλίδος· καὶ οὕτε τροφῆς
 ἐμμενημένη, οὕτε ποτὸν προτερερόματι, οὐδ' ἕπνον
 ἔρωματι. Ἦλθον τὴν ψυχῆν, τὴν καρδίαν ἐπαλ-
 20 ἴσθηκα, τὸ σῶμα ἐψυχόμαχ· ἐθῶν ὡς παιόμενος, ἐσιώ-
 πῳ ὡς νεκρούμενος, εἰς ποταμοὺς ἐνέβαινον ὡς κατό-
 μενος. Ἐκάλουν τὸν Πῆνα βοήθον, ὡς καὶ αὐτὸν τῆς
 Πήτιος ἔρασθέντα· ἐπήκουον τὴν Ἠχώ, τὸ Ἀμαρυλλίδος
 ὄνομα μετ' ἐμὶ καλοῦσαν· κατακλίων τὰς σύριγγας,
 25 ὅτι μοι τὰς μὲν βροῦς ἔβαλλον, Ἀμαρυλλίδα δ' ὄσα ἤγον.
 Ἔρωτος γὰρ οὐδὲν φάρμακον, οὐ πινόμενον, οὐκ ἐσ-
 θεμενον, οὐκ ἐν ὄδοις λαλούμενον, ὅτι μὴ φίλημα καὶ
 περιβολή καὶ συγκατακλιθῆναι γυμναῖς σῶμασι. *

Η'. Φιλητῆς μὲν τοσαῦτα παιδεύσας αὐτοὺς, ἀπαλ-
 30 λάττεται, τυροῦς τινὰς παρ' αὐτῶν καὶ ἔριπον ἤδη κε-
 ρύσασθαι λαβόν. Οἱ δὲ μόνον καταλειφθέντες, [καὶ]
 τότε πρῶτον ἀκούσαντες τὸ Ἔρωτος ὄνομα, τὰς τε
 ψυχὰς συνετάλησαν ὑπὸ λύπης, καὶ νύκτωρ, ἐπαν-
 υθάνοντες εἰς τὰς ἐπαύλας, περιβάλλον ὡς ἡκούσαν τὰ
 35 αἰτῶν. * Ἀγγύουσιν οἱ ἐρώντες καὶ ἡμεῖς ἀλγοῦμεν.
 Τροφῆς ἀμελοῦσιν· ἡμελιχόμεν ὁμοίως. Καθεύδουσιν
 ὡς ἐκτανταί· τοῦτο μὲν γὰρ νῦν πάσχομεν καὶ ἡμεῖς.
 Κἀποθεῖ δοκούσι καὶ παρ' ἡμῶν το πῦρ. Ἐπιθυ-
 μῶσιν ὁλόηλους ὄρν· διὰ τοῦτο ὕατον εὐχόμεθα γε-
 40 νέσθαι τὴν ἡμέραν. Σχεδὸν τοῦτ' ἐστίν ὁ ἔρως· καὶ
 ἔρωματι ἀλλήλων οὐκ εἰδότες * εἰ τοῦτο μὲν ἐστίν ὁ
 ἔρως, ἐγὼ δ' ὁ ἐρώμενος, τί οὖν ταῦτ' ἀλγοῦμεν; τί δ'
 ἀλλήλους ζητοῦμεν; ἀληθῆ πάντ' ἔπειν ὁ Φιλητῆς.
 45 Ἐκ τοῦ κήπου παιδίον ὄφθη καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν
 ὡς ὄραρ ἐκείνο καὶ νῆμιν ἡμῶς τὰς ἀγέλας ἐκείλους.
 Πῶς δὲ τις αὐτὸ λαβὸι; σμικρὸν ἐστί καὶ φεύζεται.
 Κῶ· πῶς δὲ τις αὐτὸ φύγοι; πτερὰ ἔχει καὶ κατα-
 φεύεται. Τίτι τὰς Νύμφας δεῖ βοηθοῦς καταφύγειν.
 50 Ἄλλ' οὐδὲ Φιλητῆν ὁ Πῆν ἀπέλεθον Ἀμαρυλλίδος
 φάρμακα καὶ περιπλακῆν καὶ κἀσθαῖ γυμνοῦς χαρμῶν.
 ἔρως μὲν, ἀλλὰ καρτερήσομεν δεύτεροι μετὰ Φιλητῆ. *

Θ'. Τοῦτ' ὁμοῖος γίνεται νυκτερινὸς παιδεύτηριον.
 Καὶ ἀροχάτες τῆς ἐπιπόσης ἡμέρας τὰς ἀγέλας εἰς
 55 Λαλαί.

sanam mentem nactus fuerim. Amori, o pueri, consecrati
 estis et Amor vestri curam gerit.

VII. Majorem in modum delectati sunt, veluti fabulam
 non sermonem verum audientes, quasaveruntque quidnam
 tandem esset Amor, utrum puer, an avis, et quidnam pos-
 set? Verum ad haec Philetas: Deus est, o pueri, Amor,
 juvenis, formosus, idemque volatilis; idcirco et juventute
 gaudet, et pulchritudinem sectatur, et animis alas addit.
 Potentia ejus tanta, quanta ne Jovis quidem. Imperat ele-
 mentis, imperat astris, inque deos sibi pares imperium
 obtinet: neque vastantum impern in capras ovesque habetis.
 Omnes flores Amoris sunt opera; istae planta ipsius sunt
 factura: per hunc et fluvii flunt et venti spirant. Ego
 vidi taurum amore correptum, et velutiestro percitus
 mugiebat: vidi etiam lircum, qui amabat capellam, et il-
 lam ubique insequabatur. Ego me ipso juvenis fui et
 amavi Amaryllida; et nec de cibo quidem cogitabam, nec
 potum ori admovere, neque somnum capere curabam.
 Animo dolebam, corde contremiscebam, frigore corpus
 horrebat: voriferabar, non secus ac si vapularem, terebam
 veluti emortuus, fluvii me immergebam, quasi igne fla-
 grarem. Implorabam Panis auxilium, utpote qui ipse quoque
 Pinus amore captus fuisse: laudabam Echo, quod Ama-
 20 ryllidis nomen mecum una ingeminaret: calamos confrin-
 gebam, quod boves quidem mull demulcerent, non tamen
 Amaryllida pellicere possent. Nulla enim amoris est me-
 dicina, nec eibus, nec potus, nec carmen ullum, praeter-
 quam osculum, amplexus et nudorum corporum concubitus.

VIII. Philetas quidem, postquam ipso tali modo insti-
 tuit, caseis quibusdam et haedo jam cornifero ab illis ac-
 ceptis, discessit. Illi vero soli relicti, tunc primum audito
 Amoris nomine, maestitia veluti contracti sunt, et noctu
 casas repetentes, quae ipsi in se experiebantur cum illis
 comparabant quae audiverant. Dolent amantes: etiam nos
 dolemus. Cibum posthabent: etiam nos posthabuimus.
 Dormire nequeunt: nec nos quoque. Uri videntur: et intra
 nos ignis ardet. Mutuum exoptant adspectum: et eam ob
 causam nos citius oriri diem cupimus. Forsan hoc ipsum
 amor est, et impudentes mutuo tenemur amore. * Enim-
 vero si hoc (non) esset amor, et ego (non) essem amansius,
 cur tandem sic doleremus? cur alter alterum quareremus?
 Omnia vera nobis dixit Philetas. Ille ex horto puellus visus
 est quonque parentibus nostris in illis olim somnis et pas-
 scere nos greges jussit. Sed quo pacto quis illum capere
 poterit? Pusillus est et fugiet. Et qua quis ratione illum
 effugerit? Alas habet et nos assequetur. Ad Nymphas oportet
 patronas confugere. At ubi quidquam Pan profuit
 Philetae Amaryllida amanti? Sunt igitur quaerenda nobis
 illa, quae dixit, remedia; nempe osculum, complexus,
 nudusque latu concubitus. Turgus quidem est lentissimus;
 ceterum hoc Philetae exemplo instruebimus.

IX. Hoc illis tant quasi nocturnus ludas. Imminente vero
 die, gregibus in pacua eductis, ut in conspectum venerunt,

νομήν, ἐβλήσαν μὲν ἀλλήλους ἰδόντες, ὁ μὲν πρό-
 τερον ἰποίησαν καὶ περιέβαλον τὰς χεῖρας ἐπαλλά-
 ξαντες· τὸ δὲ τρίτον ὄκνον φάρμακον, ἀποδυθέντες
 κατακλιθῆναι βραχύτερον γὰρ ἢ μόνον παρήκον ἀλλὰ
 5 καὶ νεῖο αἰσάκον. Πάντων οὖν νύξ ἀγροικίαν ἐγούσα
 καὶ ἐνοίαν τῶν γεννηθέντων καὶ καταμειψῆν τῶν
 παραλειπόμενων. « Καταφύξασμεν, καὶ οὐδὲν ὄρε-
 τας περιεβαλέμεν, καὶ οὐδὲν πλέον ἐσχημέν. Ἐἴθον
 κατακλιθῆναι μόνον φάρμακον ἐρωτικῶν πειρατῶν (αὐτῶν)
 10 καὶ τούτου· πάντως ἐν αὐτῷ τι χρεῖταιν ἔσται φιλή-
 ματος. »

Γ'. Ἐπὶ τούτοις τοῖς λογισμοῖς, εἶον εἰκὸς, καὶ ὄνει-
 ρατα ἑωρῶν ἐρωτικὰ, τὰ φιλήματα, τὰς περιβολὰς καὶ
 15 ὄρα δὲ μὲν ἡμέραν οὐκ ἐπραξαν, ταῦτ' ὄσον ἐπραξαν·
 γυμνοὶ μετ' ἀλλήλων ἔκαινον. Ἐνθεώτεροι δὲ κατὰ
 τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἀνέστησαν καὶ βόσκον τὰς ἀγέλας
 κατήλαυον· ἐπειγόμενοι πρὸς τὰ φιλήματα· καὶ
 ἰδόντες ἀλλήλους, ἅμα μετὰ δάματι προσέδραμον. Ἐὰ
 μὲν οὖν φιλήματα ἐγένετο καὶ ἡ περιβολὴ τῶν χειρῶν
 20 ἡκολούθησε, τὸ δὲ τρίτον φάρμακον ἐβράδυνε, μήτε
 τοῦ Δάφνιδος τολμῶντος εἰπεῖν, μήτε τῆς Χλόης βου-
 λομένης κατάρχεσθαι, ἔστε τύχη καὶ τοῦτ' ἐπραξαν.

ΙΑ'. Καθαζόμενοι ὑπὸ στελέχει δρυὸς, πλησίον
 ἀλλήλων καὶ γασσάμενοι τῆς ἐν φιλήματι τέρψεως,
 25 ἀπλήστως ἐνεφοροῦντο τῆς ἡδονῆς. Ἦσαν δὲ καὶ
 χειρῶν περιβολαὶ θλίψιν τοῖς στόμασι παρέχουσαι.
 Κατὰ τὴν τῶν χειρῶν προσβολὴν βιαιότερόν τι τοῦ
 Δάφνιδος ἐπισπασμένου, κλίνεται πως ἐπὶ πλευρὰν ἢ
 Χλόη· κάκιστος δὲ συγκατακλίνεται τῷ φιλήματι ὄκο-
 30 λουθῶν. Καὶ γνωρίζαντες τῶν ὄνειρων τὴν εἰκόνα,
 κατέκαινον πολλὴν γῆρὸν ὡς περ συνδεσμένοι. Ἐιδότες
 δὲ τῶν ἐντεῦθεν οὐδὲν καὶ νομίσαντες τοῦτ' εἶναι πέρας
 ἐρωτικῆς ἀπολαύσεως, μάτην τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας
 35 δαπανήσαντες διελύθησαν καὶ τὰς ἀγέλας ἀπήλαυον,
 τὴν νύκτα μισοῦντες. Ἴσους δ' αὖν τι τῶν ἀληθῶν
 ἐπραξαν εἰ μὴ ὄρυθος τοῖσδε πᾶσαν τὴν ἀγροικίαν
 κείνην κατέλαβε.

ΙΒ'. Νεῖοι Μεθυμναῖοι πλούσιοι, διαθέσθαι τὸν τρυ-
 γητῶν ἐν ξινηκῇ τέρψει θελήσαντες, ναῦν μικρὰν καθ-
 40 αλύσαντες καὶ οἰκίτας προσκώπους καθίσαντες, τοὺς
 Μυτιληναίων ἀγροὺς περιέπλεον, ὅσοι θαλάσσης πλη-
 σίον. Εὐδύμενός τε γὰρ ἡ παραλία καὶ οἰκήσεις
 ἡσκημένα πολυτελεῖς, καὶ λουτρὰ συνεχῆ, παράδεισοί
 τε καὶ ἄλση· τὰ μὲν φύσει ἔργα, τὰ δ' ἀνθρώπων
 65 τέχνη· πάντα ἐνεβῆσαι καλά. Παραπλείοντες δὲ καὶ
 προσορμηζόμενοι, κακὸν μὲν ἐποίουν οὐδὲν, τέρψεται δὲ
 ποικίλας ἐτέρποντο, ποτὲ μὲν ἀγρίστοις καλάμων
 ἀπρητημένους ἐκ λίνου λεπτοῦ, πετραίους ἰχθύς
 ἀλιεύοντες ἐκ πέτρας ἀλιτενοῦς, ποτὲ δὲ κυσὶ καὶ
 70 δικτύοις λαγῶς φεύγοντας τὸν ἐν ταῖς ἀμπέλοις ὄρυ-
 θον λαμβάνοντας. Ἦδη δὲ καὶ ὄρυθον ἄγρας ἐμέ-
 λησεν αὐτοῖς καὶ ἔλαθον βρόχους χῆνας ἀγρίας καὶ
 νήστας καὶ ὀπίστας· οἷσδ' ἡ τέρψεται αὐτοῖς καὶ τραπέζης
 ὠφέλιαν παρείηεν. Ἐἰ δὲ τις προσέξει, παρὰ τῶν

mutua dedere oscula, et quod nunquam hactenus fecerant
 manibus alternis amplexus junxere. Tertium autem illud
 remedium, scilicet exotis vestibus concumbere, adhibere
 non audebant : calidum namque nimis hoc facinus, quam
 ut in virginem, vel etiam in juvenem caprarium caderet.
 Iterum igitur insomnes traducebant noctes : cum recordatione
 eorum, quæ fecissent, et querela ac desiderio eorum, quæ
 non fecissent. Oscula mutua dedimus, sed nihil proffit,
 in mutuos amplexus ruimus, nec quidquam amplius pro-
 fecimus. Concubitus igitur solum erit amoris remedium ;
 illud itaque tentandum : omnino in eo quidquam inerit
 osculo effuscatus.

X. Illis talia mente agitantibus somnia, ut par est, ama-
 toria obversabantur, videlicet oscula, amplexus, et quæ
 per diem non patravrant, hæc per somnum perpetrabant ;
 nudi nempe jacebant. Tanquam vero numine aliquo ve-
 hementiore afflati, die insequenti surrexerunt et cum im-
 petu suos greges egerunt, ad oscula festinantes ; seseque
 invicem conspiciunt, risu cum blando sibi mutuo occurre-
 runt. Intercesserunt igitur oscula nonnulla, amplexibus
 insecutis : ceterum tertium illud cessabat remedium, quod
 neque Daphnis illius mentionem facere audeat, neque Chloë
 sane initium dare rei vellet, donec forte fortuna et hoc ip-
 sum fecissent.

XI. Quercus trunco insidebant, alter prope alterum ;
 atque gustata quæ est in osculo dulcedine, expleri voluptate
 nequibant, oriebaturque simul brachiorum mutua lucta,
 quæ corporum compressionem arctiorem efficiebat. Interea
 dum Daphnis violentius inter amplexus illum attraheret, in
 latus utcumque sese reclinat Chloë, illeque super, anavium
 subsequens, inclinatus recumbit. Agnoscentes igitur som-
 niorum hanc ipsam imaginem, longo tempore quasi inter se
 constricti jacuerunt. Ceterum ignari, quæ post illa agere
 deberent, et arbitrati, hunc esse fruitionis amatorie finem,
 plurimum diæ parte nequidquam ita consumpta, rursus sunt
 disjuncti, et greges compulerunt, nucleum exosi. Fortasse
 autem non infecta re digressi fuissent, nisi quidam hujus-
 cemodi tumultus totum illum agrum occupasset.

XII. Quidam juvenes Methymnæi oribus pollentes, vin-
 demiam nova voluptate celebrare volentes, navicula in mare
 deducta, servisque domesticis remigum vice impositis, My-
 tilenarum agros, qui juxta mare erant siti, legebant. Est
 enim ora illa maritima portibus opportuna, atque magni-
 ifice domiellis instructa, nec non lavacris frequentibus
 adornata, nec non et horti atque luci, partim opera na-
 turæ, partim humana elaborati industria : concta juvenum
 ludis apta. Nave igitur appulsa et in stationem subducta,
 nihil perpetrabant mali, sed variis semet oblectabant modis :
 nunc lumis ab arundine suspensis lineæ tenui, pisces saxa-
 tiles de petra in pelagus prominente captantes, nunc canibus
 retibusque lepores, qui strepitem in vineis laborantium
 fugitabant, venantes. Jam vero et aucupio vacantes, la-
 queis positos seros anseres, anates et aves varias capiebant ;
 adeo ut et hæc oblectatio ipsis mensam quoque non inutiliter
 instrueret. Si qua re insuper opus haberent, aliis,

ἐν τοῖς ἀγροῖς Θαλασσιῶν, περιττοτέρους τῆς ἀδείας
ἐβόλους καταβλήσαντες. Ἴδον δὲ μόνον ἄρτους καὶ
ὄσους καὶ στέγας· οὐ γὰρ ἀφραγὲς εἶδοκε μεταπωρηθῆς
ἀφραγῆς εὐνοήσαντες· ἐνθαλάττειν· ὥστε καὶ τὴν ναῦν
ἀπέβηκον ἐπὶ τὴν γῆν νότα χειμῶνι δεδοκότες.

II'. Τῶν δὲ οἱ τις ἀγροίκων ἐς ἀνακτὴν λίθου θά-
λαστος τὰ πατηθέντα βοτάνια χρέζων σφόνου, τῆς
πρώτερον φαγείας, κρύφα ἐπὶ τὴν θάλατταν ἔβδον,
ἀφροσφῆτη τῇ νηὶ προσελθὼν, τὸ πείσμα ἐλάσας,
οἷα καὶ κωμίας, ἐς δὲ τὴν ἔραζεν, ἐγράψατο. Ἐβδον
οὖν αἱ Μεθυμναῖοι νεανίσκοι ζήτησι εἰτοιμάοντο τοῦ
πείσματος, καὶ (ὁμολόγη γὰρ οὐδεὶς τῆν κλοπὴν,)
ὀλίγα μεμφόμενοι τοὺς ξενοδοκούς, παρέπλεον· καὶ
στάδια τριάκοντα περιλάσαντες, προσομιλῶνται τοῖς
ἀφροῖς, ἐν οἷς ὄκουν ὁ Δάρφης καὶ ἡ Νλόη· εἶδοκε γὰρ
αὐτοῖς καλὸν εἶναι τὸ πείσμα ἐς θῆραν λαθῶν. Σχόνου
μὲν οὖν οὐκ εἶχον ὥστ' ἐκδήσασθαι πείσμα· λόγον δὲ
λίγην μακρὰν στρέψαντες εἰς σχόνου, τάσθ τῆν ναῦν
ἐκ τῆς πρῶτης ἀφρας εἰς τὴν γῆν ἔβδον. Ἦταιτα
τοὺς κύνες ἀφρῆτες φινλατεῖν ἐν ταῖς εὐκαίροις φαι-
νομέναις τῶν ὄσων ἔλυσσάτων. Οἱ μὲν δὲ κύνες
ὄσα ἔλαλθ' ἀφρῆτες, ἐβδον τὰς αἴγας· αἱ δὲ τὰ
ὄσων κατὰ τὸ πείσμα, μᾶλλον τι πρὸς τὴν θάλατταν
ἐβδον. Ἐβδον δ' οὐδὲν ἐν φάσμα τρέψιμον,
καὶ ἀφραγῆ πρὸς τὴν ναῦν αἱ θραύστεραι αὐτῶν, τὴν
λόγον τὴν λίγην, ἢ εἶδοκε ἡ ναῦς, ἀπέβραγον.

II'. Ἦ δὲ τι καὶ κλυδωνίον ἐν τῇ θάλαττῃ, κινη-
θεὶς ἀπὸ τῶν ὄσων πνεύματος. Ταχὺ δὲ μακρὰ λυ-
μῆσαν αὐτὴν ὑπένεγκεν ἡ παλίστρα τοῦ κόματος καὶ
ἐς τὸ πάλαιος μετέμωρον ἔφριεν. Αἰσθήσεως δὲ ταῖς
Μεθυμναῖοις γενομένης, αἱ μὲν ἐπὶ τὴν θάλατταν ἔβδον,
αἱ δὲ τοὺς κύνες συνέβραγον· ἔβδον δὲ πάντες, ὡς πάντας
τοὺς ἐκ τῶν πλησίων ἀγρῶν ἀκούσαντες συνέβραγον.
Ἄλλ' ἢ οὐδὲν ὄσων· τοῦ γὰρ πνεύματος ἀκμάζοντος,
καὶ ἀφραγῆ τῆς ναῦς κατὰ τὸν ἢ ναῦς ἐβδον. Οἱ δ' οὖν
οὐκ οὐκ ἀφραγῆ τῶν [Μεθυμναῖοι] στερόμενοι, ἐβδον
τοὺς κύνες τὰς αἴγας· καὶ εὐρώντες τὸν Δάρφην
ἔβδον, ἀφραγῆ. Εἰς δὲ τις καὶ κλυδωνίον ἀφραγῆς
περὶ τῆς ναῦς, ὡς ὄσων. Ὁ δ' ἔβδον τὴν πάλαι-
ος καὶ ἔβδον τοὺς ἀφροίκους καὶ πρώτους γε τὸν
Λαμῶνα καὶ τὸν Δρύαντα βοτάνια ἐπεκαλεῖτο. Οἱ
δ' εὐνοήσαντες ἐβδον γέροντες καὶ γέροντες ἐκ γειτο-
νῶν ἔβδον ἔβδον ἔβδον· καὶ ἔβδον δικαιοσύ-
νησθαι περὶ τῶν γεγενημένων.

III'. Ταῦτα δὲ καὶ τῶν ἀλλῶν ὄσων, δικαστῆν
καὶ φιλῆταν τὸν βουκόλιον· προσβλήταίς τε γὰρ
ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ κλυδωνίον εἶχεν ἐν τοῖς κομῆταις
δικαστῆς περιτῆς. Πρώτοι δὲ κατηγοροῦν οἱ Με-
θυμναῖοι πρὸς καὶ ὄσων, (ἔτι βουκόλιον ἔβδον
δικαστῆς. Ἦ βουκόλιον εἰς τοὺς τοὺς ἀφραγῆς ἔβδον
δικαστῆς. Ἦ μὲν οὖν ναῦν λόγον ἔβδον ἀφραγῆς,
ἐκ τῆς ἀφρας κατὰ τὸ πείσμα· αὐτοὶ δὲ διὰ τῶν κλυδωνί-
ων ἐβδον ἀφραγῆ θραύτων. Ἦ τούτῳ πρὸς τὴν θά-
λατταν αἱ αἴγας τούτους κατὰ τὸ πείσμα, τὴν τε λόγον κατ-

qui in agris degibant, assequentes, ultra postquam probrum
nummos solvebant. Pone dimidaxat, vino atque tedi in-
digebant; haudquaquam enim periculi expies videbatur,
vergens jam autumn tempestale, in mari pernoctare :
itaque et navem ipsam in terram subduxerunt, tactu mortis
tempustuosas.

III. Agrestium porro imis, restis indigus, cupas ope
lapis, qui calcatos atines contunderet, tedi in album posset,
ea, quam ante balauerat, rupta, clandestino ad mare teten-
derat, et ad navem, quam nemo custodiebat, accesserat,
atque funem, quo ea religabatur, exsolverat, coque dimidaxat
absportato, ad quod volebat, usus fuerat. Mane igitur Me-
thymnea juvenus de fune inquirere coepit; et quoniam
fortem confitebatur nemo, parens de hospitum injuria con-
quasi, inde solventes nave discesserunt : stadia triginta
profesti, ad agros, in quibus Chloce et Diaphnis degibant,
appulerunt. Hoc quippe solum aptum illis leporum venatu
videbatur. Reste itaque destituti, qua pro rudate uti so-
lissent, vimine longo et virenti, haud secus ac tunc can-
torlo, navem summa de puppi ad terram relegerunt. Deinde
cambus ad feras indagandas dimissis, in vis maxime oppor-
tunis sibi visis casses tendebant. Canes proinde cum latrato
discurrerent, capras terrare; que ideo montanis relicta
magis versus mare se protiperare. Cumque in arena, quod
ederent, non haberent, audaciores quaedam horum ad navem
progressa, virens vimen, quo religata erat navis, morsu
avulserunt.

XIV. El astu quodam mare fervere coepit, commoto
de montibus vento; unde fluctuum reciprocatio quam cele-
riter navem solutam avehebat, inque altum provectam au-
ferebat. Quod cum sensissent Methymni, alii ad mare
accurrere, alii canes congregare : omnes autem clamare,
ita ut, quicumque in vicinis essent agris, hoc audito con-
fluere. Sed nihil inde proferere; vento quippe inrebre-
scente, irrevocabili quadam celeritate navis astu ferebatur
secundo. Nece [Methymni], haud parva opum jectura
facta, caprarum querebant et Diaphnum inventum caste-
bant, vestibisque exuebant. Unus aliquis, sumto canis
vinculo, manus illius in terram, ut vinculus, retorsit : at
ille vapulans clamare, supplexque agricolarum opem im-
plorare, et ante omnes Lamonem ac Dryanum in auxilium
vocare. Illi vero duri somes, opereque rustico validas ha-
bentes manus, summisque viribus remebantur et ut jure
de us qua accidissent disceptaretur, postulabant.

XV. Eadem autem et alius poscentibus, iudex consti-
tuitor Philetas bubonicus; erat enim eorum, qui tunc convenerant,
natu maximus, interque paganos eximia jurtitia fama insi-
guis. Primi itaque Methymniat perspicue et breviter accu-
sare inceperunt, coram bubonico nempe agentes iudice. Ve-
nandi gratia hosc ingressi sumus agros : itaque nostram
navem vimine virenti in litore religatam relapsumus, ipse
met canum ope feras indagaturi. Interea temporis lupu-
capre ad mare descendentes vimen de passumit, navemque

εσθίουσι, καὶ τὴν ναῦν ἀπολούουσι. Ἰδὲς αὐτὴν ἐν τῇ θαλάττῃ φερομένην, πόσων οἶσι μεστὴν ἀγαθῶν; Οἷα μὲν ἐσθῆς ἀπολούειν· [εἶος δὲ κόσμος κυνῶν·] ὅσον δ' ἄργύριον. Ἰὺς ἀγροῦς ἂν τις τοῦτους, ἐκεῖνα εἶχον, ὠνήσαιτο. Ἄνθ' ὧν ἀξιοῦμεν ἄγειν τοῦτον, πονηρὸν ἄντα αἰπόλον, δεῖ ἐπὶ τῆς θαλάττης νέμει τὰς αἴγας ὡς αὐτῆς. »

IC. Τοσαῦτα οἱ Μηθυμναῖοι κατηγόρησαν. Ὁ δὲ Δάφνις διέκειτο μὲν κακῶς ὑπὸ τῶν πληγῶν, Χλόην δ' ἐρῶν παρῶσαν, πάντων καταρρόνει, καὶ ὡδ' εἶπεν·
 « Ἰγὼι νέμω τὰς αἴγας καλῶς. Οὐδέ ποτ' ἠτιάσατο κοιμητῆς οὐδὲ εἰς, ὡς ἢ κηπόν τις αἰεῖ ἐμῇ καταβοσκῆται ἢ ἀμπελον βλαστάνουσαν κατέκλασεν· οὐτοί τ' εἰσι κυνηγῆται πονηροὶ καὶ κύνας ἔχουσι κακῶς πεπαίδευμένους, οἵτινες τρέχοντες πολλὰ καὶ βλακτοῦντες σαληρὰ, κατεδίωξαν αὐτὰς ἐκ τῶν ὄρων καὶ τῶν πεδίων ἐπὶ τὴν θαλάτταν, ὡσπερ λύκοι. Ἄλλ' ἀπέπαγον τὴν λύγον· οὐ γὰρ εἶχον ἐν ψάμμῳ πόσιν ἢ κόμαρον ἢ ὑμόν. Ἄλλ' ἀπόλετο ἡ ναῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς θαλάττης. Ταῦτα χειμῶνος, οὐκ αἰγῶν, ἔστιν ἔργα. Ἄλλ' ἐσθῆς ἐνέκειτο καὶ ἄργυρος. Καὶ τίς πιστεύσει νοῦν ἔχων, δεῖ τοσαῦτα φέρουσα ναῦς, πείσμα εἶχε λύγον; »

IZ. Τοῦτους ἐπεδάκρυσε ὁ Δάφνις καὶ εἰς οἶκτον ὑπηγάγετο τοὺς ἀγροίκους πολύν· ὡσθ' ὁ Φιλητᾶς, ὁ δικαστῆς, ὤμνυε Πᾶνα καὶ Νύμφας, μηδὲν ἀδικεῖν Δάφνιν, ἀλλὰ μηδὲ τὰς αἴγας· τὴν δὲ θαλάτταν καὶ τὸν ἄνεμον, ὧν ἄλλους εἶναι δικαστάς. Ταῦτα λέγων οὐκ ἐπειθε Φιλητᾶς τοὺς Μηθυμναίους, ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς ὀρμησαντες ἤγον πάλιν τὸν Δάφνιν, καὶ συνδεῖν ἠθέλον· Ἦνταῦθ' οἱ κοιμητῆται ταραχθέντες, ἐπιπηδῶσιν αὐτοῖς ὡσεὶ ψᾶρες καὶ κολοιοί· καὶ ταχὺ μὲν ἀφαιροῦνται τὸν Δάφνιν ἤδη καὶ αὐτὸν μαγόμενον· ταχὺ δὲ ἔξοις παίοντες, ἐκεῖνους εἰς φυγὴν ἔτρεψαντο· ἀπίστησαν δ' οὐ πρότερον, ἔστε τῶν ὄρων αὐτοὺς ἐξήλασαν ἐς ἄλλους ἀγρούς.

III. Διωκόντων δὴ τοὺς Μηθυμναίους ἐκεῖνων, ἡ Χλόη κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἄγει πρὸς τὰς Νύμφας τὸν Δάφνιν καὶ ἀπονίπτει τε τὸ πρόσωπον ἡμαγμένον ἐκ τῶν ξινῶν βραγισῶν ὑπὸ πληγῆς τινος, καὶ τῆς πύρας προκομίσασα ζυμίτου μέρος καὶ τυροῦ τμημά τι, δίδωσι φαγεῖν, τό τε μάλιστα ἀνακτησόμενον αὐτὸν, φιλημα ἐφίλησε μελιτώδες ἀπαλοῖς τοῖς χεῖλεσι.

IV. Τότε μὲν δὴ παρὰ τοσοῦτον Δάφνις ἦλθε κακοῦ. Τὸ δὲ πρῶτον οὐ ταύτῃ πέπαυτο, ἀλλ' ἐλθόντες οἱ Μηθυμναῖοι μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν, ὀδοπόροι μὲν ἀντὶ ναυτῶν, τραυματῆται δ' ἀντὶ τρυφῶντων, ἐκκλησίαν τε συνήγαγον τῶν πολιτῶν, καὶ ἰκετηρίας ὄντες, ἰκέτευσον τιμωρίας ἀξιοθῆναι· τῶν μὲν ἀληθῶν λέγοντες οὐδὲ ἐν, μὴ καὶ προσκαταγέλαστοι γένοιτο, τοσαῦτα καὶ τοσαῦτα παθόντες ὑπὸ ποιμῆνων· κατηγοροῦντες δὲ Μυτιληναίων, ὡς τὴν ναῦν ἀφαλομένων καὶ τὰ χρήματα διαρπασάντων πολέμου νόμῳ. Οἱ δὲ πιστεύοντες διὰ τὰ τραύματα καὶ νεανίσκοις τῶν πρῶ-

solunt. Tutemel in altum protectam vidiſti, quantis, putas, bonis refertam? quales perierunt vestes? [qualis canum ornatus?] quanta argenti copia! Agros horum quispiam, illis instructus bonis, facile comparaverit. Pro his istum abducere æquum censemus, utpote malum caprarium, qui instar nautæ juxta mare suas pascit capras.

XVI. Talis Methymnæorum fuit accusatio. Daphnis contra, quamvis verberibus male esset affectus, ubi tamen Chloen presentem conspexit, omnia susque deque labelat, atque ita locutus est: Ego quidem recte meas pascio capras; neque unquam vicinorum vel unius criminatus est, mea quod capra vel ejusdam hortum depaverit, vitemve germinantem confregerit. Isti autem sunt venatores improbi, maleque institutos canes habent, qui cursu rapido seroque latratu capellas ex montibus et campis ad mare usque non secus ac lupi exagitaverunt. At vero, dices, vimen depastæ sunt! Non enim in arena herbam, vel arbutum, vel thymum habebant. At enim, perges, navis vi venti atque maris periit! Hoc est tempestatis, non autem capellarum, crimen. Sed vestimenta et argentum navi continebantur! Et quis credat, si modo sapiat, navem tantarum opum vetricem pro rudente vimen habuisse?

XVII. His dictis illacrimans Daphnis, omnino in magnam commiserationem rusticos adduxit; adeo ut Philetas jurando contestaretur Panem et Nymphas, nihil contra fecisse Daphnim, sicuti neque capellas; verum mare et ventos esse in culpa, quorum scilicet alios esse judices. Hæc dicendo Philetas Methymnæis non persuasit; sed præ ira prosilientes, iterum Daphnim rapielant, et constringere volebant. Ibi vicini commoti in ipsos non aliter ac stormi graculique impetum fecerunt, eque vestigio eriperunt Daphnim jam et ipsum manus conserentem, et repente baculis eos tundentes, terga vertere coegerunt. Neque prius destiterunt, quam illos e suis finibus in alios agros expulissent.

XVIII. Dum autem illi Methymnæos sic persequuntur, interim Chloæ placide Daphnim ad Nymphas deducit, eoque faciem sanguine adpersam quod nares lectu quodam essent contusa abstulit, atque e pera deponentiam fermentati panis particulam caseique frustulum dat illi comedendum, et quod eum inprimis recreaturum erat, mellitum tenellis labellis osculum ei infixit.

XIX. Tantillum quidem tunc abstulit, uti ne malo infortunio Daphnis mactaretur: at vero finis huic negotio neque dum impositus erat; nam Methymnæi magna difficultate domum suam, viatores nimirum pro nautis, et saucii vulneribus pro luxuriantibus, reversi, et in concionem civibus advocatis, cum supplicis prodierunt, obsecrantes, ne se indignos putarent, quorum causa vindicta susciperetur; ne ullum quidem verbum verum dicentes, ne etiam deridiculo præterea essent, qui talia tantaque a pastoribus pati sustinissent; verum Mytilenæos, quasi qui navem ipsis abstulissent et opes hostium more diripissent, incusantes. Ii vero facile ob illa vulnera filem habentes et adolescentibus

τοῖς οἰκῶν παρ' αὐτοῖς τιμωρῆσαι δικαίον νομιζόντες. Μυτιληναῖοι μὲν πόλεμον ἀκήρυκτον ἐφηρίσαντο τῷ εἰ στρατηγῷ ἐκείνῳ δέκα ναῦς καθέλκυσαν· ἐκείνη δὲ αὐτῶν τὴν παραλίαν· πλησίον γὰρ χειμῶνος ὄντος, οὐκ ἦν ἀσφαλὲς μείζονα στόλον πιστεῦσαι τῇ θαλάττῃ.

Κ'. Ὁ δ' εὐθύς τῆς ἐπίουσης ἀναγόμενος αὐτερέταις στρατιώταις, ἐπέπλει τοῖς παραθαλαττίαις τῶν Μυτιληναίων ἀγροῖς. Καὶ πολλὰ μὲν ἔρταζε ποίμνια, πολλὴν δὲ σίτον καὶ ὄλον, ἄρτι πεπαλαιῶν τοῦ τρυγητοῦ, καὶ ἀνθρώπους δ' οὐκ ὀλίγους, ἄσπι τούτων ἐργαταί. Ἐπέπλευσε καὶ τοῖς τῆς Χλόης ἀγροῖς καὶ τοῦ Δάφνου· καὶ ἀπόβασιν ἄξιαν θέμενος, λείαν ἔλαυνε τὰ ἐν ποσσίν. Ὁ μὲν Δάφνης οὐκ ἔνευε τὰς αἴγας ἀλλ' ἐπὶ τὴν ὄλην ἀνελάυν, φυλλόσδα χλωρὰν ἴσκιπεν, οἷς ἔγει τοῦ χειμῶνος παρέμειν τοῖς ἐρίαις τροφήν· ὡστ' ἀσπιδος θεοσάμενος τὴν καταδρομὴν, ἐνέκρυψεν ἑαυτὸν στείλῃ κοίτῃ θρηῆς ὄξυς. Ἡ δὲ Χλόη παρῆν ταῖς ἀγέλαις· καὶ ἀνοκρομένη καταρῶγει πρὸς τῆς Νύμφας· ἰδέσθαι καὶ ἰδεῖτο ψεύσασθαι καὶ ὧν ἔνευε καὶ αὐτῆς, διὰ τὰς θεὰς· ἀλλ' ἦν οὐδὲν ὄφελος· οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι πολλὰ τῶν ἀγρομάτων κατακερτομήσαντες, καὶ τὰς πύλας ἔλασαν κἀκείνην ἔγαγον ὡσπερ αἶγα ἢ πρόβατον παῖοντες λόγους.

ΚΑ'. Ἐόντες δ' ἦδη τὰς ναῦς παντοδαπῆς ἀρπαγῆς ψεσάσας, οὐκέτι ἐγγύθιστον παραιτέρω πλεῖν, ἀλλὰ τὸν ὄκεαν πλοῦν ἐποιούοντο καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τοὺς τολεμῖους δεδιότες. Οἱ μὲν οὖν ἀπέπλεον εἰρσεία προστάλῃσι πωροῦντες· ἄνεμος γὰρ οὐκ ἦν· ὁ δὲ Δάφνης, ἐσυχρίαις γενομένης, ἐλθὼν εἰς τὸ πεδῖον ἐνθα ἔνευον καὶ μῆτι τὰς αἴγας ἰδὼν μῆτι τὰ πρόβατα καταλαβὼν αἴγας Χλόην ἐβρών, ἀλλ' ἐρημίαν πολλὴν καὶ τὴν σύμῃτα ἔρημιάν, ἧ συνήθως ἐτέρπετο ἡ Χλόη, μέγα ἔπλησεν καὶ ἐκλεινὸν κοιλίῳν ποτὶ μὲν πρὸς τὴν φηγὸν ἐρημίῃ ἐνθα ἐκαθίζοντο, ποτὶ δ' ἐπὶ τὴν θαλάτταν, οἷς ἀφρακτοῖς αὐτῆν, ποτὶ δ' ἐπὶ τὰς Νύμφας, ἐρ' ἂς ἐλκομένη καταρῶγει. Ἦνταῦθα καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν χαμαὶ καὶ ταῖς Νύμφαις ὡς προδούσαις κατεμίμμετο.

ΚΒ'. Ἄρ' ὑμῶν ἠρπάσθη Χλόη, καὶ τοῦθ' ὑμεῖς οὐκ οἶδ' ὑπερμείνατε; ἢ τοὺς στεράνους ὑμῖν πλέκασα, ἢ σπένδασα τοῦ πρώτου γάλακτος, ἧς καὶ ἡ σύριγξ ἦδε κωδῆμα. Αἶγα μὲν οὐδὲ μιν μοι λόκος ἤρπαξε, ποίμνιοι δὲ τῆς ἀγέλης (ὄλην) καὶ τὴν συνέμυσσαν. Καὶ τὰς μὲν αἴγας ἀποθερῶσι καὶ τὰ πρόβατα καταρῶσαι· Χλόη δὲ λοιπὴν πόλιν οἰκῆσαι. Ποίους δὲ αὐτῆν ἐπιμει πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, ἀνευ τῶν αἰγῶν, ἀνευ Χλόης, λιπερχάτης ἐσόμενος; ἔγωγε οὐκ ἔμενον εἶσι οὐδέν. Ἦνταῦθα περιμεινὼ κείμενος ἔβουλατον, λ' ποτῆμοι δευτερον. Ἄρα καὶ σὺ, Χλόη, οὐκ οἶσθα πάσχεις, ἄρα μέμνησαι τοῦ πεδίου τοῦδε καὶ τῶν Νυμφῶν τῶνδε κάμοσ; ἢ παραμυθοῦνταί σε τὰ πρόβατα καὶ αἱ αἴγες αἰμαλώσοι μετὰ σοῦ γενόμεναι;

ΚΓ'. Ταῦτα λέγοντα αὐτὸν ἐκ τῶν ἐσχυρίων καὶ τῶν ἄλλων ὅπως θαυμάσια καταλαβόντι· καὶ τῶν τε

primariorum apud se familiarum lactam injuriam ulcers iustum esse arbitrati, Mytilenarum bellum, nec diud per pacem illam indictum, decreverunt, et praefecto statim mandaverunt, dems in mare deductis navibus, tantamam incursionibus infestare oram. non enim totum erat, imminente hieme, majorem partem committere classes.

XX. Hic confestim die sequenti cum inditibus, qui remigum vice ipsi fungebantur, in altum proventus, Mytilenarum agros mari proximis hostiliter invadens, molles tum greges, tum fumenti acervos, ac vinum, paulo ante finita vindemia, et homines quoque, quorum opera circa ista versabatur, non paucos rapuit. Impetum etiam suis navibus fecit in Chloes et Daphnids agros, egressusque quanta celeritate posset, quas sol viv ageret, fereret. Et Daphnis quidem tunc non pascebat capras, sed solum intraverat, frondesque virides strangebatur, quas hierno tempore laedis in palulum dare posset, quamobrem de superiore loco hac incursione conspecta, sese cavo atole sagi frunco occultavit. Chloes autem aderat gregibus, hostibusque illam persequentibus, ad Nymphas supplic confugiabat, orabatque, ut ei illos, quos pasceret, gregibus, atque sibi propter deos parcerent; sed nihil precando profuit; Methymnai namque non solum convicis nullis deorum simulacra illuserunt, verum etiam greges ipsos abegunt, et illam ipsam non aliter, quam capram, aut ovem, virgis feriendo pra se egerunt.

XXI. Illi, jam naves suas praeda omnigena onustas habentes, non ulterius navigare decernebant, sed domum, lucem hostemque timentes, dirigebant. Haec inde solvabant, summa ope incumbentes remos, cum nullus eos prosequeretur ventus; Daphnis vero, jam tranquillitate oborta, ingressus campum, in quo pecora pasceri solebant, utinam nec capras vidisset, nec oves offenderet, neque Chloem invenisset, sed ubique magnam solitudinem, et propeam fistulam, qua se pro more oblectabat Chloes, magno clamore miserabilique ploratu esilio, nunc quidem cursu contendebat ad fagum, ubi sederat; nunc vero ad mare, tanquam illam visurus; aliquando ad Nymphas, ad quas, cum abstraheretur, confugerat; ibique se in solam progit, et Nymphas quasi proditrices mearare accipit.

XXII. A vestris status abstracta fuit Chloes, atque videre sustinuitis! Illa, qua volas corollas plectebat, illa, qua primitas lactis libebat, cujus etiam hucce fistula vobis decata pendit! Nullam quidem lupus mihi capram eripuit; sed hostes gregem (totum), et illam, quae una pascebat mecum! Quin capras exornabunt, ovesque mactabunt; Chloes autem in urbe iposterum habitabit! At quo vultu patrem et matrem, operis desertor, sine capris, sine Chloes, addido? Amplius enim, quod pascam, non habeo. Hic propeas mortem, aut alterum bellum expectabo. Num vero tu quoque, Chloes, taha perfers? Meministine amplius hucjuse campi, harumce Nympharum, atque meci? An solantum tibi afferunt oves et capelle tecum in captivitatem abducta?

XXIII. Taba quum dicentem, praenotore et lacrimas somnis opprimat protendus, et qui obvenit tunc illo

τρεις ἐρίστανται Νύμφαι, μεγάλαι γυναῖκες καὶ καλὰι,
 ἡμίθυμοι καὶ ἀνυπόδητοι, τὰς κόμας λελυμέναι καὶ
 τοὺς ἀγάλμασιν ὅμοια. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφέκεισαν
 ἑλισσάσαι τὸν Δάφνιν· ἐπειθ' ἡ πρεσβυτάτη λέγει ἐπι-
 5 ρωννούουσα. «Μηδὲν ἡμᾶς μέμρου, Δάφνι· Χλόης
 γὰρ ἡμῖν μᾶλλον μέλει ἢ σοί. Ἡμαῖς τοι καὶ παιδίων
 οὖσαν αὐτὴν ἠλεήσαμεν καὶ ἐν τῷδε τῷ ἄντρον κειμένην
 αὐτὴν ἀναθρίψαμεν. Ἐκαίνη (καὶ τοῖς) παιδίοις κοινὸν
 οὐδὲν καὶ τοῖς προβατίοις τοῦ Λάμωνος. Καὶ νῦν δὲ
 10 ἡμῖν περὶαντίσται τὸ κατ' ἐκείνην· οἷς μήτ' εἰς τὴν
 Μηθυμναίαν κομισθεῖσα θαυμάσιοι, μήτε μέρος γίνεσθαι
 λείας πολεμικῆς. Καὶ τὸν Πᾶνα ἐκείνον τὸν ὑπὸ τῆ
 πίτου ἰδρωμένον, ὃν ὅμοις οὐδέποτε οὐδ' ἄθεσιν ἐτι-
 μήσατε, τοῦτου ἐδιέθην ἐπίουρον γενέσθαι Χλόης·
 15 συνήθης γὰρ στρατοπέδοις μᾶλλον ἡμῶν καὶ πολλοὺς
 ἔφη πολεμικοὺς ἐπολέμησε τὴν ἀγροικίαν καταλιπών·
 καὶ ἄπεισι τοῖς Μηθυμναίοις οὐκ ἀγαθὸς πολέμιος.
 Κάκην δὲ μηδὲν, ἀλλ' ἀναστὰς ὄφθητι Λάμωνι καὶ
 Μυρτιάτῃ, οἱ καὶ αὐτοὶ κείνται χαμαὶ, νομίζοντες καὶ
 20 οἱ μέρος γεγονέναι τῆς ἀρπαγῆς· Χλόη γὰρ σοὶ τῆς
 ἐπισύσης ἀφίξεται μετὰ τῶν αἰγῶν, μετὰ τῶν προ-
 βάτων· καὶ νομήσατε κοινῇ καὶ συρίσατε κοινῇ· τὰ δ'
 ἄλλα μελήσει περὶ ὑμῶν Ἔρωτι.»

ΚΔ'. Τοιαῦτ' ἰδὼν καὶ ἀκούσας Δάφνις, ἀναπηδῶσας
 25 (εἶκ) τῶν ὕπνων καὶ ἐρ' ἔδονῆς καὶ λύτης μεστὸς θα-
 κρύων, τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμφῶν προσεκύνει καὶ
 ἐπηγγέλλετο, σωθείσης Χλόης, θύσειν τῶν αἰγῶν τὴν
 ἀρίστην. Δρακῶν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν πίτυν, ἐνθὲ τὸ τοῦ
 Πανὸς ἀγαλμα ἰδρυτο, τραγοςκελὲς, κερασφόρον, τῆ
 30 μὲν σύριγγα, τῆ δὲ τράγον πηδῶντα κατέχον, κάκεινον
 προσεκύνει καὶ πύχετο ὑπὲρ τῆς Χλόης καὶ τράγον
 θύσειν ἐπηγγέλλετο. Καὶ μόλις ποτὲ περὶ ἡλίου κα-
 ταπορᾶς παυσάμενος θακρύων καὶ εὐχῶν, ἀράμενος τὰς
 φυλλάδας, ἅς ἔκοψεν, ἐπαντλήθεν εἰς τὴν ἔκφυλιν, καὶ
 35 τοὺς ἀμφὶ τὸν Λάμωνα πένθους ἀπαλλάξας, εὐφροσύνης
 ἐμπλήσας, τροφῆς τ' ἐγεύσατο καὶ εἰς ὕπνον ἕρμησεν
 οὐδὲ τοῦτον ἄδακρυ· ἀλλ' εὐχόμενος μὲν αὐθις τὰς
 Νύμφας ὄναρ ἰδεῖν, εὐχόμενος δὲ τὴν ἡμέραν γενέσθαι
 ταχέως, ἐν ἡ Χλόην ἐπηγγέλλαντο αὐτῇ· νυκτῶν πασῶν
 40 ἐκαίνη ἰδοῦσι μακροτάτη γεγονέναι. Ἐπράχθη δ' ἐπ'
 αὐτῆς τάδε.

ΚΕ'. Ὁ στρατηγὸς δὲ τῶν Μηθυμναίων ἔσον δέκα
 σταδίουσ ἀπελάσας, ἐβίβησε τῆ καταδρομῇ τοὺς στρα-
 τωτάτας κακμηχότας ἀναλαβεῖν. Ἄκρας οὖν ἐπεμβα-
 45 νούσης τῷ πελάγει λαβόμενος, ἐπεκτεινομένης μη-
 νοειδῶς, ἥς ἐντὸς θαλάττα γαληνότερον τῶν λιμένων
 ὄρυον εἰργάζετο, ἐνεαῦθα τὰς ναῦς ἐπ' ἀγκυρῶν με-
 τειώρους δευράσας, ὡς μηδὲ μίαν εἰς τῆς γῆς τῶν
 ἀγροίκων τινὰ λυπήσαι, ἀνῆκε τοὺς Μηθυμναίους εἰς
 50 τέρβην εἰρηκίην. Οἱ δ' ἔλγοντες πάντων ἀφρονίαν εἰς
 τῆς ἀρπαγῆς, ἔβινον, ἔκπαιζον, ἐπινίκιον ἔορτὴν ἐμι-
 μοῦντο. Ἄρτι δὲ παυομένης ἡμέρας καὶ τῆς τέρψεως
 εἰς νύκτα ληγούσης, αἰφνίδιον μὲν ἡ γῆ πᾶσα εἰδοκεῖ
 λάμπεσθαι πυρὶ, κτύπος δ' ἠκούετο ῥόθιος κωπῶν, ὡς

Nymphar, mulieres proceræ et formosæ, semiaudæ discal-
 centæque, crinibus solutus, simulacrisque suis similia. At-
 que primo quidem quasi miserari Daphnidis vicem sunt
 visæ; deinde natu maxima animum jacentem erigendo ita
 iasit: Noli nos insimulare, Daphni: nobis quippe magis
 curæ, quam tibi, est Chloë. Nos ejus etiamnum infantulæ
 miseratæ fuimus, inque hoc antro jacentem suscepimus nu-
 triendam. Nihil illi cum campis et ovibus Lamoni com-
 muno. Atque res illius etiam nunc nobis sunt curæ, et pro-
 vidimus, ne vel Methymnam deperiretur in servitutem, vel
 in partem hostilis prædæ veniat. Atque Panem illum, qui
 pinu sub hac sedem habet, quem vos nunquam adhuc vel
 flosculo quidem honorastis, hunc, inquam, oravimus, ut
 Chloë suppetias veniat: magis enim, quam nos, assuevit
 castris; nec pauca jam bella, rare relicto, gessit; et abit
 Methymnæis sat metuendus hostis. Noli laborare; quin
 surgo, et videndum te exhibe Lamoni atque Myrtalæ, qui
 et ipsi humi prostrati jacent, te quoque partem rati hujusce
 rapinæ factum. Etenim Chloë postera die tibi una cum
 capris ovibusque rediit, atque una pascetis, et una fistula
 canetis: cetera de vobis curæ erunt Amori.

XXIV. Hisce visis atque auditis Daphnis, e somno exsi-
 liens, præ lætitia ac mærore obortis lacrimis, Nympharum si-
 mulacra adorat, vovens, sospite Chloë, optimam ex capris
 sese mactaturum. Et procurrens ad pinum, ubi Panis simu-
 lacrum positum erat, cruribus hircinis, cornigerum, altera
 manu fistulam, altera hircum salientem tenens, illum ad-
 venerabatur, vota que pro salute Chloë suscipiebat, et se
 hircum immolaturum sancte promittebat. Et vix tandem
 circa solis occasum fletu ac precandi finem faciens, sublati-
 s, quas deputaverat, frondibus, ad villam redit, Lamone-
 mærore liberavit, gaudio replevit; et statim, cibo sumto,
 in somnum delapsus est, nec illum quidem sine fletu; sed
 iterum preces faciens, ut Nymphas in somno videat, ocius-
 que illucescat dies, quas illi Chloëa reditum promiserant.
 Cunctarum noctium illa ei visa fuit longissima. In illa au-
 tem hæc acta fuere.

XXV. Præfectus Methymnarum, in altum decem cir-
 citer stadia progressus, suos illa incursione defatigatos mi-
 lites voluit recreare. Nactus igitur promontorium in mare
 procurrens, lunataque exporrectum forma, cujus sinus
 ipsis portubus tranquillioræ præbebat stationem, hoc in
 loco naves ancoris stabilitas cum constituisset, ne cui ex
 terra agrestium quisquam negotium facesseret, Methym-
 næis velut in pace securam induisit oblectationem. Qui
 cum ex rapina omnium affinerat copia, potabant, ludabant,
 victorialis quasi celebrabant. Commodum vero desinente
 die, hilaritate in noctem protracta, et visa fuit repente uni-
 versa illa terra flammis collucere, atque vehemens audiri
 remorum strepitus, quasi ingens adventaret classis. Cla-

επιπλέοντες μεγάλου στόλου Έβρα τις δηλιζέσθαι των στρατηγών, άλλος άλλον έκάλει, και τετραθήσθαι τις έκδομαι, και στήματι έκειτο νεκρού. Είκαθεν αν τις είναι νεκρομαχίαν ου παρόντων πολεμίων.

KΓ. Της δε νυκτός τοιαύτης γενομένης, επήλθεν ήμίρα πολύ της νυκτός φοβερωτέρα. Οι τράγοι μόν, οι του Δαρνιδος, και οι αιγες, κιντων εν τοις κίρασι κορυμβοφόρον ειπον· οι δε κριαί και οι οις της Νόης, δύνων όρυσμύον όρυσοντο. Άφην δε και αυτη πίεσος εστεφανωμένη. Ήχματο και περι την θαλασσαν αυτην πολλά παραδοξα. Αι τε γάρ άγκυραι κατά βυθού, πειρωμένοι αναρέρειν, έμειον, αι τε κωπαι, καθιέντων εις ειρεσιαν, έθραύοντο· και δελφίνες πηδύστας εκ άδής τοις σόρσις παίοντες τάς ναυς έλθον τα γενομένα. Ηκούτο τις και από της όρβιου πέτρας, της υπέρ την άκραν, σύριγγος ήχος· άλλ' ουκ ειπεριν οι σύριγγι, έρβει δε τοις ακούοντας ως σάλπιγγι. Εταράττοντο ουν και επί τα ύψη έβρον και πολεμίσους έκάλουν τοις ου βλεπομένους· ώστε πάλιν γήρχοντο νύκτα επελθείν, ως τευζόμενοι σπονδιών εν αυτη. Συνετή μιν ουο πάντων ήν τα γενομένα τοις φρονούσιν όρβιως, ότι εκ Πανός ήν τα παντάσματα και ακούσματα κηλιόντες τι τοις ναύταις. Ουκ ειρον δε την αιτίαν συμβαλείν, ουδεν γάρ ιερών σετύλητο Πανός, ουτ' ήρσι μίσσην ήμίραν εις ύπνον ουκ άθει του στρατηγού κατασιόστος, αυτου ο Πάν άφην τοιαύτε λόγων.

KΔ. «Ο πάντων άνοσιώτατοι και άσεβίστατοι· τι ταυτα μηχανομένης φρεσιν έτοιμήσατε; Πολέμου μιν την άφροκίαν ενεπλήξατε την ήμισυ φίλην, άγέλας δε βουών και αιγών και ποιμνίων άπχλάσατε της έσοι μνημόνιας· άπεσπάσατε δε βρωμίων παρήνον, εκ της Έως μύθος ποιήσαι θέλει· και ουτε τάς Νύμφας γέσασατε βλεπούσας, ουτε τον Πάνα ήμι. Ουτ' ουν Μνημόνια έβασθε μετά τοιούτων λαφύρων πίνοντες, ουτε τήνδε χειρίσθε την σύριγγα την ήμιας ταράχσαν· ακή ύμεις βρωάν ιβήθων θήτος καταδύσας, ει μη την ταχίστην και Αλήην τοις Νύμφαις αποδώσεις και τάς άγίας Νόης και τοις σίγας και τα προβατα. Άνάστα δε και εκδύσε την κόρην μεθ' ον ειπον. Ήγήσαται ον έρω και οι τοι πλοο, κλεινή της έδω.»

KΕ. Πάνου ουν θεοστυβημένος ο Βρωόξιος, (τοτο γάρ έκάλειτο ο στρατηγός,) άκατηδύ και των νεών κατέσσε τοις ήγέμοις. Εκθέουτε της ταχίστην εν τοις σίγματός άσχεπείσθαι Νόην. Οι δε ταχίως άκείρων και εις άφραλήμους έκείσαν· έκλήξτετο γάρ της πίεσος κορυμβοφόρα. Σύμβολον δε και τοτο της εν τοις σίγματις όδους ποιούμενος, επ' αυτης της ναυαγίως εις την γη αυτης κομίζε. Κλεινή δ' ήρι άσχεπείσθαι και σύριγγος ήχος ακούεται πάλιν εκ της πέτρας, ουκ ει πολεμίσους και φοβήρας, άλλα ποιμνίως και ους εις ναύην ήγείται ποιμνίων. Και τα τε προβατα κατά της αποδύσεως έβήτρεμε, ουκ έβλήσθάνοντα τοις κίρασι του γημιών, και οι αιγες πολύ θρασύτερον, ότι και ημιμαχάσασθε ειθιμαύσαι.

matat quidam, ut se belli dux armis accingeret; alius abum vocabat, videbaturque nonnullus vulneratus. immo erat, qui faciem cadaveris per se ferret. Putasset aliquis, nocturnum esse praelium, hoste nullo presente.

XXVI. Nocte tali peracta, illis illuxit das nocte longo terribilior. Hirsi namque et caprae Daphnidis heseram corymbiferam in cornibus gestabant, arietes autem et oves Chloes luporum ululatum edere audiebantur. Apparebat et ipsa Chloae pinu redimta caput. Multa quoque et in ipso mari fiebant mira. Ancore namque, quamvis in altum eas tollere conderentur, in profundo fixae perstabant, remque in mare demissi, confringebantur: delphines saebentes e mari, ferientesque suis naves caudas, compages sollevant. Audiebatur et super ardua pute cacumine sonus quidam fistulae; non autem audentes oblectabat, ut fistula, sed terebat, ut tuba. Quae percussa ad arma concitabant, atque, quos non videbant, hostes vocabant; qua de causa noctem redire optabant, veluti ejus beneficio inducias nacturi. Omnibus quidem, quibus mens non erat levis, constabat, a Pane haec esse terribulamenta ausibusque, lasce succensente nautis: causam tamen haudquam conjicere poterant, quippe nullum Panis templum direptum fuerat; donec circa meridiem belli praefecto, non sine numine Divum, in somnum effuso, Pan talia dicere visus fuit.

XXVII. O omnium sceleratissimi atque sacerrimi mortaliu, quaenam causa vos impuit tanta facinora furibunda mente patrare? Agrum huic mihi earum ausi estis belli infestare, laum armenta et captivum et ovium greges, qui nalu sunt curae, abegistis? Ab aris meis virginem abstravistis, de qua Amor vult fabulam facere! Quin neque Nymphas adspicientes, nec me Panem reveriti estis! Quapropter neque eum ejusmodi navigantes epolis Methymnaeum unquam videbatis, neque hanc fistulam, quae vestros animas ita percussit, effugetis; sed vos unda obrutos dabo piscibus escam, nisi quam ocellissime las Nymphas Chloen, et insuper los greges Chloes, et capras, et oves reddideris. Sorcito proinde, et e nave puellam cum his, quae dixi, educto. Tui tibi cursus ducem, illi viae me praebeto.

XXVIII. Hisce omnibus consternatas Bryaxis (illud enim nomen duci erat) exsist, et navium ductoribus convocatis, inter captivos quam effusane impuri Chloen jussit; qui illico eum invenerunt, et in ejus conspectum adduxerunt: sequebat namque pinu coronata. Ille vero hoc ipsum pro ostio habens ejus, quod in somnis viderat, illam ad terram in ipsa praetoria velut nave. Vix ille e mari in terram descendit, cum fistula sonus iterum de petra exaudiri coepit, non ille tamen, ut antea, bellius et formidolosus, sed pestilialis, et qualis ad pastura ducere solet perocca; ovesque per scalam navis decurrerunt, nec ullam, eo quod eum pedes essent, labi contigit; expelle tamen longe audaces, quippe quae abum per puerula rupium scaudere soleant.

ΚΘ'. Καὶ ταῦτα μὲν περίσταται κύκλω τὴν Χλόην, ὡς περ χορὸς, σκιρτῶντα καὶ βλγνώμενα καὶ ὁμοία χοίρουσιν· αἱ δὲ τῶν ἄλλων αἰπόλων αἴγες καὶ τὰ προβάτα καὶ τὰ βουκόλια κατὰ χώραν ἔμμενον ἐν κοίτῃ νῆϊ, καθάπερ αὐτὰ τοῦ μέλους μὴ καλοῦντος. Θυάμακτι δὲ πάντων ἐνερχομένων καὶ τὸν Πᾶνα εὐρημοῦντων, ὤφθη τούτων ἐν τοῖς στοιχείοις ἀκροτέροις θαυμασιώτερη. Τῶν μὲν Μηθυμαναίων, πρὶν ἀνασπάσαι τὰς ἀγκύρας, ἔπιπον αἰῶνες καὶ τὰς ναυαρχίδας ἤγειτο δελφινὴν πηδῶν ἐξ ἄλλοι· τῶν δ' αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων ἤγειτο ἀρίγγος ἕχος ἕδιστος καὶ τὸν συρίττοντα ἐβλεπεν οὐδεὶς· ὥστε τὰ ποιήματα καὶ αἱ αἴγες προσήσαν ἄμα καὶ ἐνέμοντο τερπόμεναι τῷ μῦθῳ.

Α'. Δευτέρως που νομῆς καιρὸς ἦν καὶ ὁ Δάφνης ἀπὸ σκοπῆς τινος μεταώρου θεασάμενος τὰς ἀγέλας καὶ τὴν Χλόην, μέγα βοήσας, « ὦ Νύμφαι καὶ Πᾶν, » κατέδραμεν εἰς τὸ πεδίον· καὶ περιπλακεῖς τῇ Χλόῃ καὶ λιποθυμήσας κατέπεσε. Μόλις δ' ἔμβριος ὑπὸ τῆς Χλόης φιλοῦσης καὶ ταῖς περιβολαῖς θαλπούσης γενομένης, ἐπὶ τὴν συνήθη φηγὸν ἔρχεται· καὶ ὑπὸ τῷ σπυλῆμι καθίσας ἐπυθάνετο πῶς ἀπέδρα τοσοῦτους πολεμικούς. Ἡ δ' αὐτῷ κατέλεξε πάντα· τὸν τῶν αἰγῶν κειτῶν, τὸν τῶν προβάτων ὄρουγμόν, τὴν ἐπανθίσσασαν τῇ κεφαλῇ πίτυν, τὸ ἐν τῇ γῆ πῦρ, τὸν ἐν τῇ θαλάττῃ κύττον, τὰ συρίσματα ἀμφοτέρω, τὸ πολεμικὸν καὶ τὸ εἰρηρικὸν, τὴν νύκτα τὴν φοβεράν· ὅπως αὐτῇ τὴν ὁδὸν ἀγνοοῦσα καθηγίσαστο τῆς ἰδοῦ μουσικῆ. Γνωρίσας οὖν ὁ Δάφνης τὰ τῶν Νυμφῶν ὄνειράτα καὶ τὰ τοῦ Πανὸς ἔργα, διηγείται καὶ αὐτὸς ὅσα εἶδεν, ὅσα ἤκουσεν· ὅτι μέλλων ἀποθνήσκειν διὰ τὰς Νυμφῶν εἴχη. Καὶ τὴν μὲν ἀποπέμψαι κομιούσαν τοὺς ἀμφὶ τὸν Δρύαντα καὶ Λάμωνα, καὶ ὅσα πρέπει θυσιῶν· αὐτὸς δ' ἐν τούτῳ τῶν αἰγῶν τὴν ἀρίστην συλλεβῶν καὶ κειτῶν στεφανώσας, ὡς περ ὤφθησαν τοῖς πολεμίοις, καὶ γάλα τῶν κεράτων κατασπείσας, ἔθυσέ τε ταῖς Νύμφαις καὶ κρεμάσας ἀπέδειρα καὶ τὸ δέριμα ἀνέθηκεν.

ΑΑ'. Ἦδη δὲ παρόντων τῶν ἀμφὶ τὴν Χλόην, πῦρ ἀνακαύσας καὶ τὰ μὲν ἐφῆσας τῶν κρεῶν, τὰ δ' ὀπτήσας, ἀπήρξατό τε ταῖς Νύμφαις καὶ κρατῆρα γλεῦκος ἀπίσπειρα [μιστῶν] καὶ ἐκ φυλλάδος στιβάδας ὑποστορέσας, ἐντέθεν ἐν τροφῇ ἦν καὶ ποτῶν καὶ παιδιῶν· καὶ ἄμα τὰς ἀγέλας ἐπισκόπει, μὴ λύκος ἐμπεσῶν ἔργα ποιῆσιν πολεμίων. Ἦσαν τινες καὶ ὄδαίς εἰς τὰς Νύμφας, παλιπῶν ποιμένων ποιήματα. Νυκτὸς δ' ἐπελυούσης αὐτῷ κοιμηθέντες ἐν τῷ ἀγρῷ, τῆς ἐπιούσης τοῦ Πανὸς ἐμνημόνευσαν· καὶ τῶν τράγων τὸν ἀγέλαρχον στεφανώσαντες πίτυος, προσήγαγον τῇ πίτυϊ· καὶ ἐπισπείσαντες οἴνου καὶ εὐρημοῦντες τὸν θεόν, ἔθυσαν, ἐκρέμασαν, ἀπέδειραν· καὶ τὰ μὲν κρέα ὀπτήσαντες καὶ ἐφῆσαντες, πλησίον ἔθηκαν ἐν τῷ λειμῶνι, ἐν τοῖς φύλλοις· τὸ δὲ δέριμα αὐταῖς κέρασιν ἐνέπηξαν τῇ πίτυϊ πρὸς τῶν ἀγάλματι, ποιμαντικὸν ἀνάθημα ποιμαντικῷ θεῷ. Ἀπήρξαντο καὶ τῶν κρεῶν, ἀπίσπειραν καὶ

XXIX. Atque totus iste grex undique Chloen circumstant, et tanquam chorus quidam tripudabat, habebatque, et festinam atque hilaritatem prae se ferebat. Aliorum autem pastorum caprae alioque oves, nec non armenta, ne pedem quidem movebant, sed in navis carina manebant, tanquam ipsa cantu illo non evocante. Cum itaque admiratione omnes tenerentur, Panemque celebrarent, conspecta sunt in utroque elemento prioribus mirabiliora. Methymnais namque, prius quam revellerent ancoras, naves currebant, et naves praetorianas delphis e mari prosiliens praebat: suavissimus fistularum sonus capras ovesque ducebat, nemine fistula canentem vidente. Oves ergo et capellae simul procedebant, et pabulabantur, suaviter hujusce cantus modulamine delinitae.

XXX. Alterius pastionis tempus erat, cum Daphnis, ab edita quadam specula prospectis gregibus atque Chloë, valide exclamans, o Nymphae, o Pan, decurrit in campum, et in Chloës amplexus rucens, animo deficiens collabitur. Ille autem aegre, Chloë basiante, suoque cum amplexu fovente, tandem reviviscens, ad consuetam sagum perrexit, sedensque super trunco percunctabatur, quomodo tot hostes effugiaset. Illa cuncta illi ordine enarravit, videlicet, caprarum hederam, ovium ululatum, efflorescentem in ipsius capite pinum, flammam in terra, strepitum in mari, geminos fistularum modos, bellicum nempe atque pacificum, nocentem illam horrendam, quomodo sibi itineris ignaræ viam monstrasset cantus ille. Agnovit ergo Daphnia Nympharum somnia et opera Panis, exposuitque vicissim et ille, quae vidisset, quae audivisset, quod mori volens Nymphis vitam deberet. Post Chloen dimisit, ut Dryantem et Lamonem, eaque, quibus opus esset ad sacrificium recte perpetrandum, adduceret; ipse interea optimam e capris correptam, hederamque coronatam, quales hostibus ante visæ fuerant, et lacte super corona fuso, Nymphis mactavit, suspensam excoriat, pellemque dicavit.

XXXI. Jam praesente Chloë atque ejus comitatu, focum accendit Daphnis, et parte carniū elixata, parte assata, Nymphis obtulit primitias, et pateram musto plenam libavit. Mox toris e fronde sibi substralis, deinde totus in cibo, in potu, in lusu erat, simulque greges servabat, ne lupus irruens hostilia perpetraret. Quosdam quoque cantilenas in Nympharum honorem cecinerunt, veterum pastorum carmina. Postquam nox advenit, ibidem in agro pernoctaverunt, et die sequenti Panis meminerunt: et ex hircis ipsum gregis ducem, pinæ redimitum corona, ad pinum adduxerunt, libatoque desuper vino, bona verba deo dicentes, mactarunt, suspenderunt, pellem diripuerunt; carnes vero tam assatas, quam elixatas, frondibus impositas in prato apposuerunt. Pellem una cum cornibus pinui juxta Panis statuam affixerunt, pastorale donum pastorali deo. Primitias quoque carniū obtulerunt, et cratere capariorum liba-

καυτήσιν μείζονας ἦσεν ἡ Αλόη, Δάρμις ἐσύριζον.

ΑΒ'. Ἐπὶ τούτοις καταλιθέντες, ἤσθιον· καὶ αὐτῶς ἐρίστανται Φιλητῆς ὁ βουκόλος κατὰ τύρην, στεφθεύσας τινὲς τῶν Πανὶ κομίζων καὶ βότρυς ζεῖ ἐν πύλλοις καὶ κλήμασι· καὶ αὐτῶ τῶν παιδῶν ὁ νεώτατος εἶπετο Τίτυρος, πυρρὴν παιδίον καὶ γλαυκόν, λευκόν δὲ καὶ ἀγέριον· καὶ ἤλλατο κοῦρα, βαδίζων ὡσπερ ἔριφος. Ἀναπρόσσαντες οὖν συνεστεράνουσιν τὸν Πᾶνα καὶ τὰ κλήματα τῆς κόμης τῆς πίτυος ἐξήρτων· καὶ κατακλίναντες πλησίον αὐτῶν συμπότην ἐποιούοντο. Καὶ οἳ δὲ γέροντες ὑποθεβρεγμένοι, πρὸς ἀλλήλους πρὸς ἄλλῃ θείον· ὡς ἐνεμαῖν, ἤϊα' ἦσαν νεοί, ὡς πολλὰς ληπτῶν καταδρομὰς διέφυγον· ἐσεμνόνετό τις, ὡς λύκον ἰποκτείνας· ἄλλος, ὡς μόνου τοῦ Πανὸς δευτέρα σύριζας· τοῦτο τοῦ Φιλητῆ τὸ σιμολόγημα ἦν.

ΑΓ'. Ὁ οὖν Δάρμις καὶ ἡ Αλόη πάσας δεήσεις προσέειπεν μεταδοῦναι καὶ αὐτοῖς τῆς τέχνης, συρίσαι τ' ἐν ἰσότητι τοῦ σύριγγι χαίροντας. Ἐπαγγέλλεται Φιλητῆς, καίτοι τὸ γῆρας ὡς ἀπνευσι μεμβράμειναι, καὶ Πᾶνα πρὸς μεγάλην τέχνην, οἳ ἐν στόματι παιδὸς ἐμπνεομένη. Πᾶμπαι οὖν Τίτυρον ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σύριγγα, τῆς ἐπιπέδου ἀπερούστης σταδίους δέκα. Ὁ μὲν βίβας τὸ ἐκχόμενον, γυμνὸς ὤρμησε τρέχειν, ὡσπερ κούρος· ὁ δὲ Λάμιον ἐπαγγελάτο αὐτοῖς τὸν περὶ τῆς σύριγγος ἀρχήσασθαι μῦθον, δὲ αὐτῶ Σικελὸς αἰπόλος ἦσεν ἐπὶ μισθῷ τράγῳ καὶ σύριγγι.

ΑΔ'. Ἄδτη ἡ σύριγγις τὸ ἀρχαῖον οὐκ ἦν ὄργανον ἀλλὰ παρθένος καλὴ καὶ τὴν φωνὴν μουσική. Ἄγλας ἴστανται, Νύμφαις συνέπαιζεν, ἦσεν οἷον νῦν. Πᾶν, πρὸς τὴν κομίζουσαν, παιζούσης, ἀδούσης, προσελεύθων, ἐπέειπεν ἐς ὅ τι ἔρρηξε καὶ ἐπαγγέλλετο τὰς ἀγλας πάσας θῆσαι διδοματόκοις· ἢ δ' ἐγέλα τὸν ἔρωτα κατὰ, οὐδ' ἔραστην, ἔφη, διέσθαι (τὸν) μήτε τράγον (ὄντα), μήτ' ἀνδρῶπον ἐπιόληρον. Ὅρμηθ' ἐπίκειν ὁ Πᾶν πρὸς βίαν· ἡ Σύριγγις ἔρευγε καὶ τὸν Πᾶνα καὶ τὴν βίαν· φεύγουσα, κἀμνουσα, ἐς δόνακας κρύπτεται, ἐς τὴν ἀφανίζεται. Πᾶν, τοὺς δόνακας ἀργῆ πεμίων, τὴν εὐρεῖ οὐκ εὐρών, τὸ πάθος μαθὼν, τὸ ὄργανον νοεῖ, καὶ τοὺς καλῆμους κερῶ συνδήσας ἀνίσους, καθ' ὅτι καὶ ὁ ἔρωσ ἀνίσος αὐτοῖς· καὶ ἡ τότε παρθένος καλὴ νῦν ἐστὶ σύριγγις μουσική.

ΑΕ'. Ἄρει πέπαιτο τοῦ μυθολογήματος ὁ Λάμιον, καὶ ἐτάκει Φιλητῆς αὐτὸν, ὡς εἰπόντα μῦθον ὡδῆς γλυκυτέρον, καὶ ὁ Τίτυρος ἐρίστανται τὴν σύριγγα τῶν πατρὶ κομίζων, μέγα ὄργανον καὶ αὐτῶν μεγάλων, καὶ τὰ κλήματα, χαλκῶν πεποικίωτο. Ἐβασεν ἂν τις εἴποι ταύτην ἐκείνην, ἣν ὁ Πᾶν πρώτην ἐπέειπετο. Διαμυθῆς οὖν ὁ Φιλητῆς καὶ καθίσας ἐν καθέδρῳ ἀδούσης, πρῶτον μὲν ἀπεπειράθη τῶν χαλκῶν ἐπιπέδου· ἔπειτα μεθῶν ὡς ἀκιστότερον διατρέχει τὸ πνεῦμα, ἐπέειπε τὸ ἐπιπέδον πολὺ καὶ νεανικόν. Ἀδούσης τις ἐν ἡσθίῃ συνευθύνοντα ἀκούειν· τοσοῦτον ἔχει τὸ πνεῦμα· κατὰ ἄλλοι δὲ τῆς βίας ἀφαιρῶν, κατὰ

tionem peregerunt. Vide Chloë, fistula cecinit Daphnis.

XXXII. Hisce curatis discubuerunt, et cibo indulserunt. Ibi forte fortuna ipsa supervenit Philetas bubulcus, nonnullas Pani afferens corollas, atque utras adluc in pampyris et palmitibus haerentes. Hunc filiorum natu mininus Tityrus comitabatur, crinibus flavis, caesis oculis, candidis puellus et lascivius, qui saltu levi reboti hadulus quidam gressus faciebat. Exsurgentes igitur omnes simul Pani corollas imponebant, palmitesque de fronte pini suspendebant, atque, prope se discernere Philetam jubentes, ut una secum conaret rogabant. Tum vero, ut facere amant senes, tantum non poti, varios inter se sermones miscabant: videlicet, quomodo circa juventulis suas annos pecus pavissent, quot latronum invasiones evasisent: quidam se lupum interfecisse gloriabatur. alius se, canendo, soli dumtaxat Pani secundum esse: quem erat Philetæ gloriato.

XXXIII. Daphnis autem et Chloë nullas non preces adhibebant, ut et cum ipsis communicare artem istam vellet, fistulaque canere in illius dei festo, cui fistula esset in delicia. Promittit Philetas, tametsi senectam uti jam insan inieplam cansatus, fistulamque accipit Daphnidis. Atqui ea erat exigua nimis pro arte magna, quippe quæ ore pueri inflari poteret. Misit igitur Tityrum, ut suam fistulam afferret, casa inde distante stadiis decem. Is, abjecta penula nudus, instar hinnuli currere gestit. Lamon autem pollicitus est ipsis, se fabulam de Syringe enarraturum, quam ipsi Siculus pastor, mercede, in reo scilicet et fistula, adductus ceclnerat.

XXXIV. Hæc fistula, inquit, olim non erat organum, sed virgo forma eleganti et voce concinna. Capras pascebat, cum Nymphis colludebat, canebat sicuti nunc. Pan ad illam pascentem, ludentem, canentem accedens, pulchre conatus est ad id, quod cupiebat, promittens se facturum, ut omnes caprarum geminos partu ederent fetus. At illa amore ipsius irridebat, et amasium recipere se negabat, qui neque hircus neque homo integer esset. Pan cum impetu scictari incipit, vim illatucis: Syrix et Panem et vim fugiebat; fugiendo defessa inter arundines se abscondit, inque paludem immersa evanescit. Pan, arundinibus præ ira succisis, puella non reperta, hocce casu animadverso, organum hoc excogitat, dispares calamos cera conjungens, ad testandum, illis disparem fuisse amorem. Sic quæ tunc temporis formosa fuit virgo, nunc est fistula canora.

XXXV. Commodum desiderat a fabulosa narratione Lamon, et ipsum collaudabat Philetas, quasi qui fabulam cantu suaviorem recitasset, cum affuit et Tityrus fistulam patri afferens, iugens organum, et ex ingentibus compactum calamis, quod tunc, ubi cera coaptatum, ibidem et ære distinctum erat. Conjectasset utique quisquam, illam esse hanc fistulam, quam Pan primum compegerat. Postquam itaque Philetas surrexisset, et postuisset se in sella corpore erecto, primum quidem calamos percussit, ut, au inspiranti bene sonarent; tum sentiens, spiritum sine impimento permeare, exinde alle et juvenitibus inflavit: adeo ut quis se tibiurum concentum audire putasset; tantum edebat sonum. Paulatim vero vehementiam istam remittendo, in jucundiorum sonum convertit modulationem, quæ tuncque artem istam, qua pascentis reges et duci

τερπνότερον μετέβαλλε τὸ μέλος. Καὶ πᾶσαν τέγγην ἐπιδεικνύμενος εὐνομίας μουσικῆς, ἐσύριπτεν ὄν βοῶν ἀγέλην πρέπον, ὄν αἰπολίην πρόσφορον, ὄν ποιμένας φίλον. Τερπνὸν ἦν τὸ ποιμνίον, μέγα τὸ βοῶν, ὄν τὸ αἰγῶν· ὄντος πάσας σύριγγας μίαν σύριγγ' ἐμιμήσατο.

ΛΓ'. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι σιωπῇ κατέκλειον τερπόμενοι· Δρύας δ' ἀναστὰς καὶ κελεύσας συρίζειν διονυσιακὸν μέλος, ἐπιλήμιον αὐτοῖς ὄρχησιν ὠρχήσατο· καὶ ἐώκει ποτὶ μὲν τρυγῶντι, ποτὶ δὲ φέροντι ἀρρίγγου, εἴτα παυθεὶς τοὺς βότρους, εἴτα πληροῦντι τοὺς πίθους, εἴτα πίνοντι τοῦ γλευκούς. Ταῦτα πάντα ὁσῶς ἐσχλημόνως ὠρχήσατο Δρύας καὶ ἐναργῶς, ὥστ' ἰδόσκον βλέπειν καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τὴν ληνὸν καὶ τοὺς πίθους καὶ ἀληθῶς Δρύαντα πίνοντα.

ΛΔ'. Τρίτος δὲ γέρον ὁσῶς εὐδοκίμησας ἐπ' ὄρχησει, κινεῖ Χλόην καὶ Δάφνιν· οἱ δὲ μάλα ταχέως ἀναστάντες ὠρχήσαντο τὸν μῦθον τοῦ Λάμωνος. Ὁ Δάφνις Πᾶνα ἐμιμείτο, τὴν Σύριγγα Χλόη· ὁ μὲν ἰκέτευσ πείθειν· ἢ δ' ἀμελοῦσα ἐμειδίει· ὁ μὲν ἐδίωκε καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν δούρων ἐτρέχε, τὰς γηλὰς μιμούμενος· ἢ δ' ἐνέφαινε τὴν κάμνουσαν ἐν τῇ φυγῇ. Ἐπειτα Χλόη μὲν εἰς τὴν ὕλην ὡς εἰς ἔλος κρύπτεται, Δάφνις δὲ λαβὼν τὴν Φιλιτῆ σύριγγα, τὴν μεγάλην, ἐσύρισε γαστρὸν, ὡς ἔρῶν, ἐρωτικὸν, ὡς πείθειν, ἀνακλητικὸν, ὡς ἐπιζητῶν· ὥστ' ὁ Φιλιτῆς θαυμάσας φιλεῖ τ' ἀναπηδήσας καὶ τὴν σύριγγα χαρίζεται φιλήσας καὶ εὐχεται καὶ Δάφνιν καταλιπεῖν αὐτὴν ἁμοῖω διαδόχῳ.

ΛΕ'. Ὁ δὲ τὴν ἰδίαν ἀναθείς τῷ Πανί, τὴν σμικρὰν, καὶ φιλήσας ὡς ἐκ φυγῆς ἀληθινῆς εὐρεθείσαν τὴν Χλόην, ἀπήλαυσε τὴν ἀγέλην συρίζων, νυκτὸς ἤδη γενομένης, ἀπήλαυσε δὲ καὶ ἡ Χλόη τὴν ποιμνιν, τῷ μέλει τῆς σύριγγος συνάγουσα· καὶ αἶ τ' αἶγας πλησίον τῶν προβάτων ἦσαν, ὁ τε Δάφνις ἐβάδιζεν ἔγγυς τῆς Χλόης· ὥστ' ἐνέπλησαν ἕως νυκτὸς ἀλλήλους καὶ συνέθεντο ἕαυτον τὰς ἀγέλας τῆς ἐπιούσης κατελάσαι· καὶ ὁσῶς ἐποίησαν. Ἄρτι γοῦν ἀρχομένης ἡμέρας, ἦλθον εἰς τὴν νομήν· καὶ τὰς Νύμφας προσέειπε, εἴτα τὸν Πᾶνα προσαγορεύσαντες, τὸ ἐντεῦθεν ὑπὸ τῇ ὀρυτῇ καθισθέντες ἐσύριπτον· εἴτ' ἀλλήλους ἐφίλου, περιέβαλλον, κατεκλίνοντο καὶ οὐδεὶν δρᾶσαντες πλέον, ἀνίσταντο. Ἐμίλησεν αὐτοῖς καὶ τροφῆς καὶ ἐπιον αἶνον μίξαντες γάλα.

ΛϚ'. Καὶ τούτοις ὄπκει θερμότεροι γενομένοι καὶ ἠραστεῖραι, πρὸς ἀλλήλους ἤρξαν ἐριν ἐρωτικὴν, καὶ μετ' ὀλίγον εἰς ὄρκιον πίστιν προήλθον. Ὁ μὲν δὲ Δάφνις τὸν Πᾶνα ὄμοσεν, ἰθὺν ἐπὶ τὴν πίστιν, μὴ ζήσοισθαι μόνος ἄνευ Χλόης μηδὲ μίσε χρόνον ἡμέρας· ἢ δὲ Χλόη Δάφνιδι τὰς Νύμφας, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἄντρον, τὸν αὐτὸν ἀτρέχειν καὶ θάνατον καὶ βίον. Τελευθεὶς δ' ἄρα τῇ Χλόῃ τὸ ἀρελὲς προσῆν ὡς κόρη, ὥστ' ἐξῆυσα τοῦ ἀντροῦ καὶ δευτέρον ἤξιον λαβεῖν ὄρκιον παρ' αὐτοῦ, εἰ Δάφνι, λέγουσα, ὅτις ὁ Πᾶν ἐρωτικῶς ἐστὶ καὶ ἀπίστος· ἠράσθη μὲν Πίτυος, ἠράσθη δὲ Σύριγγος· παύεται δ' οὐδέποτε Δρύαντα ἐναρξάμενος.

possunt armenta et pecora, ostentans, fistula canebat, quatenus armento quadraret bouum, quatenus caprarum gregi conveniret, quale gregibus esset pratium. Suavis erat omnium cantus, bouum vehemens, acutus capellarum. in summa, omnis fistulas una exprimebat fistula.

XXXVI. Ceteri igitur taciti jacebant, ista modulatione definiti. At Dryas surgens, canereque jubens cantilenam Bacchicam, toreulariam saltationem ipsis saltare cepit, nunc referens vindemiantem, modo cophinos ferentem, deinde uvas calcantem, tum dolia implentem, denique bibentem mustum. Quae omnia ita apte et perspicue exhibuit Dryas, ut sibi videre viderentur et vites, et preluum, et dolia, et re ipsa bibentem Dryantem.

XXXVII. Hic ergo tertius senex, cum magnam saltando assecutus fuisset laudem, Chloea atque Daphnim irritat, qui statim surgentes fabulam Lamoni saltant. Daphnis agebat Panem, Chloea Syringa. Ille suadere conando supplicabat; haec fastidendo eum deridebat. Ille bisulcas imitatus unguis, summis pedum unguibus insistens currebat; illa autem fugiendo defatigatam referebat; deinde Chloea quidem in silvam, quasi in paludem, subducitur, Daphnis contra, arrepta illa grandi Philetæ fistula, flebilem, ut amans, edebat cantum, amatorium, veluti ad amorem illiciens, revocatorium, instar requirentis; adeo ut Philetas, admiratione percussus, subsiliret, eumque oscularetur, osculatusque donaret fistula, et optaret, ut similiter Daphnis eam pari relinqueret successori.

XXXVIII. Daphnis autem suam illam parvulam Panem suspendit, et osculatus Chloeam, tanquam veram post fugam receptam, gregem fistula canendo abigebat. Nocte oborta, simul e pastu reduxit ovium gregem Chloea, somno fistulae cantu cogens: et caprae prope aderant ovibus, et Daphnis prope Chloeam incedebat. Quare semet in noctem multis verhis nitro citroque habitis explevere, et constituerunt sequenti die maturius educere greges: atque ita fecerunt. Illucescente enim die, statim in pascua venerunt; et postquam Nymphas primum, deinde Panem solutassent, hinc sub quercu sedentes, fistula ludere coeperunt; exinde suavia mutuo dabant, ibant in amplexus alter alterius, eumque decumbentem, et nihil ultra perpetrantes, iterum surgebant. Nec cibi incuriosos fuerunt, potusque illis vinum lacte mixtum.

XXXIX. Quibus omnibus calidiores audacioresque redditi, inter se concertationem instituerunt amatoriam, et paulo post ad fidem juramento stabilendam processerunt. Ad pinum progressus Daphnis, per Panem juravit se absque Chloea solum in vita non mansurum ne unum quidem diem: Chloea autem antrum ingressa, per Nymphas jurat, eandem cum Daphnide habituram se et mortem et vitam. Ea tamen Chloea, utpote puellae, erat simplicitas, ut antrum egressa, demum etiam sibi ab illo jusjurandum putaret accipiendum: Daphni, dicens, Pan est dens in amores propensus et insidus. Amavit quippe Pinum, amavit et Syringem. Nunquam desinit molestus esse Dryadibus et Epimelidibus

καὶ Ἰππιμηλίστι Νύμφαι παράγων πρᾶγματα· ὄσος αἶν ὅσο ἀμελήθῃς ἐν τοῖς ὄρκοις, ἀμελήσει σε καὶ ἡστίαι, κἂν ἐπὶ πλείονας Ὀθῆς γυναῖκας τῶν ἐν τῇ σφίγγι καλάμων· σὺ δὲ μοι τὸ αἰπόλιον τοῦτο ὄμοσον καὶ τὴν αἶγα ἐκείνην, ἥ σε ἀνέβρεψε, μὴ καταλιπεῖν Χλόην, ἕως ἂν πιστῇ σοι μῆνη· ἀδικον δ' εἰς σὺ καὶ τῆς Νύμφης γενομένην καὶ φεύγει καὶ μίσει καὶ ἀποστρέψων, ὡς περὶ λίκον. Ἦδατο δ' Δάφνης ἀπιστοῦμενος· καὶ στὰς εἰς μέσον τὸ αἰπόλιον καὶ τῆ μὲν τοῦ χειρῶν αἰδέας, τῆ δὲ τράγου λαβόμενος ὄμνευε.

1. Νύμφην φιλήσειν φιλοῦσαν· κἂν ἕτερον δὲ προκρίνη Δαρφιδος, ἀπ' ἐκείνης αὐτὸν ἀποστρέψειν. Ἦ δ' ἔχαιρε καὶ ἐπίστρεψεν ὡς κήρη καὶ λέγρουσα καὶ νομίζουσα τῆς αἶγας καὶ τὰ πρόβατα ποιμένων καὶ αἰπόλων ἴθιου; θύοις.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Μυτιληναῖοι δὲ ὡς ἤσθοντο τὸν κατάπλου τῶν δεκά νεῶν καὶ τινες ἐμήνυσαν αὐτοῖς τὴν ἄρπαγην, ἰθὺς εἰς τὸν ἀγρῶν, οὐκ ἀναστρέφοντες νομίζοντες ταῦτα εἰς Μηθυμναίων παθεῖν, ἐγνώσαν καὶ αὐτοὶ τὴν ταχίστην ἐπ' αὐτοῖς τὰ ὄπλα κινεῖν καὶ καταλέξαντες ἀποπὰς τρισχύλιαν καὶ ἵππων πεντακοσίαν, ἐξέπεμψαν κατὰ γῆν τὸν στρατηγὸν Ἰππασον, ὀκνοῦντας ἐν ὄργῃ χειρῶν τὴν θάλατταν.

Β'. Ὁ δ' εἰσρημηθεὶς, ἀγρὸς μὲν οὐκ ἐλεηλάτει τῶν Μηθυμναίων, οὐδ' ἀγέλας καὶ κτήματα ἤρπαξε γεωργῶν καὶ ποιμένων, ληστῶ νομίζον ταῦτ' ἔργα μᾶλλον δὲ στρατηγῶ· ταχὺ δὲ ἐκί τὴν πόλιν αὐτῆς ἦγεν ὡς ἐπιστοῦμενος ἀφροσύνης ταῖς πύλαις. Καὶ αὐτῶ σταδίων ὅσον ἑκατὸν ἀπέροντι, κήρυξ ἅπαντ' ὀπιονθῆς κομίζων. Οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι μαθόντες παρὰ τὸν ἐλκεωτικὸν ὅς οὐδὲν ἴσασι Μυτιληναῖοι τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ γεωργοὶ καὶ ποιμένες ὑβρίζοντας τοὺς νεωπύλους ταῦτ' ἴδρασαν μετεγίνωσκον μὲν δεξιτέρῃ τολμήσαντες εἰς γείτονα πόλιν ἢ σωφρονέστερα· σπουδῶν δ' εἶργον, ἀποδόντες πᾶσαν τὴν ἄρπαγην, ἀδεῖς ἐπιμνησθῆναι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Τὸν μὲν οὖν κήρυκα τῆς Μυτιληναίας δ' Ἰππασος ἀποστέλλει, καί τιν' αὐτοκράτηρ στρατηγὸς χειροτονημένος· αὐτὸς δὲ τῆς Μηθύμνης ὅσον ἀπὸ δέκα σταδίων στρατόπεδον βεβήμενος, τὰς εἰς τῆς πόλεως ἐντολὰς ἀνέμνει. Καὶ ἐπι διατριμμένων ἡμερῶν, ἔλθων δ' ἀγγέλος, τὴν δ' ἄρπαγην, ἐκέλευσε κομίσασθαι καὶ ἀδικήσαντα μηδὲν ἀπορῆσαι· οὐκ ἔδει· πολέμου γὰρ καὶ εἰρήνης ἐν σφίσει γινώσκοντες, τὴν εἰρήνην ἐβρισκον κερδαλιωτέραν (ὄσταν).

Γ'. Ὁ μὲν δὲ Μηθυμναίων καὶ Μυτιληναίων πόλιν· ἀπὸ τῶν δεκά νεῶν ἄρπην καὶ τάλας, οὕτω διελεύθη. Ἰππασος δὲ χειρῶν Δάφνιδι καὶ Χλόῃ τῶ πολέμου πικροτέρως ἐβρίσκει· γὰρ περιπεσοῦσα χιὼν πολλὴ πᾶσαν, αἶε ἀπεκείσε τὰς ὁδοὺς, πάντας δὲ κοτίλεισεν τὸν χειμῶνα. Ἄδρον μὲν δὲ χεῖμαρροι κατέβησαν,

Nymphus negotium facessere. Illo igitur, etiamsi non steteris sacramento, (quo per eum te obstrinxeris), non curabit de te sumere poenas, quamvis ad tot feminas, quot sunt in fistula calami, accesseris. Tu autem mihi per caprarum hunc gregem, perque capram illam, qua te educauit, jurato, te nunquam deserturum Chloen, dum tibi fida manebit: erga te autem et Nymphas injustam fugito, odio insectator, quin occidito tanquam lupum. Laetabatur sibi derogata fide Daphnis; et in medio caprarum grege stans, et altera manu capram, altera hircum prehensens, juravit, se Chloen amantem amaturum; quod si alium Daphnidi praferret, pro illa ipsum esse se occisurum. Gaudebat, fideaque adhibebat Chloē, utpote puella, quaeque capras et oves opulonum et caprariorum proprius deus et deceret et crederet.

LIBER TERTIUS.

I. Mytilenaei vero, ut hostilem illarum decem navium appulsam reserverint, atque ipsis nonnulli, qui ex agris veniebant, populationem istam indicaverunt, indignum rati a Methymniensibus ista pati, quanta fieri posset celeritate maxima adversus illos arma movere decreverunt. Et conscriptis tribus dypeatorum millibus, equitibus quingentis, miserunt terra suum imperatorem Hippasum, tempore laborio maris fidem tentare non ausi.

II. Illic igitur expeditione suscepta, agros Methymniensium haudquaquam depopulabatur, nec greges aut lona diripiebat agriculturalium atque pastorum, ratus scilicet, id potius latronis, quam ducis esse: sed illico ad civitatem ipsam festinabat, veluti portas minus custoditas invasurus. Verum illi, cum centum circiter stadia abesset ab urbe, indubitanter offerens occurrit praeco. Postquam enim Methymnae edocti fuere a captivis, quod insectis omnino Mytilenensibus haec omnia accidissent, quosque agricola et pastores adulescentes contumeliosos ita tractaverant, statim eos pernituit facti, et precipitanter magis, quam prudenter, contra vicinam urbem suscepti. Id autem praestare summa cum cura festinabant, ut, universa restituta rapina, tuto tam mari, quam terra, commercia exererentur. Caduceatorem itaque istum ad Mytilenaeos Hippasus mittit, quamquam imperator belli summus creatus esset; ipse a Methymna ad decem quasi stadia castra metatus, mandata ab urbe sua praestolabatur. Biduo interjecto nuntius adveniens illum pro damno recipere, et nulla illis injuria illata domum reverti jussit: nam cum illorum esset arbitrii pacem eligere aut bellum, pacem utiliorem esse inveniebant.

III. Porro illud Methymnaeos inter et Mytilenaeos bellum, insperato tam initio quam fine accepto, sic fuit compositum. Verum licetis Daphnidi atque Chloae ipso bello longe acerbius oritur. Quippe nivis densa repente lapsa omnes interclusit vias, agricolaeque omnes casis incidunt. Rapidiores pleni flumine decurrunt, glaciesque concreverunt

ἰεπετήγει δὲ κρύσταλλος· τὰ δένδρα ἔθηκε κατεργασ-
 μέναις· ἢ γῆ πᾶσα ἀφανὴς ἦν ὅτι μὴ περι πηγᾶς που
 καὶ βρύματα. Οὐτ' οὖν ἀγέλην τις ἐς νομὴν ἤγεν,
 οὐτ' αὐτὸς προΐει τῶν θωρῶν, ἀλλὰ πῦρ καύσαντας
 δ μέγα περὶ ὠδᾶς ἀλεκτρούωνων, οἱ μὲν λίνον ἐστρέφον,
 οἱ δ' αἰγῶν τρίχας ἔκρεκον, οἱ δὲ παγίους ὀρνίθων ἰσο-
 ρίζοντο. Τότε βιωῶν ἐπὶ φάτναις φροντίς ἦν ἄχυρον
 ἐσθιόντων, αἰγῶν καὶ προβάτων ἐν τοῖς σχολεῖς φυλ-
 λάδας, ὡὼν ἐν τοῖς στυροῖς ἀκάλων καὶ βλαάνους

10 Δ'. Ἀναγκαίως οὖν οἰκουρίας ἐπεχρύσθη ἅπαντας, οἱ
 μὲν ἄλλοι γεωργοὶ καὶ νομαῖς ἔχαιρον, πόνοιον τ' ἀπὸ λη-
 λαγμένοι πρὸς ὀλίγον καὶ τροφᾶς ἐσθιόντας ἐσθιόντες καὶ
 καθιλύοντες μακρὸν ὕπνον· ὥστ' αὐτοῖς τῶν χειμῶνα
 δοκῶν καὶ θέρους καὶ μετοπώρου καὶ ἤρος αὐτοῦ γλυ-
 15 κύτερον. Χλόη δὲ καὶ Δάφνης ἐν μηνίμῃ γενόμενοι
 τῶν καταλειφθέντων τερπνῶν, ὡς ἐξέλουον, ὡς περιέ-
 θαλλον, ὡς ἕμα τὴν τροφήν προσεφέροντο, νύκτας τ'
 ἀγρόπυτους διήγον καὶ λυπητρὰς καὶ τὴν ἡρινὴν ὥραν
 ἀνέμεινον ἐκ θανάτου παλιγγενεσίαν. Ἐλύπει δ' αὐ-
 20 τοὺς ἢ κῆρα τις ἐλθοῦσα εἰς χεῖρας, ἐξ ἧς συνήσθιον,
 ἢ γαυλὸς ὀφθαίς, ἐξ οὗ συνίπτιον, ἢ σύριγγ' ἀμελῶς ἐρ-
 ριμμένη, ἑῶρον ἐρωτικῶν γεγεννημένη. Ἡύχοντο δὲ
 ταῖς Νύμφαις καὶ τῷ Πανὶ καὶ τούτοις αὐτοὺς ἐκλύ-
 σσασθαι τῶν μακρῶν καὶ δεῖξαι ποτ' αὐτοῖς καὶ ταῖς ἀγέ-
 25 λαις ἧλιον· ἅμα τ' εὐχόμενοι τέγγην ἐξήτουν δι' ἧς
 ἀλλήλους θεάσσονται. Ἢ μὲν δὲ Χλόη δεινῶς ἀπορος
 ἦν καὶ ἀμήχανος· αἰετὶ γὰρ αὐτῇ συνῆν ἢ δοκοῦσα μήτηρ,
 ἐριά τε ζαίνειν διδάσκουσα καὶ ἀτρόχτους στρέφειν,
 καὶ γάμου μνημονεύουσα· ὁ δὲ Δάφνης, οἷα σχολὴν
 30 αἶων καὶ συνετώτερος κόρης, τοιοῦδα σύρισμα εὗρεν
 ἐς θέαν τῆς Χλόης.

Ε'. Πρὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Δρύαντος, ὅπ' αὐτῇ τῇ αὐλῇ,
 μυρρίναι μεγάλαι δύο καὶ κιστὸς ἐπεφύκει. αἱ μυρρί-
 ναι πλησίον ἀλλήλων, ὁ κιστὸς ἀμφοτέρων μέσος· ὥστ'
 35 ἐπ' ἑκατέραν διαθείς τοὺς ἀκρίμονας ὡς ἀμπελος, ἄν-
 τρου σχήμα διὰ τῶν φύλλων ἐπαλλαττόντων ἐποίει· καὶ
 ὁ κόρυμβος πολλὸς καὶ μέγας ὅσος βότρυς κλημάτων
 ἐξεκρέματο. Ἦν οὖν πολὺ πλῆθος περὶ αὐτὸν τῶν
 χειμερινῶν ὀρνίθων, ἀπορία τῆς ἔξω τροφῆς· πολλὸς μὲν
 40 κόψυχος, πολλὴ δὲ κίχλη, καὶ φάτται καὶ ψῆρες καὶ
 ὄσον ἄλλο κιστοφάγον πτερόν. Τούτων τῶν ὀρνίθων
 ἐπὶ προβάσει θήρας ἐξυρίμψεν ὁ Δάφνης, ἐμπλήσας
 μὲν τὴν κῆραν ὀφθημάτων μεμελιτωμένων, κομίζων δ'
 ἐς πίστιν ἱξὸν καὶ βράχους. Τὸ μὲν οὖν μεταξὺ στα-
 45 θίων ἦν οὐ πλεόν δεκά· οὐπω δ' ἡ χιών· λελυμένη
 πολλὴν αὐτοῖς κάματον παρέσχε· ἱρωτι δ' ἄρα πάντα
 βράσιμα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ Σκυθικὴ χιών.

Ζ'. Δρόμῳ οὖν πρὸς τὴν αὐλὴν ἐρχεται, καὶ ἀπο-
 σιστάμενος τῶν σκελῶν τὴν χιόνα τοὺς τε βράχους
 50 ἐσθῆρας καὶ τὸν ἱξὸν βάρβοις μακραῖς ἐπήλειψε· καὶ
 ἐκαθέζετο τὸ ἐντεῦθεν ὀρνίθας καὶ τὴν Χλόην μεριμ-
 νῶν. Ἄλλ' ὀρνίθες μὲν καὶ ἦκον πολλοὶ καὶ ἐλήθησαν
 ἱκανοὶ, ὥστε πράγματα μυρία ἔσχε συλλέγων αὐτοὺς
 καὶ ἀποκτινύς καὶ ἀποδάων τὰ πτερά· τῆς δ' αὐλῆς

Arbores obruta videbantur; terra universa cooperta, non-
 quam apparebat, nisi circa matubras et fluxuos. Nemo
 itaque gregem pabulatum educebat, vel ipse prodibat foras;
 sed luculentis foris accensis tempore gallorum cantus, ab
 una versabant et inlorquebant, alii caprinos contexabant
 prios, alii tenduntur avibus capiendis artificiose construe-
 bant. Tunc hoves curabant in præsepibus palea; capras
 ovesque in caulis fronde; porcos in harris, iligneis quer-
 neisque glandibus.

IV. Cum itaque omnes necessario domi detinerentur,
 ceteri agricolæ atque pastores agebant hilares, utpote qui
 a laboribus ad aliquantulum temporis liberati essent, et
 bonique matutinum sumerent, longumque dormirent som-
 num; adeo ut ipsis hiems, æstate, autumno, iunio ipso
 vere jucundior videretur. At Chloë Daphnisque in mem-
 oriam intermissarum voluptatum revocati, ut osculati inter
 se fuissent, ut in multos se dedissent complexus, ut com-
 muni usi fuissent esca, jam noctes transigebant insomnes
 atque maesti, nihilque tam avidè expectabant, quam ven-
 tum tempus, quo quasi ex morte renatio ipsis esset futura.
 Dolor præterea ipsis oborlebat, si vel pera quadam in
 manus eorum veniret, ex qua cibum antea simul deprom-
 sissent, vel molictum, unde prius simul potassent, vel
 fistula neglectim projecta, quæ quidem donum fuisset ama-
 torum. Nymphas igitur et Panem precabantur, ut ipsas
 hircæ expedirent malis, sibi gregibusque solem tandem exhib-
 erent, et una precando, quærebant sibi viam, qua se mu-
 tuo contemplerentur. Chloë autem admodum animi dubia
 consiliique plane erat inops; namque illi ea, quæ habebatur
 mater, semper assidebat, lanam carminare docens et tor-
 quere fusum; nonnumquam et ineundi conjugii mentionem
 injiciens: Daphnis vero, utpote otium agens et puella sol-
 lertior, hujuscemodi artem videndam Chloæ excoegitavit.

V. Ante casam Dryantis, et quidem sub ipsa casa, myrtili
 proceræ duæ et hedera consita erat. Myrtili juxta se vicinar
 stabant, hedera vero in medio utriusque erat, quæ ad
 utramque suos distendens ramos, laudæ secus ac vitis, for-
 mam antri foliis alternantibus præbebat; plurimos nixai-
 tudineque racemo par corymbus e palmitibus pendebat.
 Hinc juxta hanc ingens avium libernarum multitudo inopa
 vietus compulsæ, quem foris non inveniebat; frequentes
 erant merula, frequentes tordi, columbes, atque sturni, et
 quæcumque hederam depasci amant volucres. Sub prætextu
 illius aucupii profectus est Daphnis, pera obsoniis mellitis
 repleta, et ad fidem faciendam viscum et laqueos secum
 portans. Loci quidem interceptado non excedebat stadia
 decem; at vero nix nondum resoluta plurimum illi negotii
 facesschat: verum amoris cuncta, ignis, aqua, immo nix
 ipsa Scythica, sunt pervia.

VI. Igitur cursitando ad casam pervenit, niveque cruribus
 decussa, laqueos collocavit, viscumque virgis longis illevit;
 dehinc consedit, de avibus et de Chloë sollicitus. Ceteram
 volucres quidem et advolantur complures, et capta sunt
 ipsarum satis magna copia; adeo ut mille modis occupatus
 esset Daphnis eas colligendo, necando, plumis nudando;

προδόντων οὐδὲν, οὐκ ἀνὴρ, οὐ γυναικίον, οὐ κατακλιθεὶς ὄρνις, ἀλλὰ πάντες τῇ πυρὶ παρακείμενοι ἐνθον κατεκείντο· ὥστε πᾶν ἤπεριτο ὁ Δαρνίς ὡς οὐκ ἐπ' αἰετοῖς ὄρνισιν ἐθῶν· καὶ ἐτόλμα πρόρρασιν ἀκρηάμενος ἀσπασθαι διὰ θυρῶν καὶ ἐξῆγει πρὸς αὐτὸν ὁ τι λέγειναι πιθανώτερον. - Πῦρ ἐναυσόμενος ἤλθον· μὴ γὰρ οὐκ ἦσαν ἀπὸ σταδίου γείτονες; Ἄριστος αἰτηρούμενος ἦκον· ἀλλ' ἡ πῆρα μεστὴ τροφῆς. Οἴνου δέομι· καὶ μὴν γβῆς καὶ πρῶτον ἐτρούγγασα. Λύκος με

10 εἶδικα· καὶ τοῦ τὰ ἔργη τοῦ λύκου; Θηράτων ἀκριχόμενος τὰς ὄρνιθας· τί οὐν θηράσας οὐκ ἀπει; Νλόην θεάσασθαι βούλομαι· πατρὶ δὲ τίς καὶ μητρὶ παρθένου τοῦδ' ἐμολογῆι; πταίων δὲ πανταχοῦ οἰοσπῆ· ἀλλ' οὐδὲν τοῦτων ἀπάντων ἀνύποπτον. Ἄμεινον ἄρα σιγᾶν·

15 Νλόην δ' ἦρος θῆρμα, ἐπεὶ μὴ εἴμαρτο, ὡς εἶκαι, χειμῶνός με ταύτην ἰδεῖν. - Τοιαῦτα δὲ τινα διανοηθεῖς καὶ τὰ θηραθέντα συλλαβὴν, ὄρμητο ἀπίναϊ· καὶ, ὡς περ αὐτὸν οἰκτείραντος τοῦ Ἑρωτος, τὰδε γίνεται.

Ζ'. Περὶ τράπεζαν εἶλον οἱ ἀμφὶ τὸν Δρύατα·

20 κρέα διήρτο, ἄρτοι παρετίθεντο, κρατῆρ ἐκίρνато.

Ἰὼς δὲ κύνων τῶν προβατευτικῶν ἀμέλειαν φυλάξας,

κρέας ἄρπασας ἐρυγε διὰ θυρῶν. Ἀγχίσας ὁ Δρύας

καὶ γὰρ ἦε ἐκείνου μοῖρα, ζῴων ἀρπασόμενος εἶδικε

κατ' ἔργος, ὡς περ κύνων· διώκων δὲ, καὶ κατὰ τὸν κίτ-

25 τῶν γειόμενος, ὄρᾳ τὸν Δάρνιν ἀνατεθειμένον ἐπὶ τοὺς

ἀμείνας τὴν ὄρνιν καὶ ἀποσοβεῖν ἐγνωκότα. Κρέως

μὲν μῦθον καὶ κύνος αὐτίκα ἐπελάθετο, μέγχι δὲ βρόχσας,

χρῆται, ὡς παῖ, περιπλέκετο καὶ κατερίλει καὶ χειρὶ

λαβόμενος ἤγεν ἔσω. Μικροῦ μὲν οὖν ἰδόντες ἀλλή-

30 λους εἰς τὴν γῆν καταρῦσαν· μείναι δὲ καρτερή-

σαντες ὄρῳ προσηγόρευσαν τε καὶ κατερίλησαν· καὶ

ταῦτο οἰανεῖ θρῆσμα αὐτοῖς τοῦ μὴ πεσεῖν ἐγένετο.

Η'. Τυλίον οὖν ὁ Δάρνις παρ' ἐλπίδας καὶ φιλή-

ματος καὶ Νλόης, τοῦ τε πυρὸς ἐκαθέσθη πλησίον καὶ

35 ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀπὸ τῶν ὄμων τὰς φάττας ἀπεφο-

ρῆσαστο καὶ τοὺς κοφίλους, καὶ διηγεῖτο πῶς ἀσχάλλων

πρὸς τὴν οἰκουρίαν ὄρμησε πρὸς ἄγρην· καὶ ἔποιε τὰ

κῆν αὐτῶν βρόχους, τὰ δ' ἔβη λάθει, τῶν μύρτιον καὶ

τοῦ κίττου γλυχόμενα. Οἱ δ' ἐπήκουον τὸ ἐνεργὸν καὶ

40 ἐκείνων ἐπέβην, ὃν ὁ κύνων κατέλιπον. Ἰκέλιτον δὲ

τῆ Νλόη πῆλιν ἐγγεῖαι. Καὶ ἦ χαίρουσα τοῖς τ' ἄλλοις

ἄρτοι καὶ Δάρνιδι μετὰ τοὺς ἄλλους· ἐσκήπτετο γὰρ

45 ἀφ' ἑαυτῆς, ὅτι ἐλλῶν ἐμειλθεν ἀποτρέχειν οὐκ ἰδόν.

Ὅμως μείνοι πρὶν προσεγγεῖν, ἀπέπιεν· εἰδ' οὕτως

50 ἔπαιεν. Ὁ δὲ, καίτοι οὐφῶν, βραδέως ἔπιεν, πα-

ρῆμον ἑαυτῇ διὰ τῆς βραδυτητος μακροτέρην ἔδονῆν.

Θ'. Ἢ μὲν δὲ τράπεζα ταχέως ἐγένετο κενὴ ἄρτων

καὶ κρεῶν· καθήμενοι δὲ περὶ τῆς Μυρτάλης καὶ τοῦ

55 Ἀλαμῆνος ἐπονθάνοντο καὶ εὐδαιμόνιζον αὐτοὺς τοιοῦτον

γρηγορότερον εὐτυχεσάντας. Καὶ τοῖς ἐπαίνους μὲν

60 ἔπεισε, Ἀλάς ἀπορρομῆνός· ὅτι δὲ κατεῖχον αὐτὸν, ὡς

ἔσταντες Διονύσῳ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, μικροῦ δεῖν ὑπ'

65 ἑαυτῶν, ἐκείνους ὄνει τοῦ Διονύσου προσεκύνησεν.

Ἀλλά οὖν ἐκ τῆς τήρας προσκόμιζε μελιτώματα

extra tamen villam nemo prohibet, nec mas, nec femina, immo ne qualem gallina villaris; sed omnes ad ignem descendentibus intus erant conclusi: ita ut animi pendens, quo se verteret, Daphniti nesciret, veluti malis progressus avibus; et audebat sane, modo commentitus fuisset speciosam quamdam rationem, foribus sese intrudere; ideoque secum delibebat, quibus bene dici posset, quod a verisimilitudine minus abhorreret. Ignem accendere volebam. Scilicet intra stadii spatium vicinos non habebas? Panes petiturus accessi. Sed pera tibi plena cibi. Vino opus habeo. Atqui heri et nudius tertius vindemisti. Lupus me persequabatur. Et ubi nunc lupi vestigium? Ad aves capiendas veniebam. Cum eas igitur cepisti, cur non abis? Chloen videre cupio. At enim patri et matri virginum quis hoc fateatur? Aqua illi in omnibus haerebat. Verum enimvero nihil ex his omnibus caret suspicione. Melius itaque tacere. Chloen autem tempore verno videbo, quandoquidem fata, quod videtur, haeme hanc me cernere velant. His atque illi genus albis mente agitalis, ausque, quas ceperat, avibus comprehensis, abitum mulcebat; at, velat ipsius vicem Cupido miseraretur, ista accidit.

VII. Dryas cum suis mense accubebat, carnes distribuebantur, apponebantur panes, miscebatur crater. Infero canis unus ex pecuniis, observata dominorum incuria, raptoque carnis frustulo, proripuit se foras ex adultus. Agre hoc ferens Dryas, quippe ipsius portio erat, arripito baculo illum persequabatur per vestigia, veluti alius canis; et cum persequendo jam ad hederam illam venisset, videt Daphniti suis sibi humeris captas aves impoimentem, et citato gradu abire parantem. Atque statim carnis et canis cura omni abjecta, alte exclamavit: salve, puer; collumque ejus invasit, et osculo dato, manu prehensum intro secum adduxit. Parum certe tum abfuit, quin se mutuo conspicientes Daphnis et Chloë in terram collapsi fuissent. obdurantes tamen erecti perstare, salutaverunt se et osculo exceperunt; idque fuleri instar ipsis, ne caderent, fuit.

VIII. Daphnis praeter spem et osculo politus et Chloë, prope ignem assedit, et in mensam ab humeris palumbas cum merulis deposuit, referens, quo pacto perlasus continuo desiderere domi, venatam proruperit, et quomodo nonnullas harum laqueis, alias visco, myrtos atque hederam appetentes, ceperit. Illi contra tum utpote laboriosum collaudabant, et ad edendum invitabant, quae reliqua canis fecerat; Chloë vero, ut potum infunderet, mandabant. Tum ipsa hilari facie albis porrexit, Daphnidi autem ultimo loco post ceteros; simulabat enim se illi subratam, quod istuc veniens, ne quidem visis illis, curriculo doctum reverti voluisset; attamen priusquam offerret, praehbens inde aliquantulum bibit, etque se dedit. Ille, quantumvis sitiens, tarde bibebat, hac mora longiorem sibi voluptatem elaborans.

IX. Mensaque solito pambis caribusque vacua reddita, qui assidebant, super Myrtale et Lamene rogabant, et beatos eos praedicebant, qui talem senectutis suae allorrem narti essent. Et Daphnidi sane, ipsum ita laudari, audiente Chloë, erat perjurandum; cumque illum praeterea detinuerunt, quod postridie sacra facturi Baccho essent, parum abfuit, quin praee voluptate illos pro Baccho ipso adorassent. Ideoque confestim ex pera sua liba multa non pauca de-

πολλά καὶ τοῦ θηραθέντος διὰ τῶν ὀρνέων· καὶ τοῦ-
τους ἐς τράπεζαν νυκτερινὴν κῦτρέπειζον. Δεύτερος
κρατὴρ ἕστατο καὶ δεύτερον πῦρ ἀνακείτω. Καὶ τοῦ
μάλα νυκτος γενομένης, δευτέρας τραπέζης ἐπιφοροῦντο·
6 μεθ' ἧν τὰ μὲν μυθολογήσαντες, τὰ δ' ἄσπαστες, εἰς
ὑπνον ἐχώρουν, Χλόη μετὰ τῆς μητρὸς, Δρύας ἄμα
Δάφνιδι. Ἄλλοι μὲν οὖν οὐδὲν χρηστόν ἦν ὅτι μὴ τῆς
ἐπιούσης ἡμέρας ἀφθιγόμενος ὁ Δάφνις· Δάφνις δὲ
κινὴν τέρψιν ἐτέρπετο· τερπνὸν γὰρ ἐνόμιζε καὶ πατρὶ
10 συχομαθῆναι Χλόης· ὥστε καὶ περιέβλεπεν αὐτὸν καὶ
κατεπίλει πολλὰ ἄκρια, ταῦτα πάντα ποιῶν Χλόην ὀνερο-
πολοῦμενος.

I. Ἦς δ' ἐγένετο ἡμέρα, κρῖος μὲν ἦν ἐξαιεῖον
καὶ ἀερα βόραιοι ἀπέκασε πάντα. Οἱ δ' ἀναστάντες
15 ὄψουσι τῷ Διονύσῳ κρῖον ἐνιαύσιον, καὶ πῦρ ἀνακαί-
σαντες μεγὰ, παρεσκευάζοντο τροφὴν. Τῆς οὖν Νάπης
ἀροτοποιούσης καὶ τοῦ Δρύαντος τὸν κρῖον ἐβρῶτος,
σχολῆς ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη λαβόμενοι προήλθον τῆς
αἰλλῆς Ἰσ' ὁ κριτὸς· καὶ πάλιν θρόνους στήσαντες καὶ
20 ἔξω ἐπαλείψαντες ἐβήρων πλήθος οὐκ ὀλίγον ὀρνέων·
Ἦν δ' αὐτοῖς καὶ εὐλημάτων ἀπολαυσίς συνελθὼς καὶ
λόγων ἐμιλία τερπνὴ. — Διὰ σὲ ἤλθον, Χλόη. — Οἶδον,
Δάφνι. — Διὰ σὲ ὀππολλῶν τοὺς ἀβλίους κοφίχου.
Τίς οὖν σοι γίνομαι; Μένεισός μου. — Μυρμονεῖαι,
25 ἢ τὰς Νύμφας, ἀς ὠμοσά ποτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ἄντρον,
εἰς ὃ ἤρμεν εὐθὺς, ἂν ἡ χιὼν ταχῆ. — Ἀλλὰ πολλὴ
ἔστι, Ἄλση καὶ διδοῖκα μὴ ἐγὼ πρὸ ταύτης τακῶ. —
Θάρρει, Δάφνι, θερμὸς ἔστιν ὁ ἥλιος. — Εἰ γὰρ οὕτως
γένοιτο, Χλόη, θερμὸς ὡς τὸ κῆον πῦρ τὴν καρδίαν τὴν
30 ἐμήν. — Παίξεις ἀπατῶν με. — Οὐ, μὰ τὰς αἴγας,
ἀς σὺ μοι ἐκέλευες ὀμνῆσαι.

II. Τοιαῦτ' ἀντιφωνήσασα πρὸς τὸν Δάφνιν ἡ Χλόη
καθάπερ ἤχῳ, καλοῦντων αὐτοὺς τῶν περὶ τὴν Νάπην,
εἰσέδραμον, πολὺ περιττοτέρην τῆς χιλιῆς θύραν κομι-
35 ζόντες· καὶ ἀπαρξάμενοι τῷ Διονύσῳ κρατῆρος ἤσθιον
κριτῷ τὰς κεφαλὰς ἐστεφανωμένοι. Καὶ ἐπεὶ καιρὸς
ἦν, Ἰαχέον ἄσαντες καὶ εὐάσαντες, προέπεμπον τὸν
Δάφνιν, πλήσαντες αὐτοῦ τὴν πῆραν κρεῶν καὶ ἄρτων.
Ἔδωκαν δὲ καὶ τὰς φάττας καὶ τὰς κήλας Ἀμόνοι
40 καὶ Μυρτάλῃ κομίζεω, ὡς αὐτοὶ θηράσαντες ἄλλας,
ἔστ' ἂν ὁ χειμὼν μὲν καὶ ὁ κριτὸς μὴ λείπῃ. Ὅ δ'
ἀπέει, φιλέσας αὐτοὺς προτέρους Χλόης, ἵνα τὸ ἐκείνης
καθαρὸν μείνῃ φίλημα. Καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς ἤλθεν
ἑοῦς ἐπ' ἄλλαις τέλμασι· ὥστε μὴ παντάπασιν αὐτοῖς
45 γινέσθαι τὸν χειμῶνα ἀνέρπστον.

III. Ἦδη δ' ἦρος ἀρχομένου καὶ τῆς μὲν χιὼνος λυο-
μένης, τῆς δὲ γῆς γοιμουμένης καὶ τῆς πόας ὑπαν-
θούσης, οἱ τ' ἄλλοι νομίης ἦγον τὰς ἀγέλας ἐς νομὴν καὶ
πρὸ τῶν ἄλλων Χλόη καὶ Δάφνις, οἷα μείζονι δου-
50 λειόντες παιμένι. Εὐθὺς οὖν ἐρῶς ἦν ἐπὶ τὰς Νύμ-
φας καὶ τὸ ἄντρον, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν Πάνα καὶ τὴν
πίτυν, εἰς' ἐπὶ τὴν ὄρῴν, ὅφ' ἦν καθίζοντες καὶ τὰς
ἀγέλας ἐνέμον καὶ ἀλλήλους κατεπίδου. Ἀνεξίτησίν
τε καὶ ἄνθη στεφανῶσαι θέλοντες τοὺς θεούς· τὰ δ'

promisit et captas aves; easque in eorum nocturnam ap-
paraverunt. Secundus crater stabebatur, alterque ignis
domo accendebatur; jamque nocte quam celeritate oborta,
secundis explebantur ferulis, a quibus partim emarrando
fabulas, partim canendo, cubitum secedebant, Chloë cum
matre, Dryas una cum Daphnide. Atqui nihil inde utilita-
tis ad Chloëam redibat, nisi quod crastino die iterum Daph-
nis esset adspiciendus: inani gaudio sese pascebat Daphnis;
sive namque ducebat vel cum Chloëis parente una cubare;
adeo ut eum quoque amplexaretur, et saepe oscularer, omnia
venpe hac cum Chloë agere se somnians.

X. Et illuxit dies, frigus erat acerrimum, et vis Boreæ
adurebat omnia. Illi autem surgentes Baccho arielem mac-
tant anniculum, nec non iaculento igne accenso, cibum
apparent. Nape autem panem conficiente et Dryante arietem
clivante, otium Daphnis atque Chloë nacti, extra vil-
lam prodierunt, ubi erat hedera; iterumque pedicis positis
et virgis visco illitis, vim haud spernendam avium cepe-
runt. Continuo laterim mutuis fruebantur osculis iucon-
dosque sermones seriebant: Propter te veni, Chloë — Seno,
Daphni. — Tua causa miscellas interimio merulas? In quo
igitur sum apud te prebo? Sis memor mei. — Tui memini,
ita me ament Nymphæ, per quas aliquando antro in illo
juravi, ad quod, simulac nix resoluta fuerit, veniemus. —
Verum alte cumulata jacet, Chloë; et metuo, ne ipsemet
ante illam liquecam. — Esto bono animo, Daphni, sol
namque fervet. — U timam ita, mea Chloë, ferveat, quem-
admodum flamma illa, meum que adurit cor! — Locos agis
et me decipis. — Non equidem, non per capras, per quas
tu me jubebas jurare.

XI. Cum Chloë talibus verbis vicissim Daphnidi respon-
disset velut echo, ipsos vocantes Nape et curriculo intrarunt,
græda longe uberiori quam hesternâ fuerat reportata; tunc
vero Baccho primitiis de vino libatis, epulabantur, capita
redimiti hedera. Etque tempus fuit, Bacche et Evoc clama-
mato, Daphnom dimiserunt, ipsius pera caribus et panibus
prius repleta. Dederunt et illi palumbes ac turdos, Lamoni
et Myrtalæ afferendos, tanquam ipsi alios capturi, dum qui-
dem hiems maneret, nec hedera deficeret. Daphnis itaque
sic abiit, osculatus ceteros priores, quam Chloëam, quo
hujus suavitium illibatam sibi servaretur. Aliasque sepe ad
eos profertus est, alias atque alias rationes exoptando; ita
ut ipsis non omnino amoris expertibus hiems efflueret.

XII. Invenit jam vere cum nix resoluta, terraque detecta
esset et hecæ virescerent, pastores ceteri greges in pascua
educabant et ante alios Chloë et Daphnis, utpote longe
potentiori servientes pastori. Hinc igitur cursus ad Nym-
phas et antrum dirigitur: illic ad Panem et pinum, deinde
ad quercum, sub qua sedentes et greges pascebant et sese
invicem osculabantur. Conquisiverunt et flores coronis
ornate deas volentes; hoc autem Nix Zephytus alendo, sol-

ἴσκι ὁ ξερὸς τρέφων καὶ ὁ ἴσιος υπερλακίμων εἰρήνην
 ὡς δ' ἐβρέθη καὶ ἱα καὶ νάρκισσος καὶ ἀναγάλλις καὶ
 ἄλλα ἕως πρωτοφωρήματα. Ἡ μὲν Χλόη καὶ ὁ Δάφνις
 ἀπ' ἀγῶν καὶ ἀπ' οἴων ἐπινοῦν γάλα νέον καὶ τούτου
 σπερανοῦντες τὰ ἀγάλματα, κατέπεισαν. Ἀπῆρ-
 ῖσαντο καὶ κύριγγος, καθάπερ τῆς ἀγῶνης ἐς τὴν μου-
 σικῆν ἐβούλονται· αἱ δ' ὑπερβέβησαν εἰς τὰς λόγους
 καὶ τὸν ἴσκιον κατ' ὀλίγον ἤκριβον, ὡς περ ἀνα-
 μνησκόμενοι τῆς ὁδοῦ ἐκ μακρῆς σιωπῆς.

11. Ἐβληχρῶτό που καὶ παίμων· ἐακίρτην
 που καὶ ἄρις καὶ ταῖς μακρῶν ὑποκλάσαντες [αὐ-
 τοῦς] τὴν ἄγῶν ἐπασαν· τὰς δὲ μήποι τετοκυῖας εἰ-
 κρια κατέκαστο τε καὶ κάτω στήσαντες ἔδωκαν ἄλλος
 ἀλλῶν. Ἐπίγοντο καὶ τράγων διωγμοὶ καὶ ἐς τὰς
 12 αἴγας ἐρωτικώτερα πηδῆματα καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν
 αἰγῶν καὶ ἕκαστος ἔχεν ἰδίας καὶ ἐρύκατε μή τις αὐτὰς
 μαχέσθῃ ἰσθίων. Καὶ γέροντες ἄρῶντας ἐξορμησεν ἂν
 εἰς ἀρροῖτην τὰ τοιαῦτα βελάματα· οἱ δὲ καὶ νέοι καὶ
 σαρπηθῶντες καὶ πολλὸν ἤδη χρόνον ἐρωτὰ ζητούντες
 13 ἐξέκοντο πρὸς τὰ ἀκούσματα καὶ ἐτήκοντο πρὸς τὰ
 βελάματα καὶ ἐζήτουν καὶ αὐτοὶ περιττότερόν τι φιλή-
 ματος καὶ περιβολῆς, μάλιστα δ' ὁ Δάφνις. Οἷα γοῦν
 ἐκείνη, τῇ κατὰ τὸν χειμῶνα αἰκουρίζ καὶ εὐσκολίᾳ,
 πρὸς τε τὰ φιλήματα ὄργα καὶ πρὸς τὰς περιβολὰς
 14 ἰσκιολαίᾳ καὶ ἦν ἐς πᾶν ἔργον περιεργότερος καὶ θρα-
 συτερος.

15 Δ'. Ἦται δὲ τῆν Χλόην χαρίσασθαι οἱ πᾶν ὅσον
 βούλονται καὶ γυνῆν γυνῆ συγκρατακλιθῆναι μακρό-
 τερος ἢ πρὸς τὴν εὐνοίαν· τούτο γὰρ δὴ λείπει τοῖς
 16 Φύλακται παιδύμασι, ἵνα δὲ γένηται τὸ μόνον ἔρωτα
 τοῦτον φάρακον. Ἦτος δὲ πονηνομένης, τί πλέον ἐστὶ
 πημάτων καὶ περιβολῆς καὶ αὐτῆς κατακλίσεως καὶ
 τῷ ἔργῳ ὄρθου γυνῆς γυνῆ συγκρατακλιθεῖς· ὁ τούτο,
 ἵππερ, ὅ οἱ κροῖ ποῦλοι τὰς οἰ, καὶ οἱ τράγοι τὰς αἰ-
 17 γας. Ὅρθῃ, ὡς μετὰ τούτο τὸ ἔργον οὐτ' ἐκείναι πρῶ-
 γουσι ἴτι αὐτοῦς, οὐτ' ἐκείναι κίμωνσι διάκοντες,
 ἀλλ' ὡς περ κοινῆς λοιπὸν ἀπολάσαντες ἕδονης συνέ-
 κριται; Ἰδού τι, ὡς εἶκει, ἐστὶ τὸ ἔργον καὶ νικᾷ τὸ
 18 ἴσκιος πειρῶν. - Ἦτ' οὐχ ἔρως, ὃ Δάφνι, τὰς αἴγας
 καὶ τοὺς τράγους, τὰς οἰ καὶ τοὺς κροῖς, ὡς ὄρθῃ μὲν
 ταῖσι ὄρθου, ὄρθῃ δ' ἐκείναι πάσγουσι· οἱ μὲν πη-
 δάσαντες, οἱ δὲ κατανοισάμεναι; Σὺ δὲ γ' ἐμὲ αἴσις
 19 συγκρατακλιθῆναι καὶ ταῦτα γυνῆν; Καίτοι γ' ἐκείναι
 ποῦτοι ἐκείνουμένης ἐμοῦ λασιώτεροι; - Πιθεται
 20 Δάφνις καὶ συγκρατακλιθεῖς αὐτῇ πολλὸν χρόνον ἔκειτο
 καὶ ὄρθῃ πᾶν [ἐνεκα] ὄργα ποιεῖν ἐπισταρῆνος, ἀνι-
 σκρον αὐτῆν καὶ κατόπι περιεργότερο μαχόμενος τοὺς
 αἰγούς. Πηδῶ δὲ μάλιν ἀπορρηκίς, καθίστας ἔλλαιεν,
 21 καὶ κροῖον ἀμαθίστερος εἰς τὰ ἔρωτα ἔργα.

22 Δ'. Ἦτος δὲ τις αὐτῷ γέγονεν, γέγονος γῆς ἰδίας,
 Ἀρῆμας τὸ ἔσμα, παρῆδῶν ἦν τὸ σῆμα. Τούτω
 23 γέγονεν ἦν ἰσκιῶν ἐξ ἄστεις, νέον καὶ ὄρθῃν καὶ
 ὄρθῃν ἀρῆμας· τούτω Ἀρῆμας ἔσμα ἦν.
 24 Ἀρῆμα δὲ Ἀρῆμας ἔσμα τῶν Δάφνις καὶ ἰσκιῶν

que suo calore fovendo, educere inciperant. tamen jam
 illis inventa sunt violæ, narcissus et anagallis et ceteræ
 veris primitiæ. Chloe etiam et Daphnis caprarum ovium-
 que lac recens bibebant, idque coronando simulacra illis
 bibavere. Quin et fistulæ primitiis solverunt, tanquam
 lascivias ad cantum provocantes, quæ ex virgillis resona-
 bant, Hynque paulatim accurate exprimebant, veluti post
 longum silentium cantum memoria repetentes.

XIII. Alibi etiam grex balabat, alibi et salta lasciviebant
 agni, et matribus sese substernentes, manuum premebant;
 quæ vero nondum pepererant, hæc arietes persequentes,
 alias abam subjectam et suppositam inibat. Hæc etiam
 sectabantur capras, inque illas lasciviores faciebant saltus,
 deque capellis pugnant, et unusquisque suas habebat et
 sollicito curabat ne quis moechus clam eas adoritur.
 Hujusmodi spectacula videntes vel ipsi senes, ad veneream
 irritati fuissent; illi vero et juvenes, et præterea prurientes,
 quique jam pridem amatorias appelebant voluptates, hæc
 auditis inflammabantur, hæc visis infabescabant, et ipsi
 aliquid requirebant quod osculo amplexuque præstantius
 foret: tum præcipue Daphnis, quippe qui per diem domi
 inservando et nihil agendo adolevisset, jam ad oscula impa-
 tientius ferebatur, et ad complexus lascivius gestiebat, etat-
 que in omni re venerea plus solito curiosior et audacior.

XIV. Petebat sane a Chloe, ut in omnibus, quæ vellet,
 sibi morem gereret, sui que copiam ipsi faceret, nudaque
 cum nudo longius, quam antea consueverant, concumberet:
 illud dicens adhuc desiderari juxta ea, quæ præceperat
 Philetas, tanquam unicum sedando amori remedium.
 Chloe sensitanti, quid amplius esset osculo, amplexu et
 concubitu ipso, quidve statuisset patrare nudus nuda in-
 cubendo; illud, inquit, quod arietes ovis, quod hirci
 capris faciunt. Vides, ut, hoc opere peracto, nec hæc pos-
 tea illos refugiant, nec illi lascivietando se postea fatigent;
 sed communi demceps veluti fruite sint voluptate una pas-
 centur. Dulce quid, ut videtur, hoc opus habet, atque
 amoris vincit amaritudinem. Quid? an non vides, Daphni,
 capras et hircos, sicut arietes et oves, quemadmodum recti
 illi faciunt, et rectæ contra iste passantur; alteri nempe
 insipientes, altera vero dorse impositos admittentes? Tu
 tamen a me petis, ut una recumbam, idque nuda? Alqui
 illa me, vestibus depositis, quanto sunt lasciviores? Parat
 Daphnis, et concubens cum ea, diu jacuit; nescius que
 quodquam eorum agere, quorum gratia tanto libidinis im-
 petu concubatur, illam erigit, et a tergo, idcirco in-
 stans, illi adhaesit. At multo magis animi pendens, plo-
 ravit sedens quod arietibus rudior rerum amatoriarum esset.

XV. Erat autem ipsi vicinus quidam, proprii agelli cultor,
 nonam Chromis, ætatis jam ad senectutem vergentis.
 Ille uxorem ex oppido duxerat, juvenentiam, nec non for-
 mosam atque feminis rusticis venustiore, cui nomen Ly-
 conium. Hæc Lyconium quotidie Daphnium conspexerat,

ἡμεραν παρέλαυνοντα τὰς αἴγας ὡσεὶ εἰς νομὴν, νόκτωρ ἐκ νομῆς, ἐπεθύμησεν ἔραστὴν κτησασθαι θώρηος θελοσσοσα. καὶ δὲ ποιε λογγόσασα μνον καὶ σύριγγα θώρον εἶωκε καὶ μέλι ἐν κηρίῳ καὶ πήραν ἐλάσσον· εἰπεῖν δὲ τὸ ὄκνει, τὸν Χλόης ἔρωτα καταμαντευομένη·
 πάνυ γὰρ εἴωρα προσκείμενον αὐτὸν τῇ κόρῃ. Πρότερον μὲν ὄν ἐκ νεομάτων καὶ γέλωτος συνεβάλετο τοῦτο· τότε δ' εἰς ἐβηνοῦ, σκηψαμένη πρὸς Χρῶμιν ὡς παρὰ τίστουσαν ἀπεισι γείτονα, κατόπιν τ' αὐτοῖς παρ-
 10 κλοούθησε καὶ εἰς τινα λόγγον ἐγκλύψασα ἐαυτὴν, ὡς μὴ βλιέτοιο, πάντ' ἤκουσιν ὅσα εἶπον, πάντ' εἶδεν ὅσα ἐπραξαν· οὐκ ἔλαθεν αὐτὴν οὐδὲ κλύσας ὁ Δάφνης. Συναγγήσασα δὲ τοῖς ἀθλοῖς καὶ καιρὸν ἔκειν νομί-
 15 σασα διπτόν, τὸν μὲν εἰς τὴν ἑκείνων σωτηρίαν, τὸν δ' εἰς τὴν ἐκτιχῆς ἐπίθουσαν, ἐπιτεργνάτι τι τοῖονδε.

IC'. Τῆς ἐπιούσης ὡς παρὰ τὴν γυναῖκα ἐκείνην τὴν τίστουσαν ἀπειύσα, φανερώς ἐπὶ τὴν ἑρῶν, ἴν' ἐκάθητο Δάφνης καὶ Χλόη, παραγίνεται καὶ ἀκριβῶς μιμησαμένη τὴν τετραραγμένην· « Σώσον με, εἶπε, Δάφνη, τὴν ἀλλίαν· ἐκ γὰρ μοι τὸν γῆνον τὸν εἰκοσιν ἕνα τὸν κάλλιστον αἰτὸς ἤρπασε· καὶ, ὅσα μέγα φορτίον ἀράμενος, οὐκ ἐδυνήθη μετέωρος ἐπὶ τὴν συνήθη τὴν ὑψηλὴν κομισαί ἐκείνην πέτραν, ἀλλ' εἰς τὴνδε τὴν ὑλὴν τὴν ταπεινὴν ἔχμον κατέπεσε. Σὺ τοῖνον, πρὸς τὸν
 20 Νυμφῶν καὶ τοῦ Πανός ἐκείνου, συνεισθλῶν εἰς τὴν ὑλὴν, μόνῃ γὰρ διδοῖκα, σῶσον μοι τὸν γῆνα, μηδὲ περιέρῃς ἀτελῆ μοι τὸν ἀριθμὸν γενόμενον. Τάχα δὲ καὶ αὐτὸν τὸν αἰτὸν ἀποκτείνεις καὶ οὐκ ἔτι πολλοὺς ἡμῶν ἄρνας καὶ ἐρίφους ἀρπάσει. Τὴν δ' ἀγέλην τίως
 25 φρουρήσει Χλόη· πάντως αὐτὴν ἴσασιν αἱ αἴγες αἱ εἰσοι συννέμυσαν. »

IZ'. Οὐδὲν τῶν μελλόντων ὑποπτεύσας ὁ Δάφνης, εὐθὺς ἀνίσταται καὶ ἀράμενος τὴν καλαύροπα κατόπιν ἔκλουθαι τῇ Λυκαίνιῳ· ἢ δ' ἠγείτο ὡς μακροτάτω τῆς Χλόης καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ πικρότατον ἐγένοντο, πηγῆς πλησίον καθίσει κλειύσασα αὐτόν· « Ἐρῆς, εἶπε, Δάφνη, Χλόης, καὶ τοῦτ' ἔμαθον ἐγὼ νόκτωρ παρὰ τῶν Νυμφῶν. Δὲ ὀνείρατος ἐμοὶ τὰ γινεζά σου διηγῆσαντο δάκρυα καὶ ἐκένυσάν σε σῶσαι διδαχμένην τὰ ἔρωτος
 30 ἔργα. Τὰ δ' ἐστὶν οὐ φιλήματα καὶ περιβολὴ καὶ οἷα δρωῖσι κρηὶ καὶ τράγαι· ἀλλὰ ταῦτα πηδῆματα καὶ τῶν ἐκεῖ γλυκύτερα· πρόσσεσι γὰρ αὐτοῖς χρόνος μακροτέρως ἴδονῃς. Εἰ δὲ σοι εἶλον ἀπελλάχθαι κακῶν καὶ ἐν πείρᾳ γενέσθαι ζητουμένον τερπνῶν, ἴθι, παροδίδου μοι τερπνῶν σαυτὸν μαθητὴν· ἐγὼ σε, χραιζομένη ταῖς
 35 Νυμφαῖς, ἐκείνα διδάξω. »

III'. Οὐκ ἐκατέρησεν ὁ Δάφνης ὑπ' ἑδονῆς, ἀλλ' αἰτ' ἀγροικος καὶ αἰπόλος καὶ ἐρῶν καὶ νέος, πρὸ τῶν ποδῶν καταπεσὼν, τὴν Λυκαίνιον ἰκέταυεν, ὅτι τὰ χεῖρα
 40 καὶ διδάξει τὴν τέχνην, εἰ ἤς ὁ βούλεται ἀράσει Χλόην· καὶ, ὡσπερ τι μέγα καὶ θεόπεμπτον ἀληθῶς μέλλων θεόσχεσθαι καὶ ἔριφον αὐτῇ σχήτην δώσειν ἐπαγγέλατο καὶ τυρούς ἀπαλούς προτορρότου γάλακτος καὶ τὴν αἴγα αὐτὴν. Εὐχόσα δὲ ἡ Λυκαίνιον αἰπολικῶν

mane ad pascua capras suas, noctu e pascuis abigenteu, donis illum inescando sibi conciliare amatorem conseravit. Aliquando soli insidiata, fistulam ipsi, mel in favis, peramque de pelle cervina donavit. Quidquam tamen eloqui verebatur, cum Daphnidis erga Chloen amorem facile conjectaret; ipsum namque totum puella addictum videbat: quod antea quidem ex nutibus et risu poterat intelligere; tunc temporis vero mane, apud Chromin fingens se ad vicinam ire puerquam, a tergo illos est insecuta, et in frutetum quoddam densum irrependo sese abscondit, ne conspicui possit, sicque omnia, quae dixerunt, audivit, omnia, quae patravit, vidit; ne fens quidem Daphnis illum latuit. Quare vicem horum miserorum dolens, rataque, geminam sibi oblatam occasionem, cum salutis ipsorum invenienda, tum suae libidinis explenda, tale quod commiscitur.

XVI. Postidie ejus diei fingens, quasi iterum ad istam mulierem parturientem itaret, ad quercum aperte, sub qua Chloae atque Daphnis sedebant, accedit, accurateque animi consternationem praese ferens: Serva me, inquit, Daphni, miseram: elebim ex anseribus nihil, qui numero viginti erant, unum, eumque optimum, eripuit aquila, quem tamen, magno scilicet onere pressa, non potuit alte evolvendo in solitam illam excelsam petram deportare, sed in hancce humilem silvam cum eo descendit. Tu itaque, per Nymphas et Panem illum oro, hanc mecum ingressus silvam, meum mihi serva anserem, sola enim intrare non ausim, neve sinas anserum meorum numerum sic imminui. Fortasse et aquilam hanc ipsam interimis, neque amplius tam multos vobis agnos haedosque rapiet. Ad custodiam gregis interea relinquatur Chloae: omnino illam capelle norunt, tanquam perpetuam tibi in pascendo sociam.

XVII. Daphnis, nihil futurorum suspicatus, surgit e vestigio et sumto pedo Lycanium pone sequitur, quae illum quam longissime a Chloae abducebat; cumque jam, qua silva erat densissima, venissent, jasso illo sedere juxta fontem; amas, inquit, Daphni, Chloen; idque hac nocte ex Nymphis rescivi. Haec mihi in somniis hesternas tuas lacrimas exposuere atque jusserunt, ut te res amatorias edocendo, serivarem. Haec autem non sunt suavia et amplexus, et qualia faciunt arietes hircisque, sed saltus hic longe illis dulciores; habent enim longioris temporis voluptatem. Quod si tibi collibitum fuerit hisce liberari malis et experimentum capere voluptatis ac suavitalis diu vobis quasite, age, tenet mihi jucundum praese discipulum; ego te, in hancum Nympharum gratiam, informabo.

XVIII. Prae voluptate amplius sibi non temperavit Daphnis, sed, utpote rusticus caprariusque, amans et adolescens, ad genua provolutus, supplex oravit Lycanium, ut quam primum hanc ipsam doceret artem, cujus beneficio, quod vellet, faceret Chloae; et veluti magnam vereque caelo de missam rem accepturus esset, cum hactum se illi lactentem largitum tum caseolos fecillos de primo lacte factos unmo

ἀφρονία, ὡς ἂν προσέδοκασιν, ἔρχετο παιδεύειν τὸν Δάφνιν τοῦτον τὸν τρόπον. Ἰκέλευσεν αὐτὸν καθίσαι πλάσιον αὐτῆς, ὡς εἶπε, καὶ φιλήματα φιλεῖν ὅτι εὐόβη καὶ ὄσα, καὶ φιλοῦντα ἅμα περιβάλλειν καὶ κατακλί-
 νασθαι γυμνασίῳ. Ὡς δ' ἐκαθέσθη καὶ ἐφίλησε καὶ κατα-
 κλίθε, μόλιστα ἐνεργεῖν δυνάμενον καὶ σφραγιζόμενα, ἐπὶ μὲν τῆς ἐπὶ πλευρᾷν κατακλίσεως ἀνίσταται, αὐτὴν δ' ὑποσπορέσασα ἐντίγχνος, ἐς τὴν τότες ζητούμενην ἴδον ἦγε τὸ δ' ἐντεθῆεν ὁδὸν περιεργάζετο ζέον αὐτῆ γῆρ ἢ φόνος ἰαυτὸν ἐπαίδευσεν τὸ πρακτικόν.

114'. Τελευτήσας δὲ τῆς ἐρωτικῆς παιδαγωγίας, ἡ μὲν Δάφνις εἶσι ποικιλικὴν γνώμην ἔχουσα, ὄρατο τρέ-
 ρουσι ἐπὶ τὴν Χλόην καὶ ὄσα πεπαιδευτο ὄραν αὐτίκα, καὶ ὡς δὲ δεικτικῶς μὴ βραδύνας ἐπὶ αὐτοῖσι· ἡ δὲ Λυκαί-
 115 νιον κατατρέχουσα αὐτὸν, εἰλεξεν ὡδε· Ἔτι καὶ τοῦτ' ἄσθε δὴ μολοῖς, Δάφνι. Ἐγὼ γυνὴ τυγχάνουσα πέ-
 πορθε εἶν ὁδὸν· πάλαι γάρ με ταῦτ' ἀνὴρ ἄλλος ἐπαί-
 120 δευσε, μετὸν τὴν περνεϊνὴν λαθὼν, Χλόη δὲ συμπα-
 λαύουσα σοι ταύτην τὴν πάλην καὶ ἀμώβηται καὶ
 125 ἀμώβηται καὶ αἵματι βρούσεται πολλῶ, καὶ ὡς πε-
 πορθεμένη. Ἀλλὰ σὺ τὸ αἷμα μὴ φοβηθῆς, ἀλλ' ἡνίκ' ἴσθαι πείσῃς αὐτὴν σοι παρατρέψαι, ἄγαγε αὐτὴν εἰς
 τοῦτο τὸ γυμνασίον, ἵνα, κἂν βροθῆ, μηδεὶς ἀκούσῃ, κἂν
 130 θαρσύνῃ, μηδεὶς ἴδῃ, κἂν αἵματι βρούσῃ, λούσεται τῇ πηγῇ·
 καὶ μέντοι σὺ δὲ ἀνδρᾶ ἐγὼ πρὸ Χλόης πεπορθεα.

Κ'. Ἡ μὲν οὖν Λυκαίνιον τοσαῦτ' ὑποβρυχόμενη, καὶ
 ὄλο μίρις τῆς ὕλης ἀπῆλθεν, ὡς εἶσι ζητούσα τὸν
 135 ἄρκα· ἡ δὲ Δάφνις εἰς λογισμὸν ἄγων τὰ ἐργαζόμενα, τῆς
 μὲν προσέρας ἐρωτικῆς ἀπῆλλατο, διοχεῖν δὲ τῇ Χλόη
 140 περιστότερον εἶκεν φιλήματος καὶ περιβολῆς, μήτε
 φέρεται θεῶν αὐτὴν ὡς πρὸς πολέμιον, μήτε θαρσύναι
 ὡς ἀφροσύαν, μήτ' αἰματὴν καὶ καθάπερ περνευμένην
 ἐρωτικῆς γὰρ οὖν εἰδοῖται τὸ αἷμα καὶ ἐνίμωξεν θε-
 145 ῖν ἐκ μόνου τραύματος οἴμα γίνεται. Ἰνοῦς δὲ τὰ
 150 ἀσπασθῆ, τίμωται μετ' αὐτῆς, ἐξέστη τῆς ὕλης· καὶ
 ἐπὶ τὸν τὸ ἐκείνην στεφανίσκον ἴων πλέκουσα, τὸν τε
 155 ἄρκα τῶν τοῦ ἀετοῦ ὄντων ἐφύσαστο ἐκτρέψαι καὶ
 περιστῆσαι ἐπὶ τῆς πόλεως, ὡς ἐν τῇ τέρψει Λυκαίνιον τοῦτο
 γῆρ εἶπεν ὡς ἀνιδύονον. Ἡ δὲ τὸν στέφανον ἐφῆρμεν
 160 αὐτῶ τῇ κεφαλῇ καὶ τὴν κόμην ἐφίλησεν ὡς τῶν ἴων
 κούρην. Καὶ τῆς πύρας προκομίσασα παλάθης
 165 ἄρκα καὶ ἄρτους τινὰς, εἰδοκε φαγεῖν· καὶ ἐσθίωντος
 αὐτοῦ τοῦ στέφανος ἤσπαζε καὶ οὕτως ἤσπασεν ὡς περ
 170 ἄρτους ὄντως.

ΚΑ'. Ἐσθίωντων δ' αὐτῶν καὶ περιστότερα φι-
 175 λήματα ἔσπασεν, ναυε ἀγέρον ἐρῆν παραπλέουσα.
 Ἄνεμος μὲν οὐκ ἦν, γαλήνη δ' ἦν καὶ ἐρέτειν ἐδόκει.
 καὶ ἄνεμος ἐρρωμένως· ἠπειγόντο γὰρ ναυαγῆς ἰχθύς
 180 τῆς περνεῖον εἰς τὴν πόλιν διασώσασθαι τῶν τινι
 185 πειρασμένων. Ὄλον οὖν εὐόβηται ναυταὶ ὄραν ἐς καμάτων
 ἐπὶ τῆς πόλεως, τοῦτο κἀκεῖνοι ἐρῶντες, τὰς κόπας ἀνέφερον
 190 εἰς μὲν αὐτοῖς κλειστής ναυτικῆς ἔδον ὁδοῦ, αἱ δὲ
 195 ἄρκα, καθάπερ γῆρας, ἐρωτικῶς κατὰ καιρὸν τῆς
 200 αὐτοῦ φρονεῖ, ἔδονον. Ἡ δὲ αὖ, ἐν ἀναστρεφόμεν τῇ

missam quoque eorum sollicitus est. Quare Lycanium, ubi advertit tam prolixam captam liberalitatem, qualem non expectasset, cepit Daphnum ad istam modum in-
 205 tuere. Jussit illum, ut se habebat, juxta se sedere, nec non oscula figere qualia et quod consueverat, simul et inter
 basianum tuere in amplexus, seseque humi reclinare. Ut ergo sedit et basiauit atque reclinato corpore jacuit, ipsa
 210 jam elocata cum ad palandum non solum torrem esse, verum etiam libidine surgere, ab reclinatione in latera facta
 ipsum arexit, seseque tam perite sustentens, illum ad
 viam diu quosdam direxit; deinde non ultra peregrinatum
 istum circumlaxit, ipsa natura, quod porro agenda restabat,
 215 docente.

XIX. Peracta tandem haec amatoriam informatae Daph-
 nis, qui pastorem adhuc haberet mentem, statim ad
 220 Chloen cursum instituit, et quaecumque discessit, statim
 exsepiti parat, tanquam veritus, ne si paulisper moratus
 esset, illud ipsam oblivioni traderet. Verum Lycanium
 ipsum inhibuit, sic locuta: Insuper ista quoque te discere
 oportet, Daphni. Ego, quae sum mulier, nihil nunc passa
 fui; olim namque me haec vir alius docuit, pro mercede
 225 virginitate mea accepta. Chloë autem ubi tecum in hac
 palastra coluclata fuerit, plorabit ejulabitque, immo jure
 habet haud secus ac vulnerata, multo manans sanguine. Ver-
 230 rum non est, quod cruorem timeas; sed quando nam per-
 suaseris, ut illi morem gerat, tunc tu illam in hunc ad lo-
 cilo locum, ubi, si forte clamaverit, nemo audiat, si laci-
 mata fuerit, nemo videat, si cruore sadata fuerit, fonte
 se abluat; nec unquam oblivioni trade, quod ego te ante
 235 varum, quam Chloë, fecerim.

XX. Haec igitur Lycanium praeceptis traditis ad alteram
 240 silva partem recessit, veluti suum etiam anserem qua-
 situra; Daphnidi autem, dicta illa mente agitante, prior ille
 impetus deferbuerat, verebaturque illum Chloë facessere
 negotium ultra osculum amplexumque, cavens, ne vel illi
 veluti hostile conspecto clamaret, vel tanquam dolere afflicta
 245 fieret, vel sanguine foedaretur tanquam contrucidata. Non
 tamen dulium namque periculum fecerat ipse, ideoque a san-
 guine abhorrebat, sanguinemque de solo vulnere sequi
 opinabatur. Itaque cum constituisset se cum illa consueto
 modo oblectare, silva excessit; atque progressus ad locum,
 ubi sedebat corollam ex violis contextens, anserem illum
 250 aquile ex unguibus abs se extortum mentis est, illique
 circumfusos basavit, ubi Lycanium in illo suavi iudo; il-
 lud quippe, utpote extra periculi aleam positum, hecbat.
 Illa vero capiti ejus sertum aptavit, comamque, utpote
 255 violis longo prastantiorum, osculata est; duque pera can-
 canae massa portonem et panes aliquid de jronis porrexit
 esum, atque vescentis ab ore illa raptens, instar avicula
 260 pulli edebat.

XXI. Dum edunt ipsi, crebansque oscula ingeunt, quam
 265 escam, navis quaslum piscatoria, quae oram legebat, visa
 fuit. Nullus erat ventus, et malacia altaque erat maris tran-
 quillitas; remigare itaque visum, remisque valde incun-
 270 bent, festinant enim recens captos pisces saxatiles eundem
 ex opulentis eribus in urbem vivos afferre. Quod igitur
 facere amant taurae ad laborem fallendum, hoc idem illi
 275 egerunt, dum remos atfollebant. unus inter ipsos hortator
 nauticos faciebat modus; reliqui, sicuti choros, una voce
 280 conclamantes, per tota intervalla, ipsos vocem exco-

ὁπότε ταῦτ' ἐπραττον, ἤρανίζετο ἡ βῆχ' ἡχομένη
 τῆς φωνῆς εἰς πολλὸν ἀέρα· ἐπεὶ δ' ἄκρα τινὶ ὑπεδρα-
 μόντες εἰς κόλπον μηχανιδῆ καὶ κελὸν εἰσῆλασαν,
 μείζον μὲν ἤκουστο βῆχ', σαφεῆ δ' ἐξέπεπεν εἰς τὴν γῆν
 τὰ τῶν κελυστῶν ἄσματα. Κόπος γὰρ τῷ πεδίῳ
 ἀλλὸν ὑποκείμενος καὶ τὸν ἦρον εἰς αὐτὸν ὡς ὄργανον
 δειγόμενος, πάντων τῶν φηγγομένων μιμητὴν φωνὴν
 ἀπαύειτο, ἰδίᾳ μὲν τῶν κωπῶν τὸν ἦρον, ἰδίᾳ δὲ τὴν
 φωνὴν τῶν ναυτῶν· καὶ ἐγένετο ἄκουσμα τερπνόν.
 Φθασούσης γὰρ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάττης φωνῆς, ἡ ἐκ τῆς
 ἥτης φωνὴ τασούτων ἐπαύετο βράδιον, ὅσον ἤρξατο
 εἰεῖν.

ΚΒ'. Ὁ μὲν οὖν Δάρνις εἰδὼς τὸ πραττόμενον, μόνῃ
 τῇ θαλάττῃ προσέειπε καὶ ἐτέρπετο τῇ νηὶ παρατρα-
 γούσῃ τὸ πέδιον ὑάτιον πεπεῦ καὶ ἐπειρεῖα τινα δια-
 σάσασθαι τῶν ἄσματιν, ὡς γένοιτο τῆς σύριγγος μέλη.
 Π δὲ Νλόη τότε πρῶτον περρωμένη τῆς καλουμένης
 ἤχους, ποτὶ μὲν εἰς τὴν θάλατταν ἀπέδρασε, τῶν
 ναυτῶν κελυστῶν, ποτὶ δ' εἰς τὴν γῆν ὑπέστρεψε
 ζητούσα τοὺς ἀντιρωνοῦντας. Καὶ ἐπιπαραπλευ-
 σάντων ἦν κἀν τῇ αὐλῶνι σιγῇ, ἰπυθάνετο τοῦ Δάρ-
 νιδος, εἰ καὶ ὀπίσω τῆς ἄκρας ἐστὶ θάλαττα καὶ ναῦς
 ἄλλη παρέπλεε καὶ ἄλλοι ναῦται τὰ αὐτὰ ἔδον καὶ ἄμα
 πάντες σιωπῶσι. Γελάσας οὖν ὁ Δάρνις ἔδῳ καὶ φι-
 λήσας ἔδιον φιλήμα καὶ τὸν τῶν ἰων στέφανον ἐκαίην
 περιθείς, ἤρξατο αὐτῇ μυθολογεῖν τὸν μῦθον τῆς Ἥχους,
 αἰτήσας, εἰ διδάξει, μισθὸν παρ' αὐτῆς ἄλλα φιλή-
 ματα δέμα.

ΚΓ'. « Νυμφῶν, ὦ κόρη, πολὺ γένος, Μελίαι καὶ
 Δρυάδες καὶ Ἐλισιοὶ πᾶσαι καλά, πᾶσαι μουσικαί.
 Καὶ μῆς τοῦτον θυγάτηρ Ἥχῳ γίνεται· ὄνητὴ μὲν,
 ἐκ πατρὸς ὄνητοῦ, καλὴ δ' ἐκ μητρὸς καλῆς. Τρέ-
 φεται μὲν ὑπὸ Νυμφῶν, παιδεύεται δ' ὑπὸ Μουσῶν
 συρίζει, αὐλεῖν τὰ πρὸς λύραν, τὰ πρὸς κιθάραν, πᾶσαν
 ὄδῃν· ὥστε καὶ παρθενίας εἰς ἀνθος ἀκμάσασα ταῖς
 Νύμφαις συνεγόρευε, ταῖς Μούσαις συνῆδεν· ἄρρενας
 δ' ἐφευγε πάντας καὶ ἀνθρώπους καὶ θεοὺς, φιλοῦσα
 τὴν παρθενίαν. Ὁ Πάν ὀργίζεται τῇ κόρῃ, τῆς μου-
 σικῆς φθονῶν, τοῦ κάλλους μὴ τυγῶν, καὶ μανίαν ἐμ-
 βάλλει τοῖς ποιμαῖσι καὶ τοῖς αἰπόλοις. Οἱ δ' ὥσπερ
 ζῶνες ἢ λύκοι εἰσαπῶσιν αὐτὴν καὶ ρίπτουσιν εἰς πᾶσαν
 γῆν εἰ ἀδοντα τὰ μέλη. Καὶ τὰ μέλη ἢ Γῆ χαριζο-
 μένῃ ταῖς Νύμφαις ἐκρυψε πάντα. Καὶ ἐτήρησε τὴν
 μουσικὴν καὶ γνώμῃ Μουσῶν ἀφίξει φωνὴν καὶ μι-
 μίται πάντα, καθάπερ τότε ἡ κόρη, θεοδὸς, ἀνθρώ-
 πους, ὄργανα, θηρία· μιμείται καὶ αὐτὸν συρίζοντα
 τὸν Πᾶνα. Ὁ δ' ἀκούσας ἀναπηδῆ καὶ εἰώκει κατὰ
 τῶν ὄρνων, οὐκ ἐρῶν τυχεῖν ἀλλ' ἢ τοῦ μαθεῖν, τίς ἐστὶν
 ἢ λαυθάνων μαθητής. » Ταῦτα μυθολογήσαντα τὸν
 Δάρνιν οὐ δέκα μόνον φιλήματα ἀλλὰ πᾶν πολλὰ
 κεντρύθησεν ἡ Χλόη· μικροῦ γὰρ καὶ τὰ αὐτὰ εἶπεν ἢ
 Ἥχῳ καθάπερ μαρτυροῦσα, ὅτι μηδὲν ἐφέουσατο.

ΚΔ'. Θερμοτέρου δὲ κατ' ἐκάστην ἡμέραν γινο-
 μένου τοῦ ἡλίου, ὡς τοῦ μὲν ἦρος παυομένου, τοῦ δὲ

habent. Quamdiu itaque in aperto mari huc fiebant, ex-
 nesciebat clamor, per auras videlicet vocis diffusa; at post-
 quam promontorium subierunt, inque sinum lunatum
 flexuosum et concavum ingressi fuerunt, ibi ut fortior
 exaudiebatur vox, ita clara in continentem excidebant re-
 migitum hortatorum carmina. Cava namque convalis campo
 subjecta clamorem illum in se velut organum quoddam re-
 cipiebat, et omnium, quæ proferebantur, armulam reddebat
 vocem; separatim videlicet remorum strepitum, separatim
 etiam clamorem istum nauticum reddebat, et erat jucun-
 dum auditu. Prævertente enim a mari sono, ex terra sonus
 tanto desinebat senior, quanto tardior inceperat.

XXII. Daphnis igitur non ignarus, quid ageretur, animum
 ad mare solum advertit, delectatus navigio terram oculis
 volucere præterlabente, tentabatque conservare ex his can-
 tiunculis quasdam, quas sua deinde caneret fistula. Chloë
 autem, tum primum illam, quæ Echo appellatur, experta,
 modo mare respiciebat, dum nautæ suum celestia cane-
 bant, modo in silvam oculos avertebat, querens eos, qui
 clamore responderent. Postquam autem præternavigas-
 sent, et tunc in convalle silentium factum fuisset, ex Daph-
 nide pereunctabatur, num a tergo hujus promontorii etiam
 esset mare, sive alia præterveheretur navis, aliæ nautæ
 eadem canerent, cunctique simul tacerent. Suaviter igitur
 Daphnis ridens, et suaviori osculo impresso, impositaque
 illi violacea corolla, cepit ei fabulam de Echo narrare,
 stipulatus ab illa pro docendo, alia decem basia, operæ
 mercedem.

XXIII. Nympharum, mea puella, multiplex genus est.
 Sunt Meliæ, sunt Dryades, sunt etiam palustres, formosæ
 omnes, omnes canendi peritæ. Unde ex hisce filia Echo
 nascitur; mortalis quidem, ut patre nata mortali, formosa
 vero, ut ex matre itidem formosa. Educatur a Nymphis,
 docetur a Musis fistula canere, libiam inflare, pulsare lyram,
 citlura personare, denique omnem musicen. Et inde post-
 quam adolevit et ad ætatis florem pervenit, simul cum Nym-
 phis choreas ducebat, simul cum Musis concinebat; virginis-
 tatis amans, mares fugiebat omnes, tam homines, quam
 deos. Pan, huic puellæ succensens, et hanc canendi peri-
 tiam invidens, et illius formæ repulsam passus, furorem
 quibionibus cauvariisque innittit: hi vero haud aliter, quam
 canes aut lupi, illam discernunt, et jaclant quoquo terra-
 rum cantabunda adhuc membra. Verum ea cuncta Terra
 in gratiam Nympharum ita condidit, ut canendi vim ser-
 varent et Musarum decreto vocem emitterent atque nihil
 non imitarentur, quemadmodum tunc puella, deus, homi-
 nes, organa, bestias, immo et ipsam Panem, si quando
 fistula canit. Quo audito illo subsistit, et per montes in-
 sectari incipit, non ut illa potestur, sed ut intelligat, quis-
 nam clandestinus illo sit discipulus. Ubi Daphnis hanc ita
 enarrasset, non decem modo oscula, sed innumera a Chloë
 retulit; eadem enim feresonuit Echo, suo veluti testimonio
 confirmans, illum nihil fuisse mentitum.

XXIV. Jam in diem sole magis magisque fervente, ulpote
 vere desinente et æstate ineunte, iterum illis oborientur

πρὸς ὄφρα μὲν, πάντες αὐτοὺς ἐπιπύοντο καὶ κτερίαι
καὶ ἄλλοι. Ὁ μὲν γὰρ ἐνήχεται ἐν τοῖς ποταμοῖς, ἢ
ὅ ἐν ταῖς πελάγαις ἐπόλετο· ὁ μὲν ἐστύριζεν ἀμιλλώμενος
πρὸς τὰς πέδας, ἢ δ' ἔδε τὰς ἀηδόνων ἐρίχουσα· ἐθέρων
ἀκριδῶν λάβουσι, ἐλάμβανον τέστινας ἠχούοντας, ἄσθη
συνέλεγον, ἀνδρῶν ἕσσιον, ὀπιώρας ἔθετον· ἤδη ποτὶ καὶ
γυναικοὶ συγκατακλιθεὶσαν καὶ ἐν δέρμα αἰγῆς ἐπεσύ-
ρατο. Καὶ ἐρέετο ἀν γυνὴ Χλόη βραδύως, εἰ μὴ
Δάφνην ἐτίραζε τὸ αἶμα. Ἀμείλι καὶ δεδακίως μὴ
κακῶς τοῦ λογιζομένου ποτε, πολλὰκις γυναικοῦσαι τὴν
Χλόην, οὐκ ἐπέτρειπεν· ὥστ' ἐθαύμαζε μὲν ἡ Χλόη,
τὴν δ' αἰεὶν ἤπειτο πυνθάνεσθαι.

ΚΕ'. Ἐν τῷ θέρει τῶδε καὶ μνηστήρων πλῆθος ἦν
περὶ τὴν Χλόην καὶ πολλοὶ πόλλοι λαοὶ ἐροῖτων παρὰ
τοῦ Δρύαντα πρὸς γάμον αὐτοῦντος αὐτῆν. Καὶ ὅ μὲν
τὸ ὄφρα ἐπερον, εἰ δὲ πολλὰ ἐπαγγέλλοντο καὶ μεγάλα.
Ἡ μὲν οὖν Νάπη ταῖς ἐλπίσιν ἐπαρρημένη, συνεβό-
λουσα ἐκδύοναί τὴν Χλόην, μὴδὲ κατέρπειν οἴκῳ πρὸς
πέδας τελευτήσῃ κόρην, ἢ τάχα μικρὸν ὑστερον νέ-
μωσα τὴν παρθέναν ἀπολεῖ καὶ ἀνδρᾶ ποιήσειταί τινα
τοῦ ποιμῆνον ἐπὶ μέλιος ἢ βόδου· ἀλλ' ἐπέειπεν τε
ποιήσαι ἑσπέρων οἴκῳ καὶ αὐτοῦς πολλὰ λαβόντας,
ὅσην προλάττειν αὐτᾶ καὶ γνησίῳ παιδίῳ· ἐγεγόνει γὰρ
αὐτῆς ὄφρα παιδίον ὁ πρὸ πολλοῦ τινος. Ὁ δὲ
Δρύας ποτὶ μὲν ἐθέλετο τοῖς λεγόμενοις, μέγιστα γὰρ
ἢ κατὰ ποιαιήσασθαι κόρην ὄφρα ὀνομάζετο παρ'
ἐσπέρῳ, ποτὶ δ' ἐνόησας ὡς κρείττων ἐστὶν ἡ παρθένος
μνηστήρων γειργῶν, καὶ ὡς, εἰ ποτε τοὺς ἀλληλιόως
φύλας εἴροι, μεγάλως αὐτὸν ἐθδαίμονα ὄψει, ἀνε-
βούλωτο τὴν ἀπόκρισιν καὶ εἶπε γρόνον ἐκ γρόνον καὶ
ἐν τῇ τῶς ὀπιώρειταιν οὐκ ὀλίγα ὄφρα. Ἡ μὲν δὲ
καθέστω, λυπηρῶς πάντο δόχε καὶ τὸν Δάφνην ἐλάν-
θανεν ἐπιπύει, λυπηρῶς οὐ βίδουσα· ὡς δ' ἐπιπύει καὶ
ἐρέετο πυνθάνομαι καὶ ἐλυπητο μᾶλλον μὴ μαν-
θάνω ἢ ἐμείλει μαθῶν, πάσ' αὐτῇ ἀνηγείται, τοὺς
ἐπιπυόμενους, ὡς πολλοὶ καὶ πλοῦστοι, τοὺς λόγους
ὡς ἡ Νάπη σπεύδουσα πρὸς τὸν γάμον ἔλεγει, ὡς οὐκ
ἐπίπυετο Δρύας ἀλλ' [ὡς] εἰς τὸν τρυγητὸν ἀνα-
βούρειται.

ΚΖ'. Ἐσπέρῳ ἐπὶ τούτοις ὁ Δάφνης γίνεταί καὶ
ἐλπίσαι κείμενος, ἀποθνήσκειται, μὴδέτι νεμώσας
Λυπῆς, Δάφνης· καὶ οὐα αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ-
δρατα μετὰ τοιοῦτος ποιμῆνα. Ἐπὶ ἀνεγκλίον ἐθάρρει
καὶ ποτὶ ἐν ἐπιπύει τὸν κατέρπει καὶ ἕνα τῶν νεμώσων
ἐπιπύει καὶ ποτὸν κρείττειν ἐπιπύει τῶν ἄλλων.
Ἐν αὐτῷ ἐπύραται· οὐκ ἦν Λάμων πλοῦσιος, ἀλλ'
ποτὶ ἐπιπύρας εἰ καὶ πλοῦσιος, τοῦτ' αὐτῶ τὴν ἐπιπύει
ἐπιπύει ἐπιπύραται. Ὁμοῦ δ' ἐπύραται μανθάνω καὶ
ἐπὶ Χλόη πυνθάνω. Τῷ Λάμωνι μὲν οὐδὲν ἐπιπύ-
ραται εἰπεῖν, τῇ Μυρτιάδῃ δὲ θαρρήσας καὶ τὸν ἐπιπύει
ἐπιπύει καὶ περὶ τοῦ γάμου λόγους προσήνεγκε· ἢ δὲ
τῷ Λάμωνι νεμώσας ἐπιπύραται. Σκληρῶς δ' ἐπιπύ-
ραται ἐπιπύει ἐπιπύραται καὶ ἐπιπύραται εἰ ποτὶ
ἐπιπύει ἐπιπύει ἐπιπύει ἐπιπύει ἐπιπύει ἐπιπύει ἐπιπύει

novae asivaeque voluptates. Quippe nuda erat in fluvio,
alibet se illi fontibus; ille totula cum panis certabat,
haec cantu cum lascivis contendebat. Venabantur locustas
garrulas, cicadas capuchant resonantes, flores legebant, fruc-
tus arboribus decutiebant, poma comedebant; jam tandem
nudi concubere, atque una caprae pelle instrati jacere.
Id noster facile Chloae fuisse facta, nisi Daphnam sanguis
coaglatio exterruisset. Certe veritus, ne ratio aliquando
sua dimoveretur sede, crebro nudari Chloea non permitte-
bat: id igitur mirabatur Chloea, sed causam opus resolutam
verebatur.

XXV. Est astate complures Chloen amabant proci et
undique frequentes veniebant ad Dryantem, ipsam sibi
uxorem petentes: quorum alii donum aliquod afferbant,
alii multa et magna promittebant. Nape itaque, spe in-
vitata, auctor elocandi Chloen fuit, rata non esse consultum
tam grandem puellam diutius delinere domi, quam forsam
paulo post inter pascendum virginitatem amissura esset,
et virum aliquem pastorem factura, totis malisque accep-
tis; sed potius illam matrem familiaris consistare, et multa
illa accepta dona proprio genuineque servare filio: namque
non multo ante ipsis puellus erat prognatus masculus. Ac
Dryas quidem modo haec sermonibus delinebatur; majora
namque, quam pro pastoris puella, enumerabantur a
singulis munera: interdum vero reputans, etiam praestan-
torem esse, quam quae rusticis illis elocanda et set prociis,
quodque, si quando suos veros parentes inveniret, ipsos
admodum heatos esset redditura, suum d' ferebat respon-
sum, nocendoque moras tempus de tempore dicebat et
interea temporis non pauca inde lucrabatur munera. Illa
vero, hoc intellecto, magno in dolore ducebat, idque
Daphnum celabat per longum tempus, haec agere facere no-
lens. Cum vero instaret ugeretque percunctando et magis
constristari videretur ignarus, quam si gnarus foret, omnia
illi recensere orsa est, videlicet quam sint multi et locu-
pletes, qui nuptias ipsius ambiant, quae verba Nape ad nup-
tias festinans dixerit, quomodo Dryas non abnuisset, sed
in vindictam distulisset.

XXVI. Haece an hitis amens sit Daphnis, et solens colli-
cutmare cepit, mortem optere se velle, si privaretur
Chloe, affirmans, nec se ipsum solum, sed et ovem, tam
pastore amisso. Deinde cum sese collegisset, omnium re-
cepit et constituit hac Chloes persuadere patri et inde
reliquos procos summi profitelatur nomen, sperabatque fore,
ut ceteros longe superaret. Id tantum eum terrebatur; La-
mon scilicet non erat dives: sed nec Idas, etiamsi dives
esset: hoc unum ipsius spes tenens effundebat. Nihilominus
ambire decrevit censurque ita faciendum Chloe. Porro
Lamon nihil avus fuit cique et Myrtilde soluta simla
non solum amorem in heavit verum et de nuptis sermonem
aperit. Haec cum Lamone toto rem omnium communi-
cavit. Turbera item ab hinc sermonem accepit, ac ce-
terque etiam elurgente, quod pastorem etiam copulatum

ματιν επαγγελόμενον τύχῃ, ἐς αὐτοὺς, εὐρίων τοὺς
οἰκείους, καὶ εὐθεύρους θήσει καὶ δεσπότης ἀγρῶν
μειζόνων, ἢ Μυρτάλη διὰ τὸν ἔρωτα φοβουμένη μὴ
τελέως ἀπελπίσας ὁ Δάφνης τὸν γάμον, τοῖμῃσιν τι
θανατοῦδες, ἀλλὰς αὐτῷ τῆς ἀντιρρήσεως αἰτίας ἀπήγ-
γαιλε. = Πένητες ἴσμεν, ὦ παῖ, καὶ δεόμεθα νόμφης
φερύσης τι μᾶλλον· εἰ δὲ πλούσιοι καὶ πλουσιῶν
νυμφῶν δεόμενοι. Ἴδι δὲ, κείσων Χλόην, ἢ ἐξ τὸν
πατέρα, μηδὲν αἰτεῖν μέγα, καὶ γαμεῖν· πάντως δὴπου
κακείνη φιλεῖ σε καὶ βούλεται συγκαθεύδειν πένητι
καλῷ μᾶλλον ἢ πιθήκῳ πλουσίῳ. =

KZ'. Μυρτάλη μὲν οὐποτ' ἐλπίσασα Δρύαντα τού-
τοις συνθήσεσθαι, μνηστῆρας ἔχοντα πλουσιωτέρους,
εὐκρεπῶς ὥστε παρητησθαι τὸν γάμον. Δάφνης δ' οὐκ
εἶχε μέμνησθαι τὰ ληλεγμένα· λειπόμονος δὲ πολλῶν
αἰτουμένων, τὸ σύνθηες ἐρασταῖς πενομένοις
ἐπρατταν· ἐδάκρυε καὶ τὰς Νύμφας αὐθις ἐκάλεε βοη-
θούς. Αἱ δ' αὐτῷ καθεύδοντι νύκτωρ ἐν ταῖς αὐτοῖς
ἐφίστανται σχήμασιν ἐν οἷς καὶ πρότερον· ἔλαγε δ' ἡ
πρῶτος αὐτῇ παλίν· = Ἰάμου μὲν μέλει τῆς Χλόης
ἄλλω θεῷ, δῶρα δὲ σοι δώσομεν ἡμεῖς ἂ θάλλει Δρύαντα.
Ἢ ναῦς ἢ τῶν Μηθυμναίων νεανίσκων, ἧς τὴν λύγον αἰ-
σαί ποτ' αἶγες κατέφαγον, ἡμέρας μὲν ἐκείνη μακρὰν
τῆς γῆς ἐπηνέχθη πνεύματι· νυκτὸς δὲ, πελαγίου τα-
ράξαντος ἀνέμου τὴν θάλατταν, εἰς τὴν γῆν εἰς τὰς τῆς
ἄκρας πέτρας ἐξεβράσθη. Αὐτὴ μὲν οὖν διεφθάρη καὶ
πολλὰ τῶν ἐν αὐτῇ· βαλάντιον δὲ τρισχιλίων δραχμῶν
ὑπὸ τοῦ κύματος ἀπεπτύσθη καὶ κείται φυκίοις κεκα-
λυμμένον πλησίον δελφίνος νεκροῦ. Οὐδαίς οὖν προσ-
ῆλθεν ἐδοιπόρος, τὸ δυσῶδες τῆς σηπεδόνος παρα-
τρέχων. Ἀλλὰ σὺ πρόσελθε καὶ προσελθὼν ἀνελοῦ
καὶ ἀνελόμενος ὄσ. Ἰκανόν σοι νῦν μὲν ὄσσει εἶναι
μὴ πένητι, χρόνῳ δ' ἕσπερον ἴση καὶ πλούσιος. =

KII'. Αἱ μὲν ταῦτ' εἰποῦσαι, τῇ νυκτὶ συναπῆλθον.
Γενομένης δ' ἡμέρας ἀνατηδήσας ὁ Δάφνης περιχαρῆς
ἦλθων βοῆσιν πολλῶν τὰς αἶγας εἰς τὴν νομήν· καὶ τὴν
Χλόην φιλήσας καὶ τὰς Νύμφας προσκυνήσας, κατήλθεν
ἐπὶ θάλατταν, ὡς περιρράνασθαι θείων· καὶ ἐπὶ τῆς
ψάμμου πλησίον τῆς κυματωγῆς ἐβάδιζε ζητῶν τὰς
τριχιλίας. Ἐμελλε δ' ἄρ' οὐ πολλὸν κάματον εἶναι·
ὁ γὰρ δελφίς οὐκ ἀγαθὸν ὀδωδῶς αὐτῷ προσέπιπτεν
ἐρριμμένος καὶ μυδῶν, οὗ τῇ σηπεδόνι καθάπερ ἡγε-
μόνι χρώμενος ὄδοῦ, προσῆλθέ τ' εὐθύς καὶ τὰ φυκία
ἀφελῶν, εὐρίσκει τὸ βαλάντιον ἀργυρίου μεστόν.
Τοῦτ' ἀνελόμενος καὶ εἰς τὴν πῆραν ἐνθήμενος οὐ
πρόσθεν ἀπῆλθε, πρὶν τὰς Νύμφας εὐφημησάσιν καὶ αὐ-
τὴν τὴν θάλατταν· καθάπερ γὰρ αἰπόλος ὢν, ἤδη καὶ τὴν
θάλατταν ἐνόμιζε τῆς γῆς γλυκυτέραν, ὡς εἰς τὸν γά-
μον αὐτῷ τὸν Χλόης συλλαμβάνουσαν.

KIII'. Ἐλληγμένος δὲ τῶν τρισχιλίων, οὐκέτ' ἔμελλε
λεν, ἀλλ', ὡς πάντων ἀνθρώπων πλουσιώτατος, οὐ
μόνον τῶν ἐκεῖ γεωργῶν, αὐτικ' ἐλθὼν κατὰ τὴν Χλόην,
οἰηγεῖται τὸ ὄναρ, δεικνύσει τὸ βαλάντιον κειμένη τὰς
ἀγέλας φυλάττειν, ἔστ' ἂν ἐπανέλθῃ, καὶ συνείσας

vellet puero ingentem fortunam suis pollicenti monumentis
qui ipsos, repertis suis parentibus, non solummodo liberos,
sed etiam agrorum latiorum dominos constitutoris sit; Myr-
tale timens, ne Daphnis, desperatis omnino nuptiis, præ
amoris vehementia necem sibi inferret, abas ipsi, cur Lamon
contradixisset, causas renuntiavit. Pauperes sumus, mi
fili, quin potius opus habemus, quæ conferat aliqua sponsa:
illi contra opulenti, et qui opulentos expectant sponsores.
Nunc persuade Chloæ, illa autem patri suo, ne quid ma-
gnum petat, sed ut omnino connubere vos sinat. Illa te
amat et mavult cum paupere formoso quam cum divite
simio concumbere.

XXVII. Myrtale, numquam sperans fore, ut Dryas hisce
consensum adhiberet, utpote qui longe divitiores haberet
procos, speciosas satis recusationis nupliarum causas sese
allegasse existimabat. Daphnis autem dicta redarguere
nequibat; at cum longe ab iis abesset, quæ exspectaret,
quod soleme est amatoribus, egestate laborantibus, illi
agebat: plorabat, et Nympharum iterum implorabat auxi-
lium. Eam autem ipsi, cum dormitaret, noctis tempore
supervenient, illa ipsa forma et habitu, quo prius. Atque
rursus natu maxima verba faciebat: De nuptiis quidem
Chloës alius deus curam suscepit; nos autem ea sibi da-
bimus munera, quæ Dryantem demulcebunt. Navis illa,
quæ Methymæorum juvenum erat, eujus vimineum fu-
nem tuæ quondam capellæ corroserunt, eodem illo die longe
a terra in altum provecta fuit; nocte vero, vento ex alto
spirante mareque turbante, ad terram in promontorii cau-
tes est ejecta. Ipsamet igitur perit multaque, quæ in ea
erant conjecta; at marsupium ter mille drachmis plenum,
a fluctu ejectum jacet alga coopertum prope delphinem mor-
tuum, propter quem nullus viator accessit, putredinis hu-
jus factorem præteriens. Sed tu accurre, cumque acces-
seris, tollito et, postquam sustuleris dato. Sat tibi est, ut
non pauper videaris esse; tempore vero eris et dives.

XXVIII. Hisce dictis illæ simul cum nocte abierunt. Or-
to autem die prosiliens e lecto Daphnis plenus gaudii, ma-
gno cum impetu pastorem agebat greges, atque osculatus
Chloën, adoratisque Nymphis, ad mare ascendit quasi se
abliturus: ibi tum in sabulo, prope litus, quo floctus alli-
debantur, inambulabat, illa terra drachmarum millia qua-
rens. Atqui laud nullus labor ipsi impendendus erat:
quippe delphin male olens, ibi projectus et putrescens, na-
ribus ejus incurrit, eujus putredinem quasi viæ ducem nac-
tus, confestim adest et fuco marino remoto, plenam ar-
genti crumenam invenit. Sustulit hanc et in peram suam
condidit, nec tamen prius abiit, quam bona verba dixisset
Nymphis et ipsi mari; tametsi enim caprarius esset, jam
tamen mare terra juvenadii censebat, utpote quod in nup-
tiis Chloës conciliandis sibi opem tulisset.

XXIX. Nactus autem tria illa millia drachmarum, nihil
amplius morabatur; ac veluti non modo agricolarum illic
degentium sed etiam omnium mortalium ditissimus, statim
ad Chloën venit, eique somnium enarrat; jubet illam gre-
gem tantisper custodiæ, donec ipse redeat; citatoque gradu

σβλή παρὰ τὸν Δρύαντα, καὶ ἑρῶν πυρός τινας
 ἄνθρωποι βουδοντα μετὰ τῆς Νάπης, πάνυ θρασὺν ἐμβαλλεῖ
 λόγον παρὰ γάμου. Ἔμοι δὲς Νλόην γυναῖκα· ἐγὼ καὶ
 σφύζην οἷα καλῶς καὶ ἄλῃν ἀμπελον καὶ φυτὰ κατο-
 5 ρύττειν· οἷα καὶ γῆν ἀροῦν καὶ λιμῆσαι πρὸς ἄνεμον.
 Ἀγέθην δ' ἄποις νέμω μάρτυς Νλόη· πεντήκοντ' αἶγας
 παραλαβὴν διπλασίονας πεποίηκα· ἔθρεψα καὶ τρά-
 γους μεγάλους καὶ καλούς· πρότερον δ' ἄλλοταίους τὰς
 αἶγας ὑπεβάλλομαι. Ἀλλὰ καὶ νέος εἰμὶ καὶ γείτων
 10 ἔστιν ἔμας πτωχός· καὶ με ἔθρεψεν αἶς, ὡς Νλόην οἷς.
 Τοσοῦτον δὲ τῶν ἄλλων κρατῶν, οὐδὲ ἀήραις ἔτη-
 θήσονται. Ἐκείνοι δότουσιν αἶγας καὶ προβάτα καὶ
 ζεύγος βοσκίων βουῶν καὶ σίτων μῆδ' ἀλεκτορίδας
 ἔθρεψα δυνάμενον· παρ' ἐμοῦ δ' αἰδ' ἔμιν τρισχίλια.
 15 Μόνον ἔστιν τοῦτο μῆδεῖς, μὴ Λάμων αὐτὸς σόμος πα-
 τέρ· ἄρα τ' εἶδεν καὶ περιβαλὼν κατεργεῖται.

Α'. Οἱ δὲ παρ' ἑλπίδας ἰδόντες τοσοῦτον ἀνθρώριον,
 αὐτίκα τε δότουσι ἐπηγγέλλοντο τὴν Νλόην καὶ πείσιν
 ὑπισχεόμενοι τὸν Λάμωνα. Ἢ μὲν δὲ Νάπη μετὰ
 20 τοῦ Δάφνιδος αὐτῷ μένουσα, περιήλασε τὰς βουῶς καὶ
 τὰς τριβόλους κατεργάζετο τὸν στάχυν· ὁ δὲ Δρύας
 νηπαιεύσας τὸ θαλάστιον ἐνθ' ἀπέκιστο τὰ γνωρίσματα,
 ταχὺς πρὸς τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην ἐρέετο,
 αὐτὸν παρ' αὐτῶν, τὸ κινώτατον, μνῆσθαι νομίμων.
 25 Πύρρον δὲ ἀδικεῖνους κριθία μετροῦντας αὐτὸν πολλοῦ
 λυγιστημένα, ἰθύμοις τ' ἔχοντας ἔτι μικροῦ δεῖν ὀλι-
 γώτερα ἢν τῶν καταδιδόμενων σπερμάτων, ἐπ' ἐκείνοις
 αὐτὸν παρεμβήσαστο, κοινὴν ἔμολογήσας αἰτίαν παν-
 ταχρῶς γινομένην· τὸν δὲ Δάφριν ἤτετο Νλόη καὶ ἔλεγεν
 30 ἔτι πολλὰ ἄλλων διδόντων, αὐτὸν παρ' αὐτῶν λήψεται,
 μῦθος δὲ τι ἀδικεῖν αὐτοῖς ἐπιδύσειν συντετράχθαι γὰρ
 ἀδελφικοὺς καὶ τῶ νέμειν συνήσθαι φίλην φιλίᾳ βραδύως λυγίσται
 μὴ δουραμένη· ἦδη δὲ καὶ ἑλικίαν ἔμειν ὡς συγκαιρέ-
 35 θαι μετ' ἀλλήλων. Ὁ μὲν ταῦτα καὶ εἰ πλείω
 εἶπεν, οἷα τοῦ πείσαι ἄλλον ἔχον τὰς τρισχίλιας.
 Ὁ δὲ Λάμων μῆτι πείσιν ἔτι προβάλλεσθαι δυνάμενος,
 αὐτίκα γὰρ οὐκ ὑπερηφάνουν, μῆδ' ἑλικίαν Δάφνιδος,
 ἦδη γὰρ μειράσιοι ἦν, τὸ μὲν ἀληθές οὐδ' ὡς ἐξηγό-
 40 ραυσαι, ἔτι κρείττων ἔσσι τοιοῦτου γάμου· γρόνον δὲ
 οὐ σπουδῆς ὀλίγον, οὕτως ἀπεκρίνατο.

ΑΑ'. Δίκαια ποιεῖτε τοὺς γείτονας προσημῶντες τῶν
 ἡμῶν καὶ πεινῆς ἀγαθῆς πλοῦτον μὴ νομιζόντες κρείτ-
 45 τωνα. Ὁ Πάν ὁμοῦ καὶ αἱ Νύμφαι ἀντὶ τῶνδε φιλή-
 σαιεν. Ἐγὼ δὲ σπιθῶ μὲν καὶ αὐτὸς τὸν γάμον
 αὐτοῦ καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην, εἰ μὴ γέρον τ' ὄν ἦδη
 καὶ χρεῖς εἰς τὰ ἔργα περιετοτέρας δεόμενος ἡγοίμην
 τὸ καὶ τὸν ἑμέτερον ἄλλον φίλον προλαβεῖν ἀγαθὸν τι
 μῆτι. Περιεπύδαστος δὲ καὶ Νλόη, καλὴ καὶ ὀραία
 καὶ καὶ παντ' ἀγαθὴ. Δούλος δ' ὢν, οὐδενός εἰμι
 50 τῶν ἡμῶν κύριος, ἀλλὰ διτ' ἄν δεσπότην μανθάνοντα
 ταῦτα συγγαίην. Φίρ' ὢν, ἀναβαλώμεθα τὸν γάμον
 ἔτι τῶ μετεσπέρων. Ἀρτίεσθαι τότε λέγουσιν αὐτὸν εἰ
 παραμυθόμενοι πρὸς τῆς εἰς ἄστας. Ἦσ' ἔσονται
 καὶ καὶ γυνὴ· νῦν δὲ μελούστων ἀλλήλους ἀδείφαί.

ad Dryantem futur amantose, cumque inveniens frumenta
 quadam in area una cum Nape triturantem, magna cum
 fiducia tamen de matrimonio infert sermonem: Chloem mihi
 in uxorem tradito. Ego novi canere egregie fistula, putare
 vitem et stirpem in terram infodere: novi etiam arare
 terram et frumentum ad ventum vannu excutere. Quo-
 modo vero gregem pascam, testis est Chloë: quinquaginta
 capras acceptas duplicasi; educasi etiam ingentes atque
 formosos hircos, cum antea alienis submitteremus capras.
 Denique sum juvenis, et vicinus vester inculpate vito:
 quin me capra educavit, sicuti Chloëa ovis. Cum autem
 tanto alios intervallo post me relinquam, neque in domis
 illis quibquam concesserim. Dabunt illi capras ovesque et
 par bonum scabiosorum, nec non frumentum, ne galliis
 quidem cibantibus idoneum; a me vero tria hircæ drachma-
 rum millia habebitis. Tantum hoc nemo resciscat, ne ipse
 quidem Lamoni meus parens. Simulque porrigebat, atque
 Dryantem complexus osculabatur.

.XXX. Illi, ex insperato tanta vi argenti conspecta, e ve-
 stigio Chloem hinc uxorem spondebant et se Lamoni per-
 suasuros pollicebantur. Nape autem, cum Daphnide ibi-
 dem manens, boves circumagebat et tribulis epicæ com-
 minuebat. Dryas hinc recondito marsupio, ubi monumenta
 reposita habebat, citato gradu ad Lamona Myrtalemque fe-
 rebatur, ab his, quod novum insolitumque, quoniam peti-
 turus. Quos cum offendisset hordea melicentes modo ven-
 tilata, animosque despondentes, quod ferme pauciora essent,
 quam quæ terræ mandassent semina, de illis eos consolari
 aggressus est, ubique locorum communem hanc esse que-
 relam professus; et petebat Chloë Daphnim dicens: licet
 alii non pauca darent, se nihil quidquam a Lamone Myrta-
 laque accepit turum, immo potius de suis bonis insuper lar-
 giturum; simul namque eos educatos et inter pascentium
 ea conjunctos amictia, quæ facile divelli nequeat: jam
 vero etiam eos ea esse astate, qua mutui consortes tori esse
 possent. Dryas quidem hircæ et alia plura dicebat, quippe
 qui persuasenda prætorum deni ter mille drachmas haberet.
 Lamoni vero haudquaquam amplius paupertatem suam cla-
 tendere poterat illi, namque non fastidiebant, neque Daphni-
 dis a tatem, jam enim erat adolescens, quod tamen erat
 verum, ne sic quidem cloqui voluit, scilicet Daphnim tali-
 bus nuptiis longe superiorem esse, sed cum aliquamdiu con-
 tictu esset ita respondit.

.XXXI. Equum facitis, qui vicinos peregrinis præfertis,
 et pauperie honesta non potiores aestimatis divitiis. Pan
 et Nymphæ pro his vos suo amore dignentur. Ego et ipse
 ad nuptias has maturandas pronus sum; utique namque
 insanirem, ego jam semisenex et manus ad opera quoti-
 diana indigens pluribus, nisi magnum quiddam hoc bonum
 putarem, ut vestræ familiæ amicitiam mihi adjungerem.
 Et Chloë vero magno quæ affectetur studio digna, honesta
 atque formosa puella, omnino in omnibus rebus optima.
 Verum servus cum sim, nullius meorum sum dominus; sed
 necesse est, datus meus, certior factus, hac permittat.
 Age igitur, nuptias in autumnum differamus; tunc memini
 dominum adventurum aiunt, qui ex urbe ad nos venient.
 Erunt tunc maritus et uxor: nunc fraterno sese inveni-

Ἰδοὺ πρόσω, ὃ Δρύας, ταρασσόν· ἀπεθείεις περί μειράκιον ἀριστεῖον ἡμῶν. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, ἐβίλησά τ' αὐτὸν καὶ ἔσχευε ποτόν, ἤδη μεσημέριος ἀκμαζούσης καὶ προσηύχετο μέχρι τινός, φιλοφρονούμενος πάντας.

Β. Ἄβ. Ὁ δὲ Δρύας οὐ παρέργως ἀκούσας τὸν ὑπερφρονόλον τοῦ Λάμιονος, ἐφρόντιζε βασιλεῖον καθ' αὐτὸν ὄντας ὁ Δάριος. Ἐπράξη μὲν ὑπ' αἰγὸς ὡς κηδομένου ὄντος· ἔστι δὲ καλὸς καὶ οὐδὲν ἐσικίως σιωπῇ γέροντι καὶ μετόπισθε γυναικί. Εὐπύρρησε δὲ καὶ τρισηλίθιον, ὅσον οὐδ' ἀγράδων εἰκὸς ἔχειν αἰπόλον. Ἄρα καὶ τοῦτον ἐξέθηκέ τις ὡς Χλόην; Ἄρα καὶ τοῦτον εὖρε Λάμιον ὡς ἐκείνην ἐγὼ; Ἄρα καὶ γνωρίσματα θεοῖς παρίκειτο τοῖς ἐραβείσιν ὑπ' ἡμῶν; Ἐἴεν ταῦθ' οὕτως ὁ Δέσποτα Πάν καὶ Νύμφαι φίλοι. Τάχα οὗτος, τοὺς ἰδίους εὐρύον, εὐρήσει τι καὶ τῶν Χλόης ἀπορητῶν. Τοιαῦτα μὲν πρὸς αὐτὸν ἐφρόντιζε καὶ ὠνιστοπολεῖ μέχρι τῆς ἄτης· ἔβηθ' ὁ δὲ καὶ τὸν Δάριον μετέωρον πρὸς τὴν ἀκοὴν καταλαθὼν, ἀνέρωσέ τι γαμψὸν προσαγορεύσας καὶ τῷ μετοπώρῳ τοὺς γάμους θύσειν ἐπαγγέλλεται, δεξιάν τ' ἔδεικκεν, ὡς οὐδεὶς ἐσομένης ὅτι μὴ Δάριος Χλόης.

Γ. Θάττον οὖν νοήματος, μηδὲν πῶν μηδὲ φαγῶν παρὰ τὴν Χλόην κατέδραμε· καὶ εὐρόν αὐτὴν ἀμελγούσαν καὶ τυροποιούσαν, τὸν τε γάμον εὐγγελλίζετο καὶ ὡς γυναικὰ λοιπὸν μὴ λανθάνων κατεφθίει καὶ ἰκοινοῖναι τοῦ πόνου. Ἡμελεγε μὲν εἰς γαυλοὺς τὸ γάλα, ἐνεπήγνυ δὲ τερσοῖς τοὺς τυρούς· προσέβαλλε γὰρ μητράσιν τοὺς ἀρνὰς καὶ τοὺς ἔριους. Καλῶς δ' ἰχόντων τούτων ἀπελούσαντο, ἐνέεργον, ἔπιον, περιέεσαν ζητούντες ὀπώραν ἀκμαζούσαν. Ἦν δ' ἀρθονία παλλὴ διὰ τὸ τῆς ὥρας πάμφορον· πολλὰ μὲν ἀχράδεις, πολλὰ δ' ὄγνηι, πολλὰ δὲ μῆλα· τὰ μὲν ἤδη πεπτωκότα καίτω, τὰ δ' ἔτι ἐπὶ τῶν φυτῶν· τὰ ἐπὶ γῆς εὐωδέστερα, τὰ ἐπὶ τῶν κλάδων εὐανέστερα, τὰ μὲν οἶον οἶνος ἀπῶξε, τὰ δὲ οἶον χρυσὸς ἀπέλαμπε. Μία μῆλα τετρύγητο καὶ οὔτε καρπὸν εἶχεν, οὔτε φύλλον· γυμνοὶ πάντες ἦσαν οἱ κλάδοι· καὶ ἐν μῆλον ἐπέκειτο ἐν αὐτοῖς ἀκροῖς ἀκρότατον, μέγα καὶ καλὸν καὶ τῶν πολλῶν τὴν εὐωδίαν ἐνέκα μόνον. Ἔδεισεν ὁ τρυγῶν ἀνελεῖν, ἡμελεγε καθελεῖν· τάχα δὲ καὶ ἐβύλαττε τὸ καλὸν μῆλον ἐρωτικῶς ποιμένι.

Δ. Τοῦτο τὸ μῆλον ὡς εἶδεν ὁ Δάριος, ὄμμα τρυγῶν ἀνελεῖν καὶ Χλόης κωλυσούσης ἡμέλησεν· ἢ μὲν ἀμεληθεῖσα, ὀρμηθεῖσα πρὸς τῆς ἀγέλας ἀπέλλε· Δάριος δ' ἀναδραμῶν ἐβίκατο τρυγῆσαι καὶ ἐκομίσει δῶρον Χλόη καὶ λόγον τοιούτ' εἶπεν ὀργισμένη· Ἄ παρθένε, τοῦτο τὸ μῆλον ἔφυσαν ἄρρα καλαὶ καὶ φυτὸν καλὸν ἔθρεψε, πεπκίνοντος ἡλίου, καὶ ἐτήρησε τύχη. Καὶ οὐκ ἔμελλον αὐτὸ καταλιπεῖν ὀφθαλμοῦς ἔχων, ἵνα πῆσθ' ἡμαί καὶ ἡ ποιμνίων αὐτὸ πατήσῃ νεμόμενον ἢ ἐρπετῶν φαρμάκῃ συρόμενον ἢ χρόνος δαπανήσῃ ἐπιχειμένον, βλεπόμενον, ἐπαινούμενον. Τοῦτ' Ἄφροδίτη κάλλους ἑσθλὸν ἄλλο· τοῦτ' ἐγὼ σοὶ δίδωμι νικητήριον. Οὐροῖσιν ἔχετε τοὺς μάρτυρας, ἐκείνος ἦν ποι-

prosequantur amare. Tantum, o Dryas, nec tamum scito : affectas et amas juvenem longe nobis potiorum. His dictis Lamion osculum Dryanti dedit, potumque porrexit, cum jam tunc sol meridians incallesceret, eumque ad aliquid loci deduxit, omni humanitatis officio prosecutus.

XXXII. Dryas, non escitanter postremo hoc Lamionis sermone audito, inhor ambulandum secum cogitare cepit, quoniam tandem hic esset Daphnis. Enotritus quidem a capra fuit, tanquam non sine cura numinum; est facte decoro, nullaque ex parte similis sino seni et mulieri glabrae. Habuit praeterea tria milia drachmarum, quantum ne pironum quidem vim credibile est caprarum habere. Equid et hunc aliquis exposuit, sicuti Chloen? Equid et hunc invenit Lamion pari fortuna, atque ego illam? Equid et monumenta adjecta fuerunt similia his, quae a me sunt inventa? Haec ita se habeant, domine Pan, caraque Nymphae! Illico suis inventis propinqua, forsam et de Chloes aliquid reperit secretis. Talia quidem animo voluebat suo, somniabatque, usque dum veniret in aream : quo progressus, Daphnim arrectis auribus suspensum deprehendit, confirmavitque, gener salve, dicens; et autumno nuptias se celebraturum promisit, dextramque dedit in fidem, quod nullus, praeterquam Daphnidis, conjux Chloes esset futura.

XXXIII. Cogitatione itaque celerius, nec quidem potu vel cibo degustato, ad Chloen accurrit : quam cum offendisset mulgentem, caseosque prementem, latum hoc de matrimonio apportat nuntiam atque deinceps illam non furium sed ut uxorem deosculatur, inque comunione laboris veniebat. Mulgebat iac in mulcralia, conspissatos indelat cratibus caseos, admovebat matribus agnos et haedos. Postquam haec bene fuerunt curata, aqua se abluerunt, cibum et potum sumserunt, circumtagati aut quasitorum fructum muros. Horum quidem suppetebat magna copia, quia omnium ferax haec anni tempestas erat : multa pira erant silvestria, multa hortensia, multa mala : quorum alia humi iam deciderant, alia adhuc arboribus adhaerebant. Sed quae humi jacebant fragrantiora, quae de ramis pendebant venustiora erant, illa ceu vinum fragrabant, haec ceu aurum fulgebant. Una malus stabat, cujus jam omnia poma erant ablecta, quae neque fructum, neque frondes haberet, cuiusque omnes rami nudati essent : sed malum unicum in ipso vertice supremum habebat, magnum ac pulchrum, quodque multorum aliorum fragrantiam solum vinceret. Scilicet qui reliqua decerpserat, eo ascendere metuerat, idemque istud inde avellere neglexerat : forte vero et extremum illud pomum amanti pastori servabat.

XXXIV. Hoc malum ut conspexit Daphnis, enixus decerpere gestiebat atque Chloen impediendam neglectam habuit. Haec neglecta citato gradu ad greges abiit. Ceterum Daphnis, postquam ascendisset, eo pervenit, ut decerpere, donumque Chloen afferret, et talia verba irate dixit : Mea virgo, hoc pomum, quod vides, anni aetates pulchrae pepererunt, hoc arbor egregia enutrivit, sol ad maturitatem produxit et conservavit fortuna. Quod non potui, cum oculus habeam, relinquere, ne, si humi defluere, vel pecus illud inter pasendum pedibus conculeret, vel serpens dum prorepit venenaret, vel tempus illud absumeret propinam, ac solummodo oculis et laudibus usurpatum. Hoc Venus in certamine suae formae premium tulit; hoc Mein ego tibi do palmarium. Eiusdem conditionis ac Venus testes habetis Paris erat equus; caprarius ego. Haec dictis, hoc malum

αὐτῶν αἰπόλος ἐγένετο. Ταῦτ' εἰπόν ἐπέβησι τοῖς κώλοισι· ἢ δ' ἄγγελος γενόμενος κατεβόησεν· ὄσθ' ὁ Δάφνης οὐ μετέγνωι τοδμήσας ἀνελεῖν εἰς τοσούτον ὕψος· ἔλαβε γὰρ κρείττον καὶ χροσῶ μῆλα φιλίππα.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

- Α. Ἦσαν δὲ τινες ἀπὸ τῆς Μυτιλήνης ἐμύθητοι τοῦ Λάμιου, ἠγγεῖλιν θει ὀλίγοι πρὸ τοῦ τροχῆτος ὁ δεσπότης ἐπίσταται, μαθησόμενος μὴ τι τοῖς ἀγροῦς ὁ τῶν Μεθυμναίων ἐσπίλους ἐλυμήνατο. Ἦδη οὖν τοῦ ὕψους ἀπόντος καὶ τοῦ μεταπύρου προσιόντος, παρεπιπέσειεν αὐτῷ τὴν κωσταγωγὴν ὁ Λάμιος εἰς πᾶσαν βῆσιν ἰδὼν. Πηγάς ἐξεκάλειεν, ὡς τὸ ὕδωρ καθαρὸν ἔχουσαν, τὸν κόπρον ἐφερόρει τῆς ἀδύτης ὡς ἀπόθουσα μεθ' ἀσπιδίου, τὸν παράδεισον ἐθεράπευεν ὡς ὀφθαλμὸν καλῶ.
- Β. Ἦν δ' ὁ παράδεισος πάγκαλόν τι χρῆμα καὶ κατὰ τοὺς βασιλικούς. Ἐκτίετο μὲν εἰς σταδίου μῆκος, ἐπέκειτο δ' ἐν γίωρῳ μετώρῳ, τὸ εὖρος ἔχων πλείωρον πεπύρον. Εἰκάσεν αὖ τινες αὐτὸν πεδίον μακρῶν. Ἦξε δὲ πάντα δένδρα, μιλῆας, μυρρίνας, ὄχνας καὶ βρύταις καὶ συκῆν καὶ ἐλάϊας· ἐτέρωθεν ἀμπελὸν ὑψηλῆν καὶ ἐπέκειτο ταῖς μιλῆαις καὶ ταῖς ὄχναις, περὶ αὐτῶν, καθάπερ περὶ τοῦ καρποῦ αὐταῖς προσερίζουσα. Τοσαύτα ἔφραρα. Ἦσαν δὲ καὶ κυπάριτοι καὶ δάφνηι καὶ πλάτανοι καὶ πίτυς. Ταύταις πάσαις ἀντὶ τῆς θαλάσσης κιστὸς ἐπέκειτο· καὶ ὁ κόρυμβος αὐτοῦ μέγας αὖ καὶ μελαινόμενος βότρυον ἐμυέτο. Ἦνδον ἦν τὰ καρπορέα φυτὰ καθάπερ φρουρούμενα· ἔβηθιν περιεστραφίεν τὰ ἄερα, καθάπερ θρηγῆκος χειροποίητος· καὶ ταῦτα μέντοι λεπτῆς αἰμασίης περιέθει περιβόλος.
- Γ. Τέτρακτος καὶ διονύκειος πάντα καὶ στέλλετος στείλῃς ἀρεταίης. Ἦν μετώρῳ δ' οἱ κλάδοι συνέπιπτον ἀλλήλοις καὶ ἐπὶ πλάττον τῆς κόρυς· ἰδοῦμαι μέντοι καὶ ἢ τούτοις φύσις εἶναι τέχνη. Ἦσαν καὶ ἀνθῶν πρασιὰ, ὧν τὰ μὲν ἔφερον ἢ γῆ, τὰ δ' ἐποίει τέχνη· βρωσιὰ καὶ ὑάκινθοι καὶ κρίνα, χειρὸς ἔργα· ἰωνιάς καὶ ναρκίσσους καὶ ἀνθαλίθους ἔφερον ἢ γῆ. Σκιά τ' ἦν ὕψους καὶ ἔρος ἀνθῶν καὶ μεταπύρου ὄπωρα καὶ κατὰ πάντα ὕψων τροφή.

Δ. Ἐκτίετο εὐώπων μὲν ἦν τὸ πεδίον καὶ ἦν ἔρῳ τῶν κιστῶν, εὐώπων δ' ἢ θαλάσσης καὶ ἐωρῶντο οἱ παραπέλοισι· ὥστε καὶ ταῦτα μέρος ἐγένετο τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ τροφῆς. Ἦνα τοῦ παραδείσου τὸ μεταίτατον ἐπὶ μῆκος καὶ εὖρος ἦν, κείος Διονύσου καὶ βρωσιὰς δὲ περιέθει τὸν μὲν βρωσιὸν κιστὸς, τὸν κείον δὲ κλισίαν· Ἦξε δὲ καὶ ἐπέθειεν ὁ κείος Διονυσιακὸς γραφὸς, Σαρδάνα πλάταναν, Ἀριάδην κλυδούσαν, Λυκούργον διθυράκον, Πενθέα διαιρούμενον. Ἐνῆσαν καὶ Ἰνδοὶ κιστῶν καὶ Τυρρηνοὶ μεταμυροῦμενοι· πανταχῶς Σατύροι πεποσῆται, πανταχῶς Βάκχαι χορεύουσαι.

illius gremio imposita; at illa propius accedentem osculata est: illa ut Daphnim non poneret audacia, qua prorepserat in tantam altitudinem; namque osculum vel aureo malo pretiosus accepit.

LIBER QUARTUS.

I. Advemens autem ex Mytilenarum urbe quidam Lamonis conservus, herum paulo ante vindexiam venturum nominavit, cogniturum, num quod damnum suis agris intulisset appulsus ille hostilis Methymnarum. Astate igitur iam abeunte et autumno adventante, Lamon sésulo allaborare cepit, quo domino suo talis mansio prepararetur, in qua nihil, quod oculis non esset gratum, occurreret. Fontes emundabat, ut illius unda clara pellucerent; finum ex caula egerebat, ne suo fectore ullam crearet molestiam; hortum summa cura excolebat, ut omni amantale rideret.

II. Illic autem hortus profecto res erat valde pulcherrima et in morem regalium hortorum. Excurrebat ad stadii magnitudinem; situs erat in loco celso, latitudine compectentes quaternis jugera; ut quis jure ipsum campo per plantam porrecto assimilasset. Ferebat porro omni genus arbores, malos, myrtos, pines, malos pomeas, laur, olivas; et alibi proceram vitem, quae sola nigrescente uva, malis et pios incunehat, perinde ac si de fructu cum illis contendat. Atque haec quidem erant sativae arbores. Nec minus ibi cyparissi, lauri, platani et pini crescebant; quibus omnibus loco vitis immanebat hedera, cujus corymbos ingens et nigrescens uvam amulabatur. Intus quasi praesidio aliquo munita fructifera stipes continebantur, quas liris sterciles circumvallabant, tamel secus ac sepimentum humano artificio fabricatum. Porro septum e tensi maceria factum haec omnia amulabat. Secto limite erant digesta et discreta omnia, truncisque a truncis abjungebantur. In sublimi invicem rami coabant et frondes consociabant. Putasset utique quis, haec, quae natura sane ita se habebant, etiam ab arte profecta. Erant et florum areolae, quorum alios producebat terra, alios industria humana; rose nempae, hyacinthi et lilia, manu culta; violas, narcissos, anagallibus sponte submittebat humus. Astate ibi umbra, vere flores, autumno fructus, et quavis anni tempestale delicia.

III. Ab hoc loco campus despicere poterat, eratque videre pascales, despicere poterat et mare, conspici banturque qui navibus praeservcherentur; adeo ut et hoc lanti delictis merito accenseri posset. In ipso vero lanti medullio, qua requie in longitudinem ac latitudinem extendebatur, delubrum Baccho et ara erant posita: aram hedera, delubrum palindes tingebant; erant etiam in inferari delubri parte posturae, Bacchi res gestas ob oculos ponentes, videlicet parientem Semelen, Ariadnen somno sopitam, Lycourgon vinculis constructum, Pentheum discretum exudentes. Ille victi stabant Indi, atque transformati Tyrrheni. Ubi que Satyri, ubique Bacchi chereas ducentes. Neque amissus

οὐδ' ὁ Ἰβάν ἡμελλετο· ἐκαθεῖστο δὲ καὶ αὐτὸς συρίζων ἐπὶ πέτρας, ὅμοιος ἐνδιδόντι κοινὸν μέλος καὶ τοῖς πατοῦσι καὶ τοῖς χορευούσαις.

Δ'. Τοιοῦτον ὄντα τὸν παράδεισον ὁ Λάμων θεράπειαι, τὰ ἔργα ἀποτέμνων, τὰ κλήματα ἀναλαμβάνων. Τὸν Διόνυσον ἐστερνάσκει τοῖς ἀνθεσιν ἕδωρ ἐπιπέμπουσαι· πηγὴ τις ἦν, (ἦν) ἕδωρ ἐς τὰ ἀνθη Δάρνιος· ἐσχόλαζε μὲν τοῖς ἀνθεσιν ἡ πηγὴ, Δάρνιος δ' ὅμοιος ἐκαθεῖτο πηγῇ. Παρικειδέετο δὲ καὶ τῷ Δάρνιῳ ὁ Λάμων πιαίνειν τὰς αἴγας ὡς δυνατὸν μάλιττα [ποι], πάντως κἀλεῖνας λέγων ὄφρα τὸν δεσπότην ἀρξομένον δι' χρόνον. Ὁ δ' ἐθάρρει μὲν ὡς ἐπαινεθόσμενος ἐπ' αὐταῖς· διπλασιονάς τε γὰρ ὦν λαβὴν ἐποίησε καὶ λύκος οὐδὲ μίαν ἤρπασε, καὶ ἦσαν πιστέρας τῶν οἴων· βουλόμενος δὲ προθυμότερον αὐτὸν γενέσθαι πρὸς τὸν γάμον, πᾶσαν θεραπείαν καὶ προθυμίαν προσέφερεν, ἄγων τ' αὐτὰς πᾶν ἔωθεν καὶ ἀπάγων τὸ δειλινόν. Δις ἤγειτο ἐπὶ ποτόν· ἀναζητεῖ τὰ εὐνομήματα τῶν χωρίων. Ἐμίλησεν αὐτῇ καὶ σκαριδίων καινῶν καὶ γαυλῶν πολλῶν καὶ ταρσῶν μειζόνων. Τοσαύτη δ' ἦν κηδεμονία, ὅσπερ καὶ τὰ κέρατα ἤλειψε καὶ τὰς τρίχας ἐθεράπευσε. Πανὸς ἂν τις ἱερὰν ἀγάλην ἔδοξεν ὄραν. Ἐκοινωνεῖ δὲ παντὸς εἰς αὐτὰς καμάτου καὶ ἡ Χλόη καὶ τῆς ποίμνης παραμελοῦσα τὸ πλεόν ἐκείναις ἐσχόλαζεν· ὥστ' ἐνόμιζεν ὁ Δάρνιος δι' ἐκείνην αὐτὰς φαινεσθαι καλὰς.

Ε'. Ἐν τούτοις οὖσιν αὐτοῖς δεύτερος ἀγγελὸς ἐλθὼν εἰς ἄσπερος ἐκέλευσεν ἀποτρυγῆν τὰς ἀμπέλους ὅτι τάχιστα, καὶ αὐτὸς ἔργα παραμενεῖν ἔσται ἂν τοὺς βότερος ποιήσῃσι γλεῦκος, εἶθ' οὕτως καταλθὼν εἰς τὴν πόλιν ἄξειν τὸν δεσπότην, ἤδη τῆς μετοπωρινῆς * τρύγης. Τούτου τ' οὖν τὸν Εὐδρόμον, οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο, δεῖ ἦν αὐτῷ ἔργον τρέχειν, ἐδειχνοῦντο πᾶσαν δεξιῶσιν καὶ ἅμα τὰς ἀμπέλους ἀπετρέγων, τοὺς βότερος ἐς τὰς λεγούσας κομίζοντες, τὸ γλεῦκος εἰς τοὺς πίθους φέροντες, τῶν βοτρώων τοὺς ἡθῶνας ἐπὶ κλημάτων ἀρξομένους· ὡς εἴη καὶ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐλθοῦσιν ἐν εἰκόني καὶ ἡδονῇ γενέσθαι τρυγητοῦ.

Ζ'. Μέλλοντος δ' ἤδη σοθεῖν ἐς ἄστυ τοῦ Εὐδρόμου καὶ ἄλλα μὲν οὐκ ὀλίγα αὐτῷ Δάρνιος ἔδωκεν, ἔδωκε δὲ καὶ ὅσα ἀπ' αἰπολίου οὔρα, τυροὺς εὐπαγίεις, ἔριπον ὀφίγονον, δέρμα αἰγὸς λευκὸν καὶ λάσιον, ὡς ἔχοι χειμῶνος ἐπιβάλλεσθαι τρέχων. Ὁ δ' ἤδικο καὶ ἐφίλει τὸν Δάρνιον καὶ ἀγαθὸν τι εἶρῃν περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν δεσπότην ἐπηγγέλλετο. Καὶ ὁ μὲν ἀπ' αἰφίλα φρονῶν, ὁ δὲ Δάρνιος ἀγωνιστὴν τῇ Χλόῃ συνένεμεν· εἶχε δὲ τὰ κείνην πολὺ θέος· μεῖράκιον γὰρ, εὐθὺς αἴγας βλέπειν καὶ ὄρος καὶ γεωργούς καὶ Χλόην, πρῶτον ἐμείλλεν ὄφρα τὸν δεσπότην, οὐ πρότερον μόνον ἤκουε τούνομα. Ἦπερ τ' οὖν τοῦ Δάρνιου ἐφρόντιζεν, ὅπως ἐντεύξεται τῷ δεσπότην καὶ περὶ τοῦ γάμου τὴν ψυχὴν ἐταράττειτο, μὴ μᾶτην ὀνειροπολοῦσιν αὐτόν. Συνεχῆ μὲν οὖν τὰ φιλήματα καὶ ὡσπερ συμπεροκότων αἰ περιβολαί. Καὶ τὰ φιλήματα δεῖλὰ ἦν καὶ αἰ περιβολαὶ σκυδροῦπαί,

Pan, qui in petra, sua canens fistula, sedebat similis accedenti commune carmen tam calcantibus viris quam feminis tripodiantibus.

IV. In hoc igitur tali horto Lamon omnem navabat operam, quo excultum daret, cum arida exsiccando, tum palmites adstringendo pedamentisque alligando. Bacchum floribus coronabat, aquam per canales derivabat. Fons quidam a Daphnide floribus irrigandis inventus, operam quidem floribus dabat, Daphnides tamen fons appellabatur. Ille Daphnim hortabatur Lamon, ut pingues, quam maxime posset, capras redderet, dicens, omnino illas herum, qui longum tempus abfussent, esse visurum. Bono erat animo Daphnis, utpote tandem caprarum nomine promeriturus; duplo unquam quam sibi traditus fuerat, capellarum gregem reddiderat auctiorem, neque ullam lupus abstulerat, et ipsis ovibus obesiores erant. Cum autem vellet herum promtorem esse ad nuptias comprobandas, omnia sane cura, omni studio et alacritate agebat, summo mane illos pastum educendo, seraque vespera reduciendo. Bis appellebat ad aquam, sedulo indagans, ubi maxima suppeteret paluli copia. Curaverat quoque, ut sibi essent una nova, multetrarumque copia et crates capaciores. Tantam his impendebat curam, ut etiam cornua capellarum iungeret et pilos ipsos pexos nitidosque efficere studeret. Putasses, te Panem sacrum videre gregem. In partem illius circa gregem caprarum laboris ipsa quoque Chloë veniebat, suoque grege neglecto, majori ex parte his vacabat; adeo ut Daphnis existimaret, per illam fieri, quod capellæ tam pulchre viderentur.

V. Hisce intentos alter urbe veniens nuntius, vindemiare vites quam ocissime jussit, seque permansurum dixit, donec ex uris mustum fecerint et tum demum in urbem reversurum, ut dominum adduceret peracta autumnali vindemia. Hunc igitur Eudromum, eo enim nomine appellabatur, quia hero suo erat a pedibus, excipiebant summa benignitate, simulque uvas a vitibus decerpebant, ad prelia eas conferentes, mustum condentes in cados, racemos adultos cum palmitibus desecantes, quo liceret ex urbe venientibus aliqua frui vindemiæ imagine et voluptate.

VI. Non pauca autem Eudromo, ad urbem jam regressuro, Daphnis dedit dona; ea autem dedit dona, quæ a caprario expectari poterant, videlicet cascos bene compactos, hædum sero genitum, pellem albam atque hirsutam capræ, quam hiberno tempore currens indueret. Impense delectabatur atque Daphnim osculabatur ille, promittens se aliquid boni de illo dicturum domino. Sic ille abiit benevolæ animo; Daphnis autem anxietatis plenus cum Chloë una pascebat; quæ et illa magno in metu erat; nempe adolescentulus, assuetus dumtaxat videre capras, montes, agricolas et Chloë, tunc primum visurus erat herum, cuius solum nomen prius audiebat. Erat igitur sollicita de Daphnide, quo pacto herum aditus esset, ac de matrimonio, ne frustra illud somniarent. Hinc continua intercedebant suavia, multoque amplexus, laud aliter quam si coaluissent. Nec tamen illorum oscula sine timore erant, neque am

καθάπερ ἦδη παρόντα τὸν δεσπότην φροσυμένον, ἢ
λανθανόντων. Προσγίγνεται δὲ τις αὐτοῖς καὶ τοῖσδε
τύρανος.

II. Λάμπης τις ἦν ἀγέρωχος βουκόλος. Οὗτος καὶ
αὐτὸς ἤμετο τὴν Χλόην παρὰ τοῦ Δρύαντος καὶ δῶρα
ἦδη πολλὰ ἔδοξαί τε σπείθων τὸν γάμον. Αἰσθόμενος
οὖν ὡς, εἰ συγγνωθεῖται παρὰ τοῦ δεσπότη, Λάμπης
αὐτὴν ὄρεται, τέλην ἔχεται, δι' ἧς τὸν δεσπότην αὐτοῖς
ποιήσεται πικρὸν· καὶ εἰδὼς πάνυ αὐτὸν τῆ παραδείσῳ
τερπόμενον, ἴσθαι τοῦτον, ἔσθαι οὖν ἑστὶ, διαφθεῖραι
καὶ ἀποκοσμήσαι. Δένδρα μὲν οὖν κήμονιν ἐμῆλθεν
ἀλώσιμα διὰ τὸν κτύπον· ἐπιῆχι δὲ τοῖς ἀνθεσιν, ὥστε
διαφθεῖραι αὐτὰ. Νύκτα δὲ φυλάξας καὶ ὑπερήσας τὴν
σήμερον, τὰ μὲν ἀνώρυξε, τὰ δὲ κατέλασσε, τὰ δὲ
κατεπύπτειν ὡς περ οὖς. Καὶ ὁ μὲν λαθὼν ἀπλη-
λῶθει· Λάμπης δὲ τῆς ἐπιούσης παρελθὼν εἰς τὸν κήπον,
ἐμῆλθεν ὕδωρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πηγῆς ἐπαΐειν. Ἰδὼν δὲ
πᾶν τὸ χωρίον ἐδοκίμασεν καὶ ἔργον οἷον ἂν ἐγχεῖν, οὐ
λασθεῖς, ἐρχάσσειτο, κατερριζατο μὲν εὐθὺς τὸν χιτω-
νίσκον, βοῆ δὲ μεγάλη θεοῦ ἀνεκάλει, ὥστε καὶ ἡ
Μαρταλὴ τὰ ἐν χειρὶ καταλιπούσα ἐξέδραμε καὶ ὁ
Δάφνης ἔλασε τῆς αἰγῆς ἀνέδραμε· καὶ ἰδόντες ἰδῶσιν
καὶ βουδῶντες ἐδῶκρον καὶ ἦν καινὸν πένθος ἀνθρώπων.

III. Ἄλλ' οἱ μὲν φροσόμενοι τὸν δεσπότην ἐκλαον·
ἐλάσσει δ' ἂν τις καὶ ξένος ἐπιστάς. Ἀποκικόσμητο
γὰρ ὁ τύπος καὶ ἦν λοιπὸν γῆ πηλώδης· τῶν δ' εἰ τι διέ-
φυγε τὴν ὕδριν, ὑπὸνθει καὶ ἔλαμπι καὶ ἦν ἐτι καλὸν
καὶ κείμενον. Ἐπέλειντο δ' αὐτοῖς καὶ μέλιτται συν-
εχρῆς καὶ ἀπαστον βομβοῦσαι καὶ ὀρχηνοῦσαι ἄμαται.
IV. Ὁ μὲν οὖν Λάμπης ὑπ' ἐκπλήξεως κάκεινα ἔλεγε·
« Φεῦ τῆς βροδωνίδος, ὡς κατακέλευσται, φεῦ τῆς
ἰωνίδος, ὡς πεπύπτειται. Φεῦ τῶν βακίθων καὶ τῶν
ναρκίσσων, ὡς ἀνώρυξέ τις ποιητὴς ἀνθρώπων. Ἀφι-
έται τὸ ἦρ, τὰ δ' οὐκ ἀνήσει. Ἔσται τὸ βέρος· τὰ
δ' οὐκ ἀκμάσει. Μετόπισρον· ἀλλὰ τὰδ' οὐδένα στε-
φανώσει. Οὐδὲ οὖν, ἐσποτα Διώνυσε, τὰ ἄθλια ταῦτα
πύλας ἀθή, ὡς παρήκεις, εἰς ἡ ἔθλατες, ἀρ' ὄν
εσπερῶσά σε πηλῶνας καὶ ἐτέρπου; Πῶς, πῶς θεῖξω
οὖν τὸν παρόντιον τῆ δεσπότη; Τίς ἐκεῖνος θεασάμενος
ἔσται; Κρεμῆ γέροντα ἀνθρώπων ἐκ (κινος) [μαῖς] πί-
πτου ὡς Μαρτύων· τόχα δὲ καὶ Δάφνιν, ὡς τῶν αἰγῶν
ταῖς ἐρχομένωσιν. »

VI. Δάφνη ἦν ἐπὶ τοῖσδε θερμότερα, καὶ ἐρρήνουν
οὐ τὰ ἀθή λοιπὸν ἀλλὰ τὸς αὐτῶν συμφορὰς. Ἐβρῆ-
ται καὶ Χλόη Δάφνιν εἰ κρεμῆσεται καὶ χέροτο μαχέας·
οὐκ εἶν τὸν δεσπότην αὐτῶν καὶ ἡμέρας διήντηι μογθη-
ρῶς, ὡς ἦδὲ Δάφνιν βλόπουσα μαστιγοῦμενον. Καὶ
οὐκ οὐκ ἀρχομένης ὁ Ἰδδρόμος αὐτοῖς ἀπῆγγειλεν,
ὅτι ὁ μὲν πρεσβύτερος δεσπότης μετ' ἡμέρας ἀρίζεται
τοῖς, ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ τῆς ἐπιούσης πρέσει. Σκόβης
οὖν ὁ ἦν ὑπὲρ τοῖς συμβεληχάτων καὶ καινῶν εἰς τὴν
οὐκ εἶν τὸν Ἰδδρόμον παρελθόντων· ὁ δ' εὐθὺς ὄν
τῆ Δάφνιδι παρήκει τὸ συμβῆν ἐμελογοῦσαι πρότερον
οὐκ εἶν τὸν δεσπότη καὶ αὐτὸς συμπράξειν ἐπεγγεῖται.

flexus sine vultu tristi; non secus atque eorum, qui herum
jam presentem timerent, vel clam illo ista agerent. Ve-
tium talis tumultus illis intervenit.

VII. Lampis quidam erat, bubulcus ferax. Ille in uxorem a Dryante petebat Chloen, urgensque nuptias, multa dono dederat. Intelligens igitur, quod, siquidem dominus non reprobarat, Daphnis ipsam ducturus esset uxorem, dolos consuere aggerebatur, quibus dominum adversus eos exacerbaret; cumque non ignoraret, magnopere illum horto delectari, eum, quomodo fieri posset, vastare, suaque ammittente privare decrevit. Ceterum, si arboris caderet, futurum erat, ut deprehenderetur fragore proditus: hinc animum floribus perdenulis adiecit. Observata igitur nocte, transgressus sepe, fuscus partim e radicibus eruit, partim confregit, partim instar porci pedibus protrivit. Atque ille quidem clam se sublucit: Sequenti vero die Lamen ad hortum progressus, jam cum aqua fontana irrigaturus erat. Conspicatusque totum illum locum pervastatum, et farinus, quale inimicus, non vero pravo perpetrasset, illico suam disciit tunicam, et voce alta deos inclamavit, adeo ut Myrtale, omissis iis, quae in manu habebat, accederet, pariterque Daphnis, qui capras in pascu eduverat, recurreret. Hoc videntes clamabant, et clamantes seiebant. Atque inaudilum hoc quod lugebant flores.

VIII. Verum hi herum expavescentes, seiebant, sed ne peregrinus quidem superveniens a lacrimis temperasset. Exutus enim omni venire erat locus, restabatque tantum terrae solum lutulentum: fuscus si quid effugisset injuriam, subsflorebat atque fulgebat sic tamen et adhuc animum erat, etsi jaceret. His insidebant apes, continuo et perpetuo bombum facientes, veluti illos lamentabantur. Lamen autem praecursum animum consternatione in haec verba erumperebat: Eheu! rosae quam sunt diffractae! Heu! violae quam sunt conculcatae! Eheu! hyacinthi et narcissi, quos homo quis improbus e terra eruit. Ver adveniet, isti autem non vernabunt. Orietur astas, hi autem non vigeant. Autumnus adierit, isti autem neminem coronabunt. Neque vero, o domine Bacche, miserum horum e florum miserius es, juxta quos habitabas, quosque oculis usurpabas, et quibus te saepe coronavi, quibus delectaberis? Qua fronte hunc hortum hero ostendam? Quo animo is haec visurus est? Mo senem de pino aliqua, ut Marsyam, forte suspendet; forsitan etiam et Daphnim, quasi nimirum caprarum facto haec acciderint.

IX. Ob haec lacrymae oboriebantur fervidiores, neque deinceps flores sed sua infortunia deslebant. Lugebat simul Chloae, si Daphnis suspendendus foret et jam optabat, ut nunquam ipsorum dominus adveniret, diesque exantabat acerbas, quasi jam cerneret Daphnim, flagerum verbera patientem. Cuius jam nocte venit nuntiatum Endromus, donatum seniore post triduum affuturum, at genatum ejus die sequenti preventurum. Deliberatum igitur fuit de lasce, quae acciderant et consilis conferendis Endromum socium adhibuerunt. Ille, benevolo animo prosequens Daphnim, suavit, casum illum prorsus aperiret domino juniori, seque tantum adhibuitum sponsitabat, ut qui non

τιμώμενος ὡς δημογλακτός· καὶ ἡμέρας γενομένης, οὕτως ἐποίησαν.

- Γ'. Ἦκε μὲν δ' Ἄστυλος ἐφ' ἵππου καὶ παράσιτος αὐτοῦ, καὶ οὗτος ἐφ' ἵππου· ὁ μὲν, ἀρτιγένειος, ὁ δὲ Γνάθων, τοῦτ' ἄρ' ἐκαλεῖτο, τὸν πάγονα ζυρόμενος παλαι. Ὁ δὲ Λάμων ἔμα τῇ Μυρτάλῃ καὶ τῇ Δάφνιδι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καταπέτρων ἰκίτεται οἰκτεῖραι γέροντα ἀτυγῆ καὶ πατρώας ὀργῆς ἐξαρπάσαι τὸν οὐδὲν ἀδικήσαντα· ἅμα τ' αὖτις καταλείπει πάντα.
- 10 Οἰκτεῖραι τῆν ἰκισίαν δ' Ἄστυλος καὶ ἐπὶ τὸν παράδεισον ἑλλών καὶ τὴν ἀπόλειαν τῶν ἀνθῶν ἰδὼν, αὐτὸς ἐρη παραιτήσασθαι τὸν πατέρα καὶ κατηγορήσασθαι τῶν ἵππων, ὡς ἐκεῖ δεθέντες ἐξύβρισαν καὶ τὰ μὲν κατέκλασαν, τὰ δὲ κατεπέτρων, τὰ δ' ἀνώρυξαν λυθέντες.
- 15 Ἐπὶ τοῦτοις τῶγοντο μὲν αὐτῶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Λάμων καὶ Μυρτάλη· Δάφνις δὲ δῶρα προσεκόμισσε ἱέρους, τυρῆος, ἄρνιθος καὶ τὰ ἔχοντα αὐτῶν, βύτρου ἐπὶ κλημάτων, μῆλα τ' ἐπὶ κλάδων. Ἦν ἐν τοῖς δώροις καὶ ἀνθοσμίας οἶνος Λίσβιος, πούθνηαι 20 ἤδιστος. [οἶνος.]

- ΙΑ'. Ὁ μὲν δὲ Ἄστυλος ἐπῆναι ταῦτα καὶ περὶ θήραν εἶχε λαγῶν, οἷα πλούσιος νεανίσκος καὶ τραυῶν αἰεὶ καὶ ἀργυρέος εἰς τὸν ἀγρὸν εἰς ἀπόλαυσιν ξένους ἤδωνῆς. Ὁ δὲ Γνάθων, οἷα μαθὼν ἐσθίειν ἀνθρώπος καὶ 25 πίνειν εἰς μέθην καὶ λαγαυέει μετὰ τὴν μέθην καὶ οὐδὲν ἄλλο ὢν ἢ γνάθος καὶ γαστήρ καὶ τὰ ὑπὸ γαστήρα, οὐ παρέργως εἶδε τὸν Δάφνιν τὰ δῶρα κομίσαντα· ἀλλὰ καὶ φέσει παιδεραστής· ὢν καὶ κάλλος οἶον οὐδ' ἐπὶ τῆς πόλεως ἐβρόν, ἐπιθέσθαι διέγνω τῷ Δάφνιδι 30 καὶ πείσει ὤμετο βραδείως ὡς αἰπόλον. Γνωὺς δὲ ταῦτα, θήρας μὲν οὐκ ἐκαινώνει τῷ Ἄστυλῳ, κατιὼν δ' ἐν ἐνεμεν ὁ Δάφνις λόγῳ μὲν τῶν αἰγῶν, τὸ δ' ἀληθὲς Δάφνιδος ἐγίνετο θεατής· μαθηάσσων δ' αὐτὸν τὰς τ' αἴγας ἐπῆναι καὶ συρῆσαι τὸ αἰπολικὸν ἠέλιωσας καὶ ἐρη 35 τρυγίως ἐλευθέρον θῆσαι τὸ πᾶν δυνάμενος.

- ΙΒ'. Ὃς δ' εἶχε χειροθήη, νύκτωρ λοχίσας ἐκ τῆς νομῆς ἐλαύνοντα τὰς αἴγας, πρῶτον μὲν ἐφίλησε προσδραμών, εἴτ' ὀπισθεν παρασχεῖν ἔδειτο ταιστῶν οἶον αἰ αἴγαις τοῖς τράγοις. Τοῦ δὲ βραδείως νοήσαντος καὶ 40 λέγοντος, ὡς τὰς αἴγας μὲν βαίνειν τράγον καλόν, τράγον δ' οὐπόποτε· εἰδὲ τις βαίνοντα τράγον, οὐδὲ κριὸν ἀντὶ τῶν οἶων κριόν, οὐδ' ἀλεκτρούνας ἀντὶ τῶν ἀλεκτροίδων ἀλεκτρούνας, οἷος ἦν ὁ Γνάθων βιάσασθαι τὰς χεῖρας προσχέρων· ὁ δὲ μεθύοντα ἀνθρώπων καὶ 45 ἐστῶτα μόλις παρωσάμενος ἐσρηλεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὡς περ ἀκύλας ἀποδραμών κείμενον κατελίπεν, ἀνδρὸς, οὐ παιδὸς, πρὸς χειραγωγίαν δεόμενον. Καὶ οὐκέτι προσίειτο οἷως, ἀλλ' ἄλλοτ' ἄλλη τὰς αἴγας ἐνεμεν, ἐκίτων μὲν φεύγων, Χλόην δὲ τρηῶν. Οὐδ' ὁ Γνάθων 50 ἔτι περιεργάζετο, καταμαθὼν ὡς οὐ μόνον καλὸς ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὸς ἔστιν. Ἐπετήρει δὲ καιρὸν διαλαχθῆναι περὶ αὐτοῦ τῷ Ἄστυλῳ καὶ ἤλπιζε δῶρον αὐτὸν εἶπεν παρὰ τοῦ νεανίσκου πολλὰ καὶ μεγάλα χαρίζεσθαι θέλοντος.

certe nullo numero apud dominum haberetur, quippe cujus esset collataneus; exortoque die illa egerunt.

X. Veniebat Astylus equo insidens, unaque ejus parasitus, qui et ipse equo vehebatur; quorum ille nudius tertius barbans emittere cerperat; at huic Gnathoni, hoc enim huic nomen erat, jampridem abrassa barba fuerat. Lamon vero, una cum Myrtala et Daphnide ad illius genua provolutus, infelicit ut miseretur: enis, seque innocentem patris iræ cepit, supplex orat, simulque illi exponit, quas contigerant omnia. Supplicantis miserum Astylus, hortum ingreditur et conspicuus florum excidium, sese dixit ipse veniam impetraturum a patre et incensuratum equos, quod ibi alligati insolentius lascivissent, etque alia contrivissent, alia proculcassent, alia suffodissent, foramentis nimirum liberali. Ob hæc Lamon et Myrtala omnia ipsi fœsta apprecabantur; Daphnis autem dona insuper attulit, videlicet hædos, caseos, aves, earumque factus, racemus adhuc palmilibus dependens, roma adhuc in ramis pendente. Inter ista dona erat et fragrantissimum vinum ex Lesbo, potu præstantissimum.

XI. Equidem Astylus collaudabat ista, eratque assiduum in venandis leporibus, utpote opibus abundans juvenis et luxu nunquam non diffuens, quique illo rus venerat, ut nova voluptate perfunderetur. Gnatho autem, utpote homo unice edoctus edere et ad ebrietatem usque se ingerere et lascivire si temulentus esset, quique quantum quantum nihil aliud quam gula et venter erat, quæque sunt infra ventrem, non obiler et perfunctorie Daphnim sua dona conferentem contemplatus fuerat; sed cum natura puerorum amator esset, inventa, qualem in urbe non vidisset, forma, Daphnim aggredi decrevit, ratus hoc facile illi, utpote hominif caprario, se persuasurum. Hæc cum constitasset, venationis non erat cum Astylo particeps, sed descendens ad loca, ubi pascibat Daphnis, verbis quidem capras, sed revera Daphnim, spectatum veniebat. Deinde blandis illum delinens verbis, lambus efferebat capras, tibi que ut pastorale carmen caneret, postulabat, addebatque, mox ei libertatem impetraturum se, qui videlicet nihil non apud Dionysophanem posset.

XII. Ut autem illum mansuetum sibi que morigerum habuit, de nocte insidiatus capellas e pasto ablucenti, prius præcurrens, oscula quadam dedit; deinde, ut more caprarum, hircis sui copiam facientium, sibi tergum obvertat, precatur. Hæc cum serius animadvertisset Daphnis et dixisset, capras quod inquant hirci, id quidem se recte habere, sed hircum nunquam quem vidisse inire hircum, neque arietem pro ovibus arietem, neque gallos gallinarum loco gallos; ibi Gnatho paratus erat vi attingere, manusque injicere. At ille hominem ebrium, ægreque pedibus insistentem, cubito repulsum humi prostravit et veluti catulus aufugiens, jacentem reliquit, viri, non pueri, qui manu deduceret, opera indigentem. Neque postea cum admittit Daphnis; sed modo hoc, modo illo loco capras pascibat, illum certe vitans, Chloenque diligenter servans. Neque Gnatho amplius illum curioso observabat, cum intellexisset, eum non solum formosum sed etiam esse robustum. Caplabat autem occasionem de eo colloquendi cum Astylo, sperabatque fore, ut illum dono habiturus esset a juvene multa et præclara largiri volente.

11. Τότε μὲν οὖν οὐκ ἔδυνήθη, προσήει γὰρ ὁ Διονυσσογράφης ἕκαστῃ τῇ Κλεαρίστῃ καὶ ἦν θέρους πολλὸς κτηνῶν, οἰκιστῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν· μετὰ δὲ τοῦτο συνέτακται λόγος καὶ ἐρωτικὸν καὶ μακρὸν. Ἦν δ' ὁ Διονυσσογράφης μεσαιπόλιος μὲν ἦεν, μέγας δὲ καὶ καλὸς καὶ μετράκιος ἀμιλλᾶσθαι θυνόμενος· ἀλλὰ καὶ πλοῦσιος ἐν οὐρίοις καὶ χρηστὸς ὡς οὐδεὶς ἕτερος. Οὗτος ἔπειτα, τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ θεοῖς ἔθυσεν, ὅσοι προστάξιον ἀφροίσιος, Δάμνηρι καὶ Διονύσῳ καὶ Πανὶ καὶ Νύμφαις καὶ κοινὸν πᾶσι τοῖς παρόυσιν ἑστίας κρατῆρα· τοῖς δ' ἄλλαις ἡμέραις ἐπισκέπει τὰ τοῦ Λάμωνα ἔργα· καὶ ἔρῳν τὰ μὲν πεδία ἐν αὐλακί, τὰς δ' ἀμπελοὺς ἐν κλήματι, τὸν δὲ παράδεισον ἐν κάλλει· περὶ γὰρ τοῦ ἀνθῶν Ἄστυλος τὴν αἰτίαν ἀνελάμβανεν, ἥδετο περὶ τῶν καὶ τὸν Λάμωνα ἔπηνει καὶ Διούριον ἀφίσειν ἐπαγγέλλετο. Κατῆλθε μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ αἰπόλιον τὰς τ' αἴγας ὀφόμενος καὶ τὸν νεύοντα.

12. Ἰδὲ Νύξ μὲν οὖν εἰς τὴν ὄψιν ἔρριγεν, ὄχλον τοσούτων κίβωθῶν καὶ φορηθείσῃ· ὁ δὲ Δάφνις ἐστῆ· καὶ θύρα λατῶν αἰγῶν ἐξωστῆς, πῆραν νεορραφῆ κατὰ τῶν ὤμων ἐξηρηγμένους, κρατῶν ταῖς χερσὶν ἀμπελοῖς, τῇ μὲν ἀρτιπαγίς τυρούς, τῇ δὲ ἐρίφους γαλοθινούς. Ἦν ποτε Ἄπολλων Ἀκαμέδοντι θεγνύων ἰσοκλήρως, τοῖσδ' ἦν ὄϊς τὸτ' ὄφθη Δάφνις. Αὐτὸς μὲν οὖν εἶπεν οὐδὲν, ἀλλ' ἐρυθήματος πληροῦς ἔπειτα κάτω, προτείνας τὰ ὄφρα· ὁ δὲ Λάμων, « οὐδέποτε, ἦτοι, σοὶ, δίσποτα, τῶν αἰγῶν αἰπόλος. Σὺ μὲν ἐμοὶ πεντήκοντα νέμειν δέωκας καὶ δύο τράγους· οὗτος δὲ σοὶ πενήκοντα ἑκατὸν καὶ δέκα τράγους. Ὅψῃς ὡς ἄσπεροι καὶ τὰς τρίμας λάσαι καὶ τὰ κέρατα ἄσπεροι. Πενήκοντα δ' αὐτὰς καὶ μουσικὰς σύριγγας γούν ἐπιπέσειν πικρῶσι πάντα. »

13. Παροῦσα δὲ τοῖς λεγομένοις ἡ Κλεαρίστη, τῶν πενήκοντα τοῦ λεγόντος λαβεῖν καὶ κελύει τὸν Δάφνον ταῖς αἰγῶν ὄϊν ἐὼς σφίσει, καὶ ἐπαγγέλλεται πικρῶσι γομίσθαι χιτῶνα, χλαῖναν καὶ ὑποδήματα. Ὁ δὲ καλίστας αὐτοῦς ὡσπερ θέατρον, σὺς ἐπιτῆ σφῆρῃ καὶ ἐκ τῆς πῆρας τὴν σύριγγα προκομίστας, πρῶτα μὲν ὄϊνον ἐπέπνευσε· καὶ αἱ αἰγῆς ἐστῆσαν τὴς κεφαλὰς ὀφόμεναι· εἶτ' ἐπέπνευσε τὸ νέμιον· καὶ αἱ αἰγῆς ἐκίοντο, νέυσθαι κάτω· αἴθῃς διγυρὸν πύθωνας· καὶ ἄρῳα κατεκλίθησαν. Ἐσύρισέ τι καὶ αὐτὸς μέσσοι· αἱ δὲ, ὡσπερ λύκου προσόντας, εἰς τὴν κλῆρον ἀπέβησαν. Μετ' ὀλίγον ἀνακλητικὸν ἐβλήθητο καὶ ἐπέπνευσε τῆς ὄϊας, πῆρσιον αὐτῶ τῶν ποδῶν πικρῶσι πικρῶσι. Οὐδ' ἀνθρώπους οἰκίστας εἶδεν ἂν τις τῶν πενήκοντα προστάγματι δεσπότου. Οἱ τ' οὖν οὐκ ἔπειτα πρῶτον ἐκίοντο καὶ πρὸ πάντων ἡ Κλεαρίστη καὶ τὰ ὄφρα ἀποκόσασιν ὄμμασι κατῆ τ' ὅτι αἰπόλος καὶ προστάξῃ καὶ ἀνθρώπος εἰς τὴν ἑσπερίαν, ἀμπελοῖς ἔρριγεν καὶ τῷ Δάφνιδι, ἀφ' ὧν ἔρριγεν, ἐπερῆεν.

14. Ὁ δὲ μετὰ τῆς Νύξος ἥσθιε καὶ ἥδετο γεύοντα ἑσπερίαν, οὐλοῦσάν, καὶ εὐλαπὶς ἦν τεύξεσθαι

XIII. Tamen ista tunc temporis tractari non potuerunt. Namque adveniebat Dionysophanes una cum sua Clearista; turba erat jumentorum, servorum, vicorum atque mulierum. Inde autem componere cepit sermonem amatorium, eumque prolixum. Erat hic Dionysophanes a laice semicana, magnus autem et formosus, qui nec juveni cederet; quin et dives inter paucos, et in tantum probus, in quantum nemo alius. Hic, post adventum suum, prima die omnibus diis agri praesidibus sacra fecit, Cereri, Baccho, Pani, Nymphis, statuitque omnibus, quotquot aderant praesentes, cratera communem; reliquis diebus Lamoni inspexit opera: utque conspexit campum probe impressis sulcis aratum, vineam palustibus totam turgidam, hortum eleganter positum, (quod namque flores affinebat, Astylus omnem culpam in se receperat) impense delectabatur atque Lamoni laudibus extollens, insuper pollicitus est, se cum liberum manumissurum. Post haec etiam ad caprarum gregem descendit, capras caprarumque visurus.

XIV. Igitur Chloë in silvam aufugit, tantam turbam reverens et timens. At Daphnis hirsuta caprae foibe indutus substilit, ex humeris suspensam recens consultantem habens peram, tenens utraque manu, altera nempe recentes cascolos, altera haedulos lactentes. Si quando Apollo Laomedonti mercede parca servivit et armenta pavit, talis certe erat, qualis tunc visus est Daphni: qui sane ne verum quidem protulit, sed rubore suffusus deiecit oculos humi, muneraque porrexit. Lantion vero: Hic, inquit, here, caprarum tuarum custos es. Tu quidem quinquaginta mihi tradideras pascendas et binos luteos; hic usque ad centenas aurtas dedit et denos luteos. Vides, quam sint pingues, nitidaeque et villis densae, cornibusque integrae. Eas et musicas reddidit; fistula namque audita statim omnia imperata faciunt.

XV. His dictis aderat et Clearista et specimen ejus quod dictum erat sumere cupiens, jussit Daphnim capellam, ut solebat, fistula canere, insinuat promittens si id fecisset se cum tunica, lana et calcis muneraturam. Ille, in theatri modum illis dispositis, stans sub fago, e pera fistulam depromsit et primum quidem exillem inflando edidit sonitum, et statim capellae surreverunt capitibus erectis: deinde pastoralium coepit cantum, atque capellae capite in terram demisso pascere coeperunt: rursus suavem et argutum sonum edidit, et simul omnes reclinatae quieverunt. Tum quidem acutum insonuit; et illae, non secus ac lupo irruente, in silvam confugerunt. Paulo post receptui signum dedit; tum repente silva egressa prope pedes ipsius circum circa currere omnes coeperunt. Nemo unquam famulos vidit ita dicto audientes hero suo. Ceteri itaque omnes demirati fuere, praecipue vero Clearista, quae promissa hinc formoso et musico caprarum dona se persoluturam juravit. Reversaeque ad villam praedebant, et Daphnidi quaedam de sua misero, unde edebant, mensa.

XVI. Ille una cum Chloë hinc epulis fruebatur, delectabaturque gustando exquisitissimos oppidanorum cibos,

τοῦ γάμου, πείσας τοὺς δεσπότας. Ὁ δὲ Γνάθω
 προεικασθεὶς τοῖς κατὰ τὸ εὐπόλιον γεγενημένοις καὶ
 ἀβύσσου νομίζων τὸν βίον, εἰ μὴ τεύχεται Δάρνδος,
 περιπατῶντα τὸν Ἀστύλον ἐν τῷ παραδείσῳ φυλάξας
 5 καὶ ἀναγαγὼν εἰς τὸν τοῦ Διονύσου νεόν, πόδας καὶ
 χεῖρας καταβύθει. Τοῦ δὲ πυνθανομένου, τίνας ἐνεκα
 ταῦτα ἔρῃ καὶ λέγειν κειμένουτος καὶ θπουργῆσειν θα
 νόνοτος. Ὁλοῖται σοι Γνάθω, ἔρη. δεσπότα. Ὁ
 μίτρι νῦν μόνος τραπέζης τῆς σῆς ἔρῳν, ὁ πρότερον
 10 ἄνους ὅτι μὲν ἔστιν ὑπαιθέριον οἴνου γέροντος, ὁ
 κρείττους τῶν ἐρῆων τῶν ἐν Μυτιλήνῃ, τοὺς σοὺς
 ὀβριτυκῆς λέγων, μόνον λοιπὸν καλὸν εἶναι Δάρνι
 νομίζω. Καὶ τροφῆς μὲν τῆς πολυτελοῦς οὐ γεύομαι,
 καίτοι τοσοῦτον παρασκευαζομένων ἐκάστης ἡμέρας,
 15 κρεῖων, ἰχθύων, μελιτωμάτων. Ἡδέως δ' ἂν αἴτ' γε
 νόμος, πᾶν ἐσθίωμι καὶ φύλλα τῆς Δάρνδος ἀκούων
 σύριγγος καὶ ὑπ' ἐκείνου νερόμενος. Σὺ δὲ σῶσον
 Γνάθωνα τὸν σὸν καὶ τὸν ἀήτητον ἔρωτα νίκησον.
 Εἰ δὲ μὴ, σοὶ ἐπόμενοι τὸν ἔμὸν θεόν, ξιφίδιον λαβὼν
 20 καὶ ἐμπλήσας τὴν γαστέρα τροφῆς, ἐμαυτὸν ἀποκτενῶ
 πρὸ τῶν Δάρνδος θυρῶν· σὺ δ' ὀκλήτι καλεῖς Γναθω
 νάριον, ὥσπερ εἰώθεις παλῶν αἰεῖ.

12'. Οὐκ ἀντίσχε κλάοντι καὶ αἰδῖς τοὺς πόδας
 καταφύσονται, νεανίσκος μαγαλόφρων καὶ οὐκ ἀπειρος
 25 ἔρωτικῆς λύπης, ἀλλ' αἰτήσιν αὐτὸν παρὰ τοῦ πατρὸς
 ἐπηγγεῖλατο καὶ κομιεῖν εἰς τὴν πόλιν, αὐτῷ μὲν δοῦ
 λον, ἐκείνῳ δ' ἐρώμενον. Εἰς εὐθυμίαν δὲ καὶ αὐτὸς,
 ἐκείνον θάλων προάγειν, ἐπυθάνετο μειδιῶν, εἰ οὐκ
 αἰσχύνεται Ἀλκιμος υἱὸν φίλων ἀλλὰ καὶ σπουδάζει
 30 συγκατακλιθῆναι νέμοντι αἴγας μετρακίῳ· καὶ ἔμα
 ὑπεκρίνετο τὴν τραγικὴν δυσωδίαν μυσάττεισθαι. Ὁ δὲ,
 εἰα πᾶσαν ἔρωτικὴν μυθολογίαν ἐν τοῖς δσωτείοις πα
 παιδευμένος, οὐκ ἀπο σκοποῦ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ
 τοῦ Δάρνδος ἔλεγεν· Ὁυδαίς ταῦτα, εἰσποτα, ἐρα
 35 στῆς πολυπραγμονεῖ· ἀλλ' ἐν βῆσι ποτ' ἂν σώματι εὖρη
 τὸ κάλλος ἐάλωκε. Διὰ τοῦτο καὶ φωτοῦ τις ἠράσθη
 καὶ ποταμοῦ καὶ θηρίου. Καίτοι, τίς οὐκ ἂν ἐραστὴν
 ἠλέησεν, ὃν ἔδει φοβεῖσθαι τὸν ἐρώμενον; Ἐγὼ δὲ σώ
 ματος μὲν ἐρῶ δοῦλον, κάλλους δ' ἐλευθέρου. Ὁρᾷς,
 40 ὡς ἐκείνου μὲν τὴν κόμην ὁμοίαν ἔχει, λάμπουσι
 δ' ὑπὸ ταῖς ὀφρύσιν οἱ ὀφθαλμοί, καθάπερ ἐν χρυσοῦ
 σφαιρόνῃ ψηφίς; καὶ τὸ μὲν πρόσωπον ἐρυθρήματος
 μεσῶν, τὸ δὲ στόμα λευκῶν ὀδόντων, ὥσπερ ἐλέφαν
 45 τος. Τίς ἐκείθεν οὐκ ἂν εὖξαιτο λαβεῖν ἐραστῆς
 γλυκεία φιλήματα; Εἰ δὲ νέμοντος ἠράσθη, θεοὺς ἐμι
 μησάμεν. Βουκόλος ἦν Ἀγχίστης καὶ ἔσχεν αὐτὸν
 Ἀφροδίτη· αἴγας ἐνεμε Βράγγος καὶ Ἀπόλλων αὐτὸν
 ἐφίλησε· ποιμὴν ἦν Γανυμήδης καὶ αὐτὸν ὁ τῶν θλων
 βασιλεὺς ἤρπασε. Μὴ καταρρονῶμεν παιδοῦς, ᾧ καὶ
 50 αἴγας ὡς ἐρώμενας πειθομένας εἶδομεν· ἀλλὰ καὶ βῆσι
 μέναι ἐπὶ γῆς ἐπιτρέπουσι τοιοῦτον κάλλος, χάριν
 ἔχουμεν τοῖς Διὸς ἀετοῖς.

13'. Ἡδὴ γελᾶσας ὁ Ἀστύλος ἐπὶ τούτῳ μάλιστα
 τῷ λεχθέντι καὶ ὡς μεγάλους ὁ Ἔρως ποιεῖ σοφιστᾶς,

inque spem erigebatur, fore ut, dominis persuasis, haec
 nuptias consequeretur. Gnatho autem magis accensus
 is, quae apud capellas acciderant, nimisque vitalem sibi
 vitam ducens, ni Daphnide potiretur, Astylum in horto
 inambulantiem captavit et in Bacchi aedem abduxit, ubi
 ipsis pedes et manus osculari cepit. At illo sollicitante,
 cornam id faceret et imperante ut eloqueretur, quid rei
 esset, insuperque adjurante se nihil ipsi denegaturum,
 Actum est, inquit, here, de Gnathone tuo. Qui ad hoc
 usque tempus solum amabam mensam tuam, qui antebac
 jurabam, nihil esse magis lepulum, quam vitium vetustum,
 qui epulis Mytlenensis tuos obsoniorum conditores for
 mosiores esse affirmabam, nunc solum Daphnidei formosum
 esse censeo. Atque ne gustatis quidem conquistissimis
 illis dapibus, quarum singulis diebus ingens est apparatus,
 carnis, piscibus, libis melleis, libenter herbam ac frondes
 depascere in capellam conversus, Daphnidis modo aus
 cultans fistulam, et sub illius manu pasceus. Tu vero
 tuum servato Gnathonem, invictumque vince amorem.
 Sin minus, tibi per meum juro deum, iugione arrepto et
 aqualiculo hoc tibi usque repleto, memet occidam ad
 ipsas adeo Daphnidis fores. Tu vero haud amplius me
 vocabis Gnathonulum, ut assidue per jocam soles.

XVII. Ferre non potuit lacrimantem, iterumque pedes
 exosculantem, juvenis magnanimus et amantium doloris
 haudquaquam ignarus, illique pollicitus est, se a patre pe
 liturum Daphnidia, eumque ducturum in urbem sibi quidem
 mancipium, ipsi vero amasium. Cum autem vellet eum
 bono esse animo, interrogabat subridens, non quid eum
 puderet Lamonis filium amare et nihil non moliri, quo
 cum adolescentulo capras pascente rem haberet? Et simul
 simulabat, sese hircinum illum lactorem detestari. Gnatho
 contra, qui nullus non amatorios logos in ganeis didicisset,
 non alienum a re de se ipso et de Daphnide retulit: Nemo
 amatorum, domus, hirci curiose perscrutandis immoratur;
 sed in quoessque tandem corpore formam invenit, illa
 capitur: ideo et plantam nonnullus deperit, nec non
 flumen et feram. Et quidem quis non amantem miseratus
 fuerit, cui formidandus sit illo ipse, quem amat? Servile
 quidem corpus, at liberalem formam amo. Vides, ut
 illius coma hyacintho similis sit? ut fulgeant oculi sub su
 perciliis, veluti pala aurea inclusa gemma? ut illius facies
 rubore suffusa sit? ut illius oris dentes eboris instar can
 dicent? Et quis amator non omnibus votis contenderet
 inde dulcia sumere basia? Sin vero pastorem arsi, deos
 imitatus fecit. Bubulcus erat Anchises, attamen illum ha
 buit Venus. Capellas pascebat Branchus, et Apollo ipsum
 amavit. Pastor Ganymedes erat et illum caeli terraeque rex
 rapuit. Nec contemnamus puerum, cui etiam capellas
 veluti amantes, morigeras videmus. Immo potius, quod
 adhuc in terris manere tantam venustatem sinant, gratias
 agamus Jovis aequillis.

XVIII. Astylus cum ob hoc maxime dictum suaviter
 risisset, dixissetque magnos sophistas ab Amore formari,

εἰπόν, ἐπειρήσει καιρῶν, ἐν ᾧ τῷ πατρὶ περὶ Δάφνης
 διαλέξεται. Ἀκούσας δὲ τὰ λεγόμενα κρέφα πάντα
 ἢ Εὐδρόμος, καὶ τὰ μὲν τὸν Δάφνιν φιλοῦν, ὡς ἀγαθὸν
 νικητικόν, τὰ δὲ ἀγχομένους εἰ Γνάθωνος ἐμπαροίνημο
 5 γενήσεται τοιοῦτον κάλλος, αὐτίκα καταλέγει πάντ'
 ἐκείνῳ καὶ Λάμῳ. Ὁ μὲν οὖν Δάφνης ἐκπαλαίει,
 ἐγίνωσκεν ὅμα τῇ Χλόῃ τομῆται φυγεῖν ἢ ἀποθνήσκειν,
 κοινῶν κλαίειν λαβίων. Ὁ δὲ Λάμων προσκαλε-
 σάμενος ἔειπεν αὐτῆς τὴν Μυρτάλην. « Οἴχομαιθα,
 10 εἶπεν, ὦ γόνυ. Ἦκει καιρὸς ἐκαλόπταιν τὰ κρυπτά.
 Ἔρροι μοι Δάφνης καὶ τὰ λοιπὰ πάντα· ἄλλ', οὐ μὲν
 τὸν Πῆνα καὶ τὰς Νύμφας, οὐδ' εἰ μέλλω βοῆς, φα-
 σίν. ἐν οὐδῶν καταλείπεσθαι, τὴν Δάφνης τύχην,
 ἧς τις ἐστίν, οὐ σιωπήσομαι, ἀλλὰ καὶ ὅτι εὐρον ἐκ-
 15 κείμενον ἔρω καὶ ὅπως τρεφόμενον μηνύσω καὶ ὅσα
 εὐρον συνεκείμενα δείξω. Μαθήτω Γνάθων ὁ μιαιφόνος,
 εἷος ὅν εἰων ἔρω. Παρασκευάζε μοι μόνον εὐτρεπῆ
 τὰ γνωρίσματα. »

19. Οἱ μὲν ταῦτα συνλέμενοι, ἀπήλθον εἰς αὐτὰ
 20 λει. Ὁ δ' Ἀστύλος σχολῆν ἀγῶνι τῷ πατρὶ προσ-
 ρυεῖς, αἰτεῖ τὸν Δάφνιν εἰς τὴν πόλιν καταγαγεῖν, ὡς
 καλὸν τ' ὄντα καὶ ἀγροικίας κρείττονα καὶ ταχέως ὑπὸ
 Γνάθωνος καὶ τὰ ἀστοκὰ διδύχθηται δυνάμενον. Χαί-
 ρου δὲ πατὴρ δέσπον καὶ μεταπεμφόμενος τὸν Λάμωνα
 25 καὶ τὴν Μυρτάλην, εὐηγγελίζετο μὲν αὐτοῖς, ὅτι
 Ἀστούλου θεραπεύσει λοιπὸν ἀντ' αἰγῶν καὶ τράγων
 Δάφνης ἐπηγγέλετο δὲ ὅσα ἀντ' ἐκείνου δώσειν αὐτοῖς
 αἰπόλους. Ἦνταυθ' ὁ Λάμων, πάντων ἤδη συνερωτη-
 κόντων καὶ ὅτι καλὸν ἐμόδοσον ἔχουσιν ἡδομένον, αἰ-
 30 τήσας λόγον, ἤρξατο λέγειν· Ἀκούσον, ὦ δέσποτα,
 παρ' ἀνδρὸς γέροντος ἀληθῆ λόγον· ἐπόμενον δὲ τὸν
 Πῆνα καὶ τὰς Νύμφας ὡς οὐδὲν ψεύσομαι. Οὐκ εἶμὲν
 Δάφνης πατὴρ, οὐδ' εὐτύχησέ ποτε Μυρτάλην μήτηρ
 γενέσθαι. Ἄλλοι πατέρες ἐβέθησαν τοῦτον, ἴσως παι-
 35 ὄντων πρεσβυτέρων αἰεὶ ἔχοντες· ἐγὼ δ' εὐρον ἐκείμε-
 νον καὶ ὑπ' αἰγῆς ἐμῆς τρεφόμενον ἦν καὶ ἀποθανούσαν
 ἔταξα ἐν τῷ περιήπῳ, φιλοῦν, ὅτι ἐποίησε μητρός
 ἔστα. Εὐρον αὐτῶ καὶ γνωρίσματα συνεκείμενα·
 ἐμὸν γὰρ, δέσποτα, καὶ φυλάττω· τύχης γὰρ ἔστι μεί-
 40 ζονος ἢ κατ' ἡμῶς σύμβολα. Ἀστούλου μὲν οὖν εἶναι
 ὄντων αὐτὸν οὐκ ὑπερχαναῖ, καλὸν οἰκίτην καλοῦ καὶ
 ἀγαθῶ δεσπότου· παροίνημα δὲ Γνάθωνος οὐ δύνχμαι
 τρεφῆν γενόμενον, ἐς ἐς Μυρτάλην αὐτὸν ἀγειν ἐπὶ
 45 τρεκαίων ἔργα σπουδάζει. »

Κ'. Ὁ μὲν Λάμων ταῦτ' εἰπόν ἰσιώπησε καὶ
 50 τὸν ἀφῆκε δάμαρτα. Τοῦ δὲ Γνάθωνος θρασυνομί-
 ου καὶ πύχης ἀπειθεύσας, ὁ Διονυσόφανος τοῖς εἰ-
 κασίαις ἐκπαλαίει, τὸν μὲν Γνάθωνα σιωπῆν ἐκέλευσε,
 σφοδρὰ τῆς ὀργῆς εἰς αὐτὸν τοῖσποιοῦσας· τὸν δὲ Λά-
 μωνα πάντῳ ἀνέειπε καὶ παρεκελεύετο τὴν ἀλήθειαν λέγειν,
 55 ἀπὸ ἡμῶν πλάττειν μύθους ἐπὶ τῷ κατέχειν τὸν υἱόν.
 Ὡς δ' ἔπειθε ἦν καὶ κατὰ πάντων ὤμου ὕδων καὶ ἐδί-
 κητο βραχυτέρην ὑβρίον, εἰ τι ψεύδεται, παρακαθήμενος
 οὐκ ἠκασίαις ἰσασάμενος τὰ λεγόμενα. « Τί δ' ἔ-

circumspectare commodum tempus coepit, quo suum pa-
 trem de Daphnida alloqui posset. Endromus subauscultavit,
 quaecunque locuti fuerant, clanculum, et, cum
 Daphnim, ut optimum juvenem, diligens, tum agre ferens,
 quod tam elegans juvenis libidino esset futurus lascivo
 Gnathoni, extemplo omnem rem aperuit et Daphnidi ipsi
 et Lamoni. Daphnis igitur, animo consternatus, simul
 cum Chloae se in fugam dare constituit, vel vitae finem sibi
 poutre, ea quoque comite adscito. At Lamon, evocata
 foras Myrtala, Perihmus, inquit, mea uxor. Adest tempus,
 ea revelandi, quae hactenus tecta fuere. Daphnis perit
 nihil et reliqua omnia: sed Panem atque Nymphas testor,
 etiamsi, quod aiunt, bos in stabulo sim relinquendus, Daph-
 nidis fortunam nequaquam reticebo; sed, quod inveni
 expositum, dicam, quomodo educatus fuerit indicabo
 et quae cum illo exposita fuerint ostendam. Discat sce-
 lestus iste Gnatho et quis sit ipse et quos amare audeat.
 Tu modo cura, ut haec mihi monumenta sint promta.

XIX. Sic ubi inter ipsos convenit, se intro receperunt.
 Astylus ad patrem otium agentem advolans, pelisit, ut
 Daphnim sibi liceat in urbem abducere, utpote formosum
 praestantiorumque, quam qui ruri degat et brevi temporis
 spatio a Gnathone urbanos mores edocendum. Lubens pa-
 ter concessit, atque accessit Lamoni ac Myrtala latum
 afferbat nuntium, quod, pro capris hircisque, Astylo deinceps
 daturus sit operam Daphnis; pollicitus, pro illo duos
 illis se daturum caprarios. Tum Lamon, cum jam omnes
 confluisissent atque, quod formosum essent habituri conser-
 vum, lirtarentur, dicendi copiam petiit, sioque profari cepit:
 Audi, here, ex viro sene verum sermonem: juro Panem
 Nymphasque, me nihil falsi esse dicturum. Non sum
 ego Daphnidis pater, neque tam beata fuit Myrtale, ut
 mater existeret. Alii parentes hunc exposuerunt infantu-
 lum, forsam grandiorum liberorum satis habentes. Ego
 inveni illum expositum et a capra mea nutritum, quam
 etiam mortuam in horti ambitu sepelivi, magno illum amore
 prosequens, quod matris officia praestitisset. Inveni et
 monumenta quaedam cum illo exposita; confiteor, domine,
 atque assero ista; fortune namque altioris, quam ut nobis
 convenire possint, haec sunt indicia. Servum autem illum
 esse Astylli, videlicet famulum pulchrum domini pulchri
 atque boni, non aspernor; at illum Gnathonis libidini ex-
 poni, id nullo modo tolerare possum; enim eum Gnatho
 ilico Mytilenen adducat, ut multibria patiatur.

XX. His dictis Lamon, multas in lacrimas effusus, con-
 tuit. Cum autem Gnatho audacius esferretur, verberaque
 minaretur, Dionysophanes dictis obstupefactus, Gnathoni
 silentium imperavit, torve auperclia in ipsum intorquens;
 et Lamonem iterum interrogavit et jussit, ut ipsi vera re-
 sponderet, neque consimilia fabulis confingeret, quo sic
 illum retinere posset. Cum autem Lamon firmus in ver-
 bis persisteret, perque omnia juraret deos, seque ad ques-
 tionem offerret, et quid mentitus fuisset, assidente Clea-
 rista, dicta examinabat. Quare Lamon mentiretur, cum

επιπέσει Λάμων, μέλλον ἄνθ' ἑνὸς δυο λαμβάνειν κί-
πολους; Πῶς δ' ἂν καὶ ταῦτ' ἐπλάσεν ἄγροικος; Οὐ
γὰρ εὐθὺς ἦν ἀπίστον ἐκ τούτου γέροντος καὶ μη-
τρὸς εὐτελοῦς υἱὸν καλὸν οὕτω γενέσθαι; »

ΚΑ'. Ἴδῶκε μὴ μαντεύεσθαι ἐπιπέδον ἀλλ' ἔρη
τὰ γνωρίσματα σκοπεῖν, εἰ λαμπρῆς καὶ ἰσοδοξίας
τόλμας. Ἀπὴν μὲν Μυρτιάδῃ κομισθεὶς πάντα φυ-
λαττόμενα ἐν πήρᾳ παλαιῇ. Κομισθέντα δὲ πρῶτος
Διονυσόφαντος ἐπέδραπε καὶ ἰδὼν γλανθίδιον ἀλουργίς,
πορπαῖν χρυσήλατον, ζιφίδιον ἱερανοτόκοπον, μέγα
βράχαι, ὃ Ζεὺς δέσποτα, καλεῖ τὴν γυναικῆ θεασομένην.
Ἢ δ' ἰδοῦσα μέγα καὶ ἀδελφῆ βοᾷ· ὦ φίλαι
Μύραι! οὐ ταῦθ' ἡμεῖς συνεβέβηκαμεν ἰδίῳ παιδί;
Οὐκ εἰς τοῦτους τοὺς ἀγροὺς κομισθεῖσαν Σωφροσύνην
ἀποστειλάμεν; Οὐκ ἄλλα μὲν οὖν, ἀλλὰ ταῦτα. Φίλ'
ἄνερ ἡμέτερόν ἐστι τὸ παιδίον· σὺς υἱὸς ἐστὶ Δάρνιος
καὶ πατρὸς εἶμιεν αἴγας. »

ΚΒ'. Ἴτι λαγούσας αὐτῆς καὶ τοῦ Διονυσόφαντος
τὰ γνωρίσματα φιλοῦντος καὶ ὑπὸ περιττῆς ἡδονῆς
θαυρόντος, ὃ Ἄστυλος συνεῖς ὡς ἀδελφός ἐστι, βίβας
βοιμάτιον, εἶσι κατὰ τοῦ παραδείσου, πρῶτος τὸν
Δάρνιον φίλησαι θέλων. Ἴδὼν δ' αὐτὸν ὁ Δάρνιος
θεῶντα μετὰ πολλῶν καὶ βροῦντα, Δάρνι, νομίσας ὅτι
συλλαθεῖν οὐκ ἐβουλόμενος τρέχει, βίβας τῆς πήραν
καὶ τὴν εὐρίγγα πρὸς τὴν θάλατταν ἐφέρετο βίβαν
ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς μεγάλης πέτρας. Καὶ ἴσως ἂν, τὸ
καϊνότατον, εὐρεθίς ἀπωλόλει Δάρνιος, εἰ μὴ συνεῖς
ὁ Ἄστυλος ἰδοῖα πάλιν· Στῆθι, Δάρνι, μηδὲν φοβη-
θῆς ἀδελφός εἰμὶ σοῦ, καὶ γονεῖς οἱ μέχρι νῦν εἰσπό-
ται. Νῦν ἡμῖν Λάμων τὴν αἴγα εἶπε καὶ τὰ γνω-
ρίσματα ἔδειξεν ὅρα δ' ἐπιστραφεῖς, πῶς ἴσοι φαῖδροι
καὶ γελῶντες. Ἄλλ' ἐμὲ πρῶτον φίλησον· ὄμνυμι δὲ
τὰς Νύμφας, ὅς οὐ ψεύδομαι. »

ΚΓ'. Μόλις οὖν μετὰ τοὺς ὄρκους ἔστη καὶ τὸν
Ἄστυλον τρέχοντα περιέμεινε καὶ προσελθόντα κατα-
φίλησεν. Ἐν ᾧ δ' ἐκεῖνον ἐφίλει, πλήθος τὸ λοιπὸν
ἐπιρραῖ θαραπόντων, θαραπαινῶν, αὐτὸς δὲ πατήρ, ἢ μή-
τηρ μετ' αὐτοῦ. Οὕτω πάντες περιέβαλλον, κατα-
φίλουσαν χαίροντες, κλάοντες. Ὁ δὲ τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα πρὸ τῶν ἄλλων ἐφιλορρονεῖτο· καὶ, ὡς
πάλαι εἰδώς, προσεστερνίζετο καὶ ἐξελεῖν τῶν περι-
βολῶν οὐκ ἠθέλει· οὕτω φύσις ταχέως πιστεύεται.
Ἐξελάθετο καὶ Χλόης πρὸς ὀλίγον. Καὶ ἰδὼν εἰς τὴν
ἐπιφυλιν, ἐσθῆτά τ' ἔλαθε πολυτελεῆ καὶ παρὰ τὸν πα-
τέρα τὸν ἴδιον καθεσθίεις ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος οὕτως·

ΚΔ'. « Ἐγγημα, ὦ παιδες, κομιδῆ νέος. Καὶ χρό-
νου διεληθόντος ὀλίγου, πατήρ, ὡς ᾤμην, πύτυχῆς ἐγεγόνειν·
ἐγένετο γάρ μοι πρῶτος υἱὸς καὶ δευτέρα θυγά-
τηρ καὶ τρίτος Ἄστυλος. Ἄμην ἱκανὸν εἶναι τὸ γένος
καὶ γενόμενον ἐπὶ πᾶσι τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκα, οὐ
γνωρίσματα ταῦτα συνεκθίεις, ἀλλ' ἐντάφια. Τὰ δὲ
τῆς τύχης ἄλλα βουλεύματα. Ὅ μιν γὰρ προσβύτε-
ρος παῖς καὶ ἡ θυγάτηρ ὁμοίᾳ νόσῳ μίθς ἡμέρας ἀπέ-
λόντο· σὺ δὲ μοι προνοία θεῶν ἐσθῆς, ἵνα πλείους

pro uno duos accepturus sis capraros? Quomodo siue com-
mentitus fuisset homo rusticus? Nonne statim fuerat incre-
dibile, ab tali senectione atque matre vili filium tam insigni
forma progentum fuisse?

XXI. Placuit non ulterius conjecturis inhaerere sed ipsa
inspicere monumenta num illa splendidioris insigniorisque
fortunae essent. Abiit Myrtale, cuncta allatura, quae ve-
luta in pera asservabantur. Allata primus inspieiebat
Dionysophanes, visisque chlamydica purpurea, stibula ex
auro fabrefacta, gladiolo eburneo habente capulum, va-
lente exclamando, o Jupiter dominator! advocavit uxorem
ut et ipsa intueretur. Quae ut vixit altum et ipsa exclama-
vit: Carae Parcae! Nonne haec sunt, quae una cum
nostro filiolo exponenda curavimus? Nonne haec in hos ip-
sos agros asportataram Sophrosynen misimus? Non sunt alia
certe sed ipsamet haec sunt. Marite carissime, nostra haec
proles: tuus filius Daphnis est et paternas capellas pavit.

XXII. Illa adhuc loquente, Dionysophaneque signa haec
deosculante, praerque nimio gaudio lacrimas fundente,
Astylus intelligens, suum esse fratrem, statim abjecto pallio,
cursum tendebat per hortum, primus osculari Daphnium vo-
lens. Cum autem Daphnis illum currentem videret, mul-
tus stipatum, clamantemque, Daphni, ratus illum accurrere,
ut ipsi manus injiceret, pera fistulaque abjectis, ad mare
ferabatur, se praecipitem de excelsa petra daturus. Et for-
tasse, quod novum et insolens, inventus perisset Daphnis,
nisi, re intellecta, Astylus clamasset iterum: Siste gra-
dum, Daphni, et nihil reformida. Frater tuus sum, et
parentes tui sunt, qui haec tuis heri exstiterunt. Nunc
nobis Lamon de capra rem omnem narravit et monumenta
ostendit. Vide, conversus, quam laeti incedant, quamque
hilaris vultu. Verum mo primum osculeris: juro per Nym-
phas me nihil mentiri.

XXIII. Vix post iusjurandum hoc stetit et Astylum oc-
currentem expectavit atque accurrentem osculo excepit.
Interea laeti, dum illum osculatur, cetera multitudo serro-
rum ancillarumque affluit, quoniam et pater una cum matre.
Illi omnes illum amplexabantur, deosculabantur cum gaudii
atque metu. At Daphnis patrem et matrem ante alios ten-
errimo affectu complectebatur, et quasi jam pridem nos-
set, pectori applicabat, exireque amplexibus recusabat:
tam cito sibi invenit naturam fidem. Et Chloes in breve
tempus obviscebatur. Cumque jam venisset ad villam,
pretiosam accepit vestem, juxtaque genuinum patrem col-
locatus, eum ad hunc modum sermocinantem auscultavit.

XXIV. Uxorem duxi, mei filium, admodum juvenis, atque
exiguo interjecto temporis spatio, genitor, ut ego arbitrabar,
fortunatus eram. Primus enim partus filius erat, alter filia,
tertius Astylus. Ratus itaque haec sufficere generi nostro,
prognatum post omnes hunc puellum exponendum curavi;
expositis his una, non veluti monumentis, verum polina ut
funebribus ornamentis. Aliter visum fuit fortunae. Natu
quippe major filius et ipsa filia eodem morbo uno die pe-
runt; at tu deorum providentia mihi servatus es, quo

ἔρχομαι χειραγωγός. Μητ' οὖν σὺ μοι μητρικακή-
σαι πατὴρ τῆς ἐλευθερίας· ἔκων γὰρ οὐκ ἐβούλευσάην
μητὶ σὺ δουκλῆς, Ἀστύλε, μέρος ἀπρόβλεπτον ἀντὶ
παισὶ τῆς οὐσίας· κρείττον γὰρ τοῖς εὖ φρονούσιν
ἀλλότριον κτήμα οὐδὲν· ἀλλὰ φιλεῖτε ἀλλήλους καὶ χρη-
μάτων γ' ἕνεκα καὶ βασιλευσὶν ἐρέσετε. Πολλὴν
καὶ γὰρ ἐγὼ ὑμῖν καταλείβω γῆν, πολλοὺς δ' οἰκίτας
ἀγέλας, χρυσόν, ἀργυρὸν, ἅς' ἄλλα εὐδαίμωνων κτή-
ματα. Μόνον ἐξαιρέτων τούτου Δάρνιδι τὸ χωρίον δι-
δομαί καὶ Λάμιονα καὶ Μυρτάλην καὶ τὰς ἀγῆς δε-
δοτὰς ἔεμεν. *

ΚΙ'. Ἐπὶ αὐτοῦ λέγοντος, Δάρνις ἀναπαύσας,
καλῶς με, ἔπε πατέρ, ἀνέμνησας. Ἄπειται τὰς
ἀγῆς ἀπάξων ἐπὶ ποτῶν, αἱ ποὺ νῦν διψῶσαι περιμέ-
νωσαι τὴν σάραγγα τὴν ἐμὴν, ἐγὼ δ' ἐνταυθὶ καθίζο-
μαι. * Ἦδὺ πάντες ἐξεγέλασαν, ὅτι δεσπότης γεγονη-
μένος, ἐπὶ ὧμαι εἶναι αἰπόλος. Κάκεινας μὲν θερα-
πειάων ἐπέβαλε τις ἄλλος· οἱ δὲ ὄψαντες Διὶ Σωτήρι,
στυμφοῖσι συσεκράσαν. Εἰς τοῦτο τὸ συμπόσιον μό-
νον οὐκ ἦκε Γναθῶν· ἀλλὰ φοβούμενος ἐν τῷ νεῦ τῷ
Διονύσῳ καὶ τῇ ἡμέραν εἶμειν καὶ τὴν νόκτα, ὡσπερ
ἰκίστης. Τραγῆς δὲ φήμας εἰς πάντας ἐκθύσας, ὅτι
Διονυσσομένης ἔδρεν υἱόν, καὶ ὅτι Δάρνις ὁ αἰπόλος
δεσπότης τῶν ἀγρῶν ἐβρέθη, ἅμ' ἔτι συνέτρεχον ἄλλοι
ἀλλοτρίων, τῶ μὲν μερακίῳ συνηδόμενοι, τῷ δὲ πα-
τρὶ αὐτοῦ δῶρα κομίζοντες· ἐν οἷς καὶ ὁ Δρύας πρῶτος,
ὁ τρίτον τῆς Χλόης.

ΚΓ'. Ὁ δὲ Διονυσσομένης κατείχε πάντας, κοινω-
νός μετὰ τὴν εὐφροσύνην καὶ τῆς ἐορτῆς ἰσομήνους.
Παρτοκρίστον δὲ πολλὰς μὲν οἶνος, πολλὰ δ' ἄλευρα,
ὄρνιθας θείας, γοῖροι γαλαθῆνοι, μελιτώματα ποι-
κίλῃ· καὶ ἱερτὰ δὲ πολλὰ τοῖς ἐπιχωρίαις θεοῖς εἴθετο.
Ἐνταυθὶ δὲ Δάρνις συναθροίσας πάντα τὰ ποιμενικά
κτῆματα διένειμεν ἀνάθηματα τοῖς θεοῖς. Τῷ Διο-
νύσῳ μὲν ἀνέθηκε τὴν πῆξιν καὶ τὸ δῆρμα, τῷ Πανὶ
τὴν σάραγγα καὶ τὸν πλαγίαυλον, τὴν καλαύροπα ταῖς
Νυμφαῖς καὶ τοὺς γαυλοὺς οὖς αὐτὸς ἐτεκτῆναιτο. Ὁ-
πίω δ' ἔρα τὸ σύνθετος ζευξούσης εὐδαιμονίας τερπνο-
τατος ἔσται, ὡςτ' ἐδάκρυεν ἐφ' ἑκάστῳ τούτων ἀπαλ-
λαττομένως· καὶ οὕτε τοὺς γαυλοὺς ἀνέθηκε πρὶν
σμεῖσθαι, οὕτε τὸ δῆρμα πρὶν ἐνδύσασθαι, οὕτε τὴν
σάραγγα πρὶν σφύσαι· ἀλλὰ καὶ ἐβόησεν αὐτὰ πάντα
καὶ τὰς οἴκας προσέειπε καὶ τοὺς τραγῶς ἐκάλεισεν ὀνο-
μασθί. Τῆς μὲν γὰρ πηγῆς καὶ ἔπιεν, ὅτι πολλὰκις
καὶ μετὰ Χλόης. Ὁπίω δ' ὁμολόγηε τὸν ἔρωτα καί-
ον παρὰφύλακτον.

ΚΔ'. Ἐν ᾧ δὲ Δάρνις ἐν θεσίαις ἦν, τάδε γίνεται
παρὰ τὴν Χλόην. Ἐκάλητο κλόουσα εἰς αἰκὴς ἦν·
Ἐβελήθητό μου Δάρνις. Ὀνειροπολεῖ γάμου πλου-
τατος. Ἦ γὰρ αὐτὸν ἀμύνειν ἀντὶ τῶν Νυμφῶν τὰς
οἴκας ἐκείνου· Κατέλιπε ταύτας ὡς καὶ Χλόην. Ὁ δὲ
ἔπιεν ταῖς Νυμφαῖς καὶ τῷ Πανὶ ἐπιβόησεν ἰδὲν
Λύκον. Ἐβρέν ἴσως παρὰ τῇ μητρὶ θεραπεύσας ἑαυ-
τὸν ἀποπύουσα. Χαίρειται ἐγὼ δ' οὐ ζήσομαι. *

plures in senectute manufactores habebimus. Cave un-
quam male volo in me sis animo ob hanc tui expositionem ;
volente enim animo et haud proquam a me consultum est.
Neque est, Astyle, quod dolens, licet pro asse remissem
totius hereditatis accepturus. Hominiibus enim sapientibus
nulla fratre praestantior est possessio. Quia immo vos
mutuo amate, et quod opes vel cum regibus contendite.
Magna enim vobis latifundia ego relinquam, multos famu-
los industrios, aurum, argentum, et quaecumque alia divites
possidere solent. Praecipuum tantum Daphnidi hunc
agrum do, nec non Lamionem atque Myrtalam, ipsaque
quae huiusmodi pavid, capellas.

XXV. Illo etiamnum loquente, Daphnis prostratus, rerte
illa, inquit, nulli in memoriam revocasti. Exco capras
ducturus ad potum, quae alueli sitientes meam expectand
fistulam; ego vero hic sedeo. Riserunt suaviter omnes,
quod dominus factus, etiamnum caprarius esse vellet. Et
alius quidem missus fuit, qui illarum curam ageret; hi au-
tem, sacris Jovi Servatori factis, laeti aglaverunt convi-
vium. Ad hoc solus non accessit Gnaetho, qui, timore per-
cussus, in Bacchi fano, tanquam supplex, diem atque
noctem mansit. Cum autem fama ad omnium aures per-
venisset, Dionysophanem animum invenisse filiam, atque
Daphnim illum caprarium, agrorum dominum factum fuisse,
prima luce alii aliunde confluerunt, adolescenti gratulan-
tes, patri autem munera conferentes; inter quos primus
Dryas, qui Chloen aluerat.

XXVI. Omnes autem detinuit Dionysophanes, ut post
hanc laetitiam etiam festo interessent. Ingens autem erat
vini apparatus, nec minor farinae, aves palustres, porcelli
subreami, mellearum placentarum sentamenta varia; multae
etiam victimae diis patris mactabantur. Tum Daphnis,
reculis omnibus pastoralibus collectis, donaria diis distri-
buit: Baccho quidem peram atque pellerem consecravit, Pani
vero fistulam et tibiā obliquam, pedum autem Nymphis,
sicut et mulcralia, quae ipse fabricaverat. Adeo autem
id, cui assuevimus, nova et insolenti fortunae prosperitate
acceptius esse solet, ut exciderint ipsi lacrimae ad haec sin-
gula, dum his quasi valediceret, nec ante mulcralia diis
oblulerit quam in illis nutrisset, neque pellem quam eam
induisset, neque fistulam quam ea cecinisset; quin singula
quoque illa deosculatus et capellas allocutus fuit, hircosque
compellavit nominatim. De fonte quoque bibit quod sac-
pius et cum Chloē indidem bibisset. Nondum tamen suum
amorem constebatur, occasione imminens.

XXVII. Quo tempore autem Daphnis sacris faciendis va-
cabat, ita se habebant res Chloēs. Sedebat plorans, ut par-
erat: Mei obitus est Daphnis; scilicet opulentas nuptias
mente agitat. Cui bono enim ipsum ad iurandum per
capras, pro eo, quod per Nymphas illi ego dederam, victi-
mum adegi? Et illas, ut Chloen, reliquit. Ne quidem cum
sacra Nymphis et Pani laeret, cum vel vendenda Chloē
desiderium cepit. Forsan apud matrem nactus est ancillae
me praestantiores. Valeat; ego amplius non vivam.

ΚΖ. Ταῦτα λεγούσιν, ταῦτ' ἐνοούσας, ὁ Λάμπης
 ὁ βοσκὸς μετὰ χειρὸς γεωργίᾳς ἐπιστάς ἤρπασεν
 αὐτὴν, ὡς οὕτε Δάφνιδος εἶ γεμῆσαντος καὶ Δρύαντος
 ἰκτείνον ἀγαπήσαντος. Ἢ μὲν οὖν ἐκοιμήτο βροῦσα
 5 ἐλευσίαν· τῶν δὲ τις ἰδόντων ἐμήνυσε τῇ Νάπῃ, κἀκείνη
 τῇ Δρύαντι καὶ ὁ Δρύας τῇ Δάφνιδι. Ὁ δ' ἔξω τῶν
 ῥυτίων γενόμενος, οὗτ' εἶπευ πρὸς τὸν πατέρα ἐτόλμα
 καὶ καρτερὸν μὴ δυνάμενος, εἰς τὸν περίηπον εἰσελθὼν
 ἠδύρετο· « ὦ πατρῷ, ἀνευρέτως, λέγω. Πόσον ἦν
 10 μοι κρείττον νέμειν; Πόσον ἦμην μακραιώτερος, θεῶν;
 ὦν; Τότ' ἔδελπον Χλόην, τότε (κατερίσκον) αὐτήν, νῦν
 δὲ τὴν μὲν Λάμπης ἀρπάσας οἴχεται, νυκτὸς δὲ γενο-
 μένης συγκαταμάσσεται. Ἐγὼ δὲ πῖνον καὶ τροφὴν καὶ
 15 ὄμωσα. »

ΚΘ. Ταῦτα τοῦ Δάφνιδος λέγοντος, ἤκουσεν ὁ
 Γνάθων ἐν τῷ παραδείσῳ λινθάνων· καὶ καιρὸν ἔκειν
 διαλλαγῶν πρὸς αὐτὸν νομίζων, τινὰς τῶν τοῦ Ἀστύλου
 νεανίσκων προσλαβὼν μεταδιώκει τὸν Δρύαντα. Καὶ
 20 ἤξισθαι κελύσας ἐπὶ τὴν τοῦ Λάμπιδος ἔπαυλιν, συν-
 ἔτεινε δρόμον· καὶ καταλαβὼν ἄρτι εἰσπαγόντα τὴν
 Χλόην, ἐκείνην τ' ἀφαιρείται καὶ ἀνθρώπους γεωργοῦς
 συνηλόησε πληγαῖς. Ἐσπούδαζε δὲ καὶ τὸν Λάμπιν
 δῆσας ἀγειν ὡς αἰχμάλωτον ἐκ πολέμου τινός, εἰ μὴ
 25 φθιάσας ἀπέδρα. Κατορθώσας εἰς τηλικούτον ἔργον,
 νυκτὸς ἀρχομένης ἱπανέργεται. Καὶ τὸν μὲν Διονυ-
 σοφάνην εὐρίσκει καθυδόντα, τὸν δὲ Δάφνιν ἀγρυ-
 πνοῦντα καὶ εἶ ἐν τῷ περικήπῳ θαυρόντα. Προσ-
 ἄγει δὴ τὴν Χλόην αὐτῇ καὶ εἰδοῦς διηγείται πάντα·
 30 καὶ δεῖται μηδὲν εἶναι μνησικακούντα δοῦλον ἔχειν οὐκ
 ἄχρηστον, μηδ' ἀφελέσθαι τραπέζης, μεθ' ἣν τιθνή-
 ζεται λιμῶ. Ὁ δ' ἰδὼν καὶ ἔχων ἐν ταῖς χερσὶ τὴν
 Χλόην τῷ μὲν ὡς εὐεργέτῃ διηλλάττετο, τῇ δ' ὑπὲρ
 τῆς ἀμελείας ἀπειλογεῖτο.

35 Α'. Βουλευομένοις δ' αὐτοῖς ἰδοῦσι τὸν γάμον κρύ-
 πτειν, ἔχειν δὲ κρύφα τὴν Χλόην πρὸς μόνην δημολο-
 γήσαντα τὸν ἔρωτα τὴν μητέρα. Ἄλλ' οὐ συνεχίρει
 Δρύας, ἤξιου δὲ τῷ πατρὶ λέγειν καὶ πείσειν αὐτὸς
 ἐπηγγέλλετο. Καὶ γενομένης ἡμέρας, ἔχων ἐν τῇ
 40 πύρρῃ τὰ γνωρίσματα πρόσεισι τῷ Διονυσοφάνει καὶ τῇ
 Κλεαρίστῃ καθυμένοις ἐν τῷ παραδείσῳ· παρῆν δὲ καὶ
 ὁ Ἀστύλος καὶ αὐτὸς ὁ Δάφνις· καὶ σιωπῆς γενομένης,
 ἤρξατο λέγειν· « Ὁμοία με ἀνάγκη Λάμῳ τὰ μέχρι
 νῦν ἄρρητα ἐκέλευσε λέγειν. Χλόην ταύτην οὗτ'
 45 ἐγέννησα, οὗτ' ἀνέθρεφα· ἀλλ' ἐγέννησαν μὲν ἄλλοι,
 καμμένην δ' ἐν ἀντρῷ Νυμφῶν ἀνέθρεψαν οἷς. Εἶδον
 τοῦτ' αὐτὸς καὶ ἰδὼν θαύμασα καὶ θαυμάσας ἔθρεφα.
 Μαρτυρεῖ μὲν καὶ τὸ κάλλος, εἶκοι γὰρ οὐδὲν ἡμῖν·
 μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὰ γνωρίσματα, πλουσιώτερα γὰρ ἢ
 κατὰ ποιμένα. Ἴδετε ταῦτα καὶ τοὺς προσήκοντας τῇ
 κόρῃ ζητήσατε, ἂν ἀξία ποτὲ Δάφνιδος φανῇ. »

ΑΑ'. Τοῦτ' οὕτε Δρύας ἀσκόπως ἔρριψεν, οὕτε
 Διονυσοφάνης ἀμελῶς ἤκουσεν, ἀλλ' ἰδὼν εἰς τὸν
 Δάφνιν καὶ δριῦν αὐτὸν χλωριῶντα καὶ κρύφα θα-

XXVIII. Tana dicentem, tana volutantem animo, Lam-
 pis armentarius, una cum rusticorum manu subito adstans
 eam rapuit, quasi Daphnis eam jam non docturus esset et
 Dryas contentus foret, si Lampis eam duceret. Illa itaque
 auferebatur miserandum clamans; ceterum quidam ex illis,
 qui hoc viderant, hujus facti indicium facit Napa, illa
 Dryanti, Dryas Daphnidi; qui jam sui non compos, neque
 patri dicere audebat et tamen sic durare non poterat. Igitur
 horti ambitum ingressus, lamentabatur dicens: Quam
 triste est mihi, agnitum et repertum fuisse? Quanto melius
 mecum agebatur, cum pecus pascebam? Quanto eram bea-
 tior, cum serviebam? Tunc videbam Chloen, tunc (occul-
 tabar) eam, nunc vero Lampis illa abrepta abijt, nocteque
 cepta cum illa cubabit. Ast ego potui indulgeo, deliciis
 diffuso et frustra Panem, capras atque Nymphas juravi.

XXIX. Hæc dicentem Daphnim Gnatho in horto delites-
 cens audivit, horamque adesse ratus, qua placatum eum
 sibi reddere posset, assumtis nonnullis ex Astyli pueris,
 Dryantem persequitur, hortatusque, ut se ducerent, ad
 Lampidis casam cursum intendit. Et eum aversutus eo
 ipso temporis puncto, quo Chloen introduceret, ipsam eri-
 puit, et agrestes homines verberibus mulctavit. Verum
 strenuam operam navabat, quo victum Lampim, laud
 secus quam ex bello aliquo captivum abduceret; quod sane
 præstitisset, nisi is sua id fuga prævertisset. Re tam præ-
 clare gesta, inclinatoque in occasum die, reversus, Dionysophanem
 invenit jam somno indulgentem, Daphnim vero
 vigilantem et adhuc circa hortum plorantem. Cui adducta
 jam traditaque Chloë, omnia commemorat, simulque obser-
 crat, oblivisci velit injuriarum, neque non inutilem servum
 recipere, neque mensa privare, qua interdicta, illico mori-
 ator fame. Daphnis autem ubi Chloen conspexit, eam-
 que in manibus tenere se sentit, cum isto, utpote de se
 tam bene merito, redibat in gratiam, Chloæ vero de ipsius
 neglectu se excusare cepit.

XXX. Ceterum habito inter se consilio, nuptias celandas
 censuerunt, Chloenque clandestino asservendam, soli tan-
 tum matri amore ipsorum indicato. Verum enimvero idem
 non placuit Dryanti; censuit potius rem patri exponendam
 et in se receptam, fore ut eum persuaderet. Ubi illuxit,
 habens in pera monumenta, ad Dionysophanem Clearistan-
 que, in horto sedentes, accedit. Aderat et Astylus, simul-
 que ipse Daphnis; silentioque facto, ita dicere exorsus est:
 Me eadem, que Lamponem, necessitas ea, que ad hoc tem-
 pus occulta lateere, dicere jubet. Hanc ego Chloen neque
 genui, neque primis alimentis sustentavi; verum alii gen-
 uere, jacentemque in antro Nympharum ovis sustentavi.
 Hoc ipsemet meis vidi oculis; vidi, et admiratus sum, et
 nutritus illam eduxi. Itaque rei testimonium perhibet et
 fidem facit illud formæ insignis decus; nihil enim in illa
 inest, quod nos referat. Testantur et monumenta, que
 splendidiora sunt, quam pro pastoris sorte. - Hæc inspicite,
 et inquirete, quinam sint cum hæc puella propinquitate con-
 juncti, et aliquando Daphnidis connubio digna videatur.

XXXI. Hæc verba ut non temere injecit Dryas, ita neque
 Dionysophanes oscitanter audivit, sed oculos conjiciens in
 Daphnim et animadvertens illum expallescere et occulte

προσέειπε, ταχέως ἐμύρασε τὸν ἐρώτα· καὶ ὡς ἔπαρ
 πούτος ἴδιου μάλλον ἢ κόρης ἀλλοτρίας θεοδικούς, διὰ
 πάσης ἀκριβείας ἤλεγξε τοὺς λόγους τοῦ Δρύαντος.
 Ἦπει δὲ καὶ τὰ γνωρίσματα εἶδε κομισθέντα, τὰ ὑπο-
 5 δῆμοτα τὰ κητόχροστα, τὰς περισκελίθας, τὴν μίτραν,
 προσκαλισάμενος τὴν Χλόην, παρεκλεύετο θαρρεῖν,
 ὡς ἀνδρᾶ μὲν ἔχουσιν ἤδη, ταχέως δ' εὐρήσουσαν καὶ
 τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Καὶ τὴν μὲν ἢ Κλεαρίστη
 παρακαλοῦσα ἐκόσμηε λοιπὸν ὡς υἱῷ γυναῖκα· τὸν δὲ
 10 Δάφνιν ὁ Διονυσόφνης ἀναστήσας μόνον, ἀνέκρινεν, εἰ
 παρθένος ἐστὶν τοῦ ὀφθαλμοῦ μηδὲν γεγονέναι φιλή-
 ματος καὶ ὄρκων πλέον, ἡθεῖς ἐπὶ τῷ συνομοσίῳ,
 κατέλειπεν αὐτοῖς.

ΑΙΨ. Ἦν οὖν μαθεῖν ὅτι ἐστὶ τὸ κάλλος, ὅταν κό-
 15 ριος προσέλθῃ. Ἐνδοθεῖσα γὰρ ἡ Χλόη καὶ ἀναπλε-
 ρωμένη τὴν κόμην καὶ ἀποδύσασα τὸ πρόσωπον, εὐ-
 μωφότερα προσώπον ἐβάνη πᾶσιν, ὥστε καὶ Δάφνης
 αὐτὴν ὡδὴ ἐγνώρισεν. Ὄμοσεν ἄν τις καὶ ἀνευ τῶν
 γνωρισμάτων, θεὶ τιαυτοῦ κόρης οὐκ ἦν Δρύας πατήρ.
 20 Ὅμοιός μιντοι παρῆν καὶ αὐτὸς καὶ συνοιστιῶτο μετὰ
 τῆς Νάπης, συμπότας ἔχων ἐπὶ κλίνης ἴδια τὸν Λά-
 μωνα καὶ τὴν Μυσαλήν. Πάλιν οὖν ταῖς ἐξῆς ἡμέ-
 ραις ἔθετο ἱερῆα καὶ κρατήρας ἱσταντο καὶ ἀνετίθει
 καὶ Χλόη τὰ ἐαυτῆς, τὴν σύριγγα, τὴν πύργον, τὸ ὄργανον,
 25 τοὺς γαυλοῦς· ἐκίρασε δὲ καὶ τὴν πηγὴν οἴνου, τὴν ἐν
 τῷ ἄρτρῳ, ὅτι καὶ ἐτράφη παρ' αὐτῆς, καὶ ἐλύσατο
 πρὸ τῆς ἐν αὐτῇ. Ἐστειράνοσε δὲ καὶ τὸν τάφον τῆς
 μητρός, ἀείψας Δρύαντος. Καὶ ἐσύρισέ τι καὶ αὐτὴ τῆ
 τῆς Νάπης· καὶ ταῖς θεαῖς συρίσσεια ἤθετο τοὺς ἐκθέτας
 30 ἐρώτα αἴτιος τῶν Δάφνης γάμων.

ΑΙΨ. Ἦπει δ' ἄδεις ἦν τῶν κατ' ἄγρον ἱερῶν, ἔδοξε
 35 ἐκτελεῖν εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς τε τῆς Χλόης πατέρας
 ἀναζητεῖν καὶ παρὶ τὸν γάμον αὐτῶν μηκέτι βραδύ-
 ναι. Ἦθειον οὖν ἐνταλαιαχόμενοι, τῷ Δρύαντι μὲν
 40 ἔδοσαν ἀλλάς τρισημίνας, τῷ Λάμωνα δὲ τὴν ἡμίσειαν
 μισσαν τῶν ἀγρῶν ἑρῖζεν καὶ τραγῶν καὶ τὰς αἴγας
 ἅμα τοῖς εἰπασίοις καὶ ζεύγη βοῶν τέταρα καὶ ἐσθλῆτας
 γαυροπῆδους καὶ ἐλευθεροῦν (εἶναι αὐτὸν τε καὶ) τὴν γυ-
 ναῖκα. Καὶ μετὰ τούτ' ἤλαυνον ἐπὶ Μυσαλήν ἵππους
 45 καὶ ζεύγους καὶ τραγῆ πολλῆ. Τότε μὲν οὖν ἄλκων
 τοὺς πόδας, νυκτὸς κατελθόντες· τῆς δ' ἐπιούσης,
 ἔβησαν ἡρώσιον περὶ τὰς ὑβρας, ἀνδρῶν, γυναικῶν. Οἱ
 αἰετὸς τῆς Διονυσόφνης συνήδιντο παῖδα ἐρόντι, καὶ
 πάλιν ὄρωντες τὸ κάλλος τοῦ Δάφνης· αἱ δὲ τῆ
 50 Κλεαρίστη συνέχαιρον ἅμα κομισθῆσα καὶ παῖδα καὶ
 οἴκω. Ἐξέπλησσε γὰρ κάκεινας ἡ Χλόη κάλλος
 ἐκπαινούσα παρευδοκμηθῆναι μὴ δυνάμενον· ὅλη γὰρ
 εἶτα ἡ πόλις ἐπὶ τῷ μαιρακίῳ καὶ τῇ παρθένῳ καὶ
 εὐδαιμονίῳ μὲν ἤδη τὸν γάμον ἤρχοντο δὲ καὶ τὸ γένος
 55 πᾶσι τῆς μαρτυρῆς εὐρεθῆναι τῆς κόρης· καὶ γυναῖκας
 πολλὰς τῶν μέγα πλουσίων ἤρσαντο θεοῖς αὐταὶ πι-
 στευθεῖσαι μητέρας θυγατρὸς οὕτω καλῆς.

ΑΨ. Ὅσαρ δὲ Διονυσόφνης μετὰ φροντίδα πολλῆ
 60 ἡρώσιον ὄρωσιν κατεργάζοντι ταιόνης γίνεσθαι. Ἐδόκει

lacrimas fundere, amorem continuo deprehendit. Atque
 veluti de filio suo magis, quam de puella aliena sollicitus,
 exquisitissima diligentia Dryantis verba perpendebat et ex-
 plorabat. Ubi vero et monumenta vidit allata, calceolos
 nempe auratos, periscelidas, mitram, ad se vocatam Chloen
 homo pibat esse animo, utpote jam virum habentem et pro-
 pedem etiam patrem matremque habituram. Deinde illam
 assumptam Clearista, veluti jam tum sui filii uxorem, orna-
 10 bat. Daphnim autem Dionysophanes, remotis arbitris,
 interrogavit, num etiamnum virgo esset? Illo vero sancte
 affirmante, nihil inter ipsos praeter oscula et motuum jusu-
 randum intercessisse, hoc sacramento delectatos Dionysop-
 hanes illos jussit accumbere.

XXXII. Hic scire dabatur, quale sit formae deus, quanto
 ornatum advescit: quippe vestibus ita induta Chloë, cora-
 riorque reticulo collecta, nec non facie abluta, longe formos-
 15 ior in tantum apparuit omnibus, ut vix ipsam Daphnim
 agnoscerit. Jurasses, vel absque monumentorum fide talis
 puellae neutiquam Dryantem esse patrem. Vetus et ipse
 aderat et una cum Napa convivio excipiebatur, seorsum in
 lecto Lamonem ac Myrtalem compositores habens. Rursus
 itaque sequentibus diebus hostiae immolabantur, statuebantur-
 20 que crateres: nec non reculas suas etiam Chloë conse-
 crabat, nempe fistulam, peram, rhenonem, mulctras; fon-
 tem etiam, qui in antro erat, vino temperavit, quod juxta
 illum enutrita fuisset et saepius in eo lavisset. Immo et ovis
 sepulcrum, a Dryante sibi commonstratum, corollis deco-
 ravit. Ipsa quoque gregi suo fistula modulata est; et cum
 deabus etiam hymnum fistula sua canisset, eas precata
 est, ut, qui se exposuissent, digni Daphnidis nuptis inve-
 25 nirentur.

XXXIII. Postquam vero eos satiety tenuit feriatorum
 in agris dierum, in urbem tendere decreverunt, omnibus-
 30 que vestigiis incho Chloes indagare parentes, neque ultra
 nuptus moras necere. Primo igitur diluculo vasa colligun-
 tes, alias ter maldenas Dryanti drachmas deberunt, Lamoni
 vero dimidiam agrorum partem metendam et vindemian-
 dam, caprasque una cum capranis, et bonum jugum qua-
 ternum, vestesque libernas, ipsum ejusque uxorem libertate
 donarunt. Deinde Mytilenem versus, equis et curribus, ac
 magna pompa moverunt. Tunc redeuntes latuerunt suos
 35 cives, quod nox esset; sed sequenti die tam virorum quam
 mulierum turba ad fores confluit. Illi Dionysophani de
 filio reperto gratulantur, idque eo magis, Daphnids for-
 mam conspicientes; haec autem pariter cum Clearista colla-
 talantur, quae filium simul et sponsam advesisset; illam
 namque mentem et oculos praestrinxerat Chloë, eam pul-
 chritudinem ostentans, quam nemo superare posset. Om-
 40 nium enim civitas permovetur super adolescente et virgine
 et haste nuptias jam beatas praedicabant. Exoptabant
 etiam, ut natales tali hujusce puellae forma digni emer-
 gent; multaque ex opulentissimis feminis vota dis facte-
 bant, ut et ipse matres tam pulchrae filiae crederentur.

XXXIV. Dionysopham autem, post varias cogitationes in
 45 profundum somnum delapso, talis somni species elorta est

τὰς Νυμφῆς θέσθαι τοῦ Ἐρωτός, ἤδη ποτ' αὐτοῖς καταθέσει τὸν γάμον· τὸν δ' ἐκλόσαντα τὸ τοξόριον καὶ σποδόμενον τὴν φαρύτραν, κειλεύσει τῇ Διονυσοράνῃ, πάντας τοὺς ἀρίστους Μυτιληναίων θέμενοι συμπότας, ἢ ἴσικ' ἂν τὸν ὑστατον πλησὴ κρατῆρα, τότε δεικνύειν ἐκαστῷ τὰ γυναισάγατα· τὸ δ' ἐπιθέσει φθύν τὸν ἡμέριον. Ταῦτ' ἴδων καὶ ἀκούσας, ἔθηκε ἀνάστατοι καὶ κειλεύσας Ἰαμυρῶν ἐστίασιν παρασκευασθῆναι τῶν ἀπὸ γῆς, τῶν ἀπὸ θαλάττης, καὶ εἴ τι ἐν λίμναις καὶ εἴ τι ἐν ποταμοῖς, πάντας τοὺς ἀρίστους Μυτιληναίων ποιεῖται συμπότας. Ἄς δ' ἦρξεν νύξ ἦν καὶ πέπληστο ὁ κρατῆρ εἰς οὐ σπένδουσιν Ἐρμῆ, εἰσκομίζεται τις ἐπὶ σκεύους ἀργυροῦ θεράπων τὰ γυναισάγατα καὶ περιφέρων ἐνδέξια πᾶσιν εἰδείκνυ.

15 **ΛΕ'.** Τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἐγνώρισεν οὐδεὶς· Μεγακλῆς δὲ τις διὰ γῆρας ὑστατος κατακείμενος, ὡς εἶδε, γνωρίσας πάνυ μέγα καὶ νεανικὸν ἔθεα· «Τίνα ἔρω ταῦτα; Τί γέγονά μοι θυγάτριον; Ἄρά γε οὐ ζῆς ἡ ταῦτά τις ἐθέσταις μόνῃ ποιμῆν ἰντυγῶν; Δόμοι, Διονυσόφαναες, εἰπέ μοι· πόθεν ἔχεις ἐμοῦ παιδίου γνωρίσματα; Μὴ φρονήσῃς μετὰ Δάρην εὐρεῖν τι κάμει.» Καλεύσαντος δὲ τοῦ Διονυσοράνου πρότερον ἰακύνθον λέγειν τὴν ἔκθεσιν, ὁ Μεγακλῆς οὐδὲν ἕρπιδόν τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, ἔρη· «Ἦν ὀλίγος μοι βίος τὸν πρότερον χρόνον· ὃν γὰρ εἶχον εἰς χορηγίας καὶ τριηραρχίας ἐξεδάπανησα. Ὅτι ταῦτ' ἦν, γίνεται μοι θυγάτριον. Τοῦτο τρέφειν ὀνήσας ἐν πενία, τοῦτοισ τούτοις γνωρίσμασι κοσμησας ἐξέθηκα, εἰδὼς ὅτι πολλοὶ καὶ οὕτω σπουδάζουσι πατέρες γενέσθαι. Καὶ τὸ μὲν ἐξέκειτο ἐν ἄντροι Νυμφῶν, πιστευθὲν ταῖς θεαῖς· ἐμοὶ δὲ πλοῦτος ἐπέρρει καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κληρονόμον οὐκ ἔχοντι. Οὐδέ τι γούν οὐδὲ θυγατρὸς γενέσθαι πατρὶ πτύγχεσθαι· ἀλλ' οἱ θεοὶ ὥσπερ γέλωτά με ποιούμενοι, νύκτωρ ὄνειρους μοι ἐπιπέμπουσι, δηλοῦντες

20 25 30 35

36 ὅτι με πατέρα ποιήσει ποιμῆνιον.»

ΛΖ'. Ἀνεβόησεν ὁ Διονυσοράνης μείζον τοῦ Μεγακλέους καὶ ἀναπθῆσας εἰσάγει Χλόην πάνυ καλῶς κοκοσμημένην καὶ λέγει· «Τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκας. Ταύτην σοὶ τὴν παρθένον οἷς προνοία Νυμφῶν ἐξέδραφεν, ὡς εἶπ' Δάρην ἐμοί. Λαβὴ τὰ γνωρίσματα καὶ τὴν θυγατέρα· λαθὼν δ' ἀπόδος Δάρνιδι νύμφην. Ἀμφοτέρους ἐξέθηκα μὲν, ἀμφοτέρους ἐβρήκα μὲν· ἀμφοτέρους ἐμέλησε Πανὶ καὶ Νύμφαις καὶ Ἐρωτι.» Ἐπήκει τὰ λεγόμενα ὁ Μεγακλῆς καὶ τὴν γυναῖκα

40 45

46 Ἦδὲν μεταπέμπετο καὶ τὴν Χλόην ἐν ταῖς κόλποις εἶχε. Καὶ ὕπνον αὐτοῦ μένοντες εἶλοντο· Δάρνις γὰρ οὐδὲν διώμνυτο προήσεσθαι τὴν Χλόην, οὐδ' αὐτῷ τῷ πατρὶ.

ΛΖ'. Παύρας δὲ γενομένης, συνθέμενοι, πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν ἤλαυνον· ἐδέθησαν γὰρ τοῦτο Δάρνις καὶ Χλόη, μὴ φέροντες τὴν ἐν ἄστει διατριβὴν. Ἐδόκει δὲ κάλεινοις ποιμενικοῦς τινας αὐτοῖς ποιῆσαι τοὺς γάμους. Ἐλθόντες οὖν παρὰ τὸν Λάμωνα, τὸν τε Δρύαντα τῷ Μεγακλῆϊ προσέλαγον καὶ τῇ Ἠδῆς τὴν

Putabat Nymphas petere a Cupidine, ut suo tandem nutu illis conficeret nuptias, hunc vero, arcu remisso et deposita pharetra, jussisse Dionysophanem, Mytilenarum omnibus optis et luscis convivium vocatis, ubi jam postquam impleverit cratera, tunc exhibere utriusque monumenta: deinde vero hymenaeum canere. His visis atque auditis mane surgit et cum jussisset mensas exquisitissimis exstrui cibis, terrestribus, maritimis, palustribus, conviviisque, omnes Mylienarum magnates convivio eximit. Cum jam nox erat, impletusque crater, quo Mercurio libare moris est, tum famulus quidam argenteo in vaseculo monumenta illa infert et ad dextram circumferens omnibus demonstrat.

XXXV. Inter ceteros autem nemo fuit, qui agnosceret; verum Megacles quidam, ob senectutem in summo arcubans, ut conspexit, statim agnovit, et magna juvenilibus voce exclamavit: Quamnam haec, quae video? Quid de te mihi factum est, o filiola? Tunc etiam nunc vivis? An pastor aliquis forte fortuna in illa incidens ea abstulit? Obsecro, Dionysophanes, dic mihi, unde tibi filiae monumenta? Neu invidias, post Daphnim, reperire quoque et me aliquid. Cum autem jussisset Dionysophanes illum prius infantis expositionem enarrare, Megacles nihil de vocis tenore remittens, subjicit: Priori tempore res angusta domi erat; quicquid enim habebam, in ludos publicos triremesque publicas erogando consumeram. Dum in eo stuta erant res meae, nascitur mihi filia, quam in hac egestate educare gravatus, hisce ipsis monumentis ornatam exposui, non ignarus, multos etiam dare operam eo modo, ut patres fiant. Et ista quidem in antro Nympharum exposita fuit, dearum fidei commissa; at mihi heredem non habenti quotidie divitiae in vides influebant. Neque postea tam bene mecum actum fuit, ut prolem susciperem; verum dum veluti risum de me facientes, noctu mihi somnia immittunt, significantia, quod me oris factura sit patrem.

XXXVI. Illic Dionysophanes clamorem sustulit majorem quam Megacles et e sede prosiliens, Chloen admodum elegantem exornatam inducit et inquit: Istam ipsam filiulam exposuisti; istam tibi virginem ovīs, Nympharum providentia alendam suscepit, ut meum mihi Daphnim caprae Cape monumenta haec, ipsamque tuam; receptam autem Daphnidī da sponsam. Ambos exposuimus, ambos reperimus: amorum Panī, Nymphis, Cupidini cura fuit. Megacles dicta laudabat, mandabatque arcessendam suam uxorem Rhoden, Chloenque in sinu habebat. Ibidemque manentes somnum everserunt; Daphis enim se nominat, ne quidem ipsi parenti, Chloen esse concessuram, dicebat.

XXXVII. Exorto jam die, rus redire inter illos convulsi; quippe Daphnis et Chloē, quos urbane tacebat vita, precibus illi obtinuerant: illis quoque visum est pastorales quasdam facere nuptias. Venientes igitur ad Lamonem, ad Megaclem adduxerunt Dryantem et Rhodē Nymphas com-

Νάπησιν συνεστήσαν· καὶ τὰ πρὸς τὴν ἑορτὴν παρεσκευά-
σαντο λαμπρῶς. Παρέδοκε μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς Νύμφαις
τῆς Νύκτος ὁ πατήρ· καὶ μετ' ἄλλων πολλῶν ἐποίησαν
ἀνοήματα τὰ γυναικεία καὶ Δρύαντι τὰς λειπούσας
αἰεὶ τὰς μυσίας ἐπιλήθισαν.

ΑΗ. Ὁ δὲ Διονυσιογράφης, εὐήμερίας ὄσας, αὐτὸς
πρὸ τοῦ ἀντροῦ σταβίδας ὑπεσπύριεν ἐκ γλωφῶς φυλ-
λάδας, καὶ πάντας τοὺς κωμῆτας κατακλίνας εἰς τὰ
πολυτάλας. Παρήσαν δὲ Λάμων καὶ Μυρτάλη, Δρύας
καὶ Νάπη, οἱ Δόρκωσι προσήγοντες, Φιλέτης, οἱ
Φιλέτης παῖδες, Χρόμις καὶ Λυκαίνιον· οὐκ ἀπὴν οὐδὲ
Λάμπης συγγνώμης ἀξιωθείς. Ἦν οὖν, ὡς ἐν τοιοῦτο
συνέσταται, πάντα γεωργικὰ καὶ ἀγροικὰ· ὁ μὲν ἦδεν
ὅτι ἦδουσι θερίζοντες· ὁ δ' ἔκκωπτε τὰ ἐπὶ ληνοῖς
καὶ σπυρίαισιν· Φιλέτης ἑσπύριε· Λάμπης ἠδύθησε· Δρύας
καὶ Λάμων ὠρμήσαντο· Χλόη καὶ Δάφνις ἀλλήλους
κατεβόλουν. Ἐνέμενον δὲ καὶ αἱ αἴγες πλῆσιον, ὡς περ
καὶ αὐταὶ κεννοῦσσαι τῆς ἑορτῆς. Τοῦτο τοῖς μὲν
ἑσπύριον οὐκ ἔδωκεν ἦν· ὁ δὲ Δάφνις καὶ ἐκάλεσε
τὴν αἴγαν ὀνομασίᾳ καὶ φυλλάδα γλωφῶν ἔδωκε καὶ
κρατῆρας ἐκ τῶν κεράτων κατεβόλησε.

ΑΘ. Καὶ ταῦτ' οὐ τότε μόνον, ἀλλ' ἐς τ' ἔξω,
τὸν πλείστον χρόνον ποιμενικὸν εἶχον θεοὺς σέβοντες,
Νύμφας καὶ Πῆνα καὶ Ἔρωτα, ἀγέλας δὲ προβάτων
καὶ οἰκῶν πλείους κτησάμενοι, ἡδίστην δὲ τροφὴν
νομήματα ὀπίσταν καὶ γάλα. Ἀλλὰ καὶ ἄρρον μὲν
παῖδον ὑπέβηκαν ἀγῆ, καὶ θυγάτριον, γενόμενον δεύ-
τερον, οὗτος ἐλάσαι βελὴν ἐποίησαν καὶ ἐκάλεσαν τὸν
μὲν Φιλοποιμένα, τὴν δὲ Ἀγέλην. Οὕτως αὐτοὶ
καὶ ἀνοήματα συνεστήσαν καὶ τὸ ἀντρον ἐκόσμησαν καὶ
εἰκόνας ἀπέθεσαν καὶ βωμῶν εἴσαντο Ποιμένος Ἔρω-
τος· καὶ τῆ Πηνί δ' ἔθεσαν ἀντὶ τῆς πίστεως οἰκείν
νῆον Πηνος Στρατιώτου ὀνομασάντες.

ΑΙ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑστερον ὀνόμασαν καὶ ἔπρα-
ξαν· τότε δὲ νυκτὸς γενομένης, πάντες αὐτοὺς παρή-
πιον εἰς τὸν θάλαμον, οἱ μὲν σπύριτοντες, οἱ δ' ἀ-
νοήτως, οἱ δὲ ἄλλως μεγάλας ἀνίσχοντες. Καὶ ἐπεὶ
πύξιν ἦσαν τῶν θυρῶν, ἦδον ἀκλήρῃ καὶ ἀπηνεὶ τῆ
τυφῆ, καθάπερ τριαινῆς γῆν ἀνορρηγνύοντες οὐχ ὑμέ-
νησιν ἦδοντες. Δάφνις δὲ καὶ Χλόη γυμνοὶ συγκα-
ταβύθησαν, περιβύλλον ἀλλήλους καὶ κατεβόλουν,
ἀνορρηγνύοντες τῆς νυκτὸς ἔσον οὐδὲ γλαυκῆς· καὶ
ἐπὶ τῆ Δάφνις οὖν αὐτὸν ἐπαίδευσε Λυκαίνιον· καὶ
τοῦτο Λυκαίνιον παῖδον, ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς ὕλης γενέ-
σθαι ἐκεῖσε τοῦτο παῖδον.

involvaverunt. Tum omnia ad festi celebrationem splen-
didi apparabantur. Herum Chloen coram Nymphis tra-
didit pater, et monumenta, multis alas superadditis, ut
essent donaria, consecravit et Dryanti reliqua drachmarum
ad dena usque millia supplevit.

XXXVIII. Ceterum Dionysophanes, caelo sereno, illiilem
sub antro toros e fronde viridi sternendos curavit, paga-
nosque omnes discumbere jussos magnifico excepit con-
vivio. Praesentes autem aderant Lamon et Myrtle, Dryas
atque Nape, Dorconis cognati, Philetas, Philetas liberi,
Chromis et Lycanium: ne Lampis quidem, vena impe-
trata, aberat. Cuncta igitur tum, utpote inter injuscen-
tuoli compulsores, agrestia rusticaque; alius canebat,
qualia messorum solent; alter cavillabatur, cujusmodi ca-
villa, dum uvae praelis premunt, jaculari consueverunt;
Philetas fistula, tibia canebat Lampis; Dryas et Lamon
tripudabant; Chloa et Daphnis nutua sibi dabant oscula.
Tropaeum pascebant capellae, veluti in hujus festi partem
venientes. Non aequum gratum illi oppidanis erat; Daphnis
autem quaedam ex iis nominatim voravit, quibus venientes
frondes porrexit, prehensisque cornibus, his oscula fixit.

XXXIX. Neque ista illo tantum die; sed quamdiu vive-
rent, pastoralem degerunt vitam maximam partem, deos
colentes, Nymphas, Panem et Amorem, plurimos ovium
caprarumque greges adepti, nullum tandem cibum sibi
dulciorem quam lac et poma arbitrati. Quin et masculum
filium caprae subdiderunt et filiolam, altero partu editam,
ovis mannas sugere voluerunt et nomen imposuerunt
alteri quidem Philopotaenis, alteri vero Agales. Sic isti
sibi consenserunt et antem exornarunt, simulacra conse-
crarunt, aram Cupidini Pastori statuerunt, Panique delu-
brum pro jinu habitandum dederunt, Panem Militem ap-
pellantes.

XI. Sed haec quidem posterioribus temporibus nomina-
runt et fecerunt: tunc vero, nocte facta, cuncti eos de-
duxerunt solemniter in thalamum, pars fistulam, pars
tibiae infantem, alii faces ingentes sustollentes; cumque
prope ad fores accessissent, dura asperaque canebant voce,
veluti tridentibus terram discidentes non autem hymenaeum
canentes. Ceterum Daphnis et Chloa nudi concumbentes,
se invicem amplexabantur atque deosculabantur, non
magis dormientes illa nocte, quam vel noctuae solent; et
patravit Daphnis quae illum docuerat magistra Lycanium.
Atque tunc primum Chloa didicit, ea quae in silva acta
fuerrant, pastoralem ludum fuisse.

XENOPHON.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ

ΑΝΘΙΑΝ ΚΑΙ ΑΒΡΟΚΟΜΗΝ

ΕΦΕΣΙΑΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ Ε.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Α. Ἦν δὲ Ἐφέσῳ ἀλλή τῶν τὰ πρότερον ἔχει δύναμι-
 ον, Λυκαονίδος ἄναξ. Τούτῳ τῷ Λυκαονίδῃ ἐν
 ἡλικίᾳ ἀνιόντι, Θεμιστοδῶς, γίνεται παῖς Ἀβρο-
 κώμης. ἀγαθὴ δέ τι γένηται [ἀραιότεραι σώματος ὑπερ-
 ἐλάττωσι.] καλλιῶς, οὗτος ἐν Ἰωνίᾳ οὗτος ἐν ἄλλῃ γῆ
 ἡλικίᾳ γινώσκουσι. Οὗτος ὁ Ἀβροκώμης αἰεὶ μὲν
 καὶ κατ' ἐπίνοιαν εἰς κάλλιον γένητο, συνέθει δ' αὐτῷ
 καὶ τῷ σώματος καλοῦς καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀγαθὰ.
 οὐδέ τις γὰρ πᾶσαν ἐπιπέτα καὶ μουσικὴν ποικίλην
 ἔλαττωσεν, ἀλλ' αὐτῷ καὶ ἵππασία καὶ ὑπὸ μαχίᾳ
 τῶν τε γυναικῶν. Ἦν δὲ περιπαυδύστατος ἀπασιν
 Ἰωνίᾳς, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῆν ἄλλῃν Ἀσίαν εὐκρόσι,
 καὶ ἀλλοῖσι ἔρχοι ἐν αὐτῷ τὰς ἐπιπέτας, ὅτι πολλοὶ
 ἐκ τῶν θεοτέρων. Προσέειχεν δ' ὡς θεῶν τῷ μαιράκῳ
 ἐκ τῶν [ἐκ τῶν] οὗ καὶ προσεκύνησαν ἰδόντες καὶ
 προσέειπεν. Ἐπρόκειτο δὲ τὸ μαιράκιον ἐπ' ἑαυτῷ
 οὐδέ τις ἐγγύθητο μὲν καὶ τοῖς τῆς φύσεως κατὰ φύ-
 σιν, τοῖς δὲ ἀλλοῖσι τῷ κάλλει τῷ σώματος πάν-
 τῶν ἐκ τῆς ἄλλῃς, ὅσα δὲ ἐλέγετο καλὰ, ὡς ἐλατ-
 τώσεν καὶ οὐδέ τις αὐτῷ, οὐδέ τίνα, ὅσα
 οὐκ αἶψα, αἶψα Ἀβροκώμης καταβάντες καὶ εἴ τινα
 οὐκ αἶψα ἀλάττωται ἢ περιπέτῃσι ἐμαρτοῖσι, κατα-
 βάντες αὐτῶν, ὡς οὐκ εἰδότες, ὅ τι εἰς κάλλιον.
 Ἐπεὶ δὲ οὐκ αἶψα ἐβραβεῖεν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ πάντες
 ἐπὶ τῷ σώματι ἡγούμενοι, λέγοντες, ὡς οὐκ ἄν ποτε
 ἐπὶ τῷ σώματι οὐδ' ἵππασίᾳ, τῷ θεῷ μὲν ἔλαττω-
 σεν, τῷ σώματι δὲ ὄραμα. Ἐκείνους εἶδεν, καταβάν-
 τας ἐπὶ τῷ σώματι. Ἰδὼντες πάντες κατέβησαν καὶ κατέ-
 βησαν καὶ εὐχόμενοι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· οὗτος γὰρ
 Ἰωνίου ἀνάστης, οὗτος ἀρχὴ καλὴν ἐβραβεῖτο, οὗτος
 οὐδέ τις.

II. Hic indignatus Amor, perversus deus, superbis mexo-
 rabitis, insubas puero struxit, qui scilicet et deo capti
 defacilis videretur. Ipse igitur armis, omnibusque suis
 potentibus venenis instructus contra Habrocomem gaudet
 Agabatur solenne us hois dnm festum, ab urbe ad
 templum, quo l inde abeat elada septim. Celebrate pom-

XENOPHONTIS

EPHESIACORUM

DE AMORIBUS

ANTHIE ET ABROCOMIE

LIBRI V.

LIBER PRIMUS.

I. Erat Ephesi vir taler potiores, cui Lycamochi no-
 men. Hi filius e Themasto uxore indigena nassetur Ha-
 brocomes, exoma pulchritudine, qualis neque in Jona
 neque alibi usquam antea fuit. Habrocoma forma semper
 in dies augetatur, florebantque in eo simul corporis ve-
 nustas annique virtutes: oraque quippe eruditionis genus
 et vnam musicam excolbat. Consueti illi exercitationes
 cithara, equitatio, armorum tractatio. Ephesiis omnibus
 ceterisque Asiatis percarus, miram spem precebat precel-
 lentissimi civis, celebrantque illum obsequio ut deum; nec
 defuere, qui videntes ipsum adorantes supplicarent. Hinc
 superbiore adolescens, et animi dotibus, sed multo magis
 corporis forma gloriari, quasque pulchritudo decreverat, ut se
 minora despiciere, nec quidquam Habrocome vel spectatu
 vel auditu dignum videretur, et si cujus afolescentuli aut
 virginis formam laudari audiret, narrantes iridebat, ut-
 pote nescientes quid esset pulchritudo. Amorem no-
 deum esse putabat, sed omnino repiciebat nulli futurus,
 nequans ullum amore capi ac deo subici iuxtam Siculi
 templum aut simulacrum Amoris videret, ridebat, se in-
 dicans eumque Amori et venustate et virtute precelle-
 re. Nec aliter se res habebat: ubi enim Habrocomas aderat,
 nulla statua pulchra videbatur, nulla officijs pota fundu-
 batur.

II. His indignatus Amor, perversus deus, superbis mexo-
 rabitis, insubas puero struxit, qui scilicet et deo capti
 defacilis videretur. Ipse igitur armis, omnibusque suis
 potentibus venenis instructus contra Habrocomem gaudet
 Agabatur solenne us hois dnm festum, ab urbe ad
 templum, quo l inde abeat elada septim. Celebrate pom-

λους ἐπὶ τὸ ἱερόν· στάδιοι δ' εἰσὶν ἑπτὰ· ἴδει δὲ πομπεύειν πάσας τὰς ἐπιχωρίους παρθένους, κεκοσμημένας πολυτελεῶς, καὶ τοὺς ἐφήβους, ὅσοι τὴν αὐτὴν ἡλικίαν εἶχον τῷ Ἀεροκόμῳ. Ἦν δ' αὐτὸς περὶ τὰ ἕξ καὶ δέκα ἔτη καὶ τῶν ἐφήβων προσήπτετο καὶ ἐν τῇ πομπῇ τὰ πρῶτα ἐφέρετο. Πολὺ δὲ πλῆθος ἐπὶ τὴν θείαν, πολὺ μὲν ἰγγυρίων, πολὺ δὲ ξενικόν· καὶ γὰρ ἔθος ἦν ἐν ἐκείνῃ τῇ πανηγύρει καὶ νυμφίους ταῖς παρθένοις εὐρίσκεισθαι καὶ γυναῖκας τοῖς ἐφήβοις. Παρήσαν δὲ κατὰ στίχον οἱ πομπεύοντες· πρῶτα μὲν τὰ ἱερὰ καὶ δῶδες καὶ κανῆ καὶ θυμιάματα· ἐπὶ τούτοις ἴπποι καὶ κύνες καὶ σκευὴ κυνηγετικὰ καὶ τὰ μὲν πολεμικὰ, τὰ δὲ πλείστα εἰρηνικὰ. Ἐκάστη δ' αὐτῶν [οὕτως] ὡς πρὸς ἔραστὴν ἐκεκόσμητο. Ἦρχε δὲ τῆς τῶν παρθένων τάξεως Ἀνθεία, θυγάτηρ Μεγαμήδους καὶ Εὐπίπης, ἰγγυρίων. Ἦν δὲ τὸ κάλλος τῆς Ἀνθείας οἷον θαυμάσαι καὶ πολλὰ τὰς ἄλλας ὑπερβάλλετο παρθένοισι· ἔτη μὲν τεσσαρακάδεκα ἐγεγόνει, ἦν δὲ αὐτῆς τὸ σῶμα ἐπ' εὐμορφίᾳ, καὶ ὁ τοῦ σχήματος κόσμος πολὺς εἰς ὥραν συνεβάλλετο κόμη ξανθή, ἡ πολλὴ καθεμίμη, ὀλίγη πεπλεγμένη, πρὸς τὴν τῶν ἀνέμων φορὰν κινουμένη· ὀφθαλμοὶ γοργοί, φαιδροὶ μὲν ὡς κόρη, φρεροὶ δ' ὡς αἰφρωνος· ἐσθῆς, χιτῶν ἀλουργῆς, ζωστὸς εἰς γόνυ, μεγρὶ βραχιόνων καθεμίμη, νεβρίς περικειμένη, γυρωτὸς ἀνημίμητος, τόξα, ὄπλα, ἀκόντες φερόμενοι, κύνες ἐπόμεινοι. Πολλάκις αὐτὴν ἐπὶ τοῦ τεμνένου ἰδόντες Ἑβραῖοι προσεκύνησαν ὡς Ἀρτεμίν· καὶ τότε οὖν ὀφθαλμοῖς ἀνεβόησε τὸ πλῆθος καὶ ἦσαν ποικίλαι παρὰ τῶν θεωμένων φωναὶ, τῶν μὲν ὑπ' ἐκπλήξεως τὴν θεὸν εἶναι λεγόντων, τῶν δ' ἄλλην τινὰ ὑπὸ τῆς θεοῦ περιποιημένην· προσύχοντο δὲ πάντες καὶ προσεκύνουσι καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἐμακάριζον· ἦν δὲ διαδόχτος τοῖς θεωμένοις ἅπασιν Ἀνθεία ἡ καλὴ. Ὡς δὲ παρήλθε τὸ τῶν παρθένων πλῆθος, οὐδεὶς ἄλλο τι ἢ Ἀνθειαν ἔλεγεν· ὡς δ' Ἀεροκόμης μετὰ τῶν ἐφήβων ἐπέστη, τοὐνθὲνδε, καίτοι καλοῦ ὄντος τοῦ κατὰ τὰς παρθένοισι θεάματος, πάντες ἰδόντες Ἀεροκόμην ἐκείνων ἐπελάθοντο, ἔτρεψαν δὲ τὰς ὄψεις ἐπ' αὐτὸν, βῶντες, ὑπὸ τῆς θεᾶς ἐκπαληγμένοι, καλὸς Ἀεροκόμης λέγοντες, καὶ, ὅσος οὐδὲ εἷς, καλοῦ μίμημα θεοῦ. Ἦδη δὲ τινες καὶ τοῦτο προσέθεσαν, ὅσος ἂν γάμος γένοιτο Ἀεροκόμου καὶ Ἀνθείας. Καὶ ταῦτ' ἦν πρῶτα τῆς Ἐρωτος τέχνης μελετήματα. Ταχὺ μὲν δὴ εἰς ἑκατέρους ἢ περὶ ἀλλήλων ἦλθε δόξα· καὶ ἡ τ' Ἀνθεία τὸν Ἀεροκόμην ἐπεθύμει ἰδεῖν καὶ ὁ τῶς ἀνέρατος Ἀεροκόμης ἤθελεν Ἀνθειαν ἰδεῖν.

I. Ὡς οὖν ἐτετέλεστο ἡ πομπή, ἦλθον δ' εἰς τὸ ἱερόν, θύσαντες ἅπαν τὸ πλῆθος καὶ ὁ τῆς πομπῆς κόσμος ἐλέλυτο, ἦσαν δ' ἐς ταυτὸν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐφήβοι καὶ παρθένοι· ἐνταῦθ' ὄρωσιν ἀλλήλους καὶ ἀλλοτρεῖται Ἀνθεία (μὲν) ὑπὸ τοῦ Ἀεροκόμου, ἡττάται δ' ὑπὸ τοῦ Ἐρωτος Ἀεροκόμης καὶ ἐνεῶρα τε συνημέστερον τῇ κόρῃ καὶ ἀπαλλαγῆναι τῆς ὄψεως ἐθέλων οὐκ ἐδύνατο· κατεῖχε δ' αὐτὸν ἐγκείμενος ὁ θεός.

ram virgines omnes indigenas oportebat splendide ornatas, praetereaque ephēbos Habrocomae aequales, qui tum sedecim fere annorum jam pubertatem attigerat, ac primas in ea pompa ferebat. Magna autem vis hominum spectaculo intererat, vel popularium, vel hospitum; siquidem mos habebat, uti in ea celebritate sponsi virginibus et ephēbis uxores invenirentur. Procedebatur ergo ordinatim pompa primo scilicet sacra, faces, castris et suffimenta, tum autem equi canesque et venatoria arma, ** nonnulla quidem bellica, pleraque tamen paci inserventia. ** Virginum se quaeque veluti ad amatoris oculos composuerat, quarum ordinem ducebat Anthia, Megamedis et Evippae indidem civium filia, mira pulchritudine ceteris longe praestans, quatuordecim circiter annos nata; florenti corporis venustati nonnihil cultus addiderat: flava coma partim nexa, plurima fluens ventisque diffusa: acres oculi, hilares, quales puellam, et severi, quales pudicam decent: vestis tunica purpurea, dependens ad brachia, adusque genua demissa, hinc inde pelvis circumducta, pharetra suspensa et arcus, arma et hastilia ferebat, canesque sequebantur. Saepe illam in luco videntes Ephesii ut Dianam adoraverant; tunc vero, ut conspexit populus, exclamavit, erantque varia spectantium voces, his praestupore deam ipsam esse dicentibus, illis a dea sociam assumptam; omnes autem supplicabant, adorabant, parentesque ipsius beatos praedicabant. Erat in ore omnium pulchra Anthia, ac praetereunte virginum turba, nihil aliud quam Anthiam quisque nominabat. Verum ut accessit Habrocomes cum ephēbis, puellarum spectaculum, licet perelegans, continuo omnium animis excidit et uniuscujusque oculi in illum conversi sunt; exclamabant spectaculo percussi, O pulchrum Habrocomen, nulli comparandum, pulchra dei simulacrum! Nec defuere, qui adderent, Quale foret connubium ipsius et Anthiae! Haec primae fuerunt Amoris insidiae: statim enim utrumque mutua existimatio occupat, et Anthia Habrocomen videre gestit, et Anthiam Habrocomes, qui hac usque amoris expertus fuerat.

III. Ut igitur peracta pompa venire in templum sacrificatum multitudo omnis, pompae ordo solutus est. Convenere eodem viri seminaeque, adolescentes et virgines. Ibi ut ambo se viderunt, Anthia Habrocomae forma capitur, Habrocomes amore victus puellam intentis oculis contempletur; nec ad spectum effugere volens potis est, cohibeat

Διόκειτο δὲ καὶ Ἀνθία πονήριος, ἄλλαι μὲν καὶ ἀνα-
 πατακτικαὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ Ἄβροκόμου κάλλος
 ἰστοῦν δεξιμαίη, ἤδη δὲ καὶ τῶν παρθένους προπόσιον
 καταφρονούσα· καὶ γὰρ ἐλάλησεν ἂν τι, ἢ Ἄβροκόμης
 καυώσῃ καὶ μέρη τοῦ σώματος ἐγύμνοισεν ἂν τὰ δουρατὰ,
 ἢ Ἄβροκόμης ἔβη. Ὁ δ' αὐτὸν ἐνέθηκε πρὸς τὴν
 ἕβαν καὶ ἦν ἀγμάλωτος τοῦ θεοῦ. Καὶ τότε μὲν ὁ-
 σασιες ἀπελάττοντο λυποῦμαι καὶ τῷ τάξει τῆς
 σπαλιχθῆς μελῶμενοι, ἀλλήλους βλέπειν ἐθέλοντες
 ἐπιστραφάμενοι καὶ ὑπιστάμενοι πολλὰς προφάσεις
 ἀκαρτέως γύριστοι. Ὡς δ' ἄλλον ἑκάτερος παρ' ἑκα-
 τού, ἐγνωσαν τότε ὅτι κακῶς ἐγιγόνεσαν· καὶ ἔνοια
 ἐκείνους ὑπὲρ τῆς ὀφείας θατέρου καὶ ὁ ἔρωις ἐν αὐτοῖς
 ἐκασίτη καὶ τὸ περιττὸν τῆς ἡμέρας ἀξήσκητες τὴν
 σπυρίδιον, ἐπειδὴ εἰς ὕπνον ἦσαν, ἐν ἀθρόῃ γίνονται
 τῷ δευτέρῳ καὶ ὁ ἔρωις ἐν ἑκατέρῳ ἦν ἀκατάχαριτος.

Δ' Ἀνθία δὲ τὴν κόλην ὁ Ἄβροκόμης καὶ σπαράξας
 τὰ ἐπιθήτα, πρὸ μοι τῶν κακῶν, εἶπε, τί πέπονθα δυσ-
 ταχέαι; ὁ μέγα νῦν ἀδερκός; Ἄβροκόμης, ὁ καταφρονῶν
 ἦρωτες, ὁ τῷ θεῷ δοιδροῦμενος, ἐλθούκα καὶ νενίχη-
 σαι καὶ παρθένῳ δουλεύειν ἀναγκάζομαι καὶ φαίνεται
 τίς δὲ, καλλίων ἢ τοῦ καὶ θεῶν ἦρωτα καλλῶ. Ὡς πάντ'
 ἀντιδρῶς ἦμι καὶ ποιηρός· οὐ κερτερήσω νῦν; οὐ μὲν
 γυναικός, οὐκ ἔσται καλλίων ἦρωτος· νῦν οὐδὲν ὄντα
 ἔγωγε κατὰ με δεῖ. Καλὴ παρθένος· τί δέ; τοῖς σοῖς
 δουρατῶν, Ἄβροκόμη, εὐμορφος Ἀνθία, ἀλλ', ἐάν
 ἔσται οὕτω σοί. Διόγθῃ ταῦτα· οὐκ ἂν ἦρωις ποτὲ
 πρὸ ἀκατέσται. Ταῦτ' ἔλεγε, καὶ ὁ θεὸς σφοδρότερος
 αὐτῷ ἐπέκειτο καὶ εἴλαεν ἀντιπίπτουσα καὶ οἰδύνα μὴ
 ἄσβεστα. Οὐκέτι δὲ καρτερῶν, βίβας ἑαυτὸν εἰς γῆν,
 ἀνέσπασε, εἶπε, ἦρωις, μέγα σοι τρώπιον ἐγγήριται
 καὶ Ἄβροκόμου τοῦ σώφρονος· ἐστένη ἔγωγε ἀσώτων
 σοῦ, ἐπὶ σε καταπερυγῶτα τὸν πάντων διασπότην.
 Μὴ με περιδῶς, μερῶ' ἐπὶ πολλῷ τρυμνῶσῃ τὸν ἕρπυτον.
 Ἄπειρος ἂν, ἦρωις, εἰ τῶν σῶν ὑπερέρχουσι· ἀλλὰ
 εἴ μὴ Ἀνθία ἦν ἀπόδος· γενοῦ μὴ πικρὸς μόνον ἀν-
 τιστρέφου, ἀλλ' εὐεργέτης ἡστυμένη θεός. Ταῦτ' ἔλε-
 γετο, ὁ δ' ἦρωις εἰς ἠργίετο κατ' ἐμεγάλην τῆς ὑπερ-
 βόλης ἐνενέητο τρυμνῶν εἰσπράξασθαι τὸν Ἄβροκό-
 μου. Διόκειτο δὲ καὶ ἡ Ἀνθία πονήριος· καὶ οὐκέτι
 αἰεὶ δυνάμειν ἐπεγείρει ἑαυτήν, παρομένη τοῖς
 πρῶτοις ἐκασίτην. Τί, φησὶν, ἢ δυστυχῆς, πέ-
 πονθα, παρθένος παρ' ἡλικίαν ἰσοῦ καὶ οἰδύναμαι κακῶς
 καὶ πόδα μὴ πρίοντα. Τῆρ' Ἄβροκόμη καίνουμαι,
 κακῶς μὲν, ἀλλ' ὑπερέρχου; καὶ τίς ἔσται ὁ τῆς ἐπι-
 βουλῆς ὄφρα καὶ τί τὸ πέρας τοῦ κακοῦ; Σωθῆρος οὗτος
 ἡστυμένος, παρθένος ἐγὼ προουρυνέη, τίνα βοήθῃον
 ἀνέσπασαι; τίνα πάντα κοινώσομαι; τοῦ δ' Ἄβροκόμην
 οὐκ ἔσται. Ταῦτ' ἑκάτερος αὐτῶν δι' ὄφρα τῆς νυκτὸς
 ἀσπείρου· ὄφρα δὲ πρὸ ἀσπείρου τῆς ὀφείας τὰς ἐκασίτων,
 πρὸς εἰσπρῶν ἐπὶ τῆς βελγῆς ἀλλήλων ἀναπαύοντες.

Κ. Ὡς δ' ἑκάτερος ἐνέκειτο, ἦν μὲν Ἄβροκόμης ἐπὶ
 τῷ σώματι γυμνάσματα, ἦν δ' ἡ παρθένος ἐπὶ τὴν εἰ-
 κῆσαν ἡστυμένη τῆς θεοῦ. Ὡς δ' αὐτοῖς καὶ τὸ σώ-

enim illi insolens deus. Et Anthia agra erat, totis et ex-
 pansis oculis Habrocome speciem intus labentem exci-
 piens: jam ea, quae virgines decet, parvi faciens, ita
 loquebatur, ut audiret Habrocomes; et corporis partes
 Habrocome inspiciendas nudabat. Is se solum ad hoc
 spectaculum tradidit, et captivus in dei potestatem venit.
 Sacrificio facti, moerentes discedunt, tam citum discessum
 querentes, seque invicem spectandi cupidi subsistunt
 identidem et convertuntur, plurimas morae causas simu-
 lantes. Ubi uterque domum venit, cognovit, in quod
 malum incidere. Cogitatio subit nutu adspertus, amor
 incenditur, quodque reliquum est dii adeo cupidinem
 intendunt, ut cum dormiendi tempus adventaret, in
 maxima regretatione versarentur et neuter Amoris vim
 ferre valeret.

IV. Habrocomes, correptis capillis discussaque veste,
 haec mihi, inquit, misero, quid patior infelix! Hincque
 fortis Habrocomes, Amorem despectui habens et iulbrico
 deum, nunc captus victusque sum et puella servire cogor,
 et jam me pulchrior non nemo est, jam deum appellare
 Amorem non dubitabo. O me miserum et imbellum!
 Nunc igitur non resistam? non fortiter manebo? Non ero
 pulchrior Amore? Nunc me deum vincere qui mihi est
 oportet! Virgo omnino pulchra est. Quid vero? Anthia
 tuis oculis formosa, o Habrocome, sed si ita velis, non
 tibi. Haec rata sint; nunquam me potior erit Amor.
 Haec dicenti fortius insidet deus, remittentem trahit,
 nolentemque cruciat. Ille non amplius sustinere valens,
 seque humi prosternens, viciisti, inquit, Amor, magnum
 tibi erectum tropaeum de Habrocome temperantia. Sup-
 plicem vides, perditum, tumi, ad te profugientem omni-
 num dominum. Ne me despicias, neque nimias audaciae
 poenas sumas. Nondum tuas, Amor, vires expertus paulo
 elatiorem me gessi. Nunc da mihi Anthia potiri, sique
 non tam acer perveicaci, quam victo propitius deus. Haec
 ille. Amor tamen adhuc iratus, magnas ab eo contentus
 poenas exigere cogitat. Anthia quoque agra erat, nec
 diutius durare valens, exprorecta, et eos qui aderant latere
 studens, Heu, inquit, misere quid accidit mihi! Amo plus
 quam per metalem las sit, et novo quodam modo doleo,
 nec qui puellam decet. Habrocome amore insano, for-
 mosi quidem adolescentis, sed superbi. Requis erit desi-
 derio finis, quis malorum terminus? Quem auo, fera
 est, virgo ego, custodibus circumseptae, quem mihi auxi-
 liatorem sumam? quicum omnia communicabo? ubi Ha-
 brocomem videre licebit? Haec uterque tota nocte lamenta-
 batur, et alter alterius vultum ob oculos habebat, hanc
 imaginem animo sibi tangentes.

V. Ubi illuxit, Habrocomes ad consueta exercitia profi-
 ciscitur: puella de more dex cultui mundat. Corpora
 eorum proterita nocte defatigata, oculi languentes, immu-

ματα ἐκ τῆς παραλήουσας νοκτος πεπονηκότα καὶ τὸ
 βλέμμα ἄθυμον καὶ οἱ γρῶτες ἡλλαγμένοι· καὶ τοῦτ'
 ἐπὶ πολὺ ἐγίνετο καὶ πλέον οὐδὲν αὐτοῖς ἦν. Ἐν
 τούτῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς θεοῦ διημερεύοντες ἐνεώρων ἄλ-
 6 λήλοις, εἰπεῖν τὰληθῆς φόβῳ πρὸς ἑκατέρους αἰδού-
 μενοι. Τοσοῦτο δ' ἐστέναξεν ἂν ποτε Ἀβροκόμης καὶ
 ἐδάκρυσε, καὶ προσεύχετο τῆς κόρης ἀκουούσης ἐλεει-
 νῶς. Ἡ δ' Ἀνθεία ἐπασχε μὲν τὰ αὐτὰ, πολὺ δὲ
 μείζονι τῇ συμφορᾷ κατείχετο· εἰ δὲ ποτ' ἄλλας παρ-
 10 νέουσι ἢ γυναῖκας ἴδοι βλέπουσας εἰς ἐκείνον, εἰς οὖν δ'
 ἄπασαι εἰς Ἀβροκόμην, δῆλη ἦν λυπούμενη, μὴ πα-
 ρεοδοκιμηθῆ φοβουμένη. Εὐχαὶ δ' αὐτοῖς ἑκατέρους
 ἦσαν πρὸς τὴν θεὸν κοινῇ, λανθάνουσαι μὲν, ἀλλ' ἐγί-
 νοντο ὁμοίαι. Χρόνου δὲ προϊόντος, οὐκέτι τὸ μει-
 15 ράκιον ἑκατέρει· ἦδη δ' αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἠπά-
 νιστο καὶ ἡ ψυχὴ καταπεπτώκει, ὥστ' ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ
 τὸν Λυκομήδην καὶ τὴν Θεμιστώ γεγονέναι, οὐκ εἰδὼτας
 μὲν ὅτι εἴη τὸ συμβαῖνον Ἀβροκόμῃ, δεδοικότας δ' ἐκ
 τῶν ὀρωμένων. Ἐν ὁμοίῳ δὲ φόβῳ καὶ ὁ Μεγαμήδης
 20 καὶ ἡ Εὐίππη καὶ περὶ τῆς Ἀνθείας καθεστῆκεσαν,
 ὄρωντες αὐτῆς τὸ μὲν κάλλος μαραινόμενον, τὴν δ' αἰ-
 τίαν οὐ φαινομένην τῆς συμφορᾶς. Εἰς τέλος εἰσά-
 γουσι παρὰ τὴν Ἀνθειαν μάντις καὶ ἱερέας, ὡς εὐρή-
 συντας λύσειν τοῦ δεινοῦ. Οἱ δ' ἐλθόντες ἔθυσον θ' ἱερεῖα
 25 καὶ ποικίλα ἐπέσπενδον καὶ ἐπέλεγον φωνὰς βαρβα-
 ρικὰς, ἐξιλάσκεισθαι τινας λέγοντες δαίμονας καὶ προσ-
 ποιοῦντο, ὡς εἴη τὸ δεινὸν ἐκ τῶν ὑποχθονίων θεῶν.
 Πολλὰ δὲ καὶ ὑπὲρ Ἀβροκόμου οἱ περὶ τὸν Λυκομήδην
 ἔθυσον τε καὶ τῦγοντο· λύσεις δ' οὐδεμία τοῦ δεινοῦ οὐδ'
 30 ἐτέρῳ αὐτῶν ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ ἔρωσ ἀνε-
 κίετο. Ἐκεινο μὲν δὲ ἑκάτεροι νοσοῦντες, πᾶν
 ἐπισφαλῶς διακείμενοι, ὅσον οὐδέπω τεθνήξεσθαι προσ-
 δοκῶμενοι, κατεπιεῖν αὐτῶν τὴν συμφορὰν μὴ δυνά-
 μενοι. Τέλος πέμπουσιν οἱ πατέρες ἑκατέρων εἰς
 35 θεοῦ μαντεύσομενοι τὴν τ' αἰτίαν τῆς νόσου καὶ τὴν
 ἀπαλλαγὴν.

Γ'. Ὀλίγον δ' ἀπέχει τὸ ἱερὸν τοῦ ἐν Κολοφῶνι
 Ἀπόλλωνος, διάπλους ἀπ' Ἐφέσου σταδίων ὀγδοή-
 κοντα. Ἐνταῦθ' οἱ παρ' ἑκατέρων ἀφικόμενοι ὄρονται
 10 τοῦ θεοῦ ἀληθῆ μαντεύεσθαι· ἐληλύθεσαν δὲ κατὰ ταῦτά.
 Χρᾶ δ' ὁ θεὸς κοινὰ ἀμφοτέροις τὰ μαντεύματα ἐν
 μέτρῳ τὰ ἔπη τάδε·

Τίτα ποθεῖτε μαθεῖν νοῦσου τέλος ἦδὲ καὶ ἀρχὴν;
 Ἀμφοτέροις μὲν νόσος ἔχει, λύσεις ἔνθεν ἀνέστη·
 15 Δεινὰ δ' ὄρω τείσθεσσι πάθη καὶ ἀνήνυτα ἔργα·
 Ἀμφοτέροι φεύγονται ὑπεὶρ ἅλα λυσοδῶνικοι,
 Δεσμα δὲ μογθήσουσι παρ' ἀνδράσι μισοθαλάσσοις
 Καὶ τάρως ἀμφοτέροις θάλαμος καὶ πῦρ αἰδηλόν,
 Καὶ ποταμοῦ Νεῖλου παρὰ βέουμασιν Ἴσιδι σεμνῇ
 20 Σωτήρῃ μετόπισθε παραστῆς ὀλιθα δῶρα.
 Ἄλλ' ἔτι που μετὰ πῆματ' ἀρεῖονα πότμον ἔχουσι.

Ζ'. Ταῦθ' ὡς ἐκομίσθη τὰ μαντεύματα εἰς Ἐφεσον,
 εὐθὺς μὲν οἱ πατέρες αὐτῶν ἦσαν ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ τὸ
 δεινὸν, ὅτι ἦν, πᾶν ἠπόρουσαν συμβάλλειν δὲ τὰ τοῦ
 θεοῦ λόγια οὐκ ἐδύναντο· οὔτε γὰρ τίς ἢ νόσος, οὔτε τίς

fatus color et hæc omnia serpus ita fiebant et nihil leva-
 bantur. Interea in templo interdum morantes se mutuo
 spectabant, cum præ metu uterque, quod vere sentiebat,
 alteri detegere vereretur. Suspirabat subinde, fiebatque
 Habrocomes et preces fundebat lamentabiles, puella
 auscultante. Eademque omnino Anthia patiebatur, id vero
 ad ejus infortunium accedebat, quod, si quas virgines
 aut mulieres illum intuentes vidisset, (omnes autem Ha-
 brocomen intuebantur) manifestum esset illam morere,
 pertimescentem, ne ipsi minus placeret. Vota quidem
 apud deam uterque simul eadem insciens faciebat. Ali-
 quanto post, durare diutius adolescens non potuit; totum
 corpus jam tabuerat et ita conciderat animo, ut Lycomedes
 et Themisto animo admodum angerentur, quid Habrocoma
 accidisset, ignorantes, sed ex his, quæ viderant, timoris
 pleni. De Anthia simili erant in metu Megamedes et
 Evippe, cum formam ejus marcescentem, nullamque mali
 causam apparere viderent. Tandem ad puellam vates et
 sacerdotes adducunt, eam malo liberaturos. Qui quidem
 hostias immolarunt, variisque libationibus ac quibusdam
 barbaricis vocibus usi, nescio quæ numina se placaturos
 dicunt, finguntque malum a diis inferis immisum esse.
 Multa quoque et Lycomedes pro Habrocoma sacra fecit et
 preces fudit; neuter tamen a malo liberatur, immo et
 amor magis inflammatur. Ambo morbo correpti in dis-
 crimine versabantur, mortem propemodum exspectantes.
 cum tamen enarrare malum non valerent. Tandem utrius-
 que parentes deos consultum mittunt, causam morbi et
 remedium querentes.

VI. Non longe distat sanum Apollinis Colophonii : ab
 Epheso trajectus est octoginta tantum stadiorum. Ibi
 exorant deum, qui ab utriusque parentibus missi fuerant,
 ut vera redderet oracula, venerant autem idem rogatum.
 Commune utrisque responsum deus hisce versibus red-
 didit :

Cur optatis scire morbi finem atque originem?
 Amhos unus tenet morbus, remedium hinc invenietur :
 Sed dira video his (imminere) mala et longos labores :
 Utrique fugient per mare rable acti,
 Vincula ferent apud viros maritimos,
 Et sepulchrum ambobus torus erit ignisque exitialis,
 Et fluminis Nili ad aquas Isidi sanctæ
 Salvatrici postea des, magnifica dona.
 Sed post calamitates meliori aliquando utentur fortuna.

VII. Ubi hæc oracula Ephesum allata sunt, statim qui-
 dem eorum parentes ex consilii inopia attoniti fuere, nec,
 quid mali liberis suis portenderetur, exputare valebant;
 non enim ex dei responsis conjicere ullatenus poterant,

ο φερει, οτις τινε τα σκεπη, οτι δ' τερα, τ. ε. οτι δ' πατρως τις, ούτε τις ή τα του θεου βουλησια. "Εδωξεν ουν αυτοις πολλή βουλευμένης παραμυθήσασθαι τον γαμρον ως ούεν τι και συζύξαι γαμω τους παιδας, ως ο τούτου και του θεου βουλευμένης, δι' ουν εμνηστεύατο.

Είσασι δη ταυτα και διαγωσαν μετά τον γάμου εα-
10 τήν τε μρόνην του απόδηλόντας αυτούς. Μετα-
15 κει ηρα ή πάσι εν των εικοχρονίων, πάντα δ' ην ε-
στρατευμένα και διαθήκτος δ' μέλλων γάμος' εμακα-
16 ρητος δ' υπο πάντων ό μόν, όταν αξετοι την γυναίκα
"Ανθιαν, ή δέ, όμη μερακίω συγκαταλήθησεται.
"Ο δ' "Αθρομάχης, ως επόθετο και τον γαμρον και τον
17 γαμρον, επί μιν τή τον "Ανθιαν εχειν μεγάλως εχαιρον
εραβη δ' αυτών ούδεν τα μεμνημεύμενα, άλλ' εδόκει
18 τούτους είναι λειπύ τα παρήντα ήδονα. Μετά ταυτα
20 και ή "Ανθια ήδαιο μιν, ότι "Αθρομάχης ηταν τις δ'
δ' φυγή και τινεσ αι συμφοραλ, καταφρόνεις, πάντων των
εσομένων κινήσ "Αθρομάχης έχουσα παρημύθιαν.

Η'. Ως ουν έφασκεν ό των γάμων καιρός και
25 πικνοχόος ήγοντο και ιερεια πολλά ήθετο τή θεή.
Και επιοή ταυτ' ίαπεταεστο, ήκουσε της νοκτός,
εραδύνειν δι πάντ' εδόκει "Αθρομάχη και "Ανθία),
30 προς την ερανη εις τον θάλαμον μετά λαμπάδων, τον
καίοντον ήδοντες, επευρημόντες και εισάγοντες κα-
τάλινον. "Ην δ' αυτοίς δ θαλάμος (αυτοίς πεποιη-
35 μένος' αλγη χρυσή στράμασιν έστρωτο πορφυρείς και
σι τήσ κλίτης Βαβυλωνία επεποιείτο σκηνή' ταίλοντες
"Ιουσαι, ό μιν Αρροδίτην θεραπείοντες, (ή δέ και
40 Αρροδίτης είκόν), ό δ' Ιππεύοντες αναβάται στρου-
45 τίς, ή ή στεράνους πλείοντες, ή δ' άνθη σέροντες'
ταυτ' εν τή έτέρη μέρει της σκηνής' εν δε τή έτέρη
Αρρη ήν ούχ ύπαισμένος, άλλ' ως προς έρωμένη την
50 Αρροδίτην κεκοσμημένας, έστρατευμένους, χλαιίδα
χρησ' "Ιερως αυτών υδήχη, λαμπάδα έχην ήμμένην.
55 Επ' αυτή τή σκηνή' κατέλιταν τή "Ανθιαν, αγα-
60 λητις προς τή "Αθρομάχην, επάλαισόν τε τα θύρας.

Θ'. Τότε δ' εκατέρους πάθος συνέθη ταυτό, και ούτε
65 προσεμπίε εν' άλλλους ήδοναντο, ούτ' αντιθέλει τοίς
κατάλοις' ίακιντο δ' έφ' ήδονής περιμένειν, αιδού-
70 μενοι, πειθουμένοι, πνευσταίνοντες, ήδουμένοι' επάλαιστο
75 δ' αυτοίς τα σωματα και εραδύνοντο αυτοίς σι θύ-
80 ρα. "Οτι δ' ό "Αθρομάχης' άνενηχην προσεμπε τή
"Ανθιαν, ή δ' εθαυρος, της φυλής αυτης σφιδάδα
85 περικειμενους της επιθυμίας τα θαυρα. Και ό "Αθρο-
90 μάχης, δι της έραί, φησί, πόθινιστατης νοκτός, ή
95 ούτεσ επείθεσα, τούτης πρώτηρον νόκτας, δυστοχέ-
100 τας. "Ως ουν ήθετο ενάϊ εραη και τον ποιητο
105 Ιαπεταεστον αυτογέστηρα τον έραστην εραησ άνδρα,
110 και τή ην και αποθανόν ύπάρχει γυναίκα σιωρον.
115 Επ' ουν εκατέρους τε και επείθετο τα θαυρα, και
120 ταυτ' ήδοναι πάντως μιν είναι νόστοςσ ποταυσιρα τα
125 θαυρα, πάντως τε του προς ήδονην αναμνησιν εσοπιου-
130 τος. Η δ' ήδονη αυτουσ προσφθίθησαν, να, σπασιν,
135 "Αθρομάχης, και ησ και και ησ τή τον τήσ εραησ

quae nocet, et a, vincula, Cum illo, d'mmen, et auctorem
a deo expectandum sibi vellent. Visum est tunc, post-
quam illi una deliberassent, ostendim, quod fieri posset,
in future, contulioque iungere adolescentes, quasi et ad
volunt deus illis que responderat. Hoc sane placuit et
statuerunt, per octis nuptiis, eis progre ad aliquod tempus
mittere. Jam omnia per urbem opibus et coronis plena, ac
futuro nuptio ubique sermonebus percelebrata. Besti ali
omnibus praedabantur, Habrocomes, quo Halem ductum
esset uxorem, Latr, quod tali aboles entulo esset concu-
bitura. Habrocomes, responsi et nupharum certior factus,
admodum letatus est, se Anthiam potiturum, in tantiqua
rationio pectorettus presentem voluptatem cum malo sua-
viorem esse existimabat. Gaudbat et Anthia futura Ha-
brocoma, parvi pendens quid sibi ex fuga et ceteris calamita-
tibus impenderet, cum in Habrocome omnium futurorum
malorum solatium naeta esset.

VIII. Ubi igitur nuptiarum tempus advenit, pervigilia
celebrata sunt, nullaque hostiae decem immolote. His per-
actis, adventante jam nocte, (omnia Habrocome et An-
thiam moram facere volebantur), duxere pu-
llam in thalamum cum lampadibus hymenaeum canentes, fausta-
apprecantes, ibique intromissos recumbere fecerunt. Tha-
lamus erat ita exornatus; lectus aureus stragulis purpureis
stratus, lectusque in modum tentorii Babylonia veste scito
variata. Inerant ludantes Amores, quorum alii Venero
(que et ipsa tibi erat depata) famulabantur, alii passeribus
tanquam equis insidabant, nonnulli plectebant coronas,
alii flores afferebant; haec in una anli parte; in altera
parte Mars erat non armatus, sed quasi ad anciam Venerem
accedens ornatus, corona redmulus, indatusque chly-
myle et ei dux via erat Amor lampadem tenens accensam.
In ipso tentorio collocata Anthia et Habrocome adneta,
foras clausurunt.

IX. Utraque idem accidit, ut alterum aliquo non posset,
neque introm. Jacbant nimia voluptate languidi, judi-
candi, timenbs, anhel, ac dulcosime perfusi: palpitalant
artus, animique vehementer commoti erant. Tandem Ha-
brocomes, ubi se collegit, Anthiam emuloxatar lactiman-
tem, animo eius luctum velut desatrem imbroa prae-
mitente. O nox, inquit, exoptatissima! quot hen mis-
datoris plenas exeo, antequam hanc vox tandem naberis-
ceter! O quatu luce mihi carior, omniumque, de quibus
inquam sermo fuit felicissima, que amarem habes virem,
quocum vivere et mori proha uxori leud! His diebs con-
latur, exoptique lacrimas, que cum nocitate suaviores qui
vise sunt et quocumque medicamento ad dolorem levand-
um efficaciores. Eia pennis adloerta, Habrocoma, inquit,
in paletra tula volent, ac licet ipse forma a teo praes-
-

εἶπε ἀνάγκη σοι; Ἄνακτος καὶ δεδιότ', πόσον ἐθρόνου
 καὶ ἐπιγυμνασίου; πόσον ἐπὶ ἡλικίας; ἀπὸ τῶν ἐμαυτῆς
 κομῶν, ἃ πέπονθας οἶδα. Ἄλλ' ἰδοὺ, δάκρυα μὲν
 ὑποδάκρυον τὰ μὲν καὶ ἡ καλὴ σοῦ κόμη πινέται πῶμα
 τὸ ἐρωτικόν καὶ συμφύροντες ἀλλήλοις ἀναμιγρῶμεν,
 καταθρέμεσθαι δὲ καὶ τοὺς στεφάνους τοῖς παρ' ἀλλή-
 λων δάκρυσι, ἵν' ἑαὶν καὶ οὗτοι συνερωτῶν. Ἐπι-
 ποῦσα δ' ἅπαν μὲν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ἠσπάζετο,
 ἄπασαν δὲ τὴν κόμην τοῖς αὐτῆς ὀφθαλμοῖς προσετίθει
 11 καὶ τοὺς στεφάνους ἀνελήμβανε καὶ τὰ χεῖρ' αὐτῆς
 φιλοῦσα συνηρμόκει καὶ, ὅσα ἐνενόουν, διὰ τῶν
 χειρῶν ἐκ ψυχῆς εἰς τὴν πατέρου ψυχὴν διὰ τοῦ φιλή-
 ματος παρεπέμπετο. Φιλοῦσα δ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλ-
 μοὺς, ὦ, φησὶ, πολλάκις με λυπήσαντες ὑμεῖς, ὦ τὸ
 13 πρῶτον ἐνθίνετε τῇ ἐμῇ κέντρον ψυχῇ, οἱ τότε μὲν
 σοβαροὶ, νῦν δ' ἐρωτικοί, καλῶς μοι διακονήσατε καὶ
 τὸν ἔρωτα τὸν ἐμὸν καλῶς εἰς τὴν Ἄβροκόμου ψυχὴν
 ὠδηγήσατε. τοιγαροῦν ὑμᾶς πολλὰ φιλῶ καὶ ὑμῖν
 ἐφαρμύζω τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἐμοὺς, τοὺς Ἄβροκό-
 20 μου διακόνους· ὑμεῖς δ' αἶε βλέπετε ταῦτα, καὶ μήθ'
 Ἄβροκόμη ἄλλην διεῖξετε καλὴν, μήτ' ἐμοὶ δόξῃ τις
 ἄλλος εὐμορφος· ἔχετε ψυχὰς, ὡς αὐτοὶ ἔξεκαύσατε·
 ταύτας ὑμοῖς τρηθήσατε. Ταῦτ' εἶπε, καὶ περιρύν-
 τες ἀνεπαύοντο καὶ τὰ πρῶτα τῶν Ἀφροδίτης ἐρώτων
 25 ἀπέλασαν· ἐπιλονεύοντες δὲ εἰς ἑλπίδα τῆς νυκτὸς πρὸς
 ἀλλήλους, φιλοτιμούμενοι, τίς φανείηται μᾶλλον ἔρῳν.
 Ἦ. Ἐπειδὴ δ' ἡμέρα ἐγένετο ἀνίσταντο πολὺ μὲν
 εὐθινοὶ, πολλὸν δ' εὐθυμότεροι, ἀπολαύσαντες ἀλλήλων
 ὄν ἐπιθύμησαν χρόνον καλῶν. Ἐορτὴ δ' ἦν ἅπας ὁ
 30 βίος αὐτοῖς καὶ μετὰ εὐωχίας πάντα, καὶ ἤδη καὶ
 τῶν μεμαντευμένων λήθη. Ἄλλ' οὐχὶ τὸ εἰμαρμένον
 ἐπελήθητο, ἀλλ' οὐδ' ὅτι ἐδόκει ταῦτα θεῶν ἡμέλει.
 Χρόνον δὲ διεθόντος ὀλίγου, ἔγνωσαν οἱ πατέρες ἐκ-
 πέμπειν αὐτοὺς τῆς πόλεως κατὰ τὰ βεβουλευμένα·
 35 ἡμερόν τε γὰρ ἄλλην ὄψεσθαι γῆν καὶ ἄλλας πόλεις
 καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν, ὡς αἰὼν τ' ἦν, παραμυθή-
 σασθαι, ἀπαλλαγέντες χρόνον τινὲς Ἐφέσου. Παρα-
 σκευάζετο δὲ πάντ' αὐτοῖς πρὸς τὴν ἔξοδον, ναῦς τε
 μεγάλη καὶ ναῦται πρὸς ἀναγωγὴν ἕτοιμοι καὶ τὰ
 40 ἐπιτήδεια ἐνεβάλλοντο, πολλὴ μὲν ἐσθῆς καὶ ποικίλη,
 πολλοὺς δ' ἄργυρος καὶ χρυσός, ἧ τε τῶν σιτίων ὑπερ-
 βάλουσα ἀφθονία. Θυσίαι δὲ πρὸ τῆς ἀναγωγῆς τῇ
 Ἀρτέμιδι καὶ εὐχαὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ δάκρυα πάν-
 των, ὡς μελλόντων ἀπαλλάττεσθαι παίδων κοινῶν.
 45 Ἦν δ' ὁ πλοῦς αὐτοῖς ἐπ' Αἴγυπτον παρεσκευασμένος.
 Ὡς δ' ἦλθεν ἡ τῆς ἀναγωγῆς ἡμέρα, πολλοὶ μὲν οἰεῖ-
 ται, πολλοὶ δὲ θεράσκουσι. * * * Μελλούσης δὲ τῆς νεῆς
 ἐπαναῖσθαι, πᾶν μὲν τὸ Ἐφεσίων (πλήθος) παρῆν
 παραπεμπόντων, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν (ξένων) μετὰ
 50 λαμπάδων καὶ θυσιῶν. Ἐν τούτῳ μὲν οὖν ὁ Λυκο-
 μήδης καὶ ἡ Θεμιστώ, πάντων ἅμ' ἐν ὑπομνήσει γε-
 νόμενοι, τοῦ χρησμοῦ, τοῦ παιδός, τῆς ἀποδημίας,
 ἔειπεν εἰς γῆν ἀθυμῶντες. Ὁ δὲ Μεγαμήδης καὶ ἡ
 Εὐπίπη ἐπιπονήσαν μὲν τὰ αὐτὰ, εὐθυμότεροι δ' ἦσαν,

placeo? Timide et ignave, quomodo amare cunctatus es?
 quomodo nulli id tibi cura fuit? a meis malis, quae ipse
 passus sis, conjicio. Verum jam age, meas excipe lacri-
 mas, bibantque elegantes comae tuae amoris poculum, invi-
 cemque complexi adhaereamus, ita ut coronae mutuis lacri-
 mis madaent et nostrum una ipse amorem sentiant. His
 dictis, totum vultum ejus amplectitur, adducitque suis
 oculis comas et suscipit coronas, suaviando fecit ut labia
 labellis adhererent, et quum quisque cogitabat, ex animo
 in animum per oscula labii impressa transmittant. Illa
 adolescentis oculos basians, o quoties, inquit, me dolore
 affectistis! qui primum mihi invidistis animo aculeum, vos
 quondam superbiae, nunc amoris pleni, optime de me me-
 ruistis, quippe qui amorem mei in Habrocomae animum
 induxeritis. Vos itaque exosculor, vobis hosce meos ad-
 moveo oculos Habrocomae famulos. Sic vos semper haec
 spectetis, non aliam Habrocomae elegantis formae puellam
 ostendite, ac nemo mihi pulcher alius videatur. En vobis
 animas nostras, quas exuasistis; has habete et pari studio
 servate. Haec illa. Tum mutuo amplexu haerentes re-
 quievit, ac carpentes tunc primum Veneris gaudia, totam
 noctem summa emulatione inter se contenderunt, nter
 magis amans videretur.

X. Ubi illuxit, blandiores stacrioresque surrexere, quod
 tandem felicibus illis temporibus tamdiu exoptatis frui sibi
 invicem contigisset. Vita omnis erat eis quasi festus dies,
 omniaque conviviorum plena, adeo, ut jam oraculi responsa
 animo exciderent. Verum non ea fato exciderant, nec a
 deo negligebantur, quisquis ille fuit, qui decreverat. Non
 multo post tempore a parentibus, quibus id statutum fue-
 rat prius, peregre mittuntur, ut scilicet alias regiones, ur-
 besque alias viderent: se enim dei responsum mitigaturos,
 quoad fas esset, putabant, si aliquamdiu Epheso abessent.
 Parantur ad discessum omnia: magna navis, nautaeque ad-
 ducendum idoneae, omniaque necessaria importantur, multae
 et variae vestes, multum argenti et auri, comestusque
 plurimus. Immolatum est Dianae, ut ductu suo opitularetur;
 nec defuere preces totius populi, omniumque lacrimae,
 veluti communibus gnatis discedentibus. Navigationem in
 Aegyptum paraverant; cumque abeundi dies adesset, ** fa-
 mulorum et ancillarum frequentia. Cum navis deducenda
 esset, omnis Ephesiorum multitudo prosequatur et multi
 e (peregrinis) cum lampadibus et sulimentis. Interea Ly-
 comedes et Themisto, omnia simul recordantes, oraculum,
 filium, ipsius peregrinationem, humi jacebant consternati.
 Pariter Megamedes et Evippe, ut ut meliori essent animo,
 eorum, quae praedicta fuerant, unum respicientes. Jam

τὰ τέλη σκοποῦντες τῶν μεμαντευμένων. Ἦδη μὲν οὖν ἐθορύβουν ὅτι ναῦται καὶ ἐλύετο τὰ προμηθεῖα καὶ ὁ κυβερνήτης τῆς αὐτοῦ γαλῆρας καταλύετο καὶ ἡ ναὺς ἀπικνεῖτο. Βοή δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς πολλὴ καὶ τῶν ἐν τῇ νηὶ συμμιγῆς, τῶν μὲν, ὡ παῖδες, λεγόντων, φίλτατοι, ἄρ' εἴ' ὑμᾶς οἱ φύτάντες ὀφθόμεθα; τῶν δὲ, ὡ πατέρες, ἄρ' ὑμᾶς ἀποληφόμεθα; δάκρυα δὲ καὶ οἰμογῆ, καὶ ἕκαστος ὄνομαστί τὸν οἰκεῖον ἐκάλει μέγα εἰς ὑπομνησιν ἀλλήλοισι ἐγκαταλιπόντες τοῦνομα. Ὁ δὲ Μεγαμῆδης φιλίην λαβὼν καὶ ἐπισπένδων γύρωτο ὡς ἐξακουστὸν εἶναι τοῖς ἐν τῇ νηὶ, ὡ παῖδες, λέγων, μάλιστα μὲν εὐτυχεῖτε καὶ φύγοιτε τὰ σκληρὰ τῶν μεμαντευμάτων καὶ ὑμᾶς ἀνασωθέντας ὑποδείξιαντο Ἐφεσίοι καὶ τὴν φίλτατην ἀπολάβοιτε πατρίδα· εἰ δ' ἄλλο συμβαίῃ ἢ τοῦτο, εἴ ἴσ' οὐδ' ἡμᾶς ἐτι ζητομένους· προίμεν δ' ὑμᾶς ὅθον μὲν δυστυχῆ ἀλλ' ἀναγκαίαν.

ΙΑ'. Ἐτι λέγοντα ἔξίοντα ἐπίσχευε τὰ δάκρυα· καὶ οἱ μὲν ἀπέσχον εἰς τὴν πόλιν, τοῦ πλήθους αὐτοῖς θάρσει παρακαλῶντος, ὁ δὲ Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἀνθεία ἀλλήλοισι περιφέροντες ἔκριντο πολλὰ ἄμα νοσῶντες, τοὺς πατέρας οἰκτερόντας, τῆς πατρίδος ἐπιθυμοῦντες, τὸν ῥητορὸν δεδοικότες, τὴν ἀποδημίαν ὑποπτέουσας περιμεύοντες· ὁ αὐτοὺς εἰς ἅπαντα ὁ μετ' ἀλλήλων πλοῦς. Κίεσινην μὲν τὴν ἡμέραν αὐρίω χρησάμενοι πνεύματι, διανύσαντες τὸν πλοῦν εἰς Σάμον κατήνευσαν, τὴν τῆς Ἥρας ἱερὰν νῆσον· κἀνταῦθα θύσαντες καὶ δευνοποιήσαντες, πολλὰ εὐχόμενοι τῆς νυκτὸς ἐπαγνομήνης ἐπανήγνοντο. Καὶ ἦν ὁ πλοῦς αὐτοῖς οὐρανόθεν ἰσχυρὸς· ἐν αὐτοῖς πολλοὶ πρὸς ἀλλήλους· ἄρ' ἡμεῖν ὑπόξει συγκαταβῆναι μετ' ἀλλήλων; Καὶ δὴ ποῦ ὁ Ἀβροκόμης μέγα ἀναστενάξας, ἐν ὑπομνήσει τῶν ἐπιπέδων γινόμενος, Ἀνθεία, ἔφησε, τῆς ψυχῆς μοι ποθεινοτέρα, μάλιστα μὲν εὐτυχεῖν εἶη καὶ σωθῆσθαι μετ' ἀλλήλων· ἂν δ' ἄρα τι εἶη πεπωμένον παθεῖν καὶ πῶς ἀλλήλων ἀπαλλαγόμεν, ὁμώσομεν ἑαυτοῖς, ἀλλότῃ, ὡς σὺ μὲν ἐμοὶ μενίεις ἀγνή καὶ ἄλλον ἀεὶ οὐχ ὑπεμνείς, ἐγὼ δ' ὅτι οὐκ ἂν ἄλλῃ γυναικὶ συνεκίσομαι. Ἀκούουσα δ' Ἀνθεία μέγα ἀνωλόλυξε, καὶ, τί ταῦτα, ἔφησεν, Ἀβροκόμη, πεπίστευκας, ὅτι ἐν ἀλλαγῇ σοῦ, περὶ ἀνδρὸς ἐτι κατ' ἐμοῦ σέβῃ, ὅτε οὐδὲ ζήσομαι τὴν ἀρχὴν ἀνευ σοῦ· ὡς ἡμῶν τέσσασι τὴν πάτριον ἡμῖν θεόν, τὴν μεγάλην Ἐφεσίων Ἀρτέμιον, καὶ ταύτην ἢ διανύομεν βλάπταν καὶ τὸν ἐπ' ἀλλήλους ἡμᾶς καλῶς ἐμυήσαντα θεόν, ὡς ἐγὼ καὶ ῥαχίον τι, ἀπιστασθεῖσα σοῦ οὔτε ζήσομαι, οὔτε τὸν ἡμῖν ὄφρακι. Ταῦτόν ἔειπεν ἡ Ἀνθεία· ἐπώανος δὲ καὶ ὁ Ἀβροκόμης, καὶ ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐποίησε τοὺς ἄλλους φειδωλοτέρους. Ἐν τούτῳ δ' ἡ ναὺς Κῶ μὲν παρανοήσασθαι καὶ Κνίδον, κατεροίετο δ' ἡ Ῥόδιον νῆσον· ἀπομάρτυρε, καὶ καλῆ· καὶ αὐτοὺς ἐσταθῆ' ἴδει καταγινώσκοντες· οὐκ γὰρ ἔρασκον ὅτι ναῦται καὶ ἐλπίσθησαν καὶ αὐτοὺς ἀεσπιάσασθαι, μέλλοντας εἰς μακρὴν ἀποπλοῦσθαι πλοῦν. — Κατέγητο δ' ἡ ναὺς εἰς Ῥόδιον

navarum strepitus, solvuntur funes, gubernator locum suum occupat, navis movetur. Clamorque tum eorum, qui in litore, tum qui in nave erant, permixtus insequitur, illis quidem dicentibus, carissima proles, an nobis, qui vos genuimus, vos iterum videre licebit? his vero, an vos, o parentes, recuperabimus? Hinc lacrima, ploratus, summi quisque nomine appellare, velut in magnum recordationis adjumentum nomen relinquentes. Megamedes, accepto pectore, libat, precaturque ita ut e nave audiri possent. Maxime valete, filii, et aspera vaticinia effugate; vos salvos et reduces excipiant Ephesi, et carissima patria aeternum potamini. Sin aliter eveniat, scitote, nos non longius esse victuros. Praemitimus vos in iter calamitosum quidem sed necessarium.

XI. Adhuc loquentem ebortato lacrima cohibuerunt et in urbem rediere, hortante populo, ut bono essent animo. Habrocomes et Anthia invicem amplexi jacebant, multa versantes animo: parentum miserebantur, patriam desiderabant, timebant oraculi responsum, peregrinationem suspectam habebant; sed id unum iis solatium erat, quod una nave veherentur. Illa die prospero vento utuntur, contraque navigatione Samum deveniunt, sacram Junoni insulam. Ibi immolant, coenant, precantur et ubi nox adventit iter prosequantur. Secunda navigatio, multusque invicem sermo: an licebit una semper vivere? Habrocomes tandem suspirans, quae ipsum manerent recordatus, o longe, ait, anima mihi carior Anthia, utinam et bene agere, et simul servari datum sit! Verum si quid fato decretum est nos pati, quonam modo separabimur? Jurens san te, tu quidem, mihi, mea vita, te semper castam servaturam, nec alium habitorem virum; ego vero, nunquam mihi fore cum alia consuetudinem. Ut haec audivit Anthia, exclavit, et, cum haec, inquit, in animum induxisti tuum, Habrocome, ut si disjungar a te, ipsam alii me tradituram viro susciperes, quae omnino ne vivere quidem sine te possim. Tutor patriam deum, magnam Ephesorum Dianam atque hoc quod pertransimus mare et in utrumque nostrum strenue vires suas exercentem deum, me vel exiguo tempore abreptam a te nec victuram esse, neque solem adspecturam. Haec dicebat Anthia, eadem juravit Habrocomes et tempus ipsum jurijurando eorum terrorem addebat. Interea navis Coum Cnidonque praeterit; cumque Rhodorum pulchra et magna insula apparuisset, illuc appellere navem cummo opere nautae diverunt, tum aquandi, tum quiescendi gratia, utpote bonam navigationem iufores. Navis in Rhodium

καὶ ἔπεισαν οἱ ναῦται· εἶχε δ' ὁ Ἀβροκόμης ἔχρον
μετὰ ἑαυτὸν τὴν Ἀνθίαν.

Β'. Συνέβητο δὲ πάντες οἱ Ῥόδιοι, τὸ κἀλλίον τῶν
παιδῶν καταπελήγητες, καὶ οὐκ ἔστιν, ὅστις τῶν ἰδόντων
τοὺς παρῆλθε κομπῶν· ἔλακε μὲν ἕλερον, ἐπὶ τοὺς αἶνα ἐκ
τοῦ θανάτου, οἱ δὲ προσκίοντες καὶ προσποιούντο. Ταρῶ
δὲ δὲ ὄντες τῆς πόλεως διεπεριετήκατο τὸν ἄνακτα Ἀβρο-
κόμης καὶ Ἀνθίας. Ἰππεύονται δ' αὐτοῖς δημοσίᾳ
καὶ θυσίας τε θύουσι πόλιν καὶ ἑσπέρην ἀρουσι τῆν
τοῦ ἑσπέρην αἰετῶν. Οἱ δὲ τῆν τε πόλιν ἔπασαν ἐξιστο-
ρησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ τοῦ Ἡλίου ἱερὸν πινυτοῦν
ῤυσίου καὶ ἐπέγραψαν εἰς ὑπόμνημα ἐπιγράματι τῶν
αναβάντων·

Ο. ἔπειτα τῆς οὐρανίου τῶν ἐξ ἡμερῶν ἔλακεν,
15 Ἀνθία, Ἀβροκόμης δὲ, ἑσπέρην ἑσπέρην πόλιν.

Ταῦτα ἀναβάντες, ὁλίγας ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ μέιναν-
τες, ἐπειγόντως τῶν ναυτῶν, ἀνέγοντο ἐπιστασιάζεσθαι.
Ἡρώταται δ' αὐτοὺς ἄπει· τὸ Ῥοδίον πλῆθος. Καὶ
τὰ μὲν πρῶτα ἐφέροντο οὐδὲν πνεύματι καὶ τῆν αὐτοῖς
20 οὐδὲ πλῆθος ἀφάνειον κἀκείνῃν τε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν
ἐπιύσταν νύκτα ἐφέροντο ἀναμετρούντες τὴν Αἴγυπτιὴν
καλούμεν ἠθάαταν· τῇ δὲ δευτέρᾳ ἐπέπαστο μὲν ὁ
ἀέριμος, γὰρ ἡμῆ δὲ καὶ ὁ πλῆθος βραδὺ καὶ ναυτῶν
βρῦμα καὶ πότος ἐν τούτῳ καὶ μέθη, καὶ ἀρχὴ τῶν
25 μεμανταμένων. Τῷ δ' Ἀβροκόμῳ ἐπίσταται γυνὴ
σφίλῃναι φοβερὰ, τὸ μέγεθος ὑπὲρ ἀνθρώπου, ἐσθῆτα
ἐχρῶσα φωνίαν· ἐπιστάσα δὲ τὴν ναῦν εὐλαίη κἀίεν
καὶ τοὺς μὲν ἀλλοὺς ἀπέβλυσθαι αὐτὸν δὲ μετὰ τῆς
30 Ἀνθίας διανήρησθαι. Ταῦθ' οὖς εὐθὺς εἶδεν ἐταρσίχθη
καὶ προσέειπε τὸ δεινὸν ἐκ τοῦ δειράτος· καὶ τὸ δει-
νὸν ἐγίνετο.

Π'. Ἰσχυροὶ μὲν δὲ Ῥόδιοι πειρατικῶν παρορμητοὺς
αὐτοῖς, Φωνίαις τὸ γένος, ἐν τριέρῃ μεγάλῃ· παρῶ-
μου δ' ὡς φορτίον ἔχοντες καὶ πολλὰ καὶ γυνυτοῖ.
35 Ὅστις καταμαθῆσθαι τῇ νηὶ ὅτι χρῆσθαι καὶ ἀργυ-
ρος καὶ ἀσημένια πολλὰ καὶ τίμα. Διέκριναν οὖν
ἐπίσταται τοὺς μὲν ἀντιμαχόμενους ἀποκτινύειν, τοὺς
δ' ἄλλοις ἀφίεν εἰς Φωνίαν παρεσσημένους καὶ τὰ
χρήματα· κατεβάνον δ' ὡς οὐκ ἀντιμαχόμενοι αὐτῶν.

Τὸν δὲ πειρατικὸν ὁ εἰσχυρὸς Κόρυμβος ἐναεῖτο, νε-
νίας ἐβλήθη μέγας, φοβερὸς τὸ πνεῦμα, κομῆ ἦν αὐτοῦ
ἀρχιμὲν κατεμίνθη. Ὡς δὲ ταῦθ' οἱ πειρατικῶν ἐβου-
λεύσαντο, τὰ μὲν πρῶτα παρέπλεον ἡσυχίᾳ τοῖς περὶ
Ἀβροκόμην τελευταῖον δὲ, ἦν μὲν περὶ μέσον ἡμέρας,
40 ἔκειντο δὲ πάντες οἱ ἐν τῇ νηὶ ὑπομνήσας καὶ βρῦμα,
οἱ μὲν καθύδοντες, οἱ δ' ἀπόστες, ἐπίσταται δ' αὐτοῖς
οἱ περὶ τῶν Κόρυμβου ἀναμνήσας τῇ νηὶ, τριέρης ἦν,
οὐκ οὐδὲται πολλῇ. Ὡς δὲ πλησίον ἐγένοντο, ἀντιπῆδη-
σαν ἐπὶ τὴν ναῦν ὀπλισμένοι, τὰ ἦσαν γυνὰ ἔχοντες·
50 ἀνταῖθ' οἱ μὲν ἑρπύλλον ἐκαστὸς ἐπ' ἐπιλήθεις εἰς
τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέβλυοντο, οἱ δ' ἀμείνεσθαι κλον-
τες ἀπ' ἐπύλλοντο. Ὁ δ' Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἀνθία
πρὸς τὸν Κόρυμβον τῷ πειρατῇ, καὶ λιθόβου-
κῶν γυνῶν αὐτοῦ, τα μὲν χρήματα, ἔπασαν, ὡς

subducitur, descenderunt nauta, exit et Habrocomes, manu
tenens Anthiam.

XII. Convenerant omnes Rhodi, adolescentum formam
starent; nec, qui eos viderent, silere praetercundo poterant,
quin nonnulli dicerent deos advenisse, ubique adorarent,
siveque propitios reddere conarentur. Cito urbem totam
Habrocomae et Anthiae nomen pervagatur. Publice illos
precantur, nulla sacrificia facientes, demque adventus
eorum festum instituunt. Hh, Instrata urbe, in Solis tem-
plo aurea arma dedicarunt et in rei memoriam epigramma
suis nominibus inscribere :

Tibi aurea dona posuere haec hospites
Anthia et Habrocomes, Ephesi cives aere

Dedicatione facta, postquam aliquot dies in insula perman-
sissent, instantibus nautis, vitibus instructi, omnique Rho-
dicum multitudine prosequente, e porta solvunt. Se-
cundo primum vento, jucundaeque navigatione vecti, die
illo et insequenti nocte Aegyptium, quod vocant, mare
permettantur; proximo vero die cessante vento tranquilli-
tas orta, hinc tarda navigatio, nautarum remissio, interea
compositio, ebrietas, et praedictorum principium fuit.
Habrocomae visa est navi instare mulier aspectu terribili,
magnitudine supra humanam, punicamque vestem induta,
eamque comburere, ita ut pereuntibus aliis, ipse cum Anthia
transiret. His visis valde commotus expectabat ex in-
somnia infortunium, quod exiit.

XIII. Nam forte Rhodi piratica triremis magna stationem
agbat. Piratae, genere Phoenices, suam mercibus ovu-
statae triremis simulabant, multi quidem et strenui. Re-
sciverant, navi inesse aurum et argentum et mancipia,
nullaque magni pretii. Decreverant igitur adorari, qui
resisterent, interficere, ceteros in Phoenician cum reliqua
praeda vendendos abducere, velut impares proelio despi-
cientes. Piratarum dux, nomine Corymbus, erat juvenis
aspectu grandis, fructibus oculis, coma squabula et demissa.
Ubi haec statuerunt piratae, primum Habrocomae navem
proculam accedunt; deinde, cum fere meridies esset et om-
nis in nave ebrietas et desidia jacerent, partem somno
corrupti, partim exanimi et agre se habentes, Corymbus
invitata nave rimis (erat autem foremis) cum magna cele-
ritate instat, et cum propius accessissent, armati nudatisque
gladiis in navem insilierunt. Tunc nonnulli se in mare
praecipitant metu percalsi, ac pereunt; alii, dum se defen-
dere conantur, interficiuntur. Habrocomes et Anthia Co-
rymbo occurrunt, ejusque genua amplexati, bona iusticia,

ἀποστα, καὶ ἡμεῖς ἀλάστοι ἐγώ, φίλοι δὲ τῆς ψυχῆς
καὶ κελεύει φίλους τοὺς ἐόντας ὑπομηδύτους σοὶ γαρο-
μήτους· μὴ πρὸς αὐτῆς τῆς ἠελίουσας, μὴ πρὸς δεξιῆς
τῆς αἰθῆς ἀναγῆαι δ' ἡμῶς, ἵπποι βέλεις, ἀποδοὺ τοὺς
σοὺς οὐκ ἔλατ'· μόνον εὐκλείτερον ἡμῶς ὄψ' ἐπὶ ποιήσας
ἑσπέρην.

IX. Ἀλλοῖος οὗ Κορυμβῶς εὐλὸς μὲν ἐπέλυσε ποῦ-
σαται φρονύοντας μεταθέμενος δὲ τὰ τριώτερον τῶν
τορῶν καὶ τῆς Ἀθροκόμου καὶ τῆν Ἀνθίαν ἄλλως
τε τῆς τῶν ἀλλοτῶν δέγνους, ἐπέπραξε τῆν καὶν, καὶ
δὲ τῆν πῶν τόντες κτερεῖ ἰχθύων· τὸ γὰρ πάντας ἄγει
οὐτ' ἔδωντο, οὐτ' ἀπυλῆς ἑώρα. Ἦν δὲ τὸ βίαιον
ἐπιπλεῖ, τῶν μὲν ἐν τῇ τριήρει ἀναγομένω, τῶν δ' ἐν
τῇ καὶ φρεσθίονος, τῆς χεῖρας ἐκτεινόντων, ἀναγο-
μεῖων. Καὶ οἱ μὲν θείων· ποὶ ποτ' ἄρθῆσθαι, δε-
σπύσας τῆς ὕλης υποδέχεται γῆ; καὶ τίνο ποδὶν οὐκ
σοὺς, οἱ δὲ, ἢ μακάριοι μέλλοντες, ἀπονήσαντι ἐπο-
ρῆς πρὸ τοῦ περαθῆναι διαρῶν, πρὸ τοῦ δουλείαν
ἐκστρῆσαν ἐπιπλεῖ. Ταῦτα λέγοντες οἱ μὲν ἀνήγοντο,
οἱ δὲ καταπλέοντο. Ἐν ταῦτα δ' οὗ τριήρης τοῦ
Ἀθροκόμου, πρεσβύτερ ἦδη σμυλῶς ἴδιον καὶ διὰ τὸ
γῆρας ἱεμένως, οὐκ ἐκστρῆσαν ἀναγομένον τὸν Ἀθροκό-
μου, βίβας αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἐπέλατο ὡς κατα-
πλέοντος τῆν τριήρη, ποὶ με καταδέξαι. τῆσιν,
α. λήσας, τὸν γέροντα, τὸν παιδαγωγόν; ποὶ δ' ἀπερῆ-
σαντος Ἀθροκόμου; αὐτὸς ἀποκτείνον με τὸν δουρατῆ
καὶ λαβόν· τί γὰρ ἴσθι μοι τῆν ἄνου σοῦ; Ταῦτ' ἔδωκε
καὶ τῆσιν, ἀπὸ πύσας ἐπὶ Ἀθροκόμου ἀφῆσαι, παρα-
δίδει αὐτὸν τοῖς ἰχθύσιν, ἀτίλανε. Τοῦτο δὲ καὶ
β. Ἀθροκόμου τῆσιν ἦν ἐκτείνωσαν· καὶ γὰρ τῆς χεῖ-
ρας ἔκτεινε τῶ πρεσβύτη καὶ τοὺς πειρατὰς ἀναγα-
μεῖων παραλάει· οἱ δὲ, οὐδὲν λόγον ποιητῆσιν,
ἐκστρῆσαν τῆσιν ἑσπέρην τὸν πῶν, κατῆλθεσαν εἰς
τῆσιν τῶ φρεσθίονος, Τύρου, ἐπὶ τῶν πειρατῶν τῶ
τῆσιν. Ἦν δ' αὐτὸς εἰς αὐτῆ μὲν τῆν πῶν οὐκ
εἰς πύσας δὲ τῶ γέροντος ἀγροτῶν ἐκστρῆσαν,
Ἀθροκόμου τῆσιν, οὐ καὶ δὲ Κορυμβῶς ἦν ὑπερέτας
ἐπὶ μῆσιν καὶ χεῖρας τῶν ἰχθύων ἑσπέρην. Ἦν δὲ τῶ
τῆσιν ἑσπέρην ἐκστρῆσαν ἐκ πῶν τῆσιν καὶ ἡμῶν ὕλης
ἐπὶ δὲ Κορυμβῶς τοῦ Ἀθροκόμου καὶ αὐτῶν ἑσπέρην, καὶ
αὐτὸς ἦ πρὸς τὸν πειρατῶν συνήσας ἐπὶ πῶν ἑσπέρην.

II. Καὶ ἐν μὲν τῶ πῶν οὐκ πύσας δουρατῶν ἑσπέρην
τῆσιν ἑσπέρην γὰρ ὡς δίδεται μὲν ἐπὶ ἀνομῶν πῶν-
τας, οὐ καὶ ἐπὶ τῆς Ἀθροκόμου ἑσπέρην· ἀλλὰ καὶ το
ἐκστρῆσαν γὰρ ἑσπέρην αὐτῶν καταπλέοντο· ἐκστρῆσαν
γὰρ με τῶν πῶν ἑσπέρην δεινῶν· ἐπὶ δὲ κατῆλθε-
σαν εἰς Τύρου, οὐκ ἔκστρῆσαν τῶ μὲν πῶν ἀναγο-
μεῖων τῶ Ἀθροκόμου καὶ ἑσπέρην παραλάει καὶ τῶν
πειρατῶν πύσας τῶν δ' ἐκστρῆσαν τῶν Κορυμβῶς
καὶ αὐτὸς πύσας αὐτῶν τῶν ἑσπέρην. Τοῦτο δὲ τῶ
τῆσιν ἑσπέρην ἐκστρῆσαν τῶν πῶν τῶν σὺδ ἑσπέρην
τῶν. Ἦν δὲ τῶν πῶν, καὶ δεινῶν πῶν τῶν γέροντος
καὶ αὐτῶν ἑσπέρην τῶν πῶν ἀναγομένον τῶν πῶν
τῶν. II. Εἰ δὲ τῶν πῶν αὐτῶν τῶν πῶν τῶν πῶν

inquunt, ubi labo, et nostat ipsos tibi famulus, here,
sed vite nostra parce, nec, qui volentes se tibi dedant,
occidas. Te per hanc ipsam mare, per hanc dextram tuam
rogamus. Quo vis abducas, jam servos tuos vende; sed hoc
omnium miseriores concede, ut uni domino serviamus.

XIV. Hæc audiens Corymbus statim finem imponit
interrogando, traditisque senioris professoribus et Ha-
brocome et Anthia, abisque pauperis et servis, navem in-
condit; ceterique, quod omnes abducere nec facile, nec
tutum videret, exusti sunt. Miserabile spectaculum præ-
buerunt illi triformi avecti, hi in nave fluminis correpti et
manus tendentes et ejulantes. Audiebantur dicentes,
Quoniam, licet, abducemini? Quæ vos terræ excolet, quam
urbem incoletis? Illi vero, qui abducebantur, u locati,
quibus fortunate jam jam mortem contine et oppetere,
præquam vincula experiamini, prædonumque servitutem
videatis. Interea Habrocome paedagogus, senex consp-
ectu venerabilis et a tate miserandus, Habrocomen ab-
ductum videre non sustinens, cum se precipitem in mare
dejecisset, triformem nitando prosequatur, ubi nec des-
eratis, inquit, nû illi, senem paedagogum, quo abducas,
Habrocome? Tu ipse me miserum occide, sepulcroque
conde: qui etiam sine te vivam? His dicitis, tandem Ha-
brocomen esse pro desperans, cum sese fluctibus tradidisset,
marius est. Nihil hæc Habrocomæ miserabilius fuit, qui,
manus extendens seni, preces hortatus est, ut reciperent:
illi, precum ejus rationem nullam habentes, tridui naviga-
tione in urbem Pheniciae Tyrum appulerunt, ubi domos
labelant. Pirata eos non quidem in urbem, sed in vicin-
iam Apsyrti cujusdam, prædonum magistri, sedera duxe-
runt, cui et Corymbus minister erat, mercede et præda
prestatione conductus. Inter navigandum ob quædam
adjectum Corymbus deperire coepit Habrocomen, exul-
tabatque magis in dies adolescentis consuetudo.

XV. Et in ipsa quidem navigatione, ejus inlece posse
sensum non putabat; videbat enim Antibia amore captum,
et in nazna amari agritudine versari; vim inferte peri-
culosum videbatur, nocturni, ne, quod gravius in se pa-
traret; ubi vero in Tyrum descendunt, dicitis et tunc
non potest, quoniam prædo Habrocomen omnia detineret con-
tinet et tantisper bene esse animi et omnium curam
præstaret; qui Corymbum sui misericordia hæc omnia
facere exstimulat. Deinde Corymbus Luximanum quendam
e sociis prædonibus amaris sui consensum facit ut atque
auxiliorem se præbet et consiliumque dicit, quoniam modo
ad adolescentis in ore incepti possit. Eximus hæc a co-

Κορύμβου και γαρ οὗτος ἐπὶ Ἀνθείᾳ θέλειτο ποιήσας
 και ἔρα τῆς κόρης φησὶν ἔρωτα· λέγει δὲ πρὸς τὸν
 Κορύμβου και τὰ αὐτοῦ και συνεβούλευσε μὴ ἐπὶ
 πτόν ἐπαναῖσθαι, ἀλλ' ἔργου ἔμεσθαι· και γὰρ, ἔφα,
 6 σφόδρα ἀγεννῆς κινδυνίζοντες και παραβαλλόμενος
 μὴ ἀπολαύειν μετ' ἀδείας, ὃν ἐκτεράμεθα (μετὰ)
 πόνοι· δουραζόμεθα δ' αὐτοῦ, ἔλεγεν, ἐξαιρέτους παρ'
 Ἀψύρτου λαθεῖν διαραῖν. Ταῦτ' εἰπὼν βραδίως ἐπει-
 10 τεν αὐτὸν ἔρωτα. Καὶ δὲ συντίθενται κατὰ ταῦτα
 τοῦς ὑπὲρ ἀλλήλων ποιήσασθαι πόρους και πείθειν οὐ-
 τοι μὲν Ἀβροκόμην, Κορύμβος δ' Ἀνθείαν.

15 15. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἔκειντο αἰσμοί, πολλὰ
 προσδωκῶντες, ἀλλήλοισι διαλεγόμενοι, συνεχῆς ἄμ-
 υύοντες τελέθειν τὰ συγκείμενα. Ἐρχονται δὲ πρὸς
 20 αὐτοῦς ὁ Κορύμβος και ὁ Εὐξείνος και φράσαντες ἰδί-
 αι θέλειν εἰπεῖν, ἀπάγουσι καθ' αὐτοῦς, ὁ μὲν τῆν Ἀν-
 θείαν, ὁ δὲ τὸν Ἀβροκόμην. Τοῖς δ' αἶ τε ψυχαὶ
 ἰσχυραίνοντο και αὐδὲν ὑγιᾶς ὑπένοιον. Λέγει οὖν ὁ
 Εὐξείνος πρὸς τὸν Ἀβροκόμην ὑπὲρ Κορύμβου· μει-
 25 ράκιον, εἰκόσ μὲν ἐπὶ τῆ συμφορῇ φέρειν χαλεπῶς,
 οἰκίτην μὲν ἐξ ἐλευθέρου γενομένον, πένθητα δ' ἀν'
 εὐδαίμονος· δεῖ δὲ σε τῆ τύχη πάντα λογίσασθαι και
 στήρειν τὸν κατέχοντα δαίμονα και τοῦς γενομένους
 30 δεσπότης ἀγαπᾶν. Ἴσθι γὰρ, ὡς ἐνεστί σοι και εὐ-
 δαιμοσύνην και ἐλευθερίαν ἀπολαθεῖν, εἰ θελήσεις πεί-
 θεσθαι τῆν δεσπότην Κορύμβου· ἐφ' ἧ γὰρ σοι σφοδρὸν
 ἔρωτα και πάντων ἔτοιμός ἐστι δεσπότην ποιεῖν τῶν
 35 αὐτοῦ. Πείσῃ δὲ χαλεπὸν μὲν οὐδὲν, εὐνοώτερον δὲ
 σεαυτῇ τὸν δεσπότην ἐργάσῃ. Ἐνόησον δ' ἐν οἷς
 40 ὑπάρχει· βολύος μὲν οὐδεὶς, γῆ δ' αὐτῆ ἕληη και δε-
 σπότηι λησταὶ και οὐδεμίᾳ τιμωρίας ἀποφυγῆ ὑπερ-
 γνήσαντι Κορύμβου. Τί δὲ σοι γυναῖκος δεῖ οὖν και
 πραγμάτων; τί δ' ἐριμῆτος τεχνικῶδ' ὄντι; πάντ'
 45 ἀπὸρριψον, πρὸς μόνον δεῖ σε τὸν δεσπότην βλέπειν,
 50 τούτῳ κελεύσαντι ὑπακούειν. Ἀκούσας ὁ Ἀβροκόμης
 εὐθὺς μὲν ἀγανῆς ἦν και οὕτε τι ἀποκρίνεσθαι ἤδρισκεν,
 εἰδάκρυε δὲ και ἀνέστεινε πρὸς αὐτὸν ἀφωρῶν, εἰς οἷα
 ἄρ' ἐλήλυθε· και δὲ λέγει πρὸς τὸν Εὐξείνον, ἐπίτραφον,
 55 δεσπότη, βουλεύεσθαι βραχὺ, και πρὸς πάντα ἀπο-
 60 κρινῶ· καὶ σοι τὰ βέλβητα. Καὶ ὁ μὲν Εὐξείνος ἀνε-
 γόρει. Ὁ δὲ Κορύμβος τῆ Ἀνθείᾳ διελέκτο τὸν
 ἔρωτα τὸν Εὐξείνου και τῆν παρούσαν ἀνάγκην και ὅτι
 δεῖ πάντως αὐτῆ πείθεσθαι τοῖς δεσπότηται· ὑπέσχετο
 δὲ πολλὰ και γάμον νόμιμον και χρήματα πεισθεῖσθαι
 65 και περιουσίαν. Ἢ δ' αὐτῷ τὰ ομοῖα ἀπεκρίνατο,
 σιτησασμένη βραχὺν βουλεύεσθαι χρόνον. Καὶ ὁ μὲν
 Εὐξείνος και ὁ Κορύμβος μετ' ἀλλήλων ἦσαν περιμέ-
 νοντες ὅ τι ἀουούσονται ἤλιπον δ' αὐτοῦς βραδίως
 πείθειν.

Corymbus audire gaudet ipse namque ob Anthiam in ero-
 se habebat, quum vehementi amore ardebat; sua porro
 Corymbus narrat et ne ulterius sese afflicteret, sed instat
 operi, enadet; additque: Ignavum omnino est, nos obje-
 cere periculis, at labore partis non frui securis. Poter-
 imus hos defectos ab Apsyrtio domo accipere. His dictis
 facile amanti persuadet, staluuntque mutuum sibi navare
 operam; conaturque hic Habrocomen, Corymbus Anthiam
 exorare.

XVI. Illi hoc tempore considerant animo, multumque
 de his, quae expectanda forent, invicem sermonem ha-
 bebant, subinde jurantes, se conventa servaturos. Co-
 rymbus et Euxinus ad illos accedunt et aliquid seorsum
 dicendum habere affirmantes, secum abducat ille Anthiam,
 hic Habrocomen. Quibus vehementer commovetur ani-
 mus, nihil boni subesse suspicantibus. Euxinus igitur
 Corymbi gratia Habrocomen alloquitur: non dubito, ado-
 lescens, quin propter hoc infortunium vobis doleas, qui
 aegre feras te servum e libero factum esse, pauperem e
 divite: verum pro fortuna tua tecum perpendenda tibi
 sunt omnia, praesenti fortunae acquiescentium, herique
 amanti jam tui. Scias autem, in te esse, libertatem ac
 prosperitatem recuperare, dummodo hero Corymbus obse-
 quantem te praebes; is enim vehementer te amat, para-
 tusque est, omnium, quae passaret, te dominum consti-
 tuere. Nil durum patieris, immo benevolentiorum tibi
 herum efficias. Ubi sis, cogita: auxiliator nullus, terra
 ipsa ignota, heri piratae, nullaque supplicii vitandi spes
 Corymbum fastidient. Quid tibi nunc uxore aut re fa-
 miliari opus est? quid amica, tenerae a leu adatis cum sis?
 Haec omnia te abjicere oportet, unumque herum respicere,
 ejusque mandatis obsequi. His au lris Habrocomes pri-
 mum obmutuit, quid responderet, non inveniens; obor-
 tusque lacrimis ingemuit, vadens, in qua incidisset: at
 Euxinum tandem his alloquitur: sine me paulisper, here,
 quid his omnibus respondeam, consulere. Euxinus dis-
 cebat: Corymbus vero Euxini amorem Anthiae exposuerat,
 praesentemque necessitatem heris omnino morem gerendi:
 nulla pollicitus, legitimas nuptias, argenti copiam, si pa-
 ceat, omniumque rerum abundantiam. Illa pro responsum
 dederat, paulum temporis a se deliberandum petens. Euxi-
 nus et Corymbus una expectabant, quid auditum essent;
 sperabantque, se facile illis id esse persuasuros.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α. Ο δ' Ἀθροκόμης καὶ ἡ Ἀνθία ἦσαν εἰς τὸ δουρατικὸν ἔθνος συνήθως διχῶντο καὶ πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες ἄπερ ἤκαχόσαν, καταβαλόντες ἑαυτοὺς ἑκάδιον, αἰδύοντο. Ἐπὶ πάτερ, ἔλεγον, ὦ μήτηρ, ὦ πατρίς φιλοτατῆ καὶ οἰκίαι καὶ συγγενεῖς. Ἐπιεικταῖον δ' ἀνευρηκὸν ὁ Ἀθροκόμης, ὃ κακοδαίμονες, ἔφησιν, ἦ λείπῃ τί ἄρα πιστόμεθα, ἐν γῆ βαρβάρῃ, πειρατικῶν ὕβρει παραδιδόντες; Ἀρχεται τὰ μηχανητικόμενα τιμωρίαν ἔξῃ μ' ὁ θεὸς τῆς υπερηφανίας εἰσπράττειν ἐρῆ Κόρυμβος ἐμοῦ, σὺ δ' Ἠβέριος. Ἐπὶ τῆς ἀκαίρου πρὸς ἑκαίρου ἐμπαρρίας εἰς τοῦτ' ἄρα μέχρι νῦν σώφρων ἐστέρηται, ἢ ἑμαυτὸν δοποῖ ληστῆ ἔρωσιν τὴν αἰσχρὰν ἐπιθυμίαν; καὶ τίς ἐμοὶ βίος περιλείπεται, πόρῃ μὲν αὖτις ἀνδρὸς γενόμενος, ἀποστερηθέντι δ' Ἀνθείας τῆς εὐχῆς; Ἀλλ' οὐ μὰ τὴν μέγρις ἄρα σωροσύνῃ ἐκ παιδὸς μοι εὐτεροσεν, οὐκ ἂν ἑμαυτὸν ὑποθῆην Κορύμβῳ· τεθνήσκουσι δὲ πρότερον καὶ φανοῦμαι νεκρὸς σώφρων. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἐπεδάκρυεν. Ἡ δ' Ἀνθία, καὶ τῶν κακῶν, εἶπεν, ταχέως γε τῶν ὄρκων ἀνακαχόμεθα, ταχέως τῆς δουλείας πειρώμεθα· ἐρῆ τις ἐμοῦ καὶ πείσειν ἔπιπεν εἰς εὐχὴν ἐλεύσεσθαι τὴν εὐχὴν μετὰ Ἀθροκόμην καὶ συγκατακληθήσεσθαι καὶ ἀποτάσειν ἐπιθυμίας; Ἀλλὰ μὴ οὕτως ἐγὼ φιλόζυγος γενήσεται, μὴδ' ὑπομείναμι ὑβρισθεῖσα ἰδεῖν τὸν ἥλιον.

Β. Διόθρητα ταῦτα ἀποθνήσκουμεν, Ἀθροκόμη· ἐξομην αἰδέσθωκα μετὰ θάνατον, ἔπ' οὐδενὸς ἐνολοῦμαι.

Γ. Καὶ τοῖς μὲν ταῦτ' ἰδόμενοι· ἐν δὲ τούτῳ Ἄψυτος, ὁ πρεσβύτερος τοῦ ληστικίου, πωθόμενος ἐπὶ τῆς ἡμετέρας οἰκίας ἐπεὶ τὸν Κόρυμβον καὶ ἐπὶ πολλὰ εἶναι καὶ ἐπιεικτεῖα κομίζοντες χρήματα, ἦκεν εἰς τὸ γυμνασίον καὶ εἶπε τι τοὺς περὶ Ἀθροκόμην καὶ κατεπλάγη τὴν εὐνοσίφειαν καὶ εὐχὴν, μέγα κέρτος νομίζων, ἡγήσατο κέρτος. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα χρήματα καὶ κτήματα καὶ περιουσίας, ὅσαι συνελέθησαν, διένειμε τοῖς περὶ τὸν Κόρυμβον πειρατικῶν· ὁ δ' Ἠβέριος καὶ ὁ Κόρυμβος ἀποστὰς μὲν συνεγύρισον τοὺς περὶ τὸν Ἀθροκόμη τῆ Ἀψύτου, συνεγύρισον δ' οὖν ἀνάγκη. Καὶ οἱ μὲν ἀπαιτούσαντο· ὁ δ' Ἄψυτος παραδίδων τὸν Ἀθροκόμη καὶ τῆς Ἀνθίας καὶ οἰκίας ὅσα, Λευκονίαν καὶ Πύλον, ἔρασεν εἰς τὴν Τύρον. Περιδλεπτικὸς δ' ἦν αὐτῶν ἡ πομπὴ καὶ πάντες ἐτεθαυμάσαον τὸ κάλλος, καὶ ἀνθίστασι βαρβάρῃ, μὴ μὲν πρότερον τοσαύτην εὐχὴν εὐνοσίφειαν, θεὸς ἐνομίζων εἶναι τοὺς μηχανητικῶν, ἐπακέρησαν δὲ τὸν Ἄψυτον οἷος οἰκίας εἰς κληρονομίαν. Ἀγαθὸν δ' αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν παρὰ δόξαν οἰκίαν πιστῶν δι' ἐπιεικτεῖας κληρονομίας ἔσθαι, καὶ ἰσχυρὰ κερδαίνουσι, εἰ ἀπόδοται τῆς εὐχῆς αὐτοὺς ἰσχυρὰ.

Δ. Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀθροκόμη ἐν ταύταις ἦσαν ἡμετέρας δὲ διακροσόμενοι ὄλιγον, ὁ μὲν Ἄψυτος ἐπὶ δόξῃ ἐπαρτάει εἰς Σιδῶνα ἀπέλθῃ, θυγάτηρ δ' αὐτοῦ, Μίτρον ἵσταται, ἔρασε τὸν Ἀθροκόμην ἦν δὲ καλὴ καὶ

LIBER SECUNDUS.

I Habrocomes et Anthia in cubiculum, ubi degere consueverant, ingressi, quae quosque audierat, narravit, et humi prostrati plorabant et conquerebantur, a carissimis parentes, o patria, o cognati, o domestici! Tandem se colligens Habrocomes, eheu nos, inquit, noseros! Quod tandem patiemur in hac barbarorum piratarum regione, ipsorum injuriis obnoxii? Jam predictorum initium, jam deus me pro superbia ulciscitur: Corymbus mei amore captus, tui Euxanus. O incommodam utraque formam! Ad hoc igitur tam luo me castum servavi, ut praedon turpi libidine insanienti me substernerem? Quanam mihi vita futura est, pathico jam, non homini, et ab Anthia mea abrepto? Veram per pollicitam juro mihi sociam a puero, ante moriar, et castus vel mortuus apparebo, quam Corymbo morem geram. His dictis lacrimari coepit. Anthia, heu, inquit, quanta mala! Cito contra jusjurandum (quod facere) cogamur, cito experimur servitutem. Deperiens me quidam flectere sperare potuit, et mecum post Habrocoma concumbere, ac potui desiderio suo! At non se vivere amem, ut hanc perpressa contumeliam solem videre sustineam. Stat sententia; moriamur, Habrocoma: nos invicem habebimus post mortem, a nemine amplius vexati.

II. Si quidem ita statuerunt; interea Apsyrtus, praedonum dux, Corymbi reditu audito, multa et pretiosa afferentis, in eum locum venerat. Qua statim atque Habrocomem et Anthiam vidit, formam admiratus, magnum se locurum esse facturam existimans, eos sibi petuit. Postquam praedam, pecunias, suppellectilem ac vires omnes Corymbo ejusque sociis dividit. Euxinus et Corymbus naviti Habrocomem et Anthiam Apsyrtus concesserant; tunc tamen concesserunt. Illi itaque abire, Apsyrtus Habrocomem et Anthiam, cum hisque deos, Leuconem et Theodam, acceptos Tyrum duxit. Conspicua tunc illorum delinibito, mirabantur omnes formam, cui nemo ante parem viderat, putabantque homines barbari deos esse quos viderent, beatissimeque dicebant Apsyrtum, qui tales famulos comparasset. In domum ductos solo famulo tradit, quem illos diligenter curare jubet; se maximum horum factorum sperans, si venderet justo pretio.

III. Ita se habebant res Habrocomum. Puerus vero post dictus, cum Apsyrtus in SARDINIAM abisset mercandi gratia, ejus filia Manto deperire coepit Habrocomem, venula et vivo matris, multum tamen forma Habrocomam

ἑραία γάμων ἔδη, πολὺ δὲ τοῦ Ἀβροκόμου κάλλους ἀπελείπετο. Αὐτὴ ἡ Μαντῶ ἐκ τῆς συνήθους μετὰ τοῦ Ἀβροκόμου οἰκίτης ἀλίσκεται καὶ ἀκατασχέτως εἶχε καὶ ἠπόρει, ὅ τι ποιῆσαι· οὔτε γὰρ πρὸς τὸν Ἀβροκόμην εἰπεῖν ἐτόλμα, γυναῖκα εἰδυῖα ἔχοντα, καὶ πείσειν οὐδέποτε· ἐλπίζουσα, οὔτ' ἄλλω τινὶ τῶν ἑαυτῆς δέει τοῦ πατρὸς· δι' ἃ δὲ καὶ μᾶλλον ἀνεκαίετο καὶ δέειτο πονήρως· καὶ οὐκέτι καρτεροῦσα, ἔγνω πρὸς τὴν Ῥόδην, τὴν σύντροφον τῆς Ἀνθείας, οὐσαν ἑλικιωτῶν καὶ κόρην, κατειπεῖν τὸν ἔρωτα· ταύτην γὰρ μόνην ἑλπίζε συνεργῆσαι αὐτῇ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν. Καὶ δὴ, σκολῆς λαβομένη, ἄγει τὴν κόρην πρὸς τὰ πατρῶα ἐπὶ τῆς οἰκίας ἱερὰ, καὶ δεῖται μὴ κατειπεῖν αὐτῆς καὶ δρκους λαμβάνει καὶ λέγει τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀβροκόμου καὶ ἰκετεύει συμβαλέσθαι καὶ πολλὰ ὑπέσχετο συμβαλλομένη. Ἐφη δ' ἴσθι μὲν οἰκίτης οὔσα ἐμῆ, ἴσθι δ' ὀργῆς πειρασσομένη βαρβάρου καὶ ἡδίκημένης. Ταῦτ' εἰπούσα ἀπέπεμπε τὴν Ῥόδην. Ἢ δ' ἐν ἀμνηστικῶν κακῶν ἐγεγόνει· τὸ τε γὰρ εἰπεῖν Ἀβροκόμην παρητεῖτο, φιλοῦσα τὴν Ἀνθειαν· πάνυ δ' ἐδοδοίκε τῆς βαρβάρου τὴν ὀργήν. Ἐδοξεν οὖν αὐτῇ καλῶς ἔχειν, Λευκῶνι πρῶτον ἀνακοινῶσαι τὰ ὑπὸ τῆς Μαντῶς εἰρημένα. Ἦν δὲ καὶ τῇ Ῥόδῃ κοινομήματα ἐξ ἔρωτος γενόμενα πρὸς Λευκῶνα καὶ συνῆσαν ἀλλήλοις ἐπὶ ἐν Ἐφέσῳ. Τότε δὲ λαβομένη μόνου, ὡς Λευκῶν, ἔφη, ἀπολώλαμεν τελείως· νῦν οὐκέτι τοὺς συντρόφους ἔχομεν· ἡ τοῦ δεσπότητος θυγάτηρ Ἀψύρτου ἐρᾷ μὲν Ἀβροκόμου σφοδρὸν ἔρωτα, ἀπειλεῖ δὲ, εἰ μὴ τύχη, δεῖν ἡμᾶς ἐργάσασθαι σκόπει τοίνυν τί δεῖ ποιεῖν· τὸ γὰρ ἀντειπεῖν τῇ βαρβάρῳ σφαλερόν· τὸ δ' ἀποχεῦσαι Ἀβροκόμην Ἀνθείας, ἀδύνατον. Ἀκούσας δ' Λευκῶν δακρυῶν ἐνεπλήσθη, μεγάλας ἐκ τούτων συμφορὰς προσδοκῶν· ὅψε δ' ἀνεγκῶν, σιώπα, ἔφη, Ῥόδη, ἐγὼ γὰρ ἕκαστα διοικήσω.

Δ'. Ταῦτ' εἰπὼν ἔρχεται πρὸς Ἀβροκόμην. Τῶν δ' ἄρ' οὐδὲν ἔργον ἦν ἡ φιλεῖν Ἀνθειαν καὶ ὑπ' ἐκείνης φιλεῖσθαι καὶ λαλεῖν ἐκείνη καὶ ἀκούειν λαλούσης. Ἐλλοθὼν δὲ παρ' αὐτοῦς, τί ποιοῦμεν, σύντροφοι; τί δὲ βουλευόμεθα οἰκέται; δοκεῖς τινὶ τῶν δεσποτῶν, Ἀβροκόμην, καλός· ἡ θυγάτηρ ἡ Ἀψύρτου πονήρως ἐπὶ σοὶ διάκειται καὶ ἀντειπεῖν ἐρώση βαρβάρῳ παρθένῳ χαλεπόν· σὺ οὖν ὅπως σοὶ δοκεῖ βουλευτάμενος, σῶσον ἡμᾶς ἅπαντας καὶ μὴ περιῖδες ὀργῇ δεσποτῶν ὑποπεσόντας. Ἀκούσας δ' Ἀβροκόμης εὐθύς μὲν ὀργῆς ἐνεπλήσθη, ἀναβλέψας δ' ἀτενὲς εἰς τὸν Λευκῶνα, ὡς πονηρῆ, ἔφη, καὶ Φοινίκων τῶν ἐνταῦθα βαρβαρώτερε, ἐτόλμησας εἰπεῖν πρὸς Ἀβροκόμην τοιαῦτα ῥήματα, καὶ παρούσης Ἀνθείας ἄλλην παρθένον μοι διηγῆ; Δούλος μὲν εἰμι ἀλλὰ συνθήκας οἶδα τηρεῖν. Ἐχουσίαν ἐξουσίαν μου τοῦ σώματος, τὴν ψυχὴν δ' ἐλευθέραν ἔχω. Ἀπειλεῖτω νῦν, εἰ θέλει, Μαντῶ ἕξη καὶ βρόχους καὶ πῦρ καὶ πάνυ ὅσα δύναται σῶμα ἐνεγκεῖν οἰκέτου· οὐ γὰρ ἂν ποτε πεισθῆναι ἐκὼν Ἀνθειαν ἀδικῆσαι. Ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεγε· ἡ δ' Ἀνθεια ὑπὸ συμφορᾶς

cedens. Adolescentis consuetudine capta, se conihere non poterat, quid faceret nescia; neque enim id illi aperte aulebat, quem, cum uxorem habere nosset, flectere desperaret, nec suorum cuiquam, patris metu: quo magis urebatur, ac misere se habebat, adeo ut amplius sustinere non valens, Rhodæ amorem narrare statueret, sociali Anthiæ, puellæ, et æquali, quam unam sperabat cupiditatis suæ adiutricem fore. Arrepta igitur occasione puellam in sacellum patris domesticum ducit; acceptoque iurejurando, obsecrat, ne se proderet; amorem, quo Habrocomen amplectebatur, aperit, ejusque opem implorat, multa opitulanti pollicita. Scias, inquit, te mihi famulam, atque iræ meæ obnoxiam, si injuria affecteris, meque barbaram esse. His dictis Rhodam dimisit, quæ admodum anxia fuit: id enim Habrocomæ narrare aversebatur amore Anthiæ, et omnino pertimescebat barbaræ mulieris iram. Visum ergo est, primum eorum, quæ a Manto audierat, Leuconem certiozem facere, quo a se amato, utebatur familiariter; consuetudinem enim et Ephesi habuerant. Ubi solum deprehendit, perimus, inquit, o Leucon: sodales diutius non habebimus. Herilis filia Habrocomen deperit, minaturque, ni potiat, diro supplicio nos esse affecturam. Quid agendum, dispice. Abnuere barbaræ parum tutum; neque tamen ab Anthiæ Habrocomes divelli se patietur. Leuconi hæc audienti lacrimæ obortæ sunt, cum magna inde futura mala prævideret; tandem ubi se collegit, sileas, inquit, Rhoda: ego enim omnia disponam.

IV. Statimque Habrocomen adit, cui unum opus erat osculari Anthiam et ab illa basiari, eandemque alloqui et loquentem audire. Hos accedens, quid agimus, inquit, sodales? quid nos servi consulimus? Habrocoma, cuidam ex heris pulcher videris: Apsyrti filia te misere amat. Barbaræ virgini depereunt non obsequi, incommodum est. Tu igitur consilium, quod tibi videtur, capiens, teque et nos omnes serva, neque herili iracundiæ obnoxias fieri patiaris. His auditis Habrocomes repente impletur ira, intentisque in Leuconem oculis hæc, inquit, scelus, Habrocomæ dicere audeas, Phœnicibus hisce barbarior et coram Anthiæ mihi aliam puellam memoras? Servas quidem sum; at novi promissa servare. In corpus potestatem habent, sed liber mihi restat animus. Minetur Manto, si velit, gladios, laqueos, ignem et omnia, quæ corpus famuli pati potest; neque tamen mihi persuadēbit, ut Anthiæ

ἴσους ἄρατος, οὐδὲ προσφύχιστος τι δόνα τινος· ἀλλ' ἔτι καὶ μοις αὐτὴν ἐγείρασα, ἔγωγε μὲν, φράσιν, Ἀβροκόμην, τῆς εἰσοῦν τῆς σῆς καὶ στέργεσθαι διαμερόντως ὑπο σου πεπίστευκα, οὐκ ἄδικαί σου, τῆς ψυχῆς [καὶ] τῆς αἰσῆς θέσπιτα, μὴ πρὸς ἐξουσίαν, μηδ' εἰς ἄρρητ' ἐπιθέτης βαρβαρικῆς σαγκαταθῆ δὲ τῆς τῆς δυστοίχης ἐπιβόρῃ, κλέψ' ὑμῶν ἀπειμὶ ἐκποσῶν, ἐκαυτὴν ἀποκτείνουσα. Τροσῶδόν σου θεύρομαι, ἄβρον αὐτῆς καὶ φιλίαν πεποσῶν καὶ μύμησον Ἀνθίας. Ταῦτα πάντα δὲ μοιζόνα συμφορὰν τὸν Ἀβροκόμην ἔχει καὶ ἔπειτα ὅπως γένηται.

II. Καὶ ὁ μὲν ἐν ταύτοις ἦσαν· ἡ δὲ Μαντὸ γροθίζουσα τῆς Ῥόδης, ἀλέει χαριτέρωστα γράφει γραμματεῖν πρὸς τὸν Ἀβροκόμην· ἦν δὲ τὰ ἐγγεγραμμένα ταῦτα· Ἀβροκόμην τῷ καλῷ θέσπιτα ἡ σὴ χάριτιν. Μαντὸ εὖδ' σου, πρὸς ἐξουσίαν δόνα τινος, ἀπρὸς μὲν ἴσους παρῶν, ἀναρχαῖον δὲ φράσιν, δέσπιτα, καὶ με παρῶν, μηδ' ἐπιθέτης τὸν ἐὰν ἔρημῶν. Ἐάν γὰρ παρῶν, πατέρα τὸν ἐάν Ἀψυρτὸν ἐγὼ πείσω, σοὶ αὖτε συκοφαντῶ καὶ τῆς νῦν σοὶ γυναικὸς ἀποκαταστέμεθα· παρῶν δὲ καὶ μακρῶν ἔσθ' ἐάν δ' ἀντίπης, ἐνδοῖ μὲν δὲ παρῶν, τῆς ἄρρητῆς· ἐκαυτὴν ἐπιβόρῃ, οὐκ ἔσθ' ἀλλὰ μετὰ σου [κωνωνοῖ], τῆς σῆς ὑπερφρανίης ἀμύθηται γένηται. Ταῦτο τὸ γράμμα λαβούσα καὶ καταστρατημένη, δίδωσι θεραπεσίην τῷ ἐκαυτῆς θροσῶν, εἰπύουσα Ἀβροκόμην χαριτέρω. Ὁ δ' ἔλαθε καὶ ἀντιπῶ καὶ πῶν μὲν ἔλαθε τῆς ἐγγεγραμμένους, μάκρῶν δ' αὐτὸν ἐλάθει τὰ παρῶν τῆς Ἀνθίας. Κακίτην μὲν τὴν πενακίδα ἀπέχει, ἀλλῶν δὲ γράφει καὶ δίδωσι τῷ θεραπεσίην ἦν δὲ τὰ ἐγγεγραμμένα· θέσπιτα, ὅτι παρῶν, πῶν καὶ γροθὶ σῶματι, ὅς αἰκίτην· καὶ εἰς ἀπικταίνον ἔλαθε, εἰσῶν· εἰς βαρβαρῶν, ὅπως ἐπιθέτης βαρβαρῶν· εἰς ἐπιθέτης δὲ τῆς σῆς οὐκ ἔσθ' ἐπιθέτης, καὶ ἐπιθέτης παρῶν, κλέψ' ὑμῶν. Λαβούσα ταῦτα τὰ ταῦτα ἡ Μαντὸ, ἐν ἄρρητ' ἐκαυτῶν γένηται καὶ ἀναρχαῖον πάντα, φράσιν καὶ χρησιμῶν, ἔσθ' ὅπως, εἰσῶν ὅπως τμησῶν τὸν ὑπερφρανῶντα. Καὶ ἡ καὶ ἐν ταύτοις ἔργεται μὲν ἴσους Συρία· Ἀψυρτὸς, ὅπως τῶν τῶν θυγατρὶ κωνωνοῖν ἐκείνην, Μοίρην δόνα τινος δ' ἐλάθει εἰς ἡ Μαντὸ τῆς κατ' Ἀβροκόμην γροθὶ συκοφαντῶ καὶ ἀπικταίνουσα τῆς κόρας καὶ ἀπικταίνουσα, τῆς ἐλάθει, ὑπερφρανῶν τῷ πατρὶ καὶ ἀπικταίνουσα τῆς τῶν γυναικῶν, αἰκίτην, ἔσθ' ὅπως, ὅπως τῆς σῆς ὑπερφρανῶν ὑπ' αἰκίτην· ὁ γὰρ σῶμα τῶν Ἀβροκόμην, εἰπύουσα μὲν παρῶν τὸν ἐάν παρῶν, ἐπιθέτης δὲ καὶ σῆς, ἔσθ' ὅπως ἐάν μου. Σὺ δὲ ὅπως τῆς ἐλάθει τὸν ταῦτα ἀπικταίνουσα παρῶν τῶν ταῦτα τῆς σῆς ἔλαθει ἔλαθει ἔλαθει ἔλαθει τῶν ταῦτα τῆς αἰκίτην ἔλαθει ἔλαθει ἀπικταίνουσα.

III. Ἀκούουσα δ' Ἀψυρτὸς καὶ οὕτως ἀρῶν ἐλάθει ἐλάθει ἐλάθει μὲν τὸ παρῶν ἀλέει, μεταστρατημένη· ἡ τῶν Ἀβροκόμην, ὁ ταῦτα καὶ μετὰ, εἰπύουσα, ἀπικταίνουσα εἰς θέσπιτα τῶν ταῦτα ἔλαθει καὶ ἀπικταίνουσα παρῶν ἀλέει, αἰκίτην, ὅπως, ἀλλ' ὅπως

ingrammum uerum illam. Hac illo dicente Antlia, percussa infortunio, ore presso obmutuit, nihil oblopi ualens; ne se uix tandem cogens: equidem, Habrocome, beneuolentiam erga me tuam perspiciam habeo, et amari a te prebe sentio; uerum te domini animam meae precor, ne te ipsum proles, neque barbarica iam obprobria: haec desiderio obteperata: ego uero a uobis procul abeam et me occidam. Hoc tantum exposco, ut ipse sepelias, ea lentem exoscularis et Antliam in memoria habeas. Hac omnia in magis infortunium Habrocomem adduxere et quid de se feret ignorabat.

V. Idiquidem in hoc discrimine versabantur. At Manto, Rhoda dum absente, amoris impatiens, epistolum scribit Habrocome his uerbis: Habrocome firmo heri tua salutem. Manto, te misere amo, non amplius amorem ferre ualeo. Id minus fortasse uirginem docet, sed amanti necessitas incumbit: ne me despicias, precor, neque contumelia afficis, cui tua maxime cordi sunt. Si enim obtempores, a parente ego Apsyrto impetrabo, ut tibi conuulsi iungar et conjugem nunc tuam submouebimus: diues eris et beatus: at si aduerseris, qualia passurus ipse sis, cogita, memet a te contenta supplicium de te sumente, qualiaque sodales tui arrogantiae consilium. Hanc epistolam signatam ancille cuidam barbarae dat Habrocome reddendam. Qui acceptam legens, ea omnia, quae inscripta erant, moleste fert, maxime quae Antliam attinent. Tachellum tunc retinet, alliam concertat et dat ancille perfructum, his uerbis. Facias, heri, quod libet et corpore hoc uide ut serui. Si me uis occidere, puto sum; si torments cruciare, quo uelis inolo, crucia. Non ego ad te conuulsum ueniam: non haec imperanti obediunt. Manto, haec epistola incepta, praecipiti ira corripuit. inuulsa, et typhla, merore ac metu simul percussa cogitat, quomodo fastidientem ulescat. Interea Apsyrus e Syria redit, sponsam inde libe adducens, cui nomen Manti. Qui ut aduenit, Manto, artificio in Habrocomem composito, capillis turbatis laeralaque veste patri obuia fit et ad genua paucidens, misetere, inquit, pater, filia a famulo inuulsa passa. Pulchre uile aulescens Habrocomes uirginitatem meam spoliare conatus est, tibi que inueniam facere, met se amore captum dicens. Tu igitur pro talibus ausis ab eo penas pite dignas. Vel si hanc tuam famule nuptum dare decreueris, mortem mihi ante consciam.

VI. His auditis Apsyrus, illam uera dicere existimans, nihil amplius de famulo inquit, sed accessum Habrocomem inceptat, o auias sumum et sedesum caput! Ausus es, uis contumeliam huius et serues uirginem uel uret

χαίρησις· ἐγὼ γὰρ σε τιμωρήσομαι, καὶ τοῖς ἄλλοις οἰκέταις τὴν σὴν αἰκίαν ποιήσομαι παράδειγμα. Εἰπὼν, οὐκέτι ἀνασχόμενος οὐδὲ λόγου ἀκούσαι, ἐκέλευσε περιρρῆξαι τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ τοῖς οἰκέταις καὶ φέρειν πῦρ καὶ μάστιγας καὶ παλεῖν τὸ μεϊράκιον. Ἦν δὲ τὸ θέαμα ἐλεινόν· αἶ τε γὰρ πληγαὶ τὸ σῶμα πᾶν ἠφάνιζον βασάνων ἀήθες ὄν οἰκετικῶν· τὸ θ' αἷμα κατέρρει πᾶν καὶ τὸ κάλλος ἐμαραίνεται. Προσῆγεν αὐτῷ καὶ δεσμὰ φοβερὰ καὶ πῦρ καὶ μάστιγ' ἐχρῆτο ταῖς βασάνοις κατ' αὐτοῦ, τῷ νυμφίῳ τῆς θυγατρὸς ἐνδεικνύμενος, ὅτι σὺ φρόνα παρθένον ἀξεται. Ἐν τούτῳ ἡ Ἄνθεια προσπίπτει τοῖς γόνασι τοῦ Ἀψύρτου καὶ ἐδεῖτο ὑπὲρ Ἀβροκόμου· ὁ δὲ, ἀλλὰ καὶ μάλλον, ἔφη, διὰ σὲ κολασθήσεται, ὅτι καὶ σὲ ἠδίκησε, γυναῖκα ἔχων ἄλλης ἐρῶν.

15 Καὶ τότε ἐκέλευσε δῆσαντας αὐτὸν ἐγκαθεῖρξαι τινὶ οἰκῆματι σκοτεινῷ.

Ζ'. Καὶ ὁ μὲν ἐδέδετο καὶ ἦν ἐν εἰρκτῇ· δειγὴ δ' αὐτὸν ἀθυμία καταλαμβάνει καὶ μάστιγ' ἐπέει Ἄνθειαν οὐχ ἑώρα· ἐζήτει δὲ θανάτου τρόπους πολλοὺς ἀλλ' εὐρισκεν οὐδένα, πολλῶν τῶν φρουρούντων ὄντων. Ὁ δ' Ἀψύρτος ἐποιεῖ τῆς θυγατρὸς τοὺς γάμους καὶ ἐώρταζον πολλαῖς ἡμέραις. Ἄνθεια δὲ πάντα πένθος ἦν, καὶ εἰ ποτε δυνηθεῖ πείσαι τοὺς ἐπὶ τοῦ δεσμοτηρίου, εἰσῆει πρὸς Ἀβροκόμην λαυθάνουσα καὶ κατωδύρετο τὴν συμφορὰν. Ὡς δ' ἤδη παρεσκευάζοντο εἰς Συρίαν ἀπῆναι, προῦπημψεν ὁ Ἀψύρτος τὴν θυγατέρα μετὰ δῶρων πολλῶν, ἐσθῆτάς τε τὰς Βαβυλωνίου καὶ χρυσὸν ἀρθρον καὶ ἄργυρον ἐδίδου· ἐδώρησατο δὲ τῇ θυγατρὶ Μαντοῖ τὴν Ἄνθειαν καὶ τὴν Ῥόδην καὶ τὸν Λεύκουνα.

30 Ὡς οὖν ταῦτ' ἔγνω ἡ Ἄνθεια καὶ ὅτι εἰς Συρίαν ἀναχθήσεται μετὰ Μαντοῦς, δυνηθεῖσα εἰσελθεῖν εἰς τὸ δεσμοτήριον, περιπλεξαμένη τῷ Ἀβροκόμῃ, δέσποτα, εἶπεν, εἰς Συρίαν ἄγομαι δῶρον δοθεῖσα τῇ Μαντοῖ καὶ εἰς χεῖρας τῆς ζηλοτουπόσης ἄγομαι· σὺ δ' ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ μείνας οἰκτρῶς ἀπονήσκεις, οὐκ ἔχων οὐδ' ὅστις σοῦ τὸ σῶμα κοσμήσει· ἀλλ' ὀμνύω σοι τὸν ἀμφοτέρων δαίμονα, ὡς ἐγὼ μενῶ σὴ καὶ ζῶσα κἂν ἀποθανεῖν δεξῆ. Ταῦτα λέγουσα ἐφίλει τ' αὐτὸν καὶ περιέβαλλε καὶ τὰ δεσμὰ ἠσπάζετο καὶ τῶν ποδῶν προουκλίετο.

Η'. Τέλος δ' ἡ μὲν ἐξῆει τοῦ δεσμοτηρίου· ὁ δὲ, ὡς εἶχεν, αὐτὸν ἐπὶ γῆς ῥίψας, ἕστενεν, ἐκλατει, ὡς πᾶτερ, λέγων, φίλτατε, ὦ μήτηρ Θεμιστιῷ· ποῦ μὲν ἢ ἐν Ἐφέσῳ δοκοῦσά ποτ' εὐδαιμονία; ποῦ δ' οἱ λαμπροὶ καὶ οἱ περίβλεπτοι Ἄνθεια καὶ Ἀβροκόμης, οἱ καλοὶ; ἢ μὲν οἴγεται πόρρω ποι τῆς γῆς αἰχμάλωτος, ἐγὼ δὲ καὶ τὸ μόνον ἀφῆρημαι παραμύθιον καὶ τεθνήξομαι ὁ δυστυχὴς ἐν δεσμοτηρίῳ μόνος. Ταῦτα λέγοντα αὐτὸν ὕπνος καταλαμβάνει καὶ αὐτῷ ὄναρ ἐφίσταται.

10 Ἐδοξεν ἰδεῖν αὐτοῦ τὸν πατέρα Λυκομήδην, ἐν ἐσθῆτι μελαίνῃ πλανώμενον κατὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν, ἐπιστάντα δὲ τῷ δεσμοτηρίῳ λῦσαι τ' αὐτὸν καὶ ἀφῆναι ἐκ τοῦ οἰκῆματος· τὸν δ' ἵππον γενόμενον ἐπὶ πολλῶν φέρεσθαι γῆν διώκοντα ἵππον ἄλλην θύλειαν·

Sed non hoc tibi sic abibit : supplicium de te ego sumam, servisque aliis exempla edam in te. His dictis, sermonem ullum audire recusans, jubet servos vestem ejus discindere, ignemque et verbera afferre et cædere adolescentem. Miserandum spectaculum, plagæ enim totum corpus difformabant, servilibus tormentis inassuetum; effluebat sanguis, et pulchritudo marcescebat. Vincula ei formidolosa et ignem adduxit, maximeque tormentis in eum usus est, ut filix sponso ostenderet, quam pudicam virginem uxorem ducturus esset. Anthia tum ad Apsyrti genua accidit, et pro Habrocoma precatur. Ille, immo et tui causa magis, inquit, plectetur, quod et te uxorem habens injuria affecerit, aliam amans. Jussitque vinciri et obscura cella includi.

VII. Vincetus ergo in carcere asservabatur. Tum animus ipsius cecidit, maxime ubi Anthiam non amplius videret. Mortis plures modos quaesivit, neque tamen invenit, cum multi adessent custodes. Interea Apsyrtus filix nuptias celebravit, multosque festos dies agitarunt. Anthia vero doloris plena, si quando carceris custodes flectere liceret, clam ad Habrocomen ingrediebatur, delfebatque infortunium. Cum vero jam in Syriam abire pararent, Apsyrtus filiam plurimis muneribus prosecutus dimisit. Vestes Babylonias et auri copiam et argenti largitus est. Filix Manto Anthiam quoque et Rhodam et Leuconem dono dedit. Cum novisset Anthia, se in Syriam cum Manto abductum iri; ut primom licuit, carcerem ingreditur et Habrocomen amplexata, heu domine, inquit, in Syriam ducor, dono data Manto et in potestatem venio æmula mulieris; tu vero in vinculis manens morieris misere, neque habes, qui corpus curet. Sed tibi sancte juro per utriusque genium, tua manebo, seu vivam, seu mori oporteat. Hæc dicens osculatur, amplexaturque, et vincula prensans, volvitur fusa ante pedes.

VIII. Tandem illa carcere exit. Hic mox humi se abiciens, ingemit ploratque, o pater carissime, inquit, o mater Themisto! ubi illa, quæ quondam videbatur Ephesi, felicitas? ubi præclari illi et spectatissimi Anthia et Habrocomes, egregia forma adolescentis? En illa longe abit in longinquam terram captiva: mihi unicum auferitur solatium, et moriar miser in vinculis solus. Hæc dicentem corripit somnis, instatque ei somnium. Videre sibi visus est patrem Lycomedem, indutum nigra veste, terras circum omnes et maria vagari, inde ad custodiam pervenire et solvere se vinculis et emittere carcere; ipse vero in equum mutatus ferri per multas terras, equam consecans,

καὶ τῶς εὐρεῖν τὴν ἵππον καὶ ἄνθρωπον γενέσθαι. Τὰυτ' ὡς εἶδον ἰδὲν, ἀνέθραξεν καὶ μικρὰ εὐρίπιδος ἦν.

Θ. Ὁ μὲν οὖν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ κατελείπετο· ἡ δ' Ἄνθεια εἰς Συρίαν ἦγετο καὶ ὁ Λαίμων καὶ ἡ Ῥόδη.
 5 Ἦς δ' ἦσαν εἰς τὴν Μαντιὸν εἰς Ἀντιόχειαν, ἐκείθεν γὰρ ἦν Μόρις, ἐπιτηδεύει μὲν καὶ τὴν Ῥόδον, ἐπίσει δὲ καὶ τὴν Ἄνθειαν. Καὶ δὴ τὴν μὲν Ῥόδον εὐθὺς μετὰ τοῦ Λαίμονος κελύει ἐμβαδύκωντας τινὰς πλοῖον ὅς πορρωτάτω τῆς Συρίαν ἀποδόσθαι γῆς, τῆ
 10 δ' Ἄνθειαν οἰκίτη συνουσιάζει ἐνεοίει καὶ ταῦτα τῶν ἀμειψάτων, αἰπόλον τινὲ ἀγαθόν, ἔχουμένη δὲ ταῦτα του τιμωρήσεται αὐτήν. Μεταπέμπεται δὲ τὸν αἰπόλον, Λάμπωνα τοῦνοια καὶ παραδίδουσι τὴν Ἄνθειαν καὶ κελύει γυναῖκα ἔχειν καὶ ἐν ἀπειθῇ προσίταται βιά
 15 ζῆσθαι. Καὶ ἡ μὲν ἤγετο ἐπ' ἀγρὸν συνεσημένη τῷ αἰπόλῳ· γενομένη δ' ἐν τῷ χωρίῳ ἐνία ὁ Λάμπων εἶπεν τὰς αἴτας, προσίταται τοῖς γυναικῶν αὐτοῦ, καὶ κελεύει κατοικεῖσθαι καὶ (ἀγρὸν) τηρῆσαι. Διηγήσεται δ' ἦτος ἦν, τῆς προτέρων εὐγένειαν, τὸν αἰπόλον, τὴν ἀμειψάτων· ταύτας δ' ὁ Λάμπων οἰκτεῖται τὴν κόρη καὶ θανούσῃ ἢ μὲν φυλάξει ἀμείλυντον καὶ θανούσῃ παρελεύετο.

Γ. Καὶ ἡ μὲν παρὰ τῷ αἰπόλῳ ἦν ἐν τῷ χωρίῳ πᾶσι γένον Ἄβροκόμην θρηνοῦσα. Ὁ δ' Ἄψυρτος ἐπισημαίνων τὸ οἰκτιρῆσαι ἐνία ὁ Ἄβροκόμης πρὸ τῆς πλοῖου ἀπῆλθεν, ἐπιτυγχάνει τῇ γραμματεῖσιν τῷ Μαντιῶν πρὸς Ἄβροκόμην καὶ γνωρίζει τὰ γράμματα καὶ οἱ αἰτίως Ἄβροκόμην τιμωρεῖται ἐμπίθῃ εὐθὺς οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν προσίταται καὶ ἀγαγεῖν εἰς οἶον.
 20 Περὶ δὲ καὶ ἐλευθέρῳ πεπονηθὺς προσίταται τοῖς γυναικῶν τοῦ Ἄψυρτου· ὁ δ' αὐτὸν ἀνίσταται καὶ, θάρσει, εἶπεν, ὅ μαιρέσιον· ἀδικίως σου κατέγωνα, πεπληθῆς θορῆς λόγος· ἀλλὰ οὐκ ἔστιν ἐλευθέρῳ ἀντὶ δευλοῦ πλοῖου· ἔδοξαί μοι σοὶ τῆς οἰκίας ἀρχὴν τῆς ἐμῆς καὶ γυναικῶν ἀξίως τῶν πολιτῶν τινος θογατῆρα· οὐδὲ μὴ
 25 μαθητικῶς τῶν γενηθέντων, οὐ γὰρ ἐκόν σοι ἤδικοσα. Ταῦτ' εἶπεν ὁ Ἄψυρτος· ὁ δ' Ἄβροκόμης, ἀλλὰ χάρις, εἶπε, σοὶ, δάσπαστα, οἱ καὶ τὰλῆδες ἐμαυτοῦ καὶ τῆς σφραγίδος ἀμείβῃ με. Ἐλαίρον δὲ πάντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ὑπὲρ Ἄβροκόμου καὶ χάριν ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ· αὐτὸς δ' ἐν μεγάλῃ πεπληθῆ κατ' Ἄνθειαν ἦν ἐνεοίει δὲ πρὸς ἑαυτὸν πολυλογίως, τί οὐκ ἐλευθέρῳ ἐμοί; τί δὲ πλοῦτων καὶ ἐπισημαίνων τῶν Ἄψυρτου χρημάτων; οὐ τοιοῦτον εἶναι με σοὶ ἐκείνη ἢ ζῆσαν ἢ τελευτήσαν εὐρομαι. Ὁ μὲν οὖν ἐν τῷ πλοῖῳ ἦν, δεικνύων μὲν τὰ Ἄψυρτου, ἐνεοίει δὲ, ἔπειτα καὶ πρὸς τὴν Ἄνθειαν εὐρήσει. Ὁ δὲ Λαίμων καὶ ἡ Ῥόδη κληθῆσαν εἰς Λυκίαν, εἰς πόλιν Ξάνθου, (ἡ πόλις δὲ ὑπὸ τῆς ἡ πόλις), ἀνταδῆκα
 30 ἀνταδῆκα προσίταται τινὲ, ὅς αὐτοῦ εἶπε μετὰ πάντων ἀμειψάτων, πόλις αὐτοῦ νομίζον, καὶ γὰρ ἀδικίως ἦν. Διηγήσεται δ' ἐν τῷ πλοῖῳ μὲν πᾶσι, ἐποῦσαν δ' αὐτὸν Ἄνθειαν καὶ Ἄβροκόμης τῆς θρηνοῦσας.

Δ. Ἡ δ' Ἄνθεια τὴν μὲν τινὰ γυναικῶν παρὰ τῷ

campus tandem aerebus ad lamdanam fontem reverti. Hæc videre sibi visus surrexit, spei aliquid concipiens.

IX. Dum ille in vinculis custodiebatur, Anthia cum Leucone et Rhoda dicebatur in Syriam. Manto jam cum comitatu Antiochiam venerat, Mordis patriam, et Rhoda succensebat et Anthiam oderat. Rhodam statim cum Leucone jubet impositos navigio et longissime a Syriam finibus abducos, venundari. Anthiam mancipio cuodam despicientissimo jungere parabat agresti captatio, hoc molo se illam ulturam existimans. Arcosio igitur captatio, Lampom erat ei nomen, tradit Anthiam, jubetque, uxoris loco habeat, eique, si abnuat conjugium, vim inferat. Illa in agrum abducitur captatio nuptora et ad locum perveniens, ubi Lampo capras pascibat, eus genibus procumbat, oratque, ut misereatur et castam servet. Quæ sit, narrat, ingenulatem, virum, servitutem. His auditis Lampo puellam miseratur, jubetque bono esse animo, se castam servaturum jurejurando promittens.

X. Illa quidem in agro apud caprarum erat per omne tempus, Habrocomen cum fletu desiderans. Apsyrus vero carcerem perscrutatus, ubi Habrocomes ante castigationem degerat, incidit in epistolam a Manto Habrocome scriptam, literas agnoscit, et Habrocomen a se injuste puniri didicit : statim igitur et solvi jubet et in conspectum adduci. Ille, mola miseranda passus, procumbit Apsyrti genibus; qui, erigens eum, bono sis, inquit, animo, adolescens; injuste te male habui, filie verbis credens. At nunc te liberum pro servo faciam, teque domui mee præfiam, uxoremque dabo civis alicujus illam. Ne sis præterite injurie memor, quam non mea sponte feci. Hæc dixit Apsyrus. Habrocomes, gratiam tibi habeo, inquit, here, quod et verum doluisti et pudicitiam meam remuneraris. Lactati omnes in domo sunt Habrocome causa et gratias pro illo habuerunt domino; ipse vero maxime anxius ob Anthiam erat; sæpe enim secum ipse cogitabat, Quid mihi libertas, quid divitiæ, quid imperium in domo Apsyrti? non in his me esse oportet : cum seu vivam, seu mortuam invenire malim. Dum in eo erat, ut Apsyrti res curaret, cogitabat, quo loco et quando Anthiam invenire posset. At Leuconem et Rhodam Xanthum, Lyon urbem, (nominibus a mari distam,) ductos, emerat senex quidam, qui, cum prole careret, eos omni cura prospicebatur et liberatum loco habeat, cetera beatos, morientes tantum quod Anthia et Habrocomes abessent.

XI. Illa quidem apud tempus apud captatum degerat

αἰπόλῳ, συνεχὲς δὲ ὁ Μοῖρις, ἀνὴρ τῆς Μαντούς, εἰς τὸ χωρίον ἐρχόμενος ἐρᾷ τῆς Ἀνθείας σφοδρὸν ἔρωτα. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειρᾶτο λανθάνειν· τελευταῖον δὲ λέγει τῷ αἰπόλῳ τὸν ἔρωτα καὶ πολλὰ ὑπισχνεῖτο συγκρύψναι. Ὁ δὲ τῷ μὲν Μοίριδι συντίθεται, δεδοικώς δὲ τὴν Μαντῶ ἔρχεται πρὸς αὐτήν, καὶ λέγει τὸν ἔρωτα τὸν Μοίριδος. Ἡ δ' ἐν ὀργῇ γενομένη, πασῶν, ἔφη, δυστυχεστάτη γυναικῶν ἐγώ· τὴν ζῆλῃν περιάζομαι, δι' ἣν τὰ μὲν πρῶτα ἐν Φοινίκῃ ἀφῆρέθην ἔρω-
 10 μένου, νυνὶ δὲ κινδυνεύω τοῦ ἀνδρός· ἀλλ' οὐ χαίρουσά γ' Ἀνθεῖα φανεῖται καλῆ καὶ Μοίριδι· ἐγὼ γὰρ αὐτὴν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Τύρῳ πράξομαι δίκας. Τότε μὲν οὖν [τὴν] ἤσυχίαν ἤγαγεν· ἀποδημήσαντος δὲ τοῦ Μοίριδος, μεταπέμπεται τὸν αἰπόλον καὶ κελεύει λα-
 15 θόντα τὴν Ἀνθεῖαν εἰς τὸ δασύτατον ἀγαγόντα τῆς ὕλης ἀποκτείνει καὶ τούτου μισθὸν αὐτῷ δώσειν ὑπέσχετο. Ὁ δ' οἰκτεῖρει μὲν τὴν κόρην, δεδοικώς δὲ τὴν Μαντῶ, ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀνθεῖαν καὶ λέγει τὰ κατ' αὐτῆς δεδογμένα. Ἡ δ' ἀνεκίχουσε τε καὶ ἀνω-
 20 δύρετο, φεῦ, λέγουσα, τοῦτο τὸ κάλλος ἐπίβουλον ἀυφοτερότερος πανταχοῦ· διὰ τὴν ἀκαιρον εὐμορφίαν Ἀβροκόμης μὲν ἐν Τύρῳ τέθηκεν, ἐγὼ δ' ἐνταῦθα· ἀλλὰ θέομαι σου, Λάμπων αἰπόλε, ὡς μέχρι νῦν εὐσέβησας, ἀν ἀποκτείνης, κἂν ὀλίγον θάψον με τῇ παρακειμένῃ
 25 γῇ καὶ ὀφθαλμοῖς τοῖς ἐμοῖς χεῖρας ἐπίβαλε τὰς σὰς, καὶ ὁπταῖον συνεχὲς Ἀβροκόμην κάλει· αὐτὴ γένοιτ' ἂν εὐδαίμων ἐμοὶ μετ' Ἀβροκόμου τερψή. Ἐλεγε ταῦτα ὁ δ' αἰπόλος εἰς οἶκτον ἔρχεται, ἐνοῶν, ὡς ἀνόσιον ἔργον ἐργάσεται, κόρην οὐδὲν ἀδικούσαν ἀποκτείνει
 30 οὕτω καλῆν. Λαθὼν δὲ τὴν κόρην ὁ αἰπόλος, φονεύσαι μὲν οὐκ ἠνέσχετο, φράζει δὲ πρὸς αὐτὴν ταδε· Ἀνθεῖα, οἶσας, ὅτι ἡ δέσποινα Μαντῶ ἐκέλευσέ μοι λαθεῖν καὶ φονεῦσαι σε· ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς δεδιώς καὶ τὸ κάλλος οἰκτεῖρας, βούλομαι σε μᾶλλον πωλῆσαι πόρρω
 35 ποι τῆς γῆς ταύτης, (δῖος) μὴ μαθοῦσα ἡ Μαντῶ ὅτι οὐ τέθηκας, ἐμὲ μᾶλλον κακῶς διαθήσει. Ἡ δὲ μετὰ δακρύων λαβομένη τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἔφη, θεοὶ καὶ Ἄρτεμι πατρώα, τὸν αἰπόλον ὑπὲρ τούτων τῶν ἀγαθῶν ἀμείψασθε· καὶ παρεκάλει πρᾶθῆναι. Ὁ δ'
 40 αἰπόλος λαθόμενος τῆς Ἀνθείας, ὤχετο ἐπὶ τὸν λιμένα· εὐρών δ' ἐκεῖ ἐμπόρους ἄνδρας Κίλικας ἀπέδοτο τὴν κόρην καὶ λαθὼν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς τιμὴν ἔκην εἰς τὸν ἀγρόν. Οἱ δ' ἔμποροι λαθόντες τὴν Ἀνθεῖαν εἰς τὸ πλοῖον ἦγον καὶ νυκτὸς ἐπελθούσης ἤεσαν τὴν ἐπὶ Κι-
 45 λικίας. Ἐναντίῳ δὲ πνεύματι κατεχόμενοι καὶ τῆς νεῆς διαρραγείσης, μόλις ἐν σανίσιν τινὲς σωθέντες ἐπ' αἰγιαλοῦ τινος ἦλθον· εἶγον δὲ καὶ τὴν Ἀνθεῖαν. Ἦν δ' ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ὕλη θασεῖα. Τὴν οὖν νύκτα ἐκείνην πλανώμενοι ἐν αὐτῇ [τῇ ὕλῃ] ὑπὸ τῶν περὶ
 50 τὸν Ἱπποθῶον τὸν ληστὴν συνελήφθησαν.

ΒΒ. Ἐν δὲ τούτῳ τις ἔκην ἀπὸ τῆς Συρίας οἰκέτης παρὰ τῆς Μαντούς γράμματα κομίζων τῷ πατρὶ Ἀψύρτῳ ταδε· ἔδοκός με ἀνδρὶ ἐν ζένη· Ἀνθεῖαν δὲ, ἣν μετὰ τῶν ἄλλων οἰκετῶν ἔδωρήσω μοι, πολλὰ διαπραξαμένην

cum Mæris, vir Mantus, sarpissime in agrum veniens deperit Anthiam. Primum celare amorem conatur; tandem aperit caprario, multaue pollicetur, ut ne prodat. Ia Mæridi interim operam suam pollicitus, Manto veritus, ipsam adit et Mæridis amorem narrat. Quæ irata, mulierum ego, inquit, omnium infelicitissima, quæ rivalem hanc mecum duxerim, per quam in Phœnicia primum amatum adolescentem amisi, nunc viri amittendi periculum adeo. At non gaudebit Anthia, quod pulchra Mæridi videatur: graviore enim, quam Tyri, hic mihi penas pendet. Et tunc quidem iram compressit; sed cum Mæris domo abesset, accessit caprarium, abductamque in densissimam silvam occidere jubet; hujusque se præmium facinoris daturam pollicetur. Ille, misericordia puellæ captus et heram Manto veritus Anthiam adit, et, quæ in illam decreta sint, narrat. Illa plorare et lamentari, non, dicens, utriusque nostrum ubique insidiosam formam! ob importunam pulchritudinem Habrocomes Tyri moritur, hic ego. Sed hoc te precor, quod adhuc fecisti, ut et nunc pium erga me te præbeas: cum interfeceris, utcumque me vicina humo sepeli, manusque meis oculis impone et sepeliens Habrocomen identidem voca. O utinam hoc mihi felix cum Habrocoma funus contigisset! Hæc illa dicente caprarius ad misericordiam adducitur, secum reputans, quam impium facinus perpetrator sit, puellam adeo pulchram nil commeritam occidens. Eam igitur caprarius prehensens occidere non sustinuit, sed his verbis alloquitur: nosti, Anthia, dominam Manto mihi imperasse, ut te prehendere et occiderem; sed deos reveritus, et formam miseratus, te procul ab hac terra vendere malo, ne, si resciverit Manto, te mortuam non esse, me in majus malum conjiciat. Puella cum lacrimis ejus pedes prensans, di, inquit, et tu patria Diana, beneficium hoc caprario rependite, hortaturque, ut vendat. Caprarius, Anthiam secum abducens, in portum proficiscitur, ibique Cilices mercatores nactus puellam venum dedit, acceptoque pretio in agrum redit. Mercatores puellam in navem ducunt et per insequentem noctem in Ciliciam abeunt. Sed adverso vento prohibiti et diffracta nave, vix in tabula quadam salvi litus quoddam appulerunt, secum habentes Anthiam. Ibi silva quadam erat densa, in qua per illam noctem palantes ab Hippothoo latrone capti sunt.

XII. Inter hæc famulus e Syria venerat hæcce literas a Manto patri Apsyrtō ferens. virum dedisti mihi in terra extranea. Anthiam, quam una cum aliis servitiis dono

κατά εἰς ἀγρόν οἰκῆν ἐκτεθῆσθαι. Ταύτην συκοφῶς ἐν τῷ γυμνῷ θεόμενος ὁ καλὸς Μοῖρις ἐπ' ἑκείνῃ ὡς φερεῖν θουαμίην μεταπεμφάμεν τὸν αἰπόλον καὶ τῆς κόρης πρῶθ' ἄγει πάλιν ἐλεύεσσα ἐν ποταμῷ τινὶ τῆς Συρίας. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀθροκόμας, οὐκ αἶτι μείνειν ἐκαρτερεῖ· λαθὼν οὖν τὸν Ἀψυρτὸν καὶ πάντας τοὺς αὐτῷ τὸν οἶκον, εἰς ἐπιζήτησιν τῆς Ἀνθείας ἐρχεται. Ἐπιθὼν οὖν ἐν τῷ ἀγρῷ εὖνα μετὰ τοῦ αἰπόλου ἢ Ἀνθείας διέτριβεν, * * * ἄγει δὲ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τὸν Ἀσάπωνα, τὸν αἰπόλον, ὃς πρὸς γόμεν ἐδεδόκει τὴν Ἀνθειαν ἢ Μαντιῶ, ἐδίδοτο δὲ τοῦ Ἀσάπωνος, εἰπεὶν αὐτῷ, τί τι οἶσται περὶ κόρης ἐκ Τύρου. Ὁ δ' αἰπόλος καὶ τούνομα εἶπεν, οὐτ' Ἀνθεία καὶ τὸν γόμεν καὶ τὴν εὐδοσίαν τὴν παρ' αὐτοῦ καὶ τὸν Μοίριδος ἔρωτα καὶ το ὑπόσταμα τὸ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν εἰ, Κιλικίαν ἐβόησεν· ὅς ἕως αἰετίνος Ἀθροκόμου μέμνηται ἢ κόρης. Ὁ δ' αὐτὸν θύει· τὴν οὖν λέγει· εὐδὲν δ' ἀναστάς ἤλαυε τὴν ἐπὶ Κιδικίαν ἐπίσην Ἀνθειαν ἐβήσαν ἐκεί.

II. Οἱ δὲ περὶ τοῦ Ἰπποθῶου, τὸν ληστὴν, ἐκείνης ἡμέρας τῆς νυκτὸς ἔμειναν εὐνοχοῦμενοι· τῆ δ' ἑστῆς περὶ τὴν ἑσπέρην ἐβήσαντο. Παρσκευάσθητο δὲ πάντα καὶ ἀνάλαττα τοῦ Ἄρεος καὶ ζῆλα καὶ στεφανώματα. Ἦσαν δὲ τὴν θυσιάν γενέσθαι τρόπον τῷ συνήθει· τὸ μέγαλο ἱερεῖον θυεσθαι, ἴψ' ἄνθρωπος, εἴτε βροσχημα εἴτε κραιμασκυίας ἐκ δένδρου καὶ δικασάντες ἡρόντιζον καὶ ἵπποιοι μὲν ἀπίτουρον, τούτων δ' ὅσος ἐδίδοκε δέχεσθαι τὴν θυσιάν ὀπίσω δ' ἀπίτουρον, αὐτὸς ἐβλάσκοντο· εἶτα δὲ τὴν Ἀνθειαν οὕτως ἱεροουργήθησαν. Ὡς δὲ παρ' ἑτοίματ' ἦν καὶ κραιμῶν τῆς κόρης ἤθειον, φόρος τῆς ὄρας ἐκούετο καὶ ἀνθρώπων καύπος. Ἦν δ' ἡ τῆς ἀφῆνης τῆς ἐν Κιδικίᾳ προετῆς, Περὶλαος τοῦνομα, αὐτὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν Κιλικίᾳ θουαμίειον. Οὗτος αἰσίου τοῦ ληστῆς (ὁ Περὶλαος) μετὰ πλείους πολλοῦ καὶ πάντας ἀπέκτεινεν, διήγους δὲ καὶ ζῶντας διαβέβηκε· ὅς δ' Ἰπποθῶος ἠδυσίθη διαφυγεῖν ἀρχόμενος τὰ τοιαῦτα. Ἰδὼν δὲ τὴν Ἀνθειαν Περὶλαος καὶ πυθόμενος τὴν μέλλουσαν συμφορὰν ἀθήσειν· εἶχε δ' ἄρα παρακαλῆσθαι ἀρχὴν συμφορῆς ὁ ἕλεος Ἀνθείας. Ἄγει δ' αὐτὴν καὶ τοὺς συλλεβήτους τῶν ληστῶν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας. Ἦ δὲ συνήθης αὐτῶν τῆς κόρης ὄφης εἰς ἕλκος ἔφαγε καὶ κατὰ μικρὸν ἐβλάκει Περὶλαος Ἀνθείαν. Ὡς δ' ἔλαο εἰς Ταρσόν, τοὺς μὲν ληστὰς εἰς τὸν εἰρηστὴν παρέδωκε, τὴν δ' Ἀνθειαν ἰεράπειεν. Ἦν δ' οὕτε γυνὴ τῷ Περὶλάῳ, οὕτε παῖδες καὶ περιβητὴν ἰατροῦ τῶν οὐκ ὄντων. Ἰδὼν οὖν πρὸς τὴν Ἀνθειαν, ὡς πάντ' αὐτὴ γένετο Περὶλάῳ, γυνὴ καὶ παῖδες καὶ παῖδες. Ἦ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἀντολεῖται καὶ ἔχουσα δ' ὅ τι ποιήσεις βιαζομένη καὶ πολλῶν ἐγχερόμενη, διακασσι, μὴ καὶ τι τελευτήσῃ βιαζομένην συμφορῶν· αὐτὴ μὲν τὸν γάμον, ἰατροῦ δ' αὐτὴν ἀνακαταστήσῃ καὶ ἰατροῦ ὄντων, ὅσων ἡμερῶν τριάντα, καὶ ἰατροῦ τελευτήσῃ καὶ οὐκ ὄντων· ὁ δὲ Περὶλαος παῖδας καὶ παῖδας τῶν οὐκ ὄντων αὐτῆς γένετο ὄντων ἐκείνη ἐκείνη δὲ τῆς ἑσπέρης ἐβήσαντο.

dederat noli, ob nulla malefacta tuis habitatum alere jussi. Hanc ibi contumaciter visens pueri Mortis anct. Quod cum ferre diutius non possem, atrocitati caprarum puellam iterum vendere jussa in aliquo Syria oppido. Et haec novit Hal-rocomes, durare non potuit, quic clam Ap-syrtam et omnes qui in castris erant, ad perveniendam Antliam discederet. In agrum igitur, ubi illa cum caprarum degerat, cum pervenisset, Lamponem, cui Mantis Antliam nuptam dederat, in litos dacti, amque rogat, ut sibi dicat, si quis de Tyria virgine noverit. Captivus et nomen, quod Antliam sit et nuptas et suam circa illas religionem, Mantis amorem et adversus eam mandata et in Cilicium iter narrat, additque, semper illum Hal-rocomes cupulam meminisse. Ipse, quis sit, non dicit; at procul hinc surgens in Cilicium procedit, se ibi Antliam inventurum sperans.

XIII. Hippellous ceterique latrones, tota nocte conviva absunta, insequenti de sacrificando operam dedere. Parata erant omnia, Martis simulacra, Igna et coronamenta, oportebatque sacrum solito more fieri. Quicumque immolanda foret hostia, seu homo, seu pecus, hanc adhibere pensam procul stantes jaculis petebant; et quotquot attingebant, horum videbatur deus sacrificium accipere, quoque aberearent, iterum supplicabant. Huic sacro Antliam destinata erat. Quam, paratis cum suis, dum arbori appenderi voluit, fragor silvae atque hominum strepitus auditur. Erat pacis per Cilicium servande propositus Perilaus nomine, vir inter principes Ciliciae. Is cum valida socorum manu aggressus latrones, omnes occidit, praeter paucos, quos vivos cepit. Uni Hippellous effugere licuit, abque arma auferre. Perilaus cepit Antliam et qua postea erat. intelligens, ejus misertus est. Quae misericordia ingentis infortunii principium fuit Antliae. Cum enim eam recum latronibus, qui simul cepti fuerant, Tarsum Ciliciae urbem duceret, consueti puellae aspectu in amoreto labatur, sensimque captus est. Ut Tarsum ventum est, litronibus iam ancrem trahebat, et Antliam de vine re obsequo studio. Neque uxor, neque liberi erant Perilaio, sed divitiarum cepta non exigua. Antliam igitur dicit, sibi eam pro omnibus fore, pro uxore, donata, prole. Fila obolare primmo; tum, nil labens, quod operanti acriusque instatit obsequat, metuens, ne quid valentius audeat, de noctis quidem asentitur, orat vero, breve triginta dierum tempus expectet, et intactam servet. Simulacri Perilaus parat, pro quo, intactam servatam, donec tempus dicit prodest, parat est.

12 Δ'. Καί ἡ μὲν ἐν Ταρσίῳ ἦν μετὰ Περιλᾶου, τὸν
 χρόνον ἀναμένουσα τοῦ γάμου· ὁ δ' Ἀβροκόμης ἦει τὴν
 ἐπὶ Κιλικίας ὁδὸν· καὶ οὐ πόρρω τοῦ ἀντροῦ τοῦ λη-
 στρικοῦ, (ἀπαπλάνητο γὰρ· [καὶ αὐτὸς] τῆς ἐπ' εὐθὺ
 2 ὁδοῦ), συντυγχάνει τῷ Ἴπποθῶι ὠπλισμένῳ. Ὁ δ'
 αὐτὸν ἰδὼν προστρέχει τε καὶ φιλοφρονεῖται καὶ δεῖται
 κοινῶν γενέσθαι τῆς ὁδοῦ· ἑρῶ γὰρ σε, ὦ μετράκιον,
 ὅστις ποτ' εἶ, καὶ ὀρθῶναι καλὸν καὶ ἄλλως ἀνδρικόν·
 καὶ ἡ πλάνη φαίνεται πάντως ἀδικουμένῳ. Ἴωμεν
 10 οὖν, Κιλικίαν μὲν ἀρέντες, ἐπὶ Καππαδοκίαν καὶ τὸν
 Πόντον· ἐκεῖ λέγονται γὰρ οἰκεῖν ἄνδρες εὐδαίμονες.
 Ὁ δ' Ἀβροκόμης τὴν μὲν Ἀσθίας ζήτησιν οὐ λέγει,
 συγκατατίθεται δ' ἀνεγκάζοντι τῷ Ἴπποθῶι, καὶ βρ-
 15 κους ποιοῦσι συνεργήσασιν τε καὶ συλλήψεσθαι· ἤλπιζε
 δὲ καὶ ὁ Ἀβροκόμης ἐν τῇ πολλῇ πλάνῃ τὴν Ἀσθίαν
 εὐρήσασιν. Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἐπανελθόντες
 εἰς τὸ ἀντρον, εἴ τι αὐτοῖς εἴη περιττόν ἦν, αὐτοῖς καὶ
 τὸν Ἴππον ἀνελάμβανον. Ἴν γὰρ τῷ Ἴπποθῶι Ἴπ-
 20 πος ἐν τῇ ἔλῃ κρυπτόμενος.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

21 Α'. Ἐπὶ δ' ἐξῆς παρήσαν μὲν Κιλικίαν, ἐποιοῦντο
 δὲ τὴν ὁδὸν ἐπὶ Μάζακον, πόλιν τῆς Καππαδοκίας
 μεγάλην καὶ καλήν. Ἐκείθεν γὰρ Ἴπποθῶος ἐνεόσει,
 συλλεξάμενος νεανίσκους ἀμαρτάνοντας, συστήσασθαι
 25 πάλιν τὸ ληστήριον. Ἰοῦσι δ' αὐτοῖς διὰ κωμῶν με-
 γάλων, πάντων ἦν ἀρθονία τῶν ἐπιτηδείων· καὶ γὰρ
 ὁ Ἴπποθῶος ἐμπεύρους εἶχε τῆς Καππαδοκῶν φωνῆς
 καὶ αὐτῷ πάντες ὡς οἰκίῳ προσεφέροντο. Διανύ-
 σαντες δὲ τὴν ὁδὸν ἡμέραις δέκα εἰς Μάζακον ἔρχονται,
 30 κἀναυθὰ πλησίον τῶν πυλῶν εἰσῆκίσαντο καὶ ἐγνωσαν
 εἰναυτὸς ἡμερῶν τιμῶν ἐκ τοῦ καμάτου θεραπεύσασθαι.
 Καὶ δὴ εὐχωρομένων αὐτῶν ἐστέναιεν ὁ Ἴπποθῶος καὶ
 ἐπεδάκρυσεν· ὁ δ' Ἀβροκόμης ἤρατο αὐτὸν, τίς ἡ αἰτία
 τῶν δακρύων. Καὶ ἔς, μεγάλα, ἔφη, τὰ μὲν διηγή-
 35 ματα, καὶ πολλὰ ἔχοντα τραγῳδίαν. Ἐδέετο Ἀβρο-
 κόμης εἰπεῖν, ὑπὸ χυμῶν καὶ τὰ καθ' αὐτὸν διηγῆ-
 σασθαι. Ὁ δ' ἀναλαβὼν ἄνωθεν (μόνοι δ' εὐτύγχανον
 ὄντες), διηγῆται τὰ καθ' αὐτόν.

Β'. Ἐγὼ, ἔφη, εἰμὶ τὸ γένος πόλιος Περίνθου,
 πλησίον δὲ τῆς Θράκης ἡ πόλις, τῶν τὰ πρότα ἐκεῖ
 40 δυναμένων· ἀκούεις δὲ καὶ τὴν Πέρινθον, ὡς ἐνδοξος καὶ
 τοὺς ἄνδρας, ὡς εὐδαίμονες ἐναυθὰ. Ἐκεῖ, νέος ὢν,
 ἠράσθην μετράκιον καλοῦ· ἦν δὲ τὸ μετράκιον τῶν
 ἐπιχωρίων ὄνομα Ὑπεράνθη ἦν αὐτῇ. Ἠράσθην δὲ
 τὰ πρότα ἐν γυμνασίοις διαπαικίζοντα ἰδὼν καὶ οὐκ
 45 ἐκαρτέρησα. Ἐορτῆς ἀγομένης ἐπιχωρίου καὶ παν-
 νυχθῆος ἐπ' αὐτῆς, πρόσκειμι τῷ Ὑπεράνθῃ καὶ ἰκετεύω
 κατοικεῖσθαι· ἀκούσαν δὲ τὸ μετράκιον πάνθ' ὑπὶ-
 50 σγνῆται, κατελεῆσάν με. Καὶ τὰ πρότα γε τοῦ ἔρω-
 τος ὁδοποιεῖ φίληματα καὶ ψεύσματα καὶ πολλὰ παρ'

XIV. Illa Tarsi cum Perilao nuptiarum tempus expec-
 tante, Habrocomes iter in Ciliciam prosequitur, nec longe
 a latronum antro (a recta enim via aberraverat) incidit in
 Hippothoum armatum. Qui, ut illum vidit, occurrens,
 blande alloquitur, oratque ut viæ sibi comes fiat. Video
 enim te, adolescens, quicumque tandem sis, adspectu pul-
 chrum, alias strenuum. Et omnino ideo videris oberrare
 quod injuria affectus es. Eamus ergo relicta Cilicia in Cap-
 padociam et Pontum, ibi enim dicunt divites habitare ho-
 mines. Habrocomes de Anthiæ investigatione nil quidem
 aperit Hippothoo, sed instanti assentitur. Convenit ipsius
 jurejurando de mutua opera et auxilio: sperabat enim Ha-
 brocomes, se latius vagando Anthiam inventurum esse.
 Die illa ad antrum reversi, quod supererat, sese et equum
 reficiendo, iususerunt: erat enim Hippothoo equus in
 silva absconditus.

LIBER TERTIUS.

I. Insequenti die Ciliciam reliquerunt, iterque fecerunt
 Mazacum versus, Cappadociæ urbem magnam pulchramque:
 ibi enim Hippothous in animum induxerat, collectis
 virenti robore juvenibus, prædonum agmen restituere. Ma-
 gnos pagos pertranseuntibus, ingens commensus copia sup-
 petebat: erga Hippothoum enim, Cappadocum linguæ peri-
 tum, tanquam domesticum omnes se gerebant. Decem
 diebus perfecto itinere Mazacum perveniunt, ibique prope
 portas divertuntur, decernuntque, se aliquot dies a labore
 reficere. In convivio Hippothous suspirat, lacrimatque.
 Habrocomes quaerit, quæ lacrimarum causa? Ille, longa est,
 inquit, rerum mearum commemoratio, ac tragœdiæ plena.
 Habrocomes ad dicendum hortatur, sua se quoque narra-
 turum promittens. Ille altius initium repetens (cum forte
 soli essent), quæ ipsi acciderant, narrat.

II. Ego, inquit, genere Perinthius sum, urbis est Thraciæ
 vicina, e primariis civitatis. Audisti, quam celebris sit
 Perinthus et cives opulenti. Ibi cum juvenis adhuc essem,
 amore ejusdam adolescentuli indigenæ captus sum, cui
 nomen Hyperanthæ. Cum primum illum in gymnasiis linc-
 tantem vidissem, amavi; nec durare potui, quia, cum
 festum patrium ac pervigilium ageretur, ipsum adirem,
 oraremque, ut mei misereretur. Ut audivit adolescens,
 omnia pollicetur misericordiâ commotus. Primumque amo-
 ris gradus sacre oesula, contactus, ac mille a me lacrimæ.
 Tandem potnimus, occasione arrepta, soli una esse, ob ean-
 dem astatem minime suspecti. Longa nobis conactudine

ἰαυὸν ὄλεον· τέλος δ' ἰδυνόθημεν καιροῦ λαβόμενοι
 κενόθεν μετ' ἀλλήλων μόνοι καὶ τὸ τῆς ἡλικίας ἀλ-
 γήλους ἀνόπιστον ἦν. Καὶ χρόνῳ συνῆμεν πολλῶν,
 στεργόντες ἀλλήλους διαφερότως, ἔσι· δαίμων τις ἡμῶν
 ἀνέμελλεσθε. Καὶ ἔργετ' ἐκ τῆς ἀπὸ Βυζαντίου, πηγάσιον
 δὲ τοῦ Βυζαντίου τῆς Περίνθου, ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα ἰαυὸν
 δουραμένων, δεῖ ἐπὶ πλοῦτι καὶ περιουσίᾳ μέγα φρονεῖν
 Ἀριστομάχου ἐκλείπει· οὗτος ἐπιβὰς εὐθὺς τῆς Περίνθου,
 ὡς ὑπὸ τινος ἀπεσταλμένος κατ' ἐμοῦ θεοῦ, ἔρξ' ἐν
 10 Ὑπεράνθῃ σὺν ἰαυὸν καὶ ἰθὺς ἀλίσκεται, τοῦ μετ-
 ραίου θυμώσεως τὸ κάλλος, πάντα βεννοῦν ἐπάγεσθαι
 δουράμενον. Ἐρασθεὶς δ', οὐκέτι μετρίως κατεῖχε τὸν
 ἔρωτα ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα τῆς μετράκιον προσέειπεν·
 ὡς δ' ἀδύνατον ἦν αὐτῷ, ὁ γὰρ Ὑπεράνθης διὰ τὴν πρὸς
 15 ἑμὲ ἰδύμεν οὐδένα προσέειπε, πείθει τὸν πατέρα αὐτοῦ,
 ποιῶν ἄνερα καὶ ἥτονα χρημάτων. Ὁ δ' αὐτῷ
 δίδουσι τὸν Ὑπεράνθην, παραφάσαι διδασκαλίαι· εἴγε
 γὰρ ἴσται λόγων τεχνίτης. Παρκαχθὼν δ' αὐτόν, τὰ
 μὲν πρῶτα καταλείψων εἴγε, μετὰ τοῦτο δ' ἀπῆρ-
 20 ἐς Βυζάντιον. Ἐπὶ μὲν κἀγὼ, πάντων καταφρο-
 νήσας τῶν ἑμαυτοῦ, καὶ ὅσα ἰδυνόμην, συνήμην τῷ
 μετράκι· ἰδυνόμην δ' ὄλιγα καὶ μοι φίλημα σπάνιον
 ἔχοντο καὶ λατὰ δυσχερῆς, ἐφρουρούμην γὰρ ὑπὸ
 25 πλοῦτι. Τελευταῖον οὐκέτι καρτερῶν, ἑμαυτὸν πο-
 ρεύσας ἐπάνευα εἰς Περίνθον καὶ πάνθ' ὅσα ἦν μοι
 κτήματα ἀποδόμενος, σὺν δέξας ἀργύριον εἰς Βυζάντιον
 ἔρχομαι, καὶ λαθὼν ἱερῶν, συνδοκῶν τούτο καὶ τῷ
 Ὑπεράνθῃ, εἴσιμι νύκτωρ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀριστο-
 μάχου καὶ εὐρίσκω συγκατακείμενον τῷ παιδί, καὶ
 30 ἄνερα πρὸς αἰῶνα τῶν Ἀριστομάχου καιρίων.
 Ἐπὶ μὲν κἀγὼ, πάντων ἀναπαυόμενον, ἔξεμι,
 ὡς εἴγε, λαθὼν, ἐπαγόμενος καὶ τὸν Ὑπεράνθην, καὶ
 δ' ὅσας νυκτὸς ἰδυνόμην εἰς Περίνθον, εὐθὺς νειὸς ἐπιβὰς,
 οὐδένως εὐθὺς, ἔπλεον εἰς Ἀσίαν. Καὶ μέγρι μὲν
 35 τινος ἀνεύροτο εὐτυχῆς ἢ πλοῦτος· τελευταῖον δὲ κατὰ
 Ἀσίων ἡμῖν γενομένοις ἐπιπίπτει πνεῦμα σφοδρὸν καὶ
 ἀνεύροτο τὴν ναῦν. Κἀγὼ μὲν τῷ Ὑπεράνθῃ συνε-
 νεργήσας, ὑπὸν αὐτῷ καὶ κουροτέρων τὴν νῆϊν ἐποιού-
 40 μεν· νυκτὸς δὲ γενομένης οὐκέτι ἐνεργὸν τὸ μετράκιον
 περιεῖχε τῆς κολύμβου καὶ ἀπαθνήσκει. Ἴγὼ δὲ το-
 σῶτον ἰδυνόμην τὸ σῶμα διασῶσαι ἐπὶ τὴν γῆν καὶ
 ὄλεθαι, καὶ πολλὰ θαυμάσας καὶ στενάξας, ἀρελὼν
 λαθὼν καὶ δουκῆς εὐπορήσασθαι μου εἰς ἐπιτηδείου
 45 ἔρωτα, σπῆραν ἐπίτητα τῷ τάφῳ καὶ ἐπέγραψα εἰς
 τὴν μνήμην τοῦ θαυματοῦ μετράκιου ἐπίγραμμα παρ' αὐ-
 τῷ ἰαυὸν τὸν καιρὸν πλάσασθαι·

Ἐπεὶ δὲ τὸν καιρὸν τούτου τῷ Ὑπεράνθῃ,
 ἄνερα ἔα τὸν αἰῶνα ὄλεθαι ἑρπὸν πολλῶν
 Ἐν τῷ ἔα τῷ αἰῶνα, ὄλεθαι αἰῶνα, ὡς ποτὶ δαίμων
 Ἐπεὶ δὲ τὸ πλοῦτος μετράκιον πνεύματος ἔρωτα.

Ἐπεὶ δὲ τὸν καιρὸν τούτου τῷ Ὑπεράνθῃ,
 ἄνερα ἔα τὸν αἰῶνα ὄλεθαι ἑρπὸν πολλῶν
 Ἐν τῷ ἔα τῷ αἰῶνα, ὄλεθαι αἰῶνα, ὡς ποτὶ δαίμων
 Ἐπεὶ δὲ τὸ πλοῦτος μετράκιον πνεύματος ἔρωτα.

fuit mutuo deamantibus, donec deus abiquis invidit. A
 Byzantio, quod non longe a Perintho abest, adventit vic-
 inter illic potiores, ob pecuniam et opes elati animi, Aristo-
 machus vocabatur. Is vix Perinthum ingressus, velut ab
 aliquo deorum in me missus, Hyperanthem, qui mecum
 erat, videt, statimque admiratione formae adolescentuli ca-
 pitur, quae quemque valent afficere. Deperiens non am-
 plius innocuum amorem colubuit, sed primum puerum
 artessit; ac nihil prohibens, cum Hyperanthes ob benevo-
 lentiam erga me suam neminem admitteret, patri, homini
 nequam, avaroque persuadet, qui sibi Hyperanthem tradit.
 institutionis causam obtendenti, dicebat enim se sermonum
 artificem. Ut accepit, primo inclusum habuit, inde Byzan-
 tium abstulit. Sequor ego, meis omnibus posthabitis et,
 quales licuit, puerum conveni; hucit vero raro: unde in-
 frequentia mihi oscula, difficillimae colloctationes, multas me
 observantibus. Tandem non amplius ferre valens, me ip-
 eum instigans, Perinthum redeo, et omnibus, quae posside-
 bam, venditis, collecta pecunia, Byzantium revertor, arrip-
 toque gladio, (consilium et Hyperanthes probaverat), nocte
 Aristomachi donum intro et cum puero cubantem invenio,
 iraque lenis letali vulnere percuto. Per silentium quietis
 cunctis clam statim egressus sum, Hyperanthem abducens
 et totius noctis itinere Perinthum profectus, statim navem
 conscendens inseis omnibus in Asiam navigavi. Alquan-
 tam in principio felix navigatio fuit: tan lem prope Lesbom
 quum essemus vehemens irruit ventus et navem subvertit.
 Ego cum Hyperanthe natabam, ejusque natabionem suble-
 vabam. Sub noctem cum vires ad natandum adolescen-
 tulo deficerent, moritur. Ego tantum potui corpus usque
 ad litus servare et humare. Multum lacrimas et logemis-
 ceus, monumentis ablatis, idoneo forte lapide invento, titu-
 lum sepulcro statui, inscripsique in infelicis pueri memo-
 riam epigramma ex tempore factum:

Claro Hyperanthe hoc monumentum perferet Hypothous,
 Sepulchrum homini morte sancti civis
 En terra in altitudinem: fias Incolytus, quem aliquando In
 Abripuit in mari, gravi procella flante.

Ex eo Perinthum non redire statui, sed per Asiam in Phry-
 gam majorem et Pamphyliam iter converti. Ilo inopia et
 animi agilitudine coactus, latrocando me dedi. Primum

πρῶτα ὑπηρέτης ληστήριου γενόμενος, τὸ τελευταῖον δὲ περὶ Κιλικίαν αὐτὸς συνεστησάμην ληστήριον, εὐδοκίμησαν ἐπὶ πολὺ, ἕως ἐλήφθησαν οἱ σὺν ἐμοὶ οὐ πρό πολλοῦ τοῦ σε ἰδεῖν. Αὕτη μὲν ἡ τῶν ἐμῶν διηγή-
 5 μάτων τύχη· σὺ δὲ, ὡ φίλτατε, εἰπέ μοι τὰ ἑαυτοῦ· ὁπῶς γὰρ εἰ μεγάλη τινὶ ἀνάγκη τῇ κατὰ τὴν πλάνην χρώμενος.

Γ'. Λέγει δ' ὁ Ἀβροκόμης, ὅτι Ἐφέσιος καὶ ὅτι ἠράσθη κόρης καὶ ὅτι ἐγγίμην αὐτὴν καὶ τὰ μαντεύ-
 10 ματα καὶ τὴν ἀποδημίαν καὶ τοὺς πειρατὰς καὶ τὸν Ἀψυρτον καὶ τὴν Μαντῶ καὶ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν φυγὴν καὶ τὸν αἰπόλον καὶ τὴν μέχρι Κιλικίας ὁδόν. Ἐτι λέγοντος αὐτοῦ, συνανεθρήνησεν ὁ Ἰππόθοος, λέγων, ὡ πατέρες ἐμοί, ὡ πατέρις, ἦν οὐ ποτ' ὄψομαι, οἱ πάντων
 15 μοι Ἵπεράνθη φίλτατε· σὺ μὲν οὖν, Ἀβροκόμη, καὶ ὄψει τὴν ἐρωμένην καὶ ἀπολήψει χρόνῳ ποτέ· ἐγὼ δ' Ἵπεράνθην ἰδεῖν οὐκέτι δυνήσομαι. Λέγων ἐξείκονε τὴν κόμην καὶ ἐπεδάκρυεν αὐτῇ. Ὡς δ' Ἰκανῶς ἐθρήνησαν ἀμφοτέρω, ἀποβλέψας εἰς τὸν Ἀβροκόμην,
 20 ὁ Ἰππόθοος, ἄλλο, ἔφη, σοὶ ὀλίγου διήγημα παρήλθον οὐκ εἰπῶν· πρὸ ὀλίγου τοῦ τὸ ληστήριον ἄλῶναι ἐπίστη τῷ ἀντρῷ κόρη καλὴ πλανωμένη, τὴν ἡλικίαν ἔχουσα τὴν αὐτὴν σοι, καὶ πατριὰς ἔλεγε τὴν σὴν· πλείον γὰρ οὐδὲν ἔμαθον· ταύτην ἐδοξε τῷ Ἄρει θῦσαι· καὶ δὴ
 25 πάντ' ἦν παρεσκευασμένα καὶ ἐπίστησαν οἱ διώκοντες· καὶ γὰρ μὲν ἐξέφυγον, ἡ δ' οὐκ οἶδα ὅ τι ἐγένετο. Ἦν δὲ καλὴ πάνυ, Ἀβροκόμη, καὶ ἰσταλιμένη λιτῶς, κόμη ξανθὴ, χαριέντες ὀφθαλμοί. Ἐτι λέγοντος αὐτοῦ ἀνεδόγησεν Ἀβροκόμης, τὴν ἐμὴν Ἀνθειαν ἐώρτασας,
 30 Ἰππόθοε· ποῦ δ' ἄρα καὶ πέρυγε; τίς δ' αὐτὴν ἔχει γῆ; ἐπὶ Κιλικίαν τραπώμεθα, ἐκείνην ζητήσωμεν, οὐκ ἐστὶ πόρρω τοῦ ληστήριου. Ναί, πρὸς αὐτοῦ σε φυγῆς Ἵπεράνθους, μὴ με ἐκὼν ἀδικήσης, ἀλλ' ἴωμεν ὅπου δυνήσομεθα Ἀνθειαν εὑρεῖν. Ἵπισχνεῖται ὁ Ἰππό-
 35 θοος πάντα ποιήσιν· ἔλεγε δὲ ἀνθρώπους δεῖν ὀλίγους συλλέξασθαι πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὁδοῦ. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν, ἐννοοῦντες ὅπως ὀπίσω τὴν εἰς Κιλικίαν ἐλεύσονται· τῇ δ' Ἀνθείᾳ αἱ τριάκοντα παρεληλύθεσαν ἡμέραι καὶ παρεσκευάζετο τῷ Περιλάῳ τὰ περὶ τὸν
 40 γάμον καὶ ἱερεία κατήγετο ἐκ τῶν χωρίων. Πολλὴ δ' ἡ τῶν ἄλλων ἀφθονία· συμπάρησαν δ' αὐτῷ οἱ τ' οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πολιτῶν συνεώραζον τὸν Ἀνθείας γάμον.

Δ'. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ, ὅθ' ἡ Ἀνθεια ληφθεῖσα ἐκ τοῦ
 45 ληστήριου, ἦλθεν εἰς τὴν Ταρσὸν πρᾶσβύτης Ἐφέσιος ἰατρὸς τὴν τέχνην, Εὐδοξος τοῦνομα· ἦκε δὲ ναυαγία περιπεσῶν εἰς Αἴγυπτον πλέων. Οὗτος ὁ Εὐδοξος περιήκει μὲν καὶ τοὺς ἄλλους ἀνδρας, ὅσοι Ταρσέων εὐδοκίμωτατοι, οὐδὲ μὲν ἐσθῆτας, οὐδὲ ἀργύριον αἰτῶν,
 50 διηγούμενος ἐκάστω τὴν συμφορὰν· προσῆλθε δὲ καὶ τῷ Περιλάῳ, καὶ εἶπεν ὅτι Ἐφέσιος καὶ ἰατρὸς τὴν τέχνην. Ὁ δ' αὐτὸν λαβὼν ἄγει πρὸς τὴν Ἀνθειαν, ἡσθήσεσθαι νομίζων ἀνδρὶ ὀρθέντῃ Ἐφεσίῳ. Ἡ δ' ἐπιλοφρονεῖτο τε τὸν Εὐδοξὸν καὶ ἀνεπυθάνετο, εἰ τι

latrocinii comes factus, tum in Cilicia ipse praedonum ag-
 miae constituto clarus admodum fui; donec, qui mecum
 erant, capti sunt non multo antequam te vidissem. Haec
 narrationum mearum fortuna; nunc tu, amice et tuam narra-
 videris enim magna quadam necessitate ductus vagari.

III. Habrocomes se Ephesium esse dicit, puellam amasse
 et duxisse, vaticinia, peregrinationem, piratas, Apsyrtum,
 Manto, vincula, fugam, caprarium et usque Ciliciam iter.
 Illo adhuc loquente, Hippothous collacrimavit, o parentes,
 iniquicus, o patria, vos numquam adspiciam, o mihi omnium
 carissime Hyperanthe. Tu quidem, Habrocoma, videbis
 tandem, quam amas, et aliquando recuperabis. At ego
 Hyperanthem videre nunquam potero. Haec dicens Hyper-
 anthis comam ostendit, et super illa flevit. Postquam
 ambo affatim collacrimassent, Hippothous, Habrocomen
 respiciens, Aliquid tibi fere, inquit, narrando praeterii: non
 enim dixi, paulo ante quam caperentur latrones, ad an-
 trum advenisse errantem puellam pulchram, parem tuae
 aetatem habentem, patriamque tuam nominasse: nil ultra
 didici. Hanc decrevimus Marti immolare et parata quidem
 omnia erant, cum supervenere, qui persequerentur; ego
 aufugi, quid illa factum sit, ignoro. Sed omnino pulchra
 erat, o Habrocoma, simplicem induta vestem, coma flava,
 oculi venusti. Illo etiam loquente exclamavit Habrocomes,
 meam vidisti Anthiam, Hippothoë. Quomam aufugit? qua:
 illam terra habet? Ciliciam revertamur, illam quaesituri:
 non longe abest a latronum antro. Per Hyperanthis ani-
 mam, te precor, ne mihi volens injurius sis; sed eamus,
 ubi invenire Anthiam possumus. Hippothous omnia se fac-
 tatum promittit: nonnullos colligendos esse homines dicit
 ad itineris securitatem. Dum illi agitant, quo modo in
 Ciliciam regrederentur, Anthiae jam triginta dies praeterie-
 rant et Perilao parabantur nuptiales victimae, ab agro ab-
 ductae: magna porro aliarum rerum paratur copia. Fami-
 liares ei simul et cognati adcrant; et e civibus multi conve-
 nerant ad celebrandas nuptias Anthiae.

IV. Eo tempore, quo Anthia e latronum manibus erepta
 Tarsum venerat, ibi forte e naufragio pervenerat senex qui-
 dam Ephesius medicus, Eudoxus nomine qui Aegyptum
 versus iter in animo habuerat. Hic Eudoxus, et ceteros
 Tarsensium nobilissimos adiens vestem et argentum petebat,
 omnibus infortunium narrans, et ad Perilaum venit, dicit
 se Ephesium, se medicum esse. Perilaus eum ad Anthiam
 adducit, pergratum ei fore existians, si Ephesium homi-
 nem vidisset. Illa Eudoxum comiter allocuta, si quid sibi

πρὸ τῶν αὐτῆς λέγειν ἔροι οὐδὲν ἐπιτατατο, μακάρις αὐτῆ τῆς ἀποδημίας τῆς ἀπ' Ἐφέσου γενημένης ἀλλ' οὐδὲν ἔστιν ἔρχομαι αὐτῆ ἢ Ἀθήαι, ἀναμφισπομένη τῶν οἴκων. Καὶ δὴ συνθήκας τ' ἐγγράφους τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ εἰσὶ παρ' ἕκαστα πρὸς τὴν Ἀνθίαν, πάντων ἀπολαύων τῶν ἐπιτηδείων, αἱ δὲ δούμναι αὐτῆς εἰς Ἐφέσον παραπεμφθήναι καὶ γὰρ καὶ παῖδας ἦσαν αὐτῆ καὶ γυνή.

10 W. Ὡς οὖν πάντα τὰ περὶ τὴν γάμον ἐπιτελεστο τῇ Περικλείᾳ, ἐπιστάται δ' ἡ ἡμέρα, δείκνουν μὲν αὐτῆς νεογαμίας ἡρώματα καὶ ἡ Ἀνθία ἐκικούσμητο κόσμῳ νεογαμῆς. Ἰππύκτου δ' ὅτε νότατος ὅτε μετ' ἡμέραν διακρούσα ἀλλ' αἰετὸν ὄφρα μὲν ἔβην Ἀθροκόμην. Ἐλασάτω δ' ἔλα πολλὰ, τὴν ἔρωτα, τοὺς ἄρκους, τὴν 12 πατριὰ, τοὺς πατέρας, τὴν ἀνάγκην, τὸν φόρον. Καὶ δὴ κατ' αὐτὴν γεννημένη, καιρῶς λαβομένη, σπαρταῖσα τῆς κείνης, οἷ πάντ' ἀδίας ἐφῶ, φησὶ, καὶ προφητῆς ἐκείνου τοῦ ἄρκου Ἀθροκόμην ἀγείρομαι. Ὁ μὲν γὰρ ἦν πρὸς αὐτὴν μέγας καὶ ἀσπλάγχνος καὶ ἡμετέρας καὶ ἴσας τοῦ καὶ τῆναιεν· ἐφῶ δὲ καὶ ἐκείνου ὁ ἀντροπὸς καὶ γαμῆσαι ἡ δασυγῆς καὶ τὸν ὑμείκιον 14 δὲα τὴν ἐπ' ἑαυτὴν καὶ ἐπ' αὐτὴν ἀφίεσθαι τὴν Περικλείαν· ἀλλ' ὅτι φιλέω μὲν πάντων Ἀθροκόμην φησὶ, μηδὲν τι ὑπὲρ αὐτῆς ὑποθέσει, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ αὐτῆς ἀδικήματα σφίσι οὐ θέλωσθαι, καὶ μέγιστον καὶ μέγιστον νόμον εἶναι. Τοῦτ' ὅσα, καὶ ἀρκουμένου παρ' αὐτὴν τοῦ Εὐδούξου τοῦ Ἐφέσου ἱεροῦ, ἀπαγαγόντα αὐτὸς ἐπ' 16 ἀσπλάγχνον προστίπτει τοῖς γόνυσιν αὐτοῦ καὶ ἱεροῦται μὴδὲν καταπιῖν τῶν βρώσιμων μὴδὲν καὶ ἡμετέρας τὴν πότριν θεῶν Ἀρεταίαν, συμπαρεῖται πάντα δὲ ἂν αὐτῆς δεξιῆ. Ἀνίσταται αὐτὴν ἡ Ἠλένη πολλὰ ἠεροῦσθαι καὶ βαρύνει παρακάθει καὶ ἐπώμους, πάντα 18 πρὸς αὐτὴν ὑποκρούμενος. Αἶμα δὲ αὐτῆ τὸν Ἀθροκόμην ἔρωτα καὶ τοὺς ἄρκους τοὺς πρὸς ἐκείνου, καὶ τὰς 20 πρὸ τῆς αὐτοῦ σκευῆς συνθήκας· καὶ, εἰ μὲν ἦν ζώσα, δὲα, με ἀπολαβεῖν ζῶντα Ἀθροκόμην ἢ λαβεῖν ἀποθνήσκον ἐκείνου, περὶ τούτων ἂν ἐπιθυμῶμαι ἐπειδὴ εἴ μὲν ζώσα, φησὶν δ' ἀδύνατον καὶ τὸν μέλλοντα εἰς ἔρωτα ὑποθέσει γάρου· ὅτε γὰρ τὰς συνθήκας 22 παραδέξασθαι τὰς πρὸς Ἀθροκόμην, ὅτε τὰς ἄρκους ὑποκρούσθαι· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἡμετέρας γυνὴ, φησὶν ἄρκου ἔρωτα πρὸς, ὁ κατὸν με ἀπαλλάξει τὴν κτεροδότησαν. Ἦσασθαι δ' ἂν καὶ τούτων οὐ πολλὰ μέν καὶ παρὰ τὸν 24 πῶν, ἀλλ' ἐπιπέσει καὶ πρὸ τοῦ θανάτου τῆς οἰκίας ὑπὲρ αὐτῆ αὐτῆ δὲ οὐ καὶ ἀρκουμένου δάσιν καὶ τὴν παραποικίαν ἐπιπαύσασθαι. Δεῖται δὲ πρὸ τοῦ παθεῖναι τὰ ἐπιπέσει τῶν ἐπ' ἑαυτὴν πρὸς αὐτὴν ἐκείνη δὲ γεννημένος, νεογαμίας τῆς γυνὴς Μεγαμένης τε καὶ Ἠλίππην, 26 ἀρκουμένου αὐτῆς τὴν ἑμὴν τελευτὴν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν ἀποθνήσκον καὶ εἰς Ἀθροκόμην ἀπολαβεῖν [ἄρκου]. Ἦσασθαι τὴν πότριν αὐτῆς πρὸς αὐτὴν καὶ εἰς αὐτὴν οὐκ ἔστιν αὐτῆ, δάσιν τε τὸ ἀρκουμένου. Καὶ τὴν 28 ἑαυτῆς εἶσαι μὲν ἀρκουμένου, περὶ αὐτῆ δ' αὐτῆς, ἡ δὲ αὐτῆ πάντα ἄρκουμένου, πάντων γὰρ ἐρωσίων ἐγὼ

de suis dicendum habeat, rogat. Is se nihil scire, dei ab Epheso peregre agentem. Nihil tamen minus lata de illo fuit Anthia, rerum domesticarum recordans. Haec jam et familiarium consuetudine utebatur et identidem Anthiam aibat, et omnibus ad vitam necessariis fovebatur: otialit vero eam semper, ut Ephesum mitteretur; erat quippe ei uxor liberique.

V. Ubi omnia, quae ad nuptias spectarent, Perclia perfecta fuere, instabatque dies, cana epurare et apparatur et Antia nuptialibus ornamentis exornatur. Et nec nocte, nec interdum ulla a lacrimis quies; semper oculis observabatur Habrocomas, multaque simul in mentem remebant, amor, iurandum, patria, parentes, necessitas, nuptiae. Occisione arrepta sic omnia concedens, capillisque descendens, a me, inquit, omnia inquam et scilicet stant! Non potest Habrocoma vicem recedere. Ille enim, ut viri talem filiam servat, vituli et supplicium anime sustinet et feras mortuus est. Eo vero lacrima oblata nube nocera, lymenium de me aliquis canet, Perclia lectum utamur? At o inobediens carissima Habrocome anima, ne afflicteris mei causa: nunquam enim injuria te affligam volens. Adloste, usque ad mortem sponsae fide servata. Cuius haec dixisset, Endoxum Ephesum in locum accedentem sensum in semotum calciculum abduxit, ibi per ad illius pona precipiens, supplicat, namini delegat eorum, qua dictura sit, quodquam, adjuvatque per patriam deam Danam, quocumque ab ipso petat, faciat. Endoxus fusa lacrimantem erigit, honoreque esse animo jubet, seque omnia facturum iurjurando promittit. Illa Habrocome amorem carat, ditansque illi iurjurandum servare dique pudicitiae sponsionem. Quod si non viva foret, inquit, vivam Habrocomen recuperare, vel hinc clam auferere, de hisce sane consulerem; postquam vero ille occidit, neque ego fugere possum et constitutas in hunc diem nuptias inire nullo modo possum, nec enim promissa Habrocome facta transgrediar, neque iurjurandum contemniam; tu nobis adiutor esto, venenum alicunde quaerens, quod me miseram liberet malis. Multa tibi pro eo dona et di dantur, quos sapius pro te ante mortem orabo, ipsaque pecuniam tibi dabo et vitium parabo, potensque, antequam quis auferat quicquam, consensu a nave Ephesum navigare; quo ubi advenies, parentes meos Meqamedem et Lappam perquires, meum illis oblitum mundialis et quem nupere peregre agentem venerunt, utque Habrocomas perat. His dicitis, quos per alios protulata supplicabat, ne donec vel illi venenum; profrensquam vultu arcenti minus, inquit et membra (cuncta omnia illi

τῶν Περιλάου) δίδωσι τῷ Εὐδόξῳ. Ὁ δὲ βουλευ-
σάμενος πολλὰ καὶ τὴν κόρην οἰατείρας τῆς συμφορᾶς
καὶ τῆς εἰς Ἴφιερσον ἐπιθυμῶν ἕδου καὶ τοῦ ἀργυρίου
καὶ τῶν δούρων ἠτιώμενος, ἐπιστηνέται δώσειν τὸ φάρ-
μακον, καὶ ἀπέχει κομιῶν. Ἡ δ' ἐν τούτῳ πολλὰ κα-
ταθρηνεῖ, τὴν θ' ἡλικίαν κατοδυρομένη τὴν ἐαυτῆς καὶ
δτι μέλλοι πρὸ ὄρας ἀποθανεῖσθαι λυπομένη· πολλὰ
δ' Ἄβροκόμῳ, ὡς παρόντα ἀνεχάλει. Ἐν τούτῳ δὲ
γον διαλιπὼν ὁ Εὐδόξος ἔρχεται κομιζόμενος μὲν
10 οὐχὶ φάρμακον, ὑπνωτικὸν δὲ; ὡς μή τις παθεῖν τὴν
κόρην καὶ αὐτὸν ἐροῖων τυχόντα ἀνασωθῆναι. Λα-
βοῦσα δ' ἡ Ἄνθεια καὶ πολλὴν γνοῦσα χάριν, αὐτὸν ἀπο-
πέμπει. Καὶ ὁ μὲν εὐθὺς ἐπιθῆς νεῖος ἔτανήθη; ἡ δὲ
καίριον ἐπιτήθειον ἐζήτει πρὸς τὴν πόσιν τοῦ φαρμάκου.
15 Γ'. Καὶ ἤδη μὲν νύξ ἦν, παρεσκευάζετο δ' ὁ θαλά-
μος καὶ ἦλον οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι τὴν Ἄνθειαν
εἰσάγοντες· ἡ δ' ἄκουσα μὲν καὶ διαδακρυμένη ἐζήει, ἐν
τῇ χειρὶ κρύπτουσα τὸ φάρμακον· καὶ ὡς πλησίον τοῦ
θαλάμου γίνεται, οἱ οικεῖοι ἀνευφημήσαν τὸν ὑμῆναιον
20 ἡ δ' ἀνωδύρετο καὶ ἐδάκρυεν, οὕτως ἐγὼ, λέγουσα,
πρῶτερον ἠγάμων Ἄβροκόμῳ νομίμῳ καὶ παρέπιμπεν
ἡμᾶς πῦρ ἐρωτικὸν καὶ ὑμῆναιος ἤδετο ἐπὶ γάμοις εὐ-
δαίμοσι. Νυνὶ δὲ τί ποιήσεις, Ἄνθεια; ἀδικήσεις
Ἄβροκόμῳ τὸν ἄνδρα, τὸν ἐροῖμενον, τὸν διὰ σὲ τεθνη-
25 κόςτα; οὐχ οὕτως ἀνάνδρος ἐγὼ, οὐδ' ἐν τοῖς κακοῖς
δειλή. Διδόχθω ταῦτα, πίνωμεν τὸ φάρμακον·
Ἄβροκόμῳ εἶναι μοι δεῖ ἄνδρα, ἐκείνον καὶ τεθνηκότα
βούλομαι. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἤγατο εἰς τὸν θάλαμον.
Καὶ δὴ μόνη μὲν ἐγιγόνει· ἐτι δὲ Περιλαὸς μετὰ τῶν
30 φίλων εὐωχεῖτο. Σκηψαμένη δὲ τῇ ἀγωνίᾳ ὑπὸ οἴφους
κατελιπῆσθαι, ἐκέλευσεν αὐτῇ τινὲ τῶν οικητῶν ὕδωρ
ἐνεργεῖν, ὡς δὴ πιομένη· καὶ δὴ κομισθέντος ἐκπώματος,
λαβοῦσα, οὐδενὸς ἔνδον αὐτῇ παρόντος ἐμβάλλει τὸ
φάρμακον καὶ διακρύσασα, ὡς φιλάτου, φησὶν, Ἄβρο-
35 κόμου ψυχῇ, ἰδοῦ σοι τὰς ὑποσχέσεις ἀποδίδωμι καὶ
ἔδον ἔρχομαι τὴν παρὰ σὲ, εὐστυχῇ μὲν ἀλλ' ἀναγ-
καῖαν· καὶ δέγου με ἄσμενος καὶ μοι παρέχε τὴν ἐκεῖ
μετὰ σοῦ εἰαίταν εὐδαίμονα. Εἰποῦσα ἔπιε τὸ φάρ-
μακον καὶ εὐθὺς ἕπνος τ' αὐτὴν κατεῖχε καὶ ἐπιπτεν εἰς
40 γῆν καὶ ἐποίησε τὸ φάρμακον, ὅσ' ἰδύνατο.

Z'. Ἄς δ' εἰσηλθεν ὁ Περιλαὸς, εὐθὺς ἰδὼν τὴν Ἄν-
θειαν κειμένην ἐξεπλάγη καὶ ἀνεβόησε, θόρουδός τε
πολλὴ τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ἦν καὶ πάθη συμμιγῆ, οἰ-
μογῆ, φόβος, ἐκπληξίς· οἱ μὲν ἔκτειρον τὴν δοκοῦσαν
45 τεθνηκέναι, οἱ δὲ συνήχθοντο Περιλάῳ, πάντες δ' ἐθρή-
νον τὸ γεγονός. Ὁ δὲ Περιλαὸς τὴν ἐσθῆτα περιρ-
ρηξάμενος, ἐπιπεσὼν τῷ σώματι, ὡς φιλάτῃ μοι κόρη,
φησὶν, ὦ πρὸ τῶν γάμων καταλιπούσα τὸν ἐρῶντα,
ὅτι γὰρ ἡμέραις νόμῳ Περιλάου γενόμενος, εἰς ὅδον σε
50 θάλαμον, τὸν τάφον, ἄβρομον; εὐδαίμων ἄρα στίσις ποδ'
Ἄβροκόμης, ἦν· μικρῶς ἐκείνος ὡς ἀληθῶς, τηλι-
κάστα παρ' ἐρωμέντης λαβὼν δῶρα. Ὁ μὲν τοιαῦτ'
ἐθρήνει· περιβεβλήκει δ' ἄπασαν καὶ ἠσπάζετο χεῖράς
τε καὶ πόδας, νόμῳ, λέγων, ἀθλία, γύναι εὐστυρεσ-

abundabant, petes quam omnes erant Perilai divitibus) Eu-
doxo tradidit. Ille multa versans animo, quælle infortu-
nium miseratus, redeundi Ephesum valde cupidus, pecunie
munerumque avidissimus, venenum se daturum promittit,
disceditque id allaturus. Interea illa multa luget, ætatem
suam, immaturumque fatum deplorans et identidem Ha-
brocomen, ac si adesset, invocans. Non diu moratus En-
doxus offert venenum, nequaquam letale, sed somnificum,
ut neque puella quid pateretur et ipse viaticum nactus eva-
deret. Anthia, accepto medicamento, maximam illi gra-
tiam habens dimittit; qui statim navem conscendens solvit.
Illa idoneum bibendo medicamento tempus quærebat.

VI. Jamque nox erat, parabaturque thalamus, cum ii,
quibus ea cura mandata fuerat, veniunt et educunt An-
thiam. Quæ invita lacrimasque egreditur, venenum manu
abscondens. Et ubi thalarum accedit, necessarii, hyme-
narum canentes, lato omine prosecuti sunt. Lamentabatur
tamen illa et lacrimabat, Primum, inquit, Habrocomæ
spondo ducta fui, nos amoris sax comitata est, canebatur
hymenæus in felices nuptias. Nunc quid ages, Anthia?
Injuriæ fueris Habrocomæ viro, amanti, tui causa mor-
tuo? Non adeo mollis sum, neque in malis pavida. Decreta
sint hæc, venenum bibam, Habrocomen meum esse virum
oporlet, illum et mortuum volo. Hæc sita ducitur in tha-
lamum, ubi sola paululum fuit, Perilai adhuc cum amicis
discumbente. Simulans igitur, se ob angorem siti correpta,
tam, aliquem e famulis aquam asferre jubet, velut bibitoræ;
allatumque poculum sumens, cum nemo adesset, injicit
medicamentum, obortisque lacrimis, o carissima, inquit,
Habrocomæ anima, en tibi promissa persolvo, atque ad te
iter ingredior, infelix illud quidem, sed necessarium: recipe
me lubens, mihi que præstes tecum istic vitam beatam
agere. His dictis, bibit medicamentum: quo vires suas
omnes exercente, somno correpta subito concidit.

VII. Perilai intrans, ut Anthiam vidit jacentem, atton-
itus exclamat, turba multa domi sit, commixtaque ægri-
tudo, ploratus, timor, stupor. Illi mortuam, quam vider-
latur, miserabantur, hi Perilai vicem dolebant, omnesque
infortunium lamentabantur. Perilai, scissa veste super
corpus procumbens, o carissima, inquit, mihi puella, que
ante nuptias amatorem reliquisti, paucos dies Perilai sponsa.
Eheu, in qualem te thalamum, in seputerum deducemus!
Felix ille, quicumque is fuit, Habrocomes. Beatus ille vere,
qui talia ab amica accepit munera! Is ita quærebat, am-
plexibusque totam, manus pedesque osculabatur, dicens,
o infelix sponsa, quæ infelicio! Ornavit inde illam multam

τετα. Ἰαβόμεν δ' αὖτις, πάλιν ἐσθῆτα ἐνδύσας, πόλιν δὲ περίεστι χροσόν· καὶ οὐκέτι φέρων τὴν θείαν, ἐμῆρας γενομένης ἐνθήμενος κλίην τὴν Ἀνθειαν, (ἣ δ' ἔκειτο ἀναισθητοῦσα,) ἤγειν εἰς τοὺς πλησίον τῆς πόλεως τάφους· κένταυρα κατέθετο ἐν τινι οἰκήματι, πολλὰ μὲν ἐπισφάζας ἱερεῖα, πολλὰ δ' ἐσθῆτα καὶ κόσμον ἄλλων ἐπικαύσας.

Η'. Ὁ μὲν ἐκτελέσας τὰ νομιζόμενα ὑπὸ τῶν οἰκείων εἰς τὴν πόλιν ἀνήγετο· καταλειφθεῖσα δ' ἐν τῇ τάφῳ ἡ Ἀνθεια, ἐαυτῆς γενομένη καὶ συνείσα, ὅτι μὴ τὸ φάρμακον θανάσιμον ἦν, στεναχάσα καὶ θαυμάσα, ὡς ζήσασμένον με τὸ φάρμακον, φησὶν, ὡς κοιλῶσαν ἐδεῦσθαι πρὸς τὸν Ἀθροκόμην ὄδον εὐτυχῆ. Ἐσπράλην δ' ἄρα (ἅπαντα κινῶ,) καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ θανάτου. Ἄλλ' εἰσεῖτι γε ἐν τῇ τάφῳ μέινασαν τὸ ἔργον ἐργάσασθαι τοῦ φαρμάκου λιπῆ. Οὐ γὰρ ἂν ἐντεθῆν μὲ τις ἀνέλκοιτο, οὐδ' ἂν ἐπιθῆμι τὸν ἥλιον, οὐδ' [ἂν] εἰς φῶς ἐκείτομαι. Ταῦτ' εἰποῦσα ἐκατέρη, τὸν θάνατον προσδεχόμενη γενναίως. Ἐν δὲ τούτῳ νοκτὸς ἐπιγενομένης λησταὶ τινες, μαθόντες, ὅτι κόρη τέθλαπτι πλοῦσιος καὶ πόλις· μὲν αὐτῇ κόσμος συγκατάκειται γυναικείος, πόλις δ' ἄργυρος καὶ χρυσός, ἤλιον ἐπὶ τὸν τάφον καὶ ἀναρρήξαντες τοῦ τάφου τὰς θύρας, εἰσελθόντες τὸν τε κόσμον ἀνερρῶντο καὶ τὴν Ἀνθειαν ζῶσαν κέσθαι μέγα δὲ καὶ τοῦτο κέρδος ἡγούμενοι ἀνίσταντο τ' αὐτῆς καὶ ἄγειν ἐβούλοντο. Ἢ δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν προκλινομένη, πᾶλλ' εἰδοῖτο, ἀνδρῖς, οἰκνίης ποτ' ἐσεί, λεγούσα, τὸν μὲν κόσμον τοῦτον ἅπαντα, ὅστις ἐστί καὶ ἔπιπτα τὸ συντρέψεται λαθόντες κριμίζετε, φείσασθε δὲ τοῦ σώματος. Δυσὶν ἀνάκειμαι θεοῖς, Ἴσως καὶ θανάτου· τούτους εἰσάτε σχολάσαι με. Καὶ πρὸς τοῖς αὐτῶν τῶν πατέρων ἕμιν, μὴ με ἡμέρη δειξήτε, τὴν ἤμα νοκτὸς καὶ σκοτεινὸς δυστυροῦσαν. Ταῦτ' εἰπὼν· οὐκ εἰπεῖς δὲ τοὺς λόγους, ἀλλ' ἐξαγαγόντες αὐτὴν τοῦ τάφου κατέγαγον ἐπὶ θαλάτταν καὶ ἐνθήμενοι σκαφὴ τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀνήγαγον· ἐν δὲ τῇ πλοίῳ θηράτων αὐτῆς καὶ θαρρῶν παρεκάλουν. Ἢ δ' ἐν οὐκῖς ἀκατῖς ἐγεγόνει πάλιν ἐνοήσασα, ὀρηνοῦσα καὶ ἀβραμένη, πάλιν, ἔφη, λησταί, καὶ θάλαττα, πάλιν ἀγμάτωσ ἐφί· ἀλλ' ἂν δυστυχέστερον, ὅτι μὴ μὲθ' Ἀθροκόμου. Τίς με ἄρα ὑποδέξεται γῆ; τίνας δ' ἀνθρώπους ὄψομαι; μὴ Μοῖριν εἶμι, μὴ Μαντιῶ, μὴ Περσῶν, μὴ Κιλικίαν· Γίθουμι δὲ, εἴθρα δ' ἢ καὶ τάφον Ἀθροκόμου μίνον ὄψομαι. Ταῦτ' ἐκάστοτε ἐδάκρυε καὶ αὐτῆ μὲν οὐ ποτὸν, οὐ τρωτὴν προσέτετο, ἀνάγκασεν δ' οἱ λησταί. Καὶ οἱ μὲν ἀνοσταντες ἡμέραις οὐκ ὀλίγαις τὸν πόλιν, κατῆραν εἰς Ἀλεξάνδρειαν κένταυρα ἐκείθεσαν τὴν Ἀνθειαν καὶ διεγνώσαν ἐκ τοῦ πλοῦ παραβῆναι τιναν ἄσκητον.

Θ'. Ὁ δὲ Περσίας μῆτις τὴν τοῦ τάφου διαρῆγν καὶ τοῦ σώματος ἀποδείξει, ἐν πολλῇ καὶ ἀκατασχετῇ εὐπείῃ. Ὁ δ' Ἀθροκόμος εἴρηται καὶ ἐπολυπραγματοῦται, εἰ τοῖς ἐπίστατοις κόρη πόλις ζήτην ἀγμάτωσ ῥετὴν κερταῖν ὀφθεῖσαν. Ὡς δ' οὐδὲν εὔρειν, ἀποκκρῶν

induens vestem, multoque auro resmens, nec adspertum diutius sustinens, ut illuxit, lecto imposuit Anthiam, quae jacbat sensus omnino experta, ad vicina urbi sepulera duxit, ibique in hypogaeo quodam reposuit, multas mactavit hostias, multamque vestem ornamentumque alium cremavit.

VIII. Justis peractis a familiaribus in urbem rediurus fuit. Anthia, in sepulchro relicta, cum ad se redisset, sensit, non fuisse letale medicamentum. Suspirans lacrimansque, o fallax, inquit, medicamentum, quod me, quo minus ad Habrocomen felix iter perficerem, vetuit. At frustrata est me (quod plane novum) et moriendi cupiditas. Sed sane licet venem opus perficere in sepulchro manenti. Nemo enim hinc me auferet; nec solem adspiciam, neque in locum veniam. His dictis, mortem constanter et fortiter operitatur. Interea sub noctem cum latrones quidam sepulchram fuisse magnifice puellam rescivissent, multumque mulieris cultus, aurique et argenti conjectura, ad tumulum veniant, diffractisque foribus intrant, ornamentumque auferunt et Anthiam vivam videntes, magnum et id lucrum existimantes, erigunt et abducere volunt; cum illa pedibus ipsorum provoluta obsecrat, viri, quicumque estis, inquit, cultum hunc omnem, omniaque hic mecum conjuncta suaviter auferite, at corpori parcite. Duobus sacra sum diis, Amori et Morti; hos me devotam permittite. Per patres vestros deos adjuro, ne me dici reddatis, passum infortunia nocte et tenebris celanda. Haec illa. Nec latronibus posuisti, quoniam tumulo extractam ad mare ducerent, impositamque navigio Alexandriam auferrent. In nave curarunt eam, bonoque esse animo jusserunt. Illa cogitans, quibus in malis iterum ver eretur, gemens mustaque, haec iterum, inquit, latrones et mare: iterum capta ego, sed hoc nunc infortunatus, quod absque Habrocoma. Quae me terra excipiet, quos homines adspiciam? O utinam ne Marium iterum, ne Mantio, ne Perilaum, ne Ciletam; sed illic veniam, ubi tumulum Habrocome saltem videam. Haece crebro illacrimabat; cumque ipsa nec potum nec cibum caperet, latrones vi coegerunt. Non paucis diebus navigatione perfecta, Alexandriam pervenere, ibique eductam Anthiam statim mercatoibus quibusdam tradere decreverunt.

IX. Perilaus, ut perfossum tumulum sblatumque corpus animadvertit, in magno et insueti merore fuit. Habrocomes vero scilicet qua rebat, si quis puellam peregrinam, captivam a latronibus ductam nosset. Cumque nihil inve-

ἦλλον, οὗ κατήγοντο· δειπνον δ' αὐτοῖς οἱ περὶ τὸν Ἰππόθου παρεσκεύασαν. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐδειπνοποιοῦντο· ὁ δ' Ἀβροκόμης πάνυ ἄθυμος ἦν καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῆς εὐνῆς ῥίψας ἐκλαίει καὶ ἔκειτο οὐδὲν προσέμενος. Προσιῦσι δὲ τοῦ τόπου ὁ κύριος τοῖς περὶ τὸν Ἰππόθου, παροῦσα καὶ τις πρεσβύτις ἄρχεται διηγῆματος, ἣ ὄνομα Χρυσιὸν· ἀκούσατε, ἔφη, ὧ ξένοι, πάθους οὐ πρό πολλοῦ γενομένου ἐν τῇ πόλει. Περιλάος τις, ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα δυναμένων, ἄρχει μὲν ἐγχειροτονήθη τῆς εἰρήνης τῆς ἐν Κιλικίᾳ, ἐξελεύων δὲ ἐπὶ ληστῶν ζήτησιν, ἤγαγέ τινας συλλαβῶν ληστὰς καὶ μετ' αὐτῶν κόρην καλὴν καὶ ταύτην ἐπειθεν αὐτῷ γαμηθῆναι. Καὶ πάντα μὲν τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐκτελέλεστο· ἡ δ' εἰς τὸν θάλαμον εἰσελθοῦσα, εἴτε μανείσα, εἴτε ἄλλου τινὸς ἐρῶσα, πιῶσα φάρμακόν ποθεν ἀπονησκει· οὗτος γὰρ ὁ τοῦ θανάτου τρόπος αὐτῆς ἐλέγτο. Ἀκούσας δ' Ἰππόθου, αὕτη, ἔφησεν, ἐστὶν ἡ κόρη, ἣν Ἀβροκόμης ζητεῖ. Ὁ δ' Ἀβροκόμης ἤκουε μὲν τοῦ διηγῆματος, παρείτο δὲ ἐπ' ἀθυμίας· ὅψι δὲ καὶ ἀναθορῶν ἐκ τῆς τοῦ Ἰπποθού φωνῆς· ἀλλὰ νῦν μὲν σαφῶς τέθνηκεν Ἄνθεια καὶ τάφος ἴσως αὐτῆς ἐστὶν ἐνθάδε καὶ τὸ σῶμα σώζεται. Λέγων ἐδεῖτο τῆς πρεσβυτιδος, τῆς Χρυσιῶς, ἄγειν ἐπὶ τὸν τάφον αὐτῆς καὶ δεῖξαι τὸ σῶμα· ἡ δ' ἀναστεινάσασα, τοῦτο γὰρ, ἔφη, τῇ κόρῃ ταλαιπώρῃ τὸ δυστυχέστατον· ὁ μὲν γὰρ Περιλάος καὶ ἔθαψεν αὐτὴν πολυτελῶς, καὶ ἐκόσμησε· πυθόμενοι δὲ τὰ συνταφέντα λησταί, ἀνορύξαντες τὸν τάφον, τὸν τε κόσμον ἀνειλοντο καὶ τὸ σῶμα ἀφανὲς ἐποίησαν· ἐφ' οἷς πολλὴ καὶ μεγάλη ζήτησις ὑπὸ Περιλάου γίνεται.

30 Ἰ. Ἀκούσας δ' Ἀβροκόμης περιερρήξατο τὸν χιτῶνα καὶ μεγάλως ἀνωδύρετο καλῶς μὲν καὶ σωρρόνως ἀποθανοῦσαν Ἄνθειαν, δυστυχῶς δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἀπολομένην. Τίς ἄρα ληστής οὕτως ἐρωτικός, ἵνα καὶ νεκρᾶς ἐπιθυμήσῃ σου; ἵνα καὶ τὸ σῶμα ἀφέληται;

35 Ἀπεστερήθη σου ὁ δυστυχῆς καὶ τῆς μόνης ἐμοὶ παραμυθίας. Ἀποθανεῖν μὲν οὐν ἐγνωσται πάντως, ἀλλὰ τὰ πρῶτα καρτερήσω, μέχρις οὗ τὸ σῶμα εὕρω τὸ σὲν καὶ περιβαλὼν ἐμαυτὸν ἐκείνω συγκαταθάψω. Ταῦτ' ἔλεγεν ὀδυρόμενος· θαρρεῖν δ' αὐτὸν παρεκάλουν οἱ περὶ τὸν Ἰππόθου. Καὶ τότε μὲν ἀνεπαύσαντο δι' ὅλης τῆς νυκτός· ἔννοια δὲ πάντων Ἀβροκόμην εἰσήρχετο, Ἄνθειας, τοῦ θανάτου, τοῦ τάφου, τῆς ἀπωλείας. Καὶ δὴ καὶ οὐκέτι καρτερῶν, λαθῶν πάντας (ἔκειντο δ' ὑπὸ μῆθης οἱ περὶ τὸν Ἰππόθου,) ἔξεισιν, ὡς δὴ τις

45 χρήζων καὶ καταλιπὼν πάντας ἐπὶ τὴν ὑάλατταν ἔρχεται καὶ ἐπιτυγᾶνει νεὼς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀναγομένης καὶ ἐπιβάς ἀνάγεται, ἐλπίζων δὴ τοὺς ληστὰς, τοὺς συλῆσαντας πάντα ἐν Αἰγύπτῳ καταλήψεσθαι· ὠδήγει δ' αὐτὸν εἰς ταῦτ' ἐλπίς δυστυχῆς. Καὶ ὁ μὲν ἐπλεῖ τὴν

60 ἐπ' Ἀλεξάνδρειαν ἡμέρας δὲ γενομένης οἱ περὶ τὸν Ἰππόθου ἠνώτων μὲν ἐπὶ τῷ ἀπαλλαγθῆναι τοῦ Ἀβροκόμου· ἀναλαβόντες δ' αὐτοὺς ἡμερῶν ὀλίγων, ἐγνωσαν τὴν ἐπὶ Συρίας καὶ Φοινίκης ληστεύοντες ἵεναι.

ΙΑ'. Οἱ δὲ λησταί τὴν Ἄνθειαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν

niret, fessus pervenit in eorum diversorium. Cœnam ipsis Hippothoi sodales paraverant, et ceteri quidem cœnabant; Habrocomes vero omnino mœstus, in lectum procumbens flebat, nec quid cibi cepit. Supervenit vero Hippothoo sociisque dominus cum anu quadam, nomine Chrysiôn, quæ hanc narrationem orditur. Audite, inquit, hospites, quid non ita pridem in urbe acciderit. Perilaus quidam e principibus paci servandæ in Cilicia præfectus, ad inquirendos latrones egressus, quosdam cepit abduxitque, et cum his virginem perpulchram: huic suasit, ut sibi nuberet. Jam confectæ erant nuptiæ, cum ipsa thalamum ingressa sive demens, sive alium deperiens, potio medicamento moritur: ita enim mortis ejus modus narratur. Hæc audiens Hippothous, hæc, inquit, est puella, quam quaerit Habrocomes. Habrocomes narrationem quidem audiverat, sed mirrore confectus neglexerat. Ad Hippothoi verba tandem exsilens, cheu, nunc certo occidit Anthia, ejus fortasse tumulus illic est, corpusque servatur. Inde vetulam Chrysiôn obsecrat, ad sepulcrum ducat, ostendatque corpus. Illa suspirans, hoc, inquit, infelici puellæ maximum infortunium. Perilaus enim et sepelivit splendide et ornavit; sed cum audissent latrones, quæ simul sepulta fuerant, effosso tumulo, cultum abstulere, corpusque abdidierunt: de quibus sollicitè multaque cura nunc Perilaus perquirat.

X. Hæc intelligens Habrocomes tunicam discidit, vehementerque ploravit, pulchre quidem et caste mortuam Anthiam, post mortem infelicitè perditam! Quis latro ita amore abundat, ut mortuam te concupiscat, ut vel extinctum corpus abripiat? Ego prior te miser, uno, quod mihi supererat, solatio. Mori jam decretum omnino est; sed usque durabo, donec alicubi corpus tuum inventum amplexatus et me una sepeliam. Hæc cum lacrimis dicentem, bono esse animo hortabatur Hippothous. Et tunc quidem nocte tota requieverunt. Sed Habrocomen omnium rerum cogitatio subit, Anthia, mortis, tumuli, corporis amissi; nec amplius se cohibere valens, clam omnes (jacebant enim vino pleni Hippothous sociique) egreditur, quasi quid sibi opus esset, atque omnes relinquens ad mare proficiscitur, inciditque in navem, Alexandriam iter facturam: qua conscensa deducitur, sperans, latrones, qui omnia diripuerant, in Ægypto deprehensum iri. Infelicis spei ductu Alexandriam ille navigavit. Mane Hippothous sociique indignantur, quod Habrocomen amisissent, et paucis diebus ad se rescificendos datis, decrevere in Syriam et Phœnicianam ad prædandum proficisci.

XI. Latrones vero Alexandriæ Anthiam mercatoribus

περιέλασαν ἐμπόροι, πολλοὶ λαβόντες ὑπερόριον· οἱ δ' ἐπεὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν πόλις καὶ τὸ σίμα ἐπαράσιμον, ζητούντες αἱ τῶν ἀνεσόμενον κατ' αἴαν. Ἐρχεται δὲ τις εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ τῆς Ἰνδίας τῶν ἐκεί βραχέων κατὰ θεῶν τῆς πόλεως καὶ κατὰ χρεῖαν ἐμπορίας, Ψάμμης τοῦνομα. Οὗτος ὁ Ψάμμης ὄρῃ τὴν Ἀνθίαν παρὰ τοῖς ἐμπόροις καὶ ἰδὼν ἀλίσκεται καὶ ἀρρήριον δίδωσι τοῖς ἐμπόροις πολλὸν καὶ λαμβάνει θεροπαίαν αὐτῆν. Ἀνεσόμενος δ' ἀνθρώπος βάρβαρος καὶ εὐθὺς ἴσχυει εἰ βιάζεσθαι καὶ χρῆσθαι πρὸς συνουσίαν· οὐ βέβαιον δὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἀντίλογος, τελευταῖος δὲ σάφιστος πρὸς τὸν Ψάμμιν, (διδισαίμενος ἢ φρενὶ βάρβαρος.) ὅτι αὐτὴν ὁ πατὴρ γεννωμένην ἀνακίη τῆ Ἰσίδι μίχρος ὄρας γάμον καὶ ἔλαγεν ἐπὶ τὸν γάμον ἐκαστῶν τίθεσθαι. Ἦν οὖν, γαστρί, ἐξυβρίσας εἰς τὴν ἱερὴν τῆς θεοῦ, ἀνίσταται μὲν ἐκείνη, χαλεπὴ δ' ἡ τιμωρία. Παύεται Ψάμμης καὶ τὴν θεὸν προσκύνει καὶ Ἀνθίας ἀπέχεται· ἡ δ' ἐπὶ παρὰ Ψάμμιδι τῆν φρουροῦσιν, ἱερὰ τῆς Ἰσίδος νομιζομένη.

II. Ἡ δὲ νῆς ἡ τὸν Ἀβροκόμην ἔχουσα τοῦ μὲν κατ' Ἀλεξάνδρειαν πλοῦ διαμαρτάνει, ἐμπάπει δ' ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Νείλου, τὴν τε Παραιτίον καλοῦμένην, καὶ Φοινίκης ὄρα παραθαλάσσιος. Ἐκπλοῦσαι δ' αὐτοῦ ἐπιβραχύνοντες τῶν ἐκεῖ ποιμένων τὰ τε φορτία ἀναπύθουσι, καὶ τοὺς ἀνδρας δευτερεύουσι καὶ ἀγνοοῦν ὄρα ἱερῶν πολλῆς εἰς Πελοῦσιον τῆς Αἰγύπτου πόλιν, κἀνοτάτω πεπερακτοῦσιν ἄλλοι ἄλλω. Ἀνεῖται δὲ τὸν Ἀβροκόμην προσώπτης στρατιώτης, τῆ δὲ πεπαυμένος, Ἀραξος τοῦνομα. Οὗτος ὁ Ἀραξος εἶρε γυναῖκα ὄρα ὄρα μίαν, ἀνοσώθη καὶ πολλὸν χεῖρω, ἄπασαν ἀραξίαν ἀπερδαυμένην, Κυνὸς τοῦνομα. Αὕτη ἡ Κυνὸς ἦν τοῦ Ἀβροκόμου εὐθὺς ἀχθέντος εἰς τὴν αἰάν καὶ πόλιν καταίρει· θανά καὶ ἐρασίην καὶ ἀπολασίην ἔδωκεν τῆς ἐπιθυμίας. Ὁ μὲν δὲ Ἀραξος ἄραπα τὸν Ἀβροκόμην καὶ πατὴρ ἱπποῦτος· ἡ δὲ Κυνὸς προσέρει νόμον πρὸς συνουσίας καὶ αἰται πείθεσθαι καὶ ἄνδρα εἶρε ἀπασπρίτω καὶ Ἀραξον ἀπακταίνει. Διὸν ἰδὼν τὸν Ἀβροκόμην, καὶ πολλὰ ἔρα ἔσκαπει, τὴν Ἀνθίαν, τοὺς φραγμοὺς, τὴν ποιέειν αὐτὸν ἀπασπρίτω ἀπασπρίτωσιν. Ἐκείνος δὲ, ἐπικρατῆς τῆς Κυνὸς, τυροπατῆσται. Καὶ νυκτὸς φανόμενος, ἡ μὲν ὡς ἄνδρα ἴδωσα τὸν Ἀβροκόμην, τὸν Ἀραξον ἀπακταίνει καὶ ἔρα τὸ παραβῆ τοῦ Ἀβροκόμου· ὁ δ' οὐκ ἐνεγκὼν τὴν τῆς γυναῖκος ἀσπίδα ἀπελὶ ἀγῆ τῆς αἰτίας, κατακταίει αὐτῆν, ἀλλὰ ἔρα ποτὶ μισθῶν συλλετακτῶσιν αὐτῆς. III. Ὁ δὲ ἐν αὐτῷ γενωμένος, ἀπασ τῆ ἡμέρα προσώπτης, ὄρα τὸ πᾶν τῶν Πελοῦσιων ἦν, ἀνοσώσαι τὸν ἄνδρα καὶ ὄρα ὅτι αὐτὸν ὁ νυκτῶτος ὄρα ἀπασπρίτω καὶ πολλὰ ὄρα ἐπεκράτει καὶ ἔδωκεν ἄγαν τῆς πείρας πρὸς αὐτῆν. Οἱ δ' εὐθὺς συνάλαβον τοὺς Ἀβροκόμην, καὶ ὄρα νυκτῶτος ὄρα τῆς Αἰγύπτου τότε ἀγνοοῦν καὶ ὁ μὲν ὄρα ὄρα εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἤγρετο, ὄρα τὸν ὄρα τὸν ἀπασπρίτω Ἀραξον ἀπακταίνει.

tradidit, magno accepta pretio; qui nutrire eam laute, corpusque curaverunt, semper querentes, qui justo pretio emeret. Venit forte Alexandriam ab India, urbem visendi et mercandi causa, quidam e regibus illius regionis, Psammis nomine. Hic ut vidit Anthiam in mercatorum potestate, amore capitur, datoque sis multo aere sibi somisit ancillam. Cui via emta barbarus homo vitium afferre parat: obstat illa, abnuendo primum, tum simulare, (nam barbari natura superstitiosi) quod, cum nata fuisset, a patre Isidi deata fuerit usque ad nuptiarum tempus et id uno adhuc anno abesse. Si igitur vin in virginem Isidi sacram intuleris, irascetur illa, penamque gravem in te statuet. Credit Psammis, deamque reveritus Anthia abstinet. Sic illa apud Psammidem ita custodiebatur, velut Isidi sacra.

XII. Natis, in qua Habrocomes erat, ab Alexandria itinere aberrat, inciditque in Nili ostia et in id, quod vocant Paration, maritimaque Phoenices oram. Egressis e nave occurrunt ex illis hec pastores, qui postquam sacellinas diripere, victos longo per deserta itinere Pelusium Aegypti urbem ducunt, ibique alium alii vendunt. Habrocomen senex quidam miles emeritus emit, Araxo ei nomen, cui uxor erat turpis aspectu, lingua etiam turpioris, quaeque omnem intemperantiam excederet, nomine Cyno. Haec viv domum abductum Habrocomen deperit, linguaque differre nequit, vehementi actis amore et fruendi libidine. Diligebat Araxus Habrocomen, sibi que illum adoptiverat. Cyno cum eo de conulatu verba habet, obsecrat, ut obtinere, virum sibi habiturum promittit, Araxumque interfectoram. Dirum hoc videbatur Habrocomae: multa simul subeunt, Anthia, iusurandum, totiesque injuria sibi castitas. Tandem instanti Cyno assentitur. Primaque nocte illa, quasi virum labitura Habrocomen, Araxum occidit, factumque Habrocomae narrat; qui mulieris intemperiam non ferens, domo abiit, illam relinqueret negans se cum muliere polluta nefaria eade concubiturum. Illa, sibi compos facta, ut illuxit, Pelusiotarum eorum adit, virumque lamentatur, dilique a servo nuper emto interfectoram, effuse plorans, ut visa sit populo vera narrare. Habrocomen statim comprehendunt, vinctumque mittunt ad eam, qui tunc Aegypto praerat. Is igitur Alexandriam primis ditibus ductus, quod Araxum herum interfecisse videtur

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Α'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰππόθου ἀπὸ Ταρσοῦ κινήσαντες
 ἦσαν τὴν ἐπὶ Συρίαν, πᾶν, εἴ τι ἱμποδὸν λάθουεν,
 ὑποχίριον ποιοῦμενοι· ἐπέπρησαν δὲ καὶ κώμας καὶ
 ἀνδρας ἀπέσφαζαν πολλούς. Καὶ οὕτως ἀπελθόντες
 εἰς Λαοδικεῖαν τῆς Συρίας ἔρχονται κἀνταῦθα ἐπε-
 δήσουσιν οὐκ εἰς ὅσατα ἄλλα ὡς κατὰ θέαν τῆς πόλεως
 ἕλκοντες. Ἐνταῦθ' ὁ Ἰππόθου ἐπολυπραγμόνει πόθεν
 Ἄβροκόμην εἰρεῖν δυνήσεται· ὡς δ' οὐδὲν ἦνοι, ἀνα-
 λαθόντες αὐτοὺς, τὴν ἐπὶ Φοινίκης ἐπάραντο κακίβην
 11 ἐπ' Αἴγυπτον· ἰδοὺ γὰρ αὐτοῖς καταβρυμῖν Αἴγυπτον.
 Καὶ συλλέξασθαι μέγα ληστῆριον ἔρχονται τὴν ἐπὶ
 Πηλοῦσιον καὶ τῆς ποταμῶ τῷ Νεῖδῳ πλεύσαντες εἰς
 Ἐρμούπολιν τῆς Αἴγυπτου καὶ Σχεδίαν, ἐμβαλόντες
 εἰς αἰούρα τοῦ ποταμοῦ τὴν ὑπὸ Μενελάου γενομένην,
 15 Ἀλιεῦνδρειαν μὲν παρήλθον, ἦλθον δ' ἐπὶ Μέλιαν τὴν
 ἱερὰν τῆς Ἰσιδος, κακίβην ἐπὶ Μένδην· παρήλαθον δὲ
 καὶ τῶν ἐπιχωρίων κοινοῦς τοῦ ληστῆριου καὶ ἐξη-
 γητὰς τῆς ὁδοῦ. Διελθόντες μὲν δὴ ταῦτα ἐπὶ Λεοντό
 ἔρχονται πόλιν καὶ ἄλλας παρελθόντες κώμας οὐκ ὀλί-
 20 γας, ὧν τὰς πολλὰς ἀφανεῖς, εἰς Κοπτὸν ἔρχονται τῆς
 Αἰθιοπίας πλησίον. Ἐνταῦθ' ἔγνωσαν ληστεῖαν·
 πολλὴ γὰρ πλῆθος ἐμπορίων τὸ διεοῦσθαι ἦν, τῶν τ' ἐπ'
 Αἰθιοπίαν καὶ τῶν ἐπὶ Ἰνδικὴν φοιτούντων· ἦν δ' αὐτοῖς
 καὶ τὸ ληστῆριον ἀνθρώπων πεντακισίον. Καταλα-
 25 θόντες δὲ τῆς Αἰθιοπίας τὰ ἄκρα, καὶ ἄντρα καταστη-
 σάμενοι διεύρωσαν τοὺς παρὸντες ληστεῖαν.

Β'. Ὁ δ' Ἄβροκόμης ὡς ἦκε παρὰ τὸν ἄρχοντα τῆς
 Αἴγυπτου, (ἐπετάλασσάν ὃ οἱ Πηλοσυῖται τὰ γε-
 ῶμενα αὐτῷ καὶ τὸν τοῦ Ἀράβου φόνον καὶ οἱ οἰκίετες
 30 ὧν τοιαῦτ' ἐτόλμασε,) μαθὼν οὖν ἕκαστα, οὐκ εἰς οὐδὲ
 πυθέμενος τὰ γενόμενα, κελεύει τὸν Ἄβροκόμην ἀγα-
 γόντας προσαρτῆσαι σταυρῷ. Ὁ δ' ὑπὸ μὲν τῶν κακῶν
 ἀγῶν ἦν, παρεμυθεῖτο δ' αὐτὸν τῆς τελευτῆς, οἱ
 ἰδοὺ καὶ Ἄνθειαν τεθνηκέναι. Ἄγρουσι δ' αὐτὸν, οἷς
 35 τοῦτο προσετίτακτο παρὰ τὰς ὄχλας τοῦ Νεῖδου· ἦν δὲ
 κρημνὸς ἀπότομος εἰς βεῦμα τοῦ ποταμοῦ βλεπόν· καὶ
 ἀνοστήσαντες τὸν σταυρὸν προσαρτῶσι, σπάρτοις τὰς
 χεῖρας σφίγγαντες καὶ τοὺς πόδας· τοῦτο γὰρ τῆς ἀνα-
 σταυρώσεως ἔθος τοῖς ἐκεῖ καταλιπόντες ὁ ἄρχοντο, ὡς
 40 ἐν ἀσραλί τοῦ προσηρτημένου μενούστος. Ὁ δ' ἀπο-
 θιέψας εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὸ βεῦμα ἰδὼν τοῦ Νεῖδου, ὃ
 θεῶν, φησὶ, φιλανθρωπίατε, ὅς Αἴγυπτον ἔχεις, εἰ δὲ
 καὶ γῆ καὶ θάλασσα πᾶσιν ἀνθρώποις πέφυκεν, εἰ μὲν τι
 Ἄβροκόμης ἀδικῶ, καὶ ἀποδοίμῃ σικατρῶς καὶ μαζῶνα
 45 τιμωρίαν, εἰ τις ἐστὶ ταύτης ὑποσχάμαι· εἰ δ' ὑπὸ γου-
 ναϊκὸς προδέδομαι πονηρῶς, μήτε τὸ Νεῖδου βεῦμα
 μανθείη μοι· ἀλλὰ ὡς ἀποδοίμῃ σώματος, μήτε σὺ
 τοιούτων ἰδοὺς θέαμα, ἀνθρώπων οὐδὲν ἀδικήσαντα
 ἀπολλόμενον ἐπὶ τῆς σῆς ἐνταῦθα. Πόρῃ καὶ αὐτὸν
 50 ὁ θεὸς σικατρεῖ καὶ πνεῦμα ἐξείργας ἀέρας γίνεται καὶ
 διεπίπτει τῷ σταυρῷ καὶ ἀποβάλλει μὲν τοῦ κρημνοῦ τὸ

LIBER QUARTUS.

I. Hippothous vero et socii Tarso in Syriam profecti sunt,
 omne, quod obvium fieret, in potestatem redgentes, et pagos
 incenderunt et multos homines jugulavere. Atque ita pro-
 gressi Laodiceam Syriae perveniunt, ibique non ut latrones,
 sed quasi urbis visendae gratia morati sunt. Hippothous
 plurimam adhibuit curam, sicubi Habrocomen invenire
 posset; cumque frustra operam confereret, se reliens cum
 suis in Phoeniciam iter convertit, atque inde in Aegyptum,
 ubi incursionem facere cogitabant. Collecta igitur valida
 latronum manu, iter Pelosium dirigunt, Niloque flumine
 navigantes Hermopolim Aegypti et Scholiam, ingressi fos-
 sam, quae a Menelao facta dicitur, Alexandriam quidem
 praetererunt, Memphim vero pervenere, Isidi sacram, atque
 inde Mendem, ubi ex incolis socios latrociniorum viasque
 duces sumserunt. Haec transeuntes Leontopolim veniunt,
 aliosque pagos praetercentes non paucos, quorum plerique
 obscuri, Coptum perveniunt, vicinam Aethiopiae urbem.
 Ibi latrocinium exercere statunt: itinera enim illic erant
 mercatorum plena, in Aethiopiae atque Indiam euntem.
 Latrones erant quingenti, qui, Aethiopiae montibus occu-
 patis et speluncis dispositis, decreverant praetercentes pra-
 dari.

II. Habrocomes ad Aegypti praefectum venit, quom Pelu-
 siotae de omnibus certiores literis fecerant, Araxi moem,
 ac famulum tantum scelus ausum esse narrantes. Quo
 ille comperiens, nec ultra seiscitatus, abductum Habroco-
 men in crucem tollere jubet. Cui tot obtruto malis obmo-
 tescenti, solatio fuit, quod et Anthiam fato functam esse
 putaret. Quibus id mandatum fuerat, illum ad Nili ripas
 ducunt, ubi praerupta rupes erat in fluminis decursum pro-
 pendens, erecta cruci restibus annectunt, manus pedesque
 constringentes, ut illis suspendendi mos est et abierunt,
 velut in firmo loco relicto, quem suspenderant. Ille solem
 aspiciens, et Nili fluenta, o dorum, inquit, hominum
 generi amississime, qui Aegyptum tenes et per quem terra
 et mare hominibus apparuit, si quid Habrocomes iniusti
 fecit, misere peream, suppliciumque hoc majus, si quod est,
 patiar. sed si me malis aeclesta prohibet, ne Nili flumen
 polluat, corpore per injuriam necato; neque tu hoc videas
 spectaculum, ut quisquam nullo admissa scelere in hac tor-
 tura pereat. Haec precantem miseratus est deus, ac subito
 venti vis exsultat, quo irruente, et crux et lectum rupes

γινώσκεις, εἰς ἃ ἦν ὁ σταυρὸς ἡρσιμαῖος ἐπιπέσει δ' ὁ
 Ἀβροκόμης τῆ βεβύματι καὶ ἐρέρετο οὕτε τοῦ ὕδατος
 αὐτὸν ἀδικουόντος, οὕτε τῶν δερμῶν ἐμποδιζόντων, οὕτε
 τῶν θηρίων παραπλαπτόντων, ἀλλὰ παραπέμποντος
 τοῦ βεβύματος· φερόμενος δ' εἰς τὰς ἐκβολὰς ἔρχεται
 [τὰς εἰς τὴν θάλασσαν] τοῦ Νείλου, κἀνταῦθ' οἱ πα-
 ραφυλάσσοντες λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ὡς δραπετὴν τῆς
 τιμωρίας ἀγούσι παρὰ τὸν διοικοῦντα τὴν Αἴγυπτον.
 Ὁ δ' εἶπε μᾶλλον ἐργασθεὶς καὶ πονηρὸν εἶναι νομίσας
 τούτως, κειθεὶ πυρὰν ποιήσαντας ἐπιθέοντας κατα-
 φλέξει τὸν Ἀβροκόμην. Καὶ ἦν μὲν ἅπαντα παρε-
 κειασμένα καὶ ἡ πυρὰ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου
 καὶ ἐπιπέθειτο μὲν ὁ Ἀβροκόμης· καὶ τὸ πῦρ ὑπεπέθειτο
 ὅροι δὲ τῆς φλόγος μιλλούσης ἀπτεσθῆαι τοῦ σώματος,
 πῦρ μὲν πάλιν ἀλίγη, ὅς' ἐδύνατο, σῶσαι αὐτὸν ἐκ τῶν
 καθιστάτων κακῶν. Κἀνταῦθα κομματοῦται μὲν ὁ
 Νεῖλος, ἐπιπέσει δὲ τῆ πυρῇ τὸ βεβύμα καὶ κατα-
 σβένδουσι τὴν φλόγα· θαῦμα δὲ τὸ γεγόμενον τοῖς παρ-
 οῦσι ἦν, καὶ λαθόντες ἀγούσι τὸν Ἀβροκόμην πρὸς τὸν
 ἀρχοντα τῆς Αἴγυπτου καὶ λέγουσι τὰ συμβάντα καὶ τὴν
 τοῦ Νείλου βροθήειαν διαγυῖνται. Ἐθαύμασεν ἀκούσας
 τὰ γεγόμενα καὶ ἐκέλευσε αὐτὸν τηρεῖσθαι μὲν ἐν τῇ
 εἰρατῇ, ἐπιμέλειαν δ' ἔχειν πᾶσαν, ἕως, ἔρη, μάθωμεν,
 ὅπως ἀνθρωπὸς ἐστὶν καὶ ὅτι οὕτως αὐτοῦ μέλει θεοῖς.
 Γ'. Καὶ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ εἰρατῇ· ὁ δὲ Ψάμμης, ὁ τὴν
 Ἀνθίαν ἀνηγομένους, διέγνω μὲν ἀπείναι τὴν ἐπ' οἴκου
 καὶ πάντα πρὸς τὴν ὁδοπορίαν παρεσκευάζετο. Ἔδει
 δ' αὐτὸν ἰδεῖσθαι τὴν αἰῶν Αἴγυπτον, ἐπ' Αἰθιοπίαν
 εἰσεῖν ἐνθα ἦν τὸ Ἰπποθόου λεγστῆριον. Ἦν δὲ πάντα
 εἰσπρατῆ, κἀμηλοὶ τε πολλοὶ καὶ ὄνοι καὶ ἵπποι σευα-
 γασται· ἦν δὲ πολλὸ μὲν πλήθος χρυσοῦ, πολλὸ δ' ἀργύ-
 ρου, πολλὴ δ' ἐσθής· ἦγε δὲ καὶ Ἀνθίαν. Ἦ δ' ὡς
 Ἀναξίμανδρου παρελθούσα ἐγένετο ἐν Μέμφει, πῦρ μὲν
 τῆ Ἰσθμοῦ σῦντα πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὃ μεγίστη θεῶν, μέχρι
 μὲν τῶν ἀγῶν μείων λογιζομένη σὴ καὶ γάμον ἀρχαντον
 Ἀβροκόμης τῆ πῦρ· τῶντιῦθεν δ' ἐπ' Ἰνδοὺς ἐρχομαι,
 μακρὰν μὲν τῆς Ἑρσιῶν γῆς, μακρὰν δὲ τῶν Ἀβρο-
 κόμου λεγμένων. Ἦ σῶσον οὖν ἐντεῦθεν τὴν δυστυχή
 καὶ ὄντι ἀποδοῦ Ἀβροκόμης, ἢ εἰ πάντως εἰμαρται
 γυφίς ἀλλήλων ἀποθανεῖν, ἐργασαι ταῦτα, μείναι μὲ
 σωφρονουσαν τῇ νεκρῇ. Ταῦτ' ἤρξατο καὶ προήσαν
 τῆς εἰσεῖν καὶ ἤδη μὲν διελθούσταν Κοπτὸν, ἐνέδει-
 κεν δὲ τοῖς Αἰθίοπων ἔροις. Καὶ αὐτοῖς Ἰπποθόου
 ἐπιπέσει καὶ αὐτὸς μὲν τὸν Ψάμμην ἀποχτινύει καὶ
 πολλοὺς τῶν τῶν αὐτῶ καὶ τὰ χρήματα λαμβάνει καὶ
 τὴν Ἀνθίαν αἰχμαλωτὸν συλλεξάμενος δὲ τὰ ληφθέντα
 χρήματα, ἤγειν εἰς ἄντρον τὸ ἀποδειγμένον αὐτοῖς
 εἰς ἀποθεῖν τοῦ γρηγμάτων· ἐνταῦθ' ἦει καὶ ἡ Ἀνθία·
 οὐκ ἐπιπέσει δ' Ἰπποθόου, οὐδ' Ἰπποθόου τὴν Ἀνθίαν.
 Ὅποτε δ' αὐτῆς πύθοτο ἦτις τ' εἴη καὶ πύθιν, τὸ μὲν
 ὀρθῶς οὐκ ἔδειξε, ἔφρασε δὲ, Αἴγυπτίς εἶναι ἐπιγυ-
 ρος, καὶ τούνομα Μέμφις.

Δ'. Καὶ ἡ μὲν ἦν παρὰ τῇ Ἰπποθόου ἐν τῇ ἄντρον τῇ
 ἀποδειγμένῃ· ἐν τούτῳ δὲ μεταπέμπεται τὸν Ἀβροκόμην

ANNOBUS LIIII

solum, in quo illa debita fuerat, deponitur Habrocomes
 in profluentem cadens defertur, nec laedente illum aqua,
 neque vinculis impediētib, neque bestis noxam infe-
 rentibus, ac deducētib, undis ad Nilī ostia defertur. Hu-
 cum custodes prestant et ut possit profugum ad eum,
 qui Aegyptum regebat, ducunt; qui magis succensens, om-
 ninoque scelestum iudicans, fieri pyram iubet, imponique
 et cremari Habrocomem. Et omnia in promtu erant, pyra
 prope Nilī ostia, Habrocomes impositus, ignisque admotus.
 Jamque corpus flammæ fere attigerant, cum paucis, ut pos-
 tuit, precatur, ut ab instantibus malis servaretur. In his
 intumuit Nilus et adfluens aqua pyram flammam exstinguit.
 Miraculum id adstantibus visum, adeo ut Habrocomem ad
 Aegypti praefectum ducerent et quae accidissent, Nilique
 auxilium narrarent. Au liens haec omnia miratur et custo-
 diri illum in carcere iubet, omnemque adhiberi curam,
 donec, inquit, qui vir sit, sciamus, et cur diis adeo cu-
 rare sit.

III. Dum ille in carcere erat, Psammis, qui Anthiam eme-
 rat, redire domum statuit, omniaque ad iter parabantur.
 Superiorem Aegyptum peragranti, aduenda quoque Aethio-
 pia erat, ubi Hippothoi agnec praeidonum constiterat. Om-
 nibus bene instructis, multisque camelis et asinis et equis,
 sarcinis portantibus, cum auri et argenti magna vi, pluri-
 maque veste, cum Anthia iter ingreditur. Quae ut Alexan-
 driam praetergressa Memphiā pervenit, ante Isidis templam
 subsistens precatur: o dearum maxima, hucusque quidem
 castae esse leuit, dum tua esse credebar, incorruptamque
 connubii fidem Habrocomae servare. Hinc ad Indos abeo,
 longum ab Ephesus, longum ab Habrocomae reliquis iter.
 Vel me miseram hanc aufer, vivoque redde Habrocomae,
 vel si seorsim nos mori fata omnino velint hoc saltem ef-
 fice, ut et mortuo promissam pudicitiam servem. Cum
 haec precata esset, progressi viam jam Coptum pervene-
 rant et Aethiopum montes conscenderant, cum obviam sit
 illis Hippothous, qui Psammi ipso, nullisque, qui cum
 eo erant, occisis, direptaque pecunia et Anthiam captivam
 ducit, collectaque omnia, quae relicta fuerant, in antium
 defert, in quo constituerant condere praedam. Anthia
 illuc ingressa nec Hippothoum agnoscit, nec ipsam Hippo-
 thous; et quotescunque rogasset, quamnam esset et unde,
 Anthia veritatem dissimulans Aegyptiam se esse dixit,
 Memphitum nomine.

IV. Dum illa apud Hippothoum est in latronum antro,
 Habrocomem praefectus Aegypti accessi iubet et quae ad

II

ὁ ἄρχων τῆς Αἰγύπτου καὶ πυνθάνεται τὰ κατ' αὐτὸν καὶ μανθάνει τὸ διήγημα καὶ οἰκτερεῖ τὴν τύχην καὶ δίδωσι χρέματα καὶ εἰς Ἴψασον ἀξίην ἐπισχεῖτο. Ὁ δ' ἄπασαν μὲν ἔδει χάριν αὐτῷ τῆς σωτηρίας, εἶδετο δ' ἐπιτρέψαι ζητήσεις τὴν Ἀνθειαν. Καὶ ὁ μὲν πολλὰ δῶρα λαβὼν, ἐπιβὰς σκάφους, ἀνήγατο τὴν ἐπ' Ἰταλίαν, (ὅτι) ἐκεῖ πεισομένός τι [μαθεῖν] περὶ Ἀνθείας. Ὁ δ' ἄρχων τῆς Αἰγύπτου, μαθὼν τὰ κατὰ τὸν Ἀραξόν, μεταπειψάμενος ἀνασταυρώσει τὴν Κυνύ.

11 Ε'. Τῆς δ' Ἀνθείας οὐσης ἐν τῷ ἀντροῦ ἐρᾷ τῶν φρουραύτων αὐτὴν ληστῶν εἰς, Ἀγχιάλος τοῦνομα. Οὗτος δ' Ἀγχιάλος ἦν μὲν τῶν ἀπὸ Συρίας Ἰπποθῶν συνελθησάντων, Λαοδικεὺς τὸ γένος· ἐτιμᾶτο δὲ παρὰ τῷ Ἰπποθῶ, ναυικὸς τε καὶ μεγάλα ἐν τῷ ληστηρίῳ δυνάμενος. Ἐρασθεὶς δ' αὐτῆς τὰ μὲν πρῶτα λόγους προσέφερεν ὡς πείσων καὶ ἔρασαε λόγῳ λήψεσθαι καὶ παρὰ τῷ Ἰπποθῶ δῶρον αἰτήσιν. Ἢ δὲ πάντ' ἄρνεϊτο καὶ οὐδὲν αὐτὴν ἐδυσώπει, οὐκ ἄντρον, οὐ δεσμά, οὐ ληστῆς ἀπειλῶν· ἐρύλασαε δ' ἑαυτὴν ἐθ'.

12 Ἀβροκόμη καὶ δοκοῦντι τεθνηχέναι καὶ πολλὰκις ἀνεβόα εἶποτε λαθεῖν ἠδύνατο Ἀβροκόμου μόνου γυνὴ μείναι κἄν ἀποθανεῖν δέη, κἄν ὡν πέποιθα χεῖρω παθεῖν. Ταῦτ' εἰς μείζω συμφορὰν ἤγε τὸν Ἀγχιάλον καὶ ἡ καθ' ἡμέραν τῆς Ἀνθείας ὅπως ἐξέλαεν αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα· οὐκ εἶε δὲ φέρειν δυνάμενος, ἐπιχειρεῖ βιάζεσθαι τὴν Ἀνθειαν. Καὶ νύκτωρ ποτὲ, οὐ παρόντος Ἰπποθῶ, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων ὄντος ἐν τῷ ληστηρίῳ, ἐπανίστατο καὶ ὑβρίζει ἐπειρᾶτο· ἡ δ' ἐν ἀμηχάνῳ κακῶ γενομένη, σπασομένη τὸ παρακείμενον ξίφος,

13 παῖει τὸν Ἀγχιάλον καὶ ἡ πληγὴ γίνεται καιρῖα· ὁ μὲν γὰρ περιληψόμενος καὶ φιλήσων ὄλος ἐνευθεῖε πρὸς αὐτὴν· ἡ δ' ὑπενεγκοῦσα τὸ ξίφος κατὰ τῶν στέρνων ἐπληξε. Καὶ Ἀγχιάλος μὲν ἔλαην ἰκανὴν ἰδαδῶκει τῆς πονηρᾶς ἐπιθυμίας· ἡ δ' Ἀνθεια εἰς φόβον μὲν τῶν δε-

14 δραμένων ἔρχεται καὶ πολλὰ ἐβουλεύετο, ποτὲ μὲν ἑαυτὴν ἀποκτεῖναι, ἀλλ' εἰ ἐπὶ Ἀβροκόμου τι ἤλπιζε, ποτὲ δὲ φυγεῖν ἐκ τοῦ ἀντροῦ, ἀλλὰ τοῦτ' ἀμήχανον ἦν· οὔτε γὰρ ἡ ὁδὸς αὐτῆ εὐπορος ἦν, οὐδ' ὁ ἐξηγησόμενος τὴν πορείαν. Ἔγνω μείναι οὖν ἐν τῷ ἀντροῦ καὶ φέ-

15 ρειν ὅτι ἂν τῷ δαίμονι δοκῆ· κάκεινην μὲν τὴν νύκτα ζμεινεν, οὐδ' ὑπνοῦ τυχοῦσα καὶ πολλὰ ἐννοοῦσα.

Γ'. Ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἦκον οἱ περὶ τὸν Ἰπποθῶν καὶ ὄρωσι τὸν Ἀγχιάλον ἀνηρημένον καὶ τὴν Ἀνθειαν παρὰ τῷ σώματι, καὶ εἰκάζουσι τὸ γενόμενον καὶ ἀνακρίναντες αὐτὴν μανθάνουσι πάντα. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς ἐν ἀργῇ τὸ γενόμενον ἔχειν καὶ τὸν τεθνη-
16 κότεν ἐκδικῆσαι φίλον· καὶ ἐβουλεύοντο κατ' Ἀνθείας ποικίλα, ὁ μὲν τις ἀποκτεῖναι κελύων καὶ συνθάψαι τῷ Ἀγχιάλου σώματι, ἄλλος δ' ἀνασταυρώσει· ὁ δ' Ἰπποθῶος ἠνείατο μὲν ἐπὶ τῷ Ἀγχιάλῳ, ἐβουλεύετο δὲ κατ'
17 Ἀνθείας μείζονα κολάσιν· καὶ δὴ κελύει τάρφρον ὀρύξαντας μεγάλην καὶ βαθεῖαν ἐμβάλλειν τὴν Ἀνθειαν καὶ κύναν μετ' αὐτῆς δύο, ἵν' ἐν τούτῃ μεγάλῃν δίκην ὑποσπῇ τῶν τετολημένων. Καὶ οἱ μὲν ἐποίουν τὸ

ipsam pertinebant sciscitatus, rem ut erat intelligens, miseratusque infortunium, pecunia data, se eum Ephesum deducendum curatorum promittit. Ille maximam quidem ei gratiam habuit, quod servasset, sed precatur, ut sibi Anthiam inquirere permitteret. Multis igitur acceptis muneribus, conscenso navigio in Italiam solvit, exploraturus, si quid illic de Anthia audire posset. Praefectus Aegypti de his, quae Araxo acciderant, certior factus, accessitum Cyno cruel affixit.

V. Dum in antro degebat Anthia, ejus amore flagrat quidam e latronibus, qui ipsam custodiebant, Anchialus nomine. Is e Syria cum Hippothoo venerat, genere Laodicensis, eratque apud eum in honore, fortis et plurimum inter latrones potens. Primum igitur blande eam alloquitur exoraturus, ac secum reputans, verbis se illam pellecturum et dono inde ab Hippothoo petiturum. Omnia detrectantem non antrum flexit, non vincula, nec latro minax, seque Habrocomae illibatam servabat, etsi mortuum putaret, saepiusque, si quando clam posset, exclamabat, unius Habrocomae uxor sim, vel, si mori oporteat, prioraque, quam passa sum, pati. Illic augescere Anchiako agritudo, quem quotidianus Anthiae aspectus amore exercebat, adeo ut, non amplius ferre valens, vim inferre Anthiam aggrediretur; ac noctu, absente Hippothoo, cum ceteris ad praedandum profecto, puellam adoritur, vitiumque afferre parat. Illa oppressam malis se sentiens, consilia omnia superantibus, gladium prope jacentem stringens, letali vulnere Anchialum percudit. Dum enim is complexaturus et juncturus osculum, solus super eam se inclinaverat, illa gladium subjiciens pectori vulnus infixit. Et Anchialus quidem de scelesti libidine poenas justas dedit; Anthia vero ob factum commota animum metu multa iniit consilia, nunc sibi mortem consciscendi, sed spei adhuc aliquid de Habrocoma supererat, nunc aufugiendi ex antro: sed cum ad hoc nihil ei omnino suppeteret, neque enim expeditum iter aut via dux erat, in antro manere statuit, ac ferre, quiddquid deo suo videretur, noctemque illam fuit insomnis, multa volutans animo.

VI. Ut illuxit, Hippothous cum sociis adveniens occisum Anchialum videt, et prope corpus Anthiam. Factum conjiciunt, eamque interrogantes omnia intelligunt. Visum his, ob hoc ira percitis, amici mortem ulcisci. Varia in Anthiam consulere: necandam alius dixit et cum Anchiiali corpore sepeliendam, alius in crucem agendam. Hippothous, ob Anchialum moestas, majus in Anthiam supplicium commentus est. Jubet profundam latamque fossam fieri et injicit Anthiam et duos cum ea canes, ut, tantum ausa facinus, ita poenam gravissimam peniat. I mandata fecerunt. Anthia in fossam demittitur una cum

προστυγνόν, ἤγετο δ' ἡ Ἀνθεία ἐπὶ τῆν τάρρον καὶ οἱ κύνες οἱ κύνες δ' ἦσαν Αἰγύπτιοι, τὰ τ' ἄλλα μεγάλοι καὶ ὀρθῆναι φοβεροί. Ὡς δ' ἐνεβλήθησαν, ζῶλα ἐπιτιθέοντες μεγάλα ἐπέρωσαν τὴν τάρρον, (ἦν δὲ τοῦ Νείδου ὀλίγον ἀπέρωσα,) καὶ κατέστησαν φρουρὸν ἕνα τῶν λαστῶν, Ἀμφινόμου. Οὗτος δ' Ἀμφινόμος ἦδη μὲν καὶ πρότερον ἐκλόκει τῆς Ἀνθείας, τότε δ' οὖν ἤλθει μᾶλλον αὐτὴν καὶ τῆς συμφορῆς ἔκτειρεν· ἐπενόει δὲ, ὅπως ἐπὶ πλείον αὐτῇ ζήσεται, ὅπως θ' οἱ κύνες αὐτῇ μὲν ἐνοχλήσουσι. Καὶ ἐκάστοι' ἀφαιρῶν τῶν ἐπικειμένων τῇ τάρρῳ ζῶλον, ἄρτους ἐπέβαλε καὶ ὕδωρ παρείχε καὶ ἐκ τούτου τὴν Ἀνθείαν ὀκρεῖν παρεκάλει. Καὶ οἱ κύνες τροφόμενοι οὐδὲν ἔτι δεινὸν αὐτὴν εἰργάζοντο, ἀλλ' ἤδη τὴν αὐτὴν ἐγίνοντο καὶ ἡμεῖροι· ἡ δ' Ἀνθεία ἀποδέβασα εἰς ἑκουτὴν καὶ τὴν παρούσαν τύχην ἐνοήσασα, σῆμαί, φησί, τῶν κακῶν, ὅταν ὑπομένω τιμωρίαν; τάρρος καὶ δεσμοτήριον καὶ κύνες συγκαταειργόμενοι πολλοὶ τῶν λαστῶν ἡμερώτεροι· τὰ αὐτὰ, Ἀβροκόμη, σοὶ πάτρω· ἦς γὰρ ποτ' ἐν ἐμοῖς τύχη καὶ σὺ, καὶ σὲ ἐν Τύρῳ κατέλειπον ἐν δεσμοτηρίῳ· ἀλλ' εἰ μὲν τῆς ἔτι, δεινὸν οὐδέν· ἔσως γὰρ ποτ' ἀλλήλους ἔσομεν· εἰ δ' ἤδη τίθνηκε, μάτην ἐγὼ φιλοτιμοῦμαι ζῆν, μάτην δ' οὗτος, ὅστις ποτ' ἐστίν, ἔλαί με τὴν ἐυστυχίᾳ. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἐπεβῆναι συνεχρῶς. Καὶ ἡ μὲν ἐν τῇ τάρρῳ κατεκείθειτο μετὰ τῶν κυνῶν· ὁ δ' Ἀμφινόμος ἐκάστοι κἀκείνην παρεμυθεῖτο καὶ τοὺς κύνες ἡμέρους ἔποιε τρέφον.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Α. Ὁ δ' Ἀβροκόμης διανύσας τὸν ἐπ' Αἰγύπτου πόντον, εἰς αὐτὴν μὲν Ἰταλίαν οὐκ ἔρχεται, τὸ γὰρ πόντος τὴν νῆδον ἀπῴσταν τοῦ μὲν κατ' ἐλθὸν ἀπέσπρηκε πόντος, ἤγαγε δ' εἰς Σικελίαν καὶ κατέβηθη εἰς πόλιν Συρακουσῶν μεγάλην καὶ καλὴν. Ἐνταῦθ' ὁ Ἀβροκόμης γενόμενος ἐγνω περιῦσαι τὴν νῆσον καὶ ἀναζητῆν εἰ τι περὶ Ἀνθείας πύθοιτο. Καὶ δὴ ἐνοικίζεται μὲν τῷ πόντῳ τῆς θαλάττης παρ' ἀνδρὶ Αἰγιάλει προσηύτη, ὅστις τὴν τέρην· ὅστις ὁ Αἰγιάλειος πίνης μὲν ἦν καὶ ἔσως καὶ ἀγαπητῶς αὐτὸν διέτρεφεν ἐκ τῆς τέρηνς· ἠπεδέξατο δὲ τὸν Ἀβροκόμην ἀσμενὸς καὶ παιδα ἐνόμωεν αὐτοῦ καὶ ἰγάπα διαφερόντως. Καὶ ἤδη ποτὲ καὶ ἐκ πολλῆς τῆς πρὸς ἀλλήλους συνηθείας ὁ μὲν Ἀβροκόμης αὐτῷ διηγήσατο τὰ κατ' αὐτὸν καὶ τὴν Ἀνθείαν εἰρῆσαι καὶ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν πλάνην· ὁ δ' Αἰγιάλειος ἄρχεται τῶν αὐτοῦ διηγημάτων. Ἐγὼ, ἔφη, τέκνον Ἀβροκόμη, οὗτε Σικελιώτης, οὗτ' ἐπιχώριος, ἀλλὰ Σπαρτιάτης Λακεδαιμόνιος, τῶν τὰ πρότερα ἐπὶ ἐνοικιῶν καὶ περιουσίαν ἔχων πολλήν. Νέος δ' ἄν τράσθης, ἐκ τοῖς ἐγγύθους καταλεγεμένους, κόρης πολιτίδος Θελξινόης τοῦνομα· ἀντήρα δὲ μου καὶ ἡ Θελξινόη. Καὶ τῇ πόλει παννυχίδος ἀγομένης συν-

canbus. Canes erant Egypti immones, et ad aspectu terribili. His in fossam coniectis, ingentia ligna imponant, terraque aggesta fossam operiant, (parum ea a Nilo aberat,) custodemque unum latronum Amphinomum constituerant, qui jampridem Anthia amore captus, tunc magis illam miserabatur, dolebatque infortunium; cogitabat vero, quare ratione vitam ejus sustentaret a canibus illasam. Quotidie remotis lignis, fossam superpositis, panes iniecit et aquam præbuit et Anthiam inde bono esse animo hortatur. Canes pastu nullo eam affecerunt malo, quin et cicores mansuetique subito facti sunt. Anthia, memor sui, presentemque fortunam considerans, cheu me miseram, inquit, quale hoc est, quod subeo supplicii! fossa, carcer, canes una inclusi, quos tamen latronibus longe mitiores experior. Eadem, Habrocoma, que tu patior: nam et tu in pari quondam fortuna fuisti et te in vinculis Tyri reliqui. Sed si vivis adhuc, nil grave est; fortasse aliquando frui invicem dabitur; al si jam mortem obliisti, frustra ego vivere annitor, frustra iste, quicumque est, infelicis nunc miseretur mel. Hæc dicens continenter lamentabatur. Ita quidem Anthia in fossa cum canibus inclusa erat et Amphinomus illam quotidie consolabatur, canesque alendi mitigabat.

LIBER QUINTUS.

I. Habrocomes, ab Ægypto navigans, non in Italiam quidem ipsam pervenit, cum navis vento depulsa recto cursu aberrasset; ad Siciliam vero Syracusas, amplam pulchramque urbem, appulere. Ibi Habrocomes insulam peragrare statuit, ac quarere, si quid audire de Anthia posset. Domo excipitur prope litus ab Ægialeo quodam sene piscatore. Is pauper et peregrinus libenter Habrocomen ad se, ex artis proventu vix se nutriens, receptabat, ac maxime dillegebat, in filii loco putans. Tandem aliquando postquam longa inter se consuetudine usi erant, Habrocomes fortunas suas, Anthiam, amorem, erroresque narraverat, et Ægialeus illa et sua commemorare orsus est. Ego, inquit, filii Habrocoma, non Siculus, non indigena sum, sed Spartanus Lacedæmonius, ex his, qui plurimum tibi auctoritate et opibus polleat. Prima juvenia virgineam amavi indidem civem, cui Thelxinoce nomen, amabatque illa me pariter. Cum pervigilium in urbe ageretur, convenimus, ac, ducente deo, his rebus, quarum

ἐλήθημεν ἀλλήλοις, ἀμαρτέριους ὀδηγούντες θεοῦ, καὶ
 ἀπειλάσασμεν ἕν ἕνα συνήλθομεν. Καὶ χρόνον τινα
 ἀλλήλοις συνήμεν λανθάνοντες καὶ ἀμύσταμεν ἀλλήλους
 πολλάκις ἕξειν καὶ μέχρι θανάτου. Ἐνεμέσησε δὲ τις
 ἄρα θεῶν· καὶ γὰρ μὲν ἐστὶ ἐν τοῖς ἐρήβοις ἤμεν, τὴν δὲ
 Θελξινόην ἐδίδοσαν πρὸς γάμον οἱ πατέρες ἐπιχωρίῳ
 τινὶ νεανίσκῳ Ἀνδροκλεῖ τούνομα· ἦδη δ' αὐτῆς καὶ ἦρα
 ὁ Ἀνδροκλῆς. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἡ κόρη, πολλὰς
 προσάσεις ἐποιεῖτο, ἀναβαλλομένη τὸν γάμον· τελευ-
 10 τῶν δὲ, δυννηθεῖσα ἐν ταύτῃ μοι γενέσθαι, συντίθεται
 νύκτωρ ἐξελθεῖν Ἀσκεδαίμονος μετ' ἐμοῦ. Καὶ ὁ
 ἐσκέδαμεν ἑαυτοὺς νεανικῶς, ἀπέκειρα δὲ καὶ τὴν
 κόμην τῆς Θελξινόης ἐν αὐτῇ τῇ τῶν γάμων νυκτί.
 Ἐξελθόντες οὖν τῆς πόλεως ἤμεν ἐπ' Ἄργος καὶ
 15 Κόρινθον κἀκεῖθεν ἀναγόμενοι ἐπλεύσαμεν εἰς Σικε-
 λίαν· Ἀσκεδαίμονιοι δὲ, πυθόμενοι τὴν φυγὴν, ἡμῶν
 θάνατον κατεψηφίσαντο. Ἡμεῖς δ' ἐνταῦθα διήγομεν
 ἐν ἀπορίᾳ μὲν τῶν ἐπιτηδείων, ἡδόμενοι δὲ καὶ πάντων
 ἀπολαύειν δοκοῦντες, ὅτι ἤμεν μετ' ἀλλήλων. Καὶ
 20 τὴν ἡμέραν ἐνταῦθ' οὐ πρὸ πολλοῦ Θελξινόη καὶ τὸ σῶμα
 οὐ τέθηπται, ἀλλ' ἔγω γὰρ μετ' ἑμαυτοῦ καὶ αἰεὶ φιλοῦ
 καὶ σύνειμι. Καὶ ἅμα λέγων εἰσάγει τὸν Ἀβροκόμην
 εἰς τὸ ἐνδοτερον δωμάτιον καὶ δείκνυσι τὴν Θελξινόην,
 γυναῖκα πρεσβύτην μὲν ἦδη, καλὴν γενομένην ἔτι
 25 Αἰγιάλει κόρη· τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ἐτέθηπτο ταφῇ
 Αἰγυπτίᾳ· ἦν γὰρ καὶ τούτων ἑμπειρος ὁ γέρον.
 Ταύτη οὖν, ἔφη, ὡς τέκνον Ἀβροκόμη, αἰεὶ ὅς ζωῆς
 λαλῶ καὶ συγκατάκειμαι καὶ συνευχοῦμαι· κἀν Ὀιδω-
 ποτ' ἐκ τῆς ἀλιείας κεκμηκῶς, αὐτὴ με παραμυθεῖται
 30 βλεπομένη· οὐ γὰρ, οἶα νῦν ὁρᾶται σοι, τοιαύτη φαί-
 νεται μοι· ἀλλ' ἐνοῶ, τέκνον, οἶα μὲν ἦν ἐν Ἀσκεδαί-
 μονι, οἶα δ' ἐν τῇ φυγῇ· τὰς παννυχίδας ἐνοῶ, τὰς
 συνθήκας ἐνοῶ. Ἐπεὶ λέγοντος τοῦ Αἰγιάλειος ἀνω-
 δύρετο ὁ Ἀβροκόμης, οὐ δὲ, λέγων, ὡς πασῶν δυστυ-
 35 χεστάτη κόρη, πότε ἀνευρήσω κἀν νεκράν; Αἰγιάλει μὲν
 γὰρ τοῦ βίου μεγάλη παραμυθία τὸ σῶμα τὸ Θελξινόης
 καὶ νῦν ἀληθῶς μεμάθηκα, ὅτι ἔρωσ ἀληθινὸς ἕρον
 ἡλικίας οὐκ ἔχει. Ἐγὼ δὲ πλανῶμαι μὲν κατὰ πᾶσαν
 γῆν καὶ θάλατταν· οὐ δεδύνημαι δ' οὐδὲν ἀκοῦσαι περὶ
 40 σου. Ἡ μαντιύματα δυστυχῆ, ὡς τὰ πάντων ἡμῶν
 Ἄπολλον χρήσας χαλεπώτατα, οἴκτερον ἦδη καὶ τὰ
 τέλη τῶν μεμαντευμένων ἀποδίδου. Καὶ ὁ μὲν Ἀβρο-
 κόμης ταῦτα κατοδυρόμενος, παραμυθουμένου αὐτὸν
 Αἰγιάλειος, διῆγεν ἐν Συρακούσαις, ἦδη καὶ τῆς τέχνης
 45 Αἰγιάλει κοινωνῶν.

Β'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰππόθουον μέγα μὲν ἦδη τὸ λη-
 στήριον κατεστήσαντο, ἔγνωσαν δ' ἀπαρεῖν Αἰθιοπίας
 καὶ μετῴσιν ἦδη πράγμασιν ἐπιτίθεσθαι. Οὐ γὰρ
 ἔδοκει Ἰπποθόου αὐταρχεῖν εἶναι λησιτεύειν κατ' ἄνδρα,
 50 εἰ μὴ καὶ κώμας καὶ πόλεις ἐπιβάλοι. Καὶ ὁ μὲν
 παραλαβὼν τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ ἐπιφορτιστάμενος πάντα
 (ἦν δ' αὐτῷ καὶ ὑποζύγια πολλὰ καὶ κάμηλοι οὐκ
 ὀλίγοι), Αἰθιοπίαν μὲν κατέλιπεν, ἦει δ' ἐπ' Αἰγυπτί-
 ον τε καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐνενοῖε Φοινίκην καὶ Συρίαν

causa conveneramus, trahebamur. Per aliquod tempus
 clam consuescere licuit, mutuo iurejurando saepe pollicitis,
 usque ad mortem convicturos. Invidi mihi deorum ali-
 quis: nondum enim ex ephobis excesseram, cum Thelxi-
 noem parentes nuptam dant Androcli cuidam, indigenae
 adolescentulo, qui et ipsam amabat. Puella multa primum
 causando in longum ducit nuptias: tandem ut licuit me
 convenire, consentit noctu mecum egredi Lacedaemone.
 Exornamur igitur juveniliter, comamque Thelxinoes ipsa
 nuptiarum nocte totondi. Urbe egressi, Argos et Corin-
 thum proficiscimur, atque inde solventes in Siciliam navi-
 gamus. Lacedaemonii, fuga audita, nos capitis damna-
 runt. Hic quidem necessariorum inopia laboravimus,
 gaudentes tamen quasi omnibus frueremur, quod una
 essemus. Ille non ita pridem Thelxinoe fato cessit: corpus
 non humatum est, mecum enim habeo, et semper osculor,
 ejusque veteri consuetudine utor. Haec dicens Habrocomen
 in interius cubiculum ducit, ostenditque Thelxinoem anam,
 formosam olim mulierem, Aegialeo etiamnum puellam.
 Corpus ejus conditum erat Aegyptio more, cujus erat senex
 peritus. Illam, inquit, fili Habrocoma, ut vivam allo-
 quor, una et jaceo et discumbo et si quando a piscando
 lassus revertor, hujus me adspectus reficit: non enim
 qualis, fili, tibi nunc videtur, apparet mihi, sed laeret
 pectore infixi, qualis Lacedaemone erat, qualis in fuga;
 in mente habeo praevigilia, pacta nostra in mente habeo.
 Aegialeo adhuc loquente, Habrocomes ejulans, o te, inquit,
 omnium puellam infelicissimam, quando vel mortuam
 inveniam? Aegialeo magnum vitae solatium Thelxinoes
 corpus est, ac sane didici, amorem verum aetatis terminum
 egredi. Ego terram omnem et maria oberrans quidquam
 de te audire nequeo. O infortunata oracula! O Apollo,
 qui durissima nobis dedisti responsa, nunc nostri miserere,
 jamque finem praedictorum facias. In hujusmodi lamentis
 Habrocomes vitam Syracusis agebat, consolante illum
 Aegialeo, cum quo jam artis societatem inierat.

II. Hippothous validam jam praedonum constituerat
 manum et abscedere Aethiopia majoresque res moliri de-
 creverat: non enim ut singulos spoliaret, sufficere ei vide-
 batur sed pagos et oppida invadere constituerat. Omnia
 igitur jumentis et camelis imponens, quorum non exigua
 illi erat copia, Aethiopia relicta cum sociis Aegyptum et
 Alexandriam petit, iterumque Phoeniciam et Syriam in

πάλιν τὴν δ' Ἀνθίαν προσεδόκα τεθνηκίνα. Ὁ δ' Ἀμφινόμος, ὁ φρουρῶν ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῇ, ἐρωτικῶς διακείμενος, οὐχ ὑπομένων ἀποστρεθῆναι τῆς κόρης διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπικαιμένην
 5 σωμαφορῶν, Ἴπποθῶν μὲν οὐχ εἶπετο, λυθάνει δ' ἐν πολλοῖς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀποκρύπτεται ἐν ἄνθρωπῳ τινὶ σὺν τοῖς ἐπιτηδείοις οἷς συνελίξαστο. Νυκτὸς δὲ γενομένης οἱ περὶ τὸν Ἴπποθῶν ἐπὶ κόμην ἐληλύθεσαν τῆς Αἰγύπτου, Ἀρείαν καλουμένην, πορῆσαι θέλοντες. Ὁ δ'
 10 Ἀμφινόμος ἀνορύσσει τὴν τάφρον καὶ ἐξάγει τὴν Ἀνθίαν καὶ θαρρεῖν παρεκάλει· τῆς δ' ἔτι φοβουμένης καὶ ὑποπευούσης, τὸν ἦλθεν ἐτόμανσι καὶ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θεοὺς, αἰμὴν τηρήσειν, γάμων ἀγῆν, μέχρι ἂν καὶ αὐτὴ ποτε πεισθεῖσα θαλήσῃ συγκαταθέσθαι. Πείθεται
 15 τοῖς ὄρκοις Ἀμφινόμου Ἀνθία καὶ ἔπειτα αὐτῷ· οὐκ ἀπαλείποντο δ' οἱ κύνας ἀλλ' ἔσπερον συνήθεις γινόμενοι. Ἐρχονται δ' εἰς Κοπτὸν κἀνταῦθ' ἔγνωσαν ἡμέρας διαγαγεῖν, μέχρι ἂν προελθούσιν οἱ περὶ τὸν Ἴπποθῶν τῆς ὁδοῦ· ἐπιμελούντο δὲ τῶν κυνῶν ὡς ἔροισιν τὰ ἐπιτηδεύματα. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἴπποθῶν προσβαλόντες
 20 τῇ κόμῃ τῇ Ἀρείᾳ, πολλοὺς μὲν τῶν ἐνοικούντων ἀπίκτειναν καὶ τὰ οἰκίσματα ἐνέτηρσαν καὶ κατήρσαν εὐ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀλλὰ διὰ τοῦ Νεῖλου· πάντα γὰρ τὰ ἐκ τῶν μεταξὺ κωμῶν σκάφῃ συλλεξάμενοι, ἐπιβάντες
 25 ἔπλειον ἐπὶ Σχεδίαν, καὶ κἀνταῦθεν ἐκβάντες παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νεῖλου, διώδευον τὴν ἄλλην Αἰγύπτον.

Γ'. Ἐν τούτῳ δ' ὁ ἄρχων τῆς Αἰγύπτου ἐπίπεστο μὲν τὰ περὶ τὴν Ἀρείαν καὶ τὸ Ἴπποθῶν ληστῆριον καὶ οὐκ ἀπ' Αἰθιοπίας ἔρχονται· παρασκευάσας δὲ
 30 στρατιώτας πολλοὺς καὶ ἄρχοντα τούτοις ἐπιστήσας τῶν συγγενῶν τῶν αὐτοῦ Πολυίδου, νεανίσκον ὀρθῶναι ῥαδίως, ἔρξαι γεννηκῶν, ἐπιμύθεν ἐπὶ τοὺς ληστές. Οὗτος ὁ Πολυίδος παραλαβὼν τὸ στρατεύμα, ἀπήντα κατὰ Ἡλιούσιον τοῖς περὶ τὸν Ἴπποθῶν καὶ εὐθὺς παρὰ
 35 τὰς ὄχθας μέγλη τ' αὐτῶν γίνεται καὶ πῖπουσιν ἑκατέρωθεν πολλοί· νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης τρέπονται μὲν οἱ λησταὶ καὶ πάντες ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν φονεύονται· εἰσι δ' οἱ καὶ ζῶντες ἀνήφθησαν. Ἴπποθῶς μόνος, ἀποσιφῆς τὰ ὄπλα, ἔφυγε τῆς νυκτὸς καὶ ἦλθεν εἰς
 40 Ἀλεξάνδρειαν κἀκείθεν, θυνηθεὶς λαθεῖν, ἐπιβάς ἀναγκάτως πλοῖον ἐπανήχθη. Ἦν δ' αὐτῷ ἡ πᾶσα ἐπὶ Σακίαν ὁρμή· ἐκεῖ γὰρ εἰδοὶ μάλιστα διαλύσεσθαι τε καὶ διατραφέσθαι· ἤκουε δὲ τὴν νῆσον εἶναι μεγάλην τε καὶ εὐδαίμονα.

Δ'. Ὁ δὲ Πολυίδος οὐχ ἰκανὸν εἶπαι ἐνόμισε κρατῆσαι τῶν συμβαλόντων ληστῶν, ἀλλ' ἔγνω δεῖν ἀνερευνῆσαι τε καὶ ἐκκαθῆραι τὴν Αἰγύπτον, εἴ που ἢ τὸν Ἴπποθῶν, ἢ τῶν σὺν αὐτῷ τινα ἀνεύροι. Πηραλαβὼν
 45 οὖν μέρος τι τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοὺς εἰλημμένους τῶν ληστῶν, ἐν εἰς τις φαίνοντο, οἱ μηχανοῖσαν, ἀνέπλει τὸν Νεῖον καὶ τὰς πόλεις ἀνερῶνα καὶ ἐνενοῖε μέχρις Αἰθιοπίας εἰσεῖν. Ἐρχονται δὲ καὶ εἰς Κοπτὸν, ἔνθα ἦν Ἀνθία μετ' Ἀμφινόμου. Καὶ αὐτὴ μὲν ἔτυχεν ἐπὶ τῆς σκάφης τὸν δ' Ἀμφινόμον γυμνῶσιν οἱ τῶν

animo habebat; Anthiam jam mortuam credebat. Sed Amphinomus, qui ad fossam, ubi ea claudebatur, excubabat, amori obsequens, nec se divelli a virgine patiens, quomam animo egregie caram habebat imminentis infortunii metu, non secutus est Hippothoum sed inter turbam eum latuit, absconditque se in antro, ubi commectus aliquantum collegerat. Noctu Hippothous in Aegypti pagum venit, quem Arium vocant, direpturus. Amphinomus fossam aperit, educitque Anthiam, bonoque esse animo hortatur, et timida et suspicax cum illa etiamnum esset, per Solem jurat ceterosque in Aegypto deos, pudicam se et intactam servaturum, donec ipsa libens aliquando assentialur. Amphinomum, sacramento credens, Anthia sequitur atque una canes ibant, consuetudine fidi comites facti. Ubi Coptum ventum est, aliquot ibi dies morari statuit, donec Hippothous longius progrediretur; curantque, ne victus canibus decesset. Hippothous, cum ad pagum Arium accessisset, multos facularum interfecit, domusque incendit; nec eadem via, sed secundo Nilo devehuntur. Omnia enim e vicinis pagis collecta navigia cum conscendissent, Schediam usque navigarunt, atque inde cum descendissent, terrestri itinere prope Nilii ripas reliquam Aegypti peragrarunt.

III. Interea Aegypti praefectus, comperitis, quae ad Arium facta fuerant, et Hippothoum cum agmine suo in Aethiopiam profectum esse, comparatis multis militibus, quemdam e cognatis suis Polyidum nomine, adolescentem elegantis forma, animoque ad quidvis fortiter agendum prompto, praefecit. Is, accepto agmine, ad Pebusium obviam fit Hippothoo, statimque ad ripas praedium commissum; nulli utrinque cecidere, et cum jam nox adesset, latrones in fugam versi, passim a militibus casi, nonnullique capti sunt. Unus Hippothous, projectis armis, noctis favore effugit et Alexandriam venit, inde conscensa nave quae deducebatur clam se subduxit, appetebatque Siciliam maxime, quod ibi et in occulto fore et victum sibi facile comparandum putaret: audiverat enim, insulam et magnam esse et opulentam.

IV. Polyidus non satis esse duxit obvios latrones vicisse, sed pervestiganda esse omnia et depurgandam Aegyptum censuit, sicuti forte vel Hippothoum, vel e sociis aliquem, deprehenderet. Cum parte igitur copiarum et captivis, ut indices essent, si quis latro appareret, adverso Nilo navigat, oppida perlustrat, cogitabatque usque Aethiopiam progredi. Tandem Coptum pervenere, ubi Anthia cum Amphinomo erat. Cum illa domi esset, Amphinomum agnovere captivi latrones: dicunt id Polyido: Amphinomus capitur, et in quaestionem postulatus omnia de Anthia

ληστῶν εὐληθήμενοι καὶ λέγουσι τῷ Πολυίδῳ· καὶ Ἀμ-
 φινόμος λαμβάνεται καὶ ἀνακρινόμενος τὰ περὶ τὴν
 Ἀνθειαν διεγείσθαι. Ὁ δ' ἀκούσας, καλεῖται καὶ αὐτὴν
 ἀγεσθαι καὶ Ἐλευσίης ἀνεπυθάνετο ἥτις εἶη καὶ πόθεν·
 ἢ δὲ τῶν μὲν ἀληθῶν οὐδὲν λέγει, ὅτι δ' Αἴγυπτος εἶη
 καὶ ὑπὸ τῶν ληστῶν εὐληπτο. Ἐν τούτῳ ἔρχεται καὶ ὁ
 Πολυίδος Ἀνθείης ἑρωτα σφοδρῶν· ἦν δ' αὐτῶ ἐν Ἀλε-
 ξανδρείᾳ γυνή. Ἐρασθεὶς δὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἐπει-
 ράτο πείθειν μεγάλη ἐπισχυόμενος· τελευταῖον δὲ, ὡς
 10 κατήσταν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐγένοντο δ' ἐν Μίμαρι,
 ἐπεχείρησεν ὁ Πολυίδος βιάσασθαι τὴν Ἀνθειαν· ἢ δὲ,
 ἐκφυγεῖν δευηθείσα, ἐπὶ τὸ τῆς Ἰσίδος ἱερὸν ἔρχεται
 ἰκέτις γενομένη, σὺ με, εἶπεν, ὃ δέσποινά Αἰγύπτου,
 πάλιν σῶσον, ἢ ἐβοήθησας πολλάκις· φεισάσθου μου
 15 καὶ Πολυίδος, τῆς διὰ σε σώφρονος Ἀβροκόμῃ τηρου-
 μένης. Ὁ δὲ Πολυίδος ἅμα μὲν τὴν θεὸν ἐδέδοικε,
 ἅμα δ' ἤρα τῆς Ἀνθείας καὶ τῆς τύχης αὐτὴν ἤλει·
 πρόσσεισι δὲ τῷ ἱερῷ μόνος καὶ δυνυσὶ μήποτε βιάσασθαι
 τὴν Ἀνθειαν, μή' ὑβρίσαι τι εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ τηρήσαι
 20 ἀγνῶν, ἐς ἔσον αὐτὴ θελήσαι· αὐταρχεὶς γὰρ αὐτῷ φι-
 λουντι ἐδόκει εἶναι κἂν βλέπειν μόνον καὶ λαλεῖν αὐτῇ.
 Ἐπεισθη τοῖς ὄρκοις ἢ Ἀνθεια καὶ κατήλθεν ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἔγνωσαν ἡμέραις τρισὶν αὐτοὺς
 ἀναλαβεῖν ἐν Μίμαρι, ἔρχεται ἢ Ἀνθεια εἰς τὸ τοῦ
 25 Ἀπίδος ἱερὸν, Διασημότατον δὲ τοῦτ' ἐν Αἰγύπτῳ
 καὶ ὁ θεὸς τοῖς βουλομένοις μαντεύει. Ἐπειδὴν γάρ
 αὐτὸς προσελθὼν εὐχεται καὶ (τι) δεηθῆ τοῦ θεοῦ, αὐτὸς
 μὲν ἔβρισεν, οἱ δὲ περὶ τὸν νεὸν παῖδες Αἰγύπτιοι, ἃ μὲν
 καταλογάζον, ἃ δ' ἐν μέτρῳ προλέγουσι τῶν ἐσομένων
 30 ἐκάστω. Ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἢ Ἀνθεια προσπίπτει τῷ
 Ἀπίδι· ὦ θεῶν, ἔφη, φιλανθρωπότεστε, ὃ πάντας
 οὐκείρων ξένους, ἄλῃσον κἀμὲ τὴν κακοδαίμονα καὶ
 μοι μαντείαν ἀληθῆ περὶ Ἀβροκόμου πρόειπα· εἰ μὲν
 γὰρ αὐτοῦ ἐτι θύομαι καὶ ἄνδρα λήφομαι, καὶ μενῶ καὶ
 35 ζήσομαι· εἰ δ' ἐμῆος τίθνηκεν, ἀπαλλαγῆναι κἀμὲ
 καλῶς ἔχει τοῦ πονηροῦ τούτου βίου. Εἰπούσα καὶ
 καταδακρύσασα ἐξῆι τοῦ ἱεροῦ, κἂν τούτῳ οἱ παῖδες
 πρὸ τοῦ τεμένους παίζοντες ἅμ' ἐξεβόησαν,

Ἀνθεια Ἀβροκόμῃν ταχὺ λήφεται ἄνδρα τὸν αὐτῆς.

40 Ἀκούσασα εὐθυμοτέρα ἐγένετο καὶ προσεύχεται τοῖς
 θεοῖς· καὶ ἅμα μὲν ἀπήσταν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.
 Ε'. Ἐπίπυστο δ' ἢ Πολυίδου γυνὴ ὅτι ἀγεὶ κέρην
 ἐρωμένην καὶ φοβηθείσα, μήπως αὐτὴν ἢ ξένη παρεν-
 δοκιμήσῃ, Πολυίδῳ μὲν οὐδὲν λέγει, ἐβουλεύετο δὲ κατ'
 45 αὐτὴν ἔπος τιμωρήσεται τὴν δοκούσαν ἐπιβουλεύειν
 τοῖς γάμοις. Καὶ δὲ ὁ μὲν Πολυίδος ἀπήγγελλε τε
 τῷ ἄρχοντι τῆς Αἰγύπτου τὰ γενόμενα καὶ τὰ λοιπὰ
 ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου διακεῖται τὰ τῆς ἀρχῆς· ἀπόντος δ'
 αὐτοῦ, Ῥηναία (τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο ἢ τοῦ Πολυίδου
 50 γυνὴ) μεταπέμπεται τὴν Ἀνθειαν, ἦν δ' ἐπὶ τῆς οἰκίας,
 καὶ περιρρήγνυσαι τὴν ἐσθῆτα καὶ ἀκίχεται τὸ σῶμα·
 ὦ πονηρὰ, λέγουσα, καὶ τῶν γάμων τῶν ἐμῶν ἐπίβουλε,
 ματαίως εἶδόςας Πολυίδῳ καλῆ, οὐ γὰρ σε ὀνήσει τὸ

narrat. Quibus auditis et illam accessiri jubet : acce-
 dentem interrogat, quæ et undò esset. Illa nil veri
 narrat : se Ægyptiam esse et a latronibus captam. Inter
 hæc Polyidus vehementer amare Anthiam cepit, licet
 Alexandria uxorem haberet : amatam exorare primum co-
 natur, magna pollicitus ; tandem, cum Alexandriam de-
 scenderent, ac Memphi essent, vim asserre aggreditur.
 Illa, cum sese proripuisse, Isis templum ingreditur,
 ibique supples, tu mo iterum, ait, Ægypti domina, servas
 incolumem, quam sæpius adjuvasi et Polyidus parcat
 mihi, tua ope huc usque pudicitiam et fidem Habrocomæ
 servanti. Polyidus, simul et deæ metu et Anthiæ amore
 et infortunii misericordia affectus, templum solus accedit,
 juratque se nunquam Anthiæ vim aut injuriam factorum
 sed castam quamdiu ipsa velit habituram : sibi enim amanti
 sat esse, si spectare atque alloqui liceat. Sacramentis
 fidens Anthia e templo egreditur, cumque statuissent tri-
 duum Memphi morari ad rescindendos sese, Anthia Apidis
 templum adit, nobilissimum in Ægypto et deus potentibus
 responsa dat : ubi enim quis ingressus oraverit et numen
 quid rogaverit, ipse egreditur, Ægyptii vero pueri qui
 circa templum versantur, tum soluta oratione, tum
 ligata, futura prædicunt. Accedens et Anthia ad Apidem
 procumbit, et, o tu præ diis omnibus, inquit, hominum
 amantissime et erga cunctos hospites misericors, infeli-
 cissimæ nunc mei miserere : verum mihi de Habrocoma
 responsam redde. Si quidem illum adhuc visura sim et
 virum habitura, persistam vivendo : at si is occubuit, me
 quoque præstat tristi hac vita defungi. His dictis, lacri-
 mans templo exit. Interea pueri ante sanam iudentes una
 exclamaverunt :

Anthia Habrocomæ virum suum cito recipiet.

Quibus verbis animus illi redit, deosque precatâ est, sta-
 tumque Alexandriam profecti sunt.

V. Audiverat Polyidi conjux, puellam ab eo amatam ad-
 duci et metuens, ne hospes sibi præferretur, Polyido qui-
 dem nullum verbum fecit, verum secum ipsa consuluit,
 quonam modo eam ulcisceretur, quæ nuptiis insidiari vi-
 debatur. Polyidus cum præfecto Ægypti, quæ facta fue-
 rant, renuntiasset, reliqua ad exercitum pro præfecto
 administrabat. Absente illo, Rhena (hoc Polyidi uxori
 nomen) Anthiam, quæ domi erat, accessit, vestemque
 illi discindit, ac verberibus corpus indigne afficit : o scelus,
 dicens, meisque nuptiis insidiosa, frustra visa es Polyido

κάλλος τοῦτο. Ἰσως μὲν γὰρ πείθειν ληστὰς ἐδόνασθε
καὶ συγκαθεύδειν νεανίσκοις μεθύουσι πολλοῖς· τὴν δὲ
Ῥηναίης εὐνὴν οὐκ ἔβριαις χαίρουσα. Ταῦτ' εἰ-
ποῦσα ἀπέκλιρε τὴν κόμην αὐτῆς καὶ δεσμὰ περιτίθειαι
καὶ παραδούσα οἰκίῃ τινὶ πιστῷ, Κλυτῷ τούνομα,
κελεύει ἐμβιβάζαντα εἰς ναῦν ἀπαγαγόντα εἰς Ἰταλίαν
ἀποδύσθαι πορνοβοσκῶ τὴν Ἀνθείαν. Οὕτω γὰρ, ἔφη,
δυστήρη ἢ καλὴ τῆς ἀφρασίας κόρον λαβεῖν. Ἦγετο
δ' ἡ Ἀνθεία ὑπὸ τοῦ Κλυτοῦ κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη,
καὶ κἀλλος ἐπίβουλον, λέγουσα, ὃ δυστυχῆς εὐμορφία, τί
μοι περμένετε ἐνοχλοῦντα; τί δ' αἴτια πολλῶν κακῶν
μοι γίνεσθε; οὐκ ἤρουν οἱ τάφοι, οἱ φρόνοι, τὰ δεσμὰ,
τὰ ληστήρια, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπ' οἰκήματος στήσομαι καὶ
τὴν μέγρι νῦν Ἀβροκόμη τηρουμένην σωφροσύνην πορνο-
βοσκῶς ἀνγκάσαι με λύειν; Ἄλλ', ὦ δέσποτα, προσ-
καταῦσ' Ἰλαγε τοῖς γόνασι τοῦ Κλυτοῦ, μή μ' ἐπ' ἐκείνην
τὴν τιμωρίαν ἄμα προαγάγῃς, ἀλλ' ἀπόκτεινόν με αὐ-
τό· οὐκ εἴσω πορνοβοσκῶν δεσπότην· σωφρονεῖν, πί-
στευσον, εἰθίμεθα. Ταῦτ' εἶδετο· ἤλθει δ' αὐτὴν ὁ
Κλυτός. Καὶ ἡ μὲν ἀπήγετο εἰς Ἰταλίαν· ἡ δὲ Ῥηναία
Ἰθύνει τῷ Πολυίδῳ λέγει, ὅτι ἀπείδρα ἡ Ἀνθεία, κἀ-
κείνος ἐκ τῶν ἤδη πεπραγμένων ἐπίστευσεν αὐτῇ.
Ἦ δ' Ἀνθεία κατήχθη μὲν εἰς Τάραντα, πόλιν τῆς
Ἰταλίας. Ἰσταῖθα δὲ ὁ Κλυτός, διδοικῶς τὰς τῆς
Ῥηναίης ἐπιτολὰς, ἀποδίδεται αὐτὴν πορνοβοσκῶ.
Ὁ δ' ἴδὼν κἀλλος, ἴδων οὕτω πρότερον ἐτεθέατο, μέγα
κέρδος εἶεν τὴν παιδα ἐνόμιζε, καὶ ἡμέραις μὲν τισιν
αὐτὴν ἀνελάμβανεν ἐκ τοῦ πλοῦ κεκμηκυῖαν καὶ ἐκ τῶν
ὑπὸ τῆς Ῥηναίης βρασάνων· ὁ δὲ Κλυτός ἦεν εἰς Ἀλε-
ξάνδρειαν καὶ τὰ πραχθέντα ἐμήνουσε τῇ Ῥηναίᾳ.

Γ'. Ὁ δ' Ἰππόθους διανύσας τὸν πλοῦν κατήχθη
μὲν εἰς Σικελίαν, οὐκ εἰς Συρακούσας δὲ, ἀλλ' εἰς Ταυ-
ρομένιον καὶ ἐξήκει κειρὸν, δι' ὃ τὰ ἐπιτήδεια ἔχει.
Τῷ δ' Ἀβροκόμῳ ἐν Συρακούσαις, ὡς χρόνος πολὺς
ἔγένετο, ἀθυμία ἱμῖσται καὶ ἀπορία δεινὴ, ὅτι μὴδ'
Ἀνθείαν εὐρίσκοι, μὴδ' εἰς τὴν πατρίδα ἀνασώζοιτο.
Διέφρω οὖν ἀποπλεύσας ἐκ Σικελίας εἰς Ἰταλίαν ἀνελ-
θεῖν κἀκείθεν, εἰ μὴδὲν εὐρίσκοι τῶν ζητουμένων, εἰς
Ἐφῆσον πλεύσει πλοῦν δυστυχῇ. Ἦδη δὲ καὶ οἱ γο-
νεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Ἐφέσιοι πάντες ἐν πολλῷ πένθει
ἦσαν, ὅτι ἀγγέλου παρ' αὐτῶν ἀφγμένους, οὔτε γραμ-
μάτων ἀπίπεμπου δὲ πανταχοῦ τοὺς ἀναζητήροντας.
Ἦπ' ἀθυμία δὲ καὶ γέρας οὐ δυναθέντας ἀντιχεῖν οἱ
γονεῖς ἑκάτερον, ἑαυτοὺς εἰρήγαγον τοῦ βίου. Καὶ ὁ
μὲν Ἀβροκόμης ἔειπεν τὴν ἐπ' Ἰταλίας ὁδόν· ὁ δὲ Λεύκων
καὶ ἡ Ῥόδη, οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀβροκόμου καὶ τῆς
Ἀνθείας, τεθηγότες αὐτοῖς ἐν Ξάνθῳ τοῦ δεσπότην καὶ
τὸν κληῖρον (ἦν δὲ πολλὸς) ἐκείνοισι καταλιπόντες, διέ-
γμισαν εἰς Ἐφῆσον πλεῖν, ὡς ἦδη μὲν αὐτοῖς τῶν
δεσποτῶν σεσωσμένων, ἱκανῶς δὲ τῆς κατὰ τὴν ἀπο-
δημίαν συμφορᾶς πεπειραμένοι. Ἐνθήμενοι δὲ πάντα
τὰ αὐτῶν νηὶ ἀνήγοντο εἰς Ἐφῆσον, καὶ ἡμέραις τ' οὐ
πολλὰς διαβύσαντες τὸν πλοῦν ἦσαν εἰς Ῥόδον, κἀκεῖ
αὐθιγγεῖς, ὅτι οὐδέπω μὲν Ἀβροκόμης καὶ Ἀνθεία αὐ-

pulchra : non hæc tibi forma proderit quidquam, fortasse
enim latrones exorare potuisti, atque ebriis concumbere
adolescentibus, Rhænaræ lectum non impune vitialis. Cum
hæc dixisset, defonsam vinculamque famulo cuidam fido
trahit, Clyto nomen, jubetque, impositam navī in Italiam
deportet et vendat lenoni. Ita enim, ait, poteris, quas
pulchra sis, libidinem explere. Ducebatur a Clyto An-
thia fletus et queribunda voce dicens, o infelix et ubique
insidias mihi faciens forma, cur, molestiis et calamitatibus
me afficiens, semper mihi ades? quid es tot malorum causa?
Non sepulcra, cædes, vincula, latrones satis erant, nisi et
corpus prostituere adigar, et servatam Habrocomæ huc
usque pudicitiam leno cogat in propatulo habere? At tu,
here, Clyti genibus advoluta dicebat, no me ad illud sup-
plicium ducas, sed ipso occide. Non lenonem dominum
feram : bene et pudice, crede mihi, vivere soleo. Hæc
precantem Clytus miserabatur. Dum illa in Italiam au-
ferretur, Rhænaræ advenienti Polyido narrat, aufugisse An-
thiam; qui ob ea, quæ facta fuerant, facile fidem adhi-
bit. Anthia Tarentum deducta Italiæ urbem, ibi a Clyto,
Rhænaræ mandata reverito, lenoni venditur. Is formam
egregiam nec visam ante miratus, magno sibi puellam lucro
futuram existimans, per aliquot dies illam curando refecit,
et navigatione et verberibus Rhænaræ sessam. Clytus, ut
Alexandriam venit, de his, quæ facta fuerant, certiozem
fecit Rhænaræ.

VI. Hippothous vero ex navigatione descendit in Sici-
liam, non Syracusis, sed Tauromenii, quærebaturque occa-
sionem, qua sibi necessaria pararet. Habrocomen, post-
quam diu fuerat Syracusis, moeror et anxietas ingens inces-
sit, quod neque Anthiam inveniat, nec se domum saluum
recipiat. Statuit igitur e Sicilia in Italiam transire, ibique
si nihil eorum, quæ quærebat, inveniret, Ephesum infeli-
cem navigationem dirigere. Jam diu parentes eorum et
Ephesii omnes in multo luctu fuerant, nec nuntio nec li-
teris acceptis. Miserant ad perquirendum ubique; eumque
ob moerorem et senium durare non possent parentes utrius-
que, vitam sibi ipsi ademerunt. Dum Habrocomes in
Italiam iter faciebat, Leucon et Rhoda, sodales Habrocomæ
et Anthiæ, cum Xanthi mortuus illis herus hereditariam,
quæ magna erat, reliquisset, Ephesum redire statuerunt,
quasi heri salvi jam essent, ipsi satis superque arumnarum
peregre passi. Omnibus navī impositis, Ephesum ituri solent,
ac paucorum dierum navigatione Rhodium pervenere; ubi
certiores facti, Habrocomen et Anthiam nequaquam salvos

ζῶντο, τεύχεσσι δ' αὐτῶν εἰ πατέρες, διέγωνται εἰς Ἐφεσον μὴ κατελθεῖν, χρόνῳ δὲ τινι ἐκεῖ γενέσθαι, μέγας οὖν τι περὶ τῶν δεσποτῶν πύθονται.

Ζ'. Ὁ δὲ πορνοβοσκὸς, ὃ τὴν Ἄνθειαν ἀνηγάμενος, 6 χρόνῳ διεθλόντος ἀνάγκασεν αὐτὴν οἰαήματος προσεστάναι. Καὶ δὴ κοσμήσας καλῶ μὲν ἐσθῆτι, πολλῶν δὲ χρυσῶν, ἦγεν ὡς προσηγομένην τέχνης· ἢ δὲ μέγα ἀνακωκώσασα, φῶ μοι τῶν κακῶν, εἶπεν, οὐχ ἱκαναὶ γὰρ αἱ πρότερον συμφοραὶ, τὰ δεσπῆ, τὰ ληστήρια, 10 ἀλλ' εἴ τι καὶ πορνεύειν ἀναγκάζομαι; ὃ κάλλος δικαίως ἕθρισμένον, τί γὰρ ἡμῖν ἀκαίρως παραμένεις; Ἄλλὰ τί ταῦτα θρηνοῖ καὶ οὐχ εὐρίσκω τινὰ μηχανὴν, δι' ἧς φυλάξω τὴν μέχρι νῦν σωφροσύνην τετηρημένην; Ταῦτα λέγουσα ἦγετο ἐπὶ τὸ οἶκμα τοῦ πορνοβοσκῶ 15 τὰ μὲν δευμένον θαρρεῖν, τὰ δ' ἀπειλοῦντος. Ὡς δ' ἦλλε καὶ πρόεστη, πλῆθος ἐπέβρι τῶν τεθαυμακῶτων τὸ κάλλος· οἳ τε πολλοὶ ἦσαν ἔτοιμοι ἀργύριον κατατίθεσθαι τῆς ἐπιθυμίας. Ἢ δ' ἐν ἀμηχανῶν γενομένη 20 κακῶν, εὐρίσκει τέχνην ἀποφυγῆς· κίπτει μὲν γὰρ εἰς γῆν καὶ παρείται τὸ σῶμα καὶ ἐμιμῆτο τοὺς νοσοῦντας τὴν ἐκ θεῶν καλοῦμένην νόσον· ἦν δὲ τῶν παρόντων ἕλεος ἅμα καὶ φόβος καὶ τοῦ μὲν ἐπιθυμῶν συναυτίας ἀπείχοντο, ἰοεράπειον δὲ τὴν Ἄνθειαν· ὃ δὲ πορνο- 25 βοσκὸς συνείε οἱ κακῶν ἀγεγόναι καὶ νομίσας ἀληθῶς νοσεῖν τὴν κόρην, ἦγεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ κατέκλινέ τι καὶ ἰοεράπειος, καὶ ὡς ἔδοξεν ἐν αὐτῆς γεγονέναι, ἀναπυθάνετο τὴν αἰτίαν τῆς νόσου. Ἢ δ' Ἄνθεια, καὶ πρότερον, ἔφη, δέσποτα, εἰπεῖν πρὸς σε ἰδοῦλόμην τὴν 30 συμφορὰν τὴν ἐμὴν καὶ δηγήσασθαι τὰ συμβάντα, ἀλλ' ἀπέκρυπτον αἰδομένη· νυνὶ δ' οὐδὲν χαλεπὸν εἰπεῖν πρὸς σέ, πάντ' ἤδη μεμαθηκότα τὰ κατ' ἐμέ. Παις ἐγ' οὖσα, ἐν ἑορτῇ καὶ παννυχίδι ἀποπλανηθεῖσα τῶν ἐμαυτῆς, ἔκον πρὸς τινὰ τάφον ἀνδρὸς νεωστὶ 35 τεθηκότος· κἀνταῦθ' ἐβάνη μοί τις ἀναθρῶν ἐκ τοῦ τάφου καὶ κατέχειν ἐπειράτο· ἐγὼ δ' ἀπέφυγον καὶ ἐβόων· ὃ δ' ἀνθρωπος ἦν μὲν δευθῆναι φοβερός, φωνὴν δὲ πολλῶν εἶχε χαλεπωτέραν· καὶ τέλος ἡμέρα μὲν ἦδη ἐγένετο· ἀρεῖς δὲ με ἐπληξεί τε κατὰ τοῦ στήθους, καὶ νόσον ταύτην ἔλεγεν ἐμβαλεθῆναι. Ἐκειδὲν ἀρξα- 40 μένη ἄλλοι' ἄλλως ὑπὸ τῆς συμφορᾶς κατέχομαι. Ἄλλὰ εἶομαι σου, δέσποτα, μηδὲν μοι χαλεπῆνης· οὐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἰτία. Δυνήση γάρ με ἀποδόσθαι καὶ μηδὲν ἀπολέσαι τῆς δοθείσης τιμῆς. Ἀκούσας ὁ πορνοβοσκὸς ἠνίατο μὲν, συνεγίνωσκε δ' αὐτῇ, ὡς οὐχ 45 ἐκούση ταῦτα πασχούση.

Η'. Καὶ ἡ μὲν ἰοεραπέυετο ὡς νοσοῦσα παρὰ τῷ πορνοβοσκῷ· ὃ δ' Ἀβροκόμης ἀπὸ τῆς Σικελίας ἐπανα- 50 χθεὶς, καταίρει μὲν εἰς Νουκέριον τῆς Ἰταλίας· ἀπορία δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἀμηχανῶν ὃ τι ποιήσει, τὰ μὲν πρῶτα περιφέρει τὴν Ἄνθειαν ζητῶν· αὕτη γὰρ ἦν αὐτῷ τοῦ βίου παντὸς καὶ τῆς κλίνης ἡ ἰπὸθεσις· ὡς δ' οὐδὲν ὑβρίσκειν, ἦν γὰρ ἐν Γάραντι ἡ κόρη παρὰ τῷ 55 πορνοβοσκῷ, αὐτὸν ἀπειμίσθασε τοῖς τοῦς λίθους ἐργαζομένοις. Καὶ ἦν αὐτῷ τὸ ἔργον ἐπίπονον, οὐ γὰρ

esse, ac parentes eorum mortuos, constituerunt Ephesum non accedere, sed illic aliquantum morari donec aliquid de heris resciverint.

VII. Leno, qui Anthiam emerat, postremo quartus gratia prostare coëgit et pulchra veste multoque auro ornata, prostituendam in lustrum ducebat; illa sublata voce ejulans, Elie me miseram! inquit, non sal erant præterita infortunia, vincula, latrones, nisi et ad merendum corpore adigeret? O formam contumeliose merito habitam, cur enim remanes intempestiva? Sed quid ego srens non comentum aliquod molior, quo servatam huc usque pudicitiam custodiam? Hæc dicens ad lenonis stabulum ducebatur, qui nunc bono esse animo hortabatur, nunc addebat minas. Ut venit et prostulit, multitudo conflavit formam mirantium, multique pretium libidinis dare parati erant, cum illa, in malo ineluctabili se videns, effugū artem excogitavit. Subito concidit, artus remittuntur languidi ac velut resoluti, imitaturque correptos morbo, quem ceu divinitus immissum sacrum et divinum vocant. Qui aderant, misericordia pariter et metu affecti, concumbendi desiderio se abstinentes, Anthiam opem ferunt. Leno, quale sibi infortunium acciderit, intelligens, ac vere ægrotare puellam credens, domum subduxit, depositamque curare instituit. Ubi visus est sui compos facta, quaerit ab ea morbi causam. Quæ, et ante, dixit, hee, calamitatem tibi meam et omnia quæ inciderunt, narrare volui, sed præ verecundia celavi; nunc, cum omnium ad me pertinentium certior sis, jam non pudet dicere. Dum essem admodum parvula, ac festum et pervigilium ageretur, a meis evagata ad tumulum perveni hominis novissime mortui. Ibi quidam mihi e tumulo exsilens apparuit, qui prehendere conabatur. Aufugi ego clamitans: terribilis homini aspectus, vox etiam atrocior. Tandem, ut illic, abire me sivit, ac pectus meum percensit, dicens, se hunc mihi morbum immisisse. Exinde me id malum invasit, quod me varie diversis temporibus cruciat. Sed obsecro, hee, ne succenseas mihi: non enim hoc factum culpa mea: vendere me poteris, nec quidquam de pretio perdere. Leno, id ægro fereus, puella: tamen ignovit, utpote non huic libenter passæ.

VIII. Dum illam, quam ægrotare putabat, leno curabat, Habrocomes Sicilia profectus ad Nuceriam Italie desertur, inops consilii, quomodo victum quæreret. Primum circuire investigando Anthiam, quæ illi et vitæ universæ et errorum causa fuerat. Cum eam non inveniret, erat enim puella Tarenti in domo lenonis, operam suam locavit lapidibus, molestum sane opus corpori gravibus durisque laboribus inassuetu. Ager sæpe suas fortunas deplorans, eu, Anthia, dixit, Ius Habrocomes, opifex laboriosissimæ

συνέβηστο τὸ σῶμα οὐδ' αὐτὸν ὑποβάλλειν ἔργοις εὐ-
 τύναις καὶ σκληροῖς· δέικετο δὲ πονήριος καὶ πολλάκις
 κατοδουρήμενος τὴν αὐτοῦ τύχην, ἰδοὺ, φησὶν, Ἄνθεια,
 ὁ σὸς Ἄβροκόμης ἐργάτης τέχνης πονήρας καὶ τὸ σῶμα
 5 ὑποτίθεικα δουλείῃ· καὶ εἰ μὲν εἶρόν τινα ἐλπίδα εὐ-
 ρήσειν σέ τι καὶ τοῦ λοιποῦ συγκαταβιώσεσθαι, τοῦτο
 πάντων ἂν τῶν δεινῶν με παραμυθεῖτο· νοῦν δ' ἴσως
 κἀγὼ ὁ δυστυχὴς εἰς κενὰ καὶ ἀνόνητα πονῶ καὶ σὺ που
 10 τίνηνκα; πόθω τῇ πρὸς Ἄβροκόμην. Πείσεται γάρ,
 10 φίλτατε, ὡς οὐκ ἂν ποτ' οὐδ' ἀποθανοῦσα ἐκλάθοί μου.
 Καὶ ὁ μὲν ταῦτ' ὠδύρετο καὶ τοὺς πόρους ἔφερεν ἀλ-
 γαιῶδες· τῇ δ' Ἄνθεια ὄναρ ἐπέστη ἐν Τάραντι κοιμη-
 μένη· ἔδοκει μὲν αὐτὴν εἶναι μεθ' Ἄβροκόμου, καλὴν
 οὖσαν μετ' ἑκείνου καλοῦ καὶ τὸν πρῶτον εἶναι τοῦ
 15 ἔρωτος αὐτοῖς χρόνον· φησὶναι δὲ τιν' ἄλλην γυναῖκα
 καλὴν καὶ ἀρεσκίην αὐτῆς τὸν Ἄβροκόμην· καὶ τέλος
 ἀναδοῦντος καὶ καλυόντος ὄμομασί, ἐκναστήναί τε
 καὶ παύσασθαι τὸ ὄναρ. Ταῦθ' ὡς ἔδοξεν ἰδεῖν, εὐθύς
 20 μὲν ἀνίσταί τε καὶ ἀνεβρήνησε καὶ ἀληθῆ τὰ δρῶνεντα
 20 ἑόμαζεν· οἴμοι τῶν κακῶν, λέγουσα, ἐγὼ μὲν καὶ πό-
 νους ὑπολένω πάντας καὶ ποικίλων πειρώμαι ἢ δυσ-
 τυχεῖ συμφορῶν καὶ τέχνας σωφροσύνης ὑπὲρ γυναῖκα
 εὐρέτικῃ Ἄβροκόμῃ· σοὶ δ' ἴσως ἄλλη που δίδονται
 καλῆ· ταῦτα γάρ μοι σημαίνει τὰ ὄνειρατα. Τί οὖν
 25 εἶπες; τί δ' ἔμαυτην λυπῶ; κάλλιον οὖν ἀπολέσθαι
 καὶ ἀπαλλαγῆναι τοῦ πονήρου τούτου βίου, ἀπαλα-
 γῆναι δὲ (καὶ) τῆς ἀπειροῦς ταύτης καὶ ἐπισφαλῶς
 δουλείας. Ἄβροκόμης μὲν εἰ καὶ τοὺς ὄρκους παρα-
 βέβηκε, μηδὲν εἰ θεοὶ τιμωρήσονται τοῦτον· ἴσως
 30 ἀνάγκη τι εἰργασταί· ἔμοι δ' ἀποθανεῖν καλῶς ἔχει
 σωφροσύνη. Ταῦτ' ἔλεγε θρηνοῦσα καὶ μηχανῆν
 ἰζήτει τελευτῆς.

Θ'. Ὁ δ' Ἰππόθοος ὁ Περίνθιος ἐν τῷ Ταυρομενίῳ
 τὰ μὲν πρῶτα διῆγε πονήριος ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων·
 35 χρόνον δὲ προϊόντος ἠράσθη πρεσβυτεῖς αὐτοῦ καὶ ἔγχετό
 ὁ ἐπ' ἀνάγκης τῆς κατὰ τὴν ἀπορίαν τὴν πρεσβυτιῆν καὶ
 ἄλιγῃ συγγινόμενος χρόνῳ, ἀποθανούσης αὐτῆς, πλοῦτόν
 τε διαδέχεται κολλῶν καὶ εὐδαιμονίαν· πολλὴ μὲν οἰκετῶν
 παραπομπή, πολλὴ δὲ τῶν ἐσθίων ὑπαρχίς καὶ σκευῶν
 40 πολυτέλεια. Διέγωα δὲ πλεῦσαι μὲν εἰς Ἰταλίαν,
 ἀνήσασθαι δ' οἰκέτας ὀραίους καὶ θεραπείνας καὶ ἄλλην
 σκευῶν περιβολὴν, ὅση γένοιτο ἂν ἀνδρὶ εὐδαιμόνι·
 ἐμίσηντο δ' αἰεὶ τοῦ Ἄβροκόμου καὶ τοῦτον ἀνευρεῖν
 45 ἔβριτο, περὶ πολλοῦ ποιούμενος κοινωῆσαι τ' αὐτῷ
 45 τοῦ βίου παντός καὶ τῶν κτημάτων. Καὶ ὁ μὲν ἐπεν-
 αχθεῖς κατῆρεν εἰς Ἰταλίαν· εἶπετο δ' αὐτῷ μετράχιον
 τῶν ἐν Σικελίᾳ εὐγεγονότων, Κλεισιθένης τούνομα, καὶ
 πῶσιν μετῆγε τῶν Ἰπποθίου κτημάτων, καλῶς ἴδν.
 Ὁ δὲ πορευθεὶς ἄρ' ἔβη τῆς Ἄνθειας ὑγαίνειν δο-
 50 κῆρας, ἐνενοῦθ' ὅπως αὐτὴν ἀποδώσειται, καὶ ὅτ'
 50 προήεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τοῖς ὀνησομένοις
 ἐπιδείξει. Ἐν τούτῳ δ' ὁ Ἰππόθοος περιήει τὴν
 πόλιν τῆς Τάραντας, εἰ τι καλὸν, ἀνήσασθαι ζητῶν· καὶ
 55 βρῆ τὴν Ἄνθειαν καὶ γνωρίζει καὶ ἐπὶ τῷ συμβάντι

artis corpus in servitutum dedi. At si spem saltem ha-
 berem, te inveniendi, vivendique tecum quod superest,
 omnium hoc mihi esset malorum solatium. Nunc et ego
 forsitan infelix inanibus et nil profuturis laboribus me ma-
 cero, tuque usquam interisti Habrocomæ desiderio; credo
 enim, anime mi, nunquam nec mortuam te mei oblitam
 esse. Illa ille querebatur, labores misere sustinens,
 dum Tarenti somnium Anthiæ visum est: ipsa enim
 sibi videbatur dormire cum Habrocoma, formosa cum
 formoso, idque sibi esse amoris mutui initium. Tum pul-
 chra quaedam femina visa est Habrocomen ab ipsa abstra-
 here; illoque clamante et nomine se vocante, somnium
 evanuisse. Hac quum videre se putaret confestim sur-
 rexit, ac vera esse, quam viderat, existimans, sicut, heu
 me miseram! inquit, labores et omnia generis infortunia
 patior, consiliaque et artes servandæ pudicitia excoquito,
 dum tibi forsitan alla mulier pulchra visa est, Habrocoma,
 quod mihi insomnia significant. Quid etiamnum vivo?
 cur me dolore conficio? pulcherrimum certe mori, ac
 simul infelici vita et indecora hacce et periculosa ser-
 vitute liberari. Habrocomen, si quid pejeravit, non ul-
 ciscantur dii, necessitate forsitan coactum; me vero pudicam
 mori omnino decet. Hac illa cum lacrimis quæta, mo-
 dum quærebat se interimendi.

IX. Interea Hippothous Perinthius Tauromenit primum
 quidem inopia laboravit: deinde dives anus amore ejus
 capta est quam duxit uxorem, inopia coactus, et per
 breve tempus cum illa vixit et, illa mortua, heres sit
 illi magnarum divitiarum et rerum omnium. Servorum
 magnus comitatus, multa vestis, et laeta et magnifica
 suppellex non deerant. Statuit igitur in Italiam navigare,
 servos et anillas forma luculenta emere, reliquumque
 cultum parare, qualem habere virum divitem deceat.
 Habrocomen subinde recordatus invenire optabat, id per-
 magni existimans, si vitam omnino et divitias communes
 cum eo haberet. In Italiam devenitur, atque una illum
 e Sicilia secutus ingenuus ac formosus adolescentulus,
 Clisithenes nomine, fortunarum omnium socius et participes.
 Leno, cum Anthia convalescere jam videretur, cogitabat
 quomodo illam venditurus esset et venalem in forum pro-
 duxit et emituris ostendit; cum forte Hippothous, Ta-
 rentum pererrans, pulchrum quid ad emendum quæretus,
 Anthiam videt et agnoscit. Percussit illico animum ea

καταπλήσσειται καὶ πολλὰ πρὸς αὐτὸν ἐλογίζετο· οὐχ
 αὕτη ἡ κόρη, ἣν ἐγὼ ποτ' ἐν Αἰγύπτῳ τιμωρῶν τῷ
 Ἀγχιάλου φόνῳ, εἰς τάφρον κατώρυξα καὶ κύνας αὐτῆς
 συγκαθεύειν; τίς οὖν ἡ μεταβολή; πῶς δὲ σώζεται; τίς
 5 ἢ ἐκ τῆς τάφρου φυγή; τίς ἡ παράλογος σωτηρία;
 Εἰπὼν ταῦτα προσῆλθεν, ὡς ὠνήσασθαι θέλων, καὶ
 παραστάς αὐτῆ, ὡς κόρη, ἔφησεν, Αἴγυπτον οὐκ οἶδας;
 οὐδὲ λησταῖς ἐν Αἰγύπτῳ περιπέπτωκας; οὐδ' ἄλλο τι
 ἐν ἐκείνῃ τῇ γῇ πέπονθας δεινόν; εἰπέ θαρσοῦσα, γνωρίζω
 10 γάρ σε ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ. Αἴγυπτον ἀκούσασα καὶ
 ἀναμνησθεῖσα Ἀγχιάλου καὶ τοῦ ληστηρίου καὶ τῆς τά-
 φρου, ἀνώμωξέ τι καὶ ἀνωδύρατο· ἀποελέφασα δ' εἰς
 τὸν Ἰππόθου, (ἐγνώρισε δ' αὐτὸν οὐδαμῶς,) πέπονθα,
 φησὶν, ἐν Αἰγύπτῳ πολλὰ, ὡς ξένη, καὶ δεινὰ, ὅστις
 15 ποτ' ὦν τυγχάνεις, καὶ λησταῖς περιπέπτωκα· ἀλλὰ σὺ
 πῶς, εἰπέ, γνωρίζεις τὰ ἐμὰ ἐπιτήματα; πόθεν δ' εἶ-
 δέναι λέγεις ἐμὰ τὴν δυστυχίῃ; διαδόχητ' μὲν [γάρ] καὶ
 ἔνδοξα πεπόνθαμεν, ἀλλὰ σὺ οὐ γινώσκω τὸ σύνολον.
 Ἀκούσας δ' Ἰππόθου καὶ μᾶλλον, εἰς ὧν ἔλεγεν
 20 ἀνωδύρατος αὐτὴν, τότε μὲν ἤσυχον ἤγαγεν, ὠνησά-
 μενος δ' αὐτὴν παρὰ τοῦ πορνοβοσκῶ ἄγει πρὸς ἑαυτὸν
 καὶ θαρρεῖν παρακελεύεται καὶ ὅστις ἦν λέγει καὶ τῶν ἐν
 Αἰγύπτῳ γενομένων ἀναμνησθεῖσκει καὶ τὸν ἑαυτοῦ
 πλοῦτον διηγείται καὶ τὴν φυγὴν. Ἢ δ' ἤπειτο ἀν-
 25 γνώμην ἔχειν καὶ αὐτῷ ἀντιδιηγείτο ὅτι Ἀγχιάλου
 ἀπέκτεινε μὴ σωφρονοῦντα καὶ τὴν τάφρον καὶ τὸν
 Ἀμφινόμον καὶ τὴν τῶν κυνῶν πραότητα, καὶ τὴν σωτη-
 ρίαν διηγείται. Κατωκτεῖραν αὐτὴν δ' Ἰππόθου καὶ
 30 ἥτις μὲν ἦν, ἐπέπυστο οὐδέπω, ἐκ δὲ τῆς καθήμερινῆς
 σὺν τῇ κόρῃ διαίτης εἰς ἐπιθυμίαν Ἀνθείας καὶ Ἰπ-
 πόθου ἔρχεται καὶ συνελθεῖν ἐβούλετο καὶ πολλὰ
 ὑπισχεῖται αὐτῇ. Ἢ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἀντέλεγεν
 αὐτῷ, ἀνάξια εἶναι λέγουσα εὐνῆς δεσποτικῆς τέλος δὲ,
 ὡς ἐπέκειτο Ἰππόθου, οὐκέτ' ἔχουσα ὅ τι ποιήσεις,
 35 κάλλιον εἶναι νομίζουσα εἰπεῖν πάντ' αὐτῷ τὰ ἀπόρ-
 ρητα ἢ παραβῆναι τὰς πρὸς Ἀβροκόμην συνθήκας,
 λέγει τὸν Ἀβροκόμην, τὴν Ἐφεσον, τὸν ἔρωτα, τοὺς
 ἔρκους, τὰς συμφοράς, τὰ ληστήρια καὶ συνεχῆς Ἀβρο-
 κόμην ἀνωδύρατο· ὁ δ' Ἰππόθου ἀκούσας ὅτι τ' Ἀνθεία
 40 εἶη καὶ ὅτι γυνὴ τοῦ πάντων αὐτῷ φιλότατου, ἀσπά-
 ζεται τ' αὐτὴν καὶ εὐθυμείν παρακάλει καὶ τὴν αὐτοῦ
 πρὸς Ἀβροκόμην φιλίαν διηγείται. Καὶ τὴν μὲν εἶχεν
 ἐπὶ τῆς οἰκίας, πᾶσαν προσάγων ἐπιμέλειαν, Ἀβρο-
 κόμην αἰδοῦμενος· αὐτὸς δὲ πάντ' ἀντρεύνα, εἰ πο-
 45 τὸν Ἀβροκόμην ἀνεύροι.

Γ'. Ὁ δ' Ἀβροκόμης τὰ μὲν πρῶτα ἐπιπόνως ἐν τῷ
 Νουκερίῳ εἰργάζετο, τελευταῖον δὲ, οὐκέτι φέρων τοὺς
 κόπους, δίγνω νέως ἐπιθὰς εἰς Ἐφεσον ἀνάγεσθαι·
 καὶ ὁ μὲν νύκτωρ κατελθὼν ἐπὶ θάλασσαν, ἐπιτυγχάνει
 10 πλοῖῳ ἀναγομένῳ καὶ ἐπιθὰς ἔπλει τὴν ἐπὶ Σικελίαν
 πάλιν ὡς ἐκείθεν ἐπὶ Κρήτην τε καὶ Κύπρον καὶ Ῥόδον
 ἀφιζόμενος κἀκεῖθεν εἰς Ἐφεσον γενεσόμενος· ἤλπιζε
 δ' ἐν τῷ μακρῷ πλοῦ καὶ περὶ Ἀνθείας τι πυθίσθαι.
 Καὶ ὁ μὲν ὀλίγα ἔχων τὰ ἐπιτήδεια ἀναγόμενος καὶ

res, nullaque secum reputabat. Nonne haec est puella,
 quam ego quondam in Aegypto, Anchiali necem ulciscens,
 fossa obrui jussi cum canibus inclusam? Quae transformatio?
 quomodo servata fuit? quod e fossa effugium? quae inopi-
 nata incolumitas? His dictis, ut emiurus accedit, atque
 adstans: nostine Aegyptum, puella? nonne ibi in latrones
 incidisti? nonne aliud ibi passa es malum? Ne timeas haec di-
 cere: nam te illic novi. Aegyptum audiens, Anchiali et
 latrosuum et fossae memor, suspirans et ingemiscens Hippo-
 thoum intuetur, haud agnoscens. Et, multa, inquit, o
 hospes, quisquis es, in Aegypto passa sum et gravia, in-
 cidique in latrones. At tu dic, quaeo, quomodo res meas
 nosti? unde me miseram te nosse ais? Clara quidem et
 fama vulgata mala toleravi, sed nequaquam te novi. His
 auditis, magis etiam ex quibus dicebat, Hippothous illam
 agnoscens, tunc quidem nihil addens, eam a leonoe
 domum abducit, bonoque caso animo jubet et quis ipse sit
 et quae in Aegypto acciderant memorat, et opes et fugam
 narrat. Illa, ut sibi ignoscat, precator et a se occisum
 Anchialum fatetur, vitium offerentem; ac fossam, Am-
 phinomon, canumque mansuetudinem, effugiumque nar-
 rat. Puellae misertus est Hippothous; nondum autem
 audiverat quamnam esset; verum ex quotidiana cum Anthia
 consuetudine, ejus amore flagrare cepit et cum illa con-
 suetudinem habere cupiens, multis eam promissis sollici-
 tabat; abnuere illa primum, se non dignam herili lecto
 dicens; tandem instanti Hippothoo, cum nil aliud suppe-
 teret, satiusque esse ducens, omnia vel arcana prodere,
 quam datam Habrocomae fidem solvere, de Habrocoma
 narrat omnia, et Ephesum et amorem et jusjurandum et
 infortunia, praevidones et perpetuo Habrocomen descebat.
 Hippothous, ut audivit Anthiam illam esse, amici sui
 summi uxorem, amplexatur, ac bono esse animo jubet,
 suam eum Habrocoma amicitiam narrans. Illam domi
 habuit, omniique cura prosecutus est Habrocomen reverens,
 omniaque investigavit, sicubi Habrocomen inveniret.

X. Habrocomes primum Nuceriae agrae victum in opere
 faciundo exercebat; tandem labores non amplius ferre
 valens, conscensa nave statuit Ephesum proficisci. Non tu
 mare accedens, navem nactus, quae deducebatur, in Sici-
 liam iterum navigavit, ut inde Cretam, Cyprum, et Rho-
 dum tandemque Ephesum perveniret. Sperabat et in longa
 navigatione se aliquid de Anthia auditurum. Cum parvo
 igitur commatu profectus et prospera navigatione usus in

διανύσας τὸν πλοῦν, τὰ μὲν πρῶτα ἐπὶ τῆς Σικελίας
 ἔρχεται καὶ εὐρίσκει τὸν πρότερον ξένον τὸν Λιγυαίαν
 ταύνηκότα· ἐπειγέας δ' αὐτῷ χοὰς καὶ πολλὰ καταδα-
 κρύσας, ἀναθίς πάλιν καὶ Κρήτην παρελθὼν, ἐν
 5 Κύπρῳ γενόμενος, ἡμέρας διατρέψας ὀλίγας καὶ εὐξά-
 μανος τῆ πατρίῳ Κυπρίῳ θεῷ, ἀνάγεται καὶ ἕκει εἰς
 10 Ῥόδον· ἐνταῦθα πλεσίον τοῦ λιμένος εἰσφοκίσατο. Καὶ
 ἤδη τ' ἐγγὺς ἴδιντο Ἐφέσου καὶ πάντων αὐτὸν ἐνοία
 τῶν ξεινῶν εἰσπρήχεται, τῆς πατρίδος, τῶν πατέρων,
 15 τῆς Ἀνθείας, τῶν οἰκετῶν· καὶ ἀναστενάξας, φῶ,
 ἔφη, τῶν κεικῶν· εἰς Ἐφεσον ἵξομαι μόνος καὶ πατρά-
 σιν ἐρθεῖσθαι τοῖς ἐμαυτοῦ χωρὶς Ἀνθείας καὶ πλεῦ-
 σμαι πλοῦν ὁ δυστυχῆς κενὸν καὶ διηγῆσθαι διηγῆ-
 ματα ἴσως ἄπιστα, κοινωὸν ὄν πέπονθα οὐκ ἔχων·
 20 ἀλλὰ καρτέρησον, Ἀβροκόμη, καὶ γενόμενος ἐν Ἐφέσῳ
 τοσοῦτον ἐπιβίωσον χρόνον, τάρῳ ἔγειρον τῆ Ἀνθείᾳ
 καὶ ὀρήησον αὐτῇ καὶ χοὰς ἐπένεγμαι καὶ σαυτὸν
 ἤδη παρ' αὐτὴν ἀγε. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ περιεῖτε τὴν πό-
 λιν αἰλῶν, ἀπορία μὲν τῆ κατὰ τὴν Ἀνθειαν, ἀπορία
 25 δὲ τῶν ἐπιτηδείων. Ὁ δὲ Λεύκιον ἐν τούτῳ καὶ
 ἡ Ῥόδη διατρέψοντες ἐν Ῥόδῳ, ἀνάθημα ἀναθεθείκε-
 σαν ἐν τῷ τοῦ Ἥλιου ἱερῷ παρὰ τὴν χρυσαῖν πανοπλίαν,
 ἣν Ἀνθεια καὶ Ἀβροκόμης ἀναθεθείκεσαν· ἀνέθεσαν
 30 στήλην γράμμασι χρυσοῖς γεγραμμένην ὑπὲρ Ἀβροκό-
 35 μου καὶ Ἀνθείας, ἀνεγέγραπτο δὲ καὶ τῶν ἀναθέντων
 τὰ ὀνόματα, ἔ τε Λεύκιον καὶ ἡ Ῥόδη. Ταύτῃ τῇ
 στήλῃ ὁ Ἀβροκόμης ἐπιτυγχάνει, ἐληλύθει δὲ προσεύ-
 ξασθαι τῷ θεῷ. Ἀναγνοὺς οὖν καὶ γνωρίσας τοὺς ἀνα-
 θέτας καὶ τὴν τῶν οἰκετῶν εὐνοίαν, πλεσίον δὲ καὶ τὴν
 40 πανοπλίαν ἰδὼν, μέγα ἀνωδύρητο παρακαθεσθεὶς τῇ
 στήλῃ, ὡ πάντα, ἔλεγε, ἐγὼ δυστυχῆς· ἐπὶ τὸ τέρας
 ἦκω τοῦ βίου καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐμαυτοῦ συμφο-
 ρῶν· ἰδὼ ταύτην μὲν τὴν πανοπλίαν ἐγὼ μετ' Ἀνθείας
 45 ἀνέθηκα καὶ μετ' ἐκείνης ἀποπλεύσας Ῥόδου, ἦκω νῦν
 ἐκείνης οὐκ ἄγων· εἰ δ' αὖτε ἡ στήλη τῶν συνεφόρων
 τῶν ἡμετέρων ὑπὲρ ἀμοτέρων τὸ ἀνάθημα, τίς οὖν
 γένοιται μόνος; ποῦ δὲ τοὺς φιλότατους ἀνέρω; Ταῦθ'
 50 ἰδρῆμι λέγων· καὶ ἐν τούτῳ ἐφίσταται ὁ Λεύκιον καὶ
 ἡ Ῥόδη συνήθως εὐχόμενοι τῷ θεῷ καὶ θεωροῦσι τὸν
 55 Ἀβροκόμη τῇ στήλῃ παρακαθεζόμενον καὶ εἰς τὴν
 πανοπλίαν ἀποδέποντα καὶ γνωρίζουσι μὲν οὐχ, θαυ-
 μάζουσι δὲ, ὅστις ὢν ἀλλοτρίως ἀνάθημα παραμένει.
 Καὶ δὲ ὁ Λεύκιον ἔφη· ὦ μεράκιον, τί βουλόμενος
 ἀναθέμασιν οὐδέ σοι προσήκουσι παρακαθεζόμενος
 60 οὐδὲρ καὶ ἄρηνεις; τί δὲ σοὶ τούτων μέλει; τί δὲ τῶν
 ἐνταῦθ' ἀναγεγραμμένων κοινωὶ σοί; Ἀποκρίνεται
 πρὸς αὐτὸν Ἀβροκόμης· ἐμὰ, φησὶν, ἐμὰ τὰ ἀναθή-
 ματα Λεύκιονος καὶ Ῥόδης, οὐκ ἰδεῖν εὐχομαι μετ'
 65 Ἀνθειαν Ἀβροκόμης ὁ δυστυχῆς. Ἀκούσαντες οἱ
 70 περὶ τοῦ Λεύκιον εὐθὺς μὲν ἀχανεῖς ἐγένοντο· ἀνεγ-
 γόντες δὲ κατὰ μικρὸν, ἐγνώριζον ἐκ τοῦ σχήματος,
 ἐκ τῆς φωνῆς, ἐξ ὧν ἔλεγε, ἐξ ὧν Ἀνθείας ἐμμένητο,
 καὶ πίπτουσι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ τὰ καθ' αὐτοῦ
 75 ἀγγαρεύουσι, τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Συρίαν ἀπὸ Τύρου, τὴν

Siciliam primum venit et veteri hospiti Ægialeo, quem
 mortuum invenit, justa fecit et flevit; tum iterum solvit
 et Cretam præteriens Cyprum venit, ibique aliquot dies
 commoratus, precatusque patriam Cypriorum deam, in
 Rhodum proficiscitur, et illic prope portum divertit. Cum
 jam non longe Epheso abesset, malorum omnium cogitatio
 subit, patriæ, parentum, Anthiæ, sodalium; et ingemis-
 cens, o infortunia, inquit, Ephesum solus redeam et pa-
 rentes me videant absque Anthiâ et inutilem navigationem
 perficiam et res narrem forsâ minime credibiles, conscium
 eorum, quæ passus fuerim, non habens. At dura, Ha-
 brocoma, atque, cum Ephesi fueris, tamdiu vive, donec
 Anthiæ tumulum excites et lacrimas illi ac justa persolvas,
 tum semet ipsi adjungas. His dictis, urbem anatis per-
 errabat, inops consilii, quo Anthiam, quo victum qua-
 reret. Interea Leuco et Rhoda, dum Rhodi morantur,
 donum in Solis templo posuerant, prope aurea arma olim
 fixa ab Habrocoma et Anthia, et titulum addiderant au-
 reis literis inscriptum de Habrocoma et Anthia; neque
 ipsorum deerant nomina, qui statuerant, Leuco et Rhoda.
 Cum in hunc titulum incidisset Habrocomes, venerat enim
 ad supplicandum deo, ac legens perspiceret benevolentiam
 famulorum, qui posuerant, ac prope arma videret, assi-
 dens titulo ingemuit. Heu me omnino, inquit, infelicem!
 ad extremum villæ perveni, atque in recordationem cala-
 mitatum mearum: hanc ecce armaturam ego simul cum
 Anthia dedicavi et cum ea Rhodo profectus, nunc redeo
 illam non adducens: quis autem hic titulus a sodalibus
 nostris de utroque nostrum est positus, quid sium solus?
 ubi assequar mihi egregie caros? Hæc cum lacrimis di-
 centi Leuco et Rhoda adsunt, pro more deo supplicantes.
 Habrocomen titulo assidentem et intuentem arma vident,
 nec noscentes mirantur, quis ita alienis donariis inmo-
 retur. Et Leuco quidem, Quid tibi vis, inquit, adoles-
 cens, donis nihil te attinentibus assidens, lacrimans et in-
 gemiscens? Quid hæc tibi curæ sunt? quid tibi cum his,
 quorum nomina inscripta vides? Habrocomes, mea, re-
 spondit, mea munera sunt Leuconis et Rhodæ, quos cum
 Anthia videre miser ego Habrocomes exopto. Obstupero
 ñ, cum hæc audissent; paulatim ad se redeuntes ex ha-
 bitu, e voce, ex his quæ dixerat et quod Anthiam memo-
 raverat, agnoscentes, ad pedes illius procidunt, quæque
 illis venerant, narrant, a Tyro in Syriam iter, Mantus

Μαντιῶς ὄργην, τὴν ἔκδοσιν, τὴν πρᾶσιν τὴν εἰς Λυκίαν, τὴν τῶν δεσποτῶν τελευτήν, τὴν περιουσίαν, τὴν εἰς Ῥόδον ἀφίξιν· καὶ δὴ παραλαβόντες ἄγουσιν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾧ αὐτοὶ κατήγοντο καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν παραδίδασιν καὶ ἐπεμελοῦντο καὶ ἐθεραπεύοντο καὶ θαρρεῖν περικάλουν· τῷ δ' ἦν οὐδὲν Ἀνθείας τιμιώτερον, ἀλλ' ἐκείνην ἐθρήνει παρ' ἑκαστα.

ΙΑ'. Καὶ δὲ μὲν ἐν Ῥόδῳ διῆγεν μετὰ τῶν συντρόφων, ὅ τι πράξει βουλευόμενος· ὁ δ' Ἰππόθοος διέγνω τὴν Ἀνθειαν ἀγαγεῖν ἀπ' Ἰταλίας εἰς Ἐφεσον, ὡς ἀποδώσῃν τε τοῖς γονεῦσι καὶ περὶ Ἀβροκόμου ἔκει τι πευσόμενος· καὶ δὴ ἐμβαλὼν πάντα τὰ αὐτοῦ εἰς ναῦν μεγάλῃ Ἐφεσίαν, μετὰ τῆς Ἀνθείας ἀνήγετο, καὶ διανύσας μάλ' ἀσμένως τὸν πλοῦν, οὐ πολλαῖς ἡμέραις εἰς Ῥόδον καταίρει νυκτὸς ἐπι κἀναῦθα παράγεται παρὰ τινι πρεσβυτίδι, ἄλθατα τούνομα, πλησίον δὲ τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν τ' Ἀνθειαν ἀνάγει παρὰ τὴν ξένην, καὶ αὐτὸς ἑκαίης μὲν τῆς νυκτὸς ἀνεπαύσατο· τῇ δ' ἔβηξ ἕδη μὲν περὶ τὸν πλοῦν ἐγίνοντο· ἑορτὴ δὲ τις ἤγετο μεγαλοπρεπῆς, δημοσίᾳ τῶν Ῥοδίων ἀγόντων τῷ Ἥλιῳ καὶ πομπή τε καὶ θυσία καὶ πολιτῶν ἑορταζόντων πλήθος. Ἐναῦθα παρήσαν ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδῃ, οὐ τοσοῦτον τῆς ἑορτῆς μεβίζοντες, ὅσον ἀναζητήσουσιν, εἰ τι περὶ Ἀνθείας πύθοντο. Καὶ δὴ ἔκεν ὁ Ἰππόθοος εἰς τὸ ἱερὸν, ἀγων τὴν Ἀνθειαν· ἡ δ' ἀπιδούσα εἰς τὰ ἀναθήματα καὶ ἐν ἀναμνήσει τῶν πρότερον γενομένη, ᾧ τὰ πάντων, ἐρησεν, ἀνθρώπων ἑροῶν Ἥλιε, μόνην ἐμὲ τὴν δυστυχῆ παρελθῶν, πρότερον μὲν ἐν Ῥόδῳ γενομένη, εὐτυχῶς τί σε προσεκύνησιν καὶ θυσίας ἔθυσον μετ' Ἀβροκόμου καὶ εὐδαίμωνι τότε ἰνομιζόμεν· νυνὶ δὲ δούλη μὲν ἀντ' ἐλευθέρως, ἀγχιμάτως δ' ἡ δυστυχῆς ἀντι τῆς μακαρίας καὶ εἰς Ἐφεσον ἔρχομαι μόνη καὶ φανοῦμαι τοῖς οἰκείοις Ἀβροκόμῳ οὐκ ἔχουσα. Ταῦτ' ἔλεγε, καὶ πολλ' ἐπεδάκρυε καὶ δέεται τοῦ Ἰπποθόου ἐπιτρέψαι αὐτῇ τῆς κόμης ἀφελεῖν τῆς αὐτῆς καὶ ἀναθεῖναι τῷ Ἥλιῳ καὶ εὐχασθαί τι περὶ Ἀβροκόμου. Συγγωρεῖ δ' Ἰππόθοος· καὶ ἀποτεμοῦσα τῶν πλοκάμων, ὅσ' ἐδύνατο καὶ ἐπιτηδείου καιροῦ λαβομένη, πάντων ἀπηλλαγμένων, ἀνατίθεισιν ἐπιγράφασα· ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ ΑΒΡΟΚΟΜΟΥ ΑΝΘΕΙΑ ΤΗΝ ΚΟΜΗΝ ΤΩΙ ΘΕΩΙ ΑΝΕΘΗΚΕ. Ταῦτα ποιήσασα καὶ εὐχαμένη ἀπῆγε μετὰ τοῦ Ἰπποθόου.

ΙΒ'. Ὁ δὲ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδῃ τέως ὄντες περὶ τὴν πομπὴν ἐξίστανται τῷ ἱερῷ καὶ βλέπουσι τὰ ἀναθήματα καὶ γνωρίζουσι τῶν δεσποτῶν τὰ ὀνόματα καὶ πρῶτον ἀσπάζονται τὴν κόμην καὶ πολλὰ κατωδύροντο οὕτως ὡς Ἀνθειαν βλέποντες· τελευταῖον δὲ περιήσαν, εἰ που ἀκείνην εὔρειν δυνήσονται· ἡ δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ῥοδίων ἐγνώριζον τὰ ὀνόματα ἐκ τῆς προτέρας ἐπιδημίας, ἀκείνην μὲν τὴν ἡμέραν οὐδὲν ἐβρίσκοντες ἀπηλλάγησαν καὶ τῷ Ἀβροκόμῳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ ὄντα ἐμήνυσαν· ὁ δ' ἔπαθε μὲν τὴν ψυχὴν ἐπι τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος, εὐελπίς δ' ἦν ὡς Ἀνθειαν εὐρήσων.

iram, locatos se et venditos, in Lyciam detectos, domitorum obitum, divitias et reditum Rhodum. Inde domum, ubi habitabant, ducunt, eique rem, quanta illis erat, tradunt, multaque cura famulantur, ut bono sit animo hortantur. Illi nil erat Anthia carius, quam assiduo desebat.

XI. Dum is Rhodi cum sodalibus, quid faciendum sit, deliberat, Hippothous statuit Anthiam ab Italia Ephesum ducere, ut eam parentibus reddat; ibique aliquid de Habrocoma se auditurum sperans, re omni navi cuidam magna Ephesiam imposita, cum Anthia solvit, et admodum secunda navigatione usus, non multos post dies Rhodum noctu appulit, et ibi apud anum Althram nomine prope mare divertit et Anthiam ad hospitem adducit. Ea nocte quievit, insequenti die de navigatione cogitarunt; sed festus is dies Soli publica Rhodiorum magnificentia agebatur. Pompa et sacrificium et civium multorum celebritas. Aderant Leuco et Rhoda non tam publicae laetitiae participes, quam conquisituri, si quid de Anthia audirent, cum Hippothous templum intrat ducens Anthiam. Illa dona respiciens et praetitorum recordata, o Sol, ait, qui humana omnia Intueris, unam me miseram praetereis, quae, cum antehac Rhodi essem, te feliciter adorans, sacra tibi cum Habrocoma feci et tunc beata quidem existimabar, nunc serva pro libera et captiva infelix pro felici Ephesum sola redeo, domesticis me absque Habrocoma ostensura. Haec lacrimans loquitur, obsecratque Hippothoum, ut comae sibi partem abscindere liceat, ac Soli donum ponere, et pro Habrocoma precari. Cum permisisset Hippothous, illa abscindens quod comae poterat, occasionem idoneam nocte, cum nemo adesset, posuit et inscripsit: PRO VINO HABROCOMA ANTHIA COMAE DASC DONUM DEO DEDIT. His peractis cum supplicasset, una cum Hippothoo abiit.

XII. Leuco et Rhoda, qui interim pompam prosequenti fuerant, templum accedunt et munera intuentes, herilia nomina noscunt, ac primum comam salutant, plorantque non secus, ac si Anthiam viderent, ac tandem, sicubi eam invenire possint, conquirunt, cum et Rhodii omnes nosset nomina adolescentum, ex quo primum ibi peregre venerant. Nihil illo die inventientes abiere, et Habrocomen de his, quae in templo erant, certiore faciunt. Ille ob rem inopinatam animo commotus quidem erat sed spei plenus ut Anthiam recuperaret. Insequenti die, cum minimo esset mare tempestivum ad navigandum, Anthia iterum cum

Τῆ δ' ἔζης ἦκεν ἡ Ἀνθεία πάνιν εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τοῦ Ἰππόθου, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πλοῦς, προσκαθίσταται δὲ τοῖς ἀναθήμασιν ἐδάραυ' τε καὶ ἀνέστηεν· ἐν τούτῳ δ' ἐπεισίσαιεν ὁ Λεύκιον καὶ ἡ Ῥόδη τὸν Ἀβροκόμην καταλιπόντες ἔνδον, ἀθύμως ἐπὶ ταῖς αὐτοῖς διακειμένον· ἐλθόντες δ' ὀρώσι τὴν Ἀνθείαν καὶ ἦν μὲν ἔτι ἀγνωστος αὐτοῖς, συμβάλλουσι δὲ πάντα, ἔρωτα, δάκρυα, τὰ ἀναθήματα, τὰ ὄνοματά, τὸ εἶδος. Οὕτως κατὰ βραχὺ ἐγνώρισον αὐτὴν· προσπεσόντες δὲ τοῖς γόνασιν ἕκιντο ἀχανεῖς ἢ δ' ἐκθαυμάζει, τίνας τ' ἦσαν καὶ τί βούλοιντο· οὐ γὰρ ἂν ποτε Λεύκιον καὶ Ῥόδην ἤλπισεν. Οἱ δ' ἐν ἑαυτῶν γενόμενοι, ὡς δάσποινα, ἔρπασαν, Ἀνθεία, ἡμεῖς οἰκέται σοι, Λεύκιον καὶ Ῥόδη, οἱ τῆς ἀποδημίας κοινωνήσαντες καὶ τοῦ λησστηρίου· ἀλλὰ τίς ἐνταῦθ' ἀγεί σε τύχη; θάρσει, δέσποινα, Ἀβροκόμης σώζεται καὶ ἔστιν ἐνταῦθ' αἰεὶ σε θρηψῶν. Ακουσασα ἡ Ἀνθεία ἐξεπλάγη τοῦ λόγου, μόγις δ' ἀνενεγκούσα καὶ γνωρίσασα περιβάλλει τ' αὐτοῦς καὶ ἀσπάζεται καὶ σπρίσασα τὰ καθ' Ἀβροκόμου μὴ μανθάνει.

II. Συνέρρει δ' ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν Ῥοδίων, πυνηνόμενον τὴν Ἀνθείας εὔρεσιν καὶ Ἀβροκόμου· παρῆν δ' ἐν τούτῳ καὶ ὁ Ἰππόθου, ἐγνωρίσθη τε τοῖς περὶ τὸν Λεύκιον καὶ αὐτὸς ἐξέμαθεν εἰ τίνες εἴσι· καὶ ἦν τὰ μὲν ἄλλα ἐν αὐτοῖς ἐπιτηδείως· τὸ δὲ * * * οὐ μνησέτω Ἀβροκόμης ταῦτ' ἐπίσταται· ἔρρεχον δὲ, δις ἔρχον, ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν παρά τινος τῶν Ῥοδίων τὴν τῆς Ἀνθείας εὔρεσιν, διὰ μέσης τῆς πόλεως, βούων Ἀνθεία, εὐκαὶς μεμνηνότε ἔθει καὶ δὴ συντιγγάνει τοῖς περὶ τὴν Ἀνθείαν πρὸς τῆ ἱερῶ τῆς Ἰσίδος· πολλὸ δὲ τῶν Ῥοδίων κλῆθος ἐφίππετο. Ὡς δ' εἶδον ἀλλήλους, εὐθὺς ἀνεγνώρισαν· τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἔβουλοντο εἰ ψυχαί· καὶ περιλαβόντες ἀλλήλους εἰς γῆν καταέβησαν· κατεῖχε δ' αὐτοὺς πολλὰ ἔμα πάθη, ἔξουσι, λύπη, φόβος, ἢ τῶν προτέρων μνήμη, τὸ τῶν μαλλόντων ἕως· ὁ δὲ ἔπμος ὁ Ῥοδίων ἀνευρέθησέ τε καὶ ἀνωλόλυξε, μεγάλην θεὸν ἀνακαλοῦντες τὴν Ἰσιν, πάλιν, λέγοντες, ὀρώμεν Ἀβροκόμην καὶ Ἀνθείαν τοὺς καλοῦς. Οἱ δ' ἀναλαβόντες ἑαυτοὺς, ἐξαναστάντες εἰς τὸ τῆς Ἰσίδος ἱερὸν εἰσῆλθον, σοί, λέγοντες, ὦ μενίσση θεὰ, τὴν ἐπὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν χάριν αἰδόμεν, διὰ σὲ, ὦ πάντων ἡμῶν τιμιωτάτη, ἑαυτοὺς ἀπειλήσαμεν· προὐκυλιόντο τε τοῦ τεμένου καὶ τῶ βωμῶ προσέπιπτον. Καὶ τότε μὲν αὐτοὺς ἀγούσι παρά τὸν Λεύκιον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ὁ Ἰππόθου τὰ αὐτοῦ μεταστράζετο παρά τὸν Λεύκιον, καὶ ἦσαν ἑτοιμοὶ πρὸς τὸν εἰς Ἔφεσον πλοῦν. Ὡς δ' ἔθυσαν ἕκιντες τῆς χάριτος καὶ εὐαγγέθησαν, πολλὰ καὶ ποικίλα παρὰ πάντων τὰ ἐπιθήματα, ὅσα τ' ἔπαθεν ἕκαστος καὶ ὅσα ἔπραξε, παρεξίτηνέ τ' ἐπὶ πολλὸ τὸ συμπόσιον, ὡς αὐτοὺς ἀπολαβόντες χρόνῳ. Ἦκε δὲ νῆξ ἤδη ἐγεγόνει, ἀνεπαύοντο, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὅπως ἔτυχον, Λεύκιον μὲν καὶ Ῥόδην, Ἰππόθου δὲ καὶ τὸ μενίσσιον τὸ ἐκ Σικελίας, τὸ ἀκολουθήσαν εἰς Ἰταλίαν ἰόντι αὐτῶ,

Hippothous ad templum venit et donaris assidens lacrimas et genitus fundebat, cum Leuco et Rhoda ingrediuntur, Habrocoma domi relicto, qui ob hæc eadem anxio et ægro animo erat. Ut Anthiam vident, quam nondum agnoverant, ex omnibus simul conjecturam capientes, amore, lacrimis, donis, nominibus, specieque, brevi eam esseprehendunt, genibusque adlapsi stupentes obmutuere. Illa, quinam essent, quidque vellet, mirari; nunquam enim Leuconem et Rhodam eos esse sperasset. Qui ubi ad se rediere, o hera, inquit, Anthia, nos famuli tui, Leuco et Rhoda, tecum peregrinasti atque una a latronibus capti. Sed quæ te huc duxit fortuna? Bono sis animo, hera, sospes Habrocomes hic loci est te assidue desens. Anthiam percussit illico is sermo, vixque se ipsam colligens, eos agnoscens salutat et amplexatur et accuratissime de Habrocoma sciscitatur.

XIII. Confluxit omnis Rhodiorum multitudo, ut audire inventos Anthiam et Habrocomen. Tum vero accessit etiam Hippothous, innotuitque Leuconi et Rhoda, simul et ipse, quinam essent, certior factus. Ac de reliquo quidem inter eos commode se res habebat; hoc tamen minus, quod necdum ista sciret Habrocomes: itaque confestim domum accurrerunt. Ille interim, postquam ex aliquo Rhodiorum acceperat, inventam esse Anthiam, per mediam urbem velut amens currebat, Anthiam clamans. Occurrit tandem Anthiæ ad eadem Isidis, plurimique Rhodiorum sequebantur. Ubi se mutuo viderunt, statim agnovere, volentibus id utriusque animis et invicem amplexati succidunt genua simul multifaria animi commotione affectis, voluptate, dolore, timore, præteritorum memoria et futurorum metu. Rhodiorum vulgus faustum lætumque acclamant, magnam deam invocantes Isin, ea iterum, dicebant, videmus Habrocomen et Anthiam; eximios forma adolescentes. Illi, ut animus redit, surrexere et Isidis eadem ingressi, tibi, inquit, o maxima dea, gratia pro nostra incolumitate habetur: auxilio tuo, o nobis omnium maxime colenda, nosmet ipsos recepimus. Provoluit sicut ante lucem et ad aram procliderunt ac tandem Leuconis domum ducentur, in quam et Hippothous migravit; paratque ad iter in Ephesum erant. Cum, sacra illo die factis, epulis accubissent, multæ et varix ab omnibus consertæ narrationes, utpote qui longo post tempore iterum conjuncti essent, eorum quæ quisque passus fuerat aut fecerat, protraxerunt convivium; ubi nov accessit, cubant, alii quidem ut cuique oblitit, Leuco vero cum Rhoda, Hippothous cum adolescentulo egregia

ὁ Κλεισθένης ὁ καλός· ἢ δ' Ἄνθεια ἀνεπαύετο μεθ' Ἀβροκόμου.

13 ἸΔ'. Ὡς δ' οἱ μὲν ἄλλοι πάντες κατεκοιμήθησαν, ἤσυχία δ' ἦν ἀκριβής, περιλαβοῦσα ἡ Ἄνθεια τὸν Ἀβροκόμην ἐκλαπεν, ἄνερ, λέγουσα, καὶ δέσποτα, ἀπέληξέ σε πολλὴν γῆν πλανηθεῖσα καὶ θάλασσαν, ληστῶν ἀπειλὰς ἐκφυγούσα καὶ πειρατῶν ἐπιβουλὰς καὶ πορνοδοσκῶν βλάβεις καὶ δισυὰ καὶ τάφρους καὶ ξύλα καὶ φάρμακα καὶ τάφρους· ἀλλ' ἤκω σοι τοιαύτη, τῆς ἡμέρας 11 ψυχῆς Ἀβροκόμη δέσποτα, οὗ τὸ πρῶτον ἀπεπλάγην εἰς Συρίαν ἐκ Τύρου· ἐπεισε δέ με ἄμαρτιν ὠδεῖς, οὐ Μοίρις ἐν Συρίᾳ, οὐ Περίλαος ἐν Κιλικίᾳ, οὐκ ἐν Αἰγύπτῳ Ψάμμις καὶ Πολυίδος, οὐκ Ἀγχιάλος ἐν Αἰθιοπία, οὐκ ἐν Τέραντι ὁ δεσπότης· ἀλλ' ἀγῆ μένω σοι 13 πᾶσαν σφραγισμένην μηχανὴν παποικημένην· σὺ δ' ἄρα, Ἀβροκόμη, σώφρων ἔμαινας, ἢ μὲ τις παρευδοκίμησεν ἄλλη καλῆ, ἢ μὴ τις ἠνάγκασέ σε ἐπιλαθέσθαι τῶν ὄρκων τε κάμου; Ταῦτ' ὄλαγε, καὶ κατερρίπει συντυχίαν· 20 ὁ δ' Ἀβροκόμης, ἀλλ' ὀμνῶ σοι, φησί, τὴν μόγις ἡμῖν ἡμέραν ποθεινὴν εὐρημένην, ὡς οὔτε παρθένος ἡμοῖ τις ἔδοξεν εἶναι καλῆ, οὔτ' ἄλλη τις ὄφθεισα ἤρесе γυνή, ἀλλὰ τοιοῦτον εἰληφας Ἀβροκόμην καθαρὸν, ὅσον ἐν Τύρῳ κατέλιπες ἐν δεσμωτηρίῳ. Ταῦτα δὲ ὄλης τῆς νυκτὸς ἀλλήλοις ἀπελογοῦντο καὶ βραδίως ἐπειθον ἀλλήλους ἐπὶ τοῦτ' ἤθελον.

15 ἸΕ'. Ἐπειδὴ δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἐπιδάντες νῆος, πάντ' ἐνθιμένοι τὰ αὐτῶν, ἐπανήγοντο, παραπέμποντες αὐτοὺς παντὸς τοῦ Ῥοδίων πλήθους· συναπῆει δὲ καὶ ὁ Ἰππόθοος τὰ ὅ' αὐτοῦ πάντ' ἐπαγόμενος καὶ τὸν Κλεισθένην καὶ ἡμέραις ὀλίγαις διανύσαντες τὸν πλοῦν κατήσαν εἰς Ἐφεσον. Προπέπυστο τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἡ πόλις ἅπασα· ὡς δ' ἐξέβησαν, εὐθὺς ὡς εἶχον ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος ἤσαν καὶ πολλὰ τύχοντο καὶ θύσαντες ἄλλα τ' ἐπέθεσαν ἀναθήματα καὶ δὴ καὶ 25 τὴν γραφὴν τῇ θεῷ ἀπέθεσαν, πάνθ' ὅσα τ' ἔπαθον καὶ ὅσα ἔβρασαν· καὶ ταῦτα ποιήσαντες, ἀνελθόντες εἰς τὴν πόλιν τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν τάφρους κατεσκευάσαν μεγάλους· (ἔτυχον γὰρ ὑπὸ γήρωσ καὶ ἀθυμίᾳ προτεθηκότες), καὶ αὐτοὶ τοῦ λοιποῦ διήγον, ἐσπρὶν ἄζοντες τὸν 30 μετ' ἀλλήλων βίον· καὶ ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη κοιωνοὶ πάντων τοῖς συντρόφοις ἦσαν. Διέγνω δὲ καὶ ὁ Ἰππόθοος ἐν Ἐφέσῳ τὸν λοιπὸν διαδιδῶναι χρόνον καὶ ἕδη Ἰππεράνθου τάφρον ἤγειρεν κατὰ Λέσβον, μέγαν γινόμενον· καὶ τὸν Κλεισθένην παῖδα ποιησάμενος ὁ Ἰππόθοος 35 διῆγεν ἐν Ἐφέσῳ μετ' Ἀβροκόμου καὶ Ἀνθείας.

formae Clisthene; qui ei e Sicilia in Italiam eunti comes fuerat, et Anthia cum Habrocoma.

XIV. Cum dormirent alii et alta quies ubique esset, Anthia Habrocomam amplexata flevit: o vir, inquiens ac domine, te tandem recepi terra marique diu pervagata et postquam latronum minas, piratarum insidias et lenonum injurias effugerim et vincula, fossas, ligna, venena ac sepulcra evaserim; tibi talis adsom; animi mei domine Habrocoma, qualis primum Tyro in Syriam profecta sum. Nemo exorare potuit, ut in te peccarem, non Moris in Syria, non Perilaus in Cilicia, non in Aegypto Psammis et Polyidus, non in Aethiopia Anchialaus, non Tarrati herus; atque omnes pudicitiae artes excogitavi, ut tibi casta servarer; utrum et tu, Habrocoma, in eodem probo consilio permansisti? An alia me pulchrior tibi visa est? nemone te adigere conatus est, ut jurisjurandi et mei obliviscerere? Haec dicens subinde osculabatur. Habrocomes, tibi, inquit, per hunc exoptatum et vix tandem inventum diem juro, nullam mihi virginem visam fuisse pulchram, nullam placuisse mulierem, quam viderim, sed tuum receperisti Habrocomen purum, qualem Tyri in vinculis reliquisti. Tota nocte his verbis utriusque se defendebant, ac facile sibi invicem persuadebant, rem, ut erat, esse desiderantes.

XV. Ubi illuxit, conscensa nave, omnibus impositis, discedunt; deduxerat illos omnis Rhodiorum multitudo et Hippothous una secutus est, rem omnem et Clisthenem abducens; aliquot dierum navigatione Ephesum venere. Civitas omnis sospites adventare eos antea audierat. Navibus egressi statim eodem, quo erant, habitu, eodem Dianae adeunt: preces multas et sacrificia, et dona alia posita, et titulum iis, quae fecerant, aut passi fuerant, inscriptum. His peractis in urbem redeuntes exstruxere monumenta magna parentibus, erant enim senio atque aegritudine praemortui, ipsi reliquum aetatis seu festum diem in laetitia una degerunt. Leuco et Rhoda honorum omnium quae collactanei possidebant participes erant. Hippothous quoque statuit Ephesi reliquum vitae tempus traducere, sepulcro magno in Lesbo Hyperanthi exstructo. Clisthenem vero sibi filium adoptavit et Ephesi vixit cum Habrocoma et Anthia.

HELIODORUS.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ
ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ.

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ.

Α'. Ἡμέρας ἄρτι διαγεύσσης καὶ ἡλίου τῆς ἀκρω-
ρείας καταυγάζοντος, ἄνδρες ἐπιστοὶ λεγαστρικῆ ὄρους
ὑπερβάντες, ὃ δὴ κατ' ἐκβολῆς τοῦ Νείλου καὶ
στῆρα τὸ καλούμενον Ἡρακλειoticὸν ὑπερταίει, μι-
κρὸν ἐπιστάτες, τὴν ὑποκειμένην θάλατταν ὀφθαλ-
μοῖς ἐπύρροντο· καὶ τῷ πελάγει τὸ πρῶτον τὰς ὄψεις
ἐπαρύντες, ὡς οὐδὲν ἄγρας λεγαστρικῆς ἐπαγγέλλετο μὴ
πλεόμενον, ἐπὶ τὸν πλησίον αἰγιαλὸν τῆ θείᾳ κατή-
γοντο· καὶ ἦν τὰ ἐν αὐτῷ τοιαῦτα. Ὀλίγος ἀπὸ πρυ-
μυκίων ὄρηται, τῶν μὲν ἐμπλεόντων γηρεύουσα, φέρ-
του δὲ πλήθουσα· καὶ τοῦτο γὰρ ἦν συμβαλεῖν καὶ
τοῖς πέρρῳθεν· τὸ γὰρ ἄβθος ἄβρι καὶ ἐπὶ τρίτου ζυ-
στῆρος τῆς νεῶς τὸ ὕδωρ ἀνέθλιθεν. Ὁ δ' αἰγια-
λος μιστὸς ἅπας σωματίων νεοτραγῶν τῶν μὲν ἄρδην
ἐπιπλύνοντων, τῶν δ' ἡμετέριον καὶ μέγιστον τῶν σω-
ματίων] ἐπι σπαιρόντων, ἄρτι πεπαυθῆσαι τὸν πόλεμον
καταχρῶντων. Ἦν δ' οὐ πολέμου καθαρῶς τὰ φρι-
νόμενα συμβόλαια, ἀλλ' ἀναμείμιτο καὶ εὐωχίας οὐκ
ἐπιπύρροντος· ἀλλ' εἰς τοῦτο λεγαστρικῆς ἐλευνὰ λείψανα·
ἐπιπύρροντος τῶν ἐδυσμάτων ἐπιπύρροντος καὶ ἄλλαι
πρὸς τῆ γῆ τῶν κειμένων ἐν χερσὶν ἀνθ' ὅλων ἐνίοις
παρὰ τῆν μάχην γεγεννημένοι, (ὃ γὰρ πόλεμος ἐτα-
ρακτο), ἔτεροι δ' ἀλλοῦς ἐκρυπτοῖ, ὡς ἦσαν, ὑπελ-
θῆστας κρατῆρας ἡκατετραμμένοι καὶ χερσὶν ἐνίοι τῶν
ἐπύρροντων ὑπορρῶντες, τῶν μὲν πόντων, τῶν δ' ἀπὶ
ἐπιπύρροντος κερρῶντων. Τὸ γὰρ αἰρνέδιον τοῦ κακοῦ τῆς
γῆρας ἐκακοσῶμαι καὶ βέλεια κερρῶνται τοῖς ἐπιπύρρον-
τος ἐπύρροντος. Ἐκείντοι δὲ, ὃ μὲν πελέκει τετραμμένος,
ὃ δὲ κόρρη βελκμῆος, αὐτόθεν ἀπὸ τῆς βαρίας
ἐπιπύρροντος, ἔτεροις ἡλίου κατεχῶς, ὃ δὲ δαδῶ κερ-
ρακτοῖς, καὶ ἄλλοις ἄλλοις· οἱ δὲ πλείστοι βελῶν
ἐπύρροντος καὶ τοξείας γεγεννημένοι. Καὶ μάλιστα εἶδος ὃ
ἐπιπύρροντος ἐπὶ μικρῶ τοῦ γηρεῖου μετεσχεύασεν, οἶνον αἰ-
νέτοις μάλιστα καὶ συμποσίαις πόλεμον ἐπιστάσας, πό-
λεμος καὶ φόντος, ἀποδῆς καὶ σφαγῆς ἐπισυνάβας καὶ
πομπῶν ὑπέτρον λεγαστρικῆς Αἰγυπτίαις ἐπιδειξας. Οἱ
γὰρ ἢ κατὰ το ἴσος θεωροῦς ἑαυτοῦς τῶνδε καθιστάν-
τες, οὐδὲ συμπίνοι τὴν σκηνὴν ἐδύναντο, τοὺς μὲν
ἐπιπύρροντος ἔχοντες, οὐδὲ αὐτοῦ δὲ τοὺς κερρακτοῖς
ἐπύρροντος· καὶ τὴν μὲν νύκην λαμπρῶν, τὰ λάμπυρα δ'
ἐκείντοι, καὶ τῆν ναῶν μάνην ἀνδρῶν μὲν ἐρημον,
τῶν δὲ ἄουλον, ὡς περ ἐπὶ πολλῶν φρουρομένην καὶ

HELIODORUS.

HELIODORI
ÆTHIOPICORUM

LIBRI DECEM.

LIBER PRIMUS.

I. Cum primum dies illuoceret et sol cacumina mon-
tium illustraret, viri armati rapto vivere soliti, supra
montem, qui ad influxum Nil in mare et ostium quod
Heracloticum appellatur protenditur, erecti, paululum
considentes, mare subiectum contemplabantur. Cumque
nilis in pelagus oculos coniecissent, nec quidquam appri-
carent, quod spem praece ostenderet, in propinquum litus
adspicere referant. Erant autem in ipso res eiusmodi.
Navis rodentibus ad continentem tota quae cebat, va-
cua navigantibus, sed plena oneris: quod vel is, qui
pocul aberant, conjectura assequi licuit. Onus enim
usque ad tertiam zonam navis aquam premebat. At in
libore plena erant omnia recens carorum hominum, par-
tim prosus extinctorum, partim semimortuorum, parti-
bus corporum adhuc palpantium, et nuper finitum bellum
deklarantium. Ceterum non erant iusti prohi iudicia, quae
apparebant, sed mixta fuerunt infausi convivii, atque
eiusmodi finem sortiti, miserabiles reliquae: mensae ni-
mirum dapibus refertae, quarum aliae lumi in manibus
caede stratorum iacebant, cum armorum loco quibusdam
in pugna, ut ex improvise octo bello, fuissent; aliae eos,
qui se absconderant, ut opinabantur, occultabant. Prae-
terea patere eversa et ex manibus quaedam effluentis,
partim eorum, qui liberant, partim eorum, qui pro la-
pidibus illis usi fuerant. Subitum enim malum novum
usum affererat et jaculorum loco poculis usi docebat.
Iacebant vero, hic securi vulneratos, ille testa litorea
ictus, quae undidem ex libore suppeditat: alius ligno
contractis membris, non nemo terre adustus, alii alio modo:
plurimi autem jaculis arcu emissis confixi. Denique mul-
tiplicem speciem parvo in spatio numerum exhibuerat, vinum
sanguine imbuens et convivio bellum adiungens, castes
potionibus, libationes mactationibus promiscue miscens et
tale theatrum praeconibus Aegyptiis instruens. Illi enim
cum se in monte spectatores harum rerum praebissent,
spectaculum intelligere noutiquam potuerunt: cum pro-
stratos illi aliquos cernerent, nusquam autem victores
conspicerent: tum victoriam manifestam, spolia vero non
delecta, et navem solam vacuum quidem viris, ceterum
antactam, non secus ac multorum presidio munitam et

16

ὡς περ ἡ ἀρχὴ σαπίουσα. Ἰὼνὰ κίπτι, τὸ γυ-
γόνος ὃ τι ποτ' ἔστιν ἀπορούντες, εἰς τὸ κέρδος ἰδλε-
των καὶ ἐπὶ τὴν λείαν, αὐτοὺς νιαγῆς ἀποδείξαντες,
ἔφρασαν.

6 Β. Ἦδ' ὁ αὐτοῖς κικινγκόσιν ἀποθῆν μικρὸν τῆς
ἡσυχίας καὶ τῶν κικινγκόσιν, ἑώρα προσπίπτει τῶν προτι-
μων ἀπορούτων. Κόρη καθίστα ἐπὶ πέτρας, ἀνὰ γυ-
νῶν τι κάλλος καὶ θεὸς εἶναι αναπαύουσα, τοῖς μὲν
παροῦσι περιαιγούσα, φρονήματος δ' εὐγενοῦς ἔτι
πνέουσα· θάφρη τὴν κεφαλὴν ἔστειπε καὶ φαρῆτρα τῶν
10 ὄμων ἔξηπτο καὶ τῇ λαίῃ βραχίονι τὸ τόξον ἵκεσθῆ-
ρικτο, ἡ λοιπὴ δὲ χεὶρ ἀφροντιστικὸς ἀπχορῆται· μηρῶν
δὲ τῆ δεξιῆ τὸν ἀγκῶνα θατέρας χειρὸς ἐφειδράζουσα
καὶ τοῖς δακτύλοις τὴν παρεὴν ἱπιτρέψασα, κάτω
15 νεύουσα καὶ τινα προκείμενον ἔφρηδον περισκοπούσα,
τὴν κεφαλὴν ἀνείχεν. Ὁ δὲ τραύμασι μὲν κατῆκτο
καὶ μικρὸν ἀνὰ γυρῶν ὡς περ ἐκ βυθῶς ὕπνου τοῦ παρ'
ολίγων θανάτου καταφαίνετο. Ἦνοι δὲ καὶ ἐν τούτοις
ἀνδρῶν τῆ κάλλει, καὶ ἡ παρεὴ καταρρέοντι τῷ αἵματι
20 φρονιτομένη, λευκότητι πλέον ἀντέλαμπαν. Ὁρῶσι-
μοῦ δ' ἐκείνου, οἱ μὲν πόνοι κατέσπων, ἡ δ' ὄψις τῆς
κόρης ἐγ' ἐαυτῆς ἀνέλας καὶ τοῦτο ἔφρη αὐτοῖς ἠγάγ-
καζεν, ὅτι ἐκείνην ἔφρη. Ὡς δὲ πνεῦμα τυλλεξά-
μενος καὶ βύθιον τι ἀσθμησας, λεπτὸν ὑπεφύλατο,
25 καὶ, Ὡ γλυκεία, ἔφρη, σῶζε μοι ὡς ἀληθῆς, ἡ γέ-
γονας καὶ αὐτὴ τοῦ πολέμου πάριγον, οὐκ ἀνέχη δ'
ὄψις οὐδὲ μετὰ θάνατον ἀποστατεῖν ἡμῶν, ἀλλὰ
φάσμα τὸ σὸν καὶ ψυχὴ τὰς ἐμάς περιέπει τύχας; Ἔν
σὸι, ἔφρη, τὰ ἐμά, ἡ κόρη, σῶζεσθαί τε καὶ μὴ. Ἰούτο
30 γούν ὄφρη, (δείξασα ἐπὶ τῶν γονάτων ἔφρη) εἰς δαῦρον
ἤφρησεν ὑπὸ τῆς σῆς ἀναπνοῆς ἐπεχόμενον. Καὶ ἄμα
λέγουσα, ἡ μὲν τῆς πέτρας ἀνέθορον· οἱ δ' ἐπὶ τοῦ
ὄφρου, ὑπὸ θαύματος ἄμα καὶ ἐκπλήξεως, ὡς περ ὑπὸ
πρῆσθηρος [τῆς ὄφρου] βληθέντες, ἄλλος ἄλλον ὑπε-
35 ζῆτο θάμνον· μείζον γάρ τι καὶ θεϊότερον αὐτοῖς ὄφ-
ρωθεῖσα ἔδοξε, τῶν μὲν βελῶν τῇ ἀφρῶ κινήσει κλαγ-
ξάντων, χρυσούφου δὲ τῆς ἐσθῆτος πρὸς τὸν ἦλον
ἀνταναζούσης, καὶ τῆς κόρης ὑπὸ τῷ στεφάνῳ βακ-
χεῖον σοδομένης καὶ τοῖς νότοις πλείστον ὄφρον ὑπε-
40 τρεγούσης. Ἰούδ μὲν ταῦτ' ἐξεδειμάτου, καὶ πλέον
τῶν ὄφρων ἢ τῶν γενομένων ἀφρῶσι. Οἱ μὲν γὰρ
ὄφρον τινα ἔλεγον, ἡ Ἄρτεμιν, ἡ τὴν ἔφρη Ἰσιν· οἱ
δ' ἔφρη ὑπὸ τοῦ θεῶν ἐκμετηνύϊαν καὶ τὸν ὄφρων
ὄφρον πολλὸν φρόνον ἐργασαμένην. Καὶ εἰ μὲν ταῦτ'
15 ἐφρήσκον· τὰ ὄφρα δ' οὕτω ἐφρήσκον. Ἦ δ' ὄφρον
κατενεχθεῖσα ἐπὶ τὸν νεανίαν καὶ πανταχόθεν αὐτῷ
περιχυθεῖσα, ἔφρη, κατέματτεν, ἀνῶμω-
ξεν, ἡπίσσει κατέχουσα. Ταῦτ' ὄφρωντες οἱ Αἰγύπτιοι
πρὸς ἔφρη ἐννοίας τὴν γνώμην μετέβαλον, καὶ ποῦ
20 ταῦτ' ἀν εἴη θεοῦ τὰ ἔφρα, λέγοντες, ποῦ δ' ἀν νεκρὸν
σῆμα φιλοῖη δαίμων αὐτὸ περιπαθεῖς; τομᾶν ἀλλήλοις
παρεκελεύοντο καὶ πορευθέντες ἔφρη, λαμβάνειν τὴν
τῶν ἀφρῶν γνώσιν. Ἀναλαθόντες οὖν ἐαυτοὺς κατα-
45 νέουσι, καὶ τὴν κόρην ἔτι πρὸς τοῖς τραύμασι οὕσαν

tempam in tranquillo vacillantem. Tametsi autem, quod
esset cel, ignorarent, nihilo minus tamen lucrum specta-
bant. Se igitur victores esse cum status ent, ad precliam
capendam progressi sunt.

11. Cumque jam non procul abessent a nave et illi qui
mortui jacebant, spectaculum illis contigit. Longe quoniam
priora perplexus. Virgo sedebat in rupe, instans quodam
firma placida, quam pie dea credi posset; ob presentem
quidem sortem non mediocri dolore affecta, verum gene-
rosos spiritus adhuc genans. Lauro caput redimitum ha-
bebat, pharetra vero pendebat ab humeris, porro sub
sinistro brachio arcus collocatus fuit, reliqua manus ne-
gligenter demissa. Dextro autem femori cubito alterius
manus incumbens ac digitis amplexa genas, deorsum spec-
tans, et quemdam jacentem ephelium continens, caput
immotum tenebat. At ille vulneribus laceratus erat et
paullulum tantum sese erigere tanquam ex profundo somno
sere ipsius mortis videbatur. Verum vel in his florebat
virili quadam pulchritudine, et gena deflexa sanguinis
cruentata, magis tamen candore resplendebat. Oculis
vero ipsius dolor deprimebat, vultus autem virgo ad sese
trahere, atque videre cogebatur, quod illam videbant.
Ut vero spiritum collegit, difficulter admodum respirans,
languide prolocutus est, et O suavius, inquit, salvane es
revera, an et tu quoque ad belli cladem accessisti, nec
potes tamen, ne post mortem quidem, a nobis divelli, sed
spectrum et manes tui obeundo observant fortunas meas?
In te sita sunt, inquit virgo, mea omnia: denique, utrum-
vivam, nec ne. Ille igitur, vides, (ostenso gladio supra
genua) hactenus cessavit, propter tuam respirationem co-
hibitus. Ac simulatque elocuta est, illico de petra desi-
luit. Illi vero supra montem præ admiratione simul et
terrore, tanquam fulmine icti alius aliud subibat arbustum.
Mox enim quiddam, magisque divinum, erecta illis esse
videbatur, cum sagittæ repentina commotione clangorem
edidissent, auro vero intexta vestis ad solem resplende-
ret, et capillus sub corona bacchico more jaclaretur ac
magnam tergi partem occuparet. Hos quidem hæc per-
terrefaciebant: multoque magis quam illa, quæ videban-
tur, eorum quæ patrata fuerant, ignorantia. Quidam
enim deam quamdam esse dicebant, aut Dianam aut ejus
loci præsidem Isin: quidam vero sacerdotem divino fu-
rore afflatam, quæ ingentem stragem, quæ apparebat,
edidisset. Hæc igitur judicabant, rem ipsam nondum
sciebant. At illa subito delata ad adolescentem et illi un-
dequaque circumfusa, sedebat, osculabatur, absorgebat
cruorem, ejulabat, et quamvis illum teneret, vix tamen
ipsa sibi credebat. Quod cum annuaderent Aegyptii,
mentem in aliam mutavere sententiam: An hæc sunt opera
deæ? dicentes: mortuum oscularetur numen tanta com-
miseratione? Audendum sibi esse atque obeundum et quid
revera esset cognoscendum censebant. Cum itaque se re-
cepissent, decurrunt, virginemque adhuc apud vulnera

τῷ νεανίῳ καταλαβάνουσι· καὶ ἰπιστάτους ὄπισθεν, ἄλγιν ἑαυτοῦς, οὔτε τι λέγειν, οὔτε τι πράττειν ἀποθροοντες. Κούτου δὲ περιχρήσαντος, καὶ τῆς αὐτῶν σαυῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς περιηρασούσης, ἀνένευσεν ἡ κόρη· καὶ ἰδοῦσα, ἄλγιν ἀπένευσε, πρὸς μὲν τὸ ἄλγος τῆς χροῆς καὶ τὸ ληστρικὸν τῆς ὄψεως· ἐν ὅποις δεικνυμένη οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐκπλαγεῖσα, πρὸς δὲ τῆς ἡμετέρας τοῦ κειμένου πάντων αὐτῆν τρέπονσα. Οὕτως ἄρα πάσης ἀκριβῆς καὶ ἔριος ἀκριβερῆς τῶν μὲν ἴσθλων προσπιπτόντων ἀγαθῶν τε καὶ ἰσθλῶν πάντων ὑπερρροῖν, πρὸς δὲ τὸ φιλοῦμενον καὶ ἄρα καὶ σπυριαντὴν φρόνησιν καταναγκάζει.

Γ'. Ἡ δὲ παραμυθιζάντες οἱ λαοὶ κατὰ πρόσωπον ἔστησαν καὶ τι καὶ μέλλειν ἐπιχειρεῖν ἴδουσιν, ἄλγιν ἡ παῖς ἀπένευσε, καὶ μέλλουσα ἰδοῦσα τῆν χροῖαν καὶ τῆν ὄψιν ἀσχημῶς, ἢ μὲν εἶδονα τῶν κειμένων ἔσπε, φασιν, οὐκ ἐν δίκῃ παρενοχλεῖτε ἡμῖν· οἱ μὲν γὰρ πλείους μισοὶ τοῖς ἀλλήλων ἀνθρώποι· ἔσοι δὲ πρὸς ἡμᾶς, ἀμυνῆς νόμον καὶ ἐκδικίας τῆς εἰς σωφροσύνην ὁδοῦς πεπόθητε· εἰ δὲ τινες τῶν φρονούντων ἔσπε, ληστρικός μὲν ὄψε, ὡς ἔοικεν, ὁ βίος, εἰς καιρὸν ἴστατε, ἴστατε τῶν περιστοχότων ἀλγειῶν, φόνον τῆ καὶ ἡμῶν ὄψεκα τὸ περὶ ἡμᾶς καταστρέφοντες. Ἢ μὲν ταῦτ' ἐπιτραχίλει, οἱ δὲ, οὐδὲν συνίεναι τῶν ἀλαφροῦς ἔχοντες, τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλείπουσιν, ἰσχυρῶς αὐτοῖς φυλακὴν τῆν ἀσθίνειαν αὐτῶν ἐπιστήσαντες, ἐπὶ δὲ τῆν ναῦν ἐμῆσαντες, τῶν φρόνων ἐξήλθον, τῶν μὲν ἄλλων ὑπεροβάντες, πολλῶν ὄντων καὶ παικίμων, χροῦσῶ δὲ καὶ ἀργύρου καὶ ἄλλων πολυτήμων καὶ σφρακῆς ἐσθῆτος, ὅση δύναμις ἐκάστοις, ἐκροβάντες. Ἐπι δ' ἄλγιν ἰδοῦσαι ἔρειν, καὶ τοσαῦτ' ὡς καὶ ληστρικῶν κορέσαι πλοονεζίαν, τῆν λίαν ἐπὶ τῶν ἀφαιδῶν καταβάντες, εἰς φορτία καὶ μοίρας κατεπέμψοντο, οὐ πρὸς τῆν ἑκάστου τῶν ληφθέντων ἄλγιν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἴσον βίος τῆν νέμειν ποιούμενοι. Τὰ δὲ περὶ τῆν κόρη καὶ τῆν νεανίαν ἐν δευτέρῳ πράξει ἔειπεν. Καὶ ταῦτα δὲ πᾶσις ἕτερον ἐπίσταται ληστρικῶν, ἰσπῶν δὲ τοῦ τάχατος ἡγουμένων· ὑπεροβῶν οἱ προτεροι, οὔτε μείρας ἀνταρῶμενοι, οὔτε τι τῶν ἀσθλῶν ἀπινεχαρῶμενοι, τοῦ μὴ ἐπιδουλοῦσθαι ἔοικεν, ὡς ὄψεκα ἔρειν, ἐρεῖνον αὐτοὶ μὲν εἰς δίκαν τῶν ἀφαιδῶν ὄντες, τρις δὲ τοσοῦτους τοὺς ἐπαθόντας ἔκροβανται. Καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς κόρης δεύτερον τῆν ἰσπῶν, οὐδὲ ποὶ ληφθέντες, οἱ δὲ ληστὰς πρὸς τῆν ὑπερπλήρη, καὶ ταῦτα σπυδόντες, ὑπὸ τῆς τῶν ἡμετέρας ἡγεσίας ἄρα καὶ ἐκπλήξεως, τῶς ἀναστῆσαντες τοὺς μὲν γὰρ πολλοὺς φρόνους, ὑπὸ τῶν προτέρων κηρυτταῖσι ληστώσι εἰσῆσαν, τῆν κόρη δ' ὄρῶντες ἐν ἴσῃ, καὶ περιβύστην τῆ σκολῆ καὶ τῶν μὲν προσπιπτόντων φρόνων ὡς ἂν μὲν γιννομένην ὑπεροβῶν, ἄρα δὲ τῷ νεανίῳ πρὸς τοὺς τραύμασιν ὄσαν καὶ ὡς ὄσαν τὸ ἐκείνου πάθος ἀγροῦσιν, τῆν μὲν τοῦ ἰσπῶν καὶ τῷ φρονήματος ἰσχυρῶν, τῶν δὲ καὶ τοσοῦτων ἐπιπλήσαντες τοσοῦτας τῆν ἡσπῆ καὶ

adulescentis depelabant : et a tergo considentes, circumstant sese, nihil neque loqui amplius, neque agere ausi. Circumstante vero strepitu et umbra illorum incidente in oculos, erexit sese virgo : et postquam respexit, rursus deorsum inclinavit, insitato celosus conspectu et praedonum armatarum specie ne minimum quidem poterat, ad curationem autem jacens tota sese componens. Sic omnino desiderium vehemens et sincerus amor omnia quae extrinsecus adveniunt molesta ad jucunda despoat : in unum vero ad quod egregie animo carum est adinet et in eo solum animum atque omniam curam ponere cogit.

III. Cum vero praedonantes praedones in fronte constitissent et aliquid aggressum esse viderentur, rursus respexit et colore nigro esse conspicata, ac facie squallida : Si jacent um estis, inquit, spectra, immerito nobis negotium facessitis : plurimi enim vestros ipsorum manibus intercepti estis. Quod si qui a nobis, jure defensionis et ad depellendam a pudicitia injuriam ad accudit. Sui estis aliqui ex illis, qui vivunt : praedoniam vitam, ut apparet, amplectimini, tempore autem adventus, liberate praesentibus calamitatibus, exade hunc actum nostrum terminantes. Haec quidem ad hunc modum tragice lamentabatur, et illi, cum neque ea, quae dicebantur, intelligere possent, eos ibi relinquunt, firma illis custodia imbecillitate ipsorum adhibita. Ad navem vero properantes, onus exponebant; aliis spretis, multa autem erant et varia, auri et argenti et lapidum pretiosorum et serici, quantum quisque poterat, adherentes. Cumque jam satis esse videretur, et tot res erant ut et praedonum cupiditatem satiare, praedia litore posita, eam in onera et portiones distribuabant, non dignitate singulorum, quae accepta fuerant, sed aequali pondere partitionem instaurantes. De virgine et adolescente postea fuerant acturi. Interim altera multitudo praedonum adventit, duobus equitibus ordinem discentibus. Quod cum vidissent priores, ne manus quidem opponere ausi, nec ulla re ex spoliis ablata, ne insequendi hosti ansam darent, concitato cursu fugiebant, cum non plures essent, quam decem, triplo autem numerum adventantium superare cernerent. Ac virgo quidem secundo jam capiebatur, nondum tamen capta. Praedones autem, nisi ad direptionem festinabant, tamen praesentibus eorum quae videbant ac formidine, aliquandiu se reprimebant. Magnam enim stragem illam, a prioribus praedonibus editam esse arbitrabantur, sed virginem intuentes, cum peregrina et conspicua stola, ea pericula quae ei minuerent non secus ac si nulla essent contentam, totam vero tu vulnera adolescentis intentam, et illas dolorem pericula ac summi graviter ferentem, cum lupus pulchritudinem et mansuetudinem ammi mirabantur, tum saevius ad pro-

προσδοκῶν το μέρους ἕκαστο, κατὰ μέρος ἤδη πως ἀνιέηρος ἐαυτοῦ καὶ πρὸς τὸ σύνθετος βίηματα ἀποκαλιστάμενος.

Δ'. Ὅψι δὲ οὖν [ποτε] πλησιάσας ἔλθσταρχος
 5 εἰθεβαλλεῖ τε τῆ κέρη τὴν χεῖρα καὶ ἀλάσασθαί [τε]
 καὶ ἐπεσθαι ἐκείθεν. Ἢ δὲ τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν
 συνίεσσα, τὸ δὲ προστατόμενον συρβαλλούσα, συνε-
 εἴκαστο τὸν νεανίσκον, οὐδ' οὐτὸν μεθέετα, καὶ τὸ
 ἦρος ἐπιπέρουσα σὺς στέφυας, ἐαυτῆ ἀποτραφεῖν
 1 ἑαίλει, εἰ μὴ ἀμφοτέρως ἀγοίεν. Συναίς οὖν ὁ λῆ-
 σταρχος τὸ μὲν τι τοῖς λεγομένοις, πλέον δὲ τοῖς νεύ-
 μασι, καὶ ἄλλο σύνθετον εἶναι εἰς τὰ μέγιστα τὸν
 νεανίαν, εἰ περισωθείη, προσδοκῆσας, καταδιβάσας
 τὸν θ' ὑπασπιστήν καὶ ἐαυτὸν τῶν ἵππων, ἀνατίθειαι
 15 τοῖς αἰχμαλιότους, τοὺς μὲν ἄλλους τὰ λάφυρα συ-
 σκευασαμένους ἐπεσθαι προστάξας, αὐτὸς δ' ἐκ ποδῶς
 παραθίων καὶ προσανέχθην, εἰ παί τις αὐτῶν περιτρέ-
 πειτο. Καὶ ἦν δόξης οὐκ ἐκτός τὸ γινόμενον· δου-
 λείων ὁ ἄρχων ἐφαίνετο καὶ ὑπηρετιῶσθαι ὁ κρατῶν
 20 τοῖς ἐξλωκόσιν ἤρειτο. Οὕτως εὐγενεῖας ἐμφορῆς καὶ
 κάλλους ὄψεσ καὶ ληστρικὸν ἦθος οἶδεν ὑποτάττειν
 καὶ κρατεῖν καὶ τῶν ἀύχμητόρων.

Ε'. Παραμείψαντες οὖν ἔσον δύο στάδια τὸν αἰγια-
 25 λὸν, ἐτραπέντες, αὐθὺ τοῦ ὄρους πρὸς τὰ ὄρθια ἐχρί-
 ρουν, τὴν θάλατταν ἐν δεξιᾷ ποιησάμενοι, καὶ ὑπερ-
 βάντες γαλιπῶς τῆς ἀκρωρείας ἐπὶ τινα λίμνην κατὰ
 θυτῆραν τοῦ ὄρους πλευρὰν ὑπερτείνουσαν ἠπειγόντο.
 Ἦν δὲ τοιαῖα τις. Βουκόλια μὲν σύμπας κέκληται
 πρὸς Αἰγυπτίων ὁ τόπος· ἔστι δὲ κοιλὰς τῆς αὐτοῦ
 30 γῆς, τοῦ Νεῖλου ὑπερκεχύσας τινὰς ὑποδεχομένη καὶ
 λίμνη γινομένη, τὸ μὲν κατὰ μέσον βάθος ἀπειρον, περὶ
 δὲ τῆς ἀκρας εἰς ἕλος ἀποτελευτῶσα. Ὁ γὰρ ταῖς
 υαλάτταις αἰγιαλοὶ, τοῦτο ταῖς λίμναις τὰ ἐλη γίνονται.
 Ἦν δὲ τούτοις, ἔσον Αἰγυπτίων ληστρικὸν πολιτεύε-
 35 ται, ὁ μὲν ἐπὶ γῆς ὀλίγη, εἰ πῆ τις ὑπερέχει τοῦ ἕδα-
 τος, καλύθην πηξάμενος, ὁ δ' ἐπὶ [τοῦ] σκάφους
 βιοτεύει, πορθμεῖον τὸ αὐτὸ καὶ οἰκητήριον ἔχων. Ἐπ'
 αὐτοῦ μὲν αὐτοῖς αἱ γυναῖκες ἐριθεύουσιν, ἐπ' αὐτοῦ
 δ' ἀποτίτουσιν. Εἰ δὲ γένοιτο παιδῶν, τὰ μὲν πρῶτα
 40 τῷ μητρῷ γάλακτι, τὰ δ' ἀπὸ τούτου τοῖς ἀπὸ τῆς
 λίμνης ἰχθύσι πρὸς ἥλιον ὀπτωμένοις ἐκτρέφει. Ἔρπειν
 δ' ὄραγόμενον εἰ αἰθνοῖτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας,
 ἔσον ἐπ' ἀκρου τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς προβαίνειν
 ἐπέτρεψε, κινῶν τινα χειραγωγῶν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ
 45 ποδῶς ἐπιστήσας.

Ζ'. Καὶ πού τις βουκόλος ἀνὴρ ἐτέχθη τ' ἐν τῇ
 5 λίμνῃ καὶ τροφὸν ἔσχε ταύτην καὶ πατρίδα τὴν λίμνην
 ἐνόμισεν, ἱκανὴν δὲ, φρούριον ἰσχυρὸν εἶναι λησταῖς·
 διὰ καὶ συρρεῖ ἐπ' αὐτὴν ὁ τοιοῦτος βίος, τῷ μὲν
 10 ἕδατι πάντες ὄσα τείρει χρώμενοι, τὸν δὲ πολλὸν κατὰ
 τὸ ἕλος κάλαμον, ἀντὶ χαρακώματος προβεβλημένοι·
 ἐλιγμοῖς πεπλανημένους, καὶ σφίσι μὲν διὰ τὴν γυναι-
 κᾶςτα, τοῖς δ' ἄλλοις ἀπόρους τοὺς δῆκλους κατα-

cellabantur. Tah forma praelatus et tam procerata statura corporis jacebat. Jam enim paululum sese collegerat et vultus pristinum statum revocarat.

IV. Tandem post longum tempus, cum appropinquasset is qui illis praedonibus imperabat injicit manum virgini et surgere ac sequi jubet. Illa vero etsi nihil intelligebat eorum, quae dicebantur, tamen id, quod imperabatur, conjectura assequens, trahebat una adolescentem, alioqui usque ipsum eam dimittentem: et gladium pectori admoventis, minabatur, se sibi mortem conscituram esse, nisi utrumque abducerent. Quod cum dux partim ex sermone ac magis ex ipso gestu intellexisset, simul etiam se adolescente ad res maximas adjutore usurum sperans, si convalesceret, descendens ex equo ipse atque silem scutifero facere jussu, imponit captivos, reliquis quidem, ut spoliis collectis sequerentur, imperans, ipse autem e vestigio juxta currrens et observans, si forte quis ex ipsis laberetur. Nec vacabat gloria sed quod fiebat. Servire is qui imperabat videbatur et victor ministrare captis in animo inducebat. Sic enim nobilitatis speciem et pulchritudinis aspectus vel praedonum ingentem sibi subjicere et vincere seniores potest.

V. Emensi igitur ad duo stadia itineris juxta hinc, deflexerunt recta ad radices montis et mari ad dextram relicto ac superato cacumine montis, ad lacum quemdam ad alterum latus montis protensum properabant, qui erat ejusmodi. Pascuum vocatus est totus locus ab Aegyptiis. Est autem vallis in illo ipso tractu, exundationes quasdam Nilii recipiens et lacus existens, in medio altitudine infimata, circa oras autem in paludem desinens. Quod enim mari litora, hoc paludes lacubus sunt. Ibi praedones Aegyptii, quotquot suam rempublicam habent, alius sicubi paucillum terrae ex aqua eminet, tugurio compacto, alius in navigio vitam agit, eodem in transvectione et habitando utens. In hoc illis mulieres lanam faciunt, in eodem quoque pariunt. Edito autem infante, primum materno lacte, postea piscibus ex lacu ad solem assis eum nutrit. Quod si senserit eum reptare cupere, funiculo religato ad talos, ad extremum tantum navigii aut tugurii procedere permittit, novum quemdam ductorem vinculum pedis illi adhibens.

VI. Atque ita plurimi bubulcorum nasci solent in lacu eandemque nutricem habent ac patriam sibi et idoneum propugnaculum ad tuendos latrones putant. Idcirco quoque ad illum confluit tale genus hominum. Nempe aqua omnes tanquam muro utuntur. Porro magna vis arundinis, quae est in palude, pro vallo ante illos objecta est. Cum enim obliquas quasdam semitas et multis anfractibus implicitas excidissent, et sibi propter peritiam faciles,

σπεύσαντες, μέγιστοι ὄχρωμα προς τὸ μί, ἀν τι πα-
 θεν ἐξ ἐπιδρομῆς ἐκινῶνται. Καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν λίμνην καὶ τοὺς ἐνοικουῦντας ἐν αὐτῇ βουκόλους
 ἦν ὅτι πῶς ἔχει.

6 X. Ἦδη δ' ἔλιου πρὸς δυσμὰς ἰούτος, θρηνῶνται
 πρὸς αὐτὴν οἱ ἀμφὶ τὴν λήσταρχον· καὶ οἱ μὲν, τῶν
 9 ὕψιστον ἀπιθίβαζον τοὺς νέους καὶ τὴν λείαν ἐνετίθεντο
 τοὺς σκάβειν, ἔδ' ἐπολύς τῶν κατὰ γόφραν μαινάντων
 λησῶν θυμὸς, ἄλλος ἄλλοθεν τοῦ ἔλους ἐκδύς, ἀνο-
 10 ζαίετο καὶ συνέβαινεν καὶ τὸν λήσταρχον ἀνοεὶ βραχέα
 τινὰ ἔκυστον προπαπαντῶντες ὑπεδέχοντο. Τῶν δὲ
 λαφύρων τὸ πλεῖθος ἐρωῶντες καὶ τὸ κάλλος τῆς κόρης
 ὑσπετιῶν τι χρῆμα περισκοπῶντες, ἐρά τινὰ ἢ ναοὺς
 πῶν γρόσους ἀποσευλήσθαι παρὰ τῶν δημοτέγων ὑπε-
 15 λάμβαναι, προσπαρήσθαι δὲ καὶ τῆς ἱέρειας αὐτῆς,
 ἢ καὶ αὐτὴ ἐμποιῶν μετέχθαι το ἀγαθὰ ἐκ τῆς κο-
 ρης, ὑπ' ἀγροικίας εἰκάζον· καὶ πολλὰ τὸν λήσταρχον
 τῆς ἀνδραγαθίας ἐθρημῶντες ἐπὶ τὴν οὐρανίαν αὐτοῦ
 20 παρήειπον. Ἦ δὲ νηϊδίων ἦν ἀποθῆν τῶν ἀλιγῶν,
 τοὺς καταπύγων μόνον οὐν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτὸν ἀπα-
 νευμαχέον. Ἐνταῦθ' ὡς κατήχη, τοὺς μὲν πολ-
 λὰς οὐκαὶ ἀπίναί προτέταται, εἰς τὴν ὑστερίαν
 ἀπαντας ἔχειν ὡς αὐτὸν ἐπιτεταίας, αὐτὸς δὲ οὐν ὀλί-
 25 γοις τοῖς ἐκθέσειν ὑπολειφθεὶς καὶ δείπνου πρὸς βραχὺ
 τοῖς τ' ἄλλοις μεταδούς καὶ αὐτὸς μεταλαβῶν, τοὺς
 μὲν νέους Ἑλληνί τινι παραδίδοις νεανίσκῳ, οὐ πρὸ
 πολλοῦ παρ' αὐτοῖς ἀγματοῦ γαγονότι, τοῦ διαλί-
 30 θῆσθαι ἔνεαν κελύδης τῆς ἐκαστοῦ πλησίον ἀποκληρώ-
 σαι, τὰ τ' ἄλλα ἐπιμελήθηται τοῦ νέου προστάξαι καὶ
 τὴν κόρην ἀνύδριστον ἀπὸ πάντων διαφοίταται. Αὐ-
 τὸς δὲ καμῶν τα τῆς δοκιμίας βραβύμενος καὶ φρον-
 τίδη τῶν παρόντων συνχόμενος πρὸς ὕπνον ἐτέτραπτο.

11. Σφῆς δὲ τὸ ἔλος καταχούσης καὶ νυκτὸς εἰς
 1 πρῶτην φυλακὴν προελθοῦσης, τὴν ἱερμίαν τῶν δολη-
 τῶν οὐπορῶν εἰς θρήνους οἱ περὶ τὴν κόρην ἐλάμ-
 2 νον ἀνακινούσης αὐτῆς, αἶμαι, πλείον τὰ πάθη τῆς
 νυκτὸς, ἀτ' οὐδ' αἰμαῖς οὐτ' ἀλοῆς οὐτ' ὄψεως ἐφ' ἐκαστὴν
 3 ἀντισπῶσης ἀλλὰ μόνον τῶν λυπαῶντι σχολάζειν ἐπιτρα-
 4 πούσης. Πολλὰ δὲ οὐν ἀνοικμῶσσα καθ' ἐκαστὴν ἢ
 5 κόρη, (καχώριστο γὰρ τοῦτο προσπαρῆεν ἐπὶ τινος
 6 γαμῶντος κατακεκλιμένη,) καὶ ὅσον πλείστον ἐπιτα-
 7 ρουσα, Ἀπόλλων, ἔφη, ὡς λίαν ἡμῶς καὶ πικρότερον
 8 ἀπὸν τῶν ἀμαρτημάτων. Οὐδ' ἔκανά σοι πρὸς τιμω-
 9 ραίαν τὰ παρ' ἄνθρωποις; στέργεις τῶν οἰκείων, [καὶ] κα-
 10 τὰποντιστῶν ἀλώσει καὶ θαλασσῶν μυρτίος κίνδυνος καὶ
 11 ἰσσοῦν ἐπὶ γῆς ἤδη δευτέρα σύλληψις καὶ πικρότερα
 12 τῶν ἐν πείρῃ τὰ προσδοκώμενα; καὶ ποῖ ταῦτα στή-
 13 ται; εἰ μὲν εἰς θάνατον ἀνύδριστον, ἡδὺ τὸ τέλος, εἰ
 14 δὲ μὲν γινώσεται τις αἰσχρῶς, ἦν μηδὲν ποτε μηδὲ
 15 ἠεὶ γινώσεται, ἴφθ' μὲν ἀγγὼν παρήφθαι τὴν ὕβριν,
 16 κατὰ τὴν ἐκαστὴν ὅσπερ φυλάττοι καὶ μέγρι θανάτου
 17 οὐδέσσαι καὶ κατὰ ἐντάξειον τὴν ἀμφοτέρωθεν ἀπει-
 18 κταίη. τὸ δ' οὐδὲν ἴσται δικαστὴς πικρότερος. Καὶ
 19 ἡμεῖς οὐκ ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἡμεῶν, ἡμεῖς, λέγον, ἢ

alus vero tragelu diuiles effecissent, maximam minatio-
 nem ad illi, ne ex incursione aliquo detrimento afficiantur,
 exceptarunt. Atque ea quidem, quas ad lacum et eos
 qui illum incolunt luluulos affinent sic se habent.

VII. Ceterum sole jam ad occasum vergente, pervenit
 ad eum praefectus cum reliquo comitatu. Et la quidem
 deponbant ex equis juvenes et praedam navigis impone-
 bant, et magna turba eorum praedonum qui illis manserant,
 alio aliunde ex palude egresso, apparebant certatimque
 concurrebant et praefecto obviam progressi, tanquam re-
 gem suum quemdam excipiebant. Cumque multitudinem
 epulorum considerarent et formam virginis divinam quam-
 dam speciem esse cernerent, templa aliqua aut delobra a
 consortibus sui operis spoliata esse suspicabantur. Absta-
 tam vero esse et ipsam sacerdotem, vel ipsum deae simu-
 lacrum vivum abductum, conjecturam ex virgine, pro illo-
 rum rusticitate, faciebant. Ac multis modis praefecto ob-
 res bene ac strenue gestas gratulantes ad illius domicilium
 eum deducebant. Hoc vero erat exigua insula, procul ab
 aliis, ad receptaculum illi soli cum paucis aliis qui illi
 adesse solebant, data. Quo cum fuisset deductus, reliquam
 multitudinem in suam quaeque domum abire jubebat,
 datis mandatis, ut postrius omnes ad se convenirent, ipse
 vero cum paucis qui manere consueverant relictus, cum
 brevi intervallo aliis cenam impertivisset et ipse una sum-
 sisset, juvenes Graeco cuidam tradit adolescenti, qui non
 ita prius ab illis capte fuerat, ut eo internumtio uteren-
 tur, iugurii soli parte propinqua illis attributa; cum ut se-
 dula curaret adolescentem, tum ut virginem, ne ulla in re
 injuria afficeretur, custodiret, imperans. Ipsum autem la-
 bore itineris gravatum et cura praesentium negotiorum im-
 plicitum somnus opprimit.

VIII. Porro cum quies et silentium tota palude esset et
 ad primam vigiliam nox processisset, solitudinem et absentiam
 eorum, qui tumultuarentur, tanquam occasione sibi
 datam ad lurtum virgo arripuit: excitante etiam magis
 dolorem ipsa nocte et nulla re quae audiri aut videri possent
 animum occupante sed soli moranti vacationem concedente.
 Cum igitur vehementius ingemisset apud sese virgo (sepa-
 rata enim erat, prout imperatum fuit, in quodam humili
 vilique lecto recumbens) et cum maximopere illacrimasset:
 Apollo, inquit, quam longe acerbius de nobis poenam
 sumis, quam deliquimus! An non sufficiunt tibi haec ad
 vindictam quae praefecerunt? quod propinquis caremus,
 quod a piratis capti fuimus, quod alius praeterea sexcentis
 in mari periculis iactati, nunc a praedonibus in terra ile-
 rum jam comprehensi sumus, quod graviora his, qua-
 experti sumus, expectanda sunt? Ubi tandem haec sistes?
 Siquidem in morte, vacante omni contumelia, dulcis est
 exitus, sin me quispiam iupiter cogniturus est, quam ne-
 que Theagenes unquam: nae ego quidem laqueo injuriam
 avertam, integram me et castam quemadmodum adhuc
 feci ad mortem usque servans et pulchrum epiphaphium pu-
 dicitiae inde referens: te vero nullus erit iudex crudelior.
 Haec adhuc loquentem repressit Theagenes: Desine, dicens,

φάστε και φύγε, εφη Αχιλλεύς· ἦρα δὲ, ὅτι τὰς
 περιόδους δὲ πάλιν ἢ δοκῆς τὸ βάλει. Οὐ γὰρ σκε-
 ῖσθε, ἀλλὰ παρακλίειν γρη῏ν. Πόρσι, σὺκ αἰτίαις,
 εἰθε δοκῆ τὸ κρείττων. Ἦ δὲ, ἦδ μὲν λέγεις, σὺ δὲ
 1 μου πῶς ἔχεις, διηροῖα. Ἦρῶ, ἔφη, καὶ βέλτιον ἀπὸ
 τῆς ἐσπέραις, ἐκ τῆς τοῦ μερακίου θεραπείας ἢ τῆ
 φλεγμαίνοντά μοι τῶν τραυματίων ἰκκουσται. Ἀλλὰ
 καὶ μᾶλλον εἰς εὖ κοσμησθήσε, ἐφη ὁ τῆς προουδῆν αἰ-
 τῶν ἐπιστρατευμένος· τοιαύτη σοι πορευθήκει βοτάνη
 10 ἢ διὰ τρίτης ἡμέρας τῆς παύσε· ἔγω δ' αὐτῆς
 ἔργῳ τῆν παύσαι τὰ βῶν. Ἦ δὲ γὰρ με δεῦρο τίμη-
 λωτον αἰθε ἄγαγον, εἰ τίς ποτε τῶν ὑπεκρίων τῆς τοῦ
 κρονον συμβῆθη· γενομένης τραυματίας· ἦρα, σὺ πολ-
 ῶν ἐδίθη, πρὸς ἴσιν ἡμερῶν, ταύτη τῆ βοτάνη γε-
 15 τῶμενος. Εἰ δὲ μοι μέλει τῶν ὑπεκρίων οὐκ αἴρω
 ὄφιν θαυμάζειν, τῶς τε γὰρ μοι τῆς αὐτῆς ἐξίκατε
 κοσμοῖται καὶ ἄρα Ἑλλῆνας ὄντως οἰκτεῖται καὶ αὐ-
 τῆς Ἑλλῆν γενοῖται. Ἑλλῆν; ἢ θεῶ, ἐπιβόλεται
 20 σφ' ἡδονῆς; σὺκ οἱ ζῆσι. Ἑλλῆν ὡς ἀνθρώπος καὶ τοῦ
 κρονος καὶ τῆν φρονῆν. Τόρα τις ἔσται τῶν κρονον
 ἀνάπτειται. Ἀλλὰ τίνα τε χρὴ κελίει, ἐφη ὁ Θεα-
 γανης. Ὅ δὲ, Κνήμιονα. Πόθεν δὲ γνωρίζεις; Ἀθη-
 ναίως. Τόρα τίνα κληρονομήσει, Πάρι, ἐφη. Τὸ ταῦτα
 25 οὐκ ἐν κρονον γινώσκ' ἂν ἐπιστάδων ὄφιν τῶν ὑπεκρί-
 ων τῆρα ἰσχυροῦμαι κακῆ καὶ ἄρα οὐδ' ἂν ἐπακρί-
 στω τὸ λειπόμενον πρὸς τὸ δῆγμα τῆς νεκρῆς ὕπνου
 καὶ ταῦτα διομένους ὄφιν ἀπὸ πολλῶν τῶν πόνων καὶ
 ἀνακαύσεως.
 30 Ὅ· Ἦ πῶς δ' οὐκ ἀνίσταν, ἀλλὰ παντοῖως ἴδμεν
 ἰαίεσιν, μέγιστον ἐφορῶμεν παραφορῆν τῆς τῶν
 κρονον ἀκρόν, ἄρχειται ὁ Κνήμιον ἐντεθῆεν. Ἦ μοι
 πατὴρ Ἀριστιππος, τὸ μὲν γένος Ἀθηναίως, βουλή
 35 δὲ τῆς ἄνω, τῆς περιστάσει τῶν μέσων. Οὐτως, ἐπειδὴ
 σφί τῆς μητέρα τελευτήσαι συνέβη, πρὸς δευτέρως
 σπειδόμενος γάμων, ἐπὶ μόνῳ μοι παιδί σκευδῶν ἐπι-
 μεμρῶμενος καὶ τοῖς ὄκτοις ἐπεισάγει γέναιον ἀστῆν
 μὲν ἀλλ' ἀρχέλακον, δοῖμα Δερμακίτην. Ἦ; γὰρ
 40 ταῦτα εἰσῆλθεθαι ὄφιν ὑπεποιεῖται καὶ πράττει ὁ τε
 τοῦτοιο ἐπίθε τῆ θ' ὄρα τῶν προσβῆται ἐπαγωγῆς,
 καὶ τᾶλλα ὑπερθεραπεύουσα· διὸν δὲ, εἴπερ τις γυ-
 ναικῶν, ἐφ' αὐτῆν ἐμῆσαι καὶ τῶν τῆν ἐπαγο-
 ῶν ἐκτόπως ἰαριθιμῆν, προσδοῖ τε τοῦμου πατρός
 45 ἐπιστάδουσα καὶ εἰσδοῖς προστρέφουσα καὶ βραδυ-
 οῦται μεμαρμένη καὶ ὡς ἀπολάτ' ἂν, εἰ ὄλιγον ἐμῆ-
 λητε καὶ περιβαλλούσα ἐφ' ἐκάστη βήματι καὶ ἐπι-
 σπειδόμενα τῆς φιλήσεαι· ὡς ἀπασιν ὁ πατὴρ μου
 παρηγοῖται, ὄφιν ἐλείπειν [καὶ] ἔπειτα καὶ ἔθλαπει.
 Ἦ δὲ καὶ τὰ πρῶτα, ἴσα καὶ παῖδα ὄφιν ἐπλάττετο
 50 κεν τοῖσι τοῦ Ἀριστιππου ὑποποιουμένη, καὶ ποτὲ καὶ
 εὐδῆσαν [ἂν] προσέβουσα καὶ ἀναθῆαι μου συνέχως
 ῥῆξαιτο. Κἀθὼ προσέβην, τῶν μὲν ὄντων οὐδὲν ὑπο-
 ποιῶν· ὅτι δὲ μητέρα εὐδῆσανται περὶ εἰς θαυμά-
 ζων διέθετο. Ἐπι δὲ ταῦτα, ὄφιν προσέει καὶ ἔφη

corissima et anima mea Chariton. Merito tu qualem la-
 mentans, verum exacerbas magis quam existimus nimen-
 Neque enim probis incessere verum utare recessu est
 precibus, non criminibus, placatur id, quod est potendum.
 At illa: Bene admones, inquit, sed quomodo vales, obse-
 ro? Melius, inquit, a vespera, ex adolescentis curatio-
 que mihi inflammata vulnera lenat. Immo magis leni-
 sentus sub auroram, subgeat is, qui ad custodiam illius
 alligatus fuerat. Afferam etiam tibi ejusmodi herbam, que
 tribus diebus conjungat vulnus. Atque hanc esse vim que,
 experientia comperit habeo. Ex quo enim la me hinc
 captivum adduxerunt, si quis unquam horum qui hinc
 praefecto parent sautus post confectum vulnus, non nullis
 diebus ad curationem hac herba utens in liguit. Quod au-
 tem afficer conditione vestrarum rerum non est quod in-
 terream, videmini enim mecum communi esse fortuna, si-
 mulque vos qui Greci estis miseror, cum et ipse Græcus
 sim natus. Græcus, di immortales! exclamarunt repente
 prae voluptate hospites. Græcus profecto et voce et gene-
 ritate dabitur abque a malis respiratio. Sed quem te
 appellare oportet? inquit Theagenes. At ille: Cimonem.
 Coptem autem agnosce? Atheniensem. Porro qui fortuna
 usum? Desine, inquit. Quid hæc moxas et curere con-
 nis? Trago dis ista relinquamus. Neque enim tempore hoc
 auctario mesorum malorum vestra curatarem: profecto
 nec reliquum noctis sufficeret ad laccrationera, presertim
 cum somno vobis et requie post multos labores opus sit.
 IX. Cum autem illi nihil remitteret et ut omnino mor-
 raret orant, maximam consolationem esse dicentes, si
 similia suorum casuum audirent: oritur inde Chæron.
 Eualoio pater Atridippus, genere Atheniensis, ex senatu su-
 periore, fortunis civis mediocrium civium pat. Is, cum
 accidisset, ut mea mater e vita discederet, ad secretis
 nuptias animum adiecit; nolens, quum me omnium liberam
 haberet, incerta spe vivere. Introduceit itaque in ad s
 mulierculum urbani quidem sed inveterate matris, no-
 mine Demometam. Ut promum enim ingressa est latu-
 m suum potestatem redgere conabatur et ad id quod ipse
 vellet faciendum adducebat, forma senem abacens et abo
 in celis ambulasse observans, nam si illa aut mulier,
 maxime poterat forbitudum sui desolatum excitare et ar-
 tem abeundi, exactus, quam credibile est, noverat, tunc
 aggressibus patris mei ingemiscens et ad ingressus accurtos
 et tardus venientem accensans, quod valde hec permisit et
 pullulum commotus fuisse, et amplexens post singula
 verba, denique lacrimas addens oculis. Quibus omnibus
 pater uretitas, totam illam spirabat et conturbatur. Illa
 vero et me primam non secus, ac si suus essem filius, in
 oculis terre simulabat, hoc etiam sibi Aristippum devocans
 et interdum osculata est accensens et subinde, ut mecum
 se oblectare posset, optavit. Quod ego a mulieribus, nihil
 comum, que auberant, su piam, admirans autem, quod

μάλιστα ἦν τὰ φέροντα τοῦ πρέποντος καὶ τὸ βλάμμα
 τοῦ τρυφῶντος ἐξιστάμενον, πρὸς ὑπόνοιαν ἦγεν ἤδη τὰ
 πολλὰ καὶ ὑπόνοιον καὶ πλησιάζουσαν ἀποδομήν.
 Καὶ τὰ μέν ἄλλα, τί δαὶ μακρόντα ἐνοχλεῖν; τὰς
 5 πύρας ὡς καθύπευθε, τὰς ὑποσχίσεις, ὡς ἐπικυβήτατο,
 νῦν μὲν παιδίον, νῦν δὲ γλυκύτατον ὀνομαζούσα καὶ
 αὐτὴς κληρονομίον καὶ μετ' ὀλίγον ψυχὴν ἑαυτῆς ἀπο-
 κλιούσα καὶ ἀπλῶς τὰ καλὰ τῶν ὀνομάτων τοῖς ἐπα-
 ρημοῦς παρακαλεῖσα καὶ ὀίσται μᾶλλον προστρύγω
 10 παρακαλεῖσα· ὡς ἐν μὲν τοῖς σημαντικῆς μητρικῆς
 ἐπισημῆς ἀναπλάτουσα, ἐν δὲ τοῖς ἀποποιήσεως τοῦ
 ἑαυτῆς λαμπρῆς ἐνοχλεῖν ὑποφαίνουσα.

Γ'. Τῶνος δὲ γίγνεται τι τοιοῦτον. Παναθηναίων τῶν
 μεγάλων ἀγορῶν, ὡς τῆν ναυὸν Ἀθηναίων διὰ τῆς
 15 τῆς Ἐπιπέτου πέμπουσι, (ἐπύργου μὲν ἐρηθιστοῦ) ἕσας
 δὲ τῶν ἐπιπέτου παιδῶν τῆ ἑσθῆ καὶ τῆ νενομισμένη
 προπομπῆς ὡς εἶχον στολῆς, αὐτῆ γλαυκῆ καὶ
 σινοῦς σινοῦς, ἑρχομαι οὐκ ὡς ἑαυτῶν. Ἡ δὲ,
 ἐπειδὴ τὸ πρῶτον εἶδεν, ἐκτὸς ἑαυτῆς γίγνεται, καὶ
 20 οὐδ' ἐνοχλεῖται ἐπὶ τὸν ἔρωτα ἀλλ' ἀπὸ γυναικὸς τῆς
 ἐπιπέτου προστρέχει καὶ περιβαλλούσα, ὃ νέος Ἴππο-
 λυτος, ὃ ἠσπὲς ὃ ἑμὸς Διῶς. Τίνα με οἴσασθε γοη-
 κῆσαι, ὡς καὶ τὸν ἐρυθρῶ ἀφροσύνητος ἀλλ' ἐσπέρης
 γυναικῆς, ὃ μὲν πατὴρ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐστίατο καὶ
 25 ὡς ἐν ἐν τοιαύτῃ πανηγύρει καὶ πόσῃ πανδήμῳ καὶ
 διασκεπτικῆν ἐπέδιδεν· ἢ δὲ ἐπιγίγνεται μοι νεώτερος
 καὶ ἐπιπέτου τῆνος τῶν ἀφροσύνης τογγάνων. Ὡς δὲ
 παντοῦχος ἀνείχον καὶ πρὸς πᾶσαν θεραπεσίαν καὶ ὑπό-
 σχισιν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπεραχίτης, γὰρ ὅτι καὶ ἑσθῆν
 30 σκεπάζουσα, ἀπὸ τῆς ἑσθῆς καὶ μόνῃ ἢ παύσαντα
 τῶν νεώτερων ὑπερβίβουσι, τῶν ἐπιπέτου τῶν εἰς ἐπὶ
 κτερεῖται. Καὶ πρῶτον μὲν οὐ διανέσσει, τότε τῆς
 εὐδῆς ἀλλ' ἤνοιτι τῷ πατρὶ καὶ τί τοῦτο πυνθανομένη,
 μάταιος δ' ἔχεν ἐσπέρητος καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο τῆν
 35 πρῶτον, ὡς δ' ἐλέκητο καὶ τί πεπῶσθαι πολλῶς ἀνε-
 ρῶτα. Ὁ βασιλευσῶς, φασί, [καὶ εἰς ἐπὶ] νεώτερος,
 ὃ κενὸς ἢ οὐκ παῖς, ὅτι ἐπὶ πᾶσι καὶ οὐδ' [πυλῶτα]
 κτερεῖται (καὶ κτερεῖται εἰς τῆς) κενὸν με πρὸς τῆν
 40 οἰκονομίαν, ὃ δὲ οἱ τῶνος ἐσπέρητος, ὡς ἐν τῷ ἀφροσύνης
 φασί, τῆς οὐκ ἀφροσύνης ἐπιπέτου, ταῦτα δὲ τὸ
 εὐδῆς παρὰ τῶν καὶ ἀφροσύνης παρακλήσεσθαι,
 καὶ πρὸς ἐσπέρητος ἔχεν τὸν νῦν καὶ μάταιος, (ὃ γὰρ
 οὐκ ἀφροσύνης οὐκ ἔχεν, οὐδ' οὐκ ἐσπέρητος, μὴ τῶν
 45 δαδῶμαι ματρός ἑσθῆς, ταῦτα ἔχουσαν οὐκ ἔχεν
 πρὸς τῶν, τὸ μὴ ἐρυθρῶν αὐτῶν οὐκ ἔχεν. τὰ μὲν
 ἄλλα ὅσα περὶ σέ τε κτερὸς περιβόουσι, ἀφροσύνης
 εἶχεν. ὡς δὲ κατὰ τῆς γαστρίδος ἐσπέρητος, οὐκ ἔχεν
 τῶν ὡς ἔσθῆς, οὐκ ἔχεν.

Δ'. Ταῦτά ὡς ἔχουσαν. οὐκ ἔχεν, οὐκ ἔχουσαν,
 5 οὐκ ἀφροσύνης περιβόουσι, ἀλλὰ πιστεύου μὲν ἐν
 ἐσπέρητος καὶ ἑσθῆς, τῆν οὐκ περὶ ἐπὶ διὰ τῶν
 οὐκ ἔχεν τῶν κατὰ τὸ μέρος τῆς οὐκ ἔχεν περιβόουσι,
 οὐκ ἔχεν, τῆς ἑσθῆς καὶ πᾶσι παρακλήσεσθαι οὐκ
 οὐκ ἔχεν, καὶ τὸ κατὰ τῆς οὐκ ἔχεν οὐκ ἔχουσαν

notionum circa me declararet affectum. Cum vero pelu-
 lantius accederet et calidiora essent oscula quam decebat
 et ad spectus modestiam excederet, in suspicionem jam
 apud me illam nulla adducebant, et subdistingebam et
 addidantem repellere. Omitto alia, quae molestum
 esset prolixius commemorare, quibus rationibus me adorta
 sit, quae sollicitationes proposuerit; nunc passionem, nunc
 sanctissimum appellans et rursus herodem et paullo post
 animum suum cognominans, denique pulchra neonata ille-
 cebris admiscens et quibus pessimum rebus caperet con-
 siderans; ita ut in gravioribus negotiis simularet matris ha-
 bitum, in ludicris autem amare se mande te declararet.

X. Ad extremum tale quiddam accidit. Cum Panathe-
 naea magna celebrarentur, quando navem Atheniensis Pal-
 ladi terra mittunt, (nondum autem tum excessum ex-
 eplibus), postquam certini usitatum praenem dare, et legiti-
 mo ritu et pompa prosecutus sum, quemadmodum etiam
 amictus, una cum chlamyde et coronis reboe domum. Illa
 vero cum primum adspexit, animo exterrata non amplius
 astu amorem texit sed praeter mera cupiditate accitit et
 amplexa, Juvenis Hippolytus, Theseus meus, dicebat.
 Quo animo vero tum me fruisse putatis, quem et nunc nar-
 rare pudeat? Vesperi pater in Prytaneo conabat: et quem-
 admodum in ejusmodi convento et publico convivio ita-
 dem pernoctaturus erat. Illa autem de improviso venit ad
 me noctu et conata est contra fis quidpiam assequa. Sed
 cum pro-rus resisterem, et omnibus blanditas, pellecta-
 tombus et minus repugnarem, graviter et ab imo perfere
 ingemiscens abiit, et una tantum nocte interposita, insidias
 mihi struere seclerata cepit. Ac primum quidem e lecto
 non surrexit, sed venienti patri et quid esset rei percunc-
 tanti infirma se esse valetudine simulabat et primo nihil
 respondebat. Cum vero instaret et quid mihi noceresit sup-
 plicius quareret: Bonus ille, inquit, adolescens, commu-
 nis noster litus, quam ego, deus contestor, peccas etiam
 quam tu dixi, cum me gravidam esse quibuscum ex
 his sensisset, quod ego te laudari colere quod aliquid
 certi scire possem, et absentiam tuam observasset, dum
 illum solito more monere et ad temperantiam adhortor,
 neve scotis et ebrietate animum dederet, oro: neque etiam
 me ul' lidebat: tibi vero non dicebam, te in aliquam ne-
 verat suspicionem venarem), de his, inquam, dum collo-
 quor sola cum solo, ne erubesceret: aba quidem pudet
 dicere, quibus me et te contumelia affecit, calce autem in
 utrum mihi insidians, ut ita valeam, quemadmodum vides,
 effecit.

XI. Haec ut audivit, non dixit quidquam, non interro-
 gavit, non defensionem proposuit: sed sibi persuadens,
 nullo modo eam de me aliquid menditatio esse, qua eo animo
 erga me foveo, exemplo ut me etiam quidem in parte
 domus, nihil eundem puerum teret et aliquid famule
 credebat illi, et non post me, quod utique cum me est,

γιγνώσκοντα. Ὡς δ' ἐμπέπηκα τῆς ἀρχῆς, Ἄλλ' ἀ
 νὺν γε, ἔργη, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μὴ προτερον, δίκαιος
 ἂν εἶην τὴν οἰκίαν τῶν πλεθρῶν μανθάνειν. Ὁ δὲ,
 μᾶλλον προθύμως, Ὡς τῆς εἰρωνείας, φησὶ, τὸς
 5 πραεῖς ἀπὸ τοῦ τὰς ἀνοσίεως παρ' ἐμοῦ βούλεται μανθάνειν.
 Καὶ ἀποστραφεὶς, πρὸς τὴν Δημανέτην ἔσπου-
 δεν. Ἦ δὲ, οὐπω γὰρ κεικόριστο, δευτέρως ἐπιβουλής
 κατ' ἐμοῦ τοῖσδε ἤπειτα. Θύσθη παιδισκαριον ἦν
 αὐτῆς, φάλλον τε πρὸς κιθάραν ἐπιστάμενον, καὶ τὴν
 10 ἦν οὐκ ἄωρον. Τοῦτ' ἐπ' ἐνὶ καθέσταιν, ἔργη μου
 δέξην προστάξια· καὶ ἔρα παραγγέλια ἢ Θύσθη·
 καὶ ἢ πολλὰς περὶ ἀνὰ μ' ἀποστρέψαι, τότε παν-
 τῶς ἐφίλαστο, φιλίματι, νεύμασι, συνδήματιν. Ἐγὼ
 δ' ὁ μακάριος ἄθροισι καλῶς γεγενηταὶ ἐσπεύρατον· καὶ
 15 τὸς ἐπὶ τὸν θαλάμον ἐλθούσαν νυκτὶς ὑπεδέχεμαι.
 Ἦ δὲ καὶ αὐτὴς ἐπανῆκε καὶ πάλιν καὶ τοῦ λοιποῦ
 συνεχῆς ἐρείπει. Ἦπει δὲ ποτὶ φυλάττεισθαι αὐτῆ τὰ
 πολλὰ παρήκουσι, μὴ γυναικεία παρὰ τῆς δεσποίνης.
 Ὡς Κλήμων, ἔργη, ὅς τίς ἀπλοῦς τις εἶναι μοι δοκῶ·
 20 εἰ γὰρ ἐπὶ θεράπειαν ἔσταν καὶ ἀργυροπύργου ἔργη
 γλῆπὸν εἶναι σοὶ προσομιλούσαν ἀδύναται, τίνας ἂν
 αἴτια εἶποις [εἶναι] τιμωρίας ἐκείνην, ἢ [καὶ] εὐχένης
 εἶναι φάσκουσα καὶ νόμῳ τὸ συνισκόντα ἔρουσα καὶ
 θάνατον τὸ τέλος τοῦ παρτισυμῆματος γιγνώσκουσα,
 25 μοιγᾶται, Πᾶς, ἔργη, οὐ γὰρ ἔργη σοὶ πιστεύεται. Ἦ
 δὲ, Καὶ μήν, εἰ σοὶ δοξῶσι, ἐπ' αὐτοῦτορον παραδώσω
 τὸν μοῖρην. Ἦ γὰρ αὐτὴ βουλῆς, ἔργη. Καὶ μήν
 βουλῆσμαι γε, ἀπεκρίνατο, σοῦ ὅ' εἶμαι οὕτως πρὸς
 αὐτῆς περιουσιμῶν, κάμασι δ' οὐκ ἔλαστο, ἢ
 30 πάσῳ τὰ ἔσματα ἐπ' ἐκάστης, ἡλοτοπίου ἐκείνης ἐπ'
 ἐμὲ γυναικείας. Ἄλλ' ὅπως ἀνὴρ εἶσι κατάλαθε.
 Ἦ δὲ, Ἐπεί δ' οὕτως ἔξην ὑπερῆμεν, τότε μὲν ἀπι-
 οῦσα ἦρχετο. Τρίτη δ' ὑστερον νυκτὶ καθεύδοντά μ'
 εἰανίσταται καὶ τὴν μοιγῆν ἐνδὸν εἶναι κατελήγει· τὸν
 35 πατέρα μὲν εἰς ἀγρὸν αἰωνίδιου τίνας χρεῖας καλοῦσα
 πεπορεύσθαι λέγουσα· τοὺς δὲ, οὕτως συγκαίμενον αὐτῆ
 πρὸς τὴν Δημανέτην, ἄρτι παρεσδεύεσθαι· πρὸς ἑ-
 κείνην δὲ καὶ πρὸς ἄμωνα εὐτρεπίζεσθαι καὶ ἐνφύρη
 ποιέσθαι τὴν ἐφοδὸν τοῦ μὴ διαδρᾶναι τὸν ὑδριστήν.
 40 Ἐποίουσα οὕτως· καὶ λαθῶν ἐγχειρίδιον, τῆς Θύσθης
 ἡγουμένης καὶ θάλας προαπτούσης, ἐπὶ τὸν θαλάμον
 γένει. Ἐπεί δ' ἐπέστην, λόγῳ τε τίνος ἐνδοθεν αὐγῆ
 διελέπειτε, [καὶ] τὰς θύρας ἐπικειμένους ὡς ἀρχῆς ἔργη
 ἐκραγεῖς, ἀνοίγει, καὶ εἰσδραμῶν, Πού ποτ' ὁ ἀλιτήριος,
 45 ἐθῶν, ὁ λαμπρὸς τῆς πάντα σιωπρονόσσης ἐφράμιμος,
 καὶ ἄμα λέγων, ἐτήγειν ὡς ἄμρω διαχειριστόμενος. Ἐκ
 δὲ τῆς ἐνδῆς ὁ πατήρ, ὦ θεοί, περιτραπέεις προσηύπει
 μοι τὸς γόνουσι, καὶ Ὡ τέκνον, ἐπίσχεσι μικρὸν, ἔλ-
 γειν, οὐκ αἰετον τὸν γεννήσαντα, φέται πολλῶν, αἴ σε
 50 ἀυθέρψαν. Ἐγὼ μὲν σε, ἀλλ' ὁ μὲν ἄνθρωπος θανάτου
 τιμωρίας. Μὴ γίνου τῆς ἀρχῆς ὄλος, μηδὲ φόνῳ
 πατρῶν γέρας μεῖνε τῆς σῆς. Ὁ μὲν ταῦτα
 καὶ ἕτερα πρὸς ταῦτα ἔλεονως ἔκτευεν· ἐγὼ δὲ
 ὡς περὶ τούτων βλήθεις, αὐτὸς ἀποπύχους εἰσετήκει,

quamobrem caderet, scientem. Postea vero quam nam
 explevit, vel nunc saltem, inquam, pater, merito, quando-
 quidem prius non fecit, causam harum plagarum scire de-
 beo. At ille eo magis exarctatus : O simulatum, inquit,
 hominem ! facta tua in pia ex me scire vult : et aversus,
 ad Demanctam festinabat. Illa vero, nondum in ro satata
 erat, alium dolum talem contra me machinabatur. Ibat
 illi an illa Thasbe, callens canere ad citharam, forma et
 vultu non invenusto. Hanc in me suborant, ut me amaret,
 sperans. Atque amabat repente Thasbe, et que me fons-
 tantem antea sapias teperat, tum proisus all' cichid ad
 sese, adsperto, nutibus, notis. Ego vero vanus, quod re-
 pente pulcher essem, credideram, et ad extremum in the-
 lamum noctu venientem recepi. Illa vero iterum radei et
 tertio, et deinceps continuo veniebat. Verum cum al-
 quando nullum illam adhortarer, sibi ut caveret, ne a
 domina deprehenderetur : O Cnemion, inquit, quam no-
 nium simplex nahi videris esse, si me ancillam, et argento
 emtam, tecum deprehendi periculosum putas, qua pona
 illam vero dignam iudicabis, que se ingenuam esse pro-
 dicans et legitimo jure conjugii cohabitatore habens, de-
 nique mortem sibi finem sceleris esse propositum sciens,
 adulterium committit? Dostis, inquit, namque enim
 tibi sclem habere possum. Imo, si tibi videbitur, in quo
 facto adulterium tradam. Si quidem ita volueris, inquit
 lam. Maxime volo, respondit : et tua causa, qui ab illa
 tam insigni injuria affectus es et non minus mea quopre,
 ut que extrema omnia quotidie patiar ab illa, vanam ze-
 lotypnam etiam me exercente. Quamobrem, si vir es, de-
 prehende.

XII. Cum autem illa fore promissam, tunc quidem
 abuit : tertia vero postea nocte dormientem me excedat, et
 adulterium intus esse significat ; patrem in agrum subite
 cujusdam necessitatis causa abesse dicens : istum vero, ut
 erat constitutum, ad Demanctam modo clam ingressum
 esse. Convenire autem ut et ad vindictam me appararem
 et armatus gladio ingrederer, ne improbus effugeret. Pre-
 ciebam ita : et accepto pugione Thasbe preeunte et facies
 accendente, ad thalamum ibam. Ceterum ut adstaret,
 lychni cujusdam qui intus erat splendor punctabat et ego
 fortibus obseratis ut eram commotus tra effraetis, aperit-
 bam et incurrens, tibi est consecelatus, clamabam, pro-
 clatus castre omni ex parte amansus? et simi l atque prolo-
 cutus sum accessi utramque confossumus. At pater ex
 lecto, diu boni ! devolutus percussus accidit ad genua mea
 et O tibi colibe te paululum, dicebat, miserere parentis,
 parce camis, qui te emulterunt. Injuria te affectimus, sed
 non tamen adeo, ut ad mortem usque vindicta de me expe-
 tenda sit. Ne indulgeas ira, neque corde paterna manus
 tuas contamine. Ille quidem his et aliis praterca modis
 miserabiliter supplic pro se precabatur. Ego autem tan-
 quam fulgure percussus, tactus et attendus stabam, Thas-
 bea circumspiciens, que nescio quo pacto subduxerat

την Θυσίαν περιέβλεπον, ἅλα οὐδ' ὅπως αὐτῆν ὑπο-
 στείλασαν, τὴν κλίνην καὶ τὸν θάλαμον ἐν κλίνῃ περι-
 σκόπουσιν, εἰπέη τι διαφορῶν, πράξει ὄμνησαν. Ἐκ-
 πτεται μου καὶ τὸ χεῖρος τῶν χειρῶν· καὶ το μὲν ἔ-
 10 Δρακινέτη προσδραμόσα σπουδαίως ἀνῆρτασεν, ὃ δὲ
 πατὴρ ἐν τῇ θανάτῳ γενούσῃ, ἐπιβόλλει τὴ μοι τῆς
 χείρας καὶ δεσμῶν ἐκίλει, πολλὰ τῆς Δρακινέτης
 παραφρονούσης, καὶ Οἱ ταῦτ' ἦν ἄπροσφύρουσιν, θούσης,
 ὡς φιλίττεσθαι προσήμι τὸ μαιράλιον, ὡς ἐπιβουλεύ-
 15 σαι καιρῶ λαβόμενος; ἔδρων τὸ βδέμαχ, συνέη τῆς
 Ζακείας. Ὁ δὲ, Προσφύρουσι, εἰπὼν, ἀπ' ἠπίστουσιν,
 τότε μὲν ἐν δεσμῶν ἔχει, λέγειν τι βουλαρόν τῶν
 δεσῶν καὶ πράξει οὐκ ἐπιπέφας.

II. Ἄρα δὲ τῇ ἔφ' λαθὼν οὕτως ὡς εἶπον δεσμῶν
 16 ἐπὶ τῶν δεσῶν ἦγε καὶ τῆς κειρατῆς κλίνην κατακλίει-
 νος, Οὐκ ἐπὶ τοιαύταις μὲν ἰλίσιον, αἱ Ἀθηναῖοι, τόνδε
 αἰετρίων, εἶπεν, ἀλλὰ τῶ γέροντος τοῦμαθ' βλακτερίαν
 εἶσθαι προσδοκῶν, ἐπειδὴ τάχιστα μοι ἐγένετο, εἰσε-
 21 θύσασαι τε τρωτῆς μεταδούσῃ, καὶ τὰ πρῶτα τῶν γραμ-
 μάτων διδάξάμενος, εἰς τοὺς πρῶτους καὶ γενετῆς
 εἰσαγαγῶν, εἰς ἐφύθους ἐγγράφας, πολιτῶν θυέτερον
 καὶ τοὺς νόμοις ἀπορήνας, πάντα τὸν βίον ἐπὶ τούτῳ
 τῶν ἐμῶν ἰσχυροῖσι. Ἐπειδὴ τούτων ἀπάντων ἄνευ
 26 λαθῶν, ἐμὲ μὲν ὕβρισι ταπρῶτα καὶ πηγάσι ταυτήν
 τῆν κατὰ νόμους συνοικισάσῃ μοι ἤμιστο· τίλος δὲ
 καὶ ἐφύθους νόκτωρ ἐπέλθε καὶ παρὰ τοσοῦτον γέροντος
 παραλαίας, παρ' ὅσῃ ἀνίσταται ἡ τέρη, ἀπροσδοκῆται
 31 τῶν τῶ χεῖρος τῶν τούτου χειρῶν ἐπεσεῖν παρασκευά-
 σασα· καταπέφυγα [τε] πρὸς ὑμᾶς καὶ προταγγέλλω
 τούτων ἀτόμῳ μὲν αὐτῶ γενέσθαι κατὰ τοὺς νόμους
 εἶναι, οὐ φιλίττεσθαι· ὑμῶν δὲ τὸ πᾶν κατακλίτων, νόμῳ
 τούτων ἠγρούμενος ἢ φόνῳ παιδὸς τῆν διακὴν λαμβά-
 36 ναι. Καὶ ἄρα εἰδάμεν· ἐπεκίχουσι δὲ καὶ ἡ Δρακινέ-
 τῃ, καὶ περιελθεῖν ἐπ' ἐμοὶ θῆκεν ἐπεδείκνυτο, τὸν
 41 ἴδων ἀποκαλῶσα, τὴν ἐν διακῇ μὲν ἀλλὰ πρὸ ὄρας
 ταναζήμενος, τὸν ὑπὸ διακῆν ἄλαστῆρον ἐπὶ τοὺς
 γενετῆστας ἐλαβάνε· οὐ θρηνοῦσα μᾶλλον ἢ κατα-
 κερταμόσα τοὺς θρῆνοις καὶ ὡς ἀληθῆ τὴν κατηγορίαν
 μετεδούσα τοὺς γούσι. Ἐπειδὴ μεταδούσαι καὶ
 46 ἄνευσιν ἔδρων, ὃ γραμματεῖς προσεβόησιν, ἠρώτα σπινὸν
 εὐοικίμα. Πῶ τῷ πατρὶ χεῖρας ἐπέλθον; ἐμοὶ δὲ,
 ἐπέλθον μὲν, εἰπόντος, ἀλλ' ὅπως ὀκνεύσατε· ἀνέδύ-
 51 σαι ἄπαντες καὶ οὐδ' ἀποκλῶσαι μοι μεμῶναι ἀρίων-
 τας, οἱ μὲν λίθους βάλλιντο, οἱ δὲ τῷ θεοῖν παρακλῶ-
 56 σαι καὶ ἀπεκίχουσι εἰς τὸ βράβαθρον ἐδοκίμαζον. Ἰμεῶ
 δὲ παρὰ πάντα τὸν θυμῶν καὶ τὸν γρόνον, ἐν περὶ
 τῆς τιμῆς διεμεροῦσιν, ἄν μητροῖν, βροῦντες,
 61 διὰ ἀποκλῶσαι ἀνακλῶμαι, μητροῖν με θῆριτον ἀποκ-
 λῶσαι, προσέειπε τῶς πολλῶς τὸ λεγόμενον καὶ εἰσῆμι
 66 τῶν δεσῶν ὑποβίσι. Καὶ λαοσῆρη μὲν οὐδὲ τότε,
 πικρατέλειπτο γὰρ ὃ δῆμος ἀκατακλῶσαι βροῦσιν.

13. Τῶν δὲ φέρων διακινουμένων, οἱ μὲν τὸν θῆ-
 71 ρῶντα καταμεροῦσιν, ἦσαν εἰς ὀκτανεῖς, καὶ
 76 μετροῖν, οἱ μὲν κατακλῶσαι, οἱ δὲ ὡς τὸ λεγόμενον πῆ-

sesse locum et thalamum in orbem cecidit iustitiam, nec
 quod dicerem scitis, nec ad agendum consiliū quidquam
 habens. Exiit mihi et pugio e manibus. Et hunc quid-
 10 dem Democleta propterea accitens arripuit. Pater autem
 cum iam extra periculum esset, propter mihi manus et legere
 iulchat, Democleta in multis modis irrisit e et An non haec
 erant quae puerulorum, clamante, quod caveri oportet et
 adolescentem, utpote occasione oblata molitur et aliquid?
 15 E. nullū animum opus perspexi. Ille autem, praedictis
 cum dixisset, sed non credebam; me tum in vinculis detin-
 erat et exponere quodcumque gestum erat volenti nequendi
 quidem potestatem fecit.

XIII. Quamprimum autem illuxit, prehensum sive ut
 eram vinculis produxit ad populum et disperso capiti pul-
 vere, non ad hanc spem, o Athenienses, huc educabam,
 dicebat; sed bacillum senectutis meae tutum aliquando
 sperans, ut primum mihi natus est, liberaliter oblectum et
 20 multis literarum institutum, cum in tribales et gentiles in-
 trodixissem, in epheborum aliam rebussem, civem nos-
 trum etiam legibus effecissem, tota vite meae spes in illis
 erat. Ceterum postquam horum omnium oblitus, me in-
 iustus primum et hanc legitimam usum iustitiae verbe thas
 affect, ad extremum et gladio armatus noctu advent et
 caenis tantum ab eo quo minus particula foret abbat,
 quatenus fortuna restitit inopinato terrore ut illi gladius e
 25 manibus excederet efficiens, confugi ad vos nomenque is-
 tius defero. Tametsi enim mihi per leges liceret mea memi-
 illum interficere, tamen nolui, idque totum vestro reliqui
 arbitrio, melius me facturum existans, si de filio lege,
 non caede, sumerem poenam. Et simul lacrimabat. Equi-
 30 labat quoque Democleta et se ob meum casum dolere arti-
 fici simulabat; miserum appellans, ac iuste quidem sed
 ante tempus moriturum, a malis minus adversus parentes
 innotatum; non ingens magis quam testificans licentis et
 eum veram accusationem pluribus confirmans. Cum autem
 et mihi dicendi potestatem dari postularem, scriba acce-
 35 dens, concisam questionem instituit patre me armatus gla-
 dio aggressus essem? Me vero, Aggressus sum quidem, di-
 cente, sed quemadmodum, audite: exclamaverunt omnes a-
 neque causae dicende jus ad me pertinere iudicantes, alii
 me lapidibus obiri debere, alii carceri tradi, et in lara-
 40 thum praecipitari censendum. Me vero, toto hoc tumultu
 et temporis intervallo, quo de poena statuebant, O no-
 verca, clamante, licet propter novercam foller, noverca
 me innotatum perant, adheret ad multos id, quod a me
 dicebatur et subibat eos suspicio rei ipsius, ut erat acta
 Verum me tum quidem audebat: ingens enim tumultus
 45 et perturbatio populum praecoccupaverat.

XIV. Cum autem calculi discernentur, mortem mihi
 decernentes octider mille et septingenti reperti, quorum
 alii lapidibus me obtundam esse, alii in lustralium int-

ψαι κριναίτες· οὐ δὲ οὐκ ἔτι εἰς χιθῶνας, ὅσαι τι καὶ
 τῆ ὑπόνοια τῆ κατὰ τῆς μητρικῆς δόντες, φυγῆ με ἐς
 τὸ διηγεῖς ἐξήλασαν. Ἀλλ' ὅμως ἡ τούτων ἐνοῦται
 ψῆφος. Τῶν μὲν γὰρ ἀλλοιὶ ἑαυτῶ πάντων ἦσαν ἐλά-
 15 τας, ἐπίτοις δὲ διασπαρῆς φρεσὶν ἰόντων, εἰς τὸ αἴσως
 εἰ χιθῶνι πλείους ἐβόηοντο. Καὶ μὲν οὕτως ἐξη-
 λουμένων ἑστίας τε πατρίας καὶ τῆς ἐνεγκούσης. Οὐ
 μὲν ἀτιμώρητος γ' ἡ θεὸς ἐβόηθ' Ἀθηναιέτη περι-
 λείπει. Τὸν δὲ τρόπον εἰσαυτῆς ἀκούσασθε, τὸ δὲ νῦν
 20 καὶ ὑμεῖς μεταδύπετον, τὸ τε γὰρ παρὸς πειρώθη τῆς
 νουκῆς, καὶ ἔστιν πολλὸς δαί τῆς ἀναπαύσεως. Καὶ
 μὴ προσπατήσῃς γ' ἑαυτῆς, ἔρη ὁ Θεοπέμπετος, εἰ τὴν
 καλύτερον ἀτιμώρητον ἔσθῃ· ἐν τῇ δὲ ἄλλῃ Ἀθηναιέτη.
 Οὐδαμῶν ἀκούσῃς ἄν, ἔρη ὁ Κνήμιον, ἐπειδήπερ ἦν
 25 οὕτω φίλον. Ἐγὼ μὲν, ὡς εἶπον, μετὰ τὴν κρίσιν εἰς
 τὴν Παιονίαν κατέβην καὶ νεὸς ἀναγκάσας ἐπιτορῆσαι τὸν
 πόντον εἰς Αἴγιον ἐπαυώμεθα, ἀνεβήσας ἑσθί μοι τῆς
 οὐκίας ἐναυθῶν πειθαυόμενος. Κατάρης δὲ καὶ τοῦ
 ἐπιτορῆσάντων ἀντορῶν, οὐκ ἀγῶν τὰ πρῶτα εἶχον.
 30 Ἐκαστῶ δ' ἄσπερον ἡμέρῃ συνήθως ἀλλοίως, ἐπὶ λαμῶνα
 κατέβην. Καὶ λαμῶν ἄρη κατεβήτετο. Μικρὸν
 οὖν ἐπιστάς, ὑπόθην τ' εἶν καὶ τίνος ἄγχι περιεσκό-
 πουν. Οὕτω δὲ τῆς ἀποβάθρας ἀκριβῶς κειμένης,
 εἶχ' ἀπὸ τῆς καὶ με προσδραμῶν περιεβάλειν, ἧ δ' ἄρα
 35 Λαρίης τῶν ἡμῶν συνεβήθην, καὶ Ἰδ Κνήμιον, εὐαγγέ-
 λιστ' οὐ κομίζω, φησιν, ἔμεις παρὰ τῆς πολιτείας τῆς δι-
 κην Ἀθηναιέτη εἰσήκεν. Ἀλλ' ἀκούσασθε μὲν, ἔρη, ὁ
 Λαρία, τί δὲ παρατρέψῃς τὸ εὐαγγέλιον, ὅσπερ τι τῶν
 ὑπόθων ἀπαγγέλλων· ἐπὶ δὲ καὶ τὸν τρόπον, ὡς εἶπα-
 40 τὸν δόδοικα, καὶ τῆ κοίτης κίχρηται θανάτου καὶ διέδρα
 τὸν πρὸς αἴγιον. Οὐ πάντ' ἔπειτα, ἔρη ὁ Λαρία,
 ἐκλήθην ἡμεῖς ἡ δίκη καθ' Ἡσιόδου, ἀλλ' ἀμικρὸν
 μὲν ἂν τι καὶ παρὶς ποτὶ, τῶ γρουπ τὴν ἄμυναν
 παρέδουσα, τοῖς δ' οὕτως ἀδίστοιχοι ἔβην ἐπιβάλλει
 45 τὸν ἀφαιρέσθαι ὡς δὴ καὶ τὴν ἀλιτήρειν μετῆθε Ἀθ-
 ηναιέτη. Ἐλάβε δὲ με τῶν γενομένων ἡ λαχίντων
 οὐδὲν, τῆς Θισθῆς, ὡς εἶπα, κατὰ τὴν πρὸς με συνή-
 θειαν πάντα διηγουμένης. Τῆς γὰρ ἀδίστου σοι φυγῆς
 ἐπιδοθήσας, ἑμὲν ἀλλοίως σου πατὴρ εἰς τοῖς προχθῆται
 50 μεταμειδύοντος εἰς ἀγρὸν τινα ἰσχυρὸν ἐκυτὴν ἀφί-
 κισαι, καὶ αὐτὸν δὲ ἔργον — ὅν ἑαυτὸν κατέδου, τούτω δὲ τὸ
 τῶν ἔργων τῆ δ' εὐθὺς Ἡριωνίης ἡμαυτὸν καὶ μηχανώ-
 τερον ἔρη σου μὴ παρόντος καὶ θερήσων οὐκ ἐπαύσεο,
 εἴθως μὲν τῶν ἐπὶ σοί, τὸ δ' ἀλλοίως, τῶν ἐφ' ἐαυτῆ καὶ
 55 Κνήμιον εἶδὲ νόματα τε καὶ μεθ' ἡμέρην, πειθὸν γλυ-
 κῆτος, φυγῆ ἐαυτῆς ἀνομάζουσα, ὅσαι καὶ αἱ γυνώ-
 ρμοι τῶν γυναικῶν φοιτῶσαι παρ' αὐτῆν σφόδρα μὲν
 ἐπιδομαζῶν καὶ ἐτήνουν, εἰ μητρὸς ἢ μητρικῆ πά-
 θος ἐπιδοκίμωνται, παραμυθίσασθαι τε καὶ ἐπαρρησιάζου-
 60 ἐπιδοκίμωνται. Ἡ δὲ, ἀπαρμυθίσθητον εἶναι τὸ κακὸν καὶ
 οὐκ ἐκκεῖσθαι τῆ καρδίᾳ κέντρον ἀγνοεῖν τὰς ἄλλας
 εἶχεν.

11. Εἰ δὲ ποτὶ γίνονται καθ' ἑαυτὴν, πολλὰ τὴν
 Θεοπέμπετος, ὡς οὐ προσκεκονταὶς ἀπαρρησιάζου-

tandem iudicabant. Reliqui vero ad nocte, aliquid dantes
 suspicioni de noverca, exsilio me perpetuo damnabant.
 Nilominus tamen horum vicis sententiā. Tametsi enim
 erant alii simul conjunctis pauciores, tamen, cum abob-
 versa fuissent suffragia, sigillatim collatione facta, meli-
 isti majorem numerum efficiabant. Atque ego quodam ita
 laribus patris et patria pellebar. Nec tamen diis myia
 Demaneta hoc demceps impune tulit : quo autem pa- to,
 postea auditis, nunc autem vobis est somno indolendum :
 nam et ad nullam nocentem processit, et vobis longa quilo-
 quus est. Immo majore molestia nos afflicti, inquit Thia-
 gorus, si pessimam hunc insultum in narratione reliqueris.
 Audite igitur, inquit Cnemon, quandoquidem vobis ita lu-
 let. Ego ita, ut eram, post iudicium descendi in Pioniam
 et tactus navem, que tum solvebat, navigabam. Ego nam,
 restitens, illic me habere consobrinos matris. Eo cum
 applicissem et eos quos inquirebam invenissem, non in-
 suaviter primo tempus degēbam. Vigesimo vero post de-
 soluto more exspatiens descendi ad portum. Ecce autem
 leulius appellēbat. Paululum igitur commoratus, unde
 esset et quos apportaret considerabam. Necdum pons recte
 jacebat, cum exsibat quidam et me accurrens amplecteba-
 tur. Erat autem Clarus, unus ex meis symephebis et
 O Cnemon factum nuntium tibi affero, inquitbat. Lut jam
 tibi innoxa penas : Demaneta mortua est. O utinam sis
 salvus, Claria. Cur autem praeteris hoc, quidquid est
 tibi nulli, tanquam quidpiam importunum afferas. Ex quo
 quaso et molium. Quam metus, ne usitato more sit mor-
 tua et eligerit mortem, qua diana fuerat. Non omnino
 deseruit nos, inquit Clarus, iustitia, secundum Hesioidi
 sententiam ; sed quavis interdum aliquid sper commixtum
 in sceleribus hominum, in longum tempus ultionem protra-
 hens, tamen in ejusmodi nefarius aere iniecit oculum :
 quae et de consecrata Demaneta supplicum summat.
 Neque me quidquam latuit eorum, quae dicta aut facta fu-
 erunt, Thibe nata pro consuetudine, quae illi necum in-
 tercebat, omnia narrante. Cum enim tibi exsiliū in-
 iustum decretum attulisset, pater interea, horum quae
 fecerat penitentia doctus in agrum quemdam et solitudinem
 villam sese a consuetudine hominum abduxit et ibi degē-
 bat a talem, animum arantum excedens, ut ait poeta. Illam
 vero etiam facere agerant et majore cum dolore te absen-
 tem amabat ; neque factum intermitchat unquam, quom-
 tum casum deplorans, reversa autem magis sortem suam
 et Cnemon clamabat noctu et interdū, postea suavissime,
 animum suam te appellans : ut etiam nota mulieres illam
 iaxisentes magnosperie mirarentur eamque laudarent, quod
 noverca materno amore esset pradta et consolari et con-
 firmare conarentur. Illa vero in ius malum esse, quam ut
 consolatione leniri posset et alias ignorare quantum stimulos
 cor illius premeret dicebat.

XV. Cum vero ad se redisset, nullis modis Thiben
 cessabat, quod non commode sibi inserasset : Quam ac-

100. Ἡ σπουδαία περὶ τὰ δαίνα, ληροῖτα, εἰ πρὸς μὲν
 τὸν ἑσπέρην μὴ σφραγίσασα, ἐπὶ δὲ τὸ σφραγίσθαι με
 τοῦ εὐδαίμονος καὶ λόγου ταχέως ἀποδείξασα, μὴδὲ
 μεταβολήσεσθαι μοι συγγνώμησασα. Καὶ δὴ ἤδη παν-
 105 τὸς ἐγένετο κἀκὸν τι διαθήσασα τὴν ἑσπέρην. Ἡ
 δὲ θαρμυριώσαν ἔδραξ καὶ πάντας λυπεύσασα, ἐπι-
 βουλεύσασα πρόχειρον καὶ οὐκ ἤκιστα τῇ τε θυμῷ καὶ
 ἔρωσι περιεκαῖε τυγχάνουσαν, ἔγνω [πρὸλαβὴν καὶ]
 φησὶ, τῇ καὶ ἐκείνης ἐπιβουλῇ σωτηρίαν ἐκαστῆ τε-
 110 ραπειάσασα καὶ προσεβούσασα, Τι ταῦτα, ὦ δεσποινίκα,
 εἶπες, τί μάλιστα ἔχεις ἐν αἰτίᾳ τῆς σὴν θεραπεύουσα; εἰδὼ
 μὲν σοὶ πρὸς τὸ φρονεῖν τὸ σὸν αἰεὶ τε καὶ νῦν ὑπερ-
 τρέψουσα. Εἰ δὲ τι τῶν μὴ κατὰ γνώμην ἐπιβουλεύσει,
 115 εἰ κ' αὐτίκα, ἐπιπέσει τινα τῶν παρόντων ὄντων. Ἡ
 δὲ, καὶ τις ἂν εἰρήνην, φιλικότητα, ἔφη, τοῦ δυναμένου
 ἴδεται τὸ νῦν ἑσπέρην γενομένης καὶ μὲν τῆς παρ' ἐπιπέσε
 σὴν διακρίσασα φιλικώτερος ἀντιούσης. Εἰ γὰρ
 εὐδαιμόνητο εὐδαιμόνη, εἰ γὰρ ἀείρητο, πάντως ἂν κἀ-
 120 μὲν συνεπιπέσει τῇ τῶν πάθων. Τὸ γὰρ σπεύσειν
 σπασθῆναι, εἰρήνην τῆς φιλίας καὶ τὸ μετὰ μὲν εἶναι προσ-
 δεκτικῶν ἀπαρτῶν παρακινεῖται τοὺς χαλεπούμενος.
 Ἄνε δ' ἢ ἂν σπασθῆται, παρήντος ἀκούειν ἀπαρτῶνται,
 σπασθῆναι τὴν ἀδικίαν ἐπιβουλήν ἀισθάνουσαι συνεπι-
 125 ζῆσαι. Ἡ δὲ δ' ἐπιπέσει καὶ ἀπολαύσει, ἢ καὶ αὐτῇ
 παρ' ἐκείνην φησὶν, ἄπο ποτ' ἂν ἢ γὰρ, σπασθῆ-
 ναι. Τοῦτο ὑπακούει, ταῦτ' ἐκμαίνοι δάνακα αἰν,
 ὁ δὲ, πότερον τί γὰρ οὐ περιπέσει ἀλλ' ἐπιβου-
 130 λήσασα, τί δ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἐδαιμόνη; ἔφησεν αὐτῇ
 πρῶτον, ἀνὰ προσκρινόμενος. Ἄλλοτερον μὲν δὴ
 τῶν γε παρῶν εἰνῆ ἐστῆναι. Τῶν δὲ μετε-
 πέσειν μὲν πρὸς τὸ ἐπιπέσειν καὶ περὶ μεταπλα-
 τήματος. ἀλλ' ἢ θαρμυρίαν ἐγὼ καὶ ἀνήμερος, ὡς παρ
 135 οὐκ ἔρποντ' ἄνευ ἀφ' ἑσπέρην, δεῖναι εἶναι μὴ εἰς ἐπιπέ-
 ρησιν ὑπὸ μὲν ἐπιπέσειν καὶ εἰ τῆς Διαιμόνης
 ὑπακούει περὶ τὴν ἑσπέρην ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς. Ἄλλ' ὦ
 φησὶν αὐτῇ, τίνα λόγον ἀντιπέσει βραδύτα; ὦ δε-
 140 σποινίκα, ἔφη, τοῖς πολλοῖς μὲν ἢ Κνήμιον ἐπιπέσειν τῶν
 ἑσπέρην καὶ τῆς ἑσπέρην ἐπιπέσει τῇ χρεῖται περὶ μὲν
 145 καὶ εἰ ἅπαντα διὰ σε πραγματοποιημένην οὐκ ἔλαβον,
 αὐτὸς ποτ' ἐπὶ τῶν ἄλλων παραλαβόμενος. Ἀρσινό-
 ησιν δὲ σοὶ ποτ' πάντως τὴν ἀδελφότητά; τάδε ἐπέ-
 150 ρησεν. Μετὰ δὲ τὴν ὑπερλίαν, ὑποδέχεται αὐτὴν ἢ
 αὐτῇ καὶ συναπαρτῶν ἐπιπέσειν, παρ' ἑαυτῇ
 155 κρημνίσασα, κρημνίσασα τῶν, ἕως ἂν συναπαρτῶνται.
 Καὶ ἢ Διαιμόνη, Μακαρία μὲν Ἀρσινόη, φησὶ, τῆς
 εἰς παρῶν πρὸς Κνήμιον συνηθείας, καὶ τῆς σὴν ἀπὸ
 τῆς προσκρινόμενης ἀντιπέσειν. Ἄλλ' εἰ ταῦτ' ἂν
 160 εἰς πᾶσι ἴσως; Μιγάλα, ἔφη, ὦ δεσποινίκα. Τῶν
 τῶν ἐγὼ προσκρινόμενος τοῦ Κνήμιονος, παρακαλῶ
 165 εἰ σὴν Ἀρσινόην, οὐδέ μοι πᾶσι γνώμην ἀπὸ τῆς
 φιλίας, εἰσπαρῶν με ἕως αὐτῶν νόμων ἀπὸ αὐτῆς
 170 καὶ εἰ γινώσκω, ποτ' ἂν εἴη τὸ ἐπιπέσειν Ἀρσινόην
 175 καὶ αὐτῇ καὶ αὐτῇ καὶ αὐτῇ καὶ αὐτῇ. Με-

nam prompta et ad res abominabiles, quae in amore
 quidem me non adjuvisti, ad et concessim pravae dicto-
 citius effuisti, neque spatium vitandi consilii mihi con-
 cessisti: et protus manifesto prae se ferebat, quod esset
 illi mihi absque molibus. Ille vero graviter indignantem
 videns et omnino morose perditum, paratamque ad insidias
 parandas, ita simul et amore insipientem, stultam illam an-
 tivenire, insidias illi destructis soluti suae consulens; et adiens
 eam, Quid est hoc, o domina, dicebat, cur frustra accusas
 famulam tuam? Ego quidem voluntati tuae cum antea sem-
 per tum olim nunc sum obsecuta: quod si aliquid non eve-
 nit ex anima sententia, fida sunt fortunae adhibenda. At-
 qui et nunc, si iubes, in excogitando levam me praesentis
 morosis, stultum meam tibi non deerit. Quod autem,
 mea tu, inquit illa, reperiri possit, cum is qui hanc levare
 potuisset magno locorum intervallo a nobis disjunctus sit
 et me contra qui iudicabant insperata lenitas peremerit?
 Si enim lapidibus obrutus, si interfectus fors et omnino et
 tu me una exstincta fuisset et mortua haec cupiditatis in-
 centia. Corpus enim spes abjecta semel est, tollitur ex
 animo et quod non amplius expectatur, efficit, ut ad
 omnem sensum doloris agri enim occalescant. Nunc vi-
 dere me illum video, per errorem presentem audire arbi-
 tror, injustas insidias mihi exprobrantem alloqui erubescen-
 Interdum vero et adveniente fructuam esse me existimo et
 nonnunquam ipsa ad illum, ubi ubi terrarum sit, ire statuo.
 Haec me inflantem, haec ad furorem adigunt. Iusta quid-
 em, o di, potest: cur enim dum non benevolentia com-
 plectar, sed insidias petebam? cur non supplex fui sed
 hostiler sum persecuta? Non admodum primum et nunc
 quidem, ut alienam. Cubile paternum reverebatur For-
 tassit adhaerens fuisse, cum tempore tum persuasionibus
 in lenitatem sententiam traditus. Sed ego fera et imma-
 nis, quasi non amarem quempiam, sed illi imperarem,
 crudelis facinus, quod imperio non paruisse et quod De-
 manetam contempsisset, quam longe forma superabat, per-
 petravi. Ceterum, o mea Thasbe, quam levationem fac-
 tum nonnasti? O domina, inquit, multorum opinione
 Cnemion ex urbe abiit et Attica regione iudicio obtemperans
 excessit. Me vero non latuit, propter le nimis omnia in-
 quentem, quod hic quodam in loco ante urbem occultetur.
 De Arsiacae thasbe auctori proculdubio: cum hac consuevi-
 rit. Post calamitatem recipit cum puella et promittisse una
 emendatum esse delinet dami suae absconditum habeo,
 quod sese ad iter acciverit. Thasbeta autem, O bea-
 tum, inquit, Arsiacem, tum propter priorem concluden-
 tem, quae illi cum Cnemione interessit, tum propter hoc
 existimam, quod ipsi cum illo contigit. Sed haec quid ad
 nos pertinet? Magnopere, o domina. Amare me ego
 Cnemionem similibo, rogaboque Arsiacem, tum priorem
 mihi notam ex arte, ut me introducat noctu ad eum, suum
 in locum. Quod si a nas oblinebatur, tum erit, ut te jam
 Arsiacem esse patet et tanquam illi ad eum ingredieris.
 Cuius admodum quoque et cum aliquando adhibuit me

λῆσει δέ μοι καὶ ὑποθεβραγμένον αὐτὸν κατακλίνει
 παρασκευάσαι. Εἰ δὲ τύχοις, ὧν βούλει, μάλιστα
 μὲν εἰκὸς σφοδρῶσαι τὴν ἔρωτα, πολλὰς γὰρ κατὰ
 τὴν πρότερον πείραν ἠναπεσθῆναι τὰ τῆς ἐπιθυμίας·
 5 κόρος γὰρ ἔρωτος τῶν ἔργων τὸ τέλος. Εἰ δ' ἠναπο-
 μίνευσαι, ὁ μὴ γένοιτο, δεύτερος ἔσται, φασί, πλὴτος καὶ
 ἑτέρα βουλή. Τὸ παρὸν τίως θεραπεύομεν.

ΙΖ'. Ἐπῆκει ταῦθ' ἡ Δημαινίτη καὶ προστιθέει
 τάχος τοῖς δευογμένοις λαίττειν. Ἦ δὲ μίαν ἡμέραν
 10 ἐνδοῦναι αὐτῇ πρὸς τὸ διανῦσαι ταῦτα παρὰ τῆς
 δεσποίνης αἰτήσασα, παρὰ μὲν τὴν Ἀρσινόην ἑλθοῦσα,
 Τελείδημον οἶσθα, ἔλεγε· τῆς δ' ἐμολογούσης, Ἰπό-
 δείται ἡμᾶς, ἔφη, τὸ τήμερον ὑπεσχόμην γὰρ αὐτῷ
 συγκαθευθῆσιν ἤξει εἰ πρότερος, ἐγὼ εἶ, ὅταν κατα-
 15 κλίνω τὴν δεσποιναν. Πρὸς δὲ τὸν Ἀριστίππον εἰς
 ἀγρὸν διαβραμοῦσα, Ὡ δεσποτα, ἔλεγε, ἦκω σοι
 κατήγορος ἑμαυτῆς καὶ κίρησο ὁ τι βούλει. Τὸν
 παῖδα δὲ ἐμὲ τὸ μέρος ἀπολώλεικας οὐχ ἔκοῦσαν μὲν
 20 ἀλλ' ὁμῶς συναιτῆσαν γενομένην. Αἰσθημένη γὰρ τὴν
 δεσποιναν οὐκ ὀρθῶς βρούσαν ἀλλ' αὐτὴν τὴν σὴν ὑβρί-
 ζουσαν, αὐτὴ τε περὶ ἑμαυτῆς δεῖσασα μὴ ποτε κακὸν
 λάθωμαι, τὸ πρᾶγμα εἰδὶ ἄλλου φουραθῆη καὶ ἐπὶ σοι πε-
 ριαιγήσασα, εἰ οὕτω περιέπων τὴν συνοικοῦσαν τοιαῦτα
 ἀντιπέσχοις, αὐτὴ μὲν σοι προσαγγεῖλαι κατόκνησα,
 25 φράζω δὲ τῇ νέῃ δεσπότῃ, νύκτωρ παρ' αὐτὸν ἑλθοῦσα,
 ὡς ἂν γνοίη μηδεὶς, καὶ ἔλεγον, ὡς μοιχὸς ἅμα τῇ
 δεσποίνῃ συγκαθευδοί. Ὁ δὲ, (προῦλελύπητο γὰρ,
 ὡς οἶσθα, πρὸς αὐτῆς) ἔνδοσ ἐνίκα τότε με λέγειν τὸν
 μοιχὸν νομίσας, ὀργῆς ἀκατασχέτου πληρωθεὶς, ἀνε-
 30 λόγιμος τὸ ἐγχειρίδιον, ἐμοῦ πολλὰ κατέχειν περρωμέ-
 νης καὶ ὡς οὐδὲν εἶη τοιοῦτον ἐπὶ τοῦ παρόντος λεγού-
 σης, μικρὰ φροντίσας ἢ καὶ μεταβλήσθαι προσδοκῆ-
 σας, ἐπὶ τὸν θάλαμον ἐμμανὲς ἵεται· καὶ τὰ λοιπὰ
 γινώσκεις. Τὸ δὲ παρὸν ἔναστί σοι βουλομένοιο πρὸς
 35 τὸν παῖδα καὶ εἰ φεύγει τὰ νῦν ἀπολογῆσασθαι καὶ
 παρὰ τῆς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἀδικούσης τιμωρίαν λαθεῖν.
 Ἐπιδείξω γὰρ σοι τήμερον ἅμα τῷ μοιχῷ τὴν Δημαι-
 νίτην ἐν οἰκίᾳ καὶ ταῦτ' ἀλλοτρίᾳ ἐκτὸς τοῦ ἀστεος
 κατακεκλιμένην. Εἰ γὰρ ταῦθ' οὕτως ἐπιδείξεις,
 40 φησὶν ὁ Ἀριστίππος, σοὶ μὲν ἐλευθερίας μισθὸς ἀπο-
 κείσεται, ἐγὼ δὲ τάχ' ἂν ἐπιβώην τὴν πολεμίαν
 ἀμυνόμενος. Ὡς πάλαι γε σμύχομαι ἑμαυτῷ καὶ τὸ
 πρᾶγμα δι' ὑποψίας ἔχων, ἀπορία τῶν ἐλέγχων ἡσύ-
 χασον. Ἀλλὰ τί δεῖ ποιεῖν; ἢ δὲ, Τὸν κῆπον εἶσθα,
 45 ἔλεγε, ἔνθα τὸ μνήμα τῶν Ἐπικουρείων; ἐνταῦθ' εἰς
 ἐσπέρην ἑλθὼν περίμενε.

ΙΖ'. Καὶ ἅμ' εἰποῦσα ἀπέτερχε καὶ πρὸς τὴν
 Δημαινίτην ἑλθοῦσα, Κόσμαι, ἔφη, στυτήν, ἀθρότε-
 ρον ἔχουσαν ἦκειν προσήκει· πάντα σοὶ τὰ ἐπηγγελ-
 5 ῶμένα ὑπέρβηται. Ἦ δὲ περιέβαλέ τε καὶ ἔπραττεν
 ὡς ἐκέλευεν. Ἦ δὲ Ἐσπέρης οὐσης, ἀναλαβοῦσα
 ἦγεν, οὐ συνεπέτακτο. Ἐπει δ' ἐπλησίαζον, τὴν μὲν
 ἐπιστῆναι μικρὸν ἐκέλευεν· αὐτὴ δὲ προλαβοῦσα παρε-
 κάλει τὴν Ἀρσινόην εἰς ἕτερον μεταστῆναι δωμάτιον

bitum est. Si igitur adepti fueris id, quod cupis, maxime
 tum probabile est amorem tuum extinctum iri. Multis
 enim primo experimento extinctum est cupiditatis incen-
 dium. Amoris enim satietas oritur si voti compotes su-
 mus. Quod si tum quoque manserit, quod absit, secunda
 erit, ut aiunt, navigatio et aliud consilium. Interea en-
 temus id, quod in praesentia licet.

XVI. Approbabat haec et colludabat Demaxeta et ut
 quamprimum aggredereetur ea, quae fuerunt constituta, ora-
 bat. Illa vero diem unum sibi ad haec peragenda concedi
 a domina cum postulasset, Arsinoen quidem conveniens :
 Teledemum nosti? dicebat. Hac vero annuente : Recipe
 nos, inquit, hodie : pollicita sum enim tibi hanc noctem.
 Veniet autem prior, at ego subsequar, cum dominam cubi-
 tum deduxero. Ad Aristippum autem cum percurrisset in
 agrum, sic locuta est : Venio ad te, here, accusatrix mei
 ipsius et statuas in me ponam arbitrio tuo : filium partiu
 per me amisisti, non quidem volentem sed tamen adjutri-
 cem. Cum enim sensissem, domiam non recte vivere,
 sed cubili tuo injuriam inferre, tum mihi ipsi metuens, ne
 si res per alium quempiam deprehensa fuisset, non effuge-
 rem malum ; tum praecipue tuam vicem dolens, quod cum
 tanto amore conjugem tuam complectereris talem tamen
 ab illa referres gratiam : ipsa tibi nuntiare verita, juveni
 hero indicio, cum nocta ad illum venissem, ut nullus scire
 posset, et dicebam, quod adulter cum domina incestam
 consuetudinem haberet. At ille (erat enim ab illa, ut scis,
 antea exacerbatus) putans me tum adulterum intus esse
 dicere, ira vehementi incitatus, arrepta pugnione, non
 quam maxime retinere cupientem, et quod tum nihil tale
 esset dicentem parum curans vel etiam penitere indicii et
 sententiam mutasse arbitratus, ad thalamum tanquam
 amensibat : reliqua jam nosti. Nunc vero tibi licet, ut
 te de filio, quamvis in exsilio degat aetatem, in praesentia
 purges et de ea qua utraqueve vestrum injuria affecit, pen-
 nas somas. Ostendam enim tibi hodie Demaxetam cum
 adultero in domo, quod vel maxime indignitatem auget,
 aliena extra urbem cubantem. Si haec ita demonstraveris,
 inquit Aristippus, tibi quidem libertatis pretium persolve-
 tur : mihi vero tum forte vivere libebit tibi inimicam illam
 ultus fuero. Quamvis ego jam angor animo : nihilominus
 tamen, etsi rem suspicabar, cum manifesta argumenta,
 quibus convincta possem, non haberem, quiescebam.
 Sed quid faciendum est? Mortum scis, inquit, ubi est mo-
 numentum Epicureorum? tibi me sub vesperam veniens
 opperito.

XVII. Hoc elocuta recurrebat et ad Demaxetam veniens,
 Adorna te, inquit : delicatius contam venire decet.
 Omnia, quae tibi a me promissa fuerunt, parata sunt. Illa
 autem amiciebat sese et faciebat ita, quemadmodum jus-
 serat. Postea vero quam adventu vespere, secum assum-
 ptam ducebat, ubi erat constitutum. Cumque jam prop-
 ter acciderent, eam quidem subsistere paululum iussit : ipsa
 vero antevertens, rogabat Arsinoen, in alteram ut emigra-

καὶ οὐδένα αὐτῆ παραπέλει. Ἐυθυρίῳ γὰρ, ἔφη, τὸ
 μικρακίον, ἔρει τῶν Ἀρσίουτις μουσόμενον. Τῆς δὲ
 παιδείας, ἐπαυλοῦσα παραλαμβάνει τὴν Ἀγκυραίν-
 τισι καὶ εἰσαγαγέτω κατακλίει τε καὶ τὸν λόγον
 ἀκούει. τῷ δὲ φησὶ γνωρισθῆναι αὐτὴν παρὰ τοῦ δούλου
 τοῦ ἐν Διήγει διαφότος καὶ σιωπῶσαν πλὴθυν τὴν
 ἐπιθυμίαν παραγγέλλασα, ἐφ' ᾧ δ' ἐπὶ τὸν νεανίαν
 ἔπεισε, φησὶ, καὶ ἦτο σιγήσουσα. Πίνει δ' ἐστὺθι
 ἐκ γαστήρου. Καὶ ἐπιβιβάζουσα, τὴν μὲν Ἀρσίουτις
 10 ἑνα προέηκε κατακαθάνει καὶ δεσμεῖ ἐπιστάνατα
 τοῦ μαγέου ἤπειεν. Ὁ δ' εἶπετο καὶ ἐπιστάς εἰσέρχεται
 τ' εἰς τὸ δωμάτιον καὶ τὴν κλίνην πρὸς μικρὸν τῆς
 στήθης αὐτὴν καλεσπῶς κειομένην, ἔχουσι, εἶπεν, ὡ
 βουε ἔβουε. Καὶ ἡ Θιάκη παραγγέλλουσα, ταῦτα λέ-
 15 γουτος, τίς τε θύρας ὡς ἐστὶ πλείστον ἐβόησεν καὶ Ὁ
 τῆς αὐτοῦ, ἐκαστὸν ἑκάς ἡ μαγίς, ἀναβόησεν
 καὶ ἔρα ἔσπευσε, μὴ καὶ τὰ δεύτερα σφαλῆ. Ὁ δὲ,
 Θιάκη, ἔφη, τὴν ἀνιέρου καὶ ἡ μάλιστα ἐβούλ-
 20 ομεν ἴμεν. Καὶ συλλαβόμενος ἦεν ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν.
 11 Ἐὶ δ' ἑνα πάντα τὰ περιεστώτα, ὡς εἰσὶς, ἐνόησεν
 τὴν ὁποῦσα τῶν προδοκῆθέντων, τὴν ἐπὶ τοῖς
 παρῶν ἀντιάν, τὴν ἐκ τῶν νόμων τιμορίαν, ἀντιο-
 μνη μὲν ἐὺ ὡς ἤλιστα, γυμνασίον δ' ἐφ' ᾧ
 ἔσπευσε, ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον ἔμενε τὸν ἐν
 25 Ἀκαδημία, (πάντος γυμνασίου ἐνὶ τοῖς ἤρωσιν οἱ
 τοῦ ἀκαδημίου τὸ πάτριον ἐκαλεῖσθαι.) ἐστὶ δ' ἀφρόν
 τοῦ προδοκῆτου σπαρδύου τὸς χείρας ὡς ἐν ἑαυτὴν
 ἐπι κεράτῳ. Καὶ ἡ μὲν ἔειπε καλῶ κακῶς, ὁ δ'
 Ἀρσίουτις, ἔφη παρὰ σου καὶ πρὸ τῶν νόμων τὴν
 30 ἄκακον, εἶπεν τότε, τῶν δὲ μὲν πάντα εἰς τὴν εἴης ἀνε-
 κτιστοῦ καὶ μάλιστα συγγνώμης τυγῆν, τοῦς φόνους
 περιεστώτα καὶ γυμνασίον εἰ πῆ σοι κάθουσαν λάθοι
 ποτανοῦσμενος. Καὶ εἰ μὲν τι πέπρακται ταῦτων οὐκ
 ἔρω λέγειν, ἔβη γὰρ δούρο, ὡς ἔβης, κατὰ τὴ
 35 γαστῆρ ὡς ἐν ἑαυτὴν ἐπέλεσσε. Πλὴν ἀλλὰ γρή σι προ-
 δοκῆ, τὸν τε κάθουσαν ἐπινοῦσαι τὸν δῆμον καὶ τὸν
 πατέρα σου κατὰ εἴησιν ἦεν. ταῦτα γὰρ ἐπηγ-
 γράσεν.

III. Ταῦτά γοι ὁ Χάρις ἀπήγγαλε. Τὰ δ'
 40 εἴης καὶ ὅτοις δούρο ἀνιέρου, καὶ τίτι ποτὲ κεινοῦ
 τολμα, μακροτέρου δέεται καὶ λόγου καὶ γρόνου.
 καὶ ἄκα ἐδάκρυεν. Ἐδάκρυον δὲ καὶ οἱ ἦνοι τὰ μὲν
 εἰσὶν πρόραξιν, μνήμη, δὲ τῶν ἰδίων ἔκαστος.
 καὶ εἴθ' ἂν ἐκείνη ἔχουσιν, ὡς ἤλιστα, τὸν γου.
 45 ἐκ μὲν τις ὕπνος ἐπιστάς ἔπεισε τῶν δακρύων. Καὶ
 οἱ μὲν ὡτοῦς ἐκάλειδον. Ὁ δὲ Θιάκης (τοῦτο γὰρ
 τὸ ὄνομα τῆ ἰκαστῆρη) τῆς νυκτὸς τὸ πλείστον κοι-
 μῆσας, ὑπο τινῶν ἀνεγείρων πεπλανημένον τεταρα-
 50 μένος αἴφρον τὸν ὕπνον ἀποσεισάτω καὶ τὴν ἐπίλησιν
 ἐκαστῆρ ἰσχυροῦσι τοῦς φροντισμάσι. Καθ' ὅν γὰρ
 τινῶν ἀνεγείρωντες ἄδουσι, εἴτε (ὡς λόγος) αἰσθῆται
 φωνῆ, τῆς τοῦ ἡλίου καθ' ἡμῶς περιστροφῆς ἐπὶ τὴν
 55 πῶν πρὸς ἡμῶς κινούμενοι. εἴθ' ὑπὸ θερμότητος
 ὡς ἐκ τῆς περι τὸ κινῆσθαι καὶ σιτισθαι ἔσπευσε

et dormientiam et sibi qualem concederet. Trubescere
 enim ajebat adolescentulum, nuper Venens telus imito-
 tum. Hac vero sibi persuaderi facie jussa, reversa adju-
 gebat sibi Demanetam et cum introdisisset, depont in
 lectum et cambulam aufert, ne scilicet agnosceretur a te,
 qui id temporis in illa versabaris; cumque tacentem
 invidere cupientem mandasset, ego vero ad adolescen-
 tem, inquit, alio et adducam tibi cum: in vicina enim
 hic potat. Porro cum exisset, Aristippum in eo loco qui
 commemoratus est deprehendit et ut venens ligaret adul-
 terum incedabat. Ille autem subsequatur et cum acces-
 sisset, innotuit in dormientiam, lectoque vix ad exiguum
 longe splendorem invento, habeo te, inquit, o dis iustitia.
 Thesbe autem repente, haec illo loquente, fores ut eripant
 quam maxime potuit impulit et O rem inauditam, effugit
 nullis adulter, exclamavit. Vide autem, here, ne ste-
 rum aterres. Ille vero, estoidenti animo, inquit, perditam
 quam maxime volui habere, comprehensamque ducebat
 in urbem. At illa, omnia quae circumstant ab apud sese
 expendens, ut est verisimile, expectationis suae frustra-
 tionem, praesentem ignominiam, poenam legibus constitu-
 tam, excrucians sese ob ea, in quibus deprehensa fuerat
 et indigne patiens quod decepta esset; cum ad puteum qui
 est in Academia pervenisset, (notus est tibi locus, ubi He-
 raclides duces mare et in instituto patri parentant), repente
 divinis senis manibus in caput se praecipitem dedit. Et
 illa qualem jacebat mala male. Aristippus autem, dedisti
 mihi poenas etiam ante leges tum cum dixisset, posttridie
 omnia populo exponebat et vixdum veniam consecutus
 amicos obibat quibus rationibus reditum tibi impetraret
 cum illis consultans. An autem sit peractum aliquid non
 possum dicere. Nam, ut vides, antequam aliquid fieret,
 privata cujusdam necessitatis causa huc navigasti. Verum-
 tamen sperare debes, populum ad tuum reditum consen-
 surum et patrem ad exquirendum te venturum esse; hoc
 enim profitebatur.

XVIII. Haec ita mihi Charias nuntiavit. Quae vero doin-
 cepts consecuta sunt et quo modo huc veni et qua fortuna
 sum usus, longiore indigent cum oratione tum tempore: et
 simul collacrimavit. Flebant quoque hospites, praetextu
 quidem litiis calamitatis, re ipsa autem quisque suorum
 casuum memoria: neque desiissent a ploratu praevoluptate
 fletus, nisi quodammodo somnus advolans, lacrimas sedas-
 set. Et hi quidem ita se somno dederunt. Thyamis vero
 (hoc enim erat nomen praefecto praedonum) cum maxima
 parte noctis placide quievisset, quibusdam visis somnio-
 rum errantibus deinde perturbatus, repente somno solutus
 est et in solvendis illis laborans insudabat meditationibus.
 Quo enim tempore gith canunt, sive ut ferunt naturalis sensu
 conversio, qua sol nobis appropinquat, ad dei saluta-
 tionem commoti, sive praecaliditate et motus atque escer-
 volentiam appetito, uni haletantes sui demunitatione ad

επιθυμίας, τοὺς συνελθόντας ἴθιμ κερύματι ἐπι-
 ἔργον ἐγείροντες, ὅσαρ αὐτῶν ἕϊον ἔργεται ταύτους.
 Κατὰ τὴν Μέμφιν μὲν τὸν ἑαυτοῦ ποταμὸν, [καὶ] τὸν
 νῆον τῆς Ἰσιδος ἐπερρωμένους λαμπάδων πυρὶ [τὸν]
 5 ἴθιμ ἰδοὺς καταδάμπασθαι· πεπλησθαι δὲ φωνῶν
 μὲν καὶ ἰσχυρῶς ἔπειτα πάντων αἰματι διαδερμάτων,
 παρρησια δὲ καὶ περιθάρσεως, ἀδελφικῶν κρότου καὶ
 ἰσχυροῦ συμφορῶν πάντα πληροῦσθαι. Ἐπει δὲ καὶ
 αὐτῶν ἰσθὺς ἦεν τῶν ἀποκείρων, τῆς ἑαυτῶν ὑπαντι-
 10 σταν, ἐγγυμῶν τε τὸν Χαρίλαιον καὶ Λέβιν, ὃ
 θύσται, τῆσδε σαι τῆς παρθένου ἐγὼ παραδάδοιμι,
 οὗ δ' ἔμην οὐκ εἶεις, οὐδ' ἄδικος ἔσθι καὶ φρονέσεις
 τῆς ἑαυτοῦ· ἢ δ' οὐ φανερόθηται. Ταῦθ' ὡς εἶδεν,
 αἰσχυρῶς δέχε, τῶδε κἀκεῖνα τὸ ἀγλαόμενον ἵτι ποτ'
 15 ἴτινι σναστέρησιν. Ἡδὲ δ' ἀπειρηθὼς, ἔθηκε πρὸς
 τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν τὴν ἐπίθουσιν. Τὸ μὲν γὰρ,
 εἶεις καὶ οὐκ εἶεις, γυνίκα καὶ οὐκ εἶτι παρθένου ὑπι-
 τίθεσθαι· πῶ δὲ, φρονέσεις, τῆς παρθένου τρώσεις
 εἰκαζην, οὗ δ' ἄν οὐκ ἀποθανεῖσθαι τὴν Χαρίλαιον.
 20 Καὶ τὸ μὲν ὅσαρ ταῦτον ἔγραφε τὸν τρώσει, οὕτως αὐτῶ
 τῆς ἐπιθυμίας ἐγγυμῶσθε.

19' Ἀμα δὲ εἴ ἦρ, τοῦσδε πρώτους τῶν ἕρ' αὐτῶν
 ἔχειν ἐκέλευε καὶ λίσσασθαι, τὰ πάλαι σεμανότερον ὀνο-
 μάσθω, φέραι εἰς μέτους ἐπίσταται. Καὶ τὸν Κνήμοινα
 25 ὡς αὐτῶν μετεπίσταται, ἄγειν καὶ τοὺς φρουρουμένους
 ἐντεταλόμενος. Ἐπει δ' ἤγοντο, τίς ἄρα τύχη διαδέ-
 ζεται ἡμᾶς, ἐδῶν καὶ πολλὰ τὸν Κνήμοινα ἰκέτευον
 εἰ τι δύναιτο συμπράττειν. Ὁ δ' ἐπιγγέλλετο καὶ
 ὀμῶν ἔχειν ἀγαθὸν προὔτρεπιν· οὐ παντάπασι βάρ-
 30 ἔραρον εἶναι τὰ ἔθνη τὸν λήσταρχον ἐγγυώμενος ἀλλ'
 ἔχειν τι καὶ ἡμερον, γένος τ' ὄντα τῶν ἐπὶ δόξης καὶ
 πρὸς ἀνάγκης τὸν παρόντα βίον ἰλόμενον. Ἐπει δ'
 ἔχουσαν, ἄροιστο δὲ καὶ ὁ λοιπὸς βουλός, ἐπὶ τινος
 ὑψηλοῦ προκαθίσας ἑαυτὸν ὁ Θύαμις καὶ τὴν νῆσον
 35 ἐκκλησίαν ἀπορήνας καὶ τὰ λεγθησόμενα φράζειν τὸν
 Κνήμοινα [καὶ] τοὺς ἀλμυκλώτους προστάτας, (συνή
 γὰρ ἦν τὰ Αἰγυπτίωιν, ὁ δὲ Θύαμις οὐκ ἤκριθῶς τὰ
 Ἰλλήνων) Ἄνδρες, Δεγε, συστρατιῶται, τὴν ἐμὴν
 ἐπίστασθε γνώμην οὐκ ἀεὶ κέρρηματι πρὸς ὑμᾶς.
 40 Ἐγὼ γὰρ, ὡς ἴστε, παῖς μὲν προφήτου τοῦ ἐν Μέμ-
 φει γεγονὸς, ἀποτυχὼν δὲ τῆς ἱεροσύνης μετὰ τὴν
 τοῦ πατρός ὑπαναχώρησιν, ἀδελφοῦ νεωτέρου ταύτην
 παρλομένου, ἐφ' ὑμᾶς τε καταφυγὼν, ἐφ' ἧ γε τιμο-
 ρίαν μὲν λαθεῖν, τὴν τιμὴν δ' ἀπολαθεῖν καὶ τοῦ ἄρχειν
 45 ὑμῶν παρ' ὑμῶν ἀξιωθεῖς, εἰς τὴν διῦρα εἰδήγαγον,
 οὐδὲν τῶν πολλῶν ἐμαυτῶ πλείον ἀπονέμων· ἀλλ' εἴτε
 γρημάτων νέμησις, ἰσομοιρίαν ἐγάπησα· εἴτε οἰγμα-
 λῶτων διάπρασις, εἰς τὸ κοινὸν κατέθηκα· προσήκειν
 ἡγυόμενος τὸν οὕτω δὲ καλῶς ἐγγυώμενον τὸν μὲν
 50 ἔργων πλείστον μετέχειν τῶν δὲ περιζυόμενον τὸ ἴσον·
 τῶν δ' ἀποσκαρμένωιν τοὺς μὲν ἀνδρας ὑμῶν αὐτοῖς ἐγκα-
 τατέροι, ὅτι τι βίωμι πάμπαντος ὑπερλήσειν ἐπιλλῶν,
 τοὺς δ' ἀσθενεστέρους ἀπομοιρίων γυναικῶν δ' ὄφρατις
 ἀπείρατος, τὰς μὲν εὖ γεγονούσας ἢ γρημάτων ἀφείς,

operas excitantes. tale quoddam insomnium divinitus illi
 apparuit. Memphis in urbe sua, templum Isidis ingreditus
 visus est sibi videre totum facibus accensis resplendescere;
 replis vero esse omni genere animantium aras sanguine
 resudantes; vestibulum vero templi et circuitum, homi-
 nibus, strepitu et tumultu mixto omnia complentibus. Cum
 vero venisset in intumum templi alytium, deam thivim
 progressam, tradere sibi in manum Charicleam ac dicere:
 Thivami, hanc virginem tibi trade: verumtamen habens
 non habebis, sed iniquus eris et occides hospitem nec tamen
 illa occidetur. Haec ut voluit, angebatur animo, huc atque
 illuc id quod erat significatum quoniam modo esset intelli-
 gendum, volvens. Postremo jam defessus, ad suam sen-
 tentiam trahit explanationem: hoc quidem, habebis et
 non habebis, uxorem scilicet non amplius virginem arbi-
 trabatur. At id, occides, hymenem vulnerabis, significare
 coniecit: male non morituram esse Charicleam. Ac
 somnium quidem hac ratione interpretabatur, sic sibi cupi-
 dit de ipso exponente.

XIX. Quamprimum autem dies illuxit, praecipuos qui
 sub ejus potestate fuerant venire jubebat et proclata spo-
 liorum nomine speciose appellans, in medium proferri iu-
 perabat et Cnemem ad sese accersabat praefectus ut eos,
 qui in custodia habebantur una adduceret. Cum autem
 dicerentur, Quanam excipet nos fortuna, clamabant et
 vehementer Cnemem orabant, ut si qua re possent eos
 adjuvaret. Ille vero pollicebatur et fidenti animo esse ju-
 bebatur, non omnino barbarico ingenio esse praefectum affir-
 mans sed habere aliquid mansuetudinis et comitatis utpote
 illustri genere natum et necessitate cogente tale genus vite
 secutum. Postea vero quam adducti sunt et reliqua turba
 frequens convenit, cum in editore quodam loco ante alios
 consedisset Thivamis, insulam autem concioni designasset,
 et ea quae daturus esset Cnemem captivis exponere ius-
 sisset, (intelligebat enim jam Aegyptum sermonem, Thya-
 mis autem non exacte noverat Graecum) Conamitones
 mei, dicebat, animum meum, quo semper erga vos fu-
 rum, nostis. Ego enim, ut scitis, cum essem filius an-
 tistitis Memphitici, frustratus dignitate sacerdotii, eo quod
 frater minor natu post patris discessum eam mihi contra
 leges ademi, cum ad vos confugissem, ut injuriam ulcisci
 et pernitam dignitatem recuperare possem, munere im-
 perandi mihi vestra suffragia delato, haecenus voluimus
 vitam egi, nihil mihi praeter ceteris ex multitudine praesepi
 tabuens. Sed, seu pecunie distribuende fuerant, equa-
 litatem amavi: seu captivi divenit, summam in medium
 attuli, iudicans ejus qui praecclare veli imperare muneri
 esse, ut ipse plurimas res gerat, partium cum aliis aequa-
 liter sit particeps. Ex captis vero, viros quidem volui
 adjudicabam seu per, qui robore corporis usui erant futuri:
 malae illiores divediam. Injuria autem in mulieres pro-
 sus sum expertus, cum innocuas aut pecuniam redemptas aut

ἢ τῆς τοῦτο μόνος ἀκαταίετος, τίς δ' ἑτάτους καὶ ἄς
 δουλεύον ἀπὸ ἀίματός τε μᾶλλον ἀλλὰ συνέθετα
 καταναγκάζει, θεραπεύειαι ἐλάττω διανέμων. Τὸ δ'
 οὐκ ἔστιν ἄν περὶ, ἐν τῷ λαφύρον αὐτοῦ παρ' ἑαυτοῦ, τὴν
 οὐκ ἔστιν ἐκαστὴ τὴν ἐξέχει ἢ δουλεύει ἑαυτοῦ με δού-
 λου, ἢ ἑαυτοῦ παρὰ τοῦ κοινῶ λαθεῖν ἤρῃται. Καί
 τὸς εὐθείας, τὴν ἀγλαίωσι βεταρμένον, ἀκούσας τε
 τοῦ φησὶν φάσεσθαι διαπραγματεύεται. Ἀλλὰ [καί]
 τούτων αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ οὐ πρότερον τὴν ἄρῃαι καὶ
 ἀκούσας τὸ μὴδὲν αὐτοῦ τὸν ἀκούων τῆς λείας μετα-
 ναθεῖται. Ἰππεὶδὲ γὰρ τὴν πάσῃαν Ἀρροδίτην τὴν
 προσηγορίᾳ ἀνακτῆσαι γένος, οὐ τῆς καὶ ἄρῃαι ἡμῶν
 ἀλλὰ τῆς εἰς διαδοχὴν στορῆς, τῆνδε ἑαυτοῦ γινώσθαι
 κατασφάλαξ.

Κ'. Ἡδὲ δὲ καὶ τὰς αἰτίας ὑμῖν ἀποδείξασθαι
 βούλομαι. Ἡρώτων μὲν εὐγενῆς εἶναι μοι δοκεῖ. Τεκ-
 μαίρεται δὲ τῷ τ' ἀμφ' αὐτῆς ἐρεθίζοντι πλούτω καὶ
 ὅτι πρὸς τῆς παρουσίας οὐκ ἐνέδοκε συμφορῆς ἀλλὰ τὸ
 εὐνοῦμαι πρὸς τῆς εἰς ἀρῃαι ἀνακτῆσαι τῶν. Ἰππεῖτα
 οὐκ ἔστιν ἀγαθὴ τε καὶ σφόδρα στοργήματι. Ἡ
 γὰρ συμφορῆα νικῶσα τὰς πάσας, αἰδοῖ τοῦ δουλείου-
 τος καὶ τοῦ ἑαυτοῦ κατασφάλαξ πρὸς τὸ σεμνὸν εἶναι,
 τῆς οὐ τὴν βελτίονα περὶ αὐτῆς εἰκότως παρίστασι
 κατασφάλαξ; ἢ δὲ μείζονος εἶσι τῶν εὐνοῦμαι, ἔπειτα
 ἑαυτοῦ τινος εἶναι μοι φαίνεται. Τὴν γὰρ ἑαυτοῦ στοργὴν
 καὶ τὰ στέμματα μεθεῖναι καὶ δουλεύουσα δευτέρου καὶ
 οὐ βελτίον ἤρῃται.

ΚΑ'. Τίς οὖν γένος' ἄν, ὃ παρόντες, γάμος ἀρ-
 ροδωστῆρας, τοῦ προσηγορίᾳ τὴν ἑρωμένην λαμβάνον-
 τος; Ἰππευομένησαν ἄπαντες καὶ γαμῶν ἐπ' αἰτίαις
 ἐλάττω. Ὁ δ' ἀνακτῆσαι τὸν λόγον, Ἐμῖν μὲν ἔγωγε
 τὴν γένος, ἔπειτα, εἰκότως δ' ἄν ποιῶμαι, εἰ καὶ τὴν γαμῶ-
 νος, ὅπως ἔχει πρὸς τούτω, τῆς κίρας μάθησιν. Ἡ
 μὲν γὰρ εἶναι τῷ τῆς ἀρῃαι ἀπορησάσθαι νόμον, πάν-
 τος εἴρηται μοι τὸ βούλομαι; βούλομαι γὰρ ὅς εἶναι
 τὸ εὐνοῦμαι παρὰ τῶν. Ἡ δὲ γάμος, τὸ γαμῶντος
 τὸ παρ' ἀρροδίτην βούλομαι συννεύει ἀνακτῆσαι.
 Καὶ ἀπορησάσθαι τὸν λόγον, Ἡὸς οὖν ἔγωγε, ὅπως
 τῆς οὐ κατασφάλαξ ἡμῶν, διακρίσας. Καὶ ἄμα τίνος εἶσι
 καὶ τα εἶναι φράζειν ἐλάττω. Ἡ δὲ πολὺν τινος γαμῶ-
 νος ἢ γὰρ τὸ βούλομαι προσερίσασα καὶ πικρὰ τὴν
 κατασφάλαξ ἐπιτίσασα λόγον τινὰ καὶ ἐννοίας ἀρροδίτην
 εἶναι καὶ οὐ ποτε πρὸς τὸν ὄψαμιν ἀποσφάλαξ καὶ
 πικρὰ ἀρροδίτην αὐτοῦ τῷ κάλλει κατασφάλαξ, καὶ
 πρὸς περισκετὸ τὴν περισκετὸν ἐπὶ τῶν ἐννομημάτων
 πικρὰ ἢ σφάλαξ καὶ τὸ βούλομαι κατέητο πρὸς
 το γαμῶντος, ἐρηκνέωτος τοῦ Κηφῶντος, Μέλλων,
 ἔπειτα, ἢ μὲν λόγος ἔρασθαι ἀδελφῶ τῷ ἐμῶ Θεαγέ-
 νει πικρὰ, πρὸς τινος γὰρ ὄψαμιν γυναικὶ μὲν σιγῆν
 εἶναι δ' ἀρροδίτην ἐν ἀνδράσι. ΚΒ'. Ἰππεὶδὲ δὲ
 τῆς τῆς λόγος μετεδίδασθαι καὶ τούτω πρῶτον ἐνδεῖμα
 οὐκ ἀρροδίτην παρὰ τῶν, τὸ πικρὰ μᾶλλον ἢ βία τῶν
 κατασφάλαξ παρὰ τῶν, ἔλλως τε διότι τὸ πᾶν
 εἶναι τῆς οὐ κατασφάλαξ, ἐλάττω ἀνακτῆσαι

ipsius fortibus commiseratione adituras dimiterem; inter-
 ronis vero conditionis, quas non tam jus habet captivas
 quam consuetudo servire coactas, singulis ad obsequia
 distulissent. In presentia vero, unum tantum ex reli-
 quis spoliis peto a vobis, hanc peregrinam virginem.
 Quam cum possem mihi ipse dare, melius me facturum
 existo, si communis consensu vestro accepto. Stultum
 est enim captivæ vi allata in vobis amicos videri aliquid fac-
 tisse coacti. Sed hoc a vobis peto beneficium non gratis
 sed ita vos vicissim remunerans ut reliquarum rerum ex
 preda particeps non sim futurus. Cum enim virginem
 Venerem despiciat propheticum genus, non ad voluptatis
 usum sed ad propagationem sobolis hanc mihi adungere
 constitui.

XX. Atque ipsas causas, quibus sum ad id adductus vo-
 bis recensere volo. Primum mihi bono genere nata esse
 videtur. Ejus rei conjecturam facio cum ex his opibus
 que circa illam reperitur sunt, tum quod neutquam edi-
 mutabilis fracta est sed inde usque ab initio annos contra
 fortunam attollet. Deinde indolem et ingenium probum et
 modestum certis argumentis perspicio. Si enim forma super-
 perit omnes et ad spectus verrem ha etiam illam influente
 ad gravitatem quondam invitat, an non egregia quoque
 de se existimationem merito relinquit? Quodque curium
 eorum, que dicta sunt, maxime est, sacerdos ejusdem
 dem videtur esse. Sacram igitur stolam et coronas etiam
 in adversa fortuna dimittere intolerabile et nefas sibi esse
 dicit.

XXI. Num quod igitur conjugium, o vos qui adestis,
 hoc convenientius esse potest, homine prophetao dicente a
 deo ducente? Approbarunt omnes et matrimonium inire
 bonis avibus jubeant. At ille, Vobis quidem, inquit, ha-
 beo gratiam, ceterum convenienter presenti instituto fe-
 cerimus, si qua sit puellæ hac de re sententia cognoverim-
 us. Si enim imperii lege utendum fuisset, proreus mihi
 vellet sufficisset. Quibus enim vi cogere licet, percunctari
 supervacuum est. Verum cum nunc de legitimo agatur
 conjugio; utriusque voluntatem congruere necesse est. Et
 cum converlisset sermonem: Quo igitur animo accipis id,
 o virgo, quod de conjugio nobiscum ineundo proponitur,
 interrogabat: et simul quinam essent et a quibus orandi,
 dicere jubebat. At illa, cum longo tempore vultu homi-
 defixo stetitisset, subinde caput commovens, orationem
 quendam et sententias præmeditari videbatur. Tandem
 Thyamidem contuta et plus quam antea pulchritudine lan-
 quam fulgore quodam obruens, (rubore enim solito magis,
 præ intentione cogitationis, illi genæ suffusæ fuerant et
 oculi quodam modo vehementius et acrius sese intende-
 rant) interpretante Cnemone, Conveniebat, inquit, potius,
 fratri huic meo Theageni oratio. Decere enim puto mu-
 lierem silentium, virum vero agere cum viris. — XXII. Cum
 vero mihi darenti potestatem ferretis, et hoc primum lum-
 inositate insubium exlabentis, ut suadendo potius quam
 vi id quod æquum est obtinere conemini, maxime cum
 omnia que sunt dicta in me potissimum dixerunt: nec h

τὸς ἑαυτοῦ τε καὶ παρθεῖναι νόμος καὶ πρὸς τὴν
 πύξιν τοῦ κρατούντος ἀποκρίνασθαι περὶ γάμου καὶ
 τοῦτο ἐν ἑαίῃ τοσούτων ἀνδρῶν. Ἐπι δὲ τὰ περὶ
 τῶν τοιούτων. Γένος μὲν ἔσμεν Ἴωνες, Ἐφεσίῳ δὲ
 5 τὰ πρῶτα γεγονότες καὶ ἀμφιθαλεῖς ὄντες, νόμος τοῦ
 τοιούτους κρατούντος ἱερατεύειν, ἐγὼ μὲν Ἀρτέμιδος
 Ἀπολλωνίου δ' ὁ ἐὼς ἀδελφὸς οὗτος ἐπίγραυεν. Ἐπι-
 τείου δὲ τῆς τιμῆς οὕτως καὶ τοῦ χρόνου πηκουμένου,
 ὁμοίαν εἰς Δῆλον ἤγομεν ἔνθα μουσικούς τε καὶ γυμ-
 10 νικούς ἀγῶνας διαβήσεσθαι καὶ τὴν ἱεροσύνην ἀποθέ-
 σεσθαι κατὰ τὸ πάτριον ἡμελλόμεναι. Ὀλέως οὖν ἐπι-
 ρύπτω χροστῷ τε καὶ ἀργύρου καὶ ἐοδῆτων καὶ τῶν
 ἄλλων ὅσα πρὸς τὸ τοῦ ἀγῶνας καὶ τὴν πένθητον
 εὐοχίαν ἐπαρκέσειν ἡμελλε. Καὶ ἀνηρημένα τοῖσι μὲν
 15 πικτέροι γῆρα τε προσηκόντων καὶ δέες τοῦ πλοῦ καὶ
 τῆς θαλάττης οἴκαδε καταμεινάντων, ἄλλων δὲ πολιτῶν
 εἰς πλῆθος τῶν μὲν κατὰ τὴν αὐτῆς ὁμοίαν ἰσχυρο-
 τῶν, τῶν δὲ σκάρεσιν ἰδίῳ χρομένῳ. Ἐπι δὲ τὸ
 πολὺ τοῦ πλοῦ διήνυστο, κλυδωνίων ἀθρόον ἐμπέσον καὶ
 20 ἄνεμος ἰξώστης καὶ λαίλαπες συμμιγῆς καὶ πρηστῆ-
 ρες τὴν θάλατταν καταίχιζουσαι τὴν ναῦν τοῦ εὐθέως
 παραίρουσι, τοῦ κυβερνήτου πρὸς τὸ ὑπερβάλλον
 κακὸν ἐνδόντος καὶ τῷ βιαίῳ τῆ; ὀλέως ἐκατάντος καὶ
 τῆ τύχῃ κυβερνᾶν ἐπιτρέψαντος. Ἠγόμεθα οὖν ὑπὸ
 25 τοῦ αἰετίνοντος ἡμέρας μὲν ἐπὶ νύκτας δ' ἴσας καὶ
 τέλος εἰς τὴν ἀκτὴν ἐξοικίσταμεν ἔνθα πρὸς ἑμῶν ἐλίω-
 μεν οὖ καὶ τὸν πολλὸν ἐπράξατε φόνον, τῶν ναυτῶν
 ἡμῖν παρὰ τὴν εὐοχίαν ἦν ἐπὶ σωτηρίῳ ἤγομεν ἐπι-
 θεμένων, ἀναλεῖν τε διὰ τὰ χρέματα βουλευσαμένων,
 30 ὡς σὺν πολλῶ τῷ κακῷ καὶ ὀλέθρῳ τῶν οἰκείων ἡμεῶ
 πάντων, αὐτῶν δ' ἐκείνων ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων,
 ἐπαρτήσαμεν ἐξ ἀπάντων, (ὡς μὴ ποτ' ὄφελον)
 οἰκτρὸν περισθῶντες λείψανον, ἐν μόνον ἐν δυστυχῆ-
 μασι εὐπραγοῦντες διὲ θεῶν τις εἰς χεῖρας τὰς ἡμε-
 35 τείρας ἤγαγε καὶ οἱ περὶ θανάτου δεδιότες, περὶ γά-
 μου σκοπεῖν ἐπατράπημεν· ἐν οὐ βούλομαι κατ' οὐδένα
 τρόπον ἀρνήσασθαι. Τὸ τε γὰρ αἰχμημάτων οὕσαν
 τῆς τοῦ κρατούντος ἐνῆς ἀξιοῦσθαι, πᾶσαν εὐδαίμονα
 τύχην ὑπερέβληκε. Τὸ τε θεοῖς ἀνακειμένην προφή-
 40 του παιδί καὶ μετ' ὀλίγον θεοῦ νεύοντος καὶ προφήτη
 συνοικεῖν οὐ παντάπασιν εἴκειν εἶναι τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ
 κηδεμονίας ἀμεινον. Ἐν μόνον αἰτῷ, καὶ ὅς, ὡ
 θύαμι· συγχώρησον εἰς ἄστυ με πρότερον ἐλθούσαν
 ἢ ἔνθα βωμὸς ἢ ναὸς Ἀπολλωνίῳ νεύοιται, τὴν ἱερο-
 45 σύνην καὶ τὰ ταύτης ἀποθέσθαι σύμβολα. Βέλτιον
 μὲν εἰς Μέμφιν ὅταν καὶ τὴν τιμὴν ἀνακτήσῃ τῆς
 προφητείας· οὕτως καὶ ὁ γάμος εὐθυμότερον (ἂν)
 ἄγοιτο, νίκη συναπτόμενος καὶ ἐπὶ κατορθουμένοις τε-
 λούμενος. Εἰ δὲ καὶ πρότερον, ἐν σοὶ καταλείπω τὴν
 50 σκέψιν. Μόνον τέλοςθεῖ μοι τὰ πάτρια πρότερον·
 καὶ εἶδ' ὡς ἐπινεύσεις, ἱεροῖς τ' ἐκ παίδων, ὡς φῆς,
 ἀνακειμένος, καὶ τὸ περὶ τοῦ θεοῦ δεινὸν ἀποσεμνύνων.
 ΚΙ'. Καὶ ἡ μὲν ἔνταῦθα τῶν λόγων ἐπίστατο
 ἀκρῶν δ' ἤρξατο. Τῶν δὲ παρόντων οἱ μὲν ἄλλοι

cogor ex his legibus quas mihi ipsa prescripsi, quoque vir-
 ginum sunt propria, et ad interrogationem victoris re-
 spondebo, in tanta tot virorum frequentia. Igitur nostrae
 rationes sic se habent. Natiome Iones sumus, Ephesi ex
 illustri familia nati. Cum autem pubertatis annos ingressi
 essemus, lego tales ad sacerdoti munus vocante, ego Dianae,
 frater autem hic meus Apollinis designatus est sacerdos.
 Ceterum cum sit annuus honor et tempus impletur, pro-
 fecti sumus in Delum cum sacro apparatu, ibi musicos et
 gymnicos ludas exhibitori et sacerdotum more et instituto
 majorum deposituri. Quamobrem navis onerabatur auro
 et argento et vestibus et aliis rebus necessariis, quantum ad
 ludorum apparatus et epulas populo publice instruendas
 satis esse videbatur. Solvebamur igitur ex portu, cum
 parentes tum ob aetatem proveciorem, tum ob metum na-
 vigationis et jactationis in mari, domi mansissent, porro
 alii cives, magna frequentia, pars eandem navem conscen-
 dissent, pars suis navigiis uterentur. Postquam autem
 maxima pars navigationis confecta est, improviso tempes-
 tas orta, et ventus vehemens, turbineque mixti et pres-
 teres mare concitantes, navem a proposito cursu abripiunt;
 cum gubernator magnitudine mali superatus remisisset et
 tempestatis violentia e navigio excessisset, fortunaque gu-
 bervationem permisisset. Ferebamur igitur continuo venti
 flatu dies septem et noctes totidem. Ad extremum in litus
 ejeti sumus quo in loco nos cepistis atque etiam magnam
 conspexistis stragem. Ubi cum nauta super convivium,
 quod propter salutem, quae nobis contigerat, agitabamus,
 nos aggressi essent et propter pecuniam interimere statuis-
 sent, non sine jactura omnium amicorum ac necessariorum
 et illorum pariter internecione cadentium et calen-
 tium, soli victoriam obtinulimus et servati somis; quod
 utinam non accidisset, miserabiles reliquiae. Hoc nomine
 tamen in adversa fortuna felices sumus, quod in manus
 vestras deus aliquis nos adduxit et quod iis qui mortem
 metuebant de conjugio deuberandi facultas est data, quod
 nequam recusare volo. Nam cum captivam victoris
 thalamo dignam judicari, omnem superet felicitatem; tum
 dus dicam, cum antistiti filio, paulo post etiam annuente
 deo antistite, cohabitare, omnino singulari providentia
 divina vacare non videtur. Unum tantum ut mihi largia-
 ris, Thyami, a te peto. Permite, me primum, cum in
 civitatem venero, vel eo ubi ara Apollini aut templum di-
 catum sit, sacerdotium et ejus indicia deponere. Commo-
 dius quidem esset Memphis, cum recuperasses antistiti digni-
 tatem. Eo enim pacto eveniret, ut nuptiae, cum victo-
 ria conjunctae et post res bene gestas celebratae essent hi-
 lariores. Veruntamen, an id prius fieri debeat, tuo re-
 linquo arbitrio: tantum a me patrii ritus ante perficiantur.
 Scio autem, te assensurum esse, qui et a puero, ut
 ais, sacris rebus sis destinatus et graviter ac pie de diis
 sentias.

XXIII. Illa quidem post haec dicendi finem, lacrimarum
 vero fecit initium. At omnes alii qui aderant collaudare et

πάντες ἐπύθοντο καὶ πράττειν οὕτως ἐκέλευόν τε καὶ ἱταίῃας ἔχειν ἰδόντων. Ἐπύθει δὲ καὶ ὁ Θύαμις ἐκὼν τε τὸ μέρος καὶ ἄκων, ὑπὸ μὲν τῆς περὶ τὴν Χαρικλείαν ἐπιθυμίας καὶ τὴν παρούσαν ὄραν, ἀπίσαντων γόστου
 5 μῆκος εἰς ὑπέρθεον ἠγοούμενος, ὑπὸ δὲ τῶν λόγων, ὡς περ τινὸς σειρήνος κικληγμένος καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι καταναγκαζόμενος· ἅμα δὲ τι καὶ πρὸς τὸ ἐνόησον ἀναφέρειν καὶ τὸν γάμον κατὰ τὴν Μίμριν ἔσεσθαι καταπιστεύων· καὶ διαλύει μὲν τὸν σύλλογον, τὴν δὲ αὐτὴν
 10 πρῶτον διανείμας, πολλὰ τῶν ἐξαίρετων αὐτὸς ἰκοντὶ παραμυρόντων χαίμασι μινος.

ΚΔ'. Ἐπιστελλεὶ δ' εἰς δεκάτην ἠδωπερισμένους εἶναι, τὴν ἑρμῆν ὡς ἐπὶ τὴν Μίμριν ποιησαμένους. Ἰσὶς δ' Ἐλλερὶ τὴν πρῶτην ἀτεκλήρου σακηνῆν.
 15 Συνακίηου δ' αὐτοῦ καὶ ὁ Κνήμων αἴθρις ἐκ προστάγματος, οὐ φρουρὸς εἶναι τὸ ἐντεῦθεν ἀλλὰ συνόμιλος ἀποδοτειμμένος καὶ δίαίτην τε τὴν ἄδωτην τῆς οὐραίας περιέχειν ὁ Θύαμις, καὶ πρὸς καὶ τοῦ Θεαγένου εἰς αὐτὸ τῆς ἀδελφῆς ἐλοθίζοντο ἐποιεῖτο. Αὐτὴν δὲ
 20 τὴν Χαρικλείαν οὐδὲ ὄραν τὰ πολλὰ διεγνώκει, τοῦ μὲν τὴν ὄραν ὑπέκαμα γίνεσθαι τοῦ ἐγκειμένου πόθου καὶ πρᾶξαι τι παρὰ τὰ δόξαντα καὶ προδηλωθέντα καταναγκαζομένη. Καὶ ὁ μὲν Θύαμις ἐκ ταύτων παρητεῖτο τὴν ὄραν τῆς κόρης, οὐ δυνατόν βλέπειν ὁ ἅμα καὶ σωφρονεῖν ἠγοούμενος. Ὁ δὲ Κνήμων ἐπειδὴ τάχιστα πάντες ἐκποδὸν ἦσαν ἄλλος κατ' ἄλλο τῆς λίμνης καταλύσας, ἦν τῶ Θεαγένει βοτάνην ὑπέσχετο τῆ
 25 πρῶτη μαστιχῶν ὀλίγον τῆς λίμνης ἀποδὲν ἐπορεύετο.

ΚΕ'. Κἄν τούτῳ σχολῆς ἐπιλαθόμενος ὁ Θεαγένης ἰδὼν ἄρτι τε καὶ ἀνόμωκε, πρὸς μὲν τὴν Χαρικλείαν οὐδ' ἐπιτῶν διαλεγόμενος, θεοῦ δὲ συνεχῶς ἐπικαλούμενος μάρτυρας. Ἦς δὲ, εἰ τὰ συνήθη καὶ κοινὰ ταῦτα ἔρχεται πυνθανομένης, ἢ εἰ μὴ τι πεπνυμένος και
 30 ρωτόν. Καὶ τί δ' ἂν γένοιτο, ὁ Θεαγένης ἔφη, καινότερον, ἢ τί ἀθεμιστότερον ἢ ὄρων μὲν καὶ σπονδῶν παραποιουμένων, Χαρικλείας δὲ λήθην ἐμοῦ λαβούσης, καὶ πρὸς ἄλλων γάμους ἐπινευούσης; Εὐρήμησον, ἔφη ἰσὶς, μηδὲ μοι γίγνου τῶν συμφορῶν βαρύτερος, μηδὲ
 40 τούτου ἔργου ἐκ τῶν παρελθόντων τὴν κατ' ἐμοῦ διὰ τῶν ἔργων δουλειασίαν, ἐκ λόγων ἐπικαίρων καὶ πρὸς τι ῥητότερος ἀρεμῶν, ἀγαθὴ ὑποψία· εἰ δὲ μὴ γίγνεται τούτων αὐτὸς καὶ μᾶλλον αὐτὸς μεταβάλλεσθαι δοξασίαι ἀποβαλλομένην εὐρήσας. Ἐγὼ γὰρ δυστυχῆ
 45 μιν οὐκ ἄρρωμαί, μὴ σωφρονεῖν δέ, οὐδὲν οὕτως βίαιον ὡς με μεταπεισθήναι. Ἐν μόνον οἶδα μὴ σωφρονεῖσθαι τῷ εἰ ἄρτι ἐπὶ σοὶ πόθον ἀλλὰ καὶ τούτων ἐνομοῦ. Οὐ γὰρ ὡς ἐραστῆ πειθομένη, ἀλλ' ὡς ἀνδρὶ συνήθην τίτι πρῶτον ἐμαυτὴν ἐπέδωκα καὶ εἰς διῶρο
 50 δυστυχῆσθαι κινῶν ἐγυρτὴν καὶ ἀπὸ οἷος θυμῆς φυλάττομαι, πολλὰ μὲν ἐπιχειροῦντα διωσαμένη, τὸν δ' εἰ ἄρτι ἡμῖν συγκείμενόν τε καὶ ἐνόμιστον ἐπὶ πᾶσι γάμον, ἔθεσμον, εἰ πρὸ γένοιτο, παρισκοπούσα. Πῶς οὐκ οὐκ ἂν εἴας ἄποτος, εἰ τὸν βάρβαρόν με τοῦ Ἐλ-

sic facere jobere et se paratos esse ad omnia exsequenda clamore promittere. Approbat et Thyamis, partim volens, partim involens. Nam prae cupiditate qua incendebatur erga Charicleam etiam illam horam, qua haec gererentur, infinitam esse tempus dilationis dicebat. Rursus autem illius oratione tanquam alicujus Sirenis cantu demulcebatur et ad assensionem impellebatur: simul etiam aliquid ad somnium referebat, Memphi nuptias celebratum iri credens. Praeda deinde distributa solvit concionem, multa ipse praecipuis ex rebus, sponte illi concedentibus alds, auferens.

XXIV. Porro mandat in decimum diem paratos esse, tanquam Memphim iter habituros. Graecis autem silem, quod antea, tabernaculum attribuebat. Atque aderat rursus una in eodem tabernaculo Cnemon, jussu Thyamidis, non amplius custodia sed colloquii causa adhibitus et cibum lautiozem quam quo ipse utebatur praebat Thyamis: atque etiam Theagenem, sororis reverentia, ejusdem victus participem faciebat. Ipsam vero Charicleam ne aspiceret quidem sapius constituerat, ne ad spectum inflammareret vehementem desiderium quod illum excruciebat, atque ita aliquid contra ea quae communi consensu decreta fuerant, quaeque jam sunt commemorata, facere cogeretur. Thyamis igitur has ob causas ad spectum virginis desuperiebat; haudquaquam fieri posse ut simul aspiceret quis et intra temperantiae metas continere se possit existimans. Cnemon autem, simulatque omnes dilapsi sunt, alius aliud in lacu latibulum sobeentes, herbam, quam pridie Theageni promiserat, quansitum ibat aliquantum a lacu.

XXV. Sub hoc tempus vacationem nactus Theagenes stabat et esulebat, cum Chariclea quidem nihil omnino loquens, ceterum sine intermissione deos contestans. Hac vero quaerente numquid solito more communem tantum fortunam deploraret, an etiam novi aliquid illi accidisset? Quid autem, inquit Theagenes, tam novum aut magis contra fas fieri possit, quam cum jusjurandum et pacta violantur? Chariclea vero mei oblita est et alienum approbat conjugium. Di meliora, inquit virgo: neque mihi sis calamitatibus meis gravior, neve, cum multis argumentis, rebus ipsis comprobatis, quo nim animo erga te, antea sis expertus, ex sermone ad tempus accommodato et in aliquem usum prulato, de me quidpiam suspicaveris: nisi contrarium potius eveniat et tu facilius sententiam mutes quam me de sententia discessisse comperias. Ego enim non defugio, neque deprecor calamitatem: verum ut non caste vivam nihil est tam violentum quo pertrahi possim. In uno me tantum scio moderatam non esse, nimirum in amore, quo te ab initio complexa sum, verumtamen hoc quoque legitimo et honesto. Non enim tanquam amatore obtemperans, sed veluti cum viro principio pacta, tradidi me tibi et ad hoc usque tempus caste consuetudinis expertem asseravi, sapius tentantem repellens et conjugii, quod a primo inter nos est constitutum et jurejurando post omnia stabilitum, occasionem, sicubi legitime contrahi posset, circum-

κηρος, τον ἄγριον τοῦ ἐρωμένου πιστεύσεις ἐπιπροσθεὶν
 ἀγνιν; Τί οὖν ἐβούλετό σοι τὰ τῆς καλῆς δημογραφίας
 ἐκείνης, ἔφη ὁ Θεάγειρος. Τὸ μὲν γὰρ ἀδελφὸν με
 σουτῆς ἀναπαύσσειν, σαφὲς εἰς ὑπερβολὴν καὶ πάρρω
 5 του Ἰθάμιν τῆς ἡλοποτικῆς τῆς ἐφ' ἡμῖν ἀπάγον καὶ
 συνεῖναι ἡμῶς ἀνιήλους ἀδελφῶς παρασκευάζον. Συνίην
 καὶ τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀἴθιον πλάτης, οὗ
 τῶν ὄντων ἦν καὶ ἀληθῶς ἐπικυβήματα καὶ πλάνην
 τῆ ὄντι τοῖς ἀκούουσιν ἐπάγοντα. ΚΓ'. Τὸ δ' ἐτοί-
 10 μως οὕτω ἐπινοεῖν τὸν γάμον, καὶ συντιθεσθαι διαρ-
 ρήδην καὶ καιρὸν ἐρῖζειν ταῦτα συμβάλλειν οὐτ'
 ἐδύναμην οὐτ' ἐβούλαρχν. Εὐχόμεν δὲ καταδύναι
 μᾶλλον ἢ τοιαύτην ἐπιδαῖν τῶν ἐπὶ σοι πόγων τε καὶ
 ἐλπίδων τὴν τελευταίην. Καὶ ἡ Χαρίκλεια περιβα-
 15 λούσα τὸν Θεάγειρον καὶ μυρία φυλάσασα καὶ διά-
 λυσα ποιήσασα τοῖς δάκρυσιν, ἵε ἤδιστα, ἔφη, διέ-
 λυχαί σοι τοὺς ἐπ' ἡμῖν τούτους τοὺς φόβους. Εὐδω-
 λος γὰρ εἰ κακὰ τούτων, μὴ δολάσας τὸν ἐπ' ἡμῶν πόθον
 20 ὑπὸ τῶν πολλῶν συμφορῶν. Ἄλλ' ἐβ' ἱεθι, Θεάγειρος,
 οὐδ' ἂν τὸ παρὸν τοῦτ' ἀλλήλοισ διαλεγόμεθα, μὴ τού-
 τῶν οὕτως ἐπηγγελμένων. Ὁρμῆν γὰρ, ὡς εἶσθα,
 κρατούσης ἐπιθυμίας μάχη μὲν ἀντίτιπος ἐπιτείνει,
 λόγος δ' εἰκων καὶ πρὸς τὸ βούλημα συντρέχων τῆς
 πρώτης καὶ ζέουσιν φορὰν ἵστευε καὶ τὸ κάτωθι τῆς
 25 ὁρέξεως τῆ ἡδῆ τῆς ἐπαγγελίας κατεύνασι. Πρώ-
 την γὰρ, ὡς εἶμαι, πείραν οἱ ἀγριώτερον ἐρῶντες
 τῆ, ὑπόσχεσιν νομίζουσι καὶ κρατεῖν ἀπὸ τῆς ἐπαγγε-
 λίας ἡγούμενοι, βράτερον διαγούσιν ἐπὶ τῶν ἐπι-
 δίων σπλιεύοντες. Ἄ δὲ καὶ αὐτὴ προμηθευμένη τοῖς
 30 λόγοις ἐμαυτὴν ἐξεδόμην, θεοῖς τὰ ἐξῆς ἐπιτρέψασα καὶ
 δαίμονι τῆ τὴν ἀρχὴν λαχόντι τὸν ἡμέτερον ἐπιτροπεύειν
 ζῶντα. Πολλὰ μὲν ἡμέρα καὶ δύο πολλάκις ἔδωσαν
 τῶν εἰς σωτηρίαν καὶ τύχαι παρέσχον ἃ βουλαῖς ἀνθρω-
 ποι μυριάς οὐκ ἐξεύρον. Τοῦτό τοι καὶ αὐτὴ τὸ παρὸν
 35 ἐπινοίας ὑπερεβίμην, τὰ πρόδηλα τοῖς ἀδελφοῖς δια-
 κρουσαμένη. Φυλακτέον οὖν, ὦ γλυκύτατε, καθά-
 περ κάλασμα τὸ πλάσμα καὶ σιγητέον οὐ πρὸς τοὺς
 ἄλλους μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν (τὸν) Κνήμωνα.
 Φιλάνθρωπος μὲν γὰρ ἐστὶ περὶ ἡμᾶς καὶ Ἕλληνας ἄλλ'
 40 αἰχμαλώτους καὶ τῷ κρατοῦντι πλέον, ἂν οὕτω τύχη,
 χαριούμενος. Οὔτε γὰρ φιλίας χρόνος, οὐτ' ἀγχιτείας
 θεσμός, ἐνέχυρον βμῖν ἀκριβῆς τῆς πίστεως αὐτοῦ τῆς
 περὶ ἡμᾶς δίδωσι. Διὸ κἂν ἐκ τινος ὑπονοίας ἐπι-
 φαύση ποτὶ τῶν ἡμετέρων, ἀρνητέον τὴν πρώτην.
 45 Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος ὅταν ὠφελῶν τοὺς λέ-
 γοντας μὴδὲν καταελάπη τὸς ἀκούοντας.

ΚΖ'. Ταῦτα τῆς Χαρίκλειας καὶ τοιαῦτα πρὸς τὸ
 βέλτιστον ὑποτιθεμένης, ὁ Κνήμων εἰστρέφει λίαν
 ἐσπουδασμένος καὶ πολλὴν ἐκ τῶν ὄψεων ὀρθοῦσιν ἐπαγ-
 50 γελλόμενος, καὶ ἵε Θεάγειρος τὴν μὲν πόαν ἦμα σοι
 φέρον, ἔλεγε, καὶ θεράπευε τὰς πληγὰς ἐπιθήμενος,
 γρῆ δὲ πρὸς ἕτερα τραύματα καὶ φόνους ἴσους εἶναι
 παρεσκευασμένους. Τοῦ δὲ σαφίστερον δ τι λέγοι
 ὄηλόν ἰκετεύοντος, Οὐ καιρὸς, ἔφη, τὸ παρὸν ἀκούειν,

spiciens. Porro considera, quam sis ineptus, si me barbarum
 Graeco, praedonem ei quem amo anteferre putes.
 Quil autem sibi volebant illa, quae in praecleara illa concione
 sunt a te recitata, inquit Theagenes. Nam quod me fra-
 trem tuum esse finxisti, perquam sapiens inventum est et
 procul Thyamim abducens a zelotypia nostri amoris atque
 efficiens ut nobis una esse tuto liceat. Intelligebam, quor-
 sum tenderent et illa quae de Ionia et de errore circa Delum
 dicebantur. Erant enim verarum rerum involucra et re-
 vera audientes in errorem inducentia. XXVI. Ceterum
 tam prompte conjugium approbare, et patisci palam et tem-
 pus praescribere, haec quid significarent conicere nec pot-
 eram nec volebam. Optabam autem, ut hiatu terrae absor-
 beret potius quam talem laborum propter te susceptorum
 et spei exitum adspicerem. Charicles, Theagenem am-
 plexa et sexcenties exosculata et profusis lacrimis humec-
 tans, Quam suaviter, inquit, mihi accidit haec formido
 quam mea causa sustines! Hinc enim declaras, quod non
 labascas in amore erga me, quamvis multis calamitatibus
 incumbentibus. Ceterum certo scito, Theagenes, quod ne-
 que in praesentia nobiscum sermones contulissetis, nisi
 haec ita promissa fuissent. Vim enim, ut scis, vehementis
 cupiditatis largiversatio contrario nixu intendit: oratio vero
 cedens et ad motum voluntatis apposita primum ardentem-
 que impetum sedare et concitatam appetitionem suavitate
 pollicitationis consopire solet. Primum siquidem, ut puto,
 periculum, qui vehementius amant, promissionem esse
 existimant et, se potiri post promissa putantes, tranquilliori
 sunt animo, spe commoti. Quae ego quoque prospiciens,
 sermone me in illius potestatem tradidi; illi, quae deinceps
 consecutaria sunt, diis commendatis, et genio, qui initio
 amoris nostri tutelam sortitus est. Multum saepe internis-
 sus dies unus aut alter momenti ad salutem attulit, et for-
 tuna praebet quae nullis consiliis homines consequi potuis-
 sent. Quocirca ego ipsa etiam hoc praesens commentis
 meis distuli, certa incertis discutiens. Cautelae igitur est,
 suavissime, tanquam lueta hoc figmento utendum et silen-
 tio occultandum non tantum apud alios verum etiam apud
 ipsam Cnemonem. Tametsi enim rationibus nostris faves
 et Gracus est, tamen captivus in praesentia et victori si
 illa res ferat plus gratificaturus. Nam neque amicitiae tem-
 pus, neque jus cognationis, satis certum pignus nobis illius
 erga nos fidei exhibet. Quamobrem etiam si aliqua suspic-
 tione attigerit aliquando res nostras, initio negandum est.
 Pulchrum est enim interdum mendacium, quod auctori
 utile est, neque audienti nocet.

XXVII. Haec et multa alia in eam sententiam Char-
 icles optime suggerente, Cnemon accurrit nimium festi-
 nans et magnam perturbationem vultu declarans et o
 Theagenes, herbam tibi affero, dicebat, quam apponem
 curato vulnera. Ceterum oportet et alia vulnera et alias
 castes paratos esse. Hoc vero petente ut quae dixisset
 planius exponeret: Ratio temporis non fert, inquit, ut
 nunc audias. Metuendum est enim, ne verba rebus an-

κίος γὰρ προσηύχεται τοὺς λόγους ὑπὸ τῶν ἔργων·
 ἀλλ' ἔπου τὴν ταχίστην, συνεπίθω δὲ καὶ ἡ Χαρί-
 κλεια. Καὶ παραλαβὼν ἄμφοι παρὰ τὸν Θύαμιν ἦγε,
 καὶ κρᾶνος διαρραμῶντι καὶ παλτὸν θήγοντα καταλι-
 βὼν, εἰς κρητὸν, ἔρη, πρὸς ὄπλοις τυγχάνεισ. Ἄλλ'
 αὐτὸς γ' ἔνδονε καὶ τοὺς ἄλλους κείλει· πλήθος γὰρ
 πολυαῖων ὅσον οὐδέπω περὶ ἡμῶν καὶ τοσοῦτον ἀπο-
 λειπούμενον ὅσον τοῦ λόφου τοῦ πλησίον ὑπερκόπτουσας
 πρυμῶν ἦκει θραυαίως τὴν ἔραβον προκένυον, οὐδὲν
 10 τέρως ἀνείεις ἀλλὰ καὶ ὄσουσ' ἔδονάμη, ἐν σῆ' ἑτά-
 πῶν τῆ' μέγρι δευρο παρασκευάζεσθαι διαγγεῖλαις.

ΚΗ'. Ἀνέλατο πρὸς τῶν δ' ὀθραμῶν καὶ τοῦ Χα-
 ρίκλεια διγρώτα καλίστην περὶ ἐκείνης πλέον ἢ περὶ
 οὐτοῦ δεδιώς. Ἐπί δ' ἐπὶ τῆ' φλιῆ τῆ' πλησίον ὑπε-
 15 στολένην ἔδειξεν ὁ Κνήμιον, Σὺ μὲν λαβὼν ταύτην
 ἄγε εἰς τὸ σπήλαιον, πρὸς μόνον ἔλαθεν, ὃ καὶ τὰ κει-
 μέλαις ἡμῶν ἐν ἀσφαλεῖ τεθησαύρισταί, καὶ καθελί, ὡ
 σῆος, καὶ τῶ' στομῶν τὸ πῶμα, ὡς ἔθος, ἐκαταγών,
 ἦε τὴν ταχίστην ὡς ἡμᾶς· ὁ δὲ πόλεμος ἡμῶν μελή-
 20 σαι. Τῶ δ' ὑπασιστην ἱερῶν ἄγειν προσέειπτεν,
 ὡς ἂν θεαῖς ἐγγυρῶν ἐναγίσταντες οὐτω τῆς μάχης
 ἔργων. Καὶ ὁ μὲν Κνήμιον τὸ προστεταγμένον
 ἔπραξε καὶ πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν ὀδυρομένην καὶ
 ἔκαστ' πρὸς τὸν Θεαγένην ἐπιστρέφουσαν ἦγά τε καὶ ἐς
 25 τὰ ἀντρον ἐπέβαλε. Τὸ δ' ἦν οὐ φάσεως ἔργον ὅσα πολ-
 λὰ περὶ γῆν τε καὶ ὑπὸ γῆν αὐτόματα σπραγγοῦται,
 ἀλλὰ τέχνης ληστρικῆς τὴν φύσιν μιμησαμένης καὶ
 χειρῶν Αἰγυπτίων ἔργον πρὸς σκύλων φυλακῆν πε-
 ριούτως κοιλαινόμενον.

ΚΘ'. Εἰργαστο δ' ὤδῃ πως. Στόμιον ἦν αὐτῆ
 στενήπορον τε καὶ ζορῶδες οἰκῆματος κρυφίου θύρας
 ὑπακείμενα, ὡς τὸν οὐδὸν θύραν [ἀλλῆν] τῆ' καθόδῳ
 γίνεσθαι, ὡς πρὸς τὴν χρεῖαν ἐνέπιπτε τ' αὐτῆ βα-
 30 θύρας καὶ ἀνεπίπτετο· τὸ δ' αὐτόθεν εἰς αὐλοῦνας σκο-
 λῶδες ἀτάκτως σχιζόμενον. Οἱ γὰρ ἐπὶ τοὺς μυροὺς
 πύροι καὶ ἀλλοίως πῆ μὲν ἕκαστος ἰδίᾳ τεχνικῶς πλα-
 νήμιον, πῆ δ' ἄλλῃλοις ἐμπύπτοντες καὶ βίβληδὸν κλεπό-
 οῦσαι, πρὸς μίαν εὐρυχωρίαν τὴν ἐπὶ τὸν πυθμένα συρ-
 ρόντες ἀνεστομοῦντο, καθ' ὃ καὶ φέγγος ἀμυδρὸν ἐκ
 40 τῶν διαπρήσειω πρὸς ἄκροις τῆς λίανης ἐνέπιπτεν.
 Ἦν δὲ ὡς καθῆκε τὴν Χαρίκλειαν ὁ Κνήμιον καὶ πρὸς
 τὸ ἔργον τοῦ ἀντροῦ ἐπέβαλε τῆ' κείρα χειραγωγῆ-
 σαι, πολλὰ καὶ ἐπιθαράνας καὶ ὡς εἰς ἐσπέραν ἄμα τῷ
 Θεαγένην εὐοίηται καταπαγγεῖλάμενος, οὐ γὰρ ἐπιτρέ-
 45 βων αὐτῆ συμπαύσθαι τοῖς πολεμίοις ἀλλὰ εὐδράναι
 [πρὸς τὴν μάχην, οὐδὲν φησὶ μὲν ἀλλ' ὡς περὶ θανάτου
 τῆ' κείρα βεβήμενην καὶ ὡς περὶ ψυχῆς τοῦ Θεαγένητος
 ἀπορρομένην, ἀπίστω καὶ σιγῶσαν ἀπολιπὼν, ἀνεῴετο
 τοῦ σπηλαίου καὶ τὸν οὐδὸν ἐπαγαγὼν καὶ τι καὶ ἐπι-
 50 δακρύσας αὐτὸν τε τῆς ἀνάγκης κἀκείνην τῆς τύχης,
 ὅτι μισοῦσ' ἔωσαν εἰη καταθάψας καὶ τὸ φαίδρο-
 ταιον τῶν ἐν ἀνθρώποις Χαρίκλειαν νυκτὶ καὶ ζῶντι
 παραδεδωκίως, ἀπέτρεχεν ὡς τὸν Θύαμιν καὶ κατα-
 λαβὼναι ζῶντα πρὸς τὴν μάχην καὶ αὐτὸν θ' ἄμα τῶ

trivertantur. Verum sequere cecius; respicitur autem una
 et Chariclea: et assumtum utrumque ducebat ad Thyami-
 dem. Cum autem illum galeam polentem et acutum
 hastam deprehendisset: Tempestive, inquit, versaris circa
 arma: sed et ipse ea indue et idem ut alii faciant impera.
 Multitudo enim hostium tanta, quanta nunquam antea,
 nobis imminet: et jam exiguo intervallo distat, ut proximi-
 mum collem superantes conspexerim, eoque adventum
 nuntians, festinato accurram, nihil de celeritate remittens.
 Quin etiam in transcursu quibus quivi denuuntiavi ut sese
 apparerent.

XXVIII. Sustulit sese bis auditis Thyamis et ubi esset
 Chariclea quarebat, tanquam illi magis metuens quam
 sibi. Quam uti proxime limen stantem, ut se represe-
 rat, ostendit Cnemon: Tu quidem hanc duc in antrum,
 ubi etiam thesauri nostri tuto asservantur, soli, nemine
 arbitro, dicebat; illa autem demissa, carissime, et ori
 operculo, ut solet fieri, imposito, redi celerrime: nobis
 bellum erit curae. Scutiferum autem victimam adducere
 jubebat ut sacrificio diis praesidibus facto praelium inirent.
 Cnemon itaque imperata exsequatur et Charicleam varie
 lamentantem, identidemque ad Theagenem sese converten-
 tem ducebat, postremo in antrum immissit. Hoc autem
 non erat naturae opus, qualia multa in terra et sub terra
 fornicata existunt, sed artis praedocum, naturam imitan-
 tis et manuum Aegyptiarum ad custodienda spolia assalre
 excavata.

XXIX. Erat autem factum tali fere modo. Os illius an-
 gustum fuit et tenebrosum, conclavis cujusdam abditae fori-
 bus subjectam, ut limen [altera] janua in descensu fieret,
 cum necessitas postularet, incidebat facile et aperiebatur:
 reliqua pars inde in obliquos cuniculos varie et promiscue
 secta. Siquidem interiores mestus et sulci, alicubi separa-
 tim magna arte errantes, alicubi in sese incidentes et
 radicum in morem implicati, ad unam plantitiam in fundo
 confluentes, coalescebant: quo et lumen exiguum quodam
 rima a summitate lacus incidebat. Eo cum demississet
 Charicleam Cnemon, et ad ultimum antrum peritiam loci de-
 duxisset et cum aliis multis modis confirmasset, tum quod
 ad illam cum Theagene sub vesperam venturus esset, pro-
 misisset, (neque enim se illi permissurum esse ut cum hos-
 tibus manus conserat sed ipsum proelio se subducturum),
 nihil protulit, sed malo veluti morte ictam et tanquam
 anima Theagene privatam, spiritu et voce linquentem re-
 linquens, egressus est ex antro: et limine clauso aliquan-
 tum illacrimans, tum propter necessitatem sibi impositam,
 tum propter illius fortunam, quod propetmodum vivam
 defodisset, et quae visu pulcherrima esset inter mortales
 Charicleam nocti et caligini tradidisset, recurrit ad Thyami-
 dem. Quem deprehendit studio pugnantem ardentem et

Ηεαγένει λαμπρῶς ἐξοπλισμένον καὶ τοὺς ἤδη παρ' αὐτὸν συνειλεγμένους πρὸς τὸ μακικώτερον τῆς λόγῳ παρασκευάζοντα. Στάς γὰρ εἰς μέσους ἔειπε, Δυστρατώτα, προτρέπαι μὲν ὑμᾶς, οὐκ ἂν δὲ δεῖ διὰ πλείονων, αὐτοὺς δ' ὑπομνήσεις οὐδὲν δεομένους ἀλλὰ βίαν δαί τὸν πόλεμον ἡγουμένους καὶ ἄλλως τῆς ἀπροσδοκίτου τῶν ἐναντίων ἐφόδου τὸ παράκρον τῶν λόγων ὑποειρηνομένης. Ὡν γὰρ ἐν ἔργοις οἱ πολέμοιοι, τούτους μὴ διὰ τῶν ὁμοίων σὺν τάχει τὴν ἄμυναν ἐπάγειν,

10 παντὸς πᾶσιν ἔστι τοῦ προσήκοντος ὑστερούμενον. Εἰδότες οὖν ὡς οὐχ ὑπερ γυναικῶν ἔστι καὶ παιδῶν λόγος, ὃ δὲ πολλοὺς εἰς τὸ παρεῖναι καὶ μόνον πρὸς μάχην ἔρασε. ταῦτα γὰρ ἡμῖν ἐλάττωτος λόγου καὶ τραυτέρᾳ ἔχειν εἴδεται. Ἦναι καὶ νικᾶν περιμένεται, ἀλλ' ὑπερ

15 αὐτοῦ τοῦ εἶναι καὶ φυγῶν τῶν ἡμετέρων· οὐ γὰρ ἐπὶ βητοῖς ποτε λεηστερικός ἐληξε πόλεμος οὐδ' ἐν ἀπονδῶσι ἔσχε τὴν τελευταίην, ἀλλ' ἢ περιεῖναι κρατοῦντας, ἢ τεθνᾶναι τοὺς ἀλόντας ἀναγκαῖον, οὕτω τοῖς ἐχθίστοις, φυγῆν δ' ἄμα καὶ σῶμα τεθηγμένοι συμπίπτωμεν.

20 Α'. Ταῦτ' εἰπόν τὸν ὑπασπιστὴν περισκόπει καὶ ὀνομαστί θέρμουσιν ἐκάλεε πολλάκις· ὡς δ' ἦν οὐδαμῶς, πολλὰ διαπειλήσας ἐπὶ τὴν παρθμίδα δρομαζίου ἐσπευδεν· ὃ γὰρ πόλεμος ἤδη συνερράγη καὶ παρῆν ὄρθην καὶ πόρρωθεν τοὺς τὰ ἔσχατα κατὰ τὰς εἰσβολὰς

25 τῆς λίμνης αἰκοῦντας ἀλισκομένους. Οἱ γὰρ ἐπελθόντες τῶν ὑποικιπόντων ἢ καὶ φυγῆ χρωμένων τὰ σάφρη καὶ τὰς καλύβας ἐνεπέμπρασαν· ὑπ' ὧν τῆς φλογὸς ἐπὶ τὸ πλείστον ἴλος διασπριζομένης καὶ τὸν πολλὸν κατ' αὐτὸ κάλαμον σωρηδὸν νεμομένης ἄρραστόν τι [καὶ

30 ἀφόρητον] ἐπὶ τοὺς ὀρθαλοὺς σέλας ἔμπυρον, ἐπὶ δὲ τὴν ἀκοὴν ἤχη κατάκροτος ἐπερέετο. Καὶ πολέμου πᾶν εἶδος καὶ ἐνηργεῖτο καὶ ἐξηκούετο· τῶν μὲν ἐγγωρίων προθυμῆς καὶ βρώμης πάσης τὴν μάχην ὑφισταμένων, τῶν δὲ τῶν πλῆθει καὶ τῆς ἐφόδου τῶ ἀπροσδο

35 κήτου πλείστον υπερφερόντων καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ γῆς ἀναιρούντων, τοὺς δ' εἰς τὴν λίμνην αὐτοῖς σκάσει καὶ αὐτοῖς οἰκήμασι βαπτίζόντων. Ὑπ' ὧν ἀπάντων δούπος τις πρὸς τὸν αἴρα συμμιγῆς ἤερετο, πεζομαχοῦντων ὁμοῦ καὶ ναυμαχοῦντων, ἀλλύντων τε καὶ

40 ἀλλυμένων, αἵματι τὴν λίμνην φοινιττόντων, περὶ δὲ καὶ ὕδατι συμπλεκομένων. Ἄπερ ὡς εἶδὲ τε καὶ ἤκουσεν ὁ Θύαμις, ἐνθύμιον αὐτῶν τὸ δῆρα γίγνεται, καθὼς τὴν Ἰσιν εἶρα καὶ τὸν νεῶν ἅπαντα λαμπάδων καὶ θυσίων ἀνάευστον· καὶ ταῦτ' ἐκεῖνα εἶναι τῆ νῦν

45 ὄρωμενα. Καὶ πρὸς τάναντία τῶν προτέρων τὴν ὄψιν συνίθαλεν, ὡς ἔχων οὐχ ἔξει τὴν Χαρίκλειαν, ὑπὸ τοῦ πολέμου ταύτης ἀρριβεῖσθε· καὶ ὡς φωνεῖσαι καὶ οὐ τρώσει, ἔξει καὶ οὐκ Ἀφροδίτης νόμῳ. Καὶ πολλὰ τὴν θεᾶν ὡς δολερὰν ὀνειδίσας καὶ δεινὸν ἡγησάμενος

50 εἴ τις ἄλλος ἐγκρατὴς ἔσται Χαρίκλειας μικρὸν ἐπισχεῖν τοὺς σὺν αὐτῶν κελύσας καὶ ὡς κατὰ τόπον μένοντας ποιῆσθαι δεῖσαι τὴν μάχην φράσας κλοπιεύοντας περὶ τὸ νησίδιον καὶ διὰ τῶν πέριξ ἑλῶν κρυφίως τὰς ἐμβολὰς ποιουμένους, ἀγπητῶς γὰρ ἂν καὶ οὕτως ἀντι-

una cum Theagene egregie armatum et eos qui circa illum congregati fuerant propemodum ad rabiem oratione incitantem. Stans enim in medio dicebat : Conmilitones, non video quid attineat vos pluribus hortari, qui admittitione nulla indigeatis, sed vitam bellum semper ducatis, praesertim inopinato hostium adventu verborum prolixitatem praecedente. Quibus enim jam hostes re ipsa vim inferant, qui eam non iisdem rationibus propulsant, prorsus consilio vel convenienti destituuntur. Scientes igitur, quod non de uxoribus, neque de liberis agatur, quod vel solum plerisque ad excitandos animos ad praelium sufficit : tametsi et haec minoris momenti et alia quaecumque victores manent si vicerimus habere licebit, sed de vita et animabus nostris; neque enim unquam pactis bellum inter praedones compositum est, neque foederibus finitum; sed aut superstitibus esse victores aut mori victos necesse est, ita cum inimicissimis, animo et corpore incitato concurramus.

XXX. Haec locutus scutiferum circumspiciebat et nomine scripius Thernuthim vocabat. Cum vero nusquam adesset, vehementer minatus, ad trajectum cursu contendit. Jam enim praelium commissum fuerat et licuit videre etiam e longinquo eos, qui extremas partes lacus et aditum ipsum incolebant jam venire in hostium potestatem. Nam ii, qui advenierant, cadentium et fuga sibi consulentium naves et fuguria succederant : a quibus flamma in vicinam paludentem projecta et arundinem, cujus magna vis in ea erat acervatim vorante, ingens quidam [et intolerabilis] splendor ab igne redditus in oculos, in aures autem fragor et strepitus incurrebat, et omnis belli species ciebatur atque exaudiebatur, indigenis omni contentione et robore proelium sustentibus; illis vero multitudine et improvise accessu longe superantibus et quosdam in terra cadentibus, quosdam in lacu una cum ipsis navigis atque etiam domumentis deprimentibus. Ex quibus omnibus sonitus quidam constatus in aërem ferebatur, cum pedestri proelio et navali decernerent, caderent et caderent, sanguine lacum eruantent, igni et aqua implicarentur. Quae cum vidit et audivit Thyamis, somnium illi in mentem venit, quo Isim viderat et totum templam facibus et victimis refertum; atque illa esse haec, quae nunc viderentur, animadvertentem, et ex somnii visione contrariam priori coligebat sententiam, quod habens non habiturus esset Charicleam, utpote bello ereptam; et quod interfecturus esset et non vulneratus; gladio scilicet et non venerea lege. Denique cum deam ut fraudulentam conviciis oncrasset, indignum ratus aliquem alium Charicleam potiri, anis aliquantisper se continere jussis, ac si in loco manentibus praeliandum esset, furtim circa insulam pugnando et oculis eruptionibus ex paludibus in circuitu faciendis : vix enim

γένετο πρὸς τὸ τλήσιος τῶν πολεμίων· αὐτὸς δὲ θεν ὡς
 Θέρμουθιν ἐπιζητήσων καὶ τοῖς ἑστέοις θεοῖς κατευξά-
 μενος ἵππεσθαι τε μεγάλῃ συγγορήσας ἐπὶ τὸ δουμάτιον
 ἱερῆς ἀνάστερα. Δυσανάλητον δὲ, πρὸς ὅπερ ὄν
 ἠδμήθη τὸ βάρβαρον ἦθος· κἂν ἀπογοῇ τὴν ἑαυτοῦ
 σωτηρίαν, προσηκρῖν ἅπαν τὸ φθῶν εἶσθαι, ἤτοι
 συνίστασθαι αὐτοῖς καὶ μετὰ θάνατον ἀπατόμενον, ἢ
 γειρὸς πολεμίας καὶ ὕβριος ἐξαρούμενον. Ὑπ' οὖν
 καὶ ὁ Θυάμις τῶν μὲν ἐν χειρὶ πάντων ἀναντησίως
 καὶ ταυθ' ὡς περ ἄρκουσι τοῖς πολεμίοις κεκυκλωμένους,
 ἑαυτὸν δὲ καὶ ζυλοτυπία καὶ θυμῷ κάτοχος, ἐπὶ τὸ σπεί-
 λειον ἰθὺς ὡς εἶχε δρόμου καθ' ἀλλόμενος, ἐμβοῶν τε
 μάχη καὶ πολλὰ ἀιχηματιάζων, αὐτοῦ που περὶ τὸ στό-
 μῳ ἐντογῶν τιμὴ Ἑλληνίδι τῇ γλώττει προσημέγε-
 ρεσθε, ἀπο τῆς φωνῆς ἐπ' αὐτὴν χειραγωγῆσθεις, ἐπι-
 βάλῃ τε τῇ κεφαλῇ τὴν λατὴν χεῖρα καὶ διὰ τῶν στή-
 ρων περὶ τὸν κοῦρον ἐλκύνει το ξίφος.

ΑΑ'. Καὶ ὁ μὲν ἔπειτα πικρῶς, θεσιμένῳ δ' ἄμα
 καὶ ἔσχατον κοκλύσας, ὃ δ' ἀναδραμόν καὶ τὸν οὐδὲν
 ἐπαγαγῶν καὶ γὰρ οὐδὲν ἐπισηρότης καὶ ταυτὰ σοὶ
 σὰ παρ' ἡμῶν νομικὰ δῶρα οὐν δάκρυον εἰπόν,
 ἐπὶ τε τῆ σκάφῃ παραγετόμενος τοῖς τ' ἄλλοις κατα-
 λαβάνει δραστὸν ἤδη βουλευόντας, τῶν πολεμίων
 ἱερῆθαι ἠρωμένους, τὸν τε Θέρμουθιν ἤκοντα καὶ τὸ
 ἐπὶ τῶν μετὰ χειρὶζόμενον· καὶ τὸν μὲν λοιδορησάμενος,
 εἰπόν τε, ὡς ἔφθῃ, τὸ κάλλιστον ἱεροουργήσας θυμάτιον
 ἐπιθαίνει τὸ του σκάφους αὐτοῦ καὶ ὁ Θέρμουθις καὶ
 τοῖσιν ὁ ἐρέτης. Οὐ γὰρ πλείονος οὐδ' αὖτε φέρειν τὴ
 λαμναία σκάφῃ ἀπο μόνου ξύλου καὶ πρέμνου παρῆος
 ἢ ἕως ἀφροκότερον κοιλαινόμενα. Συναπαίρει δὲ καὶ ὁ
 Θεαγένης ἄμα τῇ Κνήμῳι καθ' ἕτερον σκάφους καὶ
 οὐδὲν κατ' ἄλλο πορθμεῖον καὶ οὕτως ἅπαντες. Ἐπει
 δὲ τῆς νῆστος μικρὸν ἀπέθεν ἄραντες καὶ περιπέσεισαν-
 τες μάλῶν ἢ ἀποπλεύσαντες, ἐπίσχεον τὴν ἑρπύσαν τε
 τὴ σκάφῃ διεσκαπτοῦ ἐπὶ μέτωπον, ὡς ἐναντίοι τοῦ
 πλοίου δεξιόμενοι, πηρῆσαντες μόνον, [καὶ] μὴ
 τὸ ἑαυτῶν ὑπενεγκόντες εἰ μὲν ἄλλοι πάντες ἑμῶν τ'
 εἶσαι καὶ ἔργον, οὐδὲ τὸν ἐναντίον ἐνιοὶ κηλῶδον
 διασχεόμενον ὑπερῶρον δὲ Θεαγένης τε καὶ ὁ Κνήμων,
 οὐδὲ πρὸς τὸν φάθον τὸ πλέον ἐνδόντες. Μόνος δὲ ὁ
 Θυάμις τὸ μὲν τε τὴν φυγὴν ἴσως ἀισχυόμενος, τάχῃ
 δὲ πρὸς καὶ εἶσαι μετὰ Χαρτιάταισιν οὐκ ἀνεγόμενος,
 ἀνδραγαθῶν ἑαυτοῦ τοῖς πολεμίοις.

ΑΒ'. Ἦδη δ' εἰς χεῖρας ἰόντων, ἀνεθόρσέ τις,
 ὡς ὅπως ἐκείνος ὁ Θυάμις· φυλάττου πᾶς. Καὶ παρα-
 ρήμα τὴ σκάφῃ πρὸς κύκλον ἐπιστρέψαντες, εἰσὶν ἐν
 αὐτῷ. Τοῦ δ' ἀκουσμένου καὶ τῷ δόρατι τοῖς μὲν
 πρὸς αὐτὸς τοῖς δ' ἀνελόντες, θαύματος ἦν ἐπέκεινα τὸ
 εὐρησόμενον. Ἦς γὰρ οὐδέτις ξίφος οὐτ' ἐβάλλεν, οὐτ'
 ἔσχετο, ἀλλ' ἅπαντες ἑκαστος εἰσπερέρετο σπουδῆν ζῶντα
 λαβῆσαι. Ὁ δ' ἀντιέχεν ἐπιπλεύστον, ὡς ἀρχαίεται
 ἀπὸ τοῦ δόρατος πλείονων ἄμα ἐπιλαβόμενον, ἀποβῆ-
 λαι δὲ καὶ τὸν ὑπασπιστὴν λαμπρῶς μὲν συναχρονιστά-
 σαι πρὸς αὐτὸν δ' ὡς περ ἔδοκει κακῶς γινόμενον

vel sic multitudini hostium resisti posse. ipso, tanquam
 Thermuthim inquisiturus, et diis Penatibus vota nuncupa-
 turus, nulli, qui se sequeretur, permittens, ad domunculam
 fambulus revertebatur. Haec facile autem inde quo
 semel contendit revocari aut deflecti potest barbaricum in-
 genium et si saluti suae desperaverint prius tollere consu-
 verunt quoscumque caros habent barbari, aut secum una
 fore illos, etiam post mortem credens, aut a vi hostium
 et injuria vindicans. Tandem ob causam et Thyamis
 omnium quae erant in manibus oblitus, praecipue cum ve-
 luti rebus hostium copiis circumdatus esset; amore vero,
 zelotypia et ira forens, cum ad antrum contento cursu ve-
 nisset, desiliens, atque voce inclamans et Egyptiaca
 multa proferens, ut circa os ipsum offendit quamdam, quae
 alium Graece alloquebatur, ex voce ad illam deductus, im-
 misit capiti sinistram manum et pectus juxta manum gla-
 dio trajecit.

XXXI. Atque haec quidem hoc tam tristi modo jacebat
 miserabili et ultimo ejulato udito. Ille autem cum exaur-
 risset et limen clausisset tumulumque aliquantum accu-
 mulasset, cum lacrimis et his verbis, haec tibi a nobis spon-
 salia dona dantur; ad navigia perveniens, alios quidem
 fugam adornare deprehendit, cum jam hostes ex propin-
 quo conspicerentur, Thermuthim vero venire et sacrificium
 inchoare. Et hoc quidem cum conspectis obijungato, quod
 a se jam ante pulcherrimum sacrificium factum esset,
 conscendit ipse scapham quamdam cum Thermuthi, et ter-
 tio remige. Neque enim plures ferro possunt navigia, qui-
 bus in lacubus navigantur, ex ligno tantummodo et fruce
 uno crasso agrestius extravata. Solvit simul et Theagenes
 cum Cnemone in altero navigio, eadem ratione alius in alia
 cymba atque ita deinceps reliqui omnes. Postquam autem
 profecti non procul ab insula, circumnavigantes potius,
 quam in altum navigantes cohiberunt remigum et navigia
 instruebant in fronte, tanquam hostium impetum ex ad-
 verso excepturi, appropinquantes tantummodo, neque un-
 derum impetum sustinentes, reliqui omnes simulatque vi-
 derunt hostes illico fugiebant, ut ne primum quidem cla-
 morem et strepitum belli pertulerint. Discedebant quoque
 sensim ex pugna Theagenes at Cnemone, non ob metum
 praecipue terga dantes. Solus Thyamis, fugere ubi indig-
 num fortasse ratus, aut fortasse Chariclem ne superstes
 esset, immisit sese in confertis hostes.

XXXII. Cumque jam ventum esset ad manus, exclama-
 vit quidam: Hic est ille Thyamis; intentus sit in eum qui-
 libet. Itaque repente in orbem conversis navigiis, conclu-
 sum eum tenebant in medio. At ille strenue dimicante et
 alios vulnerante, alios interficiente, dignum erat admira-
 tione illi quod deinceps fiebat. Nemo enim tanto ex nu-
 mero gladium vel dejiciebat, vel educebat, sed quilibet
 omni studio annitebatur, ut virum capere possent. Ille au-
 tem diu admodum repugnabat, sed tandem privatur hasta,
 cum simul eum plures obruissent. Amittit et armigerum,
 qui praecclare quidem illum adjuverat, sed letali vulnera-

καὶ πρὸς τὸ ἀνεπίστον ἔσοντα, ἕς τε τὴν λίμνην
 ἑαυτὸν καθέντα καὶ βολῆς ἐκτὸς ἐμπειρία τοῦ νεῖν
 ἀναδύντα, χαλεπῶς τε πρὸς τὸ ἔλος ἀπονηζόμενον καὶ
 ταῦτ' οὐδενὸς τὴν ἐπιδιώξιν φροντίσαντος. Ἦδη γάρ
 ὁ τὸν Θύαμιν ἤρῃκεσαν καὶ νίκην δλόκληρον τὴν ἑνὸς
 ἀνδρὸς ἄλωσιν ἔγούοντο. Καὶ τοσοῦτοις τοῖς φιλοῖς
 ἐλάττους γεγονότες πλέον ἔχαιρον τὸν αὐτόχειρα ζῶντα
 περιέποντες ἢ τοὺς οἰκείους οἰκτεῖρον ἀποβεβληκότες.
 Οὕτως ἄρα λησταῖς καὶ ψυχῶν αὐτῶν ἔστι γρήματα
 10 προτιμώτερα καὶ τὸ φιλίας ὄνομα καὶ συγγενείας,
 πρὸς ἔν τὸ κέρδος ὀρίζεται. Ὡς δὲ καὶ τούτοις συνέ-
 βαιεν. Ἐτύγχανον μὲν γὰρ ὄντες τῶν τὸν Θύαμιν
 καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κατὰ τὰς Ἡρακλειωτικὰς ἐκβολὰς
 ἀποδράντων. Αἱ γὰρ Ἀγανακτήσαντες δ' ὅτι τῶν ἄλλο-
 15 τῶν ἐστέρητο καὶ τὴν ἀπαίρεσιν τῶν σκύλων, ὡς ἰδίῳν
 περιαλήψαντες, τοὺς δ' ὑπολειφθέντας αὐτῶν οἰκοσυλ-
 λεζόμενοι καὶ τὰς πέριξ ὁμοίως κώμας ἐπικαλεσάμενοι,
 ἐπὶ ὁμοίᾳ καὶ ἰσῆ τῶν ληφθήσομένων διανομῇ, τῆς μὲν
 ἐφόδου κατέστησαν ἡγεμόνες, τὸν δὲ Θύαμιν ἐζώγρουν
 20 κατὰ τοιάνδε τινὰ αἰτίαν. Πετόσιρις ἀδελφὸς ἦν
 αὐτῷ κατὰ τὴν Μέμφιν. Οὗτος ἐπιβουλῇ τὴν ἱερω-
 σύνην τῆς προφητείας παρὰ τὸ πάτριον τὸν Θύαμιν
 παρελόμενος, νεώτερος αὐτὸς ὢν, τὸν προγενέστερον
 ἐξάρχειν ληστρικοῦ πυθανόμενος, δεδιὼς μὴ καιροῦ
 25 λαβόμενος ἐπέβη ποτὲ, ἢ καὶ γρόνος τὴν ἐπιβουλὴν
 εὐρασίειν, ἅμα δὲ καὶ δι' ὑποψίας εἶναι παρὰ τοῖς
 πολλοῖς αἰσθανόμενος, ὡς ἀνηρηκῶς τὸν Θύαμιν, οὐ
 φαινόμενον, γρήματα πάμπολλα καὶ βοσκήματα τοῖς
 ζῶντα προσκομίσασιν εἰς τὰς κώμας τὰς ληστρικάς
 30 διαπέμπων ἐπεκέρυξεν. Ἰσὶ δ' ἄλόντες οἱ λησταὶ
 καὶ μηδὲ παρὰ τὸ ζέον τῆς μάχης τῆς μνήμης τὸ
 κέρδος ἀποβαλόντες, ἐπειδὴ τις ἐγνώρισε, πολλῶν
 θανάτων ἐζώγρησαν, καὶ τὸν μὲν δέσμιον ἐπὶ τὴν γῆν
 παραπέμπουσι, τὴν ἡμίσειαν αὐτῷ μοῖραν εἰς τὴν
 35 φυλακὴν ἀποκληρώσαντες καὶ πολλὰ τῆς δοκούσης
 φιλανθρωπίας ἐπιμεμόμενον καὶ τὸν ἐσμὸν ἀγανακ-
 τοῦντα μάλλον ἢ θάνατον. Οἱ δ' ὑπόλοιποι πρὸς τὴν
 νῆσον ἐτράπησαν, ὡς τὰ ἐπιζητούμενα κειμήλια καὶ
 σκύλα κατ' αὐτὴν εὐρήσοντες. Ὡς δὲ πᾶσαν ἐπιδρα-
 40 μόντες καὶ μέρος οὐδὲν ἀζητήτων ἀπολιπόντες, οὐδενὶ
 τῶν ἐπισθενῶν ἢ μικροῖς ἐπετύγχανον, εἴ τι καὶ
 περιλείπειτο κατὰ τὸ σπήλαιον ὑπὸ τῆ γῆ μὴ κρυπτό-
 μενον, πῦρ ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἐμβαλόντες, ἑσπέρας ἤδη
 προσιούσης καὶ φόβον ἐγκαταμεῖναι τῆ νύκτι παρεγού-
 45 σης, δέει τοῦ μὴ λοχηθῆναι πρὸς τῶν διαδράντων ἐπὶ
 τοὺς οἰκείους ἀπεχώρησαν.

ut videbatur, saucius, desperata salute in lacum sese im-
 misit, et natandi peritia extra teli jactum emergens, dif-
 ficulter ad paludem enavit, quandoquidem nemini ut
 illum persequeretur in mentem veniebat. Jam enim Thy-
 midem ceperant et eo capto totam victoriam se adeptos
 esse arbitrabantur. Cumque tot sociis orbati essent magis
 tamen cum istum unum a quo interfecti fuerant stiparent,
 letabantur, quam cognatos amissos lugebant. Sic omnino
 praedonibus, animabus ipsis pecuniae majore pretio aesti-
 mantur et amicitiae nomen ac necessitudinis ad unum lu-
 cri finem spectat. Quod et istis accidit. Erant enim ii,
 qui antea metu Thyamidis et ejus comitum, ad Heracleoti-
 cum ostium fugam fecerant. XXXIII. Indignantem igitur
 quod alienis rebus privati essent et adeptorum spoliolum jac-
 turam non secus ac propriarum facultatum iniquo ferentem
 animo, tum iis qui domi fuerant collectis tum vicinis pagis
 convocatis, ad parem et aequalem sortem eorum, quae ac-
 cepturi essent, expeditionis fuerunt duces et signiferi. Thy-
 midem autem ea de causa capiebant. Petosiris illi Memphi
 frater erat. Hic insidiis sacerdotium antistiti contra morem
 patrium Thyamidi cum eripisset, erat enim minor natu,
 et majorem natu fratrem praedonum ducem esse audiret,
 metuens ne occasionem nactus adveniret aliquando, aut ne
 tempus ipsum insidias a se factas patefaceret, ad haec sen-
 tiens multorum de se suspicionem existimantium, quod
 ille sustulisset Thymidem, ut qui nusquam compareret;
 missis nuntiis in praedonum pagos, pecuniae magnam vim
 et pecudum proposuit praemium iis, qui vivum illum ad-
 duxissent. Quibus illecti latrones, neque in ipso fervore
 belli memoria lucris amissa, postquam quidam cum agnovit,
 nullorum morte vivum adepti sunt. Et hunc quidem in
 terram ablegant, dimidia parte ad illius custodiam adhibita,
 multifariam illis lenitatem qua videbantur esse usi expo-
 brantem et vincula molestius ferentem quam mortem.
 Reliqui vero ad insulam versi sunt, ea spe, quod thesauros,
 quos quaerebant, illic essent inventuri. Sed ubi totam
 percurrerunt, neque ullam partem inexploratam relique-
 runt, nihil eorum quibus spe jam atque animo incubabant
 adepti, parvis quibusdam exceptis, si quid forte supererat
 quod in antro sub terra non esset coaditum, igne taber-
 naculis injecto, vespera jam adventante et prohibente illos
 in insula diutius manere, metuentes ne in insidias eorum
 qui effugerant ex proclio venirent, ad suos reversi sunt.

ΔΩΔΕΚΗΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

A. Ἡ μὲν δὲ νῆσος ἰδὲ ἐπορρολιέτο, τοὺς δ' ἀμφὶ τὴν Θεαγένην καὶ τὸν Κνήμιον, ὅς· μὲν ἥλιος ἦν ὑπὲρ ῥῆε, τὸ καλὸν ἐλάμβανεν. Ἡ γὰρ πυρὸς ὅς· ἀκαυρούεται δι' ἡμέρας ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ θεοῦ καταυγασμένη. Ἐπειδὴ δ' ἔβη καὶ νόκτα ἐπέγηγεν, ἥ τε γὰρ ἀπρόσταγμα τὴν αὐγὴν ἀπολαβοῦσα καὶ πορρολιέτω διαφαίνεται, αἰετοὶ τε τῶν Ἰδου τῆ νυκτὶ θαρροῦντες προέκυβαν καὶ λαμπρῶς ἤδη τὴν νῆσον ὑπο τοῦ πυρὸς ἰσχυρίην ἐρῶσι. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης παῖον τὴν κεφαλὴν καὶ τῶν τῆς τρίγας, Ἐρρίφου, φησί, ὁ βίος εἰς τὴν τήμερον ἠνύσθη, λελύσθη πάντα, φόβοι, κίνδυνοι, φροντίδες, ἐλπίδες, ἔρωτες. Οἴχεται Χαρίκλεια, Θεαγένης ἀπολωλε. Μάτην ὁ δυστυχὴς δεῖλες ἐφρονόμησεν καὶ δραστήριον ἐπέστην ἀνανδρον, σοί, γλυκεῖα, περισσώθων ἑμαυτῶν. Οὐ μὴν ἔτι σωθήσομαι σου, 1. οὐδέ τί, κενεῖς, οὐδὲ τῷ κοινῷ τῆς φύσεως νόμοι, (το γλυπεύσασθαι) οὐδ' ἐν χερσὶν ἀπολιπούσης τὸν βίον ὡς ἡσουλῆτης. Ἄλλὰ πυρὸς, οἴμοι, γέγονας ἀνέλιμα, τοιαύτας ἐπὶ σοὶ λαμπάδας ἀντὶ τῶν νομικῶν τοῦ δαίμονος ἀφαντος· καὶ δαδαπάνηται τὸ εἰς 2. ἀνθρώπων κάλλος, ὡς μηδὲ λείψανον τῆς ἀφειδύτου ἀρετῆς διὰ νεκροῦ γούν ὑπολειφθῆναι τοῦ σώματος. Ἡ τῆς ὁμότητος καὶ τῆς ἀρρήτου τοῦ δαίμονος ἡσουλῆτης· προσεσφῆρηται με καὶ τὰ τελευταῖα περιβάσειν. Ἐσφῆρηται καὶ ἀφύθων φιλημάτων ἀπεστερηθήν.

B. Καὶ ταῦτα λέγοντος καὶ τὸ ἕτερον περισκοπούντος, ὁ Κνήμιον ἀθρόον τῆς χειρὸς ἀπεκρούσατο, καὶ ἦ ταῦτα; Οἶγεν, ὦ Θεαγένης, τί τὴν ὄσσαν θρηνηῖς; ἔστι Χαρίκλεια καὶ σώζεται· θάρσει. Τοῦδε, Ἦρὸς 1. ἄρσενος ταῦτα καὶ παῖδας, ὦ Κνήμιον, ἐπιόντος, ἀπολιπέας με τὸν ἥδιστον ἀρεθόμενος θάνατον· ἐπιόσασθαι ὁ Κνήμιον καὶ ἅπαντα ἔλεγε, τὸ πρόσταγμα τοῦ ἰσχυμῆδος, τὸ σπῆλαιον, ὡς καθῆκιν αὐτὸς, ὡς ἔχει φαστικὸν τὸ ἄντρον, ὡς οὐδὲν δέος εἰς τὸ βάθος διεισθεῖσαι το πῦρ, ὑπὸ τῶν ἀπέριον ἐλιγμῶν ἀνακοπόμενος. Ἀνέπει πρὸς ταῦτ' ὁ Θεαγένης καὶ πρὸς τὴν 2. ἄσσαν ἔσπουδα καὶ τὴν οὐ παρούσαν τῷ νῶ περιέβλεπε καὶ θεῶν αὐτῶν τὸ σπῆλαιον ἀνέπλαττε, τοὺς ἔσπουδους αὐτῶν κατ' αὐτὸ θρηνησας ἀγνοῶν. Ἀνήγοντο 3. οὐ ἔσπουδασμένως, αὐτερέται τὸν πλοῦν ἀνύοντες. Ἡ γὰρ δὲ τορβυμῶν αὐτοῖς κατὰ τὴν πρόετην συμβολὴν καὶ ἄπερ ἀπὸ ὑσπληγος τῆς βοῆς ἀπεσφενδόνητο. Ἦρδε οὐ κακίως παρερέοντο τοῦ εὐθέος, οἷα δὲ 4. ἀπερ τὴν τὴν ἐπιστῆσαν οὐ, ἡμοσυγγόντες καὶ τι καὶ τῶν πρὸς ἐνατίον ἐμπόσποντος ἀλλ' ἐνίκα τὴν ἀπειρήν τῆς φύσεως τὸ πρόβλημα.

C. Κατὰ τῆς δὲ καὶ σὺν ἰδρωτι πολλῷ τῆ νῆσον ἀφαιρῶντες, ὡς εἶχον τάχους, ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀνέβησαν. Καὶ τὰς μὲν καταλαμβάνουσιν ἤδη κατῆρα- 5. ἡσουλῆτης καὶ τὸ τόπι μόνω γνωρίζομαι, τὸν λίθον δὲ τὸν ἄσσαν τὸ σπῆλαιον τὸ κάλυμμα διακρινόμενον.

LIBER SECUNDUS.

Atque insula quidem sic igni et incendio vastabatur. Theagenem autem et Cnemionem, quamdiu sol erat supra terram, malum habebat. Ignis enim species die attenuatur, radiis del illustrata. Postea vero, quam occubuit noctemque reduxit, et ignis, non impedito splendore recuperato, procul apparebat, ipsi ex palude nocti confidentes sese erexerunt, insulamque prorsus jam flamma comprehensam animadvertenterunt. Tum vero Theagenes caput ferrens et vellens cries, Valeat, inquit, jam vita hodie, terminentur ac dissolvantur omnia, metus, pericula, curæ, spes, amores: interit Chariclea, perit Theagenes. Nequidquam ego infelix timidus fui et fugam viro malignam capessere in animum induxi, tibi me, suavius, servans. Enimvero non amplius ero superstes, carissima, te faceate præter naturæ communem legem, quod est omnium gravissimum, et præter opinionem tuam, haud sane in iis minibus, in quibus volebas, vitam relinquate. Igni, heu me miserum, consumpta es, cum tibi faces hujusmodi numera pro nuptialibus facibus accendisset. Consumpta est præcipua inter homines forma, ut neque reliquæ non fucata pulcritudinis in corpore mortuo remanserint. O crudelitatem singularem et infandam numinis acerbitem! Erepta est tibi facultas supremi complexus: ultimis oculis et exanimibus orbatus sum.

II. Hæc dicenti et gladium circumspicienti, subito Cnemion manum repulit, et Quid sibi volunt hæc, Theagenes, dicebat? quid luges eam, quæ vivit? est Chariclea et quidem salva: esto fidenti animo. Cum autem hic, Amentibus ista et pueris, Cnemion, dixisset; perdidisti me, qui nihil quoque dulcissimam mortem eripuere: jurabat Cnemion et omnia dicebat, mandatum Thyamidis, antrum, quo pacto ipse demisisset, quæ sit antri natura, quod nihil omnino sit metuendum, ne in profunditatem ignis perveniat, sexcentis anfractibus tractus et repulsus. Respiravit ad hæc Theagenes et ad insulam properabat, jam qua veluti præsentem animo circumspiciebat et thalamum sibi antrum fingebat, luctus, in quo illi erat futurus, ignorans. Provehantur igitur summo ardore, ipsi romigum officio fungentes. Portitor enim ipsorum in primo conflictu, clamore sublato, tanquam pertica quadam excussus fuerat. Huc igitur atque illic de recto cursu deterebantur, tum quod iascitia non æqualibus intervallis remigabant, tum quod ex adverso ventus invadebat. Verumtamen vincebat iascitiam promptitudo animi.

III. Cum igitur difficulter et multo cum sudore ad insulam appropinlassent, quanta potuerunt celeritate ad tabernacula cucurrerunt. Et hæc quidem jam conflagrasse deprehendunt et ex loco tantum cognoscunt; lapidem vero, qui limen fuerat, tegumentumque antri, emicere et conpici

Ὁ γὰρ ἀνεμὸς ἐπίφορος ταῖς καλύβασι ἐμπνεύσας καὶ
 οἷα δὲ λεπτοὶς καλύβασι καὶ τοῦτοις ἐλείπει διαπλόκοις
 τῆ βίπῃ κατὰ πάρεδον κατακλίνας, μικρῶ [καὶ] ἰσό-
 τιδον ἐπεδίδαν τὸ ὑπεκείμενον, τῆς μὲν φλόγος ὄψεως
 5 μαρνανθείσης καὶ εἰς τέφρην ἀναλυθείσης, τῆς δὲ σπο-
 δαῖς τῆς μὲν πολλῆς τῆ βίπῃ παρενεβείσης, ὀλίγης
 δὲ τῆς ὑπολειπομένης, πρὸς τὸ πνεῦν ἀτάσσει σχεδὸν
 ἀπεσθεθείσης καὶ πρὸς τὸ βῆσιμον ἀποφυγίσται.
 Δῖδος οὖν ἡμιφύλακτος ἀνευρόντες καὶ λείψανα καλύ-
 10 μων ἐξέφαντες καὶ τὸ στόμιον ἀνοίξαντες κατέθεον
 χροῦμένου τοῦ Κνήμιου. Ἐπεὶ δ' ὀλίγον ὑπέβησαν,
 ἀθρόον δὲ Κνήμιον ἀνέκραγεν· ὦ Ζεῦ, τί τοῦτο; ἀπο-
 λώλαμεν. Ἀνήρηται Χαρίκλεια. Καὶ τὸ τε λαμπά-
 διον εἰς τὴν γῆν καταβάλων ἀπέσβεσε καὶ τὸ χεῖρ
 15 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαγαγὼν, εἰς γόνυ τ' ἐκλάσας, ἐθρή-
 νει. Ὁ δὲ Θεαγένης ὡσπερ τινὸς πρὸς βίαν ὠταντος
 ἐπὶ τὸ σῶμα τῆς κειμένης κατενεχθεῖς, ὁ μὲν ἐπὶ
 πλείστον ἀπρίξ ἐήγειτο καὶ προσεπεζύκει πανταχῶθεν
 ἐναγκαλιζόμενος. Ὁ δὲ Κνήμιον ὄντων ὄντα πρὸς τῷ
 20 πάθει καταμαθὼν καὶ τῆ συμφορῆ βεβαπισμένον,
 δεδιώς τε μὴ τι κακὸν αὐτῷ ἐργάσεται, τὸ ξίφος ὑφαίρει
 λάθρα τῆς θήκης ὑπὸ τὴν πλευρὰν αἰουρούμενης καὶ μό-
 νον κατακλιπὼν ἀνέδραμεν ὡς τὰς ὄψδας ἀναψόμενος.
 Δ'. Κἄν τοῦτοις τραγικὸν τι καὶ γυρῶν δὲ Θεαγένης
 25 βρωχόμενος· ὦ πάθος ἀτλήτου, φησὶν, δι συμφορῆς
 θεαλάτου· τίς οὕτως ἀκρίστες Ἑρινὸς τοῖς ἡμετέροις
 κηκοῖς ἐνεβάχουσε, φυγὴν τῆς ἐνεγκούσης ἐπιπα-
 λούσα, [κινδύνους θαλασσῶν, κινδύνους πειρατηρίων
 ὑπεβαλοῦσα,] λησταῖς παραδοῦσα πολλῶκις, τῶν
 30 ὄντων ἀλλοτριώσασα. Ἐν μόνον ἀντὶ πάντων ὑπελί-
 πετο, καὶ τοῦτ' ἀνῆρασταται. Κεῖται Χαρίκλεια καὶ
 πολεμίας χεῖρὸς ἔργον ἢ φιλότατη γεγένηται· δῆλον
 μὲν ὡς σωπροσύνης ἀντεγομένη, κάμοι δῆθεν αὐτὴν
 φυλάττουσα. Κεῖται δ' οὖν ὅμοις ἢ δυστυχῆς, οὐδὲν
 35 μὲν αὐτὴ τῆς ὄρας ἀποναιμένη, εἰς οὐδὲν δ' ὄρελος
 ἐμὸι γενομένη. Ἄλλ', ὦ γλυκεῖα, πρόσφθεγγε τὰ τε-
 λευταῖα καὶ εἰωθότα· ἐπίσκηψον, εἴ τι καὶ κατὰ μι-
 κρὸν ἐμπνεῖς. Οἴμοι, σιωπῆς καὶ τὸ μαντικὸν ἐκείνο
 καὶ θεηγόρον στόμα σιγῇ κατέχει καὶ ζῶρος τὴν πυρ-
 40 ρόρον καὶ χάος τὴν ἐκ τῶν ἀνακτόρων κατείληφεν.
 Ὀφθαλμοὶ δ' ἀπεγγαῖς, οἱ πάντες τῷ κάλλει κατα-
 στραφάντες, οὐκ οὐκ εἶδεν ὁ φρονεῦσας, οἷδ' ἀκριβῶς.
 Ἄλλ', ὦ τί ἂν σέ τις ὀνομάσαι; νύμφην; ἀλλ' ἀνύμ-
 φευτος· γαμετήν; ἀλλ' ἀπείρατος. Τίνα οὖν ἀνακα-
 45 λίσσω; τίνα προσφθίγγωμι λοιπὸν, ἢ ὄρα τὸ πάντων
 ὀνομάτων ἥδιστον, Χαρίκλεια; ἀλλ' ὦ Χαρίκλεια,
 ἔρασει, πιστὸν ἔχεις τὸν ἐρώμενον· ἀπολήψῃ με μικρὸν
 ὑστερον. Ἰδοὺ γὰρ σοὶ γόας ἐπέξω τὰς ἐμαυτοῦ στρα-
 γῆς καὶ σπείσομαι τὸ σοὶ φίλον αἷμα τοῦμόν. Ἐξεί
 50 δ' ἡμεῖς αὐτοσχέδιον μνήμα τόδε τὸ σπήλαιον. Ἐξίστα
 πάντως ἀλλήλοισι συνείναι μετὰ γούν θάνατον εἰ καὶ
 ζῶσιν ὁ δαίμων οὐκ ἐπέτρεψε.

Ε'. Καὶ ἀμὰ λέγων, ἐπέβαλε τὴν χεῖρα ὡς τὸ ξίφος
 ἐπασόμενος. Ὡς δ' οὐχ εὔρισκεν, ὦ Κνήμιον,

Ventus enim vehemens fuguriis illatus, cum ea, utpote de
 tenui arundino atque hac ipsa palustri texta, sofflando
 ignem in transitu combussisset, propemodum plantam
 subjectam ostendebat, flamma quidem acriter emarces-
 cente et in cinerem resoluta, cinere vero plurimo quidem
 impetu venti vehementis ablato. reliquo autem, qui
 manserat, pauco admodum, sato extincto et ad transitum
 praebendum refrigerato. Facibus igitur semiustis inventis
 et reliquiis arundinis incensis, ingressu antri aperto, Cne-
 mone duce decurrebant. Postquam autem paululum
 processerunt, repente exclamavit Cnemon, O Jupiter,
 quid hoc rei est? pertimus, interfecta est Chariclea: tum
 facem in terram dejectam exstinxit et manibus oculis ap-
 plicatis in genoa collapsus iugebat. Theagenes autem,
 tanquam aliquo vi protrudente, ad corpus jacentis delap-
 sus, diu illud immotus tenebat et adhaerebat undiquaque
 amplectens. Cnemon itaque, cum omnino dolori illum
 succubuisse et in calamitatem immersum intellexisset,
 metueretque ne sibi aliquid mali conscisceret, gladium illi
 clam aufert ex vagina, quae sub latere pendebat et solo
 relicto excurrit facies accensurus.

IV. Interea tragice et lugubriter fremens Theagenes,
 O dolorem, inquit, intolerabilem et calamitatem divinitus
 immissam! quamnam usque adeo insatiabilis Eryanis in
 nostram perniciem ira percita furit, quae exilium impo-
 suit, [periculis in mari, periculis piraticis objecit,] praed-
 onibus multoties tradidit, facultates a nobis alienavit? Unum
 erat pro omnibus relictum solatium, sed et hoc
 creptum est. Jacet Chariclea et hostili manu carissima
 perempta est, haud dubie pudicitiam propugnans et mihi se
 assertans. Nilominus tamen jacet infelix, neque ipsa
 quomquam ex forma fructum cepit, neque mihi ulli usui
 fuit. Ceterum, o suavium, alloquere me jam ultimo,
 solito more: manda quidpiam, si quid adhuc spiras.
 Heu me miserum, laces. Fatidicum illud et divino lepore
 praeditum os silentium premit, caligo facis gestatricem ac
 chaos deorum ministram occupavit. Oculi vero lumine
 carent, qui omnes pulchritudine percellerat, quos non
 vidit interfector, certo scio. Ceterum quo te nomine quis-
 piam appellet? sponsaene? at desponsata non es. An porro
 nuptae? enimvero expers es conjugii. Quam igitur appel-
 labo? quam postremo alloquar? an omnium suavissimo
 nomine Charicleae? O Charicles, adesto animo, si dum
 habes amatorem, haud ita multo post me recuperabis.
 Jam enim tibi inferias peragam mea ipsius caede et libabo
 tibi caro sanguine meo, continebitque nos rude sepulcrum
 hoc antrum. Licet autem nobis utique mutua frui con-
 suetudine post mortem, etiamsi vivis a deo concessum
 non est.

V. Quod simulatque elocutus est, illico manum iniecit
 extracturus gladium. Cum autem non invenisset, O Cne-

ἰόντων, ὡς σὺ με ἀπολύοις. Προσθδίασας δὲ
 καὶ Χαρίκλειαν, τῆς ἡδέστης αὐτὴν κοινωνίας ἤδη
 δευτέραν ἀποστερήσας. Καὶ ταῦτα διεξιώντος, ἐκ
 6 μυχῶν τοῦ σπηλαίου φωνῆς τις ἤχος ἐξηκούετο, Θεά-
 γινες, καλοῦσθε. Ὁ δ' οὐδὲν ταραχθεὶς, ἐπήκουσέ
 τε καὶ ἤξω φιλάττη ψυχῇ λέγειν. Εὐδελος εἶ περὶ
 γῆν εἶτι φερομένη· τὸ μὲν τι τοιοῦτου σώματος οὐ πρὸς
 ἴσων ἐξέλαθης ἀποστατεῖν οὐ φέρουσα, τὸ δὲ διὰ τὸ
 10 σπασθὲν ἴσως ὑπὸ νεκρῶν εἰδώλων ἐργαζομένη. Κἄν
 πῶτα τοῦ Κνήμιονος ἄμα δασίν ἡμέλαις ἐπιστάντος,
 αὐτῆς δ' αὐτὸς ἤχος ἐξηκούετο, καὶ ἦν τὸ λεγόμενον,
 Θεαγίνες. Ὁ δὲ Κνήμιον ἀναδοήσας, ὦ θεοὶ, ἔφη,
 οὐ Χαρικλείας ἐστὶν ἡ φωνή; σώζεσθαί μοι δοκαί,
 Θεαγίνες· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐσχάτων καὶ καθ' ὃ μέρος
 15 εὐδελὸν οἶδα τοῦ ἀντροῦ καταλιπὼν, ἡ φωνὴ μοι βάλλει
 τὴν ἀκοήν. Οὐ πάυσῃ, ἔφη ὁ Θεαγίνης, ἀπατῶν με
 πάλαις. Καὶ μὴν ἀπατῶ σε καὶ ἀκατῶμαι τὸ μέρος,
 εἶπε δὲ Κνήμιον, εἰ Χαρίκλειαν οὖσαν ταυτηγὴν τὴν κει-
 μένην εὐροῖμεν. Καὶ ἄμα λέγων ἀνίστρεφεν ἐπὶ
 20 ὄψιν τὴν κειμένην καὶ ἰδὼν τί τοῦτο, ἀνείραγεν, ὡ
 δαίμονες τεράστιοι, Θίσβης ἡ ὄψις. Ὑπέδῃ δ' εἰς
 τοῦκλισω καὶ τρόμφω συσχεθεὶς ἄχανθς εἰστήκει.

Γ. Ὁ δὲ Θεαγίνης, ἐμπνεὺς ἐκ τῶνδε γινόμενος
 καὶ πρὸς τὸ εὐέλπι τὴν γνώμην ἐπιστρέφων, ἀνεκαλεῖτό
 25 τε λιποψυχῶντα τὸν Κνήμιονα καὶ παρὰ τὴν Χαρί-
 κλειαν ὡς εἶτι τάχιστα ποδηγεῖν ἱκέτευε. Μικρὸν οὖν
 διαλιπὼν εἰς αὐτόν τε γινόμενος ὁ Κνήμιον, τὴν κειμέ-
 νην αὐδῆς ἐπισκοπεῖτο. Ἡ δ' ἦν ἀληθῶς ἡ Θίσβη
 καὶ ζῆρος τὸ πλησίον ἐκπεπρωκὸς ἠγνώριζεν ἀπὸ τῆς
 30 λαβῆς, ἢ παρὰ τὸν φόνον ὁ Θύαμις ὑπὸ θυμοῦ καὶ
 σπουδῆς τῆ σφαγῆ ἠναπίλιπε. Καὶ δελτον τινα τῶν
 σπέρων ὑπὸ τῆ μαχαλῆ προκίπτουσαν ἀνελόμενος,
 ἐπαρῆτό τε τῶν ἐγγεγραμμένων ἐπιεῖναι. Ἄλλ' ὁ
 Θεαγίνης οὐκ εἶχ λιπαρὸς ἐγκείμενος καὶ τὴν φιλά-
 35 ττην, λέγων, κομιζόμεθα πρότερον, εἰ μὴ τις ἡμᾶς
 παύσει καὶ νοῦν δαίμων· ταῦτα δ' ἐξέσται καὶ μετὰ
 ταῦτα γινώσκειν. Ἐπειθετο δὲ Κνήμιον καὶ τὴν τε
 αὐτὴν ἐπικομιζόμενος καὶ τὸ ζῆρος ἀνελόμενος παρὰ
 τὴν Χαρίκλειαν ἴσπευδον. Ἡ δὲ χερσὶ ὁ ἄμα καὶ
 40 ποσὶν ἐπὶ τὴν αὐγὴν ἀνερπύσασα, προσδρομοῦσά τε
 τῷ Θεαγίνῃ, τοῦ αὐχένος ἐξήρτητο. Καὶ ἡ μὲν, ἔλω-
 σι, Θεαγίνες; ὁ δὲ, ζῆς μοι, Χαρίκλεια, πολλακίς
 δειγνὴ καὶ τέλος ἐς τοῦδαρος ἀθρόον καταφέρουται,
 καὶ εἴρωτο ἀλλήλων ἀναυδοὶ μὲν ἀλλ' ὡσπερ ἡνωμέ-
 45 ναι, καὶ μικρὸν ἴδει ἀπονοθήσκειν αὐτοῦς. Οὕτως ἄρα
 καὶ το χερσὶς ὑπερβάλλον, εἰς ἀλγεινὸν περίεστη πολλα-
 κίς καὶ τῆς ἡδονῆς τὸ ἀμετρον ἐπίσπαστον λύπην ἐγέν-
 νησεν. Ἦς δὲ κακίνοι παρ' ἐλπίδα σωθέντες ἐκιν-
 ῶμενον, εἰς ὃ Κνήμιον πίδακά τινα διαμώμενος καὶ
 50 τῶν τερματίσκειν καταβραχὺ νοτίδῃ κοιλίας ταῖς χερ-
 σὶν ὑπερσπόμενος, τὸ πρόσωπόν τ' αὐτῶν ἐπέρρανε
 καὶ ὄμα τῶν βῶν ἐπαμώμενος ἐπὶ τὸ φρονεῖν ἐπανή-
 γησε.

Ζ. Οἱ δὲ, ἰτίσις μὲν ἀλλήλοισ ἐντυγόντες, κειμέ-

mon, exclamavit, quam me perdidisti, atque etiam injuria
 affectisti Charicleam, suavissima consuetudine ferum jam
 privatam! Hac illo dicente, ex meatibus antri vocis qui-
 dam sonus exauhebatur, Theagenes, vocantis. Ille autem
 nihil territus audivit et Veniam carissima anima dicebat.
 Manifestum præbes argumentum, te adhuc supra terram
 ferri; partim quod a tali corpore ex quo per vim expulsa
 es discedere sine molestia non possis, partim quod, quia
 sepulta non es, fortassis ab infernalibus umbris arcearis.
 Et cum interim supervenisset Cnemon facibus accensis,
 idem sonus iterum exaudebatur, Theagenem appellans.
 Cnemon igitur exclamans, dii boni, an non, inquit, Cha-
 ricleam hæc vox est? Omnino exalimo illam servatam esse,
 Theagenes; siquidem ex intima antri parte, quo loco scio
 me illam reliquisse, vox ferit meas aures. Non desines,
 inquit Theagenes, mo tolles decipere? Atqui decipio te,
 dixit Cnemon, ac vicissim ipse decipior, si hanc quæ jacet
 Charicleam esse compererimus. Extemploque jacentem
 obvertebat in faciem, quam ut vidit, Quid hoc est portenti,
 o dii prodigiorum auctores! exclamat, Thisbes facies ap-
 pareat. Retulit pedem ac tremens immotus præ stupore
 stetit.

VI. Theagenes autem, jam inde collecto spiritu et in
 bonam spem animo converso, tum revocabat Cnemonem,
 quem jam deficiebat animus, tum ut quamprimum ad
 Charicleam duceret orabat. Parvo autem spatio inter-
 misso, cum ad sese rediit Cnemon, iterum jacentem cir-
 cumspiciebat. Erat autem revera Thisbe. Nam et gla-
 dium, qui prope exciderat, ex ansa agnoscebat esse
 Thyamidi, quem ille juxta eadem præ ira et festinatione
 in ipso vulnere reliquerat. Denique tabella quadam emi-
 nente supra pectus, sub axilla sublata, volebat quid esset
 in ea scriptum legere: sed non sinebat Theagenes, sine
 intermissione incumbens et Carissimam, dicens, prius
 exquiramus, nisi nunc etiam nos deus quisquam iudifica-
 bitur: hæc autem vel postea licebit cognoscere. Acquievit
 Cnemon atque ita, accepta tabula gladioque sublato, ad
 Charicleam festinabat: quæ manibus ac pedibus ad lumen
 reptans et accurrens ad Theagenem, ex illius collo pende-
 bat. Atque illa quidem, Redditus es mihi, Theagenes? hic
 autem, Vivis mihi, Chariclea? sæpius dicebant. Postremo
 in solum subito labuntur et mutuis amplexibus cohære-
 bant, nullam vocem edentes sed tanquam conglutinati:
 parumque aberat, quin exanimarentur. Sæpius enim
 nimia lætitia in mærorem evasit et inmodica voluptas
 dolorem genuit, a nobis ipsis accersitum. Ita sero et lii,
 præter spem servati, periclitabantur; donec tandem Cne-
 mon, scaturiginem quamdam investigans, cum sensim
 confluentem aquam cavis manibus hausisset, faciem illo-
 rum conspersit et nares subinde attractans, ut ad sese redi-
 rent, effecit.

VII. Illi autem, cum alio statu sibi occurrissent, nunc

νοος δ' αὐτοὺς καταλαμβάνει, ὀρθομένους ἀδρόν,
 νευθρίων τὸν Κνήμιον (καὶ πλέον ἢ Χαρίκλεια) θεω-
 ρὸν τῶνδε γεγενημένων καὶ νέμειν συγγνώμην κρίνουν.
 Ὁ δ' ἐπιειδιάσας καὶ πρὸς τὸ φαιδρότερον αὐτοῦ:
 5 ἀνιέ, Ταῦτα μὲν, ἔφη, καὶ ἱπαινὼν ἄβια κατ' ἐμέ
 κριτὴν καὶ ἄλλον ἔστις ἔρωτι προσπαλαίσας ἡττήθη τε
 τὴν μάχην ἡδῶς καὶ τάκεινον σωφρόνως ἔγνωκεν
 ἀπαραίτητα πτώματα. Ἄλλ' ἐκεῖνα, ὦ Θεάγενης,
 οὔτ' ἱπαινῶν εἶχον ὑπερηχυόμεν ἢ ἔρων, ὡς ἀληθῶς,
 10 εἴτε τὴν ξένην καὶ προσήκουσαν οὐδαμῶθεν γυναῖκα
 περιπεσὼν ἠθρήνεις ἀγενῶς καὶ ταῦτα περιμῖναι καὶ
 ζῆν σοὶ τὴν φιλότατην ἐμοῦ διακεταυόμενον. Καὶ ὁ
 Θεάγενης, Παῦε, φησὶν, ὦ Κνήμιον, διαβάλλων με
 πρὸς Χαρίκλειαν, ἣν ἠθένηον ἐν ἄλλοτριῷ σώματι
 15 ταύτην εἶναι τὴν κειμένην ἡγούμενος. Ἐπεὶ δ' ἀπά-
 την ἐκεῖνα θεῶν τις εὔ γε ποιῶν εἶδειεν, ὦρα σοὶ σαυτὸν
 ὑπομῆσαι τῆς ἀγαν ἀνδρείας, εἴτ' ἤς εἰθρήνεις μὲν
 ἐμοῦ τάμ' ἀπρότερος, τὴν δ' ἀπροσδόκητον τῆς κειμέ-
 νης ἐπίγνωσιν, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς δαίμονας, ἀπεδίπρα-
 20 σκες, ἑνοπλος καὶ ξιφῆρης γυναῖκα καὶ ταύτην νεκρὰν
 ὑποφύγων, ὁ γενναῖος καὶ Ἀττικὸς πεζομάχος.

II. Ἐγέλασαν πρὸς ταῦτα βραχὺ τι καὶ βιβιασ-
 μένον οὐδὲ τοῦτ' ἀδάκρυτον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐν τσσαύτῃ
 συμφορᾷ πλέον τῷ ὀρθῶν κεκρασμένον. Μικρὸν οὖν
 25 ἢ Χαρίκλεια διαλιπεύσα καὶ τὴν παρειὰν ὑπὸ τὸ ὄδ
 ἱπαινῶσα, Μακαρίζω μὲν, ἔφη, τὴν ὀρθῶν εἶσαν ὑπὸ
 Θεάγενης ἢ καὶ φιληθείσαν, ὡς φησὶ Κνήμιον, ἥτις
 ποτὲ καὶ ἐστίν. Ἄλλ' εἰ μὴ τί με δακνομένην ἔρωτι
 ὑπονοεῖν μέλλετε, τίς ἄρ' ἦν ἢ εὐδαίμων ἐκείνη καὶ
 30 δακρύων ἀξιοθεῖσα Θεαγεναίων καὶ τίνα τρόπον τὴν
 ἀγνωστον ὡς ἐμὲ φιλεῖν ἐξηπατήθη, ἐβουλόμην εἰ
 πῇ γινώσκεις μανθάνειν. Καὶ ὁ, Θαυμάσιος μὲν,
 ἔφη. Θίσβην δ' οὖν εἶναι Κνήμιον εἶδε φησὶ τὴν
 Ἀθηναίαν ἐκείνην, τὴν ψάλτριαν, τὴν τῶν εἰς αὐτὸν
 35 ἐπιβουλῶν καὶ Δημαινέτην ποιήτριαν. Τῆς δὲ Χα-
 ρικλείας ἐκπεπληγμένης καὶ Πῶς ἦν εἰκὸς, ὦ Κνήμιον,
 εἰπούσης, τὴν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ἰσθάτης γῆς
 Αἰγύπτου, καθάπερ ἐκ μηχανῆς ἀναπεμφθῆναι; πῶς
 δὲ καὶ ἐλάνθανεν ἡμᾶς δεῦρο κατιόντας; Ταῦτα μὲν
 40 οὐκ ἔγω λέγειν, ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτὴν ὁ Κνήμιον,
 ἀ δ' οὖν ἔγω γινώσκω ἀμάρ' αὐτῆς τοιάδ' ἐστίν.
 Ἐπειδὴ γὰρ ἡ Δημαινέτη μετὰ τὴν ἀπάτην εἰς τὸν
 βόθρον αὐτὴν ἀπεκρήμισεν, ὁ δὲ πατήρ ἐξήγγειλε τῷ
 δήμῳ τὸ γεγενημένον, παρὰ μὲν τὴν πρώτην, ἐτύχχανε
 45 συγγνώμης καὶ αὐτὸς μὲν ὅπως ἂν κάθοδον ἐμοὶ τε
 λάβει παρὰ τοῦ δήμου καὶ κατὰ ζήτησιν ἐκπεύσειε
 τὴν ἐμὴν διετίθετο, ἡ δὲ Θίσβη τὴν ἀσχολίαν τὴν
 ἐκείνου, σχολὴν αὐτῆς ἐποιεῖτο καὶ τοῖς συμποσίοις
 ἀδῶς αὐτὴν τε καὶ τὴν τέχνην ἐξεμίσθου. Καὶ ποτε
 50 καὶ παρευδοκίμησασα τὴν Ἀρσινόην ἀναβεβλημένην
 αὐλοῦσαν, ἐπίτροχον αὐτῇ ψάλλουσα καὶ γλαφυρὸν
 τῇ κιθάρᾳ προσάδουσα, ἔλαθεν ἑσπερικὴν ζηλοτυπίαν
 σὺν πολλῷ κατ' αὐτῆς κινήσασα τῷ φθόνῳ καὶ πόνῳ,
 ὅτι τις αὐτὴν Ναυκρατίτης ἐμπορος ὑπέλασσε

autem facere se deprehendissent, repente erecti, erubescerant propter Cnemonem, (ac Chariclea praecipue) qui horum spectator fuerat et ut veniam illis daret, orabant. Qui leniter arridens et ad hilaritatem illis animum relaxans: Haec, inquit, etiam laudem merentur, me iudice et quovis alio qui cum amore ante luctatus suaviter in pugna succubuit et ejus casus inevitabiles moderate cognovit. Verum illa, Theagenes, nequaquam laudare potui, quorum etiam me revera pudebat, cum viderem, te peregrinam et nullo vinculo necessitudinis conjunctam mulierem circumfusum lugere turpiter, praesertim me superesse et vivere carissimam asseverante. Theagenes autem, Ne, inquit, me, Cnemon, apud Charicleam traducas, quam ego in alieno corpore lugebam, hanc esse illam, quae jacebat, existumans. Verum quoniam errorem in illa se fuisse benevolentia quaedam numinis apertissime ostendit, tuum jam est, egregiam illam animi fortitudinem in memoriam revocare, qua meam sortem prior deplorabas et cum inopinato jacentem agnovisses, perinde atque in scena daemones productos, refugiebas, armatus et gladio instructus mulierem atque eam mortuam pertimescens, strenuus et Atticus bellator.

VIII. Leviter ad haec arriserunt et quasi coacti, neque sine lacrimis; ut in tali calamitate, magis luctu occupati. Igitur cum paululum spatii intermisisset Chariclea, genam sub aure scalpens, Beatam quidem, inquit, iudico, quam Theagenes luxit, aut etiam osculatus est, ut ait Cnemon, quaecumque tandem sit. Verumtamen, nisi me amore morderi suspicabimini, quaequam fuerit illa felix et lacrimis digna Theagenis et quo errore ignorabas tanquam me osculatus sis, cuperem, si forte scis, ex te discere. Miraberis, inquit. Thibsen enim Cnemon hic dicit esse, Atheniensem illam fidicinam, insidiarum erga se et Demanetam architectam. Chariclea autem perterrefacta, et Quomodo consentaneum esset, Cnemon, dicente, ex media Graecia ad extremos Aegypti haec tanquam ex composito esse transmissam? aut qui fieri potuerit, ut nos hic descendentes lateret? De his non habeo, quod dicam, respondit ipse Cnemon. Ceterum quae de illa comperi, sunt ejusmodi. Postquam enim Demaneta dolo circumventa in puteum se praecipitavit et pater retulit ad populum de eo quod factum fuerat, initio quidem veniam est consecutus et in eo ut illi reditum impetrare posset apud populum et ad inquisitionem sui navigaret erat occupatus. Thibse autem ex illius occupatione vacationem sibi faciebat et conviviis secure tum se, tum artem suam, mercede elocabat. Cum autem aliquando gratia superasset Arsinoen, remissum quid fistula canentem, ipsa celeriter fides pulsans et concinne ac suaviter citharæ accinrens, non animalverdit, se sibi apud illam conflasse mercedicium amolationem, conjunctam cum univisa singulari praerogativa Naturalis, componitur

Ναυσικλῆς ἐνηγκαλιζέτο, τὴν Ἀρσινόην καὶ ταῦτα πρότερον γιγνωσκόμενῃ αὐτῇ παρακωμισάμενος, ἐπειδὴ κυρτομένην αὐτῇ τὴν παρεῖαν ἐν τοῖς ἀλλήμασιν εἶδε καὶ πρὸς τὸ βλαῖον τῶν φουσημάτων ἀπριπέ-
5 σπερον ἐπὶ τὰς ῥίνας ἀνισταμένην, τὸ τ' ὄμμα πικρῶ-
μενον καὶ τῆς οἰκείης ἔδρας ἐξηθουμένον.

Η'. Ἦν ἰὼν οἰδομένην τῷ γάμῳ καὶ ζήλῳ πυρα-
τουμένη, τοῖς οἰκείοις τῆς Δημαινέτης προσιούσα τὴν
κατ' αὐτῆς ἐπιβουλὴν ὑπὸ τῆς Θίσβης ἐξηγόρευσε· τὰ
10 μὲν αὐτῇ καθ' αὐτὴν ὑποσηπῆσα, τὰ δὲ καὶ τῆς
Θίσβης αὐτῇ παρὰ τὴν ἑταιρίαν ἐξεπούσα. Συστάν-
τες οὖν ἐπὶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οἱ κατὰ γένος τῇ
Δημαινέτῃ προσήκοντες καὶ τοὺς δευνοτάτους τῶν ῥη-
τόρων πρὸς τὴν κατηγορίαν ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν
15 ἀναβιβασάμενοι ἀκριτον καὶ ἀνδραγατῶν ἀνταρῆσθαι τὴν
Δημαινέτην ἐδόσαν καὶ τὴν μοιχείαν προκάλυμμα τοῦ
φόνου συγκαίεσθαι διεξήσαν καὶ ἐπιδεικνύσαι τὸν μοι-
χὸν ἢ ζῶντα, ἢ τεθνηκότα ἤξιον ἢ καὶ τοῦνομα φρά-
20 ζειν μόνον ἐκέλευον· καὶ τέλος τὴν Θίσβην εἰς βασά-
σους ἐξήτουν. Ὡς δ' ὑποσχόμενος ὁ πατὴρ οὐκ εἶχε
παραδίδόναι, προῖδομένης ταῦτ' ἐκείνης, ἔτι τῆς δίκης
συνιστάμενης καὶ (οὕτω συγκαίεμενον αὐτῇ πρὸς τὸν
ἐμπορον) δρασμῶ χρησαμένης, ὁ δῆμος ἀγανακτήσας
φόνει μὲν οὐκ ἔκρινεν, ἀπανθ' ὡς ἔσχεν ὑποβίμενον,
15 ὡς δὲ συναστειν τῆς τ' εἰς Δημαινέτην ἐπιβουλῆς καὶ
τῆς ἐμαῖς ἀδίκου φυγῆς τοῦ τ' ἄσπετος ἐδίωξε καὶ δρασμῶ-
σαι τῶν οὐτων ἐξημίσησε, τοιαύτης τῶν δευτέρων γά-
μων τῆς πείρας ἀποσάμενον. Οὗτοι μὲν ἢ κακίστη
Θίσβη καὶ δίκας ὑπ' ὄψεσι νυνὶ ταῖς ἐμαῖς ὑποσχεύσα
20 τῶν Ἀθηναίων ἐξέπλευσε. Καὶ ταῦτα φόνον ἔγω γιγ-
νώσκω, Ἄντικλῆος τινὸς κατὰ τὴν Ἀθηναίαν ἐπαγγελ-
λαντος, ἧ καὶ δεύτερον εἰς τὴν Αἴγυπτον συνέπλευσα,
εἰ πῃ κατὰ τὴν Ναυκρατίαν εὑροίμι τὴν Θίσβην καὶ
εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπαναγαγὼν λύσοιμι μὲν τὰς κατὰ τοῦ
25 πατρὸς ὑπονομίας τε καὶ αἰτίας, ἀπαιτήσοιμι δὲ τῶν εἰς
πάντας ἡμᾶς ἐπιβουλῶν τὰς δίκας. Ἐνθάδε νυνὶ καὶ
οὖν ἐμὲν ἐξετάσομαι. Τὴν δ' αἰτίαν καὶ ὅπως καὶ ὅσα
τοὺς μεταξὺ χρόνους ὑποστάς, εἰσαῦθις ἀκούσασθε. Τὸ
δ' ὅπως ἢ Θίσβη κατὰ τὸ ἄντρον καὶ πρὸς τίνων ἀνθί-
30 ρηται, θεοῦ τινος ἀνίσως δεήσει φράζοντος.

Γ'. Ἄλλ', εἰ δοκεῖ, τὴν δέλτον ἦν πρὸς τοῖς στέρ-
νις αὐτῆς εὐρήσκαμεν ἐπισκοπούμεν· εἰκόσ τι πλὴν
ἐντεῦθεν ἡμᾶς ἐμαθεῖν. Ἐδόκει ταῦτα. Καὶ διανοί-
ξας ἐπῆρχετο· καὶ ἦν τὰ ἐγγεγραμμένα τοιαύδε·
15 ΚΝΗΜΩΝΙ ΤΟΙ ΔΕΣΠΟΤΗ, ἢ πολεμία καὶ ἐπα-
μόνασα Θίσβη. Πρῶτα μὲν εὐαγγελίζομαι σοὶ τὴν
Δημαινέτης τελευτὴν, δεῖ ἐμοῦ μὲν ὑπὲρ σοῦ γενο-
μένην, τὸ δ' ὅπως, εἰ με προσδέξαιο, περὶ σοῦ διηγή-
σομαι. Ἐπειτα φράζω, κατὰ τήνδε με νυνὶ εἶναι
20 τὴν νῆσον δεκάτην ἤδη ταύτην ἡμέραν, πρὸς τινος τοῦ
ταῖς ἰχθύων ἀλοῦσαν, δε καὶ ὑπασπιστῆς εἶναι τοῦ
ἐκείνου· οὗ θρόπτεται, καὶ κατακλιέσας ἔχει, μηδ'
ὅσον προῦφαι τῶν θυρῶν ἐπιτρέπων, ὡς μὲν αὐτὸς
καὶ δὴ φράζω, τὴν περὶ ἐμῆ, ταύτην ἐπιθείς τὴν τι-

Nausicles, amplexeretur; Arsinoë, cum qua primum
conueverat, contempta, ea de causa, quod illi intume-
scere genas inter canendum videbat et vehementer inflando
præter decorum ad nares exurgere, oculis incensis ac sua
sede excedentibus.

IX. Quamobrem tumens ira et ardens emulatione
Arsinoë, cognatos Demænetæ accedens, insidias illi a
Thisbe factas exposuit; quædam ipsa per se suspicata,
quædam illa, quemadmodum illi Thisbe, amica dum esset,
dixerat, recensens. Cum igitur conspirassent ut perde-
rent patrem meum necessarii Demænetæ et eloquentissi-
mos quosque oratores, ad accusandum, magna pecunia
conductos produxissent, in iudicatum et non convictam
perilisse Demænetam clamabant et adulterium ad prætextum
cædis compositum fuisse narrabant et ut exhiberet adul-
terum seu vivum seu mortuum, postulabant: denique
nomen saltem proferre jubebant: ad extremum, Thisben
in questionem postulabant. Cum autem, quod pollicitus
luerat pater, non posset illam in questionem ferre: pro-
spexerat enim illa, cum primum iudicium cogeretur et
(sic enim illi erat cum mercatore constitutum) fuga sibi
consulerat: populus inique ferens, interfectorem eum
quidem non iudicavit, qui omnia, ut gesta fuerant, expo-
suerat; verumtamen ut adiutorem insidiarum contra De-
mænetam et ex illi mihi injuste indicti ex urbe pepulit et
proscriptione honorum mulctavit, ejuscemodi fructum ex
secundis nuptiis quesitis consecutum. At sceleratissima
Thisbe, que quidem nunc in conspecto meo dedit penas,
ea ratione navigavit Athenis. Atque hæc tantum scire po-
tuit, quæ mihi Anticles quidam in Ægina narraverat: cum
quo cum iterum in Ægyptum navigassem, ut, si forte
Naucratiz Thisben reperissem, reducens Athenas libera-
rem patrem suspicionibus et criminibus, sumerem vero de
illa insidiarum nobis omnibus factarum penas; nunc
hic, et una vobiscum versor. Porro quid fuerit in causa
et modum et casus, quos hoc intervallo passus sum deinceps
audietis. At quomodo Thisbe in hoc antro et a quibus
sit interfecta, deo quopiam fortasse qui nobis exponat
opus erit.

X. Ceterum, si videtur, tabellam quam in pectore ipsius
invenimus, conspiciamus. Consentaneum est, fore, ut
inde aliquid præterea addiscamus. Incipit sententia; et
aperiens, incipiebat hæc in ea perscripta legere: *Cnemoni
hero, hostis et vindex Thisbe*. Initio nuntio tibi latum
nuntium, Demænetæ mortem, quæ illi a me tua causa
comparata est. Rationem autem, qua id fecerim, si me
recepertis, coram exponam. Porro scito, me in hac insula
esse decimum jam diem, a quodam prædone ex eorum nu-
mero, qui hic sunt, captam: qui se etiam armigerum esse
præfecti gloriatur et me conclusam detinet, ne prospiciendi
quidem vel extra fores facultatem concedens, hæc pœna
mihi, ut ipse dicit, propter amorem, quo me prosequitur,
at quemadmodum ego conjectura assequi possum, propter

μερίαν, ὡς δ' ἔγω συμβαλεῖν, ἀρριεῖται με πρὸς
 τινος θεοῦ. Ἄλλ' ἐγὼ σε θεῶν τινος ἐνδόξου καὶ
 εἶδον, ἢ δέσποτα, παριόντα καὶ ἐγνώρισα καὶ τήνδ'
 σοι τὴν δέδωκεν διὰ τῆς συνοίκου προσθύτης λάβρα
 8 ἀμπεφάλα, τῷ καλῷ Ἑλλήνι καὶ φίλῳ τοῦ ἀρχόντος
 ἐγγεγραμμένην φράσασα. Ἐξέδοσ' ἄγε με χειρὸν ληπτρι-
 κῶν καὶ ὑπόδεξαι τὴν στυτῶν θεραπευίδεα. Καί, εἰ
 μὴν βούλει, σῶζε, μαθὼν ὡς ἂ μὴν ἴδικεῖν ἐδοῖξ' βια-
 σθείσθαι, ἃ δὲ τετιμώρημαι τὴν σοὶ πόλειαν ἐκοῦσα
 10 διαπραχάμην. Ἢ δ' ἔχει τί τις ἀμετάκλητος ὄργη,
 κίχρησσο ταύτη κατ' ἐμοῦ πρὸς θεοῦ μόνου ὑπὸ σοὶ
 γυνόσκην, καὶ εἰ τεθνήσκει δέοι. Βέλτιον γὰρ ὑπὸ
 χειρῶν ἀνεργῆσαι τοῖν σῶν καὶ κηδεῖας μεταλοθεῖν
 Ἑλληνικῆς ἢ θανάτου βρυτέραν ζωὴν καὶ φίλτρον
 15 βαρβαρικὸν ἔχθρας ἀνεκρότερον τὴν Ἀττικὴν ἀνί-
 χισθαι.

ΙΑ'. Τοιαῦτα μὲν ἡ Θίσθη καὶ ἡ δέλτος ἐφραζεν,
 ὃ δὲ Κνήμιον, Ἥ Θίσθη, ἔφη, οὐ μὲν καλῶς ποιοῦσα
 τέθνηκας καὶ γέγονας ἡμῖν αὐτάγγελος τῶν στυτῆς
 20 συμφορῶν ἐξ αὐτῶν ἐγγεγραμμένη τῶν σῶν σραγῶν
 τὴν διήγησιν. Οὕτως ἄρα τιμωρὸς Ἐρινύς γῆν ἐπὶ
 πᾶσαν, ὡς εἶπεν, ἰλαύνουσά σε, οὐ πρότερον ἴστησε
 τὴν ἐδικὸν μάστιγα, πρὶν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ με τυχεῖ-
 νοντα τὸν ἡδικημένον, θεατὴν ἐπιστῆσαι τῆς κατὰ σοῦ
 25 ποιητῆς. Ἄλλὰ τί ἦν ἄρα, ὃ καὶ πάλαι σε κατ' ἐμοῦ
 τετραζομένην καὶ σοριστεύουσαν διὰ τοῦ γράμματος,
 ἡ δίκη προσαρτίετο τῶν ἐγγεγραμμάτων; ὡς καὶ γῶ σε
 καὶ κειμένην ἔγω δι' ὑποψίας καὶ σφόδρα δέδοικα μὴ
 καὶ πλάσμα ἴσθιν ἢ Δημιανέτης τελευτῆ κάμει μὲν
 30 ἡπάτησαν οἱ ἐξαγγέλιαντες, οὐ δὲ καὶ διαπόντιος
 ἦκει, ἑτέραν κατ' ἡμῶν σκητὴν Ἀττικὴν καὶ ἐν Αἰ-
 γύπτῳ τραγωδίζουσα. Οὐκ αὖτις, ἔφη ὁ Θεαγένης, ἄγαν
 ἀνδριζόμενος, εἰδωλὰ τε καὶ σκιὰς εὐλαβοῦμενος; οὐ
 γὰρ δὴ κάμει τε καὶ τὴν ἐμὴν ὕψιν εἰποις ἂν ὡς ἐγὼ ἡ-
 35 τεισεν, οὐδὲν κοινωνοῦντα τοῦ δράματος. Ἄλλ' ἢ
 μὲν κείτῃ σῶμα νεκρὸν ὡς ἀληθῶς καὶ τούτου γ' ἔνεκα
 ὄσρασι παντοίως, ὡ Κνήμιον, τίς δ' ἄρα ποτ' ἴσθιν
 ἢ σὸς εὐεργέτης, ὃ ταύτην ἀνερηκῶς; καὶ πῶς δέῃρο
 καθεμένην, καὶ πότε, σφόδρα διαπορῶν ἐκπέπληγματι.
 40 Τὰ μὲν ἄλλ' οὐκ ἔγω λέγειν, ἔφη ὁ Κνήμιον, ὃ δ' ἀνη-
 ρηκῶς ὡς ἐπίπαν ἴσθι Θύαμις, εἰ δαί τοι ἕξει τεκμαί-
 ρεσθαι ὃ παρὰ τὴν σραγὴν εὐρήκαμεν, ἐκείνου γὰρ
 εἶναι γνωρίζω καὶ τὸ ἐπίσημον τοῦτι τῆς λαβῆς ἑλέφας
 εἰς αἰτῶν ἐκτετόρευται. Ἄρ' οὖν εἰποις ἂν, φησὶν ὁ
 45 Θεαγένης καὶ ὅπως καὶ πότε καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἔδρα
 τὸν φόνον; Καὶ πῶς ταῦτ' ἂν εἰδείην, ἀπεκρίνατο. Οὐ
 γὰρ δὴ μαντικόν με τόδε τὸ σπήλαιον ἀνέδειξε, καθά-
 περ τὸ αἰδύον τὸ Πυθαῖ καὶ ἐν Τροφονίου λόγος θεο-
 φωνεῖν τοὺς ὑπελθόντας. Ἀνήμεωσαν αἰρόον ὁ Θεα-
 50 γένης καὶ ἡ Χαρίκλεια, καὶ οἱ Πυθαῖ καὶ Δελφοὶ θρη-
 νοῦντες ἐβόων· ὃ δὲ Κνήμιον ἐκπέπληκτο καὶ ὃ τε
 πεπρόθυον πρὸς τοῦνομα τῆς Πυθαῖδος εἶχε συμβαλεῖν.

ΙΒ'. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν, ὃ δὲ Θέρμουδις ὃ
 τοῦ Θυάμιδος ὑκαπιστής, ἐπειδὴ κατὰ τὴν μάχην

metum, ne a quopiam auferat, imposita. Veruntamen
 ego te, deo quodam offerente, pratereuntem, here, et
 conspexi et agnovi: atque hanc tibi tabellam clam per
 contubernalem anum transmissi, formoso Graeco et amico
 principia tradere Imperans. Eripe me, quaeo, ex manibus
 praedonis, et suscipe ancillam tuam: et, si tua voluntas
 feret serva, hoc cognito, quod ea, quibus in te delinquere
 sum visa, necessitate coacta, quibus autem inimicam tuam
 ulla sum, ea sponte fecerim. Quod si tam vehemens ira
 tua est, ut mutari non possit, utere hac contra me, ut lu-
 bet, dummodo in tua sim potestate, etiamsi mori oporteat.
 Longe enim melius esse existimo, manibus interimi tuis et
 funeris officium Graeco ritu consequi, quam morte gravi-
 orem vitam et amorem barbaricum, inimicitia acerbiorum
 me Atticam mulierem sustinere.

XI. Talia quidem Thisbe et tabella loquebatur. Cne-
 mon autem, Factum bene, o Thisbe, inquit, quod inter-
 fecta sis et ipsamet tuarum calamitatum novtis, ex tua
 ipsius caede narrationem nobis in manus tradens. Sic
 omnino ultrix Erinys, ut res ipsa testatur, toto orbe ter-
 rarum te agens, non prius justum flagrum colubuit, quam
 me, tametsi in Aegypto aetatem agentem, Injuria affectum,
 spectatorem tui supplicii constituisset. Sed quidnam erat
 sceleris, quod tibi jam pridem struenti contra me, et ma-
 chinanti per literas, fortuna e manibus eripuit? Quam te
 etiam nunc suspectam habeo et magnopere metuo, ne
 commentum sit etiam Demenetae mors et cum mihi verba
 dederint ii, qui id ipsum nuntiarunt, tum tu mari venias,
 alteram spectaculum tragicum ex Attica etiam in Aegypto
 de nobis exhibitura. An non tandem desinet, inquit Thea-
 genes, nimium esse fortis, simulacra et umbras reformidans?
 Neque enim dixeris, quod et mihi adspectuque meo, ali-
 quibus praestigiis imposuerit, cum e: o nulla ex parte hujus
 fabulae sim particeps. Sed haec quidem jacet revera exa-
 nimis corpus et hac de causa nihil est, quod labores, Cne-
 mon. Ceterum quisnam sit auctor hujus erga te bene-
 ficii, qui illam interfecit et quomodo huc demissam et
 quando, equimet vehementer ambigens obstupui. Alia non
 possum tibi dicere, inquit Cnemon. At interfecto ejus
 omnino est Thyamis, si quidem conjectura facienda est ex
 gladio, quem juxta eadem invenimus. Illius enim esse
 agnosco et insigne hoc ansae: aquila enim chore caelata est.
 Dicis igitur, inquit Theagenes, quomodo eadem hanc et
 quando et qua de causa patrarit. Quo pacto autem hoc
 scire possim? respondit Cnemon: neque enim me fatidicum
 hoc antrum effecit, quemadmodum adytum Delphicum et
 sicuti iis qui Trophonii specum subierunt usu venire ferunt,
 ut divino furore afflati vaticinentur. Collacrimarunt subito
 Theagenes et Chariclea atque o Pythio et Delphi i plorantes
 clamabant. Cnemon autem percussus est, nec potuit con-
 jicere, quidnam illis a nomine Pythonis accidisset.

XII. Atque hi quidem hisce erant occupati. Porro Thero-
 muthis, scutifer Thyamidis, postquam e praelio saucius

τραυθεὶς ἀπενήχαστο πρὸς τὴν γῆν, νυκτὸς ἐπιγενομένης,
 πορθιμῶν φερομένη κατὰ τὸ ἔτος ἐκ τῶν ναυαγίων
 ἐπιτολῶν, αὐτὸν τ' ἐνθήμενος, ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ παρὰ
 τὴν Θίσβην Ἰσπευδᾶ· ταύτην ὀλίγον πρῶτον ἡμερῶν
 5 ἀγομένην ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου τοῦ Ναυσικλέους, κατὰ
 τινὰ στεγὴν τῆς ὑπωρείας ἔδει λογχίνας ὁ Θέρμουδις
 ἀφῆρατο· παρὰ δὲ τὸν τοῦ πολέμου θόρυβον καὶ τὴν
 τῶν ἐναυγίων ἐρῶδον, οὐκ αὐτὸν οἴσονται τὸ ἱερτεῖον ἀπέ-
 στείλειν ὁ Θίαμις, εἴω βελῶν ποιούμενος καὶ περισώ-
 10 ζειν αὐτῷ βουλούμενος, ἔλαθεν εἰς τὸ σπηλαίον καθέξω
 καὶ παρὰ τὸν τάφρον καὶ τὴν σπουδὴν αὐτοῦ πῶς περὶ
 τὸ στόμιον καταλιπὼν. Ἐνθ' ὡς ἐνεβλήθη κατὰ τὴν
 πρώτην ἐγκαταμείνασιν δέει τε τῶν παρόντων φόβων
 καὶ ἀγνοίᾳ τῶν πρὸς τὰ βάθη φεροσῶν ἀτραπῶν, ἐν-
 15 τυχὸν ὁ Θίαμις, ὡς Λαρίλειαν ἀνῆρει τὴν Θίσβην.
 Παρὰ δὲ ταύτην, ὡς διαδράσας τὸν ἐκ τοῦ πολέμου
 κίνδυνον, ὁ Θέρμουδις ἐπιγόμενος, ἐπειδὴ τῇ νήσῳ
 προσέειπεν, ὡς εἶχε τάφους, ἐπὶ τὰς σπηλῆς ἀνέτρεχε.
 Καὶ αἱ μὲν ἦσαν οὐδὲν ἔτι πλὴν οὐκ ἔτρεχε, τὸ δὲ
 20 στόμιον ἀπὸ τοῦ λίθου χαλεπῶς ἀνευρών, καλάρους, εἰ
 πῶς τινες εἴη συναγόμενοι περιελείφθησαν, ἀψάμενος
 κατέβηεν, ὡς εἶχε σπουδῆς ὀνομαστί τε Θίσβην ἐκά-
 λει, μέχρι τοῦ ὀνόματος ἑλληνίζων. Ὡς δ' εἶδε κει-
 μένην, ἐπὶ πολὺ μὲν ἀγανῆς εἰστήκει, τέλος δὲ θροῦν
 25 τινὰ καὶ βόμβον αἰσθόμενος ἐκ τῶν κοιλῶν τοῦ σπη-
 λαίου φερόμενον, διελέγοντο γὰρ οὐκ ἔτι πρὸς αὐτοὺς Θεα-
 γένης τε καὶ Κνήμιον, τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς
 σφαγίας τῆς Θίσβης εἰκαζε καὶ ἀπηγάνως εἶχε δ' τι
 καὶ δράσειεν, ὑπὸ μὲν θυμοῦ λατρικῶν καὶ βαρβαρι-
 30 κῆς ὄργης, πλέον τότε δι' ἐρωτικὴν ἀποτυχεῖαν ἐπιτει-
 νομένης, ὁμοίως χωρεῖν αὐτῶν τοῖς νομιζομένοις αἰτίοις
 ἐπιγόμενος, ἀπορίᾳ δ' ἑλλῶν καὶ ξίφους ἄκων πρὸς
 ἐγκαταμεινῶν καταστελλόμενος.

ΙΓ'. Ἐδόκει δὲ αὐτῷ βελτιστόν εἶναι, μὴ ὡς πολέ-
 35 μιον ἐντυγχάνειν τὴν πρώτην· εἰ δ' εὐπορήσειεν ἀμυν-
 τηρίου, μετιέναι τοὺς πολεμίους. Καὶ οὕτω κρίνας,
 ἐρίσταται τοῖς ἀμφὶ τὸν Θεαγένην ἀγρίον τε καὶ τραχὺ
 περισκοπῶν καὶ τὸ κρυπτόμενον βούλημα τῆς ψυχῆς
 τῷ βλέμματι καταμηνύων. Οἱ δὲ, ὡς εἶδον ἄνδρα
 40 γυνῶν, ἐπροσδύχον, τραυματίαν, φονῶντα τὴν ὄψιν,
 ἢ μὲν Λαρίλειαν [καὶ] πρὸς τὰ κεικότερα τοῦ σπηλαίου
 κατεβύετο, τῶρα μὲν τι εὐλαδῆθεισα πλέον δ' ἄρα κα-
 ταισχυνθείσα τὴν γυμνὴν καὶ οὐκ εὐσχήμονα τοῦ φα-
 νέντος ὄψιν. Ὅ δὲ Κνήμιον ἤρεμα καὶ ὑπεδίδρασκε,
 45 γνωρῆζων μὲν τὸν Θέρμουδιον, ὄρων δὲ παρ' ἑλπίδα καὶ
 τι τῶν ἀτοπωτέρων αὐτὸν ἐγγχειρήσειν προσδοκῶν.
 Ἄλλὰ τὸν Θεαγένην οὐ κατέπληττεν ἢ θέα μᾶλλον ἢ
 πρῶτον καὶ τὸ τε ξίφος ἱπανετίετο ὡς πατάξων εἰ
 τι παράστρον ἐγγχειροῖ, καὶ Στῆθι, Θεγεν, οὗτος ἢ
 50 βελήχρη. Βεβλήχρη δ' οὐδέπω δότι σε κατὰ μικρὸν
 ἐννόησα καὶ τίως ἀμυθήβολος ἦκεις τὴν γνώμην.
 Ἰδέετο ὑποπεσὼν ὁ Θέρμουδις, λιέτης ἐκ τοῦ καιροῦ
 ἄλλῳ ἢ τοῦ τρόπου γινόμενος καὶ τὸν Κνήμιονα
 πρὸς ἐπικουρίαν ἐπικαλεῖτο καὶ σώζεσθαι δίκαιος εἶναι

in terram enavit, cum nox supervenisset, navigium quod-
 dam, quod ex naufragio juxta paludem ferebatur, nactus
 et descendens ad insulam ac Thisen festinabat. Hanc
 ponceis ante diebus, cum duceretur a Nausicle mercatore,
 in angusta quadam via ad latus montis, ex insidiis Ther-
 muthis interceptat. Ut autem tumulus belli perstrapat
 et hostes adventabant, quando illum ad afferendam victi-
 mam Thyamis mittebat, extra teli jactum collocans et ser-
 vare sibi incolumem cupiens, clam eam in antrum demise-
 rat atque adeo praeter perturbationem et festinationem circa ipsum
 os reliquerat. Quo in loco, ut injecta erat initio, metu
 praesentium periculorum et inscitia scrutarum in profun-
 ditatem fundi ferentium, manentem Thisen Thyamis of-
 fendens, tanquam Charicleam, interfecerat. Ad hanc igitur,
 ut qui elfugerat periculum belli, properans Thermu-
 this, postquam ad insulam applicuit, contento cursu ad
 tabernacula perrexit. At haec quidem, praeter cinerem,
 nihil erant amplius. Ostio vero ex lapide vix tandem in-
 vento et arundine, sicubi adhuc reliquiae manserant, ac-
 censa, decurrit summo studio, nominatim Thisen appel-
 lans, tantumque nomine Graecissans: verum ut vidit jacen-
 tem, diu stupens, immotus stetit. Ad extremum, cum
 murmur et sonos quosdam sensisset ex concavis antri par-
 tibus efferrī, (colloquebantur enim adhuc Theagenes et
 Cnemion) illos ipsos esse interfectores Thises suspicabatur:
 angebaturque animo, cogitans, quid sibi faciendum esset;
 cum ferocia quidem latronibus insita et ira barbarica, ma-
 gis tum etiam propter amoris frustrationem intensa, ad im-
 petum ibidem in eos, quos putabat esse auctores, facien-
 dum impelleretur; rursus autem inopia armorum et gladii
 vel invitatus ad moderationem revocaretur.

XIII. Visum est itaque illi consultissimum esse, in illo
 non hostiliter aggredi: si vero suppeditarent arma, deinde
 ut hostes invadere. Atque hoc apud animum constituto,
 venit ad Theagenem torvis trucibusque oculis circumspec-
 tans et occultam animi sententiam vultu declarans. Illi
 autem ut viderunt virum nudum, ex improvise superven-
 nientem, saucium, cruenta facie, Chariclea quidem ad
 interiores partes antri descendit, tum cavens, tum vero
 verita nudi et deformis viri, qui apparuerat, conspectum;
 Cnemion autem quiescebat et pedem referebat, cum agnos-
 ceret quidem Thermuthim, sed tamen praeter spem con-
 spiceret et aliquid novi aggressurum esse arbitraretur. Ve-
 rum Theagenem non magis terrebat spectaculum quam
 irritabat et gladium intentabat, tanquam percussurus, si
 quid temerarium aggredieretur et Siste gradum, dicebat, aut
 vulnus accipies: quod autem nondum accepisti, in causa
 est, quod te paultulium agnoscam et qua mente venias am-
 biguum est. Deprecabatur accidens Thermuthis, supplex
 temporis magis ratione quam morum factus: et Cnemionem
 in auxilium vocabat, meritumque se esse, ut ab illo ser-

πρὸς αὐτοῦ ἔλεγεν, ἀδικῶν τ' οὐδὲν καὶ τῶν φίλων εἰς τὴν παρελθούσῃν ἡμέραν γεγενῆσθαι καὶ παρὰ φίλους ἔχειν διατεινόμενος.

15 **ΙΔ'.** Ἐπεκλιῖτο πρὸς ταῦθ' ὁ Κνήμων καὶ προσελθὼν ἄνω, ἀνέστησέ τε τῶν γονάτων ἐχόμενον τοῦ Θεαγένους καὶ ποῦ Θύαμις ἐπυθάνετο συνίρωσ. Ὁ δὲ πάντ' ἔλεγεν ὡς συνέρρηξε τοῖς πολεμίοις, ὡς ἐμβαλὼν εἰς μέσους ἐμάχετο, οὗτ' ἐκείνων ἀπ' αὐτοῦ φειδόμενος, ὡς ἀνῆρει μὲν ἀπὸ τῶν ὑπὸ χεῖρας γιγνόμενον, ἐδορυρο-
 20 ρεῖτο δ' αὐτὸς ἀπὸ κηρύγματος, πάντα τινὰ Θυάμιδος φειδῆσθαι παρεγγυῶντας· καὶ τέλος ὡς ἐκείνος μὲν ὅ τι καὶ γέγονεν, οὐκ ἔχει λέγειν· αὐτὸς δὲ τραυματίας ἀπενήχαστο πρὸς τὴν γῆν καὶ τὸ παρὸν κατὰ ζήτησιν ἔχε τῆς Θίσβης ἐπὶ τὸ σπῆλαιον. Οἱ δὲ, τί διαφέρουσαν
 25 αὐτῆ καὶ πόθεν γενομένην ἐπιζητοῖη Θίσβην ἠρώτων. Ἐλέγε καὶ ταῦθ' ὁ Θέρμουσις καὶ διηγείτο ὡς ἐμπύριον ἀφείλιτο, ὡς ἠράσθη μανικῶς καὶ τὸν μὲν ἄλλον ἐκρυπτεῖν ἔχον χρόνον, παρὰ δὲ τὴν ἔροδον τῶν πολεμίων καθῆκεν εἰς τὸ σπῆλαιον καὶ νῦν εὐρίσκει πρὸς
 30 τῶν ἀνρημέτην, οὐς οὐκ ἔχει μὲν γινώσκειν, μαθεῖν δ' ἂν ἠδύως, ὑπὲρ τοῦ γνῶναι καὶ τὴν αἰτίαν. Καὶ ὁ Κνήμων ἄγαν ἐσπουδασμένος, Θύαμις ἐστὶν ὁ στραγεὺς, ἔλεγεν, ἀπολύσασθαι τῆς ὑποψίας αὐτὸν ἐπιειγόμενος καὶ μαρτύριον ἐπεδείκνυ τὸ ξίφος δὲ παρὰ τὴν
 35 στρατὴν εὐρήμασαν. Ὡς δ' εἶδαν ὁ Θέρμουσις εἶ τι τοῦ αἵματος ἀποστάζον καὶ τὸν πρὸ ὀλίγου χρόνον θερμὸν εἶ τι τὸν σίδηρον ἀποπτύοντα, ἐγνώρισέ τ' εἶναι Θυάμιδος, βαθὺ τε καὶ βύθιον στενάξας καὶ τὸ γιγνόμενον ἔπαινε
 40 εἶχεν ἀπηχανῶν, ἀχλύϊ καὶ σιγῇ κάτοχος, ἐπὶ τὸ στόμιον ἀνεδύετο τοῦ σπηλαίου καὶ παρὰ τὸ σῶμα τῆς κειμένης ἤκων, ἐπιθεὶς τε τοῖς στέρνοις τὴν κεφαλὴν, ὡς Θίσβη, ἔλεγεν, καὶ τοῦτο πολλάκις καὶ πλέον οὐδέν· ἕως τοῦνομα κατὰ μέρος ἀποτέμνων καὶ κατὰ μικρὸν ἐκλείπων, ἔλαθεν εἰς ὕπνον ἐμπροσθέν.

45 **ΙΕ'.** Τῆ δὲ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ συνάμα τῆ Κνήμωνι πάντων ἔννοια τῶν καθ' ἑαυτοῦς ἀθρόον ἐπισσῆει καὶ σκοπεῖν μὲν τι βουλευμένοις ἐψέκισαν, τῶν δὲ παρελθόντων ἀλγεῖνῶν τὸ πλῆθος καὶ τῶν παρούσων συμφορῶν τὸ ἄπορον καὶ τῶν προσδοκωμένων τὸ ἀδύ-
 50 λον, ἐξέσπυ τῆς ψυχῆς τὸ λογιζόμενον. Εἰς ἀλλήλους δὲ ἐπὶ πλείστον ἑώρων καὶ ἕκαστος τὸν ἕτερον εἰπεῖν τι προσδοκῶν, εἴτ' ἀποτυγῶναι εἰς γῆν τὸ βλέμμα ἐπέστρεψε καὶ ἀνεύσεσθε αὐθις ἀνέπνευσε, στεναγμαῶν τὸ πάθος ἐπακουρίσας. Καὶ τέλος, κλίνει μὲν αὐτὸν
 55 εἰς τὴν γῆν ὁ Κνήμων, ἀκλάζει δ' ἐπὶ πέτρῃν ὁ Θεαγένης, ῥίπτει δ' ἐπὶ τοῦτον αὐτὴν ἡ Χαρικλεία καὶ τὸν ὕπνον ἐπιπολὺ μὲν ἐπιπερόμενον ἐιωθοῦντο, βουλήν τινα στήσασθαι τῶν παρόντων ἐπιθυμῶντες, λειποθυμίᾳ δὲ καὶ κόποις ἐνδόντες, φύσεως νόμοι καὶ ἀκοντες ἐπιπίοντο καὶ πρὸς ἡδὴ κῶμα διὰ τὸ υπερβάλλον τῆς
 60 λύπης ὠλισθήσαν. Οὕτως ἄρα ποτὲ σώματος πάθει καὶ τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς συνομολογεῖν ἤνευχετο.

ΙΓ'. Ἐπὶ δὲ μικρὸν ἐπάσαντο ὕπνου καὶ τοσοῦτον ὅσον τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων ἐπιδεῖναι, τῇ Χαρι-

varetur, dicebat, nulla in re unquam se illum injuria affecisse et socium pridie fuisse et ad amicos venire asseverans.

XIV. Permotus est his Cnemon et accedens erexit amplexum genus Theagenis et ubi esset Thyamis continuo quærebatur. Ille autem omnia dicebat, quomodo conflixerat cum hostibus, quomodo in mediam aciem sese immittens dimicabat, nec illorum nec suæ salutis parcens, quomodo quemque obvium trucidabat, ipsum vero tuebatur edictum, quo unicuique mandabatur, Thyamidi parceret: denique quod, quid ad extremum illi acciderit, non posset dicere et ipse saucius in terram enasset, in presentia vero ad inquisitionem Thisbes in antrum ventret. Illi autem, quid ipsius interesset, Thisben inquirere et unde ipsam ad-plus esset percunctabantur. Dicebat et hæc Thermuthis, enarrans, quomodo mercatoribus abstulisset, quomodo illam deperisset, quomodo alio quidem tempore clam apud sese asservasset, sub adventum autem hostium in antrum demississet, nunc autem inveniat a quibusdam interentam, quos qui sint scire non possit, verumtamen libenter resciaat, cause et occasionis cordis cognoscendæ gratia. Cnemon itaque singulari studio cupiens sese quamprimum suspitione liberare, Thyamis est interfector, dicebat et in testimonium adducebat gladium quem juxta eadem invenerant. Eum ut vidit Thermuthis adhuc cruro emanantem, calido adhuc ferro recentem eadem exsudante et cognovit esse Thyamidis, vehementius atque imo a pectore lagemiscens et quomodo confectum esset negotium ignorans, caligine ac silentio oppressus redibat ad os antri et ad corpus jacentis veniens, ac pectori capite imposito, o Thisbe serpe, neque præterea quidquam dicebat, usque dum nomen paulatim mutilans et paullo post ipse deficiens, somno clam oppressus est.

XV. Theagenem autem et Charicleam una cum Cnemone subibat de statu rerum suarum cogitatio et videbantur quidem quasi consultare velle, sed tum armorum quæ præterierant multitudo, tum presentium calamitatum moles et imminentium incertitudo, obscurabat partem animæ ratiocinatricem: se ipsos vero expissime intuebantur et quilibet alterum quidpiam in rem presentem dicturum esse expectans, deinde spe lapsus, in terram vultum demittebat, ac rursus attollens suspirabat, gemitu dolore levato. Postremo reclinat sese in terram Cnemon, collabitur in saxum Theagenes, rejicit sese in eum Chariclea et somnum quidem urgentem diu repellentem, consilium aliquod capere de presentibus rebus cupientes; verum angoribus et labore fracti, legi naturæ vel inviti parebant et in dulcem somnum ut ex ingenti maestitia lapsi sunt. Sic equidem cum affectione corporis et animæ pars intelligens consentire sustinebat.

τῆς συγκαμένης ὄρας ἐφοίτησεν. Ἄνθρωπὸν τὴν κομὴν αὐχμηρὸς καὶ ὑποκαθειμένος, τὸ βλέμμα καὶ τὴν γείρα ἐναιώμος, ἐβαλὼν τὸ ζῆφος, τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆ τὸν δεξιὸν ἐξήρτη· ἢ δ' ἀνέκραγέ τ' αὐτίκα καὶ οἱ τὸν ὀφθαλμὸν ἀντηπάσθαι λέγουσα τὸν Θεαγένην ἰαίνει. Καὶ ὁ μὲν παρῆν αὐτίκα πρὸς τὴν κλῆσιν καὶ τὸ πάθος ὑπερέλθει καθάπερ καὶ τῶν ἐνυπνίων συναισθανόμενος, ἢ δὲ τῷ τε προσώπῳ τὴν γείρα ἐπέβαλε καὶ τὸ μένος δ' αὐτὸ τὸ ὄναρ ἀπώλεσεν ἐπαρωμένῃ, πάντοθεν ἐπεζήρει.

10 **Β**· ὁ δ' ὄναρ ἦν, Ὅναρ ἦν, ἔλεγεν, ἔγω τὸν ὀφθαλμὸν. Ἡέροι, Θεάγενες. Ἀνέπνευσε πρὸς τὴν ἀκοὴν ὁ Θεαγένης καὶ ἔδ' μὲν ποιοῦσα, ἔφη, τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀποσώζεις, τί δ' ἦν ὁ μοι πέπονθας; καὶ τίς ἡ περὶ σε ποῖα γέροντι; Ἄνθρωπ' ἔβριστ' ἔφη, καὶ ἀτάσθαλος

15 καὶ οὐδὲ τὴν σὴν ὄμαχον καταδείξας βύμας, κειμένη μοι πρὸς τοῖς σοῖς γόνασιν ἐπεκώμαζε ἑξήρτης καὶ τὸν ὀφθαλμὸν, ὡς ἦν, ἐξείδε τὸν δεξιὸν καὶ εἶπε γ' ὕπαιρ ἦν καὶ μὴ ὄναρ, ὦ Θεάγενες, τὸ φανέν. Τοῦ δὲ, ἐζήρησεν εἰπόντος, καὶ διότι τοῦτο λέγοι πυνθανόμενον.

20 Διότι με βέλτιον ἦν, ἔφη, πατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἐλαττωθῆναι ἤπερ ἐπὶ σοι φροντίζειν. Ὡς σφόδρα δέδοικα μὴ εἰς σε ταῖνοι τὸ ἐνύπνιον, ὃν ὀφθαλμὸν ἐγὼ καὶ ψυχὴν καὶ πάντα ἐμαυτῆς πεποίημαι. Παῦσαι, ἔλεγεν ὁ Κνήμιον, (ἐπικροῶτο γὰρ ἀπάντων πρὸς τὴν

25 ἐξήρτης βοῆν τῆς Χαρικλείας ἀρτυνησμένος), ἔμοι γὰρ ἄλλη πη φράζεσθαι τὸ ὄναρ καταφαίνεται, καὶ εἰς σοι πατέρες εἰσὶν ἀπόκριται. Τῆς δ' ἁμολογούσης καὶ ἀποκρίσθαι ἦσαν, εἰποῦσας, Οὐκ οὖν τὸν πατέρα σοι τέλην κίναί νόμιζε, ἔλεγε. Τοῦτο δ' ὄδα συμβάλλω. Τοῦ

30 προελθεῖν εἰς τὸν τῆδε βίον καὶ τοῦδε τοῦ φωτὸς μεταλαθεῖν τοὺς φύνας ἴσμεν αἰτίους. Ὡς αἰκότως ἐπὶ πατέρα καὶ μητέρα τὴν ὀμμάτων συζυγίαν, ὡς ἂν φωτεινὴν αἰσθησὶν καὶ ὁρατῶν ὑπουργὸν εἰ ὄνειροι σφρίζονται. Βαρὺ μὲν, ἔφη, καὶ τοῦτο, ἢ Χαρικλεία,

35 πλὴν ἀλλ' ἔστι γ' ἀληθὲς μᾶλλον ἢ τὸ ἕτερον καὶ νικῆσαι ἐπὶ παρὰ σοὶ τρίπους, ἐγὼ δὲ ψευδόμεναις ἀποφανθεῖν. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔσται καὶ γρηπισταίειν, ἔλεγεν ὁ Κνήμιον, ἡμεῖς δ' ὄνειρώττειν ὡς ἀληθῶς ἰσίσμεν, ἐνύπνια μὲν καὶ φαντασίας ἐξετάζοντες, τῶν

40 δὲ καθ' αὐτοὺς περισσεύειν οὐδ' ἠντινοῦν προτιθέμετες καὶ ταῦτα μὲν ἔως ἔξεισι, τοῦ Αἰγυπτίου τοῦτου (ἔλεγε δὲ τὸν Ἡέρμουβιν) ἀπολειπομένου καὶ νεχροῦς ἔρωτας ἀναπλάττοντος καὶ ὀρηνοῦτος.

ΙΖ. Ὑπολαβὸν οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλ', ὦ Κνήμιον, ἔφη, ἐπειδὴ σε θεῶν τις ἡμῖν συνῆψε καὶ συνέμπορον τῶν δυστυχημάτων ἐποίησεν, ἄρχη βουλῆς. Τόπων τε γὰρ τῶν τῆδε καὶ φωνῶν ἔμπειρος καὶ ἄλλως ἡμεῖς νεώτεροι συνεῖναι τὸ δέον, πλείονι κλύδωνι κακῶν βυβουλομένοι. Μικρὸν οὖν ἐπιστήσας ὁ Κνήμιον,

45 τοῦ δὲ ἔφη. Κακῶν μὲν, ὦ Θεάγενες, ἄδηλον ὅστις ἀπομικταί, ἀφθόνως γὰρ καὶ μοι τῶν συμφορῶν ὁ δαίμων ἐπέμνησεν, ἐπειδὴ δὲ τὰ παρτιτάμενα ὡς προσηγορεύει κλειότερα λέγειν, ἢ μὲν νῆσας ἦρε, ὡς ὄρετε, ἔλεγε, καὶ πλείον ἡμῶν οὐδέν· καὶ προσεὶ μὲν καὶ ἀ-

clat ibi una cubanti insomnium tale venit. Vir equidoli et pronassa coma et sanguineis oculis et manibus oculum ejus eruebat. Illa autem statim exclamavit et sibi eripit oculum esse dicens, Theagenem vocabat. Atque hoc vocatus statim adest et illius casum, quasi etiam eum in somnis sentiret, deplorabat. Porro illa manum faciei admovebat et partem quam in somnis amiserat attractans, ubique inquirebat. Ut vero somnium fuisse intellexit, Somnium fuit, dicebat: habeo oculum, adest animo et omitte timorem, Theagenes. Respiravit his auditis Theagenes, et Bene est, inquit, quod solares illos radios incolumes servaveris: ceterum quid tibi accidit, et quis terror te invaserat? Vir, inquit, sceleratus et protervus, neque tuum invictum robur pertimescens, jacenti mihi ad tua genua insultabat gladio armatus, atque adeo illum mihi dextrum exemisse oculum omnino putabam. Utinam autem revera id mihi accidisset, potius quam in somnis apparuisset. Hoc vero, di meliora, dicente, et hoc quomobrem diceret sciscitante: Quoniam sane, inquit, melius fuerat, altero oculo me privari, quam de te esse sollicitam. Quam metuo, ne te hoc insomnium petat, quem ego oculum et animam et fortunas meas omnes esse dixi. Desine, subjicit Cnemon, (nam exandierat omnia, ad primum clamorem Charicleae de somno excitatus), Mihi enim aliud quiddam somnium videtur significare, et utrum parentes habeas, respondeo. Hac vero annuente, et, si quando erant, dicente, Igitur patrem tibi esse mortuum existima, dicebat. Inde autem ejus rei conjecturam facio. Siquidem ut egrediamur in hanc vitam, et hac luce fruamur, parentes scimus esse auctores. Quocirca non abs re patrem et matrem oculorum pari, tanquam sensu capaci tueli, et eorum quae videri possunt ministro, somnia occulte significant. Grave et hoc est, inquit Chariclea, verumtamen sit potius verum, quam illud alterum et vincerit tuis tripus, atque ego falsa vates esse pronuntier. Hac quidem ita evenient et in iis acquiescere oportet, dicebat Cnemon. Nos autem revera somnians videmur, insomnia et imaginationes expendentis, nostrarum autem rationum consilium nullum in medium proponentes, praesertim quamdiu licet, Aegypto hoc (significabat autem Thermuthim) a nobis separato et exanimis amores fingente ac lugente.

XVII. Excipiens itaque ejus verba Theagenes, Eaim vero Cnemon, inquit, quoniam te deus aliquis nobis coepitavit et socium calamitatum fecit, auspicare consilium. Nam et locorum in hisce regionibus et linguae peritus es et nos aliqui minus apti sumus ad illud, quod sit necessarium, intelligendum, ulpote majore fluctu arumnarum obruti. Paullulum igitur immoratus Cnemon, sic locutus est: Malis quidem qui magis abundet, incertum est, satis enim magnum onus calamitatum et mihi nomen imposuit, verumtamen quoniam me, ut majorem natu, dicere de praesentibus rebus jubetis, sic accipite. Hac insula, ut videtis, deserta est et neminem praeter nos continet. Deinde

γούρου καὶ ἐσθλῆτος ἀφθονία, (πολλὰ γὰρ τὰδ' ἄ κατὰ
τὸ σπηλαίον ὑμῶν τ' ἀρελόμενοι, ἄλλων τ' ἀπιστευ-
σαντες, ὁ Θούμις καὶ οἱ σὺν αὐτῷ κατέθεντο), αἴτου
δὲ καὶ ἐπιτηδείων ἄλλων, οὐδ' ὄνομα περιλείπεται.
5 Δέος δὲ διαφθαρῆναι μὲν καταμαίνοντας λιμῶ, διαφθα-
ρῆναι δ' ἐρῶσι τῶν, ἧτοι τὸν ἐναντίων πάλιν ἐλθε-
τον, ἢ καὶ [θεῶ] τῶν σὺν ἡμῶν γεγονότων, εἰ καὶ ἐνα-
ποσὲ σὺλλεγόμενοι καὶ τὸν ἐνθάδε θησαυρὸν οὐκ ἀγνοῦν-
τες, ἐπέθειν διὰ τὰ ρήματα. Ταῦτ' οὐκ ἐν φρεσὶ
10 μὲν παραπολιόμενοι ἢ ταῖς ὕβρεσι ταῖς ἀκύνουσι, τὸ
φιλοφρονοῦντερον, ἐκχεόμενοι. Ἄλλως τε γὰρ ἀπιστοῦ
τὸ βουκόλιον γένος, καὶ οὐκ πλέον ὅτι τοῦ καταπολι-
τοῦ τὸν γούρου πρὸς τὸ σωφρονέστερον ἀφροντος
ἀμοιραῶσαι. Ἀπολείπεται οὖν ἦν καὶ φευκτέον ὡς
15 ἀρκος τινὰς καὶ δεσμοτέρων τὴν νῆσον, ἀποπέριφανα
πρότερον τὸν Θέρμουθιν, πρῶτασιν ὡς πεισθέντων καὶ
πολυπραγμονήσαντα, εἰ τι περὶ τοῦ Θυάμιδος εἶχοι
μανθάνειν. Ἐπὶ τὴν γὰρ ἐφ' αὐτῶν ἂν σκοποῖμεν καὶ
ἐπιχειροῦμεν τὰ πρακτεῖα καὶ ἄλλως ἄνδρα ἐκποδῶν
21 ποιήσασθαι καλὸν, φύσει τ' ἀδέβαιον καὶ λατρικὸν
καὶ δίσσειν τὸ ἦθος, πρὸς δὲ καὶ ὑποφίας τι φέροντα
εἰς ἡμᾶς τῆς Θιάβης ἐνεκα καὶ οὐκ ἂν παυσόμενον εἰ
μὴ ἐπιβουλεύσειεν, εἰ καιροῦ λάβοιτο.

III. Ἐπινέθη ταῦτα καὶ ἐδόκει γίνεσθαι καὶ
25 ὀρμησάντες ἐπὶ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου, (καὶ γὰρ τι
καὶ ἡμέρας ἦδη ξυνίσταν) διανέστησάν τε τὸν Θέρ-
μουθιν ὀλοσχερῶς τῆς ὑπῆρ κατεσχημένον καὶ εὐ-
εὐκὸς ἦν τῶν βουλευθέντων φράσαντες καὶ βραδίας ὑπόκουρον
ἄνδρα πείσαντες, τὸ τε σῶμα τῆς Θιάβης εἰς τι κοίλον
30 ἐνθέντες καὶ τὴν τέρρην τὴν ἐκ τῶν σκηνῶν ὅσα γ' ἦν
ἐπιπορήσαντες καὶ τὰ εὐωδία διὰ τὴν ὄσταν εἰς ἂν ὁ
καιρὸς ἐβίδου πληρώσαντες καὶ δάκρυα καὶ θρήνους
ἀντι πάντων τῶν νομιζομένων ἐναγίσαντες, ἐξέπεμπον
ἐφ' ἣν ἔδοξε βουλὴν τὸν Θέρμουθιν. Ὁ δὲ βραχὺ
35 προελθὼν, ἀνέστρεψέ τε καὶ οὐκ ἂν ἔρη μόνος πορεύε-
σθαι, οὐδ' ἀναρρήψειν τοσοῦτον κίνδυνον κατασκοπῆς,
εἰ μὴ καὶ Κνήμων ἰθελὸι κοινωνεῖν τῆς πράξεως.
Ἀποδειλιῶντα δὲ πρὸς ταῦτα τὸν Κνήμωνα θεασάμε-
νος ὁ Θεαγένης, (καὶ γὰρ φράξων τὰ λεχθέντα πρὸς
40 τοῦ Αἰγυπτίου δῆλος ἦν ὑπεραγωνίῳ) Σὺ δὲ, ἔφη,
τὴν μὲν γνώμην ἐρρωμένους τις ἄρα ἦσθα, τὸ λῆμμα
δ' ἀσθενέστερος γινώσκω δ' ἄλλοις τε καὶ οὐκ ἥμισυ
τοῖς νῦν. Ἀλλὰ θῆγε τὸ φρόνημα καὶ πρὸς τὸ ἀνδρείο-
τερον ὄρθου τὴν γνώμην. Τὸ μὲν γὰρ παρὸν ἀναγκαῖον
45 δοκεῖ οὕτω συντίθεσθαι, τοῦ μὴ τινὰ τοῦ δρασμοῦ λα-
θεῖν αὐτὸν ὑπόνοιαν καὶ συμπορεύεσθαι τὴν πρώτην,
(δέος δὲ δῆπουθεν οὐδὲν ἀνόπλιον τὴν γαῖρα ξυνέναι
ἐξήρη καὶ πεφραγμένον αὐτὸν), καιροῦ δὲ λαθόμενον
ἐγκαταλείψαι διαλαθόντα καὶ ἤκειν παρ' ἡμᾶς, οὐπερ
50 ἂν συνδόμεθα. Συνδόμεθα δὲ, εἰ δοκεῖ, κόμην τινὰ
πλησίον, εἰ πῃ γινώσκεις ἡμερον. Εὖ λέγειν ἔδοξε
τῆς Κνήμωνι, καὶ Χέμμιν τινὰ κόμην οὕτω καλοῦμέ-
νην ἔραξεν εὐδαίμονά τε καὶ πολυάνθρωπον καὶ ταῖς
ὄρθοις τοῦ Νείλου πρὸς ἐπιτειχισμὸν τῶν βουκόλων

argenti quidem et auri et vestium magna copia, (multa enim sunt hæc, quæ in hocantro cum nobis erepta, tum aliis adenta, Thyamis et qui illi aderant, deposuerunt) ceterum frumenti et eorum quæ sunt ad victum necessaria ne nomon quidem relictum est. Periculum est igitur, ne, si diutius hic manserimus, vel fame sit nobis pereundum, vel adventu sive hostium revertentium, sive horum qui nobiscum fuerunt, si collecti (quoniam hunc thesaurum non ignorant) propter pecunias advenerint. Tunc enim effugere non possemus, quin interimeremur, aut saltem, si lenius nobiscum agerent, contumelias eorum et pelulantiam objiceremur. Cum enim semper sit infidum prædorum genus, tum nunc præcipue, cum duce, pro imperio revocato illorum animos ad moderationem, caruit. Relinquenda igitur est nobis et fugienda tanquam retia quadam aut carcer insula, ablegantibus primum Thermuthium, eo prætextu, ut interroget et inquiret, si quid de Thyamide possit cognoscere. Facilius enim ipsi seorsim consultabimus, et aggrediemur ea quæ facienda sunt et alioquin virum a nobis removere consultum est, natura inconstantem et feris et immanibus moribus præditum, præterea aliquid de nobis Thisbes causa suspicantem, neque prius conquieturum, quam nos, si occasionem nactus fuerit, insidiis circumveniet.

XVIII. Approbata sunt hæc et visum est ut fierent: et abeuntes ad os antri (jam enim et diem esse intellexerant) excitant Thermuthium prorsus somno torpentem et cum deliberatorum, quantum par erat, exposuissent ac facile viro levi persuasissent, corpus autem Thisbes in altum quemdam imposuissent, et quantum pulveris ex tabernaculis relictum fuerat, id totum supra illam aggressissent et ea quæ fieri assolent propter religionem, eo apparatu quem tempus suppeditabat peregissent, lacrimisque ac luctu pro omnibus caerimoniis parentasset, Thermuthium ad id consilium perficiendum, quod antea fuit constitutum, emiservit. Sed ille paululum progressus, reversus est, neque se solum iturum esse dixit, neque temere obiecturum tanto periculo explorationis, nisi Cnemon particeps negotii esse vellet. Quod cum detractare vidisset Cnemonem Theagenes, (referens enim ea, quæ dicta fuerant ab Aegypcio, videlatur angere animo), Tu vero, inquit, consilio valde raris, at animis es aliquanto imbecillior, atque id de te conperit cum ex aliis rebus, tum præcipue ex præsentis tempore. Enimvero exalta spiritus et ad fortitudinem erige animum. In præsentia enim, ne aliquam suspicionem de fuga concipiat, necessarium esse videtur, ita cum eo parisci et initio una ire (nihil est autem periculi cum inermi iter facere ei qui gladium habent et sit munitus armis), deinde occasione oblata clam eum relinquere et venire ad nos in eum locum quem constituerimus. Constituamus autem pagum aliquem propinquum, si quem nosti, in quo homines mansueti. Bene monere Cnemon est visus et Cnemini quemdam pagum sic appellatum indicabat, opulentum et frequentem hominibus, denique ad ripas Nil in colle

και εἴθε παρανομιάνη· ἀπίειν δὲ παρανομίαι τὴν
 λήνην, σάββα δὲ πολλὰ δεικόμενα τῶν ἑκατόν· δύν
 δ' εὐθὺς πρὸς μεσημέριαν ὄρωσας ἴειαι.

14) Χαλεπῶς μὲν ἀπεκρίντο ὁ Θεαρμόνης, Χα-
 8 ριλάειος γὰρ ταύτης ἑταίρα, τοῦ βαδίζειν μακρότερον
 ἀδύνατος ἐγώσκει, ἐλευθέρω δ' οὖν ἔως, εἰς πτωχίαν
 καὶ τοῦ· διὰ τροφήν ἀγύρτας αὐτοὺς μεταπέλασαντες.
 Νη Δία, εἶπεν ὁ Κνήμιον, καὶ γὰρ τοῖν ἄφρονι ἀφροῦ
 διαστραμμένως ἔχετε, (ἢ δὲ Χαριλάειο καὶ πλέον ἄτε
 10 καὶ τὸν ὀρθάκων ἀρτίως ἐκκεκομμένη), καὶ οἱ δοκίαι
 τοιαῦτα ἄτε, οἷα ἐβόλους ἀλλ' ἄρα τὸ καὶ λήβεται
 αἰτήσων. Πρὸς ταῦτ' ἐμενέσασεν ὀλιγον καὶ θεοδασκί-
 15 νων καὶ μόναι τοῖς γαίλαισι ἐπιτρέμων. Ὅρασι δὲ
 πιστωσάμενοι τὰ δοξάντα καὶ μὴ ποτ' ἀπολείβειν ἀλλή-
 16 λους ἑκόντες ἐπιμαρτυρόμενοι τοῖς θεοῖς, ἐπραττον ὡς
 ἐβούλοτο ἡ σκέψις. Ὁ μὲν δὲ Κνήμιον καὶ ὁ Θέρ-
 17 μουδιος ἀμ' ἡλίω τὴν λήνην περιουθέντες, ἐχώρουν δι'
 ὕλης τινὸς βαθύης καὶ τὸ ἰσίου δυσδοξέζον περιχομέ-
 18 νης. Ἦγειτο δ' ὁ Θέρμουδις, τοῦτο τοῦ Κνήμιου καὶ
 20 εἰπόντος καὶ βουληθέντος, πρόρασι μὲν αὐτῷ τὴν
 ἐπιπειρίαν τῆς δυσχωρίας ἀναθέντος καὶ ἡγεμονεύειν
 τῆν ἑδὴν ἐπιτρέψαντος, πλέον δὲ τὰσφαλὲς αὐτῷ περι-
 21 ποιούντος καὶ καιρὸν τοῦ διαδρᾶναι προτομοῦζοντος.
 Ἦπει δὲ προόντες ἐνέπτυγον ποιμνίας οἱ δὲ νομεύοντες
 22 ἀπέδρασαν καὶ πρὸς τὸ πυκνότερον τῆς ὕλης κατέδυσαν,
 κρινὸν τινα τῶν ἡγουμένων καταθύσαντες, ἐπὶ τὸ τοῦ
 πυρὸς δὲ προτομοῦστο τοῖς νομεύουσιν ἀφανήσαντες ἐπι-
 23 φροῦντο τῶν κρινῶν, οὐδὲ τὴν ἀπορῶσαν ὄπτησι ἀνα-
 μέναντες, ἐπιμαρτυρῶντες ὑπὸ τοῦ λιμοῦ τῆς γαστρῆς.
 24 Οἷον οὖν ἴλασι τινὲς ἢ ὕδαι ἐλάφουσαν τὰ αὐτῶ αἰ-
 τεραμένη καὶ πρὸς ὀλίγον τῆν πυρὶ μεμολυσμένα· τὰ
 δ' ἡμίσηται ταῖς παρειαῖς ἐν τῇ βρώσει τοῦ αἵματος
 ἀπίσταζεν. Ὡς δ' ἐνερορήθησαν γάλακτος ἐμπιόντες
 25 ἑδῶ τῆς προκειμένης εἶχοντο. Καὶ ἦν μὲν ὄρα περι-
 26 βουλοτὸν ἤδη, ἐπεὶ δὲ λόφον τιν' ἀνόντων, ὑπὸ τοῦτον
 εἶναι τὴν κώμην ἔραζεν ὁ Θέρμουδις, ὅσπερ τὸν Θύα-
 μιν συναλημμένον ἢ κατέχεσθαι ἢ ἀνηρῆσθαι εἰκαζεν,
 διεφθόροναι οἱ τὴν χαστέρα πρὸς τῆς ἀδὴφραγίας ἡκί-
 27 το καὶ βούσκασθαι χαλεπῶς ἐκ τοῦ γάλακτος ἔλεγεν δὲ
 28 Κνήμιον, προθάνειν τὸν Θέρμουδιον περικαλιέτο,
 29 αὐτὸς δ' ἐπικαταλήψασθαι. Τοῦτο ποιῶν ἀπαξ μὲν
 καὶ εἰς καὶ τρίτον ἐπαληθεύσας ὥρθη καὶ καταλαμβάν-
 30 νειν χαλεπῶς ἔλεγεν.

Κ'. Ὡς δ' εἰς ἴθως τὸν Αἰγύπτιον ἐνεβίβασεν, ἔλαθε
 31 τὸ τελευταῖον ἐναπομείνας καὶ πρὸς τὰ χαλιπότερα τοῦ
 ὄρους κατὰ τοῦ πρᾶνους αὐτὸν ὡς εἶχε τὰ χροῦς ἐπαρεῖς
 διεδίδρασκε. Καὶ ὁ μὲν, ἐπειδὴ πρὸς ταῖς ἀκρωρείαις
 ἐγένετο τοῦ ὄρους ἀνέπαυεν αὐτὸν ἐπὶ τινος πάτρας,
 ἐσπέρην τε καὶ νύκτα ἀναμένων, καθ' ἣν συνέκειτο
 32 αὐτοῖς ἡοοσιν εἰς τὴν κώμην τὰ περι τὸν Θύαμιν πο-
 33 λυτραμμῶντι καὶ ἄμα καὶ τὸν Κνήμιον περισκοπιῶν,
 εἰ πῆ ποτ' ἐπέλθοι βουλήν εἰς αὐτὸν ποιοῦμενος ἀποπι-
 34 σταν· ὁ γὰρ ἀνίει τῆς γνώμης τὸ εἰς αὐτὸν ὄρωσας
 35 ὡς ἀπὸ τῶν τῆν ὄρωσιν καὶ ὄρωσιν ἄν [οἱ] ποτε δια-

HERMANNUS.

numibus causis contra incursum praedonum situm. In-
 stare vero, transmissio lacu, stadius propemodum centum.
 spectare autem, ut meridiem versus recta eant.

XIX. Difficiliter quidem, responset Theagenes, praeser-
 tim propter Charicleam, quae longioribus itineribus assue-
 ta non est, attamen nantes, mendicos nos esse et eos, qui
 victus quaerendi causa cum praestigiis quibusdam circum-
 vabantur, assimilantes. Hercle, inquit Cnemon, eleman-
 testis nunt defurum et distorto aspectu, Chariclea praeci-
 pue, utpote cui oculus nuper sit elatus, quare mihi vide-
 mini, talis cum satis, non stipem frustra panes sed cultros
 et lebetes petitori. Ad haec accessit leviter et dicis causa,
 ita ut summa labra lastam risus percurreret. Juraju-
 rando vero firmatis iis quae decreverat et quod nunquam
 sponte se esset deserturi, contestantes deos, exsequelan-
 tur ea, quae constituta fuerant. Cnemon igitur et Ther-
 muthis, multo mane transmissio lacu, iter faciebant per den-
 sam quandam silvam, transitu difficilem. Praecedebat
 autem Thermuthis, cum hoc Cnemon dixisset et voluisset,
 peritiam ejus in difficili itinere qua ille praeditus esset,
 praeterens et illi provinciam monstrandae viae demandans,
 magis vero suae securitati consulens et occasionem sibi ad
 effugiendum praeparans. Cum autem longius progressi in
 armenta incidissent et si qui pascebant ea diffusissent, den-
 sioresque silvam partes subliissent, ariete quodam ex iis qui
 gregem praecedebant mactato et ad ignem a pastoribus
 praeparatum torrefacto, carnes vorabant, neque exactam
 assationem expectantes, ventre, quod fame stimuletur,
 properante. Tanquam igitur lupi quidam aut thores, deg-
 lutiebant absclsa quaelibet et paulifulum tantummodo igne
 denigrata, ita ut quaedam adhuc semiusta inter manden-
 dum sanguine stillarent. Postquam autem sese explever-
 runt et lacte silim restinxerunt, iter propositum tendebant:
 et jam advesperasebat, cum collem quemdam ascendissent,
 sub hoc situm esse pagum Thermuthis dicebat, atque ibi
 Thyamidem captum aut detineri in vinculis, aut interem-
 tum esse, conjectabat, affligi sibi ventrem ob nimiam re-
 pletionem causabatur et magno cum cruciati ex lacte pro-
 fluere dicebat Cnemon. Atque Thermuthim, ut progred-
 deretur, orabat, se vero assecuturum esse. Hoc semel al-
 que iterum faciens et terlio, sincere agere visus est et dif-
 ficulter se illum assequi confirmabat.

XX. Postquam autem Aegyptium assuefecit, ad extre-
 mum mansit illo inscio et in densitatem profundiorum,
 quanta celeritate potuit, per declivem sese conficiens pro-
 fugit. Et ille quidem cum in racumen montis evasisset,
 requiescebat in quodam saxo, vespertini et nocturni opor-
 tiens, qua consisterant, cum venissent in pagum, Thya-
 midis statum explorare, simul et Cnemonem circumspici-
 ens, si forte superveniret, quiddam nefarium contra eum
 moliens. Neque enim relinquerat de illo conceptam animo
 suspitionem, quod Thisben interemisset et quo pacto illum
 vicissim interficere posset cogitabat ac deinde ad aggredien-

γράφαιτο ἐνεύει, ἐπιβόθαι τε μετὰ τοῦτον καὶ τοῖς
περὶ τὸν Θεαγένην ἐλόγηται. Ὡς δ' ὁ Κνήμιον ἐβραίνε-
το οὐδὲ μοῦ, τῆς δὲ νυκτὸς ἐγένετο ἀσπὶς, πρὸς ὕπνου
τραπίς ὁ Θέρμουθις, γὰρ κείναι τινὰ καὶ πύματος ὕπνου
εἰλάσεν, ἀσπίδος ἀγγεῖται, μικρὸν τάρχη βουλήσει,
πρὸς οὐκ ἀνόμεστον τοῦ τρόπου τοῦ τῆος καταστρέβει.
Ὁ δὲ Κνήμιον, ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν κατέβητε τὸν Θέρ-
μουθιν, οὐ πρότερον ἀνέπασσε τὴν φυγὴν, ἕως τὸ νυκτὸς
ἐπαύσει κνέφας ἐπέδησε αὐτοῦ τὴν ἑρμῆν αὐτοῦ ὅ' οὐ
κατεῖχετο αὐτὸν ἐγκρήσει καὶ τῆς φύλλοδος ὅσον
πλεῖστον ἔδρατο ἐπ' αὐτὸν ἐφραχέσει. Ἐφ' ἣ κεί-
μενος τὰ πολλὰ μὲν ὕπνου ἐταλαιπωρεῖτο, πάντα καὶ
κτύπον καὶ ἀνέμου βίτην καὶ φύλλου κίνησιν Θέρμου-
θιν ἠγρούμενος. Ἢ δὲ που καὶ κατὰ μικρὸν ἐνικηθείη
πρὸς ὕπνου φεύγειν ἰδοὺ καὶ βαμὰ πρὸς τὰ κατόπι
ὑπέστρεψε καὶ περιεσκήπει τὸν οὐδαμὸς διώκοντα καὶ
βουθέμενος καθεύδειν ἀπαύχεται τοῦδ' ὁ ἐβούλετο, χα-
λεποτέροις ὀνείροις τῆς ἀληθείας ἐντυγχάνει. Πρὸς
τε τὴν νύκτα καὶ γαλαπαίνειν εἴκει μακροτέρην τῶν
ἄλλων ὑποτιθέμενος. Ὡς δὲ καὶ ἡμέραν ἀσμενος εἶδε
πρῶτα μὲν ἀποτίμει τῆς κόμης τὸ περιττότερον καὶ ὅσον
αὐτῆς εἰς τὸ ληστρικώτερον εἶδος παρὰ τοῖς βουκόλοις
ἔσκητο, τοῦ μὲν ἀποτρέπαις ἢ ὑποπτος εἶναι τοῖς ἐν-
τυγχάνουσι. Ἄλλα τε γὰρ βουκόλοι πρὸς τὸ φοβερό-
τερον φαίνεσθαι καὶ δὴ καὶ τὴν κόμην εἰς ὄρνῃν ἔλκου-
σι καὶ σοβοῦσι τῶν ὤμων ἐπιβαίνουσιν, εὐ τοῦτ' εἰδότες,
ὡς κόμη τοὺς μὲν ἐρωτικὸς ἰλαρωτέρους τοὺς δὲ λη-
στρικοὺς φοβερωτέρους ἀποδείκνυσιν.

ΚΑ'. Ἀποτιμῶν οὖν ὁ Κνήμιον ὅσον εἰκὸς ἦν ἑλατ-
τον κομῶν τοῦ ληστρικοῦ τὸν ἀβρότερον, ἐπὶ τὴν Χέμμιν
τὴν κώμην οὐ τῷ Θεαγένηι συνεείτατο ἰσπευδῆν. Ἦδη
δ' αὐτῷ πλησιάζοντι τῷ Νείλῳ καὶ πρὸς τὴν Χέμμιν
παραυῶσθαι μέλλοντι πρεσβύτης τις ἀνὴρ ἐναλῶν ταῖς
ὄχθαις ἐβάνη καὶ δολιχὸν τινὰ τῷ βέλτερον πολλάκις ἄνω
καὶ κάτω παραθέων καὶ ὡσπερ τῷ ποταμῷ φροντίδων
τινῶν κοινούμενος. Ἢ κόμη πρὸς τὸ ἰερώτερον καθά-
το καὶ ἀκριβῶς ἦν λιυκή, τὸ γένειον λάσιον καὶ σε-
μνότερον βαθυμένον, στολὴ καὶ ἐσθῆς ἢ ἄλλη πρὸς
τὸ ἑλληνικώτερον βλέπουσα. Μικρὸν οὖν αὐτὸν ἐπι-
στήσας ὁ Κνήμιον, ὡς ἀντιπαρέθει πολλάκις ὁ πρεσβύ-
της οὐδ' εἰ τις αὐτῷ πάρεστιν αἰσθάνεσθαι δοκῶν, (ὡ-
τως ἄρ' ὄλος τῶν φροντισμάτων ἦν καὶ πρὸς μόνην
τὴν ἐκείνην ὁ νοῦς ἐσχόλαζε) κατὰ πρόσωπον ἐπαντιά-
σας, πρῶτα μὲν χεῖρην ἐκέλευε. Τοῦ δ' οὐ δύνασθαι
εἰ φήσαντος ἐπειδὴ μὴ οὕτω συμβαίνειν αὐτῷ παρὰ τῆς
τύχης, θυμῶσας ὁ Κνήμιον, Ἐλλην, εἶπεν ἢ ξένος ἢ
πόθην; ὁ δὲ, Ὅτε Ἐλλην οὐτε ξένος ἀλλ' ἐντεῦθεν
Ἀιγύπτους. Πόθην οὖν ἑλληνίζεις τὴν στολήν; Δυστυ-
χήματα, εἶφη, τὸ λαμπρὸν με τοῦτο σῆμα μεττημῆ-
σε. Τοῦ δὲ Κνήμιονος, εἰ φαιδρύνεται τις ἐπὶ συμφο-
ραῖς θαυμάζοντος καὶ τὰτα μαθεῖν ἀξιοῦντος, Ἰλιόθεν
με φέρεις, ἀπακρίνατο ὁ πρεσβύτης καὶ σμῆνος κακῶν
καὶ τὸν ἐκ τούτων βόμβον ἀπειρον ἐπὶ στυγῶν κενεῖς.
Ἄλλὰ ποῖ δὴ πορεύη καὶ πόθην, εἰ νεανία; πῶς δὲ τὴν

dum Theagenem rabie quodam incitabatur. Cum vero
Cnemion nusquam appareret et nox inclementis jam esset,
in somnum versus Thermonthis, aeneum quemdam et ultim-
imum somnum dormivit, aspidis morsu, fatorem forsasse
voluntate, non inconvenientem vitas finem sortitus. At
Cnemion, initio cum Thermonthici reliquisset, non prius
fugiens gradum sistit, quam nocturna venientes tenebrae
colubuerunt ejus impetum, eodemque loco, ubi nox illum
occupat, sese abscondit et fororum quantum poterat supra
se accumulavit: sub quibus jacens, magna ex parte
insomnem duens noctem excruciabatur, omnem strepitum
et quamlibet auram ac foliorum motum Thermonthiam
esse existimans. Quod si quando vinebatur paululum a
somnia, fugere se putabat et statim convertibat sese et cir-
cumspiciebat a tergo eum, qui nusquam insequabatur:
et dormire volens, aversabatur id quod volebat, in gra-
viora somnia quam res ipsa erat incidens. Ad extremum
nocti fracti videbatur, longiorem esse ceteris existimans.
Ut autem diem summo desiderio vidit, primum praecidit
ex comae prolixitate tantum, quantum ad comparandam
speciem praedonibus convenientem apud bubulcos aluerat,
ne illum obvii quique aversarentur, aut suspectum habe-
rent. Cum alia enim praedones faciunt ut formidabiliores
appareant, tum etiam comam in frontem cogunt et qua-
liunt super humeros sparsam, non igitur, quod coma
eos qui amori operam dant acceptiores, praedones autem
terribiliores efficiat.

XXI. Cum igitur praecidisset Cnemion tantum comae,
quantum comtiori alere convenit minus praedone, ad Chem-
min quemdam pagum, qui ad conveniendum cura Thea-
gene constitutus fuerat, properabat. Jam vero Nilo appropin-
quanti et ad Chemmin pagum transmissuro, senex
quidam vir in ripa oberrans apparuit, diu sursum ad deor-
sum juxta alveum deambulans et tanquam cum fluvio
cogitationes quasdam communicans: comam sacro quodam
ritu promissam habuit, procrus canam, mentum hirsutum,
angustiore profunditate, pallium et reliquum vestitum,
Graecam habitum representantem. Paululum igitur col-
libuit sese Cnemion: sed cum serpius praetercutteret senex,
neque adesse quemquam sentire videretur, (adeo lotus erat
cogitationi intentus et meus soli meditationi vacabat) a
fronte accedens, in primis illum salvere jubebat. Hoc
vero, se non posse, dicente, quod non ita illi a fortuna
accideret, admiratus Cnemion: An, inquit, Graecus, aut
hospes, aut unde? Neque Graecus, neque hospes, sed hinc
Aegyptius. Qui sit igitur, quod pallio Graecos imitaris?
Calamitates, inquit, mihi hunc splendulum habitum alio
vestitu commutarunt. Cnemone autem aliquem se ornare
posse ob calamitates demirante et hanc cognoscere volente:
Ex hinc me fers, inquit senex, et malorum examen, atque
ex his infinitum murmur erga te commoves. Ceterum quo
iter instituisti, unde venis, adolescens, quemodo Gens

ἑλθὼν Ἑλλήν ἐν Αἰγύπτῳ; Γελοῖον, ἔφη, γ' ὁ Κνήμιον, τῶν γὰρ κατὰ στυγρὸν οὐδὲν ἐκδιδάξας πρότερος καὶ ταῦτα ἐρωτηθεὶς, τῶν ἐμῶν γυναικῶν ἐπέστηται. Οὐκοῦν, ἢ ὁ δὲ, ἐπειδὴ Ἑλλήνι εὐκταὸς ἀνδρὶ καὶ σέ τις ὡς εὐκαὶ μετασχηματίζῃ τύχη καὶ πάθος; τὰ ἡμέτερα πάλαις ἀκούειν. (οὐδὲν δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς τινὰ ἡμίτιον, εἶπον ἂν τὰ χη καὶ τοῖσδε τοῖς κολάμοις κατὰ τὸν μῦθον εἰ μὴ σοι προσέτωρον), ἔβλεπε μὲν Νείλου τὰσδε καὶ Νείλον ἀπολίπωμεν· οὐ γὰρ ἤδη μακροτέρῳ διηγησάμενοι ἀκροατέρῳ, τόσας ἡλίους μεσημέριε διεγόμενος, πρὸς δὲ τὴν κώμην ἦν ἔρας ἀντιπερὶ κειμένην, ἵσμεν, εἰ μὴ τί σε πρὸς ἄλλοτερον ἀπασχολεῖ. Ξενοφὸς δὲ σε οὐκ ἐν ἡμαρτῷ ἀλλ' ἐν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καμῖ ὡς ἰκέτην ὑποδεξαμένον παρ' ᾧ γνώσῃ τι τὰ μὲν ἡμετέρας, ἀναθήσει δ' ἐν μέρει τὰ κατὰ στυγρὸν.

Ἴσμεν, ἔφη ὁ Κνήμιον, καὶ γὰρ μοι καὶ ἄλλοις ἢ πρὸς τὴν κώμην ἔδδς σπουδάζεται ἀναμεῖναι τινὰς ἐν ταύτῃ τῶν ἐπιτηδείων συνταταγμένων.

KIV. Σατάριος οὖν ἐπιβάντας, (πάλαι δὲ περὶ τὴν ἔβλεπεν ἐσάκτου ἐν χρεῖαν τοῦ διαπορηθέντος ἐπι μισθῶν παρεσκευασμένα) περαιοῦνται πρὸς τὴν κώμην, εἰς τὴν κατεχόμενὴν ἀρνασθῆναι, οὐ κατέλιπε δὲ πρεσβύτερος καὶ τὸν μὲν τοῦ οἴκου δεσπότην οὐ κατέλιπε δὲ πρεσβύτερος, ὑποδέχονται δ' αὐτοὺς προθυμότερα θυγάτηρ τε τοῦ ἐσάκτου ἢ ἡ γάμου ὡραία, Θεραπαινίδες ὅ' ἔσαι κατὰ τὴν οἰκίαν, αἱ τὸν ξένον ἴσα καὶ πατέρα ἦγον, οὕτως, οἴμαι, πρὸς τοῦ κατεχόμενου διατεταγμένων. Καὶ ἡ μὲν τις ἀπέειπε τῷ πόδε, καὶ τῆς κόνας ἡλευθέρας τὰ ὑπὸ κνήμην, ἢ δ' ἐφρόντιζε τῆς εὐνῆς καὶ μαλακὴν κτήριζε τὴν κατάκλιον· ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ τὴν ἀνάκτια καὶ ἄλλη τράπεζαν εἰσφέρειτο ἄρτου τε πυρίνου καὶ ὡραίων παντοίων βρώσεων. Ὁ δὲ Κνήμιον θαυμάσιος, Ἄλλ' ἢ Ξενοφὸς Διὸς, ὡς εὐκαὶ, εἰς αὐτὴς ἤκαμεν, ὃ πάτερ, οὕτως ἀπροσάριστος ἢ ἡμετέρας καὶ πάλαι τὸ εὐνοῦν τῆς γυναικὸς ἐφραίνουσα. Οὐκ εἰς Διὸς, ἔφη, ἀλλ' εἰς ἀνδρὸς Δία τὸν Ξένον καὶ ἰκέτην ἀκριβοῦντος. Ἰός γὰρ, ὃ παῖ, κάκεινον πλάσσει καὶ ἔσπερος καὶ πολλὰ μὲν πόθει, πολλῶν δ' ἀντιπρόπων ἦθη τε καὶ νῦν εἰς πέτραν ἤκουσιν· εἶδεν, ὡς τὸ εὐκαὶ, ἔδδς τε καμῖ οὐ πρὸ πολλῶν πῶνδ' ἡμετέρας πύματα καὶ πύματα, ἡμετέρας ἐποιήτατο. Καὶ εἰς ἦν ἡ κλήνη, ὃ πάτερ, ἦν λέγεις; Χαίρων, ἔφη, πρὸς ληστῶν ἀραιρεθεὶς καὶ τοὺς μὲν ἀδικούντας γιγνώσκων, ἐπαμύναται δ' οὐκ ἔχων, εἰλοῦμαι περὶ τὸν τόπον καὶ ἔβλεπε παραπέμπω τὸ πάθος, ὡς περ, οἴμαι, τίς τῆς ἔβλεπε αὐτῇ τὴν καλιὰν πορνοῦντος, ἐν ὄφθαλμοῖς τε τὴν γονὴν θανομένου, προελθεῖν μὲν ἀνείφειν ἢ ὁ φέρει, πόθος γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ πάθος ἀνταγωνίζεται· τὸ μὲν δὲ περιποτῆται τὴν πολιορκίαν, εἰς ὧτα ἀνήκουσιν καὶ εἰς ἔλεον οὐκ ἐγνώρισεν ἢ φύσις ἀνήγυτον ἐπὶ τῆς τῆς μετῶν ἀδύστα ἡμετέρας. Ἄρ' οὐκ ἐν εὐκαὶ, ἔφη ὁ Κνήμιον, καὶ ἄλλοι, καὶ πόθος τὸν βροχὸν τὸν ὄφθαλμοῖς ἔβλεπε, ἢ πάλαι. Χαίρων, ἔφη, καὶ ἄλλοι καὶ τὴν γυναικῶν ἡμετέρας. Καὶ ἄλλοι

loquuntur in τῷ γὰρ Κνήμιον πατρὸς ἐπιβάντας, τὴν καλιὰν πορνοῦντος. Cum enim nihil de his rationibus mihi dixerim, praeterquam prius tuberositas, meorum tamen cognitionem expels. Quum adeo, inquit ille, volueris esse gratius et quidam te quoque, ut appareat, fortuna in aliam figuram transformat et omnia desidero audiendi rationes nostras bene acis (aliquid parvum vehementer cupio abiquibus experire et fortasse hinc arum in exponessim, juxta scilicet, nisi in te invidiosum), quas his Nili et ipsum Nilum te inquitimus neque enim est idem a longioribus narrationibus extremis tunc, locus meridionali ardori solis expostus, ad pagum vero, quem valenus ex adverso situm, pergimus, nisi te forte negotium magis arduum avolat. Hic te hospitio excepim, non in tua domo, sed in viri boni, qui et me ut supradictum recepit, apud quem meas rationes, si volueris, cognoscas et vicissim tuas mecum communicas. Eamus, inquit Caemon, nam alioquin iter ad hunc pagum habeo, ut qui quosdam necessarios hic expectare debeam.

XVII. Conscendentes igitur navigium, (multa autem ad ripam fluctabant, ad usum transvectionis pro mercatoribus parata) transmittunt in pagum et in vides in quibus diversabatur hospes perveniunt. Ad patremfamilias quidem non deprehendunt, excipiunt autem eos summo studio filia herilis jam nubilis et relique ancille quosque domi erant, quae hospitem colebant patris loco. Sic enim, ut opinor, erat a domino imperatum. Et haec quidem lavabat pedes, et pulverem abstergebat sub libia, alia lectum curabat et mollem praeparabat accubitum, alia urnam ferebat et ignem accendebat, alia mensam inferebat, panibus triticis et fructibus variis refertam. Quod Caemon miratus, Fortasse, inquit, in domicilia Jovis Hospitalis venimus, pater; adeo ancilla colimur observantia et singularem animi benevolentiam declarante. Non in Jovis, inquit, sed in ejus viri, qui Jovem Hospitalis et supplicium patronum, exacto colit. Vitam enim, inquit, ille quoque in peregrinationibus et mercatu agit, multasque urbes et multarum gentium mores ac stultitia sunt illi nota. Quam ob causam, ut est consentaneum, cum alios, tum me quoque, non multos ante dies errantem et vagabundum lecto recepit. Quisnam autem erat error, pater, quem narras? Liberis, inquit, a latronibus privatus, et maleficus noscens, sed ulcisci non valens, versor in hoc loco et luctu dolorem prosequor, non secus atque avis, cum illius nidum draco populatur, et praeculis solentem vorat, accedero quidem reformidat, fugite autem non potest: amor enim in ipsa repugnat ac dolor: sed stridens circumvolat obsidionis calamitatem, in aures humanas et quas natura misericordiam non docuit, nequidquam maternum et supplicem luctum ingerens. Velis igitur, Caemon inquit, quomodo et quando grate hoc bellum sustinuisi, enarrare. Postea, inquit, nunc vero tempus est, ut etiam ventrem curemus. Ad hoc respondens

ἰσοκατὰ Οὐρανὸν (καὶ) οὐ πάντα δόξαται αὐτῆς
 πύλαι. Ἐπιπέλας δὲ τῶν ἐπιπέλων. Ἄλλο
 πρῶτον οὖν, ὡς καὶ Ἀργεῖον ἄρουρα, ἐπιπέλα
 τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς. Οὐ γὰρ ἔτι με καὶ τούτο υπερβή-
 ναι ποίει, μὴ ὅσον πρὸς πάθος ἰσχύσειεν, ὡς μνήμην
 τῆς εἰς τοὺς θεοὺς ἀπίσθης.

ΚΥ. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπέμειν τῆς φιάλης ἄκρατον
 τὸ ὄμμα (τούτου γὰρ ἔπιπε), καὶ σπένδωμεν, ἔφη,
 τοῖς ἐπιπέλοις τε καὶ Ἰλλυθίοις καὶ αὐτῷ γ' Ἀπολλο-
 10 νίῳ Πυλῶν, καὶ προσέειπε Θεαγένει καὶ Χαρίκλειᾳ,
 τοῖς καλῶς τε καὶ ἀγαθῶς, ἐπειδὴ καὶ τούτους εἰς θεοὺς
 ἀναγνώριον. Καὶ ἑμὲ ἰσχύσειεν, ὥσπερ ἑτέραν αὐ-
 τοῖς σπονδῶν ἐπιπέλων τοὺς θεοὺς. Ἐπαύρη πρὸς
 τῆς ἀσπίδος τῶν ὀνομάτων ὁ Κνήμιον ἄνω τε καὶ
 15 κάτω τὸν προσώπῳ ἐπιθεωρήσας, Τί δέ γιναι, ἔφη,
 παῖδες εἰσὶ σοὶ τῶν ὄντων Θεαγένης καὶ Χαρίκλειας;
 Παῖδες, εἶπεν, ὧ ξίνα ἀμήτορες ἐμοὶ γεγονότες· τύχη
 γὰρ μου θεοὶ τούτους ἀνέδειξαν καὶ ἀπέτεκον αἱ ψυχῆς
 ὠδίνες καὶ φύσεις ἢ διάσεις ἐπ' αὐτοῖς ἐνομήθη καὶ
 20 πατέρα με ἀπὸ ταύτης ἐκείνου καὶ ἐνόμισαν καὶ ὀνό-
 μασαν. Ἀλλὰ σὺ δὲ πόθεν, εἶπέ μοι, τούτους ἐγνώ-
 ρισας; Οὐκ ἐγνώρισα μόνον, ἔφη ὁ Κνήμιον, ἀλλὰ καὶ
 σώζεσθαι σοὶ αὐτοὺς εὐαγγελίζομαι. Ἀπολλων, ἔφη
 ἀναθήσας, καὶ θεοὶ, καὶ πού γιναι οὗτοι δείκνυσι· σωτήρα
 25 σε καὶ θεοὶ ἰσοτάσιον ἤγησομαι. Μισθὸς δέ μοι τίς
 ἔσται; ἔφη. Τὸ μὲν παρὸν, ἧδ' ὅς, εὐχαριστίαι. Ξε-
 νίων δ' οἶμαι τὸ κάλλιστον ἀνδρὶ νοῦν ἔχοντι. Καὶ
 ὅσα πολλοὺς ὡς θησαυρὸν τῆ ψυχῆ παραθεμίοντες τὸ
 ὄψρον. Εἰ δὲ καὶ τῆς ἐνεγκούσης ἐπιβαίημεν, (ἔσεσθαι
 30 εἰ μοι τοῦτ' οὐκ εἰς μακρὰν οἱ θεοὶ προσημαίνουσιν),
 ἀρῶση πλοῦτον ὅσον ἂν δύνατο πλεῖστον. Μέλλοντα,
 εἶπε, καὶ ἀσθλα κατεγγυῆς, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόντων
 ἀμείβεσθαι. ΞΕΝ. Ἀπάγγελλε, εἴ τι παρὸν ὄψας,
 ὡς ἔτοιμος ἐγὼ καὶ μέρος τι προσέσθαι τοῦ σώματος.
 35 ΚΝΗΜ. Οὐδὲν δεῖ μέρος ἀκρωτηριάζειν ἀλλ' ἔπαι
 ἔχειν ἤγησομαι, εἰ τούτους ὁπόθεν εἶπὼν καὶ ἐκ τίνων
 φύσεις καὶ πῶς δεῦρο ἀφικόμενοι καὶ ποίαις κεχρημένοι
 τύχαις, βουλευθείης ἐξαγορεύσαι. Ἐξίεις, ἀπεκρίντο,
 τὸν μισθὸν μέγαν τινὰ καὶ οὐκ οἶον ἄλλον, οὐδ' εἰ τὰ
 40 ἐξ ἀνθρώπων γρήματα αἰσιῶν ἐτύχαιες. Ἀλλὰ τὸ
 παρὸν τροφῆς ὀλίγον ἀπογευόμεθα, μακροτέρας γὰρ
 δεήσει σοὶ τε τῆς ἀκροάσεως, ἐμοὶ τε τῆς ἀφηγήσεως.
 Ἐντραγόντες οὖν τῶν τε καρῶν καὶ σύκων, ἀρτιδρε-
 πῶν τε φοινίκων καὶ ἄλλων δὴ τοιούτων, ἀπ' ὧν ἐξ
 45 ἔθους ὁ προσώπῳ ἐσιταίτο, (ψυχῆς γὰρ διὰ βρωσίν
 οὐδὲ ἐν ἀρηρεῖτο) ἐπερρόφου ὁ μὲν τοῦ ἕδατος, ὁ
 δὲ καὶ οἶνον ὁ Κνήμιον, ὅς γε καὶ μικρὸν διαλιπὼν,
 Ὁ Διόνυσος εἶπεν, οἶσθα, ὦ πάτερ, ὡς χαίρει μύθοις
 καὶ κωμωδίας φιλεῖ. Κάμει δὲ οὖν τὰ νῦν εἰσοικισμέ-
 50 νος, ἀνήσει πρὸς τὴν ἀκροάσιν, τὸν τ' ἐπηγγελμένον
 πρὸς σοῦ μισθὸν ἀπαιτεῖν ἐπέγει καὶ ὄρα σοὶ τὸ ὄψμα
 καθ' ἕνα ἐπὶ σκηνῆς τῷ λόγῳ διασκευάζειν. Ἀκούεις
 ἂν, ἔφη. Ἄλλ' εἶθι γε καὶ τὸν χρηστὸν Ναυσικλέα παρ-
 εῖναι ἡμῖν συνέβαινεν, ὅν πολλὰς γε δι' ὄχλου γιγνώ-

Homerus, quod ipso omnia minoris ducat, praecclare perni-
 ciosum eum appellavit. Sed primum a nobis, pro Aegy-
 ptiorum sapientum disciplina, libetor diis immortalibus.
 Neque enim me quidquam adducet, ut hoc violens, nec
 unquam tantum dolor invalescat, ut memoriam nominis
 ex animo exentiat meo.

XXIII. Haec locutus, effundebat ex phiala meram a-
 quam, (hanc enim bibere solebat), et, libemos, dicebat,
 diis hujus terrae et Graecis et ipsi Apollini Delphico, atque
 insuper Theageni et Charicleae, bonis et honestis, siquidem
 et hos in deorum numerum refero. Simulque collacrima-
 vit, tanquam aliam libationem illis praeterea faciens moe-
 renti fletu. Obsupuit auditis his nominibus Cnemon et
 undiquaque senem oculis lustrans, Quid dicis? inquit,
 tuine sunt revera liberi Theagenes et Chariclea? Liberi,
 dixit hospes, qui mihi absque matre nati sunt, casu enim
 meos filios dii eos designarunt et ediderunt animi dolores,
 et affectio animi erga illos a me pro natura habita est: et
 qua illi me quoque patrem et putarunt esse et nominarunt.
 Ceterum dic mihi, unde tu illos noris? Non tantum novi,
 inquit Cnemon, sed etiam illos esse salvos et incolumes
 tibi nuntio. O Apollo, inquit exclamans, diique ceteri,
 ubinam terrarum sint isti, ostende. Servatorem te meum,
 ac diis ipsis aequalem esse ducam. Praemium autem, in-
 quit, quodnam erit? In praesentia quidem, ait ille, grati-
 tudo, viro sapienti pulcherrimum munus. Multosque novi,
 qui hoc donum tanquam thesaurum in animo reposuerunt.
 Quod si in patriam venerimus, quod futurum esse brevi
 dii mihi praenuntiant, hauries opes quam maximas. Fu-
 tura, inquit, et incerta promittis, cum liceat ex praesenti
 copia remunerari. Indica, si quid in praesentia vides, nam
 ego sum paratus vel partem aliquam corporis amittere. Ni-
 hil opus est ut membro te quodam mutilis, sed omnia me
 habere, existimabo, si de his mihi, unde sint et quibus pa-
 rentibus nati et qua fortuna usi, enerrare non recuses. Ha-
 belis, respondit, praemium quoddam magnum et cui nullum
 aliud comparari posset, etiamsi opes omnium hominum pos-
 tulasses. Sed nunc tibi aliquid capiamus. Ad hanc enim
 rem longiori tempore utrique nostrum et tibi ad audien-
 dum et mihi ad narrandum, opus erit. Cum igitur com-
 edissent nuces et ficus et recens decerpitas palmitas et alia
 illi genus, quibus vesci senex consueverat, (anima enim
 nihil unquam esum gratia privabat) sorbebant quoque, is
 quidem aquam, Cnemon autem et vinum. Atque hic parvo
 spatio temporis intermisso, Bacchus, inquit, quam gau-
 deat confabulationibus et carminibus convivalibus, non
 ignoras pater. Quare nunc quoque, cum me sibi vindic-
 arit, ut avcam aliquam audire incitat et ad repetendum
 praemium a te mihi promissum impellit et tempus est, ut
 jam fabulam hanc tanquam in scena, ut dicitur, instruas.
 Audies, inquit, atque utinam contigisset, ut frugi Nausi-

μειν μνησθῆναι τὴν ἀφήγησιν ἄλλως ἄλλοτε διεκρου-
σάμεν.

ΚΔ'. Ποῦ δ' ἂν εἴη τὰ νῦν, ἤρωτα δὲ Κνήμων, ὡς
τοῦνομα τοῦ Ναυσικλίου ἐπίγω. Ἐπ' ἄγραν, ἔφη,
πεπόρευται. Τοῦ δὲ ὁποῖαν, πάλιν ἐρωμένου, Θη-
ρίων, ἔφη, τῶν χαλεποτάτων, οἱ καλοῦνται μὲν ἄνθρω-
ποι καὶ βουκόλοι, ληστὰ δ' εἰσὶ τὸν βίον καὶ δυσά-
λωτοι παντάπασιν, ὅσα φωλοῖς καὶ σήραγγι τῷ ἔλει-
χρῶμενοι. Ἐγκαλεῖ δ' αὐτοῖς τίνα αἰτίαν; Ἀττικῆς,
10 ἔφη, ἐρωμένης ἀρπαγῆν, ἣν Θίσβην ἰκεῖνος ἀνόμαζε.
Φεῦ, εἶπεν ὁ Κνήμων καὶ ἀθρόον ἐσιώπησεν, ὥσπερ
αὐτοῦ λαθόμενος. Τοῦδε κρισθῆναι, τί πέπονθεν; ἐρω-
μένου, πρὸς ἄλλα ὁ Κνήμων ἀπάγων, Θυμᾶζω, ἔφη,
πῶς ἢ τίτι χειρὶ πεποθῆς ἐναθυμήθη τὴν ἐφοδόν. Καὶ
15 δε, Βασιλεῖ, ἔφη, ξένη, τῇ μεγάλῃ σατραπείῃ τὴν
Αἴγυπτον Ὀροονδάτης, οὐ κατὰ πρόσταγμα φρούραρχ-
ος Μιτράνης τήνδε κεκλήρωται τὴν κώμην. Τοῦτον
δὲ ὁ Ναυσικλῆς ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις ἀγεῖ σὺν ἵπποι
καὶ ἀσπίδι πολλῇ. Χαλεπαίνε δὲ τὴν ἀφαίρεισιν τῆς
20 Ἀττικῆς κόρης οὐχ ὡς ἐρωμένης μόνον καὶ μουσουργίαν
ἀρίστης, ἀλλ' ὅτι αὐτὴν καὶ βασιλεῖ τῶν Αἰθίοπων
ἀπάξειν ἐμελλεν, ὡς αὐτὸς ἔφασα, γαμετῇ τῇ ἰκεί-
νου συμπαιστρίαν καὶ συνόμιλον τὰ Ἑλλήνων ἐσομέ-
νην. Ὡς οὖν μεγάλων καὶ πολλῶν τῶν ἑπ' αὐτῇ
25 προσδοκωμένων χρημάτων ἐστερημένος πᾶσαν ἐγείρει
καὶ κινεῖ μηχανῆν. Ἐπέρωσά τε καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν
πράξιν, εἰ πῃ ἄρα καὶ τοὺς παῖδας μοι περισώσειεν,
ἐνθυμούμενος. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Κνήμων, Ἄλις,
ἔφη, βουκόλων καὶ σατραπῶν καὶ βασιλείων αὐτῶν,
30 Ἰαθεῖς γὰρ με μικρὸν καὶ εἰς πέρας τῷ λόγῳ διαδιδά-
ζου. Ἐπεισόδιον δὲ τοῦτο, οὐδὲν, φασι, πρὸς τὸν
Διόνυσον ἐπισκυλιήσας ὡστ' ἐπάναγα τὸν λόγον πρὸς
τὴν ὑπόθεσιν. Εὐρηκα γὰρ σε κατὰ τὸν Ἡρωτέα
τὸν Φάριον, οὐκ αὐτὸν τρεπόμενον εἰς ψευδομένην καὶ
35 ῥέουσαν ὄψιν ἀλλ' ἐμὲ παραφέρειν πειρώμενον. Μην-
θάνοις ἂν, ἔφη ὁ κρισθῆναι. Διηγῆσαι δέ σοι τὰ
μαυτοῦ πρότερον ἐπιτεμῶν, οὐ σοφιστεύων, ὡς αὐτὸς
οἶει, τὴν ἀφήγησιν, ἀλλ' εὐτακτὸν σοι καὶ προσεγῆ τῶν
ἔξης παρασκευάζων τὴν ἀκρόασιν. Ἐμοὶ πόλις Μίμ-
40 φος, πατὴρ δὲ καὶ ὄνομα Κκλάσις, βίος δὲ νῦν μὲν
ἄλλης, πρότερον δ' οὐ πάλαι προφήτης. Ἐγένετό
μοι καὶ γυνὴ νόμοι τῆς πόλεως καὶ ἀπεχόμετο θεομα-
τῆς φύσεως. Ταύτης εἰς τὴν ἑτέραν λῆξιν ἀναλυθεί-
σης, χρόνον μὲν τινα διήγον ἀπαθῆς κακῶν, ἐπὶ παισὶ
15 δύο τοῖς ἐξ ἀδελφῆς ἀβρυόμενος. Οὐ πολλοῖς δ' ὕστερον
ἔτασιν, οὐρανία φωστήρων εἰμαρμένην περίοδοις τρέπει
τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ ὄμμα Κρόνιον εἰς τὸν οἶον ἐνέσκηψε,
τὴν ἐπὶ τὸ χειρὸν ἐπάγον μεταβολῆν, ἣν ἐμοὶ σοφία
προῦφθη μὲν, διαδρᾶναι δ' οὐκ ἔδωκα. Τοὺς γὰρ μοι-
20 ρῖν ἀτρέπτους ὄρους προῖδαῖν μὲν δυνατόν, ἐκφεύγειν
δ' οὐκ ἐπιτόν. Κέρδος δ' ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις ἢ πρό-
γνωσις, ἀμειλίχουσα τοῦ δεινοῦ τὸ φλογμαῖνον. Συμ-
φορᾶς γὰρ, ὦ παῖ, τὸ μὲν ἀπροσδόκητον ἀφόρητον, τὸ
δὲ προεγνωσμένον, αἰστώτερον. Τὸ μὲν γὰρ ἢ διὰ-

cles nobiscum una esset, quem sapienter flagitantem, ut a
me initiaretur hac narratione, alias aliter differendo elusi.

XXIV. Ubi autem tum esset, interrogabat Cnemon,
postquam nomen Nausiclis agnovit. Ad venationem, in-
quit, profectus est. Qualem, iterum querens: Fera-
rum, inquit, immaniam, quæ vocantur quidem homines
et bubulci, ceterum latrocinis exercendis vitam agunt et
difficiliter circumveniri possunt, tanquam lustris et caver-
nis palude utentes. Cujus autem criminis illos reos facit?
Atticæ, inquit, amicæ raptus, quam Thisben ille nomina-
bat. Papæ, dixit Cnemon, atque illico contulit, veluti
sese reprimens. Senæ vero, quid illi accidisset, percun-
clante, ad alia Cnemon eum abducens, Denior, inquit,
qui, aut quibus copiis confusus, illos aggredi in animum
induxerit. At ille, A rege magno, inquit, satrapa Ægypti
Oroondates est constitutus, cujus jussu, præfectus excu-
liarum Mitrænes sortitus est hunc pagum. Hunc Nausi-
cles magna summa pecuniæ conductum, ducit cum equi-
tibus et peditibus multis. Molestæ autem fert ereptionem
Atticæ puellæ, ut non tantum amicæ et egregie canentis
fidibus, sed multo magis, quod eam ad regem Æthiopum
secum abducturus fuerat, quemadmodum ipse dicebat,
uxori illius in lusum sociam, et familiarem Græcorum more
futuram. Tanquam igitur ingenti pecunia, quam pro illa
expectabat, privatus, omnem ad eam rem comparat et
adhuc machinam. Auctor etiam ipse sui et hortator illi
ad eam rem aggrediendam; fieri posse, ut alicubi liberos
meos repertos mihi servaret, cogitans. Excipiens autem
Cnemon, Satis est, inquit, jam bubulcorum et satraparum
et regum ipsorum. Parum enim aberat, quia me non
advertentem animum proavis aliorum sermone traduceres.
Appendicem hanc nihil, ut aiunt, ad Bacchum annexisti.
Quare reduceas orationem ad id, quod a te promissum est.
Inveni enim te quasi Proteum Pharium, non quidem in
comentitiam et fluxam speciem verti sed me abducere a
proposito conari. Cognosces, inquit senex. Exponam
autem initio meas res breviter, non solum tibi faciens in
narratione, ut tu existimas, sed distinctam et coherentem
cum his, quæ sequentur, tibi præparans orationem. Mibi
est urbs Memphis patriæ, pater autem et cognomen Cala-
siris, porro genere vitæ nunc erro, non multo autem ante
antistes fueram. Habui autem et uxorem urbis instituto,
sed amisi lege naturæ. Hæc cum e corpore in aliam re-
quiem excessisset, aliquantum temporis ætatem agræbam
expers malorum, in duobus filiis ex ea susceptis me oble-
clans. Non post multos autem annos, luminarium celestis
circuitus satis definitus mutat totum statum nostrarum
rerum et oculus Saturnius in domum irruit, in deterius
asserens mutationem, quam quidem mihi sapientia præ-
monstravit, ceterum effugiendi facultatem non dedit.
Nam statorem decreta immutabilia providere quis potest,
effugere vero non potest. Lucrum vero ut in talibus rebus
prospicientia est, obtundens adversorum casuum aciem.
Calamitates enim, sibi, quæ inopinato adveniunt, sunt in-
tolerabiles, et prævisæ, æquiore animo perferuntur. Illas

οια νόμοι προσηρμίστα κατέταξε, τὸ δ' ἡ συνέθετα
τοῖς λογισμῶ διήγησε.

ΚΕ. Γέγονε δὲ περὶ ἐμὲ τοῖονδε. Γύλιον Θρα-
νικόν τὴν ἄρην ἀκμαῖον καὶ τὸ κάλλος δεύτερον μετὰ
1 Λορικλίαν [ἔχουσα], ὄνομα Ῥόδοπις, οὐκ οἶδ' ὀπό-
την ἢ ἑπὶ κακῆ ὄσπρᾳ τῶν ἐγνωκότων ἐρμηθῆν, ἐπι-
πόλαξε τὴν Αἴγυπτον καὶ εἶδη καὶ εἰς τὴν Μίαν
ἐνόμαζε, πολλῇ δὲ μὲν θεραπείᾳ, πολλῶ δὲ πλοῦτοι δο-
ροφρομένη, πᾶσι δ' ἀρροδίσις θηράτρια εἰρηκα-
10 μένη. Οὐ γὰρ ἦν ἐντυχόντα μὴ ἡλικίοναι· οὕτως
ἀροκότων τινὰ καὶ ἀπρίσμηχον ἑταιρίως σαγγῆν ἐκ τῶν
ὀφθαλμῶν ἐπιπόλαξε. Ἡρόικα δὲ θιαυὰ καὶ εἰς τὸν
νότον τῆς Ἰταίας, ἕς προσηρμίστων, καὶ τὴν θεῶν συνεῶς
θεοῦσις θηρασίς τε καὶ ἀναθήμασι πολυτάλαντοις.
15 Λισχρόνοισι ληριεῖ, οἷδ' ἀρρήστασι γίγνεται ὁ κάμοσ
κρίσειον ἀρρήστα τελέαις. Ἐοίκα τὴν διὰ θίου μοι
μελετήθειαν ἰσχυρίσταν. Ἐπὶ πολλῷ τε τοῖς σὺκατος
ὀφθαλμοῖς τοῖς φυγῆς ἀντιστήσας, ἀπληθὺν τὸ τελευ-
ταῖον ἡτιελίς καὶ πᾶσις ἰσχυρίων ἐπιπολαστέμενος.
20 Ἀρρῆν δὲ τῶν ἀρρήστων καὶ προσηρμίστων μοι πρὸς
τοῦ θεοῦ δυσχερῶν τὴν γυναῖκα φηράσας καὶ συνεῶς ὡς
τῶν πεπορῶν ἑστίς ὑπόκρισις καὶ ὡς ὁ τότε εἰληγῆς
δαίμων ὄνειδος προσώπειον αὐτῆς ὑπέληθε, τὴν μὲν ἐκ
παῖδων μοι σὺντρονον ἱερουσύνην, ἐργῶν μὴ καταστύ-
25 ναι καὶ ἀντιγῆν, μηδ' ἱερὰ καὶ τεμένη θεῶν βεῶν-
λῶσαι. Τῶν δ' ἡμαρτημένων οὐκ ἔργη (μὴ γένοιτο)
ἀλλ' ἐρέσει μόνη, τὴν ἀρμῶσταν ἐπιβαλὼν ἡμαίαν,
δικαστὴν ἑμαυτῷ τὸν λογισμῶν ἀναδοίξας, φυγῆ κα-
λῶς τὴν ἐπιπολαίαν καὶ τῆς ἀνοχούσας ἡ βαρυδαίμων
30 ἐξῆν, ἡμῶ μὲν εἰκῶν ταῖς μοιρῶν ἀνάγκαις καὶ πρᾶ-
στιν ὅ τι καὶ βούλοιντο τὰ καθ' ἡμῶς ἐπιτρέπων, ἡμῶς
δὲ τὴν ἀποσπῶσιον Ῥόδοπι ἀπορῶγων. Ἐδοῖαιεν
γὰρ, ὡς ἔνε, μὴ τοῦ τότε ἐπικρατούτος ἀστέρος ἐπι-
θρησαντος καὶ πρὸς τὸ αἰσχροτέρου τῶν ἔργων ἐκνη-
35 θῆν. Ὁ δὲ με πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐξήλα-
νεν, οἱ παῖδες ἦσαν, ὅς ἡ ἀρρητός μοι πολλῶς ἐκ
θεῶν σοφία, ζυγῆρις ἀλλήλοισι συμπεσίσθαι προση-
ρσε. Περιγῆσιον ὅν τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ὄσπρᾳ ἀπνηθῆ
θεῶν, (ἦν ἐκτραπήσεισθαι καὶ τὸν ἥλιον εἰκάξω νέφος
40 τῆς ἀκτίνας προκαλυφάμενον) καὶ πατρώαις ὄψει
τὸν παῖδων φόνον ἀθέατον χαρίζομενος, ἐξήκισον ἑμαυ-
τὸν γῆς τε καὶ οἰκίας πατρώας, τὴν μὲν ὄρμην οὐδανὴ
φράσας, πρᾶσταν δὲ ὡς εἰς Θῆβας τὰς μεγάλας ἀνα-
κομιζομαι ποιησάμενος, ὡς ἂν θάτερον τῶν παῖδων
45 τὸν πρᾶστέρον θεασάμην, ἐκεῖ παρὰ τῶ μητροπά-
τορι τότε διαγόντα. Θύαμις δ' ἦν ὄνομα αὐτῶ, ὡς
ἔνε. Συνεστάλη πάλιν ὁ Κνήμιον, ὡς περ τῶ ὄνο-
ματι τοῦ Θυάμιδος βληθείς τὴν ἀκοήν, καὶ ἡ μὲν ἐλαρ-
τέρησε σιωπῆσαι τῶν ἐξῆς ἐνεκεν, ὁ δ' ἐπέριξε τὸν
50 λόγον ὡς. Παραλείπω τὴν ἐν μέσῳ πλάνην, ὡς νε-
νία, συνετελεῖ γὰρ ὁδὸν εἰς τὴν παρὰ σοῦ ζήτησιν.

ΚΖ. Μυθωνόμενος δ' εἶναι τινὰ Δελφῶς Ἑλλη-
νίδος πόλιν, ἱερὰν μὲν Ἀπολλωνος, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων
τέμενος, ἀνδρῶν δὲ σοφῶν ἐργαστήριον, θυρόθου δὲ

enim animus metu occupatus reformidat et agere fert, has
autem consuetudo rationi familiares reddidit.

XXV. Accidit autem mihi tale quiddam. Muliercula
Thressa, maturo ætatis flore, pulchritudine autem post
Charicleam secundas tenens, nomine Rhodopis, nescio
unde aut quomodo, adverso fato eorum qui illam cogno-
verunt profecta, peragrabat Ægyptium atque etiam Mem-
phim veniebat, magna pedisequarum et serutorum calata
et multis opibus stipata, omnibus veneris illecebris egre-
gie instructa. Neque fieri potuit, ut non quisvis qui in
illam incidisset caperetur: adeo inevitabilem quendam et
invictum fascinum meretricium ex illius oculis atrahabat.
Ingrediebatur etiam sæpe templum Isis, cujus ego etiam
antistes, et deam continuo colebat et venerabatur sacri-
ficiis ac donariis, qua multa talentis constabant. Pudeo
dicere, attamen non celabo: et me viciit, sæpius visa:
vincebat et continentiam, quam in vita summo studio ser-
vaveram. Ac diu quidem multumque oculis corporis
animi oculis resistebam: ad extremum tamen victus, af-
fectui amatorio, tanquam oneri, succubui. Cum igitur
initium molestiarum et ærumnarum divinitus mihi incum-
bentium, quas jam antea præsciveram, mulierem esse de-
prehendissem et intellectissem, quod esset fatalis necessita-
tis involucrem, quodque is, cui tum eors obligerat, deus,
illam sibi tanquam personam induisset, statui non dele-
corare sacerdotale munus, cui a puercilia ignitibus fue-
ram, et resistere, neque delubra deorum et aras profanare.
Atque eorum, quæ peccaveram, non re ipsa, (quod
absit) sed sola animi cupiditate, convenienti mihi multa
imposita, et ratione in iudicium adhibita, exilio punio
cupiditatem et ex patria discessi infelix: tum cedens Par-
carum necessitati et illis quidvis statuendi in nos arbitrium
permittens, tum etiam execrandam Rhodopin fugiens.
Metuebam enim, hospes, ne stella, quæ tum dominabatur
urgente, vel ad turpius opus impellerer. Ceterum quod
mo imprimis et post omnia expellebat, filii erant: quis
mihi arcana ex diis sapientia, infestis armis concursuros,
prædicebat. Tollens igitur ab oculis tam crudele specta-
culum, (quod vel solem ipsum aversaturum esse existimo,
radiis nube objecta lectis) et paternos oculos ad spectu cædis
filiorum liberans, emigravi e terra et domo paterna, dis-
cessum meum indicans nenuial, prætexens iter hoc nomine,
quod magnas Thebas profecturus essem, ut alterum ex
illis majorem datu viserem, qui illi tum opud avuna age-
bat. Thyamidi erat illi nomen, hospes. Rursus Cnemon,
tanquam nomine Thyamidis ictus, colubuit se tamen ut
taceret, propter ea, quæ deinceps narrabantur. Ille au-
tem sic pertexebat narrationem: Relinquo errorem inter-
medium, adolescens, nihil enim pertinet ad id, quod tu
secessitaris.

XXVI. Ceterum cum audirem, esse quamdam urbem
Græciam, Apollini quidem sacram, deorum autem aliorum
delubrum, hominum vero sapientum liberum, reuolam

ἀρμόδιος ἐπίως ἀνακηρυχθέν. Ἐστειλὼς εἰς ταύτην
 ἑμαυτὸν, ἀρμόδιον τῇ προρητικῇ καταγύροισι, τὴν ἱε-
 ροῖς καὶ τελεταῖς ἀνακηρυχθέν ἐπιζόμενος. Διὰ τε τοῦ
 Κρίσσαίου κόλπου τῇ Κίρρα προσρημισθεὶς, ἐκ νεύου
 5 ἐπὶ τὴν πόλιν ἀνέβη. Ἐπεὶ δ' ἐπέστη, ὁμῆ μὲ
 ὡς ἀληθῶς θεῖα προσέβαλεν αὐτόθεν. Καὶ τὰ τ'
 ἀλλὰ ἢ πόλις διαίτημα κρείττονον ἔδοξε καὶ οὐχ
 ἥμισυ τῇ φύσει τῆς περιοχῆς. Οἷον γὰρ φερόμενον
 ἀτεχνῶς καὶ αὐτοσχεδῶς ἀκρόπολις ὁ Παρνασσός
 10 ἀπαυρεῖται, πρὸ ποδῶν λαγῶσι τὴν πόλιν ἐγκομπίσά-
 μενος. Ἄριστα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κνήμιον καὶ ὡς ἂν
 τις ἐπιπνοῖας ὡς ἀληθῶς Πυθικῆς ἐπαρθημένος. Τῆδε
 γὰρ πη καὶ ὁ πατήρ μοι θέσπειος ἔχειν τοὺς Δελφούς
 ἔφαζεν, ὅτ' αὐτὸν ἱερομνήμονα ἢ πόλις Ἀθηναίων
 15 ἔστειλεν. Ἀθηναῖος δ' ὦ ἦτορ, ὦ παῖ; Ναί, ἔφη.
 Ὄνομα δὲ τίς; Κνήμιον, ἀπεκρίνατο, [Τύχη τίνι
 κερημένως;] τὰ δ' ἄλλα εἰσαυθίς [ἔφη] ἀκούσθ, νῦν
 δ' ἔχου τῶν ἔξῃ. Ἐξομαι, ἔφη. Καὶ ἐπαγγέλλω πρὸς
 τὴν πόλιν. Ἐπαινέσας οὖν τῶν τε δρόμων καὶ ἀγο-
 20 ρῶν καὶ κρητῶν τὸ ἄστυ καὶ Κασταλίαν αὐτὴν, ἣν δὲ
 καὶ περιρραντήριον ἐποιήσαμην, ἐπὶ τὴν νεὼν ἔσπευ-
 δον, καὶ γὰρ με καὶ θροῦς τῶν πολλῶν ἀνεκτέρωσεν,
 ὧσαν εἶναι κινεῖσθαι τὴν θεοπρόπον, λέγοντας. Ἐπι-
 δ' εἰσελθὼν προσκύνουσι καὶ τι καὶ κατ' ἑμαυτὸν τῷ χό-
 25 μῳ, ἀνεθρόγγυτο ἢ Πυθία τοιαύδε.

Ἴγως ἀπαρμένος ἀπ' ἐσταύρου παρὰ Νεῦου.
 Φεύγας μοιράων νῆπιτ' ἐρισθενεῖων.
 Τετάρτη, σοὶ γὰρ ἐγὼ κοινὰ ἄλλοις Αἰγύπτου
 Αἴψα πῶτον ζωῶσι. Νῦν δ' ἐμὰς ἴσσο φίλοι.

30 **KZ.** Ταῦθ' ὡς ἐθέσπισεν, ἐγὼ μὲν ἑμαυτὸν ἐπὶ
 πρόσωπον τοῖς βομαῖς ἐπιβαλὼν, ὡσων εἶναι τὰ πάντα
 ἰάτευσον. Ὁ δὲ πολὺς τῶν περιεστώτων ὄμιλος,
 ἀνταρτήμασαν τὸν θεὸν τῆς ἐπ' ἐμοὶ παρὰ τὴν πρώτην
 ἐντεύχην προφητείας. Ἐμὲ δ' ἐμακέρησον καὶ περιεί-
 35 ποντο ἐντεύχην παντοίας, φίλον ἦμαι με τῇ θεῷ μετὰ
 Λύκουργόν τινα Σπαρτίανην λέγοντες, καὶ ἐνοικεῖν τε
 βουλομένον τῇ τεμένει τοῦ νεῶ συνέρωρον καὶ σιτη-
 ρῆσιον ἐκ τοῦ δημοσίου παρέμειν ἐψηφίσαντο, καὶ συν-
 εἰόντι λέγειν ἀγαθῶν ἀπέλιπον οὐδέν. Ἡ γὰρ πρὸς
 40 ἱεροῖς ἦν, ἢ πρὸς θυσίαις ἔζηταζόμεν, ἄς πολλὰς καὶ
 παντοίας ἀνά πᾶσαν ἡμέραν ξένος τε καὶ ἐγχώριος
 θεῖς τῷ θεῷ χαριζόμενοι δροῦσιν, ἢ φιλοσοφοῦσι διελε-
 γόμεν. Οὐκ ὀλίγος δ' ὁ τοιοῦτος βίος συρρεῖ περὶ τὸν
 νεὼν τοῦ Πυθίου, καὶ μουσεῖον ἐστὶν ἀτεχνῶς ἢ πόλις
 45 ὑπὸ μουσηγέτῃ θεῷ φοιβαζομένη. Τὸν μὲν δὲ πρό-
 τερον χρόνον ἄλλοτε περὶ ἄλλων ἡμῖν αἰ ζητήσεις
 ἀνεκινούντο· καὶ ὁ μὲν τις ἔπως τοὺς ἐγχωρίους εἰ
 Αἰγύπτιοι σέβουσι θεοὺς ἀνθρώπα, ὁ δὲ δὲ ἦν αἰτίαν
 50 ὄλλε παρ' ἄλλοις τῶν ζῶων ἐκθειάζεσθαι καὶ τίς δ'
 περὶ ἐκείτου λόγος ἐπινοήσεται· ἄλλος πυραμίδων
 κατασκευῶν, ἕτερος συρίγγων πλάσων, καὶ συνελόντι
 τῶν κατ' Αἴγυπτον ἐν οὐδὲν ἀπέλιμπανον ἱστοροῦντες.
 Αἰγύπτιοι γὰρ ἀκούσμεν καὶ διήγγυα πᾶν Ἑλληνικῆς
 νεῶς ἐπαγορεύεσθαι.

a tumultu populari, habebam ad illam iter, conveniens
 homini prophético receptaculum, sacris rebus et carimonis
 destinatam urbem eligens. Et cum per Crissæum sinum
 ad Cirrham appulisset, ex navî cucurri ad urbem. Post-
 quam vero adstili, vox proenatulo divina protinus auro-
 meas incescit et cum aliis de causis urbs mîhi sedes melio-
 rum visa est, tum non minime natura altus. Prorsus enim
 veluti munilio quardam et artz natura constituta, Parnassus
 dependet, prominentibus lateribus urbem quasi quoddam
 sinu complectens. Optime dicis, inquit Cnemon et ut ali-
 quis qui revera afflationem Pythicam sensit. Eum enim
 esse situm urbis etiam pater mîhi quondam dicebat, quando
 illum ad consilium Amphictyonicum augurem urbs Athe-
 niensium miserat. Atheniensis igitur es, fili? Ita, inquit.
 Nomen vero quid tibi est? Cnemon, respondit, cætera
 vero deinceps audies, nunc autem continua narrationem.
 Continuabo, inquit. Ascendebam in urbem. Collaudato
 igitur a curticulis foris et fontibus oppido et ipso Castaleo
 fonte, ex quo me etiam adpersi, ad templum festinabam.
 Etenim me et murmur multitudinis, quod tempus instaret,
 in quo sese vates motura esset, evitaverat. Cum itaque
 ingressus deum venerarer et quiddam etiam apud me opta-
 rem, respondit hæc Pythia:

Fertilis a regione serena vestigia Nilæ,
 Fortis Parcarum stamjna (sponte) fugis.
 Durato, Ægypti quoniam nigricantia tradam
 Arva tibi cito, nunc postea amicus eris.

XXVII. Hoc oraculum ut reddidit, ego procidens in sram
 pronus, ut mîhi propitius esse vellet omnibus in rebus pre-
 cabar. At magna circumstantium cætera celebrabant
 deum propter ejusmodi responsum mîhi primo congressu
 datum. Prædicabant autem felicem me et me observantem
 inde modis omnibus, amicum me venire deo post Lyeur-
 gum quemdam Spartanum dicentes. Et cum in area tem-
 pli habitare vellem, permittebant, utque mîhi comæatus
 daretur ex publico, decreverunt. In summa, nihil boni
 deerat. Aut enim ad sacra et sacrificia, quæ multa et varia
 tota die peregrini et indigenæ gratificantes deo faciunt, in-
 quirebam aliquid et scrutabar, aut cum philosophis collo-
 quebar. Non parvus autem numerus ejusmodi hominum
 confluit ad templum Delphicum et prorsus est Musæum ipsa
 urbs, sub Musarum duce deo vaticiniis dedita. Atque ini-
 tio quidem alias de aliis rebus quæstiones a nobis move-
 bantur. Erant enim, qui, quomodo nos Ægyptii deos cole-
 remus, quærerent, alius, quamobrem alia apud alios ani-
 malia sacra et divina haberentur et quæ esset de quolibet
 narratio, percunctabatur. Quidam pyramidum formam et
 constructionem, nonnulli fistularum ductus et anfractus
 sciscitabantur. Quid multa? Ægyptiarum rerum nihil non
 inquisitum rehaquebant. Etenim omnis Ægyptiaca nar-
 ratio, mirum in modum Græcas delectat aures.

KII'. Τέλος δὲ ποτε καὶ περὶ τοῦ Νείλου καὶ τίνας μὲν αὐτῷ πηγαί, τίς δ' ἢ παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἰδιάζουσα φύσις καὶ ὁπόθεν τὴν θερινὴν ὥραν μόνος τῶν πάντων πλημμυρεῖ, πεῦσιν τις ἔμοι προσήγε τῶν ἁσπαιτέρων. Ἐμοῦ δ' ἄπερ ἰγγνωσκον εἰπόντες καὶ ὅσα περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου βίβλαις ἱεραῖς ἐγγεγραμμένα μόνος τοῖς προφητικαῖς καὶ γινώσκων καὶ ἀναγινώσκων ἔξεστι· καὶ διεθέμενος ὡς τῆς μὲν ἀρχῆς ἐκ τῶν μὲν ἄκρων τῆς Αἰθιοπίας ἐσχάτων δὲ τῆς
 10 Λιβύης λαμβάνει, καθ' ὃ μέρος τὸ κλίμα τὸ ἀνατολικὸν ἀπολήγον, ἀρχὴν τῆ μεσημβρίας αἰδῶσιν, αὖξεται δὲ κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν, οὐχ ὡς τινες ὤφθησαν πρὸς τῶν ἑτησίων ἀντικρῦ πνεόντων ἀναλαπτόμενος, ἀλλ' αὐτῶν δὴ τούτων τῶν ἀνέμων κατὰ τροπὴν τὴν
 15 θερινὴν ἀπὸ τῶν ἀρκτύων ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν πᾶν νέφος ἐλαυνόντων τε καὶ ὀρθούντων, ἕως ἐπὶ τὴν διακεκαυμένην ζώνην συναζοῖσι, καθ' ἣν τῆς πρόσω φορῆς ἀνακαύονται δι' ὑπερβολὴν τοῦ περὶ τὰ μέρη πυρώδους πάσης τῆς πρότερον καὶ κατὰ μικρὸν ἀθροισθείσης καὶ πληυνοῦσθε νοτίως ἐξαιτιολομένης, καὶ τούτου
 20 λάβρων ὑετῶν βροχυνόμενων, ἀπ' ἧς ὁ Νείλος καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ ἀνίχεται ἀλλὰ καὶ ἐξανίσταται τῆς ὄψης καὶ θαλασσοῦσας τὴν Αἴγυπτον τῆ παρούσης γειωγῆ τῆς ἀρούρας. Διὸ πιστὸν τ' ἐστὶ γλυκύτατος, ἅς' ἐξ ἡμερῶν οὐρανίων γορηγούμενος καὶ θιγεῖν προσηγίστατος, οὐκ εἶτι μὲν θερμὸς ὡς ὄθεν ἤρξατο, ἔτι δὲ χλιαρὸς ὡς ἰκαίθεν ἀρξάμενος. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ μόνος ποταμῶν αὐρας οὐκ ἀναδίδωσι, πάντως ἂν, ὡς τὸ εἶκός, ἀναδούς, εἰ καθὼς τινες ἐβουλήθησαν, ὡς πυνθάνομαι, τῶν παρ' Ἑλλήσιν εὐδοκίμων, χιόνος τηρομένης τὸ πλήρωμα ἐλάμβανε.

KΘ'. Ταῦτά μου καὶ τοιαῦτα διεξιόντος, ὁ ἱερεὺς τοῦ Πυθίου γνώριμος ἔμοι γεγονὸς ἐς τὰ μάλιστα, Χαρικλῆς ὄνομα ἦν αὐτῷ, θαυμασίως, ἔφη, λέγεις.
 35 Καὶ ταύτῃ τῇ γνώμῃ προστίθεμαι καὶ αὐτὸς, οὐτω καὶ παρὰ τῶν ἐν Καταδούποις ἱερέων τοῦ Νείλου πυθόμενος. Κἀγὼ πρὸς αὐτὸν, ὦ Χαρικλεῖς, ἔφη· ἤλθες γὰρ κἀκεῖσε; Ἦλθον, εἶπε, ὦ σοφὲ Καλάσιρι. Τί δέ σε χρέος ἤγαγε πάλιν ἡρώτων. Ὁ δὲ, Δυσπραξία τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, ἀπεκρίνατο, ἣ δὴ μοι καὶ
 40 εὐπραξίας αἰτία γέγονεν. Ἐμοῦ δὲ τὸ παράδοξον θαυμάσαντος, Οὐ θαυμάση, ἔφη, τὸ πρῆγμα ὡς γέγονεν εἰ πύθοιο. Πεύση δὲ, εἴταν σοι βουλομένη γίνηται. Οὐκοῦν ὥρα σοι λέγειν, ἦν δ' ἐγὼ, νῦν γὰρ βούλομαι. Μάνθανε, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, τοὺς πολλοὺς μεταπειρησάμενος, καὶ γὰρ σε καὶ διὰ τι χρήσιμον, ἔμην ἀκροατὴν γενέσθαι τῶν συμβεβηκότων πάσαι ἐβουλόμην. Ἐμοὶ γήμαντι, παῖδια οὐκ ἐγίγνετο. Ὅψ' δὲ ποτε καὶ βραδὺ τῆς ἡλικίας, πολλὰ τὸν θεοῦ
 45 ἱκετεύων, θυγατρὸς πατῆρ ἀνηγορεύθην, οὐκ ἐπ' αἰσίοις ἐσειθαί μοι ταύτην τοῦ θεοῦ προσηγορεύσαντος. Ἦλθε καὶ εἰς ὥραν γάμου καὶ ἐξεδόμην τῶν μνηστευσσάμενων (πολλοὶ δ' ἦσαν) τῷ παρ' ἔμοι κριβέντι καλλίστῳ· καθ' ἣν δὲ νύκτα συγκατεκλήθη τῷ γήμαντι,

XXVIII. Ad extremum tandem et de Nilo, qui essent ejus fontes et quæ præter alios fluvios peculiaris natura et unde æstivo tempore solus inter omnes crescat aquis, quæstionem mihi quidam ex urbanioribus proponebat. Me dicente ea, quæ sciebam et quæ de hoc fluvio sacris libris perscripta, solis antistibus cognoscere ac legere licet; et narrante, quod in supremis Æthiopiæ, ultimis autem Libyæ partibus, oritur, qua parte orientale clima desinens, initium meridici præbet, crescit vero æstivo tempore, non, ut quidam putarunt, Etesiarum adverso datu rejectus, sed iis ipsis ventis circa solstitium æstivum, a septentrionalibus partibus versus meridiem, omnes nubes pellentibus ac trudentibus, donec in zona, quæ torretur ardore solis, colligantur, in qua illorum motus retunditur propter incredibilem circumstantis æstus vehementiam, toto, qui antea fuerat psullulum congregatus et condensatus, humore liquescente et inde copiosis imbris cadentibus. Firmetque Nilus, nec se fluvium esse patitur, sed effunditur extra ripas et eluvione tanquam mari quodam Ægyptum operiens, adventu suo fecundat agros. Quare ad bibendum dulcissimas præbet aquas, ut quæ illi ex cælestibus imbris suppedient et est tactu placidus ac lenis, non amplius calidus, sicut ubi incipit, verumtamen adhuc tepidus, ut in ejusmodi locis ortus. Quam ob causam solus ex fluvii vapores non exhalat: omnino enim consentaneum esset, ut exhalaret si eum ex nive liquefacta, quod quidam docti apud Græcos voluerunt, incrementum caperet.

XXIX. Cum de hisce et hujusmodi rebus dissererem, sacerdos Apollinis mihi maxime familiaris, Charicles erat illi nomen, Præclare, inquit, dicis, et ipse assentior huic sententiæ: sic enim etiam a sacerdotibus in Catadupis Nili audivi. Et ego ad istum, o Charicles, numquid etiam eo venoras? Veneram, dixit, sapiens Calasiri. Quæ autem necessitas eo deducebat, rursus quærebam. Ille autem, Adversa fortuna rei domesticæ, respondit, quæ mihi et felicitatis causa existit. Me vero istud mirante, Non miraberis, inquit, si rem, ita ut gesta est, expositam audieris. Audies autem, quandocunque placuerit. Igitur tempus est, inquit, ut exponas, nunc enim placet. Charicles autem, remota multitudine, cognosce, inquit, siquidem te mihi jamdudum utilitatis cujusdam causa auditorem meorum casuum exoptabam. Ego cum inuissem matrimonium, liberos non habui. Sero tandem, et ætate provecta, assidue deum supplicor orans, filiola pater sum appellatus, enim deus mihi non felicem faustamque eam fore prædixisset. Pervenit et ad nuptiarum tempus et elocavi eam in matrimonium ambientium (multi autem erant) qui in eo judicio erat honestissimus. Eadem autem nocte, qua marito accu-

κατ' αὐτὴν ἢ δυστυχῆς ἐτελεύτα, σκῆπτρόν τινος ἢ χειροποιήτου πυρός τοῖς θαλάμοις ὑπηρεσόντος. Καὶ τὸν ὑμῖνοιον ἀδόμενον ἐπι διεδέχετο θρήνος καὶ ἀπὸ τῶν παστᾶδων ἐπὶ τὸ μνήμα παρεπέμπετο καὶ ὄψας
 6 αἱ τὸ γαμήλιον ἐκλάμψασαι ὥς αὐταὶ καὶ τὴν ἀπικη-
 δεῖον πυρκατὴν ἐξῆπτον. Ἐπιτραγῶδει τούτῳ τῆ
 ἔργασι καὶ ἕτερον πάθος ὁ δαίμων καὶ τὴν μητέρα
 μοι τῆς παιδὸς ἀραιρεῖται τοῖς θρήνοις ἐγκατερήσασαν.
 τὸ δὲ θεῖλατον τοῦ κοκοῦ μὴ φέρων, ἑμαυτὸν μὲν οὐκ
 10 ἐξάγω τοῦ βίου, τοῖς θεολογοῦσιν ὡς ἀθέμιτον τὸ
 πρᾶγμα παιθόμενος, ὑπεξάγω δὲ τῆς ἐνεγκούσης καὶ
 τὴν ἐρημίαν τῆς οἰκίας ἀποδιδράσκω. Μῆγα γὰρ εἰς
 λήθην κακῶν ἢ δι' ὀφθαλμοῖν τῆς ψυχῆς ὑμῶν τρεῖς
 ἀμαυροῦμένη. Καὶ πολλοὺς ἑμπλανηθεὶς τόποις, ἤλ-
 15 θον δὲ καὶ εἰς τὴν σὴν Αἴγυπτον καὶ Καταδούπους
 αὐτοῖς, καθ' ἱστορίαν τῶν καταρρακτῶν τοῦ Νεῖλου.

Α'· Τῆς μὲν οὖν ἀφίξεως τῆς ἐμοῦ ἔχεις τὸν ἀπο-
 λογισμὸν, ὦ φίλος, ἣν δὲ σε βούλομαι παρενθήκη
 γυναικα τοῦ διηγήματος, μᾶλλον δ' ἀληθέστερον εἶπεν,
 20 αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον, ἀλύοντί μοι κατὰ τὴν πόλιν καὶ
 διαταξέμενον σχολῆν, καὶ τινὰ τῶν παρ' Ἑλλήσσι σπα-
 νίων ἀνοούμενῳ, (ἥδη γὰρ μοι τῆς λίαν ἀλγηδόνος τῆ
 χρόνῳ πεπορευμένης ἢ πρὸς τὴν ἐνεγκούσαν ἐπάνοδος
 ἐσπουδάξετο,) ἀνὴρ τις πρόσσιαι τὰ μὲν ἄλλα σεμνὸς
 25 ἰδεῖν καὶ ἀγγίνοιαι ἀπὸ τοῦ βλέμματος ἐμφανίζων,
 ἀρετὴ μὲν τὸν ἐρηθον παραλλάξας, τὴν χροίαν δ' ἀκρι-
 βῶς μέλας καὶ με ἠτπάξετο καὶ τι βούλεσθαι διαπρα-
 ζεῖν ἔλεγε, Ἑλληνίζων οὐ βεβαίως. Ἐμοῦ δ' ἐτοί-
 μως ὑπακούσαντος, εἰς τινὰ νῆδον παρακείμενον εἰσα-
 30 γαγῶν, Φύλλα τινὰ σε καὶ βίβας, ἔφη, τῶν Ἰνδιῶν
 καὶ Αἰθιοπικῶν καὶ Αἴγυπτίων ἀνοούμενον ἑώρακα.
 Εἰ δὲ οὖν ἀκραίρως ταῦτα καὶ ὄλοιο παντὸς ἐκτός
 δνεῖσθαι βουληθεῖς, ἐτοιμὸς παρέχειν. Βούλομαι,
 35 ἔφη, καὶ δεῖκναι. Ὁ δὲ, Ὁφεί μὲν, εἶπεν, ὅπως δὲ
 μὴ μικρολόγος ἔσῃ περὶ τὴν ἀγοράν. Σαυτὸν παρεγ-
 γῶσα, ἔφη, μὴ βαρύτερον εἶναι περὶ τὴν διάπρασιν.
 Καὶ ὅς ὑπὸ μάλης τι βαλαντιδίου ἔχων, προκομίσας
 ἐπιδείκναι λίθων πολυτίμων ὑπερφυῖς τι γρήμα· μαρ-
 40 γαρίδες τε γὰρ ἐνῆσαν εἰς καρύου μικροῦ μέγεθος, εἰς
 κύκλον τ' ἀκριβῶς ἀπαρτιζόμεναι, καὶ λευκότητι
 πλεῖστον ἀγλατίζόμεναι σφάραγδοί τε καὶ βᾶκινθοι, αἱ
 μὲν οἷα λήθιον ἠρινὸν γλοάζουσαι, ἐλαιώδους αὐτὰς
 τινὸς λειότητος ὑπερυαζούσης, αἱ δ' ἀπεμιμῶντο
 45 χροῖαν ὀκτῆς θαλαττίαις ὑπ' ἀγγιβαθεὶ σκοπέλω μικρὸν
 ὑποφριττούσης καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐξούσης· καὶ ἀπλῶς
 συμμιγῆς τις ἦν πάντων καὶ ποικίλη μερμαρυγὴ τὸν
 ὀφθαλμὸν εἰρηραίνουσα. Ἄπειρ ὡς εἶδον, Ἄλλους,
 50 ἔφη, ὄρα σοι, ξένη, τῶνδε ἐπιζητεῖν ὄντητάς, ὡς
 ἔγωγε καὶ ἢ κατ' ἐμὲ περιουσία, σχολῆ γούν καὶ ἔνός
 αὐ εἶη τῶν ἐρωμένων ἱσοστάσιος. Ἄλλ' εἰ καὶ μὴ
 πρῆσθαι δυνατός, εἶπε, δῶρὸν γὰρ λαμβάνειν οὐκ ἀδύ-
 νατος. Ἐπεὶ μὲν οὐκ ἀνέκωνος, ἔφη, δῶρὸν γὰρ λαμ-
 βάνειν, οὐ δ' οὐκ οἶδ' ὅ τι βουλόμενος παίζεις ἑμᾶς.
 Οὐ παίζω, εἶπεν, ἀλλὰ καὶ σφόδρα σπουδάζω καὶ

lucrat, mortua est infelix, cum fulmen quoddam, seu manu
 excelsus ignis, in cubile incidisset. Atque ita bymenaeum
 quod canebatur adhuc excepit luctus et ex thalamo ad se-
 pulchrum deducebatur et faeces quae lumen ediderant nup-
 tiale eadem ipsae funebrem rogam succendebant. Addebat
 ad hanc fabulam et aliam tragicam calamitatem numen,
 dum matrem puellae, lectui indulgentem, mihi auferit. Di-
 vinitus igitur immisum malum non ferens, non expello me
 quidem e vita, is, qui de rebus divinis disserentes id facere
 nefas esse docent, obtemperans: expello vero non mea patria
 clam et solitudinem domus procul fugio. Magnum est
 enim adjumentum ad oblivionem malorum, recordatio
 animi, oculorum amotione, obscurata. Cumque multa
 loca vagabundus peragrasset, veni tandem aliquando et in
 tiam Aegyptum et inesos Catadupos, ad visendas calarac-
 tas Nil.

XXX. Rationem igitur protectionis meae in ea loca tibi
 exposui, since, corollarium autem, vel, ut verius dicam,
 caput ipsum narrationis, te in primis cognoscere cupio.
 Cum deambularem per oilum in urbe et quadam, quorum
 est inopia apud Graecos, coemeterem, (jam enim nimio angore
 animi temporis intervallo decocto, in patriam redire propo-
 rebam) vir quidam me accedit gravis et prudentiam vultu
 declarans, nuper quidem adolescentiae annos egressus, co-
 lore vero prorsus nigro, et me salutabat, ac de re quadam
 colloqui se velle mecum dicebat, non exacte Graece loquens.

Prompteque obtemperantem, in templum quoddam vicinum
 introduxit et Folia quadam, inquit, et radices Indicas et
 Aethiopicas te emere vidi: quod si haec a me sincere et
 absque omni fraude emere volueris, libenter tibi proponam.
 Volo, inquam, et ostende. At hic, Videbis, inquit, sei-
 ne in emendo parcum nimis te exhibeas. Tu fac, inquam,
 ne in vendendo grande nimis pretium exigere videaris. Hic
 autem proferebat saeculum quemdam, quem habebat sub
 axilla, ostendebat lapides pretiosos quosdam admirabiles.
 Margaritae enim inter illos erant, nucis parvae magnitudine,
 suis partibus omnibus in modum circuli absolutae, et can-
 dore maxime splendentes, smaragdique et hyacinthi, illi
 quidem veluti verba seges virentes, quadam lubricitate tan-
 quam olei resplendente, hi vero imitabantur colorem marini
 litoris, sub arduo scopulo paululum erecti et subjecta
 omnia purpureo colore turgentis: denique mixtus erat om-
 nium variisque fulgor, oculos delectans et recreans. Quae
 ut vidi, Alios, inquam, hospes, jam emtores tibi ut quae-
 ras opus est, quod ego et meae facultates vix unci ex illis, quae
 video, pares esse possint. Si, inquit, emere non potes,
 attamen dono accipere poteris. Mihi quidem, inquam, ad
 accipiendum donum vires non desunt, ceterum tu nescio
 quo animo nobis illudas. Non illudo, dixit, sed serio et
 singulari studio facio et iuro per deum huius templi presi-
 dem, me tibi omnia datorum, et ad haec praeterea donum
 aliud suscipere volueris, longe his praestantius. Richman

ἐπινομή γε τὸν ἰδρυμένον ἐνθάδε θεὸν, ἅπαντα δόσειν,
 εἰ πρὸς τούτοις καὶ ἕτερον δῶρον ὑποδείξασθαι βούλη-
 θήης, πολλὸ τούτων ἐπιτιμώτερον. Ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα.
 Τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου. Ὅτι γελῶσα, ἔφη.
 εἰ τληκαῦτα δῶρα καθ' ἑπισημασμένους προσέτι καὶ μισ-
 θῶν ἐπιγγέλλω, πολλὸ τῶν δῶρων αὐτῶν ὑπερρέοντα.
 Πίστευε, εἶπεν, ἀλλ' ἐπόμνος καὶ αὐτὸς ἢ μὴν εὖριστα
 χρῆσασθαι τῶν δῶρων καὶ ὡς ἂν αὐτὸς ὑψηλῶσαι.
 Ἐθαύμαζον μὲν, ἀπορῶν, ἐπόμνος δὲ τληκαῦτα ἔλαπ-
 10 ζων. Ἐπειδὴ δὲ μοι θυμώσατο, ὡς ἐκείνος ἐπίσκηπ-
 τεν, ἄγει με παρ' αὐτὸν καὶ δείκνυσι κόρην ἀμήχανόν
 τι καὶ δαιμόνιον κάλλος, ἣν αὐτὸς μὲν ἐπταεῖν γεγο-
 νέναι εἶλεγεν, ἐμοὶ δὲ καὶ ὄρα γάμου πλησιάζειν ἔμκει.
 Οὕτως ἄρα κάλλους ὑπερβολὴ καὶ εἰς μεγέθους ἔμφρασιν
 15 φέροι προσθήκην. Καγὼ μὲν ἀχνῆς εἰστήκειν ἀγ-
 νοῖα τε τῶν γινομένων καὶ ἀκορέτωι θεῶ τῶν ἐπι-
 μένων.

ΛΑ'. Ὁ δ' ἄρχεται λόγων τοιῶνδε. Ταύτην, ἣν
 20 ὄρας, ξένη, φησὶν, ἣ μὲν τεκοῦσα δι' αἰτίαν ἣν γνώσῃ
 μικρὸν ἕστερον ἐν σπαργάνοις ἐξέθετο, τύχης ἀμφοβο-
 λία τὰ κατ' αὐτὴν ἐπιτρέψασα, ἐγὼ δὲ προστυχῶν,
 ἀνευλόμηγ' οὐδὲ γὰρ ἦν μοι θεμιτὸν ἐν κινδύνῳ ψυχὴν
 ἅπασι ἐνανθρωπήσασαν περιδεῖν. Ἐν γὰρ καὶ τοῦτο
 παράγγελμα τῶν γυμνασίων παρ' ἡμῖν σαφῶν, ὅν ἀκου-
 25 στής εἶναι ὀλίγω πρόσθεν ἤξωμαι. Καὶ ἄλλως καὶ
 τὸ παιδίον αὐτόθεν μέγα τι καὶ θεῶν τῶν ὀφθαλμῶν
 ἐξέλαμπεν· οὕτω μοι περισκοποῦντι, γοργόν τε καὶ
 ἐπαγωγὸν ἐναῖδε. Συνεζέκειτο δ' αὐτῶν καὶ ἄλλων
 30 ἕρμος, ὃν ἀρτίως ἐπεδείκνυσεν καὶ ταῖνα τις ἀπὸ ση-
 ρικῆς νήματος ἐξυφασμένη, γράμμασιν ἄγνωστοῖς καὶ
 διηγήματι τῶν κατὰ τὴν παιδα καταστάτικος, τῆς μη-
 τρός, αἶμαι, σύμβολα ταῦτα καὶ γνωρίσματα τῆς κόρης
 προμηθευσμένης. Ἄπερ ὡς ἀνέγνων, πόθεν εἴσπε
 καὶ τίνας ἔγνω, εἰς ἀγρόν τε κομίζω πόρρω τῆς πόλεως
 35 ἀποκισμένον καὶ ποιμέσιν ἐμαυτοῦ τρέφειν παραδούς,
 μηδενὶ τε φράζειν ἔπακειλήσας, τὰ συνεκτεθέντα
 κατέλιπον, τοῦ μὴ τινα ἐπιβουλήν γενέσθαι αὐτὰ τῆς
 κόρης. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα οὕτως ἐλάσανεν. Ἐπεὶ
 δὲ τοῦ χρόνου προϊόντος ἢ τῆς κόρης ἀκμὴ μελίων, ὡς
 40 ὄρας, ἐφαντάζετο τοῦ εἰωθότος, (τὸ κάλλος δ' οὐδ' ἂν
 ὑπὸ γῆν κρυπτόμενον εἶσθεν, ἀλλὰ μοι δοκεῖ κἂν
 ἐκεῖθεν διαλάμψαι) δείσας μὴ φωτισθεῖη τὰ κατ'
 αὐτὴν καὶ ἀπόλοιτο μὲν αὐτὴ παραπολαύσας δὲ τίνας
 καὶ αὐτὸς ἀγροῦς, ἐκπεμπθῆναι πρεσβευτῆς παρὰ τὸν
 45 Ἀγύπτου σατράπην ἐπραγματευσάμην καὶ ἔγω ταύ-
 την συνεπαγόμενος, διαθέσθαι τὰ κατ' αὐτὴν ἐνθυμού-
 μενος. Καὶ τῶ μὲν, ὅσον οὐδέπω περὶ ὧν ἔγω διαλεχ-
 θήσομαι, χρηματίσαι γὰρ ἡμῖν τήμερον ἐπηγγείλατο,
 σοὶ δὲ καὶ θεοῖς τοῖς οὕτως ἐπιτρέψασιν ἄγχειρίζω τὴν
 10 κόρην ἐπὶ συνθήκαις ταῖς ἐνωμοτικαῖς ἡμῖν γενομέναις,
 ἢ μὴν ἐλευθέραν ταύτην ἔξειν καὶ ἐλευθέρῳ πρὸς γάμον
 ἐκδύσειν ταύτην, ἣν δὲ καὶ αὐτὸς κομίζῃ παρ' ἡμῶν
 μάλλον δὲ τῆς ἐλευθέρης μητρός. Πιστεύω δὲ σε
 πάντα ἐμπεδύσειν τὰ ἐνωμοτικὰ, τοῖς ὅ ἕρκοις

jam tum, his auditis. Hoc vero causam exsultante, Ridicu-
 lum enim, inquam, mihi videtur, quod tanta dona promit-
 tons, primum insuper publiceas, longe dona superans.
 Crede, dixit, sed jura etiam ipse, quod ex parte sis usurus
 dono et ita quemadmodum ego docuero. Mirabar quidem
 hesitans, Jurabam tamen, tantarum rerum spe adductus.
 Postquam autem Jusjurandum a me factum est, ita quemad-
 modum ille mandabat, ducit me ad sese et ostendit puellam
 insigni et divina forma praeditam, quam ipse annos septem
 natam esse dicebat, mihi vero jam non procul abesse a
 tempore apto conjugio videbatur. Sic enim formae excel-
 lentia multum etiam addit ad proceritatis speciem. Et
 ego quidem stabam stupens, tum propter inscitiam eorum
 quae fiebant, tum propter insatiabilem cupiditatem ea spec-
 landi, quae videbam.

XXXI. Ille vero ejusmodi verba fecit, Hanc, quam vides,
 hospes, mater quamdam ob causam, quam paullo post au-
 dices, fasciis involutam exposuit, fortunae eam permittens.
 Ego autem forte in eam cum incidissem, sustuli. Neque enim
 fas erat, in periculo versantem animam, semel ingressam
 humanum corpus, negligere. Etenim hoc etiam unum ex
 praeceptis gymnosophistarum, qui sunt apud nos, quorum
 ut auditor essem, aliquanto ante sum dignus judicatus.
 Alioqui tum etiam ex oculis infantis magnum et divinum
 quiddam elucebat: adeo me circumspicientem acriter et
 blande intuebatur. Expositus autem fuerat una cum illa
 cumulus lapidum, quem nuper ostendi et fascia quaedam
 de serico filo texta, literis vernaculae et narratione de ratio-
 nibus infantis insignita, matre, ut opinor, has notas et
 indicia puellae procurante. Quae ut legi, unde et quae esset
 cognovi atque in agrum asportavi, longe dissitum ab urbe,
 pastoribus nutriendam tradens, et interimans, ne cuiquam
 dicerent. Ea vero, quae una erant exposita, apud me de-
 tinebam, ne quae insidiae propter ea puellae struerentur.
 Primum igitur ita latebat. Postquam autem successu tem-
 poris puella citius, ut vides, ad maturitatem pervenisse vi-
 deretur, quam aliae puellae (pulchritudo autem, neque
 sub terram occultata latuerit, sed mea quidem sententia
 etiam illuc in lucem prodiret), metuens, ne illius rationes
 patefierent, et ipsa necaretur et ego aliquid molestiae inde
 caperem, dedi operam ut legatus ad Satrapam Aegypti mit-
 terer et venio, hanc una mecum adducens, ejusque res
 constituere cupiens. Ac huic quidem illico quamobrem
 ventiam exponam: siquidem se hodie legationi audiendae
 vacaturum mihi denuntiavit. Tibi vero et diis, qui haec
 ita gubernarunt, in manum do puellam, conditionibus ju-
 rejurando firmatis, quod hanc liberam habiturus sis, et
 libero in matrimonium daturus, sicuti eam a nobis accipis
 vel potius a matre quae illam exposuit. Confido autem, tu

καταραῶν καὶ τὸν οὖν τρόπον ἐκ πολλῶν τῶν ἡμερῶν
ὡν ἐνθάδε διήγεις Ἰλλυρικῶν ὄντα τῶν ὄντι περιεργα-
σμένους.

ΑΒ'. Ταῦτά σοι νῦν εἶχον λέγειν ἐπιτεταγμένους,
καθόσους με τῆς κατὰ τὴν πρεσβείαν χρείας. Τὰ
σαφέστερα δὲ καὶ ἀκριβέστερα τῶν κατὰ τὴν κόρη,
εἰς αὐτὸν μετήβησα περὶ τὸν νεῖον τῆς Ἰσιδος ἐπιτορῶν.
Ἐποῦον οὕτως καὶ παραλαβὸν τὴν κόρη, ἤγον ἐπι-
καλύψας ὡς ἐμαυτὸν. Κάκειν μὲν τὴν ἡμέραν εἶχον
ἐν θερατείῃ, πολλὰ φιλοφρονούμενος καὶ πολλὴν τοῖς
θεοῖς ἐμολογῶν χάριν, αὐτοῖς δὲ ἐμαυτοῦ θυγατέρα
καὶ ἐνόμιζον καὶ ὀνομάζον· εἰς δὲ τὴν ὑστερίαν ἡμέ-
ραν, ἴαν ἐσπουδασμένους ἐπὶ τὸν νεῖον τῆς Ἰσιδος,
ὡσπερ συνείκατό μοι πρὸς τὸν ἕνον, ὄραμα καὶ
πλεῖστα ἐμπεριπατήσας, ἐπειδὴ περ ἐραίνετο οὐδαμῶς,
παρηγενομένος εἰς τὰ σατραπεία, τῶν Αἰθιοπῶν τὸν
πρεσβευτὴν, εἴ τις ἐώρα, ἐτυθιανόμησι. Καὶ μοι τις
ἀπήγγειλεν, ὅτι ἐξώρησε μὴδὲν δὲ ἐξελήκαται, πρὸ
ἡλίου δυσμῶν, εἰ μὴ τῶν ἡμῶν ἐκτίς γένοιτο θάνατον
αὐτῷ τοῦ σατράπου διαπειθήσαντος. Ἦμῶς δ' ἐρωμέ-
νου τὴν αἰτία, ὅτι, ἔφη, ὁ ἀπαρχέλλων ἐπιταττεν ὁμι-
χέσθαι τῶν σμαραγδῶν μετὰ ἄλλων ὡς Αἰθιοπία πρῶ-
τηκόντων. Ὑπέρτερον ἀναρῶς ἄγαν διατίθεισ καὶ
ὡσπερ οἱ βαρεῖν τινα πληγὴν εἰληφότες οὗτι δὴ μοι
γῶναι μὴ ἐξεγίγνετο τὰ κατὰ τὴν κόρη, τίς καὶ πόθεν
καὶ τίνων. Μὴ θαυμάσης, εἶπεν ὁ Κνήμιων, ἀγαλλ-
οὶ γὰρ καὶ αὐτὸς οὐκ ἀκούσας, ἀλλ' ἴσως ἀκούσομαι.
Ἀκούσῃ, ἔφη ὁ Καλασίρις.

ΑΓ'. Νυνὶ δ' ἔπερ ἐξῆς ἐπέβαινε ὁ Χαριλλῆς, εἰρή-
σταται. Ἐπειδὴ γάρ, φησὶν, εἰς τὸ δωμάτιον ἦλθον
Ἰπαντιᾶ τέ μοι ἡ παῖς καὶ Ὀλεγε μὲν οὐδὲν οὔτοι τῆς
Ἑλλάδος συνείσα φωνῆς, ἀπὸ δὲ τῆς χειρὸς ἠσπάζετο
καμὶ πρὸς τὸ φαιδρότερον ὀφείσεια μόνου ἀνίσειν·
ἀναμαρῶν τε, ὅτι καθάπερ οἱ ἀγαθοὶ καὶ εὐγενεῖς
τῶν στυλῶν, πάντα τινὰ καὶ ἐπ' ἄλλῳ ἐγνωσμένον
σαίνουσι, οὕτω κάκειν τῆς ἐμῆς περὶ αὐτὴν εὐνοίας
ἰδέας ἤθετο καὶ ὡς πατέρα περιέπεν. Ἔγνων οὖν
μὴ ἐνδιστρέβειν τοῖς Καταδούποις μὴ δὴ τις καὶ δαί-
μονος βραχανά τῆς δευτέρας θυγατρὸς με στερήσει·
καὶ διὰ τοῦ Νεῖου καταρῆς ἐπὶ τὰ ἄλλα ἐπιτορῶν τε
νεῖος, ἀνηγόμην τὴν ἐπ' οἴου. Καὶ ἴσσι νῦν ἡ παῖς
ἐνταῦθα σὺν ἐμοί, παῖς μὲν οὐσα ἐμῆ καὶ ὄνομα τοῦ-
μῶν ὀνομαζομένη, σαλεύω γὰρ ἐπ' αὐτῇ τοῦ βίου καὶ
ἴσσι τὰ μὲν ἄλλα καὶ εὐχῆς κρείττων, οὕτω τάχιστα
εἰ μὲν τὴν Ἑλλάδα γλώτταν εἰκυσε, τάχιστα δὲ εἰς
ἄκρην καθάπερ ἔρωσι τιτῶν εὐδαλῶν ἀνέδραμειν, ὠρατό-
τητι δὲ σώματος οὕτω δὴ τὰς πάσας ὑπερέβληκειν
ὡστε πρὸς ὀρθομάδος Ἑλληνικός τε καὶ ἕνος ἐπ' αὐτὴν
φέρεται καὶ θεοῦ δὴ φαινομένη ναῖν, ἢ ἐρόμων, ἢ
ἀγορῶν, καθάπερ ἀρχέτυπον ἀγαλμα πᾶσαν θῆν καὶ
διδόνειν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστρέφει. Ἄλλ' αὕτη τοιαύτη
τις οὐσα, λυπεῖ με λύπην ἀνάσων. Ἀπηγόρευται παρ'
ἐμῆ γάμος· καὶ παρηνεύειν τὸν πάντα μοι βίον δια-
τείνεται καὶ τῆ Ἀρτέμιδι Ζεῦσιν αὐτὴν ἐπιδοῦσα,

omnia de quibus collucti sumus explendum esse, iure-
jurando fretus et suis moribus, quos per multos dies, quibus
hic versaris, cetera Graecos esse cognovi.

XXXII. Haec habui, quae tibi in praesentia breviter dice-
rem, jam me avocante negotio legationis: planius vero et
exactius arcana puellae erastino die initiaberis, circa tem-
plum Isidis mecum conveniens. Faciebam ita, et assuin-
tam puellam ducebam totam ad me domum. Atque filo
quidem die tractabam puellam honorifico et reverenter,
variis blanditiis delinens et agebam deo magnas gratias, ex
eo tempore filiam meam existimans eam esse et nominans.
Postridie autem properare ad templum Isidia, qui locus mihi
fuerat cum hospite ad colloquium constitutus, abi et cum
diu obambularem, neque usquam appareret, veniens in
domicilia Satrapae, an aliquis legatum Aethiopiū vidisset,
quaerebam. Ibi quidam mihi renuntiavit, quod esset
profectus, immo potius expulsus, ante solis occubitum:
cum Satrapa illi, nisi finibus excederet, mortem minatus
esset. Me autem quaerente causam, Quod, inquit, legatio-
nem exponens, imperabat, ut sistinset a smaragdinis fodis,
tanquam ad Aethiopiā pertinentibus. Recessus
sum admodum aegro ferens, non secus atque il, qui gra-
vem plagam acceperunt, quod cognoscere non potuissem
quidquam de puella, qua et unda et ex quibus esset nata.
No mireris, interpellans inquit Cnemon, et ipse enim mo-
leste fero, quod non audierim, sed tamen fortassis audiam.
Audies, inquit Calasiris.

XXXIII. Nunc vero quae deinceps Charicles sublexit,
a me dicentur. Postquam enim in domunculam, loquitur
ille, veni, prodit mihi obviam puella et nihil quidem dice-
bat, ut quae nondum Graecam linguam perciperisset, saluta-
bal autem manu apprehensum, et me, visa tantum, exilla-
rabat. Mirabarque quod, sicut generosi castuli cuius vel
paullulum noto adblandiuntur, ita et illi meae erga se bene-
volentiae sensus inerat acris et me ut patrem complecteba-
tur. Statui igitur non diu Catadupis commorari, ne ali-
qua malevolentia numinis et altera filia me privaret: et
per Nilum devectus ad mare, ac navem nactus, navigabam
domum. Et est nunc hic filia mecum, filia, inquam, mea
et meo cognomine appellata, nam in ea sola vita: spes mihi
omnis. Et quod alia quidem attinet, etiam voto melius
est, tanta celeritate Graecam sermonem didicit, tam tele-
riter ad florem tanquam ramus aliquis praecare florem
pervenit, pulchritudine autem corporis sic omnes superavit,
ut omnium oculi peregrinorum aequae ac Graecorum in
illam concitantur. Denique ubicunque apparuerit, seu in
delubris, seu cursibus, seu in foro, tanquam rexens facta
statua deae ejusmodi, omnium mentes ac vultus in se
vertit. Cumque talis sit, lamen me dolore intolerabili affi-
cit. Nuntium remisit omnino conjugio et in virginitate
statu agere totam vitam constituit et diuina ministrat //

θηραις τὰ πολλὰ σχολάζει καὶ καὶ ταῖς τρέφειν. Ἴμαι
 δ' ἔστιν ὁ φίλος ἀφ' ὧν ἐπέσιον μὲν ἀδελφὸς ἑμαυ-
 τοῦ παιδὶ ταύτην ἐκδῶσειν καὶ μάλα γ' ἀστείον καὶ χα-
 ρίεντι λόγον τε καὶ ἦθος νεανίσκου, ἀποτυγχάνοντι δὲ
 5 διὰ τὴν ταύτης ἀπηνῆ κρίσιν. Οὔτε γὰρ θεραπεύων,
 οὔτ' ἐπαγγελλόμενος, οὔτε λογισμοὺς ἀνακινῶν, πείσαι
 δεδύνημαι· ἀλλὰ, τὸ χαλεπώτατον, τοῖς ἔμοις (τὸ τοῦ
 λόγου) κατ' ἔμοῦ κέχρηται πτεροῖς καὶ τὴν ἐκ λόγων
 10 πολυπειρίαν, ἣν ποικίλην ἐδιδασκίμην πρὸς κατακοιτῆν
 τοῦ τὸν ἀριστον φησῆσθαι βίον, ἐπανατέίνεται ἐκθειάζουσα
 μὲν παρθενίαν καὶ ἔγγυς ἀθανάτων ἀποφαίνουσα,
 ἄφρατον καὶ ἀκήρατον καὶ ἀδιέφθαρτον διομαίτουσα,
 Ἴριστα δὲ καὶ Ἀφροδίτην καὶ πάντα γαμήλιον βίαν
 ἀποσκορακίζουσα. Πρὸς ταῦτα δὲ αὖ βοήθην ἐπιμα-
 15 λῶμαι καὶ διὰ τοῦτο κοῖτον λαβόμενος καὶ ἀφοριῆς
 τῆς ἐκ τούτου πῶς ἐνδοκίμας, μακροτέρου πρὸς
 σε τοῦ διαγῆματος ἐδεήθη καὶ ὅς τὴν χάριν, ὧ γὰρ
 Καλάσιρι. Σοφίαν τὰ καὶ ἴσχυα κίησεν ἐπ' αὐτὴν
 Αἰγυπτίαν· πείσει δὲ λόγους ἢ ἔργοις γνωρίσει τὴν αὐ-
 20 τῆς φύσιν καὶ οὐ γυνή γέγονεν εἰδέναι. Βουλομένη
 δὲ οὐ τὸ πρᾶγμα βῆδιον, οὔτε γὰρ ἀπρόσμηκτος
 ἐκείνη πρὸς τοὺς λόγους τῶν ἀνδρῶν ἀλλὰ τὸ πλείστον
 τούτοις συνόμιλος ἐπαρνευθή καὶ οὐκ ἔστιν οἰκεῖ σοι τὴν
 αὐτὴν ἐνταῦθα, ἐντὸς, φημί τοῦ περιβόλου καὶ περὶ τὸν
 25 νεῶν. Ἰαίτην με γιγνόμενον μὴ περιδῆς, μηδὲ συγ-
 χωρήσῃς ἀπαιδα καὶ ἀπαραιμύθητον καὶ διαδόχων ἔρη-
 μον ἐν γῆρα βαρεῖ διαγαγεῖν· μὴ πρὸς Ἀπολλωνος
 αὐτοῦ καὶ τῶν ἔγχωριῶν σοι θεῶν. Ἐδάκρυσα τού-
 των ἀκούων, ὧ Κνήμων, ἐπειδὴ κἀκείνος οὐκ ἀδάρυ-
 30 τον τὴν ἰουσίαν προσῆγε καὶ ἐπαγγελλόμεν, εἴ τι δυναί-
 μην, συλλήψασθαι.

ΑΔ'. Καὶ εἶπε περὶ τούτων διασκοπούμενοι ἡμῶν,
 εἰσδραμών τις ἀπήγγειλε τὸν ἀρχιερωπὸν τῶν Αἰναι-
 35 ῶν ἐπὶ θύραις ὄντα πάλαι διαγλαῖν καὶ παρακαλεῖν
 τὸν ἱερέα παρῆναι καὶ κατάρχειν τῶν ἱερῶν. Ἐμοῦ
 δ' ἐρωμένου τὸν Χαρικλέα, τίνας εἰ Αἰναιῶνες, καὶ τίς
 ἡ θεωρία καὶ ἦν ἄγουσι θυσίαν, εἰ μὲν Αἰναιῶνες, ἔφθ,
 Θεσσαλικῆς ἔστι μοῖρας τὸ εὐγενέστατον καὶ ἀκριβῶς
 Ἑλληνικόν, ἀφ' Ἑλλήνος τοῦ Δευκαλίωνος, τὸ μὲν
 40 ἄλλο τῶ Μαλιακῶ κόλπῳ παρατεινόμενον, μητρόπο-
 λιν δὲ σεμνυνόμενον Ἰπάταν, ὡς μὲν αὐτοὶ βούλονται,
 ἀπὸ τοῦ [τῶν ἄλλων] ὑπατεύειν καὶ ἀρχεῖν ὀνομα-
 σμένην, ὡς δ' ἱερεῖος δοκεῖ, διότι περὶ ὑπὸ τῆ Ὀίτη τῶ
 ὄρει κατοικεῖται. Ἡ δὲ θυσία καὶ ἡ θεωρία, τετραει-
 45 τηρίδα ταύτην, ὅτε περ καὶ ὁ Πυθίων ἀγὼν, (ἔστι δὲ
 νυνὶ ὡς οἶσα) πύμπουσι Αἰναιῶνες Νεοπτολέμῳ τῷ
 Ἀχιλλεύῳ· ἐνταῦθα γὰρ ἐδολοφονήθη πρὸς αὐτοῖς τοῖς
 τοῦ Πυθίου βωμοῖς ὑπ' Ὀρίστου τοῦ Ἀγαμέμνονος.
 Ἡ δὲ νυνὶ θεωρία καὶ πλεονεκτεῖ τὰς ἄλλας. Ἀχιλ-
 50 λείδης γὰρ εἶναι σεμνύνεται ὁ τῆς θεωρίας ἐξάρχων·
 συνέτυχον γὰρ τῆ προτεραιᾶ τῷ νεανίσκῳ καὶ μοι ἀλη-
 θείας ἔδοξε τοῖς Ἀχιλλείδαις ἐμπρέπειν, τοιοῦτος ἔστι τὴν
 μορφήν καὶ τοσούτος ἰδαῖν τὸ μέγεθος, ὡς βεβαιοῦν τῆ
 θεῶ τὸ γένος. Ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος καὶ πῶς Αἰναιᾶ-

praebens, venationibus ut plurimum vacat et jaculandi
 artem exercet. Mihi vero jam vel vita ipsa acerba est,
 qui sperarim, me ipsam nepoti meo ex sorore daturum in
 uxorem, sane urbano et inorum ac sermonis commenda-
 tione gratioso adolescenti; sed frustra, propter humile
 ejus consilium. Hactenus enim nec observantia, nec pol-
 licitationibus, nec argumentis ullis illi persuadere potui.
 Sed, quod est gravissimum, meis, ut dicitur, contra me uti-
 tar pennis et multiplicem in dicendo experientiam atque ap-
 paratum, ad id demonstrandum, quod optimum vitae genus
 delegerit, confert, divinis laudibus virginitatem ornans, et
 prope deos immortales collocans, immaculatam et illibatam
 et incorruptam appellans; Amores vero et Venerem
 et omnem nuptialem pompam ac caerimoniam exosa. In
 hac re ut mihi sis auxilio te imploro et propterea nactus
 occasionem, quam se ultro quodammodo obtulit, longiore
 narratione apud te necessario sum usus. Largiaris mihi
 gratiam hanc, bone Calasiri: sapientiam aliquam aut in-
 cantationem Aegyptiacam adhibe: persuadeas aut verbis,
 aut factis, ut naturam suam agnoscat et quod mulier sit
 nata perpendat. Facile autem id negotium exsequi pote-
 ris, si volueris. Neque enim illa abhorret a colloquiis vi-
 rorum sed ut plurimum cum illis conversans est educata,
 et habitat ibi tecum in eodem domicilio, hic, inquam, in
 circuitu et in amplita templi. Ne me, qui tibi sum sup-
 plex, despicias, neque patiaris sine liberis et consolatione,
 sine successoribus in gravi senectute mortalem agere, per
 Apollinem ipsum oratus et deos tuos patrios. Collacrimavi
 his auditis, mi Cnemon, quoniam et ille non sine lacri-
 mis preces supplices afferebat et promittebam, me illum
 pro virili adjutorum.

XXXIV. Adhuc nobis hisce de rebus deliberantibus,
 incurrens quidam nuntiabat, praefectum legationis Aenianum
 pro foribus adesse et jam pridem esse sollicitum, ora-
 reque, ut sacerdos adsit et rem sacram incipiat. Me vero
 interrogante Chariclem, qui essent Aenianes et quae esset
 haec sacra legatio et quod sacrificium celebrarent: Aenianes,
 inquit, Thessalicæ gentis est nobilissima pars et pro-
 nus Græca, a Deucatione Græco orta, ad Mallacum sinum
 protensa, metropolim prædicans Hypalam, quemadmodum
 ipsi volunt, ab eo, quod præsit et imperet, cognominatam;
 ut autem aliis videtur, quod sub Ceta monte sita sit. Sa-
 crificium vero et sacram legationem hanc, quarto quoque
 anno, quando et Pythius agon celebratur, (celebratur autem
 nunc, ut scis) Aenianes mittunt Neoptolemo, Achilles filio.
 Ille enim est dolo interfectus ad ipsas Apollinis aras ab
 Oreste, filio Agamemnonis. In præsentia vero hæc sacra
 legatio etiam magnificentius, quam ceteræ, instruitur.
 Achillidem enim se esso gloriatur legationis dux. Forte
 enim pridie adolescenti obviam veneram et mihi revera
 videtur in illo singulare quiddam, dignum Achillidis, elu-
 cere, ejusmodi species et proceritate conspicitur, ut ea,
 quod dea sit natus, confirmet. Me vero mirante et quo-

νου γένος τυγχάνουσιν, Ἀχιλλείδην αὐτὸν ἀναγορεύει,
 φάσκοντος, (ἢ γὰρ Ὀμήρου τοῦ Λίγυσιου ποιήσαι τὸν
 Ἀχιλλεὶα Φθιώτην ἐνδείκνυται), Ὁ μὲν νεανίας,
 ἔφη ὁ Χαρικλῆς, καὶ ὀλοσχερῶς Αἰνεΐανες τὸν ἔρωτα
 ἐπαγωνίζονται, τὴν Θέτιν ἐκ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου γή-
 μασθαι τῇ Πηλεΐ καὶ Φθίῳ τὸ περὶ τὸν κόλπον τοῦτον
 ἐνομάζεσθαι παῖδα διατετιμένους, τοὺς δ' ἄλλους δι'
 εὐδοκίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπελκρούμενος αὐτοῖς ἐπιβουλεύεται.
 Καὶ ἄλλως δ' αὐτὸν ἐγγράφει τοῖς Αἰακίαις, Μενέσθειον
 10 αὐτοῦ προπάτορα καταφέρων τὸν Σπερχεῖοῦ παῖδα καὶ
 Πολυδώρου τῆς ἐκ Πηλῶος δε καὶ Ἀχιλλεὶ συνηστρά-
 τισσαν ἐν πρώτοις ἐπὶ Ἴλιον καὶ τῆς πρώτης τῶν Μυρ-
 μιδῶνων διὰ τὸ συγγενὲς ἔφηρκε μείρας. Τῷ δ' Ἀχιλ-
 λεὶ πάντοθεν περιρούμενος καὶ πανταχόθεν αὐτὸν τοῖς
 15 Αἰνεΐαισι οἰκιστοῦμενος τιμηθῆναι λαμβάνει πρὸς τοῖς
 ἄλλοις οὕτως καταλέγει καὶ τὸν ἐναχιμιστὴν τὸν Νεοπτο-
 λέμῳ πεμπομένον, οὗ σύμπαντες, ὡς φησὶν, Αἰνεΐαισιν
 ἐξεχώρησαν Θεσσαλοῖσι, τὸ ἐγγυτέρους εἶναι τοῦ γένους
 προσμαρτυροῦντες. Ἐκεῖνοις μὲν οὖν οὐδεὶς φθίνος,
 20 ἔφη, ὦ Χαρικλῆς ἢ χαρίζεσθαι ταῦτα ἢ καὶ ἱππη-
 λεύειν αὐτοῖς, τὸν δ' ἀρριβέωρον εἰσκαλεῖσθαι πρόστα-
 ζον, ὡς ἔγωγ' αὐτοῦ μανικῶς ἀνεπτέρωμαι πρὸς τὴν
 θέτην.

ΑἸ. Ἐπένουσαι, ὦ Χαρικλῆς. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ νεα-
 25 νίας, Ἀχιλλεὶδὴν τι τῇ οὐτι πύθων καὶ πρὸς ἐκεῖνον
 τὸ βλέμμα καὶ τὸ φρόνημα ἀναφέρων, ὄρθος τοῦ αὐ-
 χίνα καὶ ἀπὸ τοῦ μετώπου τὴν κόμην πρὸς τὸ ὄρθιον
 ἐναχρητίζων, ἢ ῥίς ἐνεπαγγελία θυμοῦ καὶ οἱ μακτῆρες
 Θεοδῆρος τὸν ὄρα εἰσπνέοντες, ὄφθαλμοὺς οὐκὸς μὲν
 30 χαροπῶς, χαροπώτερον δὲ μελαινώμενος, σοβαρὸν δ'
 ἔφα καὶ οὐκ ἀνέραστον βλέπων, ὅσον θαλάσσης ἀπὸ
 κέρματος εἰς γαλήνην ἄραι λευκομένης. Ἐπεὶ δ' ἡμᾶς
 τὰ εὐχόμενα ἔπατάτο καὶ τῶν ἀμοιβῶν ἐτύχεν, ὄραν
 εἶναι τοῦ τῆν θυσίαν τῇ θεῇ προσάγειν ἔλεγεν, ὡς ἂν
 35 καὶ τὸν ἐναχιμιστὴν τῷ ἔρωτι καὶ τῇ ἐπ' αὐτῷ πομπῇ
 εὐχὴ καὶ ὄν ἐν δευτέρῳ ἐπιτελεῖν ἐγγένοιτο. Γινώ-
 σκω, ἔφη ὁ Χαρικλῆς. Καὶ ἀνιστάμενος, Ὅφει, ἔφη
 πρὸς με, καὶ τῇ Χαρικλῆϊαν τέμνον, εἰ μὴ πρότερον
 εἶδες. Συμπρέπει γὰρ καὶ τὴν ἱάκωρον τῆς Ἀσπί-
 40 ῖδος τῆ πομπῆ καὶ τοῖς ἐναχιμιστοῦ τοῦ Νεοπτολέμου
 πύθων. Ἐκεῖ δ' ἡ πύθις, ὦ Κνήμιον, ἑσπῆτο ἕδη
 ποθέαις καὶ θυσιῶν συνῆρτο καὶ λόγων ἱερῶν εἰ τί
 ποτε ἐπύθετο. Ἀλλ' ὅμως εἰσιώπων τὸ μέλλον ἀπεκδε-
 γμασθε. Καὶ ἔφα τὴν ἐρμῆν ὡς ἐπὶ τὸν νεῶν ἐποιού-
 45 μαι, πάντα γὰρ ἤδη παρεσκευάστο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν
 τοῖς Θεσσαλοῖς. Ἐπεὶ δ' ἡμῖς πρὸς τοῖς βωμοῖς ἐγε-
 νασθε καὶ ὁ νεανίας ἕδη τῶν ἱερῶν κατήρξατο, προ-
 σπαύσθη μῦθος τοῦ ἱερέως, ἐκ τῶν ἀδύτων ἀναφλέγγεται
 ἢ Πύθια τοιαῦτα:

50 Τὸν γένον ἐν πρώτοις, αὐτῶν κλέος ὕστατ' ἔχουσα,
 ἱερέσσ' ὦ Διὶ φάει, τὸν τε θεῶς γένον,
 οἱ μὲν πομπῶντες ἐρω καὶ κῆρα τέρουσι,
 Ἥμισ' ἔχουσι πρὸς μῦθον νεανίου,
 ἱερέως ἀριστοῦ μιν' αὐτίκων ἱερόντα,
 55 Ἀντικῶν ἐπὶ προπύθων ἀτίμα μελαινομένων.

modo ex Aethiis familia cum sit Achillem se appellet,
 dicente, (Homeri enim Aegypti poesis, Achillem Phthi-
 tam esse ostendit) Juvenis quidem, inquit, una cum reli-
 quis Aethiis heroem sibi asserit, Thetim ex sinu Maliaco
 nupsisse Peleo et Phthiam, regionem circa sinum illum esse
 antiquitus appellatam asserens, alios vero, propter glo-
 riam viri illum sibi vindicantes mentiri. Alioquin etiam
 alia ratione sese in numerum Aethiarum refert, Menesthium
 suum avum profertens, Sperchii filium et Polydoram natam ex
 Peleo, qui et cum Achille inter primos duces expeditionem
 suscepit ad Trojam et inter praecipuos Myrmidonum pro-
 pter cognationem copias duxit. Cumque Achilli undiqua-
 que adhaerescat atque omni ex parte illum Aethiis
 adjungat, argumenti loco sumit praeter alia quae recenset,
 etiam hanc parentationem, quae Neoptolemo mittitur, qua
 omnes Thessali, ut ille dicit, cesserunt Aethiis, testan-
 tes, illos propius genus hoc attingere. Illis quidem non
 invidio, inquam, Charicles, sive haec sibi ita largiaur,
 sive etiam vere vindicent: ceterum praefectum sacrae le-
 gationis vocari Intro jube, incredibili enim desiderio illius
 videndi teneor.

XXXV. Annuento Charicle, ingressus est adolescens,
 Aethiis quosdam spiritus gerens, et ad illum vultum et
 animos referens, erecto collo, atque a fronte comam in
 altum cohens, nasus et nares libere aërem attrahentes,
 signum irae et impetus, oculi non prorsus glauci, attamen
 cum glauco colore nigricantes, ad aspectum acriorem neque
 tamen inamabilem habentes, tanquam maris post fluctus
 nuper in tranquillitatem compositi. Postea vero quam
 nos, ut est moris, salutavit et vicissim est resalutatus, tem-
 pus esse, ut sacrificium deo offerretur, dicebat, ut et infer as-
 lera et conjunctam cum illis pompam in tempore perficere
 liceret. Fiat, inquit Charicles et consurgens, Vi-
 debis, ad me inquit, Charicleam hodie, si antea non vidi-
 sti. Adesse enim et ministram pompae et parentationi
 Neoptolemi consuetudo est. A me autem puella, Cnemon,
 fuerat jam antea visa et una sacrificia celebraverat et de
 sacris narrationibus interdum aliquid inquirebat. Sed ta-
 men lacebam, futura exspectans, simulque stans ad tem-
 plum. Omnia enim, quae ad sacrificium pertinebant,
 erant jam appaata a Thessalis. Ut autem accessimus ad
 aram et adolescens rem divinam incipiebat, precalo antea
 sacerdote, ex adyto effatur haec Pythia:

Gratia cui creditur, sed sunt gloria nomen,
 Hanc canite, o Driphi, progeniemque deos.
 Qui mea linquentes delubra, salamque ruentes,
 Ad solis venient foratulum ab igne solum;
 Magna ubi praecipuae virtutis premia tandem
 Temporibus fuscis candida sacra gerunt.

ΑΓ'. Ταῦτα μὲν ὡς ἀπέειπεν ὁ θεὸς, ἀνεγερθεὶς
 ταίστη, τοὺς περιεστῶτας εἰσεύδεται, τοὺς χρησμούς,
 ὃ τι βούλοιο φράζειν, ἀπορῶντας. Ἄλλος γὰρ πρὸς
 ἄλλο τι τὸ λόγιον ἔσπευ, καὶ ὡς ἕκαστος εἶχε βουλή-
 6 σεως, οὕτως καὶ ὑπὸ λάμβανεν. Οὕτως δ' ὁδῶν τῶν
 ἀληθῶν ἐφῆπτετο. Χρησμοὶ γὰρ καὶ οὐνεροὶ τὰ πολλὰ
 τοῖς τελεσι κρίνονται. Καὶ ἄλλοι αἱ Δελφοὶ πρὸς τὴν
 πομπὴν ἱστοκίμοι, μεγαλοπρεπῶς ἡδρεπισμένην,
 ἡμείψοντο, τὰ χρησθέντα πρὸς τὸ ἀκριβῆς ἀνιχνεύειν
 1 οὐκ ἴσαντες.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Α'. Ἐπεὶ δ' ἡ πομπὴ καὶ ὁ σύμπας ἐναγισμὸς ἐτε-
 λίσθη: — Καὶ μὴν οὐκ ἐτελέσθη, πάτερ, ὑπολαβὼν
 ὁ Κνήμιον, ἐμὲ γούν οὕτω θεατὴν ὃ σὺ ἐπέστησε λό-
 γος, ἀλλ' εἰς πῆσαν ὑπερβολὴν ἤστειμένον τῆς ἀκροά-
 15 σεως καὶ αὐτοπέτραι σπεύδοντα τὴν πανήγυριν, ὡσπερ
 κατόπιν ἑορτῆς ἦκοντα (τὸ τοῦ λόγου) παρατρέχεις,
 ζωὸν τ' ἀνοίξας καὶ κλείσας τὸ θέατρον. Ἐγὼ μὲν,
 ὦ Κνήμιον, ἔφη ὁ Καλασίρις, ἤκιστα σε τοῖς ἔξωθεν
 τούτοις βούλομαι διοχεῖν, ἐπὶ τὰ καιριώτερά σε τῆς
 20 ἀφηγήσεως καὶ ὧν ἐπέζητες ἐξ ἀρχῆς αὐνελαύνων.
 Ἐπεὶ δ' ἔκ παρόδου θεωρῶς γενέσθαι βεβούλησαι, σὺ
 μὲν Ἄττικὸς ἴδν κὰκ τούτων σὺ λείψας, ἐγὼ δέ σοι τὴν
 πομπὴν ὀνομαστὴν ἐν ἄλλαις γινομένην, αὐτῆς ὄ' ἐνε-
 κιν καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποβάτων, ἐπιτεμὼν διαθήσομαι.
 25 Ἦγειτό μὲν ἑκατόμβη τῶν τελομένων ἀνδρῶν, ἀγρο-
 κότερον βίον τε καὶ στολὴν ἐφελκομένων. Τὸ μὲν
 ζῶσμα ἑκάστῳ χιτῶνα λευκὸν εἰς ἀγκύλην ἀνέστειλε,
 χεῖρ δ' ἡ δεξιὰ σὺν ὤμῳ καὶ μαζῶ παραγυμνομένη,
 πέλεκυν δίστομον ἐπεκράδαιεν. Οἱ βόεις, μέλανες
 30 πάντες, τὸν αὐχένα σφριγῶντες καὶ πρὸς κύρτιμα
 μέτρον ἡγέροντες, τὸ μὲν κέρασ ἀπέριττον καὶ ἀδιά-
 στρογον ἐξόνοντες, ὃ μὲν ἐπίχρυσον, ὃ δ' ἀνθειοῖς
 στεφάνοις διάπλοκον, σιμοὶ τὴν κνήμην καὶ βαθεῖαν τὴν
 φάρυγγα τοῖς γόνασιν ἐπιχωροῦντες. Ὁ δ' ἀριθμὸς
 35 ἀκριβοῦς ἑκατόμβη καὶ εἰς ἀλθῆβαινοντοῦνομα πληροῦντες.
 Ἐπηκολούθει τούτοις ἄλλων ἱερείων διάφορον πλῆθος·
 ἑκάστου ζώου γένος ἰδίᾳ καὶ εἰς κόσμον ἀγόμενον αὐ-
 λῶ καὶ σύριγγος τελεστικόν τι μέλος καὶ καταγγετι-
 κὸν τῆς θυσίας ὑπαρχόντων.

10 Β'. Ταύτας τὰς ἀγέλας καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς βοη-
 λάτας, κόραι Θεσσαλαὶ διεδέγοντο καλλίζωνοὶ τε καὶ
 βαθύζωνοι καὶ τὴν κόμην ἀνετοί. Διήρηντο δ' εἰς δύο
 χορούς· καὶ αἱ μὲν ἔφερον καλαθίσκους, ὃ πρῶτος χο-
 ρός, ἀνθέων τε καὶ ὄρωσιον πλήρεις· αἱ δὲ κανῶ πεμ-
 15 μάτων τε καὶ θυμιαμάτων κληροφοῦσαι τὸν τόπον
 εὐοδίας κατέπινον. Ἠσχέλου δ' οὐδὲν εἰς ταῦτα
 τὰς χεῖρας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀχθοφοροῦσαι πρὸς
 χορὸν στιγῆρη καὶ ἐγχαρσιον ἀλλήλων εἶχοντο, ὡς ἂν
 βεδοῖεν ὅ' ἅμα καὶ χοροῦσιν αὐταῖς ἐγγίγνοντο. Τοῦ

XXXVI. Hæc ut est deus elocutus, multiplex dubita-
 tio eos, qui circumstant, subibat, quid vellet oraculum
 interpretari percipientibus. Alius enim alio responsum di-
 torquebat et ut quisque volebat ita et conjecturam facie-
 bat: nondum autem quisquam vera assequeretur. Oracula
 enim et somnia ut plurimum ex eventibus judicantur.
 Alioquin autem Delphi stupentes et attoniti ad pompam
 magnifice instructam properabant, neglecta cura de his, quæ
 responsa fuerant, accuratius inquirendi.

LIBER TERTIUS.

Postquam autem pompa et parentatio peracta est: —
 Atqui haud peracta est, pater, excipiens Cnemon, si quidem
 me nondum spectatorem tua reddidit oratio, sed magis,
 quam credi possit, audiendi desiderio superatum, et spec-
 tatore panegyricum festinantem, non secus ac post festum ve-
 nientem, ut dicitur, prætercurris, cum simul ut aperueris
 theatrum, idem et clauseris. Ego quidem, o Cnemon,
 inquit Calasiris, minime te vellem hisce ab instituto alienis
 perturbare; ad præcipuas narrationis partes et ea quæ a
 principio sagitasti, deducens: ceterum quoniam e diverticulo
 spectator esse voluisti, tu quidem vel hinc te Atticum
 esse declaras; ego autem tibi pompam celebrem inter pau-
 cas, cum ipsius causa, tum eorum, quæ ex ipsa evene-
 runt, breviter exponam. Præcebat hecatombe, viris,
 mysteris initiatis, incultiore vita et habitu, eam decentibus.
 Cinctura cuique vestem albam in nodum colligebat:
 manus vero dextra eum humero et mamilla nudata secu-
 rim ancipitem vibrabat. Boves omnes nigri, colto lascivi-
 entes, et ad mediocrem convexitatem illud attollentes,
 cornua paria et minime intorta gerentes: pars deaurata,
 pars coronis ex floribus confectis simplicia, simis tibiis et
 palaribus supra genua dependentibus; numero autem
 exacte hecatombe et revera nomen implente. Subseque-
 batur hos aliarum victimarum diversa multitudo. Cuius-
 libet autem animantis genus seorsim et ordine ducebatur,
 cum libia et fistula initiatoriam quamdam et denuntiatoricam
 sacrificii partem inciperet.

II. Hæc armenta et ductores boum Thessalicas virgines
 excipiebant, pulchra quædam et profunda cinctura et capil-
 lis solutis. Distribuebantur autem in duos choros. Quæ
 in primo choro fuerant, ferebant quasillas florum et fruc-
 tuum plenos. In altero autem bellaria et aromata calathis
 ferentes, lucum odoris fragrantia replebant. Nec vero ma-
 num ministerio in hisce utebantur, sed supra caput ges-
 tantes, ad choream justo ordine et transversim ducebant
 sese mutuo tenebant, ut incedere simul et choreas docere
 commode liceret. Cantilena autem præscriptam alter

αὐτὸς μὲν οὖν αὐτὰς τὸ ἐπισημνόν ὁ ἴτερος χορὸς ἐπισημνῶν, οὕτως γὰρ τὸν ὄνον ἐπιπέτραπτο μελωθεῖν ὕμνον. Ὁ δ' ὕμνος ἦν, ἢ Θέτις ἐπηνείτο καὶ ὁ Πηλεΐδης, κατὰ τοὺς τοὺς ὁ ἐκείνων παῖς, καὶ ὁ τοῦτος πάλιν.

8 Μετὰ ταύτας, ὦ Κνήμιον — Τί Κνήμιον, ἔφη ὁ Κνήμιον, πάλιν γὰρ με τῶν ἁδίστων ἀποστραφείς, ὡς πάτερ, αὐτὸς μοι τὸν ὕμνον οὐ διερχόμενος, ὡς περ θεατὴν με μόνον τῶν κατὰ τὴν πομπὴν ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀραοτὴν καθίστας. Ἀκούεις ἂν, ἔφη ὁ Καλάσιρις, ἐπειδή περ

10 οὕτω σοι φέρον· ἔχει γὰρ ὡδὲ ποιεῖ·

Τὴν Θέτιν ἀείδω, χρυσοθέτρα ὄντι,
 Νηρέως ἀθάνατον εὐκλείϊον κέραν,
 Ταῖ Διὸς ἑνωσίῃ Πηλεΐ γυναικῶν,
 Τὴν ἀνὸς ἀγλαΐαν, ἀμεινέραν Πηλεΐν
 15 Ἄ τὸν δορυμακῆ τὸν τ' Ἄρα προέμιον,
 Ἐλάϊδος ἀστεροπᾶν εἴσεκεν λαγόνω,
 Διὸν Ἀγλαΐα, τοῦ κλέος οὐρόνιον,
 Τῷ ὕπο Πήρῳ τέκιν παῖδα Νεοπτόλεμον,
 Πηλεΐοισιν Ἰρώων, βουσίποιν Δαναῶν
 20 Ἰλίου ἦρος ἄμμι Νεοπτόλεμ,
 Ὅθις Ἡθεΐδῃ τὸν γαστὴρ κουόμεν,
 Διγυνοῦ δ' ὕμναϊον τάνδε θυγκολίην·
 Πάν δ' ἀπέρουε δέος ἀμεινέρας πόλιος.
 Τὴν Θέτιν ἀείδω, χρυσοθέτρα ὄντι.

13 I. Ὁ μὲν οὖν ὕμνος, ὦ Κνήμιον, τῆδέ πη συνέκλιτο καθόσον ἔμμι διαμνημονεύειν. Τοσοῦτον δὲ τι ἐμμελείας περιῆν τοῖς χοροῖς καὶ οὕτω συμβαλῶν ὁ κρότος τοῦ βήματος πρὸς τὸ μέλος ἐρυθμίζετο, ὡς τὸν ὀφθαλμὸν τῶν δραμένων ὑπερφρονεῖν ὑπὸ τῆς ἀκοῆς

20 ἀναπειθεσθαι καὶ συμπαρέπισθαι μεταβαίνουσας αἰεταῖς παρθένους τοὺς παρόντας, ὡς περ ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν φέρον ἡρώος ἐρείκομενους· ὡς κατότιν ἐρήθων ἰππιῶν καὶ ὁ πρῶτων ἵππων ἐκλάμψας, ἀκοῆς κρείττονα πάσης τῆν τῶν καλῶν θεῶν ἀπέδειξεν. Ὁ μὲν οὖν ἀριθμὸς τοὺς ἐρήθους εἰς πεντήκοντα συνίσταται, ἐμέριζε δὲ πάντε καὶ εἰκοσιν ἐκατέρωθεν, μεσεύοντα τὸν ἀρχιθέρον δορυροῦντας. Κρητὶς μὲν αὐτοῖς ἔμμεναι φρονεῖν διάπλοκος ὑπὲρ ἀστράγαλον ἐσφίγγετο, ἡμῶς δὲ λευκὴ περὶν χρυσοῦ πρὸς τοῖς στέρνοις ἐσφίγγετο, τῶν εἰς ἄραον πίζαν κοανῆ τῆ βραχὲ κεκολλημέναι. Ἦ δ' ἵππος, Θεσσαλικὴ μὲν πάσα καὶ τῶν ἐκείθεν πεδίων τὸ ἐλεύθερον βδέουσα· τὸν γὰρ χαλιῶν δσα μὲν δεσπότην ἔρνεῖτο διαπτύουσα καὶ θαμὰ προσαρρῖζουσα, ὡς δὲ τὸν νοῦν ὑψηλοῦμενον τοῦ ἀναβάτου φέρειν ἠνάγειτο φαλάροις δὲ καὶ προμετωπιδαῖς ἀργυροῖς καὶ ἐπιγυροῖς ἐξασκημέναι, καθάπερ ἀνάμαξα τῶν ἐρήθων τοῦτο πεποιημένον. Ἀλλὰ τοῦτοις, ὦ Κνήμιον, τοιοῦτους ὄντας ὀφθαλμοῖς καὶ παρέρουεν ἢ τῶν παρόντων ὄφθαλμοῖς καὶ πρὸς τὸν ἵππαρον (ἦν δὲ τὸ μέγεθος ἐμὸν, Θεαγένης) ὡς ἀπέστραφεν, ὡς ἰδέσθαι ἂν ὑπὲρ ἀστραπῆς τὸ φαινόμενον πρῶτον εἶπαι ἡμαυρῶσθαι, τοσοῦτον ἡμᾶς ὀφθαλμοῖς κατὰ τὴν ἀφῆν, ἰππιῶν μὲν καὶ αὐτῶν καὶ ὀφθαλμοῖς τυγχάνων καὶ ὄρου μείλαν χαλιόστομον ἰππιῶν, τὸ δὲ κρᾶνος

25 ὡς ὑπεκλίθην ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς πομπικῶν, φησὶ καὶ χλιμύδα καθαιμένος, ἥς τὰ μὲν ἄλλα

choris illis dabit. Iam enim, ut totum hunc hunc caneret negotium datum fuerat. Hymnus autem erat, in quo Thetis laudabatur et Pelus et postea horum filius, abque Iujus deinceps. Post has, o Cnemon — Sed quid Cnemon, inquit Cnemon, jam enim me iterum suavisissimis rebus privas, pater, ipsum hunc hunc mihi non exponens, tanquam me spectatorem tantum eorum, ex quibus pompa constabat, et non auditorem etiam, constitueres. Audias, inquit Calasiris, si quidem ita lubet. Erat autem talis cantilena:

Canto Thetia, nitida o Theti pulchra comis,
 Immortale genus Nereos aequorei,
 Quae nupsit Peloo virgo, jubente Jove,
 O Venerem nostram, Iuzem et equorum,
 Quae bello Martem magnanimum peperit,
 Deque furente hasta mater Achille fuit,
 Fulmine Graecorum, laus ahi urde deos.
 Cui peperit puerum Pyrrha Neoptoleum,
 Excidam Troiam, praesidium Danaum.
 Tu facis nobis esto, Neoptoleme,
 Feli quem Iunulo Pythia terra tegit:
 Accipe nunc Hymnos munera sacra pio:
 Felle omnem nostra (promptus) ab urbe actum
 Canto Thetia, nitida o Theti pulchra comis.

III. Hymnus igitur, Cnemon, hac ratione, quantum meminisse queo, fuerat compositus: tantumque concinnitatis inerat in choreis et sic strepitus saltationis ad cantum quadrabat, ut oculi in contemptum eorum quae cornebantur ab audito adducerentur et ii qui aderant virgines semper transeuntes, tanquam a sono cantus pertracti, sequerentur: usque dum a tergo ephoborum equitatus et horum praefectus cum resplendisset, omni auditu melius egregiarum rerum spectaculum representavit. Turma ephoborum quinquagenario numero constabat, in vicenos et quinos, utrimque in medio equitantem praefectum sacrae legationis stipantes, diviso. Ocreas quidem ipsis purpureo loro intertextis supra talos contrahiebantur: chilamys vero alba, aurea fibula in pectore necebatur, caeruleis capitibus in orbem ad oram inferiorem piata. Equi autem Thessalici omnes, et illorum camporum libertatem adspectu representantes: frenum quidem, veluti dominum recusarent, despuebant et spuma complebant, ceterum menti rectrici sessoris, quocumque verteret, obtemperabant: phaleris vero et frontalibus argenteis atque deauratis ita exornati erant, ut hac in parte certamen de gloria inter ephobos esse videretur. Sed hos, Cnemon, sic exornatos, adeo despiciebant et preteribant oculi eorum, qui aderant et in praefectum equitum (erat autem cura mea, Theages) coniciebantur, ut videretur tanquam a fulgure totum id, quod prius lucebat, obscuratum esse. Tantam lucem nobis conspectus attulerat, cum eques quoque ipse esset et gravi armatura armatus et liliam fraxineam arces euaspide videret, non totus galea, sed aperto capite sese ostentans, purpurea chilamys indutus, cuius alias partes aurum va-

ῥυτὸς ἐποικίλλε τοὺς Λαπίθας ἐπὶ τοὺς Κενταύρους
 ὑπλίξων, ἢ περὶν ἢ Ἀθηνῶν ἡλεκτρίνην ἔσπερε, τὴν
 Ἰοργυλὸς κεφαλὴν εἰς θώρακα προκαπίκουσαν. Προ-
 ἔβαλλε δὲ τι χάριτος τοῖς γιγνομένοις καὶ ἀνέμου λι-
 γυτὰ βίη· μείλιχον γὰρ ἐπέκειε τὴν μὲν κόμην ἄρεμα
 κατὰ τοῦ αὐχένος διαζαίνουσα καὶ τοῦ μετώπου τοὺς
 βουτύρους παραστῆλυσσα, τῆς δὲ χλαμύδος τὰς ἄκρας
 τοῖς νώτοις τοῦ ἵππου καὶ μακρὰς ἐπιβάλλουσα. Ἐπίτις
 ἂν καὶ τὸν ἵππον αὐτὸν συνίεναι τῆς ὑραιότητος τοῦ
 10 ἐσπότηου καὶ ὡς κάλλος κάλλιστον φέροι τὸν ἡνίοχον
 αἰσθάνεσθαι· οὕτω τὸν αὐχένα κινεῖν καὶ εἰς ὄρθον
 ὡς τῆς κεφαλῆς ἐγείρειν καὶ σιδηρὰν τὴν ὄρθον κατὰ
 τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιδινεύων, ἔφερι τε καὶ ἐφέρετο γαυρού-
 μενος, εἰρήνι τε προποδίζων καὶ ἐφ' ἑκάτερον ὄμιον αὐτὸν
 15 ἐν μέρει τελευτεύων, ἄκραν τε τὴν ὀρθὴν τῆ γῆ λεπτόν
 ἐπιπροπῶν, εἰς γαλήνῳ κίνημα τὸ βῆμα μετερρῶμι-
 ζεν. Ἐξέπηγε μὲν δὲ καὶ πάντας τὰ δρώμενα καὶ
 τὴν νικητήριον ἀνδρείαν τε καὶ κάλλους ψῆφον τῶ νεα-
 νία πάντες ἀπένεμον. Ἦδη δ' ἔσαι δημῶδες γυναι-
 20 κες καὶ τὸ τῆς ψυχῆς πάθος ἐγκρατεῖα κρύπτειν ἀδύνα-
 τοι, μῆλοισ τε καὶ ἄνθεσιν ἐβαλλόν, εὐμένειαν ἀπ'
 αὐτοῦ τινα, ὡς ἐδόκουν, ἐφελκόμεναι. Κρίσις γὰρ
 αὕτη μίαν παρὰ πᾶσιν ἐκρατόντο, μὴ ἂν φανῆναι τι
 κατ' ἀνθρώπους ἢ τὸ Θεαγένους ὑπερβάλλοι τὸ κάλλος·

23 Δ'. Ἦμος δ' ἤριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος ἡὼς.

Ὅμηρος ἂν εἶπεν, ἐπεὶ τοῦ νεῶ τῆς Ἀρτέμιδος ἐξήλα-
 σεν ἢ καλὴ καὶ σοφὴ Χαρίκλεια, τότε, ὅτι καὶ Θεα-
 γένην ἠτήθηναί ποτε δυνατόν, ἐγνωσκάμεν, ἀλλ' ἠτή-
 θηνας τοσοῦτον ἔστον ἀκραιφνὲς γυναικείον κάλλος τοῦ
 30 πρώτου παρ' ἀνδράσιν ἐπαγωγότερον. Ἦγετο μὲν
 γὰρ ἐφ' ἄρμαμάχης ἀπὸ συνωρίδος λευκῆς βοῶν ὄλου-
 μένη, χιτῶνα δ' ἀλουργῆ ποδῆρη χρυσαῖς ἀκτίσι κα-
 τ' ἄπαστον ἡμφίεστο. Ζώνην δ' ἐπιπέβλητο τοῖς στέρο-
 35 τας, (εἰς) ἣν δ' ἐτεχνόσατο [εἰς ἐκείνην] τὸ πᾶν
 τῆς αὐτοῦ τέχνης κατέκλειπεν, οὔτε πρότερόν τι τοιοῦ-
 τον χαλκευσάμενος, οὔτ' αὐθις δυνησόμενος. Δυσὶν
 γὰρ δρακόντιον τὰ μὲν οὐραία κατὰ τῶν μεταφρένων
 ἐδέσμευε, τοὺς δ' αὐχένους ὑπὸ τοὺς μαζοὺς παραμει-
 40 ψκε καὶ εἰς βρόχον σκολιδὸν διαπλέξας καὶ τὰς κεφαλὰς
 διολισθῆσαι τοῦ βρόχου συγχωρήσας, ὡς περίπτωμα
 τοῦ δεσμοῦ κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν ἀπχώρησεν. Εἴ-
 πες ἂν τοὺς ὄψεις οὐ δοκεῖν ἔρπειν ἀλλ' ἔρπειν, οὐχ
 ὑπὸ βλοσυρῶν καὶ ἀπηγιῶ τῶ βλέμματι φοβεροῦς ἀλλ'
 45 ὑγρῶ κώματι διαρρομένους, ὡς περ ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰ
 στέρνα τῆς κόρης ἡμέρου κατευναζομένους. Οἱ δ' ἦσαν
 τὴν μὲν ὄψιν χρυσοῖ, τὴν δὲ χρεῖαν κυάνεοι. Ὁ γὰρ
 χρυσοῦς ὑπὸ τῆς τέχνης ἐμελαίνετο ἵνα τὸ τραχὺ καὶ
 μεταβάλλον τῆς φολίδος τῶ ξανθῶ τὸ μέλαν συγκαθῆν
 ἐπιδείξηται. Τοιαύτη μὲν (οὖν) ἡ ζώνη τῆς κόρης,
 50 ἢ κόμη δὲ, οὔτε πάντῃ διάπλοκος, οὔτ' ἀσύνητος,
 ἀλλ' ἡ μὲν πολλὴ καὶ ὑπαυχένιος, ὡμοῖς τε καὶ κό-
 τοις ἐπεκύμασε, τὴν δ' ἀπὸ κορυφῆς καὶ τοῦ μετώπου
 δάφνης ἀπαλοὶ κλώνεις ἔσπερον, βοδοειδῆ τε καὶ ἡλιῶ-

riabat, Lapillas contra Centauros armans, fibula vero
 Palladem ex electro representabat, Gorgonis caput in
 scuto pectori praefertentem. Addebat autem aliquid gratia-
 ris quae fiebant, venti placida aura. Elande enim adspira-
 bat, comam tranquille circa collum carpens et capillos in
 fronte discernens, et oras chlamydis tergo equi et femo-
 ribus inficiens. Dixisses et equum ipsum tangi forma
 domini, et quod pulchritudinis summam gestaret recto-
 rem sentire. Ita collum commovens et arrectis auribus
 caput attollens, et trux supercilium supra oculos versans,
 ferebat et ferebatur superbiens, et laxato freno alacriter
 progrediens, in utrumque latus alternis sese librans, extre-
 maque ungula terram leniter pulsans, commotionem cum
 incessus tranquillitate temperabat. Stuporem incutiebat
 omnibus illud spectaculum et victricia fortitudinis et formae
 suffragia omnes adolescenti tribuebant. Denique perul-
 gate mulieres et quae affectum animi continentia occultare
 non poterant, malis et floribus eum petebant, benevolen-
 tiam quamdam ab ipso, ut videbatur, captantes. Idem
 enim iudicium apud omnes valebat, non posse quidquam
 humani apparere, quod Theagenis pulchritudinem super-
 raret.

IV. At, rosas postquam digitis aurora refultat.

ut Homerus dixit, et e templo Dianae erecta est pulchra et
 sapiens Chariclea, tunc quod et Theagenes vinci aliquando
 posset, cognovimus; sed eatenus vinci, qualenus nativa
 muliebris formae venustas majorem, quam viri, etsi pul-
 cherrimi et singularem ad alliciendum vim habet. Vehet-
 batur enim in rheda, quam jugum hominum album trahabat;
 vestio vero purpurea ad pedes usque demissa et aureis ra-
 diis variata, induta fuerat. Zona porro pectus praecinxer-
 at, in quam artifex totam suam artem concluderat, cum
 neque antea quidquam ejusmodi fabricavisset, neque ite-
 rum pari arte conficere potuisset. Duorum enim draconum
 caudae ad partem dorsii inter scapulas connectebat; porro
 colla sub inamillas invicem nexa proluens et in nodum
 tortuosum implicans, capita vero clabi e nodo sinens,
 tanquam appendicem nodi ab utroque latere suspenderat.
 Dixisses, serpentes non videri serpere, sed revera serpere,
 neque rigido et terribili aspectu formidabiles, sed molli
 somno dissolutes, veluti hoc sopitos, quod circa puellae
 pectus essent. Ac illi quidem erant, quod ad materiam
 attinet, aurei, ceterum colore carminei. Aurum enim
 arte denigrabatur, ut asperitatem et varietatem squamae ni-
 grum fulvo mixtum representaret. Talis quidem erat
 zona puellae. Coma autem neque omnino complicata, ne-
 que dissoluta, sed praecipua illius pars et a collo producta,
 super humeros et terga jactabatur. Ceterum eam, quae a
 vertice et a fronte descendit, lauri tenelli rami coronabant,
 rosae similem et candidam, ventisque immodice et praeter
 decorum turbati non sinebant. Ferebat autem sinistra
 arcum deauratum, a dextro humero pharetra dependente,

σαν διαδόντες καὶ σοβεῖν ταῖς αὔραις ἔγω τοῦ πρίπον-
τος οὐκ ἐφίεντες. Ἐπερὶ δὲ τῆ λαϊῶ μὲν τόξον ἐπι-
χρῶσαν, ὑπὲρ ὧμον τὸν δεξιὸν τῆς φαρέτρας ἀπηρ-
τημένῃς, ὁπτέρᾳ δὲ λαμπάδιον ἡμιμόνον καὶ οὕτως
ἔχουσα πλέον ἀπὸ τῶν ἐφθαλμῶν σέλας ἢ τῶν ὀφθαλμῶν
ἀπηύραζεν. Οὗτοι ἐλείνοι Χαρίκλεια καὶ Θαγένης,
ἀνιέθησαν δὲ Κνήμιον. Καὶ ποῦ γῆς οὗτοι, δείκνυε,
πρὸς θεῶν ἰκετεῶν δὲ Καλάσις, ἐρᾶσθαι αὐτοὺς τῷ
Κνήμιον προσδοκῆσαι. Ὁ δὲ, ὦ πάτερ, θεωρεῖν
10 αὐτοὺς καὶ ἀπόντας φήθη, οὕτως ἐναργῶς τε καὶ αἰσος
οἷδ' ἰδὼν ἢ παρὰ σοῦ διήγησις ὑπέδειξεν. Οὐκ οἶδα,
εἶπεν, εἰ τοιούτους εἶδες, αἰσος αὐτοὺς κατ' ἐλείνην τὴν
ἡμέραν ἢ Ἑλλάς τε καὶ ὁ ἥλιος ἰθεῖσαντο, οὕτω μὲν
περιελάπτους, οὕτω δ' εὐδαιμονιζομένους, καὶ τὴν μὲν
15 ἀνδράσιν, τὸν δὲ γυναῖξιν εὐχὴν γιγνομένου. Τὴν
γὰρ πρὸς θάτερον αὐτῶν συζυγίαν Ἰσα καὶ ἀθανασίαν
ἦγον, πλὴν ἔσον τὸν μὲν ναυίαν οἱ ἰχθύριοι, τὴν κό-
ρην δ' οἱ Θεταλοὶ πλέον ἐθαύμαζον, δὲ πρῶτον ἐβλεπόν
ἐκείνους, μάλλον ἀγάμενοι. Ξένη γὰρ ὄψις τῆς συν-
20 ἡθους ἐτοιμότερον εἰς ἐκπληξιν. Ἄλλ' ὃ τῆς ἡδέας
ἀπάτης, ὃ τῆς γλυκείας οἰήσεως, ὅπως με ἀναπτέρω-
σας, ὄρᾳν τοὺς φιλάτους καὶ δαικύναι προσδοκῆθεις,
ὃ Κνήμιον σὺ δὲ με καὶ παντάπασιν ἔοικας ἔξαπα-
τᾶν. Ἦξεν γὰρ αὐτοὺς ἔσον οὐδέπω καὶ φανήσεσθαι
25 παρὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου διεγγυώμενος κατὰ τοῦτοις
καὶ μισθὸν τὴν κατ' αὐτοὺς ἐγγύησιν αἰτήσας, ἐσπί-
ρας οὔσης ἤδη καὶ νυκτὸς, οὐδαμοῦ δαικύναι παρόντας
ἔχεις. Καὶ δε, Θάρσει, ἔφη, καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν,
ὡς ἐλείνων ἀληθῶς ἤθόντων. Νῦν δ' ἴσως τι κώλυμα
30 γέγονε καὶ βράδιον ἢ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀφικνούνται.
Καὶ ἄλλοις οὐδ' ἂν παρόντας εἶδειν, μὴ τὸ πᾶν τοῦ
μισθοῦ κομισάμενος ὥστ' εἰ σπεύδεις τὴν θέαν, πλή-
ρου τὴν ἐπαγγελίαν καὶ εἰς τέλος ἄγε τὴν διήγησιν.
Ἐγὼ μὲν, εἶπεν, ἄλλως τ' ἰκνῶ τὸ πρᾶγμα πρὸς ὑπό-
35 μνησίν με τῶν λυκούωντων ἄγον καὶ σὶ ἀποκναίειν
ἠέθη, ἀδολοχία τοσαύτη προσκορῆ γεγεννημένον. Ἐπεὶ
δὲ φιλήκοός τις εἶναι μοι φαίνεται καὶ καλῶν ἀκουσμά-
των ἀκόρεστος, φέρε, ἔθεν ἐξέβην, τὸν λόγον εἰσεβάλλου-
μεν, ἀφάμενοι τε λύχνον πρότερον καὶ τὰ κοιταῖα τοῖς
40 νυκτοῖς θεοῖς ἐπισπείσαντες ὡς ἂν, τῶν εὐνοῶτων τετε-
λεσμένων, ἐννυκτερεύειν ἡμῖν ἐπ' ἀδείας τοῖς διηγή-
μασιν ἐγγίγνυτο.

Ε'. Ταῦτ' εἶπε καὶ λύχνος ὃ ἡμέμενος εἰσφέρειτο
θεραπεινίδι, τοῦτο τοῦ πρεσβύτου προστάξαντος, καὶ
45 τὴν σπονδὴν ἀπέγειν, ἄλλους τε τῶν θεῶν, καὶ τὸν
Ἑρμῆν ἐπὶ πᾶσιν ἱπικαλούμενος, εὐνοειρόν τ' ἔχει τὴν
νύκτα καὶ φανῆναι αὐτῷ τοὺς φιλάτους κατὰ γούν τὸν
ὑπνον ἰάτρευε. Καὶ τούτων τετελεσμένων, Ἐπειδὴ
τοῖων ἔφη, ὃ Κνήμιον, τὸ μῆγμα τοῦ Νεοπτολίμου πε-
50 ριστοιχίσαστο ἢ πομπὴ καὶ τρίτον οἱ ἔφηβοι τὴν ἱππον
περιήλασαν, ὠλόλυξεν μὲν αἱ γυναῖκες, ἠλάλαξαν δ'
οἱ ἄνδρες, τὸ ὡς περ ὑπ' ἐνὶ συνθήματι, βόες, ἄρνες,
εἴλες, ἱεροῦντο, καθάπερ μιᾷ χειρὶ πᾶσι τῆς σραγῆς
ἐπινεχθείσας· βοῶν τε παμμεγέθη σχίζεις μυρία

III EPILOGUS.

altera vero faciem proceram. Cumque eo habitu esset,
majus tamen ab ipsius oculis lumen quam a face reideba-
tur. Illi ipsi, Theagenes et Chariclea! exclamavit Cne-
mon. Ubinam terrarum sunt isti, ostende, dicebat, per
deos obtestans Calasiris, conspici eos a Cnemone arbi-
tratus. Ille autem, Videre me, inquit, pater, etiam ab-
sentes putabam, adeo illos proprie et quales visos novi,
animoque retineo, tua narratio expressit. Haud scio, in-
quit, an tales videris, quales illo die Græcia et sol est con-
spicatus, adeo conspicuos, adeo beatos, ut hujus quidem,
viri, illius mulieres facile exoptarent conjugium. Illorum
enim conjunctum par immortalitate esse docebant; pra-
terquam quod adolescentem indigenæ, virginem autem
Thessali magis admirabantur; id quod primum videbant,
utrique præcipue suspicientis. Novus enim et inusitatus
conspectus facilius quam consuetus potest animum percel-
lere. Sed, o dulcem deceptionem, o suavem opinionem,
quomodo me in spem sustulisti, cum te videre carissimos
et ostensurum esse exspectarem, Cnemone! Tu vero me
omnino decipere videris. Cum enim ipsos jamjam ventu-
ros esse et in conspectu futuros initio orationis promiseris,
obque istæc præmium a me hanc ipsam de illis narratio-
nem petieris, vespera jam et nocte adventante, nusquam
præsentem ostendere potes. Ille autem, Ades animo, in-
quit et omite timorem, eo quod sunt reversa venturi. Nunc
autem fortassis aliquod impedimentum intercessit, quod
tardius veniant, quam inler nos convenerat. Alioqui ne
præsentem quidem ostenderem, integra mercede prius non
reportata. Quamobrem si ad conspectum illorum propera-
re, imple id, quod tu vicissim promisisti et deduc ad finem
inchoatam narrationem. Ego, inquit, et alioqui sponte
defugio negotium, quod me ad recordationem eorum, ex
quibus dolorem capio, ducit et me inolestem esse tibi tanta
carrulitate satiato exaltavi. Ceterum cum tam cupidus
audiendi esse mihi videris et pulchrarum narrationum in-
satiabilis, age, ad eam partem, a qua sum digressus, ug-
rediamur, accenso prius lychno et libationibus ante som-
num diis nocturnis factis, ut usitatis caerimonis peractis,
pernoctare nobis vacantibus hæc narrationibus tranquille
liceat.

V. Hæc dixit, statimque lychnus accensus ab ancilla,
senis jussu, inferebatur; et libationem faciebat, cum alios
deos, tum præ ceteris Mercurium invocans, ac petebat
felicem insomnis noctem et ut sibi apparerent carissimi in
somnia supplicem orabat. His autem peractis, Postquam igitur
inquit, O Cnemone, sepulcrum Neoptolemi pompa cir-
cundavit, et tertio ephæbi equis sunt circumvecti, ploratum
sustulerunt mulieres et viri inconditum clamorem edide-
runt. Tum quasi ad unum quoddam signum, boves,
arietes, capræ mactabantur, tanquam una manu caele
omnibus illata. Denique ara insigni magnitudinis copiose
lignis fissis onerata et desuper legitimis omnibus victimis

φαρμακίαις καὶ τὰ νενομισμένα τῶν ἱερέων ἀρα
 τάντα ἐπιθέντες, κατάρχειν τῆς σπονδῆς τὸν ἱερέα τοῦ
 Πυθίου καὶ τὸν βοιωτῶν ἀνάπταιν ἤϊον. Ὁ δὲ Χαρι-
 κλῆς τὴν μὲν σπονδὴν αὐτῷ προσήκειν εἶπε, τὸν δὲ
 6 βοιωτῶν δὲ τῆς θεωρίας ἄρχων ἀπέτειτο παρὰ τῆς ἑακό-
 ρου τὴν δῆδ' αὖ κομισάμενος· τοῦτο γὰρ ἔθος δὲ πατριος
 γιγνώσκει νόμος. Ταῦτ' εἶπε καὶ ὁ μὲν ἔσπευδε, τὸ
 πῦρ δὲ Θεαγένης ἐλάμβανεν. Ὅτε, ὦ φίλε Κνήμων,
 καὶ οὐ θεῶν ἢ ψυχῆ καὶ συγγενὲς ἀνοθεν τοῖς ἔργοις
 10 ἐπιστούμεθα. Ὅμοῦ τε γὰρ ἀλλήλους εὖρον ἐν νεῖ
 καὶ φρον, ὡς περ τῆς ψυχῆς ἐκ πρώτης ἐπεσθῆως τὸ
 ὁμοῖον ἐπιγνώσκει· καὶ πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν οἰκεῖον προσ-
 δραμούσης. Πρῶτον μὲν γὰρ ἀθρόον τι καὶ ἐπιτοκί-
 νον ἔσπευσαν καὶ τὴν δῆδ' αὖ σχολαίτερον ἢ μὲν ἐνεχείρι-
 15 ζεν, ὁ δὲ ὑπεδέχετο καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνετείχε ἐπὶ
 πολλὸν κατ' ἀλλήλων πῆξαντες, ὡς περ ἢ τοῦ γυιορίζοντες
 ἢ ἰδόντες πρότερον, ταῖς μνήμασι ἀναπιμπάζοντες,
 εἰς ἐμειδίξαν βραγὺ τι καὶ κλεπτόμενον καὶ μόνῃ τῇ
 διασχέσει τοῦ βλέμματος ἐλεγχόμενον. Ἐπει' ὡς περ
 21 καταϊδισθέντες τὸ γεγονός, ἐσυρρίξαν καὶ ἀθῆς, τοῦ
 πάτους οἴμαι καὶ τὴν καρδίαν ἐπεδραμόντος, ὠχρί-
 σαν· καὶ ἀπλῶς, μυρίαν εἶδος ἐν ὀλίγῳ [τῷ χρόνῳ]
 τὰς ἔψεις ἀμφοῖν ἐπεκτανήθη καὶ μεταβολὴ παντοῖα
 χροῖας τε καὶ βλέμματος, τῆς ψυχῆς τὸν σάλον κατη-
 26 γορούσα. Ταῦτα δὲ τοὺς μὲν πολλοὺς, ὡς εἰκός, ἐλάν-
 θανεν, ἄλλον πρὸς ἄλλῃν χρεῖαν τε καὶ διάνοιαν ὄντας,
 ἐλάνθαν δὲ καὶ τὸν Χαρικλέα τὴν πατριον εὐχὴν καὶ
 ἐπέκλεισεν καταγγέλλοντα. Ἐγὼ δὲ πρὸς μίαν τὴν
 παρατήρησιν τῶν νεῶν ἡσχολούμην, εἰ ἐκείνου, Κνή-
 30 μων, εἰ ὅπερ ὁ γρησμός ἐπὶ Θεαγένει θυομένῳ κατὰ
 τὸν νεῶν ἤλετο, πρὸς ὁπόνοιαν τῶν ἰσομένων ἀπὸ τῶν
 ὀνομάτων κεινημένος. Ἄλλ' οὐδ' ἀκριβοῦς οὐδὲν ἐστὶ
 τῶν εἰρησ γρησθέντων συνέδελον.

Γ. Ἐπει' δ' ὄψε ποτε καὶ ὡς περ βιαίως τῆς κόρης
 35 ἀποσπώμενος ὁ Θεαγένης ὑπέθηκε τὸ λαμπάδιον καὶ
 τὸν βοιωτῶν ἀνῆψεν, λήλυτο μὲν ἢ πομπῇ, πρὸς εὐωχίαν
 τῶν Θεσσαλῶν τραπέτων, ὁ δὲ ἄλλος δῆμος ἐπ' οἶκον
 τὸν ἴδιον ἑκαστος ἀνεχώρησεν. Ἡ Χαρικλεῖα δ' ἐπε-
 40 στρίδα λευκὴν ἐπιβαλομένη, σὺν ὀλίγοις τοῖς συνθε-
 σιν ἐπὶ τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ νεῶ καταγωγὴν ὤρ-
 μισεν· οὐδὲ γὰρ ὄκει σὺν τῷ νομιζομένῳ πατρὶ, τῆς
 ἀγιστείας ἕνεκα παντοίως αὐτὴν χωρίζουσα. Περὶερ-
 γότερος τοίνυν, εἰς ὧν ἤκησεν τε καὶ ἐωράκειν, γεγο-
 νός, ἐντυγχάνω τῷ Χαρικλεῖ τοῦτο σπουδάσας. Καὶ
 45 δε, ἦϊδας, ἤρωτα, τὸ ἀγλαίσμα τοῦ μὲν τε καὶ Δελφῶν
 Χαρικλεῖαν; Οὐ νῦν πρῶτον, ἔφη, ἀλλὰ καὶ πρότερον
 πολλὰκις [ὁσάκις] εἴ μοι κατὰ τὸν νεῶν ἐνέτυχεν,
 ὡς ὡς ἂν τις ἐκ παρόδου, τοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον,
 ἀλλὰ καὶ συνέθεσεν [οὐκ ὀλίγας] καὶ περὶ θεῶν τε
 50 καὶ ἀνθρωπίνων εἰ τί ποτε διαπορήσειεν, ἤρωτησέ τε
 καὶ ἔμαθε. Τί οὖν δὴ σοὶ τὰ νῦν ἔδοξεν, ὦ γαθέ, ἄρα
 τινα τῆς πομπῆς κόσμον ἔνεγκεν; Εὐδμήμησον, εἶπον, ὦ
 Χαρικλεῖς, ὡς περ καὶ τὴν σελήνην εἰ διαπρέπει τῶν
 ἄλλων ἀστέρων ἠρώτας. Καὶ μὲν ἐπήκουον τινὲς, εἶπε,

impositis, ut inciperet libationem sacerdos Apollinis et aram
 succenderet, petebant. Charicles autem libationem qui-
 dem ad se pertinere dicebat, aram autem profectus sacrae
 legationis, ab editis face accepta, succendebat. Hanc
 enim consuetudinem patria sancit lex. Hoc dixit, atque
 ipse libabat. Theagenes autem facem accipiebat. Sane, ut
 statuamus, mi Cnemon, et quod divinum quiddam anima
 cognatumque superiori naturae, ex operibus et functionibus
 ejus cognoscimus. Simul enim se invicem intuebantur,
 tanquam anima sui simile primo congressu cognoscente et
 ad cognatum praestantia dignitateque par accorrente.
 Principio igitur repente, quasi consternati constiterunt: et
 facem haec quidem lente tradebat, ille autem recipiebat,
 uno obtutu in sese defixis oculis, non secus atque hi, qui se
 alicubi antea voverunt, aut viderunt, alter in alterius me-
 moriam redeuntes. Deinde leniter arriserunt et furtim, ita
 ut risum diffusio tantum vultus redargueret. Postea tan-
 quam filios facti poderet, rubore sunt suffusi; et rursus,
 cum affectus, ut arbitror, cor pervasisset, expalluerunt.
 Denique innumerae species intra exiguum tempus in florum
 vultu vagabantur et mutatio omnis generis, tum coloris,
 tum oculorum, significans animi commotionem. Haec la-
 tebant vulgum, ut consentaneum est, cum alius in aliam
 rem et cogitationem animum intendisset. Latebant et Char-
 iclem, consuetam precatationem et invocationem recitan-
 tem. Ego autem soli observationi juvenum vacabam ab
 illo inde tempore, a quo de Theagenis sacrificante in templo
 oraculum cecinit, ad suspicandum ea, quae eventura fue-
 rant, ex nominum conjectura commotus. Sed tamen adhuc
 nihil exacte de his, quae in reliqua parte oraculi praedicta
 fuerant, conjiciebam.

VI. Ceterum postquam sero aliquando et quasi per vim
 a virgine avulsus Theagenes, facem subjecit et aram suc-
 cendit, soluta est tandem pompa, Theasalis convivia inen-
 sibilis. Reliqui autem ex populo in suam quisque domum
 discesserunt. Chariclea quoque, albo pallio sese operiens,
 cum paucis familiaribus ad conclave suum, quod erat in
 ambitu templi, contendit. Neque enim habitabat cum
 credito patre, vitae sanctioris causa omnino sese separans.
 Ego igitur curiosior redditus ex his, quae audieram et vide-
 ram, obviam venio Chariclei, dedita opera. Ille autem,
 vidistino, interrogabat, lumen meum et Delphorum, Cha-
 ricleam? Non nunc primum, inquit eboram, sed et antea sa-
 pius illi occurrere in templo, et non tantum e diverticulo,
 ut dicitur, sed et una mecum sacrificavit et de divinis atque
 humanis rebus, si quid aliquando ambigebat, me interro-
 gavit et ex me didicit. Quae igitur tibi visa est in praesentia?
 Num etiam aliquem ornatum pompae attulit? Non
 verba, inquit eboram, Charicle: non secus ac si luna stellis
 ceteris antecellat, Interrogas. Atqui laudabant quiddam,

καὶ τὸν Θεσσαλὸν νεανίσκον. Τὰ δευτέρα, ἦν δ' ἴγω, καὶ τρίτα νέμοντες, τὴν δὲ κορωνίδα τῆς πομπῆς καὶ ὀφθαλμὸν ἀληθῶς τὴν σὴν θυγατέρα γνωρίζοντες. Ἦδστο τούτοις ὁ Χαριάλῃς, (καὶ μὲν ὁ σκοπὸς ἐκ τῶν ἀληθῶν ἠνύετο, ὅχρεῖν μοι τὸν ἄνδρα βουλομένη παντοίας) καὶ μειδίησας, Προϊύμαι νῦν ὡς αὐτὴν, Δι-
 5 γεν. εἰ δὲ σοὶ φίλον, συμπροεύθητι καὶ μὴ τι πρὸς τῆς ὀφθαλμοῦ ἀηδίας ἐπιπέριπται, συνεπίσχεσαι. Χαίρων μὲν ἐπέλευσον, ἐνεδεικνύμενη δ' ὡς ἀρχολίας ἀλλῆς
 10 προσωγιαίτερον τίθεμαι τὸ κατ' αὐτὴν.

Ζ'. Ἐπεὶ δὲ παρεγένετο οὐ κατέγετο, καταλαμ-
 θάνομεν εἰσελθόντες ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἀλύουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ ἔρωτι διαθρόχους. Κἀπειδὴ τὸν πατέρα
 τὰ αἰωθία περιεπύετο, πυθθανομένην τί πατόνδοι, τῆς κεφαλῆς ἀλγῆμα διοχλεῖν ἔλεγεν, ἡδέως τ' ἂν ἤρα-
 15 μῖν, εἰ τις ἐπιτρέποι. Πρὸς ταῦτα διαταραχθεὶς ὁ Χαριάλῃς, ὑπέχει τε τοῦ θαλάμου οὖν ἡμῖν, ἡσυχίαν ταῖς θεραπεύειναι ἐπιτάξας, προσλθὼν τε τῆς οἰκίας, Τί ἔρα τοῦτο, ἔλεγεν, ὦ γὰρ Καλάστρι; τίς ἡ προσ-
 20 πύουσα τῷ θυγατρῷ μελαχία; Μὴ θυμάζε, εἶπον, εἰ τοσοῦτοις ἐμπομπύεσσα δῆμοις, ὀφθαλμὸν τινα βάσκανον ἐπεσπάσατο. Γελήσας οὖν εἰρωνικῶν, Καὶ οὐ γὰρ, εἶπεν, ὡς ὁ πολλὸς ὄλλος, εἰναί τινα βασκανίαν ἐπίστεινας; Εἶπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀληθῶν, ἔρην.
 25 ἔχει γὰρ οὕτως. Ὁ περιεχυμένος ἡμῖν οὗτος ἀήρ εἰ ὀφθαλμῶν τε καὶ βινῶν καὶ ἀσθματος καὶ τῶν ἀλ-
 λων πόρων εἰς τὰ βέθη εἰκνοῦμενος καὶ τῶν ἐξωθεν ποιότητων συνεισφερόμενος, οἷος ἂν εἰσεύσῃ τοῦτο καὶ τοῖς ἐιζεσμένοις πάθος ἐγκατέσπειρεν, ὡστ' ὀπί' ἂν
 30 οὖν φθόνῳ τίς ἴδοι τὰ καλὰ, τὸ περιέχον τε δυσμενοῦς ποιότητος ἐνέληθες καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ πνεῦμα πικρίας ἀνάμιστον εἰς τὸν πλησίον διερρίπισε. Τὸ δὲ, ἄτε λεπτομερές, ἄχρις ἐπ' ὅστω καὶ μυελοὺς αὐτοὺς εἰσ-
 35 δύεται καὶ νόσος ἐγένετο πολλοῖς ὁ φθόνος, οἰκίτον ὄνομα, βασκανίαν, ἐπιδηξάμενος. Ἦδη δὲ κἀκεῖνα σκόπησον, ὦ Χαριάλεις, ἔσοι μὲν ὀφθαλμίας, ἔσοι δὲ τῆς ἐκ λοιμῶν καταστάσεως ἀνεπλήσθησαν, διγόντες μὲν οὐδαμῶς τῶν καμνόντων, ἀλλ' οὐδ' εὐνῆς, οὐδὲ τραπέζης τῆς αὐτῆς μετασχόντες, ἀέρος δὲ μόνον ταῦ-
 40 τοῦ κοινωνήσαντες. Τακμηριούτω δὲ σοὶ τὸν λόγον εἶπερ ἄλλο τι καὶ ἡ τῶν ἐρώτων γένεσις, οἷος τὰ ἐρώ-
 μενα τὴν ἀρχὴν δίδωσι καὶ αἴον ὑπῆνεμα διὰ τῶν ὀφ-
 θαλμῶν τὰ πάθη ταῖς ψυχαῖς εἰστοξεύονται. Καὶ μάλ' αὖτ' εἰκότως. Τῶν γὰρ ἐν ἡμῖν πόρων τε καὶ αἰ-
 45 σθήσεων πολυκίνητόν τε καὶ θερμώτατον οὖσα ἡ δῆψ δεικτικώτερα πρὸς τὰ ἀπορροίας γίνεταί, τῆ κατ' αὐ-
 τὴν ἐμπύρῳ πνεύματι τὰς μεταβάσεις τῶν ἐρώτων ἐπισπυμένη.

Η'. Εἰ δὲ χρή σοὶ καὶ παραδείγματος ἕνεκα, λόγον
 50 τινὰ φυσικώτερον παραθεῖσαι, βίβλοις δ' ἱεραῖς ταῖς περὶ ζῴων ἀνάγραφον. Ὁ γὰρ ἀδρὴς τοῦς ἰατρικῶντος ἴαται καὶ ὁ τοῦτο πάσχων, εἰ τῷ ὀφθαλμῷ προσδίδεται, τὸ δὲ φεύγει καὶ ἀποστρέφεται τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύσαν, οὐ φθονοῦν ὡς οἰονταί τινες, τῆς ὤφθαλμίας, ἀλλ' ἔπι

inquit, et Thessalium adolescentem. Secundas di tribuen-
 tes, immo et tertias, ego inquam. Ceterum coronam
 pompa et oculum revera suam ipsam approposabant. Vo-
 luplatem inde capiebat Charicles, (nisi vero ex venis ad
 scopum iter preparabatur, id principae cupienti, ut fidenti
 animo vir esset) et arridens, Eo nunc ad ipsam, dicebat.
 Quod si tibi placet, eas una et ne forte aliquid molestia
 ceperit ex turba tumultu mecum revisas. Gaudens qui-
 dem assuebam, verumtamen prae me ferebam alii occu-
 pationi anteferre illius negotium.

VII. Postquam autem pervenimus in ejus cubiculum,
 ingressi deprehendimus eam in lecto languentem, turba-
 tam et ceulos amore madentes. Cumque patrem solito
 more amplexu excepiisset, querenti quid illi accidisset,
 dolorem capitis sibi molestum esse dixit, libenterque se
 quieturam, si licet. Turbatus his Charicles, exiit e
 thalamo nobiscum una, ancillis, ut tranquilla essent omnia,
 imperans, et progressus ante aedes, Quid hoc autem est,
 bone Calasiri? dicebat. Quis languor Iuliam invasit? Ne
 mireris, dixi, si, cum in tanta populi frequentia sese
 ostentavit, atraaxerit invidium aliquem oculum. Subri-
 dens igitur ironice, Tu quoque, dixit, vulgi more, fasci-
 nationem esse aliquam fortasse credis. Ut aliud quid-
 piam, quod maxime verum sit, loquamur, atque hoc ita
 existit. Hic aer undique nobis circumfusis, per oculo-
 los, nares et anhelitum et alios poros intus penetrans, et
 una secum exteriores qualitates, quibus imbutus est, in-
 ferens, qualis influxerit, talem quoque affectum iis, qui
 illius exceperunt, inseminat. Quamobrem cum aliquis
 cum invisibilia res preclaras est intuitus, simul et circum-
 stantem aerem infesta qualitate implevit et spiritum a se
 amarulentia plenum in id, quod propinquum est, trans-
 mittere solet. Ille autem, ut tenuis et subtilis, usque ad
 ossa ipsa et medullas penetrat: atque ita plerisque fuit in-
 vidia mortis causa, qui proprium nomen fascinationis ac-
 cepit. Jam autem et illa considera, Charicles, quam multi
 dolorem oculorum et postis contagionem hauserint, cum
 haudquamquam attigissent illis morbis laborantes, immo ne
 lecti quidem, nec mensae ejusdem, sed tantum aeris fuis-
 sent participes. Argumento tibi sit, si quidquam aliud,
 tum etiam amoris ortus, quibus objecta visa intuitum et
 ansam dant et inquam subventaneos affectus per oculos
 in animas adjiciunt. Ac verisimili quidem ratione. Cum
 enim inter ceteros poros et sensus, qui sunt in nobis, adpre-
 tus plurimarum mutationum sit capax et calidissimus,
 facillius recipit affectiones circumstantes, ferventi spiritui
 amores, qui transpirant, attraheus.

VIII. Quod si opus est, exempli causa narrationem ali-
 quam tibi ex libris sacris, a naturae consideratione sum-
 ptam, de animalibus proferam. Charadrius Ietericus nefe-
 tor: quae avis, si istoc morbo laborans aliquis eam con-
 spexerit, fugit et aversatur eum conchis oculis, non in-
 videns, ut quidam aiunt, auxiliū, sed quod adpiciens ne-

ὠμόμενος ἔλαυνε καὶ μετασπᾶν εἰς αὐτὸν ὡς περ βεῦμα
πέφυκε τὸ πάθος· καὶ διὰ τοῦτο ἐκκλίει καθάπερ τρεῖ-
σιν τῆν ὄρασιν. Καὶ ὄρων δ' ὁ καλούμενος βασιλίσκος,
ὅτι καὶ πνεύματι μόνῃ καὶ βλέμματι πᾶν ἀφροκίει καὶ
6 λυκαίνεται τὸ ὑποπίπτου, ἴσως ἀκίσεως. Ἐὶ δέ τινες
καὶ τοὺς φιλότατους καὶ εἰς εὐνοίαν τυγχάνουσι καταβα-
σκίουσιν, οὐ γὰρ θαυμάζουσιν. Φύσει γὰρ φθονεῶς
ἔχοντες, οὐχ ὁ βούλονται ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' ὁ πεφύκασι.

Θ'. Πρὸς ταῦτα μικρὸν ἐπιστήσας, τὸ μὲν ἀπόρη-
μα, ἔφη, σοφώτατα καὶ πιστικώτατα διελύσας. Ἐἴτε
10 δὲ καὶ αὐτὴ πόθου ποτὴ καὶ ἔρωτος αἰσθοίτο, τότε ἂν
ὕγιαίνει αὐτὴν, οὐ νοσεῖν ὑπελαβον. Οἴσθα, ὡς ἐπὶ
τοῦτό σε καὶ παρεκάλεσα. Νῦν δ' οὐδὲν δέος [εἰ] μὴ
τοῦτο πέπονθεν ἢ μισόλεκτρος καὶ ἀνέραστος, ἀλλὰ
15 βασιλεύειαν ἴσκα τῷ ὄντι νοσεῖν καὶ δῆλον ὡς καὶ ταύ-
την διαλύσαι βουλήσῃ, φίλος τ' ἂν καὶ τὰ πάντα σοφός.
Ἐπηγγελλόμεν εἰ τι πάσχουσαν αἰσθοίμην εἰς δύνα-
μιν βοηθήσειν.

Ι'. Καὶ περὶ τούτων ἐτι διασκοπούμενοις ἡμῖν, ἐρί-
σταται τις ἰσπουδάσμενος καὶ Ἰῶ γαθαί, φησὶν, ὑμεῖς
20 δ' ὡς περ ἐπὶ μάχῃν ἢ πολεμον ἀλλ' οὐκ εὐωχίαν κλη-
θίστες, εὐνοῦ μέλλετε, ἢν παρασκευάζει μὲν ὁ κάλλι-
στος Θεαγένης, ἐποπτεύει δ' ὁ μέγιστος ἥρώων Νεο-
πτόλεμος. Δεῦρ' ἴτε, μὴ δ' εἰς ἐσπέραν τὸ συμπόσιον
25 παρέλατε, μόνου τῶν πάντων ἀπολειπόμενοι. Πραχύ-
ψας οὖν μοι πρὸς τὸ εὖς ὁ Χαρικλῆς, Οὔτος, ἔφη, τὴν
ἀπὸ βύλου κλησὶν ἔχει φέρων ὡς λίαν ἀπροσδιόνυσος
καὶ ταῦτα ὑποθεβραγμένως. Ἀλλ' ἴωμεν, ὡς δέος μὴ
καὶ πληγὰς ἡμῖν ἐμφορήσῃ τελευτῶν. Σὺ μὲν παύ-
30 ζεις, ἴωμεν δ' οὖν, ἔφη. Ἐπιείδ' ἐπέστημεν, αὐτοῦ
πλησίον τὸν Χαρικλῆα κατέκλινεν ὁ Θεαγένης. ἔνεμε
δ' ἄρα τι κάμοι τιμῆς τοῦ Χαρικλέους ἔνεκα. Τὰ μὲν
οὖν ἄλλα τῆς εὐωχίας τί ἀνέγων ἐνοχλοῖν, τοὺς παρθε-
νικούς χοροὺς, τὰς αὐλητρίδας, τὴν ἐνόκλιον τῶν ἐφή-
35 βων καὶ πυρρίχιον ὄρχησιν, τὰλλα οἷς τὸ πολυτελεῖς
τῶν ἐδεσμάτων ὁ Θεαγένης διήτησεν, εὐόμιλόν τε καὶ
ποτιμώτερον τὸ συμπόσιον ἀπεργαζόμενος; ἀλλ' ἢ δὴ
βόλιστα αὐτ' ἀκούειν ἀναγκαῖον, ἐμοὶ τε λέγειν ἤξιον,
ἐκεῖν' ἦν. Ὁ Θεαγένης ἀνεδείκνυτο μὲν ἰλαρὸς εἶναι,
40 καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοὺς παρόντας ἐβιάζετο, ἤλισκετο
δὲ πρὸς ἐμοῦ τὴν διάνοιαν ὅποι φέροιτο· νῦν μὲν τὸ
ἄμμα ἠνεμωμένος, νῦν δὲ βύθιον τι καὶ ἀπροσάριστον
ὑποστένων καὶ ἄρτι μὲν κατηφῆς τε καὶ ὡς περ ἐπ' ἐν-
νοίας, ἄρτι δ' ἀθρόον ἐπὶ τὸ φαιδρότερον αὐτὸν μετα-
45 πλάττων, ὡς περ ἐν συναισθήσει γιγνόμενος καὶ αὐτὸν
ἀνακαλούμενος καὶ πρὸς πᾶσαν μεταβολὴν βῆδῶς ὑπο-
φερόμενος. Διάνοιαν γὰρ ἐρῶντος, ὁμοίον τι καὶ με-
θύοντος, εὐτρεπτόν τε καὶ οὐδεμίαν ἔδραν ἀνεγόμενον,
ἄτε τῆς ψυχῆς ἀμφοτέροις ἐπ' ὑγροῦ τοῦ πάθους σα-
λωλευσός. Διὸ καὶ πρὸς μέθην ὁ ἔρων καὶ πρὸς τὸ
ἔρῃν ὁ μεθύων ἐπίφορος.

ΙΑ'. Ὡς δὲ καὶ χάσματος ἀδημονούσης ἀνάπλευς
ἐφάνετο, τότε δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν παρόντων καθ-
όλος ἦν οὐχ ὑγιαίνων· ὥστε καὶ τὸν Χαρικλῆα, καθ-

cersit et trahit ad sese natura morbum, veluti Cuminum
quendam; ea de causa declinat ad spectum, tanquam ir-
tum. Et quod serpens, qui basiliscus vocatur, solo asslatu
et ad spectu obvia quaeque exsiccet et inficiat, fortasse au-
disti. Quod si aliqui et carissimos eosque, quibus bene
volunt, fascinant, mirum non est. Quod enim natura est
invidi, non hoc quod volunt sed quod a natura est illis
insitum, faciunt.

IX. Ad haec paululum commoratus, Hanc controver-
siam, inquit, sapientissime et maxime probabilibus argu-
mentis dissolvisti. Utinam autem etiam ipsa desiderium
et amorem aliquando sentiret! tunc equidem illam recte
valere, non apertare, existimarem. Scis, quod hac etiam
in re tuam opem imploverim. Nunc vero nihil minus
metuendum est, quam ne hoc illi acciderit, quae lectum
oderit et amorem aversetur, sed fascinatione revera labo-
rare videtur. Neque mihi dubium est quin et hanc dissol-
vere velis, pro nostra amicitia et sapientia tua omnibus in
rebus singulari. Promittebam, si eam ex aliquo laborare
sensissem, me pro virili operam laturum.

X. Cumque adhuc de his deliberarem, occurrit qui-
dam properans, et, O praecleari, inquebat, vos vero tan-
quam ad proelium, aut ad bellum, et non ad convivium
vocati, ita cunctamini, cum quidem illud apparatus optimus
Theagenes, praeses autem sit illius maximus heros Neoptole-
mus. Huc ite, neque ad vesperam convivium protrahite,
cum soli ex omnibus absitis. Inclinator igitur Charicles
in aurem mihi: Illic, inquit, adest baculo invitans. Quam
importunus, praecipue paululum appotus. Sed eamus,
metuendum est enim, ne ad extremum plagas nobis info-
rat. Tu quidem jocularis, eamus tamen, inquebam. Post-
quam autem venimus, prope se ipsum collocavit Chariclem
Theagenes. Mihi quoque tribuebat aliquid honoris, Cha-
riclis causa. Jam quid tibi molestus sim, narrans reliqua,
quae in convivio fuerunt, choreas virginum, tibicinas, ar-
matam et pyrrhichiam saltationem epheborum et alia, cum
quibus lautos et opiparos cibos Theagenes temperaverat,
familiaris et magis aptum compositioi convivium efficiens?
sed quae et te audire imprimis necesse est et mihi narrare
jucundum, haec sic accipe. Theagenes praese ferebat qui-
dem iactantiam et sibi ipsi vim faciebat, ut humaniter ar-
festive tractare praesentes videretur; ceterum a me depre-
hendebatur, quorsum animo tenderet, cum jam oculos ver-
saret, jam vehementius et sine ulla causa ingemisceret,
nunc tristis esset et veluti cogitabundus, mox voltum hil-
lariorem sumeret, tanquam sibi conscius et se ipsam revo-
cans, denique in omnem mutationem facile delaberetur.
Mens enim amantis, perinde atque ebrii, flexibilis est et
quae nulla certa sede manere queat, tanquam animo utris
quae in humido affectu fluctuante. Proinde et in ebrietatem
amans et in amorem ebrius proclivis est.

XI. Postquam vero quam oscitatione morrenti et anxia plenus
apparerebat, jam et ceteris, qui aderant praesentes, ma-
nifestum erat, quod non recte valeret: ut etiam Charic-

ἀπακόστα ἀλλ' ἢ τὸ ἀνώμαλον, ἤσυχῃ πρὸς με εἶπεν,
 καὶ τοῦτον βράσκωνος εἶδεν ὀφθαλμός· καὶ ταῦτόν μοι
 δοκεῖ πεπονηθῆναι τῇ Χαρικλείᾳ. Ταῦτόν, ἔφη, ἐγὼ,
 νῆ τὴν Ἴσιν ὀφθῶς μὲν καὶ οὐκ ἀπεικόνως, εἴπερ καὶ
 ἐν τῇ πομπῇ μετ' ἐκείνην διέπραπέ. Ταῦτα μὲν ἤμας.
 Ἐπεὶ δὲ τὰς κύλικας εἶδει περιάγεσθαι, προΐπινεν ὁ
 Θεαγένης καὶ ἄκων ἐλάστω φιλοτιχσίαν. Ὡς δ' εἰς
 ἐμὲ περιῆλθεν, ἔγω τὴν φιλορρόνησιν, εἰπόντος, ὑπο-
 δεξάμενός δ' οὐδαμῶς, ἐξῆς τε καὶ διάπυρον ἐνείδεν,
 ὑπερορᾶσθαι προσδοκῆσας. Συνεὶς οὖν ὁ Χαρικλῆς,
 οἴνου καὶ ἰδισμαῶν, εἶπε, τῶν ἐμψυχομένων ἀπέχεται.
 Τοῦ δὲ τῆς αἰτίας ἐρομένου, Μεμφίτης ἐστίν, εἶπεν,
 Αἰγύπτιος καὶ προφήτης τῆς Ἰσιδος. Ὁ δὲ Θεαγέ-
 νης ὡς τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὸν προφήτην ἤκουσεν, ἤδο-
 νῆς τ' ἀθρόον ἐνεπλήσθη καὶ, ὥσπερ οἱ θησαυροῦ τι
 προστυχόντες, ὀφθῶσας αὐτόν, ὕδωρ τ' αἰτήσας καὶ
 προκίων, Ὡ σοφώτατε, εἶπεν, ἀλλὰ σὺ γε ταύτην
 ἐξέχω τὴν φιλοτιχσίαν, ἣν ἀπὸ τῶν ἑδίστων σοὶ προΐ-
 πιον καὶ φιλέω ἢ δ' ἡμῖν ἢ τράπεζα σπενδέσθω.
 Ἐσπίεσθω, ἔφη, καλὴ Θεαγένης, ἐμοὶ καὶ πάλαι οὐ-
 σαν πρὸς σὲ καὶ ὑποδεξάμενος ἐπινοῦ. Καὶ τότε μὲν
 εἰς ταῦτ' ἔληξε τὸ συμπόσιον καὶ ἀπηλαττόμεθα ἐπ'
 οἶκον τὸν ἴδιον ἑλαστος, πολλὰ με τοῦ Θεαγένους καὶ
 θερμότερα ἢ κατὰ τὴν προὔπαρχουσαν γνώσιν κατα-
 σπασάμενός. Ἐπεὶ δ' ἦλθον οὐ κατηγόμεν, ἄσπκος
 τὰ πρῶτα διήγον ἐπὶ τῆς εὐνῆς, ἄνω τε καὶ κάτω τὴν
 περὶ τῶν νέων φροντίδα στρέφων καὶ τοῦ χρησμοῦ τὰ
 τελευταῖα τί ἄρα βούλοιο ἀνιχνεύων. Ἦδη δὲ με-
 σωσῆς τῆς νυκτὸς ὄρω τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν,
 ὡς ὄμην, (εἰγ' ὄμην ἀλλὰ μὴ ἀληθῶς ἑώρων) καὶ
 ὁ μὲν τὸν Θεαγένην, ἢ δὲ τὴν Χαρικλείαν ἀνεξείριζεν,
 ὀνομαστί τέ με προσκαλοῦντες, Ὡρα σὺ, ἔλεγον, εἰς
 τὴν ἐνιγκοῦσαν ἐπαρήκειν. Οὕτω γὰρ ὁ μοιρῶν ὑπα-
 γοραεὶ θεομῶς. Αὐτός τ' οὖν ἐξῆι καὶ τοῦσδ' ὑποδα-
 ξάμενος ἄγε συνεμπόρους, ἔτα καὶ παισὶ ποιοῦμενος
 καὶ παράπεμπε ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίων δοκοῖ τε καὶ ὄπως
 τοῖς θεοῖς φέλον.

IB'. Ταῦτ' εἰπόντες, οἱ μὲν ἀπεχώρησαν, ὅτι μὴ
 ἔναρ ἦν ἢ ὄψις ἀλλ' ἔπειρ ἐνδειξάμενοι. Ἐγὼ δὲ τὰ
 μὲν ἄλλα συνῆν ὡς ἐωράκειν, εἰς τίνες δ' ἀνθρώπους
 ἢ εἰς τίνας γῆν παραπέμπασθαι τοὺς νέους τοῖς θεοῖς φέ-
 λον ἠπόρου. Καὶ ὁ Κνήμων, Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ
 πάτερ, ἐς ὑστερον αὐτός γ' ἐγνωκῶς ἐρεῖς πρὸς ἡμᾶς·
 ἀλλὰ τίνα δὴ τρόπον ἐρασκας ἐνδειχθῆναι σοὶ τοὺς θεοὺς,
 ὅτι μὴ ἐνύπνιον ἦλθον ἀλλ' ἐναργῶς ἐράνησαν; Ὁν
 τρόπον, εἶπεν, ὦ τέκνον, καὶ ὁ σοφὸς Ὅμηρος αἰνίττει-
 ται· οἱ πολλοὶ δὲ τὸ αἰνίγμα παρατρέχουσιν·

Ἰχνα γὰρ μετόπισθεν (ὡς ἐκείνός που λέγει) ποδῶν ἤδη
 Ρεῖ ἔρων ἀκόντος. ἀρίστοι τοῖ θεοὶ περ. [κντμῶν]

10 Ἄλλ' ἢ καὶ αὐτὸς εἶκα τῶν πολλῶν εἶναι καὶ τοῦτ' ἴσως
 εἰλέγγειν, ὦ Καλάσιρι, βουλόμενος, τῶν ἐπῶν ἐμνημό-
 νευσας, ὧν ἔγω τὴν μὲν ἐπιπολῆς διάνοιαν, ὅτε περ
 καὶ τὴν λέξιν οἶδα ἐκδιδαχθεὶς, τὴν δὲ συγκαταεπαρμέ-
 νην αὐτοῖς θεολογίαν ἠγνόηκα.

cles, qui præter varietatem hanc nihil animalitererat,
 submisit ad me diceret, Et hunc invidus vidit oculus;
 Memque mihi videtur, quod et Charicleæ, illi accidisse.
 Idem, inquebam ego, per Isim, nec injuria, quandoqui-
 dem in pompa post illam excelebat. Hæc quidem nos.
 Ceterum ubi calices circumagi oportuit, propinabat quidem
 Theagenes cuius vel iovitus, benevolentia ergo. Ad me
 autem ut pervenit, cum me accipere ab illo officium be-
 nevolentia dixisset sed poculum non recepisset, acriter
 et ardentibus oculis oblucebatur, contemni se existimans.
 Quod cum intellexisset Charicles: A vino, inquit, et cibis
 animantium abstinet. Illo autem causam interrogante:
 Ægyptius est, inquit, Memphites et antistes Isidis. Thea-
 genes igitur, cum Ægyptium me esse et antistitem cognovit,
 subito ingenti voluptate est affectus et sicuti si qui in the-
 saurum aliquem incidere sese erigens, aquam poposuit,
 et, cum propinasset, O sapientissime, inquit, accipe hanc
 potionem, qua tibi ex iis que tibi sunt suavissima propi-
 navi et amicitia fedus inter nos hæc mensa factat. Faciat,
 inquam, optime Theagenes, quo mihi jampridem lectum
 intercedit, et recipiens bibebam. Ac tunc quidem in hæc
 desit convivium et discedebamus in suam quisque do-
 mum, cum me Theagenes sapiens et calidus quam pro
 notitia nostra, amanter et cum osculis complexus esset.
 Postquam autem veni eo, quo me recipiebam, insonnis
 primum noctem traducebam in lecto, sursum ac deorsum
 cogitationem de juvenibus versans et quid vellent extreme
 partes oraculi inquirens. Cum autem ad mediam noctem
 processisset, video Apollinem et Dianam, ut rebat (si qui-
 dem rebat et non potius vere videbam) atque ille Theage-
 nem, hæc autem Charicleam mihi tradebat et nomine me
 compellantes, Tempus est, dicebant, ut in patriam re-
 deas: id enim postulat Parcarum lex. Ipse igitur egredere
 et hos receptos adijunge tibi comites, in liberorum diligen-
 loco et deduc ex Ægyptia terra, quo et quomodo dis
 placet.

XII. Hæc cum dixissent, illi quidem discesserunt, data
 significatione, quod non somni visio fuisset, sed res ipsa
 sic se habuisset. Ego vero alia intelligebam, ita quemad-
 modum videram: ceterum ad quos homines, aut ad quam
 terram discedendi essent adolescentes, dubitabam. Hæc
 quidem, inquit, pater, siquidem ipse postea cognovisti,
 deinceps mihi quoque narrabis. Ceterum quonam modo
 dicebas, tibi ostensos esse deos, quod non in somnia vene-
 rint, sed manifeste apparuerint? Eo modo, inquit, fili,
 quem sapiens Homerus quasi ænigmatè significat: multi
 autem ænigma prætereunt:

Namque pedum (ut alleculi ille dicit) et erurum simul posse
 Tæt' agnovi, remeante. Facile dii agnovi possunt. [vestigia]

Atqui ipse videor ex multorum numero esse et hujus non
 fortasse redarguere volens, Calasiri, horum versuum testi-
 monium, quorum ego sententiam vulgaram teno, inlo-
 usquo ab eo tempore, quo et verba ipsa edoctus sum. Ce-
 terum inspersam illis theologiae doctrinam ignoravi.

11. Μικρὸν οὖν ἐπιστήσας ὁ Καλάσιος καὶ τὸν
 νῦν πρὸς τὸ μυστικώτερον ἀνακινήσας, Θεοὶ καὶ δαί-
 5 μονες, εἶπεν, ὦ Κνήμιον, ἐπιφροῦνότες τ' εἰς ἡμᾶς καὶ
 ἀποροῦνόντες, εἰς ἄλλο μὲν ἔχον ἐπ' ἐπιείκετον, εἰς
 6 ἀνθρώπους δ' ἐπιπλεῖστον αὐτοὺς εἰδοποιούσι, τῶν ἁμῶν
 πλέον ἡμᾶς εἰς τὴν φαντασίαν ὑπαγόμενοι. Τοὺς μὲν
 δὲ βεβήλους κἀν διαλάθειν, τὴν δὲ σοφοῦ γνώσιν οὐκ
 ἀν διατρέψουσιν, ἀλλὰ τοῖς τ' ἐφθάλμοις ἀν γινωσκῆναι
 ἀεὲς ἐὼς βλέποντες καὶ τὸ βλέψασθαι οὐ ποτ' ἐπι-
 10 μύοντες καὶ τῶ βεβήματι πλέον, οὐ κατὰ διαστήτην
 τοῖν ποδοῖν οὐδὲ μετὰθεσιν ἀνοσμήνη ἀλλὰ κατὰ τινα
 ἐξέμην ἀέριον καὶ ἐρμηῆ ἀπαρποδίστων τεμανόντων
 μᾶλλον τὸ περιέχον ἢ διαπορευομένων. Διὸ δὲ καὶ
 τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Λιβύηται τὸ πόδε ζευγνύοντες
 15 καὶ ὡς περ ἐνοῦντες ἰστιάσιν. Ἄ δὲ καὶ Ὀμηρος εἰ-
 δὼς, ἅτε Αἰγύπτιος καὶ τὴν ἱερὰν παιδείου ἐκδιδαχθεὶς,
 συμβολικῶς τοῖς ἐπιπέτοις ἐναπέθετο, τοῖς δυνάμενος συν-
 20 τίνειν γινώσκειν καταληπὸν· ἐπὶ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς,
 « δεινὴ δὲ εἰ ὅσση φάειν » εἰπὼν, ἐπὶ δὲ τοῦ Ἡοσει-
 20 ὄωνος, τὸ « Ἴγνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἤδὲ κνημέων
 ῥαῖ ἔργων ἀπίοντος » οἷον βέροντος ἐν τῇ πορείᾳ.
 Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ βραχέως ἀπίοντος καὶ οὐχ ὡς τινες ἠπά-
 ττηται, βραβύκ ἔργων ὑπολαμβάνοντες.

12. Ταῦτα μὲν, ὦ θεοτάτα, (μὲ) μεμύηκας, ἔρη
 25 ὁ Κνήμιον. Αἰγύπτιον δ' Ὀμηρον ἀποκαλοῦντος σοῦ
 πολλὰκις, ὁ τῶν πάντων ἴσως οὐδεὶς ἀκήκοεν εἰς τὴν
 τήμερον, οὐδ' ἀπιστεῖν ἔχω καὶ σφόδρα θαυμάζων ἱκε-
 τεύω, μὴ παραδραμῆναι σε τοῦ λόγου τὴν ἀκρίθειαν.
 Ὡ Κνήμιον, εἰ καὶ ἔξωρον τὸ περὶ τούτων νυνὶ διαλαμ-
 30 βάνειν ἀλλ' ἔμεις ἀκούοις ἀν ἐπιτέμνοντος. Ὀμηρος,
 ὦ φίλος, ὑπ' ἄλλων μὲν ἄλλοθεν ὀνομαζέσθω καὶ πα-
 τρίς ἐστὼ τῶ σοφοῦ πᾶσα πόλις. Ἦν δ' εἰς ἀλήθειαν
 ἡμεδαπὸς Αἰγύπτιος καὶ πόλις αὐτῷ Θῆβαι αἱ ἑκα-
 τόμυλοι εἰσι κατ' αὐτὸν ἐκείνου· πατὴρ δὲ, τὸ μὲν
 35 δοκεῖν προφήτης, τὸ δ' ἀψευδὲς Ἑρμῆς, ὡς περ ἦν ὁ δο-
 κῶν πατὴρ προφήτης· τῆ γὰρ τούτου γαμετῆ τελοῦσθαι
 τινὰ πατριὸν ἀγίττειαν καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν καθευδοῦσθαι,
 συνῆλθεν ὁ δαίμων καὶ ποιῆτὸν Ὀμηρον, φέροντά τι
 τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. Θαστέρω γὰρ τοῖν μη-
 40 ροῖν αὐτόθεν ἐξ ὠδίνων, πολὺ τι μήκος τριχῶν ἐπεπό-
 λαζεν· ἔθαν παρ' ἄλλοις τε καὶ οὐχ ἤμιστα παρ' Ἑλλη-
 σιν ἀλητεῶν καὶ τὴν ποίησιν ἔδωκ, τοῦ ὀνόματος
 ἔτυχεν, αὐτὸς μὲν τὸ ἴδιον οὐ λέγων ἀλλ' οὐδὲ πόλιν
 ἢ γένος ὀνομαζῶν, εἰς δ' ἐγνωκότων τὸ περὶ τὸ σῶμα
 45 πάθος εἰς ὄνομα καταστησάντων. Τί δὲ σκοπεῖν, ὦ
 πάτερ, ἐσιώπη τὴν ἐνεγκοῦσαν; Ἦτοι τὸ φογὰς εἶναι
 καταιδούμενος, ἐδιώχθη γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὅτ' εἴ
 ἐφῆσαν εἰς τοὺς ἱερωμένους ἐνεκρίνετο, ἀπὸ τοῦ κηλί-
 50 δα φέρειν ἐπὶ τοῦ σώματος, νόθος εἶναι γινωσκθεὶς, ἢ
 καὶ τοῦτο σοφία κατεργαζόμενος, κακὰ τῶν τὴν οὖσαν
 ἀποκρίπτειν, πᾶσαν αὐτῷ πόλιν πατρίδα μνώμενος.

13. Ταῦτα μὲν εὖ τε καὶ ἀληθῶς μοι λέγειν ἔδο-
 5 ξας, τεκμαιρομένη τῆς τε ποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀντι-
 μόνον τε καὶ ἡδονῆ πάσῃ σύγκρατον ὡς Αἰγύπτιον,

XIII. Paululum igitur immoratus Calasiris et mentem ad
 arcuam significationem erudendam excitans : Dñi, inquit, et
 numina, Cnemon, venientia ad nos et a nobis recedentia,
 in alia animalia rarissime, in homines autem ut plurimum
 sese transformant, similitudine magis, ut visum insomni
 case opinemur, nobis imponentes. Quamvis igitur profanos
 homines latuerint, tamen quin a sapiente cognoscantur
 effugere non possunt: sed ex oculis notari possunt, cum
 continuo obtutu intueantur et palpebras nunquam conclu-
 10 dant et magis etiam ex incessu, qui non ex dimotione pe-
 dum, neque transpositione existit, sed ex quodam impetu
 œerio et vi expedita, sudentium magis aeras quam transeun-
 tium. Quamobrem statuas quoque decorum Ægyptii po-
 nunt, conjungentes illis pedes et quasi orientes. Quæ
 etiam Homerus sciens, et Ægyptius et doctrina sacra in-
 structus, occulte et involute versibus reddidit, relinquens
 intelligenda iis, qui possent. De Pallade quidem: *Atquo*
 15 *truces illi oculi fulsere*. De Neptuno autem: *Namquo*
pedum et crurum simul pone vestigia hæc agnovi re-
meante, tanquam fluente incessu. Hoc enim est, hæc re-
 20 meante, non ut quidam, *perfecto agnovi*, falso putarunt.

XIV. His quidem me, o divitiissime, initiasti, inquit
 Cnemon. Curo vero sæpe Homerum Ægyptium appelles,
 quod ad hodiernum usque diem nemo audivit, neque cre-
 25 dere non possum et vehementer admirans obsecro, ne præ-
 tereas hanc partem orationis inexcussam. Etsi alienum
 est, Cnemon, ab instituto meo, nunc de his disserere, ta-
 men audies breviter. Homerus ab aliis quidem aliu-
 nominetur et patria sapienti sit urbs quævis viro. Erat
 autem revera nostras, Ægyptius et urbs illi Thebæ centi-
 portes, ut ex ipso cognoscere licet; pater autem, opinione
 hominum, antistes, sed verius, Mercurius. Erat illius exi-
 30 stimatus pater antistes, eo quod cum ejus uxore celebrante
 quædam sacra patria et in templo dormiente, enivit deus
 et Homerum procreavit, ferentem notam incestæ consue-
 tudinis. In altero enim femore inde usque ab ipso partu,
 ingens longitudo crinum innatabat. Unde cum inter alios
 tum iater Græcos oberrans et poemata canens, nomen est
 35 nactus: ipse quidem nomen proprium non dicens, neque
 patriam aut genus nominans; ceterum iis, qui sciebant
 illam corporis affectionem, ut in nomen illi verteretur,
 perficientibus. Quorsum autem spectans, pater, facebat
 patriam? Aut quod pudebat illum exsili: erat enim pulsus
 a patre, quando ex ephebis inter consecratos recensebatur,
 40 ex eo quod notam ferret in corpore, quæ spurium eum
 argueret, vel hoc etiam consilio fecit, et dum veram celaret,
 omnem urbem patriam sibi vindicabat.

XV. Hæc quidem recte et vero dicere mihi visus es, fa-
 5 cienti conjecturam ex poemate viri, cum omni voluptate
 et oblectatione, quasi Ægyptia, temperato, et ex naturæ

καὶ τὸ τῆς γαστρὸς ὑπέριχον, ὡς οὐκ ἂν οὕτω τοὺς πάν-
τας ὑπερβαλλόμενον, εἰ μὴ τινος θεῖας καὶ δαιμονίας
ὡς ἀληθῆς μετίσμε καταβολῆς. Ἄλλ' ἔπει τοὺς θεοὺς
Ὀμηρικῶς ἐφώρασας, ὦ Καλάσιρι, τίνα τὰ μετὰ ταύ-
τα εἶπέ μοι. Τοῖς προτέροις, ὦ Κνήμων, ὁμοία· πάλιν
ἀγρυπνίαι καὶ βουλευμάτα καὶ νυκτῶν φιλαι φρονι-
τίδες. Ἐχαιρον, εὐρηκίαι τι τῶν οὐ προσδοκώμε-
των ἑλπίζων καὶ εἰς τὴν ἐνεγκούσαν ἐπικνήσειν
προσδοκῶν. ἠνώμαχον δὲ, ὅτι ὁ Χαρικλῆς στερησεται
τῆς θυγατρὸς Ἰνώων. Ἰπόρου δὲ διήσει τριπλῶ
τοὺς νέους συναγαγεῖν καὶ κατασκευάσαι τὴν ἔξοδον
συμπροεῖν. Τὸν δρασμὸν ἡγωνίων ὅπως μὲν λήσο-
μεν, ὅποι δὲ τραπῶμεν καὶ πότερον διὰ γῆς ἢ θαλασ-
τεύοντες καὶ ἀπλῶς κλύδων μὲ τις εἶχε φροντισμάτων,
αὐτόσδε το τὸ λειπόμενον ἐταλαιπύρου τῆς νυκτός.

ΙΓ'. Οὕτω δ' ἡμέρας ἀκριβῶς ὑποφαινούσης, ἐφώ-
ρει δ' ἢ μέταυλος καὶ τινος ἡσθόμην καλοῦντος παι-
δίου. Ἐρομένου δὲ τοῦ ὑπέρτατος τίς ὁ κόπτων τὴν
θύραν, καὶ κατὰ ποίαν τὴν χρεῖαν, Ἀπάγγελλε, εἶπεν
δὲ καλῶν, ὅτι Θεαγένης ὁ Θετταλός. Ἦσθην ἀπαγ-
γελθέντα μοι τὸν νεανίαν καὶ εἰσακαλεῖν ἐκέλευον, ἐνδι-
δόναι μοι ταυτόματον ἀρχὴν τῶν ἐν χειρὶ βουλῶν ἡγη-
σάμενος· ἐτεκμαιρόμην γὰρ διὰ μετὰ τὸ συμπόσιον
Αἰγύπτιον καὶ προφήτην ἀκηκόως, ἔχει σύναγον πρὸς
τὸν ἔρωτα ληψόμενος, πάσχων, οἴματι, τὸ τῶν πολλῶν
πάθος, εἰ τὴν Αἰγυπτίων σοφίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν
ἡπάτηνται, κακῶς εἰδότες. Ἢ μὲν γὰρ τις ἐστὶ ἐτι-
μώδης, καὶ, ὡς ἂν τις εἶποι, χαμὰ ἔργουμένη, εἰδάλων-
θεράπεινα καὶ περὶ σώματα νεκρῶν εἰλουμένη, βοτά-
ναις προστετηκῖα καὶ ἐπωδαῖς ἐπανέχουσα, πρὸς οὐ-
δὲν ἀγαθὸν τέλος οὐτε αὐτῆ προιοῦσα, οὐτε τοὺς χρω-
μένους φέρουσα ἀλλ' αὐτῆ τὰ περὶ αὐτὴν ταπολλὰ
παύουσα, λυπρὰ δὲ τίνα καὶ γλίσχρα ἔστιν διὰ κατορ-
θούσα, φαντασίαις τῶν μὴ ὄντων ὡς ὄντων καὶ ἀποτυ-
χίας τῶν ἐπιζυμμένων, πράξεις ὀθεμῶν εὐρεῖς καὶ
ἡδονῶν ἀκολάστων ὑπέρταται. Ἢ δ' ἑτέρα, τέκνον, ἢ
ἀληθῶς σοφία, ἣς αὐτὴ παρωνύμως ἐνοθεύθη, ἣν ἱερεῖς
καὶ προφητικὸν γένος ἐκ νέων ἀσχοῦμεν, ἄνω πρὸς τὰ
οὐράνια βλέπει, θεῶν συνόμιλος καὶ φύσει κρείττο-
νων μίτοχος, ἀστρων κίνησιν ἐρευνῶσα καὶ μελλόντων
πρόγνωσιν κερδαίνουσα· τῶν μὲν γηίνων τούτων κα-
κῶν ἀποστατούσα, πάντα δὲ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ
ὠφέλιμον ἀνθρώποις ἐπιτηδεύουσα, δι' ἣν καὶ γὰρ τῆς
ἐνεγκούσης εἰς κείρον ἐξέστην, εἰ πῃ καθῆς καὶ πρότε-
ρον σοὶ διήλθον τὰ προρηθέντα μοι παρ' αὐτῆς καὶ
τὸν τῶν ἐμῶν παίδων κατ' ἀλλήλων πόλεμον περιγράφειμι.
Ταῦτα μὲν οὖν θεοῖς τε τοῖς ἄλλοις καὶ μοι-
ραῖς ἐπιτεράφθω οἱ τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ τὸ κράτος
ἔχουσιν, εἰ καὶ τὴν φυγὴν μοι τὴν ἐκ τῆς ἐνεγκούσης οὐ
διὰ ταῦτα πλέον ὡς δοκεῖν ἢ τὴν Χαρικλείας εὐρεσιν
ἐπίβαλον. Καί τοις μὲν ὅπως, εἶση τοῖς ἐξῆς.

ΙΔ'. Τὸν δὲ Θεαγένην ἐπαίδησεν εἰσθλὸν ἀσπασά-
μενον ἀμειβόμενος, ἑαυτοῦ τε πλησίον ἐπὶ τῆς εὐνῆς
ἐκάθιζον καὶ Τὴ γέρας ὀρθρίων εὐ ἀγεῖ παρ' ἡμῶς ἡρό-

excellencia: quæ certo ita omnes non superaret, nisi e di-
vinis quibusdam revera fundamentis existisset. Sed post-
quam deos Homericis deprehendisti, Calasiri, quid deinceps
sit consecutum, mihi expone. Prioribus, Cnemion, similia,
rursus insomnia et deliberationes, et amicitæ nocti cogita-
tiones. Gaudebam, aliqui me eorum, quæ non cogita-
bam, invenisse sperans et reditum in patriam expectans:
excubiabar autem, fore, ut Charicles filia privaretur, cogi-
tans. Dubitabam, qua ratione juvenes essent una abdu-
cendi et quo modo discessum adornarem. De fuga eram
soliculus, quo modo illam clam capessere et quo dirigere
deberemus; et utrum terra, an mari: denique procella qua-
dam cogitationum me obruebat et insomne reliquum tradu-
cebam noctia.

XVI. Necdum exacte dies illuxerat, poststrepchat ostium
atril et sensi quemdam puerum vocantem. Interrogante
autem famulo, quis pulsaret fores et quam ob causam, dixit
is qui vocabat, quod Theagenes Thessalus adesset. Delectatus
soma nuntio de adolescente, et vocari intro jubebam;
offerri mihi ultro initium consilii capiendi, quod præ ma-
nibus habebam, existimans. Conjectabar enim, quod cum
me in symposio Ægyptium et antistitem esse audisset, ve-
niret adiutorem sibi in amore assumpturus, ita, ut plerique,
sicuti existimo, animo affectus, qui Ægyptiorum sapientiam
unam et eandem esse existimant, haud recte judicantes.
Est enim quædam vulgata et ut ita dicam humi serpens,
quæ simulacrorum ministra est et circa mortuorum corpora
volvitur, herbis intabescens et incantationibus dedita, neque
ad ullum bonum finem perveniens, neque hos qui illa utun-
tur deducens, sed in multis etiam ipsa suis rationibus offen-
dens, tristia vero quædam et sordida interdum præstans,
nimirum visiones eorum quæ non sunt tanquam essent et
frustrationes speratarum actionum, flagitiorum inventrix
et profusarum voluptatum ministra. Altera vero, fili, quæ
revera sapientia est et a qua illa adulterina degeneravit,
quam nos sacerdotes et antistitem genus ab ineunte ætate
excolimus, supra res cælestes contemplatur, deorum con-
victrix et naturæ præstantioris particeps, astrorum motus
scrutans et futurorum præsentiam fade acquirens; ab his
quidem terrenis malis remota, omnia vero ad honestatem
et utilitatem hominum instituens. Propter quam et ego
patria cessi ad tempus, si quo modo, quæ tibi antea nar-
ravi, mihi ab ipsa prædicta et bellum filiorum meorum in-
ter sese posse evitare. Sed hæc cum diis aliis, tum Parcæ
permissa sunt, in quorum, ut hæc faciant, aut non, po-
testate situm est, qui etiam mihi exilium non magis propter
hæc, ut videtur, quam propter Chariclem inventionem,
imposuerunt. Id autem quomodo evenerit, ex his quæ
sequuntur cognosces.

XVII. Ceterum Theagenem, postquam ingressus est, et
salutavit, resalutatum prope me in lecto collocabam, et quæ
necessitas tam mane te ad me adducit, interrogabam. Ille

των. Ὁ δὲ τὸ πρόσωπον ἐπιπολὺ καταψήσας, Ἄγωνιῶ μὲν ἔρη, περὶ τοῦ παντός, ἐρυθριῶ δ' ἐκφαίνειν καὶ ἐσωπῆσεν. Ἐγὼν οὖν καιρὸν εἶναι τερατεύεσθαι πρὸς αὐτὸν καὶ μαντεύεσθαι ἄρθην, ἅπερ ἐγίγνωσκον. Ἰλαριώτερον οὖν αὐτῷ προσβλέψας, Εἰ καὶ αὐτὸς λέγειν ἔκνεῖς, ἔρη, ἀλλὰ τῇ γ' ἡμετέρα σοφία καὶ θεοῖς οὐδὲν ἀγνωστον. Καὶ ἐπιστήσας ὀλίγον καὶ ψήφους τινὰς οὐδὲν καταριθμοῦσας ἐπὶ δακτύλων συνθεῖς, τὴν τε κόμην διασεισάσας καὶ τοὺς κατόχους μιμούμενος, Ἐρῆς, εἶπον, ὦ τέκνον. Ἀνήλατο πρὸς τὴν μαντείαν. Ὡς δ' ἔτι καὶ Χαρικλείας προσέθηκα, τοῦτ' ἐκείνο θεοκλυτεῖν με νομίσας μικροῦ μὲν καὶ προσκινεῖν πεσῶν, ἐμοῦ δ' ἐπέχοντος, ἔρθῃαι πολλὰ τὴν κεφαλὴν προσελθὼν, τοῖς τε θεοῖς ὠμολόγηε χάριν, οὐκ ἐσφαλιμένος, ὡς ἔλεγεν, ὃν προσεδόκησε, σωτήρ᾽ αὐτὸν μέν γε γενέσθαι παρακαλεῖ· μὴ γὰρ ἂν περιωθῆναι, βοηθείας καὶ ταύτης ταχέως ἀποτυγχόντα· τοσοῦτον αὐτῷ τὸ κακὸν ἐνεσκήψαι καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ κόπου φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ ταῦτα περὶ ὧν ἐρωτῶ. Ὁμιλίας γὰρ ἔτι γυναικὸς ἀπειράτος εἶναι διετίετο, πολλὰ διοκνόμενος· αἶψά γὰρ διεπιπῦσαι πάσης καὶ γάμον αὐτὸν καὶ ἔρωτας, εἴ τις ἀκούσειεν, ἕως τὸ Χαρικλείας αὐτὸν ἤλεγξε κάλλος δτι μὴ φύσει καρτερικὸς ἦν, ἀλλ' ἀξιεράστου γυναικὸς εἰς τὴν παρελθούσαν ἀθέλατος. Καὶ ταῦτα λέγων ἐδάκρυεν, ὡς περὶ ὅτι πρὸς βίαν ζητῆται κόρης ἐνδεικνύμενος. ἀναλαμβάνον οὖν αὐτὸν καὶ Θάρσει, ἔλεγον, ἐπειδὴ περ ἄπαξ καταπέφηνγας ἐφ' ἡμᾶς. Οὐχ οὕτως ἐκείνη κρείττων ἴσται τῆς ἡμετέρας σοφίας. Ἔστι μὲν αὐστηροτέρα καὶ κατανεχθῆναι πρὸς ἔρωτα δύσμηχος, Ἀρροδίτην καὶ γάμον ἀτιμάζουσα καὶ μέχρις ἐνόματος· ἀλλὰ διὰ σὲ πάντα κινήσει· τέχνη καὶ φύσιν οἶδε εἰδέσθαι. Μόνον εὐθυμὸν εἶναι καὶ ὀρηγοῦμένῳ τὰ δέοντα κείθεσθαι πράττειν. Ἐπηγγεῖλατο ἅπαντα ποιῆσαι, ὡς ἂν ἐγὼ προστάττω, κἂν εἰ ξιφῶν ἐπιβαίνωνιν κελεύοιμι.

III'. Λιπαροῦντος δὲ περὶ τούτων καὶ μισθὸν ἄπασαν ἐπισχνομένην τὴν οὐσίαν, ἤκων τις παρὰ τοῦ Χαρικλείου, Δεῖται σοῦ Χαρικλῆς, ἔλεγεν, ἀρξικέσθαι περ' αὐτόν· ἔστι δὲ πλησίον ἐνταῦθ' ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ καὶ ἕμνον ἀποθύει τῷ θεῷ, τεταραγμένος τι κατὰ τοὺς ὄπνους. Ἐξάνισταμαι παραγρῆμα καὶ τὸν Θεαγένην ἀποπέψας ἐπὶ τὸν νεῶν ἀρξικόμενος, ἐπὶ θώκου τινὸς καταλαμβάνω τὸν Χαρικλέα καθήμενον, ἄγαν περιλυπὸν καὶ συνεχῶς ὑποστένοντα. Προσελθὼν οὖν, Τί σύννουε καὶ σκυθρωπὸς εἶ, ἤρώτων. Ὁ δὲ, Τί γὰρ οὐ μέλλω, φησὶν, ἀνειράτων τέ με διαταραξάντων καὶ τῆς θυγατρὸς, ὡς ἐπιθυμῶν, ἀηδέστερον διατεθείσης καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν αὔπνον διαγαγούσης; ἐμὲ δὲ λυπαῖ μὲν καὶ ἄλλως οὐχ ὑγιαίνουσα, πλέον δ' ἔτι τῆς κυρίας τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἔξῃς ἐνεστηκυίας, εἰς ἣν τοῖς ἐπὶ ταῖς δρομέσιν ὀφθαλμοῖς ἀναφαίνειν καὶ βραβεύειν τὴν ζάκορον νόμιμον, δυοῖν θάτερον ἀνάγκη ἢ ταύτην ἀπολειπομένην λυμαίνεσθαι τὸ πάτριον, ἣ καὶ ἄκουσαν ἀρξικουμένην, ἐπιτρέψεται χαλεπώτερον. Ὡστ' εἰ

autem cum diu demulsisset faciem, Anxius sum, inquit, de summa rerum : erubescio autem aperire, et conticuit. Animadverti igitur, tempus esse mentendi apud ipsum et divinandi ea quae sciebam. Itaque hilarius eum contuitus, Etiamsi ipse dicere cuncteris, inquam, tamen sapientiam nostram et diis nihil est ignotum. Et, cum paululum me crexissem et calculos quosdam nihil numerantes in digitis composuissem, et comam quassissem, afflatus vi numinis imitans, Amas, dixi, o fili. Exsiluit ad illud vaticinium. Postea vero quam et Charicleam addidi, jam tam id me divinitus cognovisse existimans, parum aberat, quin procumbens adoraret. At cum inlhaberem, osculabatur sarpe caput accedens, et diis agebat gratias, quod spe sua lapsus non esset, utque illi servator essem precabatur : neque enim se supersatitem esse posse, si auxilio, atque hoc ipso celeri destitueretur. Tantum malum se invasisse, atque ita flammis affectus uri, praecipue tum primum amorem sentientem. Consuetudinis enim muliebris expertem se esse dicebat, multis modis jurans : semperque respuisse et conjugia ipsa et amores, si aliquis audisset, quoad illum Charicleae forma convicisset, quod non naturali abstinentia et rotore fuisset praeditus, sed usque ad illum diem mulierem amore dignam non vidisset. Et haec dicens lacrimabat, veluti invitum et per vim a virgine se victum esse declarans. Erigebam illum et consolabar et Esto silenti animo, dicebam, cum semel ad nos confugeris : non enim erit illa nostra sapientia fortior. Est quidem austerior et difficulter in amorem delabi potest, Venerem et conjugium exosa, vel si nomines tantum. Sed propter te omnia movenda sunt. Ars et naturam frangere potest : tantum confidentem esse oportet et imperanti necessaria parere. Promisit se omnia facturum, sicut ego imperassem, si vel iuberem eum ire per gladios.

XVIII. Ita illo obsecrante atque obtestante et praemium omnes suas facultates mihi pollicente, veniens quidam a Charicle, Petit a te Charicles, dicebat, ut ad se venias. Est autem hic prope in templo Apollinis et hymno deum placat, propterea quod turbatus est nescio quomodo in somnia. Consurgo subito et Theagene ablegato in templum perteniens, deprehendo Chariclem sedentem in sella, admodum tristem et continue ingemiscentem. Accedens igitur, Quid ita tristis es et mærens, interrogabam. Illo autem : Cur enim non debeam esse, cum et insomnia me turbaverint et filia mea, sicuti audivi, agra sit et totam noctem insonnem duxerit? me vero cum aliquo dolore afficiat illius adversa valetudo, tum praecipue, quod cum sequens sit certamini destinatus dies, quo armatis cursoribus arctivam facem sustollere et praesse legitimum est, alterum ex duobus evadere necesse sit, ut aut absens pervertat ac destruat morem usitatum, aut vel invita veniens gravius etiam affligatur Quamobrem, si quidem prius fieri non potuit, nunc saltem

καὶ μὴ πρότερον ἀλλὰ νῦν γ' ἰπαρχῶν καὶ τινα προσ-
 ὄγων ἴασιν, δικαίως μὲν ἂν πρὸς ἡμᾶς καὶ φίλαν τὴν
 ἡμετέραν, εὐσεβῶς δὲ πρὸς τὸ θεῖον ποιήης. Οἶδα
 ὡς οὐδὲν ἐργῶδες βουλευμένῳ σοὶ τὸ πρῶγμα, βαρκα-
 νίαν, ὡς αὐτὸς ἔφη, ἰάσασθαι· προφήταις μὲν γὰρ καὶ
 τὰ μέγιστα κατορθῶν οὐκ ἀδύνατον. Ἐμολόγου
 ἡμεληθέναι, σοριστεύων καὶ πρὸς ἐκείνον καὶ τὴν
 παρούσαν ἐνδύναμι παρεκάλουν, ἔχειν γάρ τι συνθεῖναι
 πρὸς τὴν ἴασιν. Τὸ δὲ νυκτὶ παρὰ τὴν κόρην ἴωμεν,
 10 ἔρημ, ἐπισκεψόμενοι τ' ἀκριβέστερον καὶ παραμυθη-
 σόμενοι πρὸς ἕσπον δυνατόν. Ἄμα δὲ, ὦ Χαρίκλειε,
 βούλομαι σε καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ ἐμοῦ κινήσαι πρὸς
 τὴν παῖδα καὶ γνωριμώτερον ἀποφῆναι παρακαταθέ-
 μενον, ὅπως ἂν οἰκτιρότερον ἔγρουσα πρὸς με θαρραλώ-
 15 τερον ἴωμενον προσήται. Γινέσθω ταῦτα, ἔφη, καὶ
 ἀπίσωμεν.

16 Ἰθ'. Ἐπειδὴ οὖν ἐπίστημεν τῇ Χαρίκλειᾳ τὰ μὲν
 πολλὰ τί ἂν τις λέγοι. Δεδούλωτο μὲν γὰρ ὀλοσχε-
 ρῶς τῷ πάθει καὶ τὴν παριάν ἤδη τὸ ἄνθος ἐβρυγε
 20 καὶ τὸ φλέγον τοῦ βλεφάρου καθάπερ ὑδάσιν ἔοικει
 τοῖς δάκρυσιν ἀποσβεσνυμένην. Κατέστειλε δ' οὖν
 ἑμῶς αὐτὴν, ἐπειδὴ περ ἡμᾶς ἐθεάσατο καὶ πρὸς τὸ σύ-
 νθηες βλέμμα καὶ φθέγμα παντοῦως ἱπανόγειν ἐβιάζε-
 το. Περιβηλὸν δ' αὐτὴν ὁ Χαρίκλῆς καὶ μυρία κα-
 25 ταρτήσας καὶ θεραπείας οὐδὲν ἀπολιτόν, Ἦ θυγάτριον,
 ὦ τέκνον, ἔλεγεν, ἐγὼ τὸν πατέρα κρύπτεις ὃ πάσχεις;
 καὶ βαρκαρινὴν ὑποστᾶσα σιωπᾶς ὡς περ ἀδικούσα καὶ
 οὐκ ἠδίκημένη παρὰ τῶν κακῶς ἰδόντων σε ὀφθαλμῶν;
 ἀλλὰ θύσει. Παρακέληται Καλάστριε ὁ σοφός,
 30 ἴασιν τινὰ σοὶ πορίσασθαι. Δυνατός δ' ἄνθρωπος, ἀριστος
 [ὄν] εἴπερ τις ἄλλος τὴν θεῖαν τέχνην, ἅτε προφητι-
 κῶς τὸν βίον καὶ ἱεροῖς ἐκ παίδων ἀνακείμενος καὶ τὸ μεί-
 ζον εἰς προσθήκην ἡμῖν ἐς τὰ μέγιστα φίλος. Ὄστ'
 εἰκότα ἂν ποιήης, εἰ προσδέχοιό τ' ἀκυλύτως, ἐπάθειν
 35 τ' ἢ καὶ ἄλλως ἰᾶσθαι βουλευμένῳ σου τὴν παράγοικ,
 οὐδ' ἄλλως οὔσα πρὸς τὸ λόγιον γένος ἀπρόσμιχτα.
 Ἐσιώπη μὲν, ἐπένευσε δ' οὖν ἡ Χαρίκλειε, καθάπερ
 ἄσμενη τὴν ἀπ' ἐμοῦ συμβουλήν προσειμένη. Καὶ
 τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἀπελλάγημεν, ὑπομνήσαντός με
 40 τοῦ Χαρίκλέους καὶ ὄν πρότερον παρεκάλειεν ἐπιμε-
 ληθῆναι καὶ φροντίζειν, εἰ πῃ τῇ Χαρίκλειᾳ δυναίμην
 ἐφείσιν τινα γάμων καὶ ἀνδρῶν ἐμποῖησαι. Ἀπέπεμ-
 πον οὖν εὐθυμον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀνυσιήσεσθαι αὐτῷ
 τὴν βούλησιν ἐπαγγελάμενος.

opem illi ferens et adhibens medicamentum aliquod, offi-
 cium justum erga nos amicitiamque nostram, conjunctum
 cum pietate erga deum, feceris. Scio, quod minime sit
 tibi difficile, si modo volueris, fascinationem, ut ipse ais,
 curare. Antistites enim vel maxima praeferre possunt. Fa-
 tebar me neglexisse, illi quoque fucum faciens et ut mihi
 spatium praesentis diei concederet postulabam, quod essem
 aliquid compositurus in usum medicamenti. Nunc autem
 ad virginem eamus, inquam, diligentius consideraturi et
 quoad fieri potest eam consolaturi. Simul vero, Charicles,
 velim te de me verba aliqua facere apud puellam et me
 commendatum illi notioreni efficere, ut mihi reddita fami-
 liarior, confidentius quoque sanantem admittat. Sit ita,
 inquit, et abeamus.

XIX. Postquam autem venimus ad Charicleam, multa
 quidem quid attinet dicere? Succubuerat enim prorsus af-
 fectui et ex genis flos jam fugerat et ardor vultus lacrimis
 tanquam aqua resinctus esse videbatur: lamen sese com-
 ponebat cum nos vidisset et consuetum vultus habitum
 omnibus modis revocare conabatur. Complexus autem
 eam Charicles et multum dissonatus et nihil blanditiarum
 omittens, O siliola, o nata, dicebat, mene patrem celas,
 ex quo labores? et cum fascinata sis, laeas, quasi injuria
 affeceris et non affecta sis ab oculis, qui te male adspexer-
 runt? Sed bono sis animo. Oratus est enim a me Calasiris
 hic sapiens, ut tibi sanationis aliquam rationem inveniat:
 potest autem id praestare, excellit enim, si quisquam alius,
 in arte divina, tanquam genere vitae antistes et quod majus
 est nobis in primis amicus. Quare merito feceris, si illum
 admiseris absque ullo impedimento, sive incantatione uti,
 sive alio modo sanare volenti, te ipsam tradens, cum alioqui
 a sapientum consuetudine non abhorreas. Tacebat qui-
 dem, annuebat tamen Charicles, tanquam libenter consi-
 lium de me datum admittens. Et tunc, haec constitutis,
 discessimus, reducens mihi in memoriam Charicle, ut ea
 quae a me petisset curarem et cogitarem, quomodo in Cha-
 riclea cupiditatem aliquam conjugii et virorum excitarem.
 Deduceram igitur lartum, cum illius voluntati brevi satis-
 factum iri promissemus.

μάχην ἀθλοῦντα παρίστησιν. Κεκίνητο μὲν δὴ καὶ
 πᾶσα πρὸς τὸ παρόδοξον ἢ Ἑλλάδος καὶ Θεαγένει οἴκῳ
 πύγιστο, καθάπερ αὐτὸς τις ἕκαστος ἀγωνιζόμενος.
 Ἐπακτικὸν γὰρ τι καὶ πρὸς τῶν δρόμων εἰς εὐνοίαν
 τὸ κάλλος. Κεκίνητο δ' ἡ Χαρίκλεια πρὸς πᾶσαν
 ὑπερβολὴν· καὶ εἶδον ἐκ πολλοῦ παρατηρῶν παντοίας
 μεταβαλλομένην ἰδέσθαι. Ὡς γὰρ εἰς ἀκοὴν πάντων ὁ
 κήρυξ τοὺς δραμομένους κατήγγειλεν, ἀνείπε τε,
 Ὀρμενος Ἀρκὰς καὶ Θεαγένης Θεσσαλὸς, Ἰσχυροστὸ μὲν
 ἦ, ὑπερλήξ, τέτατο δ' ὁ δρόμος μικροῦ καὶ τὴν ὀρθο-
 μῶν καταλήψην ὑποτέμων, ἐνταῦθ' οὗτ' ἀτρεμῖν ἐτι
 κατεῖχεν ἢ κόρη ἀλλ' ἐσφάδαζεν ἢ βάσις καὶ οἱ
 πόδες ἐκίρτων, ὥσπερ αἶμα τῆς ψυχῆς τῷ Θεαγένει
 συνεισαρομένης καὶ τὸν δρόμον συμπερονομούμενης· οἱ
 μὲν δὴ θεαταί, μετῴρωτος ἅπας ἐπὶ τὸ μέλλον καὶ
 ἀγωνίας ἀνάμετρος, ἰγὼ δὲ καὶ πλέον, ἄτε δὴ μοι λοιπὸν
 ἀσπίδος ὑπερρροτιζέτω προσηρημένω. Οὐδὲν ὀχυ-
 ραστὸν, ἔρη ὁ Κνήμιων, δροῶντας καὶ παρόντας ἀγωνιάδ,
 ὅτε καὶ γὰρ νυνὶ περὶ τῷ Θεαγένει δίδισα καὶ σου δέομαι,
 ὅστων εἰ νικῶν ἀντιγορεύθη, διαλεῖν.

Δ'. Ἐκεῖ δὴ μέσσω, ὦ Κνήμιων, ἤνυστο τὸ στάδιον,
 ὀλίγον ἐπιστρέψας καὶ ὑποβλέψας τὸν Ὀρμενον, ἀνα-
 κορυφῆι τὴν ἀσπίδα πρὸς ὕψος καὶ τὸν αὐχένα διε-
 γείρας, τὸ βλέμμα δ' ἔδον εἰς τὴν Χαρίκλειαν τείνας,
 καθάπερ βέλος ἐπὶ σκοπὸν ἐγέρτο καὶ τοσοῦτον παρή-
 ρθη τὸν Ἀρκάδα, ὀργυῶν πλήθος, ὃ διαλείπων εἰς
 ὑστερον ἐμετρήθη. Προσδραμών οὖν τῇ Χαρίκλειᾳ,
 πολὺς τ' ἐξέπιττες εἰς τὸ στέρνον ἐμπίπτει τοῦ δρόμου
 ὄψθεν τὴν βύμην οὐκ ἰναγκῶν· καὶ τὸν φοίνικα κομι-
 ζόμενος, οὐκ ἰαθὲ με τὴν χεῖρα τῆς κόρης φιλῶν.
 Ἀπίστωσας, εἶπεν ὁ Κνήμιων, ὅτι καὶ ἐνίκησας καὶ
 ἐρῆσθαι. Ἄλλὰ τίνα δὴ τὰ ἐξῆς; Οὐ μόνον ἀκουσ-
 μάτων ἀκόρατος ἄρ' ἦσθα, ὦ Κνήμιων, ἀλλὰ καὶ
 ἔσθω δυσάλωτος· ἦδη γοῦν οὐκ ὀλίγης μοῖρας τῆς
 νικῆς παρωγχευίας, ἀνέμεις ἐρηγορῶς καὶ τὴν
 διήγησιν μελουμένην οὐκ ἀποκναίεις. Ἴγὼ καὶ
 Ὀμήρου μέμφομαι, ὦ πάτερ, ἄλλων τε καὶ φιλοτήτος
 κόρον εἶναι φήσαντι, πράγματος, ὃ κατ' ἐμὲ κριτὴν
 εὐδαίμων φέροι πλησμονὴν, οὔτε κατ' ἡδονὴν ἀνυόμενον,
 οὗτ' εἰς ἀκοὴν ἐρχόμενον. Εἰ δὲ τις καὶ τοῦ Θεαγέ-
 νους καὶ Χαρίκλειας ἐρωτος μνημονεύοι, τίς οὕτως
 ἀδαμάντινος ἢ σιδηροῦς τὴν καρδίαν, ὃς μὴ θάλασσοι
 καὶ εἰς εἰναυτὸν ἀκούων; ὥστ' ἔγουν τῶν ἐξῆς. Ὁ μὲν
 Θεαγένης, ὦ Κνήμιων, ἰσπεφανότο καὶ νικῶν ἀνηγο-
 ρεῖτο καὶ παραπέτυπτο ὑπὸ ταῖς πάντων εὐφημίαις,
 ἢ Χαρίκλεια δ' ἤττητο λαμπρῶς καὶ δεδούλωτο τῷ
 πόθῳ πλέον ἢ πρότερον, αὖθις ἰδοῦσα τὸν Θεαγένην.
 Ἢ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν ἀντιβλήψις, ὑπόμνησις τοῦ πῆσ-
 χοντός γίγνεται, καὶ ἀναρλέγει τὴν διάνοικαν ἢ θέα
 καθάπερ ἕλη περὶ γιγνομένη. Κἀκείνη μὲν οἰκᾷ
 ἄλθοῦσα συνήθη νύκτα ταῖς προτέραις ἢ καὶ δριμυτέραν
 διήγειν, ἰγὼ δ' αὖθις ἀπνεος ἦν, τὴν τε φυγὴν ὅποι
 τραπέμενοι λάθοιμεν ἐπισκοπῶν καὶ πρὸς τίνα χώραν
 παραπέμοι τοὺς νέους ὃ θεὸς ἐνοῶν. Τὸν μὲν δὴ

factum, quod praeter opinionem accidebat et Theageni vic-
 toriam precabatur, non secus ac si quilibet certamen iniret.
 Magnam enim vim habet etiam ad conciliandam adspicien-
 tium benevolentiam, formae venustas. Commota quoque
 fuerat et Chariclea supra modum: et vidi, cum id diu ob-
 servarem, subinde in illum atque alium vultum eam com-
 mutari. Nam postquam ita, ut exaudirent omnes, praeco
 cunctas nuntiasset, et nomina ipsorum proclamasset,
 Ormeus Arcas et Theagenes Thessalus, apertis carce-
 ribus cursus tanta celeritate instituebatur, ut ipsam prope-
 modum oculorum aciem falleret. Ibi ne quieta quidem
 manere amplius virgo potuit, sed commovebantur illius
 gradus et pedes praesultatione saliebant, tanquam animo
 una cum Theagene sublato et illum in cursu adjuvante: ac
 spectatorum quisvis pendebat ab eventus expectatione et
 sollicitudinis plenus erat; ego vero etiam magis, qui jam
 apud me constitueram, ut illius non secus ac filii curam
 susciperem. Nulli mirum est, inquit Cnemon, quod vi-
 dentes et praesentes solliciti sunt, nam et ego nunc Theageni
 metuo et a te peto ut eo citius an victor renuntiatus fuerit,
 exponas.

IV. Confecto jam medio stadio, iste paululum conver-
 sus et Ormemum torve contuitus, allevat scutum in altum
 et erecto collo et visu presus in Charicleam intenso, in
 eam eum sagitta ad scopum ferebatur et tantum anticipa-
 vit Arcadem, ut ille multis passibus a tergo relinqueretur:
 quod intervallum postea mensum est. Accurrens igitur ad
 Charicleam, totus ex industria in illius pectus incidit,
 quasi impetum cursus continere non posset et cum pal-
 mam auferret, me non latuit, quod virginis manum oscu-
 laretur. Beasti dixit Cnemon, quod et vicit et osculatus
 est. Sed quenam deinceps consecuta sunt? Non tantum
 audiendo non satiari, Cnemon, sed etiam a somno hand
 facile opprimi potes: cum enim jam non parva pars noctis
 praeterierit, vigilias sustines et ex producta in longum nar-
 ratione ludium non contrahis. Ego vero et Homerum
 reprehendo, pater, qui cum aliarum rerum tum amoris sa-
 tietatem esse dixerit, quas res, me iudice, nullam satieta-
 tem admittit, neque cum fruitur quispiam, neque cum
 auditu percipit. Quod si ab aliquo Theagenis et Charic-
 cleae amoris fiat mentio, quis est usque adeo adamantino
 corde aut terreo, ut non se oblectet, totum licet audiat
 annum? Quam ob rem continua narrationem. Theagenes
 quidem, o Cnemon, coronabatur et renuntiabatur victor,
 ac deducebatur omnium gratulationibus, Chariclea vero
 plane victa erat et mancipata amori magis quam prius,
 cum iterum Theagenem vidisset. Amantium enim mutus
 aspectus, affectus recordatio ac reintegratio est, et in-
 flammata mentem conspectus, perinde atque igni lignum
 admotum. Atque illa quidem domum veniens, similem noc-
 tem prioribus vel etiam acerbiorum traducebat. Ego au-
 tem rursus insomnis eram, quoniam clandestina fuga ver-
 teremur considerans et in quam regionem deus mitti

δρασμὸν ἔγνωσαν κατὰ θάλατταν εἶναι ποιητέον, ἀπὸ τοῦ
χρησμοῦ σὸ συνοίσον λαβῶν, ἐνθ' ἔπρασκον, αὐτοὺς —
κῆμα τεμόντας,

"Hecab' ἡρώτου πρὸς γῆνα καυτήν.

6 Ε'. Τὸ δ' ἔποι παραπειπίον αὐτοὺς, μίαν μόνην
λῶσαν εὐρισκον, εἴ πη δυναθείην ἐπιτυχεῖν τῆς συνεκ-
τεθείσης τῇ Χαρικλείᾳ ταινίας, ἐν ἧ τὸ κατ' αὐτὴν
διήγημα κατεστύχθαι ὁ Χαρικλῆς ἀκηκοὺς ἔλεγεν·
εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ τοὺς ὑπονοηθέντας
10 ἤδη παρ' ἐμοῦ γεννήτορας τῆς κόρης ἐντεῦθεν ἐμαυτεῖν
καὶ ἴσος ἐκεῖ πέμπισθαι αὐτοὺς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης.
Ὁρῶντος γοῶν παρὰ τὴν Χαρικλείαν ἤκων, ἄλλους τε
τῶν οἰκείων καταλαμβάνω δεδακρυμένους· καὶ οὐχ
ἥμισυ τὸν Χαρικλέα. Πλησιάζεις οὖν, τίς ὁ θόρυβος
15 ἡρώτων. Ὁ δὲ, Ἐπέτιεν ἡ νόσος, ἔφη, τῆς θυγα-
τρὸς καὶ χαλαπωτέρας ἢ πρότερον πεπειράται τῆς πα-
ρηκούσης νυκτός. Ἄνιστω, ἔφη καὶ εἰ λοιποὶ πάντες
εἴτε. Τρίποδά τις καὶ δάρην καὶ πῦρ καὶ λιθανω-
τὸν παραθέσω μόνον. Ὁχλείτω δὲ μηδὲ εἷς, ἕως ἂν
20 προσκαλέσωμαι. Προσέτατα ταῦθ' ὁ Χαρικλῆς καὶ
ἐγένετο. Κάπειδ' ὁ σχολῆς ἐλαβόμεν, ἠρχόμεν ὡσπερ
ἐπὶ σκηνῆς τῆς ὑποκρίσεως καὶ τὸν τε λιθανωτὸν εἰθυ-
μίον καὶ τινὰ δῆθεν ψιθύροις τοῖς χειροκροτουζόμενος,
τὴν δάρην ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας ἄνω καὶ κάτω πυκνὰ
25 τῆς Χαρικλείας ἐπεσόθουσαν καὶ ὑνωδῆς τι μᾶλλον δι
γρῶδες ἐπιχασμώμενος, ὅτ' καὶ βραδέως ἐπαυσάμην,
πολύν τινα λῆρον ἐμαυτοῦ τε καὶ τῆς κόρης καταγέας.
ἡ δὲ πυκνὰ τὴν κεφαλὴν ἐπίσειε καὶ σεσηρὸς ὑπεραι-
δία πλανᾶσθαι με τηνάλλως καὶ τὴν νόσον ἀγνοεῖν ἐν-
30 δεικνυμένη. Καθεσθεῖς δὲ πλησίον, Θάρσει θυγάτερ,
ἔλεγον· εὐτέλης ἡ νόσος καὶ ἱαθῆναι βραδία· βασκανία
σου καθήφατο, τάχα μὲν καὶ δε' ἐπόμπειες, πλέον δ'
ὅτε ἐβράβευες. Ἐγὼ δὲ καὶ ὑπονοῶ τὸν μᾶλλον
βασκῆναι. Θεαγένης ἔστιν, ὁ τὸ ἐνόκιον δρασμῶν.
35 Οὐκ ἴσθαι με παρατηρῶν σε πολλάκις καὶ τὸν ὀφθαλ-
μὸν ἱταμώτερον ἐπιβάλλον. Ἡ δὲ, Ἐκεῖνος μὲν,
εἴθ' οὕτως εἶδεν, εἴτε μὴ, πολλὰ χαίρειω. Τίνων δ'
ἔστιν καὶ πόθεν; δεῖ πολλοὺς εἰρων περι αὐτὸν ἐπτοη-
μένους. Ὡς μὲν Θεταλὸς τὸ γένος, ἔφη, ἔφθης
40 ἀκούσασα καὶ τοῦ κήρυκος δε' αὐτὸν ἀνηγόρευσεν.
Ἄναφρεί δ' αὐτὸν εἰς Ἀχιλλεῖα πρόγονον καὶ [μοι]
ἐπαθεύειν εἰσικεν, εἰ δεῖ τῷ τε μεγέθει καὶ τῷ κάλλει
τοῦ νεανίου τεκμαίρεσθαι πιστομένῃ τὴν Ἀχιλλεῖον
εὐγένειαν· πλὴν ὅσον οὐχ ὑπέρβρων οὐδ' ἀγνώω κατ'
45 εἰκῆνον ἀλλὰ τῆς διανοίας τὸν ὄγκον ἠδύτητι κατα-
πραύων. Ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτος ὢν, πάθοι δριμύτερα
ἴων δέδρασκεν, ἐπίφθονον ἔχων τὸ βλέμμα καὶ σε τῇ θεῇ
καταβασκῆνας. Ὡ πάτερ, ἔφη, σοὶ μὲν χάρις ὑπεραλ-
γοῦντι τὰ ἡμέτερα. Τί δὲ καταρᾶ μέτην τῷ τάχ'
50 οὐδὲν ἠδικηκότι; νοσῶ γὰρ οὐ βασκανίαν, ἀλλ' ἐτίραν
τὴν, ὡς εἶσαι, νόσον. Εἴτ' ἀποκρύπτεις, ἔφη, ὡ
τέκνον, ἀλλ' οὐχὶ θαρσαύσα λέγεις, ὅπως ἂν καὶ
βοηθείας εὐπορήσαιμεν; οὐχὶ πατὴρ εἰμὶ σοὶ τὴν ἡλι-

juvenes jubeat, cogtans. Ac fugans quidem per mare in-
tellexi capessendam esse, ex oraculo, id utile fore, conji-
ciens inde quod dicebat : Salutemque ruentes,

Ad solis venient torridum ab igne solium.

V. Ceterum, quo essent deducendi, unam saltem, qua
id cognoscerem, viam inveniebam, si quo modo possem
adipisci expositam cum Chariclea fasciam, cui narrationem
de rebus, quæ ad eam pertinerent, acui insertam esse,
Charicles dicebat se audisse. Consentaneum enim mihi
videbatur, quod inde et patriam et parentes puellæ, quos
jam suspicabar, essem cogniturus, fortassis etiam, quo fata
eos mihi juberent. Mane igitur ad Charicleam cum ven-
issem et alios necessarios lacrimantes deprehendo, maxime
vero Chariclem. Accedens igitur, Quid iste fert tumultus,
interrogabam. Ille autem, Auctus est, inquit mor-
bus filie et graviores hanc, quam antea, noctem experta
est. Secede, inquam et reliqui omnes exeat : tripodem
autem quispiam tantum et laurum et ignem ac thus appo-
nat : neque me prius quisquam inturbet, quam alvo-
cavero. Quibus a Charicle imperatis, accinxit me, quasi
in scena representationem fabulæ inceptans et thus adolo-
bam et quasdam preces susurrans, laurum a capite ad
pedes Charicleæ sursum ac deorsum subinde commove-
bam et somnolenter vel potius aniliter oscitans, tandem
desi, cum multas quasdam nugas in me et in puellam
effudissem. Illa autem identidem caput commovebat et
oro hians subridebat, operam me ludere et morbum igno-
rare significans. Assidens igitur propius, Esto bono animo,
filia, dicebam : morbus enim levis est et curatu facilis :
fascinatio te impertivit haud dubie, cum rompa interesses ;
magis vero, cum praesses certamini. Ego autem suspicor,
quis te fascinaverit. Theagenes est, qui certavit armato
cursu. Neque enim me latuit, quod in te serpius inten-
tus esset et oculos petulantius injiceret. Illa autem :
Ipsam, sive ita me vidit, sive non, multum valere jubeo.
Ceterum cujus est et unde oriundus? videbam enim multos
illum cum quodam stupore admirantes. Quod Thes-
calus sit genere, audisti antea ex pracone, quando ipsum
renuntiavit. Refert vero Achillem generis auctorem, quod
vere sibi sumero videtur, conjecturam facientem ex proceritate
et forma, Achillem generositatem confirmante : praeterquam
quod non est arrogans, neque insolens sicut ille, sed animi
fastum suavitate temperat. Quod cum ita sit, tamen acer-
biora ipse patiatur, quam intulit, cui invidus est oculus et
te ad aspectu infascians. O pater, inquit, tibi quidem
habeo gratiam, quod vicem nostram doles : sed quid frustra
imprecaris ei, qui fortasse nos nulla injuria affecit? Neque
enim fascinatione laboro, sed alio quodam, ut videtur,
morbo. Quid igitur celas, inquam, filia et non potius
audacter exponis, quo facilius malo medeamur? An non
pater sum tibi atale, magis vero benevolentia? An non patri
tuo nolus et hisdem animorum studiis conjunctus? Indica,
quo labores : habes me fidem, si velis, etiam

αὐτὸν καὶ τρέψῃ τὴν εὐνοίαν; οὐ πατρὶ τῷ σὴ γυναικί
 οὐκ ἀμόλυστος; ἔφαρνε δὲ κάμνεις. Ἔρεις ἐν ἐμοὶ τὸ
 πιστόν, εἰ βούλει καὶ ἐνώμοτον. Αἴγει θερασάσσα,
 μὴδὲ χορήγει τῇ λυπαῦντι μέγιστος σιωπῶσα. Πάθος
 γὰρ ἅπαν τὸ μὲν ὀξείως γιγνωσκόμενον εὐθεοῦται,
 τὸ δὲ ῥόνη παραπεμπόμενον ἐγγὺς ἀνάτον. Τραπὴ
 γὰρ νόσων ἢ σιωπῆ, τὸ δὲ ἐλλαλούμενον εὐπαρκεύ-
 οητον.

Γ'. Ὀλίγον οὖν ἐπισχοῦσα πρὸς ταῦτα καὶ μυρία
 10 τοῦ νόου τροπὰς τε καὶ ὑμῶς ἐκ τῶν ὄψεων ἐμφάνασα,
 Συγχώρησαι, ἔφη, μοι τὸ τήμερον, ἀκούσῃ δ' εἰσα-
 ρίς, εἰ μὴ γνοίης προλαβών, ἅτε μαντικὸς εἶναι βουλό-
 μενος. Ἐξήκειν αὐτόθεν ἀναστὰς, ἐνδιδοὺς τῇ κόρῃ
 διαίτησαι ἐν τῇ μεταξὺ τῆς ψυχῆς τὸ αἰδοῦμενον. Ὁ
 15 δὲ Χαρικλῆς ὑπήνετα καὶ τί φράζειν ἔχεις, ἤρώτα.
 Πάντα δεξιῶς, ἔλεγον, εἰς γὰρ τὴν ὑστεραίαν τοῦ μὲν
 ὀχλοῦτος πάθος ἀπαλλάσσεται. Ἐπιτρον δὲ τι τῶν
 σοι καθ' ἑδονὴν ὑποστήσεται· κωλύει δ' οὐδὲν καὶ
 ἱατρὸν τινα εἰσκαλεῖν. Ἀπέτραχον ταῦτ' εἰπὼν, τοῦ
 20 μὴ τιπλίον τὸν Χαρικλῆα πυνθάνεσθαι. Μικρὸν δ' ἔσον
 τοῦ δωματίου προχίων, ἔρω τὸν Θεαγένην αὐτοῦ που
 περὶ τὸν νεῶν καὶ τὸν περίβολον εἰλούμενον καὶ πρὸς
 αὐτὸν διαλεγόμενον, ὡπερ ἀποχρῶν αὐτῷ καὶ μόνον
 τῆν οὐκείαν τῆς Χαρικλείας περισκοπεῖν. Ἐκτραπέ-
 25 μενος οὖν παρήειν, ὡπερ οὐχ ἑωρακίως. Ὁ δὲ,
 Χαῖρε, εἶπεν, οἱ Καλάσιρι καὶ ἄκου· σὲ γὰρ τοι πε-
 ριόμενον. Ἀνίστασθαι ἀθρόον καὶ Θεαγένης, ἔλεγον,
 δὲ καλὸς, ἀλλ' οὐχ ἑωρακίως. Ποῖος, ἔφη, καλὸς δὲ
 Χαρικλείας μὴ ἀρεστός; Ἠγανάκτου ἐγὼ μέχρι τῶν
 30 ὄψεων καὶ οὐ πάσης ἔλεγον, ὑβρίων ἐμὲ τε καὶ τὴν
 ἐμὴν τέχνην, ὑπ' ἧς κλεικίαν ἔδη καὶ ἐρᾶν σου κα-
 τατήκασται καὶ ἐρᾶν ὡπερ τινὰ τῶν κριττόνων
 εὐχεται; Τί λέγεις, ἔφη, οἱ πάτερ· ὄρᾶν ἐμὲ Χηρί-
 κλειαν; τί οὖν οὐκ ἀγεις ἔδη παρ' αὐτήν; καὶ ἄμα
 35 προύτραχεν. Ἐπιλαθόμενος οὖν τῆς γλαυμῶδος,
 Σιθῆ, ἔφη, οὗτος, εἰ καὶ ὄξυς ὄραμιν. Οὐ γὰρ
 ἄρπαγμα τὸ πρᾶγμα, οὐδ' εὐνοον, καὶ τῶν ἐν μέσῳ τῇ
 βουλομένην προκείμενον ἀλλὰ πολλῆς μὲν βουλῆς ὥστε
 περὶπόντως ἀνυσθῆναι, πολλῆς δὲ διασκευῆς ὥστε
 40 ἀσφαλῶς πραγθῆναι, δεόμενον. Ἢ τὸν κατέρα τῆς
 κόρης ἠγνόηκας, ὡς Διερῶν ἐστὶ τὰ πρῶτα; τοὺς δὲ
 νόμους οὐκ ἐννοεῖς οἱ θάνατον τοῖς τοιοῦτοις ἐπιβαλ-
 λουσι; Ἐγὼ μὲν, εἶπε, καὶ τελευταῖαν οὐ διαφέρωμαι,
 τυγῶν Χαρικλείας, ἀλλ' ὅμως, εἰ δοκῇ, πρὸς γάμον
 45 αἰσῶμεν, τῷ πατρὶ προσιόντες. Οὐ γὰρ δὲ [μὴ] ἀνάξιοι
 γ' ὄντες τῇ Χαρικλείᾳ κηδεύσομεν. Οὐκ ἂν τύχοιμεν,
 ἔφη, οὐχ ὅτι τῶν κατὰ σέ τι δυνατόν ἐπιμέμφασθαι,
 ἀλλ' ὁ Χαρικλῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παιδί τὴν κόρην πάλαι
 καταγγύσεν. Οἰμώζει, ἔφη Θεαγένης, ὅς τις ποτ'
 50 ἐστίν. Οὐ γὰρ τις, ἐμοῦ ζῶντος, ἕτερος θαλαμῶσαι
 Χαρικλείαν· οὐχ οὗτος ἦδ' ἡ χεὶρ καὶ εἶπος τοῦ μὲν
 ἀγγίσει. Παῦσαι, ἔφη, οὐδένοδὸς δεῖσαι τοιοῦτου·
 μόνον ἐμοὶ πέθεσθαι καὶ πράττειν ὡς ἂν ὑψηλῶσαι.
 Νῦν δ' ἀποκρίσει καὶ φυλάττου φαίνεσθαι πλησιάζων,

jurejurando obstrictum. Dic confidenter, neque dolori
 vires faciliturnitate suppedites. Omnis enim affectio qua
 cito cognoscitur facile curari potest; sed quae tempore in-
 veterascit propemodum est insanabilis. Alimentum est
 enim morborum silentium, sed quod enuntiat, leniri con-
 solatione facile potest.

VI. Paululum igitur immorata ad haec et varias animi
 inclinationes et affectus vultu declarans, Concede mihi,
 inquit, hodiernum diem, aures vero postea, nisi ipse an-
 tea cognoveris, quandoquidem vaticinandi artis peritiam
 te profiteris. Surrexi illico ac discedens dedi occasionem
 puellae, ut interim animi pudorem moderaretur. Char-
 cles autem mihi occurrebat et Quid habes, quod dicas,
 querebat. Omnia fausta, dicebam: cras enim dolore,
 qui tibi molestus est, liberabitur. Et aliud quidpiam,
 ex quo voluptatem magnam percepturus es, inceptabit.
 Interea nihil vetat, quo minus medicum accersi jubeas.
 Atque his diebus propinxi me, ne plura ex me Charicles
 sciscitaretur. Et cum paululum tantum progressus essem
 extra domunculam, video Theagenem ibidem circa tem-
 plum et ambitum templi obambulantem et secum collo-
 quentem, tanquam bono se affectum putans, si vel hali-
 tuculum Charicles videret. Dessectens igitur praeteribam,
 quasi illum non conspexissem. Ille autem, Salve, inquit,
 Calasiri, et audi: te enim expectabam. Conversus sub-
 hito, Ecce Theagenem, dicebam, formosum. Non hec te
 animadverteram. Qui formosus, inquit, qui Chariclem
 non placeam? Simulabam vultu me inliguari et Non des-
 cines, dicebam, me et artem meam asficere contumella, a
 qua jam illa capta et te amare coacta tanquam aliquem
 praestantiorum videre exoptet? Quid dicis, inquit, pater?
 videre me Charicleam? Quamobrem igitur non ducis ad
 ipsam? et simul procurrebat. Apprehendens igitur eum
 pallio, Sta hic, inquit, etiamsi valeas currendi celeritate.
 Neque enim est negotium hoc tanquam praeda, nec ad
 consequendum facile et cuius volenti expositum; sed mag-
 no consilio indiget, ut commodo perfici, et magno appa-
 ratu, ut secure agi possit. An ignoras, quod pater vir-
 ginis primum dignitatis locum Delphis obtinet? An non
 legum tibi venit in mentem, quae capitalem potatem in ta-
 les constituunt? Haud multum quidem refert, inquit,
 etiamsi moriar, potius Chariclea, sed tamen, si videtur,
 petamus illam in matrimonium a patre. Neque enim indig-
 ni sumus, qui cum Charicle affinitatem contrahamus.
 Non oblinebitus, inquam, non quod aliquid in te repre-
 hendendi possit, sed Charicles sororis suae filio virginem jam
 pridem despondit. Plorabit, inquit Theagenes, quicumque
 tandem sit; neque quisquam alius, me vivo, in thalamos
 ducet Charicleam; non usque adeo manus hanc et gladius
 cessabit meus. Desine, inquam: nulla re ejusmodi opus
 erit: tantum mihi obtempera et fac sicut ego praecero.
 Nunc vero discede, et cave, ne me convenire deprehenda-

ἀλλ' ἐφ' ἡσυχίας καὶ μόνος ποιῶ τὰς ἐντεύξεις. Ἀπίης
κατηγῆς.

Ζ'. Ὁ δὲ Χαρικλῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐντυχῶν,
ἐλαῦ τ' εἶδε καὶ προσδραμῶν ἐφίλει πολλὰ τὴν κερ-
6 λήν. Τοῦτο σαρὰ, τοῦτο φίλια, συνεχῶς ἀναβοῶν.
Ἰλουσαί σοι μέγα ἔργον· ἐάλωκεν ἡ δυσάλωτος καὶ
νενικάται ἡ δυσκαταμάχητος· ἐφῆ Χαρικλεία. Πρὸς
ταῦτ' ἐθρυπτόμεν, ἀνέσπων τε τὴν ὄφρυν καὶ βλακῶδες
βράϊων, Εὐδῆλον ἦν. ἔλεγον, ὡς οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην
10 ἀνύξει προσβολὴν ἐμοῦ καὶ ταῦτα μηδενὶ τῶν μειζῶνων
ὀχλήσαντος. Ἀλλὰ πόθεν, οἱ Χαρικλείς, ἐρῶσαν
ἐγνωρίσατε; Σὺ πεισθόντες, ἔφη. Τοὺς γὰρ εὐδοκί-
μους τῶν ἱατρῶν, ὡς αὐτὸς ὑπέθου, παρακλίεσθε,
ἦγον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν, ἀμοιβὴν τὴν προσοῦσαν οἰσίαν
15 ὑπισχυόμενος, εἰ τι δύναίτο ἐπικουρεῖν. Οἱ δὲ,
ὡς τάχιστα εἰσῆλθον, ἤρώτων δ' τι πάσχοι. Τῆς δ'
ἀποστραφείσης, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους οὐδ' ἐτίσῃ
ἀποκρινομένης, ἔπος δὲ Ὀμηρικῶν συνεχῶς ἀνα-
βοῶσας,

20 Ὡ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱέ, μέγα φέριται Ἀχαιῶν·

δ' λόγιος Ἀκαστινός (οἶσθα δὲ δῆπου τὸν ἄνδρα) τῷ
κερῶ τὴν χεῖρα καὶ ἀκούσης ἐπιβαλὼν, ἀνακρίνειν
ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας ἐώκει τὸ πάθος, ὥσπερ, οἶμαι, τὰ
καρδίαις κινήματα μηνυούσης. Οὐκ ὀλίγον τε χρόνον
25 βασανίσας τὴν ἐπίσκεψιν, ἄνω τε καὶ κάτω πολλὰ
ἐπιθεωρήσας, Ὡ Χαρικλείς, ἔφη, περιττῶς ἡμᾶς
ἐνώσδ' ἐλακίληκας· ἱατρικὴ γὰρ οὐδὲν ἂν οὐδαμῶς
ἀνώσει πρὸς ταῦτην. Ἐμοῦ δὲ, Ὡ θεοὶ, τί τοῦτο
λέγετε, ἀναβοήσαντος, οἴχεται οὖν μοι τὸ θυγάτριον,
30 καὶ Ἠλέδος ἐκτός γέγονεν; Οὐ θυρήθου δεῖ, φησὶν,
ἀλλ' ἄκουε, καὶ παραλαβὼν με τῆς τε κόρης καὶ τῶν
ἄλλων ἀποθεν, Ἢ καὶ ἡμᾶς, ἔφη, τέχνη σώματος
πάθη θεραπεύειν ἐπαγγέλλεται, ψυχῆς δ' οὐ προηγου-
μένης ἀλλὰ τότε μόνον ὅταν συμπάσῃ μὲν τῷ σώματι
25 κακουμένῳ, συναρῆληται δὲ θεραπευομένῳ. Το δὲ
τῆς κόρης, νόσος μὲν ἀλλ' οὐ τοῦ σώματος. Οὐ γὰρ
χυμῶν τις περιττεύει, οὐ κεραλῆς ἀλγημα βαρύνει, οὐ
πυρετὸς ἀνεφλέγει, οὐκ ἄλλο τι τοῦ σώματος, οὐ μέρος,
οὐχ ὄλον νοσῆ που. Τοῦτο, οὐκ ἄλλο τι, νομιστέον.

40 Ἐμοῦ δὲ λιπαροῦντος καὶ φράζειν εἰ τι κατέμαθεν
ἄξιόντος· Οὐ γὰρ καὶ παιδί γινώριμον, ἔφη, ψυχῆς
εἶναι τὸ πάθος καὶ τὴν νόσον ἔρωτα λαμπρόν; οὐχ
ὄρεε ὡς κυλοιδίῃ μὲν τοὺς σφθάλμους καὶ τὸ βλέμμα
εἰέρριπται καὶ τὸ πρόσωπον ὠχρίθ, σπλάγγων οὐκ
45 αἰτωμένη, τὴν διάνοιχν δ' ἄλγει καὶ τὸ ἐπέθον ἀνα-
ρθίγγεται καὶ ἀπροφάσιστον ἀγρυπνίαν ἐφίσταται καὶ
τὸν ὄγκον ἀθρόον καθήρηται; ζητητίος σοι, Χαρικλείς,
ὁ ἰασόμενος (γένοιτο δ' ἂν) μόνος ὁ κοθούμενος. Ὁ
μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆει. Πρὸς σὲ δ' ἐγὼ δρομαῖος τὸν
50 ἔμδον σιωτήρα καὶ θεόν, ὃν μόνον ἐγὼ εὐεργετήσαι δύ-
νασθαι κάλεινη γινώσκω. Πολλὰ γοῦν ἐμοῦ δεομένου
καὶ ἐξαιτεῖν δ' τι πάσχοι παρακαλοῦντος, ἐν μόνον
ἀπεκρίνατο, ὡς ἀγνοῖ μὲν δ' κέποιθεν, εἰδέναι δ' ὡς

tis, sed quiete et solus mecum congregere. Abibal sub-
trahit.

VII. Charicles autem postulatio mihi factus obviam,
quamprimum me vidit, accurrens, multoties caput oscu-
labatur: Tantum valet sapientia, tantum amicitia, conti-
nuo exclamans: perfectum est a te magnum opus. Capta
est, quae difficilis captu fuit et victa est, inexpugnabilis
antea. Amat Charicles. Ad haec jactabundus tollebam
supercilia et superbe incedens, Minime dubium erat, di-
cebam, quod ne primum quidem impetum sustinere pos-
set, cum quidem adhuc nihil efficacius admoverim. Verum
unde, Charicle, amantemprehendistis? Exsequendo id,
inquit, quod jusseras. Medicos enim probatae fidei, quem-
admodum admonueras, advocatos in conspectum puella
ducebam, juvenili loco opes, quas haberem, pollicens, si
illi adjumento esse possent. Illi autem quamprimum in-
gressi sunt, interrogabant, ex quo laboraret? Haec vero
aversa et illis quidem nil respondente sed carmen Homeri-
cum exclamante,

Pelida o cunctis praestantior inter Achivos.

sapiens Akestinus (novisti sane virum) manum capto etsi
invitas admovens, videbatur ex arteria affectionem ju-
dicare, cordis motus, ut existimo, indicante. Cumque
non parvo tempore arteriam tentasset et sursum deorsum-
que saepius contemplatus esset, O Charicles, inquit, fru-
stra huc nos advocasti. Medica enim nihil in hac profes-
cerit opera. Me vero, o dii, quid dicis, exclamante;
perit igitur mihi fuitola et jam extra omnem spem salutis
posita est. Ne tumultueris utique, inquit, sed audi.
Cumque me abduxisset seorsum a puella et ab aliis: Nostra,
inquit, ars affecti corporis curationem proficitur, anhi
vero non principatiter, sed tum tantum, cum corpore
afflicto et ipse affligitur; qui idem, illo sanato, simul con-
volescit. Ceterum puella morbo quidem laborat, sed non
corporis. Non enim humor aliquis redundat, non capitis
dolor illam gravat, non febris inflammat, non aliud quid-
quam in corpore, neque pars, neque totum, morbo affli-
citur. Hoc profecto, neque aliud quicquam, pro vero
habendum est. Me autem obsecrante, et ut diceret, si
quid intellexisset, postulante: An non, inquit, vel puer
intelligere queat, affectum esse animam et morbum anorem
manifestum? An non vides, illi oculos turgescere et vul-
tum turbatum esse et faciem pallere, de corde non conquestam?
ad haec animo errat et quidvis oblatum loquitur et
vigilias absque causa sustinet, denique succum corporis
et justam amplitudinem subito amisit. Inquirendus est
tibi, Charicles, si modo fieri possit, aliquis, qui illam
sanet. Praestiterit autem id solus is, cujus desiderio fla-
grat. Haec cum dixisset, discedebat. Ad te autem ego
cursus abii, meum servatorem et deum, quem solam m-
deri posse et ego et illa agnoscat. Nam me multis morbis
petente et ut diceret quo angeretur obsecrante, hoc tantum
respondit: se quidem ignorare, quid sibi accidisset, per-

Καλάστρις ἂν ἰσάσαιο μόνος· καὶ εἰσακαλεῖν σε παρ' αὐτὴν ἰκέτευεν. Ἐξ οὗ δὲ καὶ μάλιστα συνέβαλον ὡς ὑπὸ τῆς σῆς σοφίας ἐάλωκιν. Ἄρ' οὖν ὡσπερ ἐπὶ ἐρῆ, πρὸς αὐτὸν ἐγὼ, καὶ τίνας, ἔχους ἂν λέγειν; Οὐ μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἔφη, πῶς γὰρ ἂν, ἢ πῶθεν τοῦτο εἰδείην; τῷ γόμην δ' Ἀλκαμένους αὐτὴν ἐρῆν, ἢ πάντα γράμματα, τοῦ τῆς ἀδελφῆς παιδὸς τῆς ἑμῆς, ὃν πύλαι αὐτῆ νομήριον, ἔσα γ' εἰς βούλησιν ἤκειν τὴν ἐμὴν, κατηγγύησα. Ἐμοῦ δ' εἰπόντος ὡς ἔχεισι πείραν λαμβάνειν, εἰσάγοντα παρ' αὐτὴν καὶ δεικνύοντα τὸ μεράκιον, ἱπαινίσσας ἀπέη. Καὶ παρὶ πλήθουςαν ἀγορᾶν αὐτῆς μοι συντυχόν, Ἀνίκαρον ἀκούσῃ πρῆγμα, Παιγεν· ἢ πᾶσι δαιμονῶν ἴσκειν, οὐτως ἀλλόκοτόν τι τὸ κατ' αὐτὴν. Εἰσήγον, ὡς ἐκέλευσας τὸν Ἀλκαμένει, καὶ ἀβρότερον ἰδεικνύον· ἢ δὲ, ὡσπερ τὴν Γοργῶος θεασαμένη κεραλὴν, ἢ τι τῶν ἀτοπωτέρων, ὅξυ τι καὶ μέγα ἀνέκραγε καὶ τὴν ὄψιν πρὸς θάτερα τοῦ οἰκήματος ἀπέστρεψε καὶ τὰς χεῖρας ὡς βρόχον ἐπάγουσα τῷ τραχήλῳ διακρήσεισθαι ἤπειλαι καὶ ἰώμηνειν, εἰ μὴ θῆτον ἔξισομεν. Ἐκείνης μὲν δὲ καὶ λόγου θῆτον ἀπὸ πλάγγημεν. Ἦ γὰρ καὶ ἔδει ποιεῖν ἀτοπίαν τοσαύτην ἐρῶντας; σοῦ δ' ἰκέται πάλιν γιγνόμεθα μὴτ' ἐκείνην περιδείν ἀπολλυμένην, μὴθ' ἡμᾶς τῶν κατ' εὐχὰς ἀποτυχάνοντας. Ὡ Καρχήλειε, ἔφη, οὐ διήμαρτις εἰπὼν δαιμονῶν τὴν κόρην. Ὀχλεῖται γὰρ ὑπὸ δυνάμιον θε αὐτὸς κατέπιμψα καὶ τούτων οὐκ ἁγίστων, ἀλλ' ἄς εἰδὸς ἦν ἐκείνην, ἢ μὴτ' ἐπερῶκει μὴτ' εἰδούλετα καταναγκάσαι πράττειν. Ἀλλὰ μοι ἀντιθέος τις ἴσκειν ἐμποδίζειν τὴν πράξιν καὶ διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς βπρητίας. Ὡθ' ὦρα σοι πάντως ἐπιδεικνύναι μοι τὴν ταινίαν ἣν τῇ παιδί συνεκτεθείσαν ὑποδεδέχθαι μετὰ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων Παιγες ὡς ἔγωγε ἐδίδοικα, μὴ τίνας ἐμπέλησται γοητείας καὶ μαγγανείας τυγχάνει τραχυσούσης τὴν ψυχὴν ἀνάγραπτος, ἐχθροῦ τίνας αὐτὴν ἐξαρχῆς ἀνέραστον ἀποβιδῶναι καὶ ἄγονον ἐπιδουλεύσαντος.

II. Ἐρήνει ταῦτα καὶ ἦκε φέρων οὐ μετὰ πολὺ τὴν ταινίαν· ἰνδοῦναι δὲ μοι σχολὴν πρὸς αὐτὸν εἰπὼν, ὡς εἶχον παιθόμενον, Ἐθῶν ἕ' οὐ κατηγόμεν, οὐδ' ἔσον ἐλάχιστον ὑπερθέμενος, ἐπιλεγόμεν τὴν ταινίαν γράμμασιν Αἰθιοπικαῖς, οὐ δημοτικαῖς ἀλλὰ βασιλικαῖς κατεστιγμένην, ἢ δὲ τοῖς Αἰγυπτίων ἱερατικαῖς καλουμένοις ἁμοιοῦνται. Καὶ ὑπερχόμενος τοιαῦτα ἤδρισκον τὸ γράμμα διηρούμενον ΠΕΡΣΙΝΑ ΒΑΣΙΔΙΣΣΑ Αἰθιοπικῶν, τῇ δὲ τι δὲ κληθρομένη καὶ μέχρι μόνων ὠδίνων θαγατρί εἶδρον ἰσχυρὸν χαρατμῶν τόνδε τὸν ἐγγραφον θρήνον. Ἐπάγγην, ὄν Κνήμων, ὡς τοῦ Περσίνης ὀνόματος ἦμουσα. Τὰ δ' ἔζηε θυμῶς ἐπιλεγόμεν, ὄντα τοιαῦτα· Πες μὲν οὐδὲν ἀδικούσα, παιδίον, ὅτε σε γενόμενεν ἐξέθιμην, οὐδὲ πατέρα τὸν σὸν Ὑδάσπην τὴν σὴν ἔσαν ἀπειροφάμην, ἐπιχειρήσω μάρτυς ὁ γενεόρχης ἡμῶν Ἥλιος. Ἀλλ' ὁμοῖς ἀπολογεῖμαι πρὸς τε σέ, ποτε οὐγαταρ εἰ περιωδαίης, πρὸς τε τὸν ἀναηρῶμενον, εἰ τινὰ σοι θεὸς ἐπιστήσει, πρὸς τ' αὐτὸν ἔλον

suasum autem habere, quod solus Calastri sanare posset et ut lo ad illam accerserem orabat. Unde conjecturam feci, tua eam sapientia captam esse. An igitur tu, quod amore teneatur, laquam, et cujusnam, dicere audeas? Non, per Apollinem, inquit. Quomodo enim, aut unde hoc scirem? Optarem autem, illam prae omnibus divitis Alcamenem amare, sororis meae filium, quem Iampridem ipsi, quatenus hoc mei arbitrii est, aponsum designavi. Me autem horriante, ut periculum faceret, introducendo ad illam et ostendendo adolescentem: collaudato consilio, discedebat. Rursus autem meridiano tempore, mihi factus obviam, Audies rem acerbam et molestam, dicebat: filia insanire videtur, adeo inusitatum quiddam ei accidit. Introducebam, sicut jubebas, Alcamenem, et delectatus exornatum ostendebam. Illa autem, tanquam Gorgonis conspecto capite, aut aliqua re adhuc magis formidabili, alla et acuta voce exclamavit, et vultum ad aliam partem conclavis avertit et manus tanquam laqueum collo admoveans, se sibi mortem conscitoram esse minabatur et iurejurando confirmabat, sese facturam, nisi quamprimum exiremus. Ab illa quidem vel dicto citius discessimus: quid enim faciendum fuit, rem tam prodigiosam videntibus? Tibi autem supplices iterum sumus, neve illam interire, neve nos voto nostro frustrari patiaris. O Charicles, inquam, haud falso dixisti, insanire puellam. Commovetur enim a daemonibus, quos illi immisit, iisque non minimis, sed qui, ut verisimile erat, illam ad ea facienda, a quibus et natura et animi constitutione abhorrebat, cogere. Sol mihi videtur contrarius quispiam deus impedire negotium, et meis ministris adversari. Quamobrem tempus est omnino ut mihi fasciam ostendas, quam cum filia expositam, te cum ceteris iudiciis recepisse dicebas. Quam metuo, ne praestigis aliquibus imbuta sit et imposturis exacerbantibus animam pieta, dum inimicus aliquis illi statim ab initio, ut aliena ab amore et aliisque prole totum tempus vitae degeret, ita insidias struere voluerit.

VIII. Approbatur haec et paullo post afferebat fasciam. Tempus mihi ab illo dari peto: obsequitur. Ego ad hospitem reversus, ne vel tantillum quidem differens, fasciam perlegi, literis Aethiopicis non vulgaribus, sed regis, notatam, quae Aegyptiis sacris cognominatis, sunt similes. Et cum percurrerem, talia quaedam iuveni scriptum exponere: *Persina Regina Aethiopum*, quodcumque tandem cognomen habitura et solis doloribus filiae, donum ultimum exaro hanc inscriptam lamentationem. Ohrigul, Cnemon, postquam nomen Persinae audivi, attamen ea, quae sequebantur, legebam, quae erant talia: Quod ob nullum scelus, filiola, te natam exposui et patrem tuum Hydaspem conspectum tuum celavi, testis mihi sit Sol, auctor nostri generis: verumtamen excusatam sibi me illi cupio, filia, si fortasse superstes manserit et ei qui te subiaturus est, si quem deus adduxerit, ceterisque hominibus, relegens

II'. Μιὰρὸν οὖν ἐπιστάσας ἡ Καλάσις καὶ τὸν
 νοῦν πρὸς τὸ μυστικώτερον ἀνακινήσας, Θεοὶ καὶ δαι-
 μονες, εἶπεν, οἱ Κνήμιον, ἐπιφοιτῶντές τ' εἰς ἡμᾶς καὶ
 ἀποροιστῶντες, εἰς ἄλλο μὲν ζῆλον ἐπ' ἐλόγιστον, εἰς
 1 ἄνθρώπους δ' ἐπιπλείστον αὐτοῦ εἰδοποιήσασιν, τῷ ὁμοίῳ
 πλέον ἡμᾶς εἰς τὴν φαντασίαν ὑπαρξάντων. Τότε μὲν
 εἰ βελήλους κἂν διαλάβοιεν, τὴν δὲ σοφοῦ γνώσειν οὐκ
 ἂν διαβύροισεν, ἀλλὰ τοῖς τ' ἀφραδέσις ἂν γνωσθεῖεν
 ἀτενὲς διόλου βλέποντες καὶ τὸ βλέφαρον αὐ ποτ' ἐπι-
 15 μύοντες καὶ τῷ βραδύματι πλέον, οὐ κατὰ διάστησιν
 τοῖν ποδοῖν οὐδὲ μετάθεσιν ἀνοσμέων, ἀλλὰ κατὰ τινα
 βύμας ἀέριον καὶ ἄρα μὲν ἀπαρπύσσουσαν ταμνόντων
 μᾶλλον τὸ περιέργον ἢ διαπορευομένην. Διὸ δὲ καὶ
 τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Αἰγύπτου τῷ πόδε ζευγνύστας
 16 καὶ ὅσπερ ἐνοῦντας ἰστέουσι. Ἄ δὲ καὶ Ὀμηρος εἰ-
 δὼς, ὅτε Αἰγύπτου καὶ τὴν ἱερὰν παιδευσιν ἐκδιδάχῃς,
 συμβολικῶς τοῖς ἔπεσιν ἐναπέθετο, τοῖς δυναμένοις συν-
 ἰέναι γνωρίζειν καταλιπὼν· ἐπὶ μὲν τῆς Ἀθηναῖς,
 « δεινὸν δὲ οἱ ὄσσε φάσθην » εἰπὼν, ἐπὶ δὲ τοῦ Ποσει-
 20 δῶνος, τὸ « Ἴγνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημῶν
 ῥαὶ ἔγνω ἀπίοντος » ὄσον βέροντος ἐν τῇ πορείᾳ.
 Τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ βεῖ ἀπίοντος καὶ οὐχ ὡς τινες ἠπά-
 τηται, βραδίως ἔγνω ὑπολαμβάνοντες.

ΙΑ'. Ταῦτα μὲν, ὡ θεοῖσθε, (με) μεμύηκας, ἔφη
 26 ὁ Κνήμιον. Αἰγύπτου δ' Ὀμηρον ἀποκαλοῦντος σοῦ
 πολλάκις, ὃ τῶν πάντων ἰσως οὐδεὶς ἀκήκοεν εἰς τὴν
 τήμερον, οὐδ' ἀπιστεῖν ἔχει καὶ ἀπόδρα θαυμάζων ἱε-
 ρεῦσι, μὴ παραδραμεῖν σε τοῦ λόγου τὴν ἀκρίθειαν.
 Ὡς Κνήμιον, εἰ καὶ ἔξουρον τὸ περὶ τούτων νυκτὶ διαλαμ-
 30 βάνειν ἀλλ' ὅμοις ἀκούοις ἂν ἐπιτέμνοντες. Ὀμηρος,
 ὡ φίλος, ἐπ' ἄλλων μὲν ἄλλοθεν ὀνομαζέσθω καὶ πα-
 τρις ἔστω τῷ σοφῷ πᾶσα πόλις. Ἦν δ' εἰς εὐθελίαν
 ἡμεδαπὸς Αἰγύπτου καὶ πόλις αὐτῶν ἔθῃαι αἱ ἱκα-
 τόμυλοι εἰσι κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον· πατὴρ δὲ, τὸ μὲν
 35 δοκεῖν προφήτης, τὸ δ' ἀψευδὲς Ἑρμῆς, ὅσπερ ἦν ὁ δο-
 κῶν πατὴρ προφήτης· τῇ γὰρ τούτου γαμετῇ τελευτήσῃ
 τινὰ πατριον ἀγιστεῖαν καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν καθευδούσῃ,
 συνῆλθεν ὁ δαίμων καὶ ποιεῖ τὸν Ὀμηρον, φέροντά τι
 τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. Θεάτρω γὰρ τοῖν μη-
 40 ροῖν αὐτόθεν ἐξ ὠδίνων, πολὺ τι μήκος τριχῶν ἐπιπό-
 λαζεν· ἔθεν παρ' ἄλλοις τε καὶ οὐχ ἥμισθα παρ' Ἑλλη-
 σιν ἀλητεῶν καὶ τὴν ποίησιν ἄδων, τοῦ ὀνόματος
 ἔτυγεν, αὐτὸς μὲν τὸ ἴδιον οὐ λίγων ἀλλ' οὐδὲ πόλιν
 ἢ γένος ὀνομαζῶν, τῶν δ' ἔγνωκότεν τὸ περὶ τὸ σῶμα
 45 πάθος εἰς ὄνομα καταστησάντων. Τί δὲ σκοπῶν, ὡ
 πάτερ, ἐσιώπα τὴν ἐνεγκοῦσαν; Ἦτοι τὸ φηγάς εἶναι
 καταιδούμιος, ἐδιώχθη γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, δε' ἐξ
 ἐρήθων εἰς τοὺς ἱερωμένους ἐνεκρίνετο, ἀπὸ τοῦ κηλί-
 δα φέρειν ἐπὶ τοῦ σώματος, νόθος εἶναι γνωρισθεῖς, ἢ
 50 καὶ τοῦτο σοφίᾳ κατεργαζόμενος, καὶ τοῦ τὴν οὔσαν
 ἀποκρύπτειν, πᾶσαν αὐτῷ πόλιν πατρίδα μνώμενος.

ΙΕ'. Ταῦτα μὲν εὖ τε καὶ ἀληθῶς μοι λέγειν ἔδο-
 ξας, τεκμαίρομένης τῆς τε ποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀνε-
 μόνον τε καὶ ἡδονῇ πάσῃ σύγκρατον ὡς Αἰγύπτου,

XIII. Paululum igitur immoratus Calasiris et mentem ad
 arcanam significationem eruendam excitans : Dii, inquit, et
 nomina, Cnemon, venientis ad nos et a nobis recedentia,
 in alia animalia rarissime, in homines autem ut plurimum
 sese transformant, similitudine magis, ut visum insomnil
 esse opinemur, nobis imponentes. Quamvis igitur profanos
 homines latueriat, tamen quin a sapiente cognoscantur
 effugere non possunt : sed ex oculis notari possunt, cum
 continuo obtutu intueantur et palpebras nunquam conclu-
 dant et magis etiam ex incessu, qui non ex dimotione pe-
 dum, neque transpositione existit, sed ex quodam impetu
 aërio et vi expedita, sidentium magis auras quam transeun-
 tium. Quamobrem statuas quoque deorum Egyptii pon-
 nunt, conjungentes illis pedes et quasi unientes. Quae
 etiam Homerus sciens, ut Egyptius et doctrina sacra in-
 structus, occulta et involute versibus reddidit, relinquens
 intelligenda iis, qui possent. De Pallade quidem : *Atque*
truces illi oculi fulsere. De Neptuno autem : *Namque*
pedum et crurum simul pone vestigia p̄st agnovi re-
meante, tanquam fluente incessu. Hoc enim est, *p̄st re-*
meante; non ut quidam, *perfacile agnovi*, falso putarunt.

XIV. His quidem me, o divinissime, inlitiasti, inquit
 Cnemon. Cum vero saepe Homerum Egyptium appelles,
 quod ad hodiernum usque diem nemo audivit, neque cre-
 dere non possunt et vehementer admirans obscuro, ne præ-
 terea hanc partem orationis inexcussam. Etsi alienum
 est, Cnemon, ab instituto meo, nunc de his disserere, ta-
 men audies breviter. Homerus ab aliis quidem aliunde
 nominetur et patrie sapientis sit urbs quaevis viro. Erat
 autem revera nostras, Egyptus et urbs illi Thebae centi-
 portes, ut ex ipso cognoscere licet; pater autem, opinione
 hominum, antistes, sed verius, Mercurius. Erat illius ex-
 stimatus pater antistes, eo quod cum ejus uxore celebrante
 quaedam sacra patria et in templo dormiente, eovivt deus
 et Homerum procreavit, ferentem notam incestae consue-
 tudinis. In altero enim femore inde usque ab ipso partu,
 ingens longitudo erinium innatabat. Unde cura inter alios
 tum inter Graecos oberrans et poemata canens, nomen est
 naetus : ipse quidem nomen proprium non dicens, neque
 patriam aut genus nominans; ceterum iis, qui sciebant
 illam corporis affectionem, ut in nomen illi verteretur,
 perficientibus. Quorsum autem spectans, pater, tacebat
 patriam? Aut quod pudebat illum exsili : erat enim pulsus
 a patre, quando ex ephelis inter consecratos recensebatur,
 ex eo quod notam ferret in corpore, quae spurium eum
 argueret, vel hoc etiam consilio fecit, et dum veram celaret,
 omnem urbem patriam sibi vindicabat.

XV. Haec quidem recte et vere dicere mihi visus es, fa-
 cienti conjecturam ex poemate viri, cum omni voluptate
 et oblectatione, quasi Egyptia, temperato, et ex natura

καὶ τὸ τῆς φύσεως ὑπέρχον, ὡς οὐκ ἂν οὕτω τοὺς πάντας ὑπερβαλλόμενον, εἰ μὴ τινος θείας καὶ δαιμονίας ὡς ἀληθῆς μετίσχη καταβολῆς. Ἄλλ' ἐπεὶ τοὺς θεοὺς Ὀυαρικῶς ἐνόησας, ὦ Καλάσιρι, τίνα τὰ μετὰ ταῦτα εἰπέ μοι. Τοῖς προτέροις, ὦ Κνήμων, ὅμοια πάλιν ἀγρυπνίει καὶ βουλευμάτων καὶ νυκτῶν φθαι φροντίδας. Ἐχαιρον, εὐρηκέναι τι τῶν οὐ προσδοκώμενων Ἀπικίων καὶ εἰς τὴν ἐνεγκούσαν ἐπανήξειν προσδοκῶν. ἠνυώμην δὲ, ὅτι ὁ Χαριολῆς στερήσεται τῆς θυγατρὸς Ἰννοῦν. Ἰπόρουσ' ἔγωγε δεήσει τρόπον τοῦ νέου συναγαγεῖν καὶ κατασκευάσει τὴν ἔξοδον συμφρονεῖν. Τὸν δρασμὸν ἠγωνίων ὅπως μὲν λήσομεν, ὅποι δὲ τραπώμεν καὶ πότερον διὰ γῆς ἢ θαλασσιούστας καὶ ἀπλῶς κλύδων μὲ τις εἶχε φροντισμάτων, αὐτότε τοὺς τοὺς λειπόμενον ἑταλαπῶρουσ' τῆς νυκτός.

17. Οὕτως δ' ἡμέρας ἀκριθῶς ὑποβανούσας, ἐφύρει δ' ἡ μέταυλος καὶ τινος ἠτύχησεν καλοῦντος παιδίου. Ἐραμίνου δὲ τοῦ ὑπερήτου τίς ὁ κόπτων τὴν θύραν, καὶ κατὰ πολὺν τὴν χρεῖαν, Ἀπαγγέλλε, εἶπεν δὲ καλῶν, ὅτι Θεαγένης ὁ Θεσσαλός. Ἦσθη ἀπαγγελλθέντα μοι τὸν νεανίαν καὶ εἰσακαλεῖν ἐκλείουσ', ἐνδιδόναι μοι ταυτόματον ἀρχὴν τῶν ἐν χερσὶ βουλῶν ἠγασάμενος· ἐταχμαίρομην γὰρ ὅτι με παρὰ τὸ συμπόσιον Ἀγύπτιον καὶ προφήτην ἀκροῦσας, ζῆκει σύνεργον πρὸς τὸν ἔρωτα ληθόμενος, κάσχιον, ὅμοια, τὸ τῶν πολλῶν πάθος, εἰ τὴν Αἰγυπτίων σοφίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἠπάτηνται, κακῶς εἰδότες. Ἦ μὲν γὰρ τις ἐστὶ δημόδης, καὶ, ὡς ἂν τις εἴποι, χαμαὶ ἐργασμένη, εἰδῶλων θεράπεινα καὶ περὶ σώματα νεκρῶν εἰλουμένη, βοτάναις προστετηκυῖα καὶ ἐπωδαῖς ἐπανέγουσα, πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν τέλος οὐτε αὐτῆ προιοῦσα, οὐτε τοὺς χρωμένους φέρουσα ἀλλ' αὐτὴ τὰ περὶ αὐτὴν τακολλὰ πταίουσα, λυκρὰ δὲ τίνα καὶ γλίσχρα ἐστὶν ὅτι κατορθοῦσα, φαντασίας τῶν μὴ ὄντων ὡς ὄντων καὶ ἀποτυχίας τῶν ἐπιζωόμενων, πράξεων ἀθεμίτων εὐρεῖς καὶ ἕδονῶν ἀκολάστον ὑπερήτας. Ἦ δ' ἑτέρα, τίκνον, ἢ ἀληθῶς σοφία, ζῆς αὐτὴ παρωνύμως ἐνοθεύθη, ἢ ἱερεῖς καὶ προφητικὸν γένος ἐκ νέων ἀσκαῶμεν, ἄνω πρὸς τὰ οὐράνια βλέπει, θεῶν συνόμιλος καὶ φύσει κρείττονα μίτοχος, ἀστρῶν κίνησιν ἐρευνῶσα καὶ μελλόντων πρόγνωσιν κερδαίνουσα· τῶν μὲν γῆινων τούτων κακῶν ἀποστατοῦσα, πάντα δὲ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ ὑπερήμιον ἀνθρώποις ἐπιτηδεύουσα, δι' ἣν καὶ γὰρ τῆς ἐνεγκούσης εἰς καιρὸν ἐξέστην, εἰ τῆ καθῶς καὶ πρότερον σοὶ διήλθον τὰ προρηθέντα μοι παρ' αὐτῆς καὶ τὸν τῶν ἐμῶν παίδων κατ' ἀλλήλων πόλεμον περιγράφουσι. Ταῦτα μὲν οὖν θεοῖς τε τοῖς ἄλλοις καὶ μοῖραις ἐπιτετραφῶσ' οἱ τοῦ ποιῆν τε καὶ μὴ τὸ κράτος ἔχουσιν, οἱ καὶ τὴν φυγὴν μοι τὴν ἐκ τῆς ἐνεγκούσης οὐκ οὐδὲν αὐτὰ πλέον ὡς ἴσκειν ἢ τὴν Χαρικλείας εὐρεσιν ἐπέβαλον. Καὶ τοῦτο μὲν ὅπως, εἴσῃ τοῖς ἐξῆς.

18. Τὸν δὲ Θεαγένην ἐπειδὴ περ εἰσῆλθεν ἀσπασάμενος ἀμενέμενος, ἑαυτοῦ τε πλησίον ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἐκάθικεν καὶ τί γρῆος ὄρθριόν σε ἀγεῖ παρ' ἡμῶν ἡρώ-

excellencia : que certo ita omnes non superaret, nisi e divinis quibusdam revera fundamentis exstisset. Sed postquam deos Homericè deprehendisti, Calasiri, quid deinceps sit consecutum, mihi expone. Prioribus, Cnemion, similia, rursus insomnia et deliberationes, et andrea nocti cogitationes. Gaudēbam, aliquid me eorum, quæ non cogitabam, invenisse sperans et reditum in patriam expectans : excrēciabar autem, fore, ut Charicles filia privaretur, cogitans. Dubitabam, qua ratione juvenes essent una abducendi et quo modo discessum adornarem. De fuga eram sollicitus, quo modo illam clam capessere et quo dirigere deberemus; et utrum terra, an mari : denique procella quædam cogitationum me obruebat et insomnie reliquum traducebam noctis.

XVI. Necdum exacte dies illuxerat, poststrepbat ostium atrii et sensi quemdam puerum vocantem. Interrogante autem famulo, quis pulsaret fores et quam ob causam, dixit is qui vocabat, quod Theagenes Thessalus adesset. Delectatus sum nuntio de adolescente, et vocari iatro jubebam; offerri mihi ultro initium consilii capiendi, quod præ manibus habebam, existimans. Conjectabar enim, quod cum me in symposio Ægyptium et antistitem esse audisset, veniret adjutorem sibi in amore assumpturus, ita, ut plerique, sicuti existimo, animo affectus, qui Ægyptiorum sapientiam unam et eandem esse existimant, haud recte judicantes. Est enim quædam vulgata et ut ita dicam humi serpens, quæ simulacrorum ministra est et circa mortuorum corpora volvitur, herbis intabescens et incantationibus dedita, neque ad ullum bonum finem perveniens, neque hos qui illa utuntur deducens, sed in multis etiam ipsa suis rationibus offendens, tristia vero quædam et sordida interdum præstans, nimirum visiones eorum quæ non sunt tanquam essent et frustrationes speratarum actionum, flagitiorum inventrix et profusarum voluptatum ministra. Altera vero, illi, quæ revera sapientia est et a qua illa adulterina degeneravit, quam nos sacerdotes et antistitem genus ab ineunte ætate excolimus, supra res cælestes contemplatur, deorum convictrix et naturæ præstantioris participis, astrorum motus scrutans et futurorum præscientiam inde acquirens; ab his quidem terrenis malis remota, omnia vero ad honestatem et utilitatem hominum instituens. Propter quam et ego patria cessi ad tempus, si quo modo, quæ tibi antea narravi, mihi ab ipsa prædicta et bellum filiorum meorum inter sese possem evitare. Sed hæc cum diis aliis, tum Pæreis permessa sunt, in quorum, ut hæc faciant, aut non, potestate situm est, qui etiam mihi exsilium non magis propter hæc, ut videtur, quam propter Charicleam inventionem, imposuerunt. Id autem quomodo evenerit, ex his quæ sequuntur cognosces.

XVII. Ceterum Theagenem, postquam ingressus est, et salutavit, resalutatum prope me in lecto collocabam, et quæ necessitas tam mane te ad me adducit, interrogabam. Ille

τοιν. Ὁ δὲ τὸ πρόσωπον ἐπιπολὺ καταψήσας, Ἄγωνι
 νῆ μὲν, ἔφη, περὶ τοῦ παντός, ἐρυθρῶι ἔ' ἐκφαίνειν·
 καὶ ἐσιώπησεν. Ἔργων οὖν καιρὸν εἶναι τερατεύεσθαι
 πρὸς αὐτὸν καὶ μαντεύεσθαι δῆθεν, ἄπερ ἐγίγνωσκον.
 5 Ἠλαρώτερον οὖν αὐτῷ προσέλεψας, Εἰ καὶ αὐτὸς λέ-
 γειν ὄνειρε, ἔφη, ἀλλὰ τῆ γ' ἡμετέρα σοφία καὶ θεοὶς
 οὐδὲν ἀγνωστον. Καὶ ἐπιστήσας ὀλίγον καὶ ψήφους
 τινὰς οὐδὲν καταριθμούσας ἐπὶ δακτύλων συνθεῖς, τὴν
 τε κόμην διασπασας καὶ τοὺς κατόχους μιμούμενος,
 10 Ἐρᾶς, εἶπον, ὦ τέκνον. Ἀνήλατο πρὸς τὴν μαντείαν.
 Ἦς δ' ἔτι καὶ Χαρικλείας προσέθηκα, τοῦτ' ἐκίνο ὑπο-
 κλυτεῖν με νομίσας μικροῦ μὲν καὶ προσεκύνει πεσόν,
 ἔμοῦ δ' ἐπέγοντος, ἐφίλει πολλὰ τὴν κεφαλὴν προσελ-
 θών, τοὺς τε θεοὶς ὁμολόγει χάριν, οὐκ ἐσφαλμένος, οἷς
 15 ἔλεγεν, ὃν προσεδόκησε, σωτηρὰ τέ με γενέσθαι παρε-
 κάλει· μὴ γὰρ ἂν περιωθῆναι, βοήθειας καὶ ταύτης
 ταχείας ἀποτυχόντα· τοσοῦτον αὐτῷ τὸ κακὸν ἐνοκῆ-
 φαι καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πόθου φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ
 ταῦτα πειρώμενον ἔρωτος. Ὀμιλίαις γὰρ ἔτι γυναικὸς
 20 ἀπίρατος εἶναι διετίνετο, πολλὰ διονύμμενος· αἰεὶ γὰρ
 διαπτύσαι πάσης καὶ γάμον αὐτὸν καὶ ἔρωτας, εἰ τινος
 ἀκούσειεν, ἴως τὸ Χαρικλείας αὐτὸν ἤλεγξε κάλλος ἔτι
 μὴ φύσει καρτερικὸς ἦ, ἀλλ' ἀξιεράστου γυναικὸς εἰς
 τὴν παρελθοῦσαν ἀλλέτος. Καὶ ταῦτα λέγων ἐδάκρυεν,
 25 ὡσπερ ἔτι πρὸς βίαν ἤτηται κόρης ἐνδεικνύμενος.
 ἀνὰ ἀμβανον οὖν αὐτὸν καὶ Θάρσει, ἔλεγεν, ἐπειδὴ περ
 ἄπαξ καταπύρινας ἐφ' ἡμᾶς. Οὐχ οὕτως ἐκείνη
 κριτίων ἴσται τῆς ἡμετέρας σοφίας. Ἔστι μὲν
 αὐστηροτέρα καὶ κατενεχθῆναι πρὸς ἔρωτα δύσμοχος,
 30 Ἀφροδίτην καὶ γάμον ἀτιμάζουσα καὶ μέχρις ὀνόματος·
 ἀλλὰ διὰ σὲ πάντα κινήσειον· τέχνη καὶ φύσει οὐδε
 βιάζεσθαι. Μόνον εὐθυμον εἶναι καὶ ὑψηλομένω τὰ
 δέοντα κείθεσθαι πράττειν. Ἐπηγγεῖλατο ἅπαντα
 ποιήσειν, ὡς ἂν ἐγὼ προστάτω, κἂν εἰ ξιρῶν ἐπιβαί-
 35 νειν κελύοιμι.

III. Λιπαροῦντος δὲ περὶ τούτων καὶ μισθὸν ἀπα-
 σαν ἐπισχνουμένου τὴν οὐσίαν, ἤμων τις παρὰ τοῦ
 Χαρικλείους, Δαίται σοῦ Χαρικλῆς, ἔλεγεν, ἀρκεῖσθαι
 παρ' αὐτόν· ἔστι δὲ πλησίον ἐνταῦθ' ἐν τοῦ Ἀπολλω-
 40 νίου καὶ ἕμων ἀποθύει τῷ θεῷ, τεταραγμένος τι κατὰ
 τοὺς ὄπνους. Ἐξάνισταμαι παραχρῆμα καὶ τὸν
 Θεαγένην ἀποπέμφας ἐπὶ τὸν νεῶν ἀρκεόμενος, ἐπὶ
 θώκου τινὸς καταλαμβάνω τὸν Χαρικλεία καθήμενον,
 ἄγαν περιδωπον καὶ συνεγῶς ὑποστάνοντα. Προσελθὼν
 15 οὖν, Τί σὺνους καὶ σκυθρωπὸς εἶ, ἤρώτων. Ὁ δὲ,
 Τί γὰρ οὐ μέλλω, φησὶν, δνειράτων τέ με διατραξάν-
 των καὶ τῆς θυγατρὸς, ὡς ἐκυθόμεν, ἀηδέστερον διατε-
 θείσσης καὶ τὴν νύκτα ἄπνον ἀῦπνον διαγαγούσης; ἔμει
 δὲ λυπεῖ μὲν καὶ ἄλλως οὐχ ὑγιαίνουσα, πλέον δ' ἔτι
 20 τῆς κυρίας τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἐξῆς ἐνεστηκυίας, εἰς τὴν
 τοῖς ἐπλίταις ὁρομεῦσι δᾶδας ἀναφαίνειν καὶ βραβεύειν
 τὴν ζάκορον νόμιμον, δυοῖν θάτερον ἀνάγκη ἢ ταύτην
 ἀπολειπομένην λυμαίνεσθαι τὸ πάτριον, ἧ καὶ ἄκουσαν
 ἀφικνουμένην, ἐπιτρέψεσθαι χαλεπώτερον. Ὅστ' εἰ

autem cum diu demulisset faciem, Anxius sum, inquit,
 de summa rerum: erubesco autem aperire, et contuit.
 Animadverti igitur, tempus esse menticendi apud ipsum et
 divinandi ea quae sciebam. Itaque hilarius eum contuitus,
 Eliamsi ipse dicere cuncteris, inquam, tamen sapientiae
 nostrae et diis nihil est ignotum. Et, cum paululum me
 crevissem et calculos quosdam nihil numerantes in digitis
 composuissem, et comam quassissem, afflatus vi numinis
 imitans, Amas, dixi, o fili. Exsiluit ad illud vaticinium.
 Postea vero quam et Charicleam addidi, Jam tum id me
 divinitus cognovisse existimans, parum aberat, quin pro-
 cumbens adoraret. At cum inhiherem, osculabatur saepe
 caput accedens, et diis agebat gratias, quod spe sua lapsus
 non esset, utque illi servator casem precabatur: neque enim
 se superstitem esse posse, si auxilio, atque hoc ipso celeri
 destitueretur. Tantum malum se invasisse, atque ita flam-
 mis affectus uri, praecipue tum primam amorem sentientem.
 Consuetudinis enim muliebris expertem se esse dicebat,
 multis modis jurans: semperque respuisse et conjugia ipsa
 et amores, si alicujus audisset, quoad illum Charicleae forma
 conviciasset, quod non natural! abstinentia et robore fuisset
 praeditus, sed usque ad illum diem mulierem amore dignam
 non vidisset. Et haec dicens lacrimabat, veluti invitum
 et per vim a virgine se victum esse declarans. Erigebam
 illum et consolabar et Esto sident! animo, dicebam, cum
 semel ad nos confugeris: non enim erit illa nostra sapientia
 fortior. Est quidem austerior et difficulter in amorem de-
 labi potest, Venerem et conjugium exosa, vel si nomines
 tantum. Sed propter te omnia movenda sunt. Ars et
 naturam frangere potest: tantum confidentem esse oportet
 et imperanti necessaria parere. Promisit se omnia factu-
 rum, sicut ego imperassem, si vel juberem eum ire per
 gladios.

XVIII. Ita illo obsecrante atque obstante et premium
 omnes suas facultates mihi pollicente, veniens quidam a Cha-
 ricle, Petit a te Charicles, dicebat, ut ad se venias. Est
 autem hic prope in templo Apollinis et hymno deum pla-
 cat, propterea quod turbatus est nescio quomodo in somnis.
 Consurgo subito et Theagene ahlegato in templum perve-
 niens, deprehendo Charicleam sedentem in sella, admodum
 tristem et continue ingemiscentem. Accedens igitur, Quid
 ita tristis es et moerens, interrogabam. Ille autem: Cur
 enim non debeam esse, cum et insomnia me turbaverint et
 filia mea, sicuti audivi, agra sit et totam noctem insomnem
 duxerit? me vero cum alioqui dolore afficiat illius adversa
 valetudo, tum praecipue, quod cum sequens sit certamini
 destinatus dies, quo armatis cursoribus adituum facem sus-
 tollere et praeesse legitimum est, alterum ex duobus eve-
 nira necesse sit, ut aut absens pervertat ac destruat morem
 usitatum, aut vel invita veniens gravius etiam affigatur
 Quamobrem, si quidem prius fieri non potuit, nunc saltem

καὶ μὴ πρότερον ἀλλὰ νῦν γ' ἐπαρχῶν καὶ τινα προσ-
 ὄχῳ ἴσιν, δικαίως μὲν ἂν πρὸς ἡμᾶς καὶ φιλίαν τὴν
 ἡμετέραν, εὐαιθέως δὲ πρὸς τὸ θεῖον ποιήσῃς. Οὐδὲ
 ἴς οὐδὲν ἐργασθῆς βουλομένη σοὶ τὸ πρῶτον, βατκα-
 νίαν, ὡς αὐτὸς ἔφη, ἰάσασθαι· προφήταις μὲν γὰρ καὶ
 τὰ μέγιστα κατορθῶν οὐκ ἀδύνατον. Ὡμολόγησον
 τιμολογίαι, σπριστεύων καὶ πρὸς ἐκείνον καὶ τὴν
 παρεῦσαν ἐνδοῦναι παρεκάλουν, ἔχειν γάρ τι συνθεῖναι
 πρὸς τὴν ἴσιν. Τὸ δὲ νῦν παρὰ τὴν κόρην ἴωμεν,
 10 ἔφη, ἐπισκεψόμενοι τ' ἀκριβέστερον καὶ παραμυθη-
 σόμενοι πρὸς ἕσπονδον δυνατόν. Ἄμα δὲ, ὦ Χαρίκλειε,
 βρολλομαί σοὶ καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ ἐμοῦ κινήσαι πρὸς
 τὴν παῖδα καὶ γνωριμώτερον ἀποφῆναι παρακαταθέ-
 μενον, ἕπως ἂν οικειότερον ἔγουςα πρὸς με θαρραλιώ-
 15 τερον ἰώμενον προσήται. Γινέσθω ταῦτα, ἔφη, καὶ
 ἀπίσωμεν.

16 Ἰθ'. Ἐπειδὴ οὖν ἐπίστημεν τῇ Χαρικλείᾳ τὰ μὲν
 πολλὰ τί ἂν τις λέγοι. Δεδούλωτο μὲν γὰρ βλοσυροῦς
 τῇ πάθει καὶ τὴν παρειὰν ἤδη τὸ ἄνθος ἐρευγι-
 20 καὶ τὸ πλέγον τοῦ βλέμματος καθάπερ ἕσασιν ἰσχυροῦς
 τοῖς δακρυσιν ἀποσθενουμένη. Κατίσταλλε δ' οὖν
 ἑμὸς αὐτῇ, ἐπειδὴ περ ἡμᾶς ἐθεάσατο καὶ πρὸς τὸ σύν-
 θεος βλέμμα καὶ φθίγμα παντοῖως ἐπανάγειν ἐβιάζε-
 25 τω. Περιεβλῶν δ' αὐτῇ ὁ Χαρικλῆς καὶ μύριε κα-
 ταφιλήσας καὶ θεραπείας οὐδὲν ἀπολιπών, Ὡ θυγάτριον,
 ὦ τέκνον, ἔλεγεν, ἐμὲ τὸν πατέρα κρύπτεις ὁ πάσχεις;
 καὶ βασκανίαν ἔκοστίσασαι σιωπῆς ὡσπερ ἀδικούσα καὶ
 οὐκ ἠδικημένη παρὰ τῶν κακῶς ἰδόντων σοὶ ὀφθαλμῶν;
 ἀλλὰ θύροισι. Παρακλήεται Καλάσιρις ὁ σοφός,
 30 ἴσιν τινά σοι κορίσασθαι. Δυνατὸς δ' ἄνθρωπος, ἄριστος
 [ὦν] ἔσπερ τις ἄλλος τὴν θεῖαν τέχνην, ἄτι προφητι-
 κὸς τὸν βίον καὶ ἱεροῖς ἐκ παιδῶν ἀνακαίμενος καὶ τὸ μεί-
 ζον εἰς προσθήκην ἡμῖν ἴς τὰ μέγιστα φίλος. Ὅστ'
 εἰκότα ἂν ποιήσῃς, εἰ προσδέχοιό τ' ἀκωλύτως, ἐπάδειν
 35 τ' ἢ καὶ ἄλλως ἰᾶσθαι βουλομένη σαυτῇ παρέχου,
 οὐδ' ἄλλως οἶσα πρὸς τὸ λόγιον γίνου ἀπρόσμηκτος.
 Ἰσιώσα μὲν, ἐπένευσε δ' οὖν ἡ Χαρίκλεια, καθάπερ
 ἄσμενη τὴν ἀπ' ἐμοῦ συμβουλήν προσεμένη. Καὶ
 τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγημεν, ὑπομνήσαντός με
 40 τοῦ Χαρικλῆους καὶ ὦν πρότερον παρεκάλειν ἰμμε-
 ληθῆναι καὶ φροντίζειν, εἰ πῃ τῇ Χαρικλείᾳ δυναίμην
 ἔρσειν τινα γάμων καὶ ἀνδρῶν ἐμποιῆσαι. Ἀπέπεμ-
 πον οὖν εὐθυμον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀνυποθήσεσθαι αὐτῇ
 τὴν βούλησιν ἐπαγγεϊλάμενος.

opem illi ferens et adhibens medicamentum aliquod, offi-
 cium iustum erga nos ambitionemque nostram, conjunctum
 cum pietate erga deum, feceris. Scio, quod minime sit
 tibi difficile, si modo volueris, fascinationem, ut ipse ais,
 curare. Antistites enim vel maxima prestare possunt. Fa-
 tebar me neglexisse, illi quoque focum faciens et ut mihi
 spatium presentis diei concederet postulabam, quod essem
 aliquid compositurus in usum medicamenti. Nunc autem
 ad virginem eamus, inquam, diligentius consideraturi et
 quoad fieri potest eam consolaturi. Simul vero, Charicles,
 velim te de me verba aliqua facere apud puellam et me
 commendatum illi notiore efficere, ut mihi reddita fami-
 liarior, confidentius quoque sanantem admittat. Sit ita,
 inquit, et abeamus.

XIX. Postquam autem venimus ad Charicleam, multa
 quidem quid attinet dicere? Succubuerat enim prorsus af-
 fectui et ex genis flos jam fugerat et ardor vultus lacrimis
 tanquam aqua restinctus esse videbatur: tamen sese com-
 ponebat cum nos vidisset et consuetum vultus habitum
 omnibus modis revocare conabatur. Complexus autem
 eam Charicles et multum dissuaviatus et nihil blanditiarum
 omittens, O filiola, o nata, dicebat, mene patrem celas,
 ex quo labores? et cum fascinata sis, laces, quasi injuria
 affeceris et non affecta sis ab oculis, qui te male adspexerunt?
 Sed hono sis animo. Oratus est enim a me Calasiris
 hic sapiens, et tibi sanationis aliquam rationem inveniat:
 potest autem id prestare, excellit enim, si quisquam alius,
 in arte divina, tanquam genere vitas antistes et quod majus
 est nobis in primis amicus. Quare merito feceris, si illum
 admiseris absque ullo impedimento, sive incantatione uti,
 sive alio modo sanare volenti, te ipsam tradens, cum aliqui
 a sapientum consuetudine non abhorreas. Tacebat qui-
 dem, annuebat tamen Chariclea, tanquam libenter consti-
 tium de me datum admittens. Et tunc, hisce constitutis,
 discessimus, reducete mihi in memoriam Charicleo, ut ea
 quae a me petitas curarem et cogitarem, quomodo in Cha-
 riclea cupiditatem aliquam conjugii et virorum excitarem.
 Deducebam igitur laetum, cum illius voluntati brevi satis-
 factum iri promissem.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Τῷ δὲ ὑστεραῖς, ὁ μὲν Πυθίων ἀγῶν ἔληθεν, ὁ δὲ τῶν νέων ἐπήκμαζεν, ἀγωνοδοτοῦντος, αἶμαι, καὶ βρα-
 βεύοντος Ἑρωτος καὶ δι' ἄλλοιτῶν δύο τούτων ὡς
 ζεύεσθαι, μέγιστον ἀγῶνον τὸν ἴδιον ἀπορῆναι φιλο-
 5 νεικῆσαντος. Γίνεταί γάρ τι τοιοῦτον. Ἐθεώρει
 μὲν ἡ Ἑλλάς, ἡθλοθέτου δ' οἱ Ἀμφικτύονες. Ἐπι-
 δὴ τόνων τᾶλλα μεγαλοπρεπῶς τετελειστο, δρόμων
 ἀμιλλαι καὶ πάλης συμπλοκαὶ καὶ πυγμαῖς χειρονομία,
 τέως ἔ μὲν κίπυξ, Ἄνδρες ἐπλίται περιόντων, ἀνε-
 10 θόησεν. Ἡ Ζάκορος δὲ, ἡ Χαρίκλεια, κατ' ἄκρον τὸ
 στάδιον ἀθρόον ἐξέλαμψεν, ἀριγμένη καὶ ἄκουσα διὰ
 τὸ πάτριον, ἢ πλεόν, ἔμοι δοκεῖν, ὄφραθαί που τὸν Θεα-
 γένην ἐπιζῶσα, τῇ λαίῃ μὲν ἡμίανον πυρφοροῦσα
 λαμπάδιον, θατίρῃ δὲ φοίνικος ἔρνος προβεβλημένη.
 15 Καὶ φανείσα πᾶν μὲν τὸ θέατρον ἐφ' αὐτὴν ἐπέστρεψεν.
 Ἐρῆη δὲ τάχ' οὐδέ τις τὸν Θεαγένους ὄρθισμόν· ὅπως
 γὰρ ὁ ἐρῶν ἰδεῖν τὸ ποθούμενον. Ἐκεῖνος δ' ἄρα καὶ
 προακηχῶς τὸ ἐσόμενον, πρὸς μίαν τὴν νοῦν ἡσυχάζει
 τὴν παρατήρησιν· ὥστε οὐδὲ σιωπᾶν ἐκαρτέρησεν ἀλλ'
 20 ἤρεια πρὸς με, καθῆστο δὲ μου πλησίον ἐξεπίτηδες,
 Ἄβητ ἐκέλευ, ἔφη, Χαρίκλεια. Καὶ τὸν μὲν ἤραμειν
 ἐπέτατον.

Β'. Πρὸς δὲ τὴν κλῆσιν τοῦ κήρυκος, παρήει τις εὐ-
 σταλῶς ἀπλισμένος, μέγα τε φρονῶν καὶ μόνος ἐπίδοξος
 25 ὡς ἐδόκει καὶ πολλοὺς ἤδη πρότερον ἀγῶνας ἀναδείξά-
 μενος, τότε δὲ τὸν ἀνταγωνιούμενον οὐκ ἔχων, οὐδεὶς
 οἶμαι θαρρήσαντος τὴν ἀμιλλαν. Ἀπίεμπον οὖν
 αὐτὸν οἱ Ἀμφικτύονες. Οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται τὸν νόμον
 οὐκ ἀγωνισαμένῳ στέφανον ἀποκληροῦν. Ὁ δὲ καλεῖ-
 30 σθαι τὸν βουλόμενον ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰς τὴν ἀγωνίαν
 ἤξει. Ἐπέτατον οἱ ἀθλοθέται καὶ ἀνεῖπεν ὁ κήρυξ
 ἤκειν τὸν ἐπελευσόμενον. Ὁ δὲ Θεαγένης, Οὗτος
 εἰμὲ καλεῖ, πρὸς με ἔφησεν. Ἐμοῦ δὲ, Πῶς τοῦτο λέ-
 γεις, εἰπόντος· Οὕτως, εἶπεν, ὡς ἔσται, ὦ πάτερ· οὐ
 35 γὰρ τις ἐμοῦ παράνοτος καὶ ὄρωντος, ἕτερος ἐκ τῶν Χα-
 ρικλείας χειρῶν τὸ νικητῆριον ἀποιέσεται. Τὴν δ' ἀπο-
 τυχίαν, ἔφη, καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀδοξίαν οὐδαμῶς τίθε-
 σαι; Καὶ τίς, εἶπεν, οὕτως ἰδεῖν καὶ πλησιάσαι
 Χαρικλείας μανικῶς ἐσπούδακεν, ὥστε με παραδραμεῖν;
 40 τίνα δ' οὕτως ἡ ὄψις ἐκεῖνης τάχα καὶ πτερωσαι δύνα-
 ται καὶ μετάριστον ἐπισπάσασθαι; οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ
 τὸν Ἑρωτα πτεροῦσιν οἱ γράφοντες, τὸ εὐκίνητον τῶν
 ὑπ' αὐτοῦ κεκρατημένων αἰνιττόμενοι; εἰ δὲ τι δεῖ καὶ
 κόμπου προσεῖναι τοῖς εἰρημένους, οὐδέ τις ἐς τὴν τήμε-
 45 ρον ποσὶ με παρελθὼν ἐσεμνύνατο.

Γ'. Ταῦτ' εἶπε καὶ ἀνήλατο. Παρελθὼν τ' εἰς
 μέσους, τὸ τ' ὄνομα προσήγγελλε καὶ τὸ ἔθνος ἐδήλου
 καὶ τοῦ δρόμου τὴν γῶραν ἐκληροῦτο καὶ τὴν πανο-
 πλίαν ἐνδὸς ἐφιστῆχει τῇ βαλβίδι τὸν δρόμον ἀσθμαί-
 50 νων καὶ τὸ παρὰ τῆς σάλπιγγος ἐνδόσιμον ἄκουσιν καὶ
 μόγις ἀναμείνων· σεμνὸν τι θέαμα καὶ περίελεπτον
 καὶ οἶον Ὅμηρος τὸν Ἀχιλλεῖα τὴν ἐπὶ Σκαμάνδρῳ

LIBER QUARTUS.

Postidie vero Pythius quidem agone desinebat, juvenilis
 autem ferrebat, arbitro, ut existimo, et praeside Cupitine
 et per hos duos athletas, quos conjunxerat, maximum
 certaminum suum ostendere contendente. Accidit enim
 tale quiddam. Spectabat Graecia, iudices autem erant Am-
 phictyones. Postquam igitur alia magnifice peracta sunt,
 cursus certamina, lucrae consertiones, castuum pugnae, ad
 extremum praeco, Armati prodeant, proclamavit et ardita
 Chariclea in extremitate stadii statim resplenduit. Venerat
 enim, quamvis invita, propter morem patrium, vel magis,
 neca quidem sententia, se visuram alicubi Theagenem spe-
 rans, sinistra ferens accensam faciem, altera autem ramum
 palmae prae tendens: et cum comparuisset continuo totum
 spectantium consessum ad sese convertit. Vel sic tamen
 nemo Theagesis oculos praevertit. Velox est enim amans
 ad videndum id, cujus desiderio tenetur. Atqui ille insuper
 cum audisset antea id, quod erat futurum, in eam solam
 observationem animo vacabat. Quapropter ne tacere qui-
 dem potuit, sed submitte ad me. (sedebat autem proximus
 mihi deducta opera) Illa ipsa, inquit, Chariclea est. Et
 hunc quidem quiescere jubebam.

II. Ad edictum autem praeconis veniebat quidam eximie
 armis exornatus et magnos spiritus gerens, solusque inter
 ceteros clarus, ut putabat, qui in multis jam antea certa-
 minibus coronatus fuerat, tunc autem concertatorem non
 habebat, nemine, ut existimo, in certamen prodire auso.
 Semittebant igitur eum Amphictyones. Neque enim lex
 permittit, ut ei qui non inierit certamea corona decernatur.
 Ille autem provocari a praecone in certamen eum, qui vellet,
 postulabat. Imperabant iudices, proclamavit praeco, ut
 prodiret aliquis qui certamen laire vellet. Theagenes au-
 tem ad me, Hic me vocat, inquit. Me autem, Quomodo
 hoc dicis, quarente: Sic, ut erit, inquit, pater; neque enim
 quisquam alius, praesente et vidente me, ex manibus Char-
 iclae victoriae praemium auferet. Frustrationem autem,
 inquam, et ignominiam quae hanc consequitur, nihil omnino
 curas? Quis autem, inquit, tanto ardore flagret videndi et
 appropinquandi Charicleae, ut me antevertat? cui vero pe-
 riunde atque mihi ad spectus illius alas addere possit et eum
 in sublime rapere? An nescis, quod Amorem etiam alatum
 faciunt pictores, agilitatem illorum, qui eo detinentur,
 quasi anigmale quodam significantes? Quod si oportet jac-
 tationem accedero ad ea quae dicta sunt, nemo ad hunc
 usque diem, quod me pedibus praecurrerit, gloriatus est.

III. Haec dixit et prosiluit ac progressus in medium, no-
 men edebat et indicabat gentem et locum cursus sortibus
 et, induta tota armatura, stetit ad carceres, studio cur-
 rendi anhelans et signum tubae invitatus et vix exspectans.
 Praeclarum quoddam erat spectaculum et conspicuum, et
 quale Homerus, in quo Achilles praedio ad Scamandrum
 certat, introducit. Commota enim erat Graecia tota ad illud

μάχην ἀλλοῦντα παρίστην. Κεκίνητο μὲν δὴ καὶ πᾶσα πρὸς τὸ παρόδοξον ἢ Ἑλλάς καὶ Θεαγένει νίκην τῷχετο, καθάπερ αὐτός τις ἕκαστος ἀγωνιζόμενος. Ἐπακτικὸν γάρ τι καὶ πρὸς τῶν θρόνων εἰς εὐνοίαν τὸ κάλλος. Κεκίνητο δ' ἡ Χαρίκλεια πρὸς πᾶσαν υπερβολὴν· καὶ εἶδον ἐκ πολλοῦ παρατηρῶν παντοίας μεταβαλλομένην ἰδέας. Ὡς γὰρ εἰς ἀκοὴν πάντων ὁ κήρυξ τοῦς δραμουμένους κατήγγειλεν, ἀνεῖπέ τε, Ὀρμενος Ἀρκὰς καὶ Θεαγένης Θετταλὸς, ἔρχετο μὲν ἢ ὑσπληξ, τέτατο δ' ὁ δρόμος μικροῦ καὶ τὴν ὀρθαλμῶν κατάληψιν υποπέμνων, ἐνταῦθ' οὐκ ἀτρεμῖν εἰς κατεύγειν ἢ κόρη ἀλλ' ἐσπάρδαζεν ἢ βᾶσις καὶ οἱ πόδες ἔσκιρτων, ὥσπερ οἶμαι τῆς ψυχῆς τῷ Θεαγένει συναϊρομένης καὶ τὸν δρόμον συμπεροθυμούμενης· οἱ μὲν δὴ θεασαί, μετέωρος ἄσας ἐπὶ τὸ μέλλον καὶ ἀγωνίας ἀνάμεστος, ἐγὼ δὲ καὶ πλέον, ἅτε δή μοι λοιπὸν ὡς παιδὸς υπερφροντίζειν προηρημένω. Οὐδὲν θαυμαστόν, ἐρηὶ δὲ Κνήμιων, ὀρῶντας καὶ παρόντας ἀγωνιᾶν, ἅτε κἀγὼ νυνὶ περὶ τοῦ Θεαγένει δέδιχα καὶ σου δέομαι, ὅσπερ εἰ νικῶν ἀνηγορεύθῃ, διελεῖν.

Δ'. Ἐπεὶ δὴ μέσση, ὦ Κνήμιων, ἤνυετο τὸ στάδιον, ὀλίγον ἐπιστρέψας καὶ υποβλέψας τὸν Ὀρμενον, ἀνακοιρᾷζει τὴν ἀσπίδα πρὸς ὕψος καὶ τὸν αὐχένα διεγείρας, τὸ βλέμμα θ' ἔδον εἰς τὴν Χαρίκλειαν ταίνας, καθάπερ βέλος ἐπὶ σκοπὸν ἐρέβετο καὶ τοσοῦτον περίφθη τὸν Ἀρκάδα, ὀργυιῶν πλήθος, ὃ διαλείπων εἰς ὑστερον ἐμετρέθη. Προσδραμῶν εὖν τῇ Χαρικλείᾳ, πολὺς τ' ἐξέπιτθεδες εἰς τὸ στέφανον ἐμπίπτει τοῦ δρόμου δῆθεν τὴν ῥύμην οὐκ ἐνεργῶν· καὶ τὸν φοῖνικα κομιζόμενος, οὐκ ἔλαθέ με τὴν χεῖρα τῆς κόρης φιλῶν. Ἀπίσωσας, ἔπειν ὁ Κνήμιων, ὅτι καὶ ἐνίκησε καὶ ἐβλήσεν. Ἀλλὰ τίνα δὴ τὰ ἐξῆς; Οὐ μόνον ἀκουσμάτων ἀκόρεστος ἄρ' ἦσθα, ὦ Κνήμιων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸν δυσάλωτος· ἤδη γοῦν οὐκ ὀλίγη μοίρας τῆς νυκτὸς παρωχηκυίας, ἀντέχεις ἐργηγορώς καὶ τὴν διήγησιν μηχανομένην οὐκ ἀποκναίεις. Ἐγὼ καὶ Ὀμήρω μίμφομαι, ὦ πάτερ, ἄλλων τε καὶ φιλόττος κόρον εἶναι φήσαντι, πράγματος, ὃ κατ' ἐμὲ κριτὴν ἐδδειξάν φέροι πλησμονὴν, οὔτε καθ' ἡδονὴν ἀνυόμενον, ὡς τ' εἰς ἀκοὴν ἐρχόμενον. Εἰ δέ τις καὶ τοῦ Θεαγένους καὶ Χαρικλείας ἔρωτος μνημονεύοι, τίς οὔτως ἀδαμάντινος ἢ σιδηροῦς τὴν καρδίαν, ὡς μὴ θέλγεσθαι καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀκούων; ὡς τ' ἔχου τῶν ἐξῆς. Ὁ μὲν Θεαγένης, ὦ Κνήμιων, ἴσπερανοῦτο καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο καὶ παρεπέμπετο ὑπὸ ταῖς πάντων εὐφημίαις, ἡ Χαρίκλεια δ' ἤττητο λαμπρῶς καὶ ἐδοῦλωτο τῷ πόδι πλέον ἢ πρότερον, αὐθις ἰδοῦσα τὸν Θεαγένην. Ἢ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν ἀνιθέλαφς, ὑπόμνησις τοῦ πάσχοντος γίγνεται, καὶ ἀναφλέγει τὴν εἰνάοισιν ἢ θεία καθάπερ ἕλη πυρὶ γιγνομένη. Κἀκεῖνη μὲν εἰσαδ' ἔλθοῦσα συνήθη νύκτα ταῖς προτέραις ἢ καὶ δριμυτέραν δεύγειν, ἐγὼ δ' αὐθις ἀϋπνος ἦν, τὴν τε φυγὴν ὅποι τραπέμειοι λάθοιμεν ἐπισκοπῶν καὶ πρὸς τίνα χώραν παραπέμποι τοὺς νέους ὁ θεὸς ἰννοῦσιν. Τὸν μὲν δὲ

factum, quod præter opinionem accidebat et Theageni victoriam precabatur, non secus ac si quilibet certamen iniret. Magnam enim vim habet etiam ad conciliandam adspicientium benevolentiam, formæ venustas. Commota quoque fuerat et Chariclea supra modum: et vidi, cum id diu observarem, subinde in aliam atque aliam vultum eam commutari. Nam postquam ita, ut exaudirent omnes, præco curso certantes nuntiasset, et nomina ipsorum proclamasset, Ormenus Arcas et Theagenes Thessalus, apertis carceribus cursus tanta celeritate instituebatur, ut ipsam propemodum oculorum aciem falleret. Ibi ne quieti quietem manere amplius virgo potuit, sed commovebantur illius gradus et pedes præ exultatione saliebant, tanquam animo una cum Theagene sublato et illum in cursu adjuvante: ac spectatorum quisvis pendebat ab eventus expectatione et sollicitudinis plenus erat; ego vero etiam magis, qui jam apud me constitueram, ut filius non secus ac filii curam susciperem. Nihil mirum est, inquit Cnemon, quod videntes et præsentis solliciti sunt, nam et ego nunc Theageni metuo et a te peto ut eo citius an victor renuntiatus fuerit, exponas.

IV. Confecto jam medio stadio, iste paululum conversus et Ormenum torve contuitus, alleval sentum in altam et erecto collo et visu persus in Charicleam intenso, in eam ceu sagitta ad scopum ferebatur et tantum anticipavit Arcadem, ut ille multis passibus a tergo relinqueretur: quod intervallum postea mensum est. Accurrens igitur ad Charicleam, totus ex industria in illius pectus incidit, quasi impetum cursus continere non posset et cum palmam auferret, me non latuit, quod virginis manum oscularetur. Beasti, dixit Cnemon, quod et virit et osculatus est. Sed quænam deinceps consecuta sunt? Non tantum audiendo non satiari, Cnemon, sed etiam a somno haud facile opprimi potes: cum enim jam non parva pars noctis præterierit, vigiliis sustines et ex producta in longum narratione lædium non contrahis. Ego vero et Homerum reprehendo, pater, qui cum aliarum rerum tum amoris satietatem esse dixerit, quæ res, me iudico, nullam satietatem admittit, neque cum fruitor quisquam, neque cum audito percipit. Quod si ab aliquo Theagenis et Charicleæ amoris fiat mentio, quis est usque adeo adamantino cordo aut ferreo, ut non se oblectet, totum licet audiat annum? Quam ob rem continua narrationem. Theagenes quidem, o Cnemon, coronabatur et renuntiabatur victor, ac deducebatur omnium gratulationibus, Chariclea vero plane victa erat et mancipata amori magis quam prius, cum iterum Theagenem videret. Amantiam enim mutuis adspectus, affectus recordatio ac reintegratio est, et inflammata mentem conspectus, periunde atque igni lignum adnotum. Atque illa quidem domum veniens, similem noctem prioribus vel etiam acerbiorum traducebat. Ego autem rursus insomnis eram, quoniam clandestina fuga verteterem considerans et in quam regionem deus mitti

δρασμὸν ἔγων κατὰ θάλατταν εἶναι ποιητέον, ἀπὸ τοῦ
χρησμοῦ ἀθ' συναίσσον λαβῶν, ἐνθ' ἔρασκεν, αὐτοὺς —
κῆμα τεμόντας,

Ἦσαν δὲ τοῦτο πρὸς χλόνᾳ κυκλίον.

6 Ε'. Τὸ δ' ἔποι παραπεμπτόν αὐτοὺς, μίαν μόνην
λύσειν εὐρισκόν, εἴ πη δυνηθεῖν ἐπιτυχεῖν τῆς συνεκ-
τεθείσης τῇ Χαρικλείᾳ ταινίας, ἐν ἧ τὸ κατ' αὐτὴν
διήγημα κκετεσθῆναι ὁ Χαρικλῆς ἀκηκοὺς ἔλεγεν·
10 εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ τοὺς ὑπονοηθέντας
ἤδη πρ' ἑμοῦ γεννήτορας τῆς κόρης ἐνταῦθεν ἔμαθεῖν
καὶ ἴσως ἐκεῖ πέμπεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ τῆς εἰμαρμένης.
Ὁρθριος γοῦν παρὰ τὴν Χαρικλείαν ἦκων, ἄλλους τε
τῶν οἰκείων καταλαμβάνω δεδακρυμένους· καὶ οὐχ
ἥμισυ τὸν Χαρικλεία. Πλησιάζασα οὖν, τίς ὁ θόρυβος
16 ἤρώτων. Ὁ δὲ, Ἐπέτειεν ἡ νόσος, ἔφη, τῆς θυγα-
τρὸς καὶ χαλεπωτέρας ἢ πρότερον πατεῖραται τῆς πα-
τρικαυτῆς νουατός. Ἄνιστω, ἔφη, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες
ἔγχετε. Τρίποδά τις καὶ δάφνην καὶ πῦρ καὶ λιθανω-
τὸν παραθέσω μόνον. Ὁρλίτω δὲ μηδὲ εἰς, ἕως ἂν
20 προσκαλέσασμαι. Προσέταττε ταῦθ' ὁ Χαρικλῆς καὶ
ἐγένετο. Κάπειδὴ σχολῆς ἐλατόμην, ἠρχόμεν ὥσπερ
ἐπὶ σκηνῆς τῆς ὑποκρίσεως καὶ τὸν τε λιθανωτὸν ἐθυ-
μίωον καὶ τινα δῆθεν ψιθῦροις τοῖς χειλισσκατευζάμενος,
τὴν δάφνην ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας ἄνω καὶ κάτω πυκνά
26 τῆς Χαρικλείας ἐπιστόθου καὶ ὑπνώδες τι μᾶλλον δι-
γραῦδες ἐπιλασώμενος, δὴ καὶ βραδείως ἐπαυσάμην,
πολὸν τινα λῆρον ἔμαυτοῦ τε καὶ τῆς κόρης καταχέρας.
ἡ δὲ πυκνὰ τὴν κεφαλὴν ἐπίσειε καὶ σαστηρὸς ὑπεμει-
δία πλανᾶσθαι με τὴνάλως καὶ τὴν νόσον ἀγνοεῖν ἐν-
30 δεικνυμένη. Καθεσθεὶς δὲ πλησίον, θάρσει θυγάτερ,
ἔλεγον· εὐτελής ἡ νόσος καὶ ἰκθῆναι βραδία· βασκανία
σου καθήφατο, τάχα μὲν καὶ δε' ἐπόμπευες, πλέον δ'
ὅτε ἐδράβαιες. Ἐγὼ δὲ καὶ ὑπονοῶ τὸν μᾶλλον
βασκῆναντα. Θεαγένης ἔστιν, ὁ τὸ ἀνόπλιον δραμῶν.
36 Οὐκ ἔλαθέ με παρατηρῶν σε πολλάκις καὶ τὸν ὀφθαλ-
μὸν ἱταμώτερον ἐπιβάλλον. Ἢ δὲ, Ἐκεῖνος μὲν,
εἰθ' οὕτως εἶδεν, εἴτε μὴ, πολλὰ χαιρέτω. Τίνων δ'
ἔστιν καὶ πόθεν; ὅτι πολλοὺς ἐώρων περὶ αὐτὸν ἐπτοη-
μένους. Ὡς μὲν Θεταλὸς τὸ γένος, ἔφη, ἔφθης
40 ἀκούσασα καὶ τοῦ κήρυκος δε' αὐτὸν ἀνηγόρευσεν.
Ἀναφέρει δ' αὐτὸν εἰς Ἀχιλλεῖα πρόγονον καὶ [μοι]
ἐπαληθεύειν ἔοικεν, εἰ δεῖ τῷ τε μεγέθει καὶ τῷ κάλλει
τοῦ νεανίου τεκμαίρεσθαι πιστομένῳ τὴν Ἀχιλλείων
εὐγένειαν· πλὴν ὅσον οὐχ ὑπέρβρων οὐδ' ἀγῆνωρ κατ'
16 ἐκείνον ἀλλὰ τῆς διανοίας τὸν ὄγκον ἰδύτητι κατα-
πράωνων. Ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτος ὢν, πάθοι δριμύτερα
ὢν δέδρακεν, ἐπίφθονον ἔχων τὸ βλέμμα καὶ σε τῷ θεῷ
καταδασκῆνας. Ὡ πάτερ, ἔφη, σοὶ μὲν χάρις ὑπεραλ-
γοῦντι τὰ ἡμέτερα. Τί δὲ καταρᾶ μάτην τῷ τάχ'
20 οὐδὲν ἠδίκηκότι; νοσῶ γὰρ οὐ βασκανίαν, ἀλλ' ἑτέραν
τινὰ, ὡς ἔοικε, νόσον. Εἴτ' ἀποκρύπτεις, ἔφη, καὶ
τέκνον, ἀλλ' οὐχὶ θαρσοῦσα λίγεις, ἔπως ἂν καὶ
βοηθείας εὐπορήσιμεν; οὐχὶ πατήρ εἰμὶ σοὶ τὴν ἡλι-

Juvenes jubeat, cogitans. Ac fugam quidem per mare in-
tellexi capessendam esse, ex oraculo, id utile fore, conji-
ciens inde quod dicebat: Salutemque ruentes,

Ad solis venient torridum ab igne solam.

V. Ceterum, quo essent deducendi, unam saltem, qua
id cognoscerem, viam inveniebam, si quo modo possem
adipisci expositam cum Chariclea fasciam, cui narrationem
de rebus, quae ad eam pertinerent, seu insertam esse,
Charicles dicebat se audisse. Consentaneum enim mihi
videbatur, quod inde et patriam et parentes puellae, quos
jam suspicabar, essem cogniturus, fortassis etiam, quo fata
eos mitti juberent. Mane igitur ad Charicleam cum ve-
nisssem et alios necessarios lacrimantes deprehendo, maxime
vero Chariclem. Accedens igitur, Quid iste fert tumultus,
interrogabam. Illo autem, Auctus est, inquit mor-
bus filiae et graviorem hanc, quam antea, noctem experta
est. Secede, inquam et reliqui omnes exaltis: tripodem
autem quispiam tantum et laurum et ignem ac litus appo-
nat: neque me prius quisquam inturbet, quam advo-
cavero. Quibus a Charicle imperatus, accinxi me, quasi
in scena representationem fabulae inceperans et litus adole-
bam et quasdam preces susurrans, laurum a capite ad
pedes Charicleae sursum ac deorsum subinde commove-
bam et somnolenter vel potius aniliter oscitans, tandem
desii, cum multas quasdam nugas in me et in puellam
effudissem. Illa autem identidem caput commovebat et
oro liante subridebat, operam me ludere et morbum igno-
rare significans. Assidens igitur propius, Esto bono animo,
filia, dicebam: morbus enim levis est et curatu facilis:
fascinatio te impertivit haud dubie, cum pompae interesses;
magis vero, cum praesesses certaminis. Ego autem suspicor,
quis te fascinaverit. Theagenes est, qui certavit armato
curso. Neque enim me latuit, quod in te saepius inten-
tus esset et oculos petulantius injiceret. Illa autem:
Ipsum, sive ita me vidit, sive non, multum valere jubeo.
Ceterum cujas est et unde oriendus? videbam enim multos
illum cum quodam stupore admirantes. Quod Thes-
salus sit genero, audisti antea ex praecone, quando ipsum
renuntiavit. Refert vero Achillem generis auctorum, quod
vere sibi sumere videtur, conjecturam facientem ex proceritate
et forma, Achilleam generositatem confirmante: praeterquam
quod non est arrogans, neque insolens sicut ille, sed
animi fastum suavitate temperat. Quod cum ita sit,
famen acerbiora ipse patiat, quam intulit, cui invidus est
oculus et te ad spectu infascians. O pater, inquit, tibi qui-
dem habeo gratiam, quod vicem nostram dolens: sed quid
frustra imprecaris ei, qui fortasse nos nulla injuria affecit?
Neque enim fascinatione laboro, sed alio quodam, ut vi-
detur, morbo. Quid igitur exlas, inquam, filia et non
potius audacter exponis, quo facilius malo medeamur? An
non pater sum tibi artate, magis vero benevolentia? An
non patri tuo nolus et iisdem animorum studiis conjunctus?
Indica, quo labores: habes me fidum, si velis, etiam

κίεν καὶ πλέον τὴν εὐνοίαν; οὐ πατρὶ τῇ σὺ γινώσκεις καὶ δαίμονος; ἔλαφιν δ' κάμνεις. Ἐχεις ἐν ἐμοὶ τὸ πιστόν, εἰ βούλει καὶ ἐνώμοτον. Λέγε θαρσύνουσα, μὴδὲ γορήγῃ τῇ λυποῦντι μέγιστος σιωπῶσα. Πάθος γάρ ἅπαν τὸ μὲν δόξιος γινωσκόμενον εὐδοκίητον, τὸ δὲ χρόνῳ παραπεμπόμενον ἄγγυς ἀνάτων. Τροπὴ γὰρ νόσον ἢ σιωπὴ, τὸ δὲ ἐκλαλούμενον εὐπαραμύθητον.

Γ'. Ολίγον οὖν ἐπισχοῦσα πρὸς ταῦτα καὶ μυρία 10 τοῦ νοῦ τροπὰς τε καὶ ἑρμᾶς ἐκ τῶν ὄψεων ἐμνήσασα, Συγγώρησον, ἔφη, μοι τὸ τήμερον, ἀκούσῃ δ' εἰσαυθις, εἰ μὴ γνοίης προλαθῶν, ἄτε μαντικὸς εἶναι βουλόμενος. Ἐξήκειν αὐτόθεν ἀναστὰς, ἐνδιδοὺς τῇ κόρῃ διαιτῆσαι ἐν τῇ μεταξὺ τῆς ψυχῆς τὸ αἰδοῦμενον. Ὁ 15 δὲ Χαρικλῆς ὑπῆντα καὶ τί φράζειν ἔχεις, ἤρώτα. Πάντα δεξιῶς, ἔλεγον, εἰς γὰρ τὴν ὑστεραίαν τοῦ μὲν ἄγλαῶντος πάθος ἀπαλλάσσεται. Ἐτερον δὲ τι τῶν σοι καθ' ἡδονὴν ὑποστήσεται· κωλύει δ' οὐδὲν καὶ ἱατρὸν τινα εἰσκαλεῖν. Ἀπέτρεχον ταῦτ' εἰπὼν, τοῦ 20 μὴ τι πλέον τὸν Χαρικλῆα πυνθάνεσθαι. Μικρὸν δ' ἔδον τῷ δοματίῳ προήμων, ὄρω τὸν Θεαγένην αὐτοῦ που περὶ τῶν νῶν καὶ τὸν περίβολον εἰλοῦμενον καὶ πρὸς αὐτὸν διαλεγόμενον, ὡς περ ἀποχρῶν αὐτῶ καὶ μόσιον τὴν αἰατὴν τῆς Χαρικλείας περισκοπεῖν. Ἐπιτραπό- 25 μένος οὖν παρῆεν, ὡς περ οὐχ ἑωρακῶς. Ὁ δὲ, Χαῖρε, εἶπεν, ὦ Καλάσιρι καὶ ἀκούε· σὲ γὰρ τοι περιέμενον. Ἀνίστασθαι ἀνδρόν καὶ Θεαγένης, ἔλεγον, δ' καλὸς, ἀλλ' οὐχ ἑωράκειν. Ποῖος, ἔφη, καλὸς δ' Χαρικλείας μὴ ἀρεστός; Ἠγανάκτου ἐγὼ μέχρι τῶν 30 ὄψεων καὶ Ὁ παύσῃ ἔλεγον, ἑβρίζων ἐμὲ τε καὶ τὴν ἐμὴν τέχνην, ἔφ' ἧς ἤλωκεν ἤδη καὶ ἑρᾶν σου κατηνάγκασται καὶ ἑρᾶν ὡς περ τινὰ τῶν κραιπτόνων εὐχεται; τί λίγαις, ἔφη, ὦ πάτερ· ὄρᾶν ἐμὲ Χαρικλείαν; εἰ οὖν οὐκ ἀγεις ἤδη παρ' αὐτήν; καὶ ἄμα 35 προὔτρεχεν. Ἐπιλαβόμενος οὖν τῆς γλαμύδος, Στήθι, ἔφη, οὗτος, εἰ καὶ δεξιὸς ἔραμειν. Οὐ γὰρ ἔρπαγμα τὸ πρᾶγμα, οὐδ' εὐνων, καὶ τῶν ἐν μέσῳ τῇ βουλομένῃ προκαίμενον ἀλλὰ πολλῆς μὲν βουλῆς ὡς τε πρεπόντως ἀνυσθῆναι, πολλῆς δὲ διασκευῆς ὡς τε 40 ἄσφαλτος πραγθῆναι, δεόμενον. Ἡ τὸν κατέρω τῆς κόρης ἠγνόηκας, ὡς Δελφῶν ἐστὶ τὰ πρῶτα; τοὺς δὲ νόμους οὐκ ἔνοεις οἱ θάνατον τοῖς τοιοῦτοις ἐπιβαλλούσιν; Ἐγὼ μὲν, εἶπε, καὶ τελευτᾶν οὐ διαφέρομαι, τυχῶν Χαρικλείας, ἀλλ' ὅμως, εἰ δοκῇ, πρὸς γάμον 45 αἰτώμεν, τῷ πατρὶ προσιόντες. Οὐ γὰρ δὴ [μὴ] ἀνάξιοι γ' ὄντες τῇ Χαρικλείᾳ κηδεύσομεν. Οὐκ ἂν τύχοιμεν, ἔφη, οὐχ ἔτι τῶν κατὰ σέ τι δυνατόν ἐπιμέμψασθαι, ἀλλ' ὁ Χαρικλῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παιδί τὴν κόρην πάλοι καταγγήξει. Οἰμώζει, ἔφη Θεαγένης, δε τίς ποτ' 50 ἐστί. Οὐ γάρ τις, ἐμοῦ ζῶντος, ἕτερος θαλαμύσει Χαρικλείαν· οὐχ οὕτως ἦδ' ἡ χεὶρ καὶ ἕξος τοῦ μὲν ἄρρησι. Πάσαι, ἔφη, οὐδενὸς ἐξέσει τοιοῦτου· μόνον ἐμοὶ παθεῖσθαι καὶ πράττειν ὡς ἂν ἐγγήσωμαι. Νῦν δ' ἀποχίρει καὶ φυλάττου φαίνεσθαι πλησιάζων,

jurejurando obstrictum. Dic confidenter, neque dolori vires laciturnitate suspicites. Omnis enim affectio quae cito cognoscitur facile curari potest; sed quae tempore inveterascit propemodum est insanabilis. Alimentum est enim morborum silentium, sed quod enuntiatur, leniri consolatione facile potest.

VI. Paululum igitur immorata ad haec et varias animi inclinationes et affectus vultu declarans, Concede mihi, inquit, hodiernum diem, audies vero postea, nisi ipse aucta cognoveris, quandoquidem vultinendi artis peritum te profiteris. Surrexi illico ac discedens dedi occasionem puellas, ut interim animi pudorem moderaretur. Charicles autem mihi occurrebat et Quid habes, quod dicas, quaerebat. Omnia fausta, dicebam: cras enim dolore, qui illi molestus est, liberabitur. Et aliud quiddam, ex quo voluptatem magnam percepturus es, inceperat. Interea nihil vetat, quo minus medicum accersi jubeas. Atque his dictis proripui me, ne plura ex me Charicles sciscitaretur. Et cum paululum tantum progressus essem extra domunculam, video Theagenem ibidem circa templum et ambitum templi obambulantem et secum colloquentem, tanquam bono se affectum putans, et vel habitaculum Charicleae videret. Deslectena igitur praeteribam, quasi illum non conspexissem. Ille autem, Salve, inquit, Calasiri, et audi: te enim exspectabam. Conversus subito, Ecce Theagenem, dicebam, formosum. Non hercle te animadverteram. Qui formosus, inquit, qui Charicleam non placeam? Simulabam vultu me indignari et Non desines, dicebam, me et artem meam afficere contumelia, a qua jam illa capta et te amore coacta tanquam aliquem prestantiorem videre exoptet? Quid dicis, inquit, pater? videre me Charicleam? Quamobrem igitur non ducis ad ipsam? et simul procurrebat. Apprehendens igitur eum pallio, Sta hic, inquit, etiamsi vales currendi celeritate. Neque enim est negotium hoc tanquam praeda, nec ad consequendum facile et cuivis volenti expositum; sed magno consilio indiget, ut commode perfici, et magno apparatu, ut secure agi possit. An ignoras, quod pater virginis primum dignitatis locum Delphis obtinet? An non legum tibi venit in mentem, quae capitalem poenam in tales constituunt? Haud multum quidem refert, inquit, etiamsi moriar, positus Chariclea, sed tamen, si videtur, petamus illam in matrimonium a patre. Neque enim indigni sumus, qui cum Charicleae affinitatem contrahamus. Non obtinebitus, inquam, non quod aliquis in te reprehendi possit, sed Charicles sororis suae filio virginem jam pridem despondit. Plorabit, inquit Theagenes, quicumque tandem sit; neque quisquam alius, me vivo, in thalamos duceat Charicleam: non usque adeo manus haec et gladius cessabit meus. Desine, inquam: nulla te ejusmodi opus erit: tantum mihi obtempera et fac sicut ego praecepero. Nunc vero discede, et cave, ne me convenire deprehenda-

ἀλλ' ἐφ' ἡσυχίας καὶ μόνος ποιῶ τὰς ἐντεύξεις. Ἀπίει κατηγής.

Ζ'. Ὁ δὲ Χαρίκλῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐντυχῶν, δευῶ τ' εἶδος καὶ προσδραμῶν ἐφίλει πολλὰ τὴν περὶ λην. Τοῦτο σοφία, τοῦτο φιλία, συνεχῶς ἀναβοῶν. Ἦμισυταί σοι μέγα ἔργον· ἐδωκεν ἡ δυσάλωτος καὶ νικῆται ἡ δυσκαταμάχτος· ἐρῶ Χαρίκλεια. Πρὸς ταῦτ' ἰθρυπτόμεν, ἀνέσπων τε τὴν ἑρῶν καὶ βλακῶδες βραίων, Εὐδῆλον ἦν, εἶπον, ὡς οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην ἀνθῆξει προσβλήν ἔμοῦ καὶ ταῦτα μηδεὶ τῶν μειζούων ἐγλήσαντος. Ἀλλὰ πόθεν, ὦ Χαρίκλεις, ἐρῶσαν ἐγνωρίσατε; Σοὶ πεισθέντες, εἶρη. Τοὺς γὰρ εὐδοκίμους τῶν ἱατρῶν, ὡς αὐτὸς ὑπέθου, παρακαλέσας, ἦγον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν, ἀμοιβὴν τὴν προσῶσαν οὐσίαν ἐπισχνοῦμενος, εἴ τι δύναιτο ἐπιουρεῖν. Οἱ δὲ, ὡς τάχιστα εἰσῆλθον, ἠρώτων β' τι πάσχοι. Τῆς δ' ἀποστρεφούσης, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους οὐδ' ἐπιῶν ἀποκρινομένης, ἔπος ἐλ' Ὀμηρικῶν συνεχῶς ἀναβοῶντας,

20 Ὡ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱέ, μέγα εἴριται Ἀχαιῶν·

δ' ἄγιος Ἀλεστίνος (οἶσθα δὲ δῆπου τὸν ἄνδρα) τῷ καρπῷ τὴν χεῖρα καὶ ἀκούσης ἐπιθελάων, ἀνακρίνειν ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας ἐμάκει τὸ πάθος, ὥσπερ, οἶμαι, τὰ καρδίας κινήματα μηνουόσης. Οὐκ ὀλίγον τε χρόνον βρασιάνσας τὴν ἐπίσκεψιν, ἄνω τε καὶ κάτω πολλὰ ἐπιθεωρήσας, Ὡ Χαρίκλεις, εἶρη, περιττῶς ἡμᾶς ἐνόηδ' εἰσκέκληκας· ἱατρικὴ γὰρ οὐδὲν ἂν οὐδαμῶς ἀνύσει πρὸς ταύτην. Ἐμοῦ δὲ, Ὡ θεοὶ, τί τοῦτο λέγετε, ἀναβοήσαντος, οἴχεται οὖν μοι τὸ θυγάτριον, καὶ ἑλπίδος ἐκτὸς γέγονεν; Οὐ θυρόδου δαί, φησὶν, ἀλλ' ἀκούε, καὶ παραλαβὼν με τῆς τε κόρης καὶ τῶν ἄλλων ἔποθεν, Ἢ κατ' ἡμᾶς, εἶρη, τέχνη σώματος πάθη θεραπεύειν ἐπαγγέλλεται, ψυχῆς δ' οὐ προηγουμένως ἀλλὰ τότε μόνον ὅταν συμπᾶσχη μὲν τῷ σώματι κακοῦμένῳ, συνωρῆληται δὲ θεραπευομένῳ. Τὸ δὲ τῆς κόρης, νόσος μὲν ἀλλ' οὐ τοῦ σώματος. Οὐ γὰρ χυμῶν τις περιττεύει, οὐ κεραλῆς ἀλγημα βαρύνει, οὐ πυρετὸς ἀνεπλέγει, οὐκ ἄλλο τι τοῦ σώματος, οὐ μέρος, οὐχ ἔλον νοσεῖ που. Τοῦτο, οὐκ ἄλλο τι, νομιστέον.

40 Ἐμοῦ δὲ λιπαροῦντος καὶ φράζειν εἴ τι κατέμαθεν ἀξιούντος· Οὐ γὰρ καὶ παιδὶ γνώριμον, εἶρη, ψυχῆς εἶναι τὸ πάθος καὶ τὴν νόσον ἔρωτα λαμπρόν; οὐχ ἔρῃς ὡς κυλοιδίῃ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ βλέμμα διέρριπται καὶ τὸ πρόσωπον ὠχρίῃ, σπλάγγχον οὐκ αἰτιωμένῃ, τὴν διάνοιν δ' ἄλλυι καὶ τὸ ἐπελθὼν ἀναφθέγγεται καὶ ἀπροφάσιτον ἀγρυπνίαν ἐπίσταται καὶ τὸν ὄγκον ἀθρόον καθήρηται; ζητητίος σοι, Χαρίκλεις, ὁ ἰασόμενος (γένοιτο δ' ἂν) μόνος ὁ ποθούμενος. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπήει. Πρὸς σὲ δ' ἐγὼ δρομαῖος τὸν ἔμδον σωτήρα καὶ θεόν, ὃν μόνον ἐγὼ εὐεργετήσῃσι δύνασθαι καλέειν γινώσκεις. Πολλὰ γούν ἔμοῦ δεομένου καὶ ἐξίειπεν ὁ τι πάσχοι παρακαλοῦντος, ἐν μόνον ἀπεκρίνατο, ὡς ἀγνοεῖ μὲν ὁ πέπονθεν, εἰδέναι δ' ὡς

ris, sed quiete et solus tecum congregere. Abibat subtristis.

VII. Charicles autem postridie mihi factus obviam, quamprimum me vidit, accurrens, multoties caput osculabatur: Tantum valet sapientia, tantum amicitia, continuo exclamans: perfectum est a te magnum opus. Capta est, quam difficilis captu fuit et victa est, inexpugnabilis antea. Amat Charicles. Ad haec factabundus tollebam supercilia et superbe incedens, Minime dubium erat, dicebam, quod ne primum quidem impetum sustinere posset, cum quidem adhuc nihil efficacius admoverim. Verum unde, Charicle, amantemprehendistis? Essequendo id, inquit, quod jusseras. Medicos enim probatae fidei, quemadmodum admoneras, advocatos in conspectum puella ducebam, praemii loco opes, quas haberem, pollicens, si illi adjuvamento esse possent. Illi autem quamprimum ingressi sunt, interrogabant, ex quo laboraret? Haec vero aversa et illis quidem nil respondente sed carinen Homericum exclamante,

Pelida o cunctis praestantior inter Aclivos.

sapiens Acesinus (novisti sane virum) manum carpo etsi invite admovent, videbatur ex arteria affectionem judicare, cordis motus, ut existimo, indicante. Cumque non parvo tempore arteriam tentasset et sursum deorsumque sapius contemplatus esset, O Charicles, inquit, frustra huc nos adyocasti. Medica enim nihil in hac profecerit opera. Me vero, o dii, quid dicis, exclamante: perit igitur mihi filiola et jam extra omnem spem salutis posita est. Ne tumultueris utique, inquit, sed audi. Cumque me abduxisset seorsum a puella et ab aliis: Nostra, inquit, ars affecti corporis curationem proficitur, animi vero non principaliter, sed tum tantum, cum corpore afflicto et ipse affligitur; qui idem, illo sanato, simul convalescit. Ceterum puella morbo quidem laborat, sed non corporis. Non enim humor aliquis redundat, non capitis dolor illam gravat, non febris inflammat, non aliud quidquam in corpore, neque pars, neque totum, morbo afflictitur. Hoc profecto, neque aliud quidquam, pro vero habendum est. Me autem obsecrante, et ut diceret, si quid intellexisset, postulante: An non, inquit, vel puer intelligere queat, affectum esse animam et morbum anorem manifestum? An non vides, illi oculos turgescere et vultum turbatum esse et faciem pallere, de corde non conquestam? ad haec animo errat et quidvis oblatum loquitur et vigiliis absque causa sustinet, denique succum corporis et justam amplitudinem subito amisit. Inquirendus est tibi, Charicles, si modo fieri possit, aliquis, qui illam sanat. Praesiterit autem id solus is, cuius desiderio flagrat. Haec cum dixisset, discedebat. Ad te autem ego cursiva abii, meum servatorem et deum, quem solum mederi posse et ego et illa agnoscit. Nam me multis modis petento et ut diceret quo angeretur obsecrante, hoc tantum respondit: se quidem ignorare, quid sibi accidisset, per-

Καλύτερις ἂν ἴσαστο μόνος· καὶ εἰσακαλεῖν σε παρ' αὐτὴν ἐκέλευεν. Ἐγὼ δὲ καὶ μέγιστα συνέβαλον ὡς ὑπὸ τῆς σῆς σοφίας ἐδόλωκεν. Ἄρ' οὖν ὡσπερ εἶπες, πρὸς αὐτὸν ἔγωγε, καὶ τίσις, ἔρχεις ἂν λέγειν; (1) ὁ μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἔφη· πῶς γὰρ ἂν, ἢ πῶθεν τοῦτο εἰδέσκω; καὶ ῥέουσα δ' Ἀλκαμένης αὐτὴν ἔρξεν, ἢ πάντα γόηματα, τοῦ τῆς ἀδελφῆς παιδὸς τῆς ἐμῆς, ὃν πάλαι αὐτῇ νομαρίον, ἔσα γ' εἰς βιόλησιν ἤκειν τὴν ἐμὴν, κατηγγύησα. Ἐμοῦ δ' εἰπόντος ὡς ἔξεστι πείραν (2) λαμβάνειν, εἰσάγοντα παρ' αὐτὴν καὶ δαικνύοντα τὸ μεναιάνιον, ἐπαινίσας ἀπήει. Καὶ παρὶ πλήθουςαν ἀγρῶν αὐτοῖς μοι συντυγῶν, Ἀνίσσον ἀκούσῃ πρᾶγμα, εἶπεν· ἢ παῖς δαιμονῶν ἔοικεν, οὕτως ἀλλόκοτόν τι τὸ κατ' αὐτήν. Εἰσήγον, ὡς ἐκέλευσας τὸν Ἀλκαμένη (3) καὶ ἀδρότερον ἐδέκνυσαν· ἢ εἰ, ὡσπερ τὴν Γοργῶος Θεασαμένη κερατὴν, ἢ τι τῶν ἀποπιπέτων, ἐξ ὧ τι καὶ μέγα ἀνέκραγε καὶ τὴν ὄψιν πρὸς θάτερα τοῦ οἰκῆματος ἀπέστρεψε καὶ τὰς χεῖρας ὡς βρόχον ἐπάγουσα τῷ τραχήλῳ διαχρήσασθαι ἠπαίδει καὶ ἐπώμυεν, εἰ μὴ θάπτον ἔβλομεν. Ἐκεῖνης μὲν δὲ καὶ λόγου θᾶπτον ἀπῆλθον. Τί γὰρ καὶ ἔδει ποιῆν ἀποπῆν τοσαύτην ὄρνυται; σοῦ δ' ἐκέτετι κἀκεῖν γιγνώμεθα μὴτ' ἐκείνην περιδείν ἀπολλυμένην, μὴτ' ἔμῃς τῶν κατ' εὐχὰς ἀποτυγχάνοντας. Ἡ Χαρίκλεις, ἔφη, οὐ δειμαρτες εἰπὼν δαιμονῶν τὴν κόρην. Ὀρλεῖται γὰρ ὑπὸ δυνάμεων ὅς αὐτὸς κατέπεμψε καὶ τούτων οὐκ ἐλαχίστων, ἀλλ' ὅς ἐκείνη ἦν ἐκείνη, ἢ μὴτ' ἐπιφύκει μὴτ' ἐδούλετο καταναγκάσαι πράττειν. Ἀλλὰ μοι ἀντιθέος τις ἔοικεν ἐμποδίζειν τὴν πρᾶξιν καὶ διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἰπκρίτας. Ὡσὸ' ὅρα σοι πάντως ἐπιδεικνύονται μοι τὴν ταινίαν ἣν τῇ παιδί συνεκτεθείσαν ὑποδεδέχθαι μετὰ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων. Δεχέσθαι ὡς ἐγὼ γε δεῖδοικα, μὴ τίσις ἐμπέληται γοητείας καὶ μαγανείας τυγχάνει τραχυνοῦσης τὴν ψυχὴν ἀνάγραπτος, ἐχθροῦ τινος αὐτὴν ἐξαρχῆς ἀνέραστον ἀποδιδῶναι καὶ ἄγονον ἐπέβουλεύσαντος.

Ἡ'. Ἐπῆναι τοῦτα καὶ ἦκε ἔρπον οὐ μετὰ πολλὴν ταινίαν ἀνδρῶναι δέ μοι σχολὴν πρὸς αὐτὸν εἰπὼν, ὡς εἶχον πειθόμενον, εἰθὼν ὅ' οὐ κατηγόμην, οὐδ' ὅσον (4) ἐλάχιστον ὑπερβέμενος, ἐπελεγόμεν τὴν ταινίαν γράμμασι Αἰθιοπικαῖς, οὐ δημοτικαῖς ἀλλὰ βασιλικαῖς κατεστιγμένῃν, ἢ δὲ τοῖς Αἰγυπτίων ἱερατικαῖς καλουμένοις ὁμοιοῦνται. Καὶ ἱπερχόμενος τοιαύτα ἠέρισκον τὸ γράμμα διηροῦμενον ΠΕΡΣΙΝΑ ΒΑΣΙΔΙΣΣΑ ΑΙΘΙΟΠΗΝ, τῆ δ' τι δὲ κληθρομένη καὶ μέχρι μόνων ὠδίων θυγατρὶ ὄμιρον Ἰσχυρὸν χαραττω τόνδε τὸν ἔγγραρον ὄρηνον. Ἐπάγγην, οὖν Κνήμιον, ὡς τοῦ Περσίτης ὀνόματος ἦκουσα. Τὰ δ' ἐξῆς ὅμοιος ἐπιλεγόμεν, ὄντα τοιαῦτα· Ὡς μὲν οὐδὲν ἀδικούσα, παιδίον, εἶπε σε γινωσκόμεν ἔξαθήμην, οὐδὲ πατέρα τὸν σὸν Ὑδάσπην τὴν σὴν θῆαν ἀπεκρυβήμην, ἐπικεκληθῆσθαι μάρτυς ὁ γενεάρχης ἡμῶν Πήσιος. Ἀλλ' ὅμοιος ἀπολογουμαι πρὸς τε σὶ, ποτε θύγατερ εἰ περισωθήης, πρὸς τε τὸν ἀναίρησόμενον, εἰ τινὰ σοι θεὸς ἐπιστήσειε, πρὸς τ' αὐτὸν ἔδωκ

suum autem habere, quod solus Calasiris sanare posset et ut te ad illam accerserem orabat. Unde conjecturam feci, tua eam sapientia captam esse. An igitur tu, quod amore tenatur, inquam, et confusam, dicere audeas? Non, per Apollinem, inquit. Quomodo enim, aut unde hoc scirem? Optarem autem, illam pro omnibus divitiis Alcamenem amare, sororis meae filium, quem jampridem ipsi, quatenus hoc meli arbitri est, sponsam designavi. Me autem hortante, ut periculum faceret, introducendo ad illam et ostendendo adolescentem: collaudato consilio, discedebat. Rursus autem meridiano tempore, mihi factus obviam, Audica rem acerbam et molestam, dicebat: filia insanire videtur, adeo inusitatum quiddam ei accidit. Introducebam, sicut jubebas, Alcamenem, et delicatius exornatum ostendebam. Illa autem, tamquam Gorgonis conspecto capite, aut aliqua re adhuc magis formidabili, alta et acuta voce exclamavit, et vultum ad aliam partem conclavis avertit et manus tamquam laqueum collo admoventis, se sibi mortem conscituram esse minabatur et jurando confirmabat, sese facturam, nisi quamprimum eiremus. Ab illa quidem vel dicto citius discessimus: quid enim faciendum fuit, rem tam prodigiosam videntibus? Tibi autem supplices iterum sumus, neve illam intrare, neve nos voto nostro frustrari patiaris. O Charicles, inquam, haud falso dixisti, insanire puellam. Commovetur enim a demonibus, quos illi immisit, hisque non minis, sed qui, ut verisimile erat, illam ad ea facienda, a quibus et natura et animi consuetudine abhorrebat, rogerent. Sed mihi videtur contrarius quispiam deus impedire negotium, et meis ministris adversari. Quamobrem tempus est omnino ut mihi fasciam ostendas, quam cum filia expositam, te cum ceteris indicis recepisse dicebas. Quam meluo, ne praestigis aliquibus imbuta sit et imposturis exacerbantibus animum picta, dum inimicus aliquis illi statim ab initio, ut aliena ab amore et absque prole totum tempus vitae degeret, ita insidias strere voluerit.

VIII. Approbat haec et paulo post afferebat fasciam, Tempus mihi ab illo dari peto: obsequitur. Ego ad hospitem reversus, ne vel tantillum quidem differens, fasciam perlegi, litteris Aethiopicis non vulgaribus, sed regijs, notatam, quae Aegyptiis sacris cognominatis, sunt similes. Et cum percurrerem, talia quaedam laveni scriptam exponere: *Persina Regina Aethiopum*, quodcumque tandem cognomen habiturae et solis doloribus filiae, donum ultimum exaro hanc inscriptam lamentationem. Obrigi, Cnemon, postquam nomen Persinae audivi, attamen ea, quae sequebantur, legebam, quae erant talia: Quod ob nullum scelus, filiola, te natam exposui et patrem tuum Hydaspem conspectum tuum celavi, testis mihi sit Sol, auctor nostri generis: verumtamen excusatum iri me tibi cupio, filia, si fortasse superstes manseris et ei qui te sublator est, si quem deus adduxerit, ceterisque Lominibus, retereas

τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, ἀνακαλύπτουσα τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως. Ἡμῖν πρόγονοι, θεῶν μὲν Ἡλῖός τε καὶ Διώνυσος, ἡρώων δὲ Περσεύς τε καὶ Ἀνδρομέδα καὶ Μίμνων ἐπὶ τούτοις· αἱ δὲ τὰς βασιλείους αὐτὰς κατὰ καιροὺς ἰδρυσάμενοι ταῖς ἀπὸ τούτων γραφαῖς ἐκόσμησαν. Τὰς μὲν δὲ τῶν ἄλλων εἰκόνας τε καὶ πράξεις ἀνδρώσῃ τε καὶ περιδρόμοις ἐνέγραπον, τοὺς δὲ θαλάμους τοῖς Ἀνδρομέδας καὶ Περσεύς ἔρωσιν ἐποικίλλον. Ἐνταῦθά ποθ' ἡμᾶς δεκάτου παρ-
 10 ἤκοντος ἔτους, ἐξ οὗ με γαμετὴν Ὑδάσπης ἐγνώρισεν, οὕκω τε παιδῶν ἡμῖν γεγονότων, ἡρεμῆν τὸ μεσημβρινὸν συνέβαιεν, ὕπνου θερνοῦ κατακλινάντος καὶ μοι καὶ προσωμίλει τότε ὁ πατήρ ὁ σὸς, ὄναρ αὐτῷ τούτου κίλειον ἐποινύμενος· ἡσθόμεν τε παραγρῆμα κυρο-
 15 ρήσατα τὴν καταβολήν. Ὁ μὲν δὲ μέχρι τοῦ τόκου γρόνος, ἐορτὴ πάνδημος ἦν καὶ χαριστήριαι θυσίαι τοῖς θεοῖς, ὡς τοῦ βασιλείως διάδοχον τῷ γένους ἐλπίζοντες. Ἐπειδὴ δὲ σὺ λευκὴν ἀπίτεκον, ἀπρόσφυλον Αἰθιοπίων χροίαν ἀπαυγάζουσαν, ἐγὼ μὲν τὴν αἰτίαν ἐγνώριζον,
 20 ὅτι μοι παρὰ τὴν ὀμίλιαν τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα προσέλεψαι τὴν Ἀνδρομέδα ἢ γραφὴ παρασχούσα καὶ πανταχόθεν ἐπιδείξασα γυμνήν, (ἄρτι γὰρ αὐτὴν ἀπὸ τῶν πετρῶν ὁ Περσεύς κατήγεν) ὁμοειδὲς ἐκείνῃ τὸ σπορὲν οὐκ εὐτυχῶς ἐμόρφωσεν. Ἐγνων οὖν ἐμαυτὴν τ' ἀπαλά-
 25 λάξαι τοῦ μετ' αἰσχύνῃς θανάτου, (πεπεισμένη τὴν σὴν χροίαν μοιχείαν ἐμοὶ προσάφουσαν, οὐ γὰρ πιστεύουσα οὐδένα λεγούσῃ τὴν περιπέτειαν), καὶ σοὶ τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀμφίβολον χάρισσασθαι, θανάτου προδήλου, ἢ πάντως ὀνόματος νόθου προτιμότερον ἡγουμένη·
 30 αἶ τε τιθάναι παραγρῆμα πρὸς τὸν ἄνδρα πλασασμένη, λάθρα καὶ ἀπορρήτως ἐξεθέμην, ὅσον πλείστον ἡδυνάμην κλοῦτον τῷ περισώζοντι μισθὸν συνεκαμένη, ἄλλοις τί σε κοσμήσασα καὶ ταινίᾳ τῆδε καὶ ἄλεινῳ διηγήματι τῷ σῷ τε κέκλυτῃς ἐνεilahσασα, ἦν ἀπὸ
 35 δακρύων τῶν ἐπὶ σοὶ καὶ αἵματος ἐχάραττον, ὁμοῦ πρωτότοκος καὶ πολύθηρος γενομένη. Ἄλλ', ὃ γλυκεῖα καὶ μέγρις ὥρας θύγατερ, ὅπως, εἰ περιγένοιτο, μεμνήσῃ τῆς εὐγενείας, τιμῶσα σωφροσύνην ἢ δὴ μόνῃ γυναικείαν ἀρετὴν χαρακτηρίζει καὶ φρόνημα βασιλείου
 40 καὶ πρὸς τοὺς φύντας ἀναφέρων ἀκούσα. Μεμνήσῃ δὲ πρὸ πάντων τῶν συνεκτεθέντων σοὶ κειμηλίων, δακτύλιόν τινα ἐπιζητεῖν καὶ σαυτῇ περιποιεῖν, ὃν πατήρ ὁ σὸς ἐμοὶ παρὰ τὴν μνηστειῶν ἐδωρήσατο, βασιλείῳ μὲν συμβόλιον τὸν κύκλον ἀνάγραπτον, λίθῳ δὲ παντάρβῃ,
 45 καὶ ἀπορρήτῳ δυνάμει τὴν σπενδόνην καθιερωμένον. Ταῦτά σοι διειλεγμαι, τὸ γράμμα διάκονον εὐραμένη, τὰς ἐμφύχους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ὀμίλις τοῦ δαίμονος στερήσαντος τάχα μὲν κωπὰ καὶ ἀνήνυτα, τάχα δὲ ποτε καὶ εἰς ὄφθαλμον ἔξοντα· τὸ γὰρ ἄδελφον τῆς τύχης
 50 ἀνθρώποις ἀγνωστον· καὶ ἔσται σοὶ τὰ τῆς γραφῆς, (ὃ μάλιστα ὠραία καὶ ἐγκλητικὰ τὸ κάλλος ἐμοὶ προσάφασα), εἰ μὲν περισωθείης, γνωρίσματα· εἰ δ', ὅπως καὶ ἀκοῆν λάθοι τὴν ἐμὴν, ἐπιτύχεια καὶ μητρὸς ἐπιχθονία δάκρυα.

causam expositionis. Nobis maiores ex diis quidem sunt, Sol et Bacchus. Porro ex numero heroum, Perseus et Andromeda et Memnon post hos. Hi igitur, qui regia domicilia successu temporis extruxerunt, picturis ea sumptis ab illorum rebus gestis, exornarunt. Atque aliorum quidem imagines et res gestas in habitaculis viroorum et porticibus depinxerunt; thalamos autem Andromeda: Perseique amoribus variarunt. Ibi aliquando nos, decimo jam elapso anno, postquam uno Hydaspes utorem cognovit, necdum essent nobis liberi, sub meridiem quiescere contigit, somno astivo compellente. Tum quoque mecum rem habuit pater tuus, somnium illi hoc præcipere jurans: et sensi me continuo gravidam esse. Tempus igitur uaque ad partum festi publici instar erat et sacrificia gratiarum actionis ergo diis fiebant, tanquam rege sperante successorem generis. Postquam autem te albam peperī, lausitatum Aethiopibus colorem referentem, ego quidem causam cognoscebam, quod cum adspectui, in consuetudine cum viro, pictura Andromedam obtulisset et undiquaque ostendisset nudam, (tum primum enim eam Perseus ex rupibus deducebat) similis illi factus infeliciter efformatus est. Igitur statui et me ipsam liberare ignominiosa morte, pro certo habens, tuum colorem adulterii crimen mihi conciliaturum, nec quemquam crediturum esse casum exponenti; et te fortunæ elsi dubiæ tradere, morti manifestæ aut omnino spurio nomini præferendam esse hanc censens: itaque inortuam esse continuo apud virum fingens, clanculum et occulte exposui; quam maximas opes potui, præmium ei qui te sustulisset una exponens et cum aliis rebus te ornans, tum hac fascia et miserabili narratione tuæ meaque conditionis involvens, quam lacrimis propter te profusus et sanguine notavi, cum simul primo enixa essem et in multiplicem luctum incidissem. Ceterum, o suavius et ad exiguum tempus sibi, si superstes fueris, memineras præclari tui ortus, colens pudicitiam, quæ sola muliebris virtutis indicium est et animum regium parentes imitans habeas. Memineris autem ante omnia, ut inter pignora tecum exposita, anulum quemdam observes et tibi vindices, quem pater tuus mihi, cum illi desponsares, donavit, regio quidem signo in circulo sculptum, lapido autem Pantarbe et occulta vi prædito, in pala consecratum. Hæc tecum sum locuta, literis quibus hoc efficereui usa, cum me numen vivo colloquio et adpectu tuo privaverit: quæ ut forsasse muta et irrita, forsasse tamen usui aliquando erunt. Quid enim fortuna ferat, hominibus ignotum est. Denique hæc, quæ sunt a me scripta, o nequiquam formosa, quæ nobis crimen forma conciliasit, siquidem servata fueris, iudicia tibi erunt: sin, quod ulinam semper aures meas lateat, sepulcrales matris et funebres lacrimæ.

14. Ἰδέτω, ὦ Ἰνναριον, ὡς ἀείρωμαι ἐρωμένη μὲν
 καὶ τῆρ' ἐκ τοῦτο ἀπονομένη ἐνὸς καὶ ζῶντος, ἰδούης δ' ἄρα
 καὶ ἰούσης ἐνὸς καὶ ζῶντος καὶ πάθος τι καινότερον ἐπέ-
 15. στήν, ὅθεν θαυμάσιον καὶ χαίρειον, διαχεομένης μὲν τῆς
 φυχῆς πρὸς τὴν τῶν ἀπονομένων εὐρείαν καὶ τῶν χρη-
 σθησίων ἡδὴ τῆν ἐπίπυσιν, ἀδελφικώσως δὲ πρὸς τὴν
 τῶν ἰσομένων ἔκστασιν καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον οικει-
 16. οῦσας ὡς ἄστατόν τι καὶ ἀβέβαιον καὶ ἀλλοτε πρὸς
 ἄλλα τρεπόμενον, τότε δ' ὑπερβαλλόντως ἐν ταῖς Χαρι-
 κλείας τύχαις γνωρίζομενον. Εἰσθεὶ γὰρ με πολλῶν
 17. ἔτιων ἰσχυρῶν μὲν γενεαίη, τίμων δ' ἐνομήσθη, πύσω
 δὲ τῷ μεταξὺ τῆς ἐνεγκούσης ἀπήχθη, κεκλήρωτο δὲ
 ὑγακτρος ὄνομα νόθου, ἀποβαλοῦσα τὸ γνήσιον Αἰθίο-
 18. πων καὶ βασιλεῖον γένος. Ἐπιπολύ τ' ἀμφίβολος
 εἰστήκειν, τῶν μὲν παρελθόντων οικτεῖρειν ἔχων, τῶν
 δ' ἰσομένων εὐδαιμονίζειν οὐ θαρσύν, ἕως τὸν λογισμὸν
 πρὸς τὸ νῆρον ἀνακαλεσάμενος, ἔγνω μὴ διαμείλειν,
 ἀλλ' ἔργου ἔχουσαι καὶ παρὰ τῆν Χαρίκλειαν ἰδῶν,
 καταλαβάνω μόνην, ἀπειρηκυῖαν ἤδη πρὸς τὸ πάθος
 19. καὶ τῷ μὲν φρονήματι βιαζομένην ἀναφέρειν, τῷ σώ-
 ματι δὲ πάντη πεπονημένην, ἐνδόντι πρὸς τὴν νόσον καὶ
 ἀντέχειν ἀσθενήσαντι πρὸς τὸ δεινόν.

Γ'. Μεταστρατάμενος οὖν τοὺς παρόντας καὶ μηδένα
 διοχεῖν ἐπιστείλας, ὡς εἴ τινας εὐχάς καὶ ἐπικλησεις
 20. τῆ κέρη προσέειπεν, Ὄρθ σοι, ἔργη, ὦ Χορρίκλειε λέγειν
 ἰπάσχεις, οὗτω γὰρ ὑπέσχεο τῆ προτεραιῆς, καὶ μὴ κρύ-
 πταιν ἄνδρα, σοὶ τ' εὐνοῦν καὶ γινῶναι τὰ πάντα καὶ σω-
 πώσῃς οὐκ ἔδύνατον. Ἡ δὲ λαβομένη μου τῆς χειρὸς
 21. ἐφίλει τε καὶ ἐπειδάκει, καὶ Ὡ σορὶ Καλάσιρι, τοῦτο
 πρῶτον εὐεργέτησον, εἴλεγεν, ἔασόν με σωπῶσιν δυστυ-
 ρεῖν, αὐτὸς ὡς βούλει γνωρίσας τὴν νόσον καὶ τῆν γοῶν
 αἰσχροῦν καρδαίνειν κρύπτουσαν, ἢ καὶ πάσχειν αἰσχροῦν
 καὶ ἰλαλεῖν αἰσχροτέρων. Ὡς ἐμέγε θυπεῖ μὲν καὶ τῆ
 νόσου ἀμαρτῶσα, πλέον δὲ τὸ μὴ κρατῆσαι τῆς νόσου
 22. τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἄττηθῆναι πάθους, ἀπειρημένου μὲν ἐμοὶ
 τὸν πρό τούτου πάντα χρόνον, λυμαινομένου δὲ, καὶ μέ-
 γρις ἀκούης, τὸ παρθενίας ὄνομα σεμνότερον. Ἐπιρροῦν
 νύς οὖν αὐτῆν, Ὡ θυγατερ, ἔργη, δυοῖν ἐνικειν εὐ ποιεῖς
 23. ἀποκρύπτουσα τὰ κατὰ σαυτὴν. Ἐγὼι τε γὰρ οὐδὲν
 24. δίδομαι μαθεῖναι ἢ παλαι παρὰ τῆς τέχνης ἔγνωκα,
 οὐ τ' εἰκότα πάσχεις, ἐρυθρίωσα λέγειν ἢ γυναίξιν
 κρύπτειν εὐπρεπέστερον. Ἄλλ' ἐπειδὴ περ ἄπαξ ἔρω-
 25. τος ἐπήσθου καὶ φανείς σε Θεαγένης ἔρχεαι, (τοῦτο
 γὰρ ἡμεῖς μοι θεῶν ἐμήνυσε), σὺ μὲν ἴσθι μὴ μόνη
 26. καὶ πρῶτη τὸ πάθος ὑποστᾶσα, ἀλλὰ σὺν πολλαῖς
 μὲν γυναίξιν τῶν ἐπιστάμων, σὺν πολλαῖς δὲ παρθένοις
 τῶν τᾶλλα σωφρόνων. Μέγιστος γὰρ θεῶν ὁ Ἔρως καὶ
 27. ἔδη καὶ θεῶν αὐτῶν ποτε κρατεῖν λεγόμενος. Ἐπιστά-
 πει δὲ, ὅπως ἀρίστα διαθήσῃ τὰ παρόντα. Ὡς τὸ μὲν
 28. ἀπειράτων γενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἐρωτος εὐδαιμον τὸ δ' ἐπί-
 ντα πρὸς τὸ σωφρον τὸ βούλημα περιποιῆσαι σωφράτων.
 Ὡδὴν σοὶ προσέειπεν, πιστεύειν ἔδει καὶ τὸ μὲν ἐπιθυ-
 μίας εἰσχροῦν ὄνομα διώσασθαι, τὸ δὲ συναρτίας ἔνομον
 ἀνδραγαθῆα προσέειπαι καὶ εἰς γάμον τρέψαι τὴν νόσον.

IX. Hoc postquam dixi. Cum enim cognoscebam et
 deorum gubernationem admirarem, ac voluptate simul et
 dolore implebar et affectu quodam novo dolerem, lacri-
 mans simul et gaudens, soluto in letitiam animo propter
 eorum quae antea fuerant ignota inventionem et oraculi
 mentem non patetactam, ceterum anxio de eventu conse-
 quentis temporis et humanam vitam miserante, ut rem
 quamdam instabilem et incertam, et alias alio meli-
 tantem, tunc autem improbus ex fortuna Charicleas cogi-
 tantem. Solabat enim multarum rerum cogitatio, ex
 qualibus orta, qualium putaretur, quanto locorum inter-
 vallo a patria esset abducta et sortita filiae adulterium
 nomen, amisso nativo Aethiopum et regio genere. Deni-
 que diu steti anceps, cum merito sortem illius praeteritam
 miserari possem, futuram autem predicare et laudare non
 auderem, donec tandem revocato ad sobrietatem animo,
 statui non cunctandum esse, sed continuandum inceptum
 negotium. Et cum ad Charicleam venissem, deprehendo
 solam jam prorsus affectu fessam et animo quidem eluctari
 conantem, corpore autem omnino afflictam morboque op-
 pressam, cui magno impetu ingruenti resistere amplius ne-
 quivis et.

X. Cum igitur removissem eos qui aderant, et ne quis-
 quam tumultuaretur imperassem, tamquam preces quas-
 dam et invocaciones puellae admoturus: Tempus adest,
 inquit, Chariclea (sic enim pridie promisisti), dicendi,
 quo malo afficiaris, neque celandi virum qui tibi bene
 cupiat, qui etiam te vel tacente omnia scire possit. Illa
 autem apprehensam meam manum osculabatur et illacri-
 mabat et, O sapiens Calasiri, da mihi hoc, primum dice-
 bat: sine me tacentem infelicem esse: tunc ipse, si lubet,
 morbum exploraveris et hoc saltem iustificare quod ea
 celem quorum me pudet, quae cum pati torpe, tum enun-
 tiare multo turpius est. Me autem etsi dolore afficit mor-
 bus invalescens, tamen illud magis, quod initio morbum
 non superarim, sed victa sim ab affectu, qui mihi semper
 ante hoc tempus adhaesit fuit et vel auditu ipso venerandum
 virginittatis nomen contaminat. Confirmans igitur ipsam,
 O filia, inquit, duabus de causis recte facis, quod
 premis, quae te affligunt. Neque enim mihi opus est ut
 ea cognoscam, quae jampridem ex arte mihi sunt nota, et
 non abs re tibi accidit, ut erubescas ea dicere quae mulie-
 res occultare magis docet. Sed quoniam semel amorem
 sensit et Theagenes conspectus te cepit, (hoc enim vati-
 cinium divinum mihi indicavit) tu quidem scito, te non
 solam, neque primam hunc affectum experiri, sed cum
 multis illustribus feminis, cum multis quoque virginibus
 alioqui pudicis. Maximus enim deorum est Amor atque
 ipsos etiam deos interdum superare dicitur. Ceterum con-
 sidera, quo pacto optime tuas res in praesentia constituas.
 Siquidem expertem esse amoris initio, beatitudo quadam
 est, ut ubi captus sis, ad moderationem ut animum revoces,
 sapientiae est maxime. Quod et tibi si credere volueris,
 licet, cupiditatis nimirum turpe nomen repellere, conjugii
 autem legitimum vinculum amplecti et in matrimonium
 vertere morbum.

ΙΑ'. Ἰδρωτὶ πολλῷ διεσπύτο τούτων εἰρημένον, οἱ
 Κνέμεν, καὶ δὴ πατεροῖς ἦν, γαίρυστα μὲν ἐρ' αἰ: ἤκου-
 σιν, ἀγωνιστὰ δ' ἐρ' ὡς ἤλπιζεν, ἐρυτρίστῳ δ' ἐρ' ὡς
 ἐλάμβανεν. Οὐκ ὀλίγον οὖν ἐρησυστάστα γρόνιον, ὡ-
 5 πάτερ, ἔφη, γάρθῳ οὐραλόγῳ καὶ τούτῳ ἀερίσθαι προ-
 τρέπεις, ὡσπερ δὴλον ἐν. ἢ τὸν πατέρα συνήσασμένον,
 ἢ τὸν ἐμοὶ πολέμιον ἀντιποιτῆσόμενον. Τὸ μὲν κατὰ
 τὸν νεανίαν, ἔρρωται ἡμῖν, ἔφη, καὶ πλέον ἢ πρὸ τάχῃ
 κάκεινος ἰάλασκεν, ἀπὸ τῶν ἑμοίων σοὶ κεκινήμενος.
 10 Ὡς γὰρ εἶπεν, αἱ ψυχὰί πῶς ἡμῖν ἀπὸ πρώτης ἐντέ-
 λειος, τὰς ἀλλήλων ἀξίας ἐγνώρισαν καὶ πρὸς τὸ ἔσον
 πάθος καταμέληθσαν· ἐπίπεινα δ' αὐτῷ κλέω σοὶ χαρι-
 ζόμενος σοφίαν τὴν ἐπιθυμίαν. Ὁ δὲ νομιζόμενος σοὶ
 πατὴρ, ἄλλον εὐτρεπίζεται νομίριον, Ἀλκαμένην, ἐν
 15 οὐκ ἐγνώσκειας. Ἢ δὲ, Ἀλκαμένη μὲν, ἔφη, τάρων
 πρότερον ἢ γάμον τὸν ἐμὸν εὐτρεπίζετο. Ἐμὲ γὰρ
 ἢ Θεαγένους ἄξεται, ἢ τὸ πῆς εἰμαρμένης διαδέξεται.
 Ὡς δ', ὅτι μὴ ἔστι μοι πατὴρ ἀλλὰ νομιζέται Χαρι-
 κλῆς, ἱκετεύω, λέγε, πῶθεν ἐγνώρισας. Ἐκ ταύτης,
 20 ἔφη, ἐπιπέρας τὴν ταυρίαν. Ἐσχεῖς δὲ πῶθεν καὶ
 ὅπως; εἰ σὺ γὰρ με κατὰ τὴν Αἴγυπτον παρὰ τοῦ θεο-
 φαμένου λαθῶν, οὐκ ὀδ' ὅπως δεῦρο ἤγαγεν, ἀφελό-
 μενος εἶχεν ἀποκειμένην ἐν κιστῇ, τὸ μὴ τὸν χρόνον
 αὐτῇ λυμαίνεσθαι. Τὸ μὲν ὅπως ταύτην ἐκομισάμην,
 25 εἰσαυθίς, ἔφη, ἀκούσῃ, τὸ δὲ παρὸν, εἰ τὰ ἐγγεγραμ-
 μένα γνωρίζεις, εἰπέ μοι. Τῆς δὲ, οὐκ εἰδέναι πῶθεν,
 δημολογοῦσθε, Γένος, Ἰλαγον, καὶ ἔθνος τὸ σὸν καὶ τύχην
 βράζει. Ὡς δὲ, ἀνακαλύπτειν δσ' ἔχω γινώσκειν
 ἱκέτευεν, Ἰλαγον ἅπαντα, τὴν τε γραφὴν ἐπιῶν ἐν μέρει
 30 καὶ πρὸς ἔπος ἐρημνέων.

ΙΒ'. Ὡς δ' ἐγνώρισεν αὐτὴν καὶ τὸ πρόνημα διζνα-
 στῆσα, πλέον τῷ γένει προσέδραμα καὶ τί οὖν χρὴ
 ποιῆν, ἠρώτα, τότε ἤδη συμβουλῆς τῆς φανερωτέρας
 ἤρρωται, ἅπαντ' ὡς ἔσχεν ἀνακαλύπτειν. Ἐγὼ, λέ-
 35 γω, ὦ θυγατερ, ἦλλον καὶ εἰς Αἰθίοπας ἐπιθυμία τῆς
 παρ' ἰαλίνοις σοφίας. Ἐγινόμεν καὶ Περσῶν τῆ σῆ
 μητρὶ γνώριμος, οἰκείουται γὰρ αἱ τὸ σοφῶν γένος ἢ
 βασιλείας αὐτῆ, καὶ ἄλλοις εἰδόν τι καὶ εὐχῆς πλέον,
 τὴν Αἴγυπτίων σοφίαν προσθήκη τῆς Αἰθίοπων ἐκθεαί-
 40 ζων. Ἐπι δ' ἀπαίρειν μέλλοντά με οἰκάδ' ἤσθετο,
 τὰ κατὰ σέ μοι πάντα διηγείται, τὸ πιστὸν τῆς σιωπῆς
 ὄρηκ πρότερον κομισαμένη, καὶ Ἰλαγε, τοῖς μὲν ἐγγω-
 ρίοις σοφοῖς οὐ θαρρήσειν εἰπεῖν, ἀμὰ δ' ἰαίταυιν ἔρω-
 τῶν τοὺς θεοὺς, πρῶτα μὲν εἰ ἐκταθείσα διεσούθης,
 45 ἐπειθ' ὅπου γῆς οὐσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ πυθέσθαι κατὰ
 τὸ ἔθνος οὐδεμίαν τοιαύτην, πολλὰ περιγεγρασαμένην.
 Ἐμοῦ δ' ἅπαντα μαθόντος ἐκ θεῶν καὶ εἶναι τε καὶ ὅπου
 φράσαντος, αὐθίς ἱκέτευεν ἐπιζητεῖν καὶ προτρέπειν
 50 ἡκεῖν εἰς τὴν ἐνεγκοῦσεν ἄγονον γὰρ καὶ ἄτεκνον ἐκ
 τῶν ἐπὶ σοὶ διατελεῖν ὀδίνων, ἑτοίμως τ' ἔχειν, εἰ ποτε
 φανεῖς, δημολογεῖν τῷ σῷ πατρὶ τὸ συμβεβηκός· εἰ-
 δέντι γὰρ αὐτὸν πεισθησόμενον, χρόνον τε τῆς συμβιώ-
 σεως τὴν ἐκ' αὐτῆ δοκίμασάν ἔχοντα καὶ τῆς ἐκ παί-
 δων διαδοχῆς τὴν ἐπιθυμίαν ἀπροσδοκῆτως λαμβάνοντα.

XI. Sudore multo manabat post haec dicta, Cuemon, et
 diversis affectibus movebatur, lætitia ex his quæ audierat,
 sollicitudine et anxietate de his quæ sperabat, denique eru-
 lusecat conscientia eorum quæ in ea deprehendisset. Cum
 igitur non parvo temporis Intervallo quiescisset : O pater,
 inquit, matrimonium nominas et hoc amplecti jobes,
 tamquam manifestum esset, aut patrem assensurum esse,
 aut inimicum meum illud ambiturum. Quod ad adols-
 centem attinet, firmum est, inquebam. Magis etiam
 ille, quam tu, captus est, simili ratione commotus. Si-
 quidem, ut est consentaneum, animæ utriusque vestrum,
 primo congressu multo assimare se didicerunt et in patrem
 affectum sunt delapsæ : auxi vero et ego ipse, tibi gratifi-
 cans, illius cupiditatem. Ceterum qui putatur tuus esse
 pater, alium tibi parat sponsum, Alcamenem, tibi non
 ignotum. Illa autem : Alcameni quidem sepulcrum prius
 quam matrimonium meum parat. Me enim aut Theagenes
 ducet, aut id quod est fatale excipiet. Tu vero unde
 cognoveris, quod non sit meus pater sed putatur, Charic-
 les, quaeso expone. Ex hac, inquam, temia, simul eam
 demonstrans. Unde autem eam adeptus es et quo modo?
 Postquam enim me in Ægypto a nutritio acceptam, nescio
 quomodo huc adduxit, abstrahens illam a me, repositam
 in ristella asservavit, ne temporis injuria corrumpetur.
 Quomodo recuperaverim, inquam, deinceps audies, in
 presentia vero, an ea, quæ illi inscripta sint, scias, dic
 mihi. At cum illa nescire se confiteretur : Genus, dice-
 bam et gentem et fortunam tuam exponit. Denique ut
 aperiret illi quæ scirem obsecranti, referrebam omnia,
 alternis scriptum legens et ad verbum interpretans.

XII. Postquam autem unie orta esset agnovit et ani-
 mum crexit, magis ad genus suum scerebatur et Quid facere
 oportet, interrogabat. Jam tum consilium manifestius
 incipiebam, omnia ita ut se habebant retegens. Ego,
 dicebam, filia, etiam Æthiopes adû, sapientiam illorum
 cognoscende studio. Fui et matri tuæ Persinæ notus
 Semper enim hospitium et receptaculum sapientum gene-
 ris est aula regia et alioqui consecutus eram aliquantum
 gloriæ, Ægyptiacæ sapientie, accessione Æthiopicæ, ma-
 jorem addens auctoritatem. Postquam autem me domum
 discessurum sensit, de te omnia mihi exponit, jurejurando
 primum fidem silentii a me accipiens et dicebat, sapienti-
 bus indigenis dicera se non ausuram fuisse, a me autem
 petere, ut scisciter deos, primum, an exposita servata sis,
 deinde, qua in terra degas ætatem. Neque enim se audire,
 in gente Æthiopia ulla talem esse, etsi id anxie inquisi-
 verit. Ego autem cum omnia a diis didicissem et super-
 stitem te esse et ubi vitam degeres dixissem, rursus petebat,
 ut inquirerem et in patriam reverti juberem. Se enim
 sine prole et liberis, ex dolore quo propter te afficiatur
 manere, paratamque esse, si quando apparueris, confiteri
 patri tuo id quod acciderit, scireque illi persuasum iri,
 tum diuturnitate temporis, quo secum vixerit, experimen-
 tum de se habentem, tum successionis liberorum, præter
 opinionem oblatæ, ductum cupiditate ac desiderio.

II. Ταῦτα' ἐκείνη μὲν ἔλεγε καὶ ποιεῖν ἠέτευσεν, ἐπισκήπτουσα μοι πολλὰ τὸν ἕλιον ὄρκον, ὃ οὐδενὶ σοφῶν ὑπερβῆναι θεμιτὸν, ἐπεὶ δ' ἔχω τὴν ἐνώμιστον ἱκεσίαν ἐκτελέσων· οὐδὲ διὰ τοῦτο μὲν τὴν ἐπὶ τάδε σπουδᾶσιν ἀμύνειν, ὡσὶν δ' ὑποθήκην μέγιστον ἐκ τῆς ἄλλης τοῦτο κερδέσας, ἐκ πολλοῦ τε, ὡς οὐδὲνα, προσεδρεύον χρόνου, θεραπείας μὲν τῆς περὶ σε καὶ πάσαι τῆς προσπόσης οὐδὲν ἀπολείπων, σιωπῶν δὲ τὰ ὅσα καιροῦ λαβίσθαι καὶ τὴν ταῖναι μὴ γὰρ τινι κομισσάσθαι εἰς τίσιν τῶν πρὸς σε βλησσομένων περιμένον. Ὡς ἔνεστι σοι πιθολομένη δραστηρίαν τε τὸν ἐνθένδε σὺν ἡμῶν αἰρουμένην (πρὶν τὴν καὶ πρὸς βίαν σε τῶν παρὰ γνώμην ὑποστῆναι, τοῦ Χαρικλέους ἤδη σοι τὸν Ἀλκαμένους γάμον ἐσπουδακότες) γένος μὲν καὶ πατρίδα καὶ τοὺς φόντας κομισσάσθαι, Θεαγένει δ' ἀνδρὶ συνεῖναι, ὅποι γῆς καὶ βουλόμεθα συνπεσθαι παρεσκευασμένῳ, ξένου τε καὶ ὀφειλοῦ γήσιον καὶ ἀρχοντα βίον ἀνταλλάξασθαι σὺν τῷ φιλότατῳ βασιλεύουσιν, εἴ τι δεῖ θεοῖς τε τοῖς ἄλλοις καὶ τῷ χρησμῷ τοῦ Πυθίου καταπιστεύειν.

20 Καὶ ἅμα ὑπεμνησκον τὸν χρησμὸν καὶ ὃ τι βούλοτο ἔπραξον. Οὐ γὰρ ἠγνόητο τῆ Χαρικλείᾳ παρὰ πολλῶν καὶ ἀδόξω καὶ ζητούμενος. Ἐπιπέτῃ πρὸς ταῦτα, ἡ ἀπειθὴ θεός, εἶπεν, οὕτω βούλεισθαι σὺ τε φῆς ἰγὼι τε πείθεσθαι, τί γὰρ πράττειν, ὦ πάτερ; Πλάττεισθαι, εἶπεν, ὡς ἐπινοήσασιν τὸν Ἀλκαμένους γάμον. Ἡ δὲ, Βαρὺ μὲν, ἔφη καὶ ἄλλως αἰσχρὸν, τὸ καὶ μέχρις ἐπαγγελίας ἕτερον πρὸ Θεαγένους αἰρεῖσθαι, πλὴν ἄλλ' εἰπεῖ θεοῖς τε καὶ σοι, πάτερ, ἐμαυτὴν ἐπέτρεψα, τίνα σκοπὸν ἔχει τὸ πλῆγμα καὶ τίνα τρόπον ὥστε μὴ εἰς ἔργον ἀχθῆναι, διαλυθήσεται; Ἰνώση τοῖς ἔργοις, ἔφη. Τινὰ προαγορευόμενα μὲν γυναῖξιν ἔστιν ὅτε καὶ ἄκνον ἄνεγκαι, ἐπιτελούμενα δ' ἐκ τοῦ παρεγγρημα, θαρραλεώτερον ἠνώσθη πολλάκις. Ἐποῦ μόνον ταῖς ἐμαῖς ὑποθήκαις, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ παρὸν τῷ Χαρικλεῖ σύντριχε τὰ πρὸς τὸν γάμον, ὡς οὐδὲν ἐκείνου πράξαντος ἀνεῖ τῆς ἐμῆς βρηγῆσεως. Ὡμολόγηε ταῦτα καὶ τὴν μὲν ἀπολείπει ἑακρόουσαν.

25 13. Ἄρτι δὲ τοῦ δωματίου προελθὼν, ὄρω τὸν Χαρικλεῖα πρὸς ὑπερβολὴν κερδιυπον, καὶ θλον κατηρείας ἀνάπλεων καὶ Ἡ θυμιάσει, πρὸς αὐτὸν ἔφη, ὅτε σε ἔχρῃν ἔδεισθαι καὶ χαίρειν, ἀποθύειν τε χαριτεῖρια τοῖς θεοῖς, ἐπιτυγόντα τῶν πάσαι σοι δι' εὐχῆς καὶ Χαρικλείας ὀφέ ποτε καὶ σὺν τέγγῃ πολλῇ καὶ σορίᾳ τῆ ἐμῇ πρὸς ἐπιθυμίαν γάμων ἐκυκλοθεύσεις, τότε σκυθρωπὸς καὶ σύννοος καὶ μονοῦ ὀρηγείας, οὐκ οἶδ' ὃ τι πεπονθῶς. Καὶ δε, Τί δ' οὐ μέλλω, τῆς φιλότατης μοι τὸν βίον τάχα πρότερον μεταστασομένης ἢ πρὸς γάμον, ὡς φῆς, συναφθησομένης, εἴ τι δεῖ προσέγειν ἐνεῖραι τοῖς τ' ἄλλοις καὶ οἷς τῆς παρεκρούσεως ἐξεδειματώδην νυκτός, καθ' ἣν αἰτὸν ὄματῳ ἐκ χειρὸς ἀρεθέντα τοῦ Πυθίου καὶ ἀθρόον καταπᾶντα, τό τε θυμῆτριον ἐκ κόλπων, ὀμοῖ, τῶν ἐμῶν ἀναρπάσαντα, γῆς ἐπ' ἔσχατόν τι πέρας οἰγασθαι φέροντα, ζορώδεται τισὶν εἰδύλοισι καὶ σκυώδειςι πλῆθον, καὶ τίλος οὐδὲ

XIII. Hæc illa dicebat et ut læctem obsecrabat, multis modis me per iusjurandum Solis obtestans, quæd violare nemini sapientum fas est. Ego autem venio, preces iusjurando firmatas exsecuturus: quamvis non eam ob causam hoc iter susceperim, tamen deorum monitu, maximum ex errore hoc lucrum reportans et jam longo tempore in id intentus, nec quidquam debita tibi observantia unquam interstitiens, lacens autem rem ipsam, ut occasionem nanciscer et tæniam arte aliqua fidei faciendæ causa iis quæ tibi dicturus eram adipisci possem, exspectans. Quamobrem licet tibi, si obtemperes et fugam hinc nobiscum capesses, (priusquam aliquid per vim, quod minime velis, sustineas, Charicles tibi jam Alcamenis nuptias apparatus summo studio) genus et patriam et parentes recuperare et Theageni viro cohabitare, quascumque in terras voluerimus sequi nos parato et pro peregrina et extranea vita, genuinam et quæ tibi principatum defert eligere, una enim carissimo regnanti: si quidem oportet, cum diis et aliis rebus, tum oraculo Apollinis, fidem habere. Et simul revocabam in memoriam oraculum et quid vellet exponerebam. Neque enim ignotum fuit Charicleæ, cum aliqui vulgo esset decantatum et illius interpretatio a multis quaesita. His commovebatur. Postquam igitur, inquit, deos ita velle et tu dicis et ego credo, quid est tandem faciendum, pater? Fiagendum, aio, quasi approbes Alcamenis nuptias. Grave quidem est, inquit, et alloqui turpe vel nomine tantum alium anteferre Theageni: ceterum quoniam me in deorum potestatem et tuam, pater, tradidi, quemnam usum habet commentum hoc, et quomodo, ne ad rem deducatur, dissolvi possit? Re ipsa cognosces, inquam. Quædam prædicta mulieribus, interdum cunctationem attulerunt, eisdem subito agi cæpta, majore cum audacia plerumque peracta sunt. Sequere tantum consilia mea, cum in aliis, tum in præsentia, ut te accommodes ad sententiam Chariclis de nuptiis, tanquam illo nihil acturo sine meo ductu et auspicio. Promittebat hæc. Atque illam reliquo lacrimantem.

XIV. Vis autem ex adiculis egressas, Chariclem conspicio tristem admodum et mærore plenum. Et, O præclare, ad ipsum inquit, quando te oportebat gaudere et lactari et diis sacrificia facere, gratiarum actionis ergo, ea quæ jampridem optabas consecutum, Chariclea sero tandem arte multiplici et sapientia ad cupiditatem nuptiarum inclinata, tum tristis es et mæstus, et tantum non lacrimas, haud scio quem ob casum. Ille autem, Quidni sim? cum sit futurum, ut carissima mihi in vita, fortassis antequam, ut tu ais, nuptiis cum viro conjuncta sit, in alias sedes transferatur; siquidem fidem habere oportet somniis cum aliis, tum iis, quibus perterritus sum hæc nocte, quæ vili, aquilam emissam e manibus Apollinis, cum subito devolasset, hæl mihi! ex meo sinu filiolam rapere, ferentem ad extremum nescio quæm terræ terminum, tenebricosis quibusdam simulacris et umbrois plenum:

ῥαυταὶ δὲ οὐραὶ καὶ ἄραται, τῶν μετὰ τοὺς ἀπαιροῦνται πρὸς τὸν οὐρανὸν συνεκλήραται τῆ περὶ τὴν θύαν ἐνεδρεῖσθαι.

15 **ΙΕ'.** Ταῦθ' ὡς εἶπεν, ἐφ' ἣν μὲν ἔστη τείνει το ὄναρ σπινθήλλον, ἐκείνου δὲ τῆς ἀνομιᾶς ἀπάγων καὶ ὑποφίας εἶναι πόρρω τῶν ἰσομένων παραταύζων. Ἴπρεθ, ἔργη, καὶ ταῦτα τοῦ μαντικωτάτου τῶν θεῶν, διαιροπολεῖν μοι δοκεῖς οὐκ ἔχειν ἐπιστάσεις, ὅς τῶν ἐνοπιῶν τοὺς ἰσομένους σοὶ τῆς παιδὸς γάμους προμηνύσειον καὶ
20 ἀετὸν μὲν τὸν ἐν φέρονον νομῖον αἰνιτομένον, ταῦτα δ' ἴσταται, τοῦ Πυθίου νεύοντος καὶ ὡς ἐκ χειρὸς τὸν συνοικήστον προσάγοντος, εὐαγγελιζομένου, ἀνακαταίξει τὴν ἄφην καὶ πρὸς τὸ ἄθυρον ἀγίαι τὸ ὄναρ. **Ὅστι,** ἢ Χαρικλείς, εὐρημὸν ἔχωμεν στόμα καὶ συντρέχομεν
15 τῆ βουλήσει τῶν κραιτέτων, πρὸς τὸ πείθειν ἔτι καὶ μᾶλλον τὴν κόρην τραπόμενοι. Τοῦ δ' ἐρομένου τί ἂν πράττειν ἔχοι πλέον πειθομένην, Ἐἴ τι σοὶ κειμήλιον ἴσθι πολυτελεῖς, ἔργη, ἰσθὲς διάχρυσος, ἢ ἕρμος ἐρίτιμος, ταῦθ' ὡς ἔδνα παρὰ τοῦ νομῖου πρόσχε καὶ
20 δωροῦμενος ἐξελεῖσθαι τὴν Χαρικλείαν. Ἀπαραίτητον ἔχει πρὸς γυναῖκα ἴσθγα χρυσοῦ καὶ λίθος. Καὶ τᾶλλα δὲ σοὶ τὰ πρὸς τὴν πανήγυριν εὐτριπιστόν. Σύνειν γὰρ δεήσει τοὺς γάμους, ἕως τὸ καταναγκαζομένου τῆς ἐπιθυμίας ἀμετάβλητον ἔχει παρὰ τῆς
25 τέχνης ἢ κόρη. Μηδὲν ἀπολείπεσθαι νόμιζε τῶν ἐπ' ἄμοι φήσας ὁ Χαρικλῆς, ἀπέτρεχεν, ἔργη ἀποζηναί τοὺς λόγους ἐφ' ἧδοντῆς ἐπειγόμενος. Καὶ ἔπραξέ γε, ὡς ὑπερὸν ἔργον, ἄπερ ὑπεθέμην, οὐδὲν ὑπερθέμενος, ἰσθῆτά τ' ἄλλην πολύτιμον καὶ δὴ καὶ τοὺς ἕρμους
30 τοὺς Αἰθιοπικοὺς τοὺς συνεκτεθέντας ἐπὶ τῆς Περσίνης εἰς γυναισμάτα τῆ Χαρικλείας, ὡς ἔδνα δῆθεν παρὰ τοῦ ἄλλαμῆνους προσκομίσας.

ΙΓ'. Ἐγὼ δὲ τῷ Θεαγένει συντυχῶν, ποῦ τυγχάνουσιν ἐπιδημοῦντες οἱ τὴν πομπὴν αὐτῷ πληρώσαντες, ἤριόντων. **Ὁ δὲ,** τὰς μὲν κόρας ἔρασκεν ἐξωρμημένας, τοῦ σχολαίτερον βαδίζειν ἔνεκεν προαπεσταλμένας, τοὺς δ' ἐρήθους οὐδὲ φέρειν ἔτι δι' ὄχλου
10 γιγνομένους καὶ πρὸς τὴν ἐπάνοδον τὴν οἰκαδὸς συναλαύνοντας. Ἄπερ ὡς ἔγνων, παρεγγυήσας τὰ τ' ἐλείνοις βήτια καὶ αὐτῷ πρακτέα καὶ τὸ παρ' ἐμοῦ δοθησόμενον τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ὄρας ἐνδόσιμον ἐπιτηρεῖν ἐπιστείας, τοῦ μὲν ἀπεχώρου, ἐπὶ δὲ τὸν νεὸν τοῦ
Πυθίου τὴν ὁρμὴν ἐποιούμην, τὸν ἅμα τοῖς νέοις ἀρασμὸν ὑψηλῆσθαι χρησθηρῶν τὸν θεὸς ἰσταύσαν, ἀλλ'
15 ἦν ἄρα καὶ νοῦ παντὸς δέξυτερον τὸ θεῖον καὶ τοῖς κατὰ βούλησιν αὐτῷ ὀριόμενοις ἐπίκουρον γίγνεται καὶ ἀκλήτου εὐμενεῖα πολλὰς φθάνον τὴν αἴτησιν. Ὅς δὴ καὶ τότε πρὸς τὴν οὐδέπω γινομένην πείθειν, ἔργη τὴν ἀπόκρισιν ὁ Πυθίος καὶ τοῖς ἔργοις ἐπεσήμενα τὴν
20 ὑψηλῆσιν. Ἐσπουδακότε γὰρ με τὰ φρονιζόμενα καὶ παρὰ τὴν πρόμαντιν, ὡς ἔργη, ἐπειγόμενον, ἐπιτέλις βοή παριόντα. Σὺ σκεῦδα, ὡς γὰρ, ξένων καλούντων. Ἐθρον δ' ἄρα σὺν αὐλήμασιν Ἰρακλεί τὴν
εὐαλίαν. Ἐπέσχεον τὴν ὁρμὴν, ὡς τούτων ἡσθόμην.

denique neque cognosci potuisse, quidnam egisset, inuito intervallo interjecto, ut nua cum volatu conspectus effugeret, tanquam ex insidiis efficiente.

XV. Hæc ut dixit, ego quidem quo tenderet somnium conficiebam, illum vero a consternatione animi adducens, neve quæ futura essent suspicaretur, Sacerdos, inquit, et quidem inter deos vaticiniis clarissimi, non videris mihi in somniis interpretandis recte versari qui, in somniis tibi nuptias filias prænuotiantibus et æquilam quidem accepturum sponsum quasi ænigmate significantibus, hæc vero futura, annente Apolline et tanquam ex manu sua maritum adducente, annuntiantibus, vultu indignationem declares et somnium in deteriorem partem trahas. Quamobrem acquiescamus, o Charicle, et accommodemus nos ad voluntatem numinum, eo magis in id, ut puellæ persuadeamus, incumbentes. Hoc vero interrogante, quid facto opus esset, ut magis obtemperantem puellam haberet: Si forte tibi est, inquit, pretiosi aliquid in reposito, aut vestis auro intertexta, aut monile magno constans, hæc tanquam sponsalia offer a sponso et donis placæ Charicleam. Maximam enim vim ad inescandas mulieres habet aurum et lapis. Deinde alia quoque ad hanc celebratam tibi sunt apparanda. Oportebit enim continuare nuptias, nulla interposita mora, dum adhuc puella cupiditatem arte extortam immutabilem retinet. Nihil me intermissurum esse existima eorum, quæ in me sita sunt, cum dixisset Charicles, discessit, ut quæ dixisset statim præ voluptate effecta daret: et fecit, quemadmodum postea cognovi, ea quæ illi suggereram nulla dilatione, cum vestem pretiosam, tum monilia Æthiopica, a Persina cum Chariclea indiciorum ergo exposita, veluti sponsalia ab Alcamene adferens.

XVI. Ego autem obviis factus Theageni, ubinam versarentur ii, ex quibus pompa constitisset, interrogabam. Ille autem, virgines quidem dicebat jam egressas esse, ideo quod lentius iter faciant præmissas, ceterum ephebos neque amplius ferre moram, tumultuantes et se ad reditum in patriam congregantes. Quæ ut cognovi et quæ illis dicenda essent ac sibi facienda, utque observaret cum a me daretur signum occasionis et temporis imperavi, ab hoc discedebam. Ad templum autem Apollinis contendebam, supplicaturus deo, ut me oraculo de fuga una cum juvenibus faciends edoceret. Sed erat vel quavis cogitatione celerius numen; et iis quæ secundum illius voluntatem fiebant auxiliatur etiam non imploratum, benevolentia sapius preces antevertens: quemadmodum et tunc, nondum seiscitationem factam anticipavit Apollo responsione, reque ipsa significabat suum ductum et voluntatem. Si quidem me sollicitum de iis quæ cogitabam exsequendis et ad valem ut dixi properantem, colubuit quedam vox præterentem: Properes, o bone, hospites cum te vocent. Celebrabant autem cum cantu tibiarum convivium in honorem Herculis. Colubuit impetum, postquam hæc sensit: neque enim mihi fas erat, divinam vocationem prætereire.

Οὐδὲ γὰρ ἦν καὶ θεμελίον ἱερὸν κλῆσιν παραδραμαίν.
 Καὶ παρὰ τοῦ Λιβανίου τοῦ λαβὸν ἀπέθουα καὶ ἕδωτος
 ἐπεσπεία, θαυμάζουσι μὲν εἴρασαν τὸ εὐτελες τῶν
 ἐμῶν θυμάτων, ὁμοίως δ' οὖν καὶ τῆς εὐλογίας συμμε-
 5 τείχειν ἔξισον. Ἰπῆρουν καὶ πρὸς τοῦτο· καὶ κατα-
 κλιθεὶς ἐπὶ τῆς σιδάδος ἦν μυρρίναι καὶ δάφνη τοὺς
 ξένοις ἱστρώεσαν, τῶν τ' ἐξ ἔθους ἀπογευσάμενος,
 Ἄλλ', ὡ γὰρ οἱ, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, δαιτὸς μὲν ἡδίστες
 οὐκ ἔνδεος, ἀκοῆς δ' ἄρα τῆς περὶ ἡμῶν ἀλαθῆς· Ὡς ἦ
 10 ἔρχε λέγειν ἡμῖν, οἳ τινες (καὶ) ἠπόθεν ἐστέ. Δραμῶ-
 δες γὰρ οἶμαι καὶ τῶν ἀφροικότερων, σπονδῶν καὶ
 τραπέζης κοινωνήσαντας καὶ φιλίας ἀρχῆν ἱεροῦς ἄλλας
 ποιησαμένους, μὴ οὐχὶ καὶ τὴν περὶ ἀλλήλων γνῶσιν
 ἔχοντας ἀπελθεῖν. Ἐλαγον δὲ οὖν εἶναι Φοίνικες
 15 Τύριοι, τέχνην δ' ἔμποροι, πλεῖν δ' ἐπὶ Καρχηδόνα
 τὴν Λιβύων, ἀλκαὰ μυριοφόρον Ἰνδικῶν τε καὶ Αἰθιο-
 πικῶν καὶ τῶν ἐκ Φοινίκης ἀγωγίμων φέροντες· τὸ δὲ
 παρὸν Ἡρακλεῖ Τύριοι τῆδος νικητήριον ἀποθύνει τὴν
 εὐνοίαν, τοῦδε τοῦ νεανίου (δείξαντες τὸν προκατα-
 20 κείμενον) ἀναδησαμένου τὸν ἀπὸ τῶν παλαιστῶν ἐνθαδὶ
 τῆσανον καὶ νικῶσαν τὴν Τύρον ἐν Ἑλλήσιν ἀναγο-
 ρεύσαντος. Οὗτος γὰρ, ἐπειδὴ Μαλέαν ὑπερβαλόντες,
 ἀνέμοις τ' ἐναντίοις χρησάμενοι, τῇ Κεραληναίων προσ-
 ἔρχομεν, ὄναρ αὐτῶν προμαντεύειν τὴν μέλλουσαν
 25 ποθεινίαν τὸν πάτριον ἡμῶν τόνδε θεὸν ἐπακνύμενος,
 ἐκτραπήναι τε τοῦ προκειμένου πλοῦ καὶ τῆδε καταρῆαι
 πείρας, ἔργοις ἐπιστιώσατο τὴν μαντείαν, καλλίνικος
 ἡμῖν ὁ τίως ἔμπορος ἀναδειχθείς· καὶ τῆδος τὴν θυσίαν
 ἀγεῖ τῷ θεῷ τῷ φήναντι νικητήριον τε καὶ χαριστήριον,
 30 ἅμα δὲ καὶ ἐμβατήριον. Εἰς ἔω γὰρ ἀφῆσιν, ὡς λέ-
 στες, μέλλομεν, εἰ τὰ ἐκ τῶν ἀνέμων τῇ βουλήσει συμ-
 πνεύσει. Μήλιτε δὲτ' ἀληθῆς· ἔφην. Καὶ μέλ-
 λομεν, ἀπεκρίναντο. Συνέμπορον ἄρ' ἔχει με βου-
 λόμενοι, πλοῦς γὰρ μοι πρόκειται κατὰ τι χρέος εἰς
 35 Σικελίαν· ἢ δὲ νῆσος, ὡς ἴστε, παράπλους ἡμῖν ἐπὶ
 τὴν Λιβύων ἱσπουδακόςιν. Εἰ γὰρ βουληθεῖτε, Πτε-
 γον, ἀγαθὸν οὐδὲν ἀπιῖναι νομιῶμεν, ἀνδρὶ σοφῷ τε
 καὶ Ἑλλήνι καὶ ὡς δίδωσιν ἢ πείρα συμβάλλειν,
 τάχα που καὶ θεοῖς κεχαρισμένοι συνόντες. Βουληθε-
 40 μεν, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, εἰ μίαν ἐνδοίχτε πρὸς παρα-
 σκευὴν ἡμέραν. Ἐξείς, ἔφασαν, τὴν αὐριον· μόνον εἰς
 ἑσπέραν γοῦν ἐπὶ θάλατταν εἶναι. Πολὺ γὰρ τι καὶ
 νότατος εἰς πλοῦν ἀνούσαι, ἀπογειοῖς αὐραῖς ἀκόμενα
 τὰ σκάρη παραπέμπουσαι. Συνετιθέμεν οὕτω ποιή-
 45 σιν, ὄρκιο πρότερον, ὅτι μὴ προσηχθήσονται τὴν ἐπ-
 αγγελίαν πιστωσάμενοι.

ΙΖ'. Καὶ τοὺς μὲν αὐτοὺ καταλιπὼν πρὸς αὐλοῖς
 εἶτι καὶ ὀρχήσασιν ὄντας, ἅς ὑπὸ πηκτιδῶν ἐκίτρογον
 μέλος, Ἀσσύριον τινα νόμον ἱσκίρων, ἄρτι μὲν κού-
 5 ροις ἔλασιν εἰς ἕβρος ἀρόμενοι, ὄρτι δὲ τῇ γῆ συν-
 εχρῆς ἐποκλάζοντες καὶ στροφῆν ὀλοσώματων ὡσπερ οἱ
 κίτρογοι δινεύοντες. Ἀπικόμενος δὲ παρὰ τὴν Χαρί-
 κλειαν ἐπὶ τῶν κόλπων εἶτι τὰ παρὰ τοῦ Χαρικλίου
 κινετήρια φέρουσαν τε καὶ ἐπισκοποῦσαν καὶ παρὰ τὸν

Postea vero quam accepto flore adolevi et aqua libationes
 feci, videbantur mirari vilitatem mearum oblationum, ut ta-
 men una participi essem convivii, petebant. Obtemperabam
 et hac in parte, et cum recubissem in toro, quem myrtili
 et lauri hospitibus straverant, eaque quae solitus etiam de-
 gustassem: O praecleari, ad ipsos inquam, convivio quidem
 suavissimo non simpliciter indigeo, ceterum rerum vestrarum
 omnino adhuc sum ignarus. Quare tempus est, ut mihi
 dicatis, qui, et unde sitis. Indecorum enim est et agreste,
 eos, qui ejusdem libationis et mensae fuerint participes et
 sacrum salem initium amicitiae fecerint, ante, quam de
 utrisque qui sint consulerit discedere. Dicebant igitur, se
 esse Phoenices Tyrios, mercaturam facientes; navigare
 autem Carthaginem, sitam in Africa; navem magnam onus-
 tam Indici et Aethiopicis et ex Phoenice mercibus, eo fe-
 rentes. In praesentia vero Hieruli Tyrio pro victoria parata
 epulationem instituere, quod hic adolescens (ostenso eo
 qui ante me sedebat) ornatus sit hic corona palaestrica et
 victricem Tyrum inter Graecos declaravit. Hic enim, post-
 quam superata Malea, ventis adversis nisi ad Cephalen-
 sum insulam applicabatur; somnium illi praedicere futu-
 ram victoriam in Pythiis, per patrium hunc deum jurans,
 cum nobis ut desisteremus a proposita navigatione et huc
 applicarem persuasisset, re ipsa eadem fecit vaticinio,
 victor nobis declaratus, qui ad hunc diem mercator fuisse:
 et hoc sacrificium deo monitori, ob victoriam partam et
 gratitudinis ergo, simul vero et fausti itineris causa cele-
 brat. Diluculo enim, optime, solvemus, si venti nostrae
 voluntati adspiraverint. Sic igitur revera statulistis? In-
 quio. Ita omnino, responderunt. Quamobrem comitem
 me habebitis, si volueritis, mihi enim proposita est navi-
 gatio in Siciliam, quadam de causa. Hac autem insula,
 ut scitis, praeternaviganda vobis est, Africam petentibus.
 Utinam volueris, dicebant, magno enim bono nos affectus
 existimabimus, cum viro sapiente et Graeco et ut testatur
 experientia diis grato versantibus. Velim, ad ipsam inquam,
 si modo mihi unum diem ad apparatus concesseritis. Ha-
 bebis, inquit, trutinum, tantum ut sub vesperam sis
 ad mare. Noctes enim ad navigandum optime, auris
 a terra consurgentibus, tranquille naves deducentes. Pa-
 ciscebar me ita facturum esse, iurejurandi prius, quod
 non esset ante soluturi, quam promisissent, accepta spun-
 sione.

XVII. Ac hos quidem ibi reliqui, adhuc tibiis ac tripu-
 diis operam dantes, quae ad fiduciarum volubile melos As-
 syriaca quadam consuetudine tripudiant, nunc levibus
 saltibus in altum sublatis, tunc ad terram succiduo poplite
 demissi et toto corpore tanquam numine afflato sese intor-
 quentes. Et cum ad Charicleam venissem, adhuc in simu-
 pignora a Charicle ferentem et contemplantem et ad Thea-

Θεαγένην μετ' ἐκείνην, ἃ τε δεήσει καὶ ἐπὶ πρῶ-
 τειν ἐκότερον ὑποθέμενος, οὐκ ἄδ' ἰαθὼν, ἐφῆρξεν
 τοὺς ἰσομήνους. Καὶ εἰς τὴν ἕξτεν τοιαῦδ' ἐτίμητο.
 Ἴπειδὴ μῆσαι νόκτες ὑπὸ τὴν πόλιν ἰθὺπτιζόν, ἐνο-
 6 πλῆς κήμας τὴν οὐρανὸν τῆς Χαρίκλειας καταδάμνανεν.
 Ἱστορατῆγαι δὲ Θεαγένης τὸν ἑρωτικὸν τοῦτον πόλεμον,
 εἰς λόγον ἀπὸ τῆς κομπῆς τοὺς ἐφῆθους συντάξας. Οἱ
 δὲ μέγα τι ἀθρόον ἐμβοήσαντες καὶ δούρη τῶν ἀσπί-
 δων τοὺς καταμικρὸν αἰσθομένους ἐμβροντήσαντες,
 10 ὑπὸ λαμπράσιν ἡμέραις εἰσῆλθοντο εἰς τὸ δωματίον,
 τὴν αὐλειὸν οὐ χαλεπῶς ἐκμοχλεύσαντες, ἅτε τῶν
 κλειθρῶν εἰς βραδίαν ἀνοιχθῆν ἐπιμολογούμενον καὶ τὴν
 Χαρίκλειαν εὐτραπέη καὶ ἅπαντα προειδίχον καὶ τὴν
 βίαν ἐκοῦσαν ἰσισταμένην ἀναρπάζουσιν, οὐκ ὀλίγα
 15 τῶν ἐκπληθῶν, ὅσα κατὰ βούλησιν ἦν τῆ κέρη, συνεκ-
 φορήσαντες. Καπειδὴ τῆς οὐραίας ἐκτὸς γεγόνεσαν, οἱ
 μὲν τὸν ἐνοσίχθων ἀλαλάξαντες καὶ βρῦν τινα πάταγον
 ἐκ τῶν ἀσπίδων ἐκτυποῦντες, διὰ πάσης ἐχώρουν
 τῆς πόλεως, εἰς ἀφραστὸν τι δαίμα τοὺς ἐνοικουῦντας
 20 ἐμβαλόντες, ἅτε νυκτὸς τ' ἀορίστὸν τὸ φοβερώτερον δοκεῖν
 προειληφότες καὶ τοῦ Παρνασσῶ πρὸς τὴν βοήν ὑπό-
 χαλκον αὐτοῖς συνεπηγούντες. Καὶ οἱ μὲν οὗτοι τοὺς
 Δελφούς διεξῆλθον, ἐκἀλλήλων τι Χαρίκλειαν καὶ συ-
 νεχρῆς ἀναφθεγγόμενοι.
 25 III'. Καπειδὴ τοῦ ἀστεος ἐκτὸς ἦσαν, ὡς τέχους
 εἶχον ἐπὶ τὰ Λοκρῶν ὄρη Οἰταίων ἀριππεύσαντο.
 Ὁ δὲ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια τὰ προδογόμενα
 πράττοντες, ὑπολείπονται μὲν τῶν Θεσσαλῶν, ὡς ἐμὲ
 δε λαθραῖοι καταφεύγουσι καὶ μου τοῖς γούνασιν ἔμα
 30 προσπεσόντες ἐκπιλείστον εἶχοντο, τρῶμαι τε παλλό-
 μοι καὶ οἴξαι, πάτερ, συνεχρῆς ἐπιφθεγγόμενοι· ἀλλ' ἡ
 μὲν Χαρίκλεια, τοῦτο καὶ μόνον, εἰς γῆν τε νεύουσα
 καὶ τὴν πρᾶξιν ἀρεὶ καινοτομουμένην ἐρυθρῶσα, δὲ δὲ
 Θεαγένης καὶ ἕτερα προσεπίσκηπτε, Σῶζε, λέγων, ὦ
 35 Καλάσιρι, ξένους καὶ ἀπολίδας ἰκέτας, πάντων ἄλλο-
 τρωθέντας, ἴν' ἐκ πάντων μόνους ἀλλήλους κερδή-
 σωσι· οἴξαι τύχης λοιπὸν ἀγώνημα σώματα καὶ σω-
 φρονουῦντος ἔρωτος αἰχμάλωτα, φυγάδας αὐθαιρέτους
 μὲν ἀλλ' εὐθύμους καὶ πᾶσαν εἰς σε προσδοκίαν σωτη-
 40 ρίας ἀναρρέψαντας. Συνεχύθη τῶν εἰρημένων καὶ νῦν
 πλέον ἢ ὀφθαλμῶ τοῖς νέοις ἐπιδακρύσας καὶ ὄσον
 ἐλείνους μὲν ἐλάμβανεν ἐμὲ δ' ἐπεκρούριζεν, ἀνίστων τε
 καὶ ἀνελάμβανον. Καὶ χρηστάς ὑποθέμενος τῶν ἰσο-
 μένων τὰς ἐλπίδας, σὺν γὰρ θεῷ τὴν ἀρχὴν ἐπικειχει-
 45 ρῆσθαι, Ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὰ ἕξτεν τῆς πράξεως ἀπειμι,
 ἔρην, βουεὶς δὲ με κατὰ χώρην περιμένειν τοῦ μὴ τίσιν
 ὀρθῆναι πλείστην ὄση φροντίδα ἔχοντες. Καὶ εἰπὼν
 ἀπέτρεχον. Ἄλλ' ἡ Χαρίκλεια θυματίου τ' ἐπελαμ-
 50 βάνατο καὶ ἐπιείχε, καὶ Ἴδ' πάτερ, ἀδικίας, ἔλεγεν,
 ἀρχὴ τοῦτο, μάλλον δὲ προδοσίας, εἰ μόνην οὐχ ἴση με
 καταλιπὼν, Θεαγένει τὰ κατ' ἡμᾶς ἐπιτρέψας, οὐδ'
 ἐνόσησε, ὡς ἀπίστον εἰς φυλακὴν ἔραστῆς, εἰ γένοιτο
 τῶν ἑρωτικῶν ἔγκρατῆς καὶ οὐχ ἥμιστά τῶν καταιδέ-
 σαι δυνάμενων μονούμενος. Ἀναρλέγεται γάρ, ὡς

genem post illam et utriusque quaerenda essent et quando
 suggestissem, domum reversus, intentus eram in ea, quae
 erant futura. Sequenti autem die talia accidebant. Cum
 nocte intempesta somno urbs immersa esset, globus juve-
 num armatus ades Charicleas occupabat. Dux autem erat
 Theagenes huius amatorii belli, ex pompa in cohortem
 ephelis instructis. Qui subito ingenti clamore edito et son-
 itu scutorum iis qui audirent perterrefactis, cum facibus
 accensis irruerunt in domunculam, emota laud difficul-
 ter janua, (quod jam antea, ut repagula facile aperiri pos-
 sent, praeparatum fuerat) Charicleamque instructam et
 omnia praevidentem ac vim sponte sustinentem rapiunt,
 non paucam supellectilem, quam virgo volebat, simul ef-
 ferentes. Postquam autem domo egressi sunt, hi quidem
 bellico clamore sublato et horrendum quemdam strepitum
 sculis edentes, transibant per totam urbem, in incredibi-
 lem quemdam terrorem incolas conjicientes, quod et in-
 tempestam noctem ideo, ut formidabiliores viderentur,
 elegerant et Parnassus ad illum sonitum, ab aere redditum,
 vicissim resonabat. Hoc modo isti, alternis et continuo
 Charicleam vocantes, Delphos percurrerant.

XVIII. Postquam autem egressi sunt ex urbe, quanta
 celeritate potuerunt, in Locrensiem et Citaeos montes
 equis avecti sunt. At Theagenes et Chariclea, quas antea
 constituta fuerant, facientes, deserunt Thessalos et ad me-
 dianculum confugiunt et simul provoluti ad genua, diu am-
 plectebantur, trementes et Serva, pater, continue dicentes.
 Ac Chariclea quidem hoc solum, etiam demisso in terram
 vultu, tamquam recens factum erubescens, Theagenes et
 alia me obtestans adjiciebat, Serva, dicens, Calasiri, pere-
 grinos et urbe carentes supplices, omnibus privatos, ut ex
 omnibus se solos lucrifaciant: serva fortunae deinceps ad-
 dicta corpora, et casto amoris mancipata, exsules, volun-
 tarios quidem, sed stacres et qui omnem spem salutis in te
 collocarunt. Confusus sum his dictis et cum animo magis
 quam oculis supra juvenes collacrimassem, ita ut illos la-
 teret, meum autem dolorem levaret, erigebam eos et con-
 firmabam. Denique bona spe eventus illis proposita, quod
 divino auspicio negotium inchoatum esset: Ego quidem ad
 reliqua exsequenda, inquam, abeo: vos vero me hoc in
 loco opperimini, in id omni cura et diligentia incumbentes,
 ne ab aliquibus conspiciamini. Et hoc cum dixissem,
 discedebam. Sed Chariclea me veste apprehendebat, ac
 retinebat et O pater, injustitiae, dicebat, initium hoc, vel
 magis proditionis, si me sola relicta discedes, Theageni me
 concedens, neque cogitabis, quam infidus sit ad custodiam
 amator, si in illius potestate fuerit, ut amore perfrui possit
 et si ille, qui illi pudorem incutere possint, absint. Magis
 enim lucenditur, ut existimo, cum omni praesidio destitu-

είμαι, πλέον, όταν ἀπρόσμελλον βλάβη τὸ ποθοῦμενον
 προκαίμενον. Ὅστι' οὐ πρότερόν σε μέλλωμι πρὶν εἶ-
 μοι, τῶν τε παρόντων ἕνεκα καὶ ἐπὶ μᾶλλον τῶν με-
 λόντων, θρασύ πρὸς Θεαγένην τὸ ἀσφαλές ἐμπεδωθείν,
 οὐκ οὐδ' ὁμιλεῖν τὰ Ἀρροδίτης πρότερον ἢ γένος τε καὶ
 οἶκον τὴν ἡμέτερον ἀπολαβεῖν, ἢ εἴπερ τούτο κωλύει
 δαίμων, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἅπαντος βουλομένην γυναῖκα ποι-
 εῖσθαι, εἰ δὲ μὴ, μηδὲ μῦθος. Ἐπισὲ δὲ τὰ εἰρημύνα
 βασιλεύσαντος καὶ οὕτω ποιήσεν εἶναι πάντος ἐπιβί-
 ναντος, τὴν δ' ἑστίας ἐσχάραν εἰς βομῶν ἀνάψαντος
 καὶ λιθανωτὸν ἐπιθύσαντος, ἐπόμενον δὲ Θεαγένης,
 ἀδικεῖσθαι μὲν φάσκων, εἰ προλήψει τοῦ θρασύ τοῦ πε-
 τῶν τοῦ τρόπου προϋποτίμηναι· οὐ γὰρ ἐπέδειξεν
 εἶρην προαίρεσιν φόβῳ τοῦ κρείττονος καταναγκάσθαι
 νομιζομένην. Ἐπόμεν δ' ὄμωκ, Ἀπόλλω τε Πύθιον
 καὶ Ἀρτεμιν καὶ Ἀρροδίτην ἀύτην καὶ Ἐρωτας, ἢ μὴν
 ἅπαντα οὕτω ποιήσιν ὡς ἠδουλήθη Χαρικλεια καὶ
 ἐπίσκηψι.

19. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα καὶ ἕτερά τινα πρὸς τού-
 τοις ἐπὶ μάρτυσι τοῖς θεοῖς ὠμολόγουν ἀλλήλοις, ἐγὼ
 δ' ὡς τὸν Χαρικλεια δρομαῖος ἤκων, Θορύβου τε πλήρη
 καὶ οὐρυμοῦ καταλαμβάνω τὴν οἰκίαν, οἰκετῶν ἤδη
 παρ' αὐτὸν ἀφιγμένων καὶ τὴν τῆς κόρης ἀρπαγὴν
 ἐξαγγελιάτων καὶ πολιτῶν εἰς πλήθος συρρεόντων,
 25 καὶ τὸν Χαρικλεια θρηνοῦντα περιστοιχισμένων, ἀγνοῖα
 τε τῶν γεγονότων καὶ ἀμχανία τῶν πρακτῶν συνε-
 γχομένων. Ἐμβοήσας οὖν, ἄ δυσδαίμονες, ἔργη,
 ὑμεῖς δ' ἐνοῖς προσαικότες, ἀχι τίνας ἀναδοὶ καὶ
 ἀπρακτοὶ καθεδάσθε, ὥσπερ ἄμα τῷ δυστυχίῳ καὶ
 31 τὸ φρονεῖν προσαχρημένοι; οὐκ ἐν ὄπλοις ἤδη ἐπιδιώ-
 ζετε τοὺς πολεμίους; οὐ καταλήψασθε καὶ τιμωρήσασθε
 τοὺς ἐξυβρικότας; καὶ ὁ Χαρικλεις, Περικτὸν μὲν ἴσως,
 ἔργη, διαμάχεσθαι πρὸς τὰ παρόντα, συνίημι γὰρ ὡς
 ἐκ θεῶν μηνίδος ταυτηνὶ τίνω τὴν δίκην, ἣν εἴς οὐπερ
 36 εἰς τὸ αὐτοῦ ἀσπί παρελθὼν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἃ μὴ
 οἶμαι, ὁ θεὸς μοι ἔροειπεν, ἀνθ' ὧν οὐ προσκρόντως
 εἶδον τῆς τῶν φιλότατων ὄψεως στερηθεῖσθαι. Ὅμωκ
 δ' οὐδὲν κωλύει καὶ πρὸς δαίμονά φασὶ μάχεσθαι, εἰ
 καὶ τίνας χρῆ μεταίειν, καὶ τίς ὁ τὸν βαρὺν τούτων
 40 ἐπενεγῶν πόλεμον ἐγγνώσκομεν. Ὁ Θεαγάδης, ἔργη,
 καὶ παρὰ σοὶ θαυμαστός ἐν κἄμῳ φίλον εἰσιποῖεις,
 Θεαγένης ἑστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μίτρακες. Οὐκοῦν
 εὐβοὶς ἀν τινα τούτων κατὰ τὴν πόλιν, εἰ μέχρι τῆσδε
 τῆς ἑσπέρας ἐπεχωρίζω. Ὅστι' ἀνίστασο καὶ εἰς
 45 βουλὴν καλεῖ τὸν δῆμον. Ἐγίγνετο ταῦτα. Καὶ οἱ
 τε στρατηγὰὶ σύγκλητον ἐκκλησίαν ἐκέρυττον σάλπιγγι
 τὸ κέρυγμα πρὸς τὴν πόλιν ἐπισημαίνοντες καὶ ὁ δῆμος
 οὕτως παρῆν καὶ τὸ θέατρον ἐγίγνετο νυκτερινὸν βου-
 λευτήριον. Ὁ τε Χαρικλεις εἰς μέσους παρελθὼν,
 50 πρὸς οἰκωγὴν τ' ἀθρόον εἰναὶ τὸ πλῆθος καὶ μόνον
 ὀφθαλμοῖς, ἐπέλεξε τε μὲν αἰναν ἀμπεγόμενος καὶ κόων τοῦ
 τε προσώπου καὶ τῆς κεφαλῆς καταχράμενος, τοιαῦ-
 ἔλεγεν· ἴσως μὲν, ὦ Δελφοί, προσαγγεῖλαι βουλόμε-
 νον ἑαυτὸν ἔχειν εἰς μέσους καὶ ταύτην συγκληκί-

tum id, quod expetit, expositum sibi videt. Quamobrem
 non prius te dimittam, quam mihi tum presentis temporis,
 tum magis etiam consequentis gratia, iurajurando Theagenes
 fidem dederit, quod consuetudinem Venercam non sit
 mecum ante habiturus, quam genus et domum meam recu-
 peravero, aut si hoc nomen prohibuerit saltem, priusquam
 me sponte consentientem in uxorem acciperit: non minus,
 nequaquam. Cumque ego ea, quae dicta fuerant, mira-
 tus, omnino ita faciendum esse decrevissem et domesticum
 focum in aram succendissem, hincque adolevissem, iura-
 bat Theagenes, injuria se quidem affectum dicens, quod anti-
 cipatione iurijurandi fides, quam sponte praestiturus fuisset,
 praecideretur: neque se nunc ostendere posse, se
 sponte facere hoc, quod metu numinis effectum videatur,
 jurabat tamen per Apollinem Delphicum et Dianam et Ven-
 erem ipsam et Amores, ita se omnia facturum, sicuti Char-
 iclea vellet et mandavisset.

XIX. Et hi quidem haec et quaedam alia, deos contestati,
 pariscabantur inter sese. Ego autem ad Chariclem con-
 tento cursu veniens, tumultu plenam et luctu domum de-
 prehendo, cum jam ministri ad ipsam venissent et raptum
 virginis nuntiasent, et cives frequentes confluerent et Char-
 iclem lugentem circumstiterent, denique inscitia eorum,
 quae facta essent et inopia consilii quae facienda essent, la-
 borarent. Intonans igitur magna voce, O infelices, inquit,
 quamdiu tandem stupidis haud absimiles, muniti et ignavi
 sedebitis, tanquam una cum adversa fortuna mens etiam
 vobis erepta sit? An non armati jam persequimini hostes?
 Non comprehenditis et supplicio afflicetis eos, qui vos in-
 juria affecerunt? Charicles autem: Supercaneum est for-
 tassis, deinceps certare cum presenti fortuna. Intellego
 enim, quod ob iram deorum luo hanc poenam, quam ab eo
 tempore, quo intempestive in adytum ingressus vidi quae
 las non fuerat, deus mihi praedixit, propter ea his, quae
 animo meo carissima essent, me privatum iri. Attamen
 nihil impedit, etiam cum diis, ut ajunt, pugnare, si quos
 persequi oporteat et quis tantam cladem nobis intule-
 rit, cognoscamus. Thessalus, inquit, qui apud te fuit in
 admiratione, quem etiam mihi amicum fecisti, Theagenes
 est et ille qui cum eo fuerunt adolescentuli. Horum inventas
 forsasse aliquem adhuc in urbe, qui usque ad hanc vesperam
 hic morabantur. Quamobrem surge et in concilium con-
 voca populum. Fiebat ita: duces concionem indicabant,
 tuba praeconium urbi significantes: populus statim alerat:
 theatrum nocturna curia fiebat. Charicles, in medium
 progressus, apparens subito omnibus lacrimas excussit, ni-
 gra veste indutus: et facie atque capite cinere sparais, laha
 dicebat: Fortassis me, o Delphi, meas ipsius rationes expo-
 nere volentem, in medium progressum et tantam convo-

ναί τὴν ἑκκλησίαν ἤρπασθε, πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῶν
 ἐμῶν συμφορῶν ἀφροδῶντες, ἔχει δ' οὐχ ἄστος, πρῶτον
 μὲν γὰρ θανάτου καὶ πολλὰς ἀξίως τὸ δὲ νῦν, ἔρως
 καὶ θεήλατος καὶ μόνῃ λοιπὸν οἰκία, πάντων ἅμα τῶν
 5 φιλάτων κεκνωμένη μὲν συνομιλίου. Ὅμως δ' οὖν
 ἢ τε κοινὴ πάντων ἀπάτη καὶ μάταιος ἔλπις ἐστὶ με
 καρτερεῖν ἀναπέθει, τὴν εὐρεσιν τῆς θυγατρὸς ἐνδε-
 χομένην ὑποτιθέμενη· καὶ ἐστὶ πλέον ἢ πόλις, ἣν ἰδεῖν
 πρότερον τιμωρίαν εἰσπεπραγμένην παρὰ τῶν ἐξυβρι-
 10 σάντων ἀναμένει· εἰ μὴ ἄρα καὶ ἐμῶν τὸ φρόνημα τὸ
 ἐλεύθερον καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης καὶ θεῶν τῶν
 πατρῶων ἀγανάκτησιν, τὰ Θεσσαλὰ μεράκια προσε-
 φήρηται. Ἐὶ γὰρ δὴ πάντων βαρύτερον, ὅτι χορευ-
 τὰ παῖδες εὐαριθμητοὶ καὶ θεωρίας ὑπέρβηται πόλιν
 15 ὄφρονται τῶν Ἑλληνίδων τὴν πρώτην πατήσαντες καὶ
 τὸν νεὸν τοῦ Πυθίου τοῦ τιμιωτάτου κτήματος ἀποσυλ-
 λήσαντες, Χαρικλείας, οἴμοι τῶν ἐμῶν ὄφθαλμῶν.
 Ὡς τῆς ἀμειλίχτου καθ' ἡμῶν τοῦ δαίμονος φιλονεικίας.
 Τὴν πρώτην μοι καὶ γνησίαν, ὡς ἴσθε, θυγατέρα ταῖς
 20 νυμφικαῖς λαμπάσι συναπέθεστα· τὴν μητέρα μοι τὴν
 ἐκείνης, ἐπὶ νεαρῷ τῷ πάθει συναπήγαγεν· ἐμὲ τῆς
 ἐνεγκούσης ἐξήλασεν. Ἄλλ' ἦν πάντα φορητὰ ματὰ
 τὴν Χαρικλείας εὐρεσιν. Χαρικλεία μὲν βίος ἦν, ἐλπίς
 καὶ διαδοχὴ τοῦ γένους· Χαρικλεία μόνῃ παραφυχῆ
 25 καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀγκυρα. Καὶ ταύτην ὑπέμετρο καὶ
 παρήνευεν, ὅ τι ποτ' ἐστὶ τὸ εἰληχρὸς με κλυδώνιον,
 ἢ δαιμόνιον (οὐχ ἁπλῶς τοῦτο, οὐδ' ὅτι ἔτυχεν, ἀλλὰ
 καθ' ὃν εἴθεο χαρὸν ἄωρὶ καὶ ὤμα κατ' ἐμοῦ κωμά-
 30 ζειν), ἀπ' αὐτῶν μικροῦ τῶν παστάδων, ἄρτι τῶν γά-
 μων ἅπασιν ἡμῖν προκατηρυγμένων.

Κ'. Ἐστὶ λέγοντα καὶ ὄλον εἰς ὄρηον παραφερόμε-
 νον, ὃ στρατηγὸς Ἡγησίας ἐπιπέχε τε καὶ ἐξακρούετο,
 καὶ Ὡ παρόντες, ἔφη, Χαρικλαί μὲν ἐξέσται νῦν τε καὶ
 μετὰ ταῦτα ὀρηγεῖν, ἡμεῖς δὲ μὴ συμβαπτίζομεθα τῷ
 35 τούτου πάθει, μηδὲ λάθωμεν ὥσπερ βεῦμασιν τοῖς
 τούτου δάκρυσιν ὑποφερόμενοι καὶ τὸν καιρὸν προέμε-
 νοι, πρῶτα δὲ μεγίστην ἐν ἄγκυρῃ ἔχει καὶ πολέμοιο
 οὐχ ἥκιστα τὴν βροχὴν. Ὡς νῦν μὲν καὶ ἀπὸ τῆς ἐκ-
 κλησίας ἐξίοντι, ἐλπίς καταληφθῆναι τοὺς πολεμίους,
 40 ὡς βεθυμοτέραν αὐτοῖς τὴν πορείαν ἢ προσδοκίαν τῆς
 ἡμετέρας ἐμποιεῖ παρασκευῆς. Εἰ δ' οἰκτιζόμενοι
 μᾶλλον δὲ γυναικίζόμενοι, πλείονα τῇ μελλήσει τὴν
 προτέρῃσιν αὐτοῖς παρασχοίμεν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ καταγε-
 λᾶσθαι καὶ ταῦτα πρὸς μεираκίων περιλείπεται· οὐδ'
 45 ἐγὼ φημί γρηῖναι αὐτοὺς τέως ὅτι τάχιστα καταλαβόν-
 τας ἀνασκοποῖσαι καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀτιμῶσαι, διατι-
 βάσσοντας καὶ εἰς τὸ γένος τὴν τιμωρίαν. Τοῦτο δ' ἂν
 γένοιτο βραδίως εἰ πρὸς ἀγανάκτησιν κινήσασιν Θεσ-
 σαλοὺς, τὴν κατ' αὐτῶν τε τούτων εἰ τινες διαφύγοιεν
 50 καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν, ἀπειπόντες αὐτοῖς ἐκ ψήφισματος
 τὴν θεωρίαν καὶ τὸν ἐναγισμὸν τοῦ ἥρωος, ἐκ τοῦ
 δημοσίου τοῦ ἡμετέρου τελεῖσθαι τοῦτον ἐπικρίναντες.

ΚΑ'. Ἐστὶ τούτων ἐπαινομένων καὶ δόγματι τοῦ
 ὄμου κυρουμένον, Ἐπιχειροτονεῖσθαι, ἔφη ὁ στρα-

tate concionem existimatis, magnitudinem meorum cala-
 mitatum intuentes. Sed aliter se res habet. Et in enim scri-
 ptis ea sustineam, quae vel morte ipsa graviora sint et
 nunc deserta et divinitus vastata et sola in posterum mihi
 sit domus, omnibus simul carissimis, in quorum consuetu-
 dino et suavitate acquiescebam, orbata, lamen, quae omnes
 attingit, frustratio et inanis spes adhuc me sustentat, utque
 perdurem, excitat, me filiam recuperaturum pollicens,
 maxime vero urbs, quae victricem, sumpta poena de his,
 qui illam injuria affecerunt, prius me videre expelo et ex-
 specto. Nisi forte et vobis animum generosum et indigna-
 tionem pro patria et diis patriis, Thessali adolescentuli ab-
 tulerunt. Nam quod est gravissimum, pueri tripudiones
 pauci et sacrae legationis uinistri, abeunt, primaria urbe
 inter Graecas vastata, et templo Apollinis pretiosissimo
 thesauro spoliato, heu mihi! ablata e meis oculis Chariclea.
 O implacabilem numinis erga nos et pertinacem iram. Pri-
 mam mihi, ut scitis, et geminam filiam, una cum spon-
 salibus facibus exstinxit: matrem praedolore, quem cepe-
 rat ex illius morte, simul abduxit: me patria expulit. Sed
 erant omnia tolerabilia, post Charicleam inventio. Cha-
 riclea mihi vita erat, spes et successio generis: Chariclea
 sola solatium et ut ita dicam ancora. Et hanc abruptim et
 abstulit, quocumque sit, quod me invasit, tempestas,
 aut daemonium, nec quidem simpliciter, neque fortuito,
 sed quo tempore consuevit (intempestive et crudeliter nobis
 insullare), propemodum ab ipsis thalamis, nuper nuptiis
 vobis omnibus jam ante denuntiatis.

XX. Adhuc dicentem et totum in luctum a proposito do-
 labentem, dux Hegesias cobibebat et amovebat, et O vos,
 qui adestis, inquit, Charicli quidem et nunc et postea lugere
 hiebit; nos vero non mergamur huius dolore, neque in-
 considerate illius lacrimis, tanquam aquae impetu, auferamur,
 occasionem negligentes, quae cum omnibus in rebus,
 tua in bellis maximum momentum habet. Nam nunc no-
 bis, ex concione exeuntibus, spes est aliqua hostes posse
 comprehendi, dum, ut securius iter faciant, efficit nostri
 apparatus cunctatio. Quod si adhuc miserantes, vel potius
 muliebri gestu deplorantes, cunctatione majorem illis facul-
 tatem ad effugiendum praebuerimus, nihil aliud, nisi si
 irideamur, idque ab adolescentulis, relinquatur. Quos
 ego aio quamprimum comprehensos, cruci affligi oportere
 et quosdam ex illis ignominia affici, translata etiam in fami-
 liam poena. Hoc autem facile fieri possit, si ad indigna-
 tionem commoverimus Thessalos contra hos ipsos, qui
 effugerint et eorum posteros, interdicentes illis decreto
 sacra legatione et iusta funebribus heroica, et ut avarii pu-
 blici summo hae fiant decernentes.

XXI. Cum haec adhuc collaudarentur et decreto populi
 comprobarentur: Confirmetur suffragis vestris, inquit dux,

ταρα, εἰ θεοὶ, κάκειο, μελασι τὴν Ζακάρην ἀναρτί-
 νειν τοῖς τῷ ἐσπέρῳ ἐρίγρυσιν. Ἴδε γὰρ ἔγω συμβ-
 ῥαλίην, ἐκείθιν ἢ ἀρχὴ θεαγένοι τῆς ἀσεβείας ἐξήρθη
 καὶ τὴν ἀρπαγὴν, οἷς ἔσκεν, ἐκ τῆς πρώτης ὕδας ἐνε-
 πουσθῆς. Καλὸν οὖν περιγράψαι τὸν ἔξῃς χρόνον, τὴν
 οὐραν τινῶν ἐπιείρησιν. Ἴδε δὲ καὶ τὰ ὅσα μὲν
 ἦσαν καὶ γερὶ τῆ παντίων ἐκράτησιν, ὃ μὲν Ἡγησίπας
 εἰδῶς τῆς εἰσοδος τὸ σύνθημα καὶ πολυμυθὸν ἢ σάλλησθ
 ὑπετήρμιεν, τὸ δὲ θέατρον εἰς τὸν πόλεμον διελέθετο
 10 καὶ ὄρθρος ἀκάθεκτος ἀπὸ τῆς ἐκαλησίας ἐπὶ τῆς μά-
 ρης ἦνύετο, οὗ τῆς ἐσοπευ μόνον καὶ ἐγρυσῆς ἤλι-
 κιστ, ἀλλὰ πολλοὶ μὲν παῖδες καὶ ἀμυθῶδως ἐρθεῖ
 τὴν προθυμίαν εἰς ἀμυθῆ προσθήκην παισχάμενοι, τῆς
 εἰσοδος μετασχεῖν ἐκείνης ἐθραύοντο. Πυλαὶ οὖν
 15 γυναικίαι ἀδαισιότερον τῆς φύσεως ἐβρόνησαν καὶ τὸ
 πρῶτον εἰς ὄπλον ἀρπασσάμενοι, μετέπειθ ἀνέστη
 καὶ τὸ βῆμα καὶ οἰκίαν ἀσθενίς ὑπετήρμιεν τὸν ἔργον
 ἐγνώριζον. Ἴδε δὲ καὶ πρῶτον πρὸς τὸ γῆρας
 20 μάρην, καὶ ὡσπερ ἔλκουσαν τὸ σῶμα τῆς διάνοιαν καὶ
 ὄνειδίζμενην τὴν ἀσθενίαν ὑπὸ τῆς προθυμίας. Οἰ-
 κιστ δὲ πᾶσα ἢ πόλις ὑπερήμνησε τὴν Χαριδείας
 σφάρισην, καὶ ὡσπερ ἐνὶ κᾶθει κεινημένη πρὸς τὴν
 ὄνησιν αὐτοβοῦ καὶ οὐδ' ἡμέραν ἀναμείνασα, πάνδη-
 μον αὐτὴν ἀπαφῆκεν.

ΛΟΓΟΣ ΗΜΗΤΟΣ.

2. Α'. Ἡ μὲν δὲ πόλις ἡ Δελφῶν ἐν τούτοις ἦν καὶ ἐθρα-
 σεν ὅ τι δὲ καὶ ἐθρασεν, οὗ γὰρ ἔγω γινώσκω, ἐμοὶ
 δ' ἐπὶ τὸν αἰτίαν τῆς φυγῆς ἢ ἐκείνων ἐπιδύωξιν ἐπέβηκεν,
 ἀναλαβὸν τε τοὺς νέους ἦγον ἐπὶ θαλάσσιον, αὐτῆς δὲ
 ἄρως τῆς νυκτὸς, ἐνεθῆζον τ' εἰς τὴν ναῦν τὴν Φοί-
 30 νισταν ὅρτι τὰ προμνήσια λῶν μελλούσαν καὶ γαρ
 πῶς καὶ ὄρθρος λοιπὸν ὑποραίνοντας οὐδ' ὑπερβαίνειν
 ἔφοντο τὸν πρὸς με ὄρθρον οἱ Φοίνικες, ἡμέραν [καὶ
 νόστα] ἀναμείναι μόνον συνθήμενοι. Λῶν οὖν γαρ-
 ριστες ἤκοντες ἡμᾶς ὑποδέχοντο. Καὶ παραχρῆμα
 35 ἠλαβῶν ἐπὶς ὑπ' ἑρασίη τὸ πρῶτον ἀνέγοντο, οἷς δὲ
 λῶν πνεύματος ἐκ τῆς προσπνευμένον αἶμα λυαμῶν
 ὑπέτριχε τε καὶ οὖν προσεγγὴ τῆ πρῶτης, τότε δὲ
 τὴν ναῦν τοῖς ἰστίοις ὑποζέρειν ἐπέτρεπον. Κιρραῖοι
 μὲν δὲ κολποὶ καὶ Παρνασσῶ πρόποδες Αἰτωλοὶ τε
 40 καὶ Καλυδῶνιαι σκόπελοι μονοῦ διηπταμένην τὴν
 οὐρανὴ περιγράφοντο, νῆσι δ' Ὀξείη καὶ Ὀρῆα καὶ
 Ὀρεῖα, θάλασσά τε Ζακάρη, ὅρτι πρὸς θυσι ἡλίου
 νεοσσῆς, ἀνεραίνοντο. Ἀλλ' ἂν τὰς διὰ μηχανῶν
 τ' ἢ δανθῶν ἐμακίστον καὶ ὕδατος καὶ ἐκείθιν τὴν διήγη-
 45 σιν, εἰς πηλαγὸς ἄνωξ ἀφῆς τῶν ἔξῃς ἐνεθῆζον
 τὸν ὄρθρον ἐπίγρυσιν, ὄρθρον δὲ καὶ ὕδατος ἐπέσασιν.
 Εἰ γὰρ καὶ λῶν ἄναξ ὑπαρῆς τὸν αἰθῆρ, καὶ ἐμο-
 ριστος ἀπομάρη πρὸς τὸν ὕδρον, ὃ Κνώμιον, εἰλλ'
 ἀπορῆσι λῶν ἐπέβηκεν, ἔρως τὸ αἰθῆρ [καὶ τὸν

si videbit, et non, ut non a caplus tuum accendat ad dila-
 tas, qui cursu in armis certant. Quantum enim correpere
 possam, inde primum Hecagenes hoc factum animo conce-
 pit et de hoc raptu, ut videtur, statim primo ejus aspectu
 cogitavit. Consultus itaque est, ipsam in consequens tem-
 pus occasionem talis aliquorum conatus praecidere. Post-
 quam autem et haec uno calculo et manu omnium obtinuit,
 Hecestas exitus signum dabat, tuba bellum canbat, thea-
 trum in bellum dissolvebatur et cursus effusus ex concione
 in praelium fiebat, non tantum robuste et armate aetatis,
 sed etiam multi pueri et vix puberes, praemittunt quod
 deesset aetati adulescentes, auctabant illius expeditionis esse
 participes. Multae quoque mulieres fortiores quam pro
 natura animos gerebant et eo, quod cuoque fuit obvium,
 armorum lato arrepto, usque hquam insequelantur. suc-
 cessuque frustrate, femineam saepe genus unbecillitatem
 cognoverunt. Vidisses et senis cum senectute pugnam et
 tanquam trahentem corpus amicum et illi praerardare et
 promptitudine infirmitatem ut probum objacientem. Tan-
 tum omnino dolorem urbs tota cepit ex raptu Charicleae
 et tanquam uno affatu commota, ad persecutionem mos,
 ne diem quidem expectans, universa sese effudit.

LIBER QUINTUS.

1. Urbs igitur Delphorum his erat occupata, quicumque
 tandem successus fuerit, neque enim compertum habeo.
 Mihi vero occasionem fugae illorum persecutio attulit et
 assumtos juvenes duxebam ad mare, ut erant, eadem
 nocte et imponebam in navem Phoenicium, continuo funes
 soluturam. Etiam jam diluculo aliquomodo apparente,
 non existimabant se amplius jusjurandum mihi datum vio-
 laturus Phoenices, diem tantum [et noctem] unam expec-
 tandi tuum pacti. Magno igitur cum gaudio venientes
 nos recipiunt et statim e portu remigum ope primum in
 altum provehebantur: deinde postquam placido vento a
 terra adspirante, fluctus humiles subibant et quasi arri-
 debant puppi, navem velis passis ferri permittebant.
 Atque ita Cirrhae sinus et eminentiae Parnassi, Etoli et
 Calydonii scopuli propemodum transvolantem navem praer-
 terisunt et insulae Acutae figura et nomine, ac mare
 Zacynthium, sole tum primunt ad occasum vergente, ap-
 parebant. Sed quid haec intempestive prodico? Quod
 porro mei ipsius et vestri sum oblitus et narrationem ex-
 tendo, pelago vos deinceps revera committens? The
 reliquum sermone cohibeamus, vicissimque paululum
 somni capiamus. Licet enim minime ris in audiendo le-
 thosus et fortiter somno repugnes, Chemon, tamen existimo
 te tum deinceps labascere, tum ego meae res ad nullum

μέγρι πόρροι τῶν νυκτῶν ἀποστίνοντες. Καί τι δὴ
 πόν, ὃ τέκνον, γῆρας τε θαρύνει καὶ ἡ τῶν συμφορῶν
 ὑπὸ νηπιῶν παραλύουσα τὴν δεικνῶν εἰς ὕπνον κατα-
 φέρει. Ἐπίσης, εἶπεν ὁ Κνήμιον, ὦ πάτερ, οὐχ ὡς
 6 ἐπὶ τὴν διήγησιν ἀποσκευαζομένου, δοκῶ γὰρ μοι
 μέθ' εἰ πολλὰς μὲν νύκτας, πλείους δ' ἡμέρας ἐπισυν-
 ἄπτους, τοῦτ' ἂν ποτε παθεῖν, οὕτως ἀκόρεστον τι καὶ
 σερρήνιον τὸ κατ' αὐτήν. Ἀλλὰ με πάλαι ἤρως τις
 καὶ βραβεὸς ἔβλευε κατὰ τὴν οἰκίαν περιγχεῖ. Καὶ ἦν
 10 μὲν οὐκ ἴσως τοῦ Ἐραβεῖσθαι, σιωπῶν δ' ἰδιώτης,
 ἐπιθῆμα τῶν αἰετῶν σου λεχθῆσαι μὲν ἔχομενος.
 Ἦν δὲ μὲν οὐκ ἔβλεπεν, ἔφη ὁ Καλάσιρις, τάχα μὲν
 πού καὶ δὲ ἠλικίαν νεώτερος ὢν τὴν ἀκοήν. (νόσος
 γὰρ ἄλλων τε καὶ ὄσων τὸ γῆρας) Ἰσως δὲ καὶ πρὸς
 16 τὴν διήγησιν ἰσχυρότερος. Ἦκουε δὲ μοι Ναυσικλῆς
 ἰεῖν ὃ τῆς οἰκίας διαπίπτει, ἀλλὰ τί ἄρα ποτὲ, ὦ θεοί,
 ὃ ἀπεπραγμέναι; Ἀπαντα, ὡς ἠβουλόσθη, ἔφη ὁ Ναυ-
 σικλῆς, ἄρα οὐκ αὐτοῖς ἐπιφανέει, οὐ γὰρ μ' ἴσθαι, ὦ
 γὰρ Καλάσιρι, φροντίζου τίς ἑλπίς πράξει; καὶ ὡς-
 20 τῆ διανοία συνεκδημιῶν. Ἀλλὰ σε ἐπύρασε τῆ τ'
 ἄλλο σου περὶ ἐμὲ τραπῆ καὶ οὗς ἐνταῦθ' εἰσὼν κατεί-
 ληρα διαλεγόμενον. Ἀλλὰ τίς δδ' ὁ ξένος; Ἐλλην,
 ἔφη ὁ Καλάσιρις, τὰ δ' ἄλλα εἰσαυθίς ἀκούσθ. Σὺ δ'
 εἴ τι σοι κατώρθωται δεξιόν, ἀπάγγελλε ἕσπετον, ὡς ἂν
 26 τοῦ χαίρειν γ' ἔχοις κοινωνούντας. Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς,
 εἶπεν ὁ Ναυσικλῆς, εἰς ἐμὲ μαθήσεσθε· τὸ δὲ παρὸν
 ἔμιν, οὗ βελτίονα θίσθην ἐκτητάμεν, ἀπόχηρ μαθεῖν,
 ἐμοὶ γὰρ τὴν τ' ἐκ τῆς ὀδοπορίας καὶ τῶν ἄλλων φρον-
 τίδων κάκωσιν, ὕπνοι βραχεῖ γούν ἐστι παραμυθητίον.
 30 Β'. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπέτρεχεν, ὡς εἰρήκει ποιη-
 σων. Ὁ δὲ Κνήμιον αὖτος ἐγγιγόνει πρὸς τὴν ἀκοήν
 τῆς θίσθης, ὑπὸ τ' ἀμηχανίας πᾶσαν Ἰννοίαν διαπο-
 ρῶν ἀνέστρεψε, βαρῶ τε καὶ συνεχῆς ἐπιστένων, τὸ
 λειπόμενον ἐταλαιπύρει τῆς νυκτός· ὡστ' οὐδὲ τὸν
 35 Καλάσιριον ἐλάνθανε τελευτῶν, ὕπνοι καὶ ταῦτα βραδεῖ
 κατεσχημένον· ἀλλ' ἀνασχῶν αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος
 κατὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐρείσας, ὃ τι πεπόνθοι διηρώτα καὶ
 δι' ἦν αἰτίαν οὕτως ἐκτόπος ἀλυσί σχεδόν τι τῶν με-
 μνησθέντων οὐκ ἀποδέειν. Ἐἴτ' οὐ μὴ μανῶ, πρὸς αὐτὸν
 40 ὁ Κνήμιον, θίσθην οὗ περιεστὶν ἀκηχοῦς; Καί
 τίς ἡ θίσθης, ἔφη ὁ Καλάσιρις καὶ πόθην γνωρί-
 ζεις τ' ἀκούσας καὶ ᾤσων ἀγγελομένην φροντίζεις;
 καὶ δε, τῶν μὲν ἄλλων ἀκούσθ μετὰ ταῦτα, ὅταν πο-
 τὲ καὶ τὰ μαντοῦ σοι διγρήσομαι· ἐκείνην δ' ἀνηρη-
 45 μένην τουτοισι ἐγὼ τοῖς ὀρθαλοῖς ἰγνωρίσα καὶ παρὰ
 τοῖς βουκόλοις χερσὶ ταυταῖσι [ταῖς ἐμαῖς] κατέβαψα.
 Κάθευδε, εἶπεν ὁ Καλάσιρις, ταῦτα δ' ὅρη ποτ' ἔσχεν
 οὐκ εἰς μακρὰν εἰσόμεθα. Οὐκ ἂν δυναίμην, ἔφη,
 ἀλλὰ σὺ μὲν ἀτρέμας ἔχε στυτὸν, ἐγὼ δ' οὐκ ἔστιν
 50 ὅπως ἂν βιώην, εἰ μὴ ἕσπετον ὑπεξελθῶν, τρόπον ἔν
 τινι δὴ (ποτε) πολυπραγμονήσασθαι, τίς ποτε πλάνη
 τὸν Ναυσικλέα κατέληξεν καὶ ὅπως παρὰ μόνους Αἴ-
 γυπτίους οἱ τεθνεώτες ἀναβιῶσιν. Ἐμειδίασε πρὸς
 ταῦτα μικρὸν ὁ Καλάσιρις καὶ αὐθὺς ὑπνέειν τῷ ὕπνῳ.

noctem produxerim. Et me alioqui, fili, cum senectus
 gravat, tum calamitatum recordatio, mentem conturbans,
 in somnum defert. Cohibe, dixit Cnemon, pater, non
 tanquam me narrationem aversante: nam mihi quidem,
 etiamsi multas noctes et dies plures conjungas, id accidere
 non posse videtur, adeo insatiabili quosdam suavitate et
 Sirenis illecebris condita est. Sed me jam pridem murmur
 quoddam et sonitus tumultus cujusdam circa aedes cir-
 cumsonat. Et quidem non eram perturbatione vacuus,
 sed repressi me, cupiditate a te dicendorum illectus. Ego
 quidem non sensi, inquit Calasiris, tum quod sim vel ob
 aetatem hebetiori ac languidiori auditu, (senectus enim
 cum aliarum partium, tum aurium præcipue morbus est)
 tum fortassis eo quod narrationi animo vacarem. Videtur
 autem mihi Nausicles venire, ædium dominus, sed quid
 tandem, o dii, effecit? Omnia, ut voleham, inquit Nau-
 sicles, cum subito illis apparuisset. Neque enim me la-
 tuit, bone Calasiri, quod sollicitus esses de mea expeditione
 et tanquam animo una esses. Sed te perspexit, cum alias
 ex tua erga me observantia et voluntate, tum ex his, de
 quibus te hic colloquentem ingressus deprehendit. Sed
 quis est hic hospes? Græcus, inquit Calasiris; cætera vero
 deinceps audies. Tu vero, si quid a te dextre confectum
 est, nuntia citius, ut habes quoque gaudii particeps. Sed
 et vos, inquit Nausicles, diluculo audietis: in præsentia
 autem vobis, quod meliorem Thisben acquisiverim, acire
 sufficiat; mihi enim cum ex itinere, tum ex aliis cogitatio-
 nibus molestia somno brevi utique est lenienda.

II. hic quidem cum hæc dixisset, discedebat facturus,
 quæ dixerat. Cnemon autem contristatus, audito Thisbes
 nomine, præque sollicitudine exsanguis silet et graviter
 continueque ingemiscens, reliquam noctis sese discrucians
 traducebat; ut neque Calasiridem ad extremum lateret,
 quavis arctiore somno detentum; sed erigens se senex et
 cubito innixus, quid illi accidisset interrogabat et quam
 ob causam tantopere inquietus esset, non multum distans
 ab insania. An non merito insaniam, ad ipsam Cnemon,
 cum, quod Thisbe sit superstes, audierim? Quæ autem
 est hæc Thisbe, inquit Calasiris, et unde auditam agnoscis
 et nuntio allato, quod vivat, sollicitus es? Et ille: Alla
 quidem audies postea, quando tibi et meas res exponam:
 ceterum illam Interfectam hisce oculis ego agnovi, et apud
 bubulos hisce mihi manibus sepelivi. Dormi, dixit Cala-
 siris; hæc autem quomodo se habeant, non ita multo post
 cognoscemus. Non potero, inquit. Sed tu quidem quiesce
 immotus, ego autem haud scio an possim vivere, nisi
 quamprimum clam egressus, aliquo modo curiosius inqui-
 sivero, in quo errore Nausicles versetur et quomodo apud
 solos Ægyptios mortui reviviscant. Arrisit ad hæc leniter
 Calasiris et rursus lapsus est in somnum. Cnemon autem

Ὁ δὲ Κνήμων τοῦ δουρατίου προήκων ἴσασχε μὲν οἷα
 εἰκὸς ἦν τὸν νόκτωρ καὶ σκότους καὶ κατ' οἰκίαν ἄγνω-
 στον ἀλύοντα, πλὴν ἀλλὰ πάντα γ' ὑπέμενε τὸ δειμα
 τὸ ἐκ τῆς Θίσβης καὶ τῆς ὑπόνοιαν ἀποδόσασθαι σπει-
 6 δον· ἕως ἄφ' ἵνα ποτε καὶ πολλάκις τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄλλοι
 ἄλλους ἀνελάττων τόπους, ἤσθετο γυναικὸς λαθραίων τι
 καὶ γαστρὸν, οἷον ἤρηντ' ἀηδόνας αἰλινοὺς ἠδὲν ἐν νυκτι
 μωρομέντ', ἐπὶ τε τὸ δουράτιον ὑπὸ τοῦ θρήνου χειρα-
 γωγούμενος ὤρμησε καὶ τοῖς θύραις, κατ' ὃ συνέπιπτον
 10 ἀλλήλαις, τὸ αὖτε παραθέμενος, ἐπὶ κρητὸ καὶ τοιαύ-
 δε κατεδάμθανεν ἔτι θρηνοῦσαν· Ἐγὼ δ' ἡ παναθήνα,
 χεῖρα ἰσχυρὴν ἐκπεφυγέαι καὶ μετακίονον φώμην
 ἔλαστον ἐπιπέθοντα διαδεδρακέναι, βιώσεσθαι τε τὸ
 λοιπόμενον ἅμα τῷ φιλότατο, ζένον μὲν καὶ ἀλήτην
 15 ζῆον ἀλλ' ἂν μετ' ἐκείνου γινόμενον ἤδιστον. Οὐδὲν
 γὰρ οὕτως ἐμὲ χαλεπὸν, ὃ μὴ μετ' ἐκείνου φορητόν.
 Νυνὶ δὲ μηδὲ ποὺ κεκορημένος (ὃ, ἐμὲ ἐξαρχῆς εἰληθῆς
 δαίμων, μικρὸν τῶν ἡδέων ὑποθέμενος εἰς ἡκάτης.
 Δουλείαν ἔμην ἐκπεφυγέαι, καὶ δουλείῃ δὲ πάλιν δε-
 20 σμωιτήριον, καὶ φρουρούμαι νῆσος εἴχῃ με καὶ σκότος,
 ὅμοια τὰ νῦν ἐκαίνοιο, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν καὶ πικρό-
 τερα, τοῦ καὶ βουλομένου καὶ δυναμένου ταῦτα παρα-
 μωθεῖσθαι κεχωρισμένου· σπῆλαιον ἦν μοι ληστρικὸν
 εἰς τὴν περιέθουσαν καταγωγίον, ἄδουτον καὶ βάραθρον
 25 καὶ τί γὰρ ἄλλ' ἢ τάφος ἢ οἰκισίς; ἐπεκούφιζε καὶ ταῦ-
 τα παρὼν ὃ πάντων ἐμοὶ φίλτατος. Ἐκεί μὲν καὶ
 ζῶσαν ἐθρήνησε καὶ τιθεῖσθαι, ὡς φησι, ἰδάκρυτον·
 ὡς ἀνηρημένον ἐπέθισεν. Ἀπειτέρημαί νυνὶ καὶ
 τούτων. Οἴχεται ὃ κρινόνος τῶν ἀστυχημάτων καὶ
 30 ὡς ἄρβη ἐὰ παθῆ πρός με νεμόμενος. Ἐγὼ δὲ μόνη
 καὶ ἴρμος, αἰμαλώτατος καὶ πολύθηκος, τύχης βου-
 κολήμασι πικρῆς ἐκκαμένη καὶ ζῆν τίως ἀνασχομένη,
 εἶσι μοι περιεῖναι τὸν γλυκύτατον Ἰαπίξω. Ἄλλ',
 ὦ φυγὴ ἐμῆ, ποῦ ποτ' ἄρα τυγχάνεις; τίς δὲ σε διεδέ-
 35 ζατο τύχη; ἄρα μὴ καὶ αὐτὸς, ὅμοιο, δουλείαις, τὸ μόνον
 Δειδότερον καὶ ἀδούλωτον, πλὴν ἔρωτος, φρόνημα;
 ἀλλ' ἂν σώσῃσθε γὰρ μόνον καὶ θεάσασθε ποτε Θίσβην τὴν σὴν
 τούτο γὰρ με καλέσεις καὶ μὴ βουλόμενος.

I. Οὐκ ἔτι κατέχειν αὐτὸν ἐκάρτησεν ὁ Κνήμων,
 10 ὡς τούτων ἤκουσεν, οὐδ' ὑπέμενε τὴν τῶν ὑπολοιπῶν
 ἀκρόασιν, ἀλλ' ἐκ τῶν πρώτων ἕτερα ὑπονοήσας, ἐκ
 τῶν ἐπὶ τίλους τὴν Θίσβην εἶναι τῷ ὄντι πιστεύσας,
 ὀλίγον μὲν εἰδὼς κατενεθῆναι παρ' αὐταῖς σχεδόν τι
 ταῖς θύραις. Ἀντισχῶν δὲ χαλεπὸς καὶ δεῖν τοῦ μὴ
 15 πρός τινος ἀλῶναι, (καὶ γὰρ καὶ ἀλεικτροῦσις ἤδη τὸ
 δεύτερον ἦδον), ἀπέτρεξε σφαλλόμενος καὶ νῦν μὲν τῷ
 πᾶσι προσπταίων, νῦν δὲ τοῖς τοίχοις ἀθρόον ἐμπι-
 πτων καὶ ἄρτι μὲν ὑπερθύροις, ἄρτι δὲ σκεύεσιν εἰ πε-
 20 τι τῆς ὄραφῆς ἤρτητο τὴν κεφαλὴν προσαράσσειν, ἐπὶ
 τοῦ δουρατίου οὐ κατήγοντο μετὰ πολλῆν τὴν πλάνην
 ἀρκαίμενος, ἀθρόον ἐπὶ τὴν εὐνήν καταφύεται· καὶ
 αὐτῷ τὸ μὲν σῶμα παλμὸς εἶχε, τῶν δ' ὀδόντων ἀκα-
 25 ῶς πολὺς ἐγίνετο. Καὶ τάχ' ἂν καὶ εἰς ἔσχατον ἔλ-
 θη κινδύνου, εἰ μὴ θάτερον ὁ Κνήμων, αἰσθόμενος,

egressus ex conclavi, passus est utique, quae consentanea
 erant, ut qui noctu et in tenebris in ignota domo obetra-
 ret, atiamen omnia sustinebat, metu propter Thisben et
 suspicione exonerare se quamprimum properans : donec
 sero tandem et saepius iisdem locis tanquam in aliis sese
 volvens, sensit mulierem clam et lugubriter tanquam ver-
 nam lusciniam, lugubri et miserabili cantilena lamentantem,
 et ad domunculam luctu quasi manu ductus contendit et
 foribus, qua parte inter se committebantur, aurem admo-
 vens, audiebat, talique modo adhuc lamentantem depre-
 hendit : Ego vero misera, ex manibus praedonum me clas-
 psam esse et mortem exspectalam effugisse arbitratur et acturam me deinceps cum carissimo erraticam
 quidem in peregrina terra vitam, sed cum illo suavissimi-
 nam futuram. Nihil est enim mihi tam molestum, aut
 grave, quod non cum illo sit tolerabile. Nunc autem non-
 dum satiatum, quod ab initio sortitus sum, nomen, cum
 parum jucundi proposuisset, rursus deceptus. Servitutem
 me effugisse existimabam, et servio rursus; carcerem, et in
 custodia detineor. Insula me habuit aulea et tenebrae :
 praesens status illi jam est similis, vel, ut verius dicam,
 etiam acerbius, eo qui haec consolatione lenire et voluisset
 et potuisset separato a me et avulso. Antrum praedonum
 die, qui praecessit, diversorium mihi fuit : Infernus et ba-
 rathrum, denique quid aliud quam sepulcrum illa habitatio?
 Ceterum et haec omnium mihi carissimus praesens levabat.
 Illic et viventem luxit et propter mortuam, ut
 rebatur, lacrimas profudit et tanquam interfectam deple-
 ravit. Nunc et his sum orbata. Perit particeps mearum
 calamitatum, mecum dolores tanquam onera partiri solit-
 us. Ego autem sola et deserta et captiva et multis modis
 deploranda relinquo, acerbae fortunae arbitrio exposita, et
 eo tantum vitam retineas, quod superstitem esse carissi-
 mum spero. Sed, o anima mea, ubi tandem es? aut quae
 te excepit fortuna? An et ipse, heu mihi! servis, libero
 animo et servitulis impaliente, praeter amoris, praedi-
 tus? Sed superstes sis tantum et conspicias aliquando This-
 ben tuam. Ita enim me vocabis etiam volens.

III. Non amplius se continere potuit Cnemon, ut haec
 audiret, neque exspectabat, ut reliqua audiret, sed ex pri-
 mis alia suspicatus, ex his autem quae sub finem audierat,
 Thisben esse prorsus statuens, parum aberat quin collabe-
 retur apud ipsas propemodum fores. Ceterum cum vix
 restitisset, metu ne ab aliquo deprehunderetur, (jam enim
 galli secundo occinebant) aufugit lapsans, et nunc pedes
 offendens, nunc vero in parietes subito incidens et jam li-
 minibus superis, jam vasis, sicubi forte laqueiori depende-
 bant, caput impingens. Cum autem ad domunculam,
 ubi diverterant, longum tandem post errorem venisset,
 continuo in lectum corruit : et ipsius quidem corpora tre-
 mor invadent, dentium autem multa collisio exitebat.
 Et fortasse ad extremum periculum devenisset, nisi statim
 Calasiris, postquam id sensit, assidue illum fovisset et

...
 10 Δ. Καὶ ὁ Κνωμιὸν εὖτε τὸν οὐρανὸν εἶδεν, ἐπι-
 ροῦντα πνεύματα ἔσπευσε ἰδεῖν τὰ τῶν Κνωμι-
 να δαιμόνων, ἕκαστος ἑκάστου ἐπιπὰς τὰ ἀνθρώ-
 πων καὶ παρὰ τὸ πνεῦμα καὶ οὐδὲ τῶν ἡρώτων
 ἰσχυρῶς μετὰ τὸν οὐρανὸν, ἀπὸ δὲ μετ' οὐρανὸν ἡρώ-
 15 τῶν ἐπιπὰς, εὖτε τὸν οὐρανὸν ἐπέπλεκεν τὰ χεῖρα
 οὐρανοῦ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν καὶ οὐδὲ τῶν ἡρώτων
 οὐρανοῦ καὶ τῶν ἡρώτων οὐρανοῦ ἀγαθῶν καὶ καθάρων τὸ
 χαίρειν οὐκ ἐπέπλεκεν. Ἦς δὲ καὶ τότε ὁ Κνωμιὸν
 εὐροῦντα τὰ παύματα μάλιστ' ἀνέρεθ' καὶ φοβερὰ τὰ
 20 ἄλλα ἐπέπλεκεν. Ἦς γὰρ οὐ θεοὶ τὸ θεῖον
 οὐρανοῦ καὶ Χαρίδαια. Γενεὶ δὲ τὰ περὶ αὐτῆς
 οὐρα. Ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν Θεάμις ἀπὸς ἐξώροστο καὶ
 εὐροῦντα χαλκίτου, ἡ δὲ νῆρος ἐπιπύροστο καὶ τὸν
 οὐρανὸν κατέκλιτο βελάνου, ὁ μὲν Κνωμιὸν καὶ Θε-
 25 οῦς ὁ τοῦ Θεάμιδος ὑπακιστῆς, εἶποι τὴν ἰδέαν
 οὐρανοῦ, ὅτι ποτε τὸν λήσταρχον ἴδρασαν οἱ πολε-
 μοὶ καταπαύσαντες. Ἔλαγε τὴν κατ' αὐτὸς ἡς
 ἡ καὶ εἶρηται. Μόνον δὲ Θεαγένης καὶ Χαρίδαια
 κατὰ τὸ σπήλαιον ὑπεκίπνοντο, τὸ ὑπερβάλλον τῶν
 30 παρῶτων οὐρανῶν ἀγαθῶν μέγιστον τιθέμενοι. Ἰσπε-
 ρὶ γὰρ πρῶτον ἴδον καὶ πάντες ἀπὸ λαχρῶν τοῦ ἡρώ-
 τῶν, ἀλλήλους ἐντυλόντες, ἀπαρπαδίσταν καὶ ὁλο-
 κρεῖον περιπλοκῶν τε καὶ φιλημάτων ἐνεπήμπαντο
 καὶ πάντων ἅμ' εἰς λήθην ἐπεσόντες, εἶργον ἐπι-
 35 πλείστον ἀλλήλων οἰονεὶ συμπροχῆτες, ἀγνίστου
 μὲν εἶναι καὶ παρηνέοντες ἔρωτος κυρηνόμενοι, ὁλο-
 κρεῖον δ' ὕψους τε καὶ θερμῶς εἰς ἀλλήλους κεραινί-
 μνοι καὶ καθαρῶς μόνον μιγνόμενοι τοῖς φιλημασιν.
 Ἦ γὰρ Χαρίδαια τὸν Θεαγένην, εἴ τι παρακινούνητα
 40 εὐροῦντα καὶ ἰδριζόμενον, ὑπομνήσει τῶν ἔρων ἀν-
 τιπλήν. Ὁ δ' οὐ χαλεπῶς ἐπανήγετο καὶ σωροῦν
 οὐρανοῦ ἡρώτων, ἔρωτος μὲν ἀλάτων ἔδουξ' εἰς κρεί-
 ττων γινόμενος. Ἐπειδὴ δὲ ποτε τῶν πρακτικῶν εἰς
 οὐρανὸν ἐκείνους, εὐροῦντα κόρον ἔρειν ἐδιδάσθησαν, ἄρ-
 45 γῶντα. Ὁ κρείττος λόγων τοῖωνδε· Τὸ μὲν συνέιναι
 καὶ ἀλλήλους, ὡς Χαρίδαια καὶ τοῦτ' ἔρειν ὁ πάντων
 ἡρωτικώτερον ἐποιεσάμεθα καὶ διὸ πάντα ὑπέστη-
 ναι, ἡμῶς τ' εὐχόμεθα, θεοὶ δ' Ἑλλήνιοι παρέχοιεν.
 Ἐπειδὴ ἀστάθμητόν τι τὸ ἀνθρώπειον καὶ ἄλλοτ' ἐπ'
 50 ἄλλα φερόμενον καὶ πολλὰ μὲν πεπόνθαμεν, πολλὰ
 δ' ἐλπίζομεν, πρόκειται δ' ἡμῖν κατὰ τὰ συγχεόμενα
 τῶν Κνωμιωνά πάντως ἐπὶ Χέμιν τῆς κόμην ἐπι-
 γεσθαι καὶ ἀδελφον, ἥτις ἡμᾶς διαδέχεται τύχη, πολλὰ
 δὲ καὶ ἀπειρον, ὡς εἶποι, διάστημα τῆς ἐλπίζομένης
 55 μὲν ἐπαλείπεται, φέρε σύμβολά τινα ποιησάμεθα,
 δι' ὧν ἀπόρρητὰ τε γνωρισθῶμεν παρόντες καὶ εἰ χω-
 ρισθῆναι ποτε συμβαίνοι, μαστεύσομεν ἀλλήλους.
 Ἀγαθὸν γὰρ πλάνης ἐρόδιον, σύνθημα φιλικῶν εἰς ἀνεύ-
 ρωτον φυλαττόμενον.

...
 satione omnino ut ad se toliet edisset. Utque paul-
 lulum respiravit, causam ex eo sciscitabatur. Ille autem
 Actum est de me, inquit, vivit enim revera passima Thisbe
 Et cum haec dixisset, iterum emoriebatur.
 IV. Calasiris autem rursus multum negotii habuit, dum
 bono eum animo esse juleret. Enimvero bludebat plimo
 Cnemoni quosdam numen, quod, ut alioqui ut plurimum
 res humanas in ludibrii et lusus loco collocat, ita neque
 tum suavissimis tranquille absque molestia sibi permille-
 bat, sed quod gavisurus erat paullo post, castum adver-
 sum implicabat: vel quod ea sit ipsius consuetudo, etiam
 tunc ostendens; vel quod natura humana morari et non
 temperatam letitiam capere non possit. Quamobrem
 Cnemion quoque tum fugiebat ea, quae illi omnium maxime
 fuerant expetenda et suavissima formidanda esse existima-
 bat. Muliercula enim, quae pleurabat, non erat Thisbe,
 sed Chariclea. Ita autem sese res istius habebant. Post-
 quam Thyamis vivus venerat in hostium potestatem et
 captus detinebatur, insula autem incensa fuerat et in-
 cols praedenibus vacua, Cnemion quidem et Thermophilus,
 senties Thyamidis, matulini lacum transierunt, qua
 conditione esset praefectus apud hostes, exploraturi. Ta-
 lis autem fuit ratio illorum itineris, qualis antea expositi
 est. Porro soli Theagenes et Chariclea in antro rela-
 quuntur, praesentium calamitatum fidem maximum bonum
 astimantes. Tum primum enim seorsim, et omni qui
 obturbare potuisset liberati, secum versantes, non impe-
 diti toti se complexibus et osculis explebant et in omulium
 oblivionem delapsi, in amplexu mutuo diutissime habebant,
 veluti in unum corpus coaluissent, casto quidem adhuc et
 pudico amore se satiantes, lacrimis autem humidis et cali-
 dis, purisque tantum mixti osculis. Etenim Chariclea, si
 quid Theagenem molientem, et decori fines egredientem,
 senserat, commemorations iurijurandi coerebat. Ille
 autem haud difficulter reduct se in viam patiebatur et ad
 moderationem revocari, cum amore quidem inferior, vo-
 luptate autem superior esset. Ceterum cum sero tandem,
 quae essent agenda, cogitarent, necessitate coacti, se sa-
 tiatos esse statuerunt: et Theagenes exjussio orationem
 exorsus est: Ut mutua consuetudine praesentes fruamur,
 Chariclea, et hoc consequamur, quod omnibus rebus an-
 teponimus et propter quod omnia sustinimus, et nos
 optamus, et dii Graecanici praebant. Atqui cum huma-
 narum rerum ratio sit instabilis et alias alio inclinet et
 multa passi sumus et multa speramus, propositum est no-
 bis etiam, sicuti pacti sumus cum Cnemione, omnino ad
 Chemmin pagum properare, tum incertum est, quae nos
 fortuna sit exceptura et magnum immensumque, ut vide-
 tur, intervallum ad terram, quae speratur a nobis, confi-
 ticendum restat: age, notas aliquas componamus, per quas
 et praesentes arcana cognoscemus et si aliquando ut sejun-
 gamur acciderit, absentes nos exquiremus mutuo. Ho-
 num est enim erroris compendium, amicorum tessera,
 quae inventum causa aservatur

Εἰ ἴπῳ τούτῳ ἡ Χαρίκλεια καὶ εἶσα ἑαυτὴς ἐπιγράφειν, εἰ χωρισθεῖεν, ἢ ἀγάλματιν ἐπισήμοις, ἔρμαϊς τε καὶ λίθοις ἐπὶ τριόδῳ, τὸν μὲν Θεαγένην, δὲ Πυθιδῆς, τὴν δὲ Χαρίκλειαν, ἢ Πυθιδῆς, ἐπὶ δεξιᾷ ἢ ἐπὶ ἀριστερᾷ πεπορεύεται, πόλιν ἐπὶ τῆνδε ἠκούμην ἢ ἔθνος, ἡμέραν καὶ ὥραν προσδιορίζοντας. Ἐἰ δ' εἰς ταῦτόν γίνονται, ἀρκεῖν μὲν τῷ ἑτέρῳ τὸν ἕτερον καὶ μένον ὀρθῆναι. Οὐδένα γὰρ χρόνον εἶναι δεῖ ἀμαυρῆσαι αὐτοῖς τῶν ψυχῶν τὰ ἐρωτικὰ γνωρίσματα. Ὅμως δ' οὖν ἡ μὲν Χαρίκλεια τὸν συνεκλιμένον αὐτῇ πατρίῳ ἐδείκνυε δεκτύλιον οὐλῆν δ' ἐπὶ τοῦ γόνατος ἐκ θήρας σπας ὁ Θεαγένης. Ἐκ δὲ λόγιον σύμβολα ἢ μὲν λαμπάδα, ὁ δὲ φοίνικα συντίθεντο. Ἐπὶ τούτοις αὐθις περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ αὐθις ἔλθειον, ὡσπερ οἶμαι σπονδῶν τῶν δακρύων ἀπάρχοντες καὶ θρακα τὰ φιλήματα ποιούμενοι. Τούτων συγκειμένων, ἀνεδύοντο τοῦ σπηλαίου, κειμηλίῳ μὲν ἄλλοι τῶν ἐναποκειμένων οὐδενὸς υγιόντες, τὸν γὰρ ἀπὸ σκίλων πλοῦτον βέβηλον ἐσοκίμαζον, ἃ δ' αὐτοὶ μὲν ἐκ Δελφῶν ἐπύργοντο, αἱ ληστὰι δ' αὐτῶν ὄρσλλοντο, ταῦτα συνεσκευάζοντο. Ἡ Χαρίκλεια δὲ καὶ μετακρίσασιν αὐτῆν, ἐνθαμμένη μὲν περὶ δία τινὶ τοῦς ἢ ἔρματος καὶ τὰ στέμματα καὶ τὴν ἱερὰν ἐσήχηε καὶ ὅσπερ λαυθάνειν αὐτοῦς καὶ ἄλλα σκεύη τῶν αὐτῶν ἐπιβαλοῦσα, τὸ δὲ τόξον καὶ τὴν φαρέτραν Θεαγένει φέρειν ἐγγχειρίσασα, φόρτον ἡδίστον καὶ θεοῦ τοῦ πατοῦτος ἐκείνου ἔπλον οἰκειότατον. Ἄρτι δὲ τῆ ἡμέρᾳ πηλαγῶσαντες καὶ σάφους ἐπιθέσασθαι μέλλοιτες, εὐοκλον ὄρωσι κληθῆς ἐπὶ τὴν νῆσον περαιούμενοι.

Γ'. Ἰλιγγιάσαντες οὖν πρὸς τὴν θέαν ἐπιπλεῖστον ὄχμαϊς εἰστήκεισαν, οἷον ἀπαλοῦντες πρὸς τὴν τύχην, ὅσπως ἐπαλλήλως ἐπηρεάζουσαν. Ὅψι δ' οὖν ποτε καὶ μνησθῆναι προσορριζομένων ἤδη τῶν ἐπιόντων, ἀποδιδράσκειν ἡ Χαρίκλεια καὶ τῷ σπηλαίῳ κρύπτειν ὁμοῦς εἰ πῃ διαλαθῶιεν ἡξίου καὶ ἄμ' ἀπέτρηνεν. Ἄλλ' ὁ Θεαγένης ἐπειγέ τε καὶ ἄχρι τίνος, ἔλαγε, φευξόμεθα τὴν ἀνταγοῦ διώκουσαν εἰμαρμένην; εἴζωμεν τῆ τύχῃ, καὶ χωρήσωμεν ὁμοῦς τῷ φέροντι. Κερδήσωμεν ὅλην ἀνήνυτον καὶ πλάνητα βίον καὶ τὴν ἐπάλληλον τοῦ δαίμονος καθ' ἡμῶν τομπίαν. Οὐχ ὄρθς ὡς φυγαῖς ἐπισυνάπτειν πειρατήρια καὶ τοῖς ἐκ θαλάσσης ὑπόσους τὰ ἐκ τῆς γῆς φιλοτιμείται [χαλεπώτερα]; πόλεμους ἄρτι, ληστὰς μετ' ὀλίγον, αἰχμαλώτους μικρῶ πρόσθεν εἶχεν, ἀρήμους αὐθις ἀπέδειξεν ἀπαλλαγὴν καὶ φυγὴν ἐλευθέραν ὑπέθετο καὶ τοὺς ἀναίρησαντες ἐπίστρεσε. Τοιοῦτον παίζει καθ' ἡμῶν πόλεμον, ὡσπερ σκηνὴν τὰ ἡμέτερα καὶ δράμα πεποιημένος. Τί οὖν οὐχ ὑποτέμνομεν αὐτοῦ τὴν τραγικὴν ταύτην ποιῆσιν καὶ τοῖς βουλομένοις ἀναίρειν ἐγγειρίζομεν; μή πῃ καὶ ὑπέρογκον τὸ τέλος τοῦ δράματος φιλοτιμούμενος καὶ αὐτόχειρας ἡμᾶς ταυτῶν ἐκδιδάσκει γυνάσθαι.

Ζ'. Τούτοις εἰρημένους οὐ πᾶσιν ἡ Χαρίκλεια συντίθετο, τὴν μὲν τύχην ἐν δίκῃ κακηγορεῖσθαι πρὸς αὐ-

V. Collaudabat haec Chariclea et visum est, si a se invicem separarentur, ut limphs aut stables insignibus, Heranus et Isaribus in Iovis, Theagenes quidem *Pythicus*, Chariclea vero, *Pythias* inscriberent, *ad dextram, aut ad sinistram adierit, ad hanc urbem, rogum, aut gentem*, diem insuper et horam exprimentes. Quod si contingerent, sufficere quidem, ut alter ab altero tantum conspiciatur: nullum enim tempus obscurare in illorum animabus amoris signa posse: attamen Chariclea paternum anulum secum expositum ostenderet; cicatricem autem in genu, ex vulnere inflato a silvestri sur, Theagenes. Porro e condicto tesseras, ista qualem facem, hanc autem palmam ut haberet, inter se constituerunt. Mox rursus complectebantur se invicem et rursus plorabant, lacrimas, ut existimo, tanquam libationes fundere incipientes et oscula iurijurandi loco figentes. His ita inter se constitutis, antro egrediebantur omnino thesauros qui ibi erant recondati non attingentes; etenim opes ex spoliis partas, impuras ducebant; sed quae secum ipsi Delphis advexerant, praedones autem eripuerant, ea collecta ad iter secum apparaverant. Chariclea vero etiam vestem mutavit; imposito in sarcinulam quamdam montili et coronis et sacro veste atque, ut occultiora essent, etiam alia supellectili viliori deasper injecta; arcu autem et pharetra Theageni ad ferendum tradita, onere illi suavissimo et armis dei imperium in illum obtinentis propriis. Quamprimum autem lacui appropinquarunt et navigium conscensuri erant, multitudinem armatam ad insulam transmittentem conspiciunt.

VI. Quo formidabili spectaculo vertigine quasi correpti, diu steterunt obstupefacti, tanquam praes magnitudine doloris occalluissent ad fortunae injurias, ita sine intermissione in illos saevientis. Sero igitur tandem et propemodum applicantibus his qui adveniebant, Chariclea ut refugerent et antro sese absconderent atque ita clam delitescere possent, petebat: simulque ipsa refugiebat. At Theagenes illam retinebat et Quousque tandem, dicebat, fugiemus fatum, quod nos ubique insequitur? Cedamus fortunae neque opponamus nos impetui qui nos agit. Quid aliud, quam errorem irritum et vitam erraticam et insultum nominis, alium alii succedentem, lucrabimur? An non vides, quemadmodum exsilio conjungere piratarum latrocinia et periculis marinis longe asperiora in continenti, magno studio et contentione constare nititur? Bella non ita pridem excitavit, praedones paullo post adduxit: captivos paullo ante delinquit, rursus desertos effecit: liberationem et fugam liberatum proposuit, e vestigio interfectores admovit. Tale bellum quasi per lusum contra nos suscepit, nostras rationes non secus quam scenam aut fabulam representans. Cur non igitur praecidimus hoc tragicum ipsius inceptum et nos his qui volunt interficere tradimus? ne, si forte intolerandum finem salubre imponere conetur, nobis ipsis manus afferere coeat.

VII. His dictis non omnibus assentiebatur Chariclea, Fortunam quidem juste ab illo accusari dicens, ceterum

τοῦ φάσκουσα, τὸ δὲ τοῖς πολεμίοις ἰκόντας αὐτοὺς
 ἐγγερίζουσα οὐκ ἐπαυσα· μὴ γὰρ εἶναι πρόβλητον, ὡς
 ἀναιρήσουσι λαβόντες. Οὐ γὰρ οὕτω γρητοῦ τῷ θαί-
 μωνι προσπαλαίειν, ὡς ταμίαν τῶν συμφορῶν ἀπαλ-
 5 λαγὴν συγγραῖται, ἀλλ' ἐδεχόμενον βουλήθηται καὶ
 περιστάζειν αὐτοὺς εἰς δουλείαν· ὃ τίνας οὐκ ἂν γένοιτο
 θανάτου πιερότερον; ἀλεθρίοις βαρβάροις ἐκκείσθαι
 πρὸς ὄβριον ἐπίρρητον καὶ θυσιόνομον, ἦν πάντα τρόπον
 καὶ ὡς δυνατόν ἐκκλίνωμεν, ἐπιτυχίας ἐν πῶτα τὴν πεί-
 10 ραν τῶν παρελθόντων ὑποδέμενοι, πολλὰς ἤδη καὶ εἰς
 ἀπιστοτέρων περιγενόμενοι. Ποιῶμεν ὡς βούλει, φή-
 σασ ὁ Θεαγένης, εἴπετο ἡγουμένη, καθάπερ εἰκόμενος.
 Οὐ μὲν ἐφθασάν γε πρὸς τὸ σπήλαιον διελθόντες, ἀλλ'
 ἕως τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐπιόντας περιεσκόπων, ἔλα-
 15 θον ὑπὸ μοίρας τῶν πολεμίων ἢ κατ' ἄλλο μέρος ἀπέβη
 τῆς νῆσου κατόπιν σαγηνευθέντες. Καὶ οἱ μὲν ἐκ-
 πλαγάντες ἐστησαν, ὑποδραμούσας τὸν Θεαγένην τῆς
 Χαρικλείας, ὡς, εἰ καὶ τεθνάναι δεήσειεν, ἐν χειρὶ
 ταῖς ἑαίνοις γίγνοιτο. Τῶν δ' ἐπαλθόντων ἑπανατί-
 20 νατο μὲν τινες ὡς πατάζοντες, ὡς δὲ ἐπιβλήσαντες οἱ
 νόιοι κατηύγασαν τοὺς ἐπιπερομένους, ὠκλαζεν αὐτοῖς
 ὁ θυμὸς καὶ πρεῖντο αἱ δεξιᾶι. Τοὺς γὰρ καλοὺς καὶ
 βάρβαροι χεῖρες, ὡς ἶσικε, δυσωποῦνται καὶ πρὸς τὴν
 ἐράσιμον θίαν καὶ ἀπρόσφιλος ἐρθαλμὸς ἡμεροῦται.
 25 Η'. Συλλαβόντες οὖν ἤγον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, λίαν
 ἐσπουδαχότες λαφύρων τὸ καλλίστον πρῶτοι προσαγα-
 γείν. Ἐμῆλλον δ' ἄρα καὶ μόνον προσφέρειν ἄλλω
 γὰρ οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ἐπατύγγανεν, ἐκ περάτων
 καὶ ταῦτα εἰς πέρατα τὴν νῆσον ἐπιδραμόντες καὶ εἰς
 30 ἄρχουσι τοῖς ὅπλοις πανταχόθεν πᾶσαν περιβελόντες·
 ἢ μὲν γὰρ ἄλλη πυρὶ πρὸς τοῦ προτέρου πολέμου κτα-
 τανάλωτο, μόνον δὲ λειπόμενον τὸ σπήλαιον ἡγοῖσθε.
 Καὶ οἱ μὲν οὕτως ἤγοντο ἐπὶ τὸν πολεμαρχόν. Ἦν
 δ' ἄρα Μιτράνης ὁ φρούραρχος Ὀροσδάτου τοῦ τῷ
 35 βασιλεὶ τῷ μεγάλῳ τὴν Αἴγυπτον σατραπεύοντος, ἐπὶ
 γρήμασι πολλοῖς ὑπὸ Ναυσικλέους, ὡς δεδῆλωται,
 κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἀφιγμένος ἐπὶ τὴν νῆσον.
 Ὡς οὖν ἀγόμενοι πλησίον οἱ περὶ τὸν Θεαγένην ὤρθη-
 σαν, θεοὺς σωτήρας ἐπιβοῶμενοι πολλὰς, ἐμπορικόν
 40 τι καὶ ἐραστῆρον ἐνόησας ὁ Ναυσικλῆς, ἐξήλατό τε,
 καὶ προσδραμών, Αὐτὴ ἑαίνη Θίσβη κεκραγῶς ἐλε-
 γεν, ἦν ἀφρηθὴν μὲν πρὸς τῶν ἀλεθρίων βουκόλων,
 ἔγω δὲ διὰ σέ, Μιτράνη καὶ τοὺς θεοὺς. Ἐδράττετό
 τε τῆς Χαρικλείας καὶ χαίρειν εἰς ὑπερβολὴν ἐνεδείκ-
 45 νυτο· καὶ τῇ Χαρικλείᾳ Θίσβην ἐμολογεῖν αὐτὴν, εἰ
 βούλοιο σῶζεσθαι, παρεκαλεύετο, ἡρέμα καὶ Ἑλλη-
 νιστὶ παραφθεγγόμενος, ὡς λανθάνοι τοὺς παρόντας, καὶ
 τοῦ σοφίσματος ἐτυχεν· ἢ γὰρ δὴ Χαρικλεία, γλῶττις
 ὁ Ἑλληνίδος αἰσθημένη καὶ τι καὶ συνοῖσον ἀνύεσθαι
 50 πρὸς τοῦ ἀνδρὸς στοχαζομένη συνύρεινε τὸν σκοπόν
 καὶ τῷ Μιτράνῃ πυνθανομένη, τίς ποτε καλοῖτο, Θίσ-
 βην αὐτὴν ἐμολογεῖ. Τότε δὲ προσδραμών, ἐπέ-
 λει τε πολλὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Μιτράνου καὶ τῆς τύχης
 ὑπερβαυμάζων, ἐφύσα τὸν βάρβαρον, ὡς ἄλλα τε

hostibus sponte sese tradere, neutquam consultum esse
 censens. Neque enim exploratum esse, na esse compre-
 hensos statim interficere sint; neque se cum tam benevol
 numine luctari, ut celerem calamitatum liberationem con-
 cessurum sit, sed fieri posse, ut ipsos etiam reservare ser-
 vilitati velit; quod qua tandem morte non esset acerbius?
 barbaris sceleratis ac perditis expositum esse ad injuriam
 indignam et horrendam: quam ut omnibus modis et quoad
 fieri potest, declinemus, spem successus experimento ca-
 sum qui praeterierunt, metiri fas est; cum saepe jam etiam
 illinc unda minus credibile fuerat, superstites evaserimus.
 Faciamus, ut vis, cum dixisset Theagenes, sequebatur
 praecantem, non secus ac si traheretur. Neque tamen hos-
 tes fuga ad antrum anteverterunt, sed dum eos qui a fronte
 adveniebant circumspicerent, non animadverterunt, se a
 parte hostium quae in aliam partem insulae descenderat
 a tergo cinctos et conatos esse. Et hi quidem percussi
 steterunt, confugiente sub Theagenem Chariclea, ut, si
 etiam mori opus esset, in manibus Theagenis id fieret. Ex
 his autem qui invadebant intentaverant jam quidam ictum:
 ceterum postquam adspectu suo juvenes eos, qui irruerant,
 collustrarunt, concidit illis animus et torpebant dexterae.
 Formosos etiam barbaricae manus veretur, ut videtur, et
 ad amabilem adspectum etiam humanis oculus mansuescit.

VIII. Compréhensos igitur ducebant ad ducem, magno-
 pere cupientes spoliolorum pulcherrimum in primis addu-
 cere. Et quidem hoc unum tantum allaturi fuerant. Ne-
 que enim quidquam aliud ullus est adeptus, quamvis
 omnes oras insulae percurrisse et armis lanquam retibus
 totam undiquaque circumdedissent. Nam reliqua quidem
 insula priore bello conflagraverat, praeter antrum quod
 ignorabatur. Et hi quidem ita ad ducem ducebantur. Is
 autem erat Mitrane, praefectus excubiarum Oroondatis,
 satrapiam Aegypti regi magno administrantis, magna summa
 pecuniae, ut dictum est, a Nausicle conductus, inquisiti-
 onis Thisbes gratia ingressus insulam. Postquam igitur
 Theagenes et Chariclea adducti sunt propius in conspec-
 tum, servatores deos saepius invocantes, mercatorio quo-
 dam et callido consilio inito Nausicles exsiluit et accurrens,
 Illa ipsa est Thisbe, magna voce dicebat, qua privatus
 factam a perditis praedonibus, nunc autem eam tuo et
 deorum beneficio recupero, Mitrane. Tum apprehendebat
 Charicleam, magno pereque se gaudere simulabat: et Cha-
 ricleam ut se Thisben esse fateretur siquidem salva esse
 vellet adhortabatur, submisso et Graece illam alloquens,
 ut lateret id eos, qui aderant. Successitque illi sophisma.
 Chariclea enim cum sensisset linguam Graecam et aliqui
 quod esset sibi profuturum a viro agi conjectaretur, ac-
 commodabat se quoque et componebat ad scopum, et Mi-
 trani interroganti, quamnam cognominaretur, Thisben se
 vocari fatebatur. Tunc accurrens ille osculabatur diu
 Mitrani caput et fortunam ipsius demirans, inflabat bar-
 barum, quod cum alia multa praecclare gessisset in bellis

πλείστα κατορθώματα ἐν πολέμοις καὶ δὴ καὶ τὴν πα-
 ρούσῃ στρατείᾳ εὐδαιμόνως πεποιθμένον. Ὁ δὲ
 χαυνωθείς τοῖς ἐπαίνοις καὶ ἅμα τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχειν
 ὑπὸ τοῦ δνόματος ἀπατηθείς, ἐμπέληκτο μὲν τῆς
 8 ἄρας, ἀπ' εὐτελεῶς γὰρ καὶ ταῦτα τῆς ἐσθλότητος ὡς
 νέφους αὐτῆς ἀληθείας διεξέλαμπεν. Ὁμοίως δ' οὕ-
 τὸ καῦρον τοῦ φρονήματος ἀπάτης ὀξύτητι συσχεθείς
 καὶ τὸν κερδὸν τῆς μεταμελείας προσηρθεῖς, τούτου
 μὲν ἔφη, σὴν οὖσαν ἀπολαθῶν ἄγε, καὶ εἰπὼν ἐνεγεί-
 10 ριζεν, ἀφορῶν τ' εἰς αὐτὴν συνεχῶς καὶ ὅτι ἀκὼν καὶ
 προλήψει τοῦ μισθοῦ παραχωροῖ τῆς κόρης ἐπιστημαί-
 νων, οὕτως δὲ, ὅστις ποτ' ἐστὶ, λέγων τὸν Θεαγένην,
 λάφυρον ἡμέτερον ἔστω καὶ ἐπέσθω φρουρούμενος,
 ἀναπεμφθησομενος εἰς Βαβυλῶνα· τραπέζῃ γὰρ τῇ βα-
 15 σιλικῆς διακοινῶν ἱμπρέπει.

Θ'. Τούτων εἰρημένων ἐπεραιούοντα τὴν λήμνην καὶ
 χορισθέντες ἀλλήλων, ὁ μὲν εἰς τὴν Χέμμιν, ὁ Ναυ-
 σικλῆς ἔχων τὴν Χαρικλείαν ἔρχεται, Μιτράνης δ' ἐφ'
 ἰτέρας κώμας τῶν Ἰσηκίων τραπέει, οὐδὲν υπερβί-
 20 μενος, ἅμα γράμμασι τὸν Θεαγένην πρὸς Ὀροονδάτην
 ὄντα κατὰ τὴν Μέμφιν ἐπέπεμφεν. Ἐπεὶ δ' εἶδε τὰ
 ἐπεσταλέμενα. ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ ΣΑΤΡΑΠΗΣ ΜΙΤΡΑΝΗΣ
 ΦΡΟΥΓΑΡΧΟΣ. Ἐλλήνα νεανίαν ὑπεραίροντα τὴν
 ἐμὴν δεσποσίαν καὶ θεῶ βασιλεῖ τῷ μεγίστῳ μόνῳ καὶ
 25 φαινεσθαι καὶ διακοινῶσθαι ἄξιον, ἀγχιμάλιτον εἰληθῶς,
 πρὸς σε διεπεμφάμεν, ἐκχωρῶν σοι τηλικούτο καὶ
 τοιοῦτο δῶρον τῷ κοινῷ δεσπότη προσάγειν, ὅσον ἡ βα-
 σιλικῆς αὐτῆς κόσμον οὔτε πρότερον εἶδεν, οὐδ' ἀδοῖ
 ὄματα.

Ι'. Ταῦτα μὲν ἐλαῖνος ἐπέστελλεν. Οὐπω δ' ἡμέ-
 ρας ἀκριβῶς ὑπορρινούσης, ὁ Καλάσις ἅμα τῷ Κνή-
 μωνι παρὰ τὸν Ναυσικλέα σπεύδων μαθεῖν τι τῶν
 ἀγνωστομένων ἔρχεται καὶ πυνθανομένην τίντα εἰη δια-
 30 πειραγμένης, ἅπαντα ὁ Ναυσικλῆς ἔλεγεν, ὡς ἦλθεν
 ἐπὶ τὴν νῆσον, ὡς κατέλαθεν ἔρημον, ὡς οὐδενὶ τὰ
 πρῶτα συνέτυχεν, ὡς ἀπάτη τὸν Μιτράνην περιῆλθε
 καὶ τίνα φανείσαν κόρην ὡς Θεσθῆν ἀπέλαθεν· καὶ οἱ
 βέλτιον εἰη διαπειραγμένος ταύτης ἰπιτυχῶν ἢ ἐλαῖνον
 εὐρῶν· οὐ γὰρ μικρὸν εἶναι τὸ διάφορον ἀλλ' ὅσον ἂν τι
 40 γίνετο θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον. Οὕτως οἶα εἶναι τοῦ
 κάλλους ὑπερβολὴν, οὐδ' αὐτῷ δυνατόν εἶναι λόγῳ φρά-
 ζειν καὶ αὐτ' εἶδὸν παροῦσαν ἐπιδεικνύναι.

ΙΑ'. Ταῦθ' ὡς ἔκουσαν, ὑπόνοιαν εὐθὺς τῶν ἀλη-
 θῶν ἐλάμβανον, ἱκέτευσάν τε προστάττειν ὡς οἱ τάχι-
 45 στα παρῆναι τὴν κόρην· τὸ γὰρ ἄφραστον κάλλος Χα-
 ρικλείας ἐγνωρίζον. Ἦς δ' ἤχθη, καὶ τὰ πρῶτα κάτω
 νέουσα, καὶ τὸ πρόσωπον εἰς ἄφρον σκέπουσα, τοῦ
 Ναυσικλέους βαρβῆν παρακλινομένου, μικρὸν ἀνέ-
 νυσεν, εἶδεν τε καὶ ὄψεσθαι παρ' ἐπιπέδας, ὄδυρμὸς ἀπα-
 50 σιν ἀφρόν ἀνεκινήθη καὶ ὡς περ εἰς ἐνὸς συνθήματος ἢ
 πληγῆς τῆς αὐτῆς ἀνωλόουσαν, ἦν τ' ἀκούειν ἐπιπλεῖ-
 στον, ὃ πέτερ, καὶ ὃ θυγατερ καὶ ἀληθῶς Χαρικλεία
 καὶ οὐχὶ Θεσθῆ τῷ Κνήμμωνος. Ὁ δὲ Ναυσικλῆς
 ἐνὸς ἐγγιγόναι, τὸν τε Καλάσιριν ἐφ' ὅσον περιβαλῶν

tum presentem expellendam prospere suscepisset. Ille
 autem inflatus laudibus et simul comitis se habere ex no-
 mine falso existimans, ubi percussus est forma, qui ex
 veste atque hac vili tanquam ex nube bonae splendor celo-
 cebat, tamen cum frontis celeritate impediretur, quo mi-
 nus animi levitatem ostenderet et tempus parvendi praer-
 ceptum esset: Hanc igitur, inquit, cum tua sit, recupera-
 tam ducilo. Et cum hoc dixisset, tradebat illi in manus,
 respiciens in illam continuo et quod iavitus ac propter praem-
 ium ante acceptum cederet de possessione puellae signifi-
 cans, hic autem, quicumque laudem est, Theagenem in-
 noentem, sit nostrum spoliolum et aequaler, custodia illi adhi-
 bita, mittendus Babylonem. Siquidem ea incst corpori
 dignitas ut ad mensam regiam stare possit.

IX. His diebus transmittabant lacum et separati a se in-
 vicem, Nausicles quidem Chemmin habens Charicleam per-
 venit, Mitranes vero cum ad alios pagos suae ditionis desse-
 xisset, nulla mora interposita, Theagenem una cum literis
 ad Oroonlatem, qui tum erat Memphi, misit. Sic autem
 erat scriptum in literis: *Oroondatai Satrapae, Mitranes
 Praefectus*. Adolescentem Graecum, praestantiorum quam
 ut sub meo degat imperio et dignum, qui in dei regis
 maximi solius conspectu versetur et illi sit ab obsequiis,
 captum ad te transmissi, concedens tibi ut tantum et tale
 donum hero communi offeras, quale aula regia nec un-
 quam antea vidit, nec postea conspectura est.

X. Hac ille quidem per literas significavit. Ceterum
 cum nondum dies exacte illuxisset, Calasiris cum Coemone,
 sperans se aliquid cognitorem quod ignoraret, ad Nausicleam
 venit. Atque ita querenti, quid confecerat, omnia Nausi-
 cles dicebat, quod venisset ad insulam, quod desertam depre-
 hendisset, quod primum nemo illi obvius fuisset, quod Mitra-
 nem fraude circumvenisset, quod quamdam virginem qua
 apparuerat tanquam Thisen accepisset et quod melius illi
 successisset hanc nactus, quam si illam invenisset. Neque
 enim parvum discrimen esse, sed quantum fieret in compa-
 ratione deae ad hominem. Adeo nullam esse praestantiam
 formae, quam illius pulchritudinem superet, neque se id ex-
 ponere verbis digne posse, praesertim cum liceat presen-
 tem demonstrare.

XI. Hac ut audierunt, statim suspicati id quod erat,
 obvise orabant, ut quam primum adesse puellam juberet;
 ineffabilem enim pulchritudinem Charicleam esse, nove-
 rant. Sed postquam est adducta et cum incederet oculis
 in terram dejectis et facie usque ad supercilia velata, Nausi-
 cles ut bono animo esset adhortaretur, paululum oculos
 sustulit viditque ac visa est praeter omnem spem, repente
 ploratus ab omnibus simul sublati est et tanquam ad
 unum signum aut flagram eandem ejulare coeperunt. Li-
 cebatque audire ut plurimum eas voces, o pater, o filia,
 revera Chariclea, non Thisea Coemonia. Nausicles autem
 pene stupore obmutescens, cum Calasirum amplexum Cha-

τὴν Χαρίκλειαν ἰδόντασαν ἑρπυζῶν, καὶ τίς δὲ καλῶτερ
 ἐπὶ σαυῆς ἀναγνωρισθεὶς διαπορῶν, ἕως οὗτὸν ὁ Κα-
 λάσιρις ἐρ' ὅσον πλείστον ἅμα φιλήμασι καταπασά-
 μενος, Ἦ βέλτεσσ' ἀνδρῶν, ἔλεγε, σὸς δ' ἀνὰ τούτων
 5 αἱ θεοὶ τοσαῦτα δοῖεν, ὅσα κατὰ γνώμην ὄντα τὴν σὴν
 εἰς κόπον τελευτῆσαι. Σωτήρ μοι τῆς οὐδαμῶθεν ἐλ-
 πιθεύεις ἐπιθυγὰτος γέγονας, καὶ ἔδωκας ἰδεῖν τὴν
 ἐροῖ πάντων ἡδέιστην θεῶν. Ἀλλ', ὦ οὐόγατερ, ὦ Λα-
 ράκεια, Θεαγένου δὲ τοῦ κατέλιπας; ἀντιλοῦσι πρὸς
 10 τὴν ἑρώτησιν καὶ δευτερεύον μικρὸν, Ἀγχιλάστον,
 εἶπεν, ἀρεὶ λαθὼν θεοὶς ποτ' ἔστιν ὁ καμὲ τούτῳ παρα-
 δεδοικας. Ἰκέτευεν οὖν ὁ Καλάσιρις τὸν Ναυσικλέα
 μνησθεῖν ἢ γινώσκει περὶ Θεαγένου καὶ τίς μὲν ὁ εὖν
 διαπορῶν, ποῖ δ' ἀρεὶ λαθὼν. Ἐλεγε πάντα δὲ Ναυ-
 15 σικλῆς, συνείδεις ἐκείνους εἶναι τούτους περὶ ὧν διεδικητο
 πολλὰκις πρὸς αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος καὶ ὧν κατὰ ζήτησιν
 ἀλάμμενον ἐν ἑρήνοισι ἐγίνωσκα. Προσεπίθει δὲ, μὴ δὲν
 αὐτοῖς εἶναι πλείον τῆς γνώσεως, ἀνθρώποις ἀπορομεύ-
 νοις, τοῦ Μιτράνου Ουαμαστόν εἰ καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἂν
 20 ἀρησομένου χρήμασι ἀρεῖναι τὸν νεανίσκον. Ἔστιν
 ἡμῖν, ἔφη, χρήματα, λάθρα πρὸς τὸν Καλάσιριν
 ἢ Χαρίκλειαν, καὶ ἐπάγγειλε πλῆθος ὀπόσον βούλει.
 Τὸν ἔρπον, ὅν αἶσθη, διασώζω καὶ ἔγω φέρουσα.

11. Θαρσύνσας οὖν πρὸς ταῦθ' ὁ Καλάσιρις, δεδιὼς
 25 δὲ μὴ τινα λάθρη τῶν ὄντων ὁ Ναυσικλῆς ὑπόνοιαν, καὶ
 ὧν ὑπερέρετο Χαρίκλειαν, Ἦ γὰρ Ναυσικλῆς, ἔφη,
 ὡς ἔστιν θεοῦ ἐνδεής ἔστιν ὁ σοφός, ἀλλ' ὑπαρξῖν ἔχει
 τὴν βούλησιν, τοσαῦτα λαμβάνων παρὰ τῶν κρειττό-
 νων, ὅσα καὶ αἰτεῖν οἶδε καλόν. Ὡστε καὶ φράζε-
 30 μόνον ὅπου ποτ' ἔστιν ὁ κρατῶν Θεαγένου, ὡς τὸ γ'
 ἐκ τῶν θεῶν ἡμᾶς οὐ περιόβεται, ἀλλ' ἐπαρκέσει πρὸς
 ὅσον ἂν βουληθῶμεν τὸ Περσικὸν θεραπεύσαι φιλοχρή-
 ματον. Ἐμειδίασα πρὸς ταῦθ' ὁ Ναυσικλῆς· καὶ τότε,
 ἔφη, δῶσεῖς ἐμὲ πιστεύειν δύνασθαι σε καλῶτερ ἐκ
 35 μηχανῆς ἀθρόον πλουτεῖν, εἴπερ ἔμοι προτέρω τὰ ὑπὲρ
 τῆσδε λύτρα καταδοῖο. Πάντως δ' ἔνοεις ὡς τὸ Περ-
 σικὸν καὶ τὸ ἑμπορικὸν ἐν ἰσθμῷ φιλοπλούστον. Οἶδα,
 εἶπεν ὁ Καλάσιρις, καὶ ἔξεις· τί δ' οὐ μέλλεις, φιλαν-
 θρωπίας οὐδὲν ἀπολείπων, ἀλλὰ φθάνων τε τὰς ἡμε-
 40 τέρας παρακλήσεις καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς θυγατρὸς αὐ-
 τεπάγγελτος ἐπινεύων; εὐχῆς δὲ δι' ἐμοὶ πρότερον.
 Οὐδεὶς φθόνος, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς· μάλλον δὲ, εἰ δοκεῖ,
 (θεῖν γὰρ μέλλω χαριστήρια τοῖς θεοῖς) ἐπεύχου,
 πρῶτον τοῖς ἱεροῖς, θεοῖς, καὶ τὸν πλοῦτον ἡμῖν μὲν
 45 αἰτεῖ, σαυτῷ δὲ λάμβανε. Μὴ παῖζε μὴδ' ἀπίστος
 ἔσῃ, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ Καλάσιρις, ἀλλ' ἡγοῦ καὶ εὐ-
 τρέπιζε τὰ πρὸς τὴν θυγατέρα. Ἡμεῖς δὲ παρεσόμεθα
 πάντων ἡτοιμασμένων.

12. Ἦ ποῖον οὕτως, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρὰ τοῦ
 40 Ναυσικλέους ἤκων τις ἐκείλει σπεύδειν ἐπὶ τὴν θυγατέρα
 αἱ δὲ, (τὰ πρακτέα γὰρ αὐτοῖς ἤδη συνέκειτο) χεί-
 ροντες ἐπορεύοντο, αὐτοὶ μὲν ἅμα τῷ Ναυσικλείῳ καὶ
 ἄλλοι πλήθει τῶν κακλήμενων, (δημοτελῆ γὰρ ἡτύρ-
 πιστο τὴν θυγατέρα) ἢ Χαρίκλειαν δὲ οὖν τῇ θυγατρὶ τοῦ

Calasiri, Nausicles non tenentem infucretur et quoniam
 esset longum in scena ambo mista, ignoraret : domo-
 culum dissuaviatus et amplexus Calasiris allocutus est; Tibi
 quidem, vir optime, diu tanta lurgiantur, quanta tuo desole-
 rio et voluntati satisfaciant. Servator mem filie nunquam
 sperato exstitisti et effectisti ut fruar conspectu mihi lon-
 ge omnium jucundissimo. Sed, o filia, o Chariclea, ubi-
 nam Theagenem reliquisti? Ploratum sustuit ad interro-
 gationem et parvo spatio intermisso : Comprehensum, in-
 quit, captivum ducit, quicumque tandem est qui et mo hinc
 tradidit. Petebat igitur Calasiris a Nausicle, ut indicaret
 ea quae de Theagene sciret, quis esset qui in illum impe-
 rium haberet et quo illum captum duceret. Dicebat omnia
 Nausicles, cum intellexisset illos esse hos, de quibus ser-
 secum senex collocutus fuisset, quibusque inquirendis
 oberrare ipsum in luctu sciret. Addebat autem, nihil illis
 inde accessurum esse praeter cognitionem, hominitus ino-
 pibus et egentibus; cum mirum sit futurum, si vel magna
 summa pecuniae proposita inducat in animum Mitranes, ut
 dimittat adolescentem. Sunt nobis et pecuniae, clam ad
 Calasirim Chariclea, et promitte summam, quantumcum-
 que vis. Monile, quod tute scis, asservo et mecum fero.

11. Erectus igitur animo ad haec Calasiris, ceterum
 metuens, ne aliquam suspicionem rei, ut sese habebat,
 caperet Nausicles et eorum, quae Chariclea offerrebat :
 Bone Nausicles, inquit, nunquam sapiens laborat ino-
 pia, sed facultates voluntate melior, tantum accipiens a
 praestantioribus, quantum petere honestum esse iudicat.
 Quamobrem dic tantum, ubi sit is a quo delineatur Thea-
 genes : siquidem divina beneficentia nobis non deerit, sed
 suppeditabit, quantum voluerimus, ut avaritia Persicæ
 hac ratione medeamur. Subrisit ad haec Nausicles et
 Tuus, inquit, efficies ut credam, te posse repente tan-
 quam ex machina ditescere, si pro hac mihi prius pre-
 tium, quo redimatur, deposueris. Omnino autem scis,
 quod Persicum et mercatorium genus perinde studeat opi-
 bus. Scio, dixit Calasiris, et habebis. Ceterum nulla
 causa quare non habiturus sis quum nullum genus bene-
 ficentiae erga nos intermittas, sed etiam anticipes nostras
 petitiones et restitutionem Eliae spoule approbes ac deuun-
 ties : me autem prius precari oportet. Nihil invidio, in-
 quit Nausicles : quin etiam, si ita videtur, (faciam enim
 rem divinam ut diis gratias agam) adesto sacris et pre-
 care deus et nobis quidem opes petito, tibi autem accipe.
 Ne ludas, neque sis tam incredulus, ad ipsum inquit Ca-
 lasiris; sed incipe et instrue sacrificium, nos autem ade-
 ritimus omnibus paratis.

12. Facilebant ita et paulo post a Nausicle quidam
 veniens vocabat, ut properarent ad sacrificium. Illi autem
 (jam enim quae essent facienda inter illos convenerat)
 læti ibant, hi quidem una cum Nausicle et reliquis multi-
 tudine invitatorum, (publicum enim instruxerat sacrifi-
 cium,) Chariclea vero cum filia Nausicles et aliis mulieribus,

Ναυσικλῆος καὶ προσεῖσι τοῖς ἄλλοις, ὅτι παρεγγυή-
σαι ποτὶδ' αὐτὸν διαπραῶσαι, μέχρις ἐπείσαν ἕνα βροδίζεν
τόχ' οὐκ ἂν ποτε πισθεύσαν, εἰ μὴ τῇ προσέειπε τῆς
θυσιᾶς εἰς τὰς ὑπὲρ Θεαγένους εὐχὰς ἀποκρήσασθαι
διενοήθη. Ἦς δ' ἐπὶ τὸν νεῖον τοῦ Ἑρμοῦ παραγέ-
νοντο, (τούτοι γὰρ ἦγε τὴν θυσίαν Ναυσικλῆς, ὡς
ἀγοραῖω τε καὶ ἐμπορικῇ διαφερόντος τῶν ἄλλων θεῶν
αὐτὸν καθιστούμενος) καὶ τὰ ἱερὰ τάχιστα τε· οὕτω
πρὸς βραχὺ τὰ σκλάβηχα ὁ Καλάσιρις ἐπιθωρήσας
καὶ ποικίλην δηλοῦσθαι τῶν μελλόντων συντολίαν,
ἠέλειον τε καὶ λυπηρῶν, ταῖς τοῦ προσώπου τροπαῖς ἐμ-
φήσας, ἐπιβάλλει τῷ χεῖρε τοῖς βουμοῖς ἵτι φλεγόμενος
καὶ ὡς τῆς πυρῆς δῆθεν σπασόμενος ἂ πάλαι ἐπεκομί-
ζετο, Ταῦτά σοι, ἔφη, λύτρα Χαρικλείας, ὦ Ναυσί-
κλεις, οἱ θεοὶ δι' ἡμῶν προσάγουσι. Καὶ αὐτὸν ἐνεχειρίζε
ὀκτυλίον τινα τῶν βασιλικῶν, ὑπερφύς τε χρῆμα
καὶ θεσπίσιον, τὸν μὲν κύκλον ἡλέκτρον διάδετον, ἀμε-
θύστῃ δ' Αἰθιοπικῇ τὴν σφενδόνην φλεγόμενον, μέγεθος
μὲν ὅσον ὄμμα παρθενικὸν περιγράφει, κάλλος δὲ μα-
κρῶν τῆς Ἰδριίδος τε καὶ Βρεττανίδος ὑπερβαύουσα.
Ἢ μὲν γὰρ ἀδρανεῖ τῷ ἀνθεὶ φοινίσσεται καὶ βρόχῳ
προσείκειν ἐκ καλύκων ἄρτι πρὸς πέταλα σχιζομένῳ
καὶ πρῶτον ἡλιακαῖς ἀκτίσιν ἐρευθεμένῳ· ἀμεθύστου
δ' Αἰθιοπίδος, ἀκραιφνῆς μὲν καὶ ἐκ βάθους ἱερινή τις
ἄρα πυρσεύεται. Εἰ δὲ κατέχων περιτρέπεις, ἀκτίνα
προβάλλει χρυσῆν, οὐκ ἀμαυροῦσαν τραχύτητι τὴν
εἶναι ἀλλὰ φαιδρότητι περιλάμπουσαν. Οὐ μὲν ἀλλὰ
καὶ δύναμις αὐτῇ γηραιωτέρῃ τῶν ἐκ ἐύσειων ἔγκαθί-
έρυται. Οὐ γὰρ ἐπιφύεται τὴν προσηγορίαν, ἀλλ'
ὀληθῶς ἀμεθύστος τῷ φέροντι γίγνεται, νηράλιον ἐν
τοῖς συμποσίοις διαφυλάττουσα.

ΙΔ'. Τοιαύτη μὲν καὶ πᾶσα ἡ ἐξ Ἰνδῶν τε καὶ Αἰ-
θιοπῶν ἀμεθύστος. Ἦν δὲ τότε τῷ Ναυσικλῆϊ προσε-
χόμενον ὁ Καλάσιρις, μακρῶν καὶ ταύτας ἐπλεονέκτει.
Γραφῆ γὰρ ἔξετο καὶ εἰς μίμημα ζῆκων ἐκοιλαινέτο,
καὶ ἦν ἡ γραφὴ, παιδαρῖσκος ἐποίμαινε πρόβατα,
χαμαεζήλη μὲν πέτρα πρὸς περσιπὴν ἐρατώος, τὴν
δὲ νομῆν τῇ ἀγέλῃ πλαγίοις οὐλήμασι διατάττων. Τὰ
δ' ἐπειθετο, ὡς ἰδοῖται, καὶ ἠνείχετο, πρὸς τὰ ἐνδό-
σιμα τῆς σύριγγος ποιμαίνόμενα. Εἶπεν ἂν τις αὐτὰ
καὶ χρυσοῖς βεβριθῆναι τοῖς μαλλοῖς, οὐ τῆς τέχνης
τοῦτο χαριζομένης, ἀλλ' οἰκίον ἐρύθημα τῆς ἀμεθύ-
στου τοῖς νότοις ἐπανθιζούσης. Γέγραπτο καὶ ἀρ-
νίων ἀπαλὰ σκιρτήματα καὶ οἱ μὲν ἀγελήδων ἐπὶ τὴν
πέτραν ἀνατρέχοντες, οἱ δὲ παρὶ τὸν νομῆα κύκλους
ἀγρωγῶος ἐξελιττοντες, ποιμενικὸν θέατρον ἐπεδείκνυ-
σαν τὸν κρημονόν. Ἄλλοι δ' ὡσπερ ἔλπει τῇ φλογὶ
τῆς ἀμεθύστου γανόμενοι, ἀλμασιν ἀκρωνύχοις τὴν
πέτραν ἐπέεον. Ὅσοι δ' αὐτῶν πρωτόγονοι καὶ θρα-
σύτεροι [καὶ] ὑπερέλασθαι βουλομένοις τὸν κύκλον
ἠέλειον, εἰργόμενοι δὲ ὑπὸ τῆς τέχνης ὡσπερὶ μάν-
δραν χρυσῆν τὴν σφενδόνην αὐτοῖς τε καὶ τῇ πέτρα
περιβαλλούσης. Ἢ δ' ἦν πέτρα τῷ ὄντι καὶ οὐχὶ
μίμημα. τὸ γὰρ ἄκρον τῆς λίθου μέρος εἰς τοῦτο πε-

ΠΕΠΙΘΟΟΙΣ

quam varias consolationes adhibentes et obsecrantes, ut
illi ut una irel persuaserant : et laud scio an unquam
sibi persuaderi passa fuisset, nisi praetextu essentil de-
fungi precibus pro Theageno cogitasset. Postquam ad
templum Mercuri pervenerunt, (huic enim sacrificium
faciebat Nausicles, tanquam forensi et mercatorum praesili,
praeter ceteris diis ipsum colens) et sacrificium fiebat, paul-
ulum extra Calasiris contemplatus et varium significari
rerum futurarum eventum, jucundarum pariter ac tri-
stium, mutationibus vultus declarans, iniecit manus altari
adhuc flagranti et tanquam e pyra extraxisset ea, quae
jaspideam ipse ferebat, Hoc tibi, inquit, pretium redi-
mendae Charicleae, o Nausicles, dii per nos offerunt : et
simul tradebat anulum quemdam region, exlismam rem
et divinam, quod ad circulus attinet ex electro confectum,
ceterum in pala amethysto Aethiopica relucens, tanta
magnitudine, quantum oculus virginalis circumscribit, pul-
chritudine autem longe Ibericum et Britannicum superante.
Haec enim inertis et cui nullus adest splendor flore rubet,
similisque est rosae quae primum ex haeris in folia simili-
tur et tum rotulis solis rubescere incipit : at amethystus
Aethiopica valde et ex profundo rutilat. Quod si lenius
illam circumverses, radium projicit aureum, non obscu-
rantem asperitate visum, sed gratia et puritate singulari
illustrantem. Atqui et vis ipsa inest genuina praeter occiden-
tibus. Neque enim falso sibi vindicat appellationem,
sed vere ariet elrietatem ab eo, quo fertur, sobrium illum
in convivis retinens.

XIV. Atque ejusmodi quidem est omnis India et Aethio-
pica amethystus : ceterum illa, quam Nausicles offerebat
Calasiris, longe vel has superabat. Pictura enim fuerat
exornata et ad imitationem animalium exsculpta. Ac
pictura quidem talis erat. Puer pascebat oves, non admo-
dum edita: rupi circumspiciendi causa tanquam sperula
insistens, pascua gregi obliqua tibia distributionis : ille an-
tem parere videbantur et ad signum ac praesentium fistulae
in pastione perseverare. Dixisset quisquam, eas etiam
aurea tellera habere, non arte sed gratiae addente, sed
amethysto proprio rubore in tergis illarum rutilante. De-
picti erant et agni lascivientes et quidam gregatim cursu
petram conscendentes, quidam circa pastorem petulantius
sese in orbem intorquentes, pastorale theatrum praecipiti-
um representabant; alii vero in flamma amethysti tan-
quam in sole lascivientes, salientibus similes saltibus
extremam unguis partem petrae inscribebant. Nonnulli
autem ex ipsis recens nati et ferociiores etiam transilire
velle circulum videbantur, ceterum ab arce prohiberi,
auream palam illis et rupi, tanquam scriptum, circumdante.
Erat autem supes reversa et non imitatio. Cum enim
extremam partem lapidis ad hoc ipsum circumscrisisset

ριγράψας ὁ τεχνίτης, εἰδείξεν ἐκ τῆς ἀληθείας, ὃ ἐβού-
 λυτο, περιέρχον ἠγγεσάμενος λίθον ἐν λίθῳ σοφίζεσθαι
 τοιοῦτος μὲν (οὖν) ὁ δακτύλιος.

ΙΕ'. Ὁ δὲ Ναυσικλῆς, ἐκπλαγεὶς ὁ ἄμα πρὸς τὸ
 παραδοξόν καὶ πλεόν ἡσθεὶς πρὸς τὸ πολυτίμον τῆς λί-
 θου, οὐσίαις ἄλλῃς [τὴν λίθον] ἰσοστάσιον κρίνων, Ἐγὼ
 μὲν ἐπιζῶν, εἶπεν, ὦ γαβὲ Καλάσιρι, καὶ λόγος ἦν
 ἄλλος ἢ τῶν ἑτέρων αἰετίας, σκοπὸς δ' ἀπριάτην σοὶ
 λύσασθαι τὴν θυγατέρα. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀπόβλητά
 ἴσταν, ὡς φατέ, θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, δέχομαι τὴν
 υἱόπειπτον ταυτένην λίθον, πεπθόμενος παρ' Ἑρμοῦ τοῦ
 καλλίστου καὶ ἀγαθωτάτου τῶν θεῶν ἦκει μοι συνή-
 θως καὶ τὸδε τὸ εὖρημα διὰ τοῦ πυρός σοι τῆ ὄντι [τὸ
 λῶρον] ὑκαλοῦσάντος· ἔβην γὰρ πᾶρτι τῆ φλογὶ
 περιλαμπόμενον. Καὶ ἄλλως κρίνει κέρδος κάλλιστον,
 ὃ μὴ ζημιῶν τὸν παρέχοντα, εὐπορώτερον ἀποφαίνει
 τὸν λαμβάνοντα. Ταῦτα ὡς εἰπὼν ἐπαύσατο, ἐπὶ τὴν
 εὐωχίαν αὐτῶν τε καὶ τοῦ ἄλλου ἐπέστειπεν, ἰδίᾳ μὲν
 ταῖς γυναῖκι τῆ ἐνδοτέρῳ τοῦ ἱεροῦ γυμνῶν ἀποκλέρω-
 σας, τοὺς δ' ἄνδρας ἐν τῇ προτεταίσωκατι κατακλίνας.
 Ἐπεὶ δ' εὐπροσώτης τῆς ἐκ τῶν ἐδεσμάτων εἰς κόρον
 ἦσαν, καὶ τοῖς κρατῆρσιν αἱ τράπεζαι παρεμήρουσιν, αἱ
 μὲν ἄνδρες ἐμβατήρια τῇ Διονύσω καὶ ἦδον καὶ ἰσπεν-
 δον, αἱ δὲ γυναῖκες ἕμνον τῇ Δήμητρι χαριστήριον
 ἐμόρουσιν. Ἡ Χαρίκλεια δὲ χωρισθεῖσα, τὸ αὐτῆς
 ἔπραττεν· ἤλκετο Θεαγένην σώζεσθαι, κἀκείνον αὐτῇ
 φυλάττεισθαι.

ΙΖ'. Τοῦ πότου δὲ λαβρῶς ἤδη βρουάζοντος καὶ
 ἄλλου πρὸς ἄλλο τι τῶν τερπόντων ἀποκλίναντος, ὕδα-
 τος ἀπαρχαύτου φιλήην προτείνας ὁ Ναυσικλῆς, ὦ
 γαβὲ Καλάσιρι, ἔφη, καθάραι σοὶ τὰς νύμφας, εἰς σοὶ
 φίλον καὶ ἀκοινωνήτους τοῦ Διονύσου καὶ ἀληθῶς ἴτε
 νύμφας προπίνωμεν· εὐ δ' εἰ λόγους ἡμῖν εὐε ποθοῦμεν
 ἀντιπροπίνεις, ἀπὸ καλλίστων ἂν κρατῆρων εὐωχοίης.
 Τὰς μὲν γὰρ γυναῖκας ἀκούεις εἰς διατριβὴν τῷ πότῳ
 χορείαν ἐστήσαντο· ἡμῖν δ' ἢ σὴ πλάνη κάλλιστ' ἂν,
 εἰ βουληθείης, τὴν εὐωχίαν παραπέμποι, γορῶν τε
 γιγνομένη καὶ αἰλοῦ παντός ἡδίων, ἣν πολλὰς μοι
 διελθεῖν, ὡς οἶσθα, ὑπερβήμενος, ἐπειδὴ σε τὰ συμβε-
 ῶν ἡχώτα ἐβάπτειεν, οὐκ ἔστιν ἔπος ἂν ἐς καιρὸν βελ-
 τίονα τοῦ παρόντος φυλάξαις, ὅτι σοὶ τῶν παιδῶν ἢ
 μὲν θυγάτηρ ἤδε σώζεται καὶ ὁρᾶται, ὃ παῖς δ' ἔσον
 οὐδέπω σὺν θεοῖς ὀρθήσεται καὶ μάλιστα εἰ με μὴ ἀνιά-
 σης ὑπερβήμενος καὶ πάλιν τὴν διήγησιν. Ἄλλὰ σοὶ
 πλείστ' ἀγαθὰ γίνοιτ' ἂν, ὦ Ναυσικλῆις, ὑπολαβῶν ὃ
 Κνήμιον, ὃς ἅπαν μουσικῆς ὄργανον εἰς τὸ συμπόσιον
 παρακακλήκως, ἐκείνων μὲν τὸ παρὸν ὑπερορῆς καὶ τοῖς
 ὀσμωδεστέροις ἐκχωρεῖς, πραγμάτων δὲ μουσικῶν ὡς
 ἀληθῶς καὶ ἔθον ἡεῖα τῷ ὄντι συγχράτῃν, φιληκῶς
 ἔργει. Καὶ μοι δοκεῖς καὶ τοῦ δαιμονίου κάλλιστα
 συνιέναι, τὸν Ἑρμῆν τῷ Διονύσῳ συγκαθιδρώων καὶ
 λόγων ἡδυσμά τι τῷ πότῳ συναναχέων. Ὡς ἐγὼ σου
 καὶ τὴν ἄλλην μὲν τῆς θυσίας πολυτέλειαν ἔγω θαυμά-
 σας, οὐκ ἔστι δ' ὅπως μᾶλλον ἂν τις τὸν Ἑρμῆν ἰλά-

artifex, ostendit nativa veritate id, quod volebat; super-
 vacaneum esse existimans lapidem in lapide fingere. Ta-
 lis igitur erat annulus.

XV. Nausicles autem, percussus novitate rei, magis
 etiam delectatus lapidis praestantia, facultatibus suis omni-
 bus pretio illum respondero existimans, Ego quidem lu-
 debam, dixit, bone Calasiri et alloqui verba tantum erant,
 cum redemptionis pretium postularem, animi autem sen-
 tentia, ut tibi absque eo filiam liberam dimitterem. Enim-
 vero cum non rejicienda sint, ut dicitis, praestantia dona
 deorum, accipio hunc divinitus missum lapidem, persua-
 sum habens et hoc inventum mihi venire more solito a
 Mercurio deorum optimo et beneficentissimo, qui tibi
 omnino donum per ignem subministravit; unde et videre
 est, eum flamma relucere. Et alioqui judico lucrum esse
 pulcherrimum, quod cum nulla jactura praebentis, ditio-
 rem efficit accipientem. His diebus, cum consummasset
 sacrificium, epulas cum aliis una iovit, mulieribus seorsim
 in interiori templi parte loco attributo, viris autem in ves-
 tibulo collocaitis. Postquam autem oblectationis ex cibus
 satietas illos cepit et poculis mensae cedebant, viri quidem
 Bacchum invocabant, cum libatione et canto usitato in
 ingressu in navem, mulieres autem ad hymnum in hono-
 rem Ceteris compositum saltabant. Chariclea vero sece-
 dens, res suas agebat, orans, ut Theagenes salvus et inco-
 lamis sibi servaretur.

XVI. Ceterum jam egregie fervente comotatione et alio
 ad aliam oblectationem verso, philala sinceræ aquæ pro-
 tensa Nausicles, Tibi, o bone Calasiri, inquit, Nymphis,
 quando ita placet, quibus nihil cum Baccho commano,
 sed vere adhuc Nymphis, propinamus: tu vero, si vicissim
 nobis sermonibus, quorum desiderio tenemur, propinave-
 ris, pulcherrimis sane poculis nos oblectaveris. Audis
 enim, ut mulieres moræ causa et remissionis a potatione
 choream instituerint; nobis vero tuus error egregie, si vo-
 lueris, convivium trahuxerit, suavior omni chorea ac tibia
 futurus: cujus narrationem cum antea cepe, ut scis, dis-
 tuleris, quoniam te casus tui obruebant, jam certe ad
 nullum tempus commodius, quam praesens est, eam re-
 servare possis, quando ex liberis filia quidem salva est
 et conspicitur, filius autem jamjam auxiliantibus deis con-
 spicietur, praesertim si me non affeceris molestia, iterum
 narrationem differens. At tibi plurima eveniant bonæ,
 Nausicles, ex illius sermone ansa arrepta subjecit Cnemon,
 qui cum omne musicum instrumentum ad convivium at-
 vocaris, illa quidem in praesentia negligis et villoribus
 concedis, ceterum arcanas res et cum voluptate quadem
 divina temperatas, aves audire. Et mihi quidem videris
 numinis vim et naturam optime intelligere, qui Mercurium
 juxta Bacchum colles et sermonum oblectationem pota-
 tionis miscuas. Quamobrem etsi reliquum sacrificii splen-
 dorem et apparatus juste sum miratus, tamen haud scio
 an quisquam magis illa ratione Mercurium placare possit,

σαιο, ἢ τὸ δικαιοτάτου ἐκείνου λόγους εἰς εὐνοίαν ἐρα-
νιζόμενος. Ἐπειθετο ὁ Καλασίρις, ἅμα μὲν τῷ Κνή-
μοσι χαριζόμενος, ἅμα δὲ τὸν Ναυσικλέα τῶν μετὰ
ταῦθ' ἕνεκεν ὑποποιούμενος καὶ ἅπαντ' ἔλεγε· τὰ μὲν
πρῶτα καὶ τὰς λεγόμενα πρὸς Κνήμωνα ἐπιτετυγμύ-
νας καὶ ὑπερεὶ κεραλακτούμενος καὶ τινὰ καὶ ἐκείνῳ
ὑπερβαίνων, ὅσα τὸν Ναυσικλέα γινώσκων οὐ συμπε-
ρῆν ἰδοκίμαζε, τὰ δ' εἶ ἀδιόγητα καὶ ἐρόμενα τῶν
αἰσθηθέντων ἔνθεν ἰδόν·

10 **XV.** Ὡς ἐπειδὴ τῆς Φοινίσσης ὀκιάδος ἐπέβησαν,
τοὺς Δελφοὺς ἀποδράντες, τὰ μὲν πρῶτα κλείν κατὰ
γνώμην, εὐχαρτεῖ τῷ πνεύματι καὶ ἐκ νότων ὑποπερο-
μύμενος, ἅπαι δὲ κατὰ τὸν Καλυδώνιον πορθμὸν γειέ-
σθαι, διαταραχθῆναι σῆας οὐ μικρῶς, τραχύδοι τὰ
15 πολλὰ φύσει θαλάσση προτυγόντας. Τοῦ δὲ Κνήμω-
νος μὴδὲ τοῦτο παραλιπεῖν ἐξισύοντος ἀλλὰ φράζειν εἰ
τινα καταμεμνησθῆκε τῆς ἐπιπολαζούσης τῷ τόπῳ τρα-
χύτης αἰτίαν. Τὸ πάλαιος, ἔφη, τὸ Ἴόνιον ἐκ πολ-
λῆς εὐρυχωρίας ἐνταῦθα στενοῦμενον καὶ καθάπερ εἰς
20 στοιμίω τινος εἰς τὸν Κρῖσσαῖον κόλπον εἰσχιόμενον,
ἐπιμίζει τε πρὸς τὴν Αἰγαίαν θάλασσαν ἐπιεγόμενον,
ὑπὸ τῆς Πελοποννήσου Ἰσθμοῦ τῆς πρόσω φορᾶς ἀνα-
κόπτεται, προμηθεῖα κρητιτόνων, ὡς εἶποιεν, ἐπιπλῦσαι
τὴν ἀντίθετον προβολῇ τοῦ αὐχένου ἀποτετιγόμενον.
25 Κῆα τούτου παλαιοῖας ὡς τὸ εἰκὸς γινόμενης, καὶ περὶ
τόνδε τὸν πορθμὸν πλεῖον ἢ κατὰ τὸν ἄλλον κόλπον θλι-
δομένης, τοῦ ἐπιρρέοντος εἶναι τῷ ἀνατρέχοντι πολλὰς
ἐπιπίπτοντας, βρασμὸν τ' ἴσχει τὸ ἕωρον, καὶ κῆμα
φλέγμαϊνον ἐγείρει πρὸς τῆς ἀντιτυπίας εἰς κλύδωνα
30 κρητορούμενον. Ἐπὶ τούτοις χρόστου γινόμενου καὶ
ἐπαίνου, τῶν παρόντων ἀληθῆ εἶναι μαρτυροῦντων τὴν
αἰτίαν, ὁ Καλασίρις εἶπετο τῶν ἑξῆς· Ὑπερβαλόντες
δὲ, λέγων, τὸν πορθμὸν καὶ νήσους Ὀξείας ἀποκρύ-
ψαντες, τὴν Ζακυνθίων ἄκραν προσκοπεῖν ἀμειδίησα-
35 μεν, ὅσπερ ἰμυδρὸν τι νέφος τῆς ἕβης ἡμῶν ὑποδρα-
μοῦσαν. Καὶ ὁ κυβερνήτης τὸ ἰστίον παρατέλλειν
ἐπάτασεν. Ἡμῶν δὲ πυνθαινομένων διότι παραλύοι
τὸ βόδιον, τῆς νεῖος εὐριοδρομούσης· Ὅσι, ἔφη, κλη-
ροιστῶ γρώμενοι τῷ πνεύματι, περὶ πρώτης ἂν φυλα-
40 κῆν τῆ νήσου πρατορμύσαιμεν καὶ δεῖος προσκαίλαι
σκοταίους τόποις ἰσάλοισι τὰ πολλὰ καὶ κρημιώδεσι.
Καλὸν οὖν ἐνναυτερεῦσαι τῷ πελάγει καὶ τὸ πνεῦμα
ὑπερβαίνουσι δέχσθαι, συμμετρομύειους ἔσον ἂν γένοιτο
αὐταρκεῖς ἑῶνος ἡμῶς τῆ γῆ προσπελάσαι.

50 **III.** Ταῦτ' εἶπε μὲν ὁ κυβερνήτης, οὐκ ἔγινετο δὲ,
ἢ Ναυσικλείης, ἀλλ' ἅμ' ἥλιός τε ἀνίσχε καὶ ἡμεῖς
ἀγκυραν καθέμεν· Οἱ δὲ τῆς νήσου περὶ τὸν δρᾶον
οἰκούντες, ἐπέγοντα οὐ πολὺ τῆς πόλεως, καθάπερ ἐπὶ
τι παράδοξον τὴν θείαν τὴν ἡμετέραν συνέρρουσιν, ὁγά-
60 μενοι μὲν ὡς ἐβρίοντο καὶ τὸ τῆς ὀκιάδος εὐάγωγον
εἰς κάλλος ὁ ἅμα καὶ μέγιστος πείρμενον ἐκπεπονη-
μένης, Φοινίκιον τὸ φιλοτέχνημα γινώσκων λέγοντες,
πλεῖον δὲ θαυμάζοντες ὡς παραλόγῳ τῆ τύχῃ χρῆσα-
μένους, εὐδοῖον τε καὶ ἀπῆμονα πλοῦν ἐν χειμερίῳ τῆ

quam si expectantem. Eam iterum proprium symbolum
in convivium conferat. Parebat Calasiris et cum Cnemone
gratificans tum Nausiclem sibi propter ea quae consecratio
erant deserviens, omnia dicebat: prima quidem et quae Jovi
Cnemone exposita fuerant contrabens et praecipua tantum
quasi capita repetens, quaedam autem sponte transgressus,
quae Nausiclem scire non esse operae pretium iudicabat.
Porro ea, quae nondum erant narrata et cohaerebant cum
his quae dicta fuerant continuabat, inde inducto exordio:

XVII. Ipsos, cum navem onerariam Phenicum conscen-
dissent, postquam Delphos effugerunt, primum navigasse
ex sententia, cum secundo vento etiam a tergo impelle-
rentur: at eum ad Calydonum fretum pervenissent, non
modiocriter turbatos esse, cum incidissent in mare natura
turbulentum. Cnemone autem, ut neque hoc praetermit-
teret, potente, sed diceret, si quam causam commotionis
illo in loco existentis investigasset: Pelagias, inquit, Io-
nium, ex magna latitudine ibi in angustias reductum et
tanquam per ostium quoddam esse in sinum Crissaeum
infundens et misceri cum mari Aegeo properans, ab Istmo
Peloponnesiaco inhibetur ac retunditur, providentia numi-
nis fortasse, ne ex adverso sitam terram eluvione obruat,
objecto collo inferelusum. Et eum inde, ut consentaneum
est, refluxus existat et circa hoc fretum magis quam in
reliquo sinu cogatur et coarctetur, eo quod adhuc influit
in id quod reciprocatur saepius incidente, bullitionem aqua
efficit et aestum ferventem excitat, ex mutuo concursu et
collisione in fluctum cumulatam. Quae cum plausu et
laudibus excepta essent, his qui aderant veram esse cau-
sam contestantibus, Calasiris continuabat narrationem:
Cum superassemus, dicebat, scitum, et conspectum in-
ularum Aeularum amissemus, Zacynthiorum promonto-
rium prospicere nos opinamur, tanquam obscuram quam-
dam nubem in oculos nostros incurrentem: et gubernator
velum contrahere jubebat. Nobis autem percunctantibus,
quamobrem dissolveret et laxaret impetum, cum navis se-
cundum ventum haberet; Quoniam, inquit, si secundis
auris vela permiserimus, circa primam noctis vigiliam ad
inaulam appellemus, cum interim metuendum sit, ne in
tenebris in loca satis latentibus magna ex parte plena et
praeiupta impingamus. Consulium est igitur pernoctare
in mari et ventum leviter excipere, ea proportione qua
sufficere possit ut mane ad terram applicemus.

XVIII. Haec dixit quidem gubernator, ceterum non fie-
bant, Nausicles; sed una cum oriente sole, nos quoque
ancoriam demittebamus. Porro insulae incolae, qui habi-
tabant circa portum, non procul distantem ab urbe, ad
spectaculum nostri adventus tanquam novum et inusitatum
quidpiam consuebant, admirantes, ut apparebat, habiti-
tatem navis onerariae, ad pulchritudinem simul et altitudi-
nem elaboratae, Phoenicum industriam et artificii gloriam
vel inde cognosci dicentes; et quod incredibili fortuna visi
essemus, qui tranquillam navigationem et secundam hi-

ἄρα καὶ Πλειάδων ἤδη δυσμένειον ἀνύσαντες. Οἱ μὲν
 οὖν ἄλλοι σῆμα ἴσως πάντες, ἐπὶ τῶν προμηθησίων ἀνα-
 πνομένω, ἀπολιπόντες τὴν ναῦν, ἐπὶ τὸ ἄστυ, τὴν
 Ζήκωνον, ἀγοράσαντες ἀνέτρεχον. Ἐγὼ δὲ (τοῦ
 5 καθερέντου γὰρ ἀκκοῦς ἐτύχκαον ὡς χειμαδίῳ γρη-
 σονται τῇ νήσῳ) καταγωγὴν σχεδόνεμος αὐτοῦ που
 περὶ τὴν ἀκτὴν ἤρχθην· τὴν μὲν ναῦν ὡς ἱερπὴς οὐ-
 κητήριον διὰ τὴν ναυτικὴν τύχην, τὴν πόλιν δ' ὡς
 οὐκ ἀσφαλὲς διὰ τὴν τῶν νέων φύσιν, παρατιτόμενος.
 10 Ὀλίγον οὖν ὅσον προήκων, βρῶν πρὸς τὴν ἀλιευτικὴν
 πρόσθεν τῶν θυρῶν αὐτοῦ καθήμενον καὶ δικτύου διε-
 ραιγῶτος βροχίδας ἀκεόμενον. Πλησιάζας δὲ, Χαίρε,
 ἔειπεν, ὡ βέλτεστε καὶ φράζε μοι τις ἂν τύχοι κατα-
 15 γωγῆς. Ὁ δὲ, Περὶ τὴν πλησίον ἄκραν, ἔφη, γο-
 ράδι πέτρα τῆς προτεραιᾶς ἐνσχεθὲν διασπάραται.
 Κἀγὼ, Τοῦτο μὲν, οὐδὲν ἔφη, ἐδεόμην μαθεῖν· ἔμοις
 δ' οὖν χρηστῶς ἂν ποιήεις καὶ φιλανθρωπικῶς ἢ αὐτὸς
 ὑποδεχόμενος ἢ ἕτερον βρηγούμενος. Καὶ ἐς, Οὐκ
 20 αὐτὸς, φησὶν, οὐ γὰρ συνέπεσον, μὴ γὰρ ὅστω ποτὲ
 σφραλιή, μηδ' ὑπὸ γήριος πεισθεῖται Τυρρηνός, ἀλλ'
 ἔστι πεισθεῖν τῶν παιδῶν, ἀπειρία τῶν ὑδάτων οὐ
 μὴ ἔργῳ τὰ δίκτυα καθορμισάντων. Ὅψι δὲ οὖν
 τυχεὶς ὡς παχύτερον ἔχει τῆς ἀκοῆς, γεγωνότερον ἐμ-
 25 βόησας, Χαίρειν κελύω σοι, ἔφη, καὶ φράζειν ἡμῖν
 ξένους οὐδεὶ καταγωγῆν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς χαίρους ἀπε-
 κρίνατο καὶ μένοις εἰ βούλοιο παρ' ἡμῖν, εἰ μή τις
 τυγγάνοις τῶν πολυκλίνοισι οἴκοις ἐπιζητούτων, καὶ
 30 θεραπεῖαν εἰς πλῆθος ἐπαγομένω. Ἐμοῦ δ' εἰπόν-
 τος, ὡς παῖδες εἰσὶ μοι δύο καὶ τρίτος ἐγὼ· Χαίρειν,
 ἔφη, τὸ σύμμετρον, ἐνὶ γὰρ πλείους ἡμᾶς εὐρήσατε,
 κἄμοι γὰρ παῖδες εἰσὶν ἔτι δύο συσσιτοῦντες, οἱ προγε-
 νέστεροι δὲ γήμαντες, οἴκου ἀρχουσι, καὶ τροφὸς ἡ τῶν
 35 παιδῶν τετάρτη. ἢ γὰρ μητὴρ αὐτοῖς οὐ πρό πολλοῦ
 τέθηκεν. Ὡστε, ὡ λῶστε, μὴ μέλλε, μηδ' ὀμ-
 ρίβαλλε ὡς οὐ χαίροντες ὑποδεξόμεθα ἀνδρα καὶ ἐκ
 πρώτης ἐντειξέως εὐγένειαν ἐμβαίνοντα. Ἐπραττον
 οὕτω. Καὶ μετ' οὐ πολὺ οὖν τῷ Θεαγένει καὶ τῇ
 40 Χαρικλείῃ παρόντα με ἄσμενος ὁ Τυρρηνός ὑποδέχεται
 καὶ μέρος τὸ ἀλεινότερον ἀπεκλήρου τῆς οἰκῆσεως.
 Καὶ πῶς οὐκ ἀπῶς τὴν χειμέριον ὥραν τὰ πρώτα διη-
 νύομεν, τὰ μὲν ἄλλα συνδιημερεύοντες, χωριζόμενοι
 δὲ, ὅτε καθεύδειν ἴδει, οὖν τῇ τροφῇ μὲν ἡ Χαρίκλεια,
 ἐγὼ δ' Ἰδία καὶ Θεαγένης, ὁ Τυρρηνός δὲ οὖν τοῖς αὐ-
 45 τοῦ παισὶ καὶ ἕτερον διωμάτιον ἀναπαυόμενος.
 Ἢ τράπεζα δ' ἡμῖν κοινὴ προὔθητο, τὰ μὲν ἄλλα
 ἡμῶν παρεχόντων, τοῦ Τυρρηνοῦ δ' ὄψον ἄφρονον ἐκ
 ὑπλάττης τοῦς ξένους ἐστιάωντος, τὰ μὲν καθ' αὐτὸν
 ἀλειύοντος, τὰ δὲ καὶ ἡμῶν ἴστωι ὅτε τὴν σχολὴν δια-
 50 τιθεμένω καὶ συνεραπτομένω τῆς ἀγῆρας, ἣν ποικίλην
 τε καὶ πρὸς πᾶσαν ὥραν ἀρμόδιον ἐξήσκητο. Καὶ ἦν
 εὐβολὸν τι γῆρμα καὶ πολύθηρον, ὡστε καὶ οἱ πολλοὶ
 τὴν ἐμπερίαν αὐτοῦ τῆς τέχνης, εἰς εὐμένειαν τύχης
 προσήπτον.

16'. Ἀλλ' οὐ γὰρ ἦν, φασὶ, τοὺς δυστυχοῦντας,

berno tempore et jam occidentibus Pleiadibus, confecisse-
 mus. Reliqui igitur omnes, cum adhuc funes religarentur,
 relicta nave, ad urbem Zacynthum negotiaturi currebant :
 ego vero (audieram enim forte a gubernatore quod in in-
 sula essent hibernaturi) ibam quæsiturus alicubi diversor-
 ium circa litus; navem, quod esset inconveniens nobis
 habitaculum futurum propter furbam nauticam, urbem
 autem, quod parum tutum propter fugam juvenum, de-
 vitans. Cum igitur paululum progressus essem video
 senem piscatorem, sedentem pro foribus et retis lacerati
 nexus rescipientem. Accedens igitur propius, Salve, dice-
 bam, vir optime et dic ubinam diversorium quispiam ad-
 pisci possit? Ille autem, Circa propinquum promontorium,
 inquit, saxo latenti hesterno die illisum, faceratum est.
 Rursus ego : Hoc quidem cognoscere mea nihil interfuit :
 ceterum officiose feceris et humaniter, si aut ipse me ho-
 spitio receperis, aut alterum demonstraris. At ille : Non
 ipse, inquit, neque enim una navigabam, (absit enim, ut
 ita offenda, aut tantopere a senectute prematur Tyrrhe-
 nus) sed est puerorum culpa, qui inscitia saxorum sub
 mari latentium, ubi non oportebat, retia tetenderunt.
 Sero igitur tandem cum intellexissem, quod hibernicam
 haberet auditum, alta voce intonans, Salvete te jubeo,
 dicebam, et ut nobis hospitibus diversorium ostendas,
 oro. Sed et ipse vicissim sis salvus, respondit, et maneat
 si vis apud nos, nisi forte es aliquis ex eorum numero,
 qui domos multis lectis exornatas inquirunt, et servorum
 turbam secum adducunt. Ego vero cum dixissem quod
 liberi nulli essent duo et ego tertius; Grata est, inquit,
 proportio, uno enim plures nos invenietis. Etenim et
 mihi sunt duo filii convictores, (majores autem natu,
 ductis uxoribus, sunt ipsi patresfamilias) et quarta nutriti-
 infantum, siquidem mater ipsis est non ita pridem mortua.
 Quamobrem, optime, ne cuncteris, neque dubites, quin
 te sinus lacti et lacres excepturi, virum etiam ex primo
 colloquio generositatis specimen exhibentem. Faciebam
 ita et non multo post cum Theagene et Chariclea me ve-
 nientem lubens Tyrrhenus excepit, et partem calidiorum
 domus nobis attribuit. Saneque non insuaviter hibernum
 tempus initium transiebamus, dies quidem simul consu-
 mentes, se junctim autem cum dormiendum fuit, cum nu-
 trice quidem Charicles, ego autem separatim et Theagene,
 Tyrrhenus vero in altero conclavi cum suis liberis requie-
 scentes. Mensa nobis etiam communis apponebatur, alia
 quidem nobis præbentibus, Tyrrheno vero obsonia assatim
 ex mari hospitibus suppeditante, cum partim ipse piscar-
 retur, partim nos quoque interdum pro otium in captura
 adjuvarem, quam varias et ad omne tempus accommodatam
 instruxerat. Et erat locus jaciendis retibus idoneus
 et piscosus, adeo ut plerique, quod capiebat ex arte com-
 55 modum, fortunæ benevolentiam referrent acceptum.

XIX. Sed haud fieri potuit, quin, ut dicitur, semel in-

μη οὐχὶ πανταχῶς δυστυχεῖν. Οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐρμείας ἀνεύχλητον εἶπεν ἡ Χαρίκλεια τὸ κάλλος, ἀλλ' ὁ Τύριος ἐκεῖνος ἔμπορος ὁ Πυθιονίκης, ᾧ συνεπέλευσαμεν, ἴδεν μοι προσίων, ἠνώχλει πολλάκις καὶ ἀπέκναιε ἡ παραῶν καὶ εἰς γάμον ὡς ἂν παρὰ πατρός αὐτῶν τὴν Χαρίκλειαν, πολλὰ σεμνύνων αὐτὸν καὶ τοῦτο μὲν γένος ἔδοξεν καταλέγων, τοῦτο δὲ τὸν παρόντα πλοῦτον καταριθμούμενος, τὴν θ' ἄλλαδα ὡς ἴδιον αὐτοῦ κτήμα τυγχάνοι καὶ ὡς τοῦ πλείονος φόρτου τῶν ἀγωγέων διαπόχοι, χρυσοῦ τ' ὄντων καὶ λίθων πολυτάλαντων καὶ σπρικῆς ἐσθῆτος. Οὐκ ὀλίγον δ' εἰς εὐδοξίας προσθήκη καὶ τὴν Πυθιονίαν ἐνόμαζεν, ἕτερα τ' αὐτὴ πολλὰ πρὸς τούτοις. Ἐμοῦ δὲ τὴν τε παρούσαν πέναν προβαλλομένου καὶ ὡς οὐκ ἂν ποτε χώραν ἄλλην ἴδοῦντι καὶ ἔθνος ὁ τοσοῦτον κερύρισταί τῆς Αἴγυπτίων, ἰκδοῦναι τὸ θυγάτριον αἰρησομένου, Πέπασσο τούτων, εἰπεν, ὦ πάτερ, τὴν μὲν γὰρ προῖκα ἀπέχθει ἡγήσομαι καὶ πολλὰ τάλαντα καὶ πλοῦτον ἔλον τὴν κόρην, ἔθνος δὲ καὶ πατρίδα τὴν ἐματέραν ἀλλάξομαι, τῆς μὲν ἐπὶ Καρχηδόνους ὁρμῆς ἐκτραπέις, ἡμῖν δὲ σύμπλους, οὐ δὴ καὶ βούλεισθε, γινόμενος.

Κ'. Ὅρων δὴ τὸν Φοίνικα μὴ ἀνίεντα ἄλλ' εἰς ὑπερβολὴν τε πρὸς τὸ βούλημα θερμινόμενον καὶ ἡμέραν οὐδεμίαν τοῦ διοχεῖν μοι περὶ τῶν αὐτῶν ἀπολειπόμενον, ἔγων τὸ παρὸν ὑπερθέσθαι χρησταῖς ἐπαγγελίαις, μὴ καὶ βίαιόν τι κατὰ τὴν νῆσον ὑποσταίημεν καὶ ἅπαντα ποιήσῃν ἔλθῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπηγγελλόμεν. Οὕτω δὲ μοι τοῦτον ἐπ' ὀλίγον ἀποσκευασαμένου, αἶμα, φασίν, ἐπὶ κύματι προσίβαλλεν ὁ δαίμων. Ὁ γάρ τοι Τυρρηνὸς οὐ πολλὰς ὕστερον ἡμέραις εἰς τινὰ με παρηγωνισμένην ἀκτὴν παραλαβὼν, Ὡ Καλαίρι, ἔφη, τὸν Ποσειδῶ σοι τὸν πελάγιον ἐπόμηναι καὶ τοὺς ἄλλους ἐναλλίους θεοὺς, ἢ μὴ αὐτὸν σε ὡς ἀδελφὸν, καί τις δὲ τοὺς σοὺς ἴσα καὶ παισὶν ὄρῃν τοῖς ἑμοῖς. Ἦκω δὴ σοι φράσων ἔχειρόμενόν τι πρᾶγμα, ἀνιχρὸν μὲν, ἀλλ' ἔμοι γε σισπῆσαι ἀδέμιτον, ἔστις ἡμῖν τῆς αὐτῆς κεκοινωνηκότι, σοὶ τε γινῶναι πάντως ἀναγκαῖον. Ναυλοχεῖ τὴν ἄλλαδα τὴν Φοίνισσαν περατικὸν ἐργαστήριον κατὰ τὴν περιτύσσουσαν τῆσδε τῆς ἄκρας πλευρᾶν ὑποκαθήμενον, σκοποῖς ἀμοιβάζον τὸν ἔκπλου τῆς νεῶς ἐπιστρούμενον. Ὅρα δὴ οὖν, [φουλᾶτου] καὶ λογιζοῦ τί ἂν ποιῆς. Σοῦ γὰρ δὴ ἔσκεν μᾶλλον ἐλ θυγατρός τῆς σῆς, τὸ αὐτως ἀπηνὲς ἔργον, ἐκείνοις δὲ σύνθεας, διανοοῦνται. Καγὼ πρὸς αὐτόν. Σὲ μὲν, ἔφη, ἀντι τούτων οἱ θεοὶ κατ' ἀξίαν ἀμείψονται. Πόθεν δὲ, ὦ Τυρρην, συνέλθης τὴν ἐπιβουλήν; καὶ δε, Ἀπὸ τῆς τέχνης, ἔφη, τοῖς ἀνδράσι γνωρίζομαι καὶ ὄψον αὐτοῖς προσκομίζων πλέον ἢ παρὰ τῶν ἄλλων τὸ εἶμαμα κομίζομαι. Τῆ προτεραίᾳ δὲ κύρτους ἀναλεγομένου μοι περὶ τοὺς κρημνοὺς ἐντυγῶν ὁ λήσαρχος, Πότ' ἄρα οἱ Φοίνικες ἐξορμάσειν μέλλουσιν, εἰ γε πέψουσι, διηρώτα. Καγὼ συνείς τὴν ἐνέδραν τοῦ ἐρωτήματος, Τὸ μὲν ἀκριβὲς, ἔφη, ὦ Τυρρην, οὐκ ἔχω λῆγειν, εἰς ἕα δὲ πρῶτον

felices, non semper adversa fortuna laborarent. Neque in solitudine molestiis caruit forma Charicleae, sed Tyrus ille mercator, victor in Pythiis renuntiatus, quocum navigaveramus, seorsim me conveniens saepius mihi molestus erat, obtundens me precibus, et in matrimonium sibi dari tanquam a patre Charicleam petens, multa de se praevidens et partim genus illustre exponens, partim praesentes opes enumerans et hincadem quod illius propria possessio esset, quodque majorem partem mercium auri, lapidum multis talentis constantium et serici praeter cetera possideret. Nec parvum momentum ad accessionem splendoris et gloriae etiam victoriam in Pythiis partam nominabat et alia praeter haec multa. Me vero praesentem inopiam praetendente et id, quod nunquam in animum inducturus essem, ut in alia regione et gente habitanti, quae tanto intervallo distet ab Aegypto, filiolam meam elocarem: Omittas haec, pater, dicebat. Dotem quidem me tulisse multorum talentorum et universarum opum, ipsam puellam arbitrabor, gentem vero et patriam vestram cum mea permutabo, desectens a proposita navigatione versus Carthaginem, vobis autem me comitem quo volueritis adjungens.

XX. Cum igitur viderem Phoenicem non remittere sed et vehementi calore in ea voluntate et proposito persistere et diem nullum quin de iisdem mihi molestus esset intermittere, statui in praesentia rem blandis pollicitationibus differre, ne aliquid per vim in insula pateremur et omnia me facturum cum venissem in Aegyptum pollicerbar. Haec cum hunc paululum removissem, rursus fluctum, ut ajunt, supra fluctum numen advolvit. Nam Tyrrhenus non multis post diebus, cum me in litas quoddam flexuosum assumisisset: O Calasiri, inquit, per Neptunum juro et alios marinos deos, me et te non secus ac si meus esset frater et tuos liberos perinde atque meos ferre in oculis. Dicturus sum autem tibi negotium quod contra te struitur, molestam quidem et acerbam, ceterum quod et me reticere fas non est, cum iisdem Lares fuerint mihi tecum communes et tua seire omnino interest. Insidiantur hinc Phoeniciae piratae, sub latere hoc promontorium amplectente delitescentes et speculatoribus per vices egressum navis observantes. Quamobrem caveas et cogites, quisnam tibi faciendum sit. Siquidem propter te, magis autem propter filiam tuam, hoc tam crudele facinus, illis autem usitatum, conceperunt. Ego autem ad ipsum: Tibi quidem dii pro his dignas referant gratias: ceterum unde insidias deprehendisti, Tyrrhene? At ille, Ex arte, inquit, viris sum notus et cum illa olusonia offero majus pretium, quam ab aliis reporto. Itaque heri, cum nasas colligarem circa praecipitia, mecum congressus archipirata, Num audisti, quando Phoenices e portu sunt soluturi, quae rebat. Ego autem cum intellexissem insidias sermonis, Certi quidem, inquit, quid dicam, habeo nihil, Trachum: ceterum inerte vere primum illos soluturos puto. Igitur,

ἡγοῦμαι αὐτοῦ ἀφορητέον. Ἄρ' οὖν, ἔφη, καὶ ἡ κέρη αὐτοῖς ἢ παρὰ σοὶ καταγομένη συμπλεύσεται; Ἄλλοι μὲν, εἶπον, ἀλλὰ τί πολυπραγμονεῖς; Ὅτι οὕτως, ἔφη, ἐρῶ μανικῶς, ἄταξ θεασόμενος· οὐ γὰρ οὕτως προστολήν τινοῦσι κάλλει, πούλλας καὶ ταῦτα καὶ οὐκ ἐξήρους αἰχμαλώτους ἤρηκας. Ὑπαγόμενος οὖν αὐτὸν ὥστε πᾶν ἀναπτύξαι τὸ βούλευμα· Τί οὖν, ἔφη, δεῖ σε συμπλεύσθαι τοῖς Φοίνιξιν ἀλλὰ μὴ ἀναμικτῶ καὶ πρὸ τῆς θαλάττης ἔχειν, ἐκ τῆς οἰκίας ἀρπάσαντα τῆς ἐμέης; Σώζεται καὶ παρὰ λητταῖς, ἔφη, τῆς σπειδῆς καὶ πρὸς τοὺς γυνήριους φιλόφρονας. Σὺ τ' οὖν φείδουαι, μὴ πραγματείην πειραθείης τοὺς ξένους ἐπιζητούμενος. Ἴγὼ δὲ εἰ ἐνός ἔργου δύο τὰ μέγιστα προσκτισάσθαι βούλομαι, τὸν τε πλούτεον τῆς νεῆς καὶ τοῦ γάμου τῆς κόρης, ὃν θατέρου πάντως ἐστὶν ἀποτυχεῖν κατὰ γῆν ἐπιχειροῦντα τῆς πράξεως. Καὶ ἄλλοις οὐδ' ἀλείδουον εἰ τι τοῦτων γίγνοιτο πλησίον τῆς πόλεως, ἐκ τοῦ περὶ γῆρα τῆς τ' αἰσθήσεως καὶ τῆς ἐπιδιώξεως ἰσομένης. Πολλά δὲ τῆς συνέσεως αὐτὸν ἐπαίνεσας, ἐκείνου μὲν ἀπελλατόμην, σοὶ δὲ καταμνησίου τὴν σκευωρούμενην πρὸς τῶν ἀλαστόρων ἐπιβουλήν, κατεῦως φροντίδα ποιῆσθαι τοῦ στυγῆτος τε καὶ τοῦ στυγῆτος δικαστέον.

ΚΑ'. Ἀπῆσιν κατηρῆς τούτων ἀκούσας καὶ παντοίας ἔστρεφον παρ' ἑμαυτῷ βουλάς, ἕως ἐκ ταυτομάτου μοι πάλιν ἐντυχῶν ὁ ἔμπορος καὶ περὶ τῶν αὐτῶν διαλεγόμενος, σαέματός τινας ἐνδόσιμον παρήχεν. Ἀποκρύπτειν γὰρ τῶν παρὰ τοῦ Τυρρηνοῦ μηνυθέντων, ἀπερ' ἐβουλόμην, ἐκείνο μόνον τὸ μέρος ἐξέβαλον, ὡς ἀρπάσαι τις τῶν ἡγῶν δεινοῦς διανοεῖται τὴν κόρην, πρὸς ὃν οὐκ ἐστὶν ἀξιόμαχος ἀντιτάξασθαι. Ἐγὼ δὲ σοὶ μάλλον ἂν, ἔφη, ἐλοίμην αὐτὴν καταγγυῆσαι διὰ τε τὴν προὔπάρχουσαν γνῶσιν, διὰ τε τὴν περιουσίαν· καὶ πρὸ πάντων οὗτι τὴν ἡμετέραν οἰκεῖν, εἰ τοῦ γάμου τύχοις, ἔφθης ἐπαγγελλόμενος. Ὡς τ' εἰ σοὶ πάντως φίλον, σπουδαστέον ἡμῖν τὸν ἐνθὲνδε ἀπόπλουον, πρὶν τε καὶ πρὸς τὸ ἀκούσιον προληφθῆναι παθόντας. Ὑπερήσθη τούτων ἀκούσας καὶ εὐ γε, ὡς πάτερ, ἔφη, καὶ ἅμα ἐφίλει προσίων τὴν κεφαλὴν, ἐπυθάνετό τε πότ' ἀνάγεσθαι κελεύομαι, καὶ γὰρ εἰ μηδέπω τῆς ὥρας εἶναι τὰ πλοῖμα, ἀλλ' ὑπάρχειν μεταστρασημένους εἰς ἕτερον ὕρμον, ἐπιβουλής τ' ἐκτός γενέσθαι τῆς ὑπονοουμένης, καὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ ἔαρος περιμεῖναι. Οὐκοῦν, ἔφη, εἰ δὲ μέλλει τοῦμὸν ἰσχύειν πρόσταγμα, τῆς ἀρχομένης ἂν βουλοίμην ἀποπλεύσαι νυκτός. Καὶ ὁ μὲν, Οὕτως γενήσεται, εἰπὼν, ἀπεχώρει. Ἐγὼ δ' οἰκασθε ἰδῶν, πρὸς μὲν τὸν Τυρρηνοῦ οὐδὲ ἐν, πρὸς δὲ τοὺς παῖδας ἔφραζον, ὡς μεθ' ἑσπέραν βαθεῖαν αὐθις ἐπιβαίνειν δεήσει τῆς ἑλλάδος. Τῶν δὲ τὸ ἀγνῶστον θαυμάζοντων καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένων, ὑπεριδέμην εἰσαυθις εἶρεῖν· νῦν δ' οὕτως παρῆναι συμφέρεῖν ἔλεγον.

ΚΒ'. Ἐπέει δὲ δεῖπνον πρὸς ὀλίγον μεταλαβόντες εἰς ὕπνον ἐπαρτήμεν, ὄναρ μοί τις προσβύτης ἐφάνετο, τὰ μὲν ἄλλα κατεσκληρώς, ἐπιγυνοῦσα δὲ λείψα-

inquit, et virgo quae apud te diversatur una cum illis navigabit? Incertum est quidem, dixi, verum cur tam curiose id scrutaris? Quod depereo illam, ita ut vix sim rompos mentis, cum semel tantum viderim. Neque me scio unquam incidisse in talem formam, praesertim cum multas et non deformes captivas ceperim. Occulte igitur eum pertrahens eo, ut mihi totius consilii sui rationem explicaret: Quid igitur, inquebam, te opus est conserere manus cum Phoenicibus et non potius sine sanguine et priusquam consendant ad piscem ex pedibus meis? Servatur, inquit, et apud praedones conscientia quasdam et erga notos humanitas. Tua igitur causa parco, ne tibi ea res difficultatem pariat, cum a te hospites amissi reposerentur: tum una opera duo maximo consequi volo, opera navis, et matrimonium virginis; quorum altero omnino me frustrari peresse est, terra negotium aggredientem: et alioqui neque tutum est, cum, si quid ejusmodi accideret prope sita urbe, continuo et factum sentiretur et persecutio futura esset. Cum igitur eum multis modis ob prudentiam collaudassem, ab illo discedebam. Tibi vero indicans insidias, quae ab his struuntur sceleratis hominibus, magnopere oro et obtestor, ut in id curam intendas, quo pacto te ipsum et tuos servare possis.

XXI. Discedebam tristis, cum haec audissem et varia versabam apud me consilia, donec forte casu mihi obviam factus mercator et de hisdem mecum colloquens, ansam cujusdam consilii praebuit. Occultans enim ex his, quae erant indicata a Tyrretho, quae volebam, illam tantum partem retegebam, quod quidam indigenarum cogitaret rapere virginem, cui resistere ipse et se opponere non posset. Ego autem tibi potius, inquebam, mallem ipsam desponsare, tum propter notitiam, quae mihi tecum jam antea intercedit, tum propter opes tuas; et imprimis quod te in nostra patria habitaturum, si matrimonium consecutus fueris, ante promissisti. Quamobrem si id tibi omnino cordi est, prope hinc abnavigemus, priusquam anticipemur, aliquid vel per vim passi. Vehementer est dilectatus his auditis et Recte, pater, inquit: simulque accedens caput osculabatur et quarebat, quando solvere juberem? Etsi enim nondum tempestiva esset navigatio, licere tamen in alium portum sese transferentibus, insidias quae struerentur evitare et veris constantiam operiri. Igitur, inquebam, siquidem valebit meum imperium, sub initium noctis navigare velim. Et ille quidem, sic futurum cum dixisset, discedebat. Ego autem domum reversus, Tyrretho quidem nihil, liberis autem dicebam, quod post crepusculum rursus hincdem conscendere oporteat. His autem repentinum illud factum mirantibus et causam quaerentibus, distuli, postea me dicturum pollicens: nunc autem conducere ut ita fiat, dicebam.

XXII. Ceterum postquam sumpta cena modica in somnum lapsi somus, in somnis mihi apparuit quidam senex, reliquo quidem corpore aridus, verum succincta veste

von τῆς ἐφ' ἡλικίας ἰσχύος ἀνεσταλμένου ζώματος ὑπο-
 φαίνων, κυνὴν μὲν τῆς κεφαλῆς ἐπικείμενος, ἀγγίξουν
 δ' ἄμα καὶ πολύτροπον περισκοπούμενος καὶ οἷον ἐκ
 πληγῆς τινος μικρὸν σαΐζοντα περιέκων. Πλησιάζας
 5 δὴ μοι καὶ αἰσπρὸς τι μειδιάσας, ὦ θαυμάσιε, ἔφη,
 οὐδὲ μόρος ἐν οὐδαίνῳ [λόγου] μίρι τιθείσαι τὰ καθ'
 ἡμᾶς, ἀλλὰ πάντων ὄσοι δὴ τὴν Κεφαλήνων παρ-
 πλεύσαν οἰκόν τε τὸν ἡμέτερον ἐπισκεψαμένωιν καὶ
 ὄψαν γυνῶναι τὴν ἡμέτεραν ἐν σπουδῇ θεμένων, αὐ-
 10 τὸς οὕτως ὀλιγώρως ἔσχηκας, ὡς μηδὲ τοῦτο δὴ τὸ
 κοινὸν προσειπεῖν, ἐκ γειτόνων καὶ ταῦτ' οἰκοῦντα.
 Τοὶ γὰρ τοὶ τοῦτων ἐρέεις οὐκ εἰς μικρὰν τὴν οἶκην
 καὶ τῶν ἡμεῶν ἐμοὶ παθῶν αἰσθήσῃ, θαλάττῃ θ' ἄμα
 καὶ γῆ πολέμοιοις ἐντυγχάνων. Τὴν κόρην δ' ἦν ἄγαιε,
 15 παρὰ τῆς ἑμῆς γαμετῆς πρόσειπε, χαίρειν γὰρ αὐτῇ
 φησι, ὅσοι πάντων ἐπίπροσθεν ἄγαι τὴν σωφροσύνην
 καὶ τίτος αὐτῇ δεξιὸν εὐαγγελίζεται. Ἀνηλάμην ὑπὸ
 τῆς ὄψεως παλλόμενος καὶ τοῦ Θεαγένους, ὃ τι πέ-
 20 πονθα, ἱερομένου, Τάχα, ἔφη, ὠμίσθημεν τῆς ἀνα-
 γωνίης καὶ τεθορύβημαι ἀρυπνίσας πρὸς τὴν ἔνοισιν.
 Ἄλλ' αὐτὸς τ' ἀνίστω καὶ τὰ ὄντα αὐσκειυάζου, τὴν
 Χαρικλείαν τ' ἐγὼ μεταλεύσομαι. Περὶ ἣν ἡ καὶς ἐμοῦ
 τοῦτο σημήναντος. Καὶ ὁ Τυρρηγὸς αἰσθόμενος δια-
 25 γυρόμενον ἔστιν, ἔλεγεν, ἡ σὴ συμβουλή. Διαδρᾶναι
 πειρούμεθα τοὺς ἐπιβουλεύοντας. Σὺ δ' αὐτὸς τε σὺζοιο
 πρὸς τῶν θεῶν, ἀνδρῶν βέλτερος περὶ ἡμᾶς γεγενη-
 μένος καὶ τῆνδε δίδου τελευταίαν χάριν θυε διαπλεύσας
 εἰς Ἰθάκην ὑπὲρ ἡμῶν Ὀδυσσεὶ καὶ αἴτει τῆς μήνιδος
 30 ἀνείναι τῆς καθ' ἡμῶν, ἣν ἀγανακτεῖν ὡς παρεωραμέ-
 νος τῆς δέ μοι τῆς νυκτὸς ἐπιφανείης ἐξηγόρευσεν. Ἐπι-
 γυρόμενο ποιεῖσιν οὕτω καὶ ἄχρι τῆς νύκτος παρέπιμ-
 πει, ἐπιδακρύουσι τε κλειίστα καὶ τὸν πλοῦν ἡμῖν ἀπή-
 μονα γενέσθαι καὶ κατὰ νοῦν ἐπευχόμενος. Τί δέ
 35 μηχανόντα ἐνοχλεῖν; ἄρτι φωσφόρου διαλάμψαντος
 ἀνεγόμεθι, πολλὰ μὲν τῶν ναυτῶν τὴν πρώτην ἐναν-
 τιστομένων, τέλος δὲ πρὸς τοῦ Τυρίου τοῦ ἐμπορίου
 πεισθέντων, ληστρικῆν προαγορευθεῖσαν ἔφοδον διαδι-
 δράσκων εἰπόντος. Καὶ ὁ μὲν Ἰλάνθανε τὰ ὄντα ὡς
 40 πλάσμα λέγων. Ἡμεῖς δὲ πνεύμασι βίαιοις χρησά-
 μενοι, ἔαλθε τ' ἀπροσμάχου καὶ κλύδωνος ἀρράστου
 πειροθέντες, ἀπολίεσθαι τε παρὰ μικρὸν ἰθύντες, εἰς
 ἄκραν τινὰ Κρητικὴν προσωκίλαμεν, τῶν τε πηδα-
 λίων θάτερον ἀπεβαλόντες καὶ τῆς κεραίας τὸ πλείστον
 45 συντρίψαντες. Ἐδόκει οὖν ἐπισκευῆς τε ἕνεκα τῆς
 ὁλάδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀναλήψεως, ἡμέρας τινὰς
 ἐπιμείναι ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ τοῦτοι αὐτῷ γενομένων,
 ἡ πλοῦς ἡμῖν αὐθις παρηγγέλλετο πρώτην ἡμέραν τῆς
 50 σιδήρης μετὰ τὴν πρὸς ἥλιον σύνθεον ἐπισημπούσας.
 Καὶ ἀναχθέντες ἤδη Ζεφύρων ἐαρινῶν ὑπηρεύοντων
 ἐπερόμεθα, νύκτα τε καὶ ἡμέραν ἐπὶ τὴν Λιβύων γῆν
 τοῦ κυβερνήτου τὴν ἑλλάδα χειραγωγούτος. Ἐφασκε
 γὰρ ἐνδέσθαι μὲν εὐθυσθῆναι καὶ διαμπαῖς περιουθῆ-
 55 ναι τὸ πάρος τοῦ πνεύματος ἐπιτρέποντος, ἐπιείχεσθαι

genu paululum ostendens, satis apparebat, quae ipsius
 aetate vegeta vires fuissent; galeorum in capite gerens et
 sapientiam ac versutiam adspectu declarans et tanquam ex
 vulnere aliquo femur claudicans post se trahens. Cum
 igitur ad me propius accessisset, et minaci oris habitu
 subribisset: O praecclare, inquit, tu vero nullam rationem
 nostri habuisti, sed solus ex omnibus, qui omnique Cephala-
 ienen praeternavigant et nostram domum contemplant
 sunt, gloriamque nostram cognoscere magni aestimant,
 adeo nos contemisti, ut neque, quod vulgare est, salu-
 taveris, praesertim in vicinia habitantem. Ac tu quidem
 horum non multo post lues pœnas et senties eosdem casus
 et calamitates, quas ego sum expertus, quia ac terra simul
 in hostes incidens. Virgineam vero quam ducis mea con-
 jugis nomine alloquere. Salutat illam, quod imprimis
 colat et omnibus rebus anteferat castitatem, finemque illi
 prosperum ac felicem annuntiat. Protripui me, proe
 visione tremens et Theagene, quidam mihi accidisset, qua-
 rente, Promenodum, inquebam, exitum navis e portu
 negleximus et expurgissem ea cogitatione sum perturbatus.
 Sed et ipse surge, ac tuas res collige: Charicleam autem
 ego accersam. Aderat filia, cum significassem. Tyrrhe-
 nus quoque cum sensisset, surrexit et de eo, quod fieret,
 inquirebat. At ego, id quod in praesentia fit, tuum consili-
 um est, dicebam: effugere conamur insidiatores. Te vero
 dii saltem et incolumem conservent, qui optimi viri officio
 erga nos functus es. Hanc autem da nobis ultimam gra-
 tiam: transmittens in Ithacam, sacrificia pro nobis Ulyssi
 et pete ut iram suam erga nos mitiget qua se commotum
 esse, tanquam spretum et contemptum, cum nobis hac
 nocte apparuisset, significavit. Promittetis se ita factu-
 rum esse et usque ad navem deducebat, magnum viam lacri-
 marum profundens et ut nobis navigatio feliciter et ex
 animi sententia succederet a deo deprecans. Quid multis
 opus est? Cum primum lucifer illuisset, in altum prove-
 labamur, initio quidem navis magnopere contradicentibus
 ad extremum autem a Tyrio mercatore persuasis, cum, se
 fugere adventum piratarum sibi praenuntiatum, dixisset.
 Et illum quidem latebat, quod vera diceret, cum sigmento
 uti voluisset. Nos autem ventis violentis usi, et tempest-
 tatem infestam et fluctus horrendos experti et eo propemo-
 dum ut non procul ab interitu abessemus pervenientes, ad
 promontorium quoddam Creticum appulimus, altero clavo
 amisso et maxima parte antennarum contracta. Visum est
 igitur, rescindiendae navis causa et nostrum ipsorum recrean-
 dorum, dies aliquot in insula commorari. Et his ita
 factis, navigatio nobis iterum denuntiabatur, ubi primum
 luna, post conjunctionem cum sole, iterum apparuisset. Et
 profecti in altum, spirantibus jam Zephyris vernis, sere-
 bamur diem et noctem, gubernatore ad Africam terram
 hincadem dirigente. Dicebat enim, recta et continuo
 curso, vento impellente, pelagus transmitti posse. Acce-
 lerare autem se, ut possit continentem attingere, aut pos-

δὲ λαβείσθαι τινὸς ἡπαίρου καὶ ὕριου, πειρατικὸν εἶναι τὸ ἐκ πρῶτης ἀναφαίνον ἀκάτιον ὑπαρρέμενος. Ἐξ οὗ γὰρ, ἔφη, τῆς Κρητικῆς Ἰσθμίου ἄκρας, ἔπειτα ἀπὸ ἴγνου, καὶ ἀπαράλλιατον μεταβίβει τὸν ἡμέτερον πλοῦν. ὡς ἄπερ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐξερημένον, ἐρῶρασά τε πολυδάκρυς συμπαροτρύμενον, ἰμοῦ τῆν ναῦν ἐξεπίτηδες ἔστιν ὅτε τὸ εὐχέος παρατρέποντος.

ΚΙ'. Τούτων οἱ μὲν ἐδήχθησαν εἰργμένον καὶ πρὸς ἴμυαν εὐτροπέσθαι παρήμυον, οἱ δ' ὀλιγώρως εἶπον, ἴθος εἶναι φάσκοντες ἐν τοῖς πειλάγεσιν ἐπιβῆαι ταῖς ὑπερήφανος ναυσὶ τὰς βραχυτέρας, ὡς ἄπερ ὑπὸ πλείωνος ἡμπερίας ὀδονοῦντος. Ἦτι τούτων ἐπὶ ἄκτερα γυμναζομένων, ἦν μὲν ἤδη τῆς ἡμέρας, ὅτε ἀρότρου ἴμοῦ ἐλευθεροῦ γητόνος, ὁ δ' ἀνεμος τῆς ἀγαν φάρῆς ὀκλάξας καὶ κατ' ὄλιγον ἐνεδίδυς, ἀπρακτῆς τε καὶ μαλακῆς τοῖς ἱστίοις ἐνεπιπτε καὶ σοθῶν μᾶλλον ἢ προωθῶν τὴν ὀδόνην τέλος εἰς γαλήνην ἐξενικήθη, κατὰ ἄπερ τῆ ἡλίου συγκαταδύμενος, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν, τοῖς ἐπιδιώκουσιν ὑπηρετούμενος. Οἱ γὰρ κατὰ τὴν ὀκλατον, ἕκ μὲν ἡμῖν ὁ πλοῦς ὑπήνεμος ἤνυστο, μακρῶ τῆς ὀκλάδος, ὡς τὸ εἶδος, ἀπειλείποντο, μείζοντα τοῖς ἱστίοις πλείον τὸ πνεῦμα δεχομένης. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ὀκλατταν ἐστόρεσεν ἡ γαλήνη καὶ τὰς κόπας ἡ χρεῖα παρεκάλει, ὅσπερ ἡμῖν ἢ ὅστ' εἰπεῖν ἐπέστησαν, ἄτ' οἴμαι πρόσκωποι τε πάντες οἱ ἐμπλόντες καὶ κοῦρον ἀκάτιον καὶ πρὸς ἱρεσίαν εὐπειθέστερον ἐλπίοντες.

ΚΔ'. Ἦδη δὲ πλησιαζόντων, ἀνείραγέ τις τῶν συμθεθγκῶτων, ἀπὸ τῆς Ζακυνθίων, Ἰούτ' ἐκείνο, ἄνδρες, ὀπολύλαμπεν πειρατικὸς ὁ στόλος. Τραχίγιου γινώσκω τὴν ἀκατον. Ἐρείσθη πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἡ ὀκλάς, ἐν τε γαλήνῃ κλύδωνος ἐνέπληστο, θορύβοις, ὀλολυγμοῖς, διαδρομαῖς καταγιζομένη· τῶν μὲν εἰς τὰ κοῖλα τῆς νεῆς καταδυομένων, τῶν δὲ πρὸς μάχην ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἀλλήλοισ παρακλειουμένων, τῶν δ' εἰς τὸ σκάφος τὸ ὑπηρετικὸν ἄλλεσθαι καὶ διαδρᾶναι βουλευομένων. Ἔως ἐν τῷ μέλλειν καὶ ἀκοντας αὐτοὺς προλαθὼν ἔστησεν ὁ πόλεμος, τῶν προσηχόντι πρὸς ἀμυναν ἡπίστας. Ἐγὼ δὲ καὶ ἡ Χαρίκλεια τῷ Θεαγένει περιφύοντες, ὄλον ἐνθουσιῶντα πρὸς τὴν μάχην καὶ ζέοντα μολίς ἐπέχομεν· ἡ μὲν, ἵνα μηδὲ παρὰ τὸν θάνατον, ὡς ἔρασα, χωρίζοιτο, ξίφει δ' ἐνὶ καὶ πληγῇ μετὰ τοῦ πάθους ὁμοίου κοινωνήσειεν, ἐγὼ δὲ, ὡς Τραχίγιον εἶναι τὸν ἐπιόντα ἔγνω, συνοῖσον πρὸς τὰ μέλλοντά τι προμηθεύμενος. Ὅπερ δὲ καὶ γενέσθαι συνέθη. Πλησιθεσαντες γὰρ λησταὶ καὶ ἐγκάρσιοι παρελαύνοντες, ἀποπειροῦμενοί τε, εἰ πως ἀναιμωτῆ γένοιτο ἐγκρατεῖς τῆς ὀκλάδος, ἔβαλλον μὲν οὐδέπω, τοῖς δ' εἰς κύκλον περιπλοῖς οὐδαμοῦ προβάνειν ἐπέτρεπον, ἐώμεσάν τε πολιορκῶσι καὶ τὴν ναῦν ἐξ ὁμολογίας εἰλεῖν ἐσπουδακόσι. Καὶ ἡ εὐσταθεῖς, ἔρασαν, τί δὴ ποτε μαινέσθε καὶ πρὸς οὕτως ἀμαχον καὶ ὑπερρέουσαν ἰσχὺν ἐνπντίας ἀρόμενοι χεῖρας, προῦπτον ἀναρριπτεῖτε θάνατον; εἰ φιλανθρωπευόμεθα ὑμᾶς ἐπιτρέπομεν εἰς τὸ

tum. Piraticum enim navigium esse quod ex ruppri appareret suspicabatur. Nam postquam a Cretico promontorio solvimus, sequitur vestigiis nostris insistens et usque ad declinans persequitur nostram navigationem, tanquam in eodem cursu suspensum: deprehendique, illud capimus una circumveli, cum ego navem ex industria a recto cursu declinarem.

XXXII. Hæc cum dicta essent, quidam commoti sunt et reliquos adhortabantur, ut se ad defensionem appararent: quidam vero negligebant, solere, dicentes, in mari brevioris naves, magnas consequi, tanquam majori experientia et certitudine viam demonstrantes. Cum hæc adhuc in utraque partem disputarentur, erat diei tempus, quo jugi bobus demere solet agricola et ventus jam ex nimio impetu languescebat et paulo post remissus inefficaciter et molliter in vela incidebat, concutiens magis quam promovens lintea. Ad extremum et in tranquillitatem subsedit, tanquam una cum sole occidens, vel ut verius dicam persequentibus inserviens. Nam hi qui erant in navigio, quamdru impulsu venti navigabamus, longe a tergo navis oneraria, ut est consentaneum, relinquebantur, majoribus velis plus venti capientibus: ceterum postquam tranquillitas mare stravit et necessitas remos advocabat, celerius quam diei potest supervenerunt, cum ut existimo omnes remigum officio fungerentur, leveque navigium et ad remigium magis accommodatum impellerent.

XXIV. Cum autem jam in propinquo essent, exclamavit quidam ex Zacynthiis, qui nobiscum una condescenderat: Hoc illud est, viri, perimus! piratica est classis: agnosco Trachini navem. Concussa est ad hunc nuntium holcas et in tranquillitate tempestate implebatur, tumultu, lamentis et transcursationibus incitata, aliis in concavas partes navis subeuntibus, aliis sese ad pugnam in tabulatis adhortantibus, quibusdam descendendum esse in scapham et effugiendum consentibus: donec interim dum cunctarentur, vel invito ipsos anticipans bellum colibuit, eo, quod obvium fuit cuique, armatos. Ego autem et Chariclea amplexi Theagenem, totum astuantem et ardentem pugnantis studio, vix colubimus: illa quidem, ut neque in morte, ut dicebat, ab eo separaretur, sed uno gladio et eodem vulnere communicatam cum illo calamitatem sustineret; ego vero, postquam Trachinum esse, qui adveniebat, agnovi, aliquid, quod esset in posterum profuturum, providens. Quid et ita evenit. Cum enim appropinquassent pirata: et transversim essent advecti, periculum facientes, si quo modo incurrenti holcadem occupare et in suam potestatem redigere possent, tela non conjiciebant, sed tantum circumnavigationibus orbicularibus, nusquam navem progressi permittebant: denique obsidentibus erant similes et iis qui jactis ac delitione navem capere omnino cuperent: et O infelices, dicebant, cur ita amentes estis et contra vires alio invictas et longe vestris superiores adversas manus tollentes, manifestum vobis intentum accessitis? adhuc

ἰσχυροὶ εἰσδῆναι καὶ σώζειν αὐτοὺς εἰ βούλοσθε. Οἱ μὲν ταῦτα προύτεινον. Οἱ δ' ἐπὶ τῆς ἑλλάδος, οὐκ μὲν ἀκίνδονον μάχην καὶ πόλεμον ἀναίμακτον ἠγωνίζοντο, θρασυεῖς τ' ἦσαν καὶ οὐκ ἂν ἔρασαν ἑασθῆναι.

ΚΕ'. Ἐπεὶ δὲ τις τῶν ληστῶν ὁ τολμηρότερος ἐναλ-
 5 ἄμενος εἰς τὴν ναῦν καὶ παῖον τῶν ἕξει τοὺς προστυχόν-
 τας, φόνον καὶ θάνατον κρίνεσθαι τὸν πόλεμον ἐξέταξεν,
 ἐγλήνυτο δὲ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, τότε δὲ μετεμελόντο
 οἱ Φοίνικες καὶ προσπεσόντες ἀπέχεσθαι σφῶν ἰκέτευον,
 10 ἐφ' ᾧ τὰ προσταχθέντα ποιήσειν. Οἱ δὲ, καίπερ
 ἤδη φονεῖτες, αἵματος γὰρ ὄψις φρονήματος γίγνεται
 στόμασι, ἐκ προστάγματος τοῦ Τραχίνου, παρ' Ἠλιίδα
 ἄσπονδός ἐπιχειρεῖα καὶ πόλεμος ἔργου δ' χαλεπώτατος,
 15 εἰρήνης δὲ νόμῳ παραλούμενος, συνθήκης βερυ-
 τέρως πλέον ἢ τῆς μάχης ὀριζομένης. Σὺν ἐνὶ γὰρ
 γιτωνίσκῳ τῆς ἑλλάδος ἐξίστασθαι προηγορεύετο καὶ
 θάνατος τῶ παραβαίνοντι διηπειλεῖτο. Ἄλλ' ἔστιν, ὡς
 20 Ἴουκεν, ἀνθρώποις ψυχὴ πάντων προτιμότερον εἰ ἢ
 καὶ τότε οἱ Φοίνικες Ἠλιίδος πλοῦτου τῆς νεῶς ἀποσυ-
 λόμενοι, καθάπερ οὐ στερούμενοι καρδαίνειν δὲ μιλ-
 λοντες, ὅστις πρότερος τὸν ἕτερον φθάσας ἐπιβαίῃ τοῦ
 25 σκάφους, ἠερίγοντο, θάπτον ἐν τῷ βεβαίῳ τοῦ περιεί-
 ναι γενέσθαι πᾶς τις ἀμειλῶμενος.

ΚΓ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡμεῖς τῶ δόγματι παιδόμενοι
 30 πορθεῖμεν, ὁ Τραχίνος τῆς Χαρικλείας ἐπιλαθόμενος,
 ἠδὲν, ἔφη, πρὸς σὲ δὲ ὁ πόλεμος, ὃ φιλότατῃ, ἀλλὰ
 διὰ σὲ γιγνέσθαι καὶ σοὶ πάλαι καὶ ἐξ οὗ γ' ἀπολειπί-
 πτε τὴν Ζακυνθίων, ἔπομαί, τοσοῦτον ἐνεκεν σοῦ καὶ
 35 πύλαγος καὶ κίνδυνον ἀναδιξάμενος. Ὅστε θάρσει καὶ
 ἴσθι δέσπονα σὺν ἡμῖν τῶνδ' ἀπάντων ἰσομένη. Ταῦτ'
 εἰκείνος μὲν ἔλεγεν, ἡ δὲ (ἔστι γὰρ (γυνή) τι χρῆμα
 σοφώτατον κειρὸν διαθέσθαι δραστήριος) ἄμα δὲ τι
 40 καὶ τῆς ἑμῆς ὑποθήκης ἀνύουσα, τὸ κατηφές τῶν πε-
 ρισσηκῶτων τοῦ βλέμματος ἀποσκευασμένη καὶ πρὸς
 τὸ ἐπαγωγώτερον ἐκλιασαμένη. Ἀλλὰ θεοῖς μὲν, ἔφη,
 χάρις τοῖς τὰ φιλανθρωπότερα περὶ ἡμῶν ἐπὶ νοῦν τὸν
 45 σὺν ἄγουσιν. Ἐὶ δὲ βούλει με τῶ ὄντι θαρσεύσασθαι καὶ
 εἶπαι καὶ μένειν, πρῶτην δίδου ταύτην αἰσθησιν τῆς
 50 σῆς εὐνοίας· ἀδελφὸν τουτοῦ τὸν ἐμὸν καὶ πατέρα πε-
 ρισσῶζε, μηδ' ἐπίτρεπε τὴν ναῦν ἀπολιπεῖν ὡς οὐκ ἔστιν
 ὅπως βιώσασθαι τούτων χωριζομένη. Καὶ ἄμα λέγουσα
 τοῖς γόνασι προσέπιπτε καὶ εἶχετο ἐπιπλεῖστον ἰκετεύ-
 55 ουσα, τοῦ Τραχίνου ταῖς περιπλοκαῖς ἐντροφῶντος καὶ
 τὴν ὑπόσχεσιν ἐπίτηδες παρέλκοντος. Ὡς δ' ὑπὸ τε
 τῶν δακρύων πρὸς ὄλετον ἤγετο καὶ διὰ τῶν βλεμμα-
 τῶν πρὸς τὸ ὑπήκουον ἐδουλόυτο, τὴν κόρην ἀναστήσας,
 60 Τὸν μὲν ἀδελφὸν, ἔφη, θωροῦμαι σοὶ καὶ μάλα χαί-
 ρω, ὅρῳ γὰρ νεινίσκον ἀνδρίας ἀνάμεστον καὶ βίῳ
 65 τῷ ἡμετέρῳ συντέλειν ἐπιτήδειον. Ὅδε δ' ὁ πρῶ-
 τος, ἄχθος τὴν ἄλλως, εἰς χάριν μόνην τὴν σὴν πα-
 ῖσται.

ΚΖ'. Τούτων καὶ λεγομένων καὶ γιγνομένων, ὁ μὲν
 70 ἔλιος ἀριβῶς εἰς ὄσμηδες περιελλθὼν, τὸ μεταίχιμον

humaniter vobiscum agimus. Permittimus, ut scapham
 conscendatis et servetis vos inohimes, si vobis. Illipri-
 dem haec proponebant. At u, qui erant in holcade, quon-
 diu proelio sine discrimine et bello inruendo decernebant,
 audaces erant et nequaquam se excoecuros esse dicebant.

XXV. Sed postquam quosdam ex piratis audaces, insu-
 liens et gladio obtrium quemque feriens, caede et morte
 bella geri docuit, et reliqui omnes insuluerant, tum promi-
 tebat facti Phoenices et procumbentes, ut ipsis parcerent,
 quod imperata facturi essent, orabant. Illi autem, quam-
 vis jam caede grassabantur, (conspetus enim sanguinis,
 irritatio sit animi) tamen jussu Trachini praeter omnem
 spem parcerant procumbentibus: et erant inductae atro-
 ces et bellum re ipsa quidem crudelissimum, pacis autem
 falso et adulterino nomine dissolutum, conditione proelio
 ipso graviore proposita. Siquidem ut cum una tantum
 veste nave excederent, pronuntiabatur, et mors ei qui vio-
 lasset ricebatur. Sed est hominibus, ut videtur, anima
 omnibus rebus pretiosior: propter quam tum quoque Phoe-
 nices spe opum navis spoliati, tanquam jaecturam non fec-
 issent, sed lucrium consecuturi essent, ut alius alio prius
 scapham conscenderet, accellerabant; quilibet se in prius
 et celerius quam ceteros superstitem esse magna contem-
 plione exoptans.

XXVI. Postquam autem et nos decreto obtemperantes
 aderamus, Trachinus, arrepta Charicles, Nihil ad te, in-
 quit, pertinet hoc bellum, carissima, sed propter te sus-
 ceptum est. Et te jampridem inde usque ab eo tempore quo
 Zacynthum reliquistis sequor, tantum propter te et pelagus
 et periculum aggressus. Quamobrem omitte timorem et
 ades animo et scito, te dominam omnium horum mecum
 esse futuram. Haec ille quidem dicebat. At illa (est
 enim mulier prudentissima, temporisque rationem conside-
 rare et in bonum vertere scit industria singulari), et
 nonnulli ex mea admonitione, moreore ob circumstantia mala
 vultu excusso et ad venustatem atque illecebras composito:
 At ego, inquit, diis ago gratias, qui hoc in animum tuum,
 ut lenius in nos statuas, inducant. Quod si me vis omnino
 confidentem esse et manere, exhibe hanc primam signifi-
 cationem tuae erga me benevolentiae: fratrem hunc meum
 et patrem serva, neque jubeas illos navem deserere. Nam
 his separatis, nulla ratio est quae me in vita retinere queat.
 Et simul, haec dicens, procumbebat ad illius genua et diu
 tenebat supplex, Trachino se amplexibus oblectante et
 promissionem ex industria protulente. Tandem cum et
 ob lacrimas in commiserationem deduceretur, et vultu ad
 obsequendum manciparetur, erecta virgine, Fratrem qui-
 dem, inquit, dono tibi summa cum voluntate. Video enim
 adolescentem plenum fortitudinis et qui rationibus nostris
 adjuncto esse possit. Senex autem hic, inane pondus,
 in gratiam tuam tantum adsit.

XXVII. Haec cum diceretur et herent, sol quidem, cum
 circumlo suo exacte ad occasum pervenisset, spatium inter

ημέρας καὶ νυκτὸς σκιάζως ἀπετέλεισεν· ἡ θάλασσα δ' αἰ-
 φνίδιον ἐτραχύνετο, τάχα μὲν τροπὴν ἐκ τοῦ καιροῦ
 λαβοῦσα, τάχα δὲ πού καὶ τύχης τινὸς βουλῆμασι
 μεταβληθεῖσα· καὶ βόμβος ἀνέμου κατιόντος ἤκούετο,
 6 καὶ ἔσον οὐπω πνεῦμα λάθρον τε καὶ βίαιον αὐτόθεν
 ἐμπέτον, ἀπροσδοκῆτου θορόθου τοῦς ληστὰς ἐνετε-
 πλίκει, τὴν μὲν ἰδίαν ἄκατον ἀπολιπένας, κατὰ δὲ
 τὴν ὁκάδα πρὸς τῇ διαρπαγῇ τοῦ φέρτου κατὰ γρήν-
 τας, ἔπη τε γρήσονται τῷ μεγέθει τῆς νεῶς ἀπείρωσ
 10 ἔροντες. Τοιγάρτοι πᾶν μὲν ναυτιλίας μέρος ὑπὸ τοῦ
 προστυχόντος ἐσχεδιάζετο. Τέχνην δ' ἄλλος ἄλλην
 αὐτοδίδακτος ἐθρασύνετο, τῶν μὲν τὰ ἱστία τετραγ-
 μένως ἀνιμώντων, τῶν δὲ τοὺς κάλως ἀπείρωσ κατα-
 15 ἐληφροῦτο, ὃ δὲ τὴν πρῶμαν εἶχε καὶ τοὺς αὐχένους.
 Οὐδ' ἔκιστα γοῦν ἡμᾶς εἰς τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων
 ἐνέβαλεν, οὐ τὸ βίαιον τοῦ κλύδωνος, (οὐπω γὰρ ἔλοσ-
 χερῶς ἐκτετάρρακτο) ἀλλὰ τὸ ἄτιχτον τοῦ κυβερνήτου,
 ἀντισχόντος μὲν ἐπ' ἔσον ἡμερινοῦ φωτός ἀπαύγασμα
 20 περιέλαμπεν, ἀπειπόντος δὲ τοῦ σκότους ἐκνικήσαντος.
 Ἦδη δὲ βαπτίζομένων καὶ καταδύναι μικρὸν ἀπολι-
 πόντων, ἐπεχείρουσ τὴν πρώτην ἐνιοι τῶν ληστῶν εἰς
 τὴν ἰδίαν αὐτῶν μετεισθαίνειν ἄκατον, ἔπειτ' ἐπείχον,
 ὑπὸ τε τοῦ κλύδωνος ἐκρουόμενοι καὶ τοῦ Τραχίνου
 25 πείθοντος ὡς μυρίασι σκάφεσιν εὐπωρότεροις ἐξέσται
 γενέσθαι τὴν ὁκάδα καὶ τὸν ἐνότα πλοῦτον διασώ-
 ζουσι. Καὶ τέλος καὶ τὸ καλώδιον ἐξ οὗ τῆς νεῶς
 ἤρτητο δέχομεν, ἄλλον χειμῶνα τοῦτον ἐπέλεισθαι
 σφῆς διατεινόμενος καὶ ἄμα καὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφα-
 30 λούς προνοεῖν ὑφηγοῦμενος· εἶναι γὰρ ὑποπτον ἀμφο-
 τέρας προσπλευσά ποι ταῖς ναυσι τῶν ἐμπλευσάντων
 θατέρω πάντως ἐπιζητησομένων. Ἐδόκει τ' εἶναι
 πιθανός καὶ δυοῖν δὲ ἐνὸς τὸ παρὸν εὐδοκιμεῖν, βρα-
 χείας βραστάνης αἰσθημένων ἐξ οὗ τὴν ἄκατον ἐχώρισεν·
 35 οὐ μὴν παντάπασι τῶν δεινῶν ἀκαλλαγέτων, ἀλλὰ
 τρικυμίας τ' ἐπαλλήλοισι ἐλαυνομένων καὶ πολλὰ τῆς
 νεῶς ἀποβαλόντων καὶ κινδύνου πᾶν εἶδος ὑπιστρεμένων,
 ἕως ἐκείνης τε τῆς νυκτὸς μόλις διαδραμούσης καὶ πρὸς
 τῆς ἐχομένης ἡμέρας περὶ δεδλην ἀκτῆ τινι κατὰ τὸ
 40 στόμιον τοῦ Νεῖλου τὸ Ἡρακλειωτικὸν προσωκεῖσθαι
 καὶ γῆς Αἰγυπτίας ἀβουλήτως αἰ δυσδαίμονες ἐπιθαί-
 νομεν, οἱ μὲν ἄλλοι χαίροντες, ἡμεῖς δ' ἀνώμενοι καὶ
 πολλὰ τῆς σωτηρίας τὴν θαλάτταν ὀνειδίζοντες, ὡς
 ἀνυβρίστου θανάτου φρονήσασαν καὶ φοβερωτέρα γῆ
 45 καὶ προσδοκία παραδοῦσαν, ἀθέσμοις βουλῆμασι λη-
 στῶν ἐκτειμένους. Οἴκα γὰρ καὶ ἐπεχείρουσ, οὐπω
 σχεδὸν τῆς γῆς ἐπιβεβηκότες οἱ ἀλιτήριοι, χαριστήρια
 δέθην Ποσειδῶνι θύειν βούλεσθαι φήσαντες, οἶνον μὲν
 Τύριον, καὶ ἄλλ' ἄττα τῆς νεῶς ἐξεκόμιζον, βοσκή-
 50 ματα δ' ἐκ τῶν περὶ γωρίων τοὺς ὠνησομένους ἀπέ-
 στέλλον, ἀργυρίον δ' ἔσον πλείστον ἐγγχειρίζαντες καὶ
 τίμημα τὸ πρῶτον αἰτούμενον διδόναι κελύσαντες.

ΚΗ'. Ὡς δ' ἐκείνοι τε τάχιστα παρήσαν, ἔλην προ-
 βάτων καὶ σῶν ἀγέλην ἐλαύνοντες, οἱ τε κατὰ γωρίων

diem et noctem interpositum, opscum reddidit: mare au-
 tem repente, seu causa mutationis a tempore accepta, seu
 fortuna alienius voluntate transmutatum, commovebatur
 et murmur descendens venti exaudiebatur: flatusque
 nimis ac violentus irruens, tumultu inopinato et per-
 turbatione picatas implebat, cum propriam navem reli-
 quissent et in holcade in direptione mercium deprehensi
 essent et quonam modo magnitudine navis usuri essent,
 ignorarent. Quolibet igitur navigationis pars, a quovis
 obvio ex tempore et inconsulte tractabatur et artem aliam
 aliam, quam nunquam dicerat, proprio Marte audacter
 aggrediebatur, quibusdam vela tumultuario remittentibus,
 aliis funes imperite distribuentibus. Atque aliquis im-
 peritus proram sortiebatur, alius puppim tenebat et colla.
 Praecipue igitur nos in ultimum periculum conjecit, non
 vis tempestatis, (nondum enim prorsus fuerat commota)
 sed inscitia gubernatoris, qui restiterat quidem, quamdiu
 luminaris diurni fulgor lucebat, sed ad extremum succu-
 buerat, cum tenebrae superassent. Itaque cum jam mer-
 gerentur et non procul abesset, quin deprimerentur, initio
 quidam ex piratis conabantur in suam navem transcen-
 dere: deinde represserunt sese, excussi a proposito tem-
 pestate et Trachini consilio, qui persuadebat illos sexcen-
 tis navigiis abundaturos, si holcadem et opes quae illa
 continerentur integras relinerent. Et ad extremum etiam
 funem, in quo pendeat, ab holcade abscidit, aliam tem-
 pestatem hanc ipsos accersere asfirmans et simul securitati
 in posterum se prospicere docens. Suspertum enim esse,
 applicare aliquo cum utraque nave, cum sit futurum om-
 nino, ut de his, qui in altera navigassent, inquiratur.
 Videbaturque probabilia dicere et dualis in rebus uno
 facto consilium suum probare, cum brevem remissionem
 sensissent, postquam acatam separavit: quamvis non om-
 nino periculis liberati essent, sed fluctibus continuis sine
 intermissione jactarentur et multas navis partes amisis-
 sent, denique omnem periculi speciem sustinerent; donec
 illa nocte vix elapsa, circa occasum consequentis diei, ad
 litus quoddam, iuxta ostium Nili, juxta Heracleoticum
 appellatur, appulimus et in terram Aegyptiam fortuito et
 praeter nostram voluntatem infelices descendimus: alii
 quidem laeti, nos autem magno cum dolore et mari sa-
 luti beneficium ut probrum objicientes, quod nobis
 mortem omnis expertem injuria invidisset et terrae formi-
 dabiliori et expectationi tradidisset, nefario piratarum
 arbitrio expositos. Quod cernere licebat ex iis, quae,
 cum nondum in terram propemodum descendissent pla-
 cula aggrediebantur. Nam cum se Neptuno sacrificia
 gratiarum actionis ergo facturos dixissent, vinum Tyrium
 et alia id genus ex nave efferebant: quosdam ad pecules
 in vicinia loca coemendas dimittebant, cum plurimo ar-
 gento, datis mandatis, ut pretium quod primum postula-
 retur solverent.

XXVIII. Postquam autem illi statim aderant, totum
 ostium et suum agentes gregem, et illi qui manserant iis

μείναντες ὑποδείξαντο πῶς τ' εἴησαν καὶ τὰ θύ-
μακα δείραντες, ἠντρεπίζον τὴν εὐωχίαν· ὁ Τραχίνος
εἶδ' αὖ καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἀνήκον παραλαβῶν, ἢ πά-
τερ, ἔρη, θυγατέρα τὴν σὴν ἑμαυτοῦ γαμετὴν ἐμνη-
5 στυσάσῃ καὶ τοὺς γάμους, ὡς ἔρξῃ, ἔστιν ἔμελλω
τῆμερον. ἔρπτον τὴν ἁδίστην θυσίᾳ τῆ τῶν θεῶν ἐπι-
συναπτῶν. Ὅπως οὖν μὴ αὐτὸς τ' ἀνήκως στυγνό-
τερον συμποσιάζοις, ἢ τε παῖς διὰ σοῦ μαθοῦσα δέξη-
ται γαίρουσα τὸ ἐσόμενον, εἰδικαίωσα προειπεῖν σοὶ τὴν
10 ἑμαυτοῦ γνώμην, οὐ βεβαιωθῆναι παρὰ σοῦ ταύτην
βουλομένως, ἔχω γάρ μοι κατεγγυῶσαν τὸ βούλημα
τὴν ἔξουσίαν, ἀλλ' αἴσιον ἄλλως καὶ εὐπρεπὲς δοκι-
μάζωσι, εὐπειθεστέραν ἠντρεπίσθαι τὴν νύμφην, διὰ
τοῦ φόντος προμαθοῦσαν τὸν γάμον. Ἐπήνουν τὰ
15 εἰρημένα καὶ χαίρειν ἐνεδεικνύμεν, τοῖς τε θεοῖς χάριν
ἐμολογεῖν ἤτις μέγιστη, τοῖς ἀνδρά τὸν δεσποτεύοντα
τῆς θυγατρὸς ἀπορήκωσιν.

ΚΘ'. Ἀποχωρήσας δὲ μικρὸν καὶ τινα τῶν πρα-
κτικῶν ἐνοιῶν ἐπ' ἑμαυτοῦ φροντίσας, ἐπανελθὼν ἰκέ-
20 τευον σεμνότερον τελεσθῆναι τὰ δρώμενα καὶ θάλαμον
ἀπορῆναι τῇ κόρῃ τὴν ἠλιάδα, ἰπεισίναι δὲ μηδένα,
μηδὲ διοχλεῖν κειλεύσαντα, ὡς ἂν καὶ κόσμου τοῦ νυμ-
φικοῦ καὶ τῆς ἄλλης εὐπρεπείας ἐπιμεληθῆναι κατὰ
καιρὸν ἐγγένοιτο. Καὶ γὰρ ἂν εἴη πάντων ἀτοπίωτα-
25 τον, τὴν εὐγενεῖα καὶ πλοῦτι κομῶσαν καὶ, τὸ μέγι-
στον, Τραχίνου γαμετὴν ἐπομένην, μηδ' ἄρ' ἂν ἔξειστιν
ἀθρόνεσθαι, εἰ καὶ τὰ λαμπρότερα τῆς γαμηλίου πομπ-
ῆς ὁ καιρὸς ἡμῶς καὶ ὁ τόπος ἀφῆρηται. Διεχέτο
πρὸς ταῦτ' ὁ Τραχίνος καὶ χαίρειν οὕτω πράξει ἐπηγ-
30 γέλλετο. Καὶ προσέταξεν αὐτίκα πάντα κομισαμένους
ἂν χρίξωιν τοῦ λοιποῦ τῆ νηὶ μὴ πλησιάζειν. Καὶ
εἰ μὴν τὰ ἐντεταλμένα ἔπραττον, ἐξετόρουν τραπέζας,
κρατῆρας, τάπητας, παραπετάσματα, Σιδωνίων ἔργα
χειρῶν καὶ Τυρίων, τέλλα ὅς δειπῶν ὑπηρετεῖται
35 πάντ' ἀφειδῶς καὶ ἐπὶ τῶν ὄμων ἀκόσμως ἐξέτιθεντο
πλοῦτον, ἐν πολλοὶ κόνοι καὶ φειδωλοὶ συνήθροισαν,
ἀσώτῳ συμποσίῳ τῆς τύχης ἐνυβρίσαι παραδούσης.
Ἐγὼ δὲ τὸν Θεαγένην παραλαβὼν καὶ παρὰ τὴν Χε-
ρρικλείαν ἰλθὼν, εὐρών τε δεδακρυμένην, ὦ θυγατερ,
40 ἔρην, εὐλόγητα μὲν σοὶ καὶ οὐ ἔένα. Θρηνεῖς δ' οὖν
δυως, ἃ καὶ πρότερον ἤ τι καινότερον; ἢ δὲ, Πάντα
μὲν, ἔρη, πρὸ πάντων δὲ τὰ προσδοκώμενα καὶ τὴν
ἑμοὶ Τραχίνου πολεμίαν εὖνοιαν ἦν εἰκὸς ἐλπίσθαι τὸν
καιρὸν ἐπιτεῖναι. Φίλει γὰρ εὐημερία παράλογος
45 ὕδρευς ἔργα προκαλεῖσθαι. Τραχίνος μὲν οὖν καὶ ὁ
Τραχίνου στυγνὸς ἔρωσ ἀικώξεται, θανάτου μοι προ-
λήψαι περιγραφησόμενος. Ἐμὲ δ' ἢ ἢ τε σὴ ἐνοιᾶ καὶ
ἢ Θεαγένους, εἰ πρὸ τοῦ τέλους χωρισθῆσομαι, πρὸς
ὀρήνους κατήγαγε. Ἐὰ ἔντα, ἔρην, εὐχάζεις, ὃ γὰρ
50 Τραχίνος εἰς γάμον τὸν αὐτοῦ τε καὶ σοῦ ἀπὸ τῆς ὑ-
σσις μεταποιεῖ τὴν εὐωχίαν, ἑμοὶ τε, ὡς πατρί, τὴν
βουλήν ἐχγορεύουσιν, εἶδοι μὲν αὐτοῦ καὶ πάλαι τὴν
ἐπὶ σοὶ μανιώδη κίνησιν, εἰ ἦν ὁ Τυρρηνὸς μοι κατὰ
τὴν Ζακυνθίων διείλετο, σιωπῶντι δὲ πρὸς ἡμᾶς, ὡς

receptis pyram succendebant, ac victimis exortatis con-
vivium apparabant; Trachinus, me seorsim, ut alii exau-
dire non possent, assumto. O pater, inquit, filiam tuam
despondi mihi in uxorem et nuptias, ut vides, celebrato-
ris sum hodie, sollemnitatem suavissimam cum sacrificio
deorum conjungens. Quamobrem ne et tu ipse, re acta
non audita, aliquid tristitiae aut meroris in convivio pre-
te feras et filia a te edocta lato animo acclpat id quod est
futurum, statui tibi meam praedicere sententiam: non quod
suffragio tuo confirmari illam velim, siquidem non deest
mibi potestas, despondens et obligans voluntatem; sed
quod alioqui faustum et decorum esse iudicem, si majori
assensu et alacritate sponsa se praeparet, cum a parente
nuptias praesciverit. Collaudabam haec ab illo dicta,
gaudereque me assumulabam, et gratias agere diis quam
maximas, qui dominum filiae maritum designassent.

XXIX. Cumque discessissem paululum et animum in-
tendissim in cogitationem eorum, quae facienda essent,
reversus obsecrabam, ut gravius celebrarentur ea quae
inchoata essent et ut thalamum puella hoccaem designa-
ret, datis mandatis ne quisquam ingrediator aut molestus
sit; ut etiam ornatus sponsae convententis, ac reliqui cul-
tus, ac decoris cura in tempore suscipi possit. Etenim
esset omnium absurdissimum, si ea, quae generis dignitate
et opibus efferatur et quod est maximum, Trachini conju-
xil futura, neque his, quibus licet, comeretur, etiamsi
nobis aplendidiorem pompe nuptialis apparatus tempus
et locus admissent. Diffusus est gaudio his auditis Tra-
chinus et lobens se ita facturum promittebat; Jussitque,
ut statim omnibus, quibus illis esset opus, exportatis,
deinceps ad navem non appropinquarent. Et hi quidem,
quae fuerant imperata, faciebant: efferebant mensas, po-
cula, tapetes, aulaxa, Sidoniarum manuum et Tyriarum
opera et alia quorum in instruendo convivio usus est:
omnes denique profusa et sine ullo ordine in humeria
exportabant opes, multis laboribus et frugalitate paratis,
cas profusi convivii petulantiae tradente fortuna. Ego
vero, assumto Theagene, cum ad Charicleam venissem
et istam lacrimantem invenissem: O filia, inquam, haec
tibi jam sunt usitata, et non peregrina: attamen luges et
hiant solo an eadem quae prius vel etiam aliquid novi.
Illa autem, Omnia quidem, inquit, praes omnibus autem
ca, quae exspecto et mihi invisam Trachini benevolen-
tiam, quam consentaneum est illi rationem temporis inten-
dere. Solent enim successus inopinati, ad petulanter
agendum provocare. Ceterum Trachinus et Trachini
odiosus amor lugebit, qui a me anticipatione mortis evi-
tabitur. Mea autem de te et de Theagene cogitatio, si
quidem me a vobis separari ante finem contingeret, ad lu-
etum deduxit. Rem ipsam, inquam, conjectaris; nam
Trachinus in nuptias suas et tuas, post sacrificium, con-
vivium transmutat et mihi ut patri consilium exposuit,
jampridem cognitum habenti illius erga te furibundum
amorem ex his quae mecum Tyrrhenus in Zacynthio collo-

ἀν τοῖς μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκαίνομεν τὰς γνώμας, ἐνδεχόμενον καὶ διαδραναί τὴν ἐπιβουλὴν. Ἐπει δὲ, ὡ παῖδες, πρὸς τοῦτο μὲν ὁ δαίμων ἀντίπραξιν, ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς δεινοῖς ἐμβεβήκαμεν, φέρε τι γενναῖον καὶ ἀπότομον ἐπιχειρήσαντες, ἡμῶς τῇ ἀκμῇ τοῦ κινδύνου χωρήσομεν, ἢ τὸ εἶναι γενναίως καὶ ἐλευθέρως κατορθώσαντες, ἢ τὸ τεθνάναι σωφρόνως καὶ ἀνδρείως κερδήσαντες.

Λ'. Ὡς δὲ ποιήσειν δ τι ἀν κελύω καθυπέσποντο, ὑποβέβηκεν τὸ πρακτικόν, ἐκείνους μὲν ἀπολείπει διασκευαζομένους· ἐπὶ δὲ τὸν δευτερεύοντα Τραχίνου ληστήν, ἐκαλεῖτο δ' οἷμαι Πέλωρος, ἀφικόμενος, ἔχειν τι φράζειν αὐτῇ κερδαλεώτερον εἰσγον. Ἐκείνου δ' ἐτοίμως ὑπακούσαντος καὶ οὐ μηδαίς ἀκροάσεται παραγαγόντος, Ἄκουοις ἀν, ἔφη, ὦ τέκνον, ἐπιτεταγμένως. Τὸ γὰρ στενὸν τοῦ καιροῦ πολυλογίαν οὐκ ἐπιδέχεται. Ἐρᾷ σου θυγάτηρ ἡ ἐμὴ· καὶ Θαυμαστόν οὐδέν· ἤτηθή τοῦ βελτίονος. Ἐφορᾷται δὲ τὸν ληστήαρχον, δις εἰς γάμον παρασκευάζοντα τὸ συμπόσιον· καὶ γὰρ τι καὶ τοιοῦτο ἐνέζηεν, εὐπρεπέστερον αὐτῇ κοσμηθῆναι προστάξας. Ὅρα δὲ πῶς ἀν τοῦτο διακρούσῃ καὶ σαυτῇ μέλλον τὴν παιδα περιποιήσοι· φησὶ γὰρ ἀποθανεῖσθαι πρότερον ἢ Τραχίνω γημηθῆσθαι. Καὶ ὅς, Θάρσει, ἔφη, πάσαι γὰρ τοι καὶ αὐτὸς τῇ κόρῃ προσπιπονθῆς, ἐφοδίου λαβέσθαι τίνος κηρύχου, ὡς τὴν παραχωρήσει μοι Τραχίνος ἐκὼν εἰς τὰ πρωτεῖα τῆς νύμφης, ἢ χρωσταῶμαι προεμδάτης τῆς ἑλλάδος γενοῦσας, ἢ πικρόγαμος ἔσται πρὸς τῆσδε τῆς δεξιᾶς ἢ προσήκει παθῶν. Ἀπέτρεχον, τοῦτον ἀκούσας, ὡς μὴ τινα ἐγγενέσθαι ὑπόνοιαν καὶ τοὺς παῖδας ἤκων ἐθάρρουν, ὁδῶν βαδίζον τὴν σκέψιν εὐαγγελιζόμενος.

ΛΑ'. Ἐδεικνύμεν ὀλίγον ὑστερον. Καὶ δεῖ διαθερημένους ἤδη καὶ πρὸς τὸ ἑβριστικώτερον παρατρεομένους ἡσθόμεν, ἤρμα πρὸς τὸν Πέλωρον, (ἐκείμην δ' αὐτοῦ πλησίον ἐπιτηδεύσας) Εἶδες, ἔφη, ὅπως ἡ κόρη κηκόσμηται; τοῦ δὲ, Οὐδαμῶς, εἰπόντος. Καὶ μὴν ἔειπεν, εἶπον, εἰ λάθρα παρέλθοις εἰς τὴν ναῦν. Ὅπισθα γὰρ εἰς καὶ τοῦτο διεκόλυσεν ὁ Τραχίνος. Αὐτὴν τὴν Ἄρτεμιν ὄψαι προκαθημένην. Ἄλλ' ὅπως τὸ παρὸν θεᾶσθαι σωφρόνως, μὴ σαυτῇ τὰ κακείνη θάνατον προξενήσης. Ὅ δὲ μηδὲν μελλήσας, ὡς τινος τῶν ἀναγκαίων ἐπαίγοντος, ἀνίσταται καὶ λαθῶν εἰσπράξει τ' εἰς τὴν ἑλλάδα καὶ ἰδὼν τὴν Χαρίκλειαν ὄφνης τι ζέρουσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον, καὶ χρυσοῦραι στολῇ καταυγάζουσαν, (τὴν γὰρ ἐκ Δελφῶν ἱερὰν ἐσθῆτα ἡμίσειστο ὡς ἡ νικητήριον ἢ ἐντάριον ἔσομένην), καὶ τάλλα περὶ αὐτὴν φαιδρυνόμενα καὶ σχῆμα πιατάδος ἀπομιμούμενα, διακαίεται, ὡς εἰδὼς, τῇ ὄψι, πόθου δ' ὁμοῦ καὶ ζήλου προσπεσόντων καὶ ὄχλος ἦν αὐτῶν ἐπανήκων ἀπὸ τοῦ βλέμματος ἐμμανῆς τι διανοοῦμενος. Ὅπως γὰρ σμεδόν τι κατακλινεῖς, Ἐγὼ δὲ, ἔφη, τὸ γίρας τὸ προεμδατήριον τίνος ἔνεκεν οὐχὶ κομίζομαι; Ὅτι, ἔφη ὁ Τραχίνος, οὐκ ἤτησας. Ἄλλ'

cutus est, quem celavi ne ob independentes calamitates animo ante tempus deficeretis, praesertim cum fieri poterit, ut insidias effugeremus. Ceterum, o liberi, quoniam, quo minus id fieret, deus resistit et in extrema pericula venimus, age, generosum et audax facinus aggressi, contra periculi summum incrementum eamus: ut, aut re bene gesta, nobis generose et libere vivere liceat, aut saltem id, ut casto et fortiter moriamur, in lucro posituri.

XXX. Postquam autem se facturos esse quicquid juberem promiserunt et quid faciendum esset ego docui, illos quidem relinquo sese apparantes. Ad eum autem praedonem, qui secundas post Trachinum tenebat, (vocabatur autem Pelorus, ut opinor,) cum venissem, habere me quidpiam stille, quod cum illo communicarem, dicebam. Cumque ille prompto obtemperasset et eo, ubi nullus exaudiret esset me dixisset; Audias, inquam, filii, breviter: neque enim angustia temporis prolixitatem orationis admittit. Amat te filia mea, nec mirum, siquidem a praestantiore victa est. Suspicitur autem, quod archipirata convivium nuptiarum causa apparet: nam ejusmodi quidpiam significavit, cum, ut elegantius exornetur, imperasset. Quamobrem vide, quomodo id discutere et tibi potius filiam vindicare possis; dicit enim, se prius morituram esse, quam nupteram Trachino. Tum ille, Esto fidenti animo. Nam cum jampridem et ipse affectus sum amore puellae, optabam, me aditum aliquem ad rem et occasionem nancisci posse. Itaque aut sua sponte mihi sponsam Trachinus cedit, quum mihi qui primus navem conscenderim hoc primum debeatur donum, aut acerbas sentiet nuptias ab hac dextra que convenit passus. Recurrebam, cum haec audissem, ne aliqua oriretur suspicio et ad liberos veniens, confirmabam eos animo, consilium rectam tenere viam nuntians.

XXXI. Cænabamus paullo post. Tum ego, quando jam madidos vino et in petulantiam proclives videbam, submisisse ad Pelorum, (sedebam autem proximo ipsam dedita opera) Vidistine, inquebam, quo modo puella exornata est? Hoc vero, Nequaquam, dicente; Atqui licet, dixi, ipsam videre, si clam perveneris ad navem: scis enim, quod et hoc Trachinus prohibuit. Ipsam Dianam sedentem videbis: sed ita, ut in praesentia moderate adspicias, ne et tibi et ipsi mortem concites. Ille autem nihil cunctatus, tanquam urgente aliquo necessario negotio, surgit et clam incurrit in holcaem. Cumque vidisset Clariclam, coronam ex lauro capite gerentem et auro intexta veste refulgentem, (siquidem sacra veste, Delphis asportata, amicta fuerat, tanquam aut victoriae ornamento, aut fœneri parentationi futura) et alia circa ipsam exornata et speciem thalami nuptialis referentia, incenditur, ut est consentaneum, spectaculo, cum simul desiderium et æmulatione concurrissent. Eratque manifestum indicium in vultu redeuntis, quod infestum quidpiam et furibundum cogitaret. Siquidem cum vixitum accubisset, Ego vero, inquit, praemium, quod debeatur ei, qui primus navem conscendit, quamobrem non reporto? Quoniam, inquit Trachinus, non postulasti: sed ne divisio quidem adbur

οὐδὲ νέμησις οὐδέπω προτέθη τῶν εἰλημμένων. Καὶ
 δε, Οὐκοῦν αὐτῷ τὴν κέρην τὴν αἰχμάλωτον. Τοῦ
 Τραχίνου δὲ, Παρὰ ταύτην, ὃ βούλει, λάμβανε, εἰ-
 πόντος, ὃ Πέλωρος ὑπολαβὸν, Καταλύεις οὖν τὸν νόμον
 6 [τὸν ληστρικὸν] δε τῷ πρώτῳ ἐπιδάνει νηὲς πολεμίας
 καὶ τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα προκινδυνεύσαντι τὴν κατὰ
 βούλησιν ἐκλογὴν ἀπένειμειν. Οὐ τοῦτον, εἶπεν ὁ
 Τραχῖνος, ὃ βέλτεστε, καταλύω ἀλλ' ἐτέρῳ νόμῳ
 δῖσχυρίζομαι, τοὺς ὑπὸ κέρους εἶκειν τοῖς ἄρχουσι κε-
 10 λεύονται. Πέπονθα δὲ τι πρὸς τὴν κέρην καὶ γαμετὴν
 ἐμαυτῷ λαμβάνων προτιμηθῆναι δικαίῳ· οὐ δὲ, εἰ μὴ
 τὸ κελεύόμενον πράττοις, οὐκ εἰς μακρὰν οἰμώξῃ, τῷδε
 τῷ κρατῆρι βελλόμενος. Ὁ δὲ Πέλωρος ἀπιδὼν εἰς
 τοὺς παρόντας, Ὁράτε, εἴη, τὰ πῆχυρα τῶν πόνων;
 15 οὕτω καὶ ἐμῶν ἑκατὸς τοῦ γέροντος ποτὶ στερηθήσεται,
 καὶ τοῦ τυραννικοῦ τούτου νόμου πειραθήσεται. Τί
 ἦν ἰδίῳ τὸ ἐντεῦθεν, ὃ Νηυσίκλεις; θαλάττη προσει-
 κασας ἂν τοὺς ἄνδρας αἰφνιδίῳ σπιλάδι κατασεισθέν-
 τας, οὕτως ἀλόγος τις ὄρη, πρὸς ἄφραστον αὐτοῦς
 20 ἤγειρε τάραχον, ἅτ' οἶνον καὶ θυμῷ κατόχους γεγενη-
 μένους.

Αἱ. Οἱ μὲν γὰρ ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκείνον ἀπο-
 κλίναντες, οἱ μὲν αἰδέσθαι τὸν ἄρχοντα, οἱ δὲ μὴ κα-
 25 ταλύεσθαι τὸν νόμον ἐθαρύεον. Καὶ τέλος ὁ μὲν
 Τραχῖνος ἐπανατίεταί, ὡς τῷ κρατῆρι πατάξῃ τὸν
 Πέλωρον. Ὁ δὲ, προπαρισκιάσαστο γὰρ, ἐγγχειρίδι
 φθάνει διαλύων τὸν μαζόν. Καὶ ὁ μὲν ἔκειτο και-
 ρίαν βεβλημένος, τοῖς λοιποῖς δ' ἄσπονδος ἐκτέτατο
 πόλεμος· ἐπαῖον τε ζυμπεσόντες ἀλλήλοις ἀπειθεῖς, οἱ
 30 μὲν ὡς ἐπαμόνοντες τῷ ἄρχοντι, οἱ δ' ὡς τοῦ Πελώρου
 οὖν τῷ δικαίῳ προσπιζόντες. Καὶ ἦν οἰμωγὴ μίξ,
 ξύλοις, λίθοις, κρατῆρσι, δαλοῖς, τραπέζαις, βαλλόν-
 των καὶ βαλλομένων. Ἐγὼ δ' ὡς πορρωτάτω χωρίσας
 ἐμαυτὸν, ἀπὶ τινος λόφου θέαν ἀκίνδυνον ἐμαυτῷ κα-
 35 τένεμον. Οὐ μὴν οὐδὲ Θεαγένης ἀπόλεμος ἦν, οὐδ' ἔ-
 Χαρικλεια. Τὰ γὰρ συγκείμενα πράττοντες, ὁ μὲν
 ἐπὶ φέρῃς θατέρῳ τὰ πρῶτα μέρει συνεμάχει, παντάπα-
 σιν ἐνθουσιῶντι προσεικῶς· ἡ δὲ, ὡς συνερρηγότα τὸν
 πόλεμον εἶδεν, ἀπὸ τῆς νεῦς ἐτόξευεν εὐσκοπὰ τε καὶ
 40 μόνου τοῦ Θεαγένους φειδόμενα. Καὶ ἔβαλλεν αὐ-
 τὸν ἐν τῆς μάχης μέρος, ἀλλ' ὄντινα πρῶτον ἴδοι,
 τοῦτον ἀνήρισκεν, αὐτὴ μὲν οὐχ ὀρωμένη ἀλλὰ βραδίως
 πρὸς τὴν πυρκαϊᾶν τοὺς ἐναντίους κατοπτεύουσα. Ἰὼν
 δ' ἀγνοούτων τὸ κακὸν καὶ δαίμονιους εἶναι τῆς πλη-
 45 γῆς ἐνίων ὑπονοούντων, ἕως τῶν ἄλλων πισόντων, μόν-
 ος ὁ Θεαγένης ὑπελείφθη τῷ Παλώρῳ μονομαχιῶν,
 ἀνδρὶ τὰ πάντα γενναίῳ καὶ φόνους ἰγγεγυμνασμένῳ
 παμπόλοισι, οὐδὲν οὐδὲ τῆς Χαρικλείου τοξείας ἐπα-
 50 δεδοικῶς δὲ τὴν ἀποτυχίαν αὐτοσχέδιον καὶ ἐν χειρὶ
 τῆς μάχης αὐτοῖς ὀδουμένης. Οὐ μὴν εἰς τέλος γ'
 ἀντίσταν ὁ Πέλωρος. Ἦς γὰρ ἀποροῦσα πρὸς τὴν
 ἕνεργον συμάχῃαν ἔ Χαρικλεια, λόγον ἐπίκουρον τῷ
 Θεαγένει διετόξευσεν, Ἀνδρίζου, φίλτατος· βοῶσατα·

est proposita eorum, quae capta sunt. Tum ille, igitur
 virginem captivam mihi deposco. At cum Trachinus,
 Praeter ipsam, quod vis, accipe, dixisset; Pelorus sermo-
 nem excipiens, Dissolvis igitur et abrogas [piratarum]
 legem, quae ei, qui primus navem hostilem conscendit et
 se pro omnibus certamini periculosissimo obtulit, electio-
 nem pro ipsius arbitrio tribuit. Non hanc, inquit Tra-
 chinus, optimo, dissolve, sed alterius legis auctoritate
 nitor, quae, ut praefectis cedatur, imperat. Sane affectus
 sum singulariter erga puellam et accipio mihi illam in
 uxorem: anteferri me tibi, justum esse pronuntio. Tu
 vero nisi id, quod lex imperat, feceris, non multo post
 plorabis, percussus hoc poculo. Pelorus autem eos, qui
 aderant, intuitus, Videtis, inquit, quae sint laborum praem-
 ia? Sic et vestrum quilibet aliquando praemio privabitur,
 et tyrannicam hanc legem experietur. Quis igitur dein-
 ceps videre licuit, Nausicles? Mari comparasses viros, re-
 pentino turbine concitatos: adeo caecus quidam et stultus
 impetus ad ineffabilem tumultum eos impellebat, vino
 simul et ira tanquam furore quodam correptos.

XXXII. Cum igitur alii in hujus, alii in illius partes in-
 cliuissent, hi honorem et reverentiam tribui praefecto, illi
 non dissolvendam esse legem tumultuabantur. Ad extre-
 mum Trachinus quidem intentus ictum, tanquam poculum
 impacturus Peloro: at cum hic (erat enim instructus an-
 tea) praeverbit, pugione mammam trajiciens. Haec ille
 jacebat, mortifero vulnere accepto: inter reliquos autem
 atrox continuabatur bellum: et concurrentes sese serie-
 bant, nihil omnino sibi pacis: illi quidem tanquam
 praefectum ulciscentes, hi autem tanquam Pelorum juste
 protegentes. Eratque unus gemitus omnium, iustibus, In-
 pidibus, poculis, facibus, mensis, pulsantium et pulsatorum.
 Ego autem cum me longissime removissem, e quodam tu-
 multo spectaculo hoc impune frui mihi licebat. Ceterum
 neque Theagenes erat expertus belli, neque Chariclea. Siqui-
 dem ea, quae constituta fuerant, facientes, ille armatus
 gladio alteri parti sese initio adjungebat socium, omnino fe-
 core afflatus similis; haec, postquam commissum esse pra-
 elium vidit, e nave jaculabatur, singulari certitudine sagittas
 dirigens et tantum Theageni parens. Jaculabatur autem
 non in unum praelii partem, sed quem in primis viderat,
 cum conficiebat, cum ipsa non videretur, sed hostes facile
 ad ignem conspiceretur, illis interea malum ignorantibus et
 quibusdam divinas esse plagas suspicantibus: usque dum,
 cum alii cecidissent, solus Theagenes relictus est, cum
 Peloro singulari certamine dimicans, viro valde strenuo,
 et plurimis eardibus exercitato; cum ne Chariclea quidem
 jaculatio prodesse quidquam posset amplius, dolentis qui-
 dem, quod auxilium ferre non posset, metuentis autem
 frustrationem, cum jam cominus et concertis machinis
 praelium inirent. Veruntamen ad extremum non susti-
 nuit illius impetum Pelorus. Postquam enim ad inopi-
 am auxilii se ipsa ferendi redacta Chariclea, sermo-
 nem auxiliarem Theageni ejaculata est, Strenuus esto,

ἐνταῦθ' ἤδη μακρῆ τὸν Πέλορον ὑπερείχεν ὁ Θεαγένης, ὡς περ ἰσθὴν αὐτῆ καὶ θάρους τῆς φωνῆς διακοινοῦσας καὶ διὰ τῆς μάχης περίεστι τὸ ἐπαθλὸν μηχανούσας. Ἐγείρας γὰρ τὸ φρόνημα, πολλοῖς ἤδη τοῖς τραύματι
 5 πεπρωμένον, ἐβλάτο τε τῷ Πελορῷ καὶ τῇ κεφαλῇ τὸ ἰγχειρίδιον ἐπιβαλὼν, τῆς μὲν ἀπέτορξεν, ἐκείνου μικρὸν ἀποκλίναντος, ἄκρον δὲ τῶν ἰσθμῶν παραξίσας, τῆν χεῖρα κατὰ τῆν συμβολὴν τοῦ ἀγκῶνος ἀπέκοπτε. Καὶ τοῦτου δ' ὁ μὲν ἐτραπέ, πρὸς φυγὴν, ὁ δ' ἐδίωκε.
 10 ΑΓ'. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν μετὰ ταῦθ' οὐα ἔγω λόγειν, πλὴν οὐ γ' ἐμὶ μὲν ἔλαθεν ἐπανελθὼν, ἐγκαταμείναντα τῷ λόγῳ καὶ οὐ θεροῦσαντα τῆς νυκτὸς ἐπιμῆσαι χωρὶς πολεμουμένῳ, τὴν Χαρίκλειαν δ' οὐδαμῶς. Ἀλλ' εἶδον ἡμέρας γενομένης, τὸν μὲν ἴσα καὶ
 15 νεκρῷ κείμενον, τὴν δὲ προσκαθημένην καὶ θρηνῶσαν καὶ βουλομένη μὲν ἐπιτρέπειν αὐτῆν ἰδοικουμένην, ὑπὸ δ' ὀλίγης ἐλπίδος τοῦ τάχ' ἂν καὶ περιγινέσθαι τὸν νεανίσκον, ἐπεγομένην. Οὐδ' ἔβηθ' ὁ δυσδαίμων εἰπεῖν τε καὶ μαθεῖν, οὐδ' ἐπικουρίσει παραμυθίᾳ τὴν
 20 συμφορὰν, οὐδὲ τὰ ἐνδεχόμενα ἐπιμεληθήσκει, τὰ ἐκ θαλάττης κακὰ τῶν ἐκ γῆς ἀδιστατοῦς διαδοξίμενον. Ἄρτι γὰρ ἔκασθ' ὅτι ἡμέραν εἶδον, τὸν λόγον κασιόντος, ληστῶν Αἰγυπτίων πλῆθος ἐκ τοῦ ὑπερτείνοντος ὄρους, ὡς εἴκει, κατέτρεχεν. Ἐλχέ τ' ἤδη τοὺς νέους
 25 καὶ ἀπῆγε μικρὸν ὕστερον, ὅσα φέρειν ἠδύνατο τῆς νεῶς ἐπικουρίζομενον. Ἐγὼ δὲ τὴν ἄλλως πόρρωθεν εἰσὸμην ὀδυρόμενος τὰς ἐμυτοῦ τε κίχαινων τύχας, οὐτ' ἐπαμύνειν ἔχων, οὐτ' ἐπιμύνησθαι δοκιμάζων, εἰς ἐπικουρίας (δ') ἐλπίδα ἐμαυτὸν ταμιεύομενος. Οὐ
 30 μὴν ἐπήρκεσά γέ ποθεν, ἀπολειφθεὶς μὲν τότε, τοῦ γῆρως ἐμποδίσαντος ἐν τοῖς ὄρησι συνακδρομαῖν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἐπὶ τε τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν τῆς θυγατρὸς, θεῶν μὲν εὐμνεῖς, σῆ δὲ, ὡς Ναυσικλείς, εὐνοία χρησάμενος, αὐτὸς δ' οὐδὲν
 35 ἐρανισάμενος, θρήνων δὲ μόνων τῶν ἐπ' αὐτῆς καὶ ὀδυρμῶν ἀρθῶναι χαρίζομενος. Ἐπὶ τοῦτοις ἐδάκρυε μὲν αὐτὸς, ἐδάκρυον δ' οἱ παρόντες καὶ εἰς θρήνον ἠδονῆν τι σύγκρατον μετεβέβλητο τὸ συμπόσιον· ἐπίφορον γάρ τι πρὸς δάκρυον οἶνος· ἔως δὲ Ναυσικλῆς
 40 ἐπιθρρύνων τὸν Καλάσιριν, Ἄ πάτερ, ἔρη, οὐ δ' εἰς τὸ ἔξῃς γοῦν εὐθυμος εἶναι, τὴν μὲν θυγατέρα ἤδη τήνδε κεικομισμένην, τὸν παῖδα δ' ἰδεῖν ὑπὸ τῆς νυκτὸς μόνος εἰργόμενος. Εἰς ἔω γὰρ ἀφιζόμεθα πρὸς τὸν Μιτράνην καὶ πάντα τρόπον λύσασθαι σοὶ τὸν ἄριστον
 45 Θεαγένην πειρασόμεθα. Βουλοίμην ἂν, εἶπεν ὁ Καλάσιρις. Νῦν δ' ὥρα γε διαλύειν τὸ συμπόσιον. Μνήμη δὲ τοῦ δαιμονίου γενέσθω, καὶ τὰ λυτήρια τῇ σπονδῇ περιαγέσθω.
 50 ΑΔ'. Ἐκ τούτου περιήγοντο μὲν αἱ σπονδαὶ· διελύετο δὲ τὸ συμπόσιον. Ὁ Καλάσιρις δὲ τὴν Χαρίκλειαν ἐσκοπέτο καὶ ὡς τὴν πάροδον τοῦ πλῆθους παρατηρῶν οὐκ ἐβρίσκεν, ὅψις τιςοῦ γυναικίου φράσαντος, εἰς τὸ ἄδουτον περιβῶν, καταλαμβάνει τοῖς ἴχνεσι τοῦ ἀγαλματος προσπεφυκυῖαν καὶ εὐχῆς τε μακρῆ περὸ κατ'

carissime, exclamans, tum jam longe Pelorum superabat Theagenes, tanquam robur et audaciam illi voce subministrante et quod pugnae primum superesset indicante. Nam erecto animo, multis vulneribus jam fracto, insiluit in Pelorum, et gladio casum in caput dejecto, ab hoc quidem aberravit, cum ille paululum ictum declinasset; ceterum summitate humeri praesecta, manum illi in commissa cubiti abscidit: et inde ille quidem versus est in fugam, hic autem insequabatur.

XXXIII. De aliis quae haec sunt consecuta non habeo quod dicam, nisi quod clam me reversus est, cum mansissem in tumulo, nec ausus essem noctu versari in loco hostili; sed minime inscia Chariclea. Nam animadverti, postquam dies illuxit, illum quidem non absimilem mortuo jacere, hanc autem assidere et plorare et quod se desuper consolere vellet declarare; ceterum parva spe, quod superstes mansurus esset, reprimere se. At ego infelix nec alloqui prius potui, neque rem cognoscere, neque consolatione levare calamitatem, nec ea quae fieri potuissent curare, quum marina mala terrestria, nullo spatio interposito, exceperissent. Cum primum enim, simulatque diem conspexi, e tumulo descenderem, praedonum Aegyptiorum manus, ex monte, qui illae protenditur, ut videbatur, decurrebat et jam ceperat adolescentes, ac paulo post abducebat, quaecumque ferre poterat e nave exportans. Ego autem nequidquam e longinquo sequebar, meas et illorum deplorans fortunas, cum neque defendere possem, neque illis immisceri consultum esse judicaret, ad spem auxilii me reservans. Ceterum minime equidem per fui, procul relictus, senectute impediens, ut per ardua loca cum Aegyptiis una decurrere possem; nunc autem in inventione sitae, deorum clementia et tua, Nausicle, benevolentia usus, cum quidem ipse nihil ad id contulisset, sed luctus tantum solos et lamentationes affatim largirer. Ad haec lacrimabat ipse, lacrimabant et ii qui aderant: denique in letum cum voluptate quadam temperatum transmutatum fuerat convivium: vinum enim proclives quodammodo in lacrimas efficit: usque dum Nausicles, confirmans Calasiridem, O pater, inquit, tu vero jam in posterum esto hilaris, quandoquidem salutem hanc recuperaveris et, ne non filium videas, sola nocte prohiberis. Mane enim Mitranem conveniemus et omni ratione redimero optimum Theagenem conabimur. Vellem omnino, dixit Calasiris. Nunc vero tempus est dissolvendi convivii. Recordatio fiat numinis et gratiarum actio pro liberatione cum libatione conjungatur.

XXXIV. Post haec circumdabantur libationes, dissolvebatur convivium: Calasiris autem Charicleam circumspicebat. Cumque transitum multitudinis observans, eam non invenisset, sero tandem indicio cujusdam mulierculae, adytum ingressus, deprehendit vestigia simulacri amplexam et cum orationis prolixitate, tum doloris accessione, in

καὶ λύπης προσβολῇ πρὸς ὕπνον βαθεῖον ὀλισθήσαντα. Ἰπιδάκρυστος οὖν ὀλίγα καὶ πρὸς τὰ βαλεῖνα τρέφει τὰ κατ' αὐτὴν ἱκετεύσας τὸν θεόν, ἡσυχῇ δ' ἀρπυίας, ἦγεν εἰς τὴν καταγωγὴν ἐρυθρῶσσι ὡς ἐφίνοτο, οὐκ ἴδουσι πρὸς τοῦ ὕπνου κειρατημένῃ. Καὶ ἡ μὲν εἰς τὴν γυναικίοντιν χωρισθείσα, οὐκ τῷ θυγατρὶ τὴν τοῦ Ναυσικλέους κατακλιθεῖσα, τὰς παρούσας ἀρπυγίας διετίθετο φροντίδας.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Α'. Ὁ δὲ Καλίστρις καὶ ὁ Κνήμων, κατὰ τι τοῦ ἀνδρῶνος αὐτοῦ ἀναπαύσαντες, ἐπειδὴ τὸ λειπόμενον τῆς νυκτός, βράδιον μὲν ἡ ἐβούλοντο θῆτον δ' ἡ φόντο διέδραμαν, εἴα δὲ παρὰ τὴν εὐωχίαν καὶ τὸ ἀπρόσκοπος μῆκος τῶν διηγημάτων τῆς πλείστης παρωχηκυίας, οὐδ' ἀκριβῶς ἡμέραν ἀναμείναντες, τὸν ὡς Νηυσικλέα παραγίγνονται καὶ φράζειν ὅπου τὸν Θεαγίνην διάγειν οἶστο καὶ σγιν ὡς ὅτι τάχιστα παρικάλου. Ὁ δ' ἐπεῖθετο καὶ ἀναλαθεῖν ἦγεν. Ἡ Χαρίαλεα δὲ πολλὰ συνέπεσθαι ἱκετεύουσα, μένειν κατὰ χώραν ἐδίασθη, ὡς οὔτε πόρροι που ἀφίχονται καὶ αὐτίκα οὐκ τῷ Θεαγίνῃ ἤξουσι διεγγυωμένου τοῦ Ναυσικλέους. Καὶ τὴν μὲν αὐτοῦ καταλείπουσι, λύπης τ' ἐπὶ τῷ χωρισμῷ καὶ χαρᾶς ἐπὶ τοῖς ἐλπίζομένοις ἐν μεταγμῶνι σκεύουσαν. Αὐτοὶ δ' ἄραι τῆς κόμης ἐκτὸς γυγνότις καὶ τὰς ὄχθας τοῦ Νεῖλου παραμειβόμεναι, κροκόδειλον ὄρωσιν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ ἄτερτα διερπύζοντα καὶ τῷ βίθρῳ τοῦ ποταμοῦ οὐκ ὀλίγα τῆ βύμη καταδύμενον. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι συνέθως τε καὶ ἀθερόθως τὸ ὄρῳν ἦγον· πλὴν ὅσον ὁ Καλίστρις κώλουμα τι τῶν κατ' ὄρον ἐπισκαμίνεσθαι προῦλεγεν· ὁ δὲ Κνήμων καὶ σφόδρα ἐπτοίετο πρὸς τὴν θῆν, οὐδ' ἀκριβῶς αὐτῷ τοῦ ζῴου φανέντος ἀλλὰ σκιᾶς αὐτὸν πλείον χρομαλῆς ὑποδραμούσσης καὶ ὀλίγον ἴδει καὶ ὑπορεύγειν. Ὁ δὲ Καλίστρις, ὅσον πλείστον τοῦ Ναυσικλέους ἐκγελοῦντος, ἢ Κνήμων, ἔφη, ἐγὼ δ' ὅμην νύκτωρ σοι μόνον τὴν δειλίαν ἐνοχλεῖν καὶ πρὸς τοῦ σκότους σοι τὸ φοροδὲς ἐπιγίγνεσθαι, οὐδ' ἄρα καὶ μεθεμέραν ἤσθα λίαν, ὡς εἶσκε, τὸ μὲν καὶ οὐκ ὀνόματα σοι μόνον ἀκούμενα, ἤδη δὲ καὶ θεύματα τῶν ἐν ποσὶ καὶ ἀδεῖα τάρραχον ἐμβαλλει. Καὶ τίνας θεῶν, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς, ἢ τίνας δαιμόνων ἀκούειν τὴν ἰκωνομίαν ὁ χρηστός ἡμῖν οὗτος οὐκ ἀνέχεται; Εἰ μὲν καὶ θεῶν, ἀπεκρίνατο, ἢ δαιμόνων, οὐκ ἔχω λέγειν ἀνθρώπου δὲ, καὶ ὁ πλείον ἐστὶ θαυμαστόν, οὐδ' ἀνδρὸς τίνας ἢ τῶν ἐπ' ἀνδρῶν βεβοημένων ἀλλὰ γυναικῶν καὶ ταύτης νεκρᾶς, ὡς αὐτός φησιν, εἰ τις λέγει τοῦνομα, πέφρικε. Τῆς γοῦν νυκτός κατ' ἡν ὅπου τῶν βουκόλων ἐπέστη; ἀνασάξου ἡμῖν, ὦ γὰρ δὲ, τὴν Χαρίαλειαν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ ὄρον εἰ λέγω, τοῦτου παρακηκούς τοῦ ὀνόματος, οὐδ' ὅσον πρὸς βοτῶν γοῦν ὕπνου μοι μεταλαθεῖν ἐνέβουκε, συνε-

aretiorem somnum delectam. Cum igitur paululum extulcerimasset, et a deo, ut ejus rationes in melius verteret, supplicet petisset, paulatimque ipsam excitasset de somno, durebat ad conclavem erubescens, et videbatur, quod esset a somno victa impudens. Hac igitur cum se in gynæceo seorsum cum filia Nausiclis ad conium compressisset, vigilando vacabat curis et cogitationibus, qua illi incumbabant.

LIBER SEXTUS.

1. Calasiris autem et Cnemon, cum in quadam parte conclavis virilis quiescerent, postquam reliquum noctis tardius quidem quam volebant, celerius autem quam existimabant, elapsum est, quod illius maxima pars super convivium et narrationum prolixitatem, insatiabilis conditam suavitate, præterierat; neque exactum diem expectantes, ad Nausiclem veniunt, et ut exponeret ubi Theagenem degero arbitraretur, atque eo quamprimum duceret, orabant. Atque hic quidem illis inorem gerebat et secum sumptos ducebat. Chariclea vero cum multis molis, ut sequeretur, oraret, manere coacta est; Nausicle, quod neque procul essent progressuri et quamprimum cum Theagene redituri, affirmante. Hanc igitur ibi relinquunt, inter mærorem, propter illorum discessum, et latitiam, propter ea, quæ sperabat, fluctuantem. Ipsi vero cum primum e pago egressi essent et rypas Ndi præterierent, crocodilum conspiciunt, qui a dextra parte in alteram reptabat et alveum fluvii concitato impetu subibat. Alii igitur, illo viso, ut consueto minime movebantur; præterquam quod Calasiris impedimentum quoddam in itinere futurum significari prædicebat: Cnemon autem vehementer etiam lugerari, conspectu perterritus, quamvis non exacte illi animal apparuisset, sed umbra potius tenuis illum subisset; adeo ut parum abesset, quin refugeret. Calasiris igitur, Nausicle in risum effuso, Cnemon, inquit, putaham ego te nocturnam tantum timiditatem infestare, atque eam tibi ex strepitu quovis in tenebris accidere: tu vero et interdiu nimium es, ut videtur, animosus, et non nomina tantum exaudita, sed jam etiam spectacula vulgaria et cuivis obvia ac minime metuenda, tibi terrorem incutiant. Cujus autem dei, Nausicles inquit, aut numinis appellationem audiens bonus hic, ferre non potest? Sane si ex diis alienius, respondit, aut numinibus, non habere quod dicerem: ceterum ad nomen hominis, quod magis est mirandum, neque viri cuiuspiam, aut eorum, qui gloria fortunæ sunt illustres, sed mulieris et hujus, ut ipse dicit, mortuæ, si quis illud commemoret, cohortescit. Hac enim nocte, qua venisti a prædonibus, incohimem nobis adducens Charicleam, nescio quo pacto, aut unde, hoc, de quo dico, exaudito nomine, ne paululum quidem somni me capere permisit, continuo præ metu

ῥα, ὑπὸ τοῦ θένος ἐκδιέφυκον καὶ μοι πρόγραμμα ἔχον-
τας ἵππ' ἀναλοθεῖν. Καὶ εἰ μὴ λυπεῖν αὐτὸν ἢ προσεῖν
ἑσθλόν, εἶπον ἂν καὶ νῦν τοῦνομα, τὸ Νουσικλείς, ὡς
ὄν πλέον γέλοιος, καὶ ἅμα ἐπέηε τὴν Θίσβην.

- 6 B. Καὶ ὁ Νουσικλῆς ἐγὼ μὲν οὐαίτι, συνεστάθη
δὲ πρὸς τὴν ἀκοὴν καὶ σύνους ἐπιπλεῖστον εἰστήκει,
διαπορῶν προγέσσης ἐκ ποίας ὁ Κνήμιον, ἢ τίνας κων-
νοσίτας, ἢ τί πεπρόθει πρὸς τοῦνομα τῆς Θίσβης.
Ἐξικαύχασε δὲ πρὸς ταῦθ' ὁ Κνήμιον καὶ Ὁ γὰρ
10 Κλάσιρι, ἔρηξ, εἶπαν, ὅση τις τοῦ ὀνόματος ἢ ὀνόμα-
τις, καὶ ὡς οὐκ ἔμοι μόνου μορμολύκειον, ὡς αὐτὸς φησ,
ἀλλ' ἤδη καὶ Νουσικλεί γίνεταί; μᾶλλον δὲ καὶ ἐλευσε-
ρὴς γέγονε τοῦ πάθους μετάστασις; εἰς τοῦτο πάλιν ἰγὼ
μὲν γέλοι, γινώσκω γὰρ οὐκ ἔτ' ὄσσαν, ὁ δὲ γεννιάδας
15 ἤρην Νουσικλῆς ὡς πολλῶν γέλωτι τῶν ἄλλων κατατω-
μάζων ἐεύχχασε.... Ἠέπυστο, ἔρη ὁ Νουσικλῆς καὶ
ὅλις σοι τῆς εἰς ἐμὲ ἀμόνης, ὁ Κνήμιον. Ἀλλὰ πρὸς
Ξενίων καὶ Φιλίων θιῶν, πρὸς ἄλλων καὶ τραπέζης, ὄν,
ὡς σῆμα, πρὸ ἀνθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπερασθε, πόθεν
20 τὸ Θίσβης ὄνομα, εἴτε γνωρίζετε, εἴτε παρέβραθε,
εἴτε παιδῶν ἐμῶν πεποίησθε, καταμηνύσατε. Καὶ ὁ
Κλάσιρις, Σὸς, ἔρη, ὁ λόγος, ὁ Κνήμιον, ὄν πολλὰ-
κις μοι διελθεῖν, γινώσκω τε τῶν κατὰ στυγρὸν παρα-
σχεῖν ἐπαγγελιάμενος, εἰς δεῦρὸ τε ποικιλίας οὐδὲ δια-
25 ὄσεσιν ὑπερθέμενος, ἐν καιρῷ λέγοις ἂν τὸ παρὸν,
Νουσικλεί θ' ἅμα τῶδε χαριζόμενος καὶ ἡμῖν τὸν πόνον
τῆς ἔδοιπορίας ἐπικουρῶν καὶ τῷ διηγήματι παρα-
πέμπων. Ἐπίειπετο ὁ Κνήμιον, καὶ ἔλεγεν ἅπαντα,
ἐπιτέμνων ὅσα ἤδη τῷ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ
30 προδιηγήσατο, τὴν πατρίδα ὡς Ἀθηναίος, τὸν πατέρα
ὡς Ἀριστιππος καὶ τὴν Δημιανέτην ὅτι μητροῦ γα-
γόνου διήκει καὶ τὸν ἀδέμητον ἐπ' αὐτῷ τῆς Δημιανέτης
ἔρωτα καὶ ὡς ἀποτυγχάνουσα ἐπιβουλεύσει, διάκονον
εἰς τὴν ἐπιβουλήν καθέισα τὴν Θίσβην προσετίθει καὶ
35 τὸν τρόπον καὶ ὅτι φυγαλευθεῖ τῆς ἐνεγκούσης ὡς πα-
τραλοῖα τοῦ δήμου ταύτης (τὴν) ζημίαν ἐπιθέτους·
καὶ ὡς διάγοντι κατὰ τὴν Αἴγιναν, πρῶτα μὲν Χαρίας
τις τῶν συνεφίλων τὴν Δημιανέτην ὅτι τέθνηκε καὶ
ὅπως ἐξαγγελίσει, τῆς Θίσβης κακείνη τὴν ἐπιβουλήν
40 συνθείσει, ἔπειτ' Ἀντικλῆς, ὅπως μὲν ὁ πατὴρ ὀνημέ-
σει τῶν ὄντων ὑποβληθείη, συστάτων ἐπ' αὐτὸν τῶν
κατὰ γένος τῆς Δημιανέτης προσσχόντων καὶ πρὸς ὑπό-
νοϊαν φόου τὸν ἔημον κατ' αὐτοῦ κινεσάντων· ὅπως
ὁ ἢ Θίσβη τῶν Ἀθηνῶν ἀπέδρα σὺν τῷ ἔραστῇ τῷ ἰμ-
45 πόρῳ τῷ Ναυκρατίτῃ. Καὶ τέλος ἐπέηεν [ὁ Κνήμιον], ὅτι
σὺν τῷ Ἀντικλεί κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἐκπέυσσε
ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον εἰ δὴ πως ἀνευρῶν, ἀγαγῶν τ' εἰς
τὰς Ἀθήνας, λύσει μὲν τῷ πατρὶ τὴν συκοφαντίαν,
τιμωρήσασθαι δ' ἐκείνην, καὶ πολλοῖς μὲν ἄλλοις κινδύ-
50 νους, πολλοῖς δὲ τύχαις τοῖς μεταξὺ χρόνους περιπε-
σῶν, ἄλλοις δὲ καὶ ἐπὶ καταποντιστῶν, εἴτα πῶς δια-
ὄρας καὶ Αἴγυπτον προσομισηθεῖς, αὐθις ὑπὸ τῶν
βουκόλων ληφθείη [λησθῶν]· ἔνθα καὶ τὴν πρὸς Θεα-
γένην καὶ Χαρικλείαν αὐτῷ γενέσθαι συντυχίαν καὶ τὴν

emoriens : ut multum negotii habuerim, illo reficiendo :
et nisi illum dolore affecturus essem, aut pestiferfacturus,
et nunc dicerem, Nausicles, nomen, ut rideas magis :
simulque Thisben commemorabam.

II. Nausicles autem non amplius ridebat, sed contrista-
tus est cum audisset et diu stetit cogitabundus, hesitans
et quarens apud animum, qua de causa Cnemon, aut quo
commercio, aut quid a Thisbe accidisset. Tum vero mi-
ros risus edidit prae nimia lartitia Cnemon et O bone Calasi-
siri, vides, dicebat, quanta sit hujus nominis vis et quod
non mihi soli est personae instar ac terriculi, sed etiam
Nausicli nostro? Quin etiam plane nriticam affectus mu-
tationem attulit. Ego enim vicissim rideo : scio enim,
non amplius esse superstitem : generosus autem Nausicles
qui antea multo risu abis illudebat.... Desine, inquit Nau-
sicles : satis enim nos ultus es, Cnemon. Sed per hospiti
et amicitiam custodes deos, per sales et mensam, qua in
nostra domo experti estis, ut arbitror, sanuma voluntate
vobis exhibita, unde sit Thisbes nomen, sive scitis, sive
me terretis, sive jocum in me composuistis, ludicate.
Calasiris autem, Tibi jam incumbit, inquit, narratio,
Cnemon : quam cum saepius mihi te expositorum promi-
seris et communicaturum mecum de rationibus tuis, nihil-
ominus tamen hactenus variis effugis distuleris, opportune
in praesentia institue, Nausicli simul gratificans et nobis
molestiam itineris levans, narrationeque amolians. Morem
illis gerebat Cnemon et narrabat omnia compendio, quae
antea Theageni et Charicleae exposuerat : quod patria Athe-
nae, quod pater Aristippus, quod Demaeneta noverca fuisset.
Recensebatque nefandum amorem, quo se Demaeneta depe-
ribat et quod, spe lapsa, insidias sibi struxisset, minima
insidiarum Thisbe subornata. Abdebat et modum et quod
pulsus esset in exilium e patria, populo tanquam patri-
cidae hanc paenam irrogante : quodque sibi in Aegina de-
genti, primum Charias unus ex syncephis Demaenetam
esse mortuam et modum mortis nuntiasset, a Thisbe ipsi
quoque structis insidiis; deinde Anticles, quod pater in
calamitatem incidisset, facta bonorum publicatione, cum
ii, qui conjunctione sanguinis Demaenetam attingebant, in
damnationem illius coivissent et populum in eam suspicio-
nem, quod ipse eadem perpetrasset, adduxissent. Deni-
que quo pacto Thisbe fugisset Athenis cum amatore quo-
dam, mercatore Naucrateni. Ad extremum commemorabat
Cnemon, quod cum Anticle ad inquisitionem Thisbes
navigans in Aegyptum, ut si forte illam ibi invenisset,
reducens Athenas, liberaret patrem calumnia et de illa
penas sumeret; cum in multa alia pericula incidisset et
varios casus medio temporis intervallo fuisset expertus,
etiam in piratarum potestatem venisset. Deinde, quo
modo, cum effugisset et ad Aegyptum rursus appulisset, a
perdonibus iterum captus fuerit, atque ibi cum Theaene

Θίσθης ἀναίρεσιν ἡμᾶς καταλέγων καὶ τὰτι τούτους
ἔζης, ἄρτι τῶν γνωρίζομένων τῶ τε Καλασίρῳ καὶ
τῷ Νουσικλῆϊ πάντων.

Γ'. Ἐρ' οἷς ὁ Νουσικλῆς μυσίας ἐστρατε βουλᾶς,
6 νῦν μὲν ἐξυπεῖν τὰ ἀμφ' αὐτῶ τε καὶ τῆ Θίσθη δια-
νοούμενος, νῦν δ' εἰσαυθίς ὑπερβῆσθαι κρίνων. Καὶ
τέλος, μόγις ἐπέσχε, τὸ μὲν τι αὐτὸς οὕτω δοκιμάζων,
τὸ δὲ καὶ ὑπὸ συντυχίας ἑτέρας ἐμποδισθείς. Ἄρτι γὰρ
ἔξῃχοντά που στάδια διανύσαντες καὶ ἤδη τῆ κόμῃ,
10 καθ' ἣν ὁ Μιτράνης διῆγε, πλησιάζοντες, γνωρίσω τινί
τῶν Νουσικλήους ἐντυχάνουσι καὶ ὅποι προθυμοῖτο
οὕτως ἐσπουδασμένους ἀνηρώτων. Ὁ δὲ, Ὡ Νουσι-
κλας, ἔφη, τὴν ὁρμὴν ἐκπυθάνῃ τὴν ἡμῶν, ὥσπερ
ἀγνοῶν εἶ μοι τὸ παρὸν πάντα πρὸς ἓνα σπουδάζεται
15 σκοπὸν, ὅπως ἂν Ἰσιᾶδι τῆ Χεμμίτιδι τὰ προστατό-
μενα ὑπηρετοίμην. Ἐκείνη γαργῶ, πάντ' ἐκείνη
πορίζω δι' ἐκείνην ἀγρυπνῶ νύκτα τε καὶ ἡμέραν, οὐ-
δὲν ἀπαγορεύων· ἀλλὰ μοι ζήμια καὶ μόχθος, ὃ ἂν μοι
ἐπιτάτῃ μέγα ἢ σμικρὸν Ἰσιᾶς ἐκείνη. Καὶ νυκτὶ δὲ
20 θέω, ὄρνι τινὰ τούτων, ὡς ὄρῃς, Νειλῶον φοινικόπτε-
ρον, τῆς φιλάτης ἐπίταγμα, κομίζων. Ὡς εὐγνώ-
μοσι, ἔφη ὁ Νουσικλῆς, ἐρομένην συμπέπλεξαι καὶ ὡς
μικρὰ λίαν αὐτῆς τὰ ἐπιτάγματα, εἴ γε φοινικόπτερον
ἀλλ' οὐκ αὐτὸν σοι τὸν φοίνικα τὸν ἐξ Αἰθιοπίων ἢ
25 Ἰνδῶν ὡς ἡμᾶς ἀφικνούμενον ὄρνι ἐπέταττε. Καὶ δε,
Ταῦτα μὲν ἐκείνη, ἔφη, γλυτῆν ἐμὰ συνήθος, ἀπὶ
τάμᾳ πεποιθῆται. Ἀλλὰ ποὶ δὴ καὶ ὑμεῖς καὶ ἐπὶ τίνα
[τὴν] χρεῖαν; ὡς δὲ, εἶ μοι παρὰ τὸν Μιτράνην ἐσπουδά-
κασιν, ἀπεκρίναντο, Ἀλλὰ μάτην ὑμῖν, ἔφη, καὶ εἰς
30 κενὸν ἢ σπουδῆ, Μιτράνου τὰ νῦν κατὰ γούραν οὐκ
όντος, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς Βήσσαν τὴν κόμην ἐνοικοῦντας
βουκόλους αὐτῆς τῆς νυκτὸς ἑστρατεύσαντος, εἶτι δὴ
τίνα νεανίσκον αἰχμαλώτων Ἑλλήνων πρὸς Ὀροσδάτην
εἰς τὴν Μέμφριν ἀπεσταλκότος, ὡς ἂν ἐκείθεν, ὁμοι,
35 βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ δῶρον ἀναχθείη, Βησσαεῖς καὶ ὁ
τούτων ἐναγχος ἀποδειχθείς ἑξαρχος Θύμικς, ἐξ ἐπιδρο-
μῆς ἰλόντες ἔχουσι.

Δ'. Καὶ ὁ μὲν εἰτι λέγων ἀπέτρεχεν, Ἐμοὶ δ' ἐπὶ
τὴν Ἰσιᾶδα σπευστέον, εἰπὼν, ἢ ποῦ με νῦν πολλοῖς
40 τοῖς ὀφθαλμοῖς περισκοπεῖ, μὴ δὴ τί μοι καὶ πρόσκρου-
σμα ἔρωτικὸν ἢ βραδύτης ἐνέγκῃ. Δεινὴ δ' ἐκείνη
ἀπροφρασίτους αἰτίας, ἐγαλήματά τε καὶ ἀκκισμούς
ἀναπλάσαι κατ' ἑμοῦ. Οἱ δὲ, ὡς τούτων ἤκουσαν,
σχηνεῖς ἐπιπλεῖστον εἰστήκεισαν, πρὸς τοῦ ἀνεπίστου
45 τῆς ἀποτυχίας τῶν προσδοκῆθέντων. Ἀλλ' ὅμῃ ποί'
αὐτοῖς ὁ Νουσικλῆς ἀνελάμβανεν, ὡς οὐ δεῖοι (διὰ) τὴν
ἐπ' ὀλίγον καὶ πρόσκαιρον ἀποτυχίαν τέλει ἀπεγνω-
κῆναι τῶν ἐν χερσὶν ὑποθέμενος, ἀλλὰ νῦν μὲν χρῆσαι
εἰς τὴν Χίμμιν ἐπανίεναι, τῶν δὲ πρακτικῶν ἐν ἐπιστά-
50 ψῃ γεγονένους καὶ ὡς πρὸς ἐκδημίαν κλείονα συνσε-
κευασμένους πρὸς τὴν τοῦ Θεαγένους ἐπιζήτησιν, εἴτε
παρὰ τοῖς βουκόλοις εἴτε παρ' ἄλλοις τισὶ [πυθάνοντο]
τρέψεσθαι, ἀγαθὴν τῆς ἀνευρίσεως ἑλπίδα πανταχοῦ
προβηλλομένων. Ὡς καὶ νῦν οὐκ ἄπει γινέσθαι δε-

Clarissime laudantibus meritis. Simul etiam Thibes
interitum attestabat et reliqua deinceps ordine, usque ad
ea quae erant Calasiridi et Nausicli nota omnia.

III. Quibus auditis, Nausicles multa versabat animo,
nunc sperire suas et Thibes rationes cogitans et rursus
differre statuens. Postremo vix sese continuit, partim
ipse commodius esse iudicans, partim alio casu impeditus.
Cum enim circiter sexaginta stadia fuissent emensi et ad
pagum, in quo Mitranes habitabat, propius accederent,
eundem, qui fuit Nausicli notus, sunt obviam et quo con-
tenderet tanto studio rogabant. Ille autem, O Nausicles,
inquit, quæris, quo properem? tanquam ignores, quid
mihi in presentia incumbat. A me omnia studia ad unum
diriguntur scopum, ut Isiadis Chemmitensis Imperata fa-
ciam. Illi volo agrum, illius causa comparo omnia, prop-
ter illam noctes diesque insomnes duco, nihil omnino re-
cusans, (quamquam inde nihil præter molestem et labor-
molestiam reportem) quod mihi imperarit, seu magnum,
seu parvum fuerit, Isias illa. Et nunc accelero, avem
quandam hanc, ut vides, Niloticam phœnicopterum caris-
sima mandata ferens. Quam facilem es, inquit Nausicles,
amasiæ consecutus et quam exigua sunt illius imperia,
quod tibi phœnicopterum et non ipsam phœnicem polius,
quæ avis ab Æthiophis aut Indis huc ad nos pervenit,
afferre jussent! Et ille rursus: Illa quidem, inquit, more
solito ex me meisque rationibus lusum fecit. Ceterum
quo vos vicissim et quam ob causam, iter insitulistis?
Postquam autem, quod ad Mitranem contenderent, respon-
derunt: Inane est, inquit, et irritum vestrum studium,
quod Mitranes in presentia hic non sit, sed contra incolas
Bessa præviones hac nocte exercitum duxerit. Adoles-
centem enim quendam captivum, quem ille Memphis ad
Orosdatem miserat, ut inde, uti arbitror, ad regem ma-
gnum muneris loco perveniret, Bessaenses et eorum dux
declaratus Thyamis, incursione facta, ereptum delinunt.

IV. Et ille quidem his dictis abibat. Mihi vero ad Isia-
dem est properandum, iurgians, quæ me nunc forsitan
suis acerbis oculis circumspicit, ne mihi aliquam offensam
in amore cunctatio afferat. Est autem nimium callida in
accusationibus etiam sine causa et criminibus atque insimu-
lationibus contra me fingendis. Illi vero, ut hæc audi-
verunt, lacili et stupentes diu steterunt, quod præter
opinionem spe et expectatione sua frustrati essent: do-
nec sero tandem ipsos Nausicles revocavit ad sese, admo-
nens, non oportere brevis frustrationis causa et quæ ad
tempus tantum acciderit, omnem spem eorum, quæ pro
manibus essent, abjicere; sed nunc quidem Chemmii re-
deundum esse et cum consilium gerendæ rei capere, tum
peregrinationem, majore viatico instructos, ad inquiren-
dum Theagenem, sive apud præviones, sive apud alios
quoscumque illum esse audiverint, suscipere, bonam spem
inventionis ubique sibi proponendo. Nam neque nunc
absque nomine deorum videri factum esse, quod cum in

κείν, τὸ δὲ τινὲ τῶν γυναικῶν ἐντυρόντας, χειραγω-
γῆθῆναι πρὸς τοῖς ἀγγελλόντων, ὅπου δεήσει τὸν Θεα-
γένην μαστῶσαι, τὴν ἑρμὴν τῆς παρείας, ὅαν ἐπὶ
σκοπὴν τὴν βασιλικὴν κώμην τείνοντας.

- 6 Ε'. Ταῦτα λέγων, ὁ χαλιπὸς ἐπιθεὶν ἅμα τε,
ὄμοι, καὶ ἐπίρας ἐλπίδος τοῖς ἀγγελλέεισι συναναφαινο-
μένης καὶ τοῦ Κνήμωνος πρὸς τὸν Καλάσιον ἰδίᾳ πά-
νυ θυραῖν ὡς ὁ Θήραξ περιώσσει τὸν Θεαγένην
δι' αὐριζομένου. Ἐδοκεῖ οὖν ἐπανίεναι, καὶ ἐπανή-
10 σαν τὴν τε Χαρίκλειαν ἐπὶ τοῖς προθύροις καταλαμβά-
νουσι, πόρρωθεν αὐτοὺς καὶ ἐκ πάντων κλιμάτων περι-
σκοποῦσαν. Καὶ ὡς οὐδὲμος τὸν Θεαγένην ἑώρα
οὖν αὐτοῖς, διαλύσιόν τι ἀνακοούσασα, Ἄλλ' ἢ μόνοι
μοι, πάτερ, ἔφη, καὶ οἱοί περ ἐντεῦθεν ἐξορμήκατε,
16 πάλιν ἐπάτε; Θεαγένης δ' ἀρ' ὡς εἶπε τέθηκεν; εἰ
τι φράζειν ἔχετε, θάπτον εἰπάτε, πρὸς θεῶν, μηδ'
ἐπιεικῆτέ μοι τὴν συμφορὰν παρακῆ τῆς ἀγγελίας.
Ἴχει τι φιλόφρονον ὅστις δυστοχημάτων δόλως,
τὴν ὁμῶς χώρησιν πρὸς τὸ δεῖνόν τῃ φυγῇ καὶ ταχέϊαν
20 ἀπάλλησιν παρασκευάσουσα. Ὑποτενόμενος δὲ δυσ-
φοροῦσαν ἄγαν ὁ Κνήμων, Ἄς ἐργῶδὲς σου τοῦτο, ἔφη,
ὦ Χαρίκλεια, ἐπίφορὸς πῶς αἰεὶ τυγχάνεις τὰ χεῖρονα
μαντεύεσθαι καὶ ψεύδη γ' ἅμα, καλῶς κατὰ τοῦτο
ποιούσα. Θεαγένης γοῦν ἔστι καὶ σώζεται θῶν βου-
25 λομένων καὶ ὅπως καὶ παρὰ τίσιν, ἐπιτεμών ὄλεγε.
Καὶ ὁ Καλάσιος, Οὐπω ποτ' εἶπεν, ἠράσθης ἐξ ὧν
λέγεις, ὦ Κνήμων. Ἢ γὰρ ἂν ἔγνωε, ὡς καὶ τὰ ἀδεῶ
φοδερὰ τοῖς ἐρώσει καὶ μόνους ὀφθαλμοῖς μάρτυσι κατα-
πιστεύουσιν ὑπὲρ τῶν παιδικῶν, ἢ δ' ἐκείνων ἀπουσία,
30 δεῖλαι τοῦτ' ἤδη καὶ ἀγωνία ψυχῆς ἐρωτικαῖς γίγνε-
ται. Αἴτιαν δὲ, πεπεῖκασιν αὐτοῦς, οὐκ ἄλλως κού-
ποτε σπῶν ἀπολείπεσθαι τοὺς φιλετάτους, μὴ οὐχὶ καλύ-
ματος ἀγδοῦς ἐμποδίζοντος. Ὡστε, ὦ φίλος, Χαρι-
κλεία μὲν συγγιγνώσκωμεν, εὐ τὰ ἐρώτων πάθη καὶ
35 ἀκριβῶς νοσοῦση, αὐτοὶ δ' ἐντὸς θυρῶν γενόμενοι, τῶν
πρακτικῶν φροντίζωμεν.

- Γ'. Καὶ ἅμα λαβόμενος τῆς χειρὸς μετὰ δὲ τινος
πατρικῆς θεραπείας εἰσήγαγε τὴν Χαρίκλειαν. Ὁ δὲ
Ναυτικῆς τοῦντεῦθεν ἀνεῖναι τῶν φροντικῶν αὐτοῦς
40 βουλομένου καὶ τι καὶ ἕτερον πραγματευόμενος, ἐστία-
σιν τε λαμπροτέραν ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς παρεσκευάσας καὶ
μόνοις σὺν τῇ θυγατρὶ τὸ συμπόσιον ἀφῆκεν, ἀβροτέ-
ραν τε τοῦ εἰωθότος ὀρθῆναι τὴν παιδα καλλωπίσας,
καὶ πολυτελέστερον κοσμήσας. Κάπειδὴ τῆς εὐωχίας
45 ἱκανῶς ἔχειν ἔδοκει, λόγων πρὸς αὐτοὺς ἀρχεται τοῖων-
δε: Ἴμοι, λέγων, ὦ ξένοι, καὶ θεοὶ μάρτυρες τῶν λε-
χθησομένων, ἤδῃ μὲν καὶ εἴπερ αὐτοῦ [τῆδε] καὶ παρ'
ἐμοὶ μένοντες ἰθιλοῖτε τὸν πάντα διάγειν χρόνον, ἐπὶ
κοινοῖς μὲν τοῖς οὔσι, κοινοῖς δὲ τοῖς φιλετάτοις. Οὐ
50 γὰρ ὡς ἐπιδήμιους ξένους, ἀλλὰ φίλους λοιπὸν, εὐνοῦς τ'
ἐμοὶ καὶ γνησίους νενομικῶς, βάρος οὐδ' ὀτιοῦν ἄπαν
τὸ εἰς ὑμᾶς ἰσόμενον ἠγάσσομαι, ἔτοιμος δὲ καὶ τοὺς
εἰκέλους ἀναζητεῖν ὑμῖν βουλομένοισι, τὰ εἰς δύναμιν,
ἕως ἂν παρῆναι με συμβαίη, συμπράττειν. Ἄλλ'

quemlibet ex notis incllissent, iis, quae nuntiata sunt,
quasi inanu ducantur eo, ubi Theagenem Inquirere oportet,
iter ad praedonum pagum tanquam ad scopum di-
rigentes.

V. Haec cum dixisset, haud difficulter illis persuasi,
simul, ut existimo, alia spe ex iis, quae nuntiata fuerant,
elicente et Cnemone seorsim etiam Calasirum bono animo
esse, quod Thyamis Theagnem servaturus esset, iubente.
Incauit igitur, ut redirent. Reversi Charicleam in vesti-
bulo deprehendunt, procul et in omnes regiones illorum
causa circumspicentem. Cum vero nusquam cum illis
Theagenes cerneret, lugubri ploratu cito, An soli, inquit,
pater et quemadmodum hinc existis, rursus revertimini?
Theagenes vero procul dubio, ut conicere licet, occubuit?
Expouite, per deos, quamprimum, si quid habetis, neque
augeatis mihi calamitatem nuntii dilatione. Cum huma-
nitate quadam conjunctum est festinum adversae fortunae
iudicium, ut quod animum ad resistendum magnitudini
mali praepararet et satietatem doloris cito afferat. Pravi-
dens igitur ejus maiorem, admodum agrae animo, Cne-
mon: Quae, malum, est, inquit, ista consuetudo, Charic-
clea? Prochvis es quodammodo in augurium deteriorum,
sed falsorum utique: qua quidem in parte recto facia.
Theagenes enim est, et diis volentibus, manet incolomis:
et quomodo et apud quos breviter referebat. Calasiris
autem, Apparet, te nondum amorem expertum esse, Cne-
mon, ex his quae locutus es, dicebat. Scires enim profecto,
quod et ea, quae nihil habent periculi, formidolosa aman-
tibus existunt: solisque oculis, in his, quae ad amantibus
pertinent, silem habent. Illorum vero absentia, metum
semper et sollicitudinem in animabus amore captis efficit.
Porro in causa est, quod sibi persuaserunt uterque alteri
carissimi, nunquam se relicturos esse, nisi illorum con-
junctioni aliquod triste obstat impedimentum. Quare, mi
Cnemone, Charicleae quidem veniam demus, quae vere
exacti amoris affectu laboret: ipsi vero, ingressi ostium,
de iis quae sunt agenda cogitemus.

VI. His dictis, prehensam manu Charicleam, cum qua-
dam observantia paterna in aedes introduxit. Nausicles
autem, recreare illos a curis volens, atque etiam aliquid
aliud moliens, convivium splendidius quam solebat, in-
struxit et solis cum filia symposium concessit, ut deficiat
et comptior solito appareret, illam instruens et sumptuo-
sius exornans. Cum autem convivio satis esse oblectatos
existimaret, ita ad illos est locutus, Mihi, inquit, hos-
pites, (dii sunt testes eorum, quae a me dicentur) praesentia
vestra est jucunda, etiamsi hic apud me totum ve-
litis degere tempus, communi jure facultatum et eorum
quae mihi carissima sunt. Cumque vos non in advenarum
hospitum loco, sed amicorum in posterum, amantium mei
et verorum, habeam, nihil erit mihi oneri, quod in vos
collatum fuerit. Quin etiam vobis necessarius vestros in-
quirere volentibus paratus sum, quoad fieri poterit, quan-
tumque in me situm erit, operam ferre. Ceterum haud
dubie ipsi scitis, quod mihi ratio vitae ad mercaturam est

ἴστε που καὶ αὐτοὶ πάντως, δεῖ μοι βίος ἔστιν ἐμπορικὸς καὶ ταύτην γιωργῶ τὴν τέχνην καὶ ὡς λαμπροὶ ξέφυροι πάλαι καταπνέοντες, ἀνέωξαν μὲν εἰς ναυτιλίαν τὴν θάλατταν, τὰ πλοῖμα δὲ τοῖς ἐμποροῖς εὐαγγελίζονται. Καὶ με καθάπερ κήρυγμα ἢ χρεῖα καλεῖ πρὸς τὴν εἰς Ἑλλάδας ἐκδημίαν. Δίκαια τοίνυν ἀνποιεῖτε, τί ποτε καὶ ἡμῖν βουλομένοις ἔστι, κοινοῦμενοι, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν ἡμέτερον σκοπὸν, τὰ κατ' ἐμαυτὸν διαθοίμην.

10 Ζ'. Μικρὸν δ' ἐρητύχασας τοῖς εἰρημίνοις ὁ Κλαύσιρις, Ὡ Νηυσίκλης, ἔφη, σοὶ μὲν ἐπ' αἰετοῖς ὁ ἔκπλους στέλλοιτο καὶ Ἑρμῆς μὲν Κερδῶος, Ποσειδῶν δὲ Ἀσφαλείος, συνέμποροι καὶ πομπῶι γίγνονται, πᾶν μὲν ἐπὶ πέλαγος εὐρου καὶ εὐήμερον παραπέμποντες, 15 πάντα δ' ὄρμον εὐλίμενον καὶ πᾶσαν πόλιν εὐπρόσδοον καὶ φιλέμπορον ἀποβαίνοντες, οὕτως ἡμᾶς καὶ παρόντας περιέποναι καὶ ἀπιέναι βουλομένους πέμποναι καὶ τοὺς ξενίους τε καὶ φίλους θεσμοῦς ἀκριβοῦναι. Ἄλλ' ἡμῖν ἀλγεῖνόν μὲν ἴσως τὸ χωρίζεσθαι σοῦ καὶ οἰκίας 20 τῆς σῆς, ἣν ἴδαν ἡμῶν ἡγιστάθι παρεσκευάστας, ἀνγκαῖον δὲ καὶ ἀπαραίτητον τῆς τῶν φιλότατον ἀνεურύσεως παντοίως ἀντιλαμβάνεσθαι. Ἐμοὶ μὲν οὕτω καὶ Χαρικλεία ταύτη, Κνήμωνι δὲ τίς ποτε ἢ γνώμη καὶ εἴτε συναληθείην ἡμῖν καὶ χαρίζεσθαι ἔτοιμος, εἴτ' 25 ἄλλη πῃ εἰδῆναι, αὐτὸς ἂν λέγοι παρών. Βουλομένοις δὲ ὁ Κνήμων πρὸς ταῦτ' ἀποκρίνασθαι καὶ μέλλων τε ἦδη καὶ θρήγγεσθαι, εὐθεὶ τ' ἀφ' ἑδῶν καὶ ἀθρόον αὐτῷ δάκρυ θεζόντων προχρῶθιν ἱπιστόμιζε τὴν γλῶτταν· ἴως ὅτ' ἐπεὶ τὸ πνεῦμα συλλαξάμενος καὶ 30 ἐπιστενάζας, Ὡ πάσης, ἔφη, τροπῆς ἀνάμεστον καὶ ἀσταθμητότατον τύχης ἀνθρωπίνης κίνημα· δεσὴν καλῆροιαν κακῶν, ἐπὶ τ' ἄλλων δὲ πολλῶν πολλάκις καὶ κατ' ἐμοῦ περιδοίμηναι· γένους μὲν καὶ οἰκίας πατρῴας ἰστέρησας, πατρίδος δὲ καὶ πόλεως καὶ τῶν φιλότατων ἐξένιασας· Αἰγυπτίαν με γῆ (πολλὰ τὰ μεταξὺ σιωπῶντα) προσώκειας· [λησταίς] βουκόλοις παρέδωκας, μικρὰν τινα χρηστὴν ἑλπίδα ὑπέφηνας, ἀνδρῶν συντυχίαν, εὐτυχῶν μὲν καὶ τούτων, πλὴν ἄλλ' Ἑλλήνων, πρυτανεύσασα, μεθ' ὧν τὸ λειπόμενον τοῦ 35 χρόνου βιώσεσθαι ἤλπιζον· καὶ ταύτην, ὡς εἴποιεν, ὑποτέμνη τὴν παρανομίαν. Ποῖ γὰρ τράνωμαι; τί δέ με καὶ γῆ πρᾶττει; καταλίπω Χαρικλείαν, οὐπω ἠεπαίτην εἰρηκυῖαν; ἀλλὰ δεῖνόν, ὦ γῆ, καὶ ἀθέμιτον. Ἄλλ' ἐπεσθαι με γῆ καὶ συναναζητεῖν; εἰ μὲν ἐπὶ 40 προδῆλον τῇ εὐρίσει, καλὸν τὸ μογθεῖν ἐπ' ἑλπίδι τοῦ κατορθώσεσθαι, εἰ δ' ἀόρητοι τὸ μέλλον καὶ πλῆθον τὸ δυσχερές, ἀδελφον ποῖ ποτε καὶ στήσεσθαι μοι τὰ τῆς ἀληθ. Τί δ' οὐχὶ συγγνώμην παρ' ἡμῶν τε καὶ θεῶν Φιλίων αἰτήσας, ὧν γούν ποτε τῆς ἐπὶ τὴν πατρίδα 50 καὶ τὸ γένος ἐπανόδου μνησθήσομαι, καιροῦ καὶ ταῦτα εἰς καλὸν ἐκ τοῦ θεῶν, ὡς εἴποιε, παρεμπεισιώχου; καὶ τούτωι Νηυσίκληος, ὡς ἔφη, εἰς Ἑλλάδας ἀρῆσειν μέλλοντος, μὴ δὴ μοι τι καὶ τοῦ πατρὸς ἐν τούτῳ παθόντος, ἔρημους εἰς τὸ παντελὲς διαδόχου καὶ ἀληθροῦ

instituta et bono artem exerceo tanquam agrum. Cum itaque jam Zephyri egregie flantes, ut navigationi maro patent efficiant et navigandi commoditatem mercatoribus promittant, me quoque negotium tanquam praeconium quoddam ad peregrinationem in Graeciam evocat. Recte igitur feceritis, si mecum vicissim vestram sententiam communicaveritis, ut et ipsa ad scopum vobis propositum, meas rationes constituere possim.

VII. Post haec dicta paululum quiescens Calasiris, O Nausicles, inquit, Tu quidem bonis avibus navigationem pares, Mercuriusque lucrum praestans et Neptunus tranquillitatis effector, comites et deductores tibi adsint, seque in omne pelagus latum et tranquillum deducant: omnem portum latum et omnem urbem accessu facilem et mercatorum studiosam efficiant, quod et praesentes nos tanta benevolentia complexus es et discedere volentes dimittis, hospitium et amicitiam leges exacte servans. Nobis autem etsi grave et molestum est, a te et domo tua, quam ut nostram esse existimemus effecisti, separari; necessarium est tamen et irrecusabile, ad inquisitionem carissimorum omnino aggredi. Et haec quidem mea est et Charicleae sententia. Cnemon autem quid habeat in animo, et sive nobiscum una oberrare et gratulari nobis, sive aliud quidpiam facere statuit, ipse dicat in praesentia. Volens igitur ad haec respondere Cnemon, et jam jam aliqui prolocutura, singultivit subito et repente illi calidae lacrimae profusae linguam obstruxero: donec sero tandem spiritu collecto et peruito edito, O fortunae, inquit, humane omnia mutationis plena et instabilissima ratio, quantum malorum reflexum, cum in aliis multis saepius, tum in me declarasti! Genere et domo paterna me privasti, patria et urbe, et mihi carissimis, extorrem egisti: ad Aegyptiam terram (ut multos intercapedinis casus taceam) impregisti, praestonibus tradidisti. Paullulum quidem bonae spei ostenderas, familiaritatem virorum, etsi calamitosorum, Graecorum tamen, concilians: cum quibus ego me reliquum tempus vitae transacturum putabam. Sed et hanc, ut videtur, praecibus consolationem. Quo enim vertar? quidve mihi faciendum est? An reliquam Charicleam, quam nondum Theagenem lovent? Sed intolerandum, o terra, et nefas factu est. An sequar et una inquiram? Si quidem certa est inventio, praeciarum est subire laborem spe felix exitus: sin inexplorata est futurorum ratio, et major molestia nos excipiet, incertum est, quem tandem finem consequetur hic meus error. Quid si a vobis et diis amicitiae praecibus, veniam deprecatus, nunc tandem in familiam et patriam reditus mentionem faciam? praesertim cum occasio opportuna divina providentia, ut videtur, incidit, et Nausicles hic, ut ad, in Graeciam sit soluturus, ne, vel infestum si patri aliquid acciderit, omnino necessario orba

ἔοικας ἀπολειφθεῖν. Καὶ γὰρ καὶ εἰ πένεσθαι μέλλομαι, σῶζεσθαι γούν τι λείψανον δι' ἐμοῦ τῷ γένει καλὸν καὶ αὐτάρκεις. Ἄλλ', ὦ Χαρίκλεια, σοὶ γὰρ προηγουμένως ἀπολογούμαι καὶ συγγνώμην αἰτῶ καὶ δέσμαι, ὅς' ἄγχι μὲν τῶν βουκόλων ἔφουμι, μικρὸν ἐπιμῖναι Νηυσικλία, κὰν σφόδρα ἐπιήγηται, παρακαλέσας· εἰ πῶς σε Θεαγένει παρὶν ἐγχειρίσας, χρηστός μὲν παρακαταθήκης φύλαξ ἀποδειχθεῖην, ἐπιχρησταῖς δὲ καὶ αὐτὸς ταῖς μελλούσαις ἔπισει μετὰ ἀγαθοῦ τοῦ συνειδότης χιριζοίμην. Εἰ δ' ἀποτύγοιμεν, ὃ μὴ γένοιτο, καὶ οὕτω συγγνωστός, οἷ γε δὴ μόνην σε οὐδὲ τότε κατέλιπον ἄλλ' ἀγαθὸν σοὶ φύλακα καὶ πατέρα Καλάσιριν τουτονὶ παρακαταστήσας. Ἢ δὲ Χαρίκλεια τὸν τε Κνήμιωνα ἐκ πολλῶν ἤδη συμβε-
 15 λούσα τοῦ Ναυσικλέους ἐπὶ τὸ θυγάτριον ἐπιτοχόμενον, (ὄξυς γὰρ δ' ἔρῳν φοιράσαι τὸν ἀπὸ τῶν Ἰσων παθῶν κικρατῆμενον) καὶ τὸν Ναυσικλία πρὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων συνείσα, ὡς ἀσμένω γένοιτ' ἂν τὸ κῆδος καὶ πάλαι τοῦτο πραγματεύεσθαι καὶ τὸν Κνήμιωνα ἐμπο-
 20 ρεύεσθαι ποικίλως ἐπιλόκοιμος, καὶ ἄμα οὐδ' εὐπρεπῆ λοιπὸν τῆς ἐδοῦ κοινωνῶν, οὐδ' ἀνύποκτον ἡγουμένῃ, τὸν Κνήμιωνα· Ὡς δὲ σοὶ φίλον, ἔρη, τῆς μὲν ἐπὶ τοῖς προὔπρηγμένοις παρὰ σοῦ χρηστοῖς εἰς ἡμᾶς χάριτος κεχρησθημένης καὶ ἑμολογουμένης, ἐπὶ δὲ τοῖς λειπο-
 25 μένοις, οὐ πάντως ἐπούσης ἀνάγκης τὰ ἡμέτερα ἐκφροντίζειν, οὐδ' ἄλλοτρίαις τύχαις καὶ ἄκοντα συναποκινδυνεύειν. Ἀλλὰ σὺ μὲν Ἀθήνας τε τὰς σὰς καὶ γένος καὶ οἶκον τὸν σὸν κομισσίο, Ναυσικλία τουτονὶ καὶ τὴν δι' αὐτοῦ παραπεσοῦσαν, ὡς φης, πρόφρασιν μηδ-
 30 μως περυσάμενος. Ἐγὼ δὲ καὶ Καλάσιρις πρὸς τὰ συμπίπτοντα μαχεσόμεθα, ἕως ἂν τὸ τέλος τῆς πλάνης εὐρωμεν· εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδεὶς συνεζάπτοιτο, θεὸς συνεμπόρους ἔχειν καταπιστεύοντες.

II. Ὑπολαβῶν δὲ πρὸς ταῦθ' ὁ Ναυσικλῆς, Χαρί-
 35 κλεία μὲν, ἔρη, κατ' εὐχὰς ἀποβαίη καὶ θεοὶ συνέμποροι κατὰ τὴν αὐτῆς αἰτησὶν γίγνοιτο καὶ τοὺς οἰκίους κομίζουτο, οὕτως οὐσα γενναῖα μὲν τὸ λῆμα, συνετὴ δὲ τὸ φρόνημα. Σὺ δὲ, ὦ Κνήμιων, μήτε, εἰ Θίσβην οὐκ ἄγεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀσχαλλε καὶ ταῦτ' ἔχων
 40 ὑπόδοκον ἐμὲ τουτονὶ τῆς κατ' ἐλείνην ἀρπαγῆς, καὶ τῆς ἐκ τῶν Ἀθηναίων ὑπεξαγωγῆς. Ὁ γὰρ ἔμπορος ὁ Ναυκρατίτης, ὁ Θίσβης ἔραστής, οὗτος ἐγώ. Μήτε πέναν οἰόρου, πτωχεύσειν εἴ τι προσδοχῆσας. Εἰ γὰρ σοὶ φίλον, ὡς καὶ ἐμοὶ, φανεῖται, χρημάτων τ' εὐπορή-
 45 σεῖς συγγῶν, οἰκόν τ' ἀπολήψει καὶ πατρίδα τὴν σὴν, ἐμοῦ κατάγοντος· γῆμαί τε βουλομένω, θυγάτερα ταυτηνὴ τὴν ἐμὴν ἀρμόζω Ναυσικλείαν, προῖκα ἐπιδοὺς αὐτὸς μὲν κλειστὴν ἔσχη, τὴν παρὰ σοῦ δὲ πάλαι ἐ-
 50 λπρέναι κρῖνων, ἐξ οὗ γένος καὶ οἶκον καὶ ἔθνος τὸ σὸν ἐγνωρίσα. Πρὸς ταῦτ' οὐδὲ πρὸς βραχὺ διαμελλήσας ὁ Κνήμιων, ἀλλ' ἀ πάλαι δι' εὐχῆς τε καὶ ἐπιθυμίας ἔχων, οὐκ ἔλπιζε, ταῦθ' ὑπὲρ εὐχῆν καὶ ἀπροσδόκητα λαμβάνων, ἅπαντα, ἔρη, δέχομαι, ἀ καταγγέλλεις, ἄσμενος. Καὶ ἄμα τὴν δεξιάν προτείναντι τὸ θυγά-

et exheres domus relinquatur. Etenim, etiamsi in inopia victurus sim, servari tamen per me aliquas reliquias generis honestum est et propter se expetendum. Sed, o Chariclea, tibi enim me praecipue excusatum velim et a te veniam peto ac deprecor, da mihi hoc beneficium : usque ad praedonem sequar, a Nausicla, ut parumper expectet, etiam nimium properet, impetrans : ut si te forte tradidero in manus Theageni, sedulus depositi custos fuisse declarer : bona quoque spe futurarum rerum, cum bona conscientia factorum, a vobis separer. Sin autem, quod absit, spe lapsi fuerintus, sic quoque veniam mercar, neque te solum tam relinquens, sed adhibens tibi Calasirum hunc bonum et custodem et patrem. Chariclea vero, et Cnemonem multis argumentis conjiciens erga Nausiclae filiam commotum esse, (aeris enim est amans in deprehendendo eo, qui simili affectui succubuit) et Nausiclem, ex iis, quae ab eo dicta fuerant, ut affinitas contraheretur jampridem moliri, et Cnemonem variis illecebris allicere, intelligens, simulque ne convenientem quidem itineri comitem, et susceptione vacantem, in posterum futurum Cnemonem existimans, Quemadmodum lubet, inquit. Ac pro officiis quidem antea nobis praestitis habeo tibi gratiam, et delere confiteor : quod autem ad consequens tempus attinet, non omnino incumbit necessitas, ut nostrarum rerum curam suscipias et in aliena fortuna vel invitus una pericliteris. Sed tu quidem Athenas tuas et familiam et domum tuam recuperes, Nausiclem hunc, et occasionem, quae cum ipso offertor, neutiquam negligens. Ego vero et Calasiris cum iis, quae acciderint, pugnabimus tandem, quoad finem erroris invenerimus; etiamsi nemo hominum adjuvet, deos comites nos habituros esse confidentes.

VIII. Haec verba Nausicles excipiens, Charicleae quidem, inquit, ex animi sententia, quae vult, eveniant et dei comites juxta illius preces adsint et propinquos recuperet, quandoquidem tunc excelso animo et prudentia singulari praedita est. Tu vero, Cnemon, quod Thisben Athenas non reducas, non amplius egre feras, praesertim cum me habens reum raptus illius et clandestinae Athenis aversionis. Ille enim mercator Naucratis, Thisbes amator, ego sum. Nec de paupertate queraris, putans fore aliquando tempus ut mendices; nam si tibi perinde atque mihi placebit, et pecunias magnam copiam consequeris, et domum et patriam tuam recuperabis, reducens me, denique, si uxorem ducere volueris, hanc meam Nausicleam tibi conjungente et maximam dotem addente et illam, quod a te vicissim expectandum est, accepisse statuente, postquam genus et familiam tuam cognovi. Ad haec ne paululum quidem cunctatus Cnemon, sed, quae optans antea et expetens non sperabat, ea tum praeter rem oblata arripiens, Omnia, inquit, lubens accipio, quae pro-

τριον δ' *Ναυσικλῆς ἐνεχειρίζει καὶ κατηγγύα καὶ τὸν
 ὑμέναιον ᾄδουσαι πρὸς τῶν οἰκείων ἐγκλειυσάμενος,
 χορείας ἐν πρώτοις ἐξήρχεν, εἰς αὐτοσχεδίον γάμον τὸ
 παρὸν συμπόσιον ἀναδείξας. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι πρὸς
 5 χοροῖς ἦσαν καὶ τὸν ὑμέναιον ἀπρόσκλητον ἐπὶ τοῖς
 θαλάμοις ἐκώμαζον καὶ γαμήλιος παννυχίς τὴν οἰκίαν
 κατέλαμπεν, ἢ *Χαρίκλεια δὲ χωρισθείσα μόνη τῶν
 ἄλλων, ἐπὶ τὸ σύνθεσις ἔρχεται δωμάτιον καὶ τὰς θύρας
 εἰς τὰσφαλὲς ἐπικλεισαμένη, πρὸς οὐδενός τ' ὄχλεισθαι
 10 καταπιστεύουσα, βάκχιόν τι εἰσπρηθείσα, τὰς τε κό-
 μας ἀπειθῶς λύεται, καὶ θοιμάτιον περιρρηξάμενη,
 Φέρε, ἔφη, καὶ ἡμεῖς βαιόμενοι τῷ εἰληχότῳ χορεύσομεν
 κατὰ τὸν ἑκείνου τρόπον· ᾄσομεν αὐτῷ ὀρθήνους καὶ
 γόους ὑπορχησώμεθα, ζῶρος δ' ἐπιχεῖτω καὶ νύξ ἀλκι-
 15 πῆς ἡγεῖσθω τῶν δρωμένων, τοῦτε τοῦ λύχνου τῆ γῆ
 προσχαρθένης. Οἷος γὰρ δὴ καὶ ἐξ' ἡμῶν τὰς πα-
 στάδας ἐπήξατο; οἷον τὸν θάλαμον ἀνέδειξε. μόνην
 μὲν ἔχει με καὶ ἀνώφευτον, τοῦ δὲ μέχρις ὀνόματος
 νομπίου Θεαγένους, οἴμοι, χηρεῖται. *Κνήμων γαμῆ,
 20 Θεαγένης δ' ἀλητεύει καὶ ταῦτ' αἰχμάλωτος ἢ τάχα
 καὶ δέσμιος. Καὶ ταῦτ' ἂν εἴη τὰ εὐτυχέστερα· σώ-
 ζοιτο μόνον. Ναυσικλείαν νομπεύεται κἀμοῦ διέξουκται
 ἢ μέχρι τῆς παρελθούσης ἡμέροικτος· *Χαρίκλεια δὲ
 μόνη καὶ ἔρημος. Καὶ οὐ τῶν ἐπ' ἐκείνοισι ἡμῶν μέ-
 25 ψις, ὡς τύχη καὶ δαίμονες, ἀλλὰ πράττειεν κατὰ γνώ-
 μην, τῶν δὲ καθ' ἡμᾶς οἷοι μὴ τοῦτοις ἡμῶν ἐξ ἴσου
 κέρηρασε. Οὔτω τὸ δράμα τὸ περὶ ἡμᾶς εἰς ἀπειρον
 ἐμπύκναισι καὶ πᾶσαν λοιπὸν σκηνὴν ὑπερφύγγεται.
 Ἄλλὰ τί ταῦτ' ἀορι θελατοῦμαι; τελεῖσθω καὶ τὰ
 30 ἔτις ἐπη τοῖς θεοῖς φίλον. Ἄλλ', ὦ Θεαγένης, ὦ μόνη,
 μοι γλυκεία φρονεῖς, εἰ μὲν τέθνηκας καὶ τοῦτο περ-
 σθεῖην, (ὁ μὴ ποτε γνοίην), τότε μὲν σοι συνεῖναι οὐχ
 ὑπερθέσομαι. Τὸ παρὸν δὲ σοι τάσδε ἐπιπέρω χάς·
 καὶ ἀμ' ἔτιλλε τὰς τρίχας καὶ ἐπὶ κλίνης ἐπέβαλλε· καὶ
 35 τάσδε ἐπιτίθει τὰς σπονδάς ἐκ τῶν σοι φιδῶν ὀφθαλμῶν·
 καὶ αὐτίκα διάδροχος ἦν ἢ στερωμνὴ τοῖς δάκρυσι.
 Ἢ δὲ μοι περισώξῃ καλῶς γε ποιῶν, δεῦρο συνανάπαυ-
 σαι, φίλος, ἕναρ γούν ὀρθεῖς. Φεῖδου δὲ καὶ τότε, ὦ γὰθῆ,
 καὶ φύλαττε νομίμω γάμω τὴν σὴν παρθένον. Ἰδού σε
 40 καὶ περιπτύσσομαι, παρῆναι καὶ δρᾶν ὑποτιθεμένη.
 Θ'. Καὶ ἅμα λέγουσα, βίπτει κατὰ τῆς κλίνης ἐπὶ
 πρόσωπον αὐτὴν ἀθρόον καὶ περιχυθεῖσα περιέβαλλε,
 λύζουσά τε καὶ βρύχιον ἀναστένουσα, ἕως αὐτὴν ὑπὸ
 τῆς ἀγαν λύπης, ἀγλύς τε καὶ ἡλιγγος ὑποδραμῶν καὶ
 45 τὸ νερόν τῆς ψυχῆς ῥοφώσας πρὸς ὑπνον ἔλαθεν ὑπο-
 φέρον καὶ εἰς ἡμέραν ἔδη λαμπρὰν κατέχων. Ἄιστε
 καὶ ὁ Καλάσιος θανμάζων καὶ παρά γε τὸ εἰωθὸς οὐχ
 δρωμένην ἐπιχέτων, ἐπὶ τοῦ θαλάμου ἀρικόμενος,
 ἐκαίει τε σφοδρότερον τὰς θύρας, καὶ ὀνομαστὶ συνεχῶς
 50 *Χαρίκλειαν ἀνακαλῶν, ἀρῶπιζεν. Ἢ δὲ πρὸς τὸ
 αἰνιδικόν τῆς κλήσεως διαταράχθη τε καὶ οἷς κατελήθη
 σχήματος ἐπὶ τὰς θύρας δρμήασα, τὸν τε μογλὸν πα-
 ρήνηγα, καὶ πρὸς εἰσοδὸν τῷ πρῆσβυτῇ διέστελλεν.
 Ὁ δὲ, ὡς εἶδε τῆς τε κόμης τὸ ἀγνακτον καὶ τὸν χιτῶνα*****

mittis. Simulque dextram porrigenti, aliam Nausicles
 tradebat et despondebat; et hymenaeum cani a suis iubens,
 choream primus incipiebat, subtilis nuptias ex praesenti
 convirto efficiens. Alii hinc in curtu reliquo erant et
 hymenaeum non denuntiatum in thalamis cum saltationi-
 bus et cantu celebrabant et nuptiali face tota nocte domus
 collucebat; Chariclea vero, separata ab aliis, consuetum
 ingreditur conclave, atque ostium claudens ac muniens, a
 nulloque se impeditum iri confidens, quasi furore quodam
 Baerhico percita, capillos, nihil omnino sibi pareans,
 solvit et furbat, et, veste scissa, Age, inquit, et nos nu-
 mimi, quod res nostras sortitum est, qua postulat ratione,
 choreas ducamus. Canamus illi pioratus et lamentis tri-
 pudiemus: tenebrae autem resonent et nox obscura, hac
 face terra: impacta, iis quae agentur praesit. Quem enim
 etiam nostra causa thalamum exstruxit? qualemve nobis
 comparavit? Solam et orbatam sponso me iste habet,
 Theagene, inquam, huius mihi misere! qui nomine tantum
 est sponsus. Cnemon conjugium contrahit, Theagene
 vero errat, atque adeo captivus fortassis et viactus. Atque
 hic quidem esset benignioris fortunae casus, si modo ma-
 neret incolomis. Nausiclea nubis et a me disjuncta est,
 quae usque ad praeteritam noctem una cubarat: Chariclea
 vero sola et deserta. Nec invideamus illorum fortunae, o
 fors et numina; quin etiam, ut illis ex animi sententia suc-
 cedat, optamus; sed ob nostra accusamus vos, quod non
 atque nobis haec impertiamini. Sic hunc actum nostrum
 in immensum produxistis, ut ultra omnes secessus reperun-
 tetur. Sed quid importune de calamitatibus divinitus im-
 missis queror? Perficiantur et reliqua, quousque diis pla-
 cet. Sed, o Theagene, o sola mihi cura suavis, si qui-
 dem mortuus es et hoc audiero, (quod utinam nunquam
 resclam!) neque ipsa differam, quia una sum tecum fu-
 tura. In praesentia vero has tibi perago inferias, (simul-
 que vellebat crines et in lectum imponebat) et has tibi
 desuper fundo libationes ex oculis, qui tibi cari sunt;
 (moxque humectabatur stratum lacrimis.) Si manes in-
 colomis, sicuti merito debes, huc ades, et una requiesce,
 carissime, in somnis saltem mihi apparens. Parce tamen
 tum quoque, mi Theagene, et custodi connubiali fuge
 tuam virginem. Ecce te et amplector adesse te et me in-
 tueri existimans.

IX. Atque haec eloquuta, dejicit sese in lectum repente
 pronam, et circumfusa haerebat in amplexu singultiens
 atque vehementius ingemiscens: donec illam praeter nimio
 dolore atapor et vertigo subiens et parti animae intelligenti
 caliginem quamdam offundens, clam in sonnum deduxit
 et ad diem usque claram detinuit. Quamobrem Calasiris
 mirans et quod nusquam praeter consuetudinem appareret
 inquirens, ad thalamum venit, pulsansque fores vehemen-
 tius et nominatim continuo Charicleam compellans, exci-
 tavit e somno. Illa vero subita vocalione turbata est et eo
 habitu in quo deprolita fuerat, ad ostium sese pruri-
 tiens, vectem removit et ad ingressum senis fores aperuit.
 Ille vero ut vidit capillos turbatos et vestem scissam circa
 peritus, aspectumque adhuc fluctuantem, et quo furore,

κατερωγότεα περι τοῖς στίβου καὶ ἄμμα εἶτι κυμαίνον,
 [καὶ τὸ πρὸ τῶν ὑπὸν ἑμμανὲς ἐπιστημαίνον] συνίησι
 μὲν τὴν αἰτίαν, ἀγαθὸν δ' αὖθις ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ
 καθύσας, ἐρεστρίδα τε ἐπέβαλε καὶ πρὸς τὸ εὐσχημον
 5 περιστεύσας, Τί ταῦτα, ἔφη, Χαρίκλεια; τί λίαν οὕτω
 καὶ ἄμετρα δυσφορεῖς; τί δ' οὕτως ἐκφρόνως φητοῖν
 γίγνη τῶν προσπιπτότων; οὐδέ σε γνωρίζω τὸ παρὶν,
 αἰετ γενναίαν καὶ τῶσπον τύχας ἐνεγκεῖν τὸ πρόσθεν
 ἐγνωκόσ. Οὐ πάσα τῆς ἄγαν ταύτης ἀνάσας οὐκ
 10 ἐννοεῖσαι, ἀθρήτως οὕσα, πρῶγμα ἀστάθμητον καὶ
 οὐραῖα φοπὰς ἐρ' ἐκάτερα λαμβάνον; τί σαυτὴν προ-
 ναυρεῖς βελτιότων ἴσως ἐλπίδων; φέσαι καὶ ἡμῶν,
 ὃ τέκνον, φέσαι, εἰ μήγε σαυτῆς ἀλλά γε Θεαγένους,
 ὃ βίος ὃ σὺν σοὶ μόνος αἰρετός καὶ ἐπὶ σοὶ σωζομένης
 15 τὸ εἶναι κέρδος. Ἡρῆρία τούτων ἀκούσασα ἡ Χαρί-
 κλεια καὶ πλέον ἐν οἴκῳ κατελήπτο ἐνοουσα, σιωπή-
 σασά τ' ἐπιπείσαστο, ὡς ἐπέκειτο πρὸς τὴν ἀπόκρισιν
 ἡ Καλασίρις· Ἀληθῆ μὲν, ἔφη, ἐπιτιμῆς, ἀλλ' ἴσως
 ἐμοὶ συγγνωστά, ὃ πάτερ. Οἱ γὰρ με θυμώδης,
 20 οὐδὲ νωτερίζουσά τις ἐπιθυμία πρὸς ταῦτ' ἐξάγει τὴν
 ἀσπίαν, ἀλλὰ καθάρως τε καὶ σωφρονῶν, ἀπειράτους
 μὲν, ἀλλ' ἐμοὶ γ' ἀνδρὸς πόθος καὶ τούτου Θεαγένους
 λυποῦντος μὲν καὶ ὅτι μὴ σύνεστι, πλέον δ' εἰ περίεστιν
 ἢ μὴ, φοβούντος. Ἀλλὰ τούτου γ' ἕνεκα θάρσει,
 25 ἔλεγεν ἡ Καλασίρις, ὡς ὄντος ἐκείνου καὶ σοὶ συνεσο-
 μένου, θιῶν νεόντων, εἴπερ τι γρῆ τοῖς τε προθεσπι-
 σθεῖσι περὶ ἡμῶν πιστεύειν καὶ τῶ διαγγεῖλαντι γδι-
 ζῶν, ὡς εἰληπται ὑπὸ Θυάμιδος, εἰς τὴν Μέμφιν ἀνα-
 πεικόμενος. Εἰ δ' εἰληπται, ὄθλον ὡς καὶ σώζεται,
 30 φιλίας αὐτῶ πρὸς τὸν Θυάμιν καὶ γνώσεως ὑπαρχού-
 σης. Καίρος δὲ, μὴ μάλλειν, ἀλλὰ σπευστέον ὡς
 ἐνεστιν ἡμῖν τάχους ἐπὶ Βήσσαν τὴν κόμην καὶ ἀνα-
 ζητητέον, σοὶ μὲν τὸν Θεαγένην, ἐμοὶ δὲ πρὸς τούτῳ
 καὶ τὸν υἱόν. Οἶσθά που πάντως προακηκούσα, παῖδα
 35 ἐμὸν εἶναι τὸν Θυάμιν. Καὶ ἡ Χαρίκλεια γενομένη
 σύννοος, Εἰ μὲν δὲ, ἔφη, πῶς ἔστι σοὶ Θυάμις καὶ
 ὅστιν ὃ σὸς, ἀλλὰ μὴ ἑτέρου καὶ ἄλλοσ, νῦν μὲν δὲ τὰ
 ἡμέτερα πρὸς κλύδον ἐλαύνει τὸν μέγιστον. Θυαμά-
 σαντος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἐρομένου τοῦ Καλασίριδος·
 40 Οἶσθα, εἶπεν, ὡς ἀλγμάλωτος ἐλήφθην ὑπὸ τῶν βουκό-
 λων. Ἐκεῖ τόνου καὶ τὸν Θυάμιν ὑπηγάγετο πρὸς
 τὸν κατ' ἐμοῦ πόθον ἢ δυστυχίῳ μοι προσεῖναι δοκούσα
 τῶν ὄψεων ὄρα· καὶ δέος, εἰ ἀναζητοῦντες ἐκτύχοιμεν,
 μὴ ὀφθεῖσαν ἐκείνην εἶναι με ταύτην ὑπομνηθεῖς, τὸν
 45 γάμον, ἐν τότε μοι προτεινόμενον παρ' αὐτοῦ διεκρου-
 σάμην ἐπινοίας, εἰς ἔργον ἄγειν βιάσθαι. Καὶ ἡ
 Καλασίρις, Μὴ οὕτω μὲν ποτε, φησι, ἐπιθυμία κρα-
 τήσειεν, ὡς καὶ τὴν πατρίαν ὄβιν ὀρωμένην ὑπεροφ-
 θῆναι καὶ ὄμματα τοῦ φόντος μὴ καταδέσαι τὸν παῖδα,
 50 (μὴδὲ) καλάσαι τὴν, εἴπερ καὶ ἔστιν, οὐκ ἐννομον ὄρα-
 ζῖν. Ὅμοις δ' οὖν, κωλύει γὰρ οὐδὲν, τί οὐχὶ καὶ
 μηχανῆν τινα πρὸς περιγραφήν τῶν φοβούντων ἐπι-
 νοεῖς; δεινὴ δὲ τις ὄικας εἶναι σοφιστεύσαι κατὰ τῶν
 ἐπιχειροῦντων διαδύσεις τε καὶ ὑπερήσεις.

antequam in somnum liberetur, agitata esset, talis indi-
 cantem, causam intellexit. Cumque illam ad lectum re-
 duxisset et collocatam exornasset, palliumque illi impo-
 suisset: Quid haec, malum, inquit, Charicles? Cur tam
 graviter et absque modo te exercitas? Cur ita, omni
 abstracta ratione, succumbis casibus? In praesentia te non
 agnosco, quam semper generosam et modestam antea
 cognovi. An non ab hac ingenti amentia desines? An non
 cogitabis, hominem te esse natam, rem instabilem, et le-
 vilibus momentis ad utramque partem declinantem? Cur
 te ipsa interimis ante spes fortasse meliores? Parce nobis,
 nata, parce, inquam, si non tua ipsius causa, saltem Thea-
 genis, cui vita tecum tantum est optabilis, et te superflue
 in lucro ponitur. Erubuit his auditis Charicles, maxime
 cum reputaret ea, in quibus deprehensa fuerat. Cumque
 diu tacuisset, Calasiride responsioneum flagitante: Veras
 quidem ob causas, inquit, objurgas, pater, sed tamen mihi
 fortasse condonandas. Neque enim me per vulgata aut
 nova quaedam cupiditas ad haec impulit miseram, sed
 purum et castum utique, quamquam me non attigerit,
 desiderium, atque hoc ipsum Theagenis, qui me merore
 afflicto, quod una mecum non est: ac magis etiam ferret,
 quod, utrum vivat, an non, scire non possim. Quod ad
 hanc rem attinet, bono animo esto, dicebat Calasiris,
 tanquam illo superflue et tecum una victuro, diis ammen-
 tibus: siquidem oportet iis, quae sunt de vobis oraculo
 praedicta, fidem habere atque etiam ei, qui heri, quod a
 Thyamide, cum Memphim duceretur, captus esset, min-
 tavit. Quod si captus est, haud dubie quoque servatur
 incolumis, cum illi jam amentia et familiaritas cum Thya-
 mide intercedat. Quocirca non est cunctandum, sed pro-
 perandum, quantum fieri potest, ad Bessam pagum, et
 inquirenti, tibi quidem Theagenes, mihi vero insuper-
 fluitus. Audivisti enim omnino antea, filium meum esse
 Thyamidem. Tum Charicles cogitabunda, Siquidem,
 inquit, filius tibi est Thyamis et est tuus, et non alterius
 consusiam et alius, nunc res nostrae in summum discrimen
 adducuntur. Mirante et causam quaerente Calasiri: Scis,
 inquit, quod veneram in potestatem praedonum captiva.
 Ibi igitur et Thyamidem impulerat in amorem mei infasta,
 qua praedicta esse videor, forma: et periculum est, ne, si
 inquirentes in eum incidimus, conspectam me, illam
 ipsam esse recordatus, nuptias, quae aliquando mihi ab
 illo propositas fallacis eluseram, ad rem deduci cogat.
 Calasiris autem: Abstul, ut tanta sit vis cupiditatis, ut
 etiam paternum vultum conspectum audeat contemnere
 et oculos patris non revereat filius et non reprimat, si
 quae est, pravam cupiditatem. Sed tamen quid prolabet,
 quominus aliquam machinam ad eludenda ea, quae tibi
 sunt formidabilia, excogites? Videris autem esse callida,
 ad excogitanda contra eos, qui te adoriuntur, effugia et
 dilutiones.

Γ. Ἀνεῖθι πρὸς ταῦτα μικρὸν ἢ Χαρίκλεια καὶ Εἰ
 μὲν ἀληθεύεις, εἶπεν, ἢ παιδιὰν με πεποίησαι, παρεί-
 σθω τὸ παρὸν. Ἐγὼ δὲ τέχνην ἅμα τῷ Θεαγένει μὲν
 καὶ πρότερον ἐπιχειρηθεῖσαν, ὑπὸ δὲ τῆς τότε τύχης
 διακοπέσαν, ἐπιγέγραμαι καὶ νῦν ἐπ' ἀμείνοσι ταῖς
 5 τύχαις. Τῆς γὰρ νήσου τῆς βουκολικῆς ἀποδρᾶναι
 διανοηθεῖσαι, ἰδοῦμαι τὴν ἐσθῆτα μεταμρυσσάμενους εἰς
 τὸ λυπρότατον καὶ πτωχὸς αὐτοῖς ἀπεικάζοντας,
 οὕτως ἐπιμείνουσαι κόμαις τε καὶ πόλεσιν. Εἰ δὲ
 10 συναρῆσαι, πλαττώμεθα τὸ σχῆμα καὶ πτωχεύωμεν.
 Ὅστω γὰρ ἤτιόν τ' ἐπιβουλεύσομεθα πρὸς τῶν ἐντυγ-
 χάνων· ἀσφάλεια γὰρ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἢ εὐτέλεια,
 καὶ οἴκτου το μᾶλλον ἢ φθόνου κίλας ἢ κενία, τῆς τε
 καθημέραν ἀναγκαίου τροφῆς ἕξον εὐπορήσομεν, ζήτη-
 15 γὰρ ἐν γῆ, τὸ μὲν ὄνιον σπάνιον τοῖς ἀγνωστοῖς, τὸ δ'
 αἰτούμενον εὐμετάδοτον τοῖς ἰλειούσιν.

ΙΑ. Ἐπήντι ταῦθ' ὁ Καλάσιρις καὶ ἔχεσθαι τῆς
 ἰδοιορίας ἐπέσπευδε· τοῖς τε περὶ τὸν Νausικλεια καὶ
 Κνήμωνα ἐντυγχάνοντας, τὴν τ' ἔξοδον κοινωσάμενοι,
 20 εἰς τρίτην ἐξώρμησαν, οὐθ' ὑποζύγιον, καίτοι διδόμε-
 νον, οὐτ' ἀνθρώπων οὐδένα συνέμπορον ἀνασχόμενοι·
 τοῦ τε Νausικλείου καὶ Κνήμωνος προπεμπόντων καὶ
 ἄλλου τῆς οἰκίας πλήθους. Προὔπεμπε δὲ καὶ ἡ Νaus-
 ούκλεια, πικρὰ τὸν πατέρα ἐπιτρέψαι καθικεταύσασα,
 25 τῆς νυμφικῆς αἰδοῦς ὑπὸ φίλτρου τοῦ περὶ τὴν Χαρί-
 κλειαν ἐνικηθείσης. Καὶ ὅσον πάντε σταδίου προελ-
 θόντες ἤσπαζον τὸς ἀλλήλους τὰ τελευταῖα κατὰ γένος,
 καὶ τὰς δεξιὰς ἐνίβαλλον, ἐπιδαικρυσαντές θ' ὅσον πλεί-
 στον, καὶ ἐπὶ βελτίοσι χωρισθῆναι ταῖς τύχαις ἔκευ-
 30 ζάμενοι, τοῦ Κνήμωνος δὲ καὶ συγγνώμην αἰτοῦντος εἰ
 μὴ συμπορεύοιτο, νεοπήκτους ἔτι τοὺς θαλάμους ἔχων,
 ἀπικαταλήψασθαι τ' εἰ καιρὸς γένοιτο πλαττωμένου,
 διεχωρίσθησαν· οἱ μὲν ἐπὶ Χέμειν, ἡ Χαρίκλεια δὲ
 καὶ ὁ Καλάσιρις, πρῶτα μὲν εἰς πτωχικὸν πλάσμα
 35 μετμηριένοντο, βράκειν αὐτοῖς προπαρεσκευασμένους
 ἐξεντελισσάντες, ἔπειτα δ' ἡ Χαρίκλεια τὸ τε πρόσωπον
 ἐνύδριζεν, ὀσθλοῦ τ' ἐντρέψει καὶ πηλοῦ καταχρῆσαι
 μολύνουσα καὶ κρηδέμου ρυπῶντος τὸ κράσπεδον ἀπὸ
 μετώπου κατὰ θατέρου τοῖν ὀφθαλμοῖν εἰς ἄστακτον
 40 προκαλυμμα ἐπισσοβοῦσα· πήραν γ' ὑπὸ μάλης, οὕτως
 μὲν ἰδεῖν φημῶν τινων καὶ ἀκόλων δῆθεν ταμιτίου,
 χρεωδέστερον δὲ τῆς ἱερᾶς ἐκ Δελφῶν ἐσθῆτος καὶ τῶν
 στεμματίων, τῶν τε συνεκτεθέντων μητροῶν κειμηλίων
 καὶ γνωρισμάτων εἰς ὑποδοχὴν, ἐξῆπτο. Ὁ δὲ Κα-
 45 λάσιρις τὴν μὲν φαρέτραν τῆς Χαρικλείας τετραγωνί-
 νους κωδίοις ἐνεκλήσας, ὡς δὴ τι φορτίον ἕτερον, ἐπὶ
 τῶν ὤμων ἐγκάσειεν ἔφερε· τὸ δὲ τῶν τῆς νευρᾶς
 παραλύσας, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸ εὐθύτερον ἀνεκάμ-
 ψθη, βακτηρίαν τοῖν χερσὶν ἐποίησε· πολὺς τ' αὐτῆ
 50 καὶ βαρῆς ἐμπέπων καὶ εἰ πῆ τισιν ἐντυζόμενος
 προῖθοι, κυρότητά τε πλέον ἐπετήδευσεν ἢ τὸ γῆρας
 ἐπιναγκαῖς καὶ τοῖν σκελοῖν θάλασσον παρεσῆρατο, πρὸς
 τῆς Χαρικλείας ἐσθ' ὅτι χερραγωγόμενος.

ΙΒ. Καταπέθι τὰ τῆς ὑποκρίσεως αὐτοῖς διηκρίσω-

X. Exalarata est las paulum Chariclea, et sive sero-
 dicis, inquit, sive jocatis, mitte ista in praesentia. Ego
 vero artem, etiam prius cum Theagene compositam, a
 fortuna vero praecisam, et nunc, quod faustum felixquo
 sit, introducendam. Cum enim, ut fugeremus ex insula
 prae donum, necessitas postularet, placuerat, permutato
 habitu, pannosos et ad mendicorum similitudinem, ver-
 sari in pagis et urbibus. Quomobrem, si placet, singamus
 hunc habitum et mendicorum personam agamus. Sic et
 minus erimus obnoxii insidiatorum injuriis: securitas
 enim in hisce tenuitate comparatur, sereque commiserationi
 propior est paupertas quam invidiam: et quotidie
 necessarium victum facilius adipiscemur. Etenim in pe-
 regrina terra centuris, ignorantibus loci consuetudinem,
 omnia carius venduntur; mendicantibus vero dantur faci-
 lius ab his qui eorum miserentur.

XI. Collaudabat haec Calasiris et quamprimum iter in-
 gressi properabat. Itaque cum Nausiclem et Cnemone
 accessissent et exitum cum illis communicassent, perendie
 sunt egressi, neque iumentum ullum, etsi datur, neque
 hominum quonquam comitem sibi adesse patientes, Nausi-
 cle et Cnemone deducente et reliqua domus multitudine.
 Deducebat etiam Nausicles, multis modis patrem, ut hoc
 sibi concederet, orans, sponsae convenientem pudorem
 amore erga Charicleam superante. Ad quinque autem
 fere stadia progressi, valedicebant sibi invicem ultimo pro
 sexus ratione et dextras jungebant. Cuique magnam vim
 lacrimarum profundissent, et ut prospere ac feliciter a se
 invicem separarentur, precali essent, atque etiam Cnemone
 veniam, quod una non iret, quod recens illi thalamum
 esset, peleret, et quod illos esset assecutus, occasionem
 nactus, fingeret, digressi sunt a se invicem: hi quidem ad
 Chemmiam; Chariclea vero et Calasiris in mendicorum
 fictum habitum se transformaverunt, pannis sese antea praeparatis,
 vilibus admodum, operientes. Postea vero Chariclea et faciem
 conspurcavit, infersa fuligine et luto lilito
 contaminans et fasciae veleris oram desuper a fronte de-
 missam circa oculos in composito loco tegmenti jactari
 sinens; porro peram sub ala, eo praetextu, tanquam buc-
 cellarum et viaticis promptuarum esset, res ipsa vero ad
 receptaculum sacrae vestis Delphis asportata et coronarum
 ac monumentorum, cum illa a matre expositorum, indi-
 ciorumque suscipiens. Calasiris autem, pharetram qui-
 dem Charicleae corrupto corio involvens, tanquam onus
 aliquod aliud, transversum in humeris ferebat: arcum
 vero, nervo laxato, postquam celerrime ad rectitudinem
 rediit, loco baculi sumpsit, totus illi et magno onere in-
 cumbens. Et si forte se venturum alicui obviam praevi-
 derat, dedita opera majorem gibbum simulabat, quam
 senium cogeat, et a stereo pede claudicabat, a Chariclea
 interdum manu ductus.

XII. Postquam autem persona ejusdemoli fuerat illi

το, μικρά καὶ ἐπισκώφαντες εἰς ἀλλήλους καὶ ὡς πρέ-
ποι τὸ σχῆμα θάτερῳ θάτερῳ ἐπιγλευάσας, τὸν τ' εἰ-
ληγῶτα δαίμονα στήσαι τὰ δεινὰ μέχρι γούν τούτων
καὶ ἀρκεσθῆναι περακαλέσαντες, ἰσπευδὸν ἐπὶ Βήσσαν
τὴν κώμην, οὗ τὸν Θεαγένην καὶ τὸν Θύαμιν ἐπισκώ-
φτες εὐρήσαιν, ἀπετύγγανον. Ἄρτι γὰρ τῆ Βήσση περὶ
δύσει ἡλίου πλησιάζοντες, πλῆθος κειμένων νεκρῶν
ἄρῳσι νεοσφαγῶν, τῶν μὲν πλείονων Περσῶν εἶναι τῆ
στολῆ τε καὶ καθοπλίσει γνωρίζουμένων, ὀλίγων δὲ τινων
ἔγχωριῶν. Καὶ πολέμου μὲν εἶναι τὸ ἔργον εἰλαζόν,
τίμως δὲ καὶ πρὸς τίνες, ἠπόρου· ὡς ἐπιπαρόντες
τοῦ νεκροῦ καὶ ἅμα περισκοποῦντες, μὴ κοῦ τις κεί-
ται καὶ τῶν οικείων, (δεινὰ γὰρ αἱ ψυχαὶ περὶ τοῖς
φωτάτοις τὰ δεινότερα μαντεύεσθαι) γυναῖα προστυ-
γάνουσι πρεσβυτικῶ, σώματι τῶν ἐγχωριῶν προσπε-
φυκαῖε καὶ παντοίους ἐγείροντι θρήνους. Ἐγνωσθῶν
οὖν ἐπιχειρεῖν τι παρὰ τῆς πρεσβύτιδος, εἰ οἶόν τε,
ἐκμανθάνειν. Καὶ παρακαθιστάμενοι, πρῶτα μὲν πα-
ραμυθεῖσθαι τε καὶ καταστῆλλαιν τὸν ἄγαν θρήνον ἐπι-
ρόντο. Ἐπειτα προσειμέντες, ὅν τινα πενθοῖη, καὶ
τίς ὁ πόλεμος ἡρώτων, τοῦ Καλασίριδος πρὸς τὸ γύ-
ναιον αἰγυπτιαζόντος. Ἢ δ' ἔλεγεν ἅπαντα ἐπιτέμ-
νοῦσα· ἔρ' οὐκ εἶμι μὲν εἶναι κειμένη τὸ πένθος καὶ ἐπιτε-
τηδευεῖναι τὴν εἰς τοῦ νεκροῦ ἀφίξιν, εἰ πῆ τις διαλά-
σας τοῦ τῆν ἀπαλλάξαι, τίως μέντοι τὰ νομιζόμενα
τῷ παιδί ἐκ τῶν ἐνότων, δακρῦουσάν τε καὶ θρηνη-
σαν, ἐπιφέρειν.

II. Τὸν δὲ πόλεμον ἔλεγεν ὧδε. Ἦγατο ξένος
νεανίας τις, κάλλιε τε καὶ μεγέθει διαφέρων, ὡς Ὀροον-
δάτην τὸν μεγάλου βασιλέως ὑπαρχον, εἰς τὴν Μέμφιν.
Ἀπέσταλτο δ' οἶμαι παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου
ληθραῖς αἰχμαλώτος, ὡς τι τῶν μεγίστων ὄρων, ὡς
εἶσι. Τοῦτον οἱ τῆς κώμης τῆς ἡμετέρας ταυτησαί,
δειξάσα τὴν ἔχουμένην, ἐπελθόντες ἀφίλοντο, γνωρίζειν
εἶτ' οὖν ἀληθεύοντες, εἴτε καὶ πρόφρασιν πλάσαντες.
'Ὁ δὲ Μιτράνης ταῦτα πυθόμενος καὶ κατὰ τὸ εἶδος
ἀνανακτῆσας, ἐπιστρατεύει τῆ κώμῃ, δυοὶ ταύταις
πρότερον ἡμέραις. Καὶ (ἔστι γὰρ μαχημώτατον ἢ
κώμη γένος, βίον αἰὲ τὴν ληστρίαν πεποιημένοι, καὶ
θανάτου παντὸς ὑπερόπται, πολλὰς δὲ διὰ τοῦτο πολ-
λάκις ἄλλας τε καὶ αὐτὸ παρὸν ἀνδρῶν τε καὶ παιδῶν
γρηρῶσαντες), ἐπειδὴ τὴν ἔφοδον ἰσομένην ἐτακμή-
σαντο, προλαχίζουσι τί τινος ἐνέδρας, καὶ δεξάμενοι
τοῦς ἐναντίους, ἐπικρατέστεροι γίνονται· οἱ μὲν κατὰ
στόμα καὶ ἐκ τοῦ εὐθέως μαχόμενοι, οἱ δὲ κατόπι ἐκ
τῶν λόγων ἀπροφυλάκτοις οὖν βοῇ τοῖς Πέρσας ἐπι-
λύοντες· καὶ πίπτει μὲν ὁ Μιτράνης ἐν πρώτοις μαχο-
μενός, πίπτουσι δὲ οὖν αὐτῷ σχεδόν τι πάντες, οἳ δὲ
κυκλωθέντες καὶ οὐδὲ φυγῆς τόπον εὐμοιρήσαντες·
πίπτουσι δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων ὀλίγοι. Καὶ γίγνεται
τῶν ὀλίγων, βαρεῖα βουλήσει δαίμονος, καὶ παῖς οὐμός,
βέβαιε Περσικῶ πρὸς τὰ στέρνα, ὡς ὄρατε, βληθείς.
Καὶ νῦν ἡ ἀθλία τοῦ μὲν θρηνηῶ κείμενον, τὸν δ' ἔτι μοι
ρόνον παῖδα λειπόμενον, ἔσκαθ θρηνησῶν, ἐκστρατεύ-

prope assimilata, paucisque scomatibus sese petierunt,
et alter alterius habitum, ut convenit, joco perstrinxit,
a deo, illorum rationes gubernante, ut mala ibi sisteret,
et praeferitis esset contentus, deprecanti, ad Bessam pagum
properabant: ubi cum Theagenem et Thyamim se inven-
turos fuisse speravissent, optato eventu frustrati sunt.
Propius enim ad Bessam circa solis occasum accedentes,
ingentem stragem recens caesorum conspiciunt, plurimo-
rum quidem Persarum, qui ex habitu et armatura cog-
noscebantur, paucorum vero quorundam etiam indigena-
rum. Et belli quidem esse representationem conjectaban-
tur, ceterum, a quibus et cum quibus gestis, ignorabant:
donec circummeantes cadavera, simulque circumspicientes,
ne forte aliquis ex propinquis alicubi jaceret, (solent enim
animi de his, quae carissima sunt, facile etiam acerbiora
augurari) inciderunt in quamdam velulam mulierem,
corpori cujusdam indigenae adherentem et multiplices
edentem ploratus. Statuerunt igitur conari, aliquid, si
fieri posset, ex anu cognoscere. Et cum propius assedis-
sent, principio quidem consolari et sedare illius vehemen-
tem luctum conabantur: deinde, cum consolationem ad-
mitteret, quem lugeret et quondam bellum esset gestum,
percontabantur, Calasiride cum muliere, Aegyptiaca lin-
gua loquente. Illa autem dicebat omnia breviter: Propter
filium quidem jacentem se lugere et ex industria ad cade-
vera venisse, ut aliquis armatus decurrens illam occide-
ret: interea vero justa filio pro facultatibus, lacrimantem
et lamentantem, solvere.

XIII. Quod ad bellum attinet, ita narrabat. Deduce-
batur quidam peregrinus adolescens, forma et proceritate
excellens, ad Oroondatem regis magni principem, Mem-
phim. Miasus autem fuerat a Mitrane, ut existimo, ex-
cubiarum praefecto, captus, tanquam maximum quoddam
donum, ut ipsi aiunt. Hunc nostri ex hoc pago (osten-
dens in vicinia situm) adventantes eripuerunt: cognoscere
se ut suum, sive revera, sive praetextum ingentem. Mitranes
igitur cum haec audisset, ut est consentaneum, iratus, ad-
duxit exercitum contra pagum, ante hoc biduum. Est
autem bellicosissimum genus hominum in hoc pago, sem-
perque praedando vitam agunt et mortem despiciunt om-
nino: multasque propterea saepius alias et me in praesentia,
viris et filiis orbis reddiderunt. Postquam igitur adven-
tum illius certis argumentis cognoverunt, occupant insidiis
loca quaedam occultandis copiis idonea et exceptos hostes
vincunt: pars collatis signis et a fronte praehum ineuntes,
pars a tergo ex insidiis cum clamore incautos Persas adorti.
Cadit igitur inter primos Mitranes praehum, cadunt et reli-
qui propemodum omnes cum eo, tanquam circumlati,
et neque fugae patentem locum habentes: cadunt et nostri
pauci. Ex quorum numero, gravi et aspera numinis vo-
luntate, etiam filius meus hic est, qui jaculo Persico, ut
videtis, in pectore vulsus accepit. Et nunc quidem mi-
sera hunc jacentem lugeo: deinceps autem eum, qui nihil
est relictus, luctura videor, quod et ille heri cum reliquis
contra Memphidarum urbem expeditionis fuerit socius.

συντος κάκεινον τῆ προτραίξ ματὰ τῶν λοιπῶν ἐπὶ τὴν Μίμφιν πόλιν. Ἐπυθάνετο καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκστρατείας ὁ Καλάσιρις· καὶ ἡ γραῦς ἀκχοίναί παρὰ τοῦ λειπομένου παιδὸς προστιθείσα, εἶπε, διότι στρατιώτας βασιλείου καὶ φρούραρχον μεγάλου βασιλείως ἀνελόντες, ἐπὶ μὴ πεπραγμένοις καλῶς, εἶδον εἰκίνο καλῶς, μὴ εἰς μικρὸν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς τὸν περὶ τῶν θῶν κίνδυνον τὸ πρᾶγμα ταλευτήσιν, Ὅροονδάτου τοῦ κατὰ τὴν Μίμφιν ὑπάρχου, κλιστῆ τε χεὶρὶ πεπραγμένου καὶ αὐτίκα, εἰ πύθοιτο, κατὰ πρῶτην ἔροδον σαγγενύσσοντος τὴν κόμην καὶ πανολευβρίων τῶν ἐνοικούντων τὴν οἰκὴν εἰσπράζοντος. Οἷα δὲ οὖν τὸν περὶ τῶν θῶν ἀναρριπτοῦντες κίνδυνον, ἔγνωσαν μεγάλα τολμήματα, μείζοσιν, εἰ δύναιτο, ἰάσασθαι, καὶ φθῆναι τὴν Ὅροονδάτου παρασκευὴν, ἀπροσδόκητοί τ' ἐπιπεσόντες ἢ προσαναλεῖν κάκεινον εἰ κατὰ τὴν Μίμφιν ὄντα καταλάβοιεν, ἢ εἰπερ ἐκδημῶν τυγχάνοι, πολέμου τινὸς αὐτὸν ὡς φασὶ Αἰθιοπικοῦ τανῦν ἀποσχολοῦντος, ἔβῃον τε τὴν πόλιν παραστήσασθαι τῶν ὑπερμαχομένων Ἑρῶν καὶ αὐτοὶ τ' ἐκτὸς κινδύνου γενέσθαι τὸ παρὸν καὶ προσκατορθῶσαι τῷ Θυάμειδι λεστάρχη τῷ σφῶν, τὴν τῆς προφητείας ἱερωσύνην, οὐ κατὰ νόμον παρ' ἀδελφοῦ νεωτέρου κατεχομένην, ἀνακομίσασθαι· ἢ εἰπερ καὶ ἀποτυγχάνειν συμβαίνοι, πολέμου γῶν Ἑρῶν μαχομένους γενέσθαι μὲν δ' ἄλλως ἀλῶναι καὶ ταῖς Περσικαῖς αἰκίαις καὶ ὑβρεσὶν ἐκκίεσθαι. Ἄλλ', ὡς ξῆνοι, κοὶ δὲ τὸ νῦν ἀρίζεσθε; Εἰς τὴν κόμην, ὁ Καλάσιρις εἶπεν· ἡ δὲ, Οὐκ ἀσφαλὲς ἡμῖν, ἔφη, τῆς τε ὥρας ἀορι καὶ οὐδὲ γνωρίζομενοις, ἐπιμῖξαι τοῖς ὑπολιπομένοις. Ἄλλ' εἰ ἱεναγοίης, ἔφη ὁ Καλάσιρις, οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἡμῖν καὶ τὰ τῆς ἀσφαλείας. Οὐ μοι καιρὸς, ἀπεκρίνατο ἡ πρεσβύτις, νεκτερινούς γὰρ τινὰς ἱεναγισμοὺς ἐπιτελέσαι μοι πρόκειται· ἀλλ' εἰ δὲ φορητὸν ἡμῖν, ἐπάναγχεσ ἐδὲ καὶ μὴ βουλομένοις, αὐτοῦ που καὶ τῶν νεκρῶν ἐν καθαρῶ μικρὸν ἀναχωρήσαντες, τὴν μὲν νύκτα ἐγκαρτερήσατε, τὴν ἑω δ' ἡμῖν πρόξενος ἐγὼ τῆς ἀδείας ἱεναγοῦσα γενήσομαι.

ΙΔ'. Ταῦτ' εἰπούσης ὁ Καλάσιρις ἀπαντα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν φράσας καὶ παραλαβὼν μεθίστατο. Καὶ μικρὸν ὄσον τοὺς κειμένους ὑπερβάντες, βουνῶ τινι χαμαιζήλω προστυγχάνουσι. Κάνταῦθα ὁ μὲν κατέκλιεν αὐτὸν, τῆ κεφαλῇ τὴν φαρέτραν ὑποθέμενος· ἡ Χαρίκλεια δὲ καθῆστο, τὴν κῆραν εἰς καθέδραν ποιησάμενή. Ἄρτι δὲ τῆς σεληναίας ἀνισχύσεως καὶ φωτὶ λαμπρῶ τὰ πάντα καταναζούσης, τρίτη γὰρ μετὰ πνεύσιν ἰτύγχανεν, ὁ μὲν Καλάσιρις, οἷα δὲ πρεσβυτικός τε καὶ πρὸς τῆς ὁδοπορίας κεκοπωμένος, ὑπνῷ κατέχετο, ἡ Χαρίκλεια δ' ὑπὸ τῶν συνεχόντων φροντισμάτων εἰσγρυπνοῦσα, σκηναῖς τινος οὐκ εὐαγούς μὲν ταῖς δ' Ἀθρηναῖαις ἐπεχωριζαζούσης θεωρὸς ἐγίγνετο. Ἢ γὰρ πρεσβύτις ἀνενοχλήτου καὶ ἀκατόπτου σχολῆς ἐπειληθῆαι νομίσασα, πρῶτα μὲν βόθρον ἐρύλιτο, ἔπειτα πυρκαϊὰν εἰς θατέρου μέρους ἐξήψε, καὶ

Quarebat et causam expeditionis Calasiris. Et anus, audivisse se a filio superstite dicens, narrabat, eos, cum militibus regis cassis et praefecto cohortium magni regis interfecto, viderent, propter ea, quae perperassent, rem non in parvum, sed in ipsum de summa rerum discrimen illis desituras esse, Oroondate principe, qui est Memphis, maximis copiis instructo, et quamprimum audisset, primo adventu cincturo pagum et internecione eorum, qui locum incolunt, injuriam vindicaturus; statuisse, quod somel se in periculum de summa rerum conjecissent, magnos ausus majoribus, si fieri possit, redimere, et antevertere Oroondatis apparatus: existimantes, se, cum inopinato advenirent, aut illum etiam sublaturus esse, si Memphis deprehenderint; aut si absit, bello quodam, ut aiunt, Aethiopico nunc occupatus, et facillim urbem ad deditionem compulsuros, tanquam propugnatoribus desertam et ipsos extra periculum in praesentia futuros, insuperque Thyamidi suo praefecto egregiam navaturos operam et antistiti sacerdotium, quod injuste a fratre nalu minore per vim teneretur, cum illo recuperaturos esse. Sin spe frustrari illos acciderit, praedantes tamen occubituros esse, neque aliter venturos in Persarum potestatem et illorum cruciatibus et ludibriis expositos fore. Ceterum, hospites, quo nunc ibitis? Ad pagum, dixit Calasiris. Illa vero, Non est tutum vobis, inquit, et intempestive et praeterea ignotis, versari inter eos, qui relictus sunt. Sed si nos hospitio exceperis, inquit Calasiris, non desperamus, nos securos fore. Verum temporis ratio non patitur, anus responddit. Siquidem nocturnas quasdam inferias agere constituit. Attamen si ferre potestis, necesse est autem fortasse etiamsi nolitis, sicuti a cadaveribus sejuncti vacuo in loco noctem transigatis: diluculo vero, ego vobis securitatis conciliatrix ero hospitio exceptis.

XIV. Haec, illa elocuta, Calasiris omnia Charicleam exponens et eam secum assumens, recessit. Cumque paululum cadavera praetergressi essent, in quemdam tumulum humilem incidunt. Ibi ille quidem recubuit, capiti pharetra supposita: Chariclea vero sedebat, pra loco sella subjecta, oriente tam primum luna et lumine suo illustrante omnia: tertia enim dies post plenitimum fuerat. Et Calasiridem quidem, ut et alioqui senem et itineris labors fessum, aetior somnus complectebatur: Chariclea vero pra curia, quae illam angebant, pervigilem noctem duceus, acaeso cujusdam impiae quidem ceterum indigenis usitatae, spectatrix fiebat. Anus enim, vacationem se, ut a nullo neque inturbatari, neque videri posset, noctam esse existmans, primum quidem scrobem fodit, postea rogam ex utraque parte succendit et medium inter utrumque cadaver sibi collocans et craterem fictilem ex quodam

μέσον ἀμφοῖν τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς προθεμένη, κρα-
 τήρα τ' ὀστρακοῦν ἐκ τινος παρακειμένου τρίποδος
 ἀνελόμενη, μίλιτος ἐπέχει τῶν βόθρων καὶ αὐδὸς ἐξ ἑτέρου
 γαλακτος καὶ οἴνου ἐκ τρίτου ἐπίσπενδεν. Ἔτα πέμμα
 5 στεάτινον εἰς ἀνδρὸς μίμημα πεπλασμένον, δάρνη καὶ
 μαράθρω καταπέψασα, εἰς τὸν βόθρον ἐπέβαλεν. Ἐφ'
 ἅπασι δὲ ζῆφος ἀνελόμενη καὶ πρὸς τὸ ἐνδοσιωίδες σο-
 βηθεῖσα καὶ πολλὰ πρὸς τὴν σεληνίδα βραβύροις τε
 καὶ ξενίζουσι τὴν ἀκοὴν ὀνόμασι κατευξαμένη, τὸν
 10 ἤραλωνα ἐντεμούσα καὶ δάρνης ἀκρέμους τοῦ αἵματος
 ἀποβήσασα, τὴν πυρκαϊάν ἐπέβραζεν· ἀλλὰ τ' ἄττα
 τερατισσαμένη, πρὸς τοῖσιν ἐπὶ τὸν νεκρὸν τοῦ παι-
 δὸς προκύψασα καὶ τινα πρὸς τὸ οὖς ἐπέδουσα, ἐξή-
 χειρέ τε, καὶ ὄρθον ἔσταναι τῇ μαργαρίτῃ κατηνάγκα-
 15 ζεν. Ἢ Χαρίκλεια δὴ οὖν οὐδὲ τὰ πρῶτα ἀέως
 κατοπτέουσα, τότε δὴ καὶ ὑπέριπτε καὶ πρὸς τὸν
 γυνομένον ἀθήων ἐλαμακωθεῖσα, τὸν Καλασίριν
 ἀρπυγιζέ τε καὶ θεατὴν γενέσθαι τῶν ὄρωμένων πα-
 ρισκεύαζεν. Αὐτοὶ μὲν οὖν, ἅτ' ἐν σκότῳ διάγον-
 20 τες οὐχ ἐμῶντο· κατοπτέουσα δὲ τὰ ἐν τῇ φωτὶ καὶ
 πρὸς τῇ πυρκαϊᾷ ῥῆον, καὶ τῶν λεγομένων οὐ πόρρω-
 ῦν ὄντες, ἐπηκροῶντο, τῆς γραφῆς ἤδη καὶ γεγνωτότερον
 ἐκτυθανομένης παρὰ τοῦ νεκροῦ. καὶ ἦν ἡ πεῦσις,
 εἴπερ ὁ ἀδελφὸς μὲν ἰκίνοιο, παῖς δ' αὐτῆς ὁ λειπόμε-
 25 νος, ἐπανήξει περισωθεῖς. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο μὲν
 οὐδὲν, ἐπινεύσας δὲ μόνον καὶ τῇ μητρὶ τὰ κατὰ γνώ-
 μην ἀπέειπεν ἀμφιδολῶς ἐνδόως, κατηνέχθη τ' ἀθρόον
 καὶ ἔκειτο ἐπὶ πρόσωπον. Ἢ δ' ἐπίστρεψέ τε τὸ
 σῶμα πρὸς τὸ ὑπτιον, καὶ οὐκ ἀνίει τὴν πεῦσιν, ἀλλὰ
 30 βαιοτέρως ὡς ἐφίκει τοῖς κατανάγκης πολλὰ τοῖς ὡσὶν
 αὐδὸς ἐπέδουσα καὶ μεθυλλομένη ἐξηήρης, ἄρτι μὲν
 πρὸς τὴν πυρκαϊάν, ἄρτι δὲ πρὸς τὸν βόθρον, ἐξήχειρέ
 τ' αὐδὸς καὶ ὄρθωνέντος, περὶ τῶν αὐτῶν ἐξεπυθάνετο,
 μὴ νεύμασι μόνον ἀλλὰ καὶ φωνῇ τὴν μαντείαν ἀριστή-
 35 μως δηλοῦν ἐπιναγκάζουσα. Καὶ τῆς πρεσβυτέδος ἐν
 τούτοις οὐσης, ἡ Χαρίκλεια πολλὰ τὸν Καλασίριν καθ-
 ικίταυε, τοῖς γυνομένοις πλησιάζουσα πυνθάνεσθαι
 τι καὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ Θεαγένους. Ὁ δὲ παρητήτο
 φάσκων καὶ τὴν θέαν οὐκ εὐαγῆ μὲν κατ' ἀνάγκην
 40 δ' οὖν ὅμως γυνομένην ἀνέχεσθαι· εἶναι γὰρ οὐ προ-
 ρητικόν, οὔτ' ἐπιχαίρειν, οὔτε παρεῖναι ταῖς τοιαῖσδε
 πράξεσιν. Ἀλλὰ τὸ μαντικόν τούτοις μὲν ἐκ θυσῶν
 ἐννόμων καὶ εὐχῶν καθαρῶν παραγίνεσθαι, τοῖς δὲ
 βεβήλοισι καὶ περὶ γῆν τῶν ὄντων καὶ σώματα νεκρῶν
 45 εἰλουμένοις οὕτως, ὡς τὴν Αἴγυπτίαν ὄρᾶν ἢ τοῦ κει-
 ροῦ περίπτωσις ἐνδέδωκε.

1Ε'. Καὶ εἰς λόγοντος, ὁ νεκρὸς εἶον ἐκ μυγοῦ τι-
 νος, ἡ σπηλαίου φαραγγώδους βαρὺ τε καὶ εὐσχαῆς
 ὑποτρύζων· Ἐγὼ μὲν, ἔφη, σοῦ τὰ πρῶτα ἐπειδόμην,
 50 ὅτι μήτηρ, καὶ παρανομοῦσαν εἰς τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν,
 καὶ τοὺς ἐκ μοιρῶν θεσμούς ἐκβεβήλομένη καὶ τὰ ἀκλί-
 νητα μαργαρίταις κινούσαν ἠνεύχομην· σώζεται γὰρ ἡ
 περὶ τοὺς φόντας αἰδώς, ἐφ' ὅσον οἶόν τε καὶ ἐν ταῖς
 ἀποιογμένοις· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταύτην ἀναίρεις τὸ κατὰ

tripode, qui juxta aderat, promens, mel in fossam infun-
 debat, rursus autem ex altero lac, ex tertio porro vinum
 tanquam libationem faciebat: denique pistam quamdam
 farinae massam, ad viri similitudinem effictam, lauro et
 marathro coronatam, in fossam injectit. Deinde gladio
 sublato, tanquam furore quodam percita, multa ad lunam
 peregrinis audita nominibus precata, brachium incidit et
 lauri surculo sanguine absterso, rogam conspergebat: alia-
 que multa portentis similia præter hæc faciens, tandem ad
 cadaver filii inclinata et quamdam illi ad aurem accinens,
 excitavit et stare præstigiarum vi coegit. Chariclea vero,
 quæ neque antra sine metu et formidine spectabat, tum
 quidem et cohorrui et lausitato spectaculo prorsus con-
 sternata, Calasiridem de somno excitavit, et ut spectator
 esset eorum quæ fiebant effecit. Ipsi igitur ut in tenebris
 non conspiciabantur, videbant vero ea, quæ agebantur ad
 lucem et ad rogam facillius, atque ea quæ dicebantur quod
 non procul aberant exaudiebant, anu jam clarius etiam
 cadaver percunctante. Erat autem interrogatio hæc: An
 frater quidem illius, filius vero suus asperstes, esset salvus
 rediturus? Illud autem nihil respondit, sed annuens tantum
 et matri spem quendam successus ex animi sententia
 ambigue præbens, collapsum est subito et jacebat primum.
 Illa vero convertit corpus, ut supinum jaceret et non
 intermittebat quæstionem, sed vehementius instans, ut
 videtur, multa ad aures rursus accinens, et transiens
 armata gladio, nunc ad rogam, nunc ad fossam, excita-
 vit rursus, et erectum de iisdem rebus interrogabat, non
 nutibus tantum, sed voce etiam, vaticinium manifeste et
 perspicue indicare cogens. Interea vero multis molis Cal-
 lasiridem orabat Chariclea, ut propius accedentes ad ea,
 quæ fiebant et ipsi inquirerent aliquid ab anu de Theagene.
 Ille autem recusabat, dicens et spectaculum quidem im-
 pium esse sed tamen necessario a se tolerari. Non enim
 decere antistites, aut delectari, aut adesse ejusmodi actio-
 nibus; sed his vaticinia ex sacrificiis legitimis et precationi-
 bus fieri, sed profanis et revera circa terram et corpora
 mortuorum errantibus, ita quemadmodum nunc Agypti-
 am petentem ut videremus, casus hujus temporis attulit.

XV. Hæc, illo adhuc dicente, cadaver tanquam ex an-
 gulo quodam, aut antro confragoso, grave quiddam et
 asperum prorumpens: Ego quidem, inquit, initio tibi par-
 cebam, mater, et delinquentem te graviter in naturam
 humanam et Parcarum leges violentem, atque ea, quæ
 manere debent innumola, præstigiis atque incantationibus
 moventem, patiebar. Servatur enim et apud mortuos erga
 parentes, quoad fieri potest, reverentia. Ceterum postquam

σαυτὴν καὶ ἐλαύνεις οὐκ ἀθέμιτος μόνον τὴν ἀρχὴν
 ἐπιχειρήσασα ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς ἀπειρον τὸ ἀθέμιτον
 ἐπέταγούσα, οὐκ ὀρθοῦσθαι μόνον καὶ νεύειν, ἀλλὰ καὶ
 φθέγγεσθαι σῶμα νεκρὸν ἐκθιαζομένη, κηδείας μὲν τῆς
 6 ἑμῆς ἀμελοῦσα καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιμύνησθαι ψυχαῖς
 ἐμποδίζουσα, γρεῖας δὲ μόνης γενομένης τῆς αἴης,
 ἄκουε ταῦθ' ἃ κάλαι σοι μηνύειν ἐφυλαττόμην· οὐθ' ὁ
 παῖς σοι περισώθεις ἐπανήξει, οὔτ' αὐτὴ τὸν ἀπὸ ξίφους
 ἐκφεύξῃ θάνατον· ἀλλ' αἰεὶ ἐξ τὸν σαυτῆς βίον ἐν οὐτως
 10 ἀθέμοις πράξεις καταναλώσασα, τὴν ἀποκεκληρωμέ-
 νην πᾶσι τοῖς τοιούτοις, βίαιαν οὐκ εἰς μακρὰν ὑπο-
 στήσῃ τελευτήν· ἦτις πρὸς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἐπὶ σαυτῆς,
 καὶ οὕτως ἀπόρρητα καὶ σιγῇ καὶ σκότειν φελαττόμενα
 μυστήρια εἶδεν ὑπέμεινας, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι
 15 τοιούτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορχῆ τύχας· ἐνὶ μὲν προ-
 φητῇ (καὶ τοῦτο μὲν ἔλαττον, σοφὸς γὰρ τὰ τοιαῦτα
 σιγῇ πρὸς τὸ ἀνεκλάλητον ἐπισπραγίσασθαι καὶ ἄλλως
 θεοῖς φίλος· τοὺς γοῦν παῖδας εἰς τὸν δι' αἵματος ἀγῶνα
 καὶ ξιφῆρας καθισταμένους καὶ μονομαχῆσειν μέλλον-
 20 τας, ἀποκωλύσει τε καὶ παύσει φανείς, εἴπερ ἐπισπεύ-
 σαιεν), ἀλλ' ὁ δὲ βαρύτερον, ὅτι καὶ κόρη τις τῶν ἐπ'
 ἔμοι γίγνεται θεωρὸς καὶ πάντων ἐπακροᾶται, γυναῖον
 ὑπ' ἔρωτος σεσοδημένον, καὶ πᾶσαν, ὡς εἶπειν ἐπὶ γῆν
 ἐρωκένου τινὸς ἐνεκεν ἀλώμενον· ἦ μετὰ μυρίους μὲν
 25 μόχθους, μυρίους δὲ κινδύνους, γῆς ἐπ' ἰσχάτους ἔροις,
 τύχῃ σὺν λαμπρῇ καὶ βασιλικῇ συμβιώσεται. Τούτων
 εἰρημένον, ὁ μὲν ἐκείτο καταρραγείς, ἡ δὲ γράυς συ-
 νεῖσα τοὺς ξένους εἶναι τοὺς κατασκόπους, ὡς εἶχε
 στήματος, ξιφῆρας τε καὶ ἐμμανῆς ἐπ' αὐτοὺς ἵεται
 30 καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῶν κειμένων ἐφάρτετο, τοῖς νεκροῖς
 ἐγκυκλύθει αὐτοὺς ὑποπτέουσα, γνώμην τε ποιου-
 μένη, διακρῆσασθαι εἰ ἀνέυροι, ὡς ἐπιβούλους τε καὶ
 [πρὸς] ἐναντίους τοῖς αὐτῆς μαγαθενύμασι κατασκό-
 35 πους γεγεννημένους, ὡς ἀπερίσκεπτον ὑπὸ θυμοῦ τὴν
 κατὰ τοὺς νεκροὺς ἔρουναν ποιουμένη, ἔλαθεν ὠρθω-
 μένω κλάσματι δόρατος, κατὰ τοῦ βουδῶνος περιπα-
 ρεῖσα. Καὶ ἡ μὲν ἐκείτο τὴν ἐκ τοῦ παιδὸς μαντεῖαν
 οὕτω παρὰ πόδας ἐν δίκῃ πληρώσασα.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Α'. Ὁ δὲ Καλάσις καὶ ἡ Χαρίκλεια παρὰ τοσού-
 10 τον ἄλλοις κινδύνου, καὶ ἅμα μὲν τῶν παρόντων
 φόβων ἑαυτοὺς ἐκτὸς ποιούμενοι, ἅμα δὲ τῶν μαντευ-
 θήτων ἐνεκεν ἐπισπεύδοντες, τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν
 ἰδοῦ σπουδαιότερον εἴχοντο. Καὶ δὴ καὶ ἐπλησίαζον
 τῇ πόλει, τὸν ἐκ τῆς νεκυίας μαντευμάτων ἤδη κατ'
 15 αὐτὴν τελομένων. Ὡς γὰρ ὁ Θύαμις τὸ ἀπὸ τῆς
 Ἰήσσης ἡλαστρικὸν ἐπάγων ἐφίστατο, οἱ μὲν κατὰ τὴν
 Μέμφιν ἄλιγον ὄσον ἐβῆσαν τὰς πύλας ἐπικλεισάμενοι,
 στρατιώτου τινὸς τῶν ὑπὸ Μιτράνῃ διαδράντων τὴν κατὰ
 Ἰήσσαν μάχην, προΐδόντος τε τὴν ἔροδον καὶ τοῖς ἐν

et hanc tollis et pargis non contenta nefanda et scelerata
 actione quam initio es aggressa, in immensum nefandam
 hoc facinus producere, et non erigi tantum et nolus dare
 sed etiam loqui corpus mortuum cogis, sequituram meam
 negligens et venire in eorum reliquarum animarum prohibens,
 private necessitatis causa; audi jam ea, quae jam-
 pridem tibi indicare verebar. Neque filius tuus incolumis
 rediit: neque ipsa mortem, gladio tibi paratam, effugies;
 sed quae tuam vitam semper in tam nefandis actionibus
 consumseris, violentam mortem, destinatam salibus omni-
 bus, non ita multo post obibis: quae non sola secum, sed
 in conspectu etiam aliorum, haec tam arcana et silentio
 occultanda mysteria agere sis ausa, ac testibus his mor-
 tuorum enuntias et prodis fortunas: ex quibus alter est
 antistes. Et hoc quidem esset levius: scit enim, quae est
 ejus sapientia, talia ne evulgentur, silentio apud se obsi-
 gnata occultare: et alioqui diis est carus, ac filios suos,
 in cruentum certamen armatos descendentes et monona-
 chia dimicaturus, interventu suo prohibebit et rem com-
 ponet, si quidem acceleraverit. Sed illud est multo gra-
 vius, quod et virgo quaedam, horum, quae hic circa me
 aguntur, est spectatrix et exaudit omnia: muliercula, in-
 quam, amore concita, et omnem, ut ita dicam, terram,
 amasi cuiusdam causa pererrans: cum quo post infinitos
 labores et sexcenta pericula, in extremis laetae termi-
 nis, tandem in praecleara fortuna et regia vitam transi-
 get. Illa dictus, illud quidem jacebat corruens. Anus
 quo intelligens, hospites esse eos, qui spectabant, qui
 fuerat habitu gladio armata et furibunda ad ipsos contem-
 dit et per omnes partes jacentium ferebatur, inter cadavera
 ipsos labitare suspicans; in animo autem habens interimere,
 si invenisset, tanquam insidiatores et eos qui specula-
 tores illius praestigis adversi fuissent: donec, dum incau-
 tius praeter ira inter cadavera illos loquirere pergat, fragmento
 hastae erecto per inguen trajecta est imprudens. Haec
 igitur ita jacebat, vaticinium redditum a filio extemplo
 juste implens.

LIBER SEPTIMUS.

I. Calasiris autem et Chariclea, cum proxime tantum
 discrimen essent, tum segregantes sese a praesentibus ter-
 roribus, tum etiam propter ea, quae vaticinio predicta
 fuerant, accelerantes, iter Memphim festinato continua-
 bant. Et quidem accedebant ad urbem, cum jam ea
 fierent, quae mortuus, quem evocaverat mater, praesixe-
 rat. Hi enim, qui erant Memphi, paullo ante, quam
 solvenisset praedonum manum Bessa ducens Thyamis,
 portas clausuerant, milite quodam, qui sub Mitrane me-
 suerat et ex proelio ad Bessam effugerat, adventum illius
 praevidente et iis qui erant in urbe praenuntiante Thy-

τῷ ἄσπερι προηγουσάντος. Ὁ δὲ Θύαμις περὶ τι μέ-
ρος τοῦ τείχους τὰ ὄπλα καταθέσθαι κελεύσας, διανέ-
παυέ θ' ἄμα ἐα συντόνου τῆς ὕδοιορίας τὸν στρατὸν
καὶ ὡς πολιορκήσεων ἔβην ἵπποιετο γνώμην. Οἱ δὲ
κατὰ τὴν πόλιν, πρότερον μὲν ὡς πλῆθος τὸ ἐπὶ τὴν κα-
ταλείσαντες, ἀπὸ δὲ τῆς ἐκ τῶν τειχῶν κατασκευῆς
ὀλίγους εἶναι τοὺς ἐπιθούστας καταγινόντες, ὤρμησαν
μὲν καὶ αὐτίκα τοὺς ἐγκαταλειμμένους ὀλίγους εἰς
προῦραν τῆς πόλεως τρέψας τε καὶ ἱππίας ἀναλαθόν-
τες καὶ τὸν ἀστυκὸν ἔχμον τοῖς προσηυχοῦσιν ἐξοπλι-
σαντες, ἔβησιν τε καὶ συμπεσεῖν εἰς μάχην τοῖς
πολεμίοις· πρεσβυτικῷ δὲ τινος καὶ τῶν ἐπὶ δουρῆς
διακωλύσαντος καὶ ἐκδιδύξαντος, διότι καὶ εἰ τὸν σα-
τράπην Ὀροονδάτην ἀπειναι συμβαίνει, τανῶν ἐπὶ τὸν
Λίθιοπικὸν ἰσχυρατεύσαντα πόλεμον, ἀλλ' Ἀρσάκη
γούν τῆ ἐκείνου γαμετῆ δίκαιον πρότερον ἀνακοινού-
σθαι τὴν πράξιν, ὡς ἂν μετὰ γνώμης τῆς ἐκείνης τὸ
εὐρισκόμενον κατὰ τὴν πόλιν στρατιωτικόν, βῆσιν τε
σὺλλαμβάνοι καὶ προθυμότερον.
Β'. Ἐδόκει καλῶς εἰρηθεῖναι καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ
πάντες ὤρμησαν, ταῦτ' ἄρ' ὄντων εἰς κατοικήσασιν τῶν
σατραπῶν, βασιλέως μὴ παρόντος. Ἡ δ' Ἀρσάκη τὰ
μὲν ἄλλα καλῆ τ' ἦν [καὶ μεγάλη] καὶ συνεῖναι δρα-
στήριος, τό τε φρόνημα εἰς εὐγενείας ὑπέρογκος καὶ
οἷον εἰκὸς τὴν ἀδελφὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου γεγο-
νῆσαν, ἄλλως δὲ τὸν βίον ἐπίμωμος, καὶ ἡδονῆς παρα-
νόμου καὶ ἀκρατοῦς ἰλάτων. Ἡρὸς γούν ἄλλοις καὶ
τῷ Θυάμιδι παραιτία τῆς ἐκ Μέρμεως ποτὲ φυγῆς
ἔγεγονε Ἄρει γὰρ τοῦ μὲν Καλασιρίδος διὰ τὰ ἐκ
θεῶν αὐτῷ περὶ τῶν παιδῶν προδοσιπθέντα, τῆς
Μέρμεως αὐτὸν λάθρα πάντων ἐξοικίσαντος καὶ ἀρα-
νοῦς ὄντος [ἦ] καὶ ἀπολωλέναι δοκοῦντος, τοῦ δὲ Θυά-
μιδος ὡς ἂν πρεσβυτέρου παιδὸς ἐπὶ τὴν προσηγείαν
κλήθέντος καὶ τῆς εἰσιτηρίου θυσίας πανδήμιε τελού-
τος, ἐντυχοῦσα κατὰ τὸν νεῶν τῆς Ἰσιδος ἢ Ἀρσάκη
νεανίσκῳ χαρῆντι καὶ ἀμαζῶντι καὶ πρὸς τῆς ἐν χειρὶ
πανηγύρεως πλῆον ὠραϊσμένῳ, ὀφθαλμοῦς τ' ἐπέβαλεν
οὐ σάφρονος καὶ νεύματα τῶν αἰσχυρότερων αἰνίγματα.
Καὶ ταῦθ' ὁ μὲν Θύαμις οὐδὲ κατὰ μικρὸν προσέειπε,
φύσει τε καὶ ἐκ παιδείας εὖ πεφυκῶς τὰ εἰς σωφροσύ-
νην καὶ τὰ πρὸς ἐκείνης δρώμενα πόρρω τ' ἦν, ὡς
ἔδρατο, ὑποπειθεῖν καὶ τυχὸν ἄλλως πῶς γίνεσθαι
ὑπετίθετο τῶν ἱερῶν ὄλος γινόμενος. Ὁ γὰρ μὲν ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ Πεσόστις καὶ πάλαι ζηλοτυπίαν ἐπ' αὐτῷ
νοσῶν τῆς ἱεροσύνης, τὰς τε προσβολὰς τῆς Ἀρσάκης
παρατηρήσας, ἀγορμὴν εἰς ἐπιβουλήν ἀδελφοῦ τὴν
ἐκείνης οὐκ ἔγνωμον πείραν ἐποίησατο. Καὶ τῷ Ὀροον-
δάτῃ λάθρα προσῶν κατεμήνευεν, οὐ τὴν ἐκείνης δρεξίν
μόνον ἀλλ' ἤδη καὶ ὡς ὁ Θύαμις συγκατατίθειτο προσ-
επιφουδόμενος. Ὁ δὲ βραδύως ὑποπεισθεὶς εἰς ὧν τὴν
Ἀρσάκην προῦπώπτευσεν, τῇ μὲν κατ' οὐδὲν ἠνώγει,
σαφῆ τ' ἔλεγχον οὐκ ἔχων καὶ ἄμα φόβῳ τε καὶ αἰδοῖ
τῇ περὶ τὸ βασιλεῖον γένος, εἰ τι καὶ ὑπώπτευσεν, ἀνέ-
χρησται βραδύμενος. Τῷ μὲντοι γὰρ Θυάμιδι θάνατον

nis igitur, circa quamdam muri partem arma depone-
re imperans, simul quiete post continuam laborem ibi-
eris reficiebat exercitum et obsidionem urbis inchoare statue-
bat. Oppidani autem, qui prius metu magnarum copia-
rum adventus consternati fuerant, cum paucos esse ex
muris despicientes cognovissent, extemplo collectis sagit-
taria et equitibus, qui pauci ad praesidium urbis relictii
fuerant et reliqua multitudine civium armis, quæ cuique
casus obtulerat, instructa, exire ex urbe et cum hostibus
prælium committere properabant: grandiore quodam et
claro viro contradicente, et docente, etiamsi satrapam Oroon-
datem abesse contigisset, ab Æthiopicum bellum profectum,
attamen ad Arsacem illius conjugem rem prius deferri con-
venire, quod illius consensu milites, qui in urbe reper-
rentur, facilius essent et promptius ad opem ferendam
civitati concursuri.

II. Cumque recte dixisse videretur, contenderunt omnes
ad domicilia regia, in quibus absente rege satrapæ habi-
tant. Arsace autem erat aliqui formosa [et proceræ], et
singulari industria in rebus administrandis prædita, atque
animo elato propter ortus sui nobilitatem, quali fuisse
eam quæ soror magni regis nata esset consentaneum est:
ceterum propter voluptatem illicitam ac dissolutam in vita,
culpa et reprehensione non carebat. Inter cetera quoque
et Thyamidi aliqua ex parte causa aliquando existiterat exi-
lii, quo Memphi cedere coactus est. Cum enim, simulat-
que Calasiris propter ea quæ illi divinitus de filiis responsa
fuerant, Memphi clam emigrasset, ac nusquam compare-
ret, atque periisse putaretur, illico Thyamis, tanquam
filius natu major, esset ad dignitatem antistitiî vocatus et
sacrificia in ingressu celebraret publice, cum incidisset in
templo Isis Arsace in adolescentem gratiosum et adate
sorentem atque etiam in illa panegyri magis exornatum,
oculis illum pelit intemperantibus et nutibus turpiorum
rerum involucris. Quæ quidem Thyamis ne paululum
quidem ad animum admittebat, cum natura ad temperan-
tiam idoneus, tum præclare institutus. Alioqui etiam
quæ ab illa agebantur minime, cur ista ageret suspicaba-
tur: et fortassis aliter quodammodo fieri existimabat, cum
sotus esset sacris rebus intentus. Ceterum frater Petosi-
ris, qui et jampridem illi antistitiî dignitatem inviderat et
illicebat Arsaces observasset, occasionem ad insidias fra-
tri faciendas, illius illegitimam sollicitationem arripuit.
Et Oroondatem clam accedens, indicavit non illius tantum
cupiditatem, sed insuper, quod Thyamis jam cum illa pa-
cisceretur: falso id adjiens. Ille autem facile sibi per-
suaderi passus est, propter suspicionem, quam jam antea
de Arsace conceperat: verumtamen molestus illi non fuit,
tum quod manifestum argumentum, quo illum convincere
posset, non haberet, tum quod reverentia generis regii,
etiamsi quid suspicabatur, tolerare hæc cogebatur. Cete-

ἐκ προφητῆων συνεχῶς διαπειλοῖν, οὐ πρότερον ἀνῆ-
κεν, ἄχρις οὗ τὸν μὲν ἐφυγάδευσε, τὸν Πετοσίριδιν δ' εἰς
τὴν προφητείαν ἐγκατέστησεν.

Γ'. Ἄλλα ταῦτα μὲν χρόνοις ἐγεγόνει πρότεροι.
6 Τότε δ' οὖν ἡ Ἀρσάκη τοῦ πληθους ἐπὶ τὴν οἰκίαν
αὐτῆς συρρύντος καὶ τὴν ἐροδὸν τῶν ἐναντίων δηλοῦν-
τος, ἤδη καὶ αὐτὴ προσοδημένη καὶ τοῖς οὔσι τῶν
στρατιωτῶν ἐπιτρέψαι συνεξελθεῖν αὐτοῖς αἰτοῦντος,
οὐκ ἂν ἔρη ταῦτα προχειρῶς οὕτως ἐπιτρέψαι οὕτω
10 μὲν τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων ἔσεν, οὕτω δ' οὐκ εἰς εἰ-
σιν καὶ πόθεν εἰδύια καὶ πρὸς γε, οὐδὲ τὴν πρόφασιν,
δι' ἣν ἐπιελθούσιν, γινώσκουσα. Χρῆναι οὖν, ἄχρι
τῶν τειχῶν διαθεῖναι πρότερον καὶ ἄπαντ' ἐκῆθεν κα-
τοπτύσσοντας καὶ ἄλλους συλλαβόντας, οὕτω τοῖς ἐυ-
15 νατοῖς καὶ λυσιστελοῦσιν ἐπιχειρεῖν. Ἐδόκει καλῶς
εἰρηθεῖν καὶ ὄρησαν ὡς εἶχον ἐπὶ τὸ τεῖχος. Ἐνθα
σκηνὴν ἀλουργοῖς καὶ χρυσοῦρέσι παραπετάσμασιν ἐκ
προστάγματος ἡ Ἀρσάκη πηξυμένη, πολυτελῶς ὁ αὐ-
τὴν καλλώπισσα καὶ ἐξ' ὑψηλῆς καθέδρας προκαθί-
20 σασα, τοὺς τε σωματοπόλιτας ἐν ὅπλοις ὑποχρῆσιν
περιστήσασα, κηρύκειόν τ' εἰς εἰρηλικῶν διαλέξεων
σύμβολον ἀναδείξασα, τοὺς πρώτους καὶ ἐπιδόξους τῶν
ἐναντίων, πλησίον ἔκειν τοῦ τεύχους προὔτραπεν. Ἦς
δ' ὁ Θύαμις καὶ ὁ Θεαγένης αἰρεθέντες ὑπὸ τοῦ πλη-
25 θους ἀφίκοντο καὶ ἔστησαν ὑπὸ τῷ τείχῳ τὰ μὲν ἄλλα
ὠπλισμένοι γυμνοὶ δὲ τοῦ κράτους, ὃ κήρυξ τὰδ' ἔλα-
γειν. Ἀρσάκη λέγει πρὸς ἡμᾶς, Ὀροονδάτου μὲν τοῦ
πρώτου σατραπῆος γυνή, μεγάλου δὲ βασιλέως ἀδελφή·
τί βουλόμενοι καὶ τίνας ὄντες, καὶ τίνα αἰτίαν ἐπάγου-
30 τες, τὴν ἐροδὸν ἐτολμήσατε; οἱ δὲ τὸ μὲν πλῆθος εἶναι
Βησσαίων ἀπεκρίναντο, αὐτὸν δ' ὁ Θύαμις ὅστις εἶη
καὶ ὅτι παρανομῆεις ὑπὸ τ' ἐδέλφου Πετοσίριδος καὶ
Ὀροονδάτου, τῆς τε προφητείας ἐξ ἐπιβουλῆς ἀφαι-
ρηθεῖς, ἐπὶ ταύτην ὑπὸ Βησσαίων κατάγοιτο. Καὶ εἰ
35 μὲν ἀπολαμβάνοι τὴν ἱερωσύνην, εἰρήνην τ' εἶναι καὶ
Βησσαίαις εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανήξειν οὐδενὶ κατ' οὐδὲν
λυμνηναμένους· εἰ δὲ μὴ, πολέμου κριτῆ καὶ τοῖς ὅπλοις
ἐπιτρέψειν. Χρῆναι δὲ καὶ Ἀρσάκην εἴπερ τι διανοῖ-
ται τῶν προσηκόντων, εἰς καιρὸν τῆς εἰς αὐτὴν ἐπιβου-
40 λῆς ἐκ Πετοσίριδος τὴν ἀμυναν εἰσπράττεσθαι καὶ τῶν
ἀθεμίων διαβολῶν, ἀς ψευδῶς πρὸς Ὀροονδάτην ποιη-
σάμενος, ἐκείνη μὲν πρὸς τὸν ἄνδρα παρανόμου καὶ
αἰσχροῦ ἐπιθυμίας ὑποβίβιν, αὐτῷ δὲ τὴν ἐκ τῆς πατρί-
δος φυγὴν ἐπιβεβληκῶς τυγχάνοι. Πρὸς ταῦτα δια-
45 ταράχθη μὲν καὶ σύμπαν τὸ Μιμαριτῶν πλῆθος τὸν τε
Θύαμιν ἀνεγνωρίζοντες καὶ τῆς ἀπροσδοκῆτου φυγῆς
αὐτῷ τὴν αἰτίαν ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἤνικ' ἐγένετο ἀγνωσ-
σαντες, ἐκ δὲ τῶν λεγθέντων δι' ὑποβίβας τ' ἀγοντες
καὶ ἀλήθειαν εἶναι πιστεύοντες.
50 Δ'. Ἡ δ' Ἀρσάκη πλέον ἢ σύμπαντες συνεχῶς
καὶ τὴν διάνοιαν κλύδωνι φροντισμάτων περιστοιχίστο,
θυμῶ μὲν ἐπὶ τὸν Πετοσίριδιν πεκληρωμένη καὶ πρὸς
τὰ παλαιὰ συμβάντα τὴν διάνοιαν ἀνακεκμήσασα, ὅπως
ἂν τιμωροῦσθε, συνέταττε, τὸν δὲ Θύαμιν ἔρωσα

rum Thyamidi palam minari mortem non prius destitit,
quam illum in exilium pepulit et fratrem ejus Petosiridem
in antistitii dignitate collocavit.

III. Sed hæc quidem temporibus, quæ præcesserant,
acciderunt. Tum autem Arsace, cum multitudo ad illius
domicilia conflavisset, adventumque hostium, quod et illa
præsenserat, nuntiaret et ut impetraret convenire milites
qui essent peteret, non ita se facile id permissuram dixit,
cum nondum, quantæ sint hostium copiarum, et qui sint
hostes et unde, sciret, ad hæc, ne causam quidem propter
quam veneriat cognovisset. Oportere igitur usque ad mu-
ros prius transcendere et illinc omnibus rebus conspectis,
aliisque insuper collectis, ad ea, quæ fieri posse, et con-
ducere viderentur aggredi. Recte dixisse visa est: con-
tenderuntque inde recta ad murum. Ibi cum tabernacu-
lum, purpureis auroque intextis intantum velis, Arsaces
jussu collocatum esset, ipsaque sumptuose exornata ve-
niasset, pro tribunali editori consedens, collocatis circa se
satellitibus in armis auro fulgentibus, et caduceo prolato
tanquam colloqui pacificatorii symbolo, primos et prævi-
puos ex hostibus propius ad murum venire jussit. Post-
quam autem Thyamis et Theagenes electi a multitudine
venerunt, et sub muro constituerunt, reliquo corpore ar-
mati, ceterum aperto capite, præco hæc dicebat: Arsace,
Oroondatis prius satrapæ uxor, soror autem magni regis,
querit ex vobis, qui sitis et quo animo et qua re causa
huc venire ausi. Illi autem multitudinem quidem Bes-
saensium esse responderunt, de se vero Thyamis quis esset
exposuit et quod injuria affectus a fratre Petosiride et
Oroondate et antistite per insidias privatus, in pristinam
dignitatem a Besaensibus reduceretur. Quod si sacerdo-
tium recuperaverit, pacem esse et Besaensium domum re-
versuros, nullo omnino damno illato: sin minus, bello se
judicii et armis rem committere statuisse. Merito autem
debere et Arsacem, si quid cogitet eorum quæ fieri oportet,
opportune de Petosiride punas sumere insidiarum
sibi factarum et criminum nefariorum, quorum cum falso
illam apud Oroondatem insinulasset et ipsi apud virum
illius turpisque cupiditatis suspicionem et sibi exilium e
patria, comparasset. Ad hæc perturbata est tota Mem-
phitarum multitudo, cum et Thyamim cognoscerent et ino-
pinati illius exilii causam, quam initio tum cum pelleretur
ignorabant, ex his quæ dicta fuerant suspicarentur et ve-
ram esse crederent.

IV. Arsace autem omnium maxime perturbatione plena
erat et tanquam procella cogitationum undiquaque preme-
batur. Nam ira contra Petosiridem inflammata et ad
eorum quæ jampridem acciderant cogitationem animi
revocans, quo pacto illum ulcisci posset deliberabat:

καὶ αὖθις τὸν Θεαγένην, δεσπᾶτο τὴν διάνοιαν καὶ ἐμερίζετο εἰς τὴν πρὸς ἑκάτερον ἐπιθυμίαν, ἔροτα ἐπ' ἀμφοτέροις, τὸν μὲν ἀνελευμένον, τὸν δὲ δουλωτέρον ἔρει τῇ ψυχῇ καταθραλλομένη, ὥστ' οὐδὲ τοὺς περιε-
 6 στικτότας ἔλαθεν ἀδραμονῶσα. Πλὴν ἀλλὰ μικρὸν δὲ διαλαπόσασα, καὶ ὡσπερ εἰ ἐξ ἐπιθέσεως αὐτὴν ἀναλα-
 βούσασα, Πολέμου μὲν, ὃ βέλτιστος, ἔρη, μακίαν ἐνο-
 σήσατο· πάντες μὲν Βησσαῖοι, οὐχ ἕκαστα δ' ὑμεῖς, ἀμαρτῶι καὶ χαρίεντες οὕτω νεανίαι καὶ εὖ γιγονότες·
 10 ὡς γινώσκω καὶ εἰσάξειν πύρρσιν, εἰς προὔπτον κίνδυνον, ὑπὲρ λαστῶν καὶ ταῦτα, αὐτοὺς καθέντες, οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην προσβολήν, εἰ μάχης δεή-
 σαιεν, ἀράεσσοντες. Μὴ γὰρ οὕτω τὰ τοῦ μεγάλου βασιλέως ἀσθενήσαιεν, ὡς εἰ καὶ τὸν στρατῶν ἀπεινᾶι
 15 συμβαίνει, αἴ διὰ τῶν λειψάνων γούο τῆς ἐταῦθα στρατιᾶς, ἀπαντίας ὑμᾶς σπυχνεύθηναι· ἀλλ' οὐδὲν ὄχραι δὲ τρέψασθαι τοὺς πολλοὺς καὶ τῆς κατὰ τὴν ἔροδον προράσεως ἰδίως τινῶν οὐσης ἄλλ' οὐ δημοσίας οὐδὲ κοινῆς, μὴ οὐχὶ καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀμνησθήτησιν κρί-
 20 νασθαι καὶ πέρας τὸ ἐκ οὐδὼν τε καὶ δίκης αὐτῆς ὀρισθι-
 σόμενον ἐκδέχασθαι. Δοκαῖ δὲ μοι, ἔρη, καὶ προστάτω τοὺς μὲν ἄλλους Μεμριτιῶν τε καὶ Βησσαίων ἡσύχους εἶναι, μηδ' ἀπροράσειτον ἀλλήλους ἐπιφέρειν πόλεμον, τοὺς δὲ τῆς προσητείης ἀμνησθητοῦντας, πρὸς ἀλλή-
 25 λους μονομαχῆσαντας, ἔπαθλον τῆρ νικῶντι προθέσθαι τὴν ἱερῶσύνην.

Εἴ. Ταῦτα τῆς Ἀρσάκης εἰπούσης, εἰ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἀπαντες ἀνείδησαν καὶ τὰ εἰρημίνα ἐπήνουν· ἄμα μὲν εἰς ὑποψίαν μογηρᾶς προαιρέσεως κατὰ τοῦ
 30 Πητοσίριδος κεινημένοι, ἄμα δὲ καὶ τὸν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ὄσον οὕτω προσδοκώμενον κίνδυνον, αὐτοὺς τις ἐκα-
 στος εἰς τὸν δὲ ἑτέρων ἀγῶνα διώσασθαι δοκιμάζων. Οἱ πολλοὶ δὲ Βησσαίων ἐώκεσαν οὐκ ἀρσεκομένοις, οὐδ' ἐκδῶναι προκινδυνεύειν σφῶν τὸν ἔταρχον βουλομένοις,
 35 ἄχρις δ' Θύαμις ἐπεισε συγκαταθέσθαι, τὸ τ' ἀσθενῆς καὶ τὴν εἰς πολέμου ἀπειρίαν τοῦ Πητοσίριδος κατα-
 μηνύων καὶ ὡς ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἔσται αὐτῶ τὰ τῆς μάχης ἐπιθαρύνων. Ἄπερ, ὡς εἰοικε, καὶ ἡ Ἀρσάκη λαβούσα ἐνθύμιον τὴν μονομαχίαν προὔτηκεν,
 40 ἀνώπιοτον αὐτῇ κατορθωθήσεσθαι τὸν σκοπὸν συνο-
 ρῶσα καὶ ὡς δ' Πητοσίρις ἀραρότως αὐτῇ δίκην ἐρέζει πρὸς πολλῶ γενναϊότερον τὸν Θύαμι διαγωνιζόμενος. Ἦν οὖν καὶ λόγου θᾶτερον ἔβην τὰ τῆς προστάξεως πε-
 45 ραινόμενα, τοῦ Θυάμιδος προθυμῆ πάση τὴν πρόκλη-
 σιν ἐπισπεύδοντος καὶ τὰ λειψόμενα τῶν δαλῶν ἐν κό-
 σμοῦ τῶν γιγονόμενων γεγηθῶτως ἀνταλαμβάνοντος· πολλὰ καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιθαρύνοντος καὶ τὸ τε κράνος τῆ κεφαλῇ περιτιθέντος, εὐλοφόν τε καὶ ὑποχρῆστο μαρ-
 50 μρυγῆ πυροσεύομενον καὶ τᾶλλα τῶν δαλῶν πρὸς τὰς-
 φάλις διαδέοντος· τοῦ δὲ Πητοσίριδος καὶ ἐπ' ἀνάγκης πύλων τ' ἐκτός ἐκ προστάγματος τῆς Ἀρσάκης ὠθουμέ-
 νου, πολλὰ τε καὶ εἰς παραίτησιν βούντος καὶ πρὸς βίαν ἐξοπλιζόμενου. Θεασάμενος δ' αὐτὸν ὁ Θύαμις,
 Ἦ γὰρ, ἔρη, Θεάγιτες, οὐχ ὄρῃς ὅπως τῶ δέει πάλ-

Thyamidem vero aspiciens et totius Theagenem, distra-
 hebatur animo et alternis in cupiditatem erga utrumque
 rapiebatur : erga alterum quidem, vetorem amorem reno-
 vans; erga alterum autem, acrioris adhuc et vehementioris
 initia flammisque concipiens : ut neque circumstantes
 latuerit illa animi anxietas ac sollicitudo. Verumtamen
 cum se, parvo spatio intermisso, non secus atque il, qui ex
 morbo sacro redeunt ad sese, recepisset : Optimi, inquit,
 sane vos ad bellum amentia quardam impulit, cum omnes
 Bessaenses, tum vos etiam florentes etate et venustos adole-
 scentes et bono genere natos, qui vos, ut animadverso et
 conjecturam facere licet, in manifestum discrimen pro-
 praedonibus coniecistis; cum ne primum quidem impetum,
 si primum sit committendum, sustinere possitis. Non
 enim eo angustius redacti sunt regis magni rationes, ut,
 etiamsi satrapam abesse contingat, non a reliquiis exerci-
 tus, qui est in urbe, omnes vos cingi possitis. Sed nihil
 attinet, ut existimo, vulgus affligi : praestatque, cum pri-
 vata quorundam injuria advenus sit causa, non publica,
 neque communis, privatam etiam controversiam compo-
 nere et finem, qui a diis et aequitate illis designabitur,
 ratum habere. Aequum igitur mihi esse videtur et impero,
 ut reliqui Memphitarum et Bessaenses quieti sint, neque sibi
 vicissim sine causa bellum inferant; hi autem, quibus est
 de antistitio controversia, singulari certamine dimicent, ea
 conditione, ut victori sacerdotium praemium proponatur.

V. Haec cum Arsace fuisset elocuta, omnes, qui erant
 Memphis, exclamarunt et ea quae dicta fuerant, collauda-
 bant; cum et Petosiram in suspicionem sceleratae voluntatis
 et propositi vocarent, et periculum, ob oculos positum et
 imminens, alieno se quisque certamine depulisse letaretur.
 Multitudo vero Bessaensium non utique decreto contenta
 esse, neque periculo exponere suum ducem vello videba-
 tur, tandem, quoad illis Thyamis, ut assentirentur, per-
 suasit, imbecillas vires Petosiridis et incertiam bellandi
 exponens et quod longe meliore conditione, propter peri-
 liam, praelium ipse initurus esset, eos confirmans. Quod
 etiam, ut est verisimile, Arsace cogitans, singulare certa-
 mine proposuerat : animadvertens fore, ut sine ulla suspi-
 cione id, quod animo expetebat, ex sententia eveniret, et
 quod conveniente modo Petosiris illi daturus esset pene-
 ras, cum Thyamide longo generosiore dimicans. Ibi conspici
 potuit, vel dicto citius ea, quae fuerant imperata, perfici,
 cum Thyamis omni studio ad id, quod denuntiatum fuerat,
 properaret, ac reliquum armorum, quod desiderabatur ad
 justam armatorum, alacriter someret; Theagene quoque
 multis modis illi animum addente et galeam capiti im-
 ponente egregie cristatam et deaurato fulgore micantem et
 reliqua arma firmiter circumligante : Petosiris autem vi,
 prout ab Arsace imperatum fuerat, extra portas truderetur,
 multa ad deprecandum certamen clamans et arma in-
 vitus et coactus capiens. Cum igitur illum conspexisset
 Thyamis : Bone, inquit, Theagenes, an non vides, quan-

λεται ὁ Πετοσίρις; Ὀρῶ, ἔφη. Ἀλλὰ πῶς γρήσῃ
 τοῖς προκειμένοις; οὐ γὰρ ἀπλῶς πολέμιος ἀλλὰ καὶ
 ἀδελφός ὁ ἐναντίος. Ὅ δέ, Εὐ λέγεις, εἶπε, καὶ τοῦ
 σκοποῦ τῆς ἐμῆς διανοίας ἰστοχασμένως. Νικῆσαι δὲ
 οὐκ ἔστιν, θεοῦ νεύοντος, οὐκ ἀποκτείναι προφηγμαί. Μὴ
 γὰρ οὕτω ποτ' ὄργη καὶ μῆνις ἐπ' οἷς προπέπονθα κρα-
 τήσειν, ὡς ἀμάρτος αὐταδέου καὶ γόνου καὶ μιᾶ-
 σματος δημοκρατίου ἄμυναν μὲν ἐπὶ τοῖς περιλυθοῖσι,
 τιμὴν δὲ τινα ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν ἀλλάξασθαι. Γεν-
 10 ναίου τὰ βήματα, ἴση ὁ Θεαγένης, καὶ γυροῖζοντος
 εἰς τὴν φύσιν. Ἀλλ' ἐμοὶ δῆτα, τί παραφυλάττειν
 ἐπιστάλαις; καὶ εἰς, Ὅ μὲν προκειμένος ἀγών, εὐκα-
 τήρητος· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παραδοξα πολλάκις
 αἰ κατ' ἀνθρώπου τύχαι καινοουργοῦσιν, εἰ μὲν ἐγκρα-
 15 τήν, συνεισελεύσῃ τ' εἰς τὸ ἄστυ, καὶ συνοικήσεις
 ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις· εἰ δέ τι παρ' ἐπιπέδας ἀποβαίνει, Βη-
 σακσίω ἀγρήσῃ τούτων, εὐνοίαν πρὸς σε πολλὴν ἐχόντων
 καὶ τὸν ληστρικὸν διαβλήσεις βίον, ἕως ἂν τι τέλος τῶν
 κατὰ σε δεξιώτερον ὑποθήῃ θεός.
 20 Γ. Ἐπὶ τούτοις ἠσπάζοντό τ' ἀλλήλους σὺν δά-
 κρυσι καὶ φιλήμασι καὶ ὁ μὲν αὐτοῦ καθῆστο,
 ὡς εἶχε, περισκοπῶν τὸ μέλλον· καὶ τῆ Ἀρσάκῃ παρ-
 εἶχεν οὐκ εἰδώς ἐντρύφῃν αὐτοῦ τῆ θέῃ, παντοίως αὐ-
 τὸν περισκοπούσῃ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τίνις ἀπολαύειν.
 25 τῆς ἐπιθυμίας ἐπιτερεύσῃ. Ὅ δὲ Θυάμις ἐπὶ τὸν
 Πετοσίριν ὄρμησεν. Οὐ μὲν ὑπέστη γ' ἐκείνος τὴν
 ἐροδόν, ἀλλὰ τὴν πρώτην κίνησιν εἰς φυγὴν τραπέει
 ἐπὶ τὰς πόλιν ἔειτο, εἰσφρήσαι εἰς τὸ ἄστυ προθυμού-
 μενος. Ἀλλ' ἦν δὲ τ' οὐδὲν, ὑπὸ τῶν ἐπρεσβυτέρων ταῖς
 30 πόλιν ἀποκρούμενος καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους μὴ παρ-
 αδέχεσθαι καθ' ὃ μέρος ὁρμήσειεν ἐπιχειρουμένων.
 Ἀπεδίδρασκε δὲ ὡς εἶχε τάχους περὶ τὸν κύκλον τοῦ
 ἄστους, ἤδη καὶ τὰ ὄπλα ἀποβαλὼν. Συμπάρθει δὲ
 κατοπιν καὶ ὁ Θεαγένης, ὑπεραγωνίων τε τοῦ Θυάμιδος
 35 καὶ τῶν γιγνομένων μὴ πάντα ὄραν οὐ φέρων· οὐ μὴν
 ἐνοπλός γε, τοῦ μὴ τινα λαβεῖν ὑπόνοιαν ὡς τῷ Θυά-
 μιδὶ τοῦ ἔργου συνεπαφόμενος, ἀλλ' ἐνθα καθῆστο τοῦ
 τείχους ἐπ' ὄψει τῆς Ἀρσάκης τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ
 καταθέμενος καὶ ταῦτα περισκοπεῖν αὐτῇ πάλιν ἀνθ'
 40 αὐτοῦ παρασχῶν, συμπαραμάρτει τοῖς δρόμοις, αὐθ'
 ἀλισκομένου τοῦ Πετοσίριδος, οὔτε καταπολεῖ τῇ φυγῇ
 φθάνοντος ἀλλ' αἰ ληφθησόμενῃ προσεικίετος καὶ το-
 σοῦτον ὑπεκρέυγοντος, ὅσον εἰκὸς ἦν τοῦ ἀνόπλου κα-
 θυστερεῖν ὑπλισμένον τὸν Θυάμιν. Εἰς ἅπαξ μὲν
 45 οὐκ καὶ δευτέρου οὕτω περιήλασαν τὸ τεῖχος, ἀλλ' ὅτε
 δὴ τρίτος αὐταῖς ἤνετο κύκλος, ἤδη τὸ δόρυ τοῦ Θυά-
 μιδος κατὰ τῶν μεταρρήνων τὰ δέλεον κατασεύοντος καὶ
 μένειν ἢ βεβλήσεσθαι διαπεριούοντος, ἢ πόλις δ' ὥσπερ
 ἐκ θεάτρου περιστάσῃ τοῦ τείχους ἠθλοθέτι τὴν θέαν,
 50 τότε δὲ πῶς εἶπε τι δοιμόνον, εἶπε τήχῃ τ' ἀνθρώπεια
 βραβείουσα, καινὸν ἐπεισόδιον ἐπετραγῶδει τοῖς δρα-
 μῆναις, ὡσπερ εἰς ἀνταγωνίσματα δράματος ἀρχὴν ἄλλου
 περιεσφύρουσα καὶ τὸν Καλάσιριν εἰς ἡμέραν καὶ ὄραν
 ἐκίειν ὡσπερ ἐκ μηχανῆς σὺνδρομὸν τε καὶ οὐκ εὐτυχῆ

topere praemio tremat Petasus? Video, inquit. Cete-
 rum quo modo sis, quae sunt praemandus, uteris? Neque
 enim simplex hostis, sed frater tibi objectus est. Ille au-
 tem, Recte dicit, inquit, et proximo scopum meae mentis
 attigisti. Ego vero vincere, annuente deo, non interficere,
 decrevi. Abiit enim, ut tantopere ira et indignatio pro-
 pter ea, quae antea sum passus, in me effervescat, ut cum
 sanguine fratris, et germani corde atque contaminatione
 vindictam injuriae praeteritae, honorem autem futurum
 commutare velim. Genesii hominis verba sunt, inquit
 Theagenes et naturam vim egregie intelligentis. Mihi vero
 quid, ut observem, imperas? Tum ille: Certamen quidem
 propositum nihil habet periculi, ita ut facile contemni
 possit: verumtamen quoniam multa, atque ab opinione
 hominum aliena, scipius fortunae humanae varietas efficit,
 si victor evasero, una ingredieris urbem et habitabis me-
 cum aequali jure; sin aliquid praeter spem acciderit, Bes-
 sacasium istorum, qui tibi magnopere favent, dux eris et
 pardonum vitam ages, donec aliquem finem tuis rationibus
 dexteriores deus ostenderit.

VI. His ita compositis, complectebantur se mutuo cum
 lacrimis et oculis. Et hic quidem ibi, quo fuerat habi-
 tu, sedebat, circumspiciens id, quod futurum erat; et
 Arsacem praebat, inscius ipse, occasionem voluptatem
 capiendi ex suo spectaculo, undiquaque illum circumspici-
 enti et oculis tum cupiditate frui permittenti. Thyamis
 vero ad Petosiridem contemnit. Ceterum ille non sustinuit
 ejus adventum: sed cum illum se aggredi vidisset, in sa-
 gam conversus statim ad portas tendebat recipere se in
 urbem volens. Sed nihil proficiebat, cum ab his qui ad
 portas stabant rejiceretur et hi qui erant in muro ad quam
 partem cursum direxisset, ne a quoquam reciperetur, ad-
 hortarentur. Fugiebat igitur, quanta celeritate potuit, in
 circuitu urbis, jam et abjectis armis. Currebat autem
 una quoque a tergo Theagenes, propter Thyamidem solli-
 citus et non continens sese quin videret omnia quae fiebant:
 verum non armatus, ne veniret in suspicionem, quod
 Thyamidi esset opem iaturus; sed ad eam partem muri,
 ad quam conserat in conspectu Arsaces, scutum et hastam
 deponens et spectanda illi rursus pro se exhibens,
 sequebatur illorum cursum, neque adhuc Petosiride capto,
 neque longe praecurrente, sed jam jam comprehendendo
 simili et tantum eatenus effugiente, quatenus consentaneum
 fuerat, armatum Thyamim a tergo inermis relinquit.
 Semel igitur atque iterum ita decurrerunt circa murum.
 Sed quando tertium orbem conficiebant, jam hastam Thya-
 mide dorso fratris intentante et manere nisi vulnus accipere
 mallet jubente, civitate autem, tanquam ex theatro, ju-
 dicio et arbitra spectaculi constituta: tunc sane sen nimen,
 seu fortuna quaedam, gubernans res humanas, nova acces-
 sione, tanquam in tragedia, auxilium quae agebantur, quasi
 amulatione quadam initium alterius fabulae asserens; et
 Calasiridem die ac hora illa, tanquam ex machina, so-
 cium cursum et iustitiam spectatorem certaminis liberoscum

θεμρόν τῶ περι φυγῆς ἀγωνί τῶν παίδων ἐρίσθησι, πολλὰ μὲν ἀνατλάντα καὶ πάντα μηχανησάμενον, φυχὰς ὁ αὐτῶ καὶ ἄλλας ξενικὰς ἐπιβαλόντα, εἰ πως ἐκκλίσει τὴν οὐτως ἀπηνῆ θεάν, ἐκνικηθέντα δ' ὑπὸ
 5 τῆς εἰμαρμένης καὶ ἰδεῖν ἂ καλαὶ αὐτῶ οἱ θεοὶ πρού-
 θέσπισαν συνελαθέντα, πόρρωθεν μὲν τὰ τῆς διώξεως
 προκαταπέψαντα, ἐκ δὲ τῶν πολλὰς προσηθέντων
 τοὺς παῖδας εἶναι τοὺς αὐτοῦ συννόησαντα καὶ συντο-
 νωτέροις ἢ κατ' ἤλικίαν ἑρόμοις ἐπὶ τῶ φθῆναι τὴν εἰς
 10 τέλος αὐτῶν συμπλοκὴν καὶ τὸ γῆρας βιασάμενον.

Ζ'. Ὡς δ' οὖν ἐπίστη καὶ πλησίον ἤδη συμπαρίθεται,
 Τί ταῦτα, ὦ Θύαμι καὶ Πετόσιρι, συνεχῶς εἶδα, τί
 ταῦτα, ὦ παῖδες, ἀνεκάλει πολλάκις. Οἱ δ' οὐδέπω
 τὴν πατρῶν ἀναγνωρίζοντες ὄψιν, τοῦ μὲν ἔτι τοῖς

15 πτωχικῶς ἡμαρτημένου βράσειν, αὐτοὶ δ' ἔλοι τῆς
 ἀγωνίας ὄντες, ὡς τινα τῶν ἀγυρῶν ἢ καὶ ἀλλοῖς ἐξε-
 στακώτων παρήμειβον. Τῶν δ' ἐπὶ τοῦ τείχους οἱ μὲν
 ἰθαύμαζον ὡς ἀπειδούντα αὐτοῦ καὶ εἰς ξιφῆρας ἐμ-
 βάλλοντα, οἱ δ' ὡς παραπλήγῃ καὶ μάτην φερόμενον

20 ἐγείων. Ἄλλ' ὅτι συναίς ὁ πρεσβύτερος ὑπὸ τῆς εὐτε-
 λείας τοῦ σχήματος αὐτὸν οὐ γνωρίζόμενον, ἐγυμνάθῃ
 μὲν τῶν ἐπιβεβλημένων βραχῶν, τὴν δ' ἱερὰν κόμην
 ἀδειον οὖσαν καθῆκε καὶ τὸ κατ' ὤμων φορτίον καὶ
 τὴν ἐν χερσὶ βακτηρίαν ἀπορρίψας, ὅσθη κατὰ πρόσω-

25 πον καὶ ὤψθη γεραρός τε καὶ ἱεροπραγῆς, ὑπὸ κλασέ
 τ' ἤρμις, καὶ τὰς χεῖρας ἀμρω εἰς ἱκατηρίαν προτείνας,
 Ὡ τέκνα, αὖν ἐὰρ μοισιν ἀνωλολύξεν, οὗτος ἐγὼ Κα-
 λάσιρις, οὗτος ἐγὼ πατὴρ ὁ ὑμέτερος· αὐτοῦ τε στήθε
 καὶ τὴν ἐκ μοιρῶν μανίαν στήσατε, τὸν φύντα καὶ

30 ἔχοντες καὶ αἰδεσθίντες. Τού' οἱ μὲν παρίθασαν καὶ
 κατενεχθῆναι μικρὸν ἀπολιπόντες, προσέειπτον ἀμρω
 τῷ πατρὶ καὶ τοῖς γόνασι περιφύντες, πρῶτα μὲν ἀε-
 νέστερον ἐνωρῶντες διημεριδοῦντο τὸν ἀναγνωρισμὸν.
 Ὡς δ' οὐ φάσμα τὴν ὄψιν ἀλήθειαν δ' ἐγνώρισαν, πολλ'

35 ἅμα καὶ ἐξ ἰναντίων ἔπασχον. Ἦδόντο ἐπὶ τῷ φύντι
 συζομένοι παρ' ἱλιπιδας· ἐρ' ἢ κατελαβάνοντο πράξει,
 καὶ ἡνῶντο καὶ ἡσχύνοντο· τῆς ἀδελφίας τῶν ἀποδησο-
 μένων εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο. Καὶ ταῦτ' ἔτι τῶν ἐκ
 τῆς πόλεως θαυμαζόντων καὶ λεγόντων μὲν οὐδὲν οὐδὲ

40 πρατόντων, ὡς περ δ' ἀχανῶν ἐπ' ἀγνοίας καὶ τοῖς
 γεγραμμένοις παρακλήσιον, πρὸς μόνην τὴν θεάν ἐπ-
 τοημένων, ἕτερον ἐγγίγνετο παρεγκύκλιμα τοῦ δράμα-
 τος. Ἡ Χαρίκλεια κατ' ἴχνος ἐφεπομένη γὰρ τοῦ
 Καλασιριδος καὶ πόρρωθεν ἀναγνωρίσασα τὸν Θεαγέ-

45 νην, (ὅδ' ἄρ' τι πρὸς ἐπίγνωσιν ἐρωτικῶν ἢ ὄψις καὶ
 κίνημα καὶ σχῆμα πολλάκις μόνον, κἂν πόρρωθεν ἢ
 κἂν ἐκ νῶτων τῆς βιωτικῆς τὴν φαντασίαν παρέστη-
 σαν), ὡς περ οἰστηθεῖσα ὑπὸ τῆς ὄψεως, ἐμμανῆς ἐπ'
 αὐτὸν ἵεται καὶ περιψῶσα τοῦ αὐγέως ἀπρὶς εἶγρο καὶ

50 ἐξήρτητο καὶ γοηροῖς τισὶ κατησπάζετο θρήνοις. Ὁ
 δὲ, ὡς εἶδος, ὄψιν τε βυπῶσαν καὶ πρὸς τὸ αἰσχρο-
 τερον ἐπιτετηθεμένην ἰδὼν, καὶ ἐσθῆτα τετραγυμένην
 καὶ κατερωγυῖαν, ὡς περ τινὰ τῶν ἀγερούσων καὶ
 ἀλγῆως ἀλγῆτιν, διωθεῖτο καὶ παρηγωνίζετο. Καὶ

de vita, constituit. Qui tibi multa perpassus fuerat et
 multa tentaverat, exsilioque se et recessu in peregrinas
 terras mulctaverat, ut iam crudele spectaculum evitare
 posset: tamen fato victus, videre ea, quae illi jampridem
 diu oraculo praedixerant, coactus est. Et e longinquo cur-
 sum et lasectionem prospiciens, ex iis, quae illi saepius
 praedicta fuerant, filios suos esse intellexit: intensiorque
 cursu, quam alloqui actus patiebatur, anvertere illorum
 ultimam manuum consertionem conatus est, etiam vim faciens
 senectuti.

VII. Postquam igitur supervenit et propius jam una cur-
 rebat, Quid hoc sibi vult, o Thyami et Petosiri? continue
 vociferabatur: quid, malum, hoc amentiae est, sibi, sae-
 pius inelamabat. Illi autem, cum nondum patris vultum
 agnoscerent, adhuc mendicorum pannis vestiti, et ipsorum
 animus totus esset in certamine, tanquam aliquem circula-
 torem, aut alloqui non satis mentis compositum, praeteri-
 liant. Ex iis vero, qui erant in muro, nonnemo miraba-
 tur, quod sibi non parceret et inter digladiantes sese con-
 jiceret: aliqui vero tanquam amentem et frustra sese
 medium inferentem, ridebant. Cum igitur senex intel-
 lexisset, se propter vilitatem habitus non agnosci, dejecit
 pannos, quibus desuper erat indutus et sacram comam,
 cum non esset religata, promisit, et onera quod gerbat
 in humeris cum baculo quem habebat in manibus abjecta
 stetit adversus et facie ipsis apparuit veneranda ac pontifice
 digna, sensimque se curtavit, et manus supplices proten-
 dens, lacrimis obortis, ejulando inquit: O filii, en ego sum
 Calasiris, en ego sum vester pater. Hic jam consistite et
 furorem qui malo fato exortus est, compescite, cum patrem
 et habeatis et revereri debeatis. Jam tum languebant,
 tantumque non collapsi, provoluli sunt ad genua patris et
 amplexi, primum defixis oculis intuebantur, examinantes
 illius agnitionem: deinde, postquam non spectrum esse
 sed ipsum revera cognoverunt, variis affectibus et inter
 se contrariis commovebantur. Laetabantur propter paren-
 tem, praeter spem superstitem conspectum: exereviabantur
 et erubescabant propter actionem in qua deprehensi
 fuerant: et erant solliciti ob futurorum incertitudinem.

Haec autem adhuc iis, qui erant in urbe, mirantibus et
 neque dicentibus quidquam, neque agentibus, verum
 pene stupentibus praee inscitia, et pictorum similibus ad
 solum spectaculum arrectis, alius actus obiter inserebatur
 fabularum. Nam Chariclea, vestigis insequens Calasiridem,
 cum e longinquo cognovisset Theagenem, (acris est enim
 in cognoscendo amantium adaspectus, et motus tantum;
 saepe et habitus, quamvis e longinquo, aut etiam a tergo,
 similitudinis opinionem praebuit) tanquam lecta illius ad-
 spectu, furibunda ad ipsum fertur et haerens in amplexu,
 e collo nulla voce edita pendebat, ingubribusque quibus-
 dam lumentis eum salutabat. Ille autem, ut est verisimile,
 vultum aqualidum et ex industria pollutum videas
 et vestem vilem ac laceram, veluti aliquam ex circulatori-
 cibus et revera vagabundam, repellebat ac rejiciebat: et

τέλος ἐπειδὴ οὐ μεύει, εἰς ἐνοχλοῦσαν καὶ τῆ βία τῶν ἀμφὶ Καλάσιριν ἐμποδῶν ἰσταμένην καὶ διερραπίσεν. Ἦ δὲ, ὦ Πύθιε, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἡρέμα, οὐδὲ τοῦ λαμπαδίου μέμνησαι; καὶ τὸθ' ὁ Θεαγένης ὡσπερ βέλει τῷ βῆματι βληθεὶς καὶ τῶν συγκειμένων αὐτοῖς συμβόλων τὸ λαμπαδίον γνωρίσας, ἐνατενίσας τε καὶ ταῖς βολαῖς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Χαρικλείας, ὡσπερ ὑπ' ἀκτίνας διαπτούσης ἐκ νεφῶν καταυγαθείς, περιέβαλλέ τε καὶ ἐνηγκαλίζετο· καὶ τέλος (πλήθος) τὸ πρὸς τῷ τείχει σύμπαν [μέρος] καθ' ὃ προκαθῆστο ἡ Ἄρσακτι διοιδουμένη καὶ οὐκ ἀνευ ζηλοτυπίας ἤδη τὴν Χαρικλείαν θεομμένη, σκηνογραφικῆς ἐκκληροῦτο θευματουργίας.

Ἦ. Αἰδυτο μὲν ὁ ἀθεσμος ἀδελφῶν πόλεμος καὶ ἀγὼν ὁ δι' αἵματος κριθήσεσθαι προσδοκώμενος, εἰς κωμικὸν ἐκ τραγικοῦ τὸ τέλος κατέστρεψε. Πατὴρ τοὺς παῖδας ξιφῆρις ἐπ' ἀλλήλους καὶ μονομαχοῦντας θεασάμενος καὶ τὴν παρὰ τοσοῦτον τῶν τέκνων θάνατον ἐν ὀφθαλμοῖς τοῖς γεννήσασι δυστυχήσαι κινδυνεύσας, εἰρήνης αὐτὸς ἐγένετο πρύτανις, εἰσδράναι μὲν τὸ προωρισμένον ἐκ μοιρῶν ἀδυνατίσας, εἰς καιρὸν δ' ἐπιστῆναι τοῖς ἀποκειληρομένοις εὐτυχήσας. Παῖδες τὸν φύντα μετὰ δεκαετοῦς ἄλης χρόνον ἐκομίζοντο καὶ τὸν αἴτιον τῆς ἐπὶ τῇ προφητείᾳ μέχρις αἵματος στάσεως, εὐτοὶ μικρὸν ὕστερον κατέστρεπον καὶ τοῖς τε συμβόλοις τῆς ἱερουσύνης ἀναδοῦντες παρέπεμπον. Ἐρ' ἄπασι δὲ τὸ ἔρωτικὸν μέρος τοῦ δράματος, ἡ Χαρικλεία καὶ ὁ Θεαγένης, ἐπήμαζεν, ὄραϊσι καὶ χαριέντες οὕτω νέοι, παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἀλλήλους ἀπειλη- πρότες καὶ πλείον τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἐρ' αὐτοῦς θέαν τὴν πόλιν ἐπιστρέφοντες. Ἐξεχύθη γοῦν πᾶσα διὰ πυλῶν καὶ τὸ προκειμένον πεδίου ἐπλήρου διὰ πάσης ἡλικίας· τοῦ μὲν ἔφηθεύοντος τῆς πόλεως, καὶ εἰς ἀνδρας ἄρτι παραλάττοντος τῷ Θεαγένει προστρέχοντος, τῷ δὲ Θυάμιδι τῆς ἀμαζούσης ἡλικίας καὶ τοῦ ἀνδρας ἑλοκλήρικος πληρούσης καὶ τι καὶ ἀναγνωρίζειν τὸν Θυάμιον ἐρούσης. Τὸ δὲ παρθενεῖον τοῦ ἀστεως καὶ νυμφῶνας ἤδη φανταζόμενον, τὴν Χαρικλείαν περιεῖπε· προσβυτικὸν δὲ καὶ ἱερὸν ἅπαν γένος ἰδορυφόρει τὸν Καλάσιριν· καὶ πομπή τις ἱεροκρεπῆς αὐτοσχέδιος ἐπέπεμπετο· τοὺς μὲν Βησσαεῖς τοῦ Θυάμιδος ἀποπέμφσαντος καὶ χάριν τε τὴν γενομένην ὑπὲρ τῆς προθυμίας ἐμολογήσαντος καὶ βοῦς μὲν ἑκατὸν, χίλια δὲ πρόβατα καὶ ὄρεγμῆς ἑκάστω δέκα μικρὸν ὕστερον καὶ εἰς πληρουμένην τὴν σιλήνην, ἀποστέλλειν ἐπαγγελαμένου, τὸν αὐχίνα δ' ὑπάγοντος ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς καὶ τὴν πορείαν ἐπικουφίζοντος καὶ τὴν βίαν τοῦ προσβύτου πρὸς τὸ παρ' ἐλπίδα χαίρον ἡρέμα παραλυομένην ἐφειδράζοντος. Ἦποιε δὲ ταῦτον ἐκ θατέρων καὶ ὁ Παιτόσιρις· καὶ ὑπὸ λαμπασίιν ἡμέραις ἐπὶ τὸν νεῶν τῆς Ἰαίδος κατήγετο ὁ προσβύτης, ὑπὸ κρότῳ καὶ εὐφρομῆς πολλῇ δορυφορούμενος, πολλῶν ἅμα συρίγγων καὶ αὐλῶν ἱερῶν ἐπηχοῦντων, καὶ πρὸς χοροῦς τὸ ἀγέρων τῆς ἡλικίας ἐκβακχούντων. Οὐ μὲν οὐδ' ἡ Ἄρ-

ad extremum, cum non desisteret, tanquam sibi molestae et spectaculum illud Calasiridis impediendi, etiam slaram inflixit. Illa autem, o Pythie, submisit ad illum, neque faculae amplius recordaris? Tum Theagenes, verbo illo tanquam jaculo ictus et ex constitutis inter illos tessaris faculam cognoscens, defixisque oculis contuitus et obtutu Charicleae tanquam ex nubibus radio emicante illustratus; in collum invadebat: postremo tota multitudo ad murum, in quo sederal Arsace tumens et non sine zelotypia jam Charicleam adspiciens, plena erat scenica quadam mirificaque representatione.

VIII. Direntum est nefarium bellum inter fratres, et certamen, quod eruentem fore putabatur, in comicum finem ex tragico desit. Pater, filios armatos contra sese, singulari certamine dimicantes conspicatus, qui eo discriminis venerat, ut patre oculis parentis infelix mors liberorum subiceretur, ipse patris se habet arbiter. Qui effugere quidem fatorem necessitatem non poterat: ceterum tempori ad ea, quae definita fuerant, veniens, fortunae successus usus videbatur. Filii parentem post decennalem erroris intercapedinem recuperabant et cum qui fuerat causa propemodum cruentae propter antistitium seditionis, ipsi paullo post coronabant, sacerdotique insignibus ornatum deducebant. Inter omnia vero amatoria pars fabulae, Chariclea et Theagenes, formosi et venusti juvenes, cum praeter omnem spem et opinionem se recuperassent, vicebat et magis, quam cetera, urbem ad spectaculum sui convertebat. Effusa namque fuerat per portas et patentem campum frequentia cuiuslibet aetatis impleverat: parte civitatis pubere et virilem aetatem tum primum attingente, accurrente ad Theagenem; ad Thyamidem vero, florentis aetatis et exacta maturitate viros constituentis, atque etiam per aetatem Thyamidem cognoscentis. Porro virginea urbis portio, de sponso jam cogitans, ad Charicleam alluerecebat. Senile autem et sacrum genus totum stibabat Calasiridem. Atque illa pompa quaedam sacra repente consisterat, cum Thyamis Bessaenses remisisset, gratiasque illis pro navata sibi cupido opera egisset, boves centum, mille vero oves et singulis decem drachmas panilo post ad plenilunium se missurum promittens; collum vero niambus patris subiceret et itineris molestiam levaret, incensumque senis, praesens insperato gaudio sensim dissolutum, sustentaret. Faciebat vero kiem ex altera parte Petosiris: et cum facibus accensis deducebatur in templum Isidis senex, plausu et gratulationibus stipatus, nullis simul fistulis et tibis sacris resonantibus, et ad tripudia ferventem et vegetam aetatem exsuscitantibus. Porro nec Arsace a tergo relin-

σάχη κατόπι διέπιτο τῶν δρωμένων, ἄλλ' ἴδιον δορυφόρομα καὶ πομπήαν καθ' αὐτὴν ὑπέριγόν τινα σφύουσα, ὄφρα καὶ πόλιν χριστὸν ἐνέβαλεν εἰς τὸ Ἴσιον, οὐκ αἰσὶ μὲν δοκεῖν, διάπερ καὶ ἡ λοιπὴ πόλις ἐκ νόου
 10 δε τοῦ Θεαγένους τὸν ἀφαιλῶν ἀντρούσσα καὶ πλέον τῶν ἄλλων τῆς ἐκείνου θέας ἐκτρομεμένη· οὐ μὲν ἔχουσι γὰρ κατὰ τὸ [εὐθόλματα] ἰδόμενον, ἀλλὰ τὴν Χαρίκλειαν ὁ Θεαγένης ἐξ ὠδύνης χειραγωγῶν καὶ τὴν ὀχλικὴν ἱεροφάνη ἀναπέδων, ὁρμῶ τι τῇ Ἀρσάκῃ
 15 ζηλοτυπίαις κέντρον ἐπέβαλεν. Ἐξ γούν ἐνταῦθα ἐγγόνει τῶν ἀνατόρων ὁ Κιλάσιος, ἴσκει μὲν αὐτὸν ἐπὶ πρόσωπον, τοῖς δ' Ἰχνησι προσφύει τοῦ ἀγάλματος, ὄφρα τ' ἐπιπλεῖστον ὄφρα ἔχων, ὄφρα καὶ ἐκτανεῖν ἐδέχασιν. Ἀναλαθόντων δὲ τῶν περιστάσεων, μόλις
 20 διαναστάς καὶ σπείσας τε τῇ θεῇ καὶ κατεσφάμενος, ἀφελὼν τῆς ἐαυτοῦ κεφαλῆς τὸν τῆς ἱεροσύνης στέφανον, τὸν παῖδα τὸν Θύαμιν κατέστηρεν, αὐτὸς μὲν ἤδη γηραῖος τ' εἶναι πρὸς τὸ πλῆθος εἰπόν καὶ ἄλλως προορῶν τὴν τελευταίαν πλησιάζουσαν, τὸν δὲ παῖδα πρῶτον
 25 σφύτερον ὄντα τοῦ γένους, χριστωτέσθαι τε τὰ σύμβολα τῆς προφητείας ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἰκανῶς τ' ἔχειν φυγῆς ὅ' ἅμα καὶ σώματος πρὸς τὰς τῆς ἱεροσύνης λειτουργίας.

Ἐκδοήσαντος δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ δήμου, καὶ
 28 συγκατατίθεσθαι διὰ τῶν ἐπαίων παραδελούτους, αὐτὸς μὲν τοῦ νεῦ μέρους τι καταλαθῶν, ὃ δὴ τοῖς προφητεύουσιν ἀποκεκλήρωτο, τοὺς τε παῖδας ἔχων ἅμα καὶ τοὺς περὶ τὸν Θεαγένην, ἐγκατέμεινε· οἱ λοιποὶ δ' εἰς ἀκρῆσιν ἑκαστος τὴν αὐτῶν ἀπεχώρου. Ἀπε-
 30 γόρει δὲ καὶ ἡ Ἀρσάκη μόλις μὲν καὶ πολλάκις ἀναστρέφουσα καὶ πλείονι θεραπέει δῆθεν τῇ περὶ τὴν θεὸν ἐναλούουσα, πλὴν ἄλλ' ἀπεχώρει γ' ὄφρα ποτε, καὶ θαμὰ πρὸς τὸν Θεαγένην, ἕως ἐξῆν, ἐπιστρέφουσα. Ἰσκει δ' οὖν εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν ἤλασε, διαμπαῖς
 35 ἐπὶ τὸν θάλαμον ἴετο καὶ καταβαλοῦσα αὐτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης, ὡς εἶχε σχήματος, ἔκειτο ἀναυδος γύναιον καὶ ἄλλως πρὸς ἄσπεμον ἡδονὴν ἐπίφορον, τότε δὲ πλέον ὑπὸ θέας ἀμάχου τῆς Θεαγένους καὶ τὰς πώποτε εἰς πέτραν ἐλθοῦσας ὄφρα ὑπερπαιούσης, ἀνακαμέ-
 40 νον. Παννύχιος γούν ἔκειτο, πυκνὰ μὲν πρὸς ἑκατέραν πλευρὰν τὸ σῶμα στρέφουσα, πυκνὰ δὲ καὶ βύθιον ἐπιστανάζουσα καὶ νῦν μὲν ὀρθομένη, νῦν δ' ἐκκλίζουσα ἐπὶ τῆς στρωμνῆς καὶ τῆς ἐσθῆτος αὐτὴν κατὰ μέρος ἀπογυμνοῦσα καὶ αὐθις ἄθρόον ἐπὶ τὴν εὐνὴν καταπέ-
 45 ρουσα· καὶ ποτε καὶ παιδίσκην ἀπροφασίστως προσκαλέσασα, αὐθις ἀπέπεμπεν οὐδὲν ἐπιτείλασα. Καὶ ἀπλῶς εἰς μανίαν ἐλάνθανεν ὁ ἔρως ὑποπερόμενος, ἕως δὴ τις πρεσβύτερος, ὄνομα Κυβέλη, τῶν θαλαμηπόλων καὶ συνήθως τὰ ἐρωτικὰ τῇ Ἀρσάκῃ διακονομένην,
 50 εἰσδραμούσα εἰς τὸν θάλαμον, (ἔλαθε γὰρ αὐτὴν οὐδ' ὄντιον τῶν γιγνομένων, ἅτε λύχνου φαίνοντος καὶ οἶον συνεξάπτοντος τῇ Ἀρσάκῃ τὸν ἔρωτα), Ἰ' ταῦτα, ἔλεγεν, ἡ δέσποινά; τί σε νέον [ἢ καινὸν] ἀλύγει πάθος; τίς πάλιν ὄφρα, τὴν ἐμὴν διατηρᾷ τροχίμην; τίς

quebat ea, quæ sebant; sed suam quoque cateram et circumlatum seorsim magno cum fastu ostentans sequebatur: mox illa multumque auri in templum Isidis imposuit, eo quidem prætextu, quod exemplum reliquæ urbis imitaretur; ex solo vero Theagene suspendens oculos, et præ ceteris illius conspectu perfruens, nec tamen sincera voluntate se oblectabat; sed cum Charicleam Theagenes manu tenens duceret, turbamque confertam removeret, acrem quemdam zelotypico stimulum Arsacæ infixit. At Calasiris, ut ingressus est interiorem templi partem, procidit in faciem et cum vestigiis simulacri incubaret, multoque tempore ita maneret, parum aberat, quin moreretur. Revocantibus autem eum ad sese circumstantibus, vix consurgens, cum libasset deæ, vota quoque noncupasset, demens suo capiti sacerdotii coronam, filium Thyamidem coronabat, se jam senem esse ad multitudinem dicens, et alioqui sibi imminere mortem prospicere; filio vero majori natæ et deberi insignia antistiti lege, et illum satis habere dotum animi et corporis ad sacerdotii munia obeunda.

IX. Cum ad hæc populus exclamasset, seque approbare laudibus et præconiis significasset, ipse templi quamdam partem occupans, quæ antistitibus est attributa, filios una secum habens et Theagenem, ibi mansit. Reliqui vero in suam quisque domum discedebant. Discedebat et Arsace, vix quidem et sapiens revertens, quasiq; majori observantia circa deam immorans: verumtamen discedebat aliquando, identidem sese ad Theagenem, quamdiu licuit, convertens. Postquam igitur in regiam aulam est ingressa, recta ad thalamum ibat et dejiciens sese in lectum, eo habitu quo fuerat jacebat, nulla voce edita: muliercula aliqui proclivis in libidinem, tum vero præcipue conspectu formæ Theagenis excellentis et reliquas omnes quascunq; antea cognoverat superantis, inflammata. Jacebat igitur tota nocte, subinde in alterum latus corpus obvertens, identidemque vehementius ingemiscens, nunc se erigens, nunc in strato labans et magna ex parte veste sese nudans et rursus repente in lectum corruens. Aliquando et ancilla vocata sine causa, nihil dans mandatorum, iterum eam ablegabat. Denique in furrem illam inscissis omnibus in posterum egisset amor, nisi quedam anus, nomine Cybele, custos cubitis et rerum Venerarum Arsacæ ministra, incurrisset in thalamum: (neque enim illa clam erat quidquam eorum quæ sebant, tanquam lucente candela et flammam Arsacæ amori addente) Quid hæc, malum, stupina? inquiens. Nam quis te novus affectus exercuit? Cujusnam conspectus meam turbat alumnam? Quis est aden insolens atque amens, qui tanta in forma non capiatur, neque felicitatem ducat esse singularem, tuam

αἰσὶν ἀλάστον καὶ ἔαρρον, ὡς τοῦ κατὰ σε τοσοῦτου
 κάλλους μὴ ἔπτεσθαι, μὴ δ' εὐδαμονίαν ἠρεῖσθαι τὴν
 σὴν ἐράστειον ἐπιλίαν, ἀλλὰ νεῦμα τὸ σὸν καὶ βουλήν
 ὑπερρροῦναι, ἔπειτα μόνον, ὃ φρονέστατον ἐροῖ παιδίον
 οὐδὲν ὅπως ἀδαμάντινος, ὡς μὴ τοῖς ἐμετέροις ἀπέ-
 ναι θελησέροις. Ἐξέπει, καὶ οὐκ ἔνθραυσις ἀνύουσα
 τὰ κατὰ φροῦσην. Ἐργου δ' οὐκαι πολλακίς τὴν πεί-
 ραν αἰσέρας.

Γ. Ἢ μὲν ταῦτα καὶ ὁμοῖα ἕτερα καταπῆθε, πολλὰ
 10 τοῖς οὐαὶ τῆς Ἀρσάως προσκινυζόμενῃ καὶ παντοίας
 ἀποκακίας ἕξειται τὸ πάθος ἐπαγομένη. Ἢ δὲ, μι-
 κρὸν ἐρηπυραστατα, Πάβλημαι, εἶπεν, ὃ μητὲρ, ὡς
 ἴσθαι πρῶτον· καὶ πολλὰ δὴ πρὸς σοῦ καὶ πολλὰκίς
 εὐ παύδρα ἐν ἐμοῖσι τοῖς χροῖσι, οὐκ οὐδὰ εἰ καὶ
 15 ὄν ἐμὸν κατορῶσταν. Ὅ γὰρ ται πολέμας ὁ πρὸ τῶν
 ταυρῶν τήμερον, ὀλίγου μὲν συγαροστρεῖς, ἀδρόν δὲ
 κτεροσταίς, τοῖς μὲν θύλας ἀναίμακτος ἀπεράνθη
 καὶ εἰς εἰρήνην κατέστρεψεν, ἐμοὶ δ' ἀργή τις ἀληθε-
 στήρου πολέμου καὶ τραῦμα οὐ μέλλου μόνον [ἢ μέ-
 20 λου;], ἀλλὰ καὶ ψυχῆς αὐτῆς γέγονε, τὸν ζῆνον ἐκείνου
 νεανίαν, τὸν τῷ Θεῶμιδι κατὰ τὴν μονομαχίαν παρα-
 θέοντα, οὐκ εὐτυχῶς ἐπίδειξας. Οἴσθα ποῦ πάντως,
 ὃ μητὲρ, ἐν λέγει· οὐ γὰρ μικρῶ τῷ μέσῳ τοῦς ἀλλοῦς
 τῷ κάλλει κατήστραπτον, οὐδ' ὥστε καὶ ἀγροικόν τινα
 25 λαθίει καὶ τὸν καλῶν ἀνέριστον, μὴ τι γε δὴ σε καὶ
 τὴν σὴν πολυπειρίαν. Ὡστε, ὃ φιλάτη, τὸ μὲν
 βέλος τοῦμιον ἐγνοικας, οὐρα δὲ σοι κινεῖν πᾶσαν μηχαν-
 ῆν, πᾶσαν προσδοκίην ἕγγρα καὶ ἀγκυλίαν, ἵπερ δὴ
 βούλει σοι περιεῖται τὴν τροφίμην· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως
 30 βρώσονται, μὴ πάντως ἐλείνου τυγχάνουσα. Γυγώ-
 σκω, ἔρη, τὸν νεανίαν, ἢ γραῦς. Εὐρύς τις ἦν τὰ
 στήρα καὶ τοῦς ὤμους καὶ τὸν αὐχένα ὀρθιον καὶ ἐλεύ-
 θερον ὑπὲρ τοῦς ἀλλοῦς ἀφρον καὶ εἰς κορορῆν τοῦς
 ἀπαντας ὑπερέχων, γλαυκῶν τὸ βρόδρα καὶ ἔραστον
 35 ἄμα καὶ γοργὸν προσεβλίπων, καταδόστρυχός ποῦ πάν-
 τως ἐκείνος, τὴν παριάν ἀρτι ξανθῶ τῷ λούλιω περι-
 στέφον, ὃ γυναιόν τι ζενικὸν οὐκ ἀφρον μὲν ἄλλως δ'
 ἱταμὸν, ὡς ἐδόκει, προσδραμὸν αἰγνίσιον περιέρου καὶ
 περιπλάκην ἐξήρητο. Ἢ οὐ τοῦτον λέγεις, ὃ ἐέ-
 40 σποινα; Τοῦτον, ἔρη, μαμίδιον· εὐ γὰρ με καὶ τὸ
 παράχμαν ἐπέμνησας, τῆς ἀλιτῆριον ἐλείπειν καὶ τῶν
 ἀπ' οὐκατατος ἐπὶ μακρῶ καὶ τῶν πολλῶν καὶ ἐπιτε-
 τελευτήμην κάλλει, μέγα φανταζόμενῃ, πῶν ἀλλ'
 ἐλεῶ γε δὴ εὐτυχῶσαν πλείον, ἢ τοιοῦτον κελεύεται
 45 τὸν ἐράστειον. Βραχὺ δὴ πρὸς ταῦτα καὶ σεσπρὸς
 ὑπομνήματα ἢ προσδύεις, Θάρασι, ἔρα, ὃ δῖσποινα.
 Εἰς τῆς τήμερον ἐκείνη καλῆ τῷ ζῆνῳ νεύομεται· εἰ
 ὃ σοι καὶ τῷ σῷ κάλλει προαίρει αὐτὸν ἀνοσπυρ,
 γρῶσθ φρεῖ γλαυκῶν ἀλλάξεται, ὡς ἱταμίδιον τὸ ἐβ-
 50 λαστιον ἐκείνο καὶ μάτην ἠρηπτόμενον παραχρῆμασά-
 μενος. Ἢ γὰρ οὐτω τοῖσρακας, ἐυθέλιον φιλάτων,
 δοῦναι δὲ ἐκείναι γεῖσθαι γάτων ἱατρός, ἐρωτός το καὶ
 ζηντοσπός, τοῦ μὲν ἐμπλήσσεια, τῆς δ' ἀπαλλάξσεια.
 Καὶ ἢ, Γεῖσραται, εἶπεν, το γ' ἐπ' ἐμοὶ. Σὺ δὲ με

Veneram con ueludum, sed notum tuum et voluntatem
 contemnat. Expone nota tantum, suavissima gloria. Nemo
 est adeo adamantinus, quam nostri capta possit blanditas.
 Expone quamprimum et non frustraberis successu ex animi
 sententia. Re ipsa vero superis, ut existimo, id ipsum
 experia es.

X. Ita quidem haec et alia horum sensu accedebat,
 mulum audeas Arsatus abbrandiens et variis adulationibus
 ab illa confessionem affectus flagitans. Illa autem, cum
 paululum quieverisset, Accipi vulnus, inquit, mater, quan-
 tum antea nunquam; cumque multis beneficiis et carpe-
 sim a te in similibus casibus affecta, haud scio, an nunc
 sis eadem felicitate rem gestura. Bellum enim, quod ad
 muros hodie propemodum commissum fuerat, subito vero
 compositum, aliis quidem incrementum fuit et in pacem de-
 sinit; mihi vero initium verioris belli et vulnus non minus
 tantum, sed etiam ipsius animae, exiit, cum peregrinum
 illum adolescentem, qui juxta Thyamim sub monomachiae
 tempus curabat, infelicitate mihi ostendisset. Scis omnino,
 mater, quem dicam. Neque enim parvo intervallo reli-
 quorum formam suam, tanquam fulgore quodam, obruebat,
 adeo ut neque agressem quemquam et profusus ab amore
 pulchritudinis alienum, id latnerit, nedum tuam multi-
 tudinem sapientiam latero possit. Quamobrem, carissima,
 cum vulnus meum cognoveris, tempus est, ut omnem ad-
 inoveas machinam, omnem anilem fascinum et blanditias,
 si quidem tuam alumnam supersitem esse volueris. Ne-
 quo enim est ulla ratio, quae me possit in vita retinere,
 nisi omnino illo potita fuero. Novi, inquit ante, adoles-
 centem. Lato fuit pectore et latis humeris, collo erecto
 et ingrenno supra ceteros eminens et ut uno verbo tanquam
 fastigio rem absolvam, omnes superans; igne micantes ha-
 bens oculos, amatur et severe simul adspiciens: ille, qui
 omnino delicate capillum nutrit et gnas nunc primum
 flava lanugine vestit; ad quem muliercula quaedam pere-
 grina, non deformis quidem sed insigniter impudens, et
 videbatur, subito occurrens, adhaerens illi, et circumlu-
 ex illo dependebat. An non hunc dicis, hera? Hunc, in-
 quit, mater. Recte enim mihi et lanugine in memoria tu
 reduxisti, os illud impurum et sceleratum, cui forma
 longo tempore domi asservata, quotidiana tamen et fucata,
 animos attollit; attamen ino longe felicior est, quae ejus-
 modi nacta sit amasium. Ad haec leviter et ore hiante
 aridens anus, Adesto animo, et omitte sollicitudinem,
 inquit, hera: ad hodiernum diem illa est a peregrino for-
 mosa habita: si vero effecerit, ut te et tuam formam re-
 spiciat, amica, ut aiunt, cum aetis permutabit, illa incre-
 tricula petulante et frustra sese jactante, contemta. Si
 quidem illa fuerit, Cybelion carissima, diorum pro uno
 morborum eris mihi curatrix, amoris et zelotypiae; illo
 quidem impudens, haec vero liberans. At illa: Hoc meae
 cogitationique intumbet: tuum est autem, ut te
 reveres et in praesentia quiescas, neque despondeas an-

ταυτην ἀναλαμβάνειν καὶ τὸ παρὸν ἡσυχάζειν μηδὲ
δοσθημοῦσαν προποκάμειν, ἀλλ' εὐέλπεις εἶναι.

ΙΑ'. Ταῦτ' εἶπε καὶ ἀπελοῦσα τὸν λόχον, ἐπικλεισα-
μένη τε τοῦ θαλάμου τὰς θύρας, ἐξώρμασεν. Οὐπω
δ' ἀκριβῶς ἡμέρας ἐπηρεσμένη, τῶν τε βασιλείων
εὐνοῦργον ἕνα παραθεύουσα καὶ ἄλλην θεραπεύουσα,
ἅμα πομπῆς καὶ ἑτέροις δὲ τισὶ θυμιάμασιν ἐπεσθαι
προστάξασα, ἐπὶ τὸ Ἰασιὸν ἔσπευδεν. Ὡς δὲ τοῖς
προσφύροις ἐπέστη, Οὐσίαν ἀγειν τῇ θεῷ λέγουσα ὑπὲρ
10 τῆς δεσποίνης Ἀρσάκης, ἕα τινῶν οὐνεράτων τετραρα-
μένης καὶ ἐξιλαιώσασθαι τὰ ὀρθέντα βουλομένης, τῶν
νεωκόρων τις διεκόλυε τε καὶ ἀπέπεμπε, κατηφέας
τὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἐμπεπλησθαι φάσκων· τὸν γὰρ δὴ
προφήτην τὸν Κάλασιριν μακροῖς χρόνοις εἰς τὴν οἰκίαν
15 ἐπανήκοντα, ἰστιάσθηναι μὲν λαμπροῖς ἅμα τοῖς φιλό-
τοις κατὰ τὴν ἐσπέραν καὶ πρὸς πᾶσαν ἀνεσι καὶ ψυ-
χαγωγίαν αὐτὸν ἐκδοῦναι, μετὰ δὲ τὴν εὐλογίαν, σπείσαι
τα καὶ πολλὰ ἐπαύξασθαι τῇ θεῷ καὶ τοῖς παισὶν εἰπόντα
ὡς ἄχρι τοῦ παρόντος ὄφονται τὸν πατέρα καὶ πολλὰ
20 ἐπισκῆψαντα, τῶν σὺν αὐτῷ νέων Ἑλλήνων ἀριγέ-
μων, ὡς ἐνὶ μάστιγα, προνοεῖν, καὶ ἐν οἷς ἂν βουλο-
μένοις αὐτοῖς γίγηται τὰ δυνατὰ συμπράττειν, κατα-
κλίναντά τ' αὐτὸν καὶ εἴτε διὰ τὸ τῆς χαρᾶς μέγεθος,
τῶν πνευματικῶν πόρων εἰς ὑπερβολὴν ἀνεθέντων καὶ
25 χαλασθέντων, οἷα δὲ γηραιῶ τοῦ σώματος ἀθρόον
δικαφάρεντος, εἴτε καὶ θεῶν αἰτήσαντι τοῦτο παρασχο-
μένων, εἰς ἀλεκτρούων ὥδᾶς τετελευτηκότα γνω-
σῆναι, τῶν παιδῶν ἐξ ὧν προέλεγεν ὁ πρεσβύτερος,
πανύγιον παρατηρούτων· καὶ νῦν, ἔφη, ἐπιπεμφά-
30 μεθα τοὺς μετὰκαλίεσσοντας τὸ λοιπὸν τῶν κατὰ τὴν
πολιν προφητικῶν τε καὶ ἱερατικῶν γένος, ὡς ἂν τὰ
νομιζόμενα ἐπ' αὐτῷ τῆς κηδείας κατὰ τὸν πάτριον
νόμον τελοῦνται. Ἀποχωρητέον οὖν ἡμῖν. οὐ γὰρ θέμις
μηδὲ γε θέειν ἀλλ' οὐδ' ἐπιβαίνειν τοῦ νεῶν πλὴν τοῖς
35 ἱερωμένοις, ἐπὶ τὰ τούτων ὄλων τῶν ἐχομένων ἡμερῶν.
Ἡδὲ οὖν εἰ ξένοι διαξουσιν, ἔρασκεν ἡ Κυβέλη. Καὶ
ὅς, Καταγύγιον αὐτοῖς εὐτρεπισθῆναι πλεῖστον καὶ
ἔω που περὶ τῶν νεῶν ὁ νέος προφήτης ὁ Θύσραϊς ἐπέ-
στειλε καὶ ὡς ὄρεξ, αὐτοὶ γ' οὕτοι προσίασι, τῷ νόμῳ
40 πιστάμενοι καὶ ἐξουκίζοντες αὐτοὺς τῶν ἱερῶν τὸ παρὸν.
Ἢ δὲ Κυβέλη τὴν ξυντυχίαν ἔρπαγμα καὶ ὡσπερ
ἄγρας ἀρχὴν ποιησαμένη, Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ νεωκόρων
θεοφιλέστατε, κειρὸς τοὺς τε ξένους καὶ ἡμᾶς εὐ-
ποίειν, μᾶλλον δ' Ἀρσάκην μεγάλου βασιλέως ἀδελφὴν·
45 οἶσθα γὰρ ὡς φιλέλην τ' ἴσθι καὶ διεξίον τι χρῆμα
περὶ ξένων ὑποδοχῆν. Ἀλλ' οὖν πρὸς τοὺς νέους, ὡς
κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ Θυάμιδος ἐν ἡμετέρω τὸ κα-
ταγύγιον αὐτοῖς ἡντρέπισται. Ἐποίησεν οὕτως ὁ νεο-
κόρος, οὐδὲν τῶν βυσοδομουμένων ὑπὸ τῆς Κυβέλης
50 ὑποποήσας, ἀλλ' εὐεργετήσεν τ' οἰόμενος τοὺς ξένους,
εἰ πρόξενος αὐτοῖς ἀλλῆς σατραπικῆς γένοιτο καὶ ἅμα
τοῖς αἰτοῦσι τὴν χάριν ἀδολοῆ καὶ ταῦτ' οὔσαν καὶ ἀξί-
μιον καθικετεύσειν. Κατηφέας δὲ καὶ δεδακρυμένους
πλησιάζσαντας τοὺς περὶ τὸν θεογένην ἰδοὺν ὁ νεωκόρος,

mon, antequam ad rem aggrediamur, sed bona spe se sus-
tentes.

XI. Hæc dixit, et ablato lychno atque conclusis thalami
foribus abiit. Cum autem vixitum diem sensisset, uno
ex regis eunuchis assumto, præterea pedissequa una cum
placentulis et aliis rebus ad sacrificium destinatis, subse-
qui iussa, ad templum Isidis properabat. Postquam stetit
pro foribus, sacrificium se deæ facturam dicens pro domina
Arsace, quibusdam insomniis territa et placare visa vo-
lente, quidam ex ædituis prohibebat et ablegabat, moestitia
plenum esse templum referens. Antistitem enim Calasi-
ridem, cum post longum tempus domum redisset, con-
vivialum esse lautius una cum carissimis sub vesperam et
usum esse remissiori ad omnem hilaritatem ac delecta-
tionem animo. Post convivium autem libasse et multum
supplicasse deæ : cumque filiis dixisset, quod hactenus
essent visuri patrem, dedissetque mandata de juvenibus
Græcis qui cum eo venerunt, ut illis diligentissime prop-
spicerent, et quibus in rebus opem implorarent, pro virili
adjumento essent, cubitum se contulisse. Deinde, seu
propter gaudii magnitudinem meatibus spirituum ultra
modum solutis et laxatis, tanquam senio confecto corpore
subito viribus destituto, seu diis, a quibus hoc petierat,
illi præsentibus, circa gallicinium cognitum esse mortuum,
filiis propter ea, quæ illis prædixerat pater, tota nocte in
illius observationem intentis. Et nunc, inquit, misimus
nuntios, accessituros ex urbe reliquum pontificium et sa-
cerdotale genus, ut illi justa funebria secundum legem
patriæ persolvant. Discedendum est igitur vobis. Neque
enim fas est cuiquam, ingredi templum, nedum mactare
quidquam, per hos totos septem dies, præter hos, qui sa-
cerdotio funguntur. Quomodo itaque hospites hoc tempus
traducant? quærebatur Cybele. Tum ille : Habitaculum
illis extra templum adornari iussit novus antistes Thyamis :
et ut vides isti ipsi adveniunt, dum legi obtemperant, in
præsentia e templo emigrantes. Cybele igitur occasionem,
quasi ad rapinam et initium aucupii accommodans, Quam-
obrem, inquit, æditue vis carissime, opportune poteris
et hospites et nos beneficio afficere, magis vero Arsacem,
regis magni sororem. Scis enim, quantopere Græcis fa-
veat, quantoque studio peregrinos hospitio solet accipere.
Dic igitur juvenibus, quod, jussu Thyamidis, in nostris
ædibus habitaculum illis est instructum. Fecit ita ædi-
tuis, nihil eorum, quæ Cybele moliebatur, suspicans, sed
existimans, se beneficium collaturum esse in hospites, si
illis opera sua satrapicam aulam conciliasset et simul vis,
qui petebant, rem gratam, neque cuiquam detrimentum
aut periculum allaturam, facturam. Cumque ad Thien-
genem et Charicleam venisset, marore ac lacrimis per-
ditos, Sane haud legitima, inquit, neque ea, quæ patril
mores institutaque ferant, præsertim cum sit vobis antea
locus interdictum, facitis, quod antistitem deploratis et
lugulis : quem lætitia et gratulationibus prosequendum esse,
tanquam meliorem consecutum requiem, et præstantiorem

Οὐκ ἔνομα μὲν ἔφη, οὐδὲ συγκεχωρημένα ἐκ τῶν πα-
 τριῶν διαπράττεσθαι καὶ ταῦτα προαπηγορευμένον ἑμῖν,
 οὐδ' οὐρομένοι καὶ ὀργηνοῦντες ἀνδρα προφήτην, ἂν χαί-
 ροντας καὶ εὐρημοῦντας ἐκπέμπειν, ὡς τῆς βελτίονος
 ο μετείληχ' ὅτα λήξεως καὶ πρὸς τῶν κρείττωνων κεκληρω-
 μένον ὁ θεὸς καὶ ἱερός παρεγγυῆ λόγος. Πλὴν ἀλλὰ
 συγγνωστὰ μὲν ἑμῖν, πατέρα (ὡς φασί) καὶ κηδεμόνα
 καὶ Ἀπίδα τὴν μόνην ἀποβεβληκόσι. Οὐ μὴν ἀθυ-
 μητέα παντάπασιν. Ὁ γὰρ Θύαμις, εὐ τῆς ἱερω-
 10 σύνης μόνον τῆς ἐκείνου ἔοικεν εἶναι διάδοχος ἀλλὰ καὶ
 τῆς περὶ ἡμᾶς διαθέσεως. Τὰ γοῦν πρῶτα προνοη-
 θῆναι ἡμῶν ἐπέστελλε, καὶ καταγώγιον ἡμῖν ὑπέρβ-
 πισται λαμπρὸν, καὶ ὄλον εὐξαιτ' ἂν τις [καὶ] τῶν
 εὐδαιμόνων καὶ ἐγχαυρίων, μήτι γε δὴ ξένων καὶ εὐτε-
 15 λίστερον τανῶν πράττειν δοκούντων. Ἐπίσθε δὴ
 κοινήν ἡμῶν μητέρα τήνδε νομίσαντες, (δείξας τὴν
 Κυβέλην), καὶ ξεναγούση κείθεσθε.

III. Ταῦτ' ἐκείνος μὲν ἄλεγεν, ἐποίουν δ' οἱ περὶ
 τὸν Θεαγένην· τὸ μὲν τι πρὸς τῶν παρ' ἑλίδα προσ-
 20 πεπρωκότων βεβουλισμένοι τὴν διάνοιαν, τὸ δ' ἀγα-
 πῶντες ὅπου δὴ τὸ παρὸν καταγωγῆς τε καὶ καταφυγῆς
 τυχεῖν· φολαξάμενοι ἂν, ὡς τὸ εἰκός, εἰ τὸ τραγικὸν
 τῆς οἰκίσεως καὶ ὑπέρογκον καὶ πρὸς κακοῦ γενησό-
 μενον αὐτοῖς ὑπέδοντο. Νουὶ δ' ἡ τὰ κατ' αὐτοὺς
 25 ἀλλοθετοῦσα τύχη, πρὸς ὀλίγων ἄρῶν μέρος ἀναπαύ-
 σασα καὶ εἰς χαρὰν ἐρήμερον ἀνείσα, παραχρῆμα τὰ
 λυκοῦντα ἐπισυνῆπτε καὶ δεσμώτας ὡσπερ ἀθθαίρι-
 τούς τῇ πολεμίᾳ προσῆγε, δι' ὀνόματος φιλανθρώπου
 ξείνας νέους καὶ ξένους καὶ ἀπείρους τοῦ μέλλοντος
 30 αἰμαζλωτίζουσα. Οὕτως ἄρ' ὁ πλανήτης βίος ὄλον
 τυρόλητρε τὴν ἀγνοίαν ἐπιβάλλει τοῖς ξενιτεύουσι.
 Οὔτοι γοῦν ἐπειδὴ τάχιστα παρήλθον εἰς τὰ σατρα-
 πεία, προφυλάσας τ' ἐντυγχόντες ὑπερέγκοις καὶ πλέον
 ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν οἰκίαν ἐχρημένοις, φαντασίαις τε
 35 δορυφόρων καὶ κόμπου τῆς ἀλλῆς θεραπείας ἐμπε-
 πλησμένοις ἰθαύμαζον μὲν καὶ διαταράττοντο, τῆς
 παρουσίας κατ' αὐτοὺς τύχης τὴν οἰκίαν ὑπερέχουσαν
 ἐρώντες. Εἶποντο δ' οὖν τῇ Κυβέλῃ πολλὰ προτρε-
 πομένη καὶ θαρεῖν παρακλεινομένη, καὶ τεχνία συνε-
 40 ρῆς καὶ φιλότατος ἀνακαλούση καὶ ὡς εὐθῆμα γρη
 προσδοκᾶν τὰ διαδεξόμενα παρεγγύωση. Καὶ τέλος,
 ἐπειδὴ περ αὐτοὺς εἰς τὸ δομάτιον, οὗ κατήγετο
 ἢ πρεσβύτις, ἀνακεχωρηκός πως καὶ ἰδιάζων, ἐγκα-
 τίστησα, μεταστρασημένη τοὺς παρόντας καὶ μόνη πα-
 45 ρακασταμένη, ἢ τέκνα, ἄσπε, τῆς μὲν κατελη-
 φείας ἡμᾶς κατηφείας τὸ παρὸν τὴν αἰτίαν ἔγνωιν καὶ
 ὡς ὁ προφήτης ἡμᾶς ὁ Καλάσιρις τελευτήσας λελύ-
 πηκεν, ἐν πατρὸς ἡμῶν χώρα γεγονώς. Δίκαια δ' ἂν
 τισοῖτε καὶ οἴσινες καὶ πόλεν ἐπεὶ λέγοντες· ὅτι μὲν
 50 γὰρ Ἑλλήνες καὶ τοῦτ' ἔγνωιν καὶ ὅτι τῶν εὐ γεγο-
 νότων, πάρεσι τοῖς ὀρομένοις τεμαίρεσθαι. Βλέμμα
 γὰρ οὕτω λαμπρὸν καὶ εὐσχήμων ὄψεσιν ἄμα καὶ ἐπέ-
 ρατος εὐγενείας ἔμφασιν παρίσταν. Ἀλλὰ τῆς
 ποίης Ἑλλάδος καὶ πόλεως τίνος καὶ τίνος ὄντες καὶ

statum sortitum, divina et sacra doctrina praestitit. Quan-
 quam vobis quidem venia danda est, qui, ut dicitis, pa-
 trem, et patronum, et eum, qui sola spes vestra fuerit,
 aniseritis : verumtamen non omnino vos despondere ani-
 mum oportet. Thyamis enim, ut videre est, non tantum
 in antistitium, sed etiam in studium et benevolentiam erga
 vos, illi successit, et in primis provideri vobis imperavit :
 habitaculumque vobis instructum est splendidum, et quale
 sibi optaret aliquis altioris gradus hominum, et indigena-
 rum, nedum peregrinorum et eorum quorum in praesentia
 angusta rationes et humilis fortuna esse videatur. Sequi-
 mini igitur hanc, (ostendens Cybelen) communem ves-
 tram existimantes esse matrem et excipienti vos parete.

XII. Haec ille quidem dicebat : faciebat autem Thea-
 genes, vel quod veluti procella quadam eorum, quae
 praeter spem acciderant, depressus esset, vel quia in tali
 statu rerum, quodcumque oblatum habitaculum et rece-
 ptulum boni consuleret. Cavisset autem sibi, ut est con-
 sentaneum, si, tragicos et intolerabiles casus allaturum
 esse habitaculum illud et magno malo ipsis futurum, sus-
 picatus fuisset. Tum vero fortuna, illorum rationes gub-
 ernans, cum paucarum horarum intervallo illos recreasset
 ac refecisset, et unius diei tantum spatio luctitia frui per-
 misisset, subito tristitia et adversa adungebat et tanquam
 sua sponte vincula sibi accersentes, hosti adducebat ;
 praestata benigni hospitii, juvenes et hospites et ignaros
 futurorum, captivos efficiens. Sic hercule vita, quae in
 errore agitur, inscitiam, tanquam carceris tenebras,
 offundit his, qui in peregrinis terris versantur. Illi igitur,
 cum venissent ad domicilia satrapae et ingrederentur vesti-
 bulum magnificum et editiora, quam ut cum privati hominis
 conditione comparari possent et stipulatorum fastu aliorum-
 que aulicorum frequentia repleta, mirabantur ac turbaba-
 ntur, aedes praesentem illorum fortunam superaro viden-
 tes. Sequebantur tamen Cybelam, multis modis ad-
 hortantem et adesso illos animo jubentem et continuo
 liberorum et carissimorum nomine illos compellantem et
 quod expectare deberent laeta, quae illos essent exceptura,
 promittentem. Ad extremum, postquam eos in con-
 clave, in quo habitabat anus, separatim et se junctum a
 turba, introduxit, remotis arbitris, sola illis assidens.
 O liberi, dicebat, praestitum, in qua nunc versamini,
 causam cognovi atque dolorem quem ex antistitis Cula-
 siriidis morte merito a vobis civiti in parentis loco, accepis-
 tis. Equum est autem, ut praeterca mihi qui sitis et
 unde exponatis. Nam et hoc, quod Graeci sitis, cognovi
 et quod bono genere nati, ex his, quae in vobis cernuntur,
 argumentum capere licet. Vultus enim adeo liberalis et
 elegans atque liberalis forma, specimen praestantis generis
 exhibent : sed ex qua Graecia atque adeo urbe sitis, deni-

ἔτοι δὲ ἄρα πλανηθέντες ἀφίκοσθε, βουλομένη μοι μαθεῖν ὑπὲρ συνοίσοντος τοῦ ὑμετέρου κατεῖπατε, ὡς ἂν καὶ πρὸς δεσποινὴν τὴν ἐμὴν Ἀρσάκην, τὴν τοῦ μεγάλου μὲν βασιλέως ἀδελφὴν, Ὀροονδῆτι δὲ τῷ μεγίστῳ σατραπῶν συνοισούσῃ, φίλῃ ἡλλά τε καὶ φιλαβρον καὶ ζῆνον εὐεργετὴν, ἔρωμι τὰ καθ' ὑμᾶς ἔξαγγέλλειν, ὑπὲρ τοῦ καὶ μετὰ πλείονος ὑμᾶς καὶ τῆς χρεωστομένης τιμῆς ἀρῆσθαι. Ἐρεῖται δὲ πρὸς γυναῖκα οὐ παντάπασιν ἄλλοτριαν οὖν, εἰμὶ γὰρ τοι καὶ αὐτὴ τὸ γένος Ἑλληνὶς καὶ Ἀεσβία τὴν πόλιν ἐπ' αἰγυπαιώσεως μὲν ἀρβύλα δῶρο, πρῶτοςσα δὲ τῶν ὀκταβύλων, εἰμὶ γὰρ τῇ δεσποίνῃ τὰ πάντα καὶ μόνον οὐκ ἀναπαύει με καὶ ἔρᾳ καὶ νοῦς ἐκείνη καὶ ὄντα καὶ πάντα τυγχάνω, τοὺς καλοὺς αὐτῇ κἀγαθοὺς γνωσίζουσα αἰεὶ καὶ τὸ πιστὸν αὐτῇ διὰ πάντων (τῶν) ἀπορρήσιμον φυλάττουσα. Τοῦ δὲ Θεαγένους τὰ εἰρημῆνα παρὰ τῆς Κυβέλης τοῖς πεπραγμένοι, τῇ προτεραιᾷ παρὰ τῆς Ἀρσάκης παράλληλα καθ' αὐτὸν ἀνεξετάζοντος καὶ ὡς ἀπένεός αὐτῆ καὶ ἰταμίον, συνέχευε τε καὶ τῶν ἀπεπεσσοτέρων ἐθνητικῶν προσέβλεπεν ἐννοούντος καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν ἐπὶ τοῖς μέλουσιν κατοματευομένου, μέλλουσις τ' ἦδη τι λέγειν πρὸς τὴν πρεσβυτήν, ἡρέμα προσκύβασα πρὸς τὸ οὐκ ἢ Χαρίκλειαν, τῆς ἀδελφῆς, ἔρη, μέμνησο, ἔρ' οἷς ἂν λέγῃς.

15 25 30 35 40 45
 11. Σύνεις οὖν τὸ δηλούμενον, ἢ μητὲρ, ἔρη, τὸ μὲν Ἑλληνίς εἶναι καὶ αὐτὴ πον μαθοῦσα τυγχάνεις. Ἀδελφοὶ δ' ὄντες πατέρων ὑπὸ ληστοῖς ἀλόντων, ἐπὶ ζήτησιν ἐξορμήσαντες, χαλεπωτέρας ἐκείνων ταῖς τύχαις κεχρήμεθα, ὁμοτέροις ἀνδράσι περιπεσόντες καὶ πάντων μὲν τῶν ὄντων, (πολλὰ δ' ἦ), ἀποσυληθέντες, μόλις δ' αὐτοὶ περιωθέντες καὶ κατὰ τι δεξιὸν βούλημα δαίμονος τῇ πρὸς τὸν ἦρωα Καλάσιριν συντολίᾳ χρησάμενοι, ἀριγίμιοι τ' ἐνταῦθα, ὡς τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου μετ' αὐτοῦ βιωσόμενοι, νῦν ὡς ὄρῃς πάντων τούτων ἔρημοι καὶ μόναι περιλειψόμεθα, τὸν δοκούντα καὶ ὄντα πατέρα μετὰ τῶν ἄλλων προσεπολοληκότας. Τὰ μὲν δὲ καθ' ἡμᾶς, ταῦτα. Σοὶ δὲ, πλείστη μὲν χάρις καὶ τῆς νῦν δεξιώσεως καὶ ξαναγίας, χάριστιο δ' ἂν πλέον, εἰ καθ' αὐτοὺς ἡμῖν διάγειν τε καὶ λαυθάνειν παράσχῃς, τὴν εὐεργεσίαν ἣν ἀρτίως ἐπραξας καὶ τὸ γνωρίζειν ἡμᾶς πρὸς Ἀρσάκην υπερθεμένη, μηδ' ἐπεισάγοις οὔτοι λαμπρᾶ καὶ εὐδαίμονι τύχῃ, ζῆνον καὶ ἀλήτην καὶ στυγνάζοντα βίον. Τὰς γὰρ δὲ γνώσεις καὶ τὰς ἐντεύξεις ἐκ τῶν ὁμοίων, ὡς ὄντα, γίνεσθαι καλόν.

12. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ἡ Κυβέλη τούτων εἰρημίων, ἀλλὰ καὶ τῇ διαχύσει τοῦ προσώπου κατάδηλος ἐγένετο σφόδρα ὑπερηθεῖσα πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ἀδελφῶν, ἐνθυμουμένη μηδὲν κώλυμα μηδ' ἐμπόδιον εἶναι πρὸς τὰ ἔρωτικὰ τῆς Ἀρσάκης τὴν Χαρίκλειαν· καὶ ἢ κάλλιστε νεκρινῶν, ἔρη, οὐκ ἂν εἶποις ταῦτα περὶ τῆς Ἀρσάκης, ἐπειδὴν εἰς πείραν ἔλθοις τῆς γυναϊκός. Κοινόν τι χροῖμά ἐστι πρὸς πᾶσαν τύχην καὶ πλέον ἐπίκουρος γίνεσθαι τοῖς περ' αἴτιαν ἑλαττον πρῶτοςσι.

que quomodo oberrantes huc veneritis, cum anciam illi cognoscere, vestrae civitatis causa, quaeso, mihi exponite, ut etiam dominam meam Arsace, regis magni sororem, Oroondatis vero, maximi satraparum, conjugem, Graecorumque et elegantiae amantem et in hospites beneficam, de vestris rationibus certiorum facere possim, atque ita cum majore debitoque vobis honore in conspectum illius veniat. Dicitis vero mulieri non proisus a vobis alienam; sum enim et ipsa natione Graeca, Lesbica vero, urbis, in qua sum nata, cognomine, captiva quidem huc adducta, ceterum successu fortunae meliorem quam domi utens. Sum enim dominae omnium rerum ministra et tantum non per me spirat et videt; mens illi et aures et omnia sum ego, probos honestosque semper in illius notitiam deducens et omnium secretorum fidem servans. Theogene vero ea, quae dicta fuerant a Cybele, cum iis, quae pridie ab Arsace facta fuerant, conferente et quod illum defixis oculis et lascive denique sine intermissione et cum indecoro parumque moderato nutu ac significatione intuita fuisset cogitante, nihilque boni inde eventurum augurante et jam dicturo aliquid ad anum, submisit in aurem illi Charitea: Sororis, inquit, memineris in iis, quae dicturus es.

XIII. Cum igitur intellexisset id, quod illi suggestum fuerat: Mater, inquit, quod Graeci sumus, jam et ipsa scis. Cum germani essemus, parentibus a pravlonibus captis, ad illorum inquisitionem profecti, magis adversa fortuna, quam illi, usi sumus, in crudeliores viros incidentes et omnibus facultatibus (multae autem erant) spoliati, vix vero ipsi servati et quadam dextra numinis voluntate cum heroë Calasiride congressi, cum veniasenus huc, tanquam reliquum tempus vitae cum illo transacturi, nunc, ut vides, omnium horum expertes et soli relictus sumus, eo qui videbatur esse pater et erat cum reliquis amisso. Ac nostrae quidem rationes sic habent. Tibi vero ingentem habemus gratiam pro hoc officio humanitatis et hospitalitatis. Majore autem beneficio nos tibi devincias, si, ut seorsim et clanculum habitemus, effeceris, officium, quod nuper commemorasti, sciret ut per te Arsace innotescamus, differens, neque introducens in tanti splendendam et illustrem fortunam, peregrinam, erroneam, tetricamque vitam. Notitias enim et familiaritates cum similibus, ut scis, inire convenit.

XIV. Non potuit se reprimere Cybele, cum haec dicta fuissent; sed ex hilaritate vultus manifestum exsistebat indicium, quod magnopere, audito germanorum nomine, fuisset delectata, cogitans, nullo sibi impedimento fore in rebus Veneris Arsaces Chariteam: et O pulcherrime adolescens, inquit, nunquam hoc de Arsace dices, postquam expertus fueris mores mulieris. Aequalis est enim et accommodata ad omnem fortunam. Quin etiam magis est auxilio ha, qui praeter dignitatem angustus in rebus versan-

Καὶ Περσὶς ὄσα τὸ γένος σφόδρα ἰλάνθίζει τὴν γνώμη, χαίρουσα καὶ προσίρουσα τοῖς ἐπιπέθον, ἦδός τε καὶ θυμίστο τὴν Ἑλληνικὴν εἰς υπερβολὴν ἠγάπηκε.

5 Ἡρασιεὶ ὄν, ὡς αὐτὸ μὲν ὄσα εἰς ἀνδρας καθήκει πράξων καὶ τιμηθεύμενος, ἀδελφὴ δ' ἢ σὴ, συμπάσιπριά τε καὶ συνόμιλος ἰσομένη. Ἄλλὰ τίνα ὑμῶν ἀνθρώπων ἠγάπησεν ἢ προσαγγέλλειν; ὡς δ' εἶ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν ἤκουσεν, αὐτῶ με περιμένειν εἰπέουσα, ὡς τὴν Ἀρσάην ἀπέστρεψεν, ἐπιπέουσα πρότερον πρὸς τὴν

10 Ἑραρῶν, (τὴν δὲ καὶ αὐτὴ γραῦς) εἰ τις βούλοιο παρεῖσθαι, μηδραμὸς ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ μὴ εἶναι τοὺς συγχωρεῖν τοῖς νέοις. Τῆς δὲ, Μηδ' ἂν ὁ παῖς ἔσῃ Ἀγαμέμνης παραμένεται, ἐρωτησάσης, ἄρα γὰρ καὶ μετὰ τὴν σὴν εἰς τὸν νεῖον πρόσθεν ἐξελίχουθεν, ἐναδέι-

15 φόμενος τῶ ὀφθαλμῷ, οἷσα γὰρ ὡς γέροι τι μικρὸν εἶναι κακώτατος, Μηδ' ἐκείνος, ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ἐπιπλησιαμένη τῆς θύρας καὶ τὴν κλειὴν αὐτὴ κατέχουσα, φάσκε ἐμὲ κομίζειν. Οὕτως ἐγένετο. Καὶ οὕτω τὰ σχεδὸν τῆς Κυβέλης χωρισθείσης, κειρὸν ἢ μόνωσις τῶ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ Ὁρήσων τε καὶ ὑπομνήσεως τῶν κατ' αὐτοὺς ἐπαγγόμενων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τε

20 σχεδὸν τὴν βραχέων καὶ νοσημάτων ἀπολοφύροντο· ἢ μὲν, ὡ Θεαγένης, ὁ δὲ, ὡ Χαρίκλεια, συνεχῶς ἐπιστήνοντες. Καὶ ὁ μὲν, Τίς ἄρα τύχη πάλιν κατεπέθεον ἡμῶς; ἢ δὲ, Ὅποιός ποτ' ἄρα συντετυχόμεθα πράγμασι; καὶ ἐφ' ἑκάστῳ συνησπάζοντο ἀλλήλους καὶ θαυμάσαντες ἀνὰ πάλιν ἐφίλου. Καὶ τέλος τοῦ Καλασίριδος ὑπομνησθέντες, εἰς πένθος τὸ ἐκείνου τοῦ Ὁρήσους κατέστρεψον καὶ πλέον ἢ Χαρίκλεια, ἄτε καὶ πλέονι τῷ

25 κρήνῳ, μείζονος τῆς ἀπ' αὐτοῦ σπουδῆς τε καὶ εὐνοίας περιπραμένη καὶ Ὡ τὸν Καλασίριν, ἀνεκάλει κωχούουσα. Τὸ γὰρ χρηστότατον διομα καλεῖν ἀπιστήρηται πατέρα, τοῦ δαίμονος πανταχόθεν μοι τὴν τοῦ πατρὸς προσηγορίαν περικόφαι φιδονικῆσαντος. Τὸν

30 μὲν πρότερον γενήσαντα οὐκ ἔγνωκα, τὸν δὲ θέμενον Χαρίκλεια, οἶμοι, προδεδόκα· τὸν (ὅτ) διαδεξάμενον καὶ τρέφοντα καὶ περισώζοντα ἀπαλώλιμα καὶ οὐδὲ Ὁρησῆσαι τὰ νομομισμένα ἔτι κειμένῳ τῷ πτώματι πρὸς τοῦ προφητικῶς συγκεχώρηται. Ἄλλ' ἰδοῦ σοι, τρω-

35 ρεῦ καὶ οὐτερ, προσθήσω δὲ καὶ πάτερ, κἂν ὁ δαίμων μὴ βολῆται, ἔνθα γού, ἔξῃσι καὶ ὡς ἔξῃσι, ἀποσπένδω τῶν ἐμαυτῆς θαυμάσιων καὶ ἐπιπέου γού, ἐκ τῆς ἰμυσι; τρυφάμων· καὶ ἄμ' ἀπεσπάρτατιν ὡς εἶ πλείστου τῶν αὐτῆς τριγῶν. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης

40 ἐπέειπεν, ἐπιθαλάμενος πᾶν ἰασιτικὸν τῶν χειρῶν, ἢ δ' ἐπιτραχίλοι, Τί γὰρ καὶ εἴην δει εἶτι, λέγουσα, εἰς πότιν ἀφορμήντος ἐπιπέου; ὁ χειραγωγὸς τῆς ζήνης, ἢ βικατέρια τῆς πλάνης, ὁ βενεγωγὸς τῆς ἐπὶ τὴν ἐναγ-

45 ρούσση, ὁ τῶν φόντων ἀναγνωριστῆς, ἢ παραφυλῆ τῶν δυστοχημάτων, ἢ ἐπιπέου καὶ ἰασιτικὸν τῶν ἀμυγῶν, ἢ πέντων τῶν κατ' ἡμῶς ἀγκυρα Καλασίρις ἀποπέου, τὴν ἀλλοτρίαν ἰασιτικὴν φρονήσιν πρὸς τῶν πρακτικῶν ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς καταλείπει. Πᾶσα μὲν ἔστιν ὀδύ-

50 ποσία, πᾶσα δὲ νεύουσα ὑπ' ἡρασιεῶς ἐπιστήματι.

tur. Cumque sit Persis genere, magnoque ingenio Graecos imitatur, laudens us et se oblectans, qui mole advenit, moresque et consuetudinem Graecorum supra modum amplectitur. Iste igitur bono animo, quod sit futurum, ut tu omnibus dignitatibus, quae ad viros pertinent, orberis; soror autem tua familiaris et convivatrix illius sit futura. Celestem quae vestra nomina illi nuntiam oportet? Cum vero Theagenis et Charicleae auisset, ut illi illam aperirentur dicens, ad Arsaem ecurrat, datis prius manibus matrici, (erat autem et ipsa anus) ut neminem ingredi pateretur, usque adeo ne ipsos quidem juvenes quoquam egredi permitteret. Haec vero, Neque si tuus filius Aethamenes advenit, interrogante, modo cum et post tuum discessum in templum egressus est, ungenderum oculorum gratia, quod aliquantulum adhuc deboris et molestiae sustineat. Neque si ille veniat, responsum; sed, obsecrata janua et clavem ipsa apud te habens, de nocte asportasse. Sicque accidit. Nam cum viduum Cybele abscessisset, solitudo Theageni et Charicleae luctuum et recordationis suarum calamitatum tempus subministravit: itidemque propemodum verbis et mente eadem sese deplorabant; illa quidem, o Theagenes, at ille, o Charicleae, identidem ingemiscentes. Et hinc: Quenam fortuna nos rursus invasit? Illa autem: In quem rerum statum autem veniemus? et post singula verba amplectebantur se invicem et rursus cum illacrimassent dissuaviabantur: postremo Calasiridis recordati, in illius luctum ploratus conferebant; inprimis autem Charicleae, tanquam maiore spatio temporis, magis illius aludium et benevolentiam erga se experta. Et O bonum Calasiridem! exclamabat plorans: etenim orbata sum suavissimo nomine, quo minus illum patrem vocare possim, cum numen mild patris appellationem undique praevidere contendisset. Patrem, qui me procreavit, non agnovi: eum vero, qui me adoptivam filium fecerat Charicleae, heu mihi! prodidi: porro huic, qui me recepit et aluit et servavit miseri, et neque lugere funerum ritu ac caerimonia, adhuc jacens cadaver, a coetu prophético mihi est permissum. Enimvero, nutrice et servator, addam autem et pater, ecce, etiamsi nolit nomen, tibi licet et quo modo licet, facio tibi libationes meis lacrimis et addo inferias ex meis capillis. Simulque vellebat plurimos crines: et Theagenes quidem eam reprimebat comprehendens ejus manus supplex. Illa vero lamentabatur nihilominus, Quid enim, dicens, vel vivere jam conducit? In quam spem oculi conjiciendi sunt! Ductor in peregrina terra, bacillus erroris, dux relictus in patriam, parentum notio, solatium in adversis rebus, adiumentum ac depulsio summi discriminis, omnium nostrarum rationum ancora Calasiris perit, nos miserum jugum, quasi caecus insillia pendendum tenum, in peregrina terra relinquens. Omne nobis iter, omnis denique via, tibi pro-

ὀίχεται ἡ σεινὴ καὶ μελιχος, ἡ σοφὴ καὶ πολιὰ τῶν ὄντι φρήν, τῶν εἰς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν οὐτ' αὐτὴ τέλος εὐραμένη.

III'. Καὶ τοιαῦτα καὶ ἕτερα πρὸς τοῦτοις ἐλευίνωσ 6
 ὀδυρομένης καὶ τοῦ Θεαγένους τὰ μὲν συναΐζοντος τοῖς πρ' αὐτοῦ τὸν θρῆνον, τὰ δὲ φριδαὶ τῆς Χαρι-
 κλείας καταστέλλοντος, ἐρίσταται ὁ Ἀχαιμῆνης καὶ
 τὰς θύρας τοῖς κλειθροῖς ἀνακειλημμένες καταλαβῶν,
 Τί ταῦτα, τὴν θυρωρὸν ἤρώτα. Ὡς δὲ τῆς αὐτοῦ
 10 μητρὸς εἶναι τοῦργον ἔμαθε, προσεστὼς ταῖς θύραις
 καὶ τὴν αἰτίαν διακορῶν, ἤθετο τῆς Χαρικλείας ὀδυ-
 ρομένης καὶ διακύψας διὰ τῶν ὀπῶν, καθ' ἑς διήνοικτο
 τῶν κλειθρῶν ἢ ἄλλοις εἶδει τὰ γινόμενα καὶ αὐθις τὴν
 θυρωρὸν, οἵτινες εἰσὶν οἱ ἔνδοι ἤρώτα. Ἢ δὲ, τὰ μὲν
 15 ἄλλα οὐκ ἔχειν εἰδέναι ἔλεγεν, οἷτι δὲ κόρη καὶ νιανίαις
 ξένοι τινὲς, ὡς ἔχει εἰκάσειν, ἀρτίως παρὰ τῆς αὐτοῦ
 μὲν τὰ κατὰ τοὺς νέους ὡς ἐγεγόνει διαγγεῖλαισα, πολλὰ
 20 διακριθεὺν τοῖς ὄρωμένοις. Τὴν μὲν δὲ Χαρίκλειαν
 παντάπασιν ἀγνοῶν, ἔμοος τοῦ κάλλους ὑπεριθαύμαζε
 καὶ τίς ἂν ὄφθει καὶ πόλα, μὴ θρηνοῦσα, ἐνενοίει καὶ τὸ
 θαῦμα λανθάνον εἰς ἔρωτικὸν πάθος αὐτὸν κατέφερε,
 τὸν δὲ Θεαγένην ἀμυδρῶς τε καὶ ἀμφιβολῶς γνωρίζειν
 ἐφαντάζετο. Καὶ προσκλιμένη τῇ σκέψει τοῦ Ἀχαι-
 25 μένου, ἐρίσταται ἀναστρέψασα ἢ Κυβέλη, πάντα
 μὲν τὰ κατὰ τοὺς νέους ὡς ἐγεγόνει διαγγεῖλαισα, πολλὰ
 δὲ τῆς εὐτυχίας τὴν Ἀρσάκην μακαρίσασα, ὅτ' ἦς
 αὐτῇ τοσοῦτον ἐκ ταυτομάτου κατώρθωται, ὃ βουλαῖς
 μυριαῖς καὶ μηχαναῖς οὐκ ἂν τις ἤλπισεν, ὡς καὶ σύν-
 30 οίκον ἔχειν τὸν ἐρώμενον, ἐπ' ἀδείας ὄρωντα καὶ ὄρω-
 μενον. Καὶ πολλοῖς τοιοῦτοις τὴν Ἀρσάκην φροσῆσασα,
 μόλις τ' ἐπιγομένην πρὸς τὴν θέαν τοῦ Θεαγένους
 ἐπισχῶσα, καὶ ὡς οὐ βούλοιντο αὐτὴν ὠχρῶσαν καὶ
 κυλαιώσαν πρὸς τῆς ἀγρυπνίας ὄφθῆναι τῷ νιανίᾳ,
 ἀναπαυσασμένην δὲ τὴν παροῦσαν ἡμέραν καὶ ἀναλα-
 33 βῶσαν τὸ σύνθετος κάλλος.

IC'. Καὶ πολλοῖς τοιοῦτοις εὐδομον αὐτὴν καὶ τῶν
 κατὰ γνώμην εὐέλπιν παρασκευάσασα, ἃ τε προσήκει
 πράττειν καὶ ὅπως προσφέρεισθαι τοῖς ξένοις παρεγγυή-
 40 σασα, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐπίστη, Τί πολυπραγμονεῖς, ὡς τίκον,
 ἔλεγεν. Ὁ δὲ, Τοὺς ἔνδοι, ἔφη, ξένους οἵτινες εἰσὶν, καὶ
 πόθεν. Ὁ δὲ μῆτις, ὡς παῖ, πρὸς αὐτὸν ἢ Κυβέλη, ἀλλ'
 ἔχε μῦθε καὶ κατὰ σαυτὸν ἔχε καὶ μηδενὶ φράζει, μηδ'
 ἐπιμίγνιστο τὰ πολλὰ τοῖς ξένοις. Οὕτω γὰρ δέδοικται
 45 τῇ δεσποίνῃ. Ἐκείνος μὲν οὖν ἀπῆει βῆσται τῇ μη-
 τρὶ πεπεισμένος, σύνθετος τε καὶ Ἀφροδίσιον διακονήμα
 τῇ Ἀρσάκῃ τὸν Θεαγένην ὑποποτήσας. Καὶ ἀπῶν,
 Οὐχ οὕτως ἐστίν, πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, ἐν ἑγὼ πρῶτην
 παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου παραλαβῶν, ὡστ'
 ἄγειν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμφθασόμενον βασιλεῖ
 50 τῷ μεγάλῳ, ὑπὸ Βησσαίων τε καὶ Θυάμιδος ἀφρέ-
 θην, μικροῦ καὶ τὸν περὶ τοῦ ζῆν ὑποστάς κίνδυνον καὶ
 μόνος ἐκ τῶν ἀγόντων διαδράναι δυναθείς; μὴ ἄρα
 σπαλλοῦσί με οἱ ὄφθαλμοί; ἀλλὰ βῆσται ἔγω μὲν καὶ
 διαβλέποι σμελὸν τι λοιπὸν συνήθως. Καὶ μὲν καὶ

inscillia praecisa est: atque gravis et blanda, sapiens et cansa
 revera mens evolavit, beneficiorum erga nos neque ipsa
 finem conspiciens.

XV. Cum talia, atque alia praeterea, miserabiliter lamen-
 taretur, Theagene partim lamentatione suarum rerum
 argente hanc, partim se, ut pareceret Charicleae, cubitante,
 adventit Achamenes et Januam sera firmatam deprehen-
 dens, Quid, malum, haec, ex janitricis quaerebat. Cum
 vero, matris esse factum, cognovisset, accedens ad fores
 et causam perpendens apud animum, sensit Charicleam
 lamentantem et inclinans sese, per angustias, per quas
 aperitor claustrum compages, vidit omnia, quae fiebant, et
 rursus Janitricem, quidam essent intus, interrogabat. Illa
 autem, aliud quidem se nescire dicebat, praeterquam quod
 essent virgo et adolescens, peregrini quidam, ut conjectari
 licet, nuper ab ipsius matre introducti. Tum ille iterum
 sese incurvans, conabatur exactius cognoscere eos, quos
 videbat. Et Charicleam quidem, cum omnino non nosset,
 propter formam lamen demirabatur: atque adeo, quae ap-
 paritura esset et qualis, nisi memore ac lueta conficeretur,
 cogitabat; denique admiratione, in amatorium affectum
 clam deferabatur. Theagenem vero obscure et ambigue
 se agnoscere opinabatur. Atque ita intento in illam con-
 siderationem Achamene, adventit reversa Cybele, cum
 omnia de adolescentibus, quemadmodum gesta fuerant,
 nuntiasset et multis modis Arsacem beatam ob fortunae suc-
 cessum praedicasset, a qua illi tantum casu quodam esset
 perfectum honum, quantum sexcentis consiliis et machinis
 nemo sperasset confici potuisse, ut cohabitorem habere
 amasium, ita ut alter ab altero absque ullo metu conspici
 posset. Et cum multis ejusmodi verbis Arsacem inflasset,
 properantemque ad aspectum Theagenis, jam vi cohibere
 ret, propterea quod nollet, illam pallescentem et turbidis oculis
 ex insomnio, praebere se conspiciendam adolescenti, sed
 post praesentem diem, cum requievisset, pristinaeque
 formam recuperasset.

XVI. Ita cum letam ipsam et bonae spei de eventu ex
 animi sententia plenam effecisset, et tum, quae facere con-
 veniret, tum quomodo hospites accipere, cum illa consti-
 tuisset; ut advenit, inquam, et substitit, Quid, ait, ita
 curiose rimaris, fili? Ille autem, Eos, qui sunt intus, hos-
 pites, qui sint, aut unde, dicebat. Non est fas, inquit ad
 eum Cybele; immo illi, quod scis, preme silentio et apud
 te retine, neque cuiquam narres, neque multum versare
 inter hospites. Sic enim dominae visum est. Ille igitur
 abibat, facile matri obtemperans et ad consuetum ac Ve-
 uerum ministerium Arsaces Theagenem assequari suspi-
 cans. Et discedens, An non licet est, secum loquebatur,
 qui mihi nuper, cum sum accerissem a Mitrane praefecto
 exuberantem, ut deducerem ad Oroondatem, mittendum
 regi magno, a Bessaensibus et Thyamide creptus est, quando
 et de vita propemodum perichitatus sum et solus ex iis,
 qui cum ducebant, vita effugere potui? An vero me fallunt
 oculi? Atqui melius jam valeo et fere ita quemadmodum

τὸν Θυσίμιν ἀκήκοα παρῖναι τῇ προτεραίᾳ καὶ διαμο-
νομαχῆσαντα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀνακεκομίσθαι τὴν
Ιεροσόλην. Οὗτος ἄρ' ἐμαῖνός ἐστιν. Ἄλλὰ τὸ παρὸν
σιγητέον τὸν ἀναγνωρισμὸν, ἀμα δὲ παρατηρητέον τίς
ποτε ἢ περὶ τοὺς ξένους διάνοια τῆς δεσποίνης. Ὁ μὲν
ταῦτα πρὸς αὐτόν.

ΙΖ'. Ἡ ἐλ Κυβέλη πρὸς τοὺς νέους εἰσδραμοῦσα,
ἰχνη τῶν θρήνων κατέλαβε. Ἡρὸς γὰρ τὸν φόρον τῶν
ουρῶν ἀνοιγομένην κατέστειλλον μὲν αὐτοὺς καὶ πρὸς
11 τὸ σύνθεσις σχῆμα καὶ βλέμμα διαπλάττειν ἔσπευδον,
οὐ μὴν ἔλαθον γε τὴν πρεσβύτιν, τῶν δακρύων ἔτι τοῖς
ὄμμασιν ἐπιπλανομένων. Ἀναβοήσασα οὖν, Ὡ γλυ-
κύατα τέκνα, τί ταῦτ' ἄωρι θρηνεῖτε, ἤνικα προσήκει
χαίρειν, ἤνικα εὐδαιμονίζεσθαι αὐτοὺς τῆς δεξιᾶς τύχης,
15 Ἄρσάκης τὰ κάλλιστα καὶ τὰ κατ' εὐχὰς ἄρ' ἡμῖν εἰσα-
νοούσης καὶ ὀρθῆναι ὁ ἡμᾶς εἰς τὴν ἕξῃς ἐπινευσάσης
καὶ τὸ παρὸν πᾶσαν δεξιῶσιν καὶ θεραπείαν ἡμῖν ἀπο-
κληρωσάσης· ἀλλ' ἀπορριπτέον μὲν ἡμῖν τοὺς ληρώδεις
τούτους καὶ μαιρακιδώδεις τῷ ὄντι θρήνου, ἔρᾶν δὲ καὶ
20 βυθαίσειν αὐτοὺς, εἰκὴν τε καὶ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς Ἄρ-
σάκης βουλήμασι. Καὶ ὁ Θεαγένης, Μνήμη, Ἰρη,
ὦ μητέρα, τῆς Καλασιρίδος τελευταῖε εἰς λύπην ἡμᾶς
ἀνεκίνησε καὶ τὸ πατρικὸν ἐλείνου περὶ ἡμᾶς βούλημα
ἀποβεβληκότας εἰς δάκρυα κατήγαγεν. Ὑῶλοι, ἔφη,
25 ταῦτα· Καλασιρία [καὶ] πατήρ τις προσποιητός, πρεσ-
βύτης, τῇ κοινῇ φύσει καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡλικίας εἴ-
ξας. Πάντα σοι πάριστι δι' ἑνός προστασία, πλοῦτος,
πρυθῆ καὶ ἀπολαύσις τῆς ἐφ' ἡλικίας ἀκμῆς καὶ ἀπλῶς
τύχην σαυτοῦ νόμιζε καὶ προσκύνει τὴν Ἄρσάκην.
30 Μόνον ἔμολ πείθεσθαι, πῶς μὲν αὐτῇ προσεῖτον καὶ
ὀπίσθεν ὅταν τὸς ἐπιτρέψῃ, πῶς δὲ χρῆστέον καὶ
ὑπουργητέον ὅταν τι προσταίῃ. Τὸ γὰρ φρόνημα,
ὡς οἶσθα, μέγα καὶ ὑπέρογκον καὶ βασιλεῖον, νόστητι
καὶ κάλλει προσεξαρόμενον καὶ ὑπερορθῆναι εἴ τι
35 κειλεύοι μὴ ἀνεχόμενον.

III'. Πρὸς ταῦτα σιγήσαντος τοῦ Θεαγένους καὶ
καθ' αὐτὸν ὡς ἀδελῶν τιμῶν καὶ μοχθηρῶν ἔστι δηλω-
τικὰ ἐννοούτων, ὀλίγον ἕστερον εὐνοῦχοι παρήσαν,
λεῖψανα μὲν δῆθεν τῆς σατραπικῆς τραπέζης ἐπὶ χρι-
10 στῶν σαυῶν κομίζοντες, πᾶσαν δὲ πολυτέλειαν καὶ
γλῶσσαν ὑπεραίροντα καὶ τοῦτοις, εἰπόντες, ἢ δεσποῖνα
δεξιούσαι καὶ τιμᾷ τὸ παρὸν τοὺς ξένους καὶ παραθέ-
μιναι τοῖς νέοις, παραχρῆμα ἀπεχώρου. Οἱ δὲ, ἀμα
μὲν τῆς Κυβέλης προτρέπουσας, ἀμα δὲ προσκύντες
15 μὴ δοκεῖν ἐνυθρίζειν, ἀπεγείοντο πρὸς βραχὺ τῶν πα-
ρακειμένων. Καὶ τοῦτο καὶ εἰς ἔσπεραν ἐγίνετο καὶ
κατὰ τὸς ἄλλας λοιπὸν ἡμέρας. Ἰθδ' οὖν ἕξῃς κατὰ
πρώτην που τῆς ἡμέρας ὄραν, οἱ συνθέσις εὐνοῦχοι
πυρόντες ὡς τὸν Θεαγένην. Μετακίχθησι, ὦ μακά-
20 ριε, πρὸς τῆς δεσποίνης, ἔλαγον, καὶ ὀρθῆναι σε προσ-
τετάγμεθα καὶ ἤκε τῆς εὐτυχίας ἀπολαύσων, ἧς
ὀλίγοις δὴ καὶ ὀλιγάκις μεταδίδωσιν. Ὁ δὲ μικρὸν
ἐψησάσας καὶ οἶον πρὸς βίαν ἐλκόμενος, διανέστη τε
καὶ Μόνον δὲ με ἤκειν ἐπέσταλται, πρὸς αὐτοὺς ἔλε-

antea consueveram perspicio. Quia etiam Thyauidem
amivi hesternio die advenisse et cum singulari certamine
cum fratre dimicasset sacerdotium recuperasse. Ille ipse
est omnino. Ceterum in presentia hoc iudicium facien-
dum est, et simul observandum, qui sit animus domine
erga hospites. Hic quidem haec secum.

XVII. Cybele vero, ad juvenes incurrens, vestigia
eorum, quae faciebant, deprehendebat. Quamvis enim ad
strepitum forium, cum aperiretur, componebant aese,
et consuetum vultum et habitum assimilare conabantur,
lumen non potuerunt celare anum, oculis adhuc lacrimis
innalantibus. Exclamans igitur, O suavissimi liberi, di-
cebat, quid ita intempestivo ploratis, quando gaudere
oportebat et gratulari vobis ipsis fortunae dexteritatem,
Arsace optima et quae vobis optare possentis cogitante
et ut eras in illius conspectum veniatis annuente ac nunc
vobis omnia officia humanitatis et omnem observantiam
attribuente? Quamobrem abjiciendi sunt vobis isti fatui et
pueriles plane sletus, intueri vero vosmetipsos et compo-
nere convenit, accedere et obsequi Arsaces voluntati.
Theagenes autem, Memoria, inquit, mortis Calasiridis
dolorem in nobis excitavit et ad lacrimas nos deduxit, qui
illius paternam erga nos voluntatem amiserimus. Nugae
sunt, inquit anus, istae: Calasiria, pater fictus, senex,
qui communi naturae legi et aetatis temporis cessit. Omnia
tibi adsunt per unum hominem, praefectura, divitiis, deli-
ciae et fructus florentis aetatis: denique fortunam tuam esse
puta et adora Arsacen. Tantum mihi obtemperate, quo-
modo illam accedere et adspicere debeatis, quando hoc
praeciperit et qua ratione agendum tractandumque sit, si
quid imperaverit. Animus enim illius magnus est, ut scis,
et excelsus et regius, aetate juvenilis et forma insuper clarus,
et qui se contemni, si quid postularit, non patitur.

XVIII. Cum ad haec reticisset Theagenes et apud aese,
quod turpium quarundam rerum et cum flagitio conjunc-
tarum, significationes essent cogitaret; paulo post eunuchi
aderant, reliquias satrapicae mensae, quae omnem sumtum
et molliem superabant, in aurea suppellectili afferentes. Et
cum dixissent, His domina honoris causa excipit hospites
et apposuissent juvenibus, continuo discedebant. At hi,
Cybele quidem hortante, simul vero prospicientes, ne quid
officio detrudere viderentur, aliquantulum degustabant ea,
quae erant apposita. Atque hoc et vesperi fiebat et reliquis
deinceps diebus. Postridie vero fere circiter horam pri-
mam diei, iidem eunuchi venientes ad Theagenem, Accer-
situs es, o nimium felix, a domina, dicebant et jussi sumus,
ut te in illius conspectum deducamus. Quamobrem eas,
fructus felicitate, quam sane paucis et rariuscula imper-
ari solet. Ille autem paululum quiescit: deinde tanquam
vi traheretur, invitus consurgens, Solenne me venire im-
peratum est, ad ipsos dicebat, an etiam una mecum sororum

αἰνιγμάτων εἰς τὸ συνίναι προσβιάζουσα· καὶ τῆν τε
περὶ αὐτὸν φιλοφροσύνην τῆς δεσποίνης μεγαλύνουσα
καὶ τὸ κάλλος οὐ τὸ φαινόμενον μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ
ἐντὸς ἐσθλῆτος μετὰ τινων εὐλόγων προβάσειον ὑπ' ὄψιν
ἀγούσα καὶ τὸ ἦθος ὡς ἐρασιμία τε καὶ εὐνομία καὶ
χαίρουσα τοῖς ἀφροτέρους καὶ ἀγερωχότερους τῶν νέων
καὶ θλῆος ἀπέπειραν ἐν ἧς διεξήκει λαμβάνουσα, εἰ
προστρέχει τοῖς ἐπαρρότοις. Καὶ ὁ Θεαγένης τὸ
μὲν τῆς φιλοφροσύνης καὶ ὡς φιλέλλην τὸ ἦθος καὶ ὅσα
10 τοιαῦτα συνεπήγει καὶ χάριν ὡμολογεῖ, τὰ δ' ἐπα-
γωγὰ τῶν ἀποποιτέρων, ὡς ἂν μηδὲ συνεῖς τὴν ἀρχὴν,
ἐκὼν υπερβάναι. Πνιγμὸς τοίνυν εἶχε τὴν γραῦν,
καὶ ὅν εὐχετὴν καρδίαν, στοχαζομένη μὲν ὡς συν-
ίησι τῆς προγωγίας, ἀπαυθάδιαζόμενον δὲ καὶ διω-
15 θούμενον ἄρῳσα τὴν πείραν καὶ τὴν Ἄρσάκην οὐκ εἶτι
φέρειν ὅτι τ' ἦν δι' ὄργου γινομένη καὶ καρτερίῳ
οὐκ εἶτι δύνασθαι λέγουσαν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἀπι-
τούσαν ἢν ἄλλοι· ἄλλαις προβάσειον ὑπερετίθετο ἢ
Κυβέλη· νῦν μὲν βουλομένη τὸν νεκρὸν ἀπολειπῶν
20 ἄρῳσα, νῦν δ' ἀνωμαλίαν τινὰ προσπειπωκέναι
πλάττωμένη.

Κ'. Καὶ πέμπτης που λοιπὸν καὶ ἑκτης ἡμέρας πα-
ρωχηκυίας ἦδη, καὶ τὴν Χαρίκλειαν τῆς Ἄρσάκης ἀπαξ
25 που καὶ δευτέρον προσκεκλημένης καὶ εἰς τὸ τῷ Θεα-
γίνῃ χειραρισμένον μετὰ τιμῆς καὶ φιλοφροσύνης ἑορα-
κυίας, ἀναγκάζεται καὶ λευκότερον διαλεχθῆναι τῷ
Θεαγίνῃ καὶ τὸν ἔρωτα ἀπαρακαλύπτως ἐξηγόρειν
[πολλὰ] καὶ μυρία ἀγαθὰ συγκατατιθεμένοι διεγγυο-
μένη καὶ τίς ἢ ἀτομία, προστιθεῖσα, τί δὲ τὸ ἀνα-
30 φρόδιτον; νῆος οὕτω καὶ καλὸς καὶ ἀμυγῖος, γυναῖκα
ὁμοίαν καὶ προστετηκυῖαν ἀπωθεῖται καὶ οὐχ ἄρπαγμα
οὐδ' ἔρμαιον ποιεῖται τὸ πρᾶγμα, εἶδος μὲν οὐδενὸς
ἐπόντος τῇ πράξει, μήτ' ἀνδρὸς παρόντος, καμῶ τῆς
θρηψαμένης καὶ πάντα ἀπόρρητα διὰ χειρὸς ἔχούσης,
35 τὴν ἑμίλιαν διακονούσης, μήτε σοὶ τινος ἐπόντος κω-
λύματος, οὐ νόμης, οὐ γαμετῆς παρουσίας. Καὶ τοὶ
καὶ τούτων ὑπερέειδον ποῖοι πολλὰς, ὅσαι δὲ νοῦν
ἔχοντες, τοὺς μὲν οἰκείους ἔγνωσαν οὐδὲν ἐκ τούτου
καταβλάψειν, αὐτοὺς δ' ὠρλήθειν, κτήσιως χρημάτων
40 προσγενομένης καὶ τῶν καθ' ἡδονὴν ἀπολαύσεων. Τε-
λευτώσα δὲ καὶ ἀπειλήν τινα κατεμίγνυ τοῖς λεγομέ-
νοισι· Αἱ χρησταί, λέγουσα, καὶ φιλόνοιο γυναῖκες,
ἀμειλίχοι γίνονται καὶ βαρυνήτιδες, ἀποτυγχάνουσαι
καὶ τοὺς ὑπερόπτας ὡς ἕβριστὰς εἰκότως ἀμύονται.
45 Ταῦτην δὲ, ὅτι καὶ Περσὶς τὸ γένος ἐνόησι καὶ ὡς βα-
σδαίον αἶμα, τοῦτο δὲ τὸ τῆς σῆς προσρήσεως καὶ ὡς
πολλὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν περιβέβληται ὑπ' ἧς αὐτῆ
καὶ τιμῶσαι τὸν εὐνοῦν καὶ κολάσαι τὸν ἐναντιούμενον
ἐπ' ἀδείας· οὐ δὲ καὶ ξένος καὶ ἔρμος καὶ ὁ προστη-
50 σόμενος οὐδέ τις. Φεῖσαι τὸ μέρος καὶ στυγῶ, φεῖσαι
κλεινῆς. Ἄξια δ' ἐστί παρὰ σοῦ φειδοῦς, εἰς τὰ
δίκαια τῶν σῶν πόδων οὕτως ἄκρημνυται. Εὐλαθεῖ-
θητι καὶ μῆτιν ἐρωτηθῆναι, φύλαξαι καὶ τὸ ἐκ τῆς ὑπε-
ρόπτης νεμεσητόν· πολλοὺς οἶδα μεταμεληθέντας. Παι-

volueris lectam intelligendam relinquebat, benevolentiam
dumtaxat ipsam praedicans et cum pulchritudinem, non
apparentem tantum, sed et eam, quo vestitu contineretur,
quosdam convenientibus occasionibus ob oculos ponens,
tum mores, quod essent amabiles et cum quadam facili-
tate conjuncti et quod delectaretur delicatioribus et valenti-
oribus adolescentibus. Et in summa, experimentum
capiebat in eis, quae narrabat, an Veneris rebus diceretur.
Theagenes autem benevolentiam illius ergo se, et
quod moribus esset propensus in amorem Graecorum, et
quaeunque talia praeterea, collaudabat et insuper agabat
gratas. Porro illecebras absurdiorum rerum inque intel-
ligens ab initio, sponte praeteribat. Angor igitur quidam
invasit eum et quasi pungebatur dolore cordis, cum con-
jectaretur eum intelligere illecebras, fastidire autem et repel-
lere omnes conatus videret et Arsaceum non amplius ferre
sciret, tumultuantem et non amplius se colubere posse
dicentem, et pollicita reposcentem, quae alias aliis praef-
tentibus Cybele differebat; interdum, quamvis vellet,
reformulare adolescentem dicens, interdum vero aliquam
incommodate cecklisse fingens.

XX. Et cum jam quintus et sextus dies praeterisset,
Charicleam Arsace semel atque iterum ad se vocasset et ad
gratificandum Theageni honorifice illam accepisset, bene-
volentiaque singulari fuisset intuita, cogebatur planius
colloqui cum Theagene, amoremque aperte exponere,
sexcenta bona, si assentiretur, certo pollicens, et, Quae,
malum, est haec tergiversatio? addens, quidve adeo alie-
num a rebus Veneris? adolescens tam formosus et florenti
aetate, mulierem similem et amore illius contabescentem
pellit, et non praedam ducit et in lucro ponit negotium:
praesertim nulla formidine rem consequente, neque viro
praesente, et me quae illam educavi et omnia arcana in po-
testate habeo, hanc consuetudinem illi procurante? neque,
quod ad te attinet, ullo intercedente impedimento, non
sponsa, non uxore. Atqui et haec arpius multi contem-
serunt, qui sana mente praediti, domesticis ea re nihil se
nocituros intellexerunt, sibi autem profuturos possessione
operum et fructu voluptatis in lucro accedente. Ad extre-
mum et minus quasdam immiscebat orationi, Comes, di-
cens, mulieres, et juvenum cupiditas, implacabiles existunt
et saxam iram concipiunt, cum sua spe labuntur et con-
tumaces, tanquam eos, a quibus injuria sunt affecti, me-
rito vitiscuntur. Jam de hac, quod et Persis ait genere,
cozila, et regius sanguis, quod tu ipse antea tua confes-
sione testatus es, et quod magnis viribus et potentia sit
stipata, qua illi et honore afficere benevolos erga se et po-
nere sibi obstantes impare liceat. Tu vero et peregrinus
et desertus et qui tibi opem ferat nemo est. Parca par-
tum tibi ipsi, partim et illi. Digna vero est, cui a te par-
catur, quae desiderio tui, quo jure potiri debet, tam
furiose sit inflammata. Vereris et iram amatoriam: ca-
velo quoque, quae contentum sequitur, vindictam. Multos
novi quos justae ejusmodi animi percutit. Majorum

ραν ἔγω σου μᾶλλον τῶν Ἀρροίτης. Ἡ πολλὰ οὐκ ἔστι, ἢ ἄρα, αὐτῆ πολλοῖς τοιοῦτοι ἐνθάλπειν. Ἄλλ' οὕτως ἀπεκατον καὶ ἀνήμερον οὐκ ἔγνωκα. Καὶ ἀποσπρίψασα τὸν λόγον πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, (ὅπ' ἀνάγκης γὰρ κἀκείνης εἰς ἐπήκουσιν ἀπεθίρησαι τὰ τοιαῦτα διαλέγεσθαι) Συμπαρακάλεσον, ἔφη, ὦ θύγατερ, καὶ σὺ, τὸν οὐκ οἶδ' ἐν τινι προσείπω προσκόνοντως ἀδελφόν σου τοῦτον. Συναίσει καὶ σοὶ τὸ πρῶμα· οὐκ ἔλαττον ἀγαπήσῃς· πλέον τιμηθήσῃ· πλουτήσεις εἰς κέρρον· γάμου σοὶ προνοήσει λαμπροῦ. Ζηλωτὰ δὲ ταῦτα καὶ εὐ πράττουσαι, μήτι γε δὴ ξείνοις καὶ ἐν ἐνόχῳ τὸ παρὼν ἐξεταζόμενοι.

ΚΑ'. Ἡ δὲ Χαρίκλεια σασπρὸς τι καὶ κατισμουγμένον υποδέξασα, Εὐλατὸν μὲν ἦν, ἔφη, καὶ κάλλιστον, μὲν δὲν τοιοῦτον ὑποστῆσαι τὴν πάντ' ἀρίστην Ἀρσάκην. Εἰ δὲ μὴ, δευτέρᾳ γούν ἐγκαράτεα φέρειν τὸ πάθος. Ἄλλ' ἐπειδὴ τι πέποιθεν ἀνθρώπινον καὶ νενίκηται, ὡς σὺ φῆς, καὶ ἤττον ἐστὶ τῆς ἐπιθυμίας, συμβουλεύσασαι· ἂν καὶ αὐτὴ Θεαγένει τούτῳ τὴν πρῶξιν εἰ τῶν φιλίας αὐτῆ προσείη, μὴ ἀρνεύσθαι, μὴ δὲ τι λάθοι κακὸν αὐτὸς ἢ αὐτὸν κἀκείνη ἐργασόμενος εἰ ταῦτ' εἰς φῶς ἔλθοι καὶ γνώη πολλὴν τὸ παράνομον τῶν δεδρασμένων ὁ σατράπης. Ἀνήλατο πρὸς τοὺς λόγους ἡ Κυβέλη καὶ περιπεύξασα καὶ φιλήσασα πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν, Εὐγε, ἔφη, ὦ τέκνον, ὅτι καὶ γυναῖκα ὁμοίαν σοὶ τὴν φύσιν ἤλυσας καὶ τῆς ἀσφαλείας τὰ δειλῆν περιόντικας. Ἄλλὰ τούτου γ' ἔνεκα θάρσει, ὡς οὐδ' ὁ ἥλιος, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου, γινώσεται. Πάπασου τὸ παρὼν, ἔφη ὁ Θεαγένης καὶ ἐνόος ἡμῖν εἰς ἐπίσκεψιν. Ἐξελθούσης δὲ παραχρῆμα τῆς Κυβέλης, Ἡ Θεαγένει, ἔλεγεν ἡ Χαρίκλεια, ὁ μὲν δεξιμὸν τοιαῦθ' ἡμῖν προξενεῖ τὰ εὐτυχήματα, ἐν ὧς πλέον ἐστὶ τὸ κακῶς πράττειν τῆς δοκούσης εὐπραγίας. Πλὴν ἀλλὰ συνειτῶν γ' ἐστὶ καὶ τὰ δυστυχήματα ἐκ τῶν ἐνόων πρὸς τὸ βέλτιον διατίθεσθαι. Εἰ μὲν οὖν ἔχεις γνώμης καὶ τελείως δρᾷσαι τοῦσθρον οὐκ ἔχω λέγειν, καίτοι γ' οὐκ ἂν σφόδρα διενεχθείσα, εἰ πάντως ἡμῖν ἐν τούτῳ σώζεσθαι ἢ μὴ περιλείπεται. Εἰ δ' εὐ ποιῶν ἀποπον δοκιμάσεις τὸ αἰτούμενον, ἀλλὰ σὺ γε πλάττου τὸ συγκρατεῖσθαι καὶ τρέψων ἐπαγγελίας τῆς βαρβάρου τὴν ὄρεξιν, ὑπερβέσειν ὑπόταμνε τὸ πρὸς οὐδὲ τι καθ' ἡμῶν βουλευσασθαι, ἐρηδύων ἐλπίδι καὶ καταμαλάττων ὑποσχέσει τοῦ θυμοῦ τὸ φλεγμαῖνον. Εἰκόσ τινα καὶ λύσιν θεῶν βουλήσει τὸν μεταξὺ χρόνον ἀποτελεῖν. Ἄλλ', ὦ Θεαγένει, ὅπως μὴ ἐκ τῆς μελέτης εἰς τὸ αἰσχρὸν τοῦ ἔργου κατολισθήσῃ. Μειδιήσας οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλὰ σὺ γ' οὐδὲ ἐν τοῖς δεινοῖς, ἔφη, τὴν γυναικῶν ἐμρυτον νόσον ζηλοτυπίαν ἐκπέφυγας. Ἐμὲ δ' ἴσθι μὴδὲ πλάσασθαι τὰ τοιαῦτα δύνασθαι. Ποιεῖν γάρ τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀκρετέες. Καὶ ἄλλως τὸ ἀπογῶναι τὴν Ἀρσάκην, αὐτὸθεν φέρεται χαρίεν, τὸ μὴκέτι διοχεῖν ἡμῖν. Εἰ δὲ πάσχειν τι δεῖο, φέρειν τὰ προσπίπτοντα ἤδη μετὰ πολλῆς ἢ τε τύχῃ καὶ ἢ γνώμῃ παρεσκευάσασε. Μὴ

experientiam, quam tu, in rebus Venereis consecutus sum. Canus capillus ipse, quem vides, in multis ejusmodi rebus est versatus: sed usque adeo rigidum et asperum neminem unquam cognovi. Denique converso sermone ad Charicleam, (necessitate enim adducta, ausa est audiente illa talia loqui) Adhortare, inquit, filia, tu quoque, nescio quem merito appellem, istum tuum fratrem. Proderit et tibi haec ipsa res: non puto minus ab illa amulens, majores consequeris honores, ditesces ad satietatem usque, de conjugio tibi prospiciet splendido. Haec vero et talibus optanda sunt, nodum peregrinis, et aegestate in praesentia laborantibus.

XXI. Chariclea vero, forte et ardentem contuita, Optandum quidem, inquit, fuerat et pulcherrimum omni ex parte, optimam Arsacem nihil ejusmodi pati: sin minus, saltem moderate ferre affectum. Verumtamen cum quidam humanum illi acciderit, et victa est, ut in diebus, succubuitque cupiditati, consilium dem et ipsa Theageni huic, ut rem non recuset, si tuto id facere possit, ne et sibi per inscitiam et illi mali aliquid accersat, si haec in lucem prodierint et alicunde cognoverit hoc flagitiosum factum satrapa. Prosiliit ad haec dicta Cybele, et amplexa et dissuaviata Charicleam, Recte, inquit, facis, filia, quod et mulieris natura tui similitis miserta es, et securitati fratris sollicite prospicis. Verumtamen haec de causa non est, quod labores: quod neque sol, ut dici solet, id sibi cogniturus. Desine in praesentia, inquit Theagenes et concede nobis deliberandi spatium. Cum vero illico exisset Cybele: O Theagenes, exoris est Chariclea, numen tales successus nobis conciliat, in quibus plus inest adversae fortunae, quam quae extrinsecus apparet felicitatis. Quod cum ita sit, prudentium tamen est, etiam parum prosperus casus, quatenus fieri potest, in melius convertere. An igitur habeas in animo prorsus perficere hanc rem, dicere non possum: quamvis non admodum repugnem, si omnino in hoc, ut servemur, aut non, momentum consistit. At si, ut fieri debet, ac honestum est, absurdum judicas esse id, quod petitur, singe tu quidem te assentiri et alens promissis barbarae cupiditatem, dilatione praecide, ne praecipitanter durius aliquid in nos statuat, spe delinens et molliens pollicitatione lae incendium. Consentaneum est enim, aliquid remedium, deo volente, interjectum tempus pariturum esse. Ceterum, Theagenes, vide, ut ne ex meditatione in turpitudinem rei delabaris. Arridens leniter Theagenes, Sed tu neque in adversis rebus, inquit, mulieribus innatum morbum zelotypiae effugisti. Ne vero scito neque fingere talia posse. Facere enim turpia, ac dicere, aequo indecorum est. Et alioqui ut omnino desereret Arsace, hoc ipsum aliquid commodi affert, videlicet ne pergat nobis amplius molesta esse. Si vero pati aliquid oportuerit, ad ferenda ea, quae accidunt, scripius jam meo et fortuna et animi constitutio praeparavit. Ne te laetel,

λάθης εἰς μέγα κακὸν ἡμᾶς ἐμβάλλον εἰπούσα ἡ Χαρίκλεια ζωώπησε.

ΚΒ'. Καὶ τούτων ἐν ταύτῃ τῇ σκίφει διαγόντων, ἡ Κυβέλη πάλιν ἀναπτερώσασα τὴν Ἀρσάκην καὶ ὡς
6 τὰ δεξιώτερα χρῆ προσδοκᾶν εἰπούσα, ἐνδείξειθαι γάρ
τι τὸν Θεαγένην τοιοῦτον, ἐπαγγέλλειν εἰς τὸ αὐτῆς δω-
ματίον. Κάκεινν διαλιπούσα τὴν ἐσπέραν καὶ πολλὰ
διὰ τῆς νυκτὸς ἐμόκοιτον οὔσαν ἐξαργῆς τὴν Χαρί-
κλειαν παρακαλέσασα συμπράττειν, εἰς ἔω πάλιν
10 ἠρώτα τὸν Θεαγένην, τίνα εἴη τὰ δεδομένα. Ἀπει-
πόντος δὲ λαμπρῶς καὶ παντοίως τὸ προσδοκᾶν ἀπορή-
σαντος, σύνουος ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην ἀπέδραμεν ἡ Κυ-
βέλη. Καὶ ὡς τὸ ἀπηνὲς παρὰ Θεαγένους ἐξήγγειλε,
τὴν γραῦν ἐπὶ κεφαλῇν ἐξωσθῆναι προσταξάσα, εἰς
15 βραμοῦσά τ' εἰς τὸν θάλαμον, ἔκειτο ἐπὶ τῆς εὐνῆς
αὐτὴν σπαράττουσα. Καὶ ἄρτι τῆς γυναικωνίτιδος
ἔκτος γενοῦσαν τὴν Κυβέλην ἰδὼν ὁ υἱὸς Ἀχαίμενης
κατηρῆ τε καὶ δεδακρυμένῃν, Μὴ τι ἄστονον, μὴ τι
ποντηρὸν, ὦ μήτηρ, προσπέτωκεν, ἠρώτα, μὴ τις
20 ἀγγελία τὴν δέσποιναν θύναται; μὴ τι εὐστύχημα ἀπὸ
στρατοπέδου προτήγγεται; μὴ τι καταπονοῦσι κατὰ
τὸν ἐνεστώτα πόλεμον Αἰθίοπας τὸν δεσπότην Ὀροον-
δάτην; καὶ πολλὰ τοιαῦτ' εἶπὼν ἠρώτα. Ἡ δὲ Ἀδο-
λεσχίς, εἰπούσα, ἀπέτρεινεν. Ὁ δὲ, οὐδέν τι μᾶλ-
25 λον ἀνία, ἀλλὰ παρακολουθῶν καὶ τῶν χειρῶν λαθόμε-
νος καὶ κατασπαζόμενος ἐξαγορεύειν πρὸς παιδα τὸν
ἴδιον τὰ λυπούντα ἔκτετε.

ΚΓ'. Λαβοῦσα δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τι μέρος τοῦ παρα-
δείσου χωρισθεῖσα, Ἄλλοι μὲν οὐκ ἄν, ἔφη, εἴποιον
30 τὰμκαυτῆς τε καὶ ἐσποίνης κακά. Ἐπεὶ δ' ἔκεινῃ ἐν
τῷ παντὶ σαλεύει κἀγὼ τὸν περὶ τοῦ ζῆν προσδοκῶ
κίνδυνον, (οἶδα γὰρ ὡς ἡ Ἀρσάκης ἀνία καὶ μανία εἰς
ἐμὲ ἀποσκήφει), λέγειν ἀναγκάζομαι, εἰ δὲ τίνα ἐπι-
κουρίαν τῇ γεννησάσῃ, καὶ εἰς φῶς παραγαγούσῃ καὶ
35 τουτοισὶν ἐλθροφαμένῃ σε τοῖς μαζοῖς ἐπινοήσεαις.
Ἐρῆ τῷ νέου τοῦ παρ' ἡμῶν ἡ δέσποινα καὶ ἔρῃ οὐ
φορητὸς τίνα οὐδὲ νουμισμένον ἀλλ' ἀνίατον ἔρωτα,
καὶ ὅν εἰς δεῦρο κατορθώσειν ἐγὼ τε κἀκείνη μάτην
ἠπατούμεθα. Καὶ αὗται ἦσαν αἱ πολλαὶ φιλοφροσύναι
40 καὶ ποικίλαι δεξιώσεις αἱ περὶ τοὺς ξένους. Ἐπεὶ δ'
εὐχθῆς τις καὶ θρασυῆς ὦν καὶ ἀπηνὲς ὁ νεανίας ἀπέειπε
τὰ πρὸς ἡμᾶς, οὐδ' ἐκείνην οἶδα βιωσομένην, κἀμαυ-
τὴν ἀναιρησομένην, ὡς χλευάσασαν ταῖς ἐπαγγελίαις
καὶ διαφεισσαμένην. Ταῦτ' ἔστιν, ὦ παῖ. Καὶ εἰ
45 μὲν ἔχεις τι βοήθειαν, σύμπραττε, εἰ δὲ μὴ, τελευτή-
σασαν τὴν μητέρα κήδευε. Καὶ δε, Μισύδος δὲ μοι
τίς ἔσται, ἔφη, ὦ μήτηρ. Οὐ γὰρ μοι καιρὸς θρύπ-
τεσθαι πρὸς σε, οὐδ' ἐκ περιόδων, οὐδὲ κυκλούμενον
τοῖς λόγοις τὴν βοήθειαν ἐπαγγέλλεσθαι, πρὸς οὕτως
50 ἀφρονῶσαν καὶ ἔγγυς λειποψυχούσαν. Πᾶν δ' τι βού-
λει, ἔφη, προσδοκᾶ, ἡ Κυβέλη. Ἀρχαιονοχδὸν μὲν
γὰρ σε καὶ νῦν εἰς ἐμὴν τιμὴν πεποιήται. Εἰ δὲ τι
μείζον ἀξίωμα περινοεῖς, ἀπάγγαλλε. Πλούτου γὰρ
οὐδ' ἀριθμὸς ἔσται ὅσον ἂν κομίσαιο, σωτήρ τῆς ἀθλίας

quod in magnum malum nos conjicis, cum dixisset Chariclea, contulit.

XXII. His autem in harum rerum consideratione versan-
tibus, Cybele, cum rursus Arsacem in bonam spem sustu-
lisset et quod meliora exspectare oporteret dixisset, signi-
ficasse enim tale quiddam Theagenem, reliit rursus in
conclave et intermissa illa vespera, ac multis modis Charic-
cleam, quam sociam lecti initio habuerat, adhortata, ut
sibi esset auxilio, mane rursus interrogabat Theagenem,
quid statuisset apud animum. Cum autem manifeste recu-
saret et omnino ne quidquam ejusmodi exspectaret, in-
dicasset, tristis ad Arsacem recurrit Cybele. Postquam
autem ferociam Theagenis renuntiavit, Arsace, aut in ca-
put præcipitari jussa, incurrens in thalamum, jacebat in
lecto se ipsam lacerans. Vix dum autem conclave muliebre
egressam Cybelam conspicatus filius Achæmenes tristem et
lacrimantem: Num quid importuni aut molesti, mater,
accidit? percunctabatur. Num quod nuntium dominam
exeruciat? Num aliqua calamitas ex castris renuntiata est?
Num hostes sunt superiores in hoc bello Æthiopum domino
Oroondate? et multa ejusmodi quærebatur. Illa vero, Nu-
garis, cum dixisset, recurrit. At ille nihil magis inter-
mittebat, sed affectans et manus ejus apprehendens et
compellans, ut exponeret suo filio ea, quæ illam dolore
afficerent, supplicabat.

XXIII. Accepto igitur illo a manu, in quamdam partem
horti recedens, Alii quidem, inquit, non exposuissent mea
et dominæ mala. Postquam vero illa in summum discrimen
venit et ego exspecto periculum de vita, (scio enim,
quod Arsaces amentia ac furor in me sit redundaturus) di-
cere cogor, si forte aliquam opem ei, quæ te genuit et in
lucem edidit et his enutrivit uberibus, excogitare possis.
Amat adolescentem, qui est apud nos, domina, non tole-
rando quodam, neque usitato, sed insanabili amore, et
quem ego et illa nobis ex sententia eventurum frustra
vana spe sperabamus. Hinc erant illa multa humanitatis
officia et multiplex benevolentia erga hospites. Ceterum
postquam, ut stultus quidam et ferox et intractabilis ado-
lescens, recusavit ea, quæ nos tolebamus, neque illam
existimo esse victuram et me interfectum iri intelligo;
quæ promissis illam ludibrio habuerim et sefellerrim. Hic
est status præsentis temporis. Quod si quid habes, quo
auxilieris, adsis mihi tua ope: sin minus, mortuum matri
justa exsequiarum facito. Ille autem: Præmium autem
quod mihi, inquit, erit, mater? Neque enim est tempus,
ut apud te me jactem, aut longis ambagibus et circuitu
orationis auxilium promittam, usque adeo consternatæ,
et propemodum deficienti animo. Omne, quod vis, ex-
specta, inquit Cybele. Etenim te nunc quoque summum
potillatorem, honoris mei causa constituit. Si vero majore
aliquam dignitatem animo complexus es, enantiâ.
Optum enim neque numerus erit, quas pro præmio feres,

γενόμενος. Πάλαι ταῦτα, ἔφη, δι' ὑποφίας ἔχων, δι
 μητὲρ, ἐγὼ καὶ συνίεις, δειόποιον τὸ μέλλον ἀπεκδιγόμε
 5 νος. Ἀλλ' οὐδ' ἀξιώματος οὐδὲ πλούτου μεταποιού
 μαι. Ἦν δὲ κόρην, τὴν ἀδελφὴν λεγομένην τοῦ Θεα
 γένους, εἰ μοι πρὸς γάμον ἰκέοις, παντ' ἀπὸ τῆς κατὰ
 γνώμην πεπραξίται. Ἦρώ δέ, ὦ μήτηρ, τῆς κόρης
 οὐδ' ἔμενοις. Ἄστ' ἐκ τῶν ἰδίων γενώσκουσα τὸ
 10 πάθος ἢ δέσποινα καὶ ὅσον τι καὶ οὖν ἔστι, δικαίως ἂν
 καὶ ταύτῃ συμπράττει τῷ ταυτὰ νοσοῦντι καὶ ἄλλοις
 τοσοῦτον ἀντόρθωμα ἐπαγγελόμενοι. Μηδὲν ἀμφί
 15 βουλλε, εἶπεν ἡ Κυβέλη. Ἡ τε γὰρ δέσποινα δώσει
 τὴν χάριν ἀνευδοκίᾳς εὐεργέτη σοὶ καὶ σωτήρι γεγε
 νιότης καὶ ἄλλως τάχ' ἂν καθ' αὐτοῦς πείσαιμεν τὴν
 κόρην. Ἀλλ' τίς ὁ ὄροπος, εἰπέ, τῆς βοηθείας; Οὐδ'
 20 ἂν εἴποιαι, ἔφη, πρὶν ὄροκος ἐμπειθεῖσθαι μοι τὴν
 ἐπαγγέλειν παρὰ τῆς δεσποίνης. Σὺ δὲ μὴ ἀποπει
 ράθῃς τὴν ὄρκον τῆς κόρης, ὅρῳ γὰρ πως κἀκείνην
 ἄνω τε καὶ μέγα φρονούσαν, μὴ καὶ λάθῃς τὸ πρῆγμα
 δικαιοφροῦσα. Πάντα γενήσεται, εἰπούσα, εἰσέδρα
 25 μιν εἰς τὸν θάλαμον ὡς τὴν Ἀρσάκην καὶ προσπεισούσα
 τοῦς γόναιον, Εὐθύμος ἔσο, ἔφη. Πάντα σοι θεῶν
 βουλήσει κατορθοῦται. Τὸν παῖδα μόνον τὸν ἐμὸν
 Ἀχαιμένην εἰσακλήθηναι πρόσταξον. Εἰσακλήθῃω,
 εἶπεν ἡ Ἀρσάκη, εἰ μὴ τι με πάλιν ἀπατῶν μέλλοις.
 30 ΚΔ'. Εἰσῆλθεν δ' Ἀχαιμένης καὶ πάντα διαλυούσης
 τῆς προσβύτιδος, ἐπώμοσεν ἡ Ἀρσάκη πράξιν τὸν
 γάμον τῆς ἀδελφῆς Θεαγένους. Ὁ δ' Ἀχαιμένης,
 Δέσποινα, ἔφη, παύσθω λοιπὸν Θεαγένης, δούλος
 ὢν καὶ θρυπτόμενος κατὰ δεσποίνης ἰδίας. Καί, Πῶς
 35 τοῦτο λέγεις, ἐρωτήσῃς, ἅπαντα ἐξηγόρευσεν ὡς
 πολέμου νόμῳ ληρητὴ καὶ γένοιτο αἰγμάλωτος ὁ Θεα
 γένης ὡς Μιτράνης ἐκπέμφειν αὐτὸν πρὸς Ὀροονδά
 την, ἀναπειρησόμενον βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ὡς αὐτὸς
 ἵνα ἄγοι παραλαβὴν, ἀπολέσειν, ἔρπον Βησσαίων
 40 καὶ Θυαμίδος κατατομησάντων ὡς μάλιστα αὐτὸς δια
 δράσει· καὶ ἐπὶ πάντι τὸ γράμμα τοῦ Μιτράνου πρὸς
 Ὀροονδάτην προηυτερισμένως ἐπεδείκνυ τῇ Ἀρσάκῃ,
 καὶ εἰ προσδέοιτο καὶ ἑτέριον ἀποδείξων, ἔξιν μαρτυ
 ροῦντα καὶ τὸν Θύαμιν. Ἀνέπει πρὸς ταῦθ' ἡ Ἀρ
 45 σάκη. Καὶ οὐδ' ὅσον μελλήσασα, πρόεισί τε τοῦ θα
 λάμου καὶ εἰς τὸν οἶκον οὐ προκαθημένη χρηματίζειν
 εἰώθει παρελθοῦσα, ἀγεσθαι τὸν Θεαγένην ἐκέλευσεν.
 Ἐπειδὴ ἤλθη, ἐπηρώτα, εἰ γνωρίζει τὸν Ἀχαιμένην,
 ἐστῶτα πλησίον ἐπιδεικνύσα. Τοῦ δὲ φήσαντος· Οὐ
 50 κούν καὶ αἰγμάλωτος ἦγέ σε παραλαβὴν, αὐδεις ἤρω
 τα. Συνήσαντος δὲ καὶ τοῦτο τοῦ Θεαγένους, Δούλος
 τοίνυν ἡμέτερος ὢν ἴσθι. Καὶ σὺ μὲν πράξεις τὰ οἰκε
 τῶν, τοῖς ἡμετέροις νεύμασι καὶ ὄκων ἐπόμενος, ἀδελ
 φῆν δὲ τὴν σὴν Ἀχαιμένει τῶδε πρὸς γάμον κατεγγυῶ,
 55 τὰ πρῶτα φεραμένην παρ' ἡμῖν, τῆς τε μητρὸς ἕνεκα
 καὶ τῆς ἄλλης αὐτοῦ περὶ ἡμῶς εὐνοίας ὑπεριεμένην
 τοσοῦτον, ὅσον ἡμέραν προσήσκι καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐσι
 χίαν λαμπρότερον εὐτραπισθῆναι. Ὁ δὲ Θεαγένης βέ
 βλητο μὲν ὡς ἐπὶ πρώτης (ἐπὶ) τῶν λόγων, ἔγνω δ' οὐ

si servator misera existeris. Jampridem haec, inquit,
 mater, ego suspicans et intelligens, credebam, id quod
 eventurum esset expectans. Verum neque dignitatem
 ullam, neque opes curo : virginem vero, quae soror Thea
 genis dicitur, si tibi dederit in uxorem, omnia illi ex
 animi sententia et belle cadent. Anno autem virginem
 haud moderate, mater. Quamobrem ex suis rationibus,
 privatus cum cognoverit domina affectum, quantus et
 qualis sit, juste et ipsa erit adiumento ei, qui eodem
 morbo labrat, atque adeo tantum successum promittenti.
 Nihil dubites, inquit Cybele. Etenim domina reddet tibi
 gratiam, nulla mora interposita, cum hoc beneficio illam
 affeceris et servator illius existeris. Quin etiam fortassis
 nos ipsi virgini privatim persuaserimus. Sed expone, quae
 sit auxilii ratio. Non dicam, inquit, priusquam jureju
 rando fuerit mihi confirmata promissio a domina. Tu vero
 nihil coneris efficere principio apud virginem. Video enim
 quodammodo, illam quoque magnos et excelsos animos
 gerere, ne forte imprudens negotium pervertas. Omnia
 futura cum dixisset, incurrit in thalamum ad Arsacem, et
 provoluta ad illius genus, Bono animo esto, inquit : omnia
 deo volente commode cadent ; filium tantum meum Achae
 menem vocari intro jube, Accersatur, inquit Arsace, nisi
 mihi rursus verba datura es.

XXIV. Ingressus est Achamenes et cum omnia narra
 set anus, juravit conceptis verbis Arsace, se illum compe
 tem facturam esse nuptiarum sororis Theagenis. Achae
 menes tum, Domina, inquit, ne Theagenes amplius in
 posterum cum sit servus, erga suam dominam petulantius
 sese gerat. Quomodo hoc dicis, cum interrogasset, omnia
 enarrabat : Quod lege belli fuisset captus, et captivus ab
 ductus Theagenes : quod Mitrans misisset eam ad Oroon
 dalem, mittendum deinceps regi magno : quod ipse, inter
 ducendum, illum amisisset infesto adventu Bessaensium et
 Thyamidis : quod ipse vix effugisset : denique praeter om
 nia, literas Mitrans ad Oroondatem in promptu habens,
 ostendebat Arsacae ; et si opus esset aliis argumentis, ha
 biturum se vel Thyamidem testem. Respiravit ad haec Ar
 sace et nihil cunctata, thalamo egressa est et in domum, in
 qua pro tribunali sedens vacare solebat explicandis consti
 tudinisque rebus, veniens, adduci Theagenem jussit. Ut
 est adductus, quarebat, an nosset Achamenem, proximo
 illum assistantem monstrans. Hoc vero affirmante : An
 vero, quod et captivum te duxit, rursus interrogabat.
 Conflente vero et hoc Theagene : Servum igitur nostrum
 te caesecito et tu quidem facies, quae servi solent, nutibus
 nostris vel invito obtemperans. Sororem vero tuam
 Achamenem haec in uxorem despondeo, qui primas apud
 nos obtinet, cum matris causa, tum aliqui propter ipsius
 erga nos benevolentiam atque merita ; etenim differens,
 quatenus ad diem praeficiendum et reliqua ad convivium
 splendidius apparandum instruenda pertinet. Theagenes
 autem ictus est quidem, tanquam vulnere, illis verbis :

μή ἄλλως χαρῆν· ἀλλὰ καθάπερ θηρίου τὴν ὄρμην ἐκκλῖναι. Καὶ Ὡ δέποινα, ἔλεγε, θεοὶ χάρις, οὗτοι εὐγενεῖας τὰ πρῶτα ὄντας, ταῦτα γούν ὡς ἐν δυστυχίμασιν εὐπραγοῦμεν, τὸ μὴ ἄλλοις σοὶ δὲ δουλεύειν ἢ
 5 καὶ ἄλλοτριούς εἶναι δοκοῦντας καὶ ξένους, οὕτως ἡμέρωις τε καὶ φιλοφρόνως ἰώρας. Ἀδελφῆς δὲ τῆς ἑμῆς ἐνέκειν, αἰμαλώτου μὲν οὐκ οὕτως, οὐδὲ διὰ τοῦτο δούλης, αἰρουμένης δὲ σε θεραπεύειν καὶ κληθεῖσαι τὸ σοὶ καθ' ἡδονὴν δουλεύουσαί με, πρῶτος τοῦθ' ὅπερ
 10 ἄν ἔγωγε ὀρθῶς δοκίμοις. Ἡ δ' Ἀρσάκη, κατατετάχην, ἔφη, ἐν τοῖς τραπεζοκόμοις καὶ οἰσχροῖς πρὸς Ἀρχαίμενος ἐνδιδασκάζω, πρὸς τὴν βασιλικὴν διακονίαν πόρρωθεν προεβίβηναι.

ΚΕ. Ἐξήσαν οὖν, σύνους μὲν ὁ Θεαγένης καὶ
 15 τῶν πρακτικῶν εἰς ἐπίσκεψιν τὸ βλέμμα ἐπιστρέφων, ἐγγεῖθ' ὁ Ἄρχαίμενος καὶ τοῦ Θεαγένους καταμολοκόμενος, Ὁ σοβαρὸς ἡμῖν ἀρτίως καὶ υπερήφανος, ἔ τὸν ἀγρία ἄκαμπτος καὶ μόνος διεύθερος, ὃ τὴν κερταλὴν νεύειν εἰς τὸ προσκυνεῖν οὐκ ἀνερόμενος, νῦν που
 20 τάχα κλιθεῖς, ἢ καὶ κινδύλοις ἐβέβη ταύτην παιδαγωγούμενος. Ἡ δ' Ἀρσάκη τοὺς ἄλλους ἀποπέμφασα, πρὸς μόνην τὴν Κυβέλην. Νῦν μὲν ἔη, ἔφη, ὦ Κυβέλη, πᾶσα περιήρηται πρόφασις καὶ λέγε ἑλλοῦσα πρὸς τὸν υπερήφανον, ὡς πειθόμενος μὲν ἡμῖν καὶ τὰ κατὰ νοῦν
 25 τὸν ἡμίτερον πράττων, ἐλευθερίας τε μεδέσει, καὶ ἀρθῶνως ἐν εὐπορίᾳ βιώσεται, τοῖς δ' ἐναντίοις ἐπιμέμων, ἰρομένης ὁ ὑπερφρονουμένης καὶ διαποιήσης ἅμα ἀγανακτούσης ἀισθησεται, δουλείαν μὲν τὴν ἐσχάτην καὶ ἀτιμοτάτην ὑπηρετησόμενος, χολάσεως δὲ πᾶν
 30 εἶδος ὑποστησόμενος. Ἦλθεν ἢ Κυβέλη καὶ ἀπήγγειλε τὰ παρὰ τῆς Ἀρσάκης· πολλὰ καὶ παρ' αὐτῆς εἰς περισπῆσιν τῶν φαινομένων λυσιτελεῖν προστίθεισα. Ὁ δὲ Θεαγένης, ὀλίγον ἐπιμεῖναι παρακαλέσας, μόνος τε πρὸς τὴν Χαρκίλειαν ἰδιάσας, Ὄχεται τὰ καθ'
 35 ἡμῶν, ἔφη, Χαρκίλειά. Ἦν, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου, πείσμα ὁ ἔραρκεται· πᾶσα ἐλπίδος ἀγκυρα καὶ παντοίως ἀνέσπασται καὶ οὐδὲ μετ' ὀνόματος γούν ἐλευθέρου δυστοροῦνται ἀλλὰ δούλοι γινόμενοι αἴθης, (καὶ ὅπως προσεθεῖται καὶ βαρβαρικαῖς λοιπὸν ἐκκεῖμεθα αἰκίας,
 40 ἢ πράττοντες τὰ δοκούντα τοῖς δεσπόταις, ἢ τοῖς κατακρίτοις ἐναρμόμενοι. Καὶ ταῦτα μὲν εἶτι φορητὰ, τὸ δὲ πάντων βαρύτερον, Ἀρχαίμενος τῷ Κυβέλης νείει πρὸς γάμον ἐκδώσει ἢ Ἀρσάκη σὶ καταπηγγελατο. Καὶ τοῦτο μὲν δεῖ μὴ ἴσται, ἢ γινόμενον οὐκ ἔφομαι,
 45 ὄπλον, ἕως ἂν ὁ βίος ξιρῶν τε καὶ ἀμυντηρίων εὐπορῇ. Τὶ δὲ γὰρ πράττειν, ἢ τίνα μηχανὴν ἐπινοεῖν, ὥστε διακρούεσθαι τὴν ε' ἐμὴν πρὸς Ἀρσάκην καὶ τὴν σὴν πρὸς Ἀρχαίμενον ἀπέυκτην σύνοδον; Μίαν, ἔφη πρὸς αὐτοὺς ἢ Χαρκίλειαν, κατανεύσας, τὴν ἑτέραν τὴν κατ'
 50 ἐμὴν διακρούσει. Εὐφράκησον, ἔφη. Μὴ γὰρ οὕτως ἢ δαίμονι τοῦ ἡμιτέρου βαρύτερος ἰσχύσειν, ὥστε με τὸν Χαρκίλειαν ἀπειράτον, ἄλλης ἐπιβία παρανόμως μινεθῆναι. Ἀλλὰ τι δραστήριον ἐπινοησάμενοι μοι ἐκείνῃ (ἐκείνῃ δὲ εἶσι λογιστῶν ἢ ἀνάγκη.) Ἡσὶ

statuit tamen non contraire, sed tanquam bestio impetum declinare. 11. O domina, dicebat, dis sit gratia, quod, cum alicui bonus genere nati, in ceteris calamitatibus hinc nobis bene cadunt, quod non aliis sed tibi servimus, quare ergo eos, qui videntur esse alieni et peregrini, tantam humanitatem et benevolentiam declarasti. Ceterum de sorore mea, quae cum captiva non sit, proinde neque serva, parata sit tamen ad obsequia tibi praestanda et ea quae tibi placent facere decreverit, statuo id, quod rectum esse judicas. Arsace autem, Collocetur, inquit, in ordine eorum, qui sunt ab obsequiis ad mensam et pocillandi artem ab Achamene edoceatur, ut ad regium ministerium multo ante assuefiat.

XXV. Exiverunt igitur, tristis quidem Theagenes, et vultu ad deliberationem de iis, quae agenda essent, composito; ridens vero Achamenes et Theagenem ludibriis excipiens: Ecce, inquit, qui nuper fuisti insolens et factuosus, qui erecto collo et solus liber videbaris et caput submittere ad adorandum indignum iudicabas, qualis jam nunc factus inclinabis illud: nisi forte paullo post etiam pognis illud sis, domum institueris, submissurus. Arsace autem, alius ablegatis, ad solam Cybelem, Nunc, inquit, Cybela, omnis est sublata excusatio, et dic huic superbo, conveniens illum, quod, si nobis paruerit et arbitrata nostro fecerit, libertatem consequetur et splendide in omnium rerum copia vivet: sin autem in contraria sententia permanserit, et amasiam contentui habitat et dominam iratam sentiet, et amasiam servitutem et abjectissimam laturus et suppliciorum omne genus passurus. Venit Cybele, renuntiavitque mandata Arsaces: multa quoque ipsa, quae videbantur conducere exhortationi ad ea quae proponebantur addens. Theagenes igitur cum, ut paululum operiretur, petiisset, solus ad Charicleam seorsim, Actum est de nostris rebus, inquit, Charicles. Sane omnis rudens, ut dicitur, est ruptus, omnis spei ancora prorsus est evulsa, neque amplius cum nomine libero in calamitatibus versamur, sed in servitatem rursus recidimus, (et qua ratione addebat,) barbaricisque contumeliis et cruciatibus deinceps expositi sumus, vel agentes ea quae placent his in quorum potestate sumus, vel inter damnatos connumerati. Et haec quidem adhuc tolerabilia: ceterum, quod omnium gravissimum est, Achamenei Cybeles filio te in uxorem datum Arsace promisit. At id quidem, quod aut non fiet, aut a me non videbitur, manifestum est, quoad vita gladiis et armis ad propugnandum suppeditabit. Verum quid agere oportet, aut quam excogitare machinam, qua et meus cum Arsace et tuus cum Achamene, defestantibus congressus discuti possit? Unum, inquit ad eum Chariclea, cum comprobaris, alterum, qui ad me pertinet, impedit. Bona verba, inquit. Absit enim, ut tantopere munus erga nos acerbitas invalescat, ut ego Charicleae exars, alia consuetudine iacesta me polluam. Sed quiddam praesentis consilio invenisse me puto: inventrixque

ὅπως δὲ τὸ πλῆνηθέντες ἀφίκοιτο, βουλομένη μοι μα-
 θῆναι ὑπὸ συνείσθησιν τοῦ ἑμετέρου κατείστατε, ὡς ἂν
 καὶ πρὸς δεσποινῶν τῆς ἐμῆς Ἀρσάκης, τὴν τοῦ με-
 γάλτου μὲν βασιλέως ἀδελφῆν, Ὀροονδότη δὲ τῆς με-
 γίστης σατραπῶν συνοικοῦσαν, φιλόλληνά τε καὶ φίλα-
 θρον καὶ ζῆνον εὐεργετῆν, ἔρωμι τὰ καθ' ὑμᾶς ἐξαγ-
 γέλλειν, ὑπὲρ τοῦ καὶ μετὰ πλείονος ὑμᾶς καὶ τῆς
 γραιωταυμένης τιμῆς ἑρῆσθαι. Πρῶτος δὲ πρὸς γυ-
 ναῖκα οὐ παντάπασιν ἄλλοτριόν βυβη, εἰμὶ γὰρ τοι καὶ
 10 αὐτὴ τὸ γένος Ἑλληνίς καὶ Ἀσολία τὴν πόλιν ὑπ' αἰγ-
 μαλωσίας μὲν ἀρμίστα δὲ τὸ, πρῶτα δὲ τῶν αἰσι-
 βλήτων, εἰμὶ γὰρ τῆς δεσποινῆς τὰ πάντα καὶ μόνου
 οὐκ ἀνατιμῆ με καὶ ἑρᾶ καὶ νότις ἐσίνης καὶ ὄνα καὶ
 πάντα τοι γέννη, τοὺς ἀνδρῶν αὐτῆς κἀγαθὸς γυναι-
 15 ζουτα αἱ καὶ τὸ πιστὸν αὐτῆς διὰ πάντων (τῶν) ἀπορ-
 ρήτων ἐλάττωσα. Τοῦ δὲ Θεαγένους τὰ εἰρημῆνα
 παρὰ τῆς Κυβέλης τοῖς πεπραγμένοις τῆ προτεραία
 παρὰ τῆς Ἀρσάκης παράλληλα καθ' αὐτὸν ἀντιεξέτα-
 ζοντος καὶ ὡς ἀτενὲς αὐτῆ καὶ ἰταμὸν, συνεγίε τε καὶ
 20 τῶν ἀπρεπεστέρον ἀγροικεῖν προσέθηκεν ἐννοσόντος
 καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν καταμαντευομένου,
 μέλλοντός τ' ἔξει τι λέγειν πρὸς τὴν προσβύτιν, ἥρμα
 προσκύβασα πρὸς τὸ οὐκ ἔχαιρῶν, Τῆς ἀδελφῆς,
 ἔρη, μέμνησο, ἐπ' ὅς ἂν λέγῃς.

25 Η'. Συναίς οὖν τὸ δηλούμενον, Ἡ μήτηρ, ἔρη, τὸ
 μὲν Ἑλληνίς εἶναι καὶ αὐτὴ που μαθοῦσα τυγχάνεις.
 Ἀδελφοὶ δ' ὄντις πατέρων ὑπὸ ληταῖς ἀλόντων, ἐπὶ
 ζήτησιν ἐξορμήσαντες, γαλιτωτέραις ἐκείνων ταῖς τό-
 χαις κεκρήμεθα, ἡμοτέρους ἀνδράσι περιπεσόντες καὶ
 30 πάντων μὲν τῶν ὄντων, (πολλὰ δ' ἦν), ἀποσυληθέν-
 τες, μόλις δ' αὐτοὶ περιτωθέντες καὶ κατὰ τι δεξιὸν
 βούλημα δαίμονος τῆ πρὸς τὸν ἥρωα Καλάσιριν συν-
 τυχῆς χρησάμενοι, ἀρνημένοι τ' ἀνταῦθα, ὡς τὸ λοιπὸν
 τῶ χρόνου μετ' αὐτοῦ βιωσόμενοι, νῦν ὡς ὄρεε πάν-
 35 των τούτων ἔρωμι καὶ μόνου περιλειμήμεθα, τὸν δο-
 κοῦντα καὶ ὄνα πατέρα μετὰ τῶν ἄλλων προσπολο-
 λικότες. Ἐὰ μὲν δὲ καθ' ἡμᾶς, ταῦτα. Σὺ δὲ,
 γλαίστη μὲν χάρις καὶ τῆς νῦν δεξιόσεως καὶ ξεναγίας
 χάρισται δ' ἂν πλέον, εἰ καθ' αὐτοὺς ἡμῖν διάγειν τε
 40 καὶ λαμβάνειν παράσχους, τὴν εὐεργεσίαν ἣν ἀργίως
 ἐπραξες καὶ τὸ γνωρίζειν ἡμᾶς πρὸς Ἀρσάκην ὑπερβ-
 μένη, μηδ' ἐπιστάγους οὕτω λαμπρᾶ καὶ εὐδαίμονι
 τύχῃ, ζῆνον καὶ ἀλήτην καὶ στυγνάζοντα βίον. Τὰς
 γὰρ δὲ γνοῖσεις καὶ τὰς ἐντεῦξεις ἐκ τῶν θυμῶν, ὡς
 45 οἶσθα, γίγνεσθαι καλόν.

ΙΔ'. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ἡ Κυβέλη τούτων εἰρημῶν,
 ἀλλὰ καὶ τῆ διαχύσει τοῦ προσώπου καταάηλος ἐγε-
 γένει σφοδρὰ ὑπερηθεῖσα πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ἀδελ-
 φῶν, ἐνθυμουμένη μηδὲν κάλυμα μηδ' ἐμπόδιον εἶναι
 50 πρὸς τὰ ἱερικὰ τῆς Ἀρσάκης τὴν Χαριόλειαν· καὶ
 Ἡ κάλλισται νεανῶν, ἔρη, οὐκ ἂν εἶποις ταῦτα περὶ
 τῆς Ἀρσάκης, ἐπειδὴν εἰς πείραν ἔλθοις τῆς γυναικός.
 Κοινὸν τι γρημὰ ἔστε πρὸς πᾶσαν τύχην καὶ πλέον
 ἐπίκουρος γίγνεται τοῖς παρ' ἄλλων ἐλαττον πράττουσι.

que quomodo oberrantes huc veneritis, cum aveam tibi
 cognoscere, vestrae utilitatis causa, quaeso, mihi exponite,
 ut etiam dominam meam Arsacem, regis magni sororem,
 Oroondatis vero, maximi satraparum, conjugem, Graeco-
 rumque et elegantiam amantem et in hospites beneficam,
 de vestris rationibus certiorum facere possim, atque illa
 cum majore debitoque vobis honore in conspectum illius
 venialis. Dicitis vero mulieri non proorsos a vobis alienae;
 sum enim et ipsa natione Graeca, Lesbica vero, urbis, in
 qua sum nata, cognomine, captiva quidem huc adducta,
 ceterum successu fortunae meliore quam domi utens.
 Sum enim dominae omnium rerum ministra et tantum non
 per me spirat et videt; mens illi et aures et omnia sum
 ego, probos honestosque semper in illius notitiam dedu-
 cens et omnium secretorum fidem servans. Theageno vero
 ea, quae dicta fuerant a Cybele, cum iis, quae prius ab
 Arsace facta fuerant, conferente et quod illam deficiis
 oculis et lascive denique sine intermissione et cum inde-
 ceco parumque moderato nutu ac significatione intuita
 fuisset cogitante, nihilque boui inde eventurum augurante
 et jam dicturo aliquid ad anum, submisso in aurem illi
 Chariclea: Sororis, inquit, memineris in his, quae dictu-
 rus es.

XIII. Cum igitur intellexisset id, quod illi suggestum
 fuerat: Mater, inquit, quod Graeci sumus, Jam et ipsa
 scis. Cum germani essemus, parentibus a praeconibus
 captis, ad illorum inquisitionem profecti, magis adversa
 fortuna, quam illi, usi sumus, in crudeliores viros inci-
 dentes et omnibus facultatibus (multae autem erant) spoli-
 ati, vix vero ipsi servati et quadam dextra numinis vo-
 luntate cum heroe Calasiride congressi, cum venissemus
 huc, tanquam reliquum tempus vitae cum illo transacturi,
 nunc, ut vides, omnium horum expertes et soli relicti su-
 mus, eo qui videbatur esse poter et erat cum reliquis
 amisso. Ac nostrae quidem rationes sic habent. Tibi
 vero ingentem habemus gratiam pro hoc officio humanita-
 tis et hospitalitatis. Majore autem beneficio nos tibi de-
 vincias, si, ut seorsim et clanculum habitemus, effeceris,
 officium, quod nuper commemorasti, scilicet ut per te
 Arsace innotescamus, differens, neque introducens in tam
 splendidam et illustrem fortunam, peregrinam, erroneam,
 tetricamque vitam. Notitias enim et familiaritates cum
 similibus, ut scis, inire convenit.

XIV. Non potuit se reprimere Cybele, cum haec dicta
 fuissent; sed ex hilaritate vultus manifestum exsistebat
 indicium, quod magnopere, audito germanorum nomine,
 fuisset deflectata, cogitans, nullo sibi impedimento fore in
 rebus Veneris Arsaces Charicleam: et O pollicerrime ado-
 lescens, inquit, nunquam hoc de Arsace dices, postquam
 expertus fueris mores mulieris. Aequalis est enim et de-
 commodata ad omnem fortunam. Quin etiam magis est
 auxilio iis, qui praeter dignitatem angustis in rebus versan-

Καὶ Περσὶς οὖσα τὸ γένος σφόδρα ἑλληνίζει τὴν γυνώ-
 μνη, γαίρουσα καὶ προσέγουσα τοῖς ἐντεῦθεν, ἦθός τε
 καὶ θμίβαν τὴν ἑλληνικὴν εἰς ὑπερβολὴν ἠγάπηκε.
 ἤθαρσεν οὖν, ὡς σὺ μὲν ὅσα εἰς ἄνδρας καθήκει πράξου
 6 καὶ τιμηθεύμενος, ἀδελφὴ δ' ἢ σὴ, συμπαίστρια τε
 καὶ συνδάμιος ἱσμείνη. Ἄλλὰ τίνα ὑμῶν ὀνόματα
 γρὴ προσαγγέλλειν; ὡς δ' ἔπι Θεαγένει καὶ Χαρί-
 κλειαν ἤκουσεν, αὐτοῦ με περιμένειν εἰπούσα, ὡς τὴν
 Ἀρσάκην ἀπέτρεχεν, ἐπιτείλασα πρότερον πρὸς τὴν
 10 θυρωρὸν, (ἦν δὲ καὶ αὐτὴ γραῦς) εἴ τις βούλοιο πε-
 ρισώσιναι, μηδαιμῶς ἐπιτοίπειν, ἀλλ' ἂν κτ' ἔξῆναι πρὶ
 συγγραφῆν τοῖς νέοις. Τῆς δὲ, Μὴδ' ἂν ὁ παῖς ἔσῃ
 Ἀγαμέμνης παραγένεσθαι, ἔρωτησάσης, ἄρτι γὰρ καὶ
 15 φέμενος τὸ ὄφθαλμῶν, οἶσθα γὰρ ὡς φέρει τι μικρὸν
 ἔτι κακώσεως, Μὴδ' ἐλπίος, ἀπειρίματο, ἀλλ' ἐπι-
 κλισσαμένη τὰς θύρας καὶ τὴν κλειὴν αὐτὴ κατέχουσα,
 φάσκε ἐμὲ κομιθεῖν. Οὕτως ἐγένετο. Καὶ οὕτω τοι
 σχεδὸν τῆς Κυβέλης χαρισθείσης, καιρὸν ἢ μόνωσις
 20 τῆ Θεαγένει καὶ τῆ Χαρκλείᾳ θρήνον τε καὶ ὑπομνή-
 σεως τῶν καθ' αὐτοὺς ὑπηγόρευεν· ἀπὸ τῶν αὐτῶν τε
 σχεδὸν τι βημάτων καὶ νοσημάτων ἀπωλοφόροντο· ἢ
 μὲν, ὡ Θεαγένεις, ὁ δὲ, ὡ Χαρκλεία, συνεχῶς ἐπιστέ-
 νοντες. Καὶ ὁ μὲν, Τίς ἄρα τύχη πάλιν κατεβλήθην
 25 ἡμᾶς; ἢ δὲ, Ὅποιοίς ποτ' ἄρα συντευζόμεθα πράγμασι;
 καὶ ἔρ' ἐκάστῳ συνησπάζοντο ἀλλήλους καὶ δακρύσαν-
 τες ἀνὰ πάλιν ἔρπον. Καὶ τέλος τοῦ Καλασίριδος
 ὑπομνησθέντες, εἰς πένθος τὸ ἐκείνου τοὺς θρήνους κα-
 τίστερον καὶ πλείον ἢ Χαρκλεία, ἔτε καὶ πλείον τῶ
 30 χρόνῳ, μείζονος τῆς ἀπ' αὐτοῦ σπουδῆς τε καὶ εὐνοίας
 κειραμένη καὶ Ὡ τὸν Καλάσιριν, ἀνεκάλει κω-
 κύουσα. Τὸ γὰρ χρηστότατον ὄνομα καλεῖν ἀπεστέ-
 ρηται πατέρα, τοῦ δαίμονος πανταχόθεν μοι τὴν τοῦ
 πατρὸς προσηγορίαν περικόψαι φιλονεικήσαντος. Τὸν
 35 μὲν φύσει γεννήσαντα οὐκ ἔγνωκα, τὸν δὲ ὀφείνον Χα-
 ρικλεία, σὴναι, προδέδοκα· τὸν (δὲ) διαδοξάμενον καὶ
 τρέποντα καὶ περισώζοντα ἀπολώλιχα καὶ οὐδὲ θρη-
 νῆσαι τὲ νενομισμένα ἔτι κειμένῳ τῶ πτώματι πρὸς
 τοῦ προσηγορικοῦ συγκεχώρημα. Ἄλλ' ἰδοὺ σοι, τρο-
 40 φεῦ καὶ σῶτερ, προσθήσω δὲ καὶ πάτερ, κἂν ὁ δαίμων
 μὴ βούληται, ἐνθα γοῶν ἔξεισι καὶ ὡς ἔξεισιν, ἀπο-
 σπέσω τῶν ἐμαυτῆς δακρύων καὶ ἐπιπέρω χάρις ἐκ
 τῶν ἐμαυτῆς πλοκάμων· καὶ ἄμ' ἀπεσπάραττεν ὡς ἔπι
 πλείστας τῶν αὐτῆς τριχῶν. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης
 45 ἐπέειχεν, ἐπιλαθόμενος ὅν ἱεσάσις τῶν χειρῶν, ἢ δ'
 ἐπιτραγῆσει, Τί γὰρ καὶ ζῆν δεῖ ἔτι, λέγουσα, εἰς
 ποίαν ἀπορῶντας ἐλπίδα; ὁ χειραγωγὸς τῆς ξένης, ἢ
 βακτερία τῆς πλάνης, ὁ ξαναγωγὸς τῆς ἐπὶ τὴν ἐνιγ-
 50 δυστηγμάτων, ἢ εὐπορία καὶ λύσις τῶν ἀμηγάρων,
 ἢ πάντων τῶν καθ' ἡμᾶς ἀγκυρα Καλάσιρις ἀπόλιπε,
 τὴν ἀλλίαν ἡμᾶς ζυνορίδα πηροῦς ὡσπερ τῶν πρακτεῶν
 ἀπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς καταλιπὼν. Πᾶσα μὲν ἡμῖν ὀδοι-
 πορία, πᾶσα δὲ νηυσίλιξ ὑπ' ἀγνοίας ὑποτέμνηται.

tur. Cumque sit Persis genere, maxime ingenio Grae-
 cos imitatur, laudans eis et se oblectans, qui inde ad-
 veniunt, moresque et consuetudinem Graecorum supra
 modum amplectitur. Este igitur bono animo, quod sit
 futurum, ut in omnibus dignitatibus, quae ad viros perti-
 nent, optent; soror autem tua familiaris et convictiva
 illius sit futura. Ceterum quae vestra nomina illi nuntiari
 oportet? Cum vero Theagenis et Charicleae audisset, ut
 ibi illam operirentur dicens, ad Arsacem currit, datis
 prius mandatis janitrici, (erat autem et ipsa anus) ut
 numinem ingredi pateretur, atque adeo ne ipsas quidem ju-
 venes quoquam egredi permitteret. Hac vero, Neque si
 tuus filius Achamenes advenerit, interrogante, modo enim
 et post tuum discessum in templum egressus est, ungen-
 dorum oculorum gratia, quod aliquantulum adhuc doloris
 et molestiae sustinet: Neque si ille veniat, respondit; sed,
 obsecrata janua et clavem ipsa apud te habens, sic me
 asportasse. Sicque accidit. Nam cum rixam Cybele
 abscassisset, solitudo Theageni et Charicleae luctuum et re-
 cordationis suarum calamitatum tempus subministravit:
 iisdemque prope modum verbis et mente eadem sese deploro-
 rant; illa quidem, o Theagenes, at ille, o Charicleae,
 identidem ingemiscentes. Et tunc: Quamvis fortuna nos
 rursus invasit? Illa autem: In quem rerum statum autem
 veniemus? et post singula verba amplectebantur se invicem
 et rursus cum illacrimasset dissuaviabantur: postremo
 Calasiridis recordati, in illius luctum ploratus confere-
 bant; imprimis autem Charicleae, tanquam majore spatio
 temporis, magis illius studium et benevolentiam erga se
 experta. Et O bonum Calasiridem! exclamabat plorans:
 etenim orbata sum suavissimo nomine, quo minus illum
 patrem vocare possim, cum nomen mihi patris appellationem
 undiquaque praecidere contendisset. Patrem, qui me
 procreavit, non agnovi: eum vero, qui me adoptivam
 filiam fecerat Charicleam, heu mihi! proddi: porro hunc,
 qui me recepit et aluit et servavit amisi, et neque lugere
 funerum rita ac caerimonia, adhuc jacens cadaver, a coetu
 prophético mihi est permissum. Enimvero, nutrici et
 servator, addam autem et pater, ecce, etiam si nolit nomen,
 tibi licet et quo modo licet, facio tibi libationes meis lacrimis
 et addo inferias ex meis capillis. Simulque vellebat
 comprehendens ejus manus supplex. Illa vero lamenta-
 batur nihilominus, Quid enim, dicens, vel vivere jam con-
 ducti? In quam spem oculi conspiciendi sunt! Ductor in
 peregrina terra, bacillus erroris, dux reditus in patriam,
 parentum notio, solatium in adversis rebus, adiumentum
 ac depulsio summi discriminis, omnium postrarum ratio-
 num ancora Calasiris perit, nos miserum iudicium, quasi
 caecos inscitia gerendarum rerum, in peregrina terra relin-
 quens. Omne nobis iter, omnis denique navigatio praer-

ὀίεται ἡ σεμνή καὶ μελιχχος, ἡ σοφὴ καὶ πολὺὰ τῶν ὄντων φρόνη, τῶν εἰς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν οὐτ' αὐτῆ τέλος εἰσπραίνῃ.

II'. Καὶ τοιαῦτα καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις ἔλεεινός 6
 ὀδυρομένης καὶ τοῦ Θεαγένους τὰ μὲν συναίρουτος τοῖς παρ' αὐτοῦ τὸν θρήνον, τὰ δὲ φειδοῖ τῆς Χαρι-
 κλείας καταστέλλοντος, ἐρίσταται ὁ Ἀχαιμῆνης καὶ
 τὰς θύρας τοῖς κλειθροῖς ἀνακλιημμένας καταλαβὼν,
 TI ταῦτα, τὴν θυρωρὸν ἤρώτα. Ὡς δὲ τῆς αὐτοῦ
 10 μητρὸς εἶναι τούργον ἔμαθε, προσιστῶς ταῖς θύραις
 καὶ τὴν αἰτίαν διακορῶν, ἤσθετο τῆς Χαρικλείας ὀδυ-
 ρομένης καὶ διακούφας διὰ τῶν ὄπῶν, καθ' ἃς ἀήνοικτο
 τῶν κλειθρῶν ἢ ἄλλως εἶδει τὰ γινόμενα καὶ αὐτῆς τὴν
 θυρωρὸν, οἵτινες εἰσὶν οἱ ἔνδον ἤρώτα. Ἢ δὲ, τὰ μὲν
 15 ἄλλα οὐκ ἔχειν εἰδέναι ἔλεγεν, ὅτι δὲ κόρη καὶ νεανίας
 γένοιτι τινές, ὡς ἔχει εἰκάσειν, ἀρτίως παρὰ τῆς αὐτοῦ
 μητρὸς ἐπακισμέναι. Ὁ δ' αὐτῆς διακούφας ἐπειρᾶτο
 διακρίβῶν τοὺς ἔρωμένους. Τὴν μὲν δὲ Χαρικλείαν
 παντάπασι ἀγνοῶν, ὅμοις τοῦ κάλλους ὑπεριθαύμαζε
 20 καὶ τίς ἂν ὀφείλῃ καὶ ποῖα, μὴ θρηνοῦσα, ἐνενοίει καὶ τὸ
 θαῦμα λανθάνον εἰς ἔρωτικὸν πάθος αὐτὸν κατέφερε,
 τὸν δὲ Θεαγένην ἀμυδρῶς τε καὶ ἀμερόβολως γνωρίζειν
 ἐφρατᾶζετο. Καὶ προσκειμένη τῇ σκέψει τοῦ Ἀχαι-
 μῆνης, ἐρίσταται ἀναστρέψασα ἢ Κυβέλη, πάντα
 25 μὲν τὰ κατὰ τοὺς νέους ὡς ἐγεγονέει διαγγέλλασα, πολλὰ
 δὲ τῆς εὐτυχίας τὴν Ἀρσάκην μακαρίσασα, ὅφ' ἦς
 αὐτῆ τασσῶν ἐκ ταῦτομάτου κατόρθοιται, ὁ βουλαῖς
 μυριαῖς καὶ μηχαναῖς οὐκ ἂν τις ἤλπισεν, ὡς καὶ σύν-
 οίκον ἔχειν τὸν ἔρωμένον, ἐπ' ἀδείας δρῶντα καὶ δρῶ-
 30 μενον. Καὶ πολλοῖς τοιοῦτοις τὴν Ἀρσάκην φασήτασα,
 μόλις τ' ἐπιγεομένη πρὸς τὴν θεάν τοῦ Θεαγένους
 ἐπισχοῦσα, καὶ ὡς οὐ βούλοιντο αὐτὴν ὠχρῶσαν καὶ
 κλοιδυῖσαν πρὸς τῆς ἀγρυπνίας ἀφθῆναι τῷ νεανίᾳ,
 ἀναπαυσμένην δὲ τὴν παροῦσαν ἡμέραν καὶ ἀναλα-
 35 βῶσαν τὸ σύνθηδες κάλλος.

IC'. Καὶ πολλοῖς τοιοῦτοις εὐθιμον αὐτὴν καὶ τῶν
 κατὰ γνώμην εὐέλπιν παρασκευάσασα, ἃ τε προσήκει
 πράττειν καὶ ὅπως προσφέρεισθαι τοῖς ξένοις παρεγγυή-
 40 σασα, ἐπιτ' ὄν ἐπέστη, TI πολυπραγμονεῖς, ὡ τέκνον,
 ἔλεγεν. Ὁ δὲ, Τοὺς ἔνδον, ἔφη, ξένους οἵτινες εἰσὶν, καὶ
 πόθεν. Ὁ δὲ ἡμῖς, ὡ παῖ, πρὸς αὐτὸν ἢ Κυβέλη, ἀλλ'
 ἔχε μύθει καὶ κατὰ σαυτὸν ἔχε καὶ μηδενὶ φράζει, μηδ'
 ἐπιμύνησσι τὰ πολλὰ τοῖς ξένοις. Οὕτω γὰρ δέδοκται
 τῇ δεσποίνῃ. Ἐκείνος μὲν οὖν ἀπῆει βῆστα τῇ μη-
 45 τρι πεπισμένος, σύνθηδες τι καὶ Ἀφροδίσιον διακόνημα
 τῇ Ἀρσάκῃ τὸν Θεαγένην ὑποτοπήσας. Καὶ ἀπῶν,
 Οὗχ οὐτός ἐστιν, πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, ὃν ἐγὼ πρῶτον
 παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου παραλαβὼν, ὡστ'
 ἄγειν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμφθεσόμενον βασιλεῖ
 50 τῷ μεγάλῳ, ὑπὸ Βησσαίων τε καὶ Θυσάμιδος ἀφῆρε-
 θην, μικροῦ καὶ τὸν περὶ τοῦ ζῆν ὑποστάς κίνδυνον καὶ
 μόνος ἐκ τῶν ἀγόντων διαδρᾶναι δυναθείς; μὴ ἄρα
 σφάλλουσί με οἱ ὀφθαλμοί; ἀλλὰ βῆσον ἔχω μὲν καὶ
 διαλέξομαι σκεδόν τι λοιπὸν συνήθως. Καὶ μὴν καὶ

iniscilla praecisa est: atque gravis et blanda, sapiens et cans
 revera mens evolavit, beneficiorum erga nos neque ipso
 finem conspiciens.

XV. Cum talia, atque alia praeterea, miserabiliter la-
 mentaretur, Theagene partim lamentatione suarum rerum
 augente haec, partim se, ut parceret Charicleae, colibente,
 adventit Achamenes et januam sera firmatam deprehен-
 dens, Quis, malum, haec, ex janitrice quaerebat. Cum
 vero, matris esse factum, cognovisset, accedens ad fores
 et causam perpendens apud animum, sensit Charicleam
 lamentantem et inclinans sese, per angustias, per quas
 aperitur claustrum compages, vidit omnia, quae fiebant, et
 rursus Janitricem, quoniam essent intus, interrogabat. Illa
 autem, aliud quidem se nescire dicebat, praeterquam quod
 essent virgo et adolescens, peregrini quidam, ut conjectari
 licet, nuper ab ipsius matre introducti. Tum ille iterum
 sese incurvans, conabatur exactius cognoscere eos, quos
 videbat. Et Charicleam quidem, cum omnino non posset,
 propter formam lamen demirabatur: atque alio, quae ap-
 paritura esset et qualis, nisi memore ac luctu conficeretur,
 cogitabat; denique admiratione, in amatorium affectum
 clam deferabatur. Theagenem vero obscure et ambigue
 se agnoscere opinabatur. Atque ita intento in illam con-
 siderationem Achamene, advenit reversa Cybele, cum
 omnia de adolescentibus, quemadmodum gesta fuerant,
 nuntiasset et multis modis Arsacem beatam ob fortunae suc-
 cessum praedicasset, a qua illi tantum casu quodam esset
 perfectum bonum, quantum sexcentis consiliis et machinis
 nemo sperasset confici potuisse, ut cohabitorem habent
 amasium, ita ut alter ab altero absque nullo metu conspici
 posset. Et cum multis ejusmodi verbis Arsacem inflasset,
 properantemque ad aspectum Theagenis, jam vi colibere-
 ret, propterea quod nollet, illam pallentem et torpidis oculis
 ex insomnio, praebere se conspiciendam adolescenti, sed
 post praesentem diem, cum requievisset, pristinaeque
 formam recuperasset.

XVI. Ita cum letam ipsam et bonae spei de eventu ex
 animi sententia plenam effecisset, et tum, quae facere con-
 veniret, tum quomodo hospites accipere, cum illa consti-
 tuisset; ut advenit, inquam, et substitit, Quis, ait, ita
 curiose rimaris, fili? Ille autem, Eos, qui sunt intus, hos-
 pites, qui sint, aut nuda, dicebat. Non est fas, inquit ad
 eum Cybele; immo id, quod scis, preme silentio et apud
 te retine, neque cuiquam narres, neque multum venare
 inter hospites. Sic enim dominae visum est. Ille igitur
 abibat, facile matri obtemperans et ad consuetum ac Ve-
 uereum ministerium Arsaces Theagenem asservari suspi-
 cans. Et discedens, An non hic est, secum laquebatur,
 qui mihi nuper, cum eum accepissem a Mitrane praefecto
 excubiarum, ut deducerem ad Oroondatem, mittendum
 regi magno, a Bessansibus et Thyamide ereptus est, quando
 et de vita propemodum periclitatus sum et solus ex his,
 qui eum ducebant, vix effugere potui? An vero me fallunt
 oculi? Atqui melius jam valeo et scire ita quemadmodum

τὸν Θύαμιν ἀνήκουα παρεῖναι τῇ προτερσίᾳ καὶ διαμνομαχίσαντα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀνακεκομίσθαι τὴν ἱερουπόνην. Οὗτος ἄρ' ἐκείνός ἐστιν. Ἀλλὰ τὸ παρὸν σιγήτων τὸν ἀναγνωριστὸν, ἅμα δὲ παρατηρητέον τίς ποτε ἢ περὶ τοὺς ξένους διάνοια τῆς διαποιήσεως. Ὁ μὲν ταῦτα πρὸς αὐτόν.

ΙΖ'. Ἡ δὲ Κυβέλη πρὸς τοὺς νέους εἰσδραμοῦσα, ἔχνη τῶν ἠρήνων κατέλαβε. Πρὸς γὰρ τὸν φόρον τῶν θυρῶν ἀνοικνομένων κατέστειλλον μὲν αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸ σύνθεσις σπῆμα καὶ βλέμμα διαπλάττειν ἐσπευδόν, οὐ μὴν ἐλαθὸν γε τὴν πρεσβύτιν, τῶν θακρῶν ἐπι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιπλανουμένην. Ἀναβοήσασα οὖν, Ἡ γλυκύτατα τέκνα, τί ταῦτ' ἄνωρ ὀρηγεῖτε, ἤνικα προσήκει χαίρειν, ἤνικ' εὐδαιμονίζειν αὐτοὺς τῆς δεξιᾶς τύχης, Ἄρσάκης τὰ κάλλιστα καὶ τὰ κατ' εὐχὰς ἐφ' ὑμῖν διανοούσης καὶ ἐφθῆναι ὅ' ὑμᾶς εἰς τὴν ἐξῆς ἐπινευσάσης καὶ τὸ παρὸν πᾶσαν δεξιῶσιν καὶ θεραπείαν ὑμῖν ἀποκληρωσάσης; ἀλλ' ἀπορηπτόν μιν ὑμῖν τοὺς ληρώδεις τοῦτους καὶ μεिरακιδόεις τῶ ὄντι ὀρηνοὺς, ὄρῶν δὲ καὶ βουβάζειν αὐτοὺς, εἶκιν τε καὶ ὑπερτεῖσθαι τοῖς Ἀρσάκης βουλήμασι. Καὶ ὁ Θεαγένης, Μνήμη, ἔφη, ὦ μήτηρ, τῆς Καλασιρίδος τελευταῖς εἰς λύπην ἡμᾶς ἀνεκίνησε καὶ τὸ πατρικὸν ἐκείνου περὶ ἡμᾶς βούλημα ἀποβεβληκότας εἰς δάκρυα κατήγαγεν. Ὅλοιοι, ἔφη ταῦτα· Καλασιρις [καὶ] πατήρ τις προσποιητὸς, πρεσβύτης, τῇ κοινῇ φύσει καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡλικίας εἴξας. Πάντα σοι πάριστι δι' ἐνός· προστασία, πλοῦτος, τροφή καὶ ἀπολαύσις τῆς ἐφ' ἡλικίας ἀμῆς καὶ ἀπλῆς τύχης σουτοῦ νόμιμα καὶ προσκύνει τὴν Ἀρσάκην. Μόνον ἐμοὶ πείθεσθαι, πῶς μὲν αὐτῇ προσίτεον καὶ ὁπίεον ἔταν τοῦτ' ἐπιτρέψῃ, πῶς δὲ χρηστόν καὶ ὑπουργητέον ὅταν τι προστάτῃ. Τὸ γὰρ φρόνημα, ὡς οἶσθα, μέγα καὶ ὑπέρογκον καὶ βασιλεῖον, νεότητι καὶ κάλλει προσεξαιρόμενον καὶ ὑπεροφθῆναι εἰ τι καλεῖται μὴ ἀνεχόμενον.

ΙΙΙ'. Πρὸς ταῦτα σιγήσαντος τοῦ Θεαγένους καὶ καθ' αὐτόν ὡς ἀηδῶν τινῶν καὶ μαθηρῶν ἔστι δηλωτικὰ ἰννοῦντος, ὀλίγον βετορον εὐνοῦχοι παρήσαν, λείβανα μὲν δῆθεν τῆς σατραπικῆς τραπέζης ἐπὶ χρωσῶν σκευῶν κομίζοντες, πᾶσαν δὲ πολυτέλειαν καὶ χλιδὴν ὑπεραίροντα καὶ τοῦτοις, εἰπόντες, ἡ δέσποινα δεξιόσται καὶ τιμῇ τὸ παρὸν τοὺς ξένους καὶ παραθήμενοι τοῖς νέοις, παραχρῆμ' ἀπεχώρουν. Οἱ δὲ, ἅμα μὲν τῆς Κυβέλης προτροπῶσιν, ἅμα δὲ προορῶντες μὴ δοκεῖν ἰνουβρίζειν, ἀπαγέοντο πρὸς βραχὺ τῶν παρακειμένων. Καὶ τοῦτο καὶ εἰς ἑσπέραν ἐγένετο καὶ κατὰ τὰς ἄλλας λοιπὸν ἡμέρας. Ἐξδ' οὖν ἐξῆς κατὰ πρώτην που τῆς ἡμέρας ὄραν, οἱ συνήθεις εὐνοῦχοι παρόντες ὡς τὸν Θεαγένην, Μετακίλλησαι, ὦ μακάριε, πρὸς τῆς διαποιήσεως, Διαγὼν, καὶ ἐφθῆναι σε προστατάγμαθα καὶ ἔχει τῆς εὐτυχίας ἀπολαύσων, ἥς ὀλίγοις δὲ καὶ ὀλιγόμοις μεταδίδωσιν. Ὁ δὲ μικρὸν ἐρησινίτας καὶ οἶον πρὸς βίαν ἰκόμενος, διανίστη τε καὶ Μόνον δὲ με ἔχειν ἐπέταλαια, πρὸς αὐτοὺς ἐλε-

antea consuveram perspicio. Quin (cum Thyamudem audiui hesterno die advenisse et cum singulari certamine cum fratre dimicasset sacerdotium recuperasse. Ille ipse est omnino. Ceterum in presentia hoc iudicium facendum est, et simul observandum, qui sit animus dominae erga hospites. Ille quidem haec secum.

XVII. Cybele vero, ad juvenes Incurrens, vestigia eorum, qua faciebant, deprehendebat. Quamvis enim ad strepitum forium, cum aperirentur, componebant sese, et consuetum vultum et habitum assimulare conabantur, tamen non potuerunt celare animum, oculis adhuc lacrimis innatantibus. Exclamans igitur, O suavissimi liberi, dicebat, quid ita intempestive ploratis, quando gaudere oportebat et gratulari vobis ipsis fortunae dexteritatem, Arsace optima et quae vobis optare possetis cogitante et ut cras in illius conspectum veniatis annoente se nunc vobis omnia officia humanitatis et omnem observantiam attribuente? Quamobrem abijcendum sunt vobis isti fatui et pueriles plausus stetus, intueri vero vosmetipsos et componere convenit, accedere et obsequi Arsaces voluntati. Theagenes autem, Memoria, inquit, mortis Calasiridis dolorem in nobis excitavit et ad lacrimas nos deduxit, qui illius paternam erga nos voluntatem amiserimus. Nunc sunt, inquit anus, istae: Calasiris, pater stetus, senex, qui communi naturae legi et aetatis tempori cessit. Omnia tibi adsunt per unum hominem, praefectura, divitiae, deliciae et fructus florentis aetatis: denique fortunam tuam esse puta et adora Arsacem. Tantum mihi obtemperate, quomodo illam accedere et adspicere debeatis, quando hoc praeciperit et qua ratione agendum tractandumque sit, si quid imperaverit. Animus enim illius magnus est, ut scis, et excelsus et regius, aetate juvenilis et forma insuper elatus, et qui se contemni, si quid postularit, non patitur.

XVIII. Cum ad haec reticuisset Theagenes et apud sese, quod turpium quarundam rerum et cum flagitio conjunctarum, significationes essent cogitaret; paulo post eunuchi adierant, reliquias satrapicae mensae, quae omnem sumtum et molliam superabant, in aurea suppellectili afferentes. Et cum dixissent, His dominae honoris causa excipit hospites et apposuissent juvenibus, continuo discedebant. At hi, Cybele quidem hortante, simul vero prospicientes, ne quid officio detrabere viderentur, aliquantulum degustabant ea, quae erant apposita. Atque hoc et vesperi fiebat et reliquis deinceps diebus. Postridie vero fere circiter horam primam diei, iidem eunuchi venientes ad Theagenem, Accersitus es, o nimium felix, a domina, dicebant et jussi sumus, ut te in illius conspectum deducamus. Quamobrem eas, fruiturus felicitate, quam sane paucis et rariuscule imperari solet. Ille autem paululum quiescit: deinde tanquam vi traheretur, invitus consurgens, Solumne me venire imperatum est, ad ipsos dicebat, an etiam una mecum sororem

γεν, ἢ καὶ ἀδελφὴν ταυτηνὴ τὴν ἐμὴν; τῶν δὲ, δεῖ
μόνον, ἀποκριναμένωι, ἐκείνην δὲ καθ' αὐτὴν δευρίσαι-
σθαι· νοῦν γὰρ συμπαρῆναι τῇ Ἀρσάκῃ τῶν ἐν τέλει
τινῶν Περσῶν καὶ ἄλλως ἔθος εἶναι ἀνδράσι μὲν ἰδίῃ
5 γυναικί δὲ καθ' ἕτερον κριτὸν ἰσχυρίζεσθαι, προκίβας ἔ-
θειάγειν. Οὕτω καλὰ ταῦτα οὐτ' ἀνόπιστα, πρὸς τὴν
Χαρίκλειαν ἔρεμα εἰπόν· ἀνακούσας δὲ ὡς δεῖται μὴ
ἀντιδάνειν, ἀλλὰ συντρέχειν τὴν πρώτην καὶ ἐνδελκνυ-
σθαι ὡς πάντα πρὸς νοῦν τὸν ἐκείνης ποιήσαντα, εἰ-
10 πετο τὰς ἀγορὰς καὶ ὅπως δεῖται τὴν ἐντευξὴν ποιῆσθαι
καὶ τὸν τρόπον τῆς προσηγορίας ὑψηλομένους καὶ ὡς
ἔθος προσκυνεῖ τοὺς εἰσιόντας οὐδὲν μὲν ἀπεκρίνατο·
15 ἸΔ'. εἰσελθὼν δὲ καὶ προκαθημένην ἐξ' ὑψηλοῦ κα-
ταλαθῶν, ἀλουργεῖ μὲν καὶ χρυσοπάσσῃ τῇ ἐσθῆτι
φαιδρυμένην, ἄρμων δὲ πλουσιλείᾳ καὶ τιάρας ἀξιώ-
ματι μεγαλαυγομένην καὶ παντοίᾳ κομμωτικῇ πρὸς
τὸ ἀδρότερον ἐξηλεκμένην, δορυφόρων τε παρεστώτων,
καὶ τῶν ἐπὶ δεξιῇ ἐκατέρωθεν πρυθίων παρακαθη-
20 μένων, οὐκ ἐπίτηε τὸ φρόνημα, ἀλλ' ὡσπερ τῶν συγ-
κειμένων αὐτῷ πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ὑπὲρ τῆς θερα-
πευτικῆς ὑποκρίσεως ἐπιειρημένως, ἀνεξάνεστη πλέον
εἰς μεγαλοφροσύνην πρὸς τὸ ἀλαζονικὸν τῆς Περσικῆς
θέας. Καὶ οὐτ' ὀκλάσας οὐτε προσκυνήσας ἀλλ' ἀπ'
25 ὀρθῆς τῆς κεφαλῆς, Χαίρε, ἔφη, βασιλεῖον αἶμα, Ἀρ-
σάκη. Τῶν δὲ παρόντων ἀγανακτούντων καὶ ὀρῶν
τινα δεῖ μὴ προσεκύνῃς καταστασιαστικὸν τοῦ Θεα-
γένους ὡς τολμηροῦ καὶ θρασύως ἀφίντων, ἢ Ἀρσάκη
μειδιάσασα, Σύγγνωτε, εἶπεν, ὡς ἀκείρῳ καὶ ξένῳ
καὶ τὸ ἔθνος Ἑλλήνι καὶ τὴν ἐκείθεν ὑπεροψίαν καθ'
30 ἡμῶν νοσῶντι καὶ ἅμα τῆς κεφαλῆς τὴν τιάραν ἀφίλει,
πολλὰ τῶν παρόντων κωλυόντων, (τοῦ γὰρ ἀμειβεσθαι
τὸν ἀσπασάμενον σύμβολον τοῦτο πεποιήνται Πέρσαι),
καὶ θάροει, ὦ ξένη, εἰπούσα δικ' τοῦ ἑρμηνεύου, (συ-
νεῖσα γὰρ τὴν Ἑλλάδα γλώτταν οὐκ ἐρβέγγετο) καὶ
35 λέγει, τίνας γρήξεις ὡς οὐκ ἀποτευζόμενος, ἀπέπειρατε,
νεύματι τοῦτο πρὸς τοὺς εὐνοήτους ἐπιστημύνας. Πα-
ρεπέμπεται δὲ μετὰ δορυφορίας. Καὶ ὁ Ἀρχιμένης
αἰθῆς θεοτάμενος ἐγνωρίζε μὲν ἀκριθέστερον καὶ τῆς
ἀγαν εἰς αὐτὸν τιμῆς τὴν αἰτίαν ὑποπταύων ἐθαύμα-
40 ζεν, εἰσιγα δ' οὖν ὅμως τὰ δεδογμένα πράττων. Ἢ δ'
Ἀρσάκη τοὺς ἐν τέλει Περσῶν ἐστιάσασα, δῆθεν μὲν
ὡς συνήθως ἐκείνους τιμῶσα, ἀληθέστερον δὲ τὴν πρὸς
Θεαγένην ἐντευξὴν εὐωχίαν ἄγυστα, οὐ μοίρας μόνον
κατὰ τὸ εἰωθὸς τῶν ἐδεσμάτων τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην
45 ἀπέστελλεν, ἀλλὰ καὶ δάπιδας τινὰς καὶ στρωμὰς
πεπαικωμένας, Σιδονίας τε καὶ Λυδίας ἔργα χειρὸς.
Συναπέστελλε δὲ καὶ ἀνδράποδα ὑπηρατησόμενα, κό-
ριον μὲν τῇ Χαρυκείᾳ, παιδάριον δὲ τῷ Θεαγένει, τὸ
μὲν γένος Ἴωνικὰ, τὴν δ' ἡλικίαν ἔθης ἐντός, πολλὰ
50 τὴν Κυβέλην παρακλήσασα ἐπισπεύδειν καὶ ὡς δεῖ
τάχιστα διακύνειν τὸν σκοπὸν, (οὐ γὰρ ἔτι φέρειν τὸ
πάθος), οὐδὲν οὐδ' αὐτὴν ἀνείσταν ἀλλὰ παντοίως
ἐκπειρώσαν τὸν Θεαγένην· προδήλως μὲν γὰρ οὐκ ἐξέ-
φρανε τὸ βούλευμα τῆς Ἀρσάκης, κύκλῳ δὲ καὶ δε'

hanc meam? Cum autem, Solum, respondissent, et illam
seorsim esse venturam; nunc vero adesse Arsacem quosdam
ex magistratibus Persarum, alioqui moris esse, ut seorsim
cum viris, cum mulieribus autem alio tempore agatur:
inclinans sese Theagenes, Neque honesta haec sunt, neque
non suspecta, ad Charicleam submisit cum dixisset, ab
illaque vicissim audisset, quod non oporteret contraire, sed
cursum una tenero iustio, et prae se ferro voluntatem omnia
ex illius sententia faciendi, sequeretur praesentes.
Cumque molium, quo illum oporteret compellere atque
alloqui et quod moris esset adorare ingredienti, docerent,
nilil respondit; XIX. Ceterum ingressus est et illam se-
dentem pro tribunali deprehendens, purpura et auro in-
texta veste exornatam, mentiumque probo et fiamre digni-
tate superbientem, ac delicate delibutam et fucatam,
satellitibus adstantibus, et primariis utrinque magistratibus
assidentibus, non consternatus est animo, sed tanquam
eorum, quae illi fuerant cum Chariclea constituta de assi-
mulata observantia et veneratione, oblitus, magis est
erectus animi magnitudine contra fastum Persici specta-
culi: et neque genu flectens, neque adorans, sed erecto
capite, Salve, inquit, regio sanguis, Arsace. Indignantibus
vero iis, qui praesentes aderant, et murmur quoddam
contra Theagenem, tanquam temerarium et audacem,
quod non adorasset, emittentibus, Arsace subridens, Dato
veniam, inquit, tanquam ignaro et peregrino et prorsus
Graeco et illinc contempta nostri laboranti. Simul et de
capite tiaram deposuit, molium iis, qui aderant, prohi-
bentibus: hoc enim faciunt Persae ad reddendam gratiam
ei, qui salutavit. Et cum ad illum, Bono animo esto,
hospes, per interpretem dixisset, (quamvis enim intelli-
gebat linguam Graecam, loqui tamen non potuit) et die, si
qua re indiges, repulsam non passurus, remittebat, in-
nuens eunuchis. Deducebatur vero cum pompa satellitum.
Ibi et Achaemenes, cum illum iterum conspexisset, cogno-
vit exactius: et nimii honoris, qui illi tribuebatur, causam
suspicans, mirabatur, lacebat tamen, ea, quae decreverat,
faciens. Arsace autem, Persarum magistratibus magnifico
apparatu acceptis, eo praetextu quod id honoris causa
quoniammodum solebat faceret, verius vero propter cultu-
quium cum Theagene habitum convivium agitans, non
tantum portiones ciborum, ut consueverat, Theageni mit-
tebat, sed etiam tapetes, et peristromata versicoloria,
Skloniae et Lydiae manus arte elaborata. Mittebat quoque
una et mancipia ab obsequiis futura, ancillam quidem
Charicleae, puerum vero Theageni, gente Ionica, aetate
vero pubertatem attingentis; multis modis ahortata Cy-
belen ut acceleraret et quamprimum scorpum illi proposi-
tum perficeret, (non amplius enim affectum se ferre posse);
neque ipsam quidquam remittentem, sed variis rationibus
circumstantem Theagenem. Ac manifeste quidem non
exponebat Arsacca voluntatem, ceterum circuitione et in-

αἰνιγμάτων εἰς τὸ συνίναί προσβιάζουσα· καὶ τὴν τε
περὶ αὐτὸν φιλαρροσύνην τῆς δεσποίνης μεγαλύνουσα
καὶ τὸ κάλλος οὐ τὸ φαινόμενον μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ
ἐντὸς ἐσθῆτος μετὰ τινῶν εὐλόγων προφάσεων ἐπ' ὄψιν
ἀγούσα καὶ τὸ ἦθος ὡς ἐρασιμὰ τε καὶ εὐδαίμων καὶ
χαίρουσα τοῖς ἀβροτέροις καὶ ἀγερωχτέροις τῶν νέων
καὶ ὄμοις ἀπόπειραν ἐν οἷς διεξήει λαμβάνουσα, εἰ
προστρέχει τοῖς ἐπαρροδοῖσι. Καὶ ὁ Θεαγένης τὸ
μὲν τῆς φιλαρροσύνης καὶ ὡς φιλέλλην τὸ ἦθος καὶ ὅσα
10 τοιαῦτα συνιπτικῶς καὶ χάριν ὁμολογεῖ, τὰ δ' ἐπα-
γωγὰ τῶν ἀποπατέρων, ὡς ἂν μὲν συνίης τὴν ἀρχὴν,
ἐκὼν ὑπεριδῆσαι. Πηνιγὸς τοίνυν εἶχε τὴν γραῦν,
καὶ οἶον ἔλυε τὴν καρδίαν, στοχαζομένη μὲν ὡς συν-
ίησι τῆς προσηγορίας, ἀπαυθαδιαζόμενον δὲ καὶ διω-
15 θούμενον ὄρουσα τὴν πείρου καὶ τὴν Ἄρσάκην οὐκ εἴ-
ζεῖναι εἰς τ' ἦν δι' ὄχλου γινομένην καὶ καρτερεῖν
οὐκ εἴ δύνασθαι λέγουσαν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἀπαι-
τούσαν ἦν ἄλλοι' ἄλλαις προφάσεσιν ὑπεριθετοῖ
Κυβέλη· νῦν μὲν βουλόμενον τὸν νεανίαν ἀποδειλάειν
20 φάσκουσα, νῦν δ' ἀνωμαλίαν τινὰ προσηπεπωκέναι
πλαττωμένην.

Κ'. Καὶ πέμπτης που λοιπὸν καὶ ἕκτης ἡμέρας πα-
ρωχηταίε ἦδη, καὶ τὴν Χαρίκλειαν τῆς Ἄρσάκης ἑποξ-
που καὶ δεύτερον προκεκλημένης καὶ εἰς τὸ τὴν Θεα-
25 γένηι κεχαρισμένον μετὰ τιμῆς καὶ φιλοφροσύνης ἑωρα-
κίτης, ἀναγκάζεται καὶ λευκότερον διαλεχθῆναι τῷ
Θεαγένηι καὶ τὸν ἔρωτα ἀπαρακαλύπτως ἐξηγόρευεν
[πολλὰ] καὶ μυρία ἀγαθὰ συγκατατιθεμένην διεγγυω-
μένη καὶ τίς ἢ ἀτομία, προστιθεῖσα, εἰ εἰ τὸ ἀνα-
30 φρόδιτον; νέος οὕτω καὶ καλὸς καὶ ἀκμαῖος, γυναῖκα
δικαίαν καὶ προστετηκυῖαν ἀποθεῖται καὶ οὐχ ἄρπαγμα
οὐδ' ἔρμαιον ποιεῖται τὸ πρᾶγμα, θεούς μὲν οὐδεὶς
ἐπόντος τῆ πράξει, μήτ' ἀνδρὸς παρόντος, κόρη δὲ τῆς
θεοφιλῆς καὶ πάντα ἀπόρητα διὰ χειρὸς ἐχούσης,
35 τὴν ἑμιλίαν διακονούσης, μήτε σοὶ τινος ἐπόντος κοι-
λύματος, οὐ νόμφης, οὐ γαμετῆς παρουσίας. Καὶ τοὶ
καὶ τούτων ὑπεριδῶν πολλοὶ πολλὰς, ὅσοι δὲ νῦν
ἔχοντες, τοὺς μὲν οἰκείους ἐγνώσαν οὐδὲν ἐκ τούτου
καταβλάψαι, αὐτοὺς δ' ὠφελήσαι, κτήσεως χρημάτων
40 προσγινομένης καὶ τῶν καθ' ἡδονὴν ἀπολαύσεων. Τε-
λευτώσα δὲ καὶ ἀπειλὴν τινὰ κατεμίγνυ τοῖς λεγομέ-
νοισι· Αἰ χρησταί, λέγουσα, καὶ φιλόνοιοι γυναῖκες,
ἀμειλίκοι γίνονται καὶ βαρμηχίδες, ἀποτυγχάνουσαι
καὶ τοὺς ὑπερόπτας ὡς ἑβριστὰς εἰκότως ἀμύνονται.
45 Ταύτην δὲ, ὅτι καὶ Περσὶς τὸ γένος ἐννοεῖ καὶ ὡς βα-
σιλειον αἶμα, τοῦτο δὴ τὸ τῆς σῆς προσρήσεως καὶ ὡς
πολλὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν περιέβληται ὑπ' ἧς αὐτῆ
καὶ τιμῆσαι τὸν εὐνοῦν καὶ κολάσαι τὸν ἐναντιούμενον
ἐπ' ἀδείας· οὐ δὲ καὶ ξένος καὶ ἔρμηος καὶ ὁ προστη-
50 σόμενος οὐδεὶς. Φεῖσαι τὸ μέρος καὶ στυτοῦ, φεῖσαι
κἀμείνης. Ἄξια δ' ἐστὶ παρὰ σοῦ φειδῶς, εἰς τὰ
δικαία τῶν ὄντων πόδων οὕτως ἐκμετηνυῖα. Εὐλαβή-
θητι καὶ μῆτιν ἐρωτηθῆναι, εὐλαβῆτι καὶ τὸ ἐκ τῆς ὑπε-
ροφίας νεμεσητὸν πολλοὺς οἷα μεταμεληθῆναι. Πη-

volueris lectam intellegendam relinquebat, benevolentiam
dominae erga ipsum practicans et cum pulchritudinem, non
apparentem tantum, sed et eam, quae vestitu contineretur,
quibusdam convenientibus occasionibus ob oculos ponens,
tam mores, quod essent amabiles et eam quaedam facili-
tate conjuncti et quod delectaretur delicatioribus et valen-
tioribus adolescentibus. Et in summa, experimentum
capiebat in iis, quos narrabat, an Veneris rebus allicere-
tur. Theages autem benevolentiam illius erga se, et
quod moribus esset propensis in amorem Graecorum, et
quaeunque talia praeterea, collaudabat et insuper agebat
gratas. Porro illecebras absurdiorum rerum neque intel-
ligens ab initio, sponte praeteribat. Angor igitur quidam
invasit anum et quasi pungebatur dolore cordis, cum con-
jectaretur cum intelligere illecebras, fastidio autem et repel-
lere omnes conatus videret et Arsacem non amplius furro
sciret, tumultuantem et non amplius se colubere posse
dicentem, et pollicita reposcentem, quae alias aliis praes-
tentibus Cybels differebat; interdum, quamvis vellet,
reformidare adolescentem dicens, interdum vero aliquid
incommodum cecidisse fingens.

XX. Et cum jam quintus et sextus dies praeterisset,
Charicleam Arsace semel atque iterum ad se vocasset et ad
gratificandum Theageni honorifice illam accepisset, bene-
volentiaque singulari fuisse intuita, coequebatur planius
colloqui cum Theaene, amoremque aperte exponebat,
sexcenta bona, si assentiretur, certo pollicens, et, Quae,
matum, est haec tergiversatio? addens, quidve nullo alie-
num a rebus Veneris? adolescens tam formosus et florenti
aetate, mulierem similem et amore illius contabescentem
pellit, et non praedam ducit et in lucro ponit negotium: praesertim nulla formidino rem consequente, neque viro
praesente, et me quae illam educavi et omnia arcana in po-
testate habeo, hanc consuetudinem illi procurante? neque,
quod ad te attinet, ullo intercedente impedimento, non
sponsa, non uxore. Atque et haec arpius multi contem-
serunt, qui sana mente praediti, domesticis ea re nihil se
nocituros intellexerunt, sibi autem profuturos possessione
opum et fructu voluptatis in lucro accedente. Ad extre-
mum et minas quasdam immiscebat orationi, Comes, di-
cens, mulieres, et juvenum cupidae, implacabiles existunt
et eam iram concipiunt, cum sua spe labuntur et con-
tumaces, tanquam eos, a quibus injuria sunt affectae, me-
rito ulciscuntur. Jam de hac, quod et Persis ait genere,
coegita, et regius sanguis, quod tu ipse antea tua confes-
sione testatus es, et quod magnis viribus et potentia sit
stipata, quae illi et honore allicere benevolos erga se et pun-
nere sibi obsistentes impune liceat. Tu vero et peregrinus
et desertus et qui tibi opem ferat nemo est. Parce par-
tim tibi ipsi, partim et illi. Digna vero est, cui a te par-
catur, quae desiderio tui, quo juste potiri debet, tam
furiose sit inflammata. Veneris et iram amatoriam: ca-
veto quaque, quae contemtum sequitur, vindictam. Multos
novi quos iusticia equivoelli animi percutit. Majorum

ραν ἔγω σου μάλλον τῶν Ἀφροδίτης. Ἡ πολὺ ὀρίξ, ἦν ἔρξ, αὐτῇ πολλοῖς τοιοῦτοις ἐνήθλισεν. Ἄλλ' οὕτως ἀπεικτον καὶ ἀνήμερον οὐκ ἔγνωκα. Καὶ ἀποσπρέψασα τὸν λόγον πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, (ὕπ' ἀνάγκης γὰρ κακείντης εἰς ἐπήκουσιν ἀπεθέρησε τὰ τοιαῦτα διαλέγεσθαι) Συμπαρηκάλεσον, ἔφη, ὦ θύγατερ, καὶ τὸ, τὸν οὐκ ἔδ' ὄν τινα προσείπω προσηκόντως ἀδελφόν σου τοῦτον. Συνόψει καὶ σοὶ τὸ πρᾶγμα· οὐκ ἔλαττον ἀγαπηθῆσαι· πλέον τιμηθῆσαι· πλουτήσεις εἰς κέρρον· γάμου σοὶ προνοήσει λαμπροῦ. Ζηλοτὰ δὲ ταῦτα καὶ εὐ πράττουσι, μή τι γὰρ δὴ ξένοις καὶ ἐνδεῖσι τὸ παρὸν ἐξεταζομένοις.

ΚΑ'. Ἡ δὲ Χαρίκλεια σεσηρὸς τι καὶ κατεσυγγέμονον ὑπεβλέψασα, Εὐκτόν μιν ἦν, ἔφη, καὶ κάλλιστον, 10 μὴδὲν τοιοῦτον ἴσοι τῆν τὴν πάντ' ἀρίστην Ἀρσάκην. Εἰ δὲ μὴ, δευτέρα γούν ἐγκράτεια φέρειν τὸ πάθος. Ἄλλ' ἐπειδὴ τι πέπονθεν ἀνθρώπινον καὶ νενίχεται, ὡς σὺ φῆς, καὶ ἤτων ἐστὶ τῆς ἐπιθυμίας, συμβουλεύσαιμ' ἂν καὶ αὐτῇ Θεαγένει τούτῳ τὴν πρᾶξιν εἰ εἰσφάλλεσ αὐτῷ προσεῖη, μὴ ἀρναῖσθαι, μὴ δὴ τι λάθοι κακὸν αὐτός θ' αὐτὸν κακείνην ἐργασόμενος εἰ ταῦτ' εἰς φῶς ἔλθοι καὶ γνοίη πολὺν τὸ παράνομον τῶν δεδρασμένων ὁ σατραπῆς. Ἀνήλατο πρὸς τοὺς λόγους ἡ 20 Κυβέτη, καὶ περιπτύξασα καὶ φιλήσασα πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν, Εὐχε, ἔφη, ὦ τέκνον, ὅτι καὶ γυναῖκα δουρίαν σοὶ τὴν φύσιν ἠλείψας καὶ τῆς ἀτραδείας τὰ δειλοῦ παφρόντικας. Ἄλλὰ τούτου γ' ἕνεκα θάρσει, ὡς οὐδ' ὁ ἥλιος, τούτῳ δὴ τὸ τοῦ λόγου, γνωσεται. Πίπασου τὸ παρὸν, ἔφη ὁ Θεαγένης καὶ ἔνδοξος ἡμῶν εἰς ἐπίσκεψιν. Ἐξελθοῦστος δὲ παραρηῆμα τῆς Κυβέτης, Ἡ Θεαγένης, εἰλεγεν ἡ Χαρίκλεια, ὁ μὲν δαίμων τοιαῦτ' ἡμῖν προξενεῖ τὰ εὐτυχήματα, ἐν οἷς 30 πλέον ἐστὶ τὸ κακῶς πράττειν τῆς δοκούστος εὐπραγίας. Πλὴν ἀλλὰ συνειπῶν γ' ἐστὶ καὶ τὰ δυστυχήματα ἐκ τῶν ἐνότων πρὸς τὸ βέλτιον διατίθεσθαι. Εἰ μὲν οὖν ἔχεις γνώμη καὶ τελείως ὀρθοῦσιν οὐκ ἔγω λέγειν, καίτοι γ' οὐκ ἂν σφόδρα διενεχθεῖσα, εἰ πάντως ἡμῖν ἐν τούτῳ σώζεσθαι ἢ μὴ περιλείπεται. Εἰ δ' εὐποιῶν ἀτοπον δοκιμάζεις τὸ αἰτούμενον, ἀλλὰ σὺ γὰρ 40 πλάττου τὸ συγκατατίθεσθαι καὶ τρέφω ἐπαγγελίας τῆς βαρβάρου τὴν ὄρεξιν, ὑπερβέσσειν ὑπόπεμνε τὸ πρὸς οὐ τι καθ' ἡμῶν βουλευσασθαι, ἐφηδύνον ἐλπίδι καὶ καταμαλάττων ὑποσχέσει τοῦ θυμοῦ τὸ φλεγμαῖνον. Εἰκός τινα καὶ λύσειν θεῶν βουλῆσαι τὸν μεταξὺ 45 χρόνον ἀποτεικεῖν. Ἄλλ', ὦ Θεαγένης, ὅπως μὴ ἐκ τῆς μελέτης εἰς τὸ αἰσχρὸν τοῦ ἔργου κατολισθῆς. Μειδιάσας οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλὰ σὺ γ' οὐδὲ ἐν τοῖς δεινοῖς, ἔφη, τὴν γυναικῶν ἔμψυτον νόσον ζηλοτυπίαν ἐπέφευγας. Ἐμὲ δ' ἴσθι μὴδὲ πλάσασθαι τὰ τοιαῦτα 50 δύνασθαι. Ποιῶν γὰρ τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀπρεπῆς. Καὶ ἄλλως τὸ ἀπογνῶναι τὴν Ἀρσάκην, αὐτόθεν φέρι τι χαρῆν, τὸ μὴκέτι διαχλεῖν ἡμῖν. Εἰ δὲ πάσχειν τι θεοί, φέρειν τὰ προσπίπτοντα ἤδη με πολλὰς ἢ τε τύχη καὶ ἡ γνώμη παρεσκευάσας. Μὴ

experientiam, quam tu, in rebus Veneris consecuta sum. Cernis capillos ipse, quem vides, in multis ejusmodi rebus est versatus : sed usque adeo rigidum et asperum neminem unquam cognovi. Denique converso sermone ad Charicleam, (necessitate enim adducta, ausa est audiente illa talia loqui) Adhortare, inquit, filia, tu quoque, nescio quem merito appellem, istum tuum fratrem. Proderit et tibi hac ipsa res : non puto minus ab illa amaberis, majores consequeris honores, ditesces ad salictatem usque, de conjugio tibi prospiciet splendido. Hac vero et felicitibus optanda sunt, nodum peregrinis, et egestate in presentia laborantibus.

XXI. Chariclea vero, torve et ardentem contuita, Optandum quidem, inquit, fuerat et pulcherrimum omni ex parte, optimam Arsacem nihil ejusmodi pati : sin minus, saltem moderate ferre affectum. Verumtamen cum quidam humanum illi acciderit, et victa est, ut tu dicis, succubuitque cupiditati, consilium dem et ipsa Theageni huic, ut rem non recuset, si tuto id facere possit, ne et sibi per incertam et illi mali aliquid accersat, si hæc in lucem prodierint et allucunde cognoverit hoc flagitiosum factum satrapa. Prosiluit ad hæc dicta Cybele, et amplexa et dissuaviata Charicleam, Recte, inquit, facis, filia, quod et mulieris natura tui similitis miserta es, et securitati fratris sollicitè prospicis. Verumtamen hac de causa non est, quod labores : quod neque sol, ut dici solet, id sit cognituros. Desine in presentia, inquit Theagenes et concedo nobis deliberandi spatium. Cum vero illico exisset Cybele : O Theagenes, exorsa est Chariclea, numen tales successus nobis conciliat, in quibus plus inest adversæ fortunæ, quam quæ extrinsecus apparet felicitatis. Quod cum ita sit, prudentium tamen est, etiam parum prosperos casus, quatenus fieri potest, in melius convertere. An igitur habes in animo prorsus perficere hæc rem, dicere non possum : quamvis non admodum repugnem, si omnino in hoc, ut servemur, aut non, momentum consistit. At si, ut fieri debet, ac honestum est, absurdum judicas esse id, quod petitur, sige tu quidem te assentiri et alienis promissis barbaræ cupiditatem, dilatione præcide, ne practipitanter durlus aliquid in nos statuat, spe delinens et mollicens sollicitatione iræ incendium. Consentaneum est enim, aliquod remedium, deo volente, interjectum tempus pariturum esse. Ceterum, Theagenes, vido, ut ne ex meditatione in turpitudinem rei delabar. Arridens leniter Theagenes, Sed tu neque in adversis rebus, inquit, mulieribus innatum morbum zelotypiæ effugisti. Me vero scito nequa fingere talia posse. Facere enim turpia, ac dicere, æque indecorum est. Et alioqui ut omnino desperet Arsace, hoc ipsum aliquid commodi afferit, videlicet ne pergat nobis amplius molesta esse. Si vero pati aliquid oportuerit, ad ferenda ea, quæ accidunt, scipius jam me et fortuna et animi constitutio preparavit. Ne te lateat,

ἰσχυρὸς εἰς μέγα κακὸν ἡμᾶς ἐμβαλλὼν εἰπούσα ἡ Χαρίκλεια δειώπηση.

ΚΒ. Καὶ τοῦτων ἐν ταύτῃ τῇ σάψει διαγόντων, ἡ Κυβέλη πάλιν ἀναπεριώσασα τὴν Ἀρσάκην καὶ ὡς τὰ δεξιώτερα χρῆ προσδοκᾶν εἰπούσα, ἐνδείχθη γάρ τι τὸν Θεαγένην τοιοῦτον, ἐκνήληεν εἰς τὸ αὐτῆς δωμάτιον. Κάκειν γνῆν διαλιπούσα τὴν ἑσπέραν καὶ πολλὰ διὰ τῆς νυκτὸς ἐμόκοιτον οὖσαν ἐξαρχῆς τὴν Χαρίκλειαν παρακαλέσασα συμπράττειν, εἰς ἕω πάλιν ἠρώτα τὸν Θεαγένην, τίνα εἴη τὰ δεδογμένα. Ἀπειπόντος δὲ λαμπρῶς καὶ παντοίως τὸ προσδοκᾶν ἀπορήσαντος, σύνουος ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην ἀπέδραμεν ἡ Κυβέλη. Καὶ ὡς τὸ ἀπηνὲς παρὰ Θεαγένους ἐξήγγειλε, τὴν γραῦν ἐπὶ κεφαλῇν ἐξωσθῆναι προστάξασα, εἰσδραμοῦσά τ' εἰς τὸν θάλαμον, ἔκλιτο ἐπὶ τῆς εὐνῆς αὐτῇν σπαράττουσα. Καὶ ἄρτι τῆς γυναικωνίτιδος ἑκτὸς γενοῦσαν τὴν Κυβέλην ἰδὼν ὁ υἱὸς Ἀχαιμένης κατηφῆ τε καὶ δεδακρυμένῃν, Μὴ τι ἄτοπον, μὴ τι πονηρὸν, ὦ μήτηρ, προσπέτωκεν, ἠρώτα, μὴ τις ἀγγέλια τὴν δέσποιναν ἠνίακε; μὴ τι δυστύχημα ἀπὸ στρατοπέδου προσήγγελεται; μὴ τι καταπονοῦσι κατὰ τὸν ἑνεστώτα πόλεμον Αἰθίοπας τὸν δεσπότην Ὀροονδάτην; καὶ πολλὰ τοιαῦτ' εἰκὼν ἠρώτα. Ἢ εἰ, Ἄδολεαχεῖς, εἰπούσα, ἀπέτρεγεν. Ὁ εἰ, οὐδέν τι μᾶλλον ἠνία, ἀλλὰ παρακολουθῶν καὶ τῶν χειρῶν λαβόμενος καὶ κατασπαζόμενος ἐξαγορεύειν πρὸς παῖδα τὸν ἴδιον τὰ λυποῦντα ἔκτενε.

ΚΓ. Λαβοῦσα δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τι μέρος τοῦ παραδείσου χωρισθῆσα, Ἄλλω μὲν οὐκ ἂν, ἔφη, εἰσέπον τὰ μνηστῆς τε καὶ δεσποίνης κακά. Ἐπεὶ δ' ἔκλεινη ἐν τῷ παντὶ σαλεύει καὶ γὰρ τὸν περὶ τοῦ ζῆν προσδοκῶ κίνδυνον, (οἶδα γὰρ ὡς ἡ Ἀρσάκης ἠνία καὶ μανία εἰς ἐμὲ ἀποσκήψει), λέγειν ἀναγκάζομαι, εἰ δὲ τίνα ἐπικουρίαν τῇ γεννησάσῃ, καὶ εἰς φῶς παραγαγούσῃ καὶ τούτοις ἐκθροφαμένῃ, σε τοῖς μαζοῖς ἐπινοήσεως. Ἐρῆ τῷ νέου τοῦ παρ' ἡμῶν ἡ δέσποινα καὶ ἔρῃ οὐ φορητὸς τίνα οὐδὲ νενουμισμένον ἀλλ' ἠνίατον ἴρωτα, καὶ ὅν εἰς δεῦρο κατορθώσειν ἐγὼ τε κάκεινῃ μάτην ἠκατώμεθα. Καὶ αὐταὶ ἦσαν αἱ πολλαὶ φιλοπροσόναι καὶ ποικίλαι δεξιώσεις αἱ περὶ τοὺς ξένους. Ἐπεὶ δ' εὐθὺς τις καὶ θρασὺς ὢν καὶ ἀπηνὲς ὁ νεανίας ἀπέπειε τὰ πρὸς ἡμᾶς, οὐδ' ἔκλεινην οἶδα βιωσομένην, κάμαυτην ἀναιρησομένην, ὡς χλευάσασαν ταῖς ἐπαγγελίαις καὶ διαφεισομένην. Ταῦτ' ἔστιν, ὦ παῖ. Καὶ εἰ μὲν ἔχεις τι βοηθεῖν, σύμπραττε, εἰ δὲ μὴ, τελευτήσασαν τὴν μητέρα κήδεε. Καὶ δε, Μισθὸς δὲ μοι εἰς ἔσται, ἔφη, ὦ μήτηρ. Οὐ γὰρ μοι καιρὸς θρύπτεσθαι πρὸς σε, οὐδ' ἐκ περιόδων, οὐδὲ κυκλούμενον τοῖς λόγοις τὴν βοήθειαν ἐπαγγέλλεσθαι, πρὸς οὕτοις ἀγωνιώσων καὶ ἐγγὺς λειποφυγοῦσαν. Πᾶν δ' τι βούλει, ἔφη, προσδοκᾶ, ἡ Κυβέλη. Ἀρχαιονοχθὸν μὲν γὰρ σε καὶ νῦν εἰς ἐμὴν τιμὴν κειοῖται. Εἰ δὲ τι μείζον ἀξίωμα περινοεῖς, ἀπάγγελλε. Πλούτου γὰρ οὐδ' ἀριθμὸς ἔσται ὅσον ἂν κομίσαιο, σωτὴρ τῆς ἀθλίας

quod in magnum malum nos conjicies, cum dixisset Chariclea, contulit.

XXII. His autem in harum rerum consideratione versantibus, Cybele, cum rursus Arsacem in bonam spem sustulisset et quod meliora exspectare oporteret dixisset, significasse enim tale quiddam Theagenem, rediit rursus in conclave et intermissa illa vespera, ac multis modis Charicleam, quam sociam lecti initio habuerat, adhortata, ut sibi esset auxilio, mane rursus interrogabat Theagenem, quid statuisset apud animum. Cum autem manifeste recusaret et omnino ne quidquam ejusmodi exspectaret, indicasset, tristes ad Arsacem recurrit Cybele. Postquam autem ferociam Theagenis renuntiavit, Arsace, aut in caput precipitari jussa, incurrens in thalamum, jacebat in lecto se ipsam lacerans. Vix dum autem conclave muliebre egressam Cybelam conspicatus filius Achæmenes tristem et lacrimantem: Num quid importuni aut molesti, mater, accidit? percunctabatur. Num quod nuntium dominam exerceat? Num aliqua calamitas ex castris renuntiata est? Num hostes sunt superiores in hoc bello Æthiopum domino Oroondate? et multa ejusmodi quærebatur. Illa vero, Nugaris, cum dixisset, recurrit. At ille nilido magis intermittebat, sed affectans et manus ejus apprehendens et compellans, ut exponeret suo filio ea, quæ illam dolore afficerent, supplicabat.

XXIII. Accepto igitur illo a manu, in quamdam partem hortii secedens, Alii quidem, inquit, non exposuissent mea et domina mala. Postquam vero illa in summum discrimen venit et ego exspecto periculum de vita, (scio enim, quod Arsaces amentia ac furor in me sit redundaturus) dicere cogor, si forte aliquam opem ei, quæ te genuit et in lucem edidit et his enutrivit uberibus, excogitare possis. Amat adolescentem, qui est apud nos, domina, non tolerando quodam, neque usitato, sed insanabili amore, et quem ego et illa nobis ex sententia eventorum frustra vana spe sperabamus. Hinc erant illa multa humanitatis officia et multiplex benevolentia erga hospites. Ceterum postquam, ut stultus quidam et ferox et intractabilis adolescens, recusavit ea, quæ nos volebamus, neque illam existans esse victuram et me interfectum iri intelligo; quæ promissis illam ludibrio habuerim et sefellerim. Hic est status presentis temporis. Quod si quid habes, quo auxilietis, adsis mihi tua ope: sin minus, mortuum matri justæ exsequiarum facito. Ille autem: Præmium autem quod mihi, inquit, erit, mater? Neque enim est tempus, ut apud te me jactem, aut longis ambagibus et circuitu orationis auxilium promittam, usque adeo consternata, et propemodum deficienti animo. Omne, quod vis, exspecta, inquit Cybele. Etenim te nunc quoque summum perillatorem, honoris mei causa constituit. Si vero majorem aliquam dignitatem animo complexus es, enuntia. Optum enim neque numerus erit, quas pro præmio feret,

γενόμενος. Παλαιὰ τὰτα, ἔφη, δι' ὑπερίαν ἔγωγε, ὡς μήτηρ, ἐγὼ καὶ συνέως, ἐπιώπιον τὸ μέλλον ἀπεκδεχόμενος. Ἀλλ' οὐδ' ἀζημίματος οὐδὲ πλούτου μεταποιώμαι. Τὴν δὲ κόρην, τὴν ἀδελφὴν λαγαμένην τοῦ Θεαγένους, εἰ μοι πρὸς γάμον ἐάσῃς, πάντ' αὐτῇ κατὰ γνώμην πεπραξίται. Ἐγὼ δέ, ὡς μήτηρ, τῆς κόρης οὐκ ἐπιτρέψω. Ἴσσοι δὲ τῶν ἰθίων γυροῦσάουσα τὸ πάθος ἢ δεσποῖνα καὶ σπουτὴ καὶ οὐκ ἔστι, δικαίως ἂν καὶ αὐτῇ συμπτέτοι τῶν ταύτῃ νοσῶντι καὶ ἄλλως τοσοῦτον κινδύνουμα ἐπαγγελισμένην. Μηδὲν ἀμφοβάλλας, εἶπεν ἡ Κυβελή. Ἢ τε γὰρ δεσποῖνα εἴσει τὴν χάριν ἀνευδοκίᾳτος εὐεργέτη σοὶ καὶ σωτῆρι γεγενημένῳ καὶ ἄλλως τάχ' ἂν καθ' αὐτοὺς πείσαιμεν τὴν κόρην. Ἀλλὰ τίς δὲ τρόπος, εἰπέ, τῆς βοηθείας; Οὐκ ἂν εἴποιμι, ἔφη, πρὶν ὄρκους ἐμπεδοθῆναι μοι τὴν ἐπαγγελίαν παρὰ τῆς δεσποίνης. Σὺ δὲ μὴ ἀποπειράσῃς τὴν ὄρκον τῆς κόρης, ἔρω γὰρ πως κἀκείνην ἄνω τε καὶ μέγα φρονούσαν, μὴ καὶ λάθῃς τὸ πρῶμα ἀπιστρέφουσα. Πάντα γινώσεται, εἰπούσα, εἰσέδρα-
 20 μεν εἰς τὸν θάλαμον ὡς τὴν Ἀρσάκην καὶ προσπεσούσα τοὺς γόνασιν, Εὐθύμος ἔστο, ἔφη. Πάντα σοι θεῶν βουλήσει κατορθοῦνται. Τὸν παῖδα μόνον τὸν ἐμὸν Ἀγαμῆνυ ἐσκεκληθῆναι πρόσταξον. Εἰσσεκλήσθω, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη, εἰ μὴ τι μοι πάλιν ἀπατᾶν μέλλοις.
 25 ΚΔ'. Εἰσῆλθεν δ' Ἀγαμῆνης καὶ πάντα διελθοῦσας τῆς προσβύτιδος, ἐπώμοσεν ἡ Ἀρσάκη πράξειν τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς Θεαγένους. Ὁ δ' Ἀγαμῆνης, Δέσποῖνα, ἔφη, πεπαύσθω λοιπὸν Θεαγένης, δούλος ὢν καὶ θρυπτόμενος κατὰ δεσποίνης ἰδίας. Καὶ, Πῶς τοῦτο λέγεις, ἐρωτήσασθαι, ἀπαντὰ ἐξηγόρευσεν ὡς πολέμου νόμῳ ληφθεὶ καὶ γένοιτο αἰχμαλώτος ὁ Θεαγένης ὡς Μιτράνης ἐκπέμφειεν αὐτὸν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμπθησόμενον βασιλεὶ τῶ μεγάλῳ ὡς αὐτὸς ἵνα ἄγοι παραλαβὼν, ἀπολέσειεν, ἔροσον Βησσαίων
 32 καὶ Θυάμιδος κατατολμησάντων ὡς μόλις αὐτὸς διαδράσει· καὶ ἐπὶ πάνι τὸ γράμμα τοῦ Μιτράνου πρὸς Ὀροονδάτην προηυτρεπισμένῳ ἐπεδείκνυ τῇ Ἀρσάκῃ, καὶ εἰ προσδέοιτο καὶ ἑτέρων ἀποδείξειεν, ἔξιν μαρτυροῦντα καὶ τὸν Θύαμιν. Ἀνέπειν πρὸς ταῦθ' ἡ Ἀρσάκη. Καὶ οὐδ' ὅσον μελλήσασα, πρόεισι τε τοῦ θαλάμου καὶ εἰς τὸν οἶκον οὐ προκαθημένη χρηματίζειν εἰώθει παρελθοῦσα, ἄγασθαι τὸν Θεαγέντην ἐκέλευσεν. Ἐπειδὴ ἔχθη, ἐπηρώτα, εἰ γνωρίζει τὸν Ἀγαμῆνυ, ἐστῶτα πλησίον ἐπίδεικνῦσα. Τοῦ δὲ φήσαντος Ὀυ-
 40 κούν καὶ αἰχμαλώτων ἦγέ σε παραλαβὼν, αὐδὲς ἤρώτα. Συμφήσαντος δὲ καὶ τοῦτο τοῦ Θεαγένους, Δούλος τοίνυν ἡμέτερος ὢν ἴσθι. Καὶ εὐ μὲν πράξεις τὰ οὐκ ἐπιτῶν, τοῖς ἡμέτεροις νεύμασι καὶ ἄκων ἐπόμενος, ἀδελφὴν δὲ τὴν σὴν Ἀγαμῆνυ τῶδε πρὸς γάμον κατεγγυῶ, τὰ πρῶτα φερομένην παρ' ἡμῖν, τῆς τε μητρὸς ἑνέκα καὶ τῆς ἀλλῆς αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς εὐνοίας ὑπερμεμένη, τοσοῦτον, ὅσον ἡμέραν προσέρισσι καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν λαμπρότερον εὐ-τραπισθῆναι. Ὁ δὲ Θεαγένης βέβλητο μὲν ὡς ὑπὸ τρώσεως (ὑπὸ) τῶν λόγων, ἔγνω δ' οὐκ

si servator miserum exaliteris. Jampridem haec, inquit, mater, ego suspicans et intelligens, tacebam, id quod eventurum esset expectans. Verum neque dignitatem ullam, neque opes curo : virginem vero, quae soror Theagenis dicitur, si mihi dederit in uxorem, omnia illi ex animi sententia et belle cadent. Amo autem virginem haud moderate, mater. Quamobrem ex tuis rationibus privatis eum cognoverit domina affectum, quantus et qualis sit, juste et ipsa erit adiumento ei, qui eodem morbo laborat, atque adeo tantum successum promittenti. Nihil dubites, inquit Cybele. Etenim domina reddet tibi gratiam, nulla mora interposita, cum hoc beneficio illam affeceris et servator illius exaliteris. Quin etiam fortassis nos ipsi virginali privatim persuaserimus. Sed expone, quae sit anallii ratio. Non dicam, inquit, priusquam iurejurando fuerit mihi confirmata promissio a domina. Tu vero nihil coneris efficere principio apud virginem. Video enim quodammodo, illam quoque magnos et excelsos animus gerere, ne forte imprudens negotium pervertas. Omnia futura cum dixisset, incurrit in thalamum ad Arsacem, et provoluta ad illius genua, Bono animo esto, inquit : omnia deo volente commode cadunt ; filium tantum meum Achamenem vocari intro jube, Accersatur, inquit Arsace, nisi mihi rorsus verba datura es.

XXIV. Ingressus est Achamenes et cum omnia narrasset anus, juravit conceptis verbis Arsace, se illum compositam facturam esse nuptiarum sororis Theagenis. Achamenes tum, Domina, inquit, ne Theagenes amplius in posterum cum sit servus, erga suam dominam petulantius sese gerat. Quomodo hoc dicis, cum interrogasset, omnia enarrabat : Quod lege belli fuisset captus, et captivus adductus Theagenes : quod Mitranes misisset eum ad Oroondatem, mittendum deinceps regi magno : quod ipse, interducendum, illum amisisset infesto adventu Bessaensium et Thyanddis : quod ipse vix effugisset : denique praeter omnia, literas Mitranis ad Oroondatem in promptu habens, ostendebat Arsace ; et si opus esset aliis argumentis, habiturum se vel Thyamim testem. Respiravit ad haec Arsace et nihil cunctata, thalamo egressa est et in domum, in qua pro tribunali sedens varare solebat explicandis constituendisquo rebus, veniens, adducit Theagenem jussit. Ut est adductus, quarebat, an posset Achamenem, proxime illum adstantem monstrans. Hoc vero affirmante : An vero, quod et captivum te duxit, rursus interrogabat. Consistente vero et hoc Theagenis : Servum igitur nostrum te esse scito et tu quidem facies, quam servi solent, nutibus nostris vel invitus obtemperans. Sororem vero tuam Achamenem huic in uxorem despondeo, qui primas apud nos obtinet, cum matris causa, tum alioqui propter ipsius erga nos benevolentiam atque merita ; eatenus differens, quatenus ad diem praefiniendum et reliqua ad convivium splendidius apparandam instruenda pertinet. Theagenes autem ictus est quidem, tanquam vulnere, illis verbis :

αὐτὸν ἄλλοις ἰσοῦσι, ἀλλὰ καθάπερ ἄνθρωπος τῆς ἄρμης ἐκ-
κλίνας. Καὶ Ὡ δὲ πικρὰ, εἶπε, θεοῖς χάρις, ὅτι
εὐφρονεῖς τὰ πρῶτα ὄντες, τὰυτὰ γούν ὡς ἐν δυστυχί-
μασιν εὐπραγοῦσιν, τὸ μὴ ἄλλοις αὐτὸ δὲ δουλεύειν ἢ
καὶ σὺλαστρίους εἶναι δοκοῦντας καὶ ξένους, οὕτως ἡμέ-
ρος τε καὶ φειρομένους εἶρασι. Ἀλλ' ἄρα δὲ τῆς ἐλάσης
ὄψεαι, αἰμαλώτους μὲν οὐα ὄψεαι, οὐδὲ διὰ τοῦτο
δουλοῦς, αἰρομένης δὲ σε θεραπεύειν καὶ κοκλήσει
τὸ σοὶ καθ' ἡδονὴν βουλευσαμένης, πρῶττε τοῦτο ἔπερ
ἂν εἶχιν ὄρωις δοκιμάξης. Ἡ δ' Ἀρσάκη, Κατατε-
τάχθω, εἶρη, ἐν τοῖς τραπεζοκόμοις καὶ οἰνογοεῖν πρὸς
Ἀχαιμένους ἐκδιδασκίεσθω, πρὸς τὴν βασιλικὴν διακο-
νίαν πόρρωθεν προεθιζόμενος.

ΚΕ'. Ἐξήσαν οὖν, σύννοος μὲν ὁ Θεαγένης καὶ
τῶν πρακτικῶν εἰς ἐπίσκεψιν τὸ βλέμμα ἐπιστρέφων,
ἐγγελοῖν δ' ὁ Ἀχαιμένης καὶ τοῦ Θεαγένους κατακου-
κόμενος, Ὁ σεβαστὸς ἡμῖν ἀρτίως καὶ ὑπερήφανος,
ὁ τὸν αὐθέντα ἀκχεπτος καὶ μόνος ἐλευθέρως, ὁ τὴν κε-
φαλὴν νύειν εἰς τὸ προσκυνεῖν οὐκ ἀνεχόμενος, νῦν που
τάχα κλιναῖς, ἢ καὶ κονδύλοις ὑφέξη ταύτην παιδαγω-
γούμενος. Ἡ δ' Ἀρσάκη τοὺς ἄλλους ἀποπέμψασα,
πρὸς μόνην τὴν Κυβέλην, Νῦν μὲν δὴ, εἶρη, ὦ Κυβέλη,
πᾶσα περιήρηται πρόφρασι καὶ λίγε ἐλθοῦσα πρὸς τὸν
ὑπερήφανον, ὡς παιθόμενος μὲν ἡμῖν καὶ τὰ κατὰ νοῦν
τὸν ἡμέτερον πράττων, ἐλευθερίας τε μεθέξει, καὶ
ἀρθόνως ἐν εὐπορίᾳ βιώσεται, τοῖς δ' ἐναντίοις ἐπιμέ-
νων, ἐρωμένης ὅ ὑπερφρονουμένης καὶ δεσποίνης ἅμα
ἀγανακτούσης αἰσθήσεται, δουλείαν μὲν τὴν ἐσχάτην
καὶ ἀτιμοτάτην ὑπηρετησόμενος, κολάσεως δὲ πᾶν
εἶδος ὑποστησόμενος. Ἦλθεν ἢ Κυβέλη καὶ ἀπήγ-
γειλε τὰ παρὰ τῆς Ἀρσάκης· πολλὰ καὶ παρ' αὐτῆς εἰς
πρακτικῶν τῶν φαινομένων λυσitelεῖν προστιθείσα.
Ὁ δὲ Θεαγένης, ὄλιγον ἐπιμεῖναι παρακαλέσας, μόνος
τε πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ἰδιάσας, Οἴχεται τὰ καθ'
ἡμᾶς, εἶρη, Χαρίκλεια. Πᾶν, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου,
πᾶσα διέφραται· πᾶσα ἐλπίδος ἀγκυρα καὶ παντοίως
ἀνίσταται καὶ αὐτὴ μετ' ἐνόςματος γούν ἐλευθέρου
ὄπτηρ ἔσται ἀλλ' ἂν ὄσλοι γεγονάμεν αὐθις, (καὶ ἔπειτα
προστίθει) καὶ βαρβαρικαῖς λοιπὸν ἐκκαίμεθα αἰκίας,
ἢ πράττοντες τὰ δοκοῦντα τοῖς δεσπόταις, ἢ τοῖς κα-
τακρίτοις ἐναριθμούμενοι. Καὶ ταῦτα μὲν εἶτι φορητὰ,
τὸ δὲ πάντων βαρύτατον, Ἀχαιμένει τῷ Κυβέλης οἰεῖ
πρὸς γάμον ἐκδώσειν ἢ Ἀρσάκη σὲ καταπηγγεῖλατο.
Καὶ τοῦτο μὲν ὅτι μὴ ἔσται, ἢ γιγνόμενον οὐκ ὄλομαι,
ἢ ἄλλον, ἕως ἂν ὁ βίος ξιφῶν τε καὶ ἀμυντηρίων εὐπορῇ.
Τὶ δὲ γρηὶ πράττειν, ἢ τίνα μηχανὴν ἐπινοεῖν, ὥστε
διακρούσασθαι τὴν ἡμῶν πρὸς Ἀρσάκην καὶ τὴν σὴν
πρὸς Ἀχαιμένην ἀπέωντὴν σύνοδον; Μίαν, εἶρη πρὸς
αὐτὸν ἢ Χαρίκλεια, κατανεύσας, τὴν ἑτέραν τὴν κατ'
ἡμῶν διακωλύσει. Εὐφρήμασον, εἶρη. Μὴ γὰρ οὕτως
ἢ δεύμονος τοῦ ἡμέτερου βαρύτης ἰσχύσειν, ὥστε με
τον Ἀχαιμένους ἀπαίρατον, ἀλλὰς ὀμίλιᾳ παρανόμως
μακίλῃσαι. Ἀλλὰ εἰ δραστήριον ἐπινοουμένην μοι
δοκῶ· (εὐρετίς ἄρ' ἐστὶ λογισμῶν ἢ ἀνάγκη.) Καὶ

statui tamen non contraire, sed tanquam bestias impetum
declinare. H. O domina, dicebat, dic ut proba, quot,
cum alicui sumus bene genere nati, in ceteris calamita-
tibus hæc nobis bene cadunt, quod non aliis sed tibi servi-
mus, quæ erga eos, qui videntur esse alieni et peregrini,
tantam humanitatem et benevolentiam declarasti. Ceterum
de sorore mea, quæ cum captiva non sit, proinde
neque serva, parata sit tamen ad obsequia tibi præstanda
et ea quæ tibi placeant facere decreverit, statuo id, quod
rectum esse judicas. Arsace autem, Collocetur, inquit, in
ordine eorum, qui sunt ab obsequiis ad mensam et pocil-
landi artem ab Achæmene edoceatur, ut ad regium minist-
terium multo ante assuefiat.

XXV. Exiverunt igitur, tristis quidem Theagenes, et
vultu ad deliberationem de his, quæ agenda essent, com-
posito; ridens vero Achæmenes et Theagenem ludibriis
excipiens: Ecce, inquit, qui nuper fulisti insolens et fas-
tuosus, qui erecto collo et solus liber videbaris et caput
submittere ad adorandum indignum iudicabas, qualis jam
nunc factus inclinabis illud: nisi forte paullo post etiam
pugnis illud sis, dum institueris, submitte. Arsace
autem, alius ablegatis, ad solam Cybelem, Nunc, inquit,
Cybele, omnis est sublata excusatio, et dic huic superbo,
conveniens illum, quod, si nobis paruerit et arbitratu no-
stro fecerit, libertatem consequetur et splendide in omnium
rerum copia vivet: sin autem in contraria sententia per-
manserit, et amasiam contemptui habitam et dominam
iralam sentiet, extremam servitutem et abjectissimam lat-
urus et suppliciorum omne genus passurus. Venit Cybele,
renuntiavitque mandata Arsaces: multa quoque ipsa, quæ
videbantur conducere exhortationi ad ea quæ proponeban-
tur addens. Theagenes igitur cum, ut paululum operire-
tur, petisset, solus ad Charicleam seorsim, Actum est de
nostris rebus, inquit, Chariclea. Sane omnis rudens, ut
dicitur, est ruptus, omnis spei ancora prorsus est evulsa,
neque amplius cum nomine libero in calamitatibus versa-
mur, sed in servitutem rursus recidimus, (et qua ratione
addebat,) barbaricisque contumeliis et cruciatibus deinceps
expositi sumus, vel agentes ea quæ placeant his in quorum
potestate sumus, vel inter damnatos connumerati. Et
hæc quidem adhuc tolerabilia: ceterum, quod omnium
gravissimum est, Achæmeni Cybeles filio se in uxorem
daturam Arsace promissit. At id quidem, quod aut non
fiet, aut a me non videbitur, manifestum est, quoad vita
gladiis et armis ad propugnandum suppeditabit. Verum
quid agere oportet, aut quam excogitare machinam, quæ
et meus cum Arsace et tuus cum Achæmene, defestandis
congressus disenti possit? Unum, inquit ad eum Charic-
clea, cum comprobaris, alterum, qui ad me pertinet, im-
pedica. Bona verba, inquit. Absit enim, ut tantopere
numinis erga nos acerbitas inualescat, ut ego Charicleæ
expers, alia consuetudine incesta me polluam. Sed quid-
dam præsentis consilii inventio meo puto: inventrixque

ἴμα πρὸς τὴν Κυβέλην μεταστὰς, Ἀπάγγελε, εἶπε, τῇ δεσποίνῃ βούλευσθαι με μόνη, καὶ ἰδέα τῶν ἄλλων ἐντοχεῖν.

ΚΓ'. Τοῦτ' εὐεῖνο νομίσασα εἶναι ἢ πρεσβύτες καὶ ὁποπεπτωκέναι τὸν Θεαγένην, ἀπήγγειλέ τε πρὸς τὴν Ἀρσάκην καὶ μετὰ δεῖπνον ἀγειν τὸν νεανίαν ἀκούσασα, οὕτως ἔπραττε. Καὶ ἡσυχίαν παρσχεῖν τῇ δεσποίνῃ τοὺς παρεδρεύοντας κελύσασα καὶ μὴ παρενοχλεῖν τοῖς περὶ τὸν θάλαμον, παραιοῦγε τὸν Θεαγένην, τῶν μὲν ἄλλων ὅα δὴ νυκτὸς ὑπὸ σκότους κατεχομένοι καὶ λαθεῖν παρερόντων, μόνον δὲ τὸν θάλαμον λύχνου καταυγάζοντος, καὶ εἰσάγουσα, ὑπέστειλλεν αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Θεαγένης ἐπέειπε· Παρίστω καὶ Κυβέλη τὸ παρὸν, ὦ δέσποινα, εἰπὼν, εἶδ' ὡς τὸ πιστὸν ἔχει φυλακῆς τῶν ἀπορρήτων. Καὶ ἅμα τῶν χειρῶν τῆς Ἀρσάκης λαθόμενος, ὦ δέσποινα, Πλεγα, οὔτε πρότερον ἀπαυθαδικάζομενος πρὸς τὸ βούλημα τὸ σὸν ὑπερβέβηκα τὸ κελυόμενον, ἀλλὰ πῶς ἂν ἀσφαλῶς γένοιτο πρυτανεύομενος, νῦν δὲ, ἐπειδὴ με καὶ δοῦλον τάχα καλῶς ποιούσα ἢ τύχη ἀπέφυγε, πολὺ πλέον εἰς πάνθ' ἔτοιμος εἶμαι. Ἐν μοι μόνον παρσχεῖσθαι νεῦσον, καίτοι πολλὰ καὶ μεγάλα ὑποσχεσάμενη, ἀπειπε τὸν γάμον Ἀχαιμῆναι τὸν Χαρικλείαν. Τῶν γὰρ ἄλλων σιωπῶμένων, τὴν εὐγενεῖα τῇ μεγίστῃ κοῦῶσαν, οἰκότριβι συνοικεῖν, ἀθέμιτον. Ἡ ἐπόμυμι σοι θεῶν τὸν κάλλιστον Φλιον καὶ θεοὺς τοὺς ἄλλους, ὡς οὐδ' ὑπαίξω τῷ σὺ βουλήματι. Καὶ εἰ γένοιτό τι πρὸς βίαν εἰς τὴν Χαρικλείαν, ἐπόθει με πρότερον ἑμαυτὸν διαχρησάμενον. Καὶ ἡ Ἀρσάκη, Μὴ ἀπίσται, ἔφη, βούλευσθαι με πάντα σοὶ χαρίζεσθαι· ἦτις κάμαυτὴν ἔτοιμος ἐκδιδόναι. Ἄλλα προληψθεῖσα ἐπόμοσα ἐκδώσειν Ἀχαιμῆναι τὴν σὴν ἀδελφὴν. Ἐῶ, ἔφη, ὦ δέσποινα, τὴν ἀδελφὴν τοίνυν ἦτις ἐστίν, ἐκδίδου. Μνηστὴν δὲ τὴν ἑμὴν καὶ νύμφην καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ γαμετὴν, οὔτε θελήσεις εὐ οἶδα, οὔτε θέλουσα ἐκδώσεις. Πῶς, ἔφη, λέγεις; δὲ δὲ, Τὰ ὄντα, ἀπεκρίνατο. Οὐ γὰρ ἀδελφὴν ἔγωγε τὴν Χαρικλείαν ἀλλὰ νύμφην ὡς περ ἔλεγον, ὥστε λελυῖσθαι μὲν σοὶ τὸν θρόνον, ἐξείναι δὲ, εἰ βούλοιο, καὶ ἄλλην ἔχειν ἀποδειξέιν, τοὺς γάμους ὅταν κρίνης ἐμοῦ τα κάκιστος εὐωχούσα. Ὑπεκρίσθη μὲν, νύμφην οὐκ ἀδελφὴν εἶναι τὴν Χαρικλείαν οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας ἀκούσασα, πλὴν ἄλλ', Ἔσται οὕτως, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη καὶ Ἀχαιμῆναι ἡμεῖς ἐτέρῳ γάμῳ παραμυθησόμεθα. Ἔσται καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ, φησὶ, πρὸς σε, ὁ Θεαγένης, τούτων διακριθέντων καὶ ἅμα προσφῆι ὡς τὰς χεῖρας φιλήσων. Ἡ δὲ προκύψασα καὶ τὸ στόμα ἀντὶ τῶν χειρῶν προβαλοῦσα ἐφιλήσασα. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Θεαγένης φιληθεὶς, οὐ μὲν αὐτὸς γε φιλήσας. Καὶ τῇ Χαρικλείᾳ, καί τοι λαθόμενος, ἄπαντ' ἐξείπεν, (οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας οὐδ' ἐκείνης ἐντα μανθάνουσας) καὶ τῶν ἀτόπων τῆς ἐπαγγελίας τὸν σκοπὸν προσέθηκεν, ὡς πολλὰ δι' ἐνὸς ἀντίοιο. Ἀχαιμῆναι (μὲν) γὰρ διασεσούθηται ὁ γάμος καὶ τῇ κατ' Ἀρσάκην ἐπιθυμίᾳ πρόφασις τὸ παρὸν ὑπερβέβηται ἐπινοήσεται, καὶ τὸ δὲ κεφάλαιον, ὡς εἰκόσ τὸν

omnino consiliorum est necessitas) Simul ad Cybelem secedens, Renuntia dominæ, dicebat, non velle solum eam sola et absque arbitris congressi.

XXVI. Illud esse putans anus et succubuisse Theagenem, recurrit ad Arsacem : et cum iussa esset, ut post certam adduceret iuvenem, ita faciebat. Nam assidentibus imperans, ut quietem dominæ concederent, et non tumultuarentur circa thalamum, clam introduxit Theagenem, cum reliqua omnia tanquam nocturno tempore tenebris continerentur et occulta esse quævis palerentur, solem autem thalamum lychnus illustraret. Cum autem introduxisset, sublucebat sese. Verum Theagenes eam colubuit : Adsit et Cybele in præsentia, domina, dicens, scio enim, quod singulari fide in assertandis arcanis prædita est : et simul manus Arsaces apprehendens, O domina, dicebat, neque prius eo ut resisterem voluntati tuæ diserebam id, quod mihi imperabatur, sed ut securitatem facto providerem ; nunc vero postquam me etiam servum tuum singulari quodam beneficio fortuna declaravit, longe promptior sum ad obsequendum tibi omnibus in rebus. Unam mihi tantum te largituram annuo, cum quidem multa et magna promiseris : renuntia nuptias Charicleæ Achaemeni. Nam ut alia taceam, eam, quæ splendore maximo generis excellit, vernæ cohabitare fas non est. Alioquin iuro tibi per deorum pulcherrimum, Solem, et reliquos deos, quod neque morem geram tuæ voluntati, et quod prius, quam aliqua Charicleæ vis allata fuerit, visura sis me tibi ipsi mortem conscivisse. Arsaces autem, Haud aliter existimes, inquit, quam me velle tibi omnibus in rebus gratificari, ut quæ parata sim vel me ipsam tibi tradere : sed anticipata iuravi, me elocaturam Achaemeni sororem tuam. Bene se res habet, inquit, domina. Sororem igitur meam, quæcumque est, elocato : ceterum eam, quam ego ambio et sponsam meam ; denique quid aliud quam uxorem, quod neque voles elocare, satis scio ; neque, si velis elocare, poteris. Quomodo, inquit, dicis ? At ille, Rem ipsam, respondit. Neque enim sororem habeo Charicleam, sed sponsam, ut dicebam : quamobrem jurejurando soluta es, licet vero tibi, si volueris et aliud habere argumentum, cum convivium nuptiale mihi et illi, quandoquæque tibi visum fuerit, instruxeris. Pupillus illam sane, cum sponsam esse Charicleam, non sororem, haud sine zelotypia audivisset. Verumtamen, Fiat, ut postulas, dixit Arsaces. Nos autem Achaemenem aliis nuptiis consolabimur. Prælabitur et tibi a nobis, inquit Theagenes, postquam hæc irrita sunt facta et simul accedebat tanquam manus osculaturus. Illa vero inclinans sese et os pro manibus obijciens, eum osculata est. Et exiit Theagenes, osculum referens, non vicissim ipso osculatus et Charicleæ, nactus occasionem, omnia exposuit, (non sine zelotypia quoque ipsa quædam cognoscente) et miræ promissionis scopum addidit, quod nulla per unum sint confecta : Achaemenis disturbate nuptiæ : cupiditati Arsaces, pretextus dationis in præsentia excogitatus : denique, quod caput es

Ἀχιμίνην ἀπικτα ταραχῆς ἐμπιπτείν, ἀνώμενον
 μὲν ἐπ' ὅς ἀποτυγχάνει προσδοκίῃσας, ἀγανακτοῦντα
 δ' ἐπ' ὅς ἡλίττωται παρὰ τῆ Ἀρσάκης διὰ τὴν εἰς ἐμὲ
 χάριν. Οὐ γὰρ δὴ λήσεται αὐτὸν οὐδὲν, τῆς μητρὸς
 εἰσαγορευόσας, ἢν ἐπίτιδες παρῆναι τοῖς λεγομένοις
 προνοουσάμεν, κενυθῆναι τε ταῦτα τῆ Ἀχιμίνῃ
 βουλόμενος καὶ μάρτυρα τῆς ἄκρι λόγων πρὸς τὴν Ἀρ-
 σάκην διελλίς ποιούμενος. Ἀρκεῖ μὲν γὰρ ἴσως καὶ
 τὸ μὲν αὐτῆ συνειδῶτα φαῖλον, εὐμενεία τῆ παρὰ
 τῶν κρείττωνων ἐπιπέσειν, καλὸν δὲ καὶ ἀνθρώπων τοῖς
 συνόντας πείθοντα, σὺν παρρησίᾳ τὴν ἐπίκριτον τοῦτον
 βίον διαίρειν. Προστίθει κάκεινα, ὡς πρότερα γὰρ
 προσδοκᾶν καὶ ἐπιβουλεύειν τῆ Ἀρσάκῃ τὴν Ἀχιμίν-
 ην, ἀνδρα δοῦλον μὲν τὴν τύχην, (ἀντίθετον δὲ ὡς
 ἐπίπαν τῆ κρατοῦντι τὸ κρατούμενον), ἀδικούμενον δὲ
 καὶ εἰς ἄρκους ἀειτούμενον, ἔρωντα δὲ καὶ ἀλλοῦς
 αὐτοῦ προσημασθῆσαι [πειθόμενον], συνειδῶτα δὲ τὰ
 πάντων ἀσχεῖστα καὶ παρανομώτατα καὶ οὐδὲν εἰς τὴν
 ἐπιβουλήν πλάσασθαι δεόμενον, οἷα δὲ πολλοὶ πολλὰκις
 ἀναμένεις ἐτόλμησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἔχοντα
 πρότερον τὴν ἄμειναν.

ΚΖ'. Τοιαῦτα πολλὰ διελθὼν πρὸς τὴν Χαρίλειαν
 καὶ τὰ μέτρια θαρσεῖν παρασκευάσας, εἰς τὴν ἔξῃ
 ὑπεριεττόμενος ταῖς τραπέζαις, ὑπὸ τοῦ Ἀχιμίνου
 ἦρτο, προσεταγμένον τοῦτο παρὰ τῆς Ἀρσάκης καὶ
 ἐσθῆτα Περσικὴν τῶν πολυτελεῶν ἀποστειλάσας, ταῖ-
 ταν μεταμφενοῦσα καὶ στρεπτοῖς σε χρυσοῖς καὶ πε-
 ρικραμένους λιθοκόλοις ἐκὼν τε τὸ μέρος καὶ δάμον
 ἱεραμέντο. Καὶ τοῦ Ἀχιμίνου ὑποδείκνυνται τι καὶ
 ἀρρητῆσαι τῶν οἰνοχοικῶν πειρομένον, προσδραμὸν
 ὁ Θεαγένης ἐν τῶν κωδικόρων τριτόθων καὶ φιάλην
 τῶν πολυτελεῶν ἀνιόμενος, Οὐδὲν, ἔφη, ἄξιμα δι-
 δασκάλων, ἀλλ' αὐτοδίδακτος ὑπουργήσω τῆ διανοίᾳ,
 τὰ οὕτω ἔβητα μὴ θραυπέμενος. Σὺ μὲν γὰρ, ὦ φί-
 λιστε, ἢ τὸ γὰρ εἰδῆναι τὰ τιαῦτα καταναγκάζει, ἐμὲ
 δὲ ἢ ῥῶτις τὰ πρακτέα καὶ ὁ καιρὸς ὑπαγορεύει. Καὶ
 ἄρα προσέειπε τῆ Ἀρσάκῃ προσηγὸς κερσαμίνος,
 ἐβουλόμην τί τι καὶ ἄρκος τοῖς θακτόλοις ἐπέγινε τὴν
 φιάλην. Καίτοι μὲν οὖν πῶς ἢ πρότερον τὸ πότον
 ἐξέβλαψεν, ἐκπεροῦσάν ὃ ἄρα καὶ ἀπένωος εἰς
 τὸν Θεαγένην ἐνασπνίζουσαν καὶ τοῦ ἔρωτος πῶς ἢ
 τοῦ ἀρώματος ἐκίωσαν καὶ τὴν φιάλην ἐπίτιδες σὺκ
 ἐπίνωσαν ἀλλὰ σὺν τέχνῃ καὶ διὰ μικροῦ λεψίνου
 τῆ Θεαγένης προπίνουσαν. Ἀντιτίθετον δ' ἐκ θατέ-
 ρων ὁ Ἀχιμίνος καὶ ἔρχετο ἄρα καὶ ζυλοποιίας ἐμ-
 πλοῦτος, ὡς μὲν δὲ λανθάνειν τὴν Ἀρσάκην ὑποβλέ-
 ψαντά τε, καὶ τι πρὸς τοὺς παρόντας ἔργα διαγογγύ-
 ταντα. Ἦδη δὲ διαλυμένον τοῦ συμπόσιου, Πρώτην
 αἰτῶν χάριν, ὦ δέσποινα, ἔφη ὁ Θεαγένης, ὑπεκρεῦσάν
 με μόνον ἀμείνουσά τε ταῦτα τῆ στολῆ κέλευσον. Ὡς
 ὁ ἐπίνωσεν ἢ Ἀρσάκῃ, τα σὺν τῇ μεταμορφωσάμενος
 ἔβη. Συνέβη δ' αὐτῆ καὶ ὁ Ἀχιμίνος, πολλὰ τῆς
 προσημασίας τὸν Θεαγένην ἀντιδίζων καὶ ὡς μετακωιδῶς
 εἰς το πῆμα καὶ ὡς τὴν μὲν πρώτην ἢ ἔσπαινα

ΠΟΛΙΟΠΟΙΙΑΣ.

omnium, eductum, ut Achamenes omnia humulita impleat,
 agere ferens, quod us, qui expectabat, tridretur et in-
 dignans, quod a me superetur apud Arsacem gratia. Ne-
 que enim quodquam clam illo futurum esse, matre illi
 omnia expositura, que ut adisset præsens us quæ dicitan-
 tur, ex industria provideram, cum volens hanc Achamemi
 indicari, tum testem illam consuetudinis quæcumque, que
 veritas tantum constaret, faciens. Quamvis enim sufficit
 fortasse, nullius sceleris sibi consciunt, benevolentia nu-
 mibus confidere: tamen honestum est, id ipsum de se ho-
 minibus, cum quibus versaris, persualentem, transigere
 vitam hanc, que ad tempus tantum durat, transigere.
 Adhibet et illa, prorsus esse expectandum, clam invidias
 facturum esse Arsace Achamemem, virum conditione ær-
 tum, (oppositum autem est præquamodum in universum id,
 quod subiectum est, ei, qui imperium in illud obtinet,) in-
 iuria fratris affectum et iurjurandum fraudatum, vi-
 dentem quoque, alios sibi honore præfatos esse et consciunt
 omnium flagitiorum ac scelerum et cui nihil ad insidias
 faciendas commiserit sit opus, quod sæpius multi exacerbat
 sunt ausi, sed ex veris liceat habere expeditam ultio-
 nis rationem.

XXVII. Tolia multa cum narasset Charicleæ et ut in-
 dioceta speraret adhortatus esset, postridie docebatur ab
 Achamene, ministratorus ad mensam: nam hec ab Arsace
 imperatum fuerat: et veste pretiosa Persica, quam mise-
 rat, induebatur et aureis torquibus et monibus gemmas
 distinctis, partim volens partim et invitus ornabatur. Et
 cum Achamenes præmonstrare illi et exponere artem po-
 cillandi inciperet, occurrit Theagenes ad unum tripodem,
 in quo pocula disposita fuerant et phialam tollens
 pretiosam, Nihil, inquit, magis indigeo, sed ipse meo
 Ministro domante, in tam facilis totus nugas
 has torquens. Te enim, optime, fortune ratio tibi scire
 cogit: nulli vero et natura et tempus ea que sint faciunda
 suggerit. Et simul infundens leviter, afferebat Arsace,
 concinno quodam et apto gradu, extremis digitis subli-
 tam tenens phialam. Et hanc quidem magis quam antea
 illa pocula concitavit, sorbentem simul et delixus oculis
 Theagenem intuentem et amoris plus quam vini laurien-
 tem, ac phialam dedita opera non tibi tenentem, sed arte,
 parvique reliquis Theageni propinquantem. Vulneris accep-
 tit vicissim altera ex parte Achamenes, ut simul et amu-
 latione impletus, ut neque Arsacem illi latuerit, cum torvis
 oculis adspexisset, et his qui aderant presentes quiddam
 submisit inosurrasset. Cum autem convivium dissolve-
 retur, Primum a te poculo beuificerem, o domina, inquit
 Theagenes, inter ministrandum tantum me ubi hac stola
 iube. Postquam anxit Arsace, consuetum habitum reci-
 piens exiit. Exibat una et Achamenes, nullis modis pe-
 tulantiam Theagenem ut proderum objiciens, et quod pariter
 esset quædam tenentis, quodque incho donna tanquam

τὸν ξένον καὶ ἀπειρον ὑπεραῖδεν, εἰ δ' ἐπιμένους βλα-
 κτούμενος, οὐ χαίρήσεις καὶ ἐτι φίλος ὢν ταῦτα συμ-
 βουλεύσει, μᾶλλον δ' ἕλιγον ὑστερον καὶ εἰς γένος συν-
 σφραγισόμενος καὶ ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου καθ' ὑπόσχεσιν
 5 τῆς δεσποίνης ἀνὴρ ἰσόμενος. Καὶ πολλὰ τοιαῦτα
 ἐκείνος μὲν ἔλεγεν, ὁ δὲ, οὐδ' ἀκούοντι προσκοιχῶς,
 κάτω νεύσας, ἀντιπαρῆει, μέχρις οὗ συνέβαλεν αὐτοῖς
 ἡ Κυβέλη, κατευνάσαι τὴν δεσποινὰν τὸ μετμηδρινὸν
 ἱππευμένῃ. Καὶ ἰδούσα σκυθρωπὸν τὸν υἱὸν, ἤρῳτα
 10 τὴν αἰτίαν. Ὁ δὲ, τὸ ξένον μενῶν, ἔφη, προτε-
 τίμηται ἡμῶν καὶ χθὲς καὶ τήμερον παρεισδεδυκὸς
 φθοροῖν ἐπιτέτραπται, τοῖς ἀρχιτρικλῖνοις ἡμῖν καὶ
 ἀρχιμισθούσις πολλὰ χαίρειν φράσων, ἐρέει φιλίην καὶ
 παρίσταται πλησίον βασιλικῷ σώματι, τὸ μέχρις
 15 ὀνόματος ἀξίωμα ἡμῶν παραγκωνισάμενος. Καὶ τὸ
 μὲν τοῦτον τιμᾶσθαι μετέχοντα καὶ τῶν μειζόνων καὶ
 κοινωνουμένων καὶ τῶν ἀπορρητοτέρων, διότι γε κακῶς
 ποιῶντες ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ συμπράττομεν, ἕττον
 ἐστὶ δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν, ἀλλ' ἐκείνῳ γ' ἐξῆν, ἀνευ
 20 ὕβριως τῆς εἰς ἡμᾶς τοῦς ὑπουργοῦς καὶ συνεργοῦς τῶν
 καλῶν πράξεων εἰς τοιαῦτα γίγνεσθαι.

ΚΗ'. Καὶ περὶ μὲν τούτων δεύτερος λόγος. Τὸ δὲ
 παρὸν, ὦ μήτερ, τὴν μνηστὴν ἐβουλόμην τὴν τὰ
 πάντα ἐμοὶ γλυκυτάτην Χαρίκλειαν ἰδεῖν, εἰ πως τὸ
 25 δεδηγμένον τῆς ψυχῆς, τῇ θέῃ τῇ ἐκείνης διαίτησαι
 δυναθεῖν. Καὶ ἡ Κυβέλη, Ποῖαν μνηστὴν, ὦ τέκνον;
 τοιαύτην καὶ τὰ συμκρότατα τῶν κατὰ σαυτὸν ἀγανακτεῖν,
 τὰ μείζονα δ' ἀγνοῶν λαμβάνειν. Οὐκ εἶτι λαμβάνεις
 πρὸς γάμον τὴν Χαρίκλειαν. Τί, ἔφη, λέγεις, ἀνα-
 30 σοφῆσαι. Οὐκ εἶμι ἀξίος γαμεῖν θυοδούλον ἐμμοῦ;
 εἰ τί, ὦ μήτερ; Δι' ἡμᾶς, ἔφη, καὶ τὴν ἡμετέραν
 παρῶνον περὶ Ἀρσάκην εὐνοίαν τε καὶ πίστιν.
 Ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνην καὶ τῆς αὐτῶν ἀσφαλείας προσι-
 μήσαντες καὶ τὴν ἐκείνης ἐπιθυμίαν καὶ τῆς ἡμετέρας
 35 σωτηρίας ἐπιπροσθεὶν ἀγαγόντες, ἅπαντα καθ' ἡδονὴν
 συνεπράξαμεν, ἅπασιν που παρεισελθὼν εἰς τὸν θάλαμον
 ὁ γεννάδας οὗτος καὶ λαμπρὸς αὐτῆς ἐρούμενος, καὶ
 μόνον ὄφθει, ἀναπέπικε παραβῆναι μὲν τοὺς πρὸς σε
 γεγεννημένους ἔρκους, σὺτῶν δὲ κατεγγυᾶν τὴν Χαρί-
 40 κλειαν οὐκ ἀδελφὴν ἀλλὰ μνηστὴν εἶναι διατεινόμενος.
 Καὶ ἐπήγγελοι ταῦτ' ἐκείνη, ὦ μήτερ; Ἐπήγγελοι,
 παιδίον, ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη, παρούσης ἐμοῦ καὶ
 ἀκούουσας καὶ τοὺς γάμους αὐτῶν ἐσιτάσει λαμπρῶς
 ὀλίγαις ὑστερον ἡμέραις. Σοὶ δ' ἄλλην συνοικεῖν
 45 [εἶναι] ἀντὶ ταύτης ἐπήγγελο. Βεβύ τι δὲ πρὸς
 ταῦτ' ἀνομιώξας ὁ Ἀχαιμῆνης, καὶ τῷ χεῖρι διατρέψας,
 Ἔγω, ἔφη, πικρογάμους θήσω σύμπαντας· μόνον μοι
 σύμπραττε τὴν εἰς χρόνον σύμμετρον τῶν γάμων ὑπέ-
 ρσειν. Καὶ εἰ τις ἐπιζητοῖ, κακοῦσθαι με κατ' ἀγρόν
 50 πού συμπεσόντα ἀπάγγελλε. Μνηστὴν δὲ γεννάδας
 ὀνομάζει τὴν ἀδελφὴν, ὡσπερ οὐ συνιέντων ἐπὶ δια-
 κρούσει μόνῃ τῇ ἐμῇ ταῦτα πλάττεσθαι. Εἰ γὰρ περι-
 βάλλοι, εἰ γὰρ φιλοῖη καθάπερ δὴ καὶ νῦν, εἰ καὶ συγ-
 κληθεῖτο, καθῆρός τις ἔλεγχος εἶτι μὴ ἀδελφῆ, μνηστῆ

in peregrino et ignaro ad factum conixerit. Ceterum si
 perrexeris esse ita contumax, handquaquam gaudebis,
 inquam : et quod ut amicus consilium daret ac paullo
 post affinitatis vinculo jungendus et sororis illius iuxta
 pollicitationem dominæ maritus futurus. Et tanta multa
 hic dicebat, ille autem ne audienti quidem similis, humi
 defixos oculos tenens, præteribat : usque dum forte Cybele
 supervent, deducere cubitum dominam tempore meridiano
 accelerans. Et tristem filium conspiciat, quærebat cau-
 sam. Ille autem, Peregrinus hic adolescentulus, inquit,
 prælatus est nobis, et heri et hodie, se insinians, jussus
 est esse a poculis et nobis architriclinis et summis pil-
 latoribus valedicens porrigit phylalam, et assistit proxime
 regium corpus, dignitate nostra, quæ verbo tenus tantum
 jam est dignitas, contempta. Et quod hic quidem honore-
 tur et adipiscatur etiam majora, et participo sit vel magis
 arcanorum, quia nos ipsi perversa quadam ratione tacemus
 et adjuvamus, minus acerbum est. Ceterum illud utique
 licuisset, sine contumelia erga nos ministros et socios ho-
 nestarum actionum talia fieri.

XXVIII. Ac de his quidem aliud erit sermonis tempus.

In presentia vero, mater, sponsam mihi suavissimam
 Charicleam videre vellem, si quo modo morsum hunc
 animi illius aspectu sanare possim. Et Cybele : Qualem
 sponsam, fili? Videris mihi ob minimas molestias indi-
 gnari, porro majores offensas ignorare. Iam non accipies
 in uxorem Charicleam. Quid dicis, inquit, exclamans.
 An non sum dignus, ut ducam conservam meam? Quamob-
 rem, mater? Propter nos, inquit, et nostram illegitimam
 erga Arsacem benevolentiam et fidem. Postquam enim
 illam præferentes nostræ securitati et illius cupiditati magis
 quam nostræ saluti consulentes, omnia illius arbitratu per-
 fecimus, semel ingressus in thalamum generosus hic et
 præclarus amasius et tantum conspectos, persuasit, ut
 violaret tibi factum jusjurandum et ut sibi Chariclea de-
 sponderetur, non sororem sed sponsam suam esse asseve-
 rans. Promisit igitur hæc illa, o mater? Promisit, fili,
 respondit Cybele, presente me et audiente, et nuptias
 illorum splendido apparatu celebrabit paucis post diebus.
 Tibi vero aliam se in matrimonium daturam promisit.
 Vehementius ad hæc ingemiscens Achæmenes et complexis
 manibus, Ego, inquit, acerbis omnibus reddam nuptias :
 tantum me adjuva in nuptiarum ad tempus conveniens di-
 latione. Et si quis inquisierit, graviter me affectum de-
 cumbere in agro renuntia. Sponsam generosus nominal
 sororem, tanquam intelligi non possit, hæc tantum ad
 discussionem eorum, quæ mihi sunt promissa, fingi.
 Quasi vero, etiamsi amplectatur, etiamsi osculetur, sicuti
 nunc facit, denique etiamsi una dormiat, manifestum est
 indicium, quod non soror, sed sponsa est. Mihi hæc

δ' ἔστιν. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ἄρκοις καὶ θεοῖς τοῖς παραδαθείσι.

ΚΘ' Ταῦτ' εἶπε καὶ ἐπ' ὄργῃς ἄμα καὶ ζηλοτυπίας καὶ ἔρωτος καὶ ἀποτυχίας οἰστρηθεὶς (ἰκανῶν καὶ ἄλλον τινὰ διαταράξαι [πραγμάτων,] μήτι γο δὴ βάρβαρον) τὴν προσπεισοῦσαν ἔννοιαν ἐπὶ λογισμῶ μὴ διακρίνας, ἐκ δὲ τῆς πρώτης ὀρυμῆς κρατύνας, ἐσπέρας ἐπειθοῦσας, ἴππον τ' Ἀρμένιον, τῶν εἰς πομπὰς καὶ πανηγύρεις τῷ σατραπῇ φατιζομένων, ὑπελίσθαι δυνηθεὶς, ἀριππίαστο ὡς τὸν Ὀροονδάτην κατὰ Θήβας τότε τὰς μεγάλας τὴν ἐπ' Αἰθίοπας συγκροτοῦντα στρατείαν καὶ πᾶν εἶδος πολέμου καὶ χεῖρα παντοίαν ἀθροίζοντα καὶ τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἐξοδὸν ἤδη συσκευαζόμενον.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΩΟΣ.

Α'. Ὁ γὰρ δὴ βασιλεὺς ὁ Αἰθίοπων ἀπάτη περιελ-
 15 λυθὸς τὸν Ὀροονδάτην καὶ θατέρου τῶν ἐπάβλων τοῦ πολέμου γενοῦς ἐγκρατῆς καὶ τὴν πόλιν ἐπιμαχόντας Φίλας ἀεὶ τογγάνουσαν ἐκ προλήψεως ὑπ' αὐτῷ πεποιθμένους, εἰς πᾶσαν ἀμηχανίαν, ὥστε καὶ κατηπειγμένους ποιεῖσθαι τὴν ἐκστράτειαν καὶ αὐτοσχέδιον τὰ
 20 πολλὰ, κατηνάγκαζεν. Ἡ γὰρ πόλις αἱ Φίλαι, κίτται μὲν ἐπὶ τῷ Νεῖλῳ, τῶν ἑλαττόνων καταρρακτῶν ἀνωτέρως μικρὸν, Συήνης δὲ καὶ Ἐλεφαντίνης ἑκατόν του τοῖς μεταξὺ σταδίοις εἰσέρχεται. Ταύτην ποτὶ φυγῆς Αἰγύπτιοι καταλαβόντες καὶ ἐνοικήσαντες, ἀμ-
 25 φιβόλον Αἰθίοφι τε καὶ Αἰγυπτίους κατέστησαν τὸν μὲν, τοῖς καταρράκταις τὴν Αἰθιοπίαν ὀριζομένων, Αἰγυπτίους δὲ καὶ τὰς Φίλας, κατὰ τὴν προενοίησιν τῶν παρ' αὐτῶν φυγάδων, ὡς ἐν δορυαλώτοις αὐτοῖς προσνημῖν ἀξιοῦντων. Συνεχῶς δὲ μετακιπούσης
 30 τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀεὶ προλαβόντων καὶ ἐπικρατούντων γιγνομένων, τότε δ' ὑπὸ φρουρᾶς Αἰγυπτίων τε καὶ Περσῶν κατεχομένων, ὁ τῶν Αἰθίοπων βασιλεὺς προσεβίαν ὡς τὸν Ὀροονδάτην στείλας, ἐξήτει μὲν καὶ τὰς Φίλας, ἐξήτει δὲ καὶ τὰ σμαράγδεια μέταλλα καὶ κάλοι
 35 περὶ τούτων ὡς εἴρηται διακηρυκευσάμενος καὶ οὐ τυχῶν, ὀλίγαις τε προσβῆναι τοὺς πρεσβευτὰς ἡμέραις ἐπιτρέψας, ἐφείπετο, κάλοι προκαρσευσευσμένος δῆθεν, ὡς ἐπ' ἄλλον τινὰ πολεμὸν, καὶ οὐδενὶ τὴν ὀρυμῆν τῆς στρατείας φράσας. Κάπειδὴ τὰς Φίλας ὑπερβείη-
 40 κίνοι τοὺς πρεσβευτὰς εἰκαζεν, ὀλιγορίαν τοῖς ε' ἐνοικοῦσι καὶ τοῖς φρουροῖς ἐμποιήσαντας καὶ ὡς ὑπὲρ εἰρήνης καὶ φίλας πρεσβεύουσαν ἀπαγγέλλαντας, αὐτὸς ἀρνήσιον ἐπιστὰς τὴν τε φρουρὰν ἐξήλασε, δύο μὲν που καὶ τριῶν ἡμερῶν ἀντισχοῦσαν, πλήθει δὲ τῶν
 45 ἐναντίων καὶ μηχαναῖς τευχομάχοις ἐνδοῦσαν καὶ τὴν πόλιν κατέσχευεν, οὐδενὶ τῶν ἐνοικούντων λυμηνάμενος. Διὰ ταῦτα δὲ τεταραγμένον καταλαβὼν τὸν Ὀροονδάτην ὁ Ἀχαιμῆτης, ἔπαντα πεπυσμένον παρὰ τῶν διαδράντων, εἰς πλεόν ἐξετάραξεν ἀπροσδοκῆτός τε

erant curto et iurjurando ac diis, quorum est religio violata

XXIX. Hæc dixit et ira simul ac zelotypia animoreque et frustratione percitus, (quæ alloqui et ad alium, necdum ad hominem barbarum perturbandum sufficient) cogitationem, quæ incidere, non ex pensans ratione, sed primo impetu approbans, equum Armenium, qui satrapæ ad pompas et panegyres alebatur, cum filium clam subducere posset, conscendit, ad Oroondatem iter tendens, tum Thebis magnis contra Æthiopem exercitum colligentem et omne genus belli et varias copias congregantem atque exitum contra illum jam adornantem.

LIBER OCTAVUS.

1. Rex enim Æthiopum, cum fraude circumvenisset Oroondatem, et altero belli præmio potitus esset, ac Philas urbem, semper expugnata facilem, anticipatione sibi subiecisset, ad summam rerum perniciam eum, adeo ut raptim ac tumultuarie magna ex parte expeditionem susciperet, redigebat. Urbs enim Philas sita est ad Nilum, paululum supra minores cataractas : a Syene vero et Elephantina centum stadiis circiter distat. Hanc aliquando exules Ægyptii cum occupassent et incoluissent, ut de illa inter Æthiopes et Ægyptios ambigeretur, effecerunt : illis quidem, Æthiopiam cataractis terminantibus ; Ægyptiis vero etiam Philas, quod eas exules sui incoluissent, tanquam bello partas sibi vindicare volentibus. Cumque continuo transiret ab aliis in aliorum ditionem urbs et eorum qui antevertissent ac deviciassent esset, tunc vero præsidio Ægyptiorum et Persarum detineretur ; Æthiopum rex, in legatione ad Oroondatem, reposebat Philas, reposebat et smaragdî fodinas. Et cum jampridem hæc denunciasset, ut dictum est et non obtinisset, quod postulabat, paucis diebus præcedere legatis iussis, ipse subsequeretur, cum antea omni apparatu se instruxisset tanquam ad aliud quoddam bellum et nemini quo versurus esset molem belli indicasset. Postquam autem Philas superasse legatos conjectabatur, qui negligentia et securitate incolas implebant et tanquam pacis causa et amicitia legatione fungerentur nuntiabant : ipse subito adveniens, et præsidium eiecit, quod ultra bimum triduumve multitudinem hostium et machinas, quibus muri oppugnarentur, sustinere non poterat ; et urbem tenuit, nemini ex incolis ullo damno illato. Propter hæc perturbatum deprehendens Achæmenes Oroondatem et de omnibus ab his qui effugerant edoctum, adhuc magis perturbavit, cum inopinato

καὶ ἀπρόσκλητος ὄφθαι. Καὶ μὴ τι δεῖνόν περὶ τὴν Ἀρσάκην ἢ τὸν ἄλλον οἶκον γένοιτο πιθανομένω, γιγνώσκει μὲν δ' Ἀχαιμένης, ἰδίᾳ δὲ φράζειν βούλεσθαι ἀπεκρίνατο. Καπειδὴ τῶν ἄλλων ἐχωρήθησαν, ὅπαντα κατεμήνου· ὡς ὑπὸ Μιτράνου ληφθεὶς αἰχμάλωτος δ' Θεαγένης, ἀπέσταλτο πρὸς Ὀροονδάτην, δῶρον, εἰ δοῦναι, ὡς βασιλεὺς τὴν μέγαν ἀναπεμψέμενος· (καὶ γὰρ εἶναι τὸ χρῆμα τοῦ νεανίου τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τραπέζης ἐπάξιον·) ὡς ὑπὸ Βησσαίων ἀφαιρηθεὶς, προσανελόντων καὶ τὸν Μιτράνην· ὡς ἀφίκετο μετὰ ταῦτ' εἰς τὴν Μέμφιν· παρεβίβον ὄμα τὰ κατὰ τὸν Θύσμιν· καὶ τέλος, τὸν ἐπὶ Θεαγένει τῆς Ἀρσάκης ἔρωτα καὶ τὸν εἰς τὰ βασιλεῖα τοῦ Θεαγένους εἰσοικισμὸν καὶ τὰς περὶ αὐτοῦ φιλοφρονησεις·

καὶ τὰς ἐκείνου δικασίας τε καὶ οἰνογοίας καὶ ὡς πέπραχται μὲν ἤδη τῶν παρανόμων ἴσως αὐτῶν, ἀντισταμένω τῶος τοῦ νεανίου καὶ ἀντίχουτος, δέος δὲ παραβῆναι βιασθέντος· ἢ καὶ τῆς χρόνῳ τοῦ ζήλου πως ἐνδύστος, εἰ μὴ φησὶ τις αὐτὸν προανορπάξων ἐκ τῆς Μέμφιος καὶ τὴν Ὀλην τοῦ ἔρωτος ὑπόθεσιν τῆς Ἀρσάκης ὑποτεμνόμενος· διὰ γὰρ δὴ ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐπειθῆναι καὶ λάθρα διαδράς ἤκειν μηχανῆς, εὐνοίᾳ τῆ περὶ τὸν δεσπότην, ἀποκρύπτειν τὰ κατὰ τοῦ δεσπότης μὴ ἐνεργῶν.

Β'. Καπειδὴ τούτοις θυμοῦ τὸν Ὀροονδάτην ἐμπλήκει, καὶ ὄλωσ πρὸς ἀγανάκτησιν καὶ τιμωρίαν ἔδειξε, δι' ἐπιθυμίας αὐτοῦ ἐξέκαε τὰ κατὰ τὴν Χαρικλείαν προστιθεὶς καὶ ἐπὶ μέγα ὥσπερ ἦν ἑξαιρῶν καὶ τὸ κάλλος παντοῖως ἐλθειάζων καὶ τὴν ὄραν τῆς κόρης, ὡς οὐτ' ὀρθοίη πρότερον, οὐτ' αὐτοῦ ἐνδύσεται· Μικρὰ νόμιζε, λέγων, πάσας σου τὰς παλλακίδας εἶναι παρὰ ταύτην, οὐ μόνον τὰς κατὰ τὴν Μέμφιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπομένους· καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις δ' Ἀχαιμένης, ἐλπίζων εἰ καὶ προσομιλήσειαν Ὀροονδάτης τῆ Χαρικλείᾳ, μικρῆ γοῦν ὕστερον ἐπὶ μισθῶ τῶν μηνυμάτων ἐξαιτήσας, πρὸς γάμον εἶεν. Καὶ ὄλωσ ἐξερῆιστο ἤδη καὶ δικαῆς ἦν ὁ σατράπης, θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἄμα ὥσπερ εἰς ἄρκυς ἐμβεβλημένος καὶ οὐδὲ μικρὸν ὑπερβέμενος, Βαγίων τινὰ τῶν πεπιστευμένων εὐνοῶν προσκαλεσάμενος, ἐπέας τε πεντήκοντα ἐχρησίσας, εἰς τὴν Μέμφιν ἐξέπεμπεν, ἄγειν ὡς αὐτὸν Θεαγένην τε καὶ Χαρικλείαν ὡς ὅτι τάχιστα, καὶ ὅσπερ ἂν αὐτὸς καταλαμβάνοιτο, ἐπιστελλας.

Γ'. Ἐνεχείριζε δὲ καὶ γράμμα, τὸ μὲν πρὸς Ἀρσάκην ὡς ἔχον ὈΡΟΟΝΔΑΤΗΣ ΑΡΣΑΚΗΝ. Θεαγένην καὶ Χαρικλείαν, τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφοὺς, βασιλεῖος δὲ δούλους, βασιλεῖ διαπεμψθησομένους ἀποστελλων. Ἀλλ' ἑκούσα ἀποστελλων ἐπεὶ καὶ ἀκούσας ἀγθῆσονται καὶ Ἀχαιμένης πιστευθήσεται. Πρὸς δ' Εὐφράτην τὸν κατὰ τὴν Μέμφιν ἀρχιμενοῦγον, τοιόνδε. Ἴπέρ μὲν ὦν οἰκίας τῆς ἐμῆς διγυρωτῆς εὐθύνας ὑπέξεις. Τὸ παρὸν δὲ τοὺς ξένους Ἑλλήνας [τοὺς αἰχμαλώτους] Βαγῶα παράδος ὡς ἐμὲ ἀγθησομένους, ἐκούσας Ἀρσάκης, εἴτ' ἀκούσας· πάντως εἰ

et non advocatus adesset. Extemporeque, *Ecquid mali Arsace, aut reliquæ domui cecidisset, quærenti*: *Cecidisse quidem, ceterum seorsim se velle dicere, respondit. Postquam alii recesserunt, omnia indicabat*: *Quomodo a Mitrane captus esset Theagenes, et ad Oroondate mensus, ut donum regi magno (si visum fuisset) deinde mitteretur, (etenim esse adolescentem aula regia et mensa omnino dignum;)* *quemodo a Bessaensibus ereptus esset, qui et Mitranem præterea interfecissent: quod postea venisset Memphim; simul renovans et Thyamidis rationes. Ad extremum, Arsaces amorem erga Theagenem et migrationem Theagenis in regia domicilia et honores illi cum quadam benevolentie significatione habitos et filius ministeria et pocillationes: et quod adhuc fortasse nihil incestæ consuetudinis intercessisset, resistente adolescente et repugnante. Metuendum esse tamen, ne adducatur aut vi, aut alioqui temporis diuturnitati succumbens, nisi aliquis illum ante Memphi rapiat et totum scopum amori Arsace præcidat. Atque eam ob causam se quoque accelerasse et clam elapsum venire indicem, benevolentia erga dominum, occultare ea quæ contra voluntatem domini fierent non valentem.*

II. Ut hac oratione ira Oroondatem implevit et omnino indignatione et vindictæ studio effervescentem reddidit; rursus eum cupiditate inflammabat, narrationem de Chariclea adjiciens et in summum fastigium sicut erat attollens et pulchritudinem virginis et formam omnino divinis laudibus ornans, quod nunquam talis fuisset visa, neque iterum videri posset: Floeri faciendas existima, dicens, omnes tuas pellices pro ipsa, non tantum eas, quæ sunt Memphi, sed et eas quæ te sequuntur. Et alia multa ad hæc addebat Achæmenes, sperans, etiamsi rem habuisset Oroondates cum Chariclea, se tamen illam paullo post, cum eam pro præmio indiciorum petisset, in uxorem accepturum. Iamque prorsus irritatus erat et inflammatus satrapa, in retia simul iræ et cupiditatis injectus et neque minima dilatione interposita, Bagoa quodam ex eunochis, qui fide apud illum valebat, accersito traditisque illi equitibus quinquaginta, Memphim misit, ut ad se adduceret Theagenem et Charicleam primo quoque tempore et ubicunque deprehensurus esset, imperans.

III. Dedit et literas; alias ad Arsacem, ejusmodi: *Oroondates Arsace*: Theagenem et Charicleam, captivos germanos, regios vero servos, ad regem transmittendos, mitte. Ac sponte mitte, quoniam et te invita abducentur et Achæmenis fides apud nos valebit. Ad Euphratem vero, supremum eunuchum Memphi, tales: *Negligenti in intranda mea domo postea reddes rationes. In præsentia vero peregrinos Græcos Bagoæ trade ad me dedu-*

παράδος, ἢ αὐτὸς ἴσθι δέσμιος ἀγῶναι προσταγα-
 μένος, τῆς δορᾶς ἀραιρησόμενος. Οἱ μὲν δὲ περὶ τὸν
 Βαγῶν ἐπὶ τὸ προσταγαμένον ἐξώρηταν, τῶν ἐπι-
 σταλμένων παρὰ τοῦ σατραπίου κατασεσημασμένων, ὡς
 5 ἂν μᾶλλον πιστεύουσιαν εἰ κατὰ τὴν Μέμφιν καὶ Θῆττον
 τοὺς νέους ἐκδοίεν. Ἐξώρηται δὲ καὶ Ὀροονδάτης
 ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰθίοπας πόλεμον, ἐπεσθαι καὶ τὸν
 Ἀχαιμένην προσταξίας, ἡρέμα καὶ οὐκ εἰδόμενα παρα-
 φρουρούμενον, ἕως ἂν τὰ πρὸς αὐτοῦ μηνυθέντα δείξῃ
 10 [ἐπαληθεύων]. Κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ κατὰ
 τὴν Μέμφιν τοιαύτα ἐγένετο. Ἄρτι τοῦ Ἀχαιμέλους
 ἀποδράντος, ὁ Θύαμις ἤδη τὴν προφητείαν ἐλόκληρον
 ἀναδευόμενος καὶ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως διὰ τοῦτο
 φερόμενος, τὰ περὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ Καλασίριδος ἐκτε-
 15 λείας καὶ τὰ νενομισμένα τῇ πατρὶ πάνθ' ἐν ἡμέραις
 ταῖς τεταγμέναις ἐπενέγκας, ἀναζητήσεως ἔνοιον τῶν
 περὶ τὸν Θεαγένην ἐλάμβανεν, ὅτε δὲ εἰαιτῆσθαι καὶ
 τοὺς θυράδην ἐκ τοῦ προφητικῆς νόμου διατεταγμένον
 ἐγένετο. Κἀπειδὴ πολυπραγμονῶν καὶ ἐκπυθάνο-
 20 μενος, ἔγνω τοὺς σατραπίους ἐνφισμένους, ὡς εἶχε
 σπουδῆς, ἰθὺν ὡς τὴν Ἀρσάκην, ἐξήτει τοὺς ξένους,
 ὡς αὐτῶν κατὰ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα προσήκοντας, πλέον
 δ' ὅτι περὶ ὁ πατὴρ Καλάσιρις τελευτῶν ἐπέσκηπτε
 παντοίως προνοεῖν καὶ ὑπερμαχεῖν τῶν ξένων ἐπιστεί-
 25 λας· χάριν μὲν ἔχειν ἑμολογῶν, ὅτι τὰς διὰ μέσου
 ταύτας ἡμέρας ἐπαδέξατο νέους καὶ ξένους καὶ Ἑλλη-
 νας φιλοφρονησόμενῃ, καθ' ἃς ἐνδαιτῆσθαι τῇ ναφί
 τῆς μὴ ἱερωμένοις ἀπηγόρευτο, δικαίων δ' ἀνακομι-
 ζεσθαι τὴν αὐτὸς αὐτοῦ παρακαταθήκην. Καὶ ἡ Ἀρ-
 30 σάκη, Θυμιάζω σου, ἔφη, χρηστὰ μὲν ἡμῖν καὶ
 φιλόφρονα προσμαρτυροῦντος, ἀπανθρωπίζον δ' αὐθις
 καταγινώσκοντος, εἰ μὴ δυνασόμεθα ἢ βουλησόμεθα
 προνοεῖν τῶν ξένων καὶ τὰ πρέποντα αὐτοῖς ἀπονέμειν.
 Οὐ τοῦτο, εἶπεν ὁ Θύαμις. Καὶ γὰρ ἐν ἀφρονωτέραι
 35 τῆδε πλέον ἢ καρ' ἡμῖν οἶδ' ἴσομένους, εἰ καὶ μέντοι
 βουλομένοις ἦν. Νυνὶ δὲ γένους ὄντες τῶν ἐπὶ δόξης,
 ἄλλως δὲ τύχης ἐπηρείας ποικίλαις κεχρημένοι καὶ τὸ
 πρὸν ἀητεῦντες πάντων ἐπίπροσθεν ποιοῦνται γένος
 τὸ ἴδιον ἀνακομίσασθαι καὶ εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανή-
 40 κειν· ὣν εἰς τὴν σύλληψιν ἐμὲ κληρονόμον ὁ πατὴρ
 καταλείπειν, ὄντων μοι καὶ ἄλλων φίλις πρὸς τοὺς
 ξένους δικαιομάτων. Εἰ γ' ἐποίησας, ἡ Ἀρσάκη
 πρὸς αὐτὸν, τοῦ μὲν ἐκδυσωπεῖν ἀφήμενος, τὸ δὲ ἐί-
 45 καιον προβαλλόμενος. Πλέον γὰρ τοῦτο μεθ' ἡμῶν
 ὄν φαίνεται, σοφὸν καὶ τὸ ἐσποτεῦν τοῦ προνοεῖν τη-
 νόλλως, εἰς τὸ ἔχειν ἰσχυρότερον. Ὁ δὲ Θύαμις
 Θυμιάσας, Δεσποτεύεις εἰ, ἔφη, αὐ τούτων ἕπως;
 Πολέμου νόμῳ, πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, δούλους τοὺς
 πημαλώτους ἀναδεικνύντος.
 50 Δ'. Συνεὶς δὲ οὖν ὁ Θύαμις, ὅτι τὰ περὶ τὸν Με-
 τράνην ἰθὺν λέγειν, Ἄλλ', ὡς Ἀρσάκη, ἔφη, οὐ πό-
 λεμος τάδε ἀλλ' εἰρήνη τὸ παρόν. Κἀκεῖνος μὲν δου-
 λῶν, Πλευθεροῦν δ' αὐτῆ πέφυκε. Κἀκεῖνο μὲντοι
 ἴσθι βούλημα τυραννικόν, τούτῳ δὲ δόγμα βρασιλικόν.

cendos, seu volente Arsace, seu invita. Omnino autem
 trade. Alioquin scito, a me imperatum esse, ut ipse
 vincetus adducaris, vivusque excorieris. Bagas igitur ad
 id, quod imperatum fuerat, profectus est cum lileria
 signo satrapæ obsignatis, quo majorem fidem illis habe-
 rent hi, qui erant Memphi et eo celerius juvenes traderent.
 Profectus est et Oroondates ipse ad bellum contra Æthio-
 pes, Achæmene quoque sequi jussu; qui silentio et cum
 nihil tale suspicaretur usque dum ea, quæ indicaverat,
 vera esso inventirentur, custodiebatur. Iisdem diebus hæc
 Memphi gerebantur. Statim postquam in viam se dedit
 Achæmenes, Thyamis, cum jam antistitium pleno jure
 recepisset et propterea primas in urbe teneret, et ea quæ
 ad funus Calasiridis pertinebant perfectisset, justaque exæ-
 quilarum patri omnia intra dies constitutos persolvisset,
 redibat in memoriam Theagenis et Charicles inquisitionis,
 quando jam versari etiam cum extraneis lege pontificia
 permittebatur. Postquam autem ubique explorans et sol-
 licite inquirens cognovit, cum in satrapæ aulam tractanti-
 esse, quanta celeritate potuit, veniens ad Arsacem, quæ-
 rebat peregrinos, tanquam ad ipsum cum multis aliis de
 causis pertinentes, tum quod pater Calasiris moriens,
 extrema voce illi omnino inculcasset, peregrinis ut provi-
 deret et eos tueretur, imperans. Ad se illi quidem agere
 gratias, quod acceptos hospitio juvenes peregrinos et
 Græcos, per hos elapsos dies, quibus versari in templo
 non initiatis interdictum erat, humaniter tractasset. Petere
 autem, ut ipsi suum depositum recuperare rursus liceat.
 Arsace autem, Miror, inquit, quod cum nobis comitem et
 humanitatem testimonio tuo tribuas, rursus inhumanitatis
 nos condemnes, dum studes, ut aut non posse, aut nolite
 prospicere peregrinis et convenientibus officii illos ornare
 videamur. Non hoc, inquit Thyamis; scio enim, affluen-
 tius hic victuros, quam apud nos, si modo manere velent.
 Nunc vero cum sint præclaro genere orti, alioqui autem
 varias fortuna; injurias experit et in præsentia oberrantes,
 nihil illis potius est quam ut suum genus recaperent et in
 patriam rescant. Qua la re ut sim illis adjumento, here-
 dem me reliquit pater: cum mihi alioqui intercedant cum
 liscæ peregrinis et alia multa amicitia; vincula. Recte facis,
 Arsace ad ipsum, quod, omisso jurgio arquiteatem objicis:
 quam magis nobiscum facere apparebit, quanto dominari,
 quam frustra prospicere, ad obtinendum majorem vim
 habet. Thyamis autem admiratus, Dominaris tu vero,
 inquit, horum quomodo? Jure belli, respondit, quæ
 captivos servos efficit.

IV. Cum igitur intellexisset Thyamis, quod de Mitrane
 dicere vellet, Sed, o Arsace, non bellum, inquit, est, sed
 pax, ratio præsentis temporis: et illud quidem in servitu-
 tem redigere, hæc autem in libertatem vindicare solet:
 et illa est voluntas tyrannica, hæc vero decretum regniis.

Εἰρήνην δὲ καὶ πόλεμον, οὐχ ἢ τῶν ὀνομάτων ἀξίως ἀλλ' ἢ τῶν χωρῶν διατάξας, ἀληθέστερον γνωρίζειν πίπτει. Τὸ μὲν δίκαιον τοῖσι τιθεμένη, βέλτιον ἢ φανεῖς ἐριζομένη. Τὸ γὰρ μὴν πρόπον ἢ συμφρόν 6 οὐδ' εἰς ἀμφοτέρησιν καθίσταται. Πῶς γὰρ σοὶ κατὸν ἢ δυστυχεῖσιν νέων καὶ ξένων οὕτως ἐκθύμως φαίνεσθαι τε καὶ ἐμολογεῖν ἀνεγομένην;

Κ'. Ἐπὶ τοῖσι οὐκ ἔτι κατέσχευε ἢ Ἀρσάκη ἀλλ' ἐπάσχευε δὲ καὶ πάντες ὡς ἐπίπαν οἱ ἱρῶντες. Ἀν- 10 θάνειν μὲν οἰόμενοι καὶ ἐρυθρῶσιν, ἀπισκόμενοι δ' ἀπαναίτωντοῦσιν· ὁ μὲν ἀγνοούμενος ὀκνηρότερος, ὁ δὲ περὶ φραμμένος θρασύτερος καθιστάμενος. Ὡς δὲ κάκιστη τὸ συνειδὸς τῆς ψυχῆς διαγῆς ἐγίγνετο καὶ τὸν Θύαμιν δωπατευκέναι τι τῶν κατ' αὐτὴν ὑποτο- 15 πήσασα, παρ' οὐδὲν μὲν τὸν προφήτην καὶ τὸ προφη- τικὸν αἴτιμα παικταμένη, πᾶσαν δὲ γυναικείαν αἰδῶν παραγωνισσομένη, Ἄλλ' οὐδὲ τῶν εἰς Μιτράνην, Ἔρη, δεδραμένων ἑμῖν χαίρησθε, ἀλλ' ἔσται καιρὸς ἐν ᾧ τοὺς σφραγείας ἐμείνου τε καὶ τῶν σὺν αὐτῶν τὴν δίκην 20 Ὅροονδάτης εἰσπράττειται. Τοῦσ' δ' οὐ μεθήσομαι, τὸ μὲν παρὸν ἔμοι δουλεύοντα, ὀλίγον δ' ὑστερον ἀδελφῶν τῷ ἐμῷ βασιλεὶ τῷ μεγάλῳ, κατὰ νόμον τὸν Περσικὸν ἀναπεμφθησόμενος. Πρὸς ταῦτα βητόρευε καὶ δι- 25 κατα καὶ πρόποντα καὶ συμφρόντα μάτην ἐριζόμενος, ὡς οὐδενὸς προσδαίεται ὁ κρατῶν, τὸ βούλημα τὸ ἴδιον τοῦτων ἕκαστος ποιούμενος. Καὶ αὐτῆς τῆς ἡμετέρας ἡς ὅτι τάχιστα καὶ ἐκὼν μεθήσασο, μὴ δὲ λάθῃς καὶ ἀκῶν μεθιστάμενος. Ὁ μὲν οὖν Θύαμις ἐξῆι θεοὺς 30 εἰς ἐπιμαρτυρούμενος καὶ τοσοῦτον ἐπισκήψας, ὡς οὐκ εἰς κατὸν ταῦτα τελευτήσῃ, κατὰ δὲ ποιῆσαι πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἐπικαλέσασθαι πρὸς βοήθειαν ἐνθυμού- μινος. Ἢ δ' Ἀρσάκη, Λόγος οὐδαίς, εἰπούσα, τῆς σῆς προφητείας, μίαν ἑρᾶν προφητείαν ἔρωσ τὴν ἐπιτυ- χίαν, εἰς τὸν θάλαμόν τε χωρισθεῖσα καὶ τὴν Κυβέλην 35 προσκαλεσαμένη περὶ τῶν παρόντων, διεσκοπεῖτο καὶ γὰρ πῶς ἤδη καὶ τὸν θρασυμὸν τοῦ Ἀχαιμένου οὐ γαινομένου δι' ὑποψίας ἐλάμβανε, τῆς Κυβέλης, εἴποτε πυνθάνοιτο καὶ ἐπιζητήσῃ τὸν Ἀχαιμένην, ποικίλας καὶ ἄλλοι' ἄλλας προφάσεις ἀναπλαττούσης καὶ πάντα 40 μᾶλλον ἢ τὴν ὡς Ὅροονδάτην ἀφίξιν πιστεύειν πα- ρασκευαζούσης· πλὴν οὐ παντάπασι τὰ τελευταῖα πει- θούσης ἀλλ' ἤδη διὰ τὸν χρόνον καὶ ἀπιστουμένης. Ἦτοι δ' οὖν, τί ποιήσωμεν, Ἰλεγεν, ὦ Κυβέλη; τίς λύσις ἔσται μοι τῶν περισσυχότων; ὁ μὲν ἔρωσ οὐκ 45 ἀνίησιν ἀλλ' ἐπιτείνει πλεον ὥσπερ ἕλη τῷ νέῳ λά- θρωσ ὑποπιμπράμενος, ὁ δ' ἔστιν ἀπηνής τε καὶ ἀμεί- λιχος, φιλοφρονέτερος τὰ πρῶτα ἢ νῦν φαινόμενος, τότε μὲν ἀπατηλαῖς γούν ἐπαγγελίαις παρηγορῶν νῦν δὲ παντάπασι καὶ ἀπερικαλύπτως τὰ πρὸς με ἀπαγο- 50 ρεύων. Ὁ δὲ με καὶ διαταράττει μᾶλλον, μὴ δὲ τι περὶ Ἀχαιμένου, ὧν ὑπονοῶ, καὶ αὐτὸς πέπυσται καὶ πλεον ἀποδεικτῆ τὴν πράξιν. Αὐτεῖ δ' ἐπὶ πᾶσιν Ἀχαιμένης, δεσ νῦν μηχαντῆς ὡς Ὅροονδάτην πεπόρευ- ται, ἢ πείσων ἴσως, ἢ οὐ πάντως ἀπιστα λίξων.

Denique pacem et bellum, non nominum pondus, sed ratio et constitutio eorum, qui utuntur, verius iudicare solet. Quamobrem aequitatem, si his assensa fueris, melius definire videberis: ceterum honestum et utile, neque in controversiam venit. Quomodo enim honestum tibi est, aut conducit, juvenes et peregrinos, tam furiose videri et fateri, te retinere velle?

V. Ad hæc non amplius continuit sese Arsace, sed id illi accidit, quod omnibus in universum amantibus acci- dere solet. Cum occultas esse suas rationes putant, erubescunt: cum sunt deprehensi, omnem pudorem amittunt. Qui latet, cunctantior est: qui deprehensus est, audacior efficitur. Quemadmodum et illam conscientia mens redar- guebat et Thyamim aliquid auspicatum esse de se existi- mans, non faciens flocci antistitem et antistitii dignitatem, omneque pudorem muliebrem abiciens, sed neque, in- quit, ea quæ in Mitrancem admisistis vobis condonabuntur. Ceterum tempus erit, quando de intersectoribus illius et eorum qui una aderant, Oroondates sumet poenas. Hos vero non dimittam, qui in presentia sunt mea. mancipia: paulo post vero fratri meo, regi magno, secundum legem Persicam mittentur. Ad hæc rueloria partes agas quantumvis justa et honesta et utilia frustra definiens, quod nullius indigeat is, qui habet imperium in aliquem, suum arbitrium quodlibet horum esse statuens: et ex aula nostra a vestigio sponte discede, ne forte incautus agas, invitus cedere cogaris. Thyamis igitur exibat, deos testes invocans et tantum affirmans, quod hæc bonum sine non essent, sortitura; indicare urbi et eam in auxilium adro- care cogitans. Arsace autem, Nihil curo tuum antisti- tium, cum dixisset; amor solum respicit antistitium, potiendi solatium: in thalamum secedens et Cybelen ac- cersens, de presentibus rationibus deliberabat, etenim jam aliquo modo et fugam Achæmenis non comparentis in auspicio vocabat; Cybele, si quando percontaretur et inquireret de Achæmene, varios et alio tempore alios præ- textus commincente et omnia magis, quam ut a! Oroon- dates eum venturum esse crederet, illi persuadente. Ve- rumtamen non omnino ad extremum fidem faciebat, sed jam propter diuturnitatem temporis illi fides non habeba- tur. Tunc igitur, Quidnam faciemus, dicebat, o Cybele? Quæ tandem erit ratio, qua me ex his, quæ circumstant, extricare possim? Nam amor non remittit quidquam, sed magis intenditur, tanquam materia a juvene hoc, magno cum impetu accensus. Ille autem est et ferox et intracta- bilis et qui humanior esse prius, quam nunc, videbatur: tunc quidem fraudulentis sollicitationibus me consolatus; nunc autem omnino etiam manifeste nostra recusans pos- tulata. Quod me magis perturbat, ne forte de Achæmene, quæ suspicor, ipse quoque audierit, atque ita magis rem refugiat. Enimvero præ omnibus me angit Achæmenes, qui nunc index ad Oroondate[m] profectus est, aut persuas- surus illi fortasse, aut non omnino a vero abhorrentia dictu-

Ὀφθαλμοὺς μόνον Ὀροονδάτης. Μίαν θεραπείαν καὶ
 δάκρυον Ἀρσάκειον ἐν οὐχ ὑποστήζεται. Μεγάλην
 εἰς παιδὸς κέκτηται πρὸς ἀνδρας ἰσχυρὰ τὰ γυναικεία
 καὶ σύννοια βλιέματα. Ἄλλ' ἐκείνο ὑπέδειξεν, εἰ
 6 μὴ τυγαστα Θεαγένους προληφθεῖν ὑπὸ τῆς κατηγο-
 ρίας, ἢ, κὰν οὕτω τύχη, τῆς τιμωρίας, εἴ τι πρὶν ἐν-
 τυχῆν μοι, πιστεύσειεν Ὀροονδάτης. Ὡστε, ὃ
 Κυβέλη, πάντα κίνει, πᾶσαν εὗρισκε μηχανὴν, πρὸς
 ξυροῦ τὴν ἀβραν ἀμὴν περιεστηκότα ἡμῖν δρῶσα τὰ
 10 πράγματα καὶ ἄμ' ἐνοοῦσα ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως ἐμαυ-
 τῆς ἀπογνοῦσα, φείσομαι ἄλλον. Ἄλλὰ πρώτη πα-
 ραπολάσεις τῶν τοῦ παιδὸς ἐπιχειρημάτων, ἃ πῶς
 ἠγνόησας, οὐκ ἔχω συμβαλεῖν. Καὶ ἡ Κυβέλη, Πα-
 ῖδος μὲν, ἔφη, τοῦ ἐμοῦ περὶ καὶ πίστεως εἰς σε τῆς
 15 ἐμῆς, ὃ δέσποινα, οὐκ ἀληθῆ δοξάζουσα γνώση τοῖς
 ἔργοις, αὐτὴ δ' οὕτως ὑπτίως προσιοῦσα τῷ σαυτῆς
 ἔρωτι καὶ τῷ ὄντι μαλακίζομένη, μὴ ἄγε τὴν αἰτίαν
 ἐπ' ἄλλους τοὺς οὐκ αἰτίους. Οὐ γὰρ ὡς δέσποινα
 κρατεῖς, ἀλλ' ὡς δουλεύουσα θεραπείεις τὸ μειράκιον.
 20 Ἄ παρὰ μὲν τὴν πρώτην ὀρθῶς ἴσως ἐγίγνωτο, ἀπαλοῦ-
 τινος ἐκείνου καὶ νέου τὴν ψυχὴν νομισθέντος. Ἐπειδὴ
 δὲ κατεξανίσταται ὡς ἐρωμένης, λαμβανέτω παίρην ὡς
 δεσποίνης καὶ μιστιγούμενος καὶ στρεβλούμενος ὑπο-
 πιπέτω τοῖς σοῖς βουλήμασι. Περύκασσι γὰρ οἱ νέοι
 25 θεραπεύομενοι μὲν ὑπερφρονεῖν, βιαζόμενοι δ' ὑπί-
 κειν. Ὡστε καὶ οὗτος πράξει κολαζόμενος, ἄπερ
 ἠθέλει κολακούμενος. Ἄλλὰ δοκεῖς μὲν, εὖ λέγειν,
 ἢ Ἀρσάκη, πῶς δ' ἂν ἐνέγκαιμι, ὃ θεοί, τοῖς ἐμοῖς
 ὀφθαλμοῖς, ἢ ἐκινόμενον ἔρῃσα τὸ σῶμα ἐκείνο, ἢ καὶ
 30 ἄλλως κολαζόμενον; Ἀθῆς αὖ σὺ μάλαικλῆ, ἔφη,
 ὅσπερ οὐ πρὸς ἐκείνου τε γεννησόμενον ὀλίγαις στρεβλώ-
 σεσιν ἐλίσθαι τὰ βελτίονα, καὶ σοὶ πρὸς μικρὸν ἀνα-
 ὄσιση, τυχεῖν τῶν κατὰ γνώμην. Ἦνεστι δὲ σοὶ μὴδὲ
 λυπεῖν τὸν ὀφθαλμὸν τοῖς γιγνομένοις, ἀλλ' εὐφράτη
 35 παραδοῦσαν καὶ κολάζειν εἰποῦσαν, ὡς τι πεπλημμε-
 ληκότα, μὴτ' ἀνίσθαι δρῶσαν, (ἀκοῇ γὰρ ὄψεως εἰς
 τὸ λυπεῖσθαι κωφότερον), καὶ εἰ μεταδεδλημένον αἰσθοῖ
 μίση, πάλιν ἐμείσθαι ὡς αὐτόρως ἐπεστραμμένον.
 Γ'. Ἐπειθεο ἢ Ἀρσάκη, (ἀπαπισθεὶς γὰρ ὁ ἔρωσ
 40 οὐδεμίαν ἔχει φειδῶ τοῦ ἐρωμένου, τρέπει δὲ φιλεῖ
 τὴν ἀποτυχίαν εἰς τιμωρίαν), καὶ τὸν ἀρχιευνοῦχον
 μετακαλεσασμένη, τὰ δεδογμένα προσέταξεν. Ὁ δὲ,
 καὶ φῶσει μὲν τὴν εὐνοῦχων ζηλοτυπίαν νοσῶν, συμ-
 γόμενος δὲ καὶ πάλαι κατὰ τοῦ Θεαγένους ἐξ ἄν ἑώρα
 45 τι καὶ ὑπώπτευνεν, εὐθὺς ἐν δειμοῖς εἶχε σιδηροῖς καὶ
 ἐπίειξε λιμῶ καὶ αἰκίαις, εἰς οἶκημα ζοζώδες κατακλει-
 σάμενος καὶ εἰδοτὴ μὲν, προσποιούμενος δὲ καὶ πυνθη-
 νομένη ὄθρην τὴν αἰτίαν, οὐδὲν ἀποκρινόμενος· ἐπιτείν-
 νων δ' ἐσημέλαι τὰ τῆς κολάσεως καὶ πλὴν ἢ ἐβούλετο
 50 ἢ Ἀρσάκη καὶ ἐντέταλτο τιμωρούμενος, εἰσφοιτᾶν δ' οὐ-
 δένει παρῆς ἢ μόνῃ τῇ Κυβέλῃ, τοῦτο προσεταγμένον.
 Ἦ δ' ἔροῖτα συνεχῶς καὶ τροφᾶς κρύφα παρισπέρειν
 ἐνεδείκνυτο, αἰκτείρουσα μὲν δῆθεν καὶ ὑπὸ τῆς συνη-
 θέλης ἐπιλωκείῃ, τὸ δ' ἀληθὲς ἀποπειρωμένη ποίειν

us. Videam ego modo Oroondatem : unam Mandatas et
 lacrimulam unam Arsaces non sustinet. Magnam ad
 faciendam idem viris habent vim et fascinum, sautes
 et familiares adjectus. At illud est acerbissimum, si,
 non potita Therigene, antevertat accusatione, aut fortassis
 etiam poena, si fidem habuerit iudicio Oroondates, prius-
 quam ipsum videro. Quamobrem, Cybele, omnem move
 lapidem, omnem inventi macladam, videns in extremum
 periculum res nostras devenisse et simul cogitans quod,
 cum de me ipsa desperarim, laudquaquam alius sim par-
 sura. Prima siquidem fructum capies ex tui filii conati-
 bus : quos quomodo ignorare potueris, conjectura assequi
 non possum. Cybele autem : Quod ad filium meum, in-
 quit, attinet et fidem meam erga te, domina, non vera
 te opinari, te ipsa cogasces. Porro cum ipsa iam segiter
 cures tuum amorem et revera inertis animo sis, non est
 quod conferas culpam in alios, qui vacui sunt a culpa.
 Neque enim ut domina imperas, sed ut serva blandiris
 adolescenti. Quo initio quidem recte fortasse fiebant,
 cum tenero et juvenili animo esse putabatur. Postquam
 vero exurgit contra amasiam, experiatur te et agnoscat ut
 dominam, et flagris casus ac tormentis excruciat, sup-
 plex tuæ voluntati se subjiciat. Consueverunt enim ado-
 lescentes, cum coluntur, despiciere : si autem coacti, ce-
 dere. Quamobrem et hic faciet penis adactus, quæ antea
 negabat, blande et leniter tractatus. Videris tu quidem
 recte dicere, inquit Arsace : ceterum quomodo ferre pos-
 sem, oculis meis videns illud corpus cædi, aut alio quo-
 cunque modo affligi? Rursum, inquit ipsa, mollitie diffusus,
 quasi non sit futurum, ut et ipse, paucis tormentis adhibi-
 tia, meliora amplectatur, et tu paululum excruciatâ conse-
 quaris omnia ex sententia. Atqui licet neque oculis do-
 lorem accersere ex his quæ sent, sed isto Euphratî tradito
 et puniri jussu, tanquam ob aliquod delictum, abesse a
 spectaculo, quod te dolore afficeret ; (auditus enim, ad-
 spectu ad commovendum dolorem minus est efficax) et si
 illum sententiam mulasse censerimus, rursus poena tan-
 quam respicientem eximere.

VI. Passa est sibi persuaderi Arsace, (amor enim, ubi
 desperat, amato nihil parcat et repulsam in vindictam con-
 vertere gaudet,) et accessit supremo eunucho, ea quæ
 decreverat, imperavit. Ille autem et natura eunuchorum
 zelotypia laborans et jampridem infensus Theageni ob ea
 quæ videbat et suspicabatur, statim eum in vincula ferrea
 conjecit et affligebat fame et verberibus, in habitaculo te-
 nebroso conclusam ; et scienti quidem, sed tamen assimi-
 lanti inscitiam et quærenti causam, nihil respondens,
 quotidieque poenas intendens, et magis, quam volebat
 Arsace ac præceperat, excrucians, neque ullum introgredi
 sinens, præter solam Cybelen ; sic enim imperatum fuerat.
 Illa vero perpetuo veniebat et alimenta se illi clam inferre
 simulabat, tanquam miseram illius sortem et propter fami-
 liaritatem, quæ sibi cum eo intercesserat deplorans : re
 ipsa autem, quid haberet animi in præsentî fortuna et si

τινὰ γνώμην ἔχει πρὸς τὰ παρόντα καὶ ἄσπερ ἐνδιδοῖη
καὶ μαλάσσειτο πρὸς τῶν στρεβλώσεων. Ὁ δ' ἦν
πλέον ἀνὴρ τότε καὶ πλέον ἀπειμάχετο πρὸς τὰς πείρας,
τὸ μὲν σῶμα καταπονούμενος, τὴν δὲ ψυχὴν ἐπὶ σπι-
6 προσόντῃ βιννύμενος καὶ μεγαλοφύμενος ἄμα πρὸς
τὴν τύχην καὶ γαστρίων, εἰ ὑποδοῖται τῷ πλείστοι μέρει,
τῷ κειρατάτῳ χαρίζεται, ἐπιδείξεται ἀφορμὴν τῆς εἰς
Χαρίκλειαν ἐνείας τε καὶ πίστεως παρερχόμενος, μόν-
10 νον εἰ γινώσκει ταῦτα κακίην μέγιστον ἀγαθὸν τιθέν-
μενος καὶ συνειρῶς Χαρίκλειαν καὶ φῶς καὶ ψυχὴν
ἀνακαλῶν. Ὡς τε καὶ ἡ Κυβέλη ταῦθ' ὁρῶσα καὶ
παρὰ μὲν τῆς Ἀρσάκης ὡς ἡρέμα βούλοιο πείρασθαι
τον Θεαγένην ἀκούσασα, ὡ γὰρ εἰς τελευτὴν ἀλλ' εἰς
ἀνάγκην παραδεδοκίμει, αὐτὴ δ' εἰς τούναντίον ἐπι-
15 τείνειν τὰ τῶν κολάσεων πρὸς τὸν Εὐφράτην ἀπαγγέ-
λουσα, ὡς ἀνύουσα ἤθετο εὐδὴν ἀλλ' ἀπηγόρευτο καὶ
αὐτῇ παρ' ἐλπίδας ἡ πείρα, συνείσα ὅτι κακῶν ἦν καὶ
ἄν μὲν τὴν εἰς Ὀρουδάτου τιμιρίαν εἰ πύθοιο ταῦτα
παρὰ Ἀχαιμῆνους ὅσον οὐδέποι προσδοκῶσα, ἄν δ' ὡς
20 φθῆσεται αὐτὴν διαχρωμένη τάχα καὶ ἡ Ἀρσάκη, ὡς
παιχθεῖσα εἰς τὴν τοῦ ἔρωτος σύλληψιν, ὁμῶς χωρεῖν
ἔγνω τοῖς κατελιγρόσι καὶ μέγα τι κακὸν ἐπιτελέσασα
ἡ κατορθῶσαι τῇ Ἀρσάκῃ τὰ κατὰ γνώμην καὶ τὸ πα-
ρόν τὸν ἀπ' ἐκείνης προσδοκώμενον διακύναι κίνδυνον,
24 ἡ τοὺς ἐλέγχους τῶν πάντων πραγμάτων ἀφανίσαι,
θανάτους ἅμα πᾶσιν ἐπινοήσασα. Καὶ πρὸς τὴν Ἀρ-
σάκην ἐλοῦσα, Μάτην, ἔφη, κάμνομεν, ὡ δέσποινα.
Οὐ γὰρ ἐνείδωσιν ὁ ἀπηγῆς ἐκείνος ἀλλ' αἰεὶ γίγνεται
καὶ πλέον θρασύτερος, Χαρίκλειαν διὰ στόματος ἔχων
30 καὶ ταῖς ἐκείνης ἀνακλήσεσιν ὅσπερ θεραπεύεις περη-
γορούμενος. Τελευταίαν εὖν εἰ δοκεῖ, τὸ τοῦ λόγου,
βίβωμεν ἀρχυραν καὶ τὴν ἀμποδῶν γιγνομένην ἐκποδῶν
ποιησόμεθα. Εἰ γὰρ μάλοι μὴ εὖσαν, εἰκός που καὶ
μεταβληθῆναι αὐτὸν πρὸς τὸ βούλημα τὸ ἡμέτερον,
35 ἀπογόντα τὸν ἐπ' ἐκείνη πόθον.

Ζ'. Ἀρταρχμα τὸ βῆθὲν ἐποιήσατο ἡ Ἀρσάκη καὶ
τὴν ἐκ πολλοῦ ζηλοτυπίαν ὀργῇ τῶν εἰρημένων ἐπιτείν-
ουσα, Εἰ λίγαις, ἔφη, καὶ μελήσει μοι προστάξει
τὴν ἀλιτήριον ἀναιρεθῆναι. Καὶ τίς ὁ πεισθησόμενος,
41 ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη, πάντων γὰρ ἐν ἔξουσίᾳ σοὶ
τυχανοῦση, τὸ ἀναιρεῖν δὶχα κρίσεως τῶν ἐν τέλει
Περσῶν, πρὸς τῶν νόμων ἀπηγόρευται. Διήσει τοί-
νων πραγμάτων σοὶ καὶ δυσχεραίας, οἰτίας τιθῆς καὶ
ἐγκλήματα κατὰ τῆς κόρης ἀναπλατούση καὶ προσέτι
45 (ἔσται) ἄδελον εἰ πιστευθησόμεθα. Ἄλλ' εἰ δοκεῖ,
πάντα γὰρ ὑπὲρ σοῦ καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ἔτοιμος,
φαρμάκῳ τὴν ἐπιβουλὴν διακονήσομαι καὶ ποτῶ γε-
ροητευμένη τὴν ἀντίδικον ἐκποδῶν ποιήσομαι. Ἐπή-
νεσε ταῦθ' ἡ Ἀρσάκη καὶ ποιεῖν ἐκέλευσεν. Ἡ δ' αὖ-
48 τίκα ὤρμησε καὶ καταλαβούσα τὴν Χαρίκλειαν ἐν
ὄχυρμαῖς καὶ δάκρυσι καὶ εἰ γὰρ ἄλλ' ἢ πενθοῦσαν καὶ
ἄπως [ποικίλις] αὐτὴν ἐξῆζοι τοῦ βίου διανοουμένην,
(ἤδη γὰρ ὑπήσθητο τὰς ἀμφὶ Θεαγένει τύχας, ποικί-
49 λως αὐτὴν καὶ ταῦτα τῆς Κυβέλης τὰ πρῶτα βουκο-

remitteret aliquid et mollior fieret tormentis explorans. Ille autem magis virum se praebebat et tunc praecipue repugnatat conatibus : corpus quidem affligi sinens, ceterum animo castitatis conscientia attollens, glorians in illa fortuna et exsultans, quod enim maximam partem affligeret, praecipuae praestantissimaeque gratificaretur, insuper occasione declarandae benevolentiae erga Charicleam oblata : tantum si sciret haec illa, optime secum agi existmans et continuo Charicleam, lucem et animam appellans. Quod cum etiam Cybele videret, et quamvis contra sententiam Arsaces, (ex qua, quod leviter Theagenem affligi vellet, audiebat, ut non ad mortem, sed ad coactionem traditum) ipsa, ut poenae intenderentur, Euphrati renuantiaret, neque ita se quidquam proficere sentiret, sed omnino res desperata fuerat et ipsa praeter spem experientia edocta, quibus in malis esset, intelligeret : nunc quidem poenam ab Oroondate, si haec audisset ex Achamene, jamjam exspectans, nunc vero, ne antea mortem sibi conscisceret Arsace, tanquam ludibrio habita a se quod attinet ad auxilium ei praestandum in amore hoc, metuens, statuit nihil contra ea quae illi incumbabant et magno quodam malo peracto, aut exsequi ea, quae Arsace vellet, et in praesentia exspectatum ab illa evitare periculum, aut argumento omnium negotiorum tollere, necem simul orantibus mollens animo. Atque ita ad Arsacem ingressa, Ludimus, inquit, operam, domina. Neque enim quidquam remittit ferox ille, sed semper audacior efficitur, Charicleam semper iuro habens et illius appellatione tanquam blanditiis se consolans. Ultimam igitur, si placet, ancoram, ut dicitur, iaciamus et eam quae est impelimento e medio removeamus. Si enim cognoverit eam interitisse, consentaneum est fore ut inulata sententia assentiat nostrae voluntati, cum prorsus desperaverit de illius amore.

VII. Rapuit id quod dictum fuerat Arsace, cum zelotypiam, qua iampridem laborabat, ira propter ea, quae dicta fuerant, intentisset, et Recto mones, inquit, Mili curae erit, ut jubeam hoc piaculum tolli. Quis autem erit qui obtemperabit, respondit Cybele. Cum enim omnia sicut in tua potestate, interimere tamen absque iudicio magistratum Persicorum, legibus est prohibitum. Opus igitur erit, ut laborem et molestiam suscipias in confingendo crimine et accusatione contra puellam. Praeterea incertum erit, an simus causam probaturus. Sed si videtur, (omnia enim tua causa et audere et sustinere sum parata) veneno insidias exsequar et potione succo facto adversariam e medio tollam. Approbavit haec Arsace, et facere jubebat. Illa autem statim aggressa est facinus : et cum deprehendisset Charicleam in lamentis et lacrimis et quid aliud quam lugentem, ac quomodo e vita migraret cogitantem, (jam enim subsenserat Theagenis fortunam, quamvis Cybele imtio vult dolis eam falleret et quod non

λύσης καὶ τοῦ μὴ ὄρᾶσθαι αὐτὸν καὶ μὴ φοιτῆν συνή-
 θους εἰς τὸ δωμάτιον ἄλλοι' ἄλλας προφάσεις ἀναπλα-
 τοίσης), καὶ Ὡ δαιμονία, φησὶν, οὐ πάσῃ σαυτὴν
 τρύχουσα καὶ καταναλίσκουσα μάτην; ἰδοὺ σοὶ καὶ
 5 Θεαγένης ἀρτεῖται καὶ ἔξει τήμερον εἰς ἑσπέραν. Ἡ
 γὰρ δέσποινα πλημμελήσαντά τι κατὰ τὴν διακονίαν,
 εἰς βραχὺ παροῦνθίσα καὶ καθειργθῆναι προστάξασα,
 τήμερον ἀρτῆσαι ἐπηγγεῖλατο, ἑορτὴν τινὰ πάτριον
 εὐωγεῖν μίλλουσα καὶ ἕμα λιπαρηθεῖσα πρὸς ἐμοῦ.
 10 Ὅστ' ἀνίστασο καὶ σαυτὴν ἀναλάμβανε καὶ τροφῆς
 σὺν ἡμῖν γε νῦν ποτε μεταλαβοῦσα. Καὶ, Πῶς ἂν
 ἔρη, πεισθεῖη, ἡ Χαρίκλεια, τὸ γὰρ συνεχῶς σε πρὸς
 με διαψεύδεσθαι τὸ πιστὸν τῶν παρὰ σοῦ λεγομένων
 ὑποτέμνεται. Καὶ ἡ Κυβέλη, Θεοὺς, ἔρη, ἐπόμνυμι
 15 πάντας, ἢ μὴν λυθῆσεσθαι σοὶ πάντα τήμερον, καὶ
 πάσῃ σε φροντίδος ἀπαλλαγῆσεσθαι. Μόνον μὴ
 προαναίρει σαυτὴν, ἡμερῶν ἤδη τοσοῦτων ἀπόσιτος
 (οὔσα) ἀλλ' ἀπόγευσαι, εἶκουσα τῶν εἰς καιρὸν ἡύτρι-
 πτισμένων. Μόλις μὲν ἐπέειπετο δ' οὐδ' ὅμως ἡ Χαρί-
 20 κλεια, τὸ μὲν ἀπατηλὸν συνήθως ὑφορούμενη, τοῖς δ'
 ἔρκοις ἐν μέρει πειθομένη καὶ τὸ ἥδὲ τῶν ἐπαγγελθέν-
 των ἑκούσα καταδεχόμενη. Ἄ γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ
 καὶ πιστεύειν φιλεῖ. Κατακλιθεῖσαι τοῖνυν εἰσιόντων.
 Καὶ τῆς διακονούσης Ἄερας οἴνου κεκραμένου κύλικας
 25 ἐπιδοῦσης, προτέρᾳ τῇ Χαρίκλειᾳ προσφέρειν ἡ Κυβέλη
 νεύσασα, μετ' ἐκείνην αὐτὴ λαβοῦσα ἔπινε. Καὶ
 οὐπω τὸ πᾶν ἐκπέποτο καὶ ἰλιγγίαν ἐφαίνετο ἡ πρεσ-
 βύτις, τὸ τε περιττώσαν ὄλιγον ἐχέασα, δριμύ τ' εἰς
 τὴν θεράπαιναν ἐνεώρα καὶ σπασμοῖς τε καὶ σφακελί-
 30 μοῖς ὀξυτάτοις ἐπιέζετο.

II. Θόρυβός τε κατελήξει μὲν καὶ τὴν Χαρίκλειαν
 καὶ ἀναλαμβάνειν ἐπιπράτο, κατελήξει δὲ καὶ τοὺς
 παρόντας. Τὸ γὰρ κακὸν, οἷς ἐώκει, τοξέυματος παν-
 τὸς ὀξύτερον τῷ φθοροποιῷ δεδευμένου καὶ ἱκανὸν καὶ
 35 νέον τινὰ καὶ ἀμαζόντα διαγρήσασθαι, τότε καὶ πλῖον
 εἰς γηραῖον σῶμα καὶ ἀπεσκληρὸς ἤδη προσομιλήσαν
 ὀξύτερον ἢ ὥστ' εἰπεῖν τῶν καιριωτέρων καθίστατο.
 Καὶ τὸ τ' ὄμμα ἡ πρεσβύτις ἐπίμπρατο καὶ τὰ μέλη
 τῶν σπασμῶν ἐνδόντων πρὸς τὸ ἀκίνητον παρῆτο καὶ
 40 χροαὶ μαλαίνουσα τὴν ἐπιφάνειαν ἐπεπόλαζεν. Ἄλλ'
 ἦν, ὄψαι καὶ δηλητηρίου ψυχῆ δολερὰ πικρότερον.
 Ἡ γοῦν Κυβέλη καὶ ἐκνήσκουσα οὐ μείβετο τῶν παν-
 ούρημάτων, ἀλλὰ τὰ μὲν νεύμασι τὰ δὲ παραθιγ-
 γομένη, Χαρίκλειαν εἶναι τὴν ἐπιβουλεύσασαν ἐνεδεί-
 45 κλυτο. Καὶ ἐμοῦ θ' ἡ γραῦς ἀπέπνει. Καὶ ἡ Χαρί-
 κλεια δεσμῶντις εἶχετο καὶ παρὰ τὴν Ἄρσάνην αὐτίκα
 ἔχετο. Τῆς δὲ πυνθανομένης, εἰ τὸ φάρμακον αὐτῇ
 σκευάσειε καὶ εἰ μὴ βούλοιο λέγειν τὰ λήθεις, κολαστή-
 ρια καὶ βασάνους ἀπειλούσης, καινὸν ἦν ἡ Χαρίκλεια
 50 τοῖς ὄρωσι θέμα. Οὔτε γὰρ κατηρήσασα, οὔτ' ἀγε-
 νῆς τι παθοῦσα, γέμων ἐφαίνετο καὶ χλεύην τὰ παρόντα
 ποιουμένη, τὸ μὲν ὑπ' ἀγαθοῦ τοῦ συνειδότος τῆς συ-
 ποφαντίας ἀπρονιατοῦσα, τὸ δὲ χάρουσα εἰ Θεαγένους
 οὐκ εἶτι ὄντος τεθηξεται καὶ κερδήσει τὸ ἐναγῆς τῆς

appareret, neque veniret solito more in conclave, subante
 alios atque abios praetextusingeret). O misera, dicebat,
 an non desines te macerare et frustra consumere? Ecce
 tibi jam et Theagenes emittitur et veniet hodie ad vesperam.
 Domina enim, quae ob quoddam illius erratum in
 ministrandi munere paululum fuerat commota et concludi
 jusserat, hodie se illum emissuram promisit, festum quod-
 dam patrum celebratura, simul etiam precibus meis ad-
 ducta. Quamobrem consurge, ac te recipere, cibum una
 nobissem tandem aliquando capiens. Quomodo autem
 tibi credere debeam, inquit Chariclea. Nam consuetudo
 tua me continue mendaciis fallendi, fidem tuis quae a te di-
 cuntur admittit. Cybele autem, Per deos, inquit, omnes
 juro, omnino fore, ut omnia tibi sint expedita hodie et ut
 ab omni cura deinceps vacua sis futura: modo ne te ipsam
 ante interimas, cum jam tot diebus a cibo abstinueris;
 sed degusta utique, obediens nobis, ea, quae nunc tem-
 pori sunt parata. Vix sane, sed tamen parebat Chariclea,
 fraudem quidem usitam illi suspiciens, ceterum
 jurijurando ex parte assentiens et suavitatem eorum quae
 promissa fuerant libens recipiens. Quae enim expetit
 animus, libenter credit. Recumbentes igitur comedebant.
 Et cum Habrae ministranti et poculis infusum vinum por-
 rigentis, ut prius Charicleam afferret, Cybele nutu signifi-
 casset, post illam ipsa vicissim accepto poculo libebat.
 Nequid erat lotum epotum, cum jam astuare anus videri,
 et eo quod superfuerat effuso, torvis oculis ancillam iac-
 tueri et vulsionibus atque inflammationibus acutissimis premi.

VIII. Incessit autem horror et perturbatio Charicleam,
 quae erigere illam conabatur, incessit et alios qui astant
 praesentes. Malum enim, ut apparebat, omni jaculi im-
 petu celerius est tabifico veneno tincti et vel ad juvenem
 et florentem aetate interimendum satis virium habet. Tunc
 autem, cum in senili et jam effeto corpore veraretur,
 celerius quam dici potest in praestantissimas partes perina-
 nabat. Itaque anus oculi incendebantur, membra, vulsio-
 nibus remissis, motu omni destituebantur ac dissolveban-
 tur et color niger superficiei cutis inducebatur. Sed erat,
 ut existimo, vel veneno ipso animus fraudulentus acer-
 bior. Siquidem Cybele, jam efflans animam, dolos non
 intermittebat, sed partim nutibus, partim interruptis et
 morientibus vocibus, significabat Charicleam esse, quae illi
 struxisset insidias. Itaque anus extremum spiritum ele-
 bat et simul Charicleam vineta detinebatur et ad Arsaren
 continuo ducebatur. Hac vero querente, utrum venenum
 ipsa parasset et si nollet verum fateri, cruciatus ac tor-
 menta minitante: novum erat Chariclea insipientibus
 spectaculum. Neque enim tristis, aut aliquid pro se fe-
 rens, quod degentem animum argueret, risu videbatur
 et ludibrio habere praesentia negotia: partim propter con-
 scientiam recto factorum, calumniam negligens; partim
 gaudens, si Theagene non amplius superstito, esset mori-

πράξεως, ὃ καὶ αὐτῆς ἐγνώκει ποιεῖν ἑτέρον τοῦτο
 δραστήντων. Καί, Ἡ Θαιμασία, ἔφη, εἰ μὲν ζῆ
 Θεαγένης, καθαρεύω κατὰ τοῦ νόμου, εἰ δὲ τι πέπον-
 9 τεν ὑπὸ τῶν σῶν ἀνοσιῶν βουλευμάτων, οὐδὲν δεῖ σοι
 τῶν κατ' ἐμοῦ βασάνων· ἔχεις με τὴν φαρμακίδα τῆς
 καὶ θρεψαμένης σε καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων
 παιδευσαμένης καὶ ἀπόστατε μὴ μελλήσασα. Οὐδὲν
 γὰρ οὕτως ἴφιδαι Θεαγένης, ὃ τῶν σῶν ἀνόμων βου-
 λευμάτων ἔνομος ὑπερόπτης.

10 Θ'. Ἐξέμνηε τὰ εἰρημίνα τὴν Ἀρσάκην καὶ διαρ-
 ραπισθῆναι κελύσσεια, ἧς ἔχει δεσμῶν ἀγετε τὴν
 ὀλιγότερον καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς ὄντα κατ' ἀξίαν ἐπιδείξαν-
 τις τὸν θνητοῦτον αὐτῆς ἐρώμενον, παντὶ μὲναι τὰ
 δεσμὰ ἐπιβαλόντες, Εὐφράτη καὶ ταύτην παράδοτε,
 15 φυλαχθησομένην ἐς αὔριον, τὴν τε διὰ θανάτου τιμω-
 ρίαν ὑπὸ κρίσει τῶν ἐν τέλει Περσῶν ὑφεύουσαν. Ἦδὲ
 δ' ἀγομένης, τὸ οἰνογεῖσθαι τῆ Κυβέλης πικροτάριον
 (τὴν δὲ τῶν Ἰωνικῶν θάτερον τῶν εἰς διακονίαν παρὰ
 τὴν πρώτην ὑπὸ τῆς Ἀρσάκης τοῖς νέοις δωρηθέντων),
 20 εἶτε τι παθὸν εὐνοίῃ τῆ περὶ τὴν Χαρικλείαν ὑπὸ συν-
 ηθείας τε καὶ συνδιαίτησεως, εἶτε καὶ δαιμονία βου-
 λήσῃ χρυσάμενον, ὑπεδάκρυσέ τε καὶ ἐστίναζε. Καί,
 ἡ τῆς ἀθλίας, ἔφη, τῆς οὐδὲν αἰτίας. Τῶν δὲ περι-
 στόσιων θανατοῦσαν καὶ σαφῶς ὃ τι λέγειν βούλοιο
 25 ἐκραινεῖν ἀναγκαζόντων, αὐτὴ δεδικέναι διωμολόγει
 τῆ Κυβέλη τὸ φάρμακον, εἰληφέναι δὲ παρ' αὐτῆς
 ἑλπίης ἐφ' ἧ δούναί τῆ Χαρικλείῃ, προληθρίσαν δὲ,
 εἶθ' ὑπὸ θυρήνου. τῆς κατὰ τὴν πρῆξιν ἀποτίας, εἶτε
 καὶ συγγυθείσαν ὑπὸ τῆς Κυβέλης, προτίρα δούναί τῆ
 30 Χαρικλείῃ νεοούσης, ἐναλλάξει τὰς κύλικας καὶ τῆ
 πρεσβυτέρῃ προσενεγκεῖν ἐν ἧ τὸ φάρμακον. Ἦγετο
 οὖν ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην εὐθείως, ἐρμαιῶν ἀπάντων ποιου-
 μένων, ἐλευθέραν εὐρεθῆναι τῶν ἐγκλημάτων τὴν Χα-
 ρικλείαν. Εὐγενοῦς γὰρ ἤθους καὶ ὄψεως καὶ βάρβα-
 35 ρον γένος οἴκτος εἰσέρχεται. Καὶ εἰπούσης ταῦτα τῆς
 θεραπεινίδος, πλέον ἐγένετο οὐδὲν, ἀλλ' ἡ καὶ αὐτὴ
 συνεργός, ἔοικεν εἶναι εἰπούσα ἡ Ἀρσάκη, δεσμωθεῖσαι
 καὶ φρουρεῖσθαι εἰς τὴν κρίσιν ἐκέλευσε. Τοὺς δὲ δυ-
 νάστιας Περσῶν, οἱ τὸ βουλευέσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν
 40 καὶ δικάζειν τε καὶ τιμωρίαν ὀρίζειν τὴν ἰσχυρὴν εἶχον,
 ἐπὶ τὴν κρίσιν εἰς τὴν ἑξῆς παρεκάλει διαπέμπουσα.
 Καὶ ἡρόντων εἰς ἕω καὶ προκαθημένον, κατηγορεῖ μὲν
 ἡ Ἀρσάκη καὶ τὴν φαρμακίδα κατήγγελλεν, ἀπανθ'
 ὡς εἶχεν ἀταγγέλλουσα καὶ συνίχῃ ἐπιδακρύουσα τὴν
 45 θρεψαμένην καὶ ὡς τὴν πάντων τιμωτέραν καὶ εὐνουσ-
 τέραν ἀπολέσειμ, μάρτυρας τοὺς δικαστάς ἐπικαλουμένην,
 ὡς ξένην ὑποδεξαμένην καὶ πάσῃ μεταδοῦσα φιλοφρο-
 σύνης, τοιαῦτ' ἀντιπάθοι. Καὶ ὄλωσ ἡ μὲν τὴν πικρο-
 τάτην κατήγορος· ἀπειλογεῖτο δ' οὐδὲν ἡ Χαρικλεία ἀλλ'
 50 ὡμολόγει καὶ αὐθὶς τὸ ἐγκλημα καὶ τὸ φάρμακον ὡς
 δοίη συγκατετίθετο, προστιθείσα ὡς καὶ τὴν Ἀρσάκην
 ὡμολόγησεν ἂν ἡδέως εἰ μὴ προέληπται καὶ ἕτερα πρὸς
 τοῦτοις, τὴν μὲν Ἀρσάκην ἐκ τοῦ εὐθείως ὑποδορουμένην
 καὶ παντοίως τοὺς δικαστάς εἰς τὴν τιμωρίαν ἐκαλου-

tura et quasi inacro positura, nefarium scinus, quod ipsa
 in se admittere statuerat, aliis confitentibus. Et, O præ-
 clara, inquit, si quidem vivit Theogenes, dico me esse inson-
 tem hujus cordis. Sin aliquid illi accidit tuis impiis consiliis,
 nihil est tibi opus, ut ullis tormentis a me confessionem
 extorqueas; habes me, quem sustuli eam, quem te emulvixit et
 ad pulcherrima facta instituit, interfice sine ulla cuncta-
 tione. Nihil enim tantopere est cordi Theogeni, qui tuis
 sceleratos conatus optimo jure aversatus est.

IX. In furorem verterunt hæc Arsacea et cum illam co-
 laphis cædi jussisset, Ita, quemadmodum est, vinciam
 ducite, dicebat, maculum hoc, ut illi ostendatis, in simili
 statu esse pro dignitate præclarum illius amasium; cuilibet
 membro vinculis injectis; Euphrati quoque istam tradite,
 ut custodiat ad crastinum diem et capitali pœna judicio
 magistratorum Persicorum damnetur. Cum autem jam
 duceretur, puella, quæ erat a poculis Cybelæ, (erat autem
 altera ex Ionicis mancipiis, quæ initio juvenibus in usum
 obsequii ab Arsaco donata fuerant) sive quodam modo
 commota benevolentia erga Charicleam, propter familiar-
 ritatem et consuetudinem; sive divina voluntate impulsa,
 collacrimavit et vehementius ingemiscens, O miseram,
 inquit, quæ omnino est a culpa vacua. His vero; qui
 circumstant; admirantibus et perspicue quæ vellet dicere
 proferte cogentibus, se dedisse Cybelæ venenum confite-
 batur et accepisse ab illa ipsa ea conditione ut Charicleæ
 daret: deinde, seu perturbatione ex re inusitata anticipam,
 seu labefactatam a Cybele, quæ ut prius daret
 Charicleæ inuenerat, permutasse pocula et anai obtulisse
 id, in quo venenum fuerat. Ducebatur igitur recta ad
 Arsacem, in lucro ponens, si a crimine vacua Chariclea in-
 veniretur. Generosæ enim indolis et vultus commiseratio,
 etiam barbaricum genus subire solet. Cumque eadem di-
 xisset ancilla, nihil proficiebatur: sed ipsam quoque con-
 sciam et adjutricem esse dicens Arsaco, in vincula conjici
 et custodiri ad judicium præcepit: ac primates Persarum,
 in quorum potestate consilia de republica et judicia et pœ-
 narum determinationes continebantur, nuntiis dimissis, ad
 judicium in sequentem diem convocabat. Et cum multo
 mans venientes consedisent, accusabat Arsacem beneficii
 crimine, omnia, ut gesta fuerant, narrans et identidem
 illacrimans, quod nutriticem et eam quæ sibi omnibus re-
 bus fuisset pretiosior et maxima benevolentia erga se præ-
 ditam, amisisset; provocans ad ipsos iudices testes, quod,
 cum peregrinam recepisset et omnia humanitatis officia
 illi impertivisset, talibus ab illa injuriis gratie loco affice-
 retur. In summa, illa quidem fuerat acerrima accusatrix:
 nihil autem respondebat Chariclea, sed rursus etiam coa-
 sitebatur crimen et quod venenum dedisset affirmabat;
 addens insuper, quod et Arsacem libenter sustulisset, nisi
 anticipata fuisset; aliaque præterea, Arsacem directe ven-
 diciis onerans et vario modo iudices ad pœnam irritans.

μένη. Τὰ γὰρ καθ' αὐτὴν ἅπαντα τῷ Θεαγένει νοκ-
 τὸς κατὰ τὸ δεσμοτήριον ἀναθεμένη, τὰ παρ' ἐκείνου
 τ' ἐν μέρει πυθμένη, συνθεμένη θ' ὡς, εἰ δεῖσται,
 πάντα θάνατον ἐπαγόμενον αὐθαίρετως δέχεσθαι καὶ
 ἀπὸ ἀλλάθαι λοιπὸν ζωῆς ἀνιάτου καὶ ἄλλης ἀνιήτου
 καὶ τύχης ἀσπόνδου, τὰ τελευταῖα δ', ὡς ἰδοῦμαι, κα-
 τασπασμένη, τοὺς τε συνεκτεθέντας θρῆνους, αἳ μὲν
 καὶ ἀπορρήτως ἐπιτίθεσθαι προνοούμενη, τότε δὲ τῆς
 ἰσθμίου ἐντός καὶ ὑπὸ γαστέρα ζωσμένη καὶ ὄν ἐν-
 10 τάρια τινα ἐπιπερομένη, πᾶν ἐγκλημά τι καὶ θάνατον
 ἐπαγόμενόν θ' ὡμολόγει καὶ μὴ ἐπαγόμενον ἀνίπλυν-
 τεν. Ἐπ' αἷς οἱ δικάζοντες οὐδὲ μελλήσαντες, μικροῦ
 μὲν ἰδέσθαι ὡμότερα τε καὶ Περσικῆ τιμωρίᾳ περι-
 θαλεῖν, ἴσως δὲ τι πρὸς τὴν ὄψιν καὶ τὸ νέον τε καὶ
 15 ἄμαχον τῆς ὄρας παθόντες, πυρὶ καταναλωθῆναι κα-
 τέκριναν. Ἦρπαστο οὖν αὐτίκα πρὸς τῶν ὁμοίων καὶ
 μικρὸν τοῦ τείχους ἐκτός ἤγετο, κίρκος, εἰ ἐπὶ γαρ-
 μάκῃσι εἰς πυρὴν ἄγοιτο, συνεχὲς ἐκδοῦντος, πολλοῦ
 καὶ ἄλλου πλήθους ἐκ τῆς πόλεως ἐπακολουθήσαντος·
 20 εἰ μὲν γὰρ αὐτόπται ἐγαγόνεσαν ἀγομένης, εἰ δὲ πρὸς
 τῆς ἀκούης τάχιστα κατὰ τὸ ἄστυ διαδραμαούσης ἐπὶ τὴν
 ὄραν ἤπειλθον. Ἀρίκατο δὲ καὶ Ἀρσάκη καὶ Θεω-
 ρὸς ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐγένετο. Δεινὸν γάρ, εἰ μὴ καὶ
 τὴν ὄψιν ἐμφορθεῖν τῆς εἰς Χαρίκλειαν κολάσεως,
 25 ἐποίητο. Κάπειθ' [τὴν] πυρκαϊὴν ὡς εἰ μεγίστην
 ἔβλεπον οἱ δῆμοι καὶ τὴν φλόγα ὑποβαλόντων λαμπρῶς
 ἔβλεπον, μικρὸν ἐνδοθῆναι αὐτῇ πρὸς τῶν ἐκόντων ἢ
 Χαρίκλειαν παρακαλίσεσθαι, καὶ ὡς ἐκδοῦσα ἐπιθέσεται
 τῆς πυρῆς ἐπαγγεῖλαμένη, τὰς χεῖρας εἰς οὐρανόν,
 30 καθ' ὃ μέρος τὴν ἀκτίνην ἐπέβαλλεν ὁ ἥλιος ἀνατείνασθαι·
 "Ἦλιε, ἀνεβόησε καὶ γῆ καὶ δαίμονες, ἐπὶ γῆς τε καὶ
 ὑπὸ γῆν ἀνθρώπων ἀδαίμων ἔροροι τε καὶ τιμωροί,
 καθάρην μὲν εἶναι με τῶν ἐπιπερομένων, ὑμεῖς ἔστε
 μάρτυρες· ἐκδοῦσα δ' ὑπομίνουσας τὸν θάνατον διὰ τὰς
 35 ἀφορτίους τῆς τύχης ἐπικρίσεαι, ἐμὲ μὲν σὺν εὐμενείᾳ
 προσδέξασθε, τὴν δ' ἀλάστορα καὶ ἀθεμιτοῦργόν καὶ
 μοιχαλίδαν καὶ ἐπ' ἀποστερήσει νυμφίου τοῦ ἐμοῦ ταῦτα
 δρῶσαν Ἀρσάκην, ὡς εἰ τάχιστα τιμωρήσασθε. Καὶ
 εἰκούσα, πάντων ἐκδοῦντων τι πρὸς τὰ εἰρημέα καὶ
 40 ἐπέχειν τὴν τιμωρίαν εἰς δευτέραν κρίσιν, τῶν μὲν
 εὐτρεπιζομένων, τῶν δὲ καὶ ὀρμησάντων, ἐπέθη προ-
 λαβούσα τῆς πυρῆς καὶ εἰς τὸ μεσαίτατον ἐνδοθῆσα,
 αὐτῇ μὲν ἐπιπέδιστον ἀπαλῆς εἰστέχει, περιρρέοντες
 αὐτὴν μᾶλλον τοῦ πυρὸς ἢ προσπελάζοντες καὶ θυμαι-
 45 νομένοι μὲν οὐδὲν, ὑποχωροῦντος δὲ καθ' ὃ μέρος ἐρ-
 μαιεύει ἢ Χαρίκλειαν καὶ περιτυλάσθαι μόνον καὶ
 διασπείθεσθαι παρέχοντες ἐπιταύρουμένην ἐκ τοῦ πε-
 ριτυλάσματος τὸ κάλλος καὶ ὄν ἐν πυρίνῳ θαλάμῳ
 νυμφευομένη. "Ἦ δ' ἄλλοτε ἄλλῳ μέρει τῆς πυρῆς
 60 ἐνῆλλετο, θαυμάζουσα μὲν τὸ γινόμενον, ἐπισπεί-
 δουσα δὲ πρὸς τὸν θάνατον. "Ἦνε δ' οὐδὲν, ὑποχω-
 ροῦντος αἰὲ τοῦ πυρὸς καὶ ὡσπερ ὑποφεύγοντος πρὸς
 τὴν ἐλαίνης ἐφόρμησιν. Οἱ δῆμοι δ' οὐκ ἀνέσαν ἀλλ'
 ἐνέκριντο πλέον, (καὶ τῆς Ἀρσάκης νεύμασιν ἀπειλῆ-

Cum enim omnes suas rationes noctu in carcere cum Thea-
 gene communicasset, et illius vicissim audivisset, pœnaque
 esset, ut, si oporteret, omne genus mortis, quod decer-
 neretur, sponte adiret, ac discederet e vita molestiarum
 plena et errore irrita et fortuna implacabili, demque cum
 illi ultimo, ut est consentaneum, amanter voluisset,
 moniliaque cum illa exposita, quæ aliqui semper et oc-
 culte ferre ex industria solita fuerat, tum intra vestem
 utero succinxisset, quasi quædam justa exsequiarum secum
 ferens; omne crimen, omnemque mortem, cujus insimu-
 labatur, constitebatur et non insimulata nihilominus ipsa
 comminiscabatur. Quam ob causam iudices neque cunctati,
 parum aberat, quin illam atrociori, et Persico sup-
 plicio subjicerent: verumtamen fortasse quodammodo
 commoli adspèctò, ac juvenili et invicta forma, ut igne
 cremaretur, decreverunt. Rapta est igitur continuo a tor-
 toribus et paululum extra murum ducebatur, præcone,
 quod propter veneficium ad rogum duceretur, continue
 proclamante, et magna multitudine hominum præterea ex
 urbe sequente. Quidam enim ipsi eam viderant, cum
 duceretur; quidam vero ex rumore, qui celeberrime urbem
 pervaserat, properabant. Venit autem et Arsace et specta-
 trix de muro fiebat. Acerbum enim illi esse videbatur,
 si se adspèctum supplicii Charicleæ non exsatiasset. Post-
 quam autem rogum maximum tortores exstruxerunt, et
 flammis subjectis clare succenderunt, paululum sibi con-
 cedi temporis Charicleæ ab his qui trahebant cum petiisset
 et se sponte rogum conscensuram promississet manibus ad
 cœlum tensis ubi radios sol expandebat: O sol, exclamavit,
 et terra, beatique, quicumque supra terram estis et infra
 terram hominum sceleratorum inspectores et vindices,
 quod sim insons eorum, quorum insimulor, vos estis testes.
 Sponte autem me lataram mortem, propter intolerabiles
 fortunæ injurias, benigne clementerque suscipite. De hoc
 vero piaculo Arsace, quæ se sceleratis factis polluit et
 adultera est et hæc ut meo sponso me privet facit, quam-
 primum sumite penas. Hæc cum dixisset, omnibus quid-
 dam exclamantibus ad ea quæ dicta fuerant et aliis inhi-
 bere penam ad aliud iudicium adornantibus, aliis jam co-
 nantibus, prævertens rogum conscendit et in medium esse
 conferens, diu intacta stetit, circumvagante potius igne,
 quam appropinquante et nihil nocente, sed cedente in
 quam partem se Charicleæ coniecisset, atque, ut illustraretur
 tantum, circumstante splendore, magis ob pulchritudinem
 conspicua et quasi in igneo thalamo nubens, efficiente.
 Illa autem nunc in hanc, nunc in aliam partem rogi tran-
 sillebat, admirans illud quod fiebat et ad mortem scele-
 rans: ceteram nihil prolicebat, semper dante locum igno
 et tanquam ad illius motum refugiente. Tortores autem
 non remittebant quidquam, sed magis etiam tum incum-
 bebant, (Arsace quoque nutibus manibus imperante)

τικαίς ἐγκλεινομένης), ἕλα τ' ἐπιφορτίζοντες καὶ τὴν
 ποταμίαν καθάμην ἐπιπορεύοντες καὶ παντοίας τὴν
 φλόγα ἐρείθιζοντες. Ἄς δ' ἦνυστο οὐδὲν εἶτι καὶ πλέον
 ἢ πόλις ἐκτετάρακτο καὶ δαίμονίαν εἶναι τὴν ἐπικου-
 5 ρίην εἰκάζουσα, καθάρων τὸ γύναιον, ἀνάτιον τὸ γύ-
 ναιον, ἀνέθια καὶ προσιόντες ἀπὸ τῆς πυρῆς ἀπεσθόνον,
 τοῦ Θυσάμιδος ἐξέρχοντος καὶ τὸν δῆμον εἰς τὴν βοή-
 θειαν ἐπιρροινύοντος· ἤδη γὰρ κακῆνος παραγιγόνει
 τῆς ἀπείρου βοῆς τὸ γινόμενον μηνύουσης καὶ τὴν
 10 Χαρίκλειαν ἐξελθεῖν προθυμώμενοι, πηλαιάζειν μὲν
 οὐκ ἔθάρουν, ἐξαλλισθαι δὲ τῆ κόρη τῆς πυρκαϊῆς
 ἐνεκλειόντο· οὐ γὰρ δὴ ἕως τὴν ἐνδοιαυτιμένην τῆ
 φλογὶ καὶ ἀπολιτεῖν βουλομένην. Ἄπερ ἔρωσα καὶ
 ἀκούουσα ἡ Χαρίκλεια, νομίσασά τε καὶ αὐτὴ πρὸς
 15 θεῶν εἶναι τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἀμυναν, ἔγνω μὴ ἀχαρισ-
 τεῖν πρὸς τὸ κρεῖττον, ἀρνούμενη τὴν εὐεργεσίαν, ἐξή-
 λυτο τε τῆς πυρῆς ὡς τὴν μὲν πόλιν ὑπὸ χρεῖ· ἄμα
 καὶ ἐκπλήξως μέγα τε καὶ σύμφρονον ἔθεοσαι καὶ με-
 γάλους τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖσθαι, τὴν δ' Ἄρσάκην μὴ
 20 κατασφῶσαν, καθάλλισθαι τ' ἀπὸ τῶν τειγῶν, καὶ
 διὰ πύλδος ἐνδραμεῦσαν ἐν πολλῇ δορυφορίᾳ καὶ τοῖς
 δυνασταίουσι Περσῶν, ἐπιβάλλειν τ' αὐτὴν τῆ Χαρι-
 κλείᾳ τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὸν δῆμον ἰταμόν ἐνορῶσαν,
 Οὐκ ἀσχύνεσθε, εἰπεῖν, ἀλιτήριον γύναιον καὶ φαρμα-
 25 κίδα καὶ φρόνον ἐργάτιν ἐπ' αὐτοζώρῳ ληθθεῖσαν καὶ
 ἠμολογήσασαν ἐξελθεῖν τῆς τιμωρίας πειρώμενοι; καὶ
 ἄμα μὲν ἀθεμίτω γυναικὶ βοηθοῦντες, ἄμα δὲ καὶ νό-
 μοις τοῖς Περσῶν καὶ βασιλεῖ τ' αὐτῆ καὶ σατραπίαις
 καὶ δυνασταῖς καὶ δικασταῖς ἀνθιστάμενοι, ὑπὸ τοῦ μὴ
 30 ἐμπεπρῆσθαι αὐτὴν ἴσως εἰς ἔλεον ὑπαγόμενοι καὶ
 θεοὺς τὸ ἔργον ἐπιγράφοντες; οὐδ' ἐνοήσατε σωφρονή-
 σαντες, ὡς τοῦτο καὶ μᾶλλον αὐτῆς βεβαίω τὴν φαρμα-
 κείαν, ἢ τοσοῦτον περίεσι τῆς γοητείας, ὡς καὶ πρὸς
 τὴν πυρὸς δύναιμι ἀπομάχεσθαι; συνελθετε, εἰ δοκεῖ,
 35 πρὸς τὸ συνέδριον εἰς αὐριον ἡμισίᾳ δι' ἡμᾶς ἐσόμενον
 καὶ γνώσεσθε αὐτὴν ὅ' ἠμολογῶσαν καὶ ὑπὸ τῶν συνε-
 δότων, ὡς ἔχω φρουροῦσα, διελεγχομένην. Καὶ ἄμ'
 ἀπῆγει αὐτὴν τῷ τραχίλῳ προσφῶσα καὶ τοὺς δορυφό-
 ρους ἀναστελλειν τὸν δῆλον ἐπιτάξασα. Οἱ δὲ τὰ μὲν
 40 ἠγανάκτου καὶ ἀνθίστασθαι διασκόπουν, τὰ δ' ὑπέκον
 ἄμα τι καὶ τῆ ὑπονοίᾳ τῆς φαρμακείας ὑπαγόμενοι,
 τινὲς δὲ καὶ εἴει τῆς Ἄρσάκης καὶ τῆς περὶ αὐτὴν δυ-
 νάμεως ἀποτρεπόμενοι. Καὶ ἡ μὲν Χαρίκλεια ἀθῆς
 τῇ Εὐφράτῃ παραδίδοται καὶ αὐθις πλείοσι τοῖς δεσ-
 45 ποῖς ἐνεβέβητο, δευτέρᾳ κρίσει καὶ τιμωρίᾳ φυλαττο-
 μένη, κέρδος ἐν μέγιστον ὡς ἐν δεινοῖς εὐρισκομένη,
 τὸ συνῆναι Θεαγένει καὶ τὰ καθ' αὐτὴν ἐκδιηγείσθαι.
 Τῇ μὲν γὰρ Ἄρσάκη καὶ τοῦτ' εἰς τιμωρίαν ἐπενερόητο,
 ὡς περ ἐπικερτομούση καὶ πλέον νομιζούση τοὺς νέους
 50 ἀνίστειν, εἰ καθ' ἐν δεσμοτήριον καθαιργμῆναι, θεαταὶ
 γίνοντο ἀλλήλων ἐν δεσμοῖς καὶ κολάσειν ἐξεταζο-
 μένων. Ἦδει γὰρ, ὡς πάθος τοῦ ἐρωμένου τὸν ἐρῶν-
 τα πλέον ἢ τὸ ἴδιον ἀλγύνει. Τοῖς δ' ἦν παραφυχῆ
 ὑπὸ τὸν γινόμενον καὶ τὸ ἐν ἠμοῖς τοῖς πάθεσιν

ligna congerentes et fluviatilem arundinem cumulantes
 omni ratione flammam concitantes. Sed nec ita quidquam
 proficiebatur, sed magis urbs perturbabatur et divinam
 opem esse existimans, Insens est muliercula, crimine va-
 cua est muliercula! exclamabat: et accedentes plerique,
 tortores a rogo repellebant, Thyamide incipiente, et populo
 ad auxilium ferendum, animum addente, (jam enim et
 ille advenerat, immenso clamore id, quod fiebat, inful-
 cante) et Charicleam eripere cupientes, proxime quidem
 accedere non audebant, sed, ut ipsa rogo excederet, puellae
 imperabant. Non enim quidquam periculi esse metuen-
 dum ei, quae in igne versata sit, si cum relinquere volue-
 rit. Quae videns et audiens Chariclea, et ipsa putans se
 divino praesidio defensam esse, statuit se non ingrati esse
 debere erga numen, nec rejicere beneficium et exsiluit e
 rogo: ut urbs praer gaudio simul et stupore magnum cla-
 morem et consonantem tolleret, ac magnos deos invocaret;
 Arsace vero, non compos sui ipsius, desiliret ex muris, et
 per portulam excurrens, cum magna caetera stipatorum
 et proceribus Persarum, injiceret ipsa Charicleae manus et
 populum proterve adspiciens, Non pudet vos, diceret,
 sceleratam mulierem et veneficam et auctorem cordis in
 ipso facinore deprehensam et confessam, conari poenam
 eripere? cum quidem interim, dum scelestae mulierculae
 opem fertis, simul Persarum legibus et ipsi regi et satrapis
 et proceribus ac iudicibus resistatis; inde fortasse, quod
 non conflagravit, ad misericordiam errore quodam flexi et
 diis eventum illum adscribentes. An non tandem redeun-
 tes ad meliorem mentem, intelligetis, quod hoc ipsum
 magis illius veneficam confirmet, cui tanta sit praestigiaram
 copia, ut etiam ignis viribus repugnare possit? Convenite,
 si videtur, in conclivum crastino die, quod propter vos pu-
 blicum erit: ibi cognoscetis et ipsam consisti, et a consilia
 quos asservo in custodia, convincl. Simulque abducebat
 ipsam, collo inharens et stipatores removere confertos ut
 in turba imperans. Illi autem partim indignabantur et res-
 sistere cogitabant: partim cedebant, aliquo modo suspi-
 cione veneni adducti: quidam etiam metu Arsaces illiusque
 potentiae deterrebantur. Ac Chariclea quidem Euphrati
 iterum traditur, rursusque in plura vincula conjiciebatur,
 ad secundam iudicium et supplicium asservanda, in luero
 maximo in adversis rebus ponens consuetudinem Theagenis
 et facultatem rationes suas illi enarrandi. Ab Arsace enim
 et hoc ad augendam poenam excogitatum fuerat, quo ju-
 venes, tanquam illis illudens, excrucietur, ut in uno car-
 cere conclusi, spectatores essent mutuo suarum calamita-
 tum, dum vinculis et cruciatibus affligerentur. Sciebat
 enim, quod dolor ejus qui amatur magis amantem quam
 suus, excruciat. At vero sic factum hoc, consolationis

ἐξετάζεσθαι κέρδος ἐνόμιζον· εἰ ἑλαττόν τις αὐτῶν κολασθήσεται, νενικησθαι ὑπὸ θατέρου καὶ μειονεκτεῖν τῶν ἑρωτικῶν οἰόμενος. Προσῆν δὲ καὶ τὸ προσομιλεῖν ἀλλήλοισι καὶ τὸ παρηγορεῖν τε καὶ ἐπιθαρσύνειν οὐκ εὐγενῶς τε καὶ γενναίως τὰς προσπιπτούσας τύχας καὶ τοὺς ὑπὲρ σωφροσύνης καὶ πίστεως τῆς εἰς ἀλλήλους φέρειν ἀγῶνας.

10 Ἰ'. Πολλὰ γοῦν μέχρι πόρρου τῶν νυκτῶν ἀλλήλοισι διελεγμένοι καὶ ὄσ' εἰκὸς τοὺς μετὰ τὴν νύκτα τὴν παροῦσαν ἐντυύξασθαι ἀλλήλοισι ἀπειγναιότας καὶ ὄσον ἀλλήλιον ἐφ' ὅσον ἔλαστο κοριννυμένους, τέλος καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν θαυματουργίας ἀνεσκοποῦντο. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης εἰς θεῶν εὐμένειαν τὸ αἴτιον ἀνέφερε, συγγραμμάτων μὲν τὴν ἄδικον Ἀρσάκης συκοφαντίαν, κατελεχράντων δὲ τὴν ἀθῶσιν καὶ οὐδὲν αἰτίαν, 15 ἢ Χαρίκλεια δ' ἀμφιβάλλειν ἔωκε. Τὸ μὲν γὰρ καινοουργόν, ἔφη, τῆς σωτηρίας, δαίμονι τι καὶ θεῖα παντάσῃσι ἴσκειν εὐεργεσία, τὸ δ' ἐν τοσούτοις ἐξετάζεσθαι δυστυχήμασιν ἀδικαστάτως καὶ κολάσεσιν αἰκίζεσθαι ποικίλαις τε καὶ ὑπερβαλλόντως, θεηλατουμένον εἶναι καὶ δυσμειείας χριττονος πειρωμένων· πλὴν εἰ μὴ θαυματοποιεῖ τις ἴσθι δαίμονος, εἰς τὰ ἔσχατα μὲν ἐμβάλλοντος, ἐκ δὲ τῶν ἀπόρων διασώζοντος.

20 ἸΑ'. Καὶ ἔτι ταῦτα λέγουσα, τῷ Θεαγένους εὐφρημὴν παρακαλοῦντος καὶ τοῦ εὐσεβεῖν πλέον ἢ σωφρονεῖν ἀντέχεσθαι παραινοῦντος, Ἰλήκοιτε, θεοί, ἀνεβόησεν. Οἷον γὰρ μοι νῦν ὄναρ (εἴτε καὶ ἕπαρ ἦν) ἐνθῆμιον γέγονεν, ὃ τῆς προτεραίας ἰδοῦσα νυκτός, 20 τότε μὲν, ὅλα οἶδ' ὅπως, τῆς διανοίας ἀπέβαλον, νυκτὶ δὲ μοι εἰς μνήμην παραγέγονε. Τὸ δὲ ὄναρ, ἴπος ἦν εἰς μέτρον ἤρμοσμένον. Ἐλέγα δὲ τὸ ἴπος ὃ θαιότατος Καλάσιρις, εἴτε καταδραβεῖν λαβοῦσα φανείς, εἴτε καὶ ἐναργῶς ὄφθεις. Ἐίχε δ' οἶμαι ὁδὴ πως·

35 Παντέρβην φορέουσα, πύρρος μὴ τάρβει ἑρωτῆν.
Ἰθιόως Μοίραι καὶ τάδ' ἄλλα πύλαι.

Καὶ ὁ Θεαγένης διεσεύθη ὅ' ὥσπερ οἱ κάτοχοι καὶ ἐφ' ὅσον ἐνείδου τὰ δεσμὰ ἀνέλατο, καὶ, Ἐὐμενεῖς εἴητε, θεοί, ἀνέκραγε, κἀγὼ γάρ τοι ποιητὴς εἰς ὑπομνήσεως 40 ἀναδείκνωμαι καὶ χρησμὸς δὴ μοι παρ' ὁμοίου τοῦ μάντιος (εἴτε Καλάσιρις ἦν, εἴτε θεὸς εἰς Καλάσιριν φανόμενος) παροίτηκε, καὶ λέγειν ἐδόκει τοιόδε·

Αἰθίοπων εἰς γαῖαν ὄφθεται ἄμμιγα κούρη,
Δεσμῶν Ἀρσακίων αἴριον ἐκπροφυγῶν.

45 Ἔμοι μὲν οὖν ὅπη τείνει τὸ γρήμισιον, ἔγω ἀμφιβάλλειν. Ἰῆν μὲν γὰρ Αἰθίοπων, τὴν τῶν καταχθονίων εἰκολεῖν, ἄμμιγα δὲ κούρη, τῇ Περσειρόνῃ με συνέσεσθαι, καὶ λύσειν δεσμῶν τὴν ἐνθῆνδε ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγῆν. Σοὶ δ' ἄρα τί φράζει τὸ ἴπος, οὕτως εἰς 50 ἐναντίον πρὸς αὐτὸ συγκαίμενον; τούνομα μὲν γὰρ ἢ Παντέρβη πάντα φοβουμένη ἐγλοῖ. Τὸ παράγγελμα δὲ μὴ δεδοικέναι τὴν πυρὴν ἀξιοῖ. Καὶ ἢ Χαρίκλεια, ἢ γλυκύτατε, ἔφη, Θεάγενες, ἢ συνήθειά σε τῶν

loco potius erat, et in similibus doloribus versari lucrum ducabant; si alteruter ex ipsis minus cruciatuum sustineret, vitium se esse ab altero et quasi inferiorem ac languidiorem in amore, existimans. Licebat vero illis versari secum, et mutuo se consolari, confirmareque, ut fortiter et generose fortunam, quæ acciderat, et propter pudicitiam et fidem erga se mutua adita certamina, uterque ferrent.

X. Cum igitur amica usque ad nocturnum tempus inter se colloquerentur ejusmodi, qualia consentaneum est eos esse locutos, qui post illam noctem amplius de colloquio desperassent et se consuetudine mutua, quoad fieri potuit, exsatiassent: ad extremum in miraculum illud, quod circa rogam acciderat, animum intenderunt. Ac Theagenes quidem deorum benevolentiae causam acceptam ferebat, qui aversati fuissent injustam Arsaces calumniam et miserti innocentis ac nihil promeritæ: Chariclea vero ambigere videbatur. Nam ista quidem inusitata ratio salutis, inquit, caelesti et divino quodam beneficio omnino contigisse videtur. Ceterum hujusmodi calamitatibus affligi sine ulla intermissione, ac tormentis cruciari variis ac supra modum, horum esse, qui divinitus affligantur et in majus odium incurrerint. Nisi forte sit aliquid miraculum dei secretum, qui in extrema pericula conjiciat, et ubi nihil spei sit reliquum servet.

XI. Hæc cum adhuc diceret, Theagene ut in bonam partem interpretaretur adhortante, et, ut magis studeret pie sentire quam casta esse, admonente: Propitii nobis estote, dii! exclamavit. Quale enim nunc mihi somnium (seu visum fuit) in mentem venit, quod cum priore nocte vidissem, tunc quidem, nescio quo modo, exciderat animo: nunc vero in memoriam illius rediit. Somnium vero versus erat, in metri rationem aptatus. Versum autem exposuit divinisissimus heros Calasiris sive apparens mihi dormienti sive manifesto visus; cujus talia quædam fuit structura:

Pantæben gestans, flammæ ne metuas viam:
Fartilla Parcæ sunt et prodigiosa.

Theagenes quoque concussus est, non secus atque ii, qui divino spiritu concitantur, quantumque concubebant vincula, prosiluit, et, Benigni sitis in nos, dii! exclamavit. Nam ego etiam poeta ex recordatione efficior, et oraculum quoddam mihi a simili vate, (seu Calasiris fuit, seu deus aliquis, Calasiridis forma apparens) editum est, videbaturque talia dicere:

Venies ad terram Æthiopum puella comitante,
Arsaces vincula cras effugiens.

Quod quidem ad me attinet, quorsom tendat oraculum, conjicere possum. *Terram enim Æthiopum*, eorum, qui sub terra ætatem degunt, dicere videtur. *Una autem cum puella*, id est, cum Proserpina, colabiturum: et solutionem ex vinculis, hinc ex corpore discessum. Tibi autem quidnam dicit versus, qui ex contrariis sibi constat? Nam nomen quidem Pantæbe, omnia metuens significat: ceterum promissum vult, non metendum esso rogam Tom Chariclea: Suavium, inquit, meum, Theagenes,

συστημάτων πάντα πρὸς τὸ βελύσσοντες ἕσθαι τε καὶ
 εὐκάζειν παρεσκεύασται. Φιλῆϊ γὰρ ἀνθρώπος πρὸς τὰ
 συμπέποντα τρέπειν τὴν γνώμην. Χρηστότερον δ' ἢ
 ὡς σοὶ παρίσταται μνησέν μοι τὰ μαντευθέντα φάινε-
 1 ται. Καὶ ἡ κόρη τὰχ' ἂν εἶν' ἐγὼ, μετ' ἧς σε πατρί-
 δος τῆς ἐμῆς Αἰθιοπίας ἐπιβήσασθαι ἐπαγγέλλεται,
 Ἄρσάην καὶ δεσφὰ τὰ Ἄρσάης ἀποσυρόντα. Τὸ
 δ' ὅπως, ἡμῖν μὲν οὔτε δῆλα, οὔτ' ἀπίστα, θεοῖς δὲ καὶ
 δυνατὰ καὶ μελέσει τοῖς καὶ τὰ μαντεύματα φήσασιν.
 10 Ἢ γούν εἰς ἐμὰ πράγματα, ἤδη, ὡς οἶσθα, βουλόμεται
 τοῖ ἐκείνων τετέλεσται· καὶ ἴω σοὶ τὸ παρὸν, ἢ παν-
 τοῖος ἀπεπισθεῖσα καὶ σωτηρίαν ἐμαυτῆς ἐπιζημένην
 τότε μὲν ἠγούσων, συνήμι δὲ τὸ παρὸν ὡς εἶποι. Τὰ
 γὰρ συνεκτεθέντα μετ' ἡμετέρας καὶ παρὰ τοὺς ἑμ-
 15 προσθεν αἰετ' ἡρόνους ἐπιβήσασθαι προνοουμένην, τότε
 καὶ πλέον τῆς κρίσεως μοι γεγεννημένης, καὶ τῆς τελευ-
 ταιᾶς προδόκωμένης, περὶ τῆς γαστρὸς ζωσμένην χρυσοῦ
 ἐτύγγανον, εἰ μὲν σωζομένην, εὐπορίαν βίου καὶ τῶν
 ἀναγκασίων, εἰ δὲ τι πάσχοιμι, καλλωπίσματα ἔσχατα
 20 καὶ ἐντάφια γενησόμενα. Ἐν δὲ τούτοις, ὦ Θεαγένες,
 οὐκ ὄρμιοι ἐριτίμοι καὶ λίθοις πολυτελέσει Ἰνδικοῖς τε
 καὶ Αἰθιοπικοῖς, ἴσθαι καὶ δακτύλιος, δῶρον μὲν παρὰ
 τοῦ πατρὸς τῆ μητρὶ παρὰ τὴν μνηστῆραν δοθείς, λίθω
 δὲ τῆ καλουμένη παντάρβη τὴν σφενδόνην διάδετος,
 25 γραμμασι δ' ἱεροῖς τισιν ἀνάγραπτος καὶ τελετῆς ὡς
 εἶποις θειοτέρως ἀνάμεστος, παρ' ἧς εὐκάζω δύναμιν τινὰ
 ἔχειν τῆ λίθω πυρὸς φυγαδευτικὴν, ἀπάθειαν τοῖς ἔχου-
 σιν ἐν ταῖς φλογώσεσι ἐωρουμένην, ἢ κάμει τυχὸν συμ-
 βουλῆσαι θεῶν περισώσει. Ταῦτα δ' ἔχω καὶ συμ-
 30 βάλλειν καὶ γινώσκω, ἐξ ὧν ὁ θεοῦτάτος μοι Καλά-
 σιρις ἵπετιθέτο πολλάκις, ταῦτα καὶ φράζεσθαι καὶ
 ἐκιδάσθαι πρὸς τῶν ἐπιστηγμένων τῆ συνεκτιθείσῃ μοι
 ταινίᾳ, νυνὶ δὲ κατὰ γαστέρα τὴν ἐμὴν ἐνιλημμένην,
 διηγούμενος. Ταῦτα μὲν εὐκάζω καὶ ὄντα πλέον καὶ
 35 τοῖς ἐπιτηγμένοις συμβαίνοντα, ἔφη δ' Θεαγένες· ἔκ δὲ
 τῶν εἰς αἴριον κινδύων ποῖα τις ἄρα παντάρβη καὶ
 ἄλλη ἐξαιρήσεται; οὐ γάρ που καὶ ἀθανασίαν, (ὡς
 ὄρελε) κατὰ τὴν πρὸς τὰς πυρκαϊδῶν ἀντιπάθειαν ἐπαγ-
 γέλλεται, τῆς ἀλάστορος Ἄρσάης, ὡς εὐκάζειν ἔνε-
 40 τιν, ἕτερον που καινότερον τιμωρίας τρόπον τανῶν ἐπι-
 νοούσης. Καὶ εἶθε γ' ἕμα κατ' ἀμφοτέρων καὶ
 θάνατον ἕνα καὶ ἐν ἄρα μίᾳ καταδικάσαιεν, ὡς οὐδὲ
 τελευτῆν ἂν τοῦτ' εἶδμεν, ἀλλὰ πάντων κακῶν ἀνά-
 πικταν. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Θεάροι, ἔφη, παντάρβην
 45 ἕτεραν ἔχομεν τὰ μεμαντευμένα. Καὶ θεοῖς ἐπανεχόν-
 τες, σωζομεθά τ' ἂν ἡδίων, καὶ εἰ δέοι, πάσχοιμεν
 βαύτερον.

III. Οἳτοι μὲν δὲ ταῦτα ἀναθεωροῦντες καὶ νῦν
 μὲν θρηνοῦντες καὶ πλέον ἀνίσθαι καὶ ἀγωνιᾶν ἄτρος
 10 ἐπὶ ὁστέρον διεγγυώμενοι, νῦν δὲ τὰ τελευταῖα
 ἀλλήλοισι ἐπισκῆπτοντες καὶ ὡς μέχρι θανάτου πιστοὶ
 τὰ λρωτικά πρὸς ἀλλήλους ἔσονται, θεοὺς τε καὶ τὰς
 παρούσας τύχας ἐπομνύοντες, οὕτω διήγον. Ὁ δὲ
 Βαγῶας καὶ οἱ αὐτῶ πενήκοντα ἱππεῖς, νυκτὸς

consuetudo versanti in calamitatibus efficit, ut omnia in
 deteriore partem accipias et conjectura interpreteris.
 Solent enim fere homines ad rationem eorum, quae acci-
 dunt, accommodare animum. Ceterum meliora, quam tu
 existimas, indicare nulli ea, quae vaticinio praedicta sunt,
 videntur, ut puella forsasse sicut ego, cum qua te patriam
 meam Aethiopiam conscensurum esse promissum est, cum
 Arsacen et illius vincula effugeris. Quomodo autem illi sit
 futurum, neque nobis manifestum est, neque incredibile :
 dum vero effugere id possunt et curae erit iis, qui vaticinia
 reddiderunt. Nam praedictio, quae ad me pertinet, jam,
 ut scis, voluntate illorum perfecta est, et vivo in praesentia,
 de qua jam prorsus desperatum fuerat. Atque adeo
 cum salutem meam revinctam mecum portarem, tunc
 quidem ignorabam : nunc vero, ut mihi quidem videtur,
 intelligo. Cum enim indicia mecum exposita, etiam tem-
 poribus quae praeterierunt, gestare ex industria solita fu-
 issem, tuac magis, iudicio de me facto, et supremum diem
 jam adfore putans, occulte utero illa succinxeram, si qui-
 dem servarer, victum et res necessarias suppeditatura ; si
 aliquid mihi accidisset, ornamenta ultima et iusta exse-
 quiarum futura. Inter haec, Theagenes, quae sunt monilia
 magno sumtu constantia, et lapides Indici et Aethiopici
 valde pretiosi, est etiam quidam annulus, dono datus a
 patre meo matri, tum cum illi desponderetur, lapidem,
 qui vocatur Pantarbe, in pala insertum habens et literis
 quibusdam sacris pictus, denique caerimonia quadam, ut
 videtur, diviniore plenus, a qua conector vim aliquam
 lapidi accedens, quae ignem depellat, hoc vis, qui illum
 habent, ut nullo sensu nec detrimento in flamma affician-
 tur, dono dantem. Quae et me forsitan voluntate divina
 servavit. Haec et conjicere possum et scire ex eo, quod
 divinis Calastris mihi suggestit, cum eadem et dici
 et doceri sis notis, quibus esset insignita exposita mecum
 fascia, nunc vero uterum meum obvolvens, saepius nar-
 rare solitus fuerit. Isthaec magis probabilia sunt et vera
 et cum beneficio quod tibi contigit convenientia, inquit
 Theagenes : ceterum ex crastini diei periculis quamnam
 alia Pantarbe nos liberabit ? Neque enim utique immorta-
 litatem, (utinam tamen !) ut vim ex antipathia depellen-
 dis rogis, promittit ; scelerata Arsace, ut conjecturam fa-
 cere licet, aliam quemdam et magis novum poenae modum
 in praesentia excogitante. Atque utinam simul ambos et
 uno genere mortis et eadem hora condemnaret ! non mor-
 tem profecto hunc esse ducerem, sed ab omnibus malis
 requietem. Chariclea autem, Ades animo, inquit, Pan-
 tarben aliam habemus, ea, quae sunt nobis vaticinio praedicta.
 Ac diis confidentes, servabimur jucundius et si
 opus fuerit majore cum pietate patiemur.

XII. Hi quidem, haec animo secum versantes et nunc
 lugentes, magisque exacerari et anxium esse alterum
 alterius causa, quam sua, affirmantes, nunc vero ultimis
 obtestationibus sese mutuo obstringentes, et quod usque
 ad mortem servaturi essent sibi fidem in amore, per deos
 et praesentem fortunam jurantes, ita tempus transigebant.

οὐ βιάσθαι σὺν πάντα ἔχρους, ἀρινοῦνται εἰς τὴν
 Μέμφιν καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν πυλῶν ἡσυχῇ διαναστήσαντες
 καὶ οἱ τιμὰς εἶναι εἰπόντες τε καὶ γνωρισθέντες, ἐπὶ τὰ
 σατραπεία σὺν σπουδῇ καὶ ἀθορύβως εἰσέρχονται. Καὶ
 6 τοὺς μὲν ἵππεις ὁ Βαγῶας αὐτοῦ κατέλιπε τοῖς σατρα-
 πείαις ἐν κύκλῳ περιστῆσας, ὡς εἴ τις καὶ γένοιτο
 ἀντίστασις ὑπηρεπίσθαι πρὸς ἄμυναν, αὐτὸς δὲ κατὰ
 τινα παραπολιὰ τοῖς πολλοῖς ἀγνωσμένην ἀσθενεῖς
 τῆς ἕβρας ἐκμοχλεύσας καὶ τῇ κατοικούντι φράσας
 10 ὁ αὐτὸν καὶ σιωπᾶν ἐπιστείλας, ὡς τὸν Εὐφράτην
 ἐμπειρία καὶ γῶσις τῶν τόπων ἐστεινεν, ἅμα τι καὶ
 τῆς σελήνης τότε μικρὸν ὑπαυγαζούσης. Καὶ κατα-
 λαβὼν ἐπὶ τῆς εὐνῆς, ἀρύπνισέ τε καὶ θαρυβώμενον
 καὶ τὴν οὐρανὸν, βροῦντα, κατέσταλλε Βαγῶας, ἐγὼ.
 15 λέγων, ἀλλὰ φῶς ἤκειν πρόσταττε. Προσκαλεσά-
 μενος δὲ τι παιδάριον τῶν προσεδρευόντων, λύχρον
 ἤλασθαι τοὺς ἄλλους ἐτάκτα καθέδρειν προτίταττον.
 Ἐπειδὴ δ' ἦκεν ὁ παῖς καὶ κατὰ τὴν λυχνούχον (τὸν
 λύχρον) ἐπιθεῖς, μετέστη, [τοῦτο] Ὀλεγει ὁ Εὐφράτης·
 20 Τί ἄρα καινὸν ἀγγέλλει πάθος ἢ αἰφνιδίως σου καὶ
 ἀπροσδόκητος ἄρξῃς; ὁ δὲ, Οὐ πολλῶν, ἔφη, δαί λό-
 γων, ἀλλὰ τοῦτ' ἐγὼ γράμμα ἀναγίνωσκε λαβὼν, καὶ
 πρὸ γε τούτου τῆς σφραγίδος τοῦπίστημον ἀναγνώριζε,
 καὶ ὡς Ὀροονάτης ἐστίν ὁ κλειῦν πίστευς, καὶ τὰ
 25 ἐπισταλμένα πράττει, νυκτὶ καὶ τάχει συμμάχους εἰς
 τὸ λαβεῖν ἀποχωρῶμενος. Εἰ δὲ καὶ τὰ πρὸς Ἀρσάκην
 ἐπισταλμένα λυσισταλῆς ἀποδοῦναι, πρότερον αὐτὸς
 δοκίμαζε.

II. Ὑποδείξαντες οὖν ὁ Εὐφράτης τὰς ἐπιστολάς,
 30 καὶ ἀμφοτέρως διαλθὼν, Ἀρσάκη μὲν, ἔφη, ἄλλως
 ε' οἰμῶζει καὶ τὸ παρὸν ἐν ἐσχάτοις διάγει, πυρετοῦ
 τινος ὡσπερ θελάτου τῆς προτεραιῆς ἐνσκήφαντος καὶ
 θερμῆς οἰκίας ὑποδραμούσης, καὶ εἰς δεῦρο καταρούσης,
 ὄλγας τοῦ περιέσεσθαι τὰς ἐλπίδας ἐνδεικνυμένην.
 35 Ἐγὼ δ' ἂν ταῦτ' οὐδὲ ἔρρημένη ἔδωκα, θάττον ἂν
 προαποθνήσκου καὶ ἡμᾶς συναπολεσάσῃ, ἢ ἐκούσῃ
 τοὺς νέους ἐκδοῦσῃ. Σὺ δ' εἰς καιρὸν ἦκων ἴσθι καὶ
 ὑποδείξαντες ἀγε τοὺς ξένους καὶ τὴν εἰς δύναμιν ἐπι-
 κούριον σύσπευθε. Καὶ κατελείπει παντοῦως ἀλλήλους
 40 μὲν ὄντας καὶ κακοδαίμονας καὶ μορίας αἰκίας καὶ κο-
 λήσεως, οὗτοι ἰσότητος ἐμοῦ κλεινομένου δὲ πρὸς Ἀρσά-
 κης, ὑποστάντας, τὰλλα δὲ, ὡς εἴποιεν, εὖ γεγονότας,
 καὶ ὡς ἢ περὶ μοι καὶ τὰ ἔργα παρέστησαν τὰ πάντα
 αὐφρονας. Καὶ ἅμα λέγων, ἦγεν ἐπὶ τὸ δεσμωτή-
 45 ριον. Ὁ μὲν δὲ Βαγῶας ἰδὼν τοὺς νέους δεσμώτας
 καὶ ταῦτ' ἤδη καὶ πρὸς τῶν βασάνων τετραχωμένους,
 λαβὼν τὸν μεγέθους ἅμα καὶ κάλλους. Οἱ δὲ
 τοῦτ' ἰσότητος εἶναι νομίσαντες καὶ οὐκ ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν
 Βαγῶαν ἦσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ [καὶ τὴν τελευταίαν]
 50 ἀπαρτίζοντας, εἰς βραχὺ μὲν διαταράχθησαν, εἰς ἀνα-
 νεκρόντες, ἰαχρῶν καὶ διακαυμένων τῷ βλήματι, ὅτι
 ἀφροντιστοῦσι καὶ κλέονα χαίρουσιν, ἐπίδηλοι τοῖς
 παροῦσιν ἐγίνοντο. Ἦδη γοῦν τῶν περὶ τὸν Εὐ-
 φράτην πλησιαζόντων καὶ ἐπιδρατομένων καὶ ἀπὸ

Bagoas autem et equites cum illo nullo quinquaginta,
 multa nocte, somno omnia detinente, Memphim perve-
 niunt, et cum eos, qui erant ad portam, silentio excitas-
 sent et quinam essent dixissent et cogniti essent, in autam
 satrapiae properare et sine tumultu ingrediuntur. Et equites
 quidem Bagoas ibi relinquit, domicilia satrapica illis in-
 gressus, ut, si forte existeret aliquis resistendi conatus, ad
 defensionem essent parati. Ipse vero per quamdam januam
 vicinam portae, ignotam multitudini, cum intrinas fore
 parvo negotio evolutus fuisset, et ei qui ibi habitabat se
 indicasset, atque ut silentio premeret imperasset, ad Eu-
 phratem consuetudine et peritis locorum accelerabat, adiu-
 etiam tum paullulum lucente luna. Cumque illum de-
 prehendisset in lecto, excitavit e somno et tumultuantem
 et, Quis hic est, clamantem, compercuit Bagoas, Ego,
 dicens; sed lumen afferri jube. Advocato hinc pueri,
 qui erat assidue circa illum, lychnum accendere, ita ut
 alios dormire sineret, jussit. Postea vero quam venit
 juer et in candelabrum imposito lychno discessit, Euphra-
 tes dicebat: Quidnam calamitatis novae portendit tuas sub-
 itus et inopinatus adventus? Ille autem, Non multis,
 inquit, verbis est opus, sed has literas acceptas lege et
 ante hoc ipsum symbolum signi cognosce, et quod Oroon-
 dates sit is, qui dat mandata, fidem habe et quae jussa
 sunt exsequere, utens nocte et celeritate comitibus, quo
 magis luteas. An vero conveniat, ista Arsace declarare,
 prius tecum ipso voluta.

XIII. Cum itaque Euphrates accepisset epistolas, et
 utramque percurrisset, Arsace quidem, inquit, lugebit,
 et in praesentia est in extremo periculo, cum febris quadam
 tanquam divinitus immissa pridie tentata esset et acutos
 calor successisset, qui illam hactenus detinet, et exiguam
 spem, quod superaret esse possit, relinquit. Ego autem
 has ne valenti quidem darem, quam potius ipsa moreretur
 et nos una perderet, quam sponte juvenes hos traderet.
 Tu vero scias, te per tempus advenisse et acceptos pero-
 grinos abducas, ac pro virili parte ad auxilium illis feren-
 dum studium tuum afferas. Ac miserere illorum omnino,
 qui miseri sunt et infelices et saevitatos cruciatus tormen-
 taque, me quidem invito, ceterum ab Arsace jussu, susti-
 nuerunt: alioqui, ut videtur, bono genere nati, et quod
 me res ipsa et experientia docuit omnibus in rebus mo-
 desti. Atque hoc dicto, ducebat eum ad carcerem. Ceterum
 Bagoas, cum vidisset juvenes captivos, quamvis
 jam cruciatibus exhaustos, obstupuit admiratione proceri-
 tatis et pulchritudinis. Illi autem, hoc illud esse existi-
 mantibus, intempesta nocte Bagoam venire, ad mortem eos
 abductorum, paullulum sunt perturbati. Deinde erecti,
 laeto et hilari vultu, quod nihil curarent et magis iusta-
 rentur, manifestum indicium illis qui aderant dabant. Jam
 autem Euphrate appropinquante et manus admoveate et

τῶν Ἰυλίων πρὸς οἷς κατακειμένον τὰ δεσμὰ ὑπεκλύου-
των, ὁ Θεαγένης, ἰδὼν ἢ ἀλλήτοιον Ἀρσάκην, ἀνεβόη-
σεν, ὅτι νυκτὶ καὶ ζῶον τῆς αὐτῆς ἀθλιότητος πράξεις
ἐπικρύπτειν οἴεται. Δεινὸς δ' ὁ τῆς διακῆς ὀφθαλμὸς,
ἐλίγμων καὶ τὰ ἀδύνατα κρόβια καὶ ἀθέμιτα φασίχοι,
Ἄλλ' ὑμεῖς τὰ προστεταγμένα πράττετε καὶ εἴτε πῦρ,
εἴτε ὕδωρ, εἴτε ζῆλος ἄρισται καθ' ἡμῶν, τὸν αὐτὸν
ἄμα καὶ ἓνα ὑνάτων χάρισσθε ἀμφοτέροις. Συμπα-
ρακάθει δὲ ταῦτά καὶ ἡ Χαριόκλεια. Ἐπιδοκρούσαντες
οὖν αἰ εἰνόχοι, (συνέσαν γὰρ ἄρμα τῶν λεγομένων)

αὐτοῖς δεσμοῖς ὑπεζήχοι.
ἸΔ'. Καταεὶδὼ τῶν σατραπειῶν ἐκτὸς ἐγγράμματο,
ὁ μὲν Εὐφράτης κατὰ γῆραν ἔμεινεν, ὁ δὲ Βαγῶας καὶ
οἱ ἵπποις τῶν πολλῶν δεσμῶν ἐπικουρίζαντες τοὺς
νέους καὶ στα φυλάττειν οὐ κοίλῃεν ἑλλήων ἐγκατα-
λιπόντες, ἐρ' ἔτιπου ὁ ἑκάτερον ἀναθήμενοι καὶ μέσου;
εἰς κύκλον περιστοιχισμένοι, τάχους οὐδὲν ἀνίετες,
ἐπὶ τῆς Θήβας ἤλκωνεν, τὸ δὲ λοιπόμενον τῆς νυκτὸς
ἀδιασπαστῶς ὀδοιπορήσαντες καὶ κατὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν
εἰς ὕραν που τρίτην, αὐθαμοῦ γόνυ κάμψαντες, τῆς
ὁ ἡλιακῆς ἀκτῖνος τὸν φλογμὸν, οἷα δὲ θέρους ὄρα
καὶ κατ' Αἴγυπτον οὐκέτ' ἀνερχόμενοι, πειζόμενοι
ὁ ὑπ' ἀγρυπνίας καὶ πλέον τὴν Χαριόκλειαν πρὸς τῆς
συνεχοῦς ἱππηλασίας ἀπειρηκῶϊαν δρώντες, ἴγρωσαν
αὐτοῦ που κατασκηνώσαντες, πνεῦσαι μὲν αὐτοί,
ἀναπνεῦσαι δὲ καὶ τὴν ἵππον, ἀναψύξαι δὲ καὶ τὴν
κόρην. Καὶ ἦν γὰρ τις ὄχθη καὶ ἄκρα τοῦ Νεῖλου,
καθ' ἣν τῆς ἐπ' εὐθὺ στάθμης τὸ ὕδωρ ἀνακοπῆν, καὶ
πρὸς ἐλιγμὸν ἡμίκυκλον ἔκτραπέν, πρὸς τε τὸ ἀντίθετον
τῆς ἐκτροπῆς ἐπιστρέψαν, οἷον Ἐπειρωτικὸν τινα
κόλπον ἀπέτελει τὸ περιγραφόμενον, πολλοῦ μὲν λει-
μῶνος οἷα δὲ διαρρομένου τοῦ παντὸς ἀνάπλειον,
πολλὴν δὲ πόαν καὶ χιλὸν ἄφρονον ἐνδαφιεύσασθαι
κτῆνσει νομῆν ἀπαντοματίζοντα· δένδρσι τε Περσείας
καὶ συκομόροις καὶ ἄλλοις τοῖς Νεῖλου συννόμοις τε
καὶ φλοιαῖς, ἐπηρεψῆ τε καὶ κατασάκιον. Ἐνταῦθ' ὁ Βα-
γῶας ἄμα τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐνηγλισσας, σκηνὴν τὰ δέν-
δρα πεικράμενος, καὶ αὐτὸς τε σίτου μετέλαβε καὶ
τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην μετέδωκε, διωλουμένους τὰ
πρῶτα ἱπαναγκάσας. Καὶ ὡς περιττὸν εἶη σιταῖσθαι
τοὺς αὐτίκα τεθηγομένους φάσκοντας μετέπειθεν, ὡς
οὐδὲν ἔσται τοιούτο, διεγγυώμενος καὶ ὡς οὐκ ἐπὶ θά-
νατον ἀγοίνετο δὲ πρὸς τὸν Ὀροονδάτην ἐκδιδάσκων.

ἘΕ'. Ἦδη δὲ τῆς ἀγαν μεσημερίας χαλῶσις οὐκέτι
τὴν κορυφὴν ἡλίου, πλαγία δὲ καὶ ἀπὸ τῶν δυσμικω-
τέρων βάλλοντος, τῶν τε περὶ τὸν Βαγῶαν εἰς τὴν
πορείαν διασκαευόμενον, ἐρίσταται τις ἵππος ὑπὸ
συντόνου τῆς ἑλασίας, ὡς ἐδόκει, πνευστιῶν μὲν αὐτὸς,
ἰδρωτὶ δὲ καταρρεόμενον τὸν ἵππον χαλεπῶς ἀνέχων·
καὶ πρὸς τὸν Βαγῶαν ἰδίᾳ τι φράσεις, ψύχαζεν. Ὁ δὲ,
εἰς βραχὺ κατηρήσας καὶ ἐν συννοίᾳ τῶν ἀπαγγελ-
θέντων γεγονέναι δοξας, Ὡ εἶνοι, ἔρχε, θαρσεῖτε.
Δίκτην ἡμῖν ὑπέσχετο ἡ πολεμία· τέθνηκεν Ἀρσάκη,
βρόχον ἀγγόνης ἀψαμένη, ἐπειδὴ τὴν ἡμετέραν σὺν

ligna, quibus vincula fuerant conluta, ex mente, Thea-
genes, Euge piaculum Arsace! exclamavit. Nocte ac te-
nebris una nefaria facinora se abscondituram putat: cele-
rum accis est Justitiae oculus in redarguendo et in occultis,
absconditis et nefandis rebus in lucem proferendis. Sed
vos ea, quae imperata sunt, facite et sive ignis, sive arma,
sive gladius in nos est decretus, eandem simul et unam
mortem utriusque largimini. Petebat haec eadem quoque
Chariclea. Illacrimantes igitur eunuchi (intellexerant
enim taciti ea quae dicta fuerant) cum ipsis vinculis eos
educabant.

XIV. Postea vero quam domicilli satrapae sunt egressi,
Euphrates eo loci mansit. Bagoas autem et equites,
demto onere vinculorum juvenibus et iis tantum quae illos
custoditura non crudelitate fuerant relictis, et utroque in
equum snbiato, ipsos in medio collocatos in orbem sti-
psantes, quanta celeritate potuerunt Thebas proficiscebantur.
Cumque, quod superfueralet uocetis, sine ulla inter-
missione itineri tribuissent et postridie usque ad horam
fere tertiam nusquam genu flexissent, radiorum solis fer-
vorem, veluti aestivo tempore in Aegypto, non amplius
ferentes et exhausti insomnia, magis vero Charicleam con-
tinua jactatione equitandi defessam videntes, statuerunt
alicubi devertentes recreare sese, reficere et equos et
puellis respirandi spatium dare. Erat autem ripa quadam
et promontorium Nili, circa quam a recto fluxus perpen-
diculo aqua reciprocata, et in gyrum semicirculi inflexa
et ad oppositum locum deflexionis conversa, tanquam
sinum quemdam Epiroticum efficiebat id, quod circumscit-
hebatur, multa praetera herba, ut qui totus esset irriguus,
plenum, multa praetera gramina, pastionem pecudibus et
pascua pinguisima, sponte ferentem, arboribus Persaris
et sycomoris et aliis, quae Nili societate et alimento gau-
dent, contextum et adumbratum. Ibi Bagoas una cum
his, qui cum eo erant, immoratus est, arboribus tentorii
loro usus: cibumque ipse sumpsit et Theageni cum Char-
iclea imperitius est; renuentes primum cogens et super-
vacuum esse cibum capere statim morituros dicentibus
persuadens, quod nihil ejusmodi eventurum esset affir-
mando, et quod non ad mortem sed ad Oroondatelem du-
cerentur, edocendo.

XV. Jam autem intenso aestu meridiei relaxato, sole
non amplius vertici imminente, sed in latera et a partibus
occidentalioribus radios conjiciente et Bagoas sese ad iter
apparante, advent quidam eques, ex celerrimo cursu, ut
videbatur, snbelans ipse, ac sudore manantem equum
agere sustinens: et cum quiddam seorsim Bagoas dixisset,
quiescebat. Ille autem, aliquamdiu humi defixo vultu et
quasi cogitatione ea quae dicta fuerant expendere, Hos-
pites, inquit, adeste animo: pennis volis dedit hostis:
morta est Arsace, laqueo se suspendens, postquam vos
discessisse nobiscum audivit, et necessariam mortem

ἡμῖν ἔξοδον ἐπέθετο καὶ τὸν ἐξ ἀνάγκης θάνατον αὐθαί-
 ρέτως προύλαβεν, οὐκ ἂν διαδράσσατο τὴν ἐξ Ὀροον-
 δάτου καὶ βασιλείας τιμωρίαν, ἀλλ' ἢ σφραγίσσας, ἢ τῷ
 5 γὰρ φράζει καὶ ἐπιστέλλει διὰ τοῦ νῦν ἤκοντος Εὐ-
 φράτης. Ὅστις θαρσέει πλεον καὶ θυμὸν ἔχει ἀγα-
 θόν, αὐτοὶ μὲν οὐδὲν ἡδικηκότες, ὡς ἀκριβῶς ἔγνω, τὴν δ' ἀδικήσανσαν ἐκποδῶν ἔχοντες. Ταῦτ' ἔλεγεν
 10 ὁ Βαγῶτας παρατησάμενος, ἀλλὰ ψελλίζόμενος τὴν
 Ἑλλάδα ζωνὴν καὶ παράσημα τὰ πολλὰ ἐπισύρων.
 Ἄρα δ' ἅμα μὲν καὶ αὐτὸς χαίρων, τὸ ἀκόλαστον τῆς
 Ἄρσάκης καὶ τυραννικὸν ζῶστος βαρυνόμενος, ἅμα δὲ
 τοῦ νεοῦ ἐπιρρωννίξ τε καὶ παρηγορούμενος, ἐλπίζων,
 15 ὅπερ ἦν, ἐπὶ μέγα παρὰ τῷ Ὀροονδάτῃ καὶ λαμπρῶς
 εὐδοκίμησιν, εἰ περισώσειεν αὐτῷ νεανίαν τε, πᾶσαν
 τὴν ἄλλην τοῦ σατράπου διακονίαν ἐπισκιάσοντα καὶ
 κόρη ἀπρόσμαχόν τε τὸ κάλλος καὶ εἰς γυναῖκα, μετ'
 Ἄρσάκην ἀπελθοῦσαν, ἰσομένην. Ἐχαιρον δὲ καὶ οἱ
 20 περὶ τὸν Θεαγένην τῇ ἀκοῇ, θεοῦ τε μεγάλους καὶ
 δίκην ἀνακαλοῦντες, οὐδὲν εἶπε πείσασθαι δαιμόν ἐπιτί-
 θεντο, κἂν εἰ τὰ χαλεπώτατα διαδέχοιτο, τῆς ἐχθίστης
 κειμένης. Ὅστωι ἄρα ἡδύ τι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι,
 25 διὰ συμβαίη τοῖς ἐχθροῖς ἐπαπολλυθῆναι. Διτλῆς
 οὖν ὄψας ἤδη πρὸς τὸ εὐνοϊότερον ἀναγεομένης καὶ
 πρὸς τὸ βᾶσιμον τὴν ὀδοποιρίαν ἐπιψυχούσης, ἄρα τες
 ἤσανον, αὐτῇ τε τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν συνεχῆ νύκτα
 καὶ τῆς συναπτομένης ἡμέρας τὰ ὄρθρια, σπουδῶν
 30 ποιοῦμενοι κατὰ τὰς Θήβας τὸν Ὀροονδάτην εἰ δύ-
 νηεντο καταλαθεῖν. Οὐ μὴν προὔχωρει γ' αὐτοῖς.
 ἀλλὰ τινος τῶν ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καθ' ὅδον ἐντυχόντος
 καὶ ὡς ἐξωρημένοι μὲν τῶν Θηβῶν ὁ σατράπης ἀπαγ-
 γειλαντος, αὐτὸς δ' ἀποσταλεῖν πάντα στρατιώτην
 35 ἐνοπλον, καὶ εἰ πρὸς φρουρὰν εἶη καταλειμμένος,
 ἐπιταῦσαι πρὸς τὴν Συήνην κατεπειθῶν, ἐμπεπλη-
 σθαι γὰρ ἅπαντα θορόβου καὶ εἰός εἶναι τὴν πόλιν
 ἡλωμέναι, τοῦ μὲν σατράπου καθυστεροῦντος, τοῦ
 δ' Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ θᾶπτον ἀκοῆς ἐπιβρίσαντος,
 40 ἑτραπέει τῶν Θηβῶν ὁ Βαγῶτας ἐπὶ τὴν Συήνην
 ἤλαυνεν.
 45 **ΙΓ'.** Ἦδη δὲ πλησιάζων, Αἰθιοπικῶ περιπέπει
 λόγῳ καὶ πληθεὶ νεολαίας εὐοπλοῦσης, οἱ προαπεστά-
 λησαν μὲν ὀπηγῆς τ' ἰσόμοιοι, καὶ τᾶσφαλῆς τῆς
 ὀδοποιρίας τῆ παρὰ σπῶν ἀποκείρα πρὸς τὴν ὄλην
 50 στρατιάν βεβαιώσαντες, τότε δ' ὑπὸ νυκτός τε καὶ
 τόπων ἀπειρίας πορρωτέρω τῶν φίλων ἢ προσῆκον ἦν
 φθάσεν, ἀποσφραλέντες, κατὰ τινα τοῦ ποταμοῦ λόγμην
 ἐγκαταδύντες, αὐτοῖς ὁ ἅμα εἰς φρουρὰν καὶ τοῖς ἐναν-
 τίοις εἰς ἐνέδραν, αὐτοὶ τὴν λόγμην ἐπετείχιζον.
 Ἄρτι δ' ἡμέρας ἑσπαινούσης τὸν Βαγῶταν καὶ τὴν
 55 σὺν αὐτῷ ἱκον αἰσθόμενοι παρόντα καὶ τὸ πλῆθος
 ὡς ὄλγοι διοπεύσαντες, μικρὸν τε παραδραμεῖν ἐν-
 δόντες καὶ ὅτι ἄλλοι μὲν ἐπέποιοντο ἀκριβῶσαντες,
 ἀθρόον τοῦ βλοῦς μετὰ βοῆς ἐκδύντες μετέθεν. Ὅ δὲ
 Βαγῶτας καὶ τὸ ἄλλο ἱππικὸν ὑπὸ τε τῆς ἀπροσδοκίτου

HIERONIMUS.

spontanea antevertit. Nam non effugisset ab Oroondate
 et a rege supplicium, sed aut interfecta fuisset, aut in
 reliqua vita perpetua ignominia nota laudquaquam ca-
 ruisset. Nunc autem hac significat et nuntiat Euphrates.
 Quare confidite et bono esto animo, cum nulla injuria ul
 exacte cognovi quemquam lacessiveritis, ea vero, quae
 vos injuria affectit, sublata sit. Hae dicebat Bagoas ad-
 stans, non recte quidem pronuntians linguam Graecam et
 multa adulterina parum apte coagmentans: dicebat tamen,
 cum ipse gaudens, propterea quod protervitatem Arsaces
 tyrannico viventis graviter tulisset; tum etiam juvenes
 confirmans et consolans. Sperabat enim, quod revera
 ita se habebat, se apud Oroondatem in magno et amplo
 honore fore, si servasset ipsi adolescentem incolumem,
 qui omnem aliam turbam ab obsequia admiraturus esset,
 ac puellam invicta forma, uxorem illius post Arsaces mor-
 tem futuram. Gaudebant et Theagenes cum Chariclea
 illo nuntio, deos magnos et justitiam invocantes. Neque
 se quidquam acerbi passuros esse deinceps, etiamsi asper-
 rima fortuna illos exceperisset, arbitrabantur, inimicissima
 illis jacente. Sic omnino suave quid est vel perire,
 dummodo inimicorum interfectione pereundum sit. Cum
 autem jam crepusculum ad leniorem statum diffunderetur
 et ad protectionem commoditate aurae invitaret, profecti
 inde, iter habebant illa ipsa vespera et continua nocte et
 sequentis diei matutino tempore, accelerantes, ut Thebis
 Oroondatem, si fieri posset, deprehenderent. Ceterum illis
 non successit. Sed cum quidam ex exercitu fuisset illis
 obviam et quod Thebis egressus esset satrapa nuntiasset,
 quodque ipso missus esset, ut omnes milites armatos,
 etiam si qui essent in praesidiis relicti, cogeret, et ut
 Syenen accelerarent hortaretur; omnia enim plena esse
 tumultu et metuendum ne urbs sit capta, satrapa quidem
 tardius veniente, Aethiopico autem exercitu tanta celeritate
 ad vim inferendam uso, ut nuntii famam adventu
 praeverterit: deflectens de itinere Thebas instituto Bagoas,
 Syenen proficiscebatur.

XVI. Jam autem appropinquans, in Aethiopicis insi-
 dias et manum juvenum armatorum incidit, qui missi
 fuerant, ut essent speculatores et securitatem itineris toti
 exercitui explorando praestarent, tunc vero propter noctem
 et inscitiam locorum cum a suis remotius quam oportebat
 aberassent, quosdam vepres ad fluvium subeuntes, simul
 et sibi praesidium et hostibus insidiarum faciendarum causa,
 insomnes ad illam veprium quasi munitionem excubabant.
 Primo itaque diluculo cum sensissent Bagoas et equites cum
 ipso praeterire, et quod pauci essent dispexissent, paulu-
 lunque eos praeterequilare visissent et nullos alios misse-
 qui certo cognovissent, subito ex palude cum clamore
 egressi, eos insequabantur. Bagoas autem et reliquis
 equitibus, cum inopinato clamore percussis sunt, tum ut

βῆς, ποίας ἐμπέπηκτο καὶ ἀπὸ τῆς χροίας Αἰθίο-
 πας εἶναι τοὺς φανέντας γνωρίζαντες καὶ τὸ πλῆθος
 ὡς ἀπρόσμαχον ἰδόντες, (χιλίαι γὰρ εἰς τὴν κατασκο-
 πὴν ἀπλισμένοι κοίτως ἐστάλησαν) οὐδ' ἀκριβῶς τὴν
 6 θῆαν ἔνασρόμενοι, πρὸς φυγὴν ὤρασαν, σφολαίτερον
 τὰ πρῶτα, ἢ ὅταν ἤθύναντο καὶ ὥστε οὐ πρόσωπον
 δρασμὸν ἐμπαίνειν ἀπέκρινε. Οἱ δ' ἐπεδίωκον, τοὺς
 δοσε Τρωγλοδύται σφῶν ἦσαν δ' εἰς διακοσίους) προ-
 τέρας ἐπαρέντες. Τρωγλοδύται δὲ, μοῖρα μὲν ἐστὶν
 10 Αἰθιοπικῆ, ναμαδικῆ τε καὶ Ἀραβίων ἄμορος, δρόμου
 τ' ὄξυτητα φύσει τ' εὐτοχυρῶντες καὶ ἐκ παιδῶν ἀποκοῦν-
 τες. Τὴν μὲν βραχίον ἔπλισιν, οὐδ' ἀρχὴν ἰδιόχρη-
 σαν, ἀπὸ σφενδόνης δὲ κατὰ τὰς μάχας ἀπροβληξί-
 μωνι, ἢ δρωσί τι πρὸς ὄξυ τοὺς ἀνισταμένους, ἢ κα-
 16 θυπετέρας ἀισθόμενοι διεδιδράσκουσιν. Οἱ δὲ, ἀπο-
 γιγνώσκουσιν αὐτίκα τὴν ἐπιδιώξιν, ἐπιτερωμένους τῇ
 ποδωκίᾳ συνειδότες καὶ εἰς ὅπας τινὰς βραχυστόμους
 καὶ γηραμοὺς κρυφίους πατέρων καταδυομένους. Οὗτοι
 δ' οὐ τότε πεζοὶ τοὺς ἵππους ἔχθανον καὶ τινὰς τραυ-
 20 ματίας γενέσθαι σφενδοῶντες ἔχουσιν. Οὐ μὲν ἰδέ-
 ξαντό γ' ἀντεφόρμησαντες, ἀλλὰ προτροπάδην εἰς τοὺς
 ἀπολειφθέντας τῶν φίλων κολῶ καθυστεροῦντας ἀπε-
 διδράσκον. Ὁ δὲ καὶ σκοπήσαντες οἱ Πέρσαι καὶ
 τῆς ὀλιγότητος ὑπεριδόντες, τὴν ἀντεφόρμησιν ἐκθαρ-
 25 σήσαντες, ἀποσκευασάμενοι τ' εἰς βραχὺ τοὺς ἐγχει-
 μένους, τὸν δρασμὸν αὐτοῖς ἐπίσπευδον, τοῖς τε μύωφι
 τοὺς ἵππους ἐρεθίζοντες καὶ δυνάμειος ὄσον ἦν καὶ τά-
 χους, ἀνέτοις τοῖς χάλινοις ἐπιέντες. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
 διεδιδράσκουσιν, ἕλιγμόν τινα τοῦ Νεῖλου καθάπερ
 30 ἄρα ὑποδραμόντες καὶ τῷ προβολῷ τῆς ὄχθης (τὴν
 ἔταν) τῶν ἑναντίων ἀποκρύψαντες. Ὁ δὲ Βαγῶας
 ἀλλοικεταί προσπαίσαντι τῷ ἵππῳ συγκατανεχθεὶς καὶ
 ὄατερον τοῖν σκελοῖν εἰς τὰ κίνητον πηρωθείς ἀλίσκον-
 ται δὲ (καὶ) Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια, τὸ μὲν τι τὸν
 36 Βαγῶαν ἐγκαταλιπεῖν οὐκ ἐνεγκόντες, ἀνδρα φιάν-
 θρωπον περὶ αὐτοὺς καὶ ὀφθέντα καὶ ἰλιπεθέντα. Πα-
 ρειστήκεσαν γοῦν ἀποβάντες τῶν ἵππων, ἴσως (οὐκ)
 ἂν [καὶ] διαφυγόντες, πλέον δ' ἐκόντες ὑποκατακλινο-
 μένοι, τοῦ Θεαγένους πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τοῦτ'
 40 ἐκεῖν' εἶναι τὸ ὄναρ εἰπόντος καὶ τοὺς Αἰθίοπας τού-
 τος, ὧν εἰς τὴν γῆν ἀφικέσθαι πεπρωμένον εἶναι ἡμῖν
 αἰχμαλώτους ἄλόντας. Καλὸν οὖν ἐγχειρίζειν αὐτοὺς
 καὶ ἐπιτερεῖν ἀθλοτέρᾳ τύχῃ, τοῦ προδήλου παρὰ
 Ὑροονδάτη κινδύνου.

45 **ΙΖ'.** Καὶ ἡ Χαρίκλεια συνίει μὲν λοιπὸν ὑπὸ τῶν
 ἐμαρμένον χειραγωγουμένη καὶ εὐελπις ἦν τῶν βελ-
 τιόνων, φίλους μᾶλλον ἢ πολεμίους τοὺς ἐπιόντας ὑπο-
 τιθεμένη. Φράζουσα δ' οὐδὲν τῷ Θεαγένει τῶν νοου-
 μένων, ὑπὸ μόντης πείθεσθαι τῆς συμβουλῆς ἐνεδείκ-
 50 νυτο. Πλησιάζαντες οὖν οἱ Αἰθίοπες καὶ τὸν μὲν
 Βαγῶαν εὐνοῦχον καὶ ἀπόλεμον ἐκ τῶν ὄφρων γνωρί-
 σαντες, τοὺς δ' ἀόπλους μὲν καὶ δεσμώτας κάλλει δὲ
 καὶ εὐγενεῖα διακρίποντας, ἡρώτων οἱ τινες εἶεν, Αἰ-
 γυπτίον τ' ἀπὸ σφῶν ἓνα (τὸν) καὶ περισίζοντα τὴν

ex colore Aethiopes esse eos qui erupissent cognoverunt,
 et multitudini neutiquam se resistere posse viderunt,
 (nulli enim fuerant ad explorandum talsi, leviter armati)
 ne exacte quidem adspectum illorum sustinentes, fugam
 fecerunt: lentius quidem initio, quam potuissent, et ita,
 ut non praecipit et effusa fuga videretur, discedentes. Illi
 autem insequerantur, primos emittentes eos, qui inter
 ipsos Troglodytae fuerant circiter ducenti. Troglodytae
 autem sunt natio Aethiopica, paucis dedita et Arabibus
 contermina, qui pernicitatem eximiam et a natura conse-
 quuntur et a pueritia exercent. Ad gravem quidem
 armaturam prorens non sunt assuesfacti: ceterum funda in
 pugilis iacentes, aut impressione facta, detrimento aliquo
 efficiunt resistentes, aut sistentes, aut si senserunt eos
 esse superiores, refugunt. At illi statim omnem spem
 insequendi abijciunt, valere illos pedum celeritate, et
 quasdam cavernas angusti aditus et latebras occultas saxo-
 rum subire, scientes. Illi igitur tum pedibus equites asse-
 quebantur et fundis iacentes quosdam vulnerabant; ve-
 runtamen conversorum impetum non exceperunt, sed
 celeritate ad suos longo spatio a tergo relictos refugiebant.
 Quo animal verso versa et contemta paucitate, ausi sunt
 acie conversa in illos impetum facere: et pulsus paululum
 illi, qui instabant, rursus fugam accelerabant, cataribus
 equos concitantes, et quantum illis erat virium et celeri-
 tatis, laxatis habenis omne id effundentes. Alii igitur
 effugiunt, sub verticem quemdam Nili, tanquam arcem,
 cursu sese concitantes, et segmento ripae, ne ab hostibus
 conspici possent, sese abscondentes. Bagoas autem cap-
 titur, cum equo offendente collapsus, altero truce, ut
 movere illud non posset, luxato. Captiuntur quoque Thea-
 genes et Chariclea, partim relinquere Bagoam indignum
 iudicantes, cujus viri benevolentiam erga se jam per-
 spexerant, atque in posterum sperabant: eamque ob causam
 adlitterunt illi, desidentes de equis, partim effugere ne-
 queunt, vel magis etiam sponte se in illorum potentatem
 dedentes; Theogene ad Charicleam, hoc illud esse som-
 nium, dicente et Aethiopes hos, in quorum terram nos
 captivos perventuros esse fata destinatum est. Consultum
 est igitur, dedere nos ipsis et committere potius incertae
 fortunae quam certo apud Oroondate periculo.

XVII. Et Chariclea quidem reliquum intelligebat, cum
 in rem ipsam serie quadam fatali quasi manu duceretur:
 et melioris fortunae spem concipiebat, amicos magis, quam
 hostes, qui advenirent, existimans; at tamen nihil dicens
 Theogeni eorum, quae cogitabat, se assentiri illius sen-
 tentiae tantum significabat. Cum igitur appropinquassent
 illi Aethiopes et Bagoas quidem eunuchum esse et igna-
 rum de facie cognovissent, hos vero inermes et victos,
 forma et proceritate insignes viderent, quaerebant quinam
 essent; Aegypto quodam ex suorum numero, et altero.

φωγήν εἰς τὴν πύσιν καθέντες, ὅς ἡ ἀμφοτέρων ἢ θη-
 τέρου πάντως συνήσοντας. Οἱ γὰρ ὀπιτηρῆς τε καὶ
 σκοποὶ λεγομένοι τε καὶ πραττομένοι ἀποσταλέντες,
 ἐμογλώσσους τε καὶ ὑποφώνους τοῖς τ' ἔγγυρβούς καὶ
 6 πολεμίοις ἐπάγεσθαι ὑπὸ τῆς χρείας εἰδοάχθησαν. Ἐ-
 οὖν δ' Ἐθαγένης ὑπὸ τε συνδιατήσεως ἤδη μακρᾶς τῆς
 Αἰγυπτίας καὶ βραχέως τῆς πύσεως, τὰ πρῶτα εἶναι
 τοῦ στρατοῦ Περσῶν Βαγῶν ἀπεκρίνατο, αὐτὸν δὲ
 καὶ τὴν Χαρίκλειαν, Ἑλληνας τὸ γένος, Πέρσας μὲν
 10 πρότερον αἰχμαλώτους ἀγαμένους, τὸ παρὸν δ' Αἰθίοψιν
 ὑπὸ χρηστοτέρως ἰσως τύχης ἐγγειριζομένους, ἔγνωσαν
 ρεῖδασθαι καὶ ζωρεῖα λαβόντες ἄγειν καὶ ὡς πρῶτην
 ἄγρην καὶ μεγίστην βασιλεῖ τῶ σπῶν προσάγειν, τῶν
 μὲν αἰχμαλώτων τοῦ στρατοῦ τὸ τιμιώτατον. Περσῶν
 15 γὰρ βασιλείαις αὐλαῖς ὀφθαλμοὶ καὶ ἀκροαὶ τὸ εὐνούγων
 γένος, οὐ καίδων, οὐ συγγενείας, τὸ πιστὸν τῆς εὐνοίας
 μετασπύσσης ἀλλὰ μόνου τοῦ πιστεύσαντος ἀναρωτήσσης.
 Τοὺς δὲ νέους εὖρον τὸ καλλίστον διακονία καὶ αὐλῆ
 τῆ τοῦ βασιλέως ἐσομένους. Ἦγον οὖν αὐτίκα τῶν
 20 ἔκπων ἐπιβιβάσαντες, τὸν μὲν ὡς τραυματίαν, τοὺς
 δ' ὡς ὑπὸ τῶν ἐσομῶν εἰς τὸ ἐπισκευδὸν τῆς πορείας
 ἰσοταγεῖν ἀδυνατοῦντας. Καὶ ἦν ὡσπερ ἐν δράματι
 προαναρῶνσις καὶ προεισοδίων τὸ γιγνόμενον. εἶναι
 καὶ δεσμῶν τὴν σπαγὴν ὀλίγην πρόσθεν τῆν αὐτῶν ἐν
 25 ὀφθαλμοῖς ταλαντεύσαντες, οὐκ ἤγοντο πλέον ἢ προ-
 πέμποντο, ἐν αἰχμαλώτῳ τύχῃ πρὸς τῶν ὀλίγων ὑστε-
 ρον ὑπερκῶν δορυφορούμενοι. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις
 ἦσαν.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Α'. Ἦ δὲ Συήνη λαμπρῶς ἦδη πολιούργια περιεστόι-
 10 ριστο καὶ ὡσπερ ἄρκυσιν ἐνακείλητο τοῖς Αἰθίοψιν.
 Ὁ μὲν γὰρ Ὀροονδάτης θσον οὕτω πλησιάζειν τοὺς
 Αἰθίοπας αἰσθόμενος καὶ τοὺς Καταράκτας ὑπερθεμέ-
 νους ἐπὶ τὴν Συήνην ἰλαύνειν, ὀλίγον ἔβη προεισελά-
 σας εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὰς τε πύλας ἐπικλεισάμενος καὶ
 15 τὰ τείχη βέλει καὶ ὅπλα καὶ μηχανήμασι φραξά-
 μενος, ἐκαρτάλλει τὸ μέλλον. Ὁ δὲ τῶν Αἰθίο-
 πων βασιλεὺς Ὑδάσπης, ἐπειδὴ πόρρωθεν εἰσελαύνειν
 μὴδύνας εἰς τὴν Συήνην τοὺς Πέρσας προκατο-
 πτεύσας, εἶτ' ἐπιωόησας ὡστε φθῆναι συμβαλὸν κα-
 20 θυστερήσειν, ἐπαρῆκε τῆ πόλει τὸν στρατὸν καὶ εἰς
 κύκλον τῆ τείχει περιγίτας, ἀπρόσμαχον καὶ μόνη τῆ
 οἴα προσεκάθητο, μυριάσιν ἀπείροις ἀνδρῶν θεοῦ καὶ
 ὅπλων καὶ ζῶων τὰ Συηνέσιον πεδία στενογυρῶν. Ἐνθα
 25 καταλαβόντες αὐτὸν οἱ κατάσκοποι τοὺς ἀλόντας προσ-
 ἦγον. Ὁ δ' ἤδειο μὲν καὶ τῆ ὄψει τῶν νέων, εὐμε-
 νῆς αὐτόθεν πρὸς τὰ ἴδια, καὶ οὐκ εἰδὸς, ὑπὸ τοῦ
 μαντευτοῦ τῆς ψυχῆς γινόμενος, ἐγάνυτο δὲ πλέον τῶ
 συμβῶν ἡσμίον προσαρμένιον. Καὶ εἶπε, ἀνε-
 ὄθησε, δεσπῆς ἡμῖν οἱ θεοὶ τοὺς πολεμίους ἐκ τῶν

qui Persicam linguam callebat, ad percunctatum addi-
 bito, tanquam aut utrumque aut alterum certe intelle-
 cturus. Etenim speculatores et exploratores ad ea que
 sunt et dicuntur cognoscenda missi, ut eosdem lingue
 et sermonis peritos qua Indigenæ et hostes utuntur secum
 ducant, necessitate sunt edocti. Postquam igitur The-
 genes longo usu lingue, ad Ægyptiam et brevem in-
 terrogationem, respondit, Bagam esse præcipuum ab
 obsequiis Persarum satrapæ, se autem et Charicleam
 natione Græcæ, a Persis quidem primum captos, nunc
 autem Æthiopicis, fortasse ducta melioris fortunæ, oblatos
 et traditos: statuerunt illis parcere, et captivos abducere,
 ut ita primum quasi prædam et maximam regi suo offer-
 rent, pretiosissimum quiddam ex facultatibus satrapæ.
 Persarum enim re, his oculis sunt et aures eunuchor-
 um genus: qui cum neque liberos neque cognatos habeant,
 quibus eorum animi devincti esse possint, pendunt ex eo
 solo, qui se illis credit. Juvenes autem donum pul-
 cherrimum, ad obsequium regis, et ornamentum ante
 futuros existimabant. Deducebant igitur eos statim equis
 impositos, illum quidem ut saulum, hos vero tanquam
 vinculis impeditos, festinationi itineris celeritate non fu-
 turos pares. Et erat tanquam in actione fabulæ prologus
 id, quod hebat. Peregrini et captivi, qui paullo ante
 suspensi tenebantur metu cordis ob oculos versantis, non
 ducebantur amplius, sed deducebantur, in captiva fortuna,
 cetera eorum, qui his subditi paullo post futuri erant,
 stipati. Et hi quidem in tali statu erant.

LIBER NONUS.

1. Syene autem jam prorsus obsidione clacta fuerat et
 tanquam rebus copiis Æthiopicum conclusa. Oroondates
 enim, cum propemodum accederet Æthiopes sensisset et
 onassis Cataractis ad Syenen infestis sigals contendere:
 paululum illos antevertens, ingressus fuit urbem et clau-
 sis portis et in muris missilibus et armis, et machinis dis-
 positis, expectabat id quod futurum erat. Rex autem
 Æthiopicum Hydaspes, cum procul adhuc Persas Syenen
 esse ingreduros per exploratores cognovisset, atque adeo
 ea spe, quod illos antevertere posset, in inseguendo arce-
 lerasset, nihilominus tamen tardius affuisset, exercitum
 admovit ad urbem, et in orbem muro circumfundens, sine
 ullo prælio, tantum quasi in spectaculo assidebat, sexcen-
 tis myriadibus tam virorum et armorum quam animalium
 Syenensium campos complectens et in angustiam redigens.
 Atque ibi illum speculatores deprehendentes, captivos
 adducebant. Ille autem cum delectatus est aspectu ju-
 venum, jam inde benevolentia suos, quamquam mesius,
 animi præsentio quodam complectens: tum lætos accepit
 omen illud victorum adductorum et Euge, exclamavit,
 vietos nobis dii hostes ex laitiis spoliolum tradunt. Atque

πρωτολείων παραδιδόσαι. Καὶ οὗτοι μὲν, ἔφη, πρῶ-
τοι ληθόντες, εἰς ἀπαρχὴν τοῦ πολέμου σωζέσθωσαν
κατὰ τὰς ἐπιτυχίας θυσίας, ὡς ὁ πατριος [Αἰθίοπων]
βούλεται νόμος, ἵεσις τῶν ἐγγυρῶν εἰς ἱερουργίαν
5 *φολαγθῶμενοι*. Τούτους δὲ κατασκόπους διόροις ἀμει-
ψάμενος, τούτους τε καὶ τοὺς ἀλχημαλίτους εἰς τοὺς
σκευσφόρους ἀπέπεμψε, μύθραν αὐταρχὴ τῶν θυογλώσσων
εἰς τὴν φρουρὰν ἀποκληρώσας, τὰ τ' ἄλλα οὖν
ἐπιμειλίᾳ τῆ πάσῃ διαχεῖν καὶ δίκαιαν ἀφθονον παρέ-
11 *χεῖν καὶ παντὸς ἀγῶνος καθαρῶντας φολάττειν*, ὡς
ἱερῶτά τινα ἤδη τρεφομένους ἐπιστείδας καὶ τὰ δισμά-
τ' ἀμείψειν καὶ χρυσᾷ ἐπιβάλλειν. Ὅσα γὰρ σίδηρος
παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρεῖρας, ταῦτα παρ' Αἰθίοφιν ὁ
χρυσὸς νομίζεται.

15 **Β**. Καὶ οἱ μὲν τὰ προσηταγμένα ἔπραττον καὶ ὡς
τῶν προτέρων δεσμιῶν παραλύοντες, ἐλπίδα τε διαγω-
γῆς ἐλευθέρως παραστήσαντες, πλείον παρείχον οὐδὲν,
χρυσᾶς τὰς ἀλύσεις αὐθις ἐνείροντες, τότε ἤδη γέλωος
ἐπέρι τῶ Θεαγένει καὶ Βαθαί τῆς λαμπρῆς, ἔφη, με-
20 *ταβολῆς*. Ταῦτ' ἤμας ἡ τύχη τὰ μεγάλα φιλιανθρω-
πεύεται, χρυσᾷ σιδηρῶν ἀμειψόμεν καὶ φρουρὰν πλου-
τούντες ἐντιμώτεροι δεσμοῦται ἐγεγόναμεν. Ἐμειδία
δὲ καὶ ἡ Χαρίκλεια καὶ τὸν Θεαγένην μεταβάλλειν
ἐπειρώτο τῶς ἐκ θεῶν προσηταγῆσαι ἐπαγγέουσα καὶ
25 *χρησιωτέραις ἐλπίσι κατεπάδουσα*. Ὁ δ' Ἰδάσπης
ἐπειδὴ τῆ Σούην προσβαλὼν, αὐτοβοῆι τε καὶ τείχεσιν
αὐτοῖς ἀναρπάσασθαι τὴν πόλιν ἐλπίσας, εἰς μικρὸν
ἀπεκρούσθη πρὸς τῶν ὑπερμαχοῦντων, ἔργῳ τε λαμ-
πρῶς ἀμυναμένων καὶ λόγοις εἰς ὕβριν καὶ παροξυσμὸν
30 ἐπιχλευασάντων, ὀργῆν τὸ πρᾶγμα ποιησάμενος, εἰ τὴν
ἀρχὴν ὄλωος ἀντιστήντι διανοήθησαν, ἀλλὰ μὴ παρὰ
τὴν πρῶτην ἔκοντι φέροντες αὐτοὺς ἐνεγείρισαν, ἔγνω
μὴ χρονοτριβεῖν τὸν στρατὸν προσκαθήμενος, μὴθ'
ἐλεπόλεισιν ἀποπειρώμενος, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἀλώσεσθαι, οἱ
35 *δέ που καὶ διαδράσεσθαι ἐμελλον*, ἀλλὰ πολιορκίᾳ με-
γαλοεργῶ καὶ ἀρύκτω τὴν πόλιν εἰς ἀρδὴν καὶ ὄχτρον
ἐξέλειν.

Γ. Ἐπραττε δὴ οὖν οὕτως. Εἰς μοῖρας κατανέμει
τοῦ τείχους τὸν κύκλον καὶ δεκάδα ὀργυῶν δεκάσιν
40 ἀνδρῶν ἀποκληρώσας, εὐρύς τε καὶ βάθος ὡς οἱ πλείστο-
ν ἀφορίας ὀρῶνται εἰς τάρρον ἐκίλευσεν. Οἱ δ'
ἄρυττον, ἄλλοι τὸν χοῦν ἐξεπόρουσιν, ἕτεροι εἰς ὀρῶν
πρὸς ὕψος ἐσώρευον; τῶν πολιορκουμένων τείχος ἕτερον
ἀντεγείροντες. Ἐκώλυος δ' οὐδέ τις, οὐδ' ἐνίστατο πρὸς
15 τὴν ἀποτείχεσιν, ἐκδραμῆν τε τῆς πόλεως ἐπὶ μυριο-
πληθῆ στρατῶν οὐ θαρσῶν καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπάλλετων
τοξείας ἀνγνύτους ὄρῶν. Ὁ γὰρ Ἰδάσπης καὶ τούτου
προβλήσας, τὸ μισεῖον τῶν δύο τειχῶν, ὅσον βολῆς
ἐκτός εἶναι τοὺς ἐργασομένους συμμετρησάμενος. Ἐπει
20 *ὅτι τοῦτο καὶ λόγου ὄχτρον ἤνυσεν*, ἅτι δὴ μυρίας αὐτῶ
χειρὸς τὸ ἔργον ἐπισπευδούσης, ἐτέρου τοιοῦδε ἤρ-
ματο. Τοῦ κύκλου μέρος, πλάτος ὅσον ἑμὲπλεθρον,
ἰσότηδόν τε καὶ ἀρωστον διαλεπῶν, κατὰ τὴν ἀποτέ-
χουσαν ἐκατέρωθεν ὄκταν σέλιος ἐκ γῶματος ἐπιχλευ-

li quidem, inquit, cum primi sint capti, ad primitias belli
serventur, incolumes in eum finem ut in sacrificiis trium-
phalibus sicut recepta moribus et institutis lex postulat,
victimae fiant diis patriis, custodiendi. Speculatores au-
tem donis remuneratus, hos ipsos et captivos ad impedi-
menta remittebat, praesidio firmo ejusdem linguae perito-
rum attributo et datis mandatis, cum ut omnis cura et
diligentia in illorum rationibus adhiberetur et victus splen-
didus illis suppeditaretur, atque ab omni contaminatione
ac macula vacui tanquam victimae quaedam asservaren-
tur, tum ut vincula permutarentur et aurea illis injiceren-
tur. In quem enim usum apud alios ferrum, in eum apud
Aethiopes aurum destinatur.

II. Et hi quidem ea quae fuerant imperata faciebant.
Cumque, prioribus vinculis demtis et spe liberae vivendi
rationis facta, nihil amplius praerberent, et aureas catenas
illis aptarent tuoc et risus subit Theagenem et Papam, in-
quit, unde tam splendida mutatio? Magnopere nobis pro-
fecto fortuna blanditur: aurea cum ferreis permulamus et
locupletes custodia redditu majoris pretii victi existimus.
Arridebat quoque Charicles, et Theagenem in aliam sen-
tentiam traducere conabatur, tum his, quae a diis praedicta
fuerant, erigens, tum melioribus spebus delinens. Hy-
daspes vero Syenen aggressus, cum antea statim se cum
muris ipsis urbem direpturum sperasset, tum aulem pro-
pemodum a propugnatoribus rejectus esset et re ipsa strenue
impetum hostium propugnantibus et verbis ad contumeliam
et irritandos animos illudentibus, ira commotus
quod prorsus resistere decrevisset et non statim ab initio
ultra se in illius potestatem dedidissent, statuit non ferere
tempus cum exercitu otiosa cunctatione, neque ejusmodi
oppugnationes instituire, quibus quidam capi, quidam au-
tem effugere, possent; sed obsidione magni operis et in-
evitabili, urbem funditus quamprimum evertere.

III. Faciebat igitur tale opus. Circulum circa murum
in portiones divisit et denas orgyias denis attribuens, lati-
tudinemque et profunditatem maximam designans, fodere
fossam jussit. Illi vero fodiebant, alii materiam effossae
efferebant, alii tumulum in altum aggerebant, alterum
murum contra eum qui obsidebatur excitantes. Nemo
autem impediens opus, nec obestebat, quo minus muri
ambitus perficerentur, erumpere ex urbe propter ingentium
exercitus multitudinem non audens et missilium usum ex
propugnaculis inutilem esse videns, cum medium interval-
lum inter duos muros Hydaspes tantum ut fieret curasset,
ut extra teli jactum essent ii qui operas faciebant. Post-
quam autem et hoc dicto citius perfecit, utpote ingenti-
bus copiis operi celeriter instantibus, aliud tale incipiebat.
Parte circuli latitudine semiplethri, plana et non accumu-
lata relicta, desinenti ex utraque parte extremis crus

νος, ἐπὶ τὸν Νεῖλον εἰς μῆκος ἦσαν, ἀπὸ τῶν ταπεινο-
 τέρων ἀεὶ πρὸς τὰ ὄρθια καὶ μετώρια σκίλος ἐκότερον
 προὐβάλλον. Ἐλάσαν ἂν τις μακροῖς τεύχεσι τὸ γιγνώ-
 μενον, τοῦ μὲν ἡμιπλήρου τὸ ἴσον πλάτος διόλου
 φολάττοντος, μῆκος δὲ τὸ μεταξύ τοῦ τε Νεῖλου καὶ
 τῆς Συήνης ἀπολαμβάνοντος. Ἐπεὶ δὲ συνῆψε τὸ χῶμα
 ταῖς ὄρθιας, ἐνταῦθα στόμιον τῆς ποταμῶν διατεμνόν, εἰς
 τὸν ἀπὸ τῶν σκελῶν ἕλκον ἀπορροὴν εἰσώχεται. Οἷα δ'
 εἰς ὑπερδεξιῶν πρὸς χθαμαλῶτερον καὶ εἰς ἀπει-
 10 ρου τῆς κατὰ τὸν Νεῖλον εὐρύτητος στενῶν πορθμῶν τὸ
 ὕδωρ ἐμπέκτον καὶ ταῖς χειροποιήτοις ὄρθιας θλιβό-
 μανον, πολὺν τινος καὶ ἄρραστον κατὰ μὲν τὸ στόμιον
 φλοισβόν, κατὰ δὲ τὸν ὅλκον ἐξάκουστον καὶ τοῖς πορ-
 ρωτάτω πάταγον ἀπετέλει. Ἄπερ ἀκούοντες, ἤδη δὲ
 15 καὶ ἐρῶντες οἱ κατὰ τὴν Συήνην καὶ οἱ κακῶν ἦσαν
 συνιέντες καὶ ὡς ἐπιπλοσμός ἐστιν ὁ σκοπὸς τοῦ περι-
 τειχίσματος, οὔτ' ἀποδρᾶναι τὴν πόλιν ἔχοντας, ἔτε
 τοῦ χῶματος καὶ ἤδη πλησιάζοντος τοῦ ὕδατος τὴν
 ἐξοδὸν ἀποκλείοντων, οὔτε τὸ μένειν ἀκίνδυνον ἐρῶντες,
 20 ἐκ τῶν ἐνότων πρὸς βοήθειαν τὴν αὐτῶν περισκευά-
 ζοντο. Καὶ πρῶτον μὲν τῶν κατὰ τὰς πόλιν τανιδω-
 μάτων τὰ διεστώτα θραυλλίδι τε καὶ ἀσφάλτῳ διεσπράτ-
 τον ἔπειτα τὸ τεῖχος πρὸς ἀσφαλιστέραν, ἔθραν διήρει-
 δον, ὃ μὲν τις χῶμα, ὃ δὲ λίθους, ὃ δὲ ξύλα καὶ τὸ
 25 προσηγὸν ἕκαστος ἐπιφέρει. Καὶ ἦν οὐδεὶς ἠσυχάζ-
 ζον, ἀλλ' ἁμοῖως γυνή, καὶς καὶ κρασυύτης ἔργου
 εἶχετο. Γένος γὰρ οὐδὲν οὐδ' ἡλικίαν ὃ ὑπὲρ ψυχῆς
 δυσωπείται κίνδυνος. Οἱ δυνατώτεροι δὲ καὶ τὸ ἀκ-
 μάξιν ἐν ἔπλοις, αὐλωνά τινα στενὸν τε καὶ ὑπόγειον
 30 ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ χῶμα τῶν πολεμίων διακνούμε-
 νον, δρῦνται ἀποκεκλήρωτο.

Α'. Καὶ δὴ ἤνετο τοῦργον ὧδε. Φρεατίαν τοῦ
 τεύχους πλησίον εἰς ὄργιας που πάντα τὴν κάθειον
 βιβύοντες καὶ τοὺς θεμελίους ὑποδραμόντες, ἐγκάρ-
 35 σοι τοῦντιῦθεν ὑπὸ πυρσοῖς ἐπ' εὐθείας τινὰ φέροντα
 τῶν χωμάτων ὑπόνομον ἐκολλῶν, τῶν κατόπιν ἀεὶ
 καὶ δευτέρων παρὰ τῶν προτέρων ἐν τάξει τὸν χοῦν
 διαδεχομένων καὶ εἰς τι μέρος τῆς πόλεως πάλαι κη-
 πειούμενον ἐκπορούτων καὶ εἰς κολυβῶν ἐγειρόντων.
 40 Ταῦτα δ' ἐπραττον, βήξειως ἐνδοσίμον τῶν ὕδατι κατὰ
 τὸ κενόν, εἰ ποτ' ἐπέλθοι, προμηθεύμενοι. Ἄλλ'
 ἁμοῖς ἔθραν τὰ δαινὰ τὴν προθυμίαν καὶ ὁ Νεῖλος ἤδη
 τὸ μακρὸν χῶμα παραμείψας, ἐπίρροος τῶν κατὰ τὸν
 κύκλον ἐπέπιπε, καὶ πανταχόθεν περιρρῶεις, τὸ με-
 45 τειχίσμον τῶν τευχῶν ἔλιμαζε. Καὶ νῆσος αὐτίκα ἦν
 ἡ Συήνη καὶ περιρρῶτος ἡ μεσόγειος τῆς Νεῖλῶος κλύ-
 δωνι κυματουμένη. Καταρχὰς μὲν δὴ καὶ χρόνον τῆς
 ἡμέρας ἐπ' ὀλίγον ἀντείχε τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δ' ἐπιβρί-
 σαν τὸ ὕδωρ εἰς ὕψος τ' ἤρτο καὶ διὰ τῶν ἀραιωμάτων
 50 τῆς γῆς, εἰς μέλαινα καὶ εὐχέως οὔσα πρὸς τῆς θερμῆς
 ἡρας κατέσχιστο, πρὸς τὰ βάθη καταδύετο καὶ τὴν
 κρηπίδα τοῦ τεύχους ὑπέκρηξε, τότε ἤδη πρὸς τὸ ἄχθος
 ἐνεδίδου τὸ ὑποκείμενον καὶ καθ' ὃ μέρος χαννούμενον
 εἴζει ἐνταῦθα τὸ τεῖχος ὠκλαζε καὶ τῶ σάλμ τὸν κίν-

aggeris conjungens, ad Nilum in longitudinem ducebat,
 ab humiliori structura in altiore semper et magis ar-
 duam, crus utrumque erigens. Contulisset aliquis longis
 muris molis illius rationem, cum aequalem latitudinem semi-
 plethri ubique servaret, longitudine vero id quod est inter
 Nilum et Syonem spatium occuparet. Postquam autem junxit
 ripis aggerem, deinde ostium fluminis apertens in alveum
 crucibus interceptum declivem a ripam derivavit. Sicuti
 igitur ab editiori loco in declivem et ex immensa Nili la-
 titudine in angustum sinum aqua incidens, manuque factis
 ripis cohibita, ingentem quemdam et ineffabilem cum ad
 ostium strepitum, tum sonitum in alveo ut vel ab his qui
 longissima aberant exaudiri posset, edebat. Quod cum
 audirent jam et viderent hi qui erant Syonem et in quanta
 mala incidissent intelligerent, quod videlicet illius circuni-
 vallationis eluvio scopos esset, neque effugere ex urbe
 possent, aggere et aquae affluxu exitum intercludente,
 neque manere tutum esse cernerent, ad opem ferendam
 sibi, quantum facultatis praesentis status ratio dabat, sese
 apparatus. Inprimis autem, ubi tabulata circa portas
 discesserant stupa et bitumine obturabant: deinde murum,
 ut firmiori in sede maneret, suffulciebat; hic homum, illic
 lapides, nonnemo ligna et quilibet id quod olivium fuerat
 aggerens. Denique nemo quiescebat, sed et mulieres et
 pueri, perinde ac aenes, in opus incumbabant. Nullius
 enim sexus, nec aetatis, opem repudiat periculum de vita.
 Robustiori autem aetati et vegetae quae in armis erat cuni-
 culi cujusdam angusti et subterranei ab urbe ad hostium
 aggerem agendi negotium datum fuerat.

IV. Et quidem hac ratione opus perficiebatur. Puteum
 prope murum, fere quinque orgyiarum, recta inlata per-
 pendiculi profunditate com effodissent et fundamenta sub-
 iissent, transversim deinceps, facibus accensis, recta ad
 aggeres ducentem cuniculum agebant, his qui subsequen-
 tur a tergo et posterioribus semper a prioribus justo ordine
 humum effossam recipientibus et in quamdam partem urbis
 jam pridem hortis occupatam efferentibus atque in tumulum
 aggerentibus. Haec vero faciebant eo consilio, ut, si aqua
 ad locum illum terra vacuum pervenisset, ad perruptionem
 occasionem et aditum haberet. Sed tamen calamitas ante-
 vertebat civium promptitudinem. Nilus enim, jam longum
 ductum aggeris transgressus, impetu in spatium circuli delu-
 bebatur, et undiquaque circumfluens, spatium inter muros
 interceptum quasi stagnum quoddam efficiebat. Atque ita
 continuo existebat insula Syene et mediterranea urbs cir-
 cumflua, Nili fluctibus restans. Initio quidem et unius
 diel spatio sufficit sustinenda molis murus. Ceterum
 postquam ingruens vis aquae in altum attollebatur et per
 fissuras terrae, quae cum nigra et pinguis esset aetate
 tempore discesserat, in profundum penetrabat et funda-
 menta muri subibat, tum jam ponderi cedebat subjecta
 moles et qua parlo ob mollitiem et laxitatem terra cessaret,
 ibi motus inclinabat et vacillatione periculum ruinae de-

ζυνον ἐπισήμαινεν, ἐπάλλειόν τε κραδαιομένων και τῶν ὑπερημαχομένων τῷ βρασμῷ κλονουμένων.

Γ'. Ἦδη δ' ἐσπέρας ἐπιστάσης, και μέρος τι τοῦ τείχους και μεταπύργιον καταρείπεται· οὐ μή, ὥστε
 5 / θαυμαλωτέραν γενέσθαι τῆς λίμνης τὴν πύσιν, ἀλλ' ὥστ' ἐσδέξασθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ πέντε που πήχεις ὑπερέχουσαν, ἀπειλουμένην ὅταν οὕτω καταπτηχέναι τὴν ἐπίκλυσιν. Ἐφ' οἷς αἰωυγή τε συμμιγῆς τῶν
 10 και χεῖρας εἰς οὐρανὸν αἶροντες, τὴν ὑπολειπομένην ἐλπίδα, θεοὺς ἐπεβοῶντο σωτήρας και τὸν Ὀροονδᾶ-
 την ἐπικηρυκεύεσθαι πρὸς τὸν Ὑδάσπην ἱκέτους. Ὁ δ' ἐπίθετο μὲν, δούλος και ἄκων τῆς τύχης γενόμενος, ἀποτετειχισμένος δὲ τῷ ὕδατι και ὅπως ἂν τινα δια-
 15 πύμπηζιτο ὡς τοὺς πολεμίους ἀδυνατῶν, ἐπίνοιαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐδίδασκετο· γραψάμενος γὰρ ἅ ἐδούλειτο και λίθῳ τὴν γραφὴν ἐναψάμενος, σφενδὼνῃ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐπρεσθεύετο, διαπόντιον τὴν ἱκεσίαν τοξενό-
 20 μενος. Ἦνυσ δ' οὐδὲν, ἰλατισμένης τοῦ μήκους τῆς βολῆς, και τῷ ὕδατι προεμπιπτοῦσης. Ὁ δὲ και αὐ-
 θις τὴν αὐτὴν γραφὴν ἐκτοξενίων ἀπετύχχανε, πάντων μὲν τῶν τοξοτῶν και σφενδονητῶν ἐκκίεσθαι τῆς βολῆς φλοισμουμένων, οἷα δὴ τὸν ὑπὲρ ψυχῆς σκοπὸν ἀθλούν-
 25 των, ἀπάντων δὲ τὰ ὁμοια πασχόντων. Τέλος δὲ τὰς χεῖρας εἰς τοὺς πολεμίους ὀρέγοντες τοῖς χώμασιν ἐρε-
 στώσας και θέατρον τὰ κᾶθη τὰ λεινῶν ποιουμένους, ἀλειυνῶς τοῖς σχήμασι τὸ βούλευμα τῶν τοξενμάτων ὡς δυνατὸν ἔφραζον· οὐ μὲν ὑπὲρ τῆς προτεινόντες εἰς ἱκεσίας ἐμψασιν, οὐδὲ κατὰ τῶν νότων πρὸς δεσμῶν
 30 περιστάγοντες, εἰς δουλείας ἐξομολόγησιν. Ὁ δ' Ὑδάσπης ἐγνώριζε μὲν σωτηρίαν αἰτουῦντας και παρέρχειν ἦν ἔτοιμος, (ὑπαγορεύει γὰρ τοῖς χρηστοῖς φιλανθρωπίαν πολέμιος ὑποπίπτων), τὸ παρὸν δ' ἀδυνατῶς ἔχων, ἔγνω σαφαστέρην λαθεῖν τῶν ἐναντίων ἀπόπειραν.
 35 Καὶ ἦν γὰρ πορθμεῖα τῶν ποταμῶν προηυτραπισμένος, ἅ κατὰ ῥοὴν τῆς διώρυχος ἐκ τοῦ Νεῖλου φέρεσθαι συγχωρήσας, ἐπειδὴ τῷ κύκλῳ τοῦ χώματος προσ-
 γνήθη, καθελκύσας εἴη, τούτων δὲ δέκα νεόκηχτα ἐπίδξας, τοξότας τε και ὀπλίτας ἐνθέμενος, ἅ τε γρη-
 40 λῆγειν ἐπιστελλας, ὡς τοὺς Πέρσας ἐξέπειπεν. Οἱ δ' ἐπηρεαυῶντο παρρηγμένοι, ὡς εἴ τι και παρ' ἐλπίδας ἐγχειροῖεν οἱ ἐπὶ τῶν τειχῶν ὑπερπίσθαι πρὸς αἴμυναν. Καὶ ἦν θεσμάτων τὸ καινότερον, ναῦς ἀπὸ τειχῶν πρὸς τείχη περαιουμένη, και ναύτης ὑπὲρ μεσογαίας πλοῖ-
 45 ζόμενος και πορθμεῖον κατὰ τὴν ἀρῶσμον ἐλαυνόμενος. Καινοουργὸς δ' ὢν αἰ πῶς ὁ πόλεμος, τότε ἔτι και πλέον και οὐδασμῶς εὐθὺς ἐθχυματούργει, ναυμάχους τειχομάχαις συμπλέσας, και λιμναῖον στρατιώτη χειρ-
 50 σάιον ἐποπλίσας. Οἱ γὰρ δὴ κατὰ τὴν πόλιν τὰ σάφρη και τοὺς ἐμπλέοντες ἐνόπλους τε και καθ' ὃ μέρος κατή-
 ρεπτο τὸ τείχος ἐπιφερομένους θεασάμενοι, καταπλήγες ἀνθρωποι, και πτόας ἦδη πρὸς τῶν περιεχόντων καινόνων ἀνάμεστοι, πολεμίους και τοὺς ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆ σφῶν ἦμοντας ὑπὸ τῶν κᾶζον· πᾶν γὰρ ὑποπτον και φοβερὸν τὸ

nuntiabat, cum propugnacula quaesarentur et propugnatores ebullitionis impetu conculerentur.

V. Porro vespera adveniente, jam et quaedam pars muri
 turribus intercepta corruit, non quidem ita, ut ruina sta-
 guo inferior fieret, neque ut aquam recipere posset, sed
 ut quaeque ulnas utique emineret, munitans propugnatum
 terrorem elusionis. Propter quae comploratio mixta eorum
 qui fuerant in urbe, quae et ab hostibus exaudiri poterat,
 oriebatur et manus ad caelum tendentes, quod spes reli-
 quum erat, deos servatores invocabant et Oroonidam, ut
 legatos ad Hydaspem de pace acteros mitteret, supplices
 orabant. Ille autem parebat quidem, servus fortunae vel
 invitatus factus, a quo interclusus et rationis, qua transmitt-
 ere nuntios ad hostes posset, inops, necessitate est elocut-
 us. Cum enim scripsisset quae volebat et ad lapidem deli-
 gasset, funda ad hostes nuntii loco adjiciebat, supplices
 preces trans mare mittens. Ceterum nihil proficiebat,
 cum jactus languidior esset quam ut longitudinem aequare
 posset et prius in aquam incideret, quam spatium supera-
 ret. Ille autem rursus eadem ratione epistolam ejsculatus
 spe lapsus est, omnibus sagittariis et funditoribus, tanquam
 iis quibus erat de scopo fortunae contentio, summo studio
 trajicere intervallum amittentibus, universis autem eadem
 ratione laborantibus. Ad extremum autem manus ten-
 dentes ad hostes, qui in munitionibus stabant et theatrum
 illorum calamitates faciebant, miserabili gestu, quid sibi
 vellent illi jactus, quantum fieri potuit indicabant, nunc
 quidem ab anteriore parte manus protendentes in ejectionem
 supplicum, nunc vero post terga ad vincula recipienda
 circumducentes ad servitutis confessionem. Hydaspes autem
 agnoscebat quidem, illos salutem petere et paratus
 fuerat illis eam dare: (indicit enim quodammodo praestan-
 tibus viris clementiam subjectus hostis), in praesentia vero
 cum expeditam rationem nullam haberet, statuit certius
 sumere hostium experimentum. Erant autem jam antea
 navigia fluvialitia parata, quae per deluxum fossae ex
 Nilo ferri sinens, postquam ad ambitum aggeris delata
 sunt, attracta detinuit. Ex his decem quae nuper compacta
 fuerant cum delegisset, et sagittarios atque armatos in illa
 imposuisset et imperasset quae illos dicere oporteret, ad
 Persas emisit. Illi autem transmittentibus instructi, ut si
 quid vel praeter spem tentarent illi, qui erant in muris, ad
 inenudum praedium essent parati. Erat autem imprimis
 novum spectaculum, cum navis a muris ad muros transi-
 ret et nauta in mediterranea regione navigaret, denique
 navigium per locum cultum impelleretur. Cumque sit
 notarum rerum auctor semper bellum, tunc maxime mi-
 raculum omnino inausitatum introducebat, navales copias
 cum iis quae ex muro depugnabant committens et contra
 palustrem militem terrestrem armans. Illi igitur qui erant
 in urbe navigia et milites ad eam partem, ubi murus cor-
 ruerat, appellere conspicati, homines attoniti et terrore
 jam propter circumstantia pericula pleni, etiam eos qui
 solutis eorum causa veniebant in suspicionem vocabant.
 (siquidem omnia sunt suspecta et formidabilia, quae in ex-

κατ' ἔσχατον κινδύνου γενομένου) ἤχροβόλιζοντο τ' ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ εἰσετόξευον. Οὕτως ἄρα καὶ ἀπειρωκότες αὐτῶν ἄνθρωποι, τὴν αἰὲ παρούσαν ὕβριν, κέρδος εἰς ὑπέρθειον θανάτου νομίζουσιν. Ἐβαλλον δ' οὐχ ὥστε καὶ κτερώσκειν, ἀλλ' ὅσον ἀπείργειν τὸν πρόσπλον καταστοχαζόμενοι. Ἀντετόξευον δὲ καὶ οἱ Αἰθίοπες καὶ ἔτ' εὐσκοπούτερά τε βαλλόντες καὶ οὐπω τῆς τῶν Περσῶν γνώμης συνιέντες, δύο πού τινες καὶ πλείους διαπέρουσιν, ὥστε τινὰς ἐπ' ὄψεως καὶ ἀπροόπτου τῆς τρώσεως ἐπὶ κεφαλῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν εἰς τὸ ἔκτος τε καὶ τὸ ἔσω σπενδονηθῆναι. Καὶ ἂν ἐπὶ πλεόν ἔξεκαύθη τὰ τῆς μάχης, τῶν μὲν σὺν φειδοῖ κωλύοντων μόνον, τῶν δὲ καὶ σὺν ὀργῇ [τῶν Αἰθίοπων] ἀμυνομένων, εἰ μὴ τις τῶν ἐπὶ ὁδοῦ καὶ πρὸς τῆς Σηναίων τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους παραγιγόμενος, Ὡ φρενοβλαβεῖς, ἔρη, καὶ πρὸς τῶν δεινῶν παραπλήγεις, οὐκ εἰς δεῦρο λικετιύοντες καὶ ἱπικαλούμενοι πρὸς βοήθειαν διετελοῦμεν, τοῦτους ἰπιδος ἐπέκεινα παραγενομένου ἀπείργουμεν; οἱ φίλοι μὲν ἤκοντες καὶ εἰρηναῖα διαγυθλοντες, σωτήρες ἔσονται, πολέμια δὲ διανοούμενοι, βῆσται καὶ προσορμισθέντες ἐλαττωθήσονται. Τί δὲ καὶ πλεόν εἰ τοῦτους διαγρησόμεθα, τοσοῦτου νέφους ἐκ γῆς καὶ ὕδατος κακικλωμένου τὴν πόλιν; ἀλλὰ προσδεγόμεθα καὶ ὅτι βουλομένοι ἐσθὶν ἐαδιδασκόμεθα. Ἦσαν αὖ λέγειν ἔδοξεν, ἐπῆνε δὲ καὶ ἡ Σατραπῆς. Καὶ τοῦ κατηρειπομένου τῆδε κάκεισε μεταστάντες ἂν ἀκινήτοις τοῖς ἔπλοις ἡσύχαζον.

Γ'. Ὡς δ' ἐκινώθη τὸ μεταπύργιον τῶν ἐρεστώτων, ὅτε δὴ καὶ οἱ Αἰθίοπες πλησιάζαντες ὡς περ' ἀπ' ἑκκλησίας τῶν πορθημίων πρὸς τὸ πολιορκούμενον θέατρον, τοιαῦτα ἔλεγον. Ὡ Πέρσαι καὶ Σηναίων οἱ παρόντες, Ὡδῶσπε δ' τῶν πρὸς ἀνατολῆς καὶ δυσμαῖς Αἰθίοπων, νυνὶ δὲ καὶ ὑμῶν βασιλεὺς, πολεμίου τ' ἐκπορθεῖν οἶδε καὶ ἐκείσε οἰκτερεῖν πάροικε, τὸ μὲν ἀνδρείον, τὸ δὲ φιλόανθρωπον δοκιμάζιον καὶ τὸ μὲν χειρὸς εἶναι στρατιωτικῆς, τὸ δὲ, ἴδιον τῆς αὐτοῦ γνώμης. ἔχων τε τὸ ὑμῆς εἶναι ἢ μὴ, κατ' ἔξουσίαν, ἐκείσε γεγενημένοις ἀνίσσει τὸν ἐκ τοῦ πολέμου πᾶσιν ὀρώμενον καὶ οὐκ ἀμφίβολον κίνδυνον. ἔφ' οἷς ἂν ἀσμενοὶ τῶν δεινῶν ἀπαλαγείητε, τὴν ἀφρῆσιν, οὐκ αὐτὸς ὀρίζων, ἀλλ' ὑμῖν ἐπιτρέπων. Οὐ γὰρ τυραννεῖ τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀνεμέσσητον οἰοκᾷ τὴν τῶν ἀνθρώπων τύχην. Ἦρὸς ταῦτα Σηναῖοι μὲν ἀπεκρίναντο, σφῆς τ' αὐτοῦ καὶ παιδῶν καὶ γυναῖκας ἐπιτρέπειν Ὡδῶσπῃ χρῆσθαι πρὸς ὅτι βούλοιο καὶ τὴν πόλιν, εἰ περιγίνοιντο, ἐγγχειρίζειν. ἦν καὶ νῦν ἐν τῷ ἀνεπίστατο σαλεύειν, εἰ μὴ φθαίη τις, ἐκ οὐδὲν ἢ ἐξ' Ὡδῶσπου μηχανῆ σωτηρίας. Ὁ δ' Ὀροονδάτης τῶν μὲν αἰσίων ἔρη τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐπάθλων ἐσπῆσσεσθαι καὶ τὰς τε Φύλας [τὴν πόλιν] καὶ τὰ σμαράγδαια μεταλλά παραγοιρῆσαι, αὐτὸς δ' ἡξίου μηδεμίαν ὑποστῆναι ἀνάγκην, μὴδ' αὐτὸν μήτε τοὺς στρατιώτας ἐγγχειρίζειν. Ἄλλ' εἰ βούλοιο Ὡδῶσπε

ireno periculo eveniunt) et jacabant de muris et jaculabantur in naves. Sic omnino homines etiam qui de rationibus desperant, semper quod superest temporis ad dilationem mortis, in lucro ponunt. Jacabant autem ita dirigentes ictus ut non vulnerarent, sed accessum prohiberent. Jaculabantur autem vicissim Aethiopes, et ut certiori ictu petentes et nondum animum Persarum intelligentes, continuo duos quosdam ac deinceps plures transfugunt, ut aliqui subito et ex improvise acceptis vulneribus de muris extrorsum et in aquam in caput deolverentur. Et quidem magis exarsisset praelium, his parcendo tantum prohibentibus, Aethiopibus autem etiam cum ira sese defendentibus, nisi quidam homo illustris et jam senex ex Syenae, interveniens ad eos qui erant in muro verba fecisset: O amentes, inquam et pro calamitatibus obstupfacti, quibus hactenus supplices eramus et in auxilium ad vocabamus, hos cum praeter omnem spem et opinionem advenissent jam arcemus? qui si amico animo veniant, ea quae ad pacificationem pertinent quantantes, servatores nostri erunt, sin hostilia cogitant, facillime etiamsi applicuerint superabuntur. Enim vero quid lucri erit inde nobis, etiamsi hos confecerimus, cum tanta nubes terra et aqua urbem cinxerit? cur autem non potius eos recipimus et quae sit illorum sententia cognoscimus? Omnibus in rem dicere videbatur. Collaudabat autem et Satrapa. Et ex collapsa muri parte huc atque illic decedentes immotis armis quiescebant.

VI. Postquam autem spatium illud inter turres vacuum fuit propugnatoribus et populus velamentis signum dans concedere se appulsus significabat, tunc Aethiopes propius accedentes, tanquam pro concione ex navigis ad obsessum theatrum talia dicebant: O Persae, et Syenenses qui adestis, Hydaspes orientalem et occidentalem Aethiopum, in praesentia vero et vester rex, cum hostes domare novit, tum ad misericordiam erga supplices a natura proclivis est, illud quidem fortitudinis, hoc autem humanitatis, atque alterum virtutis initium, alterum ipsius proprium decus esse iudicans. Cumque vitae et necis vestrae illi sit potestas, quandoquidem supplices estis, liberali vos omnibus ob oculos versante et minime dubio belli periculo, conditiones, quibus velitis hisce calamitatibus liberari, non ipse proponens, sed volis, vestro arbitrio eligendas, permittens. Neque enim pro sua jibidine tyrannicum quidquam statuit, sed mansuete et sine invidia gubernat hominum fortunam. Ad haec Syenae quidem responderunt: Se ipsos et liberos et conjuges dedere in alius potestatem ut illis utatur pro arbitrio et urbem illi si manserint superstitibus tradere, quae et nunc in extrema desperatione vacillet, nisi quae salus, a diis, aut ab Hydaspes missa, excidium anteverterit. Oroondates autem, Ex his quas belli causa et praemia fuerunt se decessurum esse dixit et dimissurum Phylas urbem et smaragdeas fodinas: ceterum pelleret, ut in ipsum nihil durius statuatur, neque se ipse neque milites dedat. Sed si velit Hydaspes integrum officium humani-

ἰλόκληρον ἐπιδείκνυσθαι τὸ φιλόπρωπον, ἐπιτρέπειν οὐδὲν λυμαινομένους, οὐδὲ χεῖρας ἀνταίρωντας, ἀποχωρεῖν εἰς τὴν Ἑλεφαντίνην· ὡς ἴσον εἶναι οἱ νῦν τ' ἀπολέσθαι καὶ δοκοῦντα περισσάζεσθαι, προδοσίας τοῦ στρατιωτικοῦ παρὰ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ἀλῶναι· μᾶλλον δὲ καὶ χλεπώτερον, νῦν μὲν ἀπλοῦ καὶ νενομισμένου τυχόν ἐπαχθησομένου θανάτου, τότε δ' ἄμοτάτου καὶ εἰς πικροτάτην κολασιν καινουργουμένου.

Ζ'. Ταῦτα λέγων, ὑποδεχθῆναι καὶ δύο Περσῶν εἰς τὰ σκάφη παρεκάλει, πρόφασιν ὡς εἰς Ἑλεφαντίνην ἀφικόμενος καὶ εἴπερ οἱ κατ' αὐτὴν συνειδοῖεν εἰς τὸ δουλεύειν, οὐδ' αὐτὸς ἔτι μελλήσων. Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ πρίστεις ἐπανήσαν, ἅμα καὶ δύο Περσῶν ἀναλαθόντες καὶ πρὸς τὸν Ὑδάσπην ἅπαντα ἀπήγγειλαν. Ὁ δ' Ὑπογελάσας καὶ πολλὰ τῆς ἀδελφτρίας τὸν Ὀροονδάτην ἐπιμεμφόμενος, εἰ περὶ τῶν ἰσῶν διαλέγεται, ἄνθρωπος ἐπ' ἄλλω καὶ οὐκ ἐν αὐτῷ τὴν ἔλπιδα τοῦ εἶναι ἢ τεθνάναι σιλευῖον· Ἐξήθεις, ἔρη, τὴν ἔνδρα ἄνοιαν τοσοῦτοις ἐπαγαγῆναι ἀπόλλειται. Καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους παρὰ τοῦ Ὀροονδάτου βαδίζειν εἰς τὴν Ἑλεφαντίνην ἐπέτρεπεν, ὡς οὐδεμιᾶς ὦν φροντίδος, εἰ κάκεινοι τι πρὸς ἀντίστασιν βουλευσείαν. Καὶ τῶν ἰσῶν, τοὺς μὲν ἐμπράττειν τὸ διορυγῆν τοῦ Νείλου στόμιον, τοὺς δ' ὡσθ' ἕτερον κατὰ τὸ χῶμα ἐκτείνεσθαι ἀπεκλήρωσεν· ὡς τῆς τ' ἐπιρροῆς κωλυομένης καὶ τῆς λιμναζούσης πρὸς τῆς ἐκροῆς κενουμένης θάττον ἀναψύξει τὰ περὶ τὴν Συήνην καὶ εἰς τὸ βάσιμον ἐξικμασθῆναι. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα προσπαθόντες, μικρὰ τοῦ ἔργου κατάρξαντες εἰς τὴν ἔξῃς ἐπιτελείσθαι ἔμελλον, ἐσπέρας αὐτίκα καὶ νυκτὸς προσφάτοις τοῖς προσταγμασιν ἐπιγενομένης.

Η'. Οἱ δὲ κατὰ τὸ ἄστυ τῆς ἐν χειρὶ καὶ δυνατῆς βοηθείας οὐ μαδίεντο τὴν καὶ παρ' ἔλπιδα ἐνδεχομένην σωτηρίαν οὐκ ἀπογινώσκοντες. Ἄλλοι τε τὸν ὑπόγειον αὐτῶνα διορύττοντες, ἤδη τοῖς χώμασι πλησιάζειν ἐφώκεσαν, τὸ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὸ χῶμα ταῖς ὄψεσιν ὑποσπίκτον διάστημα σχοίνω κατὰ τὸ δρυγμα συμμετρούμενοι· καὶ τὸ πεπτωκὸς ἕτεροι τοῦ τείχους ὑπὸ λαμπτήρῳ ἀνήγειρον. Ἦν δ' ἡ οἰκοδομὴ βῆδία, τῶν λίθων εἰς τὸ ἐντὸς κατὰ τὴν πτωσιν κυλινδρόθεντων. Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῶς εἶχεν τὸ παρὸν ὤψθησαν, οὐδὲ τότε ἀθουρόως διῆγον, ἀλλὰ κατὰ μέσας που νύκτας μέρος τι τοῦ χώματος, καθ' ὃ τῆς ἐσπέρας οἱ Αἰθίοπες τοῦ διορύττειν ἐφήσαντο, (εἴτε τῆς γῆς κατ' ἐκεῖνο χαύνης τε καὶ ἀκρατήτου σωρευθείσης εἴτε τὸ ὑποκείμενον διάβροχον γαγινημένου, εἴτε καὶ τῶν ὑπορυπτόντων συνειδοῦναι πρὸς τὸ κανὸν τῷ ὑποκειμένῳ παρασχόντων, ἢ καὶ τοῦ πρὸς βραχὺ διορυγέντος ταπεινοτέρου τῶν ἐργαζομένων ἐπιλαθόντος, ἐπίκλυσις αὐξομένου διὰ νυκτὸς ἐγένετο τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ βραγέτος ἅπαξ ὁδοποιούστος ἄλαθε βαθυνόμενον, εἴτε καὶ δαιμονίας ἐπικουρίας θεῆς τις τὸ ἔργον) παρὰ δόξαν ἐκρήγνυται· καὶ τοσοῦτος ἤχος καὶ δοῦπος ἀπετελέσθη, διὰ τῆς ἀκοῆς τὴν διάνοιαν ἐκδειμαίνων, ὡς τὸ μὲν συμβᾶν ἀγορεῖν,

tatis declarare, concedat ut, quom nolum damnatum inferretur neque manus contra elearent, discederet Elephantinam: quod sibi perinde esset nunc mori, atque deinceps superstitem, proditionis exercitus a rege damnari. Quin etiam gravius illud esse futurum et asperius: quandoquidem nunc simplex genus mortis et usitatum fortasse sibi subeundum esset, tunc vero crudelissimum et cum acerbissimo supplicio nova quadam ratione conjunctum.

VII. Hæc cum dixisset, ut duos Persas reciperent in navigia ad sese orabat, eo prætextu quasi Elephantinam essent ituri et aliquid illi qui ibi essent ad deditonem inclinassent, neque se amplius quin idem faciat encloturus. Hæc cum audissent præterea legati, redierunt duobus Persis assumtis, ac deinde omnia Hyda-pi renuntiarunt. Ille autem cum subrisisset et multis modis ob stoliditatem Oroondatem reprehendisset, quod de conditionibus dissereret, homo, qui non ex se, sed ex altero, utrum illi vivendum an moriendum esset, penderet: Stultum est, inquit, propter natus amentiam, tantam multitudinem internecione delere. Et eos, qui fuerant missi ab Oroondate, Elephantinam ire permisit, tanquam nihil omnino curans, etiamsi illi resistendi consilia quæpiam invisissent. Ex suis autem, aliis ut ostium Nili fossa deductam obstruerent, aliis ut aliud in aggero excluderent, negotium dedit: ut ita et inluxu prohibito et stagnante aqua effluxu delapsa, celerius exsiccari posset spatium circa Syenen et ad ingressum durari. Atque hi quidem jussa, paululum modo opus exorsi, postero die executuri fuerant, vespera statim et nocte deinceps his quæ commemorata sunt mandatis superveniente.

VIII. Porro hi qui erant in urbe obvium et quod haberi poterat auxilium non intermittebant, de salute, quamvis præter spem oblata non desperantes. Et alii subterraneum cuniculum agentes, jam aggeri appropinquare videbantur, intervallo a muro ad aggerem quod oculis erat subjectum, in fossa fune demetientes. Alii murum facibus adhibitis erigebant: facilis autem erat instauratio, lapidibus introrsum in ruinam devolutis. Postquam autem præsentis temporis rationem tutam esse arbitrabantur, neque tum perturbatione caruerunt, sed media nocte pars quædam aggeris, quam sub vesperam Æthiopes perfodere cæperant, (seu quod, terra laxa et minime densa illo loco aggesta, cessit fundamentum humidam redditum, sive his, qui suffodiebant, ut fundamentum propter vacuum spatium inferius desideret et collaberetur, effluentibus: sive in eum locum, ubi angustius sodi ceptum fuerat, aqua post discessum operariorum succedente et noctu aucta, moles dissolvi cepit, cum id, quod semel perruptum fuerat magis ac magis perforaretur et sensim profundius fieret, sive divino auxilio quispiam adscribat hoc opus) præter opinionem rumpitur, tantusque sonitus atque strepitus est redditus, auditu mentem perterrefaciens, ut id quod ac-

μέρος δὲ τὸ πλεῖστον τῶν τειχῶν καὶ τῆς πόλεως ὑπε-
 νείχθαι, τοὺς τε Αἰθίοπας καὶ αὐτοὺς Συρηναίους
 ὑποπεύειν. Ἄλλ' οἱ μὲν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ διαύγοντες ἐφ'
 ἰσχυρίας πύλλκοντο, ὡς εἰς ἑαυτὸ σαρῖς εἰσόμενοι. Οἱ
 δὲ κατὰ τὴν πόλιν πάντῃ τὸ τεῖχος καὶ εἰς κύκλον πε-
 ριέθειον, τὸ μὲν καθ' αὐτοὺς ἕκαστος σῶον ὄρωντες,
 ἄλλοι δὲ παρ' ἄλλοις γεγενῆσθαι τὸ πάθος εἰκάζοντες,
 ὅρμι δὴ τὸ ἡμέρας ἄνω ἐπιγεγόμενον, τὴν ἀγλὴν τῶν
 ἀμφιβαλλομένων δεινῶν παρέλυσεν, τοῦ τε δήγματος
 ἀπόπτου γενομένου καὶ τοῦ ὕδατος ἀθρόον ἐκπονοστή-
 10 σατος. Ἦδη γάρ καὶ οἱ Αἰθίοπες τὸ ἐποχαιτεῦον ἀτό-
 μιον ἔφραττον καὶ καταράκτας τ' ἐκ σπινθῶν συνηρ-
 μοσμένων καθιέντες καὶ ξύλων παχέσι κορμοῖς ἐκτοσ-
 θεν διερείδοντες, γούν θ' ἄμα καὶ φρυγανίτιδα ἕλην
 15 συνδέοντες καὶ πολλαὶ χιλιάδες ἀθρόον, οἱ μὲν ἀπὸ τῆς
 ἔχθρας, οἱ δὲ καὶ ἐκ κορμίων ἐπιποροῦντες. Οὕτω
 μὲν ἐπὶ τὸ ὕδωρ ὑπενόστησαν. Ἦν δ' οὐδ' ὡς κόρευτα
 παρ' ἀλλήλους οὐδ' ἑκατέρως. Ἰλύος γὰρ βαθείας ἢ
 γῆ κατάπλοος ἐγγυόνη καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξημιάζει
 20 φαινομένην τέλμα διῶγρον ἐπέτρειχεν, ἵππου θ' ἡμοίως
 καὶ ἀνδρὸς βέσιν εἰς βυθισμὸν ἐνεδρεῦον.

Θ'. Ἡμέρας μὲν ἐπὶ δύο που καὶ τρεῖς οὕτω διῶγον
 ἡνωμένους μὲν ταῖς πύλαις οἱ Συρηναῖοι, ὅπλοις δ'
 ἀποκειμένοις οἱ Αἰθίοπες τὴν εἰρήνην ἐπιστημαίνοντες.
 25 Καὶ ἦν τὸ γιγνομένου ἀνακοιχῆ τις ἀνεπίματος· ὅστι
 φρουρᾶς ἴει παρ' οὐδετέρως σπουδαζομένης καὶ πλέον
 τῶν κατὰ τὴν πόλιν εὐπαθείαις αὐτοὺς ἐκδεδωκότων.
 Καὶ γὰρ πως συνέπεσε καὶ τὰ Νεῖλωα τότε τὴν μεγίσ-
 την παρ' Αἰγυπτίους ἐορτὴν ἐνεστήκειναι, κατὰ τροπὰς
 30 μὲν τὰς θερινὰς μάλιστα καὶ δε' ἀρχὴν τῆς αὐξήσεως ὁ
 ποταμὸς ἐμφαίνει τελουμένην, ὑπὲρ πάσας δὲ τὰς ἄλ-
 λας πρὸς Αἰγυπτίωιν σπουδαζομένην, δι' αἰτίαν τοιάνδε.
 Θεοπλαστοῦσι τὸν Νεῖλον Αἰγύπτιοι καὶ κρειττόνων τὸν
 μέγιστον ἀρῶσιν, ἀντίμιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν
 35 σμενηγοροῦντες, οἳ δὴ δίχα νεφετῶν καὶ βετῶν ἀερίων
 τὴν ἀρουμένην αὐτοῖς ἄρδοντα καὶ εἰς ἔτος αἰὲν τεταγ-
 μένως ἐπομβρίζοντα. Καὶ ταυτὶ μὲν ὁ πολλὸς λεῖως.
 Ἄ δ' ἐκθειάζουσιν, ἐκείνα. Τοῦ εἶναι καὶ ζῆν ἀνθρώ-
 40 πους, τὴν ὑγρᾶς τε καὶ ξηρᾶς οὐσίας τύνοδον αἰτίαν
 μάλιστα νομίζουσι, (τὰ δ' ἄλλα στοιχεῖα τούτοις συνυπ-
 ἄρχειν τε καὶ συναναρτάνεσθαι λέγοντες) καὶ τὴν μὲν
 ὑγρὰν, τὸν Νεῖλον, θεαίραν ἐλ τὴν γῆν τὴν αὐτῶν ἐμ-
 φάνειν. Καὶ ταυτὶ μὲν δημοσιεύουσι. Πρὸς δὲ τοὺς
 μύστας, Ἰσιν τὴν Γῆν καὶ Ὀσίριν τὸν Νεῖλον καταγ-
 45 γέλλουσι, τὰ πράγματα τοῖς ὀνόμασι μεταλαμβάνον-
 τες. Ἡθεῖ γούν ἀπόντα ἢ θεὸς καὶ χαιρεῖ συνόντι καὶ
 μὴ φαινόμενον αὐθις θρηνεῖ καὶ ὡς δὴ τινα πολέμιον
 τὸν τυφῶνα ἐχθραίνει· φυσικῶν τινων, οἶμαί, ἀνδρῶν
 καὶ θεολόγων, πρὸς μὲν τοὺς βεβήλους τὰς ἐγκατεσπαρ-
 50 μένας τούτοις ἐπινοίας μὴ παραγυμνούστων, ἀλλ' ἐν
 εἰδει μύθου προκατηχούστων, τοὺς δ' ἐποπτικωτέρους
 καὶ ἀνυπόκρινον ἐντός, τῇ πυρφόρῳ τῶν ὄντων λαμπράδι,
 φανερώτερον τελούστων.

Ι'. Τοῦτό τοι καὶ ἡμῖν, εὐμένεια μὲν εἶη τῶν εἰρη-

cideral ignoraretur, ceterum maximam partem murorum
 abreptam esse et Aethiopes et Syenaei suspicarentur. Et
 illi quidem cum in tuto degerent, securi sese in castris
 continebant, diluculo plane quid esset cogituri : hi autem
 qui erant in urbe undique murum et in orbem circuibant,
 cum quisque apud sese integrum cerneret, apud alium
 autem eadem illam accidisse conjectaretur : donec orta
 lux nebulam calamitatum de quibus ambigebatur dissipat,
 cum ruptora conspiceretur et aqua subito abscessisset.
 Jam enim et Aethiopes derivatum ostium obstruebant, ca-
 taractas ex tabulis compactas demittentes et lignorum
 crassis stipitibus extrinsecus fulcientes, simulque humum
 et sarmenta colligantes, quam deinde multa millia repente
 partim a ripa, partim navigiis ingerebant. Atque ita tan-
 dem abcessit aqua : neutris tamen erat peritium iter ad
 alteros. Limo enim profundo terra plena fuerat et sub
 superficie quae exsiccata esse videbatur, humidum latebat,
 quod equi aequae atque hominis gressui haerenti in profundo
 insidiabatur.

IX. Dies igitur duos tresve ita tempus transigebant :
 apertis quidem portis Syenaei, depositis vero armis Aethio-
 pes, pacem significantes. Erant induciae quaedam absque
 mutua conversatione, neque amplius apud utrosque excubi-
 bae in stationibus habebantur. Quin etiam hi, qui in urbe
 erant, oblectationibus operam dabant. Etenim quodam-
 modo acciderat, ut tunc quoque Nilos, maximum apud
 Aegyptios festum, exoriretur : quod quidem circa solstii-
 tium aestivum maxime, et quando initium crescendi fluvius
 ostendit, celebratur et in summo honore praeter ceteris om-
 nibus habetur, propter ejusmodi causam. Deum esse
 fingunt Nidum Aegyptii et ex numinibus maximum ducunt,
 amulum esse Caeli fluvium praedicantes, quod illis absque
 nivibus et pluviae aëriis arva irriget et quotannis continua
 serie hometet, tanquam imbre. Et haec quidem jactantur
 a vulgo. Quae vero divinis laudibus ornant, illa sunt :
 quod humidae et siccae substantiae copulationem, ortus et
 vitae hominum causam maxime putant esse, (alia vero
 elementa cum his una adesse et apparere dicunt) et humi-
 dam quidem Nilum, alteram autem terram efficere. Sed
 et haec pervulgata sunt. Ceterum mysteriorum periti,
 terram Isim et Nilum Osirin esse affirmant, res nominibus
 commutantes. Flagrat igitur illius totius desiderio dea et
 gaudet cum sibi adest et non apparentem cursus luget,
 atque tanquam aliquod inimicum fulgur odit : viris, ut
 existimo, in naturalium rerum et divinarum consideratione
 versantibus, significationes his inspersas profanis non dete-
 gentibus, ceterum specie fabulae primum eos erudientibus ;
 porro haec cognoscendi studiosos, in ipso sacrario ignifera
 veritatis face manifestius rebus ipsis innotantibus.

X. Et nobis quidem haec propitio numine dicta sint :

μένον, τὰ μυστικώτερα δ' ἄρρητα σιγῇ τετιμῆσθαι, τῶν κατὰ Σοφίην ἐξῆς περαιομένων. Τῆς γὰρ δὴ τῶν Νειλώων ἑορτῆς ἐνεστηκυίας, οἱ μὲν ἐγγώρρι προὐσίαις τε καὶ τελευταῖς ἦσαν, τοῖς μὲν σώμασι κάλυπτοντες, ταῖς ψυχαῖς δὲ κἀν περιεστηκόσι δεινοῖς τῆς περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείας ἐκ τῶν ἐνόητων οὐκ ἀμνημονοῦντες.

(C) δ' Ὀροονδάτης μίσας νύκτας ἐπιτηρήσας πρὸς ὕπνον βαθῶν τῶν Συριακῶν ἀπὸ τῆς εὐωχίας τετραμμένον ὑπεξάγει τὸν στρατὸν, ὄρνεν τε μίαν καὶ πύλην, καθ' ἣν ἴδει ποιήσασθαι τὴν ἔξοδον, κρύφα τοῖς Πέρσαις προπαραγγεῖλας. Ἐπίσταλτο δ' ἐκάστην δεκάδραχμῶν ἵππους μὲν καὶ ὑποζύγια κατὰ χώραν εἶναι, πρὸς τε δυσχερείας ἀπλλαγῆναι καὶ τοῦ μὴ τινα πρὸς τὸν τάραχον αἰσθῆσαι γενέσθαι τῶν ἐρωκμένων, τὰ ἑπτα δ' ἀναλαβόντας μόνα καὶ δεκίδα ἢ σανάδα πορισμένους ἐπάγεσθαι.

ΙΑ'. Ἐπί δ' ἠθροίσθησαν καθ' ἣν προείρητο πύλην, ἐγκάρσια τῷ πηλῷ τὰ ξύλα, ἅπερ ἐκάστη δεκάς ἐπήχιστο, ἐπιβάλλων καὶ ἀλλήλων ἐχόμενα συντιθείς, τῶν κατόπιν ἀεὶ τοῖς ἡγουμένοις μεταδιδόντων, οἷον διὰ ζεύγματος βῆσά τε καὶ τάχιστα διεθίβασα τὸ κληῖδος. Καὶ λαβόμενος τῆς ἀστερωμένης, τοὺς τ' Αἰθίοπας οὐδὲν προειδομένους, οὐδὲ φρονεῖδα τῆς φυλακῆς πεποιθμένους, ἀλλ' ἀπρονοήτως καθεύδοντας ἐκαλαθῶν, ἐπὶ τὴν Ἐλεφαντίνην, ὡς δρόμον τ' εἶχε καὶ ἀσθματός, καθ' ἣν τὸν στρατὸν ἦγεν, ἀκώλυτός τ' εἰσέφρησεν εἰς τὴν πόλιν, τῶν ἐκ τῆς Συρίας προπεσταλμένων δύο Περσῶν (οὗτοι πρὸς αὐτοὺς συντεταγμένοι) ἐπιτηρούντων ἅσαι νύκτας τὴν ἔφοδον, κάκειδ' ἰδὲ συγκείμενον ἀνεφρόνισαντο σύμβολον, παραχρῆμα τὰς πύλας ἀναπετασάντων. Ἦδη δ' ἡμέρας ὑποφαινούσας, οἱ Συριακοὶ τὸν δρασμὸν ἐγνωρίζον, τὰ μὲν πρῶτα κατ' οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος τοὺς ἐπιξενουμένους Περσῶν οὐκ ἐρωῶντες, εἶτα καὶ κατὰ συλλόγους συνιστάμενοι καὶ τέλος καὶ τὸ ζεύγμα ἐποπτεύοντες. Αὐθις οὖν εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο καὶ δευτέρων ἀδικημάτων ἐγκλημα προσεδέχοντο βαρύτερον, ὡς ἐπὶ φιλοφροσύνῃ τσαύτη γεγονότις ἀπίστοι καὶ τὸν δρασμὸν τοῖς Πέρσαις συνεργήσαντες. Ἐγνωσαν οὖν πανδημεὶ τῆς πόλεως ἔξορμήσαντες, ἐγχειρίζειν αὐτοὺς τοῖς Αἰθίοφι, καὶ ἔρκοι πιστοῦσθαι τὴν ἀγνοίαν, εἰ πως εἰς ἔλαον ἐπιπλασθεῖεν. Ἀθροίσαντες οὖν πᾶσαν ἡλικίαν καὶ κλάδους εἰς ἱκετηρίαν ἀναλαβόντες, κηρούς τε καὶ δᾶδας ἀψάμενοι καὶ τὰ ἱερὰ [γένη καὶ] ἔδη τῶν θεῶν ὡς περ κηρύκεια προσεδέχοντο διὰ τε τοῦ ζεύγματος ὡς τοὺς Αἰθίοπας ἐλθόντες ἰκέται, πόρρωθεν γονυπεσοῦντες ἐκάθηντο, καὶ ὡς ἐν σύνθημα καὶ φωνὴν γωῶδη μίαν ἄεικνὴν ὀλογγῶν ἰέντες ἰκέτευσον. Οἰκτιζόμενοι δὲ πλεον τὰ νεογνῶν τῶν βρεφῶν ἐπὶ γῆς προκαταβάλλοντες φέρεσθαι ὡς εὖτε μεθῆκαν, διὰ τῆς ἀνυπόπτου καὶ ἀνυπαίτιου μοίρας τὸ θυμούμενον τῶν Αἰθιοπῶν προμαλάσσοντες. Ἦὰ βρίφη δὲ ὑπὸ πτοίας ὁ ἄμα καὶ ἀγνοίας τῶν πρατομένων τοὺς μὲν φύνας καὶ τρέφοντας, τάχα που τὴν ἀπειρον ἀποτροπώμενα βοῆν, ὑπέφευγεν, ἐπὶ δὲ τὴν

ceterum magis arcana alto silentio premanur. Haec autem, quae circa Syenae acta sunt, deinceps ordine persequantur. Siquidem festo Nilorum exorto, indigenae quidem mactationibus victimarum et sacrificiis vacabant, corporibus quidem laborantes, animis vero et in circumstantibus malis pectatis erga numen, pro facultatibus, haudquaquam oblitii. At Oroondates, observata occasione, media nocte cum Syenae arcto somno post epulationes premerentur, clam edacit exercitum, cum antea et horam unam et portam qua egrediendum esset clanculum Persis induisset. Imperatum autem fuerat unicuique decurioni ut equos et iumenta relinquerent, ne impedimento essent in itinere, neve aliquo modo ex strepitu sentiri possent ea quae fierent: ceterum arma tantum acciperent et trabem aut asserem nacti una ferrent.

XI. Postea vero quam congregati sunt ad portam ut edictum fuerat, ligna quae unaquaeque decas bajulaverat luto transversa injiciens, et ita ut inter se cohaerent componens, cum qui a tergo subsequebantur semper praecedentibus per manus traderent, tanquam per pontem facillime et celerrime multitudinem traduxit. Terram autem attingens et Aethiopes qui nihil ejusmodi suspicabantur, neque excubiarum curam amplius habebant sed secure dormiebant, clam praeteriens, quanta potuit celeritate et quantum spiritus suppeditabat, Elephantinam exercitum duxit et sine impedimento in urbem est intromissus, cum duo Persae qui Syene praemissi fuerant, (sic enim convenerat) nocturno tempore adventum observarent et postquam constitutam tesseram pronuntiarunt continuo portas patefacerent. Illucescente vero die, Syenae primum lugam cognoscebant, ab initio in sua quisque domo Persae qui ab illis hospitio accepti fuerant non videntes, deinde et concilio coacto inquirentes, denique et ex ponto suspicionem capientes. Rursus igitur maximus terror eos incescit et secundarum injuriarum crimen gravius expectabant: quod tantam clementiam experti, parum fidos esse praebuissent et facultatem fugiendi Persis dedissent. Staterunt igitur universi urbe exeuntes, tradere se Aethiopibus et jurejurando inscitiam suam confirmare, si quo modo ad misericordiam fieri possent. Congregata igitur omni aetate et ramis ad speciem supplicum declarandam sumtis, ac cereis et facibus accensis, deorum simulacra tanquam caduceos praeseferentes, ad Aethiopes per pontem cum venissent supplices, a longinquo genibus flexis sedebant et quasi ad unum signum ac vocem, lugubrem et miserabilem ejulatum edentes, supplicum gestu culpam deprecabantur. Denique ad majorem misericordiam captandam, pueros infantes in terram ante se depositos, ferri pro arbitrio permisissent, per aetatem ab omni suspitione et culpa alienam, iram Aethiopum praemollientes. Infantes autem praese consternatione et inscitia eorum quae fiebant parentes quidem et nutritios, forsasse immenso clamore aversi, refugiebant; ad viam autem quam ducebat ad Aethiopes qui-

ἀγούσαν ὡς τοὺς πολεμίους τὰ μὲν εἴρπει, τὰ δὲ φελλίζομενα τὴν βίαν καὶ κλαυθμορίζομενα ἐπαγωγὸν ἐφέριτο, καθάπερ σμιθιαζούσης ἐν αὐτοῖς τὴν ἰακίαν τῆς τύχης.

16. **Β'**. Ὁ δ' Ὑδάσπης ταῦθ' ἑρῶν καὶ τὴν πάλαι ἰακίαν ἐπιτείνειν αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ παντελὲς ἐξομολογεῖσθαι ἀληθείας, ἀποστείλας ἡρώτα, τί βούλοιντο καὶ ὅπως μόνος καὶ οὐ μετὰ τῶν Περσῶν ἕσσειεν. Οἱ δὲ πάντα εἶπαγον, τὸν ὄρασμον τῶν Περσῶν, τὸ αὐτῶν ἀνυπαίτιον, τὴν πάτριον ἐσρτήν, καὶ ὡς πρὸς θεράπειαν τῶν κραιπτόνων ὄντας καὶ πρὸς τῆς εὐωχίας ὑφηνικημένους, διαλάθοιεν διαδράντες, ἴσως ἂν καὶ εἰδῶτων καὶ γυμῶν τοὺς ἐνόπλους κωλύειν ἀδυνατούτων. Ὁ δὲ οὖν Ὑδάσπης, τοῦτον πρὸς αὐτὸν ἀπαγ-
18 γελθέντων, ὑποτοπήσας ἔπερ ἦν, ἀπάτην τινὰ καὶ ἐνέδραν πρὸς τοῦ Ὀροονδάτου γεννησάμενην, τοὺς ἱερεῖας μόνους μετακαίσεσθαι καὶ τοὺς ἀγάλμασι τῶν θεῶν ἃ συνεπήγοντο πρὸς τὸ μᾶλλον καταιδέσθαι προσκυρήσας, εἴ τι πλέον ἔχοιεν ἀναδιδάσκειν περὶ τῶν
20 Περσῶν ἐκινυθάνετο καὶ ἔποι μὲν ὤρησεν, τίνι δὲ θρασῶν ἔχουσι, ἢ τίσιν ἐπιχειρήσουσιν. Οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἀγνοεῖν ἔρασαν, εἰκάζειν δὲ εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ὤρηκῆναι, τοῦ πλείστου στρατοῦ κατ' ἐκείνην συνιλεγμένου καὶ τοῦ Ὀροονδάτου, τοῖς τ' ἄλλοις καὶ
22 πλείον τοῖς καταφράκτοις ἱππιῦσι ἐπανεύχοντος.

Π'. Ταῦτ' εἰπόντων καὶ εἰσεῖναι εἰς τὴν πόλιν ὡς ἴδαν καὶ μθεῖναι τῆς κατ' αὐτῶν ὀργῆς ἰακτευόντων, τὸ μὲν περιθελθὲν αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν τὸ παρὸν Ὑδάσπης οὐκ ἔδοκίμαζε· δύο δὲ φάλαγγας ὀπλιτῶν εἰσπέμ-
24 φας εἰς ἀπόπειράν θ' ὑποπτευομένης ἐνέδρας καὶ εἰ μηδὲν εἴη τοιοῦτον εἰς θροῦράν τῆς πόλεως, τοὺς τε Συνηναίους ἐπὶ γρησταιῖς ὑποσχίσειεν ἀποπέμψας, αὐτὸς εἰς τάξιν καθίστηεν τὸν στρατὸν, ὡς ἡ δεξιόμενος ἐπιόντας τοὺς Πέρσας ἢ καθυστεροῦσιν ἐπελευσόμενος. Καὶ
26 οὐκ ἄν διετέτακτο, καὶ σκοποὶ προσελαύνοντες, ἔροδον τῶν Περσῶν εἰς μάχην ἐκτεταγμένον ἐμήνον. Ὁ γὰρ Ὀροονδάτης τὴν μὲν ἄλλην στρατείαν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ἀθροῖσθαι διατεταγμένος, αὐτὸς δ' ὅτε τοὺς Αἰθίοπας ἐπιόντας παρ' ἐλπίδα κατώκτεινεν, εἰς-
28 δραμεῖν οὖν ὀλίγοις εἰς τὴν Συήνην ἀναγκασθεὶς καὶ τοῖς ῥώμασιν ἀποτειγισθεὶς, σωτηρίαν τε καὶ αἰτήσας καὶ κατ' ἐπόσχισιν τοῦ Ὑδάσπου λαβὼν, ἀπιστότατος ἀνθρώπων γίγνεται, καὶ δύο Περσῶν ἅμα τοῖς Αἰθίοφι περαιωθῆναι παρασκευάσας ἐξῆεν ὡς τὴν γνώμην τῶν
30 κακῆ τὴν Ἐλεφαντίνην, ἐφ' ὅς ἂν εἶοντο διαλύσασθαι πρὸς Ὑδάσπην μαθησομένους ἐξέπειψε, τὸ δ' ἀληθές, εἰ παρασκευάσσει πρὸς μάχην προαιρούμεται, ἔταν αὐτὸς ποτε διαδρᾶναι δυναθῆ. Καὶ τὸ τῆς γνώμης ἄπιστον εἰς ἔργον ἦγεν καταλαβὼν, οὐδ' ἔπειτα
32 αὐτίκ' ἐξῆγεν, οὐδ' εἰς βραχὺ τὴν ἔροδον ὑπερθέμενος, ἀλλὰ τῷ τάχει τὴν παρασκευὴν, ὡς ἔδοκει, τῶν ἐναντιῶν ὑποπνεύμενος.

ΙΔ'. Ἦδη γὰρ παρατακτόμενος ἐώρατο, κόμπη τε Περσικῶν τὸς ὄψεις προκαταλαμβάνων καὶ ἀργυροῖς τε

dam reptabant, quidam vero balbutientes et cunctantes apto et illicente ad misericordiam movendam modo ferebantur, inquam representante in illis supplicem habitum fortuna.

XII. Hydaspes autem cum hæc videret et supplices preces jampridem significatas augere illos et omnino culpam contiteri arbitraretur, misso nuntio quærebatur quid vellent et qui fieret quod soli et non cum Persis venirent? Illi autem omnia exponebant fugam Persarum, suam innocentiam, festum patrium, et quod, se intuentis in cœlum numinis et post epulationes in somnum versis, clam effugissent; cum forsitan, etiamsi scivissent, nudi tamen ornatos prohibere non potuissent. Hydaspes igitur cum hæc illi renuntialia fuissent suspicatus id quod erat, dolum aliquem et insidias Oroondatem structurum, solis sacerdotibus accersitis et simulacris deorum, quæ secum una ferebant majoris auctoritatis causa adoratis, si quid plus de consiliis Persarum eum docere possent et quorsomnam contenderint, aut quo potissimum fidant, quærebatur. Illi autem alia quidem sibi ignota esse dicebant, ceterum se conjicere Elephantinam eos contendisse, ubi maxima pars exercitus collecta sit et Oroondates cum aliis tum præcipue cataphractis equitibus confidat.

XIII. Hæc cum dicerent et ut urbem tanquam propriam ingrederetur, fraudque contra illos remitteret supplicarent: ingredi quidem in urbem in præsentia Hydaspæ visum non est, ceterum duabus phalangibus armorum immixtis ad explorandas quas suspicabatur insidias, aut ad nihil esset ejusmodi præsidio urbi futuras et Syenensibus cum benignis promissis dimissis, ipse exercitum in aciem eduxit, aut excepturus advenientes Persas, aut cunctantes aggressurus. Nequid totus erat instructus, cum speculatores venientes, adventum Persarum ad prælium instructorum nuntiabant. Oroondates enim, cum alium exercitum Elephantinam convenire jussisset, ipse vero quando Æthiopes præter opinionem advenire videbat incurrere cum paucis Syenen coactus esset et aggeribus interclusus salutem petisset, ac promissis Hydaspis impetrasset, perfida vincebat omnes homines. Cumque perfectisset, ut duo Persæ una cum Æthiopibus transmitterent, eo prætextu quasi sententiam eorum qui Elephantinæ erant essent exploraturi, quibus conditionibus vellent cum Hydaspæ pacem facere, revera autem, utrum sese ad bellum apparare statuerent, si ille aliquo modo effugere possent: fraudulentum propositum re ipsa exsequabatur. Et cum paratos deprehendisset statim educebat, ne paululum quidem quin ad hostes pergeret, differens, sed in celeritate, ut ita apparatus hostium vel existimabat præverteret, omnem spem ponens.

XIV. Jam igitur erat in conspectu acie instructus, fastu Persico adspicuum præoccupans et argenteis ac deauratis

καὶ ἐπιχρῶσαι τοῖς ὅπλοις τὸ πεδίον καταστράπτων. Ἄρτι γὰρ ἀνίσχοντος ἡλίου καὶ τὴν ἀκτῖνα κατὰ πρόσωπον τοῖς Πέρσας ἐπιβάλλοντος, μαρμαρυγὴ τις ἀφρατος καὶ εἰς τοὺς πορρωτάτω διαρριπίζετο, τῆς πανοπλίας οἰκίον σέλας ἀνταυγαζούσης. Τὸ μὲν οὖν δεξιὸν χεῖρας αὐτῶν Περσῶν τε καὶ Μήδων τὸ γνήσιον ἐπιέχε, τῶν μὲν ὅπλιτων ἡγουμένων, τῶν δ' ἔσσι τοξόται κατόπιν ἐρεπομένων, ὡς ἂν γυμνοὶ πανοπλίας ὄντες, ἀσφαλέστερον βάλλαιεν ὑπὸ τοῖς ὅπλιταις προσπιζόμενοι. Τὴν δ' Αἰγυπτίων τε καὶ Αἰθίων χεῖρα καὶ τὴν ξενικὴν ἅπασαν, εἰς τὸ ἀριστερὸν κατένευεν, ἀνομιστὰς καὶ τούτοις καὶ σπενδονήτας παραζεύξας, ἐκδρομὰς τε ποιῆσθαι καὶ εἰτακοντίζειν ἐκ πλαγίων ὀρμημένους ἐπιστείλας. Αὐτὸς δὲ τὸ μέσον κατελάμβανεν, ἄρματός τε ὀρεπανηρόρου λαμπρῶ ἐπιβεβηκώς καὶ ὑπὸ τῆς ἐκατέρωθεν φάλαγγος εἰς ἀσφάλειαν ὀρουφορούμενος, τοὺς καταφράκτους ἰππέας μόνους αὐτοῦ προέταπεν, εἰς δὲ καὶ πλείον θαρσήσας, τὴν μάχην ἀπιτόμησε. Καὶ γὰρ ἔστιν ἥδ' ἡ φάλαγξ Περσῶν αἰεὶ τὸ μακροτάτον καὶ οἰονεὶ τεῖχος ἀρραχίς τοῦ πολέμου προβαλλόμενον.

ΙΕ'. Τρόπος δ' αὐτοῖς πανοπλίας τοιοῦτος. Ἄνθρωπος ἄκριτος καὶ σώματος ἰσχυρὸν ἐπίλεκτος, κράνος μὲν ὑπέρχεται συμφοῖς τε καὶ μονήλατον καὶ ὄφιν ἀνδρὸς εἰς ἀκρίθειαν ὡσπερ τὰ προσωπεῖα σεσοφισμένων. Τούτῳ δ' ἐκ κορυφῆς εἰς αὐχένα πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὸ διοπτρεύειν σκοπούμενος, τὴν μὲν δεξιὰν κοντῶ μίξονι λόγχῃς ὀπλίζει, τὴν λαίαν δ' εἰς τὸν χαλινὸν ἀσχολεῖ. κοπίδα δὲ ὑπὸ τὴν πλευρὰν παρηρτημένος, οὐ τὰ στέρνῳ μόνον ἀλλὰ καὶ σῶμα τὸ ἄλλο ἅπαν τεθωράκισται. Ἔργασια δὲ τοῦ θώρακος τοιαῦτα. Σκυτάλας χαλκᾶς τε καὶ σιδηρᾶς ὅσον σπιθαμίας πάντοθεν εἰς σχῆμα τετράγωνον ἐλάσαντες καὶ ἄλλην ἐπ' ἄλλην κατ' ἄκρα τῶν πλευρῶν ἐφαρμόσαντες, (ὡς τῆ κατωτέρῃ τὴν ὑπερκειμένην αἰεὶ καὶ τῆ πλαγίᾳ τὴν παρακειμένην κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπιβαίνειν) καὶ ῥαφαῖς ὑπὸ τῆς ἐπιπτυχῆς τὴν συμπλοκὴν ἀγκιστρῶσαντες, χιτῶνα τινὰ φολιδωτὸν ἀπεργάζονται, προσκίπτοντα μὲν ἀλύτως τῷ σώματι καὶ πάντῃ περιφυόμενον, περιγράφοντα δὲ μέλος ἕναστον καὶ πρὸς τὸ ἀκώλυτον τῆς κινήσεως συσταλλόμενόν τε καὶ συνεκτεινόμενον. Ἔστι γὰρ χειροδατὸς, ἀπ' αὐχένος εἰς γόνυ καθειμένον, μόνοις τοῖς μηροῖς καθὼ τῶν ἰππέων νότιων ἐπιβαίνειν ἀνάγκη διαστελλόμενος. Ὁ μὲν δὲ θώραξ τοιοῦτος, ἀντίτυπόν τι βελῶν χρῆμα καὶ πρὸς πᾶσαν τρωσίν ἀπομαχόμενον. Ἡ κνημὶς δ' ἀπ' ἄκρων ταρσῶν εἰς γόνυ ἐθήκει, συνάπτουσα πρὸς τὸν θώρακα. Παραπλοῖα δὲ σκινῆ καὶ τὸν ἵππον περιγράφουσι, τούτους τε πόδας κνημῖσι περιδέοντες καὶ προμετωπίδιος τὴν κεφαλὴν δι' ὄλου σρηκοῦντες, ἐκ νότων τ' ἐπὶ γαστέρα καθ' ἐκατέραν πλευρὰν, σκίπασμα σιδηρόπλοκον ἀπαιωροῦντες ὡς ὀπλίζειν ὁ ἄμα καὶ τῆ λαγαρότητι μὴ ἐμποδίζειν τοὺς ὀρόμους. Οὕτως ἐσκευασμένος καὶ οἶον ἐμβεβηκμένος ἐπιβαίνει τὸν ἵππον, οὐκ αὐτὸς

armis campum tanquam fulgure quodam illustrans. Tum primum enim exoriente sole et radios in adversos Persas conjiciente, fulgor quidam ineffabilis et proprium jubar gravioris armorum resplendentis etiam in eos qui longissime aberant proficiebatur. Ac dextrum quidem cornu Persæ et Medi indigenæ tenebant, gravis armatura militibus præcedentibus, sagittariis autem a tergo subsequenlibus, ut cum graviore armatura carerent tutius jaculari possent armorum presidio tecti. Porro Ægyptiorum et Afrorum manum et peregrinam omnem in sinistro collocavit, sagittariis et fundatoribus his quoque adjunctis, quibus ut excursions faceret et a lateribus facto impetu jacularentur, imperavit. Ipse vero modiam aciem tenebat, curru falcato splendide insidens et ab utraque parte collocata phalange securitatis causa stipatus, cataphractis equitibus tantum ante se instructis : quibus præcipue confusus prælium committere ausus est. Siquidem est hæc phalanx bellicosissima et tanquam murus belli infractus ante reliquam exercitum objicitur.

XV. Armaturæ autem ratio ipsis talis est. Vir lectus, et robore corporis præstans, galeam sumit coherentem et compactam, ac faciem viri exacte non secus atque in personis videre est, exprimentem. Hac a vertice usque ad collium totum, præter oculos transpiciendi causa tectus, dextram quidem armat conto majori quam hasta, sinistra autem regendis habenis vacat, gladio vero ad latus suspensus, non tantum pectus sed etiam totum corpus lorica munitam habet. Lorica autem ita conficitur. Laminis æneis et ferreis, quadrangula forma magnitudine palmi ductis, aliam super aliam ad extremitates laterum aptantes, (ut inferiori parte subjectam superimposita, in transversum autem conversa proximam semper continua serie conscendant) et suturis subter commissuras texturam connexentes, tunicam quandam squamulatam efficiunt, quæ sine ulla molestia corpori incumbit et undiquaque adhaerescit. Circumscribit autem unumquodque membrum et sine ullo impedimento in motu contrahitur et extenditur. Est enim manicata, a collo usque ad genu demissa, in solis femoribus, quæ parte tergam equi conscenditur, necessitate ita postulante, discincta. Lorica igitur est talis, tela retundens et omnis generis ictibus resistens. Ocrea vero a summa planta ad genu pertingit, conserta cum lorica. Consimili autem apparatu et equum munitur, pedes ocreis circumligantes, et frontalibus caput prorsus operientes, a tergo vero, ad ventrem circa utrumque latus tegmentum ferreis nexibus constans suspendentes, ut simul et armet et propter interceptum vacuum spatium cursum minime impediat. Sic instructus et quasi in armaturam injectus, insidet equo,

ἐφαλλόμενος ἀλλ' ἑτέρων διὰ τὸ ἄχθος ἀνακτιθεμένων. Κάπειδ' ἂν ὁ καιρὸς ἦκη τῆς μάχης, ἀφείκ τῶ χαλινῶ τὸν ἵππον καὶ μωυπίσας παντὶ τῶ βολίῳ κατὰ τῶν ἐναντίων ἴσται, σιδηροῦς τις ἀνὴρ φαινόμενος, ἢ καὶ σφυρήλατος ἀνδρὶς κινούμενος. Ὁ καιρὸς δὲ τὰ μὲν πρὸς τῇ αἰχμῇ καταπολὺ καὶ εἰς εὐθὺ πρόβέβηται, δεσμῆ πρὸς τὸν αὐχένα τὸν ἵππον ἀνεχόμενος, τὸν οὐρίσχιον δὲ βρόχῳ πρὸς τοὺς ἵππεσις μηροῖς ἐξήρτηται, μὴ εἰκὼν ἐν ταῖς συμβολαῖς ἀλλὰ συνεργῶν τῇ χειρὶ τοῦ ἵππεως, εὐθυνοῦση μόνον τὴν βολήν, αὐτοῦ δ' ἐπιτείνοντος καὶ πρὸς τὸ σφοδρότερον τῆς τρώσεως ἀντειρείδοντος, τῇ βόμῃ γούν διαπεῖρει πάντα τὸν ὑποκίπτοντα καὶ μιᾷ πληγῇ δύο που φέρει πολλάκις ἀναρτίσας.

18 ΙΓ'. Τοιοῦτον ἔχον τὸ ἵππεδὸν ὁ Σατράπης, καὶ οὕτω τὸ Περσικὸν διατάξας, ἐπέηι ἀντιμέτωπος, κατὰ νότιον αἰὲ τὸν ποταμὸν ποιοῦμενος καὶ πλήθει καταπολὺ τῶν Αἰθιοπίων λειπόμενος, τῷ ὕδατι τὴν κύκλωσιν ἀπετείχιζεν. Ἀντιπέγχε δὲ καὶ ὁ Ὑδάσπης τοῖς μὲν 20 ἐπὶ τοῦ δεξιῷ κέρως Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τοὺς ἐκ Μερῶς ἀντιτάτων ἀνδρας ὀπλομάχους τε καὶ τῆς κατασυστάδην χειρονομίας ἐπιστήμονας, τοὺς δ' ἐκ τῆς Τρωγλοδυτικῆς καὶ τοὺς τῇ κινναμομοφόρῳ προσόικους, εὐσταλεῖς τε τὴν ὀπλίαισι καὶ ποδιόικαισι καὶ τοξίαισι 25 ἀρίστους, τοῖς κατὰ τὸ λαῖον τῶν ἐναντίων σφενδονήταις τε καὶ ἀκοντισταῖς παρενοχλῆσοντας ἀπεκλήρωσε. Τὸ δὲ μεσεῖον τοῦ Περσικοῦ τοῖς καταφράκτοις μεγαλευχοῦμενον καταμαθῶν, αὐτὸν τε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν περὶφόρους ἐλέφαντας ἀντίταξε, τὸ Βλεμύων καὶ 30 Σηρῶν ὀπλιτικὸν προτάξας καὶ ἅ γρηὶ πράττειν παρὰ τὸ ἔργον ἐπιστείλας.

12'. Ἀρθέτων δ' ἐκατέρωθεν τῶν σημείων, καὶ τοῦ μὲν Περσικοῦ διὰ σαλπίγγων, βόμβοις δὲ καὶ τυμπάνοις τῶν Αἰθιοπίων τὴν μάχην ἐπισχμαίνοντων, ὁ μὲν 35 Ὀροονδάτης ἐμβόησας, δρόμῳ τὰς φάλαγγας ἐπέγηεν, ὁ δ' Ὑδάσπης τὰ μὲν πρῶτα σχολαίτερον ἀντιπίπτειν προσέταξε καὶ βάσει ἐκ βάσεως ἔταχῃ παραμειβόμενος, τῶν τ' ἑλεφάντων ἕνακον, ὅπως ἂν μὴ ἀπολειφθεῖεν τῶν προμάχων καὶ ἅμα τὴν βόμην τῶν ἵππων 40 τῶν μεταξὺ προῦπεκλύων. Ἐπεὶ δὲ βολῆς ἐντὸς ἤδη καθίσταντο καὶ τοὺς καταφράκτους ἐραβίζοντας τὴν ἵππον εἰς τὴν ἐπίλασιν οἱ Βλέμυτες κατέμαθον, τὰ προτεταγμένα πρὸς τοῦ Ὑδάσπου ἐπραττον καὶ τοὺς Σηρῶν ὅσπερ προκώλυμα εἶναι καὶ προσπίπτειν τῶν 45 ἑλεφάντων καταλιπόντες, αὐτοὶ πολὺ τῶν τάξεων προπηδήσαντες, ὡς τάχους εἶχον, ἐπὶ τοὺς καταφράκτους ἔρχεσθαι, μανίας ἔμψαισι τοῖς ὄρωσι περιστάτες, ὅσῳσι ὄλιγοι πρὸς πλείονας καὶ πρὸς οὕτω περραγμένους προεφορμήσαντες. Οἱ Πέρσαι δὲ πλείον ἢ πρότερον 50 ἐγένετο τοῖς ἵπποις ἐπέτασαν, ἔρχεσθαι τὸ ἐκείνων ὀρέσας ποιοῦμενοι καὶ ὡς αὐτίκα καὶ παρὰ τὴν πρώτην συμβολήν ἂν ἄρπασάμενοι.

13'. Τὸ δ' οἱ Βλέμυτες εἰς χεῖρας ἤδη συμπέπτοντες καὶ μονοῦ ταῖς αἰχμαῖς ἐγγρίμπετορες ἀθροῖα καὶ

non ipse insiliens sed aliis propter pondus sustollentibus. Et postquam pugnae tempus advenit, equo frenum remittens et calcaribus enim concitans omni impetu in hostes fertur, ita ut ferrens vir, aut statua quaedam malleis compacta moveri videatur. Contus autem qua parte cuspis est, longe in directum prominat et vinculo ad collum equi sustinetur: porro manubrio nodo ad femora equi annectitur, qui non cedit in conflictu sed adjuvat manum equitis ictum tantum dirigentem; atque ipso magis intendente et renitendo vehementiorem efficiente ad vulcerandum impetum, transigit quemlibet obvium et duos pro ictu suspensos fert sarpus.

XVI. Cum igitur castrum haberet equitalium Satrapae et sic exercitum Persicum instruxisset, procedebat ad hostes ex adverso. Et a tergo semper ovium relinquens, quia multitudine longe inferior erat Aethiopicis, aqua tanquam muro quodam objecta quo minus ab hostibus circumveniri posset providebat. Vicissim autem ducebat exercitum Hydaspes; contra Persas et Medos, qui erant in dextero cornu, milites ex Meroë gravibus armis dimicantes et atatarum pugnae peritos instruens: porro ex Troglodytica regione et ei tractui vicinus in quo cinnamomum provenit, levi et expedita armatura instructos et singulari pedum celeritate praeditos et jaculandi arte praestantes, his qui in sinistro cornu collocati fuerant negotium facessitimos opposuit. Mediam autem castrum Persici exercitus cum elatum esse robore audisset, se illi et elephantos turritos qui circa ipsum erant opposuit, adjunctis Blemmyum et Serum armatis, et iisdem edoctis quae illos facere cum ad rem ventum esset oporteret.

XVII. Cum autem signa utrimque concinerent, Persico quidem exercitu tubis, rhombis vero ac tympanis Aethiopicis signum pugnae dantibus: Oroondates clamore suos adhortatus concitato cursu phalanges ducebat. Hydaspes autem initio tardius obviam procedere iubebat, gradum gradu lente permutantes, hac ratione et elephantis ne desererentur a propugnatoribus prospiciens, et simul impetum equitum qui erant in medio ante conflictum consumens. Cum autem a sese ad telus factum distarent et cataphractos equos irritare ad invadendum Blemmyes animadverterent, ea quae imperata fuerant ab Hydaspes faciebant et Seribus ut essent praesidio elephantis relicti, ipsi longe ante ordines prosiliunt et quanta celeritate poterant ad cataphractos contendunt, furoris speciem intuentibus praebentes, quod tam pauci contra plures et ita armatos procurrere audent. Persae autem magis etiam tum quam prius citatis equis invehantur, in laqueo ponentes illorum audaciam et eam apertim concipientes quasi illos continuo et primo conflictu essent capturi.

XVIII. Tunc Blemmyes cum iam ad manus venissent, et propemodum in hastis haerent, subito et ad unum

καθ' ἐν συνθήμα ὑπὸ κλασόν τε καὶ ὑπεδύοντο τοῖς ἵπποις, γόνυ μὲν ὑπέρτερον τῆ γῆ προσερείδοντες, κεφαλὴ δὲ καὶ οὐχίτα, ταῖς μὲν οὐδὲν ἢ μονοῦ πατούμενοι. Παράδοξον δ' εἶδρον καὶ ἐλυμαίνοντο τὴν ἵππων ὑπὸ τὴν γαστέρα κατὰ τὴν διεξέλασιν τοῖς ἵπποις ἀνακόπτοντες. Ἦσσ' ἐπιπτον μὲν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἵππων πρὸς τὴν ἀλγυθία τὸν χαλινὸν ὑπερρύνοντες καὶ τοὺς ἀναβάτας ἀποστειομένους ὅς κεκαυμένους εἰ Βλεμμύους ὑπὸ τοῦς μηροῦς ἀνέτεινον. Ἀκίνητος γὰρ Περσῶν καταφρακτος τοῦ χειραγωγήσαντος ἀμοιρήσας. Ὅσοι δ' ἀπρώτοις τοῖς ἵπποις συνηγήθησαν, ἐπὶ τοῖς Σῆρας ἐφέροντο. Οἱ δ' ἐπειδὴ μόνον ἐπλησίαζον κατόπιν αὐτοῦ τῶν ἱεράντων ὑπέστειλλον, ὥσπερ ἐπὶ λόφον ἢ προύριον τὸ ζῆον καταφεύγοντες. Ἐνθα πολλοὺς φόνους καὶ ὀλίγους παντελῆς συνέτιπτε τοῖς ἵππεδόν. Οἱ τε γὰρ ἵπποι πρὸς τὸ ἀγέλις τῆς τῶν ἱεράντων ὄψεως ἀδρόν παραγυμνοθεῖσας καὶ τῆ μεγέθει καὶ ζενζοντι τῆς ὕψος τὸ φουδερὸν ἐπιπερούσης, οἱ μὲν παλινορομῶντες, οἱ δ' ἐν ἀλλήλοις συνταραχθέντες, τῆς τῆς τῆς φάλαγγος τάχιστα παρέλυον. Οἱ τ' ἐπὶ τῶν ἱεράντων κατὰ τοὺς πύργους εἰ μὲν ἕκαστον κατειληφότες, ὅσοι δὲ κατὰ πλευρὰν ἕκαστην ἐκτοξεύοντες, τῆς ἐπ' οὐρὰν μόνως εἰς τὸ ἀπράκτον σχολαζούσης, οὕτως εἴ τι συνεχίς τε καὶ ἐπὶ σκοπὸν ὥσπερ εἰς ἀκροπόλεως τῶν πύργων ἱθαλλον, ὥστ' εἰς νέφους φαντασίαν τὴν πυκνότητα παραστήναι τοῖς Πέρσαις· καὶ πλέον ὅτε τοὺς ὀφθαλμοὺς μάλιστα τῶν ἐναντιῶν σκοποῦς εἰ Λιθίους ποιοῦμενοι, καθάπερ οὐκ ἐκ τῶν ἱστων πολεμοῦντες ἀλλ' εὐστοχίας ἀγώνισμα προθέντες, οὕτως ἀδιαιπτώτως ἐτύγχανον· εἰσὶ οἱ διαπεπαρμένοι τοῖς βέλεσιν, ἐφέροντο σὺν οὐδενὶ κόσμη διὰ τοῦ πλήθους, καθάπερ αὐλοῦς τοὺς ὁστοῦς τῶν ὀφθαλμῶν προβαλλόμενοι. Εἰ δὲ τινες ὑπὸ βύμηι τοῦ ὁρόμου μὴ κατασχεθέντες οἱ ἵπποι καὶ ἄκοντας ὑπεξήγαγον, εἰς τοὺς ἱεράντας ἐπέβαλλον. Καὶ οὕτως οἱ μὲν αὐτοῦ κατανηλίσκοντο, ὑπὸ τε τῶν ἱεράντων ἀνατρεπόμενοι καὶ καταπατούμενοι, οἱ δ' ὑπὸ τε τῶν Σηρῶν ὑπὸ τε τῶν Βλεμμύων ὥσπερ ἐκ λόχου τοῦ ἱεράντος ἐδρομάς τε ποιοῦμενοι καὶ τοὺς μὲν καὶ τιτρώσκειν εὐστοχοῦντων, τοὺς δὲ κατὰ συμπλοκὴν ἀπὸ τῶν ἵππων εἰς γῆν ὠθοῦντων. Ὅσοι δὲ καὶ διεδίδρασκον, ἀπράκτοι καὶ οὐδὲν δράσαντες τοὺς ἱεράντας ἀπεγώρουν. Τὸ γὰρ θηρίον πύραται μὲν καὶ σιδήρῳ παραγνόμενον εἰς μάχην καὶ ἄλλως δὲ πρὸς τῆς φύσεως τὴν δορὰν ἐστόμωται, στερμενίου φολίδος τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιτρεχούσης καὶ πᾶσαν αἰχμὴν τῆ ἀντιτύπω θραυούσης. Ἰθ'. Ἰραπέντων δ' ἅπαξ εἰς φυγὴν τῶν ὑπολειπομένων, εἰς χίστα δὴ πάντων ὁ σατραπὴς Ὀροονδάτης, τὸ μὲν ἄρμα ἐγκαταλιπὼν, ἵππου δὲ τῶν Νυσαίων ἐπιβάς διεδίδρασκεν, ἀγνοοῦντων ταῦτα τῶν κατὰ τὸ ἀριστέρον κέρας Αἰγυπτίων τε καὶ Λιβύων καὶ σὺν εὐτολμῆι πᾶση τὴν μάχην συμφορομένων καὶ πασχόντων μὲν πλείονα ἢ ὀρνύων, καρτερικῶ δὲ λήματι τὰ δεῖνὰ ὑπομενόντων. Οἱ γὰρ ἐκ τῆς κινναμωμοφόρου

signum subdunt et equos subeunt, genu quidem altero terre innixi, caput vero et tergum equis subjicientes sine ullo detrimento, nisi quod calcationem sustinere cogebantur. Ceterum rem incredibilem faciebant et lascebant equos, ventrem illis in transitu suffodientes. Quamobrem cadebant non pauci, equis propter dolorem sternit aspernantibus et sessores excutientibus, quos trunci modo jacentes Blemmyes sub femoribus dissecebant. Inimobilis est enim Persarum cataphractus, si duce careat. Quicumque autem integris equis evaserant, ad Seres ferebantur. Illi autem statim ut appropinquabant post elephantos sese recipiebant, ad animal tanquam ad tumulum aut propugnaculum aliquod confugientes. Illi magna cautes et propemodum ad internecionem usque acclivi equitibus. Equi enim ad insulam elephantorum speciem subito nudalam et magnitudinem et novitatem ex conspectu formidinem inculentem, alii retrorsum fugientes, alii inter sese permixti, ordinem phalangis celeritate turbant. Et hi, qui erant in elephantis, cum sex singulas turres occuparent et hinc ab unoquoque latere jacularentur, solo parte supra caudam vacante, adeo continue et directe ad scopum et terribus tanquam ex arce tela mittebant, ut densitas jaculorum nubes speciem Persis exhiberet: praecipue cum oculorum hostium scopos sibi prominentes Aethiopes, inquam non pari conditione pugnarent sed jaculandi peritia certamen inirent, ita scopum collimarent, ut hi qui transiit fuerant jaculis sine ullo ordine ferrentur per multitudinem, sagittis illis tanquam tibus ex oculis prominentibus. Quod si aliquos ex impetu cursus, cum sese cohibere non possent, equi vel invito evaserunt, elephantis objiciebant. Et hi quidem ibi ita consumebantur, cum partim ab elephantis eviterentur et protererentur, partim a Seribus et Blemmyibus, tanquam ex insidiis post elephantos locatis excursions facientibus et alios certo ictu vulcrantibus, alios cominus ex equis in terram dejicientibus, conficerentur. Denique quicumque effugiebant, nullo facinore memorabili edito, nec ullo detrimento elephantis illato, discedebant. Siquidem bella ferro est munita cum in praelium descendit: et alioqui etiam natura dono soliditate et duritie praedita est, aspera quaeque superficiem obducente et omnem cuspidem contrario nixu frangente.

XIX. Postremo omnibus qui superfuerant semel in fugam versis, turpissime omnium Satrapa, curru relicto equum Nysaeum conscendens profugit, ignorantibus hoc qui in sinistro cornu fuerant Aegyptiis et Afris ac strenue prelium incontinentibus et plura quidem accipientibus quam incontinentibus vulnera ceterum obstinato animo acerba perferentibus. Nam milites ex cinnamomifera regione contra illos instructi vehementer illos prementes, ad inopiam con-

κατ' αὐτοὺς τεταγμένοι δεινῶς πιζοῦντες, πολλὴν ἀπορίαν περιέρχον, ἐπιόντες μὲν ὑποφωγόντες καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος φθάνοντες καὶ ἀπεστραμμένοις εἰς τοῦπισιν τοὺς τόξους καὶ παρὰ τὴν φυγὴν βάλλοντες, ἀναχωροῦσι δ' ἐπιτιθέμενοι καὶ κατὰ τὰ πλάγια οἱ μὲν τοῖς σφενδόνας βάλλοντες, οἱ δὲ μικροῖς μὲν τοῖς βέλυσιν, ἰσὺ δὲ ὀρακόντων πεφραμαγμένοις εἰστοξέουσι, ὅξυν τινα καὶ ἀπότομον θάνατον ἐπέφερον. Τόξοῦσι δ' οἱ τῆς κινναμομοφόρου παλίζειν πλέον ἢ σκουδάξειν τὴν τοξείαν δοικότες· πλέγμα γάρ τι κυκλοτερές τῆ κεφαλῇ περιθέντες καὶ τοῦτο βέλσει κατὰ τὸν κύκλον περιπεφραγτες, τὸ μὲν ἐπιτερωμένον τοῦ βέλους πρὸς τῆ κεφαλῇ περιτίθενται, τὰς δ' ἀκείδασ ὄον ἀκτίνας εἰς τὸ ἐκτὸς προδέδληται. Κάντεῦθεν εἰς ἔτοιμου παρὰ τὰς μάχας ὡσπερ ἐκ φαρέρτζε ἀφαιρῶν ἕκαστος, ἀγέρωχόν τι καὶ σατυριῶν σκίρτημα λυγίζόμενός τε καὶ καυπτόμενος καὶ τοῖς τοῖς ἑστεμμένος, ἀπὸ γυμνοῦ τοῦ σώματος τοῖς ἐναντίοις ἐρήσαν, οὐδὲν σιδήρου πρὸς τὴν αἰγμὴν δεόμενον. Ὅττου γὰρ δράκοντος νοτιῶν ἀρελῶν, τὸ μὲν ἄλλο εἰς τὸν πῆγρον τοῦ βέλους ἀπευθύνει, τὰ δ' ἄκρα πρὸς τὸ ἄκμαϊότατον ἀποξέει, αὐτογλώχινα τὸν ὄστων ἀπεργάζεται, τάχα που καὶ ἀπὸ τῶν ὄστων οὕτω παρωνομασμένον. Χρόνον μὲν εἰς τινα συνειστήχεσαν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τῶ συνασπισμῶ πρὸς τὴν τοξείαν ἀντιῆχον, φύσει τε τλήμονες ὄντες καὶ πρὸς τὸν θάνατον οὐ λυσιτελῶς μᾶλλον ἢ φιλοεικώς κενοδοξοῦντες, ἴσως δὲ που καὶ τιμωρίαν λειποταξίας προορῶντες.

Κ'. Ἐπὶ δὲ τοὺς τε καταφράκτους τὴν μεγίστην τοῦ πολέμου χειρὰ τε καὶ ἐλπίδα νομιζομένους διεφραμένους κατέμαθον, τὸν τε Σατραπὴν ἀποδεδρακότα, τοὺς τε Νεζῶν καὶ Περσῶν πολυθρυλλήτους ὀπίστας, οὕτε τι παρὰ τὴν μάχην λαμπρὸν ἀποδειγμένους, ἀλλ' ὀλίγα μὲν δράσαντας κατὰ τῶν ἐκ Νερόης, οἱ κατ' αὐτοὺς ἐτάχθησαν, πηδόντας δὲ πλείονα καὶ τοῖς λοιποῖς ἐρεπομένους, ἐνδόντες καὶ αὐτοὶ προτροπάδην ἐφρευον. Ὅ δ' Ὑδάσπης, ὡσπερ ἀπὸ σκοπῆς τοῦ πύργου, λαμπρῆς ἤδη τῆς νίκης θεωρὸς γινόμενος, κήρυκας διαπέμπων εἰς τοὺς δεόμενους, τοῦ μὲν φουδῆναι ἀπέχισθαι προηγόρευε, ζῶντας δ' οὐκ ὀνοῖντο συλλαμβάνειν καὶ ἀγειν καὶ πρὸ πάντων τὸν Ὀροσδάτην· ὡς εἰ καὶ ἐγένετο. Πρακτείναντες γὰρ ἐπ' ἄσπίδα τὰς φάλαγγας οἱ Αἰθίοπες καὶ τὸ πολὺ βέβαιος τῶν τάξεων εἰς μάχας ἐκατέρωθεν ἐπαναγαγόντες, τὰς τε κεραίας ἐπιστρέψαντες, εἰς κύκλῳσιν τὸ Περσικὸν συνέλθεσαν καὶ μίαν μόνον ἀτραπὸν τὴν ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀκώλυτον εἰς φυγὴν τοῖς ἐναντίοις ὑπέλιπον· εἰς δὲ πλείους ἐμπέτοντες, ἰσὺ δ' ἵππων καὶ ὄρεπανηφόρων ἀρμάτων καὶ τοῦ λοιποῦ ταραχῶν καὶ κλήθους ὠθούμενοι σὺν πολλῇ τῷ ὄρεσει, μετεμάθανον ὡς τὸ δοκῶν στρατήγημα τοῦ Σατραπῆος πρὸς ἐναντίους στρατῶν ἢ καὶ ἀσκαπτον. Τὸ γὰρ κυκλιθεῖναι παρὰ τὴν ἀρχὴν καταδείξας καὶ τὸν Νεῖλον διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ὡπύου ποιήσας, ἔλαθεν αὐτῶν τὴν φυγὴν ἀποτει-

sili et desperationem redigebant, refugientes cum illi advenirent et longo praecurrentes, aversisque in tergum arcubus etiam in fuga jaculantes, celeribus vero instantes et a lateribus illi fundis jacientes, alii parvas quidem sagittas, sed veneno draconum infectas, conjicientes, mortem acutam et celerem his inferebant. Ludentibus magis similes quam serio rem agentibus regionis cinnamomiferae incolae, sagittas jacientes; textura enim quadam rotunda capiti imposita et sagittis in orbem transita, partem quidem sagittae aliam ad caput convertunt, porro spicula tanquam radios extrorsum prominere sinunt. Et inde expedite in praetis tanquam ex pharetra promens quilibet, strenuum quemdam et quasi Satyricum sustinens faciens, et sagittis coronatus, nudo corpore in hostes immittit, nihil omnino ferri ad spiculum indigentem. Os enim ex tergo draconis auferens, primum longitudine utraque jaculum aequat, deinde extremitates quam maxime potest exspolienda exaciens, sagittam (ὄστων) nativo cum spiculo efficit, ab ossibus (ὄστων) etiam forsasse sic cognominatam. Per aliquod tempus conservarunt ordines Aegyptii et confertim densatis sculis jacula sustinebant, alioqui natura patientes et mortis contemptu non tam utiliter quam ambitiose gloriantes, fortassis etiam poenam desertorum ordinum prospicientes.

XX. Ceterum postquam cataphractos quod praecipuum robur et belli spes esse existimabatur profligatos esse cognoverunt et Satrapam fugisse et Medicos ac Persicos milites laudatissimos nihil admodum praetari gessisse, sed pauca damna intulisse Meroensibus contra quos instructi fuerant, plura vero passos esse, ac reliquos fuga subsequi, remiserunt et ipsi contentionem et praecipites fugiebant. Hydaspes autem ex turre, tanquam ex specula, praetara victoriae spectator cum esset, nuntiis dimissis ad eos qui insequentur ut a caede abstinerent edixit, nec vivos quos possent caperent et adducerent et ante omnes Oroandatem: quemadmodum et accidit. Expansis enim phalangibus sinistrorsum Aethiopes et magna altitudine ordinum in longitudinem utriusque evoluta, deinde cornibus conversis, in orbem Persicum exercitum compulerunt et unam tantum viam ad flumen patentem fugae hostibus reliquerunt. In quod cum multi inciderent, ab equis et falcatis curribus et reliquo tumultu ac multitudine compulsi cum magna trepidatione, cognoverunt, quod stratagemata quo vilebatur esse usus contra hostes Satrapae fuisse ineptum et nulla ratione factum. Siquidem cum intus ne circumstantur metueret et propterea ita insterneret exercitum, ut a tergo Nilus esset, non animadvertit se sibi fugae spa-

χίρας. Ἐνταῦθ' οὖν καὶ αὐτὸς ἄλτιστα καὶ Ἀχαι-
 μένους τοῦ Κυβέλης παιδὸς ἅπαντ' ἤδη τὰ κατὰ Μίμ-
 φιν πεπυσμένους, καὶ προανελεῖν μὲν τὸν Ὀροσδάτην
 παρὰ τὸν θόρυβον ἐπιβουλεύσαντος, (μετέμειλε γὰρ
 5 αὐτῶ τῶν κατὰ τῆς Ἀρσάκης μηχανημάτων, τῶν ἐλέγ-
 χων προδιεθαρμένον) τρώσκει δὲ καιρίαν ἀποτυχόν-
 τος, ὑπέσχετο γὰρ μὴν αὐτίκα τὴν δίκην πρὸς τινος τῶν
 Αἰθιοπίων τῶν βληθεῖς, ἀναγνόντος μὲν τὸν Σατράπην
 καὶ περισώζειν, ὡς προστέτακτο, θουλούμενος, ἀγα-
 10 νακτῆσαντος δὲ τὸ ἀδικον τοῦ ἐγχειρήματος, εἰ τοὺς
 ἐναντίους τις ὑποπέμψων χωροῖν κατὰ τῶν φίλων, τὸν
 καιρὸν τῆς τύχης εἰς ἔχθρου ἀμυναν ὡς ἴσκει Οὐρῶ-
 μένος.

ΚΑ'. Τοῦτον μὲν οὖν ἀχθέντα πρὸς τοῦ ἑλόντος
 15 δ' Ὑδάσπης ψυχορραγοῦντα θεασάμενος καὶ πολλῶν
 αἵματι δαίμενον, τοῦτο μὲν ἐπαισθῆ διὰ τῶν τοῦτο ἐρ-
 γῶν πεποιθημένων ἐπέσχε, κρίνας, εἰ δόναίτο, περισώ-
 ζειν, ἐπιρρωννύς τε τοῖς λόγοις, ὦ βέλτεστε, ἔφη, τὸ
 μὲν σώζεσθαί σοι, κατ' ἐμὴν ὑπάρξει γνώμην. νικῶν
 20 γὰρ καλὸν τοὺς ἐχθροὺς, ἐστῶτας μὲν ταῖς μάχαις,
 πεπτωκότας δὲ, ταῖς εὐποιίαις. Τί δ' οὖν βουλόμενος
 οὕτως ἀπιστος ἀπεδείχθης; ὁ δὲ, Πρὸς σε, ἔφη, πιστός
 εἰ πρὸς τὸν ἐμὸν δεσπότην. Καὶ ὁ Ὑδάσπης, Ὑπο-
 πεσῶν τοίνυν, τίνα σαυτῶ τιμωρίαν ἐρίζεις, πάλιν
 25 ἤρώτα. Καὶ ὁς, ἦν ἂν, ἔφη, βασιλεὺς οὐμὸς τῶν σῶν
 τίνα στρατηγῶν φυλάττοντά σοι πίστιν λαθῶν ἀπή-
 τησεν. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Ὑδάσπης, ἐπήνεσεν ἂν καὶ
 δωρησάμενος ἀπέπεμψεν, εἰ βασιλεὺς τις ἐστιν ἀληθὴς
 καὶ μὴ τύραννος, ἐν ἀλλοτριῶς ἐπαίνοισι ἔχλον τοῖς
 30 ἰδίαις τῶν ἑμοίων κατασκευαζόμενος. Ἄλλ' ὦ θαυ-
 μάσιε, πιστὸς μὲν εἶναι λέγεις, ἀσύνητος δὲ κἂν αὐτὸς
 [μὴ] ἠμολογήσειας, πρὸς τοσαύτας μυριάδας οὐτοι πα-
 ρατόλμως ἀντιταξάμενος. Οὐκ ἦν ἀσύνητος ἴσως,
 ἀπειρήνατο, τῆς γνώμης ἐστοχάσθαι τοῦ βασιλεύοντος,
 35 μεθ' ἧς ἐκείνος πλέον τιμωρεῖται τοὺς ὀκνοῦν ἐν πο-
 λέμῳ δειλοὺς ἢ τιμᾶ τοὺς ἀνδρείους. Ἐγὼν οὖν
 ἐμόσε χωρεῖν πρὸς τὸν κίνδυνον καὶ ἤτοι μέγα τι κα-
 τ' ὀρθῶσαι καὶ παράδοξον, οἷα πολλὰ τοῦ πολέμου και-
 ροὶ θαυματουργοῦσιν, ἢ διασωθεῖς, εἰ τοῦτο συμβαίνοι,
 40 γῶραν ἀπολογίας ὑπολείπεσθαι, ὡς πάντων τῶν ἐπ'
 ἐμοὶ πεπραγμένων.

ΚΒ'. Τοιαῦτ' εἰπὼν καὶ ἀκούσας ὁ Ὑδάσπης ἐπῆνε
 τε καὶ εἰς τὴν Συήνην εἰσέπεμψεν, ἐπιμεληθῆναι
 αὐτοῦ παντελῶς τοῖς ἰατροῦσι πιστευθείας. Εἰσῆκει
 45 δὲ καὶ αὐτὸς ἅμα τοῖς ἐπιπέτοις τοῦ στρατοῦ, πάσης
 μὲν τῆς πόλεως καὶ ἐκ πάσης ἡλικίας προὔπαντιώσης,
 στεφάνοις δὲ καὶ ἀνθεσιν Νειλώϊσι τὴν στρατιάν βαλ-
 λούσας καὶ ταῖς ἐπινοήσις εὐφημίαις τὸν Ὑδάσπην
 ἀνυμνοῦσας. Ἐπεὶ δὲ τειχῶν ἐντὸς εἰσῆλθασεν ὡσπερ
 50 ἐρ' ἄρματος τοῦ ἐλέφαντος, ὁ μὲν αὐτίκα πρὸς ἱεροῖς
 ἦν καὶ θεραπείας τῶν κρειττόνων χαριστήριος, τῶν τε
 Νειλώων ἢ τις γένεσις παρὰ τῶν ἱερίων ἐκπυθάνομε-
 νος καὶ εἰ τι [θούματος ἢ] θεάματος ἀξίον κατὰ τὴν
 πόλιν ἐπιδεικνύσαι ἔχουσιν. Οἱ δὲ, τὴν τε φριεσίαν

tium obstructis. Ibi igitur et ipse capitur; cum Achar-
 menses, Cybeles filius qui iam omnia quae acta fuerant
 Memphi audierat, in illo tumultu cum dolo interficere
 conatus esset, (prohibebat enim illum eorum, quae de
 Arsace indicaverat, argumentis quibus indicia probare fu-
 tuisset, sublati) sed tamen spe frustratus letale vulnus illi
 non intulisset. Is tamen dedit statim poenas, a quodam
 Aethiopo ex arcu transfusus, qui agnoverat Satrapam et
 servare sicut fuerat imperatum volebat, et indignabatur
 scelerato facinori, quod quispiam hostes effugiens, rursus
 suos aggrediretur, opportunitatem fortunae ad ultionem
 inimici observans.

XXI. Hunc igitur adductum ab eo qui ceperat, Hy-
 daspes deficientem animo conspicatus et multo cruore
 manantem, quem quidem incantatio eorum qui hanc
 artem exercent inhiuit, cum statisset servare, si posset,
 et confirmasset oratione: Optime, inquit, tibi quidem ut
 superstes sis mea voluntate conceditur. Pulchrum est
 enim vincere hostes, stantes quidem adhuc praелиis, col-
 lapsos autem beneficentia. Quid autem fuit in causa
 quod tam periculosus exististi? Ille autem, Erga te, inquit,
 sed fidus erga meum dominum. Et Hydaspes, Cum igitur
 succubueris, quam in te ipsum poenam statois, rursus
 quarebat. Quam vero, inquit, rex meus ab aliquo
 tuorum ducum qui tibi fidem servant capto expeteret.
 Sane, inquit Hydaspes, collaudaret, et cum donis remit-
 teret, siquidem rex verus est, et non tyrannus et stultet,
 ut sui alienis laudibus incitati similia exempla amulari
 discant. Enimvero, o praecclare, fidum te quidem esse
 dicis sed quod imprudens fueris, an non ipse fateberis,
 qui tot myriadibus temerarie te opponere ausus sis? Non
 eram fortassis imprudens, respondit, in conijcienda regia
 voluntate, qua ille maioribus poenis afficit timidos et igna-
 vos in bellis quam praemiis fortes ac strenuos. Statur
 igitur occurrere sponte ipse periculo et aut aliquod magnum
 et praeter opinionem edere, sicuti multa in bello occasiones
 nova et mira faciunt; aut servatus saltem, si hoc acci-
 disset, locum excusationi relinquere, tanquam nulla re
 ex his quae in mea potestate fuissent a me praetermissa.

XXII. Tada cum dixisset et audisset Hydaspes collan-
 dabat enim et Syenen misit, datis mandatis ut summam
 diligentiam in illo curando medici adhiberent. Ingridie-
 batur vero et ipse una cum delectis ex exercitu, tota urbe
 omnium ordinum et aetatum frequentia illi obviam pro-
 gressa et coronas et flores Nili jaciente in exercitum et
 gratulationibus propter victoriam partem Hydaspem col-
 laudante. Postquam autem intra muros elephanto tan-
 quam curru invecus est, statim in res sacras et cultum
 divinum gratiarum actionis ergo animum intendit: quae
 esset origo festorum Nili, et si quid admiratione dignum
 in urbe ostendere possent, interrogans. Illi autem puteum
 Nilum mensurantem ostenderunt, similem ei qui est Mem-

τὸ νελομέτριον ἐδείκνυσαν, τῷ κατὰ τὴν Μίμριον παραλήσιον, συννόμῳ μὲν καὶ ξεστῷ λίθῳ κατασκευασμένον, γραμμαεὶς δ' ἐκ πηχθαίου διαστήματος κεχαραγμένον, εἰς ἃς τὸ ποτάμιον ὕδωρ ὑπὸ γῆς διηθούμενον, καὶ ταῖς γραμμαεὶς ἐπιπίπτον, τὰς τ' αὐξήσεις τοῦ Νείλου καὶ ὑπονοστήσεις τοῖς ἐγγυρίοις διασημαίνει τῷ ἀριθμῷ τῶν σκεπομένων ἢ γυμουμένων χαραγμάτων, τὸ ποσὸν τῆς πλημμύρας ἢ τῆς λαιψυδρίας μετρούμενον. Ἐδείκνυσαν δὲ καὶ τοὺς τῶν ὠροναμίων γνώμονας, ἀσπίλους κατὰ μεσημβρίαν ὄντας, τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος κατὰ τροπικῆς θερινᾶς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκρίθειαν κατὰ κορυφὴν ἰσταμένης καὶ τῷ πανταχόθεν περιφωτισμῷ τὴν καρέμπτωσιν τῆς σκιᾶς ἀπελαυνούσας, ὡς καὶ τῶν φρεάτων τὸ κατὰ βάθος ὕδωρ καταυγάζεσθαι διὰ τὴν ὁμοίαν αἰτίαν. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Ὑδάσπης οὐ σφόδρα ὡς ξένα ἐθαύμαζε, συμβαίνει γὰρ τὰ ἴσα καὶ κατὰ Μερόην τὴν Αἰθιοπίαν. Ὡς δὲ τὴν ἑορτὴν ἐξεθαίλαζον, ἐπὶ μάγα τὸν Νεῖλον αἴροντες, Ὀρόν τε καὶ [τὸν] Ζεῖδωρον ἀποκαλοῦντες, Αἰγύπτου θ' Ὀλης, τῆς μὲν ἄνω σωτήρα, τῆς κάτω δὲ καὶ πατέρα καὶ δημιουργόν, νέαν ἰλὺν δὲ ἔτους ἐπάγοντα καὶ Νεῖλον ἐντεύθεν ὀνομαζόμενον, τὰς τ' ἐτησίους ὥρας φράζοντα, θερινήν μὲν ταῖς αὐξήσεσι, μετοπωρινὴν δὲ ταῖς ὑπονοστήσεσι καὶ τὴν ἄρην τῶν τοῖς τὰ κατ' αὐτὸν φρομένους ἀνέσει καὶ ταῖς τῶν κροκοδείλων ὠτοκίαις καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸν ἐνιαυτὸν ἀντικρὺς εἶναι τὸν Νεῖλον, τοῦτο καὶ τῆς προσηγορίας ἐκδεικνυμένης· τῶν γούν κατὰ τοῦνομα στοιχείων εἰς βήφρας μεταλαμβάνομένων, πάντα καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόςαι μονάδες, ἔσαι καὶ τοῦ ἔτους ἡμέραι συναριθμῶνται· φρωτῶν δὲ καὶ ἀνθῶν καὶ ζώων ἰδιότητος καὶ ἕτερα πλείονα τούτοις προσπέθενται. Ἄλλ' οὐκ Αἰγύπτια ταῦτα, εἶπεν δ' Ὑδάσπης, ἀλλ' Αἰθιοπικὰ τὰ σεμνολογήματα. Τὸν γούν ποταμὸν τούτον, εἶτε καὶ καθ' ὅμας θεῶν καὶ κῆτος ἄπαν τὸ ποτάμιον ἢ Αἰθιοπίαν αἰετοῦ παραπέμποσα, δικαίως ἂν παρ' ὁμῶν τυγχάνοι σεβάσματος, μήτηρ ὁμῶν γενομένη θεῶν. Τοιγαροῦν καὶ αἰέτοισιν, ἔρασαν οἱ ἱερεῖς, τῶν τ' ἄλλων ἐνεκεν καὶ οἱ αἰετοὶ ἡμῖν καὶ θεῶν ἀνέδειξιν.

ΚΓ'. Εὐφρόμους εἶναι προσήκειν τοὺς ἐπαίνους δ' Ὑδάσπης εἰπὼν, αὐτὸς τ' εἰς τὴν σκηνὴν ἰθὺν, τὸ λαιπόμενον τῆς ἡμέρας αὐτὸν ἀνελάμβανε, τοὺς τ' ἐπὶ ὄψεσιν Αἰθιοπίων καὶ τοὺς κατὰ Συήνην ἱερεῖς εὐφῶν καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτω ποιεῖν ἐρχε, πολλὰς μὲν ἀγέλας βούων, πολλὰς δὲ κοίμνας προβάτων, πλείστα δ' αἰγῶν αἰπόλικα καὶ συῶν σὺβότια καὶ οἴνου πλῆθος τῶν Συηναίων τῆ στρατιᾶ, τὰ μὲν εὐῶρον, τὰ δὲ πρὸς ἀγορὰσιν παρεχόντων. Ἐπὶ δ' ὑστεραίᾳ ἐφ' ἐψηλοῦ προκαθήμενος δ' Ὑδάσπης, τὰ θ' ὑποζύγια καὶ ἵππους καὶ ἄλλα ἄλλα τὴν ἐν λαφύροις, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν καὶ τῶν κατὰ τὴν μάχην ληφθέντων, τῆ στρατιᾶ δίδεμε, τὸ πρὸς ἄξιαν τῶν ἐκαστῶν πεπραγμένων ἀναρίτων. Ὡς δὲ καὶ δ' ἰσχυρῶς τὸν Ὀροονδάτην παρῆν, Ἀίτησεν δ' βούλει, πρὸς αὐτὸν ἔφη δ' Ὑδάσπης.

phi, ex aequaliter secto quiblem et poldo lapide exstructum, lineas vero ulnae interstitio exsculptas continentem : in quem aqua fluvialis subterraneo meatu impulsæ et in lineas incidens, incrementa Nili et diminutiones indigenis monstrat, numero tectorum aut nudatorum characterem, rationem exundationis aut defectus aquæ mensurantium. Ostenderunt quoque et horoscoporum gnomones, nullam umbram in meridie reddentes; radio solis, solstitio æstivo Syenæ ad amussim vertici imminente et lumine undiqueque circumfuso omnem casum umbræ repellente, adeo ut etiam in puteis aqua in profunditate illuminetur similem ob causam. Et hæc quidem Hydaspes non valde quasi peregrina mirabatur. Accidant enim eadem Merocæ Æthiopyum. At cum festum prædicarent et Nilum magnis laudibus attollerent, solem et fertilitatis auctorem appellantes et Ægypti lotus, superioris quidem servatorem, inferioris vero patrem et opificem, novum limum (νέαν ἰλύν) quotannis advolventem, unde et Nilum Græcis esse appellatum et annuas temporis vicissitudines exponentem, æstivam quidem incremento, autumnalem vero decremento, vernam autem floribus qui ex ipso enascuntur, et crocodilorum partem; et nihil aliud esse omnino Nilum quam annum, hoc et appellatione confirmante : literis enim quæ nomine continetur, in calculos distributis, ter centum quinque et sexaginta unitates, quot et dies sunt anni, congregabuntur : denique cum plantarum et florum et animalium proprietates et alia plura his adderet : Atqui non Ægyptiæ sunt hæc tam graves, dixit Hydaspes, sed Æthiopyæ narrationes. Ceterum cum fluvium hunc, seu vestra opinione deum, omnes fluviales belluas, Æthiopyum terra ad vos deducat, merito a vobis coli debet, quæ vobis deorum mater existat. Et quidem colimus, subjecerunt sacerdotes, cum alias ob causas, tum quod nobis servatorem te et deum exhibuit.

XXIII. Moderatas debere esse laudes, Hydaspes cum dixisset, et ipse tentorium ingressus, reliquam diem sibi ad recreationem summat, cum primoribus Æthiopyum et sacerdotibus Syenensium convivium iniens et reliquis ut idem facerent permisit; multa armenta bouum, multos greges ovium et plurimos caprarum et porcorum et maximum numerum vini, Syenensibus exercitui partim donantibus, partim venum exponentibus. Postridie autem sedens pro tribunali excelso Hydaspes, iumenta et equos et reliquam prædam, quæ partim in urbe, partim in prælio collecta fuerat, exercitui distribuit, unicuique pro ratione eorum quæ ab eo gesta fuerant tribuens. Postquam autem et hic qui ceperat Oroondatem aderat; Pete quidvis, inquit ad eum Hydaspes. Ille autem, Non opus est, rex,

Και δὲ, Ὄλλῳν αἰτεῖν δέμαί, προσέειπεν, ἀλλ' εἰ καὶ αὐτὸς ἐπιπέριπτος, ἔγωγε τὸ αὐτὰρ ἄλλο, Ὅρουσ δάτου μὲν ἀφείδμενος, οὐτοῦ δὲ προστάγματι τῷ σὺ διασωσόμενος. Καὶ ἅμ' ἐδείκνυε τὸν εἰρηστέρα τῷ Σατραπέου λυκόδελχιδόν τε καὶ πολύτιμον καὶ ἐκ πολλῶν τελευτάων κατασκευασμένον, ὅσπερ τελλοῦς τῶν περισσώτων ἐκδοῖον, ὑπὸ ἰδιώτην εἶναι καὶ πλέον βασιλικῶν τὸ καὶ μέγεθος. Ἐπιμειδιάτας οὖν ἡ Ὑδάσπης, Καὶ τί ἂν, ἔφη, γένοιτο βασιλικώτερον τοῦ μὴ λυφθῆναι τὴν ἐμὴν μεγαλοφυλίαν τῆς τούτου φιλοπλουτίας; εἶτα καὶ σώματος ἀλόγως τῷ κρατήσαντι σκελεῖν ὁ πολέμου ἴδουσι νόμος. Ὅσπερ ἀπίτος λαβῶν καὶ παρ' ἡμῶν, ὃ καὶ ἀκρίτων ἔσμεν ἂν βραδύς ἀποκρίτην.

15 ΚΔ. Μετὰ τούτων παρήσαντο οἱ τὸν Θεαγένην καὶ τὴν Χαριόλειαν ἰδόντες καὶ Ὡ βασιλεῦς, ἔφατ' ἡμῶν δ' οὐ γρησός, οὐδὲ λίθη τὰ λάφυρα, πρῶτα κατ' Αἰθιοπίαν εὐνοῖον καὶ σιμυλὸν (ἐν) τοῖς βασιλείοις ἀποκαίμενοι, ἀλλ' ἰσοκέρην καὶ νεανίαν προσαγγερότης ἀδελφούς κινεῖ καὶ Ἑλλήνας, μεγαθεὶ δὲ καὶ κάλλι, μετὰ γέ σε, πάντας ἀνθρώπους ὑπερφόρους, αἰτιώμεν μὴ ἀμνησθῆσαι τῆς παρα σοὶ μεγαλοδορεῖς. Ἐγὼ γε, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης, ὑπεμνήσασαι, καὶ γὰρ ἐν παρόργῳ τότε καὶ κατὰ ἄρῳβον προστάχοντάς ἐθεασαμην. Ὅσπερ ἀγέτωι τις ἠρόντων

20 εἰ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν αἰγυμυλῶτων. Ἦγοντο οὖν ἀσπίδα, δορυμῖνον τινὸς ἐξω τεύχων καὶ εἰς τοὺς σκευοφόρους ἀριγυμῖνου καὶ τοῖς φυλάττουσιν ἀγειν ὡς βασιλεῖα τὴν ταχίστην εἶποντες. Οἱ δὲ μετέλληνά τινα τῶν φυλάκων, ὅσοι τὸ παρὸν ἄγειν, ἤρῳτων. Ἐκείνους δ' εἰπόντας ὡς βασιλεῦς Ὑδάσπης ἐπισκοπεῖ τοὺς αἰγυμυλῶτους, Θεοὶ σωτῆρες, ἀνεδύθησαν ἅμα οἱ νέοι τοῦ νομα τοῦ Ὑδάσπου γινώσκοντες, εἰς τὴν τότε ὄραν μὴ καὶ ἑτεροῦς εἶσιν ὁ βασιλεῶν ἀμνησθῆσαι.

30 Ὁ οὖν Θεαγένης ἤρῳα πρὸς τὴν Χαριόλειαν, Ἐρεῖς, ἔειπεν, ἀφρονότι, φυλάτῃ, πρὸς βασιλεῖα τὰ καθ' ἡμᾶς. Ἴδού γάρ σοι καὶ Ὑδάσπης, ὃς πατέρα σοὶ γεγενησάται πρὸς με πολλὰς ἐραῖας. Καὶ ἡ Χαριόλεια, Ὡ γλυκύταται, ἔφη, τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μέγαλον δάτα κατασκευῶν. Ὡ γὰρ πολυπλόκους τὰς ἀρχὰς ὁ δάμιν καταβέβληται, τούτων ἀνάγκη καὶ τὰ τέλη διαμακροτέρων συμπεραίνεσθαι. Ἄλλως τε καὶ ἡ πόλις ἤρῳα συνέρει, ταῦτα εἰς οὖν κερῶν ἀνακαλίπτειν οὐ λυσιστέλες, τοῦ κεραιαίου καὶ ταῦτα τῆς ὄλης καθ' ἡμᾶς ὑποθέσεως καὶ εἰς ἧς ἡ σύμματα συμποχὴ τε καὶ

40 ἀνιέρεισι ἤρῳται, Περσῶντος λέγω μητρὸς τῆς ἐμῆς ἀπολαυομένης. Σώζεσθαι δὲ καὶ ταύτην θεῶν βουλήσει πετύσμεθα. Ἄν οὖν προθέσχηται τις ἡμῶς, ὑπολαβῶν ὁ Θεαγένης, ἡ καὶ ὡς αἰγυμυλῶτων δῶρον παρασχῶν, τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἡμῶν ἀρεθὴν ὑποτάσσεται:

50 Μὴ πᾶν τοῦναντίον, ἔφη ἡ Χαριόλεια. Νού οὖν γὰρ πρὸς τῶν φυλάκων ἀκήλοος πολλὰς ὡς ἱερῶτα παραμύθη τοὺς κατὰ Μερόν θεοὺς ἐναρμόσθημενοι. Καὶ ὅσοι οὖν ἐν διαρῆσιν ἡμῶς ἡ παρανομήσῃ καὶ οὐκ ἐπιτηνῶν εἰς ὑποσχέσεως τοὺς θεοὺς, ἐν παραβῆσθαι

ut quidquam potam, dixit, qui contentus sum fatuus eo. quod habeo, si a te mihi adjudicatum fuerit, quod ab Orocondite abstuli. ipsum vero juxta tui mandatum servavi et simul ostendebat paginam Satrapae, lapillis distinctum magni pretii et multorum talentorum sumbu comparatum, ut multi ex circumstantibus exclamarent, privati hominis fortunam excedere et magis regum thesaurum esse. Arridens igitur Hydaspes, Quod autem, inquit, magis regium esse potest, quam me eam magnitudinem animi conservare, quae hujus avaritia non inferior sit? Deinde et corpus captivi spoliari victori jus belli concedit. Quamobrem abeat, accipiens id consentientibus nobis, quod vel invitis obtinuisset, haud difficulter absconditum.

XMIV. Post hunc adveniebant hi qui Theagenem et Charicleam ceperant: et O rex, dicebant, nostra vero spolia non aurum, neque lapides sunt, quae res in Aethiopia exigui sunt pretii et acervatum in regis domitibus strata jacent: sed cum tibi virginem et adolescentem adduxerimus, permanens et Gratos, proceribile et forma omnibus hominibus post te antecedentes, pelius, ut sumus particeps tuae insignis munificentiae. Opportune, inquit Hydaspes, reduxistis in memoriam. etenim tum adductos, obiter et tumultuarie contentus, platus fueram. Quamobrem adducat eos quispiam: veniant autem et reliqui captivi. Adducebantur igitur continuo, cum quidam cursum extra taurus ad impedimenta pervenisset et custodibus ut quoniam primum eos a te regem ducerent dixisset. At ubi quemdam ex custodibus, qui altero parente Gratos erat, quoniam in praesentia ducerentur, interrogabant. Cum autem ille dixisset, quod rex Hydaspes inspecturus esset captivos: Dii servatores! exclamabant, simulque nomen Hydaspis cognoverunt juvenes, cum ad eam usque horam, ne alter quisquam regnaret, essent solliciti. Theagenes igitur submisso ad Charicleam: Expones igitur, carissima, regi rationes nostras, siquidem Hydaspes regnat: quem tu patrem tuum fuisse, saepius mihi dixisti, Chariclea vero, O suavissime, inquit, magna negotia magnis indigent apparatusibus. Quorum enim varie intricata initia nunquam posuit, horum necesse est et fines longioribus ambagibus peragi. Alioquin ea, quae longum tempus conflavit, brevi temporis momento si regere hancquamquam conducit: praesertim caput et fundamento toto, ex quo prorsus hoc negotium et invento pendet. Personam, inquam, matre mea, audivimus. At si nos ante immolant aliquis prius, subjiciens Theagenes, aut tanquam deum captivum dans, facillitatem quo minus in Aethiopiam perveniamus praecedent? Nihil minus, inquit Chariclea. Nunc enim saepius a custodibus audivimus, quod aliam victimam, deam, qui Meconem pensant, immolant. Quamobrem non est, quod tactatumus, ne aut donec demum, aut ante interimatum, qui sumus ex voto deas consecrati, quod violari a viros pe-

τὰ ἀλλοῖσι εὐσεβέσι ἐπισημασθέντων, ἀλλήλικι. Ἐπὶ δὲ
 περιγραφαί τῶν ἄλλων ἐδόθητες προείρητος τὰ καθ' ἑαυ-
 τὰς ἐξαγορεύμεν, τῶν καὶ γνωρίζειν τὰ τε καὶ βα-
 βαυδοῦ δυναμένων εὐ παρόντων, μὴ καὶ λαθόμεν τῶν
 ἔκστατον ποροῦντων καὶ πρὸς ἄλλῃ τι δικαίως ἐπιση-
 μασμένοι, ῥητόν ἂν οὕτω τόχῃ καὶ ὕβριν τὸ πρῶτον
 ἐκστασμένους, εἴ τις ἀγαθότατος καὶ δουλεύειν ἀπο-
 κληθεῖσθαι, πεπληκμένοι καὶ ἀπίθανοι καθάπερ
 ἐκ ἀγροῦ τῶ βασιλεύοντι παῖδας αὐτοὺς εἰσποιῶσιν.
 11 Ἀλλὰ τὰ γνωρίσματα, ἔρη δὲ Θεαγένους, ἂ φέρειν σε οὐδὲ
 γὰρ διασώζειν, οὐ μὴ πλάσμα ἰσμέν, μὴδ' ἀπάτη συλ-
 λήθηται. Καὶ ἡ Χαρικλεία, Τὰ γνωρίσματα, ἔρη,
 τὰς γενέσασθαι αὐτὰ ἢ συνεκθεμένους ἐστὶ γνωρί-
 ματα τοῖς δ' ἀγνοοῦσιν ἢ μὴ πάντα γνωρίζειν ἔρουσι,
 12 καὶ ῥητοὶα κτηνῶν καὶ ἄρμα, κλοπῆς, ἂν οὕτω τόχῃ,
 καὶ ληστείας τοῖς φέρουσιν ὑπόνοιαν προσάπτουσι.
 Ἡ δὲ δὴ τι καὶ γνωρίζων δ' Ὑδάσπης, τίς ὅτι καὶ
 Περσῶν ἡ δειδοκίαι, τίς δ' ὅτι καὶ ὡς θυγατρὶ μήτηρ
 ἢ πατρὶν ἐπισημασθέντων; ἀντιφρασίαν γνωρίμα, δὲ Θεαγέν-
 13 νος, ἡ μήτηρ φάσις, ὅτι ἦς τὸ γενῶνι περὶ τὸ γεν-
 ῶμεν ἐκ πρώτης ἐπισημασθέντων ἀναδέχεται
 πάλιν, ἀπορήτων συμπληθεῖ κινούμενοι. Τὸ δ' οὐ
 καὶ προῖοντα, ἔστι καὶ τὰ τε γνωρίσματα αὐτῶν ἐν
 οὐσίῃ.
 14 ΚΒ'. Ταῦτα διαλεγόμενοι, πλείους ἤδη τοῦ βα-
 βαυδοῦ ἦσαν. Συναπρὶν δὲ καὶ Βαχίας ἀγορευτός.
 Κατὰ δὲ παρασύνταξιν ἔδωκεν δ' Ὑδάσπης, ἀλλήλικον
 τὸν βαβυδοῦ καὶ Ὑδάσπης βασι, φάσις, αὐτῶν
 15 ἐπισημασθέντων αὐτῶν ἡρώδης. Ὑπὸ δ' ἐν τῷ παρασύνταξιν
 ὅτι περὶ τῶν πονητικῶν, Ταῦτα δὲ, ἔρη, τετάρτη
 καὶ θυγατρὶ τῆμεν καὶ ἐκ ἀγροῦ τῶν αὐτῶν ἔστιν
 αὐτῶν ἔστιν. Καὶ τὸ ἄλλο ἐν οὐσίῃ φροντίζει θεα-
 16 γένους, καὶ πρὸς τὴν ἡμεῖς τῆς ἐρωτικῆς ἔστι ἀνίτηκα.
 Πῶς δὲ περὶ αὐτῶν ἐπισημασθέντων, ὡς φαντασία τις εἰς θυ-
 17 γῆς τὰ ἀλλοῖσι πῶν ἐπισημασθέντων, ἐν
 παρασύνταξιν τὸ ὅτι ἐπισημασθέντων, τίνος καὶ ἐπισημασθέντων
 ἐν οὐσίῃ. Συναπρὶν δὲ τῆς Χαρικλείας καὶ τοῦ
 18 Θεαγένους ἐπισημασθέντων, ὡς ἀδελφοὶ καὶ Ἑλλήνεις. Ἡ δὲ
 καὶ Ἑλλήνεις, ἔρη, τὰ δ' ἄλλα καθότι ἀγαθῶς φέρουσα
 19 καὶ ῥητοὶα ἡμεῖς καὶ ἐπισημασθέντων εἰς τὰς ἐπισημασθέντων
 τῶν ἐπισημασθέντων. Ἀλλὰ πῶς οὐκί καὶ πῶς
 20 τῶν καὶ κατὰ τὴν ἔρη, (καί τῶς πρὸς τοὺς παρόν-
 τας) εἶπερ τὴν νεανίαν τῶν ἀλλοῖσι θεατῆ τῆς κόρης
 καὶ ἑπισημασθέντων μέλλοντα, παρασύνταξιν ὡς
 21 καὶ διὰ τῶν ἐπισημασθέντων ἔρη καὶ ἀποστήλας τοῦ
 ἔρη εἰς τὰς Χαρικλείας καὶ τὴν ῥητοὶα Ἑλλήνεις,
 22 ἑπισημασθέντων ῥῆς ἢ ἢ ῥητοὶα καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνεις
 τῶν ἐπισημασθέντων καὶ βαβυδοῦ Ἑλλήνεις. Σὺ δὲ, ἔρη, ὅ
 23 τῶν, τὴν ῥητοὶα, οὐδὲ ἀποστήλας τῶν τῶν πῶν
 24 καὶ ἡ Χαρικλεία. Πρὸς τῶν βαβυδοῦ, ἔρη, τῶν ἄλλων,
 25 ἡ ῥητοὶα φαντασθέντων αὐτῶν, ὅτι τὴν καὶ τῶν ἐπι-
 σημασθέντων ῥητοὶα. Καὶ πῶς ῥῆς τῶν ἄλλων, τῶν τῶν
 26 τῶν Ὑδάσπης. Ἡ δὲ, καὶ πῶν τῶν, ἔρη, καὶ πάν-
 τῶν, ἡ ῥητοὶα τῶν τῶν τῶν. Μὴ τῶν τῶν τῶν τῶν

talis stultissimus hoc non est. Evidenter si hanc im-
 moderate libitae de somma rerum indulgentes, temere
 rationes nostras exposuerimus, cum hi qui et agnosere
 licet et auctoritate confirmare possunt non adsint, pericu-
 lum est, ne per insectiam cum qui haec audiet exacerbe-
 mus et vatum nobis merito nostro faciamus, pro lesibrio
 fortasse et contumelia illi habiturum, quod capivi et ad
 servendum destinati, fictis et nemine probabitibus argu-
 menti tanquam ex composito se reptos esse liberos simu-
 lare audent. Sed inducia, inquit Theagenes, quae te ac-
 cepisse scio et servare, nobiscum facient, ut non figmento
 uti, neque fraude videamur. Chariclea autem, Indica,
 inquit, is, qui norunt ea et exposuerunt iudicia sunt: at
 his qui ignorant aut non omnia nosse possunt thesauri ina-
 nes et mendacia sunt et fortasse in suspicionem etiam furti
 et latrocinii eos, qui ferunt, vocant. Atqui, etiam si
 quidam Hydaspes cognoverit, quoniam est qui quod Per-
 sina dederit, quis denique quod mater Char persuadere
 possit? Nota, cui contradicere non potest, Theagenes, ma-
 terna natura est: qua fit ut id quod genuit erga sobolem
 primo congressu amoris et commiserationis affectum indu-
 ant, necnon quidam natura convenientia permotum.
 Haec agitur neque minus, in quibus est situm, ut et cetera
 credidit esse valeantur?
 XXV. Quae cum inter se colloquerentur, jam non pro-
 cul abeant a tace. Aderat autem et Bazaris adductus.
 Postquam autem vultus vult Hydaspes, paululum sese
 e throno sustulit. Et, Propatili nobis ostote, dii! cum
 dixisset, rursus coactabundus sehit. Primoribus autem
 Persarum qui adhibuit quid illi accessisset querentibus,
 Talem, inquit, mihi haec filiam natam esse et ad ejus-
 modi floram subito pervenisse, rehar: eumque nihil om-
 nino somnium antea curassem, nunc simili forma opus,
 quam videram, a Iumentis, in diuis memoriam redu. His
 autem qui circa illum erant quod imaginatio quadam esset
 animae, simulacra futurarum rerum saepus adumbantis,
 dicentibus: tum illud visum neglectum habere, qui essent
 et unde querebat. Tacente vero Chariclea et Theagene
 dicente, quod germani essent et Graeci: Euge, Graeci!
 inquit, quae aboquon bonos et praestantes producis et in-
 genus nobis ac fustas victimas ad sacrificia propter voto-
 riam partam celebranda praeuisti. Ceterum cur non et
 filius mihi in visione illa notus est, (subridens ad prae-
 sentes) siquidem adolescentis huius, fratris puellae et a me
 conspiciendi speciosa et simulacrum mala prius in somnas,
 et dicens, offerre oportuit? Postea conversa oratione ad
 Charicleam, sermonem Graecum sonans, (est enim in
 huiusmodi lingua apud Gymnosophistas et reges Aethio-
 pum) Tu vero, o virgo, quomolrem facies, neque quod-
 quam ad interrogacionem respondet? Chariclea autem,
 Ad aias, inquit, oetum, quibus nos victimas asserant
 intelligimus, nec et nos parentes en nascelis. Porro ubi-
 mus terrarum sunt hi, ad illam rursus Hydaspes. Tu
 vero, et abant, inquit, et oetum cum immolandum

ἡ Ὑδάσπης, Ὀνειρώττει τῷ ἄκτι, ψῆσιν, ἢ ὀνειρογενῆς
 ἡ ἴση μου θυγάτηρ, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ μέσσην τὴν
 Μερόην τοὺς φύνας ἀναπεμφθήσεσθαι φανταζομένη.
 Οὗτοι μὲν ὄν ἀγέσθωσαν ἐπιμελεία καὶ ἀφθονία τῆ
 5 σιγήσει, τὴν θυσίαν κοσμήσοντες. Ἀλλὰ τίς οὗτος ὁ
 πλεῖστον εὐνούχῳ προσποιῆς; τῶν δὲ τις ὑπερτιμώμε-
 νων, Καὶ εὐνούχος ἀληθῶς, εἶπεν, ὄνομα Βαγώας,
 τῶν Ὀροονδάτου κτήμα τιμιώτατον. Ἐπίσθω, ἔφη,
 καὶ οὗτος οὐχ ἱερεῖον τῶν δὲ ἱερεῖων πατέρου τῆς κόρης
 10 ταύτης φύλαξ, πολλῆς διὰ τὴν ὕψαν προνοίας δεομέ-
 νης, ὅσῳ ἀγνὴν ἡμῖν ἄγρι κειρῶ τῆς θυσίας φύλαξ-
 ὄηται. Ἐχει τι ζηλότυπον ἔμφυτον τὸ εὐνούχων γέ-
 νος· ὧν γὰρ ἀπιστιέηται τούτων εἰς κάλυμα τοῖς
 ἄλλοις προβέβληται.

15 ΚΖ. Ταῦτ' εἰπὼν τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους πα-
 ριόντας ἐν τάξει, ἐπισκόπει τε καὶ ἀνέκρινε, τοὺς μὲν
 ἀπερῶμενος, οὗς δούλους ἐξαρχῆς ἐγνώριζεν ἢ τύχη,
 τοὺς δ' εὖ γεγονότας εὐθετέρους ἀπέειπε. Δέκα δὲ νέους
 καὶ κόρας Ἰσθαρίμους τῶν ἐν ἀκμῇ καὶ ὕψι διαπρεπόν-
 20 των ἐπιλεξάμενος, ἅμα τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην, ἐφ'
 ὁμοίαν τὴν χρῆσαν ἀνάγεσθαι προσέταττε. Τοῖς τ' ἄλ-
 λοις ἅπασιν ὧν ἕκαστος ἴδεδετο χρηματίσας, τέλος πρὸς
 τὸν Ὀροονδάτην μετάκλητον καὶ φοράδην ἀχθέντα,
 Ἐγὼ, ἔφη, τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου συνηρηκώς, καὶ
 25 τὰς εἰ ἀρχῆς προτάσεις τῆς ἐγῆρας, τὰς τε φίλας καὶ
 τὰ σμαράγδαια μέταλλα ὑπ' ἑμαυτῷ πεποιημένος, οὐ
 πάσχω τὸ τῶν πολλῶν πάθος, οὐδ' ἐπιεξάγω τὴν τύχην
 πρὸς πλεονεξίαν, οὐδ' εἰς ἀπειρον ἔκτεινω τὴν ἀρχὴν
 διὰ τὴν νίκην, ἀλλ' ὄροις ἀρκοῦμαι οἷς ἔθετο ἐξαρχῆς ἢ
 30 φύσις, τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας τοῖς καταρ-
 ράχταις ἀποκρίναςα. Ὡστ' ἔγωγε δι' ἃ κατήλθον,
 ἀνέμι σέθεν τὸ δίκαιον. Σὺ δ' εἰ περιγένοιο, τῶν
 ἐξαρχῆς σατράπην καὶ ἐπίσταντα πρὸς βασιλεῖα τῶν
 Περσῶν, ὡς ἀδελφὸς ὁ σὸς Ὑδάσπης τῇ μὲν χειρὶ κα-
 35 κράτησε, τῇ δὲ γνώμῃ πάντα σοὶ τὰ σὰ μεθήκε, φίλιν
 τε πρὸς σε βουλόμενον ἀσπαζόμενος χρημάτων ἐν ἀν-
 θρώποις τὸ κάλλιστον καὶ μάχην εἰ αὐθις ἀρχοιο, μὴ
 παραιτούμενος. Συηναίους δὲ τοῖσδε, τοὺς τεταγμέ-
 νους φόρους εἰς δεκάδα ἐτῶν αὐτός τ' ἀρίχμι καὶ σοὶ
 40 ποιεῖν οὕτως ἐντέλλομαι.

ΚΖ'. Τούτων εἰρημαίων, ὑπὸ μὲν τῶν παρόντων
 ἀστῶν ὁμοίως καὶ στρατιωτῶν, εὐφημία τ' ἤρθη καὶ
 κρότος ἐπὶ πλείστον ἐξάκουστος. Ὁ δ' Ὀροονδάτης
 τῷ χεῖρι προειπίας καὶ τὴν δεξιάν ἐπὶ θατέραν παραλ-
 45 λάξας, κύβητος προσεκύνησας, πρᾶγμα οὐ νενομισμένον
 παρὰ Πέρσαις, βασιλεῖα ἕτερον τοῦτον τὸν τρόπον θε-
 ραπεύειν. Καὶ Ὁ παρόντες, οὐ δοκῶ μοι, ἔφη, πα-
 ραβαίνειν τὸ πατριον εἰ βασιλεῖα γνωρίζω τὸν σατρα-
 πείαν μοι δωρούμενον, οὐδὲ παρνομαῖν, τὸν ἐνομοί-
 50 τατον ἀνθρώπων προσκυνῶν, ἀναιρεῖν μὲν δυνάμενον,
 τὸ εἶναι δὲ φιλανθρωπεύμενον, καὶ δεσπόζειν μὲν κε-
 κληρωμένον, σατραπεύειν δὲ μοι παρεχόμενον. Ἐφ'
 οἷς, εἰ μὲν περισθεῖην, Αἰθιοπία τε καὶ Πέρσαις, εἰρή-
 νην ἐγγυῶμαι βαθεῖαν καὶ φίλιν αἰδίον καὶ Συηναίους

aderant. Arridens igitur iterum Hydaspes, Revera, in-
 quit, somulata hæc filia, in somnis mihi nata, Imaginan-
 fore, et ex Græcia in mediam Meroen parentes illius trans-
 ferantur. Hi igitur ducantur cum diligentia et copia solita,
 sacrificium exornaturi. Sed quis hic est prope stans eunu-
 cho similis? Eunuchum revera esse, nomine Bagoam, qui-
 dam ex ministris respondit. Sequatur et hic, inquit, non
 tanquam victima, sed tanquam alterius victimæ virginis
 hujus custos, multa cura indigentis ut nobis casta usque ad
 tempus sacrificii conservetur. Habet quiddam zelotypum
 eunuchorum genus: quibus est enim ipsum privatam, ad
 hæc aliis prohibenda objicitur.

XXVI. Hæc cum dixisset, alios captivos ordine adve-
 nientes circumspiciebat et recensebat, quosdam dono dans
 quos servos etiam initio fuisse ostendebat fortuna, bono
 autem genere natos liberos dimittens. Decem utique ju-
 venes electos et totidem virgines ætatis flore et forma
 excellentes, una cum Theagene ad eundem usum ducti jus-
 sit. Denique aliis de iis, quorum quiesque indigebat, res-
 ponsis datis: postremo ad Oroondatem accessitum, et in
 lectica allatum, Ego, inquit, cum ea, quæ fuerunt belli
 cause, et ad initio inimicitiarum prætextus præciderim,
 Phylas et amaragdi metalla obtinens haud ita sum affectus
 animo ut plerique. Non abutor fortuna, ad cupiditatem
 plus præ ceteris habendi, neque in immensum prolato im-
 perio propter victoriam: sed contentus sum finibus, quos
 initio natura posuit, Ægyptum ab Æthiopia cataractis dis-
 cernens. Quamobrem cum ea obtinuerim quorum causa
 descendi, revertor colens æquitatem. Tu vero, si super-
 stes manseris, esto satrapa eorum quorum et antea fuisti: et
 significa Persarum regi, quod frater tuus Hydaspes manu
 quidem vicit, animi autem moderatione omnia tua tibi di-
 misit, amicitiam, si hæc tua voluntas, tecum retinere cupiens,
 (qua, ut te inter homines pulcherrima, inprimis delecta-
 tur) et tamen pugnam, si rursus quidpiam inceperis, non
 detrectans. Syenæis verò his tributa, quæ alioqui pen-
 dere solent, et ipse in decennium dimitto et ut te idem
 facias impero

XXVII. His dictis, a præsentibus quidem civibus pe-
 rimie ac militibus, gratulatoriæ voces et plausus qui longo
 exaudiri poterat est sublatus: Oroondates autem manibus
 protensis et dextra in alteram permutatim transposita,
 inchnatus adoravit, cum sit res inusitata Persis, regem
 alterum hoc modo venerari. Et, O vos qui adestis, in-
 quit, non videor mihi violare patria instituta regem agno-
 scens eum qui mihi satrapiam donavit, neque inique agere,
 æquissimum omnium hominum adorans, qui mei inter-
 mendii potestatem habet, vitam autem mihi clementia sin-
 gulari largitur, eumque illi jus dominandi competat, mihi
 ut sim satrapa concedit. Propter quæ, siquidem sacro
 superstes, Æthiopiibus et Persis spondeo, me pacem diu-
 turnam et amicitiam sempiternam, Syenæis autem quæ

τὰ προσταγαμένα ἐμπεδώσειν. Εἰ δὲ τι πάθοιμι, θεοί, τῶν εἰς ἐμὲ καλῶν Ὑδάσπην τε καὶ οἶκον τὸν Ὑδάσπου καὶ γένος ἀμείβοιντο.

BIBAIION ΔΕΚΑΤΟΝ.

Α'. Τὰ μὲν δὴ κατὰ Συήνην ἐπὶ τοσόνδε πραγθέντα
 6 εἰρήσθω, παρὰ τοσοῦτον μὲν ἰλλοῦσαν κινδύνου, πρὸς
 τοσαύτην δ' εὐπάθειαν ἀθρόον δὲ εὐνομίαν ἀνδρὸς με-
 ταβαλοῦσαν, ὃ δ' Ὑδάσπης τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ
 προπεπέμφας καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν ἐξήλαυσε,
 πάντων μὲν Συηναίων, πάντων δὲ Περσῶν ἄχρι πλεί-
 10 στοῦ σὺν εὐφημαίσι προπεμπόντων. Τὰ μὲν οὖν
 πρῶτα ἐχώρει τῆς ὄχθης εἰς τοῦ Νείλου καὶ παρα-
 ποταμίας ἐχόμενος. Ἐπει δ' εἰς τοὺς Καταρράκτας
 ἀφίκετο, θύσας τῷ Νείλῳ καὶ θεοῖς ἐνορίοις, ἐκτρα-
 πεις, τῆς μεσογαίας μάλλον εἴχαστο καὶ εἰς τὰς Φίλας
 15 ἰλλῶν, ἡμέρας μὲν πρὸς δύο διαναπαύει τὸν στρατὸν,
 αὐτὸς δὲ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους προαποστειλάς, προεκ-
 πέμφας δὲ καὶ τοὺς ἀρχαλῶτους, αὐτὸς ἐπιμείνας,
 τὰ τε τείχη τῆς πόλεως ὠχύρωσε καὶ φρουρὰν ἐγκα-
 ταστήσας, ἐχώρησεν. Δύο δ' ἰππείας ἐπιπέφας, ὅς
 20 εἶδει προλαβόντας καὶ κατὰ πόλιν ἢ κώμην τοὺς ἵππους
 ἀμείβοντας σὺν τάξει τὸ προσταγαμένον ἀνύειν, ἐπι-
 στίλλει τοῖς κατὰ Μερῶν, τὴν νίκην εὐαγγελιζόμενος.

Β'. Πρὸς μὲν τοὺς σοφοὺς (οἱ Γυμνοσοφισταὶ κέ-
 κληνται, συνέδροι τε καὶ σύμβουλοι τῶν πρακτικῶν τῷ
 25 βασιλεὶ γιγνόμενοι) τοιαῖδε· ΤΩΙ ΘΕΙΟΤΑΤΩΙ ΣΥΝΕ-
 ΔΡΙΩΙ, ΒΑΣΙΛΕΥΤΙ ΥΔΑΣΠΗΣ. Τὴν νίκην ἡμῖν τὴν
 κατὰ Περσῶν εὐαγγελίζομαι, οὐκ ἐλαζονεύομενος τὸ
 κατόρθωμα, τὸ γὰρ οὐδύρροπον τῆς τύχης ἰλάσκομαι
 ἀλλὰ τὴν προφητείαν ἡμῶν, αἰεὶ τε καὶ τὸ παρὸν ἐπα-
 30 ληθεύουσιν τῷ γράμματι προδελιζόμενος. Ἦκειν οὖν
 ἡμᾶς εἰς τὸν εὐνοῦστα τόπον καὶ παρακαλῶ καὶ εὐσυνῶ,
 τὰς εὐχαριστηρίους τῶν ἐπινικίων θυσίας εὐαγεστέρας
 τῇ παρουσίᾳ τῷ κοινῷ τῶν Αἰθιοπῶν ἀποφανοῦντας.
 Πρὸς δὲ τὴν γυναῖκα Περσίναν οὕτω. Νικᾶν ἡμᾶς
 35 ἴσθαι καὶ ὃ πρότερόν ἐστι παρὰ σοὶ εὖζεσθαι. Πολυ-
 τελεῖαι δὴ τὰς χαριστηρίους ἡμῖν πομπὰς τε καὶ θυσίας
 εὐτρέπιζε καὶ τοὺς σοφοὺς ἅμα τοῖς παρ' ἡμῶν ἐπεσταλ-
 μένοις συμπρακαλέεσασθαι, εἰς τὴν ἀφιερωμένην τοῖς
 πατρίοις ἡμῶν θεοῖς, Ἥλιῳ τε καὶ Σελήνῃ καὶ Διο-
 40 νύσι, πρὸ τοῦ ἄστεος ὀργάδα σύσπειδε.

Γ'. Τούτων κομισθέντων τῶν γραμμάτων, ἡ μὲν
 Περσὶν, Τοῦτ' ἦν ἄρα, εἴφα, τὸ ἐνύπνιον δ' κατὰ τὴν
 σύκα ταύτην ἐδιώμην, κύνειν τ' ὀλομένη καὶ τίκτειν
 ἅμα, καὶ τὸ γεννηθὲν εἶναι μοι θυγατέρα γάμου παρα-
 45 γρημα ὠραῖον· διὰ μὲν τῶν ὠδίνων, ὡς εἶπες, τὰς
 κατὰ τὸν πόλεμον ἀγωνίας, διὰ δὲ τῆς θυγατρὸς τὴν
 νίκην ἀνειτομένου τοῦ νεύρατος. Ἀλλὰ τὴν πόλιν
 ἐπίοντες τῶν εὐαγγελίων ἐμπλήσατε. Καὶ οἱ μὲν
 πρόδρομοι τὸ προσταγαμένον ἐπαρττον καὶ τὰς τε

sunt imperata manditutum. Si vero quid mihi acciderit, dii pro beneficiis in me collatis Hydaspem et domum Hydaspis ac genus remunerentur.

LIBER DECIMUS.

I. De his igitur, quae Syene gesta sunt, hactenus dictum sit; quae cum in tantum periculum venisset, repente rursus ejusmodi beneficium, unius viri clementia et aequitate, consecuta est. Hydaspes autem, magna parte exercitus praemissa, ipse quoque in Aethiopiā proficiscebatur: Syenaeis omnibus, et Persis, longissime cum gratulationibus ac votis pro illius salute, eum prosequentibus. Primum igitur iter faciebat, semper Nilī ripas et vicina loca fluvio tenens. Postquam autem Cataractas pervenit, sacrificiis factis Nilō et diis finium praesidiis, deflectens magis per mediterraneam iter tendebat regionem. Et cum Philas venisset, duos fere dies exercitū ad quietem et recolligendas vires tribuit. Rursus autem multitudine vulgi praemissa, captivis quoque praemisissis ipse commoratus urbis moenia firmavit et praesidium imposuit. Hoc facto, egressus, duos equites delectos, quos oportebat ipsius adventum antevertere et equis in urbibus et pagis permulandis celeriter imperata conficere, mittit cum literis ad eos qui erant Merōe, victoriam nuntians.

II. Ad sapientes quidem, qui Gymnosophilistae appellantur et assessores consiliarii que regii sunt, tales dans: *Divinitissimo concilio Hydaspes*. Victoriam partam de Persis vobis nuntio, non venditans rei bene gestae successum, siquidem Fortunae vices et instabilitatem veneror; sed antistitii dignitatem, cum semper tum in praesentia veracem, per literas salutans et appellans. Ut igitur veniat in consuetum locum et oro, et meo jure impero, sacrificia gratiarum actionis ergo pro victoria parta, graviora praesentia vestra et conspectu Aethiopum communi conventui reddiduri. Ad uxorem autem Persinam ejusmodi: Victores nos esse scito et quod te proxime attingit salvos. Quamobrem sumtuosas pompas et sacrificia ut grates diis agamus praeparato: et sapientes cum literis nostris coram adhortata, in consecratum diis nostris patriis Soli et Lunae et Baccho ante urbem campum, una cum illis propera.

III. His literis allatis, Persina continuo, Nimirum id erat, inquit, somnii quod hac nocte videbam, gravidam me esse putans et parere simul et editum factum esse meam filiam repente florenti tetate: per dolores, ut videtur, belli certamina, per filiam vero, victoriam significante somnio. Ceterum urbem obeuntes, lactis nuntiis implete. Et praecursores quidem id quod imperatum fuerat facio-

κεφάλαις τῆ Νυφίφω λωτῆ καταστίβαντες καὶ φοινοῦσαν
 πτόβρους τοῖς χερσὶ κατασείοντες, τὰ ἐπιστημώτερα
 τῆς πόλεως καθιππιούοντο, τὴν νύκτα καὶ μόνον τῆ
 σὺν γαμῶν ἀπολαύοντες. Ἐμπέπληστο γὰρ αὐτίκα
 5 χαρῆς ἡ Μερῶν, νόκτω τε καὶ μεσημέριαν χαρούς καὶ
 θυσίας κατὰ γένος καὶ φρατρίδας καὶ ἀγῶνας τοῖς θεοῖς
 ἀναγόντων καὶ τὰ τελεῖα καταστεφανόντων, οὐκ ἐπὶ τῆ
 νύκτι τοσοῦτον ὄσαν ἐπὶ τῆ σωτηρίᾳ τῆ τοῦ Ἰθάσπου
 θυμηδούτων, ἀνδρῶν δὲ εὐνομίαν ὅ ἅμα καὶ τὸ πρὸς
 10 τοῖς ὑπάρχουσιν θεοῖν τε καὶ ἡμερον, πατρικόν τινα
 ἔρωτα τοῖς ἰσμοῖς ἐσταζήσαντες.

Δ'. Ἡ δὲ Περσίνα, θεοῖν τ' ἀγῶνας καὶ ἔσπων καὶ
 προβάτων, ὄρουσιν τε καὶ γροσῶν καὶ ἄλλων ζῴων
 παντοίων εἰς τὴν περσίαν ὀργάδα προπέμφατα, (τὰ
 15 μὲν ὅσπερ ἐξ ἑκάστου γένους ἑκατόμωθον εἰς τὴν θυσίαν
 ἡτορπίσθη, τὰ δὲ ὅσπερ εἰς εὐνομίαν εἶναι τοῖς ἀσμοῖς,
 τῶν καὶ παρὰ τοῖς Γυμνασιαστικῶν εἰδυῖσα, εἴχασι
 τὸ Πανίον πεποιθμένους, τὰ τε παρὰ τοῦ Ἰθάσπου
 γράμμα ἐνεχείριζε καὶ συμπαρακάλει πεισθῆναι τ'
 20 ἀξιοῦναι τῆ βασιλείᾳ καὶ δοῦναι καὶ αὐτῆ τὸ μέρος τὴν
 χάριν, κόσμον τῆς πανηγύρεως τῆ παρουσίᾳ γυροῦ-
 σινοῦς. Οἱ δὲ, ὀλίγον ἐπιμῆλαι κελύσαντες καὶ εἰς τὸ
 αὐτόν παρελθόντες, εἴχασθαι ὡς ἔθος παρὰ θεῶν τὸ
 πρακτέον πυνθόμενοι, μικρὸν διαλιπόντες, ἐπαυλῶν.

25 Καὶ τῶν ἄλλων σιγῶντων, ὁ προκαθηγητῆς τοῦ συνε-
 δρίου Σισιμίθρης, Ὁ Περσίνα, εἶπεν, ἡμεῖς μὲν
 ἔσπον, οἱ θεοὶ γὰρ ἐπιτρέπουσι, θύρασαν δὲ τινα καὶ
 παραχρῆν προμηνύει τὸ δαιμόνιον, ἐσπεμένη (μὲν παρὰ
 τὰς θυσίας, εἰς ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡδὺ τὸ τέλος κατασφρί-
 30 φουσαν· ὡς μέλιος μὲν ἔσπον τοῦ σώματος ἡ μέριος
 τῆς βασιλείας ἀποκόλλοτος, τοῦ πεποιημένου δὲ, τὸ εἰς
 τότε ζητούμενον ἀνακαίοντες. Καὶ ἡ Περσίνα, Ἰά
 τε φοβερὰ, ἔρη, καὶ πάντα τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον ἔξει
 μεταβολῆν, θεῶν παρόντων. Ἄλλ' ὅταν αἰσθῶμαι
 35 προσίχοντα Ἰθάσπην, σφμανῶ πρὸς θεῶν. Οὐδὲν
 θεῶν, ἔρη, σημαίνειν, ὁ Σισιμίθρης, ἔξει γὰρ αὐριον
 ὄριος. Καὶ τοῦτο σοι γράμμα μηνύσει μικρὸν
 ὕστερον. Καὶ ἐγγίνετο αὐτῶς. Ἄρει γὰρ ἐπανοῦσα
 τῆ Περσίνα καὶ τοῖς βασιλείαις πλησιαζούσα, γράμμα
 40 τοῦ βασιλέως ἵππεδς ἐνεχείριζε, εἰς τὴν εἴδος εἰσεσθαι
 τὴν παρουσίαν αὐτοῦ σημαίνον. Κήρυκες ὄν αὐτίκα
 διήγγελλον τῆ γραφῆν, μόνῳ τῆ ἄρρην γίνε τὴν
 ὑπάντησιν ἐπιτρέποντες, τοῖς γυναῖξ δ' ἀπαγορεύον-
 45 τας. Ἄτε γὰρ τοῖς καθαρωτάτοις καὶ φανωτάτοις
 θεῶν Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ τῆς θυσίας τελευμένης, ἐπι-
 μίγνυσθαι τὸ ὀθλυ γένος οὐ νενόμιστο, τοῦ μὴ τινα καὶ
 ἀκούσιον ποτὲ γενέσθαι μολυσμὸν τοῖς ἱερείαις. Μόνῃ
 δὲ παρῆναι γυναικῶν τῆ ἱερείᾳ τῆς Σεληναίας ἐπιτέ-
 50 λείας, τῆ Σεληναίᾳ δὲ τῆς βασιλείας ἐκ νόμου καὶ
 ἔθους ἱερουμένων. Ἡμελλε δ' ἄρα ἡ Χαρίκλεια πα-
 ρέσεισθαι τοῖς ὄρουσιν, ὅδ' ὡς θεωρῆς, ἀλλ' ἱερείου
 ἐσομένη τῆς Σεληναίας. Ἀκατάσχετος ὄν ὄρου
 κατελήρει τὴν πόλιν καὶ αὐτὴ τὴν πανηγυρικῶν

bant, capitibus Nibo solo redmibus et ramos palmatoria
 manibus cencolentes, per praecipuas partes urbis equo
 volebantur, sâmam de victoria vel solo habitu et figura
 corporis pervulgantes. Impleta igitur erat repente laetitia
 Merœ, cum noctu et interdium certis et sacrificia in sanolis
 famulis et vicis, ac tribubus, diis celebrarent, ac dolores
 floribus ornarent, non perinde victoria ut salute Hydrus,
 gaudentes, quod is vir aequitate simul et clementia in
 subditos, ac lenitate, cum affectora animis populi, et
 illum in patris loco diligereat, ineludaverat.

IV. Persina autem, cum bouum greges et equorum et
 ovium, asinorum silvestrium ac gryphorum et aliorum
 omnis generis animantium, in sacrum campum exadver-
 sum situm praemisisset, partim ut ex quolibet genere tes-
 catombe ad sacrificium appararetur, partim ut in usum
 convivii publici converberentur: ad extremam ad Gym-
 nasophistas venientia, qui lucum Patris ad habitandam siti
 elegerunt, literas ab Hydaspse illis tradebat et auctorita-
 batur ut postulanti regi morem gererent, ac illi quoque
 ex parte gratificarentur, et conventui publico presentia
 sua ornamento essent. Illi autem, cum cum paululum
 commorari jussissent, in adytum ingressi precanti omnia,
 uti solebant, et a diis quid esset agendum, reconsulte,
 parva mora interposita redierunt. Atque alius tacentibus,
 Sisimithres, qui primas tenebat in consilio, O Persina,
 dicebat, vos quidem venimus, du enim praecipimus. Cer-
 terum, tumultum quendam et perturbationem fore in
 sacrificio nomen praemonstrat, sed et hunc in honorem et
 suavem faciem desiderum: quod membrum quoddam vesti
 corporis, aut pars regni perisset, futurum autem luno ad
 hoc usque tempus inquietam existeret. Persina autem,
 Maxime formidabilis, loquit, planeque omnia in melius
 mutabatur, votis presentibus. Ego autem cum senex
 Hydaspem advenire, vos certiores faciam. Nihil epasest,
 inquit Sisimithres, ut nos certiores reddas. Cras enim
 mane veniet et hoc ipsum tibi paulo post literas si-
 gnificabunt. Atque ita accidit. Nam statim rediit Per-
 sine et regia domicilia proxime accedenti, literas re-
 equa tradebat, postrillie adventurum cum significantes.
 Praecones igitur extemplo rumorem de literis dissipabant,
 masculis tantum obvium prodendi facultatem dantes,
 mulieribus autem exitu interdicentes. Siquid iam, cum
 mundissimis et lucidissimis diis, Soli et Lunae, sacrificium
 faciendum esset, misceri femineum genus moris non erat,
 ne aliqua vel involta contaminatio victimis accideret. Soli
 autem ex mulieribus sacerdoti Lunae a lesse primi sumi
 est. Unde autem Persina: quod Solis quidem sacerdotio
 rex, Lunae autem regina moribus et institutis gentis con-
 tentur. Affutura autem erat et Claudia, his quae age-
 bantur non tantum spectatrix sed victima Lunae futura.
 Ingens igitur impetus incessit urbem et cum nocte in-
 ductum diem expectabant in le usque a vespera tranant

ἑαίραν ἀναμίαντες, ὅρ' ἑσπέρα ἐπιφανῶντο κατὰ τὸν Ἀσταβόραν ποταμὸν, εἰ μὲν κατὰ τὸ ζεύγμα, εἰ δὲ πορθαίσις ἐκ καλόμων πεποιημένοις, ἃ δὲ πλείετα καὶ κατὰ πολλὰ μέρη τῆς ὄλης ἐσάλευε, τοῖς πορρωτέρω τῆς γαβύρας κατοικοῦσιν ἐπιτόμοις διακονῶντα τῆς περαιώσεως· ἔστι δὲ ὀξυδρομώτατα τῆς ἢ ὕλης ἄνικα καὶ ἄβθος τλήν δτι ὀίο που ἢ τρεῖς ἄνδρες οὐκ ἰνεχόμενα. Κάλαμος γάρ ἐστι ἄλλα τετραγώνια καὶ τομῆν ἑκατέραν σκάριαν παρεχόμενος.

10 Ε'. Ἡ γὰρ δὲ Μερὴ μακρόπολις ὄσα τῶν Αἰθιοπῶν, τὰ μὲν ἅλλα ἐστὶ νῆρος τριγωνίζουσα, ποταμοὶς νουσιπόροις, τῶν τε Νείλου καὶ τῶ Ἀσταβόρα καὶ τῆ Ἀλασόβη περιρρομένη· τοῦ μὲν κατὰ κορυφὴν ἐμπύπτοντος τοῦ Νείλου καὶ πρὸς ἑκάτερα σφίζομένου· τῶν 15 ἑτέρων δὲ ὁμοῦ κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν θατέρου παραμειθόντων καὶ ὄθις ἀλλήλοισι συμπίπτοντων καὶ εἰς ἕνα τὸν Νεῖον, τό τε βεῦμα καὶ τοῦνομα ἐκνωκωμένοιον. Μέγλης δ' ὄσα μαγίστη καὶ ἤπειρος ἐν νήσω σασιζομένη, (τρισηλίσις γὰρ τὸ μέτρον, εὐρος δὲ χελίσις περὶ 20 μίλλια σταδίων) ζῆσον δὲ παυμεγέθυον, τῶν τ' ὄλων καὶ ἑλεφαντῶν ἐστὶ τροφός· καὶ δένδρα τλάττωτα, ἃ κατ' ὄθις φέρειν ἀναθή. Ἐκτὸς γὰρ δτι φαινίσις τε ὑπερμήλις καὶ τὴν βάλανον εὐστομαί τε καὶ ὑπέροχοι, οἷον τε καὶ κριθῶν στάχυες, τὴν μὲν 25 ὀξυρὴν ὄσσε καὶ ἴσπια πάντα καὶ χαμηλίαν ἐστὶν ὄσε καλόπειν, τὸν δὲ καρπὸν ὄσε' εἰς τριακισία τὸ καταβλήθην ἑκέρειν. καὶ τὸν κατ' ἀπὸ τῶν τοῦνομα ὄσσε εἴρηται.

Γ'. Τότε δ' ὄσα διὰ πάσης νυκτός, ἄλλοι κατ' ἄλλο 30 οἱ ποταμοὶ διαπεριπέλοντες, προσιπνυθόντες τε καὶ ἴσα καὶ θεοὺς εὐφραδύντες, ἐδαξιοῦντο τὸν Ὑδάσπην. Οὗτοι μὲν ὄσα καὶ πορρωτέρω, μακρὸν δὲ καὶ πρὸ τῆς ἀρχαίας ἐνταρταίσις εἰ Γυμνοστορισταί, δεξίας τ' ἐνέβαλλον καὶ φιλόμασις ἠσπαζοντο. Μετὰ δὲ τούτους 35 ἢ Περσίαι τοῦ νεῦ τ' ἐν προπύλοις καὶ περιθῶν ἑσάει. Κάπειθ' ἀπὸ προπεθόντες τοῦς θεοὺς προσκυνοῦσαν καὶ τῆς γαριστηρίου εὐχὰς ὑπὲρ τῆς νείας καὶ σπυρτίας ἐπέθεσαν, ἐκτὸς περιθῶν ἰθύντες, ἐπὶ τὴν ἀμμοτὴν θυσίαν ἐτίποντο, κατὰ τὴν προηγουμένην ἐν τῷ πεδίῳ σκηνὴν προκαθίσαντες, ἣν τιστάρης ἐπὶ ἄρτων νεύτηται κάλχυσι, σχήματος τετραπλευροῦ γωνίας ἑκάστην ἑνὸς καλόμου κίονος δίκην 40 εὐκίδοντος καὶ κατὰ τὰς ὄθρας εἰς ἀψίδα περιεγεμένου καὶ τοῖς ὄθραις ὄρα φονίαιον ἐνεσι συμπίπτοντος καὶ τὸ ὑποκείμενον ἔραφοντος. Καθ' ἑαίραν δὲ σκηνὴν πέντασον ἐφ' ὕψους μὲν κρηπίδος, ὅμοιον τε ἐγγυρῶν ἀγάλματα καὶ ἄρτων εἰσάνας προέβαινον, Μέμμονος τε καὶ Περσίων καὶ Ἀνδρομέδης, ὄσε γενόρχας αὐτῶν οἱ φασκεύοντες Αἰθιοπῶν νομίζουσι. Χρηματώτεροι 45 δὲ καθ' ὄθιν ὑπὲρ κορυφῆς τὰ θεῖα πεποιημένοι, κατὰ τῆς δευτεροβάσης κρηπίδος οἱ Γυμνοστορισταί ἐπεκάλυοντο. Τούτων ἑξῆς ὀλίγων πύλας εἰς κύκλον περικυκλώμενοι, τῆς ἀσπίων ὀρθομένης, καὶ ἀλλήλων ἰσάεισι ἐπιεσθόμενοι, τό τε πύλας ἰθύντες ὄσα

lebant Astaboram fluvium, alii per pontem, alii ransus ex arundine factis, quae plurima et in multis partibus ripae vacillabant his qui longius a ponte habitant compendiosos subministrantes trajetus. Sunt autem colerrima tum propter materiam, tum majus onus quam duos tresve viros non ferunt. Arundo enim in duas partes dissecta, ex qualibet sectione navigicolum praebet.

V Ceterum Meroe metropolis Aethiopiae, insula est alioqui triangulari forma, fluvio qua navibus transire possunt, Nilo et Astabora et Asasoba circumflua: Nilo quidem in vertice incidente et in utramque partem flsso, aliis vero duobus in utroque latere se invicem praetercuntibus et rursus secum coeuntibus et in unum Nilum aetuum et nomen deferentibus. Cum autem late pateat et continentem in insula demonstret, (tribus enim millibus stadiorum in longitudine, mille autem in latitudine circumscriptur) animalum insignis magnitudinis cum aliorum tum elephantorum est atrix: et ut arbores sua sponte fingit, ita aliarum quoque rerum ferax est. Nam praeterquam quod palmae insigni proceritate, et palmulis onuste in ea crescut, frumenti quoque et tritici spicae proceritate qualem ea sunt, ut equidem omnium interdum et camelo insidentem occultent, fructu autem adeo ubere ut semina terrae mandata trecentuplum ferant: et arundinem proceram qualis jam dicta est.

VI. Tunc igitur tota nocte, cum alias alium fluvium transivisset, obviam proleantes, veluti deum cum precibus et gratulationibus Hydaspem excipiebant: hi quidem etiam longius, aliquantum autem ante caequum sacrum obviam progressi Gymnosoplaetae, dextrasque jungebant et salutabant osulis: post hos vero Persina in vestibulo templi et intra ambitum. Postquam igitur submissi deos adorarunt et precibus galliarum actionis ergo pro victoria et salute finem fecerunt egressi ambitu ad publicum sacrificium convertebantur, in tabernaculo in campo jam antea preparato coesidentes, quod quatuor confitebantur recens praecisa arundines, figura quadrilatera, angulum quemlibet una arundine columna instar fulcraute; in summo autem, in formam testudinis adducta, et cum alias, additis palmarum ramis, juncta subjectum epulonia confegente. In altero autem tabernaculo, proxime super alta lasi, deorum indigenarum simulacra et heroum magnos proponebantur et Memmonis ac Persici et Andromote, quos auctores esse sui generis reges Aethiopia existimant. Inferius autem et tanquam supra vestrem, nomandas collocatis, in altera laa Gymnosoplaetae coeulant. Hos deante platani multum in ordem stiverant, sentis erectis ac densis omnia et multitudinem a tergo

στέλλουσα καὶ τὸ μέσον ἀνενόηλητον τοῖς ἱεροουργο-
 μένοις παρασκευάσουσα. Μικρὰ δὲ δὴ προδικαλεχθεὶς
 πρὸς τὸν δῆμον ὁ Ὑδάσπης καὶ τὴν τε νίκην καὶ τὰ
 ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καταρωθέντα καταγγελάς, ἔρυσθαι
 τῆς θυσίας τοῖς ἱεροποιοῖς ἐκέλευε. Τριῶν δὲ θυμῶν
 τῶν πάντων εἰς ἕως ἔφρουνον καὶ τοῖν μὲν δυοῖν κε-
 χωρισμένους Ἥλιόν τε καὶ Σελήνην συνεζευγμένους, τοῦ
 τρίτου δὲ τῆ Διονύσου καθ' ἕτερον μέρος ἰδιάζοντος·
 τούτῳ μὲν πάντα ζῷα ἐπέσφαττον, διὰ τὸ πάνδημον,
 οἶμαι, τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι κεχαρισμένον, ἐκ ποικίλων
 τε καὶ παντοίων ἰλασκόμενοι. Ἐπὶ δὲ τῶν ἑτέρων,
 Ἥλιόν μὲν τέθριππον λευκὸν ἐπῆγον, τῆ ταχυτάτω
 θύμῳ, ὡς εἶοιαι, τὸ τάχιστον καθοσιούντες, τῆ Σελή-
 ναίᾳ δὲ ξυνοριδοῦ βωῶν, διὰ τὸ περιέργιον, ὡς εἶοιαι,
 τῆς θεᾶς, τοῦς γηπονίᾳ συνεργούς καθιερούντες.

Ζ'. Καὶ εἴτι τούτων δρωμένων βοή τις ἀβρόν ἠγεί-
 ρετο συμμιγῆς τε καὶ ταρχύδης, καὶ οἶα εἰκὸς ὑπὸ
 πλήρους ἀπέρου ἀνθρώπων συγκλύδων, τὰ πάτρια
 τελεῖσθαι, τῶν περιστάτων ἰδούστων, ἢ νενομισ-
 μένη θυσία λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τελεῖσθαι, αἱ ἀπαρ-
 γαὶ τοῦ πολέμου τοῖς θεοῖς προσαγέσθωσαν. Συνεῖς
 οὖν ὁ Ὑδάσπης ὅτι τὴν ἀνθρωποκτονίαν ἐπιζητοῦσιν,
 ἦν ἐπὶ ταῖς κατὰ τῶν ἀλλοζύλων νίκαις μόναίς ἐκ τῶν
 ἀλίσκομένων ἐπιτελεῖν εἰώθασαι, κατασεύσας τῆ χειρὶ
 καὶ αὐτίκα τὸ αἰτούμενον ἔσσεσθαι τοῖς νεύμασι ση-
 μήνας, τοὺς εἰς τοῦτο πάλαι ἀποκεκληρωμένους αἰχμα-
 λώτους ἀγίσθαι προσέτατταν. Ἦγοντο οὖν οἱ ἄλλοι
 καὶ ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια τῶν τε δεσμῶν λε-
 λυμένοι καὶ κατεστειμένοι, κατηρεῖς μὲν, οἶα εἰκὸς,
 οἱ ἄλλοι, ὁ Θεαγένης δ' ἐπ' ἔλαττον, ἡ Χαρίκλεια δὲ
 καὶ φαιδρῶ τῷ προσώπῳ καὶ μειδιῶντι, συνεχές τε καὶ
 ἀτινὲς εἰς τὴν Περσίαν ἀφορῶσα· ὥστε κάκεινῃ πα-
 θεῖν τε πρὸς τὴν θῆν καὶ βύθιον στενάξασαν, Ἵλ' ἀνερ,
 εἰπεῖν, οἶαν κόρην εἰς τὴν θυσίαν ἐπιέλεξαι, οὐκ οἶδ'
 ἰδούσα τοιοῦτον κάλλος· ὡς δὲ καὶ εὐγενὴς τὸ βλέμμα·
 ὡς δὲ καὶ μεγαλόφρων πρὸς τὴν τύχην· ὡς δ' ἔλευνη
 τῆς κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμῆς· εἰ περιεῖναι συνέβαινε
 ἡμῖν τὸ ἀπαξ μοι κυθῆν καὶ κακῶς ἀπολωλὸς θυγά-
 τριον, ἐν ἰσοῖς που ταύτῃ τοῖς ἔτεσιν ἐξητάζετο. Ἄλλ'
 εἶθε γε, οἶ ἀνερ, ἐντῆν πῶς ἐξελέσθαι τὴν κόρην, πολλὴν
 ἂν ἔσχον παραψυχὴν, διακονουμένης μοι τοιαύτης.
 Ἴσοις δὲ που καὶ Ἑλληνίς ἐστιν ἡ ἀθλία, τὸ γὰρ πρό-
 σμπον οὐκ Αἰγυπτία. Ἑλληνίς μὲν, ἔφη πρὸς αὐτὴν
 ὁ Ὑδάσπης καὶ κατέρων οὐκ ἴξαι τὸ παρόν. Δεῖξαι
 γὰρ οὐκ ἂν ἔχοι πολὺν· καίτοιγε ἐπήγγελετο. Πυσο-
 θῆναί γε μὴν τῆς θυσίας δδύνατον· καίτοιγ' ἐβουλόμην
 πεπονήεις τε καὶ αὐτὸς, οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ κατελεῶν
 τὴν κόρην. Ἄλλ' οἶσθα ὡς ἄρρενα μὲν τῆ Ἥλιον,
 θῆλειαν δὲ τῆ Σελήνας προσάγειν τε καὶ ἱεροουργεῖν
 ὁ νόμος βούλεται. Ταύτης δὲ πρώτης αἰχμαλωτοῦ
 μοι προσαχθείσης καὶ εἰς τὴν νῦν θυσίαν ἀποκληρω-
 θεῖσης, ἀπαραίτητος ἂν γένοιτο πρὸς τὸ πλῆθος ἢ ὑπέρ-
 βεσις. Ἐν μόνον ἂν βοηθήσειεν, εἰ τῆς ἐσχάρας ἦν
 οἶσθα ἐπιβῶσα, μὴ ἀγνεύουσά πως τῆς πρὸς ἄνδρας

reprimens, ac medium spatium ab omni tumultu vacuum
 sacrificantibus conservans. Eninvero cum pauca profatus
 esset ad populum Hydaspes et victoriam atque ea quae
 pro republica prospere gesta essent enuntiasset, ad sacri-
 ficium aggredi, his ad quos rei divinae faciendae cura per-
 tinebat imperabat. Porro cum tres arae in altum erecta
 essent; ac duae quidem peculiariter Soli et Lunae conjun-
 ctim, tertia vero Bacchi in altera parte separatim collocata
 esset, huic quidem omnis generis animalia mactabant,
 propter pervulgatam vim, ut existimo, numinis et omnibus
 gratificantem, variis et multiplicibus hostiis eum placante.
 In aliis vero, Soli quidem quadrigas albas offerrebant, deo
 omnium velocissimo, id quod velocissimum est sacran-
 cantes: Lunae autem jugum boum, propter vicinitatem
 terrae, agriculturae adjuutores consecrantes.

VII. Cum haec adhuc agerentur, clamor subito est su-
 blatus, mixtus ac turbulentus, qualem consentaneum est
 multitudinis hominum confertorum exstitisse, Patria sacra
 celebrentur, his qui circumstantibus exclamantibus: moribus
 et institutis receptum sacrificium deinceps pro gente fiat,
 primitiae belli deinceps offerantur. Cum igitur intellexisset
 Hydaspes quod humanam victimam flagilaret, quam ex
 his tantum qui in peregrinis bellis capti essent offerre con-
 sueverant: manu silentio indicato et statim id quod pe-
 tebatur consecuturum esse nutibus significatione data,
 raptivos qui ad id ipsum jam pridem destinati fuerant
 duci imperabat. Ducebantur igitur cum alii, tum Thea-
 genes et Chariclea, soluti vineulis et coronati: tristes quin-
 dem, ut est consentaneum, alii, minus autem Theagenes,
 at Chariclea lato vultu ac ridenti, perpetuo et uno obtutu
 Persinam intuens: ut et illa aliquo modo ad aspectu affice-
 retur et vehementius ingemiscens, O marite, dicere!,
 qualem virginem ad sacrificium delegisti? Haud scio, an
 viderim talem formam. Quam est generoso et liberali
 vultu! Quam magno et excelso animo fortunam perferi!
 Quam ob forem aetatis commiseratione sui commovet ani-
 mum! Si superesse contigisset semel ex te conceptam et
 male amissam siliulam, propemodum totidem implevisse
 annos, quod haec, deprehenderetur. Sed utinam liceret,
 marite, aliquo modo liberare hanc: magnam equidem
 haberem consolationem, hac mihi ministrante. Fortassis
 autem et Graeca est misera: neque enim est Aegyptiacae sa-
 cies. Graeca quidem est, inquit, et parentibus nata quos
 in praesentia dicebat: neque enim ullo modo ostendere po-
 terit, quamvis promiserit. Ut liberetur sane illa a sacri-
 ficio fieri non potest, quamvis vellem utique, cum et ipse
 aliquo modo commovear animo et miserar puella. Sed
 scis, quod masculinum quidem Soli, feminam autem Lunae
 et offerre et sacrificare lex postulet. Cum autem haec
 mihi prima sit adducta captiva et praesenti sacrificio desti-
 nata, omnino excusationis locum non haberet apud mul-
 tudinem dilatio. Unum tantum illi adjuvento esse pos-
 set, si postquam locum, ut scis, consecrasset, non ac-
 conservasse expertem consuetudinis victorum deprehensa

ὀμίλιας ἐλεγχθεῖν, καθαρὰν εἶναι τὴν προσκομιζομένην τῇ θεῷ, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Ἥλιον τοῦ νόμου κελεύοντες, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Διονύσου θυσίας ἀδιαφοροῦντες. Ἄλλ' ὄρα, εἰ προσομιλήσασα τῷ φωραθείῃ πρὸς τῆς ἐσχάρας, μὴ οὐκ εὐκρεπίς ἢ τὴν τοιάνδε εἰς τὸν οἶκον εἰσδέξασθαι. Καὶ ἡ Περσίνη, Φωραθείη, ἔφη, καὶ σιωπῆν μόνον. Αἰχμαλωσία καὶ πόλεμος καὶ τοσοῦτος τῆς ἐνεγκούσης ἔξοικισμὸς ἀνέγκλητον ποιεῖ τὴν προαρεσίαν· καὶ πλείον ἐπὶ ταύτης, ἐν τῷ

10 κάλλει τὴν καθ' αὐτῆς βίαν, εἰ καὶ τι τοιοῦτον ἐπίστη, περιαιρούσας.

11. Καὶ εἰ τοιαῦτα λεγούσας καὶ ἅμα ὑποδακρυούσας, λανθάνειν τε τοὺς παρόντας πειρωμένης, ἀγεσθαι τὴν ἐσχάραν ὃ Ὑδᾶσπης ἐκέλευσε. Παιδάριον τοίνυν ἀνθρα συλλαβόντες ἐκ τοῦ πλῆθους οἱ ὑπερέται, (μόνοι γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ἀδελβοῖς θιγγάνειν ἐνεστίν) ἰαομίζοντες ἐκ τοῦ νεῖο καὶ εἰς μέσους προὔθησαν, ἐπιβαίνειν ἕκαστον τῶν αἰχμαλώτων κελεύοντες. Τῶν δὲ, ὅστις ἐπιβαίῃ, παρατείλα τὴν βᾶσιν ἐφλέγετο,

20 οὐδὲ τὴν πρώτην καὶ πρὸς ὀλίγον ψαῦσιν ἐνίων ὑποστάντων, χρυσοῖς μὲν ὀβελισκοῖς τῆς ἐσχάρας διαπεπλεγμένης, πρὸς τοῦτο ὃ ἐνεργίας τετελεσμένης, ὥστε πάντα τὸν μὴ καθαρὸν καὶ ἄλλως ἐπιποκοῦντα, καταθεῖν· τῶν δὲ ἀναίτιων, ἀλύπως προσίσθαι τὴν

25 βᾶσιν. Τοῦτους μὲν δὴ, τῷ τε Διονύσῳ καὶ ἄλλοις θεοῖς ἀπεκλήρουν, πλὴν δύο που καὶ τριῶν νεανίδων, αἱ τῆς ἐσχάρας ἐπίθεσσαι παρθενεύειν ἔγνωρσθησαν.

Θ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Θιαγίνης ἐπιθεᾶς καθαρῶν ἐφαίνετο, θαυμασθεὶς πρὸς ἀπάντων, τά τ' ἄλλα τοῦ μεγάλου καὶ κάλλους καὶ ὅτι περ οὕτως ἀκμαῖος ἀνὴρ, ἀπειράτος εἴη τῶν Ἀφροδίτης, πρὸς τὴν ἡλιακὴν ἱερουργίαν ὑπερεπίετο, καλὰ, λέγων ἡρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τάπιχειρα παρ' Αἰθίοφι τῶν καθαρῶς βιούντων, θυσίαι καὶ σφαγαὶ τὰ ἐπαθλα τῶν σωρο-

35 νοῦντων· ἄλλ', ὦ φιλιτάτη, τί οὐχὶ φράσεις σαυτῆς; ποῖον ἀναμενεῖς ἐτι καιρὸν, ἢ τὸν, ἕως ἂν ἀποδαιροτομήσῃ τις; λέγε, ἱκετεύω καὶ μήνυσ τὴν σαυτῆς τύχην, ἴσως μὲν καμὲ περισώσεις, ἥ τις ποτ' εἴης γνωρισθεῖσα καὶ ἔξαιτήσασα. Ἢ δ' ἄρα μὴ τοῦτο, σὺ γὰρ μὴ

40 προδήλιος διαδράσῃ τὸν κίνδυνον. Αὐταρκεὶς δὲ τοῦτό μοι μαθόντι καὶ τελευτῆν. Ἢ δὲ, Πλησίον ἀγῶν, εἰπούσα καὶ νῦν ταλαντεύει τὰ καθ' ἑμᾶς ἢ μοῖρα, μηδὲ κελευσσαι τοὺς ἐπιτεταγμένους ἀναμείναςα, ἐνέδου τε τὸν ἐκ Δελφῶν ἱερὸν χιτῶνα ἐκ κηριδίου τινός

45 ὃ ἐπεγέρετο προκομισσασα, χρυσοῦρη τ' ὄντα καὶ ἀκτίσι κοκκοβαρεῖσι κατέπαστον· τὴν τε κόμην ἀνείσα, καὶ οἶον κάτοχος φανείσα προσέδραμέ τε, καὶ ἐφύλατο τῇ ἐσχάρῃ καὶ εἰστέθει πολλὸν χρόνον ἀπαθῆς, τῷ τε κάλλει τότε πλέον ἐκλάμποντι καταστράπτουσα, περιόπτως ἐφ' ἑψηλοῦ πᾶσι γιγεννημένη, καὶ πρὸς τοῦ ἡγήματος τῆς στολῆς, ἀγάλματι θεοῦ πλέον ἢ θνητῇ γυναικὶ προσκοιτιζομένη. Θάμβος γοῦν ἅμα πάντας

50 κατέσχε. Καὶ βοῶν μίαν ἀσχημον μὲν καὶ ἀναρβρον, ἠλκωτικὴν δὲ τοῦ θαύματος, ἐπήχεσαν τῶν τ' ἄλλων

fuerit : cum lex mundana esse eam, quæ offeritur deo sienti et Soli jubeat, de Bacchi vero sacrificiis sit indifferens. Ceterum vult, si commercium habuisse cum viris deprehensa fuerit, ne haud deceat talem in mœdes recipere. Tum Persina : Deprehendatur et servetur tantum. Captivitas et bellum et extorris vita a sedibus patriis tam remota vacuum a culpa facit propositum : præcipue in hac, quæ cum forma vim contra se ipsa, etiamsi quid ejusmodi passa sit, circumferat.

VIII. Hæc adhuc dicente et simul illacrimante, celesseque id eos qui aderant conante, afferri focum Hydaspes jussit. Collectis igitur pueris impuberibus ex multitudine ministri (solis enim ejusmodi sine ullo detrimento attingere licet) efferebant e templo et in medio collocarunt, conscendere quemlibet captivum jubentes. Atque ex his quicumque conscenderant statim in planta adurebantur; cum no primum quidem et ad exiguum tempus, contactum quidam sustinuisset : aureis quidem veribus foco intertexto, porro ad eam efficaciam elaborato, ut quemlibet immundum et alioqui eum qui pejerasset adureret; at contra eorum qui secus astatem egissent, sine ullo detrimento gressum admitteret. Quamobrem hos Baccho et aliis diis destinabant, præter duas forte aut tres virgines, quæ cum focum conscendissent virginitate salva esse deprehensæ sunt.

IX. Postquam autem et Theagenes cum conscendisset mundus esse apparuit, omnium admiratione exceptus, cum propter proceritatem et pulchritudinem, tum eo quod vir adeo florenti ætate rerum venerarum expertus esset, ad Solis sacrificium instruebatur. At ille submisit ad Charicleam : Pulchra apud Æthiopes præmia munde viventium, sacrificia et mactationes eorum qui castitatem servant brabia! Sed, o mea Chariclea, cur non te jam aperis? Quale tempus adhuc expectabis? An illud demum, cum aliquis jugulum feriet? Dic, obsecro, et indica tuam fortunam. Forsitan et me, quæ sis cognita, servabis et deprecaberis : sin minus, et tu utique dubio procul periculum effugias; quo cognito, vel mori mihi optabile est. Illa autem, Prope adest certamen, cum dixisset et sors rationum nostrarum nunc vacillat : ne imperio quidem eorum, quibus erat id negotii datum, expectato, induit sacram vestem Delphicam, ex quadam sarcinula quam secum ferebat depromptam, intextam auro et radiis coccolinellis variatam. Denique cum eamam solvisset et tantquam furore assilata visa esset, occurrit et insaluit in focum, stetitque longo tempore illæsa, pulchritudine magis tum etiam relucente resurgens, et omnium oculis ex alto exposita, atque a figura stolæ simalacri deo magis quam mortalis mulieris similis. Stupor igitur omnes cepit : et clamorem unum obscurum et inarticulatum, admirationis indicem, ediderunt, cum alia susipientes, tum quod formam plus quam humanam et venustatem florentis ætatis

ἀγαθότητες καὶ πλὴν θεῶν κήδος οὐκ ἐπὶ ἀθρώπων
καὶ τὸ ὄριον τῆς ἀκροῦς θύατον ἐγείρει καὶ ἔχρει ἐνε-
ξείκοντο σωφροσύνην πλὴν τῆ θύρα κοσμομένην.
Ἥλπει μὲν οὖν καὶ ἀδούς τῶν ἔργων, ἀρμόδιος τῆ
1 ὑσιῶν φανείσα καὶ δεισιδαίμονοντες, ἤμως ἕδιστ' ἀν
εἶδον ἔα τινος μηχανῆς περισβεῖσται. Πλὴν δ' ἤλια
τὴν Περσίαν, ὥστε καὶ εἰπεῖν πρὸς τὸν Ὑδάσπην,
Ἦς ἀθλία καὶ δυστοχῆς ἢ κόρη, σὺν πολλῶ (πάνω)
καὶ οὐκ εἰς καιρὸν τῆ συμφορῆς συμμομένη καὶ
10 θάνατος τῶν πολλῶν τούτων ἐπαίνοι ἀλλυττωμένη.
Ἀλλὰ τί ἂν γίναιτο, ἔρη, ὦ ἀνιρ; ὁ δὲ, Μάτην, ἔρη,
μοι ἐνοχλεῖς καὶ εἰσιζῆ τὴν οὐ σκευόμεν ἀλλὰ θεῶς,
ὡς εἶκοι, διὰ τὸ ὑπερβῆλον τῆς φύσεως ἀρμόδιον φη-
λαττωμένην. Καὶ ἀποστρέφει τὴν λόγον πρὸς τοὺς
15 Ὑμνοσυριστάς, Ἀλλ', ὦ σοφίσταται, ἔρη, πάντων
κρίτεπισμένων, τί οὐ κατέρχετε τοῖν ἱερῶν; καὶ ὁ Σι-
σιμίθρης, Ἐπρήμητον, ὁπεκρίνατο (ἔλληνίζων, ὥστε
μὴ τὸ πῆθος ἐπαίειν,) ἱκανῶς γὰρ καὶ μέγρι τούτων
ὄφειν τε καὶ ἀλοῦν ἐργάσθημεν ἀλλ' ἡμεῖς μὲν εἰς τὸν
20 νεῖον μεταστητόμεθα, θεοῖσιν οὕτως ἐκδοῦμεν τῆ δι'
ἀνθρώπων οὐτ' ἀδοῦν διαμαζίνοντες, ὥστε προσεῖσθαι τὸ
θεῖον νομίζοντες. Ἦς εἶπε γ' ἦν καὶ τὰς θεῶν τῶν
ἄλλων ζῆσιν θεοῖσιν κεκαλύσθαι, μόναις ταῖς δι' εἰργῶν
καὶ ἀρμαμάτων καὶ ἡμέτερον νόμον ἀρμαζίνον. Σὺ
25 δ' ἐπιμένει, (ἐπαίνασις γὰρ βασιλεῖ καὶ ἀρετῶν
ἔστιν θεῶν πῆθος ὁρμήν βαρτοῦσιν) ἐπιτέλει τῆς οἰα
εὐαγῆ μὲν ταύτην θεοῖσιν, διὰ δὲ τὸ προκατεῖληφθε
τοῦ Αἰθιοπικοῦ νόμου πάτρων, ἀπαράιτητον καθέρ-
σιων εἰσαδῆς δεηόμενος, ἴσως δὲ καὶ οὐ δεηόμενος.
30 Ὁ δὲ γὰρ μοι διακί πρὸς τέλος ἔχει ἢ ἢ θεοῖσιν τοῖς
τ' ἄλλοις ἐκ τοῦ θεῖου συνθέσθαι τεκμαίρομένη καὶ τῶ
περιλάμποντι φησὶ τοὺς ξένους, ὑπερμαχεῖν τινὰ τῶν
κρίτων ἡσασμαίνοντι.

Γ'. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, ἄμα καὶ τοῖς ἄλλοις συνέδροις
35 ἤσασται, καὶ πρὸς τὴν μεταστάσιν ἐρρυθμίζετο. Ἀλλ'
ἢ γε Χαρίδεια κοθήλατό τε τῆς ἐργάρας καὶ προσδρα-
μοῦσα προσπίπτει τοῖς γόνασι τοῦ Σισιμίθρου, τῶν
ὑπερθεῶν παντοῖως ἐπερότων καὶ τὴν ἱεροῖαν παρτί-
τησιν εἶναι τοῦ θανάτου νομίζόντων καὶ Ἦ σοφίσταται,
40 Ἔρη, μικρὸν ἐπιμένει. Δίκη γὰρ μοι καὶ κρίσις
πρόκειται πρὸς τοὺς βασιλεύοντας. Ἐμῆς δὲ μόνως
καὶ τοῖς τοιοῖσις ἀκούσιν πυνθίνομαι καὶ τὸν περὶ
φυγῆς ἀγῶνά μοι διακίσαται. Στρατισθῆναι γὰρ με
θεοῖς οὐτε δουκτὸν οὐτε δικαῖον μαθίσταται. Προσῆ-
45 γαντο ἄρμειναι τὰ εἰρημένα. Καὶ Ἦ βασιλεῦ, ἔρσαν,
ἀκούσις τῆς παραθέσεως καὶ ἢ προίσταται ἢ ζῆσι; γε-
λάσας οὖν ὁ Ὑδάσπης, Καὶ ποῖα δίκη, φησὶν, ἢ ποῖον
ἔσοι καὶ ταύτη; προσάπτει δ' ἐκ ποίας, ἢ ποῖον ἔστιν
ἀναρτηνόμενα; καὶ ὁ Σισιμίθρης, Ἀδὰ, ἔρη, ὁρῶσις
50 τὰ λαβήσθηται. Καὶ οὐκ ἂν δοῦσιεν, ὁ Ὑδάσπης
ἔρη, τὸ πρῶγμα οὐ κρίσις ἀλλ' ὕβρις, εἰ πρὸς τὴν
αἰματόσιν, βασιλεῦς οἶν, διαδικάζομαι; Τὴς ἱερο-
γὰς, ὦ Ὑδάσπης, οὐ δισσοπείται τὸ δίκαιον, ἀπεικρί-
ναται πρὸς τὸν ὁ Σισιμίθρης, ἀδ' ἦ, ἔστιν ὁ βασι-

intactam attolleret, ac declararet, se habere pudicitiam
forma cumprimis exornatam. Agebat igitur et alios in-
tulsa, quod ad sacrificium aptam et idoneam esse consi-
deret et quamvis superstitione laborarent, libentissime
tamen viderent illam aliqua ratione servatam. Ceterum
magis excoeciabat Persiam, ut etiam ad Hydaspem di-
ceret: Quam misera et infelix est haec puella, multo studio
et laud opportuno pudicitiam vendicans et mortem cum
hinc multis laudibus commendans! Sed quidnam fecit,
inquit, o vir? At ille, Frustra, inquit, modesta es et mac-
eris ejus quae servari non potest; sed disis, ut videatur,
propter naturae praestantiam in te usque ab initio custo-
ditur. Denique sermone converso ad Gymnosophistas,
Sed, o sapientissimi, inquit, cum omnia sint parata, cum
non rem sacram iniquitas? Sisimithres autem, Absit, in-
quit, (Graece loquens, ne multitudo exaudiret.) Sed
cum jam vel hinc aspectum et auditum pellimus. Sed
nis quidem in templam sacerdotis, sacrificium a deo ne-
fundum, quod humanis victimis constat, neque ipsi pro-
stantes, neque deum admittere exultantes. Atque utinam
fessisset et illa sacrificia quae eorum victimarum macula-
tione constabant prohibere, cum soli quae presens et
oloramentis sunt nostro iudicio sufficient. Tu vero ma-
gnis (necesse est enim aliquando et rex vulgi timoratis
statis servat), fac hoc immundum quidem sacrificium,
eorum propter insuleratam consuetudinem et .I.II. opera
instituta confirmatam inexcusable: ity tamen, ut illi
expiatione postea sit opus laborum, aut etiam non futu-
rum. Neque enim mihi videtur ad finem perueniturum
esse hoc sacrificium, cum ex aliis numinis ostentis con-
jecturam facienti et ex lanine circumfuso peregrinis com-
munion aliquod eis defendere significante.

X. Et haec cum dixisset, una cum aliis assessores
surrexit et ad recessionem sese apparabat. Tum vero
Charidea desiluit e foco et accurrens proveluta est ad
genus Sisimithres, manibus omnino protendentibus et illum
supplicem lachrima deprecationem esse mortis exultantibus
et O sapientissimi, dicebat, paulum commorantem.
Siquidem causa mala agenda est et iudicio decentiam
cum rege ac regina: vos vero solos etiam tantis jus dante
audio. Adeste igitur et certumms de vita estote iudices.
Ut master enim dus neque fieri potest, neque justum esse
comosetis. Admiratione libenter ea quae dicta fuerunt et
O rex, diverunt, aulone provocationem et ea quae pere-
grina praeferunt? Arridens igitur Hydaspes, At vero quale
iudicium est, inquit, aut unde mihi cum hoc? denique
qua de causa, quoque jure exortur? Tum Sisimithres:
Ea ipsa, quae dicuntur, indicabant. Atqui, non nego-
tium hoc iudicium et non injuria potius videbatur, si cum
optava ego qui sum rex in iudicium descendero? Fastidia
dignitatis non respicit a quibus, respondit Sisimithres: sed
is regnat in iudicio, qui prebabilioribus vinct rationibus.
Sed cum in iudicio, inquit, et non cum peregrinis, con-

ἴσταν ἐν ταῖς κρίσεσιν, ὃ τοῖς τοιομοτέροις κρατῶν.
 Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἰσχυρίους, ἔφη, καὶ σὺ πρὸς τοὺς
 ἔνους δικάζειν ἕρως τοῖς βασιλεύουσι ὁ νόμος ἐπίηται.
 Καὶ ὁ Σισιμίθρης, Οὐ τοῖς προσήτοις, ἔφη, μόνον τὰ
 δίκαια γίνεσθαι ἰσχυρὰ παρὰ τοῖς σφύρασι, ἀλλὰ τοῖς
 10 τρώποις. Ἀφ' ὧν μὲν, εἶπεν, ὡς οὐδὲν ἐρεῖ σπουδαῖον,
 ἀλλ' ὅπερ ἴδιον τῶν τὰ τελευταῖα κινδυνεύοντων, λόγων
 ματαίων ἔσται πλάσματα πρὸς ὑπέρθεσιν. Λέγεται
 δ' οὖν θύως, ἐπειδὴ βούλεται ὁ Σισιμίθρης.

10 **ΙΑ'.** Ἢ δὲ Χαριλῆα καίπερ οὕτω εὐθυσθε δὴ τὴν
 προσδοκωμένην τῶν περισσοτέρων λύσιν, πλέον ἐγε-
 γόνει περιχαρῆς, ὡς τοῦ Σισιμίθρου τοῦτομα ἐπή-
 κρουσεν, ἦν γὰρ οὗτος ὁ τὴν ἀρχὴν ἰκτελείσαν ἀνελο-
 15 μενος καὶ τῷ Χαριλῆϊ παρακαταθήμενος, ἔτσι δόξα
 πρότερον, ἐπὶ εἰς τοὺς Καταδούπους ἐστάλη τῶν σμα-
 ραγδαίων μετάλλων ἕνεκεν ὡς τὴν Ὀροσνάτην προσ-
 θεῖον, τότε μὲν εἰς τῶν πολλῶν Γυμνασίουσιν τυγ-
 χάνων, τὸ παρὸν δὲ πρόεδρος ἀναδεικνυμένως. Τὴν
 μὲν οὖν ὄψιν τὰνδρος οὐκ ἀνέτερον ἢ Χαριλῆα, νέα
 20 κομιδῇ καὶ ἐπαείεις χωρισθεῖσα, τοῦτομα δ' ἀναγνώσασα,
 περιχαρῆς ἐγεγόνει πλέον, συνήροφον τε καὶ σύνεργον
 ἔσσεσθαι πρὸς τὸν ἀναγνωριστὴν ἐκπίσασα. Τῆς δὲ
 χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνας καὶ βούσασα ἐξάκου-
 στον, Ἥλιε, γενάρχη προγόνων ἐμῶν, ἔλεγε, θεοί
 25 τ' ἄλλοι καὶ ἦρωες γένους ἡμετέρου καθηγεμόνες, ὑμεῖς
 ἐπέ μοι μάρτυρες, ὡς οὐδὲν ἐρῶ ψεύδος· ὑμεῖς δὲ καὶ
 συλλήπτορες εἰς τὴν κρίσιν τὴν νυνὶ προκειμένην, εἰς
 ἣν τῶν προσόντων μοι δικαίων ἀντιθέθεν ἔρχομαι. Ξέ-
 νους, ὦ βασιλεῦ ἢ ἰσχυρίους ἱερουργεῖσθαι ὁ νόμος
 30 κελεύει· τοῦ δὲ, Ξένους, εἰπόντος· Οὐκοῦν ὦρα σοί,
 ἔφη, ζητεῖν ἑτέρους εἰς τὴν θυσίαν, ἐμὲ γὰρ ἡμεδαπὴν
 τε καὶ ἰσχυρίων οὕσων εὐρήσεις.

ΙΒ'. Τοῦ δὲ θαυμάζοντος καὶ κλάττεσθαι λέγοντος,
 ἢ Χαριλῆα, Τὰ μικρότερα, ἔφη, θαυμάσεις, τὰ μέ-
 35 ζονα δ' ἴσθι ἕτερα. Οὐ γὰρ ἰσχυρὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ
 γένους τοῦ βασιλείου τὰ πρῶτα καὶ ἰσχυρότατα. Καὶ
 οὕτως τοῦ Ἰδαίου διαπτύοντος ὡς φληνάφους τοὺς
 λόγους, Παῦσαι, εἶπεν, ὦ πάτερ, θυγατέρα τὴν σὴν
 ἐκαυλόησον. Ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦντεῦθεν οὐχ ὑπεροπῶν
 40 τὰ λεγόμενα μόνον ἀλλ' ἤδη καὶ ἀγανακτῶν ἐφαίνετο,
 χλευάζον τὸ πρῶτον καὶ ὄβριον ποικύμενος. Καὶ, ὦ
 Σισιμίθρη, καὶ οἱ λοιποὶ, ἔλεγεν, ὄρατε οἷον περίσση
 τὰ τῆς ἀνεξικακίας· ἢ γὰρ οὐκ ἀντικρυς μανίαν ἢ κόρη
 νοσῶν, παρατολμοῖς πλάσμασι τὸν θάνατον πειρωμένην
 45 διώσασθαι· θυγατέρα ἐμὴν ὡσπερ ἐπὶ σκηνῆς ἐξ ἀπό-
 ρουον αὐτὴν καὶ οἷον ἐκ μηχανῆς ἀναφαίνουσα, τοῦ μηδε-
 πόποτε, ὡς ἴσθε, παίδων γονὴν εὐτυχῆσαντος, ἀπαξ
 εἰ που μόνον, διμῶν τ' ἀνηκούτος καὶ ἀποβαλόντος.
 Ἄλλ' ἀγέτω τις, μηδ' ἐπιπλέον ἐπινοεῖτω τῇ θυσίᾳ τὴν
 50 ἐπέθεσιν. Οὐκ ἄξει οὐδέ τις, ἀνεβόησεν ἢ Χαριλῆα,
 τίως ἂν μὴ τοῦτο κελεύσων οἱ δικάζοντες. Σὺ δὲ
 κλάζον τὸ πρῶτον, οὐκ ἔλαρον γέρας. Ξενοκτονεῖ ἴσως,
 ὦ βασιλεῦ, ὁ νόμος ἐπιτρέπει, τεκνοατονεῖν δ' οὐδ'
 οὕτως, οὐδ' ἢ φύσις σοί, πάτερ, ἐπίηται. Πατέρα γὰρ

troversus equum iudicandi facultatem vultus lex dat. Si-
 simithres autem, Non vultu, inquit, tantum, iusta apud
 moderatos ponderantur, sed potus iustitia. Manifestum
 est quidem, dixit, quod nihil dicit sero, sed quod is qui
 in extremo versanter periculo pecunare est, tantum ver-
 borum tamenta ad dilationem proferat : attamen dicit,
 quandoquidem ita Sisimithri placet.

XI. Porro Chariclea, cum aliqui esset fidenti animo
 propter liberationem ex circumstantibus periculis, quam
 exspectabat; tum inprimis exhilarata est, postquam Sisi-
 mithris nomen audivit. Is enim erat, qui initio expositam
 sustulerat et Chariclei tradiderat ante decennium, cum ad
 Oroandatem de smaragdinis fodinis legatus mitteretur. At
 tum adhuc uox ex vulgo Gymnosophistarum erat; ceterum
 in praesentia praefectus ceterorum declaratus fuerat.
 Faciem igitur viri non recordabatur Chariclea, cum admo-
 dum adolescentula et annos septem nata ab illo separata
 esset : verum nomen agnoscens, magis iactabatur, advo-
 catum illum sibi et adiutorem ea in parte ut agnosceretur
 fore sperans. Manus igitur in caelum tendens, cum ex-
 clamasset ita ut exaudiri posset, Sol, auctor generis ma-
 jorum meorum, dicebat et alii dii ac heroes majores nostri,
 vos eritis testes quod mihi falsi dicam : vos quoque auxilio
 vestro mihi in hoc iudicio aderitis, ad quod cum iustam
 causam asseram, inde summam exordium. Peregrinoso
 rex, an indigenas, lex mactari iulget? Hoc vero, Pere-
 grinos, dicente; igitur tempus est, inquit, ut alius ad ex-
 celsificium inquiras : nam me et vestralem et indigenam
 reperies.

XII. Hoc autem mirante et fingens eam dicente, Cha-
 riclea, Minora, inquit, miraris : sunt autem alia maiora.
 Neque enim indigenam tantum, sed etiam genus regium
 in primis et proxime attingentem. Rursus Hydaspae con-
 tinente et aversante verba illa tanquam frivola; Desine,
 inquit, pater, filiam tuam elevare et aversari. Tum igitur
 rex non despicere tantum, sed etiam indignari, ludibrium
 esse et injuriam rem illam duerna et, O Sisimithre ar-
 reliqui, dicere, videte quousque tandem abutatur mea
 nimia patientia? An non plane amentia laborat puella,
 quae insigni audacia consiliis mendaciis, mortem depellere
 conetur, quamquam meam tanquam in scena se esse, despera-
 tione quadam asseverans et tanquam ex composita machi-
 natione proferens, qui nunquam, ut scitis, in procrea-
 tione scholis successum unquam sim, semel tantum mihi et
 auherim et amiserim. Quamobrem ducat eam aliquis,
 ne amplius excogitit sacrificio dilationem. Nescio dicit,
 exclamavit Chariclea, nisi iusserint iudices. Tu vero in
 praesentia iudicaris, non sententiam fers. Peregrinos quid-
 em, rex, mactari forsasse lex permittit, liberis autem
 mactare, neque haec, neque natura ipsa, pater, concessit :
 patrem enim te hodie dii meum, etiamsi neque, declara-

σε τήμερον οἱ θεοὶ καὶ ἀρνούμενον ἀναδείξουσι. Πᾶσα δίκη καὶ κρίσις, ὦ βασιλεῦ, δύο τὰς μεγίστας ἀποδείξεις οἶδε, τὰς τ' ἐγγράφους πίστεως καὶ τὰς ἐκ μαρτύρων βεβαιώσεις, ἀμφὶ σοί, τῶν θυγάτηρ ἑμετέρη εἶναι, παρῆγομαι· μόνον μὲν οὐχ ἓνα τῶν πολλῶν ἀλλ' αὐτόν γε δὴ τὸν δικάζοντα προκαλουμένη, (μεγίστη δ' οἶμαι, τῷ λέγοντι πίστις, ἢ τοῦ δικαιοῦτος γνώσις,) γράμματα δὲ τὰδε, τύχης τῆς ἡμῶν γνωρίσματα καὶ διηγήματα, προσιγμένη.

10 Π'. Καὶ ἄμω λέγουσα, τὴν συνεκτεθεισὴν αὐτῇ ταινίαν ὑπὸ τῇ γαστρὶ φέρουσα, προὔρρει τε καὶ ἀνεύλησασα, τῇ Περσίῃ προσκόμειεν. Ἡ δὲ, ἐπειδὴ τὸ πρότερον εἶδεν, αὐδὸς τε καὶ ἀγανθὴ ἐγεγόνει καὶ χρόνον ἐπιπλείστον τὰ ἐγγεγραμμένα τῇ ταινίᾳ καὶ τὴν κόρην αὐδὸς ἐν μέρει περιεσκόπει, τρόμφω τε καὶ πικρῶ συναίχεται καὶ ἰδρωτὶ διερρεῖτο, χαίρουσα μὲν ἐπ' οἷς εὕρισκεν, ἀμυχανοῦσα δὲ πρὸς τὸ τῶν παρ' ἑλπίδος ἀπιστον, δεδοικυῖα δὲ τὴν ἐξ Ὑδάσπου τῶν φανεροῦμένων ὑποφάν τε καὶ ἀπιστίαν, ἢ καὶ ὄργην, ἀν' ὅτῳ τύχῃ, 15 καὶ τιμωρίαν. Ὅστις καὶ τὸν Ὑδάσπην ἐνορῶντα εἰς τὸ θάμβος καὶ τὴν συνέχουσαν ἀγωνίαν, Ὡ γύναι, εἰπεῖν, τί ταῦτα; [ἢ] τί πέποιθας πρὸς τὴν δεικνυμένην γραφήν; ἢ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, εἶπε, καὶ δέσποτα καὶ ἄνερ, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἴποιμι πλέον, λαβῶν δ' ἀναγίνωσκε. 20 Διδάσκαλός σοι πάντων ἡ ταινία γενήσεται. Καὶ ἐπιδοῦσα, αὐδὸς εἰώπα, κατηγήσασα. Δεξιόμενος γοῦν ὁ Ὑδάσπης καὶ πλησίον παρῆναι καὶ συνεπιλέγεσθαι τοῖς Ὑμνοσοφιστὰς παρακαλέσας, ἐπῆει τὴν γραφὴν, πολλὰ μὲν αὐτὸς θαυμάζων, πολλὰ δὲ καὶ τὸν Σισιμίθην ἐκτεπληγμένον καὶ μυρίας τροπὰς τῆς διανοίας ἐκ τῶν ὄψεων ἐμπαίοντα ὄρων, συνεχῆς τ' εἰς τὴν ταινίαν καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἀνεύζοντα. Καὶ τέλος, ἐπειδὴ τὴν ἑαθεὶς ἐδιδάχθη καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκθέσεως ὁ Ὑδάσπης, Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐτέχθη μοι κόρη τις, 25 ἐπὶ, γιγνώσκω, ἀποθανοῦσαν δὲ τότε πυθόμενος, ὡς δ' αὐτῇ Περσίῃα λέγει ἐκτεθείσθαι νυνὶ μανθάνω. Τίς δ' ὁ ἀνελόμενος, καὶ διασώσας, καὶ διαθρέψας, τίς δ' ὁ διακομίσας εἰς Αἴγυπτον; οὐ καὶ αἰγμάλωτος εἰληπται; καὶ πόθεν ὅπως αὐτῇ ἑκάθη καὶ μὴ διέφθαρται μὲν τὸ ἐκτεθὲν, τοῖς δὲ γνωρίσμασιν ἐπιτυχῶν τις ἀποκέρχεται τοῖς ἐκ τῆς τύχης; μὴ τις δαίμων ἡμῖν ἐπιπαίξει καὶ ὡσπερ προσωπίω τὴν κόρην ταύτην περιθεῖς, ἐντροφεῖ τῇ ἑμετέρᾳ περὶ τεκνοποιίαν ἐπιθυμίᾳ καὶ νόον ἡμῖν καὶ ὑποβολιμαζίων εἰσποιεῖ διαδοχὴν, καθά- 30 περ νέφει τῇ ταινίᾳ τὴν ἀλήθειαν ἐπισκιάζων;

15 Δ'. Ἐπὶ τούτοις ὁ Σισιμίθης, Τὰ μὲν πρῶτα, εἶπε, τῶν ζητούμενων ἔχει σοὶ λύσιν. Ὁ γὰρ ἀνελόμενος ἐκτεθείσθαι καὶ ἀναθρέψας λάθρα καὶ εἰς Αἴγυπτον κομίσας ὅτε με προσβεντὴν ἔστειλας, οὗτος εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὡς οὐ θεμιτὸν ἡμῖν τὸ ψεῦδος, ὅσοθα προλαβῶν. Γνωρίζω καὶ τὴν ταινίαν τοῖς βασιλεῦσι Αἰθίοπων γράμμασιν ὡς ἕρῃς κεχαρημένην καὶ οὐ παρέχουσαν ἀμφιβολίαν ἀλλαχόθεν συντετάχθαι, Περσίῃς δ' αὐτοχειρὶα κατεστέρχθαι παρὰ σοὶ μάλιστα γνωρίζω.

hant. Omnis causa, quae in iudicium venit, doctus maximis et principis argumentis nili consuivit: scilicet probationibus quae scriptis continentur et testium confirmationibus. Utrumque tibi, ut filia vestra esse declarer, exhibeo: ad testem quidem non aliquem ex vulgo sed ipsum iudicem, provocans; (maximam autem ei qui dicit, credo, ad fidem faciendam adiumentum est, iudicis scientia) scripta vero haec, meae et vestrae fortunae narrationes proponens.

XIII. Simulatque haec dixit, illico expositam secum fasciam, quam sub utero gestabat, proferebat et evolutam, Persinae offererat. Illa vero, ut primum vidit, stupida et multa reddita est, diuque admodum ea quae erant inscripta fasciae et puellam vicissim contemplatur et horrore ac tremore detinebatur audoreque manabat, gaudens quidem his quae comperiebat, anxia vero casu inopinato et laud facile eniquam credibili: denique metuens Hydaspis, si haec patessent, suspicionem et incredulitatem, aut iram fortassis etiam et poenam: ut et Hydaspes intuens stuporem et angorem animi continuum, O mulier, dixerit, quid hoc est? An aliquid tibi accidit ab hac exhibita scriptura? Illa autem, O rex, inquit, et domine ac marite, nihil hoc amplius habeo, quod dicam, nisi ut acceptam legas. Interpretis vice in omnibus fungetur apud te fasciae. Utiq; tradidit, iterum lacebat tristis. Cum igitur accipisset Hydaspes et Gymnosophilas ut accederent et una legerent adnotasset, recensebat scriptum, multum inque mirans, Sisimithrem quoque percusum et sexcentas mentis motationes vultu declarantem, ac defixis oculis tamen et Charicleam adspicientem, intuens. Ad extremum, postquam de expositione et causa expositionis edoctus est: Quod quidem mihi puellula quaedam, inquit, nata sit, scio et cum mortuam esse tum audissem, quemadmodum et ipsa Persina mihi narrabat, expositam esse nunc cognosco. Ceterum quis est, qui illam sustulit, servavit, enutrivit? aut quis est, qui transportavit in Aegyptum? Nonne haec bello capta est? Denique unde omnino conjecturam facere licet, quod illa ipsa sit et non interierit id quod expositum fuerat, aliquis autem cum incidisset in haec indicia, abutatur fortuna? Nonne decipiat aliquid numen et huic puellae impositis, tanquam persona, illudat nostrae liberorum procrendorum cupiditati et supposititiam adulterinamque sobolem nobis in successionem asserat, veritatem hac fasciae quasi adumbrans?

XIV. Ad haec Sisimithres, Prima quidem, inquit, eorum de quibus ambigis tibi explicari possunt. Ego enim sum, qui expositam sustuli et claculum educavi et in Aegyptum transtuli, quando me legatum eo miserat. Quod autem mentiri nobis fas non sit, ipse iam antea nosse. Agnosco autem et fasciam, regis Aethiopum literis insignitam, neque praebentem ullam ambigendi conjecturam quod alibi sit composita; cum quod Persinae manu notata sit, vel a te imprimis cognosci possit. Sed erant et alia una exposita

μένην. Ἄλλ' ἦν καὶ ἕτερα συνεκτεθέντα γνωρίσματα, δοθέντα παρ' ἐμοῦ τῆς γ' υποδεξαμένου τὴν κόρη, ἀνδρὶ Ἑλληνί τε, καὶ ὡς ἐφαίνετο, καλῶ τε καὶ ἀγαθῶ. Σώζεται καὶ ταῦτα, ἔφη ἡ Χαρίκλεια, καὶ ἄμ' ἐπιδείκνυ τοὺς ὄμους. Πλέον ἢ Περσίνα ἰδοῦσα κατεπλάγη. Καὶ πυνθανομένου τοῦ Ὑδάσπου, τίνα ταῦτα εἶη καὶ εἴ τι πλέον ἔχοι ἐκδιδάσκειν, ἀπεκρίνατο οὐδέν, ἢ ὅτι γνωρίζει μὲν, κατ' οἶκον δὲ ταῦτ' ἐξετάζειν καλόν. Ἀθίς οὖν ἀδελφῶν δ' Ὑδάσπης ἐφαίνετο.

10 Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Ταῦτα μὲν ἂν εἶη τῆς μητρὸς τὰ γνωρίσματα. Σὺν δὲ ἴδιον, ὅδ' ὁ δακτύλιος. Καὶ εὐαίαν τὴν παντάρθην. Ἐγνωρίσειν ὁ Ὑδάσπης, δεδωκυῖα ὄμρον τῆ Περσίνη παρὰ τὴν μηρταίαν. Καὶ, Ὡ βαλίστιη, ἔφη, τὰ μὲν γνωρίσματα ἐμὰ, σὲ δὲ

15 ἐμὴν οὖσαν τοῦτοις κεχρησθαι καὶ μὴ ἄλλως ἐπιτυχοῦσαν, οὐδέπω γνωρίζω. Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ ῥοαῖ ἐξὴν τῆς Αἰθιοπίδος λαμπρύνη. Καὶ ὁ Σισιμίθρης, Λευκὴν, ἔφη, καὶ τότε ἀνειλόμην, ἦν ἀνειλόμην, ἄλλως τε καὶ τῶν ἑτῶν ὁ χρόνος συμβαίνει πρὸς

20 τὴν παρούσαν τῆς κόρης ἡλικίαν, ἑπτακαίδεκά που τῶν πάντων, ταῦτα τε καὶ τῆ ἐκθέσει πληρουμένον. Ἐμοὶ δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ βλέμμα προίσταται καὶ τὸν ὄνον τῆς ὕλης χαρακτηῖρα καὶ τὸ ὑπερφύει τῆς ὥρας ἐμολογῶνται τοῖς τότε τὰ νυκτὶ φαινόμενα γνωρίζω.

25 Ταῦτα μὲν ἔριστα, ὦ Σισιμίθρη, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσπης, καὶ ὡς ἂν τις ἐκθυμότερα συνηγορῶν μᾶλλον ἢ δικάζων. Ἄλλ' ὅρα μὴ μέρος τι λύων, ἕτερον ἀνακινεῖς ἀπόρημα, δεινὸν τε καὶ οὐδαμῶς ἀπολύεσθαι τὴν ἐμὴν συμβιούσαν εὐπορον. Λευκὴν γὰρ, πῶς ἂν

30 Αἰθίοπες ἀμφοτέροι παρὰ τὸ εἰκὸς ἐτεκνώσαμεν; ὑποβλέψας οὖν ὁ Σισιμίθρης, καὶ τι καὶ ἑιρωνικῶν ὑπομιμνῆσας, Σὺ μὲν οὐκ οἶδα, ἔφη, ὅ τι πάσχεις, ἀπὸ τρόπου τοῦ σοῦ τὸ παρὸν συνηγορίαν ἡμῖν ἐνειδέων, ἦν οὐκ ἂν ἐν φάλλῳ ποιησαίμην, δικαστὴν γὰρ ἐρίζο-

35 μιν γνήσιον, τὸν τοῦ δικαίου συνηγορον. Τί δὲ οὐχὶ σοὶ μᾶλλον ἢ τῆ κόρη συνηγορῶν φανήσομαι; πατέρα σὲ σὺν τοῖς θεοῖς ἀναδεικνύς καὶ ἦν ἐκ σπαργάνον περιέσωσα ὑμῖν θυγατέρα, ταύτην καὶ νῦν ἀνασωζομένην ἐπ' ἀμῆς, οὐ περιωρῶν; ἀλλὰ σὺ μὲν ἂ βούλει γίγνω-

40 σκε περὶ ἡμῶν, οὐδένα ὑπόλογον τοῦτου κοιουμένον. Ὡ γὰρ πρὸς τὴν ἑτέρων ἀρίσκειαν βιοῦμεν, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἡ τε καὶ γὰρ ζηλοῦντες αὐτοὺς κείθην ἀγαπῶμεν. Τῆς γε μὴν κατὰ τὴν χρόαν ἀπορίας φράζει μὲν σοὶ καὶ ἡ ταινία τὴν λύσιν, ὁμολογούσης ἐν αὐτῇ ταυτησί

45 Περσίνης, δεπταίαν τινὰ εἰδωλα καὶ φαντασίας ὁμοιοτήτων ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς σε ὁμιλίας ὕρωμένης. Εἰ δ' οὖν καὶ ἄλλως πιστώσασθαι βούλει, πρόκειται τὸ ἀργέυπον ἐπισκοπεῖν τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερᾶλλακτον ἐν τῇ γραφῇ καὶ ἐν τῇ κόρη δεικνυ-

50 μένην.

16. Ἐκόμενον ἀράμενοι τὴν εἰκόνα προσταχθέντες εἰ ὑπερέσει καὶ πλησίον τῆς Χαρίκλειας ἀντεγεράντες, τοσοῦτον ἐκίνησεν παρὰ πάντων κρότον καὶ θόρυβον, ἄλλων πρὸς ἄλλους, ὅσοι κατὰ μικρὸν συνέσαν τὰ λε-

indicia, tradita a me illi qui receperat puellam, homini Graeco et ut videbatur probo et honesto. Servantur et haec, inquit Chariclea: simulque ostendebat moneta. Quibus visis, Persina magis est exanimata et quarente Hydaspes quanam essent et si quid praeterea sciret, nihil respondit, praeterquam quod nosset quidem, ceterum domi haec examinare et scrutari optimum esset. Rursus igitur angli Hydaspes videbatur. At Chariclea, Haec quidem sint materna indicia, tuum vero proprium, hic annulus est: ostendebatque pantarben. Agnovit Hydaspes: dederat enim illum dono Persinae, sub desponsationem et Optima, inquit, indicia quidem mea sunt sed te, ut meam, his usam esse et non aliquo alio modo ea nactam, nondum agnosco. Nam praeter alia et colore peregrino et inusitato in terra Aethiopica, reluces. Sismiithres autem, Alba, inquit, et ea fuit quam sustuli: alioqui et annorum tempus convenit cum praesenti aetate puellae, cum decem et septem fere annos haec et expositionis tempus, impleverit. Porro et oculorum adpectus mecum facit et totam vultus effigiem et excellentem formam quam nunc apparet, convenire cum ea quam tum cornebam agnosco. Haec quidem optime dixisti, Sismiithre, ad illum Hydaspes, et magis, ut aliquis patronus summum studium ad causam afferens quam iudex. Sed vide, ne ex aliquo parte dubitationem eximens, aliam quastionem invenias, quam arduam tum haud facile conjugem meam culpa liberaturam. Qui enim albam, cum simus ambo Aethiopes, procreavimus, nequaquam consentaneo rationi modo? Limis igitur eum continuit Sismiithres et ironice subridens, Tibi quidem, inquit, nescio, quid accidat, qui contra tuum ingenium in praesentia, patrocinium nobis ut probum objicis, quod ego mihi haudquaquam negligendum esse duco. Iudicem enim legitimum definimus eum, qui aequitatis patronus est. Ceterum cur non potius tibi, quam puellae, patrocinari videbor? cum te patrem deorum auxilio fretus declarem et quam vobis ab incunabilis servavi filiam, eam et nunc salvam in flore aetatis non negligam? Sed tu quidem, ut vis, statue de nobis, qui haec facimus flocci. Neque enim ad aliorum arbitrium vivimus, sed meram honestatem et aequitatem sectantes, nobis ipsi satisfacere cupimus. Quod ad quastionem de colore attingit, hujus explicationem ipsa tibi fascia exponit: Persina ipsa quoque confitente, se scilicet attraxisse quaedam simulacra et imaginaciones similitudinis in tuo concubitu, ex conspectu Andromedae. Quod si alioqui omnino id comprobari vis, ad manuum est exemplar quod contempleris Andromedam, quae perinde in virgine atque in pictura ostenditur, ita ut nullum sit discrimen.

XV. Afferebant sublata imaginem ministri quibus hoc imperatum erat, et cum eam proxime Charicleam exeressent, tantum excitavit inter omnes plausum ac tumultum, eum alii aliis qui paululum tantum intellexerant ea quae

γυναικα καὶ πᾶσι κατακλιθεὶς ἀπὸ τῶν καὶ πρὸς τὸ
 ἀπελαθῆναι τῆς ἡμετέρας οὐκ περιγραφεία ἀπὸ
 ἰστορίας, ὥστε καὶ τὸν Ὑδάσπην οὐκ εἶναι μὲν ἀπιστεῖν
 ἔχει, ἐπιστάτη δὲ πολλὸν γόνον ὑπ' ἡδονῆς ἔχει καὶ
 ἡδονατικὸς ἔχεται. Ὁ δὲ Σισυμβάτης, Ἦε εἶναι λεί-
 πεται, ἔφη, περὶ βασιλείας γὰρ καὶ τῆς κατ' αὐτὴν
 γυναικὸς διαδοχῆς ὁ λόγος καὶ πρὸ γε πάντων, ἀληθείας
 αὐτῆς. Ἰβνισσὸν τὴν ἑλάνη, ὦ κόρη. Μάλ' αὖ
 σπιδιόματι τοῦ ἑπὶ τῶν ἐπιδοῦτο. Οὐδὲν ἀπρὸς
 γυναικῶν, τὸ τῶν φόντων καὶ γένους μαρτυρεῖται.
 Ἐγὼ γινώσκω αὐτίκα ἢ Χαριόλαια τῆς λαϊῶν καὶ ἦν
 τις ὡσπερ ἑβένου περιδέρμας ἐθέρατα τὸν βραχίονα
 μαίωσα.

ΙΓ'. Οὐκ εἶναι κατεγχεῖν ἢ Περσίαν, ἀλλ' ἀγρόν τ'
 ἰσχυρὸν τοῦ θρόνου, καὶ προσδραμόντα περιέβαλέ τε
 καὶ περιῶσα ἐδάκρυσε καὶ πρὸς τὸ ἀκατάσχετον τῆς
 χαρῆς, μολομένη τινι περιστάσει ἀναμύητο· ὅτι βουλὴ
 γὰρ ἡδονῆς καὶ ἡδονῶν ποτ' ἀποκίετον φρεσὶ μικρὸν
 εἶναι συγκρατεῖσθαι τῇ Χαριόλαιᾳ. Ὁ δ' Ὑδάσ-
 πης ἔλεθ' ἔτι τὴν γυναικᾶ ὀδυρομένην δεῖν, καὶ πρὸς
 συμπόσια ἐκάρπτετο τὴν ἀκούσαν, τὸ ὄμμα δ' ὀνοει
 εἶχε ἢ αἰθέρον εἰς τὰ ἡρόμενα τείνας, εἰσπίπτει πρὸς
 τὰς αἰτίας τῶν θαρσύνων ἀπεμαρμένους καὶ τῆς ψυχῆς
 αὐτῆς πατριῆς τε πάθει καὶ ἀνδρείῳ λήματι κορυτα-
 μινος, καὶ τῆς γυναικὸς ὑπ' ἀμφοτέρων στασιαζομένης,
 καὶ πρὸς ἑατέρου καθάπερ ὑπὸ πάθου μετασπυρμένης,
 αἰετοῦ ἡγετοῦ τῆς τὰ πάντα νικῶσας φύσεως καὶ
 πατρὸς οὐκ εἶναι μόνον ἐπέθετο ἀλλὰ καὶ πύργου ὡς
 πατρὸς ἡρόμετο· καὶ τὴν Περσίαν συγκρατεῖσθαι
 τῇ θυγατρὶ καὶ συγκρατοπελεγμένην ἀναγίγνωσκει, οὐκ
 ἔτι καὶ τὴν Χαριόλαιαν ἐναγκαλιζόμενος καὶ θα-
 λασίαν ἐπιπροσθ' πατρικᾶ πρὸς αὐτὴν σπινδόμενος· οὐ
 μὲν εἰς τὸ παντελὲς γ' ἐξηκούσθη τῶν πρακτικῶν, ἀλλ'
 αἰετὸν ἐπιστάτης, τὸν τε ὄγκον καταπεύσας ἀπὸ τῶν
 ἰσίων παθῶν κελαινόμενος καὶ πρὸς τὴν σκληροποιῶν τῆς
 τύχης ὑπ' ἡδονῆς ἢ ἄμα καὶ ἔξου θαρσύνοντας, ἔφη
 δὲ τίνα θεοπεσίαν ἄλλος ἀθέρος αἰφροντας καὶ οὐτε κή-
 ρους σὺν ἐπιτάττοντος ἐπαύοντας, ὥστε τὸ βούλημα
 τοῦ πατρὸς προδῆλοι διακρίνοντας, τὴν γὰρ προ-
 τείνας καὶ κατακτείνων, πρὸς ἑσυχὴν τὸ τοῦ δήμου κλυ-
 δαίον καταπέθει καὶ ἄλ' παύσας, ἔειπεν, εἰ μὲν
 οὐκ παύσας, ὡς ἔφατε καὶ ἀκούετε, πάσης ἐπέ-
 κεινα προσδοκίης ἀνέδοξαν καὶ θυγατρὸς εἶναι μοι ἥδ'
 ἢ κόρη πολλὰς τὰς ἀποδείξεις γινώσκω. Ἐγὼ δὲ
 τὸν ὄγκον ἀπερὸ τῆς ποιοῦμαι τῆς εἰς ὑμᾶς τε καὶ τὴν
 ἀναγκάσαν εὐνοίας, ὥστε μικρὰ φροντίσας καὶ γένους
 διαδοχῆς καὶ πατρῶας ἀνακλήσεως, ἃ δὲ πάντα μοι
 οὐκ ἔτιδε ἔργον ἐσεσθαι, θεοῖς ἱεροσχεῖν ὑπὲρ ὑμῶν
 αἰετοῦμαι. Ὅρῳ μὲν γὰρ ἡμεῖς θαρσύνοντας καὶ ἀ-
 νηρόνους τε πάθος ἀκατάσειγμένους καὶ ἐλευθόντας γὰρ
 τὴν ἀκούσαν τῆς κόρης, ἐνεσθῆκα δὲ καὶ τὴν ἑρῶν ὑά-
 κην προσδοκῆσαι τοῦ γένους διαδοχῆς, ἡμῶς δ' οὐκ
 ἐνέγγη καὶ ὑμῶν ἰσως μὴ βουλομένων, τῶν πατρῶν
 παθεσθαι νόμον, τῶν ἰσίων λυσισθῆναι τὸν τῆς πατρῶας

dicentur et ferent signarent, et propter exactam si-
 militudinem, cum quadam letitia exanimarentur : ut et
 Hydaspes non amplius d.udere posset, sed diu staret tu-
 mulus, letitia simul et admiratione detentus. Sisymbrius
 autem, Unum adhuc desideratur, inquit, de regno enim et
 illius legitima successione agitur et ante omnia de veritate
 ipsa. Nuda brachium, virgo : nigra nota pars supra cu-
 bitum maculata fuerat. Nihil dedecoris affert, nudatum
 parentum et generis testimonium. Nulavit statim Charic-
 lea sinistram et erat quasi ebrius quosdam in circuitu
 brachium tanquam ebri maculans.

XVI. Non amplius esse continuit Persina sed repente de
 throno desibit, amplexaque lacrimabat et propter magni-
 tudinem gaudi quod reprimere non poterat, iugitus cu-
 jusdam sanilem ejulatum edebat. Etenim excellentia gaudi-
 etiam luctum interdum gignere solet : parumque aberat quon-
 iama cum Chariclea collaberetur. At Hydaspes miserabatur
 quidem mulierem, cum illum fugere videret et ad eandem
 affectum animo flectebatur : sed oculis, tanquam cornu aut
 ferro, in ea quae cernebantur debis, consisterat, adortibus
 lacrimarum repugnans. Cumque ipsi anima, cum patris
 affectu, tum vitali spiritu, effervesceret et mens in utram-
 que partem tanquam fluctu traheretur, ad extremum ta-
 men superatus est a natura quae vincit omnia : et quod pater
 esset non tantum persuaderi sibi patiebatur, sed etiam illi
 ut pater afficeretur animo et Persinam collapsam una cum
 filia ac percussam eugens, visus est etiam Charicleam am-
 plecti et lacrimarum affluvi, quasi quosdam libationibus,
 paternum cum illa fasces facere. Neque tamen omnino
 excussus est his quae agenda fuerant : sed paululum com-
 moratus et populum conspicuus equali affectu commo-
 tum, et ob fortunae mirabilem casum, tanquam in scena
 exhibitum, pra voluptate simul et commiseratione flen-
 tem, et ingentem clamorem ad eolum tollentem, et ne-
 que praecones silentium imperantes ambientem quod ve-
 nit talem tutam facientes, manifesto indicantem manu
 profensa silentium demittans, commotionem vulgi in
 tranquillitatem composuit. Et, O vos qui adestis praes-
 entes dicebat : me quidem diu patrem, ut videtis et au-
 ditis, praeter omnem expectationem delectarunt et quod
 filia mea sit haec virgo molis argumentis constat. Ego
 vero tanta sum erga vos et patriam benevolentia praeditus,
 ut haud multum emans et generis successione et patris
 appellationem, quae omnia nota per hanc eventura fuerant,
 his cum sacrificare pro vobis properem. Etsi autem vos
 lacrimare video et indicium dare quod humano quosdam
 affectu commoli sitis, denique miserari puellae immaturam
 ad moriendum aetatem, miserari quoque meam nequa-
 quam expectatam generis successione, tamen necesse
 est, me vel vobis nocentibus, patrio et temperate in tri-
 buto, utilitati patriae potius quam privata commotis,

ἐπίπροσθεν ποιούμενον. Εἰ μὲν γὰρ τοῖς θεοῖς οὕτω φίλον ὥστε παρέχσθαι ὅ' ἄμα καὶ ἀφαιρῆσθαι, (τοῦτο γὰρ ἤδη καὶ παλαι πέπονθα γεννηθείσης καὶ πάσχω τὸ παρὸν εὐρεθείσης) οὐκ ἔγω λέγειν, ὑμῖν δὲ καταλείπω
 5 σκοπεῖν, οὐδ' εἴπερ ἦν ἐξόρισαν τῆς ἐνεγκούσης ἐπὶ πέρατα γῆς Ἰσραῆλ, αὐθις δὲ θυματοουργοῦντες ἐν αἰχμαλιῶν τύχῃ φέροντες ἐνεγείρισαν, ταύτην αὐτοὶ πάλιν ἱερουργουμένην προσδέξονται. Καὶ ἦν ὡς πολέμιον οὐκ ἀνεῖλον καὶ αἰχμαλιῶτον γενομένην οὐκ
 10 ἐλυμνήσμεν, ταύτην θυγατέρα φανείσαν ἐναγίζειν, ὡς καὶ ἔδει ὅτιος κατὰ βούλησιν τοῦ πράγματος, οὐχ ὑπερήσασμαι, οὐδὲ πείσομαι ἕ καὶ ἄλλω πάσχοντι πατρὶ συγγνωστὸν ἴσως ἂν ἦν, οὐδ' ἀλάξω, οὐδ' εἰς Ἰκεσίαν τρέπομαι, συγγνώμην δοῦναι καὶ ἀποσιώσασθαι
 15 τὸ παρὸν πρὸς τὸν νόμον, τῇ φύσει πλέον καὶ τοῖς ἐκ ταύτης πάθει προσθέμενος, ὡς ἔβδον καὶ ἑτέρω τρόπῳ θεραπεύειν τὸ θεῖον. Ἄλλ' ἐσὼ συμπάσχοντες ἡμῖν οὐ λελήθατε καὶ ὡς ἴδισ τὰ ἡμέτερα πάθη περιαλγοῦντες, τοσοῦτον κάμω προτιμότερα τὰ ὑμέτερα, ὀλίγον
 20 μὲν τῆς ἀληθείας λόγον ποιούμενῳ, ὀλίγον δὲ τῆς ἀδίκιας ταυτησὶ Περσίνης κατοδυρομένης, πρωτοτόκου ὅ' ἄμα καὶ ἀγνούου καθισταμένης. Ὅσπερ, εἰ θεοὶ, πύσασθε μὲν ἀσπρόντες καὶ ἡμῶς καταικτιζόμενοι μάτην, τῆς δὲ ἱερουργίας ἐχώμεθα. Σὺ δὲ, ὦ θυγάτηρ,
 25 (πρῶτα γὰρ σε καὶ ὕστατα τὸ ποθητὸν ὄνομα τοῦτο προσσθένεσθαι) ὦ μάτην μὲν ὠραία, μάτην δ' ἀνευρημένη τοὺς γεννήσαντας· ὦ τῆς ἀλλοδαπῆς βαρυτέραν τὴν καρδίαν δυστυχῆσασα, ὦ σωτηριώδους μὲν τῆς ξίνης, ἐπ' ὀλέθρῳ δὲ πειρωμένη τῆς ἐνεγκούσης· μή
 30 μοι σύγγει τὸν θυμὸν ὀδυρομένη, ἀλλὰ τὸ ἀνδρείον ἐκείνῳ σου φρόνημα καὶ βασιλεῖον, νῦν, εἴπερ ποτὶ καὶ πρότερον, ἐπιδείκνυσσ' καὶ ἔκου τῆ γεννήσαντι, νυμφροστολήσῃ μὲν οὐ δουθηέντι, οὐδ' ἐπὶ παστᾶδας καὶ θάλαμους ἀγαθόντι, πρὸς δὲ θυοσάν κοσμοῦντι καὶ ἐσθᾶδας
 35 οὐ γαμηλοῦς ἀλλ' ἐπιθωμλοῦς ἄπτοντι καὶ τὴν ἀμυγλὸν ταύτην τοῦ κάλλους ἀκμήν ἀνὸ ἱερείου προσάγοντι. Ἰμαίς δ' ἰλήκοιτε θεοὶ τῶν εἰρημένων καὶ εἰ δὴ τι πρὸς τοῦ πάθους νικώμενος οὐκ εὐταγὲς ἐφθεγγέσμεν, ὃ τέκνον ἡμῶν καλεσάμενος καὶ τεκνοκτόνος γινώμενος.
 40 **ΙΖ'.** Καὶ ταῦτ' εἰπόν, ὃ μὲν ἐπίθελα τῇ Χαρικλείῃ τὰς χεῖρας, ἀγειν μὲν ἐπὶ τοὺς βωμοὺς καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν πυρκαϊάν ἐνδεικνύμενος, πλείονι δ' αὐτὸς πυρὶ τῷ πάθει τὴν καρδίαν ἀμυγόμενος καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐνηδριουμένων τῇ δημηγορίᾳ λόγων ἀπειχόμενος. Τὸ
 45 δὲ πλῆθος τῶν Αἰθίοπων ἐστάθη πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ οὐδὲ πρὸς βραγδὴ τῆς Χαρικλείας ἀγομῆνης ἀνασχομένοι, μέγα τι καὶ ἀπρόσῳ ἐξέπραγον, Σῶζε τὴν κόρην ἀναθῶντες, σῶζε τὸ βασιλεῖον αἴμα, σῶζε τὴν ὑπὸ θεῶν σωθεῖσαν. Ἐγόμεν τὴν χάριν. Μεπλήρωται
 50 ἡμῖν τὸ νόμιμον. Ἐγνωρίσασθαι σε ὡς βασιλεῖα· γνῶριζε καὶ σὺ σαυτὸν ὡς πατέρα. Ἰλήκοιεν οἱ θεοὶ τῆς δεκούσης παρανομίας· πλείον παρανομήσομεν ἀνθιστάμενοι τοῖς ἐκείνων βουλήμασι. Μηδεὶς ἀναιρεῖτω τὴν ὑπ' ἐκείνων περιωθειῖσαν. Ὁ τοῦ δήμου πατήρ, γί-

consolentem. Et quidem utrum hoc dicit ita placeat ut simul praebant et auferant, (id enim jampridem expertus sum, cum esset nata et nunc expertior postquam inventa est) dicere non possum, vobis considerandam relinquo, neque an, quam extortam essent patria procul ad ultimos terrae fines et rursus mirabili casu in captiva fortuna offerentes tradiderint, eandem rursus mactari sint admissuri. Et, quam ut hostem non sustuli et captivam nullo detrimento affeci, eam filiam cognitam sacrificare, siquidem vestra voluntas ita fert, non cunctabor, neque affectui succumbam, quod alii patri fortasse condonandum esset, nec frangar animo, nec deprecabor ut veniam detis et hoc officium. In praesentia naturae praee lege tribuatis, eo plus erga illam affectui dantes, quod alio quoque modo liceat placare numen. Sed ut vos, quod aeque atque ego animo afficeremini, significationem dedistis et nostros casus non secus ac privatos doluistis, ita et a me vestrae rationes longe melius anteponuntur, parum cupante hanc calamitatem, haud multum quoque hanc miseram Persinam lugentem, quas simul et primi fortis parens et prole orba reddita est. Quamobrem, si videtur, desinite a lacrimis et nostri invidii commiseratione: ad sacrificium autem aggrediamur. Tu vero, filia, (primum enim te hoc suavi nomine et ultimum alloquor) o nequidquam formosa et quae frustra parentes invenisti, quae in patriam aliena terra longe graviolem infeliciter incidisti et peregrinam quidem salutem, patriam autem perniciosam experta es, ne mihi animum iugubri fletu perturbes, sed si unquam antea magnos illos spiritus ac reges ostendisti, nunc praecipue attolla et sequere parentem qui te quidem nuptiali stola ornare non potuit, nec in thalamos ducit sed ad sacrificium instruit et faces non nuptiales sed ad usum sacrificii destinatas accendit et invictam hanc pulchritudinem pro victimis offert. Vos autem, dii, propitii estote iis quae dicta sunt et si quid praeterea affectu victus parum pio aut religiose sum locutus, qui simul filiam vocarim et interfector idius existam.

XVII. Et haec cum dixisset, injiciebat Charicleae manus, ducere se eam ad aras et pyram, quae desuper erat assumulans, vehementiori tamen igne pectora ejus ardebant, eventum verborum, quae pro concione fecerat, ut se in animos audientium insinuaret, deprecans. Multitudo autem Aethiopyum concussa est ad ea quae dicta fuerant et ne paullulum quidem duci Charicleam sustinens, magnum clamorem quendam et subitum edidit, Serva virginem, vociferans, serva regium sanguinem: serva eam, quam dii salvam esse voluerunt. Habemus gratiam. Impletum est nobis id quod legibus debebatur. Agnovimus te ut regem, agnosce te tu quoque ut patrem: propitii sint dii huic, ut videtur, delicto. Magis peccabimus, resistentes illorum voluntati. Nemo interficiat ab illis conservatam. Qui es mater requili,

γρου καὶ κατ' ὄμοιο πατήρ. Καὶ μωρίας ἐπὶ τοῦτοις καὶ ἄλλοις φρονῆς ἰέντες, τέλος καὶ ἔργῳ τὸ καθύειν ἐπιδοκίμουντο, προῖστάμενοί τε καὶ ἀνίστάμενοι καὶ διὰ τῶν ἄλλων θεσιῶν ἰλάσκεσθαι τὸ θεῖον αἰτοῦντες.

6 Ὁ δὲ Ὑδάσπης ἐκίων τε καὶ χαίρων προσέειπε τὴν ἤταν, τὴν αὐτὴν ταυτηνὴ βίαν αὐθαίρετος ὑπομένειν καὶ τοὺς δῆλους ἐπαλλήλοισ ταις ἐκδοθήσεται χρονώτερον ἐντροφῶντας καὶ ταῖς εὐφρημαῖς ἀγερωγότερον ἐπισκίρτωντας ἄρῶν, τοῖς μὲν ἐμφορηθῆναι τῆς ἡδονῆς ἐνεδίδου, κατασταλῆναι ποτε πρὸς ἡσυχίαν ἐκόντας ἀναμείνων.

III. Αὐτὸς δὲ πλησιαιτέρον τῇ Χαρικλείᾳ παραστάς, Ὡ φίλτατη, ἔλεγεν, εἰ μὲν εἶναι σε θυγατέρα, τί τε γυναικίσματα ἐμήνυσε καὶ ὁ σοφὸς Σισμιθρῆς ἐμπαρτήρησε καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμένεις πρὸ πάντων ἀνέδειξεν. Ἄλλ' οὐκοῦν τίς ποτ' ἐστὶν ὁ σοὶ μὲν ἄμα σπληνηεῖς, καὶ εἰς τὰς ἐπιτικίους σπονδὰς τοῖς θεοῖς συμψυλαχθεῖς, νυνὶ δὲ τοῖς βωμοῖς εἰς τὴν ἱερουργίαν προσδρῦμένους; καὶ πῶς αὐτὸν ἀδελφὸν ὠνόμαζες, ὅτε μοι τὸ πρῶτον κατὰ τὴν Συήνην προσήχθητε; οὐ γὰρ δῆπου καὶ οὗτος ἡμέτερος υἱὸς εὐρεθήσεται, ἅπαξ γὰρ Ἡερσίνα καὶ σε μόνην ἐκνοφόρησε. Καὶ ἡ Χαρικλεία σὺν ἐρυθήματι κατανεύσασα, Τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐψευσάμην, ἔφη, τῆς χρείας τὸ πλάσμα συνθείσης, ὅστις δ' ἐστὶν ἀληθῶς, αὐτὸς ἂν λέγοι βέλτιον, ἀνὴρ τε γὰρ ἐστὶ καὶ ἐμοῦ τῆς γυναικὸς εὐθαρσέστερον ἐξαγορεύειν οὐκ αἰσχυρῶνται. Καὶ ὁ Ὑδάσπης μὴ συλλαβὼν τὸν νοῦν τῶν εἰρημένων, Σύγγνωθι, ἔφη, θυγατρίον, κατερυθριάσασα δι' ἡμᾶς παρθενικῆς αἰδοῦς ἀνοικεῖον

30 πεισὶν ὑπὲρ νεανίου σοὶ προσαγαγόντας. Ἄλλὰ σὺ μὲν κατὰ τὴν σκηνὴν ἄμα τῇ μητρὶ κάθησο, ἐνευφραίνεσθαί τί σε παρέχουσα, πλέον ἢ ὅτε σ' ἐτικτεν ὠδινούσῃ, τῇ ἐπὶ σοὶ τὸ παρὸν ἀπολαύσει καὶ τοῖς κατὰ στυτὴν διηγῆμασι παρηγορούσα. Ἡμῖν δὲ τῶν ἱερῶν

35 μελήσει, τῆς ἀντί σου σφραγισθησομένης ἄμα τῷ νεανίᾳ παντοῖως εἰ τινα εὐροιμεν ἀνταξίαν ἐπιλεχθείσης.

IV. Καὶ ἡ Χαρικλεία μικροῦ μὲν ἐξωλόλυξε, πρὸς τὴν ἀήλικειν τῆς τοῦ Θεαγένους σφραγῆς ἐκτραχυθείσα· μόγις δ' οὖν τὸ συμφέρον τίθει καὶ πρὸς τὸ ἐκμανεῖν τοῦ πάθους διὰ τὸ χρεῶδες ἐγκαρτερῆσαι βίασαμένη,

40 πάλιν ἐρείπει τὸν σκοπόν. Καὶ Ὡ δέσποτα, ἔλεγεν, ἀλλ' οὐδὲ κόρη μὲν ἴσως εἴτ' ἐγρῆν σε ἐπιζητεῖν, ἅπαξ τοῦ δήμου τὸ ἱερεῖον τὸ θῆλυ εἰ' ἐμοῦ συγχωρήσαντος. Εἰ δ' οὖν προσφιλονεικίῃ τις, ἄρτιον καὶ εἰς ἑκατέρου

45 γένους ἐπιτελειῖσθαι τὴν ἱερουργίαν, ὦρα σοὶ μὴ κόρη μόνην, ἀλλὰ καὶ νεανίαν ἄλλον ἐπιζητεῖν, ἢ μὴ τοῦτο ποιοῦντα μὴδὲ κόρην ἄλλην ἀλλ' ἐμὲ πάλιν σφραγιάζειν. Τοῦ δὲ, Εὐφρήμησον, εἰπόντος, καὶ τὴν αἰτίαν, διότι τοῦτο λέγει, πυνθανομένου· Ὅτι, ἔφη, ἐμοὶ καὶ ζῶντι

50 συζῆν καὶ θνήσκοντι συντεθνάει τῷ ἀνδρὶ τῷδε πρὸς τοῦ δαιμονίου καθείμαρται.

V. Πρὸς ταῦθ' ὁ Ὑδάσπης, οὐπω τῶν ὄντων ἐπήβολος γινώμενος, Ἐπαινῶ μὲν σε τῆς φιλανθρωπίας, ὦ θυγατερ, ἔφη, ξένον καὶ Ἑλληνα καὶ ἡλια καὶ

esto et domi tuae pater. Et sexcentas ad haec et his similes voces, proferebant. Ad extremum et te ipsa se prohibere declarabant, opposcentes se et obersistentes, ahis sacrificiis placari numen postulantes. Hydaspes autem ultro et letus patiebatur se hac in parte superari, ostentam hanc vim sponte sustinens et populum continuis exclamatiombus diutius indulgentem et gratulationibus insolentius lascivientem videns, huic quidem voluptate se implendi facultatem dedit, exspectans ut aliquando sua sponte conquiesceret.

XVIII. Ceterum cum proxime Charicleam adstisset, Carissima, dicebat, quod tu quidem mea sis filia, tum indicia ostenderunt, tum sapiens Sisimithres testatus est, et ante omnia deorum benevolentia declaravit. Sed iste quis tandem est, qui una tecum captus ad sacra diis faciendia ob partam victoriam servatus, nunc aris ut mactetur admotus est? Et quomodo illum fratrem nominabas, quando in conspectum meum Syenae primum adducti estis? Neque enim utique et ipse filius noster esse reperietur, semel enim Persina et te solam enixa est. Chariclea autem, humi defixis oculis cum rubore, Fratrem quidem, inquit, eum esse mentita sum, necessitate commentum suppeditante, qui autem sit revera, ipse melius exponet, vir enim est et confidentius me nullere narrare non verecabitur. Hydaspes autem cum non intellexisset sententiam dictorum, Da, inquit, veniam, filiola, quae per nos rubore suffusa es, alienam a virginali pudore questionem de adolescente tibi proponentes. Sed tu quidem in tabernaculo una cum matre sede, majorem laetitiam illi nunc affers, quam cum te peperit doloribus cruciata, tuae praesentiae fractu et illam de tuis rebus narratione consolans. Nobis autem sacrificia curae erunt, delecta omnino ea, si quam invenerimus hincnam, quae pro te una cum adolescente mactetur.

XIX. Chariclea vero parum absfuit, quin ejulatum eideret significatione mactationis Theagenis commota: vix tamen, utilitati serviens, et furibundo affectu necessitate postulante represso, rursus occulte adrepebat ad scopum et O domine, dicebat, sol neque puellam forsasse te amplius inquirere oportuit, cum tibi semel populus feminei sexus victimam per me remisisset. Quod si quis contendat par et ex utroque sexu sacrificandum esse, non puella tantum sed et adolescens alius tibi inquirendus est: aut nisi hoc feceris, nec puella alia, sed ego iterum mactanda sum. Di meliora, subijiciente et causam quamobrem hoc diceret querente: Quod, inquit, et cum vivo hoc viro me vivere et cum moriente una mori divinitus est constitutum.

XX. Ad haec Hydaspes, cum nondum rem ipsam conjiceret, Laudo quidem, inquit, tuam hanc humanitatem, filia, quae peregrinam et Graecum et aequalem, unaque

ταναίμειον, καὶ σπυρίων, ἄλλ' οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἴλεως ἐξαρ-
 θείης τῆς ἱερουσίας. Ἄλλως τε γὰρ οὐκ εὐχάρι-
 10 τικαίτασι περιγραφῆσαι τὸ πάτριον τῆς τοῦ Ἰπτακίου
 βουλῆς· καὶ ἄρα οὐδ' ἂν ὁ ὄρκος ἀνάσχοιτο, μόλις
 καὶ πρὸς τὴν ἐπί σοι συγκρότησιν θεῶν εὐμενεία κινη-
 τείη. Ἢ δὲ ὅν Χαρίκλεια, Ἦ βασιλεῦ, ἔφη, πα-
 τέρα γὰρ σε καλεῖν τόγχε οὐα ἐγγίγνεται, εἰ μὲν δὲ
 15 θεῶν εὐμενεία σάμα τοῦμον περιστάσεται, τῆς αὐτῆς
 ἂν γόνιτο εὐκαιρίας καὶ τὴν ἐμὴν ἐμοὶ περιστάσαι φου-
 ρῆν, ἣν ἀλκίμως εἶπαι μοι ψυχῆν ἱπτακίωσαντες ἴσασιν.
 Εἰ δὲ τοῦτ' ἀδοῦσθαι Μυῖραις εὐρίσχοιτο καὶ δεῖξαι
 πάντως τὰ ἱερὰ κοσσοῦσαι σφαγισθέντα τὸν ξένου, ἐν
 20 γυῖο μοι χρυσισθῆναι νεύουσι· αὐτῆν με κέλευσον αὐτοῦ-
 γῆσαι τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἔθνος ὡς κειμήλιον δεξομένην,
 περιόλεπον ἐπ' ἀνδρείῃ παρ' Αἰθίοφιν ἀναδειχθῆναι.

ΚΑ'. Διατραχεῖς δὲ πρὸς ταῦθ' ὁ Ὑδάσπης, Ἄλλ'
 οὐ συνήμι, ἔφη, τὴν πρὸς τάναντιξ σου τῆς γνώμης
 20 μεταβολὴν, ὀρθίως μὲν ὑπερασπίζειν τοῦ ξένου πειρο-
 μένης, νυνὶ δ' ὡς πολεμίῳ τινὸς αὐτόχειρα γινέσθαι
 παρακλίνας. Ἄλλ' οὐδὲ σιμνὸν τι καὶ ἐπίδωσον,
 ὅσα γὰρ πρὸς σε καὶ τὴν σὴν ἤλικίαν, ἐνορῶ τῆ πράξει.
 Ἰκαί τούτου δ' ὄρκος, τὸ δυνατόν οὐκ ἔστι· μόνοις γὰρ
 25 τοῖς ἱερομένιοις τῷ τε Ἠλίῳ καὶ τῇ Σελήνῃ πρὸς τῶν
 πατρίων ἀποκεκλήρωται ἤδη πρῆξις καὶ τούτοις οὐ
 τοῖς τυχεύουσιν, ἀλλὰ τοῦ μὲν γυναικί, τῆς δ' ἀνδρὶ συ-
 νοικουούσης· ὡσθ' ἢ κατὰ σε παρθενία κωλύει τὴν οὐκ
 εἶδ' ὅπως γινυμένην αἴτησιν. Ἄλλὰ τούτου ψ' ἐνεκεν
 30 οὐδὲν ἐμποδίου, ἔφη ἡ Χαρίκλεια, λάθρα καὶ παρὰ τὸ
 οὐσ' τῆ Περσίνῃ προσκύνησα· ἔστι γὰρ καί μοι, μήτερ,
 ὁ τούνομα τοῦτο πληρῶν, εἰ καὶ ὑμεῖς βουληθείητε. Βου-
 λουμένης, εἶπεν ἡ Περσίνη μειδιάσασα, καὶ αὐτίκα
 μαλα ἐκδώσωμεν, θεῶν νεούτων, σοῦ τε καὶ ἡμῶν
 35 ἔξου ἐπιλέξομενοι. Καὶ ἡ Χαρίκλεια γεγονότερον,
 (ὡδὲν δαὲ ἐπιλέγειν, ἔφη, τὸν ὄντα ἤδη.

ΚΒ'. Καὶ λέγειν τι χαριώτερον μελλούσης, (τὸ-
 μῆν γὰρ τὸ καταπίγον καὶ τὴν αἰδῶ τὴν παρθένιον
 40 παρεῖν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς ἠρώμενον τοῦ κινδύου τῆ
 ἰθαμίνας κατηγόραζεν), οὐκ ἔτι κατασφῶν ὁ Ὑδά-
 σπης. Ἦ θεοί, ἔφη, ὡς κακὰ τοῖς καλοῖς εἰκόνατε
 αἰετοῖσι, καὶ τὴν παρ' ἐλπίδος μοι δωρηθείσαν πρὸς
 ὑμῶν εὐκαιρίαν, τὸ μέρος κωλύειν· θυγατέρα μὲν
 ἀπρὸσδόκτου ἀλλὰ παρῆρρον (ποιε) ἀναδειξαντες.
 45 Πῶς γὰρ οὐ παραπλήγως τὸ νόημα, τῆς ὀλλόκοτα βέ-
 βρωτα πρῆξις ἐνός· ἀδελφὸν ἠνώμαζε τὸν ἐκ ὄντα· τὸν
 ὄντα ὅστις ἔστιν ὁ ἕνος ἐρωτημένη, ἀρκεῖται εἰεῖν·
 οὐδὲς εἴηται περιστάσθαι ὡς φίλον, τὸν ἀγνωσκουόν.
 Ἀδύνατον δ' εἶναι μάθουσα τὴν αἰετική, αὐτὴ καταθεῖν
 50 ὡσπερὶ πολεμιώτατον ἰατέου. Καὶ ταῦθ' ὡς οὐ θεμι-
 τὸν ἐγχεῖται, μετ' ἡμῶν καὶ ταῦτα ὑπάδωον τῆς τοῦ ὄντος
 ὡσπερὶ καθιστομένης, ἀδελφὰ εἶναι ἐμῶν, ὅστις
 οὐ προσδοκῆται. Πῶς γὰρ τὸν γὰρ καὶ ὄντα, καὶ
 γρηγορήσει αὐτῆ δὲ τῆς ἐγχεῖται ἀποδοχῆς, ἢ γὰρ

HELIODORIS.

captum et em locum sancti. Ex ex peregrinatione inter-
 cessit, offensus miserans et servare cogites. Sed tamē
 quaquam exim potest eandem: alioqui nec patas et reli-
 gionem pater, ut omnino circumscribatur patrium institutum,
 de sacrificio ob victoriam partem faciendo. Immo tunc
 populus ferat, qui rex ut tibi veniam daret deorum ele-
 menta perit et is est. Chariclea tator, O rex, inquit, pa-
 trem enim te appellare fortasse non licet, siquidem deorum
 clementia corpus tuum servatum est, quidem et ele-
 mentis, meam quoque servare animam, quam vere mihi
 esse omniam in qui hoc fatali quadam necessitate sanxerunt
 scimus. Sin hoc irrefractabile Patris invictum fuerit
 et oportebat omnino exornare sacrificium nactatum pere-
 grinum, unam tantum te mihi largitum esse pronote
 Ipsam me pite nactare victimam et glorio tanquam ca-
 rissimo quodam et pretiosissimo accepto pignore, conspi-
 cuam apud Aethiopes fortitudinis gloria efficit.

XXI. Perturbatus hisce Hydaspes, Sed non intelligo,
 inquit, hanc tuar mentis in contrariam sententiam mu-
 tationem, qua nuper defendere peregrinum conabar, nunc
 autem non secus atque hostem aliquem, manu tua tolle-
 re expetis. Atque neque honesti quidquam, aut gloriosi,
 quod ad te arctanque tuam attinet, in actione ista inesse
 video. Verum fac esse: facultas tamen deest. Solis
 enim sacerdotio Solis et Lunae fungentibus, patriis institu-
 tis datum est hoc negotium: nec iis quibuscumque, sed
 illi quidem, uxori; huic autem, viro cohabitanti. Quod
 cum ita sit, tua virginitas impedit hanc, que unde oritur
 hanc scio, petitionem. Enimvero hac de causa nullum
 est impedimentum, inquit Chariclea, pressa voce et ad
 aurem Persinae se inclinans: est enim et unū, mater, is
 qui nomen hoc implet, siquidem id vestra voluntas foret.
 Peret, inquit Persina, arridens leniter et statim te cluca-
 bimus, diis annuentibus ei quem te et nobis dignum ele-
 gerimus. Chariclea autem clarius, Nihil opus est, inquit,
 eligere eum, qui jam est.

XXII. Cumque jam quidpiam planius dictura esset, (ad-
 debat enim audaciam imminens periculum Theogeni atque
 ob oculos versans et pudorem virginium seponere ac ne-
 gligere cogebat) non amplius ferens Hydaspes, O dii, inquit,
 quam mala bonis miscere videmini et praeter spera a vo-
 bis mihi donatam felicitatem aliqua ex parte impedire!
 qui mihi filiam non expectatam quidem, sed amantem
 quodammodo, ostendistis. An non enim fatue mens esse
 declaratur in ea, quae absurdas voces edit? Fratrem nomi-
 nabat eum, qui non erat. De peregrino, qui adest pra-
 sens, quisnam esset, cum interrogaretur, ignorare se du-
 cebat. Rursus studebat servare tanquam amicum eum,
 quem non norat. Cum se obtinere non posse petitionem
 adlexerit, ut ipsa nectaret tanquam et amicis amicum obse-
 ratur. At cum neque hoc faceret esse dicentis, unum
 tantum et ex conjugii, tibi sacrificio nuncupato; virum se
 habere praetextit, non addens quem. Quomodo enim eum
 habere possit, quem neque esse, neque fuisse illi unquam
 per locum non tulerit? Nisi forte in hac scilicet fuit, id quod

ἄρα παρὰ ταύτη μόνῃ ψεύδεται μὲν τὸ παρ' Αἰθίοφιν
 οὐκ ἔστι τῶν καθ' ἑαυτῶν πειρατῆριον καὶ ἐπιβῆσαν
 ἀφ' ἑκτον ἀποπέμπεται καὶ παρ' ἑαυτῶν νόθως χερῖζε-
 ται· μόνῃ δ' ἔστι φίλους καὶ πολεμίους τοὺς αὐτοὺς
 ἢ ἂν ἄκρι καταλέγειν, ἀδελφούς δὲ καὶ ἀδελφὸς τοὺς μὴ
 ὄντας ἀναπλάττειν. Ὡστε, ὡ γένοι, σὺ μὲν εἰς τῆς
 σκηνῆς εἰσεῖθι καὶ τοῦτον κατέστηλθι· πρὸς τὸ νερά-
 λιον, εἴθ' ὑπὸ τοῦ θεῶν τοῖς ἱεροῖς ἐπιροιτήσαντος
 ἐκδοκίμουμένου, εἴτε καὶ δι' ὑπερβολῆς γοῶν τῶν
 ἀνελπίστων εὐτοχθόντων, τὸν νότον παραφρομένην.
 Ἐγὼ δὲ τὴν ὀμιλοῦσαν τοῖς θεοῖς ἀντὶ τῆσδε σφραγι-
 στήναι, καὶ ζητεῖν καὶ ἀνευρεῖν τινι προστάξας, ἕως
 ἐν τούτῳ γίνηται, εἰς τὸ χρηματίσσει τῆς ἐκ τῶν
 ἐθνῶν ἡκούσας πρεσβείας καὶ δῶρα τὰ ἐπὶ τοῖς ἐπιτι-
 λίοις προκομιζόμενα παρ' αὐτῶν ὑποδέξασθαι, πρέ-
 λουμαι. Καὶ ταῦτ' εἶπὼν, καὶ τῆς σκηνῆς πύκτων
 ἐξ' ὑψηλοῦ προκαθίσας, ἤκειν τοὺς πρεσβυτάς, καὶ
 εἰ τινα ἐπικουρίζοντο δῶρα, προστάγειν ἐκέλευσεν. Ὁ
 δὲ ὄν εἰσαγγελίους Ἄρμονίας, εἰ πάντας ἅμα ἢ ἐν μί-
 ραι καὶ ἑσπέρους ἐκάστου κεκρυμένους καὶ δὴ εἰ καὶ ἰδίᾳ
 προστάγειν κελύοι διηρώτα.

ΚΙ'. Τοῦ δ' ἐν τάξει καὶ διηρημένως εἰπόντος, ὡς
 ἂν καὶ τῆς πρὸς ἄξιαν ἐκάστου μεταλάβει τιμῆς, πάλιν
 ὁ εἰσαγγελεὺς, Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, πρῶτος ἀδελ-
 20 φῶν τοῦ σοῦ παῖς ἦξει Μερόμβος, ὀργίως μὲν ἦκων,
 σπαγγελθῆναι δὲ αὐτὸν πρὸ τῆς παρεμβολῆς ἀναμένον.
 Ἐἴτ' ὁ νοθέστατος καὶ ἡλίθιος, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσπης,
 οὐ παραχρήμα ἐμύνησε, οὐ πρεσβυτὴν ἀλλὰ βασιλέα
 τὸν ἀφιγμένον ἐπιστάμενος καὶ τοῦτον ἀδελφοῦ παῖδα
 30 τοῦ ἑμοῦ, τελευτήσαντος μὲν οὐ πρὸ πολλοῦ, πρὸς ἑκαστὸν
 δ' εἰς τὸν ἐκείνου θρόνον ἐνιδρυθέντα καὶ ἀντὶ παιδὸς
 ἐμοῦ γιγνόμενον. Ἐγίνωσκον ταῦτα, εἶπεν, ὦ δέσ-
 ποτα, ὁ Ἄρμονίας, ἀλλὰ καιροῦ στοχάζεσθαι πρὸ
 πάντων ἐγίνωσκον, πράγματος τοῖς εἰσαγγελεῦσιν,
 35 εἴπερ τινὸς ἄλλου, δεομένου προνοίας. Σύγγνωθι οὖν
 εἰ πρὸς τῆς βασιλείας σε κοινολογοῦμενον, ἀπαχο-
 λῆσαι τὸν ἡδίστων ἐρυλαξάμην. Ἀλλὰ νῦν γοῦν
 ἤκω, τοῦ βασιλέως εἰπόντος, ἀπέτρεγέ ὁ ὁ προ-
 σαχθεὺς καὶ αὐτίκα ἐπανάει μετὰ τοῦ προστάγματος.
 40 Καὶ ὕφθη ὁ Μερόμβος, ἀξιοπρεπὲς τι νεανίου χρέμα,
 τὴν μὲν ἡλικίαν ἄρτι τὸν μείρακα παραλλάττων, δε-
 κάδα δ' ἐτῶν πρὸς ἑβδομάδι πληρῶν, μεγάλῃ δὲ τοῦ
 παρόντος σχεδὸν ἅπαντας υπερλύπων, λαμπροῦ μὲν
 δορυφορήματος ὑπασπιστῶν προπομπεύοντος, τοῦ δὲ
 περιεστῶτος Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ θαυμασμῷ ὅ ἅμα καὶ
 σεβασμῷ πρὸς τὸ ἀκόλυτον τὴν πόροδον διαστέλλοντος.

ΚΔ'. Οὐ μὲν οὖδ' ὁ Ὑδάσπης ἐπὶ τῆς καθέδρας
 ἐκαρτέρησιν ἀλλ' ὑπήντα τε καὶ μετὰ πατρικῆς τῆς
 φιλοφροσύνης περιπτυσάμενος, πλησίον ὅ' αὐτοῦ καθί-
 45 ὄρουσε καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, εἰς καιρὸν ἤκει, ἐλε-
 γειν, ὦ παῖ, τὰ τ' ἐπιπικία συνειροτάσιον καὶ τὰ γαμή-
 λια ἔθυσον. Οἱ γὰρ πατῶσι καὶ γενάρχοι θεοὶ τε καὶ
 ἄνθρωποι, ἡμῖν μὲν θυγατέρα, σοὶ δὲ νόμφνη, ὡς εἶπεν,
 εἰσενόηκασιν. Ἀλλὰ τὸν τελευταίον αὖθις ἀκουσο-

apud Æthiopes haudquaquam fallax est, castorum espe-
 rimetum et cum conscendisset non adustam remittit, at-
 que ut adolterina virginitate se vendit letargitur: denique
 soli licet amicos et hostes eodem ponto temporis habere
 et fratres ac viros qui non sunt, ingere. Quamobrem, uxor,
 tu quidem tabernaculum ingredi, et hanc ad sobrietatem
 revoca, quæ aut a quodam deo, qui ad sacrificia venit,
 in furorem concitatur, aut præ nimia lætitia ob successum
 insperatum, mente aberrat. Ego autem cum eam, qua-
 dam pro hac maclari debet, et inquiri et inveniri a quodam
 jusserim, tantisper dum hoc fit, ad danda responsa lega-
 tionibus quæ a gentibus veniant et dona quæ ad gratula-
 tionem ob victoriam partam declarandam afferuntur, ver-
 tar. Hæc ut dixit, prope tabernaculum in edito loco con-
 sidens, venire legatos et si quæ afferrent dona adducere
 jubebat. Internuntius igitur Harmonias, Utrum omnes
 sine discrimine an ordine et ex unaquaque gente electos,
 denique si seorsim adducere juberet, percunctabatur.

XXIII. Hic autem cum ordine et distincte divisisset, ut
 etiam singuli pro dignitate honorem consequantur; rursus
 internuntius. Igitur, inquit, rex, primus fratris tui filius
 Meroebus veniet, qui nuper quidem advenit, sed, ut prius
 denuntiatur, ante septem et coronam militum, qua cincti
 sumus, exspectat. Cur autem, stupidissime et fatue, ad
 illum Hydaspes, non statim indicasti? cum non legatum
 sed regem cum qui advenisset esse scires, et quidem fratris
 mei non ita pridem mortui filium et a me in illius throno
 collocatum, atque adeo adoptione filium meum constitu-
 tum? Sciebam, inquit, domine, Harmonias. Sed ante
 omnia occasionem captandam esse stultitiam, cum, si
 nulla re alia internuntius, imprimis ratione consideratione-
 que temporum sit opus. Dabis igitur tuiam veniam, quod
 te cum reginis colloquentem, advocare a suavissimo ser-
 mone sum veritus. Nunc itaque veniat, ut dixit rex,
 recurrebat quemadmodum erat illi imperatum et statim,
 redibat cum eo, quod injunctum fuerat. Venitque in
 conspectum Meroebus, conspicuus quidem juvenis, tum
 primum autem adolescentiam aetatem egrediens, cum decem
 et septem annos impleret, proceritate autem supra
 omnes propemodum, qui aderant eminens: conspicuo
 stipatorum comitatu illum deducente; Æthiopico vero
 exercitu qui circumstabat eum admiratione simul et vene-
 ratione viam ad illius adventum sine ullo impedimento
 patefaciente.

XXIV. Ceterum neque Hydaspes in solio mansit sed
 obviam progrediebatur et cum paterna comitate eum
 complexus, prope se collocavit junctaque dextra, Oppor-
 tune venis, fili, dicebat, solemne sacrificium ob victo-
 riam partam una facturus et nuptialia sacra celebraturus.
 Siquidem paterni dii, generisque nostri auctores et heroës,
 fidam quidem nobis, tibi vero sponsam, ut videtur, in-
 venerunt. Enimvero arcana auditurus postea, nunc, si

μενος, εἴ τι μὲν βούλει χρηματίσαι τῷ ἴθιει τῆς ὑπό
σοι βασιλείας, ἀπάγγελλε. Ὁ δὲ Μιρόνθος πρὸς τὴν
κοῆν τῆς νύμφης, ὕψ' ἠδονῆς ὁ ἄμα καὶ αἰδέως, οὐδ'
ἐν μελαίνῃ τῇ γροῖα διέλαθε φοινιχθεῖς, οἰονεὶ πυρὸς
9 πρὸς αἰθάλην τοῦ ἐρωθίματος ἐπιδραμούτος. Καὶ
μικρὸν ἐψαυχάσας, Οἱ μὲν ἄλλοι, ἔφη, ὦ πάτερ, τῶν
ἐκόντων πρεσβείων τοῖς ἐκ τῆς αὐτῶν ἰσαίρετοις ἑκα-
στος τὴν σὴν περίβλεπτον νίκην στέροντες ξενιοῦσιν,
ἐγὼ δὲ σε τὸν ἐν πολέμοις γεννάδῃ καὶ ἀριστεῖα διαπρα-
10 γέντα, προσφρόως τε καὶ ἀπὸ τῶν ἑμοίων ἀωρήσασθαι
δικαιοσύνας, ἀνδρα σοὶ προσκομίζω, πολέμων μὲν καὶ
αἰμάτων ἀθλητὴν ἀναταγώνιστον, πάλην δὲ καὶ
πυγμαχὴν τὴν ἐν κόνει καὶ σταδίοις ἀνυπόστατον. Καὶ
ἄμα νεύσας ἔκειν ὑπεδείκνυ τὸν ἀνδρα.

13 ΚΕ'. Καὶ δε προσελθὼν εἰς μέσους προσεκύνει τὸν
Ἰθάσπην τοσοῦτος τὸ μέγεθος καὶ οὕτως ὠρύγιος
ἄνθρωπος, ὥστε τὸ γόνυ τοῦ βασιλέως φίλων, μικροῦ
φανῆναι τοῖς ἐφ' ὠρηλοῦ προκαθημένους ἐξισούμενος.
Καὶ μηδὲ τὸ κελυσθῆναι ἀναμείνας, τὴν ἐσοῦσα
20 ἀποδῶς, γυμνὸς εἰστήκει, πάντα τὸν βουλούμενον ἔπιων
τε καὶ [γυμνῶν] χειρῶν εἰς ἀμιλλαν προκαλούμενος.
Ὡς δ' οὐδεὶς παρήει, καλλάκις τοῦ βασιλέως ἐν κή-
ρυκος κροτρεφαιμένου, Δοθήσεται σοὶ καὶ παρ' ἡμῶν,
ἔφη ὁ Ἰθάσπης, ἰσοστάσιον τὸ ἐπαύλον. Καὶ εἰπὼν,
25 ἐλέφαντα πολυετῆ καὶ παμμιγεθὴ προσκομισθῆναι
αὐτῷ προστάττειν. Ὡς δ' ἔχθη τὸ ζῶον, ὁ μὲν ὑπε-
δέχετο ἄσμενος, ὁ δὲ δῆμος ἀθρόον ἐξεδάκχευσε, τῷ
ἀστίσμοι τοῦ βασιλέως ἠσθέντες καὶ τὴν δόξαν
αὐτῶν ὑποκατάκλησιν τοῦ ἐπιτωσασμοῦ τῆς κατ' ἐκείνου
30 μεγαλαυχίας παρηγορηθίντες. Μετὰ τοῦτον οἱ Σηρῶν
προσῆγοντο πρεσβεύται, τῶν παρ' αὐτοῖς ἀργυρίων
νήματα καὶ ὑφάσματα, τὴν μὲν φοινικοβαφῆ, τὴν δὲ
λευκοτάτην ἐσοῦσα προσκομίζοντες.

ΚΖ'. Καὶ τούτων τῶν δῶρων ὑποδεχθέντων καὶ
35 ἀρεθῆναι αὐτοῖς τῶν παλαι τινὰς ἐν δεσμοτηρίῳ κα-
τακρίτων ἀξιώσαντων, ἐπινεύσαντες τοῦ βασιλέως, οἱ
Ἄραβων τῶν εὐδαιμόνων προσήσαν καὶ φύλλου τε τοῦ
ουώδους καὶ κασίας καὶ κινναμώμου καὶ τῶν ἄλλων
εἷς ἡ Ἄραβία γῆ μυρίζεται, ἐκ πολλῶν ταλάντων
40 ἐκάστου, τὸν τόπον εὐωδίας ἐμπλήσαντες παρήσαν
μετὰ τούτους οἱ ἐκ τῆς Τρωγλοδυτικῆς, χρυσόν τε τὸν
μυρμηχίαν καὶ γρυπῶν ξυωρίδα χρυσαῖς ἀλύσειν
ἠνεύχουμένην προσκομίζοντες. Ἐπὶ τούτοις ἡ Βλεμ-
μῶν παρήει πρεσβεῖα, τόξα τε καὶ βελῶν ἀκτίδας ἐκ
45 ἔρακονταίων ὄστων εἰς στέφανον περιπλέξασα καὶ
Ἰαυτὰ σοὶ, Ὀλεγον, ὦ βασιλεῦ, ἐκ παρ' ἡμῶν εὐωρα,
πλεούτου μὲν τοῦ παρὰ τῶν ἄλλων λειπόμενα, παρὰ
εἰ τὸν ποταμὸν ὑπὸ σοὶ μάρτυρι κατὰ Περσῶν εὐδοκι-
μήσαντα. Πολυτελέστερα μὲν οὖν, ἔφη ὁ Ἰθάσπης,
50 τῶν πολυταλάντων ξενίων, ἃ γε καὶ τὰλλα νομῖ μοι
προσκομίσασθαι γέγονεν αἴτια. Καὶ ἄμ' εἴ τι βού-
λοιντο ἀπαγγέλλειν ἐπέτρεπε. Καὶ μειωθῆναι αὐτοῖς
ἐκ τῶν φόρων αἰτησάντων, τὸ σύμπαν εἰς δεκάδα ἐτῶν
ἀφῆκε.

quid forte aere vis cum gente, quae suo regno subiecta
est, mela. Metochus autem, omnia sponsa matrone,
trae voluptate simul et pudore, ne in nero quidem colore
celare potuit, quod erubisset, tantum igne ad infir-
gorem rubore a corrente: parvoque spatio intermisso, Alii
quidem, inquit, pater, legati qui advenant praecipuis
rebus ex sua quisque regione tuam praedatam victoriam
ornantes te munerabantur, ego vero te qui strenuus in
bellis exististi et maximis rebus gerendis praecipuam vic-
toriam declarasti, cum convenienti et simili donatio mune-
randum esse aequum iudicarem, virum tibi offero, gladia-
torum in bellis et sanguine adeo exercitulum et nonnum-
sit habiturus qui se tibi opponere possit, facta autem et
castum iugna in arena et stadiis adeo validum et illius
robur a nemine sustineri queat. Et simul inuenis ut ven-
ret vir significabat.

XXV. Ille autem progressus in medium, adorabat Hy-
daspem, tanta proceritate et prista illa statura homo, ut
cum genu regis oscularetur propemodum eos qui in alto
loco sedebant adaequare videretur. Et ne imperio quidem
expectato, exula veste nudus stetit, omnem, qui vellet,
seu cum armis, seu [nudis] manibus, ad certamen pro-
vocans. Cum autem nemo progresseretur, quamvis rex
sarpus per praeconeum denuntiasset Hydaspes, Dabitur,
inquit, tibi quoque a nobis aequale praemium. Et cum
dixisset, elephantem multorum annorum et insignis ma-
gnitudinis offerri ipsi iussit. Postquam autem adductum
est animal, ille quidem accipiebat libens. At populus
subito concitus mirros risus edidit urbanitate regis delecta-
tus, et post submissionem ac dedecus, ut videlicet, ex
irrisione ipsius iactantiam solatium capiens. Post hunc et
Serum adducebantur legati, arancorum qui sunt apud
illos stamina et texturas, vestem alteram purpureo colore
tinctam, alteram candidissimam afferentes.

XXVI. His donis receptis, cum ut dimitterentur illis
quidam qui jam pridem damnati in carcere detinebantur
petiissent et rex annuisset: Arabum felicitum legati acce-
debant et lotii odoriferi et castiae et cinnamoni et aliorum
aromatum quae Arabia fert, dona multorum talentorum ex
quolibet genere offerebant, odore fragrantissimo locum
implentes. Aderant post hos ex Troglodytica regione,
aurum formicinum et gryporum jugum quod aureis ha-
benis tegebatur, offerentes. Deinde Blomyum adveniebat
legatio, arcus et jaculorum spicula ex draconum ossibus,
in coronam implicata gerens et, Haec tibi, dicebat, o rex,
a nobis afferantur dona, divitiis quidem allatis ab aliis
inferiora, ceterum apud fluvium contra Persas, ut tu
ipse testis esse potes, comprobata. Pretiosiora igitur sunt,
inquit Hydaspes, quam multis talentis constantia venia,
quae ut alia quoque nunc mihi offerantur in causa esse
dicimus: simulque, si quid postularent, exponere jubebat.
Cumque sola minui et alterari traditum petiissent, totum
in decennium remisit.

KZ. Καὶ πάντων σχεδὸν τῶν κατὰ πρῶταίαν ἀριγλίαν ὄφθησκον καὶ τοῖς ἴσοις ἐκάστους ἢ φιλοτιμοτέους τοὺς πλείους ἀμφιβήμες τοῦ βασιλέως. τελευταῖαι παρῆσαν οἱ Ἀιθιοπιῶν πρεσβυταί, φέρου-
 1. μὲν οὖα ὄντες ὑποπεδίς, φέροι δ' ἄλλως καὶ ὑπόσπονδοι καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς κατορθωμένους εὐμενὲς ἐδεικνύμενοι, δῶρα καὶ ὄστροι προσέγγυον, ἄλλα τε καὶ ἐξ καὶ ζῆου τινὸς εἶδος ἀλλοκότου ἢ ἄμα καὶ θαυμασίου τὴν φύσιν, μέγεθος μὲν, εἰς κομήλου μέτρον ὑψώμενον, γροίαν
 2. δὲ καὶ ὄστρον παρθένου φησὶν ἀνθρώποις ἐπιγινόμενον. Ἦν δ' ἀληθῆ τὰ μὲν ὁπίσθια καὶ μετὰ κενόωνος χαμηλὰ τε καὶ διεκνήθη, τὰ δ' ὀπίσθια καὶ πόδες πρόσθιοι καὶ στέρνα, πέρα τοῦ ἀντιόγου τῶν ἀδῶν μεδῶν ἐξοριστάμενα. Λεπτὸς δ' ὄστρον καὶ ἐκ μεγάλου τοῦ
 3. κοίτου σώματος εἰς κύνειον φέρουγα μηχανώμενος. Ἡ κεφαλὴ τὴ μὲν εἶδος καμηλοῦσα, τὸ δὲ μέγεθος, στροφάλου Λιβύσσης εἰς διπλάσιον ὀλίγον ὑπερέφερασα καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους βίσιοντος σοφῶστα. Παρῆλ' ἄκρο καὶ τὸ βῆδισμα χειρῶν ζῆου καὶ ἐνώ-
 4. ῶλου παντὸς ὑπεναντιῶς σαλευόμενον, τῶν σκελῶν οὐκ ἐκλιθὰς ἑκατέρου καὶ παρὰ μέρος ἐπιβαίνοντος, ἀλλ' ἰσῆ μὲν τῶν δεσῶν καὶ ἄμα τῶν ἐν δεξιῇ, χωρὶς δὲ καὶ ζυγῶν τῶν εὐωνύμων σὺν ἑκατέρῃ τῇ ἐπιαιρούμενῃ πλευρῇ μετασθευέντων. Ὀκλίαν δ' ὄστρον τὴν κίνησιν
 5. καὶ τίθεισιν τὴν ἔξιν, ὡσθ' ὑπὸ λεπτοῦς μακρῆσθαι, τῇ κορυφῇ περιελθίσεισθαι, ἀγισθαὶ πρὸς τοῦ θηροκόλου κληῖπτον ἀφ' ἁλῶτος δισπρῆ τῇ ἐκείνου βουλήματι ἐδηγούμενον. Τοῦτο φανὲν τὸ ζῆον, τὸ μὲν πλῆθος ἄταν ἐξέπληξε καὶ ὄνομα τὸ εἶδος ἐλάσθαιεν, ἐκ τῶν
 6. ἐπακραιτέρων τοῦ σώματος αὐτοσχεδῶς πρὸς τοῦ ἄλου καμηλοπάρθαις καταγρηθῆναι. τὰρ' ἄρου γε μὴν τὴν πανήγυριν ἐνέπληξε.
 ΚΗ. Γίνεσθαι γὰρ τι τοιοῦτο. Τῇ βραυρῇ τῆς μὲν Σεληναίας παρεστῆκει ταύρων ζυγῶν, τοῦ δ' Ἥλιου, πρὸς ἑτέρωθεν ἴσπων λευκῶν εἰς τὴν ἱερουσίαν κῆρυσι-
 7. σμένηων. Ἔϊου δὲ καὶ ἀθήους καὶ τότε πρῶτον ἄλλο-
 8. κτου ζῆου φανέντος, ὡσθ' εἰς φασμα διατραχ-
 9. ῶντες, πωλαίς τ' ἐπαπίπλαντο καὶ τῶν καταρῶν τὰ δεσμὰ σπαραζόντες, τῶν τε ταύρων ἕτερος, ὁ μὲ-
 10. νος, ὡς εἶκε τὸ θηρίον καταπτουκῶς καὶ ὄστρον ἴσπων εἰς φυγὴν ἀκατάσχετον ὄρησαν, διεκπερῶν μὲν τὸν περίβολον τοῦ στρατοῦ μὴ δυνάμενοι, πυκνῶ τῷ συνασπισμῷ τῶν ἄπλιτῶν εἰς κύλῳν τεταμιζόμενον, φερόμενοι δ' ἀτάκτως καὶ τὸ μισοῦν ἄπαν ἄρῶνται σε-
 11. τοδημένοις ἐξελίττοντες, τὸ τε προσυγῶν ἄπαν εἰσε-
 12. σκευῶς εἶτε ζῆον ἀνατρέποντες ὥστε καὶ βοῶν ἀίρεσθαι συμμιγῆ πρὸς τὸ γινόμενον, τὴν μὲν ὑπὸ δέους οἷς προσπιλάσειν, τὴν δ' ὑπ' ἡδονῆς οἷς καθ' ἑτέρους ἐναλλόμενοι, τέρψιν τε καὶ γέλωτα τὴν τῶν ὑποπιστό-
 13. των συντριβὴν παρείλον. Ἐρ' οἷς οὐδ' ἡ Περσίνα καὶ ἡ Χαρκίλια μένειν ἐφ' ἡσυχίας κατὰ τὴν σκηνὴν ἐκα-
 14. τέρψαν, ἀλλὰ τὸ καταπέτασμα μικρὸν παραστέ-
 15. ἴλασι, θεωροὶ τῶν δρωμένων ἐγίνοντο. Ἐνταῦθ' ὁ Θεαγένης, εἶς ὃν εἰσθεν ἀνδρείου τῷ ἴσπῳτι κι-

XVII. Post autem quam propemodum omnes qui le-
 gatione fugebantur in conspectum venerunt et singulos
 partibus, plurimos autem amplioribus donis rex remune-
 ratus est, ultimi aderant Axiomitarum legati qui quidem
 non pendebant tributum, sed alioqui erant socii et fove-
 rab. Quamolrem de tibus prospere ac feliciter gatis
 gratulantes, hi quoque dona adducebant, cum alla, tum
 animantis cujusdam speciem, inusitata simul et admi-
 randa natura, magnitudinis quidem instar cameli, colore
 autem et cute pardalis maculis floridis distincta ac macu-
 lata. Erat autem ipsi posterior pars et quas ventre inferior
 humilis et leonina, porro armi et pedes anteriores et
 pectus supra proportionem aliorum membrorum erectam:
 gracile collum et ex magno corpore relapso, in cervice
 subtile guttur productum: caput autem forma quidem
 cameli, magnitudine autem, struthi Lybici caput paullo
 plus quam duplo superans et oculos tanquam pictos hor-
 ribiliter versans. Immutatum etiam habuit incessum,
 omnino terrestri animali et aquatico contraria ratione
 vacillans, erumibus non permutanter, nec alterius inceden-
 tibus, sed seorsum et simul duobus in dextra parte, si-
 gillatim autem et conjunctim sinistris, simul motu utro-
 que lateris sese transponentibus. Porro adeo habile ad
 motum et mansuetum ac cieur, habitu ex assuetudine
 comparato, ut gracili funiculo vertici circumducto a ma-
 gistro regeretur, tanquam inevitabile vinculum ejus vo-
 luntatem ducem sequens. Hoc animal cum apparuisset,
 multitudine quidem totam perculit et nomen a figura
 sortitum est, a præcipuis corporis partibus ex tempore a
 populo Canelopardalis nominatum. tumultu autem et
 perturbatione panegyrim implevit.
 XVIII. Accidit enim tale quiddam. Atque Luna adsta-
 bat jugum leuon, Solis autem quadriga equorum alborum
 ad martationem preparatorum. Porro cum peregrinum
 et inusitatum et tunc primum monstruosum animal appa-
 ruisset, tanquam spectro perturbati, terrore impleti sunt
 et eorum qui tenebant vinculis ruptis, ex tauris alter qui
 solus ut videtur animal conspexerat et duo equi in fugam
 effusam sese concitarunt, perfringere quidem septum
 exortatus nequeentes, cum confertim densatis sentis milites
 tanquam murum in circuitum duxissent, currentes autem
 sine ordine et spatium medium præcipiti cursu oberrantes
 et quodvis obvium medio in spatio seu vas, seu animal
 everteales: ita ut clamor mixtus tolleretur eorum id quod
 fiebat, partim præ metu ab his ad quos delati fuerant,
 partim præ voluptate ab illis, quibus dum in alios insul-
 tent delectationem et risus materiam ex conculatione ca-
 dentium præbebant. Quamobrem ne Persina quidem et
 Chariclea manere quiete et intra tabernaculum esse con-
 tinere potuerunt, sed velamine paululum amoto specta-
 tores eorum que fiebant existebant. Ibi Theogenes, seu
 proprio et virili spiritu incitatus, sive etiam divinus
 immisso impetu usus et custodes qui illi adstiterant dis-

νοόμενος, εἴτε καὶ ἐκ τοῦ θεῶν ὀρυμῆ χρησάμενος, τοὺς
 τε παρεστῶτας αὐτῆ φύλακας πρὸς τῆς καταλαβοῦσας
 τραγῆς διεσχεδασμένους θιασάμενος, ὠρθώθη τ' ἀβρόν
 καὶ εἰς γόνυ πρὸς τοῖς βωμοῖς πρότερον ἀλάζων καὶ
 6 τὴν ὄσον οὐδέπω σραγῆν ἀναμένων καὶ σχίζαν τῶν
 ἐπιχειμένων τοῖς βωμοῖς ἀναρπάζει καὶ τῶν οὐ δια-
 δράντων ἵππων ἐνὸς λαβόμενος, τοῖς τε νότοις ἐρίπτα-
 ται καὶ τῶν αὐχενίων τριγῶν ἐπιδραξάμενος καὶ ὡς
 γαλινοῖ τῆ χαίτη χρώμενος, μυωπίζει τε τῆ πτέρην,
 10 τὸν ἵππον καὶ ἀντι μάστιγος τῆ σχίζῃ συνελθὼς ἐπι-
 σπέρχων, ἐπὶ τὸν διαδράντα τῶν ταύρων ἤλαυνε. Ἐὰ
 μὲν δὲ πρῶτα φυγὴν εἶναι τοῦ Θεαγένους τὸ γενόμενον
 οἱ παρόντες ὑπελάμβανον καὶ σὺν βοῇ μὴ συγχωρεῖν
 διεξίλασαι τὸ ἐπλητικὸν ἔρκος, τῷ πλησίον ἕλαστος ἐνε-
 15 κελεύετο. Περσιόντος δὲ τοῦ ἐγγειρήματος, οἱ μὴ
 ἀποδειλίαισι ἦν μὴδ' ἀπέδρασις τοῦ σραγιασθῆναι μετ-
 εδιδάσκοντο. Καταλαβὼν γὰρ ὡς οἱ τάχιστα τὸν
 ταῦρον, ἐπ' ὀλίγον μὲν κατ' οὐρανὸν ἤλαυνεν, ὑπονύττει
 ὁ ἄμα καὶ εἰς ὀξύτερον ὁρόμον τὸν βοῦν ἐρεθίζων. Καὶ
 20 ἔποι δὲ καὶ ὀρυμῆσις τρεπομένην συνεφαίπετο, τὰς ἐπι-
 στροφὰς τε καὶ ἐκβολὰς περιλαγμένως ἐκκλίμων.

Κθ'. Ὡς δ' εἰς συνήθειαν τῆς τ' ὄψεως τῆς αὐτοῦ
 καὶ τῆς πράξεως ἐνεβίβασεν, ἀντίπλευρος ἤδη καρίπ-
 25 πεινε, χρωτὶ τε χρωτὸς ἐπιφαύων καὶ ἱππεῖω ταύριον
 ἄσθημα καὶ ἰδρώτα κεραυνῶν καὶ τὸν ὁρόμον οὕτως
 ἐμώτερον βυθιάζων, ὡς καὶ συμφορὰς εἶναι τὰς κορυφὰς
 τῶν ζώων τοὺς πορρωτέρω φαντάζεσθαι καὶ τὸν Θεαγέ-
 νην λαμπρῶς ἐκθειάζειν, ξένην τιὰ ταύτην ἱπποταύρου
 ξυνορίζα ζευγνύμενον. Τὸ μὲν δὲ πλῆθος ἐν τούτοις
 30 ἦν ἡ Χαρίκλεια δ' ὄρωσα, τρόμου καὶ παλαμῆ συνεί-
 χετο, τὸ τ' ἐγγειρήμα δ' τι καὶ βούλοιο διαπορούσα
 καὶ εἰ τι σφάλμα συμβαίη, τὴν ἐκείνου τρώσιν ὡς ἰδίαν
 σραγῆν ὑπεριγωνιώσα· ὥστε μὴδὲ τὴν Περσίαν λα-
 θεῖν, ἀλλ', Ὡ τέκνον, εἰπεῖν, τί μοι πέπονθας; προ-
 35 κινδυνεύειν ἴσικας τοῦ ξένου. Πάσχω μὲν τι καὶ αὐτῆ
 καὶ οἰκτιρῶ τῆς νεότητος, διαδράναι γε μὴν τὸν κίν-
 δυνον εὐρομαι καὶ φυλαχθῆναι τοῖς ἱεροῖς, ὡς ἂν μὴ
 τ' ἀντάπασιν ἀτίλειστα ἡμῖν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐγκα-
 ταιεθθεῖη. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Γαλοῖον, ἔρη, τὸ εὐχε-
 40 σθαι μὴ ἀποθανεῖν ἵνα ἀποδάνη. Ἄλλ' εἰ ἄρα σοὶ
 δυνατὸν, ὦ μήτηρ, περίσωζε τὸν ἄνδρα ἐμοὶ χρισσο-
 μένη. Καὶ ἡ Περσίνα πρόφρων οὐ τὴν ὥσιν ἀλλ'
 ἐρωτικῶν ἄλλως ἕκκοιπήσασα· Οὐ δυνατὸν μὲν, ἔρη,
 τὸ περισώζειν, ὅμως δ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ' οὐδ'
 45 ἄνδρα, δὲ ἐν οὕτως ὑπερφρονεῖεις, θαρσαύσα ὡς πρὸς
 τὴν μητέρα λοιπὸν ἐξαγόρευσον· κἄν τι νεώτερον κί-
 νημα καὶ παρθένῳ μὴ πρέπον, ἡ μητρῴα φύσις τὸ
 θυγατρὸς καὶ τὸ θῆλυ συμπαθὲς τὸ πταίσμα τὸ γυναι-
 κείον οἶδεν ἐπισκιάζειν. Ἐπιδακρύσασα οὖν ἐπι-
 50 πλείστον ἡ Χαρίκλεια, καὶ τοῦτο, ἔρη, εὐστυχῶς πρὸς
 τοῖς ἄλλοις, οἱ καὶ τοῖς συνετοῖς ἀσύνετα φθίγγομαι
 καὶ λέγουσα τὰς ἐμαυτῆς συμφορὰς, οὐκ ἠλέειν νο-
 μίζομαι. Πρὸς γυνῆν δὲ λοιπὸν καὶ ἀσπραχάλυτον
 γοῦρεν τὴν ἐμαυτῆς κατηγορίαν καταναγκάζομαι.

persus propter tumultum exortum conspicuus, erexit se
 subito, cum antea ad aram genibus incumberet, et macla-
 tionem singulis momentis expectaret, lignumque fissum
 quorum magnus numerus in ara jacebat, arripit, et ex
 equis qui non effugerant unius dorsum occupat et appre-
 hensis crinibus ad collum propendentibus iubaque tan-
 quam freno utens, calcaneoque quasi calcariibus equum
 urgens et loco sagri ligno fisso continue concitans, tau-
 rum, qui effugerat, agebat. Initio fugam esse Theagenis,
 ii qui aderant suspicabantur : et clamore ne sineret illum
 extra septem armatorum eveli quilibet alterum quem
 proxime adstiterat cohortabatur. Procedente conatu,
 quod non formido esset, neque fuga maclationis, edoce-
 bantur. Assocutus enim celerissime taurum, aliquamdiu a
 cauda detentum egit, pungens simul et ad celeriore
 cursum bovem incitans : quo se autem concitasset con-
 versum sequebatur, gyrationes et exitus angustos caute
 declinans.

XXIX. Postquam autem illi notum et familiarem con-
 spectum sui actionemque ipsam reddidit, jam ad latus
 adquebat, cute cutem attingens, et anhelitum tauri-
 num ac sudorem equestri miscens et cursum ita aequali
 celeritate mderans, ut hi qui longius aberant contuisse
 vertices animalium ojnarentur et Theagenem aperte di-
 vinitis laudibus extollerent, qui peregrinum quoddam ex
 equo et tauro jugum confeci-
 set. Multitudo quidem his
 vacabat. Chariclea vero intuens, horrore et tremore
 detinebatur, cum quorsum tenderet conatus ignoraret et
 de illius vulnere, si forte lapsus contingeret, non sevis
 ne de sua maclatione esset sollicita : ut neque Persina
 clam id esset, sed, O sibi, diceret, quidnam tibi accidit?
 Videris pro peregrino periclitari. Etiam ipsa aliquo modo
 commoveor et miseret me illius juventutis. Effugere
 illum etiam periculum oplo et conservari sacris, ne
 omnino imperfectus nobis cultus divinus relinquatur.
 Chariclea vero, Ridiculum est, inquit, optare ut non
 mortatur, eam ob causam ut moriatur. Sed si id a te
 prestari potest, mater, serva virum mihi gratificans.
 Persina autem causam non veram sed aliqui amatoriam
 suspicata, Etsi haudquaquam, inquit, servare illum pos-
 sim, tamen quae tibi cum viro consuetudo intercedat
 propter quam tantopere tibi est curae, audacter jam dein-
 ceptis matri expone : etiamsi sit juvenilis commotio et vir-
 ginitati non conveniens, materna natura filiam et femineus
 sexus muliebrem lapsum quo cognatione quadam afficitur,
 admirare novit. Cum igitur somnio cum dolore colla-
 crimasset Chariclea, Et in hoc, inquit, praeter cetera sum
 infelix, quod etiam ab his qui singulari prudentia sunt
 praediti, dum loquor, haud intelligor et cum calamitates
 meas exponam nondum eas narrare existimor : denique ad
 nudam deinceps et apertam accusationem meae venire
 cogor.

Α'. Ταύτ' εἶπε καὶ βουνομένη τὰ ὄντα ἀνακαλύ-
 πτειν, αὐθις ἐξεκράσθη βοῆς πολυχεροτάτης πρὸς τοῦ
 πλήθους ἀρθείσσης. Ὁ γὰρ δὲ Θεαγένης ὅσον εἶχε
 τάχους ἐφέει τῷ ἵππῳ γρήσασθαι καὶ προβιάσαντα
 μικρὸν τὰ στήνα τῆ κεφαλῆ τοῦ ταύρου περισῶσαι,
 τὸν μὲν αὐτὸν φέρεσθαι μεθίτηι μεταλλόμενος, ἐπιρ-
 ρίπτει δ' αὐτὸν τῷ αὐθένι τοῦ ταύρου καὶ τοῖς κέρασι
 τὸ αὐτοῦ προσωποῦν κατὰ τὸ μεταίχιμιον ἐνδρόσεως,
 τοὺς πήχεις δ' ὀνοεὶ στεφάνην περιέεις καὶ εἰς ἄμια
 10 κατὰ τοῦ ταυροῦ μετόπισθε τοὺς δακτύλους ἐπιπλέξας,
 τὸ θ' ὑπόλοιπον αὐτοῦ σῶμα περ' ἄμια τοῦ βουῖς τὸν
 δεξιὸν μετώπον καθέεις, ἐκαρκεμῆς ἐφέρετο, πρὸς βραχὺ
 μὲν τοῖς ταυροῖσι ἄμιασιν ἀναπαλλόμενος. Ἦς δ' ἀγ-
 γόμενον ἦδη πρὸς τοῦ ὄγκου καὶ γυλιώτα τοῦ ἴχθυος
 15 τόνου τοὺς εἰσὸτας ἔσθετο καὶ κατ' ὁ μέρος ὁ Ὑδά-
 σπης προβαλλόμενος, περιελθόντα, παραφέρει μὲν εἰς
 τοῦσπερσθεν καὶ προβάλλει τῶν ἐκείνου σκελῶν τοὺς
 αὐτοῦ πόδας, ταῖς γυλαῖς δὲ συνεχῶς ἐναράντων,
 τὴν βῆσιν ἐνδρόσειν. Ὁ δὲ τὴν βύβιν τοῦ δρόμου
 20 παραποδίζόμενος καὶ τῷ σθένει τοῦ νεανίου βουόμενος
 τὰ τε γόνατα ὑποσκαλίζεται καὶ ἀβρόον ἐπὶ κεφαλῆν
 σφενδοθηθείς, κύμαχος τ' ἐπ' ὄμους καὶ νῶτα βριπι-
 σθείς, ἤπλωτο ὑπὸ τοῦ ἐπιπλείστον, τῶν μὲν κέρασιν
 τῆ γῆ προσπειτηγῶτων καὶ εἰς τὸ ἀκίνητον τῆς κερ-
 25 τῆς βίβουθίσης, τῶν σκελῶν δ' ἀπρακτα σκαιρόντων
 καὶ εἰς κενὸν ἀερονομούντων καὶ τὴν ἦτιαν δηλούντων.
 ἐπέκειτο δ' ὁ Θεαγένης ταῖν χερσίν, τὴν λατὴν μόνην
 εἰς τὸ ἐπερείδειν ἀπασχολῶν, τὴν δεξιάν δ' εἰς οὐρανὸν
 ἀνέχων καὶ συνεχῶς ἐπισείων, εἰς τε τὸν Ὑδάσπην
 30 καὶ τὸ ἄλλο πλῆθος, ἱλαρὸν ἀπέθλιπε, τῷ μειδιῶματι
 πρὸς τὸ συνείδεσθαι δεξιούμενος καὶ τῷ μυχθῶν τοῦ
 ταύρου κατὰπερ σάλπιγγι τὸ ἐπινίκιον ἀνακρυψτό-
 μενος. Ἀντήχει δὲ καὶ ἡ τοῦ δήμου βοή, τρανὴν μὲν
 οὐδὲν εἰς τὸν ἔπαινον διαβροῦσα, κεχρησὶ δ' ἐπι-
 35 πλὸν τοῖς στόμασιν, εἰς ἀρτηρίας μόνης τὸ θαῦμα ἐξε-
 ρύνει, χροῖόν τε καὶ θυότονον εἰς οὐρανὸν ἀναπέμ-
 πουσα. Κελεύσαντος οὖν τοῦ βασιλέως, ὑπερέται
 προσδραμόντες, οἱ μὲν τὸν Θεαγένην προσῆγον ἀναστή-
 σαντες, οἱ δὲ τοῦ ταύρου τοῖς κέρασι καλωδίου βροχόν
 40 ἐπιβάλλοντες, εἰλκόν τε καταρπιῶντα καὶ τοῖς βουμοῖς
 αὐθις τοῦτόν τε καὶ τὸν ἵππον συλλαβόντες προσεδάμ-
 μισον. Καὶ τοῦ Ὑδάσπου μέλλοντός τε πρὸς τὸν
 Θεαγένην λέγειν τε καὶ πράττειν, ὁ ὄμιλος ἅμα μὲν
 ἤσθεῖς τῷ νέῳ καὶ εἰς ὅσπερ τὸ πρῶτον ὄρθη προσπα-
 45 θῶν, ἅμα δὲ καὶ τῆς ἰσχύος ἐκπλαγεῖς, πλέον δὲ τι καὶ
 πρὸς τὸν Αἰθίοπα ἀλλοτῆν τὸν Μερσῆθου ζηλοτυπῆ
 δηλοῖς, ὅστος τῷ Μερσῆθου ζευγύσθου, πάντες ὁμο-
 θυμάδων ἀνεβόησαν· ὁ τὸν ἐλέφαντα λαβὼν, τῷ τὸν
 ταῦρον ἐλόντι διαγωνίζεσθαι, συνεχῶς ἐξερόντων καὶ
 50 ἐπιπλείστον ἰχκευμένον, ἐπίνευσε θ' ὁ Ὑδάσπης· καὶ
 ἔχετο εἰς μέτους ὁ Αἰθίοψ, ὑπέρροτόν τε καὶ σοφάρων
 περισκοπῶν, ἑλάτ τε βαίνων καὶ πλατυνόμενος ἐναλ-
 λάξ τοῖς ἀγκῶσι τοὺς πήχεις ὑποσθεῶν.

ΑΑ'. Καθ' ἑκάστη τῶ συνεδρίου πλεσίον ἐγεγόνει,

XXX. Hac dixit et cum vellet rem ipsam aperire,
 rursus est excussa, clamore maximo a multitudine sub-
 lato. Theagenes enim, cum permisisset equo quanta ce-
 leritate posset uti et praecurrentem aliquantum, pectus
 capiti taurino adaequare, hunc quidem liberum ferri saxo
 desiliens, injicit autem se in collum tauri et in medium
 spatium inter cornua facie collocata, ulnis vero tanquam
 corona circumpositis, ac diguis in taurina fronte in nodum
 complicatis, ac reliquo corpore juxta dextrum arum
 bovis demisso, dependens ferebatur, ita ut paululum
 taurinis saltibus conenteretur. Postquam autem jam fati-
 gatum nimio pontere et languefactus esse illi musculos
 ex nimia intensione sensit, atque illoc in quo sedebat
 Hydaspes praetercurrentem, obvertit eum in anteriorem par-
 tem et illius cruribus suos pedes objicit, ungulis eos con-
 tinue impingens et grossum bovis implicans. Ille autem
 in impetu cursus impeditus et dolore juvenis gravatus,
 evertitur, ac repente in caput devolutus et erectis pedibus
 in scapulas ac deorsum projectus, dum resupinus porrectus a
 jacuit, cornibus terrae infixis, et capite quasi radicato ut
 moveri non posset, cruribus autem nequiquam salien-
 tibus et inanem aërem findentibus et cladem languore
 festantibus. Incumbelat vero Theagenes, sola sinistra
 manu ad deprimentum vacans, dextram autem in caelum
 tendens et quatens, et in Hydaspem et reliquam multi-
 tudinem exprorecta fronte intuebatur, resu illos ad oblecta-
 tionem provocans et mugitu tauri tanquam tuba celebra-
 talem victoriae denuntians. Resonabat autem ex adverso
 et populi clamor, perspicuum quidem nihil et articulatum
 in laudem proferens, sed hiantis ure ut plurimum ex aëria
 sola sonos admirationis indices edens, diuque communi
 consensu eum ad caelum ferens. Jussu igitur regis mi-
 nistri accurrentes, alii Theagenem erectum adducebant,
 alii cornibus tauri laqueo restis injecto, ducebant tristem
 ac demissum et aris rursus hunc et equum comprehensum
 alligabant. Et cum Hydaspes aliquid cum Theagene lo-
 cuturus esset et acturus, populus tum delectatus adoles-
 cente et inde usque ab initio cum primum visus est, sin-
 gulariter erga illum affectus, tum roboris admiratione
 stupefactus, magis autem Aethiopi athletae Meroebi in-
 videns ac amulans, hic cum Meroebi pugile jungatur, com-
 muni consensu exclamavit: is, qui elephantem accepit,
 deceret cum eo, qui taurum cepit, continue pronun-
 tiabat. Cumque diu incumberet, annuit Hydaspes du-
 celaturque ex templo in medium Aethiops, superbe truci-
 busque oculis circa se omnia iustrans ac lente incedens et
 dilatans sese, ac per vicissitudinem cubitis illas in o-
 lentem quatens.

XXXI. Postea vero quam prope corvatum constitit,

πρὸς τὸν Θεαγένην βλέψας ὁ Ὑδάσπης καὶ ἄλλοι μὲν,
 ἢ ἔνε, ἔρη, τούτω σε γὰρ διαγωνίσασθαι· ὁ δὲ ἄλλος
 κελύουσι. Γινέσθωι τὸ δοκῶν, ὁ Θεαγένης ἀπεκρί-
 νατο. Ἀλλὰ τίς ὁ τρόπος τῆς ἀγωνίας; Πάλαι, εἶπεν
 ὁ Ὑδάσπης. Καὶ δε, τί δ' οὐχὶ ξιφῆρης καὶ ἐνόπιος,
 ἵνα τι μέγα βέλας ἢ παθῶν, ἐμπλήσω Χαρίκλειαν, τὴν
 σιωπῶν εἰς δεῦρο τὰ καθ' ἡμᾶς καρτεροῦσαν, ἢ καὶ
 εἰς τῆος, ὡς ἴσκιεν, ἡμῶν ἀπεγνωκυῖαν. Καὶ ὁ Ὑδά-
 σπης, Τί μὲν βούλεται σοι ἐπὶ τὸ παραπλέκειν ὄνομα
 10 Χαρίκλειας αὐτὸς ἂν γινώσκεις· παλαιὴν δ' οὐδ' οὐν σε
 καὶ οὐ ξιφῆρη πυκτεύειν χρεῖων, αἴμα γὰρ ἐχέουμενον
 πρὸ τοῦ καιροῦ τῆς θυσίας ἐβλήναι οὐ θεμιτόν. Σύνεις
 οὖν ὁ Θεαγένης εἶτι δέδοικεν ὁ Ὑδάσπης μὴ προαναίρεθ' ἔ-
 τῆς θυσίας, εἰδ' ποιῆς, ἔρη, τοῖς θεοῖς με φυλάττων,
 15 εἰς καὶ μελήσει περὶ ἡμῶν. Καὶ ἄμα κόβιν ἀνελό-
 μενος, καὶ ὤμοιο τε καὶ πήχεσιον ἐπὶ πρὸς τῆς βοηλα-
 σίας ἰδρῶτι νενοτισμένοις ἐπιχεάμενος, τὴν τε μὴ προσ-
 ἔχσασαν ἀποσεισάμενος, προβάλλει τ' ἐκτάδην τῷ
 χεῖρι, καὶ τοῖσι ποδοῖν τὴν βᾶσιν εἰς τὰ ἰδραῖον διερι-
 σάμενος, τὴν τε ἰγνῶν σιωμάσας καὶ ὤμοιο καὶ μετά-
 φρενα γυρώσας καὶ τὸν ἀγένα μικρὸν ἐπυκλίνας, τὸ
 20 θ' ὄλον σῶμα σφικνώσας, ἐιστήκει τὰς λαθὰς τῶν πα-
 λαισμῶν ὠδίνων. Ὁ δ' Αἰθίοψ ἐνορῶν, ἡμεῖς τε
 σεσπρὸς καὶ εἰρωνικοῖς τοῖς νέυμασιν ἀπυκλίνει ἐόκει
 25 τὸν ἀντίπαλον, ἀθρόον τ' ἐπιδραμῶν, τὸν τε πῆχυν τῷ
 ἀγένῃ τοῦ Θεαγένου, ὡς περὶ τινὰ μοχλὸν ἐπαράσσει καὶ
 βόμβου πρὸς τῆς πληγῆς ἐξακουσθέντος, αὐθις ἰδρῶπτετο
 καὶ ἰπυῖλα βλακῶδες. Ὁ δὲ Θεαγένης, οἷα δὲ γυμνα-
 σίῳν ἀνὴρ καὶ ἀλοιγῆς ἐκ νῶν ἀσκητῆς, τὴν τ' ἐναγῶ-
 30 νιον Ἐρμού τέχνην ἡκριβωκῶς, εἶπεν τὰ πρῶτα ἔγνω
 καὶ ἀπέπειραν τῆς ἀντιθέτου δυνάμεως λαβόντα, πρὸς
 μὲν ὄγκον οὕτω πελώριον καὶ θηριωδῶς τραχυόμενον, μὴ
 ὁμοσε χωρεῖν, ἐμπειρίῃ δὲ τὴν ἀγροικὸν ἰσχνὸν κατασο-
 φῆσασθαι. Αὐτίκα γόνυ ὀλίγον ἔσον ἐκ τῆς γῆς κραδαν-
 35 θεις, πλῆον (ἢ) ὡς εἶχεν ἀλγεινὸν ἰσκήπτετο καὶ τοῦ ἀγέ-
 νου ὁάτερον μέρος ἐκδοτον εἰς τὸ παίσθαι προβάλλετο.
 Καὶ τοῦ Αἰθίοπος αὐθις πλήξαντος ἰδοῦς τῇ πληγῇ
 μικρῶν καὶ καταφρέσθαι ἐπὶ πρόσωπον ἰσχυματίζετο.
 ΑΒ'. Ὡς δὲ καταγνός καὶ ἀποθαρσῆσας ὁ Αἰθίοψ,
 40 ἀπυδάκτως ἤδη τὸ τρίτον ἐπεφάρετο καὶ τὸν πῆχυν
 αὐθις ἀνατείνας κατατείσειν ἔμελλεν, ὑπεισήλθ' ἐπὶ ἀθρόον
 ὁ Θεαγένης κειυρῶς τὴν καταφορὰν ἐκκλίνας, πήχει
 τε τῷ δεξιῷ τὸν ἐκείνου λατὸν βραχίονα προσαναστει-
 45 λας, ἰρρίπισά τε τὸν ἀντίπαλον ἄμματι, καὶ τῇ κα-
 ταφορᾷ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χεῖρός εἰς κενὸν ἐνεχθείσης
 πρὸς τὸ ἰδαφὸς ἐπισπασθέντα καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην
 ὑποδύς, τοῖς τε νώτοις περιχεῖτο καὶ παχίαν τὴν
 γαστέρα χελεπῶς ταῖς χερσὶ διαζώσας, τὴν βᾶσιν
 50 κατὰ τὰ σφυρὰ καὶ ἀστραγάλους τῇ πτέρνῃ σφειδῶς
 τε καὶ ἐπαλλήλως ἐμολχλεύσας, εἰς γόνυ τ' ὀκλάσει
 βιασάμενος, ἀμφιβαίνει τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς κατὰ τοὺς
 βουβῶνας τὰ σκέλη καταπίρας, τοὺς τε κερπούς οἷς
 ἐπερειδόμενος ὁ Αἰθίοψ ἀνέχε τὰ στέρνα ἐκχρουσάμενος
 καὶ τοῖς κροτάφοις εἰς ἄμμα τοὺς πήχεις περιάγων,

Theagenem contuitus Hydaspes, Graeco sermone, Pere-
 grino, inquit, cum hoc te inire certamen populus jubet.
 Fiat id, quod illi placet, Theagenes respondit. Sed quae
 ratio est certaminis? Luctae, inquit Hydaspes. At ille,
 cur non potius gladiatorum, inquit, et armorum, ut aliquo
 praeclearo facinore edito aut cadens, impleam Charicleam,
 quae haecenus rationes nostras tacere sustinuit, vel ad
 extremum, ut videtur, nos valere iussit. Quid hoc sibi,
 inquit Hydaspes, velit, quod nomen Charicleae admisceas,
 et habeas in ore, ipse scies: at luctari et non digladiari
 te oportet. Siquidem sanguinem effusum ante sacrificium
 conspici fas non est. Cum igitur intellexisset, quod me-
 tueret Hydaspes ne interficeretur ante sacrificium: Rerte
 facis, inquit, quod me diis conservas, quibus etiam res
 nostrae corae erunt: simulque sumto pulvere, et humeris
 atque ulnis adhuc a bovis circumactione sudore madentibus
 insperso, eoque qui non adhasset excusso, objicit por-
 rectam manus, et pedibus in vestigio firmiter dehis et
 poplite inflexo incurvatoque, humeris pariterque inter sca-
 pulas contorta et collo aliquantum inclinata, denique toto
 corpore contracto stabat, prehensiones luctarum cupide
 expectans. Aethiops autem intuens, liante ore ridebat
 et ironiciis gestibus insultare adversario videbatur. Tum
 repente incursione facta, cubitum tanquam vectem ali-
 quem collo Theagenis impingit: a qua plaga ingenti son-
 itu exaudito, rursus exsultabat et stolidè insuper ridebat.
 At Theagenes, ut vir in gymnasiis et unctionibus ab
 ineunte aetate exercitatus, et certandi arte Mercurii exacte
 instructus, cedere iustitio statuit et experimento virium
 adversarii sumto, tam terribili impetui et sero non resi-
 stere, sed agreste robur arto eludere. Statim igitur cum
 paululum tantum a terra commotus esset, unguis se dolere
 quam revera dolebat simulabat et colli alteram partem
 expositam ad ictum excipiendum objiciebat. Cumque
 Aethiops iterum ferisset, cedens plagae, propemodum se
 collabi in faciem siogebat.

XXXII. At postquam in contemptum illius adductus
 Aethiops et animatus, incaute jam tertio irruerat et cubi-
 tum rursus sublatum impacturus erat, subito repente Thea-
 genes, inflexione corporis impetu declinato et dextro cu-
 bito sinistro illius brachio sursum impulso ac remoto,
 projecit adversarium nullo implicitum, atque etiam sum-
 mus impulsu frustra incitato in solum acceptum, et
 sub anillam illius se conjiciens, circumfundebatur tergo,
 crassoque ventre difficulter manibus cincto, gressum circa
 talos et malleolos calcaneo magna vi et nulla intermis-
 sione facta demolitus et in grana procumbere cogens,
 circumdat pedibus et paribus circa inguina pressis, cru-
 ribus ac palmis quibus innitens Aethiops poctus attollebat
 excussis, cubitos nodi instar circum tempora ductos, ad
 teigum et humeros retrahens, ventrem illius in terram

επί τῆς τῆς αὐτοῦ γῆς καὶ ὄμοιος ἀνέλκων, ἐραπρόδοται τῇ γῆ τὴν γαστέρα καταροχάσσει. Μιᾶς δὲ ὄν βροῦς ἐπὶ τούτοις καὶ γεροντοτέρως ἢ τὸ πρότερον ὑπὸ τοῦ τῆλεως ἀρτίστως, οὐδ' ὁ βραδύς ἐλαττέοντος ἀλλ' ἀνέλκτο τε τοῦ θένου καὶ Ἄ τις ἀνάγκης, θύειν, ἴσον ἄνδρα καταθέειν ὑπὸ τοῦ νόμου πρόκειται καὶ ὅμα προσκαλεσόμενος, Ἄ νεανία, πρὸς αὐτὸν ἔρη, στεφανωθῆναι μὲν σε καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις, ὅς ἐθός, ἀπόκειται· στεφανοῦ δ' ὄν καὶ ἴδν τὴν ἐπίδοσον μὲν τούτων, ἀνύουτον δὲ σοὶ καὶ ἐσήμερον νίκη. Κἀπειδὴ σοὶ τὸ προκειμένον καὶ βουλομένοι βύτασθαι σε οὐ δυνατοῦ, ὅσα γὰρ ἐρείται, παρέξομαι· καὶ εἰ τι γινώσκεις ἐπὶ σε ζῆντα ἤτοι δυνάμιον, αἰτήσον. Καὶ ὅμα λέγων, ἤρυσσο τε καὶ λιθοκόλλησον τῷ Θεαγένει.

1. στέφανον ἐπίβληται καὶ τι καὶ ἐπιδοσόν οὐκ ἰδάνθαιεν. Ὁ δὲ Θεαγένης, Οὐκὼν αἰτήσον, ἔρη, καὶ δέομαι θεὸς ὑποσχεόμενος, εἰ τὸ διαθρήναί με τὴν ἱερουργίαν πάντως ἄρκειον, ἱερουργηθῆναι χειρὶ γούν τῆς ἐβρημένης σοὶ νοὴ θυγατρὸς κείνης.

2. Ἄ. Δαγλείς δὲ πρὸς τὸ εἰρημένον ὁ Ὑδάσπης, καὶ πρὸς τὸ θένον τῆς Χαριδέας προκλήσεις τὸν νόον ἀναπέσειον, οὐ δειμαζῆσθαι δ' ἐν συνήθει τῷ καρπῷ τὸ ἀκριβὲς ἀνγνέειν, Τὰ δυνατὰ, εἶπεν, εἴ ζῆται, καὶ αἰτῶν ἐπέτροφα καὶ δώσειν ἐπένοσσα.

3. Γεγαμῆσθαι ὄν γρῆναι τὴν σφαχίζουσαν, οὐ παρθένοισσαν, ὁ νόμος διαγορεύει. Ἄλλ' ἔρει ἄντρα καὶ αὐτῇ, πρὸς αὐτὸν ὁ Θεαγένης. Φθνηραθῶντος, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης, καὶ τῷ θεῷ θανάτωντος οἱ λόγοι. Γάμου καὶ ἀδερῆς ἡμετέρας ἀπειράτον τὴν χόρην ἢ ἐσχεῖρα δέ.

4. Ζῆται πῆτι εἰ Μερρόθου ἀνδρα τούτου ἴσμεν, οὐκ ἂν ὄν ἐβρημένης, ὅπου μὲν ἀνδρα νεανίον δὲ πρὸς ἑαυτὸν μόνον ἀνομασμένον. Ἄλλ' οὐδ' ἴσμεν τὸν ὄνομα, εἶπεν ὁ Θεαγένης, εἰ τι ἐφ' οὗ Χαριδέου προνοήματος ἐπάρθεται καὶ μοι ὅς θυμάτι μαντικῶς μὲν πιστεύειν ἔσται δικαίον. Πρὸς ταῦτ' ὁ Μερρόθου, Ἄλλ' οὐ ζῆντα, εἶπεν, ὃ βελτίστα, τὰ θυμάτα, σφαχίζοντα δὲ καὶ ἀνατρεφόμενα τὴν ἀπὸ τῶν σπυρογγίων σημεῖωσιν τοῖς μαντικῶς ὑποδείκνυσιν. Ὅτι ἄρθως εἴτερος, ὃ πάτερ, θανάτωντα παραβήγασθαι τὸν ζῆνον. Ἄλλὰ

5. τούτων μὲν, εἰ κελύεις, ἄγίτω τις ἐπὶ τῶς βρωμάς. οὐ δὲ, εἰ τι λείπεται διακοσμήμενος, ἔρη τῆς ἱερουργίας. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης ἤκειτο οἱ προστάτακτο, ἢ Χαριδέα δ' ἐπὶ τῇ νίκῃ μισρὸν ἀναπνεύσασα καὶ τὰ βελτίστα ἐπέσασα, πάλιν ἀγόμενος πρὸς θρήνους

6. ἔην. Καὶ τῆς Περσίνης πολλὰ παρεγορεύσε καὶ εἰκὸς σωθῆναι τὸν νόον, εἰ μοι καὶ τὰ λειπόμενα καὶ σαρτέτερα τῶν κατὰ σκοτὴν ἐξαγορεύειν βούλοιο, νεανίως, ἢ μὲν Χαριδέα βιασθεῖσα καὶ τὸν καρπὸν οὐκ ἐνδιδόντα ἐπέβησιν ἱρῶσα, πρὸς τὰ κατεύετρα τῶν διαγγυμάτων ἄρκειον. Ὁ δ' Ὑδάσπης, εἰ τινὲς ὑπολείπονται τῶν προσβουσάντων τοῦ εἰπαγγεῖως ἔπονθεντο. Ὁ δ' Ἀρμονίας, Οἱ ἐκ Σούνης, ἔρη, μόνου, βασιλέω, γράμματα μὲν Ὀρρονδάτου καὶ ζῆντα κομίζοντες, ἄρτι δὲ καὶ πρὸ βρωμάς (τὸ) ἴσμεν

poterat. Una igitur voce ob hoc factum et clariore quæta antea a multitudine edita, neque rex sese colubere potuit, sed exsultat e solio et O necessitatem odiosam, dicebat quidem virum mactare lege coguntur! et simul cum eum advocasset, O adolescens, ad ipsum inquit, ut coronaberis etiam ad sacrificium, sicuti moris est, adhuc restat: vei maxime autem hæc præclara quidem et illustris sed inutilis illi et diuina victoria coronam meretur. Ceterum postquam ad ut te ex presenti statu liberem, etiam velim, præstari a me non potest, quantum conceditur, præstabo et si quid nostri quo te adhuc viventem iuvare possim, postulabo. Simulque cum his dictis auream et lapideis distinctam coronam Theageni imposuit. Nec non animadversus est, quod lacrimaret. Theagenes autem, igitur postulabo, inquit et peto a te, ut hoc des mihi precibus, quandoquidem promisisti, si mactationem omnino evitare non possum, saltem manu tua que nunc inventa est tua me mactari iube.

XXXIII. Morsus hoc dicto Hydaspes, et ad multitudinem Charicleæ precationis animum referens, ceterum non iudicans operæ pretium esse e vestigio rem ad amissam inquirere: Ea que fieri possunt inquit, hospes, et petere te iussi et scilicet me esse pollicitus sum. Porro nuptiam esse viro, non virginem que mactet lex diserte jubet. Sed et ipsa habet virum, ad illum Theagenes. Debrantis, inquit, hominis, ac revera animum despondentis et proclantis se morti, verba ista sunt. Matrimonium et consuetudinem cum viro expertem esse virginem, locus declaravit. Nisi forte Merocum hunc virum dicas, nescio unde eductus, non enim quidem virum, sed spontum a me nonnatum. Sed neque futurum statue, dixit Theagenes, si quid ego de Charicleæ animo sensi et si mala ut victime divinitati credere iustum erit. Ad hæc Merobus: Sed non vivo, inquit, præclare, victime sed mactate et respecta, exis significationem naruspitibus exhibent. Quatobrem recte dixisti, pater, despondendam animum inquit et nihil ad rem liqui peregrinam. Sed hunc quidem, si pater, ducat et quis ad aras. Tu vero cum absolvens si quid adhuc restat, ad sacrificium aggredere. Et Theagenes quidem dicebatur eo, quo imperatum fuerat. At Chariclea que ob votivam aliquam respiciere et meliora speraverat, rursus cum dicebatur in hanc erit. Et Persam multitudinem consolante et constantem esse quod possit servari iuvens, si nihil reliqua et manifestum de te mactare volueris, dicente, Chariclea tempus dilationem hanc contendere videns, ad narrationem istam, quibus rei causa merat aggressa est. Hydaspes autem, si qui adhuc ex his qui legatione fungerentur reliqui essent, ex intermundo quærebatur. Haromias vero, Soli Syenenses, inquit, rex, literas Olympatis et Xenia afferentes: nuper autem et momento ante venerunt

ΑΔ'. Πάντοτε οὖν καὶ αὐτοὶ τοῦ Ὑδάσπου φέ-
 ροντος, παρέσαν καὶ τὸ γράμμα ἐνεργεῖζον. Καὶ
 ἀνειλήσας διήρχετο καὶ ἦν τοιόνδε. ΒΑΣΙΛΕΙ ΦΙΛΑΝ-
 ΘΥΜΩ ΚΑΙ ΕΓΔΑΙΜΟΝΙ ΤΩ Αἰθιοπίων ὙΔΑΣΠΗ
 5 ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΑΤΡΑΠΗΣ.
 Εἰ νοκῶν κατὰ τὴν μάχην, πλέον γνώμη ἐνίκησας καὶ
 μοι σατραπείαν ὄλην ἐκὼν παρεχώρησας, οὐκ ἂν θαυ-
 μώσαιμι τὸ παρὸν, εἰ βρυχίαν αἰτησὶν ἐπιτεύσεις.
 Κόρη τις ἀγομένη πρὸς με ἀπὸ τῆς Μέμφως, τοῦ
 10 πολέμου γέγονε πάρεργον. καὶ ὅτι αἰχμαλώτος ἐκ
 σοῦ προστάγματος εἰς Αἰθιοπίαν ἐπέμψθη, πρὸς τῶν
 οὖν αὐτῆ γεγονότων καὶ διαδράντων τὸν τότε κίνδυνον
 ἐποθύει. Ταύτην αἰεὶ λυθῆναί μοι εὖρον, ἐπιέμε-
 νος μὲν καὶ αὐτὸς τῆς παιδός, πλέον δὲ περιποιῆσαι τῷ
 15 πατρὶ βουλόμενος, πολλὴν ἀληθέντι γῆν καὶ κατὰ ζή-
 τησιν τῆς θυγατρὸς ἐν Ἑλεφαντίῳ τῷ φρουρίῳ κατὰ
 τὸν πόλεμον καταληφθέντι, καὶ ἐπισκοποῦντί μοι μετὰ
 ταῦτα τοὺς περιοικημένους ὀφθέντι καὶ ἐκπεμψῆναι
 πρὸς τὸ σὸν ἡμερον ἐξυῖασται. Ἐχεις αὐτάθι μετὰ
 20 τῶν ἄλλων πρᾶξιόν τὸν ἄνδρα, ἱκανὸν μὲν ἐξ ἤθους
 τὴν εὐγένειαν ἐμψῆσαι, ἱκανὸν δὲ καὶ ἐξ ὀφείας δυσσι-
 πῆσαι. Χαίροντά μοι τοῦτον, οἱ βασιλεῦ, ἀντίπεμ-
 ψον, πατέρα μὴ μόνον ὀνομαζόμενον ἀλλὰ καὶ γεννη-
 μένον. Ταῦθ' ὡς ἀνέγνω, τίς οὖν τῶν παρόντων ὁ
 25 τὴν θυγατέρα ἐπιζητῶν ἐπηρώτησε. Ὑποδείξαντων
 οἱ τινα πρεσβύτην, Ὁ ξένη, πρὸς αὐτὸν ἔρη, πάντ'
 αἰτοῦντος Ὀροοδάτου ποιεῖν ἔτοιμος. Ἀλλὰ εἴκα
 μὲν ἀρθῆναι μόνας αἰχμαλώτους ἐκέλευσα νιάνιδας.
 Μῆς δὲ τίως, ὅτι μὴ ἔστι σὴ θυγάτηρ, ἐπεγνωσμένης,
 30 τὰς ἄλλας ἐπισκόπησον καὶ γνωρίζων εἰ εὖροις λάμ-
 θαναι. Προκύψας ἐφίλει τοὺς πόδας ὁ πρεσβύτερος. Καὶ
 ἀρθίσας τὰς κόρας ὡς ἐπισκοπῶν τὴν ἐπιζητουμένην
 οὐχ εὕρισκεν, αὐθὶς κατηρήσας, Ὁ βασιλεῦ, οὐδέμια
 τούτων ἔστιν, Ὀλαγε. Τὴν γνώμην, ἔρη ὁ Ὑδάσπης,
 35 τὴν ἐμὴν ἔχεις. Μέμφου δὲ τὴν τύχην, εἰ τὴν ἐπιζη-
 τουμένην οὐχ εὕρισκεις. Ὅτι γὰρ ἄλλη μῆς ἔρη
 παρὰ ταύτης, μῆτ' ἔστι κατὰ τὸ στρατόπεδον, ἔξεστι
 σοὶ περισκοποῦντι πεισθῆναι.

ΑΕ'. Ραπίσας οὖν τὸ μέτωπον ὁ πρεσβύτερος καὶ
 40 ἐπιθακρῦσας, ἀνανεύσας τε καὶ περιθρῶν ἐν κύκλῳ
 τὸ πλῆθος, ἀθρόον ὡσπερ τις ἐμμανὴς ἐξέδραμε, καὶ
 τοῖς βυμοῖς προσελθὼν, τοῦ τε τριβονίου (τοῦτο γὰρ
 ἔτυχεν ἀμπερόμενος) τὸ χράσπεδον εἰς βρόχον περιε-
 λήσας, ἐπιβάλλει τῷ αὐχένι τοῦ Θεαγένους καὶ εἴλεκεν,
 45 ἐξέκυσσεν βροῦν, Ἔγω σε οἱ παλαμναῖε λέγων καὶ
 ἀλιτήριε. Καὶ τῶν φρουρούτων ἀντίειπεν καὶ ἀπο-
 σπᾶν βιαζόμενον, ἀπρίξ ἐρχόμενος καὶ οἴονεἰ συμπερυ-
 κῶς, ἀγγεῖν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὑδάσπου καὶ τῶν
 συνέδρων, ἐξενίασε καὶ Ὁ βασιλεῦ, Ὀλαγεν, οὗτος ὁ
 50 τὴν ἐμὴν θυγατέρα συλαγωγῆσας οὗτός ἐστιν ὁ τὴν
 οἰκίαν εἰς ἀπαίδειαν ἐρημώσας καὶ ἐκ μέσων τῶν τοῦ
 Πυθίου βυμῶν τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρπάσας καὶ τῶν ὡς
 εὐαγῆς τοῖς τῶν θεῶν βυμοῖς προσκαθήμενος. Ἐσει-
 σθησαν πρὸς τὰ γινόμενα σύμπαντες, τὰ μὲν ῥήματα

XXXIV. Accedunt illi in quoque, Hydaspes cum
 dixisset, aderant et literas trahebant, quas evolutas lege-
 bat. Erant autem ejusmodi. *Clementi et Leoto Aethio-
 pum regi Hydaspis, Oroondates, magni regis Satrapa.*
 Cum vincens parlo, magis animi celsitudine vicaris et
 mda satrapiam totam tua sponte concesseris, laud mirum
 mihi in praesentia videtur, si exilem petitionem compru-
 baris. Puella quaedam cum Memphis ducetur, obiter
 belli fuit appendix et quod captiva jussu tuo in Aethiopiam
 sit missa, ex his qui una cum ipsa fuerunt et tum pericu-
 lum effugerunt audivi. Hanc oro mihi diinitil numeris
 loco, cum ipsius puellae causa, tum praecipue patris, cui
 illam servare velim: qui multum terrae pererravit et dum
 filiam inquireret, Elephantiam in arce, sub belli tempus de-
 tentus, a me contemplante hoc tempore eos qui superfuis-
 sent ex praelio conspectus est et ut mitteretur ad tuam
 clementiam petit. Habes tibi una cum aliis legatis virum
 talem, ut vel solis moribus generositatem declarare possit:
 et dignum, ut vel vultu tantum et facie a te quod petit im-
 petret. Lactum mihi hunc, o rex, remitte, qui pater non
 modo nominatur sed etiam existit. Hinc ut legit: Quis
 igitur est ex his qui adunt qui filiam inquit, pereuncta-
 tus est. Et cum ostendissent quemdam senem: O ho-pes,
 ad illum inquit, omnia petente Oroondate iubens faciam:
 sed decem tantum adolescentulas captivas duci jussi. Cum
 vero unam filiam tuam non esse cognitum sit, reliquas
 contemplare et si agnitam inveneris accipe. Prorumbens
 senex osculabatur pedes et cum adductas puellas contem-
 plans, eam quam inquirebat non invenisset; rursus tristis,
 Nulla ex his est, rex, dicebat. Studium meum, inquit
 Hydaspes, agnoscis tibi non deesse. Fortunam autem ac-
 cusa, si eam quam inquis non invenis. Nam quod neque
 alia venit praeter has, neque ulla est in castris amplius,
 circumspicere tibi licet, ut hoc persuasum tibi sit.

XXXV. Cum ferisset frontem senex et collacrimasset,
 faciem attollens et multitudinem in orbem circumspiciens,
 repente tanquam furiosus ecurrat: eumque accessisset ad
 aras et pallii (hoc enim forte indutus erat) oram restis
 instar contorsisset, injicit collo Theagenis, et trahebat,
 clamans ita ut exaudiri posset, Te lenco, o conscelerato,
 55 dicens, et execrante. Cumque custodes resistero et
 avellere niterentur, fruster laetens et tanquam in unum
 corpus cum illo coaluisset, ut eum diceret in conspu-
 ctum Hydaspis et conehi, oblituit. Et O rex, dice-
 bat, hic est qui meam filiam tanquam praedator mihi eri-
 puit, hic est, qui domum solitariam et liberis orbam red-
 didit et ex mediis Apollinis aris animam meam rapuit, ac
 nunc tanquam pius aliquis deorum artis assidet. Commoti
 sunt omnes ad ea quae fiebant, verba quidem qui ea in-

οὐ συνίντες, τὰ ἐρόμενα εἰ εἰ ἴσοι θουμάζοντες.

ΑΓ'. Καὶ τοῦ Ὑδάσπου σαφέστερον λέγειν ὁ τι
 βόλλοιτο κελεύοντες, ὁ πρεσβύτερος (ἦν δ' ἄρα Χορι-
 κλῆς) τὰ μὲν ἀληθέστερα τοῦ γένους τῆς Χαρικλείας
 ἀπέκρυπτε, μὴ πως ἄρα καὶ κατὰ τὴν φυγὴν ἰκέτης
 τὴν αἰδῶ προαφανισθείσης, πόλεμον καθ' αὐτοῦ πρὸς
 τῶν ἀλλοθῶς γεννησάντων ἐπισπάσκει διευλαδοῦμενος,
 ἐξετίθετο δ' ἐπιτέμων ἂ μὴδὲν Ἰθακπτε καὶ ἔλεγεν·
 Ἦν μοι θυγάτηρ, ὦ βασιλεῦ, τίς μὲν τὴν φρόνησιν καὶ
 10 οὐτὰ τὸ εἶδος θεασάμενοι μόνου, ἐπαξίως ἂν με λέγειν
 ἐπιστεύσατε. Ἦν δ' οὖν παρνευομένη καὶ Ἰάκκρος
 τῆς ἐν Δελφοῖς Ἀρτέμιδος. Ταύτην ὁ θαυμάσιος οὗτος
 Θεσσαλὸς ὦν τὸ γένος καὶ εἰς Δελφούς τὴν ἑμὴν πόλιν
 ὡς τι πάτριον ἐπιτελείων, ἀρχιθεωρὸς ἀριγέμενος,
 15 ἔλαθεν ἐκ τῶν ἀδύτων αὐτῶν τὴν κόρην ἀποσυλήσας,
 [καὶ ἀδύτων τοῦ Ἀπόλλωνος.] Διὸ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀσε-
 βῶν δικαίως ἂν νομισθεῖν, τὸν πάτριον ἡμῶν θεὸν
 Ἀπόλλωνα, τὸν αὐτὸν οὐτα καὶ Ἥλιον καὶ τὸ ἐκείνου
 ἱερὸν τέμενος βιβηλώσας· συνεργῶ δ' αὐτῷ πρὸς τὴν
 20 ἵναγῆ ταύτην πρᾶξιν ψευδοπροφήτου τινὸς Μεμφίτου
 γεγονότος, ἐπειδὴ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν μεταβῶν καὶ
 πρὸ Οἰταίων οὐτων αὐτοῦ πολιτῶν ἑξαιτῶν οὐδαμῶς
 εὗρισκον, ἔκδοτον ἐκείνων τοῦτον καὶ εἰς σφαγὴν ὅπου
 ποτ' ἂν εὗρισκῆται, ὡς ἄλᾳστορα παραχωρησάντων,
 25 ὀρμητέριον εἶναι τῆς φυγῆς τὴν Καλασίριδος Μέμφιν
 εἰκάσας καὶ εἰς ταύτην ἀρικόμενος, καὶ τὸν μὲν Κα-
 λάσιριν, ὡς ἔργῃν, τεθηκότα καταλαβὼν, παρὰ Θυά-
 μιδος δὲ τοῦ ἐκείνου παιδὸς ἄπαντα τὰ περὶ τὴν θυγα-
 τέρα ἐκδιδαχθεὶς τὰ εἴδη ἄλλα καὶ ὅτι πρὸς Ὑροονδάτην
 30 εἰς τὴν Συήνην ἀπίσταλτο καὶ τοῦ μὲν Ὑροονδάτου καὶ
 τῆς Συήνης ἀποτυχῶν, ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, κατὰ δὲ
 τὴν Ἐλεφαντίνην ὑπὸ τοῦ πολέμου καταληθθεὶς, ἦκω
 τανῦν ἵνασῶθα, καὶ γίγνομαι ἰκέτης οὕτως ὡς ἡ ἐπι-
 στολὴ διεγρήσατο. Τὸν ἀποσυλήσαντα ἔχεις· τὴν θυ-
 35 γατέρα ἐπιζητήσον ἐμέ τε πολυπήμονα ἄνθρωπον εὐεργ-
 γετῶν καὶ σαυτῷ χαρίζομενος, εἰ τὸν πρεσβύοντα
 ὑπὲρ ἡμῶν σατράπην ὀφθαίης αἰδοῦμενος.

ΑΖ'. Καὶ ὁ μὲν εἰσώπησεν, ἀπειρηγῶν γούδες τοῖς
 εἰρημίοις, ὁ δ' Ὑδάσπης πρὸς τὸν Θεαγένην, Τί,
 40 ἔφη, πρὸς ταῦτ' ἔρεῖς; ὁ δὲ, Ἀληθῆ, ἔφη, πάντα τὰ
 κατηγορηθέντα. Ληστὴς ἐγὼ καὶ ἀρπαχὴ καὶ βίαιος
 καὶ ἀδικος περὶ τοῦτον ἀλλ' ὑμέτερος εὐεργετής. Ἀπό-
 δος οὖν, ἔφη, τὴν ἀλλοτρίαν, ὁ Ὑδάσπης, διὰ τὸ προ-
 καθοσιώσασθαι τοῖς θεοῖς, τὴν ἐκ τῆς θυσίας ἐπίδοξον,
 45 οὐ τὴν ἐκ τῆς τιμωρίας σφαγὴν ἐνδικον ὑπέζων. Ἀλλ'
 οὐχ ὁ ἀδικήσας, εἶπεν ὁ Θεαγένης, ἀλλ' ὁ τὰ δίκαια
 ἔχων ἀποδοῦναι δίκαιος. Ἔχεις δ' αὐτός. Ἀπόδος,
 εἰ μὴ σὺν θυγατέρα εἶναι Χαρικλείαν καὶ οὕτως ὁμολο-
 γήσεις. Οὐκέτι καρτερεῖν οὐδεὶς ἠθέσχετο ἀλλ' ἄμα
 50 πάντων σύγγυσις ἐγένετο. Σισιμίθρης δ' ἐκίπολδ
 διαρτίσας καὶ πάλαι τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα γνω-
 ρίζων, ἐς τὸ ἀκριβὲς δὲ περιελθεῖν τὰ φανερούμενα πρὸς
 τοῦ κρείττονος ἀναμένων, προσέδραμ' ἐτε καὶ τὸν Χα-
 ρικλεία περιπτύσσειτο καὶ, Σώζεται σοὶ ἡ νομισθεῖσα

tegebant, rem ipsam quae cernebatur, reliqui admirantes.

XXXVI. Et cum Hydaspes planius, quidam vellet,
 dicere juberet; senex (erat autem Charicles) vetera de
 genere Charicleae occultabat: id veritus, ne illa in fuga
 forte et itinere jam antea corrupta, bellum sibi cum ve-
 ris parentibus accereret. Exponbat autem compendio
 ea quae nihil nocebant, ac dicebat, Erat mihi filia, rex,
 quam si quali animi indole et forma fuisset tantum con-
 spexissetis, justam causam habere me quamobrem dicam
 crederetis. Erat, inquam, in virginitate aetatem Joveus
 et ministra, quae Delphis colitur, Dianae. Haec praedatus
 iste Thessalus genere, cum Delphos meam urbem, quasi
 patrium quoddam sacrum celebraturus, praefectus lega-
 tionis constitutus venisset, clam ex adytis ipsis abstulit.
 Quamobrem et erga vos merito deliquisse existimari debet,
 qui patrium vestrum deum Apollinem, qui idem est cum
 Sole, et illius lucum profanavit. Porro quoniam quidam
 falsus antistes Memphiticus, socius hujus sceleratae actio-
 nis exsisterat: cum essem in Thessalia deprecans ab Aethiis
 ejus civibus, nec usquam invenirem, illis mihi hunc in-
 terficiendum ubivis locorum inveniretur, tanquam pestem
 dedentibus; asylum fugae Calasiridis Memphiim esse certis
 conjecturis suspicatus, eo cum pervenissem, Calasiridem
 quidem, ut oportuit, mortuum deprehendo: a Thyamide
 autem ejus filio de omnibus quae ad filiam attinebant et
 inter reliqua quod Syenen ad Oroondalem missa esset,
 certior factus; Orooodate etiam Syenae frustratus, (nam
 illuc quoque veneram) Elephantinae bello delentus,
 venio hic in praesentia supplex, quemadmodum in epistola
 narratur. Furem itaque tenes, filiam meam quae et in
 me calamitosum hominem beneficium conferens et te ipso
 rem dignam faciens, si deprecatorem Satrapam nobis non
 aspernari videberis.

XXXVII. Et ille quidem tacuit, lugubres fletus ad ea
 quae dixerat addens. Hydaspes autem ad Theagenem, Quid
 dices ad haec, inquit. Ille autem, Vera, inquit, sunt
 omnia, quae in accusatione commemorata sunt. Praxi
 ego sum claptor et grassator et iniquus quod ad hunc atti-
 net: ceterum in vos beneficus. Redde igitur, inquit Hy-
 daspes, alienam, propterea quod diis antea devotus sis,
 inactionem sacrificii illustrem non supplicii justam per-
 laturus. Sed non is, qui injuriam fecit, dixit Theagenes,
 sed qui injuriae fructum habet, reddere juste debet. Cum
 igitur tu ipse habes redde: siquidem hanc tuam filiam
 esse Charicleam et ipse fatebitur. Nemo amplius sese con-
 tinere poterat sed simul omnium confusanea commotio
 exarstebat. Sisimithres vero, cum diu se continuisset, jam-
 pridem ea quae dicebantur et fiebant sciens, ceterum ut ad
 exactam et certam cognitionem pervenirent et quae sensum
 patefiebant expectans, accurrebat et Charicleam amplecte-
 batur. Et, Salva est adoptiva tua et a nobis tibi quondam

καὶ παρ' ἡμῶν ἐγγειρισθεῖσα ποτὲ θυγάτηρ, ἔλεγε, θυγάτηρ ἀληθῶς οὖσα καὶ εὐρεθεῖσα ὧν γιγνώσκεις.

ΑΗ'. Καὶ ἡ Χαρίκλεια τῆς σκηνῆς ἐξέδραμε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐκ φύσεως καὶ ἡλικίας αἰδῶ παραγκωνισαμένη, βράχιόν τι καὶ ἱμανῆς ἐφόρειτο καὶ τοῖς γόνασι τοῦ Χαρικλίου προσπεσοῦσα, Ὡ πάτερ, ἔλεγε, ὡ τῶν φόντων οὐκ ἔλαττον ἔμοι σιδάσμιε τιμώρησαι ὡς βούλει τὴν ἀθέμιτον ἐμὲ καὶ πατραλοῖαν κἄν εἰς βούλημά τις ἀναφέρῃ θεῶν κἄν εἰς διοίκησιν ἐπιώνων τὰ δεδρασμένα, μὴ προσέχων. Ἡ Περσίνα δὲ καθ' ἕτερον μέρος τὸν Ὑδάσπην ἐνηγκαλίζετο καὶ Πάντα οὕτως ἔχειν, ἄνερ, πίστευε, πρὸς αὐτὸν ἔλεγε καὶ νυμφίον εἶναι τοῦ θυγατρίου τὸν Ἕλληνα τουτονὶ νεανίαν ἀληθῶς γιγνώσκεις, ἔρτι μοι ταῦτ' ἐκείνης καὶ μόλις ἐξαγορευσάσης. Ὁ δὲ μὸς ἐτέρωθεν εὖν εὐφρόνισαι ταῖς βασιῖς ἐξεχόρευε, πᾶσα ἡλικία καὶ τύχη συμφώνως τὰ γινόμενα θυμηθῶντες, τὰ μὲν πλεῖστα τῶν λεγομένων οὐ συνιέντες, τὰ δὲ ὅσα ἔκ τῶν προγεγονότων ἐπὶ τῇ Χαρίκλειᾳ συμβάλλοντες, ἢ τάχα καὶ ἐξ ἔρυθς θείας ἢ σύμπαντα ταῦτ' ἐσκηνοησάντων εἰς ἐπίνοιαν τῶν ἀληθῶν ἐλθόντες, ὅφ' ἦς καὶ τὰ ναντιώτατα πρὸς συμφωνίαν ἠρμόζετο, χαρᾶς καὶ λύπης συμπεπλεγμένων, [γέλωτι θαυμάσιον κεραυνυμένων τῶν στιγνοτάτων εἰς ἰορτὴν μεταβαλλομένων] γελώντων ἅμα τῶν κλαίωντων καὶ χαιρόντων τῶν θρηνούτων, ἐβρισκόντων οὐκ μὴ ἐξήτουν καὶ ἀπολλόντων οὐκ εὐρηκῆναι ἐδόκουν καὶ τέλος τῶν προσδοκηθέντων φόνων, εἰς εὐαγείας θυσίας μεταβαλλομένων. Τοῦ γὰρ Ὑδάσπου πρὸς τὸν Σισιμίθρην, Τί χρὴ δρᾶν, ὡ σοφώτατε, κίπντος, ἀρνεῖσθαι τὴν τῶν θεῶν θυσίαν οὐκ εὐσιβίς, σφαγιάζειν τοὺς παρ' αὐτῶν δωρηθέντας οὐκ εὐαγέας ἐπισητέον ἡμῖν τί πρακτέον.

ΑΘ'. Ὁ Σισιμίθρης οὐκ Ἑλληνίζων, ἀλλ' ὡς τε καὶ πάντας ἐκαλεῖν Ἄθιοπιζων, Ὡ βασιλεῦ, εἶπεν, ἐπισκιάζονται, ὡς δοκεῖν, ὑπὸ τῆς ἀγῶν χαρᾶς καὶ οἱ ἐπισκιάζονται τῶν ἀνδρῶν. Σὲ γοῦν καὶ πάσαι συμβαλεῖν ἔχρη, ὅτι μὴ προσέονται οἱ θεοὶ τὴν εὐτρεπιζομένην θυσίαν, νῦν μὲν τὴν πτωλοῖον Χαρίκλειαν ἐξ αὐτῶν σοι τῶν βοιωτῶν θυγατέρα ἀναδείξαντες καὶ τὸν ταύτης τροφῆα, καθάπερ ἐκ μηχανῆς, ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθ' ἀναπέμφαντες, αὐθις τὴν πτοῖαν καὶ τὸν τάραχον τοῖς προσβωμοῖσι ἵπποις καὶ βοσῖν ἐπιβαλόντες καὶ τὸ δικαιοκλήσειν τὰ τελεώτερα νομιζόμενα τῶν ἱερῶν συμβαλεῖν παρέχοντες, νῦν τὴν κορωνίδα τῶν ἀγαθῶν καὶ ὡσπερ λαμπάδιον δράματος τὸν νυμφίον τῆς κόρης τουτονὶ τὸν ξένον νεανίαν ἀναφίξαντες. Ἀλλ' αἰσθανόμεθα τοῦ θεοῦ θαυματουργήματος καὶ συνεργοὶ γινώμεθα τοῦ ἐπιώνων βουλήματος καὶ ἐχόμεθα τῶν εὐαγεστέρων ἱερῶν, τὴν δὲ ἀνθρώπων θυσίαν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς αἰῶνα περιγράφαντες.

ΑΙ'. Ταῦτα τοῦ Σισιμίθρου λαμπρῶς τε καὶ εἰς ἐπὶ κλον ἀπάντων ἐκδοξάνας, ὁ Ὑδάσπης τὴν ἐγγύριον γλῶσσαν καὶ αὐτὸς συνεῖς, τῆς τε Χαρίκλειας καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιδηραγμένους, Οὐκοῦν, ὦ παρόντες, ἔλεγε, θεῶν νύμφαι τούτων οὕτω δικαιοπραγμένους, τὸ ἀντι-

trahita sibi, dicebat. revera inventa et cognita sibi eorum, quos tu ipse scis.

XXXVIII. Et Chariclea e tabernaculo procurrebat, et neglecto naturæ omni ac ætatis pudore, Bacchico quodam et furenti impetu furebatur et ad genua Chariclei provoluta, O pater, dicebat, non minus mihi quam qui me procreaverunt observande: ulciscere me, ut vis, injustam istam et parricidam, nec eam ipsam excusationem, quod fortasse id eorum voluntati quispiam tribuere possit et illorum gubernationi ea quæ facta sunt adscribere, inauscultans. Persina autem in altera parte Hydaspem amplectebatur et Omnia ita se habere credas, mi vir, ad ipsum dicebat. Sponsum esse filio: Græcum hunc juvenem, omnino scito, quæ modo vix illa mihi patefecit. Populus illum alia ex parte, gratulatoris clamoribus gestiebat. Omnium etatum et ordinum homines communi consensu ob ea, quæ fiebant, lætabantur: plurima quidem eorum quæ dicebantur non intelligentes, rem ipsam ex his quæ præcesserant Charicleæ rationibus, conjicientes: fortassis etiam divino quodam impulsu, qui ut omnia hæc mirifice eaderent tanquam in scena effecit, ad animadvertendam veritatem adducti. A quo et maxime contraria ad convenientiam aptabantur, cum gaudium et mæror inter se connexa essent, [lacrimæ risu miscerentur, tristissima in solemnitatem festi commutarentur:] ridentibus simul his qui plorabant et gaudentibus his qui lugebant, cum invenirent eos quos non quærebant et amitterent quos se inventuros esse existimabant; et ad extremum expectatis creditibus in pia sacrificia transmigrantibus. Cum enim Hydaspes ad Sisimithrem, Quid facere oportet, o sapientissime, dixisset: recusare deorum sacrificium injurium est: mactare ens, qui ab illis sunt donati, religio. Excogitandum est nobis quid faciendum sit.

XXXIX. Sisimithres non Græca lingua, sed ut omnes exaudire possent Æthiopica, O rex, dixit, offunditur caligo, ut videtur, etiam sapientissimis viris præ nimia voluptate. Te igitur vel jam pridem conjicere oportuit, deos non admittere sacrificium quod apparabatur, qui jam ex omni parte beatam Charicleam ex ipsis aris filiam tuam esse declaraverunt et hujus nutricium, tanquam ex machina e media Græcia hoc accersiverunt; jam terrorem et perturbationem equis et bobus qui ad aram stabant iaculentur, et fore ut quæ majores hostiæ esse creduntur rejicerentur, significantes: nunc tanquam honorum coronidem et tanquam facem fabulæ, sponsam puellæ huc Græcum juvenem ostenderunt. Enimvero admittamus ad animum hæc divina miranda facta et adiutores simus illorum voluntatis et contineamus magis pia sacrificia, hostias humanas et in consequentem aratorem rejicientes.

XL. Hæc cum Sisimithres clare et ita ut ab omnibus exaudiri possent intonasset; Hydaspes cum et ipse linguam genti vernaculam intelligeret, Chariclea et Theagene apprehensis: igitur vos, qui adestis, dicebat, cum hæc ita divinum nutu et voluntate peracta sunt, resistere fas non est.

καίνειν ἀθέμιτον. "Ὡσὶ" ὑπὸ μάρτυσιν αὐτοῖς τε τοῖς ταῦτα ἐπικλώσσει καὶ ὑμῖν ἀπόλυθα ἐκείνοις φρονεῖν ἐνδεικνυμένοις. Ἐνωρίθ' αὐτὴν γαμῆθ' ἰσ νόμοις ἀναδείκνυμι καὶ συνείναι δεσπῶ παιδαγωγίας ἐφίημι. Καὶ εἰ δοκεῖ, βεβαιούτω τὰ δεξάντα ἢ θυσία καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ τραπήμεθα.

ΜΑ'. Τοῦτοις ἐρρημένους ἐπιευφόμεσεν ὁ στρατὸς καὶ κόρον τῶν χειρῶν ὡς ἐπιτελούμενοις τῆς τοῖς γάμοις ἐπιτετύπησαν. Καὶ πλησιάσας τοῖς βωμοῖς ὁ Ὑδάσπης, καὶ μέλλων ἀπαρμεσθαι τῶν ἱερέων, "Ὡδέσποτα, εἶπεν, "Ἥλιε, καὶ Σελήνη δεσποινα, εἰ μὲν δὴ ἀνὴρ καὶ γυνὴ Θεαγένης τε καὶ Χαρίκλεια βουλήμασιν ὑμετέροις ἀνεδίγησαν, ἐξέστιν αὐτοῖς ἄρα καὶ ἱερατεῖον ὑμῖν. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, τὴν τ' αὐτοῦ καὶ τὴν τῆς Περσίνης ἤρασαν, τὸ σύμβολον τῆς ἱεροσύνης ἀρλόων, τὴν μὲν τῷ Θεαγένει τὴν αὐτοῦ, Χαρίκλεια δὲ τὴν Περσίνης, ἐπιτίθησιν. Ὁ γινόμενος, ἐνθύμιον τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ὁ Χαρίκλεις ἔλαμβανε καὶ τοῖς ἔργοις βεβαιούμενον τὸ πάλαι παρὰ τῶν θεῶν προσηγορευθὲν ἴδρισιον, ὃ τοὺς νέους ἔφραζεν ἐκ τῶν Δελφῶν διαδράζοντας

"Ἦσθ' ἡλίου πρὸς γλῶνα κυανῆν·
τῆ παρ' ἀριστόθιον μεγ' ἀθλίον ἐξάφοντα
λευκὸν ἐπι προτάφων στέμνα μελαινομένων.

Στεφάντες οὖν οἱ νέοι λευκῆς ταῖς μίτραις, τὴν δ' ἱερωσύνην ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ ἀναδησάμενοι καὶ τὴν θυσίαν αὐτοὶ καλλιερήσαντες, ὑπὸ λαμπάσιν ἡμέμεναις, αὐλοῶν τε καὶ συρίγγων μελωδίαις, ἐφ' ἄρματος ἵππιον, ὃ μὲν Θεαγένης ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ, ὃ Σισιμίθρης δὲ καθ' ἕτερον ἅμα τῷ Χαρίκλει, βωῶν δὲ λευκῶν ἢ Χαρίκλεια σὺν τῇ Περσίνη, σὺν εὐφημαῖς καὶ κρότοις καὶ χοροῖς, ἐπὶ τὴν Μερῶν παρεπέμποντο, τῶν ἐπὶ τῷ γάμῳ μυστικωτέρων κατὰ τὸ ἄστυ φαιδρότερον τελεσησομένων.

Τοιοῦδε πέρας ἔσχε τὸ σῦνταγμα τῶν περὶ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν Αἰθιοπικῶν· ὃ συνάταξεν ἀνὴρ Φοίνις Ἑμεσηνός, τῶν ἀφ' Ἥλιου γένος, Θεοδοσίου πατρὸς Ἡλιόδωρος.

Ἐλήχε τέρας βίβλος Ἡλιόδωρου.

Quamobrem testibus iis ipsis qui haec factis destinaverunt et vobis qui illorum ductum animorum assensu sequi videmini, per hoc solemnibus nuptiis coalescere declaro : et mutua consuetudine frui procreationis liberorum vinculo conjunctos permitto. Et si videtur, confirmet haec quae decreta sunt sacrificium et ad rem sacram vertamur.

XLI. Haec dicta approbavit exercitus et plausum manibus edidit quasi nuptias jam celebrarentur. Appropinquans itaque aris Hydaspes et jam rem divinam incepturus, O domine Sol, dicebat et Luna domina, siquidem conjuges Theagenes et Chariclea vestra voluntate declarati sunt, licet illis sane et sacra vobis facere. Et haec cum dixisset, sua et Persinae mitra, nota sacerdoti, dedit, alteram Theageni quae sua erat, alteram Charicleae quae Persinae imponit. Quod cum factum esset, oraculi quod illi redditum fuerat Delphis Charicles recordatus est et re ipsa perfectum esse id quod jam pridem a diis praedictum fuerat, comperit, quod juvenes dicebat, postquam fugissent Delphis.

Venturos solis inridulum ab igne solum
Magna ubi praecipuae virtutis praemia tandem
Temporibus fuscis candida sarta gerant.

Coronati igitur juvenes albis mitris, et simul sacerdotio sententiaeque Hydaspis ornati, cum sacrificium ipsi rite peregissent, cum facibus accensis et tibiaram ac fistularum concentu, in curribus equorum quidem junctorum, Theagenes una cum Hydaspes, Sisimithres vero cum Charicleae seorsum, boni autem alborum Chariclea et Persina, cum gratulationibus, plausu ac tripodibus, Merōem deducebantur, ut reliqua quae ad nuptias pertinent magis arcana, in urbe majore cum solemnitate celebrarentur.

Talem finem sortita est confectio de Theagene et Chariclea Aethiopicorum narrationum : cujus auctor est vir Phoenix Emesenus, ex genere Solis, Theodosii filius, Heliodorus.

Aethiopicarum historiae Heliodori finis.

CHARITON.

ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ
ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ
ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΧΑΙΡΕΑΝ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗΝ.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α'. Χαρίτων Ἀφροδισιεύς, Ἀθηναγόρου τοῦ ῥήτορος ὑπογραφεύς, πάθος ἐρωτικὸν ἐν Συρακούσαις γενόμενον διηγήσομαι. Ἑρμοκράτης, ὁ Συρακοσίων στρατηγός, ὄλιτος ὁ νικήσας Ἀθηναίους, εἶχε θυγατέρα Καλλιρρόην τοῦνομα, θαυμαστόν τι γόημα παρθένου καὶ ἄγαλμα τῆς ἑλκῆς Σικελίας. ἦν γὰρ τὸ κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον, οὐδὲ Νηρηίδος ἢ Νύμφης τῶν ὄρειων ἀλλ' αὐτῆς Ἀφροδίτης παρθένου. Φήμη δὲ τοῦ παραδόξου θαύματος πανταχοῦ διέτρεχε καὶ μνηστίρες κατέρρειον εἰς Συρακούσας, θύνασθαι τε καὶ παῖδες τυράννων, οὐκ ἐκ Σικελίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἠπειροῦ καὶ ἰθνηῶν τῶν ἐν Ἠπειρῷ. Ὁ δ' Ἑρως ζῆλος ἴδιον ἐβελήσας συλλέξαι. Χαίρειας γὰρ τις ἦν μειράκιον εὐμορφον, πάντων ὑπερέχον, εἶον Ἄγγιλλέα καὶ Νιρέα καὶ Ἱππόλυτον καὶ Ἀλκιβιάδην κλάσται καὶ γραφεῖς δεκνύουσι, πατὴρ Ἀρίστονος, τὴ δευτέρα ἐν Συρακούσαις μετὰ (τὸν) Ἑρμοκράτην φερομένου. Καί τις ἦν ἐν αὐτοῖς πολιτικός φρόνος, ὥστε θάπτον ἐν πᾶσιν ἢ ἀλλήλοις ἐκδέχουσαν. Φιλόνεικος δ' ἐστὶν ὁ Ἑρως καὶ χαίρει τοῖς παραδόξοις ἱστορούμασιν. ἐζητήσε δὲ τοιούτου τὸν καιρὸν. Ἀφροδίτης ἑορτὴ δημοτελής καὶ πᾶσαι σχαδὸν αἱ γυναῖκες ἀπῆλθον εἰς τὸν ναῶν. Τέως δὲ μὴ προϊούσαν τὴν Καλλιρρόην προήγαγεν ἡ μήτηρ, τοῦ Ἑρμοκράτους κελύσαντος προσκυνῆσαι τὴν θεόν. τότε δὲ Χαίρειας ἀπὸ τῶν γυμνασίων ἐβᾶδιζεν οἴκαδε στίλβων ὥσπερ ἀστὴρ. ἐπήθει γὰρ αὐτοῦ τῷ λαμπρῷ τοῦ κροσσώπου τὸ ἐρυθρῆμα τῆς παλαιστρας ὥσπερ ἀργύρου χρυσοῦ. Ἐκ τῆς οὖν περὶ τινος καμπῆς στενωτέραν συναντῶντες περιέπεσον ἀλλήλοις, τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου τῆνδε τὴν (συνοδίαν) ἴν' ἐκά(τερος τῶ) ἑτέρῳ) ὄρη· ταχέως οὖν πάθος (ἐρω)τικὸν ἀντέδωκαν ἀλλήλοις.... Ὁ μὲν οὖν Χαίρειας οἴκαδε μετὰ τοῦ τραύματος ἀπέηκε καὶ ὥσπερ τις (ἀρισ)τεὺς ἐν πολέμῳ τρωθείς καίριαν τοῦ κάλλους (τῆ) εὐ(γενεῖ)α) συνελθόντος. καὶ καταπεσεῖν μὲν αἰδούμενος στήναι δὲ μὴ δυνάμενος. Ἡ δὲ παρθένος τῆς Ἀφροδίτης τοῖς ποσὶ προσέπεσε καὶ καταφιλοῦσα, σὺ μοι, εἰσπνονα, εἶπεν, ὅς ἀνδρα τοῦτον ἐν εἰδείας. Νύξ ἐπῆλθεν ἀμφοτέροις δεινή. τὸ γὰρ πῦρ ἐξέκαστο. Δεινότερα δ' ἐπασχεν ἡ παρθένος διὰ τὴν σιωπὴν.

CHARITONIS
APHRODISIENSIS
DE CHÆREA
ET CALLIRHOË.

LIBER PRIMUS.

I. Chariton Aphrodisiensis, Athenagoræ rhetori a manu, amatorium Syracusis casum narrabo. Hermocrates Syracusanorum Prætor, victor ille Atheniensium, filiam habebat nomine Callirhoën, puellam admirabilem et totius Siciliæ decus. Illi enim divina sane, non humana, neque Nereidis aut montanæ alicujus nymphæ, sed Veneris ipsius, adhuc virginis, species contigerat. Fama rari spectaculi quaquaversum discurrerat, ut proci Syracusas undequaque confluerent, reges et tyrannorum filii non Siculi modo sed et Itali et Epirotæ et ex gentibus Epiroticis. Amor vero singulare par matrimonio jungere cupiebat. Chæreas enim erat quidam juvenis pulcher, omnium præstantissimus, qualem Achillem et Nireum et Hippolytum et Alcibiadem fingunt statuarii et poetæ. Pater illi erat Ariston, Syracusis secundas tenens, Hermocrate primas tenente. Eratque adeo inter illos contentio quædam civilis, ut cum alio quovis potius quam secum invicem affinitatem contrahere vellent. Amor autem contentione gaudet et mirabilibus facinoribus; quærebatque talem occasionem. Veneris publicum erat festum, omnes fere mulieres templa adibant. Iluc usque non adeuntem Callirhoën produxit mater, Hermocrate jubente ut deam adoraret. Ibi Chæreas relicto gymnasio domum redibat stellæ instar coruscans, decus addebat enim nitori vultus palæstræ rubor, ut argento anrum. Forte sic occurrunt sibi in angustâ cujusdam viæ flexu, gressus eorum ita moderante deo ut uterque alterum conspiceret. Non vulnera vicissim dabant et accipiebant .... pulchritudine et nobilitate juncti. Chæreas quidem domum abiit cum vulnere, et tanquam heros in bello letali vulnere accepto, accidere reverebatur, stare non poterat. Puella vero ad Veneris pedes provoluta eosque osculata : Tu mihi hunc virum des, quem ostendisti ! Gravis utrique nox superveit. Glacibat enim intus ignis, qui vehementius puellam premebat quia

αἰδουμένη κατάφρων γενεσθαι. Χαιρέας δὲ νεκρῆς εὐρυῆς καὶ μεγαλόφρων ἦδη τοῦ σώματος αὐτῆς φθίνοντες, ἀπεσπόμενοι εἰπὼν πρὸς τοὺς γονεῖς ἦτι ἐρῆ καὶ οὐ βιάσεται τοῦ Καλλιρρόης γάμου μὴ τυχεῖν.

6 Ἐοσιάζειν ὁ πατὴρ ἀκούσας καὶ οἴηθ' ἄ μοι, τέκνον· ὄλον γὰρ ἴσθι, ἦτι Ἐρμοκράτης οὐκ ἂν δόξῃ σοὶ τῆς θυγατρὸς τασούτους ἔργων μεγαλήρας πλουσίους καὶ βασιλεῖς, οὐδὲν οὐδὲ πειράσαι σε δεῖ, μὴ φανερός ὑβρισθῆμεν. Ἴδὲ ὁ μὲν πατὴρ πορευομένης τὸν παῖδα,

10 τῆς δ' ἤρξαιτο τὸ κακόν, ὥστε μὴδ' ἐπὶ τὰς συνήθειας προσέειπε διατριβῆς. Ἐπόθει δὲ τὸ γυμνάσιον Χαίρειαν, καὶ ὤσπερ Ἐρμίον . . . νη . . . ἐρῆται ἄρ' αὐτὸν ἡ νεολαία. Πολυπραγμανοῦντες δὲ τὴν αἰτίαν ἐμάθη τῆς νόσου, καὶ ἔλειπε πάντας εἰσὶν μεριμῶν

15 καλοῦ κινδυνεύοντες ἀπολέσθαι διὰ πάθος ὑγίης εὐρυῆς. Ἐνίστη νόμιμος ἐκκλησία. Συγκαθίσθαι οὖν ὁ δήμος τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον ἐθέσ'· κατὰς Ἐρμοκράτης, μέγας στρατηγός, οὕτως Χαίρειαν. Τοῦτο πρῶτον τῶν τροπαίων. Ἡ πόλις μεγατεύεται τοὺς γάμους σήμερον

20 ἀλλήλων ἀξίως. Τίς ἀνὴρ μνηύσει τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἥς ὁ Ἔριος ἦν ὁ ἀμαγωγός; ἀνὴρ δὲ μέγαπαις Ἐρμοκράτης ἀντιπεῖν οὐκ ἠδυνήθη τῆς πόλεως δεσποῆς. Κατανεύστικος δ' αὐτοῦ πᾶς ὁ δήμος ἀεπαρῆσε τοῦ θεάτρου, καὶ οἱ μὲν νεοὶ ἀπῆσαν ἐπὶ

25 Χαίρειαν, ἡ θεοὸς δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες ἠκολούθουν Ἐρμοκράτη. Παρῆσαν δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Συρακοσίων ἐπὶ τὴν οἰκίαν νομφαγωγύσαι. Ἐμέναιος ἤρξαιτο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν· μεστὰ δ' αἱ ῥόμαι στεφάνων, λαμπάδων· ἐρραίνετο τὰ προθύρα αἶψα καὶ μύραι.

30 Ἦσαν ταύτην τῆς ἡμέρας ἤγαγον οἱ Συρακοσίοι τῆς τῶν ἐπινυκίων. Ἡ δὲ παρθένος, οὐδὲν εἰδούσα τούτων, ἐρραίνετο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκαλυμμένη, κλαίονσα καὶ σιωπῶσα. Προσεβούσα δ' ἡ τροφὸς τῆς κλίνης, Τέκνον, εἶπε, διανίστασο, πάρεσι γὰρ ὁ, εὐχαιροτάτη πασῶν

35 ἡμῶν ἡμέρα. Ἡ πόλις σε νομφαγωγεῖ.

Τῆς δ' αὐτοῦ λότο γούνατι καὶ φθον ἦτορ

οὐ γὰρ ἤδει, τίμη γαμείται· ἄφρωνος εὐθὺς ἦν καὶ σκότος αὐτῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐξέπνευσεν. Ἰδόκει δὲ τοῦτο τοῖς ὄρῳσι αἰδώς. Ἐπεὶ

40 δὲ ταχέως ἐκόσμησαν αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες, τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν θυρῶν ἀπέλειπον· οἱ δὲ γονεῖς τὸν υἱὸν εἰσήγαγον πρὸς τὴν παρθένον. Ὁ μὲν οὖν Χαιρέας προσδραμόν αὐτὴν κατεπίει, Καλλιρρόη δὲ γυμνίσασα τὸν ἐρώμενον, ὥσπερ τι λόχου ὡς ἦδη σβεννόμενον

45 ἐπιχυθέντος ἐλάου, πάλιν ἀνέσχετο καὶ μεῖζον ἐγένετο καὶ κρείττων. Ἐπεὶ δὲ προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον, θάμβος ἦεν τὸ πλῆθος κατασθεῖν, ὥσπερ Ἀρτέμιδος ἐν ἐρημίᾳ κυνηγέταις ἐπιστάτης. Πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ προσκύνουσιν· πάντες δὲ Χαίρειαν μὲν ἐθαύμαζον, Καλλιρρόην δ' ἐθαυμάριζον. Τοῦτον ἠκούσει ποιηταὶ τὸν Θέτιδος γάμον ἐν Πηλῶ γεγενῆσθαι· πλὴν καὶ ἐνταῦθα τις εὐρέθη βάσκανος δαίμων, ὥσπερ ἐκεῖ φασι τὴν Ἐριν.

nemini indraare audebat, deprobrandi tunc. Charitos juvenis dexter et magna spirans, vulnere jam labefactus adest tandem apud parentes amorem suum fateri, et quod vivere potest nequeat, si Callirhoes nuptiis exciderit. Invenit ad haec Ariston, et Perusi ergo, mi filij, ad. Qui enim tibi suam daret Hermocrates vitam, cui praeulo sunt tot proci dantes et reges? Igntur ne lentis quidem, ut frustra risum de vobis no faciamus. Deum pater denotare quidem filium; ad malum lauc cres esse, ut nec consueti frequentaret loca et exercitia. Desiderabat Chaream gymnasium, ejus absentia quasi desolatum; juvenis enim illum amabat. Sollicite igitur indagantes hi comperibant morbi causam, et miserabantur omnes pulchrum juvenem ob animi nobilis afflictionem de extremis perichantem. Erat stultis concio. Facto itaque concessa, populus hoc jnimum et solum clamat. Optime Hermocrates, maxime imperator, servo Chaream. Illustrissimum herit inter tua tropaea. Civitas tota nuptias has concubare vult, utrasque dignas. Quis concionem istam describat, cujus coactor erat Cupido? Patria sic, quam amabat, precibus repugnare nescius Hermocrates, assentitur. Quo facto, populus statim theatro prosilit, et juvenes quidem ad Chaream accurrunt; Senatus autem et Archontes sequuntur Hermocratem. Aderant quoque Syracusanae sponsam in sponsi domum deducturae. Hymenaeus per totam urbem resonabat; pleni carolis angustis tradis poe; sparsa vino et unguentis lumina. Diem istum Syracusana familiarior agebant, quam quo Athenienses prodigaverant. Omnium interim ignara, quae gerebantur, cubabat in lecto puella, aperto capite, lacrymans, taciturna. Cui patrorum aggressa: Surge, ad, filia; dies enim omnium nobis exoptatissima illuxit. Urbs sponsam te delacet.

Illi autem pectus solvi, atque labascere crura,

ignarae scilicet, cui nuberet, harrere vox faucibus, oculi calligare; tantum non exspirare. Videbatur hic spectantibus pudor esse. Interim famulae sponsam propere comunt et ornant; turba ad fores manere jussa. E continenti vero ceteri cum sponso adveniunt, eumque introducunt ad virginem. Hanc ille accurrens invadit osculis: illa vero, agnito amante, ut flamma lampadis jam emortua oleo superinfuso, refulgebat, majorque et praecedentior evadebat. Progrediente vero in publicum, stupore et sacro quasi horrore corripitur omnis multitudo, uti fit, quum Diana in desertis nemorum penetralibus de repente venerabilis apparet. Multi adorabant quoque: omnes Chaream quidem admirabantur, sed Callirrhoem beatam praedicabant. Tales poete nuptias Thetidis in monte Pelio canunt. Verum tamen, ut ibi Discordia, sic etiam haec invidus quidam deus deprehensus est.

Β'. Οἱ γὰρ μνηστῆρες ἰπποκρίτους τοῦ γάμου εὐπὴν ἐλάμβανον μετ' ἀρχῆς. Τίως οὖν μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὁμιλοῦσαν τότε. Διὰ δὲ τὴν ἡμέραν, ὑβρισταὶ διακόντες, συνήθησαν εἰς βουλευτήριον κοινόν.

6 Ἰστρητολόγοι δ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸν κατὰ Χαιρέου πόλιμον ὁ φόνος. Καὶ πρῶτος ἀναστὰς νεανίας τις Ἰταλιώτης, υἱὸς τοῦ Ῥηγίνων τυράννου, τοιαύτ' εἶπεν. Εἰ μὲν τις ἐξ ἡμῶν ἐγγίμην οὐκ ἂν ἀργίσθη, ὥσπερ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσιν εἶα (αἰεὶ) δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων· ἐπεὶ δὲ παρευδοκίμασεν ἡμᾶς ὁ μηδὲν ὑπὲρ γάμου πονήσας, οὐ φέροι τὴν ὑβριν. Ἡμεῖς δ' ἐτάθημεν αὐλαίαις ὕβρισι προσαγρυπνῶντες καὶ κολακιδόντες τίτῃας καὶ θεραπεινίδας καὶ δῶρα πέμποντες τροφῆς πόσων χρόνον δεδουλεύκαμεν; καὶ τὸ πάντων χαλιπίτατον ὡς ἀντεραστὰς ἀλλήλους ἐμισήσαμεν. Ὁ δὲ πόρνος καὶ πένης, καὶ μηδενὸς κρείττων βασιλέων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκονίτι τὸν στέφανον ἔρατο. Ἄλλ' ἀνόνητον αὐτῷ γενέσθω τὸ ἄθλον καὶ τὸν γάμον θάνατον τῷ νυμφίῳ ποιήσωμεν. Πάντες οὖν ἐπήνεσαν,

20 μόνος δ' ὁ Ἀκραγαντίνων τυράννος ἀντιῖπεν. Οὐκ εὐνοία δὲ, εἶπε, τῇ πρὸς Χαιρέαν κωλύω τὴν ἐπιβουλήν, ἀλλ' ἀσφαλεστέρω τῷ λογιμαῖ· μέμνησθε γὰρ, δεῖ Ἐρμοκράτης οὐκ ἔστιν εὐκαταπρόνητος· εἴτε ἄδυνάτος ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἢ ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχη. κρείττων δ' ἢ μετὰ τέχνης. καὶ γὰρ τὰς τυραννίδας πανουργίᾳ μᾶλλον ἢ βίᾳ κτώμεθα· χειροτονήσατέ με τοῦ πρὸς Χαιρέαν πολέμου στρατηγόν. Ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν τὸν γάμον. Ἐροπλιῶν γὰρ αὐτῷ ζηλοτυπίαν, ἥτις σύμμαχον λαβούσα τὸν ἔρωτα μέγα τὸ κακὸν ἀναπράττειται. Καλλιρρόη μὲν οὖν εὐσταθῆς καὶ ἀπειρος κακοῦθους ὑποψίας, ὁ δὲ Χαιρέας, οἷα δὴ γυμνασίοις ἐντραφεὶς καὶ νεωτερικῶν ἀμαρτημάτων οὐκ ἀπειρος, δύναται βραδίως ὑποπτύσσει ἐμπασῶν εἰς νεωτερικὴν ζηλοτυπίαν. Ἔστι δὲ καὶ προσειλεῖν

35 ἐκείνῳ βῆρον καὶ λαλῆσαι. Πάντες εἰσι λέγοντος αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπιφθάρσαντο, καὶ τὸ ἔργον ἐνεχείρισαν, ὡς ἀνδρὶ πᾶν ἱκανῷ μηχανήσασθαι. Τοιούτης οὖν ἐπινοίας ἐκείνος ἤρξατο.

Γ'. Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἤκει δ' ἀγγέλλων τις, δεῖ

40 Ἀρίστον, ὁ πατὴρ Χαιρέου, πεσόν ἀπὸ κλιμακῶς ἐν ἀγρῷ, πᾶν ὄλγας ἔχει τοῦ ζῆν τὰς ἐλπίδας. Ὁ δὲ Χαιρέας ἀκούσας, κῆται φιλοπάτωρ ὢν, ὅμως εὐπῆθη πλὴν δεῖ ἐμείλλειν ἀπελευθεῖσθαι μόνος. οὐ γὰρ οἶόν τ' ἦν ἐξάγειν ἕδω τὴν κόρην. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ φανερῶς μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἐπικημᾶσαι· κρύφα δὲ καὶ ἀδήλωτος ἐπελθόντες σημεῖα κόμου· ἤσαν καὶ κατέλιπον· ἐστεφάνωσαν τὰ πρόθυρα, μύροις ἔρρανον, οἴνου πλὴν ἐποίησαν. Ἐῖδας ἔρριψον ἡμικαύστους. Διέλαμψεν ἡμέρα, καὶ πᾶς ὁ παρίων

50 ἐρείσθη εἰς κοινῷ τινὶ πολυπραγμοσύνης πάθει. Χαιρέας δὲ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ βῆρον ἐσχηκότος, ἔσπευδε πρὸς τὴν γυναῖκα. ἰδὼν δὲ τὸν ὄγλον πρὸ τῶν θυρῶν, τὸ μὲν πρῶτον ἐτάλμησεν, ἐπεὶ δ' ἔμαθε τὴν αἰτίαν, ἰδουσαῖν εἰσπέριε. Καταλαβὼν δὲ τὸν θάλαμον εἰσι

II. Proci etiam se nuptias excedentes turulam in concubantabant tristitiam; coque factum, ut, molatis in concordiam odus, quibus adhuc fuerant inter se digladiati, quandoquidem sibi videbantur indigna passi, conspuentes in comune concubum descenderent. Ipsa invidia eos ad bellum Chaream inferentium conspicerat. Primus autem surrexit juvenis quis Italus, Rheginensis tyranni filius, et, Nostrum natus equidem si quis illam obtinisset uxorem, ait, non fuisset indignatus; ut in gymniciis ludis, (semper) concertantium unus vincat necesse est. Quando vero, qui pro obtinenda sponsa nihil laboravit, nobis preclatus est, injuriam non fero. Ducti nos suspensique fuimus, dominae ante fores pervigiles, nutricibus atque ancillis adulescentibus, et alumnis ejus dona ingerentes. Quamdiu tulimus jugum, et, quod angit maximo, mutuis non odiis, ut rivales, fuimus insectati! Iste vero cinereus et medicus; et nauci, regibus decertantibus ipse citra laborem praemium tulit. At tulerit nullo suo commoda. Fatales sponso nos has nuptias faciemus. Laudatum ab omnibus unus reprehendebat Agrigentini tyrannus, non ille tamen animi quidam in Chaream propensione. Prohibeo, quas tu suades, ait, insidias, sed circumspectiore in aliquo consilio. Hermocrales spernendus impune non est; aggressus eum palam, nihil profeceris. Praestat artibus invadere. Etenim Tyrannidas quoque dolis magis, quam vi, comparamus nobis. Communi me suffragio praeficite bello contra Chaream. Dissolvam id ego vobis conjugium, spondeo. Armabo enim contra eum Amulationem, quae commilitonem nacta et adiutorem Amorem magnum aliquod malum exigit. Collirrhoeo quidem constantis est animi, et imperita malignae suspitionis. Ille vero, ut gymnasiis inantritus, et juvenilium peccatorum non rudis, facile potest adductus suspitione in amulationem atati sua congruam et familiarem incidere. Neque difficile est adire et alloqui hominem. Adhuc disserenti suum quisque calculum tribuebant, et mandabant homini rem, ut machinaret quidvis apto. Sic igitur ille instituit.

III. Veniebat sub vespere nuntius, patrem Chaream Aristonem de secula delapsum in villa perparvam vitae spem reliquam habere. Quo Chareas percepto, quamvis patris amatissimus, eo tamen magis dolerebat, quod soli sibi rus eundem esset. Neque enim decenter satis novam nuptiam secum educere poterat. Jam illa quidem nocte nemo audebat domum nuptialem comessatione aperte adori. clanculum tamen inditia et instrumenta comessantium attulerant et allata reliquerant. Limina coronaverant, unxerant; vino fecerant lutum, jactaverant semusta funalia. Altero mane transiens quisque consistebat, vitio generis humani, de rebus alienis nimisquam solliciti. Chareas, in melius resituto patre, ad uxorem rursus properabat. Videns vero obsessas tanta turba fores stupet primum; dein cognita causa, surdus irumpit et cubiculum, siliue clausum offendens, pulsat magno studio, et postquam au-

εὐκλειστῶν, ἤρσασα μετα σπουδῆς. ἐπεὶ δ' ἀνέστην
 ἢ θεραπευτῆς, ἐπιπέσων τῇ Καλλιρρόῃ, τὴν ὄργην με-
 τ' ὄψιν εἰς λύπην, καὶ περιρρηγόμενος ἔλασε. Που-
 βανόμενος δὲ τί γέγονεν, ἄφωνος ἦν οὐτ' ἀπιστεῖν οἷς
 5 εἶδεν, οὔτε πιστεῦειν οἷς οὐκ ἤθελε, δυνάμενος. Ἀπο-
 ρωμένου δ' αὐτοῦ καὶ τρέμοντος ἢ γυνὴ μὴδὲν ἐπι-
 νοοῦσα τῶν γεγονότων, ἐπέτιθεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦτ'⁶,
 ἢ δ' ὑφ' αἰσίοις τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τραχεῖ τῷ φλέγματι
 ἄλασι, φασὶ, τὴν ἑαυτοῦ τύχην, ὅτι μοι ταχέως ἐπι-
 10 γαβασα. καὶ τὸν κῆρον ὠνεΐδισεν. Ἦ δὲ, ὅσα θυγάτηρ
 στρατηγῶ καὶ φρονήματος πλήρης, πρὸς τὴν ἀδικίαν
 διαβόλην παρεβούλη. Καὶ, οὐδέ τις ἐπὶ τὴν πατρῴαν
 αἰτίαν ἠκούσασεν, εἶπε, τὴ δὲ σὴ πρόβουρα συνήθη τυ-
 χὴν ἐστὶ τοῖς κήμοις. καὶ τὸ γαμακχέμεναι σε λυπεῖ
 15 τοῖς ἔρωτάς. Ταῦτ' εἰποῦσα ἀπεστράφη καὶ ἐχα-
 λισμένη σακρούην ἀφῆκε παρὰς. εὐκόλοισι δὲ τοῖς ἔρω-
 σιν αἱ διαλλαγαὶ καὶ πᾶσαν ἀπολογίαν ἔδεικναι ἀλλήλων
 προσδέχονται· μεταβαλλόμενος οὖν ὁ Χαίρειος ἔρξατο
 κολακείην, καὶ ἡ γυνὴ ταχέως αὐτοῦ τῆς μετάνοιαν
 20 ἠπείχετο. Ταῦτα μᾶλλον ἐξέκαυσε τὸν ἔρωτα καὶ εἰ
 ἀμφοτέρων αὐτῶν γονεῖς μακαρίους αὐτοῖς ἐπιπέθεσαν
 τὴν τῶν τέκνων ἔρωτες ἠμύνοισαν.

Δ'. Ὁ δ' Ἀκραγαγεῖνος, διαπεπωκισίας αὐτῷ τῆς
 πρώτης τέχνης, ἤπειτο λοιπὸν ἐνεργεστέρως κατα-
 25 σκευῆς τὸ τοιοῦτον. Ἦν αὐτῷ παράσιτος στομύλος
 καὶ πάσης χάριτος ἐμολητικῆς ἑμπλειῶς. τοῦτον ἐπέ-
 λειψεν ὑποκριτὴν ἔρωτος γενέσθαι. τὴν ἄβραν γὰρ
 τῆς Καλλιρρόης καὶ τιμωτάτην τῶν θεραπευαίνιδων προσ-
 ποιεῖτο φιλεῖν. πάλιν οὖν ἐνέκειτο, πλὴν ὑπηγάγετο
 30 τὴν μεῖρακα μεγάλας δωρεαῖς, τῷ τε λέγειν ἀπάγ-
 χεσθαι μὴ τυχὸν τῆς ἐπιθυμίας. Γυνὴ δ' εὐάλωτόν
 ἔστιν, ὅταν ἐρᾶσθαι δοκῇ. Ταῦτ' οὖν προκατασκευα-
 σάμενος ὁ ἀμμιουργὸς τοῦ δράματος, ὑποκριτὴν ἔπειρα
 ἐξῆρξεν, οὐκέτι ἠμύλοισι εὐχαρίην, ἀλλὰ πανούργων καὶ
 35 ἀξιώπιστον λαλῆσαι. Τοῦτον προδιδάξας ἂ γρη' πρᾶτ-
 τειν καὶ λέγειν, ὑπέπειμην ἀγνώστα τῷ Χαίρειῳ. Προ-
 ελλῶν δ' ἐκείνος αὐτῷ περὶ τὰς παλαιστρας ἀλόνει,
 κάμοι, φασὶν, υἱὸς ἦν, ὃ Χαίρεα, σὺς ἡλικιώτης, πάνυ
 σε θεωροῦσάν καὶ φιλῶν, ὅτ' ἔξῃ. τελευταίως τας
 40 δ' αὐτοῦ, σὲ υἱὸν ἑαυτοῦ νομίζω, καὶ γὰρ εἰ κοινὸν
 ἀγαθὸν πάσης Σικελίας εὐτυχῶν. Δὸς οὖν μοι σφο-
 δρῶντα σεαυτὸν καὶ ἀκούσῃ μεγάλα πράγματα ὄψε-
 τῷ βίῃ σου διαφέροντα. Τοιοῦτοις ῥήμασιν ὁ μικρὸς
 ἐλείνος ἄνθρωπος τοῦ μεираκίου τὴν ψυχὴν ἀνακου-
 45 ρίσας, καὶ μεστὸν ποιήσας ἐλπίδος, καὶ φόβου καὶ
 πολυπραγμοσύνης δεομένου λέγειν ὕκει καὶ προσφα-
 σίζετο μὴ εἶναι τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον τὸν παρόντα,
 μὲν δ' ἀναβολῆς καὶ σχολῆς μακροτέρας. Ἐνέκειτο
 μᾶλλον ὁ Χαίρειος, ἥδη τι προσδοκῶν βρῦτερον.
 50 Ὁ δ' ἐμβαλὼν αὐτῷ τὴν δεξιάν, ἀπῆγεν εἰς τι χωρίον
 ἡρεματῶν, ἔπειτα συναγαγὼν τὰς ὄψεις καὶ ἕστος γενό-
 μενος λυπομένη, μικρὸν δὲ τι καὶ σακρούσας· Ἀγῶ-
 μιν, εἶπεν, ὃ Χαίρεα, σκυθρωπὸν σοι πρᾶγμα μενύσκει,
 καὶ πόλαι βουλόμενος εἰπεῖν ὄκνουσιν· ἐπεὶ δ' ἤδη πα-

cilli aperuerat, incidens in Callirhoen, iram contenta in
 tristitiam, vestibusque dilaniatis, plorat; sciscitans quod
 actum obtulit neque dissidere habens, quae videbat, neque
 credere, quae nolbat. Uxor, eorum, quae acciderant,
 penitus ignara, trepidantem et perplexum supplex rogat,
 velut dicere, (quid sibi effecerit) Ille vero sanguine
 plenis oculis et aspera voce: Sortem deploro meam, ait,
 et quod tam cito mei clibita sis. Simulque de comessa-
 tione exprobrat. Illa, ut filia Praetoris, et spiritus patris
 haud parvos, ad tam iniquam exacerbata invidiam: Nemo,
 ait, ad domum patris mei adit comessor: huc vero lu-
 mina forsitan assuta jam comessationibus. Nuptiae nostrae
 urunt amatores. His dictis aversa aperto capite lery-
 marum remisit scatorigines. Facile autem est amantes
 in gratiam redire secum, omnemque libenter accipiunt
 vicissim excusationem. Mutata igitur mente Chareas illi
 blandiri; illa sine mora penitentiam ejus admittens. Sic
 acrius exarsit amor, et levatis se reputabant utriusque pa-
 rentes, perspecta liberorum suorum concordia.

IV. Aggredientibus autem, dilapsa sibi prima ista machi-
 natione, quod supererat, efficaciores alias instruebat. Et
 illi parasitus, facelus homo, omniumque gratiarum plenus,
 quae faciunt et continent consuetudinem. Hic amanti
 mimus facere jussus, pedissequam Callirhoes et inter
 ancillas ejus primam loco adortus, amare simulabat, cum
 persuadere instabat et difficulter, multas lamen muneribus
 puellam superat, et eo quod vitam resti finire velle diceret,
 nisi volis poliretur. Firmitate vero, ubi putat amari, facile
 exsignatur. Illis preparatis, alterum sibi comparabat
 histrionem editor hujus ludi, non aequae, atque iste, ve-
 nustulum, sed vafre hominem malitiae, qui ficto candore
 fidem et confidentiam tibi disserens extorserit. Hunc, quae
 facere quaeque dicere oporteret edoctum, submittit igno-
 tum Chareas; quem adortus ille circa palaestras otio obam-
 bulantem: Et mihi erat filius, inquit, aequalis ille tuus,
 tui ille tantus admirator et amicus, quamdam vixit, mortuus
 autem illo, filium te meum reputo. Es enim, dum tibi
 bene sit, communitate Siciliae bonum. Vacuum ergo te mihi
 da, et audes magnas res, quas omnis tuae vitae interest
 non ignorasse. Sic dejectam de constantia sua juvenis
 mentem quam levem fecisset et ventosam, et spe et timore
 atque intempestiva sedalitate represset istud scelus, nostro
 rogante dicere tergiversabatur, tempus praesens minus
 opportunum causatus, opus esse potioris otii et morae
 majoris. Quo Chareas instare magis, jam expectatus
 aliquid gravius. Dextra igitur sua prehensum seducit
 illum in locum solitarium, et caperata fronte simulans
 afflictum, quum et sublacrymans: Invitus ego quidem libi,
 ait, indico triste negotium, et quamvis dudum promitte-
 voluerim, adhuc id facere refugi. Quando vero nunc

νερός υβρίδι καὶ θρηλίσει πανταχόθεν τὸ δεινόν, οὐχ ὑπομένει σιωπῶν· φασὶ τε γὰρ μισοπόντηρός ἐμι καὶ σοὶ μάλιστα εὐνοῦς. Γίνωσκε τοίνυν μοιγερομένην σου τὴν γυναῖκα καὶ ἴνα τούτω πιστεύης, ἔτοιμος ἔκ' αὐτοζώρω τὸν μοιχὸν δεικνύειν.

Ἔτι· γάτο· τὸν δ' ἄγεος νεφέλη ἐκάλυψε μείλινα,
Ἄρροσπερσι δὲ χερσὶν· εὐὼν κόλιν ἀθάλασσαν
Χεῖρατο κακικραλῆς, χάριν δ' ἔρχονε πρόσωπον.

Ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ἀγανθὲς ἔκειτο, μήτε τὸ στόμα,
10 μήτε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπᾶραι δυνάμενος, ἐπεὶ δὲ φωνὴν
οὐχ ἑμείαν μὲν, ὀλίγην δὲ συνελήξατο· Δυστυχῆ μὲν,
εἶπεν, αἰτῷ παρὰ σοῦ χάριν, αὐτόπτης γενέσθαι τῶν
ἐμῶν κακῶν, θμως δὲ εἰζῶν ὅπως εὐλογώτερον
ἐμαυτὸν ἀνέλυι. Καλλιρρόης γὰρ καὶ ἀδικούσης φει-
15 σομαί. Προσκοίσεις, φησὶν, ὡς εἰς ἀγρόν ἀπίναί·
βαθείας δ' ἐσπίρας παραφύλαττε τὴν οἰκίαν. ὄφει
γὰρ εἰσιῶτα τὸν μοιχόν. Συνέθετο ταῦτα, καὶ ἑμὲν
Χαιρέας τίμῃς, (οὐ γὰρ αὐτὸς ὑπέμενεν οὐδ' εἰσελ-
θεῖν.) Ἄπειμι, φησὶν, εἰς ἀγρόν. Ὁ δὲ κακοθύης
20 ἰκείνος καὶ διάβολος συνέταττε τὴν σκηνὴν. Ἐσπίρας
οὖν ἐπιστάσης ὁ μὲν ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἦλθεν, ὁ δὲ
τὴν ἔδραν τῆς Καλλιρρόης διαφθείρας ἀνέβαλεν εἰς τὸν
στενωπὸν, ὑποκρινόμενος μὲν τὸν λαθραίους ἔργοις ἐπι-
χειρεῖν προαιρούμενος, πάντα δὲ μηχανώμενος ἵνα μὴ
25 λάθοι· κόμην εἶχε λιπαρὰν καὶ βροστῶρους μύριον
ἀποκλιόντας, ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους, ἱμάτιον
μαλακόν, ὑπόδημα λεπτὸν· δακτύλιοι βραχεῖς ὑπέστιλ-
θον. εἶτα πολὺ περιβλεψάμενος τῇ θύρᾳ προσῆλθε,
κρούσας δ' ἐλαφρῶς τὸ εἰσόδου ἔδωκε σημεῖον. Ἡ δὲ
30 θεράπεινα, καὶ αὐτὴ περίφοδος, ἤρμα παρνοῖζασα
καὶ λαθραμένη τῆς χειρὸς, εἰσῆγαγε. Ταῦτα θεασά-
μενος Χαιρέας οὐκίτι κατέσχεν ἀλλ' εἰσέδραμεν ἐκ' αὐ-
τοζώρω τὸν μοιχὸν ἀναιρήσον. Ὁ μὲν οὖν παρὰ τὴν
αὐλείον θύραν ὑποστάς, εὐθὺς ἐξῆλθεν. Ἡ δὲ Καλ-
35 λιρρὸν ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κλίνης ζητοῦσα Χαιρέαν καὶ
μηδὲ λόγον εἶφασα διὰ τὴν λύπην· φόβου δὲ ποδῶν
γενομένου, πρώτη τοῦ ἀνδρὸς ἔσθετο τὴν ἀναπνοὴν καὶ
χαίρουσα αὐτῷ προσέδραμεν. Ὁ δὲ φωνὴν μὲν οὐκ
ἔσχεν ὥστε λοιδορησάσθαι, κρατούμενος δ' ὑπὸ τῆς
40 ὀργῆς ἐλάκτισε προσιωῦσαν. Εὐστόχως οὖν ὁ ποῦς
κατὰ τοῦ διαφράγματος ἐξαχθεῖς ἐπέσχε τῆς παιδὸς τὴν
ἀναπνοήν. ἔρριμμένην δ' αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες
βαστάσασαι κατέλιναν ἐπὶ τὴν κόντην. Καλλιρρὸν
μὲν οὖν ἄρνος καὶ ἄπνος ἔκειτο νεκρᾶς εἰκόνα πᾶσι
45 παρέρουσα.

Εἰ· Φήμη δὲ, ἄγγελος τοῦ πάθους, καθ' ὅλην τὴν
πόλιν διέτρεχεν, οἰμωγὴν ἐγείρουσα διὰ τῶν στενωπῶν
ἄχρι τῆς θαλάττης, καὶ πανταχόθεν ὁ θρῆνος ἤκούετο,
καὶ τὸ πρῆγμα εἶχε πόλεως ἀλώσει. Χαιρέας δὲ,
50 εἰς τὴν ἑσπέρην ἦλθον, δι' ὅλης νυκτὸς ἀπακλείσας ἑαυτὸν,
ἐθαπαινεῖ τὰς θεραπαινίδας, πρώτων δὲ καὶ τελευταίων
τὴν ἔδραν. εἰς δὲ καομένων καὶ τεμνωμένων αὐ-
τῶν, ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν. Τότε ἔλαος αὐτὸν εἰσῆλθε
τῆς ἀποθανούσης καὶ ἀποκτεῖναι μὲν ἑαυτὸν ἐπιθύμει,

palam ululatis, et malum per omnium mactabat ora,
lacere porro non sustineo. Nam et mali cogussis osorem
natura me finxit, et tui maximopere studiosum. Scito
igitur, uxorem tuam mactari. Quod quo credas, en pa-
ratus sum adulteram tibi sub ipso flagitii momento sistere.

Dixit : at la, nigra quasi nube doloris amictus,
Ambabus survam circum accumulare favillam
In caput, et vultus olim sordare venustus.

Diu jacebat intercepto sermone, neque os attollere, neque
oculos, valens. Ut tandem ipsi non quidem solita, aliqua
tamen, rediit vox : Gratiam te rogo, ait Chareas, misera-
ram quidem illam, ut efficias me meorum maiorum specta-
torem, sed ostende tamen : quo me meliore jure jam de
medio tollere queam. Nam Callirrhoe quidem vel in me
injuria parcam. Fuge, ait alter, ros abire : profunda
autem vespera observa domum; videbis enim intrantem
mochum. His condictis, Chareas quidem misso nuntio
rus abire significat; ipse enim, ut domum redire a se non
poterat impetrare. Nebulo autem iste et concordias tur-
bator scenam interim instruebat; vesperaque facta con-
tendebat ad perficiendum drama, quando simul corruptor
ancillae istius Callirrhoe in angiportum se conjicit, simu-
lans quidem hominem, cui clandestina moliri et tenebris
digna sedet; omnia tamen eo comparaverat, ut ne lateret.
Illi coma nitida, cincinnati unguento fragrantis, oculi pititi,
vestitus mollis, calceatus tenuis; annuli ponderosi per te-
nebras micabant. Sic mollium et sollicite quaqua-versum
circumspectans ad fores accedit, et suspensa manu pro more
pulestis consuetam edidit signum, ipsa quoque ancilla per-
quam timida sine crepita et ad aperta modo Janus prehensum
manu intromittit. Quo viso Chareas se non amplius
continere, sed intro currere, ut in ipso opere corruptorem
trucidaturus. Alter vero, cum substitisset ad vestibuli
januam, statim exiit. Callirrhoe interim foro residebat,
Chaream desiderans, et praesentem ne lucernam quidem
accendi passa; strepituque pedum facto prima sentiebat
animam viri sui, et occurrebat illi laeta. Ille autem, voce,
qua eam increparet, defectus, irarum impotens prope
accedentem calce ferit. Pes directe contra diaphragma
puellae impactus spiritum illi intercludebat. Prostratam
tollunt, lectoque reponunt ancillae. Sic sine voce, sine
vita jacebat porrecta Callirrhoe, mortuae speciem omnibus
exhibens.

V. Fama casus nuntia totam urbem pervagata gemitus
excitabat et ejulationes per angiportus ad mare usque,
haud secus ac si urba ipsa capta foret. Chareas interim
ira fervidus adhuc, clausa domo, tormentis in ergastulo
per totam noctem in ancillas inquirebat, et earum quidem
primam pariter atque ultimam istam pedissequam; quae
domi munitur adhuc et secantur, compta venuste, mite-
ricordia mortuae duclius ipsa semet occidere ructat; nisi

Πολύχαμος δ' ἐκώδυε, φίλος ἐξαιρετός τοιοῦτος εἶναι
 Ὀμηρος ἐποίησε Πάτροκλον Ἀχιλλέως. Ἡμέρας δὲ
 γινομένης, εἰ ἀργότες ἐκλήρουν δικάστηριον τῷ φα-
 νεί, διὰ τὴν πρὸς Ἑρμοκράτην τιμὴν ἐπισπεύδοντες
 τὴν κρίσιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ δῆμος ἅπας εἰς τὴν ἀγορὰν
 συνέρχεται, ἄλλων ἄλλα κεκραγόντων. Ἐδερμοκόπου
 δ' αἰ τῆς μνηστειῆς ἀποτυγχόντες καὶ ὁ Ἀκραγαντίνος
 ὑπὲρ ἅπαντας, λαμπρὸς τε καὶ σοφὸς, εἶναι διαπρα-
 γμάνας ἔργον ὁ μῆδεις ἂν προσεδόχασε. Συναθῆ δὲ
 πρῶτον καινὸν καὶ ἐν δικαστηρίῳ μηδεπώποτε πραγ-
 μῶν· φησὶ γὰρ τῆς κατηγορίας ὁ φανείας, μετρηθέν-
 τος αὐτῷ τοῦ ὕδατος, ἀντὶ τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ κατη-
 γορήσας πικρότερον καὶ πρῶτος τὴν καταδικάζουσαν
 φῆρον ἔειπεν, οὐδὲν εἰπὼν τῶν πρὸς τὴν ἀπολογίαν
 15 δίκαιων, οὐ τὴν διαβολὴν, οὐ τὴν ζηλοτυπίαν, οὐ τὸ
 ἀκούσιον, ἀλλ' ἐδίετο πάντων· Δημοσίη με καταλεύ-
 σαιτε, Ἄπεισιζάνωσα τὸν δῆμον. Φιλάνθρωπὸν ἔστιν,
 ἂν παραδῶμι με δημίῳ. Τοῦτ' ὕψιλον ἂν παθεῖν,
 εἰ καὶ θεραπεινίδῃ Ἑρμοκράτους ἀπέκτεινα. Τροπον
 20 ζητήσατε κολάσεως ἀπύρρητον. Χείρωνα δὲδρακα
 ἱεροσουλῶν καὶ πατροκτόνον. Μὴ θάψῃτέ με. Μὴ
 μιάνητε τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ ἀσεβὲς καταποντώσατε
 σῶμα. Ταῦτα λέγοντος ὄρθνος ἐξεράγη, καὶ πάντες
 ἀφέντες τὴν νεκρὰν τὸν ζῶντα ἐπένοιον. Ἑρμοκρά-
 25 τος συνγόρησε Χαιρέα πρῶτος. Ἐγὼ, φησί, ἐπί-
 σταμαι τὸ συμβῆναι ἀκούσιον ὄν. βλάπω τοὺς ἐπιβου-
 λεύοντας ἡμῖν. οὐκ ἐφησθήσονται δυοὶ νεκροῖς, οὐδὲ
 λυπήσω τεθνεῶσαν τὴν θυγατέρα. Ἦκουσα λεγούσης
 αὐτῆς πολλὰς, ὅτι αὐτῆς μᾶλλον θέλει Χαιρέαν ζῆν.
 30 Παύσαντες οὖν τὸ περισσὸν δικαστήριον ἐπὶ τὸν ἀναγκ-
 ατῶν ἀπίωμεν τάφον. Μὴ παραδῶμεν χρόνῳ τὴν
 νεκρὰν, μηδ' ἄμορφον τῇ παρολκῇ κοίτωμεν τὸ σῶμα.
 θάψωμεν Καλλιρρόην ἔτι καλὴν. Οἱ μὲν οὖν δικασ-
 τὰι τὴν ἀπολύουσαν φῆρον ἔλασαν.
 35 Γ'. Χαιρέας δ' οὐα ἀπίευν ἐαυτὸν ἀλλ' ἐπεθύμει
 θανάτου καὶ πάσης ἐδοῦς ἐμχανάτο τῆς τελευτῆς.
 Πολύχαμος δ' ὄρων ἄλλως ἀδύνατον ἐαυτῷ τὴν σω-
 τηρίαν· Προδότα, φησί, τῆς νεκρᾶς, οὐδὲ θάψαι Καλ-
 λιρρόην ὑπομενεῖς; ἄλλοτρίαις χερσὶ τὸ σῶμα πιστεύεις;
 40 καιρός ἐστὶ σοὶ νῦν ἐνταφίῳ ἐπιμαλεῖσθαι πολυτελείας
 καὶ τὴν ἐκκομιδὴν κατασκευάσαι βασιλικήν. Ἐπει-
 σεν οὕτως ὁ λόγος· ἐνέβαλε γὰρ φιλοτιμίαν καὶ φρο-
 νίδα. Τίς ἂν οὖν ἀπαγγεῖλαι δύναίτο κατ' ἀξίαν τὴν
 ἐκκομιδὴν ἐκείνην; κατέκειτο μὲν Καλλιρρόη νομφι-
 45 κῆν ἰσθῆτα περικειμένη καὶ ἐπὶ χρυσοστάτου κλίνης
 μείζων τε καὶ κρείττων, ὥστε πάντες εἰκαζον αὐτὴν
 Ἀριάδην καθυδούση. Προήσαν δὲ τῆς κλίνης πρῶ-
 τοὶ μὲν οἱ Συρακοσίων ἱππεῖς, αὐτοῖς ἵπποις κεκοσμη-
 μένοι, μετὰ τούτους ὀπλίται φέροντες σημεῖα τῶν
 50 Ἑρμοκράτους τροπαίων, εἶθ' ἡ βουλὴ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ
 δήμου πάντες Ἑρμοκράτην δορυφοροῦντες. Ἐφέρετο
 δὲ καὶ Ἀρίστων, ἔτι νεῶν, θυγατέρα καὶ κυρίαν Καλ-
 λιρρόην ἀποκαλῶν. Ἐπὶ τούτοις αἱ γυναῖκες τῶν πα-
 λαιῶν μελανείμονες, εἴσα πλοῦτος ἐνταφίῳ βασιλικῷ.

Polycharmus intercessisset, singularis amicus noster, qua-
 lem Homerus Achillis Patroclum cecinit. Altero mane
 Archontes questionem suscipiebant in homicidam, et ur-
 gebant negotium Hermocratis reverentia. Omnis populus
 in forum concurrerat, alius alia clamantes. Maxime ex-
 sentabantur populo clusi proci, et pro ceteris Agrezenus
 ille, splendidus incedens et superbus, ut qui confecerat quod
 nemo exspectasset. Accidebat autem novum quid et in
 foro nunquam antea visum. Accusatione nempe dicta,
 et admensa reo aqua, ipse in se, omisa omni defensione,
 acerbè invecus condemnantem primus tulit calculum, et
 missis justis excusationis titulis, quod calumnia delusus,
 quod amolus, quod iavitus fecerit, omnes hoc modo suppli-
 cabat: Communi me suffragio manuque lapidate, obsecro
 Populo huic coronam abstuli. Nimis benigne mecum agitis,
 si carnifici tradideritis. Id vel ancilla Hermocratis peremta
 meruisse. Novum exquirite supplicium. Sceleriora
 sacrilegis et parricidis perpetravi. Ne me sepelire, velim,
 ne polluite terram, sed equore impium corpus mergite.
 Ejulatum hæc audientibus excutiebant, iustusque transfe-
 rebatur omnis a mortuis in vivum. Primos Hermocrates
 patrociniari reo. Novi, ait, præter voluntatem, quidquid
 id est, accidisse. Coram vobis nobis insulatus. At non
 illatabuntur duobus funeribus, neque mortuam ego fillam
 contristabo, quam sæpius audiui dicere, vitam Chærea
 sua sibi cariorem esse. Abjecto itaque supervacaneo judi-
 cio, ad necessarias accingamur exsequias. Ne tempori
 mortuam tradamus, neque faciamus mora corpus minus
 formosum. Pulchram adhuc sepeliamus Callirrhoen. Ju-
 dices itaque calculum ferebant absolventem.

VI. Chæreas sibi non item, sed mortis avidus, facti
 omnes vias tentabat. Polycharmus ergo videns, se non posse
 vivum illum servare: Non differo saltem mori, ait, dum
 Callirrhoen sepelias, o mortuæ proditor? Alienis manibus
 cadaver accedis? Jam tempus erat splendida lymbiorna-
 menta et exsequias curare regias. Approbavit hanc illi sen-
 tentiam, eoque ambitionem et curam indidit. Quis jam digne
 funus illud enunciet? Callirrhoes stola, qua sponsa fuerat
 induta, recumbebat super lecto solidi auri, viva major et
 pulchrior, adeo ut omnes Ariadæ dormienti compararent.
 Lectum præstant primi quidem equites Syracusani, ipsis
 cum suis equis ornati. Sequēbatur gravis armatura victo-
 riarum Hermocratis monumenta præferens. Succedebat
 Senatus, et in medio populo omnes Hermocratem stipantes.
 Ariston quoque æger adhuc portabatur, Callirrhoen iten-
 tidem fillam atque dominam compellens. Ibant porro
 civium uxores pullatæ; tum divitiæ si puerales plane re-

Πρώτος μὲν ὁ τῆς φέρνης χρυσός τε καὶ ἄργυρος, ἐσθήτων κάλλος καὶ κόσμος, (συνέπεμψε δὲ (καὶ) Ἑρμοκράτης πολλὰ ἐκ τῶν λαφύρων), συγγενῶν τε θωρακαὶ καὶ φιλῶν, τελευταῖος δ' ἐπηκολούθησεν ὁ Χαιρέου πλοῦτος· ἐπιθύμει γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν, πάσαν τὴν οὐσίαν συγκαταπέλει τῇ γυναικί. Ἐφερον δὲ τὴν κλίην οἱ Συρακοσίων ἔφηβοι, καὶ ἐπηκολούθει τὸ πλῆθος. Τούτων δὲ θρηνούτων μάλιστα Χαιρέας ἤκουστο. Ἦν δὲ τάφος μεγαλοπρεπῆς Ἑρμοκράτους πλησίον τῆς θαλάσσης, ὥστε καὶ τοῖς πόρρωθεν πλέουσι περι-
 10 ἑλιπτος εἶναι· τοῦτον ὡσπερ θησαυρὸν ἐπλήρωσεν ἡ τῶν ἐνταξίων πολυτελεία. Τὸ δὲ δοκοῦν εἰς τιμὴν τῆς νεκρᾶς γιγόνεαι μειζόνων πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν. Ζ'. Θήρων γάρ τις ἦν, πανούργος ἄνθρωπος, εἰς ἀδικίας πλείων τὴν θάλασσαν καὶ ληστεῖς ἔχων ἐφορ-
 15 μοῦντας τοῖς λιμένιν. Ὅνομα πορθίου κειρατήριον συγκροτῶν οὗτος τῇ ἐκκομιδῇ παρατυχῶν, ἐπιπρόβλημα τῷ χρυσῷ καὶ νύκτωρ κατὰ κλίης οὐκ ἐκοιμάτο λέγων πρὸς ἑαυτὸν· Ἄλλ' ἐγὼ κινδυνεύω μαχόμενος τῇ θαλάσῃ καὶ τοῖς ζῶντας ἀποκτείνων ἕνεκα λη-
 20 μάτων μικρῶν, ἐξὸν πλουτῆσαι παρὰ μίαν νεκρᾶς ἀνερίθω κύβος· οὐκ ἀρήσω τὸ κέρδος. Τίνας δ' οὖν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν στρατολογήσω; σκέψαι, Θήρων, τίς ἐπιτηδεύεις, ὧν οἶδα. Ζηνοφάνης ὁ Θούριος; ἀνετὸς μὲν, ἀλλὰ δευλός. Μένων ὁ Μεσσήνιος; τολμηρὸς μὲν, ἀλλὰ προδότης. Ἐπεξίων δὲ τῷ λογισμῷ καθέκαστον, ὡσπερ ἀργυρογῶμων, πολλοὺς ἀποδοκιμάσας, ὅμως ἔδοξε τινὰς ἐπιτηδεύουσιν. Ἐωθεν οὖν διατρέχων εἰς τὸν λιμένα, ἕκαστον αὐτῶν ἀνεζήτει. εἶρε δ'
 25 ἐνίοις μὲν ἐν πορνεῖσι, τοῖς δ' ἐν καπηλείῃ, οἰκτεῖον στρατὸν τοιοῦτῷ στρατηγῷ. Φήσας οὖν ἔχειν τι διαλεχθῆναι πρὸς αὐτοὺς ἀναγκαῖον, κατόπιν τοῦ λιμένος ἀπήγαγε καὶ τούτων ἤρξατο τῶν λόγων· Ἐγὼ θησαυρὸν εὐρίων ἑμῆς κοινωνοὺς εἰλόμην ἐξ ἀπάντων· οὐ γὰρ ἴσπιν ἕνός τὸ κέρδος, οὐδὲ πόνου πολλοῦ δεόμενον, ἀλλὰ μίαν νῆξ δύνανται ποιῆσαι πάντας ἡμᾶς πλουσίους. Οὐκ ἀπειροὶ δ' ἴσμεν τοιοῦτων ἐπιτηδευμάτων, ἀ παρὰ μὲν τοῖς ἀνοήτοις ἀνθρώποις ἔχει διαβολήν, ὠφέλιαν δὲ τοῖς φρονίμοις δίδωσι. Συνῆκαν εὐθὺς οἱ λη-
 30 τεῖαν, ἡ τυμῶρυξαν, ἡ ἱεροσυλίαν καταγγέλλει. Καὶ Ἠζῦσαι, ἔρασαν, (ὡς) πεπεισμένων ἤδη, καὶ μόνον μένους τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν καιρὸν μὴ παραπολλύωμεν. Ὁ δὲ Θήρων ἐνθεν ἰλῶν Ἐσπράξατε, φησὶ, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῆς νεκρᾶς. οὗτος ἡμῶν τῶν ζώντων δι-
 35 καίωτερος γένοιτ' ἂν. Δοκεῖ δὲ μοι νυκτὸς ἀνοίξει τὸν τάφον, εἴτ' ἐνθεμένους τῷ κέλῃτι, πλεύσαντας ὅποι ποτ' ἂν φέρῃ τὸ πνεῦμα, διαπωλῆσαι τὸν φόρτον ἐπὶ ξένης. Ἦρας. Νῦν μὲν οὖν, φησὶ, τρέψασθε ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβὰς· βαθείας δ' ἑσπέρας ἕκαστος ἐπὶ τὸν κέλῃτα κατέτω κομίζων οἰκοδομικὸν ὄργανον. Οὗτοι μὲν δὲ ταῦς ἔπραττον.

II'. Τὰ δὲ περὶ Καλλιρρόην δευτέραν ἀλλῶν ἰλάμ-
 40 ἔσανε καλιγενεσίαν, καὶ τινος ἀνέσεως ταῖς ἀπολειφ-
 45 θείσας ἀναπνοαῖς ἐκ τῆς οἰτίας ἐγγενομένης, μόγις

gie: primo quidem loco aurum et argentum dotale, dein vestes pulcherrimæ et mundus; dein quas commiserat Her-
 50 moocrates multas manubias; amicorum hinc et affinium munera; ultimo denique Chæreas opulentia, cupidi, si posset, vel omnem suam uxori concremare substantiam. Tum lectum portabant Syracusanorum puberes. Clande-
 55 bat agmen cætera promiscua multitudo, in qua Chæreas maxime lugens audiebatur. Habebat autem Hermocrates magnificum ad mare sepulcrum, quod vel procul navigan-
 60 tium feriret oculos. Replevit hoc, ceu cæterarium, feratis opulentia. Quod vero tum videbatur in honorem mortui factum, majoris id momenti res concitavit.

VII. Nam Theron erat aliquis, homo nefandus, in justo
 65 lucri cupiditate mare navigans, et piratas habens portubus subsidentes, nomine collegii vectorii piraticum coeque. Is cum interesset funeri, conjecerat oculos in aurum; noc-
 70 tisque pervigil decumbens ita se compellat: Ego vero tot cum periculis mari confictor, et vivos occido, parvi lucelli gratia, qui semel ab una mortua possim ditescere Jacta
 75 sit alea. Neutiquam dimisero prædam. Quos autem mihi facinoris hujus adulesco satellites? Dispice, Theron, quis eorum, quos nosti, idoneus? Zenophanes Thurius, sagax quidem, sed timidus. Meno Messenius audax, sed proditor. Ita secum singulos percensens, ut argenti explorator,
 80 inultos quum improbasset, aliquos tamen aptos judicabat. Mane ergo de navi in portum transcurrrens, eorum unum-
 85 quemque indagabat et inveniebat partim in lupanari, partim in popinis; dignum istoc imperatore exercitum. Quos ad communem de re necessaria deliberationem excitatos et seductos post portum sic alloquitur: Præ aliis omnibus
 90 ego vos inventi thesauri participes elegi. Neque enim unius hominis est lucrum, neque multo labore indiget; sed una nox omnes ditare nos poterit. Etiam imperiti non
 95 sumus talium facinorum, quæ apud stultos quidem audiant male, prudentibus autem ferunt compendia. Continuo illi intelligentes aut latrocinium denunciare, aut violationem sepulcri, aut sacrilegium: Noli suadere, inquit, quibus
 100 jam persuasisti. Modo negotium indica. Tempori parcamus. Vidistis, inquit Theron occipit, vidistis aurum et argentum mortue. Ea vivis nobis justiore titulo cesserint. Hinc suadeo de nocte sepulcrum aperire; impositamque
 105 scaphæ mercem quo nos cunque terrarum ventus detulerit, peregre distrahere. Placuit. Vos interim, pergebat, ad consueta deversoria et negotia redite. Profunda vero vespera ad scapham quisque instrumento fabrilii armatus
 110 deveniat. Hac illi moliti.

VIII. Callirrhoe interim iterato quasi partu post sepultos
 115 manes in lucem enitit, et, accedente superstitionis adhuc ani-
 120 malibus per mediam aliquam relaxatione, via et pedestriam re-

καὶ κατ' ὄψιν ἀνέπνευσεν· ἐπειτα κινεῖν ἤρξατο κατὰ
 μίση τὸ σῆμα· διανοήγουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἰσθή-
 σιν ἐθάμβησεν ἐγειραμένης ἐξ ὕπνου καὶ ὡς συγκαθεύ-
 δοντα Χαίρειον ἐκάλεσεν. Ἴπει δ' οὖβ' ὁ ἀνὴρ, οὖβ'
 αὐτὸς ἰσχυρῶς ἔλασσεν, πάντα δ' ἦν ἔργημα καὶ σκότος,
 φάει καὶ τρώμας τὴν παῖδα κατελάμβανεν, οὐ δύνα-
 μένῃ τῷ λογισμῷ συμβαλεῖν τὴν ἀλήθειαν. Μόλις
 δ' ἀνεγειρομένη στεφάνου προσήφατο καὶ ταινιδῶν, φέ-
 ρων ἐποίησεν γρυσοῦ τε καὶ ἀργυροῦ· πολλή δ' ἦν ἀρω-
 10 μάτων ὀσμή. Τότε οὖν ἀνεμνήθη τοῦ λακτίσματος
 καὶ τοῦ δι' ἐκεῖνο πτώματος. μόλις τε τὸν ἐκ τῆς
 ἀγωνίας ἐνόησε τάφον· ἔρρηξεν οὖν φωνήν, ὅσπην ἐδύ-
 νατο, Σάξεται, βοήθειε. Ἴπει δὲ πολλάκις αὐτῆς
 κεκραγαῖας οὐδὲν ἐγένετο πλέον, ἀπήλπισεν ἔτι τὴν
 15 σπιτηρίαν καὶ ἐνθῆσα τοῖς γόνοσι τὴν κεφαλὴν ἐβόησεν
 λέγουσα· Οἴμοι τῶν κακῶν ζῆσα κατώρουγμα, μὴδὲν
 ἀδικούσας καὶ ἀποθήσασθαι θάνατον μακρόν. Ἰγυαί-
 νουσάν με πείθοσαι. Τίνα τις ἀγγέλον πέμψει; ἀδικε
 Χαίρεια, μέμνημί σε, οὐχ ὅτι με ἀπέκτεινας, ἀλλ'
 20 ὅτι με ἐσπεύσας ἐκβαλεῖν τῆς οἰκίας. Οὐκ ἔδει σε
 ταχέως θάψαι Καλλιρρόην οὐδ' ἀληθῶς ἀποθανούσαν.
 Ἄλλ' ἤδη τάχα τι βουλεύῃ περὶ γάμου. Κάκεινή μὲν
 ἐν παικίλοις ἦν ὕδαμας.

Θ'. Ὁ δὲ Θήρων, φιλῶντας αὐτὸ τὸ μεσονύκτιον,
 25 ἀφῆρται προσῆει τῇ τάφῳ, κούφοις ταῖς κίπαις ἀπο-
 μένος τῆς θαλάσσης. Ἰμβραίνων δὲ πρῶτον ἐπέταξε τὴν
 ὑπερσίαν (τὸν τρόπον) τοῦτον. Τέσσαρας μὲν ἀπέ-
 σπειδεν ἐπὶ κατασκοπῇ, εἰ τινες προσάειν εἰς τὸν τό-
 πον, εἰ μὲν δύναντο, φονεύειν· εἰ δὲ μὴ, συνδήματι
 30 μνησθῆναι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν. πέμπτος δ' αὐτὸς προσῆει
 τῇ τάφῳ· τοὺς δὲ λοιποὺς, ἦσαν γὰρ οἱ σύμπαντες
 ἐκκλιθεῖς, μένειν ἐπὶ τοῦ κελύφους ἐκέλευσε καὶ τὰς
 κίπαις ἔχειν ἐπτερωμένους ἕνα, εἴαν τι αἰρινίδιον συμ-
 35 βῆναι, ταχέως τοὺς ἀπὸ γῆς ἀρπάσσαντας ἀποπλεύσω-
 σιν. Ἐπεὶ δὲ μοιλοὶ προσπνέθησαν καὶ σφοδρότερα
 πληγὴ πρὸς τὴν ἀνάρρηξιν τοῦ τάφου, τὴν Καλλιρρόην
 κατελάμβανεν ὁμοῦ πάντα, φόβος, γὰρ, λύπη, θυ-
 μασμός, ἐλπίς, ἀπιστία. Πῶθεν ὁ φόβος; Ἄρα τις
 40 δαίμων κατὰ νόμον κοινὸν τῶν ἀποθησασάντων ἐπ' ἐμὲ
 παραγίνεται τὴν ἀθλίαν; ἢ φόβος οὐκ ἔστιν ἀλλὰ φωνὴ
 καλούμενον με τῶν ὑπερβονίων πρὸς αὐτούς; τυμω-
 ρύρους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτό μου ταῖς
 συμφοραῖς προσετέθη, πλοῦτος ἀργηστος νεκρῷ. Ταῦτα
 45 ἔτι λογιζομένης αὐτῆς, προὔβαλε τὴν κεφαλὴν ὁ λη-
 στής καὶ κατὰ μακρόν εἰσεδύετο. Καλλιρρόη δ' αὐτῷ
 προσπετούσα, βουλομένη δεηθῆναι· κάκεινος φοβηθεὶς
 ἀπεπήδησε, τρέμων δὲ πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐβόηξατο·
 φεύγωμεν ἐντεύθειν· δαίμων γὰρ τις φυλάττει τὰ ἐν-
 50 ὄν καὶ εἰσελθεῖν ἡμῖν οὐκ ἐπιτρέπει. Κατεγέλατε
 Θήρων, δεῖδον εἰπὼν καὶ νεκρότερον τῆς θεονώσης.
 Εἴτ' ἐκέλευσε ἄλλον εἰσελθεῖν. Ἐπεὶ δ' οὐδεὶς ὑπέμε-
 νεν, αὐτὸς εἰσῆλθε προβαλλόμενος τὸ ἔξω. Ἀάψαν-
 το· δὲ τοῦ σιδήρου, εἰσαῖσα ἡ Καλλιρρόη, μὴ φονευθῆ,
 πρὸς τὴν γυνίαν ἐξέτεινεν ἑαυτήν, κάκειθιν ἐκίτευε,

spirare; deinde movere singula per membra corpus, palpebras
 denique deductas sensum sui somno exvigilantis percipere;
 clamorem vocare quasi accubantem. Quum vero neque
 maritus, neque ancilla audirent, omnique deserta essent
 et tenebrosa, inhorrescere puella et contremiscere, quod
 de se factum exputare plane impotens. Erecto vix tan-
 dem corpore, corollas et limas contractans, et ereptum
 attracti auri et argenti percipiens, et accumulatus erat * multa
 aromate torus; sic demum recordari calcem inflictam; et
 casum inde suum cepit. Vix tandem sibi reddita ex animi
 summo angore agnoscere sepulcrum, rumpere protinus
 vocem quam potuit maximam. Subvenite. Succurrite.
 Sa pius autem clamanti quum nullo plus fieret, despetare
 porro de salute sua cepit, et dejecto intra genna capite,
 sic lamentari: Heu mihi malorum! viva defossa sum, in-
 noxia. Morior morte longa. Valentem me lugent. Quam
 quis nuntium misit! inique Charea, incuso te, non quod
 occidisti, sed quod ejicere domo tam propecasti. Non de-
 bueras Callirrhoen confestum tumulare, ne quidem vere
 mortuam. Sed forte iudicium cogitas de novis nuptiis.

IX. Interea, dum illa varia lamentatur, Theron, me-
 diam servans noctem, sine strepitu accedit ad conditorium,
 summum remis radens mare; et ministeria in terram egres-
 sus sic ordinat. Quatuor emissi speculatum, jussuque
 occidite, quisquis illuc accederet; si nequirent, signo sal-
 tem consaluto edito accedentes prodere. Ipse cum qua-
 tuor aliis aggrediebatur tumulam. Ceteris mandatum
 erant autem omnes onanino sedecim, in veloce manere, re-
 mis erectis et in navigationem aptatis, quo ad subitum
 quemvis casum ex continente se corripientes acutitum au-
 fugerent. Callirrhoen vero, vectes almosos sentientem, et
 ictus validiores revelendo conditorio impatos, simul omnia
 invadunt: timor, gaudium, tristitia, admiratio, spes, dif-
 fidentia. Unde iste strepitus! Dammominne quisquam
 inferorum, communi defunctorum lege, ad me tendit,
 miseram? Atqui strepitus non est, sed clara vox infero-
 rum in suam dilationem me evocantium. Quum sepulcrum
 perfussores rectius videntur esse. Nam et hoc additum
 meis calamitatibus, opes cadaveri inutiles. Haec illa vo-
 lutare adhuc, quum latro unus propectum per foramen
 caput sensum inerebat; quem adorta Callirhoe, volens
 obsecrare. Ille vero territus restitit et eodales pavore tre-
 mens hortari. Fugiamus hinc, amici. Genus aliquas in-
 tus posita servat, neque permittit nobis introitum. In-
 tus hominem Theron imbellem objurgat, et ipsa mortua
 magis avaximem; aliumque jubet jecurare. Sed quum
 negarent omnes, ipse propecto gladio iniecit. Mente
 autem ferreo, ventis, se percuti, Callirhoe in angulum
 extendebat se, vocemque mittit inde simplex eadem

λεπτήν ἀρεῖσα φωνήν· Ἐλέησον, ὅστις ποῦ εἶ, τὴν οὐκ ἠλεγείσαν ὑπ' ἀνδρός, οὐδὲ γυναικός· μὴ ἀποκτείνης ἢν σέσωκας. Μᾶλλον ἐθέρησον ὁ Θήρων, καὶ οἷα δεινὸς ἀνὴρ ἐνόησε τὴν ἀλήθειαν. Ἔστι δὲ σύν-
 6 νους καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβουλεύσατο πτείναι τὴν γυναικί, νομίμων ἐμποδίων ἔσσεσθαι τῆς ὅλης πράξεως. ταχέως δὲ διὰ τὸ κέρδος ἰγένετο μετάνοια καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Ἔστω καὶ αὐτῇ τῶν ἐνταρίων μέρος· πολλὸς μὲν ἀργυρὸς ἐνταῦθα, πολλὸς δὲ χρυσὸς, τούτων
 10 δὲ πάντων τὸ τῆς γυναικὸς τιμιώτερον κάλλος. Λαθόμενος οὖν τῆς χειρὸς ἐξήγαγεν αὐτήν. Ἔτα καλέσας τὸν συνεργόν· Ἰδοὺ, φησὶν, ὁ δαίμων, ὃν ἐροῦσθε. καλὸς γε ληστὴς φοβηθεὶς καὶ γυναῖκα. Ἔμεις μὲν οὖν φυλάττετε ταύτην· θέλω γὰρ αὐτὴν ἀποδοῦναι τοῖς
 15 γονεῦσιν. Ἡμεῖς δ' ἐκτρέφωμεν τὰ ἔνδοσ ἀποκαίμενα, μπλάκι μὴδὲ τῆς νεκρᾶς οὐτὰ τηρούσης.

1. Ἐπεὶ δ' ἐνέπλησαν τὸν κλῆτα τῶν λαύρων, ἐκίλευσεν ὁ Θήρων τὸν φύλακα μικρὸν ἀποστῆναι μετὰ τῆς γυναικός. Ἔτα βουλὴν προέθηκε περὶ αὐτῆς.
 20 Ἐγένοντο δ' αἱ γνώμαι διάφοροι καὶ ἀλλήλαις ἵπσαντιαι. Πρῶτος γὰρ τις εἶπεν· Ἐπ' ἕτερα μὲν ἤλθομεν, ὃ συστρατιῶται, βελτίον δὲ τὸ πρὸς τῆς τύχης ἀποβέβηκε χρησιμότης αὐτῶν· οὐκ ἀνιδύνας εἰργασθαι· δοκεῖ δὲ μοι τὰ μὲν ἐντάρια κατὰ χώραν εἶναι, ἀποδοῦναι δὲ τὴν Καλλιρρόην ἀνδρὶ καὶ πατρὶ, φήσαντας,
 25 ὅτι προσωρμίσθηεν τῶν τάφῳ κατὰ συνήθειαν ἀλιευτικὴν, ἀκούσαντες δὲ φωνὴν ἠνοήξαμεν κατὰ φιλανθρωπίαν, ἵνα σώσωμεν τὴν ἔνδοσ ἀποκαίμενην. Ὁρκίσωμεν δὲ τὴν γυναῖκα πάντα ἡμῖν μαρτυρεῖν. Ἡδέως δὲ ποιήσει, χάριν ἀπειλούσα τοῖς εὐεργέταις, εἰ δὲ ὄν
 30 ἐσώθη. Πόσος οἴεσθε χάρις ἐμπλήσομεν τὴν ἄλλην Σικελίαν; πόσας ληψόμεθα δωρεάς; ἄμα δὲ καὶ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια καὶ πρὸς θεοὺς δόξα ταῦτα ποιήσομεν. Ἔτι δ' αὐτοῦ λέγοντος, ἕτερος ἀντείπεν·
 35 Ἄκαιρα καὶ ἀνόητε, νῦν ἡμᾶς κελύεις φιλοσοφεῖν; ἀρεῖ γε τὸ τυμνωρυχεῖν ἡμᾶς ἐποίησε χρηστοῦς· ἐλεήσομεν ἢν οὐκ ἠλέησεν ἴδιος ἀνὴρ, ἀλλ' ἀπέκτεινεν· οὐδὲν γὰρ ἠδέικεν ἡμᾶς· ἀλλ' ἀδικήσει τὰ μέγιστα. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἂν ἀποδώμεν αὐτὴν τοῖς προσήκου-
 40 σιν, ἀδελόν, ἢν ἔξουσι γνώμην περὶ τοῦ γεγονότος, καὶ ἀδύνατον μὴ ὑποπτευθῆναι τὴν αἰτίαν, εἰ ἢν ἤλθομεν ἐπὶ τὸν τάφον. Ἐὰν δὲ καὶ χαρίσονται τὴν τιμωρίαν ἡμῖν οἱ τῆς γυναικὸς συγγενεῖς, ἀλλ' οἱ Ἄρροντες καὶ ὁ δήμος αὐτὸς οὐκ ἀρήσει τυμνωρύχους
 45 ἀγόντας καθ' αὐτῶν τὸ φορτίον. Τάχα δὲ τις ἐρεῖ, λυσιτελέστερον εἶναι, πωλῆσαι τὴν γυναῖκα. τιμὴν γὰρ ἐβρήσειν διὰ τὸ κάλλος. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο κίνδυνον. ὁ μὲν γὰρ χρυσὸς οὐκ ἔχει φωνήν, οὐδ' ὁ ἀργυρὸς ἐρεῖ, πῶθεν αὐτὸν ἀλλήραμεν. Ἐξίστιν ἐπὶ
 50 τοῦτοισι πλάσσεσθαι καὶ διήγημα. Φορτίον δ' ἔχον ὀφθαλμοῦς τε καὶ ὄτα καὶ γλῶσσαν τίς ἂν ἀποκρύψει δύναται; καὶ γὰρ οὐδὲ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος, ἵνα λάθωμεν. ὅτε δούλην ἐροῦμεν τίς αὐτὴν ἰδὼν τούτω πιστεύσει; φονεύσομεν οὖν αὐτὴν ἐνθάδε, καὶ μὴ περι-
 55

Miserere, quisquis es, cujus neque maritus, neque parentes, miseri sunt. Ne perimas, quam servasti magis. Theroni sic animus cedit, qui, ut sagax homo, sibi que semper præsens, confestim intellecta re, cogitabundus hæsitabat; et primum quidem volebat occidere mulierem, ratus illam totius molitionis impedimentum fore. Mox tamen ob lucrum mutato consilio, ipse sic ad se: Sed et ipsa mundi feralis accessio, ait. Abunde argenti, abundo auri. Sed pretiosior tamen las omnibus forma mulieris. Manu itaque prehensam extrahit, vocatoque sodali: En tibi genium, ait, quem verebaris. Egregium illum mihi latro nem, qui vel mulierem paret. Servate hanc vos quidem; volo enim parentibus reddere. Nos autem esteramus intus sila, quæ vel ipsa mortua non amplius custodit.

X. Onerato sic lembo, Theron parum secedere cum muliere custodem jubet, de qua proponit consultationem. Alii alia sentire et adversa sibi. Præsum enim quis: Ob aliud quidem venimus, ait, commilitones: Fortuna vera spe quid melius instituit. Quo utamur vobis. Sic enim, quidquid fecimus, fecisse indemnes et sine periculo poterimus. Inferias loco suo sinamus, sic mihi videtur; redamus marito patrique Callirhoëa, præfati, appulisse ad conditorium pro more piscatorum, et audita voce, instinctu humanitatis admonitos aperuisse, ad servandam intus conclusam. Sacramento mulierem obstringamus omnia nobis contestari. Libenter autem faciet hanc gratiam, quibus et ipsa tantum debet, benefactoribus, quorum ope faucibus Orci trepta est. Quanto, putatis, gaudio totam Siciliam replerimus? Quot et quæ serenus muneræ? Etiam eadem opera et jus adversum homines et fas adversum deos servaverimus. Intempestive et atolide, sic increpat alter adhuc disserentem, philosophari nunc nos jubet? Hanc nos violatio sepulcrorum sanctos probosque effecerit? Miserebimur scilicet, cujus neque ipse maritus; imo quam peremit. At nunquam nos lasit? Lædet nimirum, sed sic, ut pessumdet. Primum quidem ad gentilibus illam restituerimus, obscurum, quid illi hoc de faciuore sentient. Fieri sane nequit ut in causæ suspicionem non incurramus, quapropter sepulcrum attentaverimus. Dein, etiamsi illi de pena nobis gratificentur, gentiles puta; atqui Arciontes et populus non dimittent sepulcrorum perfossores, qui sarcinam hanc ipsorum oculis audacter ingerant. Forte quis dicet, expedire mulierem vendi. Inveniet enim pretium ob formam. Sic dicet: atqui etiam hoc periculo non caret. Amum, quidem mutuum est, neque argenteum crepabit, unde et qui ad nos devenerit. Licet hanc in rem fabulam confingere. At sarcinam, et oculis et auribus et lingua instructam, quis amabo abscondat? neque enim humana est forma, ut quasi servam venditantes queamus fallere; quis hic credat spectator? hoc ergo ipso in loco confidamus, ne-

ζῶμεν καὶ αὐτῶν τὸν κατηγοροῦν. Ἑλλῶν δὲ τούτους
 συντίθεμένους, οὐδετέρῃ γνώμῃ θήρων ἐπεφέρησε. Σὺ
 μὲν γὰρ, εἶπε, κίνδυνον ἐπάγεις, οὐ δὲ κέρδος ἀπολ-
 λύεις. Ἐγὼ δ' ἀποδώσομαι τὴν γυναῖκα μᾶλλον ἢ
 6 ἀπολέσω. πωλουμένη μὲν γὰρ σιγήσει διὰ τὸν φό-
 βον· πραθεία δὲ κατηγορεῖται τὴν μὴ παρόντων.
 οὐδὲ γὰρ ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. Ἄλλ' ἐμβαίνειτι.
 Ἰδέομεν. Ἦδη γὰρ ἔστι πρὸς ἡέραν.

ΙΛ. Ἀναβέβησα δ' ἡ ναὺς ἐφ' ἡμέτερον λαμπρῶς, οὐδὲ
 11 γὰρ ἐθιάζοντο πρὸς κῆμα καὶ πνεῦμα, τῇ μὲν προκεί-
 σθαι τινα πλοῦν ἴδιον αὐτοῖς, ἀλλὰ πᾶς ἀνέμος οὐρανὸς
 αὐτοῖς ἰδοῖται καὶ κατὰ πρόμακρον εἰσάγει. Καλλιρ-
 ρόην δὲ παρεμβύθειτο θήρων, ποικίλαις ἐπινοαῖσις πει-
 ρώμενος ἀπατεῖν. Ἐκείνη δ' ἠελάνετο τὰ κατ' ἑαυτὴν
 12 καὶ οὐκ ἄλλοις ἰσότη· προσποιεῖτο δὲ μὴ νοεῖν, ἀλλὰ
 πιστεύειν, δεδοικυῖα μὴ ἄρα καὶ ἀνέλωσιν αὐτὴν, ὡς
 ἀρχιζόμενον. Εἰποῦσα δὲ μὴ φέρειν τὴν Θάλασσαν,
 ἐγκαλυφμένη καὶ θαρσύσασα· Σὺ μὲν, Ἰση, πάτερ,
 ἐν ταύτῃ τῇ θαλάσῃ τριακοσίας ναῦς Ἀθηναίων κα-
 13 τεναυαγάγχεας, ἤρτασι δὲ σου τὴν θυγατέρα κέλεις
 μικρὸς καὶ οὐδὲν μοι βοηθεῖς. Ἐπὶ ξίτην ἀγομαὶ γῆν
 καὶ δουλεύειν με δεῖ τὴν εὐγενῆ. Τάχα δ' ἀγοράσει
 τις τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα δεσπότης Ἀθηναῖος·
 πόσω μοι κρείττον ἦν ἂν τάχα κεῖσθαι νεκράν. Πάν-
 14 τως ἂν μετ' ἐμοῦ Χαιρέας ἐκηδεύθη· νῦν δὲ καὶ ζῶντις
 καὶ ἀποθανόντις διεξεύχθημεν. Ἢ μὲν οὖν ἐν τοιού-
 τοις ἦν ὄδυμοις, οἱ δὲ λησταὶ νήσους μικρὰς καὶ πό-
 λεις παράπλιον, οὐ γὰρ ἦν τὰ φορτία πενήτων, εἴη-
 15 τουν δὲ πλουσίους ἀνδρας. ὕρμισκοντο δὲ κατανατικῶ
 πρὸς Ἀττικῆς ὑπὸ τινι χελῆν. Πηχρὴ δ' ἦν αὐτῶν
 16 πολλοῦ καὶ καθαροῦ νάματος καὶ λιμῶν εὐφροῆς.
 Ἔβηα τὴν Καλλιρρόην προαγαγόντες φαιδρύνεσθαι καὶ
 ἀναπαύεσθαι κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἤξιο-
 σαν, διασώζειν θέλοντες αὐτῆς τὸ κάλλος. μόναι
 17 δ' ἐδουλεύοντο, ὅποι γρὴ τὸν στόλον ὑρμίσει, καὶ τις
 εἶπεν· Ἀθήνας πλησίον, μεγάλη καὶ εὐδαίμων πόλις.
 ἐκεῖ πλῆθος μὲν ἐμπόρων ἐρρήσομεν, πλῆθος δὲ πλου-
 σίων. Ὅσπερ γὰρ ἐν ἀγορᾷ τοὺς ἀνδρας, οὕτως ἐν
 18 Ἀθήναις τὰς πόλεις ἔστιν ἰδεῖν. Ἰδοῖται δὲ πᾶσι κα-
 τεπαλεῖν εἰς Ἀθήνας· οὐκ ἤρτασι δὲ θήρωνι τῆς πόλεως
 ἢ παρεργίαι. Μόναι γὰρ ἡμεῖς οὐκ ἀκούετε τὴν πολυ-
 πραγμασίον τῶν Ἀθηναίων. Δῆμός ἐστι λάλος καὶ
 φιλόδοκος, ἐν δὲ τῇ λιμῆνι μυρῖοι συκοφανταὶ πύσσονται
 19 τίνες ἰσμεῖν, καὶ πόθεν ταῦτα φέρομεν τὰ φορτία.
 Ὑποψία καταλήψεται πονηρὰ τοὺς κακοήθεις. Ἄριος
 πάγος εὐθὺς ἐκεῖ καὶ ἀρχόντες τυράννων βαρύτεροι.
 μᾶλλον Συρακοσίων Ἀθηναίους φοβηθῶμεν. Χοῖρον
 ἡμῖν ἐπιτήδειόν ἐστιν Ἰωνία, καὶ γὰρ πλοῦτος ἐκεῖ
 βασιλικός, ἐκ τῆς μεγάλης Ἀσίας ἀνωθεν ἐπιρρίων καὶ
 20 ἀνθρώποι τρυφῶντες καὶ ἀπράγμονες· ἀπίκω δὲ τινες
 αὐτοθεν εὐρήσειν καὶ γνωρίσους. Ὑδρευόμενοι δὲ
 καὶ λαβόντες ἀπὸ τῶν παρουσῶν ὀλιγάτων ἐπισοτισμόν,
 ἐπλεον εὐθὺς Μιλήτου. Τριταῖοι δὲ κατήχθησαν εἰς
 ἕρπον, ἀπίκοντα τῆς πόλεως σταδίους ὀδοόκοντα,

que nostram ipsi nobiscum circumvolantibus inbecum et
 accusatorem. Multi huic astipulabantur sententiae, The-
 ron autem neutri. Tu enim, agebat, discrimen excessis, tu
 vero lucrum abicis et perdis. Ego mulierem vendituro
 potius, quam perdidero. Interea enim, dum venditur,
 tacet in tu. Vend la vero deferat absentes licet. Neque
 enim plano periculis imminere vitam duemus. Sed in-
 accendite navem; abeamus in mare. Jam dies appropinquat.

XI. Sic solutus colox erat splendide. Nam, cum certam
 suae navigationi plagam non destinassent, neque adversum
 ventos, neque adversum fluctus, iactabantur, sed ventus
 illis secundus et a puppiurgens quicquid tandem habe-
 batur. Callirrhoen autem molebat Theron, variis dolis
 tentans decipere. Illa vero, licet intelligens fraudes in
 caput suum structas, aliisque se servatam,ungebat lamcu
 nihil mali suspicari, sed omnia credere, verita, ne sic tol-
 lerent ut iratam. Operto autem capite, quasi ferre ne-
 quiret mare, et lacrymans: O pater, ait, Atheniensem tu
 quidem trecentas naves in hoc eodem mari confugas
 destruxisti: filiae vero tuae non succurris, quam vili
 myoparo rapit. Peregre abducor, servire me oportebit,
 nobilem; forte et Atheniensem aliquis emet herus litam
 Hemiocraetis. Quanto nihil expediverat mortuae in se-
 pulcro jacere. Sane Chaerxas aliquando lateri meo fuisse
 adjunctus. Nunc et vivi et mortui separati sumus. In his
 talibus illa planctibus erat, latrones autem, praetermissis
 parvis insulis et oppidis, merces enim hae pauperum non
 erant, sed divites quaeabant emtores, e regione Attica sub
 aliquam crepidinam, saevienti pelago eljectam, se cum
 nave subducebant; ubi scaturigo limpidi rivi uberrima et
 luxuriantes erant campi. Ibi productam Callirrhoen sordes
 abhære et a jactatione maris, etiamsi paulum modo, re-
 quiescere jubebant, volentes ipsi pulchritudinem conse-
 vare. Tum soli secum delibabant, quo dirigere et
 appellere cursum oporteret. Athenis, dicit aliquis, non
 nullum absumus. Urbs est magna et beata. Ibi merca-
 torum abunde, abunde divitum. Ut abbi viros in foris
 confluere, sic integras ibi Graeciae urbes simul videre est.
 Visum sic fuit omnibus Athenas pergere. Theroni autem
 displicebat urbis nimia rimandi et sciendi omnia sedulitas.
 Vos soli scilicet non audivistis, neque nos, gentem ca-
 cumspectatricem, inepte et moleste de rebus omnibus
 sollicitam. Populus est garrulus et rixosus, et in portu sy-
 copliantarum nubes. Sciscitabantur, qui simos, et unde
 haec omnia afferamus. Mala malignos invadet suspecto.
 Statim oderit Areopagus, et Archiontes tyrannos ipsis sa-
 viiores. Vel nostris Syracusanis magis extimus amos Athe-
 nienses. Ionia nostra est regio. Nam et ita sunt opes re-
 gie, de magna Asia delucentes, hominesque laeti et mero,
 et litum osores. Nolos itaque quod spero, quos in
 offendimus. Haustis igitur in navigationem aspectus, et victo
 a praesentibus oneratis comparato, recti Miletum tende-
 bant, tertioque die post in stationem subibant oblonga

εὐφύστατον εἰς ὑποδοχὴν. Ἐνθα δὲ Θήρων κώπας ἐκέλευσαν ἐκφέρειν καὶ μὲν ποιεῖν τῇ Καλλιπρῶῃ καὶ πάντα παρέχειν εἰς τρυφήν. Ταῦτα δ' οὐκ ἐκ φιλανθρωπίας ἐπραττεν, ἀλλ' ἐκ φιλοκερδείας, ὡς ἐμ-
6 πορος μᾶλλον ἢ ληστής.

III. Αὐτὸς δὲ διέδραμεν εἰς ἄστου παραλαβὴν δύο
τιῶν ἐπιτηδείων. εἶτα φανερώς μὲν οὐκ ἐβούλετο ζη-
τεῖν τὸν ὠνητὴν, οὐδὲ περιδόητον τὸ πρᾶγμα ποιεῖν,
κρύφα δὲ καὶ διὰ χειρὸς ἐσπευδε τὴν πρᾶσιν. Δυσδιά-
10 θητον δ' ἀπέβαινε· οὐ γὰρ ἦν τὸ κτήμα πολλῶν, οὐδ'
ἐνὸς τῶν ἐπιτυχόντων ἀλλὰ πλουσίου τινὸς καὶ βασι-
λέως, τοῖς δὲ τοιοῦτοις ἐφοβαῖτο προσεῖναι. Γινομένης
οὖν διατριβῆς μακροτέρας, οὐκέτι φέρειν ὑπέμενε τὴν
παρολιάν. Νυκτὸς δ' ἐπαλθούσης καθύδαι μὲν οὐκ
15 ἐδύνατο, ἔφη δὲ πρὸς αὐτόν· Ἀνόητος, ὦ Θήρων, εἰ,
ἀπολλοίμπας γὰρ ἤδη τοσαύταις ἡμέραις ἀργυρον καὶ
χρυσὸν ἐν ἐρημίᾳ, ὡς μόνος ληστής. οὐκ εἶδας, ὅτι
τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλοι πλείοσι πειραταί. Ἐγὼ δὲ
καὶ τοὺς ἡμετέρους φοβοῦμαι, μὴ καταλιπόντες ἡμᾶς
20 ἀποκλεισώσιν. οὐ δῆπου γὰρ τοὺς δικαιοτάτους
ἐστρατολόγησας, ἵνα σοὶ τὴν πλείστην φυλάττωσιν, ἀλλὰ
τοὺς πανηροτάτους ἄνδρας, ὧν ἤξεις. Νῦν μὲν οὖν,
εἶπεν, εἰ ἀνάγκη καθύδα, ἡμέρας δ' ἐπιστάσης δια-
δραμῶν ἐπὶ τὸν κελῆτα βίβον εἰς θάλασσαν τὴν ἀκαίρον
25 καὶ περιττὴν σοὶ γυναῖκα καὶ μηκέτι φορτίον ἐπάγου
δυσδιάθητον. Κοιμηθεὶς δ' ἐνύπνιον εἶδε, κεκλιμένος
τῆς θύρας. Ἰδοῦν οὖν αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην
ἐπισχεῖν. Οἷα δ' ἄλιων ἐπὶ τινος ἐργαστηρίου καθή-
στο, ταρχώδης παντάσῃ τὴν ψυχὴν. Ἐν δὲ τῷ
30 μεταξὺ παρῆι πλῆθος ἀνθρώπων, ἐλευθέρων τε καὶ
δούλων, ἐν μέσοις δ' αὐτοῖς ἀνὴρ ἡλικίᾳ καθεστὼς,
μελανειμονῶν καὶ σκυθρωπός· ἀναστὰς οὖν ὁ Θήρων,
(περιέργον γὰρ ἀνθρώπου φύσις,) ἐπυθάνετο ἐνὸς τῶν
ἐπακολουθούτων· Τίς οὗτος; ὁ δ' ἀπεκρίνατο· Ξένος
35 εἶναι μοι δοκεῖς, ἢ μακρόθεν ἦκειν, δε ἀνοεῖς Διονύ-
σιον πλοῦτην καὶ γένει καὶ παιδείᾳ τῶν ἄλλων Ἴωνίων
ὑπερέχοντα, φίλον τοῦ μεγάλου βασιλέως. Διὰ τί
τοῖνον μελανειμονεῖ; Ἰέθηκα γὰρ αὐτοῦ ἡ γυνὴ τῆς
ἡρα. Ἴτι μᾶλλον εἰχετο τῆς ἡμιλίας ὁ Θήρων, εὐρη-
40 κως ἄνδρα πλοῦσιον καὶ φιλογύναιον. οὐκέτ' οὖν
ἀνῆκε τὸν ἄνδρα ἀλλ' ἐπυθάνετο· Τίνα χώραν ἔχεις
παρ' αὐτῷ; κείνους ἀπεκρίνατο· Διοικητὴς εἰμι τῶν
ἰλίων, τρέφω δ' αὐτῷ καὶ τὴν θυγατέρα, παιδίον νή-
πιον, μητρός ἀθλίας πρὸ ὄρας ὀργανόν. Θήρων· Τίς
45 καλῆ; Ἀεωνῆς. Εὐκαίριος, φησὶν, ὦ Ἀεωνῆ, σοὶ
συνέβαλον. Ἐμπορός εἰμι καὶ πλείω νῦν εἰς Ἰταλίας.
Ἰθὺν οὐδὲν εἶδα τῶν ἐν Ἰονίᾳ. Γυνὴ δὲ Συβαρτίτις,
εὐδαιμονεστάτη τῶν ἐκεῖ, καλλίστην ἄδραν ἔχουσα διὰ
ζήτησιον ἐπώλησεν, ἄγῳ δ' αὐτὴν ἐπριάμην. σοὶ
50 οὖν γινώσκω τὸ κέρδος, εἴτε σεαυτῷ θέλεις τροφὸν κα-
τασχεῖν τοῦ παιδίου, πεπαίδευται γὰρ ἱκανῶς, εἴτε
καὶ ἄνθρωπος ὑπολαμβάνεις χάρισσθαι τῷ δεσπότῃ. Λυ-
σεται δὲ σοὶ μᾶλλον ἀργυρήνεται ἔχειν αὐτόν, ἵνα
μὴ τῇ τρυφῇ σου μετρίαν ἐπαγάγηται Ἰουδαίου

status ab urbe distantem, a natura recipiendis unice no-
vibus editam. Ita Theron subdaci remos jubet, et Cal-
lithoe mansionem fieri et suppeditari omnia vel ad laxum
usque. Humanitas ea non erat, sed lucri cupido, ut
mercatoris magis, quam latronis.

XII. Ipse autem cum duobus amicorum discurrit in
urbem; ubi palam quidem volebat emptorem quaerere, aut
rem divulgare, clam vero et sub manu urgebat venditio-
nem. Sed difficiliter, quam vellet, extrudebat mercem suam
venalem. Neque enim pro plebe, neque obvio quovis,
erat, sed beati negotium, aut regis cuiusdam. Tales autem
adire metuebat. Ergo nimis protracta commoratione,
ferre amplio remora, et nocte superveniente dormire
impotens, sic ipse ad se: Stultus es, Theron, ait, tamdiu
jam reliquisti in solitudine sine praesidio aurum et argen-
tum tuum, tamquam solus esses pirata. Ignoras, alios
quoque mare pervagari tui similes. Imo nostros quoque
timeo, ne, nobis relicta, cum nave abeant. Neque enim
profecto viros conscripsisti summam probitatis et iustitiae,
qui fidem tibi servant integram, sed bipedum, quos nosti
nequissimos. Nunc ergo quidem dormi necessario. Illu-
cescente vero die, hinc in navem facto discursu, abjice
mari mulierem intempestivam et supervacueam, neque
lectum amplius circumvectita mercem difficulter collocan-
dam. Sic sopitus in somnio videt domus fores sibi oclusas.
Statuit igitur illam adhuc diem se colibere. Quom itaque
vagus erraret, sedebat ad officinam, mente mire factata;
transibat interea magna hominum et ingenueorum et servo-
rum turba, medium stipantiura virum, et talis consistentis,
pullatum, tristem; suaque levatus sede, quae hominum
indoles est aliena scire avida, rogat assectarum quemdam:
Quis iste? Hospes mihi videris, respondet rogatus, aut ex
longinquo venire, qui Dionysium ignoras, omnibus Ionibus
genere, divitiis et sapientiae cultura antepollentem, magni
regis amicum. Quid ergo pullatus? Mortua enim ipsi est
uxor eximie amata. Eo magis Theron assectari collo-
quium, invento homine opulento et mulieroso: neque di-
mittere porro hominem, sed rogare: Quem tu apud eum
lucum tenes? Dispensator sum cunctarum opum et alumnus
filiae ejus, puellae infantis, quam misera mater ante tempus
deseruit. Qui vocaris? Theron. Qui tu? Leonas. Tem-
pore igitur in te incidi, Leona. Venio ex Italia mercator;
quo factum, ut Ioniarum rerum nihil norim. Ancillam
vero pulcherrimam, quam mulier Sybaritis, omnium tibi
beatissima, habebat at vendidit ob amulionem, illam
ego emi; et cedet tibi compendio, sive tu ipse tibi ser-
vare velis nutriculam puellae, et saepe literis et artibus
ingenuis satis instructa est: sive etiam illam censes hero
gratificari. Ut herus autem aliquam habeat pretio rekem-
tam tibi magis expedit; ne forte alumnae tuae nocere
superinducat. Non ingrata haec audienti accidebant Leo-

ὁ Λεωνῆς ἤκουσεν ἀσμένως, καὶ Θεὸς μοί τις, εἶπεν, εὐεργέτην σε κατέπεμψεν· ἃ γὰρ ὠνευροπόλου, ἔπαρ μοι δεικνύεις· ἐλθέ τοίνυν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ φίλος ᾖ σοὶ γίνου καὶ ζῆνος. Τὴν δὲ περὶ τῆς γυναικὸς ἀφρασίαν ἢ ὄφρις κρινεῖ, πότερον δεσποτικὸν ἔστι τὸ κτήμα ἢ καλὸν ἄρτι.

II'. Ἐπεὶ δ' ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ μὲν Θέρων ἐθρόμαζε τὸ μέγεθος καὶ τὴν πολυτέλειαν· ἦν γὰρ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως παρεσκευασμένη. Λεωνῆς δ' ἐκίλευσε περιμένειν αὐτὸν περὶ τὴν θερμασίαν τοῦ δεσπότου πρῶτον (δύτα). Ἐπειτα ἐκείνον λαθῶν ἀνίγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ, σφόδρα ἐλευθερίων οὔσαν, ἐκέλευσε δὲ παραλείπειν τράπεζαν. Καὶ ὁ Θέρων, οὐκ πανσόργος ἀνθρώπος καὶ πρὸς πάντα καιρὸν ἀρμόσασθαι δευῖος, ἤπειτο τροφῆς καὶ ἐπιλαφρονεῖτο ταῖς προτάσεσι τὸν Λεωνῆν, τὰ μὲν ἀπλοῦτα ἐνδείξει, τὰ δὲ πλέον κοινωνίας πίστει. Μεταξὺ δὲ ἐμιλία περὶ τῆς γυναικὸς ἐγένετο πολλή, καὶ ὁ Θέρων ἐπέχει τὸν τρόπον μᾶλλον τῆς γυναικὸς ἢ τὸ κάλλος, εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν εὐδελὸν συγκρητὶς ἔχει γρίαιαν, ἢ δ' ὄφρις αὐτὴν συνίσταται. Ἀπίστωμαι οὖν, ἔφη Λεωνῆς, καὶ δεῖξόν αὐτήν. Ὁ δὲ, οὐκ ἐνταυθὲ ἔστιν, ἀπεκρίνατο· εἰδὼς γὰρ τοὺς τελέωνας παραίτησεν τὴν πόλιν, ἀπὸ ὀχθηρῶν δὲ πάλιν τὸ πλῆθος ὄρσεν, καὶ τὸν τόπον ἔγραψεν. Ἐν τῷ ἑσπερίῳ, φησὶ, χωρίῳ ἀρμόσασθε. Καὶ ἔπειτα βελτίων ἦν τῆς τόφρις ἡμῶς ἀγρότης ἐπὶ Λεωνῆων. Ἀπίστωμαι οὖν εἰς τὸν ἀγρὸν, ἔφα καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτοὺς ἀναλάβετε, ἢ γὰρ πλείον Ἰταυλὸς κατακυβερταται πολυτελοῦς. Ποθὴ μᾶλλον ὁ Θέρων, εὐκαλοῦτέραν ἕσασθαι τὴν πρῶτην οὐκ ἐν ἀγορᾷ νεμίζων ἀλλ' ἐν ἐρημίᾳ, καὶ ἴσθιν, φησὶν, ἀπίστωμαι, οὐ μὲν εἰς τὴν Ἰταυλίαν, ἐγὼ δ' εἰς τὴν ναῦν, κάμειν αἴω τὴν γυναικὰ πρὸς σε. Συνέθεντο ταῦτα καὶ δεξιῶς ἀλλήλοισι ἐμβαλόντες ἀτηλάγησαν. Ἀμφοτέρως δ' ἢ νῦν ἔδοκει μακρὰ, τοῦ μὲν δὲ σπεύδοντος ἀγορεύσαι, τοῦ δὲ πωλήσασθαι. Τῇ δ' ὕστεραίῃ ὁ μὲν Λεωνῆς παρέπευσεν εἰς τὴν Ἰταυλίαν, ἅμα καὶ ἀργύριον κομίζων ἕνα προκαταλάβῃ τὸν ἔμπορον, ὁ δὲ Θέρων ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ σφόδρα ποθεινοῖσιν ἐπίστη τοῖς συνεργαῖς, διχηγνόμενος δὲ τὴν πράξιν αὐτοῖς, Καλλιρρόην κολακεύειν ἤρξατο· Κλέω, φησὶ, ὕψατερ, εὐθὺς μὲν ἤελόν σε πρὸς τοὺς σοὺς ἀπαγαγεῖν· ἐναντίου δ' ἀνέμου γενόμενος, διακολούθησεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης· ἐπίστασαι δὲ, πόσῃ σου πεποίημαι πρόνοιαν, καὶ τὸ μέγιστον, καθάραν ἐτηρήσαμεν· ἀνύβριστον ἀπολήφεται σε Χαίρειας, ὡς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου σωθεῖσαν δι' ἡμῶς. Νῦν μὲν οὖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν μέχρι Λυκίας διαδραμεῖν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ καὶ σὲ μάτην ταλαιπωρεῖν καὶ ταῦτα χλιπεῖς ναυτεῦσάν· ἐνταῦθα δὲ δὲ παραλήψομαι σε φίλοις πιστοῖς, Ἰταυλῶν δὲ παραλήψομαι καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας αἴω νοσηρὸν εἰς Συρακούσας. Λάθε τῶν σῶν ὅτι δ' ἂν θύλαξ· σοὶ γὰρ καὶ τὰ λοιπὰ τηροῦσιν. Ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὐτὴν ἐγένετο

nati; et : Deus aliquis beneficus, ait, te huc demisit. Quae enim omnium mihi portendebat, ea tu mihi clares luce exhibes. Domum ergo veni, et amicus atque hospes esto nobis. De muliere vero qui optandum sit, heredis illa supellex, an nobis digna sit, aspectus discernet.

XIII. Theronem, ut intraverat, admirantem domus magnitudinem et splendorem, erat enim recipiendo Persarum regi parata, Leonas primum expectare se in feri ministerio occupatum jubet; dein prehensum in suum ducit contubernum vel ingenuo homini maxime decorum. Afferri jussa mensa, Theron, ut vaser omni-sque loci atque temporis homo, positorum non abstentius, neque parcus, Leonati frequentioribus calicibus annuctiam apprelat, partim ostentatione simplicitatis, partim, idque magis, fidei consuetudinis parante. Multum interea de nubere verumonis, cupis indolenti Theron magis, quam formam, laudabat, bene gnarus, rem non visam opus habere patrocinio, sed coram conspectam se ipsam commendare. Quin abominus ergo, cum videmus, ait Leonas. Verum illa non hic est, alter ait; nam propter vertigillum resedentes circa urbem procul substimus, et navis albinae octoginta stades quiescit. Simulque describit locum. Vos in agris nostris consistitis. Tanto melius; ipsa fortuna nos ad Dionysium ducente. Abeamus igitur rus, ut vos e mari recipiatis. Nam villa ibi prope structa est magnifice. Eo magis gaudere Theron, in solitudine faciliorem reputans venditionem, quam in foro; et : Crastino mane ibimus, ait, tu in villam, ego ad navem, et inde nubere ad lucam ad te. Haec stipulati dextris junctis discedunt. Utrique secuta nox longa visa est, isti quidem emere, huc autem vendere proparanti. Leonas altero die navicula litus legens villam petit; argento simul instructus, quo mercatorem occuparet. Theron suos in litore opprimat ministros et satellites, multum desideratus, expositaque is sua negotiatione Callirrhœon palpate cepit; et : Ego te, filia, statim volui ad tuos reducere, ait, sed oborto adverso vento, mare profulbuit. Ipsa vero nosti, quantum tui curam fecerim. Quod rei caput est, incertamantam te servavimus. Chæreas expertem injuriæ te recipiet, ex sepulero per nos servatam, ut ex foro geniali. Nunc igitur necesse quidem nobis est Lyciam usque transire, non item tibi ærumnis frustra affligi, et il quidem graviter naufraganti. Deponam te hic apud amicos fideles, et rebus adsumam, multa quoque porro cum cura ducam Syracusas. Summe tuorum quodquid vobis. Reliqua enim tibi servabi-

Καλλιρρόη, καίτοι σφόδρα λυπούμένη (ὅτι) παντελῶς αὐτὴν ἀνοήτων ὑπελάμβανεν. Ἢ δὲ πωλούμενη ἤπι-
στατο, τῆς δὲ πάλαι εὐγενείας τὴν πρῶτον ἐπιτομωτέραν
ὑπελάμβανεν, ἀπαλλαγῆναι θέλουσα ληστῶν, καὶ Χί-
ριν σοί, φησὶν, ἔγω, πάτερ, ὑπὲρ τῆς εἰς ἐμὲ φιλιαν-
θρωπίας· ἀποδοίην δὲ, ἔφη, πᾶσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ τὰς
ἀξίας ἀμοιβάς. Χρήσασθαι δὲ τοῖς ἐνταφίοις δοσού-
νιστον ὑπολαμβάνω. Πάντα μοι φυλάξαιτε καλῶς·
ἐμοὶ δ' ἀρκεῖ δακτυλίδιον μικρὸν, δ' εἶχρον καὶ νεκρά.
10 ἔπειτα συγκαλυφασμένη τὴν κεφαλὴν· Ἄγε με, φησὶν,
ὦ Θήρων, ὅποι ποτὲ θέλεις. πᾶς γὰρ τόπος θαλάσσης
καὶ τάφου κρείσσων.

11 Δ'. Πρὸς δὲ πλησίον ἐγένετο τῆς ἐπαύλειος δ' Θήρων,
ἐστρατήγησά τε τοιοῦτον. Ἀποκαλύψας τὴν Καλλι-
12 ρόην καὶ λύσας αὐτῆς τὴν κόμην, διανοίξας τὴν θύραν,
πρώτην ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ Λεωνᾶς καὶ πάντες
οἱ ἐνδον ἱππασίας αἰγνίδιον κατεπλάγησαν, οἱ μὲν
δοκούντες θεῶν ἐωρακέναι, καὶ γὰρ ἦν τις λόγος, ἐν
τοῖς ἀγροῖς Ἀφροδίτην ἐπιφαίνεσθαι. Καταπεληγμέ-
20 νων δ' αὐτῶν, κατόπιν δ' Θήρων ἐπόμενος προσῆλθε τῷ
Λεωνᾷ, καὶ Ἀνάστα, φησὶ, καὶ γενοῦ περὶ τὴν ὑπο-
δοχὴν τῆς γυναῖκος. αὕτη γὰρ ἐστίν, ἣν θέλεις ἀγο-
ράσαι. Χαρὰ καὶ θαυμασμός ἐπηκολούθησε πάντων.
Τὴν μὲν οὖν Καλλιρρόην ἐν τῷ καλλίστῳ τῶν οἰκη-
25 μῶτων κατακλινάσας, εἶασαν ἠσυχάζειν· καὶ γὰρ
εἶδετο πολλῆς ἀναπαύσεως ἐκ λύπης καὶ καμῆτου
καὶ φόβου. Θήρων δὲ τῆς δεξιᾶς λαβόμενος τοῦ
Λεωνᾶ· Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ σοί, φησὶ, πιστῶς πε-
πληρωται, σὺ δ' ἔχει μὲν ἤδη τὴν γυναῖκα, φίλος γὰρ
30 εἶ λοιπὸν, ἦκε δὲ εἰς ἄστυ καὶ λάμβανε τὰς καταγρα-
φὰς καὶ τότε μοι τιμὴν, ἣν θέλεις, ἀποδοίσεις. Ἀμεί-
ψασθαι δὲ θέλων δ' Λεωνᾶς· Οὐμνοῦν, φησὶν, ἀλλὰ
καὶ ἐγὼ σοὶ τὸ ἀργύριον ἤδη πιστεύω πρὸ τῆς κατα-
γραφῆς. Ἄμα δὲ καὶ προκαταλαβεῖν ἤθελε, δεδιώς,
35 μὴ ἄρα μεταθήσεται. πολλοὺς γὰρ ἐν τῇ πόλει γενέ-
σθαι τοὺς ἐθέλοντας ὠνεῖσθαι. Τάλαντον οὖν ἀργυρίου
προκομίσας ἠνάγκαζε λαβεῖν· ὁ δὲ Θήρων ἀκισχέμενος
λαμβάνει. Κατέχοντος δ' ἐπὶ δειπνον αὐτὸν τοῦ
Λεωνᾶ, καὶ γὰρ ἦν ὅψι τῆς ὥρας, Πούλωμαι, φησὶν,
40 ἄγ' ἐσπέρας εἰς τὴν πόλιν πλεῦσαι, τῇ δ' ὑστεραία
ἐπὶ τῷ λιμένι συμβαλοῦμεν. Ἐπὶ τούτοις ἀπηλλά-
γησαν. Ἐλθὼν δ' ἐπὶ τὴν νῆυν ὁ Θήρων ἐκέλευσεν
ἀραμένους τὰς ἀγκύρας ἀνάγεσθαι τὴν ταχίστην, πρὶν
ἐκπύστους γενέσθαι. Καὶ οἱ μὲν ἀπεδιόρχσκον ἐνθα
45 τὸ πνεῦμα ἔφερε, μόνῃ δὲ Καλλιρρόῃ γενομένη ἤδη
μετ' ἐξουσίας τὴν νῆυν ἀπωδύρετο τύχην· Ἴδού, φησὶν,
ἄλλος τάφος, ἐν ᾧ Θήρων με κατέκλεισεν, ἐρημότερος
ἐκείνου μᾶλλον. πατὴρ γὰρ μοι ἂν ἐκεῖ προσῆλθε
καὶ μήτηρ, καὶ Χαιρέας ἐπέσπεισε δακρύων· ἡσθόμην
50 ἂν καὶ τεθνεῶσα. Τίνα δ' ἐντεῦθα κελύσω; γινώσκεις,
Τύχη βάσκινη, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης τῶν ἐμῶν
κακῶν οὐκ ἐπληρώθης, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸν ἐραστὴν
μου σὺ φονεῖα ἐκόησας· Χαιρέας, δ' μηδὲ δούλον μηδέ-
ποτε πηξῆς, ἐλάκτισε καιρίως ἐμὲ τὴν ψυχοῦσαν.

100 nus nos. Irascebat apud se Callirrhoe dictis, loci gravi
dolore saucia, quod plane demens ipsa existimetur.
Bene sciebat se vendi, cupida tamen evadere latrone, ven-
ditionem libertate pristina et claritate natalium repudabat
feliciorum, et : Gratiam tibi novi, pater, ait, bene volenti.
Reddant vobis omnibus dil dignas vices. Ut quidem ac-
puicralibus, ominosum est. Omnia modo mihi bene ser-
vale. Unus mihi sufficit anellus parvus, quem et moriens
gestabam. Sic obvoluto capite duc me, Theron, ait,
quorsum lubet. Omnis enim locus mari et sepulcro po-
tior.

XIV. Ut vero prope a villa aberant, talem Theron astu-
tiam comminiscitur. Velum aufert Callirrhoe, solvitque
comam, et priorem jubet illam per apertas sua manu fores
introire. Sic Leonas et qui intus erant omnes apparitione
subita percussus, pars etiam putans, deam esse. Frat
enim in isto tractu multus rumor, Venerem interitum
apparere. Secutus a tergo Theron perplexos adit, et ad
Leonatem conversus : Surge, ait, et accinge te accipiendam
mulieri. Hac enim est, quam emere cupis. Gaudium et
admiratione omnium dicta sequitur, et Callirrhoeam quidem
in pulcherrimo cubiculo sinunt compositam requiescere :
nec parva sane opus habebat regule et refectione ex Iris-
titia, lassitudine, et metu. Theron autem dextra prehensio
Leonati : Meas quidem, ait, partes fideliter exsecutus sum ;
tu vero habeto tibi mulierem jam. Amicus enim certe es.
Veni autem in orbem, et accipe tabulas, et tunc mihi da
pretium, quod velis. Nequaquam, ait Leonas, par pari
referre ambulosus ; sed et ego jam ante tabulas signalas
accredo tibi pecuniam. Simul autem volebat hominem
occupare, ne retractaret forte veritus. Sciebat enim in
urbe multos emturientes. Talentum igitur argenti in me-
dium prolatum obtrudit, quod Theron, specie recusatantis,
quod flagrantissime cupiebat, post longam altercationem,
invitus nempo et coactus, accipit, et retinere volenti ad
canam Leonati, serum enim diel erat : Hac ipsa vespere,
ait, tibi adnavigare volo. Cras in portu contractum per-
ficiemus. Hac conditione direnti suat. Theron autem ut
venit ad navem, altum petere quam celerrime revulsis
ancoris jubet, antequam agnosceretur. Et sic illi quidem,
quo ferebat ventus, aufugere. Callirrhoea vero solitudinem
nacta libero jam fortunam deplorare suam. Ea alius, ait,
tumulus, quo me Theron conclusit, illo priore multo
desertior. Illuc enim pater accessisset et mater, et Char-
reas lacrymas libasset. Sensissem id quamvis mortua.
Illic vero quemnam invocabo? Nosti tu, Fortuna invida,
malis terra marique non expleta meis ; sed primo quidem
amatorem meum homicidam fecisti. Chereas, qui meque
seruum cecidit unquam, calce letali me fecit amantem

Ἰδέα με τυμωρόμενον χερσὶ παρίδωκας καὶ ἐκ τάφου
 προήγαγες εἰς θάλασσαν καὶ τῶν κυμάτων τοὺς πειρα-
 τὰς κυβερνητέους ἐπίστησας. Τὸ δὲ περιβόητον
 κάλλος εἰς τοῦτ' ἐκτεράμην, ἵν' ὑπὲρ ἑμοῦ Θήριον
 ἢ ἄρα τὴν μεγάλην λάβῃ τιμὴν. Ἐν ἑρμηῖα πέπραγματι
 καὶ οὐδ' εἰς πόλιν ἠνέχθη, ὡς ἄλλῃ τις τῶν ἀργυρο-
 νήτων ἐπροθήθης γάρ, ὃ Ἰύχη, μὴ τις ἰδὼν εὐγενῆ
 δοῖη. Διὰ τοῦτο ὡς σκεῦος παρεδόθη οὐκ οἶδα τίσιν,
 Ἐλλήσιν ἢ Βαρβάραις, ἢ πάλιν ἡρσταις. Κόπτουσα
 10 δὲ τῆ χειρὶ τὸ στήθος, εἶδεν ἐν τῷ δακτυλίῳ τὴν εἰκόνα
 τῆν Χαίρειου καὶ καταριλοῦσα Ἀληθῶς ἀποδιωλα[ς],
 ὃ Χαίρεα, φησί, τοσοῦτω διατεχυθεῖσα πάθει. Καὶ
 οὐ μὲν πενθεῖς καὶ μετανοεῖς καὶ τάφου κενῶ παρακώ-
 ούσαι, μετὰ θάνατόν μοι τὴν σωροσύνην μαρτυροῦν,
 15 ἐγὼ δὲ, ἢ Ἐρμοκράτους θυγάτηρ, ἢ σὴ γυνὴ, δεσπότη
 σήμερον ἐπράθην. Τοιαῦτ' ὄδυρομένη μόλις ἕπνος
 ἐπῆλθεν [αὐτῆ].

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Λεωνῆς δὲ κελεύσας Φωκῆ τῷ οἰκονόμῳ πολλὴν
 ἐπιμέλειαν ἔχειν τῆς γυναικὸς, αὐτὸς ἔτι νυκτὸς ἐξῆλθεν
 20 εἰς τὴν Μίλητον, σπεύδων εὐαγγελισθῆσαι τῷ δεσπότη
 τὰ περὶ τῆς νεωγῆτου, μεγάλην οἰόμενος αὐτῷ φέρειν
 τοῦ πένθους παραμυθίαν. Ἐῖπει δ' ἔτι κατακείμενον
 τὸν Διονύσιον. ἀλύων γὰρ ὑπὸ τῆς λύπης οὐδὲ προΐει
 τὰ πολλὰ, καίτοι ποθοῦσης αὐτὸν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ
 25 διέτριβεν ἐν τῷ θαλάμῳ, ὡς ἔτι παρούσης αὐτῷ τῆς
 γυναικὸς. Ἰδὼν δὲ τὸν Λεωνῆν ἔβη πρὸς αὐτόν·
 Μίαν καύτην ἐγὼ νύκτα μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀλλείας
 ἠδέομαι κειομένη καὶ γὰρ εἶδον αὐτὴν (ὄναρ) ἐναργῶς
 μίξοντά τε καὶ κρείττονα γεγεννημένην, καὶ ὡς ἔπαρ
 30 μοι συνῆν. Ἐδοῖξα δ' εἶναι τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν
 γάμων καὶ ἀπὸ τῶν χωρίων μου τῶν παραθαλαστίων
 αὐτὴν νυμφαγωγεῖν, σοῦ μοι τὸν ἡμένικιον ἔδοντος. Ἐτι
 δ' αὐτοῦ εὐηγουμένου, Λεωνῆς ἀνεβόησεν· Εὐτυχὴς
 εἶ, δεσποτα, καὶ ὄναρ καὶ ἔπαρ. Μόλις ἀκούειν
 35 ταῦτα, ἢ τεθέασαι. καὶ ἀρξάμενος αὐτῷ διηγείται.
 Προσῆλθέ μοι τις ἔμπορος πεπράσμων γυναῖκα καλ-
 λίστην, διὰ δὲ τοὺς τελώνιας ἔξω τῆς πόλεως ὤρμισε
 τὴν ναῦν πλησίον τῶν σῶν χωρίων. Καγὼ συναξά-
 μενος ἀπῆλθον εἰς ἀγρόν. Ἐκεῖ δὲ συμβαλόντες
 40 ἀλλήλοις ἔργῳ μὲν τὴν πρᾶσιν ἀπρητίκαμεν· ἐγὼ τε
 γὰρ ἐκεῖνος τάλαντον δέδωκα· δεῖ δὲ ἐνταῦθα γενέσθαι
 νυμφοῖς τὴν καταγραφήν. Ὁ δὲ Διονύσιος τὸ μὲν
 κάλλος ἠδέομαι ἤκουσε τῆς γυναικὸς, ἦν γὰρ φιλογύνης
 ἀληθῶς, τὴν δὲ δουλείαν ἀηδῶς. ἀνὴρ γὰρ βασιλικὸς,
 45 διακρίων ἀξιώματι καὶ παιδείᾳ τῆς ὅλης Ἰωνίας,
 ἀπηξίου κοίτην θεραπεινίδος, καὶ Ἀδύνατον, εἶπεν,
 ὡ Λεωνῆ, καλὸν εἶναι σῶμα μὴ πεφυκὸς δευτέρου.
 Οὐκ ἀκούεις τῶν ποιητῶν, ὅτι θεῶν παῖδες εἰσιν οἱ
 καλοὶ, πολλὸν δὲ πρότερον ἀνθρώπων εὐγενῶν; σοὶ δὲ

Tum per fossoribus sepulcrorum in manus me tradidisti, et
 ex conditorio produxisti in mare, et piratas imposuisti cer-
 vici meae fluctibus ipsis terribiliores. Pulchritudinem vero
 tam celebratam idem nacta sum, ut Theron pirata magnum
 pro me pretium acciperet. Procul arbutris vendita, neque
 in urbem adducta sum, ut alia venalis. Metuebas enim
 Fortuna! ne quis conspicuus ingenuam atque nobilem me
 putaret. Ideoque, ut supellex muta et caeca et ignara
 sui, nescio quibus cessi, Graecis an Barbaris, an rursus
 piratis. Planctibus interim dum pertundit pectus, videt
 in annulo Chæreae imaginem, et deosculata, Vere, ait,
 perii, Chærea, tanto casu a te sejuncta. Et in quidem
 lugens et respiscis, dum, vacuo tamen, sepulcro assides,
 post mortem mihi pudicitiam contestans. Ego vero, Her-
 mocratis filia, et tua uxor, hodie hero sum vendita. Sic
 lamentanti vix somnus obrepit.

LIBER SECUNDUS.

I. Muliere vero curis Phocæ villici multum commendata,
 Leonas ipse illa eadem de nocte Mictum festino gradu
 tendit, grata hero de recens emta nuntiaturus, magnam-
 que, ut rebatur, allaturus ejus luctui medicinam. Sed
 decumbentem adhuc offendit. Jaclatus enim et in diversa
 tractus mœnore Dionysius, patria quamvis illum desole-
 rante, raro prodibat, horrens in conclavi, ces presente
 adhuc uxore. Leonati tandem, ut videt: Hanc ego sofam
 noctem, ait, post fata miseræ cum voluptate dormivi.
 Clare enim illam (in somno) vidi et majorem factam, et
 pulchriorem, et, ut vigili, mihi consuescebat. Videbar
 mihi primam celebrare nuptiarum diem, eamque sponsam
 ducere domum, e maritimo meo prædio adductam, te
 hymenæum mihi præcemente. Leonas, adhuc illo disse-
 rente: Et somnians, here, felix es, et vigil, exclamat.
 Audies, quam vidisti. Et inde ortus illi exponit: Mercator
 ad me venit mulierem vendens pulcherrimam. Sed propter
 publicanos extra urbem apud prædium tuum navem sta-
 biliverat. Condicto ego die et tempore rus abeo, ubi vi-
 cissim pacti, re ipsa confecimus emtionem et venditionem;
 nam ego quidem illi talentum dedi. Superest, ut hic ta-
 bulæ secundum leges consignentur. Libenter quidem
 Dionysius audiebat mulieris pulchritudinem; erat enim
 sane mulierum amator; at ægro servitolem. Vir enim
 regii spiritus, et totius Ionie cum dignitate, tum animi
 cultura, primus, ancillæ torum adspersuabatur, et: Fieri
 nequit, o Leona, ait, pulchrum esse corpus non ingenuum
 natum. Nonne didicisti a poetis pulchros esse deorum
 liberos, quidam multo certius sint ingenuorum hominum?

ἤρσεν ἐπ' ἔρημίας· συνέκρινος γὰρ αὐτὴν τοῖς ἀγροί-
 ποικ. Ἄλλ', ἐπέπερ ἐπρίω, βράδιζε εἰς τὴν ἀγοράν.
 Ἄδραστος δὲ, ὁ ἐμπειρότατος τῶν νόμων, διοικήσει τὰς
 καταγραφάς. Ἐχαιριν ὁ Λειωνῆς ἀπιστούμενος· τὸ
 γὰρ ἀπροσδόκητον ἔμελλε τὸν δεσπότην μᾶλλον ἐκ-
 πλῆξαι. Περσῶν δὲ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἕπαντας,
 καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὴν πόλιν ἄλλην, οὐδαμοῦ Θήρωνα
 εὐρεῖν ἴδονατο. Ἐμπόρους ἐξήταζε καὶ παρμυίς.
 ἀγνώριζε δ' οὐδεὶς. Ἐν πολλῇ τοίνυν ἀπορίᾳ γενό-
 10 μενος, κωπήρεις λαθῶν παρέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν,
 κάκειθεν ἐπὶ τὸ χωρίον. Οὐκ ἔμελλε δὲ εὐρήσειν τὸν
 ἕδῃ πλόνοντα. Μόλις οὖν καὶ βραδείως ἀπῆλθε πρὸς
 τὸν δεσπότην. Ἰδὼν δ' αὐτὸν ὁ Διονύσιος σκυθρω-
 πὸν, ἤρετο, τί πέπονθεν. ὁ δὲ φησιν· Ἀπολώλιμά
 15 σου, ὦ δέσποτα, τέλαντον. Συμβαῖνον, εἶπε ὁ Διονύ-
 σιος, ἀσφαλέστερον σε τοῦτο πρὸς τὰ λοιπὰ ποιήσει. Τί
 δ' ὄμως συμβέβηκε; μήτι ἡ νεότης ἀποδέδρακεν; οὐκ
 ἐλείνη, φησὶν, ἀλλ' ὁ πωλήσας. Ἀνδραποδιστὴς ἄρ-
 ἦν καὶ ἄλλοτριαν σοι πέπρακε δούλην διὰ τοῦτ' ἐπ' ἔρη-
 20 μίας. Ἦσθην δ' εἰπε τὴν ἀνθρωπὸν εἶναι; Συβαρτίτιν
 εἰς Ἰταλίαν, πρῶτισαν ὑπὸ δεσποίνης κατὰ Ζηλοτυ-
 πίαν. Ζήτησον Συβαρτίτιν εἰ τινες ἐπιδημοῦσιν· ἐν
 δὲ τῷ μεταδῆ καὶ κατάλιπε τὴν γυναῖκα. Τότε μὲν
 οὖν ὁ Λειωνῆς ἀπῆλθε λυπούμενος, ὡς οὐκ αὐτοχόσας
 25 πραγματείας αὐτῷ γεγονημένους. Ἐπετήρει δὲ καιρὸν
 ἀναπεῖσαι τὸν δεσπότην ἐξελεῖν εἰς τὰ χωρία, λοιπὸν
 μίαν ἔχων ἑπίδρα τὴν ἑβὴν τῆς γυναίκος.
 Β'. Πρὸς δὲ τὴν Καλλιρρόην εἰσῆλθον αἱ ἀγροικοὶ
 γυναῖκες, καὶ αὐτὸς ὡς δέσποιναν ἤρσαντο κολακεύειν.
 30 Πλαγγὸν δὲ, ἡ τοῦ οἰκονόμου γυνή, ζῶον οὐκ ἀπρα-
 κτον, ἔφη πρὸς αὐτήν· Ζητεῖς μὲν, ὦ τέκνον, πάντως
 τοὺς ἰαυτῆς· ἀλλὰ καλῶς καὶ ἐνθάδε νόμιζε σοῦς.
 Διονύσιος γὰρ, ὁ δεσπότης ἡμῶν, χρηστός ἐστί καὶ
 φιλόανθρωπος. εὐτυγῶς σε ἤγαγεν εἰς ἀγαθὴν ὁ θεὸς
 35 οἰκίαν. ὥστε ἐν πατρίδι διάξεις. Ἐκ μακρῆς οὖν
 θαλάσσης ἀπόλουσαι τὴν σῆν. ἔχεις θεραπευτίδας.
 Μόλις μὲν καὶ μὴ βουλομένην προήγαγε δ' ὄμως εἰς τὸ
 βαλανεῖον. Εἰσελθοῦσαι δ' ἤλειψάν τε καὶ ἀπέσμηξεν
 ἐπιμιελῶς καὶ μᾶλλον ἀποδυσσαμένης καταπλάγησαν.
 40 Ὡστ' ἐνδεύμενης αὐτῆς θαυμάζουσαι τὸ πρόσωπον
 ὡς θεῖον πρόσωπον ἔδοξαν ἰδεῖν· καὶ γὰρ χρῶς λευκὸς
 ἐπιπέφην εὐθὺς μερμαρυγῇ τινι ὁμοιον ἀπολάμπων.
 Τρυπερὰ δὲ σὰρξ, ὥστε δεδοικέναι, μὴ καὶ ἡ τῶν
 δακτύλων ἰσχυρὴ μίγα τραῦμα ποιήσῃ. Ἠσυχῇ δὲ
 45 διελάθου πρὸς ἀλλήλας· Καλὴ μὲν ἡ δέσποινα ἡμῶν,
 καὶ περιδότης· ταύτης δ' ἂν θεραπευτὴς ἔδοξεν.
 Ἐλύπει τὴν Καλλιρρόην ὁ Ἰπαινος καὶ τοῦ μέλλοντος
 οὐκ ἐμάντευτος ἦν. Ἐπεὶ δ' ἐλέλυτο καὶ τὴν κόμην
 συνεδέσμων, καθάρως αὐτῇ προσήνεγκαν ἐσθῆτας·
 50 ἡ δ' οὐ πρόκειν εἰλεγε ταῦτα τῇ νεότητι. Χιτῶνά
 μοι δότε δουλικόν. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἐστέ μεν κρείτ-
 τονες. Ἐνεδύσατο μὲν οὖν τι τῶν ἐπιτυρόντων·
 κάκεινο δ' ἔκρεπεν αὐτῇ καὶ πολυτελεῖς ἔδοξε καταλαμ-
 πόμενον ὑπὸ κάλλους. Ἐπεὶ δ' ἤρίστησαν αἱ γυναῖ-

ibi ista placuit in solitudine; comparasti namque rusticis
 illis. Sed quandoquidem emisti, abi in forum. Adrastus,
 legum consultissimus, tabularum consignationem admi-
 nistrabat. Gauderet Leonas, fidem sibi non haberi. Inspec-
 ratum enim eo magis percussurum. Sed, omnes pertra-
 dens Milesiorum portus et trapezitarum mensas, et totam
 urbem, nusquam inveniebat Theronem. Mercatorum
 vectorumque nemo, quos explorabat diligenter, hominem
 noverat. Harsitabundus igitur, quid faceret, correpta
 actuaria, terram legens ad litus, inde ad praedium vehitur.
 Sed nusquam homo, medio jam mari oberrans. Vix tan-
 dem et tarde redit ad herum. Herus, ut mactum vidit,
 quae passus foret, rogat. Ille : Perdidi tibi, here, ait,
 talentum. Illic te casus in posterum reddet cautiorum.
 Nihilominus eloquere, quid contigit. Nonne recens emta
 se fuga subtraxit? Non illa, sed venditor, Plagiarius itaque
 fuit, ideoque remotis arbitris servam tibi vendidit alienam.
 Unde autem illam dixit esse? Sybaritidem dixit esse, ex
 Italia, venditam a domina, emulacionis causa. Quare
 igitur si qui adsint Sybaritae. Interim ibi linque mulio-
 rem. Sic tristis tum quidem abibat Leonas, inauspicata
 sibi negotiatione facta. Servabat lamen opportunum
 tempus, quo rus exire persuaderet heri, reliquam habens
 unam spem, mulieris adspectum.

II. Interea frequentare rusticam Callirrhoem, et statim
 ut dominam ambire et blandiri. Uxor autem villici, Man-
 gon, animal non hebes, neque rebus gerendis inidoneum :
 Sine dubio quidem requiris tuos, filia, ait III. Sed et
 recte hic tuos reputaveris. Dionysius enim, dominus
 noster, est bonus et humanus vir. In bonam domum bene
 te feliciterque deduxit deus, ubi, ut in patria, degas.
 Ablus ergo tibi sordes longa contractas navigatione. Vix
 tandem et reluctantem protrahit tamen in balneum. Ubi
 ingresso diligenter illam et unguunt et terunt, magisque
 stupent spoliata vestibus, adeo ut, cujus amictus vultum
 fuerant admiratae, eius divinum appellarent, postquam
 nudam conspexerant. Cutis enim candida splendebat, ru-
 borem fulgori eundem similem repercutiens; et caro iam
 delicata, ut vel digitorum attactu magnum fore vulnus
 metuerent, et submissa voce inter se agebant : Domina
 nostra quidem pulchra erat, eaque pollebat laude, sed
 huic tamen ancillata fuisset. Angebant praeconia Callir-
 rhoem futura facile praesagientem. Et igitur lavit et comas
 religaverunt et nitidas vestes attulerunt, quas illa nimis
 decoras recens emtae causata : Quin mihi tunicam rusti-
 cam datis, ait. Vel vos estis me potiores. Indulge sic ali-
 quid tum forte occurrrens, et bene secebat, et dives atque
 splendidum videbatur, ut a pulchritudine irroliatum. Cou-

κας, λέγει ἡ Πλαγγὼν Ἐὐβίη πρὸς τὴν Ἀφροδίτην
καὶ εἶπεν περὶ σαυτῆς. Ἐπιφανὲς δὲ ἔστιν ἐνθάδε
ἡ θεὸς καὶ οὐ μόνον οἱ γείτονες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἄστεως
παραγινόμενοι ὕψους αὐτῆ· μάλιστα δ' ἐπέκεινος Διο-
νυσίῳ. ἐκεῖνος οὐδέποτε παρήλυεν αὐτὴν. Ἦτα
δικαζόμενος τῆς θεοῦ τὸς ἐπιφανείας καὶ τις εἶπε τῶν
ἀγροίκων· Δέξαι, ὦ γύναι, θεαταμένην τὴν Ἀφροδίτην
εἰκόνα βλῆτειν σεαυτῆς. Ἀκούσασα δ' ἡ Καλλιρροὴ
δακρύων ἐπλήσθη καὶ λέγει πρὸς ἑαυτὴν· Οἴμοι τῆς
10 συμφορᾶς, καὶ ἐταδῶ ἔστιν Ἀφροδίτη θεὸς ἡ ἐμοὶ
τῶν πάντων κακῶν αἰτία. πᾶν ἄπειρα, θεοὶ γὰρ
αὐτὴν πολλὰ μίμνρασαι. Τὸ δ' ἱερὸν πύλαιον ἦν τῆς
ἐπιτύχους παρ' αὐτὴν τὴν λειοφόρον. Προσκυνήσασα
δ' ἡ Καλλιρροὴ καὶ τῶν ποδῶν λαβομένη τῆς Ἀφρο-
15 δίτης· Σύ μοι, φησὶ, πρώτη Χαίρεάν ἰδίῃς· συναρ-
μύσασα δὲ καλὸν ζεύγος οὐα ἐτήρησας. καίτοι γε
ἡμεῖς σε ἐκασμῶμεν. Ἐπεὶ δ' οὕτως ἐβουλήθης,
μὴν αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ χάριν· μηδενὶ με ποιήσεις
μετ' ἐκείνου ἀρέσαι. Πρὸς τοῦτ' ἀνέειπεν ἡ Ἀφροδίτη.
20 μήτηρ γάρ ἐστι τοῦ Ἑρωτος καὶ πάλιν ἄλλον ἐπιου-
τίετο γάμον, ὃν οὐδὲ αὐτὸν ἐμελλε τηρήσειν. Ἀπαλ-
λαγίσσα δ' ἡ Καλλιρροὴ ληστῶν καὶ θαλάσσης, τὸ ἴδιον
κίλλος ἀνελάμβανε, ὥστε θαυμάζειν τοὺς ἀγροίκους
κατ' ἡμέραν εὐμεροτέρας αὐτῆς βλέπομένης.
25 Γ'. Ὁ δὲ Λειωνῆς, καιρὸν ἐπιτήθειον εὐρών, Διο-
νυσίῳ λόγους προσήνεγκε τοιούτους· Ἐν τοῖς παραθα-
λασσίαις, ὦ δέσποτα, χωρίαις οὐ γέγονας ἤδη ἁρῶν
πολλῆ καὶ ποθεῖ τὰ ἐκεῖ τὴν σὴν ἐπιτημίαν. Ἀγέ-
λτης σε δεῖ καὶ φωτίαις θεύσασθαι, καὶ ἡ συγκομιδὴ
30 τῶν καρπῶν ἐπέγει. Χρῆσαι καὶ τῆ πολυτελείᾳ τῶν
οἰκῶν, ἄς, σοῦ κελύσαντος, ὁλοδομήσασιν οἴσεις δὲ
καὶ τὸ πένης ἐλαφρότερον ἐκεῖ, περισπῶμενος ὑπὸ τῆς
τῶν ἀγρῶν ἀπολαύσεως καὶ διοικήσεως. Ἐάν δέ τινα
ἐπαινήσης ἡ βουκόλον, ἡ ποιμένα, δόσεις αὐτῷ τὴν
νεώνητον γυναῖκα. Ἦρσε τῷ Διονυσίῳ ταῦτα καὶ
35 πρέπει τὴν ἔξοδον εἰς τὴν ἡμέραν. Παραγγέλλας δὲ
γενομένης, παρεσκευάζον ἡνίοχοι μὲν ὄχηματα, ἵπ-
ποκόμοι δὲ ἵππους, ναῦται δὲ παρήμεια. Φίλοι πα-
ρεκαλοῦντο συνοδεύειν, καὶ πλῆθος ἀπελευτέρον. Φύ-
40 σαι γὰρ ἦν ὁ Διονύσιος μεγαλοπρεπῆς. Ἐπεὶ δὲ
πάντ' ὑπὲρέπιστο, τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τοὺς πολ-
λοὺς ἐκίδουσε διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, τὰ δ' ὄχηματα
ἐπακολουθεῖν, ὅταν αὐτὸς προέλθῃ, πενήθοντι τε γὰρ
μὴ πρέπειν πομπήν. Ἀμα δὲ τῆ ἡρ, πρὶν αἰσθῆσθαι
45 τοὺς πολλοὺς, ἵππων ἐπέθη, πέμπτας δὲ εἰς τὴν ἐν αὐ-
τοῖς καὶ ὁ Λειωνῆς. Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ἐξήλθουεν
εἰς τοὺς ἀγρούς, ἡ δὲ Καλλιρροὴ, τῆς νυκτὸς ἐκείνης
λεασμένη τὴν Ἀφροδίτην, ἐβουλήθη καὶ πάλιν αὐτὴν
προσκυνῆσαι· καὶ ἡ μὲν ἐστῶσα ἤρξετο, Διονύσιος δὲ,
50 ἀποπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὸν
νεῖον. Ὡρσε δὲ ποθεῖν αἰσθῶν ἡ Καλλιρροὴ πρὸς
αὐτὸν ἐπιτεράξῃ. θεασάμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἀνε-
βόησεν· Ἦλιος εἴης, ὦ Ἀφροδίτη, καὶ ἐπ' ἀγαθῆ μοι
φανεῖς. Κατατίπτοντα δ' αὐτὸν ἤδη Λειωνῆς ὑπέ-

fecto tandem muliebrius praeibit, hortatur nostram Fla-
gon, Venerem adeat faciatque pro se vota. Esse tibi deam
prasentissimum nomen; cui non vicinia tantum, sed et
confluentis illic tabani sacrificent. Favere praecipue
Dionysio, ut qui nunquam insatietatem transeat. Totus
denique catus praedicare deae apparitiones, et una inter
ceteras simplicior rustica: Tu, dea conspecta, ait, tuam
reputito videre imaginem. Inundant dicta Callirhoea
lacrymis, eaque ad se: Hen mihi calamitatis, &c., etiam
hic dea Venus est, omnium mihi malorum causa. Adibo
tamen; inusabo enim et expostulabo de multis. Erat
autem fanum prope villam, ad ipsam publicam viam.
Venerata itaque deam et amplexata pedes Callirhoe: Tu
mihi prima Chaeram ostendisti, ait, sed quod composueras
pulchrum par, diremisti eadem, quamvis studiose te cultu
demerimus. Quandoquidem vero sic tibi placuit, hanc
a te unquam rogo gratam, fac post illum nuntia mihi pla-
cere. Dea renuit: mater enim est Cupidinis. Alterumque
denno meditabatur conjugium, neque hoc constanter ser-
vatura. Interim Callirhoei mari et piratis crepta suam
resumere speciem, ut in dies pulchriorem factam homines
rustici mirarentur.

III. Leonas autem tempus commodum nactus his Dio-
nysium verbis aggreditur: Jam dudum in campis tuis
maritimis, here, non fuisti. Atqui tuum illi desiderant
oculum, greges oportet cum cultis satisque inspicere. Ue-
get frugum comportatio. Utere tandem et splendore do-
mum, quas tuo tibi jussu nos exstruximus. Multo levius
ibi luctum, ab agrorum oblectamentis et administratione
distractus, feres. Ubi quem laudes aut bubulum, aut
epithonem, recens emtam et contubernalem dabis. Pla-
cuit, et indicta dies profectio: qua circum nuntiata,
currus parare aurige, equos agasones, nautae vectoras
naviculas, amici evocari ad conitandum, et libertorum
omnis grex. Dionysius enim ex indole sua splendidus erat.
Concinnisque omnitas, apparatus quidem ceterum
turbamque advehi per mare jubet, vehicula autem se prius
egressum sequi. Lugentem nempe non decere splendendam
processionem. Sic mane, antequam vulgus et comitum
turba sentiret, equo conscenso, quatuor stipatus amicos,
quorum Leonas erat unus, rus abiit. Eadem illi nocte
Callirhoe Venerem venerat. Deceverat igitur deam ve-
nerari. Dum itaque illa stabat in templo precans, equo
descendens Dionysius primus intrat fanum: percepto autem
pulchrum strepitu, sese convertit ad ipsam Callirhoe: eam-
que videt Dionysius, visaque proclamat: Propitia quasso
sis mihi, Venus, et in bonum apparueris. Jam prolapsu-
rum subiecta manu continuit Leonas. Ne contuberis,

λαβε καὶ Ἀύτη, φησὶν, ὡς δέσποτα, ἢ νεώνητος· μη-
 ἔν τερπύχῃς. Καὶ σὺ δέ, ὦ γύναι, πρόσειλε τῆ
 κυρίῳ. Καλλιρρόῃ μὲν οὖν πρὸς τοῦνομα τοῦ κυρίου
 πηγῆν ἀφῆκε δακρύων, κάτω κύψασα, ὄψε καταμαν-
 5 θάνουσα τῆν Πλευθερίαν· ὃ δὲ Διονύσιος, πλήξας τὸν
 Λεωνῶν· Ἰσσιβέσσετε, εἶπεν, ὡς ἀνθρώποις διαλέγῃ
 τοῖς θεαῖς. Σὺ ταύτην λέγεις ἀργυρώνητον καὶ ὡς
 οὐκ εἴρες τὸν πιπράσκοντα; οὐκ ἤκουσας οὐδ' Ὀμήρου
 διδάσκοντος ἡμᾶς·

10 Καὶ γὰρ αἱ θεοὶ εἰνόντι οἰκότες ἀλλοδαποῖσιν
 ἀνθρώπων ὄφρην τε καὶ εὐνομίην ἐπορώσι.

τὸ γούν λοιπὸν παῦσαι μου καταγελοῖν καὶ θεὸν εἶναι
 νομίζον τὴν οὐδὲ ἀνθρώπων εὐτυχῆ. Ἀκούσῃς δ' αὖ-
 15 τῆς ἢ φωνῆ τῆς Διονυσίῳ θεῖα τις ἐφάνη. μουσικὸν
 γὰρ ἐφθέγγετο καὶ ὡσπερ κιθάρας ἀπεδίδου τὴν ἤχον.
 Ἀπορρηθεὶς οὖν καὶ ἐπὶ πλέον δμυλεῖν καταεισοθεῖς,
 ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰπαυλιν, φλεγόμενος ἤδη τῆ Ἰριτι.
 Μετ' οὐ πολλὸ δ' ἦκεν εἰς ἀστειὸς ἢ παρασκευῆ, καὶ τα-
 20 χεῖα φήμη διεδραμε τοῦ γεγονότος. Ἐσπευδὸν οὖν
 πάντες τὴν γυναῖκα ἰδεῖν· προσεποιούντο δὲ πάντες
 τὴν Ἀφροδίτην προσκυνεῖν. Αἰδομένη δ' ἢ Καλ-
 λιρρόῃ τὸ πλῆθος οὐκ εἶχεν ὅ τι πράξει. πάντα γὰρ
 ἦν αὐτῆ ἕνα καὶ οὐκ ἐβλεπεν οὐδὲ τὴν συνήθη Πλαγ-
 25 γόνω, ἀλλ' ἔκειν περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγένετο τοῦ
 δεσπότου. Προκοπούσης δὲ τῆς ὄρας καὶ μηδενὸς
 ἤκοντος εἰς τὴν Ἰπαυλιν, ἀλλὰ πάντων ἰστώτων ἐκεῖ
 καὶ κεκληγμένων, συνῆκε Λεωνᾶς τὸ γεγονός καὶ ἀρι-
 κόμενος εἰς τὸ τέμενος ἐξήγαγε τὴν Καλλιρρόην. Τότε
 30 δ' ἦν ἰδεῖν, ὅτι φύσει γίνονται βασιλεῖς, ὡσπερ ἐν τῇ
 σμῆνι τῶν μελισσῶν. Ἰκολοῦθουν γὰρ ἅπαντες,
 καθάπερ ὑπὸ τοῦ κάλλους εἰσποίνῃ χειροτονομένη.
 Ἢ μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἶκον τὴν συνήθη.

Δ'. Διονύσιος δ' ἐτέρωτο μὲν, τὸ δὲ τραῦμα πε-
 35 ριστέλλειν ἐπειρᾶτο· ὅα δὲ πεκαυμένους ἀνὴρ καὶ
 εἰσιρέτως ἀρετῆς ἀντιποιούμενος, μήτε τοῖς οἰκείαις
 ἐθίλων εὐκαταφρόνητος δοκεῖν, μήτε μεираκωδῆς τοῖς
 φίλοις, διεκαρτέρει παρ' ὄλην τὴν ἐσπέραν, οἴόμενος
 μὲν λανθάνειν, κατάδηλος δὲ γινόμενος ἐκ τῆς σιωπῆς.
 40 Μοῖραν δὲ τινα λαβόμενος ἀπὸ τοῦ δείπνου· Ταύτην,
 φησὶ, κομισάτω τις τῆ ἕνῃ. μὴ εἶπῃτε δὲ, παρὰ
 τοῦ κυρίου, ἀλλ' ὅτι παρὰ Διονυσίου. Τὸν μὲν οὖν
 πότον προήγαγεν ἐπὶ πλείστον· ἥλιστατο γὰρ ὅτι οὐ
 μέλλει καθύδειν· ἀγρυπνεῖν οὖν ἐβούλετο μετὰ τῶν
 45 φίλων. Ἐπεὶ δὲ προέκοπτε τὰ τῆς νυκτός, ἀναλύσας,
 ὕπνου μὲν οὐκ ἐλάμβανεν, ὄλος δ' ἦν ἐν τῇ τῆς Ἀφρο-
 δίτης ἱερῆ καὶ πάντων ἀνεμιμνήσκετο, τοῦ προσώπου,
 τῆς κόμης, πῶς ἐστράφη, πῶς ἐνέβλεψε, τῆς φωνῆς,
 τοῦ σχήματος, τῶν ῥημάτων. ἐξέκαε δ' αὐτὸν καὶ
 50 τὰ δάκρυα. Τότε ἦν ἰδεῖν ἀγῶνα λογισμοῦ καὶ πά-
 θους. Κάϊτο γὰρ βαπτιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας
 γενναῖος ἀνὴρ ἐπειρᾶτο ἀντέχεσθαι. καθάπερ δ' ἐκ
 κύματος ἀνεκυπτὸς λέγων πρὸς ἑαυτὸν· Οὐκ αἰσχύνῃ,
 Διονύσιε, ἀνὴρ ὃ πρῶτος τῆς Ἰωνίας ἐνεκεν ἀρετῆς τε

ait, here. Hæc est illa recens emsa. Quin tu, mater, ad
 dominum accessis? Ad domini vocabulum lacrymarum la-
 ticem effudit Callirrhoe dejecto vultu, sero libertatem de-
 discens. Dionysius autem objurgato excussa palma Leo-
 nati: Propudium, ait, tuo diis, ut hominibus, colloqueris?
 tune hanc pretio ais emsam, ejusque venditorem nusquam
 reperissè? nonne vel ab Homero didicisti nos doctule,
 quod:

Divi se hospitibus peregrinis assimilantes,
 Quæ pia, quæ faciant mortales impla, spectant.

Al in posterum! Desino quæso, ait Callirrhoe, mihi illu-
 dere, et deam reputare, quæ neque felix homo sim. Sic
 loquentis vox divina videbatur Dionysio. Musienam enim
 quid sonabat, et reddebat quasi citharæ sonum. Turbat-
 us igitur et pudore prohibitus mulieri colloqui diutius, abiit
 in villam, amore jam flagrans. Non multo post adveniebat
 ex urbe reliquus apparatus et multitudo, inter quos cito
 facti fama dilabatur. Ergo omnes properant mulierem vi-
 dere, per causam tamen omnes adorandæ Veneris. He-
 verita turbam Callirrhoe, quid ageret, non habebat, utpote
 cui peregrina erant omnia, Plangone etiam familiari non
 comparente, ut circa herum excludendum occupata. Jam-
 que procedente ultra, quam par erat, tempore, quum nemo
 in prædium adesset, sed omnes ibi starent, et tanquam
 incantationis quadam vi defixi essent, intelligit rem Leonas,
 et accurrens inde Callirrhoen educit. Videre tum erat nasci
 reges, ut in apum examine. Sequebantur enim omnes ut
 dominam a pulchritudine datam et nuncupatam. Sic illa
 quidem assohtum abiit in contubernium.

IV. Vulneratus autem Dionysius celare plagam tentabat,
 et ut vir literis bonisque moribus imbutus, et virtutis ac-
 tator egregiæ, tota illa vespera perdurabat, et servis sui
 facere contemtum, et amicis opinionem juvenilis et lascivi,
 sic declinans. Fallere tamen, quamvis sibi videretur, ne-
 quibat, ut quem silexium proderet. Crææ quoque par-
 tem sumebat; et: Hanc quis, ait, hospite nostræ ferat;
 ne autem dicatis velim ab hero, sed a Dionysio. Compu-
 tationem quoque diu protrahabat; certus enim dormire
 non posse, saltem pervigilare cum amicis volebat. Sera
 jam nocte, soluto tandem convivio, ut surrexerat, somnum
 quidem non capiebat, totus autem erat in sano Veneris,
 omniumque reminiscebatur, vultus, comæ, conversionis,
 aspectus, vocis, habitus, sermonum. Accendebant autem
 etiam lacrymæ. Tum videre erat rationis et affectus
 luctam. Fortis enim vir, quamvis a libidine mersitatus,
 contra tamen tenere nitelatur, et, ut e fluctibus emer-
 gens, ipse sic ad se: Nonne te pudet, Dionysie, Ionie
 primum gloria et virtute, quem satrapæ mirantur, et reges,
 et urbes, pueruli instar te gerere? semel contemplatus
 amas, et id quidem lugens, nondum justis opud miseræ

καὶ θύξας, ὃν θαυμάζουσι σπαρτάται καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις, παιδαρίου πράγματα πάσχοι; ἀπαξ εἶδεν ἔρως, καὶ ταῦτα πενθῶν, πρὶν ἀρσενιάσασθαι τοὺς τῆς ἀλλοίας δαίμονας. τούτου γ' (ἔνεκεν) ἦλκας εἰς ἀγρὸν, ἵνα μελανιμίμων γάμους θύξῃς, καὶ γάμους δούλης, τέχνη δὲ καὶ ἀλλοτριότης; οὐκ ἔχεις γὰρ αὐτῆς οὐδὲ τὴν καταγραφήν. Ἐπιδουλεύει δ' ὁ Ἔρως βουλομένου καλῶς, καὶ ἄβριον ἐδόκει τὴν σφαιροσύντην τὴν ἐκείνου, διὰ τοῦτο ἐπιρροῖται σφοδρότερον φυγὴν ἐν ἔρωτι φιλοσοφοῦσαν. Μηκέτ' οὖν φέρουσι μόνος αὐτῷ διαλέγεσθαι, Λεωνῶν μετεπέμψατο. Κληθεὶς δ' ἕκείνος συνῆκε μὲν τὴν αἰτίαν, προσεποιεῖτο δ' ἀγνοεῖν καὶ ὡς περ τεταραγμένος. Τί, φησὶν, ἀγροπνεῖς, ὃ δέσποτα; μή τις πάλιν σε λύπη κατεῖλε τῆς τεθηγκυίας γυναικός; Ἰουναῖός μιν, εἶπεν ὁ Διονύσιος, ἀλλ' οὐ τῆς τεθηγκυίας. Οὐδὲν δὲ ἀπόρητόν ἐστὶ μοι πρὸς σέ δι' αὐνοῖάν τε καὶ πίστιν. Ἀπολούλικας, ὦ Λεωνῶ. Σὺ μοι τῶν κακῶν αἴτιος. Πῶρ ἐκόμισας εἰς τὴν οἰκίαν, μᾶλλον δ' εἰς τὴν ἐμὴν φυγὴν. Ταράσσει δέ με καὶ τὸ ἀσθλον τὸ περὶ τῆς γυναικός. Μῦθόν μοι διχηγῆ ἔμπορον πτηνόν, ἐν οὐκ οἶδας οὐδ' ὅπῃθεν ἦλθεν, οὐδ' ὅποι πάλιν ἀπῆλθεν. Ἔχουν δέ τις τοιοῦτον κάλλος ἐν ἐρημίᾳ πιπρᾶσαι [καὶ] ταλάντου τὴν τῶν βασιλέως χρημάτων ἀξίαν; δαίμων σέ τις ἐξηπάτησεν. Ἐπίστησάν οὖν καὶ ἀναμνήσθητι τῶν γενομένων. Τίνας εἶδες; τίνη ἐλάλησας; εἰπέ μοι ταλῆθές. Οὐ πλοῦν ἰθεάσαι. Οὐκ εἶδον, δέσποτα, ἀλλ' ἤκουσα. Τοῦτ' ἐκεῖνο, μία Νυμφῶν, ἢ Νηρηίδων, ἐκ θαλάσσης ἀνελήλυθε. καταλαμβάνουσι δὲ καὶ δαίμονας καιροὶ τινες εἰμακρίντες ἀνάγκην φέροντες ἑμιλίας μετ' ἀνδρώπων· ταῦθ' ἡμῖν ἔσπορῶσι ποιηταὶ τε καὶ συγγραφεῖς. Ἡλέως δ' ἂν ἔπειθεν αὐτὸν ὁ Διονύσιος ἀποσπερνούμεν τὴν γυναικὰ καὶ σεβασμιωτέρας ἢ κατ' ἀνδρώπων ἑμιλίας. Λεωνῶς δὲ, χαρίσασθαι τῷ δεσπότη βουλόμενος, εἶπε. Τίς μὲν ἐστὶ, δέσποτα, μὴ πολυπραγμονῶμεν· αἴθρ' αὐτῆν, εἰ θέλεις, πρὸς σέ, καὶ μὴ ἔμε λύπη. Ἀποτυχάνεις ἐν ἔρωτις ἐξουσίᾳ. Οὐκ ἂν ποιήσαιμι, φησὶν ὁ Διονύσιος, πρὶν μαθεῖν, τίς ἡ γυνὴ καὶ πόθεν. ἔσθην οὖν πυθώμεθα παρ' αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν. Μεταπέμψομαι δ' αὐτῆν οὐκ ἐνθάδε, μὴ καὶ τινος βιαιοτέρου λάθωμεν ὑποψίαν, ἀλλ', ὅπου πρῶτον αὐτὴν ἔθεασάμην, ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης γενέσθωσαν ἡρῖν οἱ λόγοι.

Ε'. Ταῦτ' ἔδοξε, καὶ τῇ ὑστερηίᾳ ὁ μὲν Διονύσιος παραλαβὼν φίλους τε καὶ ἀπειλευτέρους καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς πιστοτάτους, ὧ' ἔφη καὶ μάρτυρας, ἦκιν εἰς τὸ τέλειος, οὐκ ἀμελῶς σχηματίσας ἑαυτὸν, ἀλλ' ἂ κοσμήσας ἡρέμα τὸ σῶμα, ὡς ἂν ἐρωμένην μέλλον ἑμιλεῖν. Ἦν δὲ καὶ φῶσει καλῶς τε καὶ μίγξας καὶ μάλιστα πάντων σεμνὸς ἄρβυλον. Λεωνῶς δὲ παραλαβὼν τὴν Πηλαγίδα, καὶ μετ' αὐτῆς τῆς συνήθει τῇ Καλλιρῶϊ θύρασι νύκτας, ἔκε πρὸς αὐτὴν καὶ λέγει Διονύσιος ὄντως δικαιοσύνη ἐστὶ καὶ ναυαγιστὴς. Ἦκε τσίφον εἰς τὸ ἔργον, ὃ γόναι, καὶ πρὸς αὐτὸν

manes persolutis. Ideo nempe eius venisti, ut pulchras nocturna sacra celebres, sed cum serva, sed cum aliena, si contingat, uxore. Neque enim eius habes tabulas Cupido tamen cum bene consulente contendere, suaque reputare injuriam istius temperantiam; eo violentius torere animam in amore philosophantem. Ille igitur scholiqui porro impatiens Leonam accessit, qui vocationis intelligit quidem causam, dissimulat tamen, et ut turbatus: Quid vigilas, ait, here? num te quis iterum dolor invadit mulieris defunctae? Mulieris quidem, sed non defunctae illius. Apud te, cui faveo et confido, nihil factum mihi est. Perdidisti, Leona; tu mihi malorum causa. Ignem in domum meam intulisti, imo vero in pectus. Turbat me quoque mulieris ignorantia. Fabulam mihi narras, volucrem mercatorem, quem non nosti, unde venerit, neque quo cursus abierit. Talem vero mihi quis pulchritudinem dominus in deserto vendat talento, quae Persarum regis opes valet. Atqui te deorum aliquis decipit. Ego modo mentem, actorumque renova memoriam. Quosnam vidisti? cui locutus es? dic mihi, sed verum. Navem certe non vidisti. Non vidi, here, sed audiui id ipsum est, quod suspicor et praedixi. Adscendit una Nympharum, aut Neradum, de mari. Sed et daemones occupant stata fall tempora, necessitatem illis humanae consuetudinis imponentia, ut nobis ligatae solidaeque orationis scriptores narrant. Libenter persuasisset bonam Dionysius, magnificare feminam, et deprecare, ut sanctoris, quam quae mortali generi congrueret, societatis. Leonas autem hero gratificari cupiens: Quae quidem illa sit, here, ait, ne multum et anxie quaeramus. Ego vero illam huc, nisi nobis, adducam. Neque doleas, quasi excedas amoribus, quos in potestate habes. Non fecerim, ad Dionysius, antequam mulierem, quae nam sit, et vide, intellexero. Cras verum ex ea seiscutemur. Huc autem non accessam, ne violentioris cujusdam conatus ipsi suspicionem moverimus. Sed, ubi primo illam vidi, sub oculis et arbitrio Veneris haec nobis colloquimur.

V. Sic visum, posteroque die Dionysius, assumtis amicis et libertis, servorumque foissimis, quo testes etiam haberet, adibat templum, habitu corporis non neglectam composito, sed et adornata non nihil in spectem, ut qui vellet amata consolulari, et de castro natura pulcherrima esset, et procerus et omnium maxime venerabilis adpectu. Leonas autem cum Plaugone et reliquis gambardus Callirhoeae mulieres huc adit et tali sermone incipit: Dionysius est Veneris, si quis alius, huiusmodi natus custos. Huiusmodi, noster, in uno die, sed verum quamvis tutissima sit. Audio etiam narabo caribus auxiliis. Tantum

ἐπεὶ τῆς ἀσθενείας, τίς αὐτὰ τοι γαίης. οὐ γὰρ ἀπο-
 γήσκει οὐδὲ φῶς ἀκαίᾳς φασφείας. Ἄλλα μόνον ἀπῶδες
 αὐτῆ ἀκαίεγος, καὶ μηδὲν ἀπακρόφης τῶν ἀλχηθῶν.
 τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἐπικαλέσεται μᾶλλον (πρὸς) τὴν εἰς
 5 σε φιλανθρωπίαν. Ἀκουσα μὲν ὅν ἐσθλὸν ἢ Καλλι-
 ρροῆν, θαρροῦσα δ' ὅμως διὰ τὸ ἐν ἱερῷ γενέσασθαι
 τὴν ἐμπίαν αὐτοῖς. Ἰπέει δ' ἤκει, ἐτι μᾶλλον αὐτὴν
 ἐθαύμασαν ἅπαντες. Καταπλαγείς ὅν δ' Διονύσιος
 ἄριστος ἦν. Οὕτως δ' ἐπιπλείστον αὐτοῖς, ὅφει ποτα
 10 καὶ μοῖς ἐφίεργατο. Τὰ μὲν ἱμὰ δὴλά σοι, γύναι,
 πάντα. Διονύσιός εἰμι, Μολχσίων πρῶτος, σμεῖον
 δὲ καὶ τῆς ὄλης Ἰωνίας, ἐπ' εὐσεβείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ
 ἐσθλότερος. Δικαίον ἐστὶ καὶ σὶ περὶ αὐτῆς εἰπεῖν
 ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν· οἱ μὲν γὰρ πωλήσαντίς σε Συβα-
 15 ρίτην ἔφαταν, κατὰ ζηλοτυπίαν ἐκείθεν πρᾶξιον ὑπὸ
 δεσποῖνης. Ἐρωτήσαν ἢ Καλλιρροῆ καὶ κάτω κέ-
 φασα ἄριμα εἶπεν· Ἐγὼ νῦν πρῶτον πέπραμαι· Σύ-
 βαριν δ' οὐκ εἶδον. Πλεγόν σοι, φησὶ Διονύσιος,
 ἀπαθλίψας πρὸς τὸν Λεωνῆα, ὅτι οὐκ ἐστὶ δούλη· μαν-
 20 τίσομαι δὲ, ὅτι καὶ εὐγενής. Εἰπόν μοι, γύναι,
 πάντα, καὶ πρῶτον γε τοῦνομα τὸ σόν. Καλλιρροῆ,
 φησὶν. Ἦρεα Διονυσίω καὶ τοῦνομα. Τὰ δὲ λοιπὰ
 ἐσώπηα. Πονθαγομένου δὲ λιπαρῶς· Δέομαί σου, φη-
 σὶν, ὡ δεόποτα, συγχώρησον μοι τὴν ἐμαυτῆς τύχην
 25 σιωπᾶν. Ὀνειρος ἦν τὰ πρῶτα καὶ μῦθος, εἰμὶ δὲ
 νῦν, ὁ γίγονα, δούλη καὶ ξένη. Ταῦτα λέγουσα ἐπει-
 ρᾶτο μὲν λανθάνειν, εὐαίθετο δ' αὐτῆς τὰ δάκρυα κατὰ
 τῶν παρεῖων. Προήχθη δ' ὁ Διονύσιος κλάειν καὶ
 πάντες οἱ περιεστικότες. Ἐδοξε δ' αὖ τις καὶ τὴν
 30 Ἀφροδίτην αὐτὴν σκυθρωπότεραν γαγόνεαι. Διονύ-
 σιος δ' ἐνέκειτο ἐτι μᾶλλον πολυπραγμονῶν, καὶ Ταύ-
 την αἰτοῦμαι παρά σου χάριν πρώτην. Διήγησά
 μοι, Καλλιρροῆ, τὰ σεαυτῆς. Οὐ πρὸς ἀλλότριον
 ἐρεῖς· ἐστὶ γὰρ τις καὶ τρόπου συγγένεια. Μηδὲν φο-
 35 βηθῆς, μηδ' εἰ πέπραχται σοὶ τι δαινόν. Ἦγανάκτη-
 σιν ἢ Καλλιρροῆ πρὸς τοῦτο, καὶ Μή με ἔβριζε,
 εἶπεν. οὐδὲν γὰρ σῦνοιδα ἐμαυτῆ φαῦλον. Ἄλλ'
 ἐπεὶ σεμνότερα τὰ τῆς τύχης ἐστὶ τῆς παρούσης, οὐ
 θέλω δοκεῖν ἀλαζόν, οὐδὲ λέγειν διηγήματα ἄπιστα
 40 τοῖς ἀνοοῦσιν. οὐ γὰρ μαρτυρεῖ τὰ πρῶτα τοῖς νῦν.
 Ἐθαύμασεν δ' Διονύσιος τὸ φρόνημα τῆς γυναικός, καὶ
 Σύνημι, φησὶν, ἤδη, κἂν μὴ λέγῃς. εἰπέ δ' ὅμως.
 οὐδὲν γὰρ περὶ σεαυτῆς ἐρεῖς τηλικούτον, ἤλικον δρω-
 μιν. Ἦν ἐστὶ σου μικρότερον λαμπρὸν διήγημα.
 45 Μόλις ὅν ἐκείνη τὰ καθ' ἑαυτὴν ἤρξατο λέγειν. Ἐρ-
 μοκράτους εἰμι θυγάτηρ, τοῦ Συρακοσίων στρατηγού.
 Γενομένην δὲ με ἄριστον ἐξ αἰφνιδίου πτώματος ἔθα-
 ψαν εἰ γονεῖς πολυτελῶς. ἦνοιξαν τυμβωρύχοι τὸν
 τάφον. εὗρον καμὲ πάλιν ἐμπνεύσαν. ἤνεγκαν
 50 ἐνθάδε καὶ Λεωνῆ με τουτοῖ παρέδωκε Θέρον ἐπ'
 ἐρημίᾳς. Ἦάντ' εἰπούσα μόνον Χαίρειαν εἰσέγησεν.
 Ἄλλὰ δέομαί σου, Διονύσιε· Ἐἴλην γὰρ εἰ καὶ πό-
 λεις φιλανθρωπίου καὶ παιδείας μετεδήμας· μὴ γίνῃ
 τοῖς τυμβωρύχοις θύσις, μηδ' ἀποστερήσας με πα-

cum illo age simpliciter, et veri nihil occulta. Id enim
 magis provocabilis ejus in te benevolentiam. Invita Cal-
 lirrhoë abili, sed cortusa simul, quoniam in templo conve-
 nientim erat. Advencientem omnes magis admirantur,
 quam ante, percussusque Dionysius, dum praelusa voce, sic
 tandem aliquando, et vix rupto dubitativo silentio, cffatur :
 Mea quidem omnia tibi parent mulier. Dionysius ego sum,
 Milesiorum primus, quin totius prae dixerim Ionie, culto
 deorum et in homines pietate celeberrimus. Jam te quoque
 fas et equum est vera nobis de te promere. Nam qui te
 vendidere, Sybaritidem perhibuerunt, ab domina remota
 venditam. Suffusa rubore dejecto vultu sic respondet Cal-
 lirrhoë : Hae ego prima vice venii. Sybarin vero nusquam
 vidi. Dionysius ad Leonatem respiciens : Dixi tibi, ait,
 servam non esse. Auguror vero etiam, quod nobis. Ine
 mihi, mulier, omnia, et principio quidem nomen tuum.
 Callirrhoë, ait. Placet nomen Dionysio. Reliqua tacebat,
 at isto urgente, atque cum precibus et contentione seiscitan-
 te : Id unum te rogo, domine, ait, et obsecro, patere
 me meam premere fortunam. Praeterita ista somnium
 fuerunt et fabulae. Nunc autem sum, quae evasi, serva
 et exsul. Sic illa quidem fallere tentabat, et lacrymis per
 genas manantibus Dionysium omnemque circumstantium
 coronam invitabat ad fletus communionem. Putaverit
 quis, et ipsam Venierem vultum Indulisse tristiorein. Dio-
 nysius contra instare eo acrius singula rimans; et, Hanc
 te primam rogo gratiam, ait, narra mihi fata tua, Callir-
 rhoë. Non narrabis plane alieno. Morum enim aliqua
 nobis intoreedit asinitas. Ne timeto, etiam si execrabile
 quid feceris. Agerrime ferens improbam istane suspi-
 cionem Callirrhoë : Ne me inique habeas et proterve,
 quaeo, ait; sceleris conscia mihi sum nullius. Sed quo-
 niam fortunae bona et nascendi mea sors hac presente
 sunt illustriora, nolo jactabunda videri, aut narrationes
 proferre, quarum fidem ignaris lamen non fecero. Admi-
 ratas feminae spiritus : Etiam tacente te, intelligo, ait
 Dionysius. Dic tamen. Dices enim de te tale nihil, quale
 nunc videmus. Omnis de te relatio, quantumvis ma-
 gnifica, te minor est. Sic illa tandem res suas exposuit
 invita. Hermocratis filia sum, Syracusani praetoris, su-
 bito casu nuper vocis usum omnem amisi, meque tum
 parentes extulerunt excellenti pendio, quo illececi pi-
 ratae conditorium effregerunt, et huc abstulerunt me spi-
 rare adhuc deprehensam, et huc Leonati tradidit in soli-
 tudine Theron. Caeteris omnibus enuntiatas, solum Char-
 ream tacebat. Jam obsecro te, Dionysie, Graecus enim
 es, et urbis humanitate percutar, et literarum studiis
 imbutus, ne sepulchrorum violatibus istis bas sumas,

τοῦτος καὶ συγγενῶν. Μικρὸν ἐστὶ σοὶ πλουτοῦντι
 σῶμα ἴσασι τὴν τιμὴν οὐκ ἀπολείεις, εἴν ἀποδείξ
 με τῷ πατρί. Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν ἀχάριστος.
 Τὸν Ἀλκίνοον ἀγάμησα δὴ καὶ πάντες φιλοῦμεν, ὅτι
 εἰς τὴν πατρίδα ἀνέπεμψε τὴν ἑατὴν. Ἰακτεῖω δὲ
 κἀγὼ. Σῶσον ἀρχαῖωτον ὄρμανῆν. Εἰ δὲ μὴ δύ
 ναμαι ζῆν ὡς εὐγενὴς, αἰροῦμαι θάνατον εὐθέριον.
 Τοῦτον ἀκούων ἔκλαιε, προφάσει μὲν Καλλιρρόην, τὸ
 δ' ἀληθὲς ἔκλυτον. Ἡσθάνετο γὰρ ἀποτυγχάνων τῆς
 10 ἐπιθυμίας· ἦσθαι δὲ, ἔφη, Καλλιρρόη, καὶ ψυχὴν
 εἶχε ἀγαθὴν· οὐ γὰρ ἀτυχήσεις ὧν ἀξιοῖς. Μάρτυν
 καλὴν τὴν Ἀρροδίτην. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ θεραπειῶν
 ἔξεις παρ' ἡμῶν δεσποίνης μῆδρον, ἢ δούλης. Καὶ ἔ
 μὲν ἀπῆκε πεπισμένη μὴδὲν ἀκούσα δύνασθαι παθεῖν.
 15 Γ'. Ὁ δὲ Διονύσιος λυπούμενος ἦκεν εἰς οἶκον τὸν
 ἴδιον καὶ μόνον κελίεσσας Λεωνᾶν· Κατὰ πάντα, φησὶν,
 ἐγὼ δυστυχὴς εἰμι, καὶ μισοῦμαι ὑπὸ τοῦ Ἑρωτος.
 Τὴν μὲν γαμητὴν Ἐθαψα· φεύγει δὲ ἡ νεώνητος, τὴν
 ἡλπιζον εἶ Ἀρροδίτης εἶναι μοι τὸ δῶρον, καὶ ἀνέ
 20 πλκτων ἐμαυτοῦ βίον μακάριον ὑπὲρ Μενελαῶν τὸν τῆς
 Λακεδαιμονίας γυναικός. Οὐδὲ γὰρ τὴν Ἑλλήνην εὐ
 μορρον οὕτως ὑπολαμβάνει γαιονέιναι. Πρόσεστι δ'
 αὐτῇ καὶ ἡ τῶν λόγων παιδὴ. Βεβήωται μοι. Τῆς
 αὐτῆς ἡμέρας ἀπαλλαγῆσεται Καλλιρρόη μὲν ἐντεῦθεν,
 25 ἐγὼ δὲ τοῦ ζῆν. Πρὸς τοῦτ' ἀνέκραγεν ὁ Λεωνᾶς· Μὴ
 σύ γε, ὦ δέσποτα, μὴ καταράσῃ σεαυτοῦ. κύριος
 γὰρ εἰ σὺ καὶ ἔξουσίαν ἔχεις αὐτῆς, ὥστε καὶ ἐκοῦσα
 καὶ ἄκουσα ποιῆσαι τὸ σοὶ δοκοῦν. ταλάντου γὰρ
 αὐτὴν ἐπριάμην. Ἐπρίω σὺ, τρισάθλιε, τὴν εὐγενῆ;
 30 οὐκ ἀκούεις Ἑρμοκράτην τὸν στρατηγὸν τῆς πολλῆς
 Σικελίας, ἐγκειραγαμένον μεγάλως, ὃν βασιλεὺς ὁ
 Περσῶν θαυμάζει καὶ φιλεῖ, πέμπει δ' αὐτῷ κατ' ἴσος
 δωρεάς, ὅτι Ἀθηναίους καταναμάχησε, τοὺς Περσῶν
 πολέμους; ἐγὼ τυραννήσω σώματος εὐλεύρου, καὶ
 35 Διονύσιος, ὁ ἐπὶ σωφροσύνη περιβόητος, ἀκούσαν
 ὑβρίῳ, ἢν οὐκ ἂν ὑβρίσειν οὐδὲ Θῆρων ὁ ληστὴς;
 Ταῦτα μὲν οὖν εἶπε πρὸς τὸν Λεωνᾶν οὐ μὴν οὐδ' ἀπε
 γίνωσκε πείσειν. φύσει γὰρ εὐελπίς ἐστιν ὁ ἔρως,
 ἠσθρὲ δὲ τῇ θεραπειᾷ κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν.
 40 Καλέσας οὖν τὴν Πλαγγόνα· Δέδωκάς μοι, φησὶν, ἔδη
 πείραν ἱκανὴν τῆς ἐπιμελείας. Ἐγγειρίζω δὲ σοὶ τὸ
 μέγιστον καὶ τιμιώτατόν μου τῶν κτημάτων, τὴν ξέ
 νην. Βούλομαι δ' αὐτὴν μηδενὸς σπανίζειν, ἀλλὰ
 προείναι μέγρι τρυφῆς. Κυρίαν ὑπολαμβάνει, θερά
 45 πειν, καὶ κόσμιε καὶ ποίει φίλην ἡμῶν. Ἐπαίνει με
 παρ' αὐτῇ πολλάκις καὶ ὅσον ἐπίστασαι διηγοῦ. Βλέπε,
 μὴ δεσπότην εἶπαι. Συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν τῆς ἐντολῆς
 φύσει γὰρ ἦν ἐντελής. αἴφνης δὲ βαλοῦσα πρὸς τὸ
 πρῶγμα τὴν διάνοιαν, εἶδε τὸ πρὸς τοῦτο. Παραγεννο
 50 μένη τόνουν πρὸς τὴν Καλλιρρόην, ὅτι μὲν κεκλεισται
 θεραπεύειν αὐτὴν, οὐκ ἐμήνυσεν, ἴδεν δ' εὐνοίαν ἐπα
 δείκνυτο· καὶ τὸ ἀξιώπιστον ὡς σύμβουλον ἤθελεν ἔχειν.
 Ζ'. Συνέθη δὲ τι τοιοῦδα. Διονύσιος ἐνδιέτριβε ταῖς
 γυρίαις, προφάσεις μὲν ἄλλοτ' ἄλλας, τὸ δὲ ὄν ἀληθές,

noque me patria priues atque consanguineis. Dedit tibi
 mancipiis parum est corpus unum dimittere. Nam pre
 tium quidem non perdes, ubi me patri reddas. Hermo
 crates ingratus non est. Exosulamur sane et amatus
 omnes Alcinoum ideo, quod in patriam remisit supplicem
 Ulyxem. At ego tibi quoque supplicor. Serva captam
 ab hoste, orbam. Ingenua vivere ni liceat, opto mortem
 liberam. Plet ad hæc Dionysius, sperie quidem Calli
 rhoen, re vera se ipsam. Intelligebat enim, votis se ex
 cidisse. At tu confide modo, Callirrhoë, ait, bonoque sis
 animo; non enim carebis, quæ rogas. Testor Venerem,
 quam vides. Interim apud nos cultum habebis heræ magis,
 quam servæ. Sic abit illa certa spe freta, quod citra vo
 luntatem pati quidquam non possit.

VI. Dionysius autem, afflictus aegritudine, solamque
 sevocans Leonatem: Omnino infelix ego sum, et Cupidat
 exosus, ait. Condidit uxorem. Jam recens emta me ad
 spernatur, quam ego donum Veneris habere sperabam,
 vitam mihi jam estingens beatiorem illa Menelai, Lacæne
 mariti. Nego namque, Helenam fuisse tam formosam,
 atque Callirrhoë. Suada etiam ejus ore loquitur. Actum
 est de vita mea. Eodem die, quo Callirrhoë nos, ego vi
 tam deseram. Non tu certe, here, ait Leonas. Ne te de
 voteas, tu enim dominus ejus es, et velit nobis illa, faciet
 tamen, quod tibi videbitur. Talento enim illam emi.
 Emistine tu nobilem et ingenuam, miser! ignoras Hermo
 cratem, Siciliæ pæno totius prætorem, quem rex Persarum
 magi facit et amat, magnificenter inter de imperii
 bene meritos relatum, quem missis in annos ornat munere
 ribus, eo quod Athenienses, suos hostes, mari contudit.
 Ego te sæviam tyrannus in liberum corpus, et Dionysius
 ille de continentia celebratus, insultabo improbus et con
 tumeliosus, cui ne Thero quidem pirata? Hæc ille quidem
 ad Leonatem, non desperabat tamen exorare mulierem.
 Amor enim ex indole sua bene sperat. Confidebat cultura
 et officiis cupita conficere. Vocat itaque Plangonem,
 eique: Dediti mihi jam, ait, cura tua documentum, sed
 sufficiens. Nunc commendo tradoque tibi in manus, quod
 opum mearum facio maximi, habeoque carissimum, extr
 neam istam, quam nulla indignare re, sed vel ad luxum
 usque procedere, volo. Heram reputato; cole, et amâ,
 et orna, et fac nobis amicam; lauda me sæpius apud
 illam, et depinge, qualem nosti. Vide, ne dominum no
 mines. Assequatur statim mandata Plangon, acris et
 velox ingenio mulier: statim, ubi mente concepiisset ne
 gotium, quid agendum esset, perspiciebat. Itaque Cal
 lirrhoen beneficiis et officiis omne genus accumulât, ad
 berili de mandato se facere minime præs se ferens, sed quasi
 de sua comitatis penni promeret, ut, si quando quid sua
 deret, candoris et benevolentie fidem, simul et obse
 quium, inveniret.

VII. Accidit interim tale quid. Dionysus ruri hærebat,
 alia causatus ex aliis, vere tamen uniceque ideo, quod

οὔτε ἀπαλλαγῆναι τῆς Καλλιρρόης δυνάμενος, οὔτε
 ἐπάγεσθαι θέλων αὐτήν· ἔμελλε γὰρ περιβόητος ὄρθεισα
 εἶσθαι καὶ τὸ κάλλος· ὅλην τὴν Ἰωνίαν δουλαγωγῆσειν,
 ἀεὶ διδρασεῖσθαι τε τὴν φήμην καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου
 5 βασιλέως. Ἐν δὲ τῇ μοῇ πολυπραγμονῶν ἀκριβέ-
 στερον τὰ περὶ τὴν κτῆσιν, ἐμέμφασό που καὶ τὰ περὶ
 τὸν οἰκονόμον Φωκᾶν. τὸ δὲ τῆς μέμφεως αὐ̄ παραι-
 τέρω προῆλθεν, ἀλλὰ μέχρι βρυχάτων· εὖρε δὲ καιρὸν
 ἢ Πλαγγῶν, καὶ περίφοβος εἰσέδραμε πρὸς τὴν Καλ-
 10 λιρρόην, σπαράσσουσα τὴν κόμην ἐαυτῆς· λαβομένη δὲ
 τῶν γονάτων αὐτῆς· Δέμαί σου, φησὶν, κύριε, σῶσον
 ἡμᾶς. τῷ γὰρ ἀνδρὶ μου γαλεπαίνει Διονύσιος.
 Φύσει δ' ἐστὶ βαρύθυμος, ὡς περ καὶ φιλόδημος.
 Ἡδὲ τίς ἂν βροχαιο ἡμᾶς, ἢ μόνῃ σὺ. παρῆξε γάρ
 15 σοι Διονύσιος ἡδέως αἰτουμένη χάριν πρώτην. Ὄκει
 μὲν οὖν ἢ Καλλιρρόη βαδίσαι πρὸς αὐτόν. λιπαρούσης
 δὲ καὶ δεομένης, ἀνταπεινὴ ὡς ἡδυνήθη, προηνεχυ-
 ρισαμένη ταῖς εὐεργεσίαις ἐπ' αὐτῆς. Ἴν' οὖν μὴ
 ἀχάριτος δοαῖ· Κἀγὼ μὲν, φησὶν, εἰμὶ δούλη καὶ
 20 οὐδέμιν ἔχω παρησίαν, εἰ δ' ὑπολαμβάνεις δυνήσεσθαι
 τι καμῖ, συνικετεύειν ἑτοίμη· γένοιτο δ' ἡμᾶς
 τυχεῖν. Ἐπεὶ δ' ἤλθον, ἐκέλευσεν ἢ Πλαγγῶν τὸν
 ἐπὶ ταῖς θύραις εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν δεσπότην, ὅτι
 Καλλιρρόη πάρεστιν. Ἐτύγχανε δὲ Διονύσιος ἐρριμ-
 25 μένος ὑπὸ λύπης. Ἐτατήχαι δ' αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα.
 Ἀκούσας οὖν, ὅτι Καλλιρρόη πάρεστιν, ἄφρωνος ἐγένε-
 ντο, καὶ τίς ἀλλεῖ αὐτοῦ κατεχόδη πρὸς τὸ ἀνέλ-
 πιστον. Μόλις δ' ἀνενεγκῶν ἠκέτω, φησὶ. Στάσα
 δ' ἢ Καλλιρρόη πλησίον, καὶ κάτω κύψασα, πρώτιστον
 30 οὖν ἐρυθρίματος ἐνεπλήσθη, μόλις δ' ἄμωσ ἐφθέγγετο·
 Ἐγὼ Πλαγγῶν ταυτῆ χάριν ἐπίσταμαι· φίλῃ γάρ
 με ὡς θυγατέρα. Δέμαί δὲ σου, κύριε, μὴ ὀργίζου
 τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἀλλὰ χάρισαι τὴν σωτηρίαν. Ἐπεὶ
 δὲ βουλομένη λέγειν ὡς ἡδυνήθη. Συνεῖς οὖν ὁ Διο-
 35 νύσιος τὸ στρατήγημα τῆς Πλαγγῶνος· Ὀργίζομαι μὲν,
 εἶπε, καὶ οὐδέ τις ἂν ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολέσθαι
 Φωκᾶν καὶ τὴν Πλαγγῶνα τοιαῦτα παπραχότας· χαρί-
 ζομαι δ' αὐτοῦς ἡδέως σοὶ καὶ γινώσκατε ὑμεῖς, ὅτι διὰ
 Καλλιρρόην ἐσώθητε. Προσέπεσιν αὐτοῦ τοῖς γόνασιν
 40 ἢ Πλαγγῶν, καὶ Διονύσιος ἔφη· Τοῖς Καλλιρρόης
 προσκίπτετε γόνασιν, αὐτὴ γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν. Ἐπεὶ
 δ' ἢ Πλαγγῶν ἰδεάσατο τὴν Καλλιρρόην χεῖρουσαν
 καὶ σφόδρα ἡδομένην ἐπὶ τῇ δουρεῖ· Σὺ οὖν, εἶπε,
 χάριν ἠμολόγησον ὑπὲρ ἡμῶν Διονύσιω· καὶ ἔμω ὡθη-
 45 σαν αὐτήν. Ἢ δὲ τρόπον τινὰ καταπεσούσα περιέπεσε
 τῇ δεξιῇ τοῦ Διονυσίου. Κάκεινος, ὡς δῆθεν ἀπαξιῶν
 τὴν χεῖρα δοῦναι, προσαγόμενος αὐτήν κπερφίλησεν.
 εἶτ' εὐθὺς ἀφῆκε, μὴ καὶ τις ὑποψία γένηται τῆς
 τύχης.

50 Ἢ. Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες ἀπήσαν, τὸ δὲ ὄμμα
 Διονυσίου, καθάπερ ἴος, εἰς τὰ σπλάγγνα κατεδέυτο
 καὶ οὐδ' ὄρῃν ἔτι, οὐτ' ἀκούειν ἰδύνατο, πανταγόθεν
 δ' ἢ ὑπερπολαρμημένος, οὐδενίαν εὐρίστητον ὑπερτίειν
 τοῦ ἔριτος· οὔτε διὰ δούρων, εὐρίαν γὰρ τῆς γυναϊκὸς τὸ

usque posset abstrahi a Callirhoe, neque tamen illam
 secum vellet in urbem educere. Hoc enim conspecta non
 poterat non inlascere, totamque nancipare sua pudicitia
 Ioniam. Quin rumor ad magnum usque regem
 pervasurus erat. Haque cussans nomenque Dionysii,
 dum possessionum suarum singulas rimatur diligentius,
 forte etiam in Phoca villico quidquam repererat. Sed
 illa quidem objurgatio ultra verba non processerat. Plango
 tamen, arrepta inde occasione, accurrit ad Callirhoen
 trepida, rumpens et evellens sibi crines, amplexaque ejus
 genita : Obsecro te, domina, ait, serva nos. Nam viro
 meo succenset Dionysius. Est autem ex indole sua non
 minus irarum gravis, quam humanitatis dives. Discrimi-
 nini nos, nisi tu sola, nemo eripiat. Primam enim tibi
 gratiam libenter praestet Dionysus roganti. Adire cessabat
 et verebatur Callirhoen; instanti tamen et obsecranti modis
 omnibus negare non audebat, supplicii collatis in se bene-
 ficiis obstricta; et, ut ingrata declinaret invidiam, sic ait :
 Et ego aequo sum serva, et omni defecta profandi audacia.
 Quod si tamen etiam me valere non nihil putas, parata
 sum pecca quoque meas supplicii commodare. Molo dii
 vobis nos beare velint. Ut accesserant, jubet Plango
 janitorem Callirhoes praesentiam intro nuntiare ad herum,
 qui tum forte mœnore prostratus jacebat tabidus et enectus
 corpore. Audito ille Callirhoes adventu plane obmutuit,
 et ad insperatum nuntium caligine quadam fuit involutus,
 Vix tandem intervallo revalescens spiritu reffectus : Intret,
 ait. Callirhoe primo quidem, ut adstitit propius, deiecit
 oculos et toto vultu erubuit : dein, seil aegre, sic profatur :
 Ego Plango huic gratiam novi. Amat enim me, ut
 nihil. Rogo itaque te, here, ne viro ejus irascaris, sed
 dona potius salutem. Ulterius proloqui volentem vox de-
 serit. Dionysius statim Plangois artes intelligebat, et :
 Stomachor equidem, ait, Phocamque et Plangonem talia
 ausos mortalium nemo servaverit ab exitio. Tibi vero
 libenter illos dono. At vos sciat is velim, quod per Cal-
 lirhoen servemini. Prociat ad heri genua Plango, cui
 Dionysius : Quia ad Callirhoes genua potius procumbitis.
 Hac enim vos servavit. Plango lactantem conspicata
 Callirhoen eoque munere vehementer delectatam : Gra-
 tias ergo pro nobis Dionysio refer, ait, simulque impellit
 Callirhoen, quae quotammodo prolapsa amplexahunda ad
 manum Dionysii accidit. Ille vero, quod manum dare
 designatus, adnotam propius Callirhoen osculatur, et
 mox remittit, ne fieret artis lujus aliqua suspicio.

VIII. Sic discubant mulieres. Osculum autem illud
 in Dionysii viscera velut venenum irrepbat, ut neque
 videret amplius, neque audiret, unde usque obsecrans et
 exurgens ab amore, cujus comedum quarenti nullam
 occurrebat. Nam neque muneribus proficiebat, viso magno

ἀγαθὸν ἄνθρωπος, ἢ βίαια, πεπενημένος, καὶ βασιλεὺς ἀνέχεσθαι θάπτον, ἢ βλαπθῆσθαι. Μία οὖν βραβύταν οὐδ' ἀφαινεῖ τὴν Πλαγγόν, καὶ μεταπεμφάμενος αὐτὴν τὰ μὲν πρῶτά σοι, φησί, (43) ἰστράτηγος, καὶ ἄρχειν ἔχω τοῦ φύλακτος· ἐκείνο δέ με πέποιεν, ἢ ἀποδίδεις. σκοπεῖ οὖν πῶς γυνή, γυναικὸς περιγένη, σύμφωνα ἔχουσα καί με. Γίνουσα δ' ἐλευθερίαν σοι προκειμένην τὸ σῆμα, καὶ δ' πέτισμαί σοι πάλιν ἦσαν εἶναι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ζῆν

10 Δουσιον. Κελευσθεῖσα δ' ἡ Πλαγγὼν πᾶσαν πείραν καὶ τεχνῆν προσέφερεν· ἀλλ' ἡ Καλλιρρόη παντογενῶς ἀέκχτος ἦε καὶ ἔμενε Χαίρες μόνω πιστή. Κατεστρατηγήθη ὑπο τῆς τύχης, πρὸς ἣν μόνην οὐδὲν ἰσχυρὸν λογισμὸς ἀνθρώπου. φιδόνεικος γὰρ ἡ δαίμων, καὶ οὐδὲν ἀνέλιπτον παρ' αὐτῆς. Καὶ τότε οὖν πρῶτα

15 παράδοξον, μᾶλλον δ' ἀπίστον, κατώρθωκεν. ἄξιον δ' ἀκούσαι τὸν τρόπον. Ἐπιβούλευσεν ἡ τύχη τῇ σωφροσύνῃ τῆς γυναικὸς· ἐρωτικῆν γὰρ τοιζασάμενοι τὴν πρώτην συνιδὸν τοῦ γάμου Χαίρες καὶ Καλλιρρόη,

20 παραπλήσια ἔσχον ἔρμην πρὸς τὴν ἀπόστασιν ἀλλήλων. Ἰσόρροπος δ' ἐπιθυμία τὴν συνουσίαν ἐποίησεν οὐκ ὀργήν. Ὀλίγοι οὖν πρὸ τοῦ πτόματος ἡ γυνὴ συνέλαβεν. ἀλλὰ διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τῶν ὕστερον, οὗ τεχνῶς συνῆκεν ἐγκύμων γενομένη· τρίτου δὲ μηνὸς ἀρχομένου, προέκοπτεν ἡ γαστήρ· ἐν δὲ τῇ λουτρῇ συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν, ὡς ἂν ἤδη

25 πείραν ἔχουσα τῶν γυναικείων. Ἔβλος μὲν οὖν ἐσίγησε. διὰ τὸ πλῆθος τῶν θεραπευαίνων· παρὶ δὲ τὴν ἑσπέραν σχολῆς γενομένης, παρακαθίσασα ἐπὶ τῆς κλίνης· Ἰσθι, φησὶν, οὗ τέκνον, ἔτι ἐγκύμων ὀπάρχεις.

30 Ἀνέκλασεν ἡ Καλλιρρόη, καὶ θολοῦσα καὶ τίλλουσα τὴν κεφαλὴν· Ἔτι καὶ τοῦτό μου, φησί, ταῖς συμφοραῖς, ὦ Τύχη, προστάεικας, ἵνα καὶ τέκω δούλον. Ἰσχυροῦσα δὲ τῇ γαστέρᾳ, εἶπεν· Ὀλίγον πρὸ τοῦ γεννηθῆναι γίγονας. Ἐν τέρῳ καὶ χερσὶ δ' ἁρτῶν παρεδόθη.

35 Ἐκείνου παρέργη βίον· ἐπι ποικίς ἐλπίσι μέλλω σε κωφορεῖν, ὄφρα καὶ ἀπολι καὶ δοῦλι. Πρὸ τῆς γενέσεως περᾶσθαι θανάτου. Κατὰ γὰρ οὗτῃς τὰς χεῖρας ἡ Πλαγγὼν, ἀπεργειδασμένη τῆς ὕστερης εὐκο

40 ὕστερον αὐτῇ ἔκτρωσιν παρασκευάσει.

45 Ἡ γενόμενα δὲ καθ' ἑαυτὴν ἑκάτερα τῶν γυναικῶν ἔβλος ἐλάμβανε λογισμὸς ἡ μὲν Πλαγγὼν, ὅτι καιρὸς ἐπιτίθους πέριξιν· εἰς τὸ κατεργάσασθαι τὸν ἔρωτα τῇ ἑσπέρᾳ, συνέμενον ἔχουσα τὸ κατὰ γαστρός· εὐρηται

50 πειθῆς ἀνέμενον· νικήσαι σωφροσύνην γυναικὸς μακρὸς φειδοστροφία. Καὶ ἡ μὲν πιθανῶς τῇ πράξιν συνετίθει. Καλλιρρόη δὲ τότε μὲν δουλοῦστο φείραται, λίσσεται πρὸς ἑαυτήν· Ἀλλ' ἔγω τέκω δεσπότη τῶν Ἰερμακράτους ἄξιον καὶ πρηνέχθαι παιδίον, οὗ μὲν

55 δὲ τὸς οὐδὲ παύσει. Τὰ γὰρ δ' ἔρα τις τῶν βροχόντων· Ἦν τῇ λεπτέρῃ Καλλιρρόῃ συνέλαβεν. Ἄρχει μόνην δ' ἔσπουγεν· Ὁ συμφέρει σοι, παιδίον, εἰς βίον ἄξιον προσέβην, ὅς τοι καὶ γεννηόμενον φησὶν. Ἀπὸ τῆς δούλης, σπαθὴς κακῶν. Μελὸν ἀκούστῃ τῶν

mulieris animo; neque minus; mortem enim edubis, quara vim, admissuram illam cognoverat. Solam itaque reputans opem superesse Plangonem, accessit, et: Prima quidem illa pulchra calliditate perfecisti, Plangon, ait, et habeo tibi gratiam oculi, quod aut beavit me, aut perdidit. Vide ergo, qui mulier mulierem circumvennas et dolibiles, in societatem certantibus me quoque assumto. Primum tibi propositum scito libertatem esse, et quam cariorem tibi Heretale novi, vilium Dionysii. Jussa sic Plangon omnes Callirhoae dolos machinasque abinovel. At illa vincit et expugnari nulla ex parte poterat. Tum matabat soli Charae fida. Succubuit tamen, sed Fortuna artibus illusa, contra quam nulla valet humana ratio. Est etiam illa dea perquam contentiosa. Nil ab illa non exspectes. Hinc mirum non est, si et tunc rem confecerit positam ultra omnem expectationem; imo ultra omnem fidem. Dignum vero est accipere, quia id ratione. Insulabatur Fortuna mulieris pudicitiae. Nam quom in nuptis prima vice convenirent Charreas et Callirhoe amore fervid, prope parem utrinque attulerant impetum ad mutuum sui fruitionem, feceratque cupido aequalis commercium non inofficax. Mulier igitur paulo ante fatalem istum casum utero conceperat. Verum propter discrimina seculasque post arumnas non statim sensit se gravulam. Sed tertio ineunte mense adulescebat venter, ubique Plangon, utpote rerum harum haud inexperta, in laxatione animadvertit, tum quidem se comprimens ob ancillarum turbam facta vero sub vesperam solitudine, et otio assidens super forum: Scito, inquit, mea filia, quod utero geras. Proclamare ad hanc Callirhoe, ejulare, crines evellere. Etiam hoc ceteris meis malis apposuisti, Fortuna, ut servum pariam; percussoque ventre: Partus, ait, vel ante partum natisse. Fuisti in sepulero; cessisti piratarum manibus. In quata nunc vitam prudens? quas ego te in spes gestabo? orbe patre, et patria exsul, et serve. Antequam nascaris, i, mortem experire. Sed colabat saevientes manus Plangon, altero die faciliorem expedire velle fetus excussorem pollicita.

XIX. Scorsim facte mulieres propria sibi et diversa quaque secum volutare animis. Plango quidem, oportunum se sibi nunc dare tempus hero amoreni conterendi, ut que ventris idam conditionem nacta sola jatrochiantem, invenisset certam persuadendi viam atque rationem. Evincet nimirum matris in fortum affectus conjugalem castimomam. Sic illa negotium mente contingebat, speciose herede. Callirhoe vero principio de necando fato deliberabat his se verbis compellans. Ego vero dominam pariam Hermocratis nepotem, et luci exponam infantem, cujus nemo patrum novit; imo diet forte quis invidus. Concepit inter piratas Callirhoe. Sufficit, me solam infidam esse. Non expedit tibi, parvule, in vitam prodire miseram, quam (ugre vel natum oportet). Abi Har.

περὶ τῆς μητρὸς διηγημάτων. Πάλιν δὲ μετινόει καὶ πῶς ἔλεος αὐτὴν τοῦ κατὰ γαστρὸς εἰσχεῖ. Βουλεύη τεκνοκτονῆσαι, πασῶν ἀσεβειστάτῃ, καὶ Μηδείας λαμβάνει λογισμούς. Ἄλλὰ καὶ τῆς Σκυθίδος ἀγριωτέρα δόξει. Ἰσμήνη μὲν γὰρ ἐχθρὸν εἶχε τὸν ἄνδρα, σὺ δὲ τὸ Χαιρέου τέκνον θέλεις ἀποκτείναι καὶ μηδὲ ὑπόμνημα τοῦ περιβοήτου γάμου καταλείπειν. Τί δ', ἂν υἷος ᾖ; τί δ', ἂν ὅμοιος τῷ πατρί; τί δ', ἂν εὐτυχεστερος ἐμοῦ; μήτηρ ἀποκτείνῃ τὸν ἐκ τάφου σωθέντα καὶ ληπτῶν; πόσων ἀκούομεν θεῶν παῖδας καὶ βραχιδίων, ἐν δουλείᾳ γεννηθέντας, ὕστερον ἀπολαβόντας τὸ τῶν πατέρων αἴσιμα; τὸν Ζῆλον, καὶ τὸν Ἀμφίονα, καὶ Κύρον. Πλεύσῃ μοι καὶ σὺ, τέκνον, εἰς Σικελίαν· ζητήσεις πατέρα καὶ πάππον, καὶ τὰ τῆς μητρὸς αὐτοῖς διηγήσῃ. Ἐναχθήσεται στόλος ἐκείθεν ἐμοὶ βοηθῶν. Σὺ, τέκνον, ἀλλήλοισ ἀποδώσεις τοὺς γονεῖς. Ταῦτα λογιζομένη δὲ Ἰσθῆς νυκτὸς ὕπνος ἐπέβη πρὸς ὀλίγον. Ἐπίσπῃ δ' αὐτῇ εἰκὼν Χαιρέου,

Ἦντ' αὐτῷ [ὄμοια], μέγεθος τε καὶ ἔμματα κάλ' εἰκῆτα,
καὶ φωνῆ, καὶ τοῖα περὶ χροὶ εἶματ' ἔστα.

Ἐστὸς δὲ Παρατίθει· μαί σοι, φησὶν, ὦ γύναι, τὸν υἷον. Ἔτι δὲ βουλομένου λέγειν, ἀνέθορον ἡ Καλλιρρόη, θέλουσα αὐτῷ περιπλακῆσαι. Σύμβουλον οὖν τὸν ἄνδρα νομίσασα, ὁρέφει τὸ παιδίον ἔκρινε.

Κ'. Τῆς δ' ὕστεραις ἐλθοῦσῃ Παλαγγόνι τὴν αὐτῆς γνώμην ἐδήλωσεν. Ἢ δὲ τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλαβεν, ἀλλ' Ἀδύνατον ἐστὶ σοι, φησὶν, ὦ γύναι, τέκνον ὁρέφει παρ' ἡμῶν. ὁ γὰρ δεσπότης ἡμῶν, ἐρωτικῶς σου διακείμενος, ἀκούσας μὲν οὐ βιάσεται δι' αἰδοῦ καὶ σωφροσύνην ὁρέφει δὲ παιδίον οὐκ ἐπιτρέψει διὰ ζηλοτυλίαν, ὑβρίζεσθαι δοκῶν. Ἢ τὸν μὲν ἀπόντα περισπούδαστον ὑπολαμβάνεις, ὑπεροχῆς δὲ παρόντος αὐτοῦ. Κρεῖττον οὖν μοι δοκεῖ πρὸς τοῦ γεννηθῆναι τὸ παιδίον ἢ γεννηθῆναι ἀπολείσθαι. Κερδαίνει γὰρ ὠδύνας ματαίας καὶ κυροφίαν ἀχρηστον.

Ἐγὼ δὲ σε φιλοῦσα συμβουλεύω τάληθῃ. Βαρῆς ἔχουσεν ἡ Καλλιρρόη καὶ προσπισσοῦσα τοῖς γόνασιν αὐτῆς ἰκέτευεν, θπικὸς συνεξέρη τινὰ τέχνην, δι' ἧς τὸ παιδίον ὁρέψει. Πολλὰ τοίνυν ἀρνησαμένη, δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας ὑπερθεμένη τὴν ἀπόκρισιν, ἐπειδὴ μᾶλλον ἐξέκαυσεν αὐτὴν πρὸς τὰς δεήσεις, ἀξιοπιστοτέρα γενομένη, πρῶτον μὲν αὐτὴν ἐξώρισεν μηδὲν καταλείπειν τὴν τέχνην· ἐπεὶτα συναγαγοῦσα τὰς ὀφρῦς καὶ τρίψασα τὰς χεῖρας· Τὰ μεγάλα, φησὶ, τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μέγαισι ἐπινοίαισι κατορθοῦνται, καὶ γὰρ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς σέ, προδίδωμι τὸν δεσπότην· ἴσθι τοίνυν, ὅτι δεήσει δυοῖν θάτερον, ἢ παντάπασιν ἀπολείσθαι τὸ παιδίον, ἢ γεννηθῆναι πλουσιώτατον Ἰώνων, κληρονόμον τῆς λαμπροτάτης οἰκίας, καὶ σέ τὴν μητέρα ποιήσει μακαρίαν. Ἐλοῦ δὲ, πότερον θέλεις. Καὶ τίς οὕτως, εἶπεν, ἀνόητος, ἵνα τεκνοκτονίαν ἀντ' εὐδαιμονίας ἴληται; δοκεῖς δὲ μοι τι ἀδύνατον καὶ ἀπίστον λέγειν· ὥστε σαφέστερον αὐτὸ δὴλώσω. Ἦρτω γοῦν ἡ Παλαγγόν· Ἦδον δοκεῖς

inexpertus malorum. Relationum de matre tibi quae quam audias. Rursus autem commiseratio latentis inter viscera omnis subibat mutatum mentem. Deliberas infantem tuum occidere, scelustissima omnium, et Medicae tibi consilia. Quinimo vel illa Scythide merito videaris truculentior. Nam illa vitam habebat incertum. Tu vero Charea opus vis occidere, et omne momentum decantati conjugii excindere. Quid si masculinum parias? quod si patri similem? quid si felicior matris fuerit? mater occidit servatum ex sepulchro et pratis! quot novimus deorum regumque filios, in servitute natos, patrum postea dignitatem recuperasse? Amphionem et Zethum; item Cyrum. Etiam tu mihi, fili, olim navi Siciliam repetes, exquires patrem et avum, usque matris expunes casus. Inde opitulatum mihi solvet expeditio nautica. Tu, fili, parentes sibi invicem restitues. Haec volenti per totam noctem somnus tandem sensim obrepit:

Ast illi in somnis adstare videtur imago,
Quae pulchris oculis, habituque corporis omni.
Vox quoque et nota referebat veste maritum.

et: Plangns, ait, apud te filium depono, uxor. Adjicere plura pergente Charea, subsistit ex somno Callirrhoe, in amplexus ejus ruens. Creverit ergo factum acerrare et alere, sic rata maritum consulere.

X. Haec autem facta, advenit Plangoni hanc suam sententiam exponit. Illa vero intempestivum non admisit consilium, sed: Ut apud nos parvulum alas, muber, ait, id fieri nequit. Nam herus, amator tui, non quidem cogit invitam, praereverecundia et moderatione; non tamen permittet item nutrire parvulum praereverecundia, ratus afflicti contumelia. Quippe absentem omni studio et reverentia dignum putas; hic autem presentem aspernaris. Censeo itaque, factum nondum natum melius, quam editum, elidit. Hac enim ratione partus dolores frustraneos et inutilem gestationem compendi facies. Ego tui amans vera et recta suadeo. Aegre haec audit Callirrhoe, genibusque Plangonis advoluta obtestatur, secum junctis invenire studiis rationem velit, qua servet statque factum. Haec, ut etiam atque etiam negaverat, rejectoque post duos vel tres dies responso, magis ad preces nostram accenderat, jam majorem aucta confidentiam et auctoritatem, primum jurejurando obstrinxit, ut nolle apud quemquam hanc manifestare fallaciam. Deinde adducto supercilio, manibusque, ut anxii et lugentes solent, contitit: Magnae rei tuae, ait, o mea, magnis ausibus perficiuntur. Ego, quae tuca est in te propensio, etiam herum prodo. Oportet itaque alterutrum, ne nescias velim; aut perire infantem, aut ionum nasci ditissimum, splendidissimam domus heredem, teque matrem facere beatam. Elige jam, quod velis. Et: Quis tandem adeo foret amens, ut Callirrhoe, ut infanticida malit, quam dentis, esse. Videris autem mihi dicere, quod neque fieri potest, neque credi. Quapropter clarius expone. Quantum igitur putas elapsurum esse temporis a concepta in hunc diem, interrogat Plango. Tuus mensura,

γόνον ἔχειν τῆς συλλήψεως. Ἦ δὲ, δύο μῆνας, εἶπεν.
 (1) χρόνος οὖν ἡμῖν βοηθεῖ. Δύνασαι γὰρ δοκεῖν ἑπτα-
 μηνιαῖον ἐκ Διονυσίου τετολέναι. Πρὸς τοῦτ' ἀνέ-
 κταγεν ἡ Καλλιρρόη· Μᾶλλον ἀπολίσθη. Καί
 5 ἡ Παργῶν κατεργασάτο αὐτῆς. Καλῶς, ὦ γυναῖ,
 φρονεῖς, βουλομένη μᾶλλον ἐκτρέψαι, τούτου πράτ-
 τωμεν. ἀκινδυνότερον γὰρ ἢ ἑξαπατῶν δεσπότιν.
 Παιταγοθεν ἀπόκλιόν σου τὰ τῆς εὐγενείας ὑπομνή-
 ματα. Μηδ' ἑλπίς ἔστω σοι πατρίδος. Συνάρισται
 10 τῇ παρουσίᾳ τύχη καὶ ἀκριβοῦς γενεὴ δούλη. Ταῦτα
 τῆς Παργῶνος παραινούσης, οὐδὲν ὑπόπτως Καλ-
 λιρρῶς, μετὰ τῆς εὐγενείας καὶ πανουργίας ἀπειρος δου-
 λικῆς· ἀλλ' ὅσῃ μᾶλλον ἐκείνη τῆς φθορᾶν ἐσπευδε,
 τοσούτῃ μᾶλλον αὐτῇ τὸ κατὰ γαστρός ἤλειε, καὶ Δός
 15 μοι, φησὶ, κερὸν εἰς ταῖβιν. περὶ τῶν μεγίστων
 γὰρ ἔστιν ἡ ἀρεσκίς, ἢ σωροσύνης, ἢ τέκνου. Πάλιν
 τοῦτ' ἐπιγινεῖν ἡ Παργῶν, ὅτι μὴ προπετῶς αἰρεῖται
 τὸ ἕτερον. πιθανὴ γὰρ εἰς ἐκάτερον ἡ βροχή· τὸ μὲν
 γὰρ εἶχει πίστιν γυναικῆς, τὸ δὲ μητρὸς φιλοστοργίαν.
 20 Καίριος δ' οὐκ ἔστιν ὄμιος μακρῆς ἀναβολῆς, ἀλλὰ τῆς
 ὑστεραίας δεῖ πάντως ὑατέρου ἔγχεσθαι, πρὶν ἐκπυστῶν
 σου τὴν γαστέρα γενέσθαι. Συνέθεντο ταῦτα καὶ
 ἀπὸ Παργῶνος ἀλλήλων.

I.A'. Ἀνεβούσθα δ' εἰς τὸ ὑπερῶν ἡ Καλλιρρόη,
 25 καὶ συγκαίεσσα τὰς θύρας, τὴν εἰκόνα Χαίρειου τῆ
 γαστρὶ προσέθηκε καὶ Ἰδού, φησὶ, τρεῖς γινόμεναι,
 ἀνδρ, καὶ γυνή, καὶ τέκνον. Βουλευσάμεθα περὶ τοῦ κοινῆ
 συμφέροντος. Ἦν δὲ μὲν οὖν πρώτη τὴν ἡμῶν γυνάικην
 ἀπομαρτυροῦμαι· ἴδω γὰρ ἀποθανεῖν Χαίρειου μόνου
 30 γυνή. Τοῦτ' οὖν καὶ γονεῖν ἦδον καὶ πατρίδος καὶ
 τέκνου, πείραν ἑτέρου ἀνδρός μὴ λαβεῖν. Δὲ δὲ,
 ταυτίον, ὑπὲρ σαυτοῦ τί ἀρῆ; φαρμάκῃ τελευτῆσαι,
 πρὶν τὴν ἡμῶν ἴδειν καὶ μετὰ τῆς μητρὸς ἐρρεῖσθαι,
 ταχὺ δὲ μηδὲ ταρῆς ἀδωθήναι, ἢ ζῆν καὶ δύο πατέρας
 35 εἶναι, τὸν μὲν Σικελίας, τὸν δὲ Ἰονίας πρώτου; ἀνδρ
 δὲ γονεῖν γυναικὸς βραδύς ὑπὸ τῶν συγγενῶν.
 Πείκεισμαι γὰρ, ὅτι θυμῶν σε τέξομαι τῷ πατρὶ. Καὶ
 κταπλευσεῖς λαμπρῶς ἐπὶ τριήρους Μιλητίας. Ἦδὲ δὲ
 40 δὲ Ἡρακλεῖος ἐκγονοῦ ἀπολήφεται, στρατηγεῖν ἔξει
 οὐκ ἀνόμενον. Ἦναντίον μοι φέρεις, τέκνον, φῆρον καὶ
 οὐκ ἐπιτρέπεις ταῦν ἀποθνεῖν. Πυθόμεθα σοῦ καὶ
 τοῦ πατρὸς Μᾶλλον δ' εἶρηκεν. αὐτὸς γὰρ μοι πα-
 ραστάς ἐν ταῖς ὀνείροις· Παρὰ τῆσιν σοι, φησὶ, τὸν
 οὐδὲν. Μητρὸς μοι σε, Χαίρειά, σὺ με Διονυσίῳ νομι-
 45 φαγομεν. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα
 ἐν ταῦταις ἦν ταῖς λογισμαῖς καὶ οὐδ' αὐτὴν ἀλλὰ δεῖ
 τὸ βραχὺ ἐπιθέτω ζῆν. Τῆς δ' ὑστεραίας ἐλθούσα
 ἡ Παργῶν πρῶτον μὲν καθῆτο σκυθρωπὴ καὶ στυγ-
 ροπαθὴς ἐπεδείξαστο. αἰτιῆ δ' ἦν ἀμφοτέρων. Ἦτι
 50 δὲ μακρῶς ἔγινετο χρόνος, ἡ Παργῶν ἐπέθετο· Τί
 σοι δεύεται; τί πονεῖς; καίριος γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ
 μᾶλλον. Καλλιρρῶς δ' ἀποκρίνασθαι μὲν ταχέως οὐκ
 εὐδαιμόνη, κλέουσα καὶ συμφορῶν, ἡ δὲ εἶπε· Τὸ
 πρῶτον μοι πρὸς τῶν πατέρων, ἀλλὰ δεῖ τὸν οὐκ ἔστιν ἔτι

ait. Hoc nobis tempus fivet. Videri enim poteris ex Dio-
 nysio septimestrem partum edere. Imo pereat potius,
 exclamat ad hæc Callirhoë. Plango ad illam dissimula-
 tione usa ait : Sapis nempe, mulier, quandoquidem maxi-
 clidere. Hoc agamus. Minus enim periculosum est, quam
 licrum decipere. Undecumque præcæle tibi nobilitatis notas
 et memoriam. Nulla supersit patriæ spes. Accommoda
 te præsentî fortunæ, et bonâ fide servam fac. Callirhoë,
 hæc nata juvenis, et servilis imperita nequitie, Plango-
 nem sic hortantem non suspicatur cavillari; sed quanto illa
 corrupendum urgebat factum, tanto hæc miserari magis.
 Da mihi tempus ad deliberandum, ait. Est enim optio
 maximorum, aut pudicitie, aut infantis. Et hoc laudat
 Plango, quod neutrum præcipiti consilio eligeret. Spe-
 ciosa enim esse in utramque partem momenta. Illud, ait,
 uxoris label fidem, hoc maternum amorem. Atamen
 longæ moræ tempus non est; sed postero ad summum die
 oportet alterutri concedere, antequam de graviditate tua
 emanet. Constitutis his, secessum est.

XI. Et Callirhoë quidem in concubulum digressa supe-
 rius, obseratis foribus, ventri suo Chæreae imaginem ad-
 ponit, et : En! tres sumas, ait, maritus, uxor et infans.
 Deliberemus de communi bono. Ego meam primo loco
 sententiam cautiabo. Volo itaque mori Chæreae solus
 uxor. Hoc et parentibus et patria et fo tu gratius est mihi,
 alterum virum non experiri. Tu vero, infans, quid chas
 tibi? Perire veneno, nec solem vidisse, et cum matre
 abjectus jacere, forte etiam sepulcro non dignandus. An
 vivere et duos habere patres, unum Siciliæ principem,
 alterum Ionia? factusque vir agnosceris facile a consan-
 guineis. Nam, ut certe mihi persuasum est, similem te
 patri unitar. Splendideque super trinem Miletia devehes
 in patriam. Hermeocrates quoque cum gaudio recipiet
 nepotem imperatoris jam artibus idoneum. En calcem
 adversum meo tulisti, infans, neque permittis nobis mori.
 Audiamus nunc et rogemus patrem quoque tuum. Atqui
 jam divit. Nam in somnio mihi adstans : Puerum, ape-
 bat, apud te, mea uxor, in pignus depono. Tuam bidam,
 Chærea. Tu me Dionysio sponsam adducis. Nam itaque
 diem et noctem in his erat ratiocinis, et non sui, sed
 factus causa persuaderi sibi patiebatur, ut viveret. Altero
 autem die adt Plangon, et primum quidem inesta sedebat
 habitumque præferebat condolentis. At rupto tandem
 post longum intervallum silentio : Quæ Uti mens sestet,
 interrogat. Quid agimus? locus enim moræ amplius non
 est. Prompte respondere non poterat Callirhoë præ la-
 crymis et nimis anxietate. Vix tandem tamen : Intus
 me proddi movdim, ait. Fac tu, quod conducit. Verum
 interim, te, etiam contumeliam sustinere, fortunam

τυμῆρον· δέδοικα δὲ, μὴ, κὰν ὑπομείνω τὴν ὕβριν, Διονύσιός μου καταφρονήσῃ τῆς τύχης καὶ παλλακὴν μᾶλλον ἢ γυναῖκα, νομίσας, οὐ θρέψῃ τὸ εἶς ἄλλου γιννώμενον, κἀγὼ μᾶττην ἀπολέσω τὴν σοφροσύνην.
 5 Ἐπι λεγούσης ἡ Πλαγγὼν ὑπολαβοῦσα· Ἐγὼ γιγ, φησί, περὶ τοῦτον προτέρω σοῦ βεβούλευμαι· σὲ γὰρ τοῦ δεσπότου μᾶλλον ἤδη φίλῳ. Πίστευε μὲν οὖν Διονύσιου τῷ τρόπῳ· χρηστός γάρ ἐστιν. Ἐξορκισθ' ὅμως αὐτόν, κὰν δεσπότης ᾖ. Δεῖ πάντα ἡμᾶς ἀσφαλῶς
 10 πράττειν. Καὶ εὐ, τέκνον, ὅμως ἀντιπίστευσον. Ἄκουαι εἶ ἐγὼ τὴν πρεσβείαν κομίζουσα.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Διονύσιος δ' ἀποτυγχάνων τοῦ Καλλιρρόης ἔρωτος, μακρὴν φέρων, ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει καὶ δια-
 5 ὀηκας ἔγραψε τὰς τελευταίας, ἀπιστῶντων, πῶς ταρῆ.
 10 Παρεκκαλεῖ δὲ Καλλιρρόην ἐν τοῖς γράμμασιν, ἵν' αὐτῇ προσβλήῃ κὰν νεκρῇ. Πλαγγὼν δ' ἐβούλετο μὲν εἰσελθεῖν πρὸς τὸν δεσπότην, διακώλυσε δ' αὐτὴν ὁ θεράπων κελευσμένος μηδένα δεῖσθαι Μαχομένων δ' αὐτῶν πρὸς ταῖς θύρας, ἀκούσας δ' Διονύσιος ἤρετο, τίς ἐνο-
 20 γλοῖη. Τοῦ δὲ θεράποντος εἰπόντος, ὅτι Πλαγγὼν Ἀκαίρως μὲν, εἶπε, πάραστιν, οὐκίτι γὰρ οὐδὲ ὑπόμνημα τῆς ἐπιθυμίας ἤθελεν ἰδεῖν, κάλεσον δ' ὅμως. Ἀνοῖξτε αὐτὴν ἐκ τῆς θύρας· τί κατατρέχη, φησὶν, εἰ δεσποτα, λυπῶν σεαυτὸν, ὡς ἀποτυγχάνων.
 25 Καλλιρρόη γὰρ αἰ ἐπὶ τὸν γάμον παρακαλεῖ. Λαμπριμόνει, ὅστι, προσδίδου νόμην, ἥς ἔρξῃ. Ἐξεπλάγῃ, πρὸς τὸ ἀνελπιστόν δ' Διονύσιος καὶ ἀγλῆς αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη. Πεντάκτασι δ' ὧν ἀσθενὴς φαντασίαν παρέσχε θανάτου. Κωκύσασα δ' ἡ Πλαγγὼν
 30 συνδρομὴν ἐποίησε καὶ ἐπ' ὅλης τῆς οἰκίας ὡς τιθηνῶς δ' δεσπότης ἐπενείπετο. Οὐδὲ Καλλιρρόη τοῦτο ἤκουσεν ἀδακρυτέ. Τσαύτη ἦν, ὥστε κἀκεῖνη Διονύσιον ἔκλειε τὸν ἄνδρα. Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἐκείνος ἀνανήψας, ἀσθε-
 35 νει φωνῇ· Τίς με δαιμόνων, φησὶν, ἀπατᾷ, βουλόμενος ἀναστρέφει τῆς προκειμένης ὁδοῦ; ὕπαρ, ἡ ἄναρ ταῦτ' ἤκουσα; θέλει μοι Καλλιρρόη γαμηθῆναι, ἢ μὴ ὀλοῦσα μὴδ' ὀρθῆναι; Παρεστῶσα δ' ἡ Πλαγγὼν, Παῦσαι, φησὶ, μᾶττην σεαυτὸν ὀδυνῶν καὶ τοῖς ἰδίῳις ἀγαθοῖς ἀπιστῶν· οὐ γὰρ ἐξαπατῶ μου τὸν δεσπότην,
 40 ἀλλ' ἐπιμεί με Καλλιρρόη πρεσβεῦσαι περὶ γάμων. Πρέσβει μοῖνον, εἶπεν δ' Διονύσιος, καὶ λέγε αὐτὰ τὰ ἐκείνης βήματα. Μηδὲν ἀφίλης, μηδὲ προσῶξε, ἀλλ' ἀκριβῶς μνημόνευσον. Ἐγὼ, φησὶν, οἰκίας οὐσα τῆς πρώτης ἐν Σικελίᾳ, διδυστύχηκα μὲν, ἀλλ' ἐτι τὸ
 45 ἐφρόνημα τησῶ· πατρίδος, γονίων ἰστέρημαί, μόνην οὐκ ἀπολόλεκα τὴν εὐγένειαν. Εἰ μὲν οὖν ὡς παλλακὴν θέλει με Διονύσιος εἶμιν καὶ τῆς ἰδίας ἀπολαύειν ἐπιθυμίας, ἀπάγξομαι μᾶλλον ἢ ὕβρι δουλικῇ παραδύσει τὸ σῶμα, εἰ δὲ γαμητὴν κατὰ νόμους, κἀγὼ

meam Dionysius aspernetur, et, magis pellicem ratus, quam uxorem, nolit ex altero satum alere, adeoque ego, ut vacuum rem, impendero pudicitiam. Jam ego in longius, quam tu ipsa, sit interrumpens Plangoa, ius de rebus cogitavi prospexique. Magis enim te, quam herum, amo. Crede modo Dionysii Indoli. Bonus est et probus. Nilominus tamen sacramento illum obligabo, etiamsi dominus est. Oportet omnia tuto peragere. Tu modo invicem mihi fidem habeto. Ego vero nunc legationem perlatum discedo.

LIBER TERTIUS.

1. Interim Dionysius impatientia lator, ut rebatur, abanata Callirrhoe repulsa, mortem decreverat invidia persequi, scriptisque jam fabulis et de sui funeris mandaverat exsequiis, et Callirrhoe fuerat hortatus, ut ad se vel mortuum adiret. Jam servus, neminem jussum admittente, Plangonem quoque repellebat, quum aditum ad herum rogaret. Rixantium itaque ante fores percepto atrepsit, Dionysius auctorem requirit, et a janitore doctus Plangonem esse: Intempestive quidem adest, inquit, nam cupidinis sui ne monumentum quidem videre porro cupiebat: Voca tamen. Plangon, ut aperuerat fores: Here, ait, quid maceras te lanciansque tristitia, quasi repulsa, quum Callirrhoe te ad suas nuptias invitet. Vestes indue splendidas. Sacra fac atque epulas. Quam amas, excipe sponsam. Exsternari ad insperatum nuntium Dionysius, et ut offusa nube oculis animoque caligare. Jamque macer jejuniis et debilis speciem mortui exhibere. Acutis autem Plangon clamoribus totam concitabat familiam, trepidam et discurrentem. Jam tota domo herus quasi defunctus plorabatur. Ne Callirrhoe quidem id sine lacrymis audiebat. Tanta vis erat luctus, ut et hae, cum maritum futurum, desereret Dionysium. Vix tandem et tarde sibi redditus: Quis me deorum, ait exili voce, volens a proposita via deducere, decipit? vigil audivi, an somnians? vultus mihi Callirrhoe nubere, quum ne oculos quidem meos subire vult? Desine tandem, here, ait adstans Plangon, desine te affligere ipse, tuisque diffidere bonis. Etenim herum meum non decipio, sed misit me Callirrhoe de nuptiis interauntiam. Officio tuo itaque, ait Dionysius, fungere legata, et ipsa ejus verba exhibe, neque nutula, neque auctora, sed exacte et bona fide redde. Callirrhoe ait, sic Plangon narrabat: Ego sum primo loco in Sicilia nata, quamvis adversam fortunam experta, fastigio tamen isto animus non descendit. Parentes illa mihi patriamque abstulit; solum non potuit auferre natalium splendorem. Quod si ergo Dionysius loco pellicis habere destinat, suamque modo saliare libidinem, resti potius, quam servill contumeliae, corpus tradam. Si vero legitimam poscit conju-

γενέσθαι ἕλω μήτηρ, ἵνα διάδοχον ἔχη τὸ Ἑρμοκρά-
 τος γένος. Βουλευσάθην περὶ τοῦτου Διονύσιος, μὴ
 μόνος, μηδὲ τυχῶς, ἀλλὰ μετὰ φίλων καὶ συγγενῶν,
 ἵνα μὴ τις ὕστερος εἴπῃ πρὸς αὐτόν· Σὺ ἑρέεις παιδί-
 5 α ἕκ τῆς ἀργυριώτου καὶ καταιστρυνεὶς σου τὸν οἶκον.
 Εἰ μὴ θέλεις πατὴρ γενέσθαι, μηδ' ἀνὴρ ἔστω. Ταῦτα
 εὐχόμενα μᾶλλον ἐξέκαυτε Διονύσιον καὶ τινα ἔσχεν
 εἰπίδα κούφην ἀντιρῆσαι δουκῶν. Ἀνατίνας δὲ τὰς
 χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν· Εἰ γὰρ ἴδωμι, φησὶν, ὃ Ζεῦ
 10 καὶ Ἥμιε, τέκνον ἐκ Καλλιρρόης. Τότε μακροτέρως
 ᾄδων τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ἀπίσμεν πρὸς αὐτήν.
 Ἄγε με, Πλαγγόνιον φίλοδέσποτον.

Ἢ. Ἀναδραμών δ' εἰς τὰ ὑπερῆα, τὸ μὲν πρῶτον
 ᾄδουσα τοῖς Καλλιρρόης γόμοις προσπεσὶν, κατέσχε
 15 δ' ὄμοις ἐπυθὼν καὶ καθέσθαις εὐσταθῶς· Ἥθῶν σοι,
 ὤρτιν, ὃ γόναι, χάριν γινῶναι περὶ τῆς ἑαυτοῦ σω-
 τερίας. ἄκουσαι μὲν γὰρ οὐκ ἔμελλόν τε βιάσασθαι,
 μὴ τυχὼν δέ, ἀποθανεῖν διηγνώκει. Ἀναδεδίωκα
 διαίσε. Μεγίστην δὲ σοι χάριν ἔχων ὄμοις τι καὶ μέ-
 20 ρουαί· σὺ γὰρ ἠπίστησας, ὅτι ἔγω σε γαμετὴν πέλειον
 ἐπ' ὄρωτον κατὰ νόμους Ἑλλητικούς. Εἰ γὰρ μὴ
 ἦρα, οὐκ ἂν πύθηναι τοιοῦτου γάμου τυχεῖν. Σὺ
 δ', ὡς εἶπες, μαριάν μου κατέγνωκας, εἰ δὲξω θούλην
 τὴν εὐγενῆ καὶ ἀνάξιον υἱὸν ἑαυτοῦ τὸν Ἑρμοκράτους
 25 ἔκγονον. Βούλευσαι, λέγεις. Βεδοῦλευμαι. Φοβῆ φί-
 λους ἑμούς, ἢ φιλετάτη πάντων. Τυμῆσαι δὲ τις
 εἰπεῖν ἀνάξιον τὸν ἐξ ἑμοῦ γενόμενον, κρείττονα τοῦ
 πατρὸς ἔχων τὸν πάππον. Ταῦθ' ἅμα λέγων καὶ θα-
 30 κρῶν προσῆλθεν αὐτῇ. Ἢ δ' ἐρυθρίασατα ἤρμα
 κατεπέλησεν αὐτὸν καὶ Σοὶ μὲν, εἶπε, πιστεύω, Διο-
 νύσιε, ἀπιστοῦ δὲ τῆ ἑμῆ τέχῃ, καὶ γὰρ πρότερον
 ἐκ κειζόνων ἀγαθῶν δι' αὐτὴν κατέπετον. Φοβοῦμαι,
 μὴ οὐδέπω μοι διήλακται. Σὺ τείνου, καίπερ ἂν
 35 χρηστός καὶ δίκαιος, μάρτυρας ποιῆσαι τοὺς θεοὺς,
 οὐδὲ διὰ σαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολίτας καὶ συγγενεῖς,
 ἵνα μὴ τις εἴτι κακοθέατερον εἰς ἐμὴ τι συμβουλεύεται
 δουρῆ, γινώσκων δι' ὁμώμοκας. Εὐκαταφρόνητόν
 εἶπαι γυνὴ μόνῃ καὶ ξένη. Ποίους, φησὶ, θέλεις ἔρανος
 40 θεῶν; ἔτοιμος γὰρ θανόναι, εἰ δυνατόν, εἰς τὸν οὐρανόν
 ἀναβῆς καὶ ἀφάμενος αὐτοῦ τοῦ Διός. Ὅμοσον μοι,
 φησὶν, τὴν θάλασσαν τὴν κομισσάν με πρὸς σε καὶ
 τὴν Ἀφροδίτην τὴν λαίλασσαν μὲ σοι καὶ τὸν Ἔρωτα
 τὸν νουραγωγόν. Ἦρσε ταῦτα καὶ ταχέως ἐγένετο
 ἡν ὄν ἔρωτικα πάθος. Ἦρπευδε δὲ καὶ ἀναβολὴν
 45 οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς γόμοις. ταμιεύεσθαι γὰρ δύσκολον
 εἰσοσίαν ἐπιθύμιος. Διονύσιος δὲ, ἀνὴρ πεπαιδεί-
 μενος, καταληπτὸ μὲν ὑπὸ χειρῶνος καὶ τὴν ψυχὴν
 ἐθαπτεῖτο, ἄμοις δ' ἀνακύπτειν ἐδιόχετο, καθάπερ ἐκ
 τρικωμίας, τοῦ πάθους. καὶ τὸ ὄν ἐπέτρεπε τοιοῦ-
 50 τοῖς λογιμαίς· Ἐν ἑρμῆζ μὲλλοι γαμεῖν ὡς ἀληθῆς
 ἀργυριώτου. Οὐχ οὕτως εἶπαι ἀχάριστος, ἵνα μὴ
 ἐρτάσω τοὺς Καλλιρρόης γάμους. Ἐν τούτῳ πρώτης
 τμήσας με δι' τὴν γυναικα. Φέροι δὲ μοι ἄρ' ἔστιν
 ἐπὶ πρὸς τὴ μέλλουσα πείσασθαι γὰρ παραφροσύνη

gem, et ego quoque volo mater fieri, ut Hermoeratis
 stirps habeat propiginem. Secum ille hac de re deliberat,
 imo non secum modo, neque precipitanter, sed et cum
 amicis et consanguineis, ne quis illi postea suscepisse de
 venantia liberos exprobet, domumque dedecorasse. Nisi
 vult pater esse, neque vir esto. Verba hæc Dionysium
 magis incendebant, levemque suggerabant aliquam spem,
 fore, ut amans ipse redametur; manibusque in costum su-
 5 latis: Utinam, ait, o Jupiter et Sol, de Callirhoë infan-
 tem aliquando viderem. Viderem nihil tum vel ipso magno
 rege beatior. Abeamus ad eam. Duc me, Plangonium,
 heri amans mancipium.

II. Ut esecnderat festino gradu in convicium, primo
 quidem Callirhoëis allabi genus ruebat; continebat tamen
 se, dignaque cum gravitate confidens: Veni, ait, o mea,
 tibi gratiam de mea solute habiturus. Nam te quidem
 invitam non violassem; at ipse decreveram, si frustratus
 fuisset, vita decedere. Jam revit per te. Non tamen
 deest, quod in te improbem, utot maxima tibi debeam.
 Diffidisti, num secundum leges Græcorum uxorem libentis
 quærendis ducere velim. Atqui non optassem tale mihi
 conjugium contingere, nisi amarem. Tu vero me insane
 suspicaris, ac si pro serva habeream ingenuam atque no-
 bilem, illumque me indignum nepotem Hermoeratis.
 Deliberare jubes. Jam deliberavi. Extimescis amicos
 meos, omnium tu nihil amicissimam. Ausine quis ex me
 natum me indignum appellare, cui contigerit avus patre
 potior? Dum loquitur ista lacrymis mixta, propiusque in-
 vadit Callirhoë, hæc pubbunda labris illum suspensus
 tacitisque osculatur; et: Credo tibi quidem, ait, Dio-
 15 nysi! At mee fortunæ diffido, quæ nuper etiam Lotus
 me majoribus deiecit. Vereor, ut bona fide cum illa
 adhucdum in gratiam redierim. Fac itaque deos testes,
 utot bonus sis probusque vir et justus, non tui, sed ci-
 vium, sed affinium causa, ne quis porro malignius quid
 in caput meum moliri queat, sacramenti tui gnarus. Vi-
 duata præsidis mulier eaque peregre facile contemnitur.
 Quosnam tibi vis jurandos deos? paratus enim ego sum,
 si pote, vel in caelum enisus ibique Jovis amplexus genua
 jurare. Jura itaque mihi per mare, quod hoc me attulit,
 et per Venerem, quæ me tibi ostendit, et per Cupidinem,
 qui me sponsam tibi adducit. Placuit, et sine mora præ-
 20 stitum. Jam amor suos numeros habere gestiebat. Diony-
 sus proinde urgebat et volebat nuptias protrahi. Diffi-
 cile enim est facultatem cupiditatis explendis in futurum
 recondere. Ille tamen, ut probe studiis doctrinarum
 excultus, quamvis gravi procella occupatus et miseratus
 anima, nihilominus emergere ex istoc affectu, seu decu-
 mana undarum mole, ritebatur qua poterat omnibus vi-
 ritus, talibusque rationibus alligabat et habebat prope-
 rantem animam. Sine arbitro, ut vere venantiam, parò du-
 cere. Non sum tam infectus et rusticus, ut Callirhoëis
 nuptis festivitate solenni non consolibram. In eo prin-
 cipium honorem bonumque deest exiliter. Fert domum modo

οὔτετος ἐστὶν ἡ γῆρας, δι' αἴρας ἀπεισὶν ἀκαλότους
 ἔχουσα τὰς ἰδέου, διὰ ταύτην οὐδὲν δύναται παράδοξον
 λαθεῖν· ἤδη τρίχει φέρουσα τὸ καινὸν εἰς Σικελίαν
 διέγχεμα· Ζῆ Καλλιρρόη, καὶ τυμβωρύχοι διορύξαντες
 τὸν τάφον ἔλασαν αὐτὴν, καὶ ἐν Μιδάται πέπραται·
 Καταπλεύσουσιν ἤδη τρίχρῆς Συρακοσίων καὶ Ἑρμο-
 κράτης στρατηγὸς ἀπαιτῶν τὴν θυγατέρα. Τί μῦθον
 λέγει; Θῆρων μοι πέπρακε. Θῆρων ἐλ πῶς; καὶ,
 κἂν πιστευθῶ τὴν ἀλήθειαν, ὑποδοχεύς εἰμι ληστοῦ.
 10 Μιδάτα, Διονύσιε, τὴν δίκην. Τάχα δ' ἔρεῖς αὐτὴν
 ἐπὶ τοῦ μεγάλου βασιλείως. Ἄριστον οὖν τότε λέγειν·
 Ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέρην ἐπιδημήσασα, οὐκ οἶδ' ὅπως,
 ἤκουσα· ἐκδομένην ἑαυτὴν ἐν τῇ πόλει φανερώς κατὰ
 νόμους ἔρχετα. Πείσω δὲ ταύτη μᾶλλον καὶ τὸν πεν-
 15 θέρων, ὡς οὐκ ἀνάξιος εἰμι τῶν γάμων. Καρτέρινον,
 φυγὴ, προθεσμίαν οὐκ ὄντων, ἵνα τὸν πλείον χρόνον
 ἀπολαύσας ἀφραλοῦς ἦδονῃς. Ἰσχυρότερος γενήσονται
 πρὸς τὴν κρίσιν, ἀνδρὸς, οὐ δεσπότου, νόμῳ γράμμα-
 νος. Ἐδοξεν οὕτως καὶ καλέσας Λεωνῆ· Ἀπίε,
 20 φησὶν, εἰς τὴν πόλιν καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐτοιμάστον τὰ
 πρὸς τὸν γάμον. Ἐλευνέσθωσαν ἀγέλαι. Σίτος καὶ
 οἶνος διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κομιζέσθω. Δεμοσίᾳ τὴν
 πόλιν ἐλωγῆται προήρημαι. Πάντα δικασίας ἐπιμε-
 λῶς τῆς ὑστεραίας αὐτῆς μὲν ἐπ' ὄγκματος ἵποιμίτο
 25 τὴν πορείαν, τὴν δὲ Καλλιρρόην, οὐδέπω γὰρ ἐβούλετο
 δεικνύουαι πολλοῖς, ἐκέλευσε περὶ τὴν ἐσπέρην διὰ πορ-
 μείου κομιεθῆναι μέχρι τῆς οἰκίας, ἥτις ἦν ἐπ' αὐτοῦ
 τοῦ λιμένος τοῦ Δοκίμου λεγομένου. Πλαγγίον δὲ τὴν
 ἐπιμελειαν αὐτῆς ἐνεχείρισε. Μίλλουσα τοίνυν ἀπα-
 30 λάσσεσθαι τῶν ἀγρῶν ἢ Καλλιρρόη, τῇ Ἀφροδίτῃ
 πρῶτον ἐπηύχαστο καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν νεῖον, πάντας
 ἐκβαλοῦσα, ταῦτ' εἶπε πρὸς τὴν θεόν· Δέσποινα Ἀφρο-
 δίτη, μέμψομαι σοὶ δικαίως, ἢ χάριν γυνῆ; σὺ με οὖ-
 35 σαν παρθένον ἔειπες Χαιρέα καὶ νῦν μετ' ἐκείνον
 ἄλλω με νυμφαγωγεῖς. Οὐκ ἂν ἐπέισθην εἰ δεύσαι
 καὶ τὸν σὺν υἱόν; εἰ μὴ με προῦδωκε τοῦτο τὸ βρέφος,
 εἰδείσασα τὴν γαστέρα. Ἰκεταῖός σε, φησὶν, οὐκ ὑπὲρ
 ἑμαυτῆς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦτου. Ποίησόν μου λαθεῖν τὴν
 40 τέρην. Ἐπεὶ τὸν ἀληθῆ τοῦτο πατέρα οὐκ ἔχει, δοξάτω
 Διονυσίου παιδίον, τραπὲν γὰρ κἀκείνον εὐρήσει. Βαδί-
 ζουσαν δ' αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τεμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 ἰδόντας οἱ ναῦται δειματι κατεσγέθησαν, ὡς τῆς Ἀφρο-
 δίτης οὕτως ἐρχομένης ἐν' ἐμβῆ· καὶ ὄρμησαν ἀήρῳ
 προσκυνῆσαι. Πραθυμῆ δὲ τῶν ἐρροσόντων λόγῳ ὤπ-
 45 τον ἡ ναὺς κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα. Ἄνα δὲ τῆ ἐπι-
 πῆτα ἦν ἡ πόλις ἐπιτρανωμένη. Ἐθῆεν ἕκαστος πρὸ
 τῆς ἰδίας οἰκίας, οὐκ ἐν μόνους τοῖς ἱεροῖς. Λογοποιεῖ
 δ' ἦσαν, τίς ἢ νόμῳ. Τὸ δὲ δημωδέστερον πλῆθος
 ἀνεπίθετο, διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ ἀγνωστον τῆς γυναικὸς,
 50 ὅτι Νηρηίς ἐκ θαλάσσης ἀναβέβηκεν, ἢ οἷοι παρῆσαν
 ἐκ τῶν Διονυσίου κτημάτων. Τοῦτο γὰρ οἱ ναῦται διε-
 λάλουν. Μία δὲ πάντων ἦν ἐπιθυμία Καλλιρρόην
 θεάσασθαι καὶ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς ἑμιονοίας ἡρώσθη
 τὸ πλῆθος, ὅπου πάτριον ἦν τοῖς γαμῦσι τὰς νόμους

securitatem in futura. Fama rerum omnium citissima est
 et penetrantissima. Aerem pervahit, vis quaque poten-
 tibus. Per eam nihil potest fallere paulo insolentius. Jam
 currit in Siciliam perlatum hanc fabulam. Vivit Callir-
 rhoe, sepulcro effracto praedones illam furati, Miletum
 vendiderunt. Jam adveniunt Syracusanas triremes, et
 imperator ipse Hermocrates filiam repetitum. Quid tam
 dicam? Thero mihi vendidit. At Thero ubi terrarum?
 Finge, etiam accedi mihi, quod res est, sum tamen pra-
 edonis receptator. Meditare jam, Dionysi, tuam causam.
 Forte illa tibi etiam apud magnum regem erit peroranda.
 Tunc itaque dicere optimum erit: Ego, ut audivi, mulie-
 rem ingenuam nescio quo casu huc delatam, secundum
 leges uxorem duxi sua se sponte nuptui elocantem. Har-
 etiam ratione socero magis persuasero gener indignus non
 esse. Obsura, meum cor, terminum perexiguum, quo
 diuturnius certam totamque voluptatem percipias. Ad li-
 tem firmior ero, mariti, non heri, legibus usus. Sic vi-
 sum. Vocatur Leonas. Abi in urbem, et magnifice, quid-
 quid nuptiae requirunt, instrue. Compelluntur armenta.
 Convehitor terra marique frumentum et vinum. Totam
 urbem publice decrevi equis excipere. Rebus omnibus
 ordinatis, ipse postero die urbem petiit curru. Callir-
 rhoen vero, nondum enim censebat in vulgus ostentare,
 Plangonis curae commissam, circa vespertini lembi subvehi
 jubet usque ad domum suam, quae portum, cui nomen
 Docimos, proxime iungebat. Sic itaque rure discessura
 Callirrhoe prius vola Veneri facit, et ingressa fanum, pru-
 turbata, qui aderam, omnibus, deam sic alloquitur: Suc-
 censeamne tibi, domina Venus, an grates habeam? tu me
 Chereze virginem conjugasti. Nunc alteri post eum spon-
 sam concilias. Non eo equidem compulsam fuisset, per te
 tuumque filium juro, nisi fortis hic, simulque monstrabat
 ventrem, me prodidisset. Pro hoc tibi supplicor, non pro
 me. Fac artes meas fallere. Fac, quandoquidem verum
 patrem non habet, Dionysii opus videatur. Nam istum
 quidem adultus inveniet. Digressam sane mare versus
 nautas conspicat! stupebant, quasi Venus ipsa veniret in-
 scensum, factoque agmine adoratori ruebant. Remigum
 autem diligentia lembus in portum dicto citius derent.
 Ut inalbescerat altera dies, tota urbs erat in coronis. Non
 in templis tantum quisque, sed et ante fores domuum,
 victimas jugulare. Varie per plebem de sponsa fabula
 discursitare. Vulgi sex pulchritudine et ignorantia mul-
 lieris, necridem adscendisse pelago, aut ipsam adesse deam
 e Dionysii campis rebatur. Sic enim inter se iactabant
 nautae. In visendi studio conspirabant omnes, et ad tem-
 plum Concordiae confluerant, ubi patrio Milesis more

παραλαμβάνειν. Τότε πρῶτον ἐκοσμήσατο μετὰ τὸν τάφον. κρίνασα γὰρ ἄπαξ γαμήβηται καὶ πατρίδα καὶ γένος τὸ κάλλος ἐνόμισεν. Ἐπει δ' Ἰθάκη Μολυσίων στολὴν καὶ σείφανον νυμφικόν, ἀπέλειψεν εἰς τὸ πλῆθος. Πάντες οὖν ἀνεβόησαν· Ἡ Ἀφροδίτη γαρεῖ. Πορφυρέας ὑπεστρώωνον καὶ βόδα καὶ ἴα, μύρον ἔρραινον βαδίζουσας, οὐκ ἀπελείφθη ἐν ταῖς οἰκίαις οὐ παιδίων, οὐ γέρων, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς λαοῖσι· μέχρι κεράμων ἀνέβη τὸ πλῆθος στινοχωρούμενον. Ἀλλ' ἐνεμίσησε καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πάλιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐκείνος. Ὅποις δέ, μικρὸν ὑπερον ἔρω. Βούλομαι δ' εἰπεῖν πρῶτον τὰ γινόμενα ἐν Συρακοῦσαις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Γ'. Οἱ μὲν γὰρ τυμβωρύχοι τὸν τάφον περιέκλεισαν ἀμελῶς, οἳ δὲ σπεύδοντες ἐν νυκτί. Χαιρέας δὲ, φιλάξας αὐτὸ τὸ περιόρθρον, ἤκεν ἐπὶ τὸν τάφον προφάσει μὲν στεφάνου καὶ χολῆς ἐπιφέρων, τὸ δ' ἀληθῆς γνώμην ἔχων ἑαυτὸν ἀναλεῖν. οὐ γὰρ ὑπέμεινε Καλλιρρόης ἀπιεῖσθαι· μόνον δὲ τὸν θάνατον τοῦ πίνθους ἱκτρὸν ἐνόμιζε. Παραγενόμενος δ' εὔρε τούς λῆθους κεκλιμένους καὶ φανεράν τὴν εἴσοδον. Ὁ μὲν οὖν ἰδὼν ἐξεπλάγη καὶ ὑπὸ δεινῆς ἀπορίας κατέχευτο τοῦ γεγονότος χάριν. Ἄγγελος δὲ φήμη ταχεῖα Συρακοῦσιν ἐμήνυσε τὸ παράδοξον. Πάντες οὖν συνέτριγον ἐπὶ τὸν τάφον, ἐτόλμα δ' οὐδαὶς ἔνδον παρελθεῖν, πρὶν ἐκλείψαι Ἐρμοκράτης. Ὁ δ' εἰσπεμφθεὶς πάντ' ἀκριβῶς ἐμήνυσεν. Ἄπιστον ἔδοκει τὸ μηδὲ τὴν νεκρὸν κείσθαι. Τότε οὖν ἤξιωσε Χαιρέας αὐτὸς, ἐπιθυμία τοῦ πάλιν Καλλιρρόην ἰδεῖν κἂν νεκράν. Ἐρευνῶν δὲ τὸν τάφον, οὐδὲν εἶραῖν ἠδύνατο. Πολλοὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον ὑπ' ἀπιστίας. ἀμνηστία δὲ κατέλαθε πάντας, καὶ τις εἶπεν (παρ)εστώς· Τὰ ἐντάφια σεύληται, τυμβωρύχων τὸ ἔργον. ἢ νεκρὰ δὲ ποῦ; Λογοποιεῖται πολλὰ καὶ διάφορα τὸ πλῆθος κατεῖχον. Χαιρέας δ' ἀναβλήσας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας· Τίς ἄρα θεῶν, ἀντεραστής μου γινόμενος, Καλλιρρόην ἀπενήνοχε καὶ νῦν ἔχει μεθ' αὐτοῦ μὴ θέλουσαν, ἀλλὰ βιαζομένην ὑπὸ κρείττονος μοῖρας. Διὲ τοῦτο καὶ αἰφνιδίως ἀπέθανεν, ἵνα μὴ νόση. Οὕτω καὶ Θεσίως Ἀριάδην ἀφείλετο Διόνυσος καὶ Σεμέλην ὁ Ζεὺς. Μὴ γὰρ οὐκ ἔδειν, εἴτι θεῶν εἶχον γυναῖκα καὶ κρείττων ἦν, ἢ καὶ ἡμεῖς. Ἀλλ' οὐκ εἶδε ταχέως αὐτήν, οὐδὲ μετὰ τοιαύτης προφάσεως, ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. Ἡ Θέτις θεὰ μὲν ἦν, ἀλλὰ Πηλεὶ παρέμεινε καὶ υἱὸν ἔσχεν ἐκείνος ἐξ αὐτῆς, ἐγὼ δ' ἐν ἀκμῇ τοῦ ἔρωτος ἀπελείφθην. Τί πάθω; τί γίνωμαι δυστυχῆς; ἑμαυτὸν ἀνέλω; καὶ μετὰ τίνας ταρῶ; ταύτην γὰρ εἶχον ἰπίδα τῆς συμφορᾶς· εἰ θάλαμον μετὰ Καλλιρρόης κοινὸν οὐκ ἔτρησα, τάφον αὐτῇ κοινὸν ἐβρῆσω. Ἀπολοῦμαι σοι, δέσποινα, τῆς ἑμῆς ψυχῆς. Σύ με τῆν ἀναγκάζεις· ζητήσω γὰρ σε διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, κἂν εἰς αὐτὸν ἀναβῆναι τὸν αἶρα δύνημαι. Τοῦτο δέομαι σου, γυνή, σύ με μὴ φύγῃς. Ἐρῆνον τὸ πλῆθος ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις καὶ πάντες ἐς

sponsas accipiebant docturi. Tum primo, post sepulturam, sese ornavit Callirhoe. Quippe ubi detreverat nupsisse semel, patrie et generis claritudinem loco omnium pulchritudinis habuerat. Stola Milesia, et corona, solemnibus sponsis, induta ut oculos converterit ad turbam: Venus nubibit, conclamatur. Purpurei substrati panni, rosæque et violas, et sparsa unguenta qua procedit. Nemo domi residere, non parvulos, non senes, non in ipsis quidem portubus. In arctum compulsi tectorum in ipsas tegulas evaserant. Verum et illius ipsam diem deus aliquis invidus oculis aspiciebat non æquis. Qui vero id, paulo post dicam, ubi prius, quæ in Sicilia circa idem tempus contigerunt, exposuero.

III. Effractum nempe conditorium prædones, ut per tenebras et festini, neglectim obturaverant. Chæreas itaque, ut illuc ipso servato diluculo venit, corollas in speciem et inferias afferens, ea vero mente, ut ibi se confoderet, invalidus Callirhoës desiderium ferro, et unam luctus medelam mortem reputans, motos lapides patulumque videt introitum. Cobarret ad spectaculum, rerumque gestarum fixus et perplexus hæret imperitia. Veloci fama motæ statim Syracusæ, omnesque ad sepulcrum conciti. Sed ante jussum Hermocratis intrare necio audeat. Immissus quis tandem singula exacte referat. Fidem modo non inveniebat, ipsam mortuam abesse. Tunc itaque Chæreas ipse censet subire, visendæ iterum suæ, etiamsi mortuæ, desiderio. Rimatus autem totum sepulcrum invenire nusquam poterat. Eum increduli nulli sequuntur. Sed ignari rerum omnium et consiliorum inopes pendebant. Adstans inter cæteros aliquis: Funnebris mundus raptus est, ait, violatoribus sepulcrorum imputate facinus. At ubi mortua? Nulli et varii sermones secrebantur a plebe. Chæreas autem, palmis ad cælum sublatis: Quis mihi tandem deorum, ait, rivalis factus Callirhoën abstulit, et solus nunc tenet, sed iavitam, et coactam vi majore. Ideoque, ne sentiret, subito vivis excessit. Sic Theseo quoque Bacchus Ariadnen ademit, et Jupiter Semelen. Atqui ignorabam, deam me habere in matrimonio, et nobiliorem toris mortalium. Attamen tam repente non oportebat, neque per talem causam, ex hominibus abire. Thetis etiam erat dea, Peleo tamen constanter adhesit, et filium quoque dedit. Ego vero in ipso amoris flore et vigore desertus sum. Quid agam? quid me fiet misero? ipse me tollam. At quicum jacebo? illa adhuc superstitis, sola hac spe solabar meam calamitatem, fore, ut, quando communem torum non servassem, olim tamen commune conditorium essem inventurum. Innocentis animæ mex, domina, rationem tibi restitlo. Tu me vivere cogis. Quæram te per mare, per terras, etiam, si possem, in cælum irem. Id unum, uxor, rogo te, fugere me nolis. Erupit ad hæc in fletus omnis co-

ἔρτι τεθνήσκων Καλλιρρόην ἤρξαντο θρηγνεῖν. Τριήρεις εὐθὺς κατασπῶντο καὶ τὴν ζήτησιν πολλοὶ διενέμουντο. Σικελίαν μὲν γὰρ αὐτοὺς Ἑρμοκράτης ἤρουνε, Χαιρέας δὲ Λιβύην. εἰς Ἰταλίαν τινὲς ἐξεπέμποντο καὶ Σίλοι περιεσῶσθαι τὸν Ἴόνιον ἐκέλευσθησαν. Ἡ μὲν οὖν ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ παντάπασιν ἤνυθεν ἤς. Ἡ τύχη δ' ἐρώσειε τὴν ἀλήθειαν, ἥς χωρὶς ἔργον οὐδὲν τέλειον. Μαθεὶ δ' ἂν τις ἐκ τῶν γενομένων. Πωλῆσαντες γὰρ οἱ τυμβαρούχοι τὸ δουδιάθειον φορτίον, τὴν γυναῖκα, Μίλητον μὲν ἀπέλιπον, ἐπὶ Κρήτης δὲ τὸν πλοῦν ἐποιούντο, νῆσον ἀκούοντες εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, ἐν ἣ τὴν διάπρασιν τῶν φορτίων ἤλπισαν ἴσασθαι βραδίαν. Ὑπολαβῶν δ' αὐτοὺς ἀνεμος σφοδρὸς, εἰς τὸν Ἴόνιον ἐξέωσαν κακῆι λοιπὸν ἐπλανώοντο ἐν ἐρήμῳ θαλάσῃ. βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νύξ μακρὰ κατελάμβανε τοὺς ἀνοσίτους, ἐπιδεικνυμένης τῆς προνοίας, οἱ τότε διὰ Καλλιρρόην τῆπλόου. Ἰγγὺς γινομένου ἑκάστοτε τοῦ θανάτου τογέως οὐκ ἀπέλλαινε δ' θεὸς τοῦ φόβου, μακρὸν αὐτοῖς ποιῶν τὸ ναυάγιον.

10 Ἢ μὲν οὖν τοὺς ἀνοσίτους οὐκ ἰδέετο. Θαλαττεύοντες δὲ πολλὸν χρόνον, ἐν ἀπορίᾳ κατέστησαν τῶν ἀναγκαίων, μάλιστα δὲ τοῦ ποτοῦ, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ὄφελαι πλοῦτος ἀδικος, ἀλλὰ διψῶντες ἀπέθνησκον ἐν χυρσῶ. Ἐραδῶς μὲν οὖν μετενοῦσαν ἐρ' οἷς ἐτόλμησαν, δε' οὐδ' ἐν ὄρεσι, ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις. Οἱ μὲν οὖν ἀλλοὶ πάντες ἐννεχον ὑπὸ δίψης, Θήρων δὲ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ πανούργος ἦν. ὑποκλέπτων γὰρ τοῦ ποτοῦ καὶ τοὺς συλλήπτας ἐλέσσειεν. Ἄπειτο μὲν οὖν τεχνιολὸν τι πεποιχέναι. τὸ δ' ἄρα τῆς προνοίας ἔργον ἦν βασιάνος καὶ στυροῦ τὸν ἄνδρα τηρούσης. Ἢ γὰρ τριήρης ἡ Χαιρέαν κομίζουσα πλανωμένη τῷ κλίματι περιπίπτει καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡς πειρατικὸν ἐξένευσεν. Ἐπει δ' ἀκυβέρνητος ἐφάνη, πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς εἰσὴ φερόμενος, ἐκ τῆς τριήρους τις ἀνέκραγεν· Οὐκ ἔχει τοὺς ἐμπλέοντας, μὴ φοβηθῶμεν ἀλλὰ πλησιάζαντες ἱστορήσωμεν τὸ παράδοξον. Ἦρσε τῷ κυβερνήτῃ. Χαιρέας μὲν γὰρ ἐν κοιλῇ νηὶ ἐγκεκαλυμμένος ἔκειτο. Ἐπει δ' ἐπλησίασαν, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἔνδον ἐκάλουν, ὡς δ' ἠπήκουον οὐδεὶς, ἀνέβη τις ἀπὸ τῆς τριήρους. εἶδε δ' οὐδὲν ἕτερον ἢ χυρσὸν καὶ νεκρούς. ἐμήνυσε τοῖς ναύταις. ἔχαιρον. αὐτοῦσις ἐνόμιζον ἑαυτοὺς, ὡς ἐν θαλάσῃ θησαυρὸν εὐρόντες. Ἐπορεύου δὲ γενομένου, Χαιρέας ἤρετο, τίς ἡ αἰτία. μαθὼν οὖν καὶ αὐτὸς ἠβουλήθη τὸ καινὸν θεάσασθαι.

10 γυμρίσας δὲ τὰ ἐντάξια, περιμρρήξατο καὶ μέγα καὶ θυμώγιον ἀνεβόησεν· Οἴμοι, Καλλιρρόη· ταῦτά ἐστι τὰ σά. Στέφανος οὗτος, ἐν ἐγῶ σοι περιέθηκα. Τοῦθ' ἡ πατήρ σοι δέδωκε, τοῦθ' ἡ μήτηρ. Αὐτὴ στολὴ νεμερικῆ. Τάφος σοι γίγνεται ἡ ναῦς. Ἀλλὰ τὰ μὲν τὰ βλέπω, σὺ δὲ ποῦ; μόνῃ τοῖς ἐνταξίοις ἡ νεκρὰ γέμει. Τούτων ἀκούσας ὁ Θήρων, ἔκειτο ὁμοίως τοῖς νεκροῖς, καὶ γὰρ ἦν ἡμιθνής· πολλὰ μὲν οὖν ἔβουλεύσατο [τὸ] μὴ δ' ὄλωσεν φωνὴν ἀφαιναί, μηδὲ κινεῖσθαι, ἡ γὰρ μέλλον οὐκ ἦν ἀπρόσφατον αὐτῷ, φέσει δ' αἰ-

rona, et ut modo mortuam Callirhoen iugebant. Statim deducuntur triremes, nullique partiuntur quaerendi liberos. Hermocrates ipse Siciliam scrutatur. Libyam Chareas. Alii in Italiam missi. Alii lotum iussi trajicere. Humanae haec opes, sed debiles illae. Fortuna vero, sine qua perfectum nihil est, ut ex decursu rerum quis discat, rem in clara luce collocavit. Post venditam nimirum suam mercem difficulter collocandam, mulierem puta, missa Mileto, Cretam vela dabant impii, qua in insula, magna et beata, ut cognoverant, facilem sperabant reliquarum mercium fore distractionem. At depulso a proposito cursu ventus vehemens in desertum illud pelagus ionium deturbavit, quo desolati porro oberrabant scelerati, fulminibus obruti, atque tonitribus, et nocte longa, per id commonstrante providentia, quod ob Callirhoem olim secundum cursum habuissent. Relictos licet ad Orci continia dens tamen metu isto non liberavit subito; lentum enim ipsa naufragium intentabat. Terra respuebat impios, diuque iactatos salo, tandem necessariorum penuria oppugnat, praecipue potus; neque iuvabant opes scelestae, sed inter aurum siti desiciebant, resipiscentes, sed sero, ab impiis ausis, quas sibi, quum non prodesset amplius, invicem exprobrabant. Omnes enim siti perire. Solus Thero vel in tali tempestate non exultat vetus illud et versutum ingenium nequam. Sufforatus enim aquas praedones collegas ipse praedabatur, sibi que placebat tam elegantibus strophis. Numine dei illius haec fiebant quod tormentis et cruci hominem servabat. Nam quae Chareas vehebat triremis temere circumvaga incidit in celocem, quem primo, ceu piraticum, devitat. Ut autem apparuit ex undarum arbitrio pelli ei factari gubernatore carentem, exclamat aliquis e triremi: Vectores non habet. Ne metuemus. Sed accedamus propius, quid hic monstri lateat excussuri. Placuit gubernatori consilium. Nam Chareas quidem sub constrato navis operto capite periclitabatur. Ut prope ventum, et vectores evocati non responderunt, transcendit aliquis, qui, praeter aurum et mortuos quum nihil videret, nantis iudicat. Illi quum latantes, et ob latentem scilicet in mari thesaurum felices sibi visi, tumultuantur, causam sciscitatur Chareas, et eductus ipse quoque notum videre casum avebat. Sed agnitis confestim Libitinae spoliis, laecerat vestes, magnumque et acutum: Heu mihi! clamat, Callirhoe, haec tua sunt. Haec corona, quam ego tibi imposui, hoc pater dedit, hoc mater. Haec stola genialis. Sepulcrum tibi navis evasit. At tua quidem video, tu vero ubi es? funeralibus sola mortua desicit. Thero iam inexpectato ictus sermone sanguinem amiserat, mortuisque sodalibus iacebat similis, et quamvis post maturam deliberationem destinasset plane vocem non mittere, motum non proferre; futurum eum

ἰδιόν ἐστιν ἄνθρωπος καὶ οὐδ' ἐν ταῖς ἐσχάταις συμ-
 φραταῖς ἀπελιπίει τὴν πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολὴν, τῷ
 δημιουργήσαντος θεοῦ τὸ σῶμα τοῦτο πᾶσιν ἐγκα-
 τασταίραντος, ἵνα μὴ φύγοσι βίον ταλαιπωρον. Κατε-
 6 ρχόμενος οὖν τῷ δέξει, τυχόντην πρώτην ἀρῆκε φωνὴν·
 Πατόν. Ἐπαὶ δ' αὐτῇ προσηγήθη καὶ πάσης ἔτυγεν
 ἐπιμελείας, παρακαθίσθεις αὐτῷ ὁ Χαίρειος ἄριστο·
 Τίνες ἐπέ; καὶ ποῦ πλεῖτε; καὶ πόθεν ταῦτα; καὶ τί
 τὴν κυρίαν αὐτῶν πεποιήκατε; Θέρων δ' ἐμνημόνευσεν
 10 ἑκούτῳ πανούργου ἄνθρωπος καὶ Κρής, εἶπε, εἰμὶ.
 πλείω δ' εἰς Ἴωνίαν. ἀδελφὸν ἑαυτοῦ ζῆτῷ στρα-
 τεύομενον. κατελείφθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς νεῶς ἐν
 Κεραθηναίᾳ. ταρτίας δὲ τῆς ἀναγωγῆς γενομένης,
 ἐκείνην ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος παραπλέοντες ἐκαί-
 15 ρος. ἑξαισίεις δὲ πνεύμασιν ἐξείσθημεν εἰς ταύτην
 τὴν θάλασσαν, εἶτα γαλήνης μακρῆς γενομένης, ἄφει
 πάντες ἀνρέθησαν, ἐγὼ δὲ μόνος ἐσώθην ὑπὸ τῆς
 ἐμῆς εὐσεβείας. Ἄκουσας οὖν ὁ Χαίρειος ἐκείτωσεν
 ἐξάφαι τὸν κέλητα τῆς τριήρους, ἕως εἰς τοὺς Συρακο-
 20 σίων λιμένας κατέπλευσε.
 Δ'. Προεπεδήμασι δ' ἡ ρήμη, φέσει μὲν οὖσα ταρτία,
 τίς δὲ μᾶλλον σπεύσασα μὴύσαι πολλά παραδόξα
 καὶ καινά. Πάντες οὖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέτρεχον,
 καὶ ἦν ἑμοῦ πάθη ποικίλα, κλαόντων, θαυμαζόντων,
 25 πυθθανομένων, ἀπιστούντων ἑξέπληχτε γὰρ αὐτοῦς
 τὸ καινὸν διήγημα. Ἰδοῦσα δ' ἡ μήτηρ τὰ ἐντάρια
 τῆς θυγατρὸς ἀνεκώλυσεν· Ἐπιγινώσκω πάντα, οὐ,
 τέκνον, μόνη λείπεις. Ὡ καινῶν τυμωρῶχων. Τὴν
 εἰσῆτα καὶ τὸν χρυσὸν φυλάξαντες, μὲνην ἐκείθεν μου
 30 τὴν θυγατέρα. Συνήχσαν δ' ἀγιαλοὶ καὶ λιμένας
 κοπτομένως ταῖς γυναῖξι καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐνέ-
 πλησαν αἰμωνῆς. Ἐρμοκράτης δ' ἔρη, στρατηγικὸς
 ἀνὴρ καὶ πραγμάτων ἐπιστήμων. Οὐκ ἐνταῦθα χρῆ
 ζῆτεῖν, ἀλλὰ νομιμωτέρων ποιέσθαι τὴν ἀνάκρισιν.
 35 Ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τίς οἶδεν εἰ γρηῖα γέ-
 νοιτο καὶ δικαστῶν. Οὕτω πᾶσι εἰρητὸ ἔπος, καὶ
 ῥῆν μιστὸν ἦν τὸ θέατρον. Ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν
 ἔγαγον καὶ γυναῖκες. Ὁ μὲν οὖν δῆμος μετέωρος
 καθῆστο, Χαίρειος δὲ πρῶτος εἰσῆλθε μελανέμων,
 40 ὠχρὸς, αἰμαῖν, εἶος ἐπὶ τὸν τάρον ἠκολούθησε τῆ
 γυναίκι, καὶ ἐπὶ μὲν τὸ βῆμα οὐκ ἠθέλησεν ἀναθῆναι,
 κάτω δὲ που στὰς τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ πολλὸν ἔκλαε γρό-
 νων καὶ φεγγάζεσθαι θῶλον οὐκ ἠδύνατο. Το δὲ πλεῖ-
 ος εἶδον· ὄρασι καὶ λέγει. Μόλις οὖν ἀναβιέηται·
 45 Ὁ μὲν παρῶν, εἶπε, καιρὸς οὐκ ἦν ἀμνημονεύοντος
 ἀλλὰ πενθόντος, ἐγὼ δ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ λέγω
 καὶ ζῶ, μέγρις αὖ ἐξεύρω Καλλιρρόης τὴν ἀνάκρισιν.
 Διὰ ταῦτα δ' ἐντιθέν ἐκπλεύσας οὐκ οἶδον, πότερον
 εὐτυχῆ τὸν πλοῦν ἢ δυστυχῆ πεποιήμα. πλοῖον γὰρ
 50 ἑυεσάσμεν ἐν εὐδία πλανώμενον, ἰδίου χειμῶνος γέ-
 μον, καὶ βατταζόμενον ἐν γαλήνῃ. Θαυμάσαντες ἤλ-
 θομεν πλησίον. Ἔδοξα τὴν τῆς ἀθλίης μου γυναίκος
 τάρον ἰδεῖν, πάντα ἔχοντα τὰ ἐκείνης, πλὴν ἐκείνης.
 Διὰ τὸν μὲν ἦν πῶθός, ἀλλοτρίων δὲ πάντων. Ὁδ'

illi obscurum esse non poterat; attamen, ut est homo
 vitæ amantissimus, et ne in ullius quidem miseris des-
 perat rerum in melius conversionem, idque sapientissimo
 officio dei consilio, qui in omnibus, ne vitam fagerent
 ærumnosam, iudicat: exustus sibi primam hanc rumpit
 vocem: Potum. Affertur potus, ceteramque omnem
 curam nanciscitur homo. Relectum rogat assidens Cha-
 reas: Quinam estis? et quo navigatis? et unde hæc? et
 quid de domna eorum fecistis? Theron ad hæc astutus
 nequam et ingenii sui non oblitus: Cretensis ego sum, sibi.
 Sed in Ioniam navigans, ut ibi fratrem meum militentem
 requirerem, a vectoribus repente portu Cephalonie sel-
 ventibus desertus fui. Inde in hunc celocem insecudi,
 qui tum commodum præternavigabat. Sievis autem pro-
 cellis in hoc mare sumus excussus, quas secuta duritiae
 maris ventorumque tranquillitas omnes peremit. Mea me
 solum servavit pietas. Auditis his, all' gari celocem t'rendi
 Chæreas jubet, donec in Syracusanos portus devenisset.

IV. Fama vero, natura velox, tunc subito obigentus
 annuntiare multa mira et nova festinaverat, omnesque ad
 mare, affectum omne genus pleni, confluerant pla-
 rantes, admirantes, sciscitabundi, diffidentes. Fersus-
 serat enim rei novitas omnium animos. Mater autem Cal-
 lirrohois ad mundi funebri conspectum, singula integra
 et ilibata agnoscens atque percensens, flebili voce exclam-
 at: Tu sola decs, filia, o novi moris atque ingenii latrones!
 solum meam furati flamm, vestem et aurum servarunt.
 Littora et portus referchant planctus mulierum, terraque
 et mare ejulationibus implebantur. Hermocrates autem,
 vir animo quondam functus imperio, rerumque multarum
 subactus usu: Non hic oportet inquisitionem facere
 tumultuariam, ait, sed legitime magis et ordine. Quis dex-
 erit, an non jul'cibus quoque hac in re opus habebit
 simus. Dum loquitur adhuc, jam referatum erat omnione
 theatron, cui affluentes quoque mulieres interfuerunt. Sed
 debat populus expectatione sublimis. Primus intrat Cha-
 reas, pallatus, pallidus, squalidus, ut funus uxoris fuerat
 proscutus, et suggestum conscendere recusans Loni con-
 astit, diuque plorat, interceptam vocem prorumpere ge-
 stiens. Jussus tandem a multitudine ascendere et loqui,
 oculis humo agre sublatis: Hoc quidem non perorandi
 tempus, ait, sed lugendi, erat. Ego vero viro et petro
 ex eadem necessitate, donec invenero, quis quare Calli-
 rhoen abstulerit. Nescio proinde, auspiciatum habuerim,
 an minus, cursum, quem nuper hinc digressus cum terrena
 mea institui. Navem enim vidi puro celo errantem, et
 tranquillo mari procellis, sed suis, obrutam et colluctantem.
 Mirati propius accedimus, visusque mihi sum nise-
 rum: meæ uxoris adspicere sepulcrum omnia habens, nisi
 eam. Mortuorum erat abumto, sed qui nos non tangunt.

δε τις ἐν αὐτοῖς ἡμιθῆς εὐρέθη. Τοῦτον ἐγὼ μετὰ
 πάσης ἐπιμελείας ἀνεκτεράμην καὶ ἑμὴν ἐτήρησα.
 Μεταξὺ δ' οἰκίεται δημόσιοι τὸν Θήρωνα δεδεμένον εἰς
 τὸ θέατρον ἦγον μετὰ πομπῆς ἐκείνῳ προπέουστος.
 ἐπικολούθει γὰρ αὐτῷ τροχός, καταπέλιτος καὶ πῦρ
 καὶ μάστιγες, ἀποδιδούσθες αὐτῷ τῆς προνοίας τὰ ἐπα-
 ῦλα τῶν ἀγώνων. Ἴπαι δ' ἐν μέσῳ ἔστη, τῶν
 ὄρχόντων εἰς ἀνέκρινεν αὐτόν· Τίς εἶ; Δημήτριος,
 εἶπε. Πόθεν; Κρής. Τί οἶδας; εἶπε. Πρὸς ἔμμου-
 τοῦ ἀδελφὸν πλείων εἰς Ἴωνίαν, ἀπελείβην νεώς, εἴτα
 κέλευτος ἐπέσθην παραπλέοντος. Τότε μὲν οὖν ὑπελάμ-
 θανον, ἐμπόρους εἶναι, νῦν δὲ τιμωρούς. Θα-
 λαττεύοντες δὲ χρόνον μακρὸν, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
 ἀεθρήσαν ἀπορίῃ τοῦ ποτοῦ, μόγις δ' ἐγὼ σέσωσμαι
 διὰ τὸ μὲν ἐν τῷ βίῳ δεδρακέναι πονηρόν. Μὴ οὖν
 ἡμῖς, ὦ Συρακόσιοι, δῆμος ἐπὶ φιλανθρωπία περι-
 εσῆτος, γίνεσθί μοι καὶ οἴφους καὶ θαλάσσης ἀγριώ-
 τεροι. Ταῦτα λέγοντος οὐκ ὀκρῶς Ἰλαος εἰσῆλθε τὰ
 πλήθη, καὶ τὰρ ἂν ἔπεισαν, ὥστε καὶ ἐροῖδιον τυχεῖν,
 εἰ μὴ δαίμων τις τιμωρὸς Καλλιρρόης ἐνεμέσθην
 αὐτῷ τῆς ἀδίκου πειθούς. Ἐμῆλλε γὰρ τὸ σχετικώ-
 τaton ἴσασθαι πάντων πραγμάτων, πεισθῆναι Συρα-
 κούσιους, δεῖ μόνος ἴσασθαι δὲ εὐσέβειαν ὁ μόνος σωθεῖς
 δὲ ἀσεβείαν, ἢ ἐπιπλέον κολασθῆ. Καθιζόμενος οὖν
 ἐν τῇ πλήθει τις ἄλιεὺς ἐγνώρισεν αὐτόν καὶ ἔσυχῃ
 πρὸς τοὺς καθιζόμενους εἶπε· Τοῦτον ἐγὼ καὶ πρότερον
 εἶδον περὶ τὸν λιμένα τὸν ἡμέτερον στραφόμενον. Τα-
 γῆως οὖν ὁ λόγος εἰς πλείονας διεδόθη καὶ τις ἐξέβοησε·
 Ψεύδεται. Πᾶς οὖν ὁ δῆμος ἐπεστράφη, καὶ προσέ-
 ταξαν οἱ ὄρχοντες καταβῆναι τὸν πρῶτον εἰπόντα.
 Ἄρνούμενος δὲ Θήρωνος, ὁ ἄλιεὺς μᾶλλον ἐπιστεύθη.
 Βεβησιτᾶς εὐθὺς ἐχάλουσεν καὶ μάστιγες προσεπέροντο
 τῷ δυσσεβεῖ. Καόμενος δὲ καὶ τεμνόμενος ἀνείχθη
 εἰς πλείων καὶ μικρῶν δεῖν ἐνίκησε τὰς βασιάνους, ἀλλὰ
 μέγα τὸ συνειδὸς ἐκάστω καὶ παγκαρτῆς ἢ ἀλήθεια,
 μάστιγας μὲν γὰρ καὶ βραδείας, ἀλλ' ἀμολόγησεν ὁ Θή-
 ρων. Ἦρξαστο οὖν διεγείσθαι· Πλοῦτόν θασπέμενον
 εἶδον συνήγαγον ληστάς. Ἦνοιξάμεν τὸν τάφον. Εὐ-
 ρομεν ζῶσαν τὴν νεκράν. Πάντα συλήσαντες ἐνεθή-
 ρωκαμεν τῷ κέλῃ. Πλεύσαντες εἰς Μίλητον μόνην
 ἐπωλήσαμεν τὴν γυναῖκα, τὰ δὲ λοιπὰ διακομίζομεν
 εἰς Κρήτην. Ἐξωσθέντες δ' εἰς τὸν Ἴόνιον ὑπ' ἀνέ-
 μων ἀπεπύθασμεν καὶ ἡμεῖς εὐράκατος. Πάντ' εἰ-
 πόν, μόνου τοῦνομα οὐκ ἐμνημόνευσε τοῦ πριαμένου.
 Ἰηθίντων δὲ τούτων, γὰρ καὶ λύπη πάντας εἰσῆλθε·
 χαρὰ μὲν, δεῖ ζῆ Καλλιρρόη, λύπη δὲ, δεῖ πέπραται.
 Θήρωνι μὲν οὖν θανάτου ψῆφος ἠνέβη, Χαιρέας
 δ' ἰκέτευε μηδέπω θνήσκειν τὸν ἀνθρώπον. Ἴνα μοι,
 φησὶν, ἰθὺς μηνύσῃ τοὺς ἀγοράσαντας. Λογισασθῆ-
 μου τὴν ἀνάγκην· συνηγορῶ τῷ πωλήσαντί μου τὴν
 γυναῖκα. Τοῦδ' Ἐρμοκράτης ἐκέλευσε γενέσθαι, Βέλ-
 τιον εἰπόν, ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν ἐπιπαιωτέραν ἢ
 λυθῆναι τοὺς νόμους. Δέομαι δ' ὑμῶν, ἄνδρες Συρα-
 κούσιοι, μηθῆντας στρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ τροπαίων

Solus inter eos hic nescio quis inventus est extremos ducere
 spiritus. Quom ego omni cura recuperatum vobis servavi.
 Interim lictores Theronem vincetum in theatrum perduce-
 bant. Decorus hominum conatus excipiebat, rota, et
 catapulta, et ignis, et flagra. Ita providentia ipsa praenata
 laborum scilicet tributura erat. Coram Archontibus autem
 deductum unus interrogat: Quis es? Demetrius. Unde?
 Cretenensis. Quil nosti? Ad meum fratrem mari contem-
 dens in Ioniam a navi desertus sum. Celocem igitur praeter-
 navigantem insecendi, tum quidem mercatores opinatus,
 nunc autem sepulcrorum violatores. Mari diu vagati ex-
 teri omnes perierunt, ego solus supero, ideo quod plane
 nullius mihi perpetrati mali sum conscius. Vos ergo,
 viri Syracusani, ob humanitatem celeberrimi, ne, quomso,
 sitis pontoque et sili mihi saeviores. Flebili voce prolata
 haec tantum non omnes fregerant in misericordiam, aberatque
 parum, quin suada sua imposuisset, imo et viatico
 abisset instructus. Verum deus aliquis ultor Callirrhois,
 improbam facundiam successum habere stomachatus, in-
 tervenit, ne rerum omnium accideret indignissima, id est,
 ne persuaderetur Syracusani, hominem evasisse solum ob-
 pietatem, qui solus ob impietatem evaserat, ut gravius
 quam caeteri puniretur. Sedens igitur in turba piscator
 aliquis agnoscit hominem et submissis ad proximos prodit
 susurris: Hunc ego circa portum nostrum dudam vidi
 et novi circumstantem. Sermo hic rapide diditur inter plu-
 res, et: Mentitur, exclamat unus. Conversus omnis ad
 clamorem populus, et qui primus hominem nosse dixerat,
 is surgere sede sua et in medium prodire jussus. Negare
 tum Thero. Piscatori majorem fidem habebant. Archon-
 tes vocare tortiores. Afferri flagra piaculo. Ustus ille et
 sectus diu contra tenere. Parum quoque aberat, quin tor-
 menta evicisset perrivacia. Verum conscientia apud unum-
 quemque multum valet, et veritas omnia vincit. Nam,
 licet aegre et tarde, confessus tamen est Thero, sic tandem
 orsus eloqui: Conspectis opibus in tumulum congestis,
 coegi latrones, effregimus sepulcrum. Inventimus mor-
 tuum viventem. Omnia praedati imposuimus celoci. Mi-
 letum perreximus, illique solam vendidimus mulierem.
 Reliqua volebamus in Cretam transportare. Sed a ventis
 in Ionium mare proturbati, quae passi fuerimus et vos vi-
 distis. Exponebat omnia praeter solum nomen emtoris.
 Nuntiata ea omnes laetitia et dolore affecerunt; laetitia,
 quod Callirrhoes viveret, dolore, quod esset vendita. The-
 ron interim morti adjudicatus, ne statim plecteretur, Char-
 reas deprecabatur, ut mihi jam, sic praetendebat, emtores
 indicet. Videte, quo redactus sim necessitatis. Uxor
 meae manguni patrocinator. Sed Hermocrates intercedebat:
 Vel molestior fiat et impeditior inquisitio. Praestat illi,
 quam leges solvi. Vos autem, viri Syracusani, rogo, me-
 mores imperii mei atque tropaeorum, debitas mihi grates in

ἀποδοῦναι μὲν τὴν χάριν τὴν εἰς θυγατέρα. Πέμψατε
 πρεσβείαν ὑπ' ἑαυτῆς. Τὴν ἐλευθερίαν ἀπολύδομεν.
 Ἐεὶ λέγοντος, ὁ δῆμος ἀνεβόησε· Πάντες πλεῖστοι μὲν
 ἐκ δὲ τῆς βουλῆς ὑπέστησαν θλιόνται τὸ πλείστον μέ-
 5 ρος. Ὁ δ' Ἑρμοκράτης· Τῆς μὲν τρυφῆς, ἔφη, χάριν
 ἐπίσταμαι πᾶσιν, ἀρᾶσσι δὲ πρεσβευταί, δύο μὲν ἀπὸ
 τοῦ δήμου, δύο δ' ἀπὸ τῆς βουλῆς. Ἰδεῖσθαι δὲ
 Χαιρέας πέμπτος αὐτοῖς. Ἰδοῦσε ταῦτα καὶ ἐκυρόθη.
 Διδοῦσαι τ' ἐπὶ τοῦτοις τὴν ἐκκλησίαν· ἀπαγομένῳ δὲ
 10 (ὄφρα μὲν μέγα μέρος τοῦ πλοῦτος ἐπηκολούθησεν. Ἀνε-
 σκολούστη δὲ πρὸ τοῦ Καλλιρρόης τάφου καὶ ἔβλεπεν
 ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὴν θάλασσαν ἐκείνην, εἰ ἦε αἰχμάλ-
 ωτων ἔφερε τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, ἣν οὐκ ἔλα-
 βον οὐδ' Ἀθηναῖοι.
 15 Ἐ. Τῶς μὲν οὖν ἄλλοις ἄπασιν ἐδόκει περιμένειν
 τὴν ὄραν τοῦ πλοῦ καὶ ἔαρως ὑπολαμβάνοντες ἀνάγε-
 σθαι. Τότε γὰρ ἔτι χειμῶν ἐιστήκει καὶ παντάπασιν
 ἀδύνατον ἐδόκει τὸν Ἴόνιον περιουδοῦσθαι. Χαιρέας
 δ' ἔσπευσε, ἔτοιμος ὦν δὴ τὸν ἔρωτα, ζεύξας σχε-
 20 δίαν εἰς τὸ πτελαγὸς ἑαυτὸν ἀμείναι τοῖς ἀνέμοις φέρε-
 σθαι. Οὐδ' αὖ οἱ πρέσβεις ἤθελον βραδύειν,
 ὑπ' αἰδοῦς, τῆς τε πρὸς ἐκείνον καὶ μάλιστα πρὸς Ἑρ-
 μοκράτην, ἀλλ' ἠτοιμάζοντο πλεῖν. Συρακόσιοι δὲ
 δημοσίᾳ τὸν σκόλον ἐξέπεμψαν, ἵνα καὶ τοῦτ' εἰς
 25 αἴτιον προστεθῆ τῆς πρεσβείας. Καθεδικουσαν οὖν
 ἐκείνην τὴν τριήρη τὴν στρατηγικὴν, ἔχουσαν ἐπὶ τὰ
 σημεῖα τῆς νίκης. Ἐπεὶ δ' ἦκεν ἡ κορυφαία τῆς ἀναγο-
 γῆς ἡμέρα, τὸ πλῆθος εἰς τὸν λιμένα συνέδραμεν, οὐκ
 ἀνδρῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες, καὶ ἦσαν
 30 ὄμοσ' εὐχαί, δάκρυα, στεναγμοὶ, παραμυθία, φόβος,
 θάρος, ἀπόγνωσις, ἐλπίς. Ἀρίστων δὲ, ὁ Χαιρέου
 πατήρ, ἐσχατοτέρως καὶ νοσῶν, φερόμενος, περιέφυ
 τῷ τραχίλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ τοῦ
 τραχίλου, κλάων εἶπε· Τί με καταλείπεις, ὦ τέκ-
 35 νον, ἡμεθὺντα πρεσβύτην; ὅτι μὲν γὰρ οὐκέτι σε ὄφο-
 ρομαι, ὄφρα. Ἐεὶ μίνον δὲ κἄν ὀλίγας ἡμέρας,
 ὅπως ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς ἐπὶ ἀποθάνω. Θάψον δὲ με
 καὶ ἄπει. Ἡ δὲ μήτηρ τῶν γονάτων αὐτοῦ λαβο-
 μένη· Ἐγὼ δὲ σου δέομαι, φησὶν, ὦ τέκνον, μή με
 40 ἐνταῦθα καταλίπης ἔρημον, ἀλλ' ἐμβαλοῦ τριήρη φορ-
 τίσιν κοῦρον. Ἄν δ' ὁ βαρεῖα καὶ περιττὴ, βίβασί
 με εἰς τὴν θάλασσαν, ἦν σὺ πλῆεις. Ταῦτα λέγουσα
 περιέρρηξε τὸ σῆθος καὶ προσέειπεν εἰς τὴν θάλασσαν·
 Τέκνον, τρυφί,

41 τὰδ' αἶθρο καὶ μ' ἐθέσον
 Λύθη, εἰ ποτὲ τοι λαθικηβία μαζὸν ἔπεσον.

Κατεκλάσθη Χαιρέας πρὸς τὰς τῶν γονέων ἰασησ καὶ
 ἔρρηξεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς νεῶς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπο-
 θανεῖν θέλων, ἵνα φύγη οὐαὶν ὑπέρον, ἢ τὸ μὴ ζητεῖν
 46 Καλλιρρόην, ἢ τὸ λυπῆσαι τοὺς γονεῖς. Ταχίως δ'
 ἀπορρήξαντες οἱ ναῦται μόλις αὐτὸν ἀνεκούρυσαν.
 Ἐνταῦθ' Ἑρμοκράτης ἀπισκέδασε τὸ πλῆθος καὶ ἐκέ-
 λησε τῷ κυβερνήτῃ λίσσιν ἀνέχεσθαι. Συνέθη δὲ τι

filiam meam impendit. Mittite quæso pro ea legationem
 leguam recuperemus. Adhuc loquente, populus exclam-
 at: Omnes, si opus, ierimus. Plurimoque senatori or-
 dinis sua sponte in se suscipiebant. Quibus Hermocrates
 Honoris equalem gratiam nosi volis omnibus. Sed suffi-
 ciunt legati duo de populo, totidemque de senatu. Quan-
 tus navigabit cum his Chieræas. Sententia placuit et rata
 habetur, et dimissa super his pactis concione, abduetus
 inter magnam comitantium catervam Thero suffigitur pab-
 coram tumulo Callirhoës, prospiciens de cruce mar-
 illud, per quod captivam duxerat Hermocratis filiam, quam
 neque Athenienses ceperant.

V. Caeteris autem omnibus solebat expectare reseratum
 pelagus, et vere demum adventante navim in ductus dare.
 Perstabat enim tunc bruma, nullaque humana vi pervahi
 posse videbatur Ionium mare. Chieræas autem paratus
 et accinctus properabat, amore stimulante, instructa mol-
 tumultuaris rati solus in pontum se ventis ferendum per-
 mittere. Tum ergo neque ipsi legati ultra cessare, vere-
 cundia et ejus, et Hermocratis maxime; sed parum abidum,
 Syracusanis, quo plus acceleret legationi dignitalis, illam
 publico nomine et sumtu expedientibus, deducta triremi
 illa prætoris, victoriæ insignibus adhuc superba. Jam
 venerat stota dies discessul. Jam in portum omnis mul-
 tudo non viri tantum, sed et femine et paeri conflue-
 rant. Simul inveniebantur vota, lacrymæ, gemitus, con-
 solatio, metus, confidentia, desperatio, spes. Ariston
 aderat, Chierææ pater, ob decrepitem senium et a gritu-
 dinem non suis illuc pedibus allatus, filique collo inha-
 rens et suspensus. Cui me relinquis, ait lacrymans, mi
 fili, senem jam enectum? psalm enim est, me rursus o-
 culos tuos non vistrum. Mane adhuc vel pauculos dies,
 ut inter manus tuas exspirem. Tum sepeli me, et abi
 tandem. Mater etiam, prehensis filii genibus: Ne me
 quæso, fili, ait, hæc desertam relinquis, sed impone tri-
 remi, levem sarcinam. Si gravis atque impedimento
 fuero, abjice me in mare, quod tu navigas. Lacrato
 quoque inter verba sum, et protensis uberibus:

Hæc tibi si quondam lacrymas inhibentia parvo
 Porrexi, reverere vobum, miserereque nostrum.

Infraetus ad has parentum supplicationes præcipitem se de
 navi in mare dat, ne scilicet aut Callirhoës requisitionem
 hinc omittet, aut illinc tristitia parentes maceraret. Sed
 subito se in mare præcipitantes nautæ extractum vix sub-
 levabant. Tum discussa plebe Hermocrates, gubernato-
 rem sine mora navem in altum dare jubet. Eodem tem-
 pore facinus amittit non degeneris editum. Polycharmus,

καὶ ἄλλοι φῶτες ἔργον οὐκ ἀγίνετο. Πολύχαρμος γάρ, ἰταίρος τοῦ Χαιρέου, παρκατὰ μὲν οὐκ ὄφθη ἐν τῷ μίση, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ἔφη· Φῶτος μὲν, φίλος Χαιρέας, οὐ μὴν ἄχρι τούτου γε ὄσσε καὶ περὶ τῶν ἐσχάτων αὐτῷ συγκινδυνεύειν. Διόπερ, ὅς ἀποπλεῖ, ὑπεκστήσομαι. Ἦνίκα δ' ἀποσάλευσε τῆς γῆς τὸ πλοῖον, ἀπὸ τῆς πρύμνης αὐτοῦς ἀπησπάσατο, ἵνα μηκέτι αὐτὸν δύνωνται κατασχεῖν. Ἐξελθὼν δὲ τοῦ λιμένος Χαιρέας καὶ ἀποδύξας εἰς τὸ πέλαγος· Ἄγε 10 με, φησὶν, ὦ θάλασσα, τὸν αὐτὸν ὄρμον, ἐν καὶ Καλλιρρόην ἤγαγες. Εὐχόμεαι σοι, Πέσειδον, ἢ κακείνην μεθ' ἡμῶν, ἢ μηδὲ ἐμὶ χωρὶς ἐκαίνης ἐναῦθα. Εἰ μὴ γὰρ δύναμαι τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολαθεῖν, θέλω κἄν δουλεύειν μετ' αὐτῆς.

15 **Γ.** Πνεῦμα δὲ φορὸν ὑπέλαβε τὴν τρίτην καὶ ὅσπερ κατ' ἴχνος τοῦ κέλητος ἔτρεχεν. Ἐν δὲ ταῖς ἰσασί ἡμέραις εἰς Ἴωνίαν ἦκον καὶ ὄρμισαν ἐπὶ τῆς ἀγῆς ἀγῆς ἐν τοῖς Διονυσίου χωρίοις. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κεκρυφότοις, ἐκθάβοντες εἰς τὴν γῆν, περὶ τὴν 20 ἀνάληψιν ἠπειγόντο τὴν ἐκυστῶν, σκηνάς τε πηγνύμενοι καὶ παρασκευάζοντες εὐωχίαν, Χαιρέας δὲ μετὰ Πολυχάρμου περινοστώων· Πῶς νῦν, φησὶ, Καλλιρρόην εὐρεῖν δύναμεθα; μάστιγα μὲν γὰρ φοδοῦμαι, μὴ Θέρων ἡμᾶς διεφεύσατο καὶ τέθνηκεν ἢ δυστυχῆς. Εἰ δ' ἄρα 25 καὶ ἀληθῶς πέπραται, τίς οἶδεν, ὅποι. πολλὴ γὰρ ἡ Ἄσια. Μεταξὺ δ' ἀλύοντες περίπτεσον τῶν νεῶν τῆς Ἀφροδίτης. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς προσκυνῆσαι τὴν θεόν, καὶ προσδραμῶν τοῖς γόνασιν αὐτῆς Χαιρέας· Σὺ μοι, δέσποινα, πρώτην Καλλιρρόην εἶδειξας ἐν τῇ σῇ ἑορτῇ. 30 Σὺ καὶ νῦν ἀπόδος, ἦν ἐχαρίσω. Μεταξὺ ἀνακύψας εἶδε παρὰ τὴν θεὸν εἰκόνα Καλλιρρόης χρυσοῦν, ἀνάθημα Διονυσίου·

Τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου γυναικὰ καὶ εἶδον ἦτορ.

Κατέπεισιν οὖν σκοτοδιμάσας. Θεασαμένη δ' αὐτὸν ἢ 35 ζῆλορος ἕδωρ προσήνεγκε καὶ ἀνακτωμένη τὸν ἀνθρωπον εἶπε· Θάρραι, τέκνον καὶ ἄλλους πολλοὺς ἢ θεὸς ἐξέπληξεν. ἐπιφανῆς γὰρ ἐστὶ καὶ δείκνυσιν ἐαυτὴν ἐναργῶς. Ἄλλ' ἀγαθοῦ μεγάλου τοῦτ' ἐστὶ σημεῖον. Ὅρθῃ εἰκόνα τὴν χρυσοῦν; αὕτη δούλη μὲν ἦν, ἢ δ' 10 Ἀφροδίτη πάντων ἡμῶν κυρίαν πεποίηκεν αὐτήν. Τίς γὰρ ἐστίν; ὁ Χαιρέας εἶπεν· Αὕτη ἡ δέσποινα τῶν χωρίων τούτων, ὦ τέκνον, Διονυσίου γυνὴ, τοῦ πρώτου τῶν Ἴωνων. Ἀκούσας ὁ Πολύχαρμος, ὅτι δὴ σωφρονῶν αὐτὸς, οὐδὲν ἔλασεν ἐπὶ τὸν Χαιρέαν εἰπεῖν, 15 ἀλλ' ὑποβαστάσας ἐξήγαγεν ἐκείθεν, οὐ βουλόμενος ἐκπύστους γενέσθαι, τίνες εἰσὶ, πρὶν ἅπαντα βουλευσασθαι καλῶς καὶ συντάξει πρὸς ἀλλήλους. Ὁ δὲ Χαιρέας τῆς ζῆλορος παρουσίας οὐδὲν εἶπεν ἀλλ' [ἄμα] ἐσίγησεν ἐγκρατῶς, πλὴν ὅσον αὐτομάτως ἐξεπέδησεν 20 αὐτοῦ τὰ δάκρυα. πόρρω δ' ἀπελθὼν, ἐπὶ γῆς μόνος ἔρριψεν ἐαυτὸν καὶ ὦ θάλασσα, φησὶ, φιλόνηρωπε, τί με δέισσας, ἢ ἴν' εὐπλοήσας ἴδω Καλλιρρόην ἄλλου γυναῖκα; τοῦτ' οὐκ ἔλπισα γενέσθαι ποτὲ, οὐδ'

amicus Chareas, dum hæc aduntur et parentur, in publicum non proderat; imo suis parentibus quoque dixerat Amicus, non nego, amicus est Chareas; verum non eo usque, ut extrema quoque cum illo discrimina subire par sit. Devitabo igitur ejus oculos, dum a terra solvit. At ille ipse Polycharmus, quum jam æstos navim a continente subduceret, procul e puppi suos valere jubebat, ne retinere ipsum hoc modo possent. Sic egressus portu Chareas et in pelagus prospiciens: Duc me, o mare, ait, qua Callirrhoëa via. Te autem, Neptune, precor, aut illam huc nobiscum, aut si illa mihi carendum sit neque me refero. Nam si non potero meam uxorem recuperare, vel cum ea servire malim.

VI. Excepit vero triremem ventus secundus, ut vestigia celocis piratici quasi relegeret, parique dierum numero in Ioniam perveniret, atque illo Ipho litore appelleret in campis Dionysii. Cæteri exscendant in terram, laboribus fractum et fessum corpus compactis tabernaculis epulisque instructis reficere properantes. At Chareas omnia cum Polycharmo perlustrans: Quid jam poterimus invenire Callirrhoëan? ait. Primo enim et præcipuo loco vereor, ne nos Thero mendacis circumvenerit, et misera illa non exsistat amplius. Si vero revera vendita est, quis novit ubi et quo? vasta enim est Asia. Sic vagantes incidunt in fanum Veneris, visoque deam adorare, Chareas ad ejus genua provolutus: Tu mihi prima Callirrhoëan ostendisti, domina, in tuo festo. Tu nunc quoque redde donum, quod sponte obtulisti. Finitas post preces ut surgit, caputque tollit et oculos, videt ad deæ latus auream Callirrhoëas imaginem, Dionysii donarium. Tom illi

Pectoris et genuum lapsare, liquescere, solvi Robur.

Concidit igitur caliginosa correptis vertigine. Videt id anus æditua, frigidaque adspersa hominem ad se revocat, et: Bono sis animo, fili, ait. Etiam alios multos percussit dea. Est enim illustris signisque claris se monstrat. Sed id quidem indicium magni boni est. Vides imaginem hanc auream? Fœmina hæc serva quidem erat, sed Venus eam nostrum omnium fecit dominam. Quænam igitur est? Est horum agrorum domina, Dionysii uxor, primi inter Iones. Plura dicere Chaream, his auditis, non sinebat Polycharmus, ut vir sapiens et temperans, cautusque futurorum, sed implicitis sublatum brachuis inde extrahit, ignorari volens omnino res suas, donec pulchre deliberassent, et ordinassent omnia. Chareas itaque nihil ultra dixerat, Veneris sacerdote præsentate, sed viri te continentia compresserat, nisi quod lacrymæ sua sponte genis exciderant. Verum ubi longius discesserat, loco omnibus aliis præter Polycharmum vacuo se prosternit humi, et: O humanum nimis mare, ait, cur servasti me? an ut secundum emensus curriculum Callirrhoëan in alterius conjugis amplexu viderem? hoc non speraveram unquam fore, ne post

απολαύοντες Χαιρέου. Ἐὶ πάλιν ἑταίρησιν ταχὲ
 λυπότου μὲν γὰρ ἠέτιζον τε κομίσασθαι καὶ τοῖς ἑ-
 τέραις ἐπίπτεον, οὗτοι πάλιν τὸν ἀγοράσαντα. Νῦν δ'
 εὐχάσασθαι σε πλούσιον, τὰ γὰρ καὶ βασιλεῖα. Πότῳ δ' αὖ
 εὐχρόστερος ὑπάρχειν, εἰ σε μαγεύουσαν εὐρήσκω.
 Πότῳ Διονυσίου προσελθόν, Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα
 τοῦτο δὲ λέγει εἰς γειγνησότη; ἀλλ' οὐδ', ἂν ἀπαν-
 τήσω, δάμνασί σοι προσελθόν. Ἀλλ', οὐδὲ τὸ κοινώ-
 τατος, ὡς πολίτας, ἀποτάσασθαι. Κινδυνεύουσι τὰ γὰρ
 καὶ ἡς μοῦχος τῆς ἑτέρας γυναῖκος ἀπολέσθαι. Ταῦτα
 ἀπολαύοντες παρεμύθητο Πολύχρημος.

Ζ'. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φωκῆς, ὁ αἰκονόμος Διονυ-
 σίου, θεαταχένος τριήρης ναύμαχον, οὐκ ἀδελφὸς καθε-
 στήκει. Ναύτην δὲ τινα ὑποκομισάμενος μαυθάνει
 παρ' αὐτοῦ τῆς ἀλήθειαν, τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν καὶ διὰ
 τίνα πλέουσι. Συνῆκεν οὖν, ὅτι μεγάλῃ συναγωγῇ ἡ
 τριήρης αὐτῆ κομίζει Διονυσίῳ καὶ οὐ βιάσεται Καλ-
 λιρρῆς ἀποσπασθεῖς. Οἷα δὲ φιλοδέσποτος ἐθελήσας
 παραλαβεῖν τὸ δεινὸν καὶ σθέσαι πόλεμον, μέγαν μὲν,
 οὐ κοινὸν δὲ, ἀλλὰ τῆς Διονυσίου μόνης οἰκίας, διὰ
 τοῦτο ἀρπυεύσασμενος εἰς τι φρουρίῳ βαρβάρῳ, ἀνίγ-
 γυλαι. Ὅτι τριήρης πολέμῳ λαυθάνει, τὰ γὰρ μὲν ἐπὶ
 κατασκοπῆν, τὰ γὰρ δὲ καὶ διὰ ληστείαν, ὑφορμῶσα.
 συμφέρει δὲ τοῖς βασιλέωσιν πράγμωσιν, ἀνάρπαστον
 αὐτῆ γενέσθαι, πρὶν ἀδικεῖν. Ἐπειτα τοὺς βαρβάρ-
 ρους καὶ συνεταγμένους ἤγαγεν. Ἐπιπτόντες οὖν
 μίσην νυκτὴ καὶ πῦρ ἐμβαλόντες τὴν μὲν τριήρη κατέ-
 στήσαν, ἑτοὺς δὲ ζῶντας ἐλαθόν, δέσαντες εἰς τὸ φρου-
 ρίον ἀνίγαγον. Νεμεσίσεως δὲ τῶν αἰγυαλοῖσιν γενο-
 μένης, λαέτευσαν Χαιρέας καὶ Πολύχρημος ἐπὶ δεσπότη
 παρελθόν. Καὶ ὁ λαθῶν αὐτοὺς ἐπώλησεν εἰς Κα-
 ρίαν. Ἦκεν δὲ πόδας αὐράντες παγείας εἰργάζοντο τὰ
 Μιθριδάτου. Καλλιρρῆ δ' ἐπὶ διαρ' ἐπέστη, Χαιρέας
 δεδεμένους καὶ ἄλλων αὐτῆ προσελθόν, ἀλλὰ μὴ δυνά-
 μενος. Ἀνεκώκυσε δὲ μέγα καὶ διωλύγιον ἐν τοῖς
 ὑπὸ Χαιρέα, δέδρο. Τότε πρῶτον Διονυσίος ἤκου-
 σεν ὄνομα Χαιρέου. Καὶ τῆς γυναῖκος οὖν παραχθεί-
 σης ἐπέθετο· τίς, ἂν ἐχάλει; Προβόλαιε δ' αὐτῆ τὰ
 δάκρυα καὶ τὴν λύπην οὐκ ἠδυνήθη κατασχεῖν, ἀλλ'
 ἔθηκε παρασίαν τῷ πάθει. Δυστυχῆς, φησὶν, ἄν-
 θρωπος, ἐμὸς ἀνὴρ ἐκ παρθενίας, οὐδ' ἐν τοῖς ἀνέμοις
 ἐτυχῆς. εἶδον γὰρ αὐτὸν δεδεμένον. Ἀλλὰ σὺ μὲν,
 ὄφθαι, τίθησκαι ζητοῖν ἐμὴ, ἐλάτῃ γὰρ βανάτον σου
 τὰ δεσμὰ, ἐγὼ δὲ ζῶ καὶ τρυφῶ, κατέκειμαι δ' ἐπὶ
 γυροπλάτου κλίμασιν μετ' ἀνδρὸς ἑτέρου. Πλὴν οὐκ εἰς
 μακρὰν ἀφίξομαι πρὸς σέ. Εἰ καὶ ζῶντες ἀλλήλων
 οὐκ ἀπολάσασμεν, ἀποθανόντες ἀλλήλους ἴσμεν. Τού-
 των τῶν λόγων ἀκούσας ὁ Διονυσίος ποικίλως ἐθέλησεν
 γνώμεναι. Ἦππετο μὲν γὰρ αὐτοῦ ζηλοτυπία, ὅτι
 καὶ νεκρὸν ἐβλεπε Χαιρέαν, ἔππετο δὲ καὶ φόβος μὴ
 εἰσὶν ἀποκτείνῃ, εὐαρρεῖ δ' ὅμως ὅτι ὁ πρῶτος ἀνὴρ
 εὐδαίμων τεθηγκέναι τῆς γυναῖκα. Μὴ γὰρ ἀπολείψαν
 αὐτὸν Διονυσίος, οὐκ ἔστις ἐπὶ Χαιρέου. Παρεμύ-
 θητο τοίνυν οὗ· δυνατὸν μάλιστα τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ

Chireo quidem fata. Quisquam, mihi et' in hero te spe-
 rabam ferre, proloque redemptionis confidebam posse em-
 torem in rem meam pellicere. Nunc autem invenit te davi-
 tem, et forte regum. O quanto ego eram felicior, si te vel
 adulteram deprehendissem. Sis sane Dionysium aggrediar?
 Redde mihi uxorem. Sed ne occurrans quidem in via po-
 tero ad te accedere. Imo, quod cuivis alii, nuda non licet
 lat, civi civem salutare. Quid? quod periculatior forte
 est a lator meae uxoris perire. Sic lamentantem Poly-
 charmus lumen consolatur.

VII. Interim Phocas, viliens Dionysii, conspecta non
 sine pavore triremi bellica, disceit a naua, quem blandi-
 titis illectum sibi conciliaverat, et qui sint, et unde, et quid
 designent, intelligitque, terram istam hero suo magnum
 malum importare, ut qui vitam a Callirhoe separem tole-
 rare posse censendus non esset. Occupare itaque studens
 calunitatem, et extinguere bellum, non qui lem magnum,
 neque commune urbi, sed herili domui proprium, utpote
 amans heri mancipium, protere ad castrum aliquid, a
 barbaris custoditum, adequat, nunquatque, latere sub
 aggeribus mari objectis triremem hostilem, fors causa spe-
 culandi, fors et prandii. Regis interesse itam diu quo
 priusquam hostes un inferant. U facile decepit Barbaros,
 ipse conglabatos in agmen ducit eo loci, ubi media de nocte
 securos adorti et navem injecto conlumunt igne, et vinctos
 abducunt in castellum, quotquot vivos ceperant. Ibi
 Chireas et Polycharmus non distrahi, sed uni hero vendi,
 facta captivorum partitione, supplices orant. Oltomperans
 igitur, qui tulerat eos de prada, vendit in Cariam, ubi
 fundurosas post se trahentes inseri pedecas, Mithridatis
 agris colentur. Hoc se Chireas habitu per quodam Cal-
 lirhoe sensit, accedere quidem cupiens, sed prodalitus.
 Exclamat illa in somnis magna et acuta voce: Chireea,
 huc veni. Tum primum audito Chireae nomine Dionysius
 consternatam rogat uxorem, Quis esset, quem vocaverit?
 Proflabant illam lacrymae, neque maestitiam premare po-
 terat, sed concessa affectui audacia: Homo miser, ad,
 meus virgineus. Ne quidem in somnis felix. Vidi enim
 illum catenis oneratum. At tu quidem miser obi ti me
 querens. Nam has vincula mortem significant. Ego vere
 et vivo, et luxor, et in aurea sponda cum alto marito des-
 cumbō. At non nullo post ad te veniam. Elicamsi usu
 nostrum vivi caruimus, tenelimus tamen nos mortui. His
 auditis, variae cogitationes mentem Dionysii subere. Pun-
 gebat namque annulum, quod vel mortuum illa Chiream
 obligeret; angebat et motus, ne suis illa se manibus per-
 teneret. Interim bene sperabat, quando quidem prior ma-
 ritus uxori ipsi videbatur decessisse. Non enim illi in
 Dionysium descitnam, Chireea non supersbite pote.
 Consolatur ergo quibus maxime poterat modis uxoreto,

πολλὰς ἡμέρας περιγύρει, μὴ ἄρα τι αἰεὶν ἑαυτὴν ἐργάσεται. Περιέπαιτε δὲ τὸ πόντος ἐλπίς τοῦ τάχα ζῆν ἔκκειον καὶ ψευδοτέρην αὐτῆν γινώσκαι· τὸ δὲ πλείον ἢ γαστῆρ. Ἐβόηον γὰρ μαχί μετὰ τοῦ γάμου υἱὸν εἶπε, τῆ μὲν δοκεῖν ἐκ Διονυσίου, Χαυτοῦ δὲ ταῖς ἀπαιθείαις. Ἐορτῆ μεγίστην ἔραγον ἡ πόλις καὶ προσθεταὶ ἀφίκοντο πυνταχόθην Μιθραίας συνουδομένον, οὗ τὸ γένος αὔξει τὸ Διονυσίου. Κόκεϊνος ὑπὸ τῆς χαρᾶς πάντων παρεχώρησε τῇ γυναικί, καὶ δέσποιναν αὐτὴν ἀπέδειξε τῆς οἰκίας. Ἀναθημάτων ἐπέπλησε τοὺς ναοὺς, παύσασθαι τὴν πόλιν εἰσεῖα θυοσίας.

II. Ἀγωνίσασα δὲ Καλλιρρόη, μὴ προσδοῆ· τὸ ὑπὲρρητον αὐτῆς, ἤϊώσεν ἐλευθεροῦσθαι Πλαγγόνα, τὴν μόνην αὐτῆ συνευδοῖαν, οὗ πρὸς Διονύσιον ἦλθιν ἐγκλίμων· ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς γνώμης, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τύχης, ἔχῃ τὸ πιστόν παρ' αὐτῆς. Ἀσμένως, εἶπεν ὁ Διονύσιος, ἀμείβομαι Πλαγγόνα δικαιοῦς ἐρωτικῆς. Ἀδικόν δὲ ποιοῦμαι, εἰ τὴν (μὲν) θεραπευῖα τετιμῆχταιν, οὐκ ἀποτίσσομαι δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ, παρ' ἣ πρώτων ἀλλήλους εἶδομαι. Καί μοι φησὶν ἡ Καλλιρρόη, σοῦ θελω μάλλον. Ἐχει γὰρ αὐτῇ μεῖζονα χάριν. Νῦν μὲν οὖν λεγῶ εἰ εἶμι, περιμένιντες δ' ὀλίγας ἡμέρας ἀσφαλέστερον ἄπιμεν εἰς τοὺς ἀγροὺς. Ταχέως δ' αὐτὴν ἀνέλαθεν ἐκ τοῦ τόκου καὶ κρείττων ἐγένετο καὶ μεῖζων, οὐκ εἴτι κόρης ἀλλὰ γυναικὸς ἀκμὴν προσλαβοῦσα. Παραγενομένων δ' αὐτῶν εἰς τὸν ἀγρὸν, μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρεσκευάσασε Φωκάς. Καὶ γὰρ πλῆθος ἱπποκλούθησεν εἰς ἀστυος. Καταρχόμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἑκατόμβης· Δέσποινα, φησὶν, Ἀφροδίτη, σύ μοι πάντων ἀγαθῶν αἰτία. Παρὰ σοῦ Καλλιρρόην ἔχω, παρὰ σοῦ τὸν υἱόν. Καὶ ἀνὴρ εἶμι δὲ σὺ, καὶ πατήρ. Ἐμοὶ μὲν ἔρχαι Καλλιρρόη καὶ πατρίδος μοι καὶ γονέων γλυκυτέρα, φιλοῦ δὲ τὸ τέκνον, οὗ μοι τὴν μητέρα βεβαιωτέραν πεποιήκειν. Ὀμηρον ἔχω τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτῆν. Ἰκετεύω σε, Δέσποινα, σῶσε ἐμοὶ μὲν Καλλιρρόην, Καλλιρρόη δὲ τὸν υἱόν. Ἐπευξήμησε τὸ πλῆθος τῶν κερυστηχότων καὶ οἱ μὲν βόδοις, εἰ δ' ἴσας, οἱ δ' αὐτοῖς στεφάνοις ἐφυλλοβόλησαν αὐτοὺς, ὥστε πληροῦσθαι τὸ τίμενος ἀνθρώπων. Διονύσιος μὲν οὖν πάντων μὲν ἀκούοντων εἶπε τὴν εὐχὴν, Καλλιρρόη δὲ μόνη ἠθέλησε πρὸς τὴν Ἀφροδίτην λαλῆσαι. Πρώτων μὲν οὖν τὸν υἱόν εἰς τὰς αὐτῆς ἀγκάλας ἐπέθηκε. Καὶ ὥρθη θέσμα κάλλιστον, υἱὸν οὕτε ζωγράφος ἔγραφεν, οὕτε πλάστης ἔπλασεν, οὕτε ποιητὴς ἐστόρησε μέχρι νῦν. Οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἐποίησεν Ἄρτεμιν, ἢ Ἄθηναν, βρέφος ἐν ἀγκάλας κομίζουσαν. Ἐκλάσεν ὑπ' ἡδονῆς Διονύσιος ἰδὼν καὶ ἡσυχῆ τὴν Νέμεσιν προσκεκύνχαι. Μόνην δὲ Πλαγγόνα προσμείνω ναι κελύσας, τοὺς λοιποὺς προέπεμφεν εἰς τὴν ἑκαυλιν. Ἐπι δ' ἀππλάγησαν, σπᾶσα πλησίον τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἀνατείνασα χερσὶ τὸ βρέφος· Ὑπὲρ τοῦτου σοι, φησὶν, οὐ Δέσποινα, γινώσκω τὴν χάριν· ὑπὲρ ἐμαυτῆς γὰρ οὐκ εἶδα. Ἦοὶ δ' ἄν σοι καὶ περὶ ἐμυτῆς ἡπιστά-

multo quæ in dies, ne tibi forte maam ipsa. Transtulit in ferret, oculis curiosa servabat. Intum quoque molam abstrahat spes, forte vivere Chaream, falsaque spem per somnum objecta se fuisse delusam. Magis autem venier. Septimo namque post nuptias mense puerum edidit, opinione quidem Dionysio satum; verus autem pater Chareas erat. Maxima festivitate celebrare hos natus tota urbe, et undecimque confuere legit Milesis incrementum domus Iuvassu gratulatum. Ipse ille pro gaudio exortio lebat omnibus, campie matrem familias tunc palat. Tempa domans implebat, sacris factis totam urbem et vritum quosquo lautis epulis excipiebat.

VIII. Callirrhoe vero, ne quando secretum suum pruderetur incerta et verita, rogat censetque, Plangonem libertate donari. Erat enim illa sola conscia, gravidam fuisse, quum Dionysio primum conjungeretur; ut non tantum ex animi benevolentia, sed et ex conditionis melioris beneficio obligatam sibi haberet. Libenter illam, ait Dionysius, pro ministerio amatorio remunerabor. Inique autem faciamus, si, honorata serva, Veneri debitas grates non rependamus, apud quam nos primum vultimus. Atqui ego te magis volo. Majorem illi ego gratiam debeo, quam tu. Nunc autem puerpera adhuc sum. Post paucos dies tutius in agrum abeamus. Brevi se Callirrhoe ex partus doloribus et noxiis recipiebat, et pulchrior evaserat atque fortior; jam non amplius puella, sed mulieris maturum robur nacta. Ut rus itaque venerant, magnificas iis epulas, multo quippe comitatu stipatis, apparuerat. Phocas Dionysius ibi, libatione facta, ianulationem hecatombes auspicatur: et, Domina Venus, ait, omnia mea bona tibi debeo. Abs te Callirrhoen habeo, abs te filium; per te et vir sum, et pater. Mihi quidem suffecisset Callirrhoe, patriaque et parentibus dulcior, amantem puerulum, quod matrem mihi certinorem fecit. Obsidem habeo affectus ejus erga me. Supplicor itaque, domina, serva mihi quidem Callirrhoen, tuic vero filium. Preces bonis verbis, faustisque prosequitur acclamationibus adstante corona, et hi rosis, illi violis, alii sertis integris, obruunt conjuges, ut totum sanum floribus scateret. Dionysius vota clare dixerat, et ut omnibus possent exaudiri, Callirrhoe vero sola Venerem alloqui volebat. Primum ergo suum filium deo vultu imponibat, spectaculum pulcherrimum, neque fictum neque, neque puerum, neque scriptum in poemato; nullus enim horum artificum Dianam, aut Minervam, fecit, quam vultu infantem gestaret. Dionysio lacrymas excutebat spectaculi voluptas, ut tacite Nemesis deprecaretur, ceterisque in villam pramissis, solam Plangonem Callirrhoæ preste manere jubet. Ut jam omnes discesserant, nostra propius aggressa Venerem, manibusque protendens infantulum: Pro hoc tibi gratiam novi, Deo Venus, ait. Nam pro me novi nullam. Tuum

μεν γάρ, ἵνα Χαίρειν ἐπέστη. Πᾶσι δὲ
 καὶ δῶμα, κέρως, μιλύται καὶ ἄλλα οὐκ ἀριθμοῦ μου
 Χαίρειν. Δὲς δὲ μοι γενέσθαι τὸν υἱὸν εὐτοχέστερον
 μὲν τῶν γυναικῶν, ὁμοῦν δὲ τῆι πάτρῃ. Πλευσὶ δὲ
 καὶ οὗτος ἐπὶ τριήρους στρατηγικῆς, καὶ τις εἴποι,
 ναυαγούντος αὐτοῦ· Κρείττων Ἑρμοκράτους ὁ διαγε-
 νος. Ἐπιθήσεται γὰρ καὶ ὁ πατήρ, ἔμρον τῆς
 ἀρετῆς διάδομον, ἡθροσόμεθα δὲ οἱ γυνεὲς αὐτοῦ καὶ
 τεθνεώτες. Ἰκετέω σε, δεσποῖνα, διαλλάγηθαι με-
 10 λισπὸν. Ἰκανὸς γάρ μοι δεδυστύχηται. Τίθημα,
 ἀνέζητα, λελήσειμαι, πέρευγα, πέπραμαι, δεδού-
 λευκα. Τίθημι δὲ καὶ τὸν δεύτερον γάμον ἴτι μοι
 χούτωι βαρύτερον. Ἀλλὰ μίαν ἀντι πάντων αἰτούμαι
 χάριν παρὰ σοῦ, καὶ διὰ σοῦ παρὰ τῶν ἄλλων θεῶν,
 15 σοῦξέ μοι τὸν ὄφρανον. Ἐπιβουλομένην λέγειν ἐπάτρε
 τὰ δάκρυα.

Θ. Μικρὸν οὖν διαλιποῦσα καλεῖ τὴν ἱερεῖαν.
 Ἡ δὲ προσβύτις ὑπακούσασα· Τί κλάεις, εἶπεν, ὦ παι-
 δὸν, ἐν ἀγροῖς τηλικαύταις; ἤδη γὰρ καὶ σὶ ὡς θεῶν
 20 οἱ ξένοι προσκυνοῦσι. Ἠρῆνη ἦλθον ἐνθάδε δύο νεανί-
 σκαι καλοὶ παραπλέοντες. Ὁ δ' ἕτερος αὐτῶν ὀρα-
 σάμενός σου τὴν εἰκόνα, μικροῦ δεῖν ἐξέπνευσεν. Οὕτως
 ἐπεφανῆ σε ἡ Ἀρροδίτη παποιόμεν. Ἐπλήξει τὴν
 καρδίαν τῆς Καλλιρρόης τοῦτο καὶ ὡς περ ἐμμανῆς
 25 γενόμενῃ, στήσασα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀνέκραγε· Τίνες
 ἦσαν οἱ ξένοι; πόθεν ἐπέλεον; τί σοι διαγούνο; Δείσασα
 δ' ἡ προσβύτις τὸ μὲν πρῶτον ἄφρονος εἰστήκει, μόλις
 δ' ἐφθέγγετο· Μόνον εἶδον αὐτοὺς, οὐδὲν ἤκουσα. Πο-
 ταποὺς εἶδες; ἀναμνήσθητι τῶν χαρακτηριστῶν αὐτῶν.
 30 ἤρρασεν ἡ γυνὴ; οὐκ ἀκριβῶς μὲν, ὑπόπτως δ' ὅμως
 ἐκείνη τὴν ἀλήθειαν. Ὁ γὰρ βουλεύεται τοῦθ' ἕκαστος
 καὶ αἰεταί. Βλέψασα δὲ πρὸς Πλαγγόνα, δύναται,
 φραίν, ὁ δυστυχῆς Χαίρειας πλανώμενος ἐνθάδε πα-
 ρεῖναι. Τί οὖν; [ἐγένετο] ζητήσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ
 35 σιγῶσαι. Ἀρριχομένη τοίνυν πρὸς Διονύσιον, τοῦτο
 μόνον εἶπεν, ὅπερ ἤκουσε παρὰ τῆς ἱερεῖας. Ἠπί-
 στατο γὰρ, ὅτι φύσει περίεργός ἐστιν ὁ ἔρως, κλεινὸς
 δὲ ἑαυτὸν πολυπραγμονήσει περὶ τῶν γεγονότων. Ὅπερ
 οὖν καὶ συνέβη. Ἡυθόμενος γὰρ ὁ Διονύσιος εὐθὺς
 40 ἐνεπλήσθη ζηλοτυπίας καὶ πόρρου μὲν ἦν τοῦ Χαίρειαν
 ὑποπτέειν, εἶδισε δ' ἄρα, μὴ τις λανθάνη κατὰ τοὺς
 ἀγρούς ἐπιβουλή μοιμική. Πάντα γὰρ ὑποπτέειν
 αὐτὸν καὶ δεδιέναι τὸ κάλλος ἀπέπειθε τῆς γυναικός.
 Ἐπροβέτο δ' οὐ μόνον τὰς παρ' ἀνθρώπων ἐπιβουλάς,
 45 ἀλλὰ προσεδόξα τὰ κατὰ θεῶν καταβήσεσθαι καὶ θεῶν ἐξ
 οὐρανοῦ ἀντερρασθῆναι. Καλέσας τοίνυν Φοικῶν δια-
 ρεῖνα· Τίνες εἶσιν οἱ νεανίσκαι καὶ πόθεν; ἄρα γε πλού-
 σται καὶ καλοὶ; διὰ τί δὲ τὴν ἡμῶν Ἀρροδίτην προσ-
 κύουσι; τίς ἐμάχυσεν αὐτοὺς; τίς ἐπέτρεψεν; Ὁ δὲ
 50 Φοικῆς ἀπέκρυψε τὴν ἀλήθειαν, οὐ Διονύσιον δεδακίως,
 γινώσκων δὲ ὅτι Καλλιρρόη καὶ αὐτὸν ἀπολεῖ καὶ τὸ
 γένος αὐτοῦ, πυθόμενῃ περὶ τῶν γεγονότων. Ἐπεὶ
 οὖν ἔφαρνος ἦν ἐπιβουλομένης τινός, οὐκ εἶδός ὁ Διο-
 νύσιος τὴν αἰτίαν, ὑπόπτως, βαρύτεραν ἐπιβουλήν

vane rovisem, et mihi Chæream servasse. Interim di-
 disti unguinem vino amissim, neque totum abstulisti
 Chæream. Da vero mihi filium aliquando veri parentibus
 quidem febreiorem, avo autem similem. Et hoc naviget,
 atque nautea proelia edente dicat quis, avo Hermocrate
 nepotem fortliorem esse et potliorem. Sic et pater meus la-
 tabitur, virtuta heredem nactus, et nos parentes vel mor-
 tui gaudebimus. In posterum, obsecro, domina, mecum in
 gratiam redi. Abunde jam malorum perpessa sum. Oho-
 revixi, latronibus cressi, patria exvici, vendita fui, serva,
 et, quod omnibus illis reputo mihi luctuosius, alteri marito
 juncta sum. Hanc unam pro illis omnibus a te rogo
 gratiam, et per te a reliquis dnas, servare mihi hunc orbem
 velis. Ultraudentem proloqui intercipiunt lacrymar.

IX. Nec post longam tamen moram vocat sacerdotem,
 quæ intrans, ait : Quid ploras in tantis bonis, quæ nam
 vel advena cum deam te venerantur. Nuper ingressi in-
 rant huc duo pulchri juvenes præternavigantes, quorum
 unus, visa tua imagine, parum aberat, quin expiraret.
 Tam te Venus illustrem fecit. Territa per hos sermones,
 et tuncquam lymphata, fixis oculis acere tuens, exclamavit.
 Quinam erant illi advenæ? unde navigabant? quid narra-
 bant tibi? Narcebat pavida sacerdos, loscere non ausa, et
 voce defecta, vix tandem : Nihil aulivi, ait, tantum es-
 vidi. Ex habitu, quem vidisti, unde gentium esse collige-
 eos? revoca tibi in mentem vultus et lineamenta juvenum.
 Exponebat anus, non exacte quidem; Callirhoe tamen
 inde, quod res erat, suspicabatur. Nam quod quisque
 vult, illud opinatur. Et ad Plangonem conversa : Quid so-
 miser Chæreas hic adisset errabundus : quid igitur? illum
 quæramus, sed sine tumultu. Ut itaque redierat ad Diony-
 sian Callirhoe, id solum effert, quod a sacerdote audiverat.
 Amorem enim sciebat ex indole sua nimis esse curiosam,
 et Dionysium per se sui que gratia longis eventis exami-
 sollicitum instuturum. Et quod et accidit. Nam Diony-
 sius, simulatque intelligebat, largere amulatione, et
 quamvis a Chæreæ suspicione longe abesset, ne qua tamen
 se falleret in agris adulteri molitio, maximo verclatur.
 Pelebritudo mulieris ipsum pavere et suspecta habere
 omnia cogebat. Neque solas hominum extimescebat insi-
 dias, sed et ex ipsa cubo descensuram forte aliquem sibi
 rivalem expectabat. Atcessitum itaque Phocæm diligenter
 interrogat : Quinam ergo fuerunt juvenes? et unde? an
 divites et pulchri? et quare meam Venerem adorantur? et
 quis illam tibi esse indicavit? quis permisit? At Phocæ
 occultabat veritatem, non quod Dionysium verclatur sed
 paratum sibi sciens totique suo generi mtrifim a Cal-
 lirhoe, si quod illa rerum gestarum rescisceret. Quam
 itaque perniciati constautia negaret, peregrinus huc a pul-
 sos, Dionysius causam cepit habere suspectam, quæ
 graviores in caput suum struentur insidias; et ita cau-

καθ' ἑαυτοῦ συνίστασθαι. Διαρρηθεις οὐ μαστιγας
 ζητει καὶ τριχὸν ἐπι Φωκῶν καὶ οὐ μόνον ἐκείθων ἀλλὰ
 καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀγροῖς ἅπαντας συνεκαλεῖ μαχεῖαν
 πεπεισμένος ζητεῖν. Λιθάριμος δὲ Φωκῆς, ὃ κα-
 6 θέστικε δεινοῦ καὶ λόγιον καὶ σιωπῶν. Σὺ, φησί,
 θέσποτα, ἐρῶ μόνον τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ Διονύσιος
 πάντας ἀποπέμφας· Ἴδού, φησί, μόναι γηγόναιεν,
 μηδὲν εἶσι φύσις, λέγει τάλιθής κἄν φάδλον ᾗ. Φάδλον
 μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἔστιν, ἢ θέσποτα, μεγάλων γὰρ
 10 ἀγαθῶν φέρω σοι διγγήματα. Ἐπεὶ δὲ σκυθρωπότερά
 ἔστιν αὐτοῦ τὰ πρῶτα, διὰ τοῦτο μηδὲν ἀγωνιάσας,
 μηδὲ λυπηθῆς, ἀλλὰ περιμένει, ἕως οὐ πάντα δρούσας.
 χρηστὸν γὰρ ἔχουσι τὸ τέλος. Ματίωρος οὖν ἔ Διονύσιος
 πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν γενόμενος καὶ ἀναρτήσας ἑαυτὸν
 15 τῆς ἀναρτίσεως· Μὴ βράδυνε, φησὶν, ἀλλ' ἤδη διηγῶ.
 Ἰότ' οὖν ἤρξατο λέγειν· Τριήρης ἐνθάδε κατέκλειυσεν ἐν
 Σικελίας καὶ πρόσθε Συρακοσίων παρὰ σοῦ Καλλιρρό-
 ρῶν ἀπαιτούτων. Ἰξέθανεν δὲ Διονύσιος ἀκούσας καὶ
 οὐχ αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη, φαντασίαν γὰρ
 20 ἔλαθεν ὡς ἐρεσθηκότος αὐτῷ Χαιρίου καὶ Καλλιρρόν
 ἀποσπῶντος. Ὁ μὲν οὖν ἔλειπε καὶ σχῆμα καὶ χρῶμα
 νεκρῷ ποιήσας, Φωκῆς δ' ἐν ἀπορίᾳ καθειστήκει, κα-
 λέσσαι μὲν οὐδένα θάλων, ἴσα μὴ τις αὐτῷ μάρτυς γέ-
 νηται τῶν ἀπορητῶν, μόλις δὲ καὶ κατ' ὀλίγον αὐτὸς
 25 τὸν δεσπότην ἀνεκτίσαστο· Θάρρει, λέγων, Χαιρίως
 τέθνηκεν· ἀπόλωλεν ἡ ναῦς. οὐδεὶς ἔστι φόδος.
 Ταῦτα τὰ βήματα φυγὴν ἐπέθηκε Διονύσιος καὶ κατ'
 ὀλίγον πάλιν ἐν ἑαυτῷ γενόμενος ἀκριβῶς ἐπισυνάειτο
 πάντα, καὶ Φωκῆς διηγῶτο τὸν ναύτην, τὸν μηνύ-
 30 σαντα, πόθεν ἡ τριήρης καὶ διὰ τίνα πλέουσι καὶ τίνας
 οἱ παρόντες τὸ στρατήγημα τὸ ἴδιον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους,
 τὴν νύκτα, τὸ πῦρ, τὸ ναυάγιον, τὸν φόνον, τὰ
 δεσμά. Καθάπερ οὖν νέφος, ἡ σκότος, ἀπεκάλυψε
 τῆς ψυχῆς Διονύσιον καὶ περιπτυσσόμενος Φωκῶν· Σὺ,
 35 φησὶν, εὐεργέτης ἐμὸς, σὺ κηδεμῶν ἀληθὲς καὶ πιστό-
 τατος ἐν ταῖς ἀπορηταῖς. Διὰ δὲ Καλλιρρόν ἔγω
 καὶ τὸν υἱόν. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν σοι προσέταξα Χαι-
 ρίαν ἀποκτείνειν, σοῦ δὲ ποιήσαντος οὐ μέμφομαι. Τὸ
 γὰρ αἰκίημα φιλοδέσποτον, τοῦτο μόνον ἀριεῖως ἐποιή-
 40 σας, οὐκ ἰπολυπραγμώνας, πότιρον ἐν ταῖς τεθνη-
 κόσαι Χαιρίας ἔστιν, ἢ ἐν ταῖς δεδεμένοις. Καὶ δεῖ
 ζητῆσαι τὸν νεκρόν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἂν ἔτυχε τάσου,
 καγὼ βεβαιότερον ἔσχον τὸ θαρρεῖν. Οὐ δύναμαι δὲ
 νῦν ἀμερίμως εὐτυχεῖν διὰ τοὺς δεδεμένους. Οὐδέ
 45 γὰρ τοῦτ' ἴσμεν, ὅποι τις αὐτῶν ἰπράθη.

Γ'. Προστάξας δὲ Φωκῶν τὰ μὲν ἄλλα τῶν γεγονότων
 φανερώς διηγείσθαι, οὗο δὲ ταῦτα σιγᾶν, τὸ ἴδιον στρα-
 τήγημα, καὶ ὅτι ἐν τῆς τριήρους τίνας ἔτι ζῶσι, παρα-
 ρίετα πρὸς Καλλιρρόν σκυθρωπός· εἶτα συκαλέσας
 50 πεισθέντας τοὺς ἀγροίκους, ἐν ἡ γυνὴ πωθμένη τὰ
 συμβάντα βεβαιότεραν ἤδη λαθεῖ περὶ Χαιρίου τὴν
 ἀπόγνωσιν. Ἐλθόντες δὲ διηγῶντο· πάντες δ' ἤδε-
 σαν· Ὅτι βάρβαροι πολλοὶ λησταὶ νυκτὸς καταθρα-
 μόντες ἐνέπρησαν Ἑλληνικὴν τριήρη, τῆς προτέρας

deus totam et illa postulat in Phocam, nocte in lone
 solum, sed et omnes agri oportet convocata, ut qui certo
 crederet, se in adulterium inquirere. Intelligens ergo
 Phocas, ubi versetur discriminis, sive eloqueretur, sive pre-
 meret rem; soli tibi, ait, here, verum dicam. Dimissis
 omnibus. Tu, ait, soli sumus. Cave mihi porro mendacii
 quidquam. Die verum, etiam si malum sit. Malum
 quidem, here, nullum est. Imo bona ingenia tibi com-
 memoraturus sum. Quandoquidem vero illa narrationis
 initia letitica sunt, non propterea commovearis, queso,
 neque mentorem concipias, sed expecta, donec totum
 rogatum exieris. Habet enim bonum facem. Sublimis
 ad hæc promissa Dionysius auribus ab ore narratum pen-
 debat. No cessa, inquit, sed actutum expone. Occupat
 igitur Phocas: Tirimis huc appulit ex Sicilia, et Syracu-
 sanorum legati, Callirrhoen a te repetitur. Emori ad
 hæc Dionysias et oculis nocte suffusus caligare. Imagina-
 batur enim sibi, jam præsentem instare Chæream, et abstra-
 ctam Callirrhoen rapere: mortuoque plane non dispart
 habitu et colore jacebat. Id quod Phocam in magnam
 conjecit perturbationem et consilii inopiam. Nam advo-
 care quemquam non audebat; ne quis ipsi testis et arbiter
 secretorum foret. Ut ægre tandem et per gradus heri
 jam fugientes rescaverat spiritus: Confide modo, ait,
 here. Chæreas mortuus est. Perit navis. Nullus hic ti-
 mori locus. Hæc verba Dionysio rursus indiderunt ani-
 mam, ut sibi redditus diligenter porro singula requireret,
 Phocas illi nautam memorat, ejus indicio didicerat, unde
 et qui essent advenæ, et qua venissent destinatione; item
 artes, quibus imposuisset præsidio barbaro; noctem, ignem,
 naufragium, cardem, vincula. Sic Dionysius ab animo
 suo eum nihem, aut tenebras, discussit, et amplectens
 Phocam: Tu benefactor es meus, ait, tu verus tutor et
 fidissimus in rebus, quas vulgari fas non est. Per te Cal-
 lirrhoen habeo, et filium. Non ego equidem te Chæream
 eade aggressi jussissem; at quom feceris tamen, non re-
 prehendo. Iniquitas enim hæc amoris in licrum opus fuit.
 Illoc solum negligenter fecisti, quod, sine mortuus inter,
 an captivos, Chæreas, anxia cura non indagasti. Etiam,
 si certo noveras, esse mortuum, oportuerat tamen cadaver
 tollere. Tum enim et illi supremus honos contigisset, et
 mihi firmiore nisa lato confidentia. Nunc autem plene
 frui meis bonis et sine sollicitudine propter captivos ve-
 queo. Ignoramus enim, quod eorum quisque venditus sit.

X. Postquam itaque Phocam jusserat reliquis omnia pal-
 lam narrare præter hæc duo, dolium suum, et quod vivi
 supersint aliqui de trimie, ipse fronte austerâ tristisque
 Callirrhoen adit; tum rusticos rerum gnaros advocat, quo
 ipsa, interrogando et audiendo totum edocta casum, ple-
 niorem porro de Chærea desperationem animo indueret.
 Ut advenerunt, omnes cen rem notissimam narrant: Bar-
 bari unde unde latrones, noctu factis inersu, trimem
 pridie ad istud litus appulsam accenderunt. Postea natus

ἔρμηθεύσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς· καὶ μὲθ' ἡμέρας εὐόμενον
 πύλατι μεμνημένον ὕδατος καὶ νεκροῦς ὑπὸ τῶν κυματῶν
 περιέρχεται. Ἀκούσασα ἡ γυνὴ τὴν ἐσθῆτα περιεργά-
 ξατο· κόπτουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὰς παρειάς,
 ἀνέδραμεν εἰς τὸν οἶκον, ὅπου τὸ πρῶτον εἰσῆλθε πρα-
 κτεῖσα. Διονύσιος δ' ἐξουσίαν ἔδωκε τῷ πάθει, φο-
 βούμενος, μὴ γένηται φορτικός, ἂν ἀκαίρως παρῆ.
 Πάντας οὖν ἐπέλευσεν ἀπαλλαγῆναι, μόνην δὲ προσι-
 δρῦειν Πλαγγόνα, μὴ τι ἄρα δεῖν αὐτὴν ἐργάζεσθαι.
 10 Καλλιρρόη δ' ἰραμίας λαδομένη, χαρμῇ καθεστῆσα
 καὶ κῶνι τῆς κεφαλῆς καταχέουσα, τὰς κόμης σπαρά-
 ξασα, τριστόν ἤρξατο γόων· Ἐγὼ μὲν προσηθαιεῖν
 ἢ συναποθανεῖν κηδέμεν σοι, Χαιρέα. Πάντως δέ
 μοι κῶν ἱπαποθανεῖν ἀναγκαῖον. Τίς γὰρ ἐτι λείπεται
 15 ἔλπις, ἐν τῷ ζῆνι με κατέχουσα. Δυστυχεύουσα μέγρι-
 ὦν ἐλοχιζόμεν· ὄψομαι ποτε Χαιρέαν καὶ διηγήσομαι
 αὐτῷ, πῶς πέπονθα δι' αἰεῖνον. Ταῦτά με ποιήσει
 τιμωτέραν αὐτῷ. Πόσος ἐμπλησθήσεται χαρῆς,
 ὅταν ἴδῃ τὸν υἱόν. Ἀνόνητά μοι πάντα γέγονε, καὶ τὰ
 20 τέκνον ἤδη περισσό. Προσετέθη γάρ μοι τοῖς κακοῖς
 ὄρφανός. Ἄδικα Ἀρροδίτη, σὺ μόνη Χαιρέαν ἴδες,
 ἐμοὶ δ' οὐκ ἔδειξας αὐτὸν ἐλθέντα. Ληστῶν χειρὶ
 παρέδωκας τὸ σῶμα τὸ καλόν. Οὐκ ἠλέησας τὸν
 πλείονα διὰ σέ. Τοιαύτη θεῶ τις ἂν προσηύχοιτο,
 25 ἥ τις τὸν ἴδιον ἱκέτην ἀπέκτεινας. Οὐκ ἰδοθήσας ἐν
 νυκτὶ φανερῶ φρονούμενον ἰδοῦσα πηχτόν σου μειρά-
 κιον καλόν, ἔρωτικόν. Ἀρεῖδιου μου τὸν ἠλικιώτην,
 τὸν πόλιτην, τὸν ἔραστήν, τὸν ἐρώμενον, τὸν νομζῶν.
 Ἀπόδος αὐτῷ μοι κῶν τὸν νεκρόν. Τίθημι, εἰ τι ἐγε-
 30 νήσῃμεν ἡμεῖς ἀτυχέστατοι πάντων. Τί δὲ καὶ ἡ τριή-
 ρης ἠδίκησε καὶ βάρβαροι κατέκασταν αὐτὴν, ἧς οὐκ
 ἐπράτησαν οὐδ' Ἀθηναῖοι. Νῦν ἡμῶν ἀμφοτέρων οἱ
 γονεῖς τῆ θαλάσσης παρακάθονται, τὸν ἡμέτερον κατά-
 πλον περιμένοντες, καὶ ἥ τις ἂν ναῦς πόρρωθεν ἔβῃ,
 35 λέγουσι· Χαιρέας Καλλιρρόην ἄγων ἔρχεται. Τὴν
 κοίτην ἡμῖν ἐδρεπίζουσι τὴν νομζικήν, κοσμεῖται δὲ
 θάλαμος, ὃς ἴδιος οὐδὲ τάφος ὑπάρχει. Θάλασσα
 μαρὰ, σὺ καὶ Χαιρέαν εἰς Μιλήτων ἔγαγες φρονεῦθ' ἵνα
 καὶ ἐμὲ πρᾶξῃς.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

40 Α'. Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα Καλλιρρόη διῆγεν
 ἐν θρήνοις, Χαιρέαν ἐτι ζῶντα πενήσασα. Μικρὸν δὲ
 καταδραμούσα ὄναρ ἰώρα ληστήριον βαρβάρων πῶρ
 ἐπιφύροντας, ἐμπιπραμένην δὲ τριήρη, Χαιρέα δὲ
 βροχούσαν ἑαυτήν. Ὁ δὲ Διονύσιος ἐλυπεῖτο μὲν,
 45 ὄρων τραχυμένην τὴν γυναικα, μὴ ἄρα τι καὶ τοῦ κάλ-
 λους αὐτῆ παραπύλλεται εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα, λυσιτε-
 λεῖν δὲ ὑπελάμβανε, τὸν πρότερον ἀνδρᾶ βεβαίως αὐτὴν
 ἀπογυῖναι. Θέλων οὖν ἐνδείξασθαι στοργὴν καὶ με-
 γαλοψυχίαν, ἔφη πρὸς αὐτήν· Ἀνάστηθι, εἰ γόναι,

videtur inquinatum sanguine teste, et perita luctibus
 cadavera. Ad haec Callirhoe saevis manibus lacerare
 vestes, oculosque et genas plangere, et adscendere in con-
 clave, quo primum post venditionem deducta fuerat.
 Affectui cursum libetum dabat Dionysius, importunus
 fieri ventus, si intempestive adesset, jubetque omnes abire,
 solam assidere Plangonem, ne quod sibi forte malum in-
 ferret Callirhoë. Quae nacta recessum, humi desiliens,
 aggesto in caput pulvere, passosque laniala capillos, in-
 staurat tales querimonias : Ego equidem optabam tua praec-
 edere fata, Charea, vel ea comitari. Nunc autem mortuus,
 quandoquidem aliter fieri nequit, morte assectandus es.
 Nam quae, amabo, spes superat, in vita me retinens?
 Hucusque reputabam in miseris meis : Videbo tandem ab-
 quando Chaream, et narrabo, quot et quanta propter eum
 passa fuero. Illa me carlorem ipsi faciet. Quanto plenus
 gaudio exsultabit ad filii conspectum? Omnes haec meae
 cogitationes in vanum abierunt. Jam puer supervacaneus
 et molestus est. Orbis enim reliquis meis malis adjectus
 est. Iniqua Venus! Tu sola Chaream vidisti, tui vero non
 monstrasti presentem et tantam viam emensum. Latronum
 manibus tradidisti pulchrum corpus, ejus non miserta,
 qui se tui causa mari credidit. Tali quis deae vota fecerit!
 quae ipsa tuum supplicem occidisti. Non tulisti super-
 pectas in horribili nocte, quam jam videres prope te obstran-
 cantium pulcherrimum juvenem amoris plenum? abstulisti
 mihi aequalem, civem, amantem, redamatum, sponsam
 Redde mihi nunc vel mortui corpus. Concessero, nos
 omnium fuisse aates infelicissimos. Quid offecit tibi tre-
 mis? ut barbari eam concremarent; quam ne Athenienses
 quidem in suam potestatem redelegerunt. Nunc utriusque
 nostrum parentes mari assident, adventum nostrum opor-
 tentes, et quaecunque navis procul compareat, dicunt.
 Chareas Callirhoen adducens venit. Torum nobis parant
 genitalem; thalamus ornatur, quibus jacere in suis sepulcris
 non contigit. Sequestum mare, tu et Chaream Miletum
 duxisti, ut ferro caderet, et me, ut vanirem.

LIBER QUARTUS.

1 Noctem illam sic quidem inter stetos transiebat Cal-
 lirhoe, Charean adhuc vivum lugens. Paulum den
 concubens in somnum videt agmen latronum barbarorum
 cum igni accurrens, et conflagentem t'renem, se autem
 Chareae optabatam. Dolore autem Dionysium afflicebat,
 quod videret, uxorem corpus adeo suam afflictare, et
 verebatur, ne quid inibi pulchritudini, amoris sui damno,
 decederet; rebusque suis conducere putabat, si prioris illi
 mariti spem prorsus in perpetuum abieceret. Monstratus
 itaque simul earegum suum uxoris amorem, et an im

καὶ τάφου κατασκευάσων τῷ ταλαιπόρῳ. Τί τὰ μὲν
ἀδύνατα σπεύδεις, ἀμειλίξ δὲ τῶν ἀναγκάσιον; νόμιζε,
ἐπιστηκτότα σοι λέγειν αὐτόν·

Ὅστις μὲ, ὅτι τὰ χίστα πύλας Ἄλδαο κερήσω.

καὶ γὰρ εἰ μὴ τὸ σῶμα εὐρηται τοῦ δυστυχοῦς, ἀλλὰ
νόμος οὗτος ἀρχαῖος Ἑλλήνων, ὥστε καὶ τοὺς ἀφανεῖς
τάφους κοσμεῖν. Ἐπεισε ταχέως, τὸ γὰρ πρὸς ἦδονην
εἶχεν ἡ συμβουλίαι. Φροντίδος οὖν ἐμπεσοῦστος, ἐλώ-
φησεν ἡ λύπη, καὶ διαναστῆσα τῆς κλίνης κατεσκόπει
10 χωρίον, ἐν ᾧ ποιήσει τὸν τάφον. Ἦρσε δ' αὐτῇ
πλησίον τοῦ νεῶ τῆς Ἀφροδίτης, ὥστε καὶ τοὺς αὐτοὺς
εἶχεν ἔρωτος ὑπόμνημα. Διονύσιος δ' ἐφθόνησε Χιτι-
ρῆς τῆς γειτνιάσεως καὶ τὸν τόπον τούτων ἐφύλαττεν
ἐαυτῷ. Θέλων οὖν ἅμα καὶ τριβὴν ἐγγενέσθαι τῇ
12 φροντίδι· Βαδίζομεν, ὦ γύναι, φησὶν, εἰς ἄστυ, καλεῖ
πρὸ τῆς πόλεως ἑψηλὸν καὶ ἀριύηλον κατασκευάσομεν
τάφον·

Ἦς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποτιόριον ἀνδράσιον εἶη.

καλοὶ δὲ Μιλησίων εἰσι λιμένες, εἰς οὓς καθορμίζονται
καὶ Συρακόσιοι πολλάκις. Οὐκ οὖν οὐδὲ παρὰ τοῖς
πολίταις ἀκλεῖ τὴν φιλοτιμίαν εἶς. Ὁ λόγος ἦρσε
Καλλιρρόη, καὶ τότε μὲν ἐπέσχε τὴν σπουδὴν, ἐπειδὴ
δ' ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τινας ἑψηλῆς ἡτόνος οἰκοδο-
μαῖν ἤρξατο τάφον, πάντα ὅμοιον τῷ ἰδίῳ τῷ ἐν Συ-
ρακούσαις, τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος, τὴν πολυτέλειαν,
καὶ αὐτός δὲ, ὡς ἐκεῖνος, ζώντος. Ἐπεὶ δ' ἀφθόνοις
ἀναλώμασι καὶ πολυχειρίᾳ ταχέως τὸ ἔργον ἐτύσθη,
τότ' ἤδη καὶ τὴν ἐκκομιδὴν ἐμμήσατο τὴν ἐπ' αὐτῷ.
Προηγέλλετο μὲν γὰρ ἡμέρα βητή. Συνῆλθε δ' εἰς
20 ἐκεῖνον οὐ μόνον τὸ Μιλησίων πλῆθος, ἀλλὰ καὶ τῆς
Ἰουίας σχεδὸν ὅλης. Παρήσαν δὲ καὶ δύο σατράπαι
κατὰ καιρὸν ἐπιδημοῦντες, Μιθριδάτης δ' ἐν Καρίᾳ
καὶ Φαρνάκης δ' ἐν Λυδίᾳ. Ἡ μὲν οὖν πρόφασις ἦν,
τιμηθῆαι Διονύσιον, ἢ δ' ἀλθῆσαι, Καλλιρρόην ἰδεῖν.
Ἦν δὲ καὶ κλέος μέγα τῆς γυναικὸς ἐπὶ τῆς Ἰουίας
πάσης καὶ ἀνέβαινεν ἤδη μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως
ὄνομα Καλλιρρόης, αἶον οὐδ' Ἀριστόνης, οὐδὲ Λήδας.
Τότε δὲ καὶ τῆς δόξης ἐρέθη κριεῖται. Προῆλθε γὰρ
μελανείμων, λευμῆνη τὰς τρίχας, ἀστράπτουσα δὲ τῷ
11 προσώπῳ, καὶ παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας ὑπὲρ
τῆν Λευκώλενον καὶ Καλλίσφυρον ἐφαίνετο, τὰς Ὀμή-
ρου. Οὐδεὶς μὲν οὖν οὐδὲ τῶν ἄλλων τὴν μαρμαρυ-
γὴν ὑπένεγκε τοῦ κάλλους, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπιστράφησαν,
ὡς ἀκτίνας ἠλιακῆς ἐμπεσοῦστος καὶ προσεκύνησαν.
16 Ἐπαθόν τι καὶ παῖδες. Μιθριδάτης δὲ, ὁ Καρίας
ἐπαίτης, ἀχνῆς κατέπεσεν, ὡς περ τις εἰς ἀπροσδοκί-
του σφενδόνη βληθεὶς καὶ μόλις αὐτὸν οἱ θεραπευτῆρες
ὑποβαστάζοντες ἔφερον. Ἐπόμεναι δ' εἰκόλον Χαι-
ρέου πρὸς τὴν ἐν τῷ δακτυλίῳ σφραγίδα διατυπωθέν.
18 Καλλίστην δ' οὖσαν τὴν εἰκόνα προσέβλεψεν οὐδέ τις,
Καλλιρρόης παρούσης, ἀλλ' ἐκείνη μόνη τοὺς ἀπάντων
ἐδραματίζετο ὀφθαλμούς. Ἦως δὲ τις διηγήσατο
καὶ ἄξιον τὰ τελευταῖα τῆς πομπῆς; ἐπεὶ γὰρ ἐγί-

celitudinem; Surge, ait, o mea, misceque para sepul-
crum. Quil urges adeo, qua fieri nequeunt, nebas,
quae necesse est? Cogita, adstantem illam tibi dicere·

Me sepeli, portas Plutonis ut ocyus intrem.

Eliansi corpus miseri non fuit inventum, attamen haec
antiqua Graecorum lex est, etiam non comparentes tumu-
lis honorare. Facile fuit persuadere. Nam consilium erat
per se non injucundum. Ea subnata occupatione, rele-
vatus non parum sedatusque fuit moeror. Illa enim, relicto
foro, locum faciendo tumulo circumspiciebat, et place-
bat prope sanum Veneris fieri, ut ibi hoc alterum quoque
haberet amoris monumentum. Sed Dionysius invadebat
istam Chareae vicinitatem, ut qui sibi locum servabat; et,
protrahere quoque mulieri cupiens occupationem: In ur-
bem redimus, ait, o mea, ibique ante moenia sublimis
struamus et late conspicuum cenotaphium:

Quod procul et nautas feriat curvaeque moeretur.

Pulchri sunt Milesiorum portus, ubi saepius quoque sub-
eunt tui Syracusani. Habebis ita ambitionem apud cives
quoque non ingloriam. Placuit consilium Callirhoeae,
sepositaque tum cura istae, ut rediit in urbem, addicere
in cilio quodam litore monumentum instituebat, exacte
simile suo Syracusis, et habitu formaque, et magnitudine,
et splendore. Hoc etiam, ut illud, vivo sacrum. Cito-
que perfecto opere, quandoquidem nullis parcebatur simi-
libus, et frequens incumberebatur operarum manus, ipsam
jam Chareae (unus imitatione referri. Indicta dies reli-
gioni destinata. Confluxerunt eo tempore et Milesiorum
populus et Ionie fere totius multitudo. Etiam aderant duo
satrapae, tum forte Mileti degentes, Mithridates Cariae,
Pharnaces Lydiae, per causam cohonestandi Dionysii, vel
meas eorum erat Callirhoeae videre, feminam nominis non
in Asia minore tantum, sed jam apud magnum regem cele-
berrimi, quale quid neque Ariadnae, neque Ladae, contigit.
Sol vixit ad spectus opinionem et spem. Prodidit enim
pallata, solutis capillis, oculis quasi fulgurans, bracteis
non omnino quidem nudis, ut celebratas candidis cubitis,
et pedibus pulchris apud Homerum deas superaret. Nemo
sano ceterorum fulgur pulchritudinis terebat, sed parum
avertebant vultum, ut solentis illapso solis radio, partim
lumi sigebant adorantes. Ipsi pueri se moveri sentie-
bant. Mithrikates vero, Cariae praefectus, prodebat; vo-
cis et sensuum inops:

Librata ceu quem fundis saxo percussit
Non cogitantem.

Vix illum manibusque sublatus ministri a corpo-
ris cura et custodia ferebant. Pompam vero Chareae
praecedebat imago, effeta ad illam in annuli pala, quam
utut pulcherrimam, nemo tanquam, dum aderat Callirhoeae,
respiciebat; adeo omnium illa oculos in una se, quasi fas-
cinis illectos, fixerat. Quomodo quis extremae pompae

νοντα τοῦ τάρου πλησίον, οἱ μὲν κομίζοντες τὴν κλίβαν
 εὐήκαν, ἀναβάστα δ' ἐπ' αὐτὴν ἡ Καλλιρρόη Χαίρεά
 περιεβύθη καὶ καταβιβάσα τὴν εἰκόνα· Σὺ μὲν ἔθα-
 ψας ἐπὶ πρώτος ἐν Συρακούσταις, ἐγὼ δ' ἐν Μιλήτῳ
 5 πάλιν σέ. Μὴ γὰρ μεγάλα μόνον, ἀλλὰ καὶ παρά-
 δοξα δυστυχοῦμεν· ἀλλήλους ἐβάψαμεν. Οὐκ ἔχει
 δ' ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲ τὴν νεκρὸν. Τύχῃ βράσκαυε,
 καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῶν ἐφθόντας κοινὴν γῆν ἐπιβίβασαι
 καὶ φυλάδας ἡμῶν ἐποίησας καὶ τοὺς νεκρούς. Ἡρῆ-
 10 νον εἰρήρηξί τὸ πλῆθος καὶ πάντες, οὐχ ὅτι τόνυκε,
 Χαίρεάν ἡλίον, ἀλλ' οὐ τοιαύτης γυναικὸς ἀφάρητο.

Η'. Καλλιρρόη μὲν οὖν ἐν Μιλήτῳ Χαίρεάν ἐπάπτε,
 Χαίρεας δ' ἐν Καρίᾳ δεδεμένως ἐργάζετο. Στάσιον
 δὲ τὸ σῶμα ταχέως ἔξεργασθή. Πολλὰ γὰρ αὐτὸν
 15 ἐβύρει, κοπος, ἀμείβει, τὰ δεσπῆ καὶ τούτων μᾶλλον
 ἔερος. Ἀποθανεῖν δὲ βουλομένον αὐτὸν οὐκ εἶα ἐπιτή-
 χε ἑλπίς, οὐτὶ τάχα ποτὶ Καλλιρρόην ἔφευγει. Πολύ-
 χαρμος οὖν, ὁ συναδὸς αὐτῷ φίλος, βδέπων Χαίρεάν
 ἐργάζεσθαι μὴ δυνάμενον, ἀλλὰ πληγῆς λαμβάνοντα
 20 καὶ προσηλαχιζόμενον κισχρῶς, λέγει πρὸς τὸν ἐργο-
 στάθον· Χαίρειν ἡμῶν ἀπομέρισον ἐξείρετον, ἵνα μὴ
 τὴν τῶν ἄλλων δεσμοτῶν βήλυμίαν ἡμῶν καταλογίζῃ.
 Τὸ δ' ἴδιον μέτρον αὐτοῖ ἀποδώσωμεν πρὸς ἡμέραν.
 Πείθεται καὶ οἰδῶσιν. Ὁ δὲ Πολύχαρμος, οὐκ ἔτι
 25 νεινίας ἀνδρικός τὴν φῆσιν καὶ μὴ δουλείων ἔρωτι,
 χαλεπῶ τυράννῳ, τὰς δύο μοῖρας αὐτὸς σθεδὸν ἐργά-
 ζετο μόνος, πλεονεκτοῦν ἐν τοῖς πόνοις ἡδέως, ἵνα πε-
 ρισώσῃ τὸν εἶδον. Καὶ οὕτω μὲν ἦσαν ἐν τοιαύταις
 συμφοραῖς, ἤδη μετακινθάνοντες τὴν εὐθερίαν. Ὁ
 30 δὲ Μιθριδάτης, ὁ σατράπης, ἐπανῆλθεν εἰς Καρίαν,
 οὐ τοιοῦτος, ὅσος εἰς Μιλήθρον ἐξῆλθεν, ἀλλ' ὀϊκρὸς τε
 καὶ λεπτός, οὐκ ἔτι τραῦμα ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ θερμόν
 τε καὶ γλυκὺ. Τηχόμενος δ' ὑπὸ τοῦ Καλλιρρόης
 ἔρωτος πάντως ἂν ἐταλεύτησιν, εἰ μὴ τοιαῦδὲ τινος
 35 ἐτύχωνε παραμυθίας. Τῶν γὰρ ἐργατῶν τινές, τῶν
 ἄμα Χαίρεά δεδεμένων, ἕξ καὶ δέκα δ' ἦσαν τὸν ἀρι-
 θυὸν ἐν οἰκίσκῳ σκοτεινῷ καθιεργμένοι, νύκτωρ δια-
 κόβαντες τὰ δεσμὰ, τὸν ἐπιστάτην ἀπέσφαξαν, εἶτα
 δρασμὸν ἐπέχειρουν. Ἄλλ' οὐ διεφυγον, οἱ γὰρ χύνας
 40 φυλάττοντες ἐμύνησαν αὐτούς. Φωραθέντες οὖν ἐκεί-
 νος πῆς νυκτὸς ἐδέθησαν ἐπιμελέστερον ἐν ζῶντι πάν-
 τες. Μεθ' ἡμέραν δ' ὁ οἰκονόμος ἐμύνησε τῇ δεσποτῇ
 τὸ συμβῆν. Κεκτίως, οὐδ' ἴδων αὐτούς, οὐδ' ἀπο-
 λογουμένων ἀκούσας, ἰύθως ἐκέλευσε τοὺς ἕξ καὶ δέκα
 45 τοὺς δεσμοκίτους ἀνασκαυρῶσαι. Προύχθησαν οὖν
 πόδας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι, καὶ ἕκαστος
 αὐτῶν τὸν σταυρὸν ἔφερε. Τῇ δ' ἀναγκαιᾷ τιμωρίᾳ
 καὶ τὴν ἔσθλην φαντασίαν σκυθρωπὴν προσέθηκεν οἱ
 καλῶντες εἰς φόβον παράδειγμα τοῖς ἡμοῖσι. Χαί-
 50 ρεάς μὲν οὖν ἀπαχόμενος ἐτίθη, Πολύχαρμος δὲ τοῦ
 σταυροῦ βραστάων· Διὰ σέ, φησὶν, ὦ Καλλιρρόη,
 ταῦτα πάσχομεν. Σὺ πάστιον ἡμῶν τῶν κακῶν οἰεῖται.
 Τοιοῦτον δὲ τὸν ἴδιον ὁ οἰκονόμος ἀκούσας, εὐδὲν
 εἶναι τινα γυναικὰ τὴν συναδουσαν τοῖς τεταλμαμένους.

digne exsequitur? nam ut venerant prope sepulcrum, pro-
 nebant lectum, qui portaverant; in quem ascendit Callir-
 rhoë, totamque se super imaginem effudit, et osculis con-
 fixit. Tu me quidem prior Syracusis extulisti. At ego te
 invicem Miletæ. Nos non magnas tantum, sed et perennis
 atque insolitas experti sumus calamitates. Unus alterum
 sepelivimus, et neuter alterius habet vel exuvias. Invidi
 Fortuna, vel mortuis invidisti communem terram insper-
 gere. Etiam relapsias nostras fecisti exules. Leupit ad
 hæc in lamentationes promiscua multitudo, et Chæream,
 non quod dolisset, sed quod tali spoliatus esset uxore,
 miserabantur.

II. Itaque Chæream Callirhoë quidem Miletæ sepeliebat.
 In Caria vero ille catenatus opus faciebat. At terram so-
 diendo corpus ejus conficiebatur subito, ut quem multa
 gravarent; immanis labor, incuria corporis, compedes, et
 amor omnium maxime. Nam vel mori cupientem, non
 sinebat tamen tenuis aliqua spes revisende forte Callir-
 rhoës. Amicus ergo Polycharmus, captivitatis socius,
 eum videns labori imparẽ, et hocque plagis obiter et indig-
 nissimus haberi modis, operum dispensatori ait: Assigna
 nobis distinctam agri partem, ne reliquorum catenatorum
 pigritia et nobis imputetur. Nos tibi pensum nostrum in
 dus absolutum dabimus. Annuit precibus et assignat. Tum
 Polycharmus, juvenis firmus et robustus, neque crudelis-
 simi tyranni, Amorsæ, mancipium, portiones feræ duas ipse
 solus perterebat, laborum avarus, et in his amicum, quo
 conservaret, antequam contendens. Et hi quidem cum his
 calamitatibus conflictabantur, sero libertatem debuisse
 coacti. Rehit interea in Cariam Mithridates satrapa, non
 qualis Miletum discesserat, sed pallidus et macer, ut fecer-
 dum, sed dulce, sub pectore vulnus habens; pleneque
 periisset liquefactus desiderio Callirrhoës, nisi tale quod
 ipsi solamen obvénisset. Detinebantur in eosdem cum
 Chærea lenelucoso carcere pariter vineti coloni, nonnullo
 omnes sobebam. Ruptus illi de nocte vinculis magistrom
 sumum occidit, fugamque moluntur, sed mansucato. Nam
 proditi canum vigilantia ex fuga retrahuntur. Totum
 dein istud contubernium per istam noctem diligentius in
 coctæ vincuntur. De die villicus heruta de casu instruit.
 Ille neque visos, neque auditos homines, sed sub cælesti
 omnes causa obrutos, statim in crucem agi jubet illos
 sedecim contubernales. Sic producti uni omnes catene
 colla pedesque inserti, suam sibi quisque crucem portabat.
 Plane in ostentationem terroris epistlem farmæ servulis,
 necessaria tunc castigandi tortores horridam externam
 adspicere circumdederant. Raptus itaque ad supplicium
 Chæreas quidem facebat, Polycharmus autem crucem
 hauriens: Propter te, ad, hæc omnia patimur, Callirhoë.
 Tu nobis omnium malorum causa. Tantum videlicet
 audiens villicus potabat, esse aliquam mulierem amorem
 conseram. Ut regitur et hæc patitur, et mansuetum illi

Ομοίω οὖν κείνην κοιλίην καὶ ζήτησις γένηται τῆς
 επιθυμίας. ταχίως τὸν Πολύχαρμον ἀπορρήξας τῆς
 κλιθῆς ἀλλασίας πρὸς Μιθριδάτην ἤγαγεν. Ὁ δ' ἐν
 παραδείσῳ τινὶ κατέκειτο μόνος ἀλόων καὶ Καλλιρρόην
 ἀναπλάττων ἐαυτῷ τοιαύτην, ὅποιαν εἶδε πενθούσαν.
 ὅσος δ' ἦν ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίας ἐκείνης καὶ τὸν οὐκ ἐπι-
 10 ἀγῶος ἰδεάσατο. Τί γάρ, φησὶν, παρενοχλεῖς; Ἀναγ-
 κίων, εἶπεν, ὦ δέσποτα. Τὴν γὰρ πηγὴν ἀνεύρηκα
 τοῦ μεγάλου λόγματος, καὶ ὅστος ὁ κατάρχτος ἀνθρώ-
 15 πος ἐπίσταται γυναῖκα μιανὰν συμπραξασαν τῷ φόρῳ.
 Ἀκούσας οὖν ὁ Μιθριδάτης συνήγαγε τὰς ὄφρας καὶ
 θεῖον βλίτων Ἀέγας, φησὶ, τὴν συνειδυῖαν καὶ κοι-
 νῶνδον ὑμῖν τοῦ ἀδικημάτων. Ὁ δὲ Πολύχαρμος
 ἔξαρνος ἦν εἶδέναι, μηδὲ γὰρ δλοῖς τῆς πράξεως κει-
 20 νηνηκέναι. Μάστιγας ἤτουντο καὶ πῦρ ἐφέρετο καὶ
 ματασιστηρίων ἦν παρασκευή. Καὶ τις ἔβη τοῦ σώ-
 ματος ἀπιόμενος αὐτοῦ Ἀέγας, φησὶ, τούνομα τῆς
 γυναίκος, ἣν αἰτίαν ἐμολόγησας εἶναι σοὶ τῶν κακῶν.
 Καλλιρρόην εἶπεν ὁ Πολύχαρμος. Ἐπλήξας τούνομα
 25 Μιθριδάτην, καὶ ἀτυχή τινὰ ἰδοῦσεν θυμωμένην ἔχειν
 ἐκείνη γυναῖκα. Οὐκ ἔτι οὖν προθύμως ἐξελέγγειν
 ἤθελε, δεδοικώς, μὴ καταστῆ ποτ' εἰς ἀνάγκην ἰβρί-
 σαι τὸ ἥδιον ὄνομα. Τῶν δὲ φίλων καὶ τῶν οἰκιστῶν
 εἰς ἱερύναν ἀκριβεστέραν παρακαλοῦνται. Ἡκέτω,
 30 φησὶ, Καλλιρρόη. Παίοντες οὖν τὸν Πολύχαρμον
 ἠρώτων. Τίς ἐστὶ καὶ πόθεν ἀξουσιναυτήν; Ὁ δ' ἄθλιος
 ἐν ἀμνηστία γενόμενος, καταφεύσασθαι μὲν οὐδε-
 μιὰς ἤθελε. Τί δὲ μάτην, εἶπε, θορυβεῖσθε ζητοῦν-
 τας τὴν οὐ παροῦσαν. Καλλιρρόης ἐγὼ Συρακοσίας
 35 ἐμνημόνευσα, Ουγατρός Ἐρμοκράτους τοῦ στρα-
 τηγῶ. Ταῦτ' ἀκούσας Μιθριδάτης ἐρυθίματος ἐνε-
 πλήσθη καὶ ἰδρῶν τὰ ἔνδον καὶ δάκρυον αὐτοῦ
 μὴ θέλοντος προέπεσιν, ὥστε καὶ τὸν Πολύχαρμον
 δευσισησῆσαι, καὶ πάντας ἀπορεῖν τοὺς παρόντας.
 40 Ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ὁ Μιθριδάτης συναγαγὼν ἑαυτὸν Τί
 δὲ σοί, φησὶ, πρῶτος πρὸς Καλλιρρόην ἐκείνην, καὶ
 δεῖ τί, μέλλων ἀποθνήσκειν, ἐμνημόνευσας αὐτῆς;
 ὁ δ' ἀπεκρίνατο. Μακρὸς ὁ μῦθος, ὦ δέσποτα, καὶ
 πρὸς οὐδὲν ἐτι χρήσιμός μοι. Οὐκ ἐνοχλήσω δὲ σε
 45 ληρῶν ἀκαίμων, ἀμα δὲ καὶ δέδοικα μὴ, ἐάν βραδύνοι
 ψάσῃ μὲ ὁ φίλος. Θέλω δ' αὐτῷ καὶ συναποθάνειν.
 Ἐπεκλάσθησαν αἱ ὄργαι τῶν ἀκούοντων καὶ ὁ θυμὸς
 εἰς ἔλεον μετέπεσε. Μιθριδάτης δ' ὑπὲρ πάντας συνε-
 50 κμήθη καὶ Μὴ δέδοιθι, φησὶν, οὐ γὰρ ἐνοχλήσεις μοι
 διηγουόμενος, ἔχει γὰρ φυγὴν φιλόφρων. Ἀέγας
 πάντα θαρρῶν καὶ μηδὲν παραλίπης, Τίς εἶ καὶ πόθεν,
 καὶ πῶς ἦλθες εἰς Καρίαν καὶ δεῖ τί σκάπτεις δεδεμέ-
 νος; μάστιγα δὲ μοι διτήγησαι περὶ Καλλιρρόης καὶ
 τίς ὁ φίλος.
 55 Γ'. Ἠρξάτο οὖν ὁ Πολύχαρμος λέγειν. Ἡμεῖς, εἰ
 δύο δευσισησῆται, Συρακοσίαι γένος ἐσμὲν. Ἄλλ' ὁ μὲν
 ἕτερος νεανίσκος πρῶτος Σικελίας ἐδόξεν τε καὶ πλούσιος
 καὶ εὐμορρίῃ ποιεῖ, ἐγὼ δ' αὐταλῆς μὲν, συμφοιτητής
 δ' ἐκείνου καὶ φίλος. Καταλιπόντες οὖν τοὺς γυναικῶν

dagaretur origo, divolsam proptere de communem calens Poly-
 charmum rapit ad herum : qui in paradiso quodam corpore in-
 quies, et animo aestuans, proeminebat, Callirhoea
 imaginatione sibi fingens, qualem in lectu viderat; totus-
 que haerens in illa imagine et contemplatione, seruum
 quoque cum tactu valebat. Quid enim interpollas occu-
 patum? ait. Atqui opus erat, flere. Inveni scilicet fon-
 tem tam atrocis facinoris, et execrabile hoc caput sceler-
 stem mulierem novit, quae ministerium suum laice facinori
 commolavit. Mithridates, ad haec contracta in rugas
 fronte, et torvum tuens : Dic, ait, consciam et administram
 vobis scelerum. Negat scire Polycharmus et pernegat; ne-
 que enim sibi quidquam et isti facinori commune esse.
 Postulari tum flagra, affertur ignis, parari fiduciae. Jam
 corpore quis correpto : Ain'tu mulieris nomen, quaei modo
 confitebaris malorum tibi causam esse? Callirhoea, di-
 cebat Polycharmus. Pertussit Mithridates hoc nomen,
 et infelicem eandem mulieri communo esse hoc nomen cum
 illa putabat; neque amplius atque promptus erat ad inqui-
 rendum, ineluctans, ne ad necessitatem contumelia suavis-
 simum nomen afflicendi redigeretur. Amicis autem et
 domesticis ad rigidius examen instigantibus : Venat huc
 Callirhoe, ait, Tundentes igitur et ferientes Polycharmum :
 Quanam est? rogabant; et, unde tam accessere debent?
 Miser ille, quid diceret, quidve taceret, nescius, neque hu-
 miliam quamquam incendio incusandam censens : Quid
 vero tandem, ait, tumultuamini, quarentes non presen-
 tem? Callirhoea ego commemoravi Syracusanam, Her-
 moeratis praetoris filiam. Mithridates ad haec verba ru-
 bore perfunditur et sudore iatus disfluabat. Inno volenti
 quoque lacrymas exeklebant : ut vel ipse Polycharmus
 obmutesceret, et praesentes omnes ignari et turbati hesita-
 rent. Vix tandem se colligens Mithridates, Quid vero tibi
 est cum illa Callirhoe, et quare constitutus in mortis vic-
 ticia commemorasti? Longa, hore, fabula, neque mihi porro
 proficua; neque te morabor intempestive garrulus; simul
 veteor, ne cunctantem amicis in crucis obeundo supplicio
 me praervertat, quem ad inferos comitari volo. Infracte
 audientium ira, et mutatus in misericordiam levior cecidit.
 Ista ceteris confusus Mithridates : Ne timeas, ait. Me
 non moraberis exponens. Animus mihi lenis et benignus
 contigit. Confusus omnia, nihil mittens, aut celans, pro-
 fitere : Quis sis, et unde. Et qui veneris huc. Et quare
 terram soderis praeferratus. In primis narra mihi de Cal-
 lirhoe, et quis illo tuus amicus.

III. Nos duo nati, sic loqui Polycharmus occipit, gente
 Syracusani sumus. Alter quidem juvenis Scythia primus,
 et dignitate, et opibus, et omni pulchritudine. Ego vero
 plebeius quidem, illius tamen sodalis et amicus. Rebellis
 et patria et parentibus, amari nos datus, ego quidem illius

ἔκπελυσται τῆς πατρίδος, ἐγὼ μὲν δὲ ἐκείνου, ἰκίνομαι
 ὡς οὐ γυναῖκα Καλλιρρόην ταύνημα, ἢ, ὡς ἄπο-
 τεθηκείναι, ἔθαψι πολυτελῶς, τουθωρῶρι δὲ ζῶσαν
 εὐρήντες εἰς Ἰουίαν ἐπέδησαν. Τούτο γὰρ ἤμῃν ἐμὴ
 νύστε δημοσίᾳ βασανίζομαις τήρων ὁ ληστής. Ἐπιμα-
 φαν οὖν ἢ πόλις (ἢ) Συρακοσίων τριήρη καὶ πρέσβεις,
 τοὺς ἀναζητήσοντας τὴν γυναῖκα. Τούτην τὴν τριήρη
 ναυτὸς ἀραύσαν ἐνέπρησαν βέβαροι καὶ τοὺς μὲν
 πολλοὺς ἀπέσραξαν, ἐμὲ δὲ καὶ τὸν φίλον ἀήταντες
 ἐπέδησαν ἐνταύθα. Ἡμεῖς μὲν οὖν συμφρονος ἐφέρο-
 μεν τὴν συκαράν. Ἄλλοι δὲ τινες τῶν ἡμῶν συνδι-
 δεμένων, οὗς ἀγνοοῦμεν, διατρέξαντες τὰ δεσμά, φόνον
 ἐργάσαντο καὶ αὐτὸ κτείνοντες, τὴν ἐπὶ τὸν σταυρὸν
 ἐθήμεθα πάντας. Ὁ αἰὼν οὖν φίλος οὐδ' ἀποθεήσκω
 ἐνεκείνῃ τῇ γυναικί, προήβην δ' αὐτῆς μετμονεῦσαι
 καὶ τῶν κακῶν αἰτίαν εἰπεῖν ἐκείνου, δι' ἣν ἐπέλειπα-
 μαι. Ἐπι λέγοντος αὐτοῦ, Μιθριδάτης ἀνεβόητε·
 Χαίρειν λέγεαι. Τὸν φίλον, εἶπεν ὁ Πολύχρητος·
 ἀλλὰ δέσμαι σου, δέσποτα, κέλευσον τῷ θανάτῳ μηδὲ
 τὸς σταυρὸς ἡμῶν διαξέδῃ. Δάκρυα καὶ στεναγμοὶ
 ἐπικλυούσης τῇ ἀγγέλει καὶ πάντας ἔπειθε Μι-
 θριδάτης ἐπὶ Χαίρειν, ἵνα μὴ φθίσῃ τελευτήσας.
 Ἦσαν δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀντρημένους, ἀρτί δ' ἐκεί-
 νον ἐπιβαίνοντα τοῦ σταυροῦ. Πέροντες οὖν ἐκεί-
 νου ἄλλος ἄλλο τι· Φείσαι, κατὰβηθι, μὴ τρωσας,
 ἀφες. Ὁ μὲν οὖν δῆμιος ἐπέσχε τὴν ἑρμῆν. Χαί-
 ρειν δὲ λυπούμενος κατέβαινε τοῦ σταυροῦ, χαίρων
 γὰρ ἀπῆλλάσαστο βίου πόνου, καὶ ἔρωτος ἀπορῆς.
 Λογόμενος δ' αὐτῷ Μιθριδάτης ἀπάντηται καὶ περιπτου-
 ζόμενος εἶπεν· Ἀδελφε καὶ φίλε, μικροῦ με ἐνδρευ-
 σας ἔργον ἀσπίδος ἐργάσασθαι διὰ τὴν ἐγκρατῆ μὲν
 ἀλλ' ἀκαίρον σου σιωπῆν. Εὐθὺς οὖν προσέταξε τοὺς
 οἰκίταις ἀγειν ἐπὶ λουτρὰ καὶ τὰ σώματα θεραπεύσαι,
 λουσαμένοις δὲ περιθεῖναι γλάνιδας Ἑλληνικὰς πολυ-
 τελεῖς. Αὐτὸς δὲ γνωρίζοντας ἐς τὸ συμπόσιον παρεκά-
 λει καὶ εὖσε Χαίρειν σωτήρια. Πότος ἦν μακρὸς καὶ
 ἡδέτατος αἰσορροῖσας καὶ θυμηδίας οὐδὲν ἐπέδει. Προ-
 κοπιούσης δὲ τῆς εὐαίχας, θερμανθείς Μιθριδάτης οἶνον
 καὶ ἔρωτι· Μὴ γὰρ τὰ δεσμά καὶ τὸν σταυρὸν ἐλευ-
 σού, Χαίρειν, φησὶν, ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀνη-
 ρήτης. Ἐκπλάγεις οὖν ὁ Χαίρειν ἀνέκραγε· Ἦν δὲ γὰρ
 σὺ Καλλιρρόην εἶδες τὴν ἐμὴν; Οὐδέτι σὴν, εἶπεν ὁ
 Μιθριδάτης, ἀλλὰ Διονυσίου τοῦ Μιλησίου νόμου γα-
 μηθεῖσαν. Ἦθη δὲ καὶ τέκνον ἔστιν αὐτοῖς. Οὐκ
 ἐκατέρησεν ὁ Χαίρειν ἀκούσας, ἀλλὰ τοῖς γόνουσι
 Μιθριδάτου προσπεσὼν· Ἰκετεύω σε, παῖτε, ὦ δέσποτα,
 τὸν σταυρὸν μοι ἀπόδος. Χεῖρόν με βασανίζεις, ἐπὶ
 τοιούτῃ ἀγγέλει καὶ ἴδν ἀναγκαζών. Ἄπιστε Καλ-
 λιρρόη, καὶ πασῶν ἀσεβητάτη γυναικῶν. Ἐγὼ μὲν
 ἐπαύθην διὰ σὲ καὶ ἔταψα καὶ σταυρὸν ἐθήτατα καὶ
 ἄξιον μοι παρεδόθην, σὺ δ' ἐπέσχεαι καὶ τρομακ-
 τῶσαι, ἐγὼ δὲ ἐδεσμένον. Οὐκ ἔλασιν, εἰ γὰρ γέγον-
 νας ἄλλου, Χαίρειν ζῶντος, γέγοναι σὲ καὶ μητι.
 ΚΑΛΙΡΡΟË ἤρξατο πένθος καὶ μετὰ τὴν τὸν σταυρὸν ἐπὶ

caussa, me vero uxoris suae, cupis nomen e4 Callirhoe;
 quum ille mortuam arbitratos sumtuoso funere extulit, sed
 tumulorum perlossores inventam vivam in Ioniam vendi-
 derunt, ut lato Theron inhaevit nobis publice torto-
 riam relictum misit Syracusana respubica cum legato
 Irenem, quam in statione sua quietam noctu accende-
 runt barbari, plurimisque occisis, me et amicum huc ven-
 diderunt vinctos. Fortiter et moderate latimus hanc
 calamitatem; ali autem, nosimus qui, communes nosto
 carceris incolæ, ruptis vinculis, perpetrarunt caecem.
 adeoque tuo jussu modo nos omnes dacebamur ad crucem.
 Meus interim amicus ne moriens quidem incubabat uxorem
 suam; ego vero dolore stimulatus acerbo, malorum om-
 nium causam appellavi eam, corpus graba huc navigavi-
 mus. Adhuc loquente Mithridates exclamavit: Charitum
 as. Respondet Polycharnus: Amicum aio. At ego te,
 here, obsecro, jubeas, ut carnifex cruce nos tras ne sepat.
 Narrationem lacrymarum gemitusque sequuntur, totumque
 simul cœtum versus Chæream Mithridates dimittit, ne
 auxilium vota que sua mortuus præverteret. Charitum
 modo in crucem vident ire, reliquis jam extinctis famo-
 rosis. Clamant igitur e longinquo alii aliud: Hæce. De-
 scende. Ne vulneta. Sine. Carnifex agitur viam abstinet,
 et descendit Chæreas de cruce, non sine dolore. Gaude-
 lat enim vita arduosa et amore infelici delongi. Adve-
 nient in tanta deduceotium corona occerit Mithridates,
 et complexus eum: Frater, ait, et amice, parum aberat,
 quum constanti quidem tuo, sed intempestivo tamen silen-
 tio ad impium facinus me, structis quasi insidiis, alexisses.
 Jussi confestim servi juvenes ad balnea ducere, et curare
 corpora, et lotis injicere pretiosa Græca palla. Et ipse
 sacra ob servatum Chæream, convocatis sodalibus, facie-
 bat. Diu protracta compositio. Comis officii et voluptatis
 nihil quâquam desideratum. Jam proreeta equitum
 hilaritate, incalescere vino et amore Mithridates, et: Me
 vero non compedum trorum, ait, non crucis nasceret,
 Chærea, sed quod uxore tali spoliatus es. Percussus his
 verbis Chæreas: Ubi tu vero vidisti meam Callirhoen? ait.
 Non amplius tuam, sed Dionysii Milesii legitimum uxorem.
 Habent jam pueram illi. Non curavit ad hanc nuntium
 nosler, sed provolutus ad Mithridatis genua. Obsecro, ait,
 here, redde mihi crucem. Popus me torquetis, si post
 hanc narrationem me vivere cogas. Perfida Callirhoe,
 et omnium mulierum scelestissima! ego venditus in tua
 causa, terram foedi, gessi fuream, cœsi caruisti. Tu
 vero luxuriabaris interim et nuptias celebrabas, quum ego
 sub cœnis gemerem. Non sufficiebat alteri misisse,
 vivo Chærea, etiam mater debebas fieri. Plorare omnes,
 et convivium in hoc argumentum relata. Solus in his

σκαθρομένη υπόθεσιν. Μόως δὲ τούτοις Μηριδάτης ἔγραψεν, ἐπιπλά τινὰ λαμβάνων ἐρωτικῆν, ὡς δυνάμενος ἔχει καὶ λέγειν καὶ πράττειν τι περὶ Καλλιρρόης, ἵνα δοκῆ φίλῳ βοηθεῖν. Ἄρτι μὲν οὖν, ἔφη, νῦν γάρ
 5 ἔστιν, ἀπίστων, τῆ δ' ὑστεραία νήσους βουλευόμεθα περὶ τούτων. δείξει γὰρ ἡ σαβίς σχολῆς μακροτέρας. Ἐπὶ τούτοις ἀναστάς διέλυσε τὸ συμπόσιον καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεπέσθη, καθάπερ ἦν ἔθος αὐτῷ, τοῖς δὲ Συρακοσίοις νεανίσκοις θεραπείαν τε καὶ οἶκον ἐξείρι-
 10 τόν ἀπέδειξε.

Δ'. Νῦν ἐκείνη φρονεῖδον μετὰ πάντας καταλά-
 βανε καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο καθυβδεῖν. Χαίρεας μὲν γὰρ
 ἀργύετο, Πολύχρημος δὲ παρεμβήετο, Μηριδάτης
 δ' ἔγραψεν, ἐπιπλά, ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς
 15 γυμνασίοις, ἐφεδρῆς μὲν ὧν μεταξὺ Χαίρεός τε καὶ
 Διονυσίου, αὐτὸς ἀκονεῖ τὸ ἄλλον, Καλλιρρόην, ἀποί-
 σεται. Τῆς δ' ὑστεραίας προτεθείσης τῆς γνώμης, ὁ
 μὲν Χαίρεας εὐθὺς ἤϊον βιάζετο εἰς Μίλητον καὶ
 Διονύσιον ἀπειλεῖν τὴν γυναῖκα. Μὴ γὰρ ἂν μὴδὲ
 20 Καλλιρρόην ἐμμένειν ἰδούσαν αὐτόν. Ὁ δὲ Μηριδά-
 τας ἔμοῦ μὲν ἄνεκα, φησὶν, ἀπίθι, βούλομαι γὰρ σε
 μηδεμίαν ἡμέραν ἀπεψύχθαι τῆς γυναίκος. Ὅρῳλον
 μὴδὲ Σικελίας ἐξήλθετε, μὴδὲ συνέθη τι θεῖον ἀμφοῖν.
 Ἐπὶ δ' ἡ φιλόκακος τύχη ὄρῳμα σκυθρωπὸν ἑμὴν
 25 περιέθειται, βουλεύσασθαι δαί περι τῶν ἑξῆς φρονεμέ-
 τερων. Νῦν γὰρ ἀπέυδεις πάθι μᾶλλον ἢ λογισμῶ
 μήτεν τῶν μετέοντων προσημαίνεις. Μόως καὶ ξένος
 εἰς πόλιν ἀπέργη τὴν μεγίστην καὶ ἀνδρὸς πλουσίου
 καὶ πρωτεύοντος ἐν Ἰωνίᾳ ἠλεις ἀποσπάσαι γυναῖκα,
 30 ἐξαιρέτως αὐτῷ συναρθεῖσθαι, πολλά δυνάμει πεποθῶς;
 μακρὰν Ἑρμοκράτης σου καὶ Μηριδάτης, οἳ μόναι
 σύμμαχοι, πενήτασι δυνάμενοι σε μᾶλλον ἢ βοηθήσαι.
 Φυροδομαὶ καὶ τὴν τύχην τοῦ τόπου. Δεινὰ μὲν ἐκεῖ
 πέπονθαί ῥα; δοκεῖ δὲ σοὶ τὰ τότε φιλανθρωπότερα
 35 Τότε Μίλητος ἦν. Ἐδέσθης μὲν, ἀλλ' ἔζησας. Ἐπὶ ἄ-
 ρως, ἀλλ' ἑμοί, νῦν δὲ, ἂν αἰσθηταὶ Διονύσιος ἐπι-
 βουλεύοντα τοῖς γάμοις αὐτοῦ, τίς σε θεῖον δυνήσεται
 σῶσαι; παραδόθησθαι γὰρ ἀντεραστῆ τυράνῳ. Καὶ
 40 τύχη μὲν οὐδὲ πιστευθήσθαι Χαίρεας εἶναι. Κινδυνύ-
 σεις δὲ μᾶλλον, κἂν ἀληθῶς εἶναι σε νομίση. Σὺ
 μόως ἀγνοεῖς τὴν φύσιν τοῦ ἔρωτος; ὅτι οὗτος ὁ θεὸς
 ἀπάται χαίρει καὶ δόλοισι; δοκεῖ δὲ μοι πρῶτον ἀπο-
 πεψύχθαι σε τῆς γυναίκος διὰ γραμμάτων, εἰ μέ-
 45 μεντηνί σου καὶ Διονύσιον θέλει καταλιπεῖν, ἢ

50 Κεῖνος βουλεύεται οἶκον ὀρεῖσθαι, ὅς κεν ὄπισθι.

ἐπιστολὴν γράψων αὐτῷ· λυπηθήσῃ, χαρήσῃ, ζητα-
 σάτω, καλίστῃ. Τῆς δὲ τῶν γραμμάτων διαπραμψῆς
 ἐγὼ προνοήσομαι. Βιάζε καὶ γράψε. Παύεται Χαί-
 5 ρεας καὶ μόως ἐπ' ἐρωτικῆς γενόμενος ἤθελε γράψαι,
 ἀλλ' οὐκ ἔδύνατο, διακρούον ἐπιπρῶντων καὶ τῆς χειρὸς
 αὐτοῦ τυροσῆς. Ἀποκλάσας δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμ-
 φωνὰς, μόνος ἔφασκε τοιαύτης ἐπιστολῆς· Καλλιρρόε,
 10 Χαίρεας. Ζῶ καὶ εἶ ὡς ἔλε Μηριδάτης, τὴν φύσιν

latabatur Mithridates, spem noctis aliquam amatum,
 ut qui jam posset, amico visus optulari, de Callirhoe
 dicere et agere liberius. Haec : Jam quidem nox est,
 ait, abeamus; postero die solam et sanam de rebus his deli-
 beratori. Nam consultatio majus otium requirit. Post
 qua surgens dissolvit convivium et cubitum illi, qui con-
 sueverat, postquam Syracusanis juvenibus primum ministe-
 rium et cubiculum assignasset.

IV. Nox illa curarum plena omnes obruebat, et nullus
 poterat dormire. Chareas enim stomachabatur : Poly-
 charmus cum demalebat. Mithridates tandem exultabat
 ea spe, fore, ut, cum in gymnasio ludo, interea, dum Cha-
 reas et Dionysius ludendo delicerent, ipse sulsessor pos-
 situm in medio praemium Callirhoea solus extra pulverem
 et sudorem ferret. Altero die jussi saam quisque senten-
 tiam promere. Chareas recta Miletum ite et mulierem a
 Dionysio repetere censebat; neque enim post suum con-
 spectum ibi mansuram Callirhoeam. Mithridates autem :
 Quantum quidem in me, ait, abire te nihil proleat. Mal-
 lem profecto, te ne per unum quidem diem a tua fuisse
 distractum. Ulinam pedem Sicilia nunquam exulissetis.
 Quando vero novarum rerum semper cupida suis tam
 tristem vobis circumposuit personam, sapientius considere
 de deinceps agendis oportet. Nunc enim festinus affectu
 magis, quam ratione, nihil providus, nihil cautus futuro-
 rum. Solus et hospes abis in urbem, viroque diviti, et
 Junia primo junctam solemniter secundum leges et reli-
 giones omnes uxorem is abstractum, quibusnam tu conti-
 nus viribus et opibus? Longe tibi Hermodotes, longe Mi-
 thridates, unici tui adules, lugere te magis, quam tueri,
 idonei. Etiam loci fortunam vereor. Gravia sunt, quae
 nuper tibi passus es. Sed ea, si cum imminenti-
 bus parentur, humanitas mera tibi videbuntur esse. Miletus
 erat. Vinciebant te, sed et vivere sinebant. Vendebant
 te, sed mihi. Nunc autem quis decorem te et quaerit, si
 Dionysius insidiantem suo te matrimonio sentat? Trade-
 ris, rivali tuo, tyranno, neque forte tibi credatur, te esse.
 Et si crescant denique, vere Chaream adesse, petilitabe-
 ris eo maris. Tunc solus ignoras amoris indolem? Deus
 hic fallacis gaudet et dolis. Ego suaderem prius multe-
 rem lenire per literas, tu'ne mendicet, et Dionysium
 velit deserere, an potius illi

Amphiteare domum, qui praestet nocte maritum.

Scribe ipsi. Conturbetur, gaudeat rursus, requirat, vocet
 te. Ut recte curentur l'iera, ego curabo, i modo et scribe.
 Obedit Chareas, et in recessu scribere, ut ut coparet, ne-
 quibat tamen, lacrymis confertim cadentibus manumque
 tremante. Viv tandem, deploratis suis miseris, talem
 orditur epistolam : Callirhoe! Chareas. Vivo, et vivo per
 Mithridatem, palto nunc mouno, spero et tunc. Veriditas
 cum hic l'abatur in Canou, qui flammis debeverunt

εὐερίστην, ἐλπίζω δὲ καὶ σοῦ. Ἐπράθη γὰρ εἰς Κα-
 ρίαν ὑπὸ βραβύρων, οἵτινες ἐνέπρῃσαν τριήρη τὴν
 κλήν, τὴν στρατηγικὴν, τὴν τοῦ σοῦ πατρὸς. Ἐξέ-
 5 πεμφε δ' ἐπ' αὐτῆς ἡ πόλις προσδοῖαν ὑπὲρ σοῦ. Τοῦ
 μὲν ὄν ἄλλους πολίτας οὐκ ἔδ' ἔτι γεγόνασιν, ἐμὲ δὲ
 καὶ Πολύχαρμον, τὸν φίλον, ἤδη μὴδ' ὄντας φρονέεσθαι
 σέσσωκεν θεὸς δεσπότης. Πάντα δὲ Μιθριδάτης εὐε-
 ρετήσας, τοῦτό με δαλύπηκεν ἀπὲ πάντων, ὅτι μοι
 τὸν σὸν γάμον διηγήσατο. Θάνατον μὲν γὰρ, ἀνθρώ-
 10 πος ὄν, προσεδόκων, τὸν δὲ σὸν γάμον οὐκ ἔλασα.
 Ἄλλ' ἵκετοίω, μετανόησον. Κατασπίνδω τούτων
 μου τῶν γραμμάτων δάκρυα καὶ φιλήματα. Ἐγὼ
 Χαίρης εἶμι ὁ σοῦ, ἐκείνος δὲ εἶδες παρθένος εἰς Ἀφρο-
 δίτην βαλίσσασα, δι' ἣν ἤγρῦπτησας. Μνήσθητι τοῦ
 15 ὁπλάσιου καὶ τῆς νυκτὸς τῆς μυστικῆς, ἐν ἧ πρώτον
 σὺ μὲν ἀνδρὸς, ἐγὼ δὲ γυναικὸς πείραν ἐλάβομεν.
 Ἄλλ' ἀχλοτύπησα. Τοῦτο ἴδιόν ἐστι φιλοῦντος. Δέ-
 δικά σοι δέσπει. Ἐπράθη, ἐδοῦλευσα, ἐθέλην. Μή
 μοι μνησικακίης τοῦ λακτίσματος τοῦ προπετάσας.
 20 Κόρη γὰρ ἐπὶ σταυρὸν ἀνέβη διὰ σέ, σοὶ μὴδὲν ἐγκα-
 λῶν. Εἰ μὲν ὄν ἐτι μνημονεύσεται, οὐδὲν ἔπαθον.
 εἰ δ' ἄλλο τι φρονεῖς, θανάτου μοι δώσεις ἀπόφασιν.

Ἡ. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκεν Ἰγνίω, τῷ πι-
 25 στωτάτῳ, ὃν καὶ διοικητὴν εἶχεν ἐν Καρίᾳ τῆς Θίης
 αὐτίας· παραγυμνάσας αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον ἔρωτα.
 Ἐγραψε δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς Καλλιρρόην, εὐνοίαν ἐπι-
 δοκούμενος αὐτῇ καὶ κηδεμονίαν, ὅτι δι' ἐκείνην Χαί-
 ριαν ἔσωσε, καὶ συμβουλεύων μὴ ὑβρίζαι τὸν πρώτον
 ἄνδρα, ὑπιγυμνόμενος αὐτὸς στρατηγήσειν, ὅπως ἀλλή-
 30 λους ἀπολάβοιαν, ἂν καὶ τὴν ἐκείνης προσάβη ἔληται.
 Σύνεπεμφε δὲ τῷ Ἰγνίω τρεῖς ὑπηρετάς καὶ δύο
 πολυτελεῖ καὶ χρυσίον σολχόν. Ἐήρητο δὲ πρὸς τοὺς
 ἄλλους οἰκέτας, ὅτι πέμπει ταῦτα Διονυσίῳ, πρὸς τὸ
 θύοσποντον. Κελεύει δὲ τὸν Ἰγνίον, ἐπειδὴν ἐν Πριήνῃ
 35 γίνεται, τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ καταλείπειν, μόνον
 δ' αὐτὸν, ὡς Ἴωνα, καὶ γὰρ ἑλήνηζε τῆ φωνῇ, κατὰ-
 σκεπον εἰς τὴν Μίλητον πορευθῆναι. Ἰπ' ἐπειδὴν
 μύθη, πῶς ἂν γράμματοι τοῖς πράγμασι, τότε τοὺς ἐκ
 Πριήνης εἰς Μίλητον ἀπαγαγεῖν. Ὁ μὲν ὄν ἀπῆει,
 40 καὶ ἔπραττε τὰ κεκλευσμένα, ἡ τύχη δ' οὐχ ὅμοιον
 τῇ γνώμῃ τὸ τέλος ἐβράβευεν, ἀλλὰ μειζόντων πραγ-
 μάτων ἐκίνησεν ἀρχήν. Ἐπειδὴ γὰρ Ἰγνίος εἰς
 Μίλητον ἀπηλλάγη, καταλειθύντες οἱ δούλοι, τοῦ
 προστηκῆτος ἔρημοι, πρὸς ἀσωτίαν ὤρμουν, ἔχοντες
 45 χρυσίον ἄφθονον. Ἦν πόλις δὲ μικρῆ καὶ περιεργίης
 Ἑλληνικῆς πλήρῃ ξενικῆ πολυτέλεια τοὺς πάντων
 ἐπιστρέφειν ὀφθαλμούς· ἀγνώστοι γὰρ ἄνθρωποι καὶ
 τρυφῶντες ἰδοῦσαν αὐτοῖς, μέλιστα μὲν λησταί, δρα-
 κηταὶ δὲ πάντως. Ἦκεν ὄν εἰς τὸ πανδοκεῖον ὁ στρα-
 50 τηγὸς καὶ διερευνηόμενος εὗρε χρυσίον καὶ κόσμον πο-
 λυτελεῖ. Φύβρι δὲ νομίσας, ἀπέκρινε τοὺς οἰκέτας,
 Πίνας εἶεν καὶ πῶθεν ταῦτα. Φύβρι δὲ βασιλεὺς κα-
 ταμάχησεν τῆσ ἀλήθειαν, ὅτι Μιθριδάτης, ὁ Καρίας
 ὑπαρχος, δύο πεπόμερι Διονυσίῳ, καὶ ἐπιστολῆς

triremem illam pulchram, illam prætoriam, illam tu pa-
 tris. De cæteris civibus quid factum sit, non novi. Me
 vero et amicum Polycharum ex ipsis Oræi fœdibus ex-
 traxit heri misericordia. Mithridates vero, quum cætera
 omnia pulchre et benigne fecisset, hoc solo, sed omnium
 maximo, vulnere me afflixit, quod tuas mihi narrasti
 nuptias. Mortem equidem expectabam, qui mortali
 sum: sed tuas cum alio viro nuptias nullo modo ioclar-
 bam. Verum rogo simplex: respice. Litteras has oratio
 meis lacrymis oculisque. Chæreas tuus ego sum: ille,
 quem virgo videlas in Veneris templo procedens: propter
 quem noctes insomnes egisti. Memento thalami, et noctis
 illius mysticæ, in qua primum tu viri, ego fœminæ, primum
 habuimus. Atqui amulatione peccavi. Hoc proptium est
 amantis. Dedi tibi pœnas. Vendidit filii, servi, traxi
 catenas. Ne mihi caletis præpells et inconsolerate me
 moriam serves tenacem nimis et indelebilem. Et ego tu
 causa in crucein ivi, nihil incusans tamen. Quod si eris
 memor adiac es mei, nihil accidit mali. Si vero secun-
 dentis, pronuntias mihi feralem sententiam

V. Hanc Mithridates epistolam Hygino, servo fideles-
 simo, tradidit, quem et administratorem omnium in Caria
 fortunarum suarum habebat et secreti sui amoris consentan-
 fecerat. Ipse etiam Mithridates ad Callirhoen literas dabat,
 quibus suam erga ipsam benevolentiam curamque in ser-
 vato a se propter eam Chærea indicabat, primumque
 virum non insuper habere suabat; vel excedendum, si
 opus, ducere velle, quo conjuges sui copiam tursus tem-
 perent; modo illa calculum suum non negaverit. Hygino
 tres servos addit, et munera ingentis pretii, et magnam
 auri vim. Cæteris servis dictum, hæc Dionysio mitti, ne
 suspecti forent, aut ipsi suspicarentur. Hyginius vero
 jussus, ut Prienum esset ventum, relictis ibi comitibus,
 solus, ut Ion, nam Græce callebat, Miletum tendere spe-
 culator, et, postquam viderit, quid agendum, et qui ta-
 ctandum negotium, tum demum Priene reliquos Miletum
 abducere. Abt et mandata perficit. Fortuna vero exi-
 tum opinioni congruum non contribuit, sed majorum re-
 rum movit iutha. Miletum enim digresso Hygino, servi
 Priene relictis sine magistro lurrari cœperant, amov
 abundantes. Barbarus ille luxus in urbe parva Græcæque
 curiositatis oculus in se convertit omnium; et delinquentes
 ignoti homines videbantur ipsis maxime quidem latrones;
 namum sine dubio servi fugitivi. Prætor itaque hospiti-
 um ingressus, omnibus diligenter excussis, auri vim
 mundamque pretiosissimum reperit. Quæ repatus ille
 latrocina esse, servos rogat, quantum essent, et unde hæc
 Mela formentorium illi Mithridatem, Caria peccatorum,
 Dionysio hæc dona mittere prodant, Hæc aspe o hanc ill

ἐπεδείκνυταν. Ὁ δὲ στρατηγὸς τὰ μὲν γράμματα
οὐκ ἔλασεν· ἦν γὰρ ἔξωθεν κατατεσμησμένα, δημο-
σίαις δὲ παραδοῦς ἅπαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν ἐπεμψέ
πρὸς Διονύσιον, εὐεργεσίαν εἰς αὐτὸν κατατίθεσθαι
νομίζων. Ἐπύργαγε μὲν οὖν ἑστίων τοὺς ἐπιφανεστά-
τους τῶν πολιτῶν καὶ λαμπρὸν τὸ συμπόσιον ἦν. Ἦλθ
δὲ πού καὶ αὐλὸς ἐφθέγγετο καὶ δι' ὠδῆς ἤκούετο μέλος.
Μεταρῶν δ' ἐπίθικαι τις αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν· Στρατηγὸς
Πιθηγιῶν, Βίας, εὐεργετὴ Διονυσίῳ χαιρεῖν. Δῶρα
καὶ γράμματα, κομιζόμενά σοι παρὰ Μιθριδάτου, τοῦ
Καρίας ὑπάρχου, δῶδαι πονηροὶ κατέφθειρον, ὡς ἐγὼ
συλλαβὸν ἀνιπέμψα πρὸς σέ. Ταύτην τὴν ἐπιστολήν
ἐν μέσῳ τῷ συμπόσιῳ Διονύσιος ἀνέγνω, καλλοπιζύ-
ματος ἐπὶ ταῖς βασιλικαῖς δωρεαῖς. Ἐνταμίην δὲ τὰς
σφραγίδας κελύουσας, ἐντυγχάνειν ἐπειρᾶτο ταῖς γράμ-
μασιν. Ἰδὼν οὖν Καλλιρρόη Χαιρέας. Ζῶ.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ εἶλον ἤτορ.

εἶτα σκότος τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῷ κατελύθη, καὶ
μῆντοι λιπευόμενος, θύμῳ ἰσχύοντι τὰ γράμματα,
ποδοῦμενος ἄλλοι αὐτοῦ ἐντυχεῖν. Θορόδου δὲ καὶ
συνδρομῆς γενομένης, ἐπηγέρθη, καὶ συνέεις τὸ πάθος,
ἐξέλειπτο ταῖς οἰκέταις μετενεγκαῖν αὐτὸν εἰς ἕτερον
οἰκίον, ὡς εἶπεν βουλόμενος ἡμιμίας μετασχεῖν.
Τὸ μὲν οὖν συμπόσιον σκυθρωπῶς διελύθη, φαντασία
γὰρ ἀποπληξίας αὐτοῦ ἐσχέ. Διονύσιος δὲ καθ' ἔκ-
των γενόμενος, πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς.
Κατελάμβανε δ' αὐτὸν πάθη ποικίλα, θυμὸς, ἀθυμία,
φόβος, ἀπιστία. Ζῆν μὲν οὖν Χαιρέαν οὐκ ἐπίστευε,
τοῦτο γὰρ οὐδ' ὄλιγος ἤθελε, σκῆψιν δὲ μοιχικὴν ὑπε-
λάμβανε Μιθριδάτου διαφθεῖραι ὄλοντος Καλλιρρόην
ἐπιπέτῃ Χαιρέου.

Γ'. Μιθ' ἡμέραν οὖν τήρσειν ἐποιεῖτο τῆς γυναῖκος
ἀκριβεστέρην, ἵνα μὴ τις αὐτῇ προσέλθῃ, μηδ' ἀπαγ-
γείλῃ τι τῶν ἐν Καρίᾳ διηγημάτων. Αὐτὸς δ' ἄμυναν
ἐπινοήσας τοιαύτην. Ἐπειδήμει κατὰ καιρὸν ὁ Λυδίας
καὶ Ἰονίας ὑπάρχος Φαρνάκης, ὃς δὴ καὶ μέγιστος
εἶναι δοκεῖ τῶν ὑπὸ βασιλείῳ καταπεμπομένων ἐπὶ
θάλατταν. Ἐπὶ τούτῳ ἦλθεν ὁ Διονύσιος, ἦν γὰρ
αὐτῷ φίλος, καὶ ἰδιολογίαν ἤτήσατο. Μόνος, ἰκετεύ-
σας, φράσιν, οἱ δέσποτα, βοηθήσον ἐμοὶ τε καὶ σιαυτῷ.
Μιθριδάτης γὰρ, ὁ κάλειστος ἀνδρῶν καὶ σοὶ φρονῶν,
ξένος μου γενόμενος ἐπιβουλεύει μου τῷ γάμῳ καὶ
πέπομα γράμματα μοιχικὰ μετὰ γρουσίου πρὸς τὴν
γυναῖκα τὴν ἐμήν. Ἐπὶ τούτοις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπι-
στολάς καὶ διηγείτο τὴν τέχνην. Ἄσμενος ἤκουσε
Φαρνάκης τῶν λόγων· τάχα μὲν καὶ διὰ Μιθριδάτην,
εἰγεῖνοι γὰρ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγα προσκρούσματα διὰ τὴν
γενεῖσιν, τὸ δὲ πλεόν διὰ τὸν ἔρωτα. Καὶ γὰρ αὐτὸς
ἐκάτεο τῆς Καλλιρρόης καὶ δι' αὐτὴν ἐπειδήμει τὰ
πολλὰ Μιλήσιοι, κελῶν ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις Διονύσιον
μετὰ τῆς γυναῖκος. Ὑπέσχετο δ' οὖν βοηθήσειν αὐτῷ
κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ γράψει δι' ἀπορρήτων ἐπιστολῶν·
Βασιλεῖ βασιλέων, Ἀρταξέρῳι, σατιάπῃς Λυδίας καὶ

Quas praeter non solvit, obsignatas quoque, sed apparito-
ribus traditas cum servis et muneribus Dionysio misit:
hoc beneficio, cum deposito pignore, futuram laque bene-
volentiam sibi obligaturus. Commodum Dionysius civium
nobilissimos vocaverat, splendidumque erat convivium
Jam strepere tibi, jam audiri vocale carmen, quum li-
teras illi quis tradit: Praetor Prienensium, Bias, patrono
Dionysio salutem. Munera enim literis per Mithridatem,
Cariae praefectum, tibi destinata servi nequam hic laeera-
bant; quos ego comprehensus ad te porro misi. Hanc
epistolam in medio conviviarum recitabat Dionysius, hand
parum ob regalia munera sibi plaudens. Ceteras quoque
legere cupidus incidit jubet signa, videtque: Callirhoe
Chaereas. Vivo.

Tunc illi genum rigidum flaccescere nervi,
Calligare oculi, trepidumque hinescere pectus.

Pertinaciter nihilominus literas continebat manibus, utul
animo delinquens, meto, ne quis alius legeret. Emoto ad
haec et concurrente omni familiae et convivio, excitatus
ipse et intelligens suam animi perturbationem, transferri
vult in aliud cubiculum, ut solitaria quieto frui cupidus.
Hoc modo, sed tristi, convivium fuit dissolutum. Pta-
bant enim omnes, subito sanguinis ictu correptum esse.
Ille vero sibi roditus in vacuo sarpus relegat epistolas,
variis interim exercitus animi astubus. Modo excan-
descere, modo dejecti animo, modo metuere, modo non
credere. Non credebat omnino, Chaeream vivere; nolebat
enim id, et plane execrabatur. Sed suspicabatur insidias
Mithridatae, Callirhoen adulterio corrumpere studentis.

VI. Apponebat itaque conjugi interdictum custodiam dili-
gentiorem, ne quis aut accederet, aut referret omnino
quid e Caria; ipse vero se hoc modo vicissim utisci exco-
gitabat. Mileti agebat opportuna isto tempore Lydiae et
Ioniae praefectus, Pharnaces, eorum habitus maximus,
quos Persarum rex ad oram maritimam solet mittere. Hunc
adit Dionysius, ut amicus, et admitta rogat in colloquium
secretius. Solus solt: Rogo te, ait, domine, succurre non
militi magis, quam tibi. Pessimus virorum et invidus tibi,
Mithridates, jure hospitii amque deque habito, insidiatur
tuo matrimonio, auri que vim et literas corruptrices uxori
meae misit. Simul protrahit literas et legit, et explicat
arces. Libenter haec audiebat Pharnaces, et ob Mithri-
datem, si velis. Dissidebant enim et saepe collidebantur
ob dittonum viciniam. Magis tamen ob amorem. Nam et
ille Callirhoe amore flagrabat, plurimumque debebat
Mileti, ad epulas vocans cum uxore Dionysium. Huic
igitur ille pro virili adiutorem se pollicetur, et epistolam
scribit arcuam: Regum regi, Artaxerxi, satrapa Lydioe

Ἰωνίας, Φαρνάκης, ἰδίῳ δεσπότη χαίρειν. Διονύσιος
 ἢ Μιλήσιος δοῦλος ἐστὶ σὸς ἐκ προγόνων, πιστὸς καὶ
 πρόθυμος εἰς τὸν σὸν οἶκον. Οὗτος ἀπωδύρατο πρὸς
 με, ὅτι Μιθριδάτης, ὁ Καρίας ὑπάρχος, ξένος αὐτῷ
 5 γενόμενος διαρθείρει αὐτοῦ τὴν γυναῖκα. Φέροι δὲ
 μεγάλῃ ἀδοξίᾳ εἰς τὰ σά πράγματα, μᾶλλον δὲ τα-
 ραχῆν. Πᾶσα μὲν γὰρ παρανομία σατραπίου μεμπτή,
 μάλιστα δ' αὕτη. Καὶ γὰρ ὁ Διονύσιος ἐστὶ δυνατώ-
 10 τας Ἰώνιον καὶ τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς περιθόητον,
 ὥστε τὴν ἕβριν μὴ δύνασθαι λαθεῖν. Ταύτην τὴν
 ἐπιστολὴν κομισθεῖσαν ὁ βασιλεὺς ἀνέγνω τῷς φίλοις
 καὶ τί γρῆ πράττειν, ἐβουλεύετο. Γυνῆμαι δ' ἐρρή-
 15 θησαν διάφοροι· τοῖς μὲν γὰρ Μιθριδάτῃ εὐνοῦσαν,
 ἢ τὴν σατραπίαν αὐτοῦ μνωμένους, ἐδόκει μὴ περισσῶν
 ἐπιβουλῆν εἰς γάμον ἀνδρὸς ἐνδοξοῦ, τοῖς δὲ βραθυρο-
 20 τέροις τὰς φύσεις, ἢ τιμῶσι τὸν Μιθριδάτην, εἶχε δὲ
 πολλοὺς, πρῶστῃκτος, οὐκ ἤρεσκεν ἀνάρπαστον ἐκ
 διαβολῆς ποιεῖν ἀνδρα δόκιμον. Ἀνωμάλιον δὲ τῶν
 γυναικῶν γενομένων, ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἐπι-
 25 κύρησεν ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ὑπερέθετο τὴν σκέψιν, νυκτὸς
 δ' ἐπιβούσας, ὑπεδύετο αὐτὸν μισοτυνηρία μὲν διὰ
 τὸ τῆς βασιλείας εὐπρεπέως, εὐλάβεια δὲ περὶ τοῦ μέλ-
 λοντος. Ἀρχὴν γὰρ ἔχειν τὸν Μιθριδάτην καταρρο-
 30 νήσιος. Ἐρμασεν οὖν καλεῖν ἐπὶ τὴν δίαιαν αὐτόν.
 Ἄλλο δὲ πάρος παρήνει, παραπίμπισθαι καὶ τὴν γυ-
 ναῖκα τὴν καλήν. Σύμβουλοι (δὲ νῦν) καὶ σκότος ἐν
 ἐρμαίς γενομένοι καὶ τούτου τοῦ μέρους τῆς ἐπιστολῆς
 ἀνεξιμνηστικὸν βασιλέα. Προσηρέθη δὲ καὶ φῆμα,
 35 Καλλιρρόην τινὰ καλλίστην ἐπὶ τῆς Ἰωνίας εἶναι. Καὶ
 τούτου μόνον ἐμέμνητο βασιλεὺς Φαρνάκην, ὅτι οὐ
 προσηγάφη ἐν τῇ ἐπιστολῇ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς.
 Ὅμοιος δ' ἐπ' ἀμφιβολίᾳ τῷ τάχα καὶ κρείττονα τυγχά-
 νειν τῆς σφαιζομένης ἑτέραν, ἔδοξε καλέσαι καὶ τὴν
 40 γυναῖκα. Γράφει δὲ καὶ πρὸς Φαρνάκην· Διονύσιον,
 εἰμὸν δούλον, Μιλήσιον, πέμψον· πρὸς δὲ Μιθριδάτην·
 Ἦκε ἀπολογησάμενος, ὅτι οὐκ ἐπιβούλευσας γάμῳ
 Διονυσίου.

Ζ'. Καταπλαγέντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ ἀπο-
 ρῶντος τὴν αἰτίαν τῆς διαβολῆς, ὑποστρέψας ὁ Ὑγιῶς
 40 ἐδήλοισι τὰ πεπραγμένα περὶ τοὺς οἰκείας. Προ-
 δοθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν γραμμάτων, ἐβουλεύετο μὴ βραδί-
 ζειν ἀνο, δεδοκῆς τὰς διαβολὰς καὶ τὸν ὄμνεν τοῦ
 βασιλέως· ἀλλὰ Μιλήτην μὲν καταλαβεῖν καὶ Διονύ-
 σιον ἀνελεῖν, τὸν αἰτίον, Καλλιρρόην δ' ἀρπάσας,
 45 ἀποστῆναι βασιλείας. Τί γὰρ σπεύδω, φησὶ, παρα-
 δοῦναι δεσπότην χειρὶ τὴν ἐλευθερίαν; τάχα δὲ καὶ
 κρατήσεις ἐνθάδε μένου. Μακρὰν γὰρ ἐστὶ βασιλεὺς
 καὶ ἱσχυρὸς ἐστὶ στρατηγός. Εἰ δὲ καὶ ἄλλως
 ἀπειρήσειν, οὐδὲν ἐνθάδε χεῖρον παθεῖν. Ἴν τοσούτῳ
 50 δὲ σὺ μὴ προδῆς ὅσο τὰ κάλλιστα, ἔροισα καὶ ἀρχήν.
 Ἐνθάδε ἐνδοξοῦ ἢ ἡγεμονία καὶ μετὰ Καλλιρρόης
 θάνατος ἔσθαι. Ἐπὶ ταῦτα βουλευμένους καὶ παρα-
 σκευαζομένους πρὸς ἀπόστασιν, ἤκε τις ἀγγελίῳ ὡς
 Διονύσιος εἶναι, μακρὸν Μιλήσιον καὶ Καλλιρρόην ἐπάγειται.

et Ionia, Pharnaces, suo domino salutem. Dionysius
 Milesius servus tuus a majoribus inde tibi factus et erga
 domum tuam officiorum promptus. Ille cum Euryonis apud
 me exposuit, uxorem suam a Cariae prefecto, Mithridate,
 coque hospite suo nuper facto, corrupit. Id quod magnam
 tuis rebus creat ignominiam, uno potius turbas. Omnis
 enim iniquitas satrapae digna vituperio, sed haec maxime.
 Nam et Dionysius potentissimus Ionum est, et forma mu-
 lieris celeberrima, ut latere nequeat contumelia. Allatam
 hanc epistolam rex amicis praefigit, et sententias imperat.
 Sed discessum est in diversa. Nam qui Mithridati nunc
 volebant, invidi, aut ejus praefecturam precabantur, sua
 debant nullo modo committere ad insidias illustris viri con-
 jugio structas. Qui vero lenioris erant indolis, aut Mithri-
 datem in honore habebant, erant autem multi praepollentes:
 illi non probabant, probum virum per calumnias de molo
 submoveri. Igitur illa die, quandoquidem sententiae cu-
 cum adversa fronte pugnarent, rex decernebat nihil, sed
 rejiciebat in aliud tempus. Secuta vero nocte regem partem
 subibat odium nequitiae in viro, qui deus et honorem regi a
 dignitatis tueri debebat: partim de futuris metus atque
 circumspectio. Sic enim Mithridati impune condemnandi
 initium datur. Impetum igitur capabat evocandi Mithri-
 datis ad causam dicendam. Alius vero animi motus hor-
 tabatur, pulchram illam feminam simul evocare. Con-
 sultores igitur (nox) et tendere secretum tacti, illam de
 mulieris forma literarum partem eulam regi representabant
 incubantur. Praeterea quoque jamdudum sparsus in
 aula rumor de pulcherrima quadam apud Iones Callirhoe
 stimulabat, utque solum in Pharnace reprehendebat rex,
 quod mulieris nomen literis non consignasset. At quomodo
 dubitari posset, sine etiam alia celebrata ista nullo pul-
 chrior, in omnem eventum placuit, etiam mulierem exire.
 Scribit ergo Pharnaci: Dionysium Milesium, servum
 meum, mitte. Mithridati vero: Veni causam daturus,
 quod Dionysii matrimonio non feceris insidias.

VII. Dum territus Mithridates, et in quem calumnias
 causam conjicit dubius fluctat, reclus Hyginus, quid
 factum sit de servis, exponit. Proditus igitur ab literis
 maturo consilio decernebat, ad regem non ascendere;
 cujus aequae noverat iram atque calumniam vices: sed
 Miletum occupare; occidere Dionysium, turbatum causam:
 rapere Callirhoen: itaque demum a rege deficere.
 Quid enim heri mandus libertatem tradere roo? Eusan-
 eris superior, ubi domi manseris. Rex enim longe abest
 et habet males belli daeps. Aut si aliquid aliud contu-
 meliae in te decernat, nihil pejus poteris pati. Quodquid
 sit, tu interim pulcherrima duo te prodas: amorem et do-
 nomatum. Principatus splendidus in sepulcro titulus, et
 cum Callirhoe mori, dulce est. Haec agitant et parant
 detestationem nuntiat Dionysius esse Miletu et Calli-

Τούτο λυπρότερον ἔκουσε Μιθριδάτης, ἢ τὸ πρόσταγμα τὸ καλοῦν ἐπὶ τὴν δαίην. Ἀποκλάσας δὲ τὴν ἑαυτοῦ συμφορὰν· Ἐπί ποταίς, φησὶν, ἑλπίσιν εἶμι μῖνος; προδίδωσί με πανταχόθεν ἡ τύχη. Τάχα γὰρ ἐλπίσται με βασιλεὺς μηδὲν ἀδικούντα, εἰ δ' ἀποθανεῖν δεήσεται, πάλιν ὄψομαι Καλλιρρόην. Κἄν ἐν τῇ κρίσει Χαιρέαν ἴξω μετ' ἑμαυτοῦ καὶ Πολύχρῳμον, οὐ συνηγόρους μόνον, ἀλλὰ καὶ μάρτυρας. Πᾶσαν οὖν τὴν θεραπείαν κλειδέας συνακολουθεῖν, ἐξώρισσε Καρίας, ἀγαθὴν ἔχον ψυχὴν ἐκ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ἂν δοῦται. Ἴδστε οὐδὲ μετὰ θαυρῶν προέπεμφαν αὐτὸν, ἀλλὰ μετὰ θουσιῶν καὶ πομπῆς. Ἴνυ μὲν οὖν στόλον τοῦτον ἐκ Καρίας ἔστειλεν ὁ Ἔρως, ἐξ Ἰωνίας δ' ἐνδοξότερον ἄλλον. Ἐπιφανέστερον γὰρ καὶ βασιλικώτερον ἦν τὸ κάλλος. Πρῶτερη γὰρ τῆς γυναικὸς ἡ φήμη, καταγγέλλουσα πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι Καλλιρρόη παραγίνεται, τὸ περιθόητον ὄνομα, τὸ μέγα τῆς φύσεως κατόρθωμα·

Ἀρτέμιδι ἑκάλη, ἢ χρυσίῳ Ἄρροδίτη.

Ἐνδοξότερον αὐτὴν ἐποίει καὶ τὸ τῆς εἰκῆς διήγημα. Πόλις ἀπῆντων θλαὶ καὶ τὰς ἐδοῦς ἑστενοχώρου οἱ συντρέχοντες ἐπὶ τὴν θέαν. Ἰδέσκει δὲ τοὺς πᾶσι τῆς ψήμης ἡ γυνὴ κρείττων. Μακαρίζομενος δὲ Διονύσιος ἔλυπειτο καὶ δειλότερον αὐτὸν ἐποίει τῆς εὐτυχίας τὸ μέγεθος. (ἄτε) γὰρ πεπαιδευμένος ἐνθυμῆται, ὅτι φιλόκαινός ἐστιν ὁ Ἔρως. Διὰ τοῦτο καὶ τόξα καὶ πῦρ ποιηταὶ τε καὶ (πλ)ᾶστοι περιτεθείασιν αὐτῷ, τὰ κουφώτατα καὶ σῆλαι μὴ θέλοντα. Μνήμη δ' ἑλάμβανεν αὐτὸν παλαιῶν διηγημάτων, ὅσαι μεταβολαὶ γεγύνασι τῶν καλῶν γυναικῶν. Πάντ' οὖν Διονύσιον ἐφόβει, πάντας ἐβλεπεν ὡς ἀντραστὰς, οὐ τὸν ἀντίδικον μόνον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν δικαστὴν, ὥστε καὶ μετῴκει, προπετίστερον Ψαρνάχη ταῦτα μεθύσας·

ἐξὸν καθεύδειν τὴν τ' ἐρωμένην ἔχειν.

Ὁὐ γὰρ ὅμοιον, ἐν Μιλήτιω φυλάττειν Καλλιρρόην καὶ ἐπὶ τῆς Ἰσσίας θῆς. διεπόλαττε δ' ὅμοιος τὸ ἀπόρητον μέγρι τιλους, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ὁμολογεῖ πρὸς τὴν γυναικα, ἀλλ' ἡ πρόφρασις ἦν, ὅτι βασιλεὺς αὐτὸν μεταπέμπεται, βουλευσάσθαι θέλιον περὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πραγμάτων. Ἐλυπεῖτο δὲ Καλλιρρόη, μακρὰν στείλομένη θαλάσσης Ἰλληνιαῆς. Ἔως γὰρ τοῦς Μιλησίων λιμένας ἕως, Συρακούσας ἐδόκει ἔγγυς τυγχάνειν. μέγα δ' εἶχε πραραμύθιον καὶ τὸν Χαιρέου τάφον ἐκεῖ.

rihoën secum ducere. Mithridatem nil magis affligit, quam epistola, qua ad causam dicendam vocatus fuerat. Qua confusus ego spe, ait, deplorans suas miseras, dentibus demoror! ubique me Fortuna prodit. Fortasse me innocentem rex miserabitur. Quod si veru mori oporteat, Callirhoën tamen iterum videbo. Vel in ipso iudicio Chæream mecum habebō, et Polycharmum, non patronos tantum, sed et testes. Evocato igitur et comitari jussu omni ministerio, egreditur Caria, bona cum spe, quandoquidem nemini videri posset injuriam fecisse. Adeoque Cares non lacrymis abentem, sed victimis et splendido deducto, prosequebantur. Unum hoc agmen Amor e Caria mitebat, alterum vero splendidius ex Ionia. Illustrior enim et magis regia pulchritudo erat. Fama mulierem præcurrebat, omnibus et ubique nuntians, Callirhoën venire, decantatissimum nomen, artificis naturæ magnam illud magisterium,

Aurate Veneri similem pulchræ Dianæ.

Rumor etiam iudicii subeundi celebriorem reddebat. Integre urbes obviam ire, et concurrentium ad spectaculum agmina opplere vias. Omnes mulierem opinione et fama pulchriorem existensere. Sed illa quidem præconia et invidiöse laudes angebant Dionysium, et magnitudo felicitatis faciebat timidiorē. Doctrinæ enim minimo expers vir cogitabat perpetuam Cupidinis nova molientis inconstantiam, cui propterea tam poëtæ, quam statuarii, duo rerum omnium levissima, et stare atque reprimi negantia, sagittas et ignem, attribuerint. Memoria quoque subibat veterum fabularum, quot et quæ pulchrarum mulierum vices et fata fuerint. Terrebat hæc omnia Dionysium: adspiciebat omnes tanquam rivales, non adversarium modo, sed et ipsum iudicem: et penitentia inconsiderata: apud Pharnacem delationis ducebatur, qui tranquille potuerit inter amplexus amatæ conjugis recubare. Hanc enim aliud esse, Miletî servare Callirhoën, atque per totam Asiam. Nihilominus aceretum usque ad supremum finem constanter legebat, causa perfectionis mulieri non indicata, sed simulabat, regem se evocasse ad communem de rebus Ionica deliberationem. Callirhoë tamen agre ferebat, a Græco mari tam longe abstrahi. Donec enim videbat Milesios portus, credebat, prope a Syracusis abesse. Magnum quoque illi solamen Chæreæ monumentum habebat.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Α'. Ὡς μὲν ἐγαμῆθε Καλλιρρόη Χαίρειν, καλ-
 λίστη γυναικῶν ἀνδρὶ καλλίστῳ, ποικίλαισιν ἄρ-
 οῖσι τὸν γάμον καὶ ὡς δὲ ἐρωτικὴν ζήλοισιν
 Χαίρειον πληθύνον αὐτῆν ὄψεσθε τεύχεσσι, ταρτίσαν δὲ
 πολυτέλει, εἴτ' ἀνανήψαν ἐν τῷ τάφῳ, τιμωροῦντι
 5 νοκτὸς ἐξήγαγον ἐν Σικελίᾳ, πλείστασι δ' εἰς Ἴουσίαν
 ἐπέδησαν Διονυσίῳ καὶ τὸν ἔρωτα τὸν Διονυσίου καὶ
 τὴν Καλλιρρόης πρὸς Χαίρειον πίστιν καὶ τὴν ἀνάγκην
 τοῦ γάμου διὰ τὴν γαστέρα καὶ τὴν Θήρανος ἀμοιβή-
 10 ν, οὕτως καὶ Χαίρειον πλοῦν ἐπὶ ζήτησιν τῆς γυναικὸς,
 Ἰλυσίῳ τ' αὐτοῦ καὶ πρῶτον εἰς Καίρειον μετὰ Πολυ-
 χάρμῳ τοῦ φίλου καὶ ὡς Μιθριδάτης ἐγνώρισεν Χαί-
 ρειον μὴδὲν ἀποβήσκειν καὶ ὡς Ἰσπεύδῳ ἀλλήλοισι
 ἀποδοῦναι τοὺς ἔρωτας, φωρῶσαι δὲ ταῦτο Διονύσιος
 15 ἐξ ἐπιστολῶν διέβλεν αὐτὸν πρὸς Φαρανάκην, ἐπέμπε
 δὲ πρὸς βασιλεῖα, βασιλεὺς δ' ἀφορτίσεν ἑκατόσιν ἐπὶ
 τὴν χρυσὴν, ταῦτα ἐν τῇ προσην λόγῳ διέδηλωται.
 τὰ δ' εἴρη: τὴν διηγήσομαι. Καλλιρρόη μὲν γὰρ μέγα
 Συρίας καὶ Κιθιαίας κούρος ἔφερε τὴν ἀποβύτιαν,
 20 καὶ γὰρ Ἑλλάδος ἡμῶν φωνῆς καὶ θάλατταν ἔβλεπεν
 τὴν ἀρούσαν εἰς Συρακούσας. Ὡς δ' ἦεν ἐπὶ ποτα-
 μῶν Εὐφράτην, μετ' ὃν ἤπειρος ἴσται μεγάλη ἀρετή-
 ρον εἰς τὴν βασιλείᾳ γῆν τὴν πολλήν, τὸτ' ἦδη πό-
 θος αὐτὴν ὑπέδρατο πατρίδος τε καὶ συγγενῶν, ἀπο-
 25 γνώσας τῆς εἰς ταῦτα πάλιν ὑποστρωφῆς. Σπόσα δ' ἐπὶ
 τῆς ἡρόνος καὶ πάντας ἀναχωρήσαι κελεύσασα πάλιν
 Πλαγγονος, τῆς μόνης πιστῆς, τοιοῦτος ἤρξατο λό-
 γον· Τύχρ βράσκει καὶ μίση γυναικίᾳ προστρόνοι-
 κούσα πολέμῳ, σὺ με κατέλειπες ἐν τόφῳ ζῶσαν
 30 καίτιθιν ἐξήγαγες, ὡ δ' ἔλειον ἀλλ' ἵνα ληστοῖς με
 παραδοῖς. Ἐκείρισαντό μοι τὴν φυγὴν θάλασσα καὶ
 Θήραν. Ἢ Ἐρμωράτους θυγάτηρ ἐπράθην, καὶ το
 τῆς δουλείᾳς μοι βαρύτερον, ἐπράθην, ἵνα, ζῶντος
 Λαίρειου, ἄλλῳ γαμηθῶ. Σὺ δὲ καὶ τοῦτον ἔδωκ μοι
 35 φρονεῖς. Οὐκίτι γὰρ εἰς Ἴουσίαν με φυγαδεύει. Ζέ-
 νη μὲν, πλὴν Ἑλληνικῆς ἐδίδως γῆν, ὅπου μεγάλην
 εἶπον παραμύτιαν, δεῖ θάλασση παρακάθηναι. Νῦν
 δ' ἔτι με τοῦ συνήθους βίπτιος ἀίρας καὶ τῆς πατρίδος
 ὄλω διορίζομαι κόσμῳ. Μίλητον ἀφείδου μοι πάλιν,
 40 ὡς πρότερον Συρακούσας. Ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἀπά-
 γομαι καὶ βαρβάρους ἐγκαλείομαι μυρσίε ἢ νησιώτις,
 ὅπου μυχέτι θάλασσα. Ποῖον εἴ' ἐλπίσαι ναῦν ἐν
 Σικελίᾳ καταπλέουσαν; ἀποσπῶμαι καὶ τοῦ σοῦ τά-
 φου, Χαίρειν. Τίς ἐπιπέγχει σοὶ χάρις, δάψην ἀγαθῆ;
 45 Βάκτρα μοι καὶ Σόσσα λοιπὸν οἴκος καὶ τάφος. Ἄπασι,
 Εὐφράτη, μέλλω σε διαθείναι. Φοβῶμαι γὰρ οὐ
 οὔτως τὸ μῆκος τῆς ἀποδημίας, ὡς, μὴ ὄψῃ κακίᾳ
 καλῆ τι. Ταῦθ' ἅμα λέγουσα τὴν γῆν κατεπίλησεν.
 εἴτ' ἐπέδρασε τῆς παρούσης διεπέραςιν. Ἢ μὲν
 50 οὖν καὶ Διονυσίῳ γρηγορῶτα πολλὰ, πλουσιώτατα γὰρ
 ἐπέδιδάντο τῇ γυναικὶ τὴν παρασκευὴν, βασιλικωσί-

LIBER QUINTUS.

I. Quomodo jam Callirhoe Chierea nupta fuerit, pul-
 cherrima mulierem uirum pulcherrimo, administrantibus
 nuptiis Venire, et quomodo iclu amuli Chierete exco-
 mata fuerit visa, sphindileque sepulta; deum sibi reddidit
 sepulcro noctu latrones extraxerint, et abductum e Sicilia
 trajecto pelago in Ioniam venderint Dionysio, Insuper
 amores, et femina ergo Chieream solem, et coartas ob-
 plenum ventrem nuptias, et Theronis confessionem et
 Chierae instilulam re, elendo uxoris ego nauagationem,
 eoque cum Polycharmo captivitatem, et in Carum ven-
 ditionem, et qui Chieream Mithridates agnoverit, panqua
 morti tradendum, et qua ratione disparatos amantes pu-
 gure aliquo reddere studuerit, et ut, eo deprehenso per
 epistolas, Dionysius Carum apud Planaucen detulit, et
 porto apud regem, rex denique ambos exciverit ad cam-
 sam dicendam: superiore narratione declaratum est. Jam
 ad reliqua exponenda acceda. Callirhoe Syriam et Cae-
 ciam usque non graviter ferebat iter. Audibat enim
 Graecum sermonem, et mare videbat adhuc, quo Syracusas
 tur. Ubi vero ad Euphraten pervenit, post quera vasta
 est terra continens, et late in amplum reas di timento pro-
 missa, tam denum patrie et afinum sentit desiderium,
 ut reditum desperans. Igitur in ripa stans, omnibus pra-
 ter solem solem Plangentem secedere jussis, loqui sic occu-
 pit: Invola Fortuna et nimis contentiose uni numero oppa-
 guanda inhaerens. tu me tumulo inclubisti, et extraxisti,
 non misera, sed ut piratis traderes. Fugam meam mare
 et Thero partiti sunt. Hermoeratis ego filia vendita fui, et,
 quod ipsa servitute nihil gravius, amata, ut, spirante athena
 Chierca, nubere alteri. Jam tu et illud mihi conjungunt
 invides. Non amplius me in Ioniam in exsilium nactus.
 Olim peregrinam dabas terram, sed Graecam tamen; ubi
 magno mihi solatio erat vicinia maris. Nunc extra con-
 suetum aerem me abites, et a patria orbe toto discernor.
 Kursus Miletum aufers, ut ante Syracusas. Ultra Euphra-
 tem abrupta barbararum terrarum recessibus includor me-
 lana, ubi non amplius mare. Qui ergo navem e Sicilia
 porto expectem? etiam a sepulcro tuo, Chierca, abstra-
 tor. Quis vobis inferis tulcrit, boni manes? Eucta u. l.
 reliquum et Susa domus erunt et sepulcrum. Semel Eu-
 phraten transibo. Timeo namque non tam tuncis lingua
 spatium, quam ne videar et illi et quam pulchra. Il-
 dictis osendata terram transmittit fluvium conscensa rite.
 Dionysius quidem hoc iter frequenti consilato et oppa-
 suppellectilis adparata facielat, hac pompa uxori sese pactare
 studens. Magis tamen ipso rege non indignum reddidit
 protectionem indignatum, quos transibant, cunctas. Uni-
 populus ad altorum de lucebat abeunte, et saltapa proximo

εν δὲ τῆν ὑποπρῆα· τῶν παρασκευασθῆν ἢ τῶν
 πηλοῦν γυροφόρους· ὅμοιος παρέπεμπεν εἰς δῆμον
 καὶ σατραπῆς παρεδίδο τοῖ μεθ' αὐτὸν, πάντας γὰρ
 ὀδημαγοῦναι τὸ κάλλος. Καὶ ἄλλῃ δὲ τις ἐλάπε
 τοὺς βαρβάρους, οἱ ἢ ἡ γυνὴ μέγα δυνήσεται, καὶ
 διὰ τοῦτο ἕκαστος ἐσπεύς ἐνία διδόναι, ἢ πάντως
 τινὰ χάριν εἰς αὐτὴν ἔχειν ἀποκειμένην. Καὶ οἱ μὲν
 ᾤσαν ἐν τούτοις.

Κ'. Ὁ δὲ Μιθριδάτης δὲ Ἀρμενίας ἐποιεῖτο τὴν
 πορείαν σφοδρότεραν, μάλιστα μὲν δεδοικώς μὴ καὶ
 τοῦτο αἰτιον αὐτῆ γίνηται πρὸς βασιλείας, οἱ κατ'
 ἔχνος ἐπικαλοῦνται τῇ γυναικί, ἅμα δὲ καὶ σπεύδων
 προσειρημῆσαι καὶ συγκροτῆσαι τὰ πρὸς τὴν δίκην.
 Ἀρξόμενος οὖν εἰς Βαβυλῶνα, βασιλεὺς γὰρ αὐτοῦ
 διέτριβεν, ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν ἡσύχασε παρ' ἐαυτῶν,
 πάντες γὰρ οἱ σατράπαι σταθμοὺς ἔχουσιν ἀποδεδειγ-
 μένους, τῆς δ' ὑστεραίας ἐπὶ θύρας ἰλιῶν τὰς βασι-
 λείας, ἡσπάσατο μὲν Περσῶν τοὺς βιοτίμους, Ἀρτα-
 ξάτην δὲ τὸν εὐνούχον δε μίγιστος ἦν παρὰ βασιλεῖ
 καὶ δυνατώτερος πρῶτον μὲν εὐροῖς ἐτίμησεν, εἶτα
 Ἀπάγγιλον, εἶπε, βασιλεῖ· Μιθριδάτης, σὺς δοῦλος,
 πάριστιν ἀπολύσασθαι διαβολὴν Ἑλληνας ἀνδρὸς καὶ
 προσκυνῆσαι. Μετ' οὐ πολὺ δ' ἐξελθὼν ὁ εὐνούχος
 ἀπεκρίνατο· Ὅτι ἐστὶ βασιλεῖ βουλομένων Μιθριδάτην
 μηδὲν ἀδικεῖν κρινεῖ δὲ, ἐπειδὴν καὶ Διονύσιος παρα-
 γίνηται. Προσκυνήσας οὖν ὁ Μιθριδάτης ἀπῆλθέ-
 τετο. Μόνος δὲ γενόμενος ἐκάλεσε Χαίρεαν καὶ εἶρη
 πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ κρίνομαι, καὶ ἀποδοῦναί σοι θελή-
 σας Καλλιρρόην ἐγκαλοῦμαι· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν,
 ἣν ἔγραψας πρὸς τὴν γυναῖκα, Διονύσιος ἐμὲ φησὶ γε-
 γραμέναι καὶ μοιχείας ἀποδείξιν ἔχειν ὑποκλιθῆναι,
 πόπεισται γὰρ σὺ τεθνάναι, καὶ πεπεισθῶ μέχρι τῆς
 δίκης, τὴν αἰφνίδιον ὀβρῆς. Ταύτην ἀπαιτῶ σε τῆς
 εὐεργεσίας τὴν ἀνταμοιβὴν· ἀπόκρυψεν σεαυτὸν, μή-
 ἴδωιν Καλλιρρόην, μήτ' ἐξετάσαι τι περὶ αὐτῆς, καρ-
 τέρησον. Ἄκου μὲν, ἀλλ' ἐπιθέτω Χαίρεας καὶ λαν-
 θάνει μὲν ἐπειράτο, εἰλεῖτο δ' αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ
 τῶν παρεῶν. Ἐκείνῳ δὲ Ποιήσω, δέσποτα, ἢ προσ-
 τάττεις ἀπῆλθεν εἰς τὸ δουμάτιον, ἐν ἧ κατήγετο
 μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου καὶ βίβας ἐκαστὸν εἰς τὸ
 ἴδαρος, παρρηξάμενος τὸν χιτῶνα,

Ἄμφοτέρω χειρὶ περιελὼν κόην αἰθαλόσσαν
 Χαίρεα κικκαράδης, χάριν δ' ἔσχονε πρόσωπον.

εἶτ' ἔλεγε κλάων· Ἐγγύς ἐσμεν, ὃ Καλλιρρόη καὶ οὐχ
 ὀδρῶμεν ἀλλήλους. Σὺ μὲν οὖν οὐδὲν ἀδικεῖς, οὐ γὰρ
 εἶδα· οἱ Χαίρεας ἔῃ, πάντων δ' ἀσεβέστατος ἐγὼς, μὴ
 ἢ λέπειν σε κεκλευμένους, καὶ ὁ δειλὸς καὶ φιλόζυμος
 μέχρι τοσούτου φέρει τυραννοῦμενος. Σὺ δ' εἰ τις
 τοῦτο προσέταξεν, οὐκ ἂν ἔζησας. Ἐκείνον μὲν οὖν
 παρεμυθεῖτο Πολύχαμος. Ἦδη δὲ καὶ Διονύσιος
 πλησίον ἐγένετο Βαβυλῶνος καὶ ἡ φήμη προκατελά-
 βανε τὴν πόλιν, ἀπεγγέλλουσα πᾶσιν, οἱ παραγίνεται
 γυνή, κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ τι θεῖον, ὅποσον ἐπὶ

deinceps tradebat. Omnes enim effasendos dicebat re-
 gebatque pulchritudo. Barbaros etiam secebat alia spes,
 fore, ut hac mulier aliquando multum posset. Quisquis
 igitur laborabat aut hospitio exoptare, aut saltem bene-
 cium aliquod in illam collatum habere, cum benevolentia
 depositum. In his illi erant.

II. Mithridates autem iter per Armeniam faciebat cito-
 tius, maxime quidem metu, ne et hoc inter crimina sub-
 que noxium foret apud regem, quod secutus e vestigio
 mulierem fuisset. Simul tamen et prior adesse festinabat,
 ut, quacumque causae suae instruendae necessaria et ubi
 futura erant, compararet. Ut igitur Babylonem ven-
 rat, rex enim ibi tum versabatur, illo quidem se die apud se
 continuit. Habet enim unusquisque satrapa suum sibi as-
 signatum deversorium. Altera autem die autem ingressus
 primum illustres sumque loci viros salutavit: Homotum
 illi appellantur: dein Artaxaten Eunuchum, qui et hono-
 ratissimus apud regem erat, et plurimum pollebat. Cum
 numeribus conciliato: fieser, ait, regis Mithridates, tuis
 servus Graeci criminationem diluam teque aboratum
 adest. Pauda post egressus eunuchus referebat: Et rex
 vult Mithridaten nihil quidquam praevanari, sententiam
 pronuntiat ubi Dionysius quoque adherit. A loca Mi-
 thridates, et abit, redditusque solitudinem Chaream vocat,
 et: accusant me, ad, atque criminantur, quod reddere
 tibi Callirrhoen volui: literas nempe, quas ad uxorem
 tuam exarasti, Dionysius ait me scripsisse, et habere
 putat evidens adulterii argumentum. Firmiter enim illi
 persuasum est, te obuisse, et id sibi persuadent ad dicto
 usque iudici, ut tu repente tum comparas. Hoc a te
 beneficiorum meorum hostimentum reposeo. Dehescere,
 et perdura neque videre Callirrhoen, neque de ea quidquam
 inquirere. Aegre quidem, sed tamen obtemperat Cha-
 reas, et quamvis tegere secretiores animi sensus niteretur,
 lacrymis tamen per genas manantibus proditus: Faciam,
 ait, quae jubes, here. Sed simul digressus ad cubiculum,
 ubi divertebat cum amico Polycharmo, humi decumbere,
 lacerare vestes,

In caput ambabus nigram inde atque iode favillam
 Congerere, et vultus amens fricare tenustus.

Et plorans ait: Tam prope sumus, Callirrhoë, neque ta-
 men nos videmus. Tu quidem nihil peccas. Nescis enim,
 Chaream vivere. Ego vero scelestissimus, quod iussus te
 non adspicere, pareo. Eo usque tyrannidem fero, imbel-
 lis, vitæ amans. Tibi vero si quis illud imposuisset, vitæ
 emigrasses. Illum blandis contra verbis Polycharmus le-
 vat. Jam et Dionysius Babylone non multum aberat.
 Jam fama praecurrerat urbem, advenire mulierem,
 formæ non humanæ, sed divinæ, qualem in terris aliis
 sol non collustret. Et quum natura barbati in feminas

γῆς ἄλλην γαίαν οὐ γῆν. Φύσαι δὲ ἴσται τὸ φέρον
 γυναικάνες, ὅσπερ πᾶσα οἰκία καὶ τὰς σπουδαίας
 ἐπιπλήρωτο τῆς δόξης. Διέβαινε δ' ἡ φῆμη μέχρις
 αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ὅσπερ καὶ χρεῖο Ἀρταξάτην, τὸν
 τὸν δούλον, εἰ πάρεστιν ἢ Μιλήσια. Διούσιος δὲ καὶ
 παλαι μὲν εἰσέπει τὸ περιβόητον τῆς γυναίκος, οὐ γὰρ
 εἶπεν ἀπράλειαν, ἰππὶ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἐμείλλεν εἰσεί-
 ναι, τότε ἤδη καὶ μᾶλλον ἐνεπίμπρατο, στενάχης δ'
 εἶπεν πρὸς ἐαυτὸν· Οὐδέτι ταῦτα Μιλήσιος ἔστι, Διού-
 10 σιος, ἢ σὴ πόλις· καὶ κί δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἐφορᾶ-
 ται. Τούτῳ καὶ τοῦ μέλλοντος ἀπροόρατε, εἰς
 Βαβυλῶνα Καλλιρρόην ἀγεις, ὅπου Μιθριδάται τοσοῦ-
 τοι· Μενέλαος ἐν τῇ σφύρῳ Σπάρτην τὴν Ἑλένην οὐκ
 ἐτήρησεν, ἀλλὰ παρευδοκίμησε καὶ βασιλεῖα βάρβαρος
 15 ποιμῆν· πολλοὶ Πάριδες ἐν Πέρσαις. Οὐκ ἔρξῃ τοὺς
 κινδύνους, οὐ τὰ προίμια· πόλις ἡμῶν ἀπαντῶσι καὶ
 θεραπεύουσι σατράπαι. Σοβαρωτέρα γέγονεν ἤδη,
 καὶ οὐπω βασιλεὺς εὐρακεν αὐτήν. Μία τοίνυν σω-
 τηρίας εἴπεις, διακλέψαι τὴν γυναῖκα, φυλαχθήσεται
 20 γὰρ, ἂν δυναθῆῃ λαθεῖν. Ταῦτα λογισάμενος ἵππου
 μὲν ἐπίβη, τῆν δὲ Καλλιρρόην εἶσεν ἐπὶ τῆς ἄρμα-
 μάξης καὶ συνεκάλυψε τὴν σαγήν. Ἔα δ' ἂν καὶ
 προειρώσῃ, ὅπερ ἤθελεν, εἰ μὴ συνέβη τι τοιοῦτον.

I. Ἦκον παρὰ Στάτειραν, τὴν γυναῖκα τὴν βασι-
 25 λέως, τῶν ἐνδοξοτάτων Περσῶν αἱ γυναῖκες καὶ τις
 εἶπεν ἐξ αὐτῶν· Ἄ δέσποινα, γυναῖον Ἑλληνικὸν ἐπι-
 στρατεύεται ταῖς ἡμετέραις οἰκίαις, ὃ καὶ παλαι μὲν
 πάντες ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ καλλεί, κινδυνεύει δ' ἐφ' ἡμῶν
 ἢ δόξα τῶν Περσῶν γυναικῶν καταλυθῆναι. Φέρ' οὖν
 30 σκεψόμεθα, πῶς μὴ παρευδοκίμησῶμεν ὑπὸ τῆς ξένης.
 Ἐβόλησεν ἡ βασιλεῖσα ἀπιστοῦσα τῇ φῆμῃ, ἀμα δ' εἶ-
 πεν· Ἀλαζόνες εἰπὶν Ἑλληνες καὶ πτωχοὶ καὶ δὲ τοῦτο
 τὰ μικρὰ θαυμάζουσι μεγάλοις· οὕτως φημίζουσι Καλλι-
 ρρόην καλήν, ὡς καὶ Διούσιον πλούσιον. Μία τοίνυν ἐξ
 35 ἡμῶν, ἐπειδὴν εἰσὶν, φανήτω μετ' αὐτῆς, ἵν' ἀποσβέσῃ
 τὴν πενιχράν τε καὶ δουλήν. Προσεκόνησαν πᾶσαι τὴν
 βασιλεῖα καὶ τῆς γνώμης ἀπεθαύμασαν καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον ὡς ἐξ ἐνόσ στόματος ἀνεβόησαν· Ἦν δὲ δυνατόν ἦν
 εὐθηνάϊ σε, δέσποινα. Ἔτα διεσχίσθησαν αἱ γυνῆαι
 40 καὶ τὰς ἐνδοξοτάτας ἐθαύμαζον ἐπὶ καλλεί. Χειροτονία
 δ' ἦν, ὡς ἐν θεάτρῳ καὶ προεκριθῆ Ῥοδογόνῃ, θυγά-
 τερ μὲν Ζωπύρου, γυνὴ δὲ Μεγαδύσου, μέγα τι χροῖμα
 καὶ περιβόητον, ὅσον τῆς Ἰωνίας Καλλιρρόης, τοιοῦτο
 τῆς Ἀσίας ἢ Ῥοδογόνῃ. Λαθούσαι δ' αὐτῆν αἱ γυ-
 45 ναῖκες ἐκόσμου, ἐκάστη τι παρ' αὐτῆς σμεισπέρουσα
 εἰς κόσμον. Ἦ δὲ βασιλεὺς εἶδωκε περιβραχιόνια καὶ
 ἔριον. Ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὸν ἀγῶνα καλῶς αὐτὴν κατε-
 σκεύασαν, ὡς δὴ μιν εἰς ἀπάντησιν Καλλιρρόης, παρε-
 γίνετο. Καὶ γὰρ εἶχε πρόρατον οἰκίαν, ἐπειδὴ ἦν
 50 ἀδελφὴ Φαρνάκου, τοῦ γράψαντος βασιλεῖ περὶ Διου-
 σίου. Ἐξήγειτο δὲ πᾶσα Βαβυλῶν ἐπὶ τὴν θέαν καὶ
 τὸ πλῆθος ἐστενοχώρει τὰς πόλιν. Ἦν δὲ τῇ περι-
 φανεστάτῳ παραπεμπομένῃ βασιλικῆς ἢ Ῥοδογόνῃ
 περιέμενεν. Ἐστέραι δ' ἀδελφὰ καὶ τροπαιόμνη καὶ ὡς

insatant, omnes domos, omnes anaportibus tumore pleni
 erant. Ad ipsam ille quoque repem pervaserat, ex omni
 cho Artaxate seiscitentem: Num adesset Milesia. At ista
 femina celebris jam ludam pupugerat Dionysium, qui
 bonis ideo suis tuto nequibat trui. Sed magis pungebat
 hominem, qui urebat potius, quod deberet Babylonem
 adire. Non hic porro, Dionyse, lux patria Miletus, se
 ille gemellus ad se. Jam ibi metuebis insolentior.
 Nunc autem ipse Babylonem Callirhoen ducis, ubi tot
 sunt Mithridates, temerarie atque futurorum male providi.
 In casta illa Lacedaemone Menelaus Helenam non servavit
 integram. Sed barbarus pastor etiam rege magis placuit.
 Multi Parides sunt apud Persas. Non vides pericula, non
 praetulia? Integre nobis occurrunt urbes: satrapae officis
 colunt. Haec jam facta ferentur. Atqui rex illam nondum
 vidit. Una superat spes salutis, mulierem occultare. Ser-
 vabitur enim, si latere poterit. Haec ratiocinatus assensum,
 ipse se jugem equum conscendit, quo solus veheretur. Cal-
 lirhoen autem in curru reliquit, velisque tabernaculum,
 quo sedebat, occlusit. Forte quoque consilium feliciter
 cessisset, nisi tale quid intervenisset.

III. Ad Statiram, quae erat regis uxor, conveniant
 illustrissimorum Persarum conjuges. O domina, ait una
 de medio, Cracula nostris inimica domibus adventat.
 Illam diu est quod omnes admirati sunt. Nostris jam die-
 bus nostraque culpa Persarum gloria minidator occidit.
 Agendum rationem circumspiciamus, quae possit effugere,
 ut gloria et plausus formae nostrae non obscuretur ab ista
 alienigena. Risit ad haec regina, fama diffidens, et: Vanus
 sunt Craculi, atque mendaci. Propterea res etiam parvi
 momenti stent. Callirhoen sic praesentant pulchram, ut
 Dionysium divitem. Una itaque nostrum, quando illa
 urbem intrabit, se mouet, pauperulam et servam obscu-
 ratura. Adorant omnes reginam, et de sapientia admi-
 rante exclamant uno ore: Utinam te, regina, in publico
 haeret conspici. Discordes dem praestantissimas nominant
 atque celeberrimas formas, itaque in suffragia, ut in
 theatro, et cetera Rhodogone, Zopyri (dia, Megaly) uxor
 insignis et nota pulchritudinis exemplar, ut in Ionia Cal-
 lirhoe, sic in Asia Rhodogone. Hanc aggressae mulieres
 sondam scorsim conabant, mundi quaque sui aliquid con-
 ferentes, dum regina armillas et torquem dabat. Pulchre
 sic instructa et parata certantini, praesto erat ad Cal-
 lirhoen, si illis placet, excipendum. Singularem quoque et
 domesticum habebat caussam. Erat nempe soror Phar-
 nacis opus, qui ad regem scripserat de Dionysio. Omnia
 ad spectaculum effudi Babylon, ut urbes per te multitu-
 dine obtruerentur. Rhodogone Lacedaemone deducta et stipata

προκαλουμένη· πάντες δ' εἰς αὐτὴν ἀπέβλεπον καὶ
 διελάουον πρὸς ἀλλήλους· Νενικήκαμεν· ἢ Περσὶς
 ἀποσβέσει τὴν ξένην. Εἰ δύναται, συγκριθῆτω· μα-
 5 θέτωσαν Ἕλληνας, ἔτι εἰσὶν ἀλαζόνες. Ἐν τούτῳ δ'
 ἐπέβλεον ὁ Διονύσιος καὶ μηρυθέντος αὐτοῦ, τὴν Φαρ-
 νάκου συγγενίδα παρῆναι, καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἵππου
 προσῆλθεν αὐτῇ φιλοφρονούμενος. Ἐκείνη δ' ὑπερυ-
 10 θρωῶσα· Θέλω, φησὶ, τὴν ἀδελφὴν ἀπαύσασθαι. Καὶ
 ἄμα τῇ ἀρμαμάτῃ προσῆλθεν. Οὐκ οὖν δυνατὸν ἦν
 αὐτὴν ἔτι μένειν κεικαλυμμένην, ἀλλ' ὁ Διονύσιος μὲν
 ἄκων καὶ στένων ὑπ' αἰδοῦς τὴν Καλλιρρόην προσελθεῖν
 ἤβησεν. Ἄμα δὲ πάντες οὐ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς
 15 ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἐξέτειναν καὶ μικροῦ δεῖν ἐπ' ἀλ-
 λήλους κατέπεσον, ἄλλος πρὸ ἄλλου θέλων ἰδεῖν, καὶ
 ὡς δυνατὸν ἐγγυτάτω γενέσθαι. Ἐξέλαμψε δὲ τὸ τῆς
 Καλλιρρόης πρόσωπον καὶ μαρμαρυγὴ κατίσχε τὰς
 ἀπάντων ὄψεις, ὥσπερ ἐν νυκτὶ βαθεῖα πολλοῦ φωτός
 αἰφνίδιον φανέντος. Ἐκπλαγέντες δ' οἱ βάρβαροι
 20 προσεκύνησαν καὶ οὐδεὶς ἰδόκει Ῥοδογύνην παρῆναι.
 Συνῆκε δὲ καὶ ἡ Ῥοδογύνη τῆς ἡττης, καὶ μήτις ἀπει-
 θεῖν δυναμένη, μήτις βλέπεσθαι θέλουσα, ὑπέδω τὴν
 σκηνὴν μετὰ τῆς Καλλιρρόης, παραδούσα αὐτὴν τῷ
 κρείττονι φέρειν. Ἢ μὲν ἀρμαμάξα προῆμι συγκα-
 25 λυμένη, οἱ δ' ἄνθρωποι, μακρὴν ἔχοντες Καλλιρρόην
 ὄραν, κατεφλουον τὸν δίφρον. Βασιλεὺς δ' ὡς ἤκου-
 σεν, ἀφίχθαι Διονύσιον, ἐκέλευσεν Ἀρταξάτην τὸν εὐ-
 νοῦχον ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτόν· Ἐχρῆν μὲν σε κατη-
 γοροῦντα ἀνδρὸς ἀρχὴν μεγάλην πεπιστευμένου μὴ
 βραδύνειν. Ἀφίχμιν δὲ σοὶ τὴν αἰτίαν, οὗ μετὰ γυ-
 30 ναϊκὸς ἐβιάζεαι. Ἐγὼ δὲ νῦν μὲν ἰορτὴν ἄγω καὶ
 πρὸς ταῖς θυσίαις εἰμι. Τριακστῇ δ' ὕστερον ἡμέρᾳ
 ἀκράστομαι τῆς δίκης. Προσκυνήσας ὁ Διονύσιος ἀπῆλ-
 λάγη.

Δ'. Παρασκευὴ οὖν ἐνταῦθεν ἐγένετο ἐπὶ τὴν δίκην
 35 παρ' ἑκατέρων, ὥσπερ ἐπὶ πόλεμον τὸν μέγιστον.
 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων καὶ ὅσον μὲν ἦν
 σατραπικὸν Μιθριδάτῃ προσέθετο· καὶ γὰρ ἦν ἀνεκτα-
 σεν ἐκ Βάκτρων, εἰς Καρίαν δ' ὕστερον μετακίσθη.
 Διονύσιος δὲ τὸ δημοτικὸν εἶχεν εὐνοῦν· ἰδόκει γὰρ ἀδι-
 40 κείσθαι παρὰ τοὺς νόμους, εἰς γυναῖκα ἐπιβουλεύεις
 καὶ ὁ μείζων ἔστι, τοιαύτην. Οὐ μὲν οὐδ' ἡ γυναι-
 κωνίτις ἢ Περσῶν ἀμέριμος ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα
 διερίθησαν αἱ σπουδαί. Τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' εὐ-
 μορφίᾳ μέγα φρονῶν ἐφθόνηε τῇ Καλλιρρόῃ καὶ ἤθε-
 45 λεν αὐτὴν ἐκ τῆς δίκης ὑβρισθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος ταῖς
 αἰκείαις φθονοῦσαι τὴν ξένην εὐδοκίμασαι συνεχύχοντο.
 Τὴν νίκην δ' ἑκάτερος αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχειν ὑπε-
 λάμβανε, Διονύσιος μὲν ὑπέρων ταῖς ἐπιστολαῖς αἷς
 ἔγραψε Μιθριδάτῃ πρὸς Καλλιρρόην ὀνόματι Χαι-
 50 ρίου, ἔην γὰρ οὐδέποτε Χαιρίαν προσέδοξα, Μιθριδά-
 τῆς δὲ Χαιρίαν ἔχων δεῖξαι, πέπειστο ἀγνὸν εἶναι μὴ
 δύνασθαι. Προσκειοῖτο δὲ δεδιέναι καὶ συνηγόρους
 παρεκάλει, ἵνα διὰ τὸ ἀπροσδόκητον λαμπρότεραν τὴν
 ἀπολογίαν ποιήσεται. Ταῖς δὲ τριάκοντα ἡμέραις

LIBER V.

in loco maxime conspicuo mansitabat, stans delicatula,
 sibi quoque placens et quasi provocans. Omnes in eam respi-
 cere et disserere inter se: Vicinus. Persis peregrinam
 obscurabit. Contendat modo, si potest. Graeci nunc
 discant, quam ventosi sint. Interim Dionysius adest, et
 eductus adesse sororem Pharnacis, ex equo desilens adit,
 amicam ostensurus benevolentiam. Illa vero suppu-
 10 bunda: Sororem salutare volo, ait, currumque una iavavit.
 Neque igitur illa amplius residere poterat intra velo, et
 adactus verecundia Dionysius ram, iavitus flet et gemens,
 hortatur prodire. Omnes tum non oculos tantum sed et
 animos intendebant, et tantum non sese humo prouebant,
 uisus avidus prae altero videre, et esse quam proximus.
 Emicabat tum Callirrhoes vultus, et fulgor omnium pra-
 stringebat oculos, ut si densa nocte subito lux ingens appa-
 15 reat. Adeo barbari percussit, ut nullus non adoraret,
 nullus crederet Rhodogunen amplius adesse; quae et ipsa
 se victam agnovit, et neque potens recedere, neque ta-
 men conspici volens, cum Callirrhoë subrepit in taberna-
 culum, ferendam se victrici tradens. Sic teclis procedebat
 curtus, quem turba, Callirrhoë nimirum e conspectu su-
 20 blata, oculis prosequabatur. Rex, advenisse Dionysium
 ubi audiit, Artaxaten eunuchum haec illi resonantare jubet.
 Oportuerat quidem te, accusatorem viri, cui magnam do-
 minatum concedidit, non cessasse. Remitto tamen tibi
 culpam hanc, quan loquidem cum uxore viam fecisti. Ego
 vero nunc quidem festos dies celebros, sacrique faciun-
 25 dis cum maxime distineor. Trigesimo vero abhinc die lil-
 tuae vacabo. Adorat Dionysius et abiit.

IV. Inde se utraque pars, ceu ad maximum bellum,
 comparare. Barbarorum vero multitudo scindebatur, et
 quidquid erat de praefectorum genere, aut clientela, id
 omne Mithridati se adungebat. Bactrianus enim erat a
 maioribus inde, nuper demum in Cariam trajectus. Me-
 30 bens vero faventem habebat sibi Dionysius. Vir enim in-
 sidias ob uxorem appetitus, eamque talem, quod majus,
 injuriam ultra leges videbatur passus esse. Quid? quod
 neque femineus Persarum cretus quietus erat, sed harum
 quoque diversa studia. Pars enim, quae de forma super-
 35 biebatur, Callirrhoë invidens optabat, aliquam ex illa lite
 contumeliam ipsi obtingere. Promiscua vero multitudo,
 domesticis malevola, placere peregrinam et ferre palmam
 volebat. Utrinque in manibus victoriam teneri creditum.
 Dionysius enim literis confidebat, quas Mithridates ad
 Callirrhoen Chaream nomina dedisset. Nam Chaream tri-
 40 vere nullo modo credebat. Mithridati contra, qui Cha-
 ream habebat producere, certum erat et persuasum, mali
 sibi accidere nihil posse. Timorem interm simulabat, et
 advocatos conecibat, ut nempe ex eventu insperato defen-

Πέρσαι καὶ Περσίδες οὐδὲν ἕτερον διαλάλουν ἢ τὴν δι-
κην ταύτην. Ἄστε, εἰ γοῖ τάλῃθές εἰπεῖν, ἢ καὶ ἡ
Βαβυλωνίων δικαστήριον ἦν. Ἐδόκει δὲ πᾶσιν ἡ προθε-
σμία μακρὰ καὶ οὐ τοῖς ἄλλοις μόνον ἀλλὰ καὶ αὐτῷ
τῷ βασιλεῖ. Ποῖος ἀγὼν Ὀλυμπικός, ἢ νύκτες Ἐλευ-
σίνοιαι προσδοκίαι ταυταύτην ἔσθλον σπουδῆς; ἐπεὶ δ'
ἔλεν ἡ κορὴ τῶν ἡμερῶν, ἐκαθέσθη βασιλεὺς. Ἔστι
ὁ οἶκος ἐν ταῖς βασιλείαις, ἐξαιρέτως ἀποδοδειγμένος
εἰς δικαστήριον, μεγάλῃ καὶ κάλλει διακρίρων. Ἰδοὺ
μέσος μὲν ὁ θρόνος κεῖται βασιλεῖ, παρ' ἑκάτερα δὲ
τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἀξιωματοῖς καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὑπάρ-
χουσιν ἡγεμόνες ἡγεμόνων. Περιεστῆσι δὲ κύκλῳ τοῦ
θρόνου λοχαγοὶ καὶ ταξίτηροι καὶ τῶν βασιλέως ἐξε-
λεμέρων τὸ ἐντιμότατον. Ἄστε ἐπ' ἐκείνου τοῦ συν-
ἰδοῦσθαι καλῶς ἂν εἴποι τις·

Οἱ δὲ θεοὶ παρ' ἑπὶ καθήμενοι ἠγορόωντο.

παράγονται δὲ οἱ καθεζόμενοι μετὰ σιγῆς καὶ δέους.
Τότε οὖν εἶπεν μὲν πρῶτος ἦκε Μιθριδάτης, δορυφο-
ρούμενος ὑπὸ φίλων καὶ συγγενῶν, οὐ πάντι λαμπρῶς,
οὐδὲ φαεινῶς, ἀλλ' ὡς ὑπεύθυνος, ἐλεινός. Ἐπη-
κολούθει δὲ καὶ Διονύσιος, Ἑλληνικῷ σχήματι, Μι-
λησίαν στείλῃ ἀμπερόμενος, τὰς ἐπιστολάς τῇ χειρὶ
κατέχων. Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθον, προσεκύνησαν. Ἐπειτα
βασιλεὺς ἐκέλευε τὸν γραμματεῖα τὰς ἐπιστολάς ἀνα-
γνώσκειν, τὴν τε Φαρνάκου καὶ τὴν ἀντίγραφον αὐτοῦ, ἵνα
μάθωσιν οἱ συνδικάζοντες, πῶς εἰσῆλθαι τὸ πρῶγμα.
Ἀναγνωσθεῖσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς, Ἰπαινος ἐξερράγη
πολὺς, τὴν σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην θαυμάζοντων
τὴν βασιλείου. Σιωπῆς δὲ γενομένης, εἶπε μὲν ἀρχι-
στῆσι τοῦ λόγου Διονύσιον, τὸν κατήγορον καὶ πάντες
εἰς ἐκεῖνον ἀπέβλεψαν. Ἔφη δὲ Μιθριδάτης· Οὐ
προλαυθίω, φησὶ, δίσποτα, τὴν ἀπολογία, ἀλλ' οἶδα
τὴν τάξιν· δεῖ δὲ πρὸ τῶν λόγων ἅπαντας παρεῖναι
τοὺς ἀναγκασίους ἐν τῇ δίκῃ· ποῦ τοίνυν ἡ γυνὴ, περὶ
ἧς ἡ κρίσις; ἴδοϋσας δ' αὐτὴν ἀναγκαίαν διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς καὶ ἔγραψας παρεῖναι. καὶ πάροστι. Μὴ
οὖν Διονύσιος ἀπακρυπτεῖται τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν αἰ-
τίαν ὅλου τοῦ πρῶτου. Πρὸς ταῦτ' ἀπεκρίνατο
Διονύσιος· Καὶ τοῦτο μοιχοῦ, παράγειν εἰς ὄχλον ἄλ-
λοτριάν γυναῖκα, οὐ θέλοντος ἀνδρὸς, οὔτε ἐγκαλοῦσαν,
οὔτε ἐγκαλομένην αὐτήν. Εἰ μὲν οὖν διεθάρη, ὡς
ὑπεύθυνος εἶδει παρεῖναι· νῦν δὲ σὺ ἐπεβούλευσας ἀγ-
νοοῦσα καὶ οὔτε μάρτυρι χροῖμαι τῇ γυναικί, οὔτε συν-
ηγόρω. Τί οὖν ἀναγκαῖον παρεῖναι τὴν κατ' οὐδὲν
μετέχουσαν τῆς δίκης; Ταῦτα δικανικῶς μὲν εἶπεν ὁ
Διονύσιος, πλὴν οὐδένα ἐπειθεν. Ἐπεθύμουν γὰρ
πάντες Καλλιρρόην εἶναι. Αἰδομένου δὲ κελεύσαι
βασιλέως, πρόσθεν ἔσθλον οἱ φίλοι τὴν ἐπιστολήν.
ἐκλήθη γὰρ ὡς ἀναγκαῖα. Ἦώς οὖν οὐκ ἄτοπον, ἔφη
τις, εἰ Ἰωνίας μὲν εἶθιεν, ἐν Βαβυλωνίῳ δ' οὔσαν ἕστα-
ρεῖν; Ἐπεὶ τοίνυν ἐρίσθη καὶ Καλλιρρόην παρεῖναι,
οὐδὲν αὐτῇ προειρηκόος ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ μέχρι παν-
τός ἀπακρυφόμενος τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Βαβυλωνίαν ὁδοῦ,

slonem sui fieret eo splendidiorem. Persæ et Persides per
illos triginta dies nihil aliud inter se, quam causam istam,
crepabant, et si verum volumus, universa Babylon nihil,
quam tribunal, erat, omnibusque videbatur nimis diu re-
jectus terminus, non reliquis tantum, sed et ipsi quoque
regi. Qui ludus unquam Olympicus, quæ noctes Eleusia
tantam habuerunt studiorum expectationem? Ut tan-
dem venit conducta dies, consedit rex in illa aulic camera,
quæ soli reddendo juri destinata pariter amplitudine atque
splendore excellit, in cujus medio regi solium jacet; ad
utrumque latus protensis subselliis amicorum, quos aut
dignitas, aut virtus, ducum duces fecit. Solium circum-
centuriones et tribuni, et honestissimi libertorum regio-
rum, ut merito quis de consensu illo dixerit,

Cætus tibi superam medio Jove sermocinatur.

Consessores cum silentio et reverentia introducuntur. Illic
mane primus aderat Mithridates, cognatos et amicos secum
trahens, non admodum splendidus, neque hilaris vultu,
sed, ut reus, aspectu miserabili. Sequebatur Dionysius
habitu Græco, Milesia stola, literas manibus tenens. In-
tromissi regem adorabant, qui scribam legere jubet episto-
las Pharnacis et responsoriam suam, quo assessores judicii
scirent, qua ratione his introducta foret. Lectis regis li-
teris, erupit multus plausus temperantiam atque justitiam
principis admirantium. Facto silentio, Dionysium quidem
oportuerat occipere sermonem, ut accusatorem, et omnes
profecto respiciebant eum. Mithridates lamen sic ordie-
batur: Non præcipio meam defensionem, domine. Novi
omnino ordinem. Oportet autem, antequam ulterius
verba fiant, omnes in hanc cognitionem adesse necessa-
rios. Ubinam vero mulier, de qua nunc igitur, qua tu ju-
dicasti, domine, opus esse, quam comparere jussisti, quæ et
adest in urbe? Dionysius itaque ne caput et causam rei
occulat. Respondet Dionysius: Et hoc quoque mirum
est, alienam uxorem in turbam producere, invito viro,
quæ neque ipsa accusat, neque vicissim accusatur. Si
corrupta omnino fuisset, adesse ream oportebat. Jam vero
tu ignoranti insidiatus es. Neque teste ular uxore, neque
patrona. Ergo quomodo necesse fit adesse mulierem, causa
lotios expertem? Hæc subtiliter quidem et speciose Dion-
ysius ex fori usu diserebat, verum non persuadebat.
Omnes enim Callirrhœon avebant videre. Rex quum per
verecundia nollet imperare mulieris presentiam, causa-
bantur amici literas, quibus, ut necessaria, fuerat exorta.
Qui ergo non foret absurdum, dicebat aliquis, ex tota
quidem adventire, presentem vero Babylone, desiderari.
Ut autem decretum, etiam Callirrhœa comparere, Dion-
ysius, qui nihil apud eam hac de re monuerat, sed ad illam
usque diem suppresserat veram itineris Babylonicæ ratio-

φοβηθείς αἰνίδιον εἰσαγαγεῖν εἰς δικαστήριον, οὐδὲν εἶδον, εἰς γὰρ ἦν καὶ ἀγανακτεῖσθαι τὴν γυναῖκα ὡς ἐξηπατημένην, εἰς τὴν ὑστεραίαν ὑπερέβητο τὴν δίκην. Καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν.

Ἐ. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Διονύσιος, οἷα δὴ φρόνιμος ἀνὴρ καὶ πεπαιδευμένος, λόγους τῇ γυναικὶ προστήνεγκεν ὡς ἐν τοιούτοις πιθανωτάτους, ἐλαφρῶς τε καὶ πρῶως ἕκαστα διηγούμενος. Οὐ μὲν ἀδακρυτὴ γ' ἤκουεν ἡ Καλλιρρόη, πρὸς τούνομα δὲ τὸ Χαίρειου πολλά ἀνέκλαυσε καὶ πρὸς τὴν δίκην ἔδυσχεραίνε· Τοῦτο γὰρ, φησὶ, μόνον ἔπιπέ μοι ταῖς συμφοραῖς, εἰσελθεῖν εἰς δικαστήριον. Τίθνηκα καὶ κικῆδευμαι, τετυμβισώρημαι, πέπραμαι, δεδούλευκα, ἰδοῦ, Τύχη, καὶ κρίνομαι. Οὐκ ἔρχει σοι διαβαλεῖν ἄδικως μοι πρὸς Χαίρειαν, ἀλλ' ἔδωκάς μοι παρὰ Διονυσίου μοιχείας ὑπόθεσιν. Ἔτοίμου τὴν διαβολὴν ἐπόμπεισθας τάφω, νῦν δὲ βασιλικῶν δικαστηρίω. Διήγημα καὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης γέγονα. Ποίους ὀφθαλμοῖς ὄψομαι τὸν δικαστήν; ὡς ἀκούσαι με δεῖ ἑρμῶν; κἀλλος ἐπίβουλον, εἰς τοῦτο μόνον ὑπὸ τῆς φύσεως δοθέν, ἵνα μου πληροῖσθαι τῶν διαβολῶν. ἘρμOCRατοῦς θυγάτηρ κρίνεται καὶ τὸν πατέρα συνήγορον οὐκ ἔχει. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, ἐπὶ εἰς δικαστήριον εἰσιώσιν, εὐνοίαν εὐχόνται καὶ χάριν. Ἐγὼ δὲ φοβούμαι, μὴ ἀρέσω τῷ δικαστῇ. Τοιαῦτ' ὄδυρομένην τὴν ἡμέραν ὄλην ἀθύμως διήγαγε καὶ μᾶλλον ἐκείνης Διονύσιος. Νυκτὸς δ' ἐπειθούσης, ὄναρ ἔβλεπεν αὐτὴν ἐν Συρακούσαις παρθένον εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης τίμεινος εἰσιούσαν, κἀκείθεν ἵπκνιούσαν ὄρωσαν Χαίρειαν καὶ τὴν τῶν γάμων ἡμέραν ἑστεφανωμένην τὴν πόλιν ὄλην καὶ προπιμπομένην αὐτὴν ὑπὸ πατρός καὶ μητρός εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου. Μέλλουσα δὲ καταφθεῖν Χαίρειαν ἐκ τῶν ὑπνῶν ἀνέθορε καὶ καλέσασα Πλαγγόνα, Διονύσιος γὰρ ἔβη προεξαναστάς, ἵνα μελετήσῃ τὴν δίκην, τὸ ὄναρ διηγείτο. Καὶ ἡ Πλαγγὼν ἀπεκρίνατο· Θάρρει, θέσποινα, καὶ χαῖρε· καλὸν ἐνύπνιον ἴδες· πάσης ἀπολυθήσῃ φροντίδος. Ὅσπερ γὰρ ὄναρ ἴδοξας, οὕτως καὶ ἔπαρ. Ἄπιθι εἰς τὸ βασιλικῶς δικαστήριον ὡς ἱερὸν Ἀφροδίτης, ἀναμνήσθητι σαυτῆς, ἀναλάμβανε τὸ κἀλλος τὸ νυμφικόν. Καὶ ταῦθ' ἄμα λίγουσα ἐνέδου καὶ ἔαδσμαι τὴν Καλλιρρόην. Ἡ δ' αὐτομάτως ψυχὴν εἶχεν ἰαράν, ὥσπερ προμαντευομένη τὰ μέλλοντα. Ἐωθεν οὖν ὠθισμὸς ἦν περὶ τὰ βασίλεια καὶ μέχρις ἔξω πλήρεις οἱ στενωφοί.

Ἄντες γὰρ συνέτρεχον, τῷ μὲν δοκεῖν ἀροσται τῆς δίκης, τὸ δ' ἀληθὲς Καλλιρρόης θιαταί. Τοσούτῃ δ' ἴδοξε κρείττων ἐπιτῆς, ἔσω τὸ πρότερον τῶν ἄλλων γυναικῶν. Ἐλατῆθεν οὖν εἰς τὸ δικαστήριον, οἶαν ὁ θεὸς ποιητῆς τὴν Ἑλληνὴν ἐπιστῆναί φησι τοῖς ἀμφὶ Πρίζμου

Ἄνθρον ἔλε θυμοῖτην ἐρμολέουσι.
ὀφθεῖσα δὲ ὀάμβος ἐποίησε καὶ σιωπῆν.

Ἄντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.

καὶ εἶπε Μιθριδάτην εἶδει πρότερον εἰπεῖν οὐκ ἂν ἔσχα

nem, ventus uxorem ignaram rerum omnium derrepente ad tribunal rapere; par enim erat, ut illam, stomachari et agere ferre; rejiciebat ergo iudicium in alterum diem. Sic accessum tum quidem.

V. At Dionysius, ut domum venit, vir quippe prudens et liberalis, sermones admovebat uxori pro temporum ratione maxime plausibiles et persuadentes, animo facili atque composito singula quævis effatus. Audit Callirhoe, non tamen sine lacrymis, et ad nomen Chæream arpius plorans gemensque, et ad litis mentionem fremens: Hoc unum scilicet, ait, deerat meis miseris, etiam ad iudicem rapti. Mortua fui, elata, egesta tumulo a latronibus, vendita, serva facta. Tu, Fortuna, iudicium nunc subeo. Iniquam de me opinionem insinuare Chæreat, non sufficiebat tibi. Etiam apud Dionysium argumentum stupri ministras. Illam sepulcro, hanc regio tribunali ceu triumphans ostendisti calumniam. Europæ atque Asiæ fabula evasi. Quibus iudicem oculis adspiciam? quæ audire me verba oportebit? Insidiosa est forma, ideo tantum a natura tributa, ut calumniis in me tu te satiares. Hermodocra-tis filia iudicatur, et patrem advocatum non habet. Cæteri tribunalis, quod ingrediuntur, benevolentiam sibi et favorem precantur. Ego vero metuo, ne placeam iudici. Hæc lamentans gemensque totum diem dejecto transegit animo. Superveniente vero nocte per somnum videt, se Syracusis virginem Veneris intrare templum, et inde reducem videre Chæream; et nuptiarum diem, totamque urbem in coronis, seque a patre et matre in domum sponsæ deductam. Sed cum in eo esset, ut oscularetur Chæream, somno subsiluit excussa, vocatque Plangonem. Nam Dionysius prior surrexerat, ut causam suam meditare-tur. Eique narrat insomnium: cui Plango: Dono sis animo, domina, inquit, et læto, pulchrum vidisti insomnium. Curam omnem abjice. Ut enim per somnium tibi visa es videre, sic expectatæ erunt omnia. Abi ad regis tribunal, haud secus, atque ad Veneris templum. Memor esto tui. Resume, quam sponsa habebas, formam. Et simul induit et comit Callirhoen. Quæ sacro quodam instinctu et sponte sua erectiorem habebat animum, ceu futuri praesaga. Mane ad regiam erat sese protrudentium concursus; pleni usque ad exteriora aulæ omnes aditus et viæ. Omnes causam audire velle videbantur, sed revera Callirhoem videre cupiebant. Neque fellebat illa spem; uno tantum aberat, ut potius, quanto nuper alias omnes, tanto iudice se ipsam vinceret. Plano ut divinus vates Helenam sum-venire facit Priamo,

Panthoocque, et Thymote concionantibus,

sic illa tribunal intrat, et visa stuporem facit atque silen-tium

Hunc optat sibi quisque toram, hæc volantina noctis.

Et si prius loqui debuisset Mithridates, vocem non lu-

μονήν. Ὅπερ γὰρ ἐπὶ τι τραῦμα ἐρωτικῶν, τὴν παλαιάν ἐπιθυμίαν, σφοδροτέρην ἀδύς ἐλάμβανε πληγὴν.

Γ. Ἦρξάτο δὲ Διονύσιος τῶν λόγων οὕτως· Χάρην ἔγω σοι τῆς τιμῆς, βασιλεῦ, ἣν ἐπίμασας καὶ καὶ σαρρασοῦνην καὶ τοὺς πάντων γάμους. Ὁδὲ γὰρ περιπίδες ἀνδρα ἰδιώτην ἐπιβουλεύοντα ὑπο ἡγεμόνας, ἀλλ' ἐκάλεσας, ἐν' ἐπ' ἐμοῦ μὲν ἐκδικήσας τὴν ἀτιμίαν καὶ ἔθριν, ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ κολύσας. Μείζωνος δὲ τιμωρίας ἀξίον τὸ ἔργον γέγονε καὶ διὰ τὸν ποιήσαντα. Μιθριδάτης γάρ, οὐα ἐλθρὸς ὢν, ἀλλὰ ξένος ἐμὸς καὶ φίλος, ἐπιβούλος ἐμοί, καὶ οὐα εἰς ἄλλοιαι τῶν κτημάτων, ἀλλ' εἰς τὸ τιμιώτερον ἐμοὶ σώματός τε καὶ ψυχῆς, τὴν γυναῖκα. Ὅν ἔλθρην, εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπλημμέλησεν εἰς ἡμᾶς, αὐτὸν βοήθειν, εἰ καὶ μὴ δι' ἐμὲ τὸν φίλον, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν βασιλέα. Σὺ γὰρ ἐνεχρίσας αὐτῷ τὴν μεγίστην ἀρχήν, ἥς ἀνάξιος φανείς, κατήσχευε, μᾶλλον δὲ προέδωκε, τὸν πιστεύσαντα τὴν ἀρχήν. Ἦας μὲν οὖν δεήσας τῆς Μιθριδάτου καὶ τὴν δυνάμειν καὶ τὴν παρασκευὴν, ὅση χρῆται πρὸς τὸν ἀγῶνα, οὐα ἐξ ἴσου καθιστήκαμεν, οὐδ' αὐτὸς ἀγνοῦ. Ἐταρῶ δὲ, βασιλεῦ, τῆ σῆ δικαιοσύνη καὶ τῆς γάμοις καὶ τοῖς νόμοις, οὐς ἑμοῖσις ἐν πᾶσι τηρεῖς. Εἰ γὰρ μέλλεις αὐτὸν ἀρεῖναι, πολὺ βέλτιον ἦν μὴδὲ καλέσαι. Τότε μὲν γὰρ ἐροδοῦντο πάντες, ὡς κατασθησομένης τῆς ἀσιελγίας, ἐὰν εἰς κρίσιν εἰσέλθῃ· κατατρονῆσαι δὲ λοιπὸν, ἐὰν κριθεῖς παρὰ σὺ μὴ κολασθῆ. Ὁ δ' ἐμὸς λόγος σαφῆς ἐστὶ καὶ σύντομος. Ἄνθρωπος εἰμι Καλλιρρόης ταύτης. Ἦδὲ δ' ἐξ αὐτῆς καὶ πατήρ, γάμος, οὐ παρθένον, ἀλλ' ἀνδρὸς πρετέρου γενομένην, Χαϊρέου τοῦνομα, παλαι τεθειωτός, οὐ καὶ τῆρος ἐστὶ παρ' ἡμῖν. Μιθριδάτης οὖν ἐν Μιλήτῳ γενομένος καὶ θεασάμενός μου τὴν γυναῖκα διὰ τὸ τῆς ξενίας δίκαιον, τὰ μετὰ ταῦτα οὐα ἔπραξεν οὐδ' ὡς φίλος, οὐδ' ὡς ἀνὴρ σώφρων καὶ κόσμιος, ὁποῖους οὐ βούλει εἶναι τοὺς τὰς σὰς πόλεις ἔγχευμαμένους, ἀλλ' ἀσιελγῆς ὤρθη καὶ τυραννικός. Ἐπιστάμενος δὲ τὴν σαρρασοῦνην καὶ φίλινδρίαν τῆς γυναικός, λόγοις μὲν ἢ χρήμασι πείσασαι αὐτὴν ἀδύνατον ἔδοξε, τέχνην δ' ἐξεύρειν ἐπιβουλῆς, ὡς ὤπειο, πειθωνιατήν. Τὸν γὰρ πρετέρον αὐτῆς ἀνδρα, Χαϊρέαν, ὑπεκρίνατο ζῆν καὶ πλάσας ἐπιστολάς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἐκείνου πρὸς Καλλιρρόην ἔταξε διὰ δούλων. Ἦ δὲ σῆ τύχη, βασιλεῦ, ἀξίον ὄντα κατέστησε καὶ πρόνοια τῶν ἄλλων θεῶν φανεράς ἐπίστασε τὰς ἐπιστολάς. Τοὺς γὰρ δούλους μετὰ τῶν ἐπιστολῶν ἐπεμψε πρὸς ἐμὲ Βίας, ὁ στρατηγὸς Πριηνέων· ἐπὶ δὲ φαρᾶσας ἐμήυσσα τῷ σατραπῆ Λυδίας καὶ Ἰωνίας, Φαρνάκῃ, ἐκεῖνος δὲ σοί. Τὸ μὲν διήγημα εἰρηκα τοῦ πράγματος, περὶ οὗ διαλέξαι· αἱ δ' ἀποδείξεις ἀρκεταί. Δεῖ γὰρ δυοῖν ὑάτερον, ἢ Χαϊρέαν ζῆν, ἢ Μιθριδάτην ἀλέγχεσθαι μοιρόν. Καὶ γὰρ οὐδὲ τούτο δύναται λέγειν, ὅτι τεθνηκέναι Χαϊρέαν ἤρρηδει. Τούτου γὰρ ἐν Μιλήτῳ παρόντος, ἐρώταμεν ἐκείνῳ τὸν τάφον, καὶ συνεπέθερον ἡμῖν. Ἀλλ' ὅταν

venisset. Nam super vulnus illud antiquum, pota cupiditatem, multo violentiore plaga tum contundebatur.

VI. Verum Dionysius occupat loqui: Gratiam de honore habeo tibi, rex, quo et me affectisti, et castimoniam, et amicum conjugio. Privatum enim hominem a duce mardus appellatum non insuper habuisti, sed accrevisti, ut pro me quidem meaque in causa pernam sumeres de petulanti et insultandi lascivia, pro aliis autem in futurum contumeliam arceres. Majorem vero sibi pernam deposulat hoc facinus ob auctorem. Mithridates enim, non hostis ille meus, sed hospes, sed amicus, nihil insidiatur, non ob aliud quid opum mearum, sed ob id, quod anima mea et corpore carius, ob uxorem; quem oportebat etiam, si quis alius in nos peccasset, vindicasse, idque, si non mecum in grabatam, sane tui causa, rex. Tu enim illi maximum commendasti imperium, quo indignus deprehensus modo, sedavit, uno prodidit eum, qui concedebat. Flagitationes equidem Mithridatis et potentiam et apparatus, quibus utitur ad praesens discrimen, neque ipse ego ignoro, neque quod in his aequales non simus. Sed confido tamen tua iustitia, rex, et sanctitate matrimonii, et legibus, quas pariter omnibus custodis. Nam si velis ipsum dimittere, salus fuerat non evocasse. Nuper timebant omnes, quandoquidem puniendam exspectabant lasciviam, modo ille coram iudice comparuerit. Quando vero iudicatus a te non etiam puniatur, tum contentui oris de reliqua. Causa et oratio mea brevis est et perspicua. Callirrhoeis maritus ego sum; et jam ex illa pater; quam duxi, non virginem, sed antea nuptam cuidam Chæreæ, dudum fatiis functo, cuius et monumentum est apud nos. Mithridates ergo, postquam Mileti vidit pro hospitiis jure meam uxorem, non iuste, quæ post egit, neque ut amicus, neque ut vir temperans et honestus; quales tu desideras eos, quorum in manus urbes tuas tradis; sed petulans deprehensus est, et tyrannum agitans. Nam quum foemineam castimoniam et in virum amorem nosset, eamque verbis, aut opibus, expugnare posse d'fideret, artes invenit veterator, ut putabat, pulcherrimas. Fuxit, priorem matrem, Chæream, vivere, literasque supposuit ejus nomine, suamque per servos misit ad Callirrhoen. Tua vero fortuna, rex, sic meritum adjuvit, deorumque providentia delinuit epistolas. Has enim, praetor Prienensium, servos cum literis ad me misit. Flagrans igitur ego delictum deprehendens, ad Pharnacem, Ionice Lydiaeque praefectum, detuli, ille porro ad te. Ratumem totius rei, de qua iudex sedes, exposui, et invitæ sunt meæ demonstratones. Unum enim de duobus oportet: aut Chæream vivere, aut Mithridatem argui corruptelæ. Nam dicere nequit, Chæreæ mortem transisse. Ipso enim Mileti presente, congressimus homini tumulum, et exsequias ipse

μολύνσαι θέλη Μιθριδάτης, ἀνάστησι τοὺς νεκροὺς. Παύσομαι, τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνούς, ἦν ὅτος διὰ τῶν ἰδίων δούλων ἐπεμφεν εἰς Μίλητον ἐκ Καρίας. Λέγει λαβῶν· Χαιρέας ζῶ. Τοῦτο ἀποδείξάτω Μιθριδάτης καὶ ἀρείσθω. Λόγισαι δὲ, βασιλεῦ, πῶς ἀναίσχυντός ἐστι μοιχὸς, ὅπου καὶ νεκροῦ καταψεύδεται. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Διονύσιος παρώξυνα τοὺς ἀκούοντας καὶ εὐθὺς εἶχε τὴν ψῆφον. Θυμωθεὶς δ' ὁ βασιλεὺς εἰς Μιθριδάτην πικρὸν καὶ σκυθρωπὸν ἀπέδλεψε.

11 Ζ'. Μηδὲν οἶν καταπλαγεὶς ἐκείνος Δέομαι σου, φησὶ, βασιλεῦ, δίκαιος γὰρ εἶ καὶ φιλόανθρωπος, μὴ καταγῶς μου, πρὶν ἀκούσης τῶν λόγων ἑκατέρωθεν, μηδ' ἀνθρώπος Ἕλληνα, πανούργως συνθείς κατ' ἐμοῦ ψευδαῖς διαβολῆς, πιθανώτερος γίνηται παρὰ σοὶ τῆς ἀληθείας. Σύνιμι δὲ, ὅτι βαρεῖ με πρὸς ἑσπέρην τὸ κάλλος τῆς γυναίκος, οὐδενὶ γὰρ ἀπιστον φαίνεται, θελήσαι τινα Καλλιρρόην διαφθεῖραι, ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἄλλον βίον ἔζησα σωφρόνως καὶ πρώτῃν ταύτην ἔσχηκα διαβολήν. Εἰ δὲ γε καὶ ἀκολαστος καὶ ἀσελγὴς ἐτύγχανον, ἐποίησαν ἄν με βελτίω τὸ παρὰ σοῦ τοσαύτας πόλεις πεπιστεῦσθαι. Τίς οὕτως ἐστὶν ἀνόητος, ἵν' ἄληται τὰ τηλικαῦτα ἀγαθὰ μίαις ἡδονῆς ἐνεκεν ἀπολέσαι καὶ ταύτης αἰσχρᾶς; εἰ δ' ἄρα τι καὶ συνήδαι ἑμαυτῷ ποιηρὸν, ἰδυνάμην καὶ παραγράφασθαι τὴν δίκην. Διονύσιος γὰρ οὐχ ὑπὲρ γυναίκος ἔγκαλεῖ, κατὰ νόμους αὐτῶν γαμηθείσης, ἀλλὰ πωλουμένην ἡγόρασεν αὐτήν. Ὁ δὲ τῆς μοιχείας νόμος οὐκ ἐστὶν ἐπὶ δούλων. Ἀναγνώτω σοι πρώτον τὸ γραμματεῖον τῆς ἀπελευθερώσεως, εἶτα τότε γάμον εἰπάτω. Γιναῖκα τολμᾶς ὀνομάζειν, ἦν ἀπέδοτό σοι ταλάντου Θήρων ὁ ληστής, κἀκείνος ἀρπάσας ἐκ τάφου; ἀλλὰ, φησὶν, ἐλευθέραν οὖσαν ἐκρίαμην, Οὐκοῦν ἀνδραποδιστὴς εἶ σὺ καὶ οὐκ ἀνὴρ; πλὴν ὡς ἀνδρὶ νῦν ἀπολογησομαι. Γάμον νόμιμα τὴν κρᾶσιν καὶ προῖκα τὴν τιμὴν. Μιλησία σήμερον ἢ Συρακοσία δοξάτω. Μάθε, δίσποτα, ὅτι οὔτε Διονύσιον ὡς ἀνδρα, οὔτε ὡς κύριον, ἠδίκηκα. Πρώτον μὲν γὰρ οὐ γενομένην, ἀλλ' ὡς μέλλουσαν μοιχεῖαν ἔγκαλεῖ καὶ πρᾶξιν οὐκ ἔχων εἰπεῖν ἀναγινώσκει γραμματεῖα κενά. Τὰς δὲ τιμωρίας οἱ νόμοι τῶν ἔργων λαμβάνουσι. Προξέρις ἐπιστολήν. Ἰδυνάμην εἰπεῖν· οὐ γέγραφα. Χεῖρα ἐμὴν οὐκ ἔχεις. Καλλιρρόην Χαιρέας ζητεῖ. Κρινέτω τοῖνον μοιχείας ἐκείνον. Ναί, φησὶν· ἀλλὰ Χαιρέας μὲν τίθεισκε, σὺ δ' ὀνόματι τοῦ νεκροῦ τὴν γυναῖκά μου εὐφρασε. Προκαλῆ με, Διονύσιε, πρόκλησιν οὐδαμῶς σοι συμμέρουσαν. Μαρτύρομαι· φίλος εἰμὶ σου καὶ ξένος. Ἀπόστηθι τῆς κατηγορίας. Συμξέρις σοι. Βασιλεὺς δεήθητι παραπέμψαι τὴν δίκην. Ἡλινωδῖαν εἰπέ· Μιθριδάτης οὐδὲν ἀδικεῖ· μάτην ἐμεμφήμην αὐτόν. Ἄν δ' ἐπιμείνης, μετανοήσεις. Κατὰ σπουδῆν τὴν φῆγον οἴσεις. Προλέγω σοι, Καλλιρρόην ἀπολείσεις. Οὐκ ἐμὲ βασιλεὺς ἀλλὰ σὲ μοιχὸν ἐώρησει. Ταῦτ' εἰπὼν ἐστήγασεν. Ἀπαντες δ' εἰς Διονύσιον ἀπέδλεψαν θάλλοντες μαθεῖν, ἀρείσεως αὐτῷ προτε-

quoque prosecutus est. Sed quando nuptias fecerat Mithridates, mortuos suscitavit. Desinam, postquam literas, quas ille servorum ope Miletum e Caria misit, recitavero. Tene, scriba, et recita: Chareas vivo. Hoc commonstret, et absolutus esto. Simul cogita, rex, quam impudenter ille sit mendax; quandoquidem de mortuis quoque fabula comminiscitur. His verbis stimulabat audientes Dionysius, et omnium statim ferebat suffragia. Rex autem plenus ira Mithridaten acerbo et minace vultu respiciebat.

VII. Iste vero nihil conterritus? Rogo te, rex, ait, justus enim et humanus es, ne me, inaudita altera parte, condemnes, neque Graeculis vafre consultis, sed injuriis in me sycophantis apud te persuadere valentior sit, quam veritas. Intelligo, pulchritudinem feminae suspicione me gravare. Absurdum namque nemini videtur, corrumpere quem voluisti Callirrhoen. Ego vero et reliquam vitam casto atque temperate exegi, et primam hanc tui calumniam. Etiam, si perditus et lascivus ex indole mea forem, sane me ad meliorem frugem redegressam tot urbes, quarum tu mihi curam injunxisti. Quis est iam demens, ut malit propter unam voluptatem, eoque turpem, tanta bona perdere? et, si tandem nequitiae mihi forem conscius, possem exceptione declinare iudicium. Nam Dionysius causam non agit uxoris, legitime sibi desponsatae, sed venditam emi illam. Atqui leges corrupti conjugii non tangunt servas. Recitet ille tibi prius tabulas manumissionis, et tum demum conjugium appellet. Tunc uxorem aude dicere, quam Thero pirata talento tibi vendidit, se pulero egestam? Atqui liberam emi, ait: itane plagarius es potius quam maritus? Attamen me nunc quasi apud maritum culpa exinam. Puta, redemptionem nuptias esse, puta, pretium esse dolem. Milesia nunc videatur, qua Syracusana est. Me Dionysio neque marito, neque hero, fecisse contumeliam, scias velim, domine. Primum enim corruptelae criminatur me non jam perfectae, sed tentatae, et cum non habeat ostendere facta, recitat vanas et tui probantes literas. Atqui leges facta puniunt. Epistolam producis? Possem dicere: Non scripsi. Manum meam non habes. Callirrhoen quaerit Chareas. Illum corruptionis postula. Na, ait, tu Chareas nomine meam corrupis. Provoocas me, Dionysie, ad rem tibi nullo modo proficuum. Obtestor te ipsum. Amicus et hospes tuus sum. Desiste ab accusatione. Roga regem, ut dimittat et abruptat litem. Recanta opprobria. Dic: Mithridates est innocens. Frustra culpavi. Quod si vero persistas, pernitebit. Ipse calculum contra te habes. Prædico tibi, Callirrhoen perdes. Non me rex inachum, sed te, inveniet. His dictis desit. Omnes respicere Dionysium, ut sic cupidi, proposita optione, accusationem adhaerere, ad

υἱός, πότερον ἀφίσταται τῆς κατηγορίας ἢ βεβαίως
 ἐμμένει. Τὸ γὰρ αἰνετότατον ὑπὸ Μιθριδάτου τί
 ποτ' ἦν, αὐτοὶ μὲν οὐ συνίσταν, Διονύσιον δ' ὑπελάμ-
 βανον εἰδέναι. Κακείνος δὲ ἠγνόει, μηδέποτε ἂν ἐπι-
 5 στας, ὅτι Χαίρειας ἔστ'. Ἐλεγεν οὖν· Εἰπέ, φησὶν, ὅ τι
 ποτὲ καὶ θέλεις· οὐδὲ γὰρ ἐξαπατήσεις με σοφίσμασι
 καὶ ἀξιοπίστοις ἀπειλαῖς, οὐδ' εὐρεθήσεται ποτε Διονύ-
 σιος συκοφαντῶν. Ἦνθεν ἔλθῃ ὁ Μιθριδάτης φωνὴν
 ἐπέφη, καὶ ὡσπερ ἐπὶ θειασμῶν· Θεοὶ, φησὶ, βασι-
 10 λικαί, Ἰπουράνιοι τε καὶ Ἐποχθόνιοι, βοηθήσατε ἀνδρὶ
 ἀγαθῷ, πολλάκις ὑμῖν εὐξάμενον δικαίως καὶ ὕσαντι
 μεγαλοπρεπῶς. Ἀπόδοτέ μοι τὴν θμοιβὴν τῆς εὐσε-
 βείας συκοφαντούμενον. Χρήσατέ μοι, κἂν εἰς τὴν
 οἴκην, Χαίρειαν. Φάνθη, δαίμων ἀγαθὸς. Καλεῖ σε
 15 ἢ σὴ Καλλιρρόη. Μεταξὺ δ' ἀμφοτέρων, ἑμοῦ τε
 καὶ Διονυσίου στάς, εἰπέ βασιλεῖ, τίς ἐστὶν ἐξ ἡμῶν
 μοιγός.

II. Ἐτι δὲ λέγοντας, οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένον,
 προῆλθε Χαίρειας αὐτός. Ἰδοῦσα δ' ἡ Καλλιρρόη
 20 ἀνέκραγε· Χαίρειά, ἔστ'· καὶ ὤρμησεν αὐτῇ προσδρα-
 μεῖν. Κατέστρεψε δὲ Διονύσιος, καὶ μέσος γενόμενος οὐκ
 εἴσεν ἀλλήλοις περιπλακῆναι. Τίς ἂν φράσαι κατ'
 ἀξίαν ἰκαίνο τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου; ποῖος ποιητῆς
 εἰσι σκηπῆς παράδοξον μῦθον οὕτως εἰσήγαγεν; ἔδοξας
 25 ἂν ἐν θεάτρῳ παρεῖναι μυρίων παθῶν κλέρι. Πάντ' ἦν
 ἑμοῦ· δάκρυα, χαρὰ, θάμβος, Πίος, ἀπιστία, εὐχαί.
 Χαίρειαν ἑμακόριζον, Μιθριδάτη συνέχαιρον, συναλυ-
 ποῦντο Διονύσιω, περὶ Καλλιρρόης ἠπόρου. Μάλιστα
 γὰρ ἦν ἐκείνη τεθρονημένη καὶ ἀνασῶς εἰστήλει,
 30 μόνον ἀναπεπταμένους τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰς Χαίρειαν
 ἀπεβλέπουσα. Ἐδόκει δ' ἂν μοι καὶ βασιλεὺς τότε
 θελεῖν Χαίρειας εἶναι. Συνέθης μὲν οὖν καὶ πρόχειρος
 πᾶσι τοῖς ἀντρασταῖς πόλεμος. Ἐκείνοις δὲ καὶ
 μᾶλλον (πρὸς) ἀλλήλους ἐξῆψε φιλονεικίαν τὸ ἄθλον
 35 βλέπόμενον· ὥστε, εἰ μὴ διὰ τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς βασι-
 λέα, κἂν χεῖρας ἀλλήλοις προσέβαλλον. Προῆλθε δὲ
 μέχρι ῥημάτων. Χαίρειας μὲν Διὰς· Πρωτός εἰμι
 ἀνὴρ. Διονύσιος δὲ, Ἐγὼ βεβαιότερος. Μὴ γὰρ
 ἀπῆκα τὴν γυναῖκα; Ἄλλ' ἰθαψας αὐτήν. Δείξον
 40 γάμου διάλυσιν. Τὸν τάρον ὄρθας. Ἐμοὶ πατὴρ ἐξέ-
 δωκεν. Ἐμοὶ δὲ ἑαυτήν. Ἀνάξιος εἰ τῆς Ἐρμο-
 κράτους θυγατρὸς. Σὺ μᾶλλον ὁ παρὰ Μιθριδάτη δε-
 δεμένους. Ἀπαιτῶ Καλλιρρόην. Ἐγὼ δὲ κατέχω.
 Σὺ τὴν ἄλλοτριαν κρατεῖς. Σὺ τὴν σὴν ἀπέχτεινας.
 45 Μοιγέ· Φονεῦ. Ταῦτα πρὸς ἀλλήλους μαχόμενοι.
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἤκουον οὐκ ἀηδῶς. Καλλιρρόη
 μὲν εἰστήλει κάτω βλέπουσα καὶ κλάουσα, Χαίρειαν
 φιλοῦσα, Διονύσιον αἰδουμένη. Βασιλεὺς δὲ, μετα-
 στησάμενος ἀπαντας, ἐβουλεύετο μετὰ τῶν φίλων,
 50 οὐκ εἶπε περὶ Μιθριδάτου, λαμπρῶς γὰρ ἀπελογήσατο,
 ἀλλὰ εἰ γρη' διαδικασίαν προθεῖναι περὶ τῆς γυναίκος.
 Καὶ τοῖς μὲν ἔδοκει, μὴ βασιλικὴν εἶναι τὴν χρεῖαν.
 Τῆς μὲν γὰρ Μιθριδάτου κατηγορίας εἰκότως ἤκου-
 σας, σατράπης γὰρ ἦν, τούτους δ' ἰδιώτας πάντας

impet constans. Ipsi enim noscebant quidem id, quod
 obscuris verbis Mithridates adumbraverat, Dionysium vero
 putabant intelligere. At ille neque ignorabat, ut qui nun-
 quam credidisset, Chæream vivere. Dic, quidquid velis,
 ait. Neque enim versutius, neque minus probabilibus,
 impones mihi. Nunquam sycophanta deprehendetur Dio-
 nysius. Mithridates in se orsus altius extollit vocem, et
 quasi sacris operaturus et numine plenus: Du regales, ait,
 superi et inferi pariter, succurrete viro bono, qui sapius
 vobis vota puris manibus et sacra splendidissima fecit.
 Reddite mihi sycophantibus accessito meae pietatis hostimen-
 tum. Commodate mihi, vel in hanc modo litem, Chæ-
 ream. Appareto, optimi manes. Etiam Callirrhoe vos
 vocat. Stans nunc in medio amborum, meique et Dio-
 nysii, mæchos quis nostrum sit, regi indicato.

VIII. Loquebatur adhuc, quum Chæreas ipse prodit:
 Sic enim condictum antea fuerat. Ad cuius conspectum
 Callirrhoe exclamat: Chærea, vivis? ruitque ad ipsum
 accurrere. Sed obstitit medius inter illos intercedens et
 amplexus impedit Dionysius. Quis illam digne tribunalis
 faciem eloquat? quis unquam poetarum tam miram et
 insolitam fabulam produxit in scenam? Credidisses tibi
 theatrum videre, in ille contrariis agitatum affectibus.
 Erat ibi promiscue omnes animorum motus spectare. Ibi
 lacrymæ, ibi gaudium, stupor, commiseratio, diffidentia,
 vota. Chæream beatum prædicabant. Gratulabantur Mi-
 thridati. Condolebant Dionysio. De Callirrhoe hærebant,
 quid dicerent, aut facerent. Illa enim ante alios externalia
 obmutuerat. Tantum totam oculorum aciem a vide in Chærea
 defigebat. Crediderim ego quidem, vel regem tunc optare
 Chæream esse. Omnibus quidem rivalibus promptum est
 et consuetum digladiari. Nostris autem magis accendebat
 intestinam contentionem præsens et coram positum certa-
 minis præmium. Sane, ni regis obfuisse reverentia, ma-
 nus quoque conseruissent. Sic autem ultra verba non
 processit iurgium. Ego sum prior maritus. Sed ego con-
 stantior. Meamne abject? Imo sepelivisti. Divortium
 comimonstra. Viden' sepulcrum. Mihi pater collocavit.
 At illa se mihi. Indignus es Hermocreatis filia. Tu magis,
 calenatum Mithridatis mancipium. Repeto Callirrhoe.
 At ego teneo. Alienam tenes. Tu vero tuam occidisti.
 Mæche. Homicida. Hæc illi invicem iactare convicia. Cal-
 lirrhoe interim fixis humi stat oculis, funditque lacrymas,
 amans Chæream, verecundans Dionysium. Rex autem,
 omnibus foras submotis, cum amicis deliberat, non de Mi-
 thridate porro: ille causam suam splendide peroraverat.
 Sed nunc oportet definientem sententiam ferre de muliere,
 cuius sit? Erant, qui ad regem spectare id negarent.
 Audivisti Mithridatis causam, iudice merito. Erat enim
 satrapa. Sed hi omnes privati sunt homines. Purius

εἶναι. Οἱ δὲ πλείονες τάναντία συνβούλευον, καὶ διὰ τὸν πατέρα τῆς γυναικὸς, οὐκ ἀχρηστον γινόμενον τῇ βασιλείᾳ οἰκίᾳ, καὶ ὅτι οὐκ ἔξωθεν ἐκάλει τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ σχεδὸν μέρος οὖσαν, ἧς ἰδίως καλεῖται ἡ δίκη. Τὴν γὰρ ἀληθεστάτην αἰτίαν οὐκ ἤθελον ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ τῆς Καλλιρρόης κάλλος δυσπρόσπαστον τοῖς ἄλλοις. Πάλιν οὖν προσκαλεσάμενος οὗς μετεστήσατο· Μιθριδάτην μὲν, εἶπεν, ἀφίμι, καὶ ἀπίτω, δῶρα τῆς ὑστεραίας παρ' ἐμοῦ λαβῶν, ἐπὶ τὴν σαραπείαν τὴν ἰδίαν· Χαιρέας δὲ καὶ Διονύσιος λεγέτωσαν ἑκάτερος, ἅπερ ἔχει δίκαια περὶ τῆς γυναικὸς. Προνοεῖσθαι γὰρ με δεῖ τῆς θυγατρὸς Ἑρμοκράτους, τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀθηναίους, τοὺς ἐμοὶ τε καὶ Πέρσαις ἐχθίστους. Ἰθηθείσης δὲ τῆς ἀποράσεως, Μιθριδάτης μὲν προσκύνησιν, ἀπορία δὲ τοὺς ἄλλους κατέλαβεν. Ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἀμηχανοῦντας αὐτοὺς· Οὐκ ἐπιγῶ, φησὶν, ἔμεις, ἀλλὰ συγχωρῶ παρασκευασμένους ὑμᾶς ἐπὶ τὴν ἐίκην ἔχειν. Δίδωμι δὲ πάντε ἡμερῶν διάστημα. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Καλλιρρόης ἐπιμελήσεται Στάτειρα, ἡ ἐμὴ γυνὴ. Οὐ γὰρ ἐστὶ δίκαιον μίλλουσαν αὐτὴν κρίνεσθαι περὶ ἀνδρὸς, μετ' ἀνδρὸς ἔχειν ἐπὶ τὴν κρίσιν. Ἐξήσαν οὖν τοῦ δικαστηρίου οἱ μὲν ἄλλοι πάντες σκυθρωποὶ, μόνος δὲ Μιθριδάτης γεγηθώς. Λαβῶν δὲ τὰ δῶρα καὶ τὴν νύκτα καταμείνας, ἔωθεν εἰς Κάρϊαν ὄρημας, λαμπρότερος, ἢ πρόθεον.

Θ'. Τὴν δὲ Καλλιρρόην εὐνοῦχοι παραλαβόντες ἔγαγον πρὸς τὴν βασιλίσσιν, μηδὲν αὐτῇ προειπόντες. Ὅταν γὰρ πέμψῃ βασιλεὺς, οὐκ ἀπαγγέλλεται. Θεσσαμένη δ' αἰφνίδιον ἡ Στάτειρα τῆς κλίνης ἀνέθορε, δόξασα Ἀφροδίτην ἐφιστάσθαι, καὶ γὰρ ἑξαιρέτως ἐτίμα τὴν θεόν. Ἢ δὲ προσκύνησεν. Ὁ δ' εὐνοῦχος, νοήσας τὴν ἐκπληξιν αὐτῆς· Καλλιρρόη, φησὶν, αὐτῇ ἐστὶ. Πέπομε δ' αὐτὴν βασιλεὺς, ἵνα παρὰ σοὶ φυλάττηται μέχρι τῆς δίκης. Ἀσμένῃ τοῦτο ἔκουσεν ἡ Στάτειρα καὶ πᾶσαν ἀρεῖσαν γυναικείαν φιλονεικίαν, εὐνοσιτέρα τῇ Καλλιρρόῃ διὰ τὴν τιμὴν ἐγένετο. Ἠγάλλετο γὰρ τῇ παρακαταθήκῃ. Λαβομένη δὲ τῆς χειρὸς αὐτῆς· Θάρρει, φησὶν, ὦ γύναι, καὶ παῦσαι δακρύουσα. Χρηστός ἐστὶ βασιλεὺς. Ἐξίεις ἀνδρα, ἐν θέλεις. Ἐντιμότερον μετὰ τὴν κρίσιν γαμηθήσῃ. Πάθεις δὲ καὶ ἀναπαύου νῦν, κέκμηκας γὰρ, ὡς δρῶ, καὶ ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἔχεις τεταραγμένην. Ἠδέως ἡ Καλλιρρόη τοῦτο ἔκουσεν. ἐπιθύμει γὰρ ἡρεμίαν. Ὡς οὖν κατεκλίθη καὶ εἶασεν αὐτὴν ἡσυχάζειν, ἀψαμένη τῶν ὀφθαλμῶν· Εἶδετε, φησὶ, Χαιρέαν ὑμεῖς ἀληθῶς· ἐκείνος ἦν Χαιρέας ὁ ἕμεις ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνημαι; τάχα γὰρ Μιθριδάτης διὰ τὴν δίκην εἰδῶλον ἐπέμψεν. Λέγουσι γὰρ, ἐν Πέρσαις εἶναι μάγους. Ἀλλὰ καὶ ἐλάλησε καὶ πάντ' εἶπεν, ὡς εἰδώς. Πῶς οὖν ἐπίμεινέ μοι μὴ περιπλακῆναι; μηδὲ καταρλιχθῆναι ἀλλήλους διελεύθηναι. Ταῦτα διαλογιζομένης, ἤκούετο ποδῶν φέροντος καὶ κραυγῆ γυναικῶν. Πᾶσαι γὰρ συνέτρεχον πρὸς τὴν βασιλίσσιν, νομίζουσαι πολλὴν ἐξου-

contrarium consuebant, cum ob patrem seruinae, Hermodratem, qui non Ionitidis regis domui quondam fuerat, tum quod rex non alienam ad se traheret causam, sed eius, quam modo expeliverat, continentem quasi partem. Notebant nempe veram causam fateri, quod nimirum agere a forma Callirrhoeis contemplanda diuellebantur. Tum revocari, qui paullo ante fuerant remoti; et rex: Mithridatem equidem absolvo, ait, et cras onustus muneribus meis in praefecturam suam abeat. Chareas vero et Dionysius, quibus sibi quisque titulis mulierem vindicent, eloquantur. Curam enim habere me decet filiam Hermodratidis illius, qui Athenienses bello fregit, hostes mihi Persisque infestos et exosos. Pronuntiata sententia, Mithridates regem adorat. Carteros inopes consilii, stupentesque et estuantes quum videt rex: Non urgeo, ait, sed permitto vobis accinctis et paratis ad dicendam causam huc redire. Hanc in rem do quinque dies. Interim Callirrhoeis curam habebit uxor mea, Statira. Nam iniquum foret, illam, cuius maritus controversus est, cum alterum marito in iudicium comparere. Sic reliqui omnes tristi austeroque vultu de tribunali discedebant; solus Mithridates gaudebat; qui, donis acceptis, eaque adhuc nocte Babylone exacta, postero mane Cariam repetebat, splendidior, quam nuper.

IX. Callirrhoea autem eunuchi, a rege traditam sibi, ad reginam deducebant, non ante monitam. Rex enim praenuntiare, si mittat, non solet. Ad subitum conspectum lecto Statira subsilit, Venerem apparere putans, quam deam cultu peculiari prosequebatur. Callirrhoe vero reginam adorat. Eunuchus errorem et consternationem intelligens: Hanc, ait, rex tibi mittit, et apud te usque ad iudicii diem custodiat. Libenter id audiebat Statira, omnique subiecta muliebri contentione, ob acceptum illum a rege honorem fiebat benevolentior. Illa namque deposito vehementer sibi placebat plaudebatque; manumque ejus prehensa: Confide, ait, o mea, et siste lacrymas. Rex bonus est et benignus. Habebis maritum, quem cupis. Majore cum gloria post iudicium aubeas. Nunc autem i, requiesce. Defatigata namque es, ut video, mentemque nondum habes tranquillam. Non invixit illi accidebat Callirrhoe, ut quietis perciperet. Postquam itaque toro reposita et permissa tranquillitati atque solitudinis fuit: Vere, ait, tangens oculos, vere vidistis Chareas? eratne meus ille Chareas? an et in hoc illusa fui? Mithridates enim forte spectrum, ad faciendam sibi favorabiliorem causam, immisit. Magos enim in Persis aini esse. Attamen et locutus est, et sic omnia, ut conscius sibi. Qui ergo sustinuit me non amplecti? ne osculo quidem invicem impertito discessimus. Interea, dum illa haec apud se volutat, audiri pedum strepitum, et mulierum clangor. Omnes nimirum ad reginam concurrebant,

σταν ἔχειν Καλλιρρόην ἰδεῖν. Ἡ δὲ Στάτειρα εἶπεν·
 Ἀγῶμεν αὐτήν. διαίκεται γὰρ πονήριος. Ἔχομεν
 δ' ἡμέρας καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν καὶ λαλεῖν. Λυ-
 6 πούμεναι δ' ἀπέχσαν καὶ τῆς ὑστεραίας ἔωθεν ἀφικ-
 μετὰ σπουδῆς, ὥστε πολυανθρωποτέραν γενέσθαι τὴν
 βασιλέως οἰκίαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς πρὸς τὰς γυ-
 ναϊκὰς εἰσχεῖ συνεχέστερον, ὡς εἶπεν πρὸς Στάτειραν.
 Ἐπίμετο δὲ Καλλιρρόῃ ὄσπρα πολυτελῆ καὶ παρ' οὐ-
 10 δνὸς ἰδάμενε, φυλάττουσα τὸ σχῆμα γυναικὸς ἀτυ-
 χούσης, μελανέμων, ἀκόμητος, καθημένη. Ταῦτα
 καὶ λαμπρότερον αὐτὴν ἀπεδείκνυε. Πυθόμενης δὲ
 τῆς βασιλίδος, ὑπόπερον ἄνδρα βούλοιο μᾶλλον, οὐδὲν
 ἀπεκρίνατο, ἀλλὰ μόνον ἔκλαυσε. Καλλιρρόῃ μὲν
 15 ἐν τούτοις ἦν, Διονύσιος δ' ἐπειρᾶτο μὲν φέρειν τὰ
 συμβαίνοντα γυναικὸς, διὰ τὴ φύσιν εὐστάθειαν καὶ
 διὰ παιδείας ἐπιμίλειαν, τὸ δὲ παράδειον τῆς συμφο-
 ρᾶς καὶ τὸν ἀνδρείον ἐκατῆσαι δυνατώτατον ὑπέρχεν.
 Ἐξέκατετο γὰρ σφοδρότερον ἢ ἐν Μιλήτῳ. Ἀρχόμενος
 20 γὰρ τῆς ἐπιθυμίας, μόνου τοῦ καλλίου ἐραστῆς ἦν·
 τότε δὲ πολλὰ προσεζήτητε τὸν ἔρωτα, συνθήσια καὶ
 τέκνων εὐεργεσία καὶ ἀχαριστία καὶ ζηλοτυπία καὶ
 μάλιστα τὸ ἀπροσδόκητον.

Γ. Ἐξείρητος οὖν ἀνεθόα πολλάκις· Ποῖος οὗτος
 25 ἐπ' ἐμοῦ Ἠρωταστικῶς ἀνεθίω; τίνα τῶν ὑπογονίων
 θεῶν ἠείθεσσα, ἵνα ἐβρω μοι νεκρὸν ἀντεραστήν, αὐ-
 τάρου ἔχω; δέσποιν' Ἀφροδίτη, σύ με ἐνήδρευσας, ἦν
 ἐν τοῖς ἐμοῖς ἰδρυσάμενη, ἢ θύω πολλάκις. Τί γὰρ
 30 ἰδειῶς μοι Καλλιρρόην, ἦν φυλάττειν οὐκ ἐμελλες; τί
 δὲ πατέρα ἵποισις τὸν οὐδ' ἄνδρα ὄντα; Μεταξὺ δὲ
 περιπτυξάμενος τοῦ οἴου Πλεγε κλάων· Τέκνον ἄθλιον,
 πρότερον μὲν εὐτυχῶς δοκοῦν μοι γεγονέναι, νῦν
 δ' ἀκαίρως. Ἔχω γὰρ σε μητρὸς κληρονομίαν καὶ
 ἔρωτος ἀτυχοῦς ὑπόμνημα. Παιδίον μὲν εἶ, πλὴν οὐ
 35 παντλήως ἀναίσθητον, ὧν ὁ πατήρ σου δυστυχῆ.
 Κακὴν ἀποδημίαν ἤλθομεν. Οὐκ ἴδει Μιλήτην κατα-
 λιπεῖν. Βαβυλῶν ἡμεῖς ἀπολώλεκε. Τὴν μὲν πρώτην
 δίκην νενίαμαι· Μιθριδάτης μου κατηγορεῖ. Περὶ
 δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον φοβοῦμαι. Οὐδὲ γὰρ μείων
 40 ὁ κίνδυνος. Δύσειπιν εἰ με πεποίηκε τῆς δίκης τὸ
 προσομίον. Ἀκριτος ἀφῆρημαι γυναικὸς καὶ περὶ τῆς
 ἐμῆς ἀγωνίζομαι πρὸς ἕτερον. Καὶ, τὸ τούτου χαλε-
 πιάτερον, οὐκ οἶδα, Καλλιρρόῃ τίνα θέλει. Σὺ δὲ,
 τέκνον, ὡς παρὰ μητρὸς, δύνασαι μαθεῖν. Καὶ νῦν
 45 ἀπελθε καὶ ἱκέτευσον ὑπὲρ τοῦ πατρός. Κλαῦσον,
 καταφλησον, εἰπέ· Μητέρα, ὁ πατήρ μου φιλεῖ σε.
 Ὀνειδίσης εἰ μηδέν. Τί λέγεις, παιδαγωγέ; οὐδαὶς
 ἡμᾶς εἴ τοις βασιλείοις εἰσελθεῖν; ὡς τυραννίδος εἰνήης.
 Ἀποκλείουσιν οἶον, πρὸς μητέρα πατρός ἕκοντα πρὸς
 50 εὐετήν. Διονύσιος μὲν οὖν διέτριβεν, ἀχρι τῆς κρι-
 σεως, μάχην βραβεύων ἔρωτος καὶ λογισμοῦ. Χαί-
 ριαν δὲ πένθος κατεῖχεν ἀπαρηγόρητον. Προσποιη-
 σάμενος οὖν νοσεῖν, ἐκέλευσε Πολυχάρμῳ παραπέμψαι
 Μιθριδάτην, ὡς εὐεργέτην ἀμφοῖν. Μόνος δὲ γενέ-

arbitrate, mollam illic contemplanda Callirhoes sibi li-
 bertatem fore. Statira vero : Sinamus eam, ait. Male
 habet. In solidos dies licet vobis tam videre, amire,
 alloqui. Tum tristes illæ abeunt. Sed postero statim
 mane aderant, ita singulis diebus continuantes, ut omnia,
 quam ante, celebrius esset palatium. Ipse quoque rex
 frequentius invisibat ad mulieres, officium scilicet Statiræ
 exhibens. Missa quoque Callirhoæ splendida munera,
 quæ tamen omnium illa constanter recusabat, habitum
 servans miseræ, pullata, sine ornatu desadens. Quod la-
 culentius ejus formam ostendebat. Roganti aliquando regi-
 næ, quem maritum præferret, nihil respondet, lantum
 plorans. In his Callirhoæ. Dionysius autem ferre quidem
 generoso spiritu casum et indolis propria quadam con-
 stantia, et honesti studio nitebatur. Sed erat tanta, tam
 insolens, tam insperata afflictio, ut nensiem non posset
 facili negotio, quamvis fortem virum, de statu dejicere.
 Sane acrius, quam Mileti, exardebat. Nam initio cupi-
 ditalis, amator formæ solius erat. Tum vero multis amoris
 ignem auxerant, consuetudo, affectio in liberos beneficia,
 timor, ne forte ingrata foret, ne forte alium præferret,
 æmulatio. Quæ omnia nec opinæ rei novitate intende-
 bantur.

X. Proinde ille sæpius exclamabat subito : Qualis hic
 meis diebus revixit Protesilaus. Quem inferorum deorum
 offendi, ut mortuum invenirem mihi rivalem, cujus ego
 sepulcrum habeo. Insultata es mihi, domina Venus, quam
 in agris ipse meis dedicavi, quam hostili sæpi-simo ve-
 neror. Quid attinebat, Callirhoën monstrasse, quam
 servare non sedebat? quid patrem facere, qui neque ma-
 ritus est? Simul amplexatus puerum hunc cum lacrymis
 effundit : Miselle infans, qui videbaris olim omine fausto
 editus, nunc parum opportune videris. Habeo namque
 te matris hereditatem, et Inauspicati amoris monumentum.
 Infans es; quidni? sed omni tamen sensu non cares eorum,
 quam patrem tuum adversa premunt. Mala ave iter in-
 gressi sumus. Non oportuerat Miletum reliquisse. Per-
 didit nos Babylon. Priore causa cecidi. Mithridates me
 arguebat. De altera magis timeo. Neque enim minus pe-
 riculum, et male sperare jubet iudicii proœmium. Uxor
 indamnato aufertur; et de mea cum alio decertans peri-
 citor, et, quod illo pejus, quem Callirhoes cupiat, nescio.
 Tu fili, ut a matre, discere id putes. I nunc et supplica
 pro patre, plora, tige oscula, dic : Mater mea, pater meus
 te amat. At cave convicii et exprobrationis quicquam.
 Quid ais, pædagogè? nemone nos in regiam admisit? o
 sævam tyrannidem! excludunt filium, qui ad matrem
 tendit patris internuntius. Durabat in his Dionysius acque
 ad iudicii diem, iudex in certamine amoris et rationia se-
 dens, palmam potiori assignaturus. Chæreæ vero obi-
 debat luctus insolabilis. Ficto itaque morbo, Polychar-
 mum jubet abeunti Mithridati comitem ire, communi
 nempe patrono, sibi que jam, permissus in vacuo, restau

μενος ἦγε βρόχον, καὶ μέλλων ἐπ' αὐτὸν ἀναβαίνειν·
 Ἐυτυχέστερον μὲν, εἶπεν, ἀπέθνησκον, εἰ ἐπὶ τὸν
 σταυρὸν ἀνέβαινον, ἐν ἧκξί μοι κατηγορίᾳ ψευδῆς ἐν
 Καρίᾳ δεδεμένω. Τότε μὲν γὰρ ἀπηλλαττόμενη ζωῆς
 ἠπατημένος ὑπὸ Καλλιρρόης φιλεῖσθαι, νῦν δ' ἀπολώ-
 λικα οὐ μόνον τὸ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τοῦ θανάτου τὴν πα-
 ραμυθίαν. Καλλιρρόη μὲν ἰδοῦσα οὐ κατεφίλησεν.
 Ἐμοῦ παρεστῶτος, ἄλλον ᾔδειτο. Μηδὲν εὐσωπείσθαι.
 Φιθᾶσαι τὴν κρίσιν. Οὐ περιμενῶ τέλος ἄβυσσον. Οἶδα,
 10 εἴτι μικρὸς ἀνταγωνιστὴς εἰμι Διονυσίου, ξένος ἄνθρω-
 πος καὶ πίνης καὶ ἀλλότριος ἤδη. Σὺ μὲν εὐτυχέστερος,
 ὃ γύναι· γυναῖκα γὰρ σε καλῶ, κἂν ἕτερον φίλῃς.
 Ἐγὼ δ' ἀπέρχομαι καὶ οὐκ ἐνοχλῶ τοῖς σοῖς γάμοις.
 Πλούτις, καὶ τρύφα καὶ τῆς Ἰωνίας ἀπόλαυε πολυτε-
 15 λείας. Ἐγὼ, ὃν θέλεις. Ἀλλὰ νῦν ἀληθῶς ἀποθα-
 νόντος Χαίρειου, αἰτοῦμαι σε, Καλλιρρόη, χάριν τελευ-
 ταίαν. Ὅταν ἀποθάνω, πρόσελθ' μοι τῆ νεκρῶ καὶ
 εἰ μὲν δύνασαι κλαῦσον, τοῦτο γὰρ ἐμοὶ καὶ ἀθανασίας
 γενήσεται μίξρον, εἰπὲ δὲ προσκύψασα τῇ στήλῃ,
 20 κἀνήρ καὶ βρέφες, ὄρω, οἶχη, Χαίρεα, νῦν ἀληθῶς.
 Νῦν ἀπίθανος. Ἐγὼ γὰρ ἐμελλόν ἐπὶ βασιλείᾳ αἰ-
 ρεῖσθαι σέ. Ἀκούσομαι σου, γυνή. Τάχα καὶ πι-
 στεύσω. Ἐνδοξότερόν με ποιήσεις τοῖς κάτω δαί-
 μοσιν.

20 Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθον' εἰν εἶδω,
 Αἰτᾶρ ἐγὼ κἀκαίως εἴληθ' ἐμνήσομαι σου.

Τοιαῦτ' ἐδύρομένος κατεπίλει τὸν βρόχον· Σὺ μοι, λί-
 γων, παραμυθία καὶ συνή(γορος) διὰ σέ νικῶ. Σὺ με
 Καλλιρρόης μᾶλλον ἐστέρησας. Ἀναβαίνοντος αὐτοῦ
 30 καὶ τῆ αὐγίνῃ περιάπτοντος, ἐπέστη Πολύχαρμος
 ὁ φίλος καὶ ὡς μεμνηνὸς κατέειπε, λοιπὸν μηκέτι πα-
 ρηγορεῖν δυνάμενος. Ἦδη δὲ καὶ ἡ προθεσμία τῆς
 δίκης καθειστήκει.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Α'. Ἐπεὶ δ' ἐμελλε βασιλεὺς τῆ Ἰσπεραίᾳ δικάζειν,
 35 πότερον Χαίρειου γυναῖκα Καλλιρρόην εἶναι δεῖ ἢ Διο-
 νυσίου, μετῴριος ἦν πᾶσα Βαβυλῶν καὶ ἐν οἰκίαις τε
 πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐν τοῖς στενωποῖς οἱ ἀπαντῶντες
 διεγόν· Ἀῦριον τῆς Καλλιρρόης εἰ γάμοι. Τίς εὐτυ-
 χέστερος ἄρα; Διέσχιστο δὲ ἡ πόλις, καὶ οἱ μὲν Χαί-
 40 ρεῖα σπεύδοντες διεγόν· Πρῶτος ἦν ἀνὴρ, παρθένον
 ἔρχμεν, ἐρώσαν ἐρῶν. πατὴρ ἐξέδωκεν αὐτῷ. Πα-
 τρίς ἔθαψε. Τοὺς γάμους οὐκ ἀπέλιπεν, οὐκ ἀπι-
 λείφθη. Διονύσιος δ' οὐκ ἔπραξεν, οὐκ ἔγγμεν. Ἀη-
 σταὶ ἐπώλησαν. Οὐκ ἐξόν δὲ τὴν ἐλευθέρην ἀγοράσαι.
 45 Οἱ δὲ Διονυσίου σπεύδοντες ἀντίεγόν. Πάλιν ἐξήγαγε
 πειρατῶν παρ' οὐδὲν μέλλουσαν φρονεῖσθαι. Τάλαν-
 τον ἔδωκεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Πρῶτον ἐποι-
 σεν αἰτ' ἔργμα. Χηρῆς δὲ γάμος ἀπὸ κείνου. Μνη-
 μονεύειν ὀφείλει Καλλιρρόη τῷ γάμῳ. Γνωστὸν δὲ

religat, in quem jamjam arreptens. Felicitus equidem, ait,
 tum fuissem mortuus, quum in crucem ibam, quam in
 Caria victo mihi iniura pangebatur accusatio. Tunc enim
 vita excessissem, opinione amantis me Callirrhoeis delusus.
 Nunc autem perdidit non vitam modo, sed et mortis con-
 solationem. Callirrhoe me visum non aduit, non osculata
 est. Me adstante, alium est reverita. Nulla in posternum
 retineatur verecundia. Praeveniam iudicium. Non exspe-
 ctabo finem ingloriam. Novi me parvum et imparum
 Dionysii adversarium, peregrinum hominem et pauperem,
 et alienum jam. Tibi quidem bene sit, uxor mea: uxorem
 enim voco, licet alium ames. Ego vero discedam nuptias
 tuas non interpellaturus. Opibus afflue, luxuriare, frui
 deliciis, et splendore Ioniae. Tene, quem cupia. Unam
 te, Callirrhoe, gratiam rogo Chareas vere jam moribun-
 dus ultimam: ut decessero, accede cadaveri, et, si quidem
 potes, plora; hoc immortalitate majus mihi fiet. Saltem
 dic proclivis ad columellam et maritus et infans, video
 nunc tandem vere, Chareas, excessisti, nunc mortuus es.
 Ego vero te apud regem iudicem electura maritum eram.
 Audiam tuam vocem, uxor, forte et credam. Apud in-
 feros deos gloriam tu mihi et auctoritatem conciliabis.

Et licet extinctis obliviscantur in Orco,
 Ille quoque ego carae fuero memor usque maritae.

Haece lamentatus osculabatur restim. Tu mihi consolatio,
 tu mihi patronus. Tua ope vinco. Tu me magis, quam
 Callirrhoe, amasti. Jam arreptem, jam illigantem nodo
 cervicis, Polycharimus opprimit, et continet, ut insanam,
 demulcere et consiliis regere porro impar. Jam dicta
 quoque iudicio dies instabat.

LIBER SEXTIUS.

1. Prædie ergo, quam sententia regis aut Chareæ adli-
 cenda esset uxor Callirrhoe, aut Dionysio, tota Babylon
 incerta spe pendebat, domique juxta inter se, atque for-
 tis obvii per vias dicebant: Cras Callirrhoeis erunt nuptiae:
 quis tandem fortunatior amborum? Scissa vero erat urbs.
 Chareæ studiosi priorem fuisse maritum dicebant. Virgi-
 nem duxit, amantem amans. Pater illi collocavit. Patria
 illam sepeliit. Non deseruit nuptias, non desertus fuit.
 Dionysius non emul. Non duxit uxorem. Latrones ven-
 diderunt. Atqui non licet ingenuam emere. Contra qui
 cum Dionysio faciebant: Piratis eam eripuit, gladio sub-
 tractam cervicibus tantum non incumbenti. Talentum
 dedit pro ejus salute. Servavit primum, dein toto rece-
 pit. At Chareas ductam occidit. Nuptiarum monumentum
 Callirrhoe, par est. Adest etiam Dionysio unum, cuius
 notum, certamine victoriam spondens argumentum: com-

Διονυσίου πρόσεστιν εἰς τὸ νικᾶν, οὐ καὶ τέκνον ἔχουσι
 κωνόν. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ ἄνδρες. Αἱ δὲ γυναῖκες
 οὐκ ἔρρητόρευον μόνον, ἀλλὰ καὶ συνεβούλευον, ὡς
 παρούση· Καλλιρρόη, μὴ παρῆς τὸν παρθένιον. Ἐλαῶ
 τὸν πρῶτον φιλήσαντα, τὸν πολίτην, ἵνα καὶ τὸν πα-
 5 τέρᾳ ἴδῃς. Εἰ δὲ μὴ, ζήσεις ἐπὶ ξένης, ὡς φυγίς.
 Αἱ δ' ἑτεραί· Τὸν εὐεργέτην Ἐλαῶ, τὸν σώσαντα, μὴ
 τὸν ἀποκτείναντα. Τί δέ; ἂν πάλιν ἀργισθῇ Χαίρεας
 πάλιν τάφος. Μὴ προῖξῃς τὸν υἱόν. Τήνησον τὸν
 10 πατέρα τοῦ τέκνου. Τοιαῦτα διαλαλοῦντων ἦν ἀκούειν,
 ὥστ' εἶπεν ἂν τις, ὄλην Βαβυλῶνα εἶναι δικαστήριον.
 Νῦξ ἐκείνη τελευτάα πρὸ τῆς δίκης ἐρυστήλαει. Κα-
 τέλειντο δ' οἱ βασιλεῖς οὐχ ὁμοίους λαμβάνοντες λο-
 γισμοὺς, ἀλλ' ἡ μὲν βασιλεὺς ἤρχετο, ἡμέραν γενέσθαι
 15 τάχιον, ἢ ἀποθῆται τὴν παρακαταθήκην, ὡς φορτίον.
 Ἐθάρει γὰρ αὐτὴν τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς ἀντισυγκρι-
 νόμενον ἔγγυς. Ὑπώπτευσ δὲ καὶ βασιλεὺς τὰς
 πυκνὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἀκαίρους φιλορροσύνας. Πρῶ-
 τερὸν μὲν γὰρ σπανίως εἰς τὴν γυναικωνίτιν εἰσῆται.
 20 Ἀφ' οὗ δὲ Καλλιρρόην εἶχεν ἔνδον, συνιχνῶς ἔρυσται.
 Παρερύλαττε δ' αὐτὸν καὶ ἐν ταῖς ἡμιλείαις ἡσυχῇ Καλ-
 λιρρόην ὑποβλέποντα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλέπτοντας
 μὲν τὴν θέαν, αὐτομάτως δ' ἐκεῖ φερομένους. Στά-
 τειρα μὲν οὖν ἠδεῖαν ἡμέραν ἐξεδύχατο, βασιλεὺς δ' οὐχ
 25 ὁμοίαν, ἀλλ' ἠγρύκνει δι' ὄλης νυκτός,

Ἄλλοτ' ἐκὶ πλευρῆς κατακειμένος, ἄλλοτε δὲ πρηνής,

ἐννοούμενος κατ' αὐτὸν καὶ λέγων· Πάρεστιν ἡ κρίσις.
 Ὁ γὰρ προπετής ἐγὼ σύντομον ἔδωκα προδισμῶνα.
 Τί οὖν μέλλομεν πράττειν εἴθε; ἀπεισοὶ Καλλιρρόη
 20 λοιπὸν εἰς Μίλητον, ἢ εἰς Συρακούσας. Ὁφθαλμοὶ
 δυστυχίης. Μίαν ἑβραν ἔχετε λοιπὸν ἀπολαῦσαι τοῦ
 καλλίστου θεάματος. Ἦτα γενήσεται δούλος ἐμὸς
 εὐτυχέστερος ἐμοῦ. Σκέψαι, τί σοι πρακτέον ἐστίν,
 ὦ ψυχή. Κατὰ σαυτὴν γενεῶ. Σύμβουλον οὐκ ἔχεις
 25 ἄλλον. Ἐρωτοὺς σύμβουλος ἐστίν αὐτὸς ὁ ἔρωτος. Πρῶ-
 τὸν οὖν ἀπόκριται σεαυτῷ· τίς εἶ; Καλλιρρόης ἑραστῆς
 ἢ δικαστῆς; μὴ ἔξαπάτα σεαυτόν. Ἄγνοιός μιν, ἀλλ'
 ἔρως. Ἐλεγχθήσῃ δὲ μᾶλλον, δεῖν αὐτὴν μὴ βλέ-
 πης. Τί οὖν; σεαυτὸν θέλεις λυπεῖν; Ἠλιος, προπά-
 30 ττωρ σός, ἐξείλε σοι τοῦτο τὸ ζῶον, κάλλιστον, ὃν αὐτὸς
 ἐφορᾷ. Σὺ δ' ἀπελαύνεις τὸ δῶρον τοῦ θεοῦ. Πάν-
 γουν ἔμοι μέλει Χαίρεος καὶ Διονυσίου, δούλων ἐμῶν
 ἀδόξων, ἵνα βραβεύω τοὺς δεικνύντας γάμους, καὶ ὁ μέ-
 γας βασιλεὺς ἔργου διαπράττωμαι προμηθευρίας γρα-
 35 ῖδος. Ἄλλ' ἐρῆην ἀναδέξασθαι τὴν κρίσιν καὶ πάντες
 τοῦτ' ἴσασιν. Μάλιστα δὲ Στάτειραν αἰδοῦμαι. Μήτ'
 οὖν δημοσίευσεν τὸν ἔρωτα, μήτε τὴν δίκην ἀπάρτειε.
 Ἀρκεῖ σοι Καλλιρρόην κἂν βλέπειν· ἰκέρθου τὴν κρί-
 σιν. Τοῦτο γὰρ ἔξεστι καὶ ἰδιώτῃ δικαστῇ.
 40 Β'. Ἠμέρας οὖν φανείσῃς, οἱ μὲν ὑπερέται τὸ βα-
 σιλικὸν ἡτοιμαζόν δικαστήριον· Τὸ δὲ πλῆθος συνέ-
 τρεγεν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, καὶ ἔδονεῖτο πᾶσα Βαβυλῶν.
 Ὡσπερ δ' ἐν Ὀλυμπίῳ τοὺς ἀθλητὰς εἶδει θεάζεσθαι

munem habent infantem. Sic inter se viri. Mulieres
 autem non tantum faustis adhortationibus animum firma-
 bant, sed et consilia dabant, ut praesenti, Callirrhoæ. Ne
 tu virginum spernas, dicebant hæc: prius amator, iuque
 civis, tibi potior esto. Sic enim patrem revives. Sin mu-
 nus, peregre vives, ut proscripta. Illic vero: Praeter
 sospitatorem tuum, percussorem mihi me. Quis si iterum
 Chæreas excandescat! tum iterum tumulus. Ne proda-
 filium. Honora patrem infantis. Sic ille inter se strepere.
 Dixerit quis, cunctam Babylonem forum et curiam esse.
 Nox ultima, decretorie diei proxima, supervenit, qua de-
 cumbabant reges, non hisdem occupati cogitationibus.
 Nam regina quidem ocyus optabat illaescere, ut deposito
 isto, cum onere, se levaret. Fortuna nimirum mulieris gra-
 vabat suæ ex vicino facile comparanda. Præterea regis
 quoque frequentes accessus et intempestiva officia suspecta
 habebat. Antea namque raro comparuerat in gynæcon-
 tide; sed ex quo Callirrhoën latus haboerat, creberrime.
 Observaverat quoque eadem, regem in colloquiis familia-
 ribus sæpe clandestinis et furtivis oculorum vibraminibus
 Callirrhoën stringere; et oculos furari quidem adspectum,
 sua sponte tamen et hero quoque suo non sentiente illic
 delabi. Gratum ergo sibi diem Statira præstolabatur.
 Rex non item sibi. Insomnis enim ille noctem

Nunc pronus recubans, nunc in latus, egerat omnem,

stimulatus cogitationibus, sequæ perpetim ipse adinonens:
 Adest peremptorius dies. Praeceptum enim ego terminum
 dedi tam brevem. Quid cras mane faciemus! jam Cal-
 lirrhoë aut Miletum discedet, aut Syracusas. Unam adhuc
 superstitem habebis particulam temporis, ad fruitionem
 pulcherrimi spectaculi; post quam servus meus erit me
 felicior. Vide, quid agendum tibi sit, mi anime! Ipse tibi
 praesens et paratus esto. Alium non habes auctorem.
 Amoris auctor ipse amor est. Primo loco responde mihi,
 quis es? Callirrhoës amator, an iudex? ne te ipse deci-
 pias. Amas, etiamsi nescis. Magis adhuc convinceris,
 quando femina in conspectum tuum non venerit. Quid
 igitur ipse te torquebis? Sol, auctor tui generis, hoc exi-
 mium tibi destinavit et selegit animal, omnium, quæ adspé-
 cit, pulcherrimum. Tu vero dei munus rejicias. Curæ
 nempe cordique tibi sunt Chæreas, et Dionysius, vilia ista
 mea mancipia, ut de nuptiis discipantes ego dirimam, et
 præmium potiori assignem. Ille ego magnus rex officium
 lenis vetulae faciam! atque recepi jam in me causam cogi-
 tationem, idque omnes sciunt. Quod vero maximum est,
 Statiram verecundor. Ne tu itaque aut divulga amorem,
 aut finem impone liti. Vel adspectus tibi Callirrhoës suf-
 ficit. Ulterius protrahe sententiam pronuntiare. Id vero
 vel plebeio iudici licet.

II. Ut iluxit, parare ministri regii curiam. Concur-
 rere ad palatium omnis turba. Tota Babylon emoveri,
 utque in Olympiæ ludis athletas cum stipatu ad stadium
 accedentes videre est, sic et hos. Nam Dionysium hodie-

παραγινόμενους ἐπὶ τὸ στάδιον μετὰ παραπομπῆς, οὕτως δὲ κάκεινους. Τὸ μὲν δοκιμώτατον Περσῶν πλῆθος περιέπεσε Διονύσιον, ὃ δὲ ὄχλος Χαιρέαν. Συναυγαὶ δὲ καὶ ἐπιδοῦσεις μυρία τῶν σπειδονταίων ἑκατέρους, ἰκευφημούμεντων· Σὺ κρείττων· Σὺ νικᾷς. Ἦν δὲ τὸ ἄθλον οὐ κότινος, οὐ μῆλα, οὐ κίτους, ἀλλὰ κάλλος τὸ πρῶτον, ὑπὲρ οὗ δίκαιός ἄν ἤρισαν καὶ θεοί. Βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνοῦχον Ἀρταξάτην, ὃς ἦν αὐτῷ μίγιστος· Ὅναρ μοι, φησὶν, ἐπιστάν βασιλευσὶ θεοὶ θυσίαν ἀπαιτοῦσι καὶ δεῖ με πρῶτον ἐκτελέσαι τὰ τῆς εὐσεβείας. Παράγγειλον οὖν τριάκοντα ἡμερῶν ἱερομαχίαν ἐφορτάζειν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν, ἀφαιμένην δικαῶν τε καὶ πραγμάτων. Ὁ δὲ εὐνοῦχος τὸ προσπαθὲν ἀπήγγειλε. Πάντα δ' εὐθὺς μετὰ θούτων ἐστεφανωμένων, Αὐλὸς ἤγει καὶ οὐρεγῆ ἐκελάδει καὶ ᾄδοντας ἤκουετο μέλος. Ἐθουμῆατο πρόθυρα, καὶ πᾶς στανωπὸς συμπόσιον ἦν.

Κνίσση δ' οὐρανὸν ἴκεν ἐπισομένη περὶ καπνῶ.

Βασιλεὺς δὲ μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρέστησε τοῖς βωμοῖς. Τότε πρῶτον καὶ Ἑρωτι ἔθουσε καὶ πολλὰ παρακάλεσεν Ἀφροδίτην, ἵν' αὐτῷ βοηθῆ πρὸς τὸν υἱόν. Πάντων δ' ἐν θυμηδαίαις ὄντων, μόνοι τρεῖς ἔλυποῦντο, Καλλιρρόη, Διονύσιος καὶ πρὸ ταύτων Χαιρέας. Καλλιρρόη δ' οὐκ ἠδύνατο λυπεῖσθαι φανερώς ἐν τοῖς βασιλείαις, ἀλλ' ἠσυχῆ καὶ λανθάνουσα ὑπέστεινε καὶ τῆς ἐορτῆς καταρῆτο. Διονύσιος δ' ἑαυτῷ, διότι Μιλήτου κατέλιπε· Φέρε, φησὶν, ὃ τλήμων, τὴν ἑκούσιον συμφορὰν. Ἐαυτῷ γὰρ αἴτιος τούτων. Ἐβῆν σοι Καλλιρρόην ἔχειν καὶ Χαιρέου ζῶντος. Σὺ ἦς ἐν Μιλήτῳ κύριος καὶ οὐδ' ἡ ἐπιστολή Καλλιρρόῃ τότε, σοῦ μὴ θέλοντος, ἐβόη. Τίς ἂν εἶδε; τίς ἂν προσῆλθε; φέρον δὲ σκαυτὸν εἰς μέσους ἔρρηξας τοὺς πολεμίους. Καὶ εἶθε σκαυτὸν μόνον. Νῦν δὲ καὶ τὸ τῆς ψυχῆς σου τιμωτέρον κτήμα. Διὰ τοῦτο πανταχόθεν σοι πόλεμος κενήσκει. Τί δοκεῖς, ἀνόητε; Χαιρέαν ἀντιδικὸν ἔχεις. Κατασκιάσας σκαυτῷ δεσπότην ἀντραστήν. Νῦν βασιλεὺς καὶ δυνάστα βλάκει καὶ ἀπειτοῦσιν αὐτὸν θυσίας, ὡς καθ' ἡμέραν θύει. Ὡ τῆς ἀνασχοντίαις. Παράλαει τις τὴν κρίσιν, ἔδον ἔχων ἄλλοτριαν γυναικα; καὶ ὁ τοιοῦτος εἶναι λέγει δικαστής. Τοιαῦτα μὲν εἰδύρτε Διονύσιος, Χαιρέας δ' οὐκ ἤπιε τροφῆς, οὐδ' ὄλωσ ἤθελε ζῆν. Πολυγάρμου δὲ τοῦ φθούου κοιλύοντος αὐτὸν ἀποκαρτερεῖν· Σὺ μοι πάντων, εἶπε, πολεμιώτατος ὑπάρχεις φίλου σχήματι. Βασανιζόμενον γὰρ με κατέχεις, καὶ ἠδέως κολαζόμενον ὄρῃς. Εἰ δὲ φίλος ἦς, οὐκ ἂν ἐπῆνοις μοι τῆς ἀλευθερίας ὑπὸ δεξιῶνος κακοῦ τυραννομένου. Πόσους μου καιροὺς εὐτυχίας ἀπολώλεκας; μακάριος ἦν, εἰ ἐν Συρακούσαις θαπτομένη Καλλιρρόη συνετάρην· ἀλλὰ καὶ τότε σὺ με βουζόμενον ἀποθανεῖν ἐκάλυσας καὶ ἀρείλου καλῆς συνοδίας. Τάχα γὰρ οὐκ ἂν ἐξῆλθε τοῦ τάφου καταλιποῦσα τὸν νεκρόν. Εἰ δ' οὖν, ἐκείμην ταύτην μετὰ ταῦτα κερδήσας, τὴν πρᾶσιν, τὸ

tissimus Persarum quisque comitabatur: populus autem Chaeream. Innumera vota et faustae acclamationes alterutri parti studentium applaudebant: Tu potior. Tu vincis. Praemium vero non erat oleaster, non pomum, non pinus, sed forma prima, ob quam vel dii merito litigaverint. Al rex, eunucho Artaxate, quem maximi prae omnibus faciebat, vocato: Per somnum, ait, apparuerunt mihi subito dii regales victimam a me reposcentes. Oportet nos prius pietati in deos satisfacere. Significa itaque triginta dierum festiva per omnem Asiam sacra, omniumque et litium et negotiorum iustitium. Eunuchus mandata significat. Statim omnia plena sacrificantium in coronis; sonare tibia, fistula tinnire, audiri vocale carmen, tura in altis fumare, angiportus omnis esse convivium,

Densum inter fumum superas it nidor in auras;

Rex regias ad aram statuere victimas; et tum primum Cupidini inter alios facere, multumque rogare Venerem, vellet apud filium gnavam sibi operam praestare. Omnes esse in voluptatibus, soli tres lugere, Callirrhoe, Dionysius, et maxime Chaereas. Callirrhoe quidem prae se ferre dolorem non poterat in aula, sed clam taciteque congemiscebat, festumque diris execrabatur omnibus; se autem Dionysius, eo quod Miletum reliquisset. Patienter, aiebat, ferre malum, quod tu tibi sponte accessivisti. Etiam vivo Chaereas, licebat Callirrhoen tenere. Mileti sane dominus eras, neque, te nolente, literae pervenissent ad Callirrhoem. Quis vidisset? quis accessisset? Ipse tu dedisti opera in medios hostes te coniecisti, et utinam te solum. Nunc autem et quod anima tua tibi carius possides. Ob illud undecunque tibi nunc bellum coit. Quid ais, stulte? Chaeream habes adversarium. Dominum quoque rivalem fecisti. Nunc rex et insomnia videt, et quibus quotidie facit, illi nunc ab eo victimas deponcunt. O impudentiam! alienam quis uxorem apud se tenens iudicium protrahit, et talis se iudicem jactat! Haec lamentari Dionysius. Chaereas autem et nutrimento abstinencebat, et omni modo negabat vivere. Et prohibeant mortem inedia persequi Polycharino: Tu mihi, ait, amici specie omnium es hostis maximus. Nam declines me inter tormenta, et cum voluptate vides affligi. At si amicus fores, libertatem non invideres mihi sub maligni nescio cujus del tyrannide tam indigne exercito. Quot mihi beatitatis occasiones perdidisti? beatus ego, si sepultus Syracusis sepulta accubuissem Callirrhoe: verum et tum quoque me inlhibuisti mori cupientem et pulchro viae ad inferos comitato privasti. Forte enim exire sepulcro illa et deserere defunctum noluisset. Etiansi reliquisset illa, eularem sane nunc, compenditactis oculis illis, venditione hac, litronum agnive, compeditus, et,

ερωτήριον, τὰ δεσμὰ, τὸν τοῦ σταυροῦ χαλεπώτερον βασιλέα. ὦ θανάτου καλοῦ, μεθ' ὃν ἔκωσα τὸν δευτέρον Καλλιρρόης γάμον. Οὐκ πάλιν κχιρὸν ἀπόλεισάς μου τῆς ἀποκορτερήσεως, τὸν μετὰ τὴν δίαιτην.
 6 ἰδὼν Καλλιρρόην οὐ προσήλθην, οὐ κατεράσασα. ὦ καινοῦ καὶ ἀπίστου πράγματος. Κρίνεται Χαίρειος, εἰ Καλλιρρόης ἀνὴρ ἐστίν. Ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἑποίαν δήποτε κρίσιν ὁ βάρβαρος δαίμων ἐπιτρέπει τελεσθῆναι. Καὶ ὄψαρ καὶ ὕπαρ οἱ θεοὶ με μισοῦσι. Ταῦτα λέγων ὤρμησεν ἐπὶ ζύφος. Κατέχευε δὲ τὴν χεῖρα Πολύχαρμος καὶ μενονουχί δῆσας περιεκύλαττεν αὐτόν.

Γ'. Βασιλεὺς δὲ, καλέσας τὸν εὐνοῦχο, δεξὴν αὐτοῦ πιστότατος ἀπάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἔδειτο κακείνου. ἰδὼν δ' αὐτὸν Ἀρταξάτης ἐρυθρήματος μεστὸν καὶ βουλό-
 15 μενονεῖπειν. Τί κρόπεις, ἔφη, δέσποτα, δουλον ὄν. εὐνοῦν σοι καὶ σιωπῆν δυνάμενον; τί τρικλοῦτον σου βέβηκε δεινόν; ὅς ἐγὼ κινῶ, μὴ τινα ἐπιβουλήν... (ἐπιβουλήν) εἶπε βασιλεὺς καὶ μεγίστην, ἀλλ' οὐκ ἔπ' ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ. Τίς γάρ ἐστιν Ἔρως, πρότερον
 20 ἔκωσον ἐν μύθοις τε καὶ ποιήμασιν, ὅτι κρατεῖ πάντων τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διός; ἠπίστου δ' ἔμους, ὅτι δύνανται τις παρ' ἐμοῦ ἐμοῦ γενέσθαι δυνατότερος. Ἀλλὰ πάρεστιν ὁ θεός. Ἐνδεδήμηκεν εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν πολλὸς καὶ σφοδρὸς, ἔρω... (δεινόν) μὲν ἐμολογέιν, ἀληθῶς δ' ἰάλακα. Ταῦτ' ἄμα λέγων ἐνε-
 25 πλήρησεν δακρύων, ὥστε μυχέτι δύνασθαι προσθεῖναι τοῖς λόγοις. Ἀποσιωπήσαντος δὲ, εὐθὺς μὲν Ἀρταξάτης ἠτίετο, πόθεν ἐρωτήθη· οὐδὲ γὰρ πρότερον) ἀνύποπτος ἦν, ἀλλ' ἤρθάνετο μὲν τυχεμένου τοῦ πυρός
 30 εἶτι γε μὴν οὐδ' ἀμφίβολον ἦν οὐδ' ἀδύλον, ὅτι, Καλλιρρόης παρούσης, οὐκ ἂν ἄλλου τινὸς ἤρασθη. Προσποιεῖτο θμως ἀγνοεῖν καὶ ποῖον, ἔφη, κάλλος δύνανται τῆς σῆς κρατῆσαι δέσποτα, ψυχῆς, ὅ τὰ κατὰ πάντα δουλεύεις; χρυσός, ἄργυρος, ἐσθλός, ἵπποι, πόλεις, ἔθνη,
 35 καλὰ μὲν μυρία γυναικες, ἀλλὰ καὶ Στάτειρα καλλίστη τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἧς ἀπλάυεις μόνος. Ἐξουσία δ' ἔρωτα καταλύει· πλὴν εἰ μὴ τις ἐξ οὐρανοῦ καταβέβηκε τῶν ἀνωθεν, ἢ ἐκ θαλάττης ἀναβέβηκεν ἄλλη θέτις. Πιστεύω γὰρ, ὅτι καὶ θεοὶ τῆς σῆς ἐρῶσι συν-
 40 ουσίας. Ἀπεκρίνατο βασιλεὺς· Ταῦτ' ἴσως ἀληθές ἐστιν, ὁ λέγεις, ὅτι θεῶν τις ἐστὶν ἦδ' ἢ γυνή; οὐδὲ γὰρ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος· πλὴν οὐκ ἐμολογῶ. Προσποιεῖται δὲ Ἑλληνίς εἶναι Συρακοσίαι. Καὶ τοῦτο δὲ τῆς ἀπάτης ἐστὶ σημεῖον. Ἐλεγχθῆναι γὰρ οὐ
 45 βούλεται, πόλιν εἰποῦσα οὐ μίαν τῶν ὑπ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὑπὲρ τὸν Ἴόνιον καὶ τὴν πολλὴν θάλασσαν τὸν περὶ αὐτῆς μῦθον ἐκπέμπει. Προφάσει δὲ ἄλλης ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ καὶ θρον τὸ ἄρμα τοῦτο ἐκείνη κατεσκεύασε. Ἐταυμάζω δὲ σε, πῶς ἐτολμήσας Στάτειραν λέγειν καλλίστην ἀπασῶν, Καλλιρρόην βλέπων. Σκεπτεῖν οὖν,
 50 πῶς ἂν ἀπαλλαγείν τῆς ἀνίας. Ζήτει πανταχόθεν, εἰ τι ἄρα δυνατόν ἐστὶν εὐρεῖν, φάρμακον. Ἐβρηται, φησι, φάρμακον, βασιλεῦ, καὶ παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρ-
 55 θάροις τοῦτο, ὅπερ ζήεις. Φάρμακον γὰρ ἕτερον

qui cruce acerbior est, rege. Pulchra mors, post multas Callirhoes nuptias. Jam post item, quam rursus incho mortis occasionem corrupta! Vidi Callirhoen, et non adii, non osculatus fui. Rem novam, rem incredibilem! ambigitur, judicatur, Charreas Callirhoes maritus sit, necne. At illam quoque cognitionem, qualemcumque etiam, finiri non sinit invisa fors. Die noctuque juxta deos utos habeo. Jam rucbat his dictis in ensem. Sed prehen sam dextram vi Polycharmus continuit, et delatane servavit illum tantum non in vinculis.

III. Rex interim accessit fidelissimum suum eunuchum, sed et hunc verecundatur primo. Videns itaque Artaxates pudore plenum et cunctantem proloqui: Quid cilas, ait, here, tuum servum, qui et bene tibi vult, et commissa fide-liter retinere novit? quod tibi grande malum accedit? adeo vereor ne quis insidias... (Insidias), ait rex, easque maximas, sed non ab homine, sed a deo. Quid Cupido sit, prius equidem noveram ex utriusque orationis scriptio-nibus, idum in omnes deos imperium exercere, etiam in ipsum Jovem. Quod tamen aliquis me putor esse possit apud me, diffidebam. Verum praesto adest deus: diver-tit in animam meam multus et vehemens. Amo... Grave quidem fateri; si tamen dicendum, quod res est, captus sum. Dum loquitur, adeo lacrymis abundator, ut floum imponere sermoni nequeat. Statim ut ille ad silentium redactus, intelligebat cunctatus, unde vulneratus esset, neque enim antea a suspitione hac remotus erat, sed sen-tiebat quidem adhuc flammantes ignes; quum usque do-bium esset, neque obscurum, Callirhoë presente fieri non posse, ut alterius in amorem rex incidere. Fingebat ta-men ignorare, et: Quanam forma, ait, here, tuum man-cipare posset animum, cui pulchra omnia serviant? aurum, argentum, vestes, equi, urbes, gentes, nullaque pulchra muliens, sed omnium sub sole pulcherrima, Statira, qua frueris solus. Quam conspicere si te non admodum sentis, id sane mirum non est. Facultas cupidinem tollit; nisi forte superiorum e caelo qua-dam descendit, aut altera ponto Thetis emersit. Credo enim, et deos tuam appetere consuetudinem. Hoc forte verum dicis, ait rex, feminam hanc esse deam aliquam; non enim in ea humana pulchri-tudo. Sed haec inter se non consentiunt; se fingit esse Graecam Syracusis. Et hoc est fraudis indicium statim. Falsi nempe cavet argui, urbem nostri quondam imperii non cilas; sed fabulam suam ultra Ionium pelagus et vasti maris spatia remittit. Venit ad me iudicis specie. At to-tum actum illa sola composuit. Miror autem, qui Stati-ram dicere omniam pulcherrimam sustineas, quum Cal-lirhoen coram vides. Videndum, quomodo liberet hac agritudi-ne. Quare undecumque, si potest inveniri, auxi-lium. Auxilium, quod quaeris, inveniri potest, here, aqve apud Graecos, atque apud Barbaros. Aliud amoris auxilium non est, quam ipsum, quod amas, corpus. Hoc sine du-

Ἐρωτος οὐδέν ἐστι, πλὴν αὐτὸς ὁ ἐρώμενος. Τούτο δ' ὄρα καὶ τὸ φθόγγον λόγιον ἦν· Ὅτι ὁ τριῖσας αὐτὸς ἰάσεται. Κατηρέσθη βασιλεὺς τὸν λόγον, καὶ Μὴ σὺ γὰρ, ἔφη, τοιοῦτο μὴδὲν εἶπες, ἵνα γυναῖκα ἀλλοτριάν διαφθείρω. Μέληται νόμων, οὐκ αὐτὸς ἴδρα. Δικαιοσύνης, ἦν ἐν ἅπασιν ἀσκή, μηδεμίαν μευ καταγῆς ἀφρασίαν. Οὐχ οὕτως ἐλάωκαμεν. Δείσας Ἀρταξάτης, ὡς εἰπὼν τι προπετίς, μετέβαλε τὸν λόγον εἰς ἱππικόν. Σεμνὸς, ἔφη, διανοῆ, βασιλεῦ. Μὴ τὴν ἁμοίαν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις θεραπεῖαν τῷ Ἐρωτι προσαγῆς, ἀλλὰ τὴν κρείττονα καὶ βασιλικήν, ἀναταγωνίζομενος ἑαυτοῦ. Δύνασαι γὰρ, ὡς εἴσποτα, σὺ μόνος κρατεῖν καὶ οὐοῦ. Ἄπαγα δὲ τὴν σεαυτοῦ φυχὴν εἰς πάσας ἡδονάς. Μάλιστα δὲ κυνηγεσίαις ἐξαρτάως χαίρεις. Οἶδα γὰρ σε ὑπ' ἡδονῆς διημερεύοντα ἀβρωτον, ἀποτον. Ἐν θήρῃ δ' ἐνδιατρίβειν, ἢ τοῖς βασιλείαις καὶ ἐγγύς εἶναι τοῦ πυρός.

Δ'. Ταῦτ' ἤρесе καὶ θήρα κατηγγέλλετο μεγαλοπρεπῆς. Ἐξήλαυον ἱππεῖς κικοσμημένοι καὶ Περσῶν οἱ ἀριστοὶ καὶ τῆς ἄλλης στρατείας τὸ ἐπίλεκτον. Πάντων δ' ὄντων ἀξιοθαίων, διακρεπίστατος ἦν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. Καθῆστο γὰρ ἱππῶ Νισαίῳ καλλίστῳ καὶ μεγίστῳ, χρύσειον ἔχοντι χαλινόν, χρύσεια δὲ φάλαρα καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια. Πορφύραν δ' ἤμαρτετο Τυρίαν, τὸ δ' ἔρασμα Βαβυλώνιον καὶ τιάραν βακιδνοβαρῆ. Χρύσειον δὲ ἀκινάκην ὑπεζωσμένος δύο ἀκοντας ἐκράτει. Καὶ φαρέτρα καὶ τόξον αὐτῷ παρήρητο, Σερῶν ἔργον πολυτελέστατον. Καθῆστο δὲ σοβαρός. Ἔστι γὰρ ἴδιον Ἐρωτος τὸ φιλόκοσμον. Ἥθελε δὲ μέσος ὑπὸ Καλλιρρόης δραθῆναι. Καὶ διὰ τῆς πόλεως ἀπάσης ἐξιών περιέβλεπεν, εἰ ποὺ κἀκείνη θεῖται τὴν πομπήν. Ταχέως δ' ἐνεπλήσθη τὰ ὄρη βοώντων, θεόντων, κυνῶν ὑλασσόντων, ἱππῶν χρηματιζόντων, θηρῶν ἐλαυνομένων. Ἡ σπουδὴ καὶ ὁ θόρυθος ἐκείνος αὐτοῖν ἐξέστησεν ἂν καὶ τὸν Ἐρωτα, τέρψις γὰρ ἦν μετ' ἀγωνίας καὶ χαρὰ μετὰ φόβου καὶ κίνδυνος ἡδύς, ἀλλὰ βασιλεὺς οὐδ' ἱππον ἴδελαι, τοσοῦτον ἱππικῶν αὐτῷ παραθεόντων, οὔτε θηρῶν τοσοῦτον ἑωκομένων, οὔτε κυνῶν ἤκουσ, τοσοῦτων ὑλακτοῦντων, οὔτ' ἀνθρώπων, πάντων βοώντων. Ἐβλεπε δὲ Καλλιρρόην μόνην, τὴν μὴ παροῦσαν, καὶ ἤκουεν ἐκείνης, τῆς μὴ λαλούσης. Συνεξῆλθε γὰρ ἐπὶ τὴν θήραν ὁ Ἐρωτὸς αὐτῷ, καὶ, ὅτε δὴ φιλόνηκος θεὸς, ἀντιτατότερον ἰδὼν καὶ βεβουλευμένον, ὡς εἶπετο, καλῶς, εἰς τοῦναντίον τὴν τέλην περιέτριψεν αὐτῷ καὶ δι' αὐτῆς τῆς θεραπείας ἐξέκλυσε τὴν ψυχὴν, ἔδον παρῶν καὶ λέγων· Οἶον ἦν ἐνθάδε Καλλιρρόην ἰδεῖν, κνήμας ἀνεζωσμένην καὶ βραχίονας γεγυμνωμένην, πρόσωπον ἐρυθρήματος, στήθος ἀσθηματος πλήρης. Ἀλγῆδεις

Οἷα δ' ἄσπετος εἶσι κατ' οὐρεῖς λοχίαρα,
Ἢ κατὰ Τηόγγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθου,
Τερρομένην κἀπρωσι καὶ ἀκίης ἐλάροισι

Ταῦτ' ἀναζωγραφῶν καὶ ἀναπλάτων ἐξελάετο σφόδρα.

lao decantatum illud oraculum. Eundem sanaturum, qui vulnerat. Verecundia regem implet hic sermo; et Tunc mihi, ait, tale quidquam suadere ausis, ut alienam uxorem corrumpam. Legum, quas ipse tuli, memini, memini iustitia, quam in omnibus rebus exerceo, hoc puces me tam intemperantem esse. Non alicui capli et victi tenemur. Davidus Artaxates, ac si quid incogitantius dixisset, mutat in laudes sermonem. Graviter digneque tua persona sentis, domine. Ne tu Cupidini medicinam adhibeas, quam alii homines, sed meliorem et regiam, ipse te et adversarium opponens. Potes namque tu solus vel hunc deum vincere. Animum remitto in omnes voluptates. Maxime autem et eximie gaudes venatione. Memini, te pro studio et delectatione solidos dies sine cibo, sine potu, transigere in venatione. Venationi autem inherrere praestat, quam regio, et prope ignem esse.

IV. Consilium placuit. Indicta venatio magnifica. Exire super equis equites ornati, et nobilissimi Persarum, et reliqui exercitus pars lectissima; omnes ad aspectu digni, sed eminebat rex, considens equo Nisro maximo pariter et pulcherrimo, aureo freno, aureis phaleris, frontalibus itidem et pectoralibus superbo, purpura indulus Tyria, Babylonici operis, et tiara coloris hyacinthini. Latus succingebat aureus acinaces; manus tenebat duo spicula; appendebat pharetra cum arcu, Sericum opus pretiosissimum; sedebatque ferociens non nihil. Et id amoris proprii, cultu corpora placere sibi. Etiam volebat a Callirrhoë medius in stipantium turba conspici, et per totam urbem, dum exit, respicit, an et illa conductum videret. Montes extemplo pleni clamantium, canum latratu, hinnitu equorum, feris agitalis. Talis tumultus et studium alii cuivis vel amorem excussisset: erat enim delectatio cum sollicitudine, gaudium cum timore, et periculum iucundum. Rex autem neque videbat equum, tot equitibus praetercurrentibus; neque feram, tot exagitalis; neque canem audiebat, tot latrantibus; neque hominem, tot vociferantibus. Solam videbat absentem, et audiebat non loquentem Callirrhoen: Amor enim cum ipso venatum exierat; et, ut deus rixosus, quum videret adversarium gradu ad praeliandum composito, cuique pulchre omnia scilicet consulta forent et destinata, invertibat hujus artes, et abutens ipsa medicina, in praecordisque resident, animam magis accendebat, laec insurrans: Quam pulchrum fuerat et hic Callirrhoën videre ad tibias usque succinctam, nublata brachiis, vultum rubore plenum, pectus anhelantis.

Haud accus ac nemorum quae perustrare recessus.
Scandere quae montes amat, et tractare sagittas,
Lynthia, quum arvos Erymantho Taygetove
L'aget ovas aprus, coevaque lumentibus instat.

Talem sibi mente depingens atque effingens vehementer incalcesebat.

Ταῦτα λέγοντος Ἀρταξάτης ὑπολαβὼν Ἐπιπέδωται, φησὶ, δέσποτα, τῶν γεγυότων. Καλλιρρόη γὰρ ἀνδρα οὐκ ἔχει, μίνοι δ' ἡ κρίσις, τίτι ἀρεῖται γαμνοῦθηναι. Μένειντο οὖν, ὅτι χήρας ἔρθε. Ἄλλο μῆτε τοὺς νόμους αἰδοῦ, κείνται γὰρ ἐπὶ τοῖς γάμοις, μῆτε μοιχείαν, δεῖ γὰρ προῖεν εἶναι ἀνδρα τὸν ἀδικούμενον, εἴτα τὸν ἀδικούντα μοιχόν. Ἦρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ, πρὸς ἡδονὴν γὰρ ἦν, καὶ προσλαθόμενος ὑπὸ χεῖρα τὸν εὐνοῦχον κατεβλήσε, καὶ Δικαίως ἄρα σε ἐγὼ, ἔρη, πάντων προτιμῶ. Σὺ γὰρ εὐνοῦστατος καὶ φύλαξ ἀγαθὸς ἐμοί. Ἄπιθι δέ, καὶ Καλλιρρόην ἄγε. Δύο δέ σοι προστάσσω, μὴ ἴκουσαν, μῆτε φανεροῦς. Θέλω γὰρ σε καὶ πείσαι καὶ λαθεῖν. Εὐθὺς οὖν ἀνακλητικὸν τῆς ἡέρας σύνθημα εἰεδόθη καὶ πάντες ἀνίστρεφον. Βασιλεὺς δ' ἀνηρτημένος ταῖς ἐλπίσιν εἰσῆλθονεν εἰς τὰ βασίλεια χαίρων ὡς τὸ κάλλιστον θήραμα θηράσας. Καὶ Ἀρταξάτης δ' ἔλαχε νομικῶν πρὸς ὑπηρεσίαν ὑπεσχῆσθαι, βραβεύσειν δέ λοιπὸν ἄρμα βασιλικόν, χάριν εἰδότεον ἀμφοτέρων αὐτῶ, Καλλιρρόης δὲ μάλλον· (ἐπίστ)ευσ γὰρ τὴν πράξιν βραχίαν, ὡς εὐνοῦχος, ὡς δοῦλος, ὡς βάρβαρος. Οὐκ ἔχει δὲ φρόνημα Ἑλληνικὸν εὐγενεῖς καὶ μάλιστα τὸ Καλλιρρόης τῆς σύφρονος καὶ φιλάδρου.

Ἰ. Καίρῳ οὖν ἐπιτηρήσας ἔχε πρὸς αὐτὴν καὶ μόντης λαβόμενος· Μεγάλων, εἶπεν, ἀγαθῶν, ὦ γόναι, θησαυρόν σοι κεκόμικα. Καὶ σὺ δὲ μνημόνευέ μου τῆς εὐεργεσίας. Εὐχάριστον γὰρ εἶναι σε πιστεύω. Πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου Καλλιρρόη περιχαρῆς ἐγένετο, φῦσει γὰρ ἀνθρώπος, δ βούλεται, τοῦτο καὶ οἰεῖται, τὰχ' οὖν ἰδοῦσιν ἀποδίδεσθαι Χαίρεά καὶ ἰσχυεὺς τοῦτ' ἀκούσαι, καὶ τῶν εὐαγγελίων ἀμείψισθαι τὸν εὐνοῦχον ὑπισχυομένη. Πάλιν δ' ἐκείνος ἀναλαβὼν ἀπὸ προομιλίῳν ἤρξατο· Σὺ, γυνή, κάλλος μὲν θεῖον εὐτύχηςας, μέγα δὲ τι ἀπ' αὐτοῦ καὶ σμυρόν οὐα ἔκαρπώσω. Τὸ διὰ γῆς πάσης ἔνδοξον καὶ περιβόητον ὄνομα μέχρι σήμερον οὐχ ἔβρεν οὐτ' ἀνδρα κατ' ἀξίαν, οὐτ' ἔραστὴν, ἀλλ' ἐνέπεισεν εἰς δύο, νησιώτην πίνητα, καὶ ἕτερον δοῦλον βασιλείως. Τί σοι γίγονεν ἐκ τούτων μέγα καὶ λαμπρόν; ποίαν χώραν ἔχεις εὐφορον; ποῖον κόσμον πολυτελεῖ; τίνας πόλεων ἀρχεῖς; πόσοι δοῦλοι σε προσκυνοῦσι; γυναῖκες Βαβυλώνιαι θεραπεινίδας ἔχουσι πλουσιωτέρας σου. Πλὴν οὐκ ἡμελήθης εἰς πάντα, ἀλλὰ κηδονεῖαι σου θεοί. Διὰ τοῦτό σε ἐνθάδε ἤγαγον, πρόρασιον εὐρόντες τὴν δίκην, ἵνα σε ὁ μέγας βασιλεὺς θεάσεται. Καὶ τοῦτο πρῶτον εὐαγγελίον ἔχεις· ἡδέως σε εἶδε. Καγὼ δ' αὐτὸν ἀναμνήσκω, καὶ ἐκαινοῦ σε παρ' ἐκείνου. Τοῦτο γὰρ προσέθηκεν. Εἶθε γὰρ πᾶς δοῦλος, ἔταν διαλέγηται τίτι περὶ τοῦ δεσπότου, καὶ ἐκτὸν συνιστᾶν, ἴδιον ἐκ τῆς οὐμίας μνόμενος κέρδος. Καλλιρρόη δ' εὐθὺς τὴν καρδίαν ἐπέληγη, ὡσπερ ὑπὸ ἔφους, τοῦ λόγου. Προσποιεῖτο δὲ μὴ συνέναι καὶ θεοί, φησὶν, Πλεῖ βασιλεῖ διαμένοις, σοὶ δ' ἐκείνος, ὅτι ἱλεῖται γυναῖκα δυστυχῆ. Δέομαι, ὅστων ἀπαλαξάτω με τῆς φροντίδος, ἀπαρτίσας τὴν

Ad hæc Artaxates suscipiens sermonem : Rerum gestarum oblitus es, domine, ait Callirhoë maritum non habet. Hæret adhuc cognitio, cui cedere debeat. Itaque voluit te amare inmemeris; adeoque neque legis reverere. Scripta sunt illa de conjugis : neque adulterium time, oportet enim prius adesse maritum, cui fiat injuria, tum merchus demum poterit esse injurius. Sermo regi placebat, voliscans ejus cupiditati, brachioque per collum imposito attractum osculabatur eunuchum : Jure te meritoque tuo, ait, omnibus præfero. Tu namque mei studiosissimus; tu meus optimus custos. I, adduc Callirhoen, verum, hæc duo tibi injungo, non invitam, neque palam. Volo enim te et persuadere et fallere. Receptui exemplo tum canebatur et omnes domum abierunt. Rex spe elatus equo vectus regiam intrabat laetus, ut qui pulchram prædam Callirhoen cepisset. Artaxates non minus laetari, pulans nempe, splendidum adire ministerium, et habenis rerum aulicarum potiturum, dum sibi præmia præstiti officii ambo essent contributuri. Id maxime de Callirhoë sibi promittebat. Facile nimirum opinabatur negotium, ut eunuchus, ut servus, ut barbarus, ignarus liberalium Græcorum spirituum, et maxime Callirhoës pudicæ illius et virum amantis.

V. Igitur opportuno servato tempore, solam seductam invadit; et : Thesaurum offero tibi, femina, honorum ingentium, ait. Tu vero mihi beneficii velim sis memor. Sed credo, te ingrati non esse. Gaudio pertentatur ad hoc sermonis initium Callirhoë. Quod enim homo vult, id semper etiam expectat. Sic et illa putabat Chærea sine dubio restitui. Id audire gestiebat, boni nuntii præmium eunuchis promittens. Ille vero, resumpto sermone, per tortuosas iterum ambages suspendere : Divinam tu quidem a faustice natura formam nacta es, femina, nec tamen quidquam magnificum, vel honorificum, per eam lucrata es. Nomen illud, ubique terrarum illustre et celebratum, ad hunc usque diem neque virum, neque auctorem dignum invenit, sed incidit in duos, unum maerum insularium, alterum regis servum. Quid tibi magnum ab his, aut splendidum, accessit? quas inde terras habes fertiles? quem inde mundum pretiosum? quot urbium es potens? quot adorant te mancipia? Babylonis matronæ habent ancillas te ditiores. Verum neglecta plane non es; cura tui tangit deos. Huc te propiterea duxerunt, ad invento litigi prætextu, ut magnus rex te videret. Et hoc primum habes, quod tibi nuntio gaudium : cum voluptate te vidit. Et ego quoque te sæpius apud illum commemoro et collaudo. Hoc addebat præter rei veniale. Servus enim non est, ubi colloquatur de hero suo cum aliquo, quin eadem opera se commendare curat, suum isto ex sermone lucrum venans. Callirhoë tamen, licet cor ab istis verbis haberet transaxum, non intelligere fingebat; et : Dii, ait, propitii porro regi sint in perpetuum; isque tibi, quod infelicem feminam miseremini tantum, curis me quantocytus exsolvat redintegrata :

κρίσειν, ἵνα μηκέτι ἐνοχλῶ μηδὲ τῇ βασιλίδι. Δόξας δ' ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ἀσφαλῶς εἴρηκεν δ' ἤθελε καὶ οὐ νε- νόηκεν ἢ γυνή, φανερώτερον ἤρξατο λέγειν. Αὐτὸ τοῦτο εὐτύχησας, ὅτι οὐκ ἔτι δούλους καὶ πένητας ἔχεις ἐραστάς ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν δυνάμενόν σοι Μολιτρον αὐτὴν καὶ ἄλλην Ἴωνίαν καὶ Σικελίαν καὶ ἄλλα ἔθνη μεῖζονα χαρίσασθαι. Ὅσα δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ μα- κάρησιν σεαυτῆν, καὶ οὐτά σοι ἀρῆσαι μᾶλλον αὐτῶν, καὶ θῆναι κλουτήσῃς ἐμοῦ μνημόνευε. Καλλιρρόη μὲν τὸ μὲν πρῶτον ὤρμησεν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ὀφθαλ- μούς ἰξορύξαι τοῦ διαφθείροντος αὐτῆν. Οἷα δὲ γυνὴ πεπαιδευμένη καὶ φρονήρης, ταχέως λογισαμένη καὶ τὸν τόπον καὶ τίς ἐστὶν αὐτὴ καὶ τίς ὁ λέγων, τὴν ὄργην μετέβαλε καὶ κατειρωνεύσατο λοιπὸν τοῦ βαρ- βάρου. Μὴ γὰρ οὕτω, φησί, μαινομένη, ἵν' ἐμαυτὴν ἀξίαν εἶναι πεισθῶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. Εἰμὶ δὲ θεραπεινίστιν ὁμοία Περσίδων γυναικῶν. Μὴ σὺ, δέομαί σου, μνημονεύσῃς ἐπιπερὶ ἐμοῦ πρὸς τὸν δεσ- πότην. Καὶ γὰρ, ἂν ἐν τῷ παρτυτικῷ μηδὲν ὀργισθῆ, μετὰ ταῦτά σοι χαλεπανεῖ, λογισόμενος, ὅτι τὸν γῆς ἀπάσης κύριον ὑπέρριπας Διονυσίου δούλῳ. Θανατώσω δὲ, πῶς συνετώτατος ὑπάρχων, ἀγνοεῖς τὴν βασιλέως φιλανθρωπίαν, ὅτι οὐκ ἐρᾷ δυστυχοῦς γυναικὸς ἀλλ' ἔλει. Πανούσμεθα τοῖνον λαλοῦντες, μὴ καὶ τῇ βα- σιλίδι τις ἡμᾶς διαβάλλῃ. Καὶ ἡ μὲν ἀπέδραμεν, ἔσθ' ὁ δ' εὐνοῦχος ἀχανής. Οἷα γὰρ ἐν μεγάλῃ τυραννίδι τεθραμμένος, οὐδὲν ἀδύνατον ὑπελάμβανεν, οὐ βασιλεῖ μόνον, ἀλλ' οὐδ' ἑαυτοῦ.

Γ'. Καταλειθεῖς οὖν καὶ μηδὲ ἀποκρίσεως κατα- ξιωθεῖς, ἀπληδέτετο μυρίων παθῶν μεστός. Ὀργι- ζόμενος μὲν Καλλιρρόη, λυπούμενος δ' ἐφ' ἑαυτῆς, φο- βούμενος δὲ βασιλέα. Τάχα γὰρ οὐδὲ πιστεύσειν αὐτόν, ὅτι ἀτυχοῖς μὲν, ἀλλὰ διελέχθη, δοξῆς δὲ κατα- προδόδοιαι τὴν ὑπηρεσίαν χαρίζομενος τῇ βασιλίδι. Ἐξεδούκει δὲ, μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρρόη κατεῖπε τοὺς λόγους. Στάτειραν δὲ βρυθνομοῦσαν μέγα τι βουλεύσειν αὐτῶν κακόν, οἷς οὐχ ὑπηρετοῦντι μόνον ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντι τὸν ἔρωτα. Καὶ ὁ μὲν εὐνοῦχος ἰσκέπτετο, πῶς ἂν ἀσφαλῶς ἀπαγγεῖδη βα- σιλίῳ περὶ τῶν γεγονότων. Καλλιρρόη δὲ καθ' ἑαυτὴν γενομένη ταῦτα φησίν· Ἐγὼ προεμαντεύομαι. Ἐγὼ σε μέρτυν, Ἐθέρρατα. Προεῖπον, ὅτι οὐκέτι σε δια- βήσομαι. Ἐρρωσο, πάτερ καὶ σὺ, μήτηρ, καὶ Συρα- κούσαι πατρίς. Οὐκέτι γὰρ ἡμᾶς εἶσομαι. Νῦν οἷς ἀληθῶς Καλλιρρόη τέθνηκεν. Ἐν τοῦ τάφου μὲν ἐξήλθον, οὐκ ἐξάξει δὲ με ἐνταῦθεν λοιπὸν οὐδὲ Θῆρων δ' Ἀργείας. Ἄ κάλλος ἐπέβουλον, σὺ μοι πάντων κακῶν αἴτιον. Διὰ σὲ ἀνερέθη, διὰ σὲ ἐπράθη, διὰ σὲ ἔγχευα μετὰ Χαιρέων, διὰ σὲ εἰς Βαβυλῶνα ἤχθη, διὰ σὲ παράστην δικαστήριον. Ἦσσοίς με παρέδωκας; ληστὰς, θανάτη, τάφου, δουλείᾳ, κρίσει. Πάντων δὲ μοι βαρύτερος ὁ ἔρως ὁ βασιλέως. Καὶ οὕτω λέγω τὴν τοῦ βασιλέως ὄργην. Φοβερωτέραν ἤχομαι τὴν τῆς βασιλίδος ἰστοροῦσιν ἢν οὐα ἤνεγκε Χαιρέας,

tionem, ut ne porro curiam, praecipua regina, molestam. Visus tibi parum claro sensus animi sui exposuisse, feminamque non percepisse, sic perspicuo magis occipit eunucho loqui: Id ipsum tibi, femina, fortunae beneficia contigit, quod non pauperes, non servos habebas porro amatores, sed ipsam magnam regem, qui tibi possit et Miletum, et omnem Ioniam, Sicillamque fasimul et alias majores dare nationes. Sacra redde diis, ipsaque te beatam praedica et instiga ad magis regi magisque placendum. Dives autem facta, rogo, ut meli rationem habeas. Callirrhoe primo quidem vel oculos, si pote, corruptiori eruisset; verumtamen ut rerum genera animumque regere sciens femina, ut secum reputaverat, quo loco esset, et quae esset ipsa, et quis dicens, iram extemplo in barbari irrisorem demutat: Adeo non insaniam, ait, ut magno me rege dignam arbitrer, quae Persidum ancillis nihil parato. Non tu, quaeso rogoque, amplius apud herum mei memoriam injicias. Nam, licet in praesentia tibi non succeat, in posterum tamen sane deserviet in te, quando apud se perpenderit, quod tu totius terrarum orbis dominum Dionysii servae subjeceris. Etiam miror, qui sapientissimus tu mortalium regis humanitatem ignores. Non amas infelicem feminam, sed miseratur. Abruimpamus itaque colloquium, ne nos apud reginam quis calumnietur. Aufugitque his dictis, et stantem relinquit mutum et excordem. Educatus enim ille in magna tyrannide nihil opinabatur esse, quod rex, quin quod ipse, nequiret conficere.

VI. Desertus igitur et ne responso quidem dignus habitus, multorum plenus affectuum abibat, iratus partim Callirrhoe, partim sua quoque causa tristis. Etiam regem verebatur. Forsan enim illum nolle credero, quod hac de re, quamvis citra successum, egerit. Sine omni dubio potius illum sibi persuasurum, ab eunucho gratificaturo reginae ministerium proditum fuisse. Timebat tandem, ne sermones suos apud Statiram Callirrhoe referret, eaque gravi percita iracundia magnum ipsi eunucho malum machinaretur, ut qui non in amore minister mole, sed etiam instigator esset regi. Dispicit itaque secum, qui tandem tuto de rebus gestis ad verum renouit. Callirrhoe autem apud se sola: Id ego praesagebam, ait, tuam fidem, Euphrates. Praedixi, me non rursus te fore transituram. Vale, pater, et tu mater, et Syracusae patria, valete. Vos non revivam. Nunc revera Callirrhoe tandem obiit. E seputero quidem evasi, sed hinc me non extrahet unquam ne Tbero quidem latro. O insidiosa pulchritudo! In mihi malorum omnium causa. Propter te occisa fui, propter te vendita, propter te alteri juncta, propter te Babylonem abrepta, propter te coram tribunali steti. Quot me generibus rerum commisiisti; latronibus, mari, servituti, iudicio, et omnium gravissimo, amori regis. De cuius ira nihil adhuc dum commemorabo. Sa viorem reginae reputo et extimesco amulationem: quam non tulit Charreas, vir,

ἀνὴρ Ἑλλήν. Τι ποιήσει γονὴ καὶ δέσποινα βάρβα-
 ρας; ἀγε δὲ, Καλλιρρόε, βουλεύσαι τι γενναίον, Περσασ-
 κράτους ἄξιον. Ἀπόσπασθον σεαυτὴν, ἀλλὰ μήποτε.
 Μέγρι γὰρ νῦν θυμὸς πρότερος καὶ παρ' εὐνοῦχου, ὅς δὲ
 βικαιοτέρων τι γένηται, τότε ἐστὶ σοὶ καιρὸς ἐπιδείξαι
 5 Χαιρέα παρόντι τὴν πίστιν. Ὁ δ' εὐνοῦχος, ἔλθὼν
 πρὸς τὸν βασιλέα, τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀπέκρυψε τῶν
 γεγονότων, ἀσχολίαν δ' ἐσκήπτετο καὶ τήρησιν ἀκριβῆ
 τῆς βασιλίδος, ὅσπερ μὴδὲ δύνασθαι τῇ Καλλιρρόῃ προ-
 10 σιλλεῖν. Σὺ δ' ἐπέλευσας μοι, δέσποτα, παρουσιάσαι τοῦ
 λαοῦ. Ὁρθῶς δὲ προσέταξας. Ἀνελθὼς γὰρ τὸ
 σεμνότερον πρόσωπον τοῦ δικαστοῦ καὶ ἕδεις παρὰ
 Πέσσαις εὐλόχησεν. Διὰ τούτῳ σε πάστες ὑμνοῦσιν.
 Ἕλληγες δ' εἰσὶ μικραῖτιοι καὶ δάδοι. Περιβόητον
 15 αὐτοὶ ποιήσουσι τὴν πράξιν, Καλλιρρόῃ μὲν ὑπὲρ ὀλιγα-
 ρείας οὕτι αὐτῆς βασιλεύς ἐρχῆ, Διονύσιος δὲ καὶ Χαι-
 ρέας ὑπὸ ζυγοτυπίας. Οὐκ ἐστὶ δ' ἄξιον οὐδὲ τὴν βα-
 σιλίδα λυπήσαι, ἣν εὐμορφότεραν ἐπέλεξεν ἢ δίκη
 δοῦσαι. Ταύτην δὲ παρέμισγε τὴν παλινοῦσαν, εἰ πως
 20 ἀποστρέψαι δύναίτο τὸν βασιλέα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἑαυτὸν
 ἐλευθερώσαι διακονίας δυσχεροῦς.

Ζ'. Παραυτίκα μὲν οὖν ἐπεισε, πάλιν δὲ νυκτὸς
 γενομένης ἀνεκάετο καὶ ὁ ἔρωσι αὐτὸν ἀνεμίμησεν
 οἷους μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχει Καλλιρρόῃ; πῶς δὲ καλὸν
 25 τὸ πρόσωπον; τὰς τρίχας ἐπῆνει, τὸ βᾶδισμα, τὴν
 φωνήν. Οἷα μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον; οἷα
 δ' ἐστὶ; πῶς ἐλάγησε; πῶς ἐσίγησε; πῶς ἤδετο; πῶς
 ἔλαυσε; Διαγρυπνήσας δὲ τὸ πλείστον μέρος καὶ το-
 σοῦτον καταδραβὼν, ἔσαν καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις Καλλιρ-
 30 ρὴν ἰδεῖν, ἔωθεν καλίστας τὸν εὐνοῦχον· Ἀπίθι, φησὶ,
 καὶ παραφύλαττε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Πάντως γὰρ
 καιρὸν εὐρήσεις, κἂν βραχύτατον, θυμὸς λανθανούσης.
 Εἰ γὰρ ἤθελον φανερώς καὶ βίε περιγενέσθαι τῆς ἐπι-
 θυμίας, εἴχον δουροφόρους. Προσκυνήσας δ' εὐνοῦχος
 35 ὑπέσχετο. Οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἀντειπεῖν, βασιλέως
 κλεινόντος. Εἰδὼς δὲ, ὅτι Καλλιρρόῃ καιρὸν οὐ δώσει,
 διακρούσεται δὲ τὴν θυμὸν, ἐξέπιττες συνουσία τῇ
 βασιλίδι, τοῦτο δὲ θεραπεῦσαι θέλων ἔστρεψε τὴν αἰτίαν
 οὐκ εἰς τὴν φυλαγετομένην ἀλλ' εἰς τὴν φυλάττουσαν.
 40 Κἂν σοὶ δοκῆ, φησὶν, ὁ δέσποτα, μετάπεμψαι Στά-
 τειραν, ὡς ἰδιολογήσασθαι τι βουλόμενος πρὸς αὐτήν·
 ἐμοὶ γὰρ ἡ ἐκείνης ἀπουσία Καλλιρρόῃς ἐξουσίαν δόσει.
 Ποίησον οὕτως, εἴπε βασιλεύς. Ἐλθὼν δὲ Ἀρταξιάτης
 καὶ προσκυνήσας τὴν βασιλίδα· Καλεῖ σέ, φησὶν,
 45 ὁ δέσποινα, ἀνὴρ. Ἀκούσασα ἡ Στάτειρα προσεκύ-
 νησε καὶ μετὰ σπουδῆς ἀπῆγε πρὸς αὐτόν. Ὁ δ' εὐνοῦ-
 χος ἰδὼν τὴν Καλλιρρόην μόνην ἀπολειμμένην, ἐμβα-
 λῶν τὴν δεξιάν, ὡς δὲ τις φιλελλήν καὶ φιλόανθρωπος,
 ἀπήγαγε τοῦ πλῆθους τῶν θεραπεινίδων. Ἦ δ' ἐπί-
 50 στατο μὲν καὶ ἔθδς ὄρχα τ' ἦν καὶ ἄρμωνος, ἤχοσθε
 δ' ἔμοι. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν μόνοι, λέγει πρὸς
 αὐτήν· Ἐώρακας τὴν βασιλίδα, πῶς ἀκούσασα τὸ
 βασιλέως ὄνομα προσεκύνησε καὶ τρέχουσα ἄπεισι.
 Σὺ δὲ, ἡ δοῦλη, τὴν εὐεχίαν οὐ φέρεις, οὐδ' ἀγαπᾷς,

græcus. quid jam hocet moliri, et heri barbara? Age-
 dum, Callirrhoe, destina noble facinus, Hermetocrabidi-
 gnium. Confode te. Sed nondum. Colloquium nunc modo
 fuit, et id eunuchi ministerio. Si quid autem tunc videri
 bus, erit tibi tunc tempus, presenti Chærea tuam in personam
 fidem ostendendi. Interim eunuchus apud regem gestarum
 occultare veritatem et causari occupationes, necesse
 regine excubias, que minus tutum iter et patens ad Cal-
 lirrhoen darent. Tu vero mihi, rex, curam latuoli in-
 junxeras. Idque recte et sapienter. Induisti namque ve-
 nerabilem personam judicis, et placere Persarum opinionem
 laboras, eoque te nomine celebrant omnes. At Græci
 minuta quavis incusant et garrunt. Illi, si quid tentares,
 differunt statim; Callirrhoe quidem vanitate, quod a rege
 fuisset amata; Dionysius autem et Chæreas aemulatione.
 Neque etiam par est, reginam macerare, quam iudicium
 pulchriorem fecit. Sic hanc adnuscabat retractationem,
 si forte regem possit ab amore avertere, seque ducali
 ministerio exonerare.

VII. Persuasit sane tum quidem: sed superveniente
 nocte, rex iterum exardebat a Cupidine mortuus: Quibus
 habet oculos Callirrhoe! quam pulchrum os! Laudabat
 romam, incessum, vocem. Ut intravit curiam, ut ad-ibat,
 ut locuta fuit, ut tacuit, ut gravisa fuit, ut ploravit! Sic
 insomnis tota fore nocte, et tantillum modo sopitus, ut
 videret in somnio Callirrhoen, mane vocat exporrectus
 eunuchum, et: Abi, ait, totoque die diligenter observa.
 Nam sine dubio ten pus invemes vel brevissimum clande-
 stini colloquii. Quod si enim palam frui vellem cupis
 et vi, præsto sane sunt satellites. Eunuchus adorato regi
 pollicetur. Nemini namque licet, jubenti regi contradicere.
 Quum vero Callirrhoen seiret ansam non daturam, sed
 perpetuo ad regine latus opera data adherendo aditum
 omnem fore elusuram, huic ut occurreret malo, causam
 vertit, non in custoditam, sed in custodem. Si tibi videtur,
 ait, here, accesse Statiram, ut qui velis cum illa se-
 creto agere. Copiam Callirrhoes mihi dabit ejus absentia.
 Ita sic, ait rex. Aggressus igitur adoratam reginam Artaxi-
 tes: Vir te vocat, ait, o heri. Surrexit adorans Statira
 et abit. Eunuchus ut solam relictam vidit Callirrhoen,
 arripens ejus dexteram, ut Græcorum amans et humanus
 vir, ab ancillarum turba seduxit. Illa, quamvis jam sancti
 negotium, pallida et voce destituta, tamen sequi. Ut in
 vacuo erant constituti, his illam verbis invadit: Reginam,
 ait, vidisti, quomodo, regis audito nomine, adorant et
 e vestigio abierit. Tu vero serva tuam felicitatem ferre
 nescis, teque contenta es magisque facis, quod te invitat
 et hortatur, qui jubere possit. Verum ego, te enim in
 honore habeo, apud herum insaniam tuam non accusavi,
 quin e contrario aliquid de te pollicitus sum. En duas
 tibi vias! utram sequi vis? utramque monstrabo. Obscu-
 ta regis voluntati domi fores pulcherrima, et vnum,

ἔπει πρὸς καλλιῆ κείσασαι συνάμενος. Ἄλλ' ἐγὼ,
 τιμὴ γὰρ σε, πρὸς ἐκείνον οὐ καταγράφισα τὴν μανίαν
 τὴν σὴν, τοῦτον δὲ, ὑπεσχόμεν ὑπὲρ σου. Πά-
 ραισι δὲ σὺ δύο ἔδωκ'· Ὅποτέραν βούλει τρέπεσθαι;
 5 μακρῶσα δ' ἀμφοτέρως· πεισθεῖτα μὲν βασιλεῖ δῶρα
 λαβὴ τὰ κάλλιστα καὶ ἄνδρα, ὃν θέλεις, οὐδέ τίς γάρ
 σε αὐτὸς μέλλει γυμνῆν ἀλλὰ πρὸς καιρὸν αὐτῷ χάριν
 δώσεις. Ἢ εἰ μὴ πεισθῆς, ἀκούεις ἢ πάσχουσιν οἱ
 βασιλεῖς ἔθροισι, μόνους γὰρ τοῦτοις οὐδ' ἀπεθανεῖν
 10 θέλουσιν ἕξεισι. Κατεγέλασε Καλλιρρόη τῆς ἀπειλῆς
 καὶ ἔφη· Οὐδ' ὦν πρῶτον πείσομαι τι δεινόν. Ἐμπειρὸς
 εἶμι τοῦ δυστυχεῖν. Τί με δύναται βασιλεὺς, ὃν
 πέποιθα, διαθίναται γλυκώτερον; ἴδωσα κατεχούσθην.
 Πινυὸς δεσποτικῆρῶν τάφος ἐστὶ στενωπότερος. Ἀρατῶν
 15 χερσὶ παρεδόθη. Ἄρτι τὸ μέγιστον τῶν κακῶν
 πάσχω· παρόντα Χαιρέαν οὐ βλέπω. Τούτο τὸ βῆμα
 προὔθουκεν τυτῆν. Ὁ γὰρ εὐνούργος, δεινὸς ὄν τὴν
 φύσιν, ἐνόησεν, ὅτι ἔρξῃ. Ὡ, φησί, πασῶν ἀνοχη-
 τάτη γυναικῶν, τοῦ βασιλεῖος τὸν Μιθριδάτου δύσλον
 20 προσειμῆς; Ἠγανάκτορες Καλλιρρόη, Χαιρέου λοιδορη-
 θέντες, καὶ Ἐυφρήμηση, εἶπεν, ἄνθρωπε. Χαιρέας
 εὐγενὴς ἐστὶ, πόλιος πρώτος, ἢ οὐκ ἐνίκησαν οὐδ'
 Ἀθηναῖοι, οἱ ἐν Μαρθῶνι καὶ Σαλαμίῃ νικητάντες
 τὸν μέγαν σου βασιλέα. Ταῦθ' ἄμα λόγουσα διακρούει
 25 πηχὴς ἀρῆκεν. Ὁ δ' εὐνούργος ἐπέθετο μῆλλον, καὶ
 Σεαυτῆ, φησί, τῆς βραδύτητος αἰτία γίνῃ. Πῶς οὖν
 εὐμενῆ τὸν δικαστὴν ἕξεις; ἢ σὺ κἄλλιον, ἢ αὐτὸν
 τὸν ἄνδρα κομίτη. Τάχα μὲν οὐδ' ἂν Χαιρέας γνοῖτῃ
 τὸ πρᾶγμ' ἐν, ἀλλὰ καὶ γυνὴ οὐ χρηστοπέθει τὸν κρείτ-
 30 ττον. Δόξει δὲ σε τιμωτέραν, ὡς ἄρεσσαν βασιλεῖ.
 Τούτο δὲ προσέθηκεν, οὐχὶ δι' ἐκείνην ἀλλὰ καὶ οὐτὸς
 οὔτοι φρονῶν. Κατακτεπήλασι γὰρ πάντες οἱ βάρ-
 θρα καὶ θεῶν φανερόν νομίζουσι τὸν βασιλέα. Καλ-
 λιρρόη δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς οὐκ ἂν ἠπάτατο γάμος,
 35 οὐδ' ἀθλασίαν προσέταχεν ἂν ἡμέρας μίση τῆς μετὰ
 Χαιρέου. Μηδὲν οὖν εὐνούργος δυνάμενος ἢ εὐνούργος·
 Δίδωμί σοι, φησὶν, ὃ γύναι, σκέψου καιρόν. Σαίπτου
 δὲ μὴ περὶ σεκυτῆς μόνως, ἀλλὰ καὶ Χαιρέου κινδύ-
 νουμένου ἀπολέσθαι τὸν οἰκτιρομένον. Οὐ γὰρ ἀνέ-
 40 ἕεται βασιλεὺς ἐν ἔρωτι παρευδακμοσύμενος. Καίτινος
 μὲν ἀπηλλάγη, τὸ δὲ τελευταῖον τῆς βραδείας ἔφατο
 Καλλιρρόης.

Π. Πῶσον δὲ σκέψιν καὶ πᾶσαν ἔρωτικὴν ἐπιθυμίαν
 τῆς μετέδωκεν ἢ τύχη, καινότερον εὐρούσα πραγ-
 45 μάτων ὑποθεσιν. Βασιλεῖ γὰρ ἦσαν ἀπαγγέλλοντες,
 Αἴγυπτον ἀρεσάναι μετὰ μεγάλης παρασκευῆς. Τὸν
 μὲν γὰρ σατράπην τὸν βασιλικὸν τοὺς Αἴγυπτιοὺς
 ἀναρχεῖναι, χειροτονηκέναι δὲ βασιλέα τῶν ἐπιχει-
 ρησίων, ἐκείνον δ' ἐκ Μιθριδείου βρυχόμενον διαθεσθῆναι
 50 μὲν Πηλοῦσιον, ἔδη δὲ Συρίαν καὶ Φοινίκην κατα-
 τρέχειν, ὡς μελέτη τῆς πόλεως ἀντίχειν, ὡσπερ χι-
 μῆρον τινός, ἢ πυρὸς οἰκτιρομένου ἐπιρρυνόμενος οὐτοῖς.
 Πρὸς δὲ τὴν φήμην ἐπαρόχη μὲν ἢ βασιλεὺς, κατα-
 κτεπήλασαν δὲ Πέρσαι. Κατάρματα δὲ πᾶσαν ἔλα-

CURIUS

quem cupis. Neque enim ille tunc te vult uxorem ducere;
 sed ad tempus illi modo gratificaberis. Si remans, audis,
 que rex hostes patitur. Illis solis desiderata mo-
 negatur. Irudet minus Callirhoe: Non nunc primum,
 ait, malum aliquid patior. Perita jam sum calamitatum.
 Qui me poterit rex gravior, quam fui, mulcare? Viva
 defossa fui. Alqui tumulus quovis carcere angustior est.
 Inter manus latronum fui. Jam modo patior maximum
 malorum: Cheream presentem non video. Hoc verbum
 eam prolebat. Eunochus jam illam emere sensit, subtilis
 et acer ingenio. O tu, ait, omnium mulierum stolidissima,
 regi praefers Mithridatis servum. Regi Callirhoe ad
 Cheream opprobrium. Bona verba, mi homo. Chereas
 isdemus est, primus civitatis, quam non vicerunt neque
 ipsi Athenenses, qui magnum tuum regem Marathone et
 ad Salaminem recederunt. Haec dicens lacrymarum fon-
 tem effundit. Contra acius urget eunuchus, et Ipsa
 tibi causa laetitiae es: ait. Qui enim benevolam habebis
 judicem tu, cui pulcherris erat, benevolam habere, quo
 et maritum recuperares? forsasse neque Chereas sciat acta;
 et, si sciat, non adversabatur amulus potiori. Quin et
 honestiorem te habebit, ut quae regi placueris. Id addebat
 non istius causa, sed quod ipse sic sentiebat. Cum stu-
 pure admirantur nempe omnes barbari, deumque presen-
 tem reputant regem. Callirhoe vero ne Jovis quidem
 nuptias accepisset, neque protulisset immortalitatem
 unius dei cum Cherea consuetudini. Videns itaque,
 nihil apud mulierem proficere. Deliberationis do tibi tem-
 pus, ait. Simul tamen teneas velum, non soli tibi, sed et
 Chereae, prospiciendum esse. Qui sane, ut exortuatur,
 modis miserimis intereat, in periculo est. Rex enim non
 patietur in amore sibi alium praeferrere. Sic abat, ultima
 colloqui verba aculeum in Callirhoes pectore relinquens.

VIII. Sed omnem subito deliberationem et negotiatio-
 nem amatoriam abrupti Fortuna et alio convertit, invento
 novarum rerum et occupationum argumento. Nuntii
 namque regi veniebant, Aegyptum multo atque terribili
 cum apparatu defecisse, illos enim occidisse constitutum
 a rege satrapam, et de indigenis quendam regem sumi
 electisse; illum dudum pervasisse Pelusum, et jam caede
 ac rapinis per omnem voldare Syriam et Phoeniceo. Tur-
 rare contra non amplius posse urbes, ut hybemi torrentis
 violentia, vel ignis impetu, in se irruente. Hanc ad fumum
 barbari rex, percellit Persae, tota Babylon dignere vultus,
 et atro dolba pendere metu. Tum famigeratos et hinc

Βαβυλώνα. Τότε καὶ ὄντα βασιλείως λογοποιοὶ καὶ μάντιες ἔφρασκον τὰ μέλλοντα προειρηκέναι. Θυσίας γὰρ ἀπαιτοῦντας τοὺς θεοὺς κίνδυνον μὲν ἀλλὰ καὶ νίκην προσημαίνειν. Πάντα μὲν τὰ εἰωθότα συνέβαινε καὶ, ὅσα εἰκὸς ἐν ἀπροδοκῆτῳ πολέμῳ, καὶ ἐλέγχετο καὶ ἐγένετο. κίνησις γὰρ μεγάλη Ἀσίαν κατέλαβε. Συγκαλέσας οὖν ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ἐμοτίμους καὶ ἔσοι παρεῖσαν ἡγεμόνες τῶν ἐθνῶν, μεθ' ὧν εἰώθει τὰ μεγάλα χρηματίζειν, ἐβουλεύετο περὶ τῶν καθεστῆκότων καὶ ἄλλοις ἄλλο τι παρήγει. Πᾶσι δ' ἔρρεσκε τὸ σπεύδειν καὶ μηδεμίαν ἡμέραν, εἰ δυνατόν, ἀναβάλλεσθαι, δοῖν ἐνεκεν· ἴνα καὶ τοὺς πολεμίους ἐπίσχωσι τῆς πρὸς τὸ πλεῖον αὐξήσεως καὶ τοὺς φίλους εὐθυμοτέρους ποιήσωσι, δεύζαντες αὐτοῖς ἐγγύθεν τὴν βοήθειαν.

11 Βραδυνόντων δὲ, εἰς τὸναντίον ἅπαντα χωρήσειν. Τὸς μὲν γὰρ πολεμίους καταπρονήσειν, ὡς δεδιότων, τοὺς δὲ οικίους ἐνδώσειν, ὡς ἀμελουμένους. Εὐτύχημα δὲ μέγιστον βασιλεῖ γεγονέναι τὸ μήτ' ἐν Βάκτροις, μήτ' ἐν Ἐκβαταίοις, ἀλλ' ἐν Βαβυλώνι κατελιπῆσθαι, 20 πλησίον τῆς Συρίας. Ἐκβάς γὰρ τὸν Εὐφράτην εὐθύς ἐν χειρὶν ἔχει τοὺς ἀφροσύτας. Ἐδόξεν οὖν τὴν μὲν ἤδη περὶ αὐτὸν δύναμιν ἐξάγειν. διαπέμψαι δὲ πανταχόσε κελεύοντα τὴν στρατιάν ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην ἀθροίζεσθαι. Ῥάστη δ' ἐστὶ Πέρσις ἡ παρασκευὴ τῆς δυνάμεως. Συντάσσεται γὰρ ὑπὸ Κύρου, τοῦ πρώτου Περσῶν βασιλεύσαντος, ποῖα μὲν τῶν ἐθνῶν εἰς πόλεμον ἵππειαν καὶ πόσους τὸν ἀριθμὸν δεῖ παρῆαι, ποῖα δὲ πεζὴν στρατιάν καὶ πόσων, τίνας δὲ τοξότας καὶ πόσα ἐκάστους ἄρματα φιλά τε καὶ δρεπανηφόρα καὶ ἐλέφαντας ἐπόθεν καὶ πόσους καὶ γρήματα παρ' ὧν τινων [ποῖα] καὶ πόσα. Τοσοῦτοι δὲ παρασκευάζεται χρόνῳ πάντα ὑπὸ πάντων, ὅση καὶ εἰς ἀνὴρ παρασκευάσει.

35 Θ'. Τῇ δὲ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀγγελίαν ἐξῆλκε Βαβυλώνας ὁ βασιλεὺς, κοινῶ παραγγελέματι πάντων αὐτῷ συνακολουθούντων, ὅσοι τὴν στρατεύσιμον εἶχον ἑλικίαν. Ἐν δὲ τούτοις ἐξῆλθε καὶ Διονύσιος. Ἴων γὰρ ἦν καὶ οὐδενὶ τῶν ὑπηκόων μένειν ἐξῆν. Κοσμησάμενος δ' ὅπλοις καλλίστοις καὶ ποιήσας στίφος οὐκ εὐκαταφρόνητον ἐκ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, ἐν τοῖς πρώτοις καὶ φανερωτάτοις κατέταξεν ἑαυτὸν καὶ ὄψλος ἦν πράξων τι γενναῖον. Οἷα δὲ καὶ φύσει φιλότιμος ἀνὴρ καὶ οὐ πάροργον τὴν ἀρετὴν τιθέμενος, ἀλλὰ τῶν καλλίστων ἀξίων. Τότε δὲ καὶ ἐλπίδος εἶγέ 40 τι κούφης, ὅτι (ἦν) γρήσιμος ὧν ἐν τῷ πολέμῳ φανῆ, λήψεται παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ δίχα κρίσεως ἄλλον τῆς ἀριστείας, τὴν γυναῖκα. Καλλιρρόην δὲ ἡ μὲν βασιλεὺς οὐκ ἤθελεν ἐπάγεσθαι, διὰ τοῦτ' οὐδ' ἐμνημόνευσεν αὐτῆς πρὸς βασιλέα, οὐδ' ἐπούθετο, τί κελεύει γενέσθαι περὶ τῆς ξένης, ἀλλὰ καὶ Ἀρταξάτης κατεσιώπησεν· ὡς δὴτα μὴ βαρῶν, ἐν κίνδυνῳ τοῦ δεσπότητος καθεστηκότος, παιδιᾶς ἐρωτικῆς μνημονεύειν. Τὸ δ' ἀληθές, ἄσμενος ἀπηλλαγμένος καθάπερ ἀγρίου θηρίου. Ἐδόκει δὲ μονονουχί χάριν εἶχειν τῷ πολέμῳ

spices etiam regis somnia prædixisse futuros eventus volebant. Nam postulatis victimis deos portendisse quidem periculum imminens, sed et eodem victoriam quoque. Omnia solita fieri tum dicique et agi, quæ par est in bello subitaneo, et Asia tota mire conquassari. Rex igitur principes Persarum convocat, et quidquid aderat tum in curia nationibus præfectorum, quibuscum solebat de magnis rebus agere. Deliberatur de præsentibus. Alius alia sædet. Id unum placet omnibus, festinare, neque unicum, si pote, protrahere diem, duplici sine: ut et inimicarum virium inhiberent incrementa, et, ostensis e propinquo suppetiis, amicos facerent alacriores. In contrarium, si tardent Persæ, omnia cessura. Hinc enim hostem quasi meticulosos contemturum; illinc amicos, tanquam sui ratio non habeatur, remissuros. Accidisse vero regi nunc opportunissimum, quod non Bactris, neque Ecbatanis, sed Babylone, sit occupatus hoc nuntio, prope Syriam. Rebellis enim mox inter manus habiturum, Euphrate trajecto. Visum itaque copias, quæ jam ad manum erant, educere; et ad reliquum exercitum quaquaversus emittere, qui apud Euphratem coire jubeant. Facillimum autem Persis est cogere copias. Jam a Cyro, primo eorum rege, constitutio est promulgata, quæ nationes equitatum debeant et quam numerosum bello suppeditare; quæ peditatum et quantum; quæ sagittarios et quot; quique currus, nudos juxta et falcatos: unde elephantas et quot numero, et opes a quibus [quales] et quantas. Eodem in spatio temporis omnia ab universis illis comparantur, in quanto unus aliquis sibi comparare possit.

IX. Quinto jam die post allatum nuntium Babylone discessit rex, omnibus in universum sequi jussis et sequentibus, qui annos militares habebant. Inter eos Dionysius etiam exibat. Erat enim Ion; et nemini subditorum, aut clientum, fas erat restitire. Indutus ille pulcherrimis armis, et coacto de suo comitatu agmine non contemnendo, primos inter et illustrissimos se collocabat, et nobile quid meditari satis prodebat, utpote vir et ex indole sua ambitiosus, et bellicam virtutem nulli rei postponens, sed inter pulcherrima animi decora habens. Spem quoque levem quamdam fovebat, fore, ut in bello visus non inutilis, etiam sine cognitione præmium virtutis uxorem a rege ferret. Callirrhœn vero regina quidem secum trahere volebat; quapropter neque mentionem ejus faciebat apud regem, neque, quid de peregrina fieri vellet, interrogabat. Artaxates etiam reticebat, ut non audens scilicet herum in discrimine versantem ludicri amatorii commonefacere, sed vera suberat causa, quod gauderet in sinu, se cru a fera quadam bestia liberatum esse; tantum non bello gratiam habere videbatur, sic cupidinem regis ab inertia

διακόφαντι τὴν βασιλείωσ ἐπιθυμίαν ὑπ' ἄγίας τρεπο-
μένην. (Ὁ μὲν Καλλιρρόης ἐπελέληστο βασιλεὺς,
ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ἀδιεγῆτῳ ταραχῇ μνήμη τις αὐτὸν
εἰσῆλθε τοῦ κάλλους. Ἦδεῖτο δ' εἰπεῖν τὸ περὶ αἰ-
1 τῆς, μὴ δούξῃ παιδαριώδης εἶναι παντάπασιν, ἐν
πολέμῳ τηλικούτῳ γυναικὸς εὐμόρρου μνημονεύων.
Βιαζομένης δὲ τῆς ὄρατῆς, πρὸς μὲν Στάτειραν αὐτὴν
οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὸν εὐνούχον, ἐπειδὴ αὐτῷ
συνῆδει τὸν ἔρωτα, ἐπενόησε δὲ τι τοιοῦτο. Ἔθος ἐστὶν
10 αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ὅταν εἰς
πολεμὸν ἐξίωσιν, ἐπάγεσθαι καὶ γυναῖκας, καὶ τέκνα
καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα καὶ εὐνούχους καὶ
παλλακίδας καὶ κύνας καὶ τραπέζας καὶ πλοῦτον πο-
λυτελεῖ καὶ τρυφῆν. Τὸν οὖν ἐπὶ τούτων διάκοναν
15 καλέσας ὁ βασιλεὺς, πολλὰ πρῶτον εἰπὼν καὶ τὰ ἄλλα
διατάξας, ὡς ἕκαστον εἶδει γενέσθαι, τελευταίας ἐμνη-
μόνευσε Καλλιρρόης, ἀξιοπίστῳ τῷ προσώπῳ, ὡς οὐ-
δὲν αὐτῷ μέλον. Κάκεινο, φησί, τὸ γύναιον τὸ ξένον,
περὶ οὗ τὴν κρίσιν ἀνεδεξάμην, σὺν ταῖς ἄλλαις γυ-
20 ναῖξιν ἀκολουθεῖτω. Καὶ Καλλιρρόη μὲν οὕτως ἐξῆλ-
θε Βαβυλωνός, οὐκ ἀγῶως, ἤλπιζε γὰρ καὶ Χαιρέαν
ἐξτελεύσεσθαι. Πολλὰ μὲν οὖν φέρεται καὶ πολεμὸν
ἀσπῆλα καὶ μεταβολὰς τοῖς δυστυχοῦσι βελτίονας, τάχα
δὲ καὶ τὴν οἰκὴν ἐξεῖν τέλος ἔχει ταρξίας εἰρήνης γε-
25 νομένης.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Α'. Πάντων δ' ἐξιόντων μετὰ βασιλείωσ ἐπὶ τὸν
πολεμὸν τὸν πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους, Χαιρέα παρήγγει-
λεν οὐδεὶς. Βασιλεὺς γὰρ δούλος οὐκ ἦν, ἀλλὰ τότε
μόνος ἐν Βαβυλωνί ἐλεύθερος. Ἦγαγε δὲ, ἐλπίζων,
30 ὅτι καὶ Καλλιρρόη μενεῖ. Τῆς οὖν ὑστεραίας ἦλθεν
ἐπὶ τὰ βασίλεια, ζητῶν τὴν γυναῖκα. Κεκαλειμένα
δ' ἰδὼν καὶ πολλοὺς ἐπὶ θύραις τοὺς φυλάσσοντας, πε-
ριφέρει τὴν πόλιν ὄλην ἐξερευνόμενος, καὶ συνεχῶς,
καθάπερ ἰμμανὲς, Πολυχάρμου τοῦ φίλου πυνθανό-
35 μενος· Καλλιρρόη δὲ ποῦ; τί γέγονεν; οὐ δῆπου γὰρ
καὶ αὐτὴ στρατεύεται. Μὴ εὐρών δὲ Καλλιρρόην ἐξή-
ται Διονύσιον, τὸν ἀντεραστὴν καὶ ἔχεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
τὴν ἐκείνου. Προῆλθεν οὖν τις, ὡς περ ἄχαρος καὶ
εἶπεν, ἅπερ ἦν δεδιδαγμένος. Θέλων γὰρ ὁ Διονύσιος
40 ἀπαλπίσαι Χαιρέαν τὸν Καλλιρρόης γάμον, καὶ μηκέτι
ἐπιμένειν τὴν οἰκίαν, ἐπενόησε τι στρατήγημα τοιοῦτον.
Ἔξων ἐπὶ τὴν μάχην κατέλιπε τὸν ἀπαγγελοῦντα
πρὸς Χαιρέαν· ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν, χρεῖαν ἔχων
συμμάχων, πέπομε Διονύσιον ἀθροῖσαι στρατιάν ἐπὶ
45 τὸν Αἰγύπτιον, καὶ, ἵνα πιστῶς αὐτῷ καὶ προθύμως
ἐξυπηρετῆται, Καλλιρρόην ἀπέδωκε. Ταῦτ' ἀκούσας
Χαιρέας ἐπίστευσε ἐυθύς. εὐεξπατήρον γὰρ ἄν-
θρωπος δυστυχῶν. Καταρρηξάμενος οὖν τὴν ἐσθῆτα
καὶ σπαρξίας τὰς τρίχας, τὸ στέρνον ἅμα παῖον ἐλε-

natum altumque dirimenti. Non acq̄ue rex Callirrhoes
oblivisceretur, sed in ineffabili quoque isto tumultu, forma
subibat eum aliqua memoria. Verebatur tamen, quæ de
ipsa fieri volebat, edicere, ne in tanto bello mulierem for-
mosam commemorans, plane puerilis videretur. Verum
cogente amoris vehementia, clam Statira et eunucho amo-
ris conscio, tale quid excogitat. Persarum et ipsi regi et
principibus est in more positum, ut secum, quando in bel-
lum movent, et uxores trahant, et liberos, et aurum, et
argentum, et vestes, et eunuchos, et concubinas, et mensas,
et supellectilem omnem pretiosam et instrumenta luxus
omnia. Horum qui curam habebat ministrum advocat
rex, et post multos sermones et mandata, quid fieri de
unoquoque vellet, ultimo tandem Callirrhœm quoque me-
morat loco, et composito ita vultu, unde credat nemo,
hanc regi ullo modo curæ esse: et hæc quoque, ait, pere-
grina muliercula, cujus causæ cognitionem in me suscep̄i,
cum reliquis sui sexus sequatur. Ita exit Callirrhœ ne-
que nolens Babylonem. Sperabat enim, Chæream idem
facturum. Ferre quoque bellum incerta multa, et infeli-
cibus proficuas vicissitudines. Forte etiam cognitionem
suae causæ, pace quantocyus reddita, finitum iri.

LIBER SEPTIMUS.

1. Chæream autem nemo evocaverat, quum reliqui
omnes regem adversus Ægyptios profectum secuti essent.
Regis enim subditus non erat, sed tum solus tota Babylonem
homo liber, et gaudebat, Callirrhœm etiam ibi perman-
suram sperans. Altero itaque die ad aulam, requirens
uxorem, accedit; qua clausa conspecta, nullisque ad fores
custodibus, urbem totam circum perscrutans, et amicum
Polycharmum perpetuo, tanquam furibundus, compellat:
At Callirrhœ ubi est? quid evasit? non enim illa quo-
que, puto, militat. Quum non inveniret Callirrhœm,
querit rivalem Dionysium, ejusque adit ad diversor-
cium. Prodit aliquis, quasi in albis occupatus, et, ut
fuerat antea doctus, respondet. Dionysius nempe Chærea
præscendere pentus uxoris recuperande omnem spem, et
abire hominem ante cognitionem cupiens, tales excogitarat
dolos. In bellum iturus reliquerat, qui Chæreae diceret
hæc: Persarum rex, indignus belli sociorum, misit Diony-
sium ad copias contra Ægyptum conscribendas; cui, ut
fidele præstaret et alacre domino ministerium, Callirrhœm
reddidit. Statim fidem auditus adhibet Chæreas. Est enim
facillimum homini misero imponere. Vestesque sibi lace-
rans et scindens comas pectusque plangens: Infida Baby-
lon, ait, hospita pessima, mihi quoque deserta. O pul-
chrum judicem. Leno alienæ uxoris evasit. In bello

γεν· Ἀπίστι Βαβυλων, κακὴ ξενότης, ἐπ' ἐμοῦ δὲ
καὶ ἐρήμης; ὁ καλῶς δικαστῶ. προαγωγὸς γέγονεν
ἄλλοτριζὺς γυναικὸς. Ἐν πολέμῳ γάρτοι. Καὶ ἐγὼ
μὲν ἐμυέτων τὴν δίκην καὶ πᾶν ἐπιπέσιμην δίκαια
6 εἶπεν. Ἐρήμην δὲ κατεκρίθην καὶ Διονύσιος νενίκησε
στυγῶν. Ἄλλ' οὐδὲν ἄφελος ἀπὸ τῆς νίκης. Ὁ δὲ γὰρ
ζήσεται Καλλιρρῶ παρόντος διαξυγυθῆτα Χαιρέου.
Καὶ τὸ πρῶτον ἐξηπάτησεν αὐτὴν τῷ δοκεῖν ἔχει τεθ-
νηγέναι. Τί οὖν ἐγὼ βραδύνοι καὶ οὐκ ἀποσπάζω
10 πρὸ τῶν βασιλείων ἐμυτόν, προχέας τὸ αἷμα τῆς
θύρας τοῦ δικαστοῦ; γνώτωσαν Πέρσαι καὶ Μῆδοι,
πῶς βασιλεὺς εἰδικασεν ἐνταῦθα. Πιλόχαρμος δ' ἰδὼν
απαρηγόρησεν αὐτῷ τὴν συμφορὰν καὶ ἀδύνατον σω-
θῆναι Χαιρέαν· Πάλαι μὲν, ἔφη, παρεμβούλευν σε,
15 φίλτατε καὶ πολλὰς ἀποθανεῖν ἐκούσας, νῦν δέ μοι
δοκεῖς καλῶς βεβουλεύσθαι. Καὶ τοσούτων ἀποδῶν
τοῦ σε κωλύειν, ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη συναποθανεῖν
έίσσας. Σκεψόμεθα δὲ θανάτου τρόπον, ὅστις ἂν
γένοιτο βέλτιον. Ὅν γὰρ οὐ διανοή, φέροι μὲν τινα
20 κερθόνον βασιλεῖ καὶ πρὸς τὸ μέλλον αἰσχύνῃν, οὐ μεγά-
λῃν δ' ἐδικασίαν ὄν πεπόνθημεν. Δοκεῖ δέ μοι τὸν
ἀπὸ ὀρισμένον θάνατον ὑπ' ἡμῶν εἰς ἀμύναν κατα-
χρησασθαι τοῦ τυράνου. Καλὸν γὰρ, λυπήσαντας
αὐτὸν ἔργῳ ποιῆσαι μετανοεῖν. Ἐνδοξον καὶ τοῖς
25 ὕστερον ἐσομένοις διήγημα καταλείποντες, ὅτι δύο
Ἕλληνας ἀδικηθέντες ἀντελύπησαν τὸν μίγαν βασι-
λέα, καὶ ἀπέθανον, ὡς ἄνδρες. Πῶς οὖν, εἶπε Χαιρέας,
ἡμεῖς οἱ μόνοι καὶ πείρητες καὶ ξένοι τὸν κύριον τηλι-
κούτων καὶ τοσούτων ἔθνων καὶ δυνάμιν ἔχοντα, ὅσων
30 ἐπιράκαμεν, θυπήσαι δυνάμεθα; τοῦ μὲν γὰρ σώματος
αὐτοῦ φύλακα καὶ προφυλακὰ. Κἂν ἀποκτείνωμεν
δὲ τινα τῶν ἐκείνου, κἂν ἐμπρήσωμέν τι τῶν ἐκείνου
κτημάτων, οὐκ αἰσθήσεται τῆς βλάβης. Ὅρθως ἂν,
ἔφη Πολύχαρμος, ταῦτ' εἰπείης, εἰ μὴ πόλεμος ἔν.
35 Νῦν δ' ἀκούομεν, Αἴγυπτον μὲν ἀρεστάναι, Φοινίκην
δ' ἐαλωκίναί, Συρίαν δὲ κατακρίεσθαι. Βασιλεῖ
δ' ὁ πόλεμος ἀπαντήσῃ καὶ πρὸ τοῦ διαθῆναι τὴν Εὐ-
φράτην. Οὐκ ἔσμεν οὖν οἱ δύο μόνοι. Τοσούτους δὲ
ἔχομεν συμμάχους, ὅσους ὁ Αἰγύπτιος ἄγει, τοσαῦτα
40 ὄπλα, τοσαῦτα χρήματα, τοσαύτας τριήρεις. Χρησώ-
μεθα ἄλλοτριζὺς δυνάμει πρὸς τὴν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀμύναν.
Ἵππων πᾶν εἶρητο ἔπος, καὶ Χαιρέας ἀνεβόησε· Σπεύ-
δωμεν, ἀπίωμεν, δίκας ἐν τῷ πολέμῳ λήφομαι παρὰ
τοῦ δικαστοῦ.
45 Β'. Τηλέως τοίνυν ὁμήσαντες εἰδικασὼν βασιλέα,
προσπορεύμενοι ἐθέλειν ἐκείνῳ συστρατεύεσθαι. Διὰ γὰρ
ταύτης τῆς προράσεως ἡλιπίων ἀδειῶς διαθήσεσθαι τὸν
Κυρράτην. Κατέλαβον δὲ τὴν στρατιὰν ἐπὶ τῇ πο-
ταμῷ καὶ προσμίζαντες τοῖς ὀπισθοφύλασιν ἡκολού-
50 θουν. Ἐπεὶ δ' ἦσαν εἰς Συρίαν, κήτομόλησαν πρὸς
τὸν Αἰγύπτιον. Λαθόντες δ' αὐτοὺς οἱ φύλακες ἐξή-
ταζον, τίνας εἶεν. Σπῆμα γὰρ πρεσβευτῶν οὐκ ἔχοντες
ὑποπτεύοντο κατάσκοποι μάλλον. Ἴνθα καὶ παρε-
εικόμυσαν, εἰ μὴ εἰς γέ τις Ἕλληνας, ἐκεῖ κατὰ τὸ γην

nuptia. Ego meam causam mactabar, et firmiter per-
suasum habebam, iusta et aequa me luculenter dicturum.
Nunc absens ego condemnatus sum, et tacitus desertique
vadimonio vicit Dionysius. At victoria non fructur. Cal-
lirrhoe vitam non tolerabit, a praesente et superstite Char-
rea divulsa. Olim illam decepit modo, quod crederet me
mortuum. Quid igitur cesso, et non potius me jugulo
coram rozia, meumque sanguinem ante iudicis fores et-
fundo? Perse cum Medis agnosceant, quam iniique rex ju-
dicaverit. Polycharmus autem quum videt, hominem a
tristi consilio arceri et servari nulla ratione, nulla oratione,
posse: Olim quidem te ait, amissime, blandis verbis
leniebam, et saepe prohibui mori. Nunc autem pulchrum
mibi cepisse consilium videris, et tanto absum, ut interec-
dam, ut jam paratus sim potius tibi commori. Mortis
modo genus quod sit optimum, dispiciamus. Nam quam
tu meditaris mortem, illa regi quidem facit invidiam et in
posterum turpitudinem. Verum nos ita parum fuermus
ulti, quae passi sumus. Suaderem semel decretam nobis
mortem in tyranni vindictam impendere. Pulchrum dempe,
si multis gravibusque claudibus hominem probe multatorem
ad poenitentiam ipso facto redegerimus. Decernendam
quoque sic posteris historiam relinquentes: Duo Graeci a
magno rege iniquum passi iudicium, postquam hinc multa
vicissim damna intulissent, ut viri fortes occubuerunt.
Qui ergo nos soli, Chareas ait, nos pauperes, nos extor-
res, tot tantarumque gentium dominum, corporisque praedi-
tium et viribus, quantas vidimus, vexare poterimus?
cui corpus quidem tot stipatores, tot excubitores prote-
gunt. Si quem vero tandem ejus comitum occidamus, aut
rosium aliquam incendamus, damnum non sentiet. Recta
diceret, ait Polycharmus, nisi bellum esset. Nunc au-
tem audimus, Aegyptum defecisse, teneri Phoenicem, in-
cursari Syriam. Etiam ante trajectum Euphratis regi
bellum occurret. Nos ergo duo soli non sumus, sed quae
Aegyptius ducit, tot commilitones habemus, tot tela, tanta
opum praesidia, tot triremes. Utamur alienis copus in
nostram utilionem. Nondum omnem absolverat sermonem
Polycharmus, quum clara voce Chareas: Abeamus, ait,
properemus. In bello jus a iudice meo sumam

II. Sectantur itaque regem impetu rapido, fugentes in
aciem sequi. Sperabant enim, hac causa tuto posse Eu-
phraten transire. Deprehendunt exercitum apud fluvium,
et sequuntur, extremi agnibus custodibus immixti. Sed
in Syriam delati transfugiunt ad Aegyptum. Apprehensus
excubiae rogant, quoniam sint? Legatorum enim speciem
quum non facerent, speculatorum magis de se suscipien-
nem injiciebant. Et incurrisset procul dubio in pernici-
um, nisi Graecus aliquis ibi tum forte praesens inventus
eorum sermonem intellexisset. Adhuc tum ad regem

εβρεθείς, συνῆκε τῆς φωνῆς. Ἥξιόν δ' ἀγεσθαι πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς μέγα ἔριλος αὐτῷ κομίζοντας. Ἐπει δ' ἤχθησαν, Χαίρειας εἶπεν· Ἡμεῖς Ἑλληνας ἔσμεν Συρακούσιοι, τῶν εὐπατριδῶν. Οὗτος μὲν οὖν εἰς Βαβυλώνα, φίλος ἐμὸς ὢν, ἦλθε δι' ἐμὲ, ἐγὼ δὲ διὰ γυναῖκα, τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, εἰ τινα Ἑρμοκράτην ἀκούεις στρατηγόν, Ἀθηναίους καταναυμαχῆσαντα. Ἐπένευσεν ὁ Αἰγύπτιος, οὐδὲν γὰρ ἔθνος ἄκυστον ἦν τῆς Ἀθηναίων εὐσυχίας, ἣν εὐεσύχησαν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Σικελικῷ. Γετυράννης δ' ἡμῶν Ἀραξέρξης· καὶ πάντα διηγήσαντο· φέροντες οὖν ἑαυτοὺς εἰδομένοι σοὶ φίλους πιστοὺς, δύο τὰ προτρεπτικώτατα εἰς ἀνδρείαν ἔχοντας, θανάτου καὶ ἀμύνης ἔρωτα. Ἥδη γὰρ ἐτεθνήκειν, ὅσον ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, λοιπὸν δὲ ζῶ εἰς μόνον τὸ λυπῆσαι τὸν ἐχθρόν.

Μὴ μὲν ἀσπουδαί γε καὶ ἀλειψῶς ἀποδοίμην,
Ἄλλὰ μέγα βέλτε τι καὶ ἐσομένοις πυθέσθαι.

Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Αἰγύπτιος ἤσθη καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν· Εἰς καιρὸν ἦκεις, φησὶν, ὦ νεανία, σαυτῆρ τε καὶ ἡμοί. Παραυτίκα μὲν οὖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν ὅπλα δοθῆναι καὶ σκηνῆν. Μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ δημοτράπεζον ἐποιήσατο Χαίρειαν, εἶτα καὶ σύμβουλον. Ἐπεδείκνυτο γὰρ φρόνησίν τε καὶ θάρρος, μετὰ τοῦτο δὲ καὶ πίστιν, εἰα δὲ καὶ φύσει ἀγαθῆς καὶ παιδείας οὐκ ἀπρονόητος. Ἐπὶ χειρὶ δὲ μᾶλλον αὐτὸν καὶ διακρίπτερον ἐποίησεν ἢ πρὸς βασιλέα φιλονεικία καὶ τὸ δεῖξαι θέλειν, ὅτι οὐκ ἦν εὐκαταφρόνητος, ἀλλ' ἄξιος τιμῆς. Εἰθὺς οὖν ἔργον ἐπιδείξατο μέγα. Τῷ μὲν Αἰγυπτίῳ τὰ μὲν ἄλλα προκεχωρήκει βραδίως καὶ κύριος ἐγιγόνει τῆς Κοίλης Συρίας ἐξ ἐπιδρομῆς, υποχείριος δ' ἦν αὐτῷ καὶ Φοινίκη, πλην Τύρου. Τύριοι δὲ φύσει γένος ἐστὶ μαχημώτατον καὶ κλέος ἐπ' ἀνδρείᾳ θέλουσι κεκτησθαι, μὴ δοῦσαι καταισχύνειν τὸν Ἡρακλῆα, φανερώτατον θεὸν παρ' αὐτοῖς καὶ ᾧ μόνῳ σχεδὸν ἀνατιθείκασιν τὴν πόλιν. Θαρροῦσι δὲ καὶ ὀχυρότητι τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Ἡ μὲν γὰρ πόλις ἐν θαλάσῃ κατερίσεται, λεπτή δ' εἰσοδος, αὐτὴν συνάπτουσα τῇ γῆ, κωλύει τὸ μὴ νῆσον εἶναι. Ἔοικε δὲ νηὶ καθωρμισμένη καὶ ἐπὶ γῆς τιθεικὺς τὴν ἐπιβάνθραν. Πανταχόθεν οὖν αὐτοῖς τὸν πόλεμον ἀποκλείσαι βράδιον. τὴν μὲν περὶ τὴν στρατιάν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀρκούσης αὐτῆ πύλης μίαν, τὸν δὲ ἐπίπλου τῶν τριηρῶν τεύχεσιν ὀχυρῶς ἠκοδομημένης τῆς πόλεως καὶ λιμῆσι κλειομένης, ὡς περ οἰκίας.

Ἰ'. Πάντων οὖν τῶν περὶ ἐλαλικότων, μόνου Τύριοι τῶν Αἰγυπτίων κατεφρόνου, τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῷ Πέρσῃ φυλάττοντες. Ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνων ὁ Αἰγύπτιος, συνήγαγε βουλήν. Τότε πρῶτον Χαίρειαν παρεκάλεσεν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ διεξῆν ἕξ· Ἄνδρες σύμμαχοι, δούλους γὰρ οὐκ ἂν εἴποιμι τοὺς φίλους, ὁρᾶτε τὴν ἀπορίαν, ὅτι, ὡς περ ναῦς ἐπὶ πολῷ εὐπλοῆσασα, ἐναντίῳ ἀνέμῳ λαμβανόμεθα καὶ Τύρος ἢ παγγάλιπος κατέχει σπυδόντας ἡμᾶς. Ἐπει-

petunt, ut magnum ipsi compendium afferentes. Ut adducti : Nos Graeci sumus, ait Chareas, iique patricii Syracusani. Ille meus amicus meam in gratiam Babylonem adiit, ego vero in gratiam uxoris, filiae Hermocratis, a quem nosti Hermocratem praetorem, qui navali proelio Athenienses debellavit. Affermat Aegyptius. Nulla enim natio de calamitate non inaudiverat, quae Athenienses affligerat in bello Siculo. Verum tyrannus in nos savitit Artaxerxes. Omniaque deinceps enarrabant. Ultra itaque nos damus tibi fideles amicos, habentes duo maxima fortitudinis incitamenta, mortis et vindictae cupidinem. Nam quantum quidem ad miserias meas, jam dudum obierim, vivoque tantum, ut hostem meum affligam.

Sed neque nomen iners, neque vile jacebo : sed, etas
Ultima quae celebret, moriens monumenta relinquam.

Gavissus his Aegyptius, protensa dextra : Tempore venis, ait, et tibi, juvenis, et mihî; jubetque armis instrui et tentorio. Non multo quoque post convivam adhibuit, tandem et consiliarium. Prudentiam nempe et audaciam praese ferebat; praetereaque fidem, ut et bonam nactus indolem, et cultura ingenii non destitutus. Maxime suscitabat eum et eminentiore faciebat adversus regem contentio, et cupidò ostentandi se salem, qui insuper haberi, aut irritari temere, non debeat, sed qui honorem mereatur. Et statim edebat magnum facinus. Aegypto nimirum caetera facile processerant. Jam tenebat ex incursione totam Syriam; jam Phoenice potiebatur, praeter Tyrum. Tyrii natura sunt strenui, et gloriam laborant acquirere, ne indigni videantur Hercule, illustrissimo apud eos deo, et cui soli fere sacram fecerunt urbem suam. Etiam loci sui munitionissimi praesidio confidebant. Urbs enim in mari condita; quam tenuis aliqua continenti neculis tenuis, vestique insulam esse; atque navi similis videtur, quae impulsae projecit nauticum in terram pontem. Idus itaque facile, arcere bellum, undecunque tandem veniat. Pedestalum excludunt sulficiente unica propter mare porta; triretarium vero incursum manibus; urbe nimirum robustissimis munimentis quam plurimis exaedificata, et portibus clausa, domus instat.

III. Hinc Tyrii, quod modo dixi, caeteris circa omnibus potitos jam Aegyptios soli contemnebant. Quod agre ferens Aegyptius consilium cogit, primaque vice Chaream quoque illic adsciscit. Ibi : Commilitones, ait, neque enim servos dixero; videte, ubi simus angustiarum. Ut adverso vento navis post secundum diu cursum, sic nos deprehensi attinemur. Tyrus illa obstinata et contumax nos moratur festinantes. Urget etiam res, ut aulam.

γεται δὲ καὶ βασιλεὺς, ὡς πυνθανόμεθα. Τί οὖν ῥῆ
 πράττειν; οὔτε γὰρ εἶλεῖν Τύρον ἐνεστιν, οὔτε ὑπερβή-
 ναι. Καθάπερ δὲ τεῖχος, ἐν μέσῳ κειμένη τὴν Ἀσίαν
 ἡμῖν πᾶσαν ἀποκλείει. Δοκεῖ δέ μοι τὴν ταχίστην ἐν-
 6 τεῦθεν ἀπιέναι, πρὶν ἢ τὴν Περσῶν δύναμιν τοῖς Τυρίοις
 προσγενέσθαι. Κίνδυνος δὲ καταληφθεῖσιν ἡμῖν ἐν τῇ
 πολεμίᾳ. Τὸ δὲ Πηλοῦσιον ὄρυον, ἐνθα οὔτε Τυρίους,
 οὔτε Μήδους, οὔτε πάντας ἀνθρώπους ἐπιόντας δοῶσι-
 10 καμεν. Ὑάμιμος τε γὰρ ἀδιόδευτος καὶ εἰσοδος ὀλίγη
 καὶ θάλασσα ἡμετέρα καὶ Νεῖλος Αἰγυπτίους φιλοῦν.
 Ταῦτ' εἰπόντος ἴαν εὐλαθῶς σιωπῇ πάντων ἐγένετο
 καὶ κατήφεια. Μύλος δὲ Χαιρέας ἐτόλυτ' εἰπεῖν·
 Ὁ βασιλεῦ, σὺ γὰρ ἀληθῶς βασιλεὺς, οὗ ὁ Πέρσης,
 ὁ κάκιστος ἀνθρώπων· λελύπηκας με σκεπτόμενος περὶ
 15 φυγῆς ἐν ἐπινικίσις. Νικῶμεν γὰρ, ἂν θεοὶ θέλωσι καὶ
 οὐ μόνον Τύρον ἔξομεν, ἀλλὰ καὶ Βαβυλῶνα. Πολλὰ
 δ' ἐν πολέμῳ καὶ τὰ ἐμπόδια γίνεται, πρὸς ἃ δεῖ μὴ
 παντάπασιν ἀποκνεῖν, ἀλλ' ἐγχειρεῖν προβαλλομένους
 αἰετὴν ἀγαθὴν εἰπίδα. Τούτους δ' ἐγὼ σοὶ τοὺς Τυ-
 20 ρίους, τοὺς νῦν καταγεληῶντας, γυμνοὺς ἐν πέδιλοις παρα-
 στήσω. Εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἐμὲ προθυσάμενος ἀπέργου. Ζῶν
 γὰρ οὐ κοινωνῆσω φυγῆς. Ἄν δὲ καὶ πάντως θέλης,
 ὀλίγους ἐμοὶ καταλίπε τοὺς ἐκουσίως μενούστας. νῦν
 δ' ἐγὼ Πολύχραμος τε μαχησόμεθα. Σὺν γὰρ θεῶ
 25 εὐλόγησθε. Ἠδέσθησαν πάντες μὴ συγκαταθέσθαι
 τῇ Χαιρέῳ γνώμῃ. Βασιλεὺς δὲ, θυμώσας αὐτοῦ
 τὸ φρόνημα, συνεχώρησεν ὅποσον βούλεται τῆς στρα-
 τικῆς ἐπιπέκτον λαθεῖν. Ὁ δ' οὐκ εὐθὺς εἴλετο, ἀλλὰ
 καταμίζας ἐαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ Πολύχραμον
 30 κελεύσας τὸ αὐτὸ πρῶτον ἀνηρεύνα, εἴ τινες εἴεν Ἑλ-
 ληγες ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Πλείονες μὲν οὖν εὐρέθη-
 σαν οἱ μισθοφοροῦντες. Ἐξελέξατο δὲ Λακεδαιμονίους
 καὶ Κορινθίους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους. Ἐὔρε
 δὲ καὶ ὡς εἶκοσι Σικελιώτας. Ποιήσας οὖν τριακοσίους
 35 τὸν ἀριθμὸν, ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες Ἑλληγες, ἐμοὶ τοῦ
 βασιλέως ἐξουσίαν παρασχόντος ἐπιλέξασθαι τῆς στρα-
 τικῆς τοὺς ἀρίστους, εἰλόμην ὑμᾶς, καὶ γὰρ αὐτὸς
 Ἑλληγες εἰμὶ, Συρακόσιος, γένος Δωριεύς. Δεῖ δ' ὑμᾶς
 μὴ μόνον εὐγενεῖα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ, δια-
 40 φέρειν. Μηδεὶς οὖν καταπλαγῇ τὴν πρᾶξιν, ἐφ' ἣν
 ὑμᾶς παρακαλῶ, καὶ γὰρ εὐντήν εὐρήσομεν καὶ βῆ-
 διαν, δόξῃ μᾶλλον, ἢ πείρᾳ δύσκολον. Ἑλληγες ἐν
 Θερμοπύλαις τοσοῦτοι ἔεργον ὑπέστησαν. Τύριοι
 δ' οὐκ εἰσι πεντακόσιοι μυριάδες, ἀλλὰ ὀλίγοι καὶ κα-
 45 ταφρονῆσαι μετ' ἀλαζονείας, οὐ φρονήματι μετ' εὐθου-
 λίας χρώμενοι. Γνώτωσαν οὖν, πόσον Ἑλληγες Φοι-
 νίκων διαφέρουσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἐπιθυμῶ στρατηγίας,
 ἀλλ' ἔτοιμος ἀκολουθεῖν, ὅστις ἂν ὑμῶν ἄρχειν θέλη.
 Πειθόμενον γὰρ εὐρήσει, ἐπεὶ καὶ δόξης οὐκ ἐμῆς ἀλλὰ
 50 κοινῆς ὀρέγομαι. Πάντες ἐπέδοσαν· Σὺ στρατῆγος
 βουλομένων. Ἐφη· Στρατηγῶ καὶ τὴν ἀρχὴν μοι
 ὑμεῖς δεδώκατε. Διὰ τοῦτο πεπράσσομαι πάντα πράττειν,
 ὥστε ὑμᾶς μὴ μετανοεῖν τὴν πρὸς ἐμὲ εὐνοίαν τε καὶ
 πίστιν ἡρημένους. Ἄλλ' ἐν τε τῷ παρόντι σὺν θεοῖς

Quid igitur oportet facere? nam Tyrum neque capere da-
 tum nobis est, neque, omissa ea, ultra tendere: nam ut
 murus in medio interpositus omni nos Asia excludit. Mihi
 videtur hinc quanto citius recedendum, antequam Persarum
 copia cum Tyriis conjungantur; adeoque nos in hostili solo
 deprehensi periclitemur. Pelusium vero probe munitum
 est, ubi neque Tyrios, neque Medos, neque omnes omnino
 homines, timemus. Desertum arenosum hosti officit, et
 aditus exilis; et mare quoque nostrum, et amicus Ægyptiis
 Nilus. His dictis, omnes cauti timidique conticescere vul-
 tuque prodere tristitiam. Solus Chæreus dicere ausus:
 Rex, ait; vere enim tu rex es, non ille Persarum, mor-
 talium nequissimus. Affligis me, quando in medio trium-
 pho fugam circumspicis. Vincemus sane, diis propitiis, et
 non Tyrum modo, sed etiam Babylonem, habebimus. Multa
 vero in bello occurrunt obstacula, ad quæ non con-
 festim oportet animum despondere, sed operi admo-
 veremur, semper munitis bona spe. Hos autem ego tibi
 Tyrios, qui nunc irrident, nudos sistam in compediibus.
 Si diffidis, macta me prius; tum abi. Vivus enim fugæ
 non particeps fiam. Aut si certum est abire tibi, saltem
 paucos relinque mihi sua sponte mansuros. Ego et Poly-
 charmus avemus strenne pugnare. Venimus enim cum
 deo. Tum omnes consilio Chæreæ non accedere vererun-
 dati. Rex etiam admiratus hominis spiritus, quantum
 vellet copiarum selectarum concessit. Ille autem non te-
 mere assumpsit, sed castrorum adiit vias et tabernacula,
 cum Polycharmo idem facere iusso, et primum explora-
 bat, si qui essent in castris Græci. Complures inventi
 mercenarii, quorum Spartanos tantum et Corinthios et
 alios Peloponnesios seligebat. Etiam viginti ferme Siculos
 inveniebat. Confectum sic agmen tercentum hominum
 his alloquitur verbis: Viri Græci, quum rex facultatem
 mihi dederit de suis copiis optimos seligendi, selegi vos.
 Namque et ego Græcus sum, patria Syracusanus quippe,
 et gente Doriensis. Oportet autem vos, non generis tan-
 tum nobilitate, sed et virtute, ceteris barbaris præstare.
 Itaque vestrum nemo molimina, ad quæ vos evoco, exti-
 mescat. Invenimus illa neque supra vires humanas,
 neque omnino difficilia. Difficilia sane magis opinione,
 quam experientia. Tot ad Thermopylas Græci Xerxen
 sustinuerunt: Atqui Tyrii non æque sunt quingentæ my-
 riades. Pauci sunt, et vanitate pleni hostem despiciunt,
 non animis excelsis, non prudentibus consiliis utuntur.
 Cognoscant igitur, quantum Græci Phœnicibus antecellant.
 Non ego tamen ductum ambio, paratus sequi, quisquis
 vestrum præire velit, ille me dicto obedientem deprehendet.
 Nam non meam, sed communem gloriam desidero. Imo tu
 volentes duc; acclamabant omnes. Hic Chæreus: Belli dux
 sum et vos dedistis mihi imperium. At ego propterea sic
 annitar omnia facere, ut vos non perniteat benevolam
 mentem et fiduciam in me concepisse, sed ut tam in præ-
 sentia, bonis cum diis, admirabiles omnibus gloriaque et

ἔνδοξοι καὶ περιβόητοι γενέσθαι καὶ παρουσιάζονται τῶν συμμάχων, εἰς τε τὸ μέλλον ὄνομα καταλείψετε τῆς ἀριστερῆς ἀθάνατον καὶ πάντες ἐμαρτύρουσι, ὡς τοὺς μετὰ Μιθριδάτου τριακισίους, ἢ τοὺς μετὰ Λειονίδου, οὕτως καὶ τοὺς μετὰ Χαίρετος θανατηθήσονται. Ἴτε δέγοντος, πάντες ἀνέκραγον· Ἦγού. Καὶ πάντες ὤρμησαν ἐπὶ τὰ ὄπλα.

Δ'. Κοσμάτας δ' οὕτως ὁ Χαίρετος τοὺς ἀκαθίστατοισι πανοπλίαις, ἤγαγεν ἐπὶ τὸν θρασυτέον σακεῖον. Ἦσαν δ' ὁ Λιρόππιος Βαθύμαχος καὶ ἄλλοις ὄνομα ἐπαύμαθην, οὗ τοὺς αὐτοῖσι. Ἐπηγγιόνατο δ' αὐτοῖς μεγάλης δωρεάς. Ταῦτα μὲν, ἔφη Χαίρετος, πιστεύομεν. Σὺ δ' ἔχε τὴν ἄλλην στρατιάν ἐν τοῖς ὄπλοις. Καὶ μὴ πρότερον ἐπέλθῃς τῇ Τύρῳ, πρὶν κρατήσωμεν αὐτῆς καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰ τείχη καλωμεν ὑμᾶς. Οὕτως, ἔφη, ποιήσωμεν οἱ θεοί. Συνεσπειραμένους οὖν ὁ Χαίρετος ἐκείνους ἤγαγεν ἐπὶ τὴν Τύρον, ὥστε πολλοὺς ἐλάττονας δόξαι, ὡς καὶ ἀληθῶς.

Ἄσπις δ' ἄσπις ἱερεὺς, κέρως κέρων, ἀνέρα δ' ἀνῆρ.

20 καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲ καθιερῶντο ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ὡς δ' ἐγγύς ἦσαν βλέποντες αὐτοὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐπέμεινον τοῖς ἔνδοξοις, πᾶσι μάλιστα δὲ πολεμίοις εἶναι προσδοκῶντες. Τίς γὰρ ἂν καὶ προσεδόκησε, τοσοῦτους ὄντας ἐπὶ τὴν δυνατωτάτην πόλιν παραγίνεσθαι, πρὸς ἣν οὐδέποτε ἐθάρρησεν Ἑλλήνων οὐδὲ πᾶσα ἢ τῶν Αἰγυπτίων δυνάμεις; ἐπεὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἐπέλησιάζον, ἐπυθάνοντο, τίνες εἴεν, καὶ τί βούλοιντο. Χαίρετος δ' ἀπεκρίνατο· Ἡμεῖς Ἕλληνας μισθοφόροι παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου τὸν μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνοντες, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλεύοντες ἀπολέσθαι, πάρισμεν πρὸς ὑμᾶς, μεθ' ὑμῶν ἀμύνεσθαι θέλοντες τὸν κοινὸν ἔχθρον. Ἐμήνοσε τις ταῦτα τοῖς ἔνδοξοις καὶ ἀνοίξας τῆς πύλας προσῆλθεν ὁ στρατηγὸς μετ' ὀλίγων. ταῦτον πρῶτον Χαίρετος ἀποκτείνων, ὤρμησεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους.

21 Τότε δ' ἐπιστρατεύθη. Τῶν δὲ στρατῶν ἄριστοι ἀνέκλις ἄλλος δ' ἄλλον ἐφόρευε, ὥσπερ λέοντες εἰς ἀγέλην βῆσαι ἐμπεσόντες ἀφύλακτον. Οἰμωγὴ δὲ καὶ θρήνος κατέχευε τὴν πόλιν ἄπασαν, ὀλίγων μὲν τὸ γινόμενον ἰσχύοντων, πάντων δὲ θορυβουμένων. Καὶ ὄχλος ἀτάκτος ἐξερέτω διὰ τῆς πύλας, βουλόμενος θεωρεῖσθαι τὸ συμπίεθαι. Τούτο μάλιστα τοὺς Τύριους ἀπάλασεν. Οἱ μὲν γὰρ ἐβόηον ἐξέλθειν ἐβιάζοντο, οἱ δ' ἔβηον, παύμενοι καὶ κευτόμενοι ἕρποντι καὶ λόγχαις, ἴσως πάντων ἕσπερον. Ἀπαντῶντες δ' ἀλλήλοισι ἐν στεναχοῖνι πολλὴν εἰσομένην παραῖχον τοῖς φωνῶσιν ὄχλον οὐδὲ τῆς πύλας δυνατὸν ἦν εἰσεῖναι, σεισμημένους ἐν αὐταῖς τῶν νεκρῶν. Ἴν δὲ τῇ ἀναγνώσει ταύτῃ ταρῆσθαι μόνος ἐπιφάνησε Χαίρετος. Βιασόμενος γὰρ τοὺς ἀπαντῶντας, καὶ εἰσὼ τῶν πύλων γενόμενος, ἀνεπέδησεν ἐπὶ τὰ τείχη, δόξατος αὐτοῖς καὶ ἀποκτείνων δόξαταις καθῆεν τῆς Αἰγυπτίου. Οἱ δὲ λοιποὶ ὄντων παρήσαν καὶ Τύρος ἐπέσχετο. Τύρος δ' ἀπέσχετο, οἱ μὲν ἄλλοι πύλας εἰσεῖναι, οἱ δὲ Χαίρετος οὐδὲ

opibus onasti pra: reliquis cumulationibus factis, quum in futurum virtutis reliquatis immortale nomen, et omnium ore, quema hinc illa cum Maltride manus, vel trecenti cum Isanala conuolabantur, sic presenti cum Chareas in perpetuum deserviant. A hac dissonantia dicere iudicant omnes, et omnes ad arma ruunt.

IV. Chareas autem illos plena pulcherrimisque armatura instructos exultesque ad praetorium adducit. Rex vero obstupefactus ad aspectum, alioque perterritus, non conuolans, volare, tamquam spe nuntium exultat. Cui Chareas: hoc quidem persuasissimum habemus, at tu vero ceteras in armis habito copias, neque prius accedito Tyrum, quam nos, urbe capta, de mirnibus vos aduocemus. Sic, ait rex, dii velint et jubeant. Chareas itaque conglobatum agmen aduersus Tyrum ducit, ut multo pauciores valerentur. Et quam verissime

Primum prima, vincta vir, certam costa praeredit.

Sine primum ab hostibus ne conque erantur quidem. Propius factos ut vident tandem, de muris excubiae significant urbanis, nihil minus quam illos hostes esse arbitratæ. Quis enim unquam expectant, tantillam manum tentare potentissimam urbem, quam invadere ne tota quidem Aegyptus ausa fuerat. Rogantur, ut aberant a muris proxime, quinam essent, et quid sibi velent? Nos Graeci ausus, respondit Chareas, merrenaril, quibus non modo stipendia negavit Aegyptius, sed et exitium molitus est. Adsumus igitur communem hostem vobiscum ultiori. Intus hæc reuantiata, reseratae fores; prodit cum paucis Tyrinus praetor. Quem primum obruitat Chareas, tum caeteros adortus

Caedibus hinc illinc mactat lugubre gementes.

Et alii alios trucidant, ut leones in incustoditum vacrarum gregem illapsi. Tota urbs lamentationibus et funestis clangoribus occupari, paucis nempe casum videntibus, omnibus autem tumultuantibus; effundique per portas incondita turba, visendi studio. In quod maxime perdidit Tyrum. Nam ex urbe confluentes foras omni vi nitentur: contra qui foris, concisi gladius, hastisque confossi, recipere se in urbem non minore molimine laborabant. Sic arctantes utrique multam sui curiam dabant percussoribus; neque igitur portus claudere poterant, cadaveribus ille in cumulum aggestis. Has inter inestantes turbas solus non turbatus, neque dejectus ratione, Chareas, dissipatis occurrentibus quibusque, intra portas perfrumpit, et conuolans nonnisi cum derisum, indeque dato signa, ut ex cubito loco, aduocat Aegyptius, qui dato citius aderant. Sic capta Tyrus. Capta vero Tyrus, caeteri quidem omnes festum

σιν, οὐτ' ἐστεφανώσατο. Τί γὰρ μοι ὄφελος ἱπποκρίτων, ἂν σὺ, Καλλιρρόη, μὲ φιλῆς; οὐκ εἶμι στρατιώσασθαι μετ' ἐκείνων τὴν γαμήλιον νύκτα. Εἶτε γὰρ τὴν νύκτα, ἀσπιδῶν, εἶτε καὶ ἕως, πῶς ἐσπάρταζεν ὄντας ἡμεῖς ὄντας, καταλειμένους ἂν ἐν τοιούτοις; Βασιλεὺς δ' ὁ Περσῶν, διαβὰς τὸν Εὐφράτην, ἐσπευδεν ὡς τάχιστα τοῖς πολεμίοις συμπέλασαι. Πυθόμενος γὰρ, Τύρον ἐαλοῦναι, ὑπὲρ Σιδῶνος ἐροῦντο καὶ τῆς ὄχης Συρίας, ἔβρων τὸν πολέμιον ἀντίπαλον ἤδη. Διὰ τοῦτο ἔβλεπεν αὐτῇ μηδέτι μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ἔδουθεν, ἀλλ' εὐχνοῦντο, ἵνα μηδὲν ἐμπόδιον ᾖ τῷ τάχει. Παραλαβὼν δὲ τῆς στρατιᾶς τὸ καθαρῶτατον, τὴν ἀγρηστὸν ἡλικίαν αὐτῷ κατέλιπε μετὰ τῆς βασιλίδος καὶ τὰ χρέατα καὶ τὰς ἐσθῆτας, καὶ τὸν πλοῦτον τὸν βασιλικόν. Ἐκεῖ δὲ πάντα φορέσας καὶ ταρχῆς ἐπέδραστο καὶ μέχρις Εὐφράτου τὰς πόλεις κατειδήσει ὁ πόλεμος, ἔβλεπεν ἀσφαλέστερον εἶναι, τοὺς καταλειπόμενους εἰς Ἄραδον ἀποπέλασαι.

Εἰ. Νῆσος δ' ἐστίν αὕτη ἀπέχουσα τῆς ἡπείρου σταδίων τριάκοντα, παλαιὸν ἱερὸν ἔρουσα Ἀφροδίτης. ὡς περ ὄν ἐν οἰκίᾳ, μετὰ πάσης ἀδείας καὶ γυναικῆς ἐνταῦθα εἰσῆεν. Θεασαμένη δὲ Καλλιρρόη τὴν Ἀφροδίτην, σπῆσα κατανατὰρ, τὸ μὲν πρῶτον ἐσιώπησεν καὶ ἔκλαιεν, δειδιῶσα τῆ θεῆς τὰ δάκρυα. Μολὴ δ' ὑπέφθηνε. Ἰὼ καὶ Ἄραδος, μικρὰ νῆσος ἀντὶ τῆς μεγάλης Συκίλης καὶ οὐδεὶς ἐνταῦθα ἐμός. Ἀρκί, δέσποινι. Μέχρι ποῦ με πολεμῆς; εἰ καὶ ὄχως σοὶ προσέκρουσα, τιμωρήσασθαι με, εἰ καὶ νεμεσητὸς ἔδοξέ μοι τὸ δυστυρὲς κάλλος ἀλέθρου μοι γέγονεν οἴτιον.

3. Ὁ μόνον εὐλαί μοι ταῖς συμφοραῖς, ἤδη καὶ πολέμου πεπειράσθαι. Πρὸς τὴν σύγκρισιν τῶν παρόντων ἦν μοι καὶ Βαβυλῶν φιλόφρωνος. Ἐγγὺς ἐκὶ Χαίρειας ἦν. Νῦν δὲ πάντως τέθνηκεν. Ἐμοῦ γὰρ ἐξελθούσης, οὐκ ἂν ἔζησεν. Ἄλλ' οὐα ἔγω, παρὰ τίνας πάθωμαι, τί γέγονε. Πάντες ἄλλότριαι, πάντες βάρβαροι, φρονῶντες, μισοῦντες, τῶν δὲ μισούντων χεῖρονες εἰ φιλοῦντες. Σὺ μοι, δέσποινι, δῆμισον, εἰ Χαίρειας ἔστ. Ταῦτα λέγουσα ἐπὶ ἀπέει. Ἐπιστάσθαι δὲ Ροδοῦσιν, Ζωπύρου μὲν θυγάτηρ, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, καὶ πατὴρ καὶ ἀνδρὸς Περσῶν ἀρίστων. αὕτη δ' ἦν ἡ Καλλιρρόη ἀπαντήσασα πρώτη Περσίδων, ὅτ' εἰς Βαβυλῶνα εἰσῆει. **** Ὁ δ' Αἰγύπτιας, ἐπειδή περ ἔχουσε βασιλεία πλησίον ὄντα καὶ παρεσκευασμένον κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλίστας Χαίρειαν, εἶπε. Τὰ μὲν πρῶτά σου τῶν κατορθωμάτων ἀμείψασθαι καιρὸν οὐκ ἔσχον· σὺ γὰρ μοι Τύρον ἔδωκας. Περὶ δὲ τῶν ἔξῃς παρακαθῶ, μὲ ἀπολέσθαι ἐτοίμα ἀγαθὰ, ὧν κοινὰν σε ποιήσομαι. Ἐμοὶ μὲν γὰρ ἀρκεῖ Αἴγυπτος, σοὶ δὲ γενήσεται κτήμα Συρία. Φέρ' ὄν σκεψόμεθα, τί ποιητέον. Ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς στοιχείοις ὁ πόλεμος ἀκμάζει. Σοὶ δὲ ἐπιτρέπω τὴν αἴρεσιν· εἴτε τῆς περὶ θάλασσαν στρατηγίαν, εἴτε τῆς ναυτικῆς δυνάμεως. Οἴωμαι δὲ, οἰκειότερόν σοι εἶναι τὴν θάλασσαν. Ἦρεῖς γὰρ οἱ Συρακόσιοι καὶ Ἀθηναῖοι κατανατὰρ

coronam sumere. Quosum enim insignia mihi triumphalia? nisi tu videas, Callirhoe. Non amplius post illam noctem coronam capiti inducam. Nam sive mortua es, letarer impius; sive adhuc vivis, qui possum sine te convivari, quae fors in tantis et talibus es malis? Interim Persarum rex, trajecto Euphrate, quantoocius cum hoste manus conserere festinabat. Accepto namque nuntio captae Tyri, Sidoni metuebat, totique Syriae, volens, hostem viribus jam peribus in pugnam progressurum. Quapropter ire, non cum impedimentis, eed expeditor, statuit, ne quid obstarat properanti. Adsumta igitur exercitus lectissima parte caeteram inhabilem aetatem ibi loci cum regina relinquebat, nec non et opes, et vestes, et cultum omnem regium. Quia vero tumultu et confusione compleverat omnia bellum, et urbes ad Euphraten usque corripuerat, tutius fuit visum, relictos in Arado deponere.

V. Insula haec est triginta stadiis a continente remota, ubi vetustum Veneris templum, quo mulieres, velut domi, liberae tutaeque versabantur. Venerem conspicata Callirhoe, stans ex adverso, primum quidem stiebat, et plorabat, in opprobrium deae lacrymas objectans. Tandem tamen haec edid submissa voce: En etiam Arados, parva insula, pro magna Sicilia. Et nemo ibi meus. Jam sufficit, domina. Quousque me tandem oppugnas? etiam, si te gravissimo offendissem, poenarum tamen a me satis exegisti. Etiam si infelix mea forma invidiam multo movisse visa fuit, exitii causa mihi evasit. Et iam bellum experta nunc sum, quod meis calamitatibus solum deceret. Babylon, si cum praesentibus componatur, etiam humana fuit erga me. Ibi propinquus erat Chareas. Nunc autem sine dulo mortuus est. Nam post egressum Babylone meum, vitam ulterius, ut videtur, non toleravit. Sed a quo discam, quid ille evaserit, non habeo. Omnes alieni, omnes barbari, invidi, osiores, et qui amant, osoribus peiores. Tu mihi, domina, num Chareas vivas, indica. Absentem inter haec opprimis Rhodogone, Zopyri filia, Megalysi uxori, optimorum inter Persas et patris et mariti; illa ipsa, quae Babylonem intranti Callirhoe Persidum prima obviam iverat. **** Aegyptus autem ut audierat, regem prope abesse, terraque marique paratum, vocato Charea sic ait: Priora quidem egregia tua virtutis facinora decoris honorare praemiis nondum vacavit Tyrum nempe tu mihi dedisti. Quod vero futura spectat, ne parata et potentia bona, quorum te participem facimus, amittamus. Mihi nimirum Aegyptus sufficit, tibi vero Syria caelestis in ditiorum. Age itaque videamus, quid facto equis. Nam bellum in utroque elemento fervet. Tibi autem optionem permitto, sive terrestriam, sive maritimum, praese copis velis. Pulo tamen, male tibi convenientius, et familiare magis esse. Vos enim Syracusanum pugna

χῆσατε. Σήμερον δ' ἀγών ἐστί σοι πρὸς Πέρσας, τοὺς ὄπ' Ἀθηναίων νενικημένους. Ἔχεις τριήρεις Αἰγυπτίας, μείζοντες καὶ πλείονας τῶν Σικελικῶν. Μίμησαι τὸν κηδεστὴν Ἑρμοκράτην ἐν τῇ θαλάσῃ. Χαιρέας δ' ἀπεκρίνατο· Πᾶς ἔμοι κίνδυνος ἤδύς. Ὑπὲρ σοῦ δ' ἀνοδέξομαι τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὸν Ἐχθιστὸν μοι βασιλέα. Δὲς δὲ μοι μετὰ τῶν τριηρῶν καὶ τοὺς τριακοσίους τοὺς ἑμούς. Ἔχε, φησί, καὶ τούτους καὶ ἄλλους, ὅσους ἂν θέλῃς. Καὶ εὐθὺς ἔργον ἐγίνετο

10 ὁ λόγος. κατήπειγε γὰρ ἡ χρεία. Καὶ ὁ μὲν Αἰγύπτιος ἔχων τὴν περὶν στρατιὴν ἀπήνετα τοῖς πολεμίοις, ὁ δὲ Χαιρέας ναυαρχος ἀπεδείχθη. Τοῦτο πρότερον ἀθυμοτέρους ἐποίησε τοὺς πελοῦς, ὅτι μετ' αὐτῶν οὐκ ἐστρατεύσατο Χαιρέας, καὶ γὰρ ἔβλεπον αὐτὸν

15 ἤδη καὶ ἀγαθὸς εἶχεν ἐλπίδας ἐκείνου στρατηγούντος. Ἰδοῦσεν οὖν ὡσπερ ὀφθαλμὸς ἐξηρῆσθαι μεγάλου σώματος. Τὸ δὲ ναυτικὸν ἐπήρθη ταῖς ἑλπίσι καὶ φρονήματος ἐνεπλήσθησαν, ὅτι τὸν ἀνδρείοτατον καὶ κάλλιστον εἶχον ἡγούμενον. Ὀλίγον τ' ἐπένοθον, ἢ οὐδὲν,

20 ἀλλὰ ὤρμηστο καὶ τριήραρχοι καὶ κυβερνήται καὶ ναῦται καὶ στρατιῶται πάντες ὁμοίως, τίς προθυμίαν ἐπιδείξεται Χαιρέα πρῶτος. Τῆς δ' αὐτῆς ἡμέρας καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἡ μάχη συνήρθη. Χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἀντίσχευεν ἡ περὶ στρατιὰ τῶν Αἰγυπτίων

25 Μήδοις τε καὶ Πέρσαις, εἴτα πλῆθει βιασθέντες ἐνέδωκαν. Καὶ βασιλεὺς δ' Ἐρικπος διώκων. Σπουδῆ δ' ἦν τοῦ Αἰγυπτίου καταφυγεῖν εἰς Πηλοῦσιον, τοῦ δὲ Πέρσου θάπτον καταλαβεῖν. Τάχα δ' ἂν καὶ διέφυγεν, εἰ μὴ Διονύσιος ἔργον θαυμαστὸν ἐπεδείξατο. Καὶ ἐν

30 (μὲν) τῇ συμβολῇ ἡγωνίσαστο λαμπρῶς, ἀεὶ μαχόμενος πλησίον βασιλέως, ἵνα αὐτὸν βλέπῃ, καὶ πρῶτος ἐτρέψατο τοὺς κατ' αὐτόν. Τότε δὲ τῆς φυγῆς μακρᾶς οὐσῆς καὶ συνεχροῦς ἡμέραις τε καὶ νυξίν, ὄρων ἐπὶ τούτοις λυπούμενον βασιλέα· Μὴ λυποῦ, φησὶν, ὦ δέσποτα.

35 κωλύσει γὰρ ἐγὼ τὸν Αἰγύπτιον διαφυγεῖν, ἂν μοι ὄψις ἰππεὶς ἐπιπέτατος. Ἐπήνεσε βασιλεὺς καὶ δίδωσιν. Ὁ δὲ πεντακισμύλιους λαθῶν συνῆψε σταθμούςς δύο ἡμέρας μίθ' αὐτὸς καὶ νυκτὸς ἐπιπέσειν τοῖς Αἰγυπτίοις ἀπροσδόκητος, πολλοὺς μὲν ἐζώγρησε, πλείονας δ' ἀπέκτεινεν.

40 Ὁ δ' Αἰγύπτιος ζῶν καταλαβανόμενος ἀπέσφαξεν ἐαυτὸν καὶ Διονύσιος τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε πρὸς βασιλέα. Θεασάμενος δ' ἐκείνος· Ἀναγράφω σε, εἶπεν, εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν καὶ ἤδη σοι εἰδωμὶ ὄψρον τὸ ἤδιστον, οὗ μάλιστα πάντων αὐτὸς ἐπιθυμῆς, Καλλιρρόην γυναῖκα. κέρριξε τὴν δίαψιν ὁ πόλεμος. Ἔχεις τὸ κάλλιστον ἄθλον τῆς ἀριστίας. Διονύσιος δὲ προσεκύνησε καὶ ἰσόθεον ἰδοῦσεν ἐαυτὸν, πεπεισμένος ὅτι βεβαίως ἤδη Καλλιρρόης ἀνὴρ ἐστί.

45 Γ'. Καὶ ἐν μὲν τῇ γῇ ταῦτ' ἐπράσσετο. ἐν δὲ τῇ θαλάσῃ Χαιρέας ἐνίκησεν, ὥστε μὴδὲ ἀντίπαλον αὐτῷ γινέσθαι τὸ πολέμιον ναυτικόν, οὔτε γὰρ τὰς ἐμβολὰς εἰδέξαντο τῶν Αἰγυπτίων τριηρῶν, οὐδ' ὄλωσ ἀντίπρωροι κατέστησαν, ἀλλ' αἱ μὲν εὐθὺς ἀνετρέπτησαν, ἔς δὲ καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐξεγεγθεισὸς ἐζώγρησεν αὐτάν·

navali debellatis Athenienses quoque. Hodie vero tibi res est cum Persis, quos Athenienses vicerunt. Habes triremes Aegyptias majores et plures, quam Siculae sunt. Imitare socerum Hermocratem in mari. Cui Chareas : Omne me periculum juvat : pro te vero etiam bellum contra exosissimum mihi regem suscipiam. Modo da mihi cum navibus meos quoque trecentos. Et hos, ait Aegyptius, et quotquot velis alios habeto. Dictumque statim res secuta est. Negotium enim urgebat : adeoque cum terrestri manu Aegyptius obviam ibat hostibus : at Chareas navarchus declarabatur. Id ipsum omnium primum terrestres copias percussit nonnihil, et languidas fecit, quod Chaream, amores suos, non haberent commilitonem, quo constituto duce bene sperabant. Oculus ita quasi videbatur excussus magno corpori. Navales contra spe crescebant et spiritibus inflato, quod fortissimo uterentur et pulcherrimo duce. Et paulum modo recessum dolebant, vel potius nihil, imo ruebant et trierarchi et gubernatores et naves et milites pariter omnes, quis Chaream primus ardorem audendi et obsequii alacritatem suam commonstraret. Uno illo tum et eodem die terra marique pugnatum est. Illic diu quidem sustinebat Aegyptiorum pedilatus Melos pariter ac Persas. Verum multitudinis tandem cessaverunt obruti. Illos vero rex Persarum cum equitatu suo persequitur. Contentio ibi utrimque erat, Aegypto quidem in Pelusium se recipere, Persa vero occupare et intercipere fugientem. Ille forsitan evasisset quoque, nisi Dionysius, qui in toto reliquo conflictu splendide proximique semper a rege, ut conspiceretur, pugnaverat, et primus sibi objectos in fugam conjecerat, nisi, inquam, ille virtutis egregium specimen tunc exhibuisset. Nam fuga quum diuturnior esset, dieque et noctu continens, regi, quem propterea videbat afflictum, sic ait : Ne doleas, here. Nam Aegyptius ne effugiat, si equitatum mihi selectum dederis, efficiam. Laudat rex et dat quinque nulla, quibuscum ille bidul iter uno die confecit, noctuque irruit, et improvisus, in Aegyptios, multisque vivis captis eos, sed pluribus caesis, prostravit. Caput Aegyptii, qui vivus deprehensus ipse manus intulerat sibi, Dionysius ad Persam pertulit. Quod ille conspicatus, Dionysio ait : Ego te benefactorem meo domus in annales regios referri jubebo, donumque tibi jam exhibeo, quod omnium maxime cupis, Callirrhoen uxorem. Bellum diremit litem. Habes pulcherrimam virtutis praemium. Dionysius adorat regem, seque jam diis parem reputat, certa persuasione, foro, ut sceneris porro et constans Callirrhoes maritus exibat.

VI. Haec in continenti gesta. Mari vero Chareas tam praeclare vicerat, ut hostium navales copiae ne prodire quidem ad contentionem aequales potuerint. Nam neque impetus Aegyptiarum triremium excipiebant aut sustinebant, neque omnino consistebant adversae prois; sed partim ex invasione prima in fugam convertebantur, partim illis

δρους. Ἐνεπλήσθη δ' ἡ θάλασσα ναυαγίων Μηδικῶν. Ἄλλ' οὔτε βασιεὺς ἐγένωσκε τὴν ἤτταν τὴν ἐν τῇ θαλάσῃ τῶν ἰδίων, οὔτε Χαιρέας τὴν ἐν τῇ γῆ τῶν Αἰγυπτίων. Ἐνόμιζε δ' ἑκάτερος κρατεῖν ἐν ἀμφοτέροις. Ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας, ἧς ἐναυμάχησε, καταπλεύσας εἰς Ἄραδον ὁ Χαιρέας, τὴν μὲν νῆσον ἐκέλευσε περιπλέοντας ἐν κύκλῳ παραφυλάττειν, ὡς αὐτοὺς ἀποδώσοντας λόγον τῷ δεσπότη. Κακῆνοι τούτους μὲν εὐνούχους καὶ θεραπαινίδας καὶ πάντα τὰ εὐωνότερα σώματα συνήθροισαν εἰς τὴν ἀγορὰν, αὐτὴ γὰρ εὐρυχωρίαν εἶχε. Τοσοῦτο δ' ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε οὐ μόνον ἐν ταῖς στοαῖς, ἀλλὰ καὶ ὑπαίθριοι διευνοκτέρουσαν. Τούτους δ' ἀξιώματός τι μετέχοντας εἰς οἰκίαν τῆς ἀγορᾶς εἰσήγαγον, ἐν ᾧ συνήθως οἱ Ἄρχοντες ἐρημάτιζον. Αἱ δὲ γυναῖκες χαμαὶ ἐκαθέζοντο περὶ τὴν βασιλίδαν καὶ οὔτε πῦρ ἀνῆψαν, οὔτε τροφῆς ἐγεύσαντο. Πεισιμένει γὰρ ἦσαν ἐλωκέναι μὲν βασιλεῖα καὶ ἀπολωλέναι τὰ Περσῶν πράγματα, τὸν δ' Αἰγύπτιον πανταχοῦ νικᾶν. Ἡ νῦν ἐκείνη καὶ ἡδίστη καὶ χαλεποτάτη κατέσχεν Ἄραδον. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ ἔχαιρον ἀπ' ἀλλοτρίων πολέμου καὶ δουλείας Περσικῆς, οἱ δ' ἐλωκότες Περσῶν δεσμὰ καὶ μάστιγας καὶ ὄβρις καὶ σφαγὰς προσεδόκων, τὸ φιλανθρωπότερον δὲ, δουλείαν. Ἡ δὲ Στάτειρα, ἐνθεῖσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα Καλλιρρόης, ἔκλαεν. Ἐκείνη γὰρ, ὡς ἂν Ἕλληνις, καὶ πεπαιδευμένη καὶ οὐκ ἀμελέτητος κακῶν, παρεμυθεῖτο μάλιστα τὴν βασιλίδαν. Συνέθη δὲ τι τοιούτων. Αἰγύπτιος στρατιώτης, ὁ πεπιστευμένος φυλάττειν τοὺς ἐν τῷ οἰκίματι, γούος, ἔνδον εἶναι τὴν βασιλίδαν, κατὰ τὴν ἔμφυτον θρησκείαν τῶν βαρβάρων πρὸς τοῦνομα τὸ βασιλικόν, ἐγγὺς μὲν αὐτῇ προσελθεῖν οὐκ ἐτόλμησε, στὰς δὲ παρὰ τῆς θύρας κεκλεισμένη· Θάρρει, δεσποῖνα, εἶπε, νῦν μὲν γὰρ οὐκ οἶδεν ὁ ναύαρχος, ὅτι καὶ σὺ μετὰ τῶν αἰγμαλώτων ἐνταῦθα κατεκλείσθης, μαθὼν δὲ προνοήσεται σου φιλανθρωπῶς. Οὐ μόνον γὰρ ἀνδρείος, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ποιήσεται. φύσει γὰρ ἐστὶ φιλογύναιος. Ταῦτ' ἀκούσασα ἡ Καλλιρρόη μέγα ἀνεκώκυσε καὶ τὰς τρίχας ἐσπάραττε λέγουσα· Νῦν ἀληθῶς αἰγμαλώτος εἰμι. Φόνευσόν με μᾶλλον, ἢ ταῦτ' ἐπαγγέλλου. Γάμον οὐκ ὑπομένω. Θάνατον εὐχομαι. Κεντεῖτωσαν, καὶ καέτωσαν, ἐντεῦθεν οὐκ ἀναστήσομαι. Τάφος ἐμὸς ἐστὶ οὗτος ὁ τόπος. Εἰ δὲ, ὡς λέγεις, φιλανθρωπὸς ἐστὶν ὁ στρατηγός, ταύτην μοι δότω τὴν χάριν· ἐνταῦθά με ἀποκτενάτω. Δεήσεις αὐτῇ πάλιν ἐκεῖνος προσέφωρεν. Ἡ δ' οὐκ ἀνίστατο, ἀλλ' ἐγκεκαλυμμένη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο. Σκέψις προῦκειτο τῷ Αἰγυπτίῳ, τί καὶ πράξειε. Βίαν μὲν γὰρ οὐκ ἐτόλμα προσφέρειν, πείσαι δὲ πάλιν οὐκ ἐδύνατο. Διόπερ ὑποστρέψας προσῆλθε τῷ Χαιρέᾳ σκυθρωπός. Ὁ δ' ἰδὼν· Τοῦτ' ἄλλο, φησὶν, ἦν. Κλέπτουσί τινες τὰ ἐμὰ κάλλιστα τῶν λαφύρων, ἀλλ' οὐ χαιρόντες αὐτὸ πράττουσι. Ὡς οὖν εἶπεν ὁ Αἰγύπτιος· Οὐδεμιᾶ γέγονε κακὸν, δεσποτα, τὴν γὰρ γυναῖκα, ἣν εὗρον ἐν πλαταίαις τε-

quoque in terram cum ipsis hominibus ostium arbitrio cedebant. Scatebat autem mare Medici naufragii documentis. Verum neque rex suorum per mare cladem, neque Chæreas Ægyptiorum per terram noverat, sed utrolique dominari uterque reputabat. Eodem adhuc, quo pugnatum, die Chæreas classe proventus, Aradum undique navibus cingere, et observare suos jubet, ut hero rationem rerum omnium reddituros. Eunuchos igitur, ancillas et villia cætera corpora in forum sat spatiosum, eaque tanta copia compellebant, ut non sub porticibus modo, sed et sub dio, pernoctandum illis esset. Digniores autem in domum cogebant in foro exstructam, qua ad res gerendas convenire solebant Archontes. Ibi mulieres humi circa reginam sedebant, neque foco accenso, neque cibo gustato, ut quæ certe crederent, regem captum, Persarumque res funditus eversas esse, et Ægyptium ubique victorem agere. Aradum illa nox et suavissima et gravissima eadem obruit. Nam Ægyptii quidem de bello confecto et excussa servitute Persica lætabantur: captivi vero Persæ compedes et flagra et contumelias et cædes opprobriabantur, aut, si benigne secum ageretur, servitutum. Statura, dejecto intra genua Callirhoës capite, plorabat. Hæc enim maxime reginam consolabatur, ut Græca, et sapientie præceptis instructa, neque hospes in calamitatum palastra. Accidit ergo tale quid. Ægyptius miles, cui custodia deductorum in istam domum fuerat mandata, gnarus, reginam intus esse, pro barbaris insita regii nominis veneratione, propius illi non audebat accedere, sed stans ad clausas fores: Confide, ait, domina. Navarchus nunc quidem ignorat, te cum captivis hic inclusam, quando vero didicerit, humanus et benignus habebit tui curam. Non ille solummodo fortis est bellator, sed et mulierum amator ex indole sua, te faciet uxorem. Ad hæc cum ingenti ejulatu comas evellens sibi Callirhoë: Nunc demum, ait, vere captiva sum. Occide me potius, quam ut talia nunties. Nuptias non perferam. Opto mortem. Confodiant, et comburant, ut libet, hinc ego non surgam. Hic locus mihi tumulus erit. Si, ut ais, humanus est imperator, hanc faciat quæso gratiam: occidat me hic loci. Miles admovebat alteras preces: illa vero non surgebat, sed obvoluta sternitur humi procumbens. Jam deliberandum erat militi, quid ageret. Nam afferre vim non audebat, neque tamen poterat feminam pellicere. Redit igitur tristis ad Chæream. Illic vero i li: En rursus aliud, ait. Manubiarum wearum pulcherrimas quidam surantur. Atqui non impune fecerint. Miles contra: Nulli malum accidit, domine. Mulier nempe, quam in plateis sedentem inveni, necum ad te negat ire, sed humi prostrata gladium poscit, et mortem sectatur. Ridens ad hæc Chæreas: Rustice, si quis unquam fuit mortalium, ait, ignoras, qui mulier tractetur; blandis con-

ταγμένην, οὐ βούλεται ἔλθειν, ἀλλ' ἔρριπται γαμαί, ξίφος αἰτοῦσα, καὶ ἀποθανεῖν βουλομένη. Γελᾶσας ὁ Χαιρέας εἶπεν· Ὡ πάντων ἀνθρώπων ἀφύεστατε, οὐκ οἶδας, πῶς μεθοδεύεται γυνή, παρακλήσεις, ἐπαίνοις, ἐπαγγελίαις, μάλιστα δὲ, ἂν ἐρᾶσθαι δοκῇ. Σὺ δὲ βίαν ἴσως προσήγες καὶ ὕβριν. Οὐ, φησὶ, δέσποτα. Πάντα δὲ ταῦτα, ὅσα λέγεις, πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον. Καὶ γὰρ σου κατεφευσάμην, ἐτι εἴεις αὐτὴν γυναῖκα. Ἢ δὲ πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡγα-
 10 νάκτησεν. Ὁ δὲ Χαιρέας· Ἐπαφροδίτου ἄρα, φησὶν, εἰμὶ, καὶ ἐράσμιος, εἰ, καὶ πρὶν ἰδεῖν, ἀπεστράφη με καὶ ἐμίσησεν. Ἔοικε δὲ φρόνημα εἶναι τῆς γυναικὸς οὐκ ἀγεννές. Μηδεὶς αὐτῇ προσφερῆτω βίαν, ἀλλ' ἔατε διάγειν, ὡς προήρηται. Πρέπει γὰρ μοι
 15 σιωφροσύνην τιμᾶν. Καὶ αὐτὴ γὰρ ἴσως ἀνδρα πενθεῖ.

ΛΟΓΟΣ ΟΥΔΟΥΣ.

Α'. Ὡς μὲν οὖν Χαιρέας, ὑποπτέυσας Καλλιρρόην Διονυσίῳ παραδεδοσθαι, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα, πρὸς τὸν Αἰγύπτιον ἀπέστη καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς ἐκράτησε τῆς θαλάσσης, νικήσας δὲ κατέσχευεν Ἄραδον,
 20 ἔνθα βασιλεὺς καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν ἀπέβητο καὶ Καλλιρρόην, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται. Ἐμελλε δ' ἔργον ἢ τύχην πράττειν, οὐ μόνον παράδοξον, ἀλλὰ καὶ σκυθρωπὸν, ἔν' ἔχον Καλλιρρόην Χαιρέας ἀγνοήσῃ, καὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναικας ἀναλαβὼν ταῖς τριήρεσιν ἀπάγῃ, μόνην δὲ τὴν
 25 ἰδίαν ἐκεῖ καταλίπη, οὐχ ὡς Ἀριάδην καθυδούσαν, οὐδὲ Διονύσῳ νυμφίῳ, λάφυρον δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις. Ἀλλ' ἔδοξε τὸδε δεινὸν Ἀφροδίτῃ. Ἦδη γὰρ αὐτῷ διηλλάττετο, πρότερον ὀργισθεῖσα χαλεπῶς διὰ τὴν ἄκαιρον ζηλοτυπίαν, ἐτι δῶρον παρ' αὐτῆς λαβὼν τὸ κάλλιστον, οἷον οὐδὲ Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις, ὕβρισεν εἰς τὴν χάριν. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ἀπελογήσατο τῷ Ἐρωτι Χαιρέας, ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολὰς διὰ μυρίων παθῶν
 30 πλανηθεὶς, ἤλεθρεν αὐτὸν Ἀφροδίτῃ καὶ, ὅπερ εἴ ἀρχῆς δύο τῶν καλλίστων ἤρμοσε ζεῦχος, γυμνάσασα εἰς γῆς καὶ θαλάσσης, πάλιν ἠθέλησεν ἀποδοῦναι. Νομίζω δὲ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο σύγγραμμα τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἡδιστον γενήσεσθαι. Καθάρσιον γὰρ ἐστὶ τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σκυθρωπῶν. Οὐκέτι ληστεία καὶ δουλεία
 35 καὶ δίκη καὶ μάχη καὶ ἀποκαρτέρησις καὶ πόλεμος καὶ ἀλωσις, ἀλλ' ἔρωτες δίκαιοι ἐν τούτῳ, νόμιμοι γάμοι. Πῶς οὖν ἡ θεὸς ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀγνούμενους ἔδειξε ἀλλήλοις λέξω. Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἐτι δὲ πολλὰ τῶν αἰγυπτῶν καταλέλειπτο. Κεκομηκὸς οὖν ὁ Χαιρέας ἀνίσταται, ἵνα διατάξῃται τὰ πρὸς τὸν πλοῦν. Παριόντι δ' αὐτῷ τὴν ἀγορὰν ὁ Αἰγύπτιος ἐλεξεν· Ἐνταῦθα ἐστὶν ἡ γυνή, δέσποτα, ἢ μὴ βουλομένη προσελθεῖν, ἀλλ' ἀποκαρτεροῦσα. Τάχα δὲ σὺ πείσεις αὐτὴν ἀναστῆναι. Τί γὰρ σε δεῖ καταλείπειν

volationibus, encomiis, promissis, maxime opinione amoris sui. Tu vero forte vim attulisti, aut pelulantiam. Non, here, dicebat, sed omnia, quae dicis, duplo feci potius. Nam de te quoque confixi mendacium, quod uxorem illam ducere velles. Ad quod illa praecipue indignata est. Venustus ergo, Chareas ait, sum et amabilis, quando etiam ante conspectum aversata me fuit. Sed videtur in muliere non degeneris animi celsitudo esse. Nemo vim inferat illi, sed sinite, ut velit, agere. Debet enim me temperantiam colere. Forte etiam illa virum luget.

LIBER OCTAVUS.

I. Quomodo itaque Chareas, suspicatus, Callirrhoen esse Dionysio traditam, ultionis cupidine defecerat ad Aegyptium, et navarchus constitutus maris imperium fuerit nactus, et Aradum victor occupaverit, ubi rex et uxorem suam et omne ministerium, et ipsam quoque Callirrhoen deposuerat, in prioribus est expositum. Jam fortuna non mirum modo quid et praeter opinionem, sed et lugubre, parabat, ut scilicet, habens Callirrhoen, ignoraret habere Chareas, receptasque suis triremibus alienas uxores abduceret, solam suam ibi relinqueret, non ut Ariadnen dormientem, neque sponso Baccho, sed spoliis suis inimicis. Verum durum hoc Veneri visum, quae nunc tandem Chareas reconciliari coeperat, ipsi prius ob intempestivam emulationem infesta; ut ingrato nempe, et in munus injurio, quod ab ejus manibus acceperat pulcherrimum, et quale ne Alexander ille quidem, cognomine Paris, tulerat. Quum vero Chareas pulchre Cupidini, subductis exacte rationibus, satisfacisset, ab occidente in orientem per innumeratos casus et errores actus, miserata cum Venus, pulcherrimum duorum par, quod ipsa dudum copulaverat, postquam terra bene exercuerat et mari, tandem sibi reddere volebat. Ego vero puto, librum hunc ultimum lectoribus fore jucundissimum. Est enim tristium, quae in praecedentibus, quasi expiatio. Non amplius latrocinium, non servitus, non coram iudice lis, non rixa, non in mortem obdunatio, non bellum, non captivitas; sed sancti amores legitimaeque nuptiae in hoc inventionur. Veritatem igitur antea tectam et obscuram ut collustraverit dea, sibi quoque monstraverit ignotos invicem, ego dicam. Erat vespera, multumque rerum captivarum nondum triremibus impositum. Defatigatus itaque Chareas ad ea, quae classis abitum spectabant, disponenda surgit. Transcunt autem forum Aegyptius: Hic, ait, here, mulier est, quae certa mortis destinatione venire in navem volebat. Fortasse tamen illi tu persuaseris, ut surgat. Quare enim

μυτο, μὴ βουρακίνατι Διονύσιον μετὰ τὴν δίκην, βασι-
λέα δ' ἔραν μὲν αὐτῆς, μὴ κεκοινωνηκίνατι δ' αὐτῆ,
μηδὲ μέχρι φιλήματος. Ἄδικος οὖν, ἔφη Χαιρέας,
ἔγώ καὶ ἄξιος εἰς ὄργην, τηλικαῦτα δεινὰ διαθευκίως
6 βασιλέα μηδὲν ἀδικοῦντά σε. Σοῦ γὰρ ἀπαλλαγίς
εἰς ἀνάγκην κατέστην αὐτομολίας. Ἄλλ' οὐ κατήσ-
χυνά σε. πεπλήρωκα γῆν καὶ θάλασσαν τροπαίων.
Καὶ πάντα ἀκριθῶς διηγήσατο, ἐναθρυνώμενος τοῖς
κατορθώμασιν. Ἐπει δ' ἄλις ἦν δακρύων καὶ διηγη-
10 μάτων, περιπλακίνας ἀλλήλοισι

Λοκάσιοι λέκτροιο καλκιοῦ θισμὸν ἴκοντο.

Β'. Ἐτι δὲ νυκτὸς κατέπλευσά τις Αἰγύπτιος, οὐ
τῶν ἀφανῶν. Ἐκθάς δὲ τοῦ κέλητος μετὰ σπουδῆς
ἔπυθάνετο, ποῦ Χαιρέας ἐστίν. Ἀχθαίς οὖν πρὸς
16 Πολύχαρμον, ἑτέρου μὲν οὐδενὶ ἔφη τὸ ἀπόρητον εὐ-
νεσθαὶ εἰπεῖν, ἐπέγειν δὲ τὴν χρεῖαν, ὑπὲρ ἧς ἀφίκεται.
Καὶ ἐπὶ πολλῷ μὲν ἀνεβάλετο Πολύχαρμος τὴν πρὸς
Χαιρέαν εἰσοδόν, ἐνοχλεῖν ἀκαίρως οὐ θέλων. Ἐπει
δ' ὁ ἄνθρωπος κατήπειγε, παρανοίξας τοῦ θαλάμου τὴν
20 θύραν, ἐμήνυσε τὴν σπουδὴν. Ὡς δὲ στρατηγὸς ἀγα-
θός· Χαιρέας, Κάλει, φησί. Πόλεμος γὰρ ἀναβολὴν
οὐ περιμένει. Εἰσαχθεὶς δ' ὁ Αἰγύπτιος, ἐστὶ σκότους
ὄντος, τῇ ἀλγῆ παραστῆς, Ἰσθί, φησίν, ἐστὶ βασιλεὺς
ὁ Περσῶν ἀνήροκε τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὴν στρατιὴν
25 τὴν μὲν εἰς Αἴγυπτον πέκομζε καταστησομένην τὰ
ἐκεί, τὴν δὲ λοιπὴν ἀγεῖ πᾶσαν ἐνθάδε καὶ ὅσον οὕτω
παρίσταται. Πειπυσμένοι γὰρ Ἰραδοὶν ἐκλωκίνατι, λυ-
πέιται μὲν καὶ περὶ τοῦ πλοῦτου παντὸς, ἐν ἐνθάδε
καταλείπειν, ἀγωνιᾷ δὲ μάλιστα περὶ (τῆς) Στατίρας
30 τῆς γυναικός. Ταῦτ' ἀκούσας Χαιρέας ἀνέθορε. Καλ-
λιρρόη δὲ αὐτοῦ λαβομένη· Ποῖ σπειύεις; εἶπε, πρὶν
βουλεύσασθαὶ περὶ τῶν ἐραστηκῶτων. Ἄν γὰρ τοῦτο
δημοσιεύσῃς, μέγαν πόλεμον κινήσεις σεαυτῶν, πάντων
ἐπισταμένων, ἤδη καὶ κατατρονούντων. Πάλιν δὲ ἐν
35 χερσὶ γενόμενοι πεισόμεθα τῶν πρότερον βαρύτερα.
Ταχίως ἐπίσθη τῇ συμβουλῇ καὶ ἐκ τοῦ θαλάμου
προῆλθε μετὰ τέχνης. Κρατῶν γὰρ τῆς χειρὸς τὸν
Αἰγύπτιον, συγκαλέσας τὸ πλῆθος· Νικῶμεν, ἄνδρες,
εἶπε, καὶ τὴν παρὴν στρατιάν τοῦ βασιλέως. Οὗτος
40 γὰρ ἄνθρωπος τὰ εὐαγγέλια ἡμῖν φέροι καὶ γράμματα παρὰ
τοῦ Αἰγυπτίου. Διὲ δὲ τὴν ταχίστην ἡμᾶς πλεῖν,
ἐνθα ἐκεῖνος ἐβέλευσε. Συσυμμεσάμενοι οὖν πάντες
ἐμβάινετι. Ταῦτ' εἰπόντος, ὁ σαλπιστῆς τὸ ἀνακλή-
τικὸν εἰς τὰς τριήρεις ἐσήμαιο. Ἀσφύρα δὲ καὶ αἰχμα-
45 λώτους τῆς προτεράδας ἦσαν ἐντεθειμένοι καὶ οὐδὲν ἐν
τῇ νήσῳ καταλείπειτο, πλὴν εἰ μὴ τι βαρὺ καὶ ἄχρη-
στον. Ἐπειτα ἔβλου τὰ ἀπόγεια καὶ ἀγκύρας ἀνή-
ρουν καὶ βοῆς καὶ ταρχῆς ὁ λιμὴν πεπλήρωτο καὶ
ἄλλος ἄλλο τι ἐπραττε παρῶν. Χαιρέας δ' εἰς τὰς
50 τριήρεις σύνθημα λεληθὸς τοῖς τριηράρχαις δίδωκεν
ἐπὶ Κύπρου κρατεῖν, ὡς δῆτ' ἀναγκασιόν, ἐστὶ ἀρύ-
λακτον οὔσαν, αὐτὴν προκαταλασεῖν. Πνεύματι δὲ
φορῆ χρησάμενοι τῆς ὑστεράδας κατήχθησαν εἰς Πάρον,

dise Dionysium. A rege quidem amari, verum cum illo
ne oscula qualem communicasse. Iniquus igitur ego sum,
ait Chareas, et præceps irarum, qui tam graviter afflix-
rim regi in te nunquam injurium. Abstractus enim a
te ad transfugii necessitatem fui redactus; attamen te non
dehonestavi. Implevi terram et mare tropæis. Simul
exacte narrabat omnia placens sibi gloriansque suis egregie
factis. Ut lacrymarum et fabularum cepit satietas,

Antiqui cupido renovarunt fœdera lecti.

II. Adhuc nox erat, quum Ægyptius quidam non igno-
bilis appellit cum celoce, et egressus diligenter atque tre-
pide, ubinam Chareas esset, interrogat. Adductus ad
Polycharmum, negabat significare posse, nisi Chareæ,
rem non temere vulgandam. Necessitatem interim urgere,
cujus causa advenerit. Diu quidem tum cessabat Poly-
charmus ad Chaream introire, ut qui præter tempus in-
terpellare nollet. Importunius autem quum instaret alter,
paullum adaperita Janua Polycharmus aliquem de re magna
et urgente cum ipso agere velle indicat. Vocare Char-
reas jubet, bonus imperator. Bellum namque moram non
pati. Introductus adhuc obscura nocte Ægyptius, adstans
lecto: Scito, ait, quod rex Persarum sustulerit Ægyptium,
et partem exercitus in Ægyptum miserit, ut res ibi ordi-
net: partem vero ducat hinc reliquam, adfuturam tantum
non e vestigio. Nam Aradi cognita occupatione, dolet
quidem ob cæteras ibi depositas suas opes, maximo tamen
æstuat et timet de uxore sua Statira. Subsistit ad hæc
Chareas. Quem retinens Callirrhod: Quo properas, ait,
antequam de presentibus deliberaveris? id enim si publi-
caveris, ipse tibi magnum concitaveris bellum, omnibus
ubi intellexerint, te contempturis. Denuo redacti in capti-
vitatem multo, quam ante, graviora patiemur. Obtem-
perat sine mora consilio Chareas, et cum astutia prodit
e conclavi. Manu namque tenens Ægyptium convocato:
turbæ; Vincimus, ait, o mei, regis quoque terrestres co-
pias. Vir enim, quem videtis, bonum nobis affert nun-
tium, et Ægypti literas. Oportet autem quanto citius eo
navigare, quo ille jussit. Omnes igitur vasa colligite et
inscendite. Quibus dictis, tabicen in triremes receptui
cecinit, in quas jam præcedente die spolia cum captivis
comportaverant, nilulo in insula relicto, nisi quod pon-
derosum nimis et inutile foret. Tum solvi funes, tam
revelli anchoras, tum clamore portus et tumultu reboare,
tum alius aliud agere. Chareas autem progressus ad tri-
remes mandatum clam dabat versus Cyprum viam tenere,
quasi necesse esset adhuc incustoditam insulam occupare.
Secundo usi vento Parthium altero die veniunt, ubi tem-

ἔθρα ἐστὶν ἱερὸν Ἀφροδίτης. Ἐπεὶ δ' ὠρμίσαντο, Χαιρέας, πρὶν ἐκθῆναι τινα τῶν τριηρέων, πρώτους ἐξέπειψε τοὺς κήρυκας, εἰρήνην καὶ σπονδὰς τοῖς ἐπιχωρίοις καταγγεῖλαι. Δεξαμένων δ' αὐτὸν, ἐξεβίβασε τὴν δὴνακμιν ἅπασαν εἰς γῆν καὶ ἀναθήμασι τὴν Ἀφροδίτην ἐτίμησε. Πολλῶν δ' ἱερέων συναχθέντων, εἰστίασε τὴν στρατιάν. Σκεπτομένου δ' αὐτοῦ περὶ τῶν ἔξῃς, ἀπήγγειλαν οἱ ἱερεῖς, οἱ αὐτοὶ δ' εἰσὶ καὶ μάντιες· Ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερέια. Τότε οὖν θαρρήσας ἐκάλεσε τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς τριακοσίους καὶ ὄσους τῶν Αἰγυπτίων εὐνοῦς ἑώρα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες συστρατιῶται καὶ φίλοι, κοινωνοὶ μεγάλων κατορθωμάτων. Ἐμοὶ καὶ εἰρήνη καλλίστη καὶ πόλεμος ἀσφαλέστατος, μεθ' ὑμῶν, πείρα γὰρ μεμαθήκαμεν, ὅτι ὁμοιοῦντες ἐκρατήσαμεν τῆς θαλάσσης. Καιρὸς δ' ὄξυς ἐφέστηκεν ἡμῖν εἰς τὸ βουλευσάσθαι περὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφαλῶς. Ἴστε γάρ, ὅτι ὁ μὲν Αἰγύπτιος ἀνήρηται μαχόμενος, κρατεῖ δὲ βασιλεὺς ἀπάσης τῆς γῆς. Ἡμεῖς δ' ἀπειλήμεθα ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις. Ἐἴτ' οὖν συμβουλεύει τις ἡμῖν ἀπιέναι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὰς ἐκείνου χεῖρας φέροντας αὐτοὺς ἐμβαλεῖν. Ἀνεβόησαν εὐθὺς, ὡς πάντα μᾶλλον ἢ τοῦτο ποιητέον. Παῖ τρῖνον ἀπιμεν; πάντα γάρ ἐστιν ἡμῖν πολέμια καὶ οὐκέτι οὐδὲ τῆ θαλάττῃ προσήκει πιστεῦναι, τῆς γῆς κρατουμένης ὑπὸ τῶν πολεμίων. Οὐ δῆπου γ' ἀναπτῆναι δυνάμεθα. Σιωπῆς ἐπὶ τούτοις γενομένης, Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ, Βρασιδίου συγγενῆς, κατὰ μεγάλην ἀνάγκην τῆς Σπάρτης ἐκπεσὼν, πρῶτος ἐτόλμησεν εἰπεῖν· Τί δὲ ζητοῦμεν, ποὶ φύγωμεν βασιλέα; ἔχομεν γὰρ θάλασσαν καὶ τριήρεις. Ἀμφοτέρω δ' ἡμᾶς εἰς Σικελίαν ἄγει καὶ Συρακούσας, ὅπου οὐ μόνον Πέρσας οὐκ ἂν δεῖσαιμεν, ἀλλ' οὐδ' Ἀθηναίους. Ἐπήνεσαν πάντες τὸν λόγον. Μόνος Χαιρέας προσεποιεῖτο μὴ συγκατατίθεσθαι, τὸ μήκος τοῦ πλοῦ προφασίζόμενος, τὸ δ' ἀληθὲς ἀποπειρώμενος, εἰ βεβαίως αὐτοῖς δοκεῖ. Σπρόδρα δ' ἐγκειμένων καὶ πλείν ἤδη θελόντων· Ἄλλ' ὑμεῖς μὲν, ἄνδρες Ἕλληνες, βουλευέσθε καλῶς καὶ χάριν ὑμῖν ἔχω τῆς εὐνοίας τε καὶ πίστεως. Οὐκ ἔάσω δὲ ὑμᾶς μετανοῆσαι, θεῶν ὑμᾶς προσλαμβανομένων. Τοὺς δ' Αἰγυπτίους, πολλοὶ γάρ εἰσιν, [οὓς] οὐ προσήκειν ἄκοντας βιάζεσθαι. Καὶ γὰρ γυναῖκας καὶ τέκνα ἔχουσιν οἱ πλείους, ὧν οὐκ ἂν ἡδέως ἀποσπασθεῖεν. Κατασπαρέντες οὖν εἰς τὸ πλῆθος διαπυθάνεσθαι ἐκαστοῦ σπεύσατε, ἵνα μόνον τοὺς ἐκόντας παραλάβωμεν. Ταῦτα μὲν, ὡς ἐκέλευσεν, ἐγένετο.

Γ. Καλλιρρόη δὲ λαβομένη Χαιρέου τῆς δεξιᾶς, μόνον αὐτὸν ἀπαγαγοῦσα· Τί, ἔφη, βεβούλευσαι, Χαιρέα; καὶ Στάτειραν ἄγει εἰς Συρακούσας καὶ Ῥοδογύνην τὴν καλὴν; Ἡρωδριάζεν ὁ Χαιρέας καὶ οὐκ ἔμαυτοῦ, φησὶν, ἔνεκα ἄγω ταύτας, ἀλλὰ σοι Θεραπαινίδας. Ἀνέκραγεν ἡ Καλλιρρόη· Μὴ ποιήσεται οἱ θεοὶ τοσαύτην ἐμοὶ γενέσθαι μανίαν, ὥστε τὴν τῆς Ἀσίας βασιλίδά δουλὴν ἔχειν, ἄλλως τε καὶ ξένην

plum Veneris erat. Ut appulerant, mittit Chæreas, antequam exscenderent, præcones, pacem et fœdus indigenis annuntiatum. Qui cum illum recepissent, totum exercitum in terram exponit, eumque, post ornatam donariis a se Venerem, coactis nullis victimis splendide excipit. Secum autem deinceps agenda volutanti sacerdotes iidemque vates lillare hostias nuntiant. Qua ille relatione erectus triremium præfectis, suisque trecentis Græcis, et quotquot Ægyptiorum norat sibi benevolos, ad se convocatis hæc ait: Viri commilitones, et participes magnarum rerum, sed bene et cum gloria gestarum. Ego vobiscum agere et pacem decore, et bellum tuto profecto possum. Experimento namque didicimus, per concordiam mari nos fuisse superiores. Jam vero subito nos de futura securitate deliberandi tempus invasit. Nam scire vos velim, Ægyptium in pugna cecidisse, et Persarum regem tota continente dominari, adeoque in mediis hostibus nos esse deprehensos. Ergo sive quis abire suadet ad regem, et sponte dare nos in ejus manum. Cuncti statim sublato clamore facienda potius omnia, quam hoc, affirmabant. Quo evademus igitur, quibus omnia sunt inimica? Subvolare in caelum sane non possumus. Facto ad hæc silentio, Lacedæmonius aliquis, Brasidae propinquus, temporum acerbitate patria exsul, primus loqui sic ausus est: Quid vero querimus, ait, ubi regem effugiamus! mare sane et triemes habemus. Utraque nos in Siciliam et Syracusas ducunt, ubi non Persas modo non timemus, sed ne quidem Athenienses. Laudabant omnes consilium. Chæreas non assentientem fingebat, navigationis longinquitatem causatus; sed eo ipso volebat tantum pertentare mentes, num serio sic decernerent. Quum autem instarent vehementer, et jam flagitarent abitum: Vos quidem, ait, viri Græci, pulchre statuitis, et gratiam vobis habeo benevolentia atque fidei, diique si vos in suam curam tutelamque recipiant, prænitere non sinam. Ægyptios autem, multi enim sunt, invitos cogere non decet. Habent plurimi uxores et liberos, a quibus libenter non abstrahantur. In vulgus itaque dimissos ire jubetis, qui singulos perrogent; ut solos voluntarios adsciscamus. Ut jusserrat, ita factum.

III. Callirrhoe vero dextra prehensum seducit Chæream, et: Quid statuisti, Chærea, inquit. Etiam Statiram Syracusas duces, et pulchram Rhodogunen? Non mea causa, sed tibi servas illas abducam, ait rubore suffusus Chæreas. Exclamat Callirrhoe: Dii ne fecerint, ut reginam Asiae mihi servam habere insaniam, eamque hospitii lege mihi sacratam. Illam, si gratificari mihi cupis, remitte regi, quam me, ut fratris uxorem nacta, sic custodivit.

γρηγορήσαντες. Το δὲ μοι ἕλκεα γράψεται, γὰρ αἰ
 κήμων αὐτῶν. Καὶ γὰρ αὐτὰ μὲ σοι διαβόλαιον ὡς
 ἀδελφοῦ γυναικῶν παραχέουσα. Οὐδὲν ἔστιν, ἔφη
 Χαίρας, ὅ, σοῦ θελοῦστος, οὐκ ἂν ἐξὸς ποίησαι, σὺ
 γὰρ κατὰ Σκευίας καὶ πάντων τῶν λαφύρων καὶ
 πρὸ πάντων τῆς ἡμέρας φύγῃς. Ἡθεὶς Καλλιρρόη καὶ
 καταβύθηεν αὐτῶν. Ἐπιθεὶς δ' ἔλαττο τῆς θυρῆ-
 τας ἄφην αὐτῶν πρὸς Σκευίαν. Ἐπίβηκε δ' ἰκάνη
 μετὰ τῶν ἐπιβοηθῶντων Περσίδων ἐν κοίτῃ νηὶ, ὅπως
 οὐδὲν ἐπιπαύεται τῶν γενομένων, σοῦ ὅτι Καλλιρρόη
 10¹ Ναιρίαν ἀπαύει, πολλὴ ἔ γάρ τοι παραβολὴ καὶ
 οὐδὲν εἴην προσηύχαι, οὐκ ἔθετο, σὺ μὲν οὐδὲ τι τῶν
 πρακτέων. ὡς δ' ἔλεν ἐπὶ τῶν νηῶν τῶν τριημερῶ-
 γων ἐπιμαροῦστος αὐτῆς, κατέβηκε εὐθεὶς ἔξο πύ-
 15² των καὶ ταραχὴ διαβόλαιον. Ἴδεν τις ἡσυχὴ ποῖς
 ὄδον ἐλάττειν. Ἡ τῶν νεωτέρων γυνὴ παραβόλαι.
 Μῆλα δὲ καὶ βίβλου ἀνεπέταξεν ἢ Σκευίαν καὶ
 κλάουσα εἶπεν· τίς τοῦτον μετὰ τὴν ἡμέραν, ὃ Τύχη,
 τυτάρησας, ἦ δ' βροχίαις ἴθω κατὰ τῆς πέρας τῆς
 20³ ἡμέρας ἴθω οὐκ περιότρει δούλην. Ἡμεῖς ἴθω οὐκ
 ἐπὶ τούτοις καὶ σοῦ ἔλαβε, τῆς ἀγματοεισῆς ἀσφαλοῦ
 ἐβλάθη. Ἀλλὰ ταχέων ἐποίησεν ὁ θεὸς τὴν μεταβολή-
 νην. Καλλιρρόη γὰρ ἐπὶ δρομάουσα περιπαλαὶ τῆ
 Σκευίαν· Χαίρας, φησὶν, ὃ βροχίαις. Περσίδες γὰρ
 25⁴ εἰ καὶ ἴθω ἐπιπαύεται. Οὐκ εἰς πολέμιον χερσὶς ἐπι-
 παύεται, ἀλλ' ἔτι σοι φερόμενος, ἢ ἀδελφότητος.
 Χαίρας, ὃ ἔλεν, ἐπὶ νεωτέρων. Ναιρίαν δ' ἀ-
 γνοῦστος ἐπέταξεν αὐτῶν θυρῆ πρὸς βροχίαις, διὰ τὸ
 βροχίαις ἀποκαρθεῖν ἔχει. Ἡκαυτοὶ δὲ καὶ βροχί-
 30⁵ αἰσται καὶ οὐκ εἴη ἔτι ἐπὶ πολέμιος. Ἀνίστατο δὲ,
 φησὶν, καὶ ἀπὸ τῆς χερσὶς. Ἀποβῆκε καὶ σὺ τὸν δού-
 λην τὸν σαυτοῦ. Ζῆ γὰρ βροχίαις κλάουσα σοι Χαίρας
 παύεται. Ἀνίστατο καὶ σὺ, Περσίδων, πρὸς μοι οὐκ
 35⁶ Περσίδων καὶ βροχίαις πρὸς τὸν δούλην τὸν σαυτοῦ καὶ
 ὄδον ἐλάττειν, ὃν δὲ καὶ τῶν καὶ βροχίαις Καλλιρρόη.
 Τῆς δὲ καὶ Σκευίαν τῶν ἀσφαλοῦ τῶν ἡμέρας καὶ
 οὐκ ἐπιπαύεται εἴη, οὐκ ἐπιπαύεται. Το δ' ἔλεν Κα-
 40⁷ λιρρόη τῶν δούλων, ὃς πρὸ δούλην ἐπιπαύεται ἐν με-
 γάλῃ ἀσφαλοῦ. Ὁ δὲ καὶ τῶν δούλων τῶν σαυτοῦ
 0⁸ πράττειν. Ἡ δὲ καὶ τῶν ἀσφαλοῦ Δρομάου, ἐπι-
 παύεται, βροχίαις χερσὶς, ὃς καὶ πρὸς τῶν σαυτοῦ
 καὶ ἔπειτα τῶν δούλων ἀσφαλοῦ διαβόλαιον. Τούτων
 κατὰ τῆς Χαίρας εἶπεν· Ἡ δὲ καὶ τῶν σαυτοῦ μετὰ ἔλαττο
 45⁹ σοι ἔλεν, ἀλλ' ἔτι γενοῦστος πρὸς τῆς θυρῆ πρὸς τῶν
 0¹⁰ μω. Τῆν γὰρ βροχίαις τῶν μετὰ τῆς βροχίαις τῶν σαυτοῦ
 διὰ σοῦ. Τούτων δὲ καὶ σὺ πρὸς τῶν σαυτοῦ ἐλάττειν
 καὶ τῆς δούλων δούλην. Τούτων δὲ καὶ τῶν σαυτοῦ
 ἀπὸ τῆς ἀσφαλοῦ τῶν σαυτοῦ ἀσφαλοῦ τῶν σαυτοῦ.
 Περσίδες γὰρ ἴθω οὐκ ἐπιπαύεται Ναιρίαν καὶ πρὸς τῶν
 0¹¹ αὐτῶν πρὸς τῶν σαυτοῦ. Ὁ δὲ καὶ τῶν σαυτοῦ τῶν
 σαυτοῦ ἐπέταξεν, τῆς ἀσφαλοῦ καὶ μετὰ τῆς, ὃς ἂν ἔπει-
 ται ἴθω οὐκ ἐπιπαύεται πρὸς τῶν σαυτοῦ καὶ τῶν σαυτοῦ
 ἴθω οὐκ ἐπιπαύεται, ὃς καὶ πρὸς τῶν σαυτοῦ. Ἀσφαλοῦ δὲ
 καὶ Φροσύνην ὄδον ἔλεν τῶν σαυτοῦ. Ἡ δὲ καὶ

nihil est, quod concepti tua non faciam, ut Charreas. Tu
 Statira domina, tu in nubiarum, tu per omnes aene
 quoque mese. Gavisia Callirhoe, utinamque dissoluta,
 statim a manibus ad Statiram duci vult, quae cum volu-
 ptuosis Persulum in cava nave residet, ignita eorum
 curam, etiam quod Callirhoe Cincram recuperasset, ut
 quas adire, aut videre, aut gustorum facere certiores,
 nemini per aetras custodias liceret. Ut venit ad navem,
 hierarcho praesente, statim consternato erat et tumultus
 cum unum discussitantium. Inter caetera quis submissa
 voce alteri uxorem navarchi venire nuntiabat; quo per-
 cepto Statira ex imo pedore graviter suspiravit, et: In
 lute ne dem, Fortuna, servasti, aut ploras, ut domi-
 tanti regina videam. Persum adest, et, qualem acciperet
 ancillam, cornat. Post quo suscitavit planetum, et qualis
 ingeniorum corporum sit captivitas, tum condidit. Sed
 brevi deus mutavit rerum faciem. Callirhoe namque
 impressa navem accurret, et circumvolata Statira: Ergo te,
 salve, ait. Regina enim es, et semper manas. Non in
 hostiam, sed in amantissime tuamque benevolentiam ex-
 pecte, manus inextit. Charreas meus est navarchus,
 qui in gradu condidit illum ira, illeo, quod tarde me
 reciperet, adversus regem concepta. Sed ita resedit nunc,
 et ipse reconciliatus, et volas non amplius hostis est.
 Haec surge, amicum, et hilaris abi. Recipere tu quo-
 que mandum tuum. Rex enim vivit, et tibi se nudit
 Charreas. Surge tu quoque, Rhodogune, prima enim Per-
 sulum amica, et abi ad maritum tuum, et quotquet alias
 regna velit, et memores ostete Callirhoeas. Extra se ca-
 pitur ad hos sermones Statira, neque credere habens, ne-
 que cadere. Is tamen erat Callirhoeas animi character,
 ut in magnis eventibus cavillari non videretur. Terepus
 quoque pressus cito peragi volebat omnia. Tantum
 inter Egyptios aliquid Demetrios philosophus, regi fami-
 liaris, male proventus, et de festum aliquid virtutis studio
 ostens, et Egyptios amicos. Hinc vocat Charreas, et:
 Ergo te quidem mecum sumere vobiam, ait; cum astra
 te tantum cogit faciem administrum. Regnam per te
 namque resti malum. Hoc et ille te facit curiosem, et te-
 lipas a gratiam resti. Haec dictis perferenti festum,
 quo patiam repetebat, cum descendit. Nota voluit ad
 quidem curas Charreas sequi, quem praeferebant vel per-
 teque quoque sue, vel Charreas. At ille tamen solus vincti
 frenas optinas sibi debuit maximasque, ut cui pelagus
 bosum foret trajiciendum. His imperat Charreas omnes,
 quotquot inter cequas aderant, et Egyptiorum aliquid Phoe-
 nicum quos convenit et strenuos et robustos. Multi quo-

Κυπρίων ἐπιβουλοῖ ἐλθεῖν. Τότε δ' ἄλλους πάν-
 τες ἐπέμψεν ἀεὶς, διαπέμψας αὐτοῖς μέρη τῶν λα-
 φάρων, ἵνα χαίροντες ἐπανίστοι πρὸς τοὺς ἐαυτῶν,
 ἐντιμότεροι γενομένοι. Καὶ οὐδέ τις ἤτύχηεν οὐδέ τις,
 αἰτήσας παρὰ Χαίρειου. Καλλιρρόη δὲ προσήνεκε
 τὴν κόσμον ἅπαντα τῶν βασιλικῶν Σιατίειρα. Ἢ δ'
 οὐκ ἐβουλήθη λαθεῖν, ἀλλὰ, Τούτω, φησί, (οὐ) κοσ-
 μῶ. Πρέπει γὰρ τοιοῦτοι σῶματι κόσμος βασιλικός.
 Δεῖ γὰρ εἶναι σε, ἵνα καὶ μετρίᾳ χάριτι καὶ πατρίαις
 10 ἀνάθεμάτα θεῖς. Ἐγὼ δὲ πλείω τούτων καταδέ-
 λωπα ἐν Βαβυλῶνι. Θεοὶ δὲ σοι παρέργον εὐπλοῖαν
 καὶ σωτηρίαν καὶ μετέποτε διαλευθήναι Χαίρειου.
 Πάντα πεποιήκας εἰς ἐμὲ δικαίως. Χρηστὸν ἦθος
 ἐπέδειξο καὶ τοῦ κάλλους ἄξιον. Καλὴν μοι βασιλεὺς
 15 ἔδωκε παρακαταθήκη.

Δ'. Τίς ἂν φράσει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, πόσας
 ἔτρε πράξεις, πόσα πάθη διάφορα, εὐνομένιον, συν-
 τασσομένιον, χαίρόντων, λυπουμένιον, ἀλλήλοισ ἐντολὰς
 διδόντων, τοῖς αἰκοι γραφόντων. Ἴδιχα γὰρ καὶ Χαί-
 ρειος ἐπιστολὴν πρὸς βασιλέα τοιαύτην. Σὺ μὲν ἐμέλλεις
 τὴν οἴκην κρίνειν, ἐγὼ δ' ἤδη νενίκηκα παρὰ τῆς δι-
 καιοτάτου δικαστῆ. Πόλεμος γὰρ ἄριστος κριτῆς τοῦ
 κριττοῦς τε καὶ χείρονος. Οὗτός μοι Καλλιρρόην
 ἀποδέδεικεν, οὐ μόνον τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ καὶ
 20 τὴν σὴν. Οὐκ ἐμνηστάμην δὲ σου τὴν βραδύτητα,
 ἀλλὰ ταχέως σοι μετὰ ἀπαιτοῦσι Στάτειραν ἀποδί-
 δωμι καθάραν καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ μείναςαν βασιλῶδα.
 ἴσθι δὲ, οὐκ ἐμὲ σοι τὸ ὄψρον ἀλλὰ Καλλιρρόην ἀπο-
 στέλλουσαν. Ἀνταπαιτούμεν δὲ σε χάριν, Αἰγυπτίαις
 25 διαλλαγήναι. Πρέπει γὰρ βασιλεῖ, μάλιστα πάντων
 ἀνεξικακεῖν. Ἐξεις δὲ στρατιώτης ἀγαθοῦς φιλοῦν-
 τας σε. τοῦ γὰρ ἐμοὶ συνακολουθεῖν, ὡς φίλοι, παρὰ
 σοὶ μᾶλλον ἴδοντο μένειν. Ταῦτα μὲν ἔγραψε Χαί-
 ρειος, ἔδοξε δὲ καὶ Καλλιρρόῃ δικαίον εἶναι καὶ εὐά-
 ριστον, Διονυσίῳ γράψαι. Τοῦτο μόνον ἐποίησε εἰς
 30 Χαίρειου. εἰδοῖα γὰρ αὐτοῦ τὴν ἐμφοτον ζηλοτυπίαν,
 ἐσπούδαζε λαθεῖν. Λαθεῖσα δὲ γραμματικῶν ἐγάρ-
 ραζεν ὁστως· Καλλιρρόῃ Διονυσίῳ εὐεργέτη χάριτιν.
 Σὺ γὰρ εἴ, ὃ καὶ ληστείας καὶ δουλείας με ἀπαλλάξας.
 40 Δέομαι σου μηδὲν ὀργισθῆς. εἰμὶ γὰρ τῆ φυγῆ μετὰ
 σοῦ διὰ τὸν κοινὸν υἱόν, ὃν παρακαταθήμην σοι ἐκτρέ-
 ψειν τε καὶ παιδεύειν ἀξίως ἡμῶν. Μὴ λάβῃ δὲ πα-
 ραν μητριᾶς. Ἐχεις οὐ μόνον υἱόν, ἀλλὰ καὶ θυγα-
 τέρη. Ἀρκεῖ σοι δύο τέκνα. Ὅν γάμῳ ζήσῃν, ὅταν
 45 ἀνὴρ γένηται καὶ πέμψῃ αὐτὸν εἰς Συρακούσας ἵνα
 καὶ τὸν πάππον θεάσῃται. Ἀσπάξομαι σε, Πλαγγῶν.
 Ταῦτά σοι γέγραφα τῆ ἐμῆ μισθ. Ἐρρωσο, ἀγαθὴ
 Διονύσιε καὶ Καλλιρρόῃς μενημόνευε τῆς σῆς. Σφα-
 γίσασα δὲ τὴν ἐπιστολὴν, ἀπέκρυφεν ἐν τοῖς κόλποις
 50 καὶ ὅτ' εἶδε λοιπὸν ἀνάγκησθαι καὶ ταῖς τριήρεσι πάν-
 τας ἐμβαλίνειν, αὐτῆ χειρὰ ὄδωσα τῆ Σιατίειρα εἰς τὸ
 πλοῖον εἰσάγαγε. Κατεσκευάσθη δὲ Δημήτριος ἐν τῇ
 νηὶ σκηνὴν βασιλικὴν, πορφύρεα καὶ χρυσοῦρη Βαβυ-
 λῶνικη περιβίς. Πάνου δὲ κολακυστικῶς κατακλίνεσθαι

que Cyprui sua sponte inscendebant. Caeteros omnes do-
 num remittit, spoliatorum quoque particula dividit, ut
 laeti reverterentur ad suos praemii et honore aucti. Nemo
 sane petitis a Chærea excidebat. Callirhoe quoque nunc-
 dum omnem regium reginae conferabat, venientiam tamen,
 et: Hoc tu te orna, dicenti; tale corpus regius mundus de-
 cet. Habere quoque debes, unde matri gratificeris, et
 patris donaria dis. Ego plura tibi Babylone reliqui. Tu
 tibi secundum cursum saluque deat, et nunquam a Chæ-
 rea separari. Alqua mecum et iusta fecisti omnia. In-
 dolem animi bonam formaque dignam tua commonstrasti.
 Pulchrum mihi depositum rex dedit.

IV. Quis illam diem dixerit, quot habuerit actiones,
 quam sibi diversa studia, coventium, valedecientium, le-
 tantium, tristium, mandata mutua dantium, literas item ad
 in patria relictos exarantium! Chæreas inter ceteros huius-
 ad regem dedit: Tu meditaris litem discipulare. Ego
 vero iam victi sub iustissimo iudice. Bellum est optimus
 iudex melioris et deterioris juris. Illud mihi non meam
 tantum uxorem, Callirhoen, sed et tuam, dedit. Taph-
 talem vero tuam imitatus non sum, sed cito Statiram,
 etiam non reposcenti, puram et vel in captivitate reginam
 reddo. Scito tamen, non me tibi, sed Callirhoen, do-
 num mittere, pro quo redhostimentum id rogamus, ut
 cum Aegyptiis in gratiam redeas. Regem nempe, si quem
 alium, injuria acceptae non esse memorem decet. Habiles
 milites tui amantes. Nam apud te manere, quam ut amicit
 me comitari, maluerunt. Haec quidem Chæreas scripsit.
 Sed Callirhoë quoque censuit, Dionysio gratiarum actio-
 nem perscribere. Hoc unicum clam Chærea fecit, ut
 quem insita gnara amulationis, latere studebat; et or-
 exarat: Callirhoë Dionysio patrono salutem. Tu enim
 es, qui et latrocinio et servituti me eripuisti. Ne quorsu
 irascaris. Nam animo sum tecum propter communem
 filium, quem fidei tuae alendum docendumque condigne no-
 bis committo. Ne experientiam subeat novercae velim.
 Habes non modo filium, sed et filiam. Sufficiant tibi duo
 liberi. Illum, ut vir evaserit, uxori iunge, et mitte Sy-
 racusas, ut avum quoque videat. Saluto te, Plangon.
 Haec mea manu scripsi. Vale, bone Dionysie, et tue
 Callirhoës memento. Epistolam obsignatam sinu recon-
 dit, et quum oporteret tandem abire, et omnes in toremis
 inscendere, Statiram, ipsa manu preloctam, in navem in-
 troducit, in qua Demetrius tentorium regium purpureis
 velis et auro textis Babylonice circumdatum preparavit.

αὐτὴν Καλλιρρόην· Ἐρρωσὸ μοι, φησὶν, ὦ Στάτειρα καὶ μένυσσέ μου καὶ γράψε μοι πολλάκις εἰς Συρακοῦσας. ἔξαια γὰρ πάντα βασιλεῖ. Κἀγὼ δὲ σοὶ χάριν εἶσομαι παρὰ τοῖς γονεῦσί μου καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς Ἑλλη-
 νικοῖς. Συνίστημί σοι τὸ τέκνον μου, ὃ καὶ σὺ ἤδεις εἶδες. Νόμιζε ἐκεῖνο παραθήκην ἔχειν ἀντ' ἐμοῦ. Ταῦτα λεγούσης, δακρῶν ἐνεπλήσθη καὶ γόον ἤγειρε ταῖς γυναῖκιν. Ἐξίσυσα δὲ τῆς νεῆς ἡ Καλλιρρόη, ἠρέμα προσκύψασα τῇ Στατείρᾳ καὶ ἐρυθρώσα, τὴν
 10 ἱκισταλὴν ἐπέδωκε καὶ, Ταύτην, εἶπε, εὖς Διονυσίῳ τῷ δυστυχεῖ, ὃν παρατίθημι σοὶ τε καὶ βασιλεῖ. Παρηγορήσατε αὐτόν. Φοβοῦμαι, μὴ ἐμοῦ χωρισθεὶς ἐαυτὸν ἀνέλῃ. Ἔτι δ' ἂν ἑλθούσι αἱ γυναῖκες καὶ ἑλκον καὶ ἀλλήλους κατερίλουσι, εἰ μὴ παρήγγειλαν οἱ
 15 κυβερνήται τὴν ἀναγωγὴν. Μάλλουσα δ' ἐμβαίνειν εἰς τὴν τριήρη ἡ Καλλιρρόη τὴν Ἀφροδίτην προσκύνησε. Χάρις σοι, φησὶν, ὦ δέσποινα, τῶν παρόντων. Ἦδη μοι διαλλάττη. Δὸς δὲ μοι καὶ Συρακοῦσας ἰδῆν. μεγάλη μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα καὶ ἐκδέχεται με
 20 ροδερὰ πειλάγη, πλὴν οὐ φοβοῦμαι, σοῦ μοι συμπλευούσης. Ἄλλ' οὐδὲ τῶν Αἰγυπτίων οὐδαὶς ἐνέβη ταῖς Δημητρίου ναυσιν, εἰ μὴ πρότερον συνετάξατο Χαίρεα καὶ κεραλὴν καὶ χεῖρας αὐτοῦ κατερίλησε. Τοσοῦτον ἡμέρον πᾶσιν ἐνέθηκε. Καὶ πρῶτον ἐκείνον εἶσαν ἀναχθῆναι τὸν στόλον, ὡς ἀκούσθαι μέχρι πόρρω τῆς
 25 θαλάσσης ἐκείνους μεμιγμένους εὐχαῖς.

Εἶ. Καὶ οὗτοι μὲν ἔπλεον, βασιλεὺς δ' ὁ μέγας, κρατήσας τῶν πολεμίων, εἰς Αἴγυπτον μὲν ἐξέπεμπε τὸν καταστασάμενον τὰ ἐν αὐτῇ βεβαίως, αὐτὸς δ'
 30 ἐσπευδεν εἰς Ἀραδὸν πρὸς τὴν γυναῖκα. Ὅντι δ' αὐτῷ περὶ Χίον καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ ἐπι- νίκια, προσήλθε τις ἀγγέλλων· Ὅτι Ἀραδὸς ἐπιπερό- θηται καὶ ἐστὶ κενή. πάντα δὲ τὰ ἐν αὐτῇ φέρουσι αἱ ναῦς τῶν Αἰγυπτίων. Μέγα δὲ κένθος κατήγγειλε
 35 βασιλεῖ, ὡς ἀπολωλὺς τῆς βασιλείδος. Ἐπένθουσι δὲ Περσῶν οἱ ἐντιμώτατοι, Στάτειραν

Ἡρόρασιν ἑσῶν δ' αὐτῶν κῆδ' ἕκαστος.

ὁ μὲν γυναῖκα, ὃ δ' ἀδελφὴν, ὃ δὲ θυγατέρα. πάντες δὲ τινα, ἕκαστος οἰκίον. Ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν
 40 πολεμίων, ἀγνωστον ἦν, διὰ ποίας θαλάσσης. Τῇ δευτέρᾳ δὲ τῶν ἡμερῶν ὤφθησαν αἱ Αἰγυπτίων ναῦς προσπλεύουσαι. Καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς ἀδελόν ἦν, ἐθαύμαζον δ' ἐρῶντες καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν ἀπορίαν σημεῖον ἀρθέν ἀπὸ τῆς νεῆς τῆς Δημητρίου
 45 βασιλικῆν, ὅπερ εἰσθεν αἰρεσθαι μόνου πλείοντος βασιλείως. Τοῦτο δὲ ταραχὴν ἐποίησεν, ὡς πολεμίων ὄντων. Εὐθὺς δὲ θέοντες ἀμήνυον Ἀραξέρη· Τάχα δὴ τις εὐραθήσεται βασιλεὺς Αἰγυπτίων. Ὁ δ' ἀνέ- θηκεν ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἐσπευδεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 50 καὶ σύνθημα πολεμικὸν ἔδιδου. Τριήρεις μὲν γὰρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ. πᾶν δὲ τὸ πλῆθος ἔστησεν ἐπὶ τοῦ λιμένος παρεσκευασμένον εἰς μάχην. Ἦδη δὲ τις καὶ τῶν ἐνέτεινε καὶ λόγχην ἐμειλῆν ἀφίεναι, εἰ μὴ συν-

ΕΛΛΗΝΙΣΤΟΝ

In illa ut Callirrhoe reginam tenerrimis cum blanditiis lecto reposuerat : Vale, ait, o Statira, meique memento; et Syracusas scribe scripsit. Omnia enim regi facilia. Ego tibi apud parentes quoque meos gratiam novero, et apud Græcos deos. Commendo tibi filium meum, quem et tu libenter videbas. Pro me illum habere depositum reputato. Hæc dicens Callirrhoe lacrymis abundatur, et ejulatum apud mulieres excitat, et jam egrediens e nave, versus Statiram leviter sese inclinans et erubescens, epistolam tradit. Hanc, ait, exhibe infelicæ Dionysio, quem tuæ pariter et regis fidei committo. Consolamini ipsum. Vereor, ne sese de vita, se junctus a me, tollat. Forsan adhuc loquerentur mulierculæ, et plorarent, et partirentur invicem oscula, nisi gubernatores exitum e portu imperassent. Jam nascensura Venerem adorat Callirrhoe : Gratia tibi sit, domina, de presentibus, ait. Jam mihi reconciliata es. Da quoque nunc Syracusas videre. Intercedit quidem vastum mare, et æquora tremenda manent atque excipiunt. Non timeo tamen, te mihi socia navigationis. Ægyptiorum nemo naves ingrediebatur Demetrii prius, quam hic Chæreas valedixisset, caput manusque deosculatus. Tantum sibi desiderium noster omnibus indiderat. Hanc ergo primam sivit Chæreas in fluctus referri classem, inter laudes volis mixtas, longo per mare tractu exaudiendas.

V. Et hi quidem navigabant, rex autem, victis hostibus, in Ægyptum miserat, qui statum illius regionis ordinaret. Ipse vero Aradum properabat ad uxorem. Sed versanti circa Chium et Tyrum, et Herculi ob victoriam obtentam sacrificanti, advenit nuntius, Aradum hostili manu devastatam et evacuatam esse, omniaque naves Ægyptiorum asportare. Nuntius ille tristissimus advenit regi, ut perditæ regina; tristissimus et reliquis Persarum proceribus, qui Statiram specie lugebant, suos revera quisque necessarios, hic uxorem, ille sororem, alter filiam, omnes omnino affinem. Post egressum vero inimicarum navium ignorabatur, per quodam illæ mare iter haberent. Altero die autem conspectæ quidem naves Ægyptiorum accedentes, sed quarum obscura erat destinatio. Videntes admirabantur, sed magis intendebat incertitudinem vexillum regionis e nave Demetrii sublatum, quod tantum solet, quando rex navigat, extolli. Id faciebat perturbationem, tanquam hostes adessent. Accurrunt statim et nuntiant Artaxerxi. Forsan, aiunt, invenietur aliquis rex Ægyptiorum. Ille subito desistere de solio, ad hinc festinare, conflictui dare signum. Triremes enim non quidem ipsi ad manus : sed ordinavit copias in portu ad prælium accinctas. Jam quis

10 ἢ, μίαις ἀναγκασάσαι ἔρχετο καὶ πρῶτον γε Καλλιπρόχους τυβνομα κατεβόσεν. Ἐπεὶ δ' ἤρθη εἰς τὸ Διονυσίου ἐδεργίτη· Οἴμοι, φησὶν, οὐκέτι ἀνδρῆ. Σὺ γὰρ ὑπεργίτης ἐμῶς. Τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι;

15 Ἡθεβη δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆ ἀπολογία καὶ πολλὰς ἀνεγίνωσκε τὰ αὐτά. Ὑπεδήλου γὰρ, ὡς ἄκουσα αὐτὸν καταλίποι. Οὗτω κούφρον ἴσθι ἐξως καὶ ἀναπέθιαι βραδίως ἀντερῶσθαι. Θεασάμενος δὲ τὸ παιδίον καὶ πῆλας ταῖς χερσίν· Ἀπελεύση ποτὶ μοι καὶ σὺ,

20 τέανον, πρὸς τὴν μητέρα καὶ γὰρ αὐτὴ τοῦτο κεκλεύεσκεν. Ἐγὼ δ' ἔρημος βυῖσομαι, πάντων αἴτιος ἐμουτῆ γενόμενος. Ἀκώλασά με κενὴ ζηλοτυπία καὶ σὺ, Βαβυλωνίον. Ταῦτ' εἰκὼν συνεσκιαζέτο τὴν ταχίστην καταβαίνειν εἰς Ἰωνίαν, μέγα νομίζων παραμύθιον,

25 πολλὴν ἐδὸν καὶ πόλεον ἡγεμονίαν καὶ τὰς ἐν Μιλήτῳ Καλλιπρόχους οἰκίσεις.

Γ'. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν, ὁ δὲ Χαιρέας ἤνυσσε τὸν πλοῦν εἰς Σικελίαν εὐτυχῶς. Εἰσῆκει γὰρ αἰὲ κατὰ πρῶμαν (ὁ ἄνεμος), καὶ ναῦς ἔχον

30 μεγάλας ἐπελογίζετο, περιδείξας ἔχων, μὴ πάλιν αὐτὸν σκληροῦ θαύμονος προσβολὴ καταλάβῃ. Ἐπεὶ δ' ἐφάνησαν Συρακοῦσαι, τοῖς τριηράρχαις ἐκέλευσε κοσμηῆσαι τὰς τριήρεις καὶ ἅμα συντεταγμέναις πλεῖν. καὶ γὰρ ἦν γαλήνη. Ὡς δ' εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, εἶπε τις· Πόθεν τριήρεις προσπλέουσι; μὴ τι Ἀπτικαί; φέρε οὖν μηνύσωμεν Ἑρμοκράτει. Καὶ

35 ταχέως ἐμήνυε· Στρατηγῆ, βουλευοῦ, τί ποιήσεις. Τούδε λιμένος ἀποκλείσωμεν, ἢ ἐπαναρθώμεν; οὐ γὰρ ἴσμεν, εἰ μείζων ἴσπεται στόλος, πρόδρομοι δ' εἰσὶν αἱ βλεπόμεναι. Καταδρακὼν οὖν ὁ Ἑρμοκράτης ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, κοπήρας ἐξέπεμψε πλοῖον ἀπαντῆν αὐτοῖς. Ὁ δ' ἀποσταλαῖς ἐπυνθάνετο, πλησίον αἰθῶν, τίνας εἶησαν. Χαιρέας δ' ἐκέλευσεν ἀποκρίνασθαι τίνα τῶν Αἰγυπτίων· Ἡμεῖς ἐξ Αἰγύπτου

40 πλείομαι ἔμποροι, φορτία φέροντες, ἀ Συρακοσίων εὐφρανεῖ. Μὴ ἄρθοι τοῖνον εἰσπλέιτε, φησὶν, ὡς ἂν γνῶμεν, εἰ ἀληθεύετε. φορτίους γὰρ οὐ βλέπω ναῦς ἀλλὰ μακρὰς καὶ ὡς ἐκ πολέμου τριήρεις. ὥστε οἱ μὲν πλείους ἔξω τοῦ λιμένος μετώροι μαινάτωσαν,

45 μίξ δὲ καταπλευσάτω. Ποιήσωμεν οὕτως. Εἰσεπλεύσαν οὖν τριήρης ἡ Χαιρέου πρώτη. Εἶχε δ' ἐπάνω σκηνὴν συγκαλυμμένην Βαβυλωνίους περιπετάσμασιν. Ἐπεὶ δὲ καθωρμίσθη, πᾶς ὁ λιμὴν ἀνθρώπων ἐπεπλήσθη. Φύσει μὲν γὰρ ὄχλος ἐστὶ περιεργόν τι

50 ῥῥῆμα, τότε δὲ καὶ πλείονας εἶχον αἰτίας τῆς συνδρομῆς. Βλέποντες δ' εἰς τὴν σκηνὴν, ἐνδον ἐνόμιζον οὐκ ἀνθρώπους, ἀλλὰ φόρτον εἶναι πολυτελεῆ. Καὶ ὄχλος ἄλλο τι ἐμαντεύετο, πάντα δὲ μᾶλλον, ἢ τὰληθῆς εἰκαζόν. Καὶ γὰρ ἦν ἀπιστον, ὡς ἀληθεῖς ἦδὲ

55 πεποσμένον αὐτῶν, εἶτι Χαιρέας τέθηκε, ζῶντα δόξαι καταπέλιν καὶ μετὰ τοσούτης πολυτελείας. Οἱ τε τοῦ Χαιρέου γυνεὶς οὐδὲ πρόφασαν ἐκ τῆς οἰκίας. Ἑρμοκράτης δ' ἐπολιτεύετο μὲν ἀλλὰ πειθῶν καὶ τότε εἰσῆκει μὲν, λανθάνων δέ. Πάντων δ' ὑπορούτων καὶ

excusatio, et eadem saepe verba relegebat. Significabant nempe quodammodo, illam invilam discescisse. Tam levis res amor est, et cito persuadet amantibus reslamarī. Contemplatus quoque filium manibus sublatum veclitabat. Tu mihi quoque, fili, ait, aliquando ad matrem abibis. Sic enim illa jussit, ego vero vivam solitarius, omnium istorum ipse mihi causa factus. Vana me temulatio et in Babylon pessumdedeant. Post que quantorvus parabat in Ioniam descendere, magnum reputans solamrn, multiplex iter, et urbium imperium, et Callirrhoes Nilei olim habitationes.

M. Hæc in Asia gerebantur. Interim Chæreas navigationem feliciter consciebat in Siciliam, secundo enim vento semper utebatur, et cum magnis navibus sese alto credebat, multo tamen cum timore, ne in se duri cujusdam dei impetus ingrueret. Syracusis autem conspectis, ut orrent triremes jubeat prefectos, et agminatim navigetur. Erat nempe tranquillitas. Urbani ut vident eas, dicebat aliquis: Unde triremes adveniant? suntne Atticæ? agedum indicemus Hermocrati. Et mox significat. Delibera, prætor, quid ages. Portusue claudamus, an occurramus in altum? Nescimus enim, an major classis sequatur, et prævia hæc modo sint viæ. Prope decurrit Hermocrates ad mare de loro, et atuariam navem mittit iis obviam. Missus, ut prope venit: Quinam forent, interrogat. Respondet Aegyptiorum unus, Chæreæ jussu: Nos ex Aegypto navigamus mercatores, cum mercibus, quæ Istitiam Syracusanis afferent. Ergo ne confestim, ille ait, intro navigate. Naves enim video, non onerarias, sed longas, et quasi bellicas triremes. Adeoque caeteræ omnes extra portum procul in salo manento, una vero intro naviget. Sic faciemus. Intrat itaque prima Chæreæ triemis, super constrato tentorium velis Babylonicis circumamictum gerens. Quo ut appulit, totus portus hominibus impletus est. Nam per se plebs est res valde curiosa, rerumque novarum sedula; tunc autem plures habebant concursus rationes. Ad tentorii adspectum, merces intus esse pretiosas, conjiciebant, aliisque aliud quid augurabatur, sed omnes alia omnia potius, quam verum. Absorum enim erat, putare illos, qui certo audiverant obiisse Chærean, eundem vitum cum navibus tantaque magnificentia in patriam redire. Chæreæ parentes ne domo quidem prodierant. Hermocrates aderat quidem, ut magistratus et restor rerum pretendarum, sed in lectu; adstabat quidem, sed latens. Omnes autem quum sub oculis eodem de-

10 τῆς ἑστῆς αὐτοῦ ἐπὶ τετρακώσῳ, κίτριόν τι ἐλάσθη, τα
 παραπύρριον. Καὶ εἶπε Καλλιρρόη αὐτῷ ἐπὶ γυμνασίου
 κλίμας ἀνακειμένη, Τυρίαν περιουμένη, πορ-
 15 ουραν, Χαιρέας δ' αὐτῆ παρακαθήμενος, στήθεα ἔρου
 στρατηγῶν· ὅτε ἱρακὴ ποιητικῶς ἐξέπληξε τὰς ἀσούς,
 οἷτι ἀστραπὴ τῆ, ὄφειε τῶν ἰδύτων, οἷτι θεσσαυρὸν εὐ-
 ρων τις γυμνασίου τοσοῦτον ἐξέβλεπεν, ὅτι τότε τὸ πλῆθος,
 ἀποσταλάτως ἰδὼν θέαμα λόγου κρείττον. Ἐρμοκρά-
 20 τος δ' ἀπεθήκεν ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ περιπτυσσόμενος
 τὴν θυγατέρα, εἶπεν· Ζῆς, τέκνον, ἢ καὶ τοῦτο πεπλά-
 σμαι. Ἰδὼ, πατήρ, νῦν ἀληθῶς, ὅτι σα τέθιμαί.
 Δύορα πᾶσιν ἐχέιτο μετὰ γαυρῶς Μεταξὺ δὲ Πολύχαρ-
 25 ρος· ἐπικαταπέλει ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν. Αὐτὸς γὰρ ἦν
 πιστευόμενος τὸν ἄλλον στόλον ἀπὸ Κύπρου, διὰ τὸ
 30 γαίρει Χαιρέαν ἄλλῳ τινὶ σχολάζειν θύνασθαι, πλὴν
 Καλλιρρόῦ υἱοῦ. Ταμίως δ' ἑ β' ἡμέρη ἐπέκρηστο καὶ
 ἦ ἐκεῖνο το στήμα τὸ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τὴν Ἀττι-
 κήν. Καὶ αὐταὶ γὰρ αἱ τριήρεις ἐκ πολέμου κατέ-
 35 τρηθῶ. Συνελέγησαν δὲ αἱ φωναὶ τῶν ἀπὸ τῆς θη-
 ρακτικῆς τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπαζομένων καὶ πόλιν ἐκείνων
 τοὺς ἐκ θεάσσε. Ἰβήρηται τε καὶ Ἴβανοὶ καὶ
 40 σικελικὴ πικναὶ παρ' ἀμφοτέρω πρὸς ἀλλήλους.
 Ἦκε δὲ καὶ ὁ Χαιρέου πατήρ, λιποψυγῶν ἐκ τῆς
 45 παραδέξῃ γαυρῶς. Ἐπεκιδεύοντο δ' ἀλλήλοισ συνέ-
 ρηθαι καὶ συνημεκταῖ, Χαιρέαν ἀσπάζεσθαι θέον-
 τας, Καλλιρρόην δ' αἱ γυναῖκες. Ἐδοξε δ' ἐτι καλ-
 λιον οὐταῖς Καλλιρρόῦ γεγονέναι, ὡστ' ἀληθῶς εἶπες
 50 ἂν, οὐτὴν δεῖν τὴν Ἀρροδίτην ἀναδουμένην ἐκ τῆς
 55 θεάσσε. Προσέθων δὲ Χαιρέας τῷ Ἐρμοκράτει
 καὶ τῷ πατρί· Παιαλάθετα, ἔρη, τὸν πλοῦτον τοῦ
 μεγάλου βασιλέως. Καὶ εὐθὺς ἐκέλευσεν ἐκκατά-
 60 εῖσθαι ἀργύριον καὶ χρυσὸν ἀναρίμηκτον, εἴτ' ἐλί-
 ραντα καὶ ἤλεκτρον καὶ ἐσθήτα καὶ πᾶσαν ὄψιν
 65 τυχούσας τε πολυπέλειαν ἐπέδειξε Συρακοσίοις καὶ κί-
 νην καὶ τράπεζαν τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ἄστ' ἐνε-
 πλήσθη πᾶσα ἡ πόλις, οὐχ ὡς πρότερον, ἐκ τοῦ πολέ-
 70 μου Σικελικῶ, πενίας Ἀστικῆς, ἀλλὰ, τὸ καινότερον
 ἐκ εὐρήσῃ, λαυρῶρον Μηδικῶν.

75 Ζ. Ἄρρων δὲ τὸ πλῆθος ἀνεβόησεν· Ἀξιοῦμεν εἰς
 τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπιβύθου γὰρ αὐτοὺς καὶ ἰδίῳ καὶ
 ἀκούσαι. Λόγον δὲ θέτην ἐπέκρηθη τὸ θέατρον ἀν-
 80 ὄπων τε καὶ γυναίκων. Ἐπιβλήντος δὲ μόνου Χαιρέου,
 τᾶσαι καὶ πάντες ἐπιβόησαν· Καλλιρρῶν παρακάλει.
 85 Ἐρμοκράτης δὲ καὶ τοῦτο ἰδὼν ἀνέκρησεν, εἰσάγων καὶ
 τὴν θυγατέρα. Πρώτον οὖν ὁ ὄμιλος, εἰς τὸν οὐρανὸν
 ἀποδέξας, εὐφραίνει τοὺς θεοὺς καὶ χάριν ἤπιστατο
 90 αἰθῆραν ὑπερ τῆς ἡμέρας, ταύτης δ' τῆς τῶν ἐπιναίων.
 Ἐἴτα ποτὶ μὲν ἐσπρίζοντο καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐπῆνον
 95 Χαιρέαν, αἱ δὲ γυναῖκες Καλλιρρῶν, ὅτι ἢ καὶ πάλιν
 κραιπνότερος κωνῆ. Καὶ τοῦτ' ἐκείνοισ ἦεν ἦν. Καλ-
 100 ιορόν, μὲν οὖν, ὡς ἂν ἐκ πλοῦ καὶ ἀγαθίας, εὐθὺς
 ἀσπάζουμένη τῆς παρὰ τὴν ἀπύργον ἐκ τοῦ θεάτρου,
 Χαιρέαν δὲ κατὰ τὴν πλῆθος, ἀκούσαι βουλομένην

fixis haberent, conpositi sunt, suble. levatis vobis. tam
 Callirhoe super aureo boro reposita, et Tyriam purpuram
 induta, quam Charreas ipsi assidens habitu imperatorio
 Neque sicut sic aures unquam percussit, neque fulgur
 oculos videntium, neque invento quis unquam aperto tam
 exclamavit, ut tum plebs, viso spectaculo, quod omnem
 sermonem superat. Hermocrates autem exiit in tento-
 10 rium, et amplexus filiam: Vivas, ait, o mea? an etiam
 hoc illudis? Vivo, pater, nunc revera, quandoquidem te
 video. Lacrymæ cum gaudio fluebant omnibus. Interim
 succedebat Polycharimus cum tricemibus intro navigans,
 cui classem omnem a Cypro Chæreas, non nisi Callirhoe
 vacare valens, commendaverat. Brevi replebatur portus,
 eratque eadem species, ac post navalem cum Atheniensibus
 pugnam. Nam hæc terretres quoque coronate sub-
 15 duce Syracusano ex bello redibant. Mixtae voces e mari
 salutantium eos, qui in terra erant, et horum vicissim
 salutantium eos, qui e mari adveniebant. Densa bona
 verba, et præconia, et communia vota ab utrisque. Ven-
 niebat etiam Chærea pater, ob imperatum gaudium animo
 delinquens. Se invicem excitabant juvenes, qui cum
 Chærea adoleverant, et gymnasia frequentaverant, cupidi
 cum salutare. Similiter cum mulieribus erga Callirhoen
 comparatum erat. Hæc etiam pulchrior illis videbatur
 evasisse, ut vere diceret videre Venerem e salo emergen-
 tem. Invasit Chæreas Hermocratem et patrem, et: Ac-
 20 cipite, ait, magni regis opes. Aurique statim et argenti
 tantam jussit efferrî copiam, ut enumerari non possent:
 perro char, et electrum, et vestes, et omnem materia
 artisque magnificentiam ostendit Syracusanis, et lectum
 mensamque magni regis. Adhuc plena fiebat urbs tota,
 non, ut ante ex bello, paupertate Attica, sed, quod non-
 25 ditum et mirabilissimum sit, in pace manibus Medicis.

VII. Turba vero una omnis conlectum voce clamabat.
 Habeamus concionem. Cupiebant nempe et videre et au-
 30 dire. Plenum dicto citius theatrum virisque et mulieribus,
 omnesque illi et illæ, quin solus intrasset Charreas,
 etiam ut Callirhoe accesseretur, magna voce hortabantur
 Hermocrates sane, pro popularitate sua, etiam in hoc pal-
 35 patus est vulgo, quod etiam in theatrum induceret. Tum
 primum quidem populus, oculis in celum fixis, prædesub
 deos, gratiamque norat magis hujus, quam triumphalis dei
 Deum nunc scindebantur, ut viri Chæream laudarent, fo-
 40 ronna Callirhoen, nunc rursus utrosque simul celebrarent
 Etque ambobus erat gratus. Callirhoen quidem, ut
 45 navigatione miraque variorum affectuora vicissitudine de-
 lassatam, statim, postquam patriam salutaverat, domum

πάντα τὰ τῆς ἀποδημίας διηγήματα. Κάκεινος ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο, λυπεῖν οὐ θέλων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ σκυθρωποῖς τὸν λαόν. Ὁ δὲ δῆμος ἐνεκλειύετο· Ἐρωτώμεν, ἀνωθεν ἀρξέαι, πάντα ἡμῖν λέγε, μηδὲν παραλίπῃς. Ἰάνει Χαιρέας, ὡς ἂν ἐπὶ πολλοῖς τῶν οὐ κατὰ γνώμην συμβάντων αἰδοῦμενος. Ἐρμακράτης δ' ἔφη· Μηδὲν αἰδέσθης, ὦ τέκνον, κἂν λέγῃς τι λυπηρότερον, ἢ μικρότερον ἡμῶν. Τὸ γὰρ τέλος, λαμπρὸν γενόμενον, ἐπισκοπεῖ τοῖς προτέροις ἀπασί. Τὸ δὲ μὴ βῆθαι ὑπόνοιαν ἔχει χαλεποτέραν ἐξ αὐτῆς τῆς σωπῆς. Πατρίδι λέγεις καὶ γονεῦσιν, ἴδιν ἰσάροπος ἢ πατρὸς ἀμφοτέρους ὑμῶν φιλοστοργία. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα τῶν διηγημάτων ἦδη καὶ ὁ δῆμος ἐπίσταται, καὶ γὰρ τὸν γάμον ὑμῶν αὐτὸς ἔκευθε. Τὴν τῶν ἀντιμαχητευομένων ἐπιβουλὴν εἰς ψευδῆ ζηλοτυπίαν, ἀκαίρως ἐπληξας τὴν γυναῖκα, πάντες ἔγνωμεν, καὶ ὅτι δόξασα τεθνᾶναι πολυτελεῶς ἐκτεθῆη. Σὺ δὲ, εἰς φόνου δίκην ὑπαρχεῖς, σεαυτοῦ καταφρήσιω, συναποθανεῖν θέλων τῇ γυναίκα. Ἄλλ' ὁ δῆμος σε ἀπέλυσαν, ἀκούσιον ἐπιγνοῦς τὸ συμβάν. Ἐὰ δὲ τοῦτων ἐξεξῆς [ἡμῖν ἀπάγγελσον], ὅτι Θέρων ὁ τυρανοδύχος, νυκτὸς τὸν τάφον διασκόψας, Καλλιρρόην, ζῶσαν εὐρών, μετὰ τῶν ἐνταρίων ἐνέθηκε τῷ πειρατικῷ κέλῃτι καὶ εἰς Ἴονίαν ἐπώλησε, σὺ δὲ κατὰ τὴν ζητήσιν τῆς 25 γυναίκος ἐβελθὼν, αὐτὴν μὲν οὐχ εὐρες, ἐν δὲ τῇ θαλάσῃ τῷ πειρατικῷ πλοίῳ περιπεσὼν, τοὺς μὲν ἄλλους ληστὰς τεθνεῶτα καταλάβεις ὑπὸ δόρυς, Θέρωνν δὲ μόνον ἐνὶ ζῶντα εἰσήγαγες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κάκεινος μὲν βασιανισθεὶς ἀνεσκολοπίσθη, τριήρη δ' ἐξέπεμψεν ἢ πόλις καὶ πρεσβευτὴν ὑπὲρ Καλλιρρόης, ἐκούσιος δὲ 30 συνεξέπλευσέ σοι Πολύγαμος ὁ φίλος, ταῦτ' ἔσμεν· τὸ δ' ἡμῖν διηγήται τὰ μετὰ τὸν ἐκπλουν συνεχθέντα τὸν σὺν ἐντεῦθεν. Ὁ δὲ Χαιρέας ἔθηκεν εἰδὼν διηγέειτο· Πλευσαντες τὸν Ἴονιον ἀσφαλῶς, εἰς χοιρίον κατήλθον· μιν ἀνδρὸς Μιλήσιου, Διονυσίου τοῦνομα, πλοῦτιον καὶ 35 γένει καὶ δόξῃ πάντων Ἴώνων ὑπερέχοντος. Οὗτος δὲ, ὁ παρὰ Θέρωνος Καλλιρρόην ταλάντου πριάμενος. Μὴ φοβηθῆτε (ὄκ ἐβούλευσεν. Εὐθὺς γὰρ τὴν ἀργυρονόμητον αὐτοῦ δέσποιναν ἀπέδειξε καὶ ἔρων αὐτῆς βιάσασθαι οὐκ ἐτόλμησε τὴν εὐγενῆ, πέμψει δὲ πάλιν εἰς Συρακούσας οὐχ ὑπέμεινεν, ἥς ἦρα. Ἐπει δ' ᾗσθετο Καλλιρρόη κύουσαν βαυτὴν ἐξ ἑμοῦ, σῶσαι τὸν πόλιτην ὑμῖν θέλουσα, ἀνάγκην ἔσχε Διονυσίῳ γαμψῆναι, σφιζομένη τοῦ τέκνου τὴν γονῆν, ἵνα ἐκ 40 Διονυσίου δόξῃ γεγεννηκέναι καὶ τραπῆ τὸ παιδίον ἐπαξίως. Τρέφεται γὰρ ὑμῖν, ἄνδρες Συρακόσιοι, πόλιτης ἐν Μιλήτῳ, πλούσιος ὑπ' ἀνδρὸς ἐνδόξου. Καὶ γὰρ ἐκείνου τὸ γένος ἐνδοξόν Ἑλληνικόν. Μὴ φοβησώμεν αὐτῷ μεγάλης κληρονομίας.

45 **Η'.** Ταῦτα μὲν οὖν ἔμαθον ὕστερον. τότε δὲ καταρχεῖς ἐν τῷ χοιρίῳ, μόνην εἰλόνα Καλλιρρόης θεασάμενος ἐν ἱερῷ, ἐγὼ μὲν εἶχον ἀγαθὸς ἐλπίδας, νύκτωρ δὲ ἠρώγεις λησταί, καταδραμόντες ἐπὶ θαλάσσαν, ἐνέπρησαν μὲν τὴν τριήρη, τοὺς δὲ πλείστους κατίστρα-

delucunt. Chaeceam vero detinebat concum, totam itineris et absentiam rationem scire cupida. Incipitque igitur ille a postremis, nolens populum recitatione priorum casuum, sed tristitiam, affligere. Populus autem instabat: Rogatus a principio ordiri. Dic nobis omnia. Præfermitte nihil. Chaecea pudore multorum, quæ præter voluntatem ipsi evenerant, cessare. Sed Hermocrates: Pudore hic opus non est, fili, etiamsi dicas aliquid tristius, aut humilias. Finis enim splendidus factus ista priora omnia abundant. Etiam quod indetum ex ipso silentio suspicionem habet graviozem. Patrie dicis et parentibus, quorum æqualis in ambo vos est animi propensio. Primos quidem eventus jam novit populus. Nuptias enim ipse vestras junxit. Rivalium in procando tuorum insidias, per quas injecta tibi emulatione vana intempestive uxorem feristi, omnes novimus, et quod illa mortua habita splendido fuerit sepulta, tuque auctor cædis dictus te ipse condemnaveris, cupidus uxori commori, populus autem te absolverit, facto agnito involuntario. Etiam quæ deinceps consecuta, [nobis annuntata:] ut Thero sacrilegus, effracto noctu monumento, Callirrhoen inventam vivam cum munio et gaza sepulchrali piratico ecloci imposuerit, et in Ioniam vendiderit, tu vero egressus ad requirendam uxorem, ipsam quidem non inveneris, sed incidens in mari in piraticum navigium cæteros latrones alii extinctos deprehendens præter Theronem, quem vivum introduxisti in concionem, ubi tortus ille tandem palo suffixus est, urbe deinde triremem emisit et legationem pro Callirrhoe, et sponte tibi præstitit comitatum Polycharmus enaviganti: hæc omnia novimus. Tu vero narra nobis, quæ post tuam hinc enavigationem acciderunt. Narrabat inde orsus Chaeceas sic: Trajecto feliciter Ionio, appulimus in agrus viri Milesii, Dionysii nomine, opibus, et genere, et gloria omnibus Ionibus antecellentis. Hic erat ille, qui talento Callirrhoen a Theronem redemerat. Ne timeatis, illa non servit. Nam statim venalitiæ suam fecit heram, eamque amator noluit quidem vi cogere, rursus laenam amatam remittere in Siciliam a se non impetravit. Quum vero sentiret Callirrhoe se de me gravidam, cupiens servare vobis civem, necesse habuit Dionysio nubere, falsam astute confingere pueri generationem, ut ipsa videretur ex Dionysio concepitæ, et infans condigne educaretur. Civis enim vobis, viri Syracusani, Mileti dives, altus a viro illustri, crescit. Nam et quoque genus illustre Græcum. Ne magnam illi hæreditatem invidemus.

VIII. Hæc ego postea didici facta. Sed ut eo respiciam, appulsi in agro istoc, Callirrhoes imagine tantum in templo quodam conspecta, habebam bonam spem, verum latrones noctu devolantes ad mare triremem incenderunt, occiderunt plurimos, et me cum Polycharmo vivum in

ὕμετρος. Ἄξει δ' αὐτὸν ὁ Ἑρμοκράτους ἔκγονος. Εὐχαὶ παρὰ πάντων ἐπὶ τούτοις ἐπηκολούθησαν. Καταπαύσας δὲ τὴν βοήν Χαίρειας εἶπεν· Ἐγὼ καὶ Καλλιρρόη χάριν ἔχομεν ἐφ' ὑμῶν Πολυχάρμῳ τῷ φίλῳ, καὶ γὰρ εὖνοιαν ἐπέδειξάτο καὶ πίστιν ἀληθεστάτην πρὸς ἡμᾶς, κὰν ὑμῖν δοκῇ, δῶμεν αὐτῷ γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμήν. Προίκα δ' ἔξει μέρος τῶν λαφύρων. Ἐπευφήμησεν ὁ δῆμος· Ἀγαθῷ ἀνδρὶ, Πολυχάρμῳ, φίλῳ πιστῷ, ὁ δῆμός σοι χάριν ἐπίσταται.

10 Τὴν πατρίδα εὐηργέτηκας. Ἄξιός Ἑρμοκράτους καὶ Χαίρειου. Μετὰ ταῦτα πάλιν Χαίρειας εἶπε· Καὶ τούσδε τοὺς τριακοσίους, Ἕλληνας ἀνδρας, στρατὸν ἐμὸν ἀνδρεῖον, δέομαι ὑμῶν, πολίτας ποιήσατε. Πάλιν ὁ δῆμος ἐπεβόησεν· Ἄξιοι μεθ' ἡμῶν πολιτεύεσθαι.

15 Χαίροτονείσθω ταῦτα. Ψήφισμα ἐγράφη καὶ εὐθὺς ἐκίνοι καθίσαντες, μέρος ἦσαν τῆς ἐκκλησίας. Καὶ Χαίρειας δ' ἐδωρήσατο τάλαντον ἑκάστῳ. Τοῖς δ' Αἰγυπτίαις ἀπένειμα χίωρον Ἑρμοκράτης, ὅστ' ἔχειν αὐτοὺς γεωργεῖν. Ἔως δ' ἦν τὸ πλῆθος ἐν τῷ θεάτρῳ,

20 Καλλιρρόη, πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν εἰσελθεῖν, εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἀτίκτετο. Ααβομένη δ' αὐτῆς τῶν ποδῶν καὶ ἐπιθεῖσα τὸ πρόσωπον καὶ λύσασα τὰς κόμας, καταφιλοῦσα· Χάρις σοί, φησὶν, Ἀφροδίτη. Πάλιν γάρ μοι Χαίρειαν ἐν Συρακούσαις εἰδείξας, σπου καὶ

25 παρθένος εἶδον αὐτὸν, σοῦ θελοῦσης. Οὐ μέμφομαι σοι, δέσποινα, περὶ ὧν πέπονθα. Ταῦτα εἰμαρτό μοι. Δέομαί σου, μηκέτι με Χαίρειου διαζεύξης, ἀλλὰ καὶ βίον μακάριον καὶ θάνατον κοινὸν κατάνευσον ἡμῖν. Τούσδε περὶ Καλλιρρόης συνέγραψα.

30 Χαρίτωνος Ἀφροδισιεύς τῶν περὶ Χαίρειαν καὶ Καλλιρρόην

Ἡ λόγων τέλος.

classis ex Ionia, quam ducet Hermocratis nepos. Sequuntur hæc verba universorum vota, cum ingenti clamore. Quem ut sedaverat Chæreas : Ego, ait, et Callirrhœ coram vobis gratiam habemus amico Polycharino. Nam benevolentiam et fidem sincerissimam erga nos ostendit, et, si vobis videtur, in matrimonium demus ipsi meam sororem, dotemque habeat partem manubiarum. Acclamavit bona verba : Populus bono viro Polycharmo, amico fido, gratiam tibi novit. Patriam beneficiis demeruisti, dignus Hermocrate et Chærea. Post hæc Chæreas : Hos trecentos, ait, fortem meum exercitum, rogo vos, cives facitote. Iterum annuit cum clamore populus : Digni sunt, qui eadem nobiscum civitate utantur. Itur in suffragia. Scriptum decretum. Et ex continenti trecenti illi considerentes pars erant concionis, a Chærea talento quisque donatus. Ægyptiis vero Chæreas agrum dabat colendum. Interim, dum in theatro est multitudo, Callirrhœ, priusquam domum intraret, in templum Veneris contenderat, ejusque pedes amplexa, et innisa vultu, comisque solutis, osculata : Venus, ait, tibi gratia. Rursus enim Chæream mihi Syracusis ostendisti, ubi etiam virgo illum tua voluntate videbam. Non incuso te, domina, propter ea, quæ passa sui. Erant illa mihi destinata. Porro ne me divelias a Chærea, precor, vitamque nobis felicem, et mortem annue communem. Tantum de Callirrhœ conscripsi.

Charitonis Aphrodisiensis librorum octo de Chærea

et Callirrhœ finis.

ANTONIUS DIOGENES.

ΥΠΕΡ ΘΟΥΛΗΝ

ΑΠΙΣΤΩΝ

ΛΟΓΟΙ Δ' ΚΑΙ Κ'.

Α'. Ανεγνώσθησαν Ἀντωνίου Διογένους τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγοι εἰκοσι τέσσαρες. Δραματικὸν οἱ λόγοι, σαφὴς ἡ φράσις καὶ οὕτω καθαρὰ, ὡς ἐπ' Ἰλατον εὐκρινείας δεῖσθαι καὶ τότε κατὰ τὰς ἐκτροπὰς τῶν διηγημάτων, ταῖς δὲ διανοίαις πλεῖστον ἔχει τοῦ ἡδέος, ἅτι μύθων ἔγγυς καὶ ἀπίστων ἐν πιθανωτάτῃ πλάσει καὶ διασκευῇ ἔλην ἐαυτῇ διηγημάτων ποιουμένη.

Β'. Εἰσάγεται τοίνυν ὄνομα Δεινίας κατὰ ζήτησιν ἱστορίας ἅμα τῇ παιδὶ Δημοχάρῃ ἀποπλανηθεὶς τῆς πατρίδος, καὶ διὰ τοῦ Πόντου καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ Κασπίαν καὶ Τρανιάν θαλάσσης πρὸς τὰ Ῥιπαῖα καλούμενα ὄρη καὶ τοῦ Τανάϊδος ποταμοῦ τῆς ἐκβολῆς ἀφιγμένοι, εἶτα διὰ τὸ πολὺ τοῦ ψύχους ἐπὶ τὸν Σκυθικὸν ἐπιστραφέντες Ὀκεανὸν, καὶ δὴ καὶ εἰς τὸν ἔϋρον ἐμβαλόντες, καὶ πρὸς ταῖς τοῦ ἡλίου ἀνατολαῖς γεγονότες, ἐντεῦθεν τε κύματι τὴν ἐκτὸς περιελθόντες θάλασσαν ἐν χρόνοις μακροῖς καὶ ποικίλαις πλάναις ὡς συνεπάπτονται τῆς πλάνης Καρμάνης καὶ Μηνίσκος καὶ Ἄζουλις. Γίγνονται δὲ καὶ ἐν Θούλῃ τῇ νήσῳ, ἐνταῦθα τέως σταθμὸν ὡσπερ τῆς πλάνης τινὰ ποιούμενοι.

Γ'. Ἐν ταύτῃ τῇ Θούλῃ Δεινίας κατ' ἔρωτος νόμον ἠμλεῖ Δερκυλλίδι τινὶ καλουμένῃ, ἥτις γένει μὲν ὑπῆρχε Τυρία τῶν κατὰ τὴν πόλιν εὐπατριδῶν, ἀδελφῷ δὲ συνῆν ὄνομα Μαντινία· ταύτῃ Δεινίας ἠμιλῶν ἀναμνησθῆναι τὴν τε τῶν ἀδελφῶν πλάνην καὶ ὅσα Παάπιτις, Ἱερεὺς Αἰγύπτου, τῆς πατρίδος αὐτοῦ λεηλατηθείσης καὶ παροικήσας Τύρον καὶ φιλοξενηθεὶς ὑπὸ τῶν τεκόντων τοὺς ἀδελφοὺς Δερκυλλίδα καὶ Μαντινίαν καὶ δόξας τὰ πρῶτα εὐνοῦς εἶναι τοῖς εὐεργέταις καὶ ὅλοι τῷ οἴκῳ, μετὰ ταῦτα ὅσα κακὰ τὸν τε οἶκον καὶ αὐτοὺς καὶ αὐτῶν γονεὺς εἰργάσατο, ὅπως εἰς Ῥόδον ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν οἶκον συμφορᾶς σὺν τῷ ἀδελφῷ ἀπέχθη κακεῖθεν εἰς Κρήτην ἐπλανήθη, εἶτα εἰς Τυρρηνοὺς κινήθη εἰς Κιμμερίους οὕτω καλουμένους, καὶ ὡς τὰ ἐν Ἄιδου παρ' αὐτοῖς ἴδοι καὶ πολλὰ τῶν ἐκεῖ μάθοι, διδάσκαλῳ χρωμένη Μυρτοῖ, Θεραπεινίδι οἰκείῃ, πάσαι τὸν βίον ἀπολιπόσῃ καὶ ἐκ τῶν νεκρῶν τὴν ἐσποιναν ἀναδιασεύσῃ.

Δ'. Ταῦτα τοίνυν ἐπάγεται Δεινίης διηγεῖσθαι Κόμβῃ τινὶ ὀνόματι ἐξ Ἀρκαδίας πατρίδος, ὃν στείλει τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων ἐς Τύρον, αἰτούμενοι Δεινίαν

DE INCREDIBILIBUS

QUÆ ULTRA THULEM

INSULAM SUNT.

I. Lecti sunt Antonii Diogenis libri XXIV de incredibilibus quæ ultra Thulem insulam sunt. Dramatici sunt et ductio ipsa ita clara, ita pura ut minus egeat perspicuitate nisi aliquando in narrationum diverticulis; sententiis plurimum jucunditatis inest, quippe ad fabulas accedit elocutio et incredibilium narrationum sylvam sibi suppeditat cum verisimili fictione et apparatu.

II. Inducitur itaque Dinias quidam nomine ad investigandas res novas simul cum filio Democharo patria relicta errans, qui per Pontum et a Caspio et Hyrcanio mari ad Iliuperos, ut vocantur, montes et Tanais fluminis ostia delati, deinde propter ingens frigus ad Scythicum conveni Oceanum atque hinc ad Orientalem tendentes ad solis orientis partes venerunt: inde circulo facto exterius mare longo tempore variisque erroribus circumierunt: errorum socii sunt Carmanes, Meniscus et Azulis. Perveniunt etiam ad Thulem insulam ibique stationem errorum quandam constituunt.

III. In hac insula cum Dercyllide quadam Dinias consuetudinem habet, quæ genere Tyria claris in ea urbe natalibus orta, cum fratre Mantinia ibi versabatur. Cum illa igitur Dinias consuetudinem habeas, ejus audit fratrisque jactationes et quanta mala Paapis quidam, Ægyptius excedens, intulerit. Hic enim vastata ejus patria Tyrum migrans et hospitio acceptus a parentibus horum fratrum Mantinias et Dercyllidis, benevolus primum in bene de se meritis et familiam universam videbatur, sed postea ingentibus malis familiam et hos et eorum parentes affect. Narrat deinde quomodo post familiarum calamitatem una cum fratre Rhodum abducta sit, inde in Cretam errore delata fuerit, hinc ad Tyrrenos, inde ad Cimmericos quos nominant, utque apud hos inferos spectarit, multaque quæ ibi sunt didicerit, Myrto magistra usa, sua pedisequa, quæ olim vita abisset et a morte dominam doceret.

IV. Hæc itaque narrare incipit Dinias Cymbæ cuidam nomine, Arcadi, quem commune Arcadum miserat Tyrum Diniam rogantes ut ad ipsos in patriam suam rediret. A

φιθίων καὶ τῶν βοτανῶν τὸ κριώτιον, ἀπαίρουσιν εἰς Ῥήγιον κἀκείθεν εἰς Μεταπόντιον, ἐν ᾧ αὐτοὺς Ἀστραῖος ἐπικαταλαβὼν μὲν οὖν, κατὰ πόδας διώκειν Παάπιν, καὶ ὡς συναπαίρουσιν αὐτῇ ἐπὶ Θρηάκας καὶ Μασσα-
 5 γέτας πρὸς Ζάμολξιν τὸν ἐταῖρον αὐτοῦ ἀπίδντι, ὅσα τε κατὰ ταύτην τὴν ἔδοικτορίαν ἴδοιεν, καὶ ὅπως ἐντύ-
 χοι Ἀστραῖος Ζαμολξίδι, παρὰ Γέταις ἤδη θεῶ νομι-
 ζομένῳ, καὶ ὅσα εἰπεῖν αὐτῷ καὶ δεηθῆναι Δερκυλλίς
 τε καὶ Μαντινίας Ἀστραῖον ὑπὲρ αὐτῶν ἤξιωσαν, καὶ
 10 ὡς χρησμὸς αὐτῷ ἐκείθεν ἐξέπεσεν, ἐπὶ Θούλην εἶναι
 πεπωρωμένον ἔλθεῖν, καὶ ὡς ἐς ὑστερον καὶ πατρίδα
 εἶδονται, πρότερον ἄλλα τε ἐκτελευτήσαντες καὶ δίκην
 τῆς ἐς τοὺς τοκέας ἀνοσιότητος, εἰ καὶ ἄκοντες ἤμαρτον,
 τινύστες τῆ τὸν βίον αὐτοῖς εἰς ζωὴν καὶ θάνατον δια-
 15 μερισθῆναι καὶ ζῆν μὲν ἐν νυκτὶ, νεκροὺς δὲ ἐν ἑκάστη
 εἶναι ἡμέρᾳ· εἶτα ὡς τοιοῦτους χρησμοὺς λαβόντες
 ἀπαίρουσιν ἐκείθεν, τὸν Ἀστραῖον σὺν Ζαμολξίδι λεί-
 ποντες ὑπὸ Γεταῶν δοξαζόμενον, καὶ ὅσα περὶ βαρρῶν
 αὐτοῖς τεράστια ἴδαιν καὶ ἀκούσαι συνηγήθη.

20 Ζ. Ταῦτα πάντα Δεινίας κατὰ Θούλην ἀκούσας
 διηγουμένης Δερκυλλίδος, εἰσάγεται νῦν ἀπαγγέλλων
 τῷ Ἀρκάδι Κύμβῳ· ἐπὶ τούτοις καὶ ὡς Παάπις διώκειν
 κατ' ἔργον τοὺς περὶ Δερκυλλίδα ἐπέστη αὐτοῖς ἐν τῇ
 νῆσῳ· καὶ τὸ πάθος ἐκείνος τέχνη μαγικῇ ἐπέθηκε,
 25 θνήσκειν μὲν ἡμέρας, ἀναβιώσκειν δὲ νυκτὸς ἐπιγυρο-
 μένης, καὶ τὸ πάθος αὐτοῖς ἐνέθηκεν ἐμπύσας αὐτῶν
 κατὰ τὸ ἐμφανὲς τοῖν προσώποιον· καὶ ὡς Θρουσκανός
 τις Θουλίτης, ἐραστὴς διάπυρος Δερκυλλίδος, ἴδὼν
 πεσοῦσαν τῇ ἐκ Παάπιδος πάθει τὴν ἐρωμένην καὶ
 30 ὑπεραληθῆσας ἄφροντα ἐπιστάς, παῖσι ἐκ τοῦ αἰφνιδίου
 τὸν Παάπιν καὶ ἀνευρεῖ τούτο μολίς τῶν μυρίων κεκῶν
 τέλος εὐράμενον· καὶ ὡς Θρουσκανός, ἐπεὶ Δερκυλλίς
 ἐκείτω δοκοῦσα νεκρὰ, ἑαυτὸν ἐπικατασφάττει. Ταῦτα
 πάντα καὶ τούτων ἕτερα πολλὰ παραπλήσια, τῆν τε
 35 ταρῆν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκείθεν ὑπαναχώρησιν καὶ τοὺς
 ἐρωτας Μαντινίου, καὶ ὅσα διὰ τούτο συνέβη, καὶ
 ἕτερα ἕματα κατὰ Θούλην τὴν νῆσον Δεινίας μαθίων
 μυθολογούσας Δερκυλλίδος εἰσάγεται νῦν συνυφαίνων
 τῷ Ἀρκάδι Κύμβῳ. Καὶ συμπληροῦται Ἀντωνίου
 40 Διογένει δ' εἰκοστὸς τρίτος λόγος τῶν ὑπὲρ Θούλην
 ἐπιγραφομένων ἀπίστων, καίτοι μηδὲν ἢ βραχέα κατ'
 ἄργας περὶ Θούλης τῆς συγγραφεῖς ὑποδηλώσασα.

II'. Ὁ δὲ εἰκοστὸς τέταρτος λόγος εἰσάγει Ἀζουλί-
 45 νου μὲν οὖν, κἀκείθεν Δεινίαν τοῖς ἐμπροσθεν αὐτῷ
 μυθολογούμεναι πρὸς Κύμβῳ συνείροντα τὰ Ἀζουλίδος,
 ὡς κατανοῆσαι τῆς γοητείας τὸν τρόπον, καθ' ὃν Παάπις
 ἐγώθησε Δερκυλλίδα καὶ Μαντινίαν, νυκτὶ μὲν ζῶν-
 50 τας, ἐν ἡμέρᾳ δὲ νεκροὺς εἶναι· καὶ ὡς ἀπῆλασεν
 αὐτοὺς τοῦ πάθους, τὸν τε τρόπον τῆς τιμωρίας ταύτης
 καὶ δὲ καὶ τῆς ἰσάσεως, ἐκ τοῦ περὶ τοῦ ἀνευρέοντος τοῦ
 Παάπιδος, ὃ συνεπεζέροντο Μαντινίας καὶ Δερκυλλίς·
 οὐ μόνον δὲ, ἀλλ' εὖρα καὶ ὅπως Δερκυλλίς καὶ Μαντι-
 55 νίας ἀπῆλασεν τὴν μεγάλου κακοῦ τοὺς τοκέας κειμένους,
 ὡς ὑπεδέχοντο Παάπιδος, ὡς ἂν ἐπὶ τῇ ἐκείνων συμφέ-

gium e Leontinis trajectum indeque Metapontum ubi eos
 Astræus assecutus, Paapin e vestigio sequi significavit,
 utque una profecti sunt cum illo ad Thracos et Massagetas,
 ubi Zamolxis ejus socius erat tendente : quique in hoc
 itinere conspexerint, et quomodo Astræus in Zamolxidem
 incidit, apud Gelas jam pro deo cultum, quæque dicere
 ipsum et rogare pro se Astræum jussit Dercyllis et
 Mantinias : ut ibi illis oraculum datum sit in Thule in-
 sulam ire in satis esse, tandem etiam patriam visuros, et
 alia tamen prius passos et impietatis in parentes, tametsi
 deliquissent invitæ, pœnis datis : vitam nimirum ipsis
 cum morte alternis vicibus commutatum iri et noctu quidem
 victuros, interdum vero semper mortuos futuros ; (Refert)
 deinde hoc audito illos inde discessisse Astræo, qui apud
 Gelas in existimatione erat, cum Zamolxide relictis, que
 item ad Boream videre monstruosa atque audire ipsis
 contigerit.

VII. Quæ omnia Dinias in Thule ex Dercyllide narrante
 audita nunc inducitur referre Arcadi Cymbæ; ad hæc ut
 Paapis Dercyllidem persecutus e vestigio in ea insula his su-
 pervenerit et arte sua magica id injunxerit ut morentur
 quidem interdum, nocte vero accedente reviviscerent, hoc
 malum his injungens hoc modo ut publice in illorum faciem
 conspiceret. Porro Thruscanum quemdam Thule oriun-
 dum, Dercyllidem depereuntem viso amatam Paapidis
 malis artibus concidere, ingentem adeo cepisse dolorem ut
 repente Paapidem invalidens subito percussit et interfe-
 cerit cui post ingentia mala talis exitus acciderit : Thrus-
 canum tamen postquam Dercyllis mortuæ similis jaceret,
 insuper semet ipsum interfecisse. Hæc igitur omnia et
 alia id genus multa, ut eorum sepulcrum et e tumulo
 relictum, amores Mantinias, quæque propterea acciderunt
 et alia ejusmodi fabulosa cum Dinias in Thule insula
 Dercyllide referente, cognovisset, inducitur eadem nunc
 continua oratione enarrans Arcadi Cymbæ. Atque hic
 finis est tertii et vigesimi libri Antonii Diogenis qui inscri-
 bitur *Incredibilia de Thule*, quum nihil aut pauca initio
 de Thule in hoc opere memorie prodita sint.

VIII. Quartus vero et vicesimus liber inducit Azulin
 narrantem et inde etiam Diniam ad ea quæ antea Cymbæ
 retulisset, Azulidis gesta contextentem. Quomodo alim-
 rum prestigiarum illarum rationemprehenderit; qua
 Paapis Dercyllidem et Mantiniam fascinaverat ut nocte
 viverent, interdum morentur; quomodo isto morbo eos
 liberaverit tum modum hujus pœnæ insigendæ, tum ejus
 curandæ ex perula Paapidis doctus, quam secum attule-
 rant Mantinias et Dercyllis; neque hoc solum verum et
 illud requirit quomodo Dercyllis et Mantinias parentes ja-
 centes inveniunt malo liberare possent : hos enim illi ex
 Paapidis præscripto, quasi hoc ipsis profuturum esset, dicit

ροντι, αὐτοὶ ἰθυομήσαντο. ἴσα κείσθαι νεκροῖς μακρὸν χρόνον καταργασάμενοι· εἶτα ὡς ἐκείθεν Δερκυλλίδης ἀμα Μαντινίᾳ ἐπὶ τὴν ταυρίδα ἔσπευδον ἐπὶ τῇ τῶν τεκόντων ἀναδείξει καὶ σωτηρίᾳ.

Θ'. Δεινίος δὲ ἀμα Κορμάχου καὶ Μηνίσκου, ἀπομνησθέντες αὐτοῖς Ἰσίδωρος, πρὸς τὰ ὑπὲρ τὴν Θούλην τὴν πλάνην ἐξέτινον· καὶ ἦν πλάνη τὰ ὑπὲρ τὴν Θούλην ἀπίστα θεάσασθαι ὅν ἀπαγγέλλων εἰσάγεται Κόμβη, ἐκεῖνα λέγων ἰδεῖν, ἃ καὶ οἱ τῆς ἀστρονομίας τῶν τέχνης σπουδασταὶ ὑποτίθενται, ὧν ὡς ἐστὶν ἐνίοις θανάτων κατὰ κορυφὴν τὴν ἄρκτον εἶναι καὶ τὴν νότα μακρῆται καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ πλῆθον καὶ ἐξοχνηταῖον δὲ καὶ τὸ ἔσχατον ἐναυσιταῖον· οὐ μόνον δὲ τὴν νότα ἐπὶ τοσούτων παρατείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμίραν ταύτης συμβαίνειν ἀνάλογον· καὶ ἕτερα δὲ ἀπαγγέλλει ἰδεῖν ἄστρον καὶ ἀνθρώπους δὲ ἰδεῖν καὶ ἕτερα τινὰ τερατεύεσθαι, ἃ μὴδεῖ· μὴτε ἰδεῖν ἔρη, μὴτε ἀκασσαι, ἀλλὰ μὴδὲ φαντασίαις ἀνετυπώσασθαι· καὶ τὸ πάντων ἀπιστότατον, ὅτι παρευόμενοι πρὸς βάρβαρον ἐπὶ σελήνην, ὡς ἐπὶ τινὰ γῆν καθαριστάτην, πλυσθῆναι ἐγένοντο, ἐκεῖ τε νευόμενοι ἰδεῖν, ἃ εἰκός ἦν ἰδεῖν τὴν τοιαύτην ὑπερβολὴν πλάσματων προαναπλάσαντα· εἶτα καὶ ὡς ἡ Σιβύλλα τὴν μαντικὴν ἀπὸ Καρμάνου ἀνέλαθε· μετὰ δὲ ταῦτα, ὅτι ἐλθὼς ἰδίας ἐκαστος ἠδῆστο, καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐλάττω συνέπεσεν, ὡς περ ἠδῆστο· αὐτὸν δὲ φησὶν ἐκείθεν ἀρτυρώσαντα εἰς Τύρον εἰς τὸν τοῦ Ἡρακλείου κων ἐβρέθηται, ἐκεῖθεν τε ἀναστάντα τὴν τε Δερκυλλίδα καὶ τοὺς Μαντινίαν ἀνευρεῖν εἰς πετραχότας, καὶ τοῖς τε γονεῖς τοῦ μακροῦ ἀπαλλάξασθαις ὕπνου, μᾶλλον δὲ ἄλλου, καὶ τὰλλα εἰδαμινούστας.

Γ'. Ταῦτα Κόμβη Δεινίος διεμυθολόγησε, καὶ κυπερτίνας δέλτους προειργάσας ἐγγράφαι ταύτας Ἡρακλῆος ἀθηναίων συνεπόμενον τῇ Κομβῇ, ἦν γὰρ ταυρίτης λόγων, παρεκλεύσασθαι· ὑπέδειξε δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν Δερκυλλίδα· αὕτη γὰρ καὶ τῆς κυπερτίνας δέλτους ἔνεγκε, προστάτῃ τε τῇ Κόμβῃ, ἃμα ταῦτα τὰ διεμυθολογηθέντα ἀναγράψασθαι, καὶ ἑτέραν μὲν τῶν δέλτων αὐτὸν ἔχειν, τὴν ἑτέραν δὲ, καὶ ὅν ἀποβίβη, καιρὸν, τὴν Δερκυλλίδα πλησίον τοῦ τάφου κινῆσαι ἐκβαλόντων καταθεῖναι.

ΙΑ'. Ὁ γὰρ Διογένης, ὃ καὶ Ἀντωνίος, ταῦτα πάντα Δεινίαν εἰσαγαγὼν πρὸς Κόμβην, τερατεύσασθαι, ὅπως γράφει Φαυστίου, ὅτι τε συντάττει περὶ τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων, καὶ ὅτι τῇ ἀδελφῇ Ἰσίδωρ πρὸς αὐτὸν ἐλάττω τὰ δράματα προσηρῶν· λέγει δὲ αὐτὸν, ὅτι ποιητὴς ἐστὶ κομφοῦς παλαιῆς, καὶ ὅτι, εἰ καὶ ἀπίστα καὶ ψευδῆ πλάττει, ἀλλ' ὅν ἔχει περὶ τῶν πλείστων τῶν αὐτῇ μυθολογηθέντων ἀρχαιοτάτων μαρτυρίας, εἴ ὅν αὖν καιμάτω ταῦτα συναθροίσωται. Προτάττει δὲ καὶ ἐκάστου βιβλίου τοὺς ἀόρτες, ἃ τὰ τοιαῦτα προαπεργάσαντο, ὡς μὴ δοκεῖν μαρτυρίας μόνον τὰ ἀπίστα.

ΙΒ'. Ἐπιστολὴν μὲν αὖν κατ' ἀρχὴν τοῦ βιβλίου ἀπέστειλε τὴν ἀδελφῇ Ἰσίδωρον, ὃ ἦς εἰ καὶ τὴν

affecerunt malo, ut enim per longum tempus mortuorum instar jacerent fecerant. Accedit hoc ut Dercyllis et Mantinias in patriam properarent ut parentibus vitam salutemque redderent.

IX. Dinius simul cum Carmone et Menisco, separato ab ipso Aruldo, ultra Thulen oberravit; quo quidem in errore, quae supra Thulen incredibilia viderit, nunc indocuit referre Cynbæ ea nimirum a se conspecta esse dicens, quae et studiosi artis astrorum docent, qualia sunt ista; habitare posse quosdam sub polo arctico et noctem inveniri unius mensis altamque qua breviorē, qua longiorem, et sex etiam mensium nec tamen ultra unius anni spatium. Neque vero noctem solum eo usque producti sed et diem etiam noctibus his proportione respondere: alioque ad genus a se vi a nuntial. Homines conspexisse se et quosdam alia fabulatur, qualia neminem vidisse ajebat neque de quibus fama audiverit quis, sed ne mente quidem effugerit. Quod omnium maxime omnem excedit fidem, Boream versus ad lunam profecti tanquam ad purissimam quendam terram accesserunt, ibique viderunt quae vidisse par cum est qui antea hujusmodi nugas supra fides confinxerit: Ad haec et Sibyllam vaticinandi artem a Carmone dādicasse tradit, ac post illa precos quomque suas fuisse et ut optarant, ros dein singulis coecidisse; se enim e somno excitatum Tyri in Herculis templo repperisse prosperis rebus utentes, quum parentes e longo illo sive somno, sive polus interita excitasset et ceteroquin beatam vitam agere.

X. Haec Cymbæ Dinius fabulosa narravit, prolatoque cypressinis tabulis, inscribere eas jubet Erasimodem Atheniensem, Cymbæ comitem, litterarum peritum. Ostendit is et Dercyllidem, quae cypressinas tabulis alliberat, Cymbæque negotium debuit ut duplici exemplo as hactenus narrata inscriberentur; et alteram quidem tibellarum ille penes se haberet, alteram vero Dercyllis cum e vita discessisset, capsulae impostam prope tumulum collocaret.

XI. Diogenes igitur qui etiam Antonius (vocatur) haec omnes prodigiis similes fabulas Diniam inducit Cynbæ narrantem, Faustino tamen scribit, de incredulis se quae ultra Thulen essent scribere et Isidore sorori litteris strenne operam danti has fabulas dedicare. Veteris proterea comediae poetam se profitetur: ac haec incredula et falsa iuxta, habere tamen de plurimis rebus a se narratis testimonia antiquiorum e quorum scriptas cum labor haec collegit. Initio singulorum librorum laudat viros, qui talia litteris mandaverant, ne testibus careo incredulima ista viderentur.

XII. Operis initio igitur epistolam ad Isidoram sororem scribit, qua haec dedicas e hoc illi volumine ostendat, ha-

προσφώνησιν αὐτῆ τῶν συγγραμμάτων δεικνύσθαι πε-
ποιημένος, ἀλλ' οὖν εἰσαγεῖ Βάλαγρον πρὸς τὴν
οἰκίαν γυναῖκα, Φίλαν τοῦνομα, γράζοντα· θυγάτηρ
δὲ ἦν Ἀντιπάτρου αὐτῆ· ἐτι τῆς Τύρου ἐπὶ Ἀλεξάν-
δρου τοῦ βασιλέως Μακεδόνων εἰς ἄλωσιν ἰλθοῦσης
καὶ πυρὶ τὰ πλείστα διαπανθείσης, στρατιώτης ἦκε
πρὸς Ἀλέξανδρον, ἔβουον τι καὶ παράδοξον λέγων μη-
νύειν, εἶναι δὲ τὸ θέαμα τῆς πόλεως ἔγω. Ὁ δὲ βα-
σιλεὺς, Ἡρασιτίωνα καὶ Παρμενίωνα συμπαραλα-
βῶν, εἶποντο τῷ στρατιώτῃ καὶ καταλαμβάνουσιν
ὑπογείους λιθίνους σοροὺς, ὧν ἡ μὲν ἐπεγέγραπτο,
Λυσίλλα ἐβίω ἔτη πέντε καὶ τριάκοντα· ἡ δὲ, Μνάσων
Μαντινίου ἐβίω ἔτη ἑξ καὶ ἐξήκοντα ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἰσδο-
μήκοντα· ἡ δὲ, Ἀριστίων Φιλοκλέους ἐβίω ἔτη ἑπτὰ
καὶ τεσσαράκοντα ἀπὸ δυοῖν καὶ πενήκοντα· ἄλλη δὲ,
Μαντινίας Μνάσωνος ἔτη ἐβίω δύο καὶ τεσσαράκοντα
καὶ νόκτας ἐξήκοντα καὶ ἑπτακοσίας· ἑτέρα δὲ, Δερ-
κυλλίς Μνάσωνος ἐβίω ἔτη ἑννέα καὶ τριήκοντα καὶ
νόκτας ἐξήκοντα καὶ ἑπτακοσίας· ἡ δὲ ἕκτη σορὸς,
Δεινίας Ἀρκάδος ἐβίω ἔτη πέντε καὶ ἑκατοὶ καὶ ἑκατόν.
Τούτους διαπορούμεναι πλὴν τῆς πρώτης σοροῦ, σαφὲς
γὰρ τὸ ἐκείνης ἐπιγράμμα, ἐντυγχάνουσι παρὰ τοίχῳ
κισωτῶ μικρῷ (ἔκ) κυπαρίττου πιποτημένῳ, ᾧ ἐπι-
γέγραπτο· ἰὸ ἔνε, ἐστις εἴ, ἀνοῖξον, ἵνα μάθῃς, ἃ θυ-
μάζεις. Ἀνοῖξαντες οὖν οἱ περὶ Ἀλέξανδρον τὸ κισω-
τίον, εὐρίσκουσι τὰς κυπαρίττινας δέλτους, ἃς, ὡς
ἔοικε, κατέθηκε Δερκυλλίς κατὰ τὰς ἐντολάς Δεινίου.
Ταῦτα Βάλαγρον εἰσαγεῖ τῇ γυναίκῃ γράζοντα, καὶ
ἐτι τὰς κυπαρίττινας δέλτους μεταγραφάμενος διαπέμ-
ψει τῇ γυναίκῃ. Καὶ λοιπὸν εἰσβάλλει ἐντιῦθεν ὁ λόγος
εἰς τὴν τῶν κυπαρίττινων δέλτων ἀνάγνωσιν καὶ
γραφὴν, καὶ πάρεστι Δεινίας Κύμβη διηγούμενος,
ἄπερ προείρηται. Οὕτω μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τούτοις ἡ
τῶν ἔργων πλάσις τῷ Ἀντωνίῳ Διογένει ἐσχημά-
τιται.

II'. Ἔστι δ', ὡς ἔοικεν, οὗτος χρόνος πρεσβύτερος
τῶν τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακῶτον διαπλάσαι, ὧν Λου-
κιανῶ, Ἰαμβλίχου, Ἀχιλλῶος Τατίου, Ἡλιοδώρου τε
καὶ Δαμασκίου· καὶ γὰρ τοῦ περὶ ἀληθῶν διηγημάτων
Λουκιανῶ καὶ τοῦ περὶ μεταμορφώσεων Λουκίου πηγῆ
καὶ βίβη ἔοικεν εἶναι τοῦτο· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τῶν
περὶ Σικωνίδας καὶ Ῥοδάνην, Λευκίππην τε καὶ Κλει-
ταρῶντα, καὶ Χαρίκλειαν καὶ Θεαγένην, τῶν τε περὶ
αὐτοῦ πλάσματων καὶ τῆς πλάνης, ἐρώτων τε καὶ
ἄρπαγῆς καὶ κινδύνων ἢ Δερκυλλίς καὶ Κήρυλλος καὶ
Θρουσκανὸς καὶ Δεινίας εἰκόσις παράδειγμα γιγο-
ύσιναι.

ΙΔ'. Τὸν χρόνον δὲ, καθ' ὃν ἔχμασεν ὁ τῶν τρι-
κῶτων πλάσματων πατὴρ ὁ Διογένης Ἀντώνιος, οὐκ ὀ-
τι σαφὲς ἔρρημεν λέγειν· πλὴν ἔστιν ὑπολογισάσθαι,
ὡς οὐ λίαν πόρρω τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Ἀλεξάν-
δρου. Μνημονεύει δ' οὗτος ἀρχαιότερον τιδὸς Ἀντι-
πάνου, ὃν φησι περὶ τοιαῦτα τινα τερατολογήματα
κατεσχεδάζειν. Ἔστι δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ μάλιστα,

lagrum nihilominus quemdam uxori suae Philae nomine
scribentem inducit haec (Philae autem erat Antipatri filia):
Tyro capta ab Alexandro Macedonum rege et igne plurima
devastante, venisse ad Alexandrum militem, qui se mirum
quid praeterque opinionem indicandum habere diceret,
esse enim quid extra oppidum spectatu dignum. Regem
itaque cum Hephastione et Parmenione sociis militem secu-
tum invenisse subterranea silicernia ex lapide facta, quorum
aliud sic esset inscriptum *Lysilla vixit annos XXXV*,
alterum *Mnason Mantiniae F. Vixit annos LXVI de
LXXI*. Alius titulus erat *Aristion Philocleae F. Vixit
annos. XLVII de LII*. Alius rursus sic inscriptus lapis
*Mantinas Mnasonis F. annos vixit XLIII, noctes-
que DCCLX*. Item alius, *Dercyllis Mnasonis F. annos
vixit XXXIX, noctesque DCCLX*. Sextum silicernium
sic inscriptum *Dinias Arcas vixit annos XXV et C*. His
lectis dum animi pendet, praeterquam in primo silicernio,
cujus intelliigi poterat titulus ad parietem incidunt in arcu-
lam e cupresso factam, cui hoc inscriptum, *Hospes, quis-
quis es, apert ut discas quae mira tibi videntur*. Aperta
igitur ab Alexandri sociis arcula, cuparissinas invenit
tabellas, quas, ut par est, Dercyllis sibi Diniae mandato
collocarat. Haec uxori scribentem Balagrum inducit,
quodque cuparissinas istas tabulas transcriptas conjugi suae
miserit. Atque tum fertur oratio ad cupressinarum lec-
tionem et scriptionem et adest Dinias narrans Cymbam,
quae jam ante dicta sunt. Ad hunc modum et de his rebus
dramatis fictio est ab Antonio Diogene composita.

XIII. Est autem, uti videtur, ipse tempore prior his qui
talia fingere studuerunt, ut Luciano, Lucio, Jamblicho,
Achille Tatilo, Heliodoro et Damascio; nam et verarum
historiarum Luciani et transformationum Luclii fons hic et
radix esse videtur. Quum et eorum quae de Sinonide et
Biodane, de Leucippe et Clitophonte, de Chariclea et
Theagene, deque fictis eorum rebus, erroribus, amoribus,
raptu atque periculis composita sunt Dercyllis et Ceryllus
et Thruscanusae Dinias exemplum praebuisse censei merito
queant.

XIV. Quo tempore floruerit talium fabularum auctor,
Diogenes ille Antonius nondum certo dicere possum.
Hud tantum conjicere licet, non ita diu post Alexandri
regis tempora. Meminit item de Antiplane quodam se
antiquiore quem hujusmodi prodigiosis narrationibus op-
eram dedisse ait. Ex his vero potissimum, ut e caeteris.

ὡς ἐν τηλικούτοις πλάσμασί τε καὶ μυθεύμασι, δύο
 τινὰ θηρᾶσαι χρησιμώτατα· ἐν μὲν, ὅτι τὸν ἀδική-
 σαντά τι, κἂν μυριάκις ἐκφυγεῖν δόξῃ, εἰσάγει πάντως
 δίχην δεδωκέναι· καὶ δεύτερον, ὅτι πολλοὺς ἀναιτίους,
 ἕγγυς μεγάλου γεγονότας κινδύνου, παρ' ἐλπίδας δει-
 κνυσι πολλάκις διασωθέντας.

hujus farinae fabulis et fictis narrationibus duplex parari
 utilitas eaque summa potest. Primum quidem, quod, etsi
 qui injusti quidpiam admiserunt sexcenties effugere vi-
 deantur, omnino tamen inducit poenas dedisse: deinde quod
 multos insontes in ingens fere incidentes periculum, præter
 spem ostendit sæpe servari.

JAMBLICHI DRAMA.

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ.

Α'. Ανεγνώσθη Ἰαμβλίχου δραματικόν, ἔρωτας ὑποκρινόμενον· ἴσθι δε τῆ ἀισχρολογίᾳ τοῦ μὲν Ἀχιλλεύως τοῦ Τατίου ἤττον ἐκπομπέων, ἀναιδέστερον δὲ μᾶλλον ἢ ὁ Φοῖνιξ Ἡλιόδωρος προσφερόμενος· οἱ γὰρ τρεῖς οὗτοι σχεδόν τι τὸν αὐτὸν σκοπὸν προθέμενοι ἐρωτικῶν δραμάτων ὑποθέσεις ὑπεκρίθησαν, ἀλλ' ὁ μὲν Ἡλιόδωρος σεμνότερόν τε καὶ εὐφημότερον, ἤττον δὲ αὐτοῦ ὁ Ἰαμβλίχος, αἰσχροῦς δὲ καὶ ἀναιδῶς ὁ Ἀχιλλεύς ἀποχρώμενος· καὶ ἡ γὰρ λέξις αὐτῷ βέουσα καὶ μαλακῆ, καὶ ὅσον αὐτῆς ὑπόκοτον, οὐ πρὸς τόνον τινὰ, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γαργαλίζον, ὡς ἂν τις εἴποι, καὶ βλακῶδες παρακεκίνηται. Ὁ μὲντοι Ἰαμβλίχος, ὅσα γὰρ εἰς λέξεως ἀρετὴν καὶ συνθήκην καὶ τῆς ἐν τοῖς διηγήμασι τάξεως, καὶ τοῖς ἀπουδασιότατοις τῶν πραγμάτων, ἀλλ' οὐχὶ πειγνίους καὶ πλάσμασιν ἀξίος τῆν τῶν λόγων τέχνην καὶ ἰσχύϊν ἐπιδείκνυσθαι.

Β'. Εἰσὶ δὲ αὐτῷ πεποιημένα τοῦ δράματος πρόσωπα Σινωνίς καὶ Ῥοδάνης, καλῆ καὶ καλῶς τὴν ὄψιν, ἐρώντες ἀλλήλων καὶ δὴ καὶ νόμιμα γάμου ζευγνύμενοι, καὶ Γάρμος βασιλεὺς Βαβυλωνίως, τῆς αὐτοῦ γυναικὸς θανούσης εἰς ἔρωτα ἀναπτόμενος Σινωνίδος καὶ πρὸς γάμον ἀγειν ἐπειγόμενος· ἀνάειυσις Σινωνίδος καὶ ἐσσημὰ, χρυσῆ τῆς ἀλύστως διαπεπλεγμένης, καὶ Ῥοδάνης διὰ τοῦτο, Δάμα καὶ Σάκκα τῶν βασιλικῶν εὐνοῦχων τὴν πρᾶξιν ἐπιτραπέυον, ἐπὶ σταυροῦ ἀναρτώμενοι· ἀλλ' ἐκείθεν καθαιρεῖται σπουδῆ Σινωνίδος, καὶ φεύγουσιν ἄμφω, ὁ μὲν τὸν σταυρὸν, ἡ δὲ τὸν γάμον. Καὶ περιμένεται διὰ τοῦτο Σάκκας καὶ Δάμας τὰ ὦτα, καὶ τὰς ῥίνας καὶ ἐπὶ τὴν τούτων ἀποστείλονται ζήτησιν, καὶ δίχα μερισθέντες ἐπὶ τὴν ἔρευραν τρέπονται.

Γ'. Καταλαμβάνονται σχεδόν τι παρά τινα λειμῶνα οἱ περὶ Ῥοδάνην ὑπὸ τοῦ διώκοντος· Δάμα· ἀλιεὺς δ' ἦν, ὅς τοις ποιμένας ἐμήνυσεν, οἱ στραβλούμενοι τὸν λειμῶνα μολίς δεικνύουσιν, ἐν ᾧ καὶ χρυσὸν Ῥοδάνης εὗρισκε, τῆς στηλῆς τοῦ λείοντος ὑποδηλούμενον τῷ ἐπιγράμματι, καὶ τράγου τι φάσμα ἐξ Σινωνίδος, ἐξ ἧς αἰτίας καὶ οἱ περὶ Ῥοδάνην τοῦ λειμῶνος ἀπαίρουσι. Δάμας δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ λειμῶνος τῆς Σινωνίδος στέφανον εὐρόν, πέμπει Γάρμῳ παραμύθιον. Φεύγοντες δὲ οἱ περὶ Ῥοδάνην ἐντυγχάνουσιν ἐπὶ καλύβης γραί τινι γυναικί, καὶ κρύπτονται ὑπ' αὐτῆς, ὁ δὲ διαμεπρὲς ἦν ὄρωρυγμένον ἐπὶ σταδίους τριάκοντα· λόγμῃ δὲ τὸ στόμα ἐδέδυστο. Καὶ οἱ περὶ τὸν Δάμαν ἐφίστανται, καὶ ἀνακρίνεται ἡ γραῖς, καὶ ξίφος γυμνὸν ἰδοῦσα ἐξέβηξεν· οἱ δὲ τοῦ Ῥοδάνους ἵπποι καὶ τῆς

JAMBLICHI
DRAMA.

I. Lectum est Jamblichi drama amores representans: qui Achille Tatio minus turpia dicendo gaudet, sed longe impudentius quam Phœnix Heliodorus ea profert: hi enim tres eodem fere sibi proposito scopo amatoriorum dramatum argumenta tractarunt: attamen Heliodorus gravius et decentius, minus vero doctenter quam hic Jamblichus, obscœna vero et inverecunda oratione Achilles utitur; ejus etiam stusa et mollis dictio est et si quid in ea plausibile, non ad firmitatem (et rigorem) sed ad titillationem quamdam, ut sic loquar, atque lasciviam distortum est. Jamblichus autem; quod ad dictionis virtutem et compositionem et narrationum ordinem attinet, dignus erat cui rhetoricam suam artem et facultatem vel in maxime seriis rebus ne dicam in tam ludicris his et fictis ostenderet.

II. Personæ dramatis sunt illi Sinonis et Rhodanes, pulchra uterque forma invicem amantes et etiam conjugii lego juncti. Garmus, Babyloniz rex amissa conjuge Sinonidis amore captus uxorem ducere eam maturabat: renuit Sinonis et vincitur, torque ex auro contexto, et Rhodanes propterea (Damm et Sacæ eunuchus regis commisso negotio) cruci affigitur. Sed inde studio Sinonidis liberatur; uterque fugiunt, alter erucem altera nuptias. Idecirco præciduntur Sacæ et Damas aures navesque, ad eos quaerendus mittuntur, et in duas partes divisi abeunt ad eos investigandos.

III. Fere apud pratium quoddam Sinonis et Rhodanes deprehenduntur ab insequente Dama; piscator enim quidam pastores indicavit, qui torti pratium illud vix ostendunt, in quo et aurum Rhodanes invenerat, inscriptione columarum cui leo insidebat ostensum; et hirci quoddam spectrum Sinonidem amat, quomobrem Rhodanes cum illa ex prato excedunt. Damas vero in prato repertam Sinonidis coronam solalia Garmo mittit. Illi fugientes inveniunt in vetulam quamdam ad tugurium quoddam et se abscondunt in antro, per stadia continua triginta effusum, dumelo fauces erant obstructæ. Damas instat et interrogatur anus quæ stricto viso gladio, examinata est. Rhodanes et Sinonidis equi, quibus vehabantur, capiuntur;

Σινωνίδος, ὡς ἐπωχῶντο, τυλλαμβάνονται, καὶ περι-
καθίσταται στρατὸς τὸ γαίριον, ἐν ᾧ Σινωνίς καὶ Ῥο-
δάνης ἀπεκρύπτετο, καὶ καταρρήγνυται τινος τῶν πε-
ριπόλων ἀσπίς ἐκ χαλκοῦ τοῦ ὀρύγματος ὑπερθεῖν, καὶ
τῷ διακινῶ τῷ ἔργου τῶν κειραμμένων μήνυστι γίγνη-
ται, καὶ περιωρύσσεται τὸ ὄρυγμα, καὶ πάντα Δάμας
βοᾷ· καὶ γίγνεται τοῖς ἔνδοι συναίσθησις, καὶ φεύ-
γουσιν ὑπὸ τοῖς τοῦ ἀντροῦ μυοῖς, καὶ διεκπίπτουσι
πρὸς τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ὀπήν· καὶ μελιτῶν ἀγρίων
10 σμήνη, ἐκεῖθεν ἐπὶ τοὺς ὀρύσσοντας τρέπεται, καταρραῖ
δὲ τοῦ μέλιτος καὶ ἐπὶ τοὺς φεύγοντας· αἱ δὲ μέλισσαι
καὶ τὸ μέλι ἐξ ἐρπετῶν περιαρμακισμένοι τροφῆς, αἱ
μὲν κρούσασαι τοὺς ἐπὶ τὸ ὄρυγμα χερωτηρίαζον, οὐδὲ
δὲ καὶ ἀπέλατιναν. Τῷ δὲ λιμῷ κρατούμενοι οἱ περὶ
15 Ῥοδάνην διαλιγησάμενοι καὶ τὰς γαστέρας καταρ-
ρούντες, πέπτουσι παρὰ τὴν ὁδὸν ὡσεὶ νεκροί.

Δ'. Φεύγουσιν ὁ στρατὸς τῷ τῶν μελισσῶν πο-
λίμῳ πονοῦμενοι, καὶ τοὺς περὶ Ῥοδάνην ὄμοις δαύ-
κασσι, καὶ οὐδὲ ἰδιώκων ἔρποντες ἐρριμμένους παρέτρε-
20 ρον, νεκρούς τινας ὡς ἀληθῶς ὑπολαμβάνοντες. Ἐν
τούτῳ τῷ ἀντρω κείρεται τοὺς πλοκάμους ἡ Σινωνίς,
δὲ ὅς ὁδῶν αὐτοῖς ἀνιήσονται· καὶ τοῦτο εὐρὴν ἐκεῖσε
Δάμας πέμπει τῷ Ἰάρρωι, σὺμβολον τοῦ ἔργου εἶναι
κάκείνουσιν συλλαβεῖν. Ἐρριμμένων δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν
25 τοῦ τῆς Ῥοδάνους καὶ τῆς Σινωνίδος, ὁ στρατὸς παρερ-
χόμενος ὡς ἐπὶ νεκροῖς κατὰ τὸ πάτριον ἔθος οἱ μὲν
χιτωνίσκουσιν ῥίπτουτες ἐκάλυπτον, ἀλλοὶ δὲ ἄλλο τι
τῶν προσόντων καὶ κριτῶν δὲ μέρη καὶ ἄρτου ἐπέρ-
ριπτον· καὶ οὕτω παρεῆλθεν ὁ στρατὸς. Οἱ δὲ τῷ
30 μελίτι καρωθέντες μόλις ἀνίστανται, κοράκιον μὲν τῶν
περὶ τὰ κρεῖα διεριζόντων Ῥοδάνην, ἐκεῖνου δὲ Σινω-
νίδα διαναστήσαντος. Ἀναστάντες οὖν πορεύονται
τὴν ἐναντίαν τραπούμενοι τῷ στρατῷ, ἵνα μᾶλλον λά-
θοιεν μὴ ὄντες οἱ διωκόμενοι· καὶ εὐρόντες ὄνουσιν δύο
35 ἐπέβησαν τε καὶ τὰ φορτία ἐπέβησαν, ἃ συνεκχώμιστο
αὐτοῖς ἀφ' ἧν ὡσεὶ νεκροῖς ἐπέρριψεν ὁ στρατὸς.

Ε'. Εἶτα καταίρουσιν εἰς πανδοχεῖον, καὶ φεύγουσιν
ἐκεῖθεν, καὶ περὶ πλήθουςαν ἀγορὰν εἰς ἄλλον σταθμὸν
καταλύουσι. Καὶ γίγνεται τὸ πάθος τῶν ἀδελφῶν,
40 καὶ κατηγοροῦνται φόνου, καὶ ἀρίενται τοῦ πρεσβυτέ-
ρου τῶν ἀδελφῶν, ὃς ἀνγρήκει φαρμάκῳ τὸν ὑστερον
κατηγορήσαντος μὲν, τῷ δὲ οὐκ εἰς ἀναίρεσιν ἀθωώσαν-
τος· καὶ λανθάνει Ῥοδάνης ἀνελόμενος τὸ φάρμακον.
Καταίρουσιν εἰς οἶκμα ληστοῦ τοὺς παροδίτας λη-
45 στεύοντος καὶ τούτους ἑαυτῷ ποιομένου τράπεζαν.
Καὶ στρατιωτῶν ὑπὸ τοῦ Δάμα σταλέντων, ἐπεὶ ὁ
ληστής συνελήπτο, πῦρ ἐμβάλλεται εἰς τὴν οἰκίαν,
καὶ περιλαμβάνονται τῷ πυρὶ, καὶ διαφεύγουσι μόλις
τὸν ἀδελφρον τῶν ὄντων σφαγίντων καὶ τῷ πυρὶ εἰς δι-
50 ὄδον ἐπιτεθέντων. Καθορῶνται νύκτωρ ὑπὸ τῶν τῶ
πῦρ ἐμβάλλοντων, καὶ ἐπερωτηθέντες, τίνες εἴεν, εἰδὼλα
τῶν ὑπὸ τοῦ ληστοῦ ἀναιρεθέντων ἀποκρίνονται, καὶ
τῇ ἀγρότητι καὶ λεπτότητι τῆς ὄψεως καὶ τῇ ἀτονίᾳ
τῆς φωνῆς ἐπιστάν τε τοὺς στρατιώτας καὶ ἐδειμάτωσαν.

locum in quo Sinonis et Rhodanus se abscondunt exercitus
cogit, et disrumpitur eisdem qui custos erat fortanens
clypeus in superiori defossi antri parte et per vacuum echo
resonantis, indicium fit latere nonnullos. Haque fessa
circumfoditur et Damas per omnes partes clamat, ut qui
intus erant, audiverint atque ad speluncam penetrata fu-
erant et ad alterum ejus foramen delapsi effugiant. Apum
agrestium examen hinc fodientes invadunt, mel desunt
etiam in fugitivis. Apes ipsae ac mel serpentum esu ve-
neno infecta erant; inde quos illae ad fossam pupugerunt,
partim labefecerunt, partim occiderunt. Tame coacti
Rhodanus et Sinonis linxerunt mel et vutris profusivum
passi, ad viam concidunt veluti mortui.

IV. Exercitus fugit apum bello pressi, et Rhodanem et
Sinonidem tamen persequuntur, at dum prostratos quos
insequebantur vident, praeterunt, cadavera quadam re-
vera esse putantes. In hoc antro crines attensa est Si-
monis, quibus aquam sibi haurirent, quos repletos illi Damas
Carmo misit, signum prope abesse illos ut jamjam cape-
rentur. Stratis igitur juxta viam Rhodane et Simouide
praeterit exercitus mortuos illos censens et patrio more
alii quidem vestes projicientes operiebant, alii vero alii
quid eorum quae ad manum erant, et carnum ac pans
frusta objecerunt et sic transit exercitus. Hi, ob nullis
esum veterno capli, aggre surgunt, dum corvi de carne
inter se pugnant Rhodanem et hic Sinonidem assurgere
cogunt. Excitati adeo aliam quam exercitus viam in-
grediuntur, quo minus ii esse, qui querebantur, agnosce-
rentur. Inventis asinis duobus conscendunt et onera impo-
nunt quae secum attulerant ex his rebus quas velut mortuis
exercitus adhaerent.

V. Hinc in diversorium se recipiunt et ipsa meridie in
aliud diversorium concidunt. Accidit interea fratrum ca-
lamitas, credisque accusati post liberantur, fratrum enim
major natu, qui minorum veneno sustulerat, manus sibi
inferendo omni eos rursus crinine liberavit. Rhodanus
incautos venenum hunc secum aufert; subeuntque post hac
latronis domum qui in viatores grassabatur quos et sibi
epulandos adponteat. Missi huc a Damas milites, latrone
comprehenso, ignem in ejus domum conjecerunt, quo
igne et illi comprehensi, vix perniciem evaserunt per ju-
gulatos et in ignem coniectos asinos transitu sibi parato.
Videntur noctu ab iis qui ignem injecerant, interrogati
quinam essent, umbras se esse eorum quos latro ille ju-
gulasset, respondent: pallore et macie vultus et vocis re-
missione militibus persuaserunt usque tertio die in usserunt.

Γ. Καὶ φεύγουσι πάλιν ἐκείθεν, καὶ καταλαμβάνουσι κόρην ἐπὶ ταφῆν ἀγομένην, καὶ συρρέουσιν ἐπὶ τὴν θέαν· καὶ Χαλδαῖος γέμων ἐπιστάς κυλάει τὴν ταφῆν, ἔμπουν εἶναι τὴν κόρην ἐπὶ λέγων· καὶ ἐδείχθη οὕτως. Χρησμοῦ δὲ καὶ τῷ Ῥοδάνει, ὡς βασιλεύσοι. Καταλιμπάνεται κενός δ' τῆς κόρης τάφος, καὶ πολλὰ τῶν πέπλων, ἃ ἔμελλεν ἐπιταύισθαι τῇ τάφῳ, εἶτε τε σιτία καὶ ποτὰ· καὶ οἱ περὶ Ῥοδάνην τούτους εὐωχούνται, καὶ λαμβάνουσι τινα καὶ τῶν διατῶν, καὶ καθεύδουσιν ἐν τῇ τῆς κόρης τάφῳ. Οἱ δὲ τὸ πῦρ τῆ τοῦ ληστοῦ οἰκίᾳ ἐμβαλόντες, ἡμέρας ἐπιλαθούσας ἠπικτημένους ἐκρούς ἐγνοικότες, ἐδύσκον κατ' ἴχνη Ῥοδάνους καὶ Σινωνίδος, συνεργούς αὐτοὺς εἰκάζοντας εἶναι τοῦ ληστοῦ· ἰχνηλατήσαντες δὲ μέχρι τοῦ τάφου, καὶ ἐπιδόντες αὐτοὺς ἐγκλιμένους μὲν τῇ τάφῳ, ἀκινετίζοντας δὲ ἅτε ὑπνῶ καὶ οἶνῳ πεπεδημένους, ἴδοσαν νεκροὺς ὄντων καὶ κατέλιπον ἀπορούμενοι, ὅτι ἐκεῖ τὰ ἴχνη ἔφραεν.

Ζ. Ἀπαίρουσιν ἐκείθεν οἱ περὶ Ῥοδάνην, καὶ περῶσι τὸν ποταμὸν, γλυκύν τε ὄντα καὶ διαυγῆ καὶ βασιλεὶ Βαβυλωνίων εἰς πόσιν ἀνακειμένον. Καὶ πιπράσκει Σινωνίς τὰ ἱμάτια, καὶ συλλαμβάνεται ὡς τάφον συλήσασα, καὶ ἀναγέρεται εἰς Σόραρχον, δεῖν Σοράρχου τοῦ τελώνου υἱός, ἐπίκλην δὲ αὐτῷ Δίκαιος. Καὶ βουλευέται πέμπειν αὐτὴν ἐπὶ βασιλεῖα Ἰέρμον διὰ τὸ κάλλος, καὶ κινῶνται διὰ τοῦτο τὸ τῶν ἀδελφῶν φάρμακον Ῥοδάνει καὶ Σινωνίδι· αἰρετώτερον γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνατος ἢ Ἰέρμον ἴδειν. Μηνύεται Σοράρχῳ διὰ τῆς θεραπαινίδος, ἅπερ εἰς ἔργον ἔμελλε χωρεῖν Ῥοδάνει καὶ Σινωνίδι. Καὶ λαθῶν ὁ Σόραρχος τὸ τοῦ θανάτου μὲν φάρμακον κενῶς, πληροὶ δὲ τὴν κύλικα ὑπνωτικοῦ φαρμάκου, καὶ πίνοντας καὶ ὑπνοῦντας λαθῶν ἐπ' ἀρμαμάξῃς ἔλαυνε πρὸς βασιλεῖα. Πλησιάζοντων δὲ, Ῥοδάνης ἠνυπνίη δαιματοῦται καὶ βοᾷ καὶ ἐξανιστᾷ Σινωνίδα· ἢ δὲ εἶπει αὐτῆς τὸ στέρνον πλήττει. Καὶ ἀναπνυθάνεται τὰ κατ' αὐτοὺς ἅπαντα Σόραρχος, καὶ λαθόντες πίστει ἀπαγγέλλουσι, καὶ λύει αὐτοὺς, καὶ ὑποδείκνυσαι τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν τῇ νησίδι, ἐν ᾗ ἔμελλε καὶ τὸ τραῦμα ἢ Σινωνίς θεραπευθῆσθαι.

Η'. Ὡς ἐν παρεκβολῇ δὲ διηγείται καὶ τὰ περὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς νησίδος, καὶ ὅτι ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Τίγρις περιρρέοντες αὐτὴν ποιοῦσι νησίδα, καὶ οἱ ἢ τῆς ἐνταῦθα Ἀφροδίτης ἱέρεια τρεῖς ἴσχει παῖδας, Εὐφράτην καὶ Τίγριν καὶ Μεσοποταμίαν, αἰσχρὰν τὴν ὄψιν ἀπὸ γενέσεως, ὑπὸ δὲ τῆς Ἀφροδίτης εἰς κάλλος μετασκευασθεῖσαν, εἰ ἦν καὶ ἕρις τριῶν ἐραστῶν γίνεται καὶ κρίσις ἐπ' αὐτοῖς. Βόχορος ὁ κρίνων ἦν, κριτῶν κατ' ἐκείνους καιροὺς ἀριστός· ἐκρίνοντο δὲ καὶ ἤριζον οἱ τρεῖς, ὅτι τῷ μὲν ἢ Μεσοποταμία τὴν φιάλην, ἐξ ἧς ἔπινεν, ἴδωκε, τῷ δὲ τὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐξ ἀνθίου ἀρελομένη στέφανον περιέθηκε, τὸν δὲ ἐφίλησε. Καὶ τοῦ φιληθέντος κρίσει νικήσαντος, οὐδὲν ἔλαττον αὐτοῖς ἢ ἕρις ἔμαζεν, ὡς ἀλλήλους ἀνεῖλον ἐρίζοντες.

Θ'. Λέγει οὖν ὡς ἐν παρεκβολῇ περὶ τοῦ τῆς Ἀφροδί

VI. Inde cursus fugientes in puellam forte ad sepulcrum elatum : una sequuntur ad spectandum Chaldaus senex superveniens sepeliri puellam velat, vivere enim puellam affirmabat, ut res ipsa declaravit. Rhodanem ibidem valitimo praedixit fore ut rex esset aliquando. In multis puella inanis deseritur; multa tibi veste, quae in funeribus exurenda fuerat, relicta, cum cibis et potu Rhodanes et Sinonis astatim vescuntur, raptisque quibusdam indumentis dormiunt in puellae sepulcro. At qui latronis domo ignem iniecerant die advente interceptos se anmaladvertentes e vestigio persequuntur Rhodanem et Sinonidem, necesse illos esse latronis rati. Igitur ad sepulcrum per vestigia delati, cum eos in sepulcro jacere quidem viderent sed nil moveri, somno enim et vino sepulti erant, cadavera se videre putabant et intactos eos reliquerunt, animo haesitantes, nam vestigia eo ducebant.

VII. Discerunt Rhodanes cum socia inde, trajiciunt flumen, cujus aqua dulcis et limpida regi Babyloniorum ad potum destinata erat. Sinonis vendit vestimenta, quasi sepulcrum compilassetprehenditur et ad Sorarchum Sorarchi publicani filium traditur, cui cognomen Justii. Hic constituit mittere eam ob pulchritudinem regi Garmo : qua de causa miscuit fratrum istud venenum Rhodanes et Sinonis; mors enim dulcior illis videbatur quam Garmum videre. Sorarcho ancilla significat quid Rhodanes et Sinonis molirentur. Clam igitur Sorachus mortiferum illud venenum abiecit, impletisque somnifero potu calicem, quo hausto somno captos deprehendens, in velicuto ad regem ducit. Dum propius accedunt, Rhodanes somnio diriperterrita clamat et excitat Sinonidem quae gladio pectus suum vulnerat. Cuncta quae ad eos spectarent percunctatur Sorachus, hi fide data narrant, quo facto liberantur ab illo, qui etiam ostendit Veneris sanum in insula, ubi vulnus Sinonidis sanatur.

VIII. A re proposita digrediens narrat de delubro et de insula, quam Euphrates et Tigris circumfluentes efficiunt. Veneris tibi sacerdoti tres erant liberi Euphrates et Tigris et Mesopotamia, forma deformis haec genita, sed a Venere pulchra reddita, ut de ipsa illis exorta sit inter tres amantes de qua judicium sit. Bochorus iudex legitur iudicium illis temporibus optimus. Contendebant et litigabant hi tres, propterea quod huic quidem Mesopotamia poculum dederat unde bibere solebat, alterum capiti suo direpto florido serico coronaverat, tertium osculata erat; qui osculum acceperat vicit causam; nilivoninus Lamea contentio vigeat donec certantes se invicem interficerent.

IX. Narrat igitur veluti digrediens de Veneris fabo,

της ἱερῆς, καὶ ὡς ἀνάγκη τὰς γυναῖκας ἐκείσας φοιτῶσας ἀπαγγέλλειν δημοσίᾳ τὰ ἐν τῇ νυκτὶ αὐταῖς ἐρόμενα ὄνειρα· ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ Φαρνυόχου καὶ Φαρσίριδος καὶ Ταναΐδος, ἀφ' οὗ καὶ Ταναΐς ὁ ποταμὸς, λεπτο-
 8 μέρως διεξέρχεται, καὶ δεῖ τὰ περὶ τὸν τόπον καὶ τὴν χώραν τοῦ Ταναΐδος τοῖς κατοικοῦσιν Ἀφροδίτης μυστήρια Ταναΐδος καὶ Φαρσίριδος εἶναι. Ἐν δὲ τῇ προειρημένῃ νησίδι βόδων ἑτραχῶν ἡ Τίγρις τελειοῦται·
 10 κανθαρις γὰρ τοῖς τοῦ βόδου φύλλοις εἶσι συνεπτυγμένοι οὖσιν ὑπεκάρητο· καὶ ἡ τοῦ παιδὸς μήτηρ ἕρπια πεύθειται γενέσθαι τὸν υἱὸν ἐκμαγεύσασα.

Γ. Καὶ διεξέρχεται ὁ Ἰάμβλικος μαγικῆς εἰδῆ, μύθων ἀκρίθων καὶ μάγον λεόντων καὶ μάγον μυῶν·
 15 εἶς οὗ καλεῖσθαι καὶ τὰ μυστήρια ἀπὸ τῶν μυῶν· πρώτην γὰρ εἶναι τὴν τῶν μυῶν μαγικὴν. Καὶ μάγον δὲ λέγει χαλκῆς καὶ μάγον ὄρειον καὶ νεκρομαντείας καὶ ἐγγαστριμύθων, ὃν καὶ φησὶν ὡς Ἑλλήνας μὲν Εὐρακίᾳ λέγουσι, Βαβυλώνιοι δὲ Σακχόραν ἀποκαλεῖσθαι. Λέγει δὲ καὶ ἑκστὸν Βαβυλώνιον εἶναι ἡ
 20 συγγραφεὺς καὶ μαθεῖν τὴν μαγικὴν, μαθεῖν δὲ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ ἀκμάζειν ἐπὶ Σοαιρου τοῦ Ἀρμενίου τοῦ Ἀρσακίδου, ὃς βασιλεὺς ἦν ἐκ πατέρων βασιλέων, γέγονε δὲ ἕως καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς τῆς ἐν Ῥώμῃ, καὶ ὑπατος δὲ, εἶτα καὶ βασι-
 25 λεὺς πάλιν τῆς μεγάλης Ἀρμενίας· ἐπὶ τούτου μὲν ἀκμάσαι φησὶν ἑαυτὸν. Ῥωμακίων δὲ διαλαμβάνει βασιλεύειν Ἀντωνίων· καὶ δεῖ Ἀντωνίον, φησὶν, Οὐδῆρον τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἀδελφὸν καὶ κληροτὴν ἐπεμπε Βολόγατον τῷ Παρθυσίῳ πολεμήσοντα, ὡς αὐτὸς τε
 30 προεῖποι καὶ τὸν πόλεμον, δεῖ γενέσθαι καὶ ὅσοι τελευτήσῃ, καὶ δεῖ Βολόγατος μὲν ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καὶ Τίγριν ἔφυγεν, ἡ δὲ Παρθυσίων γῆ Ῥωμαίοις ὑπέμικτος κατέστη.

ΙΔ'. Ἄλλ' ὅ γι' Τίγρις καὶ Εὐφράτης οἱ παῖδες ἐμ-
 35 φερεῖς ἀλλήλοισι ἦσαν καὶ Ῥοδάνης ἀμορτίοις. Τοῦ δὲ παιδὸς, ὡς περ ἔγραψεν, τῷ βόδῳ τελειοῦντος, Ῥοδάνης πρὸς τὴν νησίδα ἄμα Σινωνίδι περαιοῦται, καὶ βούῃ ἢ μήτηρ τὸν τεθνηκόσα αὐτῆς υἱὸν ἀναδιδῶναι, εἰς τὸν Ῥοδάνην ἐρώσῃ, καὶ Κόρην αὐτῷ ἐκείθιν
 40 ἔπεσθαι· συνοποκρίνεται Ῥοδάνης ταῦτα, τῆς τῶν νησιωτῶν κατεντροπῶν εὐθελίας. Μηνύεται Δάμα τὰ περὶ Ῥοδάνην, καὶ ὅσα Σόραχος περὶ αὐτοῦ ἐπραξέ· μηνυτὴς δ' ἦν αὐτὸς ὁ ἰατρός, ὃν ὁ Σόραχος κρύφα πέμψας τὸ τῆς Σινωνίδος ἐθεράπευσε τραῦμα. Συλ-
 45 λαμβάνεται διὰ τούτου Σόραχος καὶ ἀγεται ἐπὶ Γάρμον· ἀποστελλεται καὶ αὐτῷ ὁ μηνυτὴς γράμμα Δάμα ἐπιπεράμενος πρὸς τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱερέα, ἐφ' ᾧ συλλαβεῖν τοὺς περὶ Σινωνίδα. Διαβαίνει τὸν ποταμὸν ὁ ἰατρός τῆς ἱερῆς ἑαυτὸν ὡς εἶδος ἐξαρτήσας κα-
 50 μήλου, τὸ δὲ γράμμα τῷ δεξιῷ παραθεῖς τῶν ὠτων· καὶ τέλος ὁ μηνυτὴς ἐναποπνίγεται τῷ ποταμῷ, διαβαίνει δὲ πρὸς τὴν νησίδα ἢ κόμηλον, καὶ πάντα μανθάνουσιν αἱ περὶ Ῥοδάνην, τὸ τοῦ Δάμα γράμμα τῶν ὠτων ἀνελόμενοι τῆς καμήλου.

utque necesse fuerit matronas eo accedentes publice conu-
 tiare, quae in delubro ipsis visa essent insomnia. Ubi et
 de Pharnucho, et Pharsiride et Tanade (unde et Tanais
 flumen) accurate refert et mysteria Veneris circo Tanor-
 dem habitantibus lajus esse Tanarib et Pharsiridis. In
 insula supra memorata rosas edens Tigris diem obit: nam
 candidatis rose folios inuicem adhuc implicatis subsederat;
 pueri mater per incantamenta credit filium heroicm esse
 factum.

X. Jamblicus magico artis species tradit, magum enim
 esse locustarum, leonum et murium; atque inde etiam
 mysteria dicta esse a τῶν μυῶν, id est a muribus, cum
 murium ars magica prima sit. Magum quoque grandius
 et magum serpentum et divinationem e mortuis et ven-
 triloquium esse affirmat, quem Graeci dicebant Eury-
 clem, Babylonii Sarchuram. Se quoque Babylonium esse
 narrat aucter et artem magicam didicisse, tum et Graecos
 discipulis studuisse et floruisse temporibus Socris Acha-
 menidis filii, Arsacei repositis, qui rex erat regio genere
 orientis, lectus erat tamen et Romanus senator et creatus
 consul, deinde rursus erat rex Armeniae Magnae: hujus
 igitur aetate se floruisse tradit. Romanis imperare Anto-
 nianum refert, qui cum Verum Imperatorem, fratrem et
 generum mitteret ad bellum gerendum cum Volagano
 Parthorum rege, tum praesul auctor et bellum hoc ori-
 turum esse et quem finem habiturum esset; Volaganus
 autem ultra Euphratem et Tigrim fugit: Parthorum re-
 gio Romanis subacta est.

XI. Tigris et Euphrates pueri similes inuicem erant et
 Rhodanes utriusque. Pueri illo, ut diximus, per rosam
 enecto, Rhodanes in insulam cum Simonde traipat, et
 claudat mater Rhodanem adspiciens filium suum mortuum
 revivisse et Proseponam illum inde (ex Orco) sequi; dis-
 simulat haec Rhodanes, insularum simplicitatem ludu-
 cans. Quae Rhodani et Simondi accidissent et quae So-
 rachelus cum illis gessisset Danae mutantur, inlex fuit
 medicus ille quem Sorachus ut Simondis vulnus curaret,
 clam submiserat. Propterea capitur Sorachus et ad Gar-
 num adluetur. Mittitur et ipse index Danae litteras
 secum ferens ad Veneris sacerdotem cum hoc mandato ut
 Rhodanes et Socris prebenderentur. Medius traipat Ro-
 vum, ut tuos fert, sacrae camelo simul appendens litteras
 que dextrae aui imponit. Verum delator iste flumine mori-
 tur, camelus ad insulam admittat, Rhodanes omnia componit
 sublata e cameli aure Danae epistola.

10 III'. Φεύγουσιν ἐκεῖθεν διὰ τοῦτο, καὶ συναντῶσιν ἀγόμενον Σόραχον ἐπὶ Γάρμον, καὶ καταλόουσιν ἄμα ἐν πανδοχείῳ. Καὶ τῇ τοῦ χρυσοῦ ἐπιθυμίᾳ νύκτωρ ἀνακίβηται Ῥοδάνης, καὶ ἀναιροῦνται οἱ Σοραίχου φύ-
 15 λακίαι, καὶ φεύγει σὺν αὐτοῖς Σόραχος, ἀμοιβὴν εὐρίων τῆς προὔπερβασης εὐεργεσίας. Συλλαμβάνει Δάμας τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱερέα, καὶ ἀνακρίνεται περὶ Σινωνίδος, καὶ τέλος κατακρίνεται δῆμιος γενέσθαι ἀντὶ ἱερέως ὁ πρεσβύτερος· καὶ τὰ περὶ τὸν δῆμιον ἔσθῃ καὶ νόμιμα. Συλλαμβάνεται Εὐφράτης, ὅτι ὁ πατὴρ καὶ ἱερεὺς, ὡς Ῥοδάνη αὐτὸν ἠπολαβὼν, οὕτως ἐπικάλει· καὶ φεύγει Μεσοποταμία ἢ ἀδελφῇ. Καὶ πρὸς τὸν Σάχαν ἀπάγεται Εὐφράτης, καὶ ἀνακρίνεται περὶ Σινωνίδος· ὡς γὰρ Ῥοδάνης ἠτάζετο. Καὶ ἀποστέλλει
 20 Σάχας πρὸς Γάρμον, ὅτι Ῥοδάνης συνελήπται καὶ Σινωνίς συλληφθήσεται. Ὁ γὰρ Εὐφράτης ὡς Ῥοδάνης κρινόμενος ἔφη τὴν Σινωνίδα συλλαμβανομένου αὐτοῦ περιγενέαι, Σινωνίδα καλεῖν κάκεινος ἐκβιαζόμενος τὴν ἀδελφὴν Μεσοποταμίαν.
 25 II'. Ὅτι οἱ περὶ Ῥοδάνην καὶ Σινωνίδα φεύγοντες ἄμα Σοραίχῳ καταίρουσιν εἰς γεωργῶν· τῷ δ' ἦν κόρη θυγάτηρ καλὴ τὴν ὄψιν, ἀρετὴ χηρωθεῖσα καὶ τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ τὰς τρίχας περιχειραμένη. Πέμπεται αὕτη τῆς ἀλύσειος τῆς χρυσῆς ἀπεμπολῆσαι, ἣν οἱ
 30 περὶ Ῥοδάνην ἐκ τῶν δεσμῶν ἐπιφέροντο, καὶ ἀπεισι πρὸς τὸν χρυσοκόμον ἢ τοῦ γεωργῶν θυγάτηρ. Καὶ ἰδὼν ἐκεῖνος τὴν τε ὄψιν τῆς κόρης καλὴν καὶ τῆς ἀλύσειος τὸ μέρος, ἧς αὐτὸς ἐργάτης ἐτύγγανε, καὶ τὴν κόμην περιχηρημένην, ὑπονοεῖ Σινωνίδα εἶναι, καὶ πέμ-
 35 ψει πρὸς Δάμην καὶ λαθῶν φύλακας, ἀπερχομένην ἐφύλαττε κρύφα. Ἦ δὲ ὑπονοήσασα τὸ φραττόμενον, φεύγει εἰς ἔρημον κατάλυμα, ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ τῆς κόρης τῆς ἐπικαλουμένης Τροφίμης, καὶ τοῦ δούλου τοῦ ἱραστοῦ καὶ φονέως, καὶ τοῦ κόσμου τοῦ χρυ-
 40 σοῦ, καὶ αἱ ἐκδεσμοὶ τοῦ δούλου πράξεις, καὶ τὸ λαυτὸν ἐπισφάζαι, καὶ τὸ αἱματωθῆναι τὴν τοῦ γεωργῶν θυγατέρα τοῖς τοῦ λαυτοῦ διαχρησασμένου αἵμασι, καὶ ὁ τῆς κόρης διὰ ταῦτα φόβος καὶ ἡ φυγὴ, καὶ ἡ ἐκστασις τῶν φυλάκων καὶ φυγὴ, καὶ ἡ πρὸς τὸν πα-
 45 τέρα τῆς κόρης ἀριεὶς καὶ διήγησις τῶν συνκυρησάντων, καὶ φυγὴ ἐκεῖθεν τῶν περὶ Ῥοδάνην, καὶ πρὸ τούτων γράμμα πρὸς Γάρμον τοῦ χρυσοκόμου, ὅτι Σινωνίς εὐρηται· καὶ ἦν πίστις ἡ ἐξωνηθεῖσα ἀλυσὶς πεμπομένη καὶ τὰ ἄλλα, ἀ περὶ τὴν τοῦ γεωργῶν θυ-
 50 γατέρα ὑπωπτεύετο.

10 IA'. Ῥοδάνης ἀπὸ τῶν ἐφ' ᾧ φεύγειν φιλεῖ τὴν κόρην τοῦ γεωργῶν, καὶ ἀνάπτεται εἰς ὄργην Σινωνίς διὰ τοῦτο, εἰς ὑπόνοιαν μὲν πρῶτον ἀρετῆς τοῦ φιλήμα-
 15 τος, ἔπειτα καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ Ῥοδάνους χειλῶν ἀρε-
 20 λομένη τὸ αἷμα, ὃ φιλήσας αὐτὴν περιεχέριστο, εἰς ἰσχυρὰν πίστιν καταστάσασ. Ζητεῖ διὰ τοῦτο Σινωνίς τὴν κόρην ἀναλεῖν, καὶ ὑποστρέφει πρὸς αὐτὴν ἠπιέ-
 25 γετο καθάπερ τις ἐμμανῆς· καὶ συνέπεται Σόραχος, ἐπεὶ μὴ κατασχέειν τῆς μανιώδους ὁρμῆς ἰσχυε.

XII. Quare inde in fugam se conjiciunt et occurrunt Soracho ad Garmum ducto et una in diversorio divertunt. Noctu auri cupiditate persuadet Rhodanes; Sorachi custo- des interficiuntur, fugit cum illis Sorachus, hanc remunera- tionem suae beneficentiaeactus. Damasprehendit Veneris sacerdotem et de Sinonide sciscitatur et tandem damnatur senex ut pro sacerdote carnifex fieret; mores et consuetudines carnificis narrantur. Prehenditur Euphra- tes quoniam pater idemque sacerdos, illum pro Rhodane habens, hoc nomine appellabat. Fugit soror Euphratis Mesopotamia. Ad Sacam Euphrates adducitur, de Sino- nide interrogatur, pro Rhodane enim examinabatur. Cer- tiorem facit Garmum Sacas, captum esse Rhodanem, fore ut jamjam Sinonis caperetur. Euphrates enim quasi Rhodanes esset in judicio respondet Sinonidem dum ipse caperetur, fugisse, coactus nimirum ipse Sinonidem ap- pellare sororem suam Mesopotamiam.

XIII. Rhodanes et Sinonis una cum Soracho in fugam versi agricolae iugurium subeunt; huic erat filia pulchra forma, nuper vidua et viri desiderio crines attonsa. Haec torquem illum aureum vendere mittitur, quem e vinculis Rhodanes et Sinonis attulerant, abique ad aurifabrum agricolae puella. Videns ille puella venustatem et torquis partem quam ipse fabricasset, et comam ejus detonsam, suspicatur esse Sinonidem, mittit ad Damam assumtisque custodibus abeuntem clam observat. Illa quid ageretur suspicata confugit in desertum domicilium, ubi et illa de puella Trophima dicta, et de servo amante et homicida et de ornata aureo sermo injicitur et de nefandis servi facinoriis, quodque se ipse interfecerit, agricolaeque puella sanguine illius qui se ipsum interfecerat fedaretur, quae propterea metu percussa est et fugit: hinc custodum metus et fuga, puellae adventus ad patrem, enarratio eorum quae acciderant, fuga ex hoc loco Rhodanis et Sinonidis, et ante haec quod litterae ad Garmum regem missae essent de reperta Sinonide; cuius rei testimonium torques ille emptus qui ad eum mittebatur tum et reliqua quae de rustici filia suspicatus erat.

XIV. Rhodanes aliens eo consilio ut fugeret, osculatur agricolae filiam, ira incenditur Sinonis propterea, dum primum basium datum esse suspicabatur, dein vero firmo testimonio id credens, quando a Rhodanis labiis detersit sanguinem quo puellam osculando lincta erant. Ideo intertinere vult Sinonis puellam et redire ad illam festinat furentis instar; Sorachus sequitur eam, cuius furibundum impetum refrenare non poterat.

τῆρα τῆς Σινωνίδος ἀνηρτημένον, τὸ τε τοῦ τάρου ἐπί-
 γρῦμα, ὁ μὲν Ῥοδάνης πρότερον πληγὴν ἑαυτῷ ἐπα-
 νειγών προσέγραψε τῷ ἰδίῳ αἵματι ἐπὶ τῷ τῆς Σινωνίδος
 ἐπιγράμματι· καὶ Ῥοδάνης ὁ καλὸς· ὁ δὲ Σόραιχος
 βρόχῳ ἑαυτὸν ἐξήπτειν. Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὴν τελευταίαν
 πληγὴν ὁ Ῥοδάνης ἐπάγειν ἤρχετο, ἡ τοῦ γεωργοῦ
 θυγάτηρ ἐπιστάσα μέγα ἔβόα· οὐκ ἴσθι Σινωνίς, ὦ Ῥο-
 δάνη, ἡ κειμένη· καὶ δραμοῦσα κόπτει τε τὸν βρόχον
 Σοραίου καὶ τὸ ξίφος ἀφαιρεῖται Ῥοδάνους, καὶ κί-
 10 θει μόλις διηρησαμένη τὰ τε περὶ τὴν δυστυχῆ κόρην
 καὶ περὶ τοῦ χρωσίου τοῦ κατορωρυγμένου, καὶ ὡς
 ἐπὶ τῷ ἀναλαθεῖν τοῦτο ἔχει.

10 Ἰθ'. Ἡ δὲ Σινωνίς ἀπολυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν ἐξῆλθε τοῦ γεωργοῦ, ἔτι κατὰ τῆς κόρης ἐπιμαί-
 νομένη. Μὴ εἰροῦσα δὲ αὐτὴν ἐπὶ τῷ πατέρει·
 15 ὁ δὲ τὴν ὁδὸν ἔραξε, καὶ αὐτὴ ἰδίωκεν ὀπίσω, γυμ-
 νώσασα τὸ ξίφος. Ἰδὲ δὲ κατέλαθεν ἐρριμμένον μὲν
 τὸν Ῥοδάνην, ἐκείνην δὲ μόνην παρακαθήμενὴν καὶ τὸ
 τραῦμα τοῦ πτόθους παραψέχουσαν· ὁ Σόραιχος γὰρ
 20 ἐπὶ ζήτησιν ἱατροῦ ἔρχεται ὄργῃς τε καὶ ζηλοτυπίας
 πολλοὺς ἐπιπέλαται καὶ ὄρμη κατὰ τῆς κόρης. Ὁ δὲ
 Ῥοδάνης ὑπὸ τῆς βίας κρείττων τοῦ τραύματος γεγο-
 νώς ὑπῆντα καὶ ἐκώλυε τὴν Σινωνίδα, τὸ ξίφος ἀρκά-
 σασ ἀπ' αὐτῆς. Ἡ δὲ ὑπ' ὄργῃς ἐκπηδήσασα τοῦ κα-
 25 ταγωγίου καὶ δρόμῳ χρωμένη μυνιώδει, τοῦτο πρὸς
 Ῥοδάνην εἰποῦσα ἀπέρριψε μόνον κελῶς τε σήμερον
 εἰς τοὺς Ἰάρμου γάμους. Σόραιχος δὲ παραγενόμενος
 καὶ μαλὼν ἀπαντα παρηγορεῖ μὲν Ῥοδάνην, καὶ ἱα-
 30 τρεύσαντες τὸ τραῦμα ἀπολύουσι μετὰ τῶν χρημάτων
 τὴν κόρην πρὸς τὸν πατέρα.

Κ'. Ἄγεται πρὸς Ἰάρμον Εὐφράτης ὡς Ῥοδάνης
 καὶ ὡς Σινωνίς Μεσοποταμίαι· ἀγεται καὶ Σόραιχος
 καὶ ὁ ἀληθὴς Ῥοδάνης. Καὶ διαγνοὺς ὁ Ἰάρμος, μὴ
 εἶναι Σινωνίδα τὴν Μεσοποταμίαν, δίδωσι Ζοβάρῃ
 35 παρὰ παταμόν Εὐφράτην καρπομῆσαι, ἵνα μὴ, φησὶ,
 καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύση ὀνόματος.
 Ὁ δὲ Ζοβάρης, ἀπὸ πηγῆς ἰσρωτικῆς πίων καὶ τοῦ
 Μεσοποταμίας ἰσρωτὶ σχεθεῖς, σώζει τε ταύτην καὶ
 πρὸς Βερενίκην Αἰγυπτίῳν ἤδη, ἅτε τοῦ πατρὸς τε-
 40 λευτήσαντος, βασιλεύουσας, εἰς ἧς ἦν καὶ ἀρελόμενος,
 ἄγει· καὶ γάμους Μεσοποταμίαις ἢ Βερενίκῃ ποιᾷται,
 καὶ πόλεμος δὲ αὐτὴν Ἰάρμῳ καὶ Βερενίκῃ διαπειλεῖ-
 ται. Εὐφράτης δὲ παραδίδεται τῷ πατρὶ ὡς δημίῳ,
 καὶ ἀναγνωσθεῖς σώζεται, καὶ πληροὶ μὲν αὐτὸς τὰ
 45 τοῦ πατρὸς ἔργα, ὁ δὲ πατὴρ οὐ μαιίνεται τοῖς ἀνθρώ-
 πῳν αἵματι· ἕσπερον δὲ ὡς τοῦ δημίου κόρη ἐξέρχεται
 τοῦ οἴκηματος καὶ διασώζεται. Ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς
 συγκαθεύουσας τῷ δημίῳ, τὰ τε περὶ αὐτὴν εἶθη τε
 καὶ νόμιμα, καὶ περὶ τῆς τοῦ γεωργοῦ θυγατρὸς, ὅπως
 50 ἀνάσκατος γίνεταί, ἐπεὶ Σινωνίς τῷ Συρίας βασιλεῖ
 γαμηθεῖσα ἔσχεν ἰσθὴν τὴν ὄργην ἐκ' αὐτῆ πληρῶσαι·
 καὶ ὡς δημίῳ ταύτην συγκαθεύειν καταδικάζει· καὶ
 ἔτι συνεκαθεύθησεν ἐν τῷ τῶν δημίον περιδῶλον εἰσαλ-
 θούσῃ τῷ Εὐφράτῃ ὡς καὶ αὐτὴ αὐτῆς εἰς τὸ ἐκείνης

sibi infligens, suo sanguine Sinionidis titulo adscripsit: et
Rhodanus pulcher: Sorachus laqueo caput inserit. Dum
 ultimum Rhodanus vulnus sibi inferre parat, agricolae
 filia superveniens magna voce clamat: non est Sinonis, quae
 hic jacet: decurrens dischidit laqueum Sorachi et Rho-
 dani gladium ademit, et vix persuadet narrans illa quae
 de infelici puella et de anro defosso accidissent, ad quod
 recipiendum ipsa venisset.

XIX. Sinonis vinculis soluta ad agricolae domum fugit,
 sorore adhuc in ejus filiam agitata: quam non reperit pa-
 rentemque de ea perunculatur; ille viam monstrat, ipsa
 stricto gladio insequitur. Ubi deprehendit Rhodanem
 prostratum, illam autem solam adsidentem pectorisque
 vulnus ei foventem, nam Sorachus medicum accersitum
 ierat, ira et zelotypia magis fervet et in puellam cum im-
 petu ruit. At Rhodanus collectis ad eam violentiam non-
 nihil a vulnere viribus, accurrit et avertit ab illa Sinoni-
 dem, gladio illi erepto. Illa pro ira e diversorio exitiens
 et cursu furibundo utens hoc solum Rhodani dictum objec-
 it: *hodie te ad Garmi nuptias trahito*. Sorachus adve-
 niens intellecta re omni, consolatur Rhodanem, curataque
 plaga cum pecunia puellam ad matrem remittunt.

XX. Ad Garmum ducitur Euphrates quasi esset Rhoda-
 nes et pre Sinonide Mesopotamia. Cognito Garmus Meso-
 potamiam non esse Sinonidem tradidit Zobaram ad flumen
 Euphratem capite truncandam, ne qua, inquit, alta Sino-
 nidis nomen falso usurpet. Zobaras bibens ex fonte ama-
 torio et Mesopotamiae amore captus, servavit eam et ad
 Berenicem Aegyptiorum jam regionem, patre mortuo, a qua
 eam quoque abduxerat, reduxit, Mesopotamiae nuptias
 Berenice facit, et propter illam Garmus et Berenice bellum
 invicem minantur. Euphrates parenti suo ut carnifici tra-
 didit, agnitus servatur, parentis officio ipse fungitur, itaque
 pater humano sanguine non contaminatur: postea ut car-
 nificis filia carcere egreditur et liber sit. Ibidem et de car-
 nificis concubina, ejusque legibus ac moribus et de agricolae
 filia ut vi abrepta fuerit, postquam Sinonis cum rege Syriae
 nupta potestatem nacta esset illam ulciscendi: utque in
 sequam carnificum introiens cum Euphrate concubuerit:

πρόσωπον ὑποκριθεὶς ἐξῆλθε τοῦ περιβόλου, καὶ ἐκείνη ἀντὶ τοῦ Εὐφράτου τὸ ἔργον ἐπραττε τοῦ δήμιου.

ΚΑ'. Καὶ ταῦτα μὲν ὧδε προῦβαινε, παραδίδοται δὲ καὶ Σόραιχος ἐπὶ τῷ ἀνασταυρωθῆναι· ὁ δὲ τόπος ὁ ὠριστο, ἐνθα Ῥοδάνης καὶ Σινωνίς τὰ πρῶτα ἠύλισαντο, ἐν τῷ λειμῶνι καὶ ἐν τῇ πηγῇ, ἐν οἷς καὶ τῷ Ῥοδάνει τὸ κεκρυμμένον ἐπεφώρατο χρυσίον, ὃ καὶ ἀπαγομένῳ ἐπὶ τὸν σταυρὸν Σοραίχῳ μνηθεὶ. Καὶ Ἄλανῶν στρατὸς ἀπόμισθος Γάρμῳ γεγονώς καὶ ἀπε-
 10 χθανόμενοι περὶ τὸν χώρον, ἐν ᾧ Σόραιχος ἐμάλλιν ἀνασταυροῦσθαι, διατρίβουσιν· οἱ καὶ ἀπελάσαντες τοὺς Σόραιχον ἀγοντας ἔλυσαν. Ὁ δὲ τὸ μνηθεὶν χρυσίον εὐρών καὶ τέχνη τι καὶ σοφία ἐκ τοῦ ὀρύγμα-
 15 τος ἀνιμώμενος, τοὺς Ἄλανοὺς ἔπειθεν, ὡς ὑπὸ θεῶν ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐκδιδάσκειτο. Καὶ κατὰ μικρὸν ἐθίσας ἐβλυσεν ὥστε σπῶν ἠγεῖσθαι βασιλέα, καὶ πολεμεῖ στρατῷ Γάρμου καὶ νικᾷ. Ἄλλ' ἕτερον ταῦτα, ὅτε δὲ Σόραιχος ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἐπέμπετο, τότε καὶ Ῥοδάνης ὑπ' αὐτοῦ Γάρμου ἐστεφανωμένου
 20 καὶ χορεύοντος ἐπὶ τὸν πρότερον σταυρὸν πάλιν ἦγετο καὶ ἀνασταυροῦτο, καὶ Γάρμος μεθύων ἄμα καὶ χορεύων περὶ τὸν σταυρὸν σὺν ταῖς αὐλητρίσιν ἔχαιρε τε καὶ εὐφραίνεται.

ΚΒ'. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, Σάκας πρὸς
 25 Γάρμον γράμμα πέμπει, ὡς Σινωνίς τῷ Σύρων βασιλεῖ, μετράχῳ ὄνει, γαμεῖται· καὶ Ῥοδάνης ἀνοσθεὶς ἔχαιρε, Γάρμος δὲ ἑαυτὸν ἀνελεῖν ὤρμησεν. Ἐπισχῶν δὲ καταγεί Ῥοδάνην ἄκοντα τοῦ σταυροῦ, θαναῖν γὰρ μᾶλλον ἠρεῖτο, καὶ κοσμεῖ στρατηγικῶς, καὶ πέμπει
 30 τοῦ πολέμου, ὃν πρὸς τὸν τῶν Σύρων ἀνεκίνει βασιλέα, στρατηγὸν ὡς ἔραστην κατὰ τοῦ ἀντραστοῦ, καὶ φιλοφρονεῖται ὑπόουλως, καὶ γράμμα κρύφιον γράφει τοῖς ὑποστρατήγοις, εἰ νίκη γένηται καὶ συλληρῆθῃ Σινωνίς, ἀναιρηθῆναι Ῥοδάνην. Ῥοδάνης δὲ καὶ νικᾷ, καὶ τὴν
 35 Σινωνίδα ἀπολαμβάνει, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων, καὶ τοῦτο γελιδῶν προμηνύει· ταύτην γὰρ, ὅτε παρῆν Γάρμος καὶ συνεξέπειπε Ῥοδάνην, αἰετὸς εἶδωκε καὶ ἰκτίνας· ἀλλὰ τὸν μὲν αἰετὸν ἐξέφυγεν, ὃ δὲ ἰκτίνας ταύτην ἤρπασεν. Ἐν οἷς ὁ ἰς λόγος.

qui in ejus vultum assimilatus, e septo egreditur, quando illa pro Euphrate carnificis officio fungebatur.

XXI. Hæc quidem ita gesta sunt. Cruci traditur etiam Soræchus; locus definitur, ubi Rhodanes et Sinonis primum degerant, in prato et ad fontem, in quibus a Rhodane absconditum aurum inventum erat, quod nunc quoque abducto ad crucem Soræchio indicat. Alanorum exercitus, cui stipendia non erant data ideoque irati, versantur in loco ubi Soræchus cruci affigendus erat; abactis Soræchii custodibus, Milum liberant. Ille reperto, quod monstratum erat aurum, arte quadam et astu e fossa extraxit, Alanisque persuasit se diis hæc et alia edoctum scire. Paulatim autem eos aduefaciens eo pertraxit ut illum pro rege suo agnoscerent bellumque cum Garmi exercitu gesserit ac vicerit. Hæc postea facta sunt; quando vero Soræchus ad crucem ducebatur, eodem tempore et Rhodanes ab ipso Garmo coronato et saltante ad priorem illam crucem rursus ductus est et affixus. Garmus ebrius simul et saltans circum crucem cum libicinis gaudebat et anpro latabatur.

XXII. Dum hæc fiunt, Sacas Garmo epistolam mittit, Sinonidem cum Syria rege, juvene, nupsisse; Rhodanes pendens gaudebat, Garmus se ipse interficere properabat. Se cohibens tamen deducit invitum Rhodanum a cruce, mori malebat enim, paludamento ornat, ducemque belli quod adversus Syriae regem movebat mittit, tanquam amantem adversus rivalem, et benigne sed simulate excipit, clandestinas litteras legatis ejus mittens (in quibus hoc mandatum) ut Rhodanem interficerent victoria parva et Sinonide prehensa. Rhodanes victor recuperat Sinonidem et regnum accipit Babylonice, quod hirundo augurio portenderat; Garmo enim præsentem cum is Rhodanem mitteret aquila et milvus hanc persequerentur, aquilam isla effugit, milvus eam rapuit. De his (agit) liber decimus sextus.

ΕΥΜΑΘΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΤΟ ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΗΝ ΚΑΙ ΥΣΜΙΝΙΑΝ

ΔΡΑΜΑ.

^{Εὐμαθίου Φιλοσόφου}
ΕΥΜΑΘΗΙ ΦΙΛΟΣΟΦΗ

DE HYSMINES ET HYSMINIÆ AMORIBUS

FABULA.

COLLATIS PARISINIS, VATICANIS ET MONACIBUS
CODICIBUS, RECOGNOVIT, EMENDAUIT, LATINE VERTIT

PHILIPPUS LE BAS.

REVIEWS

The first part of the book is devoted to a general introduction to the theory of the firm. The author discusses the various models of the firm, from the simple neoclassical model to the more complex models of the modern theory of the firm. He also discusses the role of the firm in the economy and the relationship between the firm and the market.

The second part of the book is devoted to a detailed analysis of the theory of the firm. The author discusses the various models of the firm, from the simple neoclassical model to the more complex models of the modern theory of the firm. He also discusses the role of the firm in the economy and the relationship between the firm and the market.

APPENDIX

The appendix contains a number of technical details and proofs. It is intended for those who are interested in the mathematical aspects of the theory of the firm.

The appendix contains a number of technical details and proofs. It is intended for those who are interested in the mathematical aspects of the theory of the firm.

PRÆFATIO.

De Eumathio sive Eustathio (nam de vero auctoris nomine viri docti dubitant) et de ejus libri historia litteraria disserendi non est hic locus. Adeat lector, qui de his quæret, notitiam quam interpretationi vernaculo sermone multis abhinc annis a me conscriptæ et vulgatæ (1) præfixi, et præsertim F. Osanni, viri eruditissimi, *Prolegōmena ad Eustathii Macrembolitæ de Amoris Hysminia et Hysmines drama ab se edendum*, Gissæ, MDCCCLV, 4°.

Quibus autem auxiliis adjutus fuerim ad sahandum editionis Gaulminianæ contextum paucis exponam. Codices tredecim ipse contuli, Romanos scilicet quinque et Parisinos octo. Imo trium Monacensium Variantes lectiones in usus meos enotatas summa liberalitate mecum communicavit vir doctissimus et amicissimus Io. Geor. Krabinger, cui, illius gratia Vaticana et Parisina Synesii manuscripta exemplaria conferendo, paria paribus referre mihi contigit. Quin etiam codicem Ambrosianum Mediolani inspexi; septemdecim igitur codices mihi subsidio fuerunt, quorum descriptio sequitur.

VATICANI.

A. — CXIV forma quarta, charta bombycina, litteris minutissimis multisque compendiis scriptus, quem ad sæculum XII Amatius referebat, ego autem sæculo XIII antiquiorem non existimo.

(1) *Aventures de Hysminé et Hysminias par Eumathe Macrembolite, traduites du Grec, avec des remarques par Ph. Le Bas, Paris, J. S. Merlin, 1828. (T. XIV de la Collection des Romans grecs.)*

PRÆFATIO.

B. — CLXV, forma quarta, chartaceus, sæculo XVI exaratus, olim Alexandri Petavii, Pauli filii, deinde Christianæ reginæ.

C. — MCCCL, forma maxima, chartaceus, olim Fulvii Orsini, e n° CXIV, sæc. XVI exscriptum.

BARBERINI.

D. — CLXV, formæ quartæ, bombycinus, litteris minutissimis et compendiariis, ineunte sæc. XIII exaratus, sed mutilus. Incipit p. 9 editionis Gaulminianæ, l. 17, φράσιν ὡς εἰς πύχαις; desinit p. 285, l. 2, καὶ ἵνα τὰν μέσῳ παρῶ.

E. — CCCCLIII, forma quarta, chartaceus, ex D exscriptus; initium non desideratur, sed desinit p. 250 ed. Gaulm., l. 20, συμπλακῆσομαι σοι παρθένε.

MEDIOLANENSIS.

F. — B, CLV (in parte superiori Ambrosianæ Bibliothecæ), chartaceus, formæ maximæ, ann. 1545 a Valeriano quodam foroli- viensi, canonico congregationis Sancti Salvatoris, parum emendate scriptus.

PARISINI.

G. — 2915, forma octava minore, a. 1364 exaratus. Ad finem desiderantur nonnulla folia quibus continebantur a p. 326, l. 10, ἀλλ' ὁ κήρυξ ἀναστὰς (IX, 3) usque ad p. 330, l. 13, ἰστῶσί μου κατὰ μέτωπον (IX, 5), a p. 366, l. 16, οὐδ' ἐν χεῖλεσι παρμυθεῖται (X, 3) usque ad p. 373, l. 10, καὶ φησιν (X, 6); et a p. 425, l. 19, ἡ κόρη μετ' αἰδοῦς (XI, 12) usque ad p. 430, l. 21, ἡλίου δ' ἀνίσχοντος (XI, 15).

H. — 2914, chartaceus, forma octava minore, a. 1443 exaratus, si catalogo Codicum Manuscriptorum Bibliothecæ regiæ fides, cuius rei autem nullum indicium occurrit in codice, qui ineunte sæculo XV scriptus videtur. Folia autem 1-4 et 11-13 manus recentioris sunt et quidem indoctæ; charta etiam in hac codicis parte recentior est. Eumathii opus foliis 114 continetur, quorum ordo haud semel perturbatur. In hoc codice qui nullam librorum divisionem exhibet, lacunam deprehendes a p. 278, l. 9, ταρπτόμενον τὸ πολίχνιον (VIII, 2) usque ad p. 282, l. 9, τοῖς βαρβάροις συνανεκλίθησαν (VIII, 4).

I. — 2907, chartaceus, forma quarta, sæculo XV exaratus (minime autem XVI, quod asserit catalogus cod. uss. Bibl. reg.) et notæ satis bonæ.

K. — 2897 (Cod. Telleriano-Remensis, 49), chartaceus, formæ maximæ, sæculo XVI scriptus. In fronte legitur: « De Vaticana Bibliotheca descripti ex recentiori exemplari et cum pervetustiore collati quam diligentissime. » (Qui recentior Vaticanus dicitur, est C; qui autem vetustior, A.) — Hujus codicis lectiones sæpissime commemorat Boissonadius v. cl. in doctissimis librorum a se editorum commentariis.

L. — 2895, chartaceus, forma maxima, sæculo XVI exaratus, quem inter Parisienses optimum declarat Osannus (*Act. Lex. gr.* p. 140), quem vero A, G et H posthabendum arbitratur.

M. — 583, chartaceus, in quo permulta opuscula continentur sæc. XVI et XVII exarata et ab erudito quodam ad usum suum collecta, inter quæ exstant duo Eumathiani operis fragmenta, scilicet p. 166 et 167 quæ in Gaulm. edit. occurrunt a p. 213, l. 19, ἀνθρακας εὐρίσκας, usque ad p. 226, l. 17, οὐκ ἀχαίρων, et f. 168 et 169 quæ a p. 9, l. 17, φρέαρ ὡς εἰς πύχαις usque ad p. 32, l. 7, ἐπὶ τὸν ὕπνον ἐτρέπημεν leguntur.

N. — *Suppl.* 157, chartaceus, formæ quartæ, descriptus Romæ, ex Vaticano CXIV, a Joanne a Sancta Maura Cyprio, patricio Nicosensi, a. 1589.

O. — *Suppl.* 208, chartaceus, forma quarta minore, a Jacobo Segnier Romæ, ut videtur, exaratus. Longi Pastoralia continet et Eumathii libros I-IV ex Vaticano A descriptos.

MONACENSES.

P. — CXVI, chartaceus, in-folio, sæc. XVI. Vid. Ign. Hardt *Catalogus codicum manuscriptorum graecorum Bibliothecæ regiae Bavaricæ*, t. I, p. 511.

Q. — CCCCV, chartaceus, in-folio, sæc. XV. Vid. *ibid.* t. V, p. 250.

R. — CCCCLX, chartaceus, in-folio, sæc. XV. Vid. *ibid.* t. V, p. 432.

Cavendum est autem ne eadem omnibus istis codicibus fides

adhibeatur. Antiquissimum et, ni fallor, prastantissimum, Vaticanum scilicet, quem littera A signavi, et unde fluxerunt C K O N, ante omnes secutus sum. Ad cæteros tantummodo confugi, ubi nihil ille boui suppeditabat. Gaulminianum igitur contextum nusquam immutavi nisi veteribus exemplaribus fretus, exceptis quibusdam locis, ad quos sanandos propriis coniecturis uti coactus sum. De his breviter exponam.

IV, 8. Καὶ τοῖνδε ὁ ἀγρότης ἔχει. Sic correxi vulgatam καὶ τόξον ὁ ἀγρ. ἔχει. Nam arcus homini falce ad sænum secandum instructo prorsus inutilis est, BLPQ καὶ τόξονδε, unde emendationem meam deduxi.

IV, 14. Vulgo legitur εἰ δὲ κεκρυμμένοι πένητες τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χάσμασι καὶ εἰ τούτοις ἐσκόρπιζεν, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὄρᾶν, in quibus non ferri potest inepta lectio πένητες quam codices omnes tuentur, quod jam ipse viderat in notis suis Gaulminus, qui ὄρνιθες legendum esse iudicabat. Correxi, audacius fortasse, κεκρυμμένα πετηνὰ εἰμᾶε sensus requirebat, ratus vocem πένητες ortam esse ex metathesi elementorum ν et τ. Quin etiam confundi possunt α et ες. Vid. Bast *Comm. palæogr.* p. 765. Cæterum Eumathius non semel poeticas voces solutæ orationi miscet. Vid. Boissonade ad Choricium p. 139.

V, 9. Vulg. Καὶ σοὶ χάρις Ξενίῳ Διὶ. Correxi καὶ Ξενίῳ Διὶ, invitis codd.

Ibid. Gaulm. et K σὺν Ἰσμίνῃ καὶ σὺν ὄσοι. B. H. σὺν ὄσοις G L P Q R καὶ ξὺν ὄσοις. Leg. ξὺν Ἰσμίνῃ καὶ ὄσοι, subaud. τοῖς ἄλλοις quod habes infra V, 15.

10. Gaulm. et codd. Καλλισθένης. Corr. Κρατισθένης et infra 11 et 12; VI, 2 et 12.

15. Gaulm. εἰ I σὺν Σωσθένει καὶ Πανθίᾳ καὶ ὄσοις τούτοις ἐξ Αὐλικώμωδος εἶποντο. B D G H P R καὶ τοῖς ὄσοις. L N καὶ τοῖς ὄσοι. Q καὶ τοῖς ἄλλοις ὄσοις. Leg. καὶ τοῖς ἄλλοις ὄσοι.

VI, 8. Gaulm. καταδήσεται χάριτας. Dissentiunt codd.: καταδέσεται L, Q; καταδέσεται H; καταδαίσεται G; καταιδαίσεται P, Q; κατεδέσεται A, K, N; καταιδέσεται I, quod receperim nisi sensus exposceret quæ scripsi καταδήσει τὰς χάριτας.

— 12. Gaulm. ὡς ὄλαις ἢ κόρη τοῦτο χερσὶν ὑποδέξαίτο, ὡς εὐχαριστήσοι τῷ σήματι. Dedi ὑπεδέξατο, præeuntibus H I P Q R, et εὐχαρίστησε quo ducebat L, in quo legitur εὐχαριστήσαι.

— Ibid. Gaulm. ἐπὶ τὴν Αὐλίκωμιν τυγκαλέσοιτο. ¹⁴ E: πρόβανα κλέσοιτο. ¹⁴
Unde correxi προσανεκάλεσατο.

VII, 1. Gaulm. Καὶ τὰ θύματα περὶ τὴν Ἰμίνην. Καὶ πάλιν ἐγὼ θύσων ὅλον ἑαυτὸν ἢ θύμα τὴν Ἰμίνην λαβεῖν. Addidi ἐπιθυμῶν, ex quo penderet λαβεῖν quodque fortasse evanuit propter similitudinem vocum θύματα, θύσων, θύμα.

— 8. Gaulm. ἐκ πρῶρης. Correxi hic et VIII, 4, πρῶρας, sed vulgata retineri potest; nam saepe ἰωνίζει Eumathius.

— 9. Ναῦς μοι παστὰς, καὶ κύμα τάφος, καὶ πνεύματος ἤχος ὑμέναος. Ρίο τάφος corr. θαλαμῶς. Cf. 19. θαλαμῶς σοι καὶ ἰάφος ἢ θαλασσα.

VIII, 3. Gaulm. et codd. ὁ μὲν οὖν δὴ πυθμὴν τῆς τριήρους καὶ νεανίσκους καὶ τοὺς ἄνδρας ἐδέχετο. Inserui τοὺς ante νεανίσκους.

— 14. Vulg. Εἰ δὲ καὶ στεφάνων δάφνης παρθενικῆς στέφανον ἐκ βόδων ἐρωτικόν. Inserui ἐκ ante δάφνης et correxi παρθενικῶν, quod requirebant sequentia.

— Ibid. Vulg. καὶ χεῖρα δεσπότης κτήση διδάσκαλον. Feci ut, mutato tantum ordine verborum, constaret iambus, quem sic constituerat Gaulm. κτήση δὲ χεῖρα δεσπότης διδάσκαλον.

IX, 1. Gaulm. et A C D E H I K N Q καὶ βωμὸν Ἀρτέμιδος παρθένου κόσμον ἔχουσα κεφαλὴν. B G L P R κεφαλῆ. Corr. κεφαλῶν.

— 7. Vulg. ἰστώσι μου κατὰ μέτωπον. Corr. ἰστώσι μοί.

— 8. Vulg. ὁμοῖδουλος. Lege ὁμόδουλος, quod saepe occurrit in Eumathio. Vid. 7 et passim.

— 9. Vulg. οὐ πιστεύειν τοῖς γράμμασιν, οὐ συνεχωρούμην τοῖς γράμμασι καὶ τοῖς πράγμασι πιστεύειν ἐθέλων οὐ συνεχωρούμην τοῖς γράμμασι. Leg. οὐ πιστεύων vel οὐ πιστεύειν ἐθέλων.

— 16. Gaulm. et I ἢ δ' αὖ οὐ τοῦ νῦν ἐστὶ ταῦτα κείρου. A. B. G. H I K L N P Q ἢ δ' αὖ μ' οὐ τοῦ νῦν κ. τ. λ. R. μου. Leg. ἢ δ' αὖ ἀλλ' οὐ κ. τ. λ.

X, 17. Gaulm. ἀρχῆς ἀπ' ἀκρῆς καὶ μέχρις αὐτῆς. Codd. καὶ μέχρις ἀκρῆς αὐτῆς τελευτῆς. Inserui τῆς ante τελευτῆς, suadente Boissonadio ad Philostr. Epist. p. 153.

XI, 4. Gaulm. τέχνης ζωγράφου et sic ceteri codd. praeter B in quo manus recentior correxit τέχνης, quod secutus sum.

— 12. Vulg. εἰπεῖν δ' αἰσχύνη. Corr. αἰσχύνῃ.

— 13. Vulg. καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἡλιγγίων. Scr. ἡλιγγίων. Vid. Jacobs ad Achill. Tat. p. 565.

15 **IE'**. Καὶ καταίρουσιν εἰς πλουσίου τινός, τὸ ἦθος δὲ
 ἀκολάστου, Σήταπος αὐτῷ ὄνομα, δεῖρά τῆς Σινωνί-
 20 δος καὶ περᾶ· ἢ δὲ ἀντιρᾶν ὑποκρίνεται, καὶ μεθύ-
 θίντα τὸν Σήταπον καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα καὶ τὴν
 25 ἀρχὴν τοῦ ἔρωτος ἀναιρεῖ ξίφει. Καὶ ἀνοῖξαι κελύ-
 σσα τὴν κλίειον, καὶ τὸν Σόραχον ἀγνοοῦντα τὸ
 30 πρᾶχθῆν καταλιπούσα, ἐπὶ τὴν τοῦ γεωργῶ κήρην
 ἤλαυνετα. Σόραχος δὲ τὴν ἐξοδὸν αὐτῆς μαλῶν ἐδίω-
 κεν ὀπίσω, καὶ καταλαμβάνει ἔρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ
 35 τῶν Σητάπου δούλων, οὓς ἦν μισθωσάμενος, ἵνα κω-
 λύσῃ τὴν σφαγὴν τῆς τοῦ γεωργῶ κήρης· καταλαβὼν
 δὲ ἀναλαμβάνει εἰς τὴν ἀρμάμαξιν, περισκρούστο
 γὰρ καὶ τοῦτο, καὶ ἀπεικάνει ὀπίσω. Ὑποστρέφον-
 40 τιν δὲ αὐτῶν οἱ τοῦ Σητάπου θεράποντες, ἐπεὶ τὸν
 45 δεσπότην ἀνηρημένον εἰσεάσαντο, ἀπήνησαν ὀργισμέ-
 νοι, καὶ συλλάβοντες Σινωνίδα καὶ δῆσαντες ἦγον ἐπὶ
 Γάρμον ὡς ἀνδροφόνου κολασθῆσομένην· καὶ Σόραχος
 ἦν ἄγγελος Ῥοδάνει τῶν κακῶν, κόνιν τε κατὰ τῆς
 50 κερᾶλης πασάμενος καὶ τὸν κόνδον περιερρηγμένον·
 καὶ Ῥοδάνης ἀναιρεῖν ἑαυτὸν ὄρμηξ, ἀλλ' ἐκώλυε Σό-
 ραχος.

Γ'. Ὁ δὲ Γάρμος Σάκκα δεξάμενος γράμμα, ὅτι-
 25 παρ' Ῥοδάνης συνείληπται, καὶ παρὰ τοῦ χρυσοκόου,
 ὅτι Σινωνίς ἔρχεται, ἔρχαιρέ τε καὶ ἔθου καὶ τοὺς γάμους
 30 ἠτοίμαξε, καὶ κήρυγμα ἤπλωτο πανταχοῦ πάντας δε-
 σμώτας λύεσθαι καὶ ἀφίεσθαι. Καὶ Σινωνίς ὑπὸ τῶν
 Σητάπου θεραπόντων δέσμιος ἀγομένη τῇ κοινῇ τοῦ
 35 τρυφήματος λύεται καὶ ἀφίεται. Δάμαν δὲ κελύει
 Γάρμος παραδίδεσθαι θανάτῳ, καὶ παραδίδεται δήμιον,
 40 ὃν αὐτὸς ἀπὸ ἱερέως εἰς τὸν δῆμιον μετέστησεν· ἰδοὺ-
 χήραν δὲ τῆς Δάμας ὁ Γάρμος, ὅτι παρ' ἄλλοις
 Ῥοδάνης, ὡς ἐνόμιζε, καὶ Σινωνίς συνεσθῆθησαν. Διά-
 45 δυχος δὲ Δάμα ὁ ἀδελφὸς καθίσταται Μόναςος.

IZ'. Δοληρὸς περὶ Βερενίκης, ἥτις ἦν θυγάτηρ
 15 τοῦ βασιλέως Αἰγυπτίων, καὶ τῶν ἀγρίων αὐτῆς καὶ
 ἐκδέσμιον ἑρώτων, καὶ ὅπως Μεσοποταμίᾳ συνεγένετο,
 καὶ ὡς ὑστερον ὑπὸ Σάκκα συνελήθη, Μεσοποταμίᾳ,
 καὶ πρὸς Γάρμον ἄμα τῇ ἀδελφῇ Εὐφράτῃ ἀπάγεται.
 Γράμμα δεξάμενος Γάρμος παρὰ τοῦ χρυσοκόου ὡς
 20 Σινωνίς διαπέφυγε, προστάσσει ἐκείνῳ τε ἀναιρεθῆναι
 καὶ τοὺς ἐπὶ φυλακῇ ταύτης καὶ ἀγωγῇ σταλέντας αὐ-
 ταις γυναῖξί καὶ τέκνοις ζῶντας καταρυθῆναι.

III'. Ὑρκινὸς κύνων ὁ τοῦ Ῥοδάνου, εἰρῶν ἐν
 25 ἐκείνῳ τῷ ἀποτροπαίῳ καταγωγῆς τῆ σώματι τῆς τε
 οὐστουχῶς κήρης καὶ τοῦ παλαμναίου καὶ δυσίρωτος
 δούλου, κατέφαγε πρῶτον τὸ τοῦ δούλου, ἔπειτα κατὰ
 μικρὸν καὶ τῆς κήρης· καὶ ἐρίστανται τῇ τότῳ ὁ τῆς
 Σινωνίδος πατὴρ, καὶ τὸν κύναν ὡς εἶξ Ῥοδάνου εἰδὼς
 καὶ τὴν κήρην ἡμίρωτον ἰδὼν σφάζει μὲν ὡς ἐπὶ Σι-
 30 νωνίδι τὸν κύναν, ἀναρεῖ δὲ καὶ ἑαυτὸν βρόχῳ, κατα-
 ρύσσας τὸ ὑπολοιπὸν τῆς κήρης σῶμα καὶ ἐπιγραφᾶς
 ἀματι τοῦ κυνός· ἐνθάδε κατακείται Σινωνίς ἢ καλῆ.
 Παρακίονται τῇ τότῳ Σόραχος καὶ Ῥοδάνης, καὶ
 35 τὴν τε κύναν ἐτραγμένον τῇ τότῳ ἰδόντες, τοὺς τε πα-

XV. Divertunt in domo divitis ejusdem hominis sed
 lascivi, cui Setafi nomen, qui Sinonidis amore captus
 canaque sollicitus; illa redamare simulat et ebrium Seta-
 5 pum ipsa nocte, in amoris initio, gladio interbat. Januam
 domus sibi aperiri de se jubet, Sorachoque relicto rei gesta
 ignaro ad rustici puellam rucbat. Sorachus, exitu illius
 cognito sone sequitur et deprehendit adductis secum non
 10 nullis Setafi servis quos mercede confuxerat ut agriculte
 illis eadem prohiberet: deprehensam carpento imponit.
 nam et hoc sibi paraverat, et retro revertitur. Reducuntibus
 illis Setafi servi interfectum dominium videntes, trahi oc-
 15 currunt, et captam Sinonidem vinculis impositis ad Gar-
 mum veluti homicidam penas daturam dicunt. Sorachus
 Rhodani malorum nuntius fit, puerere caput asperius et
 veste scissa: Rhodanes se ipse interficere properat, quod
 20 prohibet Sorachus.

XVI. Garmus acceptis Sera literis de capto Rhodane et
 ab aurifabro de Sinonide prehensa, gauderet et sicinca-
 5 bat et nuptias parabat et edicto jussum est ut omnes vin-
 cula solvantur et dimittantur. Sinonis a Setafi servis in vi-
 cula ducta, edicto, quod ad omnes pertinebat, solvitur et
 dimittitur. Damam oculi Garmus jubet traditurque illi
 quem ipsemet ex sacerdote carniformem creaverat. Italis
 erat autem Damae Garmus, quod apud alios, ut pulbat,
 Rhodanis et Sinonis constricti tenebantur. Damae suc-
 10 cedit frater ejus Monasus.

XVII. Narratio de Berenice, que erat Egyptiorum reg-
 5 nis filia, deque inhumani ejus et incesto amore et quomodo
 cum Mesopotamia consuetudinem habuerit, hanc autem
 dein a Saca prehensa sit et adducta ad Garmum simul
 cum fratre Euphrate. Ab aurifabro literis acceptis Garmus,
 auligisse Sinonidem, illum interfecti jubet, illosque qui ad
 10 eam custodiendam et adducendam fuisset essent una cum
 uxore et liberis vivos defodi.

XVIII. Rhodanis canis, Hyrcanus, reperit in sacro isto
 5 diversorio cadaveribus misera illius puella et servi inle-
 cis et perditte amanti, primum servi dein et paulatim
 puellæ corpus devorat: advent ad eum locum Sinonidis
 pater, canemque hunc Rhodanis esse sciens puellamque
 senesam ammadvertens, canem quasi Sinonidem ultimus
 10 mactavit et se ipse lapide suspendit, terra operio reliquit
 puellæ corpore et canis sanguine titulo inscripto *hæc titu-
 cat pulchra Sinonis*. Ad eum locum veniunt Sorachus
 et Rhodanes, visoque tunc ad tumulum interfecto, et pu-
 15 tre Sinonidis suspensio, et pulchre titulo, Rhodanis vulnere

τέρα τῆς Σινωνίδος ἀνηρημένον, τὸ τε τοῦ τάρου ἐπιγράμμα, ὃ μὲν Ῥοδάνης πρώτην πληγὴν ἑαυτῷ ἐπενεγκὼν προεῖγραφε τῷ ἴδιῳ αἵματι ἐπὶ τῷ τῆς Σινωνίδος ἐπιγράμματι· καὶ Ῥοδάνης ὁ καλός· ὁ δὲ Σόραχος βρόχον ἑαυτὸν ἐξῆπεν. Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὴν τελευταίαν πληγὴν ὁ Ῥοδάνης ἐπάγειν ἤρχετο, ἡ τοῦ γεωργοῦ θυγάτηρ ἐπιστάσα μέγα ἰδὼν· ὡς ἴσθι Σινωνίς, ὡς Ῥοδάνη, ἡ κειμένη· καὶ δραμοῦσα κόπτει τε τὸν βρόχον Σοράχου καὶ τὸ ξίφος ἀφαιρῆται Ῥοδάνου, καὶ πέθει μόλις διπηραμένη τὰ τε περὶ τὴν δυστυχῆ κόρην καὶ περὶ τοῦ χρωσίου τοῦ χατωρωγμένου, καὶ ὡς ἐπὶ τῷ ἀναλαβεῖν τοῦτο ἦχοι.

16. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

sibi indigens, suo sanguine Sinonidis titulo adscriptat: et Rhodanes pulcher: Sorachus laqueo caput inserit. Humilissimum Rhodanes vulnus sibi inferre parat, agricola filia superveniens magna voce clamat: non est Sinonis, quae sic jacet: decurrens discindit laqueum Sorachi et Rhodani gladium ademit, et vix persuadet narrans illa quae de infelici puella et de auro defosso accidissent, ad quod recipiendum ipsa venisset.

XIX. Sinonia vinculis soluta ad agricolae domum fugit, furore adhuc in ejus filiam exultata: quam non reperit parentemque de ea percontatur; ille viam monstrat, ipsa stricto gladio insequitur. Ubi deprehendit Rhodanem prostratum, illam autem solam adsidentem pectorisque vulnus ei foventem, nam Sorachus medicum accessitum ierat, ira et zelotypia magis fervet et in puellam cum impetu ruit. At Rhodanes collectis ad eam violentiam non nihil a vulnere viribus, accurrit et avertit ab illa Sinonidem, gladio illi erepto. Illa pro ira e diversorio exiliens et cursu furibundo utens hoc solum Rhodani dictum objicit: hodie te ad Garmi nuptias invito. Sorachus adveniens intellecta re omni, consolatur Rhodanem, curataque plaga cum pecunia puellam ad matrem remittunt.

XX. Ad Garmum ducitur Euphrates quasi esset Rhodanes et pre Sinonide Mesopotamia. Cognito Garmus Mesopotamiam non esse Sinonidem tradidit Zobaræ ad flumen Euphratem capite truncandam, ne qua, inquit, alia Sinonidis nomen falso usurpet. Zobaras bibens ex fonte amatorio et Mesopotamiae amore captus, servavit eam et ad Berenicem Aegyptiorum jam reginam, patre mortuo, a qua eam quoque abduxerat, reduxit, Mesopotamiae nuptias Berenice facit, et propter illam Garmus et Berenice bellum invicem minantur. Euphrates parenti suo ut carnifici traditur, agnitus servatur, parentis officio ipse fungitur, itaque pater humano sanguine non contaminatur: postea ut carnificis filia carcere egreditur et liber fit. Ibiilem et de carnificis conubina, ejusque legibus ac moribus et de agricolae filia ut vi abrupta fuerit, postquam Sinonis cum rege Syriae nupta potestatem nacta esset illam ulciscendi: utque in septimum carnificum introens cum Euphrate coarctaverit:

πρῶτον ὑποκρίσεις εἶηθε τοῦ περιβολοῦ, καὶ ἑαίνη ἀντὶ τοῦ Εὐφράτου τὸ ἔργον ἐπραττε τοῦ ὄμιλου.

KA'. Καὶ ταῦτα μὲν ἴδω προῦθι, παραδίδεται δὲ καὶ Σόραιχος ἐπὶ τῇ ἀνασταυρωθῆναι· ὁ δὲ τύπος ὄριστο, ἐνθα Ῥοδάνης καὶ Σιωνίς τὰ πρῶτα ἠύλισαντο, ἐν τῇ λιμῶνι καὶ ἐν τῇ πηγῇ, ἐν οἷς καὶ τῷ Ῥοδάνει τὸ κεκρυμμένον ἐπεφόρατο χρυσίον, ὃ καὶ ἀπαγομένῳ ἐπὶ τὸν σταυρὸν Σοράχιω μνησθεῖ. Καὶ Ἀλανῶν στρατὸς ἀπόμισθος Γάρμου γεγονὸς καὶ ἀπεχθανόμενος περὶ τὸν χῆρον, ἐν ᾧ Σόραιχος ἐμελλεν ἀνασταυρωθῆναι, διατρέθουσιν· αἱ καὶ ἀπελάτταντες τοὺς Σόραχον ἀγοντας ἑλυσαν. Ὁ δὲ τὸ μνησθὲν χρυσίον εὐρὴν καὶ τέλγη τιμὴ καὶ σοφίαν ἐκ τοῦ ἀργύματος ἀνιμώμενος, τοὺς Ἀλανοὺς ἔπειθεν, ὡς ὑπὸ θεῶν ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐκιδέσκειτο. Καὶ κατὰ μικρὰ θύσας εἰλκυσεν ὥστε αἰσῶν ἡγεῖσθαι βασιλέα, καὶ πολιμεῖ στρατῷ Γάρμου καὶ νικῆ. Ἄλλ' ὕστερον ταῦτα, ὅτε δὲ Σόραιχος ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἐπέμπετο, τότε καὶ Ῥοδάνης ὑπ' αὐτοῦ Γάρμου ἐστεφανωμένου καὶ χορεύοντος ἐπὶ τὸν πρότερον σταυρὸν πάλιν ἤγετο καὶ ἀνασταυροῦτο, καὶ Γάρμος μεθῶν ἅμα καὶ χορεύων περὶ τὸν σταυρὸν σὺν ταῖς ἀλλήτρεισιν ἔγχετο τε καὶ ἐβραίνετο.

KB'. Ἐν οἷς δὲ ταῦτα ἐπραττετο, Σάκας πρὸς Γάρμον γράμμα πέμπει, ὡς Σιωνίς τῷ Σύρων βασιλεῖ, μισρακίῳ ὄντι, γκαίεται· καὶ Ῥοδάνης ἀνοδὸν ἔλαυρε, Γάρμος δὲ ἑαυτὸν ἀνελεῖν ὄρησαν. Ἐπισχῶν δὲ κατάγει Ῥοδάνην ἄκοντα τοῦ σταυροῦ, θανεῖν γὰρ μᾶλλον ἤρεῖτο, καὶ κοσμεῖ στρατηγικῶς, καὶ πέμπει τοῦ πολέμου, ὃν πρὸς τὸν τῶν Σύρων ἀνεκίλει βασιλέα, στρατηγὸν ὡς ἐρασθῆναι κατὰ τοῦ ἀντεραστοῦ, καὶ φιλοφρονεῖται ὑποδύσας, καὶ γράμμα κρύφιον γράφει τοῖς ὑποστρατήγοις, εἰ νίκη γένηται καὶ συλληφθῆ Σιωνίς, ἀντιβεῖναι Ῥοδάνην. Ῥοδάνης δὲ καὶ νικῆ, καὶ τὴν Σιωνίδα ἀπολαμβάνει, καὶ βασιλεῖσι Βαβυλωνίων· καὶ τοῦτο χελιδὸν προμηνύει· ταύτην γὰρ, ὅτε παρῆν Γάρμος καὶ συνεξέπεμπε Ῥοδάνην, ἀετὸς ἐδίωκε καὶ ἰκτίνοσ· ἀλλὰ τὸν μὲν αἰτὸν ἐξέφυγεν, ὁ δὲ ἰκτίνοσ ταύτην ἤρπασεν. Ἐν οἷς ὁ ἰς λόγος.

qui in ejus vultum assumulatus, e septo egreditur, quando illa pro Euphrate carnificis officio fongeatur.

XXI. Hæc quidem ita gesta sunt. Cruci traditur etiam Sorachus; locus definitur, ubi Rhodanes et Sinonis primum degerant, in prato et ad fontem, in quibus a Rhodane absconditum aurum inventum erat, quod nunc quoque abducto ad crucem Sorachio indicat. Alanorum exercitus, cui stipendia non erant data ideoque irati, versantur in loco ubi Sorachus cruci assignendus erat; abactis Sorachii custodibus, illum liberant. Ille reperto, quod monstratum erat aurum, arte quadam et astu e fossa extraxit, Alanisque persuasit se diis laudare et alia edoctum scire. Paulatim autem eos adnefaciens eo pertraxit ut illum pro rege suo agnoscerent bellumque cum Garmi exercitu gesserit ac vicerit. Hæc postea facta sunt; quin lo vero Sorachus ad crucem dacebatur, eodem tempore et Rhodanes ab ipso Garmo coronato et saltante ad priorem illam crucem rursus ductus est et affixus. Garmus et rursus simul et saltans circum crucem cum tibicinis gaudebat et animo latabatur.

XXII. Dum hæc sunt, Sacas Garmo epistolam mittit, Sinonidem cum Syria rege, juvenc, nupsisse; Rhodanes pendens gaudebat, Garmus se ipse interficere properabat. Se colitens tamen deducit invitum Rhodanum a cruce, mori malebat enim, paludamento ornati, ducemque belli quod adversus Syriae regem movebat mittit, tanquam amantem adversus rivalem, et benigne sed simulate excipit, clandestinas litteras legatis ejus mittens (in quibus hoc mandatum) ut Rhodanem interficerent victoria parva et Sinonide prehensa. Rhodanes victor recuperat Sinonidem et regnum accipit Babylonia, quod lurando auguria portenderat; Garmo enim presente cum is Rhodanem mitteret aquila et milvus hanc persequebantur, aquilam ista effugit, milvus eam rapuit. De his (agit) liber decimus sextus.

ΕΥΜΑΘΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΤΟ ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΗΝ ΚΑΙ ΥΣΜΙΝΙΑΝ

ΔΡΑΜΑ.

---

^{no} ^{1250d}
ΕΥΜΑΘΗΙ ΦΙΛΟΣΟΦΗ

DE HYSMINES ET HYSMINIÆ AMORIBUS

FABULA.

COLLATIS PARISINIS, VATICANIS ET MONACIBUS
CODICIBUS, REGOGNOVIT, EMENDAVIT, LATINE VERTIT

PHILIPPUS LE BAS.

Πανθία, παρθένος Ὑσμίνη, καὶ θεράπειναι τρεῖς ἢ μὴν ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ ἔραρον, ἢ δὲ τι σκεῦος ἀργύριον ἐπὶ ὤμων ἀνεῖχεν, ἢ δὲ τρίτη λίνου κατὰ χιόνα λευκόν. Ἐπίβηται τοῦ δωματίου, καὶ Σωσθένης μοι, α Χαίροις, = εἰπὼν, σὺν τῇ Πανθίᾳ ὄχετο. Ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης ἀνεκκλιμέθα περὶ κλίνης ὅτι λιμπρῶς ἐσταλμένας καὶ μαλακῶς. Ὑπέβηχε τὸ σκεῦος περὶ τὸν σκελεπὸν κλίνης ἐμῆς ἢ τοῦτο κατέχευσα ἢ ἐτέρᾳ τὸ ὕδωρ ἐπέβαλεν ἢ δὲ παρθένος Ὑσμίνη ὀκλάσασα τὸ ποδὶ καὶ λαβομένη μου τῶν ποδῶν ἐκπλύνει τῶν ὕδατι (καὶ τοῦτο γὰρ τοῖς κήρυξιν ἀφωσίζονται)· συνέχει τούτους, κατέχει, περιπλέκεται, ὀλίθει, ἀφορῆτι φιλεῖ, καὶ ὑποκλέπτει τὸ φιλῆμα; καὶ τέλος ἀμύττουσα τοῖς ὄνυξι γαργαλίζει με. Ἐγὼ δὲ τᾶλλα σιγῶν καὶ φέρων ἀκίων ἀνεκτόγχασα· ἀνένευσεν ἢ κόρη, καὶ ἀτινῶς ἰδοῦσά με, μικρὸν ἐμειδίασα, καὶ πάλιν κατένευσε, κἄν ἐγὼ τοῖς ἔρωσιν οὐκ ἐπένευον· ἀπομάσσει μου τοὺς πόδας, τὸ μάλιστα ἐκ τῶν τῆς θεραπεινίδος ἀνελομένη χειρῶν ἢ δὲ, α Χαίροις, εἰκοῦσά μοι, κήρυξ, β ὄχετο.

13. Ἐγὼ δὲ περὶ τὸν ὕπνον ἰτραπτόμην εὐθὺς, καρη-
 βαρήσας καὶ τροπῇ καὶ πόσει καὶ πόνοις τοῖς τοῦ κερύ-
 ρματος. Περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ὁ καλὸς Κρα-
 τισθένης ἐξουκίξει με λέγων· Οὐ χρὴ παννύχιον
 α εὐδεῖν ἄνδρα κήρυκα. Ἐγὼ δ' ἀπιστόμην τῶν
 ὕπνων, αἰδοῖ καὶ φιλεῖ πειθόμενος οἱ δ' οὐκ ἀπεσπῶντό
 μου τῶν ὀφθαλμῶν τροπῇ γὰρ καὶ πόσει καὶ κόποις
 ὕπνου πηγῇ. Τί ἐὶ φῆς, ὦ Κρατισθένης, εἶπον, τί μου
 α τῶν βλεφάρων τὸν γλυκὺν ἀποσπᾷς ὕπνον; Ὁ δὲ τὰ
 20 περὶ τράπεζαν ἐχέτει μαθεῖν, καὶ πῶς ἀνεκτόγχασα, καὶ
 τὴν ἐμὴν ἑλοιδόρει γλώτταν, ὦ Γλώσσης τοι, λέγων,
 φειδωλῆς ὅσῃ σαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἀριστος,
 πλεῖστη δὲ τε χάρις κατὰ μέτρον λούσης. β

14. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· Τᾶλλα μὲν τοῦ δειπνοῦ,
 25 α Κρατισθένης, εἶπα, καὶ συνανακλιόμενος ἡμῖν καὶ
 α πίνων τοῦ νέκταρος, τὰ δὲ περὶ τὴν κόρην τοιαῦτα·
 α πρῶτόν μοι φέρουσα τὸ πόμα, α Χαίροις, ὕπεμβό-
 α ρισα· δευτέρον, α Ἐξ ὀμνύμενου παρθένου χειρῶν δέ-
 α χου, φησί, τὸ ποτήριον β, ἔρέμα δὲ καὶ τοῦτο, καὶ
 40 α τὴν ἀκοὴν ὑποκλέπτουσα· ἐς ὅσον δ' ἐγὼ ἐπίνον, αὐτὴ
 α τοῖ ποδὶ τὴν πόδα μου κατεπέθλιθε· τρίτον ἔφερε μοι
 α τὸ πόμα, καὶ δοῦσα πάλιν ἐπέχει· ἐγὼ δ' ὑπερ ἀκῆ-
 α κως εἶρηκα, τὰ δ' ἐπεξῆς οἶδας, τὸν τῆς Πανθίας
 α θυμὸν, τὴν ὀργὴν τοῦ πατρὸς, τὴν τῆς κέραις κίνη-
 45 α σιν, τὴν αἰδὸν τῆς παρθένου, τὴν σιγὴν, τὴν ἐκπλη-
 α σιν, τὸ ἐρύθημα, καὶ τᾶλλα πάνθ' ὅποσα πέπονθεν,
 α ὅς ἐκ κερανοῦ βληθεῖσά τις πρὸς β δὴ πάντα, γῆ
 α τὸ σιμὸν τοῦτο κηρύκειον, ἡσχυνόμην αὐτὸς, καὶ
 α μᾶλλον τὴν σὴν ἐπιτέμῃσιν, ἥτις με αἰγᾶν ἐπιτρέ-
 60 α ψατο. Ἰταρτον ἐκίνομεν σωτήρι Διὶ, καὶ πάλιν
 α Ὑσμίνην τὸν ἐμὸν ἐπέθλιθε δάκτυλον. Ταῦτα τὰ
 α τῆς τραπέζης· τὰ δὲ τῆς κλίνης ὁποῖα; νύπτει μου
 α τοὺς πόδας, περιπλέκεται, ὀλίθει τοὺς δάκτυλους,
 α φιλεῖ, καὶ φιλοῦσα κλέπτει τὸ φιλῆμα, καὶ τέλος

Hysmine puella et ancilla tres, quantum altera laustau
 ex fonte aquam ferebat, altera sublatum in humeros argen-
 teum vas, tertia huteum candidissimum. Mox cubiculum
 sobivimus, et, « Vale » dicto, Sosthenes ac Panthia recesserunt. Ego autem et Crastibates sumptuosis molibusque
 collocati lectulis decubimus. Mox ancilla vas quod ferebat
 in lectiscabello posuit; altera autem aquam infudit. Hysmine
 autem, flexis geniculis, pedes meos prehendi et lavi (nam
 hoc caduceatoribus religionis ergo tribuitur); illos continet
 detinet, complectitur, premit, tacite osculatur, oscula fur-
 tim decerpens et denique unguium stillatione leviter cor-
 radit. Ego ad cætera tacitus omniumque patiens, involtus
 tamen ad hæc in risum erupi. Respexit ad risum Hys-
 mine, intentisque in me defixa oculis aliquantulum subsistit;
 mox autem illos demisit quamvis tot amoris iudiciis non an-
 nuerem, statimque accepto ex ancillæ manibus huteo pedes
 detersit, ac recessit salutem caduceatori precata.

13. Ego autem cibo potuque ac sacri ministeril laboribus
 gravatus nec mora in profundam quietem sepultus sum.
 Formosus Crastibates circa tertiam vigiliam noctis me
 somno excussit, his verbis increpans:

Legatum totam per noctem ducere somnos
 non deceo.

Ego pudori et amicitia obsequutus somnis exentior, qui
 tamen omnino ex oculis non excussi sunt; cibi enim po-
 tusque et defatigatio somni fons. Atque ille quidem ea,
 quæ in convivio acciderant, risusque causam quatenus ni-
 miam loquendi petulantiam arguebat, hoc dicto

Optimus est homini thesaurus lingua modesta,
 Maximaque illius est gratia pauca loquentis.

14. Ego autem, « Cætera, inquam, non ignoras, quia
 « una nobiscum accubuisti et ex nectare bibisti; quam vero
 « ad puellam spectant te docebo. Primum poculum cum
 « præbuit, « Salvus sis, caduceator » submurmurat. Mox,
 « Ab ejusdem nominis virgine secundum habeas, » inquit,
 « adeo deminuta voce, ut auditum falleret; tandemque
 « pedem meum suo imposito pressit, quamdiu bibi. Ter-
 « tio poculum quidem præbere videbatur, sed tamen reti-
 « nebat; itaque illa, quæ audivisti, excederunt. Reliqua
 « tu nosti, Panthiæ indignationem Sosthenisque iram;
 « capitis motum, puellæ pudorem; silentium, consterna-
 « tionem, ruborem, et singula, quæ veluti fulmine
 « facta perpressa est; quorum omnium et maxime objurgati-
 « onis tuæ, quæ silentium imperavit, testor æcium
 « meum ministerium, me pudebat. Quartum bibimus
 « Jovi Servatori, torsusque Hysmine digitum meum pres-
 « sit. Atque hæc sunt, quæ in convivio evenerunt; quæ
 « vero circa lectulum? Hysmine pedes meos lavit, com-
 « plexa est, digitos pressit, furtivaque ingressit oculos, tan-
 « dem pedum solum unguibus leniter carpsit, unde, ut do-
 « disti, in risum erupi. — O te felicem, exclamavit Cra-

ὄλη στρατιώτης, πλὴν τοῦ προσώπου, εἰ μὴ οἷ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρυπνέουρας ἢ κατὰ παρθένον ἰδεῖν. Κόρυς περιστρέφει τὴν κεφαλὴν, καὶ ταύτην κατακοσμεῖ. Θώραξ τὸ στέφνον, φελιδιώτης χιτῶν τὸ μέ-
 5 τάρφρονον, μίτρα τὴν ζώνην, τὸν ταρτῶν, τὴν χεῖρα καὶ τὰλλα τῶν μεθῶν στρατιωτικῶς καταπέφρακτο. Ἡ χεῖρ κατὰ ὄρον παρτεῖα· οἱ δὲ γὰρ δάκτυλοι πρὸς τὸ παρθενικόν ἐγεγράφρατο. Ἦν θώραξ τῶν μελῶν ἐγυμνοῦτο, ὄλη παρθένος ἦν ἡ στρατιώτης· ἐν ὅσοις δὲ καταπέ-
 10 φρακτο, ὄλον στρατιώτην τὴν παρθένον ἰώρας. Ἄσπις τῆ λαῖα τῆ παρθένη, εἰ δὲ γὰρ βούλει, τῆ στρατιώτης τῆ δ' αὖ ἑτέρα δολιχὸν ἔγχος, γραφεῖον Ἄρεος.

4. Ἡ μετ' αὐτὴν ὄλη παρθένος, ὄλη σεμνὴ τὴν ὄλην, τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ τέδιλον, ἐστειρανυμένη τὴν
 15 κεφαλὴν, οὐκ ἐκ λίθων κατὰ τὴν πρώτην, οὐκ ἐκ μαργάρων κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὄλοις φύλλοις, ἀλλ' ὄλοις ἀνθεσι. Ρόδον οὐκ εἶχεν ὁ στέφανος, ἢ λαθουίνου τοῦ τεχνίτου, ἢ τῶν χρωμάτων ἡτοιμαμένον τῆς τοῦ βόθου βαφῆς. Ὁ πλόκαμος τῆ κόρης κατελείτο μικρὸν, καὶ αὖ περὶ τὸν στέφανον ἀνεδέδιτο. Ἀσυχὴ καλύπτει περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ περὶ τὸ μέτωπον κατεκάλυπτεν. Ἀρχιμήδης ὁ χιτῶν τῆ παρθένη, τὸ χροῖμα λευκὸς, ποδῆρης τὸ σχῆμα, καὶ ὄλοις πλατύς. Ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν δεξιῶς ἐπικαιμένη τῶ στήθει, τὸν θυμῶνον
 25 κατακάλυπτεν μυχόν· οἱ δάκτυλοι τὸν λατὸν ἔρον περικαλύπτουσι κατεπικαίμενοι, καὶ φυλάσσουσαι ἀμαζὸν εἰποις ἰδὼν γεγράφραται τὴν κόρην. Ἡ δ' ἑτέρα χεῖρ τὸ χιτῶνος ἀνέχει πρὸ τῶν μερῶν· ὁ γὰρ βορβῆς ἐδόκει πνεῖν κατὰ μέτωπον, καὶ τὸ πολὺ τοῦ χιτῶνος περὶ τὴν
 30 πειρῶν ἐξέφυγεν ὅπως ἢ κόρη σεμνὴ, καὶ τὸ πνεῦμα ὄρατο, καὶ λεπτὸν τὸ χιτῶνον διὰ γὰρ τοὺς παρθενικῆς ἀπαλόχρους οὐ δίασαν αἰθρηγενέτης βορβῆς. Ὁ δεξιῶς τῶν ποδῶν περὶ θάτερον στρέφεται, καὶ κατεπίκειται, καὶ συμπλέκεται, μῆρος ἐν μῆρῳ, καὶ ὄλοις τοὺς
 35 ἐν ποδὶ, ἵνα μὴ τῶ λεπτοῦ τοῦ χιτῶνος τὸ σῶμα διαφωτισθῆται. Μίλαν τὸ πέδιλον τῶν ποδῶν, καὶ ἀσφαλῶς ἐσκειασμένον, καὶ μὴ κατὰ παρθένον ἡμαρμαμένον.

5. Ἡ τετάρτη καὶ τελευταία ἐξ ὄρων βαγέντος νέφους ἀπορβυθῆναι δοκεῖ, καὶ οἷς ἐξ ὄρων οὐ διακλύπτει καὶ
 40 ὄλη αἰθέριος, τὸ σχῆμα σεμνὴ, χερσὶσά μοι τὸ πρόσωπον· ἐρωθὸς ὁ χιτῶν, ἀλλ' ἔχει τι καὶ λευκότητος· εἰ δὲ τοῦ σώματος ἔστι τι λευκόν, καὶ διαρῆει τὸν χιτῶνα, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀρῆκεν ὄραν. Θρῆξ πᾶσα εὐφροῆς συνῆπται πρὸς τὸ μετάρφρονον. Τὸς ὀφθαλμοὺς ὄλοις
 45 ἔχει πρὸς ὄρανόν. Στάθμη καὶ φλόξ τῶν χειρῶν, ἢ μὲν ἐπὶ δεξιῇ, ἢ δ' ἐπ' ἀριστερῇ. Τὸ ποδὶ καὶ μίχρην κνημῶν ἐξέφυγεν ὁ χιτῶν.

6. Οὗτοι μὲν οὖν εἶροι οἱ γυναικεῖς· τὸ δὲ περὶ ταύτας ὄραμα καὶ τίνας αὐταὶ μαλεῖν ἐξησόμεν φιλοσοφώτερον γράμματα τῶν ὄρων ὄραμα ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν παρθένων, ἢ πάντ' ἴσαν ἰχθυεῖον ἐν εἰς τέσσαρα τετραμμένον, καὶ ταῖς παρθένοισι τὰς κλήσεις ὄρασιούμενον τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

Φρόνησις, Ἄρεος, Σωφροσύνη, καὶ Θέμις·

EUMATHII

foit, si vultum exornas; oculi tamen ultra quam virginem decet ferociiores. Fulgurans galea caput ornans, pectus scuto tegitur, squammea tunica dorsum, militari cingula dia; palma caeterum, manus ac reliquum corpus arnos circumdata. Manus quidem rotantis instar durissimæ, digitis autem pector virginalem naturam servaverat. Denique si ad illa membra spectes, quæ armis nuda pector exhibuit, dicas quodam: nihil aliud est miles pector virginem; sin autem ad ea quæ armis instruuntur: nihil aliud est virgo præter militem. Atque hæc virgo, vel si placet, miles, levia clypeum sustinet, dextra longissimam hastam, Martis stylum.

4. Tertiarum autem virginea omnino facies, venerabilis aspectus, habitus, tunica, calceusque; caput non gemmis aut unioibus ut prima cingebatur, foliis autem et floribus. Rosam tamen nullam habuit corona, sive illius non meminuit pector, sive ille color, quo rosa purpurat, a reliquis vietus est. Cincinnum tantisper vagum coronæ nodus adstrinxerat. Album capitis tegmen frontis partem legit. Arachnea puella vestis, candida colore, forma talaris et amplexissima. Dextra pectori dextere imposita; cognominem mammam operiunt digiti, levam uti circumteguunt et custodiunt; dicas illam sine mammis pictam fuisse. Sinistra vestem circa femora coeret: etenim adversus boreas maximam partem circa calcanea effusam perficit. Tanta est virginis dignitas, ventis audacia, tunicæ subtilitas. Non tamen per delicatum virginis corpus stabat sereni auctor boreas. Pes dexter lato retortus impositusque et implicitus, et femori femur, et pes pedis ne tenuitate nimia vestis corpus in lucem proferretur. Nigræ illius solæ et solidissimæ, sed virgini minus convenientes.

5. Quarta et ultima ex nule paulo ante distigta, decidua videtur; nam adhuc ex cubo veluti despicit. Itaque tota celestis habitu venerabilis vultusque formosa. Rubra vestem induitur, que tamen subalbescit: an autem corpus tanlor vestem irradiet, id pector videre non permisit. Coma decore in tergo colligitur. Oculos in caelum conversos habet. Stateram flammamque manibus ambabus gestat, illam dextera, hanc autem sinistra. Pedes tibiarum tonus effugit tunica.

6. Ita feminæ se habebant. Quænam autem essent et quid quæ effingerent discrete accuratius cupiebamus. Literas ergo super illarum capita exaratas videmus, iambum nempe, qui, in quatuor divisus, nomina sua tribuebat virginibus et sic se habebat,

Phronis, Aretus, Sôphrosynê, kai Themis.

πλάστη, ἂν τὸ μῆλον ζητῇ λαθεῖν τὴν καλὴν, ἂν
 17 Πάρης κριτὴς, ἂν τὸ μῆλον ἄλλου τοῦ κάλλους, ἔχῃς,
 ὃ μειράκιον, τοῦτο. Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον·
 « Πλάστρα χερζογράφου καινὸν τι χεῖμα· τὰ ὑπὲρ τὴν
 18 « φύσιν τερατουργεῖ, καὶ πλάττει τὸν λογισμὸν, καὶ
 « τὰ πλάσματα τεραουργεῖ. Εἰ δέ γε βούλει, φίλοσο-
 « φώσωμεν τὸ μειράκιον.
 κ. α. Ἀγγέλιον ταῖς ἀρεταῖς αἰ κακίαι, καὶ ταύταις
 « παραπικρήσασιν. Πρὸς τοῦτο δὴ τὸ γυναικίον τὸ
 19 « μειράκιον ἀναπικράσται, καὶ τέμνη τὸ πλάσμα πρὸς
 « φύσιν μετέγαγεν. Ἐχῶ σου, τεχνίτη, τὸ αἰνίγμα,
 « ἔχῶ σου τὸ ὄραμα· εἰς αὐτὸν σου βῆπτοι τὸν νόον· κἄν
 « Σφίγγ' ἔγνη, Οἰείπους ἔγῳ· κἄν ὡς ἔα Πυθίῃς ἔσχα-
 « ρας καὶ τρίτοδος αἰνίγματωδῶς ἀποφουβαζῆς λογί-
 20 « πρόσωπος ἔγῳ σοι, καὶ διασαρῶ τὰ αἰνίγματα. »
 ο. Τὰ δ' ἐφέθηε βροτῶν; Ὅλος στρατὸς παραστῆται
 τῷ μειράκιῳ, ὄλαι πόλεις, γορῆς ξύμακτος ἀν-
 ὄρων, γυναικῶν, πρεσβυτέρων, μειρακίων, παρθένων,
 γυναικῶν. Βασιλεῖς, τύραννοι, δυνάσται, κρατούντες
 21 γῆς, ὡς δούλοι παρίσταται, οὐκ ἴσα καὶ βασιλεῖ,
 ἀλλ' ἴσα θεῷ, καὶ γυναῖκας δύο ταῖς χερσὶν ἀλλήλαις
 ἐκυνδύμεναι, τὸ μήκος ὑπὲρ γυναῖκας, ὑπὲρ τὸν Ἰα-
 πειτὸν γρόνον, καιναὶ τὴν ὄφιν, καιναὶ τὴν βουτῆδα,
 καιναὶ τὸ στήμα, καιναὶ τὴν χροιάν. Καὶ ἡ μὲν ἡλιο-
 22 « εἰδῆς καὶ ὄνη λευκὴ, λευκὴ τὴν τρίχα, λευκὴ τοὺς
 « ὀφθαλμοὺς, λευκὴ τὸ χιτῶνιον, τὸ πρόσωπον, τὸ
 « χεῖρι, τὸ πόδι, τὰ πάντα λευκὴ· ἢ δ' ἑτέρα μελανα,
 « τὰ πάντα, καὶ τρίχα, καὶ κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπον,
 « χροίας καὶ πόδας, καὶ τὴν χροιάν ἴσα καὶ τὸ χιτῶνιον.
 30 Ἴσα τὴν ἡλιάν, διάφοροι τὴν χροιάν ἴσα τὴν βουτῆδα,
 το γένος διάφοροι· ἢ μὲν γὰρ ὡς ἐξ Ἀρχιδῶς καὶ λιγύ-
 νακος, ἢ δ' ὡς ἐκ κεκαυμένης Αἰθιοπίας. Παρίστα-
 ται καὶ πλῆθος πτηνῶν, καὶ φέρον Δεύτερον τὸ πτε-
 ρόν, καὶ ὡς δούλον παρίσταται. Ὅλον γένος Ἀμφι-
 31 « τρίτης νεπέδων δουλογραφεῖται τῷ μείρακι· καὶ ὄνη
 « βασιλεῖς ἡρώων μετὰ παντός θερὸς ὁμοδοῦλως παρί-
 « σταται.
 ιο. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· « Πῶς δ' οὐ πτε-
 « ροῦσται τὸ πτερόν ἀνέτω πτερῶ, ἀλλὰ δουλογραφεῖ-
 40 « ται καινῶς οὕτω καὶ ὑπὲρ τὴν φύσιν; Ἦνρ λέωσι ὀμα-
 « στής, βασιλεῖς ἡρώων, δούλος τῷ μείρακι, καὶ ταῦτα
 « γυμνῶ, ὃν φρίσσει καὶ ὄνη καὶ ὄλος ἀπλίτης. Ὅνη
 « δὲ ποῦ, καὶ βλοσυρὸν ὄμμα καὶ λάσιον στέρον, καὶ
 « πρὸ πάντων τὸ φρικτὸν καὶ ἄριστον βρόγχμα; Φρα-
 45 « κτὸν γένος (παρίσταται γὰρ καὶ τοῦτο), καὶ πᾶς βα-
 « σιλεὺς, πᾶς δυνάστης, πᾶς τύραννος οὐκ ἀρχαί πρὸς
 « μόνον μειράκιον ὄνει γυμνῶν; Ἀλλὰ καὶ ἰχθύς, καὶ
 « πᾶς θαλάσσιος ὄνη τί μοι φρίσσει τῷ μειρακίῳ; τὸ
 « πῦρ; ἀλλὰ πάλιν ὄνη; ἔχει θαλάσσιος, ὄνει βουβῶν,
 50 « πολέμιον πυρὸς· τὸ τόσον, τὸ πτερόν; εἴτ' οὐκ ὄνη
 « θάλασσης τῷ βουβῶ; Βαβαί μοι τῶν γυναικῶν, βαβαί
 « τῷ θήματι, βαβαί τῆς ἡλικίας. Βαβαί τῶν βουτῆ-
 « δων, βαβαί τῷ στήματι, τῆς δουλογραφείας. Ἢ
 « Ζεῦ καὶ θεοί, ὡς ὀληθῶς τέρας ἢ γραφῆ, νῦν πλά-

foret, tibi puer, contingerit. Tunc Cratibonem sic allo-
 quutus sum: « Mira prorsus res est ars pictoris, qui multa
 « supra rerum naturam prodigiosa procreat, imaginesque
 « animo conceptas postmodum coloribus exprimit. Verum,
 « si permittis, disseramus de puero.
 8. « Proxima virtutibus vita sunt ac pane adhaerentia.
 « Ad hanc sapientissimam sententiam puer ille lectus est,
 « naturaeque signentium ars aptavit. Intelligo aenigma
 « tuum, pictor; fabulam tuam teneo, animumque in men-
 « tem tuam immergo: si Sphinx es, Clidippus eum; si velet
 « ex Pythio allari et tripodae vaticinans, ego sacerdos
 « ambagas tuas resolvam. »
 9. Quid deinde? Toti exercitus puerum cingebant, totae
 urbes, commixtaeque turba virorum, mulierum, senum,
 puellarum, vetularum. Reges, tyranni, dynastae, terrarum
 domini, servorum ritu cum circumstant, non secus ac
 regem sed perinde ac deum; adstant et feminae duo manibus
 inter se connexis, statura plusquam femineae, a labis ante
 Japeti tempora; insolens utriusque facies, insolens rugositas,
 insolens habitus et insolens color. Prima s. d. eribus raris
 et leudet et candet, candida eribus, candida oculos, candida
 vestem, vultum, manus, pedes, omnino candida; secunda
 autem omnino nigret et erues, et caput, et vultum, manusque
 et pedes colorem simul et vestem. Ambat in eadem
 alas, dissimilis color; eadem rugositas, dissimilis patria:
 prima etenim ex Arabia orta videtur, quae fornosis mulie-
 ribus abundat; secunda ex terraethiopia solo. Adstat et
 alitum turba, et quamvis alas liberas ferantes, servorum
 iustar adstant. Omne genus Amphitrites piscium pueri ser-
 vitio se adscribit; adstat et leo ferarum dominas cum feris
 omnibus conservitii compos.
 10. Ego autem ad Cratibonem conversus, « Cur, in-
 « quam, vites libero volatu inde non avolant, sed sic in-
 « solenter et contra naturam servitio se adscribunt. Leo,
 « fera crudelis, ferarum rex, pueri vel nudi servus est,
 « quem reformidat, quamvis fera et armis instructus. Quo
 « recesserunt unguis, truculenta luminum acies, villosum
 « pectus, et ante omnia terribilis ferroxque rugositas? Nonne
 « cataphractorum genus (nam et id etiam adstat) reges, dy-
 « nastae, tyranni non puero, vel ex omnia parte nudo, suffi-
 « ciunt? Al pisces et manantia cete quid nulli de puero reformi-
 « dant? ignem? sed tota maria habent, totos gurgites igni
 « infensos; arcum perharantique vum? nonne unctis beletae-
 « tu? Pape mulierum? pape miraculi! pape proventa
 « a talis! pape rugositas! pape habitus servitutis! o Jupi-
 « ter daque, quam vere portentosum pictura, animi fig-

κόρη ἀνεκινώμεθα· ὡς προσκυνῆί με κλέπτουσα τὸ
 προσκύνημα· ὡς ἐπιτίθει τοὺς δακτύλους τῷ στό-
 ματι, σιγᾶν ἐπιτρέπουσα· ὡς δίδουσά μοι τὸ ποτή-
 ριον, « Χαίροις, συνάναί μοι κέρυς, » ὑπεφιθύρυσεν·
 ὡς κερνώσα προξενήσθη· ὡς εἶπε πάλιν ἐπὶ τῷ
 δευτέρῳ μοι πόματι· « Καὶ τὴν πόσιν ἐξ ἔρωτος, ὡς
 « καὶ τὴν κλῆσιν ἐκ τύχης κοινοῦμαί σοι· » καὶ τέλος
 τὸ περὶ τὸν πόδα πλάσμα, καὶ τὸ « Πείσθητι τῇ πα-
 « τρί. » Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἔρωσ ὄλην σοὶ τὴν παρ-
 10 « θένον ἐξέλαυσεν· Ἔρωσ ἐξετυράνησεν ἐρώσης ταῦτα
 « φυγῆς καὶ γλώσσης πυρτολομένης ἐξ ἔρωτος·
 « εὐ δὲ μέχρι ποταμοῦ λειποταξίας κρήνη τῷ Ἑρωτι·
 « Πῦρ δὲ καὶ φύγης αὐτόν· εἰς οὐρανόν· ἀλλὰ φθάνει
 « ἐς τῆ πτερῶ· ἐς θάλατταν· ἀποδύση δὲ τὸν γιγῶνα·
 15 « ἐς τὸν βυθόν· ὁ δὲ σοὶ προαπεδύσατο· κατὰ γῆν·
 « τῇ τῶν σε φθάνει. Ἰδὲς τὸν Ἑρωτα· εἶδες τὸ
 « πῦρ, τὰ τόξα, τὴν γύμνασιν, τὸ πτερὸν· Ἰδὲς εὐ
 « μόνος ἐλευθερὸς ἔρωτος· εὐ μόνος· » Ἐγὼ δὲ πρὸς
 τὸν Κρατισθένην· « Ἐκ με σωφρονεῖν, ὃ γὰθί· τοὺς
 20 « γὰρ σώφρονας

οὐ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακοὺς. »

Καὶ σιγήσαντες περὶ τὸν ὕπνον ἐτραπήμεν.

BIBAIION TPITON.

1. Καὶ δὴ με περὶ μέσσην τὴν νύκτα κατακοιμώμε-
 νον ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος μάλᾳ φοβερὸς· ὄρω γὰρ
 25 περὶ τὸ δεικνῆσιον εἰσὶν πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον, ὄχλον
 ξυμεικτον, ἀνδρῶν, γυναικῶν, νεανίσκων, παρθέ-
 νων. Ἀσπαδάροισι πάντες τὴν δεξιάν, τὴν γὰρ τῶ
 λατῶν περὶ τὸ στήθος εἶχον δουλοπρεπῶς. Καὶ μέσον τὸ
 περὶ τὸ τοῦ κήπου θριγγεῖον μεϊράκιον, τὸν γεγραμ-
 30 μὲνον Ἑρωτα, τὸν βασιλέα, τὸν φοβερὸν ἐκείνον, ἐπὶ
 γροσσῷ καὶ πάλιν δίφρου καθήμενον· ὡς ἐκ βροντῆς
 δὲ μοι κατεβῆ ἡ φωνή· « Πρὸς ἡμᾶς τὴν δυνάστην,
 « τὸν ἐλευθερὸν, τὸν μὴ φρίσσοντά μου τὸ βῆλος, τὸν
 « μὴ φοβούμενον τὸ πτερὸν, τὸν λοιδοροῦντα τὸ πῦρ,
 35 « τὸν αἰσχυνόμενον μου τὴν γύμνασιν, τὸν ὡς μεϊράκιόν
 « με καταμωμώμενον, τὸν ἀσπαζόμενον τὸν ζωγράφον
 « εἰ τὸ βῆλον βδελύσσεται, τὸν τὴν ἐμὴν φιλίαν Ἰσμι-
 « νην αἰσχύναντα, ὅς καὶ ὡς σώφρονα θεοὶ φιλοῦσι. »
 Ἐγὼ δ' εὐλόγητον ἔλεεινῶς, ὄντος ἑντροπῶς, ὄντος ἔρωτος,
 40 ὄντος νεκρῶς, καὶ κατὰ γῆν κείμενος. « Φείσαι, βασι-
 « λῆ, » ἀκούσι φωνῆς, καὶ μικρὸν πρὸς ἑαυτὸν γεγο-
 νῆς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνατείνας, ὄρω τὴν Ἰσμι-
 νην ἐστραφανώμενην βῆδι τὴν κεφαλὴν, βῆδι τῇ δεξιᾷ
 φέρουσαν, τῇ λαίᾳ τῶν τοῦτον ἐχούμενην τῷ βασιλεῖ.
 45 καὶ, « Φείσαι, λέγουσαν, Ἰσμινίω, φέται δὲ ἐμῆ,
 « βασιλεῦ· ἔγω σοὶ τοῦτον δουλοπρεπῶς. » Καὶ πρὸς
 τὸν παρθένον ὁ βασιλεὺς· « Διὰ σὲ καὶ ὀργισθῆν,

agitavimus : uti furtim me salutavit ; ut adpositis ori digi-
 tis silentium imperavit ; uti poculum grabens : « Salve
 « ejusdem mecum nominis caduceator, » in-usuravit ; uti
 vinum liquans tantillum labellis minuit, secundumque pocu-
 lum ministrans dixit : « Ut nomen fortuna, sic et poculum
 « amor per me tribuit » ; uti denique offensum pedem simu-
 lans, « Patri morem geras », imperavit. Tum Cratisthenes,
 « Amor, inquit, puelam tibi totam accendit, Amor puel-
 « lam subjugavit ; amantis haec omnia mentis et lingu-
 « amore flagrantis ; tu vero usque diu Cupidinis desertor
 « insimulaberis ? Quo illum fugies ? in caelos ? at praepeti-
 « bus pennis antevertet ; in mare ? tunicanne exoes ? in
 « profundum ? ille autem caelis se exiit ; in terram ? arcu
 « te praerexit. Vidistine Amorem, ignem, arcum, noctita-
 « tem, pennas ? Tunc solas libes, ab Amore, tunc solus » .
 Ad haec ego, « Permite, inquam, mihi bonam mentem ;
 « etenim

Dil malos odere, sed bonos amat.

Et factu silentio, somno concessimus.

LIBER TERTIUS.

Circa mediam noctem dormienti mihi insomnium valde
 terribile apparuit : vidi enim cubiculum ingressam inno-
 meram multitudinem, commixtam turbam hominum,
 mulierum, adolescentum, ac virginum. Singuli dex-
 tras gerebant, lava pectori servilem in modum appositam.
 Omnium in medio puer ille in horti muro depictus, Amor,
 rex ille formidandus, aureo luscens currui ; vox autem mihi
 quasi fulmen intonuit : « Ad nos potentem illum liberum,
 « teli mei intrepidam, pennarum securum, igni etiam in
 « sustantem, quem nuditatis rose puduit, qui puerum ludi-
 « breo habuit, qui pictorem, qua rosam aversatus est, londa-
 « vil, qui carissimam mihi Hyaminem aspernatus est, quem
 « in ut castum diligunt. » Ego vero misere trachebar mulus,
 mortuo similis et humi jacens, dum audita vox est, di-
 cens : « Parce ei, rex ! » et, collecto aliquantum animo,
 subtilis-que oculis, Hyminem rosa caput coronatam ad-
 cepi, dex-
 45 tra rosam ferens, lava dei pedes amplexa, et
 « Parce, rex, inquit, Hyminem, parce saltem mea
 « causa ; ego illum in numerum servorum tuorum averti-
 « bam » . Tunc virginem Amor sic alloquutus est : « Prop-
 « ter te illi iratus, cum illo propter te in gratiam redeo. »

καὶ πάλιν ὅσα ἐξήρουν ἰδεῖν, παύσιν τε καὶ δρόσοι,
 ταῦθ' ὡς ἐν κατοπτροῖς τοῖς ὄνειροις καὶ εἶδον καὶ
 ἔταθον· οὐ γὰρ μοι καὶ τὸ ὄραται τὸ δαιμόνιον ἔγρη-
 σατο. Ὅλον δαίτηνον ἀναπλάττει μοι τὸ ἐνόησιν, καὶ
 5 ξυνήθως ἐδόκου' ἀνακλιέσθαι, καὶ τὴν κερὴν κινῶσαν
 ἐρεῖ. Εἰ μὲν οὖν Σωσθένης καὶ Πανθία προέπιον,
 ἀκριβῶς ὡς αἶδα, νῆ τὸν ἐν ὕπνῳ Ἔρωτα· πρὸς ἐμὲ
 δ' ἔκει ἡ κόρη, κινῶσα, καὶ ὄλην αὐτῇ τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς μου κατέπινον, ὅην ἐξεβόρουν τὴν κόρην, ὅην
 10 πρὸς τὴν ψυχὴν μεταβίβαζον. Ἡ δὲ μοι, « Λάθε,
 φησὶ, τὸ πατήριον. » Ἐγὼ δὲ πάλιν ἀτινῶς ἐώ-
 ρισαν αὐτὴν ἐκείνῳ δ' ὅμως τὴν χεῖρα λαβάν, καὶ τῆς
 παρθένου θύισω τὸν δάκτυλον, καὶ τὸν πόδα τῷ ποδὶ μου
 προσπιθίσω, « Χαίροις, » ὑποφθυρίσας τῇ κόρῃ
 15 λείπον, καὶ ὅσον ἐλείνη προειβόριζεν· ἢ δ' οὐδ' ἀντίπειν,
 οὐδ' ἀντιδρασαν, ἀλλ' ὡς ἐξ αἰδοῦς ἠρουραίνετο. Ἰσοραὶ
 ποιικλαὶ συνήθεις περὶ τὴν τράπεζαν· ἐγὼ δ' ὡς ἀλη-
 θῶς ἐτίμων τὸν ὄνειρον, καὶ ὅλος κατ' ὄνειρον ἐτραφί-
 μην· τραφὴ δὲ μοι καὶ πόσις καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ ψυχὴ
 20 Ἰομίνης παρθένος, πρὸς ἡ· καὶ μόνην ἀτεινέστερον ἐδέλε-
 πον. Ἦες πάλιν ἡ κόρη προτεινωμένη τὸ ἔκπωμα·
 πότου γὰρ ἐκάθει καιρὸς· ἐγὼ δὲ δαδῶν καὶ μικρὸν
 ἐκρομήσατο, τὸ πᾶν ἀντιδέδοικα πρὸς τὴν παρθένον εἰ-
 πῶν· « Κοινοῦμαί σοι τὸ πατήριον. » Ἰγὼ δὲ πάλιν ἀτε-
 25 νῶς ἐώρην αὐτὴν. Καὶ τέλος εἶχε τὸ δεῖπνον, ὃ μοι κατ'
 ὕπνου ὄνειρος ἐρωτικῶς ἠτοιμάσατο, ἢ μᾶλλον Ἔρωτος
 ἐν ὄνειροις ἐσκεύασε. Καὶ ἡμεῖς περὶ τὸ δευμάτιον,
 καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία ξυνήθως ἡμῶν ἀπυλλά-
 τοντο· ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης ἀνακλιέμεθα. Καὶ
 30 ἐξ τὴν Ἰομίνην ὄρω περὶ τὴν ἐμὴν κλίνην, ἣν μετὰ
 αἰδοῦς ὄην ἐφέλλομαι τῇ χειρὶ, καὶ τῇ κλίνῃ παρα-
 καθίσω· Ἔρωτος γὰρ ἀντιδείξας πατήρ. Ἡ δ' αἰδέεται
 μὲν ὡς παρθένος, καὶ τὴν μὴ κειθωμένην τὰ πρῶτα κα-
 θυποκρίνεται, νικᾶται δ' ὅμως ὡς παρθένος ἀνδρὸς, ὅτι
 35 καὶ πρὸ τῆς ἐμῆς ταύτης χειρὸς ἐξ Ἔρωτος ἤττηται.
 α. Καὶ ἡ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ἱσατά-
 λωσιν, ἐγὼ δὲ τοὺς ἐμῶς ὄλως ἐπὶ τὸ τῆς κόρης
 ἀνεσκόλοπισα πρόσωπον· ἦν γὰρ πλῆρες φωτός, πλῆ-
 ρες χάριτος, πλῆρες ἡδονῆς· ὄφρος μέλαινα, ἴρις τὸ
 40 σῆμα, ἢ κατὰ αἰλήνην μηνιαίας· Ὄμμα μέλαν, γοργόν
 καὶ ἦν τὸ σῆμα τοῖς ὀφθαλμοῖς κινουσιδὲς, μᾶλλον δὲ
 κυκλωιδὲς. Ἡ περὶ τὴν βλεφαρίδα θύξ παντελῶς ἐμε-
 λάνετο· καὶ ἦν ὁ τῆς κόρης ὀφθαλμὸς ὄντως Ἔρωτος
 45 κατοπτρον. Περὶ δὲ λευκὴ, τὸ λευκὸν ἀκατον, εἰς ὅσον
 οὐκ ἠρουραίνετο, τὸ μέσον ἐρυθρὸν, ἐρυθρὸν διεσπασμέ-
 νον καὶ οὖν διεσπασμένον, οὐ, οὖν πλαττεῖ χεῖρ, καὶ
 τῆρον θάπτει, καὶ νύξ μακρῆναι, καὶ ὄμαρ ἐκπύουσι. Τὸ
 σῶμα συμμέτρως διέρρηχται τὸ πάλιν τῆς σαρκὸς τῶν
 50 μελέων διέρρηπται, καὶ ἄμα τὸ χεῖλη φοινίσσεται
 εἰπὼς αἰ ἰδὼν βέδω ἐκδίλῃαι τὴν κόρην τοῖς χεῖρσι.
 Χορὸς ἐδόκων λευκὸς, συστοίχην φέρων εἰδρυστων,
 καὶ πρὸς τὸ χεῖρας ἐναλογον, ὅς παρθένου τοῖς χεῖρ-
 σιν εὐκασυρόμενοι. Ὅλον τὸ πρόσωπον κύκλος ἀνεπι-

videre, pati, agere gestibam, ea per somnium tanquam
 in speculo vidi et passus sum; solidam enim auctere vs-
 luplatem numanis invidia non concessit. Omnem convivi
 apparatus somnium mihi effingit et pro consuetudine
 accumbere videbar et puellam virum miscentem cerno.
 Utrum vero Sosithenes ac Panthia, primum biberint, et
 vero (Amorem, qui in somnis visus est, testor) nonnovi;
 sed tandem accessit ad me Hysmaïne proijans et illam
 tetam oculis et tibi, totam puellam exhausti, totamque in
 animam transfercbam. Illa autem, « Accipe, nupti,
 poculum; » sed ego iterum destinato contentu eam inspi-
 cebam, protensa tamen manu illum excipiens digitam
 puellæ premo, uno pedem pede fortius premens puellæ,
 ut salveret, tenni voce et quali ipsa susurravit, inusu-
 rans; illa autem neque dato neque facto respondi, sed
 præ pudore erubuit. Interea consueta dapæ mensæ opusce
 constructæ sunt; ego autem somnium quam verissime ho-
 nore prosequer totus ad eum intentus: etenim epularum,
 menique, oculorum præterea ac animæ locum obtinebu
 Hysmaïne virgo, inquam et solam inconvivo obtutu habebam
 defixus. Iterum venit puella poculum præferens, nam
 tempus bibendi a leat, egoque acceptum libellis tantillum
 manens reddidi, dicens: « Poculi te participem facio. » Et
 iterum inconvivo obtutu in eam defixus habebam. Hinc
 finem habuit convivium, quod dormienti mihi somnia
 amatoris aut potius Amor in somnis paravit. Et nos
 iterum in cubiliis, Sosithenesque ac Panthia pro eam
 lectudine discesserunt; ego autem et Cratisthenes cubitum
 concessimus. Ecce autem Hysmaïne, lectulo meo promi-
 nam video, manuque, excusso omni pudore, ad me traho
 et oculum collocavi; Amor enim impudentiæ pater est.
 Puffuit illam uti virginem, primumque se invitavit ac te-
 luctantem cogi simulavit; mox tamen puella victa est a
 viro, ante me namque et illam Amor vicerat.

6. At illa oculos terræ defixos continuit, ego autem meos
 in puellæ vultum intentos: erat enim luminis plenus, plen-
 que venustatis, et voluptatis plenus: nigram superciliis,
 iridis formam aut crescentis lance figuram referens. Ocu-
 lus niger sed acer, hilarisque valde oculus, cuius oculi
 in acutum partim desinit; universa oculorum forma ovali
 figura aut potius rotunda. Nigri prius chororum et il-
 lumque Amoris speculum totus oculus fuit. Candida zona,
 qua parte purissimum candorem rubor unllus vital; non
 medullatum rubet, sed rubore separato, ac paco diverso
 sparso, atque ille rubor non manu hettitas, non arte factus,
 qui aut noctu marcet, aut aqua tollitur. Os moderate
 patulum; amboque non cariosa admodum purpurantia
 labia, quibus, si videas, puellam rosas pressisse affines.
 Dentium chorus candidus apudissimum ordinem præbet
 ac labus convenientissimum, puellæque libellis veluti
 septo latus lectusque. Denique tota facies circulus per-

σραφής· ἢ ἕν κέντρον λόγον ἐπέχει τὸ κύκλωνα, καὶ εἰ μὴ φρίσσω τὸν Ἴριοντα, καὶ μᾶλλον ἐκ τῆς πείρας, εἶπον ἄν, ἀλλὰ σιγήσω τὸ ἐρεξής, ἵνα μὴ καὶ πάλιν καταβροντήσῃ με τὸ μεράκιον.

7. Ἀρτίποι τῆς χειρὸς, ἢ δ' ἐπιχειρεῖ συναναγεῖν ταύτην καὶ περικαλύπτειν εἰς τὸ χιτώνιον· ἀλλ' ὄμως κἴν τούτω νικῶ. Ἐβόλομαι ταύτην περὶ τὸ χεῖλος, καταρῖω, καὶ καταδάκνω πυκνὰ ἢ δ' ἀντερίλκεται, καὶ ὅλη συστέλλεται. Περιπέσσομαι καὶ ὄλον τὸν ἐρά-
 10 γηλον, καὶ τὰ χεῖλη τοῖς γέλοιον ἐπιπέσει, καὶ φι-
 λημάτων πληρῶ, καὶ καταστάξω τὸν ἔρωτα· ἢ δ' ἐπι-
 πηλασμένη συναγαγεῖν αὐτὸ, δάκνει μου τὸ χεῖλος ἔρωτικῶς, καὶ ὑποκρίπτει τὸ φίλημα. Τοὺς ὀφθαλμοὺς
 καταβλήσω, καὶ ὄλον εἰς τὴν ψυχὴν ἀνιμεσμένην τὸν
 15 ἔρωτα· ὀφθαλμὸς γὰρ ἔρωτος πηγή. Ἰύομαι καὶ περὶ
 τὸ στήθος τῆς κόρης· ἢ δ' ἀντέρεται μάλᾳ γενναίως,
 καὶ ὅλη συστέλλεται, καὶ ὄλον σῶματι περιτειγίσει
 τὸν μασθόν, ὡς πόλιν ἀκρόπολις, καὶ χεῖροι, καὶ τρα-
 χήλω, καὶ πόγωνι τοῦς ματωτοὺς καταρράττει καὶ πε-
 20 ριρράττει καὶ κάσθεν μὲν ἀνέχει τὰ γόνατα, ὡς ἐξ
 ἀκροπόλεως δὲ τῆς κεφαλῆς ἀροβολίζει τὸ δάκρυον,
 μόνου λέγουσα, « Ἢ φίλων μαλαχθῆ μοι τοῖς δά-
 κρυσι, ἢ μὴ φίλων ἀκνήσει τὸν πόλεμον. » Ἐγὼ
 δὲ μᾶλλον τὴν ἔσαν αἰδοῦμενος, ἀντέρομαι βιαίστε-
 25 ρον, καὶ μόλις νικῶ, καὶ νικῶν ἠετώμαι, καὶ ὄλος
 ἀμυδρόνομαι ἅμα γὰρ ἡ χεῖρ περὶ τὸν τῆς κόρης μα-
 σθόν, καὶ γυνότρε ὅλη περὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν ἐπιβ-
 ρευσιν ἤλθουν, ἠθύμου, κινῶν τινα τρήμον ἔτρεμον,
 ἠμυδρόνομα τὴν ἔσαν, ἐμαθθακίζομα τὴν ψυχὴν, τὴν
 30 ἔσαν ἔγυνομένην, ἐνωθρομένην τὸ σῶμα, ἐπαίρετό
 μοι τὸ ἄσματ, πυκνὸν καταπέλλετό μοι τὸ περικάρ-
 διον, καὶ τῆς ὄδον γλυκαζουσα κατεπέδραμὲ μοι τὰ
 μασθόν, καὶ ὄλον ὑπεγαργάρισε, καὶ ὄλον με κενόχην
 ὀφρητος ἔρωτι ἀνεκλήτος, ἄροκτος· καὶ τι πεί-
 35 ποιθα, νῆ τὸν ἔρωτα· ὄλον οὐδέποτε πίπουθα. Ἐδ-
 ὄθε ὄλον ἐξέπη μου τὸν χειρῶν ἢ κόρη, ἢ μᾶλλον εἰ-
 πεῖν οὐκείωτερον εἶναι νωθρῶς ὄλον καὶ μαλακῶς
 τῆς κόρης ἐξέπεσον· ἐξέπη δὲ μοι καὶ ὁ ὕπνος αὐθὺς
 ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἠνώμα, νῆ τὸν ἔρωτα,
 40 ὄλον καλὸν ἀπολέσας ὄλον, καὶ τῆς ἔμης εἰλες
 Ἰουλίης ἀποστρεφθεῖς, καὶ ἠθεῖοι πάλιν ὄλον, καὶ
 τι ποσῶν ἐρωτικῶν ἐξέταν, ὄλον καὶ ὄλον ἐπαθον.

8. Ἐπεὶ δ' οὐ συνεμμεράμα τῷ Κρατισθέιναι καὶ
 τῷ κειρῶ, γίνουμαι πάλιν περὶ τὸν κήπον πρὸ γὰρ
 45 τῆς ὄρας ἦν τοῦ δωματίου. Καὶ ἦμα ὄλος ἐνωθρομέ-
 νος τῆ κόρη, καὶ ψυχὴν, καὶ σῶμα, καὶ ὀφθαλμοὺς,
 καὶ ὄλος ἐπέδραμυμένους ἐξ ἔρωτος. Ἦκω τοῖνον
 περὶ τὸν γεγραμμένον ἔρωτα· καὶ πρῶτα μὲν πρῶ-
 κινῶ, τοῦτο δὲ τὸ δουλοπρεπὲς, εἶτα καὶ δουλοπρῶ
 50 τὸν ζυγάρων, ὅτι μὴ καὶ τὴν Ἰουλίην τῷ γερῶ τῶν
 διουσιον παρθέλων ἐγράφετο, παρθέλον ὄλον κήλην,
 ὄλον ὄλον, ὄλον πείσοσαν ἔρωτος, ὄλον εἰπέσαν
 τὸν ἔρωτα, καὶ φιλοσυνήνη ἐξ ἔρωτος τοὺς ὀφθαλ-
 μούς ὄλον τίνω πρὸς τὴν γράφην, καὶ φημι πρὸς

fortissimus ac emendatissimus fuit; cuius centrum naves,
 Muna dicere, nisi Amoris, quem expertus sum, metus
 5 roboraret; sed cetera laetus omittam, ne iterum contra
 me puer sua tonitrua agat.

7. Artipio Hysmines manum, et quavis illam sibi habere
 ac veste operire pugnaret, victor tandem evasi. Illam labris
 meis admotam basis ac morsuoculis implevi; illa autem
 reuelata curvatum, quanto potuit nisu, corpus contraxit.
 Ego cervicem amplexus, labia labiis imprimo, basisque
 merum amorem stillantibus impleo; illa labia comprimere
 simulans, labrum mihi mordet amatorie, fortiveque ba-
 10 sial. Ego illius oculos deosculor totumque in animi mentem
 amorem exantlo: oculi enim amoris fons. In virginis pectus
 effusus sum, illa autem fortissime repugnat seque in
 unum cogit et toto corpore ubera tutatur, ut urbem ara-
 15 zulet, manibus etiam cervicemque et mento mammas
 circumundat et circumunuit; et infra pressa colibet genua,
 utque ex arce ab oculis lacrymas jaculatur, tantum non
 dicens: « Aut amans meis scetibus mollescet, aut non amans
 « signus hanc pugnam pugnabit. » Ego, quem vinci pudet,
 acrius insto, tandemque vinco victorque profigor totus-
 20 que hebetor: etenim uti primum puellae ubera manus
 pressit, cordis me deliquiens invasit; dolebam, desponde-
 lam animam, insolita trepidatione trepidabam, hebetesque
 versabam oculorum visus; emollebatur animus, elangues-
 cebant vires, torpebat corpus, subibebatur status, salubet
 crebro pericardium, et nescio quis dulcifer dolor omnia
 25 membra pervaserat ei, ut ita dicam, stillabat, inque
 totum vis amoris incubuit, quae neque dici neque narrari
 potest; adeoque, Amorem testor, passus sum quod alias
 nusquam. Brevis igitur e manibus meis evasit puella, aut
 potius illa, in segnitiam molliemque versa; a puella ex-
 30 ciderunt, et ex oculis meis subito somnus evanuit, et ego,
 per Amorem, lamentabar, amisso tam pulchro Insomnio,
 sicque a carissima Hysmine avulsus oculis cursus in quietem
 flectere tentabam, et tale quidpiam experiri cupiebam,
 quale antea dormiens expertus fueram.

8. Sed cum per Cratisthenem tempusque hoc non licuit,
 iterum ambulo in horto, qui cubiculi nostri januae proximus;
 35 confestimque virginis animum corpusque et oculos
 comparatos, totusque, amore impellente, debacchatus, ad
 deum, Amorem scilicet, in horto depictum, accessi,
 illumque primum, ut servum decet, veneratus, postquam
 40 ideo injuriam accessivi quod Hysminem virginem servarum
 turbae non adsculpisset, virginem adeo pulchram, adeo
 formosam, ipsiusque Amorem adeo spirantem, et Amo-
 rem adeo amantem, et ab Amore redamatam. Igitur oculos
 in picturam conversus, Amorem sic alloquutus sum:

7 του Έρωτα. « Τὸς ἔρωτίς σου εἶμι, βασιλεῦ. Οὐκ
 • εἶσι παλινοστέρω πρὸς Ἠρακλῆμειδαι οὐκείσι προσ-
 • παλοῖς Διὸς συνταχθήσομαι. ἔχει με πόλιτῃν Αἰ-
 • κίωνα ἐξ ἔρωτικῶν γραφῶν ποταυγραφούμενοι. »
 8 • ο. καὶ ἑ Κρατισθένης. « Ἢτ' οὐκ αἰδῶ τὸ κτασθῆναι;
 • οὐκ αἰδῶ τὰ Διάσια, ὧν κήρυξ ἔγεις ἐπ' Αἰθιοπῶ-
 • ριαι; οὐκ αἰδῶ τὸν Θεμιστέα πατέρα τὸν σόν, καὶ
 • τῆς τῶν πολλῶν ἑσῶν κληρονομία Διάντῃαν, Μή
 • μοι θύσεως εἴης. Καλὴ μὲν Ὑσμίνη καὶ λίαν καλὴ,
 10 • καὶ νέμεσις οὐδέμειν.

Τοῦτ' ἔπει γυναικὶ πόλιν γρόνον ἔπει πάστιν.

• ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας σαλεύει σὲ γή-
 • ρως ἔχει βακτηρίαν, καὶ φύγους θέρμη, καὶ κού-
 • ματος ζέφυρον. Ἢτ' οὐκ ἔλπεις τὴν μητέρα, ἧτις σοὶ
 15 • πνεὶ καὶ λαλεῖ, καὶ σοὶ γαγγῆς, καὶ τῶν τοῦ γέροντος
 • κλαῶν ἐπιθήεται. Μὴ πρὸς θεῶν, Ὑσμίνια, μὴ
 • πρὸς Διὸς, οὐ κήρυξ ἔγεις ἐξ Ἠρακλῆμειδαι; μὴ πρὸς
 • Ἐρωτος, οὐ θεῶν ἐν Αἰθιοπῶν γέγονας; φέσαι
 • πατὴρ πολὺς; φέσαι δακρύων κηρῶν; φέσαι πα-
 20 • τριδος ἡμῶν, ἡλικιωτῶν, φθῶν φέσαι θιάτου λα-
 • προῦ φέσαι λαμπρῶς ἀγορῶν; φέσαι προσημνη-
 • ρίων φέσαι, ἃς ὁ πατὴρ σοὶ καὶ πατὴρ ζυνοπέ-
 • ξητο. Ἀναλόγηται τὸν πατέρα ὅσον οἰκιάζεται
 • ἀναλόγηται τὴν μητέρα ὅσον κόφεται, ὅσον θρησέσαι.
 25 • ὄντως ἰλιπύων, ὄντως ἀγρίων, καὶ ὅσον τραγῶν ἐπὶ
 • νεοταῖς ὀλιμμένους. Ὁ νέεταρ Ὑσμίνη σοὶ
 • καταέρασαν, οὐκ ἐξ Αἰθιοπῶν ὄντων, ἀλλ' ὄντων
 • Ἑλλήνης λαβὴ καὶ εἰς φέρμακον. Ἐπιλάθου πατὴρ,
 • μητὴρ, πατρίδος, ἡλικιωτῶν, ἱερίων, ὄντων λαμ-
 30 • προῦ ἀγορῶν, καὶ τὸ δὴ μείζον, ἱερῶ Φιδίου Διὸς;
 • Ἢ πάντα κακὰ γυναικίς, καὶ κατὰ τὸν σόν,

ἑσθ' ἀπ' ἀρμόνιαι,
 Κακῶν δὲ πάντων τεκτονίς σφραγίσται.

31 • Ἢτ' Ὀδυσσεὺς ἐκεῖνος οὐ κήρυξ ἦν, ἀλλὰ θεῶν,
 • ἀλλὰ ἕνος, ἀλλὰ πλανώμενος; δὲ καπνὸν πατρί-
 •δος, οὐ μόνον ἰλευθερίας, ἀλλὰ καὶ θεώσεως αὐτῆς
 • τριμώτερον ἔαριν; οὐ δ' ἔρωτος πυρὶ καὶ θεῶν
 • γίνῃ, καὶ τὸ σόν ἀπομπολῆς μοι κηρύκειον. » Κἀγὼ
 πρὸς τὸν Κρατισθένην, « Ἰδὼ Σωσθένης, καὶ σίγα,
 40 • μὲ μοι καταβριαμθεύτης; τὸν ἔρωτα. » Καὶ ὁ Σωσθέ-
 •νης. « Τὰ μὲν δὴ πρὸς τὴν ἑρπὴν εὐ διεβήμεθα; καὶ
 • ρὸς δὲ δειπνῶν, καὶ περὶ τὸ δειπνῶν γενόμεθα. »

10. Ἐπὶ τὸν συγῆθη γρόν καὶ πόλιν τόποι ἀνακε-
 • λήμεθα, καὶ πάλιν ἐπίνομεν. ὀλίγος γάρ μοι λόγος
 45 • τροφῆς, οὐχ ὅτι πόσις μοι προτιμώτερα τροφῆς, ἀλλ'
 • ὅτι μοι παρθένης οἰνογοεῖται, καὶ παρθένης Ὑσμίνη
 • γλυκύτερα καὶ νέεταρ. Καὶ πάλιν Ὑσμίνη κηρῶν,
 • καὶ πάλιν ἑρπὴς ἐνὶ, καὶ πάλιν ἀνάπτω τὸν ἔρωτα.
 60 • ὡσπερ γὰρ ἀνεμος ἐν καλῆς καὶ χέρις ἀνάπτει πῦρ
 • μνημονεύσεως, ὅσῳ; ἀφελῆς ἐν ἔρωτι ἀνάπτει
 • τὸν ἔρωτα. Ἢτὲν Ὑσμίνη τρυποῖται με κατὰ ψυχή;
 • πῶς μοι εἰς ἑσθ' ἐβλήται; ἐβλήται μοι τοῖς ἀφελῆς;

• Tui juris factus, regum maxime. Non amplius Eurycom-
 • dem reddbo; non Jovis famulis annumerabor: habet ne-
 • civem enim Aethoniis in suas tabulas ex Amone ti-
 • bulis relatum.

9. « At tu, inquit Cratisthenes, caduceatoris nomen
 • non revereris nec Diasia, quorum nuntius venisti, ne-
 • que Themisteam patrem, nec tot annos sortitam es-
 • trem Iuniam? Absit, quæso, a te infelicis amon-
 • eventus. Pulchra omnino Hysmine est, immo pe-
 • cherrima, nec est quod quis invidet propter numerum

Tam pulchram assidue totum tolerare labores,

• sed in capite tuo spes patris fluctat, te unum senectus
 • sine baculum habet, tu frugentem recalcas, tu astan-
 • tem, seu zephyrus, refrigeras. Præterea non te motus
 • miseratio solat, qua te unum spirat, te unum loquitur, te
 • uno gaudet et propter te senectutis mala obliviscatur.
 • Te per deos oro, Hysminia, te per Jovem, cuius ca-
 • duceator venisti, te per Amorem, cuius Aulecomide
 • servus factus es, parce caro parentis capiti, parce ma-
 • tris bellis, parce communi patriæ, æqualibus, amicos;
 • parce thiaso illustri per concium, ac cantibus, quæ a te
 • abeuntem pater et patris complexi sunt. Veniat in
 • mentem tuam patris fletus, veniant matris plandus, fi-
 • ctusque miserabilis et feri, quales turture amicos, tu-
 • lus querentis. Non tibi neclat Hysmine traiscit, non
 • Aulecomidense vinum, sed Helenæ remedium curatio
 • oblivionem inducens. Obviescere igitur patris, matris,
 • patriæ, æqualium, sociorum, illustrissimæque concium,
 • imo et templi Jovis, amicitie præcedis. O matre exomni
 • parte mulieres, vere secundum sapientis dictum

Et impotentes perficere aliquid laud
 Omnique artibus callidissime mali.

• At Ulysses ille non caduceator, sed servus, sed hospes,
 • sed erco erat, qui Ithacæ forum libertati, etiam obis-
 • nitati preferendum censuit; tu vero Amoris calat ex-
 • lus addictus et ministerium tuum vendidit. • Ego
 autem Cratistheni: « Vere Sosthenem iudeas, ne ante
 • rem meum trahitas. » Et Sosthenes quidem. • Οὐκ ἔστι,
 inquit; que ad festi celebritatem pertinent, recte drape-
 • sita sunt, tibi sumendi hora est, ideo mense acume-
 • hamus. »

10. Igitur solito loco discumbimus et iterum bibemus.
 vescenti namque cupido mihi minima erat; neque tamen
 cibo potiorum potum ducebam, sed quia virgo ministra-
 bat vinum, Hysmine virgo et ipso nectare dulcior. Et
 rursus Hysmine miscet, et rursus ego amator, et rursus
 amore accusus: ulli enim nectarente in palæ famigra-
 ventas, sic omnia in amantibus ignes accendit. Rursus
 itaque Hysmine animam meam urit, rursusque in amicos
 meos attrahit. Et iterum Amorem video, quæ talia
 limbo, recto ignem arcumque reformido, et servitium

πῶν τὸν ἕκαστα βίβω, τὰ βίβω φρίσσω, τὸ πῶρ
 σοδοῦμαι, δαίλιω τὸ τῶν, καὶ τῆς δαίλων κατα-
 σταζομαι. Ἡ τράπεζα ποικίλλεται ταῖς τροφαῖς ἢ
 6 ἢ γαίρ μοι περὶ ταύτας, ἀσθαλασί πρὸς Ἑσμίνην, καὶ
 ἢ νοῦς μου πρὸς ἔρωτα, αὐτὸ μοι τὰ μέλη δίσταται,
 καὶ μέρη δίσπαρται· τὸ περὶ τὴν τράπεζαν ποικί-
 λον τοὺς δακτύλους ἐφέλλεται, ἢ πόσις τὰ γένη, τοὺς
 ἀφαιλμούς τῆς Ἑσμίνης τὸ χάριεν, καὶ ὁ ἕρωις τὸν
 10 νοῦν, ἢ τάλχθέστερον εἰπεῖν, ἀπανθ' ἢ κόρη, καὶ
 χεῖρας, καὶ γέλη, καὶ ἀσθαλαμούς, καὶ τὸν νοῦν. Οὕτως
 ἐγὼ δουλογραφῶμαι τῷ ἕρωι κινῆν τινα δαίλωντι,
 καὶ ἦν οὐδαί, οὐδέπω δαδούλωται, οὐ μόνον σῶματός,
 ἀλλὰ καὶ ψυχῆς.

amplector. Instruantur interea nansae varis dapibus;
 manus eis admoveo, latentiores autem oculorum acies in
 Hysmine, mensque mea in Amorem; Ita varis per
 curas divisa corporis membra versabantur digitos multi-
 plices mensarum cibi ad se trahunt, labia potus, oculus
 que Hysmines venres et montem Amor, utque verus lo-
 quar, omnia, manus, labia, oculos mentemque, virgo
 sibi habebat. Ita insolitam Amori servio servitutem, quam
 nunquam alius, non solum animo, sed etiam corpore illi
 mancipatus.

BIBAION TETARTON.

LIBER QUARTUS.

1. Κινῆ μὲν οὖν ἢ κόρη θυνήθωι· ἐγὼ δ' ἀσυνήθωι
 10 πίνω, καὶ πίνω οὐ πίνω, καὶ μὴ πίνωι πίνω τὸν
 ἔρωτα. Πίνω μὲν οὖν Σωσθένης, καὶ τρίτος ἐγὼ, δεῖ
 μου καὶ ἡ Πανθία πρώτισ, καὶ πίνωι τὸν πόδα θύδω
 τῆς κόρης, πόδα καταπίθει τὸν ἔκον· ἢ δὲ σιῶσα τῆ
 γλώττη, τῷ σχήματι λαλεῖ, καὶ λαίωσα σιγῆ, δάκνει
 20 τὸ χεῖλος ἐρωτικῶς, καὶ τὴν ἀλγοῦσαν καθυπακρίνεται,
 συνέχει τὴν ὄρρον, στυγνάξει τὸ πρόσωπον, καὶ ὄν
 ἵπποστενάξει λεπτόν· ἐγὼ δ' ἀλγῶ τὴν ψυχὴν ἐκ μόνου
 τοῦ σχήματος, καὶ τὸν μὲν πόδα τοῦ ποδὸς εὐδὺς ἀφαρ-
 παξοῦ τῆς κόρης, τῆ χειρὶ δ' ἀντιπαρέχει τὸ ἔκπομα.
 25 Περὶ μὲν οὖν εἶν ἐν τῇ τράπεζῃ τούτων Κρατισθένης
 εὐλοσοφῆται, καὶ εἰ τις περὶ τῆς τράπεζαν ἑταρος· ἐμοὶ
 δὲ καὶ τράπεζα, καὶ τροφή, καὶ πόσις, καὶ τάλχ'
 ἔποσα περὶ τὴν τράπεζαν, Ἑσμίνην παρήνεος ἦς καὶ
 πᾶν κινῶσας ἑσθῶ τὸν δακτύλον ἢ δ' ἀλγοῦσα κα-
 30 τυποφθορεῖται λεπτόν· καὶ ἦν τὸ μύθισμα μεστόν
 ἡδονῆς, καὶ στάζον ἐξ ἔρωτος.

1. Vinum igitur more solito puella miscet : ego tamen
 non ut solebam bibi, etenim bibens bibere natu non vi-
 deor, et non bibens, amorem bibo. Bibit ergo primus
 Sosthenes, et tertius ego; nam praebit mihi Panthia, bi-
 bensque pedem puella meo pede clam imposito compressi;
 illa autem lingua tacens loquitur, siquis loquuta ta-
 tuen siluit; etenim labellum amatorie mordens, seque dolore
 emulans, superciliosa contrahit vultumque ad tristitiam
 componit, et tenne suspirium dicit; ego vero, vel ex solo
 gustu angor animo, pedemque confestim a puella pede abs-
 traho et mano poculum vicissim praebeo. Caterum mensa
 epiparas cibus Cratisthenes, aut si quis alius mensa adfuit,
 edisserat : mihi namque mensa, cibi, potusque ac ce-
 terorum quae mensa opposita sunt Hysmine loco puella
 sunt; cujus iterum prepanantis digitum pressi : illi levis-
 simo susorro, quique voluptatis plenus amorem stillaret,
 « Doleo, » loquitur.

2. Μετὰ δὲ τρίτον πότον καὶ τέταρτον καὶ πολυτι-
 λεις τὰς τροφὰς εὐδὺς τὸ συμπόσιον· καὶ ὁ Σωσθένης
 φησὶν· Ἑσμίνην κέρου, πρὶς ταύτας ἄγεις σήμερον
 15 « ἡμέρας εἰς τὴν ἡμετέραν εἰς Εὐρυκόμωδος, ἀς ὁ πορ'
 « ἡμῖν νόμος εἰς φιλοφροσύνην καὶ σέβας ἀρροισῶται
 « κήρυκος καὶ κηρύγματος· ἐνθάδε οὖν καὶ πάλιν ἔν
 « τῷ καλῷ τούτῳ παιδί (τὸν Κρατισθένην διενύς),
 « ἀνακλήσει· τῆ δ' ἑσπεράτῃ τὴν ἐπ' Εὐρυκόμωδα
 20 « βαδισόμεν ὄσαντες Σωτῆρι Διὶ. » Ταῦτ' εἶπε, καὶ
 ἡμῶν ἀπηλῆ ἀγὴ τὸ σύνθησι, « Χαίρει » μ' εἰπόν· ἐγὼ
 δ' ὄδωλον, κῆ τοὺς ἑσθῶς, εἰς ἄδω μετακλήθηται·
 καὶ ἡδὴ χρυσοῦ, κατὰ τὴν ποίησιν, ἐγευόμεν
 25 Ἀλῆσσο, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον· Ἔτι μοι φησὶ
 « Σωσθένης· Ἑσμίνην περὶ ταυτηγὶ τῆς Ἀλλίκαμιν,
 « ἐγὼ δ' εἰς Εὐρυκόμωδος, οὐ μὴ τὸν ἐν τῷ κίτῳ ἐσθῶ
 « ἔν Ἑσμίνην βαδισομαι, ἦν Ἑσμίνην καὶ ἔχσομαι. »
 3. Καὶ τῆς Ἑσμίνης περὶ τὸν κίτῳ εἶδον ὄθη

2. Interim post tertium quortumque potum et epiparaz
 epulas, convivium finem habuit. At Sosthenes, « Hys-
 « minia, inquit, tertia dies agitur, postquam Aulicom-
 « dem venisti : totum vero istud triduum caducatori et
 « ministeri ejus honori lex apud nos tribuit; facesse igitur
 « cubitum pro consuetudine cum formoso isto juvene,
 « (Cratisthenem intrans); cras Eurycomidem Jovi Li-
 « berato, i sacrificatui properabimus. » Hæc loquutus,
 « Vale » dicto discussit. Egi namem, deos lestor, ad
 Platonis sedes vocari videbar, atque, ubi poetice loquar,
 frigidum Eretho gustavi, et ad Cratisthenem convensus,
 « Quid, nequicium, Sosthenes dixit? Hysmine in hac
 « Aulicomide manebit, ego vero Eurycomidem redibo?
 « Nequaquam per Amorem qui in horto pictus est. Cum
 « Hysmine moriar et cum Hysmine vivam. »
 3. In solito Hysminem in horto inspexi amoris ostro

πεσοδημένῃν ἐξ ἔριτος· εὐθὺς δὲ ὄντων τὸν κήπον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου συναγαγὼν, ἢ μᾶλλον θεοὺς περὶ τὸν κήπον κατασκορπίσας αὐτοὺς, καὶ ὄντων κατασκοπήσας αὐτὸν, καὶ μόνῃ τὴν Ὑσμίνην ὄντων, ἐγγὺς ποῦ ταύτης γενόμενος, καὶ « Χοίραις » εἰπόν, ἐπεικλισάμην τοῦ γιτανίου· ἢ δ' ἐσίγα καὶ μόνον τὰ πρῶτα ἀντέτεινε, ὡς δὲ καὶ χεῖρας ἤπτόμην, « Αἰδέσθητι, φησί, τὸ κληροῦν. » Ὡς δὲ καὶ φιλῶν ἤφειλον, « Αἰδέσθητι μηδὲν· εἴτ' οὐκ αἰδῶ τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, εἶπε, καὶ τὸ ἱερὸν πείδιον; » Ὡς δ' οὐ καταδυσσοπούμην, ἀλλ' ἔως ἤμην περὶ τὸ φιλῶν. « Τί δέ σοι κέρδος, εἶπεν, ἐκ τοῦ φιλήματος; » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν κόρην μεθ' ἑδονῆς·

Ἴσταν καὶ κινεῖσαι φιλήματι ἄδρα τίρμικ.

Ἢ δ' ὑποσεσφροῖα μικρὴν, « Χθὲς τὸν παρθένον ἐπλάττου, φησί, ὑπεκρίνου τὸν σῶφρονα, καὶ νῦν καταρρήτορεῖς τὸν ἔρωτα. » Ἐγὼ δ' οὐδὲν εἶπόν τὴν χεῖρα φιλοῦ, καὶ φιλοῦν στέμω, καὶ στέμων ἐδάκρυσα. Ἢ δέ μοι φησὶν· « Τί τυγχάνεις ὀργῶν; » Ἐγὼ δ'· « Ὅτι γλώσση μόνη τῶν μέλιτος γένομαι· σὺ γὰρ με Σωσθένης πατήρ εἰς Εὐρυκώμιδα ξυνεφέλκεται. » Ἢ δ', « Ἀλλὰ κἀμέ, » φησί. Καὶ τὴν χεῖρα ἀραρπάξασα, μαλαρὰν ἀπεπήδησεν.

4. Ἐγὼ δ' ὡς ἐν ὑποπτέρῳ παδί περὶ τὴν κλίην γενόμενος, ὑπεκρινάμην ὑπὸ τῶν· φέρος γὰρ ἤμυς ὡς ἐκ ποδὸς ξυνετάραξεν. Ἦκεν οὖν δὲ Κρατισθένης τῆς ξυνηρεφῶς ἀναστὰς μερβίνης εἰς τὴν ἐπεκάθητο, καὶ τὸν πόδα μου ἔβληθον, φησὶν· « Εἰς ποῦ τὸν βῆθον τοῦτον ὑπὸν ὑπνοῖς; Ὑσμίνη περὶ τὸν κήπον, οὐ δὲ οὕτως ἀνακλιμένους ὑπνοῖς; » καὶ λέγων ἐγέλασεν. Ἐγὼ δὲ, « Τί γελᾷς; » εἶπον. Ὁ δ', « Ὅτι σε φέρος θεραπαιδὸς ποδὸς χεῖρὸς ἐρωμένης δεσποίνης ἐστέρησε, καὶ θέραις οὕτω κελῆς ἀνεμώλιον φρόνησον. » Ἐγὼ δὲ κατερίθησα τὸν Κρατισθένην, εἰπὼν· « Σύ γαίρ ἐμοί, Κρατισθένης· ἦν ἡμῖν ἢ παρθένος ἐς Εὐρυκώμιδα. » Καὶ δὴ περὶ τὸν κήπον γενόμενος, τὴν Ὑσμίνην ἐζήτησεν καὶ πάλιν ἰδεῖν ὡς δ' οὐκ εἶχον ἔρῶν (ἦχεται γὰρ), ἀνεκκρίρουσ τῶν κήπων, τὴν παρθένον ἐνοπριζόμενος· δὲ γὰρ Κρατισθένης μεταγίμου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γραφάς, καὶ μετὰ τὸν ἐμὸν ἔριτος τὸν ἐφ' ὀφθαλμοῦ τοῦ δέφρου καθήμενον, ἀνδρας ἀλλοφύλους, ἀλλογλώσσους, ἀλλογενεῖς, ἔλους ἀλλοῦς ἐξ ἄλλων καὶ τὸ πολίτευμα.

5. Ὁ μὲν γὰρ στρατιώτης ἦν, στρατιώτης τὸ σχῆμα, στρατιώτης τὸ βλεμμα, στρατιώτης τὸ μέγεθος, ὅλος στρατιωτικῶς κατεπέπρακτο, τὴν κεφαλὴν, τοὺς χεῖρας, τὸ μεταφρενον, τὸ μέτωπον, τὸ στήρνον, τὴν ὀσφύν, καὶ μέγρι ποδῶν· οὕτως δὲ τεχνίτης τὸν σίδηρον εἰς πέταλα ἐξυφίνατο, ἢ μᾶλλον ταῖς βραχίαις τὸν σίδηρον ἐμειμάσατο· οὕτω καὶ μέγρις ὄντων αὐτῶν τὸ στρατιωτικὸν κατέπραξε. Φαρέτρα περὶ τὴν ὀσφύν, καὶ σπαθὴ ἀμφιλαπὸς· δολιγὸν ἔγχεος περὶ τὴν δεξιάν· ἀσπίς ἐξήρτητο τῆς λυγῆς· τοὺς δὲ γὰρ ποδῶν οὕτως ἐ-

perclam; statimque totum oculis hortum complexus, aut potius totos oculos per hortum dispergens, illamque totum speculatus Hysmineque solam videns, illamque in conspectu adstans, « Salve », dixi, ac veste eam attovi. Illa quidem tacuit et primum solimanodo reluctata est; manu autem prehensa, « Reverere », inquit, « caecocentum » « minister.um. » « Ut vero osculum intentalvi, » Reverere » « magis, inquit; tibi nulla reverentia laureae et sacra caecocamentu? » Sed ego nullo pudore afficiebar. Intuspi fu basium ruebam. « Quid demum tibi lueri ex basio » « fuit Hysmine. Subjici ego cum gaudio :

At vel inane mihi decerpere grata voluptas.

Illu tantillum subridens, « Heri, inquit, tu tingorom » « pudorem fingebas, teque pudicam simulabas, et tunc » « oras amoris causam. » Ego tacitus, dexteram oscula et osculatus lacrymas effudi. Illa autem mihi, « Cor li » « crymas effundis » inquit? Ego vero : « Mellis gustum inco » « tantum percipio; tuus enim pater Sosthenes me Eury » « midem ire jubet. — Et me pariter, » respondit, sub » « reptaque manu celeriter aufugit.

4. Ego permociter lectolo redditus somnum fingebam; namque somitus aures pedum pulsus increpans nos coctorboverat. Cratisthenes ex umbrosa, propter quam seleset, myrto surgens, et pede pedem meum premens, « Quom » « que, inquit, tam altum soporem fields? Hysmine m » « hortu spatiaior, et tu sic sopimus dormis? » et tibi sibi risit. « Quid rides? » inquam. « Rideo, » respondit illi. « quia tibi carissimae domine raonum, pudicamque adeo » « pradam, strepitus pedis ancilla, et inane terribula » « abstulit. » Ego autem Cratisthenem deosculatus am » « dicens : « Gaude mecum Cratisthenes; puella nobiscua » « Eurycomidem veniet. » Et iterum intra hortum or » « agens Hysminem oculis querebam : utque eam valere n » « poteram (nam abscesserat), in hortu tamen morabar illa » « vult in speculo intrens; sed Cratisthenes oculos non » « convertit in horti picturas, et, post Amorem mentem ex celo » « curru insidentem, honores videmus patria iugaque et » « genere diversos, omninoque habitu et vita genere inter » « diferentes.

5. Primus miles erat, na es habitu, miles oculis, uolo » « roceritate, cataphractus militariter capot, manus, mo » « scarpulum, frontem, pectus, lumbosque, et ad pedes usque » « usque adeo pector ferrum in laminas detexuerat, aut po » « tuis ferrum columbus imitatus fuerat; usque adeo iugua » « teus militem armis instruxerat. Iba cingitur pharetra et » « ancipiti gladio; longam hastam dextera, clypeum leu » « sustinet; pedes adeo ad ventilem adducti, Antiposuit

φούς εἶχε καὶ τεχνικῆς, ὡς εἰποὶς ἴδόν κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον.

6. Ὁ μετ' αὐτὸν ὄνος ἦν ἀγροικῶς ἐσταλαμένος καὶ ὄλος ποιμῆν, ἀπερικάλυπτον εἶχε τὴν κεφαλὴν, ἀκόσμητον τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, τὸ χεῖρ μέγρις ἐπ' ἀγροῖνος ἡγυμνῶν. Μέγρι γονάτων δ' ὤμοισι τὸν χιτῶνα κατέλυσε· τὰ δ' ἐπιπέδι ἀρῆ-
10 κεν ἀπερικάλυπτα. Λάσιον τὸ στέρνον ἀνδρὶ, καὶ ὄσα τῶν μελῶν οὐκ ἐπεκαλύφθησαν ὡς ἐν χιτῶνι τοῖς χροῖ-
μασι. Τὸ σκέλος παρὸν, καὶ ὄνας κατ' ἀνδρας ἀδρόν, Διδυμοτόκος αἰεὶ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ποιμῆνος ὠδίνουσα γέγραπται· ὁ δὲ γίγας οὗτος ποιμῆν μακρῆν τὴν αἶγα, καὶ τὸ μὲν προϊτόκοτον ἔχει, τὸ δ' ὑποδέχεται καὶ τὴν σὺριγγα ποιμηνικῶς ἀρμυρῶμενος, ἐπιτόκιον ᾄδει,
15 καὶ ὄλον καταδουρατῆ τὸν Πᾶνα τὰς αἶγας πυκνῶς εὐτακτεῖν.

7. Ἐἴτα· Λειμῶν, κατὰκομος ἀνθεσι, καὶ τις ἀνὴρ κατὰ μίλιταν ἐπὶ τοῖς ἀνθεσιν ἐμετάλλειν· οὐ κατὰ φυτόκομον ἐγγέγραπτο, κατ' ἀνδρα δὲ μάλλον πολυτελεῖ, καὶ πολυόδοτον, καὶ ὄνον βλάκκα, καὶ ὄνον χαρίεντα· ἡ γὰρ τοῖ περὶ τὸ πρόσωπον χάρις αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ λειμῶνος κάλλος ἀντὶρίζεν. Ἡ ὄρις περὶ τοὺς ὤμους ἐξήπλωτο, φιλοτιμῶς καταδοστρυχομένη, καὶ λίαν ἐπιμαλῶς. Ἀνθεσι τὴν κεφαλὴν ἐστερνάνωτο, καὶ βόδα
20 κατεπεργεῖτο τῆ βροστρυχώματι. Ποδῆρης δ' χιτῶν τού-
την, καὶ ὄλον κατέμρωσε, καὶ ὡς ἐξ ἀνθίων κατέστικ-
τος, καὶ ὄλος ἐγένετο. Πλήρεις εἶχε τὰς χεῖρας ἀνθίων, καὶ βόδα καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν· ἕσα καθυδύνει τὴν ὄσφρησιν. Ἐσανδαλοῦτο τὰ πόδε· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ταῦτο
30 τὸ μέρος εἶχε ἀπερικόσμητον· καὶ ἦν ὁ λειμῶν τοῖς ἐν πρᾶσι σανδαλοῖς ὡς ἐν κατόπτροις παραδεικνύμενος· οὕτως δ' ὤμοισι καὶ μέγρι ποδῶν καὶ πεδίου τὸν ἀνδρα κατεχρίτωσεν.

8. Πεδίον χλοηφόρον μετὰ τὸν κῆπον ἡ τεχνίτης ἐξή-
35 πλωσεν· ἀνδρα δ' ἐν μέσῳ κατεζωγράφησε, καὶ πάντα κατ' ἀγρότην ἐσκευασμένον, ἐστεφανωμένον τὴν κεφα-
λὴν, οὐκ ἐξ ἀνθίων, οὐκ ἐκ βόδα, ἀλλ' ἐκ λίνου λεπτοῦ, ἐν χεῖρ ὑβρίνει, καὶ τέχνη πλέκει· καὶ τοῖονδα δ' ἀγρότης ἔχει. Τὸν δὲ βόστρυχον οὐδὲ μέγρις ὄμων ὁ τεχνί-
40 τής ἐρήπλωσεν, οὐδὲ αὐτὸν ὄλον περικάλυπτει ἀρῆκε τὴν τρίχην. Τὸ χιτῶνιον ἀκαλλῶς κατ' ἀγρότην ἐσκευάσε καὶ ὄλον ἀγροικῶν. Τὰ πόδε κατ' ἀμφοῖν μέ-
γρι γονάτων ἐγυμνάσεν, καὶ ἀμφοῖν τῶ χεῖρ πρὸς ἐν ἀφώρισε δρέπανον, ὅτι καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μῆκος
45 ὑπὲρ τὸ δρέπανον. Χόρτον τίθειν δ' ἡγεγραμμένος ἀγρότης ἔργον εἶχεν ἐπιμαλῆστατον· τὸς ὄμοισι ἐπεπύκει τὸν ὄρτον, καὶ ὄλος ἦν πρὸς τῷ λειτουργη-
ματι.

9. Ἐχόντος δ' αὐτὸν παρὰ μέσους κεντρῶς τοὺς ἀστέλους, δρέπανον ἔχει τῆ δεξιᾷ, τῆ δὲ ἀριστερῇ τὸ δρέπανον ἐπίκει τοὺς καρπούς τῶν πόνων, δεξι-
50 ζει τὰς ὄμοισι τῶν καμῶτων, καὶ τῶν σπερμάτων τρυ-
γᾷ τὰ γαστήρια. Ἐπεκαλύπτει τῆ κεφαλῆ, πῆλον ἀσκητῶν καθ' Ἡσιόδον· οὐ γὰρ γυμνῆ ταύτη βραχί-

efficit, ut hominem inuitus pronus illum moveri astru-
masses.

6. Secundus rustice omnino vestitus et pastor; in lectum illi caput, inornati capitis barbaeque crines, manus ad en-
litum usque nudae. Tonica genuum levis; caetera tolverat pictor, caetera intacta praebuerat. Villosum homini pectus, et reliqua quae coloribus uli veste lecta non erant. Crus cras-
sum virili robore validum. Ante pedes pastoris capella quae
binos parturit factus, picta est; procerus ille pastor obstri-
catur, et jam primogenitum capellae tenet alteramque ex-
cipit; jamque fistulam parans carmen meditatur quod par-
lurientibus capellis occini solet; et a Pace frequentes ac
felices caprarum partus exorare videtur.

7. Tertio loco pratum floribus luxuriabat, in quo vir quidam ut apio flores investigabat; ille autem non hortulani ad instar pictus fuerat, verum divitis hominis bealique; delicatus admodum, admodumque venustus; nullus enim venores prati venustatem aemulabantur. Capilli humerum per utrumque immissi diligenterque et accuratissime cincinnati. Coronatum floribus caput; sparsae per crines rosae. Taloris vestis, quam tenui auro, ut videba-
tur, floribusque intextam ventus omnino resabat. Manus floribus plena rosisque et caeteris plantis quae naris olfactum permulcent. Sandalis pedes vinciti, nec enim hanc corporis partem inornatam habebat, et pratum sandaliis quibus pedes induebantur velut speculo remittebatur, ita pictor ad pedes usque et calceamentum viro gratificatus fuerat.

8. Proximum horto campum viridi herba vernantem pictor expanderat. Illius in medio virum pinxerat rustice prorsus vestitum, coronatum caput non floribus rosisque, sed tenui lino quod manu netur et arte textit, sicque rusticus habet. Capillos, ut nec ad humeros diffundantur, nec etiam totam cervicem pererrent. Vestis, uti rusticum decet, strepida, et omnino rustica. Pedes ad genus nudi; ambabus autem falcem tenet quae videlicet formaque et mole falcem superat. In seipso secundo pictus rusticus occupatissimus, oculos freno totus intendit, totusque incumbit operi.

9. Sequebatur agricola in segetes pronus; falcem dex-
tera gestat; leva colligit manipulos: hoc laborum per-
mimum obtinet, hanc demetit armarum vicem, hoc omnibus fructus percipit. Iusto caput legitur affare factum, ut loquitur Hesiodus; nec enim nudo capite vestium to-

τὴν θερμὴν ἀνέμεσθαι. Τὸν πάντα μύθων παρὰ τὴν ὄσφιν διεξέσκατο, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος πλὴν τῆς αἰδοῦς ἐξηγύμνωσεν.

10. Ὁ μετ' αὐτὸν ἦδη λελουμένος ἐγγράπτοι ἀνὴρ ἔπερ τῶν πυλῶν εἰσῆκει τοῦ βαλανείου, ὅθεν τὴν αἰδὴ περιστέλλων, τὰ δ' ἄλλα φέρων ἀπερικάλυπτα πάντως ἐξ ἰδρώτος κατεβρέχεται καὶ κατεβρίχεται. Εἰς τοὺς ἰδῶν ἀθμίζειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οἷον ἐκδιελύσθαι τῶν κόματι οὕτως ὁ τεχνίτης καὶ τὰς φύσεις αὐτὰς ἀπεμύμνωτο τοῖς χρωμασίν. Τῇ δεξιᾷ τῶν χειρῶν ἐπιμαζακτεῖ κοιναιόδες, ὁ τῷ στόματι φέρων τῆς ὀπῆς ἀνέρρορα τοῦ πόματος τῇ δ' αἰσ γὰρ λαίψ τὴν ὀδόνην ἀνείχε περὶ τὸν ὄμφαλόν, μὴ πως ἐκρουεῖται τὸ πᾶν ἐκκαλύψῃ τοῦ σώματος.

11. Μετὰ δὲ τούτων τὸν ἐκ βαλανείου, τὸν λελουμένον, τὸν κωματούμενον, ἀνὴρ τις ἐγγράπτοι, ὄνον ἀνεψωμένος περὶ τὴν ὄσφιν τὸ χιτῶνιον, ὅθεν τὰ πόδε γυμνός, καὶ ὄντιν ὄνου πηγὴν ἀναστραυῶν πρὸ ποδῶν. Ἢ ἢ τρίχα πᾶσαν εὐφροδῶς ζυγῆται πρὸς τὸ μετάρρηνον. Ἀμπελον ἢ κατὰ τῶν χειρῶν ἐπιμαζακτεῖ, καὶ βότρυον εἶχε τοῖς δακτύλοις ὡς κλάδοις ἀπαιουρούμενον ἢ δεξιᾷ τοῦ βότρυον ἐπύργα, καὶ τῷ στόματι κατὰ ληνὸν παρεπιθέτο, καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὡς κοσὴν ἐναπέθιθε· καὶ ἦν ὁ γυμνωμένος ἀνὴρ ἄμπελος καὶ τρυγητής, καὶ ληνός καὶ ὄνου πηγὴ.

12. Ὁ μετ' αὐτὸν νεανίσκος οὖν πρώτως ἦν βίαι τὸν ἴουλον, τὴν κεφαλὴν μὴ φέρων ἀπερικάλυπτον, ἀλλ' ἐκ τινος ἀραχνόδου λίνου περικάλυπτον καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν βότρυον. Λευκὸν οὐτῷ τὸ χιτῶνιον, ὁ δὲ τὰς χεῖρας συνείχε, καὶ ταύταις κικαλλήσαι· καὶ μέρι δακτύλων ἐκκερμαίνον αὐτῶν, στενωδαί μὲν περὶ τὴν ὄσφιν, τὸ δ' ἐπιθήξαι ἀνείως ἐκχεῖται καὶ οἷον ἠνέμεσθαι. Μέρι γυνάτων ὁ τεχνίτης τοὺς πόδας τῷ νεανίσκῳ κατεπεδύλωσεν. Ὁ δ' οἰκίσκος φέρων στρουθῶν πλάττει ρυτὸν, ὄνον πλέσει κατὰ πτηνῶν, καὶ περιεργάζεται τὸ πτερόν, ὄνον λειμῶνα φυτεύει, στρουθούς τῷ λειμῶνι παραπετάσσουσι, λεπτῇ μηρίνῳ τούτους ἀντικαθίθουσι κοκνά. Τὸν ὄνον οὐ συνορᾷ τὸ πτηνόν, τὴν μηχανὴν οὐκ οἶδε βλέπει τὸν λειμῶνα τερπνόν, τὸς ἐν μηρίνῳ παραπετομένους στρουθούς, τὸς ἐν οἰκίσκῳ ἢ δὲ μελιζομένους καὶ χερσίν γίνεται πρὸς τῷ λειμῶνι, πρὸς τοῖς στρουθοῖς, καὶ τῷ ὄνῳ ζυγῆται· ὁ δὲ τὸν ὄνον ξυσκευτάμενος ἰξευτής ζυγῆται καὶ φράττει, καὶ τῆς εὐφροδῶς κατακίθῃ.

13. Μετὰ δὲ ταῦτα ἴθνος βοῶν ἀροτρον φέρων ἐγγράπτοι, καὶ τις ἀνὴρ ἀροτριός, ἧ φαῖλα μὲν ὁ τεχνίτης ὑπέρβηθε πέδιλα, φαῖλα δὲ καὶ τῶν τὰ περὶ τὸ σῶμα κατεξοργήσασε, φαῖλον τὸν μύθον καὶ ὄνον διεβρηνότα· καὶ τοῦτο γὰρ ἐτεχνουργήθη τοῖς χρωμασίν. 10 Φαῖλον τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, ἐξ ἐρίου τρίχα συμπιλέειν. Μεθὰ οὐ κατ' Αἰθίοπα κατεργάσθη τὸ πρόσωπον, ἀλλ' οἷον ἤλιος μεταρρῶνυσσι. Ἢ ἦ ἦ ὄντιν ὄντιν πρὸς τὸ μετάρρηνον τὴν γὰρ πᾶσαν τὸ τῆς κεφαλῆς ἀπεκάλυπτε κάλυμμα πῶνον καθυμνός καὶ

lerare posse videtur. Cincta circum illa tunica; reliquae corporis partes, pube excepta, nude.

10. Dein le vir lotus pectus fuerat; jam ante balinei fores sabano il quo viri sumus teelus, caetera inlectus utique; sudore diilluebat et madebat. Hominem inuitus anhelare ac astu nimo dissolvi affirmes; tam eleganter pictor naturam coloribus imitabatur. Dextra pectatum in com ligatam tenet, illudque ori admovent per foramen bibit; lava autem linteam circa umbilicium coerces, ne forte decidens corpus omne detegat.

11. Qui autem hominem ex balineo egredientem lavatumque et aestuantem sequebatur, vir quartum depictus fuerat, succinctus circa illa tunicam, nudus pedes, et ante pedes vini fontem aperiens. Crines apte per dorsum contracti. Vitem imitabatur lava, cujus ab digitis veluti ab ramis pendentem dextram vnam carpit, quam ori veluti prelo admovent, max dentibus, uti pedibus fieri solet, exprimebat: ita pectus ille vir vitem, vindemiator, preluoque ac vini fons erat.

12. Proximus illi juvenis, cujus nunc pinnam lanuam florebat, cujus caput non erat inlectum, sed arantoso quodam lino caput circumosque legatur. Candidi illi vestis, que totas manus continet, illisque adhaeret, et que ad digitos effusa pressule circa illa coarctatur; caetera difflunt et vento agitari videntur. Usque ad genua pictor juvenis pedes calcavit. Ille autem passerum caveas fecit, vincta conclinat, dolum contexit avibus, quas diligenter observat, per totum pratium vincta infigit, passerisque expansit, quos tenui funiculo ligatos frequenter retrahit. Nesula fraudis volucris non animadvertit dolum; prati amunitatem, spatiantes in coesa series, qui funiculo ligantur, aliosque in caveis dulce suaviterque cantillantes inspiciens, statim ad pratium passerisque advolat doloque capitur; qui autem dolum conclinat avibus, captos retinet, et recordiam invidet.

13. Inde boves sub jugum aratrum trahentes pecti fuerant, quos arator maderatur, cui viles ardeas coloris consistit, vili et caetera que ad corpus spectant pecti expressit, vitem que et liceram tunicam; nam et hoc etiam coloribus ars confecerat. Vile et capitis legnum ex munda densataque lana. Niger vultus, non ut Ethiopis, sed qualis totalis solibus coloratur. Crines non molli, riteo penduli, omnem enim casariam capitis tegmen operiebant; barba demissa densaque. Dextra aratrum conuertit, quo

ὄσος βαθύς. Ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν ὅλη κατέχει, καὶ πρὸς γῆν ἐμβάλλει τὸ ἀριστερὸν, ἢ δὲ γε λατὰ βρουπλήγῃ φρενί, γηπέδων ἀνδρῶν γραφαίσι, ὃ βάπτεται μὲν βροῦν αἵμασι, καλὴν γραφαί δὲ τῆ γῆ.

9. Ὁ μετ' αὐτὸν κατ' αὐτὸν τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πεδίον, καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, καὶ ὅσα περὶ τὸ σῶμα τὸ γὰρ τοῖ σῶμα διήλλακται τὸ μέλαν τοῦ προσηύτου μέλαν μὲν, ἀλλ' οὐδὲ κατ' ἐκείνου, ὅσπερ οὐδὲ κατὰ τὸν ἐν τῷ κήπῳ γεγραμμένον 10 λευκόν· ἀλλ' ὅσον ἐκείνου μελάντερον, τοσοῦτον τούτου λευκότερον. Ἡ θριξ ἀτάκτως πλήν μέγρις ὄμοιον ἐξήπλωτο· ὃ πώγων μὴ κατ' ἐκείνου ἐκαχυμμένος, ἀλλ' ἀζυγῆται καὶ ὄσον ζυγίσταται. Τῆς μὲν τῶν χειρῶν τῆς λαϊκῆς ἐξήπλωσι κανῶν· ἢ δ' αὖ ἐτέρῃ τὸν ἐν τούτῳ 15 ὄσον ἐξήγει, καὶ περὶ τὴν γῆν κατεσκόρπισεν· εἰ δὲ κικρυμμένα πατήρᾳ τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χόσμοισι, καὶ εἰ τούτοις ἐσκόρπισεν, ὃ τεχνίτης οὐκ ἀρῆ- κεν ὄρᾳ.

16. Μετὰ δὲ τούτους νεανίσκος ἐγείρατο στυνθῶν 20 τὸ σῶμα καὶ τὸ βλέμμα θρασύς, ὄλος περὶ θήρας ἐπισημένος καὶ κυνήσια, ἡκαχυμμένος τῆς χειρὸς, καὶ ὄσος θεύσταυ κατ' αὐτὸν χεῖρ γὰρ ζωγράφου καὶ τέχνη καὶ τίλῃ σαφῆ, φωνῆς ἡρετῆται, καὶ μόνῃ ταύτην οὐα ὄδε μετρίσθαι τοῖς γραμματεῖσι. Τὸν πάντα ἡόστρουχον 25 πρὸς ἐν ζυγῆ καὶ ζυγέδεται· καὶ τὸ χιτῶνιον εὐφροῖς συγκρολλῆται τῆ σαρκί, καὶ ὄσον ταύτῃ ζυγῆραται, ὃ μέγρι γυνάτων ὃ τεχνίτης ἐξέφυσε· τὰ δ' ἐρετῆς μέγρι δακτυλῶν αὐτῶν διεφθόγος τις πέπλος ζυγίσταται, καὶ μέγρις κατὰ κιντῶν ζυγέπλετο. Λαγῶς τῆς λαϊκῆς 30 ἐπὶ ἡρόρητο τῶν χειρῶν· τῆ γὰρ τοῖ δεξιῇ τοῦς κύνες ὑπέστανεν· οἱ δ' ὄσος πρὸ ποδῶν ἐκλυνοῦσαντο τοῦ νεανίσκου, καὶ ὄσον ζυγέπλετον.

17. Τίλος κρητῆρες πρὸς ἐγαγράφω, καὶ πρὸς ὄσος ἀπὸ γῆς, μέγρις ἐς αὐτὸν οὐρανόν, ὄσος μὲν ἔχειν μα- 35 θίην, εἰτ' ἀπ' αἰθέρος ἐς γῆν ἐκρίεται τὸ πῦρ, εἰτ' ἀπὸ γῆς ἐξήπλωται πρὸς οὐρανόν. Καὶ τις ἀνὴρ ἑκατονταπέ- πλος παρακάλῃται τῆ πλάγι, ὄλος βυτίς, ὄλος πόλις καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν πώγωνα, δευτέρῃ ἐνδοδουά- νος ἐκ κεφαλῆς ἐς οὐρανόν, τὰ δ' ἄλλα γυνάτων, τὸ χεῖρ, 40 τὸ πόδι, καὶ τὸ πολὺ τῆς γαστρός. Ἐκτεταχένος εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὄσον μετρίκει τὴν φλόγα καὶ ὄσος με- τριβίπει, καὶ ὄσος μετρίκει πρὸς ἐαυτὸν.

18. Ταῦθ' ἐρῶμεν, καὶ τοῖς παραδοχοῖς ἐξήπλωτο- 45 μεθα, καὶ τί βούλεται τὰ γεγραμμένα σφόδρα ἐκμα- θεῖν ἐδῶμεθα, καὶ μάλλον ὃ Κρατισθένης· ἐμὲ γὰρ ὃ τῆς Ἰομίνης ἔρωσ ὄσον μετρίκει πρὸς ἐαυτὸν· τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ τὰ περὶ τὸν κήπον τερονά, τερονά μοι πρὶν Ἰομίνην ἰδέσθαι, ἢ μάλλον πρὶν Ἰομίνης ἐκαυθῆναι τῷ ἔρωσι· Ἐρῶ μὲν τοῖνον τοῦς ἀφελῆμους μετρίκει περὶ 50 τὸν κήπον, τῆς Ἰομίνης ἐνοπερὶζόμενος· ὃ δὲ γε Κρατισθένης· ἔπερ τὰς κεφαλὰς τῶν γεγραμμένων ἀν- δρῶν ἰαμβῶν ἐν ὄσος γεγραμμένον τὰ δ' εἶρη αὐτῶς

Τοῦς ἀνδρας ὄσος, τὸν γυναικὸς ὄσος.

terram premit, lava boum stimulum gestat, qui arabicis pro stylo est; atque ille boum sanguine tincto terram cruore describit.

13. Sequentis similis forma fuit, similis vestis, calceus, pileus, omnisque ornatus; diversum tamen corpus; nigra, sed non ea nigredine qua precedentis, facies, neque candida, ut illius, qui in horto depictus est, verum quantum illo tignior, tantum illo candidior. Coma sine lege ni i usque ad humeros effusa: barbittum non ut proximi prolixum, sed in unum collectum adstrictumque. Lava canistrum pendet, unde tutecum acceptum dextera terrie credit; quod utrum pinnigeris, si modo blandius terra crinis occiduntur, distribuat, plector oculis arbitrari non permiserat.

14. Illos adulescens excipit vivido corpore vividisque oculis audaciam ex omni parte mirans; at ille venationi peribte iucumbens et venaticis curis, respersis cruore manibus, canes hortari videtur; nam pictoris manus et ars, alias peritissima, in voce vincitur illamque solummodo coloribus exprimere non potest. Crines in unum conglobatos nodus adstrinxerat; vestis membris pressule adhaeret, las velut a hosta; illam ad genua plector effuderat. Caetera lacero panno ad usque digitos lecta, fortisque in modum hederæ sine adstricta. Lava leporem sustinet, dextera canibus blanditur; at illi adolescentis propter pedes velutali colludere videbantur.

15. Ultimo loco ignis crateres depicti fuerant, et flamma quasi ex terra usque ad caelum ipsum erumpens, ita ut dubium sit utrum coelitus in terras demittatur ignis, an in caelos ab terra accensus feratur. Vir senio confectus, adeoque ut videatur iamdudum in eo esse ut offeratur, igni assidet, rugis obsitus, omninoque caput et barbam canus; pellis capite ad illam occupat; caetera nudus est, manus pedesque ac magnam ventris partem. Extense autem manus, et flammam ad se trahere adeoque exutare et trahere videtur.

16. Horum aspectu et rerum toxicitate in stuporem attoniti scire ardebamus, quid illa pictura sibi vellet, Cratisthenes praecipue: nam nunc Hysmines amor te limi ad se traheret; ac caetera quidem in horto placuerant, ante quam Hysminem vidissem, aut potius antequam Hysmines amore conflagrarem. Haque circumferebam per hortum oculos Hysminem velut in speculo intuens; Cratisthenes interea inscriptum capiti pictorum hominum iambum vidit qui sic habebat:

Hysminem totus miras cernitur

τεπλάττει καὶ μεταρμόζεται. Καὶ ὁ Κρατισθένης τῆς κλίτης ἀναστὰς μεθελκεταὶ με περὶ τὸ δομάτιον, νόβ' δ' ἔδη τελείθει, λέγων, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πειθέσθαι.

20. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν. « Νῦν τὰς γραφὰς ὅλας ἀνιμετροῦμεν ταῖς ὀφθαλμοῖς, τὰς ἐπιγραφὰς ἰσχυρῶν μιν, καὶ ταύτας ταῖς γραφαῖς προσεπιμότομεν, καὶ θέρει μιν καὶ φύγει, καὶ ἔσται, καὶ τοῖς πᾶσιν ἀπλῶς καιρὸς ἀφροσύεται. Ἐρωσ δ' οὐ περιγράφεται τῆς γραφῆς, οὐ πρὸς καιρὸν τῆ τέχνη μεταχρωμάσσεται πάντως ὅτι παντὶ καιρῷ μεταρμόζεται. » Ὁ δὲ Κρατισθένης. « Ἰσχυρῶς εἰ καταπαγιδεύω τοὺς χεῖλεσι, καὶ τοῖς σοῖς τὴν νιῶσαν ἐρω προβλήμασιν. ἔγγος γὰρ ἢ γραφῆ, καὶ ἀπαγράφτος ὁ γραφεύς. θέρει γὰρ καὶ φύγει καὶ ἔσται καιρὸς ἀφροσύεται κατὰ γε τὴν γραφὴν καὶ τὸν λόγον τὸν σὸν, ἐρωτῶ δὲ οὐδαμῶς ἂν δ' ὑπὲρ τὰ δοκαζόμενα πηδῆ, τυραννὶ τὸ πρᾶγμα ἂν καταδουναστεύσας πολλάκις ἐκράτης παρ' ἡμῶν, οὐ νόμος τὸ σπάνιον, ἢ γὰρ τοι τοῦ ζωγράφου γραφῆς ἔρωσ μοι ἀκόντιον ἔσται, κατεστομωμένη τοῖς ἐκ τῶν γεγραμμένων προβλήμασιν. » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην. « Ἄλλ' αὐταῖς σοι ταῖς τῶν βρωμάτων βαφαῖς ἐκθληνθήσεται τὸ ἀκόντιον. Ἐρωσ γὰρ προτιγράφεται βασιλεῦς, καὶ πᾶσα φύσις ἀνδρῶν ὡς δούλη παρίσταται. ἄνδρες δὲ πάντοτε καὶ οἷς σὺς καιροῖς ὁ γραφεύς μεταρμόσασται εἰ γόν τὸ πᾶν καὶ καθόλου δουλοῦται τῷ ἔρωτι, πῶς τὸ μαρτυρῶν εὐρύγη τὴν δούλωσιν; ἢ δὲ καὶ πᾶν ταῦτα καιροῖς καὶ δίστομα ἐξ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὡς ἐξ ὅλης τὴν σύστασιν ἔσχηκεν, αὐταὶ δὲ δουλοῦνται κατὰ τὴν γραφὴν καὶ τὸ σὸν μυστηγάγγραμμα, εὐδελον ὡς καὶ τὸ ἐκ τούτου καὶ δι' αὐτῶν καὶ ὄλον ἐν ὅλαις αὐταῖς ἀπ' ἀποφύγη τὴν δούλωσιν, ἀλλ' ἄκου συνδουλοχρηγήσεται. » Τῶσ' εἶπον, καὶ τὸν Κρατισθένην εὐθὺς κατεπίλησται, « Νικό σε, λέγων, Κρατισθένης. » Ὁ δ'. « Ἦστοι, νεικῆχας γενόμεθα περὶ τὸ δομάτιον. »

21. Καὶ γενοῦτες ἀνακεκλιμένοι. Καὶ τις φέρος περὶ τὸν κήπον γενόμενος, τῆς κλίτης μ' ἀνέπασι καὶ περὶ τὸ πρῶτον τὴν Ἰταμίνην ὄρω, πρὸς ἣν κατεπέτασα, καὶ τοῦ παδὸς ἐμαθήσθην τοῦ ἔρωτος, ὅτι μὴ κατ' ἀθροισμὸν ἦν, ἀλλ' ὄλον πτερόν καὶ του ζωγράφου τῆς γραφῆς ἐμακάρισα. Ἐρωσ γὰρ καὶ τοὺς ἐμούς τούτους πόδας ἐπέπεισας καὶ μηδὲν αἰδεσθεὶς ὅλαις χερσὶ τὴν κόρην κατεπίλησα κατατρίων. Ἡ δ' ἐξ αἰδοῦς καὶ θάμβους, « Τί πύργεις; » ἀνέκραξε. Ἐγὼ δ', « Οὐδὲν, εἶπον, ἀλλο πάλιν ἐρωτος τὴν πικρὰν ταύτην καὶ γλυκύτατην μοι πάθεισιν. » Καὶ πάλιν κατεπίλουσιν αὐτὴν, καὶ πάλιν ζυνέσφιγγον, καὶ ὄλον εἶλον πρὸς ἐμαυτῶν, καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν μεταβίβαζον, καὶ τοὺς δακτύλους κατέβληθον, καὶ ὄλον κατέβλακνον, καὶ ὄλον ἀνεφέριον τοῖς χεῖλεσι, καὶ ὄλον ὄλον ὡς κίττος ζυνέλιπον κυπάριστον. ζυνεπικέκομην τῆ κόρῃ, ζυνεβρίζομαι αὐτῇ, καὶ τὴν φύσιν ἐξήρτων κοκοῦσασθαι, καὶ

ΕΥΜΑΘΙ.

naturas transformat et transmutat. Me autem Cratisthenes lecto surgens in cubiculum reluctantem fratris dicens.

Not venit et dulci juvat indulgere corpori.

20. « Mi Cratisthenes, subjeci ego, ecce modo picturas illas omnes oculis arbitrati sumus; inspectas etiam inscriptiones illis adaptavimus, et hiemi quidem ac aestati utique et caeteris anni tempestatibus definitum proprium tempus fuit; Amor vero neque pictus est, neque ulla illi tempus haec pictura tribuit; quia profecto omni tempori convenit. » Tunc Cratisthenes, « Te talis tuis fortiter lectulum teneo atque omnino secundum ea, quae proposuisti, video; ecce enim picturam, nec aspernandum pictorem; aestati, hiemi ac veri suum tempus additum est secundum picturam et rationationem tuam, amor vero nullum; nam si ultra fossam limitem salit, tyrannus est: quod si nos sapienter oppressos subegit, ex his, quae raro accidere solent, jura non constituuntur; mihi enim certe pictoris stylus Mercurii jaculum est; omnem ab illis, quae in hac proposuisti, aciem suam habet. » Ego vero, « Sed tibi tamen, inquam, hujus jaculi vis in istem ipsis picturis fleberet; Amor enim rex pingitur, cujus ad obsequium omnis hominum natura parata adest; at illi, quibus tempora pictor attribuit, homines sunt. Si igitur universa Amori servant, quomodo singula servitute effugiant? Praeterea si temporis partes et intervalla in dies noctesque divisa ex his tanquam ex materia componuntur, illae dies scilicet noctesque, secundum picturam doctrinaeque tuam illi parent, praesens liquido patet non futurum esse ut omnia, quae ex illis, per illas aut in illis totis sunt, servitute effugiant, sed etiam invita servitutis consortiam subeant. Hec effatus Cratisthenem, amplexus som: « Via te, mi Cratisthenes, » inquam, « Esto, iohi, viciati; sed in cubiculum pergamus. »

21. Staliamque cubiculo et lectulo redditi sumus. Ortus interea strepitus in horlo, strato me extussit; Hysmidemque fontis viciniam intuens, ad eam adolevi et Amoris pedum, quos non hominum instar, sed alatus habet, recordatus sum, pictoriaeque industriam laudavi: nam et pedibus meis Amor addidit alas, confestimque deposito pudore ambabus puellam delinens curavi occurrere. Illa praepulore, meloque ac admiratione, « Equid caussaris, » exclamavit? — Nihil, inquam, praeter amarum et dulcissimum Amoris motum. « Rursusque constrictam attrahebam ad me et velut amara in partem deducebam et premebam digitis, totanique mordebam et totam labia sorbillabam, totoque totam ut biberam expressum circumcingebam, conjungebar puella, istem cum ea radibus adhaerebam, imo hoc mihi erat in votis, proprias

ὑπέρτρομος καὶ ἑ Κρατισθένης· « Τῆς δουλίας τοῦ κήρυ-
 « κοῦ! » Ἐγὼ δ' ἔλας καὶ πάλιν ἤμην ὑπέρτρομος, καὶ
 τὴν Ἑσμίνην ἐξήρουν ἰδεῖν, λέγων· « Ὀδῶλεν, Κρα-
 τίσθηνες. » Καὶ ἑ Κρατισθένης, « Σίγα, φρενί, καὶ περὶ
 « τὸν ὕπνον γινώμεθα·

Σοφὸν γὰρ ἔστι καὶ κακοῖς ἢ καὶ φρονεῖν. »

25. Κἀγὼ δ' εἰσίων μὲν, ἀλλὰ μου τοὺς ὀφθαλμούς
 καὶ ἑ ὕπνος ἐμίσησε, καὶ δυσωπούμενος ἐξήρουν, καὶ
 ἤμην ἔλας ἀγρυπνος, ἕλας ἔλας ἀναπλάττων ὑποπέσις
 10 τῆ λογισμῶ, καὶ τέλος· « Ἄς οὐκέτι τὴν καλὴν Ἑσμί-
 « νην καταβλήσω, οὐκέτι καταβλήσω τοὺς ἄκροβλους
 « ἔρωτικῶς, οὐκέτι κατὰ κριτῶν συμπακῆσμαι, οὐ-
 « κέτι νίκτωρ, ἀλλὰ κόβου πικρίας κατακεράσσομαι,
 « οὐκέτι τρυφήσῃ τοῦ μέλιτος, οὐκέτι κέντροι πληγή-
 10 « σομαι, οὐκέτι βορῆσῃ τὴν κόρην τοῖς γέλισιν, ἢ
 « πάντα σπουδαίων ἐρωτικῶς ἐπαίξω. » Ἰαυτ' ἐπλάτ-
 τῆμην ἐς νοῦν, καὶ τὸ δάκρυον κατὰ ποταμοῦς τῶν
 ὀφθαλμῶν ἐξεχέει μοι, ἄμω κατακλύσαν τοὺς λογισμοῦς
 ἐκπέπειθε, καὶ καταμέθισαν μ' εἰς ὕπνον ἀπῆγαγεν.

Ἐπειτα ἄρα οὐκ ἔπειτα τῆς ἀπορίας ἀπὸ τοῦ
 « αἰσῶντος »· μάθηται μάθηται τῆς ἀπορίας ἀπὸ τοῦ

BIBLION ΠΕΜΠΤΟΝ.

20 1. Καὶ δὲ με καταχοιρῶμένον ἔλας ἄγρος ὄντιον
 περιστοίχισε, καὶ μοι ἐνεπέειξε, καὶ μετέπειθεν ὅσα
 παύσασιν ὄνειρα· Ὅ μὲν μοι τὴν Ἑσμίνην ὑπενωγράβην
 ἐξυπακῆσαν, φιλομένην, φιλοῦσάν, ἀκρυμμένην
 ἐρωτικῶς, ἀντιόκκουσαν, ὄνην ἐμπλεκόμενήν μοι,
 25 καὶ καταπλεκομένην ἐξ ἔρωτος. Ὅ δὲ μοι καὶ συνανέ-
 λθινε ταύτην, καὶ στρωμένην ἐρωτικῶν χαρίτων ἐπέ-
 στρωσε, φιλομάσων, γαργαλισμάτων, ἄλκιμων σαρκῶν,
 συμπακῶν γέλιων, περιπλοκῶν γελῶν, παύων ἐμ-
 πλοκῶν, καὶ τῶν ἀλθων μελῶν. Ὅ δὲ τις οὐτῶν ἔλας
 30 βότανειον ἐδημιούργησε, καὶ μοι τὴν Ἑσμίνην συνέ-
 λουσε, καὶ πάσας ἐρωτικῶς ἐξεκέλευσε χρίστας περὶ τὸ
 στήθος τῆς κόρης ὅταν μοῦ μοι τὸ στήμα ἐνεπέειξε
 τοῖς ὀδοῦσι δάκνον, τοῖς γέλισιν ἐκρυζῶν, καὶ τῆ
 γλώσση μεταβιβάσον εἰς τὴν ψυχὴν τὸν λωτόν· ἢ
 35 παντ' ἢ κόρη περὶ τὸν ἔχον ἀνατετραπταί τράχηλον
 καὶ ἔλθων πικρῆν ἐρωτικῶς, τὸ λωτόν ἐξεπέεισε· καὶ
 με καταβλήσας, καὶ τεχνικῶς κατακροματώσας, τοὺς
 μαστῶς τῆς κόρης κρονοῦς μοι περιέχε γλυκάζοντας·
 40 κατέβουσι, ψυχρὸν ἰδού· πηγάζων γλυκυτέρων καὶ
 νίκτωρος καὶ τέλος ταῖς ἀλλήλων ὀδύναις ἤμης κα-
 τεκλήσασιν.

2. Ἄλλος ποστὰδα κατέπειξε, νυμφαστολήτας ταύτην
 λυμπῶς, καὶ φιλοτίμως νυμφαγωγέτας, καὶ εὐστερη-
 νώσας μοι τὴν Ἑσμίνην μεγαλοπρεπῶς, ἐνεκάλυψε,
 1 καὶ τράπεζον παρέθηκετο, καὶ τὸν ἑμῶν ἔλας, καὶ

Surrexi patidus, et iterum Cratisthones: « O Inadum ca-
 duciatorem! » Ego autem, toto rursus corpore lepidans
 Hysminen intueri ardebam, dicens: « Perii, Cratisthones! »
 At ille: « Taceas somno indulgeamus, nam

Vere sapiens est qui vel in malis sapit. »

25. Setai, sed oculos meos et somnare oderat, et reveritus
 fugi bat, insonnennque totam noctem ducebam, per varia
 consilia animum versans, et denique: « Non deinceps Hys-
 « mines oscula libabo, non digitos premam, non hedera-
 « ceos intinabo amplexus; non ultra neclaris poculum,
 « sed amaroris præbebitur; non amplius mel colligam,
 « non posthac aruleo pingar, nec labelis puellam sitien-
 « ter sorbillabo, quas omnes nequitias serio lusi. » Hæc
 animus revolvebat, dum lacrymae fluminis instar ex oculis
 cauil prorumpentes submersa consilia strangulant' neque
 inebriantes in quietem hæctnat.

Ἐπειτα ἄρα οὐκ ἔπειτα τῆς ἀπορίας ἀπὸ τοῦ
 « αἰσῶντος »· μάθηται μάθηται τῆς ἀπορίας ἀπὸ τοῦ

LIBER QUINTUS.

20 1. Postquam ego quieti concessi, totus somniferum chorus
 me circumcivit; collodabatque et mutatis in novas ima-
 gines formis, ut ludere solent somnia, illudabat. Aliud
 mihi Hysminen suppingebat basiat in et hysantem, amatori-
 que morsam et remoidentem, totanique me complexam et,
 Amore impellente, amplexam. Aliud autem eam mihi ac-
 coumbentem sangebatur, stratumque substraverant me Amo-
 rum lubentis intextum; basis, titillatioribus, multus
 compressionibus corporum, labiorum conjunctionibus, ped-
 dum ceterorumque memberum connexionibus. Aliud
 autem balineum fabricavit et lavatum mecum doxil Hys-
 minen et omnes Cupidinum venustates ex amoris pharetra
 deprompsit; nam puelle pectori os meum consuit dentibus
 mordens labisque sugens et lingens totum in animum
 meum traduxit, quæ omnis puella ad cervicem meam
 convertebat Hysmine; mox autem amoris lusus ludens
 ecce repente balineum incedit, nulloque sibi et his
 artibus conflagato virginis ubera, suavissimo lacto acalu-
 rentis pectus, confestimque ori almovit frigidissimam
 voluptatem ipso noctare dulciorem instillans; et denique
 multum etnarum ambitu alligatos conspexit.

2. Aliud vero genalem lectum compegit Hysminemque
 sibi nuptiali mundo exornatam sponsarumque more
 ad me ductam et decentis limo coronam ne mecum enctam
 iusta me sedentem collocavit. Tum mensam apponit,

τοὺς ἔρωτας ἐπλάττει περὶ τῶν τράπεζων ὀργουμένους
καὶ παίχοντες ὅσα παύσουσιν ἔρωτες.

3. Ὁ δὲ μοι πλάττει τὸν κήπον ἀπαρνυόμενος
δνεῖρος, καὶ τὴν Ἑσπέρην ἐστάγει, καὶ τῆς κλίνης
ἀνίσταται, καὶ περὶ τὴν κόρην ἐξάγει, καὶ καθυπουργεῖ
μοι τὸν ἔρωτα. Καγὼ τὴν παρθένον ἐφίλομαι τὰ
πρῶτα μὴ θέουσαν, συνέχω, θέλω, δάκνω, φίλω,
περιπλέκομαι, καὶ τι ἄρῶ ἰθέλων ἐρωτικῶς ἔρον, ὃ
συνεχωρούμην τῇ κόρῃ, καὶ πρὸς ἔριν μεταγω τὸν
10 ἔρωτα. Καὶ ἐν ρήτοσι τοῦτοις ἢ τῆς κόρης μήτηρ ἐρί-
σταται, καὶ τοῦ πλοκάμιου λαθουμένη τὴν κόρην, ὡς ἐκ
λαίας ἐφάκεται λάφυρον, λοιδορούσα τῇ γλώσσῃ, καὶ
πλάττουσα τῇ χειρὶ. Ἐγὼ δ' ὡς περ κατακρυπτούμενος,
ὅπως ἔστιν ἐμυρόντητος ἀλλ' ὃ πάντων ἀνείρων ἀγρίω-
15 τερος ἀνεῖρος οὐτ' ἔλ' ἀρχὴν ἀναίσθηται, καὶ τῆς τῆς
Παυλίας γλώσσαν εἰς Ἑσπερικὴν μετεχέλευσε πάλ-
πιγγα, κατατραφεύουσαν τὰ κατ' ἑμὲ, καὶ καταλοιδο-
ρούσαν μου τὸ κρυπτεῖον. « Βαβαὶ τῆς σκευῆς, τῆς
« ὑπακρίσεως, λέγουσα, Ζεὺς καὶ θεοὶ ὁ κήρυξ, ὁ
20 « παρθένος, ὁ τῆς δάρης ἐστειρανυμένος, ὁ τὰ Διόσκει
« φέρων εἰς Ἀδελκίωμιδα, ὁ παρ' ἡμῖν ἴσα καὶ θεῶ φθο-
« χήριος φιλοφρονούμενος, μοιγεῖ, ἀκόλατος, βιαστής,
« δεύτερος Πάρις εἰς Ἀδελκίωμιδα, κατασυνῆ μου τὸν
« ἠθασαυρὸν, ἀνορύττει μου τὸ κειμήλιον ἀλλ' ἔγω σε
25 « λήσθη, τὸν τοιμηρύχον, τὸν ἀλιτήριον, τὸν ἀπο-
« σπύσσον τὰ κάλλιστα. Μητέρες ἔσαι παρθενικῶδες
« ἠθασαυρῶδες κατορόπτεσθε, καὶ περὶ τὴν φυλακὴν
« ἀγρυπνεῖτε τοῖν ἠθασαυροῖν, ἰδοὺ τὸν ἐπιβουλοῦ ἔγω,
« τὸν τῆς τῆς δάρης στεράμι κατακρυπτόμενον, τῷ
30 « σεμνῷ γινῶμι, τῷ ἱερῷ πεδίλῳ, καὶ τῷ κηρύγματι
« ὄντι ἐνδεδυμένον τὴν λαντήν, ὄντι ὑποπλάττομενον
« τὴν σκηνὴν. Οἷς ὁ γλυκὺς ἀντιπεύσας τῆς σφραγίδος
« ζήφορος, ἐλέγχει τὸν δόλον, ἀπογυμνοῖ τὸ κρυπτόμε-
« νον καὶ νῦν οὐδέτι κήρυξ ἢ κήρυξ, ἀλλ' ἄρπαξ, ἀλλὰ
35 « λήσθη, ἀλλὰ τύραννος. Λαῖνον τῷ τυράννῳ τὸν γι-
« τῶνα, γυναῖκες, ἐξυφηνήμεθα καταδωραρήσασιν τὴν
« σκηνὴν τὴν ὑπόκρισιν τεχνουργήσασιν, καὶ σκλη-
« ρεύσασιν τῷ χιτῶνι τὸν τύραννον, ἐν ἢ εὐδοτήσασιν
« κόσμος, παρθένους τείχεα, καὶ στέφανος Ἀδελκίωμιδος.

40 1. Τὸ ὃ οὐ γυναῖκες εἶλεν ἀγύπτου τίκων;

« Πολυμήστορ δ' οὐκ ἐκ γυναικῶ, ἐξέλεπεν τοὺς ὀφθαλ-
« μούς; »

4. Ταῦτ' εἶπε, καὶ στρατὸν καθύπλασε γυναικῶν,
καὶ παντέως κατεδάκρυσε, καὶ κατ' ἐμῆς καρτῆς
45 ἐξιστρατεύσεν ἐγὼ δ' ἐξευαμνήθηκα ὄρῳν, καὶ πρὸς
τὸν Ἑρατισθένην ἔλεγον. « Ὀλοῖται, Ὀλοῖται, Κρα-
« τίσθηνες! » Ὁ δὲ μοι τῇ γλώσσῃ καταβορῶθηθεις ἀνί-
σταται τῆς στρωμνῆς, πλάσσει με τῇ χειρὶ, καὶ τὸν
μὲν ἀνεῖρον τῆς ψυχῆς, τὸν δ' ὄπῳ ἀποσπᾷ μου τὸν
50 ὀφθαλμῶν. Ἐγὼ δ' ἰδοῦμαι, νῆ τοὺς θεοὺς, ἐπιτάς γυναι-
καρδῶν, καὶ πρὸς τὸν Ἑρατισθένην ἔλεγον. « Ἀπολό-
« λαμεν, ἀπολόλαμεν Πανθία στρατεύει, γυναῖκες, τὸ
« στρατεύμα. Ζεὺς δὲ κρῖτος κατεστρατήγησεν, ὃ τὸ

hymenaeum cauit et Amores Inquit circumiuentem saluantes
omniaque colludentes quae Iudere Amores solent.

3. Aliud autem et illud somniorum scelestissimum mihi
hortum effingit in quem Hymenem intromittit neque lecto
excubatum ad illam ducens amoris meo sedulam operam
prestitit. Ego primum virginem in illam atrahit, continen-
tiam et premo et mordeo et basio et circumplexor; deo-
solitariam auferre voluptatem conabar, sed quia per illam
minus herbat, amorem illum in contentionem traheo.
Proximal interim puellas mater, quae triam probosam tra-
hens, lauriam raptum ex praeda spoliatur, lingua obarguit,
et manibus ferit. Ego autem veluti fulgurit in stuporem
attonitus steti; verum illud somniorum omnium caustissi-
mum somnium nec me sensus impostum manere permittit.
Et cum Pauliam linguam in Tyrrhenam usque turbam in-
tulit, quae fraudem meam manifestam faceret, ac ministerium
meum differret. « Papa, inquit illa, quae hee-
« na, quae dissimulatio? O Jupiter dilige omnes, ecce illum
« castissimum caduceatorem, qui quum Iovis solemnija
« nuntiaturus Auticomidem venisset a nobis veluti deorum
« aliquis splendide exceptus et habitus, modestus, luxu-
« riosus virginibus vinum infert, alterque Aut comidi Paris
« thesaurum meum rapit, divitias praedatur; sed teneo
« te latronem, parietum perfossorem, sceleratum, quam
« mearum raptorem. Vos advoco, matres omnes, quas
« cumque virginum flatum custodiam pertingit obitu-
« ecce teneo insidiatorem, lauri coronis, veneranda veste,
« caeteroque sacro dissimulatum; in uti veninam inulit
« histrioniam agit. Hae autem artibus dufere castitatis
« zephyrus afflans, dolium arguit et occultam fraudem
« nudat; et jam non caduceator ille caduceator, sed raptor,
« sed lutor, sed tyrannus appellandus est. Agite, mu-
« lieres, lapideam tuniceam tyranno illi intextetes; tra-
« gedia ad verum exprimitur, callideque histrionalit
« agamus partes et tyrannum tunica loquide nudatum in-
« fami columine alligemus ut sit ad mulierum deris,
« vng unum lutefam, et Auticomidis perconem gloriam.

An non mulieres illos nec tuos.

« Ex ipse, tradidit mihi.

« et Polymestoris femina oculos eruit? »

4. His dictis mulierum exercitum armis instrui debet
chantemque in caput meum convertit. Ego autem ex mi-
sione tremefactus, « Peru, Paris, Crastithenes, » exclamavit.
Ille vero hac voce conturbatus lecto exsultat, neque manu
prehenrens somnium ex animo, ex oculis soporem excussit.
Ego tamen per deos mulieres adhuc intueri existimabam;
Herutepne, ad Crastitheniam conversus: « Perimur, feru-
« mus, divi; Paulia feminaeaur exercitum adversa me
« ducit; sed Jupiter, ejus ministerium mentitus sum.

• κηρύκειον κατέβησμαι. • Καὶ ὁ Κρατισθένης. • Ἐπιδοκεῖτε θνευρότείν μοι.

6. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν.

Ἀποκρίματα ἔτιχον ἄρι.

5 καὶ τὰ περὶ τοὺς ὕπνους ἐξηγοῦμαι αὐτῷ, ὅσα μου κατέπαιζον ὄνειροι, ὅσα με κατεγλόλαινον, ὅσα μου πρὸς ἡδονὴν κατεπλάττοντο, καὶ τέλος τὸν κῆπον, τὴν Ἰσμιῶν, τὴν σφραγισμένην αὐτῆς, τὴν ἰμὴν βίαν, τὴν ἐόν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις τῆς Παύλου ἐπέλει-

10 σεν, τὴν Ἰλαυρῆν τῆς ἀρκῆς, τὴν κατ' ἐμοῦ μαχάριν, τὴν ἀκαδραμῆν, τὴν ὄβριν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῶν γυναικῶν στρατεύματ' • πρὸς δὲ δὴ σφάρα καταβαρυθεῖς τὴν ψυχὴν, πᾶ τὸν καλὸν Κρατισθένην • μεσεπιχλοῦμαι πικρά, καὶ ὀδύρα, μὴ τὸ μέλλον

15 • μοι τὰ δαιμόνια ἐν ὄνειροις ὑπελογράφωσιν εἰδίσται • γὰρ τοῦτω προκηρύσσαι ἐν ὕπνοις τὰ μέλλοντα. • Καὶ ὁ Κρατισθένης. • Μετ' ἡμέραν φροντίς ἐστίν θνευ-

20 ρος ταῦτά σοι καθιπέτρεχαι, ὅτ' ὁ περὶ τὴν κλίνην ὄρος ὑμᾶς ἀπ' ἀλλήλων θέσπασαι, ἀλλ' ἤδη τὸν Σωσθένην ἔρω πρὸς ἡμᾶς ἐρχόμενον σπουδαιότερον. • Ἐγὼ δ', • Ὀλώλει, • ὑπερήλυτα.

25 ὁ Πλεὺς ὁ Σωσθένης, καὶ περὶ τὴν πόλιν τῶν Σαμνατίου γεόμενος, • Ἰσμινία κήρσι, φησί, ἰδοῦ σοι ἡδῶτα πόλις Ἀλλεκουμῆς πρὸ πόλεων πάντας σε ζητοῦσι

30 • τὸν κήρκα τὴν κερὰν στεφανώθῃσι, τῷ γιγῶνι καὶ τῷ κελῶνι κατακασμῆθῃσι, ὅτ' ἂν περιδύθῃσι το κήρκα • κειον, ἵνα σε καὶ Ποσειδῶν ἀϊεσθῇ, καὶ πνεῦμα θύσῃ • Δι' μετάρω πρὸς Ἐδουκώμεθα. ὁ Ἐγὼ δ' ἀλλὰ κἄν ἰδιδόσκαι, κἄν ἔρριταν, κἄν χροματισμὸν τὰ τοῦ

35 Σωσθένης εἶχον, ἐνεδυσάμην τὸν κήρκα καὶ περὶ τὴν κῆπον γινόμενος, γορὸν ἄρῳ παρθέσιν οὐκ εὐαρίθμησαν, ὃν δὲ πάντα, καὶ γιγῶν ἐκόσμηι περικαλλῆς, καὶ στέφανος ἀλυθάρνης πᾶν κάρθεναν κάρθεναν εἶσαν ὄν, καὶ νῆ τὸν ἔρωτα τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἔρῃ

40 ἐδύσκον τὸν ὄνειρον καὶ μικροῦ θεῖν καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν ἀπερύσθησα, εἰ μὴ τὴν Ἰσμινὴν εἶδον ἀνιμέσω κατὰ σελήνην ἐν ἄστρασι, τᾶλλα μὲν κατακεκομημένην βροχικῶς, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐν θάρνης ἐστεφανωμένην παρθενικῶς. Ὅλην τοίνυν ἀτενῶς τὴν κήρην ἰδίων, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπεκλίνας, ὑπέκλειψα τὸ προσκύνμα

45 ἢ δὲ, καθυποκρίθεισα τὸν γιγῶνα διακοσμεῖν, ἀντιπροσκύνουσα φανερώτερον, καὶ λίαν ἐρωτικῶν ἐμεῖδισα, καὶ μου τὴν ψυχὴν ὅλην ἡδονῆς ἐπέληρωσεν ἄρδῆτου καὶ γόρτιος, καὶ θάρρους ἐνέπλησεν.

50 7. Ἦκω περὶ τὴν πόλιν τοῦ κήρου, καὶ πᾶσαν ἔρω τὴν Ἀλλεκουμῆν, ποικίλην μοι τὴν προκομῆν ἐξυρῖνουσαν, φῶταίς, κομῶταίς, λαμπάσι, παστάσι, ῥόδοις, ἀνθεσιν, ἴμνοις, ἀλαγαταίς, καὶ πᾶσιν ἄλλοις, ὅτα μὴ κήρην, ἀλλὰ θεοῖς ἀρσιώται. Καὶ ἵνα μὴ δοκῶ σοι

• primus in me agmina instruit. — Tu quidem, inquit Cratisthenes, adhuc somnare mihi videris.

7. Ego autem subjeci.

• Descendo ex pedibus caetera plantarum ista noctis.

• statimque singula, qua dormienti acciderant, narravi, quibus me iuserant somnia, uti inani edulcerarent gaudio, et quae caetera meo delectationis causa forebant; tandemque hortum, Mysiensem, ejus castitatem, vim meam, rixam, ultimo Panthiae adventum, virginitatis captationem, quibus in actibus, quo impetu, quibus impuris adorta, et super omnia, qua feminaram acie, • ejus insulto saepius formosum Cratisthenem iterumque iterumque appellaveram; ideoque timeo, inquam, ne venturam sortem mihi in somnate eripiarit; sic enim amat ventura praenuntiare. Ad haec Cratisthenes: • Quae de luce curavimus, • ea revocant somnia. Hoc tibi succurrit, ex quo vos invicem auditis circa januam strepitus divisi. Verum • ecce Sosthenes, qui ad nos festinus properat. — Perin, inquam submissurus.

6. Venit Sosthenes et tubiculi Januam proximus. • Mysi • minia caduceator, exclamat, universa Anticomidis • meum iunm obsidet, omnes te caduceatorem quarunt. Tu • modo coronam cingo, sacrum calcamentum, vestimque • ac caetera caduceatoris ornamenta sume, uti tibi Neptunus • felices ventorum antias. • Hal quae t' Eurycomidem • reducant. • Ego vero quavis metuens et tripudans, et si etiam Sosthenis verba in speciem sarta suspicio esset, solennia tamen ministerii in fufus, hoste me reddidi. statimque innumera puellarum chorum coles, quos exornabat splendidum anilem, et lauri coronamen, virginitalis indicium. Uti vult, nisi, Amorem testor, somnia mea eventum suum esse consecuta putavi: itaque panno animam efflavissem nisi se meis oculis obtulisset Mysiense puellarum in medio, vultu inter ignes luna miorates, regio ornata, et laureata, ubi virginem decuit. Ego intentis oculis illam intuens inclinatoque leniter capite sursum salutavi: illa autem vestera

7. Accessi horti Januam, totaque Anticomidem video multitudine vultu ponsam subtecentem cantibus, tymbalis, lauradibus, lapetibus, rosis, floribus, hinc et acclamationibus caeterisque hominibus prosequentem, qui non modo caduceatoribus, sed diis ipsiis consecratur. At ne tibi plerum ad insaniam cupulus visio, si veritas hinc pompam exponere lenia venis, sic, relicta Anticomide, Mysiense palam, ipse fortunosa multitudine nobis est, tanquam Olympionices et Arionquebas in hunc lanitum ex quae inferita resta sunt, tandem Eurycomidem meum veni.

8. Καὶ πάλιν ἡ πόλις ἔβρη, καὶ πάλιν ἔρχομαι ἐπὶ τὸν κέρουα, καὶ πάλιν ἔρχομαι ἐν πόλει· δοκίμῳ γάρ μοι πόλις Εὐρυκομίας, πατρὶς ἐστὶ, πρὸς αὐτὴν ἔρχομαι Ἀδελικόμην, τὴν τῆς Ὑσμίνης πατρίδα, καὶ μὴ παραγορεῖν τὸν προσηκόντα τῆς προσηκόντος. Οὕτω τοίνυν, ὡς ἂν ἀκατρός, οὕτω φιλοτίμος, οὕτω βραδύτως ἐπ' αὐτὸν βροχὸν ἦκει ξενίου Διὸς· καὶ μοι ξυνοίκετο πᾶν τὸ ξυνοικλήσαν ἐξ Ἀδελικόμιδος. Ἀλλ' οὐκ ἔστι πατὴρ Θεμιστεύς καὶ μήτηρ Διάντεια ἐν μέσῳ λαμπρῶ θαλάτῳ καὶ μέσῳ ὄχθῳ περιχθίντες, περιπίσσονται, παραπλέκονται, συμπίκνεται, τοῖς ἐξ ἰδούσης καταβρέχουσι δάκρυσι, καὶ μετὰ τὸν ὄλον μεταγύρουν.

9. Ἐγὼ δ' ἄλλα τε καὶ τὸν Σωσθένην εἶπον ὅτι με λαμπρῶς μάλα καὶ φιλοτίμος ἐξ Ἀδελόμην ἔριδορονήστα. Πείθειτό μοι τῷ λόγῳ πάντο Θεμιστεύς· καὶ πρὸς αὐτὸν γεγώς, «Χαῖρος Σωσθένης, εἶπε, καὶ σοὶ χάρις καὶ Ξένῳ Δι' τῆς φιλοτιμίας τοῦ κέρουα.» Καὶ τοῦτον ἔην ἑαυτὸ ἐπὶ τὴν ἡμέτεραν οἰκίαν μεταγαγε, ἔην αὐτῇ Πανθία, ἔην Ὑσμίνη, καὶ ὅσοι τῷ Σωσθένει πρὸς Εὐρυκομίην ἐξ Ἀδελικόμιδος συμπεπλευκασιν· ἤλαμιν οὖν περὶ τὴν οἰκίαν, καὶ τράπεζα παρετίθετο, καὶ ἡμεῖς ξυνοικλήνομεθα· ἐκ μὲν τοῦ μέρους τῆς περὶ τὸν κέρουα τραπέζης πλειυρῆς, πατὴρ ἡμῶν Θεμιστεύς, μήτηρ Διάντεια, καὶ τρίτον εἶδος· ὄλον ἀποθέμενος τὸ κέρουα· ἐκ θατέρου δὲ Σωσθένης πατὴρ Ὑσμίνης. Πανθία μήτηρ· μετὰ δὲ τὴν μετῆρα τὴν Ὑσμίνην ἡ ταχὺ ἐκάθισεν· ἐγὼ γοῦν κατ' ἐμαυτὸν τὴν ταχὺ ἐπήρμισα, καὶ ταύτης ἐμαυτὸν ἐμακάρισσα, τὸ πρῶτα κέρουα εὐνοῦν αἰσιώτατον, καὶ ὅπ' αὐτῆς, ὅ φασί, γραμμῆς εὐτοχίην ἐδόκουν τὸν ἔρωτα.

10. Ποσὺ γοῦν ἐκάλει καιρὸς, καὶ παρὰ Σωσθένει καὶ Θεμιστεύῳ, πατρᾶσι ἡμῶν, ὑπέπαιξεν ἔρις μικρὴν· οὐχ ὡς παύσασιν ἔριδες, ἀλλ' ὡς οἶδε παίζειν ἐν γήρουσι φρονήσας. Προπίνει γοῦν Σωσθένης ἡττιώμενος, καὶ Θεμιστεύς νικῶν μετ' αὐτόν· νίκη γὰρ παρ' αὐτοῖς, ἢ παραφρονοῦσιν ἤτιο λογίζεται, καὶ μετ' αὐτοῦς αἱ γυναῖκες τιμῶσαι σιγῆν, ὅτι καὶ κόσμος τοῖς γυναιξὶ τὸ σιγῆν. Μετὰ γοῦν τὴν Πανθίαν καὶ τὴν ἑμὴν μήτηρα Διάντειαν, ἦκε φέρων ἐπ' ἐμὲ Κρατισθένης τὸ ἐκπνομα· τούτω γὰρ ὁ πατὴρ οἰνοχοεῖν ἐγκελεύεται. Ἐγὼ δὲ λαβὼν, μικρὸν ἐξέβρόχησα· εἶθ' ὡς ἐκ μεταλλοῦ πρὸς τὸν ὄλον ἀντιδιδόμενα, καταλοιδωρήσας αὐτῷ τῆς ἀταξίας καὶ τῆς εὐταξίας συχλίσεως· ἢ γὰρ ταχὺ τῇ κατὰ μέτρον μου παρθένοι προτὶ ἐν ἐχαρίστατο. Ὁ δὲ πεισθεὶς πρὸς αὐτὴν ἐπέμεισε τὸ ποτήριον· ἢ δ' ἄλλαι τὰς χερσὶν ἐπέθετο, καὶ ὡς παρθένος ἀχρὸς ἀκτύλοις ἰδέετο· καὶ τὸν νοῦν ὄλον καταλυθῶσα τοῦ δράματος, εὐχαριστεῖ μετ' ὀσμῆματι, μικρὸν τὴν κερὰν ἔρωτικῶς ὑποκλίνας, ὄλον κούρηντος ἀνεμυμένη μικρὸν ἐξ εὐκράτους ξερῶρου λεπτὴν· καὶ ἦν σὺν χαρίτων μεσῶν καὶ αἰδοῦσαν Ἠρώτας. Οὕτως ἐκινώμεθα τὸ ποτήριον, καὶ ἡμεῖς ὄλον συμπίκνεται, καὶ ἡμεῖς ἔρωτικῶς καταπίκνεται· οὕτω τὰ χεῖλη παραδό-

8. Tum vero rursus directa civitas, et rursus populi frequentis turba caduceatori obviam occurrit, rursusque civitatibus rivalitas: nam patria mea, Eurycomis, cum Auticomide, Hysminis patria, certabat, primas confulatus et pompe ostendere nescia. Haec igitur splendide honorificeque et regulariter ad Jovis hospitibus aram deductus sum, insequentibus omnibus qui mecum navigaverant. Themisteus autem pater et Panthea mater in medio in theatri splendore mediaque in turba in amplexus osculaque et complexus effusi, me pronicaeque gaudio lacrymosa defacientes dumum deduxerunt.

9. Ego inter alia, quam magnifice Sosthenes exceptum me Auticomide habuisset, patrii rivitavi. Obsequium meis ventis pater Themisteus et illum accedens, «Salvus sis,» inquit, Sosthenes; nos tibi gratiam et Jovi Hospitali laboris comitatus qua caduceatorem excepisti. «Atque e vestigio cum nobiscum domum nostram succedere voluit una cum Panthia Hysmineque et omnibus qui cum Sosthenes ex Auticomide Eurycomidem navigaverant. Ingressis statim apposita est mensa et nos acculimus, ex ea quidem parte qua in hortum prospectus erat. Themisteus, pater meus, ac Panthea mater, egoque depositis caduceatoris insignibus: ex adverso Sosthenes Hysminis pater, Panthea mater, ac post matrem Hysmine. Laudavi urbem convivii tantus, inque sobrietatis parte posui, et summi omnis loco accipi, ab ipsa, uti vulgo dicitur, linea favestrum amoris expertis.

10. Bibendi tempus erat; jamque patres nostri Sosthenes ac Themisteus placide contendebant, non autem ut contendunt rivalitantes, sed qua decet prudentia senes. Victoria Sosthenes primus habuit, ab illo Themisteo victo, vincere enim apud sapientes quod apud insipientes videtur est; ab illis mulieres, sed cum silentio, sicut enim mulieribus est decori et ornamento. Ad me tandem Cratisthenes venit: illum enim pater vinum pariter posuerat. Ego accepti poculi tantulum sorbillans, mox veni pentuisset, praebenti reddidi, etiam incipiens, quod non composita ordine convivii turbasset: etenim virgo, qua mihi adversa sedebat, prima, ordine lavente, libere debuit. Persuasis Cratisthenes puella calicem inguit, etiam autem confestim ambalibus suscipiens, quamvis, ut virginitate decet, summiis digitis accipiens, subitoque rei gestas consilium assequuta, gesto gratiam habuit, sommissio paulum, ex amantium more, capite, veluti cupressus, ephe blando zephyrorum flatu leviter agitur: tot gestas ille Venereis exhibuit; visusque mihi est in summi amoris excipiar. Haec communis poculi participes eramus prorsusque combatentes, et amantibus admodum ebibentes. Haec liba praebuit

ξως ἀνακεκράμεθα, ὅσον ἐρώτων ἐρατῶν ὁπὸν ἀκεχρό-
μενοι, καὶ ὄσοις ἀλλήλους τοῖς ὀφθαλμοῖς μεθεύκοντες
ἐπὶ τὰς ψυχάς.

11. Ποσοῦ καὶ πάλιν κειρός· καὶ πάλιν Κρατισθένης
κιρῶν· καὶ πάλιν Σωσθένης προπίπει, καὶ μετ' αὐτὸν
ὁ πατήρ, καὶ Πανθία θυγάτηρ καὶ μήτηρ Διάντεια·
καὶ μετ' αὐτὴν Ὑσμίνη παρθένος ἐρωτικῶς πνέουσα· ἢ
ἐξ κατὰ παρθένου ἀκροῦ δακτύλοις ἀεζυγμένη τὸ ἔα-
πιμα, καὶ τοῖς χεῖλεσι παρθεναῖως προεργάσσα, καὶ
10 μόνον γευσταμένη τοῦ ποτήριος, καὶ ὅσον ἀντιδίδωκε τὸ
ποτήριον, παρθεναῖως αἰδοῦς καθυποεργασίας τῆς πλά-
σματι. Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔφη (οὐδὲ γὰρ οὐδ'
ἐμὲ τὸ πλάσμα ἐδίπλασε, ὅλην ἀπειπὴν ἔρωϊνα τὴν
κώρην, ὅλην εἰκονίζοντα κατὰ νοῦν, καὶ ὅλην ἀκαπλά-
15 τόμενον· ἐμὲ δ' ἐξεπύρωσε τὸ κηρύκειον, καὶ διηλό-
τατον ἔθηκε)· «Καὶ μοι παράσχευ τὸ ἔαπιμα.» Ὁ
δὲ (ἀλλὰ τί γὰρ ἄλλο ποιεῖν ἐμελλεῖ; ποιεῖσθετο·
καί, νῆ τὸν Ἴριοντα, τὴν κώρην ἰδοῦσαν πίπειν ἀ-
τῆν· τὰ χεῖρα ταύτης κατερίλου ἐρωτικῶς, καὶ φι-
20 λῶν ὑπέκλιπεν τὰ φιλήματα· ὑπερίστην εἶχον τὸ
ἔαπιμα, τῆς ἐμῆς φίλης Ὑσμίνης τὰ χεῖρα διακομί-
ζον μοι. Ἐξεβύρουν τὸ πόματός· καί, νῆ τοὺς θεοὺς,
τοιοῦτον εἰς αὐτὴν κατέρρει μου τὴν ψυχὴν, ὅσον ἐν
θυμῷ ἀπὸ μαστῶν ἐξεβύρουν· καὶ περιεργότερον
25 ὅσον ἐδίπλεον τὸ ποτήριον, μὴ τι τοῦ χεῖλους τῆς κώ-
ρης τῆς χεῖλεσι τοῦ ποτηρίου κειώθηται. Ἡ δ' ὀρωσά
μου καὶ τὸ στήμα καὶ τὸ βλέμμα καὶ τὴν μετ' ἔδοντες
τοῦ πόματος ἀντὶβόρουν, ἐρωτικῶς ἐπειπασε καὶ
Χάριτας ὅσας οἷς ἐν κατόπτροις ὑπεξεγράφει τοῖς
30 ὀφθαλμοῖς, καὶ ὅσον τὸν Ἴριοντα.

12. Μετὰ γούν δὲ πολυτελεῖς τὰς τροφάς, αἷς μίγρι
χειρῶν καὶ στέματι ἐνεπύρωον (ὀφθαλμοῖς γὰρ μοι
καὶ ὅσον αἰσθητικώτερον ἢ παρθένος ἔρωτι ἐκινῆσατο,
καὶ ταύτη δουλεύουσαν), ὁ Κρατισθένης καὶ πάλιν
35 ἐπὶ τῆς λειτουργήματι, καὶ μετὰ πατέρα καὶ μητέρα
ἡμῶν ἐπὶ τῆς κώρης ἔχε κειρῶν· ἢ δ' ἀλλὰ καὶ πάλιν
μικρὸν ἐαρράγησσα, πρὸς τὴν μητέρα φιλοπαρθεναῖω
τῆς φωνῆς, καὶ οἷαν ἐκ ξηρόρου πίπυς ὑπεβύρουν ἀ·
«Μῆτερ, ὅσα ἐπέω πίπειν.» Ἡ δὲ Πανθία ποῦν τὸν
40 Κρατισθένην φησὶ· «Τίανον, λαδοῦ τὸ ποτήριον.» Ὁ δ' ἐκ
τῶν χειρῶν τῆς κώρης ἀνέδυσεν, ταῖς ἐμῆς παρθε-
ναῖως ἐγὼ δὲ πάλιν ἰδοῦσαν ὅλην τὴν κώρην λαδοῦν, καὶ
ὅλην αὐτὴν ἐκρῶν· καὶ εἶχον τὸ ἔαπιμα φιληματικῶς
γέμον, καὶ διακομίζον φιλήματα, καὶ κατερίλασα τὰ
45 φιλήματα. Καὶ ἦν μοι νίκτωρ τὸ πόμα, ὅσον Ἄφ-
ροδίτη κειρῶν, καὶ πίπυσιν Ἴριοντα, τὸ δ' ἔαπιμα κα-
τόπτρον, ὅλην αὐτὴν τὴν κώρην ἀπὸ ἀεταῖς χάρσι,
ὅσον αὐταῖς ἔρωτικῶς μεταβύρουν μου περὶ τὴν ψυχὴν.

13. Καὶ μετὰ πολυτελεῖς τὰς τροφάς, καὶ ποτικῶν
50 καὶ τῶν ὀπίσκα κοσμηθῶν ξυμπόσια, κατεπίπυ τὸ
συμπόσιον καὶ πατὴρ ἐμὸς (θεμιστικῶς καὶ μήτηρ Διάν-
τεια Σωσθένην καὶ Πανθία· καὶ τὴν κατὰ Ὑσμίνην
ἐπὶ τὸ θυμῷ ἄγουσαν, ὁ τοῖσι ἀφάρτισα· καὶ
ὁσως ἀπ' ἀλλήλων ἠγάθησα. κατὰ τὸν Διάντεια·

solitum miscabantur, dulces amorum succos exurgentes,
totosque nos totius obtutibus invicem in animas adm-
sinus.

11. Rerum bibendi tempus et iterum Cratisthenes mi-
scet; et iterum primos Sosthenes bibit, mox pater ac Pan-
thia de more et Diantea mater; demum Hysmine acceptum
summis dedit, virginum more, poculum labris venxunde
admovit, vivique de gustatum plenum reddidit, sobrio vir-
ginum pudore ad dissimulationem usa. Et ego ad Cra-
tisthenem conversus (namque me non solerat legimentum,
qui detrus oculis puellam intuebat, illiusque moxum
in animo cingebam, illiusque totam plasmatam; quom-
que educatoris ministerium exusserat et valde situla-
sum fecerat): «Tu mihi poculum ministra. - Ille autem
(quid enim egisset?) illud probat et, Amorem testor,
puellam ipsam mihi dal bibendum, ejusque labelli
amatorio osculo baso et basans oscula subfutor, calicem
manuum nactus qui carissime Hysmine labia deforcei.
Itaque poculum exorbuvi et, per deos, tale quid acinunt
afecit quale in somnis ex manibus ejus exorbueram; et
curiosus inquirebam, si poculi labro impressa labellor-
um vestigia manerent. Illa gestum ad spectumque et vin-
cum voluptate haustum contemplata amatorie subrisit,
Gratiasque omnes ac ipsum Amorem oculis tanquam in
speculo ad vivum expressit.

12. Post igitur sumptuosas ellorum cupedias, quibus
ore manique indolsi (oculis enim et cetera corporis
membra acutiori sensu prasita, Amore velut empta sub-
que in servitatem asserta habebat puella), iterum Cratis-
thenes libere ministrat et post patres matresque puella
ardens vinum probat; illa autem rerum stupran-
tulum exorbuvi et ad matrem conversa virginali voce et
haud secus ac si, spirante zephyro, prius subnummurasset,
«Mater, libere volo,» inquit Panthia vero Cratisthenem
alloquens, «Mi fili, accipe poculum,» ait. Ille autem
exceptum ex manibus puellae meae tradidit; ego vero so-
lam accipere puellam rebat totamque ex-orbare; et certo
plenum basiorum poculum nactus baso ad me tradovi,
ipsisque labiorum vestigiis os apphevi. Namque mihi vi-
num neclar erat, sed quale Venus miscere et Cupidines
libere amant; poculum vero speculi loco full, quod pu-
llam cum ipsis gratis etoque voluptatibus ipsis in animam
deferebat.

13. Postquam voluptuosis exemplis amos ejus et
poculis ceterisque omnibus quo convivio exorbari, con-
vivio hinc inpositus est; et pater meus, Themistocles ac
mater Diantha, Sosthenem, Panthiam ac formosam Hys-
minem ad cubilem quod illis destinatum fuerat duxerant
sique invicem discessimus; prius tamen basans mater

περιπλακείσθαι τῆ κόρη, καὶ φιλῶτάτω πῶτροσσόν·
τὸ πρόσωπον. Ἐγὼ δ' ἀλλ' ἐφθόνην τὴν μητέρα, καί,
νῆ τοὺς θεοὺς, τὴν φύσιν ἐζητούν ἀλλ' ἀξασθαι· ἐπεὶ δὲ
τοῦτο μὴ παρῆν, τὰ χεῖλη τῆς μητρὸς καταπίλησα
καταρῖων τεχνικῶς τῆς κόρης τὸ πρόσωπον, καὶ εἶ-
λον τὴν μητέρα καθυπουργήσαν εἰς ἔρωτα, μετακο-
μίζουσάν μοι φιλῶματα. Περὶ μὲν οὖν δὴ πατὴρ
ἐμοῦ καὶ μητὴρ ἀκριβῶς οὐκ οἶδα πῶς περὶ τὴν παρ-
θένον εἶρον, καὶ πῶς αὐτῆς ἀπελάττοντο· ἐγὼ δὲ
μόνοις ἀπεσπώμαι· πῶσι· τὴν γὰρ μοι βυρῆν καὶ ὀφ-
θαλμοὺς καὶ τὸ νοῦν ὡς παρακαταθήτην ἀφῆκα τῆ
κόρη, καὶ ὅσον ἐμέγιστον.

11. Καὶ περὶ τὴν κλίτην γινόμενος μυστικῶς κατετυ-
ραννοῦμαι τοῖς λογισμοῖς, τὴν ψυχὴν ἐπολιουρούμεν,
καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἔρπαζόμεν τὸν ὕπνον, ὡς λάφυρον·
τὴν Αὐλικίωμιν τῆς φιλῶντίας ἐθαύμαζον, ἥ καὶ μέγισ-
τον ποδῶν ἐπεκατείνει τὸ ξένον· - Παρ' ἑαυτῆ δ' οὐδὲ μέγισ-
• χειρῶν, ὡς βωμὸς Ξενοῦ Διὸς, ὡς Ἰορτὴ τὰ Διὰ-
• σια· ἵνα τί γὰρ μὴ καγὼ πλύνω τοὺς πόδας τῆς
20 • κόρης, ὡς αὐτὴ τοὺς ἔμοὺς φιλοτιμῶς κατέπλυνεν;
• ἵνα εἰ μὴ κατ' ἐλατῆν φιλήσω καγὼ, καὶ ὀλοῦμαι,
• καὶ καταμαλθακίσω ταύτην ἔρωτικῶς, ὅσα με τότε
• κατεμαλθακίσεν; • Οὕτω κατετυραννοῦμαι ἐξ ἔρω-
• τος, καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς λογισμοῖς παρεμετροῦ
25 • μιν ἔρωτικῶς· καὶ ὕπνον εἶρον καὶ ἡδονὴν τὸ περὶ
τὴν κόρην διασκοπεῖν ἀγρόπνοια· Ἀλλ' ὁ Κόπος εἰς ὕπ-
• νου ἀνδραγατῆ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὴν ἀγῶν παρ' ἔμοι
καὶ Κόπου καὶ ἔρωτος, εἰ δ' ὀφθαλμοῖ μου μέσον ὡς
πολις πολιορκουμένη· Ὁ μὲν οὖν βωρὸς Κόπος τὸν ὕπνον
30 • ὡς ἐκ μηχανῆς τινὸς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤκροβόλιζεν·
• ὁ δ' ἔρωσι τοῖς ἀλλ' ἐπαλλήλοισ τῶν ἐνοσιῶν ὄλους κα-
ταπραξάμενός μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸς τοὺς ἀκροβο-
λιζομένους ἀπεμάχητο, καὶ Κόπος μετὰ πολλὰς κονίστρας
ἐκράτησε, καὶ τὴν νίκην ὑπέλαβεν, ὡς ἐξ ὀπῆς τινὸς
... ὕπνον λαπτόν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐμβαλῶν.

15. Περὶ δὲ τὴν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς πατὴρ
ἔμοις Θεμιστεύς καὶ μήτηρ Διάνειρα σὺν Σωσθένῃ καὶ
Πανθίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι τούτοις ἐξ Αὐλικίωμινος
εἶποντο, περὶ τὸν βωμὸν σὺν αὐτοῖς ἐγένοντο θύμασι,
40 • θύσαντες Σωτῆρι Διὶ, καὶ τὰ πρόσφορα λειτουργή-
σαντες· Ὑσμίνη δὲ μόνη περὶ τὸ θυμῶτιον καταλέ-
λειπται, ὅτι μὴδὲ προσῆκον παρθέναις ἀνδρῶν ἐναυσίου
χωρεῖν. Ἐγὼ δ' (οὐδὲ γὰρ ἠγάθησα τὸ γινόμενον) περὶ
τὴν κλίτην ἐγινόμεν τῆς κόρης αὐτῆς, καὶ κοιμωμένην
15 • αὐτὴν καταπίλησα· Ἢ δὲ ἐκπλαγείσθαι τῆ παραδόξῃ τοῦ
πράγματος, τῆς στρωμνῆς ἀνεπήδησα, • Βασιλεῖ τοῦ
• θυμῶτος! • λέγουσα· Καγὼ ζυνέσχεον εἰπόν· • Μὴ
• δεῖσθαι, δέσποινά· Ὑσμινίαις ἐγώ· • καὶ λέγων ἐπί-
λησα· Ἢ δ', • Ἀλλὰ ποῦ μοι πατὴρ καὶ μήτηρ, • ἐζητεῖ
50 • μαθεῖν· ἐγὼ δ', • εἰς βωμὸν Ξενοῦ Διὸς· ὡς θύσωσιν,
• εἰρήκα, ἡμεῖς δὲ οὐ θύσωμεν ἔρωσι, θύσωμεν πάν-
• τος καὶ παρθέναις αὐτῆν, καὶ ὄλους αὐτούς· • καὶ
περιπλακείσθαι τὴν κόρην, καὶ ταύτην καταρῖων τεχνικῶς
949 ἔρωτικῶς.

mea, virginem amplexa erat et vultum ejus repleverat oc-
culis. Ego autem inuidebam matri et, per deos, virilo
secus in muliere commutare praecipiti; sed cum spes
decolaret, matris labia suavius, puella vultum per
fraudem osculabar; sic amori meo mater inseriebat,
sic Hysmines ad me basia deferebat. Caeterum quae ad-
versus virginem animo pater materque se habuerint et ab-
illa discesserint, certo non novi; ego vero solum inde pe-
dibus abstractus, animum, mentem oculosque veluti in de-
posito, aut idonei fidejossoris loco reliqui.

14. Tunc lecto compositus innumeris cogitationibus re-
cubabar, obsidebatur mens et ob oculos somnus quasi proda
rapiebatur. Mirabar Anticomidis summam erga hospites re-
verentiam quam ad pedes usque extendit: • Apud nos, qu-
• quiebam, quibus et Jovis Hospitalis ara et Dianae cultum
• est, nec ad manus usque; cur enim? uelle pedes, ut illa
• meos, honoris ergo non lavabo? cur non osculabor, ut
• osculata est? cur non leviter premam? cur mollior, ut
• amantem decet, non fovebo? • Ita gravem dominum
Amorem expertus, maximam deo sis partem, his amatoris
cogitationibus occupatus, insomnem perduxit, inique
somnus ac volutas vigilanti sui de virgine cogitare. Ocu-
lus tamen Fatigatio in somnum traheret, adeoque Amoris
ac Fatigatiois certamen erat, oculis interim obsessis assi-
tatis ad instar in medio stantibus. Tandem, velut ex ma-
china, somnum in oculos gravis. Fatigatio ejaculata est;
verum Amor alterius curarum molibus marcebis succurrens
luminibus, rellationes istas colubavit, donec Fatigatio, post
ingens certamen, superior discessit et, victoriam dissimu-
lans, quasi ex apertura quadam tenuem somni nebulam
oculis iniecit.

15. Circa tertiam ferme vigiliam noctis pater meus
Themisteus ac Dianlea mater cum Sosithene ac Pauthia,
caeterisque qui cum illis Anticomide venerant, ad Jovi-
aram profecti sunt victimas dacentes, scilicet Jovi Salutari-
rem facturi, meritisque honoribus illum colere parati; sola
autem Hysmine, quoniam virginis in conspectum hominum
prodire indecorum est, in cubiculo relinquitur. Ego vero
(neque enim hoc me fugiebat) statim a virginis lectulum
accurrens, dormienti suavius impressi. Exultat attenta
rei miraculo Hysmine, • Pope! • exclamans. Sed ego illam
continui deens: • Nil timeas, domina, Hysminias ego
• sum, • et cum dicto iterum fasium pepigi. Illa autem
de patre ac matre, ubi essent, quaesivit. • Sacrifican-
• tum, inqueiebam, ad Jovis hospitalis aram properant, nos
• Amori non sacrificabimus? immo verum, pudoremque
• nostrum et nosmet ipsos. • Confestimque Virginis in
amplexum effusus amatoris oscula collabebat.

10. Ἡ δ' ἀντερύλοι μὲν, ἀλλ' ὡς παρθένος εἰς αἰδοῦς
 ὑπέκλεπτε τὰ φιλήματα. Ἴγώ δ' ἐφίληον ἐρωτικώτε-
 ρον, καὶ τοῖς δάδοσι δάκνουιν, τραπὴν ἐτρεφέαην ἐρω-
 τικῆν, ὅταν Ἀρροδίτη τοῖς ἐραστῆσι παρτίθειται. Ἡ δ'
 ὑπεστέναξε λεπτὴν ἀρροδίσιον, καὶ τὸ λεπτὴν ἐρωτι-
 κῶν ὑπεστέναγμα ὄλην ἔδωκεν ἐς αὐτὴν μοι μέσση
 ἐσπλάξαε τὴν ψυχὴν. Ὀλην ἀνεπλεκόμεν τὴν κόρην,
 ὡς ἀμπέλον, καὶ τοῖς ὀμυρτικίζοντας τοῖν βοτρυῶν ἐκλί-
 θων τῷ στόματι, νέκταρ ἐξεβρόχου τοῖς χείλεσιν, ὅν
 ἀποθλίβουσιν ἐρωτικῶς καὶ τοῖς δακτύλοις ἀπέθλιβον,
 καὶ τοῖς χείλεσιν ἔπινον, ἵνα τὸ πᾶν ὡς εἰς πίθον, ψυχὴν
 τὴν ἐμὴν, ἐκλίθη μοι τοῦ νέκταρος· οὗτοις δάδρατος
 ἐγὼ τραγῆτης. Ἡ δ' ἀντερύλοι καὶ καταφύει με, καὶ
 κατὰ κίττον ἀνεπλέκετο· καὶ εἴπως ἡμᾶς μυρταί πε-
 15 ριχόμεσον Χάρτις. Μιστὰ γούν δὲ συγνάς περιπλακῆς
 καὶ φιλήματα καὶ τῶν δὲ πᾶσι παίζειν διδάσκουσαν
 ἔρωτες, ἴλον ἐπεχείρου καταβροχῆσαι τὸν ἔρωτα,
 καὶ μηκέτι παίζειν, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐρωτικῶς, ὡς μὴ
 κορῶναι κρωῖσιον ἐν ἀνεπίεστοι τῷ δόματι.
 20 17. Ἡ δ' ἀλλὰ καὶ λίαν ἀντέτεινε, καὶ χερσὶ καὶ
 ποσὶ καὶ γλώσσῃ καὶ δάκρουσιν, « Ὑσμινία, λέγουσα,
 « φείσσι παρθένας ἐμῆς· μὴ πρὸ τοῦ θέρουσ ἐκτίγῃς
 « τοῖς στάγυας· μὴ τὸ βόδον τραγῆτης πρὸ τοῦ προ-
 « κύβαι τῆς κάλυκος· μὴ τὴν σταφυλὴν ὀμαρτικίζου-
 25 « σαν, μὴ πως ἀντι νέκταρος ὄλος ἐκλίθηξ ἐξ ὀμυρ-
 « κος. Σὺ θερῆσαι τὸν ἀσταμον, ἀλλ' ὅταν λευκανθῇ
 « σοι τὸ λῆτον· σὺ τὴν βοδονίαν ἀπανθήσεις, ἀλλ' ὅταν
 « πεπανθῇ τὸ βόδον προκύβη τῆς κάλυκος· σὺ τὴν
 « σταφυλὴν τραγῆσαι, ἀλλ' ὅταν ἴγῃ τὸν βότρυον
 30 « ὑπερπερκαίνοντι. Ἴγώ σοι φύλαξ ἀλοήματος, ἀπο-
 « μεγχεύρητος αἰματῆ, καὶ φρογμῶς ἀνεπίδατος. Τί
 « σοι κέρδος ἀποσυλῆσαι με τὸ σεμνόν; Παρθένος ἤλιον
 « εἰς Ἐύρουκίμιδα· τί σοι κέρδος ἀπαρθίνον παλιν
 « σπῆσαι με πρὸς Αὐλικιμίδα; Ἐρῶ σου, κήρυξ, οὐχ
 35 « ὑπεκρύπτω τὸν ἔρωτα· βάλλωμαι τὴν ψυχὴν, τὸ
 « βέλος ὀμολογῶ· πυροπολοῦμαι τὰ σπλάγγνα, καὶ τὸ
 « πῦρ οὐκ ἀρνήσομαι· πλὴν οὐχὶ καὶ προδώσω τὰ
 « κάλλιστα· τὴν παρθένα φύλαξ, καὶ σοι ταύτην
 « παραφυλάξωμαι.»
 40 18. Ταῦτ' ἔειπεν ἡ κόρη, καὶ κατὰ ποταμὸς ἀπέβ-
 ρει καὶ κατακένου τὰ δάκρου. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὴν·
 « Ἐπί σοι βίβλην καταμύθηον τὸν ἔρωτα· διὰ σέ
 « Φιλίου Διὸς ἀντεπλάττειν ἔρωτα τύραννον· διὰ
 « σὶ δούλος εἰς ἐλευθέρου γεγέννημαι. Οὐδέν μοι πατήρ,
 45 « σὺ πατήρ, σὺ μήτηρ, σὺ θεσσαυρὸς, ὃν μοι πόλιν
 « ἐπιθησαύρισεν ὁ πατήρ, οὐδ' ἄλλο τῶν ὄντων οὐδέ·
 « ἔν σοι θανούμαι. Καὶ περιπλακῆς αὐτὴν κατα-
 « φλήσα, καὶ μοι τῶν ὀφθαλμῶν ἐπέβρει τὸ δάκρου,
 καὶ περιπλακῆς τοῖς δάκρουσιν ἐβροχόμεθα.
 50 19. Μιστ' ἰκανῶν Ὑσμινῆ μου τοῖς ὀφθαλμοῖς κατα-
 φλήσει, καὶ φιλῶσά φρομύει. Ὑσμινία, τοῦτό σοι λεί-
 « σθιον φιλῶμα· ἐγὼ γὰρ ἔν σοι πατήρ καὶ μητὴρ μετὸ
 « τρίτην ἡμέραν ἀπλινιστήσῃ πρὸς Αὐλικιμίδα, σὺ
 « δ' ἔστη πρὸς Ἐύρουκίμιδα παρτίδα τῆς ἀνῆ, καὶ σοι

16. Illa autem oculis allobescebat, sed prae pudore,
 ut virginem decet, basia suffurabatur. Ego pertinacius
 suavia ingerebam, morsicationemque dentibus instruens,
 amatorium cibum sumpsi, qualem amatoribus Venus parat.
 Illa autem genuit tenue quid amatorium, levisque sus-
 spiratus ille merum amorem stillans iteratorem melio
 animo voluptionem ingressus. Illaque virgini tanquam viti
 adherens, immaturas uvas ore pressi, nectarique quale
 Cupidines expriment, labellis exsusi; et digitis expri-
 mebam et lubebam labellis, uti vere nectaris fluente
 quasi in dolium, scilicet animum meam, exprimerentur;
 adeo ego insatiabilis eram studemator. Illa autem oscula
 tegeretab ingeminabatque et hederae instar adherescebat;
 sicque nos cingebat innumeris Gratharum choros. Post
 autem crebros amplexus, crebrasque basiationes, omnes-
 que lusus quos Amor ludere docet, solidam voluptatem
 haurire aggressus sum, nec amplius colludere sed serio in-
 cutubere labori, ne cornices in imperfecta domo crocita-
 rent.
 17. Illa vero valde repugnabat manibus pedibusque,
 verbis etiam et lacrymis, « Hysminia, inquit, parce
 « virginitati meae; ne ante rostatem spicas meae; ne rosam,
 « antequam e calyculo emiserit, decide; ne unmaturam
 « uvam decerpe, ne pro nero acetum ex acerba expri-
 « mas Tu spicas meas, sed quum jam tibi messis
 « flavescet; tu rosam decides, sed ovum jam e calyculo
 « emiserit; tu uvas, cum nigrescere coeperit, decerpes.
 « Ego tibi pervigil custos, Inaccessum sequimentum, macerata
 « insuperabilis ero. Quid tantum lucri accedet, si pudici-
 « tiam meam immineat? Ego Eurycomidem virgo deveni:
 « quid tibi lucri si imperfectae virginitalis Aulcomi-
 « dem redierim? Amo te, caduceator, nec amorem oc-
 « culo, nam et animo sancta, vulnus faveor, et quam
 « totis visceribus flammam concepi, non abnego: non
 « ideo tamen quae mihi pulcherrima sunt prodam; sed
 « virginitatem custodiam illamque tibi asservo.»
 18. Haec effata, puella lacrymas flammis in modum effu-
 dit. Ego vero, « A te, inquit, loquebamur, veluti libro Amoris ta-
 « era initialus sum; tua causa, relicto Jove Amicitiae praes-
 « tite, gravem lictum Amorem expertus sum; tu me ex
 « libero servum fecisti. Propter te patrem, patriam,
 « matrem, congestasque a patre divitias, caetera denique
 « flocci pependi; tecum igitur moriar.» Et illam am-
 plexus basia implevi, et sequentis ab ore lacrymae stuebant
 quibus inter mutuos complexus cadentibus irrigabamur.
 19. Paululum quiescit Hysmine, et prox in oculos prona
 basia iteravit et basians, « Hysminia, inquit, ultimum
 « hoc suavius tibi praetere; etenim cum patre et matre
 « Aulcomidem post tertium diem retertar; tu autem Eu-
 « rycomide, in tua patria, remansuras, et tibi patet alterius

• κόρην ἑτέραν ὃ πατήρ εἰς γάμον ἀγάγηται· καὶ σὺ
 • μὲν ὄσους τοὺς γάμους, τῆς ἐμῆς φίλης ταύτης
 • Ὑσμίνης λαβόμενος, καὶ φιλημάτων ἔρωταῶν, καὶ
 • τῶν ἄλλων τούτων περιπλοκῶν, ὧν πάντων ἐς κενὸν
 6 • ὡς ἐν ὄνειροις κατετροφέασαι· ἐγὼ δ' αὖδ' ἐν Λίδῳ
 • λήσσωμι φιλίᾳς τῆς σῆς, Ὑσμινίᾳ γλυκίσταε, καὶ
 • σοὶ φιλήξω τὴν παρθένην ἀταρχειγείρτου· οὐδὲ
 • γὰρ οὐδ' αὐτοῦ Διὸς φένημα τοῖς σοῖς κατεπιθήσει
 • φιλήμασιν, οὐ μὲ τὸν φοβερὸν Ἑρωτα, ὃς με ταῖς
 10 • σαῖς ταύταις χερσίν ὡς ἄρνιν παρέθετο. »

20. Ταῦτ' εἶπε, καὶ περὶ τὸ στήμον, ταῦτόν ὄν
 κατεπιθήετα τὸ πρόσωπον, κατέθερε μὲ ταῖς δάκρυσιν.
 Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· « Ὑσμινή παρθένα, μήτηρα ἐμὴν,
 • φῶς ἐμὸν ἠφελισμῶν, παγγί μοι σπάζουσα μέλιτος,
 15 • ἔμθερε χαρίτων· σὺ μὲν φιλήσασα, λίσσῃσιν λέγεις το
 • φένημα· ἐγὼ δ' ἔσός ἐραστῆς καὶ δουλοῦ ἐξ ἔρωτος,
 • ζῆν σοὶ λανοῦμαι. Καὶ σοὶ τὴν παρθένην ἀντιμυ
 • λαξάμαι· οὐκ ἀποσυλήσει ταύτην. Οὐκ ἐξουσία πα
 • τρός, οὐ μητρὸς παιθῶ ἐς γάμον ἀγάσσονται, οὐδ' εἰ
 20 • τὴν Ἀρροδίτην ἀγάσσονται, οὐ μὲ Δία, πατέρα ἑλῶν
 • πάντων, οὐ κήρυξ ἦεν εἰς Αὐλικιώμεθα, πατρίδα
 • τῆν σὴν, καὶ δουλοῦ τῶν σῶν χαρίτων ἐς τὴν ἐμὴν
 • ταύτην Εὐρύκομιν ἀνθοπίστρεψα. » Καὶ δὲ, τῆς
 25 • ἡμέρας διαγελώσας, κατακλήσας τὴν κόρην, ἐξῆλθον
 τοῦ δωματίου, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν ἐγενόμεθε κλίνην, ὡς
 ἐν ὑποπέτρῳ ποδί, καὶ τοῖς ὕπνοις ἐσπεισάμεν ἐβύς,
 ὡς εἰ περὶ τὴν κλίνην εὔρον αὐτούς.

• puella nuptias conciliabit : quas tu celebrabis, meique,
 • tue carissimae Hymenae, oblitus, dulciumque osculo
 • rum ne exterorum amplexuum quibus nos fenestra velut
 • in somnis iuribati sumus; ego vero, ne quidem apud
 • infros amicitia tuae immemor, Hymenaea dulcissime,
 • custodiam tibi virginitatem meam servabo, adque Jovis
 • ipsius oscula osculis tuis non anteceram, non per me
 • tuendum Amorem, qui me tuis istis manibus veluti
 • captam avem tradidit. »

20. Talla dicenti, praeoque in pectus meum vultu, et
 itud lacrymis riganti, respondebam : « Hymenae virgo,
 • mea cura, meorum lumen oculorum, fons meram meae
 • stultitiae, gratiarum limber, tu ne exosculata utinam hoc
 • basium fore divisti; sed ego et tui amans et servus,
 • sic enim voluit Amor, tecum moriar. Ego ex te pro vir
 • ginitatem custodiam; nec illa fraudaberis. Non po
 • testas patris, non persuasiones matris, ad conjugium
 • inducent, non si ipsissimam Venetorem noli destinaverint,
 • non per Jovem deorum omnium patrem, cujus eodem ca
 • tor Antikomaidem, patriam tuam, veni, et in hanc meam,
 • Eurycomidem gratiarum tuarum servus redii. » Jamque
 acculente luce, ego puellam exosculatus a cubiculo illius
 exterminatus ad lectulum festinantem vestigio regressus
 sum, statimque somno libavi, quasi ipsam in lecto in
 venissem.

BIBLION EKTON.

LIBER SEXTUS.

1. Ὁ μὲν ὄν ἐμὸς πατήρ Θεμιστεύς ζῆν Σωσθένης
 καὶ μητράσιν ἡμῶν Ἐπανήκον ἐκ τοῦ βωμοῦ Ξενίῳ Διὶ
 30 τὰ πρόσφορα θύσαντες· καὶ μοι Διάντικα μήτηρ περὶ
 τὴν κλίνην γενομένη τὴν ἐμὴν, ἐξυπνίζει με, λέγουσα·
 • Τέκνον Ὑσμινίᾳ, καρδὸς ἀρίστου, σὺ δ' οὐκ αἶτι τὸν
 • ὕπνον ἀπόσῃ τῶν ὀφθαλμῶν; Ἀνάστηθι, καὶ περὶ τὸ
 • δεῖπνον γενώμεθα· σὺ γὰρ πατήρ Θεμιστεύς ἀνα
 35 • κέλιται ὄν Σωσθένης καὶ τοῖς ὄσοις τὸ δεῖπνον
 • κάλει. » Σὺν οὕτῃ γούν μητρὶ περὶ τὴν τραπέζαν
 γεγονότες συνήθως ἀνακλιόμεθα· καὶ πάλιν Ὑσμινί
 μοι κατὰ μέτωπον ἔλον τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀποστρέφουσα
 μοι τὸν ἔρωτα· ἐγὼ γούν ἀπειθῶς τὴν κόρην ἰδών, καὶ
 40 περὶ τὴν τραπέζαν κεκυρῶς αὐτὴν προσκύνησα κε
 θυποκλίεττον ἐρωτικῶς τὸ προσκύνημα· ἣ δ' ἀνθο
 πέλεψεν, ὡς εἰσὸς, τὸν τράχηλον παρθεναῖος ὑποκλί
 νασα. Τραπέζης ποικιλιῶν ἢ τράπεζα συνήθως κατα
 κέλιται, καὶ Κρατισθένης κερῶ. Σωσθένης προπί
 45 νει, Θεμιστεύς μετ' αὐτόν, καὶ ζυνήθως ἡμεῖς.

2. Καὶ ὁ Σωσθένης φησί· « Σὺ μὲν ἡμεῖς φιλοσπο
 • ρόμενος, Θεμιστεῦ, Ξενίῳ Διὶ τὴν πρόσφορον γυ
 • λῶν ἡμῶν ἀφροσύνας· καὶ σε τῆς οὐτοῦ λαμπρῆς τρα

1. Themistheus igitur pater meus cum Sosthene et matribus
 nostris ab Jovis Hospitalis ara, te pro ritu facta, regressus
 est; statimque Dianthea mater ad lectum accedens me ex
 pergerat, « Hymenaea, inquires, jentaculi hora est; tu
 • autem somnum ex oculis pondum excuties? Surge modo,
 • et nos epulis accumbamus : jam enim pater tuus cum
 • Sosthene ac ceteris convivis discubuit. » Itaque cum
 matre mensae accessi et pro amore recubimus. Et mihi
 iterum ex adverso collocata erat Hymenae, oculis nihil sus
 stillans amorem. Ego igitur puellam intenta ad placiens acie,
 curvatus in mensam, salutatam, amatorie salutacionem dissi
 mulans; quam, inclinato colla, more virginum, dissimulans
 et ipsa regessit. Interim mensa dapibus largiter instructa,
 et vinum Crastibanes praebebat. Primus Sosthenes, ab
 illo Themistheus bibit; nos deinde quo solebamus ordina

2. Tum vero Sosthenes Themistheum sic interpellat :
 • Tu quidem, Themisthe, comitatem istam, qua nos exci
 • pit, nequaquam nobis, sed Hospitali Jovi consecrasti :

• κέζηε καὶ τῆς ἄλλης πολυτέλειος δεξιότατος Ζεὺς
 • πατὴρ ἀντιδεδιώκασατο, φιλότιμὸν σοὶ δαίτηρον ἔτοι-
 • ματόμενος ἐν Ἥλιου πεδίῳ καὶ μακρόν νῆσῳ,
 • ζυγανκακλιμένῳ τοῖς ἔρωςιν. Ἐγὼ δέ σε καταδυσσοπιῶ
 6 • σὺν ἡμῖν γενέσθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἀδύτῳ μιν,
 • σὺν αὐτῇ Διαστῆτι καὶ τῷ καλῷ τούτῳ κήρυκι (τῆ
 • κειρὶ μὲ παραδειμανός). Ὑσμίνης γὰρ τῆς ἑσπέρης
 • ταύτης φίλης πατὴρ ἦσαι τοὺς γάμους βουλόμεθα·
 • κειρὴς δ' ἡμῖν τῆς τῶν γάμων ταπεινῆς ἀποσιώσεται τὰ
 11 • Διάστια, ἃ νῦν δὲ θύοντες ἐπαναλειψόμεν εἰς Ἀδύτῳ
 • μιν, εἰ δοκεῖ Σιωτῆρι Διί. Πῶς δ', ὅ γε τὰ τῆς ἑσπέρης
 • ταύτης Ὑσμίνης λείπτρα προσαρροσίσσεται, ζυγμα-
 • τρώτης εἰς Ἀδύτῳ μιν ὑπερχειλῆ τὸν τῆς εὐδαι-
 • μονίας τριπλοῦν κρατῆρα κεκαράχως· τὰς μὲν δὲ
 14 • ψυχικὰς ἀρετὰς ἀτακράμυλλος, τὰ δὲ περὶ τὸ σῶμα
 • πρὸς τὴν ψυχὴν ἐρίξει καὶ φιλοεικεῖ μὴ δεύτερα
 • γαίνεσθαι· τὰ δ' ἐκτός τῆ ψυχῆ καὶ τῷ σώματι συν-
 • εκχεῖται, καὶ σὺν συγκέκεραται. Τοιοῦτον ἐγὼ τὸν
 • γάμον τῆ φίλῃ μοι ταύτῃ, παιδί καὶ Ζεὺς πρότερον
 20 • ἀρωσίσσεν· εἰ δέ μοι καὶ σὺ συνεχιπέουσιν εἰς Ἀ-
 • λικώμιν σὺν Ὑσμίνῃ καὶ τῇ τούτου μητρὶ, εὐτυ-
 • χιστέρον ἤγρομαι τοὺς γάμους. « Ὁ δ' ἡμῶς πατὴρ
 • Θεμιστεύς, « Νῦν Διὸς, φησὶ, τράπεζα, καὶ Δια-
 • σίων κειρὸς, καὶ τῷ κειρῷ καὶ τῇ τραπέζῃ τὰ πρός-
 25 • πορα θύσομεν· τὰ δ' ἄλλα Διὸς ἐν γούνασι κεῖται. »
 • η. Ταυτὸ δ' Σιωθένης, ταυτὸ δ' πατὴρ· ἐγὼ δὲ, νῆ
 • τοὺς θεοὺς, θῶ τῷ νῷ τὴν ἀίσθησιν συναρῆρημαι, καὶ
 • ἤμην ὡς ἀνδρὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης καθήμενος, θεὸς
 • ἀναίσθητος, τοὺς ἀσφαλμοὺς ἔχων ἀνεῶς ἐπὶ τὸ τῆς
 30 • κόρης βλέποντας πρόσωπον· ἢ δὲ παρθένος δακρύων
 • πληρωθεῖσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ παρεὶν συλλαβῶσθε
 • τῇ δαξίῃ, συνέσπῃ τὰς ἄφρῶς, καὶ πικρὸν ὑπεστένασε,
 • καὶ πρὸς τὴν Πανθίαν φησὶ· Γλυκεῖα μητὲρ, ἀλγίω
 • τὴν κεφαλὴν. » Ἡ δὲ πρὸς ἀδελφὴν· Γενεὺ περὶ τὸ
 35 • δοματίων. « Εὐθὺς σὺν ἐξανέστη τῆς τραπέζης,
 • καὶ περὶ τὸ δοματίον γέγονεν. Ἡ γὰρ μοι μήτηρ πρὸς
 • τὴν Πανθίαν φησὶ· οὐ τίς τὴν καλὴν ταύτην κόρην
 • ἐβάσκησεν; » Ἡ δ', « Ἡ γλῶσσα, φησὶ, τοῦ πα-
 • τρός, ὅτι γάμων ἐκνήσθη τῆς κόρης, οὐδὲ μέγρι καὶ
 40 • δεῦρο μὴ μαθεῖν τὴν κόρην ἐφολαττόμεθα· παρθένος
 • γὰρ ἔστι καὶ τεμνῆ. »
 • ε. Ἐὰ δ' ἐπέζηε τῆς τραπέζης ἀναισθήτως ἔχων· ὡς
 • γὰρ ἐκ τινος ἀστραπηβόλου σκηπτῶ τῶν τοῦ Σιωθένους
 • βεμάτων ὄντων ἀπεβήγην τὴν κεφαλὴν· εἰ μὲν σὺν
 45 • ἔραγον, ἀκριβῶς, νῆ τὴν φθεῖραν τοῦ Σιωθένους, οὐκ
 • οἶδα, φωνήν. Ὁ δὲ καλὸς Σιωθένης, ὁ παρ' ἡμῖν τὸν γά-
 • μου κηρύσσων τῆς θγατῆς, καὶ πάλιν φησὶ· « Ἐκα-
 • τῶς τῆς τραπέζης, ἡμῖν, Θεμιστεύ, ἔλις κοῦ ποτῶς,
 • καὶ τῶν περὶ τὴν τραπέζαν παιδίων τραπῶν· εἰ
 50 • βούλει δὲ, καὶ περὶ τὸν ὕπνον γενόμεθα· ἢ γὰρ δὲ
 • νύξ καὶ πάλιν ἡμᾶς συγκαλεῖται περὶ τὸν βίμῶν καὶ
 • τὰ ὑμῶν. »
 • ε. Ὅσως σὺν καταδύετο τὸ συμπόσιον, κἀγὼ τῆ
 • ἐσπέρῃ μὲν κλίνῃ ἐυνήθηδός ἀνάκλιθεῖς ὄλοος τῶσδε ἔρ-

• Ille tibi gratiam referat lautissimum mensae tuae, omnis-
 • que splendidi apparatus quo nos excipis, in Elysio aut
 • beatorum insolis accumbenti heroibus convivium in-
 • struens. Ceterum te precor et obsecro, uti cum uxore
 • tua et formoso isto caduceatore (me digito demonstrans)
 • inuicem nostram Aulicomia succedat. etenim carnis me
 • istius Hysmines nuptias sacrificare vobis in animo est
 • et nuptiarum celebrationi Diasorum tempus constitutum
 • est, quibus nunc peractis statim domum itonem para-
 • damus, quam bene vortat Sospitator Jupiter. Juvenis
 • autem cui Hysmines istius matris jugalis lectus devove-
 • tur compatriota nobis, Aulicomide oriundus, triplicem
 • felicitatis eratera et quidem exaudientem misceat; ceter-
 • rum omnibus animi dotibus nulli secundus, quibuscum
 • virtutes corporis contulerit videntur, coelescere nesciat.
 • ita exterioris corporis et animi bona permixta velut a qua-
 • bulis temperum nio confusa sunt. Tale dilectissimo
 • meae isti filiae ego primasque Jupiter connubium de-
 • stitavit, quod tamen si mecum navigaveris, comitante
 • Hysminia et matre ejus, felicitas videbitur. — Jovis hoc
 • convivium est, respondit pater meus Themisteus, nosque
 • Diasa agimus; et mensa et delubris istis delatum hono-
 • rem praestare docet; caetera Jovis in genibus sunt. »
 3. Haec Sosthenes, illa pater altercantur. Ego, per
 deos, sensibus deperditis, extra terminum mentis meae
 positus, mensae accumbebam, statucae instar, animique im-
 posus inconvivo in virginis vultum obtutu fixus; Hysminiae
 vero plenis lacrymarum oculis, dextraque sustineus genas
 et supercilia contrahens, cruciabile limo de pectore suspi-
 rium duxit, matremque alloquuta, « Mater, inquit, mihi
 condolet caput. » Illa autem, « Redde te cubiculo, »
 ait. Itaque perniciter mensa surgens, in illud recta ire
 perrexit. Tum mater mea Diantea, ad Panthiam conversa,
 « Quis virginem, inquit, fascinavit? — Lingua patris,
 » respondit Panthia, quas nuptiarum alimonuit; quarum
 « uti ne nomen quidem sciret, ad hoc usque temporis di-
 » ligenter cavimus; virgo enim et pudica est. »
 4. Cetera, quae in convivio subsequuta sunt, non per-
 cepti; ita Sosthenis verbis, tanquam sideris procella, per-
 fractam concuerat caput; immo utrum aliquid manduca-
 verim, per timendam illam Sosthenis vocem, non novi.
 Verum bonus Sosthenes, qui nuptias, quas obitura erat
 Hysminiae, nos docuerat, « Themisten, inquit, jam satis
 » mensis acerbissimus, jam satis vino et cibis agnatum
 » flagestis indolisimus; nos demum dormitum, si per te
 » licet, concedamus; nos enim iterum ad aera et sacri-
 » ficia nos convocat. »
 5. Haec soluto convivio mo consueto lectulo reddidi, et
 subitò ultra somnum lamina mihi rapiuntur; dormientibus

παρόντων τὰ τὸν ὕπνον τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἄμην ὕπνῳ, τῇ παραδόξῳ τὴν ψυχὴν καταβυθίζεις τῷ ἀκούσματος, καὶ θλον τῇ ὄλβει τὸν νοῦν καταβυθίζεις. Πάλιν οὖν ὁ ἑσθίου τῶν θυμάτων κίρως, καὶ πάλιν Θμιστεύς μοι κίρως, καὶ μήτερ Διόνεια ζῶν Σωσθένης καὶ Πανθία περὶ τὸν ζωῶν διανοκτεροῦσιν καὶ πάλιν ἐγὼ κλίης τῆς ἐμῆς ἀναστάς, περὶ τὴν κλίην ἦκω τῆς κόρης, ἣν ὁ καλὸς Σωσθένης εἰς αὐτὴν Ἀδλίκομιν ἐνομαρίσαστο, καὶ πάλιν τὴν κόρην φίλῳ.

10 Ἢ δ' ἔλθῃ τὴν στρωμνὴν καταβρέμει τοῖς δάκρυσιν· ἐγὼ δὲ πάλιν λέγω φίλῳ· « Ἰσμίνη, εἰ πάσχεις; ἢ δ', « Ἢ γλυκίστα, φρεῖν, τοῦ πατρὸς μ' ὀπλοῦσιν. »

ο. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὴν· « Σὺ τὰ περὶ τὸν ἐμὸν ἐνομαρίσαστο γάμον, καὶ κόρην ἑτέραν κατευνηστεύου.

15 μοι· καὶ ἀνομαρίσταις ἐκρινόμην σοι τῶν πολλῶν τοῦτων γαρτῶν ἑρωτικῶν, ὧν ὑπερχειλὲς μοι κικίρακας τὸ ποτήριον· ἐγὼ δ' ἄλλ', ὃ γλυκυστάτη πατήρ, ἔνε, γλυκυστέρα καὶ μέλιτος; θεοὶ σοι διακέρτυράμην αὐτοῦ, μὴ καταβύσασθαι σοι τὸν ἔρωτα, μὴ

20 καταπροσθῆναι σοι τὴν φίλιαν, μηδ' ἐτιοῦν τῶν ἀντων ἀγάτης τῆς σῆς ἀταλαζήσασθαι· ἀλλὰ νῦν σὺ πατήρ, ὁ σεμνὸς τὰ πάντα Σωσθένης, εἰ Ἀδλίκομιν ἐπέχρησά σοι πατάδα, ἔδρα πολλά σοι προταφύρσαι, καὶ νομαρίων ἡτοίμασε, καὶ σε νομαρχαγωγῆσαι ἰσμί-

25 πρὸς, καὶ φιλοτίμως νομαροσολήσει. Ἐγὼ δὲ ὁ σὸς ἔραστῆς, οὐδὲ γὰρ αἰσχύνομαι σοι τὸν ἔρωτα, περὶ θενικῷ στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν ἀναθήσομαι, καὶ παρὰ Ἡερσερόνῃ καὶ τοῖς ἐν ἀδῆ φιλοτίμως καὶ πολυτελεῶς νομαρχαγωγῆσασμαι, λαμπρὰν μοι πατάδα πηξά-

30 μῆρασι παρθενικῶν· σὺ δ' ἀφίλιας ἑρωτικῆς κρηδύσῃ, γάρρῳ ἐρωτικαῖς κατηγορομένη καὶ στήλασι τοῦτοῖς, ἃ πάντ' ἐξ ἐμῶν καὶ χειρῶν καὶ χειρῶν καὶ δίου φέρεται τοῦ σώματος. Καὶ σὲ μὲν Πλούτος κατακοσμήσει πολυτελεῶς, ἐμὲ δὲ Πλούτων νομαρχαγωγῆσει

35 περιφανῶς. Ἀλλ' ὃ φίλημάτων ἐκείνων, ὧν εἰς κερὸν ἐτραφῆσασμαι! ὃ ὄλβειων σαρκῶν, ἃς μάτηρ κατωδνήθασμαι! ὃ συμπελοῶν καὶ περιπλακῶν, αἷς ἀνομαρίως ἐνεπλάκασμαι! ὃ κακῶς ἰδόντες ὀφθαλμοί, καὶ διὰ τοῦτο θρηνοῦντες ἀγγέλασται! Αὐτὲ μοι γέρον ὑπη-

40 ρίτησέ μοι πρὸς ἔρωτα, καὶ νῦν καθυτηρητήσεται πρὸς φάσγανον, ὃ κατ' ἐμῆς ταύτης ἀθήσῃ ψυχῆς.

7. Ταῦτ' εἶπον, καὶ τὴν κόρην περιπλακῆς κατεπίλησσε, « Ὀντως σοι, λίγων, τοῦτο λολόσιον φίλημα· τῶς δέχῃ δὲ τῶν ἐμῶν προσφρηματίων. Καὶ σὺ μὲν

45 εἰς Ἀδλίκομιν, πατρίδα τὴν σὴν, ἐπίλαμπρῶν νομαρίων καλιννοστήσεις νόμῳ λαμπρῷ καὶ σοὶ τὸν ὄμειστον βασιλικῶς κατεπέσονται, ἐγὼ δ' εἰς Ἄδου φαίτησιν, καὶ θλον γερὸν Ἐρινυῶν συναγαγῶν, ὅλον κατατραγυδῆσαι μοι τὸ δυστύχημα· καὶ σὺ μὲν ὁ καλὸς

50 Σωσθένης ἐπιβλάμῃσται φρεῖν, ἐμοὶ δ' ὁ πατήρ ἐπιτόλιον· ὁ μὲν σὸς πατήρ ἐπὶ σοὶ, γλυκίστα νόμῳ, καὶ γλυκὺ μέλιθῆσαι μελιθόδῳμα, ὃ δ' ἐμὸς ἑλεεινὸς Θμιστεύς ἐπὶ νεκρῷ παιδί γερῶν ἀνακρούσασται· ὃ γὰρ ἄσπαστο γερῶν γερῶν, ὃ δ' ἐμὸς ἀλλοῦσται.

enim mens rei quam audieram miraculo conturbabatur, animoque tristitia et anxietate immergebant. Soliū autem sacrificiorum tempus redit. Thonisteusque ad blantea cum Sosthene ac Pantiā Jovis ad aram pervigilium agit. Ego lectulo surgens, et ad virginem, quam Auticomide bonus Sosthenes desponderat, percutiter evofans, illi iterum oscula libo. Illa ubi verbis lacrynis lectum rogat, et ego iterum oscula inpropeo dicens: « Quid pateris, mea Hysmine? — me patris, inquit, lingua perdidit. »

6. Excepi ego. — Age vero, Hysmine, tu modo quasi in speculo vitabas matrimonium quod me adeptum iri tibi fingebat animus, et aliam mihi puellam desponderabas, meque insimulabas de oblivione tot amatoriū blanditiarum quibus redundans mihi poculum miscuisti; at ego coram te, dulcissima melleque dulcor virgo, deos testes advocabam, quod, amorem tuum nequaquam mentis, contemptui nunquam habiturus essem, nec tua caritate quidquam rotus estimaturus: nunc vero pater tuus, gravissimus ille Sosthenes, Auticomide nuptialium torum complexu, jamque statuit dotem et maritum paravit, teque sponsalibus tuis sollicito exornatum splendide apparatu ad sponsum deducet. Ego autem amator tuus quem amori tui non pudet, apud Persephonen et deos inferos virginem coronam redimitus sollicito splendide sponsum deducar, qui mihi virginium torum splendide complexu curabunt; tu vero de violato amore in judicium vocaberis, accusantibus te amatoris blandus sigillisque, quae toto corpore impressa meis de labella manibus pergestas. Te Pluto sumptuose exornabit, me autem sponsum Pluto manifesto deducet. O quae frustra libas tuis oscula! o quos invidiosos intimos compressus, cum herentia pressa dolere membra! o complexus amplectusque qui bus nos incassum implicuimus! o scaram oculorum sortem, qui inaccessae formositate admirationi obtutus suos admovent, perpetuo tui tui ideo torquendi! Igra autem manus inpropeo famulata ensi, famulabitur, quae per melliam corpus transduget.

7. His dictis virginem complexus et illi osculum pandens, « Vero, inquam, supremum istud osculum, et novissima verba accipis. Tu Auticomidem in patriam tuam, ubi formosum conjugem, formosior sponsa feditas, tibi, regimine, hymenaeum canent; ego autem ad Ditem evanescabo et opem Erinnyum chorum conluens infoculm et scenam remocias; tibi nuptiale caputem bonus Sosthenes, mihi lectale pater meus ostinet, tibi, dulcis sponsa, dulcor pater tuus modulabitur, mihi autem ex lecto pateris, Thonisteus, dolores elegos suscipiet; ille chorum thonisteus, tibi ducem personabit, ille autem, pateris

4 τοῦ πάντων πατῆρ' ὀφειλὸν μοι φέρεται καὶ πατρὶν
 5 εὐεργέτην.
 6 α. Ταῦτ' ἄρα, καὶ τῆν κόρην ὄλην τοῖς δάκρυσιν
 ἔδωκεν. Ἡ δ', • Ὀλέσας με, φησίν, Ὑσμινία γλυκύ-
 7 τατε. Σὺ μοι πατὴρ, καὶ πατήρ, καὶ παστὰς, καὶ
 8 νόμιμος, καὶ δεσπότης ἐξ ἔρωτος· ἀλλ', οὐ τήνδ' ἐμοὶ
 9 γλώσσα ἐπέχει τὸ δάκρυον, μὴ σοι στόμα πατρός,
 10 τῆς περὶ τὸ στόμα τοῦτο τοῦ μόνου ὄλης ἔρωτικῆς κα-
 11 τὰς τῆς τῆς χάριτος, ὅς εἰς κενὸν ἡμεῖς ἐρωτικῶς
 12 ἀνεπαίθετον· μὴ σοι τὸ μὲν τρυγῆται τὸ στόμα
 13 τος, ὃ μᾶλλον ἢ φιλάρως ἐγὼ σοι κατεπόνθηκα μέ-
 14 λιττα· μὴ οὕτω παμράγον ἔσται σοι στόμα πατρός,
 15 ὅς τὸ πᾶν κατὰφάγειν ἄφροσύνην, ὅσα μᾶλλον ἡμεῖς
 16 ἀνεπαίθετον, ἢ μᾶλλον ἐν ἡμῶν ἀνεπαίθετον ἔρω-
 17 τος. Ὑσμινία, σὺ τὴν ὄλην ταύτην Ὑσμινίην ἐρω-
 18 τικῶς κατεκίχουσαι· σὺ μοι καὶ φραγλὸν περιέδου
 19 τῆ κήρῳ, μὴ χεῖρ' ἐδοιπόροῦντος τρυγῆσαι με. Θανόν-
 20 τ' ὄλης, ἀλλὰ συναποτίθειμ' τῆ λόγῳ καὶ τῆν φωνῆν
 21 καὶ συνθανοῦμαι σοι, ὡσπερ καὶ ζῶντι συζήσομαι.
 22 Καὶ δὴ ζῶ ἀπλέκομαι σοι καὶ περιπέκομαι· καὶ τὸ
 23 ζῶσιμον ὄλην κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 24 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 25 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 26 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 27 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 28 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 29 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 30 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 31 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 32 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 33 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 34 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 35 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 36 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 37 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 38 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 39 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 40 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 41 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 42 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 43 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 44 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 45 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 46 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 47 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 48 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 49 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 50 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 51 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 52 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 53 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 54 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 55 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 56 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 57 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 58 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 59 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 60 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 61 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 62 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 63 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 64 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 65 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 66 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 67 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 68 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 69 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 70 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 71 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 72 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 73 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 74 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 75 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 76 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 77 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 78 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 79 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 80 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 81 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 82 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 83 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 84 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 85 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 86 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 87 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 88 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 89 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 90 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 91 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 92 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 93 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 94 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 95 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 96 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 97 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 98 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 99 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-
 100 τ' ὄλης κοινουμὶ σοι· ὡσπερ καὶ τὸ θανόν-

4 infelicissimus, lugubri monodia et amara patria meum
 5 sanctus prosequetur.
 6 B. Hac dicenti uberibus lacrymis perfusa virgo sic la-
 7 mien respondit. Pol me perdidisti, dulcissime Hysminia.
 8 Tu mihi patria es, tu pater, et torus et sponsus: sic voluit
 9 Amor, dominus; At, elieu loquens vocem assidua
 10 felix interruptit, nec verba ore paterno edita colibe-
 11 runt amatoris illas blanditias quas ori meo libasti, nec
 12 lusus quem amatorie sed in rannum lusimus; nec tibi mel
 13 ex ore eripiet quod ego apis studiosa tibi incassum sti-
 14 pavi; non adeo vorax os patris mei ut tot et tantos
 15 venereos lusus devoret, quos nos frustra lusimus, seu
 16 potus in nobis luserunt Amores. Hysminia, tu Hys-
 17 minen istam, horli instar excoluisti; tu horto sapem
 18 circumdedisti, ne manus victoris uras tuas carperet.
 19 Tibi mori in anulo est; at ego animam cum verbis
 20 tuis pariter depono: tecum moriar haud secus ac te-
 21 cum vivente vivere amem. Ecce te complecter et am-
 22 plector et tecum quicquid vitae in me est communito,
 23 haud secus ac mortem tuam participare quaero. Hac
 24 effata, me complectebatur, et complectam ex oculis, et ex
 25 fontibus, lacrymas effundebat.
 26 9. Ego autem, Si tibi placet, inquam, Eurycomide
 27 mea et Auticomide tua in externas oras migremus, et
 28 patriam, parentes, thesauros ceteraque domestica con-
 29 moda, amore et individuo consortio mutemus. Amor
 30 nobis patrie, parentum, splendorum suppellectilium,
 31 cibi, potus, vestium vices implebit. Hysmine confe-
 32 stinus, velut in regio loro recubans, Me tuam Hysminem
 33 habes, inquit, me tecum abducto; tecum moriar; lectoque
 34 surgens squabatur, imbia trahens penibat. Ego
 35 vero, Nondum omnia, inquam; profectioni necessaria pa-
 36 rata sunt. Illa autem manum meam dimittere volebat.
 37 Vix itaque deos omnes testatus erast; neque lectulo col-
 38 locans, per varias curas rem illam versabam; que cum
 39 somnum impedirent, statim grabatulo emersus et splen-
 40 dillata vestem indutus ad Jovis Hospitalis tvi, ubi Themis-
 41 teus pater et mater Diantea simul cum Sosthenes ac Pan-
 42 thia rem faciebant.
 43 10. Jam nullumodis illa erant Sosthenes et Panthia, cum
 44 uterque, ad eandem porrectis in preces manibus, ubere cum
 45 flecto in verba haec erupit: Jupiter pater, hoc tibi pro Hys-
 46 minue nostra conjugale sacrificium esto, cuius nos cupias
 47 perficere volumus. Vix ea fatis viciniam igni impo-
 48 nerunt; ingens autem aquila ex nubibus clangore magno

μετὰ βολῆν καταρθείς, ἤρασι τε τὸ ὄμα, καὶ τοὺς
περὶ τὸν βωμὸν διεσπάρειεν. Ὁ μὲν οὖν δὴ Σωσθένης
ἔλος ἦν ἐκπεπληγμένος καὶ ἐνὸς ἑστώς· ἡ δὲ γὰρ Παν-
θία κατὰ γῆν πεσούσα, καὶ τὴν ποδῶν πύλονα καὶ
3 ἦ λούσα τὴν κεφαλὴν, « Ζεῦ πάτερ, κρίται τῆς ἐμῆς
• πολιτείας, εἰλεγε, κρίται νεότητος θυγατρὸς· αὐτῆ μοι
• παραμύθιον, αὐτῆ μοι παραμύθη, αὐτῆ μοι τὸ γέ-
• νους ἐπίς· ταύτη γέγονε, καὶ τῶν τοῦ γένους κακῶν
• ἐπιλήθουαι· ἀπ' ἐμῆς οὖν, ἀπ' ἐμῆς ταύτης παιδός·
10 α τὸν ἀπαίσιον τοῦτον ἄρην πέμψου. Ζεῦ Πάτερ, μὴ
• μοι τοὺς ἀσθενεῖς ἐκπέμψῃς· μὴ μοι τὸν λύγρον
• σείσῃς· μὴ μοι πρῶτόν τι τὸν στόμον ἐκπέμψῃς· μὴ
• μοι τοῦ γένους παντὸς ἀποκόμῃς τὸν βόστρομα·
• Ὡς δὲ αὐτὰ μῆτερ ἐγὼ, ὡς δὲ αὐτὰ τῶν ἑμαυτῶν, δει-
15 • λῶν τῶν αἰώνων· κατὰ τὴν ἡσυχίαν ἦσαν εἰς Ἀλλήκωμιδος,
• πατρίδος ἐμῆς, καὶ νῦν ἀσπίομαι ἐν Ἑλευσινίαιδι.
• Ὡς παρθέλου τῆς ἐμῆς Ἰσμήνης ἐνομοστατήρα,
• καὶ νῦν ὡς νεκρὴν ἀποδύρουμαι, καὶ ζῶσαν θρῆνῶ.
• Ἰσμήν μοι ὡς ἐκπεπέμψῃς τῶν ἀσθενεῖν· οὐκ
20 • ἐπιθάλαμιον, ἀλλ' ἐπιθανάτιον· ἔδωκε μοι οὐκ ἐπιγα-
• μλίτις, ἀλλ' ἐπιτυμβίους σπένδουαι σοι· χοαίς, καὶ,
• κατὰ τὴν παρομίαν, ἀνθρακας ἐρίσκω τοὺς θησαυ-
• ρούς. »

11. Ταῦτ' εἰπὼν ἡ Πανθία, καὶ τὸν βωμὸν ἐπέβη
25 θρήνον καὶ κοικυδίον, τὴν περιὴν ἀλακίζουσα, διεσ-
• πάρειεν τὴν ἐσθῆτα, λίθω πλήκτουσα τὸ στήριον, καὶ
τὴν κεφαλὴν καταβράβησεν. Τὸ μὲν οὖν δὴ πῆθος
(οὐδὲ γὰρ ἀπὸ δρυός, οὐδ' ἀπὸ πέτρας) τοῖς τῆς Παν-
θίας κατεβράβητο καὶ θρήνοις καὶ στεναγμοῖς, καὶ ἦν
30 εἰς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ζύμικτος ἡ βοή· αἱ μὲν γὰρ
δὴ γυναικῆς τῆ Πανθίας ζυμῶνθρον καὶ ζυμῶντονον,
οἱ δ' ἄνδρες ἐξελήκτοντό τε καὶ κατεπλήκτοντο· καὶ
οἱ μὲν ἀπίοισιν κατεβράβησαν τὸν αἰώνον, οἱ δ' ἐπι-
σπύοισιν ἦσαν δὲ καὶ παρ' ἑἰς καὶ τὸ πρῶτον τοῦ θρήνου
35 ἐλογίζετο· οὕτω μὲν οὖν τὸ πῆθος ὡς καὶ τὴν γυναικῆν
καὶ τὴν γυναικῆν εἶλον ζύμικτον καὶ διάφορον. Μήτηρ
δὲ μοι Διάντεια σὺν πατρὶ Θεμιστοῖ τὴν Πανθίαν πε-
ριχουμένης περὶ τὴν ἡμετέραν εὐλοκὴν αἰαίαν, καὶ ταῦτα
μὴ θύουσαν· ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης (παρῆν γὰρ
40 καὶ αὐτός) τὸν Σωσθένην μεθιδόμενος, καὶ περὶ τὴν
οἰκίαν γεγόνασκεν, καὶ πρὸ τῶν πολλῶν τὴν Ἰσμήνην
δακρύουσαν εὐρομένην· προδραμύσα γὰρ τις παιδίονα,
ταύτη τὸ πᾶν ἀνετίθει. Καὶ πάλιν θρήνος ἤρτο καὶ
κοικυτός· ἡ μὲν γὰρ δὴ μήτηρ ὡς ἐπὶ θανάτῳ θρασύση
45 τὸν θρήνον ἐξήγειρεν, ἡ δὲ γὰρ θυγατὴρ ἐπὶ μητρὶ θρῆ-
νοῦση πικρὸν ἀντιδύρετο. Καὶ μοι πατὴρ Θεμιστοῦς
καὶ μήτηρ Διάντεια περὶ τὸ ὄμα τῶν τῶν γυναικῶν
εἰσάγουσι, τὸν κοικυδῶν κατενέχοντες.

12. Ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης περὶ τοῦτον γεγόνως
50 δουμάτιον, τὰ μετὰ τὴν Ἀλλήκωμιον ἐκπεπέμψῃς ὡς
ἐπὶ τὸ δειπνον κατὰ μέτωπόν μου τὴν Ἰσμήνην ἡ
τάτης ἐκάθησεν, ὡς ἐλογίετο τὸ πόμα λαβῶν καὶ μόνον
ἐγγίσας τοῖς μελέσι, πρὸς τὸν δόντ' ἀντιδύρετο, τὴν
Ἰσμήνην εἰπὼν ὄματιν μου προτιεῖν, καὶ ὁ Κρατι-

et impetu erumpens exa abripuit omnesque aris adstantes
conturbavit. Stehit igitur Sosthenes exterritus et amens;
Panthia vero homi prostrata, circumbus caecitatem trahens et
caput demdans clamabat: « Jupiter pater, misere cam-
• sui nose et juventutis mee: hanc mihi solatium et
• levamen, generisque spes; nulli gaudium est in quo
• omnia senectutis malorum obliviscor: a mea ipsa
• illa infelicitissimum illud omen procul averte. Jupiter
• Pater, ne ta mihi eruas oculos, ne lumen meum exstia-
• mas, ne aistam rabieis exellas, ne universe familie
• decus absindas. O me infelicem matrem, infelicem
• propter sacrificium, propter omen infelictum! Aulica-
• mode, ex patria mea, pulchrae puella mater veni, nunc
• Laryconide mater miseranda absum. Ecce virgineu
• Hysmineu quidem meam quam nuptiali munulo ornare
• parabam, nunc uti fato suetam iugro et viventem d. nec,
• Occidisti, Hysmine, lumen oculorum meorum; non
• hymenium tibi sed lugubrem maniam sagtabo. Non
• tibi facio nuptiali lacte, sed manibus tuis infernas pro-
• fundo, et ita, quod vestirebio jactatur, carbones thesauri
• loco inveni. »

11. Hac dicens Panthia luctu gemituque aram implevit,
continuoque genas radens, ac vestem scindens, et infesto
lapide pectus verberans, solo caput applausit. Hac Pan-
thiae luctu gemituque affrita fuit populi multitudo (nec
enim ex quercu aut lapide fuit), confususque hominum et
mulierum clamor exortus est: mulieres enim cum Panthia
lagere et manibus pectora tundere; homines autem beritica
et conteritos stare, modo drum omen, modo faustissimum
arbitrari; erant et quibus res fortuito accidisse videbatur:
ita tanta multitudinis uti vari sermones, sic diversa et
confusa sententia fuit. Diantha vero mater cum patre
Themistea Panthiam amplexi domum invltam reluctansem-
que traxerunt; ego vero et Crasthenes, qui adorat, Sos-
thenem abstraximus et aslibus proximautes, Hysmineu
ante jannam lacrymantem offendimus: eam enim pueru-
rens ancilla rem totam edocuerat. Exiuda redintegratus lu-
ctus; mater enim tanquam si filia mortua esset Laryconas
excitabat; filia vero lacrimabundam matrem imitabatur.
Itaque Themisteus pater et mater Diantha planctu, ut
poterant, sedato, illos cubiculo reddiderunt.

12. Ego quoque cum Crastheno in cubiculum meum
trecpi. Ibi deum singula, qui post Aulicomidem re-
lictam mihi evenerant, recensimus: ut in convivio ad-
versa Hysmine collocata fuit, ut occipitum pectatum ex-
tremis labellis continens Crasthemi reddidi, Hysmineu
prima labere de h' esse dicitana; ut idem Crasthenei (hac

σθένης (ούτος γὰρ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ πατρὸς φηγοῦσα)
 πρὸς τὴν Ὑσμίνην λέγουσιν, ὡς θύει ἢ κόρη τοῦτο
 χερσὶν ὑπέδιδετο, ὡς εὐχαρίστησε τῷ σχήματι, ὡς
 ἐπὶ δευτέρῳ πόματι Κρατισθένης τὴν κόρην μου προ-
 κίρη, ὡς αὖτε μικρὸν ἐραφῆσα, τὸ πᾶν ἀντιδέ-
 δωκε, κἀγὼ τὸν διψῶντα σχηματισάμενος, τῶν τοῦ
 Κρατισθέους μετὰ κυσάμην χερῶν τὸ ποτήριον, καὶ
 πολλὰ ἑπόσα θυμίναντες ἐρωτικῶς καταπαίζομεν τὴν
 τῶν πατέρων καὶ τῶν μητέρων ἡμῶν πρὸς τὸς βουμῶν
 ἐπὶ θυμῶν ἀναγώρῃσιν, καὶ τὰ περὶ τὴν κλίνην τῆς
 κόρης ἡμέτερα παίγνια, καὶ τὰς θυμῶν ὄσας ἐρωτι-
 κῶς ξυνθέμεθα, τὴν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ δείπνῳ τοῦ Σο-
 σθένου γλώττειν, ὡς θύει τοὺς γάμους τῇ θυγατρὶ,
 ὡς τὸν ἑμὸν πατέρα κἀμὲ πρὸς αὐτοὺς τοὺς γάμους
 ἐπὶ τῇ Αὐλικίῳ προσηκαλέσσατο, τὴν ἡμετέραν
 ἐπὶ τῇ παραδῶν τοῦ βήματος ἀκπλεῖν, καὶ πολλὰ
 ἑπόσα περὶ τὴν τράπεζαν, τὴν ἐπὶ δευτέρῳ τούτοις
 ὄμασαι τοῦ Σωσθέου καὶ τῆς Πανθίας πρὸς τὸν
 βουμῶν ἀγρόπνησιν, τὴν μόνωσιν τῆς παρθένου, τὰ
 περὶ τὴν κλίνην ταύτης ἡμετέρα δάκρυα, καὶ τέλος
 τὰς θυμῶν καὶ ξυνθέμεθα θεοῖς ἠδὲ τοῖς διακέρτυρά-
 μοι.

13. Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Αἰσιώτατόν σοι τὸν ὄν
 « ἔνν προμαντεύομαι, τῷ δ' ἐπ' Αὐλικίῳ τῆς Ὑσμί-
 « νης νυμφῆ καὶ λίαν ὀπαισιώτατον. Εἰ γὰρ καὶ Ζεὺς
 « αὐτὸς σὴν ἀρπαγὴν ὑπαινίττεται, καὶ ὄν ταύτην
 « κατεπισκῆπτει σοι, τί μέλλεις; τί δ' ἀναδύη; » Ἐγὼ
 « δὲ πρὸς αὐτόν· « Ἐν θυμοῖσιν, κατὰ τὴν τραγῶδιαν,
 « φίλοι σαφέστατοι καὶ μοι διασκόπῃσιν τὰ τοῦ πράγ-
 « ματος. » Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἐγὼ σοι καθυπηρε-
 « τήσω τῷ ἔργατι. » Καὶ, « Χαίρεις· εἰπὼν μοι, περὶ
 « τὴν διασκευὴν τοῦ πράγματος ἤμετο· κἀγὼ περὶ τὸ
 « δωμάτιον γέροντα.

14. Ἐνθα μοι πατὴρ καὶ μήτηρ ἔνν Σωσθένη καὶ
 Πανθία, καὶ τῆ κόρη, τὰ περὶ τὸν βουμῶν καὶ τὸ θέμα
 διελογίζοντο, καὶ τῆς παρθένου πρὸς τὴν μητέρα λε-
 γούσης ἀήκουα· « Ἰκανά σοι, μήτηρ, κατενόησαι τῆς
 « φυγῆς τὸ κλυδώνιον, τὰ παρὰ Θεμισθέως καὶ Διαν-
 « τείας εἰρημένα σοι, μὴ πιθανότητος ἀλλ' ἀληθείας
 « ἔχοντα· οὐ δ' ἔτα τί καὶ πάλλιν αὐτὸς ὄλη γίνῃ τοῦ
 « πράγματος, καὶ ὅτην ἐαυτὴν καταβρύπτεις ταῖς οὐρα-
 « μοῖς; Ζεὺς ἀναείη τὸν γάμον, οὐ βούλεται νυμφ-
 « γωγηθῆναι με τοῦτο φῆς τὴν αἰτὴν ὑπαινίττεσθαι
 « εἰς τοῦ Διὸς προμηθείας, τῆς τούτου φιλοφροσύνης.
 « Σὺ δ' εἰ βούλει νυμφωγηθῆναι με, καὶ μοι ταλε-
 « σθῆναι τὸν γάμον, ἰπαίσιον. Τί, μήτηρ, ὀρηκίς
 « ἐρ' οὗτος καλῶς Διὸς αἰωνίῃ; » Καὶ μοι πατὴρ Θεμι-
 « σθένης τὴν παρθένον ἐπέφησε λέγων· « Ἐγὼ σοι τῆς
 « συνίστας, κόρη, καὶ τῆς γλώττης ὑπέρευγε. » Καὶ
 πρὸς τὸν Σωσθένην φησὶν· « Εἰ δοκεῖ, γενόμεθα καὶ
 « περὶ τὴν τράπεζαν Διασίῳν καιρὸς, σθεασθῆμεν
 « τὴν ἑσπέρην, ἐν ᾗ καὶ Ζεὺς ἡμῶν εὐμενέστερος. Με-
 « τάσσομεν τροφῆς, συμμετόσσομεν ὑπνοῦ· ἔδη καὶ
 « νύξ, ἄγγυς δ' τῶν θυμῶν καιρὸς, ἐπὶ τὸν βουμῶν

cuius patris jussu vinum praebebat) ad Hymanen detu-
 lerit; ut illa ambabus excipiens gestu notuque gratiam
 habuerit; uti secundam potionem sibi a Cratisthene pos-
 titam tantillum minuens totam reddiderit, quam ego,
 siliundum me fugens, ex manibus Cratisthenis corripui, et
 caetera quae compolantes anatomic busimus. Nec omisimus
 parentum, uti sacrificarent, abscessum, liberiores juxta
 puella lectulum jocos, et in qua amoris pacta conveni-
 mus; uti secundo convivio Sosthenes de nuptiis filiae nos
 monuit, ad easque patrem meum et me Aulicomidem ad-
 vocavit; quantum inopinato sermone percussi exhorru-
 imus; mox secundum sacrificium, Sosthenis et Panti-
 lae pervigilium in templo, puella solitudinem, lacrymas nos-
 tras ad ejus lectulam, et quae demum pacta, omnibus
 invocatis, pacti sumus.

13. Tu Cratisthenes: = Faustissimum hoc augurium
 « tibi valicior; sed illi qui Aulicomide vivit, Hysmines
 « sponso, sa-visissimum. Si Jupiter raptum indicet, et tibi
 « quodam modo jubet, quid moras nectis? quid times?
 « — Mi Cratisthenes, respondi, in adversis, si tragico
 « credimus, probanter ameli; itaque tibi negotii totius cura
 « incumbit. — Curabo, subject ille, operamque dramati
 « polliceor, « Statimque vale dicto ad ejus apparatus festi-
 « navit; et ego me cubiculo imisi.

14. Ibi pater et mater cum Sosthene Panti-
 puella reputabant ea, quae ad aras inter sacrificandum
 acciderant, virginemque audiui patri dicentem: = Suf-
 « ficient, mater, ea quae a Themistee et Dian-
 « teae sunt, non solum verisimilia, sed vera, ad solanda
 « anxie mentis tuae multiplices fluctus; quid igitur curas
 « per has ceras animum veras? quid inlempitivo te lucin
 « crucias? Jupiter hoc matrimonium non probat, illud
 « obire me remitt; hoc enim aquilam dialis providentia,
 « sui que erga homines amoris indicium significare dicit.
 « Si tu vis me nubere et mihi has nuptias perfici, id in-
 « faustum erit. Quid, mater, iuges in tam pestifero Jovis
 « augurio? = Laudavit puella verba Themistheus pater
 « meus et prudentiam: = Macta esto prudentia et verba, a
 « Hysmine = Et ad Sosthenem conversus: = Quam etiam, si
 « tibi videtur, mensis oecumbarum: adest Diastorum tem-
 « pus, unno culla festum prosequamur, uti propitius magis
 « Jupiter faveat. Nunc cibus sumendus, et deinde somno
 « habebimus, nam Ingruit vox, et sacrificiorum hora
 « quae nos ad aras vocat. = Ad haec Pantiha, = Non am-

• ἄμψι συγκαλούμενος. • Ἡ δὲ Πανθία φησὶν. • Οὐδέτι
 • γένοιμαί περὶ τὸν θωρόν, οὐ θῆμα θύσω λαμπρόν
 • ὕψιπέτη ἀετῶν· ἄλλος μοι τῶν θυμάτων, ἄλλος μοι τῶν
 • ὑρήνων, κῆρος μοι τῆς ἀπεικεσίας ταύτης οἰωνοσκο-
 • πίας· κἄν δ' ἠερυιάδης ἐκείνος ἀετὸς καὶ ἀπαίσιος οὐκ
 • ἰκορέσθη τοῖς θύματιν, οὗτος ἀετὸς ἐκείνος, δὲ Προ-
 • μηθεὶς ὀρώσσει πλευράν, δὲ ὄλων ἤπαρ· κατάρσσει,
 • καὶ τὴν ἐμὴν ὄλην ταύτην γαστέρα παντὶ ὄσῳ κατο-
 • ρώμεν καὶ τὰ σπλάγχνα κατεκλῆσθαι μου. • Καὶ
 10 ὁ Σωσθένης. • Μὴ τὴν γλώσταν προσηπῶς οὕτω κίσει
 • καὶ ἀναιδῶς, μὴ σοὶ καὶ Ζεὺς γλώσθῃ. Πισθῶμαιν τῷ
 • Θεμιστίῃ. • Καὶ πρὸς τὸν Σωσθένην ἡ Πανθία
 φησὶ·

15 Ἐν παρθαλίῳ, τῆν δ' ἐμὴν οὐδαμίαν
 Ὀργῆς τε θρασυτάτη μὴ κηλῶσά μοι·

• ὅλα γὰρ τὰ σπλάγχνα μου κατατήρημαι. •
 15. Μετὰ γούν δ' ἡ πολλὰ τὰν μίσω, τράπεζα παρ'
 ἡμῖν αὐτοσχέδιος εἰς τὸ δωμάτιον, τὰ δὲ περὶ τροφῆς
 καὶ πρῶτος ἐρυθόμενα καὶ λίαν ἀνέορα. Περὶ δὲ
 20 μίσω ταύτῃ τῆ τραπέζῃ πάλιν ὁ καλὸς ἔχε Κρατισθέ-
 νης, καὶ οὖν ἡμῖν κατεκλήθη κατὰ τῆν γῆν καὶ κατὰ
 τοὺς λίθους, ὅς μάλ' α τελευτήσῃ ἐκεκόμετο τὸ δω-
 μάτιον. Καὶ τέλος τὰ περὶ τὴν τράπεζαν καὶ δεῖπνον
 ἐλάμβανεν, εἰ γε οὐκ ἐτράπεζαν καὶ δεῖπνον ἐλαίῳ κα-
 25 λῶν· καὶ πάλιν ἑμὸς πατὴρ Θεμιστίους πρὸς τὴν Παν-
 θίαν φησὶν. • Ἄς μήτηρ μὲν γῆ, καὶ μήτηρ γλώσσαις,
 • οὐκ ἤτιον δὲ καὶ καλλίπαις· εἰρήσῃ γὰρ, τῆλ' ἔθις,
 • οὐκ ἀργέτομαι. Ἄς δὲ καὶ γυναίξῃ δεινὸν, κατὰ
 • τὴν τραγῳδίαν, αἱ δὲ ὠιδίωνων γυναῖ, ἔλαί μητέ-
 30 ρες συμπαρτηρῆσουσιν· οὐ δ'

Ἄποδος ὁ λόγος τῆς ἀληθείας ἔγω,

• ἄσας πάντας καὶ οὐ ἐπὶ γούν σὴ συγτρῆ νομραγοῖ
 • γουμένη πάντως τὰ θύματα τέθυσαι, δ' πάντα Διὸς
 • ἀετὸς ἀετρίψατο. Εἰ μὲν οὖν ἀπαίσιος ὁ ἀετὸς καὶ τὸ
 35 • σχμεῖον οὐκ ἀγαθόν, οὐκ ἀκριβὲς οἰωνοσκόπος ἔγῳ·
 • εἰ δ' ἀπασιώτατόν σοι τὸ πρῶμα δοκεῖ, καὶ ὄντως
 • ἔστιν ἀπασιώτατον, τοῦτο μᾶλλον ἡμῖν αἰσιώτατον·
 • εἰ μὲν γὰρ μετὰ τὸν νομρῶνα τὸ θῆμα, καὶ Ζεὺς
 • ἀνανεύει τοὺς γάμους, καὶ τῷ ἀετῷ τὴν ἀνανεύσειν
 40 • ἐπινοεῖται, οὐκ ἀκαίρῳ σοι τὸ δάκρυον· τῷ γὰρ
 • τοῖ ἑπινοεῖται τὸ μεταμῆλιν ἀναφελῶς ἀφαισῶται.
 • Εἰ δὲ σοὶ πρὸ τοῦ γάμου τὸ θῆμα, καὶ ζητεῖς τὸ μῆ-
 • λον μᾶλιν, καὶ Ζεὺς οὐκ ἐπιτρέπει τοὺς γάμους,
 • καὶ λίαν εὐμεγῆς σοι τῆς προμηθείας θεὸς, καὶ περὶ
 45 • τὸ θυγάτριον εὐτυχίς, τί γούν ἐγ' οὕτω καλῶ Διὸς
 • οἰωνῶ ὑρήνων ἰγείμεις καὶ κωκυτῶν, εὐχριστήριόν
 • τι μᾶλλον θῆμα περιφανὲς δευίλουσα Σωτήρι Διὶ,
 • καὶ εὐστέρα ταύτης τῆς σῆς θυγατρὸς; Μὴ γούν τῷ
 • βυσταμένῳ σε καὶ κλύδωνος καὶ πυρός, ἀδικίαν ἰπ-
 50 • ἐγκαλέσας, ὅτι σοὶ τὸ ζῆν ἐπαρίσασατο. •

16. Μόλις οὖν τοῖς τοῦ πατρὸς τοῦτοις λόγοις πε-
 σθεῖσα Πανθία, καὶ μικρὸν ἀνενηκούσα τῆς οἰωνῆς,
 ἀνακεκλήσθαι βουθέτο, καὶ πάλιν ἐπαγορευθεῖσα τοῖς

• plus, inquit, ad aras ibi· non sublime advolanti
 • aquilæ splendida sacra præbebo. Satis mihi sacrificio-
 • rum, satis luctuum : jam sævæ istius avuspiciæ sa-
 • telas est; quod si ferax diraque illa volueris sacrilicis
 • non satiat, illa certo ipsissima est, quæ Promethæi
 • • talus adunca lacerans unguibus. secur dilatat, nam et
 • ventels incl intima effodit, et viscera depascitur. • Et
 tunc Sosthenes, • Abstineas, inquit, tam temere incre-
 • condeque verba profundere, ne succenseat Jupiter. Pa-
 • rvanus modo Themistocle. • Tunc Panthia ad Sosthe-
 nem

Tu mihi esto, neve perhaudata,
 tranique mentis obque æquæm malis·

• nam totis visceribus ardeo. •

15. Post multa ultro citroque dicta, extemplo mensa in
 cubiculam allata est, et certe ferula vinumque ac omnia
 sine apparatu minus festo conveniebant. Adoral et hinc
 mensæ et nobiscum humi accubuit formosus Cratichænes
 super splendidos lapides, quibus decenter stratum cubiculi
 solum erat. Tandem mensa prandiumque, si quidem
 illa his nominibus vocare licet, finem habuerunt. Tum
 rursus Themistens Panthiam sic compellat : • Tu te ma-
 • trem ostendisti hinc matrem filia amantissimam, et vero
 • formosissimam, nam veritatem, quam negare periculum
 • • sibi futuri placet. Pericula, et omnes matres testantur,

Quam feminis sit per dolores gignere
 Sævum,

• i tragediæ scilicet habemus,

Et veritatis ampheta quam verba sint.

• tecum omnes notuit : tu propter hanc filiam nuptias rem
 • sacram perfecisti, quam omnem Jovis aquila diripuit.
 • Utrum infausti quidpiam portendit, et omen malum sit,
 • • ego tunc diserte vaticinabor; etenim si pessimum augurium
 • • vi letur, et revera est, eo magis, quantum ad te pertinet,
 • • fastum habendum est; certe enim si post obitum, invito
 • • Jove, matrimonium sacrificavisses quod aqua tibi a Jove
 • • munus probari significaret, omnino non intempe-
 • • lacrymis indulgeres? nam Epimethæo injuste post
 • • eventum sapere concessum est a diis. Quod si anti-
 • • conubium sacrificasti, casusque futuros rescire aves,
 • • et Jupiter nuptiis non assensit, tibi propitius pæni-
 • • dentia sua Jupiter saret, et quod ad filiam allinet, hec
 • • ta ex; quid ergo propter tam felix Jovis augurium luctum
 • • et ejulatum exicitas, quum gratias agere salus est, deoque
 • • palam sacrificium liberationis filie tam debet? Nobis hinc
 • • injuste accusare eum, qui te et ab tempestate et ab
 • • igne eripuit, ideo quod vitam tibi largitus est. •

16. Viv istis sermonibus patris fidem habens, luctuum-
 que paululum desinens Panthia, lectulo se tradere, rursus-
 que in templo pervigilium agere consentit, et ita discussum

6 θύματα, καὶ οὐτως ἀπ' ἀλλήλων ἰσχυόμεθα. Ὁ γούν
 Κρατισθένης ἔν μοι γενόμενος παρὰ τὸ δωμάτιον,
 πρὸς μέ φησιν· « Οὐδέτι σοι καιρὸς ἀναβολῆς· πάντα
 « γὰρ σοι Ζεὺς σὺν ἡμῖν εὖ διέθετο, καὶ ναῦς ἔτοι-
 6 « μαστο περὶ Συρίαν ἀπαύρουσα· καὶ μοι ξείνος πάτριος
 « Σύριος, δευθεὶς ξεναγωγῆσαι καὶ φιλοτίμως καθύ-
 « ποδίζεσθαι. » Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔγω· « Εἴπερ
 « οὐ κατέψευσαι τὴν φιλίαν, καὶ τὸν σὺν Ἰουμινίαν
 « φίλους, καὶ ἄλλον κρίνεις σαυτὸν, συνεκτελεύσεις
 10 « ἡμῖν. » Ὁ δὲ μοι φησιν· « Ἐμοὶ δ' οὐποτε κατὰ νόον
 « γέγονε μὴ ξυνεκτελεῖσθαι, μὴ ξυμπονήσασθαι σοι, μὴ
 « ξυμπαθεῖν καὶ ὑπερπαθεῖν χάρις δ' ἴστω σοι, τὸ
 « μακρὴ πρὸς ἀναβολῆς γυρεῖν μοι τοῦ πράγματος. »
 Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Σὺ μὲν εἰ βούλῃ, γενοῦ μοι περὶ
 15 « τὴν θαλάσσαν, καὶ τὰ περὶ τὴν ναῦν διακόσμησον·
 « ἐγὼ δ', ἥνικα θυμάτων καιρὸς, καὶ Σωσθένης καὶ
 « Πανθία περὶ τὸν βωμόν καὶ τὰ θύματα ἔν τοκεῦσιν
 « ἑμοῖς, περὶ τὴν κόρην γενόμενος, τὸ πᾶν ἐκκαλύψω
 « τοῦ ἔργου. Σὺν δ' ἔργον ἴσται διασκοπεῖν τὸν και-
 20 « ρόν, καὶ ἡμᾶς περὶ τὸν λιμένα καὶ τὴν ναῦν συγκα-
 « λήσεσθαι. »

17. Ὁ μὲν οὖν δὲ Κρατισθένης ἐξῆλθε τοῦ δωματίου,
 ἐγὼ δ' ἔλος ἐπὶ τὴν κλίνην ἀνακλιθεὶς, θλας εἶχον λο-
 25 γισμῶν θαλάσσης ἐπικυλούσας μοι τὴν ψυχὴν, καὶ
 ὡς ναῦς ἐν σάλῳ κατεκυματούμενη καὶ κλύδωνι, ἠνιψί-
 μνι, ἔλαιρον, ἰδαλιῶν, ἰθάβρου, ἔλος ἤμην ἔδοντες
 καὶ φέρον μεσοῖς τὸ μὲν γὰρ ἐπιτυχεῖν σφόδρα μοι
 30 κατέστινε τὴν ψυχὴν, τὸ δ' ἀποτυχεῖν καὶ λίαν κατέ-
 στειν.

18. Ἐν μέσοις δὲ τούτοις τοῖς κύμασιν, ἐν θλας
 θαλάσσης καὶ κλύδωνι, ὕπνος μοι τοὺς ὀφθαλμοὺς
 περιέκλυται, καὶ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον ἔρω περὶ τὸ
 35 ἀνωμάτιον νεανίσκων καὶ παρθένων ἑσπερωμένων
 βόδω τὰς κεφαλὰς, τὰς χεῖρας βυθουμένων ἀλλήλοισ
 καὶ ἦν τὸ μέλος Ἑρωτος ὕμνος καὶ Ἀφροδίτης ἐγκώμια·
 τὸ δ' ἄσμα κατ' ἡμέαιον ἦδοντο, καὶ οἷον ἐπὶ παστάσιν
 40 ἄδουσιν Ἑρωτες. Τὸ μὲν οὖν δὲ πλῆθος ἦδεν τὸ μέλος,
 καὶ μοι τὴν ψυχὴν ἔδοντες ἐπλήρου καὶ γάρτερος ἔρωτι-
 κης, καὶ ἦμην ἔλος ἔρωσ ὡς ἐκδοεαχ γαμμένος ἐξ ἔρω-
 τος. Ἐν μέσῳ τούτῳ τῷ συμμίκτο γορῶ τῷ λαμπρῷ, τῷ
 45 χαρίεντι, ἐν μέσοις στεράνοισ, ἐν μέσοις ψδαῖς, ἐν
 μέσοις ἔρωτικοῖς μελωδίαισιν ἔρω καὶ πάλιν ἐκτείνον
 τὸν ἔρ' ὑψηλοῦ τοῦ οὐρανοῦ καθήμιον Ἑρωτῆ βραυλι-
 κῆς ἐσταλμένον, καὶ τὴν Ἰουμίνην ἐκ χειρὸς μετελ-
 50 κόμενον ἐγὼ δ' ἔλος ἔθεθαμνύθη ἰδῶν δὲ μοι φησιν·
 « Ἰουμινίη, ἰδοὺ τὴν Ἰουμίνην· ἔλας. » καὶ τὴν χεῖρα
 σάσας τῇ δεξιᾷ μοι χειρὶ παραθείς, ἀπέτηξ μοι
 τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τοὺς ὕπνοισ ξυμμεθελωμένους.

19. οὐδὲτι σοι καιρὸς ἀναβολῆς· πάντα γὰρ σοι Ζεὺς σὺν ἡμῖν εὖ διέθετο, καὶ ναῦς ἔτοιμαστο περὶ Συρίαν ἀπαύρουσα· καὶ μοι ξείνος πάτριος Σύριος, δευθεὶς ξεναγωγῆσαι καὶ φιλοτίμως καθύποδίζεσθαι.

est, Cratisthenes igitur cubiculo mecum redditus, « Rompe
 « mora, inquit; omnia enim Jupiter tibi recte industria tua
 « disposuit; et navia, quae mox in Syriam solvet, parata
 « est; et ego patrium hospitem Syrum habeo, apud
 « quem hospitabundum et qui vos splendide excipiet. — Mi
 « Cratisthenes, subject ego, si amicitiam non fugis, si
 « Hysminiam tuam diligis, si alium te ipsum existimas,
 « nobiscum navigabis. » Respondit ille: « Numquam tuihi
 « in animo fuit non tecum navigare, non eosdem labores
 « exantlare, non eademque tecum omnia, maioraque
 « etiam pati; gratiamque tibi habeo, quod mihi in mora non
 « sis. » Ego autem, « Accede igitur mihi ad mare, in-
 « quam, si libet, omniumque curam habeas; ego vero
 « enim sacrificandi tempus aderit, Sosthenesque et Panthia
 « in sacrificando cum parentibus meis occupati erunt, vir-
 « ginem conveniam totiusque rei scenam illuminabo. Tibi
 « autem curae erit temporis momenta arbitrari, nosque
 « opportune ad portum ac navem vocare. »

17. Sosthenes igitur cubiculo egressus est, ego autem lectulo meo commisi, multiplici curarum salo animum innadante; ut enim fluctibus et tempestate navis agitur, sic diversae mentis varis iactabar discursibus, modo tristitia, gaudio, metu, confidentia agitalus, et modo voluptate ac timore plenus; nam nil tolli compotem fieri me summo-
 20 pere oblectabat, ita in vado lurrere valde me terrebatur.

18. Dum hoc curarum aestu stringebar, in lis cogitatio-
 25 num fluctibus et tempestalibus oculos somnus circumfundit, nec mora, cum innumeram adolescentum virginumque multitudinem redamitorum rosas tempora cubicutum meum stipantem video, omnes inuicem manuum vinculo connexos, carmen cantantes quod Sirenes cantant; eratque carmen Amoris hymnus, et Veneris laudes; cantumque hymeni ad instar ciebant et qualem Amores ad thaliamum cantare solent. Multitudo igitur carmen cantabat et animum implebar voluptate amatorique lepore. Et eram totus amor, quasi que amore debacchatus. Huius in mo-
 30 dio commixta splendideque et venusta turba, molis in coronis caulisque et modulamibus, Amor excoelo insidens cuncti, regisque habitu, Hysminem manu trahens, se mihi videntium praebuit, mirantique et oculorum acies in illum attentius conferenti, « Hysminia, inquit, Hysmi-
 35 « non habes, » et cum dieo, illa in dextram tradita, procul ex oculis somniosisque secum trahens evolat.

19. οὐδὲτι σοι καιρὸς ἀναβολῆς· πάντα γὰρ σοι Ζεὺς σὺν ἡμῖν εὖ διέθετο, καὶ ναῦς ἔτοιμαστο περὶ Συρίαν ἀπαύρουσα· καὶ μοι ξείνος πάτριος Σύριος, δευθεὶς ξεναγωγῆσαι καὶ φιλοτίμως καθύποδίζεσθαι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

1. Οὕτω μὲν ὄν μοι τὴν Ὑσμίνην Ἔρως παρέτρετο, καὶ μεθ' ὑπνους ἄλλο ἔδοκον ἔχειν αὐτήν, καὶ ὄλον εἴδων τὸν Ἔρωτα. Ἐπιτὶ δὲ καὶ θυμάτων κειρὸς, καὶ πάλιν Σωσθένης καὶ Πανθία ὄν τῇ μητρὶ μου καὶ πατρὶ Θεμιστεί, τὴν περὶ τὸν θάμνον ἐπέλλοντο καὶ τὰ θύματα περὶ τὴν Ὑσμίνην· καὶ περὶ τὴν Ὑσμίνην πάλιν ἐγὼ θύσων ὄλον ἐμαυτὸν ἄστυα τὴν Ὑσμίνην λαθεῖν ἐπιθυῶν. Καὶ πάλιν φίλῳ συμπλεκόμενος, καὶ πάλιν ἀντιριπνοῦμαι καταπλεκόμενος. Καὶ πρὸς τὴν κόρην φησὶ· « Ἔρως τῇ χειρὶ μου ταύτη σε παρατίθει, καὶ Ζεὺς σὴν ἀρπαγὴν ὑπαινίσταται. » Ἢ δὲ μοὶ φησι· « Σὺ δ' οὐτε Διὸς αἰνίγμασι πείθῃ, καὶ τὴν ἐξ Ἐρωτος παρακαταθήκην οὐα εἰθελίς τερεῖν. Εἶδες τὸ ὄσμα, τὸν ἀστὸν· οὐ δὲ τὸν Δία λαλήσαι σοι; » Καὶ πρὸς τὴν παρθένον ἐγὼ· « Νῦν ἐν ὄνειροις εἶδον τὸν Ἔρωτα τῇ χειρὶ σε κατέχοντα, καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ταύτην παρατιθέμενον δεξιάν. » Ἢ δὲ μοι τὴν δεξιάν κατερίληξαι, ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν εὐθύς· καὶ ἡμῖν πάλιν καταριπνοῦντες ἐρωτικῶς.

2. Ἢ δὲ μοι κόρη φησὶν· « Καλὴ μὲν, Ὑσμίνε, καὶ τὰ φίλήματα, καὶ λίαν καλὰ καὶ γέμοντα χάριτος, ἀλλ' ἤδη πέρας ἔχει τὰ θύματα, καὶ πάλιν Ὑσμίνην πρὸς Αὐλικωμίδα· πρὸς δὲ ταυτηνὴν τὴν Εὐρυκωμίδην ὁ καλὸς Ὑσμίνης μοι σὺ, ὁ τῶν χαρίτων λειμῶν, τὸ τῶν ἐρώτων αἰμβλον, ὁ τῆς ἐμῆς Ὑσμίνης δεσπότης. Ἀλλ' ὡς φῶς ἐμῶν ὀφθαλμῶν, ὡς καρδίας παραβολή καὶ ψυχῆς παραμύθιον, μὴ σοι λήθης πῶμα κεράσαι, μὴ χρόνος, μὴ πραγμάτων μεταβολαί, μὴ, τοῦτο δὲ τὸ καὶ θανάτου πικρότερον, παρθένος ἐξ Εὐρυκωμίδος. » Καὶ πάλιν ἐφίλει, καὶ πάλιν ἐδέκρευεν.

3. Ἐγὼ δ' ὄλον περιπλακέως τὴν κόρην καὶ ὄλον καταριπνοῦσας ἐρωτικῶς, « Τὸν Κρατισθένην, εἶπον, οὐκ ἀγνοεῖς, τὸν ξυνεκλείσαντά μοι πρὸς τὴν πατρίδα τὴν σὴν τὴν Αὐλικωμίδην; οὗτός μοι συμπατριώτης, ἀδελφεοῦς ἐμός, ἄλλος αὐτός. » Ἢ δὲ μοὶ φησι· « Καὶ καθυπηρέτησα τούτῳ, καὶ τῇ χειρὶ ταύτη κέρτακα. — Οὗτος δ', ἐγὼ πρὸς αὐτήν, καὶ νῦν ἠτοίμασε, καὶ τὰ περὶ τὴν ἡμετέραν φυγὴν διεκόμησε· καὶ συνεκλείσει οὗτος ἡμῖν, καὶ ὄλον καθυπηρέτησας τῷ δράματι. » Καὶ ἡ κόρη τὸ στόμα μου κατερίληξε λέγουσα· « Καταριπνοῦ σου τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσσαν ἀπαρῶμαι τὴν καλὴν μοι ταύτην ἀγγελῆν ἀγγελλούσῃ. »

4. Καὶ πάλιν πρὸς τὴν παρθένον ἐγὼ· « Ἴδού καὶ Ζεὺς καὶ μέγας Ἔρως αὐτὸς τῇ χειρὶ μου ταύτη σε παρατίθει· τί γούν μὴ τὸν βότρυον τρυγῶ πιπώνον θέντα καὶ ὄλον ὑποπερμάσαντα; τί μὴ τὸν στάχυν ὑπερῆκοι κεκυρότα πρὸς γῆν; — Καὶ τι ὄρον ἐπερεῖ-

LIBER SEPTIMUS.

1. Ita mihi Hysminen Amor tradidit, quam somno recusatam etiam habere, ipsumque Amorem oculis arbitrari videbar. Venit interim sacrorum hora, rursusque Sosthenes ac Panthia cum matre mea et Themisteo patre ad aras, ut pro Hysmine opereretur, profecti sunt; et ego rursus ad Hysminem, aut totum me sacrificaturus, aut illam victimam accepturus. Statimque eam complexus deosculor et me complexa deosculatur. Tunc puellam affatus: « Amor, inquam, te in has manus tradidit, et Jupiter ipse raptum omine firmavit. — Tibi vero, respondit illa, neque Dialis augurio obtemperas, neque depositum amatorium servare cupis. Vidisti sacrificium, et aquinum prodigium; tunc Jovem coram te stare exoptas, et oro tibi loqui? » Et ego ad virginem conversus, « Prosus ego, inquam, in somnis Amorem vidi, qui te manu quum teneret, in hanc meam dextram te tradidit. » Prona autem in eam Hysmina suavium impressit, in alteram autem ego basta stalion regessi et amatorie vicissim mutua oscula libavimus.

2. Virgo autem sic loquuta est: « Dulcis, Hysminia, quam pangis basta, imo dulcissima et Venere plena, sed jam sacrorum hora; jamque Adicomiden reditura sum; tuque in ista Eurycomide mihi manebis, pulcher Hysminia, tu Hysmines tuar dominus, Charitum pratum, examen Cupidinum. Sed o meorum oculorum lumen, o cordis refrigerium et solatium animi, ne tibi oblivionis poculum miscet tempus, aut rerum versabiles motus, aut, quod ipsa morte amarum esset, virgo ex Eurycomide. » Rursusque mihi oscula impressit, et iterum lacrymas effudit.

3. Ego autem eam complexus suavisque dulcissimis innectis, « Tunc, inquam, Cratisthenem novisti qui mecum ad patriam tuam navigavit? ille eadem oriundus patria, consobritus meus, et mihi quasi alter ego. » Illa vero, « Et illi, inquit, ministravi et hac manu vinum miscei. — Itaque, inquam, et navem paravit omniaque fugae necessaria adornavit; ipse nobiscum navigavit et rebus nostris invigilavit. » Et convulsa est loquentis os virgo dicens: « Osculor istud os et istam linguam, et illum qui tam lepida mihi nuntium nuntiavit. »

4. Et ego iterum virginem alloquens, « Ecce, inquam, pridem est quum Jupiter Amorque omnipotens te meam convenire manum voluerunt; quid igitur matrotomae et pubescentem uvam decerpere, quod spicam uberlate incurvescentem demolere obstat? » Et

ρουν ἐρωτικώτερον, καὶ ἄλλος ἤμην ἐπὶ τῇ ἐγγειρή-
 ματι, ὠλίβων, φλόιν, συμπλεκόμενος, θραυτιέραν
 ἔχων τὴν χεῖρα, καὶ τὰλλα πράττων ὅσα καθυπερε-
 τώσαι πρὸς ἔρωτα. Τὴν δ' Ὑσμίνην οὐκ ἔπειθον,
 5 • Οὐ παύσεις, οὐδ' ἦν παύσασθαι, λέγουσαν, οὐδὲ
 • γὰρ κλέψω τὸν γάμον, ἦ μοι Ζεὺς ἐχαρίσατο.
 6. Ταῦτ' ἡμεῖς ἐρωτικῶς ἐμχρόμεθα, καὶ παίζον-
 τες ἱπποδάμοιο· καὶ δὲ Κρατισθένης περὶ τὴν πόλιν
 γενόμενος, • Ὑσμίνια, • φησὶν· ἔγω δὲ πρὸς τὴν κέρην,
 10 • δὲ Κρατισθένης, • φησὶ· τὴν γὰρ ἀκούσθην ἔχον
 ἀπὸ πρῶτον τῆς τοῦ Κρατισθέτους φωνῆς· καὶ ὀρ-
 θαῖμοι μὲν μοι καὶ χεῖρες πρὸς τὴν παρθένον, ἡ δὲ γὰρ
 νόσος πρὸς αὐτὴν. Καὶ οὖν τῇ παρθένῳ τῆς κλήτης ἀνέ-
 στημεν ἐξ αἰθέρος καὶ γαῖας· καὶ περὶ τὴν πόλιν γε-
 15 γόμενοι, • Χαίρειτε, • τῇ Κρατισθέτει φημὲν· ἡ δὲ,
 • Ὀὐκ ἔδρασε, φησὶ, κηρός· περὶ τὸν λιμένα γενώ-
 • μεθα, τῆς νεῆος ἐπιβήμεν, ἀποβόμεν τῆς Εὐρυκώ-
 • μιδος.
 6. Ταῦτ' εἶπε, καὶ κατήρμετο τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡμεῖς
 20 ζυνοπέμεθα· καὶ δὲ περὶ τὸν λιμένα γενόμενοι, καὶ
 τὰς χεῖρας ἔλας πρὸς αὐτὴν ἀνατεινόμενοι τὸν λαμ-
 προὐδρανόν, • Ζεῦ πάτερ, ἡλιγομένῃ σοὶ καὶ τοῖς
 • σοῖς αἰνύμασι καθυπελαύοντες ταύτην· στελλόμεθα.
 • Σὺς παῖς ἡμῶν Ἔρως πολιορκεῖ, καὶ πατρίδος ἡμῶν
 25 • ἐφίλειται δάρυρον. Σὺ δ', ὦ Ποσειδῶν, ἐκ μετα-
 • φρονίῳ πνεῦσον, μὴ κατὰ μέτωπον· μὴ πρὸς πνεῦμα
 • πανεύθιον ἀντιπνεύσῃς Διός, μὴ πρὸς Ἔρωτος ἑ-
 • ρουρον, οἷς ἡμεῖς εὐκράως περὶ τὸν λιμένα γεγόνα-
 • μεν.
 30 7. Ταῦτ' εἰπόντες καὶ τῆς νεῆος ἐπιβάντες, ἐξουρίας
 ἠπλόμεν· ὁ γὰρ δὴ τὰ πρῶτα γλυκὺς Ποσειδῶν, ἄλλος
 ἀπὸ πρῶτης ἐξέπνευσε· καὶ τὸ ἱστίον κατακορυώσας,
 καὶ πτερίσας τὴν ναῦν, μεθ' ἡδονῆς ἡμῶν μετεκόμειεν.
 35 Ἐκὼ δ' ἔχον κλίην τὴν ναῦν, καὶ στρωμνὴν τῆς
 παρθένου τὰ γόνατα, καὶ ἄλλος ἀνακλιθεὶς οὕτως ἡδέως
 ὑπνωττον, ὡς οὐδέποτε, νῆ τὸν Ἔρωτα· ἡ δὲ μοι παρ-
 θένος κατακλιθεῖσά μοι τὸ στόμα τῶν στόματι καὶ τοῖς
 ἄφραστοῖς· καὶ τοῖς χεῖσιν, ἀφοργῆ κατεπίλει με,
 καὶ ἦν ἡ ναῦς παρ' ἡμῖν καὶ παστὰς καὶ κλίην, καὶ
 40 στρωμνὴν καὶ δωμάτιον. Οὕτως Ἔρως εἰς ψυχὴν
 ἐμπεσὼν καὶ ἔχον καταδουλώσας αὐτὴν, τῶν μὲν ἄλ-
 λων πάντων κείθει καταφρονεῖν, ἄλλων δὲ πρὸς αὐτὸν
 μεθαρμόζεται.
 8. Οὕτως μὲν οὖν εἶμα τὰ τῆς νυκτός· ἔπει δ' ὑπὲρ
 45 γῆν ὁ ἥλιος γέγονε, καὶ νδὲ οὐρανόθεν, πνεὶ καὶ Ποσει-
 δῶν κατὰ μέτωπον, καὶ ἄλλος ἐκ πρήρας ἡμῖν κατ-
 οντίκρος ἀντιπνεῖ, καὶ ἄλλων τὴν ναῦν ζυλονεῖσιν κατα-
 δῦσαι τοῖς κύμασι, καὶ ἄλλων εἰς βυθὸν ἀγαγεῖν ἔχον
 αὐτοῖς πλωτῆρας, ἔχον αὐτοῖς σφύλλοις
 60 Ἔρωτος, ἡ μετὰ μέλιτος ἐρωτικῶν, τὴν καλὴν εἶχεν
 Ὑσμίνην καὶ τὸν Ὑσμίνιον ἐμὲ, καὶ Ποσειδῶν ἀντὶ
 μέλιτος ἀφινθίου πληροῦν ἀνταμάχεται. Ἄλλ' ὦ κλύ-
 δεινος ἐκίνοιο καὶ ναυαγίου διπλοῦ! ἢ μὲν ναῦς ταῖς
 αὐτῶν πτερυμάτων ἀντιπνεύσας καταρβύσκειται, καὶ τοῖς

cum dicto solidiorem auferre voluptatem tentabam totus-
 que incerto iudicandum; jamque inter compressiones
 amplexusque et basia audacior facta erant manus, et caetera
 quae ad Amorem prosunt tentabam. Hysminem autem non
 5 «quit; neque fraudabo matrimonium, quod mihi Jupiter
 «largitus est.»
 6. Hanc pugnari amatoria pugnabamus, ita mo serio
 iudicabamus, quom ad januam adstant Cratisthenes, «Hys-
 «minia,» inquit. Ego autem puellam alloquutus, «Adest
 «Cratisthenes,» inquam. Etiam aures meae de Cratisthe-
 nis voce pendebant, oculos autem et manus ad virginem in-
 tendebam, occupata circa illum mente. Itaque ego et virgo
 inter gaudium pudoremque lecto excussi, illum salvere jus-
 10 «simus. «Sedendi tempus minime est, respondit ille: pro-
 «peremus ad portum, statim, conscensa navi, Euryco-
 «midem refecturi.»
 8. Dixit, et nos praeventum sequuti sumus; et ubi ad por-
 tum ventimus, tunc manus ad coruleum corium tendentes,
 9 Jupiter pater, inquebanus, nos omnibus suis obtempe-
 «rantes hanc agitamus fugam. Ecce quos Amor, filius
 «teus, obsedit, tanquam spoliū patris avertit. Tui au-
 «tem, Neptune, venti nos a puppi prosequantur, nec
 «nobis adversi oblucentur. Ne molles Jovis adras et
 «Amorum zephyros, quorum opera portu tuū prospere
 «polimur, repellere videaris.»
 7. His diebus, navem conscendimus, quae prosperum
 primo cursum tenuit; etenim suavis Neptuni ventus a
 poppe flans velum incurravit, navemque velut alium
 remigio subvehens cum voluptate nos ferebat. Mihi lecti
 loco navis, stragulaeque virginis genua erant, in quibus re-
 cumbens dulces ut quom maxime, Amorem oblector, sem-
 20 pna carpebam. Virgo autem, ois, oculisque et labiis os
 summi imponens, me sine murmure deosculabatur, et erat
 nobis navis pro thalamo, toroque, stragulaeque ac cubiculo.
 Ita quom illapsus Amor mentem sibi subesse cogit, cae-
 25 tera omnia contemnere docet et ad normam suam accom-
 modat.
 8. Haec de nocte gesta sunt; verum tibi sol terris illuxit
 et nox undique refugit, ex adveo nobis ventum immittit
 Neptunus, qui nos a proa feriens contra debacchatur jamque
 navem fluctibus obruere et in maris profundum trahere
 coestabat cum vectoribus, onere, sacroque Amorum alveari,
 quod, pāro Copidinum melle plenum, formosam Hysminem
 ferebat et me Hysminiam, quamvis Neptunus satageret
 illud absinthio pro melle implere. Sed proli feda tempestas
 30 duplīs naufragii periculum ostendens! Navis enim ven-

κύμασι ἐπιπλόητο, καὶ ἅπας πάντες καὶ πρὸ τοῦ
βυθοῦ τὴν ψυχὴν ἀπερυσσόμεν τοῖς κύμασι, καὶ ἤδη
ταύτη, ἀπειθήμεθα.

9. Ἢ δὲ μοι παρθένος ἔλιν ἐαυτὴν ἀπαιρητήσα
τῷ τραγήτῳ μου, ἔδυνηρότερον ἄλλο καὶ βιαίτερον
εἰργαίρει μοι κλυδωνίον, ἢλας θαλάσσης δακρύων ἔκε-
νοῦσα τῶν δροαλιῶν, καὶ ἔλον με κατακλυδωνίζουσα
καὶ τῇ γλώσσῃ, καὶ τῇ περιπλοκῇ, καὶ τοῖς δάκρυσιν,
• Ὑσμίνια, λέγουσα, σῶσον Ὑσμίνην τὴν σὴν.
10 • πνεῦμα θραυὸ τῆς σῆς χειρὸς ἀρραπάξει με ἀπηνές
• πνεῦμα σὴν με λιμπάδα ταύτην ἐρωτικὴν ἀποσβέ-
• νουσι· μέγα κῦμα θαλάσσης πῦρ ἐρωτικὸν ἐπιπλόησι
• φιλονεικεῖ. Ὁ πατήρ, οὐ μήτηρ, οὐ πατήρ, οὐ τὰ
• κατ' οἶκον λαμπρὰ, σῆς με φιλίας ἐστέρησε, καὶ
11 • νῦν πνεῦμα καὶ κῦμα τῆς σῆς χειρὸς ἀρραπάξει με.
• Ἔρωκ ἀλλήλους ἡμᾶς ἐδουλογράψει, καὶ Ζεὺς ἐν
• θύμασι τὴν ἀρπαγὴν ὑπηνέησθε· ὁ δὲ γε θραυὸς καὶ
• ἄγριος Ποσειδῶν ὄρη κυμάτιν ἐγείρει, καὶ πρὸς
• ἀνιγμὰ Διὸς ἀντικεῖ, καὶ ἔλον δουλογραφεῖον
20 • ἐρωτικὸν ἐπιπλόησι τοῖς κύμασιν. Ἐρωγον τὸν πα-
• τέρα, τὸ δὲ ναυάγιον οὐκ εἰζέγγον· ἔλαθον τὴν
• μητέρα, σὲ δὲ, Πόσειδον, οὐ διελάθον. Ἄλλ', ὦ
• μήτηρ, νῦν προσφοριώτατόν σοι τὸ δάκρυον· παρθέ-
• νος τῶν σῶν ἀπισυλήθη χειρῶν, καὶ παρθένος ἐς
25 • Ἄδου μετακομίζομαι. Τοῦτό σοι καὶ ὁ αἰετὸς ὑπηνέη-
• τετο. Νῆες μοι πατρός, καὶ κῦμα θάλαμος, καὶ
• πνεύματος ἦρος βυμέναιος, καὶ ἡ νόμη παρθένος
• ἐγώ. Ἄλλ', ὦ καινὴς ταύτης πατρός! ὦ γάμου
• πικρῶ! ὦ φυγῆς ἀθλίης ἡμῶν! Καπνὸν φεύγοντες
30 • εἰς πῦρ ἐμπεπτώκαμεν, καὶ πυρὶ τυραννούμενοι,
• θαλάσσης κατακλυζόμεθα. Ὡ τύχης ἡμῖν ἀπηνές
• πνεύματος καὶ ἄγριον, καὶ θανατούσης ἡμᾶς καὶ πυρὶ
• καὶ τοῖς ὕδασι!

10. Ταῦτ' ἔλεγειν ἡ κόρη, καὶ τοὺς μὲν δροαλιῶδες
πρὸς τὰ τῆς θαλάσσης εἶχεν ἐρίζοντας κύματα, τὴν δὲ
γλώσσαν πρὸς τὸν βιαίτερον ἦρον τοῦ πνεύματος,
καὶ πρὸ κλυδωνίου καὶ βυθοῦ καὶ θαλάσσης ἔλιν μου
κατακλυδωνίζε τὴν ψυχὴν. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· • Ὑσμ-
• μίνην παρθένα, ταύτην γὰρ σοι τὴν κλησὶν τὸ δαι-
10 • μόνιον ἐχαρίσατο, εἰς κενὸν ἡμῖν καὶ φυγῇ καὶ τάλλ'
• ὅποια μάτην ἐμελετήσαμεν· ἐμὰ δ' ὄντοισ Ἔρωι
• κατέπαυα, καὶ τοὺς ὄνειρους, οὐς μοι κατέκλαττεν,
• ὄντοισ ὄνειρους ὄρω καὶ ὕπνους σαφεῖς· ἔλιν γὰρ
• κρατήρας πυρός, οὐς εἰς αὐτήν μοι μέσση καρδίαν
15 • εἰζέκαυσε, κῦμα θαλάσσης κατασβέσαι φιλονεικεῖ.
• Ἄλλὰ κἄν ἢλας θαλάσσης ἐξεριζύομαι, οὐ κατα-
• σβέσει τὴν φλόγα, ἢν περὶ τὴν ἄμην ταύτην ψυχὴν
• Ἔρωκ ἐξ ὕλης Ὑσμίνης ἀνέφλεξε. Καὶ ἑμπλακῆ-
• σμαί σοι, παρθένα, καὶ τοῖς κύμασι συστεφανωθή-
20 • σμαί, ἰγρὰν σοι παστάδα πνέμενος. Ἴσως καὶ
• Ποσειδῶν ἐλιθήσει τὴν ἑμπλακῆν. Ὅτιος κῶς αὐτῇ
• νεκροπομπῆς ἐς Ἄδου μετακομίζουσα, ὄντοισ παστῆς
• Ἀφροδίτης καὶ Περσεφόνης νυμφῶν, ὄντοισ μυθεου-
• μένη Σειρήν.

formi fluctibus jactata fluctibus immergetur, et nos
omnes, antequam surgite immergeremur, animam fluctibus
exhalabamus Jam pridem depositam.

9. Virgo priores collo meo amibabus implexa vno me
violentiore magisque modesto vento vexabat; clementi inery-
tinarum mare oculis fundens, verba intus et amplexus, iuda
tae setibus obruebat. • Hysminia, clamaus, libera hysminen
• tuam, quam sanissimo nudacissima venti turbine e ma-
• nibus tuis raptam tibi vides. Inimicus ille ventus me
• tuam amoris facem exstinguit; immensus maris fluctus
• anteriori flammam immergere certat. Quam nec pater,
• nec mater, nec patria, nec domestica fortuna tua detra-
• daverant amicitia, illam modo ventus et caesus e manu
• bus tuis abripient. Amor nos invicem in servitutem asse-
• ruit, et Jupiter ipse, dum res illi geret, raptam subin-
• dicavit; audax autem et saevus Neptunus aquarum montes
• excitat Jovisque augurio pugnat, et amatorio servitute
• instrumentum fluctibus delet. Patrem fugere potui, nau-
• fragium non effugi; matrem latui, le autem, Neptime,
• nullo modo latere potui. Sed, o mater, nunc te quam
• maxime decet lacrymas effundere: virgo es manibus tuis
• erepta sum et nunc virgo ad inferos transvehor. Haec
• tibi aquila significabat. Mibi pro geniali lecto navis,
• pro thalamo unda, pro solenni hymenaei acclamatione
• fluctuum sonitus est; ego autem virgo sponsae vicis
• praeulo. Sed, o insolentem thalamum! o amaras nu-
• ptias! o miseram fugam nostram! Procerus sumum su-
• gientes in ignem inclinatus, a quo pessime excepti denique
• fluctibus obruimur. O fortunam nobis saepe et atroxiter
• debacchantem, nosque morti, igne et fluctibus, tradere
• tem!

10. Sic sator puella, reluctantiibus adversus fluctus
maris oculis, linguaque adversus vehementiorem venti
strepitum, munitoque, ante tempestalem marisque astios,
animum immererat. Respondebam tamen: • Hysminio
• virgo (nec enim hanc appellationem tibi nomen invidii),
• decolavit spes fugae, et quacunquo cogitavimus vtila
• cedunt. Amor me ludum fecit, et somnia, quae mihi
• sinxit, nuge prorsus ac vera somnia fuerunt; igneos eorum
• crateras quos medio in corde mihi accendit, maris fluctus
• restinguere satagunt. At quamvis maria omnia effun-
• dam, non restinguam flammam quam Amore ex Hysmine
• nutimentum igni ministrante accendit. Et te compler-
• tar, virgo, et tecum fluctibus coronabor, humido tibi
• thalamo compacto. Forte et Neptunum complexus nostri
• miserabit. Reipsa navis est cymba quae mortuos ad
• Plutonium domum deducit, reipsa Veneris et Proserpinae
• thalamus, reipsa Siren adeo decantata.

11. Ἡ δὲ μοι κόρη φησί· « Παρὰ μητρός κατα-
 e· πειγέρεται μοι τὸ κλυδώνιον· χεῖρες μητρός εἰς αἰρα-
 α· νὸν αἰρόμεναι πρὸς βυθὸν ὠθεῦσιν ἡμᾶς, καὶ ὄλουσ
 α· καταποντίζουσιν. Ἐγλήσσα μητρός ἡμᾶς κατακλύ-
 6· ζουσα! ὦ χεῖρες ἐκείνης ἕλας θαλάσσης ταύτας τα-
 α· ράττουσαι! ὦ ζῆσε ψυχῆς ἐκείνης τὰς ἡμετέρας
 α· ταύτας παντελῶς καταφύχουσα! ἤδη γὰρ Ἄϊδαο,
 α· κατὰ τὴν ποίησιν, γενόμεθα κρυεροῦ. Ἄλλ',
 α· ὦ μήτηρ, ἐπίσχευ τὴν γλῶσσαν, ἵνα καὶ Ποσειδῶν
 10· τὸ κλυδώνιον· σύσχευ τὰς χεῖρας, ἵνα τῶν κυμάτων
 α· ἀπολυθῶμεν ἡμεῖς· φείσαιο τῶν ἡμετέρων ψυχῶν·
 α· στήσον τὸ δάκρυον, ἵν' ἐλάτῃς ἡμᾶς ἀπὸ ζέλης, ἀπὸ
 α· κυμάτων, ἀπὸ σάλου καὶ κλυδώνος. » Καὶ πρὸς μέ-
 α· φησιν· « Ἰδοὺ μοι τὰ τῶν συνθηκῶν πέρας δέχεται·
 15· ὅν σοι θανάτου, τοῦτό μοι παρεμβύθιον· οὕτω μοι
 α· καὶ τὸ τῆν ποσειδῶν, καὶ τὸ θεῶν οὐκ ἀνέκτιστον.
 α· Οὕτω μὲν ὅν ἡμεῖς καὶ πρὸ τοῦ θανάτου συναπο-
 α· θυήσκωμεν, καὶ τὰς ψυχὰς πρὸς Ἄδην μεταβιβάζομεν,
 α· καὶ παρθένους ἐλευθέρωμεν αὐτάς, ἐλευθέρως ἐξ ἀρετῆς
 20· καὶ δούλας ἐξ ἔρωτος, καὶ θαγεῖα μετὰ τῶν ἑρω-
 α· τῶν.
 12. Ὁ δὲ γε κυβερνήτης φησὶν· « Ἄνδρες συμπλω-
 α· τῆρες, ἀνδρες συγκλυθωνιζόμενοι καὶ συναποθη-
 α· σκοντες, τὸ πνεῦμα θρασυῦ, τὸ κύμα πυκνὸν, μέγρι
 25· νερῶν ἀνυφούμενον. Τὸ ἰστίον διέβηχται, τὸ σκάφος
 α· ἐδάτων θαλάσσης μετῶν, ἔμοι δ' οὐκ αἶτι· σθένης ἀν-
 α· τέγειν πρὸς τοσαῦτον ὄγκον θαλάσσης καὶ βεσιότατον
 α· πνεῦμα καὶ πνευμάτων ἀντίπνοιαν. Ἄλις μοι τῶν
 α· ναυαγημάτων. Ὅλος καθ' ἡμῶν Ποσειδῶν. Τί μὲν,
 30· κατὰ τὴν νητέην νόμον, χάρις ἱκετηρίου σπενδόμεθα;
 α· καὶ κληρὸς δ' ὄνομος, καὶ τὸ ὄμμα κληρούμεθα; »
 α· Ταῦθ' ὁ κυβερνήτης ἔλαγε, καὶ λέγων ἐδάκρυεν· ἡμεῖς
 δ' ἐπὶ τὸν κληρὸν, κακῶ τὸ κακὸν θεραπεύοντες. Καὶ
 α· κληρὸς ἐπὶ τὴν Ἰσμίνην θανάτου, καὶ κινὸν πῦρ καὶ
 35· ἱερὸς καὶ βωμὸς αὐτοσχέδιοι· ἡ θάλασσα πῦρ, καὶ τὸ
 α· κύμα βωμὸς, καὶ ἱερὸς δ' καλὸς κυβερνήτης, ὁ τὸν
 α· νητέην νόμον τιμῶν, ὄμμα δὲ (ἀλλὰ μὴ μοι, καρδία,
 α· φησὶς) Ἰσμίνην παρθένος, ἣν ὄλην συμπλακεῖς καὶ
 40· περιπλακεῖς ἡ πολύτλας ἐγὼ πρὸς τὸν τοῦ σκάφους κα-
 α· τέδου πυθμένα.
 11. Ὁ δὲ γε Κρατισθένης καταδυσώπει τὸ ναυτεῖον,
 α· φείσασθε, λέγων, κάλλους παρθενικοῦ καὶ νεότητος. »
 α· Ἄλλ' ἤ, κατὰ τὴν τραγωδίαν,
 α· Καὶ πρὸς κρείττων ἀναρχία ναυτική
 45· μικροῦ δαῖν καὶ τὸν Κρατισθένην παρείδου τοῖς κύ-
 α· μασι, καὶ τὴν Ἰσμίνην ἀπίσκα μου τῶν χειρῶν. Ὁ
 α· δὲ γε κυβερνήτης ἐν ἀλλοτρίαισι φιλοσοφῶν συμφοραῖς
 α· ἀπερσιβάζει· « Καὶ Χρυσῆς ἀπεισπέτω χειρῶν Ἰλαμῆ-
 α· μονος βασιλείας· ἀλλὰ καὶ μῆτις Ἀπόλλωνος ἐμα-
 50· λῶσεται, καὶ λιμῶν στρατὸς ἀπηλλάσσειτο· τοῖνον
 α· καὶ ταῦτην ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων θεῶν καταβύθισμα,
 α· καὶ ὄλην τοῖς κύμασι καταδυσώμεν, καὶ ψυχὰς ἑρε-
 α· τῆρας ἀπὸ κλυδώνος σώσωμεν. »

11. Puella autem : « Hæc a matre, inquit, contra nos
 α· excitata tempestas insurgit ; matris pretenste ad eorum
 α· manus nos in profundum æquor submergunt. O matris
 α· linguam nos submergentem ! o matris palmas maria om-
 α· nia cœnfurbantes ! o animæ illius furorem qui prorsus
 α· animas nostras frigore solvit ! nam, ut poeta loquitur .
 α· Orci jam gelidas ore ledimus æquas.
 α· Sed, o mater, cohibe linguam, ut et Neptunus tempestatem
 α· cohibeat ; contine manus, ut fluctibus liberemur. Parce
 α· vitæ nostræ, et lacrymas siste, ut nos ab æstu, fluctibus,
 α· salo et jactatione eripias. » Et me alloquens : « Jam
 α· pacta nostra, inquit, sicut accipiunt : tecum moriar,
 α· hocque saltem solatium mihi erit ; neque quocum vivere
 α· dulcè fuit, cum illo mori non injucundum est. Ita ante
 α· mortem commorior, qui priorum solibus animas testi-
 α· tuimus virginæque illas exaltamus, virtute quam sem sua
 α· liberat, sed ab Amore domtas, et omnium quæ fundit
 α· Amor receptacula. »
 12. Interim gubernator, « Viri, inquit, qui simul na-
 α· vigatis, fluctibusque jactati et morituri simul, incubat
 α· mari violentior ventus ; furit crebra procella, et ad na-
 α· ves usque tollitur. Jam, disrupto velo, plena mari scapha
 α· mergitur, nec tot et tantis aquarum molibus violentissi-
 α· misque ventis et adversis ingruentium ventorum flumini-
 α· bus resistere posthac valeo. Jam satis mihi naufraga-
 α· gloriam. Totus contra nos Neptunus. Cur, secundum
 α· nauticas leges, solita supplicum libamina non fundi-
 α· mus ? cur de sortis non lex est ? cur victimam non sorti-
 α· mur ? » Hæc gubernatore, lacrymis obortis, dicente, nos
 α· omnes malum malo, quod dicitur, sanantes, sortem occu-
 α· pimus. Cecidit sors mortifera super Hysminem, statimque
 α· insolens ignis sacerdosque et ara ex tempore parantur .
 α· mare ignis fuit, fluctus ara, sacerdos optimus ille guber-
 α· nator, qui nauticam legem tuctur ; victima autem (ne tu,
 α· cor meum, rumparis) Hysmine virgo quam complexus et
 α· amplexus, ipse infelicitissimus, navis me fundo credidi.
 13. Interea Cratisthenes precibus omnes nautas supplica-
 α· bat et « Pareite, dicens, virginis formæ ætati que. » Verum
 α· ut tragicos dixit *ἡ δὲ θεὸς ἰσμήνην ἔλατο*
 α· *Ναυτεῖα τὸν ἴγνη φορτὸρ ἱκεντία,*
 α· Cratisthene pæne fluctibus mandato, Hysminem manibus
 α· meis avulsit. At gubernator in alienis calamitatibus philosopho-
 α· phatus, tanquam deo plenus, ita disseruit : « Et Chryseis
 α· Azamemnoni regi erepta Apollinis iram placavit, et ab
 α· exercitū pestem propulsavit. Nos pariter hæc victimam
 α· deo nostro faciamus et animas nostras a tempestate libe-
 α· remus. »

14. Ταῦθ' ὁ μεγαλίστωρ κυβερνήτης ἐπ' ὑψηλοῦ κα-
θήμενος ἐρητόρευεν· ἀλλ' οὐκ ἀπισπᾶτό μου τῶν χει-
ρῶν ἢ παρθένος· ἢ τὸ ν, ἢ ἐπὶ τὰ ν, ἐν ἀσπίδι γυνομα-
τευομένου μου, κατὰ Λακωνίαν· καὶ ἦν ὄλος ἄρης ἢ
5 ναῦς, καὶ κλύδων πολυειδής. Ὁ μὲν δὲ τῆς θαλάσσης
σάλας ἐπιλονεῖσαι τὴν ναῦν εἰς βυθὸν καὶ πυθμένα θα-
λάσσης καταχαγεῖν· τὸ δὲ γε ναυτικὸν ἐκ τοῦ πυθμένος
τοῦ σκάφους καὶ χειρῶν τούτων ἐμῶν τὴν κόρην μεθεί-
λκετο· αἱ δὲ μου χεῖρες κατὰ τὴν Ἀβραδάτου τῆ κόρην
10 συνεπίπτοντο, καὶ ὄλος ἐγὼ συμμειθειόμην τοῖς ἔλκουσι,
καὶ κατεδυσσοπούμην συμπαροδοῦναί με τῷ βυθῷ,
καὶ συνθῆσαι τοῖς κύμασιν. Οἱ δ' ἐλευθέρως ἐπέθοντο,
ἢ μᾶλλον ἐλπίον μὴ παύσασθαι· ἀλλ' ὁ τὰ πάντα σοφῶς
κυβερνήτης καὶ πάλιν κατεπίσασθαι, καὶ πάλιν κατερη-
15 τώρευε, ἢ Ποσειδῶν, λέγων, τὴν κόρην ζητεῖ· ἐπὶ ταῦ·
• τὴν ὁ κλύδρος· αὐτὴν ὄμα καὶ λύτρον τῶν ἡμετέρων
• ψυχῶν· ἀποσπαθήτω τῶν τούτου χειρῶν, διαβρύχθητω
• τῶν ὀλιγῶν, παραδοθήτω τῷ βυθῷ καὶ τοῖς κύμασι.

15. Ἡ τάλυν παρθένος ἀποσπᾶται μου τῶν χειρῶν,
20 ἀποδέεται τὸν γιγῶνα, καὶ ταῖς τοῦ κυβερνήτου χερσὶ
γυμνῇ παρατίθεται· ὁ δὲ τὰ πάντα σοφῶς καὶ κυβερνή-
της καὶ ἱερέως καὶ ὁπίως κινῶς, τὴν κόρην λαβῶν, καὶ
ὄλους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς κύμασιν ἐμβάλων, ἢ Τοῦτό
• οὗμα, δεσποτα Ποσειδῶν, καὶ λύτρον, • εἰπὼν,
25 (ἀλλὰ μὴ μοι τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος ἐκρύψῃς, ψυχῆ,)
τῆς νεῖδος τὴν κόρην ἐξεσπενδύνησεν, καὶ ὄλην ἀφῆκε
τοῖς κύμασιν· ἐγὼ δ' ὄλην τὴν φωνὴν καὶ αὐτὴν τὴν ψυ-
χὴν συναρῆκα τῇ κόρῃ, καὶ ὄλην τὴν ναῦν ἐπιλονεῖσκον
κατακλύσαι τοῖς ὀκρυσι, ἢ Ὑσμίνῃ, λέγων, Ὑσμίνῃ.

16. Ἡ δ' ὄλον ὡσπερ καταπιούσα τὸν κλύδωνα, καὶ
ὄλας ἐξερευζαμένη θαλάσσης, καὶ ὡσπερ τις ἀμπακίς
ὄλας ἀνέμους καταβρύχασα, νηπιμίαν τῇ θαλάσσει
παρέσχε, καὶ γαλήνην ἐκ σάλου καὶ κλύδωνος· ἐμὴν
δὲ ψυχὴν ὄλην κατεκίεκα, καὶ ὄλην ἐτάραττε· καὶ τὸ μὲν
40 δὲ ναυτικὸν σὺν τῷ κυβερνήτῃ γλυκάζων ἔαρ ἐδρέποντο,
καὶ ἔθουης ποτήριον ἔπινον ἐξ οὗτου πικροτάτου καὶ
σάλου καὶ χειμῶνος καὶ κλύδωνος· ἐγὼ δὲ κόνδου πι-
κρίας, καὶ ἀφινθίου θαλάσσης ὄλας ἐμπιπαικίως, καὶ
ὄλας τοῦ στόματος ἐκκεῖν καὶ αὐτῶν ὀφθαλμῶν, ὄλην
45 ἔμην κατακλύδωνίζων τὴν ναῦν, καὶ ἄλλον σάλον ἐγεί-
ρων καὶ δεύτερον κλύδωνα· ἐν δὲ μὴ φέρων ὁ κυβερ-
νήτης, ἀλλ' ἐλευθῶν οὐκ ἀγαθὸν τὸν ὀρήνον ἡγαλμένος,
περὶ τὴν γέρον ἀγει τὴν ναῦν, καὶ με τῆς νεῖδος ἐξε-
σώρωσεν.

17. Ἐγὼ δὲ τῆ φάμμῃ καὶ τῇ θαλάσσει παρακαθί-
μενος, ὄλην ἐξετραγίθουον τὴν συμφορὰν, γρῶς ἐπι-
τυμείως τῇ κόρῃ κατασπενδόμενος, ἢ Ὑσμίνῃ, λέ-
5 γων, Ὑσμίνῃ, ὅπως ἀποβρύειν μου τῶν ὀφθαλμῶν,
• ὄρκος ἀποπτᾶσά μου τῶν χειρῶν· (ὡ ναυαγίου πι-
• κρῶ καὶ κλύδωνος ἐλευθῶν! ὡ γαλήνης μοι πικροτέ-
• ρος καὶ κλύδωνος!) καὶ σὺ μὲν ἀπὸ βίης τῆ σάλου
• καὶ τῷ βυθῷ τοῦ κλύδωνος, ἐμοῦ δὲ κατεβάπτισας
• τὴν ψυχὴν ὄλας θαλάσσης κοκκυτῶν περικλύσασα·
• καὶ σὺ μὲν παρθένον ψυχὴν ἐφύσησας, ὄλην στεφανῶν·

14. Virgo interea nequaquam ex manibus meis eripieba-
tur. Nam aut illam, aut cum illa, clamabam ad Hy-
minem referens quam de scuto Lacana protulerat sententiam;
et sic tota navis pugna erat ac multiplici tempestate
demersam navem absorbere certabat; inde nautarum turba
Hysminem ex manibus meis navisque fundo trahabat. Verum
ego virgini adherens, tanquam Abradatas Panthis,
trahentesque tractus et ipse sequebar, hoc saltem precatus,
ut me pariter profundo committerent, victimarumque instar
fluctibus immitterent. Jamque illos mei mactatos persua-
sum iri credeham, imo tantum miserantes non persuade-
bantur; ipso vero omnia doctus gubernator iterum plumbosus
phelus nautas sic eloquutus est: « Neptunus, inquit, ve-
« gnum petiit; hac sorte designata est; hanc hostia, et vitæ
« nostræ redemptio est; ita que hujus a manibus fratris-
« que per vim avulsa fluctibus marique tradatur. »

15. Nec mora, quum abrepta virgo vestem exuta et nuda
gubernatoris manus traditur; ille autem omnia sciens gu-
bernator, sacerdos popaque insolens puellam prehensit et
oculis fluctus emensus, « Hanc tibi, inquit, victimam, do-
« mine Neptune, redemptiois nostræ pretium tradimus. »
Et hæc diceas (ne dentium septo tibi effugias, animi),
puellam ex nave jaculatus in mare precipitem immisit.
Ego autem, hærente voce, quasi cum puella depositus
anima, navem lacrymis obruere conabar, Hysmines nomen
ingeminans.

16. Illa interea tanquam epota omni aqua, al sorptioque
mari ac velut reciproco aestu subsidente, ventos inanimes
expirare fecit, subitaque tranquilitas post fœdam tem-
pestatem repente fluctibus redita fuit; turbata autem
mens animi tanto malo fluctuabat, dum nauta eum gu-
bernatore dulciferum ver quasi decerebant et voluptionis
poculo se prohibebant ex tam savis translati fluctibus,
tempestatibus et aestu; ego autem exhausto amaritudinis
scypho totoque absinthii mari, quod ore oculisque post-
modum redderem, navem inundaturus, alios restus atque jun-
aquarum moles excitabam. Non tulla hæc gubernator,
sed infestum sibi et suis omen arbitratus navem ad litus
impulsa, me exoneravit.

17. Tum vero in litore maris sedens infortunium quod
acciderat cruciabili voce repetens, fœles puellæ inferas
libabam, « Hysmine, inquit, Hysmine, lumen oculorum
« meorum evanesces, axis o manibus avolans, (o nau-
« fragium acerbum et miserandam tempestatem: o nau-
« fragio serenitatem vel mihi acerbiorum!) tu salo et
« fontium uadarum impetu abrepta es, verum autem
« animum luctus fluctibus submersum obruisti. Tu castis-
« simum spiritum lacrymis coronata exhalasti: meo capiti

• οἷσιν τοῖς δάκρυσιν, ἰμοῦ δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν
 • ψυχὴν ἐπεινῶς ἐστεφάνωσαν ὀδύνην καὶ γόον καὶ
 • δάκρυα· θάλαμος σοὶ καὶ τάφος ἢ θάλασσα, καὶ θα-
 • λαμπόλος ἐγὼ· ἀλλ' οὐκ ἐπιθάλαμιον ἄσω σοι, οὐκ
 8 • ἐπιπροτῆσω γαμήλια, ἀλλ' ὡς ἐν κεντρῷ τῆ ψύχῃ,
 • πικρὰς ἐπιθανατίους πλέξω σοι τὰς ἰδέας, καὶ ὄλον
 • χρόνον Νηρηίδων συγκαλεσάμενος ὄλον κατατραγω-
 • δήσω μοι τὸ δυστύχημα· ὦ κῆμα θαλάσσης ὄλον
 • μου καταπικρῶν τὴν αἰσθησιν! ὦ κλύδων ὄλον
 10 • νομρῶνα καὶ νόμην αὐτὴν καταπιεύσας τοῖς κύμα-
 • σιν! ὦ δυστυχημάτων ἐμῶν! ὦ τύχης ὄλης ἀντι-
 • πνοῦσας ἡμῖν! ὦ φαρτέρως ἐκείνης, ἦν μοι κατὰ
 • καρδίαν Ἔρωις ἐκίνωσε! φεῖ ἀφροδίτου τυρός, οὐ
 • μοι κρατῆρας ὄλους Ἔρωις ἀνῆκε κατὰ ψυχῆς! ἀλλ',
 18 • ὦ βασιλεῦ Ἔρωις, πάντων θεῶν βιαιότερος, ὦ ψυχῆς
 • κατατυρανῶν, ὦ βέλος πέμπον, καὶ τοῖς ὄφθαλ-
 • μοῖς ξυμφελοῦμενος τὰς ψυχὰς, ὦ σπλάγχνα γλί-
 • γων, καὶ ὄλας καρδίαις καταπιμπρῶν· ὦ βασιλεῦ
 • ὄνειρων, εἰ δ' οὐκ ἐπὶ πάντων, ἀλλὰ μόνον ψευδῶν, ὄντος
 20 • ὁ ὕραος ἐλέγχει σε Ποσειδῶν· ἐπίτην εἶδόν σε,
 • καὶ τοῖς βέλεσι τέτρωμαι· πυρρόρον, καὶ ὄλην τὴν
 • ψυχὴν κατατέλλεγμα· πτερωτόν, καὶ τὸ πτερόν οὐκ
 • ἐξίφυγον. Ἄλλ' ἤδη σοι καιρός καὶ τῆ γυμνάσει
 • τοῦ σώματος χρῆσασθαι καθ' ὄλης Ἀμφιτρίτης, κατὰ
 28 • τοῦ Ποσειδῶνος αὐτοῦ· ὄντοι τὴν παρακαταθήκην.
 • ἦν μοι περίθου, βασιλεῦ, στυλῆσαι· τὴν σὴν
 • Ἰσμίνην, ἦν μοι περίθου ταύτη τῆ δεξιῇ, ὄντοι
 • μοι τὸν ἠεραυρόν ἐληίσαντο· οὐ δ' ἀλλ' ἀπόσου τὰ
 • τόξα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ πτερόν· εἰ δὲ μὴ βούλει,
 30 • περίθου καὶ κατέβηθι πρὸς βυθόν, καὶ μοι τὴν Ἰσμί-
 • νην ἀνάγαγε, τὴν Ἰσμίνην, ἧς μόνος ἱπιμνησθεῖς,
 • ὄλα πυρπολοῦμαι τὰ σπλάγχνα, καὶ ὄλην τὴν ψυχὴν
 • κατακαύουαι· ἀλλ' ὦ τῶν ἐν ὄνειροις τερπνῶν, τῶν
 • ἀλημάτων, τῶν ξυμπλοκῶν, τῶν περιπλοκῶν, καὶ
 35 • τῶν ὄλων πάντων ἐρωτικῶν! βραβαὶ τῶν ὄνειρων, εἰς
 • ἀνδραποδίσματα! ὄνειροι πάντες καὶ ὄντοι [καὶ] ὄντως
 • κατὰ γέλωτος· ὦ Ζεῦ θεῶν ἀηθέστατε, ὄντως ἀός ὄλω-
 • νός ἐκείνος ἀπεισιώτατος ὄλον μοι τὸ μέλλον τοῦτο
 • καθαρῶς ἀνιετόμενος· ἰδοὺ γὰρ Ἰσμίνην παρβίνος
 40 • ἰδρινῶν μοι τοῦτον χειρῶν βιαίως ἀπέσπασται· ἀλλ',
 • ὦ κύρη, τῶν συνθηκῶν σοὶ κατέφυσμαι· ὄν σοι
 • τεθνῆναι καὶ θεοὺς αὐτοὺς διεμαρτυράμεν σοι, καὶ
 • σοι τοῦτο τὸ θανάσιμον συμμέρισσασθαι· γυνὴ δὲ σε μὲν
 • σκότος καλύπτει, καὶ κῆμα πρότερον ἐλαεινῶς συγκα-
 45 • τέκλυσεν, ἐγὼ δὲ φῶς ὄρω, καὶ τοῖς κύμασι παρα-
 • κῆθημαι· οὐ μὲν πρὸς ἄδην, ἐγὼ δὲ πρὸς γῆν· μέ-
 • μου σοὶ τὸ στόμα· τὸ σίμβολον τοῦ μέλιτος, τὸ δ'
 • ἐμὸν τοῦτο στόμα πλατυνῶν ἐξ ὄδόνος, κατατραγω-
 • δήσει σοὶ τὸ ἐξιτήριον, καὶ ὡς ἐκ κέντρου σῆς μέλι-
 50 • σης πλῆγῆν, φλεγμαίνει τοῖς πάθει· καὶ οὐ μὲν
 • ἀμνηστίας ἴσως ἐπιγαλίσεις ἡμῖν, ἡμεῖς δὲ σου
 • τὴν μνήμην ὡσπερ συμφυγίσσαστας ἐκ τοῖς, ξὺν αὐτῇ
 • τῆ ψυχῇ καὶ ταύτην φροσίζομεν, ἢ μᾶλλον καὶ μί-
 • κρῖς ἄδου συγκαταγάγομεν, καὶ μέγα τῷ τῆς

• et animo dolores, gemitus et lacrymarum pro corona sunt;
 • tibi thalamus mare, idemque sepulcrum facti, atque ego
 • minister thalami; sed neque epithalamium tibi cantabo
 • neque nuptiali carmini applaudam, sed in arena tanquam
 • iuani in tamulo tibi ferales nautias incassum petentem,
 • et invocato toto Nereidum choro, infortunium meum
 • narrabo. Ah saevos maris fluctus, qui sensus luctus
 • amareque cumularunt! ah tempestatem, quae nuptiale
 • cubiculum et nuptam simul aquis obruit! ah calamita-
 • tis casus adversaque fortuna! o phaeetram, cuius
 • omnia tela consumpsit amor! ah circum Veneris ignem,
 • quem in ima praecordia totos Amoris ceteras accendi.
 • O rex Amor deorum potentissimus, qui animis impetras,
 • et tela mittis, qui oculorum illicio mortalium mentes
 • trahis, et adustis visceribus corda in cineres redigis.
 • O somniorum princeps, si non omnium, falsorum sal-
 • tem. Ita ergo audax ille Neptunus te flocci facit. Tu
 • armatus mihi visus es, statimque telo tuo percussus sum.
 • Tu facem gestabas; subitoque tota anima exarsit. Tu
 • alatus, nec praepetes alas effugere potui. Jam auditata
 • tui corporis contra Amphitritea et Neptunum ipsam
 • opus est. Illi depositum, quod mihi, o rex, commise-
 • ras, rapuit; ille Hysminem totam, quam in dextram
 • istam conventre jusseras, illi thesaurum meum, praedati
 • sunt. Tu arcum ignem alasque deponere, aut si non pla-
 • cet, induas et profundo te crede, Hysminemque reducere
 • mihi sate, Hysminem illam, ad cuius solum nomen re-
 • dist illa cura, quae viscera accendit et animum totum
 • consumit. O jucunda quae in somnis aensimus, oscula,
 • amplexusque, ac ceteras amoris blanditias. O sonora
 • quae me Amori manciparunt. Verum illa nugae, omnia
 • quae somnia erant admodum ridicula. O Jupiter deorum
 • verissime, illa funestissima vulceris tuae nos futurae ca-
 • eae manifeste indicavit. Ecce virgo Hysminae manibus
 • ab miserandis istis avulsa est. Sed ego, puella, pactam
 • silem violavi, qui eadem morte me periturum et fati
 • consortium habiturum deos testes advocaveram. Nunc
 • te Orci tenebrae tegunt, postquam te fluctus miseratae
 • immerserunt. Ego autem lucem video, et juxta mare
 • soleo. Tu Orco tradita est et ego in terra. Oblivuit
 • clausum os tuum Cupidinum melle, dum ego tristissimum
 • vitae exitum tibi repetam hianti deductoque ore, quod
 • velut apis aculeo percussum calamitatibus immiserat.
 • Toterea me madida memoriae insimulabic; ego autem
 • tui recollectionem simulque quasi mutuo nexu conju-
 • ctans exhalabo seu potius ad inferos usque, ac ipsum

• λήθης κρατῆρος αὐτοῦ θρηγνύοντες πικρὸν, ἐλεινὸν,
• ἀνακόνιπτον. • Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ μου τῶν ὀφθαλ-
μῶν ἀπέβρει τὸ δάκρυον, καὶ κατὰ θαλάσσιον ἐξερέτο,
καὶ πυκνῶς κατεκυματόετο, καὶ ἔλον με κατεπέ-
6 κλυζεν.

15. Ἐν μέσοις δὴ τούτοις ὕπνος λαθὼν ἐπιπίπτει μου
τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ με πρὸς ἑαυτὸν ἔλον ἐφέλκεται·
καὶ πάλιν Ἔρως ἐρίστανται διὰ νυκτὸς ὑπνουμένῳ μοι.
Καὶ ἦν Ἔρως ὄντως ἑσένος ὁ γεγραμμένος ἐν Αὐλικαί-
10 μιδί, καὶ μοι φησιν. • Ὑσμίνι, χεῖρας· • ἐγὼ δέ,
• Ἄλλ' οὐ χαρτὰ πάσχω· τὴν γὰρ μου παρακαταθή-
• κην, ἦν ταῖς χεραῖ μου ταύταις παρέθου, τὴν σὴν
• Ὑσμίνην καὶ παρθένον ἐμὴν, οὗτος θραυτὸς Ποσειδῶν
• ἐλεινῶν τούτων ἐμῶν ἀγρίως ἀρχαράζει χερῶν,
15 • ἔλον κινήσας Ὀκάσσαν, ἔλον ἐγείρας κλυδώνιον.
• Ἄλλ', ὦ βασιλεῦ Ἔρως, ἔλον σοὶ γένος Ἀμφιτρίτης
• εἶδον δουλογραφοῦμενον, καὶ σου φρίστος τὴν γού-
• νωσιν· ὦ βασιλεῦ, ἐκ βυθοῦ καὶ θαλάσσης τὴν Ὑσμί-
• νην ἀνάγαγε, παρθένον οὕτω καλὴν, οὕτως ὕραίν,
20 • οὕτω πνέουσαν ἔρωτος, καὶ σοὶ δουλογραφομένην,
• καὶ με δουλογραφοῦσαν τὸν ἐραστὴν. Σοὶς τετρομέ-
• νοι βέλεσι, βασιλεῦ, πατριδῶν ἡμῶν μετανάσται
• γεγόναι· σὴν πυρποληθέντες τὰ σπλάγγνα πυρὶ,
• βασιλεῦ, νύκτας ἔλας ἀθηνούς λαύσαμεν. Σὴ δυνάμει
25 • θαρρήσαντες, βασιλεῦ, θαλάσσης ἐπίσημεν, πλά-
• γους κατετολήσαμεν. Ἄλλ', ὦ τῆς σῆς δυναστείας,
• εἶτ' οὐν ἐμῆς δυστυχίας! ἔλον Ποσειδῶν ἐγείρει
• κλυδώνιον, ἔλον βυθὸν κατὰ θαλάσσης κινεῖ, ἔλον
• τὴν ναῦν φιλονεικίᾳ καταθαπέσαι τοῖς κύμασι, καὶ
30 • τὴν Ὑσμίνην (ἥς φέεται, βασιλεῦ Ἔρως), ὦ θρα-
• σεία χερσὶ, βαβαί, τούτων τῶν ἐμῶν ἀθλίων ἀπαρ-
• πάζει χερῶν. Ἄλλ', ὦ πάντων Ἔρως κρατῶν, τὴν
• Ὑσμίνην παράσχου μοι, τὴν Ὑσμίνην ἦν αὐτὸς
• ἐδώρησάς μοι. »

35 19. Ὅτ' ἐπιερέξατο τοῖν ποδοῖν, καὶ κατὰ μέσα
πελάγη γενόμενος, ἐπιπίπτει τοῖς κύμασι, καὶ χωρεῖ
πρὸς βυθὸν, καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν ἐρίστανται, τὴν
Ὑσμίνην ἀνέχον πρὸ τῶν χερῶν, καὶ ὡς ἐκ θαλάσ-
σης ὕψην καὶ λειομένην ταῖς Χάρισι καὶ ταῖς ἑμαῖς
40 ταύταις χερσὶ παρατίθεται· ἐγὼ δ', ὡς τὴν Ὑσμίνην
λαθὼν, ὑπ' ἡδονῆς ἐξανέστην τῶν ὕπνων. Τὰ δ' ἦσαν
πάντα καὶ πάλιν ἐνειροὶ δουλεύοντες Ἔρωτι.

• nunquam diluendo luctu mecum feram. • Talia dice-
bam et fluebant loquentis ab oculis lacrymae, quae tam-
quam aliud mare crebris me velut ductibus solum inunda-
bant.

19. Interim tacitus adrepens somnus et oculus incumbens
me totum ad se trahit, iterumque per noctem dormienti
mibi Amor adstat. Et erat quidem Amor ille Aulicomede
depictus et mihi dixit : • Salve, Hysminia ; • ego autem,
• Ego quidem, inquam, non jucunda patior ; depositum
• enim tuum, quod manibus istis meis commiseras, Hys-
• minen tuam virginemque meam, audax Neptunus ex
• miserandis manibus meis crudeliter eripuit, eominolo mari
• excitataque tempestate. Atqui, o rex Amor, totum
• Amphitritis genus tibi parens nuditatemque tuam timens
• inspevit : o rex, ex maris profundo Hysminen retrahere,
• virginem tam elegantis maturaeque formae, amorem adeo
• sperantem, quae tibi servitium detulit, neque amantem
• servorum tuorum numero adscripsit. Nox tua sauci
• telis, patria protelati vivimus ; nos tuo ardentis igne vis-
• cera, o rex, totas noctes insomnes desimus. Tuis viribus
• freti, o rex, mare conspeximus, et undarum pericula
• sprevimus. Ah impotentem potentiam suam, aut potius
• infortunium metum ! Neptunus tempestatem excitat,
• vorlices vi suscitatur, navem undis obruere conatur, et
• Hysminen (cui parce, o rex Amor), audaci manu ex mi-
• serandis istis manibus meis eripuit. Itaque, o Amor, tu,
• qui omnibus dominaris, Hysminen mihi redde, Hysmi-
• nen quam ipse dedisti mihi. »

19. Nec mora, ille, alatis plantis, medium mare occu-
rans, et fluctibus se praecipitem immisit et ad undarum
profundum penetravit ; statimque resurgens Hysminen vasa
prehensam duxit, illamque adhuc molentem et quasi Gra-
tiarum Lalinea recreatam, iterum manibus meis tradidit ;
ego vero vix eam receperam cum subito excessi prae gudio
quietem. Ea autem omnia nihil erant praeter somnia Amori
iterum insertientia.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

1. Οὕτω μὲν οὐν μετ' ἡδονῆς καὶ χαρῆς ἀναστὰς τῶν
45 ὕπνων, ἔλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν Ὑσμίνην ἐξήστου
ἰδεῖν· ἢ δ' ἦν οὐδὲν μὲν. Πλήθος οὐν ἔρω παρὰ τῆ φάρι-
μῳ, πλῆθος δ' οὐκ εὐαρίθμητον Αὐθιπέων, ἀγρίων
ἀνδρῶν, οὗς ἰδεῖν, νῆ τὴν περὶ τῶν ἐμῶν δυστυχ-
μάτων Ὀκάσσαν, ἔλοις ἐξανέστην εὐθὺς, καὶ ἤθελον

LIBER OCTAVUS.

1. Haec cum gaudio et voluptate somnio emersus Hysminen
acri obtutu aspiciere quaerebam ; sed nullibi erat. Tamen
innumeram Althiopum multitudinem, est autem crudele hoc
humium genus) oculis arbitratus sum, quos videns, per
amara illa quae me, maris instar, obruant infortunia, subito
freti, somniumque videre cupiebam, sed verissima visio

ἄναρ ἰδεῖν· τὸ δ' ἔπαρ ἦν· ὄρωσι γάρ με καὶ μεθόλωνται τῶν τριήρων, καὶ περὶ τὴν τρίτην βαρβωρικῶς, ὡσπερ τι θύραμα, φέρουσι· παρῆν γὰρ ὡσπερ ἀπτηρωμένη τῆς γῆς ἐν πασσάλοις καὶ πείσμασι· καὶ περὶ τῶν τῆς τριήρους κατὰγοντες πυθμένα, τῆ κώπῃ παρακαθίζουσιν. Ἐπει δ' ἀποβῶσι τῆς γῆς, ὅλα συναγαγόντες τὰ πείσματα, κώπαις πτεροῦσι τὴν ναῦν, ὅσαις οἱ τριήρεις ἀλόωσι πυκναῖς· καὶ περὶ λιμένα γενόμενοι νῆνεμον καὶ λίαν εὐάγκλον, ἔλλιμενίζουσι τὴν τρίτην· καὶ μικρὸν μετασχόντες τροφῆς καὶ ποτοῦ (τὸ δ' ἦν ἄρτος καὶ ὕδωρ τοῖσις ἐπιτερόμενοι), πρὸς ἕπνον ἐτρέπησαν, περὶ πρῶραν καὶ πρῶμην ἀνυστάχτους ἀρροισσάμενοι φύλακας.

2. Περί δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀναστάντες τῶν ἕπνων, κώπαις πάλιν πτεροῦσι τὴν ναῦν καὶ τοῦ λιμένος ἐξάγουσι· καὶ περὶ τι γεγονότες πολίχνιον, καὶ σιγῇ τὴν ναῦν προσορμίσαντες, καὶ τῶν χειρῶν ταῖς μέντοι λαλαῖς ἀσπίδας λαβόμενοι, ταῖς δ' αὖ ἑτέρας δεξιῶς σπασάμενοι φάσανα, καὶ ὅλους ἐαυτοῦς τοῖς ἔπλοις καταρραζόμενοι, ὡς μέλισσαι κηρίον, ὅλον ἐπεκύκλωσαν τὸ πολίχνιον· καὶ θροῦν ἐγειραντες βαρβαρικῶν τε καὶ ἀπην, ἀόπλοις ἐπλίται, κοιμωμένοι ἀγρυπνοὶ κατεπίθεντο, σπᾶττοντες, ἀρπάζοντες, ὡς θῆρας, ἀγρίως, ἅπαν κατασπαρταζόμενοι τὸ πολίχνιον, καὶ πᾶν τὸ προσωγὸν καταλιζόμενοι ἐν αὐταῖς γυναίξιν, ἐν αὐταῖς παρθένοις, νεανίσκοις, ἀνδράσιν, ἔσους μὴ πρὸς Ἄδην βαρβαρικὴ ἐπέβησε μάχαιρα. Περὶ γοῦν τὴν τρίτην πᾶν τὸ ληϊσθῆν συναγαγόντες οἱ πειραταί, καὶ τοῖσις κατεπιβάντες αὐτοί, μακρὰν τοῦ λιμένος ἀπέβησαν.

3. Καὶ περὶ μίσην κελύχη γενόμενοι, καὶ ὡς ἐν θεμελίαις τοῖς κλωδίαις ὄλην τὴν τρίτην καταρραζόμενοι, τὰ σῦλα μερίζονται· τοῦτων δ' ἕστων ἐν ἀνδράσιν, ἕστων ἐν νεανίσκοις, ἕστων ἐν παρθένοις καὶ γυναίξιν, ἀπεδύστο τῶν χειρῶν, καὶ ἦν ἀπερικάλυπτον καὶ μέριαι αἰδοῦς, καὶ γυμνωσιν καθόλου φέρειν τοῦ σώματος. Ὁ μὲν οὖν δὴ πυθμὴν τῆς τριήρους τοὺς νεανίσκους καὶ τοὺς ἀνδρας ἐδίχετο, τὰς δὲ γυναῖκας αἰσχρῶν καὶ βαρβαρικῆς αἰσχρῶν παρθένας γὰρ, ὅκα εἰδ' ἔποις ἢ τίνι νόμῳ βαρβαρικῶν, καὶ χειρῶν διεβρωγῶς τις ἐπεδίδοσκετο, καὶ χεῖρ ἀθάδης οὐκ ἐπετίθετο, οὔτε τι βαρβαρικῶν ἐπὶ ταύταις αἰσχρῶς κατεπράττετο.

4. Ὅτεω τοίνυν τὰ μὲν περὶ τὰς γυναῖκας αἰσχρῶς· τὰ δ' ἄλλ' ἀκόσμως οἱ βάρβαροι διακοσμησάμενοι, καὶ περὶ τὸ δεῖπνον ἐτρέπησαν· καὶ ἦν ἡ τράπεζα τοῖσις πολυτελής, οὐκ ὡς πρὸ μικροῦ βαρβαρικῆ καὶ παντελῶς ἀφιλότιμος. Ταῖς μὲν οὖν ἀνδράσιν, ὡς εἴρηται, τῆς τριήρους ὁ πυθμὴν ἀρρωσίουται, ταῖς δὲ γε παρθένοις ὁ περὶ τὴν πρῶραν τόπος ἀρρωσίουται· αἱ γὰρ τοῖς γυναίξιν ταῖς βαρβαρῶν αἰσχρῶς περὶ τὸ δεῖπνον συνανοκίθησαν. Μετὰ γοῦν δὴ πολυτελεῖς, ὡς εἴρηται, τὰς προφῆς, καὶ τὴν αἰσχρῶν ἐκείνην καὶ ὄλην αἵματος ἐρπύζαν, τοὺς μὲν νεανίσκους (ὄλλοι δ' οὗτοι) ταῖς κώπαις παρακαθίζουσιν· ὅσοι δ' ὑπερβιβάσκει τοῦτους,

erat. Nam me conspectum crēibus trahentes, immaniter, tamquam praelam nacti, in tricenem deducunt; illa enim aderat quasi sublimis claris et rudentibus suspensa, neque ejus fundo creditum ad remum collocarunt. Postquam, cunctis rudentibus collectis, a terra solvissent, statim remis, quantiscunq̄ue tricemes asperiebant, navem quasi alis instruant; portum deinde capacemque et a vento tutum intrantes tricenem littori appellant; mox unummo cibo potuque recreati, pane scilicet et aqua, in somnum lapsi sunt, relictis qui insonnes essent ad proram et papperi custodiibus.

2. Circa autem tertiam vigiliam noctis, excusso somno, instructam navem remis iterum solent et ad oppidulum silentio appoli, clypeo lava sumpto, ensisq̄ue alia manu dextere nudato, et armis omnibus instructi, velut alveare solent apes, oppidulum corona cinxerunt; et mox, exultato barbarico et incondito tumultu, armati inermes, somnolentos vigiles intraverunt, trucidantes, rapientes, tanquam bellis immaniter totum oppidulum discerpentes, direptis omnibus quę obvia fuerunt, mulieribus ipsis et virginibus, adolescentibus et viris quicunq̄ue barbarorum gladius vitam Orco non reddiderant. Collecta igitur in tricenem anni prœda, pirata navem et ipsi conscendentes procul a porto recesserunt.

3. Ubi autem in altum pervenerunt, funibus navem, quasi in fundaminiibus, firmant, et tunc demum spolia dividunt; ex his autem viros, adolescentes, virgines, mulieres vestibus exuunt, spoliatorumque a se pubem usque corpora nuda omnino exhibebant. Adolescentes igitur et viros navis fundus, mulieres autem probrium et barbarorum libello excepit; virgines enim, nescio qua de causa aut cujus barbaricus legis ergo, laceram induta innotato vim nullam experta sunt, neque adversus illas sordam quidpiam et immane consultum est.

4. Quum adversus mulieres ita turpiter se gessissent, reliquia indecore compositis, prœdulo concesserunt; erat autem illis exquisita mensa nec ut prius barbarico more et illiberaliter instructa. Hominiibus, ut dictum est, in tricenem fundo, virginibus in proca locus constitutus erat; mulieres enim turpiter acubere barbaris. Illi autem post exquisitos, ut dictum est, cibos turpemque et cruelatam mensam, adolescentes (illi autem erant panes) ad remum collocarunt, omnibus a tite provectoribus (o cru-

βαβαί τῆς τῶν βαρβάρων ἀμειλίχτου ψυχῆς, ξίφος
 γὰρ ἔλασαν παραλόμα, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐλευσίνως εἰς
 θάλασσαν ἐξερπυδονήθησαν· αἱ δὲ γε γυναῖκες αἰσχρῶς
 τοῖς βαρβάρους συνανεκλίθησαν· καὶ ἦν ἡ τριήρης παν-
 5 δοχίονη πλήρης αἰτηρότητος, καὶ συμπόσιον αἵματος.
 ἰ. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς νυκτός· ἐπεὶ δὲ νῆξ
 οὐδαμῶς (ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ τὸ ζητούμενον φῶς
 ἡμῖν προσέβη, καὶ ἦν ἡμεῖς τὸ φῶς), ὡς ἐκ
 παστᾶδος ἀνάστη τὸ βάρβαρον, καὶ ἦν ὄλον μεθύνοντα
 10 ἰθοναῖς, καὶ βαρβάρῳ φωνῇ καταγλωσσάγων καὶ ὄλον
 διαλεγόμενον. Μετὰ γούν δὲ πολὺν τινα ὄρον, ὅσον
 τὸ ναυτικὸν ἰγείρει, καὶ μᾶλλον τὸ βάρβαρον, οἷδ' ἂν
 ἀλλόθρους καὶ ἀσημος ἰστίῳ λευκῷ τὴν τριήρη κατε-
 15 πεκόσμησε, καὶ τὸ πνεῦμα πνεύσαν ἐκ πύρνης ὄλον
 τὸ ἰστίον ἐκύρτωσε, καὶ ἦν ἡ τριήρης ὡς ἵππος εἰς
 πεδίον κροαίνουσα.

β. Καὶ ἵνα τῶν μέσῳ παρῶ, ὅσα τὸ βάρβαρον κα-
 τεκόσμησεν, ὅσα ταῖς γυναῖδιν ἀπηνηδέετο, καὶ τὰλλ'
 20 ἐπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσίμῳ ἰστίῳ ἐλάτο, εὐφρόνῃ τῷ
 πνεύματι, περὶ τὴν Ἀρτυκώμιον ἐγεγόμεθα, καὶ πλῆ-
 θος ἐξ Ἀρτυκώμιδος ἐρώμεν περὶ τὴν ἤπειρον. Καὶ
 μετὰ πολλὰς μὲν δὲ τὰς σπονδὰς, ἀς οἶδε τὸ βάρβαρον
 σπένδουσαι, καὶ ὅσας πειραταὶ πρὸς ἡπειρώτας βαρ-
 βαρικῶς διαλλάσσανται, δέχεται μὲν ἡ τριήρης ἁμῶ-
 25 ρους τινας, ἡ δ' ἡπειρὸς τὸν τῆς τριήρους φόρτον ὅσον
 ἐκ τοῦ πολυγίνου τὸ βάρβαρον ἐλήισατο· καὶ ἦν περὶ
 τὴν φάμιμον πανήγυρις αὐτοσχέδιος. Ὅσον μὲν οὖν ἐν
 ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ γαλκῇ καὶ σιδήρῳ καὶ χιτωνί-
 σκῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα βαρβαρικῶς καταλήζεται
 30 χεῖρ, τῆς τριήρους ἐξεφορτοῦτο, καὶ ὄλον διεπιπράσκετο·
 τὸ δ' ὅσον τῆς λείας ἐν ἀνθρώποις ἡμῖν, τῆς τριήρους
 οὐ μετεκομίσθη περὶ τὴν ἤπειρον, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ
 τριήρει κατεπιπράσκετο.

γ. Καὶ γυναῖκῶν μὲν καὶ νεανίσκων ἀγματούτων
 35 ἡμῶν ὀλίγος τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος λόγος, ἡ μᾶλλον
 οὐδεὶς τὸ πᾶν δ' ἐκέρχεται περὶ τὴν τῶν παρθένων κτή-
 σιν· αἱ δ' ἦσαν πολλοῦ τοῖς βαρβάρους τιμώμεναι, καὶ
 πολλοῦ τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος ἀτόμεναι, μετὰ μὲν τοῖς
 γὰρ τόξον καὶ πηγήν τῆς Ἀρτεμίδος, ἣν Ἀρτυκώμις
 40 φέρει Ἰρῆνον ποταμὸν Κελτικόν· ἱερὸν γὰρ ἐν Ἀρτυ-
 κώμιδι περιφανὲς τῆς Ἀρτεμίδος, οὐ μέσον χρυσοῦν
 Ἀρτεμίδος εἶδωλον, τόξον τεῖνον ταῖν χειροῖν, τοῖν δὲ
 γὰρ ποδαῖν πηγὰς βλύζον κατὰ ποταμὸν βρούσας ἐριβρύ-
 χην καὶ πολυγέμουσα. Ταύτας δὲ τὰς πηγάς ἀνακα-
 45 γλάξιν εἰποις ἰδοῖν· ἀ δὲ, καὶ τόξον καὶ πηγήν, παρβένον
 ἐλέγχουσι, καὶ παρβενίαν ἀποσύλῃσιν· εἰ γὰρ τις περὶ
 παρβένον διβρυεῖ καὶ ζητήσῃ τὸν ἄεγρον, ἐπὶ τὴν
 πηγήν τὴν παρβένον ἐμβάλλουσι, τῆς δάμνης αὐτῆν
 στεφανώσαντες· εἰ μὲν οὖν ἡ τὴν πηγήν εἰσδῶσα παρ-
 50 βένος τὴν παρβένον οὐκ ἐφύσεται καὶ τὸ σμῆνον οὐκ
 ἀποσειλήσεται, τὸ τόξον Ἀρτεμῖς οὐ τείνει, τὸ ὕδωρ
 ἡμεῖς, καὶ ἡ παρβένος κούφως τοῖς ὕδασι φέρεται, τῇ
 τῆς δάμνης στεφάνῳ κατακεκοσμημένη τὴν κεφαλὴν·
 εἰ δ' Ἀφροδίτης πνεῦμα παρβενίαν λαμπάδα κατέσθε-

deles barbarorum animos!) gladio consumptis, quorum
 capita miserabiliter fluctibus mandata sunt, dum feminae
 turpiter barbaris accumbent: ita truemis turpitudine
 plenum meritorium et sanguinem aculatum convivium fuit.

5. Sic se nox habuit. Ubi autem nox consumpta est
 (sol enim terras lustrabat exoptatumque lumen, solneet
 dies, nobis arridebat), barbari velut nuptiali lecto emersi
 utriusque jam voluptate ebrii, multa barbara inter se lo-
 quacitate colloquuntur. Post immane murmur et quale
 ac quantum nautica seu potius barbarica multitudo exci-
 tare amat, triremem cantus quidam insolens et in-
 condilus candido velo exornat, quod statim stantes a
 puppe venti incurrant visaque est navis tanquam equus
 pedibus solem quassans.

6. Ut autem omnittam quae barbari commissati sunt,
 quae cum mulieribus per summam impudentiam inserunt,
 caetera praeterea, quae, ut barbaros decuit, indenter
 composita sunt, tandem Artycomidem secundo vento ap-
 pulsi sumus, magnisque ex Artycomide mortaliū in fa-
 tore numerum videmus. Ibi post illas, quas barbari et
 piratae cum incola libationibus barbarice pacti solent
 inducias, recepit obsides triremis, terra autem triremis onus
 quod ex oppidulo barbari diriperunt; statimque subita in
 arena fori species conspecta est. Exonerata igitur nave
 omni auri, argenti, avisque et ferri ac vestium caeteraque
 quam barbarica manus praedatur superfluiti, singula pretio
 cesserunt; quodcumque autem praedae ex nobis homi-
 nibus constabat ex trireme in litlus non delatum est, sed
 in nave emebatur.

7. Nostri quidem, mancipiorum, mulierumve, juve-
 numve, vile apud Artycomidis incolas pretium aut potius
 nullum; omnes enim virginum auctiori tantum inlabant,
 quas barbari plurimi faciebant, et non nisi laumani aere Ar-
 tycomidis incola parabant, maxime post Dianae arcum, et
 fontem, quem Artycomis jactat sibi esse quod Celtis flumen
 Rhenus; etenim nobis illa civitas est clarissimo Dianae
 templo, ejus in medio imago Dianae aurea manibus arcum
 intendens conspicitur, ex pedibus autem effundens fontes
 fluminis instar fluentes fragore magno exundantis, quos qui-
 dem ebullire affirmare, oculis illos arbitratus. Hae autem,
 scilicet arcus et fontes, virginem virginalemque scrobem ef-
 fossam indicant: nam quum quis de virginis pudicitia dubi-
 tat, et certior mae esse cupit, lauro coronatam virginem
 fonti mandant: quod si tenti immissa virgo pudicam se non
 mentita est, nullusque castitatem ejus imminuerit, arcum
 non tendit Diana, quiescit aqua, mulierque undis virgineam
 cadam extulsi, latitansque Amor virginem florem subflua-

αι, και λαβὼν Ἔρως ἔθην τὴν παρθενίαν ὑπέκλεψε, τείνει τὸ τόξον Ἄρτεμις, παρθένος θεὸς, κατὰ τῆς μὴ παρθένου, τῆς ἐφευσμένης αὐτὴν, και βάλλειν δοκεῖ κατὰ τῆς κεφαλῆς· ἡ δὲ φρίσσει τὸ βέλος, τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς ὕδασι ὑπακρύπτειται, και τὸ ὕδωρ ἀνακαλύζον ἀφαιρεῖται τὸν στέφανον. Πᾶν οὖν ὅσον τοῖς βροχάρσι ἐδοσμολογήθη παρθενικόν, ἐκ δάφνης στεφανωθῆν, τῆ περὶ κατεβάπτετο· και ὅσον μὲν οὐ κατέβη τὴν κεφαλὴν, ὅσον οὐκ ἀφείθε τὸν στέφανον, ἤγυρολογήθη πολλοῦ· ὅσον δὲ τὴν παρθενίαν κατέβηστο, τὴν τριήρη κατεκλήρωστο και ταῖς γυναῖξι συναρμόμητο, και χρυσὸν γλακὸν ἀνεκλάζατο, τοῦ τῆς δάφνης παρθενικοῦ στεφάνου πιστάδα βαρβαρικίν.

8. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ περὶ τὴν Ἀρτύκομιν, και οὕτω τῆς τριήρους ἐξεφορτώθη τὰ λάφυρα· και πάλιν ἡ τριήρης τοῖς συνήθεισι κατεπερῶστο πτεράσι, και πάλιν τὸ βάρβαρον ἐπ' ἑτέραν ἐστέλλετο· και ἡμεῖς δούλοι βαρβάρων ἐξ ἐλευθέρων εἰκόμεθα. Περὶ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπὶ τινα λιμένα καταίρομεν ἕτερον, και τὴν τριήρη περὶ τὴν ἤπειρον μεθελκυσάντων ἡμῶν, και ἔθην ταύτην ἐξαφαιμένω τοῖς κείσμασι, ἔθην τῆς νεὸς ἐξέπητ τὸ βάρβαρον, και περὶ τὴν ψάμμον ἐγένετο, και τὰς γυναῖκας ἑμμεθεικύστατο, και ἔθην σκηνὴν ἐγγὺς κυμάτων ἐπέζητο, και λαμπρὴν ἡτοιμάστατο τράπεζαν. Και μετὰ δὲ πολλὰς τὰς τροφὰς και πότεις και βαρβαρικὰ τινα παίγνια, και τὰλλ' ἐπόσα βαρβαρικῶς και ἀσέμνωσ ταῖς γυναῖξι κατεγρήστατο, ἐθὺν αὐταῖς γυναῖξι πρὸς ὕπνον ἐτρέπη τὸ βάρβαρον, θλαῖς ἡδοναῖς καταβαπτισθὴν τὴν φυγὴν, και ἔθους καταμε-

30 οὔσαν τοῖς ἔρωσι.
9. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ βάρβαρον· ἡμεῖς δ' ἐκ πυθμίνου τοῦ σκάφου, τῆ μέτῃ τῶν βαρβάρων θαρβήσαντες, ἐαυτοὺς ἀνηγάγομεν, και μυρίοις κατετυραννόμεθα λογισμοῖς, ἡ τῆς τριήρους ἀποθῆναι περὶ τὴν ἤπειρον, ἡ ὅν αὐτῆ τριήρη τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων φυγεῖν, ἡ τοῖς ἔθλοισ Ἑλληνικῶς καθοπλίσασθαι, ἔθα τριήρης φέροι πολλὰ, και τοῖς βαρβάρσι κατεπιθέσθαι, και νικᾶν ἢ πίπτειν μαχόμενους ἡμᾶς. Ταῦθ' ἡμεῖς, και στρατὸς ἑπλίτης περὶ τὴν ἤπειρον τοῖς βαρβάρσι
40 κατέπιπτεται, ἔθους ὑπνοῦσιν, ἔθους καταθεθακγεμένοις ἐξ οἴνου και ἔρωτος· και τὸ μὲν βάρβαρον ἄπαν ἄλλο κατελήζετο· ἡμεῖς δ' Ἑλληνικὴν βαρβαρικὴν δουλείας ἀντηλαστούμεθα, και δούλοι πάλιν ἐκ δούλων γεγονάμεν, και βαρβάρσι δεσπότησι ὄντες ἐμὸ-
45 δούλοι, και αὐτοῖς δεσπότησι συναγχαλωτιζόμενοι ἐμαρτυροῦσιν Ἑλλῆσιν ἐδουλογραφούμεθα. Και περὶ μέσθην ἀγορὴν και πόλιν Δαρφνίπολιν, πόλιν Ἀπόλλωνος ἱερὰν, στρατηγὸς και στρατὸς ἐπ' ἡμῶν θριαμβοῦσι τὰ ἐπινίκια, και ἡ πόλις κροεῖ και ἀλαλάζει χαρμῶ-
50 συνα· και πάντες ἡμεῖς ἡ λαῖα, τὸ λάφυρον, ἐδεικνύσ ἀφεικόμεθα μέχρις Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, δ θὴ θαύμα φέρει πόλις Δαρφνίπολις.

10. Ἄμω γοῦν τὸ πᾶν περὶ τὸν βοιωτὸν κάγῃ, τοῖς πόδας περιγυρεῖς τοῦ θεοῦ, και ἔθους πλόνων τοῖς ἐ-

lus est, statim intendit arcum Diana, virgo et dea, in illam que, non ipsa virgo, virginem se mentita est, sagittamque contra Illius caput emittere videtur; illa autem sagittam reformulans caput in aquis abscondit et unda chulliens coronam auferit. Omnes igitur que barbarorum mancipia facte erant, lauro coronate, fonti immisce sunt; que autem caput non absconderunt et quibus non erepta fuit corona, illo magna pecunia vendita sunt; que autem virginitatem mentite sunt triremi redditæ inter mulieres annumeratæ sunt, aurum aure, quod dicitur, virginum lauri coronam barbaris amplexibus permutantes.

8. His igitur Artycomide gestis et spoliis exonerata trireme, iterum solito alarum remigio instruitur triremis, et iterum alio properant barbari; nos autem barbarorum servi ex liberis trahimur. Tertia die in alium delati portum, appulsa terras rudentibusque firmata trireme, omnes nate egressi barbari invaserunt littus, et secum mulieres traxerunt, statimque proxime fuetus tentorio, prandum opipare apparaverunt. Inimodice estur ac potatur, laudemque post barbara tororum oblectamenta, in quibus feminis barbarice et inderore abusi sunt, cum feminis ipsis somno se tradiderunt, animum voluptatibus immersi et amoribus ebrii.

9. Ita igitur barbari habuerunt; nos autem navis e fundo, corum ebrietate audaciores facti, nosmetipsos subduximus, et innumeris consiliis jactabamur, incerti an e navi in terram fugeremus, aut cum ipsa trireme e manibus barbarorum evaderemus, aut armis, quibus probe instructa erat triremis, Græcorum more, armati illos invaderemus, vincere velli aut saltem pugnando cadere. Dum hæc animis agitamus, alius exercitus omnes barbaros dormientes meroque ac venere sepultus invasit cepitque; nos autem Græca servitus post barbaram excepit, ex servis iterum servos, conservosque dondanorum, et simul cum dominis ipsis Græcorum eadem ac nos lingua utentium. Mox per medium forum et Daphnippollin, urbem Apollinis sacram, dux ipse et exercitus de nobis triumphat inter victoria cantus, dum civitas plausus miscet et lartas voces; nos autem victoris præda spoliisque misere ad Apollinis templum, quo urbs Daphnippolis illustris est, tracti sumus.

10. Statim igitur omnes circum aram effusi; ego autem nimis pedes amplexus lacrymisque ubertim manantibus

• στείς καὶ μήτηρ Διάσεια· εἰ δ' εὐτυχῶντες, εἰ τὰ
 • πρῶτα φέροντες τῶν ἐν Ἑβρυκίμειδι, οὐκ ἐμὸν ἐστὶ
 • λίσγειν. Κτήριος Διάσιον τῆ πόλει, καὶ πανήγυρις
 • λαμπρὰ τὰ Διάσεια· ἐγὼ δὲ δάφνη στεφανοθεῖς,
 6 • χιτῶνι κατακοσμηθεῖς, ἀρόβλη σεμνῆ, καὶ ἴσον πε-
 • ριδοθεῖς τὸ κηρύκειον, κήρυξ ἔχων ἐς Αὐλικώμειδα·
 • καὶ μου τὸν στέφανον Ἔρως ἐσύλησεν, Ὑσμίνη παρ-
 • θένη περικαλλεῖ, Σωσθένης θυγατρί, τὰ πρῶτα τῶν
 • ἐπ' Αὐλικώμειδα φέροντος, ἀγκίστρον χρηζόμενος·
 10 • καὶ δούλος Ἀφροδίτης εἰς τὴν ἐμὴν Ἑβρυκομειν ἀν-
 • θυπέστρεφα ἦν αὐτῆ παρθένη, καὶ τῆ ταύτης πα-
 • τρὶ. Τὰ δ' ἐφείησθε ποῖα; Σωσθένης, πατὴρ Ὑσμίνης,
 • ἐν μέσῃ τραπέζῃ καὶ δαίτῳ πολυτελεῖ, γάμον ἔτε-
 • ρον κηρύσσει τῆς θυγατρὸς· ἐν ἡδέσις φεύγοντες
 15 • ἡμεῖς, πικρὸς ἀλισχόμεθα, εἰς πῦρ ἐκ καπνῶν ἐμ-
 • πεσόντες, καὶ ὄμβρων εἰς θάλασσαν. Ναὺς ἑπηρείτης
 • ἡμῖν τῆ φυγῆ, πρὸς ἣν Ποσειδῶν ἀντιπνέει, καὶ θῦμα
 • ζητεῖ, καὶ τὸ θῦμα κληρούμεθα, καὶ ἦν δ' κληρὸς
 • ἐπὶ τὴν Ὑσμίνην πεισῶν. Ἢ εἰ μου τῶν χειρῶν ἐλευ-
 20 • ῶς ἐξοπαδοθεῖσα, κατὰ κινάτων ὀδοῖται, καὶ τὸ
 • μὲν ναυτικὸν ἔξάγει τοῦ κλύδωνος, ἐμὲ δ' εἰς μέσας
 • θαλάσσας ἔκβαλλει καὶ κλύδωνα, καὶ ὄρῃνον, καὶ
 • κωκυτῶν· ἢ δὴ μὴ φέρον τὸ ναυτικόν, τῆς νεῆς περὶ
 • τὴν χέρσον ἐσπενδονθῆ με, καὶ τὸ βάρβαρον τοῦτο,
 25 • τὸ νῦν συναγματοῦτον, ἀγματοῦτον ἄγει με· θέν
 • ἐμ σῆς ταύτης πάλιν ἡγματοῦσίθην χειρὸς, δούλος ἐκ
 • δούλου γενόμενος καὶ ἐπίδουλος ἀντὶ κήρυκος· καὶ
 • 11. Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ καταβρεχόμεν τοῖς δάκρυσι·
 • ἡ δὲ μοι δεσπότης φησὶν· ἦ ὄλοσθ' ἄρ' ἄμα καὶ κατὰ σῆ
 20 • καὶ ὄντως τραγῳδία· τὰ δ' εἰς δεσπότης ἡμᾶς,
 • ἀδελφεῖς· Ἐγὼ δὲ, ὅτι δεσπότης ἔγω μᾶλλον
 • ὄσταυρω, πρὸς τὴν δεσποινίαν ἔλεγον·
 • Ὅστις γὰρ οὐκ εἴθε γεύσασθαι κικῶν,
 • Φερε μὲν, ἀλλεῖ δ' ἀρχὸν ἐπιθεῖς ἔστη.
 35 • Καὶ ὁ δεσπότης φησὶν· Ἐἰ μὲν σοι πατρίς περιφανὴς,
 • καὶ γένος λαμπρὸν, καὶ τὰ κατ' οἴκους πολυτελῆ,
 • νῦν τούτων ἔχεις οὐδέν· δούλος γὰρ εἶ καὶ δούλος
 • ἡμῶν. Εἰ δὲ καὶ σωφροσύνης καὶ παρθενίης Ἀφρο-
 • δίτην ἀντιλάβῃ καὶ Ἔρωτα, εἰ δὲ καὶ στεφάνων
 40 • ἐκ δάφνης παρθενοκῶν στέφανον ἐκ βόδων ἐρωτικῶν,
 • μὴ σοὶ γὰρ τὸ σπᾶ τοῦδε· ἀλλὰ κτεῖσαι τὸ σωφρον καὶ
 • τὸ φιλόσωφρον ἀγάπησον, ἵνα μὴ τὴν σωφροσύνην ἐξ
 • ἔργων μάθης αὐτῶν.
 • Καὶ χεῖρα κτεῖσαι δεσπότης διδύσκων.
 45 • 15. Ταῦτ' ὁ δεσπότης· ἐγὼ δ' εἰσάγων, καὶ τοὺς ὀρ-
 • θαλμάς εἶλον ἐρῶντας εἰς γῆν, καὶ θῆους θαυροῦν
 • μεστούς. Καὶ οὕτω πέρας τὰ τῆς τραπέζης ἰδέμετό· καὶ
 • ὁ τῶν Διάσιον κήρυξ Ὑσμίνης ἐγὼ καὶ τῆς δάφνης
 • στεφανοθεῖς, ὁ λαμπρὸς τὸ πρῶτον πλεύσας ἐξ Ἑβρυ-
 50 • κώμειδος, ὁ περὶ τὴν Αὐλικώμειν βασιλικῶς ἐπ' ἄρματος
 • ἱππασάμενος, ὁ πολυτελεῖς ἐπὶ τῆς τοῦ Σωσθένης
 • λαμπρῆς τραπέζης ἀνακλιθεῖς, ἐπὶ βουλιχῆς τραπέζης
 • νῦν ἀνακλιόμεναι σὺν δημοδούλων χορῶν, καὶ τὰ τῶν
 • ἑλλῶν ἱππαιτῶν, καὶ ἑλλῶν δούλος εἶμαι, καὶ ἑλλῶν δευ-

• mater : an divites et in civitate sua primi, dicere non
 • meum est. Disiorum, quæ splendida celebritate pera-
 • guntur, tempus erat : ego laurea coronatus, sacra veste
 • ornatus, calceoque venerandum et omnia denique præ-
 • conis insignia indutus, caduceator Aulicomidem veni ; et
 • Amor mihi coronam prædatus est, Hysmine, formosis-
 • sima virginis, et Sosthenis, viri inter suos nobilissimi, filia,
 • velut illicio usus ; itaque Veneri mancipatus in meam
 • Eurycomidem reversus sum cum puella ejusque patre.
 • Cætera quædam subsequuta sunt ? Sosthenes, Hysmines
 • pater, medio in prædio et inter copiosa fœcula aliud
 • filia conubium nunciavit ; nos illud læti fugientes acer-
 • tissimam in servitutem incidimus, ex fumo in ignem, et
 • ex imbre in mare. Navis fugientibus nobis ministra,
 • quam Neptunus adversa tempestate agitavit ; nos victi-
 • mam quaerit, victimam sortimur, et sors super Hysmi-
 • nem cecidit. Illa autem misere a manibus meis avulsa
 • fluctibus mandatur, et nautas quidem iratia fluctibus
 • subducit, me autem medio mari tempestatique et lacry-
 • mis et gemitibus immergit ; quorum autem impatiens
 • nautica plebes e nave in terram me jaculatur, et barbari
 • illi, qui nunc conceptivi mihi sunt, captivum me ab-
 • ducunt, usque iterum manibus tuis præle cœsi, ser-
 • vos ex servo terque servus ex caduceatore.
 14. Hæc cum lacrymis dicta danti, Vere, respondit.
 • doctus, quidquid tibi accidit, drama et Tragediam
 • censere potuisti, hoc solo felix, quod nos heros nactus
 • es. — Immo, inquam, infelix ; etenim
 • Constat nulla quisquis invenit mala, nisi quæ prole
 • Peri, sed dolet, servitæ supplicis iugo,
 • Excepit dominus : Quamvis patria nobis, splen-
 • didum genus, et plurima domi ac pretiosa supellex est,
 • nulla tamen horum nunc habes ; servus enim es et servus
 • noster. Sed, quod castitati et pudicitia Veneris Amo-
 • risque lubentis, et rosarum Amoris coronamina virgi-
 • nis pro lauro prætulisti, neque illud præderit ; itaque mo-
 • destus esto, et modestiam ama, ne factis ipsis temperan-
 • tiam discas.
 • Manusque herilis te doceat modestiam.
 15. Ad hæc domini verba tacuit, fixis in terram oculis
 • lacrymarumque plenis. Soluta convivio, ego, qui laureatus
 • splendide Eurycomide primum navigaveram, qui Auli-
 • comidem curru regaliter ingressus, sumptuosius Sosthenis
 • epulis accubueram, servili accumbo mensæ cum conser-
 • vorum choro, servorum ministerium præstans, et ex omni
 • parte servus, immo ipsissima servitutem indutus, servile-
 • que obsequium tingens, omnibus, Jupiter disque omnes,

Ὁ δὲ στεφανῶνται τῆς δάφνης, διὰ μέσης ἀγορᾶς
 πομπεῖται λαμπρῶς, διὰ μέσου θριαμβεύει θεάτρου·
 καὶ πλῆθος περὶ τὸν κήρυκα, καὶ προπομπὴ λαμπρὰ
 καὶ ποικίλη, καὶ τῶν δόσσα καμὰ κατέπειθε τὸ κη-
 6 ρύκειον· ὃν πάντων μεμνημένος ἐγὼ, μέσῃ λαμπρῇ
 θεάτρῳ καὶ λαμπρῇ τελειῇ πλήρει χαρίτων καὶ ἔδονος,
 θρήνων ἐπληρούμεν καὶ κοικυτῶν, καὶ ὅς ἐν κεραυνῷ
 εἴ μὴ μὴ τὴν ψυχὴν ὄλην κατεκεραυνωδολούμην πυ-
 κνά. Οὕτω τούτων, οὕτω λαμπρῶς, οὕτω πολυτελῶς
 10 καὶ φιλοτιμῶς ὁ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς περὶ τὴν οἰ-
 κίαν ἐγένετο, δάφνης ἐστεφανωμένος, χιτῶνι κεκοσμη-
 μένος λαμπρῷ καὶ πιδίῳ σεμνῷ. Μετὰ γοῦν δὴ τὴν
 λαμπρὰν ἐκείνην πομπήν, ἣν καγὼ ποτε (βαβαί τῆς
 τύχης!) ἐπόμπειον εἰς Εὐρύκωμιν, ὁ κήρυξ σὺν αὐτῇ
 15 μοι δεσποίνῃ περὶ λαμπρὰν ἀνακέλιται τράπεζαν,
 δάφνης τὴν κεφαλὴν ἐστεφανωμένος, καὶ κήρυξ ὃν ἐκ
 κορυφῆς καὶ μέγχι ποδῶν.

20. Περὶ δὲ μέσῃ τὴν τράπεζαν ἡ δεσπότης φησὶ·
 «Κήρυξ, σὺν μὲν ταύτῃ ἐμῇ κεφαλῇ Ἀπόλλων
 20 «λαμπρῶς ἐστεφάνωσε, κήρυκά σε λαμπρὸν στεφανώ-
 «μενος εἰς Ἀρτύκωμιν, καὶ κήρυκα λαμπρῶς Ἀπόλ-
 «λωνος ἑορτῆς· καὶ σοὶ τὰ περὶ τὴν ὁδὸν εὖ διάδοιτο.
 «Δούλος δ' οὕτως ἡμῶν, δὴ αἰγμὴ σοὶ καὶ γενναῖα χεῖρ
 «ἐλήσασα, μὴ σοὶ συνέφοιτο πρὸς Ἀρτύκωμιν· δοκεῖ
 25 «γὰρ μοι καὶ τῷ νόῳ συνετός, καὶ τῇ γλώσῃ σοφός,
 «καὶ ὄλον συνέμην τὸ ἐπισκύνιον, καὶ συνεχῶς θρηνῶν
 «καὶ κοπιόμενος· δέδοικα γοῦν, μὴ τί σοὶ νεανιεύση-
 «ται τῶν οὐκ ἀγχιῶν, οἷ καὶ τὸ δούλον τοῖς δεσπότησις
 «πολέμιον.» Καὶ ὁ δεσπότης φησὶν· «Ἄλλῃ, κατὰ
 30 τὴν τραγωδίαν,

Χρησιτεῖται δούλοις συμφοραὶ τῶν δεσποτῶν
 Κακῶς πίνονται καὶ φρενῶν ἀνθίπτεται. —

35 «Ἢ δ', «Ἄλλῃ χρησιτεῖται φησὶν ἡ τραγωδία· ὁ δὲ καὶ
 «κήρυξ γεγονέναι τερατολογεῖ, καὶ γίνος καὶ πατρίδα
 35 «λαμπρολογεῖ, καὶ ἀλλάττα πολλὰ λαμπρῶς κατα-
 «γλωσσαλγεῖ.»

21. Καὶ ὁ δεσπότης πρὸς μὲ φησὶν· «Ἢ κήρυξ, ὡς
 «εἶρηκας, γέγονας, οὕτω δὴ καὶ σὺ κατ' ἐμὰ τὴν κε-
 «φαλὴν ἐστεφάνωσας.» Ἐγὼ δὲ, «Ἄλλῃ σὺ μοι,
 40 «δέσποτα κήρυξ, φέσαι γλώσσης ἐμῆς οὕτω προπετός,
 «κινουμένης καὶ ἀναϊθῆς. Ἄληθως καὶ τοὺς πόδας
 «κικόσμημαι, καὶ ποδῆρη χιτῶνα τουτοῦ λαμπρότε-
 «ρον περιθέβλημαι, οἷ καὶ κήρυξ Διὸς πατρός· δν-
 «δρῶν τε θεῶν τε· σὺ δὲ μοι σύγγνωθι, δέσποτα.»
 45 «Καὶ πρὸς τὴν δεσποίνην ὁ δεσπότης φησὶν· «Ἰσως ποτ'
 «ἦν κήρυξ οὗτος θεύθερος ὢν, καὶ βάρβαρος χεῖρ εἰς
 «δουλείῳ μετέγαγε»

Τυγὴ (ταρ) τὰ θεῶν πράγματ', οὐκ εὐδουλία.

«Ἢ γοῦν μοι συνέφοιτο πρὸς τὴν Ἀρτύκωμιν, ἴσως
 50 «οὐκ ἀσυντελής ἔσται μοι τῷ κηρύγματι.» Ταῦτα
 εἶπε, καὶ τῆς τραπέζης ἀνίσταται, καὶ πρὸς τὸ λειτουρ-
 γήμα γέγονεν. Καὶ πάλιν ἡ πόλις ἤρθη, καὶ πάλιν
 προπομπή, καὶ πάλιν πανήγυρις, καὶ πάλιν ὄδοι, καὶ
 τῶν δόσσα κοσμοῦσι τοὺς κήρυκας.

splendido agmine stipatus et per medium theatrum trium-
 phantis instar incessit, frequentis populi circulo septus
 et illustri comitatu, his denique omnibus, quæ meum
 quoque aliquando luserant præconium; quorum hoc tem-
 poris momento recorsatus medio in theatro et inter gratas
 festi et publicæ lætitæ voces luctu lamentoque implebar;
 et mens memoria, veluti gravi tonitru procellaque sideris
 percussa corruerat. Sic igitur, tam illustri, tam sum-
 ptuoso, tam nobili apparatu, caduceator, herus meus,
 domum ducitur, laurea redimitus, splendida tunica et
 venerando calceo exornatus. Post igitur illustrem illum
 comitatum quæ et ego quondam (pape reciprocas sortis
 vices!) Eurycomidem perveneram, caduceator cum domina
 splendide mensæ accubuit lauro tempora redimitus omni-
 busque præconiî ornamentis instructus, et caduceator a
 capite ad pedes usque factus.

20. Medias inter epulas domina sic inquit: «Cadu-
 ceator, tuum hoc meum caput Apollo splendide lauro
 coronavit, qui te præconem splendidum Artycomidem
 misit, et splendidi Apollinis festi præconem: faxit illo
 tibi prosperum iter. Ne autem servus ille noster, quem
 cuspis et generosa manus rapuit, te sequatur Artycomi-
 dem; nam mihi videtur animi prudens et lingue par-
 cus, sed superciliosa semper contrahit et indesinenter
 lacrymatur et pectus contundit: itaque me metus in-
 cessit, ne cuiusquam tibi illustribus causam præbeat,
 quoniam infestum dominis est omne servorum genus.
 — At nescis illud tragediæ, inquit domina:

Hæc magna servis optimis calamitas
 Cum res bellæ pessime afflicte cadant.

Illa autem: «De bonis tragedia loquitur: verum ille se
 caduceatorem fuisse jactat, et genere ac patria gloriatur,
 illustris multa denique mala loquacitate prædicat.»

21. Tunc conversus ad me herus: «Tu quoque aliquando
 caduceator fuisti et tu sic caput coronasti?» Ego autem,
 «Parce, o, inquam, domine caduceator, parce meo
 lingue si quid temerario aut ultra modestiam protulerit.
 Ego certe sacro calceo ornatus latereque ista tua splen-
 didiorem tunicam indutus, Jovis hominumque decorum
 quo parentis caduceator fui. A te autem, domine, venia
 sit dicto.» Conversus autem ad dominam herus, «For-
 tasse, inquit, quondam caduceator fuit quum liber es-
 set, et a barbaris in servitutem postea abductus fuit:

Humana fugunt fata, non presentia.

Itaque si me sequetur Artycomidem, fortasse meo præ-
 conio non inutilis erit.» Illis dicta, cæca perfunctus
 inimus suum obire pergit. Et rursus inirecta civitas illum
 comitatu prosequuta, et rursus panegyris, et rursus cantus
 et læc omnia quæ caduceatorum honori dantur.

πρὸς ἐπανακαλιμένους τραπέζης, ὃ τῷ Σοισθένει φιλο-
 τίμως φιλοφρονούμενος, ὃ τὴν Ὑσμίνην ἔχων οἰνο-
 χοιτούσαν, ἦν καὶ μένον ἴδαι αὐτοῦς, ἔργα τῶ τῶν
 δούλων ὑπέροι, καὶ ὄλος δούλος εἶμι· καὶ, εἰ μὴ κατε-
 8 λόγιστο τὸ συμπόσιον, τάχα ἂν ὄλος ὑπ' ἀλγῶνος κατε-
 βράχην αὐτός. Ἀλλ' ὃ κέρυξ ἀναστὰς τῆς τραπέζης ἐπὶ
 το δωματίον γένοις, καὶ παρὰ κλίνην λαμ...ρξ̄ μαλακῶς
 ἀνακάλυται, εἴην κἀμοὶ ποτε Σοισθένης ὑπέροιστιν.

4. Ἡ τοῦ Σοιστράτου θυγάτηρ, κατὰ τὴν ἑλθὼν
 10 Ὑσμίνην, ἔχει τοῦ πόδας ἐκπλῶσαι τοῦ κήρυκος, καὶ
 τρεῖς παιδίσκαι παρείποντο καθοπερευθεύσαι τῆν λι-
 τουργίᾳ. Ἐπιτετι μὲν οὖν ἡ Ῥοδόπη, ἐγὼ δὲ τὰ
 περὶ τοῦ εἴμερος ἀναλογιζόμενος πόδας ἐκ τῆ χειρῶ
 καὶ χειρῶν τῆς ἑαῖς ἐκείνης Ὑσμίνης χαρεντίσματα,
 15 πνεύμα τι μάγα, καὶ λίαν ὀδυνηρὸν εἶ ἔργον μέσσω
 ἐκατῶν ἀνέστηκα, καὶ θαυρῶν ἐπληρώθη τοῦ ὀρ-
 θαμῶς· καὶ θεραπευτῆς ἡ τῶν ποδῶν τὸ μάκρον
 αἰένουσα πρὸ χειρῶν, μικρὸν ὑπεστίναν, ὥσπερ
 μινουμένη τὸ τῆς ἡγῶς ὑπερόρωνον, καὶ οἶον Ὑσμίνης
 20 λοιπὸν ὑπεστίναν, ὅτε τῷ ποδὶ μου τὸν ποδὰ ταύτης
 ἐπι τῆς τοῦ Σοισθένους τραπέζης ἐπέβληκα. Ἰδὼν
 οὖν ἀνεῖσθε εἰς ἀστέην, καὶ νῆ τὴν Ἀρροδίτην, τὴν Ὑσ-
 μίνην ἰδούσαν ἔργον ἢ δ' ἀπέθληται ἀνεύστειρον.

5. Ἐπεὶ δ' ἡ τοῦ Σοιστράτου θυγάτηρ ἀπονηφάρμια
 25 τοῦ ποδὸς τοῦ κήρυκος ἔμετο, καὶ αἱ θεραπευτῆες
 παρείποντο, συνέγραψα ταύτη, καὶ ἦν ὡς Ὑσμίνην
 ἰδὼν αὐτός. Ἐγὼ δ' ὄθην τὴν νύκτα κατετορανοῦσθην
 τοῖς λογισμοῖς, ἢ Ἄρ' ἦν Ὑσμίνης; λέγων πρὸς ἑαυ-
 30 ἑ τὸν ἀλλ' ἐκ χειρῶν ἀπεσπίσθη τοῦτων εἴμερος, καὶ
 ἢ χερσὶ κυβερνήτου δημίον πρὸ τούτων ἔργων ἔλεστων
 ἢ ὀφθαλμῶν ἐξασπενδόνθη τοῖς κύματιν. Ἀλλ' ἢ Ζεὺς,
 ἢ ἀλλ' ἔμερος τὴν κέρην ἐξέστεινε, καὶ πνεύμα εἶμι
 ἢ ταύτη. Ἀλλ' ἄλλοις· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ κακῶ καὶ δουλείᾳ
 ἢ ταύτην ἐσώσαντο. Ἐαῦτα καθ' ἑαυτῶν ἔμερον καὶ
 35 ὄθην αὐτὴν ἀνεπλάττειν τῷ νῆ, καὶ λογισμοῖς παι-
 κίλως ὄθην τὴν νύκτα παραμετρούμενος, τῆς σερμονῆς
 ἀνεστῆν, μὴδὲ μέγρι βλεπέων τοῖς ὑπνοῖς σπεισ-
 μένος.

6. Ἡμέρη γῶν καὶ τοῖς κατὰ νύκτα κακῶς μετῶν
 40 μοι προσεπιθίεται τὸ κακῶ, καὶ κατὰ διαδοχὴν μοι
 τὸ δυστυχίς· πάλιν Ὑσμίνης ἐγὼ τὰ τῶν δούλων
 ὑπέροι, καὶ πάλιν δουλείᾳ, καὶ ὄλος δούλος καὶ τρί-
 δουλος· δούλος Ὑσμίνης εἶ ἔμερος, δούλος λογισμῶν
 ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δούλος ἐκ τύχης τοῦ κήρυκος.

7. Τράπεζα καὶ πάλιν πολυτέλης, καὶ πάλιν ὃ κέρυξ τοῦ
 Σοιστράτου συνακαλιέται· καὶ πάλιν Ῥοδόπη κερῶ,
 καὶ πάλιν κατ' ἑμῆς ψυχῆς ἡ μνήμη σπρσιέται, καὶ
 τούτην ὄθην πολυτέλει, καὶ πρὸς τὴν Ἀλλικίμην ἔμε-
 πρὸς τὴν Ὑσμίνην μετέλκεται, καὶ ὄλος ἀναπλάττει
 45 μοι τὸ κερῶσιον.

8. Ἐν μέσσοις τούτοις τῆ ἀεσπίτιδι ἡ παιδίσκα καὶ
 πάλιν ὑπηρετεῖ, καὶ πάλιν ἐφ' τὴν παιδίσκην ἔρω,
 καὶ πάλιν τὴν Ὑσμίνην βλεπέει ὄθην· ἢ δ' ἀνεύστει-
 ρην ἀπέθληται μοι, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς πληρώθηται

sumptiosa pariter mensa accubantem, qui Hysminem,
 quam tantum intueri felicitas est, vinum mela proferantem
 habitantem, serorum opera sustinebam, proctus eo tem-
 pore servus, et nisi soluto convivio discessum foret, actu-
 tum dolore disruptus interissem. Verum herus mensa
 surgens, et cubiculo suo redditus, eximio mollior in
 lecto, qualem mihi quoppe Sosibenes aliquando parave-
 rat, decubuit.

4. Sostrati filia, velut olim mea Hysmine, praecisus
 pedes lavatura, sequentibus, quae ad hoc ministerium illam
 adjuvant, tribus anulis, accessit. Lavit iam in Rhodope,
 dum ego revivatis in memoriam mea pedes meos Hys-
 mines manuum et laborum blanditas fonte repetens,
 magno et crudelabili suscipito nobis e visceribus ducto,
 facynris oculos implevi; tum famula, quae intem ad
 al stergendus pedes ferebat, paululum ingemuit veluti quae
 imaginem ultimas voces reddentem imitatur, et quae
 Hysmine ugemuit quum illius pedem meo impoesto Sosibe-
 nis in mensa compressi. Haec dehis in illam oculis
 pressam, per Venetum, Hysminem inspicere nulli visus
 sum et ipsa me attentius respexit.

5. Sed cum Sostrati filia, mtilis jam ea locicatoris pedi-
 bus, recessit et famula eam insecuta sunt, cum illa abs-
 cessit, et ego stabam quasi Hysminem ipsam visissem.
 Toti autem nocte ratiocinans oppressus sum. • An ipsa
 • Hysmine erat? tacitus apud me inquebani; sed mani-
 • bus meis per vim arotia, mox caritatis gubernatoris
 • manibus ante hos infelices oculos in mare emissis est.
 • A Jove autem Amoreque eo pitatum phellam Aulco-
 • mis nunc certissime definet, nec enim, ut suo damno
 • serviret, illum servaverunt. • Haec ego mecum, illam-
 que totam animo fingens, et variis ratiocinans totam noc-
 tem otiosus, nequidem usque ad pal, chras somno in-
 dulce e potui.

6. Oborta die, nocturnis malis aliud gravius accidit, et
 sibi invicem succedunt infelicitia; namque ego Hysminias
 rursus opera serorum sustinebam et praecisus servus,
 unmo ter servus: Hysmines servus Amoris impulsu, ca-
 liciniorum servus oculorum ludibrio, et scitis ignota
 caduceatoris servus. Rursus procuratis largitur epuiv,
 et rursus caduceator cum Sostrato accubuit; et rursus
 Rhodope vinum proebet, et rursus animam meam oppugnat
 praesentiarum rerum recordatio et ebrietas claudit, modo
 me Aulcoindem ducens et ad Hysminem trahens, modo
 mihi praecidit memoriam refectus.

7. Inter haec omnia famula iterum ad obsequium do-
 num stat, et iterum simulam intueor et Hysminem
 iterum inspicere mihi videtur, ulla enim attentius me
 respicit et facynris oculis implevit. Ego vero a nobis

κατὰ δούλους ἀνακληθεὶς κατὰ γῆν, τοῖς λογισμοῖς οὐ
συνεχωροῦμένη ὑπνοῦν· καὶ ἦν μοι τὰ τῆς νυκτὸς ὡς
ἡμέρα πρὸς ὑπνον καὶ γρήγορα.

11. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ θλον ὁ κήρυξ περιθήμενος τὸ
β κηρύκειον, καὶ θλος κήρυξ γενόμενος, ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἐγέν-
ετο τῆς Ἀρτέμιδος· ἐγὼ δὲ περὶ τὸ θυμῶτιον καταλί-
λειμαι, καὶ τῇ πόλῃ παρακαλίνας, καὶ τὴν ἐπιστο-
λὴν ἀναπτύξας, θλος τοῖς γράμμασι κατεπεπῆγειν τοὺς
δρυαλοὺς, καὶ θλον τὸ γράμμα τοῖς δάκρυσιν ἐπλυ-
10 νον· ἢ δὲ τοῦ Σωστράτου Ῥοδόπῃ περὶ τὸν κήρυον
γενομένην (πρὸ γὰρ τῆς πόλεως ἦν, ἢ παρακαθήμεν αὐ-
τὸς), καὶ με βρεχόμενον ἰδοῦσα τοῖς δάκρυσιν, καὶ θλον
κατελεῖψασα, « Τί πάσχεις, τέκνον; » φησὶν. Ἐγὼ δὲ,
• Οὐδὲν ἄλλο, δέσποινα, πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ἢ δούλος εἰ
15 • ἐλευθέρων εἰμί, καὶ δούλιον ἤμαρ βλῆπων, πάσχω
• κακῶς. • Ἢ δὲ μοι καὶ γένος ἐξήτει μαθεῖν καὶ πα-
τρίδα, καὶ θλος δούλος εἰς ἐλευθέρων γενέτημαι.
Κἀγὼ πρὸς αὐτὴν· « Ἀλλὰ προστρέχει μοι τῆς φωνῆς
• ὄδυρός καὶ προπηδᾷ τοῦ λόγου τὸ δάκρυον, δέ-
20 • σποινα, καὶ κατεπικλύζει μου τὴν γλῶσσαν, καὶ
• κατακλυδονίζει μου τὴν ψυχὴν, καὶ θλον ἐπέχει
• μου τὴν φωνήν, καὶ θέλει μὲν ἢ γλῶσσαν λαλῆσαι
• καὶ τὸ σῶμα διηγήσασθαι, ἐπέεται δὲ ὑπὸ τῆς
• πικρίας, τῇ γὰρ τοῦ πάθους τυραννιέται δεσμῷ· εἰ
25 • γὰρ τὴν ἐν κακῷ τύχῃν ἰθὺς ἰδοῖν, θλος ἐν αὐ-
• ματί σοι παρίσταμαι, θλον ἐνδεδυμένος τὸ δυστυχίς,
• καὶ πρὸς θλον ἀπευκαταία τύχῃν μεταπλασθεὶς, καὶ
• στήλῃ δυστυχίας γενόμενος. »

12. Ἢ δὲ γε Ῥοδόπῃ μάλλον ἐξήτει τὰ κατ' ἐμῆ,
30 καὶ θλον καταδυσώπει ταῦτα κλυθεῖν. Κἀγὼ πρὸς αὐ-
τὴν· « Εὐρυκωμὴς μοι πατρίς, πατὴρ Θεμιστεύς καὶ
• μήτηρ Διάντεια, τὰλλα μὲν εὐτυχεῖς, πλὴν ἐμοῦ
• τοῦτου παιδός, θε Ἔρως καὶ Τύχη καὶ Ποσειδῶν εἰ
• εὐτοχῶντες δυστυχῆ, δούλον εἰς ἐλευθέρου καὶ πρί-
35 • δουλον ἀπὲρ κήρυκος φέρουσι. Διασίωμ καιρὸς, καὶ
• κήρυξ ἐγὼ, καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχεῖσαν, ἀλλ' ἐς Αὐ-
• λικωμιν. Ὅπως μὲν οὖν μοι κατέπαυε τὸ δαιμόνιον,
• λαμπρὰς μοι προπομπὰς ὑφαίνον καὶ θριγμούς πο-
• λυτελεῖς, πᾶρτιτὸν ἂν εἴη καὶ λέγειν. Κήρυξ ἐς
40 • Αὐλικωμιν ἦκω, καὶ τῷ Σωσθένει φιλοφρονέωμαι,
• ἀπὲρ τὰ πρόστα τῶν ἐπ' Αὐλικωμιν φέρουσι. Τῇ δ'
• ἦν παρθένος θυγάτηρ, μαίεσμα Χαρίτων, Ἀφροδίτης
• κιστός, δέλεαρ ἐρωτικῶν, καὶ παγίς Ἑρωτος ἀφρο-
• κτός. Ταύτη δὲ ταύτη τῇ θυγατρὶ τοῦ Σωσθένους
45 • ὅλη συνανακράθῃν ἐρωτικῶς, κἀν οὐδὲν τι τῆς παρ-
• θενίως ἀμυγνόμεθα. Γάμον ἕτερον ὁ πατὴρ κη-
• ρύσει τῆς θυγατρὸς, ἐν δὲ, μηδὲ μέλλεις αὐτῆς ἀκοῆς
• ἀνερόμενοι, φέβομεν τὸν γάμον, καὶ τὸν γάμον
50 • ὠνοῦμεθα. Νὰς ὑπερτεῖ τῇ φυγῇ, καὶ Ποσειδῶν
• ἐν κλύδωνι καὶ χεῖρ κακοῦ κυβερνήτου τὴν καλὴν
• ἐκείνην παρθένον ἀθλίων τούτων ἀρπάξει χειρῶν. »

13. Ταῦτ' εἶπον, καὶ θλος ἀνεγνώθει τὴν ψυχὴν, καὶ
θλος ἀφρονος γεγονὸς κατὰ γῆν ἰσχυρῶς ἐπεπτώκειν.
Αἱ δὲ περὶ τὴν Ῥοδόπῃ περιουθεῖσά με, καὶ θλον

consuetis, pro servorum more colorem, variae cogitatio-
nes dormire non sinebant; et non quasi dies erat, quod ad
sonnium et vigiliam attinet.

11. Postidie autem caduceator sacra munimenta sui ves-
timenta indutus, omnique caduceatoris cultu ornatus ad
Diana ivit; ego autem domi reclusus, quum pro foribus
excubans aperta iterum epistolae litteris, quas stetitibus
rigabam, oculos adfixissem, Rhodope, Sostrati filia, qua-
in horto erat (is autem portae, cui assidebam, proximus)
madentes lacrymas genas inspicens, et quasi mei mis-
seris, - Quid caussaris, puer? » inquit. Ego vero, - Nil
- aliud, inquam, domina, nisi quod ex libero servus sum,
- et dum servitutis lucem aspicio, male mecum agitur. -
Tum illa genus et patriam scire, ac quomodo liber in
servum evasissem doceri aerebat. Ad haec ego: - Prae-
- currunt vocem gemitus et verba lacrymae, o domina,
- qua loquentis linguam mundant animumque flebili dilu-
- vio immergunt et vocem colubent. Et cupit quidem
- lingua profari casusque meos narrare, colubetur autem
- amaritudinis: vinculis enim doloris opprimitur. Si au-
- tem ipsam rerum humanarum sortem cum omni malo-
- rum turba videre tubido est, jam ego tibi integram illam
- sistam, omne infortunium indutus, execrandaeque sortis
- speciem praeme ferens et quasi stans infelicitatis mo-
- numentum, execrandam sortem indutus. -

12. Rhodope vero magis ac magis fata mea cognoscere
cupiebat, meque ut ea narrarem exorabat. Ego autem,
- Eurycomas, inquam, mihi patria est, Themisteus pater
- et Dianea mater; caetera felices, si hoc orbi filio vixis-
- sent, quem Amor, Fortuna, Neptunusque ex felice in-
- felicem, servum ex libero, et ex caduceatore ter qua-
- terque servum captant. Instantibus Diasis ego caducea-
- tor forte missus sum non in aliquam ignobilem urbem,
- sed Aulicomidem. Supervacuum esset referre, quibus
- molibus nomen traduxerit; quam splendendam pom-
- pam, quos sumptuosos triumphos mihi intexerit. Cadu-
- ceator Aulicomidem profectus, a Sosthene, qui primas
- in civitate obtinebat, benigne exceptus sum. Nunc
- virgo filia, Gratiarum partus, Veneris merum cingu-
- lum, Amoris illucium, Cupidinum inevitabilis plaga
- fuit. Cum illa Sosthenis filia individua Amoris societate
- conjunctus sum sine ulla nutu pudicitiae offensa. In-
- terim pactum alterius concubii pater nuntiat; quod ne
- auditu quidem ferentes, aliud fuga occupavimus. Navis,
- quae se obtulerat, fugientibus favet, sed Neptunus, orta
- tempestate, et gubernatoris manus formosam istam virgi-
- nem a miseris ista manibus avulsi. -

13. Vix ea factus eram, quum, tota mente immota, et
penitus obmutescens miserabiliter in terram cecidi.
Statim me circumdantes Rhodopes ancillae sublevatum

ἐμὰ Ἴριος ἰδοὺσ' ἠγάθησεν εἰς Ἀρτύκωμιν, ἦκει περὶ
 τὴν δάφνην, ἄγγός μου παρακαθίζει, ἀνοπιστότως
 φιλεῖ, φιλοῦσα γελᾷ, καὶ γελῶσα φησίν. • Ὡς ἀδελ-
 • φόν σε φίλῳ, καὶ ὡς ἐραστὴν περιπλέκομαι. ἄλλ'
 • οὐκ ἔμην σοι τοῦτο τὸ φίλημα. οὐχ ὡς εἰς ἐρωμέντης
 • ἐμοῦ πρὸς ἔμην ἐραστὴν, οὐδ' ὡς εἰς ἀδελφῆς πρὸς
 • κασίγητον, ἐκ δούλης δὲ πρὸς δεσπότιδας ἐραστὴν.
 • Ἐρᾷ σου Ῥοδόπην, δεσπότις ἐμῆ. μαστροπὸς ἐγώ,
 • καὶ ἀποστολεμακίον τὸ φίλημα. σὺ δέ μοι μὴ τύχαις
 10 • ἀντιμετρήσῃς τὸν ἔρωτα, μὴ τὴν ἐλευθερίαν μετα-
 • διώκων, τῇ τῆς ἐλευθέρως Ῥοδόπης ἐρωτὶ δουλιότης,
 • καὶ δουλιότης τὴν ψυχὴν, φεύγων δουλωσιν σώμα-
 • τος. Μή μου τῆς σῆς Ὑσμίνης ἀποδοικαλήσῃς τὸν
 • ἔρωτα. εἰ γὰρ μου τὸ τοῦ προσώπου κάλλος ἀπερρώσῃ
 15 • κατὰ Ῥόδον Ἀσπρὸν, ἀλλὰ μοι τὴν παρθενίαν κἀλ-
 • λος ἀμάρτανον. κἄν δουλεύω τῇ σώματι, κατ'
 • οὐδὲν τῆς ψυχῆς ἐλυμνηνάμην τὸ ἐλευθέριον. εἰ δέ
 • καὶ δούλη διὰ σέ, καὶ πρὸ δούλης αἰχμαλωτός, καὶ
 • πρὸ τῆς τῶν βαρβάρων μερῆς ἐξερειδονύθησιν εἰς
 20 • θάλασσαν, οὐ τῆς ἐμῆς ἂν εἴη γλωσσῆς ταῦτα λα-
 • λείν. •

10. Ταῦτά μοι περιπαθῶς Ὑσμίνῃ σὺν δάκρυσιν
 ἔειπεν. ἔγὼ δὲ πρὸς αὐτήν. • Ὑσμίνῃ, • καὶ λέγων
 ἐρίλησα, καὶ φιλήσας ἰθάκρυσσα, καὶ ἀσπρῶσας,
 25 • Ὑσμίνῃ, πάλιν φησὶ, δούλας ἐγὼ διὰ σέ, καὶ χερῶν
 • κοινούμενός σοι τὸ δούλιον, ὅτι σοὶ καὶ τὸ ἐλευθέριον
 • ἐκινωσάμεν ἐρωτικῶς, καὶ δούλας ἔην Ὑσμίνῃ
 • θηεῖν εὐχόμενῃ, ἢ μετὰ Ῥοδόπης ἐλευθέρως ἀπαθα-
 • ναίεσθαι. Τίς δέ σε βυβοῦ καὶ θαλάσσης ἀνάγαγι;
 30 • τίς σε περὶ ταῦτα μετήγαγε τὴν Ἀρτύκωμιν; •
 • Ἢ δ' αἶ. • Ἄλλ' οὐ τοῦ νῦν ἐστὶ ταῦτα κερῶδ'
 • Ὑσμίνῃ δ' ἐγὼ καὶ ἴωσα, κἄν αἰχμαλωτός διὰ σέ,
 • καὶ δούλη νῦν, ὡς ἐρᾷ. ἢ δέ μοι δεσπότις, κἄν
 • δεσπότις ἐστί, ἀλλ' ἐπάθειν ἐρωτικῶς, καὶ δούλη
 35 • σοὶ πρὸς ἔρωτα γέγονε, καὶ μοι τὰ τοῦ πάθους
 • θαρβεί, δούλης Ὑσμίνης σε τὸν ἀδελφὸν Ὑσμινίαν
 • ἐρωτικῶς ζητοῦσα. καὶ δεσπότις οὖσα, δουλεύει
 • τοῖς Ἴριος.

17. Ταῦτ' εἶπε, καὶ πάλιν ἐρίλει με, καὶ πάλιν,
 40 • οὐκ ἐμὰ σοι ταῦτα, φησὶ, τὰ φίλήματα, Ῥοδόπης
 • δὲ τῆς ἐμῆς δεσποίνης, ἢ δουλοπρεπῶς ἀλυπκρετῶ,
 • διακομίζω σοι τὰ φίλήματα. • Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν.
 • Ὅπως Ὑσμίνῃ σὺ καταρῶδ' σου τὰ γέλη, κἄν
 • ἐμοδούλου, κἄν ἀδελφῆς, κἄν ἐρωμέντης ὡς. καὶ
 45 • φίλῳ τὰ φίλήματα, πλὴν οὐχ ὡς Ῥοδόπης φίλη-
 • ματα, ἀλλ' ὡς ταύτης Ὑσμίνης, ἢ μοι Ζεὺς ἐμνη-
 • στεύσαστο, ἢ βασιλεὺς Ἴριος ἀντιπαρήτετό μου
 • τούτῃ τῇ δεξιᾷ, ἢν Ἡοσιθῶν ἀπεσπάζαστο, καὶ νῦν
 • πάλιν Ἴριος ἀντιπαρήτεσι βασιλεὺς. Ῥοδόπῃ δ' ἐρ-
 50 • βέτω, καὶ ὁ Ῥοδόπης ἔρωτα, καὶ εἰ τινα παρθένου ἑλ-
 • λην Ὑσμινίαν τούτῃ τῇ σπῆ καταπαίζουσαν Ἴριος. •

18. Ἢ δέ μοι φησὶ. • Κἄν μὴ φίλῃ, κἄν ἀπαναίνῃ
 • τὸν ἔρωτα, κἄν τὰς συνθήκας τηρῆς, ἀλλὰ πλάττου
 • μοι τὸν φιλοῦντα, καὶ τὸν ἐραστὴν ὑποκρίνου μοι καὶ

Amor Aulcomide mihi insuperat, ad laurum accedit,
 et, proxime sedens, me libere osculatur, inter oscula ridet,
 et ridens dicit: « Ego te ut fratrem osculor, et ut amatorem
 « complector; tamen illa quae tibi libe oscula non mea
 « sunt: non a me, amanti tua, tibi amatori meo, sed a
 « me sorore fratri, a me serva dominae amatori dantur
 « Te amat Rhodope, domina mea. Ego autem lena, et
 « missile hoc suatum. Cave ne amorem fortuna demea-
 « tiaris, et, libertatem appetens, libera Rhodopes amore
 « servus has, servitium corporis dum fugis. Ne mecum
 « Hysmines tuae amorem respuas; si enim vultus pul-
 « chritudo, tanquam Locrænsis rosa, emaruit, superest
 « haud immunita castitatis pulchritudo; si corpore servam,
 « manet incorrupta animi libertas. Cetera, utrum tua
 « causa serva, ante servitutem captiva, immo ante diras
 « barbarorum manus fluctibus mandata sim, exponere
 « lingua mea respuit. »

10. Talia cum fletibus et cordulo loquebatur; et ego
 illam affatus, « Hysmine, » inquam, et dicens exosculatus
 sum, et exosculatus flevi, et flevi, « Hysmine, inquam ite-
 « rum, ego tua causa servus, tamen sociâ servitute gauleo,
 « quoniam et communis in amore nostro libertas fuit, et
 « mihi tecum servo vitâ defungi potius est, quam cum
 « Rhodope liber immortaltate donari. Sed dic age, quis te
 « e profundo pelagi eduxit et huc Aetlyconadem deduxit? »
 Illa autem: « At non hujus temporis haec narratio est:
 « ego quidem sum Hysmine, et vivo, quamvis captiva tua
 « causa, et nunc serva, ut vides. Domina autem mea,
 « quamvis domina, amore percellitur et serva tua amo-
 « ris ergo facta, me natus sui consciam fecit; te Hysmines
 « servae fratrem Hysminidiam deperit, et, vel domina, Cupi-
 « ditibus servit. »

17. Haec effata, iterum me osculata est, et iterum, « Non
 « mea sunt, inquit, illa bava, sed Rhodopes donant,
 « cujus mandata capesso serviliter, haec ad te bava da-
 « fero. » Ego autem. « Tu vere Hysmine es; labia tua
 « deosculor, etsi servas, etsi sororis, aut dominae sint;
 « et oscula deosculor, non autem Rhodopes, sed istius
 « Hysmines quae ab Jove mihi desponsa est, quam rex
 « Amor in manum convenire voluit, quam in undas attexit
 « Neptunus et iterum rex Amor mihi obviam praestitit
 « Rhodope cum amore suo valeat, et si quam abam vi-
 « ginem propter Hysminidiam tuam ludos Cupidines fa-
 « ciunt. »

18. Illa autem, « Etsi non ama, subjicit, etsi pacti te-
 « max illius amorem rejicias, illum tamen, quaeso, amare
 « sinula, et amatorem, si me agas, unge: forte enim

• πᾶσαν ξὺν αὐτοῖς τοκεύσει ἀφῆρημαι· τοῖνον ἀχ-
 • ραλωτός καὶ δούλος νῦν, ὡς ἔρῃς, ἃ πάντα χαίρω
 • πάσῃαι, ὅτι σε τὴν ἐμὴν Ἰσμίνην ἔρωας μοι πάλιν
 • ἐξ Ἄδου καινῶς ἀνεσώσατο. Τὸν δὲ γε πρὸς Ῥοδόπην
 5 • ἔρωτα καὶ μέχρι πλάσματος ὀνόω καὶ σκηνῆς· σοὶ
 • γὰρ, Ἰσμίνη, μόνη καὶ χάρισι σῆς θλούς ἐχαρι-
 • σάμην τοὺς ὀφθαλμούς. • Ἢ δὲ μοὶ φησι· Κἂν ἔρω-
 • τος γέμῃ σοὶ τὰ φιλήματα, κἂν ὡς σὺμβλον φέρῃς
 • τὸ στόμα, κἂν στάξῃ μοι μέλιτος, ἀλλ' οὐ γλώσσῃ
 10 • μόνῃ τὸν ἔρωτα σέβομαι, ὅτι καὶ κέρδος μισῶ ζη-
 • μίας μοι πρόξενον· σὺ μὲν γὰρ ἐκ κήρυκος καὶ
 • ἐλευθέρου δούλος καὶ δυστυχῆς· ἐγὼ δὲ δούλη καὶ γὰρ
 • τοῦτο πάντως ἔρῃς· εἰ δ' ἐξ ἐλευθέρων, εἰ δ' ἐξ εὐ-
 • τυχιῶν, σῆς γλώττης ἔσται τοῦτο λελεῖν. Ῥοδόπη δὲ
 15 • δεσπότης ἐμὴ καὶ σώζειν δυναμένη καὶ τὴν ἐλευθε-
 • ρίαν ἀποχαρίζασθαι. •

21. Καὶ γὰρ φημι πρὸς αὐτήν· • Κἂν φύσει τὸ ὄφλι
 • θερμότερον, κἂν φύσει τρεπτόν, ἀλλὰ κατὰ τὴν
 • τραγωδίαν,

20. Ὅταν ἐξ ἐμῆν ἰσχυμένη κερῆ,
 • Ὅλα ἔστιν ἄλλα σῶν μαιζονώτερη. •

Ἢ δ' ἀλλὰ μικρὸν υποσεσπρωῖα τὴν παρθεῖαν, • Νη-
 • κέρδιόν μοι, φησὶ, τὸ τῶν ἀνδρῶν ἀτρεπτόν, καὶ
 • πρὸς ἔρωτος ἰσχυρῆν ψυχρότερον.

26. Ἢ δὲ μὲν ἀνπεῖ τοῦτο, ὅταν λόγῳ θάνατος
 • ἔρχῃ ἐξ ἀσπῶ, κἀνεύχουμαι κλέος; •

BIBAIION ΔΕΚΑΤΟΝ.

1. Ταῦτά δ' ἂν ταῦτ' εἶπε περιπαθῶς, καὶ περιπλα-
 • κησά με κατεφθῆσεν, • Ἰσμινίαι, λέγουσα, εἴσω
 • Ἰσμίνην τὴν σὴν, καὶ πρὸ ταύτης σὶ τὸν ἐμὸν Ἰσ-
 20 • μινίαι • καὶ πάλιν ἐφθεῖ με, καὶ φιλοῦσα κατε-
 • δυσώπει με, • Πείσθητι, λέγουσα, καὶ τὸν ἔρωστέν
 • ὑποκρίθητι, μὴ μοι δοῶς ὑποκρίνεσθαι τῷ μὴ θέ-
 • λειν ὑποκρίσθαι τὸν ἔρωτα. • Πείθεμαι τοῖνον καὶ
 • ἀναπτύσσω τὸ ἐπιστόλιον. Τὸ δ' εἶχεν ὁτιώτ' •

35 2. • Ῥοδόπη παρθένος, Σωστράτου θυγάτηρ, Ἰσ-
 • μινίαι τῆς ἔραστῆς χαίρειν. Ἰσμινίαι, ὡς μὲν εὐ-
 • δαίμων ἐγὼ καὶ πατρίδι καὶ γίνεαι καὶ τοῖς ἄλλοις,
 • ἔσοις θεωρεῖται τὸ εὐδαίμων, ἐκ πολλῶν ἔγωγας
 • θεῖν' μᾶλλον δ' αὐτὰ σοὶ παριστάσι τὰ πράγμα-
 40 • τα. Ὡς δ' ὄλον τὸν τῆς παρθενίας θησαυρὸν, καὶ
 • μέχρις αὐτῶν ὀφθαλμῶν ἐφυλαξαμένη ἀπαρχειρή-
 • τον, Ἀρτεμίδος πηγή καὶ τοῖον ἐλεγχος μοι σαρ-
 • στατος. Σὺ δὲ καὶ δούλος ἂν (ἀλλὰ μὴ μοὶ νύμισα
 • τῷ βήματι) πηγάς Ἀρροδίτης δατὴν μοὶ κατεπέ-
 45 • κλωσας τὴν ψυχὴν, καὶ βλάσειν ἔρωτικαῖς κατέτο-
 • ξεωσας· κἂν γούν παρθένος ἐγὼ, κἂν εὐτυχῆς, κἂν
 • περιόδος, ἀλλὰ πάντα τοῦτα σῆς φιλίας ἔρωτικῆς
 • ἀνταλλάσσομαι, καὶ πατρίδος ταύτης ἐμῆς περιπα-

• spoliasti, tua helepoli mihi patria cum parentibus ipsis
 • erepta est; ipse et captivus, et servus sum, ut vales:
 • que peressu aspeta latus exantlavi, quia te meam Hys-
 • minem Amor ex Phitonis sedibus salvam eripuit. Cete-
 • rum illum Rhodopes simulatam quamvis et fictam amo-
 • rem respicio quia in te solam, Hysmine, suosque lepores
 • oculos intendere mihi suave est. — Quamvis, respondi
 • Hysmine, Amoris plena sint, quae pangis, basia, et sua-
 • vissimam os mellis copiam stillet, non lingua tantum Amo-
 • rem veneror, quia lucrum, quod post modo damnatum
 • parit, odio est; tu enim ex caduceatore quidem et libero
 • servus et infelix, sed ego pariter serva, ut omnino vides;
 • an ingenuis et felicibus orta, tamen est dicere. Rhodope
 • autem hera mea salutis auctor esse, et libertatem, si
 • velit, restituere potest. •

22. • Equidem, inquam, hoc a natura muliebri secus
 • habet, ut ardentius virili leviusque sit; sed, si tragico
 • credimus,

Affecta lecti quum fides injuria est.
 • Non aba fertur mens mihi crudelior. •

Risit, subductis minimum genis, Hysmine, et, • Beatorum
 • me, dixit, propter hominum constantiam et fragilitates
 • adversus Amoris ardores sensus: •

Perire veritas non dolet multum nisi,
 • Dum facta et opere salva gloriam feram. •

LIBER DECIMUS.

1. Haec effata cum affectu in collum involat, et oscula-
 • tur, • Hysminia, inquiens, cura ut salva sis Hysminia tua,
 • tuque, mi Hysminia, ante ipsam, • cursumque insanum
 • libans, cura osculo preces quoque adjecit: • Prae te
 • mongerum, inquebat, et amatorem simula, ne fingis
 • videris, dum te ficturum esse negas. • Parvi itaque,
 • et apertam epistolam inspexi, quae sic habebat: •

2. • Rhodope virgo, Sosistrati filia, Hysminiae amato-
 • • salutem. Hysminia, felicem me esse generis et patriae
 • ergo omniumque, in quibus felicitas sita videtur, non
 • ignoras, vel ipsa rerum momenta dubitare non sinunt.
 • Porro quo castitatem studio ad oculos usque illibatam
 • custodiverim, Diana fons et arcus argumenta tibi cer-
 • • tissima sunt. At tu servus (nec ideo succensere debes)
 • • sagittis transhaxisti; itaque quamvis sim et felix quae
 • • et illustris, his omnibus amorem tuum antefero, impen-

• νός Ἀρτυκώμιδος τὴν, ἢ οὐκ εἶδον, Εὐρύκω-
• μιν, ἐλευθερίαν σοι χαρίζομένη ἐξ ἀδρόυ βαλαντιού,
• καὶ χειρὸς ταύτης ἐμῆς, ἢ τὴν ἐπιστολὴν ἐγχαράτ-
• τει σοι. Ὑσμίνην δὲ, καὶ οἴσκην ἐμὴν καὶ σὴν ἀδελ-
• φὴν, ἐλευθέραν ἔχεις ἐκ τούτου τοῦ γράμματος,
• τὸν τῆς Ρωδόπης γάμον δουλείας ἀνταλλασσόμενος.
• Ἐβήρησο.

3. Οὕτω τὸν ἐχουσαν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν,
πρὸς τὴν Ὑσμίνην γράμ. • Ὅσα σοι δοκεῖ πρὸς χάριν
10 • Ρωδόπης εἰπεῖν, ὡς ἐξ ἐμῆς ταῦτα φάσι φωνῆς. Ἢ
• δὲ καὶ φιλιεῖσθαι ζητεῖ, καταφιλοῦσον, καὶ μετάθου
• φιλήματα ὅσα τῶν ἐμῶν τούτων χεῖλέων ἔχεις πολ-
• λὰ στέμματα παρατεθειμένα τῇ σφ. εἰ δ' οὐ μόνος
• ἀρκεῖται φιλήμασιν, οὐδ' ἐν χεῖλεσι παραμυθεῖται
15 • τὸν ἔρωτα, κατὰ δὲ τὰς τῶν φοινίκων ἡγλείας,
• πέρυθον ἐξ ἀββένας φοίνικας περὶ μέσσην αὐτὴν ζη-
• τεῖ τὴν ψυχὴν, καταπράττωμί σοι, καὶ τούτο τῆς Ρω-
• δόπης διαπεμπόμενος.

4. Ταῦτα πρὸς τὴν Ὑσμίνην ἔγώ, καὶ πάλιν περι-
20 • πλακτεῖ αὐτὴν κατερίκησα· καὶ ἡ μὲν περὶ τὴν Ρω-
• δόπην ἐξέδραμον, ἐγὼ δ' εἰσέδραμον περὶ τὸ δωμάσιον,
καὶ δουλικῶς κατακλιθεὶς περὶ γῆν, ἐσπειράμην τοῖς
• ὕπνοις, παύσαι τῆ νυκτὶ. Καὶ πάλιν καθ' ἑαυτοῦ
• αὐτοῦ τὴν Ὑσμίνην ἐδάκρυον ἔρην, καὶ ταύτη συνεί-
25 • παζον· ὡς περ γὰρ νός παιδόντος ἄρτον φαντάζε-
• ται, καὶ ὄνειροι τῆ διφῶντι, οὕτως ἐρώτη φυγῆ
πάντα πρὸς ἔρωτα μεταπλάττεται, καὶ διαλογισμοί,
καὶ τὰ καθ' ὕπνου φαντάσματα. Παρήκεν ἡ νύξ,
• ὕπνοι παρεῖποντο τῆ νυκτὶ, καὶ τοῖς ὕπνοις οἱ ὄνει-
30 • ροί. Καὶ πάλιν ἦκε τὸ φῶς, καὶ τὸ γλυκὸν τῆς ἡμέρας
• ἔχλασε· τῆς στρωμνῆς ἀνέστην ἐγώ, περὶ τὸν δεσ-
• πότην ἰδενόμεν, καὶ ἡμῶν ὑπηρετῶν.

5. Ἐξίσταται Σόστρατος, καὶ γρησιν· • Ἰδοὺ σοι,
• κήρυξ, πῶτα πολεῖ Ἀρτυκώμιος πρὸ πόλεω Ἰουκε-
35 • κλεύσαι ζητοῦσά σοι πρὸς Δαφνήπολιν· σὺ δὲ με-
• περιδύθητι τὸ κήρυκεον, καὶ ἄλλος κήρυξ γενού. • Στε-
• φρονουσαί τὴν κεφαλὴν ὁ κήρυξ, τῇ χιτῶνι καὶ τῇ πε-
• δῶνι κατακοσμεῖται, καὶ ἄλλον περιέλεμος τὸ κήρυκεον,
• ἕξεισι τὸ δωμάσιον. Καὶ πάλιν ἡ πόλις ἄρθη, καὶ πάλιν
40 • ἄρχειται τὸ πλῆθος, καὶ τὸν προπεμπόμενον λαμπρὸν
• ἔρανεῖ τῇ κήρυκι, ὅταν καὶ τὸν εἰσιτήριον πολυτελεῖ
• προσεῖψαι· καὶ ἵνα τὰν μίσση παρῶ, τῆς νεδῆς ἐπι-
• βάστας, λείθην ἀπέθηνεν, καὶ περὶ τὴν Δαφνήπολιν
• ἐγενόμεθα.

6. Ὅ μιν ὄν δὴ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς εἶν τοῖς
ἐξ Ἀρτυκώμιδος ζυκεκλεύσασιν, ἐπὶ τῇ τοῦ Δαφνίου
• βωμῶ, κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῖς κήρυξι γέγονεν· ἐγὼ δὲ
• εἶν ὅσα τῇ κήρυκι ζυκεκλεύσασιν, περὶ τὴν οἰκίαν
• τοῦ δεσπότης γεγόναι· καὶ πάλιν ἡ δεσπότης ἐπ'
45 • ἐμὲ τὸν δούλον ἀστραγαλουμένην, καὶ ὄν ἐκθεσθε-
• ρωμένην τοῖς ἔρωσι· ἔθεν ἀνακτῶς περιπλακτεῖσά με
• φιλίᾳ ἀπεμύχιστο. Ἐγὼ δ' ἄλλον ἐξ αἰδῶς κατακλυ-
• θήην τὸ πρόσωπον, καὶ ἡττηνόμεν, νῆ τὰς θεούς, καὶ
• τὴν καταστραφέντων ἡμῶν ἀποποιῶν, καὶ τὴν δούλην

• pulchra mea, clarissima Artycomide, exaltorem vivere pla-
• cet, utamque, quam nunquam vili, Aulicorridem iro-
• libertate prius tibi magis pecunias redempta, etiam
• manu propria, quae istam tibi exaravit. Hysminem vero,
• ancillam meam, et sororem tuam, hac epistola liberam
• habes, Rhodopes nuptiis servitutem mutans. Vale.

3. Perlecta, qua sic se habebat, epistola, • Tu, inquam
ad Hysminem, quae tibi dicenda videbantur, ea vel ut a me
• dicta illi referes. Quod si et basta quatit, tu illa pau-
• ops, et tot ac tanta, quanta ex labellis meis suavia in os
• tuum deposita servas, repones; adeoque si oscula soli
• tibi non sufficere dicit, neque magnam in suavis amo-
• ris solatium putet, sed, quod de femina palma jaculatur,
• ramum ex mare palma, qui ad intinam usque animam
• penetret, quatit, diud ego prius in te experiar, illa de-
• min ad Rhodopen missurus.

4. Haec ego ad Hysminem, et iterum illius in amplexu
effusus basium pangebam; illa autem ad Rhodopem
• celeriter recurrit, dum ego in cubiculum reversus, et
• huiusmodi more servorum recubans, somno, nocti obse-
• quutus, havi. Verum in somnis Hysminem intui et
• simul colludere videbar; etenim velot esurientis animus
• panem cogitat, et a iuxta silenti semper somnium est, sic
• amanti ad amorem omnia, etiam sermones, et in somnis
• simulacra effinguntur. Interim nox, sequunturque noctem
• somni, et somnos somnia. Jamque albescente luce, et
• suaviter ridente die, ego lecto festinanter surgens ad obse-
• quium domino constiti, et ministerium meum praestiti.

5. Adfuit et Sostratus, et dixit: • Caluceator, tota
• Artycomis ad iandam stat, cum te Daphnopolin iovi-
• care gestiens, tu itaque, caduceatoris vestes indue,
• et totus caduceator esto. • Statim igitur coronatus, sacra
• veste et sacro calceo ornatus, ac caetera, caduceatoris
• indutus vestimenta, cubiculo egressus est. Tum rursus
• arrecta civitas, et saltantes populi turba, quibus a se
• tota civitas splendidissimum di-cessum parat, et quidem
• aulea ingressum praeverat; adeoque, ut ea, quae in me-
• dio acciderunt, praetermillamus, nave conscensa, late
• solventes Daphnopolin pervenimus.

6. Confestim caduceator, dominus meus, constantibus
qui ex Artycomide simul navigant, omnibus, ad Dap-
• hnam Apollinis, ut caduceatoribus moris est, isit; ego autem
• cum caeteris, qui cum caduceatore navigaverant, domini
• adibus me reddidi; et illi me servum anlet domina
• quam amore lusamens. Igitur impudenter me amplexa de
• osculo pugnabat. Me autem vultum praer verecundia tegun-
• tem, per deos, pudebat, et dominam, quam in me tyrannidem
• exerceat, et Hysminem servam, praeter illud quod castitati
• mellobat. Domina vero veste apprehensum, trahat,

Υσμίνην, καὶ τὴν σωφροσύνην αὐτήν. Ἄλλ' ἡ δεσποτὴς ἐφειλάτο με τοῦ χειρινοῦ· ἐγὼ δ' ἔδουλος οὐ μεθελκόμεν ἰλκόμενος, ἀλλ' ὄλιος ἀντίτεινον· καὶ ἦν ἀγὼν παρὰ δεσποίνῃ καὶ δουλῷ καινός· ὁ μὲν γὰρ δὴ δούλος ἐγὼ τὴν σωφροσύνην ἐλευθέρην ἐπιλομεῖσθαι τρεῖς, ἡ δὲ μοι δεσποτὴς κατεδουλότο τοῖς Ἔρωσι, καὶ ὄλον ἤθελεν ἀπεμολῆσαι τὸ ἐλευθέριον. Ἀλλὰ τις ἐπαυῆκεν ἐκ τοῦ βωμοῦ, καὶ ρησιν· «Ὁ δεσπότης, ὦ δεσποίνα,» καὶ ἦν τῶν λόγων περὶ τὴν πόλιν ὁ δεσπότης ἐγένετο, τῶν δὲ ταύτης χειρῶν ὡς ἐκ βερβήρων ἀπγλαττόμεν αὐτός. Καὶ τοῦ ἔπους ἐμνήσθη, καὶ ταῦτο προσέφραξεν κατὰ τὴν τραγωδίαν, ἔλεγον·

«Ὁ πάς ποτ', ὦ ἑσπερία κόρη, καὶ πῶς ἔστι
 ἡμῶσιν εἰς πρόσθετα τῶν ἑνευνομένων.»

7. Ἦκεν ἔκρηξ' ἑνεύπειτο Σώστρατος καὶ θυγάτηρ Σωστράτου τῆ τῆς Υσμίνης ἀνεχόμενη χειρὶ. Φιλότηστοτάτη παρετίθετο τράπεζα· λαμπρῶς δὲ κήρυξ καὶ πολυτελῶς ἀνεκλίετο, πρῶταρον ὄλον ἀποδυθείς τὸ χερσίου, καὶ ἡ δεσποτὴς ἀναίδως καταρτίζει τὸν κήρυκα, καὶ ταῦτο ἑνευνοκλίετο· καὶ Σώστρατος Ῥοδόπη ἑνευνοκλίετο. Καὶ ἦν τὸ δεῖπνον πολυτελές· καὶ δεσποτῆς μὲν ἔμοις καὶ Σωστράτῳ, τῶ τῆς Ῥοδόπης πατρὶς· ἔδολος· Υσμίνης· ἐγὼ ἠικρῶν ἐγκλιόμομαι Ῥοδόπῃ δὲ τῆ Ῥοδόπῃ πρὸς πόσιν ἠικρατεῖ, ἵνα μὴδὲ μέγρι κίλικος καὶ χειρὸς τὸ σιμῶν τῆς παρθενίης καταμολῶνται. Οὕτως ἔρωτικῶς ἡμεῖς ἀνεκράθημεν, καὶ τὸ φίλιον ὄλον ἐκινωσάμεθα, ὡς κινώσασθαι καὶ τὸ δουλείου, καὶ πρὸς ἐν καθυπερτεῖσθαι λειτουργήματι·

8. Ἦ μὲν οὖν ἡμῖν δεσποτὴς τοῖς ἔρωσι δουλοκρατῆ· ἡμεῖς, τῆ κίλικί μοι προσέπειξε καὶ κατέπειξεν, ἡ μᾶλλον αὐτὴν ἐν ἐμοὶ καὶ κίλικιν αὐταῖς κατέπειξον ἔρωτες· ὦν μὲν γὰρ ἐπέβλεπε μοι τὸν δάκτυλον, ὦν δ' ὄλον τὴν χεῖρα τῆ κίλικι ἑνευνοκλίετο, καὶ ἀλλὰ τα κατέπειξεν, ἡ τοῖς ἔρωσι κατέπειξο· ὦν δὴ πάντων ὡς ἐκ πυρὸς φεύγων αὐτός, Υσμίνῃ τῆ συνονομευοῦσθαι συνέπειξον, τῶν τῆς δεσποίνης πειρίων τὰ τῆς δουλῆς ἀπγλαττόμενος, ὡς ἡ Ῥοδόπη συνέπεισε, καὶ τῆ δουλῆ παῖξιν ἑπέπεισε, καὶ ὄλον διὰ ταύτης ἰδοκί παῖξιν αὐτῆ· πρὸς ἡ δὲ βλέπων αὐτός, τὴν Ῥοδόπην μᾶλλον δουλίην ἔλεγον Υσμίνης, ὡς καὶ καθυπερτεροῦσαν εἰς ἔρωτα· καὶ οὕτως ἐν παιδείαις, ἐν ἔρωτι, ἐν πολυτελεῖσι τρυφαῖς κατελύετο τὸ συμπίσιον, καὶ ἡμῖν ἐλύετο τὰ τοῦ λειτουργήματος.

9. Ἦ μὲν οὖν Υσμίνῃ τῆ Ῥοδόπῃ παρείπετο, καὶ αὐτῇ συνέπειξο, καὶ ἄμω γιγνῶσθαι περὶ τὸ δουμάτιον, ὁ τῆ Σωστράτῳ δεσποτῆς ἐμὸς ἀρμώσιμα, λαμπρῶς καὶ πολυτελῶς διακοσμητάμενος· ἐγὼ δὲ οὖν βραδυδύτων γορῆ περὶ τὸν δουλίον ἐγενηάτων δουμάτιον, καὶ ἡμῶν συγκατακλιμένους τοῖς δουλοῖς, καὶ συνοδειπνῶν, καὶ τέλος ὑπνῶν. Περί δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νικτὸς Σώστρατος οὖν Ῥοδόπῃ καὶ δεσποτῆς ἐμοῖς ἐπὶ τὸν βῆμῶν διανυκτερεύουσιν, Υσμίνῃ δὲ κίλικί τοῖς δεσποτῆς κατὰ δουλοῖς ἐπέπεισο· οὖν οὖν

ego autem servus non cedebam, immo contendebam; ita novam insolensque inter dominam et servum exortum certamen est: ego enim servus castitatem servare contendebam, dum Amoribus prorsus mancipata domina, quidquid ingenii mihi restabat, sibi comparare tentaret. Commodum autem ex ara rediens aliquis, «Domina, inquit, dominus accedit», et cum dicto dominus ad junctam erat. Itaque ejus e manibus, velut ex barbaris, liberatus sum. Et aptissime illud et tragodia retuli:

Quomodo ab jure, nota mare, potens Venus,
 Nullam mariti sustinet iste sul.

7. Adfuit interim caduceator, subsequentibus Sostrato et Sostrati filia, quam Hysmines manibus imitabatur. Apposita statim regalis cena est, et splendide sumptuoseque, depositis prius omnibus ministerii insignibus, herus accubuit, et cum illo domina, quae caduceatorem invocande osculabatur; post illos demum Sostratus simul cum Rhodope. Sumptuosum autem erat convivium, et dominis meis et Rhodopes patri ego, servus Hysminias, vinum praebere jussus sum; ad dominam autem pedes Hysmine Rhodope vino ministrabat, ut in praebendo etiam poculo poculum usque et manuum castitatis jura integra servarentur. Ita nos amalome commixti fuimus et amorem inter nos communicavimus, ut pariter servitutem communicaremus et uni ministerio inserviremus.

8. Domina igitur prorsus, Amoribus mancipata, poculo, quod e manibus accipiebat meis, alludebat et illudebat, aut potius ipsam, si verum lateamur, in me poculisque ludebant Amores. Etenim modo digitum comprimens, modo manum totam cum poculo trahens, aliisque modis ludebat, aut ab Amoribus ludebatur; quae singula velut ignem fugiens, mox cum Hysmine, quae pariter vinum fundebat, ludebam: ita dominae lusibus ancilla potiores lusus existimabam, quod advertit Rhodope, atque ut Hysmine colluderet annuit, et quasi ipsa per illam ludere videbatur; quae singula intuitus, Rhodopen Hysmines potius servam credidi, quippe quae suam illi ad amorem operam praestabat. Ita inter lusus amorisque et sumptuosas delicias soluto convivio, nobis quoque ministerium fuit.

9. Hysmine igitur Rhodopen sequuta cum illa simul abiit, amboque in cubiculum, quod Sostrato patri splendidum dominus destinaverat et sumptuose ornaverat, recesserunt, ego autem cum grege conservorum in cubiculum nostrum omnium profectus cum illis accubui, et post conceptionem obdormivi. Circa vero tertiam noctis vigiliam Sostratus cum Rhodope dominisque ad aram noctem totam transacturi exigerunt, Hysmine autem et ego, ut servum

« σμοδότει· καὶ εἴη μοι τὸ χρησιμώδημα μὴ ἀπει-
 « κταῖον, ἀλλ' εὐκταϊστότατον. Ἀπολλὸν ἀπερσεκμήη,
 « τὴν ἐμὴν ἑλεεινῶς κεκαρμένην ἑλέησον κεφαλῆν·
 « Δάφνιε Ἀπολλόν, Ὑσμίνου φείσαι παῖδος, ὅς
 « ἄφνης λαμπρῶς ποτὲ περιεστεμμένον τὴν κεφα-
 « λὴν, καὶ νῦν τὴν ἐμὴν ταύτην οἰκτρὰν κεφαλὴν
 « ἄδου κυνέη κατακαλύπτουτος.»
 11. Τὰῦτα δὴ τὰῦτα Διάγεται, μήτηρ ἐμὴ, καὶ λίαν
 ἑλεεινῶς κατετραγῆδει, καὶ κατὰ θάλατταν κατεκυ-
 10 ματούτο τοῖς δάκρυσι, καὶ θλον τὸ ἱερὸν κατεπέλυ-
 ζεν· ἢ δέ γε τῆς ἐμῆς Ὑσμίνης μήτηρ Πανθία πικρὸν
 ἀνωδύρετο, « Οἴμοι! τέκνον Ὑσμίνη, λίγουσα συνε-
 « χῶς, θωιάς μοι τούτων ἀθλίων χειρῶν, καὶ με τὴν
 « σὴν μητέρα διώλεσας. Ἄέθρως εὐπετερος ἔπτερούω,
 15 « καὶ μὲν τούτων ἑλεεινῶν ἀπέπτως χειρῶν. Ἄλλ' ὦ
 « ὑπερθέτωε ἐκείνης ἀγρίης, ἢ μοι τὸν λόγον ἀπέ-
 « σβασε; Θάλαμος μοι σὺ καὶ γάλατος παρθενῶν·
 « ἀλλ' ὦ μοι, τέκνον Ὑσμίνη, ξὺν αὐτῷ θαλάμῳ, ξὺν
 « τῇ αὐτῇ παρθενῶν, σὲ τὴν παρθένον ἀφῆρημας Ὑψί-
 20 « κομος κυπάρτιτος Ὑσμίνη μοι σὺ, ἣν περὶ μέσῃ
 « ἐκπτευσάμην ψυχῇ, λιπαίνουσα ὄροσσι παρθενικῇ,
 « καὶ τοῖς ἄλλοις καλοῖς· ἀλλ' ἐξ Εὐρυκώμιδος πνεύ-
 « σος τυφλὸν ἀνέσπασε πρόβριζον. Οὐ κήρυξ ἦν ἐκεί-
 « νος, ἀλλ' ἄγριος ὄθρ, δε τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην ἑλεεινῶν
 25 « τούτων χειρῶν καὶ μέσων ἀφῆρπασεν ἀγκαλιῶν, καὶ
 « θλον μοι τὸ κειμήλιον ἀπεσούλησεν, ἐβρίσέ μοι
 « τὸν ἀσταχυν, τὸν βρότῳ ἐτρόγησε, καὶ τὴν βοδι-
 « νῶν ἀπηνθίστατο. Στεφανίτης ἐκείνος δ' ὄθρ ἦκεν εἰς
 « Ἀθλικώμιδα, καὶ μοι τὴν κεφαλὴν ἀφῆκεν ἀπει-
 30 « ρικόσμητον, ἀρλόμιενός μοι τὸν στέφανον, θλον
 « τὸν παρθένον ἀσχηματίσατο, καὶ τὴν ἐμὴν παρ-
 « θένον θολίως ζυμφεικώσατο· βέλος ἐπεμῆ μοι
 « κατὰ ψυχῆς, καὶ νῦν ἐς βῆλος ὀδυνῶμαι τὰ σπλάγ-
 « χνα. Κηρὴν ἐξ Εὐρυκώμιδος ἀπῆλθε τὴν ἐμὴν
 35 « ἀνείδαν Ὑσμίνην, τὴν γλυκεῖάν μου μελιτταν,
 « καὶ μοι τὴν ψυχῇν θλην ἀφῆνθίως ἐπλήρωσεν.
 « Μέγας ἄγριος ἀέτος τῆς ἐπί σοι θυσίας, θυγάτριον,
 « ἐξ αὐτῶν μου χειρῶν καὶ μέσσης πυρᾶς ἀνηρεί-
 « ψατο, καὶ ἦν μοι τὸ σπμειὸν οὐκ ἀγαθὸν καὶ
 40 « τὸ προμάντευμα ἀπαισιώτατον. Καὶ νῦν εἰς ἔργον
 « ἀπέβη τὰ τοῦ Διὸς οἰωνίσματα· πηρὴ μοι γλυκῆ
 « ζουσα σὺ, τὸ πικρὸν μοι τοῦ γῆριος καταγλυκῆ-
 « ζουσα· ἀλλ' ὀχετήγος τις ἐξ Εὐρυκώμιδος εἰς ἑτε-
 « ραν ἀμάρην μετᾶγει σε, καὶ ἡ ψυχὴ μου διψᾷ σε,
 45 « καὶ ὡς καλλίβρου πηγὴν ἐπιζητεῖ σε τοῖστόμα μου.
 « Ἄλλ' ὦ τέκνον Ὑσμίνη γ· πῶς σε θρηνήσω; πῶς
 « ἑλεεινῶς ἀποκλαυθώμαι; ὡς νεκρᾶν; ἀλλὰ ποῖ τέ-
 « θαψαί γῆς; τίς σε τάφος καλύπτει, καὶ θλην τὴν
 « τῶν χαρίτων κατακαλύπτει πηρὴν; Ἄλλ' ἐφείσατό
 50 « σου τῆς μέθοδος θάνατος; καὶ τίς ἔχει σε τόπος
 « ἐθέλω μαθεῖν, τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην, τὴν παρθένον,
 « τὴν καλλιπέθερον. Ἄλλ' ὁ τύρηνος ἐκείνος, ἀλλ' ὁ
 « θρπῶς, ἀλλ' ὁ τὸ κηρυκίον καταπαύων, καὶ θλην
 « κατεφεισομένος αὐτό, τὴν σὴν παρθενίαν σεσούληκεν.

« oraculum reddere, sitque mihi hoc oraculum non infan-
 « stum, sed faustissimum. Inlense Apollo, miserere mihi
 « infans capitis; Daphnæe Apollo, parce Hysminæ filio,
 « qui tuæ quondam lauro caput splendide coronatus nunc
 « mium miserandum caput Orci galea tegit.»

11. Hac et alia Diantea mater, mea, miserabili clamore
 jectans lacrymarum undis mergebatur et templum totum
 inundabat. Verum et Hysminæ mater Panthia amarum
 etiam, tanquam responsans, plangebat. « Hei mihi, Hy-
 « smine filia, continuo clamans, quæ infelices manus
 « meas fugiens peristi, et me matrem tuam perdidisti.
 « Ut avis rapida ahs te instruxisti et ex his manibus misere
 « evolasti. At crudele alarum remigium, quod lumen
 « meum exstinxit! Tu mihi thalamus et aream virginam
 « conclava eras; et tamen, o filia mea Hysmine, cum ipso
 « thalamo et ipso virgineo conclavi, tu virgo mihi erepta
 « es. Te excelsam cupressum putabam, quam in media
 « cojuceram anima virgineoque tore et cæteris culturæ
 « modis secundabam; at spirans ab Eurycomide turbo
 « radicibus avulsam abstulit. Caduceator sine dulcio illo
 « non fuit, sed immanis bellua, quæ Hysminæ meam
 « e misera istis manibus et mediis amplexibus abripuit,
 « omnem meam thesaurum spoliavit, spicas meas messuit,
 « vindemiam decerpit, et rosarium floribus orbem reli-
 « quit. Coronata filia fera Aulicomidem venit, et, sublatâ
 « mihi corona, mox caput inornatum deseruit; et virgini-
 « tatem simulans virginem meam per fraudem abduxit; te-
 « lum in peclus meum misit et nunc lotimis visceribus læsa
 « doleo. Truculentus fucus Aulicomide advolans apertam mel-
 « lissimam Hysminæ meam rapuit, et animam meam ab-
 « simlâo implevit. Dira illa et immanis aquila, quæ, quom-
 « pro te diis rem facerem, victimam a manibus ipsis mediis
 « que ab ignibus rapuit; jam tum malum omen et infeli-
 « cissimum præsagium fuit. Nunc sæva Jovis auguria even-
 « tum suum habere: tu mihi, suavissime fons, qui senec-
 « tibus amarorem dulcem faciebas, nescio quis canalis ex
 « Eurycomide in alium aqueductum te derivat, et te aonna
 « mea sinit, ac tamquam pulcherrimum fontem te os
 « meum querit. O filia Hysminæ, quo te luctu, quibus
 « lacrymis miserabiliter prosequar? an ut mortuam? at
 « ubi terrarum sepultam? qui te tumulus et legi amonum
 « Gratiarum fontem contigit? Sed forsitan juventuti tuæ
 « nunc repercit; at si illa est, quis te Hysminem meam, vir-
 « ginem virginum pulcherrimam, terrarum locus detineat
 « scite aveo. Prorsus ille tyrannus scelere et audacia
 « conflatus, qui caduceatoris ministerium ludibrio habi-
 « tum mentitus est, ille virginitatem tuam rapuit. O

ριστήρια, ὑμῶσιν εὐχαριστήρια, προπέσει τωτίμα χαίρει τὸ πλῆθος, εὐλογεῖ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τῆς δάφνης ἡμεῖς στεφανώμεθα.

14. Κήρυξ δ', ὁ ποτὶ θεοτότης ἡμῶς, καὶ Σίστρατος, ὁ Πυλῆτος πατήρ, ἡμῖν ἐπιθήνεται· διαβήσονται τοὺς στεφάνους, ἀρείδως τὴν γλῶσσαν προπέμπουσι, ἀπαίσιαι κινῶντες αὐτήν· τὸν ἱερέα κακολογοῦσι, καὶ δηλογοῦσιν τὰ καθ' ἡμᾶς, ὡς ἐκ βαρβαρικῶν χειρῶν ἡμᾶς ἀπεσπῶσαντο νόμῳ στρατιωτικῷ δουλογραφῆντας· αὐτοῖς ὁ δὲ γε στεφανῶν ἡμᾶς ἱερέως φησὶ πρὸς αὐτούς·
« Ἰὼγε τῆς νομοθεσίας ὑμῶν, ὡς δουλογογεῖτε τοὺς Ἕλληνας, ὑπέρουγε τῆς εὐσεβείας, ὡς δουλογραφεῖτε τοὺς κήρυκας. Ἀπόλλων χρηματοδοτεῖ, καὶ τοὺς ἐλευθέρους ἀφαισιῶται τὸ ἐλευθέρων, ὡς νόμος Ἰλίου πρίτερον καὶ φύσις αὐτῆ τὴν ἐλευθερίαν ἀπεχρησάτω· ἀντιχρηματοδοτεῖτε δ' ὑμεῖς, ἀντινομοθετεῖτε, τοὺς ἐλευθέρους καταδουλωμένοι. » Οἱ δὲ·
« Οὐχ ἡμεῖς, φησὶν, ἀντινομοθετοῦμεν, ἀλλ' αἰγμὴ καὶ νόμος τοῦτους ἐδουλογράφηε στρατιωτικῶς. » Καὶ δὴ μεθ' αὐτῶν ἡμᾶς, ἡμεῖς δ' οὐκ ἀπειπώμεθα τῶν τοῦ Φοῖβου ποδῶν.

15. Καὶ πάλιν αἱ μητέρες εὐρήνου, οἱ πατέρες κατεδυσώπου καὶ γλῶσση καὶ δάκρυσι καὶ ὁ ἱερεὺς τοῖς χειρῶν ἀπειμάχεται, καὶ πείθειν οὐκ ἔχων ἀπειπει· φωνήσῃ τὴν κεφαλὴν, ἀτεδύσαστο τὸν γιγῶνα, καὶ τὴν ἀρβύλην ἀπίθετο, καὶ ἰναθὲς ἐπ' ὀκρίθωντος Στεντόρειον πρὸς τὸ πλῆθος φησὶ·
« Τί μάτην ὁ πολλὸς ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν τοῦ Δακρυίου ξυτρήχεις βωμόν; τί καταδύσασθε τὸν Ἐαυθόλον χρηματοδοτημάτων; Φοῖβ' Ἀπόλλων, εἰς· σοὶ τῶν προμαντευμάτων, εἰς· σοὶ τῶν στεφανωμάτων. » Πρὸς δ' ὀκτὸ πλῆθος καταβορῆθῃεν, ἠρασσενεὶ κατὰ τῶν ἀρπαζόντων ἡμᾶς· οἱ δ' εὐδὺς τῶν τοῦ Φοῖβου ποδῶν ἐράπτονται ἔν ἡμῖν, ὡς τὸν περὶ φύγῃς τρέχοντες, καταδυσώπουσι τὸν ἱερέα, ἐλάττωνται τὸν Ἀπόλλωνα,
« Σύγνωθι, λέγοντες, Ἀπόλλων, καὶ φωνῆς καὶ γλῶσσης ἡμῶν. » Ἡμῶς ἰλιθῆρους ἀνακλήρῳσι, τὰς ἰαντῶν ἐλευθερίῃσι ζητοῦντες· φυγὰς. Στεφανώμεθα πάλιν ἡμεῖς, ἐλευθερίῃσι ἐπιγραφόμεθα, καὶ τοὺς τοκεῦσιν ἀποδοθήμεθα· οἱ δ' ἔλασι πληρωθέντες ἠδονῆς καὶ χαρῆς, αἰσπῆρα θύσαντι ὡς ἐπαναβῶσιν παισὶν· ἄδουσι ἀναχώρια, καὶ χαρεῦσιν ἐπιμῖασι. Σπονδοῦμεθα τοῖσις ἡμῖς, καὶ ταχίζομεν ἐλευθερίῃσι ἡλίαν ὡν ἐράσιμον.

16. Καλεῖ καὶ δείπνου καιρὸς, καὶ τῶ ἱερεὶ ξενίζομεθα, καὶ ἦν τὸ δείπνον φησιτυρότατον. Ἡ μὲν οὖν Ἰσμήνη τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς εἰς αἰδοῦς ἀρῆκε τῆ γῆ, καὶ τοὺς προπεῖσι αὐ προπέειν οὐδὲ μέρρι χειρῶν αὐτῶν· ἐγὼ δ' ὡς τις Ὀλυμπιονίκης εἰς ἠδονῆς καὶ χαρῆς ὀφθαλμούς μὲν καὶ χεῖρας εἴρω ἐπὶ τὴν τράπεζαν, στήμα δὲ καὶ λαμῶν ἐχρησάμεν τοὺς βρώμασι, καὶ θῆσι τῶ νῦν τῶ γάμοι ἐπιπυρρῶσιν αὐτῶν. Μετὰ τοῦν δὲ ποιητῆς καὶ ποδουτεῖς τῆς τράπεζῃς, ὁ ἱερεὺς ἀναθὰς τῆς τράπεζῃς, καὶ τὸν γιγῶνα διαβῶσασσεν, καὶ γυμνώσας τῶ χεῖρε, πρὸς πότον ἦν ὑπερόττος,

solvunt et pro salute nostra plaudunt; denique plebs tota Apollinem laudibus prosequitur et nos lauro coronatur.

14. Verum caduceator, quendam herus meus, et Sistratus, Rhodopes pater, in nos irruunt; coronas diriverunt, temeraria pleraque et ominosa etiam effutientes, ipsum ultimum convivas sacerdotem lacessunt et res nostras populo narrare exorsi sunt: ut nempe barbarorum e manibus creptos et militari lego servos factos possiderent. Verum ad lauro nos iterum coronans, sacerdos, « O pulchram, inquit, legem vobis qui Græcos in servitutem redigitis! o spectate pietatis homines qui caduceatores servos facitis. » Valletinatur Apollo et liberis libertatem asserit quibus « lex Græcorum et ipsa natura libertatem prius largita erat; vos contra altero vestro oraculo et altera lege servos esse qui liberi sunt jubetis. — Nos vero, respondant illi, legem novam non ferimus, sed bello et belli jure vobis servi effecti sunt. » Et cum dicto nos traherent, nos autem a Phœbi genibus avelli non patietamur.

15. Et iterum matres lacrymabantur et patres verbis et lacrymis supplices auxilium petebant; ipse autem sacerdos manibus repugnabat: sed quum persuadere non posset, deposita corona, tum demum sacra veste et calceo sacro exutus, suggestu concesso, alta et Stentorea voce populum sic alloquitur: « Quid frustra tanta multitudo ad hanc aram concurris; quid a deo qui longe jaculatur oracula suppliciter rogas? Satis oraculorum tibi, Phœbe. » Apollo, satis coronarum est. « Commotus ad illa populus contra raptores nostros audacior factus est. Haque illi statim dei ad pedes nobiseum effusi, sacerdotem, quasi in vite periculo constituti, precantur, Apollinem invocant, dicentes: « Parce, Apollo, et menti et lingua nostra. » Nos liberos esse jubent, liberas esse animas suas rogantes. Rursus igitur coronati liberique facti parentibus redditi sumus, qui statim laetitia et gaudio pleni pro salute nostrorum quasi victoriarum nummi faciunt; nos reduces cantibus, cœniisque victores choreis excipiunt. Et nos cum illis saltamus dulcissimumque restituta libertatis pœna canimus.

16. Vocat interim prandii hora, nosque hospitio excepto sacerdos splendidissimo convivio tractavit. Hystime quidem, defixis pro pudore in terram oculis, cibos ne manibus quidem attingere ausi est; ego contra, quasi Olympioneta, pro gaudio et lætitia oculos quidem et manus ad mensam intendebam sed etiam convivii cibus et ore et gula indulgebam, et amaro, quasi in speculo, milti estingebam nuptias. Post diversarum oparumque epulas, surgens mensa sacerdos, curia veste, nudataque aliquantum brachis, poculum nobis paravit dicens: « Hoc est poculum Servatoris

• Τούτο πόμα, λέγων, Σωτήρας Ἀπολλωνος. • Πίνουσι
 μὲν οὖν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ μετ' αὐτοὺς αἱ μητέρες,
 • Χάρις σοι, λέγοντες, Ἀπόλλον, τῆς καλῆς ταύτης
 • παρακατάθκης, ἣν παρακατίθου τοὺς παῖδας
 5 • ἡμῖν. • Καὶ μετ' αὐτοὺς ἡμῖν ἐκοινώσατο τὸ ποτή-
 ριον, • Ἀπόλλων, λέγων, ἡμῖν κοινοῦται τὸ πόμα,
 • ὅς καὶ τὸν γάμον ἐπισκήπτει χρησμοδοῦν, δωρεῖται
 • τὸ θευθέριον, καὶ θλον κοινοῦται τὸ ζῴσιμον. •
 10 17. Ταῦτ' εἰπόν, συνανελίθη· καὶ πάλιν, • Ἥμῖν,
 10 γῆσιν, Ὑσμινία νυμφίε (ταύτην γάρ σοι τὴν κλήσιν
 • Ἀπολλων φοιτᾶζων ἀπεχάρισατο), μὴ φείσῃ λέγων τὰ
 • καθ' ἡμῆς ἀρχῆς ἀπ' ἀρχῆς, καὶ μέγρις ἀρχῆς
 • αὐτῆς τῆς τελευταῆς. • Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν. • Ὅλους
 • ἀνάπτεις μοι κρατῆρας αὐτοὺς πυρὸς, καὶ μυρμηκίαν
 15 • μοι τραγυρῆματιον ἀναστομαίς. • Ὁ δὲ, • Ἀλλὰ μὴ
 • φείσῃ μοι, φησὶ, πρὸς Ἀπολλωνος, μηδένος, πρὸς
 • ἐλευθερίας αὐτῆς καὶ νυμφῆνος, ὅσοι λαμπρὸν Ἀπολ-
 20 • λων ἐνομοστολήσειν. • Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν. • Σύγ-
 • γουδι, δίσποτα· ἔλην γὰρ ἐξαιδοῦς κατατιβορυθμῆμος
 20 • εἰμὶ τὴν ψυχῆν, καὶ θλον τετραγαμῆμος τὸν νόον· ἐς
 • νέωτα δὲ σοι τὰ τῆς διηγήσεως ἀποταμειύσομαι. •
 18. Πίθου τὸν ἱερέα, καὶ λύεται τὸ συμπόσιον, καὶ
 ἡμεῖς γινόμεθα παρὰ τὰ δωμάτια· Θεμιστεῖ γάρ μοι
 πατρὶ καὶ μητρὶ Διαντεία καὶ μοὶ δωμάτιον ἐν ὃ ἱερεὺς
 25 ἀρωσιώσατο, καὶ κλίνας τρεῖς παρὰ τούτῳ λαμπρὰς
 ὑπεστρώσατο, αἷς ἡμεῖς ἀνακλιθέντες, πρὸς ὕπνον
 ἐτρέπτημεν· Σωσθένης δὲ καὶ Πανθία καὶ τῆ τούτων
 Ὑσμίνῃ παιδί, δωμάτιον ἕτερον. Καὶ οὕτως ἡμεῖς ἀπ'
 ἀλλήλων γενόμενοι, τὴν νύκτα παρεμετρέσαμεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

30 1. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν ἐπὶ τὸν βωμὸν γενόμενοι,
 δάφνης ἐστεφανωμένοι τὰς κεφαλὰς, ἐπανχυρίζομεν
 ελευθέρια, ἐπαινοῦμεν ἐπινίκια, ἐπεκροτοῦμεν σιγή-
 ρια, ἕλας ἐκατόμβας Ἀπόλλωνι θύοντες· τὸ δὲ γε πλῆ-
 θος, ἕσσον εἶχεν οὐκ εὐαριθμητὸν ὃ βωμὸς, πρὸς ἡμᾶς
 35 εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τοὺς δακτύλους παρεσημαίνετο·
 καὶ ἦν τὸ καθ' Ὑσμίνην καὶ Ὑσμινίαν ἡμᾶς ἀνά-
 πῶσαν γλῶσσαν διήγημα κείμενον· καὶ ἦν Ἀπόλλων ἐφ'
 ἡμῖν εὐλογούμενος.
 2. Πάλιν οὖν ἀρίστου καιρὸς, καὶ πάλιν δεῖπνον ὃ
 40 ἱερεὺς λαμπρὸν ἐτοιμάζεται, καὶ πάλιν ἡμᾶς φιλορρο-
 νεῖται πολυειδῶς. Ἐπεὶ δὲ πέρας ἔχει τὰ τῆς τραπέζης,
 ὃ τὸ δεῖπνον ἐτοιμασάμενος ἱερεὺς τὰ καθ' ἡμᾶς ζητεῖ
 καὶ πάλιν μαθεῖν, καὶ ἦν ἀμεταθέτως ἐγκείμενος· ἐγὼ
 δ' ἄλλα, κἂν ἡσυχνομένη, κἂν ὄκνου, κἂν ἔγριττον,
 45 ἀλλ' ὄκνοι ἀπεδυσάμην πρὸς τὴν διήγησιν, καὶ τὴ φωνή
 μου ἐπέλειπε, καὶ ἡ γλῶσσα ἐπέλειτο· ἀρχομαι δ' ἔμωις
 λεπτῇ τῇ φωνῇ·
 3. • Πατὴρ μὲν μοι Θεμιστεὺς οὗτος, καὶ μήτηρ
 • Διαντεία, ὅς οὐ ξενίζεις φιλοτιμώτατα, πόλις δ'

• Apollinis. • Primi blabant patres nostri, secundaque ab
 illis matres, • Gratias agimus; o Apollo; dicentes, ob
 • pulchrum istud filiorum apud nos depositum. • Nobis
 tertio poculum sacerdos cum hoc dicto tradidit: • Apollo
 • inter vos hoc esse poculum commune vult, qui et vobis
 • oraculo nuptias imperat, et, libertate testituta, totum
 • vite curriculum commune esse jubet. •

17. Hæc effatus secubuit, iterumque ad me conuersas,
 • Hysminia sponse, inquit (tibi enim hoc nomen vaticinio
 • suo deus tribuit), non negabis, ni puto, rerum tuarum
 • narrationem a prima repetitam origine ad finem usque
 • perlexere. • Ego autem, • Tu sopitos ignes, inquam,
 • suscitasti, innumerosque jubes renouare dolores. — Tu
 • tamen per Apollinem, respondit ille, obtestor, ne quid-
 • quam sileas, per libertatem tuam et nuptias, quas tibi
 • tam splendido numen parauit. • Ego vero, • Parce.
 • dominus, inquam, quia pudore conturbatur animus, ser-
 • uitaque mens hæret: in crastinum tibi integram narra-
 • tionem serabo. •

18. Persuasus est sacerdos, et, ita finito conuivio, nos
 cubiculis reddidimus, quorum alterum Themisteo patri
 matrique et mihi, in eoque tres lecti splendide parati erant,
 in quibus recubantes somno concessimus; alterum vero
 Sostheni pariter et uxori Hysminique. Ita discreti se-
 paratique noctem dimisi somnos.

LIBER UNDECIMUS.

1. Sequenti die, quum iterum ad Apollinis aram tempora
 lauro redimiti venissemus, libertatem restitutam celebra-
 uimus, victoriae pœana cantauimus, et seruatori deo plau-
 dentes exactam hecatombem Apollini mactauimus; turba
 autem, quæ sine numero ad aras præsens aderat, inconni-
 uo in nos delecta obtutu, digito monstrabat; et nostris omnium
 tu ore historia erat, et in nobis Apollo utique laudabatur.

2. Iterum cibi capiendi hora venit, iterumque parato
 sacerdos opiparo conuivio sumptuose nos excepit. Circa
 finem, sacerdos, qui conuivium parauerat, iterum omnia
 quæ ad nos spectant scire cupiens, me scribit ut res nostras
 exordiar turgel; ego autem, quamuis me puderet, ideoque
 tardior et timidior subsisterem, iuuvis tamen ad illarum
 narrationem, debiciente pane voce et hærente ad fauces
 lingua, me comparavi, iniduum tenui voce sic exortus:

3. • Pater mihi Themisteus ille, quem vides, et Dianæ
 • mater, quos tu benigne et honorifice hospitio excipis,

• Εὐρύκμηός μοι πατρίς, παρ' ἣ βροχὸς Ξένου Διός,
 • καὶ τελετὴ τὰ Διάσια. Καὶ κήρυξ ἐγὼ κληρούμε-
 • νος τὸ κηρύκειον, καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ'
 • ἐς Ἀλικωνίην, στεφανοῦμαι τῆς δόξης. Ἦκω
 • 10 • περὶ τὴν κληρούθειάν μοι πάντως πολυτελεῖς, ὅτι
 • καὶ Διὸς τὸ κηρύκειον, καὶ Διαισίων δ' κήρυξ ἐγὼ. Τῷ
 • Σωσθέει ξενίζομαι τούτῳ, πολυτελεῖς ὑποδίρομαι,
 • φίλοφρονοῦμαι λαμπρῶς· εἰσάγει με περὶ τὸν κῆπον
 • ἐν μέσῳ τούτῳ τὰ τῆς τραπέζης μοι παρατίθεται·
 • 15 • ἐγγύς μοι τοῦ λιμνῶνος τὰ τῆς στρωμνῆς ἐτοιμάζεται·
 • Ἰομίνῃ ταύτῃ τῇ θυγατρὶ Σωσθέους οὗτος, ὁ ταύ-
 • τῆς πατῆρ, εἰνοχοεῖν ἐγκλεῖσται· ἢ δ' εἰνοχοεῖται
 • τῷ πατρὶ περιθωμένη.

ε. • Τέλος ἔχει τὰ τῆς τραπέζης, καὶ νίπτει μου
 • 15 • τοὺς πόδας Ἰομίνῃ, παρθένους πόδας παρθένους
 • μερῶν. Ἀνακλίνομαι τῇ στρωμνῇ κατὰ παρθένον,
 • ἀντίως τοῖς ὕπνοις σπενδόμενος. Ἀνίσταμαι μεθ'
 • 20 • ἡμέραν, γίνεσθαι περὶ τὸν κῆπον. Θυομάχῳ τούτῳ
 • τῆς τῶν ζυγίων συσταγίας καὶ τῶν ἄλλων καλοῦ,
 • 25 • περὶ τὸ τοῦ κῆπου θρηγίον μετὰ τῶν οὐρανόθεν,
 • καὶ μετὰ δὴ τινος γραφῆς, θρόνον χρυσοῦν γεγραμ-
 • μένον ἔροσ, μενράκιον ἐπὶ τῷ θρόνῳ ὀλοφόρον,
 • γυμνόν, πυρρόρον, τῷ πόδε περιστόν, ἐκ κεφαλῆς
 • καὶ μέχρι ποδῶν χαρτεῖν τὸ πρόσωπον. Τούτῳ δὲ
 • 30 • τούτῳ τῷ μενρακίῳ δουλοπρεπῶς παριστήλεισαν
 • βασιλεῖς, δυνάσται καὶ τύραννοι, ὕβρις καὶ θρηῖν
 • βασιλεῖς, ἅπαν γένος πτηνῶν, ἅπαν γένος θαλάσσης,
 • καὶ φασματώδεις δύο γυναῖκες τινες, ὑπὲρ γυναῖκας
 • τὸ ὄψος, τὴν βυτίδα πέμπιλοι καὶ τριπέμπιλοι. Ἦ
 • 35 • μὲν λευκὴ τὰ πάντα, τὸ πρόσωπον, τὴν τρίχα καὶ
 • τὸ χιτῶνιον, χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τὰ ἅλλα τοῦ σώ-
 • ματος· ἢ δὲ τὰ πάντα μελανὰ, τὴν δὲ τῆς
 • χεῖρας, καὶ μέχρι ποδῶν ἐκ κεφαλῆς, καὶ μέχρι
 • 40 • οὐόχων αὐτῶν. Ἄ δὲ κατεβουρδύθη ἰδὸν, καὶ νοῦ
 • πλάσμα, καὶ τήνην ζωγράφου, τὴν καινὴν ταύτην
 • εὐοχίζομαι γραφῆν. Ἄλλ' ἦν ὑπὲρ τήνην μενρακίου
 • κεφαλὴν λαμβάνει, ἔκρωτα λέγοντα τὸν γεγραμμένον
 • 45 • ὄνει, τὸν ἐπὶ ἔσθρῳ καθήμενον, πάντων κρατοῦντα
 • βασιλικῶν. Ἐγὼ δ' αὖ μόνον ἐαυτολόγησα τὴν γρα-
 • φήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἔκρωτα σωφρονῶς
 • ἀπέσκησα.

ο. • Ὁ δ' ἐρίσεται διὰ νυκτός ὑπνοῦμένο μοι, καὶ
 • τὰ μεθ' ἡμέραν κηροειδίζει με· καὶ τέλος ἐπιπίπτει
 • 45 • μοι τῆ ψυχῆ, καὶ συνδουλογραφεῖ με τοῖς δούλοις
 • αὐτοῦ, ἀντὶ κήρυκος, ἀντὶ παρθένου, πρὸς Δίον
 • ἔραστὴν μεταπλάττει με· καὶ τῇ χειρὶ μου ταύτῃ
 • τῇ οὐκ εἶπ' τὴν Ἰομίνην μοι ταύτην παραθεῖς, ἀπέ-
 • πτε, μου τῶν ὀφθαλμῶν, συμμεθελουσάμενος καὶ
 • 50 • τοῖς ὕπνοις, καὶ τὴν παρθενίαν, καὶ τὸ κηρύκειον
 • Καὶ ἤμην ἔραστῆς ὁ κήρυξ, καὶ ὁ παρθένος ἀπαρθε-
 • νος ὅτι, κατεπέφρευον τὴν Ἰομίνην καὶ ὀφθαλ-
 • μοῖς, καὶ γένησθαι, καὶ νύσταται, μεταπλάττει με καὶ
 • ταύτην εἰς ἔκρωτα. Καὶ ὅστις ἐξ Ἀλικωνίως πα-
 • λυσσῶ πρὸς Εὐρύκμηον, ἴσθαι τῷ τῆς Ἰομίνης

• urbs Eurycomis patria, in qua Jovis Hospitalis celebre
 • templum et Diasia festum. In hac urbe sorte caducea-
 • 5 • toris ministerium adeptus non in exiguam civitatem, sed
 • in Aulicomidem, laurea coronatus sum. In illam, qua
 • 10 • mihi contigerat, urbem veni, magno et splendido appa-
 • ratu, ut et Jovis praeconium et Diasiorum praeconium de-
 • 15 • cuit. Ibi me hospitii exceptum Sosthenes splendide et
 • humaniter habet, me in hortum deducit, cojos in medio
 • 20 • coena mihi apponitur; proxime pratum etiam lectum
 • parat et Hysminen filiam (iste enim Hysmines pater)
 • 25 • vinum nobis prebere jubet. Illa patri pareat, et vina
 • ministrat.

4. • Immo contivio, pedes meos, et castos quidem
 • 5 • pedes, castis manibus lavat. Ego cubili reddito, statim,
 • ut nolum amantem decet, somno indulgeo. Redeunte
 • 10 • die, surgo, in hortum incedo et ibi fruticum ordines,
 • plurimaeque alta mirabundus, tandem oculis septum
 • 15 • usurpans, post aliquas picturas aureum thronum depi-
 • ctum aspicio et puerum throno insidentem, nudum,
 • 20 • arma et faculam tenentem, alatis pedibus, et a capite ad
 • pedes furiosum. Huic autem puero adstabant quod-
 • 25 • damque ad obsequium parati reges, princeps, et tyranni,
 • 30 • ferae praeterea, ferarumque reges, praeter omne volucrum
 • genus, et universum genus piscium; proxime insolentis
 • 35 • formae mulieres duae, procerae supra mulierum vulgus
 • et rugarum sulcis senioque immo hirsenio confectae.
 • 40 • Prima prorens alba vultu, crinae, veste, manibus pedi-
 • busque ac caeteris corporis partibus; altera autem totam
 • 45 • corporis compagem nigerrima, et manus et caetera a
 • capite usque ad pedes. Quae videns conturbatus sum, et
 • 50 • ingenii signentum, aut pictoris artificium, insolentem pi-
 • cturam suspicatus sum. Verum super pueri caput lambens
 • 55 • versus exarati Amorem tibi descriptionem docuisti, qui
 • curru insidens omnibus regia potestate imperaret. Ego
 • 60 • autem, non solum contempta conviciis pictura, diceris
 • etiam, ut castum decuit, Amorem lacessivi.

5. • At ille dormienti per noctem mihi apparet,
 • 5 • exprobratis quae toto die diveram singulis, tandem in-
 • 10 • sumo pectoris penetrati sese insinuans, de caduceatore
 • 15 • pudicoque in amatorem mutatum servorum numero
 • 20 • adscripsit, traditaque in hanc dextram manum Hys-
 • 25 • mine, somnos et castitatem et sacrum ministerium
 • 30 • secum auferens, evolavit. Et ego caduceator et castus,
 • 35 • amator et sine castitate evasi, oculis, lingua notuque
 • 40 • Hysminem depudicam parem in amorem transformo. Illa
 • 45 • ex Aulicomide Hysmines amori mancipatus Eurycomi-

• ὅπου τὸ βάρβαρον, τὴν τριήρη τοῖς πείσμασι κατα-
 • πηξάμενον, περὶ τὴν ἤπειρον γέγονε, καὶ τὰς γυ-
 • ναϊκὰς συμμβεβαλίσαστο. Μετὰ γούν δὲ πολυτελείς τι-
 • • νάστραφες καὶ πόσεις, ἅς εἶ Ἄρτυκομίδης ἡ τριήρης
 8 • εἶχε πολλὰς, ἀτίμως ταῖς γυναιξὶ τὸ βάρβαρον κα-
 • τερχάσαστο, καὶ τοῖς ὕπνοις ἐσπέιστο, καταβεβα-
 • • χυμένον καὶ οἴνοιο καὶ ἔρωτι. Ἴν' μέσοις δὲ τούτοις
 • ὕπνοις καὶ ἔρωτι, ἢ μᾶλλον ἀκόλαστον γυνάμη βαρ-
 • • θαρικῆν, τὸ τῆς Δαφνηπόλεως τούτης ἐφίσταται στρα-
 10 • τιωτικόν, ὕπνοισι τοῖς βαρβάροις κατεπιτίθεται, συ-
 • • νέρει τούτους, σφάττει, καταλήζεται, καὶ ἡμιᾶς αὐτοῖς
 • συλλήζεται Ἐπί δὲ τούτοις καὶ ἐπ' ἡμῖν ἐν μέσῳ ταύτῃ
 • • τῇ πόλει πομπεὶ τὸ στρατιωτικόν, καὶ τέλος ἡμᾶς
 • • χρητῶν καταδουλοῦται καὶ κλήρω καταμερίζεται.
 15 • Δουλογραφοῦμαι πάλιν ἐγὼ, καὶ δούλειος καλεῖ με
 • ζυγὸς ἐς ταύτην τὴν Δαφνηπόλιν.

10. • Ἄλλ' ἦκει καιρὸς ὁ παρών, καιρὸς Ἀπόλλωνος
 • ἑορτῆς, καὶ λαμπρὰ τελετὴ τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ πα-
 • • νήγουρι· καὶ κληροῦται κήρυξι τὸ κηρύκειον, καὶ
 20 • διαπότης ἐμὸς, ὃ γέβῃ μοι τὸν τῆς ἐλευθερίας διαρ-
 • • ρηξάμενος στέφανον, κήρυξ ἐς Ἀρτύκομιν στέλλεται.
 • Γίνεται περὶ τὴν κληρωθεῖσαν ἔπομαι τῷ διαπότῃ
 • • κατὰ δούλον ἐγὼ. Φιλοφρονοῦμεθα τῷ Σωστράτῳ,
 • • τῷ τῆς Ῥοδόπης πατρὶ, τῷ γέβῃ ἀρελομένῳ τὸν
 25 • τῆς Ὑσμίνης στέφανον. Ταύτης δὲ τῆς Ῥοδόπης
 • δούλην τὴν Ὑσμίνην ἐρῶ, τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι·
 • ἢ δ' ἔβην μοι τὴν ἀδελφὴν κατασχηματίζεται, καὶ φι-
 • • λούμεν, ἐρώσῃς καὶ Ῥοδόπης αὐτῆς. Εἰ δ' ἐρᾷ μοι
 • • Ῥοδόπῃ καὶ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν ταύτην Ὑσμίνην καὶ
 30 • δούλην αὐτῆς ὑπερέτιν ἔσχε πρὸς ἔρωτα, Ὑσμίνην λι-
 • • γέτω. Ἐὰ δὲ περὶ τὸν βωμόν, οὐ μᾶλλον εἶδας ἡμῶν
 • ἀκριβέστερον, τὰ τῶν μητέρων δάκρυα, τὴν τῶν
 • • πατέρων γλώσσαν ἐλευνολογουμένην τὰ καθ' ἡμᾶς,
 • • τὸν χρησμὸν, τὴν τῶν παίδων ἀνείρεσιν, τὸν τῆς
 35 • ἐλευθερίας στέφανον, τὴν στεφάνωσιν, τὴν ἀποστε-
 • • φάνωσιν, τὴν σὴν μακαρίαν ἐλείνη φωνὴν καὶ βόην,
 • τὸν τῆς ἐλευθερίας ἡμέτερον στέφανον, καὶ τὰλλ'
 • • ὅποσα περὶ τὸν μέγαν τοῦτον τῆς ἐλευθερίας βωμόν.

11. Ταῦτ' εἰπόντι, • Χαίρεις, • ὃ ἱερεὺς μοί φησι,
 10 καὶ πρὸς τὴν Ὑσμίνην μετὰ γει τοὺς δεφθαλιμοῖς,
 • Παρθένη, λέγων. Ὑσμίνη, τὰ μὲν δὲ περὶ τούτων
 • τὸν νομῆριον τὸν σὸν ἔχω μαθὼν ἀπὸ γλώσσης αὐ-
 • • τοῦ· οὐ δὲ μοι τὴν μηχανοειδῆ ἀνακύκλωσον, ἴν' ἐγὼ
 • • φωνῶν εἶη μοι τὸ διήγημα. • Ἢ δὲ πρὸς αὐτόν·
 45 • Φείσθαι γλώσσης ἐμῆς, πρὸς Ἀπόλλωνος Σωστράτος·
 • γλώσση γὰρ παρθενικῆ αἰδοῖς τοι προκαθῆται, μηδὲ
 • • γὰρ οὕτω πάντολμος εἶην, ὡς τὸν πατέρα μὴ φείτ-
 • • τειν, καὶ τὴν μητέρα περιφρονεῖν· σιγὴ γὰρ παρ-
 • • λενοῖς κάμας, καὶ γλώσσης ρειδιῶ.

50 12. Ταῦτα μὲν οὖν ἢ κόρη μετ' αἰδοῖς πρὸς αὐτόν·
 • ἢ δὲ τὰ πάντα καλῶς ἱερεὺς, • Παρθένη τέκνον, φησὶν,
 • Ἀπόλλων σοὶ μὲν ἐλευθερίαν χαρίζεται, καὶ τὸν
 • • καλὸν τοῦτον Ὑσμίνην ἐπινομεύσει τοι· οὐ δ' οὐδ'
 • • αὐτὸ δὲ τὸ κατὰ σὲ δαῖμα ὕψους Ἀπόλλωνι, ἴν'

• Ibi, illa probe rudibus tremula, in terram cum mulie-
 • ribus descendentes barbari, post opiparas epulas et
 • • comotationes quibus ex Artycomido advectis truceus
 • • abundabat, feminis etiam per summam turpitudinem
 • • abusi, mero et venere debacchantes, somno iudulserunt.
 • • Somnos inter et libidines barbaros aucupati hujus urbis
 • • Daphnepoleos milites invadunt, comprehendunt, occi-
 • • dunt, diripiunt, nosque simul captivos abducunt. Per me-
 • • diam urbem celebri triumpho et pompa illos nosque si-
 • • mul circumfert exercitus, et tandem, oraculo permittente,
 • • in servitutem sorte divisos adsciscunt. Ha secundo ser-
 • • vus factus sum, meque in hanc istam Daphnepolin servile
 • • jugum vocat.

10. • Interim tempus Apollinis festi incidit, et splen-
 • • dida celebras illustrisque conventus immincbat; ca-
 • • ducatores scintantur, et herus meus, is qui heri liberta-
 • • tis coronam mihi dirupit, cauceator Artycomidem
 • • mittitur. In urbem sorte concessam venit, et ego, ut
 • • seruum doceat, herum subsequutus sum. Ibi a Sostrato
 • • illo, Rhodopes patre, qui heri Hysmines coronam per
 • • vim abstulit, humaniter excepti sumus. Rhodopes
 • • autem servam Hysminem intutus, me illius fratrem
 • • simulo, et illa sororem pariter fingit, et, etiam in-
 • • spiciente Rhodope, amamus. An vero me deperiret
 • • Rhodope, et sororis Hysmines, famula suae, uteretur
 • • opera, ut amorem suum mihi nolium faceret, Hysmino
 • • ipsa dicat. Cetera, quae circa aram contigeront, tu
 • • melius et accuratius tenes, matrum lacrymas et paren-
 • • tum, quibus infelicem nostram sortem miserabantur,
 • • verba, oraculum, pignora sua inventa, libertatis im-
 • • positas avulsasque coronas, beatam orationem tuam et
 • • vociferationem, restitutam nobis coronata libertatem,
 • • atque quae ad maximam illam libertatis aram contige-
 • • runt.

11. Haec estatum sacerdos quum me valere jussisset,
 • conversis ad Hysminem oculis, • Hysmine puella, inquit,
 • • ego sponsi tui casus omnes ejus ab ore didici: tu modo
 • • dimidite tantum luna orbem integrum perface, ut luci-
 • • dam ex omni parte totius historiae narrationem teneam.
 • Ad haec Hysmine: • Parce, precor, lingua, per Apollinem
 • • Servatorem; nam et virginis vocem verecundia colu-
 • • bet, neque ego tam projectae audaciae unquam fuerim,
 • • ut patrem non reformidem et matrem despiciam. De-
 • • nihque virginis tacere ac sermonum proteritiam fugere
 • • ornatum semper fuit.

12. Haec et talia sacerdoti pudibundi Hysminae responde-
 • rat, quum optimus contra sacerdos, • Filia, inquit, post
 • • libertatem restitutam tibi etiam pulchram Hysminiam
 • • despondet Apollo; tu vero non Apollini vovebis histo-
 • • riam tuam ut hanc narrationem perennes et con-

• εἴη τὸ εὐχρημα διακινῶν καὶ φθίνον τὸ τερατοῦρ-
 • γημα, ὃ μέγας οὗτος Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐρ-
 • θῆναι φοιτᾶζων τερατοῦργεῖ; ἢ ὃ ἐσίγα, καὶ μόνον
 ἐδάκρυεν· ὃ δέ γε Σωσθένης ἀπειθῶς ἰδὼν πρὸς αὐτήν,
 • καὶ δεινὸν τοῖς ὀμμασὶν ἐμβαλὼν, καὶ βλοσυρῶς αὐτὴν
 ὑποβλήπων, • Οὐ γλώσσης σιγῆ, φησὶν, τῆς σιωπῆσού-
 • νης ἕρος ἐστίν, ἀλλ' ἔργων κοσμιότης καὶ ἤθους εὐ-
 • πρέπεια. Σοὶ δ' αἰθῶς μὲν οὐκ ἦν πραττοῦση κακῶς·
 • εἰπεῖν δ' αἰσχρὴν. Ἐμοὶ δ' εὐκαισιότατον, Ἀπόλλων,
 10 • αἰδέσθαι τούτην πράττειν, μάλλον ἢ λαλεῖν. • Πρὸς
 ἃ δὲ, νῆ τοὺς θεοὺς, ἠφροῦριον αὐτὸς, καὶ ὀλίγου δαῖν
 ἐπεπρατόμεν τὰ ὄντα, καὶ ἄλλος ἤμεν Πρωτεὺς μυ-
 ρίσις τοῖς χροῦμασιν ἀλλαττόμενος, πάντοτε δυσχεραίνων
 τοῖς σκώμμασι τοῦ πατρὸς. Πρὸς ἃ ὁ ἱερεὺς· • Πέ-
 15 • παυσο, Σωσθένης, μὴ καὶ ἀναστῆναι πείραξαι τὴν
 • κόρην· αἰθῶς γὰρ παῖς ἐλέγχων ἐστί, πρᾶξις δ' οὐκ
 • ἔτεκεν αὐτήν. • Καὶ πρὸς τὴν παρθένον φησί· • Μὴ
 • φείση μοι λέγουσα.
 18. ἢ δὲ περιβρομένη πυκνοῖς ἰδρωσὶ καὶ δάκρυσι,
 20 καὶ τῇ γλώσῃ διαμαρτάνουσα, καὶ τὴν φωνὴν παρα-
 κοπιωμένη κῆ ἀσθματι, καὶ ὄλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπει-
 θῶς τῇ γῆ προσερείδουσα, • Τὴ μὲν δὲ μέχρι νῆος καὶ
 • θαλάσσης καὶ κλύδωνος εἴρηται, φησί, τῶδε τὰνδρὶ
 • ἐπεὶ δ' ἔξασπενδονήθην εἰς θάλασσαν, δελφὶν ἐπὶ
 25 • νῆτόν με ἀέρεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ὄλος
 • κόρυκος νηρόμενος. Ἐγὼ δ' ἐπειρηχόμην μὲν γυμνῇ
 • τῷ θηρί, καὶ τοῖς κύμασιν ἐκυκώμην, καὶ πρὸς τὴν
 • θάλασσαν ἰλιγιών, καὶ πρὸς τὸν τῶ θηρὸς φόβον
 • τὴν ψυχὴν ἐσπαραττόμην αὐτῆν· εἶχον ὡς σωτήρα
 30 • τὸν ἦρα, καὶ τὸν ὑπερήτην ἰλογιζόμεν ἔχθρον·
 • ἔφριττον τὸν σωτήρα, τὸν ἔχθρον ἐβόου, καὶ ὡς
 • μὲν σωτήρι συνεπλεκόμεν αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ θῆρ ὁ σω-
 • τήρ, ἐξήτουν φυγεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐθάββον τοῖς κύμασι,
 • καὶ ἤμεν κατακλυδωνιζομένη, καὶ λογισμοῖς καὶ
 35 • κύμασι καὶ θηρί.
 14. • Ἐπεὶ δ' ἤδη τὴν ψυχὴν ἀπεψύσων τοῖς κύ-
 • μασι, καὶ δὴ μειράκιον ἐφίσταται μοι γυμνὸν, ἐπὶ
 • δελφίνος ἐσθῆς, καὶ χεῖρά μοι προτείνει, καὶ λαθεῖν,
 • ἐπὶ τῆς χέρσου ἐξάγει με, καὶ περυζήμενον τοῖν
 40 • ποδαῖν (ἦν γὰρ περωτὸν τὸ πόδε) μου ἀπέπηε τῶν
 • ὀφθαλμοῖν. Ἐγὼ δὲ ἀλλ', • Ἄ μήτερ, • παρακαθη-
 • μένη τοῖς κύμασιν, • Ἄ μήτερ, μήτερ, • σὺν δάκρυ-
 • σιν ἔλεγον. Μετὰ γοῦν ὀλίγας ἡμέρας, ὡν διαιθῶς
 • οὐκ ἴδθα τὸν ἀριθμὸν, ναῦν τινὰ παραθύουσαν ἔρω,
 45 • πρὸς ἣν ἔκτεινω τῷ χεῖρι, τῆ σχήματι δυσωπῶ, καὶ
 • παρακαλῶ τῇ φωνῇ. Ταύτην ἀνάγουσιν οἱ πλωτῆρες
 • περὶ τὴν γῆν, καὶ με τῆς χέρσου λαμβάνουσι, καὶ
 • παρατίθενται τῇ νηί· καὶ πάσχουσι τὴν ψυχὴν, διεβ-
 • βηγὸς τι βᾶκος ὑπενδιδύσκουσι, καὶ τροφῆν μοι
 50 • ἑμπακῶδες παρατίθενται, ὄλον κοινοῦμενοι τὸ θυ-
 • στυγές.
 16. • Τὴν νύκτα γοῦν ὄλην οὐρίῃ πλέοντες πνεύ-
 • ματι, εἰ μὴ μὲν ὑποφαινομένης τῆς γῆς, οὐ σφόδρα
 • βιαίως ἠγόμεθα· ἤλιον δ' ἀνίσχοντος τὸ κύμα κῆζά-

• summentur nimbula illa quae tam inusitata et insolita
 • circa vos edito oraculo magnus ille Apollo effecit? •
 Tacebat illacrymans illa, quum Sosthenes, defraus in eam
 oentis, torraque tuens et limis suspicatus, • Nequaquam,
 • inquit, linguae silentium castitatis argumentum est,
 • sed modesta opera, optimique mores. Te tuorum ope-
 • rum, quum male faceres, non puduit; nunc illorum
 • recitationis pudet? At tuius, Apollo, optandum illud
 • fulset, uti quae referre illa timet, facere timuisset. •
 Erubui ad ista, per deos, et oculos parum absui auribus,
 variis, tanquam aliquis Proteus, subinde colores mu-
 tando, moleste prorsus patris feros ferens, illis succense-
 bam. Ad hunc sacerdos, • Desine, inquit, Sosthenes,
 • ne virgineam inde discedere cogas; nam et reprehensio-
 • nem sequitur pudor, quem tamen res ipsa non meretur. •
 Statimque ad puellam conversus, • Ne ideo a narrando ces-
 • ses, • inquit.

13. Illa multo ardore steloque diffuens, titubante lingua
 et interrupto ob lacrymas flatu, morantibus tellure oentis
 sic incepit: • Omnia, quae ad noctem usque et tempesta-
 • tem acciderunt, vobis hoc a viro narrata sunt; caeterum
 • postquam in mare praecipitem me dederunt, leviter adna-
 • lans delphin dorso me suscepit agiles per undas saltus
 • subinde vibrans et levissime natans. Ego nuda natanti
 • bellum insidebam et aquarum spectaculo turbata, oeu-
 • lorumque vertigine ad maris adspectum correpta, pro-
 • nimio pascia timore varias in cogitationes scindebar;
 • adeoque piscem, quem salutis auctorem habebam,
 • quamvis inservientem mihi, tamen inimico contra me
 • animo reputabam; quem liberatorem meluebam, illum
 • inimicum amabam, et quasi servatorem amplectebam; sed
 • quum bellua esset delphin qui me servaverat, fugienti
 • vlam querebam; irato autem me committere mari non
 • audebam, et reciproco curarum undarumque fluctuans
 • astu, praeter varias de delphino cogitationes, his
 • omnibus agitata haerebam.

14. • Jamque mediis aquis spiritum exhalaturae pure
 • delphino audus insidens adstitit, qui protensa manu me
 • captam, moxque in terram deductam relinquens, sta-
 • tim starum (alas enim in pedibus habebat) remigio
 • usus, ab oculis subitus evolavit. At ego juxta ductus
 • sedens, • Mater, o mater », ingeminabam lacrymans.
 • Post aliquot dies, quorum ego numerum non teneo, na-
 • vem occurrentem iutuita, manibus ad illam expansis,
 • supplicet etiam gestu et voce vocavi. Navigantes, illa ce-
 • leriter in terram appulsa, exceptam me statim et navi
 • impositam commiseratione, ut videbatur, ducti, la-
 • ceris quibusdam pannis induerunt, appositis etiam cum
 • condolecentia cibis, miseriae meae participes facti.

15. • Tota nocte propitio vento navigavimus, jamque ad
 • terramque paululum apparebat leviter ferebamur, quum,
 • oriente solo, saluto coeque undae, venti ingruunt,

• νετο, καὶ ὁ ἀνεμος ἐπεδίδου, καὶ καταβράχην τὸ
 • κίρας· καὶ ὁ κυβερνήτης ἐλάττει τὴν γῆν, ἐκφυγῶν
 • τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ ἱμπεσσόν, ἐκφυγῶν
 • τὸν καπνόν· ἄμα γὰρ τῇ γῇ προσορμίζει τὴν νῆδον,
 5 • καὶ θορσὶν ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδοισιν· ἦν γὰρ
 • παρὰ τοῦ λιμένος τριήρης, καὶ περὶ τῇ φάμιμω κλη-
 • θος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μεμελανωμέ-
 • νων τὰς ὄψεις, παλαμναιστάτων τὰς χεῖρας, θηρίων
 • δλων μᾶλλον ἢ ἀνδρῶν, οἱ συνέχουσι πάντας ἡμᾶς,
 10 • καὶ σφάττουσι τοὺς ἀνδράς ἀηδέως, καὶ χαίρουσι
 • τῷ θανάτῳ· Ἐμὲ δ' οὐκ οἶδ' ὄπως περὶ τὸν τοῦ σκά-
 • φους πυθμένα κατάγουσι, ποδοκᾶκην ἐνθέντες μοι
 • τὸς ποσὶ. Καὶ μεθ' ἡμέραν εὐαίτην ἐπέστειλαντο τὴν
 • ὀδόνην, παραδόντες τὸ σκάφος τῇ πνέοντι· καὶ δι'
 15 • ὅλης ἐκείνης νυκτὸς ἐπερόμειθα προσήκως εὐαίῳ τῷ
 • πνεύματι, ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, κα-
 • θορῶμεν τὴν γῆν, καὶ πόλις παρὰ τῇ γῇ.
 16. • Ἀποβάντες γοῦν τῆς τριήρους οἱ πειραταί, καὶ
 • τοὺς πολίταις σπιδάμενοι, ἐξήγρουσι τὸν φόρτον
 20 • τοῦ σκάφους, καὶ μετ' ἐξήγρουσι, καὶ περὶ τινα μι-
 • τάγουσιν με πηγῆν, καὶ δάφνην με στεφανώσαντες,
 • ἐπιβήσονται τοὺς ὕδασι, καὶ μεθ' ὕδραν πάλιν ἐξή-
 • γρουσι, καὶ δουλογραφεύσιν με τῇ Ῥοδόπῃ, μεθ' ἧς
 • τὸν μέγαν τοῦτον βωμόν τῆς ἐλευθερίας κατέλαβον,
 25 • ὄσπονταν ἐγούσα ταύτην ἐκ θαλάσσης, καὶ τύχη,
 • καὶ δουλογραφείου βαρβαρικοῦ. »
 17. Ταῦτα καὶ τῆς ἡμῆς Ὑσμίνης εἰπούσης, τέλος
 τὸ δείκνον ἐδέχετο, καὶ τοὺς ἕκαστος εἰς πολυτελοῦς
 τραπεζῆς εὐθὺς ἐσπιστάμεθα. Ἐπεὶ δὲ οὐδ' οὐδαμοῦ,
 30 ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ ἡμεῖς τοὺς ἕκαστος ἀπεσπιστά-
 • μεθα, καὶ στεφανωθῆναι ἀνέστημεν ἑκάστος. Ἐπεὶ δὲ πέρα
 • λαβόντες καὶ τὰ τῆς ἐορτῆς, ἀπαίρουμεν ἐκ Δαρφνιπό-
 • λεως ἐς Ἀρτέμιον, ὡς χρυσὸν ἐν ποσὶ, τὴν Ὑσμίνην
 ἐν πηγῇ καὶ τόξοις ἀγγυρογυμνησάμενοι. Περὶ τὴν
 35 πηγὴν γινόμεθα τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ πᾶσα πόλις
 καὶ κώμη σὺν ἡμῖν συντρέχει, καὶ τὸ τῆς Ἀρτεμιο-
 • μίδος γίνεται πρὸς τῇ πηγῇ, πρὸς τοὺς τόξοις. Τὴν
 Ὑσμίνην ὄψιν ἐστεφανωμένην, τὴν Ἀρτέμιον καταδουλο-
 • πεῖ, ἔλειπεν τὴν κόρην, περὶ τὴν παρθένον διφυγεῖ,
 40 ἀπιστεῖ τῇ σεμνότητι, καὶ φρίσσει τὸν ἐλεγχον. Ἐγὼ
 δ' εἰστίκην ὄρον περὶ τὸ τόξον, καὶ τὴν πηγὴν, καὶ
 τὸν στέφανον, ὄλων ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν
 κόρην, καὶ βλέπων εὐάκρως, καὶ ὄλων τὴν ψυχὴν
 καταπολιορκουμένη τοῖς λογισμοῖς. Ὑσμίνη μοι στεφα-
 45 νοῦται· τὸ παρεπὶ ἀλαλάζει· ἐμβάλλεται τῇ πηγῇ.
 Τὸ πλῆθος σιγῇ, καὶ ὄρος οὐδαμοῦ· τὸ τόξον ἤρμεν,
 τὸ ὕδωρ ἀτρεμεῖ· καὶ ἡ παρθένος κοῦμας τοὺς ὕδασι
 ἐπινέχεται· Χαίρει τὸ πλῆθος, ἐξ ἡδονῆς ὀργεῖται, χέ-
 • ριν προτεί, καὶ ἀλαλάζει Στωτήριον, καὶ· Παρθένος
 50 ἡ κόρη,· χεῖρας Σταντόρειον. Ἐγὼ δ' ὄλων ὄψιν
 ἔδοντες ἐκέρχουμαι τὴν ψυχὴν.
 18. Ἐκβάλλεται τῆς πηγῆς ἡ παρθένος (ὡς διφυγεῖ
 γὰρ εἴτι περὶ τὴν κλησὶν οὐδέτις)· ἡ μήτηρ αὐτὴν περι-
 πύσεται, τῷ πατρὶ μεθ' ἡδονῆς εὐλογεῖται, καὶ περὶ

• et, disrupta antenna, subvertitur qua poterat arte tem-
 • peratam effugere et ad terram appellere conatur; sed
 • miserum latuit quod a summo fugiens in flammam inci-
 • derat; namque via impulsus triremis feris hominibus
 • nos tradit; etenim altera in portu triremis hominum-
 • que in littore multitudo visa est, qui trivulenti oculis
 • et nigerrima facie, crudelibus belluarum potius quam
 • virorum manibus, postquam nos omnes captivos deti-
 • nuisent, homines singulos per suumvium scelus truci-
 • dant et capta praeda gaudent. Solam me, soli nescio
 • quomodo, in navis fundo, insertis in lignum pedibus, de-
 • ducunt. Postquam vela pandunt, navem ventis permitti-
 • unt et tota nocte leviter dulci zephyrorum anima feri-
 • mur; verum ubi solis jubar illuxit, proxima terra
 • conspecta est et in terra civitas.

16. • Ibi descensu facto, post inducias cum incolis pac-
 • tas, pirata mo quoque cum caeteris mercibus exonerata-
 • tam ductamque ad fontem et lauro coronatam aquis
 • permiserunt, ac post circiter horam inde extractam
 • Rhodope venditam manciparunt, a qua denum magnam
 • libertatis aram accessi, experta prius dominam Rhodopen,
 • maris sortisque et barbaricae venditionis injuria.

17. Vix ea Hysmine effata erat, quum soluto convivio,
 ubi post opiparas epulas mos est, somno concessimus.
 Jamque, lapsa nocte, quum sol super terram lucere cepit,
 somno excusso, stratis omnes exsiliimus. Finita autem ce-
 lebritate, Daphnipedii solventes Artycomidem venimus,
 fonte Dianæ arenque Hysmines castitatem, ut igne aurum,
 fonte Dianæ arenque Hysmines castitatem, ut igne aurum,

18. Emergit fonte virgo (neque enim quisquam de ap-
 pellatione illa dubitabit), illius mater in amplexus euenit,
 laudato, qui talem filiam genuisset, patre, ad Dianam venit;

τὴν Ἄρσειν ἐπιγίναται· ἐπιστεροῦσθαι τὸ ἐπινίκιον,
 « Ἡ παρθένος, παρθένος. » Περὶ τὴν κόρην οὐκ ἔστιν ὁ
 δευρῶν. Καὶ οὕτως ἐξ Ἀρτυκόμιδος γινόμεθα περὶ τὴν
 Αὐλικωμιν, καὶ θύομεν τοὺς γάμους πολυτελεῶς, ἐν
 6 μέσῳ τῆ τοῦ Σωσθένους κήπῳ, ἐν ἐκείνῃ πολυτελεῖ
 τραπέζῃ καὶ πρᾶσι, οἷς πρῶτον ἑρωτικὴν παστάδα
 καταπιζόμεθα.

10. Ὁρθὴ γὰρ πᾶσα πόλις Ἀλλιωμικ, ὑμνοῦσα,
 κροτάουσα, χαίρουσα, ὄρχουμένη πρὸ τῆς παστάδος,
 10 πρὸ τοῦ νυμφῶνος ἡμῶν, ὅθῃν
 ὑμναίον ᾄδουσα, ἐπιθαλάμιον ἀλαλάζουσα, καὶ λαμ-
 πρὸν ἀγαλλομένη γαμήλιον. Τίς οὖν οὕτω καὶ τὴν
 μοῦσαν ἔδωκε, καὶ τὴν φωνὴν μεγαλόφωνος, καὶ τὴν
 γλυπτὴν ἀπτικουμένην ἔχων ὡς τὰ πολλὰ, καὶ κομ-
 15 φησμένῃν ὑπόστεμμα, ὡς καταζωγραφεῖν τῷ λόγῳ τοὺς
 γάμους, καὶ ὅλους αὐτοὺς διαγράψασθαι; Θεῶν ᾗ, ὄντως
 ἐκείνη παστὰς, Ἔρως γάμος, Ἄφροδίτη νυμφῶν. Ἐγὼ
 δ' ἔλαβον οὕτω λαμπροῦς καὶ λίαν φιλοτίμως νυμφο-
 20 γαυλούμενος, καὶ μᾶλλον οὐ καὶ τὴν Ἰσμήνην Ἔρως
 συνινυμφροστόλησέ μοι πολυτελεῶς, βασιλικῶς συνεκά-
 θισα, καὶ μεγαλοπρεπῶς μοι ζυεστερᾶνυσεν. Ἀλλ'
 πῶς ἔμελλεν πέρασ τὰ τῆς τραπέζης εἶρεῖν, καὶ νῆ τὸν
 Ἔρωτα, τὴν ἡμέραν ἐμίσητα, τὴν νύκτα ζητιῶν, καὶ
 τὸ τῆς κομιχῆς μικρὸν ὑπαλλάξας, ὑπεβίβησα.

25 Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ, τὸ χρεῖμα τῆς ἡμέρας ἔσον.

30. Οὕτω μὲν οὖν σοὶ τὰ τῶν γάμων καὶ ὑπὲρ τὴν
 Ὀμήρου μεγαλόφωνιαν, ὑπὲρ πᾶσαν μοῦσαν, ὑπὲρ
 πᾶσαν γλώσσαν καταστομομένην ἔρητοικῶς. Ἀλλ', ὦ
 30 Ζεῦ, οὐ κήρυξ ἦκον ἐς ταυτηνὴ τὴν Αὐλικωμιν, ὃ τὸ
 φρονεῖ Ἔρως, ὃ δούλος ἐξ Αὐλικωμίδος ταύτης ἐς τὴν
 ἡμῖν ἐπαυτῶν Εὐδρόκωμιν, ἢ Ἡστέιδον δ' ταυτηνὴ τὴν
 Ἰσμήνην λυτῶν λαθῶν, ὃ μὲγ' Ἀπολλὸν ἐλευθερίαν
 ἡμῖν χαρισάμενος, ὃ τὸσον Ἀρτέμιδος, καὶ πηγὴ τὴν
 παρθένον ἐλέγχουσα, μὴ βυθὸς ἀμνηστίας καταπιχλύσῃ
 35 ταῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς, μὴ βυθὸς, μὴ χρόνος μακρὸς, μὴ
 ἰσθμὸς κρατῆρ ἐν Ἄδου κερνώμενος.

40. Ἀλλ', ὦ Ζεῦ, εἰ τὸ τῶν Διεσκούρων θυμῶν
 φιλάδελφον, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην φυλάττεισ ἀθάνα-
 40 τον, ὑπὲρ ἐκείνουσ ἡμῖν τὸ φιλάδελφον ὄλον κοινοσταμέ-
 νους τὸ ζῶσιμον. Ἢ τὸν πολλὸν Ἡρακλῆν τῶν πολλῶν
 ἐλεῆστας ἐκείνῳν ὀρθῶν καὶ περιδρόμων, ἐν οὐρανῷ
 τὴν μνήμην ἀπαθανατίζεις αὐτῷ, ἔμεις οὐκ αἰγμάλω-
 45 τοι καὶ δούλοι καὶ πλανῆται, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθε-
 ναν ἀππρεγμείρητοι; Ἀλλ' εἰ κατέφευγμα τὸ κηρύ-
 50 κιον καὶ ἔρωτα παῖδα Διὸς ἀντηλλαζόμενον πατρός, καὶ
 Ζεὺς οὐ καταστερῆσει τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ
 μνήμην οὐκ ἐπινοήσει χριστάσθαι, οὐ δ' ἄλλ', ὢ Ἡσ-
 55 τείδον, εἰ τὸν Ἰκαρον ἐλεῖς, καὶ σῶσεις τούτῳ τῆ θα-
 λάσσης τὴν μνήμην ἀθάνατον, τῷ πελάγει τὴν κλῆσιν
 60 ἐξ αὐτοῦ χαριζόμενος, ἡμῖν οὐ περισώσεισ τὴν μνήμην
 ἐξ ἡμετέρων ἐκείνων τεράτων κλῆσιν τῆ θαλάσσης δω-
 ρούμενος, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ὕδατι καταζωγραφῶν,

et ibi coronatur, consonante victorialis cantu : « Virgo,
 vere virgo. » Nullus est qui de puella dubitet. Ita Arty-
 comide discedentes Aulicomidem venimus, et ibi celebra-
 tas magnifice nuptias perfectimus melle in Sosthenis orto,
 circa sumptuosam illam mensam, fontemque, ubi primum
 nuptias invicem amantes contraximus.

19. Arrecta igitur tota civitas festis cantibus plausuque
 et lilita personabat, geniali coram thalamo et cubiculo
 et sponsis nobis tripudians, acclamans nobis audientibus
 crepitu musico hymenarum, splendidas denique nuptias
 latissima instruens. Quis tam musarum dono suavis, quis
 tam magnificis reperetur eloquentie, quis adeo leporis
 altici disertus, summoque verborum ornatu praeditus, qui
 illas nuptias verbis describere et ad verum effingere pos-
 set? Prorsus deorum genialis lectus, aut Junonis nuptiae,
 Venerisque thalamus videbatur. Mibi tam splendide, tam
 honorifice Hysminen ducenti suborichatur gaudium, praeci-
 pue quod Hysminen Amor ad me sumptuose deductam,
 et mecum regaliter sedere jussam, simul magnifice coro-
 natam tradidit. Sed et convivio finem imponi deside-
 rabam, Inceumque, Amorem festor, exosus, et noctem
 cupidissimis expectans votis, illud, quod in comestis
 jactatur, leviter immutatum submurmurabam :

O Jupiter, quam haec longa percurat dies!

20. Ha igitur supra grande Homeri eloquium, varia
 musas omnes omnemque eloquentiae ingenique aeternam
 nostrae celebratae sunt. Verum, o Jupiter, cujus ca-
 diceator Aulicomidem veni, o domine Amor, cujus servus
 ex Aulicomide in patriam reversus sum, tu Neptune, qui
 pro liberatione navis Hysminen excepisti, tuque maxime
 Apollo, qui libertatem nobis restituisi, vosque Dianae fons
 et arcus, qui virginem Ilibatam ostendistis, ne profundo
 submersa oblivionis pelago singula, quae nobis acciderant,
 rugosa vetustas aequique longioris caries delect, sed ne ipsa
 lethaea quae mortui potant obvia.

21. At tu, Jupiter, si in Castoribus fratrum amorem
 miratus, aeternam in caelis illorum memoriam servas,
 supra illorum memoriam nostrum qui communionem vite
 junximus amorem perenna. Si innumeros Herculis miser-
 tus cursus recursusque, illis in caelis recordationem aeternam,
 nonne nos quoque captivi servique et exsules, non immi-
 nu- nter haec omnia castitate fulmus? Quod si sacrum
 ministerium mentitus Jovem patrem contra filium Amo-
 rem permutaverim, ideoque res nostras in astra referri
 memosynonque in caelo tribuere Jupiter abnuvit, tu
 Neptune, si miseris Icarum, denominato de illius nomine
 facto aeternitati eum commendasti, nonne tu memoriam
 nostram, de prodigiis nostros nomen largitus mari et in
 pelago ea quasi describens, ad ultimos usque saeculorum

καὶ μέγρις ἐσχάτων τηρῶν ἀνατόνιπτα; Καὶ ναὶ πάντως. Ἄλλ' αἰδῆ τὴν ἤταν, καὶ δέδοικας, μὴ τὰ καθ' ἡμᾶς καταζωγραφῶν, στιλογραφῆσθαι τὰ κατὰ σοῦ.

22. Σὺ δ', ὦ Γῆ μητέρα, εἰ τὴν Δάρηνη φεύγουσαν
 6 ἔλαϊς, καὶ κρύπτις, καὶ σώσεις, καὶ φυτόν ὁμώνυμον
 ἀτομάτως γεννᾷς εἰς μνήμης συντήρησιν, εἰ τὸν Ἰά-
 κινθον ἐξ ὁμώνυμον φυτόν φυλάττις ἀθάνατον, ἡμῖν
 οὐ συντηρήσεις τὴν μνήμην; φυτό δ' οὐκ ἀντιώσεις
 ὁμώνυμα, στήλας ἀθάνατους τῶν καθ' Ἑσμίην ταύτην
 10 καὶ τὸν Ἑσμίην ἐμὲ, ἔλον δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς τοῖς
 φητοῖς καταζωγραφῶν καὶ καταστρεφῶν, καὶ
 τοῖς μετ' ἡμᾶς φυλάττουσα τὴν μνήμην ἀθάνατον; Ἄλλ'
 ἐνοσίχθων ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἐνοσίχθων, καὶ καταβρυ-
 χήσεται σε, μητέρα, λεόντειον, καὶ κατακοχήσει σε τὴν
 15 μητέρα στιλογραφῶν τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐξ
 Ἑρωτος καταβρυχίησιν ἤταν αὐτοῦ. Φιλομήτωρ δ'
 ἐγὼ, καὶ τιμῶ τὴν μητέρα, καὶ κήδομαι τῆς μητρός.
 Τοῖνυν εἰ Ζεὺς καταστρέψει τὰ καθ' ἡμᾶς, εἰ Ποσειδῶν
 οὐ καταστρεφῶν τῶν ὕδασι, εἰ Γῆ μὴ καταβρυ-
 20 χήσεται τοῖς φητοῖς καὶ τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ', ὡς ἐν
 ἀμαράντοις ξύλοις καὶ λίθοις ἀδάμακτιν, Ἑρωτὸς γρα-
 φίδι καὶ μέλανι καὶ γλῶσση πῦρ πνεύουσι, βροτοῖκόν
 τὰ καθ' ἡμᾶς στιλογραφῶν ἔσται. Καὶ τις τῶν ὀφειλόντων
 καταβρυχίησιν ταῦτα, καὶ ὡς ἀθανάτων στήλη
 25 τοῖς λόγοις ἀνδριάντα χαλκοῦργῆσει κατὰ χρυσόν.

23. Ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις ἐρωτικώτερον, τῶν
 πολλῶν ἐρωτικῶν χαρίτων ἡμᾶς ἀποδέξεται· καὶ ὅσον
 παρθενικόν καὶ σεμνότερον, τῆς σωροσύνης ἀγάσσεται.
 Ὅσον δὲ ἐκ τύχης ἀλμυρῶν καὶ δοῦλόν ἐστι, καὶ ὅστω
 30 τῆς ἐλευθερίας ἡμᾶς ἀποδέξεται καὶ θάρσος λάβη κατὰ
 ψυχὴν· ὅσον δὲ συμπαθέστερον, ἐλεήσει τῶν δυστυχη-
 μάτων ἡμᾶς· καὶ οὕτως ἡμῖν ἔσται τὰ τῆς μνήμης
 ἀθάνατα· ἡμεῖς δὲ καταχρησώμεθα τὴν γοργὴν, καὶ
 ὄλην τὴν βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτι-
 35 καῖς καὶ τοῖς ἀλλοῖς ὅσα βίβλους κοσμοῦσι καὶ τοὺς
 λόγους κατακλύουσιν· κλήσις δ' ἔστω τῇ βίβλῳ, τὸ
 καθ' Ἑσμίην δρᾶμα καὶ τὸν Ἑσμίην ἐμὲ.

finis indelebilem servabis? Hoc profecto tuum est. Sed victum te puderet, metuisque ne, nostra exprimento, tua quoque nobora facias.

22. Tu igitur omnium pacens Tellus, si fugientis Daphnes miserta, occultasti ipsam et salvasti, et sponte tua cognominem plantam produxisti quæ memoriam beneficii tui conservaret; si Hyacintham immortalam cognominem planta redidisti, an et nostri memoriam non conservabis nec de nomine nostro dictæ plantæ generantur, ætæra Hysmines et Hysminia rerum monumenta, in quibus casus nostros effingens et inscribens perennitati commendaris? Verum Eousigenus Neptunus, verum terram quatens, et in te leonino rugitu fremens, irruet, et te pretelem omnium, historiam nostram conservantem, præterea illum ob Amoris viciosam aspernatam obruet. Et lamen ego communis matris amantissimus cultor et observantissimus sum. Ideo si neque Jupiter res nostras in astra referet, neque Neptunus mari inscribet, neque ipsa plantis Tellus et floribus æternas efficiet, saltem Mercurii stylo, atramentoque et igneam eloquentiæ flammam spirante lingua descriptæ, tanquam periturlis nunquam tabulis et adamantinis axis fixa manebunt. Certe posteritum aliquis disertissime singula explicando, tanquam immortalati columinæ, illa verbus suis auream statuam superstruet.

23. Quantum igitur est inter homines amantiorum nos ob tot et tanta Amoris beneficia obvio plausu excipiet; similiter quantum pudicorum erit et castorum temperantia ergo mirabandi laudabunt. Sed et sortis injuria captivorum et servorum quantum erit, hi pariter omnes nos ob restitutam libertatem læti excipient et animum redintegrabunt; denique quibus ad misericordiam propior est animus, prorsus ob infortunia miserebuntur. atque illa immortalitati memoria nostra sacrabitur, nos autem scripturam librumque venustiore faciemus Amorum gratiis, cæterisque quibus libros exornant sermone sique decorant; libello autem nomen sit Amorum Hysmines Hysminiaque historia.

Εὐμαθίου τοῦ Περσέως ἑξήκοντα ἑνάτη βιβλίον· ἡμεῖς δὲ ἐπιπέσομεν ἐπὶ τῇ βίβλῳ, καὶ τὴν γοργὴν καταχρησώμεθα, καὶ ὄλην τὴν βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτικαῖς καὶ τοῖς ἀλλοῖς ὅσα βίβλους κοσμοῦσι καὶ τοὺς λόγους κατακλύουσιν· κλήσις δ' ἔστω τῇ βίβλῳ, τὸ καθ' Ἑσμίην δρᾶμα καὶ τὸν Ἑσμίην ἐμὲ.

Εὐμαθίου τοῦ Περσέως ἑξήκοντα ἑνάτη βιβλίον· ἡμεῖς δὲ ἐπιπέσομεν ἐπὶ τῇ βίβλῳ, καὶ τὴν γοργὴν καταχρησώμεθα, καὶ ὄλην τὴν βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτικαῖς καὶ τοῖς ἀλλοῖς ὅσα βίβλους κοσμοῦσι καὶ τοὺς λόγους κατακλύουσιν· κλήσις δ' ἔστω τῇ βίβλῳ, τὸ καθ' Ἑσμίην δρᾶμα καὶ τὸν Ἑσμίην ἐμὲ.

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

1970

EROTICAM
DE
APOLLONIO TYRIO
FABULAM

EX CODICE PARISINO EMENDATIUS

EDIDIT

ET PRÆFATIUNCULA NOTULISQUE

INSTRUXIT

J. LAPAUME LINGONENSIS

RHETHORICEN ANTEA PROFESSUS IN CÆSAREO VERSALIARUM LYCEO
LAUREAMQUE ADEPTUS LITTERATORUM MAGISTRALEM

PRÆFATIUNCULA.

I.

In Cæsareo Parisiorum museo, latinus quidam incerti auctoris asservatur Codex qui, si ad artem respexeris voluminis exarandi et apificandi, intra quartum et decimum quidem sæculum subsistet; si autem verba attenderis et rem, ætatis sibi longe remotioris fidem faciet. Is nimirum liber, romano licet sermone perscriptus, in veteri quodam totus est opere vertendo ex alia lingua, quam, multis iisque gravissimis de causis, græcam esse nemo inficias ierit. Meram enim et vividam Græcitatē, hunc apud nostrum, quisquis est, interpretem, redolent tibi cum plurimæ voces vocumve juncturæ, tum etiam agentium seu personarum mores, loci, præsertimque dominantia nomina.

Sexcenties ergo noster, dum prudens solæcizantis latine speciem præ se gerit, reipsa græcissat inter vertendum; et linguæ Latii, tanquam de industria, negligens aut oblitus, verbum saltem verbo satagit reddere, fidæque oppido curiositati inservire destinat. Culpam ideo vitet, imo laudem mereat, si quid insolentius hic aut illic minus apte dixerit, quoad spectetur et conferatur Tulliana illa in verbis serendis genuina concinnitas.

Græcos alioqui et pene Cecropios mores huic eroticæ nostræ de Apollonio Tyrio Μυθοποιεῖς afflictos esse evincetur; si quis Gymnasium, Ganeamque et Neptunalia cum æde Artemidis, et cætera reputabit quæ passim legentibus occurrent.

Ubique jam Asiæ aut Helladis, nunc Antiochiæ, nunc Tyri, Tarsive, Mitylenæ, aut Ephesi, non sine festiva quadam et legitima mobilitate scenæ, res agitur, ita videlicet ut quæ græce scripta morataque est fabula, ea ne aliter habitare et apud exteras gentes tanquam exulare dicatur.

Fabulæ autem hujusce amatoricæ nostræ Protagonista, haud temere ac fortuito nuncupatur Apollonius, quippe cui Apollo vates et augur egregiam impertierit sagacitatem illam, quæ proxime ad divinationem accedit, et solvendis Antiochi regis ænigmatibus

adhibetur. Medico jam ei qui, multis ante Andream Vesalium annis, sopitam modo, non extinctam, in Apollonii uxore suscitatur ac refovet vitam, nomen est Ceramoni, puta mortis debellatori, cum nil aliud vox ea significet, ducta a græca Κηραμόντης, id est ἡ ἀποτρέπων συμφοράν, ἄλθρον, θάνατον, ὁ ἀλεξίακος. Rex adeo Mitylenæ, qui in foro ubi Tarsiam pirate sub corona venalem exposuerant, Lenonio lenoni adversatur, dum certatim et auctiori usque pretio virginem uterque vult emptam sibi, justo et suo vere nomine dictus est Antinagoras, seu qui certatim et unde doleat alteri, aliquid in foro emit, ut monent radices ἀγοράω et ἀντί cum epenthesi videlicet τοῦ Ν ἐρελευστικῶ. Quemadmodum autem puellarum custos ille, in lustro Mitylenensi, ironice et per antiphrasim dicitur Amiantus, tanquam corruptelæ nescius, ab α priv. atque μαίνω, sic teterrimum istud hominum par, cui Tarsia erat a parente commissa, aptum apprime et moribus suis consonum nomen obtinet, cum vir hinc, Strongulio, græce Στρογγυλίας, οὐ, ἄνθρωπος κοντόχονδρος, ὠστρογγυλός, illinc mulier. Dionysias, seu vinosa, vocitetur.

Alias hic attingere supersedeo dominantes etiam sive κυρίους et eadem e græca penitè de promptas appellationes, quales sunt Andronius, Antiochus, Archistratus et Archistratis uxor, Hellanicus, Lycoris, Philothemia, Tarsia, Thaliarchus et Theophilus. Quas si quis pronunciaverit, hujus statim etiam aliud agentis sese menti offerent Ἀνδρώνιος, Ἀντίοχος, Ἀρχίστρατος, et Ἀρχίστρατις, Ἑλληνικός doricè Ἑλλάνικος, Λύκωρις, Φιλόθεμις, Ταρσία, Θαλιάρχος et Θεόφιλος.

II.

Christiano autem viro, tanquam auctori, imputandum esse Apollonii MS., fabulamve, quarto et decimo sæculo, e græco versam in latinum sermonem, satis superque testantur, præter Angelum a quo nunciatur Antiochus fato functus, nuncupate hic Domino, Vivo Deo illic, utrobique scilicet J. C. D. N., adjurantis Tarsiae preces.

Hunc porro Christianum scriptorem, Κριστιανῶτα egisse patet ex illa celebratissima salutandi, Reverende, Mi Reverendissime, formula quam passim noster interjecit interpres.

Ejusdem latinitas, quam cave ne pro novicia sumas, tibi quintum

sapit sæculum; et quin depravati ac lascivientis eloquii nonnihil ex eversi Romanorum imperii labe contraxerit, fieri non potuit.

Quinto quidem prius sæculo, nullam omnino, in qualibet conscriptam lingua, græcæ Apollonii fabulæ versionem est inveniri. Sed exinde astrictam orationem dicas et prosam inter se certare, ultra non contemnendum Heliodori Longique æmulum significantius interpretetur.

Primum igitur, habita saltem temporum ratione, locum obtinebit versio quædam politicis versibus composita. Quæ tota ἀειπίστως perierat, ut pote, cujus auctor nec qui nec quo tempore aut nomine vixerit, ulli omnium palam fiat; ni V. CC., Cambius ille nostras, aliquantulum ejus reliquiarum, paucillas nempe et dijectas voces immenso suo quasi hospitio infirmæ et infimæ græcitatatis excepisset.

Duodecimo jam sæculo, quo tempore politici illi versus quos, annorum septima et decima adhuc centuria, excerpserit Cambius, multis in cænobiis asservati, nonnusquam et legerentur, latinis versibus, non dico Apollonii τῆν μνηστούειν, sed politicos, incerti metaphrastæ στίχους, expressit sacerdos quidam, Godefridus a Viterbio.

Quarto et decimo deinde sæculo, Godefridi hexametros Anglus nomine Gower in modum redegit poemati cui titulus: *Confessio amantis*. Et ducentos post annos, adeo sunt sua fata libellis, e *Confessione* seu commentario *amantis*, tanquam signum quoddam ex indigesta rudique marmoris mole, exprimebat suam Periclem, alter ille temporum nostrorum Æschylus, cui nomen est Shakspeario. Nam si qui, auctore Schlegelio quem, dubium ea de re, Dryden impugnat imo expugnat, hanc fabulam demptam volunt ex operibus poetæ, illis profecto e mente excidit non aliunde ortam Romeum et Juliolam; quam e græca quoque μνηστούειν ex Ephesiis videlicet fabulis Xenophontis, nisi quod, ut Romeus et Juliola Abrocomæ Anthiæque, ita Apollonii Pericles locum insedit.

Sed apud Shakspearium, Gowerum, Godefridum a Viterbio, incertumque politicorum versuum auctorem, nil aliud mihi extat aut apparet, quam multiplex quædam, plus minus variegata, quasi dicas plus minus infida, πρωτότυπος prosæ μετάφρασις. Et quod primum atque in aperto semper erit prose, prosam quasi ad calcem vel ad amussim premere aut dirigere, ideo tantum honoris tantumque

« εἴη τὸ διήγημα διαμυρίζον καὶ φθίνον τὸ τερατοῦρ-
 « γημα, ὃ μέγας οὗτος Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐπ’
 « ὑμῖν φοιτᾷ τερματοῦργεῖ; » Ἢ δ’ ἐσίγη, καὶ μόνον
 « ἐδάκρυεν· ὃ δὲ γε Σωσθένης ἀτενῶς ἰδὼν πρὸς αὐτὴν,
 « καὶ δεινὸν τοῖς θυμασιν ἐμβαλὼν, καὶ βλισυρῶς αὐτὴν
 « ὑποβλέπων, « Οὐ γλώσσης σιγῆ· φησὶν, τῆς σιγρῶς
 « νης θρῶς ἐστίν, ἀλλ’ ἔργων κοσμιότης· καὶ ἔθους ἐν-
 « πρέπεια. Σοὶ δ’ αἰδῶς μὲν οὐκ ἦν πραττούση κακῶς·
 « εἰπεῖν δ’ αἰσχρὴν. Ἔμοι δ’ εὐκταϊότερον, Ἀπόλλων,
 « αἰδέσθαι ταύτην πράττειν, μᾶλλον ἢ λαλεῖν. » Πρὸς
 « δὲ, νῆ τοὺς θεοὺς, ἠροφρίων αὐτὸς, καὶ ὀλίγου ζεῖν
 « ἐπαρτετόμην τὰ ὄντα, καὶ ἄλλος ἤμην Πρωτεύς· μυ-
 « ρίοις τοῖς χροῖμασιν ἀλλαττόμενος, πάντοτε δυσχεραίνων
 « τοῖς σαῖμασιν τοῦ πατρὸς. Πρὸς δὲ ὁ ἱερεὺς· « Πί-
 « πυσσο, Σωσθένης, μὴ καὶ ἀναστῆναι πείσῃς τὴν
 « κόρην· αἰδοῖς γὰρ παῖς ἐλέγχων ἐστὶ, πρᾶξις δ’ οὐκ
 « ἔτεκεν αὐτήν. » Καὶ πρὸς τὴν παρθέον φησὶ· « Μὴ
 « φείσῃ μοι λόγουσα. »

13. Ἢ δὲ περιβήμενὴ πυκνοῖς ἰσθμοῖς καὶ δάκρυσι,
 « καὶ τῇ γλώσῃ διαμαρτάνουσα, καὶ τὴν φωνὴν παρα-
 « κοπιουμένη τῷ ἄσθηματι, καὶ ἔλουε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτε-
 « νῶς τῇ γῆ προσπειρίδουσα, « Τὰ μὲν δὲ μέγρι νῆος καὶ
 « θαλάσσης καὶ κλύδωνος εἴρχεται, φησὶ, τῷδε τάνδρῃ·
 « ἔπει δ’ ἔξεσπενδονήθην εἰς θάλατταν, ἐελθὼν ἐπὶ
 « νῦτόν με δέχεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ἔλος
 « κούφως νηρόμενος. Ἐγὼ δ’ ἐπενηρόμην μὲν γυμνῇ
 « τῷ θηρί, καὶ τοῖς κύμασι ἐκυκώμην, καὶ πρὸς τὴν
 « θάλατταν ἠλιγγίω, καὶ πρὸς τὸν τοῦ θηρὸς φόβον
 « τὴν ψυχὴν ἐπαρτετόμην αὐτήν· εἶχον ὡς σωτήρα
 « τὸν ἄπῃρα, καὶ τὸν ὑπερέτην ἐλογίζομην ἔλθρον·
 « ἔφριττον τὸν σωτήρα, τὸν ἔλθρον ἐφθου, καὶ ὡς
 « μὲν σωτήρι συνεπλεκόμεν αὐτῷ· ἔπει δὲ θῆρ ὁ σω-
 « τῆρ, ἐξήτουσ φυγεῖν, ἀλλ’ οὐκ ἠθάβρουν τοῖς κύμασι,
 « καὶ ἤμην κατακλυδιουζομένη καὶ λογισμοῖς καὶ
 « κύμασι καὶ θηρί.

14. « Ἐπει δ’ ἤδη τὴν ψυχὴν ἀπεφύσω τοῖς κύ-
 « μασι, καὶ δὴ μενείχιον ἐρίσταται μοι γυμνὸν, ἐπὶ
 « δαλφίνος ἐστός, καὶ χεῖρά μοι προτείνει, καὶ λαβὼν,
 « ἐπὶ τὴν χέρσον ἐξάγει με, καὶ περυζάμενον τοῖν
 « ποδοῖν (ἦν γὰρ περυστὸν τῷ πόδε) μοῦ ἀπέπη τῶν
 « ὀφθαλμῶν. Ἐγὼ δὲ ἀλλ’, « Ὁ μήτερ, « παρακαθη-
 « μένη τοῖς κύμασι, « Ὁ μήτερ, μήτερ, « σὺν δάκρυ-
 « σιν λέγων· Μετὰ γοῦν δὴ τινὰς ἡμέρας, ὧν ἀκριβῶς
 « οὐκ οἶδα τὸν ἀριθμὸν, ναῦν τινὰ παραλίουςαν ἔρω,
 « πρὸς ἣν ἔκτεινε τῷ χεῖρι, τῷ σχήματι δυσωπῶ, καὶ
 « παρακαλῶ τῇ φωνῇ. Ταύτην ἀνάγουσιν οἱ πλωτῆρες
 « περὶ τὴν γῆν, καὶ με τῆς χέρσου λαμβάνουσι, καὶ
 « παρτίθενται τῇ νηί· καὶ πάσχουσι τὴν ψυχὴν, διεβ-
 « ρωτός τι βᾶκος ὑπενδιδύσκουσι, καὶ τροφὴν μοι
 « συμπαθεῖς παρτίθενται, ἔλθον κοινούμενοι τὸ δα-
 « στυχέ.

15. « Τὴν νύκτα γοῦν ἔλην οὐρίῳ πλέοντες πνεύ-
 « ματι, εἰ μὲν ὑποραιομένης τῆς γῆς, οὐ σφάδρα
 « βιαίως ἠγάμεθα· ἔλθον δ’ ἀνίσχοντος τὸ κύμα κῆρα·

« summentur misericordia illa quae tam inusitata et insolita
 « circa vos edito oraculo magnus ille Apollo effertit? »
 « Tacet illacrymans illa, quum Sosthenes, defixis in eam
 « oculis, torvaque tuens et timis suspicatus, « Nequaquam,
 « inquit, lingua silentium castitatis argumentum est,
 « sed modesta opera, optimique mores. Te tuorum ope-
 « rum, quum male faceres, non puduit; hunc illorum
 « recitationis pudet? At mihi, Apollo, optandum illud
 « fulset, uti quae referre illa timet, facere timisset. »
 « Erubet ad ista, per deos, et oclusis parum abfoit auribus
 « variis, sicutum aliquis Proteus, subinde colores mu-
 « tando, moleste prorsus patris jocos ferens, illis succense-
 « bam. Ad hunc sacerdos, « Desine, inquit, Sosthenes,
 « ne virginem inde discedere cogas; nam et reprehensio-
 « nem sequitur pudor, quem tamen res ipsa non meretur. »
 « Stat inque ad puellam conversus, « Ne ileo a narrando ces-
 « ses, » inquit.

13. Illa multo sudore fletuque deficiens, silubante lingua
 « et interrupto ob lacrymas flatu, morantibus telluris oculis
 « sic incept: « Omnia, quae ad noctem usque et tempesta-
 « tem acciderunt, vobis hoc a viro narrata sunt; caeterum
 « postquam in mare praecipitem me dederunt, leviter ad na-
 « vans delphin dorso me suscepit agiles per undas saltus
 « subinde vibrans et levissime natans. Ego nuda natanti
 « belluae insidebam et aquarum spectaculo turbata, ocu-
 « lorumque vertigine ad maris adspectum correpta, pra-
 « nimis piscis timore varias in cogitationes aciebar;
 « adeoque piscem, quem salutis auctorem habebam,
 « quamvis inservientem mihi, tamen inimico contra me
 « animo reputabam; quem liberatorem metuebam, illum
 « inimicum amabam, et quasi servatorem amplectebam; sed
 « quum belluae esset delphin qui me servaverat, fugiendi
 « viam quaerebam; irato autem me committere mari non
 « audebam, et reciproco curarum unquam fluctuans
 « astu, praeter varias de delphino cogitationes, his
 « omnibus agitata habebam.

14. « Jamque mediis aquis spiritum exhalante puer
 « delphino nudus insidens adsistit, qui protensa manu me
 « captam, moxque in terram deductam relinquens, sta-
 « tim alarum (alas enim in pedibus habebat) remigio
 « usus, ab oculis subitus evolavit. At ego juxta fluctus
 « solens, « Mater, o mater », ingeminabam lacrymans.
 « Post aliquot dies, quorum ego numerum non teneo, na-
 « vem occurrentem lutoita, manibus ad illam expansis,
 « supplicii etiam gestu et voce vocavi. Navigantes, illa ce-
 « leriter in terram appulsa, exceptam me statim et navi
 « inpositam commiseratione, ut videbatur, ducti, ta-
 « ceris quibusdam pannis induerunt, appositis etiam cum
 « condelescentia tibus, miserie meae participes facti.

15. « Tota nocte in opilio vento navigavimus, jamque ad
 « terram quae paululum apparebat les iter ferebamus, quum
 « oriente sole, subito crescent undae, venti ingruunt.

• νεο, καὶ ὁ ἀνεμος ἐπεδίδου, καὶ καταβράγη τὸ
• κίρας· καὶ ὁ κυβερνήτης ἐξήκει τὴν γῆν, ἐκρούγων
• τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ λιπεσσὶν, ἐκρυγὼν
• τὸν καπνόν· ἅμα γὰρ τῇ γῇ προσορμίζει τὴν νεῦν,
6 • καὶ θηρίων ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδουσιν· ἦν γὰρ
• παρὰ τῷ λιμένι τριήρης, καὶ περὶ τῇ ψάμμῳ πλη-
• θος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μαμελανομέ-
• νων τὰς ὄψεις, παλαμαιοτάτων τὰς χεῖρας, θηρίων
• ὄλιον μᾶλλον ἢ ἀνδρῶν, οἱ συνέχουσι πάντας ἡμᾶς,
10 • καὶ σφάττουσι τοὺς ἀνδρας ἀνηλεῶς, καὶ χαίρουσι
• τῷ θανάτῳ· Ἐγὼ δ' οὐκ εἶδ' ὅπως περὶ τὸν τοῦ σκά-
• φους πυθμένα κατάγουσι, ποδοκάκην ἐνθίντες μοι
• τοῖς ποσὶ. Καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ἐστειλαντο τὴν
• δόνην, παραδόντες τὸ σκάφος τῷ πνόντι· καὶ δι'
15 • ὅλης ἐκείνης νυκτὸς ἐπερόμεθα προσηκῶς εὐδία τῷ
• πνεύματι, ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, κα-
• θάρσμεν τὴν γῆν, καὶ πόλις παρὰ τῇ γῇ.

16. • Ἀποδόντες γοῶν τῆς τριήρους οἱ πειραταί, καὶ
• τοῖς πολιταῖς σπεισάμενοι, ἐξάγουσι τὸν φόρτον
• τοῦ σκάφους, καὶ μετ' ἐξάγουσι, καὶ περὶ τινα με-
• τάγουσι με πηγήν, καὶ δάφνη με στεφανώσαντες,
• ἐπιβρίσκουσι τοῖς ὕδασι, καὶ μεθ' ἕραν πάλιν ἐξά-
• γουσι, καὶ δουλογραφοῦσά με τῇ Ῥωδοπῇ, μεθ' ἧς
• τὸν μίγαν τοῦτον βυμῶν τῆς ἑλευθέριας κατέλαβον,
25 • ὄσποιναν ἔχουσα ταύτην ἐκ θαλάσσης, καὶ τύχης,
• καὶ δουλογραφείου βαρβαρικοῦ.

17. Ταῦτα καὶ τῆς ἡμέρας Ἰσμήνης εἰπούσης, τέλος
τὸ δειπνὸν ἰδέμετο, καὶ τοῖς ὑπνοῖς ὡς ἐκ πολυτελοῦς
τραπέλης εὐθὺς ἐσπείσάμεθα. Ἐπεὶ δὲ νύξ οὐδαμοῦ,
30 ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ ἡμεῖς τοῖς ὑπνοῖς ἀπεσπείσα-
• μεθα, καὶ στρωμῆς ἀνίστημεν ἕκαστος. Ἐπεὶ δὲ πέ-
• ρας λάθοι καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀπαίρομεν ἐκ Δαρνηπό-
• λειος ἐς Ἀρτυκομειν, ὡς χρυσὸν ἐν πυρὶ, τὴν Ἰσμήνην
• ἐν πηγῇ καὶ τόχοις ἀργυρογνημονήσαντες. Περὶ τὴν
35 πηγήν γινόμεθα τῆς Ἀρτεμίδος, καὶ πᾶσα πόλις
• καὶ κόρη σὺν ἡμῖν συντρέχει, καὶ τὸ τῆς Ἀρτυκό-
• μιδος γίνεται πρὸς τῇ πηγῇ, πρὸς τοῖς τόχοις. Τὴν
• Ἰσμήνην ὄρᾳ ἐστεφανωμένην, τὴν Ἀρτεμιν καταδουσα-
• πει, ἔλειψεν τὴν κόρην, περὶ τὴν παρθένον διφυγεῖ,
40 ἀπιστεῖ τῇ σεμνότητι, καὶ φρίσσει τὸν ἄεθρον. Ἐγὼ
• δ' εἰστήκειν ἔρῳ περὶ τὸ τῶνον, καὶ τὴν πηγήν, καὶ
• τὸν στέφανον, ὄλους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν
• κόρην, καὶ βλέπων ἰδάκρυσον, καὶ ὄλην τὴν φυγὴν
• καταπολιορκουμένη τοῖς λογισμοῖς. Ἰσμήνη μοι στεφα-
45 νόυται· τὸ παρεστὸς ἀλαλάζει· ἐμβάλλεται τῇ πηγῇ.
• Τὸ πλῆθος σιγῆς, καὶ ὁρῶς οὐδαμοῦ· τὸ τῶνον ἤρεμαι,
• τὸ ὕδωρ ἀτρεμεῖ· καὶ ἡ παρθένος κόψως τοῖς ὕδασι
• ἐπινύχεται. Χαίρει τὸ πλῆθος, ἐξ ἡδονῆς ὀρχαῖται, χά-
• ριον κροτεῖ, καὶ ἀλαλάζει Στεντόρειον, καὶ, « Παρθένος
50 ἡ κόρη, » κηρύσσει Στεντόρειον. Ἐγὼ δ' ὄλην ὄρ'
• ἡδονῆς ἐκέρχουμαι τὴν φυγὴν.

18. Ἐκβάλλεται τῆς πηγῆς ἡ παρθένος (οὐ διφυγῆσαι
γὰρ ἐτι περὶ τὴν κλήσιν οὐδαίς)· ἡ μετῆρ αὐτὴν περι-
πύσσεται, τῷ πατρὶ μεθ' ἡδονῆς εὐλογεῖται, καὶ περὶ

• et, disrupta antena, gubernator qua poterat arte tem-
• pestatem effugere et ad terram appellere conatur; sed
• miserum latuit quos a fumo fugiens in flammam inci-
• derat; namque vix appulsa trementis feriatibus hominibus
• nos tradit; etenim altera in porta trementis hominum-
• que in littore multitudo visa est, qui trulentis oculis
• et nigerrima facie, crudelibus belluarum potius quam
• virorum manibus, postquam nos omnes captivos deti-
• nuissent, homines singulos per summum caelum truci-
• dant et capta praeda gaudent. Solam me, sed nescio
• quomodo, in navis fundo, insertis in lignum pedibus, de-
• ducunt. Postridie vela pandunt, navem ventis permitt-
• unt et tota nocte leviter dulci zephyrorum anima feri-
• mur; verum ubi solis jubar illuxit, proxima terra
• conspecta est et in terra civitas.

16. • Ibi descensu facto, post iadacias cum incois pac-
• ias, pirata me quoque cum caeteris mercibus exonerat-
• tam ductamque ad fontem et libro coronatam aequis
• permiserunt, ac post circiter horam inde extractam
• Rhodopae venditam manciparunt, a qua demum magnam
• libertatis aram accessi, experta prius dominam Rhodopen,
• maris sortisque et barbaricae venditionis injuria.

17. Vix ea Hysmine effata erat, quam soluto convivio,
uti post opiparas epulas mos est, somno concessitans,
Janique, lapsa nocte, quum sol super terram lucere cepit,
sopno excusso, stratis omnes exsiliimus. Finita autem ce-
lestiutate, Dapnicipoli solventes Artycomidem venimus,
fontem Dianae arcuque Hysmines castitatem, ut igne au-
simul, probaturi. Janique nos fontis proximi stamus et civitas
simul universa, cum circumjacentibus pagis, concurrit, et
quae Artycomidis sunt ad fontem et arcum iterantur. Corona-
tam Hysminem inspiciunt, deam praesabundi et puella mi-
serti dubio de rei eventu animo pendunt, ac de integra
dissidentes non experimento redarguntur parent. Ego vero,
defixis in arcum fontemque et coronam oculis, ubertim la-
crymans diversis subinde cogitationibus oppugnabar. Hys-
mine interim coronata, exclamante multitudiae, tantum per-
missit. Tunc altum populi silentium nullumque murmur
fuit; quae tacitus arcus, leniterque silentibus undae
virgo innatavit. Exsultat plebes, praes gaudio laetas agitat
choreas, lepide plaudit et salvae virgini acclamat, mox
Stentorea voce integram et castissimam esse virginem de-
clarat. Ego autem toto praes voluptate in lictum effuso
animo haerebam.

18. Emergit fonte virgo (neque enim quisquam de ap-
pellatione illa dubitabit), illius mater in amplexus roeans,
laudato, qui talem filiam genuisset, patre, ad Dianae venit;

τὴν Ἄρσειν ἐπιγίνεται· ἐπιστεφανοῦται τὸ ἐπιναϊκόν,
 • Ἡ παρθένος, παρθένος. • Ἡεὶ τὴν κόρην οὐκ ἔστιν ὁ
 δευρῶν. Καὶ οὕτως ἐξ Ἀρτοκόμιδος γινόμεθα περὶ τὴν
 Ἀδλικωμιν, καὶ θέομεν τοὺς γάμους πολυτελεῖς, ἐν
 μέσῳ τῷ τοῦ Σωσθέου κήπῳ, ἐν ἰακίῃ πολυτελεῖ
 τραπέζῃ, καὶ γράει, ὡς πρῶτον ἑρωτικὴν παστῶδα
 κατεπελάξαμεθα.

19. Ὁρῶ γούν πᾶσα πόλις Ἀδλικωμικῆς, ὑμνοῦσα,
 κροτάσα, χαιρούσα, ἔρχουμένη, πρὸ τῆς παστῶδος,
 πρὸ τοῦ νυμφῶνος, πρὸ τῶν νυμφῶν ἡμῶν, ὧδ' ἔν
 ὑμνῶσιον ἔδουσα, ἐπιθαλάμιον ἀλαλάζουσα, καὶ λαμπρῶν
 ἀγαλλομένη γαμήλιον. Τίς οὖν οὕτω καὶ τὴν
 μοῦσαν ἔδεις, καὶ τὴν φωνὴν μεγάλωρον, καὶ τὴν
 γούστῃν ὀκτινευμένην ἔχων ὡς τὰ πολλὰ, καὶ κομ-
 ψουμένην ὑπότρυμα, ὡς καταζοιγοῦσθαι τῷ λόγῳ τοὺς
 γάμους, καὶ θεοὺς αὐτοὺς διαγράφεσθαι; Θεῶν ἔν δ' ἴτοις
 ἰακίῃ παστῶδα. Ἦρας γάμους, Ἀφροδίτης νυμφῶν. Ἐγὼ
 δ' ἔχιστον οὕτω λαμπρῶς καὶ λίαν φιλοτίμως νυμφο-
 δρολοῦμενος, καὶ μᾶλλον εἶ καὶ τὴν Ἰσμήνην Ἐρωίς
 συνενυμφροστολήσει μοι πολυτελεῖς, βασιλικῶς συνεκά-
 θισε, καὶ μεγαλοπρεπῶς μοι ἑνεσιτεράνωσιν. Ἄλλ'
 χόχλην πέρας τὰ τῆς τραπέζης εὔρειν, καὶ νῆ τὸν
 Ἐρωίτα, τὴν ἡμέραν ἑμίσησα, τὴν νύκτα ζητῶν, καὶ
 τὸ τῆς κομψῶδας μικρὸν ὑπαλάξας, ὑπεβήδουσα.

20. Ὁ Ζεὺ βασιλεῦ, τὸ χόχη τῆς ἡμέρας ἔσον.

20. Οὕτω μὲν οὖν σοὶ τὰ τῶν γάμων καὶ ὑπὲρ τὴν
 Ἰσμήνου μεγαλοφρονίαν, ὑπὲρ πᾶσαν μοῦσαν, ὑπὲρ
 πᾶσαν γούστῃν κατεστομαμένην ῥητορικῶς. Ἄλλ', ὁ
 Ζεῦ, ὃ κέρως ἔκον ἐς ταυτηὶ τὴν Ἀδλικωμιν, ὃ τὸ
 ῥαννε Ἐρωίς, ὃ δούλος ἐξ Ἀδλικωμικῆς ταύτης ἐς τὴν
 εἰμὴν ἐπανήκον Εὐρύκωμιν, ὃ Πόσειδον δ' ταυτηὶ τὴν
 Ἰσμήνην λύτερον λαβὼν, ὃ μίγ' Ἀπόλλων Δευθερίαν
 ἡμῖν χαρισάμενος, ὃ τόξον Ἀρτίμιδος, καὶ πηγή τὴν
 παρθένον ἐλέγχουσα, μὴ βουθὸς ἀμνηστίας κατεπιλύση
 ταῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς, μὴ βυθίς, μὴ χρῶνος μακρῶς, μὴ
 λήθης κρατὴρ ἐν Ἄδου κινώμενος.

21. Ἄλλ', ὁ Ζεῦ, εἰ τὸ τῶν Διосκώριον θαυμάζων
 φιλάδελφον, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην φυλάττεις ἀθάνα-
 τον, ὑπὲρ ἰακίους ἡμῖν τὸ φιλάδελφον θεῶν κοινωταμί-
 νους τὸ ζῶσιμον. Εἰ τὸν πολλὸν Ἡρακλῆν τῶν πολλῶν
 ἐλεήσας ἐκείνων δρόμων καὶ περιδρόμων, ἐν οὐρανῷ
 τὴν μνήμην ἀπαθανατίζεις αὐτῷ, ἡμεῖς οὐκ ἀγμάλω-
 τοι καὶ δοῦλοι καὶ πλανῆται, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθε-
 ναν ἀπαρεγγεήρητοι; Ἄλλ' εἰ κατέβυσται τὸ κερύ-
 κειον καὶ Ἐρωίτα παῖδα Διὸς ἀντηγαλάξου πατρός, καὶ
 Ζεὺς οὐ καταστερίσει τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ
 μνήμην οὐκ ἐπινοήσει χαρισάσθαι, οὐ δ' ἄλλ', ὁ Πό-
 σειδον, εἰ τὸν Ἰκαρον ἐλεεῖς, καὶ σάξεις τοῦτο τῆ θα-
 λάσσης τὴν μνήμην ἀθάνατον, τῷ πελάγει τὴν κλήσιν
 ἐξ αὐτοῦ χαρισάμενος, ἡμῖν οὐ περιώσεις τὴν μνήμην
 ἐξ ἡμετέρων ἀεικίμων τεράτων κλήσιν τῆ θαλάσσης δω-
 ρούμενος, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ὕδατι καταζοιγοῦσθαι.

et ibi coronatur, consonante victorialis cantu : • Virgo,
 vere virgo. • Nullus est qui de puella dubitet. Ita Arty-
 comide discedentes Aulicomidem venimus, et ibi celebratae
 magnifice nuptias perfectimus medio in Sosthenis horto,
 circa copulosam illam mensam, fontemque, ubi primum
 nuptias invicem amantes contraximus.

19. Arrecta igitur tota civitas festis cantibus plausumque
 et laeta personabat, genialis coram thalamo et cubiculo
 et sponsis nobis tripudians, acclamans nobis audientibus
 crepitu musico hymenaeum, splendidas demum nuptias
 latissima instruens. Quis tam musarum dono sanavis, quis
 tam magnificae reperietur eloquentiae, quis adeo leporeis
 attici disertus, summoque verborum ornatu, rursus, qui
 illas nuptias verbis describere et ad verum effingere possit?
 Prorsus deorum genialis lectus, aut Junonis nuptiae,
 Venerisque thalamus videbatur. Mihi tum splendide, tum
 honorifice Hysminen ducenti subornabatur gaudium, praecipue
 quod Hysminen Amor ad me sumptuose deductam,
 et mecum regaliter sedere jussam, simul magnifice coro-
 ratam tradiderit. Sed et convivio finem imponi deside-
 rabam, lucemque, Amorem testor, exotus, et noctem
 cupidissimis exspectans votis, illud, quod in comedia
 jactatur, leviter immutatum submurmurabam :

O Jupiter, quam haec longa perdurat dies!

20. Ita igitur supra grande Homeri eloquium, supra
 musas omnes omnemque eloquentiae ingenijque aciem nup-
 tias nostrae celebratae sunt. Verum, o Jupiter, cujus can-
 ducator Aulicomidem veni, o domine Amor, cujus secutus
 ex Aulicomide in patriam reversus sum, tu Neptune, qui
 pro liberatione navigij Hysminen excepisti, tuque maxime
 Apollo, qui libertatem nobis restituiti, vosque Diana, fons
 et arcus, qui virginem illibatam ostendistis, ne profundo
 submersa oblivionis pelago singula, quae nobis acciderant,
 rugosa vetustas a vique longioris carnis delectat, sed ne ipsa
 lethaea quae mortui potant oblivia.

21. At tu, Jupiter, si in Castoribus fraternum amorem
 miratus, aeternam in oculis illorum memoriam servas,
 supra illorum memoriam nostram qui communionem vitae
 jungimus amorem perenna. Si innumeros Herculis miser-
 tus cursus recursusque, illius in oculis recordationem aeternas,
 nonne nos quoque captivi servique et exsules, non limi-
 nu nitor haec omnia castitate solvus? Quod si sacrum
 ministerium mentitus Jovem patrem contra filium Amo-
 rem permutaverim, ideoque res nostras in astra referri
 mnemosyanque in caelo tribuere Jupiter abnuit, tu
 Neptune, si miserus Icar, denominato de illius nomine
 fratre aeternitati eum commendasti, nonne tu memoriam
 nostram, de prodigiis nostris nomen largitus mari et in
 pelago ea quasi describens, ad ultimos usque saeculorum

καὶ μέχρ' ἐσχάτων τηρῶν ἀναπόνητα; Καὶ ναὶ πάντως. Ἄλλ' αἰδῆ τὴν ἤτην, καὶ δέδοικας, μὴ τὰ καθ' ἡμᾶς καταζωγραφῶν, στηλογραφήσης τὰ κατὰ σοῦ.

20 Σὺ δ', οἱ Γῆ μητέρα, εἰ τὴν Δάφνην φεύγουσαν ἔλασας, καὶ κρύπτεις, καὶ σώσεις, καὶ φυτόν ἑμῶν μόνον αὐτομάτως γεννῆς εἰς μνήμης συντήρησιν, εἰ τὸν Ἰάκινθον ἐξ ἑμῶν μόνον φυτόν φυλάττεις ἀθάνατον, ἡμῶν οὐ συντηρήσεις τὴν μνήμην; φυτό δ' οὐκ ἀναδύσεται ἑμῶν μόνον, στηλας ἀθάνατος τῶν καθ' Ἰσμινίην ταύτην
 10 καὶ τὸν Ἰσμινίαν ἐμέ, ὅλον δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς τοῖς φουτοῖς καταζωγραφούσα καὶ καταστηλιτεύουσα, καὶ τοῖς μετ' ἡμᾶς φυλάττουσα τὴν μνήμην ἀθάνατον; Ἄλλ' ἐνοσίχθως ὁ Ποσειδῶν, ἄλλ' ἐνοσίχθων, καὶ καταβραχίσειτάι σε, μητέρα, λεόντειον, καὶ κατακουθήσει σε τὴν
 15 μητέρα στηλογραφούσα τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐξ Ἐρωτος καταζωγραφούσαν ἤτην αὐτοῦ. Φιλομήτωρ δ' ἐγὼ, καὶ τιμῶ τὴν μητέρα, καὶ κήδομαι τῆς μητρός. Τόσον εἰ Ζεῦσός καταστερίζει τὰ καθ' ἡμᾶς, εἰ Ποσειδῶν οὐ καταστηλογραφήσει τοῖς ὕδασι, εἰ Γῆ μὴ καταζωγραφῆσει τοῖς φουτοῖς καὶ τοῖς ἀνέστιν, ἄλλ', ὡς ἐν ἀμαρτάνοις ἐβόλοις καὶ λίθοις ἀδάμαστιν, Ἐρωτὸς γραφίδι καὶ μέλανι καὶ γλώστη πῦρ πνεούσης ῥητορικῶν τὰ καθ' ἡμᾶς στηλογραφήσειται. Καὶ τις τῶν ὀφειγῶν καταρρητορεύσει ταῦτα, καὶ ὡς ἀθανάτω στηλῇ
 25 τοῖς λόγοις ἀνδριάντι χαλκοῦργῆσει κατὰ χρυσόν.

23. Ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις ἐρωτικώτερον, τῶν πολλῶν ἐρωτικῶν χαρίτων ἡμᾶς ἀποδέχεται: καὶ ὅσον παρθενικὸν καὶ σεμανότερον, τῆς σωροσύνης ἀγάσσεται. Ὅσον δὲ ἐκ τῶν χερσὶν ἐμῶν ἀλλοτὸν καὶ δοῦλόν ἐστι, καὶ οὕτω
 20 τῆς ἐλευθερίας ἡμᾶς ἀποδέχεται καὶ θέρσος λάβη κατὰ φύσιν: ὅσον δὲ συμπταλίστερον, ἐλεήσει τῶν δυστοχημάτων ἡμᾶς: καὶ οὕτως ἡμῶν ἐστὶ τὰ τῆς μνήμης ἀθάνατα: ἡμεῖς δὲ κατασχευώμεθα τὴν γραφὴν, καὶ ὄλην τῆς βίβλου κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτικαῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα βίβλου κοσμοῦσι καὶ τοὺς λόγους κατακαλύνομεν: κλήσις δ' ἐστὼ τῇ βίβλῳ, τὸ καθ' Ἰσμινίην δρᾶμα καὶ τὸν Ἰσμινίαν ἐμέ.

finis indelebilem servabis? Hoc profecto tuum est. Sed victum te puderal, metuisque nē, nostra exprimendo, tua quoque notiora facias.

22. Tu igitur omnium parens Tellas, si fugantis Daphnes misera, occultasti illam et salvasti, et sponte tua cognominem plantam produxisti qua memoriam beneficii tui conservaret; si Hyacinthum in portalem cognomine planta reddidisti, an et nostri memoriam non conservabis nec de nomine nostro dicta planta gignetur, aetheras Hysminas et Hysminias rerum monumenta, in quibus casus nostros effingens et inscribens perennitati commendabis? Verum Eousignus Neptunus, verum terram quatens, et in te leonino rugitu fremens, irruet, et te parentem omnium, historiam nostram conservantem, praeterea illum ob Amoris victoriam aspernatam obruet. Et tamen ego communis matris amantissimus cultor et observantissimus sum. Ideo si neque Jupiter res nostras in astra referret, neque Neptunus mari inscriberet, neque ipsa plantis Tellos et floribus aeternas efficeret, saltem Mercurii stylo, atramentoque et igneam eloquentias flammam spirante lingua descripta, tanquam perituris nunquam tabulis et adamantinis saxis fixa manebunt. Certe posterolorum aliquis disertissime singula explicando, tanquam immortalis columna, ita verbis suis auream statuam superstruet.

23. Quantum igitur est inter homines amantiorum nos ob tot et tanta Amoris beneficia obvia plausu excipiet; similiter quantum pudicorum erit et castorum temperantiae ergo mirabandi laudabunt. Sed et sortis injuria captivorum et servorum quantum erit, hi pariter omnes nos ob restitutam libertatem laeti excipient et amicum redintegrabunt; denique quibus ad misericordiam promptior est animus, proprus ob infortunia miserebuntur: atque ita immortalitati memoria nostra sacrabitur, nos autem scripturam librumque venustiore faciemus Amorum gratias, ceterisque quibus libros exornant sermone eque decorant; libello autem nomen sit Amorum Hysminaeque historia.

MADE TO ORDER

OLIVE OIL / 100% PURE

MADE IN ITALY

100% PURE OLIVE OIL

EROTICAM
DE
APOLLONIO TYRIO
FABULAM

EX CODICE PARISINO EMENDATIUS

EDIDIT

ET PRÆFATIUNCULA NOTULISQUE

INSTRUXIT

J. LAPAUME LINGONENSIS

RHETHORICEN ANTEA PROFESSUS IN CÆSARIS VERSALIARUM LYCEO
LAUREAMQUE ADEPTUS LITTERATORUM MAGISTRALEM

- ἀγαθή, gallice *l'ecole*, audiendi nimirum loem.
- Pag. 620 l. 23, ad dextr.: Intra in *salutatorum*; gallice est *le parloir*.
- Pag. 621 l. 17, ad sin.: Quomodo locum *novicia*? Verbi quemadmodum la la mola dicitur novicia, sic interpreti nostro novicia nuncupatur, puella gallice *novicellement* debarquée. Inde etiam *vo une novice* ou Agnès apud nos originem duxit.
- Pag. 622 l. 34, ad dextr.: *Chausse* tam vltim inter nos non invenisti quam *mè*; *vo causam* attendas, quæso; *vo* quidem *lle* *item* sonat atque *erratum*, gallice *un être*; et apud Italos *parce* deductum est in *voem cosa*, quæ genit *vo chesse*.
- Pag. 623 l. 29, ad sin.: Est enim *scholasticum* et *magis* simi sermonis; hic *scholastica* idem est atque *liberalis*, excellentia, erudita, ut sonat apud Anglos *vo Scholar*. Scholastica igitur, latum mare, distat a *græco* *vo* *σολωστή*; *stolis* nempè ac *stupidis* in *nugis* et *quisquidus*.
- Ejusdem l. 28, ad sin.: Hæc est *pietatis causa*; c'est la *une chose* pieuse, *une* (*Œuvre de charité*). Nam *vo* *charitas*, id est nostra christianorum pietas, nomen obtinet, non, ut placebat nudiis *feimus* probabilissimo scriptori, a Tullianis illis *carus* et *caritas*, quibus videlicet manifestior et archiori necessitudine consensuunt *caro*, *caritas* et gallice *chère*, *chair* et *carosse*, sed a *græco* *χαίρει*, *χαίρει*. Unde sit ut nobis, quotquot *penitentiam* non inserimus, per h *repræsentari* oportet *charus* et *charitas*. Nam, iterum atque iterum sit *dicunt*. *Charitas* nobis deditur a *χαίρει*, *gaudere*; et ideo duplex significat *gaudium*, quorum est unum *dantes*, alteram *arripentis*. Quis *huculentius* addidit? *Χαίρει*, ubi *gaudium* est *vo* *ἀπόλαυσις*; peculiariter vocabulo dicitur etiam *vo* *ἀπολαυσις*; sed *χαίρει*, si *gaudium* est *vo* *ἀπολαυσις*, nomen accrescit *vo* *ἀπολαυσις*. Sic utriusque subest *gaudium*, puta utriusque spirat et *viget* *charitas*, cuius *spuriam*, non *germanam*, *sortitum* si qui *impensius* collaudant et *attollunt* *caritatem*, ipsi viderint, nec ipsis unquam *vel* *minimam* *ahi* ea *doluerit*.
- Pag. 675 l. 26, ad dextr.: Ad *forum abauris* ducitur; *vo* *abauris* aureum verbum est, etsi *factum* *uper* et *Lo* *vidis* *annumerandum*. *Abauris* autem, *græce* *ἀουρίς* (*sans oreilles*), *nûre* *proanus* *nôtra* *consonat* *essortille*; *cujus* et *visceribus* *mibi* *sane*, non *dicam* *libet*, sed *licet* *extrahere* *singula* *es-aurille*, *es-oreille*; jam, *ubi* *de more* *Italorum* *consonans* *erit* *duplicita*, *essortille*. Permultis *obhinc* *annis* *in* *Gallia* *sic* *vocabantur* *homines* *passim*, quibus *ἐπιωτο* *caruifex* *aures* *avulserat* *in* *foro* *el* *cto*, *non* *sine* *causa*, *le* *guillori*, *quasi* *arrache-oreilles*, *juxta* *fidem* *ipsarum* *verbi* *radicem*: *guitte* (*avellere*, *ducitur*, *ut* *de* *William* *sit* *Guillaume* *et* *vice* *versa*) *atque* *ori*, *latine*, *aurei*, *aureis*.
- Pagina 627 linea 7 habet, ad dextram: *Depost*; *mediæ* *et* *ultima* *latinitatis* *est* *vo* *depost*, *italice* *dupdi*, *gallice* *de-puis*.
- I.
- En tibi denique multe prodibunt voces, ob negligentiam incurramve dignæ quæ notentur.
- Pagina 616 linea 31 habet, ad sin.: In *valetudinem incur-risse*; *obsoleta* *vox* *incurrisse*, nisi *Catonis* *linguam* *et* *lumi* *ames* *oculis*, *ad* *communem* *et* *usitam* *incur-risse* *tibi* *strenue* *recidatur*, quæba *legitur* *in* *linea* *19* *pagina* *619*, *ad* *sinistram* *manum*.
- Pagina 618 linea 51, ad dextr.: *Adoptavit* *eam* *ut* *filiam* *suam*; *auctor* *sim* *demæ* *vo* *ut*, *per* *quod* *scholasticatur*.
- Ejusdem pagina linea 40, ad dextr.: *In* *quissa* *desubam* *conjug*.

- Ejusdem l. 40, ad dextr.: *In* *reservata* *natâ* *liba* *consu-bar*; hoc minus *latine* *expressum*, si *libet* *emendari*, *sed* *qui* *expungas* *vo* *in*.
- Pag. 619 l. 33, ad sin.: *Haberet* *ad* *obsequium*; *possima* *latinitatis* *est* *habere* *ad*; *et* *obsequus* *anteponitur* *vo* *barbaro* *isti*, *certe* *longe* *aliud* *sonanti*, *obsequium*, *cultum* *nempè* *et* *observantiam*.
- Ejusdem l. 16, ad dextr.: *Matrix* *in* *gremio* *puella* *de* *posuit* *spiritum*; *displacet* *sane*, *falehor* *enim*, *matrix* *in* *gremio* *puella*; *nam* *aliter* *sese* *res* *habet* *utriusque* *gentium* *et* *temporum*. *Siquidem* *gremium* *est* *matris* *seu* *nutricis*, *gubus* *et* *intra* *sinus* *vestis* *exterioris* (*gallice* *giron*) *aluminum* *refoventis*; *sed*, *melioris*, *gremium* *nusquam* *nec* *unquam* *fuît* *aut* *erit* *puellam* *vetulam* *et* *jam* *jam* *inorturam* *anum* *amplexantis*.
- Ejusdem l. 24 ad dextr.: *Laudabant* *eam* *vehementer*; *vo* *vehementer* *junctum* *cum* *laudabant*, *expulsum* *est*, *nisi* *vertisset* *vo* *ἐπιπροσ*.
- Ejusdem l. 35, ad dextr.: *De* *medio* *nostrî*; *Adipol*, *sobrietas* *iste* *deseri* *magis* *quam* *defendi* *potest*.
- Pag. 670 l. 23, ad dextr.: *Pendatur* *in* *domum*; *vo* *in* *opipare* *sollicitantis* *est*.
- Pag. 621 lin. 13, ad sin.: *Ne* *alicui* *narces*, *mendum* *est*, *loco* *vo* *ne* *cur*.
- Ejusd. pag. lin. 40, ad dextr.: *Ut* *videt* *a* *longe*; *verum* *est* *mendosa*, *vo* *adverbii* *κατὰ* *ποσόν*, *quasi* *ποσόν*, *et* *est* *cujus* *perperam* *vo* *a* *viam* *expet*.
- Pag. 623 l. 4, ad dextr.: *Sordium* *consecta* *non* *sim*; *vo* *sordium* *sit* *tibi* *pro* *spondæo*, *per* *schemata* *συνδουρα* *aut* *σπᾶου*.
- Ejusdem l. 42, ad sin.: *X* *sesterilia* *aurei* *et* *XX* *aureos*; *satis* *erat*, *molle* *his* *usurpari*, *aut* *his* *fixum*, *hæc* *modo*: *sesterilia* *auræ* *et* *nummus* *aureos*, *vel* *sesterilia* *aurei*, *aurique* *nummos*.
- Pag. 624 l. 14, ad sin.: *Oræ* *semper* *vicina*; *cradendum* *duxi* *et* *commutandum* *ita* *vo* *ripe*, *ut* *potè* *en*, *tracto-rum* *causa*, *nullas* *esset* *in* *versu* *locus*.
- Ejusdem l. 38, ad sin.: *Flamma* *per* *tubulos* (*tubos* *apud* *nos*) *sergunt*; *absurdum* *erat* *legi*, *ut* *habet* *MS.*, *tabu-lar*. *Hæc* *enim* *qui* *non* *vâgula*, *sed* *vo* *a* *cadit*, *sensu* *cadat* *neccesse* *est*.
- Ejusdem l. 17 ad dextr.: *Nulla* *est* *peregrina*; *omni* *vo* *iterum* *in* *thi*, *ut* *sex* *videlicet* *mensuris*, *ne* *quæ* *ne* *mæno*, *fulciatur* *tanquam* *pedibus* *hexametris*.
- Pag. 625 l. 23, ad dextr.: *Leno*, *de* *quo* *se* *vindict*; *vo* *vindicato* *se* *de* *aliquo* *nomine* *subest* *collocatum*.
- Ejusdem l. 31, ad dextr.: *Impediebatur* *loqui*; — *latine* *forsan*?
- Ejusdem l. 38, ad dextr.: *Ut* *ergo* *plenus*; *pre-teritum* *dixisse*, *quo* *plenus*.
- Mihi nunc, sub lucem, liceat afferre in medium alia quædam longe majora vocabula, quippe quæ plus facta sint ad reconditiorem nostri operis captum. Hæc accedunt igitur, inter alia:
- E pagina 613 linea 32, ad sin.: *Reverendissime*; *quæ* *vox*, *græce* *σεβαστότατος*, *librario* *nostro* *et* *inter* *reli*, *emendatior* (*σεβαστότατος*) *nimirum*, *nullâ* *recursabat* *sententia* *aut* *emendatâ*.
- E pagina 620 linea 8, ad sin.: *Dominum* *in* *thi* *testari* *et* *precarî* *permissas*; *hic* *vo* *Dominum* *valet* *J. C.* - *D. N.*
- Ex ejusdem linea 49, ad dextr.: *Per* *Deum* *Victum*; *ar-cipe* *hic* *eundem* *illum* *J. C.* - *D. N.*
- E pagina 626 linea 33, ad sin.: *Vidi* *in* *somno* *Angelum*, *christiani* *sane* *est* *virî* *angelum* *induci*, *et* *partes* *suis* *in* *opere* *sic* *mandari* *coelesti* *eundem* *nuncio*, *το* *ἀγγελος* *aut* *frater* *ejus*, *P277*.

PRÆFATIUNCULA.

I.

In Cæsareo Parisiorum museo, latinus quidam incerti auctoris asservatur Codex qui, si ad artem respexeris voluminis exarandi et apificandi, intra quartum et decimum quidem sæculum subsistet; si autem verba attenderis et rem, ætatis sibi longe remotioris fidem faciet. Is nimirum liber, romano licet sermone perscriptus, in veteri quodam totus est opere vertendo ex alia lingua, quam, multis iisque gravissimis de causis, græcam esse nemo inficias ierit. Meram enim et vividam Græcitatē, hunc apud nostrum, quisquis est, interpretem, redolent tibi cum plurimæ voces vocumve juncturæ, tum etiam agentium seu personarum mores, loci, præsertimque dominantia nomina.

Sexcenties ergo noster, dum prudens solæcizantis latine speciem præ se gerit, reipsa græcissat inter vertendum; et linguæ Latii, tanquam de industria, negligens aut oblitus, verbum saltem verbo satagit reddere, fidæque oppido curiositati inservire destinat. Culpam ideo vitet, imo laudem mereat, si quid insolentius hic aut illic minus apte dixerit, quoad spectetur et conferatur Tulliana illa in verbis serendis genuina concinnitas.

Græcos alioqui et pene Cecropios mores huic eroticæ nostræ de Apollonio Tyrio Μεθροπιτῶν affictos esse evincetur; si quis Gymnasium, Ganeamque et Neptunalia cum æde Artemidis, et cætera reputabit quæ passim legentibus occurrent.

Ubique jam Asiæ aut Helladis; nunc Antiochiæ, nunc Tyri, Tarsive, Mitylenæ, aut Ephesi, non sine festiva quadam et legitima mobilitate scenæ, res agitur, ita videlicet ut quæ græce scripta morataque est fabula, ea ne aliter habitare et apud exteras gentes tanquam exulare dicatur.

Fabulæ autem hujusce amatoricæ nostræ Protagonista, haud temere ac fortuito nuncupatur Apollonius, quippe cui Apollo vates et augur egregiam impertierit sagacitatem illam, quæ proxime ad divinationem accedit, et solvendis Antiochi regis ænigmatibus

• εἴη τὸ δῖγγμα διαιωίζον καὶ φθίνον τὸ τερατούρ-
 • γημα, ὃ μέγας οὗτος Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐφ’
 • θυμὸν φιλίῳ τερταουργεῖ; ἢ δ’ εἰσα, καὶ μόνον
 • ἐδάκρυεν· ὃ δὲ γε Σωσθένης ἀτενῶς ἰδὼν πρὸς αὐτήν,
 • καὶ δεινὸν τοῖς θυμασιν ἰμβαλὼν, καὶ βλοσυρῶς αὐτὴν
 • ὑποβλέπων, «Ὁὐ γλώσσασι σιγή· φησὶν, τῆς σωφροσύ-
 • νης ὄρος ἐστίν, ἀλλ’ ἔργων κοσμιότης καὶ ἦθος εὐ-
 • • πρέπεια. Σοὶ δ’ αἰδῶς μὲν οὐκ ἦν πραττούση κακίῃς·
 • • εἰπεῖν δ’ ἀσφύνη. Ἐμοὶ δ’ εὐκαιρίοτατον, Ἀπόλλων,
 10 • αἰδεῖσθαι ταύτην πράττειν, μᾶλλον ἢ λαλεῖν. Ἐπρὸς
 • ἃ δὲ, νῆ τοὺς θεοῖς, κρηθρῶν αὐτὸς, καὶ ὀλίγου δεῖν
 • ἐπεπραττόμεν τὰ ὄντα, καὶ ἄλλος ἤμην Πρωτοῦς μυ-
 • ρίοις τοῖς χρομασιν ἀλλαττόμενος, πάντω γε δυσχεραίνων
 • τοῖς σφύμασι τοῦ πατρός. Πρὸς δὲ ὁ ἱερεὺς· Ἠ-
 15 • παύσο, Σωσθένης, μὴ καὶ ἀναστῆναι πείσῃς τὴν
 • κόρη; αἰδῶς γὰρ παῖς ἐλέγγυον ἐστὶ, πράξις δ’ οὐκ
 • ἔτεκεν αὐτήν. Καὶ πρὸς τὴν παρθένον φησὶ· Μὴ
 • φείση μοι λήγουσα.

13. Ἡ δὲ περιβρομένη πυκνοῖς ἰερῶσι καὶ δάκρυσι,
 20 καὶ τῇ γλώσσῃ διαμκρτάουσα, καὶ τὴν φωνὴν παρα-
 • κοπτομένη τῇ ἀσθματι, καὶ ὄλου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτε-
 • νῶς τῇ γῆ προσερείδουσα, «Τὰ μὲν δὲ μέχρι νῆος καὶ
 • • θαλάσσης καὶ κλύδωνος εἴρηται, φησὶ, τῶδε τάνδρ’
 • • ἐπεὶ δ’ ἐξερπενδονήθη εἰς θάλασσαν, δελφὶν ἐπὶ
 25 • νῶτόν με δέγεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ὄλος
 • • κούρας νηρόμενος. Ἐγὼ δ’ ἐπενηχόμην μὲν γυμνῇ
 • • τῷ θηρί, καὶ τοῖς κύμασι ἐκυκώμην, καὶ πρὸς τὴν
 • • θάλασσαν ἰλιγγίον, καὶ πρὸς τὸν τῶ θηρὸς φόβον
 • • τὴν ψυχὴν ἐσπαρττόμην αὐτήν· εἶλον ὡς σωτήρα
 30 • τὸν θῆρα, καὶ τὸν ὑπέρτερον ἰλογίζομην ἐχθρόν·
 • • ἐφριττον τὸν σωτήρα, τὸν ἐχθρόν ἐφθόου, καὶ ὡς
 • • μὲν σωτήρα συνεπλεκόμεν αὐτῶ· ἐπεὶ δὲ θῆρ ὃ σω-
 • • τῆρ, ἐξήστου φυγεῖν, ἀλλ’ οὐκ ἐθάβρον τοῖς κύμασι,
 • • καὶ ἤμην κατακλυδωνιζομένη καὶ λογισμοῖς καὶ
 35 • κύμασι καὶ θηρί.

14. «Ἐπεὶ δ’ ἤδη τὴν ψυχὴν ἀπεφύσω τοῖς κύ-
 • • μασι, καὶ δὲ μετράκιον ἐπίσταται μοι γυμνόν, ἐπὶ
 • • δελφίνος ἐστὸς, καὶ χεῖρά μοι προτείνει, καὶ λαθόν,
 • • ἐπὶ τὴν χέρσον ἐξάγει με, καὶ περυζάμενον τοῖν
 40 • ποδοῖν (ἦν γὰρ περωτὸν τὸ πόδα) μού ἀπέπη τῶν
 • • ὀφθαλμοῖν. Ἐγὼ δὲ ἀλλ’, «Ὡ μῆτερ, παρακαθη-
 • • μένη τοῖς κύμασι, «Ὡ μῆτερ, μῆτερ,» ὄν δάκρυ-
 • • σιν ἰλεγον Μετὰ γούν δὲ τινὰς ἡμέρας, ὡν ἀκριβοῦς
 • • οὐκ οἶδα τὸν ἀριθμὸν, ναῦν τινὰ παραλίθουσαν ὄρω,
 45 • πρὸς ἣν ἐκτείνω τὸ χεῖρα, τῷ σχήματι δυσωπῶ, καὶ
 • • παρακαλῶ τῇ φωνῇ. Ταύτην ἀνάγουσιν οἱ πλωτῆρες
 • • περὶ τὴν γῆν, καὶ με τῆς χέρσου λαμβάνουσι, καὶ
 • • παρατίθενται τῇ νηί· καὶ πάσχοσι τὴν ψυχὴν, διεβ-
 • • ρητός τι βράκος ὑπενδούσκουσι, καὶ τροφήν μοι
 50 • ἑμπαθῶς παρατίθενται, ὄλον κοινοῦμενοι τὸ δυσ-
 • • στυγές.

15. «Τὴν νύκτα γούν ὄλον αὐρῶν πλείοντες κνεύ-
 • • μασι, εἰς μικρὸν ὑποφαινομένης τῆς γῆς, οὐ ἀπόδρα
 • • βεβαίως ἰγόμεθα· ἤλιος δ’ ἀνίσχοντος τὸ κύμα χυζά-

• summentur miracula illa quae tam iusultata et insolita
 • • circa vos edito oraculo magna ille Apollo effecit? •
 • Tacebat illacrymans illa, quum Sosthenes, defixis in eam
 • • oculis, torvaque tuens et limis suspicatus, • Nequaquam,
 • • Inquit, linguae silentium castitatis argumentum est.
 • • sed modesta opera, optimique mores. Te tuorum ope-
 • • rum, quum male faceres, non puduit; nunc illorum
 • • recitationis pudet? At tolli, Apollo, optandum illud
 • • fuisset, uti quae referre illa timet, facere timuisset. •
 • Erubui ad ista, per deos, et ocellis parum absuit auribus,
 • • varios, tanquam aliquis Proteus, subinde colores mu-
 • • tando, moleste prorsus patrias jocos ferens, illis succense-
 • • bam. Ad hunc sacerdos, • Desine, inquit, Sosthenes,
 • • ne virginem inde discedere cogas; nam et reprehensio-
 • • nem sequitur pudor, quem lamen res ipsa non meretur. •
 • Stat inque ad puellam conversus, • No bleo a narrando ces-
 • • ses, • inquit.

13. Illa multo audora stetque diffuens, titubante lingua
 • • et interrupto ob lacrymas flatu, morantibus tellure oculis
 • • sic incept: • Omnia, quae ad noctem usque et tempesta-
 • • tem acciderunt, vobis hoc a viro narrata sunt; ceterum
 • • postquam in mare praecipitem me dederunt, leviter adna-
 • • tans delphin dorso me suscepit agiles per undas saltus
 • • cubinde vibrans et laevissime natans. Ego nota natanti
 • • bellum insidiam et aquarum spectaculo turbata, ocu-
 • • lorumque vertigine ad maris adspectum correpta, per-
 • • nitio piscis timore varias in cogitationes scandebar;
 • • adeoque piscem, quem salutis auctorem habebam,
 • • quavis inservientem mihi, tamen inimico contra me
 • • animo reputabam; quem liberaliorem metuebam, illum
 • • inimicum amabam, et quasi servatorem amplectebam; sed
 • • quum bellua esset delphin qui me serraverat, fugiendi
 • • viam quaerebam; irato autem me committere mari non
 • • audebam, et reciproco curarum unilarumque fluctans
 • • astu, praeter varias de delphino cogitationes, his
 • • omnibus agitata haerebam.

14. Jamque medius aquis spiritum exhalaturae puer
 • • delphino nodus insidens adstitit, qui protensa manu me
 • • captam, moxque in terram deductam relinquens, sta-
 • • tim alarum (alas enim in pedibus habebat) remigio
 • • usus, ab oculis subito evolavit. At ego juxta fluctus
 • • sedens, • Mater, o mater, • ingeminabam lacrymans.
 • • Post aliquot dies, quorum ego numerum non teneo, na-
 • • vem occurrentem iutuita, manibus ad illam expansis,
 • • supplex etiam gestu et voce vocavi. Navigantes, illa ce-
 • • leriter in terram appulsa, excepit me statim et navi
 • • impositam commiseratione, ut videbatur, ducti, la-
 • • ceris quibusdam pannis induerunt, appositis etiam cum
 • • condolescentia tibus, miseriae meae participes facti.

15. • Tota nocte propilio veno navigavimus, jamque ad
 • • terramque paululum apparebat leviter ferebamur, quum
 • • oriente sole, subito crescent uolvi, venti ingruunt.

• ντο, καὶ ὁ ἀνεμος ἐπεδίδοι, καὶ κατεβράχη τὸ
 • κέρα· καὶ ὁ κυβερνήτης ἐξήτει τὴν γῆν, ἐκφεύγων
 • τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ ἑμπεσών, ἐκφυγὼν
 • τὸν καπνόν· ἅμα γὰρ τῇ γῆ προσορμίζει τὴν ναῦν,
 5 • καὶ θηροῖν ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδοισιν· ἦν γάρ
 • παρὰ τοῦ λιμένος τριήρης, καὶ περὶ τῆ ψάμμα πλη-
 • θος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μεμελανωμέ-
 • νων τὰς ὄψεις, παλαμαιοτάτων τὰς χεῖρας, ἠρκίον
 • δῶν μᾶλλον ἢ ἀνδρῶν, οἱ συνέχουσι πάντας ἡμᾶς,
 10 • καὶ σφάττουσι τοὺς ἀνδρας ἀνηλεῶς, καὶ χαιρούσι
 • τοῖς θηράματι· Ἐμὲ δ' οὐκ αἰδ' ὅπως περὶ τὸν τοῦ σκά-
 • φους πυθμένα κατάγουσι, ποδοκάκην ἐνθίνετε μοι
 • τῶς ποσὶ. Καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ἐστείλαντο τὴν
 • θόνην, παρδόντες τὸ σκάφος τῷ πνέοντι· καὶ δι-
 15 • ὄλης ἐκείνης νυκτὸς ἐπερόμεθα προσηγῶς εὐδίῃ τῷ
 • πνεύματι, ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, κα-
 • θορῶμεν τὴν γῆν, καὶ πόλις παρὰ τῇ γῆ.
 16. • Ἀποβάντες γοῦν τῆς τριήρους οἱ πειραταί, καὶ
 • τοῖς πολιταῖς σπεισάμενοι, ἔξήρουσι τὴν φόρτον
 20 • τοῦ σκάφους, καὶ μετ' ἐξήρουσι, καὶ περὶ τινα με-
 • τάγουσι με πηγῆν, καὶ δάφνη με στεφανώσαντες,
 • ἐπιβρίπτουσι τοῖς ὕδασι, καὶ μεθ' ὕδαν πάλιν ἐξή-
 • ρουσι, καὶ δουλογραφῶσιν με τῇ Ῥοδόπῃ, μεθ' ἧς
 • τὸν μέγαν ταῦτον βωμόν τῆς ἐλευθερίας κατέλαβον,
 25 • ἔσποιναν ἔρουσα ταύτην ἐκ θαλάσσης, καὶ τύχης,
 • καὶ δουλογραφίου βαρβαρικοῦ. »
 17. Ταῦτα καὶ τῆς ἑμῆς Ὑσμίνης εἰπούσης, τέλος
 τὸ δεῖπνον ἐδέχετο, καὶ τοῖς ὕπνοις ὡς ἐκ πολυτελοῦς
 τριπέλης εὐθὺς ἔσπασάμεθα. Ἐπεὶ δὲ νύξ οὐδαμοῦ,
 30 ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ ἡμεῖς τῶς ὕπνοις ἀπισπεισά-
 • μεθα, καὶ στρωμνῆς ἀνέστημεν ἕκαστος. Ἐπεὶ δὲ πύ-
 • ρας λάβει καὶ τὰ τῆς ἑσπέρης, ἀπαίρομεν ἐκ Δαφνηπό-
 • λως ἐς Ἀρτυκωμιν, ὡς χρυσὸν ἐν πυρὶ, τὴν Ὑσμίνην
 ἐν πηγῇ καὶ τοῖσι ἀργυρογαμμένῃσιν. Περὶ τὴν
 35 πηγὴν γινόμεθα τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ πᾶσα πόλις
 καὶ κόρη σὺν ἡμῖν συντρέχει, καὶ τὸ τῆς Ἀρτυκω-
 • μίδος γίνεται πρὸς τῇ πηγῇ, πρὸς τοῖς τόποις. Τὴν
 Ὑσμίνην ὄρῃ ἐστεφανωμένην, τὴν Ἀρτεμιν καταδουλο-
 • πῆ, ἔλει τὴν κόρην, περὶ τὴν παρθένον διφυγεῖ,
 40 ἀπιστεῖ τῇ σεμνότητι, καὶ φρίσσει τὸν ἑλαγχον. Ἐγὼ
 δ' εἰστέλειν ἑρῶν περὶ τὸ τόξον, καὶ τὴν πηγῆν, καὶ
 τὸν στέφανον, ὄλωσ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν
 κόρην, καὶ βλέπων ἑδάκρυον, καὶ ὄλκην τὴν φυγὴν
 κατεπολιορκούμενη τοῖς λογιμαῖς. Ὑσμίνη μοι στεφ-
 45 νούται· τὸ παρεστὸς ἀλαλάζει· ἐμβάλλεται τῇ πηγῇ.
 Τὸ πλῆθος σιγῆ, καὶ ὄρουσ οὐδαμοῦ· τὸ τόξον ἤρμαι,
 τὸ ὄρωσ ἀτρεμεῖ· καὶ ἡ παρθένος κούφησι τοῖς ὕδασι
 ἐπινύχεται. Χαίρει τὸ πλῆθος, ἐξ ἡδονῆς ὀργεῖται, χαι-
 • ριεν κροτεῖ, καὶ ἀλαλάζει Σωτήριον, καὶ, ἡ Παρθένος
 50 ἡ κόρη, κροτεῖ Σπεντόρειον. Ἐγὼ δ' ὄλκην ὑπ'
 ἡδονῆς ἐκείρυμαι τὴν φυγὴν.
 18. Ἐμβάλλεται τῆς πηγῆς ἡ παρθένος (οὐ διφυγῆσαι
 γὰρ εἶπε περὶ τὴν κλέψαι οὐδαίς)· ἡ μητὴρ αὐτὴν περι-
 πύσσειται, τῷ πατρὶ μεθ' ἡδονῆς ἐβλογεῖται, καὶ περὶ

• et, discrupta audenna, gubernator qua poterat arte tem-
 • pestatem effugere et ad terram appellere conatur; sed
 • miserum latuit quod a fumo fugiens in flammam incti-
 • derat; namque via appulsa triremis ferinis hominibus
 • nos tradit; etenim altera in portu triformis hominum-
 • que in litore multitudo visa est, qui truculentis oculis
 • et nigerrima facie, crudeliter bestiarum potius quam
 • virorum manibus, postquam nos omnes captivos deti-
 • nuissent, homines singulos per summum scelus truci-
 • dent et capta praeda gaudent. Solam me, sed nescio
 • quomodo, in navis fundo, insertis in lignum pedibus, de-
 • durunt. Posttriste vela pandunt, navem ventis permit-
 • tunt et tota nocte leviter dulci zephyrorum anima fori-
 • mur; verum ubi solis jubar illuxit, proxima terra
 • conspecta est et in terra civitas.

16. • Ibi descensu facto, post ludicias cum incolis pac-
 • las, piratae me quoque cum caeteris mercibus exoberas
 • tam ductamque ad fontem et lauro coronatam aquis
 • permiserunt, ac post circiter horam inde extractam
 • Rhodope venditam manciparunt, a qua demum magnam
 • libertatis aram accessi, experta prius dominam Rhodopen,
 • maris sortisque et barbaricæ venditionis injuria. »

17. Vix ea Hysmine effata erat, quum soluto convivio,
 uti post opiparas equulas mos est, somno concessimus.
 Jamque, lapsa nocte, quum sol super terram lucece cupit,
 somno excusso, stratis omnes exsillimus. Finita autem ce-
 lebritate, Daphniopoli solventes Artycomidem venimus,
 fonte Dianæ atque Hysminæ castitatem, ut igne au-
 rum, probaturi. Jamque nos fonti proximi stamus et civitas
 simul universa, cum circumjacentibus pagis, concurrent, et
 quæ Artycomidis sunt ad fontem et arcum iterantur. Coro-
 nam Hysmomen inspicunt, deam precabunt et puella mi-
 sertæ dubio de rei eventu animo pendunt, ac de integra
 dissidentes ne experimento redarguatur pavent. Ego vero,
 defixis in arcum fontemque et coronam oculis, uberem la-
 crymans diversis subinde cogitationibus oppugnabar. Hys-
 mine interim coronata, acclamante multitudine, fonti per-
 mittitur. Tunc altum populi silentium nullumque murmur
 fuit; quievit tacitus arcus, leniterque silentibus uodis
 virgo innatavit. Exsultat plebs, præ gaudio lætas agit
 choreas, lepide plaudit et salva virgini acclamat, mox
 Sientorea voce integram et castissimam esse virginem de-
 clarat. Ego autem toto præ voluptate in lætitiâ effuso
 animo hærebam.

18. Emergit fonte virgo (neque enim quisquam de ap-
 pellatione illa dubitabit), illius mater in amplexus ruens,
 laudato, qui talem filiam genuisset, patre, ad Dianæ venit;

τῆς Ἀρτεμιν ἐπιγίγεται· ἐπιστεφανῶνται τὸ ἐπινίκιον,
 • Ἡ παρθένος, παρθένος. • Περὶ τὴν κόρην οὐκ ἔστιν ὁ
 δὲ φερῶν. Καὶ οὕτως ἐξ Ἀρτεμιόμιδος γινόμεθα περὶ τὴν
 Ἀλλικωμιν, καὶ θύομεν τοὺς γάμους πολυτελῶς, ἐν
 8 μέσῳ τῷ τοῦ Σωσθένους κήτῳ, ἐν ἐκείνῃ πολυτελεῖ
 τραπέζῃ καὶ φρέατι, οἷς πρῶτον ἐρωτικὴν παστάδα
 κατεπελήξαμεθα.

10. Ὀρθῇ γούν πᾶσα πόλις Ἀλλικωμιας, ὑμνοῦσα,
 κροῦσα, χεῖρουσα, ὀρχουμένη πρὸ τῆς παστάδος,
 11 πρὸ τοῦ νυμφῶνος, πρὸ τῶν νυμφίων ἡμῶν, ὄδῃν
 ὑμνίων φέουσα, ἐπιθαλάμιον ἀλάζουσα, καὶ λα-
 πρὸν ἀγαλλομένη γαμήλιον. Τίς οὖν αὐτῶ καὶ τὴν
 μουσικὴν ἔδωκε, καὶ τὴν φωνὴν μεγαλόφωνος, καὶ τὴν
 γλυκύτην ἀττικουμένην ἔχων ὡς τὰ πολλὰ, καὶ κομ-
 15 ψουμένην ὑπόστειμα, ὡς καταζωγραφεῖν τῷ λόγῳ τοὺς
 γάμους, καὶ θύοις αὐτοὺς διαγράφεσθαι; Θεῶν ἦ, οὕτως
 ἐκείνη παστάς, Ἦρας γάμος, Ἀρροδίτης νυμφών. Ἐγὼ
 δ' ἔλαττον οὕτω λαμπρῶς καὶ λίαν φιλοτιμῶς νυμφο-
 20 γαλοῦμαι, καὶ μᾶλλον οὐ καὶ τὴν Ἰσμήνην Ἔρωσι
 συνινυμφοστολήσει μοι πολυτελῶς, βασιλικῶς συνικά-
 βισα, καὶ μεγαλοπρεπῶς μοι συνιστεράκοισιν. Ἄλλ'
 κούφατον πέρας τὰ τῆς τραπέζης εὐρεῖν, καὶ νῆ τὸν
 Ἔρωσι, τὴν ἡμέραν ἐμίσσησα, τὴν νύκτα ζητῶν, καὶ
 τὸ τῆς κοιμῶνδος μικρὸν ὑπαλλάξας, ὑπεφιδύρισα·

25 Ὁ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρεῖμα τῆς ἡμέρας ὄσασ.

26. Οὕτω μὲν οὖν σοὶ τὰ τῶν γάμων καὶ ὑπὲρ τὴν
 Ὀμήρου μεγαλόφωνον, ὑπὲρ πᾶσαν μουσικὴν, ὑπὲρ
 πᾶσαν γλυκύτην κατεστομακίαν βῆτορικῶς. Ἄλλ', ὁ
 Ζεῦ, ὃ κήρυξ ἦκον ἐς ταυτηνὴν τὴν Ἀλλικωμιν, ὃ τὴν
 27 ῥαυνην Ἔρωσι, ὃ δούλος ἐξ Ἀλλικωμίας ταύτης ἐς τὴν
 ἑμὴν ἐπανήκον Εὐρύκωμιν, ὃ Πόσειδον ὁ ταυτηνὴν τῆς
 Ἰσμήνης λύτρον λαβὼν, ὃ μὲν Ἀπολλὼν ἐλευθέρην
 ἦεν χορηγούμενος, ὃ τὸν Ἀρτέμιδος, καὶ πηγὴ τὴν
 παρθένου Πέγγους, μὴ βυθὸς ἀμνηστίας κατεπιλύσῃ
 30 ταῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς, μὴ βυθὸς, μὴ χρόνος μακρὸς, μὴ
 λήθης κρατῆρ ἐν Ἄδου κινούμενος.

31. Ἄλλ', ὁ Ζεῦ, εἰ τὸ τῶν Διωσκουρίων θαυμάσιον
 φιδάειρον, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην φυλάττεις ἀθάνα-
 32 τον, ὑπὲρ ἐκείνουσ ἡμῖν τὸ φιδάειρον ὅλον κοινοισταμέ-
 νους τὸ ζώσιμον. Εἰ τὸν πολλὸν Ἡρακλῆν τῶν πολλῶν
 ἐλεήσας ἐκείνων δρόμων καὶ περιδρόμων, ἐν οὐρανῷ
 33 τὴν μνήμην ἀπαθανατίζεις αὐτῷ, ἡμεῖς οὐκ αἰγμάλω-
 ται καὶ δούλοι καὶ πλανῆται, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθε-
 νίαν ἀπαρχειρέρητοι; Ἄλλ' εἰ κατέφευγμα τὸ κηρύ-
 34 κιον καὶ Ἦρωσι παῖδα Διὸς ἀντηλλαξάμεν πατρός, καὶ
 Ζεὺς ὃ καταστερίσει τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ
 μνήμην οὐκ ἐπιπέσει χαρίσασθαι, σὸ δ' ἄλλ', ὃ Πό-
 35 σείδον, εἰ τὸν Ἰκαρον ἐλεεῖς, καὶ οὕτως τούτῃ τῇ θα-
 λάσῃ τὴν μνήμην ἀθάνατον, τῷ πελάγει τὴν κλῆσιν
 36 ἐξ αὐτοῦ χορηγούμενος, ἡμῖν οὐ περιώσεις τὴν μνήμην
 ἐξ ἡμετέρων ἐκείνων τεράτων κλῆσιν τῇ θαλάσῃ δω-
 ρούμενος, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ὕδατι καταζωγραφοῦν,

et ibi coronatur, consonante victorali cantu : « Virgo,
 vere virgo. » Nullus est qui de puella dubitet. Ita Acty-
 comade discedentes Aulicomidem venimus, et ibi celebratas
 magnifice nuptias perfectimus medio in Sosthenis horto,
 circa sumptuosam illam mensam, fontemque, ubi primum
 nuptias invicem amantes contraximus.

19. Arrecta igitur ista civitas festis cantibus plausuque
 et liliis personabat, genialis coram thalamo et cubiculo
 et sponsis nobis tripodiens, acclamans nobis audientibus
 crepitu musico hymenarum, splendidas denique nuptias
 latissima instruens. Quis tam musarum dono suavis, quis
 tam magnificæ reperietur eloquentiæ, quis adeo leporis
 attici disertus, summoque verborum ornato præditus, qui
 illas nuptias verbis describere et ad verum effingere possit?
 Prorsus deorum genialis lectus, aut Junonis nuptiæ,
 Venerisque thalamus videbatur. Mihi tam splendide, tam
 honorifice Hysminen ducendi suboriebatur gaudium, præ-
 cipue quod Hysminen Amor ad me sumptuose deductam,
 et mecum regakter sedere jussam, simul magnifice coro-
 natam tradiderit. Sed et convivio finem imponi deside-
 rabam, lucemque Amorem testor, exosus, et noctem
 cupidissimis expectans votis, illud, quod in comussa
 jactatur, leviter immutatum submurmurabam :

O Jupiter, quam hæc longa perdurat dies !

20. Ita igitur supra grande Homeri eloquium, supra
 musas omnes omnemque eloquentiæ ingenique aciem nup-
 tiam nostræ celebrata sunt. Verum, o Jupiter, cujus ca-
 duceator Aulicomidem veni, o domine Amor, cujus servus
 ex Aulicomide in patriam reversus sum, tu Neptune, qui
 pro liberatione navigli Hysminen excepisti, tuque maxime
 Apollo, qui libertatem nobis restituisti, vosque Diana fons
 et arcus, qui virginem illibatam ostendistis, ne profundo
 submersa oblivionis pelago singula, quæ nobis acciderant,
 rugosa vetustas ævique longioris caries deleat, sed ne ipsa
 lethæa quæ mortui putant oblivia.

21. At tu, Jupiter, si in Castoribus fratrum amorem
 miratus, æternam in caelis illorum memoriam servas,
 supra illorum memoriam nostram qui communione vite
 junzimur amorem perenna. Si innumeros Herculis miser-
 tus cursus recursusque, illius in caelis recordationem æternas,
 nonne nos quoque captivi servique et exules, non inimi-
 22 culi hæc omnia castitate fulmus? Quod si sacrum
 ministerium mentitus Jovem patrem contra filium Amorem
 permutaverim, illeque res nostras in astra referri
 minemos nonne in celo tribuere Jupiter abnuil, tu
 Neptune, si misertus Icarum, denominato de illius nomine
 fredo æternitati eum commendasti, nonne tu memoriam
 nostram, de prodigiis nostris nomen largitus mari et in
 pelago ea quasi describens, ad ultimos usque sæculorum

καὶ μέχρι ἐσχάτων τρωῶν ἀναπόνητα· Καὶ καὶ πάντως.
Ἄλλ' αἰδῆ τὴν ἦταν, καὶ δέδοικας, μὴ τὰ καθ'
ἡμᾶς καταζωγραφῶν, στηλογραφῆς τὰ κατὰ σοῦ.

21. Σὺ δ', οἷ Ἰῆ μητέρα, εἰ τὴν Δάφνην φεύγουσαν
6 ἔλαες, καὶ κρύπτεις, καὶ σώζεις, καὶ φυτὸν ἐμῶν μιν
αὐτομάτως γινῆς εἰς μνήμης συντήρησιν, εἰ τὸν Ἰά-
κινθον ἐξ ἐμῶν φυτῶν φυλάττεις ἀθάνατον, ἡμῖν
οὐ συντηρήσεις τὴν μνήμην; φυτὰ δ' οὐκ ἀναδώσεις
ἐμῶν μιν, στηλας ἀθανάτους τῶν καθ' Ἰσμιῖν τούτων
10 καὶ τὸν Ἰσμιῖν ἐμῆ, ὅλον δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς τοῖς
φυτοῖς καταζωγραφῶσα καὶ κατακτελιτεύουσα, καὶ
τοῖς μὲν ἡμᾶς φυλάττουσα τὴν μνήμην ἀθάνατον; Ἄλλ'
ἐνοσίχθιος ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἐνοσίχθων, καὶ καταβρο-
χῆταισσι, μητέρα, λεόντειον, καὶ κατακυκῆσαι σε τὴν
15 μητέρα στηλογραφῶσαν τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐξ
Ἐρωτος καταφραυλίξουσαν ἦταν αὐτοῦ. Φιλομήτωρ δ'
ἐγὼ, καὶ τιμῶ τὴν μητέρα, καὶ κήδομαι τῆς μητρός.
Τοῖνονεὶ Ζεῦσὶ καταστρέψει τὰ καθ' ἡμᾶς, εἰ Ποσειδῶν
οὐ καταστηλογραφῆσει τοῖς ὕδασι, εἰ Ἰῆ μὴ καταφω-
20 τουργῆσει τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ἀνθεσιν, ἀλλ', ὡς ἐν
ἀαπαράτοις ξύλοις καὶ λίθοις ἀδάμαστι, Ἐρωτῶ γρα-
φῆσαι καὶ μέλαινα καὶ γλώσση πῦρ πνεύσει, βροτοκῶν
τὰ καθ' ἡμᾶς στηλογραφῆσεται. Καὶ τις τῶν ὀφειγέ-
νων καταρητορεύσει ταῦτα, καὶ ὡς ἀθανάτωρ στήλη
25 τοῖς λόγοις ἀνδριάντα χαλκουργῆσει κατὰ χρονον.

13. Ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις ἐρωτικώτερον, τῶν
πολλῶν ἐρωτικῶν χαρίτων ἡμᾶς ἀποδέχεται· καὶ ὅσον
παρθενικὸν καὶ σεμνότερον, τῆς σωροσύνης ἀγῆσται.
Ὅσον δὲ ἐὰ τύχης αἰγμάτων καὶ δούλον ἔσται, καὶ ὅσον
20 τῆς ἐλευθερίας ἡμᾶς ἀποδέχεται καὶ ἄρσος λάβη κατὰ
φυλῆν· ὅσον δὲ συμπαθέστερον, ἐλεήσει τῶν δυστυχ-
μάτων ἡμᾶς· καὶ οὕτως ἡμῖν ἔσται τὰ τῆς μνήμης
ἀθάνατα· ἡμεῖς δὲ καταχαριτώσομεν τὴν γραφὴν, καὶ
ἔλιν τὴν βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτι-
25 καῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα βίβλους κοσμοῦσι καὶ τοὺς
λόγους κατακαλλύουσι· κληῖς δ' ἔστω τῇ βίβλῳ, τὸ
καθ' Ἰσμιῖν δρᾶμα καὶ τὸν Ἰσμιῖν ἐμῆ.

finis indelebilem servabis? Hoc profecto tuum est. Sed
victum te puderet, metuisque ne, nostra exprimendo,
tua quoque notiora facias.

22. Tu igitur omnium parens Tellus, si fugientis Daph-
nes inserta, occultasti illam et salvasti, et sponte tuo
cognominem plantam produxisti quae memoriam be-
neficii tui conservaret; si Hyacinthum immortalem
cognominis planta reddidisti, an et nostri memoriam non
conservabis nec de nomine nostro dicitur planta gignitur,
aetheria Hysudnes et Hysminiae rerum in monumenta, in qui-
bus casus nostros effingens et inscribens perennitati com-
mendabis? Verum Eousigenus Neptunus, verum terram
quatenus, et in te leonino rugitu fremens, irruet, et te
parentem omnium, historiam nostram conservantem, pro-
terea illum ob Amoris victoriam aspernam obruet. Et
famen ego communis matris amantissimus cultor et obser-
vantissimus sum. Ideo si neque Jupiter res nostras in astra
referet, neque Neptunus mari inseribet, neque ipsa plantis
Tellus et floribus aeternas efficiet, saltem Mercurii stylo,
atramentoque et igneam eloquentiam flammam spirante
lingua descripta, tanquam perituris numquam tabulis et
adamantinis saxis fixa manebunt. Certe posteritorem
aliqua disertissime singula explicando, tanquam immor-
tali columna, ita verbis suis auream statuam superstruet.

23. Quantum igitur est inter homines amantiorem nos
ob tot et tanta Amoris beneficia obvio plausu excipiet; si-
militer quantum pudicorum erit et castorum temperan-
tiae ergo mirabundi laudabunt. Sed et sortis injuria
captivorum et servorum quantum erit, illi pariter omnia
nos ob restitutam libertatem laeti excipient et stuporem
redintegrabunt; denique quibus ad misericordiam propi-
tior est animus, prorsus ob infortunia miserebuntur atque
ita immortalitati memoria nostra sacerbitur, nos autem
scripturam librunicque venustiore faciemus Aniorum
gratis, caeterisque quibus libros exornant sermone sive
decorant; libello autem nomen sit Amorum Hysminiae
Hysminiaeque historia

WADSWORTH

ONE OF THE GREAT

WADSWORTH

WADSWORTH
WADSWORTH
WADSWORTH
WADSWORTH
WADSWORTH

EROTICAM
DE
APOLLONIO TYRIO
FABULAM

EX CODICE PARISINO EMENDATIUS

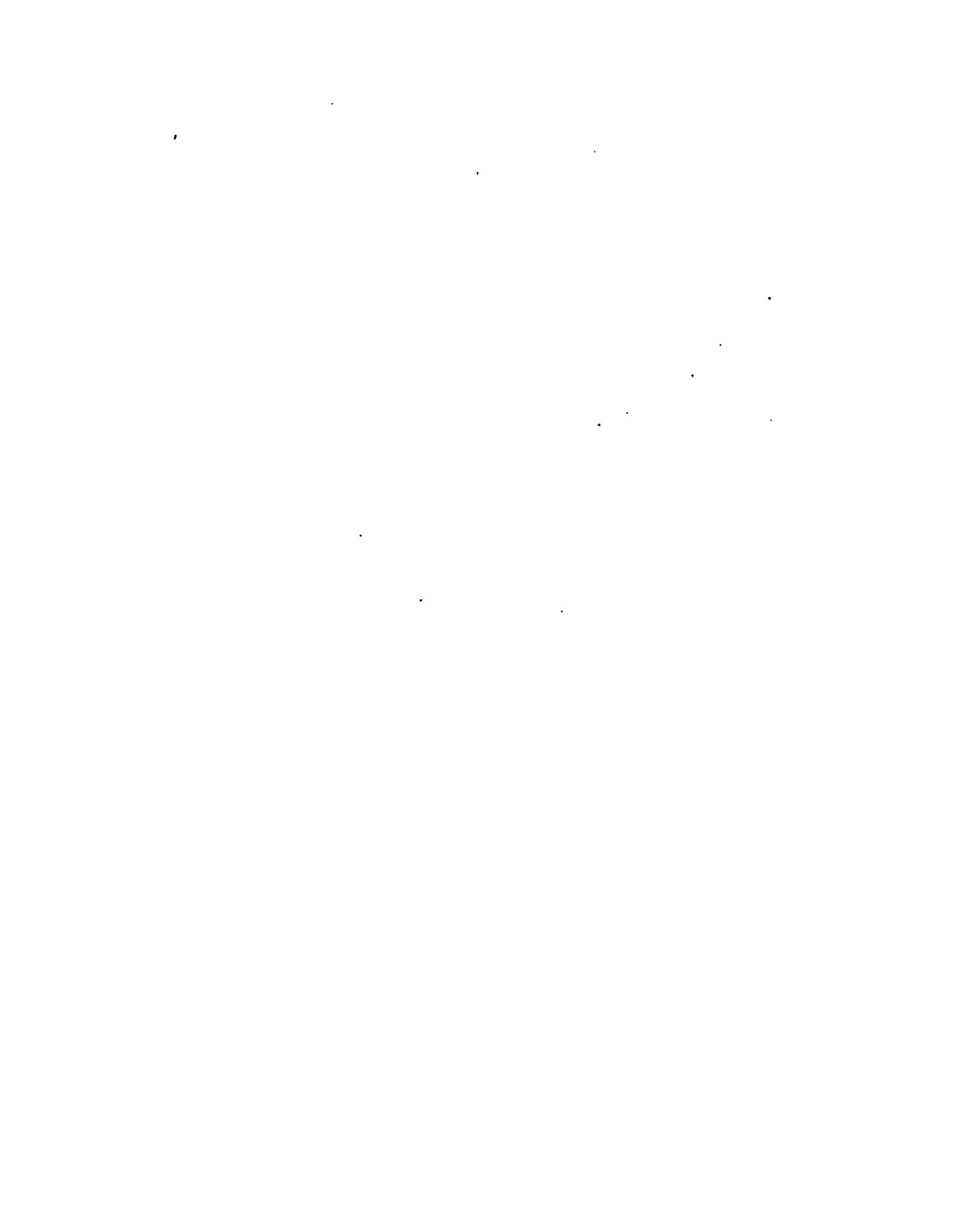
EDIDIT

ET PRÆFATIUNCULA NOTULISQUE

INSTRUXIT

J. LAPAUME LINGONENSIS

RHETHORICEN ANTEA PROFESSUS IN CÆSAREO VERSALIARUM LYCEO
LAUREANQUE ADEPTUS LITTERATORUM MAGISTRALEM

PRÆFATIUNCULA.

I.

In Cæsareo Parisiorum museo, latinus quidam incerti auctoris asservatur Codex qui, si ad artem respexeris voluminis exarandi et apificandi, intra quartum et decimum quidem sæculum subsistet; si autem verba attenderis et rem, ætatis sibi longe remotioris fidem faciet. Is nimirum liber, romano licet sermone perscriptus, in veteri quodam totus est opere vertendo ex alia lingua, quam, multis iisque gravissimis de causis, græcam esse nemo inficias ierit. Meram enim et vividam Græcitatē, hunc apud nostrum, quisquis est, interpretem, redolent tibi cum plurimæ voces vocumve juncturæ, tum etiam agentium seu personarum mores, loci, præsertimque dominantia nomina.

Sexcenties ergo noster, dum prudens solœcizantis latine speciem præ se gerit, reipsa græcissat inter vertendum; et linguæ Latii; tanquam de industria, negligens aut oblitus, verbum saltem verbo satagit reddere, fidæque oppido curiositati inservire destinat. Culpam ideo vitet, imo laudem mereat, si quid insolentius hic aut illic minus apte dixerit, quoad spectetur et conferatur Tulliana illa in verbis serendis genuina concinnitas.

Græcos alioqui et pene Cecropios mores huic eroticæ nostræ de Apollonio Tyrio *Μεθροπίτζ* affictos esse evincetur; si quis Gymnasium, Ganeamque et Neptunalia cum æde Artemidis, et cætera reputabit quæ passim legentibus occurrent.

Ubique jam Asiæ aut Helladis, nunc Antiochiæ, nunc Tyri, Tarsive, Mitylenæ, aut Ephesi, non sine festiva quadam et legitima mobilitate scenæ, res agitur, ita videlicet ut quæ græce scripta morataque est fabula, ea ne aliter habitare et apud exteras gentes tanquam exulare dicatur.

Fabulæ autem hujusce amatoricæ nostræ Protagonista, haud temere ac fortuito nuncupatur Apollonius, quippe cui Apollo vates et augur egregiam impertierit sagacitatem illam, quæ proxime ad divinationem accedit, et solvendis Antiochi regis ænigmatibus

petu facto adversus puellam, crines ejus apprehendit, et traxit ad litus. Et dum vellet eam interficere, ait puella: Theophile, quid peccavi, ut de manu tua moriar? Villicus ait: Tu nihil peccasti, sed pater tuus Apollonius, qui te cum magna pecunia et ornamentis regalibus reliquit. Et puella lacrymans ait illi: Petò, domine, ut, si jam nulla spes est vite mee, Dominum * nulli testari et precari permittas. Villicus ait: Testare; Deus enim scit me coactum hoc esse facturum scelus.

CAP. XXIX.

Sed cum puella Deum precaretur, subito piratæ apparuerunt; et videntes puellam sub jugo mortis stare, exclamaverunt dicentes: Crudelissime barbare, parce, tu qui ferrum tenes. Hæc enim præda nostra est, non tua victima. Villicus, vocibus piratarum territus, fugit post monumentum. Et piratæ applicantes ad litus, tulerunt virginem et alta pelagi petierunt. Villicus, post moram, exiit; et videns puellam raptam a morte, gratias egit Deo, quod non fecisset scelus; et reversus ad sceleratam mulierem, ait: Quod præcepisti, domina, factum est; comple quod præcepisti. Et scelerata mulier ait: Quid narras, latro pessime? homicidium fecisti, et libertatem quaris! Revertere in villam, et opus tuum fac, ne iratum dominum et dominas sentias. Villicus aperiatus * ibat; et elevans manum ad Dominum: Domine, tu scis quia non feci istud scelus; esto iudex in hac causa. Et rediit ad villam. Postera vero die, prima luce, scelerata mulier, admissum facinus insidiis et fraude volens celare, famulos misit ad vocandos amicos. Qui venientes consederunt. Tunc scelerata mulier lugubribus vestibus circumdata, laniatis crinibus, nudo et livido pectore, affirmans dolores, exiit de cubiculo, et fietas fundens lacrymas, ait: Amici fidelissimi, scitote Tarsiam Apollonii filiam hesternæ die, subitaneo dolore stomachi, in villa suburbana esse defunctam, meque eam honestissimo funere extulisse. Omnes vero, ex animatione sermonum et ex habitu, et lugubribus vestibus et fallacibus lacrymis seducti, crediderunt. Postera die, placuit universis patriæ principibus ob merita et beneficia Apollonii, filie ejus in litore fieri tumulum ex ære collato, non longe a monumento Lyncoridis nutricis ejus. Scriptum est in titulo sic: TARSIA, VIRGINI, APOLLONII. VI-

LIE. PRO BENEFICIO PATRIS. FIAS. IX. ERG. COLLATO. DONAM. DEPERVNT.

CAP. XXX.

Interea piratæ, quæ Tarsiam rapuerunt, devenerunt in civitatem Milylenen. Deposuerunt Tarsiam venalis, et inter cætera mancipia proponitur. Et videns eam leno, Lenonius nomine; cupidissimus, nec vir nec femina, contendere cepit, ut eam emeret. Sed Antinagoras, princeps civitatis ejusdem, intelligens nobilem et speciosam puellam, obtulit pro ea X sestertia aurea. Leno ait: Ego dabo XX. Antinagoras obtulit XXX; leno XL; Antinagoras I; leno LX, Antinagoras obtulit LXX; leno LXXX; Antinagoras obtulit LXXXX; leno dat C, dicens: si quis superdederit, ego X superdabo. Tunc Antinagoras ait: Ego, si cum isto lenone contendero, ut unam emam, plures venditurus sum. Sed permittam eum emere; et cum eam in lupanari staverit, intrabo prior, et ego eripiam virginitatem ejus, et erit mihi perinde ac si eam comparassem. Adducitur puella lenoni; numeratur pecunia; perducitur in domum, intrat in saluatorium, ubi leno Priapum ex auro et gemmis habebat, et ait Tarsia: Adora numen præsentissimum. Puella ait: Nunquam adoravi tale numen; numquid civis Lampsacenus es tu? Leno ait: Quare? Puella ait: Quia Lampsaceni cives Priapum colunt. Leno ait: Ignoras, misera, quia in domum incidisti lenonis et avari? Puella, ut audivit, toto corpore contremuit; et prostrata pedibus ejus, dixit: Miserere, domine; succurre virginitati meæ; et rogo ne velis hæc corpus meum sub tam turpi titulo prostituere. Leno ait: Læva te; misera, nescis quia apud tortorem et lenonem nec preces nec lacryme valent? Et vocavit ad se eundem puellarem, et ait: Amiante*, vade ad cellam ubi Briseis stetit; et ista puella ornatur diligenter, et titulus scribatur. Qui Tarsiam devirginare voluerit, dimidiam auri libram dabit; postea singulis aureis populo patebit. Et fecit custos Amiantus sicut jussit dominus ejus. Tertia vero die, Tarsia, antecedentibus turbis et symphoniacis, ducitur ad lupanar. Sed Antinagoras rex prior affuit; et velato capite lupanar ingreditur. Introivit in cellam et sedit super lectum puellæ, et ostium clausit. Puella proci dens ad pedes ejus, ait: Miserere mei, domine; per juventutem tuam et per Deum vivum * te adjuro, ne

velis me sub hoc turpi titulo violare. Contine
 impudicam libidinem, et casus infelicissimæ vir-
 ginis audi, et natalium meorum originem. Cui
 cum universos casus suos exposuisset, confusus
 et pietate plenus, stupuit vehementer et ait :
 Erige te sine metu; homines enim sumus; habeo
 et ego filiam tibi similem, de qua similes casus
 possum metuere. Et dedit XL aureos in manu
 virginis, dicens : Ecce habes, domina Tarsia,
 10 amplius quam virginitas tua venalis posita est.
 Dic advenientibus similiter, quousque liberere,
 Puella, lacrymis profusis ait : Ago, domine, pie-
 tati tuæ gratias; et rogo ne alicui⁹ narres quod
 a me audivisti. Antinagoras ait : Si hæc narra-
 15 vero, filia mea, cum ad suam venerit aetatem, por-
 nam similem parjatur. Et cum lacrymis discessit;
 et occurrit illi collega ejus, qui ait : Quomodo
 tecum novicia? Antinagoras ait : Non potest mel-
 lius. Cum magno igitur affectu usque ad lacry-
 20 mas, subsequutus est eum Antinagoras, ad viden-
 dum exitum rei. Juvenis ut intravit, solito more,
 puella ostium clausit. Cui juvenis ait : Si valeas,
 audica mihi quantum dederit tibi juvenis qui ad-
 intravit. Puella ait : Quaterdenos aureos. Juve-
 25 nis ait : Non illum puduit; homo dives non
 grande fecerat si libram auri tibi dedisset. Sed,
 ut scias meum animam esse meliorem, tolle li-
 bram integram auri. Antinagoras audiebat, et
 dicebat : Quo plus dabis, eo plus plorabit. Puella
 30 autem, acceptis aureis, prostravit se ad pedes
 ejus; et, similiter expositis casibus suis, confu-
 dit juvenem et avertit a libidine. Aporjatus deni-
 que juvenis ait : Alleva te, domina; et nos ho-
 mines sumus, casibus subiacentes. Puella ait :
 35 Ago, domine, pietati tuæ gratias; et peto ne cui
 narres quod audisti. Et exiens foras invenit An-
 tinagoram ridentem; et ait illi : Magnus homo
 es; non habuisti cui propinarea lacrymas tuas
 nisi mihi? Et ut admirationem providerent, ta-
 40 centes creperunt aliorum iocibus suspectate. Et
 tanquam insidiantibus illis oculo aspectu,
 omnes qui intrabant dabant pecuniam. Et rever-
 tens Tarsia dicebat lenoni : Ecce virginitatis meæ
 pretium. Et ait leno : Quanto te melius est
 45 hilarem esse et non lugentem! Sic ergo age ut
 meliores pecunias tecum afferas. Sed cum puella
 quotidie de lupanari reversa diceret : Ecce quod
 potuit virginitas; hoc audito, leno vocavit villi-
 cum puellam custodentem, et ait : An existimas

tam negligentem me esse, ut nesciam Tarsianam
 virginem esse? Si ergo virgo tantum afferat, quan-
 tum dabit mulier! Dæ ergo eam in cubiculum
 tuum, et rumpe nodum virginitatis ipsius. Cum
 eam in cubiculum suum villicus duxisset, ait ad
 5 eam : Dic mihi, adhuc virgo es? Tarsia dixit :
 Quamdiu Deus vult, virgo sum. Villicus ait :
 Unde ergo tantam pecuniam, istis diebus, attu-
 listi? Puella prostravit se pedibus ejus et ait :
 Domine, subveni captive, regis filie; ne velis
 10 me violare. Et cum ei casus suos omnes expo-
 neret, motus misericordia, dixit : Nimis avarus
 est leno; itaque nescio an possis ita virgo per-
 severare. Puella ait : Dabo opera studiis libera-
 libus erudite, similiter et lyre pulsum modu-
 15 lantis. Jube ergo crastina die in frequenti loco
 scenam disponi; et facundia oris mei, populo
 merebor; et casus omnes meos exponam; et quos-
 cumque nodos questionis proposuerit, solvam,
 et hac arte ampliabo pecuniam. Quod cum fecis-
 20 set villicus, omnis ætas populi ad videndum
 eam cucurrerunt.

CAP. XXXI.

Puella vero ut vidit ingentem populum ingre-
 dientem, facundia oris sui studiorumque abun-
 25 dantia et genio confisa, questiones sibi proponi
 jubet et acceptas cum favore solvit. Fit ingens
 clamor; et tantus circa eam civium concursus
 exerevit, ut viri ac feminae quotidie infinitam
 pecuniam conferrent. Antinagoras autem, prin-
 30 ceptis civitatis, memor integritatis ejus virgini-
 tatis, diligebat eam haud secus ac novicam filiam
 suam, ita ut villico illi multa donaret. Et quoti-
 die virgo, ob misericordiam populi, magnam
 adferebat pecuniam in sinum lenonis.

CAP. XXXII.

Inter hæc, Apollonius venit Tarsum, XV an-
 nis transactis, et operto capite, ne a quodam de-
 5 formis aspiceretur. In domum pergebat Strongu-
 lionis. Quem ut vidit Strongulio a longe, per-
 10 resit prior rapidissimo cursu domum. Et dixit
 Dionystadi uxori suæ : Certe dixeras Apolloni-
 um naufragum periisse. Et ait : Crudelissima
 et pessima mulier, ecce venit Apollonius ad
 15 filiam suam repetendam. Quid dicemus patri
 tuo de ea cujus nos sumus parentes? Seclerata
 mulier ait : Mæc conjux, veniteor quod, dum

nostram diligo filiam, perdidit alienam. Accepto itaque consilio, induit te lugubribus vestibus et fietis lacrymis : dicam eam stomachi dolore deferisse; cum nos tali habitu viderit, credet.

6 Dum hæc dicerent, intravit Apollonius domum eorum; revelavit caput, et abremovit⁹ barbam, adaperuit comam a fronte. Et ut vidit eos lugubribus vestibus indutos et moerentes, ait : Hospites fidelissimi, si tamen in vobis adhuc permanet hoc nomen, quid, in adventu meo, funditis lacrymas? Et ait scelestæ mulier : Unam ad aures tuas alius pertulisset, non ego, aut conjux meus! Nam Tarsia, filia tua, subitaneo dolore defecit. Apollonius, toto corpore tremens, depalluit, diuque confixus stetit; restituitoque spiritu, malam mulierem intuens ait : Dionysias, Tarsia, filia mea, ut lingis, ante paucos dies decessit; sed non pecunia, vestes, ornamenta perierunt. At illi proferunt omnia et dicunt : Crede nobis quia⁷ cupimus filiam tuam incolumem regnare, sicut hæc omnia damus. Et ut scias nos non mentiri, habemus hujus rei testimonium. Cives enim, memores beneficiorum tuorum, ex ære collato, proximo littore, filia

25 tuæ monumentum fecerunt, quod potes videre. Apollonius, hoc audito, credens eam defunctam, ad famulos ait : Tollite hæc omnia et ferte in navem; ego vado ad monumentum filiaæ meæ. At ubi venit, legit titulum, dicens : CIVIS. TARSÆ-
30 SES. TARSIAE. APOLLONII. FILIAE. EX. AERE. COLLATO. OB. BENEFICIA. EJUS. MONUMENTUM. FECERUNT. Perlectoque titulo, stupenti mente constitit. Et cum non fletet, iratus maledixit oculis suis, et ait : O crudelissimi oculi, potuistis titulum natae meae legere et non potuistis lacrymas fundere? Vae mihi misero! Puto, filia mea vivit. Et veniens ad navem, ait ad suos : Projicite me in sentinam navis; cupio enim in undis efflare spiritum, cum in terris lucem habere non liceat.

CAP. XXXIII.

40 Et dum prosperis navigat ventis, Tyrum reversurus, mutata fide pelagi, per diversa maris discrimina jactatus, omnibus Deum rogantibus, ad Mitylenen civitatem devenit. Gubernator cum omnibus plausum dedit. Apollonius ait : Quid sonus hilaritatis aures meas percussit? Gubernator ait : Gaude, Apolloni; scias enim hodie Neptunia esse. Apollonius ingenuit et ait : Ego

omnes diem festam celebrent præter me. Et vocans dispensatorem suum, ait : Ne, non legens, sed avarus videar, sufficiat servis meis ad pecuniam, quod me tam infelicem sortiti sunt dominum; dona ergo X aureos pueris, ut emant, si quid volunt, et diem festam celebrent; me autem veto a quoquam vocari. Quodsi quis servorum meorum fecerit, crura ejus frangentur; liber si fuerit, manum libertatis accipiet. Mirati sunt omnes quod se ita obligasset. Dispensator vero, quæ necessaria erant, emit, et relit ad navem; et ornato navigio, læti discubuerunt omnes.

CAP. XXXIV.

Sed, dum epularentur, Antinagoras rex, qui Tarsiam ut filiam suam diligebat, deambulans et navium celebritatem considerans, vidit navem Apollonii cæteris navibus pulchriorem et ornatiorem, et ait ad suos : Ecce illa navis mihi placet, quam video paratam. Nautæ audientes navem suam laudari, dicunt : Invitamus te, princeps magnifice, si dignum ducis. Antinagoras descendens libenti animo discubuit; et posuit X aureos in mensa et ait : Ecce ne me gratis invitatus eritis. Omnes ergo una voce dixerunt : Bene nos accepisti, Domine. Antinagoras videns omnes unanimes discumbentes, nec inter eos majorem esse, ait : Quid omnes sic licentiose discumbitis? Quis est dominus navis? Gubernator ait : Navis dominus in luctu moratur, sub sentina. In tenebris enim destinavit mori; in mari conjugem perdidit, et in terris filiam. Antinagoras autem ad unum de servis, Ardelionem nomine, ait : Dabo tibi duos aureos; descende et dic ei : Rogat te Antinagoras, princeps hujus civitatis, ut procedas de tenebris ad lucem. Juvonis ait : De duobus aureis, quatuor dare volo, et eruribus frangi nolo. Nam si possum de duobus pedibus quatuor habere, causam⁸ tam vilem inter nos non invenisti quam me. Quare alium qui eat, quare jussit ut, qui eum appellaverit, erura illius frangantur. Antinagoras ait : Hanc legem vobis statuit, non mihi quem ignorat. Ego descendam ad eum; indicatè mihi nomen illius. Famuli dixerunt : Tyrius Apollonius. Antinagoras, audito nomine, ait intra se : Et Tarsia patrem Apollonium nominabat. Et demonstrantibus pueris, pervenit ad eum. Quem ut vidit barbâ capiteque squalidum et sordidum, in tabulis jacentem,

suprema voce ait : Ave, Apolloni. Apollonius putans se ab aliquo suorum appellatum, contempsit; et horrido vultu eum respiciens, vidit ignotum sibi hominem honesto cultu decoratum, et furorem silentio texit. Cui Antinagoras ait : Scio te mirari quod ignotus tuo te nomine salutavi. Disce ergo quod princeps sum hujus civitatis, Antinagoras nomine; descendi in litus, ad naves considerandas; et inter ceteras naves vidi navem tuam decenter ornatam, et laudavi aspectum ejus. A navitibus vero tuis rogatus, libenti animo discubui, et inquisivi dominum navis. Qui dixerunt te in luctu morari, quod et video; prosit ergo quod veni : procede de tenebris ad lucem.

Discumbe et epulare paululum; spero enim quia Deus dabit tibi post ingentem luctum lætitiã amplio-rem. Apollonius luctu fatigatus levavit caput suum et dixit : Quis es, domine? Vade, discumbe et epulare cum his perinde ac cum tuis.

Ego autem, graviter afflictus calamitatibus meis, non solum non epulari, sed ne quidem vivere volo. Antinagoras confusus, ascendens in navem et discumbens, ait : Non potui suadere domino vestro ut ultro ad lucem exiret. Quid faciam ut revorem eum a proposito mortis? Et ait : Bene tibi venit in mentem; vade, puer, ad Lenonium lenonem, et dic illi ut mittat ad me Tarsiam. Est enim scholastica, et suavissimi sermonis, et nimio decore conspicua. Potest igitur exhortari nemio talis, ut moriatur.

CAP. XXXV.

Leno, quem audiisset et contemere non potuisset, licet nolens, misit eum. Et veniente Tarsia, dixit Antinagoras : Dulcis nata, hic est ars studiorum tuorum necessaria, ut consoleris hujus navis dominum, sedentem in tenebris, conjugem lugentem et filiam; et auctor sis ei ut ad lucem exeat. Hæc est pietatis causa pro qua Deus fit hominibus propitiis. Accede ergo, et suade illi ut ad lucem prodeat; forsitan Deus vult enim per nos vivere. Si hoc poteris facere, dabo tibi decem sestertia argenti et XX aureos; et XXX diebus, rediam te a lenone, ut possim virginitatem tuam servare. Audiens puella constanter ivit ad hominem; et submissa voce salutavit eum, dicens : Saluto te, quicumque es; salve, lætate et gaude. Non enim aliqua polluta ad consolandum te venit, sed innocens virgo, quæ virgini-

tatem meam, inter naufragia caritatis, inviolabiliter servo. Et his carminibus curpit, modulata voce, cantare :

* Per cordes grador, sed sordium * conscia non sum ;
Sic rosa de spinis, nescit violariæ ullis.
Corrupt et captus phalli ferientis ab ietu;
Tradita lenoni, non sum violata pudore.
Vulnera cessassent animi, lacrymaque dederent.
Nulla etenim melior, si nossem certa parentes.
Unica regalis generis sum si rpe creata;
Ipsa, jubente Deo, lætari credo aliquando.
Fige modo lacrymas, curam dissolve molestant,
Redde polo faciem, mentemque ad sidera tolle:
Nam Deus est hominum plasmator, rector et auctor.
Non staret has lacrymas casso fletu labore. *

Hæc verba audiens Apollonius levavit caput; et videns puellam ingemuit, et ait : Heu me miserum! Quamdiu contra pietatem luctabor? Eri-gens ergo se ait ad eam : Ago prudentiæ tuæ et nobilitati maximas gratias, et consolationi tuæ vicem rependo. Memor ero tui, si mihi lætari licuerit; regni mei te viribus relevabo; et forsitan, ut dicis, regis ortam natalibus te parentibus repræsentabis. Nunc accipe CC aureos; et perinde ac si me ad lucem reduxeris, læta discede. Nolo enim ut me ulterius appelles; et recentis luctus renovata crudelitate tabesco. Et acceptis CC aureis, puella abiit. Et ait ad eam Antinagoras : Quo vadis, Tarsia? sine effectu laborasti? non potuisti facere misericordiam et subvenire homini interficienti se? Cui ait Tarsia : Omnia quæcumque potui, feci; et dedit mihi CC aureos, et rogavit me ut discederem ab eo, asserens se renovato dolore cruciari. Et ait Antinagoras : Ego dabo tibi CCCC aureos; tantum descende, et refunde ei hos CC quos tibi dedit; et dic ei : Ego salutem tuam quero, non pecuniam. Et descendit Tarsia, et sedit juxta eum et ait : Jam, si in hoc squalore permanere destinasti, permitte me tecum in his tenebris miscere ser-monem. Si enim paroholarum mearum nodos solvens, vadam; sin alias, refundam tibi pecuniam, et abscedam. Apollonius, ne pecuniam reciperet, et cupiens a prudente puella audire sermonem, ait : Licet in malis nulla cura suppetat, nisi fletu et lugendi, tamen, ut ornamento lætitiæ ne caream, dic quæ interrogatura es, et discede. Precor enim ut fletibus meis spatium tribuas; et ait Tarsia :

* Est domos in terris clara quæ voce resonat,

Ipsa domus resonat, tactus sed non sonat hospes;
Ambo tamen currunt, hospes simul et domus una. *

Et ait: Si rex es, ut asseris, in patria tua, regi
convenit prudentiorem esse; solve mihi quæstio-
nem, et vadam. Agitans vero Apollonius caput,
ait: Ut scias me non esse mentitum, dicam: Do-
mus in terris resonat, unda est; hospes hujus
domus, piscis est, qui simul cum domo sua
currit.

10 Tarsia iterum dixit:

• Dulcis amica, oræ * semper vicina profundæ,
Suave canit Musis nigro perlusa colore. •
• Nuntia sum linguæ, digitis signata magistri. •

Apollonius ait: Dulcis amica dicitur, quæ can-
tus suos mittit ad cælum. Canna est ripæ vi-
cina quia juxta flumina sedes habet; est ergo
15 hæc nigro perfusa colore. Nuntia linguæ est
vix, quæ per eam transit.

Tarsia ait:

20 • Longa firor, velox formosæ filia æglæ,
Innumera pariter comitum stipante caterva;
Curro vias multas, vestigia nulla relinquo. •

Apollonius dixit: O si mihi latum liceret osten-
dere tibi quæ ignoras! Tamen ne ideo tacere vi-
dear, ut pecuniam recipiam, respondeo quæ-
stionibus tuis: miror enim te tam tenera ætate
hujus esse prudentiæ. Nam longa arbor est
navis; fertur ventis, stipata undarum catervis;
vias multas currit, sed vestigia nulla relinquit.

25 Tarsia, inflammata prudentia solutionis, ait ad
eum:

• Per totas rades innoxius introit ignis;
Est calor in medio magnus, quem nemo veretur:
Namque est nuda domus; nudus sed convenit hospes. •

30 Apollonius dixit:

• Si luctum ponas, insons introbis in ignes. •

Intrarem in balneum, ubi et hinc et inde flam-
mæ per tubulos * surgunt. Nuda domus, quia nil
intus habet præter sedilia, ubi nudus hospes
35 suaviter sedet.

Tarsia ait:

• Mucro mihi gemit; ferro conjungitur naos;
Cum vento luctor; cum gurgite pugno profundo;
Scretor aquas medias; ipsas quoque mordeo terras. •

40 Apollonius ait: Quæ me sedentem in hac nave
continet, anchora est. Illa vero gemino ferro
conjungitur; cum vento luctatur et pugnat cum

gurgite profundo, mediasque rimas terræ moras
tenet.

Tarsia ait:

• Ipsa gravis non sum, sed aquæ mihi pondus ruda ret;
Viscera lota tument, patulis diffusa cavernis;
Intus lymphæ lafet, quæ se non sponte profundit. •

Tarsia ait:

• Non sum cineta comis, et non sum nuda capillis;
Intus enim mihi sunt crines, quos non videt oſſus;
Meque tuanus intus, nubibusque remittit in auras. •

Apollonius respondit: Hanc ego in Pentapoli
naufragus habui ducein, ut ejus amicus efficerer.
Nam semper est quæ non est cineta comis et non
est nuda capillis; intus plena est; hæc manibus
missa, manibus et remittitur.

Tarsia iterum ait:

• Nulla mihi certa est, nulla * est peregrina figura;
Fulgur inest intus, radianti luce coruscans,
Quod nihil ostendit, nisi quod se viderit ante. •

Apollonius respondit: Nulla certa figura speculo
inest, quia imitatur aspectus; nulla peregrina
figura, quia, quod contra se habet, ostendit.

Tarsia ait:

• Quattuor æquales currunt ex arte sorores,
Vincere certantes, cum sit labor omnis unus;
Et properant perdere, neque se contingere possunt. •

Apollonius respondit: Quattuor similes sorores
æqualis formæ et habitus, rote sunt; quattuor
quæ ex arte currunt, quasi certantes; et cum
sint prope, nulla nullam potest contingere parem.

Tarsia ait:

• Nos sumus ad cælum qui tendimus; alta petentes,
Et simul hærentes per nos committuntur ad auras,
Concordi fabrica quos unus tenet ordo. •
• Quicumque alta petunt, per nos mittuntur ad auras. •

Apollonius respondit: Gradiscali sunt gradus;
uno constant ordine; æquales mansiones habent;
quicumque alta petunt, per eos committuntur ad
auras. Et his dictis, misit se Tarsia super Apol-
lonium, et strinxit manibus, complexavitque
eum, et dixit: Quid te tantis malis affligis!
Exaudi vocem meam, et deprecantem respice
virginem, quia tam prudentem virum mori velle
nefas est. Si conjugem desideras, quære: tibi,
Deus restituet; si filiam, salvam et incolumem
45 invenies; præsta petenti, quod precibus rogo.
Et tenens ejus luridas vestes, ad lucem cona-

batur attrahere. Apollonius, ira conversus, sur-
 rexit et calce eam percussit; et impulsæ virgo
 cecidit; et de genu ejus caput sanguis effluere.

CAP. XXXVI.

Sed et puella cepit flere et dicere . O ardua
 celorum potestas! Cur me innocentem tantis
 calamitatibus subjacere permittis, atque, ab ip-
 sis cunabulis natiuitatis meæ, tantis miseris la-
 tigari? Nam, ut nata sui inter fluctus maris et
 procellas, mater mea algoribus constricta mor-
 tua est, et mortuæ sepultura negata est in terra.
 Et ornata a patre meo missa est in loculum cum
 XX sestertii auri, et Neptuno tradita est; et
 Strongulioni et Dionysiadi impiis a patre sum
 derelicta, cum ornamentis et vestibus pro quibus
 usque ad mortem perveni. Nam jussa sum decol-
 lari a servo ejus; et piratæ supervenientes rap-
 perunt me; et in hanc urbem lenoni distracta
 sum. Deus, redde me Tyrio Apollonio, patri
 meo, qui, dum matrem meam lugeret, Strongu-
 lionii et Dionysiadi impiis me dereliquit. Apol-
 lonius hæc signa audiens, exclamavit voce magna,
 et ait cum lacrymis : Currite, famuli; et anxie-
 tati meæ finem imponite. Audientes denique
 clamorem, cucurrerunt omnes servi; cucurrit
 etiam Antinagoras, civitatis suæ princeps. Et de-
 scedentes invenerunt Apollonium super collum
 Tarsiam flentem et dicentem : Hæc est filia mea,
 quam lugeo, cujus causa redidivas lacrymas et
 renovatus luctus assumpseram. Nam ego sum
 Apollonius Tyrius, qui te commendavi Strongu-
 lionii et Dionysiadi impiis. Dic mihi, quomodo
 dicta est nutrix tua? Et illa dixit : Lycoris.
 Apollonius autem vehementissime clamare cepit
 et dicere : Tu es filia mea. Et illa dixit : Si
 Tarsiam quaris, ego sum. Tunc erigens se, pro-
 jectis vestibus lugubribus, induit se vestem
 mundam; et apprehendens eam osculabatur et
 flebat. Vidensque eos Antinagoras utrosque in
 amplexu cum lacrymis inhaerentes, et ipse fle-
 bat, et narrabat ei quæ puella in Inpanari posita
 universa narrasset, et quid tunc temporis esset
 ex quo a piratis abducta et distracta fuisset. Et
 mittens se Antinagoras ad pedes Apollonii ait :
 Per Deum vivum, qui te patrem restituit filie,
 ne alium virum tradas Tarsie. Nam et ego prin-
 ceps sum hujus civitatis; et ope mea virgo per-
 mansit, et me ducem ac patrem agnovit. Apol-
 lonius ait : Qui ergo huic tante pietati et boni-
 tati ego possum esse contrarius? Imo opto, quia
 notum feci non me depositurum luctum, ni prius
 filiam meam intactam tradidero. Hoc tantum rogo,
 ut filia mea de hoc lenone vindictar, quem sus-
 tinuit inimicum.

CAP. XXXVII.

His auditis, Antinagoras citius cucurrit ad
 curiam. Ii convocatis magnatibus omnium ci-
 vitarum, exclamavit voce magna, dicens. Cur-
 rite, cives piissimi, subvenite civitati, ne pe-
 reat propter unum infamem. At ubi dictum
 est, et Antinagoras princeps hæc voce in loco
 clamavit, concursus ingens factus est; et tanta
 commotio populi fuit, ut in domo sua nec vir
 nec femina remansisset. Omnibus autem curren-
 tibus magna voce dixit : Cives Mityleni, sciatis
 Tyrium Apollonium regem magnum advenisse;
 et classes navium cum exercitu proximantes re-
 versuræ sunt in civitatem, lenonis causa, quia
 Tarsiam filiam ejus eruit, constituitque in Inpa-
 nari. Ut ergo salvetur civitas, dedicatur ad eum
 leno, de quo se vindicet; et non tota civitas
 pereat. His auditis, qui in civitate Mitylena
 erant, comprehenderunt lenonem; et victis a
 tergo manibus, ad forum abauris ducitur. Fit
 tribunal ingens; et Apollonius indutus regia
 veste, tonso capite, omni que deposito squalore,
 et diademate cincto, cum filia sua tribunal as-
 cendit; et tenens eam in amplexu, coram omni
 populo, lacrymis impediabatur loqui. Antina-
 goras vix manu imperat plebi ut taceat. Quibus,
 silentio facto, ait : Cives Mityleni, quos pris-
 tina miseratio, nunc repentina pietas eduxit in
 unum, videtis Tarsiam a patre suo hodie cog-
 nitam, quam cupidissimus leno, ad nos spo-
 liandos, usque depressit, quæ, vestra pietate,
 virgo permansit. Ut ergo plenius pietati vestræ
 gratias referam, nata ejus procurate vindictam.
 Et omnes una voce proclamaverunt, dicentes :
 Leno vivus ardeat; et bona ejus puellæ adji-
 ciantur.

CAP. XXXVIII.

Adducitur leno ignibus; et villicus ejus Anian-
 tus cum universis puellis et facultatibus traditur
 Tarsie. Et ait Tarsia villico : Dono tibi vitam,
 quia beneficio tuo et civium tuorum, virgo per-

mansi. Et donavit X talenta auri et libertatem. De cunctis puellis coram se representatis dixit : Quidquid, de corpore vestro, illi contulistis hactenus, vobis habete; et quia serviistis mecum, liberae estote. Et erigens se Apollonius citius cives alloquitur, dicens : Gratias pietati vestrae refero, venerandi et piissimi cives, quorum longa fides praeiuit pietatem, quietam vitam tribuit, salutem exhibuit, gloriam paravit. Vestram est, quod virginitas nullum sustinuit bellum; vestrum est, quod paternis amplexibus unica filia restituta est. Pro hoc ergo vestro tanto munere ad instaurandam civitatem vestram, dono vobis L. pondera auri. Quod cum dixisset, in praesentia dari iussit. Tunc omnes cives fuderunt ei statuam auream ingentem in puppe navis stantem, et conculcantem caput lenonis; et filiam ex aere, inauratam, a dextro brachio ejus sedentem; et in basi scripserunt titulum :

20 TYRIO. APOLLONIO
INSTAVRATORI. MENIVM. NOSTRORVM
ET
TARSIE. SANCTISSIME. VIRGINI. FILIE
EJVS
25 VNIVERSVS. POPVLVS. MITYLENORVM
OB. NIMIYM. AMOREM
AETERNVM. DECYS. MEMORIAE
DEDIT

CAP. XXXIX.

10 Intra paucos vero dies, tradidit Apollonius filiam suam in conjugium Antinagorae cum ingenti laetitia totius civitatis. Et cum eo et cum filia sua volens Apollonius Tarsum petere, transcundo in patriam suam, eadem nocte vidit in somno angelum a quo audit : Apolloni, Ephesum iterum transi; et intra templum Dianae, cum filia et genero; et casus tuos omnes expone per ordinem. Et postea exibis inde cum gaudio magno; et sic venies Tarsum, filiamque tuam
40 vindicabis innocentem Apollonius expergefactus, quod in somno viderat, indicat filiae et genero. Ipsi vero dixerunt : Fiat quod tibi videtur. Et ascendit navem, et omnes cum eo; et tulerunt aurum et argentum, et ornamenta multa,
15 et pretiosissimas gemmas secum; et iussit gubernatori Ephesum parere; et filiam cursu pervenire Ephesum. Descendens itaque Apollonius

cum suis de nave in civitatem intravit, et templum Dianae quaesivit, in quo conjux Archistratis, quam Apollonius per XVI annos pro mortua lugebat, et principatum tenebat super omnes sacerdotes. Rogat sibi aperiri sacrarium, ut oret. Et dicit maxima omnium sacerdotum : Sustine paululum, donec dominae referam. Et ingressa sacrarium, dixit ad eam : Sanctissima et sacratissima sacerdotum nostrarum, domina Archistratis, venit huc rex nescio quis cum filia et genero suo, cum multa dote; et postulat ut faciem tuam videat. Hoc audito, Archistratis iussit parari sedile suum in templo; et ipsa ornavit se gemmis et regalibus ornamentis; et capiti suo diadema imposuit, et in vestitu purpureo venit constipata catervis, seditque super sedili in templo. Erat enim specie decora; et ob nimium castitatis amorem, referebant omnes nullam tam gratam esse Dianae ullius patriae.

CAP. XL.

Quae cum rediisset, iussit venire regem. Quam videns Apollonius cum filia et genero eucurrit ad pedes ejus. Tanta enim pulchritudinis ejus eminebat splendor, ut ipsa earum dea esse videretur; et, aperto sacratio, oblatisque numeribus Archistrati, Apollonius cepit, in conspectu Dianae, casus suos exponere, dicens : Ego rex natus sum, et Tyrius Apollonius nominatus. Cum vero ad omnem scientiam pervenissem, me aliqua ars esset quae a nobilioribus exercetur, quam nescio aut noscerem, regi Antiocho quaestionem persolvi, ut filiam ejus in matrimonio acciperem. Sed ille foedissima re sauciatus, qui ante pater natura fuerat constitutus, per impietatem conjux effectus est filiae suae. Proinde machinabatur me occidere. Quem dum fugi, naufragium passus fui. Cyrenen devolutus sum, in civitatem ubi rex Archistratus morabatur; a quo gratissime sum susceptus, et tanta benevolentia cumulatus, ut filiam ejus mereret accipere. Cum qua cum desiderassem properare ad patriam, ad regnum percipiendum, hanc libram vocem quam coram te, magna dea Diana, representam jussisti, postquam in mari peperit, spiritum emisit; sunt enim XVI anni. Quam ego regali indui habitu, et in loculo posui. Et XX sestertia auri sub capite locavi, ut apud quemcumque inventa fuisset, monumento sepeliretur; et 6-

lian meam nutriendam nequissimus hominibus commendavi. Et in Egypti partibus XX annis fui. Advenienti vero ut filiam meam peterem, dixerunt eam esse defunctam. Et dum, redivivo luctu, lugubribus involerer, mori cupienti filiam meam reddidisti. Cum hæc et similia narraret, levavit se Archistratis uxor ipsius, et ruit in amplexum ejus. Apollonius vero, non putans esse conjugem suam, repulit eam a se, et illa, cum lacrynis, voce magna clamavit, dicens: Ego sum conjux tua Archistratis, regis Archistrati filia. Et mittens se iterum in amplexum ejus, osculabatur eum; et cepit dicere: Tu es Tyrinus meus Apollonius; tu es magister meus. Ego sum conjux tua, quam a patre accepisti, Archistrato rege; tu es naufragus quem adamavi, non causa libidinis, sed scientiæ. Mi rare vir, dic ubi sit filia mea. Et ostendit ei Tarsiam et ait: Hæc est. Et flebant omnes invicem præ gaudio.

20

CAP. XLI.

Sonat per totam Ephesum Tyrium regem Apollonium uxorem suam Archistratim cognovisse, quam sacerdotem sibi habebant. Fit Apollonio convivium; lætantur omnes. Archistratis vero constituit sacerdotem quam habebat post se in templo priorem; et cum omnibus, Ephesiorum gaudio et lacrynis, cum marito et filia et genere, navem ascendit. Et inestimabilia pondera auri secum tulerunt; et valedicentes omnibus, ceperunt navigare. Gubernante Domino, venit Tyrus Apollonius in civitatem Antiochiam, ubi fuerat illi regnum reservatum. Et volentibus omnibus, accepit regnum. Deinde perrexit Tyrum, in patriam suam, et gaudet cum civibus suis, et constituit in loco suo Antinagoram generum suum. Et cum genere et filia et conjugē sua, et cum exercitu regio navigans, venit Tarsiam; et jussit statim comprehendi Strongulionem et Dionysiadem conjugem ejus, et adduci ceram omnibus civibus vinctos. Quibus perspectis, Apollonius ait: Cives Tarsi beatissimi, nunquid Apollonius Tyrinus alicui vestrum existit ingratus? At illi omnes una voce dixerunt: Te regem et patrem patriæ diximus. Propter te optamus mori libenter. Per te enim periculosam famem effugimus, et statua a nobis testatur. Et ait Apollonius: Commendavi filiam meam Strongulioni et Dionysiadi uxori ejus, eamque mihi

reddere noluerunt. Sclerata mulier ait: Bone domine, nunquid non tu ipse titulum monimenti ejus legisti? Domina Tarsia, nata dulcis, si quis tamen apud inferos sensus, relinque tartaream domum, et genitoris tui vocem exaudi.

CAP. XLII.

Puella de post tribunal, regio habitu circumdata, capite velato processit; et, revelata facie, mulieri dixit: Dionysias, ave; saluto enim te ab inferis revocata. Mulier sclerata toto corpore contremuit: mirantur cives et gaudent. Et jussit Tarsia venire Theophilum, villicum, cui ait: Theophile, ut possit tibi ignosci, clara voce responde. Quis me interficienda te obligavit sibi? Respondet villicus: Dionysias, domina mea. Tunc omnes cives rapuerunt Strongulionem et Dionysiadem, et extra civitatem lapidaverunt eos. Et cum vellent Theophilum occidere, Tarsiae interventu, non tangitur. Ait enim: Ni iste, ad obtestandum et orandum Deum, impio mihi spatium tribuisset, malq̄ ne vestra pietas non defendisset. Quem, manus jussu, abire incolorem, collata libertate, præcepit; et occisorum filiam Philothemiam secum Tarsia tulit. Apollonius vero dat lætitiā populo, et novet munera. Instaurantur muri et turres; et moratus est ibi sex mensibus. Deinde navigavit cum suis ad civitatem marinam Pentapolim. Et ingreditur ad regem Archistratum. Coronatur civitas; ponuntur organa. Gaudet in ultimo senectutis sue rex Archistratus, videns filiam et maritum, et neptem cum marito qui tanquam filii venerant; et osculo eos suscipit, cum quibus jugiter uno anno latus perdurat.

CAP. XLIII.

35

Post hæc, perfecta aetate, moritur in manibus eorum, dimittens medietatem regni Apollonio et medietatem filiaæ suæ. His omnibus peractis, dum deambularet Apollonius juxta mare, vidit piscatorem a quo fuerat naufragus susceptus, et jussit eum comprehendi et ad palatium ducti. Videns piscator se ad palatium a militibus duci, putabat se occisum iri. Et ubi ingressus est palatium, Apollonius coram conjugē sua jussit eum adduci, et ait: Domina regina, hic est paranympheus meus, qui mihi opem naufrago dedit; et, ut ad te venirem, ostendit iter. Et dixit ei benignissime. Vetule, ego sum Tyrinus Apollonius,

cui tu dimidium tribonarium dedisti tuum; et donavit ei CC sestertia argenti, et serves et ancillas, et vestes; et fecit eum comitem usque dum vixit. Hellanicus vero, qui ei de Antiocho nuntiaverat, Apollonio procedenti obtulit se, et ait: Domine rex, memor esto Hellanici servi tui; et apprehensa manu, Apollonius erexit eum, et osculari cepit; fecitque eum divitem et comitem et ornavit.

His expletis, genuit de conjuge sua filium, quem in loco avi sui Archistrati constituit regem; et ipse cum conjuge sua vixit bene, annis septuaginta quatuor. Tenuit vero regnum Antiochia, Tyri et Cyrenensium; quiete vixit et feliciter. Casus igitur suos ipse descripsit, et duo volumina fecit, unum in templo Dianae Ephesiorum, alterum bibliothecae suae.

ΕΡΩΤΙΚΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ

INDEX HISTORICUS.

PRÆMONITUM.

Fictionem omnem pessumdat τὸ ἀπίθονον. Quæ ut credibilior fiat, neu vagetur in vano, poetæ locis eam, temporibus atque moribus certis cognitisque accommodant. Multa igitur in iis quoque quas nunc edimus fabulis fictis reperiuntur ad historiam, mythologiam, geographiam, rerum naturam, religiones, litteras et mores pertinentia, studiosis antiquitatis cognitu perutilia. Hæc sunt quæ ab inventis *Romanensium* quos vocamus poetarum separare conati, in *historicum* indicem collecta quam potuimus plenissime proponimus, addito scriptoris cujusque nomine: *Parth.*, Parthenii; *Ach.*, Achillis Tatii; *L.*, Longi; *X.*, Xenophontis Ephesii; *H.*, Heliodori; *C.*, Charitonis; *AD.*, Antonii Diogenis; *J.*, Iamblichi; *E.*, Eumathii; *Ap.*, Apollonii Tyrri.

F. D.

A.

- Abradatas (*Xenophontis*), *E.* 566, 9.
 Academia: in ea puteus (βρόπος) in quem polemarchi heroiibus τρυγίζονον, *H.* 237, 26.
 Acanias, a Laodice amatus, quomodo ex ea genuerit Munium, *Parth.* 14, 16 *seqq.*
 Achæmenides, *J.* 518, 22.
 Achæus, puer pulcher ab Hippario tyranno amatus; ejus historia, *Parth.* c. 24, p. 18.
 Achaia, cum epitheto Homericō καλλιγόναια, *E.* 531, 31.
 Achaicus populus, *Parth.* 17, 13.
 Achilles pulcher, *C.* 413, 16. Lesbium diripiens, *Parth.* 16, 29 *seqq.*, quosnam interfecerit, 17, 3 *seqq.* In Lesbo inscius interfecit Telamonis filium Trambelium, eique multum deplorato magnum tumulum struxit, *Parth.* 19, 12 *seqq.* Methymnam obsidentis in amorem incidit Pisklie, *Parth.* 16, 35 *seqq.* Quomodo eam tractaverit, 39 *seqq.* Briseidem amat, *Ach.* 32, 33. Achillem herorem qua ratione sibi vindicent Erianes, *H.* 269, 4-19.
 Achilles muliebri habitu pectus, *Ach.* 95, 13 *seqq.*
 Achilles hymno celebratur, *H.* 271, 11 *seqq.*
 Achilidas inter Erianes, *H.* 268, 50 *seqq.*
 Acrotatus, regis filius, a Chilonide Cleonymi uxore perditè amatus, et redamans, *Parth.* 17, 41.
 Admetus Pherenses θεαταίον, *Parth.* 6, 38.
 Adonis: sponsa Adonidi ornata quo habitu, *Ach.* 59, 48 *seqq.*
 Acidia (Achilles), *Parth.* 17, 8. Acidia, *id.* 19, *H.* 269, 9.

Aegæum mare, *H.* 307, 21.

Aegialus, rex Cauni, filiam Hilebiam in matrimonium dat Lyro, *Parth.* 3, 18 *seqq.*; postea eadem infensus, p. 4, 13 *seqq.*

Aegina, *H.* 234, 17; 237, 6; 251, 31; 320, 37.

Aegyptii, natura patientes et mortis contemptum pere serentes, *H.* 383, 25 *seq.* *Aegyptiorum* hominum ingenium pusillanimitate et superbia mixtum, *Ach.* 76, 36-39. *Aegyptiorum* sapientia duplex, una vulgaris et δημώδης, altera vero sapientium et prophetarum, *exacte describuntur* prior *H.* 279, 27-36, altera *id.* 36-47.

Aegyptiorum sacri libri solis προφηταίς legendi, *H.* 264, 7 *seq.* Eorum libri sacri de animalibus, *H.* 275, 50 *seq.*, unde quædam excerpuntur de charadrio iudicis medente, et fortasse basilisco serpente, *id.* l. 51-276, 5. *Aegyptiorum* litteræ hieraticæ, *H.* 287, 47.

Aegyptiorum sapientiam ἐκθεάζειν προσήκει Ἀθλιοπέκ, *H.* 290, 39. *Aegyptii* sapientes ante conam libant diis, *H.* 260, 3. *Aegyptii* quare deus conjunctis et quasi unitis pedibus duobus representent, *H.* 278, 16-15. *Aegyptiæ* mulieris ἐσφά contra vesparum et apium morans, *Ach.* 41, 40 *seq.* *Aegyptiaca* locutio, *λυγί*, *H.* 268, 18. *Aegyptiorum* defectio ab Artaxerxe, *C.* 481, 46 *seqq.*

Aegyptium mare, *X.* 190, 21.

Aegyptus; miri ejus dii, pyramides, syringes, *H.* 263, 47 *seqq.* Αἰγύπτιον ἄκουσμα, καὶ δόγμα πᾶν Ἑλληνικῆς ἀκοῆς ἐπαγωγότατον, *id.* 63. *Aegyptus* κωνανθῆ in oraculo, *H.* 263, 78; et κωνανθῆ χθών, *id.* 269, 53. Ibi rales lacuum, λμναία σκάφη, quales, *H.* 245, 29 *seq.* *Aegyptus Superior*, *X.* 200, 28. *Aegyptii* regio ad ostra Nili Βαυκόλια dicta palus, vita et mores latronum,

- qui βοῦκόδοι dicti, per singula describuntur *H.* 278, 28-220, 28. Libani latrones, βοῦκόδοι, Ἐgyptii τῶν παρὰ Νίλου incolæ, describuntur *Ach.* 61, 9 *seqq.*, memorantur *ib.* 59, 4, τῶν παρὰ; dicti a Xenophonte, p. 207, 25. Apud βοῦκόδοι; pithules ex Nilii inundatione, et quomodo ibi eas navigant, *Ach.* 74, 34-57. Apud eos parva insula papyriis referta, *ib.* l. 53 *seqq.* Quo modo in eis degant et se tuentur βοῦκόδοι, *Ach.* 75, 1-15. In eadem βοῦκόδοιων ratione specus subterraneus arte factus describitur *H.* 241, 25-40. Ipsi βοῦκόδοι, gens insula, *H.* 256, 14, capillis longis, in frontem coactis et super humeros sparsis utuntur, quare, *H.* 258, 24-26. Unde feris sunt simillimi, *H.* 261, 7-9. Βοῦκόδοι virgines immolant deo in propitiacionem, *Ach.* 67, 72; id sacrificium describitur 63, 37 *seqq.*; in sine victimæ partibus vesentur, *ib.* l. 54 *seq.* Βοῦκόδοι urbs (Niochis?) deleta, *Ach.* 78, 22. Βοῦκόδοι rex, *Ach.* 61, 21. Ἐgyptii latrones, *H.* 225, 36; 318, 23; nigri, 217, 15. Ἐgyptii satrapa, a Magna Rege missus, *H.* 261, 15; 266, 45; 302, 35; Memphis habitans, *H.* 32, 30; 329, 9. Ἀγοστὶ satrapa (sive praefectus), *Ach.* 74, 4. Ἐgyptii praefectus, *X.* 267, 52; 269, 8 et 20; 710, 1, 8; 713, 27; 214, 47. Ἀgyptiaca lingua, *H.* 248, 37; 328, 22. Ἀgyptiaca gleba quovis telis perniciosior, *Ach.* 62, 38 *seqq.* Ἀgyptiaca planta, *H.* 265, 31. Ἐgyptii canes quales, *X.* 211, 2. Ἀgyptii boves; vide Νυλίου. Ἀgyptus memoratur *X.* 188, 45; *Ap.* 619, a, 13; 627, a, 2.
- Aneas**, pater Cyani, *Parth.* 19, 37.
- Aenians**, Thessalicæ gentis nobilissimi et plane Graeci, ab Helleum Deucalionis urti, ad Mahacum sumum, *H.* 268, 36-40. Eorum metropolis Hypata, *ib.* 41. Cor in honorem Neopolemæ Delphos mittant thesaurum ἐναυτοῦ quavis panegyri Pythica, *ib.* l. 44 *seqq.*; 269, 15 *seqq.* 40 Ipsi thesauri ἀναυτοῦ, *H.* 268, 33.
- Aenigmata versibus scripta multa**, *Ap.* 623 *extr.*, 624.
- Aeolus rex** in insula Melaguide hospitio excipit et admittit Ulyssum, qui cum filia ejus Polymela concumbit; quod pater quom sero rescierit, valde irascitur, *Parth.* c. 2, p. 4. Ejus filius Diorea, *Parth.* 4, 36.
- Aeropes** furtivus, *Ach.* 32, 31.
- Æsculapii** donum ἄσκησας, *Ach.* 77, 46.
- Æstas**. Voluptates æstiva, *L.* 163, 1 *seqq.* Æstatis descriptio, *L.* 139, 10 *seqq.*
- Æthiopes nigri**, *H.* 288, 18; 397, 17, 29; 403, 4. Aliquis nigræ xar' Ἀθίων, *E.* 542, 51. Æthiops ὄρεος seminiger, *Ach.* 61, 13. Æthiopes orientales et occidentales, *H.* 375, 33 *seq.* Æthiopia patrii dii, Sol, Luna, Bacchus, *H.* 389, 39. Æthiopicæ heres Memnon, Perseus, Andromeda, *H.* 391, 47 *seq.* Æthiopia regum προγοῦν: Sol, Bacchus, Perseus, Andromeda, Memnon, qui regias struxerunt et suarum rerum picturas exornarunt, *H.* 253, 2 *seqq.* Æthiopia rex Solis sacerdos, regina Luna, *H.* 390, 49-51; 401, 25-28. Quare horum deorum sacris interdictum sit ceteris præter sacerdotem Lunæ mulieribus, *H.* 390, 43 *seqq.* Æthiopia rex memoratur *H.* 261, 21; 335, 14. Æthiopes thymbus et tympanis pugne signum dant, *H.* 381, 33 *seq.* Æthiopia regis exercitus ingens, *H.* 371, 42 *seq.* Pimus captivos, ut primitias belli, in victoria immolant, *H.* 372, 2 *seqq.*; 386, 47 *seqq.*; 387, 40; 388, 3, 18 *seqq.* De solis autem victoris, quas de hostibus reportarunt, immolant homines ex captivis ad hoc destinati, *H.* 392, 27-27; Soli quidem parum juvenem, Lunæ virginem, *ib.* 48 *seqq.*; 393, 2. Æthiopia litteræ abæ demotivæ, alia regis, similes litterarum Ægyptiorum, *H.* 287, 41 *seqq.*; 396, 52. Æthiopes pirata, ferum genus, *E.* 508, 47 *seqq.* — Æthiops, elephantis ductor, *Ach.* 70, 42; pro dogello gerit ferream ἄσκησας, *ib.* 44.
- Æthiopia**, *H.* 389, 8; *X.* 268, 21, 23; flagrans, *E.* 531, 32. Æthiopiae fons naturalis Cataractæ minores Νίλου, *H.* 355, 26; 388, 29-31. Æthiopiae montes, *X.* 268, 25. Ex his montibus, Libyæ extremis, descendit Nilus, *H.* 264, 9. Quare Æthiopia, unde Nilus, Ægyptiis habitator deorum mater, *H.* 355, 35 *seqq.* In Æthiopia vite aurum et lapides pretiosi, *H.* 386, 17 *seq.* Magna ibi anni copia, *H.* 372, 12 *seqq.* Æthiopiae plantæ, *H.* 265, 31. Æthiopiae merces, *H.* 293, 16. Æthiopiai lapides, *H.* 360, 22. Æthiopia amethystus, *H.* 305, 18. Æthiopiae avis phœnix, *Ach.* 68, 20, 33, 52.
- Ætna**: ibi degit Daphnis, *Parth.* 23, 11.
- Atolici** stupidi, *H.* 297, 39.
- Æthra**, post captam Trojam, educavit Munitum, *Parth.* 14, 33.
- Αἰθῶν**. Vide Pudor.
- Agamemnon**, *E.* 565, 38, caelesti erat pulchritudine, *Ach.* 32, 42 *seqq.* Chryseidem amat, *Ach.* 32, 37. A Clytemnestra occisus, *ib.* 39.
- Agriemni** tyranni, *C.* 417, 20.
- Alanorum** exercitus mercede stipendia faciens regi Babylo-niæ, *J.* 527, 9, 14.
- Alastor**, ex Nephis, sponsus Harpalices, cujus pater jam ductam ei eripuit, *Parth.* 12, 15 *seqq.*
- Alibiades** pulcher a victoribus pictoribusque positus, *C.* 415, 15.
- Alcinoe**, filia Polyli Cornithii, uxor Amphiloeli Dryantis filii; ejus historia, *Parth.* c. 27, p. 19.
- Alcinous** (Homericus), *C.* 434, 4. Alcinoi hortus, *E.* 564, 11.
- Alcmenæ** causa Jupiter Ἰδέσθι τρεῖς θεῶν Ἰδέσθι, *Ach.* 55, 7. Alcmenam ab Jove amatam manebat iustus et fuga, *Ach.* 54, 34.
- Alexander** (Paris), Priami filius: ejus matrimonium prius cum Cœone fatidica, Cebrenis filia, et mortis genus narratur *Parth.* c. 4, p. 5. Pater Corythii ex Cœone, *Parth.* 22, 1; sed secundam Nicandrum ex Helena, *ib.* 5 *seqq.*
- Alexander** (Magnus) Tyrum cepit et incendit, *Ad.* 511, 1 *seqq.* Alexandri dictus bonus Alexandrus, *Ach.* 79, 41.
- Alexander** Ætolus; versus Argiote quattuor ex ejus « Apolline », *Parth.* 13, 7 *seqq.*
- Alexandria**, magna urbs Nilii, *Ach.* 52, 41. Quæ describitur *Ach.* 79, 33-50, 9. Memoratur *X.* 265, 36, etc.
- Alphici** et Arethuse amor, *Ach.* 38, 21-30.
- Amellystus** Æthiopia, *H.* 305, 18, pulchior Iberiis et Heitanicis, *ib.* 20. Quæ genera amethysti describuntur et comparantur *ib.* 21-29. Vere est ἄσκησας, quippe homines scabies in conviviis servans, *ib.* 31 *seq.*
- Amicus**, ἀνὸς ἀνὸς, *E.* 575, 29.
- Amor**, filius Jovis, *E.* 596, 45; maximus deorum eorumque sepe victor, *H.* 289, 47. Amor imperium habet in deos omnes et Jovem ipsum, *C.* 476, 20 *seq.* Amoris poeti venustissima descriptio, *L.* 144, 1-145, 2. Ejus summa potentia exponitur *ib.* 145, 6-29. Amor quomodo hinc cornatur, *C.* 461, 26-28. Amor tur alatus pingatur, *H.* 282, 42 *seq.* Amor alatus cum phœdra et face, *Ach.* 28, 44. Amor sagittarius matris Jussa exsequitur, *Ach.* 123, 35 *seqq.* Amoris arma et potentia, *E.* 567, 15-26, 29. Amoris curru insidentis cum ingenti comitatu pictura describitur *E.* 530, 40-532, 18; 533, 12-18; 591, 23-41. Amoris habitus, *L.* 133, 12 *seqq.* et habitus militaris, *Ach.* 40, 51 *seq.* Amoris arma, *E.* 534, 29 *seqq.*; 534, 24 *seqq.*; 539, 1 *seqq.* Amoris templum sive simulacrum, *X.* 183, 27. Amor deus ἀνὸς-αἰσῶν et superhis inexorabilis, *ib.* 37; ἀνὸς ἀνὸς, ἀνὸς ἀνὸς, ἀνὸς ἀνὸς, *Ach.* 34, 4; 94, 51; magna la-

- riena sophistas, *L.* 172, 52; ἀσολοίτις πατρί, *E.* 556, 32. Amor ποταμός, *C.* 440, 43. Amor Ηρώης, *L.* 179, 31. Amores vario ludentes circa Venerem, *X.* 187, 27-30. — Quibus signis cognoscatur amor, *H.* 286, 42-47.
- Amphictyones iudicant, ἀμφικτύοι, Iudis Pyllacis, *H.* 282, 6, 28.
- Amphiloctus, Dryantis filius, maritus Alcinoes, *Parth.* 19, 22.
- Amphion in servitute natus, *C.* 437, 12.
- Amphitrite, uxor Neptuni, *Ach.* 37, 23; *E.* 567, 24, 568, 15. Amphitritae vénoδας, *E.* 521, 35.
- Amyclis, pater Daphnes, *Parth.* 13, 43.
- Anclaus bulbuleus a Venere amatus, *L.* 172, 46.
- Andriscus in primo libro Naxiæorum excerptus *Parth.* c. 9, p. 9 et 10. Item in secundo libro Νεξιακῶν excerptus *Parth.* c. 19, p. 16.
- Andromeda a Perseo servata, pictura Euanthis, accurate descripta *Ach.* 59, 18-60, 26. Andromeda pictura in regia, *H.* 307, 47 seqq. Vide Etiliapes, Persens.
- Anni laborum per singulos menses pictura allegorica singulatum describitur *E.* 510, 43-514, 45.
- Antheus, Halcarnassensis, ex regio genere; ejus historia, *Parth.* c. 14, p. 12.
- Antheus, filius regis urbis Assesi et Hellenenes, *Parth.* 13, 13 et 36.
- Anthippe, Chionis; ejus historia, *Parth.* c. 32, p. 21.
- Antheo; narratur ejus amor in Hipparinum, quo amore a tyranno liberata est Heraclea urbs, *Parth.* c. 7, p. 7 et 8.
- Antiochia urbs, *X.* 197, 5; *Ap.* 611, a, 1; b, 30, etc; 627, a, 30 seqq.
- Antipater (Macedo), Philæ pater, Balagri socer, *AD.* 511, 4.
- Antiphanes [comicus] ταρατόλογος a Diogene memoratur, 511, 52 seqq.
- Antoninus Imperator Verum mittit contra Vologasum Parthum, *J.* 518, 23 seqq.
- Aper: vulnus ex apri morsu quale, *Ach.* 106, 41-46.
- Apis: ejus templum Memphis celeberrimum, *X.* 214, 25; ubi Apis vacillatur consulentibus, *ib.* 26, quomodo, *ib.* 27-30.
- Apollo, *H.* 229, 42. El arcus et phœtra ἐπὶ τὸν ἀκρότατον, *H.* 301, 25 seqq. Apollo χρυσοπόδος, *E.* 566, 52.
- Apollinis fatidica lanam Colophone, *X.* 183, 37 seqq.
- Apollo oraculum datus ad fontem Daphnæ, *E.* 588, 41-45. Adde Daphnidus. Apollo Daphnen amat et Leucippum perdit, *Parth.* 14, 1 seqq. Apollo Daphnen persequens, *Ach.* 50, 45 seqq; lauro coronatus, *ib.* 47.
- Apollinis ara, templum, oraculum et festum Daphnæ, *E.* 574, 47 seqq; 574, 46-50; 593, 17 seqq; caduceatores, κίβητας, ejus festi, *ib.* 575, 52 seqq. Apollo amavit Bœonum captivum, *L.* 172, 47. Apollo Laomedonti serviens, *L.* 171, 24. Apollinis ira (in Hæde), *E.* 565, 49. Apollo idem qui Sol, *H.* 410, 18. Apollo Σωτήρ, *E.* 590, 1; 593, 45. — Adde Ephesus.
- Apollo inscriptum carmen Alexandri Aboli, *Parth.* 13, 8.
- Apollobornus, titulus operis Euphorionis, *Parth.* 19, 36.
- Apollonium (Apollinis templum Delphis), *H.* 280, 39.
- Apollonius Rhodius in *Kassop* excerptus *Parth.* c. 1, p. 3 et 4. Idem in eodem libro excerptus *Parth.* c. 11, p. 11. Idem in libro primo Argonauticorum excerptus *Parth.* c. 28, p. 20.
- Aprate, puella Lesbica; ejus historia, *Parth.* c. 26, p. 19.
- Apterus, nomen ex Cretensium principibus, cui desponsata Cylonus filia, *Parth.* 22, 17. Lycastum, qui hanc villam erat, ex insulis Interfoli et Termera ad Xanthum fugit, *ib.* 23 seqq.
- Aquitani, *AD.* 508, 21. Apud eos duo reges mutuis vicibus regnantes, *ib.* 26.
- Arabes Felices: apud eos thus, casta, cinnamomum, *H.* 403, 37 seqq.
- Ara 118, *C.* 488, 18, insula triān la stadiis remota a continente, cum vetusto templo Veneris, *ib.* 19 seqq., 25. Memoratur præterea *C.* 400, 6, 20, 492, 51; 493, 26; 497, 39, 32.
- Arcadia, *AD.* 507, 41. Τὸ κέντρον τῆς Ἀρκαδίας, *ib.* 42.
- Arceas, *H.* 283, 9.
- Ἀρχαιοπόλις, *H.* 306, 50; 309, 41.
- Ἀρχαιοπόλις, ἀρχαιοπόλις Persarum, *H.* 354, 12 seqq.
- Areopagus, *C.* 424, 45.
- Arctadas excerptus *Parth.* c. 13, p. 12.
- Arellus et Alphei amor, *Ach.* 35, 21-30.
- Areus vicus, Ἀρεὺς κώμη, *Egyt.* 11, X. 213, 9 et 21.
- Arganthonne, Cia, pulchra mulier; ejus historia, *Parth.* c. 36, p. 22.
- Argivi, *Parth.* 12, 23; 17, 23.
- Argo, *Parth.* 20, 2.
- Argos, *Parth.* 12, 7 et 20; X. 212, 14.
- Ariadne, *C.* 453, 37. Ariadne Theseo adempta a Baccho, *L.* 442, 40. Ariadne dormiens, *L.* 167, 46, *C.* 420, 47; et sponsus Bacchus, *C.* 491, 25 seqq.
- Arius a delphino servatus, *Ach.* 100, 50.
- Aristo, Cæsarum prefectus; ejus uxoris historia, *Parth.* c. 25, p. 18.
- Aristoclitus = de Mileto = excerptus *Parth.* c. 11, p. 11.
- Aristodemus Nysæensis in primo libro Historiarum excerptus *Parth.* c. 8, p. 8 et 9.
- Aristophanis comici lectio imbutus sacerdos Dianæ Ephesiae, *Ach.* 120, 9. Aristophanes citatur *E.* 566, 25, et suppresso nomine *H.* 583, 5.
- Aristoteles excerptus *Parth.* c. 14, p. 12.
- Armenia, *C.* 463, 9. Armenia Magna: rex Soamus, *J.* 518, 25.
- Armenii equi, ad pompas et festa nutriti, *H.* 355, 8 seqq.
- Arctides, *J.* 518, 22.
- Artabri, apud quos mulieres bellant, viri οὐκ οὐροῦσαι, *AD.* 508, 30 seqq.
- Artaxerxes rex, *C.* 450, 53.
- Arundo ingens Meropæ describitur *H.* 391, 3-9, 27, 41-45.
- Asasobas, vide Aslaboras.
- Asclepiades Myrleanus in libro primo Bithynicorum excerptus *Parth.* c. 35, p. 22.
- Asia, *C.* 447, 26, fortasse Minor, ut *X.* 183, 12; 201, 34.
- Asson, secundum nonnullos pater Niobes; ejus historia, *Parth.* c. 35, p. 21.
- Assesus; ejus urbis rex pater Anthei, *Parth.* 13, 13.
- Assyrium mare, *Ach.* 27, 1.
- Assyrius modus volubilis νεκρίδιον ad saltationem, *H.* 293, 48 seqq.
- Aslaboras et Asasobas, fluvii navigabiles Mænon tingen-tes, et conjuncti in Nilum incidentes, *H.* 391, 7 et 17-17.
- Astarte dicta a Silonis Phœnicum dea, *Ach.* 27, 10. Vide Tyrii.
- Astræus apud Getas in magna existimatione, Zamolvidæ amicus, *AD.* 509, 17 seqq.
- Astyri populus, *AD.* 508, 33 seqq.
- Athensæ, urbs magna et dives, *C.* 424, 36-39. Athenæ an-rew, *E.* 523, 4. Ibi βουλή ἡ δὲς (Areopagus), *H.* 280, 31.
- Attomagos thebes, cujus ἑταίρατος Charilo, *C.* 415, 1.
- Athenienses πολυσαρμονες, παρὰ τὸν ποταμὸν, *C.* 424, 41 seqq. Delphos mittunt ἑταίρατος, *H.* 263, 14.

Athenienses a Syracusanis victi, *C.* 415, 4 : que clade Sicula populis omnibus nota, *C.* 385, *D* seq. — Atheniensis, *H.* 230, 22 et 33.
 Attica, *H.* 235, 39; *C.* 424, 30. — Attica πελοπόννησος strömnia, *H.* 260, 21.
 Augurium, *J.* 522, 36-30.
 Auroræ cubile emunt cicadæ, *Ach.* 37, 26.
 Aurum apud Æthiopes in vulgari uso, ut apud alios ferunt, *H.* 372, 12 sq.
 Antinum describitur *L.* 112, 44 seqq.
 Aves laborum enumerantur *L.* 156, 39 seqq.
 Axionote, Æthiopum amici, non tributarii, *H.* 404, 1 sq.; apud eos camelopardalis, *ib.* 7 seqq.

B.

Babylon, *C.* 463, 14, 51; 464, 8, 17, 51 etc.; *J.* 515, 20. Est sedes Magni Regis, *H.* 303, 14.
 Babylonii quid faciunt in itinere mortuorum cadavera offenderent, *J.* 516, 25-29. Babylonia οὐρανὴ in thalamo nuptiali (spetibus pictis structa), *X.* 187, 27.
 Babylonia tapelia, *C.* 429, 42. Babyloniæ textum, *C.* 477, 50; 492, 41; γροσσοπέρι, *ib.* 496, 53. Babyloniæ vestes, *X.* 196, 27. — Babylonius Iamblicus, 518, 19.
 Bacchi saltantes, *L.* 167, 42.
 Bacchidæ fortes, ἄραροι, *Parth.* 13, 18.
 Bacchus furor, *H.* 325, 10.
 Bacchus, ex Atheniensium fabula, olim ab Icaro exceptus, *Ach.* 39, 40. Bacchus quomodo Tyrii primus, a Iamblico exceptus, vinum ostenderit, ex Tyriorum traditione narratur *Ach.* 39, 31-40, 11. Bacchi προσηγορίων festum apud Tyrios, *Ach.* 39, 31. Bacchi festum vindemia, vini natalis, *L.* 143, 10. Baccho in convivio canunt et libant viri, Cereri mulieres, *H.* 306, 23 seq.
 Bacchus fabulas et comœdias amat, *H.* 260, 48. Baccho omnis generis animalia sacrificant Æthiopes, δὲ τὸ πάνδημον τοῦ θεοῦ, *H.* 392, 8 seqq.; 393, 3, 25. Bacchi sacrum hieme, *L.* 137, 52; 158, 15 et 35. Bacchus, libertatis pater, *Ach.* 115, 20 seq. Bacchus imberbis, *L.* 16, 46; Salyria superior, *ib.* 47. Bacchus Ariadnen Theseo abripuit, *C.* 442, 40. Bacchi filius Staphylus, *Parth.* 3, 30. Bacchi templum et ara, cum Bacchicis picturis, quo enumerantur, *L.* 167, 43 sqq. Bacchus poculo inscriptus, *Ach.* 40, 22. — Vide Æthiopes.
 Bactra, *C.* 462, 45; 465, 38; 482, 18.
 Bagrus (dux Alexandri Magni), maris filie Antipatri Phike, in obsidione Tyri, *AD.* 511, 2 seqq.
 Barbari natura sunt superstitioni, *X.* 207, 12.
 Babilus, filius Lyrci et Hemilthæ, et regni successor, *Parth.* 4, 19.
 Bellerophon; ex ejus posteris Xanthus et Leucippus, *Parth.* 6, 1.
 Bellum : πῶλεμος κατωσφῆς δὲι, *H.* 374, 46.
 Berenice, Ægyptiorum regis filia; ejus amores feri et incesti, *J.* 520, 34-36; postea regina, 521, 39 seqq.
 Berytus urbs, *Ach.* 52, 34; cum portu, *ib.* 37.
 Bessa, vicus, *H.* 321, 31; 326, 32; 328, 4, 7; 331, 46.
 Bessaenses, Istrones, *H.* 321, 35; 331, 34, 35; 334, 8, 22, 31, etc.
 Bithynica scripsit Asclepiades Myliæanus, *Parth.* 22, 11.
 Blennius, hoplitæ, *H.* 381, 30, 42, 53, etc.; corum sagittæ ex draconum ossibus, *H.* 403, 44 seq.
 Boetia, *Parth.* 21, 34.
 Boreale sub polo tantum describitur : Ursa in vertice, nos per mœnem, per sex menses, denique per annum producta, atque tandem dies; luna propinqua, *AD.* 510, 9-20.

Bos nocere solet, *L.* 141, 47; perit tamen in aqua, si ungula decidunt, *ib.* 49. Hinc multi uicinis loci « Bospori » dicti, *ib.* 51.
 Bosphorus. Vide Bos.
 Boscoros. Vide Ægyptus.
 Branchus caprarius ab Apolline amatus, *L.* 172, 47.
 Brasidas Lacedæmonius, *C.* 424, 28.
 Brestannus Celta, pater Collineæ, *Parth.* 20, 23.
 Briseis, *Ach.* 32, 33.
 Britannica amethystus, *H.* 303, 20 seqq.
 Bybastes urbs, in qua Staphylus, Bacchi filius, *Parth.* 3, 30.
 Byblinum vinum, *Ach.* 39, 35.
 Byblis, filia Miletii; ejus historia, *Parth.* c. 11, p. 11.
 Byblis fons, ortus ex lacrymis Byblidis, *Parth.* 11, 33.
 Byzantii. Lex apud eos : si quis virginem vitiosam, nulla alia pena tenent quam ut ducat uxorem, *Ach.* 54, 34 seqq. Oraculum eis datum, initio belli cum Thracibus, de Hercule Tyrio placando, *ib.* 45 seqq. In bello Thracibus superiores discesserunt ab ἐπιπέδιον Diana Ephesiae, *Ach.* 111, 49 seqq. Victores, eo bello profligato, theorias mittunt ad Heruleum Tyrium et Dianam Ephesiam, *Ach.* 127, 12 seqq.
 Byzantium, *Ach.* 29, 18 et 47; *X.* 210, 5, 20, 26. A Thracibus bello infestatem, *Ach.* 29, 51.

C.

Cadmus Tyrius : ex eo Bacchus, *Ach.* 39, 32. Cadmus et Harmonia ex Boetia discedunt, *Parth.* 21, 34.
 Caduceofores, κίρωνα, in Diasis, *E.* 523, 8 seqq. Is lavantur pedes ab illis ad quos missi sunt, *E.* 527, 7-11.
 Calceamentum sacrum, λεγόν πεδίον, caduceatoris Diasiorum, *E.* 540, 10; 546, 47; 548, 30; 573, 5 (ἐπέλας).
 Calchus, regulus Daunus; ejus historia, *Parth.* c. 12, p. 11.
 Calculus per digitos, *H.* 280, 7 seq.
 Calydonium fretum, *H.* 307, 13, in quo mare turbatum, *ib.* 14 seq.; ejus rei causa physica exponitur *ib.* 18-30. Calydonii scopuli, *H.* 297, 46.
 Camelopardalis, Axionitarum regionis animal, describitur *H.* 404, 7-31.
 Camelus sacra Tigrim et Euphratem trajiciens ex insula Veneris, atque eo reliens, *J.* 518, 48 seqq.
 Campus sacer, ὄργυς, in quem animalia sacrificanda pecora mittebantur, *H.* 390, 14 seq.
 Canules ab uxore occisus, *Ach.* 32, 35.
 Canes Ægyptii, magni et terribiles, *X.* 211, 2.
 Cappadocia, *X.* 209, 10 et 21.
 Cappadocum lingua, *X.* 209, 26.
 Capraril habitus, *L.* 171, 21 seqq. Vide Pastor.
 Capros (?), Κάρος (al. Κάρως) Ὀυγυίς, *Parth.* 11, 13.
 Caria, *C.* 448, 41; 454, 14; 458, 1, 24. Carie satrapa, *C.* 453, 33, 45, etc. Carie sacra balnea, ex poeta *Parth.* 11, 13. Caricam naviculam habent Tyri parate, ne barbari videantur, *L.* 140, 42.
 Carthago Libyum, *H.* 293, 15 seq. — Carthaginenses, *H.* 300, 26.
 Casius. Vide Jupiter.
 Caspium mare, *AD.* 507, 10.
 Cassanenus, Thrax, Naxo profectus multas Græciæ regiones populatur; ejus amor Pancratius, *Parth.* c. 19, p. 16.
 Castala, *H.* 263, 20.
 Cataclupa Nili, *H.* 395, 65. Ibi sacerdotes, *H.* 274, 16, 267, 38. Forma Κατάκλου, *ib.* 265, 15.
 Cataphracli viri et equi et eorum pugnandi ratio accuratissima descriptio (medii ævi Equites præsens referent), *H.* 380, 22-381, 15.

Cataractae Nili ultra Syenn, *H.* 371, 39; 389, 12. Cataractae minores Nili, *H.* 365, 21, ab Aethiopia pro limite Aethiopiae habebantur, *ib.* 26.
 Catena aurea, *proverbialiter*, *S.* 524; 30. Catena Cannia (Canni regio), *Parth.* 4, 20.
 Caunus, Milesi filius; ejus historia, *Parth.* c. 14, p. 11.
 Caunus urbs, a Cauno, Milesi filio, condita et appellata, *Parth.* 11, 5 et 22. Cauni urbis rex Arginus, *Parth.* 3, 18; 4; 13 — Καῦνος ἄριστος, liber Apollonii Rhodii, *Parth.* 11, 1; qui citatur « Καῦνος » *Parth.* c. 1.
 Cavares, nomen Galii potentis, qui Erippon abduxerat, *Parth.* c. 8 in inscriptione, p. 8.
 Cebren, pater Cēones, in Ida, *Parth.* 5, 14; 30. Cebren, pastor Tragasiae, uxoris Milesii, *Parth.* 11, 10 et 11.
 Celtae, *Parth.* 10, 22; populus ferus et stultus, *ad D.* 1508, 11. Vide Celtas.
 Celtus, filius Bretonii in Celtis filia; ejus historia, *Parth.* c. 30, p. 20.
 Celtus, filius Heraculi ex Celtine Bretonii filia, unde appellati Celtae, *Parth.* 20, 30.
 Cenolophorum antiquus ritus apud Graecos, *C.* 453, 8.
 Centauros et Lapitharum pugna, *H.* 273, 44; ejus Cephalenus, *H.* 311, 7.
 Cephalenia, *C.* 444, 13. Cephalenorum regio, *H.* 239, 23.
 Cephalo Gergithius in Troicis excerptus *Parth.* c. 4, p. 5. Idem excerptus *Parth.* c. 34, p. 22.
 Certasori, viro Aegyptiaco, situs describitur *Ach.* 74, 13 seqq.
 Ceres, *L.* 171, 9. Ceresi hymnum saltant mulieres in convivio, Baccho canunt et libant viri, *H.* 306, 23 seqq.
 Chalcedius lapis, *E.* 525, 7.
 Chaldeus, *J.* 317, 3.
 Chaonae, *Parth.* 21, 4. Regis sui filium Cichyrum honorantes urbem Cichyrum condunt, *ib.* 20 seqq.
 Chanto Aphrodisiensis, Athenagora rhetoris *brotopapeus*, *C.* 416.
 Cheumia, vicus ad Nilum in colle, multus, dives, hominibus frequens, *H.* 255, 52 seqq.; stadiis ferme centum a palude Biondorum ad meridiem distans, *H.* 257, 1 seqq.; 258, 30. Memoratur *H.* 300, 47; 321, 49; 327, 33. Cheminita, *H.* 321, 16.
 Chilonis, uxor Cleonymi Laconis ex regio genere, ejus historia, *Parth.* c. 28, p. 17.
 Chium vinum ex Lacania, *Ach.* 39, 36.
 Chius Claucus, *Ach.* 40, 16. Chius lapis, *E.* 524, 53. (Chius) insula, sub Chioptone, fetis pestata pacatur, ab Orione, *Parth.* 16, 18. Chius (vox depravata) et Tyrus, *C.* 497, 31.
 Chloe, nomen pastorale, *L.* 133, 11.
 Clryseia, *Ach.* 32, 32; *E.* 565, 46.
 Cicada capta, ad canendum lucrosa, *L.* 136, 6.
 Cichyros, Chaonum regis filius, impudens occidit Anthopen, *Parth.* 21, 211 seqq. Cujus de ea nece valde dolentis in honorem eo in loco condunt urbem Cichyrum, *ib.* 30 seqq.
 Cilices metatores, *X.* 198, 41. Apud paratas Cilices Marti sacrum ad hostis humans, quomodo, *X.* 199, 21-29, 202, 24.
 Cilicia, *X.* 198, 44; 199, 15, 18, etc.; *C.* 409, 19. In Cilicia magistratus eligitur ad servanda propositus, *ib.* 199, 31; 206, 10.
 Cinnern, apud quos iufera spectari possunt, *AD.* 507, 34 seqq.
 Cinnamomifera regio, *H.* 382, 54. Cinnamomiferae regem sagittarii, recondito tegmine capitis pro pharetra intentes et ex osse (βασις) torpi thraonis sagittam (σάκος)

parantes, describitur *H.* 382, 2-27. Vide Troglodytica.
 Circe, quomodo Calchum, regulum Danicum, amatorem tractaverit, *Parth.* c. 12, p. 116.
 Circha, *H.* 263, 4.
 Circhali sinus, *H.* 397, 39.
 Cius; ibi aliquando degit Rhesus, *Parth.* 22, 30 seqq.
 Clalis in Aegypti paludibus descriptio *Ach.* 76, 6-33.
 Cleobea, uxor Phylacinae, uxor Phobis; ejus historia, *Parth.* c. 14, p. 12.
 Cleonymus Lacon ex regio genere, Chilonis maritus, quare, post nulli pro Lacedaemonis praeflare gesta, in Epaurabulit ad Pyrrum eunquo ad Peloponnesum invadendum excitaverit, *Parth.* c. 23, p. 17 et 18.
 Climatis orientalis et meridionalis limes, *H.* 264, 11.
 Chte, Kleira, uxor Cyzei, Aeneae filii; ejus historia, *Parth.* c. 28, p. 19.
 Chtus, procius Palones, quomodo ea sit potius, *Parth.* 7, 8-31.
 Clynentus, Argivus, Teles filius, Epicastes maritus, pater Ida, Theragni, Harpalycos; ejus historia, *Parth.* c. 13, p. 12.
 Clytemnestra occidit Agamemnonem, *Ach.* 31, 39.
 Cnidus, *X.* 189, 50.
 Cnidus, Caelo habitior, *proverb.*, *Ach.* 100, 37.
 Cnidosyria, *C.* 482, 30.
 Colophon, ab Epheso octoginta stadiorum (στάδια) distat, *X.* 186, 38. Ibi sanum Apollinis, *ib.* 37.
 Comarsha citatur *E.* 598, 24.
 Concordia, Ὀμοφροσύνη, templum Mileti, *C.* 441, 52; in quo sponsas accipiebant ducturi, *ib.* 54 seqq.
 Conops, servi nomen, *Ach.* 47, 51.
 Kōnos (Falgatio) describitur *E.* 552, 26-35.
 Coplus, urbs Aegypti Aethiopiae vicina, *X.* 208, 20; 209, 32; 213, 17, 52. Per eam nulli transeant in Aethiopia vel Indiam profecturi, *X.* 208, 22 seqq.
 Corinthia, *C.* 486, 33. Corinthius Polybus, *Parth.* 19, 21.
 Corinthus Periander, *Parth.* 14, 37.
 Corinthus, *Parth.* 13, 17; *X.* 212, 45.
 Cornelius. Vide Gallus.
 Corythus, Alexandri et Cēnonae filius; ejus historia, *Parth.* c. 31, p. 22. Secundum Nicandrum, Alexandri filius ex Hileca, non ex Cēnoe, p. 27, 7 seqq.
 Cos, *X.* 189, 48.
 Creia, *Parth.* 22, 11; *Ach.* 77, 16; *X.* 218, 51; 219, 4, *H.* 311, 43, 312, 3, *C.* 445, 42; *AD.* 507, 31; multa dives et magna, *C.* 343, 10. In eam profluit utitur Thestasli, Admeti regis tempore, *Parth.* c. 31 coll. 28. Creticae urbes in Cydonem insurgunt, *Parth.* 22, 14.
 Cretanum, locus in agro Ephesino, quo habitatum coepit Leucippus, *Parth.* c. 33.
 Crissaeus sinus, *H.* 263, 4; 307, 20.
 Crocodilus describitur *Ach.* 79, 1-21. Habet 400 dentes, quot dies anni, *ib.* 27. Crocodilus a dextra ad sinistram intans est mali omnis, *H.* 319, 26 seqq.
 Crusus auxilia contra Cyrum contracta habet, *Parth.* 17, 30. Ejus filia Nanis Sardiū arcem Cyro prodiit, *ib.* 27 seqq. Crusus opulentior, *proverbialiter*, *Ach.* 100, 37.
 Crux poma, *C.* 454, 45 seqq.; 456, 30 seqq., 30. Quali modo noxi in Aegypto cruci suffigantur, *X.* 208, 31 seqq.
 Cursus armati certamen in Pythiis; ejus descriptio, *H.* 282, 46-283, 30, 44 seqq.
 Cyanippus, filius Pharaos Thessali, maritus Leteomus, venationi vehementer deditus, quomodo uxorem perdidit et se ipse occidit, *narratur Parth.* c. 10, p. 10.
 Cydon, pater Eullmenes, quam Aptero Cretina despon-

- 382, 23 *seqq.* Elephantes irrilli in pugna, *H.* 281, 29; 382, 13 *seqq.*, 21 *seqq.* Elephantes formidant equi, *H.* 382, 15 *seqq.* Hippopotamus dicitur potest elephas Aegypti, *Ach.* 70, 16.
- Eleus curvus (Alphens), *Ach.* 98, 21.
- Eleusinae mores, *C.* 460, 5.
- Elysium campus a poetis celebratus, *B.* 524, 13. Ibi et in *παράδεισος* insula animi heroes, *E.* 555, 3.
- Emesenus Heliodorus, *H.* 412, 35.
- Epheli pompam equestrem ducentes describuntur *H.* 173, 37 *seqq.*
- Ephesia (Ephesi regio), *Parth.* 6, 33.
- Ephesi, *H.* 240, 6; *Ap.* 618, a, 10.
- Ephesus, *X.* 183, 1, et saepe in *Xenophonte*, *Ach.* 85, 26; 86, 15 et 32; 87, 41; *Ap.* 626, a, 36, 46 *seqq.* Ibi Diana templum agris propinquum, *Ach.* 112, 5. Hoc templum ingredi non licebat olim matronis ingenuis; sed solis viris, virginibus, et dervabus fugiitis. Matrona ingressa morte plecebatur, *ib.* 9 *seqq.* Disceptatio cum hero servae fugitivae, quo deus serva addiebatur, si veras injuste egerat, *ib.* 13 *seqq.* In loco post templum Dianae est spelunca mulieribus inaccessa, virginibus patens; in ea suspensa syrinx, *Ach.* 116, 31-34, ab ipso Pane confecta et ibi deposita; qui deus speluncam postea Dianae donavit, ea condicione, ut sola virgines intrent, *Ach.* 117, 30-33. Hinc in ea spelunca sit probatio virginitalis, quae explicatur *ib.* 35-51. Templum Dianae memoratur etiam *Ap.* 626, a, 36; b, 7; 628, b, 7. Ephesi ad sacerdotium Dianae et Apollinis, leges jubentia, adroventur nobilissimi et *ἀρχαίοι*, *H.* 260, 9 *seqq.* Honor est annuus, et per theatrum Deli depositur, *ib.* 7-11. Per templum *Θεσπιάς* Dianae supplicia omnia suspenduntur, donec sacrificia delicti fuerint et *θεσπέ*, *Ach.* 111, 45 *seqq.* — Adde *Judicia*, *Lex.*
- Epicasta, uxor Clymeni, *Parth.* 12, 7.
- Ephoratium monumentum in horto suburbano Athenarum, *H.* 230, 46.
- Epimelides nympha, *L.* 155, 1.
- Epimetheus, *E.* 360, 61.
- Epiro, illa Echiomis, cum Cadmo et Harmonia accedens ex Beotia, deinde mortua sepeliebatur in querceto apud Cloniam: unde regioni, secundum nomen illius, accessit nomen Epiri, *Parth.* 21, 23-27.
- Epirus, *Parth.* 13, 2; *C.* 415, 12. Vide Epiro. Ibi oraculum (Dodoneum), *Parth.* 6, 40.
- Equus generosus in pompa describitur *H.* 272, 9-17.
- Equi formidant elephantos, *H.* 382, 15 *seqq.* Equi Armenii, *H.* 386, 8.
- Erasmus Phaedrus, *Parth.* 7, 32.
- Eriphylos mome, *Ach.* 32, 30, in templo Minervae Hypochoa; Delphico positum, a Phayllo ablatum, *Parth.* 13, 20 *seqq.* Ipsius Eriphyke mors, *ib.* 35 *seqq.*
- Eriippe, Xanthu Milesii uxor, ab Aristodemo Gylhymia vocata; ejus historia, *Parth.* c. 8, p. 8 et 9.
- Eris in nuptus Thetidis, *C.* 416, 33, convivium turbans, *L.* 500, 33. Ejus malum, *ib.* et 531, a, 2.
- Erythra, *Parth.* 20, 21.
- Erythraei, socii Milesiorum contra Naxios, duce Diogasio, *Parth.* 9, 23.
- Euandrus pictor: ejus tabulae duae Pelusii in Jovis Casu delicta accurate describuntur, Andromeda, *Ach.* 60, 17-63, 20; Promethus, 60, 27-34.
- Eulimene, Cydonis filia; ejus historia, *Parth.* c. 35, p. 22.
- Eurippe, Tyrinnae filia; ejus historia, *Parth.* c. 2, p. 4, 5.
- Euripia, filia Tyrrenis; uxor Demetrii; ejus historia, *Parth.* c. 36, p. 25.
- Euripidion (iv) *Ἐυριπίδιον* abstractus *Parth.* c. 28, p. 49. Item (iv) *Ἐυριπίδιον* abstractus *Parth.* c. 13, p. 17, et c. 26, p. 19.
- Euphrates, *C.* 462, 22, 40, 46; 482, 20, 23; 484, 37, 48, etc. Euphrates et Tigris insulam effluentes, *J.* 517, 41.
- Euripides suppresso nomine citatus *B.* 530, 44; 533, 20, 21; 534, 32, 33; 543, 22; 547, 6; 548, 40; 549, 4; 560, 14 *seqq.*, 28 *seqq.*, 31; 563, 16; 572, 50, 61; 573, 34, 44; 578, 31, 32, 48; 583, 20, 21; 585, 13, 14.
- Europa (terra), *Parth.* 5, 24.
- Europa, *C.* 467, 18; a Jove rapta, *Ach.* 46, 19. Europae raptae pictura multis describitur, *Ach.* 37, 13 *seqq.*
- Euryalus, filius Ulyssis ex Emippe Tyrinnasida, quomodo perierit, *Parth.* 5, 1 *seqq.* Sophocles fabula, *ibid.*
- Eurycles Graecia dicitur engastrymythos, *J.* 518, 18.
- Euthymicus, juvenis Ephesius, venationis studiosissimus, irata Venere in Rhodopidis amorem incidit, *Ach.* 123, 28-52.

F.

- Fabula de leone, culice et araneo, in qua leonis et culicis faceta descriptio, *Ach.* 48, 30-49, 24. Fabula de leone, elephante et culice, *Ach.* 48, 12-31.
- Fama, illa Columnae, *Ach.* 50, 10 *seqq.* Famae ala celerissima, *Ach.* 113, 37.
- Faustinus, cui Antonius Diogenes librum suum mittit, 510, 43.
- Flores qui sint veris *ἠρωτοφύλακται*, *L.* 159, 2.
- Fons amatorius, *J.* 521, 37.
- Fortuna dea, *Τύχη*, *Ach.* 71, 54, 73, 19 et 20; 77, 10, etc.; *Πρόξενος*, *C.* 437, 5; 438, 7; *εὐδαιμονία*, *C.* 457, 24.
- Frumentum ingens Meroae, *H.* 391, 24-27.
- Furia, *H.* 248, 26; 252, 21; 254, 47. (Furia) descriptio, *Ach.* 29, 37 *seqq.* Furiae, *E.* 556, 48. Furlarum epulum, Furlarum mensa, proverbialiter, *Ach.* 82, 2; *E.* 572, 29.

G.

- Galli gallinacei qua causa mans canant, *H.* 237, 51 *seqq.*
- Galli Gallicus sacrificii ritus, *Parth.* 9, 11 *seqq.* Gallorum incursionem per Ioniam Asiam, *Parth.* 8, 9. Milesi per Thesmophoria festum mulieres multas abducunt, *ib.* 10 *seqq.* Eorum hospitalitas (*εὐδοξία*), *ib.* 26. Nobilissimum factum Galli principis, *ib.* p. 8, 26-2, 17.
- Gallus, Cornelius Gallus, poeta Romanus: Iovis Parthi mus suam collectionem *ἑρπυλίων παρρησιῶν* mittit et inserat, *Parth.* 3.
- Ganymedes pastor, Phrygius juvenis, a Jove raptus, cujus in cubo sit pascillator, *L.* 479, 48; *Ach.* 54, 30 *seqq.* 45, 40 *seqq.*
- Gergillus, vide Cephalo.
- Geryonis boves, *Parth.* 20, 22.
- Getae, *AD.* 509, 7, 18.
- Glauci Chii crater, *Ach.* 40, 16.
- Gorgonis caput terribile, *H.* 287, 16; scutum Persei, *Ach.* 60, 13 *seqq.* Gorgonis caput in clypeo Minervae, *H.* 272, 3.
- Graeca lingua etiam apud Gymnosophilistas et Aethiopicis regis in honore est, *H.* 385, 47 *sq.* Graecus vestitus, *H.* 288, 20 et 48; splendens, *ib.* 49.
- Gracani dii, *Ἐρρίων*, *H.* 260, 9, 300, 43; *C.* 497, 4.
- Gracum mare, *C.* 461, 41.
- Gratus, *E.* 553, 15; 568, 29. *Χαρισμὸν* *ἀγαθόν*, proverbialiter, *E.* 530, 50; item *Χαρισμὸν* *παύσιον*, *E.* 579, 42.
- Gymnasium balneo junctum, *Ap.* 641, b, 4-27.
- Gymnosophilistae, *H.* 391, 33, 51; 399, 15; 406, 28; qui Meroae in Pamis habitabant, *H.* 380, 17 *seqq.*; Aethiopia regi *συνετοί* et *συνασσοί*, *H.* 382, 23 *seqq.* Gymnosophilistae non victimis sed solis precibus et odoramentis

I.

Iacellum canere et *εὐδαίμων*, L. 158, 37.
 Iamblicus Babylonius Antonino et Verro Parthici belli exitum praedicit, J. 518, 27-33.
 Iapetus: *Ἰαπετός*, E. 531, 22.
 Iason et Argonautae inscientes occiderunt Cyzicum, Parth. 10, 2 seqq.
 Iberia; ibi civitas cuius incolae noctu vident, caeci interdum, AD. 508, 14 seqq.
 Ithicus fluvius magnus, cuius undae citharam sonum pedunt, Ach. 43, 29-35. Iperica amethystos, H. 305, 20 seqq.
 Icerius, ex Atheniensium fabula, omnem Bacchum exceperit, Ach. 39, 40.
 Icarus, E. 596, 48; per mare, cui nomen dedit, immortalis, ib. 48-50.
 Icarus insula; ejus viam, Ach. 89, 37.
 Ida mons, Parth. 3, 13, 18.
 Idas, filius Clymeni, Parth. 12, 8.
 Illyris regio, Parth. 6, 43.
 Inachus, rex Argorum, mittit qui filiam suam, Io, a praedoniis ablatam quaerent, Parth. 3, 13 seqq.
 Incantatio sanguinem ex vulnere fluentem sistens, H. 384, 16.
 Indi prorsus nigri, Ach. 61, 12, quibus ibi opponitur *Ἀἰθίοψ* ἄβρο, Indi vincti a Baecho, L. 167, 47. Indae mulieres ex arboribus vestes texunt, Ach. 69, 62 seqq.
 India, soli proxima, calidior luce fruitur; inde Indis corpora ferri coloris, Ach. 71, 7-19; ibi nigra rosa Indorum describitur, H. 11-20. India aurifera, Ach. 45, 36. *Ἰνδία*, X. 208, 25. Indicae rex aliqua, X. 207, 4.
 Indicus elephas, Ach. 70, 17. Indicae plantae, H. 205, 30. Indici lapides, H. 366, 21. Indica amethystus, H. 305, 32. Indica aromata, Ach. 70, 62. Indicae merces, H. 293, 16.
 Io Argiva, Inchi filia, a praedoniis abducta, Parth. 3, 12.
 Iones, Ach. 100, 28; H. 240, 4. Iones dispersi, in Caunum collecti a Cauno, Miletii filio, Parth. 11, 6. Iones *Ἰωνοὶ* καὶ *Ἰωνοὶ*, C. 424, 48 seqq.
 Ionia, X. 183, 5; Ach. 129, 32; C. 428, 45; 431, 54, etc.; 503, 53; dives, C. 424, 48. Ionia a Gallis vastata, Parth. 8, 9.
 Ionium mare, H. 307, 18; C. 443, 8, 14; 445, 42; 446, 18.
 Iphigenia, uxor Halaei Thessali, Parth. 16, 12.
Ἰσχυρὸς. Vide Robur.
 Isidora, soror Antonii Diogenis, AD. 510, 41, 54.
 Isis Aegyptia, H. 225, 42; *Ἰσις*, X. 186, 49. Isis sive Tellus, annal et absentem luget Osirin, id est Nilum, H. 377, 44 seqq.; Isidis templum in Catadopis, H. 267, 7 et 13. Isidis templum Memphi, H. 258, 4-9; 214, 12; 382, 35; X. 209, 34; *Ἰσιον*, H. 338, 3; 340, 8. Isidi sacra ipsa urbs Memphis, X. 208, 16. Isidis propheta, H. 202, 13, cui corna sacra, intonsa, H. 336, 22. *Ἰσιόγυος* et vini abstinentes vivit Isidis propheta, H. 277, 10-12. Ex lege in propheta successit filius major, H. 338, 20. Pars templi prophetis attributa, ib. 20 seqq. Mortuus propheta, per septem dies templum *Ἰσιον* alia praeter sacerdotes, H. 340, 35. Lege sacra velillum ut propheta ploretur, quippe mulierem sortem nactus, H. 341, 1 seqq.; 343, 38 seqq. Isidi dedicata sive sacra virgo, X. 207, 14, 19. *Jusjurandum*, per Isidem, H. 277, 4. — Isidis templum Alexandriae, Ach. 88, 10; 93, 36; item Rhodi, X. 221, 31, 37, 40.
 Isthmus Peloponnesi, H. 407, 23.

Italia, Parth. 8, 21; C. 413, 12; 425, 40; 443, 4; X. 210, 6; 215, 6, 21, 37, etc.; AD. 508, 49.
 Italiota (Rhaeginus), C. 417, 7.
 Ithara, Parth. 5, 2; H. 311, 29.
 Ilys (Iuscinarum cantus), L. 159, 8.

J.

Judicia, Ephesi *Ἰουδαίω*: in capitulum causarum iudicio ex lege habebat *καπιτωλοῦ* ex *Ἰουδαίω*, Ach. 111, 27 seqq.; 121, 5; vel *καπιτωλοῦ*, ib. 111, 31; 119, 7, 17 seqq., 22; 120, 49, etc.
 Juno, Ach. 54, 50. Et sacra Samos, X. 189, 27. Junonis nuptiae, *προτερβαλιτέρ*, E. 539, 51; 596, 17.
 Juppiter a capra nutritus, L. 136, 41. Juppiter ob numerem mugit, saltavit Salyrus, se fecit aurum, Ach. 51, 47 seqq. Mercurium jussit Herculeum vendere Omphalo, Ach. 41, 27. Jovis *Ἰουδαίω*, E. 559, 41; 560, 44. Jovis *Μεδοῦ* et Jovis *Ὀρῶ* templa Alexandriae, Ach. 80, 17. Jovis Casu, dei fatidici, status in Pelusio describitur Ach. 59, 9 seqq.; ejus templum, ib. 16 seqq. Juppiter *Ἰεραπύλος*, Parth. 15, 42. Juppiter *Ἰαῖνος*, H. 259, 37. Juppiter *Σείως*, Parth. 12, 33; 13; 22; 15; 43; H. 259, 34; 36; Ach. 41, 15; 63, 3; 67, 12; E. 550, 7; 17; 552, 18; 502, 54, 29, 47; 557, 44; 591, 1. Jupiter *Ἰαῖνος*, E. 558, 10. Juppiter *Σωτήρ*, L. 175, 18; E. 560, 47. Jovi *Σωτήρι* hibere, E. 527, 50. Jovi *Σωτήρι* sacrificabatur in sine Diastorum, E. 539, 40; 552, 40; 555, 11. *Iude* Diastis. Juppiter *Φόινος*, E. 538, 30; 563, 42. *Ἰουδαίω* *Ἰαῖνος*, *προτερβαλιτέρ* dictum, E. 530, 50.
 Justitiae (*Θέμιδος*) statua allegorica describitur, E. 429, 38-47; 530, 30-36.
 Lacena dictum: ἡ *καὶ*, ἡ *ἐν* *καὶ*, E. 566, 3, 4. Lacena *καὶ*, E. 578, 49. Lacena (vitis) in Chio, Ach. 39, 21.
 Lacedaemon, X. 212, 11 et 31.
 Lacedaemoni, C. 486, 32.
 Laconia, Parth. 13, 46. Laconicus lapis, E. 524, 52. Lampascenti colunt Priapum, Ap. 628, b, 23.
 Lampetis heros in Lesbo interfectus ab Achille, Parth. 17, 3.
 Laodic Troica; ejus historia, Parth. c. 16, p. 14.
 Laodicea Syriae, X. 298, 5, 210, 13.
 Laomedonti serviens Apollo, L. 171, 21.
 Lapis insularis, E. 524, 48. Vide Chalcedon, Chios, Laconicus, Pentelicus, Thessalicus.
 Lapitharum et Centaurorum pugna, H. 272, 1.
 Larissa, filia Pias, Cyzium uxor secundum nonnullos, Parth. 19, 38.
 Latona *κατὰ* *καλλιστά*: confundit cum Niobe eamque punit, Parth. 21, 31 seqq.
 Laurea corona virginea, rosea amoris, E. 573, 40, et *alibi apud eundem*. Laurea corona caelestis Diastorum, E. 540, 9; 546, 46; 548, 29, 29; 572, 4.
 Lesbo, C. 453, 37.
 Leleges: in eorum regione Caunus condita, Parth. 11, 21. Lelegea vestis, Parth. 13, 55.
 Lesbos insula, Parth. 19, 1; X. 201, 36; 222, 43. Ibi locus Nympharum, qui, cum tabula picta ibi consecrata, describitur L. 431, 1-12. Lesbos ab Achille ducta, Parth. 19, 17; 10, 25 seqq. Vide Trambelus. — Lesbos, H. 342, 10. Lesbos vicia, valde humilis, describitur L. 143, 5-9. Lesbium vinum, *ἰσθητικόν*, L. 170, 19.
 Leontidae trecenti, C. 478, 4.
 Leontini, AD. 508, 54. Eorum tyrannus, ib. 43.

modo celebrent Thargelia, *Parth.* 9, 14 seq. — Milesius Hypsicreon, *Parth.* 15, 31.

Miletus condidit urbem Clausium, et e Traçasia, Colanda filia, genuit Caunum et Byblidem, *Parth.* 11, 1 et 7 seqq.

Miletus urbs, C. 424, 53; 428, 20; ibi portus multi, C. 429, 6; quorum unus Dorimus dictus, C. 431, 28. Milesii nuptie fiebant in Ὀπποῦλας templo, C. 411, 33 seqq. Idem Thesmophoria celebrantur in loco qui non procul abest ab urbe, *Parth.* 8, 10. Ex hoc loco per invasionem Galli multas mulieres abduxerunt, *ib.* 12 seqq. Μιλήσιες νυγίνες, *Parth.* 11, 32. — De Mileto urbe exstat liber Aristocriti, *Parth.* 11, 1. Milesiacarum rerum scriptores; ex his excerptum *Parth.* c. 14, p. 12. Milesiaca scripsit Hegesippus, *Parth.* 15, 13.

Minerva, E. 530, 52. Vide Panathœna Minervæ Ἡεροῦσις templum Delphi, *Parth.* 16, 30. Minerva (Ἐργάνη) ira et vindicta pro mercede textrici conductæ non soluta, *Parth.* 19, 23 et 27 seqq. Minervæ Ithia, *Ach.* 117, 1. *Jusjurandum* δὴ καὶ Ἀθήνην, *Ach.* 40, 47.

Mithridatæ (an Mithradæ?) trecenti vel Leonæ, C. 487, 4.

Mitra, sacerdoti symbolum, H. 412, 15; alba, *ib.* 74.

Mnesarchus, AD. 508, 10.

Mors ἐν ταῖς Ἀραις (Lasecrationibus) excerpta *Parth.* c. 27, p. 19.

Mortuus sacer, ἢ ἐκ θεῶν καλομένη νόσος, X. 216, 21.

Mors, Θάνατος, deus, X. 205, 31.

Mortuus κατὰ νόμον καὶ κατὰ παράνομον τις δαίμων dicitur C. 422, 39.

Munitus, Acamantis filius ex Laodice, ab Athra enutritus, quomodo obierit, *Parth.* 11, 33 seqq.

Murenae et Vindex amor describitur *Ach.* 39, 31-48.

Muri (ῥογγίον) status et picturis ornati, qui hortum cingebat, *descriptio*, E. 528, 17-532, 17; 540, 43-541, 42.

Musa, L. 162, 33, 36, 44.

Mycenes ποδάρχου Tyrannus, E. 530, 40.

Myrceanus Asclepiades, *Parth.* 27, 11.

Myrmidones, H. 203, 12.

Mysteria unde dicta, J. 518, 14 seqq.

Mytilene, urbs Lesb, pauca describitur L. 131, 22-25. Ius urbis aëta valde amara et instriata, L. 146, 31 seqq. Memoratur *ib.* L. 167, 5; 172, 14; 173, 63; Ap. 620, b, 5; 622, a, 42; 626, b, 17, 24.

Mytilensis, L. 155, 19 seqq.

Nans, Crossi filia; ejus historia, *Parth.* c. 28, p. 17.

Naucratia, H. 251, 33.

Naucrates mercator, H. 320, 54; 320, 45, 321, 42.

Naufragium. Vide Tempesta.

Nautarum κερκῆρον cantilena, L. 161, 52; 1-2, 5.

Naviculae ex imagine arundinis intermedio structæ, duos vel tres homines recipientes, H. 304, 36.

Navis soluta portu egrediens *describitur* *Ach.* 52, 43-52. Navium zone, Κορδαί, H. 225, 42. Navis parva esse debere ab apudianos, domi nautici viri, *Ach.* 87, 33.

Naxius Promedon, *Parth.* 15, 34.

Naxus insula, *Parth.* 15, 47, nuntiatus inœta Strongyle, *Parth.* 16, 8 et 9. Ex hac insula profecti pirata Thracæ, *ibid.* Quare Naxu a Milesis bella impediti, *ibid.* 1. 1 seqq. Ava in Naxiorum Prytano, *ib.* 2. Naxii a Milesis urbe inclusi et obsessi quomodo servati fuerint *narratum* *Parth.* c. 9, p. 9 et 10. — Naxia scripsit Andronicus, *Parth.* 9, 18.

Nœra, uxor Hypsicreontis Milesii, ejus historia, *Parth.*, c. 18, p. 15.

Nealthes * in secundo libro * excerptum *Parth.* c. 33, p. 21.

Necromantia magisterius *describitur* H. 329, 32-331, 27.

Nelida, *Parth.* 13, 9 et 34. Nelida, *Parth.* 17, 15 et 30.

Nemesis, C. 419, 49.

Neopolemus, Achilles filius, ad aras Pythi Apodis ab Oreste dolo occisus: ejus causa Pythia quæque τε παραρῆδη Anianus theorum Delphos mittunt, H. 708, 45 seqq; 269, 16 seqq, 40. Neopolemus maxima heros, H. 276, 23, hymno celebratur, H. 271, 11 seqq.

Neptunalia Mytilina, Ap. 622, 8, 46 seqq.

Neptunus, *Ach.* 58, 46; C. 437, 14; H. 314, 12; E. 501, 27; 563, 25, 31, 45, 61, etc.; Ap. 614, 9, 13. Neptunus πηλαγος H. 309, 32. Neptunus ἠλαίος, H. 323, 11. Neptunus ἐσπεριος, ἐσπεριων, E. 507, 13. Neptuni cultum, *Ach.* 59, 75.

Nereis, C. 415, 7; 432, 28; 441, 50. Nereides, E. 567, 7.

Nereidum chorus, *Ach.* 87, 72.

Nereus et Nereides, H. 271, 12.

Nicanetus poeta, quæ de Canio et Byblide parat; ejus versus, *Parth.* c. 11, p. 11, 2 seqq. Idem in Ἀίψα excerptum *Parth.* c. 1, p. 3 et 4.

Nirander in libro De poetis excerptum *Parth.* c. 4, p. 2. Ijus versus tres, *Parth.* 22, 5 seqq.

Nicandra, textrix ab Alenore condita et fraudata; hanc quomodo ulla fuerit Minerva (Ἐργάνη), *Parth.* 19, 23 seqq.

Nicochis, vicus major βοσκόων, *describitur* *Ach.* 75, 9-15.

Nihoa, maximum apud Ægyptios festum, circa solstitium æstivum, quando Nilus exundare incipit, H. 377, 28-32; 378, 3-6; 384, 52. Quare hoc habentur festorum maximum, H. 377, 33 seqq.

Nilotici sive Ægyptii boves *describantur* *Ach.* 46, 7-19.

Nilotica lotus, H. 300, 1. Nilotici flores, H. 384, 47.

Nilus ultra Thebas Ægyptias descendens, post Memphi in tria flumina dividitur, Delta efficiens, ubi flumina idorum quodque in alia multa et magna flumina finditur, *Ach.* 74, 13-25. Nili fontes, augmenti cause, et natura aquæ *describuntur* H. 204, 1-31, quæ ex sacris libris petita dicuntur L. 6. Nili aqua suavissima *describitur* *Ach.* 78, 34-43. Quomodo ex Nilo bibunt Ægyptii, *ib.* 44-54. Nilus ζεῦρος, Horus, ab *viz* Qæ dictus, anni vicissitudinum index, ipso nomine ejus dies indicante per litterarum vim, veniens ex Æthiopia, Ægyptus deorum matre, H. 385, 48-57. Nilus habetur deorum maximum et quasi Cæcum ab Ægyptio populo, quare, H. 377, 33-43. Mysteriorum peritis est Osiris, ab Iside amatus, *ib.* L. 44 seqq. Nilo sacrificatur, H. 389, 13. Nili miracula *describuntur* *Ach.* 74, 26-66. Pabules facit in partibus τῶν βοσκόων, *ib.* L. 43 seqq. In ripis Nili multe navigabiles præsto sunt transvectionis mercedem dantibus, H. 249, 19 seqq. Quomodo quæque Nili fossa agere instructa sit, quo rupto campus inundatur, *Ach.* 75, 50 seqq. Magna et lata fossa apud βοσκόων, *Ach.* 76, 3. Nili locus, ubi fluvius in gyrum se flexit quasi suam quendam in continenti terra efficit, *describitur* H. 308, 27-36. Arbores quædam Nilo gaudentes, *ib.* L. 34 seqq. Nili ad Meroen cursus qualis, H. 391, 13-17. Syene palus, summa Memphitæ, *videtur* *describitur* H. 385, 1-9. Nili ostia, ἐκβάδα, X. 237, 22; 209, 5 et 17. Nilostium Herachoticum, H. 220, 4. Nili ostium Paratium (scrib. Paratimon), X. 267, 22. Nili fossa a Memphæ facta ad Schodiam, V. 208, 14. Nilus ἐσπεριος dicitur in oraculo H. 204, 26. *Præterea memoratur* H. 249, 5, 9; C. 686, 10; X. 486, 49.

Περσῶν; ἄρα, *H.* 346, 22. Κόρον Περσῶν, *H.* 379, 53 *seqq.* Persae (saram) deponunt resalutantes προσκυνῶντα, *H.* 346, 30 *seqq.*
 Persica lingua, *H.* 270, 34. Persica avaritia, *H.* 304, 37, 37.
 Persens, Danae ex Jove filius, *Ach.* 53, 6; Argivus, *Ach.* 59, 21. Perseus Andromedam servans, pictura Euanthos, *ib.* et 60, 8 *seqq.* Perseus et Andromeda, heros ἠρώωντος regni Aethiopia, *H.* 288, 3; eorum amores in thalamis regiae picti, *ib.* 8 *seqq.*, ubi nuda Andromeda, *l.* 21 *seqq.* Vide Ethiopes.
 Perseus, Philobios maritus, Dardani praefectus, Laodires precibus commotus quid instituit, *Parth.* 14, 19 *seqq.*
 Piasus, pater Larissae, quacum rem habuit, *Parth.* 19, 30.
 Pile Jusus, *Ap.* 614, b, 13-22.
 Piraeus, *H.* 234, 16.
 Pirato: apud eos lex, capiendam navem qui prunus sit ingressus, is ut quicquid vellet de praeda sibi eligeret, *H.* 317, 4-7. Pirata πορπητῆς (purpuram colligentes) in insula Pharo, *Ach.* 83, 3.
 Pirene, fontis nymphae; ex ea Melissa genuit Sillum (Actaeonem), *Parth.* 13, 15 *seqq.*
 Pisisco Mellymna, regis filia; ejus historia, *Parth.* c. 21, p. 10.
 Pitys (Pinus). Vide Pan.
 Plaudere amor perdidit Hippolytum, *Ach.* 37, 39d.
 Plautus Eresius excerptus *Parth.* c. 7, p. 5 et 8.
 Pharae, pater Cyampi, Thessalus, *Parth.* 10, 26.
 Pharnachus, *J.* 518, 3.
 Pharus insula, *Ach.* 78, 27; 80, 30; 81, 9; 125, 21; describitur *Ach.* 82, 10-26. Haec insula στρογγύλος προικitur, *ib.* l. 37, etc. — Pharus, *H.* 261, 35.
 Phayllus tyrannus; ejus historia, *Parth.* c. 35, p. 16.
 Phere sub Admeto, *Parth.* 6, 38.
 Phila, urbs paulo supra minores Cataractas Nili sita, centum fere stadiis distans Syene et Elephantine. Ex quo ab casibus Aegypti occupata, semper Aethiopicane an Aegyptiaca sit urbs, in aequo erat, *H.* 355, 20-31. Quare Phila urbs semper ἐπιπυρε, *H.* 355, 17. Memoratur *H.* 375, 51; 389, 25; 389, 14.
 Phile, Anipatrii filia, uxor Balagri, *AD.* 511, 3.
 Philotas in Ἰσση excerptus *Parth.* c. 2, p. 1.
 Philobis, uxor Persi, *Parth.* 14, 19.
 Philoctetes sagitta vulnerat Paridem, *Parth.* 5, 31.
 Philomela mensa; *Ach.* 32, 30. Vide Procne.
 Philotas, *AD.* 508, 11.
 Philottus, secundum nonnullos Niober maritus, in venatione perit, *Parth.* 21, 30 *seqq.*
 Phistrum ἄερας insaniam affert, *Ach.* 77, 6.
 Phobus, filius Hippochis Nolidae, *Parth.* 13, 9.
 Phobus, Nelida, Cleobane maritus, imperat Milesus, *Parth.* 12, 31. Quare imperio cessent Phrygii, *Parth.* 13, 4 *seqq.*
 Phoenice, *X.* 190, 38; 191, 34; 198, 9; *C.* 481, 50; 481, 35; 485, 31.
 Phoenices piratae, *X.* 190, 33.
 Phoenicia merces, *H.* 291, 17.
 Pharoicopterus, Nilotica avis, *H.* 321, 20.
 Phoenix avis ex Aethiopia vel India in Aegyptum veniens, *H.* 321, 24; avis Aethiopia; ejus descriptio, fabula et sepultura ritus, *Ach.* 68, 25-51. Ex patris sepulchrum ferente in bellum non exeunt Aegyptii, *ib.* l. 21 *seqq.*
 Phoroneus, Lyrei pater, *Parth.* 3, 14.
 Φρόνησις. Vide Prudentia.
 Phrygia Magna, *X.* 201, 57.
 Phrygi latrones, *C.* 501, 63.
 Phrygius Milesius imperans post Phobum, *Parth.* 12, 5.
 Phthis, regio circa Malacum album, *H.* 269, 6 *seqq.*
 Phthis, regio Aethiis, *Parth.* 17, 19.

Phthiote Achilles, *H.* 269, 3.
 Phylarchus excerptus *Parth.* c. 25, p. 18. Item in libro XV excerptus *Parth.* c. 15, p. 13.
 Pleistum oceanus liberius, *H.* 308, 1.
 Pluto, Ἄδωνος, *Ach.* 121, 29.
 Plutus et Pluto oppositi *E.* 560, 33 *seqq.*
 Poeta qui Ἀλβῶν κτίων scripsit; ejus carminibus versus viginti duo, *Parth.* 17, 1 *seqq.* — Acronius poeta versus citantur *E.* 535, 16.
 Polemarchus (magistratus). Vide Academia.
 Polybus Cocinthus, pater Alcinoes, *Parth.* 13, 21.
 Polydes, frater Polyerites, unus ex praefectis urbis Naxi, *Parth.* 16, 16.
 Polyerites, virgo relicta in Delio templo Naxi; ejus historia, *Parth.* c. 9, p. 9 et 10.
 Polyora, filia Pelei, mater Menesthii, *H.* 269, 11.
 Polymela, Aoli filia; ejus historia, *Parth.* c. 2, p. 4.
 Polymestor, *E.* 518, 41.
 Pompa theatra Delphis cum hecatombe accurate describitur *H.* 270, 21-274, 36.
 Pontus (provincia), *X.* 200, 11; *AD.* 507, 10.
 Priami filius Alexander, *Parth.* 5, 13.
 Priapum Lampsaceni colunt, *Ap.* 620, b, 28. Priapi status in salutariorio Iemonis, *ibid.* 24.
 Priene, *C.* 458, 34, 39; urbs parva, graecae curiositatis plena, *ib.* l. 15. Prieniensium ἀρχαί, *C.* 459, 8; 468, 46.
 Procnes, Philomela et Teret fabula representata in fabula picta, quae describitur *Ach.* 80, 39-81, 8. Eadem fabula multis explicatur *Ach.* 81, 26-82, 11. Jugulatio filii, *Ach.* 32, 31.
 Promedon Naxius, amicus Hypstereontis Milesii, cujus uxor eum ad adulterium adigit et in Naxum sequitur, *Parth.* 15, 31 *seqq.*
 Promethus animalia saxi, *Ach.* 44, 12 et 17 *seqq.* Caenis alligatus, ab Hercule aquilam occidente liberandus, pictura Euanthos, accurate descripta *Ach.* 59, 18 *seqq.*; 60, 28-51. Prometheus aquila, *E.* 560, 6 *seqq.*
 Πρόνοια. Vide Minerva.
 Propheta Isis aquam bibit, proors abstemius, *H.* 206, 31 *seqq.* Prophetis Isiacis Interdictum ritibus magicis et necromantia vel spectanda, *H.* 330, 30 *seqq.* Propheta a puero sacris incumbens, *H.* 281, 32.
 Proserpina, *H.* 305, 47; κόρη, *J.* 518, 39. Proserpina thalamus, *E.* 504, 53.
 Protesilaus redimitus, *C.* 472, 25.
 Proteus Pharius, in varias se formas mutans, *H.* 261, 34 *seqq.*; *E.* 504, 12.
 Prytaneum Naxiorum, *Parth.* 16, 2.
 Proverbia et locutiones proverbiales: Ἰσθρος ἀντι κερδῶν, *Ach.* 95, 35. Ἐκ κύνος, αὐτοῦ λαοῦ σαρματός, *L.* 138, 46. Βοῦς ἐν ἀλλοῖο καταλιπόμενος, *L.* 173, 13. Δυστυχῶς κλοῦς, *H.* 236, 6. Ἐπιθῶν με χερσὶς, *H.* 258, 51. Εἰπον ἄν καὶ τοιαῦτα τοῖς κλέμοις, *H.* 259, 7. Οὐδὲν πρός τόν Διόνυσον, etc., *H.* 261, 32. Τοῖς ἰσοῖς κατ' ἰσοῦ χρεῖται κερδῆς, *H.* 268, 8. Κατόπιν τοῦτης ἡκον, *H.* 270, 16. Ἐκ παρόδου, *H.* 274, 48. Τὴν ἀπὸ βίβλου κλέβειν εἶρει, *H.* 276, 27. Οὐκ ἔστι τοῖς δυστυχόνοισι μὴ αὐ πάντα δυστυχίην, *H.* 308, 34 *seqq.* Κόρη ἐπὶ κόρησι, *H.* 309, 29. Χρυσὴ χαλκῶν, *H.* 339, 49. Οὐδ' ὁ ἥλιος γινώσκει, *H.* 318, 28. Ἦδὲν πείσμα διέρρηται, *H.* 351, 36. Τέλειοι τῶν βέβαιον ἀγαθῶν, *H.* 360, 32. Ὁ τρώσας αὐτὸς λάσσει, *C.* 477, 2. Ἄπο γραμμῆς, *E.* 540, 30. Ἀνδραγατοῖς θεσπεσίαις, *E.* 548, 22. Ἀδὲν ἀπὸ γραμμῆς κινῶ, *E.* 566, 7. Ἀρχὴ ἀν' ἀρχῆς, *E.* 560, 12. Alia proverbia in suis vocabulis referuntur.
 Prudentia (φρόνησις): ejus status allegorice describitur *E.* 528, 21-27 530, 3-10.

- paruit, * aliquis precatur X. 208, 42 seq. Solis prom-
pna, H. 412, 35. Sol γαστέρας sive γαστέρας regum
Æthiopiae, H. 287, 32; 288, 2; 395, 23. Et Æthiopes
sacrificant equos candidos, quare, H. 392, 17 seqq;
404, 35. Per solem iurandum nemo sapientum
(Æthiopia) negligit, H. 291, 2 seq. Vide Æthiopes.
Sol, πρῶτος regis Persarum, C. 474, 39. Solis porta
Alexandriae, Ach. 79, 33 et 36.
- Somnus adducitur φαρμάκων quodam capiti ibito, quantum
est orobi granum, oleo prius subactis, Ach. 73, 45
seqq. Somni fons πρῶτος καὶ πῶτος καὶ κῆπος, E. 527, 27.
- Sophocles in Euryalo excerptur Parth. c. 3, p. 3. Cita-
tur poeta suppresso nomine E. 583, 25, 26.
- Σοφοκλῆς, E. 540, 25, 39. Vide Temperantia.
- Sparta, C. 494, 29; σπάρτα, C. 464, 13.
- Spartilata Lacedaemonius, X. 211, 45.
- Sperchius, pater Menesthei, H. 269, 10.
- Sphinx, E. 531, 13.
- Staphylus, Bacchi filius, Bybasti qua arte effecerit ut
una ex filiabus, Hemitheia, prolem ex Lyceo conciperet,
Parth. 3, 30 seqq. Altera ejus filia Rhoeo, p. 4, 3.
- Stentor: Στενέριον (Stentorea voce), E. 589, 26; 595,
50.
- Strenobæ calumnia, Ach. 32, 31.
- Strongyle, antipilus nomen Naxi, Parth. 16, 8.
- Struthio camelus, στρουθὸς Αἰθιοπία, H. 404, 17.
- Styx, fons sacer Ephesi, Ach. 123, 1, quomodo ortus sit
multis narratur ib. l. 18-54. In eam descendunt quae
pudicissimè violatæ arguuntur; fons culpam sive imo-
centiam indicat, Ach. 124, 1-9; 39-45.
- Susa, C. 462, 45.
- Sybaria, C. 433, 12.
- Sybaritas, C. 429, 22. Sybaritis (mulier), C. 423, 47;
429, 20.
- Syene, H. 355, 22; 369, 34; 371, 29, 31, etc. Po-
sita in solo inferiore quam Nilus, H. 373, 9 seqq. Vide
Nilus. Syene ex gnomone et puteis ad fundum illumi-
natis intelligitur solem recte solstitio extensusim ver-
tici innuere, H. 385, 9-15.
- Συμβῶνι (eorum quæ in via vel alibi nobis occurrunt,
conspectantur vel audiuntur) interpretes quid de fabulis
pictis dicant, Ach. 81, 12 seqq.
- Syracusan, urbs magna et pulchra, X. 212, 32; 312, 44
C. 415, 2, 10, 17, etc. Syracusanorum tyrannus Hipparci-
nus, Parth. 18, 7. Syracusan festum Veneris δημοτικόν,
C. 415, 22.
- Syria, X. 193, 31; 195, 38; 196, 25, etc.; C. 462, 19;
481, 50; 482, 20; 484, 36, 50 etc. E. 561, 2. Syriae rex,
J. 521, 50; 522, 25, 30.
- Syrinx virgo, capras pascens, amata a Pano, et in in-
strumentum musicum mutata, L. 153, 28-42; 154, 18-
24. Vide Pan. In spelunca luci Dianæ Ephesiae suspensa
syrinx virginitatis penatrix, Ach. 117, 30-31. Syringia
accurata descriptio et cum tibia comparatio, Ach. 116,
38-117, 11; ib. l. 73-79.
- Tania virginis vice fanis fungitur, L. 133, 48 seqq.
- Tanais fluvius, Parth. 7, 1. Unde et nomen, J. 518, 4
seqq. Tanais et Pharsaridis sunt quæ ab accolis cele-
brantur mysteria Veneris, ib. l. 5-7. Tanaisidis ostia, AD.
507, 12.
- Tantalus, pater Nioles, Parth. 71, 29. Tantalus tibus,
Ach. 90, 32. Tantalus poculus, Ach. 54, 7.
- Tarentum, urbs Italiae, X. 215, 23; 317, 53.
- Tarus, urbs Cilicie, X. 199, 29 et 42; 202, 43, etc. Ap.
613, a, 8 sq.; b, 24; 616, b, 36; 626, 33, 38.
- Tauri, ubi Dianæ humano sanguine sacrum fit, Ach. 114,
42 et 45.
- Tauronemum in Sicilia, X. 215, 32; 217, 33.
- Telamon, pater Trambeli, Parth. 19, 1 et 18.
- Telcus, Argivus, pater Clymeni, Parth. 12, 7.
- Tellus, Γῆ, recondit cantica Echoniæ nymphæ, dum canita-
ret occisæ, L. 162, 42 seqq. Tellus mater Daphnen tu-
gentem supplicem recipit et servat, E. 574, 43 sq.;
597, 4 seq.
- Temperantia, Σοφοκλῆς: ejus statua allegorica describitur
E. 529, 13-37; 530, 19-29.
- Tempestas in mari et naufragium describitur aberrime
Ach. lib. III (lib. I), p. 56-58.
- Tereus. Vide Procne. Terei mensam canunt hirundines,
Ach. 37, 27.
- Termera, Parth. 27, 27.
- Thamyras, Thrax excæcatus, Parth. 20, 19.
- Thargelia Milesiorum, Parth. 8, 44.
- Thebae Ægypticae, Ach. 74, 14. Thebae Magar, H. 262,
43; 353, 10; ἑκατόμυλοι, patria Homeri, H. 278, 33.
- Theban a Phœnicibus orti, Ach. 27, 2.
- Θῆβαι. Vide Justitia.
- Themistocles, ex juvene ἀκολύτῳ vir factus virtute et
sapientia eximius, Ach. 126, 50 sq.
- Theocritus poeta suppresso nomine citatur E. 540, 13;
576, 38.
- Theodosius, pater Heliodori, 412, 35.
- Theogenes excerptus, fortasse ἐν Ἠλλάδικαίς, Parth.
c. 6, p. 6 seq.
- Theophrastus in libro primo τῶν Ἠρώ των καιρός; excerptus
Parth. c. 18, p. 15. Idem in libro quarto ejusdem
operis citatur Parth. c. 9, p. 9.
- Theoria. Vide Pompa. In theoria Delphis sacerdos Apollinis
σποδῆν facit, ἀρχιεπίσκοπος; autem aram incendit face
a καίωσσι Dianæ amplexa, H. 274, 4-7.
- Therapsus, filius Clymeni, Parth. 12, 8.
- Thermopylarum pugna, C. 480, 43.
- Theseus, H. 231, 22. Theseo abrepta Ariadne a Baccho,
C. 442, 40.
- Thesmothoria Milesiorum, Parth. 8, 10.
- Thessali: eorum pars nobilissima et ἑλαττωτάτη Ἰλιάνες,
H. 268, 38. Thessali Ἰλιάνibus cesserunt ἑκατό-
μυλοι Neoptolemi, H. 269, 17. Thessali (ut videtur Phe-
renses ab Admeto ἑκατόμυλοι) in Cretam proficiscuntur
duce Leucippo, Parth. 6, 31 coll. 37. Thessalanum
artes magicæ et philtra, Ach. 91, 1; 94, 19.
- Thessalia, Parth. 16, 26; H. 410, 21. Thessalia a piratis
direpta, Parth. 16, 10. Thessalici equi, H. 271, 41
seqq. Thessalicus lapis, E. 624, 25, 53; 626, 6. Θεσσαλικὴ
linguά, Parth. 18, 21.
- Thetis, C. 476, 39; ex Mallaco sinu nupsit Peleo, H. 269,
5 seq.; C. 442, 44. Thetidis nuptiæ in Peleo, a poetis
celebratæ, in quibus Eris intervenit, C. 415, 51-53; E.
530, 51. Mater Achillis, Parth. 17, 18. Thetis hymno
celebratur, H. 271, 3, 11 seqq.
- Thracee, Parth. 7, 30; AD. 509, 4. Thracee Byzantium
infestant, Ach. 79, 51.
- Thracia, Parth. 16, 7. Ibi Maronea vills, Ach. 39, 36. —
Thracicus, H. 262, 3.
- Thrax, Θραξ, titulus libri Euphorionis, Parth. 12, 7; 19,
11.
- Thule insula, AD. 507, 19, 21, etc.
- Thurinus (homo), C. 421, 24.
- Tibellus i quid in ea habeatur indecorum, H. 351, 3-6.
- Tigris et Euphrates insulam efficientes, J. 517, 41.
- Tiannus (ly) Συκελαιός; excerptus Parth. c. 29, p. 20.
- Torquendi fontes instrumenta, C. 445, 5, 32 seq.; 451,
7; 453, 15 seq.

ROMANCIERS BYZANTINS

ΝΙΚΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΕΙΑΝΟΥ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΡΟΣΙΛΛΑΝ ΚΑΙ ΧΑΡΙΚΛΕΑ

BIBLIA Θ.

NICETÆ EUGENIANI

DROSILLÆ ET CHARICLIS

RERUM

LIBRI IX.

NUNC INTEGROS EDIDIT

IO. FR. BOISSONADE.

OFFICE

OFFICE
OF THE
SECRETARY OF
STATE

OFFICE
OF THE
SECRETARY OF
STATE
WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON, D. C. 20520-1204
TELEPHONE: (202) 647-1204
FACSIMILE: (202) 647-1204
INTERNET: <http://www.state.gov>

PRÆFATIO.

Nicetas Eugenianus sæculo, ut videtur, duodecimo scripsit versibus iambicis politicis de Drosillæ ac Chariclis rebus narrationem, cujus quam nunc offero collectionis Didotianæ emptoribus, editio non fuit ad exemplar prioris exacta a me anno 1819 curatæ. Etenim emendata magis ac lacunosa minus invenietur. In hac recensione magno mihi fuit usui Philippus Bassus, collega doctissimus et amicissimus, qui a gravioribus studiis non otio se recreat ac quiete, sed laboribus aliis, levioribus quidem, eruditus tamen. Quas inter relaxationes, quæ delassarent alios, numeranda Eumathii Gallica conversio cum notis; editio Theodori Prodromi mythistoriæ de Rhodantes ac Dosiclis amore, quam Nicetas sibi proposuit imitandam, ad codices sedulo recensita; et Nicetæ ipsius conversio Gallica cum commentario docto ac laborioso, locorumque multorum correctionibus supplementisque ex codicibus Vaticano et Urbinatate studiose ac diligenter collectis. Nicetæ conversio Gallica pars debuit esse collectionis similium libellorum a bibliopola Parisino inchoatæ, ac typis descripta fuit anno 1841. Sed quacumque de causa negotium processu sperato caruit et volumina latent adhuc suppressa. Quum valde quererem de viro clarissimo quod tamdiu utilem librum teneret, sibi sic nobisque invidente, aurem præbuit facilem, ac mira benignitate volumen rarissimum mecum communicavit, quo ut vellem uterer; atque sum usus ad emendationem Nicetæ. Igitur ut editor gratias ago Philippo Basso, quum ejus ope potuerim edendo auctori prodesse. Sed critici lectores quibus mutationum rationes debui exponere querentur, idque merito se meas frustra quæsisse annotationes; quibus reponam collectionem Didotianam commentarios non admittere, scilicet destinatam extemporali lectioni, non studio philologico. Bassum

ΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΔΡΟΣΙΛΛΑΝ
ΚΑΙ ΧΑΡΙΚΛΕΑ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Αὐτοῦ Δροσίλλης ἀλλὰ καὶ Χαρικλέους
φυγῆ, πλάνη· κλύθωνες· ἀρπαγαί· βίαι·
λησταί· φυλακαί· πειράται· λιμαγγόναι·
μελοδρα δεινὰ καὶ κατεζορωμένα,
ἐν ἡλίῳ λάμποντι μετὰ τοῦ σκότους·
κλειοὺς σιδηροῦς ἐσφυρηλατημένους·
χωρισμοὶ οἰκτρῶς δυστυχῆς ἐκατέρων
πλὴν ἀλλὰ καὶ νυμφῶνες ὀφέ καὶ γάμοι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Νῦν τοῦ φεραυγοῦς ἀστεράρχου φουζόρου
ἐκ τοῦ κάτω φάναντος ἡμισφαιρίου,
ἐξ ὠκεανοῦ τῶν βουῶν ληλουμένου,
καὶ γῆς τοσαύτης ἐκταθείσης εἰς πλάτος
ἀναδραμόντος τοὺς κορυφαίους τόπους,
Πάρθοι προσεμπίπτουσι Βάρζῳ τῇ πόλει,
ὄχι ὡς κατ' αὐτῆς συγχροτήσαντες μάχην,
οὐδ' ὡς βαλοῦντες βρεπάληϊδος λίθους
ἐκ πετροπομπῶν εἰς τὸ τεῖχος ὄργανων,
οὐδ' ὡς καταπάσαντες ἐκ τῶν ὑψέθεν
πέτρας, χελώνιας καὶ κριοῖς χαλκοστόμοις
(οὐκ ἦν γὰρ εὐάλωτος αὐτοῖς ἡ πόλις,
κρημνοῦ περισφίγγοντος αὐτὴν κυκλόθεν),
ἀλλ' ὡς ἀραρπάσαντες ἀνδρας Βαρζίτας
ὅς ἐκτὸς ἂν λήφαιτο τῶν ὀρισμάτων,
καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν τυχεύσαν οὐσίαν.
Καὶ γούν ὑραπλωθεῖσα καὶ τεταμένη
τῶν τῆς πολίτης τειχέων ἀποστάθην
ὑπουργικῆ χειρὸς Παρθικῆς φυλακίας
αἰφνιδῶν ἐσχύλευε τοὺς περὶ τόπους·
οἱ Βάρβαροι δὲ συνδραμόντες αὐτίκα
λείαν Μυσῶν ἔβαινον τὰ πρὸς ταῖς πόλεις.
Τοὺς μὲν γὰρ ἐσπάζον ἀνδρας ἀλλήλους
ὅς ἀντιπίπτειν ἔδωκεν πειρομένους·
τοὺς δὲ προῆγον δεσμῶους κρατομένους.
Πᾶν συγκατέκλιον βένδρον ἐξ ἀπληστίας,
καίτοι βρέθον βλέποντες εἰς εὐκαρπίας.
Τὴν αἶγα, τὴν βουῶν συγκαθέραζον τότε,
ἢ μὴ τὸ τεῖχος εἰσδραμεῖν ἐπερθᾶκει.
Γυναῖκας εἶλον αἱ συνειδὼν τὰ βρέφη·
ἡμιζον αὐτῶν αἱ τέλειαι μητέρες,

DROSILLAE
ET CHARICLIS
RERUM

LIBER PRIMUS.

ARGUMENTUM TOTIUS OPERIS.

He insunt Drosilla atque Charicles
fuga erroresque; procellæ, rapinæ, violentiæ,
prædones, carceres, piratæ, dira jejunia;
domus horridæ, ac tenebris
solis sub meridiani splendore
cælgantes; collare ferratum;
amborum separatio miseranda, infelix;
at tandem thalami et nuptiæ.

LIBER PRIMUS.

Jam rex splendidus astrorum diuque parens ex infero
Titan emererat hemisphærio, oceani fluentis prolutus, et
telluris in tam vastam extensæ latitudinem ardua cursu
loca superaverat;

quum Parthi Barzo urbi accursu propinquant, non quam
vi oppugnarent, nec e tormentis longe saxa rotantibus in
muros missuri molares cum propugnaculorum ruina, nec
ut testudinibus ætatisque arietibus summus detergerent
pinnas (urbs enim undique rupibus cineta anfractu cel-
sore discissis, non erat facile expugnabilis); sed ut Bar-
zitas homines extra limites deprehensos raperent, bonaque
illorum sorte obvia.

Hæc procul ab oppiduli montibus explicati dispartitoque
Parthici exploratores exercitus, momento temporis parvi,
loca vastavere vicina;

ac repente una omnes Barbari concursantes proxima
portis quasque Mysorum prædam fecerunt.

Miseros enim ense necabant viros, qui obsistere cona-
bantur; ceteros ante se agebant onustos vitulos.

Arborem quamque intusque furentes confingebant, et si
fructuum viderent inclinatam pondere.

Capellas vaccasque corripiebant, quæ muros ingredi non
potuerant.

Trahebantur mulieres, quæ et ipsæ trahebant puellulos;
cebant matres infortunatæ;

- Τούτου δὲ πάσης αἰτίαν λογιστέον
 θερμαντικὴν ἀκτίνα τὴν τοῦ φωσφόρου·
 ἔτιν γὰρ αὐτὴ, καὶ καλῶς οὕτως ἔχει,
 μέσον καλύκων πλεκτικῶς ἐπισηθάλῃ,
 90 γυμνάσει αὐταὶ τὴν βυδρόπυρον χάριν.
 Καὶ ἴσημα πηγμῶν τὴν ἐκεῖ βέναν,
 ψυχρὸν, διαιτῆς, καὶ γλυκῆζον ὡς μελι-
 κίων δέ τις ἀνείχε τῆς πηγῆς μέσον,
 ἔσθθην οὕτω τεχνικῶς γεγενημένον·
 95 σολῆνι μακρῶν ἔθθεν ἐξεικασμένον,
 δι' οὗ τὸ βυτὸν ὑπανήχεται τρίχρον·
 πλὴν ἀετός τις, τοῦτο προσδέχμενος,
 (χαλκῶς γὰρ ἦν ἄνωθεν ἔσθως ἐπέχμενος),
 ἐξῆγε τοῦ στόματος αὐτῆς καταβέβρον.
 100 Λευκῶν δὲ πετρῶν τῆς καλῆς πηγῆς μέσον
 ἀγαλμάτων ἔστηκεν εὐξέστων κύκλος·
 οἱ δ' ἀνδριάντες ἦσαν Ἐρχα Φειδίου,
 καὶ Ζεῦξίδος πόνημα καὶ Πραξιτέλους,
 ἀνδρῶν ἀρίστων εἰς ἀγαλματοουργίαν.
 105 Ἐπὶ δεξιῶν δὲ τοῦ παραδείσου μέρει
 ἔθθθεν αὐτῶν τῶν ἑλλήνων θρηγγίων,
 βρομῶς κατασκευάστο τῷ Διονύσῳ,
 οὗ τὴν ἑορτὴν εἶχον ἄνδρες Βαρβάρων
 καὶ ἦν τὸ πλῆθος τῶν ἀθέτων Βαρβάρων
 110 ἄρνοι περὶστέβρουσα τοῖς ἐγγυρῶσι,
 φυλακτικῶν ἔθθθεν οὗσι τεχνίον
 ὁμοῦ μετ' αὐτῶν τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων,
 καὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ θεοῦ Διονύσου
 ἐκεῖ τεύουσι, καὶ συναστειωμένοις
 115 σκηνοῦρπρικῶν ἐνθθεν στεγασμάτων·
 δι' ἣν ἑορτὴν καὶ Δρόσιλλα παρθένος,
 σὺν ταῖς κατ' αὐτὴν καὶ κόραις καὶ παρθένοις,
 τὸ τεῖχος ἦδη τῆς πολίχνης ἐξέθου,
 χοροῦ καλὴν τέρνωσιν ἐναρτῆσαμένη.
 120 Ὡς οὐρανὸς γὰρ ἦν ἑναστῆρος ἡ κόρη,
 χρυσοῦν φαεινὸν λευκοπόρφυρον ἔσθρος,
 πρὸς τὴν ἑορτὴν ἔθθεν, ἡμπετισμένη·
 εὐρυθῆμος ἦθθην· λευκὸχειρ, χρυσταλλόχειρ·
 χεῖλη, περὶθε ἐξέρυθρος ὡς βόδον·
 125 ὀφθαλμὸς αὐτῆς εὐπερίγραφος, μέλας·
 πυρσὴ περὶθε, ἔθς γρυπὴ· στυλπνὴ κόμη,
 ναὶ καὶ γλῶσσοι καὶ διευθετισμένη·
 καλοὺς τὰ χεῖλη, σήμθλον ἀνευρημένον,
 θυμῆρες ἐκρέοντα τοῦ λόγου μελι-
 130 γῆς ἄστῆρον ἐξαεράπτον, οὐρανῶν βόδον·
 εὐρυθῆμος δ' ἐράχλος ἐκτεταμένος·
 τὰ πάντα τερπνά· κυκλοειδεῖς ὄφρῶδες
 καὶ πυρσὸν αἰγλήχοντα λευκοκυβέρητος·
 αἱ τῶν περὶθῶν ἐξέπιμπον λαμπάδες·
 135 γῶν δὲ τάλλα τοῦ προσώπου τῆς κόρης·
 ὁ βρόστῆρος χρῆσιμος· αἱ πλοκαμίδες
 ἐκθαλαί, μελέχραί, χρυσοειδεῖς, κοσμίαι,
 τεταμέναι τε καὶ πνέουσαι τοῦ μύθρου·
 ἡ γνάθος, ὁ τράχλος ἐστὶ θωμμένα·

Quod quidem calidis laedere calidis esse omnino cre-
dendum est.

Quando enim, idque apto tempore, ardentem vini me-
dis inspirant calathis, angusto jam nudatur calore rosarum
suavespirantium bonox.

Nec non hic floebant fontani latices, frigidi, vitrei, et
veluti mella dulces.

Columna surgebat medio fontis medullitio, infus arte
summa sculptoris haec elaborata modo :

longo nimirum erat tubo sumis, per quem rapido unda
motu sursum elata, ab aqua excipiebatur, quae supra su-
perne stabat artificioissime, cujusque manabat ab ore.

Pulchri simul fontis medio in orbem stabant dispositae
statuae e lapide albo astatre politae, Phidiae manus, labor-
que Zeuxidis et Praxitelis, virorum statuariae peritissi-
morum.

In dextra horli parte, extra ligna septa, ara Baccho
instructa fuit, cujus festum celebrabant Barbarae, quam ne-
farioorum multitudo Barbarorum subitis fluctibus popularis
oppressit, extra munium custodiam versantes una cum
conjugibus liberisque, et Bacchi divi solemnia ritae agentes,
sanulque vescentes sub tegmine tentoriorum.

Hae propter solemnis Drosilla virgo, una cum puellis vir-
ginibusque coactancis, oppalul muros liquerat pulchrum
chori orbem instaurans.

Culo stellis pellorenti similis se ferebat puella, dist-
ctam auro, splendidam, alborpurpurascentem, ut in festo
die, vestem induta;

statura, commoda, candidis, crystallinis manibus, labellis
genisque rosarum odore rulentibus; oculis nigris contin-
noque orbe circumscriptis; genis rubeis; naso paululum
inflexo; comis nitidis, luxuriantibus, et apte dispositis;

labia dixerit rosarum cadycem, alveare apertum, dulci
fundens mel loquela;

scintillans erat terrae sidus, oculi rosa;

Concinnum collum et procerum; nihil non fuit ana-
bile;

supra ocella belle sinuabantur, et genarum lampades flamma
praefulgabant spiculis, subalbescentes simul prae rubescente;
altioras vultus virgineas partes aiv tegebant;

Aurea fuit coma, flavi cinnini, molles, aurei, dixerit,
prolexi et unguenta fragrantia spirantes; splendebant nabe
collumque,

λαμπροῖς τὸν ἀνδρα δεξιούται τοῖς λόγοις,
 195 πολλὰς πρὸς αὐτὸν ἑταίων ὑποσχέσεις·
 καὶ μὴν σὺν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς λείας πλέον
 αὐτοῖς παρασχεῖν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐξέτη·
 « τοὺς γὰρ ποιοῦντας ὑπὲρ ἄλλους τί πλέον
 « καὶ ἑωρεῖν γρή' δεξιούσθαι μειζόνων. »
 200 Τοσαῦτα λέξας, ἐξανέστη τῆς κλίνης·
 ἀνίσταται δὲ καὶ τὸ Πάρβαρον φύλον
 οὐ βραδέως ἔτοιμον ἀνθυποστρέφειν.
 Καὶ δὴ συνάξαν τὰ διεσκορπισμένα,
 τὴν αἶγα, τὴν βοῦν, τοὺς ἀλόνας δεσμούςσιν,
 205 αὐτῇ κελεύσει τοῦ κρατοῦντος Κρατύλου,
 ἰθυτενῶς ἤλαυνε πρὸς τὴν πατρίδα.
 Φθάσαντες οὖν ἐκείσι πεμπταίῳ φάει,
 εἰς φυλακὴν ἔδοντο τοὺς κρατουμένους,
 μίξαντες αὐτοὺς τοῖς προεγκλεισμένοις
 210 ἐκ πρωτολείας αἰχμαλώτοις ἀθλοῖς·
 οἱ καὶ φυλακῆς ἔνδον ἐμβεβλημένοι,
 χαμαὶ πεσόντες καὶ κλιθόντες εἰς γόνυ,
 τὴν σπῶν ἀπωδύροντο δυσμενῆ τύχην,
 μόνους ἐμακάριζον, αἰών ἤξιον
 215 οὗς ἔργον εἰργάσατο τὸ ξίφος φόνου,
 τοῦτον καλοῦντες τὴν σφαγὴν εὐεργέτην·
 ψυχὴ γὰρ ἀνέρτατός ἐστι τοῦ βίου
 λύπαις ἀμείτρις ἐπιεσσοῦσα πολλάκις.
 Τὴν δὲ Δρόσιλλαν δυστυχῶς, δυσδαίμονος
 220 διαζυγαίῃσιν ἐκ παλαμναίας τύχης
 τοῦ μέχρι φωνῆς νυμφίου Χαρικλίου·
 ἢ τῆς Χρυσίλλης εἶχε γυναικωνίτις·
 γυνὴ γὰρ ἢ Χρυσίλλα Πάρβαο Κρατύλου.
 Ὁ γοῦν Χαρικλῆς ἔνδον ἐγκλεισμένος
 225 τῆς φυλακῆς, ὡς εἶπον, ἤρξατο στένειν.
 Καί· « Τίς Ἐρινύς, Ζεῦ Ὀλύμπιον κράτος,
 « Δρόσιλλαν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ἀγάλης
 « τῆς τοῦ τοσαῦτα δυστυχῶς Χαρικλίου;
 « εἰκῶν Χαρικλῆς, μείζον ἀντεκεκράγει·
 230 « Ὅμοι, Δρόσιλλα! ποῦ πορεύῃ; ποῦ μένεις;
 « ποῖαις ἰτάχθης δουλικαῖς ὑπουργίαις;
 « ἀνθρώπῃς πρὸς τινος ἐχθρῶν ἀγρίων;
 « ἢ ὅς ἀμυδρῶς, ὡς σκιὰ κινουμένη;
 « κλαίεις; γελᾷς; θωίλας; ἐββύθητις φόνου;
 235 « γάρρεις; θλίβῃς; δέδουκας, οὐ φοβῆ ξίφος;
 « ἀλγείς; κροεῖ; πίπνυθας, οὐ πάσχεις φόρον;
 « τίνος μετέρχῃ λέκτρον ἀρχισατράπου;
 « ποῖός τις ἐχθρὸς σὺν φανείσ σοι δεσπότης
 « ἐκ βακτύλων σῶν τὸν κρατῆρα λαμβάνει;
 240 « ἢ ποῦ σε, πολλῆς ἐμποροῦμένος μέθης,
 « τυχὸν πατάξει βαρβαρώδει κονδύλῳ
 « πταίουσιν, οὐχ ἑκώσαν· αἰ αἰ αἰ τύχης!
 « ἢ καὶ Κρατύλος οὗτος ὀφθαλμῶν λίχνον;
 « ἐπεμβάλει σοι, καὶ φθάνηται τοῦ γάμου·
 245 « πρὸ τοῦ τυχεῖν δὲ, τῆς Χρυσίλλης ὁ φθόνος
 « διαφθερεῖ σκίψῳ σε δηλητηρίου.
 « Ὁ τοῦ Διὸς καί, Διόνυσε, πῶς πάλαι

honorificis satrapam verbis excipit, multa ipsi pollicitus, et insuper addens majorem quoque praesae partem ejus datum iri militibus :

« nam qui majores quam ceteri labores toleraverunt, « majoribus quam ceteri donis afficere aequum est. »

His dictis e lectulo surrexit, et reliqui statim conuergunt Barbari, jam ad abeundum alacres.

Atque coactis dispersim vagantibus capellis et bobus, captivisque simul, recta in patriam tendunt iter, jubente duce Cratylo :

quo quum pervenissent quinta post luce, captivos in vincula conjecerunt, datos in societatem captivis aliis miseris, qui, prae dationum anteriorum pars eximia, jam praedem in carcere gemebant.

Conjecti in custodiam et humi facentes, genibusve innixi, crudelis lugebant fatum, illos solos felices clamantes, laudantesque solos, quos gladius peremerat, et pro benefici caedem illis fuisse dicebant.

et enim animus immensis exae oppressus doloribus vitam fastidit.

Drosillam autem quam misere infortunatamque atrox Fortuna divulserat a Charicle, sponso quidem, sed nomine tenus, Chrysilae, Cratylo Partho nuptae, gynaecio tenebatur.

Charicles igitur, quem dixi modo carcere clausum, ingemere coepit :

« Jupiter, Olympica potestas, quae Erinys Drosillam « ab ulnis eripuit Chariclis infelicissimi? »

Moxque altius etiam inelamans :

« Hei mihi! Drosilla, quo vadis? ubi manes? quibus « damnata es servilibus operibus?

« an aliquis te saevorum interemit hostium? an languidam Iralis vitam, tenuis ad umbrae modum? lugesne?

« ridesne? peristine? Salvane es a caede? gaudesne? morstane es? timesne vel non times gladium? dolensne? verberarisne? passane es, patrisne vim?

« Cujus lectum subisti archisatrapae? Quis hostium, jam « tibi factus lierus, e manu tua poculum prehendit?

« Ah! forte multo impletus mero pugnis te cadet barbaris, peccantem, sed invitam. Hei tibi, fatum crudele!

« vel etiam Cratylus ille devorantes oculos injiciet tibi, et « nostris invidet nuptiis?

« Sed antequam te possidat, Chrysilae zelotypa (oculo « lo neculul lethali.

« O nato Jove, Baccho, cur thulum

• ἀντιστρατεύῃ δυστυχῶς σοι, Χαρίκλειε,
 • ἢ καὶ πρὸ σοῦ μοι τῆ Δροσίλλῃ παρθένῳ,
 • ὡς τὴν ἀδιόβρηκτον ἀλλήλοισίαν
 305 • ἤμῳν διασπῆν καὶ μερίζειν εἰς δύο. —
 • (Τί γάρ, Τύχη βράσκει, μὴ κέρον δέχη
 • τῆ προφθασῆσθαι ποικίλῃ περιστάσει
 • καὶ τῆ κατασχούσῃ με νῦν τιμωρία,
 • ἀλλ' ἐκτός ἐγκαλείεις με τοῦ Χαρικλέος;
 310 • Ὑπὲρ τὸ φῶς μοι τῆς φυλακῆς τὸ σκότος,
 • εἰ συγκαθίσθαι Χαρικλεῖ κατακρίβην,
 • καὶ χθὲς σὺν αὐτῷ τὴν φυλακὴν εἰσέδων.)
 • Ἐγρῆν, Χαρίκλειε, κἂν τοσοῦτον ἢ Τύχη
 • ἀντιστρατεύῃ, πρὸς δικάσασιν φίλων,
 315 • καὶ μηχανᾶται συμμερισμὸν τῶν δύο,
 • ἰγωνίῃ δὲ φεῖ! διασπῆν εἰς τῆος
 • τοὺς εἰς ἐν ἐμπνόντας ἀλληλεγγύως,
 • μὴ καταπίπτειν, μηδὲ λήθῃ διδόναι,
 • ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν τὴν καλαμαναίαν Τύχην
 320 • ὄλιγην μεγίστην ἐνδιδύσκεισθαι πλείον,
 • Σὺ δ' ἀλλ' ἐρυπνοῖς, καὶ Δροσίλλῃς λανθάνῃ·
 • ἢ δὲ στενάζει, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
 • διαβραγῆναι μηδ' αὖτ' Χαρικλέος.
 • Κισσὸς γὰρ εἰς ὄρν' οὐσαποσπάστωις ἔχει·
 325 • ἐτίξεται γὰρ συμπλοκαῖς ταῖς ἐκ νέου,
 • καὶ σωματοῦται, καὶ δοκεῖ περικέναι
 • ἐν σῶμα, διπλῆν τὴν ἐνέργειαν φέρον·
 • οὕτω Δροσίλλα πρὸς Χαρικλῆν νομίζον
 • ἐν σῶμα καὶ φρόνημα καὶ ψυχὴ μία·
 330 • κἂν χθὲς, τραπέζης κειμένης, ὁ Κρατύλος
 • ἐκδήλος ἦν ἔρωτα δεινὸν ἐατρέφωι,
 • καὶ βράσκανόν μοι βλέμμα δεικνύειν θέλον.
 • Ὄμοι, Χαρίκλειε, κλητὶς ἢ φιλοχέει,
 • πῶς οἱ καθ' ἡμᾶς συμφορὰν σφρίεν τέλος;
 335 • Ὡς νῦν ἐγὼ, σοῦ κἂν διχόμεμαι, κρίνωι
 • μικρὸν παρηγόρημα τὸ βλέπειν μόνου
 • καὶ τὴν φυλακὴν ἧς καταλείβεις ἔσοι·
 • καὶ τοῦτο μικρὸν, καὶ τὸ πάντως εἰδέναι
 • ποῦ νῦν διάγεις, ποῦ καθιούεις, ποῦ κάθη!
 340 • Ἄρας τὸν ὕπνον, εἴπερ ὕπνοιστείν ἔχει·
 • γυῖθι Δροσίλλαν· σὲ στενάζει, σὲ κλαίει·
 • σύγκλαιε, συσπένναζε, συγκατηρίε.
 • Ἦπου, Χαρίκλειε, οὐκ ἀπὸ ὄρων ἔφως,
 • καὶ σὲ στενάζειν ἐνοῶν καὶ σακρύειν,
 345 • καὶ μὴ διυπνῶσταιν σε νυκτὶν ἐν μέσαις,
 • πολλὰ Δροσίλλῃς παρθένου μεμνημένου.
 • Ὡ δ' αὖτοί μακρὸν, ὕπνε, συγκατάσχε με,
 • εἰ ποὺ φανεῖς δνειρος ἐγκαθιθόνει,
 • ἐμοὶ περιστῶν τὸν φίλον Χαρικλεῖα·
 350 • οἱ γὰρ ποδοῦντες ἢ φλοῦδοντες πολλάκις
 • θέλουσιν, οὐ βλέποντες ἀλλήλους ὕπαρ,
 • ἐν τοῖς δνειροῖς συλλαθεῖν καὶ συμπτέειν.
 • Οὕτω λεγούσης τῆς Δροσίλλῃς παρθένου,
 • καὶ νεατερὸν ἐτραγοῦδούστ, γόνυ,
 355 • τοῖς ἀγχιμαλοῖσις ἀντιπέλθεν ἡμέρη,
 • τοῖς ἐν φυλακῇ δυστυχῶς κλειεταλένοισις,

• atrox Fortuna, quæ prius contra me Drosillam virginem
 • pugnavit, ut in dissolubilem nostram utrasque copulam
 • dividat rescindatque letariam. —

• Quid enim, invida Fortuna, non satieta es præterita-
 • rum varietate calamitatum et his quibus nunc premor an-
 • gustis, sed me procul a Charicle seclusam tenes?

• Carceris tenebra mihi luce cariores ipsa, si cum Chari-
 • cle includi me passessent, et heri cum ipso carceris ostium
 • subissem! — oportuit, Charicles, etsi Fortuna tam valide
 • nos aggrediatur, et alterum dividat ab altera, concludique
 • omnino nos distrabere, qui data vicissim fide in unum
 • conpiramus;

• oportuit non cedere malis nec oblivioni mentes tra-
 • dere, sed contra ipsam atrocissimam Deam fortitudinem
 • inluere maximam.

• At tu dormis, Drosilla oblitus, longam gementis
 • noctem, testantisque Deos nunquam a Charicle se posse
 • divelli.

• Hedera quercui tenacibus adhaeret brachiis; longa enim
 • consuetudine et nexu diuturno in ipsis fere corpus con-
 • vertit et unum e duobus fieri videtur, daphni vi præditum;

• sic Drosilla cum Charicle sponso corpus unum habet,
 • animam unam unamque mentem:
 • et tamen heri, postis mensis, Cratylus funestum alere se
 • anorem non relavit, dicit me cupiens fascinare oculo.

• Hei mihi, Charicles! o Charicles! dulce nomen! quæ-
 • nam finis erit nostris concessa malis?

• A te nunc separata, parvum duco solatium videre
 • saltem quo es inclusus carcerem, parvum et nosse ubi
 • nunc agis, ubi dormis, ubi sedes.

• Ah! exente somnum, dormire si potes es
 • Drosillam reperi, quæ te luget, deflet te: sic enim ipsa,
 • cum ipsa gemit, sis cum ipsa maestas.
 • Profecto, Charicles, duro non es robore natus, et te
 • genere credo ploraturus, nec per tuedius steterere noctes
 • ob plurimam Drosillæ virginis memoriam.

• Huc ades, Somne, meque diutine totam habe, si forsan
 • me recet in somnium mihi meum Chariclem ostendens.

• Etiam sompe qui cupiant vel amant, quom se interdu
 • videre nequeant, in somnis conloqui solent et aura simul
 • frant heria.

• Dum talia dicebat, et nocturna genitus ore tragico fun-
 • dabat Drosilla virgo, captivis illuxit dies in carcere misere
 • conclusa.

κάν και τὸ ταύτης ὡς βαθύτατον σκότος
κατακρατοῦν ἤν και γνωροῦν τὴν ἡμέραν.

BIBAIION ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

- Τῆς ἡμέρας δὲ ὕπτιον ἀντιλαμβάνεται,
καὶ τοῦ γίγαντος καὶ φεραυγοῦς ἡλίου
ἐκ τῶν στενωπῶν τῆς φυλακῆς νυκμάτων
ἅπαντα μικρὰν ἐμβαλόντος τοῖς ἴσιοι·
6 εὐθὺς Χαρικλῆς ἐξανίσταται μόνος·
ἰδὼν δὲ πάντα βραδίως κοιμημένους,
μίγα στενάξας ἐκ μυχοῦ τῆς καρδίας,
ἔφησεν· « Ἄνδρες συμπεφυλακισμένοι,
• εὐαχὸς ὑμῖν ἐστὶν ὑπνοῦν εἰσῆτι·
10 « Ἦν και γὰρ οὐ κατέσχε καρδίας πλάτος
• τὸ δριμύ φίλτρον, οὐδ' ὁ τοῦ πόθου πόνος,
• ἂν οὐ κατεκράτῃσι τῆς ψυχῆς ἔρωσι,
• τί καιτὸν, εἰ τὸν ὑπνον ἀσπάζοισθέ μοι
• ἐκ νυκτὸς ἀρχῆς ἄχρι φωτὸς ἡλίου;
15 « Ὁ γὰρ Ἔρωσι εἰσθε νύκτωρ τὸ πλεόν
• ἀναπτεροῦσθαι τοῖς ἐρώσιν εισέρων,
• ψυχῆς ἐρώστος ἐναχολαζούσης τότε
• ὅλης ἐκείνῃ δῆθεν ἀνακειμένης.
• « Ὡς ὄφελος γούν εὐσθενῶσι ἔχων, Ἔρωσι,
20 • ποιεῖν ἐρῆν μὴ τοῦ χαμῶ κινουμένουσι!
• ποιῶν δὲ πάντως, και τυχεῖν πῶσι οὐ δίδως,
• πολλῶν δὲ πολλοὺς ἀξίους παθημάτων,
• ἕως τυχεῖν γένοιτο τοῦ ποθουμένου; •
Ὅτιο Χαρικλῆς, καθ' ἑαυτὸν ἡρέμα
25 ὄρηθῶν, κατεστάλαξε βεῖθρα δακρύων·
πολύδακρυς γὰρ γίνεται πάντως Ἔρωσι
ψυχῆς ἐπαχθῆς ἐμπεσῶν τεθλιμμένησι.
Ἄλλ' οὐκ ἔλαθε τὸν Κλέανδρον δακρύων.
Προσέρχεται γούν ἐξαναστάς εὐθείως
30 ὄπου Χαρικλῆς εἶχε τὴν γῆν ὡς κλίβαν,
και « Χαῖρε, » φησὶ « συμφυλακίτα ξένη.
• Λέγοις ἂν ἡμῖν τὰ προὔπεσχημένα,
• τὰς σὲς, Χαρίκλεισι, συμφοράς και τοὺς πόνους·
• ἐνταῦθα δ' αὐτὸς, συγκαθεσθεῖς ἐγγύθεν,
35 • τὰς ἀκοὰς διδοῖμι τῇ τραγωδίᾳ.
• Και γὰρ σὺ σαυτὸν κουριεῖς στεναγματίων
• ἐμεῖ παριστῶν ὄηλα τὰ θλίβοντά σε,
• και τὸν Κλέανδρον τὸν συνεγκεκλεισμένον
• Ἐαφρονεῖς με τῶν ἐμῶν παθημάτων·
40 • οὐ γὰρ μόνος σὺ τὴν φυλακὴν εἰσίδως.
• Εἰ και πρὸ ταύτης αἰχμάλωτος ἐσχίθης,
• ψυχὴν ἔχων ἐρωσι πυρπολουμένην,
• οὐδ' ὁ Κλέανδρος ἀνέραςτος ἐσχίθη,
• οὐ τὴν φυλακὴν δυστυχῶς προεἰσέδου·
45 • ἐρωτικῶν ἀμοιρος ἐνοσημάτων,
• και συμφορῶν ἀγευστος, αἷς πτεῖ Τύχη
• ἐρωτικοῖς σε συμπλακέντα διατύοις.
• Ἄλγεῖς; συναλγῶ. Δακρύεις; συνδακρύω.

adeo tamen profundo ut densissimae tenebrae diei luce-
rent facem et obscurarent.

LIBER SECUNDUS.

At non multo post luce splendente, et sole gigante
lucifero per angustas custodiarum rimas tenuem usque in late-
riora radium immittente, continuo Charicles surgit ex om-
nibus unus, quos alto cernens demersos somno, gravem
inimae praecordii gemitum trabens,

« Viri, » inquit « vinculorum socii, vos adhuc dormire
par est :

« quorum enim corda non invasi acer amor, nec solli-
cita cupido, quorum non regnat amorum filius Ve-
neris, quid mirum si somno indulgetis a prima noctis
umbra usque ad solis jubar ?

« Amor enim noctu solet plerumque grandioribus aliis
amantium illabi animis, tunc per haec quietis otia ipsi
prorsus patentibus.

« Oh! utinam, Amor tam strenuis praeditis viribus, to-
munculos humi replantes ab igne tuo siveris esse im-
munes! sed quum uras omnes, cur non das orantibus esse
felicibus, at multos multis praemis doloribus, donec desi-
derium potiri denique possint? »

Sic Charicles secum summissa voce gemens multabat rivos
lacrimarum :

gaudet enim ploratibus Amor, fessis incumbens gravior
animis.

At lacrimans Cleandrum non latuit, qui profinus surgens
ad eam carceris partem accessit, ubi Charicles solam erat
pro lectulo; et « Salve » ait « hospes, captivitateque socius.

« Narra quae es pollicitus modo, Charicles, tuas aerumnas
laboresque tuos.

« Hic te propter considens, aures prebebo historiae lu-
ctuosissimae.

« Etenim tenet curis oppressum levabis ipse, dicens quo
pereas malo; utaque Cleandro mihi infortunata facies le-
viora, hujus tecum participi carceris.
« Non enim solus huc fuisti coniectus.

« Si, et ante haec vincula, tulisti alta, amoris flamma praecordia torridus,

« nec Cleander fuit amore vacuus, nec carcerem miser
ingressus est te prior, amatoriarum expers cogitationum,
aut ingustatis aromatis quibus ferit Fortuna Amoris inre-
titum te laqueis.

« Dolus? condoleo; des? adleo tibi.

• Ποθεῖς; ποθῶ, καὶ ταῦτα καλὴν παρθένον,
 60 • Καλλιγόνην μοι τὴν προεξηραγμένην. •
 • Κλέανδρε, αὐτὴρ τληπαθῆς μοι καρδίαις, •
 ἔφη Χαρίκλῆς • τίς σε τῶν Ὀλυμπίων
 • θεῶν ἀφ᾽ ἔκειν εἰς ἐμὴν εὐθυμίαν;
 • Λέγοις τὰ σαυτοῦ τληπαθήματα, λέγοις.
 65 • Λέγειν χρεῖόν σε τὸν προεξηραγμένον,
 • ἔπειτα καί με συμπεφυλακισμένον. •
 • Ἐγὼ, Χαρίκλειε, Λέσθον ἔσχον πατρίδα •
 • σεμνῶν προὔλθον κοσμίῳν φυτοσπόριον,
 • μητὴρ Κουδίππης καὶ πατὴρ Καλλιστίαι.
 70 • Σύνεγγος ἦν μοι παρθένος Καλλιγόνη,
 • τὴν ἀφ᾽ ἔκειν μὲν ὄψιν εὐλαβομένη,
 • मुखαιτάτῳ δὲ θαλάμῳ φρουρουμένη.
 • Ταύτης τὸ κάλλος (οὐ γὰρ ἴσχυον βλέπειν)
 • ἐκ τῶν ὄψ' αὐτὴν ἐξεμάνθανον κλύων.
 75 • Οὐκ αἰσχύνῃ μοι ταῦτα, Χαρίκλειε, λέγειν
 • πρὸς τὸν νοσοῦντα ταυτοπαθῆ μοι νόσον.
 • Ἐπεὶ δὲ δώροισι θεῶν δι' ἀγγέλων
 • Καλλιγόνην κατέιδον ὄψι καὶ μόλις
 • ἐκ θυρίδων ἀπλαστον ἐκκρεμομένην,
 80 • ταύτης ἑάλων ἀπαλῆς ὄψεος εἶμι,
 • αὐτῶς ἐχούσης τοῦ προσώπου τῆς θεάς,
 • ὡς μακρὸς ἐτήγγειλε τῆς φήμης λόγος.
 • Βαβαί! μὰ τὴν Ἑρωτος ὀλοποιίαν,
 • φεῖ! φεῖ! μὰ τὰς Χάριτας, ἴδων ἂν ἔφρα,
 85 • καὶ σὺ, Χαρίκλειε, τὴν Δροσίλλαν οὐ βλέπων,
 • μητὴρ Σαλήνης, πατὴρ Ἥλιου τέκνον.
 • Τὰς τῶν ἑρῶντων ἐξελθούσας καρδίαις,
 • ὀδοποροῦντας ἐξεθήρευσεν πλέον •
 • οὐκ ἔδιδετο βλέποντας ἐξ ἀπλαστίας,
 90 • ἀλλ' ἔρλεγε ζύμπαντας ἐξ εὐμορφίας.
 • Παις ἦν ἐκείνη, παῖς ἀπαλὴ, παρθένος •
 • πρὶν δυσκινήτους ἐκ χρόνων ἀμετρίαις
 • γέροντας εἶδκε πρὸς ἑρωτα τῆ θεᾶ,
 • οὐ πῦρ μόνον πνέοντας εὐθύνουσι νέους.
 95 • Ἑρωτος ἦν ἀγαλμα, τέκνον Ἥλιου,
 • φέρουσα πατὴρ ἐμφέριαν Ἥλιου,
 • ἣ καὶ πρὸς αὐτὸν ἀντερῆουσα πλέον.
 • Ἐμελλες, οἱ γέννημα θερίων Ἑρωτος,
 • ἐλθὴν πατάξαι καὶ σπαράξαι καρδίαν •
 100 • γάλα λεαίνης ἐξεμύχισας ἀρα,
 • καὶ μαστῶν ἑρκτιῶν ἐξελθούσας τάχα.
 • Ὡς εἶδον οὖν, ἔπαθον εἰς ψυχὴν μέσην •
 • ἰθαλλόμεν, ἐπιπτον, ἐσπαρυσσόμεν •
 105 • οὐ γὰρ συνίειν ἄγχιος πόθος μόνον,
 • (ἢ μᾶλλον αὐτὸς ἦν κατατρέχων Ἑρωτος)
 • σποργὴ δὲ πολλὴ παιδίατῆς ἀπλαστίας
 • καὶ τῶν ἐκείνης ὀκτις αἰσθημάτων.
 • Ἦν, εὐσθενῆς ὄν ἐκ φιλήματος μόνου,
 110 • ἀνταστρατεύειν ταῖς Ἑρωτος ἀφενδύταις •
 • οὐκ ἤθελον σκεῖν ἐξ ἐκείνης τῆς κόρης
 • οὐδὲν πλέον τι τοῦ φιλήματος τότε,

• Cupis? cupio, idque virginem pulcherram, Calligonem
 • mihi jam ante praecipiam. •

• Cui Charicles: « Chandre, misere mihi servator animae,
 • Olympiorum quis te Deorum misit qui me recreares? Sed
 • narres tua, tua narres infortunia.

• Narrare te priorem aequum est qui prior inclusus in
 • carcere fuisti; me deinde, carceris tui socium. •

— « Lesbos, o Charicles, mihi est patria. • Ab illustribus
 ornatique originem parentibus duco, matre Cydippe,
 • patreque Callistia.

• Vicinam habui virginem Calligonem, quae caute viro-
 • rum vitabat oculos, in interiore aedium parte seclusa.

• Quam esset pulchra (ipse enim valere non poteram) ex
 • ejus didici famulatus.

• Fateri me talia non pudet te palam, Charicles, qui
 • simili morbo laboras.

• Donis dextroque internunciorum usus ministerio, tan-
 • dem ha! tandem vidi Calligonem, simplicem mundum, e
 • fenestra exstante corpore prospectantem.

• Ut vidi, ut me cepit virginula, non minus formosa
 • quam dudum fama praeclaverat.

• Pappe! per Amoris arma, ah! per Gratias, dixisses eam
 • intuitus, ipse tu, Charicles, si non coram Drosilla fuis-
 • set, matre Luna, Soleque patre natam.

• Spectantium corda vertebat in lapides; transeuntes
 • venabatur inprimis; non cernebat cernentes praec modesta
 • simplicitate, sed omnes incendebat pulchritudine. •

• Erat Calligone puella, puella tenera, et virgo: quae il-
 • los ipsos, quos longa aetas fecerat dudum lentos et mer-
 • tes, trahebat senes conspectu suo ad amorem, non juve-
 • nes tantum alacres et servidos.

• Amoris erat imago, Solis filia, Soli similis patri, vel cum
 • illo decertatura.

• Destinaveras, Amor, ferias proles, meum verticere
 • cor et discernere: profecto fac lexam suxisti; ac forte
 • tibi admoverunt ursae ubera.

• Ut ergo vidi, ut media doluerunt praecordia! Conte-
 • rebat me versabatque huc illuc triste desiderium.

• Verberabar; concidebam; dilacerabar.

• Non enim duntaxat me fenebat crudele desiderium,
 • sed potius ipse Veneris me torquebat filius, et multus
 • animo inerat amor puellaris simplicitatis, multus ex re-
 • cordatione tanto miserationis in illo de fenestra prospectu.

• Poteram, sumptis ex lasio unico viribus, Dei juratio-
 • nibus resistere;

• volebamque a virgine nihil lasio majus tunc capere.

- Ὅς εἶ λέγεις, Κλέανδρε! · Χαρικλῆς ἔφρ.
 • Ὁλλει νέου πρόσωπον, ἴσραϊὸν μένει,
 • φογῆς ἀφορμὰς χαρμονῆς κικτημένης. »
 160 • Γράψας τὸ λοιπὸν, ἐξέπεμψα συντόμους, ·
 • Κλέανδρος ἀνέφρασε, · πρὸς Καλλιγόνην,
 • πειρώμενος σμῆν πίστιν ἐκ τῶν πραγμάτων,
 • εἶπου τι συμπάσιοντι καὶ Καλλιγόνῃ. »
 • Ἄλλ' ὡς ὄρατο τοῦ πάθου Καλλιγόνης, ·
 165 ὁ Χαρικλῆς ἐλεξε τῷ ξένῳ πάλιν,
 • Κλέανδρε, τούτων μηδὲν ἀφῆκτον λίπης,
 • ὅν γεγραφῆς ἐπεμψας πρὸς τὴν παρθένον. ·
 • Ἄκουε λοιπὸν · ὁ Κλέανδρος ἀνέφρ.
 • Τῆς σῆς ἐγὼ, παῖ παγκάλῃ, μεμνημένος
 170 • θῆς ἡμερῆς ἣν ἰδὼν κατεπλάγην,
 • ἧθες ἐστυχὸν Χάρωνι, μικρὸν ἤραμην,
 • καί σε προ ἡμῶν, ὡςπερ εἶπεν, εἰδοῖτι ·
 • Ἄρ', ὃ γάρ τις ἀμοιβή, δυσμενὲς Χάρων,
 • καὶ τὴν φερίστην ἐν κόραι· Καλλιγόνην
 175 • σὺν τοῖς καὶ ἡμῶς δυστυχῶς ἀραπαύσεις,
 • καὶ κάλλος αὐτὸ τὸ προτεβρυλλημένον
 • διπεπτεῖς, καὶ κύκλα τοῖς ὀστέατά με
 • τῶν ὀφθαλμῶν τοιαῦτα φεῖ | διασπείσεις;
 • ἢ πρὸς τὸ κάλλος αὐταλῆ ἀποβλέπων,
 180 • Ὅστω μὲν αὐτὸς εἶπον· ἀλλ' ὁ γεννάδας,
 • ὁ τριπληγῆς, Ναί, φησὶ δάμορος Χάρων·
 • καὶ διατείνεις εὐθὺς ἀνταπεκρίθην·
 • Ἄ! αἰ! κακῶν χείριστε, τί δράσεις, Χάρων!
 • Τί λοιπὸν; ἀμύριευσον, ὦ Καλλιγόνη.
 185 • Ἐχεις με τὸν Κλέανδρον ἐξαιτοῦντά σε. »
 • Μικρὸν τὸ γράμμα, μηχανῆς δ' ὄσως γέμον, ·
 • ὁ Χαρικλῆς ἔφρασεν ἠκουστικῶς,
 • ὅπως θανάστῃ καὶ Χάρωνος ἡ κόρη,
 • λαβοῦσα τῶν κλίναντα τῆς ἐπισημίας,
 190 • ἐπικλητῆς γίνετο τῷ γράψαντί σοι.
 • Τί λοιπὸν εἰς Κλέανδρον ἢ Καλλιγόνῃ
 • ἀντίεπεν, ἀντίεγραψεν, εἰδὼς εἶ, λέγεις. ·
 • Ὅθδεν, Χαρικλῆς, ὡς εἶπεν, ἡ κόρη,
 • ἢ μὴ τὸ γράμμα τοῦτο προσεδεγμένη,
 195 • ἢ πικρὸν συμπάσιτοισιν ἡσυχασμένη.
 • Καὶ δευτέρως οὖν συλλαβῆς ἀκούέ μου. ·
 • Ἄλλ', ὃ φίλε Κλέανδρε, μηδὲ τῆς τρίτης
 • ἐμοὶ φρονήσεως συλλαβῆς πρὸς τὴν κόρην,
 • ἔφρ Χαρικλῆς. Ὁ Κλέανδρος ἀνέφρ·
 200 • Ἄκουε· ταύτης οὐ φρονέει σοι, Χαρικλῆς·
 • κουφίζεται γὰρ προσελθὼν σοι τῆς νότου.
 • Μῦθον τὸ Σιρηνίων ἐναντὶ μένος,
 • ἀφ' ὃ τὸ σὸν πρόσωπον εἶδεν, παρβύει.
 • Ἀγχείς, ἰδοῦ, τὸ κάλλος ὑπὲρ τὸν λόγον·
 205 • διδοὺς ἐμοὶ τὸ φίλτρον ὑπὲρ τὴν φύσιν·
 • λιθοῦσα πλήττει· οὐδὲ γὰρ φεῖσθαι δέσως.
 • Ξανθὸν τὸ πλέγμα· οὐδὲ, χρυσεῖ, γῆν πάλιν.
 • Λαμπρὸν τὸ βλέμμα· χαίρει, λαμπρότερος λίθων.
 • Τὸ χρῆμα λευκόν· ἔφρ, μαρ, ἄρουν χάρις·
 210 • τῆς σῆς γὰρ αὐτὸς φοιστοροῦσης, Παρθένη,

- O quam dicis apte, Cleander! · Charicles iulit
 • Juvenis viri vultus foret pulcherrime manet, dum ha-
 • bet animos laetibus causas. »

Contra Cleander : « Ergo quam scripseram, Calligonae
 • statim misi epistolam, experiri cupiens an revera Calli-
 • gone et ipsa amaret. »

Tum Charicles rursus : « Sic dulci fruat Calligonae
 • amore, Cleander ; horum nil iniquas indictum, quae scri-
 • pta puellae misisti. »

Cui Cleander : « Accipe igitur Tui, puella formos-
 • sima, aspectus jucundi memor, qui me cognoscere per-
 • culit, heri Charontem obvium, qui te, ut dixit, jam ante
 • me fama noverat, paulum interrogavi :

« O gaudia inexpecte, Charon, et corde tuas fero, num
 • et praestantissimam inter puellas Calligonem cum aequali-
 • tus alia raptes miserabiliter, corruptesque pulchritudi-
 • nem illam famigeratissimam »

« Num avellis heu ! orbis illos ceulorum qui me tot sagit-
 • tis vulnerant ? an te colubibus, hanc formam intulit ?

« Sic ego : at ille fortis, et robustissimus festissimusque
 • Charon, No, inquit. Cui vicissim ego contenta voce :
 • Ha ! ha ! improbos ante improbius omnes, quid ages,
 • Charon ! Jam quid superest ? Annue, Calligone.
 • En adest illi te supplice voce deprecans Cleander. »

His auditis, « Parva quidem, » Charicles ait, « epistola ;
 • sed quae arte referta tota fuit, ut virgo de morte cogitans
 • et Charone, quae cogitatu superbas deprimat, tibi faveret
 • auctori epistola »

« Jam quid Calligone Cleandro vel voce viva vel calamo
 • responderit, duccas me tu qui novisti. »

« Nihil, Charicles, ut videtur, puella respondit, sive
 • epistolam hanc non accepit, vel potius habuerit puel-
 • labus conversari a qualibus. »

« Accipe igitur et epistolam secundam. »

« Nec tertiam, carum caput, nulli invidias, » Charicles
 • inquit.

(cui contra Cleander · « Audias : hanc tibi, Charicles,
 • non invidio : nam colloquens tecum scribo me a murbo
 • levare. »

« Ex quo vultum adspexit tuum, Virgo, fabula videtur
 • canentium Sirenum concordia. Pulchrior es quam ut illi
 • voce possim exprimere ; tibi majus infudisti iubilum,
 • quam ut id ferre natura valeat. Quos percussit, vertis in
 • lapides ; nequaquam enim ilas effugere. »

« Alba est coma : aurum, rursus terram suli »

« Fulget oculus : vale, lapidum protinosorum fulgor »

« Alba est cuculla : vale, nitor margaritarum »

« Aspectus enim illius tui, Virgo, solis iustae splendidi,

- 265 • καὶ στέρνον ἀπὸ καιρίας βεβλημένον.
 • Ἐνσταθόν εἰς τὸ στέρνον φλοκεῖαν ὄρθρον,
 • ὡς οἶνον, ὡς ἔλαιον εἰς τὸ τραῦμά μου·
 • τοὺς κρυσταλλοῦσι ὡσεὶ διακτύλους φέρε,
 • ὀλῆς ἐράπτου τῆς παθούσης καρδίας·
- 270 • τὸ λεπτοῦφις ἐξυράπτου μοι φέρας,
 • τοὺς ἑλκυστραφεῖς δὲ δακνοκαρδίους
 • σκυλόχλας ἀδρός θάπτον ἐκκάθαιρέ μοι·
 • οὕτως ὄναϊο τῆς ἐμῆς σιτηρίας,
 • οὕτως ὄναϊμον ὡς τῆς εὐκοίτης.
- 275 • Ποίησον οὕτως· ἅμ' ὑπὸ γλαῖναι μείν
 • γενομένη ζέοντι καρδίας πόθῳ,
 • ἐπαινετὴν κλέξαντες ἀλληλουχίαν·
 • Ἄλλ', ὦ Χαρίκλειε, εἰ δοκεῖ, σιγητέον·
 • εἰ δ' οὐ, τετάρτη συλλαβὴ ὄσ' ὀπίον· »
- 280 • Λέγοις ἄν, ὦ Κλέανδρε, » Χαριλάῳς ἔρη.
 • Ἄκουε λοιπὸν βήματιν κατοδύνοι
 • ὅσα προσέειπε μὲν τῇ Καλλιγόνῃ, ἢ
 • Κλέανδρος εἰπὼν, ἤρχε τῆς τραγωδίας·
 • Χρυσοῦν δέχου τὸ μῆλον οὐ γεγραμμένον.
- 285 • ὦ σῶμα συμπᾶν εὐρύς Καλλιγόνῃ·
 • κἄν ἐγράφη δέ, πρὸς σέ ποία τις ἔρις;
 • Δέχου, καλῆ, τὸ μῆλον, ὡς καλῆ μόνη·
 • τῶν παρθένων γὰρ ἐν χορῆσι σὺ καλλίον·
 • συμπαρτυρεῖ καὶ Μῦθος αὐτὸς, ἀτρέμας
- 290 • ἰδοὺ σὺν ἡμῖν εἰς πανήγυριν πάλαι
 • ἀνω πατοῦσαν καὶ προκύπτουσαν κάτω·
 • καὶ γὰρ τὸ χεῖλος ἐνδακίων κατεπλάγη.
 • Μὴ σφόδρα μοι σύναγε τὰς ἀρῆς ἀνω·
 • ἐκ τῶν Ἑβρωτος ἐξετάκην φαρμάκων,
- 295 • ἐκ τῶν ἐκείνου κατακαύθην ἀνθρώπων.
 • Ἐξ ἡλίου φλέγοντος ὡς ἐδοιπῶρος
 • ὡς σκιερὸν τι δένδρον ἐξεύρηκά σε·
 • ὡς κιστὸς εἰς ὄρῳ συμπλακίειν πανύχως.
 • Εἰπεῖν δέον με τὴν ἀλήθειαν· ὅσον
- 300 • ραιμῶνός ἐστι κρείτερον λακρίτικῆς ἔρη,
 • στρουθῶν ἀηθῶν, μῆλον ἢ δὴ βραθύλων,
 • ὅσον γυναικῶν τριγάρμων ἢ παρθένος·
 • τοσοῦτο τὸ πρόσωπον, ἢ σκιὰ μόνη
 • ἔθειλε τὸν γῆς ἀπενῶς βρέψαντά σε!
- 305 • Ἡ Κύπρις, ὡς εἰκοιεν, ἀστὴ, Παρθένη,
 • τὰς χεῖρας εἰς τὸν κόλπον ἐντεθεῖκά σου,
 • καὶ πᾶσα Χάρις ἐξεκαλλύπισί σε.
 • Ἐμοὶ λογισμός ἦλθε μὴ σὺ Πανδώρα,
 • ἣν εἰσάγει τις μυθικὴ πλαστοουργία.
- 310 • Καὶ γοῦν ἐκείνην μῦθος αὐτὸς εἰσάγει·
 • ἔμοκ ἐναρχῆς τῆς ἀληθείας λόγος
 • ἡμῖν παρσιπῶν ὡς ἄγαλμα δεικνύει
 • ἡλυσσίδες καὶ καταστερισμένον,
 • τὴν παρθένον σε, τὴν καλὴν Καλλιγόνην· »
- 315 • Οὕτω, Χαρίκλειε, οὐδαμῇ στέργειν ἔμῳν,
 • γραφᾶς περιέειπε μὲν ἀλληλοδρόμους.
 • Τί γοῦν; ὁ τάλας ἀντεμνήθην μόλις
 • ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς παρθενῶνας ἐνύχως,

- pectusque letam perfossum actu
 • Instilla dulcem in pectore rorem, qui sit pro vino et
 • oleo vulnere meo. Huc admove digitos crystallinos, cor-
 • que alte agrum contrecta.
 • Tenerrimum ex hica luteum, vernabusque sine mora
 • vulnus purges qui, ulceribus innutriti meis, meum sca-
 • facientes cor urdent.
 • Sic felix, precor, ob servatam mihi vitam! Sum ego
 • felix tanto tuo beneficio!
 • Sic age: una sub uno ambo palliolo, ferventi animi cu-
 • pilliæ calentes, invidendum nectamus conjugium·
 • Sed tacendum, Charicles, tibi si videbitur; si vero non,
 • quarta præsta epistola auriculam· »

— • Illam recita, Cleander, » Charicles ait.

• Audi ergo modestissima verba qua: Calligone misit· »

Cleander iussit, cepitque tristem recitare epistolam: « Au-
 • reum accipe pomum, sed non inscriptum, o totum for-
 • mosissima corpus, Calligone; ac si foret inscriptum, que-
 • rum posset de te nasci contentum?

• Accipe, o pulchra, pomum accipe, qua: sola pul-
 • chra es.

• Et enim inter choros virginum tu pulchrior ante alias.
 • Testatur et ipse Momus qui te dudum nostris in cor-
 • thus attentus silensque conspexit nunc superbius inee-
 • dentem, unne demissam oculos; labia enim præ admi-
 • ratione momordit.

Oh! ne contracta tollas supercilia! me Amoris veneno la-
 • befactum; ejus ego aduror carbonibus.

• Et viator, sole torrente, te, quasi ardentem umbrosam,
 • invenit.

• Utinam tota tibi nocte haerem, federa velut ibici!
 • Vera tunc loqui oportet: quantum Licet præstat ver-
 • jus, invidia passeribus, quanto præ prius est pomum sua-
 • vius, quantum mulieribus ter nuptia virgines; tantum
 • cultus tuus, tantum umbra tui sola pellexit heri me fixis
 • te tuentem oculis!

• Venus, ut videtur, ambas ipsa manus, o Virgo, in
 • sinus demisit tuos, Gratiarumque chorus te certatim
 • exornavit.

• Mihi venil in mentem te forsan esse Pandoram illam,
 • nobis quam fabula fingunt.

• Atqui illam ipsa fabula creavit; sed perspicua claraque
 • veritas nobis te, virgo, pulchram te, Calligone, sistit,
 • miraculum solis amulum orbemque stellato diguum· »

• Sic, o Charicles, non jam ferre valens amorem, cre-
 • bras mittebat epistolas.

• Quid igitur? Tandem misero mihi significatum est posse
 • me nocti ad ipsum adire parthenonas

- Καλλιγόνη, θέαμα τὸς ἰδοῦσά σε,
 • δεῦρ' κατ' αὐτὸ πῦρ φέρουσα καὶ δρόσον,
 370 • τῇ μὲν καλοῦσα, τῷ δ' ἀποτρέπουσά με.
 • Λαμπὰς σελήνης, φωταγώγει τὸν ξένον.
 • Ἄστη τὸν ἐμβλέψαντα μακρόθεν φλέγει·
 • τὸν δὲ προσεγγίσαντα τῷ στόματί σου,
 • ἢ καὶ τυχόντα τοῦ φλόγατος μόνου
 380 • ψυχρὰ ψαλάδι δεξιούται καὶ δρόσῳ.
 • Λαμπὰς σελήνης, φωταγώγει τὸν ξένον.
 • Ὡ πῦρ δροσίζον! ἴδ' φλογίζουσα δρόσος!
 • Ἄλλὰ φλεγόντα καὶ πεπυρολημένον
 • ἐξ ἀνθρακος, σὺν χειλέων παρηγόρει
 390 • δίδουσα τὴν σὴν εἰς ἀνάψυξιν δρόσον.
 • Λαμπὰς σελήνης, φωταγώγει τὸν ξένον.

BIBAIION TRITON.

- Ὄτω μελίτων, ὡς ἀγῶν εἰς ἔαρ,
 • προσῆλθον, ἔβρον, ἰδὼν ἀπὴν τὴν κόρην,
 • καὶ, λαῖρε, φησὶν, ὃ κατ' ὕπνου νομάρι,
 • ἐμοῦ προαρπάσασθ τὴν θυμλίαν.
 5 • Ἔρωσ ἐπιστάς τῇ πρὸ τῆς γῆς ἐσπέρα,
 • ἐμοὶ συνῆθε σε, Κλεάνδρε, πρὸς γάμον,
 • ὡς εἶπε, προσχὼν ὡς ἐπένθεισ δακρύοις.
 • Καὶ σκεπτεῖόν σοι, καὶ, Κλεάνδρε, σκεπτεῖόν.
 • πῶς τῶν κατ' ἡμᾶς ἀσφαλῶς φροντιστέον.
 10 • Ἐγὼ γὰρ οὐ πῦρ, οὐ θάλασσαν, οὐ ξίφος,
 • πρὸς τὴν Κλεάνδρου δευλιάσαιμι σχέσιν·
 • ὅς γὰρ θεὸς συνῆθε, τίς διασπάσει;
 • Τοῦτων ἀκούσας, ὦ Χαρίκλειε, τῶν λόγων,
 • Καλλιγόνη, σύγχαϊρε, λοιπὸν ἀντήφην·
 15 • καὶ δέδρο, δέδρο πρὸς τὴν ἀγγυῶ λιμένα,
 • ὅπως ἀποπλεύσωμι ἄμωυ Λεσθύθεν,
 • Ἐρωτι δόξαν τῷ τυράνῳ, Παρθένε.
 • Οὐλοῦν ἰαυτοῖς ἐμβολόντες εἰς σκάφος
 • (οὐ γὰρ βροδύνειν ἑμμανεῖς Ἔρωσ θέλει),
 20 • καὶ πέντε συμπλεύσαντες ἡμερῶν πλῆθον
 • τοῦ χοιρῶρου κλινατος ἄρτι πρὸς δύστην,
 • καὶ πνευσάτης λαίλαπος ὠλεσισκάρου,
 • ἀκοντες ἐξήλθμεν εἰς Βάρζον πόλιν,
 • ἧς καὶ προσωρμίσθημεν ἐν τῷ λιμένι,
 25 • μόλις φυγόντες τὴν ἀνάγκην τῆς ζήλης.
 • Ὄτω τυχόν δὲ, δυσμενεῖς Πάρθοι τότε
 • σφοδρῶς ἐληίζοντο κύκλω τὴν πόλιν·
 • τοῦς Βαρζίτας γὰρ ζημιόσι πολλάκις
 • ἄνω παρεμπύπτοντες ἡμελημένους·
 30 • οἱ σὺλλασθόντες πάντας ἡμᾶς ἀθρόως
 • τοῦς τῆς θαλάσσης ἐκφυγόντας τὸ στόμα,
 • Καλλιγόνην, Κλεάνδρον, ὄλους ἐμβάτας,
 • τὴν φωταγωγὸν ἐξέκαυσαν ὀκνάδα.
 • Καλλιγόνη γοῶν ἐγχαρθεῖσα μερμήριας
 35 • (συνκρηγεῖς γὰρ ἦσαν ἀγγυῶ λιμένος)
 • τὴν Παρθικὴν ἐφυγεν ἀγερωχίαν.

- Calligone, spectantibus te narantibus cunctis, qui simul
 • habet ignem terentique, altero me alliciens, repellens al-
 • • tero.
 • — « Luna: facta, praebet lumen eunti.
 • — « Eminentem spectantem orit; eum vero ipsi ad os accen-
 • • sit tuum, vel tuit osculum tantummodo potius, frigi-
 • • dula recreat gutta et amato rore.
 • — « Luna: facta, praebet lumen eunti.
 • • Oh flamma plena roris! Oh ros flammae plene!
 • — « At crematum adustaque carbonibus solari ne ur-
 • • ges, e labellis rore tuis in meum fusa refrigerium.
 • — « Luna: facta, praebet lumen eunti.

LIBER TERTIUS.

- Talia tyra modulans, ut veruo luscina tempore, ibam;
 • et virginem repertū vidique: et, O salve, dixit occupans
 • • praeloqui, o iussumiorum meorum sponse?
 • — « Nudius tertius Amor, adstans mihi visper, te mihi,
 • • Cleander, connubio junxit, tuis, ut arbat, permotus
 • • lacrymis.
 • • Adverte, Cleander, adverte, quaso, qui res nostras
 • • in tuto statui queant.
 • • Ego etenim, nec ignem, nec maria, nec onsem metuum
 • • amoris Cleandrei causa.
 • • Quos enim junxit deus, quis divellet?
 • • Quibus auditis, Charicles, ego contra: Salve tu quo-
 • • que, Calligone! et portus mecum quare vicinos, anti-
 • • que a Lesbo procul subimus, quau lo quidem, o Virgo,
 • • ita visum est Amori mortalium tyranno.
 • — Igitur nos navi credidimus; nullas enim vietas permit-
 • • tit omens Amor: et quum per continuos quinque dies na-
 • • vigassemus, sole jam ad occasum vergente, tempestas
 • • ingruit atrox, inviti que ad Barzum urbem accedimus por-
 • • tumque subimus, via procella devotata savita.
 • — At tunc sorto urbis confinia vastabant crudelis Parthia,
 • • qui us usitalum est inopinis excursibus imprudentes Bar-
 • • zitas invadere.
 • • E maris faucibus vix elapsos nos omnes comprehen-
 • • dunt, Calligonem, Cleandrum, vectores ceteros, on-
 • • rannique qua vecli eramus navem concenant.
 • • Calligone quidem, myrtilo latens (bani prope portum
 • • spissa myrtili creverant), Parthiam effugit violentiam

- Ἐγὼ δὲ μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας,
 • ἀπ' ὄπισθ' αὐτῆς, ὦ θεοί! διεξύγην,
 • εἰς τὴν κατωκίω τὴν καταξυρκαμένην,
 40 • διστὴν πεπονθὸς συμφορὰν βαρυτάτην·
 • Καλλιγόνης γὰρ ἐστέρημαι παρθένου,
 • καὶ νῦν παρ' ἑλθεῖς εἶμι δυσμενεστάτος.
 • Σὺ γὰρ, Χαρίαις, ὡς ὑπέσχεο, μοι λήγας,
 • τὸν σὸν πονηρὸν καὶ πολυδακρυὸν βίον·
 45 • Ποιεῖς μὲν ὅπως οὐκ ἄδακρυτως λέγειν,
 • Κλέανδρε, τὰ τρέχοντα καὶ θλίβοντά με,·
 • ἔφη Χαρίαις τοῦ γὰρ αἰεὶ ἀπρηγμένος·
 • ὅμως ἐπειδὴ καρδίαν ἔλαφρύνει
 • τὸ τοῦς κατ' αὐτὴν ἰξερύγεσθαι πόνους,
 50 • Κλέανδρε, πρόσθε· οὐ κατοκνῶ γὰρ λέγειν.
 • Μήτηρ μὲν ἦν μοι Κρυστάλη, πατὴρ Φράτωρ,
 • οὐκ ἐκ γενεῶν ἀλλοῖον, πατρίς Φθία·
 • ἔδῃ δὲ, τὸν μείρακα τῆς ἡδῆς νόμου,
 • ἑλικισσομένη εὐγενῶς τετραμμένος·
 55 • μείρατι συνέβαιρον ὅς προσωμίλου,
 • ἵππευσον, ἀμείπαιζον, ὡς νέος νόμος,
 • λαγῶς Ἰθέρων, εὐφροδῆς Ἰππυλάτου·
 • συμπαιστὰρας γὰρ εἶχον εὐγενεστάτους.
 • Ἐρωτικῶς δ' ὧν οὐκ ἔπαυον εἰσῆτι·
 60 • οὐπω γένουσ' ἄλλοις ἱπεξωγράσει.
 • Διονύσου δὲ τῆς ἑσπερῆς ἐνστάσεως,
 • συνεξέληλθειμεν ἡδονῆς χάριν
 • βωμόν παρ' αὐτόν, ὅς παρ' αὐτῆ τῆ Φθία
 • ἔξωθεν ὠρόσητο πλατὴν εὐχρόαις.
 65 • Ἦν ὧν κατ' αὐτὸ τοῦ θεοῦ τὸ χωρίον
 • αἶψά τὸ δένδρον οἶον ἀνθοῦν εἰς ἔαρ,
 • βριθόν τε καρπῶν καὶ τεθλῶς φυλλάσιν·
 • καὶ γὰρ ποταμὸς ἐκρέει Μελιρρόας,
 • ἰεῖν μὲν ἡδύς καὶ πεπόσθαι βελτίων·
 70 • οἱ πλείους δὲ τὸν γλυκὺν Μελιρρόαν
 • κατ' οὐσί Θερέφρωσταιν ἄνδρες βουκόλοι
 • ὅσοι βόας νέμουσιν ἐν τῷ χωρίῳ,
 • ὡς ἡσυρῆ βέοντα τῆς ὄλης ἔσω.
 • Οὐ γὰρ γῶν λυθείσα γεννώσα τρέρει,
 75 • οὐδ' ἐξ ὄρουσ' ἀρούρασι πολλὴ πλημμύρα,
 • καὶ τὰς ἀρούρας τῆ ὄσῃ παρασύρει·
 • μόνος γὰρ οὕτως ἐν ποταμοῖς τῆς Φθίας
 • ἴσως αἶψα καὶ περιβόει κύματα,
 • Κυδαίμωνι δὲ πᾶς νομαῖς, πᾶς ἀγροτῆς
 80 • ὃν ἔσχεν ἐντὸς τῶν ἑαυτοῦ βουλάτων.
 • Ἐκ δ' οὐρανοῦ κάτεισαν ἡδέστα ὄροσας,
 • ἀπ' ἧς συνεστώς ἐστιν ἐξ ἰσοῦ βίων.
 • Τούτου παρ' ὄθαις χρῆμα χρυσῆς πλατάνου
 • ἐν ἑσπερῆς ἑσπέραις χρυσῆς φυλλάσιν.
 85 • Οὐδὲν πρὸς αὐτὴν ἐστὶν ἐν παραθήσει
 • ἢ Ξερξικὴ πλατάνος ἢ Ἐρυλλουμένης·
 • τὸ μὲν γὰρ ἀκρόπριμον ἐγγὺς αἰθέρος,
 • τὰ φύλλα δ' ἐσκαίρει τὴν γῆν τὴν πέριξ,
 • ὅσῃ συνέσχευεν ἢ Μελιρρόου ῥύτις.
 90 • Ἐκρεῖ δὲ πηγὴ βίβον τῆς πλατάνου,

• At ego ad hunc usque diem, ex quo fui ab ipsa huius
 • diiunctus, in carcere degi tenebricoso, duplici gravissi-
 • maque oppressus calamitate : quippe qui Calligone pri-
 • vatus sum virgine, nuncque hostibus sum praeceda inimica-
 • tissimis.

• Atqui tu, Charicles, narra, nam pollicitus es, laetty-
 • mosam vitae tuae infortunia.

• Cui Charicles rursus : « Julius me, Cleandre, narrationem
 • vere laetissimam incipere malorum quae me premunt et
 • angunt : attamen, quoniam narrata animi mala animam
 • levant, Cleandre, advertas : dicere enim nequaquam
 • gravabor.

• Mater mihi fuit Crystale, pater, Phrator, atavis aulo-
 • non tenuibus editi ; patria Phthia.

• Jam vero, ut ferebant instituta iuventutis, prima in-
 • genis aetas studiis innutriebatur : cum juvenibus ama-
 • ris me oblectabam, equitabam, ludetam, ut huius aeta-
 • tate est mos ;

• lepores venabar, apte utebar equis : socius enim ludo-
 • rum habebam juvenum generosissimos.

• Amoris autem ignium adhuc eram expertus, quippe qui
 • nondum sanguine malis pingebat.

• Festo autem Bacchi redunte die, voluptatis causa
 • conveneramus ad aram, quae non procul a Phthia
 • marmore pulchre vario structa surgebat.

• Illo in agro, qui Dei sacer erat, arbor usque floreat
 • quasi vere medio, fructu gravis folisque decora : flavius
 • enim hic fluit Melirrhoas, visu jucundus, jucundior potu.

• Plerisque vero bubulis qui boves his in locis pascent,
 • dicitur Melirrhoas dicitur Threpsagrasius, quod lentius
 • intra ripas undis injellatur.

• Non enim solutis est generatus pastusque nivibus : non
 • montibus ex altis abundantis flumine decurrit inundans,
 • agrosque eversos testat.

• Solus inter Phthiae annos aequalibus semper vadis fluit
 • et circumfluit ;

• beati pastores omnes, omnes agricola benignus quos
 • includit liquor.

• Caelitus depluit eos dulcissimus, qui ductus parit
 • aequali motu currentes.

• Huius in ripa platani aurea surgebat, aureas vegetes-
 • que ornata foliis ;

• cui nequaquam est comparanda Neaesis platani illa
 • celebratissima.

• Summo enim caespine aethera tangit, foliaque vitibus
 • praebant umbram locis quae Melirrhoas undis congebat.

• Ex radicibus platani fons scaturit,

- οὐκ ἰσχυρός ἐστὶν ἐπιπέδον βίβιν.
 • Ἢ γῆ δ' ἱπανθεῖ, καὶ τὰ θρέμματά τρέφει
 • τῆ πλησμονῇ τε τῆς βρωῆς καὶ τῆ κόρυ,
 • καὶ τῆ βροτῆ τοῦ καλοῦ Μελιρρόου.
 95 • μεθύσκειται γὰρ ἡ μηκὰς αἴθ' εἰ κίοι,
 • γλωφαιεῖ τ' ἐπισκίρτησε πολλάκις πόαις.
 • Νεικόςρος δὲ πρὸς θεοῦ τεταγμένος
 • μένει φυλάσσειν, ἀγρυπνῶν ἀκαμάτως,
 • τὴν ἱερὰν πλάτανον ἐξ ἔδοιπόρου.
 100 • μὴ ποῶς πρὸς αὐτὴν ἱταμὸς προσεγγίσῃ,
 • Συνέδραμον οὖν πάντες ἔξω τῆς Φθίας
 • πρὸς τὴν ἑρτην τοῦ θεοῦ Διονύσου,
 • ἀνδρες, γυναῖκες, παρθένοι, νεανίαί,
 • μείρακες ἄλλοι, καὶ νεάνιδες κόραι.
 105 • Ἐγὼ θεωρῶν ἀμάχτος ἦν ἔτι
 • ἐρωτικῶν δῆπουδεν ἐκτοξευμάτων.
 • Ἄς εἴθις τρικυβότα μὴ συνέξεδον
 • τοῖς γενεῖσις μείραφι τῆς Φθίας πύλης!
 • Πρατλήθαμεν δὲ συννεανίαί φίλοι
 110 • τῆ τοῦ τόπου φύλακι καὶ τῆς πλατάνου,
 • καὶ δῶρα δόντες ἔδραν ἔσχομεν ξένην,
 • καὶ καρδίης τύραννον ἢ ποινηλάτιν
 • τῆς παρθενικῆς καλλοῆς θεωρίαν.
 • Εἴωθε καὶ γὰρ ὁ βριαρρόχειρ Ἴερος
 115 • ὁ πρεσβύτερος παῖς, τὸ πρὸ τοῦ Κρόνου βρέφος,
 • ὡς ἐκ θυρίδων ἐμπεσῶν δὲ ἑμάτοις,
 • τὰ σπλάγγχνι πιμπρῆν καὶ φλέγειν τὴν καρδίαν,
 • καὶ νεκρὸν ὡσπερ τὸν ποθοῦντα δεικνύειν.
 • Καὶ γοῶν ὑπὸ πλάτανον αὐτὴν αὐτίκα
 120 • ἠλικιώτατι συγκαθ' ἕμιος φίλοις,
 • τρυφῆς μετείχον ποικιλοφάρματῶν,
 • ἀματρανοῦν εὐστῆνος ὡς γένοιτό μοι
 • τὴν τρικυβότην χαρμονὴν καὶ τὸν γέλιον
 • εἰς ἐκαρπύων βροῦν συμπεριστῆναι τέλος.
 125 • Ὅμοις πάλιν ἔχαιρον ὡς συνετρώπων·
 • τοιοῦτόν ἐστιν ἀγνωστὰ καρδίᾳ,
 • κακὸν τὸ μέλλον ἐν χαρῇ καθεμένῃ.
 • Ἐλπιτοποιῶν ἔκρωσμεν βηχάτων
 • ἐρωτικῶν, μᾶλλον δὲ τερπνῶν ἡμαῖταιν.
 130 • Ὅ μὲν γὰρ αὐτῶν τῶν συνεστημένων
 • τοιοῦταί τευχὸν ἐξέπεμπε τοῖς λόγοις,
 • πρὸς τὰς ἐκείσε συνδραμούσας παρθένοισι,
 • ἢ πρὸς γυναικῶν ποικιλίας ἐμψύχους
 • ἐκείθεν ἔνθεν τὴν ἔδον ποιουμένας·
 135 • Χθίς εἴη πῦρ δέψης με, καὶ λαβὼν ἕλωρ,
 • (τοῦτον γὰρ αὐτῶ τὴν ἔδον διηρρόμην),
 • ὡς ἀμβροσον βροῦν ἐξέπιον εἰς καρὸν.
 • Μένυσσο τῆς χθίς· οὐ γὰρ ἦ διδοῦσά μοι.
 • Ἄλλ' ὁ πτεροπόδες, ὁ θρασύσπλαγγχνος μένος
 140 • Ἴερος δυσαντιδύπτος, ἐπιλοτότης,
 • κῶσσοφ' ἔρανεῖς ὄλισθεν ἔνδον τοῦ σκύρου·
 • θῆν καὶ πεποικίως, γαργαλίξομαι τῶνας
 • ἐκ τῶν πτερόγων ἐκείθεν τῆς καρδίας,
 • καὶ μέγρι τοῦ νῦν (τῆς ἔδοντος! τοῦ πόου!)

- qualem inde scaturire par est.
 • Terra autem floribus luxuriatur, perindeque abt pa-
 • scuorum libertate mira saturas undaeque pulchra Meli-
 • rhoe.
 • Nam capella inebriatur, si biberit, et sepe vindibus
 • lascivior insultat herbis.
 • Aetnaus autem ab ipso constitutus Deo, custodit, in-
 • defesso vigilans, a praetercuntibus sacram plataneum, ne
 • forte pede injucioso ad eam accedant propius.
 • Ergo concurrebant omnes ex Phthia ad festum Bacchi,
 • viri, mulieres, virgines, juvenes, puilli et puella.
 • Ille ego quem nondum Amoris jacula tetigerant, spe-
 • ctatum processit.
 • Oh! utinam tunc amicis cum juvenibus ex urbe non
 • fuisset egressus!
 • Accessimus autem ego et juvenes amici ad loci plata-
 • neae custodem;
 • ac, dato munere, sedem habuimus commodissimam,
 • inde pulchras cernere erat virgines animumum reginas vel
 • carnifices.
 • Solet enim Briareus Amor praeditus brachiis, senex ille
 • puer, Satornoque senior ipso, per oculos quasi per fene-
 • stras illapsus, viscera a-lurere, cor incendere, et amantem
 • fere enecare.
 • Tegmine sub platani statim aequales inter sodales recu-
 • bans, ciborum egregia arte conditorum delicias me refi-
 • ciebam, ignarus heu! miser, gaudium hoc tantum risus-
 • que in lacrimarum rivis denique conversum iri.
 • Interea tamen cum sociis me voluptati dabam.
 • Adeo in gaudium effusam mentem malum latet futu-
 • rum! Faceta auscultabam dieta et amatoria, potiusque
 • suaves cantilenas.
 • Ex discumbentibus enim unus aliquis talis temere mihi
 • sebat affatus virginibus huc concursantibus, vel mulie-
 • rum variis cordibus hinc inde praetercuntium:
 • Heri angebat fauces atis ignea, et sumpta aquola
 • (nam tunc ibam forte via publica), nectar ni divinum ad
 • satietatem usque etibi.
 • Hesterni sis diei memior: namque tu dedisti.
 • Sed alatus, et alius fero corde deus, Amor quem con-
 • tra nemo potest intueri, pharetraus Amor, versus in cu-
 • licem incidit in calycem, et hausi:
 • namque intus titillat alis misero mihi pectus, et usque-
 • dum, prohi dolor laborque!

- 145 • κνήθει με, καὶ θάκνει με, καὶ κακῶς ἔρω.
 • Τίπως μαλαγθεὶς ὄδτος ἔφη καὶ μολίς,
 • ὁ τῶν βροτῶν τύραννος ἀθάλας Ἴριος,
 • πέμπει με πρὸς σὲ τὴν ἰάτουσαν μόντην
 • τὸ τραῦμα καὶ τὸ ὄνημα καὶ τὴν καρδίαν
 150 • πέμπει με, καὶ δέρου με ταῖς σπῆσι ἀγκάλαις,
 • οὐδὲν ζῆνον ποιῶσα· καὶ δέρου, δέρου.
 • Ἄλλος μετ' αὐτὸν ἀντέρχσεν εὐθείας·
 • Ἰού! Τί ταῦτα; Τὴν κατωτέρω κόρην
 • τὴν πολὺ ἀβραχεύουσαν ἐν κάλλει πάλαι.
 155 • ὡς ἡ Λαίς τὸ πρῶτον ἢ Κορινθία,
 • τρύγει νύσας θύσσητος. Ἢ κική νέσος!
 • Ἢ δ' εὐτραφῆς σάρξ, ὡς ἔρω, κατιστάλη.
 • Μὴ τοῦτο, μὴ, μὴ τοῦτο! ῥώσιν, σάρξ, λάβε·
 • θλιτο πᾶσα τρικτική καχεξία·
 160 • εὐ γὰρ γυνικίως σάρξ τις ἄλλυται μία·
 • ἀλλ' οὐδ' οὐδ' αὐτῆ καὶ φίλων πληθὺς πόση!
 • Ἦντιθέθεν ὠλὴν ἄλλος ἰδὼν ἀντέγῃ·
 • Νεύεις κάτω, πελοῦσα καὶ ποδουμένη,
 • ἔδοιποροῦντος τοῦ φιλοῦντος πολλάκις,
 165 • καὶ στέρνα καὶ πρόσωπον ἐγκρύπτειν θέλεις,
 • ζώνην δὲ τὴν τὴν ἀκαλυπτεῖς ἀβρόν,
 • καὶ τῶν ποδῶν σου τοῖς ἀπαλοῖς δακτύλοις
 • τὴν προσκυροῦσαν ἐγκρατέως γῆς κύνιν·
 • αἰδοῦς τὰ σεμνὰ ταῦτα, πλὴν οὐ συμφέρει.
 170 • Οὐκ αἰδὲν αἰδῶ Κύπρις, οὐδ' Ἴριος ἄνον·
 • εἰ γὰρ θέλεις τοσαῦτα τὴν αἰδῶ σέβειν,
 • ἐμοὶ χάριτον κἄν τὸ νεῦμά σου μόνον.
 • Τορὸν δὲ πάλιν ἄλλος ἀντεκεκράγει·
 • Ὡς εὐχαριστῶ τῇ πολὺ μύρια!
 175 • Κάλως δικαζει καὶ καλῶς πάντα κρίνει.
 • Ἄρωγός ἐστὶ τῆς Κύπριδος, ὡς βλέπω,
 • ποινηλατοῦσα τὰς σοβαράς πρὸς πόθον.
 • Ἢ γαυριῶσα βροστρήχων ἐκωσμήξ
 • ἔρῃ τὸ μακρὸν πλέγμα νῦν διαβρέον·
 180 • εἰς λευκὸν ἐτρέπη δὲ τὸ ξανθὸν πάλαι.
 • Ἢ τὰς ὄφρως ἕφουσα καὶ διχημένη·
 • ἀπῆκε πᾶσαν ἄρτι τοῦ κάλλους χάριν·
 • ὁ μακρὸς ἰστός ὄρθιος πρὶ τῆς κόρης
 • ὤπεκλίθη· καθεῖλεν αὐτὸν ὁ χρόνος·
 • γηραλέον τὸ φθίγμα φεῖ! σοί, προσθύεις·
 185 • τὸ πρὶν θροσῶδες γέλωτος, ὡς αὐαλέον!
 • πέπτωκεν ὄφρως, φῆλεν εἰς ἀχθίαν·
 • τὸ πᾶν δὲ σοὶ παρήλθε τοῦ κάλλους, γύναι.
 • Τί λείπεται σοί; δαῦρο μαστρόπευέ μοι.
 190 • Ὑβριζεις· ὑβρίσθητι νῦν, τρισυθλίξ.
 • Παρέτρεγξ με· συμπαρατρέχοι δὲ σε.
 • Ἢ κληγεις, οἶδας· ἀντιπλήττου καιρίως.
 • Ἄλγεις; προήλθον. Δυσφραγεις; ἔδυσφρόρουν.
 • Παθοῦσα καὶ μαθοῦσα νῦν, τὸ τοῦ λογοῦ,
 195 • εἰδέσκει πᾶσας τὰς προλαίπους παρθένους
 • ἐπακλίνεσθαι τοῖς ἐρῶσι τρεῖως·
 • Ἢ μοι, Χαρίκλεις, ὅσος ἄρτι μοι γέλωτος
 • ἐκ σῶν μελιγρῶν ἄλλε διηγημάτων!

- radit me, me commordet, et male me habeo.
 • Tandem vix emollitus ferax ille mortuorum tyrannus tu-
 • ad te mittit, quae una potes curare vulnus, et cor inorsu
 • sanctum;
 • mittit me; admittas me tuum in gremium, durius tibi
 • meditata: nax, admittas me.
 • Post hunc alius statim insequutus est;
 • Heu? quid hoc est rei? Culestem puellam, egregia du-
 • dum ferocientem pulchritudine.
 • Lais ut olim Corinthia, tristes urget mortuus. Ah mor-
 • tum crudellem!
 • Nitida quae fuit, cutem jam esse video mortuam: absit,
 • oh! absit! firmitatem assume, cutis.
 • Pereal, qua attenuaris, habitudo prava humorum.
 • Non enim muliercula corpusculum unius disperit, sed
 • simul dispereunt amici, heu! quanti plurimi.
 • Tunc alius alia conspecta cecinit:
 • Oculos dejicis decoros, o tu quae amas et amaris, si forte
 • transierit amator, pectusque et vultum abscondere tentas,
 • et zona nodum contractas unguiculis, tenellesque pedum
 • digitis ferax lineas inscribis varias. Sancti haec sunt signa
 • pudoris? sed cui bono? Pudorem Cypris non novit, nec
 • timorem Amor.
 • Quod si adeo pudori litare velis, me saltem nutu tuo
 • beare digneris.
 • At rursus alius clara voce inelatuavit.
 • Oh! quantas canit refero senecta grates! Optime iudicat
 • omnia astutalque.
 • Veneri, nunc video, auxiliatrix adest, castigans si quae
 • fuerunt in amorem ferociores.
 • Quae cincinnorum gloriabatur elegantia, longos nunc
 • videt deluere capillos, et in album mutatur quod olim
 • flavum fuit.
 • Quae supercilia tollebat altius, jam omnem amisit pul-
 • critudinis gratiam.
 • Papillae quae rectas olim stabant, pendunt pannosiores:
 • eas longinquius tempus inclinavit.
 • Auricula, heu! senile quantum vox tua sonat! Rosculum
 • nuper labellum quam est aridum! Supercilium desedit,
 • jamque displicet nimis. Abut, mulier, quidquid tibi fuit
 • formosi. Quil nunc tibi reliquum est? Exerce mihi le-
 • noviam artem. Contumeliose me habuisti; contumeliose
 • nunc habetor, femina ter nasera.
 • Me propter superbo gressu succedebas; ego nunc te
 • propter pari cum superbia. Me cruciabas, nostin? jam
 • cruciare letaliter.
 • Dolos? dolui prius; Pers gravia? et ipse tuli.
 • Malis tuis edocta, quod aiunt, relinquit omnes mone vi-
 • gines ut sine mora faciles amatoribus se praebant.
 • — Ah! Charicles! quam suavem mihi risum dulce
 • haec tua narratio movet!

- Κλέανδρος εἶπεν. ὦ κακῶν προκτιμένων!
- 200 Πλὴν ἀλλὰ καὶ σε μειδιῶντα νῦν βλέπω·
καὶ τοὶ προΐπας ἐν καταργῇ τοῦ λόγου
τὰ κακὰ σαυτὸν οὐκ ἀδακρύτως λέγειν.
Ἦν ἢ Χαρικλῆς εἶπε τὸν πολλὸν λόγον
ὃν εἶπεν ἄλλος συμποσιῶν μοι γνησίον.
- 205 Μὴ, πρὸς Δροσίλλης! ὁ Κλέανδρος ἀντήρ.
Ἄκουε λοιπὸν βρυγμάτων μελιζήσαν.
Φύεις τὸν ἀνδρόβηλον, ὡς ἡχησέων,
μεινὰς, σοδάς, τάλαινα, πρίσθα παρθένε.
Θάξεται τὰ γαστέρα, οὐ γὰρ ἐγκύμων γένε,
210 κἄν καὶ μετ' ἀνδρῶν συγκαθεύδῃς μυρίων·
κἄν Ἡρακλεῖ γὰρ συγκαθευδήσῃς, γύναι,
κἄν καὶ Πριήπῳ τῷ φιλοφροῦ τοῦ μύθου.
Ἄπαις, πολύπαις ὄσθα τὸν γόνιον πάλαι,
ἀπαις μεινίς· καλεῖ γὰρ ὁ Πλούτων κάτω.
215 Πιθύσθῃ κυριζούσα ναυστόλου, γύναι.
Ἐξέειπε ταῦτα καὶ πρὸς ἄλλην αὐτίκα·
Βαβα! παλαιὰς ὡς διέφυσται λόγος!
Τρέψῃ φρεσὶ τὰς Χάριτας, ἀλλ' ὁ σὸς, Κόρη,
δοθαλαμὸς εἰς Χάριτας αὐγεί μωρίας.
- 220 Αἶ, αἶ! τετραῖς μετ' ἐμῆ καμίνῳ τοῦ πόθου,
καὶ πυρπολεῖς τὰ σπλαγγα καὶ τὴν καρδίαν.
ὦ μικρὰ παῖ, τοῦτο πολλὰς ἀγάπης;
Μὴ τὰς ὄφρυς ἔπαυρε τὴν Κύπριν τρέμι·
σύννευε τοῖς φιλοῦσι· μέτρια φρόνει.
- 225 Κόρης ἀπειλὰς ὄθρην ἔστινακτρίξ;
αὐταργίλους Κύπριδος ἔργων πολλὰς,
τῶν σχημάτων δὲ τὴν πολύτροπον πλάσιν
καὶ τὴν σωπὴν, ἀδυπόστρετον ξίνην.
καὶ πρὸς σὲ ταῦτα τὴν ἀμειλίχτην βλέπει
230 συμειῖά μοι κάλλιστα. Χαῖρε, καρδίε!
Φεῦ! σὴς ἡμερτῆς προσελπίε, Παρθένε!
Ἄποστροφὴ σὴ δυσπαράκλητος τάχα
καὶ πέτραν αὐτὴν συγκινήσει πρὸς πόνον.
Τέ γούν πάθη τις; Ἄλλ' ὁ τοξέων Ἔρωις,
235 τὴν πλῆξιν αὐτὸς ἐξῆμ μοι καὶ μόνος!
Σοὶ καὶ θαλασσῶν ἐκπεράσω πηγαμύδραν,
καὶ πῦρ διέλθω, τοῦ προσελθεῖν σοὶ χάριν.
Δὸς χαροπὸν μοι νεῦμα, καὶ τὸ πᾶν ἔχου.
Μὴ πλῆξτε, μὴ σόντερε (κέρδος οὐκ ἔχεις)
- 240 πρὸς τὰς Ἐρωτὸς λαθυριθόδους πάγας.
Ὅστις ἀπαγγείλαντος αὐτοῦ τῷ τίως,
ἄλλος πρὸς ἄλλον ἄλλον ἀντήρ, λόγου·
Βαρόνεται σὸν ὄμμα τοῦ πόθου γέμισι,
πολλὴ δ' ἀλαυροῖ τὰς παρείεας ὡρῶτης.
- 245 Ἔοικας ὑπὸν ἐνδοῦς εἶναι, γύναι.
Εἰ μὲν παλαιότεροις ὀμιλήσας πανύχοις,
ὡς εἰσυχῆς ἐκείνος, Οἰεῖς, μάκαρ,
ὁ γείρας αὐτὰς ἐμβαλὼν σπῆς ὀδόντις!
Εἰ δὲ πρὸς ἕπαρ πῦρ βαλὼν Ἔρωις φλέγει,
250 εἴς· πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἐκκεκαυμένη.
Σὺ νῦν Ἀγιδεῖς· Τηλεφρον βλέπει, γύναι·
καὶ, παῦσον, ὡς ἔρωσας, ἕπατος πόνοιο·

- Cleander inquit. Oh instantes calamitates!
- « Attamen et te nunc quoque subidentem video, etsi
« dixeras imtio sermonum te sine lacrimis tua non posse
« mala narrare. »
- Cui Charicles : « Omitto alia prolixiora quae dixit con-
« vivarum amicorum alius. »
- « Ne, per Drosillam, omittas, » Cleander ait.
« — Accipis igitur reliqua haec mellita dictena.
« Audivi te virtuta quemdam amara vix virtum, manas,
« insana, misera, andis virgo.
« Ne ventri metuas; non enim fies gravida, et si sex-
« centi inferint viri : et si cum ipso durderis Hercule, vel
« cum fabuloso tulo Hibidinosoque Priapo.
« Tot olim liberorum mater, jam nullas, nullas jam pa-
« rias liberos. Te Pluto vocat in Tartara.
« Desine juventam affectare, mulier, cymbalamquo ta-
« gradere. »
- « Et statim huc aliam verbis compellavit : Papae! Quam
« mendax est fabula vetus! Teas narrat esse Grassias; sed
« ocellorum unus, virgo, tuorum decies pallasenas continet
« grains.
« Ah! ah! cupidinis igne me vertis in cinerem, et viscera
« cremas pectusque.
« O mala puella! amanti optime hocine redditur pretii?
« Ne supercilia tollas fastuosior; time Venerem; amatori-
« bus adnuas blande, et modesto sis animo.
« Non equidem nescius sum minas saepe puella: vel fa-
« stidiosissima Veneris esse praenuntias, variosque motus et
« inquietos, ipsamque allentium mirram quamdam esse ad-
« sensionem.
« Ad te, crenelis mulier, levida capite nuto nictoque
« oculis.
« Salve, corculum! Alloquium tuum, ah! virgo, quam
« expetendum! Odium tuum, quod vix novi qui patiretur,
« lapidi ipsi sensum dabit ad dolorem! Quid agam igitur?
« Al, o sagittifer Amor, unus solusque valens sana quod
« fecisti! Vastos tranabo marium tractus, per ignea vestigia
« feram, ad te adveni causa Caruleis adnue amhi ocel-
« lis, et colorum fiam composit.
- « Ne me ferias, ne contritum me plagis Amoris impedas
« inextricabilibus : nil tibi ferisse proderit.
« His dictis, alius ad aliam alia direxit verba :
« Oculi tui gravantur cupidinae pleni, nullusque pallor
« genas obscurat tuas.
- « Videtis, mulier, caruisse somno.
« Si licet rareasti pernocti, ille oh! quam felix, fortu-
« natus, invidendusque, cujus fuerunt brachia collo nexa
« tuoi
« Quod si tuum igne feriens jecur Amos te incendit, meo
« praesertim igne flagres! Achilles novus, mulier, Tele-
« phum cecus.
« Na seda, qua: vulnerasti, jecuris dolores.

- Φιλλάδος ἐμπῆς ἤψατο καὶ καλὰ μους διέτραψεν.
 • Ἦν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 • Κροχύτους δ' ἐπάκηξε, συνήρμασε χειρίσιν
 [ἐσθλοῖς,
 • φίλειεν ἡδ' ἀμπνυτο· πνοή δὲ κάλαμον ἐσθλῆς,
 310 • καὶ μέλος ἦδ' ὀρίξει, τὸ φάρμακόν ἐστιν ἐρώτων.
 • Καὶ σὺ μετεῖς στέργοντα, καὶ οὐ ποθέοντα πο-
 [θεῖς με.
 • Ἦν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 • Σχίτλιος ὄσ' ἐμόγησα! τί τὸν φιλέοντ' ἀποβάλλει;
 • Ὡς ὄραλος μοι κάλαμος, ἡ δὲ δάφνη τεθυλοῖτα,
 315 • καὶ σὺ ἔης, κυπάριτε τανύσκια, ὑψικάρηνη,
 • τήν ποθ' ὁ Φοῖβος ἔνωττε μιγήμενοι οὐκ ἐθέλου-
 [σαν! —
 • Ἦν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 • Καὶ παρ' ἐμὸν νόον ἀλλ' ἔλθοντα βαρύντονα τέρ-
 [πων,
 • σαρκόφθοις δονάεσσι διαμπερές ἐκροτάλιζον
 320 • ὃ σέφρανον φορέειν σε, πυρὸς δρόσον εἶχον ἔρωτος.
 • τοῖη ἐμάς κύκλωσε περὶ φρένας ἔσχαν ἔρωτ'.
 • Ἦν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 • Τσοῦστον ἔσας, ἐξάνεστη τοῦ τόπου,
 • καὶ Δεῦτε, γησί, τὰς χορευτρίδας κόρας
 325 • ἴδομεν αὐτοῖς ἐμπλακείσας δακτύλοις,
 • καὶ κύκλον ἐκίνησαν ἐκπονουμένας.
 • Ἰππῶν, ὑπαλοῦς εἶχε τοὺς νεανίας
 • καὶ πρῶτον ἄλλων τὸν λαλοῦντά σοι ζῆνον,
 • τὸν ἐν τσοῦστοις τοῖς κακοῖς Χαρικλέα.
 330 • Τί γὰρ παθεῖν μοι τὴν τάλαιναν καρδίαν
 • δοκεῖς, φίλε Κλέανδρε συμφορακίτα,
 • ἐρωτικῶν πηγήσασιν ἐξ ἀκουσματίων;
 • Ὡδίων οὖν, ἐμπροσθεν ἔτραχον τότε,
 • ὡς ἐν στάσιν σγῶ δειλῶν πρὸς τὸ βλέπειν
 335 • τὰς τηλικαῦτα συγχρονοῦσας κόρας.
 • Ἐκεῖ σελήνην εἶδον ἐν τῇ γῆ κάτω,
 • κύκλω μετ' αὐτῶν ἀστέρων φορουμένην·
 • τοῦτο Δρόσιλλα συγχρονοῦσας κόρας.
 • Καὶ τοὺς ἐπίοντας ἄγλας, ἄγλας λαμβάνειν
 340 • γνοὺς ἐξ ἐκείνων τῶν προηνωτισμένων,
 • Καλὸν μὲν ὄσο, Δρόσιλλα, πρὸς νόον ἀντήρη,
 • εἰ μὴ Χαρικλεῖ νῦν κατέστης εἰς θέαν·
 • ἐπεὶ εἰ τοῦτο τοῦ θεοῦ Διονύσου
 • θέλημα, (τί; Κλέανδρε, μὴ συνδακρύξῃς.)
 • οὐ μέμψις ἐν σοὶ τληπαθεῦντα, Περθίνε,
 345 • τὸν ἐκ θεῶν σοι νυμφίον Χαρικλέα,
 • καὶ καρτερῆσαι κἂν φυγῆν, κἂν κινδύνους,
 • κἂν ἀρπαγῆν σῆν, πρὶν τυχεῖν σου τοῦ γάμου·
 • καὶ πᾶν τι δαίμων ἄλλ' ὁ συγλωσισαί μοι
 350 • μίτος ποτηρὸς ἐξ ἀλάστορος Τύχης.
 • Τσοῦστα λέξας καθ' ἑαυτὴν ἤρημα,
 • παλιν ἀρομήσας εἰς τὸ πατρῷον πέδον,
 • ἀπειθὸν εἰς ἀγῶμα τοῦ Διονύσου,
 • βίβας δ' ἐμαυτὸν εἰς ἐκείνου τοὺς κόδας
 355 • πνέοντα νεκρῶν, ἀνεκεπράγειν

- At folia contrectavit, calamusque secuit.
 — • Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mala.
 — • Ac cetera compagine inter se junctos, doctis admovent
 • labiis, osculatusque insussavit; statoque calamus perex-
 • rans suavem effecit sonum, quod est amoris remedium.
 • Et tu odisti amatorem me tuum, nec amantem re-
 • damas.
 — • Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — • Ah! miserum me! Quanta tui mala! Cur amantem
 • respicis? Oh! utinam mihi calamus viridans laurus haxce,
 • tuque etiam feres cupressus umbrosa altaque; illa in-
 • quam, cum Phœbus quondam molestus instabat neganti
 • concubitu.
 — • Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi
 — • Et animum meum doloribus vexatum flebilibus mol-
 • cens, calamis usque ludere animatis, vel Ina coronatus
 • fronte Amoris ignes restingerem.
 • Adeo meum circa pectus saxit vis acrior!
 — • Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — • His dictis, e loco surrexit, et, Huc, adeste, inquit:
 • saltantes spectemus puellas, nexis invicem junctas digi-
 • tis, et elegantem chori exhibentes orbem.
 • Insequuntur loquentem juvenes, et ante alios ille ego
 • Charicles qui tecum fabulor tantisque versor in malis.
 • Quo enim affectam fuisse modo,
 • Cleandre, care vinculorum sociæ, miseram putas men-
 • tem, amatoris percussam canthunculis?
 • Ibam ergo, alios præcurrans, ut aptum mihi seligerem
 • locum unde saltantes possem spectare virgines.
 • Tunc lunam vidi in terra cuncta ipsâ astris choreas insti-
 • tuentem:
 • Lalis enim visa est Drosilla saltantes inter puellas
 • • Quomque, ex illis que modo audiveram, probe nossem
 • quam valde crucientur amantes:
 • Sors, necum dixi, fuerat melior, si te, Drosilla,
 • Charicles nunc non adspexisset.
 • At quoniam ita voluit Bacchus (quid? Cleandre, ne
 • complores), æquum est pro te dura pati Chariclem,
 • quem tibi Deus dat sponsum, et tolerare fugam atque
 • pericula, loique captum corporis, antequam ducti frus-
 • tur hymenæo, ceteraque omnino mala que tristi crudeles
 • • Fortuna filo mihi pœnerent.
 • His necum tanta dictis, patens per campos rapidis
 • • retro gressibus Ibam;
 • • conspectaque Bacchi statua, ad hujus pedes provido-
 • • tus, nec adhuc mortuus, nec jam vivens, innotuani

- 410 ἢ ἐμαὶ πικρὰς τῆ καθ' ὕπνου ἐμψάσει,
 • πρὸ τοῦ προῦθῆναι τοὺς μετ' ἀλλήλων λόγους.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

- Ἰδοὶ ποροῦμεν τοιγαροῦν δι' Ὀχιάδος
 • ὕψραν θαλάσσης λειοκίμονος τρίβον,
 • εἰς ἦλκον τέταρτον ἄγχι Ἰσπίρας·
 • καὶ θρόος ἑρετιοῦ ληστρακῆς ναυαργίης
 5 • εὐθιπλοῦσιν ἐμπεσὼν, ἐπεικτοῦπει
 • καὶ τὴν λογισμὸν, οὐ γὰρ ὀκλὸς μόνον,
 • τῶν ἐντὸς ἡμῶν ἤσπερ εἶπον Ὀχιάδος,
 • Τῆς Ἰσπίρας γοῦν πανταχοῦ γνωρομένης
 • τῆ γῆν ὑπελθεῖν τὸν γίγαντα φοιτῶρον,
 10 • οὐκ εἴχομεν σφῆς ἐντρανέστερον βλέπειν
 • ἀλλ' οἷα συνεύσαντες εἰς μείζον ὄρομον,
 • καὶ γαῖρας ἐκτείναντες ἀλλὰ καὶ πόδας,
 • ὡς τὰς τριήρεις εὐδρομώτερον τρέχειν,
 • κοπιηλατοῦντας ἦσαν εἰς ἔθλον οὐδέου,
 15 • τῆν τῆς θαλάσσης συβῆρα κίζοντες βάρην
 • γυμναίς πρὸς εὐπλοῦν εὐσθενοῦσαι ἀιλένας,
 • καὶ πῆ καθ' ἡμᾶς ἰγγίσαντες Ὀχιάδι
 • τῶ σπῶν ἑαυτῶν ἐξεγύμνωσαν ξίφη.
 • Οἱ γοῦν αἰὼν ἡμῶν, ὡς ἀριστοὶ ναυτοῖοι,
 20 • καί τοι πρὸς αὐτοὺς τοὺς θρασεῖς ξιφηφόρους
 • πενηγρὸν ὄντες εὐαρίθμητον στίφος,
 • ἀναλαθόντες ἀνδρικῶς τῆς ἀσπίδας,
 • τοῦτοις ξιφηφοροῦσιν ἀντεναυμάχουν
 • ἑσφαττον, ἑσφάττοντο, μὴ πεφρικότες
 25 • τῆν τῶν τοσοῦτων πειρατῶν ἀμετρίαν·
 • τὸ τῆς θαλάσσης ἕξιοπορφοῦρον ὕδωρ,
 • καὶ μέγρι νυκτὸς ἀνέσιπτον εὐστόμιος,
 • Ἄλλ' ὄψῃ τῆν ναῦν ἑλκύσαντες ἐκ μέσου,
 • καὶ συμπεσόντων ἐν μάχῃ τῶν πλειόνων,
 30 • εἰς χεῖρας ἐξέθηκον ἠσθενηκότις,
 • θῆν καὶ λιπόντες ἐμπλεῖων βαρυμάστων,
 • τοῦ κυριαρχήσαντος ἡρεμωμένωι,
 • ἔραυγον εἰς σφραγγας, εἰς ὄρη μίση.
 • Τοῦτοις φυγῆ ζητοῦσι τῆν σωτηρίαν
 35 • καλῶν συνεκθῆς ἐκ μάχης τραυματίας,
 • μετὰ Δροσίλλης παρθένου, συνειπομένη,
 • Ἐσπευδον, εἶλον, εἶλκον αὐτὴν τὴν κόρη,
 • ἐμειραγόγουν εἰς ἐπικράτους τόπους,
 • ἕως συντρέψαι εὐρόντις κλάδωι
 40 • τάσθῃ συνῆΐσαμεν ἐρρακρωμένωι.
 • Ἐἰς αἴθριον δὲ λαμπράς τῆς ἡμέρας,
 • ὕρουσ ὑπερχύσαντες, εἶδομεν κάτω
 • πυρκαϊῶν εἰς ὕψος ἐκτεταμένην
 • εἰκάζομεν δὲ πυρπολεῖν τὴν Ὀχιάδα
 45 • ληστὰς ἐκείνους ἀρπαγαῖς ἐρησμένους,
 • σφῶν κενὴν βύμπαντος ἐξελκυσμένην.
 • Ἄς γοῦν ἐκεῖθεν ἐνθεν ἠπορημένοι
 • τὰς φωταγογῶδες ἐξετείνωμεν κόρη,

- in somnis visus, antequam inter nos sermones confer-
 • remus.

LIBER QUARTUS.

- Ergo humidos placidi sequens fluitus rate secimus,
 • ad quartae lunae vespertinum tempus.

- Ecco piratica classis cerni scintilla magno nostrum per-
 • cellunt animos, non aures tantam, qui isto recti quo-
 • dixi navigio recta faciebamus iter. Jamque gigantei qui
 • caelum cursu molitur, Lucifer terram suberat;
 • et vespera sola late loca tenebrante, non poteramus
 • piratas probe cernere.

- At illi majore nisu cursum properantes, manibusque
 • pedibusque egregie protensis ut velocius tenerent vela-
 • rent, remos summa vi agitant,
 • mirisque dorsum verberabant simul nudis validisque
 • lacertis:

- et mox nostrae propiores naviculae, enses vagina denud-
 • darunt.

- Itaque nostri homines, nautae fortissimi, quavis
 • numero pauci imparesque audacium piratarum multitu-
 • dini, arceptos viriliter clypeos hostium gladiis oppo-
 • nebant:
 • necabant, necabantur, non veriti turbam praedonum
 • infinitam.

- Rubescerebatur aquor sanguine, et ad noctem usque for-
 • titer restillebant;

- tunc denique navem e medio conflictu subtractam ad
 • littus applicuerunt, jam prorsus invadibili, majori parte
 • suorum inter pugnantium amissa, hancque necium
 • plenam relinquentes, praefecto ipso orbiti per convalles
 • aviaque montium dilabuntur.

- Quos fuga nihil qua tenes praesidi um ego e praedio san-
 • cius, relicta nave, cum Drosilla virgine insequorur

- Properabam, tenebam, tralibam postquam, manu ad
 • loca praesalta versus eam ducebam,
 • donec reperto loco densis ramorum tegundus um-
 • broso, latentes una consedimus.

- At quum postera lux caelo affulsit, de summo monte
 • prospicientes, cernimus infra vastas molis igitur,

- conjicimusque praedones rapinae lutos incendio navem
 • nostram delere, quam mercedibus vacuam in colum traxe-
 • rant.

- Deinde quom lucilluc dubio oculorum aciem intendere-

- εὐπυργον ὕψος καθορῶμεν εὐθείως,
 70 • ἰσχνῶς, ἀμυδρῶς· ἦν γὰρ ἡμῶν μικρόθεν.
 • Ἄμρου δὲ συνδραμόντες ὄς πρὸς τὴν πόλιν,
 • ὄψι προσηγγίσσαμεν αὐτῇ καὶ μόλις,
 • ἐκ φωτὸς ἀρχῆς ἄρχης αὐτῆς ἐσπέρας·
 • ἦν καὶ συνεισέδωμεν ἐκπεφυγότες
 75 • τὴν ἐν θαλάσῃ ληστρικὴν ἀστεργίαν·
 • κἄν καὶ Χαριάλῃν, ὡς Κλέανδρον, ἢ πόλις
 • ἤμελλε γερσὶ Παρθιαῖς δεδωκίνας,
 • καὶ τοὺς θαλασσῶν ἐκρυφέντα κινδύνους,
 • πόσιον ἀνάγκαις ἰμβραδύνει με δευτέραις
 80 • μετὰ Δροσίλλης, ὦ θεοί! τῆς φιλιότητος.
 • Τῶν γὰρ κατοίκων ἐξόντων τὴν πόλιν,
 • αὐδῆς συνεξίδωμεν, ἐκτελουμένης
 • λαμπρῆς ἑορτῆς τῶν Διὸς γενεθλίων.
 • Τὸ Παρθικὸν δὲ δυσμενίστατον φύλον
 85 • οὐα οἷδ' ἔθεν προήλθε· πλὴν συλλαμβάνει,
 • καὶ τῆς ἑκαστοῦ μέγρι πατρίδος φέρον,
 • εἰς τὴν φυλακὴν τὴν παρούσαν εἰσάγει. »
 • Τοιοῦτο πολλοὺς ἀπολοῦσθαι λόγους
 ἀλληλοπενθεῖς ἦσαν εἰ νεανίαι,
 70 Κλέανδρος ἄμα καὶ Χαριάλῃς οἱ ξένοι.
 • Ὁ βάρβαρος δὲ Κρατύλος μετ' ἄρρῶς
 αὐτῇ Χρυσίλλῃ συγκαθησθεὶς εἰς ἔσθ,
 εἶχε πρὸς αὐτῶν καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίαν
 καὶ τοὺς ἄλλοὺς οἰχυματώστας νόμοις
 75 ἐκ τῆς φυλακῆς ἐγκλιθεύεται φέρειν.
 • Ἔστησαν ἐξαχθέντες οἱ φυλακίται.
 • Ἐπαθὴν εἰς τὸ στέρον ἢ τοῦ Βαρβάρου
 γυνῆ Χρυσίλλα τὸν Χαριάλῃν ἀβρῶν
 ἰδοῦσα, καὶ πληγεῖσα τῇ πόθου βέει.
 80 • Ἦν γὰρ ἄρρῶς τις, χρυσόβριξ, ἐρυθρόχρῶς,
 πλατὺς τὰ νῦτα, ξανθοδόστρυχον κήμη
 ἔχων φθάνουσαν ἄρχι καὶ τῆς ἀσπίδος·
 χεῖρας δὲ λεπτάς εἶχε λευκοδακτύλους,
 καὶ τοὺς ἀμέτρως ἐκχυθέντας ἀστέρας
 85 κόλλει καλύπτων καὶ προσώπου λαμπάσιν.
 • Ἐστυχότας γούν εἰσαρῶν ὁ Παρθίαξ,
 ὄς μὲν μερίζει τοῖς ὑπ' αὐτὸν στρατίαις,
 • Μέγιστα δῶρα τῆς συνεργούσης τύχης
 • δέξασθε, « φάσκων » Παρθιαῖ φυλαρχία· »
 90 ὄς δὲ προπέμπει φῶς ἐλευθέρων βῆ ἔπειν·
 ἄλλους πρὸς εἰρητὴν δυστυχῆς ἀντιστρέφει,
 εἴρωις ὅπως λυθεῖεν ἐκ γεννητόρων·
 πολλοὺς δὲ καὶ δίδωσι μοῖραν τῶν ἔρει,
 δεκτὸν νομίζων αἶμα ὄμμα τῶν ξένων
 95 θεοῖς συνεργοῖς εἰς τὸ πᾶν σωτηρίας·
 χαρίζεται δὲ τὸν Χαριάλῃν Κλεινίαν,
 οὗ ὡς ἑκείνου τοῦτον αἰτησσομένου
 (ὁ νόος γὰρ αὐτοῦ τῆς Δροσίλλαν ἐσκόπει
 πασῶν γυναικῶν οὖσαν ἐλευθεστέραν,)
 100 ὡς ἐκ πατρὸς δὲ ὄμρον εἰς υἱὸν μέγα·
 ἦν γὰρ ἀπάντων τῶν προσηκκλεισιμίων
 ὄρατος ἰδεῖν, τῶν καλῶν δὲ καλλίων.

• mus, summitatem quandam turribus montium ostendit,
 • sal fere per nebulam : nam procul remota fuit.
 • Et ambo ad hanc urbem cursu tendentes, longaque
 • ob orto mane ad usque vesperam iter emens, lat.
 • tandem muris succedimus, devitato piratico furor.

• At urbs illa Charidem, ut te, Cleandre, manibus debet
 • tradere Parthis, et, cum carissima heu! Drosilla, na
 • macis elapsum periculis, diu iterum injicere malorum
 • procellae.

• Etenim quum cives ex urbe essent egressi, Jovis Na
 • talia solemnī festo celebraturi, egressi sumus et ipsi.

• Parthorum vero gens crudelissima, nescio unde impeta
 • facta, nos corripuit, inque suam abductos regionem loc
 • incluit carcere. »

Talibus Cleandre et Charicles longiuscule sermionibus in
 • dulgentes, suam viissim sortem deplorabant.

At mane Barbarus Cratylus, Chrysilae adsidens, feroc
 • ior vultu,
 • sibiunque Cliniam sibi habens ad latus, captivos ad se
 • ex carcere trahi de more jubet.

Qui quum adstarent, Barbari conjux Chrysilae, conspecto
 • Charicle, statim copulans telo pectus vulnerata fuit.

Charicles enim genas glabellus erat, spectandus fixis ca
 • pillis, roseoque colore; latus humeros;
 • et aurea crinum globi ad lumbos usque demissi pendebant.

Manus erant modicae, albique digiti;
 • et pulchritudinae vultusque splen luce innumeras quibus
 • spargitur eorum stellas obscurabat.

Quos adstantes intuens Parthorum rex, alios satrapae
 • dividit suis, et

« accipite » ait « Parthi, pretiosa fortuna latentis
 • dona »;

alios jubet alios liberos;
 • carceri alios monstrat reddidit quos parentum caritas donis
 • redimere;

multos gladio necandos tradit, ratus hospitem eaugmentum
 • acceptum fore Dns, quorum ope domum redierat inco
 • lums :

Cliniam autem Chariclem dono dedit, non petenti quidem

(nam Cliniae mens in Drosilla haerebat omnifutu pulcherrima
 • seminarum);

sed qui magnam esset patris filio donum.

Etenim omnes inter captivos spectabilis ore, pulchris est
 • pulcherrimi ipsas.

Τοσαῦτα πράξας, ἰξάνιστη τοῦ ὁρόνου
καὶ τοῖς θεοῖς ἴθυσε λαμπρὰς θυσίας.

- 108 Ἐτρωμένος γοῶν ἐς μέσσην τὴν καρδίαν
ὁ Κλεινίης παῖς βαρβάρου τοῦ Κρατύλου,
(καὶ γὰρ Ἰάλλος τῆς ἀλούσης παρθένου)
τοιαῦτα πολλὰ καὶ τοσαῦτα καὶ τόσα
ἐφιθύρειν, ἐτραγῶδει τῷ πάθει.
- 110 « Δεινὸν πάθος πάς ἂν δὲ καὶ φιλομένης,
« διπλοῦν τὸ δεινὸν εἰ δὲ καὶ κόρης νέας,
« τριπλοῦν τὸ κέντρον· εἰ δὲ καὶ κάλλους γέμει,
« πλεῖον τὸ δεινὸν· εἰ δὲ πρὸς γάμον φέρει,
« πῦρ ἔνδον αὐτὴν βόσκειται τὴν καρδίαν.
- 118 « Οὐκ ἔστιν Ἰσχυρὸς ἐκφυγεῖν τὸν τοξότην,
« τὸν πυρρροῦντα καὶ τὸν ἐπεριωμένον
« τῷ γὰρ περὶ φθάσει με, τῷ πυρὶ φλέγει,
« τῇ τοξικῇ βάλλει δὲ κατὰ καρδίαν.
« Μῦθος δοκεῖ μοι νέκταρ ἢ θεῶν πόσις
- 120 « πρὸς σὺν γλυκασμὸν, κρυσταλόστερνε ξένος.
« Εἰ γὰρ σε περκαΐουσαν ἀμπελον βλέπω,
« τὸ στέρνον ἐκθλίψει τίς ὡς γλυκὺν βύτρινον,
« ἢ γλεῦκος ἢ δὲ νικταρῶδης ἐκχύσει,
« ἢ μμελῶν μέλιτος εὐωδιστάτου;
- 128 « Λεϊμών δοκεῖ μοι σὺν πρόσωπον, Περθένα,
« δούλη Χρυσόλλης μητρὸς εὐειδιστάτης·
« τὸ χρῶμα τερπνὸν ὡς αὐτοῦ ναρκίσσου·
« ἄσθλος παρῶν ὡς ἐρυθρόχρουον βόδον·
« ὡς κυκναυγῆς τὸν ὀφθαλμοὶ δύο.
- 130 « οἱ βόστρυχοί σου, κισσὸς ἐμπεπλεγμένος.
« ὦ! πῶς ἀρέσκω τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων
« τῆς καλλωνῆς σου, τοῦ προσώπου τῆς θέας;
« ἀλλ' αἶθε προσημένουσιν ἀνθεικυμέναι,
« οὐκ ἐνδιδούσῃ πρὸς τὸ μὴ δεδαγμένον.
- 135 « Ἔρωσ φυτῶν γὰρ καὶ σιδήρου καὶ λίθου.
« κρατεῖν εἰκεν, οὐ γὰρ ἀνθρώπων μόνον.
« Καὶ γὰρ σιδήρος εἰς μαγνήτιν ἐκτρέχει,
« ἔρωτικόν μοι πῦρ δοκῶν ἔνδον φέρειν·
« ἐνευσεν, ἦλθεν, ἔβραμε ὄρμον ξένον.
- 140 « ἐμοὶ δοκεῖ φίλημα τοῦτο τῶν δύο,
« ἔρωτικόν, ἔρωτικόν· οἱ ξένη σχέσηις!
« Ἦρξ' εἰ φυτῶν φυτὸν ἄλλο πολλὰ καί·
« φωνῆ δὲ πρὸς γῆν οὐδὲ βιζυῖσθαι βέλει,
« εἰ μὴ τὸ θῆλυ συμφορῆσειας πέλας.
- 145 « Καὶ πάντας οἶδεν Ἀρεθούσης τοὺς γάμους,
« πρὸς ἣν γλυκὴς πρόσεισιν ἀγκυλοφύκτος
« Ἀλφειὸς εὐρὸς, ὃς τὸ βεῖθρον ἐν χύσει
« ὁ συνδασμὸς οὐ μετατρέπειν θέλει.
« Ἄκουε, πετρόστερνε, χαλκῆ καρδία.
- 150 « καὶ δὲς μετασχεῖν καλλωνῆς ἀσυγκρίτου. »
« Οὕτως ἔρωτικόν τι πάγχων Κλεινίης
« πρὸς μουσικόν τι ὕμνον ἐτραγῶδι μῆλος,
« τοιόνδε ποιῶν λεπτοεὐχοῖς δακτύλοις
« τὸ φλέγμα καὶ τὸ κροῦμα τῆς εὐφωνίας
- 155 ἐν λιγυρῇ φόρμιγγος ἰθρυμνία·
« ὦ πῶς, Δρύσιλλα, περπολεῖς τὸν Κλεινίαν!

Talibus peractis, e solo surrexit, et deorum munus
splendidis propitiatur sacrificiis.

At Barbari filius Cratylus Clinias medium cor transactus,
(nam capta ipsum ceperat puella), hanc et alia multa
dolore amens amestabat.

- « Malum est omnis amor; si amatam ab alio amas, ma-
« lum est duplex; triplex, si puellam; majus etiam, si pul-
« chram:
« quod si nuptias ad impellit, tunc flamma cor depa-
« scitur ipsam.
« Via nulla est qua sagittiferum possim deum effugere,
« igne simul instructum et alis.
« Alis enim me praevertil, igne unti, sagittis cor trans-
« digit medium.
« Nectar illud, deorum potus, fabula mihi esse videtur,
« prae tua dulcedine, crystallino pectore hospes decora.
« Maturae enim si te viti comparo, quis papillas premet
« tuas ut uvam dulcem, vel succum exprimet nectareum,
« vel medullam mellis odoratissimi?
« Vultus tuus praeo amilla est, Virgo, venustissima ma-
« tris Chrisyllae servula.

« Color tuus suavis, quasi color narcissi; et genarum
« flus quasi purpurea rosa; ocelli tui quasi viola nigro-
« scens; cincinnuli tui quasi fiedera decoriter implexa.

« Oh! qui avellam oculorum pupulas a pulchritudine
« tua, a conspectu vultus tui! Quas vi quum retraher, resi-
« stunt, nec cedunt contra placitam.

- « Amor et plantarum et ferri saxorumque regnat, non
« hominis tantum.
« Ferrum quippe currit ad magnetem, venerio, ni fallor,
« igne calens; annuit, vadit, currit cuncto mirante.
« Videre mihi videor osculum amborum, amata, ama-
« toris.
« Oh! prodigiosus amor! Nec non saepe planta plantam
« amat.
« Palma in terra non vult agere radices, ni firmamini
« arborem in proximo conspexeris.
« Mare quoque novit Arethuse nuptias, ad quam dulcis
« fluctu voluto fertur spansus, vastus ille Alpheus, cujus
« liquor fluit insertus salo nec tuncatus.

« Haec ausculta, Virgo pectus lapidea, cor athenae,
« meque sinas in consortium venire formae incompara-
« bilis.

Atque ita captus amore Clinias, ad musiceos concentus
vertit animum, carminibus haec antona arguta cithara pul-
sibus accommodans, cujus digitis albis tenuibusque nervos
sollicitat.

« Oh, Drosilla! quomopere Cliniam uris!

• Ἡ Κύπρις εἰς Ἐρωτα τὸν αὐτοῦ γόνον
 • μίσησι ἀγροῖσι ἐξεπώνει πρὶν μάγα·
 • Ἐἴ τις πλανεθῆναι συλλάβῃ τὸ παιδίαν
 160 • ἢ που σπειρωπῶν, ἢ μίσησι ἐπ' ἀμφόδοις,
 • ἐμκρυπῆς μοι λήφεται γέρας μάγα·
 • τὸ Κύπριδος φθίμα μισθὸν ἀρπάσει.
 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Πλὴν ἴσθι μοι τὸν παῖδα τούτου τοξότην,
 165 • τὸν ὀρατίτην Ἴφρωτα, τὸν κακιστάτην,
 • καὶ πρόσθερς αὐτῇ μὴ βαλεῖ σε καιρίως.
 • Ἄκουε τούτου καὶ διδάσκει τὸν τρόπον.
 • Ἄν προσχρῆς τι μειδιῶντα προσδέσθης,
 • πλέθει τὰ πολλὰ καὶ κατασφάττειν θέλει.
 170 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Ἄν συλλαβῶν, ὄλοντα προσπαῖζειν ἴδης,
 • βάλλει σε, τοξοῦε σε πρόσθερς οὐκ κλύων·
 • εἰ δὲ προσημῆν καὶ φιλεῖν σε γυναικίως,
 • ἔσται σοι πυρπολεῖ σε καὶ κατασφάττει.
 175 • Πῆς ἐστὶ, πῦρ δὲ τόξα καὶ περὶ φέρει·
 • οὐκ ἐξ ἀδελφῶν φαίνεται πετασματίων.
 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • καίτι, τιτρώκει, καὶ δύσκει, καὶ φθάνει·
 • προσημειδῆ γὰρ θηριώτατος μένων,
 180 • καὶ προσημειδῆ ἴσκει παῖδων ἀγρίως,
 • ἢ τοξοχάρης, ὁ θρασυῖς, ὁ πυρφόρος.
 • Ὁ γόνῳ ἐφουράν καὶ λαδῶν καὶ μνηύσας,
 • τὸν μισθὸν εἶον εἶπον εὐκόλως λάθει.
 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 185 • Μῦθος μὲν αὐτὸς ἐντοκευθῆναι λέγει
 • κόρην Ἀθηνᾶν τοῦ Διὸς τὴν Παλλάδα
 • ἀπὸ κρατὸς πάνοπλον ἔννον παρθένον
 • εἰ ζωγραφεῖ δὲ μᾶλλον ὀρατίαν Ἐρωσ
 • σῆς γαστρὶ μητρὸς ἐμβλαδὸν τοὺς δακτύλους,
 190 • βαλὼν τὸ δίχρον χροῖμα, γάλα καὶ βόδι.
 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Καὶ ζωγραφεῖ πάντως σε μὴ διδοῦς ὄπλα·
 • οὐ γὰρ νέμει σοι τόξον, οὐ τομὸν ἔριος,
 • ὡς κριτίττον ἢ βάλλειν σε πρὸς φονουργίαν!
 195 • ποῦ δὲ τόξα κύκλα τῶν σῶν ἀρβύων,
 • βέλος δὲ πικρὸν τὰς βολὰς τῶν ὀμμάτων,
 • εἰ ἂν ὄστεινός με κατὰ καρδίαν.
 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Ὡς εὐστοχὸν τὸ τόξον αὐτὸ, Παρθένε!
 200 • ὡς εὐφύς τὸ πλῆκτρον ἐπὶ ἀγῆνην Ἴφρων.
 • Τὸ τραῦμα πικρὸν οἶον, ἀλλὰ καὶ πόσον!
 • Τὸ πρᾶγμα κινὸν οἶον, ἀλλὰ καὶ ξένον!
 • Οὐ θανατοῖ τὸ κέντρον ὡ ποῖος λόγος!
 • βάλλον δὲ ποιῶ τῆξιν, ἀλλ' αἰωνίαν.
 205 • Ὡ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Πλὴν ἀλλ' ἰδοὺ νῦν ἐστὶ, τῆς δοκεῖν, Κόρη·
 • ἔγω μακρὰς ἐγὼ δὲ τὰς ἑσθῆς εἶμι
 • ἢ προσλαβοῦ σύνδεσπον, ἐνατῆρά σοι,
 • ἢ μὴ θέλωσα τούτου, δευτέρου λόγου,
 210 • ὄραφον ἐκ σῶν χειλέων μοι λαμπάδα·

• Venua olim per medias plateas Amorem filium aro
 • voce iulamabat: Si quis vel alicubi viarum, vel noctu
 • per litvia vagantem puerum comprehenderit, iudex ma
 • gnum a me accipiet indicium: ex pridis basium praemium
 • rapiet sibi.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • At disca quis sit puer ille sagittifer, Amor ille fugitivus
 • et nequam; caveoque ne te letali feriat ictu.

• Accipe qui sint huius mares.
 • Ridentem si dulce videris, tunc praesertim ferit et oc
 • cidere cupit.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • prehensum si volentem ludere videris, tunc feritque
 • jaculaturque; monitus ergo cave tibi; si autem audentem
 • tem, genuinoque te osculo tangere gradientem, iug
 • ocuus; te urit et incendit.

• Puer est, at ignem, et arcus, et alas habet; ejus to
 • latum oculi curare non possunt.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • Urit, vulnerat, persequitur, assequitur. Corde puer
 • sereno subridet, atque latum hudit insolentem ridentem
 • similit, audax ille deus, sagittis gaudens ardentisque tela

• Si quis ergo invenerit et cepert et indicaverit, statim
 • accipiet quod pollicita sui muneris.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • Narrant fabulae prosluisse Pallada Minervam Jovis
 • de capite, armatam sapientemque virginem; at te pul
 • chriorem fuxit Amor; digitisque iuxta matris utero impo
 • sitis, te duplici uravit colore, lacteo et roseo.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • Et quom te totam fingret, arma non desit.
 • Etenim tibi nec arcum subuit, nec acutum censem.
 • Quam satius ad caecos optatu te fecisset! Artus autem
 • dat tibi supercilliorum orbis; telaque facit funesta illum
 • oculorum conjectum, quo tibi pectus transadit.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • Arcus ille quam inevitabilis, Virgo! ictus quam cer
 • tus! Percussus intellexit.
 • Vulnus amicum quantumque qualeque! Res quam
 • nova quamque prodigiosa! Os teli non necat, mirmu!
 • sed talenti parit, eamque sempiternam.

• Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 • At ecce, puella, nonculo praecipitare videtur.
 • Via mihi adhuc longa superest: aut tunc tibi certe
 • curam et lectuli socium;
 • aut, si non sis, saltem succubitas mihi tujs ex lectulis u
 • culam;

• ἐπίσταμαι γὰρ ὅς ἀνάψεις, εἰ θέλεις.
 • Ὡ πάτερ, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 • Καὶ φαιδρονὸν μοι τὴν παρούσων Ἰσπίραν,
 • καὶ λάμπρονόν μοι τὸ σάτος ἀκατέρυχον,
 215 • καὶ ὄς πρὸς οἶκον, ὡ φαεινὴ λυχνία,
 • δραμαῖν ἄτερ πλάνης με καὶ προσκομμάτων.
 • Ἦσῶ φρονεῖται καὶ μαμηνοῖαν νότον
 • μὴ μοι φθονήσῃς παυσολύπων φαρμάκων.
 • Ὡ πάτερ, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 220 • Ὁ γοῦν Χαριάλῃς, γνοὺς ἔρῃν τὸν δεσπότην,
 • πρόσσειν αὐτῷ γνησιώτερον λόγων
 221 • Ἐρῆς, ἀπέγραυ, δέσποτά μου, Κλεινία·
 • ἔρῃς ἀδελφῆς τῆς ἡμῆς τῆς παρθένου
 • ἔρῃς Δροσίλλης τῆς καλῆς, τῆς παγαλῆς.
 222 • Τί τοῦτο καινόν, ὄς γὰρ οὐδὲ οἰκίτης,
 • δεινῶς ἐδίλων ἀκαλῆς πάλαι κόρης,
 • ἢ καὶ συνελθὺν εἰς λόγους οὐκ ἰσχύοντι
 • καὶ τοὶ θέλων πως (οὐ γὰρ εἶχον προσβλέπειν,
 230 • ὅποια καὶ σὺ τὴν Δροσίλλαν οὐ βλέπεις)
 • μολις θυρίδιον εἶδον ἐκκρεμμωμένης
 • εἰς κήπον ἀδρὸν ἐκ βόδιον, ἐξ ἀνθίων,
 • τὴν πανταχρῶ μοι συμπαρούσαν εἰς φρένας,
 • λεπτήν ὄροσον ἀτάξουσαν ἐν τοῖς ὠκίμοις,
 235 • καὶ βάλσαμα βρέχουσαν ἑραρῆ βόδων,
 • λυγροῦς, γακίνθους τε καὶ φυτῶν στήθη,
 • καὶ κρίνα λευκὰ, καὶ κρίκους, καὶ γαρύσσους,
 • καὶ πλείστον ἰσχυρὸν ἀνθίων ἡδονῶν.
 240 • Ἐκεῖ κατεῖδον ἡμετέροισι ἀδελφῆς,
 • εἰς οὐδὰ χυδὸν ἀντιρρῆσι ἰσχύουσι
 • ἐκεῖ κατεῖδον κρυσταλλώδεις δακτύλους
 • καὶ πρὸς τὸ λευκὸν ἀντιρρῆστας γέλασσαν
 • Ἰδὸν, ἐδίλων καλλονῆς ἀμετρίης·
 • μὴ γὰρ ἄρως προήλθον ἢ πετρῶν ἔρον·
 245 • ἀλόος, προσέειπον, μὴ κατασχῆν ἰσχύων
 • Χαίροις, φυτουργῆ τῶν τοσοῦτων ἀνθίων.
 • Τί καὶ δι' ἡμᾶς οὐκ ἀνοίγεις τὴν θύραν;
 • Ἄρ' ἤλθεσ εἰς νοῦν τοῦ πάθους τοῦ Νικητίου,
 • ἀποβιβάζοντος ἐξ ἔρωτος εἰς φρένας;
 250 • Μνήμην τι παῖδος Ἰακίνθου λαμβάνεις
 • καὶ τῶν λεινῶν δυστυχῶν δισκουμάτων,
 • πῶς ἔξικατέρρησαν ἐκ ρήνου φθόνον
 255 • ἀπὸ Ζεφύρου τῆς ἐρωτοληψίας;
 • Ἐρεῖς τι πρὸς νοῦν Κύπριον αὐτὴν τὴν πάλαι
 • τὴν ἔξερυθρώσασσαν ἐκ τῶν αἱμάτων,
 • τῶν ἐκρυδῶτων τοῦ ποδὸς τετραμίνου
 • ἐκ τῶν ἀκροῦσων, τὴν βεδώνουμον θέαν,
 • Ἀδωνίδος μελοῦσαν ὄγγιον φόνον
 • ἐξ Ἄρως πεσόντος; ἢ κακοῦ φθόνου,
 260 • καὶ τοῦς ἐρωτικῆς θανατοῦτος πολλῆς;
 • Πλήρης ὁ κήπος χαρμονῆς καὶ δακρυῶν
 • καλῆν μὲν αὐχεῖ τὴν φυτουργῆν παρθένου,
 • ἐρωτικῶν γέμει δι' εὐσπραγματίων
 • σὺ δ' ἀγοαῖν ἰοικας ἢ εἶνα κλύεις.

NICHTIA.

• accendes enim, sat acio, si veris.
 • Oh, Drosilla! quantopere Cliviam uris!
 • Et presentem illumina mihi vesperam, ac quibus pre-
 • mor tenebras lumine spargo; atque, o splendida lucerna,
 • per te mihi liceat absque errore pedumte offensione
 • domum regere gressus.
 • Phrentico morbo mentisque delirio laboranti nulli ne
 • invideas remedia quæis seditor dolor.
 • Oh, Drosilla! quantopere Cliviam uris!
 • Atqui Charicles, intellecto domini amore, ad illum ac-
 • cersit, verbisque ad verba pacem flatis:
 • Amas, Clivia, here mi: » dixit. » id probe scna
 • Amas sororem meam virginem; pulchram amas, amas
 • pulcherrimam Drosillam.
 • Quid hoc novi? Ipse enim servus tuus, miser Charicles,
 • infelix, infortunatus, hospes, perditæ olim sinasi tene-
 • ram puellam, quæcum colloqui cupidus licet non pote-
 • ram; etenim ad eam advenisti coram copia non erat mihi.

• Agre tandem istam vidi, quum e fenestra prospectarem
 • in hortum plebum rosarum florumque omnigenum;
 • istam vidi, quæ meæ usque menti præsens observatur,
 • tenuem super ocima torem spargentem, et balsama rosea
 • guttis madefacientem, lotosque et hincinthos et planta-
 • rum ordines, albæque lilia, crocos et narcissos, spissum-
 • que florum suavescientiam exarates.

• Tunc vidi versinoda brachia, quibuscum aix ipsa non
 • certet, tunc vidi digitos crystallinos, et candidum lac
 • provocantes.

• Et vidi pulchritudinem incredibilem, et perii! Non
 • enim e quereu sum procreatus vel lapidibus.

• Amore abreptus, dixi (nam continere me non potui):
 • Salve tot florum formosa cultrix! Cur et nostri gratia
 • ostium non aperis? Menanthis Narcissi fatum qui præ
 • amore in fontem dedit se præcipitem?

• Recordarise puerum Hyacinthum et luctuosum disci
 • jactum, ac quomodo perierit furiosus propter Zephyri
 • amorem zelotypiamque?

• Num tibi venit in mentem Cyprus illa quæ olim, amore
 • qui e pede stuebat spinis lacerato, albom toto colorem
 • rubro mutavit, quum lymphata careret, aulita terra
 • Adonidis morte quem Mars intoremal?

• Oh! funestam zelotypiam, quæ sæpe necat amantes!
 • Plenus est hortulus laticulis dolorisque.

• Pulchra cultus virginis tuiam superbit; at amatoris
 • ubique exhibet infortunia
 • Tu vero deusis videris quæ tibi vincula narro.

165 • Οὐτοι μὲν αὐτὸς εἶπον τῷ τῇ κόρῃ
 • ἢ δὲ πρὸς ἀδελφὴν ἀνταπειρωθῆ;
 • Ὡς ἤβουός μου τὴν ποιοῦσαν καρδίαν;
 • Ἐπιθεὸς εἶ πανουργός, ὡς ἔρω, τάλαν;
 • ἀβουμίαν εἶπες γὰρ εἰς εὐβουμίαν.
 170 • Δεῖλαί, πῶς φῆς; βεβαία φῆς ὅρσι ἴσοι
 • τὸ κηπίον βαύμαζι· τὴν κλίειν θλέπα,
 • καὶ δεῖξοῦ με τοῖς διχηγίμασί σου,
 • πείρα διδάσχεις ὡς κικκὸν πόθος μέγα.
 • Ἰρδιονίης τρύγησαν εἰς ἐμάς· βόδα.
 175 • Ἀνταλίθητι· συγκατέρχομαι δὲ σοι·
 • φάγῃς δὲ τί, δεῦλαι; καρπὸς οὐκ ἔστι·
 • κἄν μῆλον οὐκ ἴσμιον ἐν τῷ κηπίῳ,
 • τὸ στέρνον ἡμῶν ἀντὶ μῆλου προσέξοι·
 • εἰ σοι δοκίῃ, ὄστρηε, συγκύψας φάγῃ·
 180 • κἄν μὴ πέπειρος βότρως ἀναδενδράδιον,
 • στέρνου στρυφνοῦ μοι ἴσμιον αὐτοῦ τὰς βάγας.
 • Φιλήμα τερπνὸν ἀντὶ σιμβόλου μοι λάθε.
 • Ἄντι περιπλοκῆς δι' δένδριον καὶ κλάδων,
 • ἦν οἶδέ τις ἔρῃν καρπὸν λατρυγῆν ὕλων,
 185 • ἐγὼ τὸ δένδριον· δέδρο προσπλακῆθί μοι·
 • ἀντὶ κλάδων ἐμάς· γὰρ ὠδίνες εἶμι·
 • ἐγὼ τὸ δένδρον· καὶ προσαναβίθι μοι,
 • βρέπου τι καρπὸν τῶν γλοκῶν ὑπὲρ μέλι·
 • Ἐμοὶ τὰ σκευτῶν πάντα λοιπὸν ἀνάθου,
 190 • καὶ πιστὸν εἶμι δούλον ἐκ τῶν πραγμάτων·
 • Οὐκ ἀρμενίωτος οὐδὲ δουλικός, ὡς ἔρῃς,
 • τοῦ βαρβάρου παῖς ἀντίφρασι Κλεινίας,
 • εἰθεῖρος δὲ, συμπατριώτης, φίλος,
 • καὶ στρατηκῆς συμμετασχὸν ἀξίας,
 195 • πάντως φανήσῃ κύριος κλήρου τόσου,
 • εἰ τῇ Δροσίλλῃ συμμιγῆναι καὶ μόνου
 • τῇ Κλεινίᾳ γένοιτο σῆ συνεργία.
 • Ἄλλ', ὦ Χαρίλαε, ἐντυλὸν τῇ παρβίνῳ
 • ἀγγελλε ταύτῃ τὴν ἐμὴν ἀγνηθόνα.
 200 • Νότος με τήκει· σύντομον λόγον μάθε·
 • Ἄδης σωμαρπάζει με καὶ πρὸ τοῦ χρόνου.
 • Ὁ λαμπρός αὐτὸς ἀστεράρχης φωσφόρος
 • ἔθενέ μοι τοῖς πᾶσιν ἀετῖνα βροῦν.
 • Πιγχαὶ ποταμῶν συγκινείσθουσιν ἄνω·
 205 • θνήσκω γὰρ ὡς μόρσιμος, ἀλλὰ πρὸ χρόνου·
 • ἀνθησάτω καὶ βάτος ἡδύπνευον βόδου·
 • γένοιτο πάντα νῦν ἐνάλλαξ ἐν βίῳ,
 • τοῦ Κλεινίου θνήσκοντος, εἰ μὴ προβλάτῃ
 • ἢ σῆ, Χαρίλαε, εἰς τὸ σῶσαι στεφβότης·
 210 • Τὰ πρὸς Δροσίλλαν, Κλεινία, θαρβητέον,
 • ὃ Χαριάλῃς ἔρῃσι, « μὴ κατηρία· »
 • τοῦτοισι ἐπεικῶν ἄλλον ἀστέιον λόγον·
 • Κοιμημένην μέλισσαν ἐν βόδοις πάλαι
 • τῆς ποντογενέος Ἀροδίτης παῖς Ἔρωσ,
 215 • οὐκ εἶδεν· ἐπρόθη δὲ δακτύλῳ μέσῳ,
 • καὶ στουρελογθεῖς ἐπεπερύχαστο τρέγων
 • πρὸς τὴν τεκνύσαν· Μητέρα, αἰόρασι, λέγων·
 • ὅρις με τύπτει μίχρως ἐπιπερυγμένως,

• Sic ergo; at illa extemplo. Quam suaviter mentem
 • agram tereceat! Miselle, inagum esse te vultum in
 • tellego: nam nocentiam in latillam vertis.

• Improbe, quid ais? Ingriditor ostiolum; turare hortu-
 • lum, certe, lactulum; et tu qui gelas dulcedi equantum
 • sit malum amor,

• receres me narrationibus suis.
 • Ex rosulo tuo decerpe rosam.
 • Accumbas; ipsa descendo ad te.
 • Sed miser, quid vis? fructus non adest ullus, ponum
 • nec ullum unaturat in hortulo; sinuus mentis habeto tibi
 pro pomo.

• Miselle, si libuerit, tu finis comede; ac si non orata
 • fuerit ura ab arbore pendula, acerbarum actus pome
 • mannarum.
 • Pro savo suave osculum capias; et pro arboribus ra-
 • misque quos olus amplectitur qui fructuum libenter
 • cupit, ego tibi arbor ero. Huc ades; unis amplectere me,
 • pro ramis enim mea habes brachia.

• Ego tibi arbor ero. Jam inscendas me, fructumque
 • demetas melle dulciorem. —
 • Tua mihi deinceps erode omnia, et me esse nata idum
 esse servum experieris.

Cui Barbari filius Clinias: « Nec captivus vos nec servus,
 • quod ais, sed liber amicus civisque meus;
 • inque satraparum cooptatus ordinem, tot et tub-
 • numeris honorum dominus, opera si tua Clinia con-
 • tingat Drosilla potiri, idque tantum.

• I, Charicles, et virgini narra quae patior

• Morbus me macerat
 • Panis advertit, dabo.
 • Orens me ante tempus rapit; astrorum rex splendens
 • ille sol, qui cunctos radius illuminat, nulla jam occidit
 • In caput prona summi relabantur flumina: morior enim
 • lati quidem legi parens, sed perimaturus.
 • Plueat rubus odorata rosa; mutantur in mundo om-
 • nia feranturque in contraria, Clinia peruenit, in tuo
 • Charicles, valido mox salvis evadam auxilio.

Charicles contra: « Bonam de Drosilla epam conipe,
 • Clinia: ne despondeas: » et addidit lepistum ipse

• Amor olim, Veneris marinae filius, dormientem in resu-
 • apem non viderat, fuitque meliorem punctas dignum.

• Tuus genens, avolavit cursitans ad malum. Mater,
 • ad, per.

• Anquis me pusillus pennasque voloxavit,

- μελιττων ἦν λέγουσιν ἄνδρες γηπόνου·
 210 • Ἄλλ' ἢ καλὴ Κούρη, τῷ πεπληγμένῳ
 • ἀστειὸν ἐγγεῖωσα, λοιπὸν ἀντίτη·
 • Εἰ τῆς μελιττῆς συνθλίβει τὸ κεντρίον,
 • πόσον, δοκεῖς; ποιοῦσιν εἰ βεβλημένοι
 • ἐκ οὖν, Ἴριος καὶ, δυστοχῶν τοξευμάτων!
 215 • εἴρηκε ταῦτα Χαριμῆς τῷ Κλείνῳ,
 καὶ, τὸν Δροσίλλης ἐγγυήμενος γάμον,
 μικρὸν δέειπ' πρὸς διάσκεψιν τάχα,
 οὐχ ὡς συνάψαι τὴν Δροσίλλαν Κλείνῳ,
 κακὴν δὲ βουλήν ἐκρυγεῖν μάλλον θεῶν·
 220 ἦν καὶ κακιδεῖν εὐκόλως ἠπαιγμένους
 ὡς συναποκλαύσαιτο τὴν δυστυχίαν,
 λιμῶνος ἐντὸς εὖρε κειμένην μόνην,
 κοιμημένην μὲν ἐν μεριμνῶν βαρύνει,
 ἀνθεὶ δὲ λευκῶν ἀντερύσσων βράδων·
 225 καὶ μειδίῳ δοκοῦσαν ἀκρωμένην
 φύργῃς μελιχρῆς τῶν καλῶν χελιδόνων·
 • Ὡς ἄμβροτος ὄϊον, ἀλλὰ καὶ τρῖχ' ἰόση
 • ἐκαὶ Χαριμῆν συγκατέσχεν ἀδρόν,
 ὡς εἶδεν ὑπνώτουσαν ἐν τῷ κηλίῳ·
 230 ταύτην, ἀπαστρέπτουσαν ἡλίου εἰκὴν
 εὐρινὴν λάμποντος ἀνθρώποις φλόγα·
 • Ὅς καὶ Δροσίλλης ἐγκαθίσθεις πλησίον
 (φειδῶ γὰρ εἶχε τήνδε μὴ διηπνέσαι),
 ἔρασε, ταύτην ἀνεύστερον βλέπων·
 235 • Ἐνταῦθα καὶ Χάριτες, ὧς ποθυμένη,
 • κοιμημένη, σοὶ συμπάρεσιν ἔραμα,
 • ἐπαγρυπνοῦσαι μὴ τι φαῦλον ἐμπέση
 • σόχουρμα πάντοκ' εἰς ἀπογράφος τύχης·
 • Ὡς ποῖον αὐτῇ λεπτόν ἀσθμαίνεις, κόρη!
 240 • Ὡς ποῖον ἤδη μειδίῳ δοκεῖς τάχα!
 • ἤς ἔπεπορφύρωσιν ἢ φύσις πάλαι
 • χελιδ', παρειᾶς, ὡς δοκεῖν φλόγα τρέφειν,
 • καὶ βοστρύχους ἔτεινεν ἄχρις ὄσπρος,
 • αἷς οὐδὲ χροσὸς ἀντερύζειν ἰσχύει.
 245 • Σιγῶσι πάντα σοῦ σιγῶσης, Παρθένε·
 • οὐ στρουθὸς ἄδων, οὐχ ἔδοιπόρος τρέχων,
 • αὐδαὶς ἠμῶν ὅδ' ἀπαρπύζων ἔρις·
 • ἔπαυσιν, εἴμαι, καὶ πνοὴ τῶν ἀνέμων
 • τὸ κάλλος ἀδυστέρισσά τῆς κοιμημένης.
 250 • Ὡς ποῖς σιγῶν πᾶν μελιχρῶν στρουθίων;
 • Πηγαὶ μόναι νάουσι, ὧς ποθυμένη,
 • ὡς μάλλον ἔδῶν ὑπνον ἐμβάδισαι σοὶ.
 • καὶ φλογὸς αὐτῶν ἢ φλὴ λέγουσά σοι·
 • Ὡς καλλοῦν ἄπασαν ἐμπεσμένη,
 255 • σιγῆς· σιγῆ σοὶ καὶ τὸ τῆς ἀέρας φύρον·
 • ὑπνοῖς· ἐρπυνηὶ καὶ τὸ τῆς ἀέρας γίνος·
 • πηγαὶ μόναι νῦν ἐχέει τρέφουσί σοι.
 • Ἐνταῦθεν ἀντήρτουσαν οὐκ ἔχουσι σε
 • σιγῶσι φλόγουσα τῶν πετηνῶν γένος.
 260 • Πλὴν ἀλλὰ μὴ μοι στέργε τὸν λήθης ὑπνον·
 • λυπεῖς γὰρ, ὡς εἶχε, τὰς ἀηδόνας,
 • αἷς ἀντερύζει οὖν γλυκύτερον στέμμα·

- artem quem coloni vocant
 • At pulchra saepe Cyllero illo saepe terrens, inhi
 • Si apicula acumen te urit adeo, quantum dolere putas,
 • feris quos saevus, nate, sagittis?
 Tota fatus Chiron Charicles, Drosillam posthuc im
 pitas, postulum cessit consultantis causa, non ut Chiron
 Drosillam jungeret, sed potius ut festinam illud evitaret
 consilium.

Stantique ad visendam eam festinans, communia simul
 complaturus infortunii, jacentem reperit solam in prato,
 dormientemque caratam oppressam pondere, et alias co
 lore rosas praeferentem, subidentemque similem auditis lep
 idarum methis hirundinum pipilationibus.

O quanta fuit admiratio, quantusque Charicles tremor,
 ut dormientem in hirtulo amicum vidit, resurgentemque
 solis instar, quum venis homines ignibus collustrat!

Atque haud procul adhaerens (tam exprophetare quippe
 abstinet), sic satur, defixo in eam obtutu:

• Hic Gratia, o dulcis mea cura, dormienti tibi adsunt
 • vigilantes, ne quid tristis ex inimica Fortuna accidat:

• O puella, quam tenuis est habitus omis tui! quam saepe
 • ridere videris!

• Minio pinxit olim Natura labia genasque, ut fere in
 • cendi viderentur; et ad lumbos usque demisit cineribus,
 • quibuscum nec possit aurum ipsum contendere.

• Te silente, Virgo, cuncta silentia constiterunt.
 • Non cantat passerulus; viator non currit; loquitur
 • nemo; non perrepat anguis; ceciderunt, puto, et ipsae
 • ventosi muneribus auris, pulchritudinem veritate dor
 • mientis.

• Oh! ut nunc silent passeruli omnes, tam loquaces!
 • Rivi soli manant, amica, dulciores tibi facturi sonnos,
 • si entaque vocati dicunt:

• O que tota es formosa, taceat tibi aura frigidula.

• Dormis, dormit et ventorum genus omne.
 • Rivi nunc soli tibi admurmurant.
 • Et taceat novatus avium rhorus, quum non jam illis
 • respondera possis.
 • Attamen connum ne tibi pluvias ames obviasum; lu
 • scholae enim, si fallor, contritus, quibuscum certat os
 • tuum suavissimum:

• μελισσαίης γὰρ προσάλας, ἢ παρθένης.
 • Ἄλλ' οἱ συνεργοὶ καὶ συνέμπνοοι εἶσαι,
 370 • Χάρεις δάσθαί, μαργαρόστερνοι πάροι,
 • φρουρεῖτε καὶ τηρεῖτε πρὸς σωτηρίαν
 • τὰ στέρνα καὶ τὰ νοῖτα τῆς κοιμημένης,
 • μακρὰν τιθεῖσθε λιγνὰ τῶν μυῶν γένη.
 • Ἐρωτος οὐδὲν ἄλλο φάρμακον ξένου.
 380 • οὐδὲ δέ τις καὶ μῦσα παύλα τῶν πόσιον.
 • Βεβλημένος γὰρ καὶ Πολύφημος πάλοι
 • τὸ στέρνον ἐξ Ἐρωτος ἀνδροτοξότου,
 • πλατὺν τρέφων τὸ φίλιτρον εἰς Νηρηίδα,
 • ἐφ' ἔργον οὐδὲν ἄλλο φάρμακον νόσου,
 390 • ὡθὲν δὲ καὶ σύριγγα καὶ θύλαγον μέλος,
 • καὶ πέτρην ἔδραν, πῆ θαλάττη προσβέβηται.
 • Πρῶτον γὰρ οἶμαι, καὶ καλῶς οὕτως ἄρα,
 • πενηδρομῆσαι τοὺς λίθους εἰς αἰθέρα,
 • καὶ λίθον ἀδάμαντα τιμωρῆσαι ξίφει,
 400 • ἢ τοξικῆς Ἐρωτα παυθῆναι κάτω,
 • κάλλους παρόντος καὶ βλεπόντου ὀμμάτων.
 • Ἀγγεῖ μὲν οὖν καὶ πόσιος θῆψέ τῆς ζάλης,
 • λήγουσιν ἤδη καὶ πνοαὶ τῶν ἀνθρώπων,
 • καὶ πῦρ ἀναφθὲν συγκατασβέσθη πάλιν.
 410 • Ἡ ζάλη δὲ καὶ πῦρ λήξειν ἔσχεν οὐδ' ἔλιος
 • τοῖς στεροπλήκτοις ἐξ Ἐρωτος τοξότου.
 • τήκειν γὰρ οἶδεν, ὡς τὸ πῦρ τὸ κερύον,
 • ὡς ἐνδὸν αὐτῆς τῆς καμίνου συλλάβη.
 • Ἀνακτόν τι χρῆμα τοξότης Ἐρωτος
 420 • ἐμπρὸς γὰρ, ὡς περ βεβίλλα λιμνῆς, πίνει
 • τὸν αἵματος βροῦν πάντα. Τῆς ἀπρας νόσου!
 • Ὡς ἐξ ἀπίνης οὐς λάβης, Ἐρωτος, Ἐρωτος,
 • καίεις, φλογίζεις, πυρπολεῖς, καταζέγεις!
 • Ὡς ἐξ ἐκείνων τῶν προσηγορευομένων
 430 • καὶ λόγνον ἀδρὸν ἐξανάθει τις θέλων!
 • Ποιεῖς δοκεῖν γὰρ ὑποκόλιπον φέρειν
 • ἐρωμένην ἐρώοντα πολλὰ πολλάκις.
 • Οὐτως ἐρῶν πῆς (Ὡς ἀφυκτόν τι ποθος!)
 • ἀλίσκεται γὰρ τοῖς Ἐρωτος δικτύοις,
 440 • ὡς μῦς πρὸς ὑγρὰς ἐμπεσὼν πίστες γύτραν.
 • Δοκεῖ δὲ μοι τις, ἂν παρελθῆ καὶ φύγη
 • Ἐρωτα τὸν τύραννον ἐπιτερωμένον,
 • καὶ τοὺς ἐξ ὕψους ἐκμετρήσειν ἀστέρας.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Τοιαῦτα πολλὰ καὶ τοσαῦτα καὶ τόσα
 ὑπετραχίλει καθ' ἑαυτὸν ἡρέμα·
 πλὴν ἐξανέστη καὶ Δροσίλλα τῷ τότε.
 Ἐμεινὸν δ' ὄν ἀφ' ἡγογγος εἰς πόλιν γρόνον,
 5 ὡς εἶδε συμπρόντα τὸν Χαρικλέα,
 ψυχὴ φιλοῦσα καρδίαν ποθυμένην.
 Καὶ τὸν καταβέβοντα μαργαρόν εἰσεν
 ἰδούσα λεπτόν ἀπεμόργνον δακτύλου.
 Ἦν εἰ τις εἶδεν ὕπνον ἀρεῖσαν τότε

• etenim mellita sunt, pectus, verba oris tui
 • At vos, Gratiae Iovis, qui mihi amicos favetis ad-
 • spiratisque, divae siquae est nitor candentibus par-
 • margaritis, custodite, observate, defendite pectus dor-
 • miensque dormientis, procul abigentes avidum immo-
 • genus.
 • Nullum aliud praeiens Amoris remedium, nisi cantus
 • ac musa, quibus mala leniantur.
 • Ipse enim Polyphemus oculo Amoris jaculo pectus tran-
 • sactus, magnopere aliam venis Nereidibus philtrom,
 • nullam reperit aliam medicinam morbo, quam cantus, et
 • calamos, et subicia cornina, et in turpe sedem inde pon-
 • tum asportabat.

• Prius enim credo, nec falsus sum, alatos per aethera
 • voluturos esse Iapides, et ense secutum iri adamantem,
 • quam cessat Amor has in terras nullo tela, donec erant
 • pulchrae facies et cernent oculi.

• Quiescit tandem aere maris hycens; quiescunt et ven-
 • torum flatus, et ignis incensum restinguitur: sed in co-
 • rum praecordis, quos vulceravit deus sagittifer, non
 • hycens quiescit, non incedium.

• Quos enim in fornacem conjecerit, macerat, ut ceram
 • igni.

• Triste sagittifer Amor: albarens enim, latido veluti
 • paludosa, totum ebibit sanguinem.

O morbum dicunt

• Amor, Amor, quam confesum quos rapueris, una.

• cremas, incendis, comburis! En ex illorum favilla pos-
 • sil qui velit vel magnam accendere facent! Nam haer-
 • sime facis ut amans amicum in sinu sula ferre per ve-
 • minum videatur:

• a leo omnis amans (O malum desiderii inevitabile!

• Amoris retilus impicatur, veluti mus in liquida qui
 • decedit picis ollae.

• Credo, si quis effugerit unquam Amoris hyantidum
 • et alas, posse vel sublimes emetiri stellas.

LIBER QUINTUS.

Tot ac tantas talesque submissa voce fondebat querelas,
 quum surrexit Drosilla;

quae quidem obmutuit dei, adsidentem sibi terrens
 Charitatem, amans anatum.

Ac protinus labentes unum fuscque similes sudoris gut-
 tulas digito abtorsi.

Quam si quis vidisset tunc somno solutam,

10 εἶργκεν δὲ· « Ζεῦ, τῶν Ὀλυμπίων πάτερ,
 « τέρπειν μὲν οἶδε πάντα τερπνὰ τοῦ βίου,
 « ὄβρα, τρυφαί, τράπεζα λαμπρὰ καὶ πόσις,
 « μέγιστος οἶκος, χρυσοί, ἄργυρος, λίθος,
 « καὶ πλοῦτες ἄλλοι χρημάτων καὶ κτημάτων.
 15 « Καὶ ταῦτα τέρπει· καὶ τίς ἀντίθρους λόγους
 « ἀλλ' οὐ ποσοῦτον ὡς ἐρυθρόχροος κόρη,
 « δταν διόκνησθεῖσα πρὸς μεσημβρίαν,
 « θρόμβους περιβρόντας ἰδρώτων φέρη,
 « ὡς εἰς ἐκ ἀγρωστίεσσι ὄβριαν δρόσον·
 20 « ἤξ εἰ φίλαιν σχολήετις αὐτὴν τὴν γνάθου
 « λεπτὴν ἀποστάξουσαν ἰδρώτων δρόσον,
 « τὸ πῦρ δροσίζει, καὶ μαραίνει τὴν φλόγα
 « καίουσαν αὐτὴν ἐνδοθεν τὴν καρδίαν
 « τὴν δυσφαιρούσαν, τὴν πευροπολημένην,
 25 « ὡς ὄβριεν ἐξ ἔρωτος ἠνθρακωμένην. »
 Ἴδ' ἄνθρακος δὲ χειλίω τῶν τῆς κόρης
 τὴν ἄνθρακα σβέννυσαι τὸν τῆς καρδίας.
 Μόλις προσεῖπε πρὸς Χαρικλῆν τοιάδα·
 « Σὺ μοι, Χαρικλῆε, σὺ δοκεῖς ἐρεστάναι.
 30 « Αὐτὸς πάρε νῦν τῆς Δροσίλλης ἐγγύθειν,
 « ἢ φραμάτων ἐμαρτίεσσι ἐπαίξιναι θέεις;
 « Ἐμβαπτει χεῖλει χεῖλος· ἀπλοῦ δακτύλους·
 « ἐμῶν ἐράπτου καὶ τραχέλου καὶ γνάθου.
 « Δὲ ἀντιφιλῆιν, Χαρικλῆε, φιλοῦντά με·
 35 « σοῦ μὴ φιλεῖν θλιονοσεῖ τὸν ψυχῆς μέσος,
 « δαυδοῦ ποδινῆς θαισο ζωῆς ἔχαιν.
 « Πῶς τοῦτο χρηστὸν; τὴν φιλοῦσαν ἀλγύνει;
 « Μίαν καλιὰν πῆξον εἰς ἓνα κλάδον;
 « οὐ μὴ προβαίνειν εὐχερῶς ἀν ἰσχύοι
 40 « ἢ πετῆνεσ δένεισ ἢ προσερπύζον ὄφις.
 « Πρώτην δὲ σε στέρεξασαν ἀλγοῖεσ κλύοιν·
 « ἐν δευτέρῃ με τῆς Χρυσίλλης μὴ τίθησ·
 « μὴ τῆς κόρης πρόκρινε τὴν γηραλιάν·
 « Ἔρωσ δὲ πλήττων ὡς ὑπόπτερος μᾶτι.
 45 « Γυνὴ παρημακυία πῶσ ἀν ἰσχύοσι
 « πετρεδρεμοῦντα συλλαβίθεσι τοξότην; »
 Ἐρη Χαρικλῆς ἀντιπαῖξον μετρίως,
 καὶ μὴ τὸ μέλλον προσκοπῶν καὶ προβλέπων·
 τὸν γὰρ πρὸς αὐτὸν, ἐν Δροσίλλα μνησεί,
 50 ἔρωτα δεινὸν τῆς Χρυσίλλης ἠγνοεῖ·
 « Τοιαῦτα μὲν οὐ κερτομέματα πλέκεισ·
 « οὐκ ἄγνοοσ δὲ, δεινὸσ ὦν πρὸς τὸν ποθόν,
 « ὡς ἐχλότυπον ῥῆγμα ὀηλειῶν ἐφυ·
 « γεννηῖν γὰρ οἶδε ψευδοειπιλάστουσ λόγουσ,
 55 « τῆσ ἐν προλήξει τῶν φρενῶν ἀναπλάσεισ
 « αἰ νομίζον ὡσ ἐρεστώσασ φλέπειν·
 « δοκεῖ γὰρ αὐτῆσ οὐσιῶν ὑποστάσεισ.
 « Πλὴν καὶ φρεσ τὰ κερτομέματα φέρω·
 « περιφρονῶν δὲ τῆσ προλήξεισ ἐμπερῶσ,
 60 « μόνην ποθῶ· κείτησ τὴν ζωὴν δόχων. »
 Ἄλλ' ἢ Δροσίλλα· « Ναί, Χαρικλῆε, » ἀντίφη,
 « εἶχον προφανῶσ συνίθεσθαι σοῖσ λόγοισ,
 « εἰ μὴ Χρυσίλλα τῶν σὺναινοῦσ Κρατυλόν.

dixisset : « Jupiter, Olympiorum pater, placere solet qui-
 « dem quidquid est in vita juvenum; cibus, lautior,
 « mensa splendida potatioque, magna domus, aurum, ar-
 « gentum, lapides pretiosi, et varia divitiarum rerumque
 « copia.
 « Atqui placent ista; quis negat? sed non tantum rosea
 « quantum puella, quom sub meridiem experfecta guttis
 « sudoris undique manantibus madet, tempore seu verum
 « agrostis rore matutino.
 « Cujus qui poterit genas tenuitate stillantes hincem
 « osculari, is ignem irrorat, annuitque flammam, qua intus
 « cor adurit miserum, conerematumque, quippe quod
 « lotum amor in carbones vertit.
 « Ἐκ carbone ἄγεται ἠνθρακωσ puellis; carbonem corilla
 « extinguit.
 « Vix tandem Charicli Drosilla « Videtur, Charicles, « vide-
 « ris » inquit « adesse nihil.
 « Ipsen' Drosilla nunc propior adesides? an me vane
 « ludunt imagines? Labiis intinge labia; extende digitos;
 « cervicem tange meam genasque.
 « Sinas me, Charicles, amantem te reclamare.
 « Ex imo si me non amare velis animo, jam periclit
 « tibi vitæ diuicidium meum.
 « Num honesta res est amicitie inferre dolorem? Nidum
 « facito in ramo, quo non facile accedere possit vel avis
 « aiata, vel adrepens anguis.
 « Doleas illam audiens qua te amavit prior; ne ino Chry-
 « sille postponas; ne vetulam praeferas puella.
 « Amori qui ferit alas esse memento.
 « Muller est florida qui potest volantem comprehendere
 « arcitenentem?
 « Cui contra Charicles ludens suaviter, nec quid esset fut-
 « turum prouidens, ignorabat enim diuin hinc Chrysilhe
 « amorem, quem significabat Drosilla.
 « Talia non mea sine irrisione commentiris.
 « Equidem, in amando non rudis, novi quam sit inui-
 « dum feminarum genus.
 « Fictis solet abusi sermonibus, et quae sibi praedicta
 « opinione somnia sinit, usque putat sibi versari ob ocu-
 « los, illaque pro rebus ipsis habet.
 « Sed ego ferendas fero cavillationes.
 « Caeteras despicens caste puellas, te melius cupio.
 « meam tibi vilam habeto totam.
 « Drosilla rursus: « Ne, Charicles, ius statim adentiter
 « dictis, ut Chrysilhe, qua heu! hominum ardet Chari-

« ἐκ φαρμάκων ἐσπευθεν ἀνιγρηκέναι
 65 « ἔρῳσα φεῖ! φεῖ! τοῦ καλοῦ Χαρικλέος. »
 « ὦμοι! ὦ Χαρικλῆς, τὸν λόγον προσηρπάσας,
 « Δρόσιλλα, τί φῆς; ἢ ἀντίφησεν εὐθέως.
 « Αἴγεις τι μεστὴν γαμμωνῆς καὶ θακρόων.
 « τὸ γὰρ θανεῖν μὲν τὸν τύραννον Κρατύλον
 70 « ἀδικαῖον ἡμῖν δυστυχῶς δουλομύτικα·
 « ἴσως λυθῶμεν τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἀλγέας,
 « φρονιτῆρα μικρὸν Κλεινίου τεθεικότες·
 « τὸ δὲ Χρυσίλλαν τὴν βερωτιδιωμένην
 « ἔρωτα πικρὸν ἦν ἔρῳ Χαρικλέος,
 75 « ἀπεικτὸν οὐκ εἰσικει; οὐ, μὰ τὴν Θέμιν,
 « οὐ, οὐ, μὰ τὴν Ἰριωτος ἀνδρακοῦργίαν,
 « οὐ προσπλαχῆς μοι γραῦς τέλεινα, καρδίᾳ
 « θάλασσα πικρὰ, τελευτηθῆς, ἀγρία.
 « Παινὴ τὸ σὺν φέλιμα πάντως, ὦ γύναι·
 80 « σκληρὸν τὸ γέρας, ζῆρὸν αὐτὸ τὸ στόμα·
 « χρόνος δὲ τὰς σὰς ἐξεβύρσωσε γνάθους·
 « ληκῆς γὰρ ἦδη, κἂν ὁ ἀόλγος εἰς βάθος·
 « κατωχρῆς δὲ, κἂν τὸ φῶκος εἰς πάρος.
 « Καί, κἂν ἐκείνης Ἀρτέμιδος καλλίον
 85 « Χρυσίλλα, λυπρὰ νῦν, γενήσεται πάλιν,
 « ποῦ ποῦ, Δρόσιλλα, τοὺς ἐνωμῆτους λόγους
 « θήσει Χαρικλῆς συζυγίᾳ τῇ Βαρβαρῶν;
 « Φθείρου, τυραννίς· ἔφη, σατραπαρχία.
 « Ὁ πλοῦτος, ἐκράγητι τοῦ Χαρικλέος.
 90 « Οὐ μὴ προθῶμαι σωφροσύνης τὸ κλέος.
 « Συνουσιώθην τῆς Δροσίλλης τῆ πόθου·
 « ἀποστερηθήσῃ δὲ μὴ σοῦ, Παρθένε.
 « Ὅρῃς ὁ καλλιμορρος ἐκ Διὸς γόνος;
 « σὺ μοι Δροσίλλης ἠγγυήσω τὸν γάμον·
 95 « καὶ νῦν γυνὴ γραῦς βαρβαρόφρων, ὀμόνους,
 « ζητεῖ διατῆξαι τῷ σοὶ τὸν Χαρικλέα.
 « Βλέπεις ἀνάγκη ἦν φέροι, βλέπεις νόσον.
 « Τὸν Κρατύλον φόνευε καὶ τὸν Κλεινίαν·
 « ναὶ καὶ σὺ σαυτὴν, ὦ Χρυσίλλα κυρία·
 100 « οὕτω Ναρκαλῶν ἠδονεῖς σὸν οἰκίτην,
 « οὕτω Δρόσιλλαν εὐφρανεῖς σὴν οἰκίτην.
 « Ταῦτ' οὖν μελήσει τοῖς θεοῖς, ὦ Παρθένε·
 « τὸν δ' οὖν ἔρωτα Κλεινίου τοῦ δεσπότη
 « ποῦ τῆς καθ' ἡμᾶς θήσομεν δεινῆς τύχης;
 105 « Αἴγεις τι μικρὸν· ὡς ἀπέσταλμαι μόνος
 « ἡμᾶς συνάφην, καὶ τὸ πᾶν καταπρίσων. »
 « Ἦρῃς ταῦτα θακρόασα μικρὸν ἢ κόρη,
 « Ὀλύμπιε Ζεῦ, ἢ φησὶν « σιθερόκρατορ,
 « τί ζῆν με καχότερι συγχωρεῖς ἔτι,
 110 « τὴν λειπόπατριν, τὴν ἀτοικον, τὴν ξένην;
 « Τί μὴ θαλάσσης ὑπεδέξατο στόμα;
 « Τί βάρβαρόν με μὴ κατέκτεινε ζήγος;
 « Ἐπεὶ δὲ με ζῆν δυστυχῶς θέλεις ἔτι,
 « τί πρὸς λιθόδη μὴ μετατρέπεις φύσιν;
 115 « Τί μὴ πτέρυγας ἀντιδίδεις καὶ πάλιν,
 « ὡς Πανδίωνος Ἀττικῶ καὶ ἐργόνας;
 « Τί μὴ βριαρὸς καὶ βρασὺς πλαγῆχος δέων

« clem, Cratylo conjugii mortem ex veneno pararet -
 — « Hei mihi! » exclamavit statim illo media Intercessione
 verba : « Drosilla, quid ais?
 « Rem narras Inimicæ plenam et doloris.
 « Nam tyranni mors Cratyli nobis quidem miserabilis
 « servitutem severitibus optanda est.
 « Solvemur doru forsitan colla jugo : Clitiam enim nos
 « nimio spero curavimus.
 « At rugosam Chrysillem anis unice Chariclem amore
 « persequi? nonne detestandum esse videtur? Non? per He-
 « midem juro Anorisque flammam; non, non nullo jure
 « unquam anus miscella, cordi mare amorum, luteolum,
 « sevumque.
 « Osculum oris tui, mulier, supplicium est omnino.
 « Labia sunt dura, os siccum; annique tuas excoriat
 « vere genas.
 « Jam huppunt oculi nulla licet illi coeclera; palles
 « quamvis splisso tineta foto.
 « Et, ut turpis Chrysilis jam sit Diana pulchrior illa,
 « qui Barbaræ sponsus femina Charicles datam, Itrosia,
 « jurataque præstabit fidem? Vale, regnum; satrapæ
 « honores, valete.
 « A Charicle avellimus divitias
 « Non antepnam virtuti honores.
 « Me Drosilla junxit Amor : utinam te nunquam, o
 « Virgo, priver! Viden', formose lovis nate? Tu nulla Dro-
 « sillæ nuptias despondisti,
 « et jam anus barbara mente et nimis fera corde avellere
 « vult a Drosilla Chariclem?
 « Cernis qua nos premit necessitatem; cernis ojus mor-
 « bum.
 « Cratylum interime et Clitiam; nunc, te ipsam uno, heri
 « Chrysilis : rem facies servo tuo gratam Charicle, Drosilla
 « servæ tuæ gratam.
 « Hæc autem, Virgo, erunt ante cohibere.
 « Ast heri Clinia amor, in qua ponendus infortunatus
 « parte? Significa mihi quidpiam :
 « nam ipse ego ad te missus sui, qui conatorem al-
 « terum alteri, rem omnem composuiturus.
 « Ad hæc aliquantulum lacrymans proclat : « Jupiter Olym-
 « picæ, » dixit, « tui moderator, quid me unis mis-
 « tanta mala vivere, exulenti a patria, sine latibus extor-
 « renque?
 « Cur me non voravit os abyssi? Cur me non percutit
 « barbarus ensis?
 « At quom vivere me miserabiliter vis adducere, cur me a
 « fui versa in lapidem? Cur me saltem pennæ non in-
 « stituxisti, ut olim filias Pandionis Attici?
 « Cur non me leo validus imperterritusque

- « λόγους προκίβας ὄβητο· ἐσπάρει με,
 « ὅτε πρὸς ἄλσιν καὶ παραγγυόδαις τύποις
 120 « τὴν ληστρικὴν ζευγὸν ἀγερωχίαν;
 « Ἰδὲ κρείττον ἦν θανούσαν, οἱ θεοί, τότε,
 « ἀπαλλαγὴν με τῶν κακῶν εὐρησάναι,
 « ἢ ζῆν δεισιπνέστατον ἐν γῆ Βαρβάρων
 « δουρῶν, ταπεινῶν, αἰχμαλώτων, ἀλίαν!
 125 « Ἄλλ', ὡ πειθινὸν ὄμμα καὶ φίλη θέα,
 « ἤϊστα ταῦτα πάντα· μὴ δάκρυέ μοι «
 « (γνοῦς γὰρ δι' αὐτὸν ταῦτα συμπεπονθέναι,
 « αἰδοῦμενος δάκρυον ἐστάλαξέ τι.)
 « ἔρη Δρόσιλλα· καὶ Χαριλλῆς ἀντίφη,
 130 ἰδὼν πρὸς αὐτοὺς φιλῶς χειλιδίων·
 « Σὺ μὲν μολῶσα ταῖς ἑσπας ἡμέραις,
 « καλῆ χειλιδίον, εἰς ἐπίτροχον μέλος
 « ἀδιστοῖς νεοσσοῖς συντιθεῖς χεῖρα μίαν·
 « ὅταν δὲ χειμῶν ἀντεπέλθῃ, φυγῶναις·
 135 « ἀλλ' ὁ πτερωτός, ἀλλ' ὁ τοξότης Ἔρωις
 « αἰὲ καλιὰν εἰς ἐμὴν ψυχὴν πλέκει.
 « Πόθος δ' ὁ μὲν πτερωτῶν ἀδρῶν ἐκρῶει,
 « ἄλλος δὲ τὴν κύψαν ἤδη μχνύει,
 « ὡς δὲ τις ἐξοθεν ἄλλος ἐατρήχει·
 140 « αἰὲ δὲ τὴν τάλαιναν ἐνὸς καρδίαν
 « βοῇ νεοσσῶν ἐκλήρωι κεχρητόων·
 « τῶν γὰρ τραπένητων ἐκτοκεύονται νέοι
 « τῇ καρδίᾳ. Τίς μηχανὴ γένοιτό μοι;
 « Ἐρωτιδίεις γὰρ οὐ τοσοῦτους ἰτρυεῖ.
 145 « αἰὲ τοκεύειν, ζωपुरεῖν, φέρειν, τρέφειν.
 « Δεινὸν φιλεῖσαι, μὴ φιλεῖσαι δὲ πλείον
 « δεινῶν δὲ πάντων χαλεπώτερον κρίνω
 « τὸ τοῖς φιλοῦντας ἐκόκλης μὴ τυγχάνειν.
 « Κίρας μὲν οὖν ἔδωκε ταύραις ἢ φύσιν,
 150 « ἵπποις ὄπλας δὲ, τὴν ποδιώκειαν πάλιν
 « δειλοῖς λαγωῖς, τῇ λεόντων ἀγέλῃ
 « τὸ τῶν ὄντων ὀξυκέντητον σθένος,
 « τὸ νηκτὸν ἔδνει τῶν ἀρώνων ἰχθύων,
 « τοῖς ὀρνέοις τὴν πτήσιν, ἀνδράσι φρένας·
 155 « πρὸς γούν Δρόσιλλαν, ἄλλο μὴ κεκτημένη,
 « δίδωσι κάλλος, ἀντι πάσης ἀσπίδος,
 « ἀντι βελώνων, ἀντι πολλῶν ἐγγύμων·
 « νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον εὖ τετήχημένον,
 « καὶ πάμφαγον πῦρ δραστηκῶς ἀνημμένον.
 160 « Ἔγω, Δρόσιλλα, Κλεινίᾳ τῷ δεσπότης
 « τὸν ὄθειον σὺν ἔγγυσησιν γάμον,
 « οὐκ ὡς φρονῶν τοιαῦτα (μὴ γένοιτό μοι!),
 « πλὴν βαρβάρῳ μὲν καρδίᾳ θυμουμένῃ
 « ἕβραν παρασχῶν ἡρεμῆσαι μετρίαν,
 165 « ἔμην δὲ πάντως τί σκοπεῖσαι συμφύρον.
 « Ἦδὴ δὲ καιρὸς, καὶ σκοπεῖν ἀπαρχεῖον
 « πῶς τὸν Χρυσίδης καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίου
 « ἔρωτα νῦν ἀχρῆσμαν ἐγατασείσαι·
 « Τοιοῦτοι λοιπὸν ἦσαν ἡσυχασμένοι
 170 « ἔρωις ὁ σύμφρων ἢ φιλοκλήτος στίσις)
 « αὐτὸς Χαριλλῆς καὶ Δρόσιλλα παρήνεος·

« e salibus prostratus ovis laqueis, quum per nemora
 « et praecipua locorum paraticam fugerem inanimatum.
 « Ah! melius fuerat, o Dei, non tunc tuos inimicos inven-
 « disse malorum, quos periculis in laetyma ante Barba-
 « ros vivere, servare, humilium, captivam, miserum! At,
 « ob! dulcis amicitiae suavisque, haec omnia mihi sunt grati.
 « Desine mihi lacrymarum, =

(Non ignarus enim tui propter se perpassum fuisse
 mala, Charicles pro pudore lacrymalis ora tingulat).

Dixerat Drosilla; ac Charicles nido hirundinum spec-
 tans, vicissim talia fatur:

« Τα quidem, hirundo pulchra, venio adveniens tem-
 « pore, volubiles inter garrulos, linis unum latus nulum
 « parvulis; brumia sed redeunte fugis, at vero alatus Amor,
 « Amor arcitenens, usque meo in corde nidulatur.

« Amorus hic densis vestitur pennis; ille se sub ovo
 « conditum jam indicat; alius ex ovo profilit; temperique
 « miserum cor pūptus hantam pulcorum terdit.

« Nam qui sunt educati gignunt ipsi in corde novos
 factus.

« Ecquod erit mihi remedium? Tot enim Amorus no-
 « quamquam parturire semper, fovare, ferre, nutrice valet
 « Amare grave est et non amare gravius; at rem omnium
 « esse durissimam puto, amantes non facile potest.

« Tauris Natura cornu dedit, equis ungulas, velocitatem
 « pedum timidis leporibus, leonibus unguium acutissimo-
 « tum robur, mutorum generi gasclum natandi solertiam,
 « avibus volatum, viris sapientiam: Drosilla, aliud nil
 « habens, pulchritudinem pro typhis cupitis dedit, tefi-
 « que, multisque jaculis; atque edacum flammatum vim
 « torrentium, acutissimumque vincit ferrum.

« Equidem hero, Drosilla, Clinia felices sum tuas polli-
 « citus nuptias; non ita sentiens (quod abominor), sed ut
 « temporis aliquantulum lucraret, quo hactenus meas in-
 « nimium ardens considerare qualem, possimisque quod nobis
 « sit agendum prospicere.

« Jam vero tempus instat, consultandumque ipia mihi
 « via Chrysidis filioque ejus Clinia amorem extinguere
 « valeamus. =

Talibus igitur erant intenti (nam usque dum castus tot
 et pudicus amor utriusque) Charicles utroque Drosilla

καί τις παρρησίαν οὐκ ἀρείου λόγος,
 ὡς Κρατύλος πέπτωκεν ἀθρόα νόσῳ.
 Καί γὰρ διασπαρθέντες ἀλλήλων τότ᾽,
 175 ἀναιπροσλήθων τοῖς ἑαυτῶν δεσπόταις
 μαθεῖν τὸ πραχθέν, πανθίμους ἐσταλμένοι
 καὶ συμβέβητων τῶν ἑπ' αὐτοὺς αὐτίκα
 ἀνδρῶν, γυναικῶν, σατραπῶν καὶ βαρβάρων
 ἑμοῦ κατ' αὐτὸ, Κρατύλου περικυμίου,
 180 ἤρωσεν ἡ Κρύστιλλα πάντως ἐν μίσῳ,
 πρὸς μὲν τὸν ἀνδρα δῆλον ἠσυχολομένη,
 τὸ δ' οὖν ἀληθές, πρὸς Χαρικλῆος ἕταν·
 « Σὺ γιν' προσέγγυ καὶ γυναικὸς καὶ τέκνου,
 « ἄνδρ Κρατύλα, ὄναυρῶς λιεμμένον,
 185 « ἔν στυγερῶν ἔκτενεν ἀρξισατράπου
 « τίνοισα τὴν μάχαιραν ἐν καιρῷ μάχης,
 « ὅς' ἄλλος ἰχθύων ἀντιπράττειν ἰσχύσας,
 « ἀλλ' ἢ θεῶν πρόνοια τῶν Ὀλυμπίων
 « εἰς κριμερῶς ἔπειψε Πλοῦτωνος ὄμοιοι!
 190 « Ποῖος δὲ τὴν σὴν δέξεται τυραννίδα;
 « Τίς τῆς Χρυσίλλης κυριαρχήσῃ μου;
 « Τίς πατρικὴν δεῖξει φιλοστοργίαν,
 « τῶς ἀμαρτῆν σὴν καὶ τὴν ἐκ σοῦ Κλεινάν; »
 Ταῦτα βραβυδοῦσα, πρὸς Χαρικλῆα
 195 μῆνυμα μετὸν ἀντιπέμπει πικρίας
 αὐτῷ Χαρικλεῖ καὶ Δροσίλλῃ τοῖς νόιοι·
 ὃ γὰρ πεισὼν τύραννος αὐτὸς Κρατύλος
 τίθειτο πάντως ὡς ὁ βαρβάρων νόμος·
 « Κινεῖς μὲν, οἶδα (τὴν ἀλήθειαν λέγοι),
 200 « καὶ γαλοτύπους ἀνδριάντας παρθένων
 « ἀρκετον εἰς ἔρωτα, δεῖλῃ Χαρικλεῖ·
 « ἀλλ' οἱ θανόντες ὡς ἀνέλπιστοι σκοπεῖ·
 « ἐν ζῶσιν ἔλπις, ἐν θανούσιν οὐκ ἔτι.
 « Σειρὴν μελιχρᾶ, θέλγε τὴν ἑδοπόρον·
 205 « βροτοῦς λιθοῦσα καὶ βροτοῦσα τοὺς λίθους,
 « ἄδουσιν ἔχω τῶν παδῶν σου καὶ λίθοι.
 « ἢ λαμπρὸν ἄστρον, φέγγε κάμοι τῆ ξένη.
 « Ἄσον, γελιδνὴν εἰπέ θελακτικὸν μέλος·
 « Μοῦσαι γὰρ αὐτὰ νύκταρ ἐγγέουσί σοι,
 210 « καὶ σου μελιχρὸν συγγλυκάνουσι στόμα.
 « Πλὴν ἀλλὰ τί μοι ταῦτα; τὸν σκοπὸν μάθε.
 « Ἀδύμους ποταμῶ καὶ χιῶν δένδρῳ βλάστῃ,
 « στρουθοῖς τὸ λίνον, ἢ νότος τῆ σαρκίῳ,
 « νεκνῶν δὲ ταῖς γυναῖξιν ἀγάπῃ.
 215 « Τί μοι βλεπούση γνησίως τρισπασμένως
 « ὄναυρῶς ἐστὸς ἀγρίως ἀνειδίλειαι;
 « Τέτιξ φίλος τέτιξί, ποιμὴν ποιμῆσαι,
 « μύρμηξ μύρμηξ; ἀλλ' ἔμοι σὺ, καὶ μόνος.
 « Ἔκως δὲ τυρλῶς, οὐ γὰρ ὁ Πλοῦτος μόνος.
 220 « Ζητᾷ τὸν ἄρνα λύκος, αἰεὶ γλωρᾶν πόαν,
 « λαγῶν δὲ κύνες, ἀμνὸν ἄρκτος ἀγρία,
 « στρουθοῦ νεοσσὸς ἀγκυλοῖνυξ ἰέραι·
 « ἔγω δὲ σοι τὸ φίλτρον αὐξάνω μόνω.
 « Αἰεὶ δὲ νοθρὸς σὺ πρὸς ἡμᾶς καὶ πάλιν·
 225 « νικῶμενος γὰρ οὐ φρονεῖς τὰ βιτραίων·

ecce subitus spargitur eunor, Cratylum cecidisse repente
 oppressum morbo:

Confestim igitur dulces ruyentes colloquium; heros
 suis lugubri indutos veste sistent, ret discen-ter causa.

Et adcurrente statim subditorum turba virginum, Chry-
 sillum, satraparum, ac barbarorum, ipsa caesa in medio Chry-
 silla ingenuit, expositum coram Cratylis corpus intus,
 circa conjugem videbat occisam, at resera in Cleone
 tota:

« Abisti, Cratyle sponse, spontam ante matumque, quos
 « miserabiliter deseruisti; nec te peremit Archisatrapes ma-
 « nus gladio inter pugnantium intentato, nec leuam
 « alius tibi adversari ausus, sed Deorum numen Olym-
 « rum te in frigidam demisit domum Plotoniam? Quis tibi
 « succedet regno? Quis erit Chrysilla dominus? Quo
 « paternam ostendet caritatem sponsae mihi tuae, Cleone
 « que tuo.»

Has post ampullas verborum, Chariclei mittit epistolam,
 magnum Chariclei Drosillaeque, amabili juvenum pari, ole-
 turam dolorem; mortuus enim Cratylus rex more barba-
 rorum fuerat sepultus plenissime:

« Polis es, sal scio, Charicles, nec vana loquor, vel
 « aeneas virginum statuas inevitabili, improbe Charicles,
 « incendere amore; sed de mortuis carere quantum est de-
 « sperandum.

« In vivis spes est aliqua, in mortuis nulla jam.
 « Mellita siren, viatricem demulce: te qui homines in
 « saxa vertis, saxaque vicissim in homines, ipsa saxa te-
 « dum sono tuorum accidunt.

« Splendidum astrum, et me hospitam luminae collu-
 « stra. Hirundo, cane; illicem cantilenam cita, Muse; im-
 « ipse neclet infundunt tibi, mellitumque os tuum con-
 « diunt dulcedine.

« Sed cur haec ego tibi? Qual velim discere.
 « Triste siccitas fluvio, arboribus nives, relicta parentibus,
 « morbus corpusculo, juvenumque vicorum fatuus
 « amor.

« Quis me affectu sincero latisque te intuentem amens,
 « oculis contra severis inlueris et fronte caperata? Cicada
 « cicada: amica est, pastor pastoribus, formica formicis;
 « mihi Charicles, unus Charicles.

« At caecus est vinor, non enim Plutus tantum.
 « Agnum sequitur lupus, herbam capella viridem, lepra
 « rem canes, ura crudelis agnau, curvis accipiet ungui-
 « lus passeris pullos: ego te unum ardeo.

« At tu pro me lentus semper, quam num esse videris
 « Neutiquam enim vinci te sinis paratarum memos, que

• οὐ γὰρ ἐκείνοι τοῖς χρονοῖσιν εἰς ὕδαρ
 • ἐπιγυροῦσιν ἢ φθονοῦσι· μὴ σύ γε·
 • Οὐδέεις, Χαρίκλειε, εὐλογητόρος πόθος,
 • τοῦ συζυγέντος, ὡς ἔρῃς, τεθυηκότος·
 210 • τῆς οὖν ἐμοῖς κίρρησο καὶ τῇ κυρίῃ·
 • κἀταρξῆ, σατραπίει, δοῖξέου μετὰ·
 • ἀντ' αἰγυμάλτου δεσπότης πάντων γίνου·
 • τῶν κειμένον μοι χρημάτων, τῆς οὐσίας·
 • τὴν σὴν ἀδελφὴν τὴν Δρόσυλλαν παρθένον
 215 • ἐλευθέραν, μοι καὶ συνάρχουσαν, βλέπε
 • οἷω θελήσει συζυγίσσιν σατράπῃ·
 • τίς μὴ τοσοῦτον ἄλθον ἀνθελούτῳ μοι;
 220 • Τεσσαυτα λεβίων, ἀνθυπόσχου τὸν γάμον,
 • ἀνερ Χαρίκλειε, εὐκλείεις μοι νομίει·
 230 • Ἐραστὰ ταῦτα, καὶ Δρόσυλλαν ἀρμένιος
 • (ἔρχετο γὰρ ἀγγέλω τῇ παρθένω)
 • ἐν ἀγκάλαις τίθησι, καὶ γένου μοι
 • συνεργός· εἶπε· τοῦ Χαρικλίου γάμου,
 235 • πασῶν γυναικῶν ὑπερῆραχτημένη·
 • τὰς δωρεῶν γὰρ αὐτοπίστους ἐγγύας
 • ἔχεις μαθοῦσα· τί λόγων μοι πλειόνων;
 • Τοῖούσα πικρὸς εἰσαδεγμένην λόγους,
 • πρῆσθη κεραινοῦς ρεφαλοὶ τὴν παρθένον·
 240 Μιρίζεται γούν ἀντιπαλαμωμένη
 • ἐσοῖν λογιμαῖοι ἐμπαθῶς ἀντιβόποιν·
 • Εἶπεν γὰρ αὐτὸν τὸν σκοπὸν τῆς Βαρβάρου
 • οὐ βούλομαι ὦν· φησί· πρὸς Χαρικλία·
 • ἀνέξεται γὰρ οὐδ' ἐκείνος ἂν λέγει·
 245 • ὅμοι ἀφορμὴ τοῦ τυχεῖν Χαρικλίου·
 • ἐλεύσομαι προθύμος εἰς θηλίαν·
 • Προσέρχεται γούν ἀμφὶ τὸν Χαρικλία,
 • τοῦ φεισφόρου κλίμαντος ἤδη πρὸς ὕδαρ·
 • ὃ γὰρ Κρατύλος τοῖς ὄπ' αὐτὸν συλλόγους,
 250 ὡς εἶπομεν, τέθαπτο Βαρβάρου νόμοι·
 • Ἐραστὴν, ἐγγύλιε δυσσορευμένη·
 • φυγὴν διέσπα τῆς Χαρικλίου μέσσην
 • ξίφει νοσῆς δυσχερῶν ἀκουσμάτων,
 • λέγοντος· Οἴμοι, τῆς παρούσης ἡμέρας!
 255 • ὦ γλυκερὸν τῶς, ὦ Δρόσυλλα παρθένη,
 • ὡς πικρὸν ἤλθεσ φλόγγον ἀγγέλλουσά μοι!
 • Αἶ! αἶ! χελιδὸν ἢ γλοκὺρφογγος μόνη,
 • ψυχῆ ἐμὴν σοῖς ἐξεπύρανας λόγοις,
 • χρυσοῦν μελιχρὸν ποικιλόχλωτον στόμα·
 270 • Αἶ! αἶ! Χαρίκλειε, τῆς ἀπανθρώπου τύχης,
 • ἥτις με μακρὰς ἐκπέξει φροντίειν!
 • ὦ! ποῖον ἔσται τῶν καθ' ἡμᾶς κινδύνων·
 • καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν πολυτρόπων τέλεις;
 • Πῶτος θεῶν τις, ἀλλὰ καὶ πόου χρόνῳ
 275 • νικαῖ τελευτῆς τῶν κακοπραγμάτων;
 • Ἔως ποῦ σῆξῃ, ἀγριάζουσα Τύχη,
 • κινεῖν καθ' ἡμῶν ἀγρίας πολυτρόπους
 • καὶ συνδαμάζειν ἀλλεπαλλήλοις πόνοις;
 • Οὕτως ἐκείων συστεναζούσων μέγα,
 280 οὕτω παρελθὼν ἡμέραι δὲς ἐνεία,

• sitientibus non trahuntur invidenter: nec in nuptias
 • iratusque sis.
 • Nullus jam non ineptus esse potest mariti nectus, ut
 • vides, mortui: mea nunc utaris; utaris domini; praesens.
 • cepis, satrapa fias; honores capesse summas; pro captivo
 • sis omnium divitiarum rerum quascumque possideo.
 • Sororem tuam, Drosillam virginem, cerne liberam meam
 • que factam potestatis sociam, et illi quem elegit nuptiam
 • satrapam.
 • Quis mihi tantam felicitatem non statim accipiet? Pro
 • tot beneficiis cupias mihi sponda tuas, Charicles marite
 • et inclyte conjux.
 • Dixit, et Drosillam, qua interamnia futebatur, laeto fo-
 • vet complexu, et « sis mihi » inquit « Chariclei concu-
 • bitrix hymenae, ante cunctas tu mihi carior feminas.
 • Iuda audisti certa que donorum promissa?
 • Quil longioris opus sermone?»

Testibus acceptis hinc verbis, fulmine veluti perensa
 obstupet virgo, si quidem perturbatus scinditur animus,
 duabus oblectans contrariis cogitationibus: « Mulieris bar-
 • barae mentem nolo nunc » ait « aperire Chariclei; nequa-
 • quam enim me talia dicentem patietur.
 • Attamen haec fuerit Chariclem volendi occasio; ibi
 • alacris illumque alloquar. »

Ad Chariclem igitur adit, quum jam ad in occasum
 declavis esset, et postquam Cratylus a suis ad hoc officium
 congregatis more fuerat barbarico sepultus.

Nuntiavit mesta virgo quae nuntiare jussa fuerat, et in-
 corporeo testis nunti gladio mellum dissecant amantis
 pectus: « Hei! mihi! » Charicles ait: « funestum hunc
 • diem! O dulcis mea lux, o Drosilla, quam amarum
 • mihi adtulisti nuntium! Heu! Heu! Hirundo pro aliis
 • ductiloga, o tu cui os est aureum, mellitum, varium
 • adeo, mentem meam tua sermonebus amaritudinis satia-
 • visti. »

« Ah! Charicles! sh! crudelium fortunam, que me tam
 diuturnis opprimat sollicitudinibus! Oh! qui periculorum
 erit nostrorum variorumque hinc miserrimum? Quis Deo-
 rum et quo tempore infortunus impromi melato? Quous-
 que, seve Fortuna, adversis nos movebis tormenta
 varia, doneque densa malorum agmine oppugnabis? »

Sic ambo valde gemebant.
 Interea nondum effluerant dies his novem,

μετὰ τελευτὴν Κρατύλου τοῦ Βερβάρου,
 καὶ σατραπῆς ἀνακτος Ἀράβιον Χάγου
 πρὸς τὴν Χρυσίλλαν γράμμα δουλείας φέρει.
 Ἦκουσεν ἡ Χρυσίλλα καὶ συνεστάλη
 280 Ἰδοῦσα Μόγγον· τοῦτο γὰρ ὁ σατραπῆς·
 ἱστορηλίθη τῇ θῆα τοῦ σατραπῆου,
 ἐξεβρόθη· καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίαν
 καλεῖ παρ' αὐτὴν, καὶ τὸ γράμμα λαμβάνει,
 ταῖς ἐνδοῖς συλλαβαῖς οὕτως ἔχον·
 290 « Ὁ τρισμέγιστος Χάγος, Ἀράβιον ἀναξ,
 « φόρους ἀπαιτῶ καὶ κελύα λαμβάνειν
 « ἀπὸ Χρυσίλλης Παρθάνακτος συζύγου
 « καὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν Παρθικῆς φυλαρχίας.
 « Ἐλθετε λοιπὸν θατέρων ἐδῶ, ἐδῶ
 295 « ἢ συντελέσει τοῖς ἀνακτὶ τῷ Χάγῳ
 « ὑπερηγεύουσιν εἰς ἐπιχρῆστος φόρους,
 « καὶ τὴν ἐμὴν ἀν κερδάνειν παραστῆκα
 « ταχέϊον εὐμένειαν, εἰ πείθεσθέ μοι·
 « ἢ μὴν ἰδέσθαι τὴν στρατιάν τοῦ Χάγου
 300 « ἢ μὴν ἐπιθρίσασαν οὐ πιπιταμένους. »
 Τούτους ἀναγνούς τοὺς λόγους ὁ Κλεινίας
 (ἦρατος γὰρ ἦν τις καὶ σφιγῶν τὰ πρὸς μάχην),
 ἐπιστολὴν ἔβηξε ταύτην εἰς μέσον,
 καὶ Μόγγον αὐτῷ τοῦ Χάγου τὸν σατραπῆν
 305 μεθ' ὕδριον ἵππισεν ἀνδοποστρέχειν.
 Εἶρχε ταῦτα πάντα, πατριδὰ φθάσας,
 ἀνακτὶ Χάγῳ Μόγγος αὐτῷ σατραπῆς
 εἶρχεν, ἐπλήρωσε θυμοῦ τὸν Χάγον.
 Καὶ τῶν στραταρχῶν συλλαγέντων ἐν τάχει,
 310 πρὸς ἀντιπαράταξιν ἠρθεισμένων
 ἐκ τῶν ἀνακτος γραμμάτων ταχυδρόμιον,
 ἔμπρος ἔστη τοῦ στρατοῦ μέσον Χάγος
 περὶ καταρτίσαντος εὐμήλη κύκλος,
 δόξης τε μεστὸς καὶ φρονήματος γέμων,
 315 καὶ δῆλος ἦν τρόπιον ὑψώσεων μέγα,
 ἀσπίδα χρυσοῦν ἐν μέρει λαῖψ φέρων
 στρατηγικῶς ἔχουσαν εἰκονισμένον
 τὸν Ἡρακλῆ κτείνοντα Λερναίαν ὕδραν,
 θυμὸν παροτρύνοντα καὶ νῦν εἰς μάχην·
 320 ἔχρῆν γὰρ, ἔχρῆν τῆς γραφῆς τὸν ἐργάτην
 εἰς ἀνδρὸς εὐθώρακος ἀσπίδα γράφειν
 μέγιστον ἄθλον εὐθένοῦς Ἡρακλέος.
 Ταῦτος ἔσθη λαμπρὸς ἵππότης Χάγος,
 τόξον, φερέτραν καὶ σπάθην ἠρτημένους,
 325 « Ἄνδρες στρατηγοὶ καὶ φαλαγγάρχαι, « λέγων
 « τοῖς Ἄρεος χαίροντες ἄθλων ὀργίους,
 « ὁ συστρατηγὸς Μόγγος ἐξ ἄμασ κράτους
 « πρὸς Παρθικὴν χθὲς οὐθένειαν ἐστάλη,
 « ἥς ἐγκρατῆς νῦν ἐστὶν υἱὸς Κλεινίας
 330 « μετὰ Χρυσίλλης τῆς ἐκείνου τετάρτης,
 « φόρους ἀπαιτῶν, καὶ κελύων αὐτίκα
 « Ἄραφί Παρθους ἐκτελεῖν ὑπουργίαν·
 « ἀλλ' οὐκ ἐδέχθη μικρὸν ἐμμεῖναι χρόνον,
 « οὐ πρὸς Χρυσίλλης, οὐ πρὸς αὐτοῦ Κλεινίου,

a morte Cratyl, quum Chag, Arabum regis, satrapa Chry-
 silla adfert formulam servitii.

Viso auditoque Moggo (nam hoc erat satrapæ nomen),
 Chryssilla dejecta est animo, turbataque valde et com-
 mota; vocatoque ad se Clinia filio, assumit epistolam iux-
 tã ipsi enuntiata verbis:

« Ter tuasimus Chagus, Rex Arabum, tributa pte tu-
 a tuque pendi jubeo a Chryssilla Parthorum regis conju-
 ge et a Parthis illi subditis.

« Eligite ergo duarum alteram conditionum; vel in
 « eorum redigi numero qui Chago Regi annua pradiunt
 « tributa, et promtam obedientiam vestra benevolentiam
 « lucrari meo; vel Chagi exercitum spectare subis in-
 « gruentem non parentibus. »

His lectis, Clinias (quod erat sa-vior ingenio quidam et ml
 arma promptior) epistolam mediani laceravit, et Moggom
 Chagi satrapam non sine contumelias alare jussit.

Redux in patriam, Moggos satrapes hæc omnia Chago
 narravit, regisque mentem ira implevit.

Quumque sine mora duces in urbem convocasset, jam ad
 bellum jussis regis velociter transmissis inflammatis, ipse
 eques mediis stetit pedibus exercitu in magnam orbem
 extenso, fastus et animum plenus, certusque magnum
 ex hostibus statuere triumphum.

Sinistra aureum gestabat imperatorie clypeum, in quo
 cernebatur Hercules Lernæam conficiens hydræ, ingens
 anima in prælia incensivum.

Debut enim imaginis artifex in bellatoris egregii clypeo
 nobilissimum exhibere robustissimi certamen herculis.

Splendido illo ornato specus usus, arcu et pharetra gla-
 dioque armatus, stabat Chagus eques, et taba dedit.

« Duces et phalangium rectores, quibus placent bellica
 « Mavortis orgia, socius vester Moggos heri fuit a me, Rege
 « potentissimo, viles ad Parthos legatus, quos nunc Cli-
 « nias, una cum Chryssilla matre, regit, tributa postulatu-
 « rus, jussurusque Parthos Arabibus subditorum prestare
 « officia.

« Sed Chryssilla et ipse Clinias Moggom veterunt vel
 « paupser iste enumerari.

376 « μὲν ὕβρην δὲ μᾶλλον ἀνταπεσάλη, .
 • Τί φασὶ λοιπὸν, • Χάγος ἱστάται λέγων,
 • ζυγαυλία χεῖραθλα καὶ χειρφόρε; •
 • Ἄναξ μάκαρ, • ἔφασαν οἱ στρατηλάται,
 • ἢ τὸ κράτος φρέττουσι καὶ τὰ γῆς ἀκρα,
 377 • πῶσα ἀπρατὰ, πῶσα Βαρβαρργία,
 • καὶ Περσινάτων ἱρχιπερσοσάτραται,
 • καὶ πᾶς τις ἐλθρὸς, πᾶς ἀναξ, πᾶς σατράπης·
 • ὄλεθρος ἡμῖν ἐστὶ, καὶ πλεχτὸς γέλως
 • τοῖς μακρὰν ἡμῶν, τοῖς περίη καὶ τοῖς πείλαϊ,
 378 • καταρρονεῖσθαι Παρθικῆ στρατοργίᾳ,
 • ἦν οὐδὲ τῆς σῆς γρήζομεν παρουσίας
 • κατατροπεύσθαι, τῇ θιῶν συνεργίᾳ.
 • Ἡμᾶς μόνους νῦν ἀνταπεστραπειτέον,
 • ἐπιτραπέντας τῇ μεγίστῳ σου κρείτει,
 379 • ἀντιδραμῆσαι πρὸς τὰ τῶν ἐναντίον,
 • ὡς μὴ κρῆς αὐτοῖς, τοῖς ἀνέπλους ἀγρότας,
 • τοῖς ληστρικοῖς ζήσαντας ἐξ ἀρπαγμαίων,
 • τὸ σὸν κινηθῆ παντοτάρβητον κράτος. »
 • Αἰνῶ μὲν ὑμᾶς τῆς τόσης εὐανδρίας, •
 380 ὁ Χάγος ἀνταφῆσον Ἀράβιον ἀναξ,
 • ἡμῶν γένος ἀναβλίου ἀσπιδοφόρον,
 • ἀτόλθονες γῆς ὀλθίας ἱπποτρόφου·
 • πλὴν οὖν Ἐπταμινώνδας, ἀνὴρ γεννάδας,
 • ἰθὺν στρατὸν γέμοντα πολλῆς ἀνδρίας,
 381 • ἀλλὰ στρατηγὸν ἀνδρᾶ μὴ κακωτημένον,
 • ἔστ· Μίγας θῆρ καὶ καρὰν οὐκ ἔχει.
 • Λοιπὸν μὲν ὑμῶν συστρατεῦσαι με πρόπον,
 • ὃ σύμμαχοί μοι καὶ πατρώοι φίλοι. •
 Οὔτοι μὲν αὐτὸς εἶπεν Ἀράβιον ἀναξ,
 382 καὶ τὴν ἑκαστοῦ στρατὸν διεσκόπει·
 • ἢ πᾶς δὲ λαὸς τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀράβιον
 • ἐπευρήματε τοῦ κρατοῦτος τοῖς λόγοις·
 • ἐκτρέφει δὲ μὴ δὴππεῖσθαι ἔτι,
 • σάλπιγγος ἤχον καὶ βοῆς γαλοστόμου
 370 τὸν ἵππον ἀσκήν, καὶ καθαίρων τὸ κράνος,
 • καὶ συμβιβάζων εἰς μάχης τοῖς δακτύλους.
 • Ἐνευσε τοῖσιν ὁ κρατὸν προταλπίσαι·
 • ἵππευσαν ἅπας ὁ στρατὸς τῶν Ἀράβιον,
 • καὶ μέγρι Πάρθου τῆς ταλίνης πατρίδος
 375 εἰς ὄρεον φθάνουσιν ἡμερῶν ὄρεον.
 • Σκηνοῦσαι τοῖσιν ἐν αἰτῇ πεδιάδι,
 • Σάρου ποταμοῦ προσέοντος ἐγγύθεν.
 • Ἡ δυσμεινὴ δὲ Παρθικὴ φυλαργία
 • Ἄραβιν ἐπέδωκεν οὐκ ἠδῶρται τὴν μάχην,
 380 πολλῆς παρούσης ἱππικῆς στραταργίας·
 • οὐκ οὖν περιδείασα τέγνη τὰς πόδας,
 • τὸ τεῖχος ὠρέφωσσε πέτραις χειροῖσι,
 • καὶ πετροπημποῖς τετραπύρροις ὄρεον αἰετῶν·
 • ἔστρεσε τοῖς βᾶλλοντας ἐκ τοῦ ὄρεον
 385 ἀνδρᾶς ἐνόπλους, λαοκρούστας εὐστόχους,
 • καὶ τοῖσιν ἀσπιδόεσσιν ὑπλίτας·
 • ὕψωσε πύργους ἀσφαλῆς ἀπὸ ζῶλων·
 • ἐσφιγξεν αὐτοῖς συμπλοκῇ τῇ τῶν λόγων

« contumeliosusque fuit dimissus. Qui domum sentitis,
 « viri praetiorum avidi gladiusque cuncti? »

Cui contra tacenti dicitur : « Rex felicissime, tuus veron-
 tur potentiam et orbis fines, et exercitus omnis, cuncti-
 que Barbari, et Persarum regum archisatrapae, hostesque
 « cuncti, cuncti reges, satrapae cuncti; periculis, omnium-
 que signis richculi populis longo circumque, ac prope
 « sitis, si nos Partlucus despexit exortulus, ad quem
 « fugandum, annuentibus Deis; ne tuae quidem agemus
 « praesentiae.

« Nos ergo solos illis opponendum est, cum tua, rex
 « potentissime, venia hostibus occurrentis; nec in rusticos
 « istos inermes piraticoque more rapinis viclitantes, mo-
 « veatur tremenda cunctis Chagi Majestas. »

— « Virtutem quidem laudo vestram » respondit rex
 « Arabum Chagis, o populares, sociique periculorum,
 « clypeati vari, et e terra nati felice opum altitaeque equo-
 « tum.

« Attamen, Epam nondas, vir fortissimus, quum exer-
 « citum cerneret macibus plenum animis, sed dute caren-
 « tem, ingens, inquit, fera, sed caput non habet.

« Ergo aequum est me una cum vobis ire acioni, o
 « commilitones, amicique paterni. »

Talia fatus, ageina circum-paxit, quae tota docida ora-
 tioni faustum aclamaverunt.

Tum miles, ut protectionis falleret expectationem, equum
 assuetum obat tuba clangoribus aereaque fuer, paleam pol-
 libat; et manus inter se conferendum, pugnae praedidit.

Ergo canere signa jussit imperator, fatusque Arabum
 exercitus, consensu equis, tendunt iter, et octavo die
 Parthorum non latus attingunt fines.

Media plantae, Sarum juxta fluxum, tentoria ponunt.

At Parthorum exercitus hostilis pugnam cum Arabibus
 extra muros non audebat, quippe quibus magna esset equi-
 tum vis.

Igitur obsertatis scudulo portarum, unilique altibus, mu-
 rum congestis saxis inuvalibus operuit, et machinis, quae
 quatuor quadralls instructae lapides longe exilabaut.

Armatos milites jaculandisque peribus Parthum disposuit,
 qui desuper arcibus, fundis, lapidibus, tela jacerent.

Turres e ligno validis crevit, quas viticibus arte com-
 plicatis revinxit.

(εις γὰρ τὸ κάλλος ἀσθενοῦσι καὶ ζῆρι),
 μέσον ζῆρῶν ἔκεινεν ἐκτός τραυμάτων·
 145 τοὺς πλείονας δὲ τῶν ἔτι φρουρουμένων
 τὸ τῆς μαχίρας ὑπεύθετο στόμα·
 καὶ Παρθίας μὲν δυσμενοῦς φυλαχίας
 πολλὴ κατεκράτησε πανοιήθεια·
 ὁ Χαρικλῆς δὲ σὺν Δροσίλλῃ τῇ κόρῃ,
 150 ναὶ μὴ σὺν αὐτοῖς καὶ Κλέανδρος ὁ ξένος,
 δεσμοῖς συνεχέθησαν, ἀλλὰ δυσλίοις,
 Ἀραβικὴν μάχαιραν ἐπερευγότες,
 καὶ φῶ! κατακρήβεντες οἱ τρεῖς ἐκ τρίτου
 τρίτης μετασχέιν αὐθις αἰχμαλωσίας.

ἡλικὴ ἐπιδήμιον στο ελεγε ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι
 ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι ἡσπασαίσι

LIBRUM SEXTUM.

Ὁ γούν κράτιστος Χάγος Ἀραβοκράτωρ
 1 τὰς μὲν γυναῖκας, οὐκιστάμενος τάχα,
 πᾶσάν τε τὴν ὑπαρῆεν εἰ κενουμένην
 ταῖς ἀρμαμάξαις εἶπεν ἐνθεοικέναι,
 6 τοὺς δ' αἰχμαλώτους τῶν γυναικῶν χωρίσας,
 πεζοὺς βαδίζειν ἐγκελεύεται μόνους.
 Ἥλαυνε λοιπὸν ἦλτον εἰς τὴν πατρίδα.
 Καὶ διόντων εἰς ἐπίκρημον τόκων
 συνηρηθῶς ἔχοντα πικραῖαις ἕλαις,
 10 κλάδος παρεμφῶς τῇ Δροσίλλῃ ἀγκάλῃ,
 εἰς ἀρμαμάξαις εὐχερῶς ἀφραπάσας,
 κατὰ πρῶτος ἐββίβεν εἰς ἕβρας μέσας·
 ἦν καὶ θαλάσσης ἀγριαίνων ὁ κλύσιον
 τὰ σφοῖτα παῖσι ταῖς παραλίαις πέτραις.
 15 Θαλάσσα καὶ γὰρ ἀμφὶ τὴν πέζαν ἄρους
 σὺ φάμεν ἀκτιῶς εἶλεν ὑπεστρομμένην,
 πετρῶν μελαίνων ἔγχος δὲ καὶ βάθος.
 Χαρίζεται δὲ μικρὸν ὑστερον πάλιν
 φλοῖον ἄρους μήλαστον ἐξτραμμένον,
 20 δι' ὅπερ εἰς γῆν ἦλθεν ἡρεμομένην
 ἀκινδύνως πλίουσα μέγρι ἑσπέρας.
 Ὀύκουν ἐγνώσθη τοῦτο τῷ Χαρικλεί·
 οὐ γὰρ κατιδεῖν ἐκ συνηρηθῶς ὕψος
 πεισσοῦσαν ἔσχε τὴν Δροσίλλαν εἰς ἕβρας·
 25 ἦ γὰρ ἑαυτὸν εὐθέως συγκρημνίσας
 συνῆλθεν αὐτῇ πρὸς θαλάσσης πυθμένας.
 Ἀλλὰ βραχὺς παῖς ἀπαλόφρων καρδίᾳ
 μετὰ Δροσίλλῃς ἐγκαθήμενος μόνος
 εἰς μίαν ἀρμαμάξαιν, ἀνικεκράγεις
 30 ἰδὼν πεσοῦσαν εἰς θαλάττην βάθος·
 ὅψ' ὁ Χαρικλῆς, ἐκθρημνίσας ἡμέρας,
 τὴν τῆς κόρης ἐκπύσων ἀνακνήβεν·
 ὅς καὶ σπάρσθη ἐς μέσην τὴν καρδίαν,
 35 «ὦ συμφορᾶς! ἔρχετο δακνοκαρδίῳ!
 «ὦ δυστυχῆς σὺ, δυστυχῆς σὺ, Χαρικλεῖς!
 «Ἐμῆλλες ἄρα καὶ μετὰ πλάνην τόσην,
 «Τύχη πονηρὰ, δεσμενῆς, κείνηλάτις,

(gladii enim in formosās sunt hebetiores), aulis fuit lassa
 vulueribus.

Major incolarum pars fuit ense victorum cetera, Parthi-
 caque copie ingenti delata sunt interfectione.

At Drosilla Chariclesque et una cum ambobus Cleander,
 Arabico ense devitato, vinculis constructi, eisque aretissimis,
 triga infelix terba vice, tertia fuerunt captivitate damnati.

LIBER SEXTUS.

Igitur potentissimus Arabum rex Chagus mulieres, mise-
 ricordia statim tactus, et impelletilem omnem quæ facile
 removeri poterat, plaustri imponi, captivos vero a mu-
 liberibus separatos pedibus solosque incedere jabet.

Cæterum iter in patriam tendit cæcus.

Jamque devenerant locis præemptos et densis opertos pi-
 ceis; neco ramus ulive Drosillæ forte adhesit, ignemque
 facile subintam, ex plaustro detulit de medio sedili præ-
 cipitem.

Primumque sævi maris fluctus miseram littoreis addu-
 gunt rapibus.

Mare etenim circa montis radices litus non adhuebat
 arena molli conspersum, sed nigrorum saxorum apices;
 barathrumque dehiscibat.

Sed non ita longo post tempore unda ipsi adtulit que-
 rus corticem aridum et bene longum, cui innatans sub ve-
 speram tuto ad terram appulit desertam.

Drosilla fatum Charicli nondum innoverat.

Nam sicut densior prohibuerat quin videret cadentem e
 sedili: profecto se stabro mittens præcipitem, imas sub
 fluctibus illi comes adfuisse.

Parvus quidam puer, corde tenero præditus, qui cum
 Drosilla solus eodem in plaustro consederat, ibidem cernens
 in profundum delapsam, clamorem sustulit magnum.

Ab illo Charicles, jam advesperascente die, puellæ casum
 rescivit, mediumque dilaceratus dolore pectus,

« Oh eventura » ait « mordentur quo præcordia! Oh mi-
 serum, miserum Chariclem! Fortuna, crudelis, infensa,
 « in supplicium intenta meum, post errores tantos, post

• μετὰ φρικῶς καὶ μετ' αἰμαλοισίας,
 • μετὰ θαλάσσης κινδύνους πολυτρόπου,
 10 • μετὰ τὸν ἄμβρον τῶν τοσοῦτων δακρύων,
 • μετὰ φρικώδη ληστρικὴν ἀστοργίαν,
 • μετὰ ζυγὸν δούλειον ἀθρίας μάχης,
 • ἀντιεμβαλεῖν μοι συμφορὰν βαρύτεραν,
 • ἢν οὐκ ἐνιγχείν ἐστὶ τῷ Χαρικλῆϊ;
 15 • Ἴμελάς αἰ! αἰ! καὶ διασπῶν εἰς τέλος
 • τὴν ἀδίαχμίριστον ἀλλοφυλίαν,
 • τὴν πνευτοκατὰλιχλον ἰωαρμαστίαν;
 • Πῦρ ἐν πυρὶ προσήξας, ἐν φλογὶ φλόγα,
 • βάθει προδύσα τὴν κόρην βαλαττίω,
 20 • καὶ Χαρικλῆν ἐν ζῷσι συστηροῦσά με.
 • Οὐκ ὄναος, οὐ μέλλης, οὐ βάλυματ
 • μετὰ Δροσίλλης εὐτυχίς συντελεῖσθαι·
 • τί γοῦν ἀπιστέρησας, ἐγκοτοῦσά μοι,
 • τοιοῦδε καλοῦ δυστυγῆ Χαρικίῃ;
 25 • Ἢ καὶ Δροσίλλαν ζῶσαν ἤμελον βλέπειν,
 • ἢ μὲν' ἑμαυτὸν, εἴ τι μοι νεκρομένης.
 • Ἄ, ὦ ποθιμὴ, καὶ μόνῃ μοι τῷ βίῳ
 • ὄφθαλμῷ, καὶ σῶσι, καὶ πνοῇ, καὶ καρδίῳ,
 • ἔσθης, ἔδως, ἔλξης, ἐψύχθης ἄρνω!
 30 • Ἄς εὐτυχῆς ἦν καὶ πρὸ μικροῦ, παρθένε,
 • ἔγωγε σε συμπεσούσασιν εἰς ἀθυμίαν!
 • Ἐξ ἡλίου φλέγοντος, ὡς ὄδοιπρος,
 • ὑπὸ σκιάν ἐπιπτον ἐν σαῖς ἀγκάλαις,
 • χροτῆ καλῆ πλάτανε, τῆς ἀθυμίας
 35 • καύσωνα φεύγων καὶ τὸ τῆς λύπης βάρος.
 • Κεῖσαι τὸ δένδρον καὶ νεκρὸν καὶ μέγα,
 • πλὴν ξηρὸν ἦδη καὶ νεκρὸν, ζῶν οὐκ ἔτι,
 • οἴκτος μὲν ἄλλοις τοῖς ἔρωςιν ἐγγύθειν,
 • εἴπου το κῆμα τῆς θαλάσσης ἐκέρχασαν
 40 • ἔρραψεν ἔξω· καθαρῶ δὲ κειμένην·
 • ἐμοὶ δὲ λοιπὸν δακρύων ἐπομβρίαί.
 • Ἐπαπορῶ· τὸ πρῆγμα θαυμά μοι φέρι·
 • πῶς ὑδάτων, ὦ δένδρον, ἐψύχθης μέσον;
 • ἢ δύνειον πῶς ἔξεμαράνθη; βόδου;
 45 • Ἄς εἰ πρὸ σοῦ γαῖ! ἐκ βροτῶν βίας ὠχρόματ,
 • τόχ' ἂν ὀκνῶν ἐξῆσα, κἂν ζῆν οὐκ ἔδει.
 • Οὐκ οὐκ ἀνεκτὸν οὐδαμῶς οὐδ' ἐν μέρει
 • νοσησιμὸς ἐστὶ συμπεσοῦστος παρθένου.
 • Ἄ! αἰ! προσήξ, καὶ συναλγεσθαι θέλω.
 50 • Βαθά! πονηρῶς ἐξ ἑμοῦ διηρέθης,
 • ὡς αἰ τις κλῶν συμφορῆς πτόρῃου βία.
 • Ὡ προσήλθης σύμπνοια καὶ συμφοία,
 • ψυχῶν δυοῖν ἔνωσις καὶ συμφωνία,
 • ἐν πνεύματι, νοῦς εἷς, εἷς λόγος καὶ φρῆν μία,
 55 • ἐν πανταχοῦ νόμα δυοὶ καρδίαις!
 • Πόισυ σε νηχτοῦ πυκατέλα ἵσιε στόμα;
 • Πόισυ σε κῆτος ἐκπέπικεν ἀθρόον;
 • ἢ ποῖος ἐξέκρην ἑσμεδὲ ἰχθυοῖν;
 • Ἄρ' ἐν θαλάσση λήξιν εὔρης τῷ βίῳ,
 60 • ἢ κρημνὸς ἐξόρῃσε σὰς κύρας, κόρη,
 • κεῖσαι δὲ νεκρὰ θηρίαις προκειμένη

• carceres et vincula, post varia perago pericula, post
 • tantos lacrymarum imbres, post immanem piratarum di-
 • ritalem, post servitutem atroxque praellium, debuerasne
 • et hanc mihi calamitatem obijcere ceteris graviorum,
 • quamque sustinere Charles non valet?

• Debuerasne heu! divellere in perpetuum non divellen-
 • dam amhorum caritatem, et aptissimam utriusque socie-
 • tatem? Ignem igni a diuonistis et flammis bacinam, maris
 • profundo virginem tradens, et Chariclem inter vivos
 • manere sinens.
 • Non mora fuisset, non impedimentum, dilatio nulla;
 • voluissent cum Drosilla mori feliciter: quid ergo irata
 • mihi tali me miserum bono defraudasti? Cuperem vel
 • vivam caernere Drosillam, vel me non vivere, defuncta
 • mihi puella.

• Oh! i cuius sui cupiens unius, oh! quam eras, et una vite
 • ocellus, lumen, et anima, et cor, extincta es, te condi-
 • disti, cessasti, sulato fuisti pressa gelo! Quam sui modo
 • felix, o Virgo, qui te doloris habebam soliam solamen-
 • que! Sicut viator, quum incidit aethera, per umbram
 • tuis infusus unis, aurea pulchra juo platane, doloris vi-
 • tabam ardores et onus a primordia.

• Jaces heu! arbor juvenis obataque, sicca nunc, cadaver,
 • mortua. Quodsi te fluctus forte in litus ejecerit, jaces mi-
 • serandum insensibus spectaculum: humi fusam cernere
 • te mihi videor; Janque ex oculis cadat meis lacrymarum
 • imber.

• Ast hurea dubius; res mihi mirationem parit: qui,
 • arbor, in mediis aruisti fluctibus? qui sate, olens exarusti
 • rosa? Ah! si te prius e vita migravissim, forsam et mor-
 • tuus, ob immensum tui desiderium, vixissem curius,
 • quamvis vivere me nequaquam necesse fuerit: neququam
 • sustinebo a mea puella, vite modo mea socia, vite parte
 • nec tantillum divelli.

• Heu! Heu! prior abis, ac tecum abire volo.
 • Papae! misere a me solsti di-juncta vi, non secus ac
 • ramus congesta de stirpe revulsus.

• Oh! dulcis conspiratio cognatioque, duarum unitas
 • animarum et consona societas, spiritus unus, una mens,
 • una ratio, intell-ctus unus, duobusque una semper sen-
 • tentia pectoribus! Cujus te pacis os vomit! quib te de-
 • glutivit cetos? quod te devoravit piscium examen? an in
 • mari finem vite reperisti, vel pupula, puella, tuae saxa
 • super lumina fuerunt obata; Jace me corpus miserabil-
 • iter feris obvium.

• εἰς δυστυχῆ διαίταν ἡλεθμένῃ;
 • "ὦ! ποῦ ποῦ εἶ νῦν; οὐ θρακεῖν γὰρ ἴσθῃς,
 • δεσμοῖς κρατηθεὶς, ψηλαρῆν σε, παρθένη. »
 95 Τούτους δ' Ἄγαθος ἀντιπροσχέειν τοῖς λόγοις
 (οὕτω γὰρ ἔσχευε θυπὸς αὐτοῦ τὰς κίβδας),
 καλεῖ πρὸς αὐτὸν ἡκίνατι Χαρικλῆα,
 οἴαται μαλαγθεὶς καὶ παθὼν τὴν καρδίαν.
 ἤκουσεν, ἦλθε πενθηκῶς ἑσταμένος.
 100 Ὁ Ἄγαθος εἶπε· « Τίς; πόθεν; τί δακρῦεις; »
 Ἔφη Χαρικλῆς· « Αἰχμαλώτος Κρατύλου,
 • δοῦλος δὲ νῦν σός· ἡ πατρίς δέ μοι Φθία·
 • θρηγῶ δ' ἀδελφῆν, ἧς ἐγὼ λελειμμένος,
 • ὡς ἐμπροσθεν φεῖ! θαλάσσης εἰς Ἰώωρ,
 105 • μισθὸν τὸ βιοῦν, οὐδὲ φῶς θέλω βλέπειν. »
 • Μὴ Πέρβον ὄντα, πατρίδος δ' ἀπὸ Φθίας, »
 ἔρησε Ἄγαθος· « πῶς κρατεῖ σε Κρατύλος; »
 • Μετὰ Δροσίλλης· ἢ δ' ὅς· εἶδον ἐκ λόγων
 • οἱ συγγενεῖς μὲ πρὸς τὸ Κάρφας πέδον;
 110 • πρὸς οὗς ἀποπλέοντες ἐλαδοπόροισιν
 • ἐπεπτόμεν φεῖ! ληστρικῆς ναυαρχίας,
 • ἐγὼ τε καὶ Κλέανδρος, εἰ συναίκεται,
 • μετὰ Δροσίλλης τῆς ἀδελφῆς, ὡς ἔρην·
 • οὗς καὶ μόλις φυγόντες, ὡς τῆς ἐλπίδος
 115 • ἔσω παρ' ἡμῶν αὐτεγχεῖς εἰλυσμένους,
 • ἄκουσας εἰς τὴν Βάρβον ἤμεν τὴν πόλιν·
 • ἡ Παρθικὴ δὲ δυσμενῆς στραταρχία
 • συνέσχευε ἡμῶς αἰχμαλωσίας νόμον,
 • καὶ μέχρι τῆς σῆς εὐτυχῆς παρουσίας
 120 • ὑπανθίνοντες τῷ ζυγῷ τοῦ ἀβέβαιου·
 • ἐκπετραῦμεν ἀλλεπαλλήλους πόνους·
 • οὐ γὰρ τοσοῦτον εἶχε τὸ πρῶγμα θλίδειν
 • ἐρώντας ἡμῶς τῆ βίᾳ νικημένους,
 • ὅσον Δροσίλλης ὑπεραγαθῶμεν χάριν
 125 • γυναικὸς οὖσης καὶ νέας καὶ παρθένου.
 • Καὶ νῦν δὲ αὐτὴν καὶ τὸ φῶς ἀπορκότεις
 • στεγνοῦμεν, οἰμώζοντες, ὀδυνημένοι. »
 • Ἐίρηκος εὖ· ὁ Ἄγαθος ἀνταπεκρίθη.
 • Πρὸ δ' οὕτως ὁ Κλέανδρος ἐθέτω τάχει. »
 130 Ἔστη παραχθῆς, δακρύων πεπλησμένος·
 ὡς ἴδιαν γὰρ συμφορὰν ἐρημιεῖα τὴν
 τὴν συμφορὰν ἤγειτο τοῦ Χαρικλῆος·
 φυγὴ γὰρ ἄλλος ἴδιον κειτημένη
 ἐτοιμοπαθὴς ἔστι πρὸς τὸ δακρύειν,
 135 ἄλλων λεγόντων καὶ στεναζόντων μίγα
 τὰς αἰσῶν ἐλευθῶν δυσμενεστάτας τύχας·
 οὗς καὶ συναλγίσαντας ὄκτεροι βλέπων,
 τὴν καλλοῆν ἦν εἶχον ἐκπεπληγμένους·
 παρεμπερεῖς γὰρ ἦσαν οἱ νεανίαι.
 140 Ἐίρηκεν οὖν τοιοῦτος συμπαθῆς λόγους·
 • Ἐπεὶ προσέειπες χεῖρσι Κρατύλου,
 • μόλις φυγόντες τῆς θαλαττίαν μάχην,
 • ἐπεὶ φυλακῆς, καὶ πρὸ τοῦ Ἄγαθου, τόπος
 • κατέσχευε ἡμᾶς αἰχμαλωτικούς ἀβέβαιους
 145 • (ἄλλως γὰρ ἔστέ καὶ φιλάλληλων γένος)

« tristeque præbens pabulum? Oh! ubi nunc es? Vinculis
 enim constrictus currere non valeo te ut langam, puella. »

Hæc audiens verba Chagæ, cuius palpebris somnus non-
 dam insederat, Chariclem accersit ad se: remollecebat
 enim miseratione victus, durumque pectus dentebatur.

Paruit, venitque habitu ad maritimum composito; cui Cha-
 gus: « Quis et eujalis es? Cur lacrymaris? » Charicles con-
 tra: « Cratylus captivus fui, tibi nunc servus. »

« Phthia patria est. Surorem lugeo, qua carens (heri
 enim heu! deridit in mare), jam odi vitam, nec lucem
 diutius cupio cernere. »

— « Quomodo potuisti, Parthus qui non es, sed Phthia
 orionulus, Cratylu uti domito? » Chagus ait.

Cui Charicles: « Propin qui mei quidam me cum Dro-
 silla amicis invitaverunt verbis ad se in arva Caræ;
 cumque huc navigarem, in piratas incidimus navibus
 usquequaque insidiantes ego et solista Cleander, mea
 nunc servitute socius, Drosillaque soror, ut jam me-
 moravi. »

« Nos vix effugere potuimus, navi dextre nos e conflictu
 propinientes, invisique ad Barzum urbem pervenimus. »

« Parthorum vero hostilis exercitus captivos nos jure belli
 cepit, et, usque ad felam tuum adventum, summissis
 jugo cervicibus, continuis toleravimus arumnas. »

« Non enim tantum propria nostrum angelamur calamita-
 tale, quantum Drosilla malis, femina, juvenuleque
 virginisque; et nunc illam propter jugemus, luminisque
 mustus fasces. »

« Lauda quæ dicit » Chagus ait.

« Ubi vero est Cleander ille? Confestim adstet. »

Adductus adfuit, lacrymis ora opulatus, quippe qui pro-
 prium esse sibi gravissimumque putabat Charicles infor-
 tunium.

Animus enim propriis pressus doloribus facile ad lacry-
 mas movetur, si qui sua ipsorum coram desinant mala.

Quos sibi invicem adprehentes cernens, miserus est
 Chagus, simul egregiam utriusque miratus pulchritudi-
 nem: nam alteri alter erat similis.

Tales igitur exibat commoto pectore voces: « Quoniam
 vix elapsos e navali pugna, vos jam Cratylus captivitate
 oppressit, et ante mea Chagæ qua fertis vincula, jam
 fasces alius constricti misere vinculis, he liberi, quos sibi
 felix sanctumque. »

« Quid, quod amat alter alterum egregie

- ελευθεροὶ στείλλεσθε σὺν κατῷ τῷ γ.
- μὴ γὰρ τοσούτων ἐκπολεθῆιτ' Ἰσραὴλ
• τῆς συμπαθείας τοῦ κτεθέντος τρόπου,
• ἵνα ἀγματούτους μαχθὲν ἠδικηχότας,
150 • μὴ τῶν Ἀράβων ἀντιθέοντας τῶν κράτει,
• ξένους, πρὸ πολλοῦ δυστυχίαις διδιδυμένους,
• δεσμοῖς βιαίαις συγκρατᾶσθαι εἰσῆτι,
• τῶν φύσει ξυθεὶν ἐκπίπτων νόμων.
• Μᾶλλον μὲν οὖν δεῖται καὶ μὲν χρισίου
165 • ὑπὲρ Δροσίλλης τῆς πελὺ θρηνομένης,
• ἢ πρὸς θεῶν ἐν ζωῆι συντηρουμένη
• ἔρμαιον ἔσται καὶ Χάγου λαμπρῆς τῆς γ.
- καὶ συνδιασώσετε τὴν ἐλευθερίαν
• ἔπου θεοὶ βούλειτο σῶσαι τῶν κατῶ. »
- 180 Οὐκ οὖν Χαρικλῆς καὶ Κλεάνδρος οἱ ξένοι
πρὸ τῶν ποδῶν κλίναντες αὐγίνας λόγου,
τὴν γῆν ἔποιον πλεμμυρεῖν ἐκ θαυμάσιον.
Μόλις ποτὶ σπῆς ὁ Κλεάνδρος ἀντίφη·
οὐ γὰρ Χαρικλῆς λήξιν εἶχε θαυμάσιον.
- 185 • Ζεῖς αὐτὸς ἀνοῦ ἀπεχαρῖσαιτό σοι,
• Χάγι, κραταῖ τῶν Ἀράβων ἀντάναϊ,
• ψυχῆς ἅπαν νόμα τῆς σπῆς συμβίου,
• οὐτὶ δὲ μακρὴν εὐδαλῆ ζωῆς χρόνον,
• καὶ δυσμενῆς πᾶν ὑποτάσσει σπῆ κράτει. »
- 170 Τούτοις Χαρικλῆς ἀντίφρασε τοιῶδε·
• Χαίροις, Ἀράβων ὄθις κράτορ, Χάγι,
• λύπη δὲ τὴν σπῆν μὴ κατὰ σπῆν κερδαίνω,
• ἀνθ' ὧν ἀδελφοὺς τριπαθείς, τρισυλλίους,
• εὐαθεροῖς νῦν ἐκ φρενῶν σωτηρίων. »
- 175 Οὐτως ἀπαλλαγέντες ἐξ Ἀραβίας,
ὠδύου ἀμνη τὴν ὀπισθίαν τρίβον,
ποιούμενοι ζήτησιν ἐμμελεστάτην
αὐτῆς ἐκείνης τῆς Δροσίλλης παρθένου,
ὅς ἐπιτυχὴν γίνοιτο νικητῆ κερμένει,
ἦν τῶν πεσῶν ὄνοντο μηδὲ ζῆν ἔτι.
- 180 Ἦν ἄλλὰ καὶ πεσοῦσα καὶ σεσοισμένη,
καὶ κυκλικὸς τρεῖς ἡμερῶν περιδρόμος
σὺν ἑξ' ἀκτύσασα ταῖς ἐρημίαις
(ἡδοιοπερὶν γὰρ εἶχεν οὐδαμοῦ σθένος
τοῦ συμπίεσθαι τῶν μετῶν, τῶν ὀστέων,
185 • ἐξεκάρτεργεν ἐκ κρημνισμάτων),
διατροπὴν ἐχουσα γῆς γλόσσιν μόνην,
ὀνδρῶν τε καρπὸς τῶν ἀπηγρωμένων,
ἴσχυον ἐλθεῖν εἰς τι χωρίον μόλις
τῶν πρὸς τὸ βιοῦν ἀφρονιστάτως ἔχον.
- 190 Ἐκεῖσε πολλῶν σπειμάτων παναπερμία,
καὶ παντοδατῶν θριμμάτων χορηγία,
γυναῖκες, ἄνδρες, παῖδες ὑπὲρ ἀστέρως,
καὶ πανδομῆς ἐσπλαγχνος ἀμφὶ τοὺς ξένους.
Ἰδοῦσα τοῦτο μακρῶθεν τὸ χωρίον,
195 ἦλθε λοιπὸν εἰσελεύσασθαι μόνη·
θῆκε πρὸς ἄκρον εἰσδραμῶσα τῷ τόπου,
καὶ τοῦτο πολλῆ συστολῆ καὶ δειλίᾳ,
ἔμεινεν ἔνδον ἀστεργῶς τινὸς δόμου.

• Nec tantum cessat Chagns a miseratione quae ipsius
• mores decet, ut captivos etiam in se injurios, qui Arabum
• potentiae non resistunt, hospites, longique jam pressos
• malis, diutius victos detineat, neglectis naturae legibus.

• Immo desiste causa Drosillae anxi minas dabo, quam
• si tibi morti eripuerim, Chagns splendide secum fortunam
• egisse putabit: utinamque possitis servare liberam, si
• tibi voluerint illam ex abyssis tuis restituere. » Ignotus
• Charicles Cleanderque, per amicorum, ad Chagi pedes
dimissis cervicibus, terram lacrymis rigaverunt.

Tandemque stans Cleander respondit (nam Charicles a
lacrymis temperare nondum poterat): « Ipse Jupiter, rex
• imperium, det tibi vicem, Chaze, summe Arabum im-
• perator, menti quidquam placeat tua, et longe impertua-
• tur florentia vixit tempora, hostesque tuo subjecit cunctos
• imperio. »

Tum Charicles talis subiecit: « Valens, fides Arabum
• rex, tandemque lux nullus pectora dolor, Chaze, qui nunc
• fratres miseros, longae quaterque infelices clementissimo
• liberatis. »

Sic jam liberi ex Arabia dimissi retrorsum convergebant
iter, diligenti cura Drosillam perquirentes, si forte jacens
oculis occurreret puella cadaver, quoniam ex casu mortuam
esse credebant.

Attamen evaserat ex casu salva; quoniam per novem
dies integros in castis solitudinibus remansisset (nam in-
cedere neutiquam valebat, membris ossibusque ex praecipiti
casu pressis et contusis), herba tantum campestri vescens,
et arborum fructibus agrestium, tandem potuit postquam
quemdam devenire, ubi suppetebat abunde quidquid est ad
vitam necessarium.

Hic agri pubescebant variorum seminum lecti; hoc mulieres,
viri, puerique sideribus pulcherrimos, et caetera adversum
hospites non perdidit.

Conspecto procul felici hoc loco, verita est in rebus nota.
Tamen cum ultimos cursu tetigisset fines, et hinc multa
non sine animi contritione metuque, morata est in quadam
domo quae lecto carebat.

- ἔφαγεν οὐδὲν ἢ στεναγμούς καὶ πόνοισι,
 200 ἔπειν οὐδὲν ἢ τὸ δακρύων πόμα·
 τὸν γὰρ Χαρικλῆν καὶ τὸ τοῦ Χαριάδου
 ὀμραγοῦσάσα, ὄργηον ἦναι ξένου,
 ἀναγνέσκτα προσδοκῶσα τεθνάναι·
 « Ἄ δ' ἐγὼ ἢ τρισάποτος ἀπὸ σφετέροιο γενέθλου,
 205 « ἄδ' ἐγὼ ἢ πολὺδακρυς ἀναλβία πῆματα μίανιο.
 « Κεῖμαι φθινύθουσα διαμπερές ἐγγυθουσα·
 « ὡς γὰρ μοῖρα μέλαινα δυσώνυμος ἀμφικύκλωσεν,
 « οὐδ' ὀλοῖο χόλοιο πεταύεται ἕματα πάντα.
 210 « Λυτὰρ θεὸς ἢ δύστηνος ἔχον πάρος εἰσορῶσα
 « ἐκ παθίων ἀμπαυλῶν ἔρωτοκόου μελεθῶνας,
 « ὄν ποθέουσαν ἔριτα, Χαρικλῆς κείται ὀνάγη
 « ὄργησις νεφέουσι ἐνελευμένος θανάτω,
 « κείται νεκρὸς ἀλλήτοις ἀπ' ὀμματος ἡμετέροιο
 « τὸν βῆ φάου ἀπέμερσε κακῶνυμος, αἶν ὀτειρῆς
 215 « Μοῖρα, μέλαινα, γέραλος, ὅπ' ἔγγυος Ἄραβιοιο.
 « Χεῖρα ἡμερέοντα, τὰ πολλὰκις ἐξέριθσα,
 216 « πῦρ μελέρον κατέμαρξε καὶ αἰθρῶντα φράσθη,
 217 « ὄμματα καμφάνοντα λείδακρυς ὄργη καύωψε.
 « Βόστρυγον ἑλιόοντα μέλιν λυθρον ἐξέμεινεν.
 220 « Ὄμοι ἐγὼ πανάποτος, ἀεὶ μογέουσα Δροσίλλα!
 « ἔτι ἢ φύβιν ἀεὶ πον ἀπὸ σφετέροιο τοχῆος· [σερ·
 « μακρὸν δ' ἐξέμετρησα βαρύδρομον οἶμα θαλάσ·
 « ληστὰς ἐπεξέρονον ἀν' οὐρεα μακρὰ βιβῶσα·
 « αἰ! αἰ! δακρυόεσσα, Χαριάδης εἶνεκα κόρου,
 225 « δουλίον ἦμαρ ὀπῶσα· βίη δὲ τοι ἐστυρελίχθη
 « κλοῖος μ' ἀμειδίμοιζε παραγοφόροιο μίλημα·
 « οὐρεὶ ὄψικουρῶσθω ἀμαρῶθεν ἐκπίσον ἀδης,
 « οἶματι δ' ἀμπεπέουσα καὶ ἐναλίησι πέτρησι
 « βένθιος ἀτρυγέτοιο καὶ ἀργαλῆι στροφάλλυγι·
 230 « φλοῖος μ' ἐξέσῶσεν ἀπὸ ὄρουθ θε κεν ἐτύχθη.
 « Ὄμοι ἐγὼ βαρύδακρυς εἶνεκα σείο, Χαριάδης!
 « ἐν πάρος εἰσορῶσα διήουον ὄλιον ἦμαρ,
 « νυκτὶ δὲ κρυπτομένιοι πολλὸν χρόνον ὄλαγα πάσχω,
 « ἦλιον οὐκ ἐθέλουσα σελασφῶρον ἀστέρη λείσσειν.»
 231 Τοιαῦτα γοῶν φάουκουσαν οὐκ ἀδακρύτως
 μεθοῦσά τις γραῦς, ἀγαθὴ τὴν καρδίαν,
 ἤγγισεν, εὖρεν, εἶδεν, ἔστη πλησίον,
 ὄμωξεν, ἠοπάσατο καὶ προτεκλάκκ,
 ἔφαγεν ἐνδον τῆς ἑαυτῆς οἰκίας,
 232 καὶ συμμετασχῆν ἰλάτων κατηξίου.
 Ἐφαγε μικρὸν καὶ πρὸς ὄπιον ἐτρέπη
 (νυκτὶς γὰρ ἦδη τὸ σκότος κατεκράτει),
 καὶ συγκλιθεῖσα τῇ χαμαιστρώτῳ κλίτῃ
 εἶδα γλυκῶν δειρῶν· ἦλθεν εἰς κόρον
 233 ὄπνου λυσαλγῶς, παυσολύπου φαρμάκου·
 τὸ φῶς ἐπέστη, καὶ δέσθη τὸ σκότος·
 ἔχερτο, καὶ ὄπρῶν, φησὶ ὀ μῆτερ ὄλιον,
 « ὡς ἐύχρησθῶ τῶν φουχέντημάτων,
 « καὶ τῆς χαμαιστρώτου δὲ ταυτηρὶ κλίτῃς,
 234 « καὶ ἦν γλυκῆ δειρὸς ἀντιπέλιό μοι,
 « παρηγορῶν μου τὴν παθεῦσαν καρδίαν!
 « Ἄλλ' ἀντιπάσχοις εἰ τις ἐστὶς ἐνθάδε

RIGETAL

Nihil comedit aliud quam gemitus et dolores, nihil bibit
 aliud quam lacrymarum totum.

Et enim orbe Charicle, et Charicle totum tescum, genu-
 tus et aliat immunes, rata e alvis fuisse sublatam :

• Illa ego ter infelix prima ab origine nascendi, illa ego
 miserima, insubstantia spero mala.

• Jacco usque gemitus doloresque contabescens.

• Adeo nigra fatalisque Parca me unquam cecidit, nec un-
 quam, quot quot erunt dies, funesti abstinet odii.

• At ille quo conspecto tralis recreabar nuper e curis
 • quas parit amor; ille quem enixe cupiebam, Charicles
 • jacet suavis in olutus fataliter mortis cubibus; jacet oculis
 • nunquam meis aspiciendus, quem luce perstravit infanda,
 • semper indefessa, nigraque Parca, perpetui causa doloris,
 • jaculo ipsum Arabico perimens.

• Labia amabilis, a me basiala capius, devoravit ignis
 • ardens, ac fuliginosa esse videntur.

• Splendidos oculos tristissima nox operuit.

• Aureos cincianos ater infecit tabus.

• Hei mihi miserissime perpetuæque Drosillæ suffuse
 • lacrymis! Ausugi e patre quem me unquam fugere non
 • credidi; horridos vasti maris fluctus ementa fui; pro-
 • donum insidias evasi per editos montium ambitus fugiens.

• Hei mihi luctuosissima juvenem ob Chariclem! servitu-
 • tem cervisi; violenter sul habita et asperæ; rollari vincita
 • sum duri fabri opere; anblinem superans divum de
 • curru cecidi, et exasperant me fluctus, saxaque marina,
 • terribilesque æquoris infrui hinc tortices; cortex e quercu
 • forte delapsus tue servavit.

• Hei mihi infortunatissime ob te, Charicles! quem nuper
 • intuens felicem degebam vitam! at nunc, te amisso,
 • diutina perpetior mala, soleoque lune, splendidissimum
 • astrum, solo lutucri stupliis.

Tales imo e pectore gemitus ducentem nec sine stribus
 audit quasdam anas, animi tenora; et accedens, ut videt
 repertam, ut floravit, ut amplexata adhuc! Statimque ad
 eam domum perduxit, cibosque obtulit benigne.

Drosilla, quum modice comidisset, somnus obrepit
 (etenim jam noctis umbræ terras involrebant); et humili
 lectulo inenubans doli reverata est in somno.

Jamque ipsam somni quo fuerant levata curæ satias
 ceperat, luxque omens fugaverat tenebras; surrexit, et • O
 • anus, • ai • mater optima, quantum tibi me debere profi-
 teor pro tam benigno hospitio, istoque humili tuo lectulo,
 in quo dulce me invenit somnium, morate solatium men-
 tis! Sed dormis, quæso, num hic habet

- πού δὴ με τὴν τάλαιναν ἄξει; εἰσέει
 • εὐρεῖν Χαρικλῆς; οὐ γὰρ ἐς Ξενοκράτους·
 • ἢ φασμάτων παίξεις με πάντως ἐμφάσει;
 310 • Ἐγρῆν ἐπαρήγειν σε δυστροπομένη;
 • ἔγρῆν ἀπαλλάσσειν με δυσπραγημάτων
 • καὶ τῶν ἐπαχθῶν καὶ μακρῶν στεναγμάτων·
 • ἔγρῆν ὁδηγεῖν πρὸς τὰ συμπερόντά με,
 • οὐ μὴν ἀνάγκας ταῖς ἀνάγκαις εἰσφέρειν,
 315 • φευδηγροῦντα τῇ καθ' ὕπνου ἐμφάσει
 • Ἄλλ' εἰ θεὸς σὺ καὶ Διὸς γόνος πέλεις,
 • εἰ εἴη Χαρικλῆς; αὐτὸς ἐαδίθασκέ με·
 • καὶ γὰρ παραστάς τῇ πρὸ ταύτης ἐσπέρε,
 • καὶ εἴην ἐβήλους, καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ Χάγου
 320 • ἤλευθερώσθαι σὺν Κλεάνδρῳ τῷ ξένη,
 • καὶ δεξιῶσθαι πανδοχεῖ Ξενοκράτει.
 • Πρόσσμα γούν σὺν οὐκ ἀληθῆς ἐβρίθη.
 • Καὶ νῦν, ἐπεὶ δὴ μὴ Χαρικλῆς ἐνθάδε,
 • οὐδ' ἐστὶ μοι ζῶν, οὐδ' ἐλευθερος μένει·
 325 • ἀλλ' ἢ προεβήθη τὸ βίον ξίρει,
 • ἢ δεσμὰ τὸν τράχηλον αὐτοῦ συνήλιθει,
 • καὶ εἴη πονηρὸν καὶ πανοικτιστὸν βίον.
 • Ταύτης ἐπιστάς Καλλιόχῃμος ἐγγύθειν
 • ἐπηροῦσθε τοῖν κατωδύνων λόγων,
 330 καὶ μὴ κατασχεῖν οἷός τ' ὄν, οὕτω λέγει·
 • Τὸ κάλλος ἔμπερ ἐξέλεγγε σου, κόρη,
 • ἀλόντας εἰς ἔρημον ἐβῆεν ἀβρώς.
 • Ἄλλ' ὁ τρισπύργος αὐτὸς ἰβόματ'
 • σαθροῖς λογισμοῖς ἀσχετος κάλλει μένειν,
 335 • ἐμιλιῶν ἀγευστος, ἀδαῆς πόθου·
 • εἰπέπυον δὲ τῶν ἐρώτων τοὺς πόρους·
 • καὶ τοὺς γάμους σφῶν ὡς ἀπίστεργος πάσαι!
 • Νῦν δ' ἀλλὰ δοῦλος ἀθλῆος κατασχεθῆν,
 • ἐλοσμερῶς Ἑρωεὶ θετιέων βίη·
 340 • ἀνθος δὲ τὸ πρῶν τὴν παρεῖαν φυγγάνει·
 • τοῦ βλήματός δι' ἐσένυται μοι τὸ φλέγον
 • ἐκ δακρύων βύακος ὡς ἐξ ὑδάτων.
 • Οὕτως ἐγὼ τὸ πάθος οὐκ ἔχω φέρειν·
 • καὶ τὴν Ὀμήρου μέγαρομαι Καλλιόπην·
 345 • εἰποῦσάν εἶναι κοσμητικῶν πάντων κέρον,
 • καὶ φιλοτήτων, ἀχορέστων, ὡς κρήνω·
 • οὐ πλησμονὴν εἰοικεν εἰσφέρειν ἔρωι,
 • κἄν ἡδονὴ τελοῖτο, κἄν κλύοιτό μοι.
 • Ἴβῆοι τὸ λοιπὸν, ὡς ὁ γράσας λόγος,
 350 • ἐν κινδύνοις ἀγκυραν αὐτὴν ἐσράτην,
 • καὶ δευτέρων πλοῦν πλείωσται, (τί γὰρ πᾶσι;)·
 • καὶ σοὶ προσείπω τῇ τε πᾶν φιλουμένη·
 • (τρεῖσιν γὰρ οἶδα τὴν σιωπῆν τῆς νόσου).
 • Ὡ πᾶσαν εὐτυχεῖσθα καλλοῦς χάριν
 155 • καὶ πᾶν ἀκρωτίζουσα κερθίας μέρος,
 • χεῖλος μὲν αὐχέας ἀπαλοῦτερος βόδου,
 • γλυκύτερον δὲ κρήνου σοὶ τὸ στόμα·
 • φθίμα δ' ὄν σόν, ὡς μελίτης κεντρίον,
 • πικρὸν, θανταῖον, φαρμακείον, ἀλγόνον.
 360 • Ὡς φαρμάκων σοὶ πλήρες ἐστὶ τὸ στόμα,

• que mo adhuc duces miseram in loca, ubi possim invenire Chariclem? Non est enim apud Xenocratem.
 • An me insomniorum visio ludificat? Satius solvet terre
 • le opem miseram, meque a malis gravibusque certumms
 • liberare, et ad ea ducere quae mihi prodesse possent; non
 • vero infortunia cumulare infortuniis, me ulaci deludentem
 • me per somnios utaripna.

• At si deus es, Jovisque filius, doce me iterum an a hinc
 • supersit Charicles.

• Hesternam enim te pera adstant cubanti, et ipsum vivere
 • significasti, et ab ipso Chago cum Cleandro amico liber-
 • tatem recepisse, nunquam esse cauponis Xenocratis exce-
 • ptum hospitium.
 • Primum ergo oraculum mendax fuit repertum.
 • Atque nunc, quoniam hinc Charicles abest, non est in
 • vivis adhuc; non est liber: ad vitam gladio perdidit, aut
 • vincula ipsius collum premoet, vitamque degit infelicem
 • et miserandam.

At ipsi propius adstant Callidemus tristitia exaudivit ver-
 ba, nec jam sui compos, in talia prorumpit: « Eximia haec
 • facies tua captum me, puella, fateri cogit illis illecebris
 • quibus valere cunctis dixeram.

• Ah! me dementem, qui, debili fretus rationis auxilio,
 • pulchritudinis vim effugere me posse tebar? A! cauitibus
 • abstinentes, et cupidine vacuus, respuebam amantium la-
 • bores; illorumque hymenaeos quantum oderam, olim!
 • At ecce jam non felix sis servus, totus invitusque Amo-
 • ris mancipium; pristinus bos genarum evanuit; extincta
 • est oculorum flamma lacrymarum rivo, velut aquis inun-
 • dantibus.

• Jamque impotens tam grave ferre malum, Homericam
 • incuso Calliopen, dicentem omnium quae sunt in natura
 • rerum quamdam esse satietatem, nec non voluptatum,
 • quae tamen, puto, satietate carent.

• Fastidium, ut mihi quidem videtur, non parit Amor,
 • vel si robustum plenumque potior gaudium, vel si narre-
 • tur tantum.

• Ultimam igitur, ut in veteri est proverbio, anchoram in
 • tanto periculo jactam, et alteram insubriam navigationem
 • (quid enim de me fiet?), teque mulierum dilectissimam
 • alloquar: silentium quippe navi morbo esse alimentum.
 • Quae omnes sortita es formae illecebras, et omnes vulne-
 • ras pectoris partes, labia tibi sunt rosae molliora, osque
 • favia dulcius.

• At oscula tua, ut apis stenuus, amara, letifera, vene-
 • nantia, pungentia.

• Quam est veneno infectum os huius.

- 615 • Ποῖαν σοφίαν συγκινήσω, καὶ πόθεν
 • ἔρωτικῆς ἔγχεας εὐρήσω, τάλας!
 • ὡς ἂν σε πείσω καὶ παθεῖν ἀναγκάσω
 • ἢ ἑλαττοῖσι ἔγχεϊ καρδιοστρόφοις;
 • Γυνὴ γὰρ εἶ σύ (γυνῶθι τὴν σαυτῆς φύσιν),
 620 • γυνὴ δὲ πατρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς καλλίων,
 • ὡς ἢ σελήνῃ τῶν προλοίπων ἀστέρων,
 • τεράσιόν τι πλάσμα φύσειξ ἕνεξ,
 • ὑπερφύει τι χρῆμα θήλειος γένους.
 • Δίδου τὸ πᾶν· μὴ βάλῃ τοῖς λόγοις μόνους.
 625 • Ψυχῆς γὰρ ὡς εἰκεν ἐγκρύπτειν πάθος,
 • ἀρητιχιστὸς βάλῃ με λοιπὸν ἐν λόγοις.
 • Ἐχουσα δὴθεο εὐμένειαν μετρίαν,
 • ἐμὴ προίπας, ὡς παρηνόλημένη,
 • ἔλθοι κεφαλὴν πολλὰ δυσφορούμενην,
 630 • εἰ τὴν κεφαλὴν τὴν ἐμοὶ φιλούμεντην·
 • καὶ καινὸν οὐδέν, ὦ Δρόσυλλα παρθένη.
 • Ἰλλοῦσα καὶ γὰρ εἰς ἀγνωστον χωρίον,
 • ἐόμοι τε πολλῶν ἐμφανισθεῖσα ξένων,
 • ἐπισπᾶσαι βράσκανον ἀρθαλμῶν τάλα·
 635 • πλὴν σήμερον σε τὴν ἐμὴν νόσον θέλω
 • ἀπαλλαγῆναι τῆς ἐνοχλοῦστος νόσου·
 • ἀλλ' ἢ νόσος μοι καὶ πρὸς ὑγίαν δράμοι,
 • ὡς μὴ καχετοίημεν ἄμω δυσφόρως.
 • Δάρνις ὁ παῖς ἐκείνος ἀλλὰ καὶ Χλόη
 640 • τρισευτυχῶς συνῆψαν αὐτοὺς εἰς γάμον·
 • Δάρνις ἐκείνος ὁ γλυκύς, ποιμὴν μόνον,
 • οὐ τῶν ἔρωτος ἀδαῆς τοξουμάτων,
 • φιλούμενος μὲν, ἀντιφιλῶν δὲ πλείον,
 • καὶ μαλὲν εἰδὼς τῶν ἐρώτων τι πλείον.
 645 • Τῇ παρθένῃ Χλόῃ γὰρ ἐκ τῶν σπαργάνων
 • ἔρωτικὸν συνῆψτο συμποίησιν βρέφος.
 • Ταύτης ἔρωτ' ἦν τῆς καλῆς Χλόης πάλαι,
 • Χλόης ἐκείνης τῆς ἀπλάστου παρθένου,
 • ἧς πῦρ μὲν ἦε τὸ βλέμμα τῆ νεανίχ,
 650 • λόγοι δὲ τοῖα, καὶ περιπλακαὶ βέλῃ.
 • Χρυσῶν γένος πρὸς φίτρον ἦν τὸ προρθάσκω·
 • ὃ γὰρ φίληθεῖς ἀντιφίλει μείζονως·
 • οὐχ αἰὸν ἔστι τοῦτο χαλκίον γένος·
 • φιλούμενον γὰρ ἀντιφιλεῖν οὐ θέλει.
 655 • Ὡ τίς λόγος, τί πρᾶγμα, καὶ τίς ἢ φύσις,
 • ἡμᾶς τυρηνεῖν τὰς ἐρώσας τυρηνούς;
 • βληθείσας ἀντέρωτι δακνοκαρδίῳ!
 • ἢ γὰρ πρὸς ἡμῶν οὐκ ἔρῃσι παρθένοι;
 • ἐρῷσι, πλὴν γέμουσι τῶν ἀκισμαμάτων·
 660 • φιλοῦσι, πλὴν τρύχουσι τοὺς φιλούμενους,
 • ποιοῦσι αὐτοῖς ἑκαρεμῇ τὴν καρδίαν,
 • τήκουσιν αἱ! αἱ! πρὸ χρόνου τὸ σπαρίον,
 • οὐτὴν διστεύουσι τὴν ψυχὴν μέσσην·
 • ὡς ἀγγόνη τὸ πρᾶγμα καὶ πέρασ βίου
 • ἔρωτος εἰς τὸ πρᾶγμα δυσφορούμενοις.
 665 • Βιβαί! πόσος παρῆλθε καιρὸς ἐν μέσῳ!
 • καὶ τὴν σιθηρᾶν οὐκ ἔπεισα καρδίαν.
 • Ποῖς πολλαχοῦ προσῆλλον! ἀλλ' ἢ παρθένοις

- Quibus utar artibus, quae amatoria, nase: iuventiam
 • incantamenta, te ut persuadeam, et amare vicissim cogam
 • precum illecebris, quae trahunt ac mutant animos?
 • Mulier enim es, at qualis nascor, mulier inter omnes quae
 • nunc sunt forma praestans mulieres, velut inter ignes
 • luna ceteros; mirum naturae opus eximiae, femininae
 • exemplar quo vincitur natura.

Nihil non da mihi; ne verbis vulbera me tantum.

- Quum sit enim placitum tibi animi celare affectus, ideo
 • me alloqueris neganti similis.

- Videlicet non sine quadam benignitatis significabono,
 • mihi mislo dixisti, vultu ot turbata, te varias ob mole-
 • stias dolere caput, caput istud mihi carissimum: nec
 • mirum, Drosilla.

- Nam ignotum ingressa pagum, et a copioso visa exte-
 • roque populo, fascinantem forsam in te traxisti oculum.
 • Ceterum volo te, quae meus es morbus, inolesto hodie
 • liberarier morbo.
 • Sed et meus morbus ad sanitatem vertat, ne simul
 • ambo misere aegrotemus.

- Daphnis puer ille, et Chloe felici juncti sunt alter al-
 • teri hymenaeo; suavis ille Daphnis, pastor tantum, nec
 • Amoris expertus sagittarum, amatus quidem, sed et ipse
 • ardentius redamans, nihilque doctus aliud, praeter amo-
 • rem.

- Cuius ex ipsis Chloae virgini socius pascendi pecoris
 • fuerat datus, puer amori proclivior.

- Ardebat dudum pulchram Chloen, virginem simpheis-
 • simam, cujus oculi juveni ignis erant; sermones, arcus;
 • amplexus, jacula.

- Aureum fuit in amando pristinum genus; qui enim
 • amabatur, amabat ipse magis.

- Quam dispar aureum hoc saeculum! nam qui amatur,
 • amare ipse recusat.

- At! ubi ratio? natura ubi? quid hoc rei est, vexari
 • nos cruciarique a puellis quae nos amant, tanto pectus
 • saucia philtro? Nonne et a nobis ipsis virgines amant?
 • Amant, sed plene sunt dissimulationis; diligunt, sed
 • vexant quos diligunt; suspensam tenent eorum mentem;
 • ante tempus heu! corpusculum euecant; ipsamque mor-
 • diam transadunt animam.

- Res vertit ad restim mortemque, us qui sunt in amorem
 • non felices.

- Babae! Quantum jam temporis effluxit, et ferream
 • non incurvasi mentem! Quam saepe ad eam adii! Sed
 • virgo

« ἡ σκληροπετρόστενος οὐκ ἔγνωσέ μοι.
 « Ἀπολύματι θεϊλαίος, ὀχρῶματι τάλαι,
 170 « εἰ μὴδὲ ταῦτα σὴν μαλάζει καρδίαν·
 « Πρῶς ἔρῶν Λεάνδρος ὁ τλήμων πάλα
 « ὄμοι! θαλασσόπνικτος ἐβρίθη νέκυς,
 « φεῦ τοῦ λύχνου σθεσθέντος ἐκ τῶν ἀνέμων!
 « Ἄβυδος οἶδε ταῦτα καὶ Σηστός πόλις·
 175 « πλὴν ἀλλὰ καὶ θάλασσαν εὐρηκῶς τάφον,
 « σὺντομβῶν αὐτὴν ἔσχε τὴν ἐρωμένην
 « ἐκ τείχεος βίψαταν αὐτὴν εἰς ὕδωρ·
 « οὐς γὰρ πόθος συνῆψεν εἰς συζυγίαν
 « τούτους ἑκείνος ἦξεν εἰς συντομβίαν.
 180 « Δυστυχῆς ἦν ἐκεῖνο τέρμα τοῦ βίου·
 « ὡς ἄλλοιον κατ' ἄλλον εὐρέθη τρόπον!
 « συντομβίαν γὰρ ἔσχεν ἰσοφυγία,
 « ἐν φιλοτρῶν, ἐν νόημα σώματων δύο.
 « Ὡ πνεύματος σθέσαντος ἀκτίνας δύο!
 185 « ἔσβεστο λύχνος, καὶ συνεσβέσθη πόθος.
 « Ὡ πνεύματος βίψαντος ἀστέρας δύο,
 « Ἠρώ τε καὶ Λεάνδρον ἐν βυθῶ μέσῳ!
 « ἐπέρχεται μοι σπλάγχνα τῆς μνήμης πόθος·
 « φλογίζεται μοι στέρνα παρὶ τοῦ πόθου.
 190 « Ὅστω μὲν οὖν ἑκείνος· ἀλλ' ἐγὼ τάλαι
 « οὐ νοκτομαχρῶν, οὐ θαλάσση προσπλέων,
 « ἀποπνιγῆναι κινδυνεύων, φιλοτάτη,
 « ἐκ τῆς καταστροφῆς με τοῦ πόθου ζάλαις,
 « εἰ μὴ φθάσῃς οὐ δοῦσα δεξιὰν φίλῳ.
 195 « Σκόπει τὸ βρεθῆν, ἐννοεῖ μοι τὸν πόθον.
 « Εἴ οἶδας ὡς γέννημα τοῦ πόθου πόθος.
 « ἔμοι πύλας ἀνοίγε τῆς σῆς καρδίας,
 « καταστορεῦσα τὸν κλύδωνα τοῦ πόθου,
 « καὶ τὸν θαλασσόπλαγκτον ἤδη προσδέχου
 200 « σαῖς ἀγκάλαις δῆπουθεν, ὡς ἐν λιμένι.
 ..... πολὺ.....
 « οὐκ ἀγνοεῖς γὰρ ὡς περίφημος πάλα
 « ἔρῶν ἑκείνης τῆς Γαλατείας Κύκλωψ
 « προσεῖλκεν ἀπειθοῦσαν αὐτὴν τὴν κορῆν·
 205 « τὸ λάσιον γὰρ ἐθδεύετο πλέων,
 « φυγοῦσα τὸν φιλοῦντα· πλὴν ἔστεργέ μοι,
 « μήλοισ μόνοις ψάλλουσα μικροῖς τὸν μέγαν.
 « Ὅμως ἑκείνος ἀνθυπισχέειτο ζῆνα·
 « παθεῖν γὰρ αὐτὴν, εἰς τὸ πῦρ βάλειν ἔφη
 210 « καὶ χεῖρας αὐτοῦ, καὶ πόδας, καὶ κοιλίαν,
 « ὡς ἐκτεφρῶσαι τὴν λασιώδη τρίχα,
 « εἰ δυνατόν δὲ καὶ μέσην τὴν καρδίαν,
 « εἰ που δοκεῖ καὶ τούτο τῇ πεθομένῃ,
 « καὶ κείνον ὄνπερ εἶχεν εἰς τὸ φῶς ἕνα
 215 « ὀφθαλμὸν εὐρύν, κυκλοῦνθετον, μέγαν,
 « αὐτως ἔρῶν προσέειπεν· Ἠξελιπάρει
 « εἰς ἀντρον εἰθεῖν τὴν Γαλατεῖαν Κύκλωψ,
 « ὅπου νέους ἔφασκε νεβροῦς ἐκτρέφειν
 « γαύρους τε μέσγρους, ἀρνας, ἀλλὰς ἀγέλας,
 220 « κύνες τε πολλὰς, ἀγρίας, λυκοκτόνους·
 « καὶ γλυκεράς ἔφασκεν ἀμπελοῦς ἔχειν,

corde duro saxeo mihi non animi.

« Infelix perii, perii miser, si nec ista tuum animol-
 « lient animi : Leander olim infelix Heronem ardens,
 « hei mihi ! marino jacuit oppressus fluctu, quum vento-
 « rum vis facere lieu ! restinxisset.

« Abydus huc novit, Sextusque civitas.
 « Leandro quidem fuit mare pro sepulero, et consortem
 « sepulcri dilectam puellam habuit, quæ se in undas præ-
 « cipitem lurre dedit.

« Quos enim amor communi junxerat vinculo, eosdem
 « idem communi sepelivit loco.

« Infelix quidem fuit vitæ late finis ; quam felix, alio si
 « astimetur modo.

« Uno enim inclusa sunt sepulero duorum corporum
 « anima una, unus amor, mens una.

« Proh ventum duos extinguentem radios ! Exstincto
 « lychnus amorem simul.

« Proh ventum sidera dejicientem duo, Heronem Lean-
 « drumque medium penitus in undam.

« Crudelis præcordia subit recordatio ; desiderii flamma
 « meum incendit pectus.

« Ilaque sic ille interit.

« Ast ego miser non decertans tenebris, non lumentis
 « fluctans pelago, in periculum, dulcis amica, venio ne
 « præfocet anima viam atrox qua premocherens cupidinis,
 « ni benignam mihi tendas dexteram.

« Quod est actum reputa ; cum mente tua amorem quan-
 « tus sit meum considera.

« Apprime seīs ex amore nasci dolorem.

« Cordis tui resera mihi fores, insanam desiderii stemens
 « procellam, ac me allo jactatum tuas intra oīnas tan-
 « dem recipe tranquillo velut in porta.

« Non ignoras enim arte qua fabrosus olim ille Cyclops·
 « ardens in Galatea, rebellem adtraxit ad se nympham. Ni-
 « miam enim villositatem corporis aversabatur, amatorem
 « devitans ; attamen amabat, quippe quæ tantum malis
 « parvulis petebat Cyclopem.

« At ille pulchritus est mira sane ; amoris enim jurentis
 « vestro dixit se crematurum et brachia, cruraque ven-
 « tremque, ut villorum adureret silvam, ipsamque cor-
 « medium, sit modo id possibile, placeatque amato vir-
 « gini ; atque illum etiam quo utebatur unico locis ministro,
 « oculum latum rotundum, vastum : tantos in amando
 « progressus habebat.

« Rogabat Galateam Cyclops ut in antrum veniret, ut
 « nutrire se dicebat parvos hinnulos, lascivosque vitulos,
 « agnos, pecudes alias, canesque multas silvaticas, lupi-
 « citas ; ac dulces habere se dicebat vitos,

« καὶ τυρὸν ἐν χειμῶνι καὶ καιρῷ θέρους,
 « γάλους τε τοῦ γάλακτος λακεχυμένους,
 « σιγήν μελιτῶν ὑπὲρ ἔτηκόντάδα,
 88) « καὶ κισσούβια τεχνικῶς γαλυμμένα,
 « καὶ δορκάδων ἄμετρα δερμάτιν σούτη.
 « Τούτοις ἔθελγε τὴν Γαλάτειαν Κύκλωψ
 « ἄδων μελιγρόν, τῆ θαλάσσης προσβλέπων,
 « σάριγγα πρὸς τὸ χεῖλος εὐτεχνὸν φέρειον·
 94) « τούτοις ἔθελγε, καὶ προσεξέλιπαροι
 « ὡς ἀνέλοιτο τὴν ἐς ἄντρον ἐστίαν,
 « χάρειν ἀρεῖσιν τὸν θαλάττιον βίον.
 « Σὺ δ' οὔτε νεύεις, οὔτε μνησῖς λόγον,
 « ἀλλ' οὐδὲ τροπαίζοντι συμπάζεις θέλεις.
 102) « Οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ μῆλον, οὐ γλυκὺς γέλως
 « ἄπολις ἦν τὰ πρῶτα τῆς Νηρηίδος·
 « τὸ μεδιάμα προσδοχῆς δέ μοι μέγα
 « χάρισμα πολλῶν ἀντιδιδόναί λόγων.
 « Ἄς εὐχαριστῶ τοῦ χάρισματος, κόρη!
 110) « πένες κόραξ γὰρ, ὡς ὁ δημῶδες λόγος,
 « οὐσης ἀνάγκης, συμπορίζεται τάλας
 « κἂν ἐκ δυσόσμων πῆν τροφὴν ἄντοσθίων·
 « Σύννευσον ἔνδον ἄμφι τὸν ζητούντά σε,
 « ὄφει δὲ πάντως καὶ περιφύμου πλέον
 115) « Κύκλωπος ἄδρῶν Καλλιδήμον ἐν βίῳ.
 « Ξενοκράτης πρῶτιστος ἐν τῷ χωρίῳ·
 « δ Καλλιδήμος οὐκ ἄχαρις τὴν θείαν,
 « τῶν εὐγενῶν εἰς ἐστὶ καὶ τῶν εὐπόρων.
 « ὧ συζυγείσων οὐ μετὰμελος λάτῃ
 120) « τὴν ἐν γυναικί σε Δρόσιλλαν κοσμίαν.
 « Πούλει καθιστῶ δῆλα τῆ Ξενοκράτει;
 « καὶ Καλλιδήμου καὶ Δροσίλλης τοὺς γάμους
 « ληκαπρῶς ἐορτάσειε παστοπηγίσις.
 « Τί μειδίεις, νεύουσα πρὸς γῆν, ἡσύχως,
 125) « ὦ γράς ἀγαθῆ, γράς καλῆ, γράς κοσμίαι;
 « μέτεθε καὶ σὺ τὴν ἀκαμπῆ παρθένον,
 « καὶ Καλλιδήμου μισθὸν ἐκλήψῃ μέγαν.
 « Τούτοις ἐνησμένειν δ Ξενοκράτους·
 « γράς δὲ μικρὰν ἐγκοπὴν ποιουμένη
 130) « τῆς Καλλιδήμου λαλιᾶς πρὸς τὴν κόρην,
 « Εἰ καὶ Δρόσιλλα μὴ πλανᾷται τῷ βλέπειν,
 « ἴρασκε, « Καλλιδήμα, παῖ Ξενοκράτους,
 « οὐκ ἄλλον εἰς γῆν ὄφεται σου καλῶν. »
 « Ἄλ' οὕτως ἀντέφρασκε τῆ κόρη πάλιν·
 135) « ὑπερβαλλόντως ἡδύνεις δρομμένη,
 « ἀνεκλαήτως ἀγόνεις κεκρυμμένη.
 « Λειμῶν χριτοβρυτος εὐρέθης μόνη·
 « δοκεῖ δὲ θρηγκῶδες πολλὰ σοῦ συνεισφέρειν.
 « Καὶ νῦν ἱερῆ σὺ τρυφᾷσθαί μοι, κόρη,
 140) « ὡς ἀροτρίμων ἀναθενδροκαρπίας·
 « ἄνοιξον οὖν μοι τὰς θύρας τοῦ κηπίου,
 « καὶ ὅς φαγέσθαι καὶ κορεσθῆναι μῶδις.
 « Τίς ἦν ἐκείνος τῶν χαμαὶ κινουμένων
 « χαλκευτικῆς ἱαπεῖρος, δὲ λαθῶν φλόγα,
 145) « Ἡραιστικὴν κήμιον ἐκκλίσας νέαν,

« et casum hiberno postivoque tempore, et multas
 « lacte dilloentes, et apum examina plusquam sexaginta,
 « ac pocula artificiose coctata, adveniensque carpatum
 « pelles impenasas.

« Talibus demulcebat Galateam dictis Cyclops mellata
 « verbis, canens, adspectans pontum, pulchramque fisto-
 « lam adhibens labiis.

« Talibus demulcebat verbis, supplexque rogabat ut an-
 « tri hospitium acciperet, vitæque maritimæ longum tal-
 « diceret.

« Tu vero nec annuis, nec verbo dignaris, nec ludenti
 « vis concludere.

« Nec pomum jans, nec dulce rides, ut pimum Nereis;
 « sed quum vix subrististi, magnum te putas mihi dedisse
 « munus pro tot meis sermorum blan hincetis.

« Quam grato hoc animo munus accipio, puella! Pau-
 « per enim corvus, ut est in proverbio, magna pressus
 « necessitate, sibi victum miser vel ex gratevolentibus petit
 « visceribus.

« Ingredere domum amantis qui te querit, videbisque
 « Callidemum ipso illo decantato Cyclope opulentum ma-
 « gis.

« Xenocrates hosce inter paganos primas agit; Calli-
 « demi non illepida facies, et unus est e nobilium divi-
 « tumque grego.

« Illi nupsisse non paritabit te, Drosilla, quæ es inter
 « feminas caluma.

« Vis me rem aperire Xenocrati? Callidum et Drosilla
 « nuptias splendidis celebraret festis.

« Quid subrides lenter, oculis ad terram depressis, anti-
 « cula protissima, bellula, ornatissima? Oppugna mecum
 « rigidam virginem, et non meliorem a Callidemo mer-
 « cetem accipies.

« Talibus se probare virginem tentabat Xenocratis ihus.
 « Tum anus parvam faciem longa Callidemum sermocina-
 « tioni pausam;

« Si Drosilla non errant oculi, nullum inquit in
 « orbe toto te pulchriorem, Callideme Xenocrate nate, ju-
 « venem valebit.

« At ille rursus directa ad puellam oratione. « Incredibili
 « me, quum te video, afficis gaudio, matore, quum vultum
 « occultas.

« Pratum gratis luxuriana una quæ fores reperta fulsti;
 « sed undaque quasi maceris vallare te videris.

« Et nunc cupio te vendemare, puella, vitis veluti
 « fructus arbori conjuncte manita.

« Aperti igitur mihi portas hortuli, ac sinas me edere et
 « satiari tandem.

« Quis mortaliūm huius replantium, fabulis peritus ar-
 « tis, sumto igne, postumque accendens Vulcaniam cam-
 « num,

100 Καὶ τοῦ Διὸς δὲ νῦν κατήγορος μένει
 • ὡς ἀνθρώπου, μὴ καταβεβημένου
 • πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς εὐπρεπεστέρην κόρην
 • Λήδας, Δανάης, Γανυμήδους, Εὐρώπης.
 105 • Σοὶ καὶ βυτίς μολεῖσα τῷ χρόνῳ μάστιγ
 110 • ἤδη ὑπὸ πρόκριτος, ὡς ἐγὼ κρίνω
 • σὸν φρονόπωρον κρείττον (ἢ ποῖος λόγος;))
 • ἄραρος ἀλλης, σὸς δὲ χειμῶν καλλίων
 • ὑπερφουῶς εὐκραυῶς ἄλλου θέρους.
 115 • Ἄλλ' ἐκδουεῖς μέγρις αὐτοῦ σαρκίου,
 120 • καὶ γυνὰ γυμναίς ἐμπελάσεις μέλη·
 • ἐμοὶ δοκεῖ γὰρ καὶ τὸ λεπτόν σου φάρος
 • τείχεος Σαμιράμιδος ὡς γένοιτό μοι!
 • Τοσαῦτα λέξας εἰς τὸν οἶκον ἐστράφη,
 τὴν γραῦν ὑπαδὸν λιπαρῶν ἐκ νέουμάτων
 125 ὡς τὴν κόρην κείσειεν ἰνδοδουλέναι
 • ἢ καὶ λαθεύσα τὴν κόρην ἰδοιπέρει·
 • ἢ ὡς γὰρ ἠνάγκασεν ἀνθυποστρέφειν.
 • Ὁ γοῦν Χαριάλῃς ἐν Ξενοκράτους μένων,
 πρὸς ὄρθρον ἀντέφασκε ταῖς χιλιόδοι·
 130 • Πάσαν μὲν ἤδη νόκτα γρηγοροῖν μένω
 • εἰ δ' ὄρθρος ἔξει μικρὸν ὕπνον ἐγχείων
 • γελιδόνες τρέξουσιν, οὐκ ἔωσά με.
 • Πάσῃ, κακῶν κάκιστον ὄρνων γένος.
 135 • Οὐκ αὐτὸς ἐξέκοφα, μίσηος πόθοι,
 140 • τὴν Φιλομήδης γλώτταν, ὡς μὴ τι φράσαι.
 • Ἄλλ' εἰς τραχίτην καὶ στυγνὴν ἐρημίαν
 • τὴν Ἴτυος ναὶ συμφορὰν θρηγνέτε μοι,
 • ὡς μικρὸν ὑπνιώτοισι καὶ κοινομένῳ
 • ὄνειρος ἔχαι, χειροὶ τῆς ποδουμένης
 145 • ἴσως με τὸν ποδουῖνα συμπλέκειν-θελίαν·
 • Τιδῶνέ, γηρᾶς· τὴν γὰρ ἠῶ, τὴν φίλην
 • σὴν ἐνέτιν, ἤλασας ἐν τοῦ σοῦ λέγους.
 • Ἄ καὶ πρὸς ὕπνον αἰθῆς ἐκνευκοῖται
 καὶ καλλίμορρος Διόνυσος ἐγγίσας,
 150 αὐτὸς ὄπλοι μένειν Δροσίλλαν ἐν τῷ χωρίῳ
 • εἰς τὸ γράδος δόμαγμα τῆς Μαρυλλίδος,
 καὶ τῆσδε συζήτησιν αὐτῷ προτρέπει.

BIBLION EBΔΟΜΟΝ.

Ἡδὴ μὲν ὄρθρος καὶ προκίχρος ἡμέρα,
 καὶ ὅπως ἐναργῆς πανταχῶς κεχυμένον
 ἐκ τοῦ μεγίστου καὶ δικυγοῦς ἀστῆρος
 εἰς ἄκταντοσ προσηλάστος τῆ κτίσει,
 5 ὡς ἢ σερῆ ποιητικῆ βίβλια γράφει,
 σύμμετρα θερμακίοντος ἢ ἑφημάτων
 ὄρθιν καρφῆς καὶ δατυσαίους πόδας
 εἰς εὐγώνων βλάστημα καὶ τέρβιν βίου·
 ἀνίσταται δὲ καὶ Χαριάλῃς ἐξ ὕπνου,
 10 πλήρης χαρᾶς, πλήρης δὲ καὶ θυμολίας·
 καὶ τοῦ δόμου πρόεισι τοῦ Ξενοκράτους,
 λιθεῖν μετ' αὐτοῦ καὶ Ἀλέξανδρον τὸν φίλον.

• Et nunc Jovem incuso; qui nesciat quid sit amor,
 • quum in terras ad puellam non descendat pater,
 • gratiorem unam, Danae, Ganymede, Europae.
 • Accedens effam tuiq; vix tandem tibi, surco, iudice
 • me, praestabit iuventae; autonusque tuus melior erit
 • (vel proportio qualis?) vera alius, huiusque tua pul-
 • chrior alius fructifera ten perataque testate.
 • Sed denudator, quaso, aliusque cutieulam; et nuda
 • nudis membra membris conseras; etenim fore hoc tantum
 • amiculum mihi Semiramidis murus esse videtur.
 • Atque utinam iam stant.

His dictis, dominum reversus est, animum puella assedam
 nullibus rogans supplicibus ut puellam intrare persuaderet.
 At illa, somita puellae manu, incedebat; nox enim re-
 ditum jubebat.

Charicles autem apud Xenocratem divertens, diluculo
 liruundibus dicebat: « Tota jam vigilo nocte: si autem
 « aurora adveniens brevem oculis infundit somnum, en
 « liruundines dormire me non sinunt timentes.

• Desinite malarum maxime malum genus avium.
 • Ferro non abstuli Phatomeke linguam, metu ne mee-
 • stas pruderet concubitus.
 • Abite ergo in asperas tristesque solitudines, absunt
 • fata gentes Ilyli, ut paucillum dormiam, adsitque
 • dormienti somnium, quod me fors anata amantem
 • puella implebit ubis.
 • Tithone, longo quia grandior tevo, Anroram thiam, ca-
 • ram tuam conjugem, e lecto exturbasti.

Charicles se rursus somno tradenti pulchre adstet
 Bacchus, significans Drosillam in pago apud animum Maryl-
 lida degere; cumque ad querendum puellam exibat.

LIBER SEPTIMUS.

Jam mane erat, auroraque fulgebat crocea, et tonen
 clausomin ubique ex maximo diffundebatur sphindalo-
 que astro, quod, relictis oceani fluentis, mundo illucosebat
 (ut illud amantia docta possis depingit columbus), et tepido
 recresbat calore cull e convexis montium cacumina um-
 biosaque pedes, unde veniant omnia, sitque vita puen-
 diae: quom e somno surrexit Charicles latitiae plenus
 amonaeque gudente, ac domo Xenocratis egressus est, as-
 sundo amicu Cleandro in societatem via.

εἰς γὰρ ἀπόπλουν χυτέριπιζεν ἠλεκάδα·
ἀντὶ φλογὸς μὲν ἦν ἀνῆπτον οἱ πόθοι,
πρησστήριον πῦρ εἶχε τριταίου τρόμου·
70 ἀνθ' ἠλεκάδος δὲ τῆς ἀποπλευσομένης,
ἔσκηκεν αὐτὸν ἢ ταλαίπωρος κλινή·
ἀντὶ δρόμου δὲ τοῦ πρὸς ἄλλο χειρίων,
μακρὰν ποδῶν εὐρχην ἀκινήσιαν.

Ὁ γοῦν Χαρίκλῆς εἶχεν οὐδένα κόρον
75 τῶν τῆς Δροσίλλης ἐνδρόσων φιλημάτων·
εἰ γὰρ φιλεῖν τις τὴν ποθομένην λάβοι,
ἀπληστός ἐστιν ἐν μέσῃ τῇ καρδίᾳ
τὴν ἠδονὴν βέουσαν εὐχόλους ἔχον·
τὸ χεῖλος οὐκ ἔστιν ἐξηραμμένον,
80 τοῦ γλυκύτητα μετρίαν κεκτημένου,
τῆς ἠδονῆς ἐκείσε συγκενουμένης.

Ἀπαλλαγέντων τούτων ἐκ φιλημάτων,
ἢ γραῦς Μαρούλλης ἀντένησι καὶ λέγει·
• Τέκνον Χαρίκλειε, εὖ μὲν ἦλθες ἐνθάδε
85 • εὐρὸν Δροσίλλαν ἐκ θεῶν σεσωσμένην,
• ἢ μέγρι καὶ νῦν οὐκ ἔληξέ δακρύων
• καὶ τῶν χάριν σοῦ πενθικῶν ὀδυρμάτων·
• ὡς εἶ μὲν ἦλθες, (τοῖς θεοῖς πολλὰ χάρις
• τοῖς μέγρις ἡμῶν ὑγιᾶ σσευκόσει
90 • καὶ τῇ ποθοῦσῃ δαῦρο συμμίζουσί σε!)
• ὡς εἶ μὲν ἦλθες, τέκνον, εὖ δὲ καὶ λέγοις
• ἔπος μὲν εἰς σύμπνοιαν ἔλθετον μέαν,
• ποῖα δὲ πατρὶς, καὶ τὰ τοῦ πόθου πόθην,
• τίς δ' οὗτος ὁ Κλέανδρος αὐτὸς ὁ ξένος,
95 • ποῖω δ' ἀπεξέυχθητον ἀλλήλων λόγῳ,
• καὶ νῦν ἐπιγνώσθητον ἀλλήλοισι πάλιν.
• Ἐμελλε πάντως τοῦ λέγειν ἀπηργμμένη
• ἢ παρθένος μοι ταῦτα διεξιῖναι,
• καὶ καὶ καθ' εἰρηδὸν πάντα τετρανωκέναι,

100 • πρὸ τοῦ σὲ τὸ στέγασμα κατεληγμέναι. •
• Ἐποδύνας γοῦν καὶ μετὰ στεναγμάτων·
• ἢ πῶς γὰρ ὁ Κλέανδρος εἶπεν ὃ εὖ λέγοις·
• Ἐπεὶ δὲ σὺ μου τὴν στέγην, χρυσὴ τύχη!
• ἔδος, θεῶν ἐκ τινοσ ὀδηγημένος,
105 • ὡς ἂν μικρὸν λήξῃς τῶν ὀδυρμάτων
• ἢ νόκτα δακρύουσα καὶ μεθ' ἡμέραν,
• λέγοις ἂν ἡμῖν σὴν ἀφιῖν ἐνθάδε,
• καὶ τὴν Ἐρωτος μυστικὴν εὐτολμίαν,
• μεθ' ἠδονῆς πάντως γε καὶ προτρυφμάτων.

110 • Τί γὰρ τὸ λυποῦν τὴν Δροσίλλαν εἰσέτι,
• ἢ τὸ θλίδον εἰ, σοῦ, Χαρίκλειε, ἔμμενον;
• Ὡς γὰρ ἀπόντος ἐπτάναξεν, ἔθροει,
• ἔλλαξε κειρῶς, ὠλόλυξε βαρύνει,
• οὕτω παρόντος, ὃ θεῶν σιωπήριον!
115 • πάντιον κρατούσης τῆς γαρῆς συνημμένον,
• εὐχρηστον οἶμον ἢ διέχρησι λάβοι.
• Καθηλυνεὶς δὲ καὶ πλῆον τὴν παρθένον,
• σοῦ γλυκεροῦ στόματος ἡμερογμένου,
• τὸν ἐξ ἐκείνου πλόγγον ἡνωτισμένην.
120 • Ὅσῃ γὰρ δὲ καρὲ συμπαθεῖν ἔγνωσμένην

parata ad fugam nave; pro flamma quam accendunt eu-
padines, tertiana febris igitur fulguritum tejudare cogit;
et pro nave qua debebat avelli, tristi fuit absactus testulo;
proque referri quam sperabat alium in pagum fuga, pe-
dum fuit impeditus immobilitate.

Chariclem vero roscidorum Drosille osculorum satius
nulla capiebat: si quis enim amatam puellam osculetur,
non satiari potest dulci illo gaudio quod per medium cor
leniter diffluit.

Arida igitur sual filius labia, qui, hac osculorum dif-
fundente se voluptate, dulcedine medici tibi latur.

Ergo quum basis tandem pausam fecissent, anus Ma-
rullys = Charicles, tibi mi = et ipsa mente sobria dixit, oh!
= bene quod huc accedens servatam Deorum ope Drosil-
= lam inveneris, quæ usquedum lacrymarum te propter
= tristitiam ejulatorem non desinebat: bene, inquam,
= advenisti, et Deis ago gratias, qui te sanum nobis reduxe-
= runt et hic puellæ jungent amanti; at, fili, ut fausta
= advenisti, sic fausta mihi narratione aperias, quo in hunc
= incidistis amorem modo; quæ patria; amandi quæ oratio,
= quis Cleander ille advena; qua fuistis disjuncti fortuna,
= et qua nunc conjuncti rursus.

= Drosilla quidem omnia mihi narrare coepit atque or-
= dinc pandere, paulo priusquam lectum ingressus ea.

Tum Cleander: = Cum gemitibus et suspiriis fiet (nam
= qui aliter?) fausta hæc narratio!

= Quandoquidem (o fortunam auream!) meum fugi-
= tiolum ingressus es, duce Deorum aliquo et auspice, ut
= parumper omittat mustitiam puella quæ interdum fiet
= nocturne, narres nobis tum huc adventum et arcamini
= audaxque facinus Amoris; quod per erit jucundum lati-
= ficumque.

= Quid enim adhuc, te presente, Charicles, Drosillam
= dolore potest afficere vel agrimonia? Quemadmodum
= enim te absente gemit at, inelamabat, luget amariter,
= graviter suspirabat; sic te presente (oh Deis ser-
= vatores!) et in communem hac omnium letitia, com-
= modo narratio tramite procedat. Atque dabo oris tui
= favella curas delinens puellæ, vocis amate quam libet
= aure sonus; et me recreabis simul, quæ tam absente

176 « ἤνοιξιμην, ἔλλος δὲν ἐσάτει,
 « ποιούμενοι δίκαιον εὐλογον φέρον
 « μὲλ', ἀπολεισθήσαντες ἐκ κρημνιστάτων,
 « στείμεν αὐτὴν τὴν θάλασσαν εἰς τάραν·
 « θ καὶ πέτρων ἢ περὶ σκαπερθόνος,
 180 « ἦν ζῶσαν, ὃ Ζεὺ καὶ θεοὶ πάντες! ἦ ἴσται.
 « Ὁ κόριος γόνυ Ἀρσέων ἀναξ Χάρος
 « ἠρῶντο νόκτωρ μινθάνων με τὴν κόριν,
 « μετὰ Κλεάνδρου τοῦ παρόντος εὐθείας
 « ἐλευθεροί, σγῶν οἴκων ἡμῶν τοῦ πάθους·
 184 « οὐ καὶ τὰ συμφύροντα πάντα τῷ βίῳ
 « τὴν τῶν θεῶν πρόνοια ἐξητεκότες,
 « ἀππλάγχμεν δουλικῆς τεύγλης βάρους·
 « ἐγγίζομεν δὲ δωδεκαταίῳ φάει
 « μόλις παρ' αὐτοῦ τῆ σείγῃ Ξινοκράτους.
 190 « Ἐμέλλομεν δὲ σήμερον τὸ χιρῖον
 « παραθεράξω λιπόντες ἀλλ' ἀγῶν πρέχειν
 « (περὶ γὰρ διηγούμενοι ἐν Ξινοκράτους
 « πρὸς παύλαν ἀρῶν ἡμερῶν περιέρρομεν),
 « εἰ μὴ θεῶν ὄνειρος ἐξῆκασιτάλη,
 194 « ἡ μῦθον οὐκ ὄνειρος, ἀλλὰ προφάσις
 « ὁ καλλιόμορος παῖς Διὸς καὶ Σιμελῆς
 « ἐπέσχαν, εἰπόν· Μὴ πρὶ βαίνας μακείν,
 « ἔως Δρόσιλλαν, ἦν ἰστέν ζῶσαν ἔδειξ,
 « ἠρῶντοσαν εὐρῆ οὐσαν ἐν τῷ χιρῖῳ.
 200 « Τὰ γόνυ καθ' ἡμᾶς, ὡστερ ἤττις, γόνυ,
 « ἔχεις μαθούσα· πλὴν τὰ λοιπὰ τοῦ λόγου
 « αὐτὴν ἐρατῆν ἀβῶν τὴν παρθένον,
 « πῶς ἔργοντις θάλασσαν ἐξέβημύση
 « ἐνταῦθα πάντως πρὸς σὲ καταιθρέναι
 204 « αὐτῆ ταιτίσταν δευτέραν Ἰδουτόην·
 « Ἡμεῖ, Χαρίκλεις, καὶ ὁ βῆτακτος μέτος·
 « ἔρη Δρόσιλλα· τῆς ἀλάστορος τέγης
 « αἰετὰ τὰ λοιπὰ συμπερικλύθειν βάλῃ,
 « ἀλλ' ἢ θεῶν πρόνοια τοῦ σαιτηρίου,
 210 « ἐν καὶ συνεργῆς τῆς κατ' ἡμῶς ἀγῆτης
 « ἐπιστοχόμεν (ἀλλὰ μὴ λήγεις, ἀναξ,
 « τὴν λειπόμεν συμπερικλύθειν, εἰς βίαις!)
 « αἰετὰ τὰ χρυσὰ βούλειται συνετερέρειν,
 « ἦτις πεσοῦσαν (ὃ παλαμναίου κλόθου,
 214 « τοῦ χεῖρα σὺλλαβόντος ἐκ τῆς ἀγῆτης,
 « καὶ πρὸς βυλὸν ἔβηαντος ἐξ εὐρῆς μέσης!)
 « ἔσωσε πέτρας πολλὰ προσεικρομένην
 « τὰ στέρω καὶ τὰ σπῆλγνα καὶ τὰς ὀλίνας·
 « (Καὶ, συγκροτῶς προσκαλούσῃ τῆ κόρη,
 218 « λευκοδὲ ἐρυθροῦς χρυσταλῶδεις δακτύλους
 « ταύτης Χαρικλῆς κατεβίλει θαρσύνει),
 « τίς χερσῶν, ὅς σὺ νῦν φιλεῖς καὶ κατέχει,
 « τὸν φλοῖον ἐπέεικε, καὶ δέδικαι μοι
 « τοιοῦτον, εὐρῶν καὶ παρεκτετριμένον
 222 « ὡς θάπτον εἰς γῆν ἐμβαλεῖν σείσασμένην;
 « Ὁ χεῖρε, χεῖρε, Διόνυσε γῆς ἀναξ,
 « θασίς με πολλῶν ἐξέσωσας κινδύνων,
 « καὶ μεῖζον ἄλλο ὄπρον ὄντι χαρίσσω!

« et nitentur, aliosque alium pro tendebat, josto non sine
 « mulo, de in principis delapsa loca inani proferentur;
 « quod puellar accubit isti, quam, o Jupiter! Inque omnes!
 « presentem et vivam intuer.
 « Rex autem Aradum Chagou, conperlo me post
 « puellam Ingere amissam, protinus eum boce Cleandro
 « liberum me dimisit, nostra nempe miseris infelicitate.
 « Cui quum prospera omnia a Deorum providentia
 « fuisset adlocati, servilis omnia jugi deposuimus; et
 « duodecimo die adimus ad domum Xenocrati.
 « Hodie autem vicum hunc iniquere ferre destinaveram
 « nus, et pergere abo (tres enim sup Xenocratem dies
 « quietis causa manseramus); ni missum a Deis insom
 « nium, aut ipse patius pulcher Jovis et Semelae filius me ab
 « incepto retraxisset, Ne longius, dicens, abbas, mox
 « tam donec Drosillam, cupis quam cornere vivam, in hoc
 « pago inteneris. Nostra nunc tunc, mulier, nosse que
 « volebas.
 « At caetera nunc ab ipsa volutescine Virgine; quo potuit
 « mulo, in mare decussa, hic ad te se recurre, que ips
 « altera fuisti Hedypnee.
 Tunc Drosilla: « Ubi noli, Charicles, crudelis Fortuna
 « tristes usque velit fatalibus hinc neco casus; attamen con
 « servatoris providentia Dei, quem tanto latenter ameri
 « sumus experti (et nonquam desinas, Rex est tunc, maxi
 « me, exulem me patria pro nutu tuo servare!) usque
 « vult prodesse nobis, qua me cadentem (o funestum
 « arboris ratum, cui brachium ex nina proclensum hanc
 « quique raptam me o sedili in profundum dedit praeci
 « pitum!) qua hinc me servavit saxo proctis, ac latera
 « brachique infidentem (Et elidit in hospitium defici
 « xu puellam; Charicles candidos ejus rososque nitidosque
 « hancabat digitos non sine lacrymis), « qua hinc, quas
 « nunc deocularis et comprimis manibus, corticem amb
 « oculi, latum aho et protensum ut brevi forim in hinc
 « exposita? O salve, salve Bacche, terrarum rex, qu
 « me a multis copum periculis, et magis aliud didisti
 « donum!

πίπτει δὲ πάντως ἢ ταλαίπωρος κάτω
 τῷ συμποτισμῷ τῶν σκελῶν τετραμμένη·
 285 ὤφθι δὲ θάπτεον εἰς κεφαλὴν τοῦς πόδας,
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἀντερείδει τῇ κόνει·
 τοῖς συμπόταις ἐκῆρτο μακρὸς τις γέλως.
 [Ὄτωκ ἐκείνη συμπεσοῦσα, κειμένη,
 ἢ γραῦς Μαρυλλίς ἐξεπύρθησε τρίτον,
 290 τῷ συμπόσει τῆς κεφαλῆς μὴ φέρειν.]
 Ὀύκουν ἐπεξήγετο· μὴ γὰρ ἰσχύειν
 ἔρασκιν ἢ τάλαινα, καὶ προκειμένη
 τὰς χεῖρας αὐτῆς ἀντερέπλου τοῖς νέοις·
 ἀλλ' ὁ Κλέανδρος συγκατασχεῖν οὐκ ἔχων,
 295 ἐξυπνιάσας τῷ γέλωτι καὶ μόνος
 ὡς θυμῷ ἐκείτω πυκνὸν ἐμπνέειν.
 Τί γὰρ ἄρα Χαριεὺς; τῶν γελώτων ἐν μέσῳ
 καλῆς ἀφορμῆς τῷ δοκεῖν δαδραγμένος,
 ἐπεισκευρὸς τῷ Δροσίδῃς ἀγέμνῃ,
 300 ἐπεγγελάσων τῇ καλῇ Μαρυλλίδι,
 οὐκ εἶχε πάντως τῶν φιλοσηματίων
 τῶν χειλέων ἐκείτω προσκλωμένον.
 Πλὴν ἀλλ' ἀναστὰς ὁ Κλέανδρος καὶ μόλις
 ἔθειξεν εὐθὺς τὴν πεσοῦσαν ὀρήϊαν,
 305 ὄμμαί, πτοηθεὶς ἐκ προσυμθετήκατων
 ὡς μὴ τι γ' αὐθις ἐκφορήσει καὶ κόπρου,
 ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλοηθῆ κειμένη,
 μισθὸν λαβούσα τῶν φιλοσηματίων
 τὴν ὀρήϊαν αὐτὴν ἐν κόνοις τοῦ κρανίου.
 310 Ἡ καὶ συνιζήσασα τοῖς νέοις, ἔφη·
 « Μὰ τοὺς θεοὺς, ὦ τέλεια, καὶ σκοπεῖτέ μοι·
 « ἐξ οὗ καλὸς παῖς τῆς Μαρυλλίδος Χράμιος
 « τέθαπτο (καὶ γὰρ ἔστιν ἔχθρος γένους),
 « οὐκ ἦλθον εἰς γέλωτας, οὐκ ἀρχήσάμην·
 315 « ὕμιν δὲ ταῦτα λοιπὸν ἐξ ἑμοῦ χάρις·
 « παῖσι πλανηθεῖς φασὶ καὶ γέρον τρέχει. »
 « Μὰ τὸν σὸν υἱόν, « ἀντίφησιν οἱ νέοι,
 « ἦθυνας ἡμᾶς, ὦ Μαρυλλίς κοσμία,
 « ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ τροφῇ σῆ, καὶ πόσει·
 320 « ὄραμα δ' οὖν σὸν καὶ τέχνη, λυσιμάτων,
 « καὶ σῶν ποδῶν κίνησις εὐτανωτέρα,
 « καὶ πυκνὸν ἀντιόχον εὐσπρον τῆχος,
 « ὑπὲρ τροφῆν ἦθουν, ὑπὲρ τὴν πόσιν,
 « ὑπὲρ τράπεζαν τὴν πολυτελεστάτην,
 325 « ὑπὲρ ζιάνην τὴν ὑπερχειλεστάτην.
 « Καὶ κινὸν οὐδὲν, μήτερ, ὄντως εἰργάσω·
 « ἡμεῖς δὲ κἄν γέροντες ἦμεν τρισάκις,
 « συμμετράζειν οὐκ ἂν ἔχομεν φόβον,
 « πάντως τὰ λήστα τῶν θεῶν δωρομένων. »
 330 Τοιαῦτα πρὸς γραῦν εἶπον οἱ νεανίαι.
 Καὶ τῆς τραπέζης ἐκ ποδῶν τιθειμένης,
 ὁ μὲν Κλέανδρος εἰς τὸν ὕπνον ἐκλήθη,
 ἢ γραῦς δὲ λοιπὸν ἐβλεν ἀντανεχθή.

cadit pro misella curibus impeditis, tollunturque pedes, et
 pulveri caput adhibetur. Convivae risu ca-binnaloli conculi.

[Sic anus resupina jacebat quum repente, sanguis in
 capite congestioni impar ferenda, ter fixa nate pepedit.]
 Nec surgebat; non posse enim aiebat; et jacens iuventus
 juvenibus ambas protendebat.

At Cleander, qui se cotabere nequibat, risu solutus
 maximo, et solus in angulo resupinus, animam traheret
 anhelantem fero morituro snallis.

Quid interea Charicles? Medius inter caestinnos pulchram
 sibi visus reperire opportunitatem, Drosilla cervicel inni-
 xus, bonamque ridens Maryllidem, labellis ferme conglu-
 tinatis oculatorum satietatem non capiebat.

At surgens Cleander statim aniculam erexit, ventos,
 puto, ex anteactis, ne quid illi excideret quod etiam pejus
 oleret, vel infringeret caput: tristem nacta benigni
 hospitii mercedem, calvarie acuto non sine dolore fractu-
 ram.

Quae quam scilicet = O lberi = inquit = per Deos, dicta
 = advertite meus animam.

= Ex quo potest Maryllidis filius Chramus abiit ad
 = plures (hincque nunc octavus vertitur annus), non rise-
 = ram, non saltaveram.

= Hoc quod fuit lutilia meae boni vos consulite; nam et
 = senex, aiunt, errabundus inter pueros currit.

Cui hospites = Per tuum, Maryllis optima, filium, nos
 = suaviter excepisti multisque aliis, tum polo ciboque;
 = saltatio vero tua, et motus e disciplina tepidissimi, vali-
 = diusque pedum tripudum, et tivada, eliquata, agilis
 = mobilitas, plus nobis quam cibus potusque placuere,
 = plus quam opipara mensa, pocula plus quam lenissima.

= Et revera nihil, mulier, fecisti insolentius; nos autem,
 = licet ter senes essemus, tecum indulgere genis et jocu-
 = lari non vereremur, in tanta Decorum adversus nos leni-
 = gnitate. =

Talla anicula dixorunt juvenes; mensaque remota, Clean-
 der somno se dedit, anusque pariter pelivit lectulum.

- ἐγγὺς παρεστὸς, ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας·
 • γεωμετρῶν με, καὶ πυκνὸν μεταθλίβων,
 25 • αὐτὴν ἔθηκε τὴν πνοὴν λιλαιπίναι. •
 (Εἰ γὰρ τὸ κάλλος δεινὸν ἐστὶν ἐλκύσαι
 καὶ τοὺς παρακμάσαντας ἀνδρας πολλάκις,
 πρὸς αὐτὸν ἀκμάζοντα καὶ νεανίαν!)
 • Οἷός μιν οὖν προείπεν εἰς μάτην λόγους,
 30 • ὅσας δὲ κατέλεξε τὰς ὑποσχέσεις,
 • οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὦ Χαρίκλειε, κἂν θείῳ·
 • καὶ πῶς γὰρ, ὅς προσέσχον οὐδὲ μετρίως;
 • Ἐν οὖν οὐκ οὐκ (μάρτυς ἢ γράς τοῦ πάλου)
 • ὅς σῆς ἐνοπιθεῖσα δακνοκαρδίας
 35 • ἔλευστος ἄρνησιν (αἶ! αἶ σοὶ Φθόνε!)
 • αὐτὴν ἐψάμει ἑλκοπῆσαι καρδίαν,
 • ψυχὴν ἐρυγῆν ἕπειτον ἑναγκαζόμεν,
 • ἀμυγρὸς ἦν, ἀνευδὸς, ἀνδριὰς δαίη,
 • καὶ τοὺς θεοὺς φεῦ! παγγενεὺς ἑμιεφρόμην,
 40 • βάλουσα θερμὰ βρεῖθρα πολλῶν δακρύων,
 • ἑρπύσσα πικρῆς ὑπὲρ ἀνδρὸς γενναίου,
 • τοῦ τίνας; αἶ! τοῦ κελῶ Χαρικλῆος. •
 Τούτοις Χαρικλῆς ἀντεπεῖπε· αὐτὸς χάρεις,
 • ὃ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν Διὸς γόνε,
 45 • τῆς Καλλιόχου τὴν ἐπιρροὴν σχεῖσιν
 • ἦν πρὸς Δρόσιλλαν ἴσχεν ἑραυνοκότι,
 • καὶ καθοδηγῆσαντι τὸν Χαρικλῆα
 • πρὸς τὸ γράς δόμημα τῆς Μαρυλλίδος!
 • Ἢ μὴ γὰρ ἐφθόνησεν ἡμῖν τοῦ πόλου,
 50 • οὐα ἐκ θεῶν ἂν ἀντεπέσχε τὴν νόσον. •
 Καὶ συγκεκυφὸς εἰς τὸν αὐτῆς ἀχρῆνα,
 καὶ τρεῖς φιλήσας, θεὸς ὑπ' αὐτὴν ἀγκάλην,
 τὰ τῶν γυναικῶν ἀντιπάσχειν ἤξιον,
 • Ὅρξες • λέγων • τὰ δένδρα. • (δείξας δακτύλῳ)
 55 • ὅσας νεοτῶν καλῶς ὑπερφέρει·
 • ἐκεῖ τελεῖται στρουβίων πάσης γάμος·
 • πασάντες τὸ δένδρον, ἐστὶ νεοτῶν ὁ κλάδος·
 • κλίνην ἔχει δὲ τὰς ἑαυτοῦ φυλλάδας·
 • καὶ καὶ τὸν ὑμέναιον ἐξάδει μέγα
 60 • τὰ πτηνὰ συμβέβοντα τοῦ κήπου πέριξ.
 • Δός μοι, Δρόσιλλα, καὶ σὺ τὸν σαυτῆς γάμον.
 • εἰ' ἂν διωπνήγακα μυρίους πόνοους,
 • εἰ' ἂν φυγὴν, δούλωσιν, αἰχμαλωσίαν,
 • εἰ' ἂν στεναγμοὺς καὶ θαλάσσης δακρύων.
 65 • Ὡ φίλα δεσμὰ, καὶ πλοκαὶ τῆς ἀγκάλης,
 • καὶ δακτύλων ἄγχιμα καὶ ποδῶν στρέβλα!
 • Ἔργων, ἐπέργων, Ἄρες, ἐκ τῶν γραμματίων,
 • ὡς οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀπρεπῶς ἐδυσπρόρεις,
 • ἀλοὺς σιδηρώμασιν, Ἡραίστου πόνοους,
 70 • τῆς ποντογενεῖς συγκαθεύδων ἀσμένους.
 • Ἄλλ', ὦ φίλον πρόσθεγμα, μὴ κωλύε με.
 • Ἔρωκ, συνέργει συμπνίωσιν τῆς παρθένου·
 • τὸν πτηνὸν οὐδὲς φεύξεται πιεῖς ἐρέγγων.
 • Ἢ φῶς ἡμῶν σύνδραμι καὶ τῆς καρδίαν.
 75 • Ἄρατι τέρπει κάλλος, ἀλλ' οὐ κατέρει,
 • δείλῃτων καθώπιερ ἀγκίστρον εἶχα.

• Propius adsians, me a capite ad pedes quasi metie-
 • batur, et haerens in obtutu spiritum ipsum fere vide-
 • batur amisisse. •

(Etenim si saepe formositas vel senes movere potest,
 quanto magis vegetum virum juvenemque!) «Quas incassum
 • profuderit voces, quae promissa, et si vellein, Charicles,
 • narrare non possem.

• Qui enim? quom ne minimum quidem aures praebuerim.
 • Hoc unum novi tantum (sit anus doloris mei testis),
 • audita adventus tui negatione funesta, (oh! oh! Invi-
 • diam!), ipsum mihi cor avelli putavisse; animamque sta-
 • tum eructare fere cogebat; et iannimis, sine voce, status
 • tota dirigui; ac Deos Deoque hen! omnes culpabam, te-
 • pentes effundens lacrymarum rivos, amarissime genens
 • justum propter maritum: quemnam? ah! La! pulchrum
 • Chariclem! •

Charicles contra: «Grates solvendo tibi, o Deorum maxi-
 • mo Jove nato, qui Callidem et zephyriam qua Drosillam
 • vexabat irritam fecisti, et Chariclem Maryllidis ad do-
 • mum duxisti! Ni enim nobis invide Amorem voluisset in-
 • tercludere, non ipsi morbum ultores Dii immisissent. •

Et in virginis colla resupinus, ter basavit, brachioque
 supposito, ut sibi essa viro liceret posebat dicens, intento
 ad arbores digito: «Has cevis arbores, quot ferunt pulli-
 • rum nidos! Hic celebrantur passerum nuptiae.

• Arbor est thalamus, cubile ramus, folia lectulus; vo-
 • luitantesque circum hortulorum volucres alta voce hym-
 • neum canunt.

• Permite, Drosilla, tuis mihi vuphas, quorum causa
 • mille exantlavi labores, exilium, servitutum, captivita-
 • tem perpassus sum, et gemitus et maria effudi lacryma-
 • rum.

• O cara vincula, et brachiorum plexus, et digitorum
 • concatenatio, neausque pedum! novi, cognovi, Mars,
 • pictis e tabulis, ipsam te nec indecore sustinuisse terreis
 • stringi vinculis arte fabricatis Vulcania, quum jucunde
 • marinae ad latus Venetis jaceres.

• O carum Drosilla nomen, ne me arceas.
 • Amor, mihi ser opem, virgini adspirans, Amor. Ala-
 • tum pedes effugiet nemo.
 • O mea lux, niema confoveas pectus.
 • Pulchritudo, si fuerit ingrata, non detinet quem dile-
 • ctaverit, velut esca quae caret hurno.

• Ἀμύχανον γὰρ, οὐκ ἀνεξομαί κλυεῖν
 • μὴ σωφρονεῖν με μᾶλλον ἐν ζήνοισ τάποισ. »
 • Ὡ σόφρονος νοῦ καὶ καλῶν βουλευμάτων
 • τῶν σῶν! • Χαριάλῃς πρὸς Δροσίλλαν ἀντίφη·
 165 • ὣς εὖ τὸ χρυσῶν νῦν ἀπαγγέλλει στόμα!
 • ὣς εὖ κελαδεῖ γλῶσσά σοι τριτοθία!
 • πλὴν ἀλλὰ ταῦτα χρηστά πάντως, παρθέει,
 • εἰ μὴ πρὸς αὐτὴν συγκινούμενοι Φθίου
 • παρεμποδισθείμεν αὔθις ἐκ Τύχης.
 • Καταδρομὰς δὲ ληστρικός τὰς ἐν μέσῳ.
 170 • καὶ Βαρβάρων μάχιραν ὤμοκαρδίον,
 • καὶ τῆς θαλάσσης ἀγριώτατον στόμα,
 • οὐκ ἀγνοεῖν ἔσικαι· οὐ γὰρ λανθάνη
 • ἡμῖν τὰ συμπίπτουσα δεινὰ τῆς Τύχης·
 • τί γούν, ἂν (ἀλλ' ὦλαθι, δυσμενὴς Τύχη,
 175 • καὶ στήτον ὄψι τὴν καθ' ἡμῶν μανία!)
 • παρεμπροσθῶν μέλλωμεν αὔθις εἰς νέαν
 • πολύτροπον κάκωσιν αἰμαλωσίας,
 • ἢ καὶ διαξενθῶμεν ἀλλήλων; λέγε. »
 • Ἄλλ', ὦ Χαρίκλεις, ἀντέλεξεν ἡ κόρη,
 180 • οὐ τὴν Δροσίλλαν, ἀλλ' Ἔρωτος ἀγρίου
 • ἔσικαι ἔργον τερπνὸν ἐνστερνικίαι. »
 Ὡς τοῖς ἐκείνων συλλαλοῦστων τῶν δύο,
 Κλέανδρος ἤθεε τρίτος ὡς μέγα στένων,
 • ἴζημοι - λέγων « τέθηκεν ἡ Καλλιγόνη. »
 185 • Κι· « Τίς, φίλε Κλέανδρε, τοῦτο μνησεί
 • ἀγγελίμα πικρόν; • ἀντίφησαν οἱ νέσι.
 • Ἰνέθων τις ἔλθειν ἐμπορικός Παρθέειν·
 • ἀντίπειν δὲ Κλέανδρος. Ἄλλ' • Ὡ τοῦ πάθους!
 • ἔφησαν αὔθις, δάκρυον πεπομφότες.
 190 • Κι γούν μνησθεῖν ὁ Κλέανδρος ἡρμείνος
 • συνδακρύνοντας αὔθις εἶχε τοὺς δύο.
 • Ἐρασσε τοίνυν ἐν στεναγμῷ μυρίῳ
 • τριαῦτα, καὶ πάνοικτρα, καὶ τυγὸν τόσπ,
 195 • ὡς οὐκ ἐώσθη τῆς βαθείας ἑσπέρας
 • μακρὰν πρὸς αὐτοὺς ἔφερον τραχυδίαν·
 • Ἰσταταιὶ δὲ τῆς παρουσίας ἡμέρας,
 • καθ' ἣν ἐγὼ, δειλαῖος ἀνθρώπων μόνος,
 • τὴν σὴν τελευτὴν μανθάνω, Καλιγόνη!
 • Νοσφίζομαι σοῦ τῆς συνοικίας πάλαι,
 200 • Πάρθειον φανείς φεῦ! ἐδύλος ἀγκυλοφρόνιον
 • εἶχον δὲ μικρὰν ἐλπίδα ζωστρόφον,
 • ὡς χεῖρας ἀνδρῶν ἐκφυγεύσων βαρβάρων
 • σχοίην ποτ' αὔθις κατιδαῖν σε, παρθέει.
 • Καὶ νῦν δὲ μᾶλλον σωφρονίος ἠγαλὸν ὄμην,
 205 • ἐλευθέρον φῶς, εἰ θεοί! λαχὼν βλέπειν
 • εὖρειν γὰρ εἰς νῦν εἶχον ἀλυποστέρειον.
 • Καὶ νῦν ἐμὸν φῶς ἐσκοτίσθη ἀθρόον.
 • Καὶ πῶς θέύσω; ποῦ καταστήσω μόνος;
 • Ὁὐκ ὄφρην, γῆ, πῦρ, ὕδωρ, ἀήρ, νέφος,
 210 • καὶ πανδογῆς σφαίρωμα, καὶ φῶς ἡλίου,
 • ἐκ γαστρὸς ἔλθειν καὶ προελθεῖν εἰς θῖον!
 • Ἢ δ' ἤοι ἀνάγκη πῶσιν φῶναι μητρήειν,
 • ἐγρῶν, εἰ' αὐτοὺς τὰς ἀποροὰς τόλμης,

• Nullo etenim modo patiar illi posse me non in extrema
 • regione fuisse castam. »

Cui Charicles : « O mentem pudicam! o decora tua con-
 • silia! quam aurem locuta es ore! quam eleganti sonat
 • ter felix lingua verborum murmur! Attamen hoc
 • consilia, nihil tantum case videntur, si, quum Plutiam
 • repetemus, Fortuna nos non impedit! Piratarum autem
 • incursum, inimiciumque Barbarorum ense, et os maris
 • inmanissimum te non jam ignorare puto; non es enim
 • oblitus quid possit adversi ex Fortuna incidere. Quid ergo
 • fiet, si (at, saeva, sis propitior, Fortuna, et tecta laudem
 • tuum in nos furorem!), si, inquam, varia captivitatis
 • mala denno fuerint perpetienda nobis, vel alter ab altero
 • fuerit disjunctus? dic quaeo. »

Drosilla contra : « Charicles, non Drosillam tuam, sed
 • Amoris impotentis dulce opus mente videtur unice re-
 • putare. »

Hos inter utrumque sermones venit Cleander, et magno
 cum gemitu • Hei mihi! • dixit : Calligone mortua est. •
 Cui juvenes : « A quo, amice Cleander, hoc tibi triste
 • nuntium addatum fuit? » — « A Gnathone quodam mer-
 • catore qui hic adest e Barzo », Cleander ait.

Illique cursus obortis lacrymis : « Oh! calamitatem! •
 Et lamentari Cleander orsus eos sibi adulescentes habuit.

Tanta ergo miserrima multo cum singulto effudit, et forsam
 non plura; nam hora vespertina longiorem non sinebat
 orationem : « Heu! diem luctuosum, quo unus ergo mor-
 • talium infelicissimus de tua factus fui morte caecior, Cal-
 • ligone! Jam olim a tua fueram avulsus societate, ut
 • factus duram, huius perfidiam servitatem servarem.

• At tenui spe mihi vita usque sustentabatur, nempe me
 • cursus visurum te manibus clapsam barbarorum.

• Et nunc casta exultabam mente, libera luce, o di! tan-
 • dem adspecta.

• Rebar enim, quum ad patris lares rediissem, esse me
 • inveniturum Calligonem.

• At ecce lumen tu meum repente os ex-lincta.

• Qui nunc incedam? Quo pergam desolatus? O tellus et
 • ignis, et unda, aequae, nimbiisque, ac continentissima
 • mundi sphaera, et solis jubar, utinam nunquam materna
 • alve relicta vitam essem ingressus! Quod si necesse fuit
 • omnino nasci me ex matre mea, oportuit, ubi funestas
 • haec fortunas

καὶ γνοὺς ἐναργῶς ἐν φιλαλλήλων σχέσει
 αὐτοὺς ἐκαίνο·ς τυγγάνειν τοὺς φυγάδας,
 ἐνθουσιωδῶς εἶπεν ἐν θυμηδίᾳ.
 199 «ὦς ἀγαθὰ, Ζεῦ καὶ θεοί, νῦν ἡμέρα ἰ
 « Ἐλληφέναι γοῦν ἐκ θυῶν ἀνδρῶν ἔγω
 « πάντως μεγίστας τῆς χαρᾶς τὰς ἐγγύασαι
 200 « ὦ! χαῖρε, Φράτορ, ἀλλὰ καὶ σὺ Μυρτίων
 « τῶς παῖδας ἡμῖν ζῶντας ἀντιμηνύσω
 201 « Μυμυγμένον μέλιτι σὸν, στάμα, Γνάθον,
 « εἰπόντας, ἠρώτησαν οὗτοι τὸν ξένον
 202 « Πῶς δὲ Φράτορ πάρεστι καὶ ποῦ Μυρτίων;
 « καὶ πῶς ἐκαίνων παῖδας ἡμᾶς τοὺς δύο
 « εἶναι διέγνωσ, ἀντιφάσκει ἡδέως.
 203 « Ἐγὼ διδάξω τοὺς διηκορηκότας,
 « ἔφρην αὐτοῖς ὁ Γνάθον συνεισθίον
 « αὐτοὶ γὰρ ἄνδρες, οὐδὲ δεδήλωκα, ξένοι,
 « οὐδὲ εἶδον, οἷς συνῆλθον εἰς διαιλίαν,
 « πάλαι μετηνέχθησαν εἰς Βάρζον πόλιν,
 204 « πεμυθέντες, ὡς ἔφασκον, ἐξ ὄνειράτων,
 « βαρῶν μὲν ἄγκον εἰσφέροντες χρυσίου
 « ποιούμενοι δὲ τῆς πολίχνης ἐν μέσῳ
 205 « πολλῶν Δροσίλλης καὶ Χαρικλέους λόγον,
 « σφοδρῶς ἐδυσχέρινον οἱ γυράλοισι,
 206 « λέγοντες αὐτοῦς τὸν Διὸς θεοῦ γόνον
 « ἀπὸ Φθίας εἰς Βάρζον ἀπεισταλέναι,
 « καὶ τοὺς ἐαυτῶν παῖδας ἐξερευνησαί.
 « Ὡς γοῦν ἐφρευρεῖν εἶχον ὑμᾶς οὐδέπω,
 « Ἡμεῖς μὲν, εἶπον (ποῦ γὰρ ἂν τις ἐκδράμοι;
 « καὶ ποῦ πλανηθῆ; ποῦ δ' ἐκαίνους συλλάβοι;)
 207 « μενούμεν ὄψε τῶ θεῶ πεπεισμένοι.
 « Ἴσως καταλάβοιεν ὄψῃ τὴν πόλιν.
 « Ὁ καθοδηγήσας γὰρ ἡμᾶς ἐνθάδε,
 « ἐκαίνους αὐτοῦς ἐσδραμεῖν ἀναγκάσει,
 « καὶ λῆξιν ὄψῃ τῆς πλάτης εὐρημέναι.
 208 « Σὺ δ' ὦ φίλων ἀριστε, Βαρζίτα Γνάθον;
 « (εἶδον γὰρ ὡς ἔσαττον αὐτὰς τὰς ὄνους
 « τὸ χωρίον φθάσαι δὲ κατηπειγόμεν)
 « ἐνοιαν αὐτῶν τῶν πλανωμένων ἔχε,
 « εἰ πῶς ἐφρευρεῖν σὺν θεοῖς κατισχύσεις
 209 « καὶ μηνύσας μῆτις χρυσίου λάβης δέικα.
 210 « Καὶ νῦν ἡμαρτήσασα χρηστὴ τις τύχη
 « ὑμᾶς ἐπεγνώρισεν, ὡς ὄρατέ, μοι.
 « Καλλιγόνῃ δὲ καλλιμορφοσ παρθένος
 « τίθησκον· αἰ! αἰ! τῆς ἀπανθρώπου Τύχης!
 211 « Κλέανδρος εἶπε τὸν πανύστατον λόγον,
 « καὶ τὴν πνοὴν ἀφῆκεν ἕμῃ τῶ λόγῳ.
 « Σφάττειν γὰρ ὄβδεν ὑπερ εὐθῆκτον ἔφρασ
 « ὄξεια συμπέσους· λύπη πολλάκις.
 « Ὄτωσ Δροσίλλης καὶ Χαρικλέους μέσων
 212 « οὐκ ἡμελίησε δυσμένεια τῆς Τύχης
 « πολλῶν φορτυδῶν συμφορῶν τῶν ἐπιφέρων
 « καὶ λυπρὰ χρηστῶς ἀμεταβολῆς συμμειγθῆναι.

quum fugitivos ex maturo ipsorum amore agnovisset,
 magno cum impetu gestientis animi exclamavit: « Jupiter
 deique, oh cœdētissima hæc dies! Scitibus doctas ex-
 « hilarets; maxime omnino mercedem lucrari habeo.

« Heus! bene este animo, Phrator, tuque Myrtion;
 « Vivere vestros vobis liberos nuntabo.»

« Melle conditum est os, Gnatho, tuum », dixerunt,
 hospitemque his interrogaverunt verbis: « Ubiastū vero
 « adest Phrator? ubi Myrtion? et quo nosti modo nos
 « ambo ex ipsis esse genitos? Benigne respondeat.»
 Contra Gnatho cortiva gratus: « Docebo vos quod
 « nescitis, » inquit: « Illi enim viri quos nominavi modo,
 « hospites, quosque vidi, et quibuscum sermones conserui,
 « dudum contulerunt se Barzum urbem, ut aiebant,
 « admoniti somno, ac magnum ferentes auri pondus; in
 « medioque populi consessu narraverunt multa de Drosilla
 « et Charicle, addentes magno non sine merore; Jovis
 « magni filium ipso a Phibia misisse Barzum, ac se suos
 « liberos jam investigasse.

« Quum vos nusquam potuissent invenire, Nos equi-
 « dem, aiebant, (nam quo cursum dirigere potis? qui er-
 « rorum finis? ubi eorum occupare fugam?) nos equidem
 « hic manebimus; Dei promissis fidentes.

« Forsan aliquando ad hoc accedent oppidum.

« Qui enim nobis huc hævavit, ipso cogel huc quoque
 « venire, tandemque longe finem facere viae.

« Tu vero, amicorum optime, Barzi incolæ Gnatho (nam-
 « que me deprehenderant asinabus clitellas imponentem
 « meis, et ad pagum iter properantem), liberorum erran-
 « tium auscipe curam, ipsos si forte, diis bene juvantibus,
 « possis reperire; quos si repertos nunciaveris, minas auri
 « decem accipies.

« Atque nunc in nostras officiosa vias vos nuki, ut vide-
 « tis, obtulit Fortuna bona, fecitque notā.»

Tunc Oleander in hæc prorupit verba, novissima verba:
 « Mortua est Calligone virgo pulcherrima.

« Heu! invidiam Fortunam! » Inque dictis animam ex-
 spiravit.

Sæpe enim acutus dolor acuto certius ense perimit.

Adeo inimica Fortuna, Drosillam inter et Chariclem ar-
 dum arutnarum acervum sedulo comportabat, ac incesta
 lætis luctuose iniscebat.

• Χθές ἦς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ νῦν ἐν νεπέροις·
 5 • χθές ἦς λαλῶν μοι, σήμερον δὲ μὴ κλύων
 • συνοικίεις χθές εἰς ἐμὴν εὐθυμίαν,
 • ἄφρωνος εἰ νῦν εἰς ἐμὴν ἀθυμίαν.
 • Οὐκ ἔστι θειῶν τῶν καθ' ἡμῶν τις κόρος;
 • καὶ ποῦ προβῶμεν τῶν κακῶν περαιτέρω;
 10 • Ὡ δυστυχὲς σὺ, δυστυχὲς Καλλιστία!
 • καὶ γὰρ τὸ τέκνον, ὃ Κλέανδρος, ὃ ξένος,
 • ὡς πτηγὸν ἐλατὸς πατρικῆς ἐξ ἀγκάλῃς
 • κεῖται πετὸν οἰκτιστος ἐν ξένοισι τόποις.
 • Ἦ που τρέφεις, θεῖλαιε, χρυστὰς ἐλπίδας
 15 • εὐρεῖν τὸν υἱὸν καὶ λαθεῖν ἀπὸ πλάνης,
 • καὶ πῦρ ἀνάψαι καὶ ὄψας γαμηλίους,
 • στήσαι τε λαμπρὰ καὶ χοροὺς καὶ πατῆρα,
 • καὶ συγχαρῆναι τῇ Κυδίππῃ τὰς φίλας
 • τῆς τὸν καλὸν Κλέανδρον ἀπειληθέναι.
 20 • Πλὴν ἐφ' ἐμὰ μαθὼν τὴν κατὰ φρένας πλάνην
 • καὶ τοῦ λογισμοῦ τὴν ἀσύστατον βύβην,
 • καὶ γνοὺς τὸν υἱὸν συμπεσεῖν ἐπὶ ξένης
 • (διδάσκαλος γὰρ ὁ χρόνος τῶν πραγμάτων).
 • καὶ πολλὰ κλύουσιν καὶ στεναζοῦν ἐκ βάλους,
 25 • θάλλειν πολλοὺς βροῦν ὄμβρον ἐκ τῶν ὀμμάτων
 • ἵκῃ τὸ πρὶν δάκρυον ἠναγκαλιένος·
 • πρῶτην γὰρ ἴσως ἐλπίς ἐβῆε μετρίκῃ
 • τὴν τῶν βρόντων δακρυῶν ἀμετρίαν·
 • μικρὸν δὲ μικρὸν καὶ ταχέσθ' τῇ χροῖῳ
 30 • ἀνθραξὶ λύπης, ὡς χίων δὲ ἡλίου.
 • Αἴ! αἴ! συναγματοῦτε, συνδοκίπετε,
 • εἰ γούν Χαρίκλῆς ἐξ ἀποφράδος τύχης
 • ἐμοὶ Δροσίλλῃ τληπαθεῖ τριταθλίῃ
 • ἀρραπαγῆναι κινδυνεύουσι καὶ πάλιν
 35 • τίς, τίς νημεῖ κοῦφισμα τῆς λύπης βάρους;
 • Πόῃος κατεσταίῃ τις εἰς παύσαν πόνοιον
 • λόγῳ μεγεθῶ καὶ τρόπῳ σωτηριῶ;
 • Ἦ φυγαγωγία γὰρ, ἢ σωτηρία,
 • ἢ πᾶσα παράκλησις ἐξολωλέ μοι.
 40 • Τίς αὖρα λεπτή καὶ δρόσος φλογοφθόρος
 • ἀκόματον πῦρ καὶ διερμίνην φλόγα
 • ἐμῶν παθῶν σβέσοισιν οὐ κοσμημένον;
 • Στάσις δὲ τίς γένοιτο καὶ λήθης πόνοιον,
 • καὶ νήπιος νόος ἐκ παθῶν τρικυμίας;
 45 • Ὡ τίς, Χαρίκλειε, παραμυθήσαιο σε,
 • εἰ τι Δροσίλλῃ τῶν ἀπεικταίων πάθει;
 • βαθεῖα γὰρ νύξ καὶ βαθύπερος γνόφος
 • καὶ γοὸς ἀμυδρὸς (ὦ κακῶν συχυματων!)
 • ἴχουσι φεῦ! φεῦ! τὴν Κλέανδρου καρδίαν.
 50 • Ὡ! πῶς κλείσεις τὴν Κυδίππην μητέρα
 • ἐν ἀλλοδαπῇ δυστυχῶς τεθαμμένον,
 • καὶ τοῖς στεφάνοις εὐφρανεῖς, καὶ δοξάσεις
 • τὴν ὄσφυν ἐξ ἧς εἰς τὸ πρῶς ἦλθες τόδι;
 • σπρίθ' δὲ σε σαιμπωσα καὶ βρακτηρίαν
 55 • εἰς γῆρας ἰλθὼν ὃ σπορεῖς ἀπὸ χρόνιον;
 • Ὡ πρῶς, Θεαλίδι, χαρμονῆς, σέβας γένους,
 • ἐσθλῆς, ἐθρασύνης, ἐσθλῆς, ἀπεκρότης.

• Hec nobis aderas, nunc es inter mortuos, hec mecum
 • loquaris, hodie me non audis loquentem; hec ser-
 • monibus tuis mihi delectabar, hodie tuo enecor silentio.

• Nullane finis erit nostris concessa malis? et quae jam
 • possunt esse ulteriora mala? O miserum, miserum Cal-
 • listiam! Filius tuus Cleander, amicusque noster, ut avi-
 • cula, ex ulnis evolvans paternis, jacet heu! regione in
 • extera.

• An forsitan miser, jucundam foves spero, fore ut ali-
 • quando natum reducem excipias, ignemque et faces
 • accendas hymenaei, chorosque instituas, et thalamum
 • adornes, atque Cydippae gratulentur amicae ob repertum
 • pulchrum tandem Cleandrum.

• At cognita sero nati amentia, anani atque audens
 • impotentem astum, et inter externos mortem (tempus
 • enim nihil non aperit), nulla genus, et ex imo duces
 • suspicia corde; et vastum inlucem estuendes invitis ex
 • oculis quantus non prorsus manavit.

• Nam spei aliquid antea celabant rivos lacrymarum
 • uberriores.

• Jam jamque sensum caeco mirroris ob orbitudinem
 • igne carpere, velut nix solis ad ardures.

• Heu! heu! vinculorum socie et itineris, si Charich
 • invida fortuna me rursus erraticam, infortunatissimam
 • eripiet, quis, quis jam grave levabit onus aegritoniae?
 • quis aderit mala sulatorum alloquio dulci ac consolati-
 • o libus agendi modis? Itenim lantia, salus, consolatio
 • omnino mihi perit. Quae aura levis, qui ros fragulis in-
 • defessum ignem altamque dolorum tuorum impiguitati
 • quiescentium flammam restinguet? Malorum quis erit
 • finis qui terminus, ac placida mens ex decumano ma-
 • lorum fluctu?

• Oh! quis te, Charicles, solabatur, si quae Drosilla
 • tristius acciderit? Nox enim profunda, profunda caligo
 • atque humus lenel'rica (oh! casus tristissimos!) pectus
 • heu! Cleandri premunt.

• Oh! qui poteris Cydippae matri esse gloriae, in extero
 • sepultus solo? Qui illam coram igne partis recreabas?
 • Qui ventrem decorabis luum, unde in has venisti lumi-
 • nis oras? Qui te saculum reperiet pater, annis sen-
 • etatem ipsi adferentibus?

• Oh! lumen, lampas lacteus, gentisque jubar,
 • extinctus, fructus, perditus, occullatus jacta!

αὐτὰ πρῶτα δακρυσάντες, ὡς γήρην νόμος,
 τὰς σφῶν κεφαλὰς καταφιλοῦν ἀσμένως,
 ἔχαιρον, ἤλαγον, εὐθύμου, ἔδυσφάρουν,
 166 ἠγαλλίων, ἔκλαιον, ἐκρότου μίγα·
 τὰ τῆς χαρᾶς δάκρυον ἔβρει πλησμίως,
 τῆς χαρμονῆς ὁ θρήνος ὑψοῦτο πλέον.
 Πληθὺς δὲ πᾶσα Βαρζιτῶν κοινῶ δρόμῳ,
 ἐπαί τὸ συμβᾶν ἐκ βοηδρόμων μάθοι,
 170 ἐξήλθοσαν χαιρόντες οἰκείους δόμους,
 οἱ παῖδες, ἡ γραῦς, ὁ σφριτῶν, ἡ παρθένος,
 μεῖραξ, γυνή, παῖς ἀπαλή καὶ πρεσβύτις,
 πάντες προσεπτύσσοντο πυκνὰ τοῖς νέοις.
 Ὁ θρήνος ἠκόντιζε τὸν πόλον κρότῳ,
 175 ἡ χαρμονὴ δ' ἐκλίνε τὴν θρηνηοῖαν·
 οὕτω συνάλογον καὶ συνεσπίρτων πάλιν
 τοῖς πατράσι σφῶν πᾶσα κοινῶς ἡ πόλις.
 Αὐτὸς δὲ Φράτωρ τῇ Δροσίλλῃ παρθένῳ
 ἀντηπλακαίει ὡς καὶ τέκνῳ προσωμίλει·
 180 « Γάνυσθε, παῖδες, πρὸς γονεῖς σεσωσμένοι·
 « διπλοῦς γὰρ ὑμεῖς εὐτυχεῖτε πατέρας,
 « ὡς αὐτὸς ἡμεῖς εὐτυχοῦμεν τεκνία.
 « Ὡς δεξιὸν τὸ τέρμα τῆς ὑμῶν πλάνης,
 « ὡς εὐτυχῆς ἡ λῆξις ἡ τῶν δακρῦων.
 185 « Σώζεσθε καὶ τηρεῖσθε πρὸς συζυγίαν,
 « οὐς οἱ θεοὶ συνῆψαν ὡς νυμφοστόλοι. »
 Ἐπεὶ δὲ μακροῖς τοῖς μετ' ἀλλήλων λόγοις
 καὶ μέχρι νυκτὸς ἠσχολημένοι
 μνήσαντο δόρπου· καὶ καθίσας ὁ Γνάθων
 190 αἰτεῖ παρ' αὐτῶ ὡς καθίσαι καὶ Φράτωρ.
 Φράτωρ δὲ, τοῖς Γνάθωνος ὑπεῖξας λόγοις,
 καὶ Μυρτίωνα συνθακεύειν ἤξιον·
 ὁ Μυρτίων δὲ νυμφίον Χαρικλίαν,
 καὶ τῶν Χαρικλῆς τὴν Δροσίλλαν παρθένον.
 195 Οἱ τρεῖς μὲν ἐκλίθησαν ἐξ εὐωνύμων,
 ἐν δεξιοῖς δὲ προσφιλεῖς συζυγία,
 αὐτὸς Χαρικλῆς δηλαδὴ καὶ παρθένος·
 δεξοῦ μετρίας μέμφεως κατηγίου,
 ἀλλ' ὑβρίων δὲ μᾶλλον καὶ τωθασμάτων,
 200 τὸν αἴτιον Γνάθωνα τῶν ξενισμάτων,
 δεξοῦ μὴ Δροσίλλαν ἀπέναντι καθίσαι
 τῶν ἐκταθέντων ἐξ ἔρωτος ὀμμάτων
 καὶ Μυρτίωνος τὸν φύσαντα τὴν κόρην
 ἐγγίς παρ' αὐτοῦ τῆς καθέδρας τῷ τόπῳ,
 205 ὅπως τὸσαύτης χαρμονῆς τελομένης,
 ἀντιπροσωπῶν ἐμβλέποι τῇ παρθένῳ.
 Ναὶ μὴν ἐπερθόνοι δὲ (πᾶς τις ἐκφράσει)
 καὶ τῷ κυπέλλῳ τηλικούτων χειλέων
 ἀρίστα θιγγάνοντι τῶν τῆς παρθένου·
 210 ἐζηλοτύπει καὶ πρὸς οἴνου τὴν πόσιν,
 ὡς εἰς Δροσίλλης πλησιάζοντα στόμα.
 Οὕτω μὲν οὖν εἶχεν τὰ τῆς πανδαισίας·
 καὶ νύξ μελάμπους ἐγχεύετο τοῖς ξένοις,
 κατεσπακυῖα τὴν στάσιν τῶν ὀφρύων,
 215 τὸν νήδυμον σφῶν ἤγεν ὀφθαλμοῖς ὑπνοῦ.

Effusus primus lacrymis, qui est senilis, mox ætatis,
 ambo liberorum hilariter osculari capita; gaudere; dolere,
 lætis nunc esse animis, nunc depressis, exultare, plorare,
 manus complodere.

Ibant ubertim per ora lacrymæ quæ exprimebat gau-
 dium, et lætitiæ vincere gemitus videbantur.

Interim Barzitarum multitudo, re per cursores nota, e
 domibus effusa ruebant, pueri, anus, florens ætate juvenis,
 adolescens, puella tenera, senior mulier, cuncti crebro
 amantes duos amplectebantur.

Gemitus æthera seriebant acuti, lætitiæ lætamenta repri-
 mebat; adeo parentibus complorabant, ac rursus cum
 eis una saltabant simul tota civitas.

Ipse Phrator Drosillam virginem, ut pater filiam, mutuo
 in amplexu alloquebatur: « Gaudete, liberi parentibus ær-
 vati! binos etenim potimini patres, ut nos rursus duos
 potimur liberos.

Quam fortunatus errorum vestrorum terminus, quam
 felix lacrymarum finis! Vivite ad conjugium reservati
 ambo, quos Dei ipsi pronubi consociare amant.

Postquam longis et ad noctem usque sermonibus vices per
 alternas vacavere, tandem meminerunt cœnæ, ac consi-
 dens Gnathio Phratorem jubet ut assideat sibi; cui parens
 Phrator et Myrtiona rogat ut vicinum sibi locum occu-
 pare velit; deinceps Chariclem sponsum Myrtion invitât,
 Drosillam Charicles.

Tres primi ad lævam recubuerunt, ad dextram par illud
 amabile, Charicles scilicet virgoque.

Ille autem non levi reprehensione, immo opprobriis laces-
 sebat, sibi que habebat ludibrio Gnathonein hospitio ipsos
 amice excipientem, talia tamen promeritum ratus, qui
 Drosillam non collocaverit suos adversum oculos, amore
 marcentes oculos, nec Myrtionem puellæ patrem sibi vici-
 num, ut posset in hoc solenni gaudio adversam virginem
 spectare.

Profecto etiam invadebat poculo (quis id facile intelli-
 get) labella puellæ tam pulchra perbene tangenti; invade-
 batque vino, ori quod Drosilla propius admoveret.

Sic peractum est convivium; et nox nigris irreprens
 vestigiis, deprimensque convivarum supercilia, oculis dul-
 cem infudit soporem.

270 Ἐκαὶ δὲ, προσπλεύσαντες ἡμέρας δέκα,
 φθάσαιεν ὄψι καὶ πρὸς αὐτὴν πατρίδα,
 καὶ τοῖς ἐπικυτοῖς ἐμπατήσαιεν τόποις.
 δὲ μὲν Χαρικλῆν ἀπογεννήσας Φράτωρ
 μεθεῖλε Μυρτίωνα πρὸς τὴν οἰκίαν·
 275 ὁ δὲ Δρόσιλλαν ἑτακίυσας Μυρτίων
 ἀντιμεθεῖλε τοῦτον ἀμφὶ τὸν δόμον·
 αἱ μητέρες δὲ τοῦ νέου καὶ τῆς κόρης,
 Ἴδρυκνή τε καὶ σὺν αὐτῇ Κρυστάλη,
 ἔπει τὸ συμβᾶν ἐμαθήοιεν, εὐθέως
 280 ἑκαὶ δραμοῦσαι, προσκλακίσαι τοῖς τέκνοις,
 τοῖς τῆς χαρᾶς ἔλουον αὐτοὺς δακρύοις.
 τὸ προσφιλέδ δὲ μητροπάτρων γένος,
 ὁ πατριώτης ὄχλος, ὁ ξυμφυλῆτης,
 συνεκρότου, ἔχαιρον, ἐσχίστων μέγα,
 285 ἡγαλλίων ὁποῖον, ἀλλὰ καὶ πόσον!
 Οὔτοι μὲν οὕτως εἶχον· εἷς δὲ τις φθάσας
 ὁ πρῶτος αὐτῶν, ἱερεὺς Διονύσου,
 ἐπιτρέπει τάχιστα κατεληφέναι
 εἰς τὸν νεῶν σύμπαντας αὐτοὺς τοὺς ὄχλους,
 290 ὡς ἂν συνακρόσασαίτο τῇ Χαρικλῆϊ
 νύμφῃ Δρόσιλλαν εἰς δεμίλιαν γάμου.
 Εἶρηκε ταῦτα, καὶ διπλοῦς παραυτίκα
 κλάδους παρασχῶν ἀμπέλου τοῖς νυμφίοις
 εἰς τὸν νεῶν εἰσήξεν ἅμα τοῖς ὄχλοις.
 295 Τί γοῦν τὸ λοιπόν; συζυγεῖσα πρὸς γάμον
 νύμφη Δρόσιλλα τῷ Χαρικλαῖ νυμφίῳ,
 καὶ πρὸς δόμους ἀχθεῖσα τῶν γεννητόρων
 μετὰ στεφάνων καὶ κρότων καὶ κυμβάλων,
 ἐν ἑσπέρα μένουσα παρθένος κόρη
 300 γυνὴ πρὸς ὄρθρον ἐξανέστη τῆς κλίνης.

Post decem dierum navigationem, ipsam sero vespere tetigerunt patriam optatoque vestigia fixerunt solo.

Tum Phrator, Chariclis pater, Myrtionem ad suam trahebat domum; Phratorum vicissim ad suam pater Drosillae Myrtion.

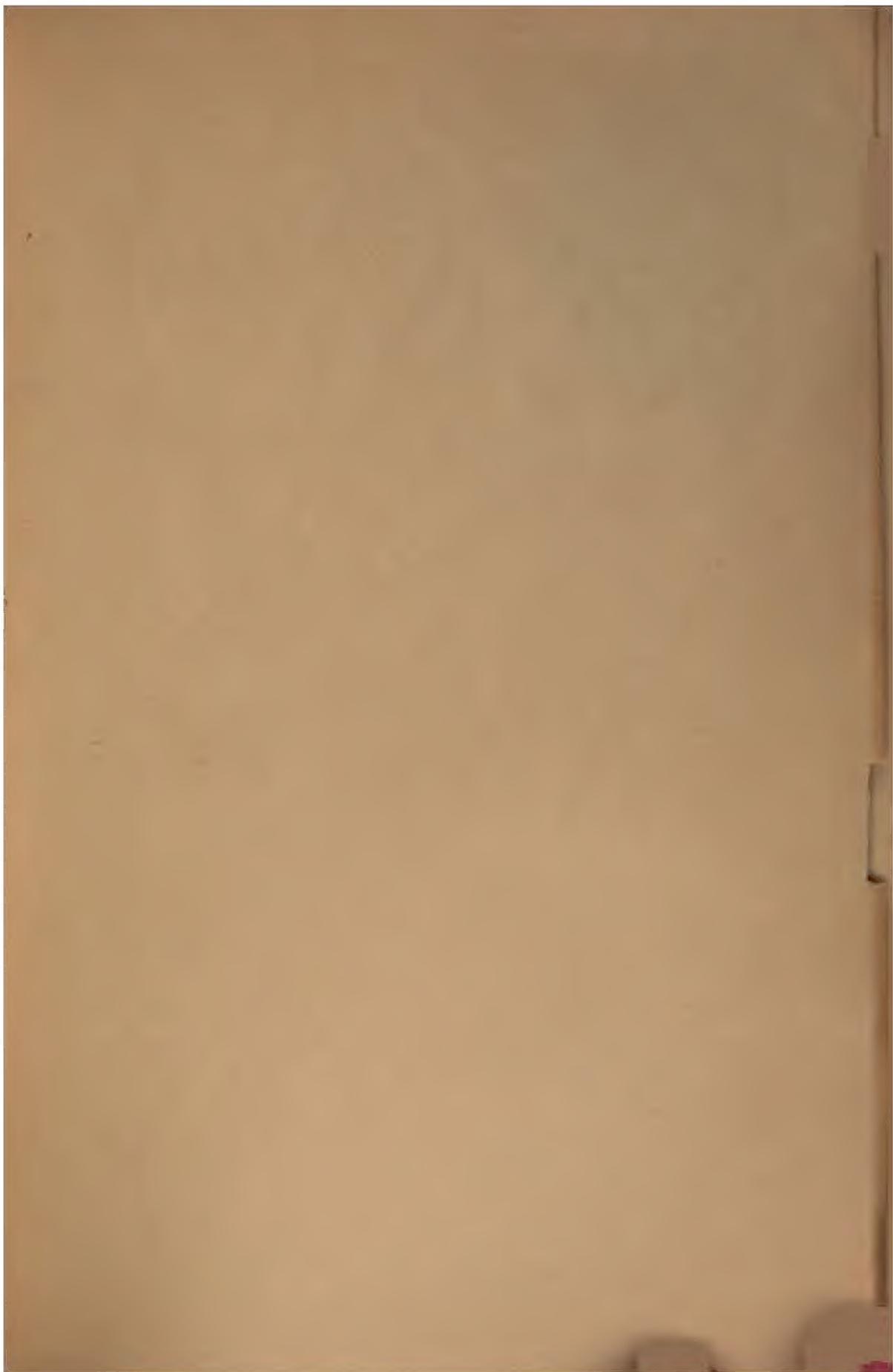
At matres juvenum Hedypnoe Crystalleque, re cognita, statim accurrentes, amplexataeque liberos, laetis ipsos rigabant lacrymis.

Et cari ab utraque stirpe propinqui, civesque tribulesque, plaudebant, proque gaudio saliebant alacriter, immane quantum gestientes.

Interea, supervenit Bacchi sacerdos, vir primarius, hortaturque irent ad templum ocissime turbam populi totam, Charicli scilicet virginem Drosillam connubio juncturus.

Dixit, et vilis ramusculo sponso utriusque dato, ambos una cum populo ad templum duxit.

Quid igitur reliquum restat? Charicli in conjugium tradita, dein ad paternam deducta domum, inter coronarum jactus, plaususque, et cymbalorum multiplices tinnitus, Drosilla, quae vesperi virgo erat, mulier mane surrexit e lectulo.

The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

Non-receipt of overdue notices does not exempt the borrower from overdue fines.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413

WIDENER
WIDENER
SEP 29 2002
FEB 10 2002
CANCELED
BOOK DUE

Please handle with care.
Thank you for helping to preserve
library collections at Harvard.